Holy Bible

Aionian Edition®

Bibbia Vulgata Clementina

Clementine Vulgate, Conte

Holy Bible Aionian Edition ®
Bibbia Vulgata Clementina
Clementine Vulgate, Conte

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025
Source text: Crosswire.org
Source version: 1/15/2014
Source copyright: Public Domain
Saint Jerome, revised by Sixtus V and Clement VIII, Ronald Conte, 405, 2009
ISBN: 978-1-67814-476-0

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Praefatio

Latine at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Latine at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Index Rerum

VETUS TESTAMENTUM

Genesis 1
Exodus 35
Leviticus 63
Liber Numeri 82
Deuteronomii 109
Iosue 134
Iudicum 151
Ruth 168
I Samuelis 171
Ii Samuelis 195
I Regum 214
Ii Regum 237
I Paralipomenon 258
Ii Paralipomenon 278
Esdræ 303
Nehemiæ 310
Esther 320
Job 326
Psalmorum 344
Proverbiorum 387
Ecclesiastes 402
Canticum Canticorum 407
Isaiæ 410
Jeremiæ 443
Lamentationes 482
Hiezechielis Prophetæ 486
Danihelis Prophetæ 521
Osee Propheta 532
Joël Propheta 537
Amos Propheta 539
Abdias Propheta 543
Jonas Propheta 544
Micha Propheta 546
Nahum Propheta 549
Habacuc Propheta 551
Sofonias Propheta 553
Aggæi Prophetæ 555
Zaccharias Propheta 557
Malachi Propheta 563

NOVUM TESTAMENTUM

Mattheum 567
Marcum 589
Lucam 603
Iohannem 627
Actuum Apostolorum 645
Romanos 668
Corinthios I 677
Corinthios Ii 686
Galatas 692
Ephesios 695
Philippenses 698
Colossenes 701
Thessalonicenses I 703
Thessalonicenses Ii 705
Timotheum I 707
Timotheum Ii 710
Titum 712
Philemonem 713
Hebræos 714
Iacobi 721
Petri I 724
Petri Ii 727
Iohannis I 729
Iohannis Ii 732
Iohannis Iii 733
Iudæ 734
Apocalypsis 735

SUPPLEMENTA

Adiutorium Lectoris
Glossarium
Mappae
Sors
Picturae, Doré

VETUS TESTAMENTUM

Eiecitque Adam: et collocavit ante paradisum voluptatis Cherubim, et flammeum gladium, atque versatilem, ad custodiendam viam ligni vitæ.

Genesis 3:24

Genesis

1 In principio creavit Deus cælum, et terram. **2** Terra autem erat inanis et vacua, et tenebræ erant super faciem abyssi: et Spiritus Dei ferebatur super aquas. **3** Dixitque Deus: Fiat lux. Et facta est lux. **4** Et vidit Deus lucem quod esset bona: et divisit lucem a tenebris. **5** Appellavitque lucem Diem, et tenebras Noctem: factumque est vespere et mane, dies unus. **6** Dixit quoque Deus: Fiat firmamentum in medio aquarum: et dividat aquas ab aquis. **7** Et fecit Deus firmamentum, divisitque aquas, quæ erant sub firmamento, ab his, quæ erant super firmamentum. Et factum est ita. **8** Vocavitque Deus firmamentum, Cælum: et factum est vespere et mane, dies secundus. **9** Dixit vero Deus: Congregentur aquæ, quæ sub cælo sunt, in locum unum: et appareat arida. Et factum est ita. **10** Et vocavit Deus aridam, Terram, congregationesque aquarum appellavit Maria. Et vidit Deus quod esset bonum. **11** Et ait: Germinet terra herbam virentem, et facientem semen, et lignum pomiferum faciens fructum iuxta genus suum, cuius semen in semetipso sit super terram. Et factum est ita. **12** Et protulit terra herbam virentem, et facientem semen iuxta genus suum, lignumque faciens fructum, et habens unumquodque sementem secundum speciem suam. Et vidit Deus quod esset bonum. **13** Et factum est vespere et mane, dies tertius. **14** Dixit autem Deus: Fiant luminaria in firmamento cæli, et dividant diem ac noctem, et sint in signa et tempora, et dies et annos: **15** ut luceant in firmamento cæli, et illuminent terram. Et factum est ita. **16** Fecitque Deus duo luminaria magna: luminare maius, ut præesset diei: et luminare minus, ut præesset nocti: et stellas. **17** Et posuit eas in firmamento cæli, ut lucerent super terram, **18** et præessent diei ac nocti, et dividerent lucem ac tenebras. Et vidit Deus quod esset bonum. **19** Et factum est vespere et mane, dies quartus. **20** Dixit etiam Deus: Producant aquæ reptile animæ viventis, et volatile super terram sub firmamento cæli. **21** Creavitque Deus cete grandia, et omnem animam viventem atque motabilem, quam produxerant aquæ in species suas, et omne volatile secundum genus suum. Et vidit Deus quod esset bonum. **22** Benedixitque eis, dicens: Crescite, et multiplicamini, et replete aquas maris: avesque multiplicentur super terram. **23** Et factum est vespere et mane, dies quintus. **24** Dixit quoque Deus: Producat terra animam viventem in genere suo, iumenta, et reptilia, et bestias terræ secundum species suas. Factumque est ita. **25** Et fecit Deus bestias terræ iuxta species suas, et iumenta, et omne reptile terræ in genere suo. Et vidit Deus quod esset bonum. **26** Et ait: Faciamus Hominem ad imaginem, et similitudinem nostram: et præsit piscibus maris, et volatilibus cæli, et bestiis, universæque terræ, omnique reptili, quod movetur in terra. **27** Et creavit Deus hominem ad imaginem suam: ad imaginem Dei creavit illum, masculum et feminam creavit eos. **28** Benedixitque illis Deus, et ait: Crescite et multiplicamini, et replete terram, et subiicite eam, et dominamini piscibus maris, et volatilibus cæli, et universis animantibus, quæ moventur super terram. **29** Dixitque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam afferentem semen super terram, et universa ligna quæ habent in semetipsis sementem generis sui, ut sint vobis in escam: **30** et cunctis animantibus terræ, omnique volucri cæli, et universis quæ moventur in terra, et in quibus est anima vivens, ut habeant ad vescendum. Et factum est ita. **31** Viditque Deus cuncta quæ fecerat: et erant valde bona. Et factum est vespere et mane, dies sextus.

2 Igitur perfecti sunt cæli et terra, et omnis ornatus eorum. **2** Complevitque Deus die septimo opus suum quod fecerat: et requievit die septimo ab universo opere quod patrarat. **3** Et benedixit diei septimo; et sanctificavit illum: quia in ipso cessaverat ab omni opere suo quod creavit Deus ut faceret. **4** Istæ sunt generationes cæli et terræ, quando creata sunt, in die quo fecit Dominus Deus cælum et terram: **5** Et omne virgultum agri antequam orietur in terra, omnemque herbam regionis priusquam germinaret: non enim pluerat Dominus Deus super terram, et homo non erat qui operaretur terram: **6** Sed fons ascendebat e terra, irrigans universam superficiem terræ. **7** Formavit igitur Dominus Deus hominem de limo terræ, et inspiravit in faciem eius spiraculum vitæ, et factus est homo in animam viventem. **8** Plantaverat autem Dominus Deus Paradisum voluptatis a principio: in quo posuit hominem quem formaverat. **9** Produxitque Dominus Deus de humo omne lignum pulchrum visu, et ad vescendum suave: lignum etiam vitæ in medio Paradisi, lignumque scientiæ boni et mali. **10** Et fluvius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandum Paradisum, qui inde dividitur in quatuor capita. **11** Nomen uni Phison: ipse est qui circuit omnem terram Hevilath, ubi nascitur aurum: **12** et aurum terræ illius optimum est: ibi invenitur bdellium, et lapis onychinus. **13** Et nomen fluvii secundi Gehon: ipse est qui circumit omnem terram Æthiopiæ. **14** Nomen vero fluminis tertii, Tigris: ipse vadit contra Assyrios.

Fluvius autem quartus, ipse est Euphrates. **15** Tulit
ergo Dominus Deus hominem, et posuit eum in
Paradiso voluptatis, ut operaretur, et custodiret
illum: **16** Præcepitque ei dicens: Ex omni ligno
Paradisi comede: **17** De ligno autem scientiæ
boni et mali ne comedas. In quocumque enim die
comederis ex eo, morte morieris. **18** Dixit quoque
Dominus Deus: Non est bonum esse hominem solum:
faciamus ei adiutorium simile sibi. **19** Formatis
igitur, Dominus Deus, de humo cunctis animantibus
terræ, et universis volatilibus cæli, adduxit ea ad
Adam, ut videret quid vocaret ea: omne enim quod
vocavit Adam animæ viventis, ipsum est nomen
eius. **20** Appellavitque Adam nominibus suis cuncta
animantia, et universa volatilia cæli, et omnes
bestias terræ: Adæ vero non inveniebatur adiutor
similis eius. **21** Immisit ergo Dominus Deus soporem
in Adam: cumque obdormisset, tulit unam de costis
eius, et replevit carnem pro ea. **22** Et ædificavit
Dominus Deus costam, quam tulerat de Adam, in
mulierem: et adduxit eam ad Adam. **23** Dixitque
Adam: Hoc nunc, os ex ossibus meis, et caro de
carne mea: hæc vocabitur Virago, quoniam de viro
sumpta est. **24** Quam ob rem relinquet homo patrem
suum, et matrem, et adhærebit uxori suæ: et erunt
duo in carne una. **25** Erat autem uterque nudus,
Adam scilicet et uxor eius: et non erubescebant.

3 Sed et serpens erat callidior cunctis animantibus
terræ quæ fecerat Dominus Deus. Qui dixit
ad mulierem: Cur præcepit vobis Deus ut non
comederetis de omni ligno Paradisi? **2** Cui respondit
mulier: De fructu lignorum, quæ sunt in Paradiso,
vescimur: **3** de fructu vero ligni, quod est in medio
Paradisi, præcepit nobis Deus ne comederemus: et
ne tangeremus illud, ne forte moriamur. **4** Dixit
autem serpens ad mulierem: Nequaquam morte
moriemini. **5** Scit enim Deus quod in quocumque die
comederitis ex eo, aperientur oculi vestri: et eritis
sicut dii, scientes bonum et malum. **6** Vidit igitur
mulier quod bonum esset lignum ad vescendum, et
pulchrum oculis, aspectuque delectabile: et tulit
de fructu illius, et comedit: deditque viro suo, qui
comedit. **7** Et aperti sunt oculi amborum: cumque
cognovissent se esse nudos, consuerunt folia ficus,
et fecerunt sibi perizomata. **8** Et cum audissent
vocem Domini Dei deambulantis in Paradiso ad
auram post meridiem, abscondit se Adam et uxor
eius a facie Domini Dei in medio ligni Paradisi. **9**
Vocavitque Dominus Deus Adam, et dixit ei: Ubi es?
10 Qui ait: Vocem tuam audivi in Paradiso: et timui,
eo quod nudus essem, et abscondi me. **11** Cui dixit:
Quis enim indicavit tibi quod nudus esses, nisi quod
ex ligno de quo præceperam tibi ne comederes,
comedisti? **12** Dixitque Adam: Mulier, quam dedisti
mihi sociam, dedit mihi de ligno, et comedi. **13**
Et dixit Dominus Deus ad mulierem: Quare hoc
fecisti? Quæ respondit: Serpens decepit me, et
comedi. **14** Et ait Dominus Deus ad serpentem: Quia
fecisti hoc, maledictus es inter omnia animantia,
et bestias terræ: super pectus tuum gradieris,
et terram comedes cunctis diebus vitæ tuæ. **15**
Inimicitias ponam inter te et mulierem, et semen
tuum et semen illius: ipsa conteret caput tuum, et
tu insidiaberis calcaneo eius. **16** Mulieri quoque
dixit: Multiplicabo ærumnas tuas, et conceptus
tuos: in dolore paries filios, et sub viri potestate
eris, et ipse dominabitur tui. **17** Adæ vero dixit:
Quia audisti vocem uxoris tuæ, et comedisti de
ligno, ex quo, præceperam tibi, ne comederes,
maledicta terra in opere tuo: in laboribus comedes
ex ea cunctis diebus vitæ tuæ. **18** Spinas et tribulos
germinabit tibi, et comedes herbam terræ. **19** In
sudore vultus tui vesceris pane, donec revertaris
in terram de qua sumptus es: quia pulvis es, et in
pulverem reverteris. **20** Et vocavit Adam nomen
uxoris suæ, Heva: eo quod mater esset cunctorum
viventium. **21** Fecit quoque Dominus Deus Adæ et
uxori eius tunicas pelliceas, et induit eos: **22** Et ait:
Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est, sciens
bonum et malum: nunc ergo ne forte mittat manum
suam, et sumat etiam de ligno vitæ, et comedat, et
vivat in æternum. **23** Et emisit eum Dominus Deus
de paradiso voluptatis, ut operaretur terram de
qua sumptus est. **24** Eiecitque Adam: et collocavit
ante paradisum voluptatis Cherubim, et flammeum
gladium, atque versatilem, ad custodiendam viam
ligni vitæ.

4 Adam vero cognovit uxorem suam Hevam:
quæ concepit et peperit Cain, dicens: Possedi
hominem per Deum. **2** Rursumque peperit fratrem
eius Abel. Fuit autem Abel pastor ovium, et Cain
agricola. **3** Factum est autem post multos dies ut
offerret Cain de fructibus terræ munera Domino. **4**
Abel quoque obtulit de primogenitis gregis sui, et
de adipibus eorum: et respexit Dominus ad Abel,
et ad munera eius. **5** Ad Cain vero, et ad munera
illius non respexit: iratusque est Cain vehementer,
et concidit vultus eius. **6** Dixitque Dominus ad
eum: Quare iratus es? et cur concidit facies tua?
7 Nonne si bene egeris, recipies: sin autem male,
statim in foribus peccatum aderit? sed sub te erit
appetitus eius, et tu dominaberis illius. **8** Dixitque
Cain ad Abel fratrem suum: Egrediamur foras.
Cumque essent in agro, consurrexit Cain adversus

fratrem suum Abel, et interfecit eum. **9** Et ait
Dominus ad Cain: Ubi est Abel frater tuus? Qui
respondit: Nescio: Num custos fratris mei sum ego?
10 Dixitque ad eum: Quid fecisti? vox sanguinis
fratris tui clamat ad me de terra. **11** Nunc igitur
maledictus eris super terram, quæ aperuit os suum,
et suscepit sanguinem fratris tui de manu tua. **12**
Cum operatus fueris eam, non dabit tibi fructus
suos: vagus et profugus eris super terram. **13**
Dixitque Cain ad Dominum: Maior est iniquitas mea,
quam ut veniam merear. **14** Ecce eiicis me hodie a
facie terræ, et a facie tua abscondar, et ero vagus et
profugus in terra: omnis igitur qui invenerit me,
occidet me. **15** Dixitque ei Dominus: Nequaquam
ita fiet: sed omnis qui occiderit Cain, septuplum
punietur. Posuitque Dominus Cain signum, ut non
interficeret eum omnis qui invenisset eum. **16**
Egressusque Cain a facie Domini, habitavit profugus
in terra ad orientalem plagam Eden. **17** Cognovit
autem Cain uxorem suam, quæ concepit, et peperit
Henoch: et ædificavit civitatem, vocavitque nomen
eius ex nomine filii sui, Henoch. **18** Porro Henoch
genuit Irad, et Irad genuit Maviael, et Maviael
genuit Mathusael, et Mathusael genuit Lamech.
19 Qui accepit duas uxores, nomen uni Ada, et
nomen alteri Sella. **20** Genuitque Ada Iabel, qui fuit
pater habitantium in tentoriis, atque pastorum.
21 Et nomen fratris eius Iubal: ipse fuit pater
canentium cithara et organo. **22** Sella quoque genuit
Tubalcain, qui fuit malleator et faber in cuncta
opera æris et ferri. Soror vero Tubalcain, Noema.
23 Dixitque Lamech uxoribus suis Adæ et Sellæ:
Audite vocem meam uxores Lamech, auscultate
sermonem meum: quoniam occidi virum in vulnus
meum, et adolescentulum in livorem meum. **24**
Septuplum ultio dabitur de Cain: de Lamech vero
septuagies septies. **25** Cognovit quoque adhuc Adam
uxorem suam: et peperit filium, vocavitque nomen
eius Seth, dicens: Posuit mihi Deus semen aliud
pro Abel, quem occidit Cain. **26** Sed et Seth natus
est filius, quem vocavit Enos: iste cœpit invocare
nomen Domini.

5 Hic est liber generationis Adam. In die, qua
creavit Deus hominem, ad similitudinem Dei
fecit illum. **2** Masculum et feminam creavit eos, et
benedixit illis: et vocavit nomen eorum Adam, in die
quo creati sunt. **3** Vixit autem Adam centum triginta
annis: et genuit ad imaginem et similitudinem
suam, vocavitque nomen eius Seth. **4** Et facti sunt
dies Adam, postquam genuit Seth, octingenti anni:
genuitque filios et filias. **5** Et factum est omne
tempus quod vixit Adam, anni nongenti triginta, et
mortuus est. **6** Vixit quoque Seth centum quinque
annis, et genuit Enos. **7** Vixitque Seth postquam
genuit Enos, octingentis septem annis, genuitque
filios et filias. **8** Et facti sunt omnes dies Seth
nongentorum duodecim annorum, et mortuus est.
9 Vixit vero Enos nonaginta annis, et genuit Cainan.
10 Post cuius ortum vixit octingentis quindecim
annis, et genuit filios, et filias. **11** Factique sunt
omnes dies Enos nongenti quinque anni, et mortuus
est. **12** Vixit quoque Cainan septuaginta annis,
et genuit Malaleel. **13** Et vixit Cainan, postquam
genuit Malaleel, octingentis quadraginta annis,
genuitque filios et filias. **14** Et facti sunt omnes
dies Cainan nongenti decem anni, et mortuus est.
15 Vixit autem Malaleel sexaginta quinque annis,
et genuit Iared. **16** Et vixit Malaleel postquam
genuit Iared, octingentis triginta annis: et genuit
filios et filias. **17** Et facti sunt omnes dies Malaleel
octingenti nonaginta quinque anni, et mortuus
est. **18** Vixitque Iared centum sexaginta duobus
annis, et genuit Henoch. **19** Et vixit Iared, postquam
genuit Henoch, octingentis annis, et genuit filios et
filias. **20** Et facti sunt omnes dies Iared nongenti
sexaginta duo anni, et mortuus est. **21** Porro
Henoch vixit sexaginta quinque annis, et genuit
Mathusalam. **22** Et ambulavit Henoch cum Deo:
et vixit, postquam genuit Mathusalam, trecentis
annis, et genuit filios et filias. **23** Et facti sunt
omnes dies Henoch trecenti sexaginta quinque
anni. **24** Ambulavitque cum Deo, et non apparuit:
quia tulit eum Deus. **25** Vixit quoque Mathusala
centum octoginta septem annis, et genuit Lamech.
26 Et vixit Mathusala, postquam genuit Lamech,
septingentis octoginta duobus annis, et genuit filios
et filias. **27** Et facti sunt omnes dies Mathusala
nongenti sexaginta novem anni, et mortuus est.
28 Vixit autem Lamech centum octoginta duobus
annis, et genuit filium: **29** vocavitque nomen eius
Noe, dicens: Iste consolabitur nos ab operibus et
laboribus manuum nostrarum in terra, cui maledixit
Dominus. **30** Vixitque Lamech, postquam genuit
Noe, quingentis nonaginta quinque annis, et genuit
filios et filias. **31** Et facti sunt omnes dies Lamech,
septingenti septuaginta septem anni, et mortuus
est. **32** Noe vero cum quingentorum esset annorum,
genuit Sem, Cham, et Iapheth.

6 Cumque cœpissent homines multiplicari super
terram, et filias procreassent, **2** videntes filii Dei
filias hominum quod essent pulchræ, acceperunt
sibi uxores ex omnibus, quas elegerant. **3** Dixitque
Deus: Non permanebit spiritus meus in homine in
æternum, quia caro est: eruntque dies illius centum

viginti annorum. 4 Gigantes autem erant super
terram in diebus illis. Postquam enim ingressi sunt
filii Dei ad filias hominum, illæque genuerunt, isti
sunt potentes a sæculo viri famosi. 5 Videns autem
Deus quod multa malitia hominum esset in terra, et
cuncta cogitatio cordis intenta esset ad malum omni
tempore, 6 pœnituit eum quod hominum fecisset in
terra. Et tactus dolore cordis intrinsecus, 7 delebo,
inquit, hominem, quem creavi, a facie terræ, ab
homine usque ad animantia, a reptili usque ad
volucres cæli. Pœnitet enim me fecisse eos. 8 Noe
vero invenit gratiam coram Domino. 9 Hæ sunt
generationes Noe: Noe vir iustus atque perfectus
fuit in generationibus suis, cum Deo ambulavit.
10 Et genuit tres filios, Sem, Cham et Iapheth. 11
Corrupta est autem terra coram Deo, et repleta est
iniquitate. 12 Cumque vidisset Deus terram esse
corruptam, (omnis quippe caro corruperat viam
suam super terram) 13 dixit ad Noe: Finis universæ
carnis venit coram me: repleta est terra iniquitate a
facie eorum, et ego disperdam eos cum terra. 14 Fac
tibi arcam de lignis lævigatis: mansiunculas in arca
facies, et bitumine linies intrinsecus, et extrinsecus.
15 Et sic facies eam: Trecentorum cubitorum erit
longitudo arcæ, quinquaginta cubitorum latitudo,
et triginta cubitorum altitudo illius. 16 Fenestram in
arca facies, et in cubito consummabis summitatem
eius: ostium autem arcæ pones ex latere: deorsum,
cœnacula, et tristega facies in ea. 17 Ecce ego
adducam aquas diluvii super terram, ut interficiam
omnem carnem, in qua spiritus vitæ est subter
cælum: Universa quæ in terra sunt, consumentur. 18
Ponamque fœdus meum tecum: et ingredieris arcam
tu et filii tui, uxor tua, et uxores filiorum tuorum
tecum. 19 Et ex cunctis animantibus universæ
carnis bina induces in arcam, ut vivant tecum:
masculini sexus et feminini. 20 De volucribus iuxta
genus suum, et de iumentis in genere suo, et ex
omni reptili terræ secundum genus suum: bina de
omnibus ingredientur tecum, ut possint vivere. 21
Tolles igitur tecum ex omnibus escis, quæ mandi
possunt, et comportabis apud te: et erunt tam tibi,
quam illis in cibum. 22 Fecit igitur Noe omnia, quæ
præceperat illi Deus.

7 Dixitque Dominus ad eum: Ingredere tu, et omnis
domus tua in arcam: te enim vidi iustum coram
me in generatione hac. 2 Ex omnibus animantibus
mundis tolle septena et septena, masculum et
feminam: de animantibus vero immundis duo et
duo, masculum et feminam. 3 Sed et de volatilibus
cæli septena et septena, masculum et feminam:
ut salvetur semen super faciem universæ terræ.
4 Adhuc enim, et post dies septem ego pluam
super terram quadraginta diebus et quadraginta
noctibus: et delebo omnem substantiam, quam feci,
de superficie terræ. 5 Fecit ergo Noe omnia, quæ
mandaverat ei Dominus. 6 Eratque sexcentorum
annorum quando diluvii aquæ inundaverunt super
terram. 7 Et ingressus est Noe et filii eius, uxor eius
et uxores filiorum eius cum eo in arcam propter
aquas diluvii. 8 De animantibus quoque mundis
et immundis, et de volucribus, et ex omni, quod
movetur super terram, 9 duo et duo ingressa
sunt ad Noe in arcam, masculus et femina, sicut
præceperat Dominus Noe. 10 Cumque transissent
septem dies, aquæ diluvii inundaverunt super
terram. 11 Anno sexcentesimo vitæ Noe, mense
secundo, septimodecimo die mensis, rupti sunt
omnes fontes abyssi magnæ, et cataractæ cæli
apertæ sunt: 12 et facta est pluvia super terram
quadraginta diebus et quadraginta noctibus. 13
In articulo diei illius ingressus est Noe, et Sem,
et Cham, et Iapheth filii eius: uxor illius, et tres
uxores filiorum eius cum eis in arcam: 14 ipsi et
omne animal secundum genus suum, universaque
iumenta in genere suo, et omne quod movetur
super terram in genere suo, cunctumque volatile
secundum genus suum, universæ aves, omnesque
volucres 15 ingressæ sunt ad Noe in arcam, bina
et bina ex omni carne, in qua erat spiritus vitæ.
16 Et quæ ingressa sunt, masculus et femina ex
omni carne introierunt, sicut præceperat ei Deus:
et inclusit eum Dominus deforis. 17 Factumque
est diluvium quadraginta diebus super terram: et
multiplicatæ sunt aquæ, et elevaverunt arcam in
sublime a terra. 18 Vehementer enim inundaverunt:
et omnia repleverunt in superficie terræ: porro arca
ferebatur super aquas. 19 Et aquæ prævaluerunt
nimis super terram: opertique sunt omnes montes
excelsi sub universo cælo. 20 Quindecim cubitis
altior fuit aqua super montes, quos operuerat.
21 Consumptaque est omnis caro quæ movebatur
super terram, volucrum, animantium, bestiarum,
omniumque reptilium, quæ reptant super terram:
universi homines, 22 et cuncta, in quibus spiraculum
vitæ est in terra, mortua sunt. 23 Et delevit omnem
substantiam, quæ erat super terram, ab homine
usque ad pecus, tam reptile quam volucres cæli: et
deleta sunt de terra: remansit autem solus Noe, et
qui cum eo erant in arca. 24 Obtinueruntque aquæ
terram centum quinquaginta diebus.

8 Recordatus autem Deus Noe, cunctorumque
animantium, et omnium iumentorum, quæ erant
cum eo in arca, adduxit spiritum super terram,

et imminutæ sunt aquæ. 2 Et clausi sunt fontes
abyssi, et cataractæ cæli: et prohibitæ sunt pluviæ
de cælo. 3 Reversæque sunt aquæ de terra euntes
et redeuntes: et cœperunt minui post centum
quinquaginta dies. 4 Requievitque arca mense
septimo, vigesimo septimo die mensis super montes
Armeniæ. 5 At vero aquæ ibant et decrescebant
usque ad decimum mensem: decimo enim mense,
primo die mensis, apparuerunt cacumina montium.
6 Cumque transissent quadraginta dies, aperiens
Noe fenestram arcæ, quam fecerat, dimisit corvum:
7 qui egrediebatur, et non revertebatur, donec
siccarentur aquæ super terram. 8 Emisit quoque
columbam post eum, ut videret si iam cessassent
aquæ super faciem terræ. 9 Quæ cum non invenisset
ubi requiesceret pes eius, reversa est ad eum in
arcam: aquæ enim erant super universam terram:
extenditque manum, et apprehensam intulit in
arcam. 10 Expectatis autem ultra septem diebus
aliis, rursum dimisit columbam ex arca. 11 At illa
venit ad eum ad vesperam, portans ramum olivæ
virentibus foliis in ore suo. Intellexit ergo Noe quod
cessassent aquæ super terram. 12 Expectavitque
nihilominus septem alios dies: et emisit columbam,
quæ non est reversa ultra ad eum. 13 Igitur
sexcentesimo primo anno, primo mense, prima
die mensis imminutæ sunt aquæ super terram: et
aperiens Noe tectum arcæ, aspexit, viditque quod
exiccata esset superficies terræ. 14 Mense secundo,
septimo et vigesimo die mensis arefacta est terra. 15
Locutus est autem Deus ad Noe, dicens: 16 Egredere
de arca, tu et uxor tua, filii tui et uxores filiorum
tuorum tecum. 17 Cuncta animantia, quæ sunt apud
te, ex omni carne, tam in volatilibus quam in bestiis
et universis reptilibus, quæ reptant super terram,
educ tecum, et ingredimini super terram: crescite
et multiplicamini super eam. 18 Egressus est ergo
Noe, et filii eius: uxor illius, et uxores filiorum eius
cum eo. 19 Sed et omnia animantia, iumenta, et
reptilia quæ reptant super terram secundum genus
suum, egressa sunt de arca. 20 Ædificavit autem Noe
altare Domino: et tollens de cunctis pecoribus et
volucribus mundis, obtulit holocausta super altare.
21 Odoratusque est Dominus odorem suavitatis, et
ait: Nequaquam ultra maledicam terræ propter
homines: sensus enim et cogitatio humani cordis in
malum prona sunt ab adolescentia sua: non igitur
ultra percutiam omnem animam viventem sicut
feci. 22 Cunctis diebus terræ, sementis et messis,
frigus et æstus, æstas et hiems, nox et dies non
requiescent.

9 Benedixitque Deus Noe et filiis eius. Et dixit
ad eos: Crescite, et multiplicamini, et replete
terram. 2 Et terror vester ac tremor sit super cuncta
animalia terræ, et super omnes volucres cæli, cum
universis quæ moventur super terram: omnes pisces
maris manui vestræ traditi sunt. 3 Et omne, quod
movetur et vivit, erit vobis in cibum: quasi olera
virentia tradidi vobis omnia. 4 Excepto, quod carnem
cum sanguine non comedetis. 5 Sanguinem enim
animarum vestrarum requiram de manu cunctarum
bestiarum: et de manu hominis, de manu viri, et
fratris eius requiram animam hominis. 6 Quicumque
effuderit humanum sanguinem, fundetur sanguis
illius: ad imaginem quippe Dei factus est homo. 7
Vos autem crescite et multiplicamini, et ingredimini
super terram, et implete eam. 8 Hæc quoque
dixit Deus ad Noe, et ad filios eius cum eo: 9
Ecce ego statuam pactum meum vobiscum, et cum
semine vestro post vos: 10 et ad omnem animam
viventem, quæ est vobiscum, tam in volucribus
quam in iumentis et pecudibus terræ cunctis, quæ
egressa sunt de arca, et universis bestiis terræ. 11
Statuam pactum meum vobiscum, et nequaquam
ultra interficietur omnis caro aquis diluvii, neque
erit deinceps diluvium dissipans terram. 12 Dixitque
Deus: Hoc signum fœderis quod do inter me et vos, et
ad omnem animam viventem, quæ est vobiscum in
generationes sempiternas: 13 Arcum meum ponam
in nubibus, et erit signum fœderis inter me, et
inter terram. 14 Cumque obduxero nubibus cælum,
apparebit arcus meus in nubibus: 15 et recordabor
fœderis mei vobiscum, et cum omni anima vivente
quæ carnem vegetat: et non erunt ultra aquæ diluvii
ad delendum universam carnem. 16 Eritque arcus
in nubibus, et videbo illum, et recordabor fœderis
sempiterni quod pactum est inter Deum et omnem
animam viventem universæ carnis quæ est super
terram. 17 Dixitque Deus ad Noe: Hoc erit signum
fœderis, quod constitui inter me et omnem carnem
super terram. 18 Erant ergo filii Noe, qui egressi
sunt de arca, Sem, Cham, et Iapheth: porro Cham
ipse est pater Chanaan. 19 Tres isti filii sunt Noe:
et ab his disseminatum est omne genus hominum
super universam terram. 20 Cœpitque Noe vir
agricola exercere terram, et plantavit vineam. 21
Bibensque vinum inebriatus est, et nudatus in
tabernaculo suo. 22 Quod cum vidisset Cham pater
Chanaan, verenda scilicet patris sui esse nudata,
nunciavit duobus fratribus suis foras. 23 At vero
Sem et Iapheth pallium imposuerunt humeris suis,
et incedentes retrorsum, operuerunt verenda patris
sui: faciesque eorum aversæ erant, et patris virilia
non viderunt. 24 Evigilans autem Noe ex vino, cum

didicisset quæ fecerat ei filius suus minor, 25 ait:
Maledictus Chanaan, servus servorum erit fratribus
suis. 26 Dixitque: Benedictus Dominus Deus Sem, sit
Chanaan servus eius. 27 Dilatet Deus Iapheth, et
habitet in tabernaculis Sem, sitque Chanaan servus
eius. 28 Vixit autem Noe post diluvium trecentis
quinquaginta annis. 29 Et impleti sunt omnes
dies eius nongentorum quinquaginta annorum: et
mortuus est.

10 Hæ sunt generationes filiorum Noe, Sem,
Cham, et Iapheth: natique sunt eis filii post
diluvium. 2 Filii Iapheth: Gomer, et Magog, et Madai,
et Iavan, et Thubal, et Mosoch, et Thiras. 3 Porro
filii Gomer: Ascenez et Riphath et Thogorma. 4 Filii
autem Iavan: Elisa et Tharsis, Cetthim et Dodanim.
5 Ab his divisæ sunt insulæ Gentium in regionibus
suis, unusquisque secundum linguam suam et
familias suas in nationibus suis. 6 Filii autem Cham:
Chus, et Mesraim, et Phuth, et Chanaan. 7 Filii
Chus: Saba, et Hevila, et Sabatha, et Regma, et
Sabatacha. Filii Regma: Saba, et Dadan. 8 Porro
Chus genuit Nemrod: ipse cœpit esse potens in
terra, 9 et erat robustus venator coram Domino.
Ob hoc exivit proverbium: Quasi Nemrod robustus
venator coram Domino. 10 Fuit autem principium
regni eius Babylon, et Arach, et Achad, et Chalanne,
in terra Sennaar. 11 De terra illa egressus est Assur,
et ædificavit Niniven, et plateas civitatis, et Chale.
12 Resen quoque inter Niniven et Chale: hæc est
civitas magna. 13 At vero Mesraim genuit Ludim, et
Anamim, et Laabim, Nephthuim, 14 et Phetrusim,
et Chasluim: de quibus egressi sunt Philisthiim
et Caphtorim. 15 Chanaan autem genuit Sidonem
primogenitum suum, Hethæum, 16 et Iebusæum, et
Amorrhæum, Gergesæum, 17 Hevæum, et Aracæum:
Sinæum, 18 et Aradium, Samaræum et Amathæum:
et post hæc disseminati sunt populi Chananæorum.
19 Factique sunt termini Chanaan venientibus a
Sidone Geraram usque Gazam, donec ingrediaris
Sodomam et Gomorrham, et Adamam, et Seboim
usque Lesa. 20 Hi sunt filii Cham in cognationibus,
et linguis, et generationibus, terrisque et gentibus
suis. 21 De Sem quoque nati sunt, patre omnium
filiorum Heber, fratre Iapheth maiore. 22 Filii Sem:
Ælam et Assur, et Arphaxad, et Lud, et Aram. 23
Filii Aram: Us, et Hul, et Gether, et Mes. 24 At vero
Arphaxad genuit Sale, de quo ortus est Heber. 25
Natique sunt Heber filii duo: nomen uni Phaleg,
eo quod in diebus eius divisa sit terra: et nomen
fratris eius Iectan. 26 Qui Iectan genuit Elmodad, et
Saleph, et Asarmoth, Iare, 27 et Aduram, et Uzal,
et Decla, 28 et Ebal, et Abimael, Saba, 29 et Ophir,
et Hevila, et Iobab. Omnes isti, filii Iectan. 30 Et
facta est habitatio eorum de Messa pergentibus
usque Sephar montem orientalem. 31 Isti filii Sem
secundum cognationes et linguas, et regiones in
gentibus suis. 32 Hæ familiæ Noe iuxta populos et
nationes suas. Ab his divisæ sunt gentes in terra
post diluvium.

11 Erat autem terra labii unius, et sermonum
eorumdem. 2 Cumque proficiscerentur de
oriente, invenerunt campum in terra Senaar, et
habitaverunt in eo. 3 Dixitque alter ad proximum
suum: Venite, faciamus lateres, et coquamus eos
igni. Habueruntque lateres pro saxis, et bitumen
pro cæmento: 4 et dixerunt: Venite, faciamus nobis
civitatem et turrim, cuius culmen pertingat ad
cælum: et celebremus nomen nostrum antequam
dividamur in universas terras. 5 Descendit autem
Dominus ut videret civitatem et turrim, quam
ædificabant filii Adam, 6 et dixit: Ecce, unus est
populus, et unum labium omnibus: cœperuntque
hoc facere, nec desistent a cogitationibus suis,
donec eas opere compleant. 7 Venite igitur,
descendamus, et confundamus ibi linguam eorum,
ut non audiat unusquisque vocem proximi sui.
8 Atque ita divisit eos Dominus ex illo loco in
universas terras, et cessaverunt ædificare civitatem.
9 Et idcirco vocatum est nomen eius Babel, quia
ibi confusum est labium universæ terræ: et inde
dispersit eos Dominus super faciem cunctarum
regionum. 10 Hæ sunt generationes Sem: Sem erat
centum annorum quando genuit Arphaxad, biennio
post diluvium. 11 Vixitque Sem postquam genuit
Arphaxad, quingentis annis: et genuit filios et filias.
12 Porro Arphaxad vixit triginta quinque annis,
et genuit Sale. 13 Vixitque Arphaxad postquam
genuit Sale, trecentis tribus annis: et genuit filios et
filias. 14 Sale quoque vixit triginta annis, et genuit
Heber. 15 Vixitque Sale postquam genuit Heber,
quadringentis tribus annis: et genuit filios et filias.
16 Vixit autem Heber triginta quatuor annis, et
genuit Phaleg. 17 Et vixit Heber postquam genuit
Phaleg, quadringentis triginta annis: et genuit filios
et filias. 18 Vixit quoque Phaleg triginta annis, et
genuit Reu. 19 Vixitque Phaleg postquam genuit
Reu, ducentis novem annis, et genuit filios et filias.
20 Vixit autem Reu triginta duobus annis, et genuit
Sarug. 21 Vixit quoque Reu postquam genuit Sarug,
ducentis septem annis: et genuit filios et filias. 22
Vixit vero Sarug triginta annis, et genuit Nachor. 23
Vixitque Sarug postquam genuit Nachor, ducentis
annis: et genuit filios et filias. 24 Vixit autem
Nachor viginti novem annis, et genuit Thare. 25

Vixitque Nachor postquam genuit Thare, centum
decem et novem annis: et genuit filios et filias. 26
Vixitque Thare septuaginta annis, et genuit Abram
et Nachor, et Aran. 27 Hæ sunt autem generationes
Thare: Thare genuit Abram, Nachor, et Aran. Porro
Aran genuit Lot. 28 Mortuusque est Aran ante
Thare patrem suum, in terra nativitatis suæ in Ur
Chaldæorum. 29 Duxerunt autem Abram et Nachor
uxores: nomen uxoris Abram, Sarai: et nomen
uxoris Nachor, Melcha filia Aran patris Melchæ,
et patris Ieschæ. 30 Erat autem Sarai sterilis, nec
habebat liberos. 31 Tulit itaque Thare Abram filium
suum, et Lot filium Aran, filium filii sui, et Sarai
nurum suam, uxorem Abram filii sui, et eduxit eos
de Ur Chaldæorum, ut irent in terram Chanaan:
veneruntque usque Haran, et habitaverunt ibi.
32 Et facti sunt dies Thare ducentorum quinque
annorum, et mortuus est in Haran.

12 Dixit autem Dominus ad Abram: Egredere de
terra tua, et de cognatione tua, et de domo
patris tui, et veni in terram, quam monstrabo tibi. 2
Faciamque te in gentem magnam, et benedicam tibi,
et magnificabo nomen tuum, erisque benedictus.
3 Benedicam benedicentibus tibi, et maledicam
maledicentibus tibi, atque IN TE benedicentur
universæ cognationes terræ. 4 Egressus est itaque
Abram sicut præceperat ei Dominus, et ivit cum
eo Lot: septuaginta quinque annorum erat Abram
cum egrederetur de Haran. 5 Tulitque Sarai uxorem
suam, et Lot filium fratris sui, universamque
substantiam quam possederant, et animas quas
fecerant in Haran: et egressi sunt ut irent in terram
Chanaan. Cumque venissent in eam, 6 pertransivit
Abram terram usque ad locum Sichem, usque
ad convallem illustrem: Chananæus autem tunc
erat in terra. 7 Apparuit autem Dominus Abram,
et dixit ei: Semini tuo dabo terram hanc. Qui
ædificavit ibi altare Domino, qui apparuerat ei. 8
Et inde transgrediens ad montem, qui erat contra
orientem Bethel, tetendit ibi tabernaculum suum,
ab occidente habens Bethel, et ab oriente Hai:
ædificavit quoque ibi altare Domino, et invocavit
nomen eius. 9 Perrexitque Abram vadens, et ultra
progrediens ad meridiem. 10 Facta est autem fames
in terra: descenditque Abram in Ægyptum, ut
peregrinaretur ibi: prævaluerat enim fames in terra.
11 Cumque prope esset ut ingrederetur Ægyptum,
dixit Sarai uxori suæ: Novi quod pulchra sis mulier:
12 et quod cum viderint te Ægyptii, dicturi sunt:
Uxor ipsius est: et interficient me, et te reservabunt.
13 Dic ergo, obsecro te, quod soror mea sis: ut bene
sit mihi propter te, et vivat anima mea ob gratiam
tui. 14 Cum itaque ingressus esset Abram Ægyptum,
viderunt Ægyptii mulierem quod esset pulchra
nimis. 15 Et nunciaverunt principes Pharaoni, et
laudaverunt eam apud illum: et sublata est mulier
in domum Pharaonis. 16 Abram vero bene usi
sunt propter illam: Fueruntque ei oves et boves,
et asini, et servi et famulæ, et asinæ et cameli.
17 Flagellavit autem Dominus Pharaonem plagis
maximis, et domum eius propter Sarai uxorem
Abram. 18 Vocavitque Pharao Abram, et dixit ei:
Quidnam est hoc quod fecisti mihi? Quare non
indicasti quod uxor tua esset? 19 Quam ob causam
dixisti esse sororem tuam, ut tollerem eam mihi in
uxorem? Nunc igitur ecce coniux tua, accipe eam,
et vade. 20 Præcepitque Pharao super Abram viris:
et deduxerunt eum, et uxorem illius, et omnia quæ
habebat.

13 Ascendit ergo Abram de Ægypto, ipse et uxor
eius, et omnia quæ habebat, et Lot cum eo
ad australem plagam. 2 Erat autem dives valde
in possessione auri et argenti. 3 Reversusque est
per iter, quo venerat, a meridie in Bethel usque ad
locum ubi prius fixerat tabernaculum inter Bethel et
Hai: 4 in loco altaris quod fecerat prius, et invocavit
ibi nomen Domini. 5 Sed et Lot qui erat cum Abram,
fuerunt greges ovium, et armenta, et tabernacula.
6 Nec poterat eos capere terra, ut habitarent simul:
erat quippe substantia eorum multa, et nequibant
habitare communiter. 7 Unde et facta est rixa
inter pastores gregum Abram et Lot. Eo autem
tempore Chananæus et Pherezæus habitabant in
terra illa. 8 Dixit ergo Abram ad Lot: Ne quæso sit
iurgium inter me et te, et inter pastores meos, et
pastores tuos: fratres enim sumus. 9 Ecce universa
terra coram te est: recede a me, obsecro: si ad
sinistram ieris, ego dexteram tenebo: si tu dexteram
elegeris, ego ad sinistram pergam. 10 Elevatis itaque
Lot oculis, vidit omnem circa regionem Iordanis,
quæ universa irrigabatur antequam subverteret
Dominus Sodomam et Gomorrham, sicut Paradisus
Domini, et sicut Ægyptus venientibus in Segor.
11 Elegitque sibi Lot regionem circa Iordanem, et
recessit ab Oriente: divisique sunt alterutrum a
fratre suo. 12 Abram habitavit in terra Chanaan:
Lot vero moratus est in oppidis, quæ erant circa
Iordanem, et habitavit in Sodomis. 13 Homines
autem Sodomitæ pessimi erant, et peccatores coram
Domino nimis. 14 Dixitque Dominus ad Abram,
postquam divisus est ab eo Lot: Leva oculos tuos,
et vide a loco, in quo nunc es, ad aquilonem et
meridiem, ad orientem et occidentem. 15 Omnem
terram, quam conspicis, tibi dabo, et semini tuo

usque in sempiternum. 16 Faciamque semen tuum
sicut pulverem terræ: si quis potest hominum
numerare pulverem terræ, semen quoque tuum
numerare poterit. 17 Surge, et perambula terram in
longitudine, et in latitudine sua: quia tibi daturus
sum eam. 18 Movens igitur tabernaculum suum
Abram, venit et habitavit iuxta convallem Mambre,
quæ est in Hebron: ædificavitque ibi altare Domino.

14 Factum est autem in illo tempore, ut
Amraphel rex Senaar, et Arioch rex Ponti,
et Chodorlahomor rex Elamitarum, et Thadal rex
Gentium 2 inirent bellum contra Bara regem
Sodomorum, et contra Bersa regem Gomorrhæ, et
contra Sennaab regem Adamæ, et contra Semeber
regem Seboim, contraque regem Balæ, ipsa est
Segor. 3 Omnes hi convenerunt in vallem Silvestrem,
quæ nunc est Mare Salis. 4 Duodecim enim annis
servierunt Chodorlahomor, et tertiodecimo anno
recesserunt ab eo. 5 Igitur quartodecimo anno
venit Chodorlahomor, et reges qui erant cum eo:
percusseruntque Raphaim in Astarothcarnaim, et
Zuzim cum eis, et Emim in Save Cariathaim, 6 et
Chorræos in montibus Seir, usque ad Campestria
Pharan, quæ est in solitudine. 7 Reversique sunt,
et venerunt ad fontem Misphat, ipsa est Cades: et
percusserunt omnem regionem Amalecitarum, et
Amorrhæum, qui habitabat in Asasonthamar. 8 Et
egressi sunt rex Sodomorum, et rex Gomorrhæ,
rexque Adamæ, et rex Seboim, necnon et rex Balæ,
quæ est Segor: et direxerunt aciem contra eos in
valle Silvestri: 9 scilicet adversus Chodorlahomor
regem Elamitarum, et Thadal regem Gentium, et
Amraphel regem Sennaar, et Arioch regem Ponti:
quatuor reges adversus quinque. 10 Vallis autem
Silvestris habebat puteos multos bituminis. Itaque
rex Sodomorum, et Gomorrhæ, terga verterunt,
ceciderunt que ibi: et qui remanserant, fugerunt ad
montem. 11 Tulerunt autem omnem substantiam
Sodomorum et Gomorrhæ, et universa quæ ad
cibum pertinent, et abierunt: 12 necnon et Lot
et substantiam eius, filium fratris Abram, qui
habitabat in Sodomis. 13 Et ecce unus, qui evaserat,
nunciavit Abram Hebræo, qui habitabat in convalle
Mambre Amorrhæi fratris Escol, et fratris Aner: hi
enim pepigerant fœdus cum Abram. 14 Quod cum
audisset Abram, captum videlicet Lot fratrem suum,
numeravit expeditos vernaculos suos trecentos
decem, et octo: et persecutus est usque Dan. 15 Et
divisis sociis, irruit super eos nocte: percussitque
eos, et persecutus est eos usque Hoba, quæ est ad
lævam Damasci. 16 Reduxitque omnem substantiam,
et Lot fratrem suum cum substantia illius, mulieres
quoque et populum. 17 Egressus est autem rex
Sodomorum in occursum eius postquam reversus
est a cæde Chodorlahomor, et regum qui cum eo
erant in valle Save, quæ est vallis regis. 18 At
vero Melchisedech rex Salem, proferens panem
et vinum, erat enim sacerdos Dei Altissimi, 19
benedixit ei, et ait: Benedictus Abram Deo Excelso,
qui creavit cælum et terram: 20 et benedictus Deus
Excelsus, quo protegente, hostes in manibus tuis
sunt. Et dedit ei decimas ex omnibus. 21 Dixit
autem rex Sodomorum ad Abram: Da mihi animas,
cetera tolle tibi. 22 Qui respondit ei: Levo manum
meam ad Dominum Deum excelsum Possessorem
cæli et terræ, 23 quod a filo subtegminis usque ad
corigiam caligæ, non accipiam ex omnibus quæ
tua sunt, ne dicas: Ego ditavi Abram: 24 exceptis
his, quæ comederunt iuvenes, et partibus virorum,
qui venerunt mecum, Aner, Eschol, et Mambre: isti
accipient partes suas.

15 His itaque transactis, factus est sermo Domini
ad Abram per visionem, dicens: Noli timere
Abram, ego protector tuus sum, et merces tua
magna nimis. 2 Dixitque Abram: Domine Deus,
quid dabis mihi? ego vadam absque liberis: et filius
procuratoris domus meæ iste Damascus Eliezer. 3
Addiditque Abram: Mihi autem non dedisti semen:
et ecce vernaculus meus, heres meus erit. 4
Statimque sermo Domini factus est ad eum, dicens:
Non erit hic heres tuus: sed qui egredietur de utero
tuo, ipsum habebis heredem. 5 Eduxitque eum
foras, et ait illi: Suscipe cælum, et numera stellas, si
potes. Et dixit ei: Sic erit semen tuum. 6 Credidit
Abram Deo, et reputatum est illi ad iustitiam. 7
Dixitque ad eum: Ego Dominus qui eduxi te de
Ur Chaldæorum ut darem tibi terram istam, et
possideres eam. 8 At ille ait: Domine Deus, unde
scire possum, quod possessurus sim eam? 9 Et
respondens Dominus: Sume, inquit, mihi vaccam
triennem, et capram trimam, et arietem annorum
trium, turturem quoque, et columbam. 10 Qui
tollens universa hæc, divisit ea per medium, et
utrasque partes contra se altrinsecus posuit: aves
autem non divisit. 11 Descenderuntque volucres
super cadavera, et abigebat eas Abram. 12 Cumque
sol occumberet, sopor irruit super Abram, et horror
magnus et tenebrosus invasit eum. 13 Dictumque
est ad eum: Scito prænoscens quod peregrinum
futurum sit semen tuum in terra non sua, et
subiicient eos servituti, et affligent quadringentis
annis. 14 Verumtamen gentem, cui servituri sunt,
ego iudicabo: et post hæc egredientur cum magna
substantia. 15 Tu autem ibis ad patres tuos in pace,

sepultus in senectute bona. 16 Generatione autem
quarta revertentur huc: necdum enim completæ
sunt iniquitates Amorrhæorum usque ad præsens
tempus. 17 Cum ergo occubuisset sol, facta est
caligo tenebrosa, et apparuit clibanus fumans, et
lampas ignis transiens inter divisiones illas. 18
In illo die pepigit Dominus fœdus cum Abram,
dicens: Semini tuo dabo terram hanc a fluvio
Ægypti usque ad fluvium magnum Euphraten, 19
Cinæos, et Cenezæos, Cedmonæos, 20 et Hethæos,
et Pherezæos, Raphaim quoque, 21 et Amorrhæos,
et Chananæos, et Gergesæos, et Iebusæos.

16 Igitur Sarai, uxor Abram, non genuerat liberos:
sed habens ancillam Ægyptiam nomine Agar,
2 dixit marito suo: Ecce, conclusit me Dominus,
ne parerem: ingredere ad ancillam meam, si
forte saltem ex illa suscipiam filios. Cumque ille
acquiesceret deprecanti, 3 tulit Agar Ægyptiam
ancillam suam post annos decem quam habitare
cœperant in terra Chanaan: et dedit eam viro
suo uxorem. 4 Qui ingressus est ad eam. At illa
concepisse se videns, despexit dominam suam. 5
Dixitque Sarai ad Abram: Inique agis contra me:
ego dedi ancillam meam in sinum tuum, quæ
videns quod conceperit, despectui me habet. Iudicet
Dominus inter me, et te. 6 Cui respondens Abram:
Ecce, ait, ancilla tua in manu tua est, utere ea
ut libet. Affligente igitur eam Sarai, fugam iniit.
7 Cumque invenisset eam Angelus Domini iuxta
fontem aquæ in solitudine, qui est in via Sur in
deserto, 8 dixit ad illam: Agar ancilla Sarai, unde
venis? et quo vadis? Quæ respondit: A facie Sarai
dominæ meæ ego fugio. 9 Dixitque ei Angelus
Domini: Revertere ad dominam tuam, et humiliare
sub manu illius. 10 Et rursum: Multiplicans, inquit,
multiplicabo semen tuum, et non numerabitur præ
multitudine. 11 Ac deinceps: Ecce, ait, concepisti, et
paries filium: vocabisque nomen eius Ismael, eo
quod audierit Dominus afflictionem tuam. 12 Hic
erit ferus homo: manus eius contra omnes, et manus
omnium contra eum: et e regione universorum
fratrum suorum figet tabernacula. 13 Vocavit autem
nomen Domini qui loquebatur ad eam: Tu Deus qui
vidisti me. Dixit enim: Profecto hic vidi posteriora
videntis me. 14 Propterea appellavit puteum illum,
Puteum viventis et videntis me. Ipse est inter
Cades et Barad. 15 Peperitque Agar Abræ filium:
qui vocavit nomen eius Ismael. 16 Octoginta et
sex annorum erat Abram quando peperit ei Agar
Ismaelem.

17 Postquam vero nonaginta et novem annorum
esse cœperat, apparuit ei Dominus: dixitque
ad eum: Ego Deus omnipotens: ambula coram me,
et esto perfectus. 2 Ponamque fœdus meum inter
me et te, et multiplicabo te vehementer nimis.
3 Cecidit Abram pronus in faciem. 4 Dixitque ei
Deus: EGO SUM, et pactum meum tecum, erisque
pater multarum gentium. 5 Nec ultra vocabitur
nomen tuum Abram: sed appellaberis Abraham:
quia patrem multarum gentium constitui te. 6
Faciamque te crescere vehementissime, et ponam te
in gentibus, regesque ex te egredientur. 7 Et statuam
pactum meum inter me et te, et inter semen tuum
post te in generationibus suis fœdere sempiterno: ut
sim Deus tuus, et seminis tui post te. 8 Daboque tibi
et semini tuo terram peregrinationis tuæ, omnem
terram Chanaan in possessionem æternam, eroque
Deus eorum. 9 Dixit iterum Deus ad Abraham: Et tu
ergo custodies pactum meum, et semen tuum post
te in generationibus suis. 10 Hoc est pactum meum
quod observabitis inter me et vos, et semen tuum
post te: Circumcidetur ex vobis omne masculinum:
11 et circumcidetis carnem præputii vestri, ut sit
in signum fœderis inter me et vos. 12 Infans octo
dierum circumcidetur in vobis, omne masculinum
in generationibus vestris: tam vernaculus, quam
emptitius circumcidetur, et quicumque non fuerit
de stirpe vestra: 13 eritque pactum meum in carne
vestra in fœdus æternum. 14 Masculus, cuius
præputii caro circumcisa non fuerit, delebitur anima
illa de populo suo: quia pactum meum irritum fecit.
15 Dixit quoque Deus ad Abraham: Sarai uxorem
tuam non vocabis Sarai, sed Saram. 16 Et benedicam
ei, et ex illa dabo tibi filium cui benedicturus sum,
eritque in nationes, et reges populorum orientur
ex eo. 17 Cecidit Abraham in faciem suam, et risit,
dicens in corde suo: Putasne centenario nascetur
filius? et Sara nonagenaria pariet? 18 Dixitque ad
Deum: Utinam Ismael vivat coram te. 19 Et ait
Deus ad Abraham: Sara uxor tua pariet tibi filium,
vocabisque nomen eius Isaac, et constituam pactum
meum illi in fœdus sempiternum, et semini eius
post eum. 20 Super Ismael quoque exaudivi te.
Ecce, benedicam ei, et augebo, et multiplicabo eum
valde: duodecim duces generabit, et faciam illum in
gentem magnam. 21 Pactum vero meum statuam
ad Isaac, quem pariet tibi Sara tempore isto in anno
altero. 22 Cumque finitus esset sermo loquentis
cum eo, ascendit Deus ab Abraham. 23 Tulit autem
Abraham Ismael filium suum, et omnes vernaculos
domus suæ, universosque quos emerat, cunctos
mares ex omnibus viris domus suæ: et circumcidit
carnem præputii eorum statim in ipsa die, sicut
præceperat ei Deus. 24 Abraham nonaginta et
novem erat annorum quando circumcidit carnem

præputii sui. 25 Et Ismael filius tredecim annos
impleverat tempore circumcisionis suæ. 26 Eadem
die circumcisus est Abraham et Ismael filius eius.
27 Et omnes viri domus illius, tam vernaculi, quam
emptitii et alienigenæ pariter circumcisi sunt.

18 Apparuit autem ei Dominus in convalle
Mambre sedenti in ostio tabernaculi sui in
ipso fervore diei. 2 Cumque elevasset oculos,
apparuerunt ei tres viri stantes prope eum: quos
cum vidisset, cucurrit in occursum eorum de ostio
tabernaculi, et adoravit in terram. 3 Et dixit:
Domine, si inveni gratiam in oculis tuis, ne transeas
servum tuum: 4 sed afferam pauxillum aquæ, et
lavate pedes vestros, et requiescite sub arbore.
5 Ponamque buccellam panis, et confortate cor
vestrum, postea transibitis: idcirco enim declinastis
ad servum vestrum. Qui dixerunt: Fac ut locutus es.
6 Festinavit Abraham in tabernaculum ad Saram,
dixitque ei: Accelera, tria sata similæ commisce, et
fac subcinericios panes. 7 Ipse vero ad armentum
cucurrit, et tulit inde vitulum tenerrimum et
optimum, deditque puero: qui festinavit, et coxit
illum. 8 Tulit quoque butyrum et lac, et vitulum
quem coxerat, et posuit coram eis: ipse vero stabat
iuxta eos sub arbore. 9 Cumque comedissent,
dixerunt ad eum: Ubi est Sara uxor tua? ille
respondit: Ecce in tabernaculo est. 10 Cui dixit:
Revertens veniam ad te tempore isto, vita comite,
et habebit filium Sara uxor tua. Quo audito, Sara
risit post ostium tabernaculi. 11 Erant autem ambo
senes, provectæque ætatis, et desierant Saræ fieri
muliebria. 12 Quæ risit occulte dicens: Postquam
consenui, et dominus meus vetulus est, voluptati
operam dabo? 13 Dixit autem Dominus ad Abraham:
Quare risit Sara, dicens: Num vere paritura sum
anus? 14 Numquid Deo quidquam est difficile?
iuxta condictum revertar ad te hoc eodem tempore,
vita comite, et habebit Sara filium. 15 Negabit
Sara, dicens: Non risi, timore perterrita. Dominus
autem: Non est, inquit, ita: sed risisti. 16 Cum ergo
surrexissent inde viri, direxerunt oculos contra
Sodomam: et Abraham simul gradiebatur, deducens
eos. 17 Dixitque Dominus: Num celare potero
Abraham quæ gesturus sum: 18 cum futurus sit in
gentem magnam, ac robustissimam, et benedicendæ
sint in illo omnes nationes terræ? 19 Scio enim
quod præcepturus sit filiis suis, et domui suæ
post se ut custodiant viam Domini, et faciant
iudicium et iustitiam: ut adducat Dominus propter
Abraham omnia quæ locutus est ad eum. 20 Dixit
itaque Dominus: Clamor Sodomorum et Gomorrhæ
multiplicatus est, et peccatum eorum aggravatum
est nimis. 21 Descendam, et videbo utrum clamorem
qui venit ad me, opere compleverint: an non est ita,
ut sciam. 22 Converteruntque se inde, et abierunt
Sodomam: Abraham vero adhuc stabat coram
Domino. 23 Et appropinquans ait: Numquid perdes
iustum cum impio? 24 Si fuerint quinquaginta iusti
in civitate, peribunt simul? Et non parces loco illi
propter quinquaginta iustos, si fuerint in eo? 25
Absit a te, ut rem hanc facias, et occidas iustum
cum impio, fiatque iustus sicut impius, non est
hoc tuum: qui iudicas omnem terram, nequaquam
facies iudicium hoc. 26 Dixitque Dominus ad eum:
Si invenero Sodomis quinquaginta iustos in medio
civitatis, dimittam omni loco propter eos. 27
Respondensque Abraham, ait: Quia semel cœpi,
loquar ad Dominum meum, cum sim pulvis et
cinis. 28 Quid si minus quinquaginta iustis quinque
fuerint? Delebis, propter quadraginta quinque,
universam urbem? Et ait: Non delebo, si invenero ibi
quadraginta quinque. 29 Rursumque locutus est ad
eum: Sin autem quadraginta ibi inventi fuerint, quid
facies? Ait: Non percutiam propter quadraginta.
30 Ne quæso, inquit, indigneris Domine, si loquar:
Quid si ibi inventi fuerint triginta? Respondit: Non
faciam, si invenero ibi triginta. 31 Quia semel, ait,
cœpi loquar ad Dominum meum: Quid si ibi inventi
fuerint viginti? Ait: Non interficiam propter viginti.
32 Obsecro, inquit, ne irascaris Domine, si loquar
adhuc semel: Quid si inventi fuerint ibi decem?
Et dixit: Non delebo propter decem. 33 Abiitque
Dominus, postquam cessavit loqui ad Abraham: et
ille reversus est in locum suum.

19 Veneruntque duo Angeli Sodomam vespere,
et sedente Lot in foribus civitatis. Qui cum
vidisset eos, surrexit, et ivit obviam eis: adoravitque
pronus in terram, 2 et dixit: Obsecro, domini,
declinate in domum pueri vestri, et manete ibi:
lavate pedes vestros, et mane proficiscemini in
viam vestram. Qui dixerunt: Minime, sed in platea
manebimus. 3 Compulit illos oppido ut diverterent
ad eum: ingressisque domum illius fecit convivium,
et coxit azyma: et comederunt. 4 Prius autem quam
irent cubitum, viri civitatis vallaverunt domum a
puero usque ad senem, omnis populus simul. 5
Vocaveruntque Lot, et dixerunt ei: Ubi sunt viri
qui introierunt ad te nocte? educ illos huc, ut
cognoscamus eos. 6 Egressus ad eos Lot, post tergum
occludens ostium, ait: 7 Nolite, quæso, fratres mei,
nolite malum hoc facere. 8 Habeo duas filias, quæ
necdum cognoverunt virum: educam eas ad vos,
et abutimini eis sicut vobis placuerit, dummodo
viris istis nihil mali faciatis, quia ingressi sunt sub

umbra culminis mei. 9 At illi dixerunt: Recede
illuc. Et rursus: Ingressus es, inquiunt, ut advena;
numquid ut iudices? te ergo ipsum magis quam hos
affligemus. Vimque faciebant Lot vehementissime:
iamque prope erat ut effringerent fores. 10 Et
ecce miserunt manum viri, et introduxerunt ad
se Lot, clauseruntque ostium: 11 et eos, qui foris
erant, percusserunt cæcitate a minimo usque ad
maximum, ita ut ostium invenire non possent.
12 Dixerunt autem ad Lot: Habes hic quempiam
tuorum? generum, aut filios, aut filias, omnes, qui
tui sunt, educ de urbe hac: 13 delebimus enim locum
istum, eo quod increverit clamor eorum coram
Domino, qui misit nos ut perdamus illos. 14 Egressus
itaque Lot, locutus est ad generos suos qui accepturi
erant filias eius, et dixit: Surgite, egredimini de loco
isto: quia delebit Dominus civitatem hanc. Et visus
est eis quasi ludens loqui. 15 Cumque esset mane,
cogebant eum Angeli, dicentes: Surge, tolle uxorem
tuam, et duas filias quas habes: ne et tu pariter
pereas in scelere civitatis. 16 Dissimulante illo,
apprehenderunt manum eius, et manum uxoris, ac
duarum filiarum eius, eo quod parceret Dominus
illi. 17 Eduxeruntque eum, et posuerunt extra
civitatem: ibique locuti sunt ad eum, dicentes: Salva
animam tuam: noli respicere post tergum, nec stes
in omni circa regione: sed in monte salvum te fac,
ne et tu simul pereas. 18 Dixitque Lot ad eos: Quæso
domine mi, 19 quia invenit servus tuus gratiam
coram te, et magnificasti misericordiam tuam quam
fecisti mecum, ut salvares animam meam, nec
possum in monte salvari, ne forte apprehendat me
malum, et moriar: 20 Est civitas hæc iuxta, ad quam
possum fugere, parva, et salvabor in ea: numquid
non modica est, et vivet anima mea? 21 Dixitque ad
eum: Ecce etiam in hoc suscepi preces tuas, ut non
subvertam urbem pro qua locutus es. 22 Festina, et
salvare ibi: quia non potero facere quidquam donec
ingrediaris illuc. Idcirco vocatum est nomen urbis
illius Segor. 23 Sol egressus est super terram, et
Lot ingressus est Segor. 24 Igitur Dominus pluit
super Sodomam et Gomorrham sulphur et ignem
a Domino de cælo: 25 et subvertit civitates has,
et omnem circa regionem, universos habitatores
urbium, et cuncta terræ virentia. 26 Respiciensque
uxor eius post se, versa est in statuam salis. 27
Abraham autem consurgens mane, ubi steterat
prius cum Domino, 28 intuitus est Sodomam et
Gomorrham, et universam terram regionis illius:
viditque ascendentem favillam de terra quasi
fornacis fumum. 29 Cum enim subverteret Deus
civitates regionis illius, recordatus Abrahæ, liberavit
Lot de subversione urbium in quibus habitaverat. 30
Ascenditque Lot de Segor, et mansit in monte, duæ
quoque filiæ eius cum eo (timuerat enim manere in
Segor) et mansit in spelunca ipse, et duæ filiæ eius
cum eo. 31 Dixitque maior ad minorem: Pater noster
senex est, et nullus virorum remansit in terra qui
possit ingredi ad nos iuxta morem universæ terræ.
32 Veni, inebriemus eum vino, dormiamusque cum
eo, ut servare possimus ex patre nostro semen.
33 Dederunt itaque patri suo bibere vinum nocte
illa: Et ingressa est maior, dormivitque cum patre:
at ille non sensit, nec quando accubuit filia, nec
quando surrexit. 34 Altera quoque die dixit maior
ad minorem: Ecce dormivi heri cum patre meo,
demus ei bibere vinum etiam hac nocte, et dormies
cum eo, ut salvemus semen de patre nostro. 35
Dederunt etiam et illa nocte patri suo bibere vinum,
ingressaque minor filia, dormivit cum eo: et ne tunc
quidem sensit quando concubuerit, vel quando illa
surrexerit. 36 Conceperunt ergo duæ filiæ Lot de
patre suo. 37 Peperitque maior filium, et vocavit
nomen eius Moab: ipse est pater Moabitarum usque
in præsentem diem. 38 Minor quoque peperit
filium, et vocavit nomen eius Ammon, id est, filius
populi mei: ipse est pater Ammonitarum usque
hodie.

20 Profectus inde Abraham in terram australem,
habitavit inter Cades, et Sur: et peregrinatus
est in Geraris. 2 Dixitque de Sara uxore suo, Soror
mea est. Misit ergo Abimelech rex Geraræ, et
tulit eam. 3 Venit autem Deus ad Abimelech per
somnium nocte, et ait illi: En morieris propter
mulierem, quam tulisti: habet enim virum. 4
Abimelech vero non tetigerat eam, et ait: Domine,
num gentem ignorantem et iustam interficies?
5 Nonne ipse dixit mihi: Soror mea est: et ipsa
ait: Frater meus est? In simplictate cordis mei, et
munditia manuum mearum feci hoc. 6 Dixitque ad
eum Deus: Et ego scio quod simplici corde feceris:
et ideo custodivi te ne peccares in me, et non
dimisi ut tangeres eam. 7 Nunc ergo redde viro
suo uxorem, quia propheta est: et orabit pro te, et
vives: si autem nolueris reddere, scito quod morte
morieris tu, et omnia quæ tua sunt. 8 Statimque
de nocte consurgens Abimelech, vocavit omnes
servos suos: et locutus est universa verba hæc in
auribus eorum, timueruntque omnes viri valde.
9 Vocavit autem Abimelech etiam Abraham, et
dixit ei: Quid fecisti nobis? Quid peccavimus in te,
quia induxisti super me et super regnum meum
peccatum grande? Quæ non debuisti facere, fecisti
nobis. 10 Rursumque expostulans, ait: Quid vidisti,
ut hoc faceres? 11 Respondit Abraham: Cogitavi

mecum, dicens: Forsitan non est timor Dei in loco
isto: et interficient me propter uxorem meam: 12
alias autem et vere soror mea est, filia patris mei,
et non filia matris meæ, et duxi eam in uxorem. 13
Postquam autem eduxit me Deus de domo patris
mei, dixi ad eam: Hanc misericordiam facies mecum:
In omni loco, ad quem ingrediemur, dices quod
frater tuus sim. 14 Tulit igitur Abimelech oves
et boves, et servos et ancillas, et dedit Abraham:
reddiditque illi Saram uxorem suam, 15 et ait: Terra
coram vobis est, ubicumque tibi placuerit habita. 16
Saræ autem dixit: Ecce mille argenteos dedi fratri
tuo, hoc erit tibi in velamen oculorum ad omnes qui
tecum sunt, et quocumque perrexeris: mementoque
te deprehensam. 17 Orante autem Abraham, sanavit
Deus Abimelech et uxorem, ancillasque eius, et
pepererunt: 18 concluserat enim Dominus omnem
vulvam domus Abimelech propter Saram uxorem
Abrahæ.

21 Visitavit autem Dominus Saram, sicut
promiserat: et implevit quæ locutus est. 2
Concepitque et peperit filium in senectute sua,
tempore quo prædixerat ei Deus. 3 Vocavitque
Abraham nomen filii sui, quem genuit ei Sara, Isaac:
4 et circumcidit eum octavo die, sicut præceperat ei
Deus, 5 cum centum esset annorum: hac quippe
ætate patris, natus est Isaac. 6 Dixitque Sara: Risum
fecit mihi Deus: quicumque audierit, corridebit
mihi. 7 Rursumque ait: Quis auditurus crederet
Abraham quod Sara lactaret filium, quem peperit
et iam seni? 8 Crevit igitur puer, et ablactatus
est: fecitque Abraham grande convivium in die
ablactationis eius. 9 Cumque vidisset Sara filium
Agar Ægyptiæ ludentem cum Isaac filio suo, dixit ad
Abraham: 10 Eiice ancillam hanc, et filium eius: non
enim erit heres filius ancillæ cum filio meo Isaac.
11 Dure accepit hoc Abraham pro filio suo. 12 Cui
dixit Deus: Non tibi videatur asperum super puero,
et super ancilla tua: omnia quæ dixerit tibi Sara,
audi vocem eius: quia in Isaac vocabitur tibi semen.
13 Sed et filium ancillæ faciam in gentem magnam,
quia semen tuum est. 14 Surrexit itaque Abraham
mane, et tollens panem et utrem aquæ, imposuit
scapulæ eius, tradiditque puerum, et dimisit eam.
Quæ cum abiisset, errabat in solitudine Bersabee.
15 Cumque consumpta esset aqua in utre, abiecit
puerum subter unam arborum, quæ ibi erant. 16 Et
abiit, seditque e regione procul quantum potest
arcus iacere. Dixit enim: Non videbo morientem
puerum: et sedens contra, levavit vocem suam
et flevit. 17 Exaudivit autem Deus vocem pueri:
vocavitque Angelus Dei Agar de cælo, dicens: Quid
agis Agar? noli timere: exaudivit enim Deus vocem
pueri de loco in quo est. 18 Surge, tolle puerum, et
tene manum illius: quia in gentem magnam faciam
eum. 19 Aperuitque oculos eius Deus: quæ videns
puteum aquæ, abiit, et implevit utrem, deditque
puero bibere. 20 Et fuit cum eo: qui crevit, et
moratus est in solitudine, factusque est iuvenis
sagittarius. 21 Habitavitque in deserto Pharan, et
accepit illi mater sua uxorem de terra Ægypti. 22
Eodem tempore dixit Abimelech, et Phicol princeps
exercitus eius ad Abraham: Deus tecum est in
universis quæ agis. 23 Iura ergo per Deum, ne noceas
mihi, et posteris meis, stirpique meæ: sed iuxta
misericordiam, quam feci tibi, facies mihi, et terræ
in qua versatus es advena. 24 Dixitque Abraham:
Ego iurabo. 25 Et increpavit Abimelech propter
puteum aquæ quem vi abstulerunt servi eius. 26
Responditque Abimelech: Nescivi quis fecerit hanc
rem: sed et tu non indicasti mihi, et ego non audivi
præter hodie. 27 Tulit itaque Abraham oves et
boves, et dedit Abimelech: percusseruntque ambo
fœdus. 28 Et statuit Abraham septem agnas gregis
seorsum. 29 Cui dixit Abimelech: Quid sibi volunt
septem agnæ istæ, quas stare fecisti seorsum? 30 At
ille: Septem, inquit, agnas accipies de manu mea: ut
sint mihi in testimonium, quoniam ego fodi puteum
istum. 31 Idcirco vocatus est locus ille Bersabee:
quia ibi uterque iuravit. 32 Et inierunt fœdus pro
puteo iuramenti. 33 Surrexit autem Abimelech,
et Phicol princeps exercitus eius, reversique sunt
in terram Palæstinorum. Abraham vero plantavit
nemus in Bersabee, et invocavit ibi nomen Domini
Dei æterni. 34 Et fuit colonus terræ Palæstinorum
diebus multis.

22 Quæ postquam gesta sunt, tentavit Deus
Abraham, et dixit ad eum: Abraham, Abraham.
At ille respondit: Adsum. 2 Ait illi: Tolle filium tuum
unigenitum, quem diligis, Isaac, et vade in terram
visionis: atque ibi offeres eum in holocaustum
super unum montium quem monstravero tibi. 3
Igitur Abraham de nocte consurgens, stravit asinum
suum: ducens secum duos iuvenes, et Isaac filium
suum: cumque concidisset ligna in holocaustum,
abiit ad locum quem præceperat ei Deus. 4 Die
autem tertio, elevatis oculis, vidit locum procul: 5
dixitque ad pueros suos: Expectate hic cum asino:
ego et puer illuc usque properantes, postquam
adoraverimus, revertemur ad vos. 6 Tulit quoque
ligna holocausti, et imposuit super Isaac filium
suum: ipse vero portabat in manibus ignem et
gladium. Cumque duo pergerent simul, 7 dixit
Isaac patri suo: Pater mi. At ille respondit: Quid

vis fili? Ecce, inquit, ignis et ligna: ubi est victima
holocausti? 8 Dixit autem Abraham: Deus providebit
sibi victimam holocausti, fili mi. Pergebant ergo
pariter: 9 et venerunt ad locum quem ostenderat
ei Deus, in quo ædificavit altare, et desuper ligna
composuit: cumque alligasset Isaac filium suum,
posuit eum in altare super struem lignorum.
10 Extenditque manum, et arripuit gladium, ut
immolaret filium suum. 11 Et ecce Angelus Domini
de cælo clamavit, dicens: Abraham, Abraham. Qui
respondit: Adsum. 12 Dixitque ei: Non extendas
manum tuam super puerum, neque facias illi
quidquam: nunc cognovi quod times Deum, et non
pepercisti unigenito filio tuo propter me. 13 Levavit
Abraham oculos suos, viditque post tergum arietem
inter vepres hærentem cornibus, quem assumens
obtulit holocaustum pro filio. 14 Appellavitque
nomen loci illius, Dominus videt. Unde usque hodie
dicitur: In monte Dominus videbit. 15 Vocavit autem
Angelus Domini Abraham secundo de cælo, dicens:
16 Per memetipsum iuravi, dicit Dominus: quia
fecisti hanc rem, et non pepercisti filio tuo unigenito
propter me: 17 benedicam tibi, et multiplicabo
semen tuum sicut stellas cæli, et velut arenam
quæ est in littore maris: possidebit semen tuum
portas inimicorum suorum, 18 et benedicentur in
semine tuo omnes gentes terræ, quia obedisti voci
meæ. 19 Reversus est Abraham ad pueros suos,
abieruntque Bersabee simul, et habitavit ibi. 20
His ita gestis, nunciatum est Abrahæ quod Melcha
quoque genuisset filios Nachor fratri suo, 21 Hus
primogenitum, et Buz fratrem eius, et Camuel
patrem Syrorum, 22 et Cased, et Azau, Pheldas
quoque et Iedlaph, 23 ac Bathuel, de quo nata est
Rebecca: octo istos genuit Melcha, Nachor fratri
Abrahæ. 24 Concubina vero illius, nomine Roma,
peperit Tabee, et Gaham, et Tahas, et Maacha.

23 Vixit autem Sara centum viginti septem annis.
2 Et mortua est in civitate Arbee, quæ est
Hebron, in terra Chanaan: venitque Abraham ut
plangeret, et fleret eam. 3 Cumque surrexisset ab
officio funeris, locutus est ad filios Heth, dicens:
4 Advena sum et peregrinus apud vos: date mihi
ius sepulchri vobiscum, ut sepeliam mortuum
meum. 5 Responderunt filii Heth, dicentes: 6
Audi nos domine, princeps Dei es apud nos: in
electis sepulchris nostris sepeli mortuum tuum:
nullusque te prohibere poterit quin in monumento
eius sepelias mortuum tuum. 7 Surrexit Abraham,
et adoravit populum terræ, filios videlicet Heth: 8
dixitque ad eos: Si placet animæ vestræ ut sepeliam
mortuum meum, audite me, et intercedite pro me
apud Ephron filium Seor: 9 ut det mihi speluncam
duplicem, quam habet in extrema parte agri sui:
pecunia digna tradat eam mihi coram vobis in
possessionem sepulchri. 10 Habitabat autem Ephron
in medio filiorum Heth. Responditque Ephron ad
Abraham cunctis audientibus qui ingrediebantur
portam civitatis illius, dicens: 11 Nequaquam ita
fiat, domine mi, sed tu magis ausculta quod loquor:
Agrum trado tibi, et speluncam, quæ in eo est,
præsentibus filiis populi mei, sepeli mortuum
tuum. 12 Adoravit Abraham coram populo terræ.
13 Et locutus est ad Ephron circumstante plebe:
Quæso, ut audias me: Dabo pecuniam pro agro:
suscipe eam, et sic sepeliam mortuum meum in
eo. 14 Responditque Ephron: Domine mi, audi
me: 15 Terra, quam postulas, quadringentis siclis
argenti valet: istud est pretium inter me et te:
sed quantum est hoc? sepeli mortuum tuum. 16
Quod cum audisset Abraham, appendit pecuniam,
quam Ephron postulaverat, audientibus filiis Heth,
quadringentos siclos argenti probatæ monetæ
publicæ. 17 Confirmatusque est ager quondam
Ephronis, in quo erat spelunca duplex, respiciens
Mambre, tam ipse, quam spelunca, et omnes arbores
eius in cunctis terminis eius per circuitum, 18
Abrahæ in possessionem, videntibus filiis Heth,
et cunctis qui intrabant portam civitatis illius. 19
Atque ita sepelivit Abraham Saram uxorem suam
in spelunca agri duplici, quæ respiciebat Mambre.
Hæc est Hebron in terra Chanaan. 20 Et confirmatus
est ager, et antrum, quod erat in eo, Abrahæ in
possessionem monumenti a filiis Heth.

24 Erat autem Abraham senex, dierumque
multorum: et Dominus in cunctis benedixerat
ei. 2 Dixitque ad servum seniorem domus suæ,
qui præerat omnibus quæ habebat: Pone manum
tuam subter femur meum, 3 ut adiurem te per
Dominum, Deum cæli et terræ, ut non accipias
uxorem filio meo de filiabus Chananæorum, inter
quos habito: 4 sed ad terram et cognationem
meam proficiscaris, et inde accipias uxorem filio
meo Isaac. 5 Respondit servus: Si noluerit mulier
venire mecum in terram hanc, numquid reducere
debeo filium tuum ad locum, de quo egressus es? 6
Dixitque Abraham: Cave nequando reducas filium
meum illuc. 7 Dominus Deus cæli, qui tulit me de
domo patris mei, et de terra nativitatis meæ, qui
locutus est mihi, et iuravit mihi, dicens: Semini tuo
dabo terram hanc: ipse mittet Angelum suum coram
te, et accipies inde uxorem filio meo: 8 sin autem
mulier noluerit sequi te, non teneberis iuramento:
filium meum tantum ne reducas illuc. 9 Posuit ergo

servus manum sub femore Abraham domini sui, et
iuravit illi super sermone hoc. **10** Tulitque decem
camelos de grege domini sui, et abiit, ex omnibus
bonis eius portans secum, profectusque perrexit
in Mesopotamiam ad urbem Nachor. **11** Cumque
camelos fecisset accumbere extra oppidum iuxta
puteum aquæ vespere, tempore quo solent mulieres
egredi ad hauriendam aquam, dixit: **12** Domine
Deus domini mei Abraham, occurre, obsecro, mihi
hodie, et fac misericordiam cum domino meo
Abraham. **13** Ecce ego sto prope fontem aquæ,
et filiæ habitatorum huius civitatis egredientur
ad hauriendam aquam. **14** Igitur puella, cui ego
dixero: Inclina hydriam tuam ut bibam: et illa
responderit, Bibe, quin et camelis tuis dabo potum:
ipsa est, quam præparasti servo tuo Isaac: et per hoc
intelligam quod feceris misericordiam cum domino
meo. **15** Necdum intra se verba compleverat, et ecce
Rebecca egrediebatur, filia Bathuel, filii Melchæ
uxoris Nachor fratris Abraham, habens hydriam
in scapula sua: **16** puella decora nimis, virgoque
pulcherrima, et incognita viro: descenderat autem
ad fontem, et impleverat hydriam, ac revertebatur.
17 Occurritque ei servus, et ait: Pauxillum aquæ
mihi ad bibendum præbe de hydria tua. **18** Quæ
respondit: Bibe domine mi. Celeriterque deposuit
hydriam super ulnam suam, et dedit ei potum.
19 Cumque ille bibisset, adiecit: Quin et camelis
tuis hauriam aquam, donec cuncti bibant. **20**
Effundensque hydriam in canalibus, recurrit ad
puteum ut hauriret aquam: et haustam omnibus
camelis dedit. **21** Ipse autem contemplabatur
eam tacitus, scire volens utrum prosperum iter
suum fecisset Dominus, an non. **22** Postquam
autem biberunt cameli, protulit vir inaures aureas,
appendentes siclos duos, et armillas totidem pondo
siclorum decem. **23** Dixitque ad eam: Cuius es
filia? indica mihi: est in domo patris tui locus ad
manendum? **24** Quæ respondit: Filia sum Bathuelis,
filii Melchæ, quem peperit ipsi Nachor. **25** Et addidit,
dicens: Palearum quoque et fœni plurimum est
apud nos, et locus spatiosus ad manendum. **26**
Inclinavit se homo, et adoravit Dominum, **27** dicens:
Benedictus Dominus Deus domini mei Abraham,
qui non abstulit misericordiam et veritatem suam a
domino meo, et recto itinere me perduxit in domum
fratris domini mei. **28** Cucurrit itaque puella,
et nunciavit in domum matris suæ omnia quæ
audierat. **29** Habebat autem Rebecca fratrem nomine
Laban, qui festinus egressus est ad hominem, ubi
erat fons. **30** Cumque vidisset inaures et armillas
in manibus sororis suæ, et audisset cuncta verba
referentis: Hæc locutus est mihi homo: venit ad
virum, qui stabat iuxta camelos, et prope fontem
aquæ: **31** dixitque ad eum: Ingredere, benedicte
Domini: cur foris stas? præparavi domum, et locum
camelis. **32** Et introduxit eum in hospitium: ac
destravit camelos, deditque paleas et fœnum, et
aquam ad lavandos pedes eius, et virorum qui
venerant cum eo. **33** Et appositus est in conspectu
eius panis. Qui ait: Non comedam, donec loquar
sermones meos. Respondit ei: Loquere. **34** At
ille: Servus, inquit, Abraham sum: **35** et Dominus
benedixit domino meo valde, magnificatusque est:
et dedit ei oves et boves, argentum et aurum, servos
et ancillas, camelos et asinos. **36** Et peperit Sara uxor
domini mei filium domino meo in senectute sua,
deditque illi omnia quæ habuerat. **37** Et adiuravit
me dominus meus, dicens: Non accipies uxorem
filio meo de filiabus Chananæorum, in quorum
terra habito: **38** sed ad domum patris mei perges, et
de cognatione mea accipies uxorem filio meo: **39**
ego vero respondi domino meo: Quid si noluerit
venire mecum mulier? **40** Dominus, ait, in cuius
conspectu ambulo, mittet Angelum suum tecum, et
diriget viam tuam: accipiesque uxorem filio meo
de cognatione mea, et de domo patris mei. **41**
Innocens eris a maledictione mea, cum veneris ad
propinquos meos, et non dederint tibi. **42** Veni ergo
hodie ad fontem aquæ, et dixi: Domine Deus domini
mei Abraham, si direxisti viam meam, in qua nunc
ambulo, **43** ecce sto iuxta fontem aquæ, et virgo,
quæ egredietur ad hauriendam aquam, audierit a
me: Da mihi pauxillum aquæ ad bibendum ex hydria
tua: **44** et dixerit mihi: Et tu bibe, et camelis tuis
hauriam: ipsa est mulier quam præparavit Dominus
filio domini mei. **45** Dumque hæc tacitus mecum
volverem, apparuit Rebecca veniens cum hydria,
quam portabat in scapula: descenditque ad fontem,
et hausit aquam. Et aio ad eam: Da mihi paululum
bibere. **46** Quæ festinans deposuit hydriam de
humero, et dixit mihi: Et tu bibe, et camelis tuis
tribuam potum. Bibi, et adaquavit camelos. **47**
Interrogavique eam, et dixi: Cuius es filia? Quæ
respondit: Filia Bathuelis sum, filii Nachor, quem
peperit ei Melcha. Suspendi itaque inaures ad
ornandam faciem eius, et armillas posui in manibus
eius. **48** Pronusque adoravi Dominum, benedicens
Domino Deo domini mei Abraham, qui perduxit me
recto itinere, ut sumerem filiam fratris domini mei
filio eius. **49** Quam ob rem si facitis misericordiam
et veritatem cum domino meo, indicate mihi: sin
autem aliud placet, et hoc dicite mihi, ut vadam ad
dextram, sive ad sinistram. **50** Responderuntque
Laban et Bathuel: A Domino egressus est sermo:
non possumus extra placitum eius quidquam aliud

loqui tecum. 51 En Rebecca coram te est, tolle eam,
et proficiscere, et sit uxor filii domini tui, sicut
locutus est Dominus. 52 Quod cum audisset puer
Abraham, procidens adoravit in terram Dominum.
53 Prolatisque vasis argenteis, et aureis, ac vestibus,
dedit ea Rebecca pro munere: fratribus quoque eius,
et matri dona obtulit. 54 Inito convivio, vescentes
pariter et bibentes manserunt ibi. Surgens autem
mane, locutus est puer: Dimitte me, ut vadam
ad dominum meum. 55 Responderuntque fratres
eius, et mater: Maneat puella saltem decem dies
apud nos, et postea proficiscetur. 56 Nolite, ait,
me retinere, quia Dominus direxit viam meam:
dimittite me ut pergam ad dominum meum. 57 Et
dixerunt: Vocemus puellam, et quæramus ipsius
voluntatem. 58 Cumque vocata venisset, sciscitati
sunt: Vis ire cum homine isto? Quæ ait: Vadam. 59
Dimiserunt ergo eam, et nutricem illius, servumque
Abraham, et comites eius, 60 imprecantes prospera
sorori suæ, atque dicentes: Soror nostra es, crescas
in mille millia, et possideat semen tuum portas
inimicorum suorum. 61 Igitur Rebecca, et puellæ
illius, ascensis camelis, secutæ sunt virum: qui
festinus revertebatur ad dominum suum: 62 eo
autem tempore deambulabat Isaac per viam quæ
ducit ad Puteum, cuius nomen est Viventis, et
videntis: habitabat enim in terra australi: 63 et
egressus fuerat ad meditandum in agro, inclinata
iam die: cumque elevasset oculos, vidit camelos
venientes procul. 64 Rebecca quoque, conspecto
Isaac, descendit de camelo, 65 et ait ad puerum:
Quis est ille homo qui venit per agrum in occursum
nobis? Dixitque ei: Ipse est dominus meus. At
illa tollens cito pallium, operuit se. 66 Servus
autem cuncta, quæ gesserat, narravit Isaac. 67 Qui
introduxit eam in tabernaculum Saræ matris suæ,
et accepit eam uxorem: et in tantum dilexit eam,
ut dolorem, qui ex morte matris eius acciderat,
temperaret.

25 Abraham vero aliam duxit uxorem nomine
Ceturam: 2 quæ peperit ei Zamran et Iecsan,
et Madam, et Madian, et Iesboc, et Sue. 3 Iecsan
quoque genuit Saba, et Dadan. Filii Dadan fuerunt
Assurim, et Latusim, et Loomin. 4 At vero ex
Madian ortus est Epha, et Opher, et Henoch, et
Abida, et Eldaa: omnes hi filii Ceturæ. 5 Deditque
Abraham cuncta quæ possederat, Isaac: 6 filiis autem
concubinarum largitus est munera, et separavit eos
ab Isaac filio suo, dum adhuc ipse viveret, ad plagam
orientalem. 7 Fuerunt autem dies vitæ Abrahæ,
centum septuaginta quinque anni. 8 Et deficiens
mortuus est in senectute bona, provectæque ætatis,
et plenus dierum: congregatusque est ad populum
suum. 9 Et sepelierunt eum Isaac et Ismael filii sui
in spelunca duplici, quæ sita est in agro Ephron
filii Seor Hethæi, e regione Mambre, 10 quem
emerat a filiis Heth: ibi sepultus est ipse, et Sara
uxor eius. 11 Et post obitum illius benedixit Deus
Isaac filio eius, qui habitabat iuxta puteum nomine
Viventis et videntis. 12 Hæ sunt generationes
Ismael filii Abrahæ, quem peperit ei Agar Ægyptia,
famula Saræ: et 13 hæc nomina filiorum eius in
vocabulis et generationibus suis. Primogenitus
Ismaelis Nabaioth, deinde Cedar, et Adbeel, et
Mabsam, 14 Masma quoque, et Duma, et Massa, 15
Hadar, et Thema, et Iethur, et Naphis, et Cedma. 16
Isti sunt filii Ismaelis: et hæc nomina per castella et
oppida eorum, duodecim principes tribuum suarum.
17 Et facti sunt anni vitæ Ismaelis centum triginta
septem, deficiensque mortuus est, et appositus
ad populum suum. 18 Habitavit autem ab Hevila
usque Sur, quæ respicit Ægyptum introeuntibus
Assyrios. Coram cunctis fratribus suis obiit. 19
Hæ quoque sunt generationes Isaac filii Abraham:
Abraham genuit Isaac: 20 qui cum quadraginta
esset annorum, duxit uxorem Rebeccam filiam
Bathuelis Syri de Mesopotamia, sororem Laban.
21 Deprecatusque est Isaac Dominum pro uxore
sua, eo quod esset sterilis: qui exaudivit eum, et
dedit conceptum Rebeccæ. 22 Sed collidebantur
in utero eius parvuli; quæ ait: Si sic mihi futurum
erat, quid necesse fuit concipere? Perrexitque ut
consuleret Dominum. 23 Qui respondens, ait: Duæ
gentes sunt in utero tuo, et duo populi ex ventre
tuo dividentur, populusque populum superabit,
et maior serviet minori. 24 Iam tempus pariendi
advenerat, et ecce gemini in utero eius reperti
sunt. 25 Qui prior egressus est, rufus erat, et totus
in morem pellis hispidus: vocatumque est nomen
eius Esau. Protinus alter egrediens, plantam fratris
tenebat manu: et idcirco appellavit eum Iacob.
26 Sexagenarius erat Isaac quando nati sunt ei
parvuli. 27 Quibus adultis, factus est Esau vir gnarus
venandi, et homo agricola: Iacob autem vir simplex
habitabat in tabernaculis. 28 Isaac amabat Esau, eo
quod de venationibus illius vesceretur: et Rebecca
diligebat Iacob. 29 Coxit autem Iacob pulmentum:
ad quem cum venisset Esau de agro lassus, 30 ait: Da
mihi de coctione hac rufa, quia oppido lassus sum.
Quam ob causam vocatum est nomen eius Edom.
31 Cui dixit Iacob: Vende mihi primogenita tua.
32 Ille respondit: En morior, quid mihi proderunt
primogenita? 33 Ait Iacob: Iura ergo mihi. Iuravit
ei Esau, et vendidit primogenita. 34 Et sic accepto

pane et lentis edulio, comedit, et bibit, et abiit;
parvipendens quod primogenita vendidisset.

26 Orta autem fame super terram post eam
sterilitatem, quæ acciderat in diebus Abraham,
abiit Isaac ad Abimelech regem Palæstinorum in
Gerara. **2** Apparuitque ei Dominus, et ait: Ne
descendas in Ægyptum, sed quiesce in terra, quam
dixero tibi. **3** Et peregrinare in ea, eroque tecum,
et benedicam tibi: tibi enim et semini tuo dabo
universas regiones has, complens iuramentum quod
spopondi Abraham patri tuo. **4** Et multiplicabo
semen tuum sicut stellas cæli: daboque posteris
tuis universas regiones has: et benedicentur in
semine tuo omnes gentes terræ, **5** eo quod obedierit
Abraham voci meæ, et custodierit præcepta et
mandata mea, et ceremonias legesque servaverit.
6 Mansit itaque Isaac in Geraris. **7** Qui cum
interrogaretur a viris loci illius super uxore sua,
respondit: Soror mea est. Timuerat enim confiteri
quod sibi esset sociata coniugio, reputans ne forte
interficerent eum propter illius pulchritudinem.
8 Cumque pertransissent dies plurimi, et ibidem
moraretur, prospiciens Abimelech rex Palæstinorum
per fenestram, vidit eum iocantem cum Rebecca
uxore sua. **9** Et accersito eo, ait: Perspicuum est quod
uxor tua sit: cur mentitus es eam sororem tuam
esse? Respondit: Timui ne morerer propter eam.
10 Dixitque Abimelech: Quare imposuisti nobis?
potuit coire quispiam de populo cum uxore tua, et
induxeras super nos grande peccatum. Præcepitque
omni populo, dicens: **11** Qui tetigerit hominis huius
uxorem, morte morietur. **12** Sevit autem Isaac
in terra illa, et invenit in ipso anno centuplum:
benedixitque ei Dominus. **13** Et locupletatus est
homo, et ibat proficiens atque succrescens, donec
magnus vehementer effectus est: **14** habuit quoque
possessiones ovium et armentorum, et familiæ
plurimum. Ob hoc invidentes ei Palæstini, **15** omnes
puteos, quos foderant servi patris illius Abraham,
illo tempore obstruxerunt, implentes humo: **16**
in tantum, ut ipse Abimelech diceret ad Isaac:
Recede a nobis, quoniam potentior nobis factus es
valde. **17** Et ille discedens, ut veniret ad torrentem
Geraræ, habitaretque ibi: **18** rursum fodit alios
puteos, quos foderant servi patris sui Abraham, et
quos, illo mortuo, olim obstruxerant Philisthiim:
appellavitque eos eisdem nominibus quibus ante
pater vocaverat. **19** Foderuntque in torrente, et
repererunt aquam vivam. **20** Sed et ibi iurgium
fuit pastorum Geraræ adversus pastores Isaac,
dicentium: Nostra est aqua. Quam ob rem nomen
putei ex eo, quod acciderat, vocavit Calumniam. **21**
Foderunt autem et alium: et pro illo quoque rixati
sunt, appellavitque eum, Inimicitias. **22** Profectus
inde fodit alium puteum, pro quo non contenderunt:
itaque vocavit nomen eius, Latitudo, dicens: Nunc
dilatavit nos Dominus, et fecit crescere super
terram. **23** Ascendit autem ex illo loco in Bersabee,
24 ubi apparuit ei Dominus in ipsa nocte, dicens: Ego
sum Deus Abraham patris tui, noli timere, quia ego
tecum sum: benedicam tibi, et multiplicabo semen
tuum propter servum meum Abraham. **25** Itaque
ædificavit ibi altare: et invocato nomine Domini,
extendit tabernaculum: præcepitque servis suis ut
foderunt puteum. **26** Ad quem locum cum venissent
de Geraris Abimelech, et Ochozath amicus illius, et
Phicol dux militum, **27** locutus est eis Isaac: Quid
venistis ad me hominem quem odistis, et expulistis
a vobis? **28** Qui responderunt: Vidimus tecum esse
Dominum, et idcirco nos diximus: Sit iuramentum
inter nos, et ineamus fœdus, **29** ut non facias
nobis quidquam mali, sicut et nos nihil tuorum
attigimus, nec fecimus quod te læderet: sed cum
pace dimisimus auctum benedictione Domini. **30**
Fecit ergo eis convivium, et post cibum et potum **31**
surgentes mane, iuraverunt sibi mutuo: dimisitque
eos Isaac pacifice in locum suum. **32** Ecce autem
venerunt in ipso die servi Isaac annunciantes ei de
puteo, quem foderant, atque dicentes: Invenimus
aquam. **33** Unde appellavit eum, Abundantiam:
et nomen urbi impositum est Bersabee, usque in
præsentem diem. **34** Esau vero quadragenarius duxit
uxores, Iudith filiam Beeri Hethæi, et Basemath
filiam Elon eiusdem loci: **35** quæ ambæ offenderant
animum Isaac et Rebeccæ.

27 Senuit autem Isaac, et caligaverunt oculi
eius, et videre non poterat: vocavitque Esau
filium suum maiorem, et dixit ei: Fili mi? Qui
respondit: Adsum. **2** Cui pater: Vides, inquit, quod
senuerim, et ignorem diem mortis meæ. **3** Sume
arma tua, pharetram, et arcum, et egredere foras:
cumque venatu aliquid apprehenderis, **4** fac mihi
inde pulmentum sicut velle me nosti, et affer ut
comedam: et benedicat tibi anima mea antequam
moriar. **5** Quod cum audisset Rebecca, et ille abiisset
in agrum ut iussionem patris impleret, **6** dixit filio
suo Iacob: Audivi patrem tuum loquentem cum Esau
fratre tuo, et dicentem ei: **7** Affer mihi de venatione
tua, et fac cibos ut comedam, et benedicam tibi
coram Domino antequam moriar. **8** Nunc ergo
fili mi, acquiesce consiliis meis: **9** et pergens ad
gregem, affer mihi duos hœdos optimos, ut faciam
ex eis escas patri tuo, quibus libenter vescitur: **10**
quas cum intuleris, et comederit, benedicat tibi

priusquam moriatur. 11 Cui ille respondit: Nosti
quod Esau frater meus homo pilosus sit, et ego lenis:
12 si attrectaverit me pater meus, et senserit, timeo
ne putet me sibi voluisse illudere, et inducam super
me maledictionem pro benedictione. 13 Ad quem
mater: In me sit, ait, ista maledictio, fili mi: tantum
audi vocem meam, et pergens affer quæ dixi. 14
Abiit, et attulit, deditque matri. Paravit illa cibos,
sicut velle noverat patrem illius. 15 Et vestibus Esau
valde bonis, quas apud se habebat domi, induit eum:
16 pelliculasque hœdorum circumdedit manibus,
et colli nuda protexit. 17 Deditque pulmentum, et
panes, quos coxerat, tradidit. 18 Quibus illatis, dixit:
Pater mi? At ille respondit: Audio. Quis es tu fili mi?
19 Dixitque Iacob: Ego sum primogenitus tuus Esau:
feci sicut præcepisti mihi: surge, sede, et comede
de venatione mea, ut benedicat mihi anima tua. 20
Rursumque Isaac ad filium suum: Quo modo, inquit,
tam cito invenire potuisti, fili mi? Qui respondit:
Voluntas Dei fuit ut cito occurreret mihi quod
volebam: 21 Dixitque Isaac: Accede huc, ut tangam
te fili mi, et probem utrum tu sis filius meus Esau,
an non. 22 Accessit ille ad patrem, et palpato eo,
dixit Isaac: Vox quidem, vox Iacob est: sed manus,
manus sunt Esau. 23 Et non cognovit eum, quia
pilosæ manus similitudinem maioris expresserant.
Benedicens ergo illi, 24 ait: Tu es filius meus Esau?
Respondit: Ego sum. 25 At ille: Affer mihi, inquit,
cibos de venatione tua, fili mi, ut benedicat tibi
anima mea. Quos cum oblatos comedisset, obtulit
ei etiam vinum. Quo hausto, 26 dixit ad eum:
Accede ad me, et da mihi osculum, fili mi. 27
Accessit, et osculatus est eum. Statimque ut sensit
vestimentorum illius fragrantiam, benedicens illi,
ait: Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni, cui
benedixit Dominus. 28 Det tibi Deus de rore cæli,
et de pinguedine terræ abundantiam frumenti et
vini. 29 Et serviant tibi populi, et adorent te tribus:
esto dominus fratrum tuorum, et incurventur ante
te filii matris tuæ. Qui maledixerit tibi, sit ille
maledictus: et qui benedixerit tibi, benedictionibus
repleatur. 30 Vix Isaac sermonem impleverat: et
egresso Iacob foras, venit Esau, 31 coctosque de
venatione cibos intulit patri, dicens: Surge pater
mi, et comede de venatione filii tui: ut benedicat
mihi anima tua. 32 Dixitque illi Isaac: Quis enim es
tu? Qui respondit: Ego sum filius tuus primogenitus
Esau. 33 Expavit Isaac stupore vehementi: et ultra
quam credi potest, admirans, ait: Quis igitur ille
est qui dudum captam venationem attulit mihi,
et comedi ex omnibus priusquam tu venires?
benedixique ei, et erit benedictus. 34 Auditis Esau
sermonibus patris, irrugiit clamore magno: et
consternatus, ait: Benedic etiam et mihi, pater mi.
35 Qui ait: Venit germanus tuus fraudulenter, et
accepit benedictionem tuam. 36 At ille subiunxit:
Iuste vocatum est nomen eius Iacob: supplantavit
enim me en altera vice: primogenita mea ante tulit,
et nunc secundo surripuit benedictionem meam.
Rursumque ad patrem: Numquid non reservasti, ait,
et mihi benedictionem? 37 Respondit Isaac: Illum
constitui dominum tuum, et omnes fratres eius
servituti illius subiugavi: frumento et vino stabilivi
eum, et tibi post hæc, fili mi, ultra quid faciam? 38
Cui Esau: Num unam, inquit, tantum benedictionem
habes, pater? mihi quoque obsecro ut benedicas.
Cumque eiulatu magno fleret, 39 motus Isaac, dixit
ad eum: In pinguedine terræ, et in rore cæli desuper
40 erit benedictio tua. Vives in gladio, et fratri tuo
servies: tempusque veniet, cum excutias, et solvas
iugum eius de cervicibus tuis. 41 Oderat ergo semper
Esau Iacob pro benedictione qua benedixerat ei
pater: dixitque in corde suo: Venient dies luctus
patris mei, et occidam Iacob fratrem meum. 42
Nunciata sunt hæc Rebeccæ: quæ mittens et vocans
Iacob filium suum, dixit ad eum: Ecce Esau frater
tuus minatur ut occidat te. 43 Nunc ergo, fili mi,
audi vocem meam, et consurgens fuge ad Laban
fratrem meum in Haran: 44 habitabisque cum eo
dies paucos, donec requiescat furor fratris tui, 45
et cesset indignatio eius, obliviscaturque eorum
quæ fecisti in eum: postea mittam, et adducam te
inde huc. Cur utroque orbabor filio in uno die? 46
Dixitque Rebecca ad Isaac: Tædet me vitæ meæ
propter filias Heth: si acceperit Iacob uxorem de
stirpe huius terræ, nolo vivere.

28 Vocavit itaque Isaac Iacob, et benedixit eum,
præcepitque ei dicens: Noli accipere coniugem
de genere Chanaan: 2 sed vade, et proficiscere
in Mesopotamiam Syriæ, ad domum Bathuel
patris matris tuæ, et accipe tibi inde uxorem
de filiabus Laban avunculi tui. 3 Deus autem
omnipotens benedicat tibi, et crescere te faciat,
atque multiplicet: ut sis in turbas populorum. 4
Et det tibi benedictiones Abrahæ, et semini tuo
post te: ut possideas terram peregrinationis tuæ,
quam pollicitus est avo tuo. 5 Cumque dimisisset
eum Isaac, profectus venit in Mesopotamiam Syriæ
ad Laban filium Bathuel Syri, fratrem Rebeccæ
matris suæ. 6 Videns autem Esau quod benedixisset
pater suus Iacob, et misisset eum in Mesopotamiam
Syriæ, ut inde uxorem duceret; et quod post
benedictionem præcepisset ei, dicens: Non accipies
uxorem de filiabus Chanaan: 7 quodque obediens
Iacob parentibus suis isset in Syriam: 8 probans

quoque quod non libenter aspiceret filias Chanaan
pater suus: 9 ivit ad Ismaelem, et duxit uxorem
absque iis, quas prius habebat, Maheleth filiam
Ismael filii Abraham, sororem Nabaioth. 10 Igitur
egressus Iacob de Bersabee, pergebat Haran. 11
Cumque venisset ad quemdam locum, et vellet in eo
requiescere post solis occubitum, tulit de lapidibus
qui iacebant, et supponens capiti suo, dormivit in
eodem loco. 12 Viditque in somnis scalam stantem
super terram, et cacumen illius tangens cælum:
Angelos quoque Dei ascendentes et descendentes
per eam, 13 et Dominum innixum scalæ dicentem
sibi: Ego sum Dominus Deus Abraham patris tui,
et Deus Isaac: Terram, in qua dormis, tibi dabo et
semini tuo. 14 Eritque semen tuum quasi pulvis
terræ: dilataberis ad Occidentem, et Orientem, et
Septentrionem, et Meridiem: et benedicentur in
te et in semine tuo cunctæ tribus terræ. 15 Et ero
custos tuus quocumque perrexeris, et reducam
te in terram hanc: nec dimittam nisi complevero
universa quæ dixi. 16 Cumque evigilasset Iacob
de somno, ait: Vere Dominus est in loco isto, et
ego nesciebam. 17 Pavensque: Quam terribilis est,
inquit, locus iste! non est hic aliud nisi domus Dei,
et porta cæli. 18 Surgens ergo Iacob mane, tulit
lapidem quem supposuerat capiti suo, et erexit in
titulum, fundens oleum desuper. 19 Appellavitque
nomen urbis Bethel, quæ prius Luza vocabatur. 20
Vovit etiam votum, dicens: Si fuerit Deus mecum,
et custodierit me in via, per quam ego ambulo, et
dederit mihi panem ad vescendum, et vestimentum
ad induendum, 21 reversusque fuero prospere ad
domum patris mei: erit mihi Dominus in Deum, 22 et
lapis iste, quem erexi in titulum, vocabitur Domus
Dei: cunctorumque quæ dederis mihi, decimas
offeram tibi.

29 Profectus ergo Iacob venit in terram
Orientalem. 2 Et vidit puteum in agro, tres
quoque greges ovium accubantes iuxta eum: nam
ex illo adaquabantur pecora, et os eius grandi
lapide claudebatur. 3 Morisque erat ut cunctis
ovibus congregatis devolverent lapidem, et refectis
gregibus rursum super os putei ponerent. 4 Dixitque
ad pastores: Fratres, unde estis? Qui responderunt:
De Haran. 5 Quos interrogans, Numquid, ait, nostis
Laban filium Nachor? Dixerunt: Novimus. 6 Sanusne
est? inquit: Valet, inquiunt: et ecce Rachel filia
eius venit cum grege suo. 7 Dixitque Iacob: Adhuc
multum diei superest, nec est tempus ut reducantur
ad caulas greges: date ante potum ovibus, et sic
eas ad pastum reducite. 8 Qui responderunt: Non
possumus, donec omnia pecora congregentur, et
amoveamus lapidem de ore putei, ut adaquemus
greges. 9 Adhuc loquebantur, et ecce Rachel veniebat
cum ovibus patris sui: nam gregem ipsa pascebat.
10 Quam cum vidisset Iacob, et sciret consobrinam
suam, ovesque Laban avunculi sui: amovit lapidem
quo puteus claudebatur. 11 Et adaquato grege,
osculatus est eam: et elevata voce flevit, 12 et
indicavit ei quod frater esset patris sui, et filius
Rebeccæ: at illa festinans nunciavit patri suo. 13
Qui cum audisset venisse Iacob filium sororis suæ,
cucurrit obviam ei: complexusque eum, et in oscula
ruens, duxit in domum suam. Auditis autem causis
itineris, 14 respondit: Os meum es, et caro mea. Et
postquam impleti sunt dies mensis unius, 15 dixit
ei: Num quia frater meus es, gratis servies mihi?
dic quid mercedis accipias. 16 Habebat vero duas
filias, nomen maioris Lia: minor vero appellabatur
Rachel. 17 Sed Lia lippis erat oculis: Rachel decora
facie, et venusto aspectu. 18 Quam diligens Iacob,
ait: Serviam tibi pro Rachel filia tua minore, septem
annis. 19 Respondit Laban: Melius est ut tibi eam
dem quam alteri viro, mane apud me. 20 Servivit
ergo Iacob pro Rachel septem annis: et videbantur
illi pauci dies præ amoris magnitudine. 21 Dixitque
ad Laban: Da mihi uxorem meam: quia iam tempus
impletum est, ut ingrediar ad illam. 22 Qui vocatis
multis amicorum turbis ad convivium, fecit nuptias.
23 Et vespere Liam filiam suam introduxit ad eum,
24 dans ancillam filiæ, Zelpham nomine. Ad quam
cum ex more Iacob fuisset ingressus, facto mane
vidit Liam: 25 et dixit ad socerum suum: Quid est
quod facere voluisti? nonne pro Rachel servivi
tibi? quare imposuisti mihi? 26 Respondit Laban:
Non est in loco nostro consuetudinis, ut minores
ante tradamus ad nuptias. 27 Imple hebdomadam
dierum huius copulæ: et hanc quoque dabo tibi
pro opere quo serviturus es mihi septem annis
aliis. 28 Acquievit placito: et hebdomada transacta,
Rachel duxit uxorem: 29 cui pater servam Balam
tradiderat. 30 Tandemque potitus optatis nuptiis,
amorem sequentis priori prætulit, serviens apud
eum septem annis aliis. 31 Videns autem Dominus
quod despiceret Liam, aperuit vulvam eius, sorore
sterili permanente. 32 Quæ conceptum genuit
filium, vocavitque nomen eius Ruben, dicens:
Vidit Dominus humilitatem meam, nunc amabit
me vir meus. 33 Rursumque concepit et peperit
filium, et ait: Quoniam audivit me Dominus haberi
contemptui, dedit etiam istum mihi. Vocavitque
nomen eius Simeon. 34 Concepitque tertio, et genuit
alium filium: dixitque: Nunc quoque copulabitur
mihi maritus meus, eo quod pepererim ei tres filios:
et idcirco appellavit nomen eius, Levi. 35 Quarto

concepit, et peperit filium, et ait: Modo confitebor
Domino. Et ob hoc vocavit eum, Iudam: cessavitque
parere.

30 Cernens autem Rachel quod infecunda esset,
invidit sorori suæ, et ait marito suo: Da mihi
liberos, alioquin moriar. **2** Cui iratus respondit
Iacob: Num pro Deo ego sum, qui privavit te fructu
ventris tui? **3** At illa: Habeo, inquit, famulam Balam:
ingredere ad illam, ut pariat super genua mea,
et habeam ex illa filios. **4** Deditque illi Balam in
coniugium: **5** quæ, ingresso ad se viro, concepit, et
peperit filium. **6** Dixitque Rachel: Iudicavit mihi
Dominus, et exaudivit vocem meam, dans mihi
filium. Et idcirco appellavit nomen eius, Dan. **7**
Rursumque Bala concipiens, peperit alterum, **8** pro
quo ait Rachel: Comparavit me Deus cum sorore mea,
et invalui: vocavitque eum, Nephthali. **9** Sentiens
Lia quod parere desiisset, Zelpham ancillam suam
marito tradidit. **10** Qua post conceptum edente
filium, **11** dixit: Feliciter. Et idcirco vocavit nomen
eius, Gad. **12** Peperit quoque Zelpha alterum. **13**
Dixitque Lia: Hoc pro beatitudine mea: Beatam
quippe me dicent mulieres. Propterea appellavit
eum, Aser. **14** Egressus autem Ruben tempore messis
triticeæ in agrum, reperit mandragoras: quas matri
Liæ detulit. Dixitque Rachel: Da mihi partem de
mandragoris filii tui. **15** Illa respondit: Parumne
tibi videtur quod præripueris maritum mihi, nisi
etiam mandragoras filii mei tuleris? Ait Rachel:
Dormiat tecum hac nocte pro mandragoris filii tui.
16 Redeuntique ad vesperam Iacob de agro, egressa
est in occursum eius Lia, et ad me, inquit, intrabis:
quia mercede conduxi te pro mandragoris filii mei.
Dormivitque cum ea nocte illa. **17** Et exaudivit Deus
preces eius: concepitque et peperit filium quintum,
18 et ait: Dedit Deus mercedem mihi, quia dedi
ancillam meam viro meo. Appellavitque nomen
eius, Issachar. **19** Rursum Lia concipiens, peperit
sextum filium, **20** et ait: Dotavit me Deus dote
bona: etiam hac vice mecum erit maritus meus, eo
quod genuerim ei sex filios: et idcirco appellavit
nomen eius, Zabulon. **21** Post quem peperit filiam,
nomine Dinam. **22** Recordatus quoque Dominus
Rachelis, exaudivit eam, et aperuit vulvam eius. **23**
Quæ concepit, et peperit filium, dicens: Abstulit
Deus opprobrium meum. **24** Et vocavit nomen eius,
Ioseph, dicens: Addat mihi Dominus filium alterum.
25 Nato autem Ioseph, dixit Iacob socero suo: Dimitte
me ut revertar in patriam, et ad terram meam.
26 Da mihi uxores, et liberos meos, pro quibus
servivi tibi, ut abeam: tu nosti servitutem qua
servivi tibi. **27** Ait illi Laban: Inveniam gratiam in
conspectu tuo: experimento didici, quia benedixerit
mihi Deus propter te: **28** constitue mercedem
tuam quam dem tibi. **29** At ille respondit: Tu nosti
quomodo servierim tibi, et quanta in manibus
meis fuerit possessio tua. **30** Modicum habuisti
antequam venirem ad te, et nunc dives effectus
es: benedixitque tibi Dominus ad introitum meum.
Iustum est igitur ut aliquando provideam etiam
domui meæ. **31** Dixitque Laban: Quid tibi dabo?
At ille ait: Nihil volo: sed si feceris quod postulo,
iterum pascam, et custodiam pecora tua. **32** Gyra
omnes greges tuos, et separa cunctas oves varias, et
sparso vellere; quodcumque furvum, et maculosum,
variumque fuerit, tam in ovibus quam in capris, erit
merces mea. **33** Respondebitque mihi cras iustitia
mea, quando placiti tempus advenerit coram te: et
omnia quæ non fuerint varia, et maculosa, et furva,
tam in ovibus quam in capris, furti me arguent. **34**
Dixitque Laban: Gratum habeo quod petis. **35** Et
separavit in die illa capras, et oves, et hircos, et
arietes varios, atque maculosos: cunctum autem
gregem unicolorem, id est albi, et nigri velleris,
tradidit in manu filiorum suorum. **36** Et posuit
spatium itineris trium dierum inter se et generum,
qui pascebat reliquos greges eius. **37** Tollens ergo
Iacob virgas populeas virides, et amygdalinas, et
ex platanis, ex parte decorticavit eas: detractisque
corticibus, in his, quæ spoliata fuerant, candor
apparuit: illa vero quæ integra fuerant, viridia
permanserunt: atque in hunc modum color effectus
est varius. **38** Posuitque eas in canalibus, ubi
effundebatur aqua: ut cum venissent greges ad
bibendum, ante oculos haberent virgas, et in
aspectu earum conciperent. **39** Factumque est
ut in ipso calore coitus, oves intuerentur virgas,
et parerent maculosa, et varia, et diverso colore
respersa. **40** Divisitque gregem Iacob, et posuit
virgas in canalibus ante oculos arietum: erant
autem alba et nigra quæque, Laban: cetera vero,
Iacob, separatis inter se gregibus. **41** Igitur quando
primo tempore ascendebantur oves, ponebat Iacob
virgas in canalibus aquarum ante oculos arietum et
ovium, ut in earum contemplatione conciperent: **42**
quando vero serotina admissura erat, et conceptus
extremus, non ponebat eas. Factaque sunt ea quæ
erant serotina, Laban: et quæ primi temporis, Iacob.
43 Ditatusque est homo ultra modum, et habuit
greges multos, ancillas et servos, camelos et asinos.

31 Postquam autem audivit verba filiorum Laban
dicentium: Tulit Iacob omnia quæ fuerunt
patris nostri, et de illius facultate ditatus, factus
est inclytus: **2** animadvertit quoque faciem Laban,

quod non esset erga se sicut heri et nudiustertius,
3 maxime dicente sibi Domino: Revertere in terram
patrum tuorum, et ad generationem tuam, eroque
tecum. 4 Misit, et vocavit Rachel et Liam in agrum,
ubi pascebat greges, 5 dixitque eis: Video faciem
patris vestri quod non sit erga me sicut heri, et
nudiustertius: Deus autem patris mei fuit mecum. 6
Et ipsæ nostis quod totis viribus meis servierim
patri vestro. 7 Sed et pater vester circumvenit me, et
mutavit mercedem meam decem vicibus: et tamen
non dimisit eum Deus ut noceret mihi. 8 Si quando
dixit: Variæ erunt mercedes tuæ: pariebant omnes
oves varios fœtus. Quando vero econtrario ait: Alba
quæque accipies pro mercede: omnes greges alba
pepererunt. 9 Tulitque Deus substantiam patris
vestri, et dedit mihi. 10 Postquam enim conceptus
ovium tempus advenerat, levavi oculos meos, et
vidi in somnis ascendentes mares super feminas,
varios et maculosos, et diversorum colorum. 11
Dixitque Angelus Dei ad me in somnis: Iacob?
Et ego respondi: Adsum. 12 Qui ait: Leva oculos
tuos, et vide universos masculos ascendentes super
feminas, varios, maculosos, atque respersos. Vidi
enim omnia quæ fecit tibi Laban. 13 Ego sum Deus
Bethel, ubi unxisti lapidem, et votum vovisti mihi.
Nunc ergo surge, et egredere de terra hac, revertens
in terram nativitatis tuæ. 14 Responderuntque
Rachel et Lia: Numquid habemus residui quidquam
in facultatibus, et hereditate domus patris nostri?
15 Nonne quasi alienas reputavit nos, et vendidit,
comeditque pretium nostrum? 16 Sed Deus tulit
opes patris nostri, et eas tradidit nobis, ac filiis
nostris: unde omnia quæ præcepit tibi Deus, fac.
17 Surrexit itaque Iacob, et impositis liberis, ac
coniugibus suis super camelos, abiit. 18 Tulitque
omnem substantiam suam, et greges, et quidquid in
Mesopotamia acquisierat, pergens ad Isaac patrem
suum in terram Chanaan. 19 Eo tempore ierat
Laban ad tondendas oves, et Rachel furata est idola
patris sui. 20 Noluitque Iacob confiteri socero suo
quod fugeret. 21 Cumque abiisset tam ipse quam
omnia quæ iuris sui erant, et amne transmisso
pergeret contra Montem Galaad, 22 nunciatum
est Laban die tertio quod fugeret Iacob. 23 Qui,
assumptis fratribus suis, persecutus est eum diebus
septem: et comprehendit eum in Monte Galaad. 24
Viditque in somnis dicentem sibi Deum: Cave ne
quidquam aspere loquaris contra Iacob. 25 Iamque
Iacob extenderat in monte tabernaculum: cumque
ille consecutus fuisset eum cum fratribus suis, in
eodem Monte Galaad fixit tentorium. 26 Et dixit ad
Iacob: Quare ita egisti, ut clam me abigeres filias
meas quasi captivas gladio? 27 Cur ignorante me
fugere voluisti, nec indicare mihi, ut prosequerer te
cum gaudio, et canticis, et tympanis, et citharis?
28 Non es passus ut oscularer filios meos et filias:
stulte operatus es: et nunc quidem 29 valet manus
mea reddere tibi malum: sed Deus patris vestri heri
dixit mihi: Cave ne loquaris contra Iacob quidquam
durius. 30 Esto, ad tuos ire cupiebas, et desiderio
erat tibi domus patris tui: cur furatus es deos meos?
31 Respondit Iacob: Quod inscio te profectus sum,
timui ne violenter auferres filias tuas. 32 Quod
autem furti me arguis: apud quemcumque inveneris
deos tuos, necetur coram fratribus nostris. Scrutare,
quidquid tuorum apud me inveneris, et aufer. Hæc
dicens, ignorabat quod Rachel furata esset idola. 33
Ingressus itaque Laban tabernaculum Iacob et Liæ,
et utriusque famulæ, non invenit. Cumque intrasset
tentorium Rachelis, 34 illa festinans abscondit
idola subter stramenta cameli, et sedit desuper:
scrutantique omne tentorium, et nihil invenienti,
35 ait: Ne irascatur dominus meus quod coram
te assurgere nequeo: quia iuxta consuetudinem
feminarum nunc accidit mihi. Sic delusa solicitudo
quærentis est. 36 Tumensque Iacob, cum iurgio
ait: Quam ob culpam meam, et ob quod peccatum
meum sic exarsisti post me, 37 et scrutatus es
omnem supellectilem meam? Quid invenisti de
cuncta substantia domus tuæ? pone hic coram
fratribus meis, et fratribus tuis, et iudicent inter
me, et te. 38 Idcirco viginti annis fui tecum? oves
tuæ et capræ steriles non fuerunt, arietes gregis
tui non comedi: 39 nec captum a bestia ostendi
tibi, ego damnum omne reddebam: quidquid furto
peribat, a me exigebas: 40 die noctuque æstu urebar,
et gelu, fugiebatque somnus ab oculis meis. 41
Sicque per viginti annos in domo tua servivi tibi,
quatuordecim pro filiabus, et sex pro gregibus tuis:
immutasti quoque mercedem meam decem vicibus.
42 Nisi Deus patris mei Abraham, et timor Isaac
affuisset mihi, forsitan modo nudum me dimisisses:
afflictionem meam et laborem manuum mearum
respexit Deus, et arguit te heri. 43 Respondit ei
Laban: Filiæ meæ et filii, et greges tui, et omnia
quæ cernis, mea sunt: quid possum facere filiis et
nepotibus meis? 44 Veni ergo, et ineamus fœdus: ut
sit in testimonium inter me et te. 45 Tulit itaque
Iacob lapidem, et erexit illum in titulum: 46 dixitque
fratribus suis: Afferte lapides. Qui congregantes
fecerunt tumulum, comederuntque super eum:
47 quem vocavit Laban Tumulum Testis: et Iacob,
Acervum Testimonii, uterque iuxta proprietatem
linguæ suæ. 48 Dixitque Laban: Tumulus iste erit
testis inter me et te hodie: et idcirco appellatum
est nomen eius Galaad, id est, Tumulus Testis. 49

Intueatur et iudicet Dominus inter nos quando
recesserimus a nobis, 50 si afflixeris filias meas,
et si introduxeris alias uxores super eas: nullus
sermonis nostri testis est absque Deo, qui præsens
respicit. 51 Dixitque rursus ad Iacob: En tumulus
hic, et lapis quem erexi inter me et te, 52 testis erit:
tumulus, inquam, iste et lapis sint in testimonium,
si aut ego transiero illum pergens ad te, aut tu
præterieris, malum mihi cogitans. 53 Deus Abraham,
et Deus Nachor iudicet inter nos, Deus patris eorum.
Iuravit ergo Iacob per timorem patris sui Isaac: 54
immolatisque victimis in monte, vocavit fratres
suos ut ederent panem. Qui cum comedissent,
manserunt ibi. 55 Laban vero de nocte consurgens,
osculatus est filios, et filias suas, et benedixit illis:
reversusque est in locum suum.

32 Iacob quoque abiit itinere quo cœperat:
fueruntque ei obviam Angeli Dei. 2 Quos cum
vidisset, ait: Castra Dei sunt hæc. Et appellavit
nomen loci illius Mahanaim, id est, Castra. 3 Misit
autem et nuncios ante se ad Esau fratrem suum in
terram Seir, in regionem Edom: 4 præcepitque eis,
dicens: Sic loquimini domino meo Esau: Hæc dicit
frater tuus Iacob: Apud Laban peregrinatus sum,
et fui usque in præsentem diem. 5 Habeo boves,
et asinos, et oves, et servos, et ancillas: mittoque
nunc legationem ad dominum meum, ut inveniam
gratiam in conspectu tuo. 6 Reversique sunt nuncii
ad Iacob, dicentes: Venimus ad Esau fratrem tuum,
et ecce properat tibi in occursum cum quadringentis
viris. 7 Timuit Iacob valde: et perterritus divisit
populum qui secum erat, greges quoque et oves
et boves, et camelos in duas turmas, 8 dicens: Si
venerit Esau ad unam turmam, et percusserit eam,
alia turma, quæ relicta est, salvabitur. 9 Dixitque
Iacob: Deus patris mei Abraham, et Deus patris mei
Isaac: Domine qui dixisti mihi: Revertere in terram
tuam, et in locum nativitatis tuæ, et benefaciam
tibi: 10 minor sum cunctis miserationibus tuis, et
veritate tua quam explevisti servo tuo. In baculo
meo transivi Iordanem istum: et nunc cum duabus
turmis regredior. 11 Erue me de manu fratris
mei Esau, quia valde eum timeo: ne forte veniens
percutiat matrem cum filiis. 12 Tu locutus es quod
benefaceres mihi, et dilatares semen meum sicut
arenam maris, quæ præ multitudine numerari non
potest. 13 Cumque dormisset ibi nocte illa, separavit
de his quæ habebat, munera Esau fratri suo, 14
capras ducentas, hircos viginti, oves ducentas, et
arietes viginti, 15 camelos fœtas cum pullis suis
triginta, vaccas quadraginta, et tauros viginti, asinas
viginti, et pullos earum decem. 16 Et misit per
manus servorum suorum singulos seorsum greges,
dixitque pueris suis: Antecedite me, et sit spatium
inter gregem et gregem. 17 Et præcepit priori,
dicens: Si obvium habueris fratrem meum Esau, et
interrogaverit te, Cuius es? aut, Quo vadis? aut, Cuius
sunt ista quæ sequeris? 18 respondebis: Servi tui
Iacob, munera misit domino meo Esau: ipse quoque
post nos venit. 19 Similiter dedit mandata secundo,
et tertio, et cunctis qui sequebantur greges, dicens:
Iisdem verbis loquimini ad Esau, cum inveneritis
eum. 20 Et addetis: Ipse quoque servus tuus Iacob
iter nostrum insequitur: dixit enim: Placabo illum
muneribus quæ præcedunt, et postea videbo illum,
forsitan propitiabitur mihi. 21 Præcesserunt itaque
munera ante eum, ipse vero mansit nocte illa in
castris. 22 Cumque mature surrexisset, tulit duas
uxores suas, et totidem famulas cum undecim filiis,
et transivit vadum Iaboc. 23 Traductisque omnibus
quæ ad se pertinebant, 24 mansit solus: et ecce vir
luctabatur cum eo usque mane. 25 Qui cum videret
quod eum superare non posset, tetigit nervum
femoris eius, et statim emarcuit. 26 Dixitque ad eum:
Dimitte me, iam enim ascendit aurora. Respondit:
Non dimittam te, nisi benedixeris mihi. 27 Ait
ergo: Quod nomen est tibi? Respondit: Iacob. 28 At
ille, Nequaquam, inquit, Iacob appellabitur nomen
tuum, sed Israel: quoniam si contra Deum fortis
fuisti, quanto magis contra homines prævalebis? 29
Interrogavit eum Iacob: Dic mihi, quo appellaris
nomine? Respondit: Cur quæris nomen meum? Et
benedixit ei in eodem loco. 30 Vocavitque Iacob
nomen loci illius Phanuel, dicens: Vidi Deum facie
ad faciem, et salva facta est anima mea. 31 Ortusque
est ei statim sol, postquam transgressus est Phanuel:
ipse vero claudicabat pede. 32 Quam ob causam
non comedunt nervum filii Israel, qui emarcuit in
femore Iacob, usque in præsentem diem: eo quod
tetigerit nervum femoris eius, et obstupuerit.

33 Elevans autem Iacob oculos suos, vidit
venientem Esau, et cum eo quadringentos
viros: divisitque filios Liæ et Rachel, ambarumque
famularum: 2 et posuit utramque ancillam, et
liberos earum in principio: Liam vero, et filios
eius in secundo loco: Rachel autem, et Ioseph
novissimos. 3 Et ipse progrediens adoravit pronus
in terram septies, donec appropinquaret frater
eius. 4 Currens itaque Esau obviam fratri suo,
amplexatus est eum: stringensque collum eius, et
osculans flevit. 5 Levatisque oculis, vidit mulieres et
parvulos earum, et ait: Quid sibi volunt isti? et si ad
te pertinent? Respondit: Parvuli sunt, quos donavit
mihi Deus servo tuo. 6 Et appropinquantes ancillæ

et filii earum, incurvati sunt. 7 Accessit quoque
Lia cum pueris suis: et cum similiter adorassent,
extremi Ioseph et Rachel adoraverunt. 8 Dixitque
Esau: Quænam sunt istæ turmæ quas obviam habui?
Respondit: Ut invenirem gratiam coram domino
meo. 9 At ille ait: Habeo plurima, frater mi, sint
tua tibi. 10 Dixitque Iacob: Noli ita, obsecro: sed si
inveni gratiam in oculis tuis, accipe munusculum
de manibus meis: sic enim vidi faciem tuam, quasi
viderim vultum Dei: esto mihi propitius, 11 et
suscipe benedictionem quam attuli tibi, et quam
donavit mihi Deus tribuens omnia. Vix fratre
compellente, suscipiens, 12 ait: Gradiamur simul,
eroque socius itineris tui. 13 Dixitque Iacob: Nosti
domine mi quod parvulos habeam teneros, et oves,
et boves fœtas mecum: quas si plus in ambulando
fecero laborare, morientur una die cuncti greges. 14
Præcedat dominus meus ante servum suum: et ego
sequar paulatim vestigia eius, sicut videro parvulos
meos posse, donec veniam ad dominum meum
in Seir. 15 Respondit Esau: Oro te, ut de populo
qui mecum est, saltem socri remaneant viæ tuæ.
Non est, inquit, necesse: hoc uno tantum indigeo,
ut inveniam gratiam in conspectu tuo domine
mi. 16 Reversus est itaque illo die Esau itinere
quo venerat in Seir. 17 Et Iacob venit in Socoth:
ubi ædificata domo et fixis tentoriis appellavit
nomen loci illius Socoth, id est, Tabernacula. 18
Transivitque in Salem urbem Sichimorum, quæ
est in terra Chanaan, postquam reversus est de
Mesopotamia Syriæ: et habitavit iuxta oppidum. 19
Emitque partem agri in qua fixerat tabernacula,
a filiis Hemor patris Sichem centum agnis. 20 Et
erecto ibi altari, invocavit super illud fortissimum
Deum Israel.

34 Egressa est autem Dina filia Liæ ut videret
mulieres regionis illius. 2 Quam cum vidisset
Sichem filius Hemor Hevæi, princeps terræ illius,
adamavit eam: et rapuit, et dormivit cum illa, vi
opprimens virginem. 3 Et conglutinata est anima
eius cum ea, tristemque delinivit blanditiis. 4 Et
pergens ad Hemor patrem suum, Accipe, inquit, mihi
puellam hanc coniugem. 5 Quod cum audisset Iacob,
absentibus filiis, et in pastu pecorum occupatis,
siluit donec redirent. 6 Egresso autem Hemor
patre Sichem ut loqueretur ad Iacob, 7 ecce filii
eius veniebant de agro: auditoque quod acciderat,
irati sunt valde, eo quod fœdam rem operatus
esset in Israel et, violata filia Iacob, rem illicitam
perpetrasset. 8 Locutus est itaque Hemor ad eos:
Sichem filii mei adhæsit anima filiæ vestræ: date
eam illi uxorem: 9 et iungamus vicissim connubia:
filias vestras tradite nobis, et filias nostras accipite.
10 Et habitate nobiscum: terra in potestate vestra
est, exercete, negotiamini, et possidete eam. 11 Sed
et Sichem ad patrem et ad fratres eius ait: Inveniam
gratiam coram vobis: et quæcumque statueritis,
dabo: 12 augete dotem, et munera postulate, et
libenter tribuam quod petieritis: tantum date mihi
puellam hanc uxorem. 13 Responderunt filii Iacob
Sichem et patri eius in dolo, sævientes ob stuprum
sororis: 14 Non possumus facere quod petitis, nec
dare sororem nostram homini incircumciso: quod
illicitum et nefarium est apud nos. 15 Sed in hoc
valebimus fœderari, si volueritis esse similes nostri,
et circumcidatur in vobis omne masculini sexus; 16
tunc dabimus et accipiemus mutuo filias vestras, ac
nostras: et habitabimus vobiscum, erimusque unus
populus: 17 si autem circumcidi nolueritis, tollemus
filiam nostram, et recedemus. 18 Placuit oblatio
eorum Hemor, et Sichem filio eius: 19 nec distulit
adolescens quin statim quod petebatur expleret:
amabat enim puellam valde, et ipse erat inclytus in
omni domo patris sui. 20 Ingressique portam urbis,
locuti sunt ad populum: 21 Viri isti pacifici sunt,
et volunt habitare nobiscum: negotientur in terra,
et exerceant eam, quæ spatiosa et lata cultoribus
indiget: filias eorum accipiemus uxores, et nostras
illis dabimus. 22 Unum est quo differtur tantum
bonum: Si circumcidamus masculos nostros, ritum
gentis imitantes. 23 Et substantia eorum, et pecora,
et cuncta quæ possident, nostra erunt: tantum
in hoc acquiescamus, et habitantes simul, unum
efficiemus populum. 24 Assensique sunt omnes,
circumcisis cunctis maribus. 25 Et ecce, die tertio
quando gravissimus vulnerum dolor est: arreptis,
duo filii Iacob, Simeon et Levi fratres Dinæ, gladiis,
ingressi sunt urbem confidenter: interfectisque
omnibus masculis, 26 Hemor et Sichem pariter
necaverunt, tollentes Dinam de domo Sichem
sororem suam. 27 Quibus egressis, irruerunt super
occisos ceteri filii Iacob: et depopulati sunt urbem
in ultionem stupri. 28 Oves eorum, et armenta,
et asinos, cunctaque vastantes quæ in domibus
et in agris erant, 29 parvulos quoque eorum
et uxores duxerunt captivas. 30 Quibus patratis
audacter, Iacob dixit ad Simeon et Levi: Turbastis
me, et odiosum fecistis me Chananæis, et Pherezæis
habitatoribus terræ huius. Nos pauci sumus: illi
congregati percutient me, et delebor ego, et domus
mea. 31 Responderunt: Numquid ut scorto abuti
debuere sorore nostra?

35 Interea locutus est Deus ad Iacob: Surge, et
ascende Bethel, et habita ibi, facque altare

Deo qui apparuit tibi quando fugiebas Esau fratrem
tuum. 2 Iacob vero convocata omni domo sua, ait:
Abiicite deos alienos qui in medio vestri sunt, et
mundamini, ac mutate vestimenta vestra. 3 Surgite,
et ascendamus in Bethel, ut faciamus ibi altare Deo:
qui exaudivit me in die tribulationis meæ, et socius
fuit itineris mei. 4 Dederunt ergo ei omnes deos
alienos quos habebant, et inaures quæ erant in
auribus eorum: at ille infodit ea subter terebinthum,
quæ est post urbem Sichem. 5 Cumque profecti
essent, terror Dei invasit omnes per circuitum
civitates, et non sunt ausi persequi recedentes. 6
Venit igitur Iacob Luzam, quæ est in terra Chanaan,
cognomento Bethel: ipse et omnis populus cum eo.
7 Ædificavitque ibi altare, et appellavit nomen loci
illius, Domus Dei: ibi enim apparuit ei Deus cum
fugeret fratrem suum. 8 Eodem tempore mortua
est Debora nutrix Rebeccæ, et sepulta est ad radices
Bethel subter quercum: vocatumque est nomen loci
illius, Quercus fletus. 9 Apparuit autem iterum Deus
Iacob postquam reversus est de Mespotamia Syriæ,
benedixitque ei, 10 dicens: Non vocaberis ultra
Iacob, sed Israel erit nomen tuum. Et appellavit
eum Israel, 11 dixitque ei: Ego Deus omnipotens,
cresce, et multiplicare: gentes, et populi nationum
ex te erunt, reges de lumbis tuis egredientur. 12
Terramque quam dedi Abraham et Isaac, dabo tibi
et semini tuo post te. 13 Et recessit ab eo. 14 Ille vero
erexit titulum lapideum in loco quo locutus fuerat
ei Deus: libans super eum libamina, et effundens
oleum: 15 vocansque nomen loci illius, Bethel.
16 Egressus autem inde, venit verno tempore ad
terram quæ ducit Ephratam: in qua cum parturiret
Rachel, 17 ob difficultatem partus periclitari cœpit.
Dixitque ei obstetrix: Noli timere, quia et hunc
habebis filium. 18 Egrediente autem anima præ
dolore, et imminente iam morte, vocavit nomen
filii sui Benomi, id est, filius doloris mei: pater vero
appellavit eum Beniamin, id est, filius dextræ. 19
Mortua est ergo Rachel, et sepulta est in via quæ
ducit Ephratam, hæc est Bethlehem. 20 Erexitque
Iacob titulum super sepulchrum eius: hic est titulus
monumenti Rachel, usque in præsentem diem. 21
Egressus inde, fixit tabernaculum trans Turrem
Gregis. 22 Cumque habitaret in illa regione, abiit
Ruben, et dormivit cum Bala concubina patris sui:
quod illum minime latuit. Erant autem filii Iacob
duodecim. 23 Filii Liæ: primogenitus Ruben, et
Simeon, et Levi, et Iudas, et Issachar, et Zabulon. 24
Filii Rachel: Ioseph et Beniamin. 25 Filii Balæ ancillæ
Rachelis: Dan et Nephthali. 26 Filii Zelphæ ancillæ
Liæ: Gad et Aser: hi sunt filii Iacob, qui nati sunt
ei in Mesopotamia Syriæ. 27 Venit etiam ad Isaac
patrem suum in Mambre, civitatem Arbee, hæc est
Hebron: in qua peregrinatus est Abraham et Isaac.
28 Et completi sunt dies Isaac centum octoginta
annorum. 29 Consumptusque ætate mortuus est: et
appositus est populo suo senex et plenus dierum:
et sepelierunt eum Esau et Iacob filii sui.

36 Hæ sunt autem generationes Esau, ipse est
Edom. 2 Esau accepit uxores de filiabus
Chanaan: Ada filiam Elon Hethæi, et Oolibama
filiam Anæ filiæ Sebeon Hevæi: 3 Basemath quoque
filiam Ismael sororem Nabaioth. 4 Peperit autem
Ada, Eliphaz: Basemath genuit Rahuel: 5 Oolibama
genuit Iehus et Ihelon et Core. Hi filii Esau qui nati
sunt ei in terra Chanaan. 6 Tulit autem Esau uxores
suas et filios et filias, et omnem animam domus
suæ, et substantiam, et pecora, et cuncta quæ
habere poterat in terra Chanaan: et abiit in alteram
regionem, recessitque a fratre suo Iacob. 7 Divites
enim erant valde, et simul habitare non poterant:
nec sustinebat eos terra peregrinationis eorum præ
multitudine gregum. 8 Habitavitque Esau in monte
Seir, ipse est Edom. 9 Hæ autem sunt generationes
Esau patris Edom in monte Seir, 10 et hæc nomina
filiorum eius: Eliphaz filius Ada uxoris Esau: Rahuel
quoque filius Basemath uxoris eius. 11 Fueruntque
Eliphaz filii: Theman, Omar, Sepho, et Gatham, et
Cenez. 12 Erat autem Thamna, concubina Eliphaz
filii Esau: quæ peperit ei Amalech. Hi sunt filii Ada
uxoris Esau. 13 Filii autem Rahuel: Nahath et Zara,
Samma et Meza. Hi filii Basemath uxoris Esau. 14
Isti quoque erant filii Oolibama filiæ Anæ filiæ
Sebeon, uxoris Esau, quos genuit ei Iehus et Ihelon
et Core. 15 Hi duces filiorum Esau: Filii Eliphaz
primogeniti Esau: dux Theman, dux Omra, dux
Sepho, dux Cenez, 16 dux Core, dux Gathan, dux
Amalech. Hi filii Eliphaz in terra Edom, et hi filii
Ada. 17 Hi quoque filii Rahuel filii Esau: dux Nahath,
dux Zara, dux Samma, dux Meza. Hi autem duces
Rahuel in terra Edom: isti filii Basemath uxoris
Esau. 18 Hi autem filii Oolibama uxoris Esau: dux
Iehus, dux Ihelon, dux Core. Hi duces Oolibama
filiæ Anæ uxoris Esau. 19 Isti sunt filii Esau, et
hi duces eorum: ipse est Edom. 20 Isti sunt filii
Seir Horræi, habitatores terræ: Lotan, et Sobal, et
Sebeon, et Ana, 21 et Dison, et Eser, et Disan. Hi
duces Horræi, filii Seir in Terra Edom. 22 Facti
sunt autem filii Lotan: Hori et Heman. Erat autem
soror Lotan, Thamna. 23 Et isti filii Sobal: Alvan
et Manahat et Ebal, et Sepho et Onam. 24 Et hi
filii Sebeon: Aia et Ana. Iste est Ana qui invenit
aquas calidas in solitudine, cum pasceret asinos
Sebeon patris sui: 25 habuitque filium Dison, et

filiam Oolibama. 26 Et isti filii Dison: Hamdan, et
Eseban, et Iethram, et Charan. 27 Hi quoque filii
Eser: Balaan, et Zavan, et Acan. 28 Habuit autem
filios Disan: Hus, et Aram. 29 Hi duces Horræorum:
dux Lotan, dux Sobal, dux Sebeon, dux Ana, 30 dux
Dison, dux Eser, dux Disan: isti duces Horræorum
qui imperaverunt in Terra Seir. 31 Reges autem qui
regnaverunt in Terra Edom antequam haberent
regem filii Israel, fuerunt hi: 32 Bela filius Beor,
nomenque urbis eius Denaba. 33 Mortuus est autem
Bela, et regnavit pro eo Iobab filius Zaræ de Bosra.
34 Cumque mortuus esset Iobab, regnavit pro eo
Husam de terra Themanorum. 35 Hoc quoque
mortuo, regnavit pro eo Adad filius Badad, qui
percussit Madian in regione Moab: et nomen urbis
eius Avith. 36 Cumque mortuus esset Adad, regnavit
pro eo Semla de Masreca. 37 Hoc quoque mortuo
regnavit pro eo Saul de fluvio Rohoboth. 38 Cumque
et hic obiisset, successit in regnum Balanan filius
Achobor. 39 Isto quoque mortuo regnavit pro eo
Adar, nomenque urbis eius Phau: et appellabatur
uxor eius Meetabel, filia Matred filiæ Mezaab. 40
Hæc ergo nomina ducum Esau in cognationibus,
et locis, et vocabulis suis: dux Thamna, dux Alva,
dux Ietheth, 41 dux Oolibama, dux Ela, dux Phinon,
42 dux Cenez, dux Theman, dux Mabsar, 43 dux
Magdiel, dux Hiram: hi duces Edom habitantes in
terra imperii sui, ipse est Esau pater Idumæorum.

37 Habitavit autem Iacob in terra Chanaan, in
qua pater suus peregrinatus est. 2 Et hæ
sunt generationes eius: Ioseph cum sedecim esset
annorum, pascebat gregem cum fratribus suis adhuc
puer: et erat cum filiis Balæ et Zelphæ uxorum patris
sui: accusavitque fratres suos apud patrem crimine
pessimo. 3 Israel autem diligebat Ioseph super
omnes filios suos, eo quod in senectute genuisset
eum: fecitque ei tunicam polymitam. 4 Videntes
autem fratres eius quod a patre plus cunctis filiis
amaretur, oderant eum, nec poterant ei quidquam
pacifice loqui. 5 Accidit quoque ut visum somnium
referret fratribus suis: quæ causa maioris odii
seminarium fuit. 6 Dixitque ad eos: Audite somnium
meum quod vidi: 7 Putabam nos ligare manipulos
in agro: et quasi consurgere manipulum meum, et
stare, vestrosque manipulos circumstantes adorare
manipulum meum. 8 Responderunt fratres eius:
Numquid rex noster eris? aut subiiciemur ditioni
tuæ? Hæc ergo causa somniorum atque sermonum,
invidiæ et odii fomitem ministravit. 9 Aliud quoque
vidit somnium, quod narrans fratribus, ait: Vidi
per somnium, quasi solem, et lunam, et stellas
undecim adorare me. 10 Quod cum patri suo, et
fratribus retulisset, increpavit eum pater suus, et
dixit: Quid sibi vult hoc somnium quod vidisti? num
ego et mater tua, et fratres tui adorabimus te super
terram? 11 Invidebant ei igitur fratres sui: pater
vero rem tacitus considerabat. 12 Cumque fratres
illius in pascendis gregibus patris morarentur in
Sichem, 13 dixit ad eum Israel: Fratres tui pascunt
oves in Sichimis: veni, mittam te ad eos. Quo
respondente, 14 Præsto sum, ait ei: Vade, et vide si
cuncta prospera sint erga fratres tuos, et pecora: et
renuncia mihi quid agatur. Missus de Valle Hebron,
venit in Sichem: 15 invenitque eum vir errantem
in agro, et interrogavit quid quæreret. 16 At ille
respondit: Fratres meos quæro, indica mihi ubi
pascant greges. 17 Dixitque ei vir: Recesserunt
de loco isto: audivi autem eos dicentes: Eamus in
Dothain. Perrexit ergo Ioseph post fratres suos, et
invenit eos in Dothain. 18 Qui cum vidissent eum
procul, antequam accederet ad eos, cogitaverunt
illum occidere: 19 et mutuo loquebantur: Ecce
somniator venit: 20 venite, occidamus eum, et
mittamus in cisternam veterem: dicemusque: Fera
pessima devoravit eum: et tunc apparebit quid
illi prosint somnia sua. 21 Audiens autem hoc
Ruben, nitebatur liberare eum de manibus eorum,
et dicebat: 22 Non interficiatis animam eius,
nec effundatis sanguinem: sed proiicite eum in
cisternam hanc, quæ est in solitudine, manusque
vestras servate innoxias: hoc autem dicebat, volens
eripere eum de manibus eorum, et reddere patri
suo. 23 Confestim igitur ut pervenit ad fratres
suos, nudaverunt eum tunica talari, et polymita:
24 miseruntque eum in cisternam veterem, quæ
non habebat aquam. 25 Et sedentes ut comederent
panem, viderunt Ismaelitas viatores venire de
Galaad, et camelos eorum portantes aromata, et
resinam, et stacten in Ægyptum. 26 Dixit ergo Iudas
fratribus suis: Quid nobis prodest si occiderimus
fratrem nostrum, et celaverimus sanguinem ipsius?
27 Melius est ut venundetur Ismaelitis, et manus
nostræ non polluantur: frater enim, et caro
nostra est. Acquieverunt fratres sermonibus illius.
28 Et prætereuntibus Madianitis negotiatoribus,
extrahentes eum de cisterna, vendiderunt eum
Ismaelitis, viginti argenteis: qui duxerunt eum in
Ægyptum. 29 Reversusque Ruben ad cisternam,
non invenit puerum: 30 et scissis vestibus pergens
ad fratres suos, ait: Puer non comparet, et ego
quo ibo? 31 Tulerunt autem tunicam eius, et in
sanguine hœdi, quem occiderant, tinxerunt: 32
mittentes qui ferrent ad patrem, et dicerent: Hanc
invenimus: vide utrum tunica filii tui sit, an non. 33
Quam cum agnovisset pater, ait: Tunica filii mei

est, fera pessima comedit eum, bestia devoravit
Ioseph. 34 Scissisque vestibus, indutus est cilicio,
lugens filium suum multo tempore. 35 Congregatis
autem cunctis liberis eius ut lenirent dolorem
patris, noluit consolationem accipere, sed ait:
Descendam ad filium meum lugens in infernum. Et
illo perseverante in fletu, (Sheol h7585) 36 Madianitæ
vendiderunt Ioseph in Ægypto Putiphari eunucho
Pharaonis magistro militum.

38 Eodem tempore descendens Iudas a fratribus
suis, divertit ad virum Odollamitem, nomine
Hiram. 2 Viditque ibi filiam hominis Chananæi,
vocabulo Sue: et accepta uxore, ingressus est ad
eam. 3 Quæ concepit, et peperit filium, et vocavit
nomen eius Her. 4 Rursumque concepto fœtu,
natum filium vocavit Onan. 5 Tertium quoque
peperit: quem appellavit Sela. Quo nato, parere ultra
cessavit. 6 Dedit autem Iudas uxorem primogenito
suo Her, nomine Thamar. 7 Fuit quoque Her
primogenitus Iudæ, nequam in conspectu Domini:
et ab eo occisus est. 8 Dixit ergo Iudas ad Onan
filium suum: Ingredere uxorem fratris tui, et sociare
illi, ut suscites semen fratri tuo. 9 Ille sciens non
sibi nasci filios, introiens ad uxorem fratris sui,
semen fundebat in terram, ne liberi fratris nomine
nascerentur. 10 Et idcirco percussit eum Dominus,
quod rem detestabilem faceret. 11 Quam ob rem
dixit Iudas Thamar nurui suæ: Esto vidua in domo
patris tui, donec crescat Sela filius meus: timebat
enim ne et ipse moreretur, sicut fratres eius. Quæ
abiit, et habitavit in domo patris sui. 12 Evolutis
autem multis diebus, mortua est filia Sue uxor Iudæ:
qui post luctum consolatione suscepta, ascendebat
ad tonsores ovium suarum, ipse et Hiras opilio
gregis Odollamites, in Thamnas. 13 Nunciatumque
est Thamar quod socer illius ascenderet in Thamnas
ad tondendas oves. 14 Quæ, depositis viduitatis
vestibus, assumpsit theristrum: et mutato habitu,
sedit in bivio itineris, quod ducit Thamnam: eo
quod crevisset Sela, et non eum accepisset maritum.
15 Quam cum vidisset Iudas, suspicatus est esse
meretricem: operuerat enim vultum suum, ne
agnosceretur. 16 Ingrediensque ad eam, ait: Dimitte
me ut coeam tecum: nesciebat enim quod nurus
sua esset. Qua respondente: Quid dabis mihi ut
fruaris concubitu meo? 17 dixit: Mittam tibi hœdam
de gregibus. Rursumque illa dicente: Patiar quod
vis, si dederis mihi arrhabonem, donec mittas
quod polliceris. 18 Ait Iudas: Quid tibi vis pro
arrhabone dari? Respondit: Annulum tuum, et
armillam, et baculum quem manu tenes. Ad unum
igitur coitum mulier concepit, 19 et surgens abiit:
depositoque habitu, quem sumpserat, induta est
viduitatis vestibus. 20 Misit autem Iudas hœdum per
pastorem suum Odollamitem, ut reciperet pignus
quod dederat mulieri: qui cum non invenisset eam,
21 interrogavit homines loci illius: Ubi est mulier
quæ sedebat in bivio? Respondentibus cunctis:
Non fuit in loco ista meretrix. 22 Reversus est ad
Iudam, et dixit ei: Non inveni eam: sed et homines
loci illius dixerunt mihi, numquam sedisse ibi
scortum. 23 Ait Iudas: Habeat sibi, certe mendacii
arguere nos non potest, ego misi hœdum quem
promiseram: et tu non invenisti eam. 24 Ecce autem
post tres menses nunciaverunt Iudæ, dicentes:
Fornicata est Thamar nurus tua, et videtur uterus
illius intumescere. Dixitque Iudas: Producite eam
ut comburatur. 25 Quæ cum duceretur ad pœnam,
misit ad socerum suum, dicens: De viro, cuius
hæc sunt, concepi: cognosce cuius sit annulus,
et armilla, et baculus. 26 Qui, agnitis muneribus,
ait: Iustior me est: quia non tradidi eam Sela filio
meo. Attamen ultra non cognovit eam. 27 Instante
autem partu, apparuerunt gemini in utero: atque
in ipsa effusione infantium unus protulit manum,
in qua obstetrix ligavit coccinum, dicens: 28 Iste
egredietur prior. 29 Illo vero retrahente manum,
egressus est alter: dixitque mulier: Quare divisa
est propter te maceria? et ob hanc causam vocavit
nomen eius Phares. 30 Postea egressus est frater
eius, in cuius manu erat coccinum: quem appellavit
Zara.

39 Igitur Ioseph ductus est in Ægyptum, emitque
eum Putiphar eunuchus Pharaonis, princeps
exercitus, vir Ægyptius, de manu Ismaelitarum,
a quibus perductus erat. 2 Fuitque Dominus
cum eo, et erat vir in cunctis prospere agens:
habitavitque in domo domini sui, 3 qui optime
noverat Dominum esse cum eo, et omnia, quæ
gerebat, ab eo dirigi in manu illius. 4 Invenitque
Ioseph gratiam coram domino suo, et ministrabat
ei, a quo præpositus omnibus gubernabat creditam
sibi domum, et universa quæ ei tradita fuerant:
5 benedixitque Dominus domui Ægyptii propter
Ioseph, et multiplicavit tam in ædibus quam in agris
cunctam eius substantiam: 6 nec quidquam aliud
noverat, nisi panem quo vescebatur. Erat autem
Ioseph pulchra facie, et decorus aspectu. 7 Post
multos itaque dies iniecit domina sua oculos suos
in Ioseph, et ait: Dormi mecum. 8 Qui nequaquam
acquiescens operi nefario, dixit ad eam: Ecce
dominus meus, omnibus mihi traditis, ignorat quid
habeat in domo sua: 9 nec quidquam est quod
non in mea sit potestate, vel non tradiderit mihi,

præter te, quæ uxor eius es: Quo modo ergo possum
hoc malum facere, et peccare in Deum meum? 10
Huiuscemodi verbis per singulos dies et mulier
molesta erat adolescenti: et ille recusabat stuprum.
11 Accidit autem quadam die ut intraret Ioseph
domum, et operis quippiam absque arbitris faceret:
12 et illa, apprehensa lacinia vestimenti eius, diceret:
Dormi mecum. Qui relicto in manu eius pallio fugit,
et egressus est foras. 13 Cumque vidisset mulier
vestem in manibus suis, et se esse contemptam, 14
vocavit ad se homines domus suæ, et ait ad eos:
En introduxit virum Hebræum, ut illuderet nobis:
ingressus est ad me, ut coiret mecum: cumque
ego succlamassem, 15 et audisset vocem meam,
reliquit pallium quod tenebam, et fugit foras. 16 In
argumentum ergo fidei retentum pallium ostendit
marito revertenti domum, 17 et ait: Ingressus est
ad me servus Hebræus quem adduxisti ut illuderet
mihi: 18 cumque audisset me clamare, reliquit
pallium quod tenebam, et fugit foras. 19 His auditis
dominus, et nimium credulus verbis coniugis, iratus
est valde: 20 tradiditque Ioseph in carcerem, ubi
vincti regis custodiebantur, et erat ibi clausus. 21
Fuit autem Dominus cum Ioseph, et misertus illius
dedit ei gratiam in conspectu principis carceris. 22
Qui tradidit in manu illius universos vinctos qui in
custodia tenebantur: et quidquid fiebat, sub ipso
erat. 23 Nec noverat aliquid, cunctis ei creditis:
Dominus enim erat cum illo, et omnia opera eius
dirigebat.

40 His ita gestis, accidit ut peccarent duo eunuchi,
pincerna regis Ægypti, et pistor, domino suo.
2 Iratusque contra eos Pharao (nam alter pincernis
præerat, alter pistoribus) 3 misit eos in carcerem
principis militum, in quo erat vinctus et Ioseph.
4 At custos carceris tradidit eos Ioseph, qui et
ministrabat eis: aliquantulum temporis fluxerat,
et illi in custodia tenebantur. 5 Videruntque
ambo somnium nocte una iuxta interpretationem
congruam sibi: 6 ad quos cum introisset Ioseph
mane, et vidisset eos tristes, 7 sciscitatus est
eos, dicens: Cur tristior est hodie solito facies
vestra? 8 Qui responderunt: Somnium vidimus,
et non est qui interpretetur nobis. Dixitque ad
eos Ioseph: Numquid non Dei est interpretatio?
referte mihi quid videritis. 9 Narravit prior,
præpositus pincernarum, somnium suum: Videbam
coram me vitem, 10 in qua erant tres propagines,
crescere paulatim in gemmas, et post flores uvas
maturescere: 11 calicemque Pharaonis in manu mea:
tuli ergo uvas, et expressi in calicem quem tenebam,
et tradidi poculum Pharaoni. 12 Respondit Ioseph:
Hæc est interpretatio somnii: Tres propagines, tres
adhuc dies sunt: 13 post quos recordabitur Pharao
ministerii tui, et restituet te in gradum pristinum:
dabisque ei calicem iuxta officium tuum, sicut ante
facere consueveras. 14 Tantum memento mei, cum
bene tibi fuerit, et facias mecum misericordiam: ut
suggeras Pharaoni ut educat me de isto carcere: 15
quia furto sublatus sum de terra Hebræorum, et hic
innocens in lacum missus sum. 16 Videns pistorum
magister quod prudenter somnium dissolvisset,
ait: Et ego vidi somnium: Quod tria canistra farinæ
haberem super caput meum: 17 et in uno canistro
quod erat excelsius, portare me omnes cibos qui
fiunt arte pistoria, avesque comedere ex eo. 18
Respondit Ioseph: Hæc est interpretatio somnii: Tria
canistra, tres adhuc dies sunt: 19 post quos auferet
Pharao caput tuum, ac suspendet te in cruce, et
lacerabunt volucres carnes tuas. 20 Exinde dies
tertius natalitius Pharaonis erat: qui faciens grande
convivium pueris suis, recordatus est inter epulas
magistri pincernarum, et pistorum principis. 21
Restituitque alterum in locum suum, ut porrigeret
ei poculum: 22 alterum suspendit in patibulo,
ut coniectoris veritas probaretur. 23 Et tamen
succedentibus prosperis, præpositus pincernarum
oblitus est interpretis sui.

41 Post duos annos vidit Pharao somnium.
Putabat se stare super fluvium, 2 de quo
ascendebant septem boves, pulchræ et crassæ nimis:
et pascebantur in locis palustribus. 3 Aliæ quoque
septem emergebant de flumine, fœdæ, confectæque
macie: et pascebantur in ipsa amnis ripa in locis
virentibus: 4 devoraveruntque eas, quarum mira
species, et habitudo corporum erat. Expergefactus
Pharao, 5 rursum dormivit, et vidit alterum
somnium: Septem spicæ pullulabant in culmo uno
plenæ atque formosæ: 6 aliæ quoque totidem
spicæ tenues, et percussæ uredine oriebantur,
7 devorantes omnium priorum pulchritudinem.
Evigilans Pharao post quietem, 8 et facto mane,
pavore perterritus, misit ad omnes coniectores
Ægypti, cunctosque sapientes: et accersitis narravit
somnium, nec erat qui interpretaretur. 9 Tunc
demum reminiscens pincernarum magister, ait:
Confiteor peccatum meum: 10 Iratus rex servis suis,
me et magistrum pistorum retrudi iussit in carcerem
principis militum: 11 ubi una nocte uterque vidimus
somnium præsagum futurorum. 12 Erat ibi puer
Hebræus, eiusdem ducis militum famulus: cui
narrantes somnia, 13 audivimus quidquid postea
rei probavit eventus. Ego enim redditus sum officio
meo: et ille suspensus est in cruce. 14 Protinus

ad regis imperium eductum de carcere Ioseph
totonderunt: ac veste mutata, obtulerunt ei. 15 Cui
ille ait: Vidi somnia, nec est qui edisserat: quæ audivi
te sapientissime coniicere. 16 Respondit Ioseph:
Absque me Deus respondebit prospera Pharaoni. 17
Narravit ergo Pharao quod viderat: Putabam me
stare super ripam fluminis, 18 et septem boves
de amne conscendere, pulchras nimis, et obesis
carnibus: quæ in pastu paludis virecta carpebant.
19 Et ecce, has sequebantur aliæ septem boves
in tantum deformes et macilentæ, ut numquam
tales in terra Ægypti viderim: 20 quæ, devoratis et
consumptis prioribus, 21 nullum saturitatis dedere
vestigium: sed simili macie et squalore torpebant.
Evigilans, rursus sopore depressus, 22 vidi somnium:
Septem spicæ pullulabant in culmo uno plenæ
atque pulcherrimæ. 23 Aliæ quoque septem tenues
et percussæ uredine, oriebantur e stipula: 24 quæ
priorum pulchritudinem devoraverunt. Narravi
coniectoribus somnium, et nemo est qui edisserat.
25 Respondit Ioseph: Somnium regis unum est:
quæ facturus est Deus, ostendit Pharaoni. 26
Septem boves pulchræ, et septem spicæ plenæ:
septem ubertatis anni sunt: eamdemque vim
somnii comprehendunt. 27 Septem quoque boves
tenues atque macilentæ, quæ ascenderunt post
eas, et septem spicæ tenues, et vento urente
percussæ, septem anni venturæ sunt famis. 28
Qui hoc ordine complebuntur: 29 Ecce septem
anni venient fertilitatis magnæ in universa terra
Ægypti: 30 quos sequentur septem anni alii tantæ
sterilitatis, ut oblivioni tradatur cuncta retro
abundantia: consumptura est enim fames omnem
terram, 31 et ubertatis magnitudinem perditura
est inopiæ magnitudo. 32 Quod autem vidisti
secundo ad eamdem rem pertinens somnium:
firmitatis indicium est, eo quod fiat sermo Dei, et
velocius impleatur. 33 Nunc ergo provideat rex
virum sapientem et industrium, et præficiat eum
Terræ Ægypti: 34 Qui constituat præpositos per
cunctas regiones: et quintam partem fructuum per
septem annos fertilitatis, 35 qui iam nunc futuri
sunt, congreget in horrea: et omne frumentum
sub Pharaonis potestate condatur, serveturque
in urbibus. 36 Et præparetur futuræ septem
annorum fami, quæ oppressura est Ægyptum, et
non consumetur terra inopia. 37 Placuit Pharaoni
consilium et cunctis ministris eius: 38 locutusque
est ad eos: Num invenire poterimus talem virum,
qui Spiritu Dei plenus sit? 39 Dixit ergo ad Ioseph:
Quia ostendit tibi Deus omnia quæ locutus es,
numquid sapientiorem et consimilem tui invenire
potero? 40 Tu eris super domum meam, et ad
tui oris imperium cunctus populus obediet: uno
tantum regni solio te præcedam. 41 Dixitque rursus
Pharao ad Ioseph: Ecce, constitui te super universam
terram Ægypti. 42 Tulitque annulum de manu sua,
et dedit eum in manu eius: vestivitque eum stola
byssina, et collo torquem auream circumposuit.
43 Fecitque eum ascendere super currum suum
secundum, clamante præcone, ut omnes coram
eo genu flecterent, et præpositum esse scirent
universæ Terræ Ægypti. 44 Dixit quoque rex ad
Ioseph: Ego sum Pharao: absque tuo imperio non
movebit quisquam manum aut pedem in omni
terra Ægypti. 45 Vertitque nomen eius, et vocavit
eum lingua Ægyptiaca, Salvatorem mundi. Deditque
illi uxorem Aseneth filiam Putiphare sacerdotis
Heliopoleos. Egressus est itaque Ioseph ad terram
Ægypti 46 (Triginta autem annorum erat quando
stetit in conspectu regis Pharaonis) et circuivit
omnes regiones Ægypti. 47 Venitque fertilitas
septem annorum: et in manipulos redactæ segetes
congregatæ sunt in horrea Ægypti. 48 Omnis etiam
frugum abundantia in singulis urbibus condita est.
49 Tantaque fuit abundantia tritici, ut arenæ maris
coæquaretur, et copia mensuram excederet. 50 Nati
sunt autem Ioseph filii duo antequam veniret fames:
quos peperit ei Aseneth filia Putiphare sacerdotis
Heliopoleos. 51 Vocavitque nomen primogeniti,
Manasses, dicens: Oblivisci me fecit Deus omnium
laborum meorum, et domus patris mei. 52 Nomen
quoque secundi appellavit Ephraim, dicens: Crescere
me fecit Deus in terra paupertatis meæ. 53 Igitur
transactis septem ubertatis annis, qui fuerant in
Ægypto: 54 cœperunt venire septem anni inopiæ:
quos prædixerat Ioseph: et in universo orbe fames
prævaluit, in cuncta autem terra Ægypti panis erat.
55 Qua esuriente, clamavit populus ad Pharaonem,
alimenta petens. Quibus ille respondit: Ite ad Ioseph:
et quidquid ipse vobis dixerit, facite. 56 Crescebat
autem quotidie fames in omni terra: aperuitque
Ioseph universa horrea, et vendebat Ægyptiis: nam
et illos oppresserat fames. 57 Omnesque provinciæ
veniebant in Ægyptum, ut emerent escas, et malum
inopiæ temperarent.

42 Audiens autem Iacob quod alimenta
venderentur in Ægypto, dixit filiis suis: Quare
negligitis? 2 Audivi quod triticum venundetur in
Ægypto: descendite, et emite nobis necessaria,
ut possimus vivere, et non consumamur inopia.
3 Descendentes igitur fratres Ioseph decem, ut
emerent frumenta in Ægypto, 4 Beniamin domi
retento a Iacob, qui dixerat fratribus eius: Ne
forte in itinere quidquam patiatur mali: 5 ingressi

sunt terram Ægypti cum aliis qui pergebant ad
emendum. Erat autem fames in terra Chanaan. **6**
Et Ioseph erat princeps in terra Ægypti, atque ad
eius nutum frumenta populis vendebantur. Cumque
adorassent eum fratres sui, **7** et agnovisset eos,
quasi ad alienos durius loquebatur, interrogans
eos: Unde venistis? Qui responderunt: De terra
Chanaan, ut emamus victui necessaria. **8** Et tamen
fratres ipse cognoscens, non est cognitus ab eis. **9**
Recordatusque somniorum, quæ aliquando viderat,
ait ad eos: Exploratores estis: ut videatis infirmiora
terræ venistis. **10** Qui dixerunt: Non est ita,
domine, sed servi tui venerunt ut emerent cibos.
11 Omnes filii unius viri sumus: pacifici venimus,
nec quidquam famuli tui machinantur mali. **12**
Quibus ille respondit: Aliter est: immunita terræ
huius considerare venistis. **13** At illi: Duodecim,
inquiunt, servi tui, fratres sumus, filii viri unius in
terra Chanaan: minimus cum patre nostro est, alius
non est super. **14** Hoc est, ait, quod locutus sum:
Exploratores estis. **15** Iam nunc experimentum vestri
capiam: per salutem Pharaonis non egrediemini
hinc, donec veniat frater vester minimus. **16** Mittite
ex vobis unum, et adducat eum: vos autem eritis
in vinculis, donec probentur quæ dixistis utrum
vera an falsa sint: alioquin per salutem Pharaonis
exploratores estis. **17** Tradidit ergo illos custodiæ
tribus diebus. **18** Die autem tertio eductis de carcere,
ait: Facite quæ dixi, et vivetis: Deum enim timeo.
19 Si pacifici estis, frater vester unus ligetur in
carcere: vos autem abite, et ferte frumenta quæ
emistis, in domos vestras, **20** et fratrem vestrum
minimum ad me adducite, ut possim vestros probare
sermones, et non moriamini. Fecerunt ut dixerat,
21 et locuti sunt ad invicem: Merito hæc patimur,
quia peccavimus in fratrem nostrum, videntes
angustiam animæ illius, dum deprecaretur nos,
et non audivimus: idcirco venit super nos ista
tribulatio. **22** E quibus unus Ruben, ait: Numquid
non dixi vobis: Nolite peccare in puerum: et
non audistis me? en sanguis eius exquiritur. **23**
Nesciebant autem quod intelligeret Ioseph: eo quod
per interpretem loqueretur ad eos. **24** Avertitque se
parumper, et flevit: et reversus locutus est ad eos.
25 Tollensque Simeon, et ligans illis præsentibus,
iussit ministris ut implerent eorum saccos tritico,
et reponerent pecunias singulorum in sacculis suis,
datis supra cibariis in viam: qui fecerunt ita. **26** At
illi portantes frumenta in asinis suis, profecti sunt.
27 Apertoque unus sacco, ut daret iumento pabulum
in diversorio, contemplatus pecuniam in ore sacculi,
28 dixit fratribus suis: Reddita est mihi pecunia, en
habetur in sacco. Et obstupefacti, turbatique mutuo
dixerunt: Quidnam est hoc quod fecit nobis Deus?
29 Veneruntque ad Iacob patrem suum in terram
Chanaan, et narraverunt ei omnia quæ accidissent
sibi, dicentes: **30** Locutus est nobis dominus terræ
dure, et putavit nos exploratores esse provinciæ. **31**
Cui respondimus: Pacifici sumus, nec ullas molimur
insidias. **32** Duodecim fratres uno patre geniti
sumus: unus non est super, minimus cum patre
nostro est in terra Chanaan. **33** Qui ait nobis:
Sic probabo quod pacifici sitis: Fratrem vestrum
unum dimittite apud me, et cibaria domibus vestris
necessaria sumite, et abite, **34** fratremque vestrum
minimum adducite ad me, ut sciam quod non sitis
exploratores: et istum, qui tenetur in vinculis,
recipere possitis: ac deinceps quæ vultis, emendi
habeatis licentiam. **35** His dictis, cum frumenta
effunderent, singuli repererunt in ore saccorum
ligatas pecunias, exterritisque simul omnibus, **36**
dixit pater Iacob: Absque liberis me esse fecistis,
Ioseph non est super, Simeon tenetur in vinculis,
et Beniamin auferetis: in me hæc omnia mala
reciderunt. **37** Cui respondit Ruben: Duos filios
meos interfice, si non reduxero illum tibi: trade
illum in manu mea, et ego eum tibi restituam. **38** At
ille: Non descendet, inquit, filius meus vobiscum:
frater eius mortuus est, et ipse solus remansit: si
quid ei adversi acciderit in terra ad quam pergitis,
deducetis canos meos cum dolore ad inferos. **(Sheol
h7585)**

43 Interim fames omnem terram vehementer
premebat. **2** Consumptisque cibis quos ex
Ægypto detulerant, dixit Iacob ad filios suos:
Revertimini, et emite nobis pauxillum escarum.
3 Respondit Iudas: Denuntiavit nobis vir ille sub
attestatione iurisiurandi, dicens: Non videbitis
faciem meam, nisi fratrem vestrum minimum
adduxeritis vobiscum. **4** Si ergo vis eum mittere
nobiscum, pergemus pariter, et ememus tibi
necessaria: **5** sin autem non vis, non ibimus: vir
enim, ut sæpe diximus, denunciavit nobis, dicens:
Non videbitis faciem meam absque fratre vestro
minimo. **6** Dixit eis Israel: In meam hoc fecistis
miseriam, ut indicaretis ei et alium habere vos
fratrem. **7** At illi responderunt: Interrogavit nos
homo per ordinem nostram progeniem: si pater
viveret: si haberemus fratrem: et nos respondimus
ei consequenter iuxta id quod fuerat sciscitatus:
numquid scire poteramus quod dicturus esset:
Adducite fratrem vestrum vobiscum? **8** Iudas
quoque dixit patri suo: Mitte puerum mecum, ut
proficiscamur, et possimus vivere: ne moriamur nos
et parvuli nostri. **9** Ego suscipio puerum: de manu

mea require illum. Nisi reduxero, et reddidero eum
tibi, ero peccati reus in te omni tempore. 10 Si non
intercessisset dilatio, iam vice alter venissemus.
11 Igitur Israel pater eorum dixit ad eos: Si sic
necesse est, facite quod vultis: sumite de optimis
terræ fructibus in vasis vestris, et deferte viro
munera, modicum resinæ, et mellis, et storacis,
stactes, et terebinthi, et amygdalarum. 12 Pecuniam
quoque duplicem ferte vobiscum: et illam, quam
invenistis in sacculis, reportate, ne forte errore
factum sit: 13 sed et fratrem vestrum tollite, et
ite ad virum. 14 Deus autem meus omnipotens
faciat vobis eum placabilem: et remittat vobiscum
fratrem vestrum quem tenet, et hunc Beniamin:
ego autem quasi orbatus absque liberis ero. 15
Tulerunt ergo viri munera, et pecuniam duplicem,
et Beniamin: descenderuntque in Ægyptum, et
steterunt coram Ioseph. 16 Quos cum ille vidisset, et
Beniamin simul, præcepit dispensatori domus suæ,
dicens: Introduc viros domum, et occide victimas, et
instrue convivium: quoniam mecum sunt comesturi
meridie. 17 Fecit ille quod sibi fuerat imperatum,
et introduxit viros domum. 18 Ibique exterriti,
dixerunt mutuo: Propter pecuniam, quam retulimus
prius in saccis nostris, introducti sumus: ut devolvat
in nos calumniam, et violenter subiiciat servituti
et nos, et asinos nostros. 19 Quam ob rem in ipsis
foribus accedentes ad dispensatorem domus 20
locuti sunt: Oramus domine ut audias nos. Iam ante
descendimus ut emeremus escas: 21 quibus emptis,
cum venissemus ad diversorium, aperuimus saccos
nostros, et invenimus pecuniam in ore saccorum:
quam nunc eodem pondere reportavimus. 22 Sed et
aliud attulimus argentum, ut emamus quæ nobis
necessaria sunt: non est in nostra conscientia
quis posuerit eam in marsupiis nostris. 23 At
ille respondit: Pax vobiscum, nolite timere: Deus
vester, et Deus patris vestri dedit vobis thesauros in
saccis vestris. Nam pecuniam, quam dedistis mihi,
probatam ego habeo. Eduxitque ad eos Simeon. 24
Et introductis domum, attulit aquam, et laverunt
pedes suos, deditque pabulum asinis eorum. 25 Illi
vero parabant munera, donec ingrederetur Ioseph
meridie: audierant enim quod ibi comesturi essent
panem. 26 Igitur ingressus est Ioseph domum suam,
obtuleruntque ei munera, tenentes in manibus
suis: et adoraverunt proni in terram. 27 At ille,
clementer resalutatis eis, interrogavit eos, dicens:
Salvusne est pater vester senex, de quo dixeratis
mihi? Adhuc vivit? 28 Qui responderunt: Sospes est
servus tuus pater noster, adhuc vivit. Et incurvati,
adoraverunt eum. 29 Attollens autem Ioseph oculos,
vidit Beniamin fratrem suum uterinum, et ait:
Iste est frater vester parvulus, de quo dixeratis
mihi? Et rursum: Deus, inquit, misereatur tui, fili
mi. 30 Festinavitque quia commota fuerant viscera
eius super fratre suo, et erumpebant lacrymæ:
et introiens cubiculum flevit. 31 Rursumque lota
facie egressus, continuit se, et ait: Ponite panes.
32 Quibus appositis, seorsum Ioseph, et seorsum
fratribus, Ægyptiis quoque qui vescebantur simul,
seorsum (illicitum est enim Ægyptiis comedere
cum Hebræis, et profanum putant huiuscemodi
convivium) 33 sederunt coram eo, primogenitus
iuxta primogenita sua, et minimus iuxta ætatem
suam. Et mirabantur nimis, 34 sumptis partibus quas
ab eo acceperant: maiorque pars venit Beniamin,
ita ut quinque partibus excederet. Biberuntque et
inebriati sunt cum eo.

44 Præcepit autem Ioseph dispensatori domus
suæ, dicens: Imple saccos eorum frumento,
quantum possunt capere: et pone pecuniam
singulorum in summitate sacci. 2 Scyphum autem
meum argenteum, et pretium quod dedit tritici,
pone in ore sacci iunioris. Factumque est ita. 3
Et orto mane, dimissi sunt cum asinis suis. 4
Iamque urbem exierant, et processerant paululum:
tunc Ioseph accersito dispensatore domus, Surge,
inquit, et persequere viros: et apprehensis dicito:
Quare reddidistis malum pro bono? 5 Scyphus,
quem furati estis, ipse est in quo bibit dominus
meus, et in quo augurari solet: pessimam rem
fecistis. 6 Fecit ille ut iusserat. Et apprehensis per
ordinem locutus est. 7 Qui responderunt: Quare
sic loquitur dominus noster, ut servi tui tantum
flagitii commiserint? 8 Pecuniam, quam invenimus
in summitate saccorum, reportavimus ad te de
terra Chanaan: et quomodo consequens est ut furati
simus de domo domini tui aurum vel argentum?
9 Apud quemcumque fuerit inventum servorum
tuorum quod quæris, moriatur, et nos erimus servi
domini nostri. 10 Qui dixit eis: Fiat iuxta vestram
sententiam: apud quemcumque fuerit inventus,
ipse sit servus meus, vos autem eritis innoxii.
11 Itaque festinato deponentes in terram saccos,
aperuerunt singuli. 12 Quos scrutatus, incipiens
a maiore usque ad minimum, invenit scyphum
in sacco Beniamin. 13 At illi, scissis vestibus,
oneratisque rursum asinis, reversi sunt in oppidum.
14 Primusque Iudas cum fratribus ingressus est ad
Ioseph (necdum enim de loco abierat) omnesque
ante eum pariter in terram corruerunt. 15 Quibus
ille ait: Cur sic agere voluistis? an ignoratis quod
non sit similis mei in augurandi scientia? 16 Cui
Iudas: Quid respondebimus, inquit, domino meo?

vel quid loquemur aut iuste poterimus obtendere?
Deus invenit iniquitatem servorum tuorum: en
omnes servi sumus domini mei, et nos, et apud
quem inventus est scyphus. 17 Respondit Ioseph:
Absit a me ut sic agam: qui furatus est scyphum,
ipse sit servus meus: vos autem abite liberi ad
patrem vestrum. 18 Accedens autem propius Iudas,
confidenter ait: Oro domini mi, loquatur servus
tuus verbum in auribus tuis, et ne irascaris famulo
tuo: tu es enim post Pharaonem 19 Interrogasti
dominus meus prius servos tuos: Habetis patrem,
aut fratrem? 20 et nos respondimus tibi domino
meo: Est nobis pater senex, et puer parvulus, qui
in senectute illius natus est; cuius uterinus frater
mortuus est: et ipsum solum habet mater sua, pater
vero tenere diliget eum. 21 Dixistique servis tuis:
Adducite eum ad me, et ponam oculos meos super
illum. 22 Suggessimus domino meo: Non potest puer
relinquere patrem suum: si enim illum dimiserit,
morietur. 23 Et dixisti servis tuis: Nisi venerit
frater vester minimus vobiscum, non videbitis
amplius faciem meam. 24 Cum ergo ascendissemus
ad famulum tuum patrem nostrum, narravimus
ei omnia quæ locutus est dominus meus. 25 Et
dixit pater noster: Revertimini, et emite nobis
parum tritici. 26 Cui diximus: Ire non possumus:
si frater noster minimus descenderit nobiscum,
proficiscemur simul: alioquin illo absente, non
audemus videre faciem viri. 27 Ad quæ ille respondit:
Vos scitis quod duos genuerit mihi uxor mea. 28
Egressus est unus, et dixistis: Bestia devoravit eum:
et hucusque non comparet. 29 Si tuleritis et istum,
et aliquid ei in via contigerit, deducetis canos meos
cum mœrore ad inferos. (Sheol h7585) 30 Igitur si
intravero ad servum tuum patrem nostrum, et puer
defuerit, (cum anima illius ex huius anima pendeat)
31 videritque eum non esse nobiscum, morietur,
et deducent famuli tui canos eius cum dolore ad
inferos. (Sheol h7585) 32 Ego proprie servus tuus
sim qui in meam hunc recepi fidem, et spopondi
dicens: Nisi reduxero eum, peccati reus ero in
patrem meum omni tempore. 33 Manebo itaque
servus tuus pro puero in ministerio domini mei,
et puer ascendat cum fratribus suis. 34 Non enim
possum redire ad patrem meum, absente puero:
ne calamitatis, quæ oppressura est patrem meum,
testis assistam.

45 Non se poterat ultra cohibere Ioseph
multis coram astantibus: unde præcepit ut
egrederentur cuncti foras, et nullus interesset
alienus agnitioni mutuæ. 2 Elevavitque vocem
cum fletu: quam audierunt Ægyptii, omnisque
domus Pharaonis. 3 Et dixit fratribus suis: Ego
sum Ioseph: adhuc pater meus vivit? Non poterant
respondere fratres nimio terrore perterriti. 4
Ad quos ille clementer: Accedite, inquit, ad me.
Et cum accessissent prope, Ego sum, ait, Ioseph,
frater vester, quem vendidistis in Ægyptum. 5
Nolite pavere, neque vobis durum esse videatur
quod vendidistis me in his regionibus: pro salute
enim vestra misit me Deus ante vos in Ægyptum.
6 Biennium est enim quod cœpit fames esse in
terra: et adhuc quinque anni restant, quibus nec
arari poterit nec meti. 7 Præmisitque me Deus ut
reservemini super terram, et escas ad vivendum
habere possitis. 8 Non vestro consilio, sed Dei
voluntate huc missum sum: qui fecit me quasi
patrem Pharaonis, et dominum universæ domus
eius, ac principem in omni terra Ægypti. 9 Festinate,
et ascendite ad patrem meum, et dicetis ei: Hæc
mandat filius tuus Ioseph: Deus fecit me dominum
universæ terræ Ægypti: descende ad me, ne moreris,
10 et habitabis in terra Gessen: erisque iuxta me
tu, et filii tui, et filii filiorum tuorum, oves tuæ, et
armenta tua, et universa quæ possides. 11 Ibique
te pascam (adhuc enim quinque anni residui sunt
famis) ne et tu pereas, et domus tua, et omnia
quæ possides. 12 En oculi vestri, et oculi fratris
mei Beniamin vident quod os meum loquatur ad
vos. 13 Nunciate patri meo universam gloriam
meam, et cuncta quæ vidistis in Ægypto: festinate,
et adducite eum ad me. 14 Cumque amplexatus
recidisset in collum Beniamin fratris sui, flevit:
illo quoque similiter flente super collum eius. 15
Osculatusque est Ioseph omnes fratres suos, et
ploravit super singulos: post quæ ausi sunt loqui
ad eum. 16 Auditumque est, et celebri sermone
vulgatum in aula regis: Venerunt fratres Ioseph:
et gavisus est Pharao, atque omnis familia eius.
17 Dixitque ad Ioseph ut imperaret fratribus suis,
dicens: Onerantes iumenta, ite in terram Chanaan,
18 et tollite inde patrem vestrum et cognationem,
et venite ad me: et ego dabo vobis omnia bona
Ægypti, ut comedatis medullam terræ. 19 Præcipe
etiam ut tollant plaustra de terra Ægypti, ad
subvectionem parvulorum suorum ac coniugum:
et dicito: Tollite patrem vestrum, et properate
quantocius venientes. 20 Nec dimittatis quidquam de
supellectili vestra: quia omnes opes Ægypti, vestræ
erunt. 21 Feceruntque filii Israel ut eis mandatum
fuerat. Quibus dedit Ioseph plaustra, secundum
Pharaonis imperium: et cibaria in itinere. 22 Singulis
quoque proferri iussit binas stolas: Beniamin vero
dedit trecentos argenteos cum quinque stolis
optimis: 23 tantumdem pecuniæ et vestium mittens

patri suo, addens et asinos decem, qui subveherent
ex omnibus divitiis Ægypti: et totidem asinas,
triticum in itinere, panesque portantes. 24 Dimisit
ergo fratres suos, et proficiscentibus ait: Ne
irascamini in via. 25 Qui ascendentes ex Ægypto,
venerunt in terram Chanaan ad patrem suum Iacob.
26 Et nunciaverunt ei, dicentes: Ioseph filius tuus
vivit: et ipse dominatur in omni terra Ægypti. Quo
audito Iacob, quasi de gravi somno evigilans, tamen
non credebat eis. 27 Illi e contra referebant omnem
ordinem rei. Cumque vidisset plaustra, et universa
quæ miserat, revixit spiritus eius, 28 et ait: Sufficit
mihi si adhuc Ioseph filius meus vivit: vadam, et
videbo illum antequam moriar.

46 Profectusque Israel cum omnibus quæ
habebat, venit ad Puteum iuramenti. Et
mactatis ibi victimis Deo patris sui Isaac, 2 audivit
eum per visionem noctis vocantem se, et dicentem
sibi: Iacob, Iacob. Cui respondit: Ecce adsum. 3
Ait illi Deus: Ego sum fortissimus Deus patris tui:
noli timere, descende in Ægyptum, quia in gentem
magnam faciam te ibi. 4 Ego descendam tecum illuc,
et ego inde adducam te revertentem: Ioseph quoque
ponet manus suas super oculos tuos. 5 Surrexit
autem Iacob a Puteo iuramenti: tuleruntque eum
filii cum parvulis et uxoribus suis in plaustris quæ
miserat Pharao ad portandum senem, 6 et omnia
quæ possederat in Terra Chanaan: venitque in
Ægyptum cum omni semine suo, 7 filii eius, et
nepotes, filiæ, et cuncta simul progenies. 8 Hæc
sunt autem nomina filiorum Israel, qui ingressi sunt
in Ægyptum, ipse cum liberis suis. Primogenitus
Ruben. 9 Filii Ruben: Henoch et Phallu et Hesron et
Charmi. 10 Filii Simeon: Iamuel et Iamin et Ahod,
et Iachin et Sohar, et Saul filius Chanaanitidis. 11
Filii Levi: Gerson et Caath et Merari. 12 Filii Iuda:
Her et Onan et Sela et Phares et Zara. Mortui sunt
autem Her et Onan in terra Chanaan. Natique sunt
filii Phares: Hesron et Hamul. 13 Filii Issachar:
Thola et Phua et Iob et Semron. 14 Filii Zabulon:
Sared et Elon et Iahelel. 15 Hi filii Liæ quos genuit
in Mesopotamia Syriæ cum Dina filia sua. Omnes
animæ filiorum eius et filiarum, triginta tres. 16
Filii Gad: Sephion et Haggi et Suni et Esebon et
Heri et Arodi et Areli. 17 Filii Aser: Iamne et Iesua
et Iessui et Beria, Sara quoque soror eorum. Filii
Beria: Heber et Melchiel. 18 Hi filii Zelphæ, quam
dedit Laban Liæ filiæ suæ. Et hos genuit Iacob
sedecim animas. 19 Filii Rachel uxoris Iacob: Ioseph
et Beniamin. 20 Natique sunt Ioseph filii in Terra
Ægypti, quos genuit ei Aseneth filia Putiphare
sacerdotis Heliopoleos: Manasses et Ephraim. 21
Filii Beniamin: Bela et Bechor et Asbel et Gera et
Naaman et Echi et Ros et Mophim et Ophim et
Ared. 22 Hi filii Rachel quos genuit Iacob: omnes
animæ, quatuordecim. 23 Filii Dan: Husim. 24 Filii
Nephthali: Iasiel et Guni et Ieser et Sallem. 25
Hi filii Balæ, quam dedit Laban Racheli filiæ suæ:
et hos genuit Iacob: omnes animæ, septem. 26
Cunctæ animæ, quæ ingressæ sunt cum Iacob in
Ægyptum, et egressæ sunt de femore illius, absque
uxoribus filiorum eius, sexaginta sex. 27 Filii autem
Ioseph, qui nati sunt ei in terra Ægypti, animæ
duæ. Omnes animæ domus Iacob, quæ ingressæ
sunt in Ægyptum, fuere septuaginta. 28 Misit
autem Iudam ante se ad Ioseph, ut nunciaret ei,
et occurreret in Gessen. 29 Quo cum pervenisset,
iuncto Ioseph curro suo, ascendit obviam patri suo
ad eumdem locum: videnque eum, irruit super
collum eius, et inter amplexus flevit. 30 Dixitque
pater ad Ioseph: Iam lætus moriar, quia vidi faciem
tuam, et superstitem te relinquo. 31 At ille locutus
est ad fratres suos, et ad omnem domum patris
sui: Ascendam, et nunciabo Pharaoni dicamque
ei: Fratres mei, et domus patris mei, qui erant
in Terra Chanaan, venerunt ad me: 32 et sunt
viri pastores ovium, curamque habent alendorum
gregum: pecora sua, et armenta, et omnia quæ
habere potuerunt, adduxerunt secum. 33 Cumque
vocaverit vos, et dixerit: Quod est opus vestrum?
34 Respondebitis: Viri pastores sumus servi tui, ab
infantia nostra usque in præsens, et nos et patres
nostri. Hæc autem dicetis, ut habitare possitis
in Terra Gessen: quia detestantur Ægyptii omnes
pastores ovium.

47 Ingressus ergo Ioseph nunciavit Pharaoni,
dicens: Pater meus et fratres, oves eorum et
armenta, et cuncta quæ possident, venerunt de
Terra Chanaan: et ecce consistunt in Terra Gessen.
2 Extremos quoque fratrum suorum quinque viros
constituit coram rege: 3 quos ille interrogavit:
Quid habetis operis? Responderunt: Pastores ovium
sumus servi tui, et nos, et patres nostri. 4 Ad
peregrinandum in terra tua venimus: quoniam non
est herba gregibus servorum tuorum, ingravescente
fame in terra Chanaan: petimusque ut esse nos
iubeas servos tuos in Terra Gessen. 5 Dixit itaque
rex ad Ioseph: Pater tuus et fratres tui venerunt
ad te. 6 Terra Ægypti in conspectu tuo est: in
optimo loco fac eos habitare, et trade eis Terram
Gessen. Quod si nosti in eis esse viros industrios,
constitue illos magistros pecorum meorum. 7 Post
hæc introduxit Ioseph patrem suum ad regem,
et statuit eum coram eo: qui benedicens illi, 8

et interrogatus ab eo: Quot sunt dies annorum
vitæ tuæ? 9 Respondit: Dies peregrinationis meæ
centum triginta annorum sunt, parvi et mali, et
non pervenerunt usque ad dies patrum meorum
quibus peregrinati sunt. 10 Et benedicto rege,
egressus est foras. 11 Ioseph vero patri et fratribus
suis dedit possessionem in Ægypto in optimo
terræ loco, Ramesses, ut præceperat Pharao. 12 Et
alebat eos, omnemque domum patris sui, præbens
cibaria singulis. 13 In toto enim orbe panis deerat,
et oppresserat fames terram, maxime Ægypti et
Chanaan. 14 E quibus omnem pecuniam congregavit
pro venditione frumenti, et intulit eam in ærarium
regis. 15 Cumque defecisset emptoribus pretium,
venit cuncta Ægyptus ad Ioseph, dicens: Da nobis
panes: quare morimur coram te, deficiente pecunia?
16 Quibus ille respondit: Adducite pecora vestra, et
dabo vobis pro eis cibos, si pretium non habetis. 17
Quæ cum adduxissent, dedit eis alimenta pro equis,
et ovibus, et bobus, et asinis: sustentavitque eos
illo anno pro commutatione pecorum. 18 Venerunt
quoque anno secundo, et dixerunt ei: Non celabimus
dominum nostrum quod deficiente pecunia, pecora
simul defecerunt: nec clam te est, quod absque
corporibus et terra nihil habeamus. 19 Cur ergo
moriemur te vidente? et nos et terra nostra tui
erimus: eme nos in servitutem regiam, et præbe
semina, ne pereunte cultore redigatur terra in
solitudinem. 20 Emit igitur Ioseph omnem Terram
Ægypti, vendentibus singulis possessiones suas præ
magnitudine famis. Subiecitque eam Pharaoni, 21 et
cunctos populos eius a novissimis terminis Ægypti
usque ad extremos fines eius, 22 præter terram
sacerdotum, quæ a rege tradita fuerat eis: quibus et
statuta cibaria ex horreis publicis præbebantur, et
idcirco non sunt compulsi vendere possessiones
suas. 23 Dixit ergo Ioseph ad populos: En ut cernitis,
et vos et terram vestram Pharao possidet: accipite
semina, et serite agros, 24 ut fruges habere possitis.
Quintam partem regi dabitis: quatuor reliquas
permitto vobis in sementem, et in cibum familiis et
liberis vestris. 25 Qui responderunt: Salus nostra
in manu tua est: respiciat nos tantum dominus
noster, et læti serviemus regi. 26 Ex eo tempore
usque in præsentem diem in universa terra Ægypti
regibus quinta pars solvitur, et factum est quasi
in legem, absque terra sacerdotali, quæ libera ab
hac conditione fuit. 27 Habitavit ergo Israel in
Ægypto, id est, in Terra Gessen, et possedit eam:
auctusque est, et multiplicatus nimis. 28 Et vixit in
ea decem et septem annis: factique sunt omnes dies
vitæ illius centum quadraginta septem annorum.
29 Cumque appropinquare cerneret diem mortis
suæ, vocavit filium suum Ioseph, et dixit ad eum:
Si inveni gratiam in conspectu tuo, pone manum
tuam sub femore meo: et facies mihi misericordiam
et veritatem, ut non sepelias me in Ægypto: 30 sed
dormiam cum patribus meis, et auferas me de terra
hac, condasque in sepulchro maiorum meorum. Cui
respondit Ioseph: Ego faciam quod iussisti. 31 Et
ille: Iura ergo, inquit, mihi. Quo iurante, adoravit
Israel Deum, conversus ad lectuli caput.

48 His ita transactis, nunciatum est Ioseph quod
ægrotaret pater suus: qui, assumptis duobus
filiis Manasse et Ephraim, ire perrexit. 2 Dictumque
est seni: Ecce filius tuus Ioseph venit ad te. Qui
confortatus sedit in lectulo. 3 Et ingresso ad se ait:
Deus omnipotens apparuit mihi in Luza, quæ est
in Terra Chanaan: benedixitque mihi, 4 et ait: Ego
te augebo et multiplicabo, et faciam te in turbas
populorum: daboque tibi terram hanc, et semini
tuo post te in possessionem sempiternam. 5 Duo
ergo filii tui, qui nati sunt tibi in Terra Ægypti,
antequam huc venirem ad te, mei erunt: Ephraim
et Manasses, sicut Ruben et Simeon reputabuntur
mihi. 6 Reliquos autem quos genueris post eos, tui
erunt, et nomine fratrum suorum vocabuntur in
possessionibus suis. 7 Mihi enim, quando veniebam
de Mesopotamia, mortua est Rachel in terra
Chanaan in ipso itinere, eratque vernum tempus: et
ingrediebar Ephratam, et sepelivi eam iuxta viam
Ephratæ, quæ alio nomine appellatur Bethlehem.
8 Videns autem filios eius dixit ad eum: Qui sunt
isti? 9 Respondit: Filii mei sunt, quos donavit mihi
Deus in hoc loco. Adduc, inquit, eos ad me, ut
benedicam illis. 10 Oculi enim Israel caligabant
præ nimia senectute, et clare videre non poterat.
Applicitosque ad se, deosculatus et circumplexus
eos, 11 dixit ad filium suum: Non sum fraudatus
aspectu tuo: insuper ostendit mihi Deus semen
tuum. 12 Cumque tulisset eos Ioseph de gremio
patris, adoravit pronus in terram. 13 Et posuit
Ephraim ad dexteram suam, id est, ad sinistram
Israel: Manassen vero in sinistra sua, ad dexteram
scilicet patris, applicuitque ambos ad eum. 14 Qui
extendens manum dexteram, posuit super caput
Ephraim minoris fratris: sinistram autem super
caput Manasse qui maior natu erat, commutans
manus. 15 Benedixitque Iacob filiis Ioseph, et ait:
Deus, in cuius conspectu ambulaverunt patres
mei Abraham, et Isaac, Deus qui pascit me ab
adolescentia mea usque in præsentem diem: 16
Angelus, qui eruit me de cunctis malis, benedicat
pueris istis: et invocetur super eos nomen meum,
nomina quoque patrum meorum Abraham, et Isaac,

et crescant in multitudinem super terram. 17 Videns
autem Ioseph quod posuisset pater suus dexteram
manum super caput Ephraim, graviter accepit: et
apprehensam manum patris levare conatus est de
capite Ephraim, et transferre super caput Manasse.
18 Dixitque ad patrem: Non ita convenit, pater: quia
hic est primogenitus, pone dexteram tuam super
caput eius. 19 Qui renuens, ait: Scio fili mi, scio:
et iste quidem erit in populos, et multiplicabitur:
sed frater eius minor, maior erit illo: et semen
illius crescet in gentes. 20 Benedixitque eis in
tempore illo, dicens: In te benedicetur Israel, atque
dicetur: Faciat tibi Deus sicut Ephraim, et sicut
Manasse. Constituitque Ephraim ante Manassen. 21
Et ait ad Ioseph filium suum: En ego morior, et erit
Deus vobiscum, reducetque vos ad terram patrum
vestrorum. 22 Do tibi partem unam extra fratres
tuos, quam tuli de manu Amorrhæi in gladio et
arcu meo.

49 Vocavit autem Iacob filios suos, et ait eis:
Congregamini, ut annunciem quæ ventura
sunt vobis in diebus novissimis. 2 Congregamini,
et audite filii Iacob, audite Israel patrem vestrum:
3 Ruben primogenitus meus, tu fortitudo mea, et
principium doloris mei: prior in donis, maior in
imperio. 4 Effusus es sicut aqua, non crescas: quia
ascendisti cubile patris tui, et maculasti stratum
eius. 5 Simeon et Levi fratres: vasa iniquitatis
bellantia. 6 In consilium eorum non veniat anima
mea, et in cœtu illorum non sit gloria mea: quia in
furore suo occiderunt virum, et in voluntate sua
suffoderunt murum. 7 Maledictus furor eorum, quia
pertinax: et indignatio eorum, quia dura: dividam
eos in Iacob, et dispergam eos in Israel. 8 Iuda,
te laudabunt fratres tui: manus tua in cervicibus
inimicorum tuorum, adorabunt te filii patris tui. 9
Catulus leonis Iuda: ad prædam fili mi ascendisti:
requiescens accubuisti ut leo, et quasi leæna, quis
suscitabit eum? 10 Non auferetur sceptrum de Iuda,
et dux de femore eius, donec veniat qui mittendus
est, et ipse erit expectatio Gentium. 11 Ligans
ad vineam pullum suum, et ad vitem, o fili mi,
asinam suam. Lavabit in vino stolam suam, et in
sanguine uvæ pallium suum. 12 Pulchriores sunt
oculi eius vino, et dentes eius lacte candidiores. 13
Zabulon in littore maris habitabit, et in statione
navium pertingens usque ad Sidonem. 14 Issachar
asinus fortis accubans inter terminos. 15 Vidit
requiem quod esset bona: et terram quod optima: et
supposuit humerum suum ad portandum, factusque
est tributis serviens. 16 Dan iudicabit populum
suum sicut et alia tribus in Israel. 17 Fiat Dan
coluber in via, cerastes in semita, mordens ungulas
equi, ut cadat ascensor eius retro. 18 Salutare tuum
expectabo Domine. 19 Gad, accinctus præliabatur
ante eum: et ipse accingetur retrorsum. 20 Aser,
pinguis panis eius, et præbebit delicias regibus.
21 Nephthali, cervus emissus, et dans eloquia
pulchritudinis. 22 Filius accrescens Ioseph, filius
accrescens et decorus aspectu: filiæ discurrerunt
super murum. 23 Sed exasperaverunt eum, et
iurgati sunt, invideruntque illi habentes iacula. 24
Sedit in forti arcus eius, et dissoluta sunt vincula
brachiorum et manuum illius per manus potentis
Iacob: inde pastor egressus est lapis Israel. 25 Deus
patris tui erit adiutor tuus, et omnipotens benedicet
tibi benedictionibus cæli desuper, benedictionibus
abyssi iacentis deorsum, benedictionibus uberum
et vulvæ. 26 Benedictiones patris tui confortatæ
sunt benedictionibus patrum eius: donec veniret
desiderium collium æternorum: fiant in capite
Ioseph, et in vertice Nazaræi inter fratres suos. 27
Beniamin lupus rapax, mane comedat prædam, et
vespere dividet spolia. 28 Omnes hi in tribubus
Israel duodecim: hæc locutus est eis pater suus,
benedixitque singulis benedictionibus propriis. 29
Et præcepit eis, dicens: Ego congregor ad populum
meum: sepelite me cum patribus meis in spelunca
duplici quæ est in agro Ephron Hethæi, 30 contra
Mambre in Terra Chanaan, quam emit Abraham
cum agro ab Ephron Hethæo in possessionem
sepulchri. 31 Ibi sepelierunt eum, et Saram uxorem
eius: ibi sepultus est Isaac cum Rebecca coniuge
sua: ibi et Lia condita iacet. 33 Finitisque mandatis
quibus filios instruebat, collegit pedes suos super
lectulum, et obiit: appositusque est ad populum
suum.

50 Quod cernens Ioseph, ruit super faciem patris
flens et deosculans eum. 2 Præcepitque servis
suis medicis ut aromatibus condirent patrem. 3
Quibus iussa explentibus, transierunt quadraginta
dies: iste quippe mos erat cadaverum conditorum.
Flevitque eum Ægyptus septuaginta diebus. 4 Et
expleto planctus tempore, locutus est Ioseph ad
familiam Pharaonis: Si inveni gratiam in conspectu
vestro, loquimini in auribus Pharaonis: 5 eo quod
pater meus adiuraverit me, dicens: En morior, in
sepulchro meo quod fodi mihi in terra Chanaan,
sepelies me. Ascendam igitur, et sepeliam patrem
meum, ac revertar. 6 Dixitque ei Pharao: Ascende
et sepeli patrem tuum sicut adiuratus es. 7 Quo
ascendente, ierunt cum eo omnes senes domus
Pharaonis, cunctique maiores natu Terræ Ægypti: 8
domus Ioseph cum fratribus suis, absque parvulis

et gregibus, atque armentis quæ dereliquerant
in Terra Gessen. 9 Habuit quoque in comitatu
currus et equites: et facta est turba non modica.
10 Veneruntque ad Aream Atad, quæ sita est trans
Iordanem: ubi celebrantes exequias planctu magno
atque vehementi, impleverunt septem dies. 11 Quod
cum vidissent habitatores Terræ Chanaan, dixerunt:
Planctus magnus est iste Ægyptiis. Et idcirco
vocatum est nomen loci illius, Planctus Ægypti. 12
Fecerunt ergo filii Iacob sicut præceperat eis: 13
Et portantes eum in Terram Chanaan, sepelierunt
eum in spelunca duplici, quam emerat Abraham
cum agro in possessionem sepulchri ab Ephron
Hethæo contra faciem Mambre. 14 Reversusque
est Ioseph in Ægyptum cum fratribus suis, et
omni comitatu, sepulto patre. 15 Quo mortuo,
timentes fratres eius, et mutuo colloquentes: Ne
forte memor sit iniuriæ quam passus est, et reddat
nobis omne malum quod fecimus, 16 mandaverunt
ei dicentes: Pater tuus præcepit nobis antequam
moreretur, 17 ut hæc tibi verbis illius diceremus:
Obsecro ut obliviscaris sceleris fratrum tuorum,
et peccati atque malitiæ quam exercuerunt in te:
nos quoque oramus ut servis Dei patris tui dimittas
iniquitatem hanc. Quibus auditis flevit Ioseph. 18
Veneruntque ad eum fratres sui: et proni adorantes
in terram dixerunt: Servi tui sumus. 19 Quibus
ille respondit: Nolite timere: num Dei possumus
resistere voluntati? 20 Vos cogitastis de me malum:
sed Deus vertit illud in bonum, ut exaltaret me,
sicut in præsentiarum cernitis, et salvos faceret
multos populos. 21 Nolite timere: ego pascam vos et
parvulos vestros. Consolatusque est eos, et blande
ac leniter est locutus. 22 Et habitavit in Ægypto
cum omni domo patris sui: vixitque centum decem
annis. 23 Et vidit Ephraim filios usque ad tertiam
generationem. Filii quoque Machir filii Manasse
nati sunt in genibus Ioseph. 24 Quibus transactis,
locutus est fratribus suis: Post mortem meam Deus
visitabit vos, et ascendere vos faciet de terra ista ad
terram quam iuravit Abraham, Isaac, et Iacob. 25
Cumque adiurasset eos atque dixisset: Deus visitabit
vos: asportate ossa mea vobiscum de loco isto: 26
mortuus est, expletis centum decem vitæ suæ annis.
Et conditus aromatibus, repositus est in loculo in
Ægypto.

Exodus

1 Hæc sunt nomina filiorum Israel qui ingressi sunt
in Ægyptum cum Iacob: singuli cum domibus
suis introierunt: **2** Ruben, Simeon, Levi, Iudas, **3**
Issachar, Zabulon et Beniamin, **4** Dan, et Nephthali,
Gad, et Aser. **5** Erant igitur omnes animæ eorum qui
egressi sunt de femore Iacob, septuaginta: Ioseph
autem in Ægypto erat. **6** Quo mortuo, et universis
fratribus eius, omnique cognatione illa, **7** filii Israel
creverunt, et quasi germinantes multiplicati sunt:
ac roborati nimis, impleverunt terram. **8** Surrexit
interea rex novus super Ægyptum, qui ignorabat
Ioseph: **9** et ait ad populum suum: Ecce, populus
filiorum Israel multus, et fortior nobis est. **10** Venite,
sapienter opprimamus eum, ne forte multiplicetur:
et si ingruerit contra nos bellum, addatur inimicis
nostris, expugnatisque nobis egrediatur de terra.
11 Præposuit itaque eis magistros operum, ut
affligerent eos oneribus: ædificaveruntque urbes
tabernaculorum Pharaoni, Phithom, et Ramesses.
12 Quantoque opprimebant eos, tanto magis
multiplicabantur, et crescebant: **13** oderantque
filios Israel Ægyptii, et affligebant illudentes eis: **14**
atque ad amaritudinem perducebant vitam eorum
operibus duris luti, et lateris, omnique famulatu,
quo in terræ operibus premebantur. **15** Dixit autem
rex Ægypti obstetricibus Hebræorum: quarum una
vocabatur Sephora, altera Phua, **16** præcipiens
eis: Quando obstetricabitis Hebræas, et partus
tempus advenerit: si masculus fuerit, interficite
eum: si femina, reservate. **17** Timuerunt autem
obstetrices Deum, et non fecerunt iuxta præceptum
regis Ægypti, sed conservabant mares. **18** Quibus
ad se accersitis, rex ait: Quidnam est hoc quod
facere voluistis, ut pueros servaretis? **19** Quæ
responderunt: Non sunt Hebreæ sicut Ægyptiæ
mulieres: ipsæ enim obstetricandi habent scientiam,
et priusquam veniamus ad eas, pariunt. **20** Bene
ergo fecit Deus obstetricibus: et crevit populus,
confortatusque est nimis. **21** Et quia timuerunt
obstetrices Deum, ædificavit eis domos. **22** Præcepit
ergo Pharao omni populo suo, dicens: Quidquid
masculini sexus natum fuerit, in flumen proiicite:
quidquid feminini, reservate.

2 Egressus est post hæc vir de domo Levi: et
accepit uxorem stirpis suæ. **2** Quæ concepit, et
peperit filium: et videns eum elegantem, abscondit
tribus mensibus. **3** Cumque iam celare non posset,
sumpsit fiscellam scirpeam, et linivit eam bitumine
ac pice: posuitque intus infantulum, et exposuit
eum in carecto ripæ fluminis, **4** stante procul sorore
eius, et considerante eventum rei. **5** Ecce autem
descendebat filia Pharaonis ut lavaretur in flumine:
et puellæ eius gradiebantur per crepidinem alvei.
Quæ cum vidisset fiscellam in papyrione, misit unam
e famulabus suis: et allatam **6** aperiens, cernensque
in ea parvulum vagientem, miserta eius, ait: De
infantibus Hebræorum est hic. **7** Cui soror pueri: Vis,
inquit, ut vadam, et vocem tibi mulierem Hebræam,
quæ nutrire possit infantulum? **8** Respondit: Vade.
Perrexit puella et vocavit matrem suam. **9** Ad
quam locuta filia Pharaonis: Accipe, ait, puerum
istum, et nutri mihi: ego dabo tibi mercedem tuam.
Suscepit mulier, et nutrivit puerum: adultumque
tradidit filiæ Pharaonis. **10** Quem illa adoptavit
in locum filii, vocavitque nomen eius Moyses,
dicens: Quia de aqua tuli eum. **11** In diebus
illis postquam creverat Moyses, egressus est ad
fratres suos: viditque afflictionem eorum, et virum
Ægyptium percutientem quemdam de Hebræis
fratribus suis. **12** Cumque circumspexisset huc
atque illuc, et nullum adesse vidisset, percussum
Ægyptium abscondit sabulo. **13** Et egressus die
altero conspexit duos Hebræos rixantes: dixitque ei
qui faciebat iniuriam: Quare percutis proximum
tuum? **14** Qui respondit: Quis te constituit principem
et iudicem super nos? num occidere me tu vis,
sicut heri occidisti Ægyptium? Timuit Moyses, et
ait: Quomodo palam factum est verbum istud? **15**
Audivitque Pharao sermonem hunc, et quærebat
occidere Moysen: qui fugiens de conspectu eius,
moratus est in Terra Madian, et sedit iuxta puteum.
16 Erant autem sacerdoti Madian septem filiæ,
quæ venerunt ad hauriendam aquam: et impletis
canalibus adaquare cupiebant greges patris sui. **17**
Supervenere pastores, et eiecerunt eas: surrexitque
Moyses, et defensis puellis, adaquavit oves earum.
18 Quæ cum revertissent ad Raguel patrem suum,
dixit ad eas: Cur velocius venistis solito? **19**
Responderunt: Vir Ægyptius liberavit nos de manu
pastorum: insuper et hausit aquam nobiscum,
potumque dedit ovibus. **20** At ille: Ubi est? inquit,
Quare dimisistis hominem? Vocate eum ut comedat
panem. **21** Iuravit ergo Moyses quod habitaret cum
eo. Accepitque Sephoram filiam eius uxorem: **22**
quæ peperit ei filium, quem vocavit Gersam, dicens:
Advena fui in terra aliena. Alterum vero peperit,
quem vocavit Eliezer, dicens: Deus enim patris
mei adiutor meus eripuit me de manu Pharaonis.
23 Post multum vero tempore mortuus est rex
Ægypti: et ingemiscentes filii Israel, propter opera
vociferati sunt: ascenditque clamor eorum ad Deum
ab operibus. **24** Et audivit gemitum eorum, ac
recordatus est fœderis quod pepigit cum Abraham,

Isaac, et Iacob. 25 Et respexit Dominus filios Israel
et cognovit eos.

3 Moyses autem pascebat oves Iethro soceri sui
sacerdotis Madian: cumque minasset gregem
ad interiora deserti, venit ad montem Dei Horeb.
2 Apparuitque ei Dominus in flamma ignis de
medio rubi: et videbat quod rubus arderet, et
non combureretur. 3 Dixit ergo Moyses: Vadam,
et videbo visionem hanc magnam, quare non
comburatur rubus. 4 Cernens autem Dominus quod
pergeret ad videndum, vocavit eum de medio rubi,
et ait: Moyses, Moyses. Qui respondit: Adsum. 5 At
ille: Ne appropies, inquit, huc: solve calceamentum
de pedibus tuis: locus enim, in quo stas, terra
sancta est. 6 Et ait: Ego sum Deus patris tui, Deus
Abraham, Deus Isaac, et Deus Iacob. Abscondit
Moyses faciem suam: non enim audebat aspicere
contra Deum. 7 Cui ait Dominus: Vidi afflictionem
populi mei in Ægypto, et clamorem eius audivi
propter duritiam eorum qui præsunt operibus: 8 et
sciens dolorem eius, descendi ut liberem eum de
manibus Ægyptiorum, et educam de terra illa in
terram bonam, et spatiosam, in terram quæ fluit
lacte et melle, ad loca Chananæi, et Hethæi, et
Amorrhæi, et Pherezæi, et Hevæi, et Iebusæi. 9
Clamor ergo filiorum Israel venit ad me: vidique
afflictionem eorum, qua ab Ægyptiis opprimuntur.
10 Sed veni, et mittam te ad Pharaonem, ut educas
populum meum, filios Israel de Ægypto. 11 Dixitque
Moyses ad Deum: Quis sum ego ut vadam ad
Pharaonem, et educam filios Israel de Ægypto? 12
Qui dixit ei: Ego ero tecum: et hoc habebis signum,
quod miserim te: Cum eduxeris populum meum de
Ægypto, immolabis Deo super montem istum. 13 Ait
Moyses ad Deum: Ecce ego vadam ad filios Israel,
et dicam eis: Deus patrum vestrorum misit me ad
vos. Si dixerint mihi: Quod est nomen eius? quid
dicam eis? 14 Dixit Deus ad Moysen: EGO SUM QUI
SUM. Ait: Sic dices filiis Israel: QUI EST, misit me
ad vos. 15 Dixitque iterum Deus ad Moysen: Hæc
dices filiis Israel: Dominus Deus patrum vestrorum,
Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Iacob misit me
ad vos: hoc nomen mihi est in æternum, et hoc
memoriale meum in generationem et generationem.
16 Vade, et congrega seniores Israel, et dices ad
eos: Dominus Deus patrum vestrorum apparuit
mihi, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Iacob,
dicens: Visitans visitavi vos, et vidi omnia quæ
acciderunt vobis in Ægypto: 17 Et dixi ut educam
vos de afflictione Ægypti in terram Chananæi
et Hethæi et Amorrhæi et Pherezæi et Hevæi et
Iebusæi, ad terram fluentem lacte et melle. 18 Et
audient vocem tuam: ingredierisque tu, et seniores
Israel ad regem Ægypti, et dices ad eum: Dominus
Deus Hebræorum vocavit nos: ibimus viam trium
dierum in solitudinem, ut immolemus Domino
Deo nostro. 19 Sed ego scio quod non dimittet
vos rex Ægypti ut eatis nisi per manum validam.
20 Extendam enim manum meam, et percutiam
Ægyptum in cunctis mirabilibus meis, quæ facturus
sum in medio eorum: post hæc dimittet vos. 21
Daboque gratiam populo huic coram Ægyptiis:
et cum egrediemini, non exibitis vacui: 22 sed
postulabit mulier a vicina sua, et ab hospita sua,
vasa argentea et aurea, ac vestes: ponetisque eas
super filios et filias vestras, et spoliabitis Ægyptum.

4 Respondens Moyses, ait: Non credent mihi, neque
audient vocem meam, sed dicent: Non apparuit
tibi Dominus. 2 Dixit ergo ad eum: Quid est quod
tenes in manu tua? Respondit: Virga. 3 Dixitque
Dominus: Proiice eam in terram. Proiecit, et versa
est in colubrum, ita ut fugeret Moyses. 4 Dixitque
Dominus: Extende manum tuam, et apprehende
caudam eius. Extendit, et tenuit, versaque est in
virgam. 5 Ut credant, inquit, quod apparuerit tibi
Dominus Deus patrum suorum, Deus Abraham,
Deus Isaac, et Deus Iacob. 6 Dixitque Dominus
rursum: Mitte manum tuam in sinum tuum. Quam
cum misisset in sinum, protulit leprosam instar
nivis. 7 Retrahe, ait, manum tuam in sinum tuum.
Retraxit, et protulit iterum, et erat similis carni
reliquæ. 8 Si non crediderint, inquit, tibi, neque
audierint sermonem signi prioris, credent verbo
signi sequentis. 9 Quod si nec duobus quidem
his signis crediderint, neque audierint vocem
tuam: sume aquam fluminis, et effunde eam super
aridam, et quidquid hauseris de fluvio, vertetur
in sanguinem. 10 Ait Moyses: Obsecro Domine,
non sum eloquens ab heri, et nudiustertius: et ex
quo locutus es ad servum tuum, impeditioris et
tardioris linguæ sum. 11 Dixit Dominus ad eum: Quis
fecit os hominis? aut quis fabricatus est mutum
et surdum, videntem et cæcum? nonne ego? 12
Perge igitur, et ego ero in ore tuo: doceboque te
quid loquaris. 13 At ille: Obsecro, inquit, Domine,
mitte quem missurus es. 14 Iratus Dominus in
Moysen, ait: Aaron frater tuus levites, scio quod
eloquens sit: ecce ipse egreditur in occursum tuum,
videnque te lætabitur corde. 15 Loquere ad eum,
et pone verba mea in ore eius: et ego ero in ore
tuo, et in ore illius, et ostendam vobis quid agere
debeatis. 16 Ipse loquetur pro te ad populum,
et erit os tuum: tu autem eris ei in his quæ ad
Deum pertinent. 17 Virgam quoque hanc sume

in manu tua, in qua facturus es signa. 18 Abiit
Moyses, et reversus est ad Iethro socerum suum,
dixitque ei: Vadam et revertar ad fratres meos
in Ægyptum, ut videam si adhuc vivant. Cui ait
Iethro: Vade in pace. 19 Dixit ergo Dominus ad
Moysen in Madian: Vade, et revertere in Ægyptum:
mortui sunt enim omnes qui quærebant animam
tuam. 20 Tulit ergo Moyses uxorem suam, et filios
suos, et imposuit eos super asinum, reversusque
est in Ægyptum, portans virgam Dei in manu sua.
21 Dixitque ei Dominus revertenti in Ægyptum:
Vide ut omnia ostenta quæ posui in manu tua,
facias coram Pharaone: ego indurabo cor eius, et
non dimittet populum. 22 Dicesque ad eum: Hæc
dicit Dominus: Filius meus primogenitus Israel.
23 Dixi tibi: Dimitte filium meum ut serviat mihi;
et noluisti dimittere eum: ecce ego interficiam
filium tuum primogenitum. 24 Cumque esset
in itinere, in diversorio occurrit ei Dominus, et
volebat occidere eum. 25 Tulit idcirco Sephora
acutissimam petram, et circumcidit præputium filii
sui, tetigitque pedes eius, et ait: Sponsus sanguinum
tu mihi es. 26 Et dimisit eum postquam dixerat:
Sponsus sanguinum ob circumcisionem. 27 Dixit
autem Dominus ad Aaron: Vade in occursum Moysi
in desertum. Qui perrexit obviam ei in Montem
Dei, et osculatus est eum. 28 Narravitque Moyses
Aaron omnia verba Domini quibus miserat eum, et
signa quæ mandaverat. 29 Veneruntque simul, et
congregaverunt cunctos seniores filiorum Israel.
30 Locutusque est Aaron omnia verba quæ dixerat
Dominus ad Moysen: et fecit signa coram populo,
31 et credidit populus. Audieruntque quod visitasset
Dominus filios Israel, et respexisset afflictionem
illorum: et proni adoraverunt.

5 Post hæc ingressi sunt Moyses et Aaron, et
dixerunt Pharaoni: Hæc dicit Dominus Deus
Israel: Dimitte populum meum ut sacrificet mihi
in deserto. 2 At ille respondit: Quis est Dominus,
ut audiam vocem eius, et dimittam Israel? Nescio
Dominum, et Israel non dimittam. 3 Dixeruntque:
Deus Hebræorum vocavit nos, ut eamus viam trium
dierum in solitudinem, et sacrificemus Domino Deo
nostro: ne forte accidat nobis pestis aut gladius.
4 Ait ad eos rex Ægypti: Quare Moyses et Aaron
solicitatis populum ab operibus suis? Ite ad onera
vestra. 5 Dixitque Pharao: Multus est populus terræ:
videtis quod turba succreverit: quanto magis si
dederitis eis requiem ab operibus? 6 Præcepit ergo
in die illo præfectis operum et exactoribus populi,
dicens: 7 Nequaquam ultra dabitis paleas populo ad
conficiendos lateres, sicut prius: sed ipsi vadant, et
colligant stipulas. 8 Et mensuram laterum, quam
prius faciebant, imponetis super eos, nec minuetis
quidquam: vacant enim, et idcirco vociferantur,
dicentes: Eamus, et sacrificemus Deo nostro. 9
Opprimantur operibus, et expleant ea: ut non
acquiescant verbis mendacibus. 10 Igitur egressi
præfecti operum et exactores, ad populum dixerunt:
Sic dicit Pharao: Non do vobis paleas: 11 ite, et
colligite sicubi invenire poteritis, nec minuetur
quidquam de opere vestro. 12 Dispersusque est
populus per omnem Terram Ægypti ad colligendas
paleas. 13 Præfecti quoque operum instabant,
dicentes: Complete opus vestrum quotidie, ut prius
facere solebatis quando dabantur vobis paleæ. 14
Flagellatique sunt qui præerant operibus filiorum
Israel, ab exactoribus Pharaonis, dicentibus: Quare
non impletis mensuram laterum sicut prius, nec
heri, nec hodie? 15 Veneruntque præpositi filiorum
Israel, et vociferati sunt ad Pharaonem dicentes:
Cur ita agis contra servos tuos? 16 Paleæ non dantur
nobis, et lateres similiter imperantur: en famuli tui
flagellis cædimur, et iniuste agitur contra populum
tuum. 17 Qui ait: Vacatis otio, et idcirco dicitis:
Eamus, et sacrificemus Domino. 18 Ite ergo, et
operamini: paleæ non dabuntur vobis, et reddetis
consuetum numerum laterum. 19 Videbantque se
præpositi filiorum Israel in malo, eo quod diceretur
eis: Non minuetur quidquam de lateribus per
singulos dies. 20 Occurreruntque Moysi et Aaron,
qui stabant ex adverso, egredientibus a Pharaone:
21 et dixerunt ad eos: Videat Dominus et iudicet,
quoniam fœtere fecistis odorem nostrum coram
Pharaone et servis eius, et præbuistis ei gladium,
ut occideret nos. 22 Reversusque est Moyses ad
Dominum, et ait: Domine, cur afflixisti populum
istum? Quare misisti me? 23 Ex eo enim quo
ingressus sum ad Pharaonem ut loquerer in nomine
tuo, afflixit populum tuum: et non liberasti eos.

6 Dixitque Dominus ad Moysen: Nunc videbis quæ
facturus sim Pharaoni: per manum enim fortem
dimittet eos, et in manu robusta eiiciet illos de terra
sua. 2 Locutusque est Dominus ad Moysen dicens:
Ego Dominus 3 qui apparui Abraham, Isaac, et Iacob
in Deo omnipotente: et nomen meum ADONAI non
indicavi eis. 4 Pepigique fœdus cum eis, ut darem
eis Terram Chanaan, terram peregrinationis eorum,
in qua fuerunt advenæ. 5 Ego audivi gemitum
filiorum Israel, quo Ægyptii oppresserunt eos: et
recordatus sum pacti mei. 6 Ideo dic filiis Israel: Ego
Dominus qui educam vos de ergastulo Ægyptiorum,
et eruam de servitute: ac redimam in brachio
excelso, et iudiciis magnis. 7 Et assumam vos mihi in

populum, et ero vester Deus: et scietis quod ego sum
Dominus Deus vester qui eduxerim vos de ergastulo
Ægyptiorum: 8 et induxerim in terram, super quam
levavi manum meam ut darem eam Abraham, Isaac,
et Iacob: daboque illam vobis possidendam, ego
Dominus. 9 Narravit ergo Moyses omnia filiis Israel:
qui non acquieverunt ei propter angustiam spiritus,
et opus durissimum. 10 Locutusque est Dominus
ad Moysen, dicens: 11 Ingredere, et loquere ad
Pharaonem regem Ægypti, ut dimittat filios Israel
de terra sua. 12 Respondit Moyses coram Domino:
Ecce filii Israel non audiunt me: et quo modo audiet
Pharao, præsertim cum incircumcisus sim labiis?
13 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron, et
dedit mandatum ad filios Israel, et ad Pharaonem
regem Ægypti ut educerent filios Israel de terra
Ægypti. 14 Isti sunt principes domorum per familias
suas. Filii Ruben primogeniti Israelis: Henoch et
Phallu, Hesron et Charmi. 15 Hæ cognationes Ruben.
Filii Simeon: Iamuel et Iamin, et Ahod, et Iachin,
et Soar, et Saul filius Chananitidis: hæ progenies
Simeon. 16 Et hæc nomina filiorum Levi per
cognationes suas: Gerson et Caath et Merari. Anni
autem vitæ Levi fuerunt centum triginta septem.
17 Filii Gerson: Lobni et Semei, per cognationes
suas. 18 Filii Caath: Amram, et Isaar, et Hebron et
Oziel. Anni quoque vitæ Caath, centum triginta tres.
19 Filii Merari: Moholi et Musi. Hæ cognationes
Levi per familias suas. 20 Accepit autem Amram
uxorem Iochabed patruelem suam: quæ peperit ei
Aaron et Moysen. Fueruntque anni vitæ Amram,
centum triginta septem. 21 Filii quoque Isaar:
Core, et Nepheg, et Zechri. 22 Filii quoque Oziel:
Misael, et Elisaphan et Sethri. 23 Accepit autem
Aaron uxorem Elisabeth filiam Aminadab, sororem
Nahason, quæ peperit ei Nadab, et Abiu, et Eleazar,
et Ithamar. 24 Filii quoque Core: Aser, et Elcana,
et Abiasaph. Hæ sunt cognationes Coritarum. 25
At vero Eleazar filius Aaron accepit uxorem de
filiabus Phutiel: quæ peperit ei Phinees. Hi sunt
principes familiarum Leviticarum per cognationes
suas. 26 Iste est Aaron et Moyses, quibus præcepit
Dominus ut educerent filios Israel de Terra Ægypti
per turmas suas. 27 Hi sunt, qui loquuntur ad
Pharaonem regem Ægypti, ut educant filios Israel
de Ægypto: iste est Moyses et Aaron, 28 in die qua
locutus est Dominus ad Moysen, in Terra Ægypti.
29 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: Ego
Dominus: loquere ad Pharaonem regem Ægypti,
omnia quæ ego loquor tibi. 30 Et ait Moyses coram
Domino: En incircumcisus labiis sum, quo modo
audiet me Pharao?

7 Dixitque Dominus ad Moysen: Ecce constitui
te deum Pharaonis: et Aaron frater tuus erit
propheta tuus. 2 Tu loqueris ei omnia quæ mando
tibi: et ille loquetur ad Pharaonem, ut dimittat
filios Israel de terra sua. 3 Sed ego indurabo cor
eius, et multiplicabo signa et ostenta mea in Terra
Ægypti, 4 et non audiet vos: immittamque manum
meam super Ægyptum, et educam exercitum et
populum meum filios Israel de Terra Ægypti per
iudicia maxima. 5 Et scient Ægyptii quia ego sum
Dominus qui extenderim manum meam super
Ægyptum, et eduxerim filios Israel de medio
eorum. 6 Fecit itaque Moyses et Aaron sicut
præceperat Dominus: ita egerunt. 7 Erat autem
Moyses octoginta annorum, et Aaron octoginta
trium, quando locuti sunt ad Pharaonem. 8 Dixitque
Dominus ad Moysen et Aaron: 9 Cum dixerit vobis
Pharao, Ostendite signa: dices ad Aaron: Tolle
virgam tuam, et proiice eam coram Pharaone, ac
vertetur in colubrum. 10 Ingressi itaque Moyses et
Aaron ad Pharaonem, fecerunt sicut præceperat
Dominus. tulitque Aaron virgam coram Pharaone et
servis eius, quæ versa est in colubrum. 11 Vocavit
autem Pharao sapientes et maleficos: et fecerunt
etiam ipsi per incantationes Ægyptiacas et arcana
quædam similiter. 12 Proieceruntque singuli virgas
suas, quæ versæ sunt in dracones: sed devoravit
virga Aaron virgas eorum. 13 Induratumque est
cor Pharaonis, et non audivit eos, sicut præceperat
Dominus. 14 Dixit autem Dominus ad Moysen:
Ingravatum est cor Pharaonis, non vult dimittere
populum. 15 Vade ad eum mane, ecce egredietur
ad aquas: et stabis in occursum eius super ripam
fluminis: et virgam, quæ conversa est in draconem,
tolles in manu tua. 16 Dicesque ad eum: Dominus
Deus Hebræorum misit me ad te, dicens: Dimitte
populum meum ut sacrificet mihi in deserto: et
usque ad præsens audire noluisti. 17 Hæc igitur
dicit Dominus: In hoc scies quod sim Dominus:
ecce percutiam virga, quæ in manu mea est,
aquam fluminis, et vertetur in sanguinem. 18
Pisces quoque, qui sunt in fluvio, morientur,
et computrescent aquæ, et affligentur Ægyptii
bibentes aquam fluminis. 19 Dixit quoque Dominus
ad Moysen: Dic ad Aaron, Tolle virgam tuam, et
extende manum tuam super aquas Ægypti, et super
fluvios eorum, et rivos ac paludes, et omnes lacus
aquarum, ut vertantur in sanguinem: et sit cruor
in omni Terra Ægypti, tam in ligneis vasis quam
in saxeis. 20 Feceruntque Moyses et Aaron sicut
præceperat Dominus: et elevans virgam percussit
aquam fluminis coram Pharaone et servis eius: quæ
versa est in sanguinem. 21 Et pisces, qui erant in

flumine, mortui sunt: computruitque fluvius, et
non poterant Ægyptii bibere aquam fluminis, et
fuit sanguis in tota Terra Ægypti. 22 Feceruntque
similiter malefici Ægyptiorum incantationibus suis:
et induratum est cor Pharaonis, nec audivit eos,
sicut præceperat Dominus. 23 Avertitque se, et
ingressus est domum suam, nec apposuit cor etiam
hac vice. 24 Foderunt autem omnes Ægyptii per
circuitum fluminis aquam ut biberent: non enim
poterant bibere de aqua fluminis. 25 Impletique
sunt septem dies, postquam percussit Dominus
fluvium.

8 Dixit quoque Dominus ad Moysen: Ingredere ad
Pharaonem, et dices ad eum: Hæc dicit Dominus:
Dimitte populum meum, ut sacrificet mihi: 2
sin autem nolueris dimittere, ecce ego percutiam
omnes terminos tuos ranis. 3 Et ebulliet fluvius
ranis: quæ ascendent, et ingredientur domum tuam,
et cubiculum lectuli tui, et super stratum tuum, et
in domos servorum tuorum, et in populum tuum, et
in furnos tuos, et in reliquias ciborum tuorum: 4 et
ad te, et ad populum tuum, et ad omnes servos tuos
intrabunt ranæ. 5 Dixitque Dominus ad Moysen:
Dic ad Aaron: Extende manum tuam super fluvios
ac super rivos et paludes, et educ ranas super
Terram Ægypti. 6 Et extendit Aaron manum super
aquas Ægypti, et ascenderunt ranæ, operueruntque
Terram Ægypti. 7 Fecerunt autem et malefici per
incantationes suas similiter, eduxeruntque ranas
super Terram Ægypti. 8 Vocavit autem Pharao
Moysen et Aaron, et dixit eis: Orate Dominum ut
auferat ranas a me et a populo meo: et dimittam
populum ut sacrificet Domino. 9 Dixitque Moyses
ad Pharaonem: Constitue mihi quando deprecer pro
te, et pro servis tuis, et pro populo tuo, ut abigantur
ranæ a te et a domo tua et a servis tuis et a
populo tuo: et tantum in flumine remaneant. 10 Qui
respondit: Cras. At ille: Iuxta, inquit, verbum tuum
faciam: ut scias quoniam non est sicut Dominus
Deus noster. 11 Et recedent ranæ a te, et a domo tua,
et a servis tuis, et a populo tuo: et tantum in flumine
remanebunt. 12 Egressique sunt Moyses et Aaron
a Pharaone: et clamavit Moyses ad Dominum pro
sponsione ranarum quam condixerat Pharaoni. 13
Fecitque Dominus iuxta verbum Moysi: et mortuæ
sunt ranæ de domibus, et de villis, et de agris. 14
Congregaveruntque eas in immensos aggeres, et
computruit terra. 15 Videns autem Pharao quod
data esset requies, ingravavit cor suum, et non
audivit eos, sicut præceperat Dominus. 16 Dixitque
Dominus ad Moysen: Loquere ad Aaron: Extende
virgam tuam, et percute pulverem terræ: et sint
sciniphes in universa Terra Ægypti. 17 Feceruntque
ita. Et extendit Aaron manum, virgam tenens:
percussitque pulverem terræ, et facti sunt sciniphes
in hominibus, et in iumentis: omnis pulvis terræ
versus est in sciniphes per totam Terram Ægypti.
18 Feceruntque similiter malefici incantationibus
suis, ut educerent sciniphes, et non potuerunt:
erantque sciniphes tam in hominibus quam in
iumentis. 19 Et dixerunt malefici ad Pharaonem:
Digitus Dei est hic. Induratumque est cor Pharaonis,
et non audivit eos sicut præceperat Dominus.
20 Dixit quoque Dominus ad Moysen: Consurge
diluculo, et sta coram Pharaone: egredietur enim
ad aquas: et dices ad eum: Hæc dicit Dominus:
Dimitte populum meum ut sacrificet mihi. 21 Quod
si non dimiseris eum, ecce ego immittam in te, et
in servos tuos, et in populum tuum, et in domos
tuas omne genus muscarum: et implebuntur domus
Ægyptiorum muscis diversi generis, et universa
terra in qua fuerint. 22 Faciamque mirabilem in
die illa Terram Gessen, in qua populus meus est, ut
non sint ibi muscæ: et scias quoniam ego Dominus
in medio terræ. 23 Ponamque divisionem inter
populum meum, et populum tuum: cras erit signum
istud. 24 Fecitque Dominus ita. Et venit musca
gravissima in domos Pharaonis et servorum eius, et
in omnem Terram Ægypti: corruptaque est terra ab
huiuscemodi muscis. 25 Vocavitque Pharao Moysen
et Aaron, et ait eis: Ite et sacrificate Deo vestro in
terra hac. 26 Et ait Moyses: Non potest ita fieri:
abominationes enim Ægyptiorum immolabimus
Domino Deo nostro: quod si mactaverimus ea quæ
colunt Ægyptii coram eis, lapidibus nos obruent. 27
Viam trium dierum pergemus in solitudinem: et
sacrificabimus Domino Deo nostro, sicut præcepit
nobis. 28 Dixitque Pharao: Ego dimittam vos
ut sacrificetis Domino Deo vestro in deserto:
verumtamen longius ne abeatis, rogate pro me.
29 At ait Moyses: Egressus a te, orabo Dominum:
et recedet musca a Pharaone, et a servis suis, et a
populo eius cras: verumtamen noli ultra fallere,
ut non dimittas populum sacrificare Domino. 30
Egressusque Moyses a Pharaone, oravit Dominum.
31 Qui fecit iuxta verbum illius: et abstulit muscas a
Pharaone, et a servis suis, et a populo eius: non
superfuit ne una quidem. 32 Et ingravatum est cor
Pharaonis, ita ut nec hac quidem vice dimitteret
populum.

9 Dixit autem Dominus ad Moysen: Ingredere
ad Pharaonem, et loquere ad eum: Hæc dicit
Dominus Deus Hebræorum: Dimitte populum meum
ut sacrificet mihi. 2 Quod si adhuc renuis, et retines

eos: 3 ecce manus mea erit super agros tuos:
et super equos, et asinos, et camelos, et boves,
et oves, pestis valde gravis. 4 Et faciet Dominus
mirabile inter possessiones Israel, et possessiones
Ægyptiorum, ut nihil omnino pereat ex eis quæ
pertinent ad filios Israel. 5 Constituitque Dominus
tempus, dicens: Cras faciet Dominus verbum istud
in terra. 6 Fecit ergo Dominus verbum hoc altera
die: mortuaque sunt omnia animantia Ægyptiorum:
de animalibus vero filiorum Israel nihil omnino
periit. 7 Et misit Pharao ad videndum: nec erat
quidquam mortuum de his quæ possidebat Israel.
Ingravatumque est cor Pharaonis, et non dimisit
populum. 8 Et dixit Dominus ad Moysen, et Aaron:
Tollite plenas manus cineris de camino, et spargat
illum Moyses in cælum coram Pharaone. 9 Sitque
pulvis super omnem Terram Ægypti: erunt enim in
hominibus, et iumentis ulcera, et vesicæ turgentes
in universa terra Ægypti. 10 Tuleruntque cinerem
de camino, et steterunt coram Pharaone, et sparsit
illum Moyses in cælum: factaque sunt ulcera
vesicarum turgentium in hominibus, et iumentis:
11 nec poterant malefici stare coram Moyse propter
ulcera quæ in illis erant, et in omni Terra Ægypti:
12 Induravitque Dominus cor Pharaonis, et non
audivit eos, sicut locutus est Dominus ad Moysen.
13 Dixitque Dominus ad Moysen: Mane consurge,
et sta coram Pharaone, et dices ad eum: Hæc dicit
Dominus Deus Hebræorum: Dimitte populum meum
ut sacrificet mihi. 14 Quia in hac vice mittam omnes
plagas meas super cor tuum, et super servos tuos,
et super populum tuum: ut scias quod non sit
similis mei in omni terra. 15 Nunc enim extendens
manum percutiam te, et populum tuum peste,
peribisque de terra. 16 Idcirco autem posui te, ut
ostendam in te fortitudinem meam, et narretur
nomen meum in omni terra. 17 Adhuc retines
populum meum: et non vis dimittere eum? 18
En pluam cras hac ipsa hora grandinem multam
nimis, qualis non fuit in Ægypto a die qua fundata
est, usque in præsens tempus. 19 Mitte ergo iam
nunc, et congrega iumenta tua, et omnia quæ habes
in agro: homines enim, et iumenta, et universa
quæ inventa fuerint foris, nec congregata de agris,
cecideritque super ea grando, morientur. 20 Qui
timuit verbum Domini de servis Pharaonis, facit
confugere servos suos, et iumenta in domos: 21 qui
autem neglexit sermonem Domini, dimisit servos
suos, et iumenta in agris. 22 Et dixit Dominus ad
Moysen: Extende manum tuam in cælum, ut fiat
grando in universa Terra Ægypti super homines, et
super iumenta, et super omnem herbam agri in
Terra Ægypti. 23 Extenditque Moyses virgam in
cælum, et Dominus dedit tonitrua, et grandinem,
ac discurrentia fulgura super terram: pluitque
Dominus grandinem super Terram Ægypti. 24 Et
grando et ignis mista pariter ferebantur: tantæque
fuit magnitudinis, quanta ante numquam apparuit
in universa Terra Ægypti ex quo gens illa condita
est. 25 Et percussit grando in omni Terra Ægypti
cuncta quæ fuerunt in agris, ab homine usque
ad iumentum: cunctamque herbam agri percussit
grando, et omne lignum regionis confregit. 26
Tantum in Terra Gessen, ubi erant filii Israel,
grando non cecidit. 27 Misitque Pharao, et vocavit
Moysen et Aaron, dicens ad eos: Peccavi etiam nunc:
Dominus iustus: ego et populus meus, impii. 28 Orate
Dominum ut desinant tonitrua Dei, et grando: ut
dimittam vos, et nequaquam hic ultra maneatis. 29
Ait Moyses: Cum egressus fuero de urbe, extendam
palmas meas ad Dominum, et cessabunt tonitrua, et
grando non erit: ut scias quia Domini est terra: 30
novi autem quod et tu, et servi tui necdum timeatis
Dominum Deum. 31 Linum ergo, et hordeum læsum
est, eo quod hordeum esset virens, et linum iam
folliculos germinaret: 32 triticum autem, et far
non sunt læsa, quia serotina erant. 33 Egressusque
Moyses a Pharaone ex urbe, tetendit manus ad
Dominum: et cessaverunt tonitrua et grando, nec
ultra stillavit pluvia super terram. 34 Videns autem
Pharao quod cessasset pluvia, et grando et tonitrua,
auxit peccatum: 35 et ingravatum est cor eius, et
servorum illius, et induratum nimis: nec dimisit
filios Israel, sicut præceperat Dominus per manum
Moysi.

10 Et dixit Dominus ad Moysen: Ingredere ad
Pharaonem: ego enim induravi cor eius, et
servorum illius: ut faciam signa mea hæc in eo, 2
et narres in auribus filii tui, et nepotum tuorum,
quoties contriverim Ægyptios, et signa mea fecerim
in eis: et sciatis quia ego Dominus. 3 Introierunt
ergo Moyses et Aaron ad Pharaonem, et dixerunt
ei: Hæc dicit Dominus Deus Hebræorum: Usquequo
non vis subiici mihi? Dimitte populum meum, ut
sacrificet mihi. 4 Sin autem resistis, et non vis
dimittere eum: ecce ego inducam cras locustam
in fines tuos: 5 quæ operiat superficiem terræ,
ne quidquam eius appareat, sed comedatur quod
residuum fuerit grandini. Corrodet enim omnia
ligna quæ germinant in agris. 6 Et implebunt
domos tuas, et servorum tuorum, et omnium
Ægyptiorum: quantam non viderunt patres tui,
et avi, ex quo orti sunt super terram, usque in
præsentem diem. Avertitque se, et egressus est a
Pharaone. 7 Dixerunt autem servi Pharaonis ad

eum: Usquequo patiemur hoc scandalum: dimitte
homines, ut sacrificent Domino Deo suo. Nonne
vides quod perierit Ægyptus? 8 Revocaveruntque
Moysen, et Aaron ad Pharaonem: qui dixit eis: Ite,
sacrificate Domino Deo vestro: quinam sunt qui
ituri sunt? 9 Ait Moyses: Cum parvulis nostris, et
senioribus pergemus, cum filiis et filiabus, cum
ovibus et armentis: est enim sollemnitas Domini
Dei nostri. 10 Et respondit Pharao: Sic Dominus
sit vobiscum, quo modo ego dimittam vos, et
parvulos vestros, cui dubium est quod pessime
cogitetis? 11 Non fiet ita, sed ite tantum viri,
et sacrificate Domino: hoc enim et ipsi petistis.
Statimque eiecti sunt de conspectu Pharaonis. 12
Dixit autem Dominus ad Moysen: Extende manum
tuam super Terram Ægypti ad locustam, ut ascendat
super eam, et devoret omnem herbam quæ residua
fuerit grandini. 13 Et extendit Moyses virgam
super terram Ægypti: et Dominus induxit ventum
urentem tota die illa, et nocte: et mane facto,
ventus urens levavit locustas. 14 Quæ ascenderunt
super universam Terram Ægypti: et sederunt in
cunctis finibus Ægyptiorum innumerabiles, quales
ante illud tempus non fuerant, nec postea futuræ
sunt. 15 Operueruntque universam superficiem
terræ, vastantes omnia. Devorata est igitur herba
terræ, et quidquid pomorum in arboribus fuit,
quæ grando dimiserat: nihilque omnino virens
relictum est in lignis, et in herbis terræ, in cuncta
Ægypto. 16 Quam ob rem festinus Pharao vocavit
Moysen et Aaron, et dixit eis: Peccavi in Dominum
Deum vestrum, et in vos. 17 Sed nunc dimittite
peccatum mihi etiam hac vice, et rogate Dominum
Deum vestrum, ut auferat a me mortem istam. 18
Egressusque Moyses de conspectu Pharaonis, oravit
Dominum. 19 Qui flare fecit ventum ab occidente
vehementissimum, et arreptam locustam proiecit
in Mare Rubrum: non remansit ne una quidem in
cunctis finibus Ægypti. 20 Et induravit Dominus
cor Pharaonis, nec dimisit filios Israel. 21 Dixit
autem Dominus ad Moysen: Extende manum tuam
in cælum: et sint tenebræ super Terram Ægypti tam
densæ, ut palpari queant. 22 Extenditque Moyses
manum in cælum: et factæ sunt tenebræ horribiles
in universa Terra Ægypti tribus diebus. 23 Nemo
vidit fratrem suum, nec movit se de loco in quo erat:
ubicumque autem habitabant filii Israel, lux erat. 24
Vocavitque Pharao Moysen et Aaron, et dixit eis: Ite,
sacrificate Domino: oves tantum vestræ, et armenta
remaneant, parvuli vestri eant vobiscum. 25 Ait
Moyses: Hostias quoque et holocausta dabis nobis,
quæ offeramus Domino Deo nostro. 26 Cuncti greges
pergent nobiscum: non remanebit ex eis ungula:
quæ necessaria sunt in cultum Domini Dei nostri:
præsertim cum ignoremus quid debeat immolari,
donec ad ipsum locum perveniamus. 27 Induravit
autem Dominus cor Pharaonis, et noluit dimittere
eos. 28 Dixitque Pharao ad Moysen: Recede a me, et
cave ne ultra videas faciem meam: quocumque die
apparueris mihi, morieris. 29 Respondit Moyses: Ita
fiet ut locutus es, non videbo ultra faciem tuam.

11 Et dixit Dominus ad Moysen: Adhuc una
plaga tangam Pharaonem et Ægyptum, et
post hæc dimittet vos, et exire compellet. 2 Dices
ergo omni plebi ut postulet vir ab amico suo,
et mulier a vicina sua vasa argentea et aurea. 3
Dabit autem Dominus gratiam populo suo coram
Ægyptiis. Fuitque Moyses vir magnus valde in Terra
Ægypti coram servis Pharaonis, et omni populo. 4
Et ait: Hæc dicit Dominus: Media nocte egrediar
in Ægyptum: 5 et morietur omne primogenitum
in Terra Ægyptiorum, a primogenito Pharaonis
qui sedet in solio eius, usque ad primogenitum
ancillæ quæ est ad molam, et omnia primogenita
iumentorum. 6 Eritque clamor magnus in universa
Terra Ægypti, qualis nec ante fuit, nec postea
futurus est. 7 Apud omnes autem filios Israel
non mutiet canis ab homine usque ad pecus: ut
sciatis quanto miraculo dividat Dominus Ægyptios
et Israel. 8 Descendentque omnes servi tui isti
ad me, et adorabunt me, dicentes: Egredere tu,
et omnis populus qui subiectus est tibi: post hæc
egrediemur. 9 Et exivit a Pharaone iratus nimis.
Dixit autem Dominus ad Moysen: Non audiet vos
Pharao ut multa signa fiant in Terra Ægypti. 10
Moyses autem et Aaron fecerunt omnia ostenta
quæ scripta sunt, coram Pharaone. Et induravit
Dominus cor Pharaonis, nec dimisit filios Israel de
terra sua.

12 Dixit quoque Dominus ad Moysen, et Aaron in
Terra Ægypti: 2 Mensis iste, vobis principium
mensium: primus erit in mensibus anni. 3 Loquimini
ad universum cœtum filiorum Israel, et dicite eis:
Decima die mensis huius tollat unusquisque agnum
per familias et domos suas. 4 Sin autem minor est
numerus ut sufficere possit ad vescendum agnum,
assumet vicinum suum qui iunctus est domui suæ,
iuxta numerum animarum quæ sufficere possunt
ad esum agni. 5 Erit autem agnus absque macula,
masculus, anniculus: iuxta quem ritum tolletis et
hœdum. 6 Et servabitis eum usque ad quartam
decimam diem mensis huius: immolabitque eum
universa multitudo filiorum Israel ad vesperam. 7 Et
sument de sanguine eius, ac ponent super utrumque

postem, et in superliminaribus domorum, in quibus
comedent illum. 8 Et edent carnes nocte illa assas
igni, et azymos panes cum lactucis agrestibus. 9 Non
comedetis ex eo crudum quid, nec coctum aqua,
sed tantum assum igni: caput cum pedibus eius et
intestinis vorabitis. 10 Nec remanebit quidquam
ex eo usque mane. si quid residuum fuerit, igne
comburetis. 11 Sic autem comedetis illum: Renes
vestros accingetis, et calceamenta habebitis in
pedibus, tenentes baculos in manibus, et comedetis
festinanter: est enim Phase (id est, transitus)
Domini. 12 Et transibo per Terram Ægypti nocte
illa, percutiamque omne primogenitum in Terra
Ægypti ab homine usque ad pecus: et in cunctis
diis Ægypti faciam iudicia, ego Dominus. 13 Erit
autem sanguis vobis in signum in ædibus in quibus
eritis: et videbo sanguinem, et transibo vos: nec
erit in vobis plaga disperdens quando percussero
Terram Ægypti. 14 Habebitis autem hunc diem
in monimentum: et celebrabitis eam sollemnem
Domino in generationibus vestris cultu sempiterno.
15 Septem diebus azyma comedetis: in die primo
non erit fermentum in domibus vestris: quicumque
comederit fermentatum, peribit anima illa de Israel,
a primo die usque ad diem septimum. 16 Dies prima
erit sancta atque sollemnis, et dies septima eadem
festivitate venerabilis: nihil operis facietis in eis,
exceptis his, quæ ad vescendum pertinent. 17 Et
observabitis azyma: in eadem enim ipsa die educam
exercitum vestrum de Terra Ægypti, et custodietis
diem istum in generationes vestras ritu perpetuo. 18
Primo mense, quartadecima die mensis ad vesperam
comedetis azyma usque ad diem vigesimam primam
eiusdem mensis ad vesperam. 19 Septem diebus
fermentum non invenietur in domibus vestris: qui
comederit fermentatum, peribit anima eius de cœtu
Israel, tam de advenis quam de indigenis terræ.
20 Omne fermentatum non comedetis: in cunctis
habitaculis vestris edetis azyma. 21 Vocavit autem
Moyses omnes seniores filiorum Israel, et dixit
ad eos: Ite tollentes animal per familias vestras,
et immolate Phase. 22 Fasciculumque hyssopi
tingite in sanguine qui est in limine, et aspergite
ex eo superliminare, et utrumque postem: nullus
vestrum egrediatur ostium domus suæ usque mane.
23 Transibit enim Dominus percutiens Ægyptios:
cumque viderit sanguinem in superliminari, et
in utroque poste, transcendet ostium domus, et
non sinet Percussorem ingredi domos vestras
et lædere. 24 Custodi verbum istud legitimum
tibi et filiis tuis usque in æternum. 25 Cumque
introieritis terram, quam Dominus daturus est vobis
ut pollicitus est, observabitis ceremonias istas. 26 Et
cum dixerint vobis filii vestri: Quæ est ista religio?
27 dicetis eis: Victima transitus Domini est, quando
transivit super domos filiorum Israel in Ægypto
percutiens Ægyptios, et domos nostras liberans.
Incurvatusque populus adoravit. 28 Et egressi
filii Israel fecerunt sicut præceperat Dominus
Moysi et Aaron. 29 Factum est autem in noctis
medio, percussit Dominus omne primogenitum
in Terra Ægypti, a primogenito Pharaonis, qui
in solio eius sedebat, usque ad primogenitum
captivæ quæ erat in carcere, et omne primogenitum
iumentorum. 30 Surrexitque Pharao nocte, et omnes
servi eius, cunctaque Ægyptus: et ortus est clamor
magnus in Ægypto: neque enim erat domus in
qua non iaceret mortuus. 31 Vocatisque Pharao,
Moyse, et Aaron nocte, ait: Surgite et egredimini
a populo meo, vos et filii Israel: ite, immolate
Domino sicut dicitis. 32 Oves vestras et armenta
assumite ut petieratis, et abeuntes benedicite
mihi. 33 Urgebantque Ægyptii populum de terra
exire velociter, dicentes: Omnes moriemur. 34
Tulit igitur populus conspersam farinam antequam
fermentaretur: et ligans in palliis, posuit super
humeros suos. 35 Feceruntque filii Israel sicut
præceperat Moyses: et petierunt ab Ægyptiis vasa
argentea et aurea, vestemque plurimam. 36 Dominus
autem dedit gratiam populo coram Ægyptiis ut
commodarent eis: et spoliaverunt Ægyptios. 37
Profectique sunt filii Israel de Ramesse in Socoth,
sexcenta fere millia peditum virorum, absque
parvulis. 38 Sed et vulgus promiscuum innumerabile
ascendit cum eis, oves et armenta et animantia
diversi generis multa nimis. 39 Coxeruntque
farinam, quam dudum de Ægypto conspersam
tulerant: et fecerunt subcinericios panes azymos:
neque enim poterant fermentari cogentibus exire
Ægyptiis, et nullam facere sinentibus moram: nec
pulmenti quidquam occurrerat præparare. 40
Habitatio autem filiorum Israel qua manserunt in
Ægypto, fuit quadringentorum triginta annorum.
41 Quibus expletis, eadem die egressus est omnis
exercitus Domini de Terra Ægypti. 42 Nox ista est
observabilis Domini, quando eduxit eos de Terra
Ægypti: hanc observare debent omnes filii Israel
in generationibus suis. 43 Dixitque Dominus ad
Moysen et Aaron: Hæc est religio Phase: Omnis
alienigena non comedet ex eo. 44 Omnis autem
servus emptitius circumcidetur, et sic comedet.
45 Advena et mercenarius non edent ex eo. 46 In
una domo comedetur, nec efferetis de carnibus
eius foras, nec os illius confringetis. 47 Omnis
cœtus filiorum Israel faciet illud. 48 Quod si quis
peregrinorum in vestram voluerit transire coloniam,

et facere Phase Domini, circumcidetur prius omne
masculinum eius, et tunc rite celebrabit: eritque
sicut indigena terræ: si quis autem circumcisus
non fuerit, non vescetur ex eo. 49 Eadem lex erit
indigenæ et colono qui peregrinatur apud vos. 50
Feceruntque omnes filii Israel sicut præceperat
Dominus Moysi et Aaron. 51 Et eadem die eduxit
Dominus filios Israel de terra Ægypti per turmas
suas.

13 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Sanctifica mihi omne primogenitum quod
aperit vulvam in filiis Israel, tam de hominibus
quam de iumentis: mea sunt enim omnia. 3 Et
ait Moyses ad populum: Mementote diei huius in
qua egressi estis de Ægypto et de domo servitutis,
quoniam in manu forti eduxit vos Dominus de loco
isto: ut non comedatis fermentatum panem. 4 Hodie
egredimini mense novarum frugum. 5 Cumque
introduxerit te Dominus in Terram Chananæi et
Hethæi et Amorrhæi et Hevæi et Iebusæi, quam
iuravit patribus tuis ut daret tibi, terram fluentem
lacte et melle, celebrabis hunc morem sacrorum
mense isto. 6 Septem diebus vesceris azymis: et
in die septimo erit sollemnitas Domini. 7 Azyma
comedetis septem diebus: non apparebit apud te
aliquid fermentatum, nec in cunctis finibus tuis.
8 Narrabisque filio tuo in die illo, dicens: Hoc est
quod fecit mihi Dominus quando egressus sum de
Ægypto. 9 Et erit quasi signum in manu tua, et quasi
monimentum ante oculos tuos: et ut lex Domini
semper sit in ore tuo, in manu enim forti eduxit
te Dominus de Ægypto. 10 Custodies huiuscemodi
cultum statuto tempore a diebus in dies. 11 Cumque
introduxerit te Dominus in Terram Chananæi, sicut
iuravit tibi et patribus tuis, et dederit tibi eam: 12
separabis omne quod aperit vulvam Domino, et
quod primitivum est in pecoribus tuis: quidquid
habueris masculini sexus, consecrabis Domino.
13 Primogenitum asini mutabis ove: quod si non
redemeris, interficies. Omne autem primogenitum
hominis de filiis tuis, pretio redimes. 14 Cumque
interrogaverit te filius tuus cras, dicens: Quid est
hoc? respondebis ei: In manu forti eduxit nos
Dominus de terra Ægypti, de domo servitutis. 15
Nam cum induratus esset Pharao, et nollet nos
dimittere, occidit Dominus omne primogenitum
in Terra Ægypti a primogenito hominis usque ad
primogenitum iumentorum: idcirco immolo Domino
omne quod aperit vulvam masculini sexus, et omnia
primogenita filiorum meorum redimo. 16 Erit igitur
quasi signum in manu tua, et quasi appensum quid,
ob recordationem, inter oculos tuos: eo quod in
manu forti eduxit nos Dominus de Ægypto. 17 Igitur
cum emisisset Pharao populum, non eos duxit Deus
per viam Terræ Philisthiim quæ vicina est: reputans
ne forte pœniteret eum, si vidisset adversum se
bella consurgere, et reverteretur in Ægyptum. 18
Sed circumduxit per viam deserti, quæ est iuxta
Mare Rubrum: et armati ascenderunt filii Israel de
Terra Ægypti. 19 Tulit quoque Moyses ossa Ioseph
secum: eo quod adiurasset filios Israel, dicens:
Visitabit vos Deus, efferte ossa mea hinc vobiscum.
20 Profectique de Socoth castrametati sunt in Etham
in extremis finibus solitudinis. 21 Dominus autem
præcedebat eos ad ostendendam viam per diem in
columna nubis, et per noctem in columna ignis: ut
dux esset itineris utroque tempore. 22 Numquam
defuit columna nubis per diem, nec columna ignis
per noctem, coram populo.

14 Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere filiis Israel: Reversi castrametentur
e regione Phihahiroth quæ est inter Magdalum
et mare contra Beelsephon: in conspectu eius
castra ponetis super mare. 3 Dicturusque est
Pharao super filiis Israel: Coarctati sunt in terra,
conclusit eos desertum. 4 Et indurabo cor eius, ac
persequetur vos: et glorificabor in Pharaone, et in
omni exercitu eius. scientque Ægyptii quia ego sum
Dominus. Feceruntque ita. 5 Et nunciatum est regi
Ægyptiorum quod fugisset populus: immutatumque
est cor Pharaonis et servorum eius super populo, et
dixerunt: Quid voluimus facere ut dimitteremus
Israel, ne serviret nobis? 6 Iunxit ergo currum,
et omnem populum suum assumpsit secum. 7
Tulitque sexcentos currus electos, et quidquid in
Ægypto curruum fuit: et duces totius exercitus. 8
Induravitque Dominus cor Pharaonis regis Ægypti,
et persecutus est filios Israel: at illi egressi sunt in
manu excelsa. 9 Cumque persequerentur Ægyptii
vestigia præcedentium, repererunt eos in castris
super mare: omnis equitatus et currus Pharaonis,
et universus exercitus erant in Phihahiroth contra
Beelsephon. 10 Cumque appropinquasset Pharao,
levantes filii Israel oculos, viderunt Ægyptios
post se: et timuerunt valde: clamaveruntque ad
Dominum, 11 et dixerunt ad Moysen: Forsitan
non erant sepulchra in Ægypto, ideo tulisti nos ut
moreremur in solitudine: quid hoc facere voluisti, ut
educeres nos ex Ægypto? 12 Nonne iste est sermo,
quem loquebamur ad te in Ægypto, dicentes: Recede
a nobis, ut serviamus Ægyptiis? multo enim melius
erat servire eis, quam mori in solitudine. 13 Et ait
Moyses ad populum: Nolite timere: state, et videte
magnalia Domini quæ facturus est hodie: Ægyptios

enim, quos nunc videtis, nequaquam ultra videbitis
usque in sempiternum. 14 Dominus pugnabit pro
vobis, et vos tacebitis. 15 Dixitque Dominus ad
Moysen: Quid clamas ad me? Loquere filiis Israel
ut proficiscantur. 16 Tu autem eleva virgam tuam,
et extende manum tuam super mare, et divide
illud: ut gradiantur filii Israel in medio mari per
siccum. 17 Ego autem indurabo cor Ægyptiorum ut
persequantur vos: et glorificabor in Pharaone, et in
omni exercitu eius, et in curribus et in equitibus
illius. 18 Et scient Ægyptii quia ego sum Dominus
cum glorificatus fuero in Pharaone, et in curribus
atque in equitibus eius. 19 Tollensque se Angelus
Dei, qui præcedebat castra Israel, abiit post eos: et
cum eo pariter columna nubis, priora dimittens,
post tergum 20 stetit, inter castra Ægyptiorum et
castra Israel: et erat nubes tenebrosa, et illuminans
noctem, ita ut ad se invicem toto noctis tempore
accedere non valerent. 21 Cumque extendisset
Moyses manum super mare, abstulit illud Dominus
flante vento vehementi et urente tota nocte, et vertit
in siccum: divisaque est aqua. 22 Et ingressi sunt filii
Israel per medium sicci maris: erat enim aqua quasi
murus a dextra eorum et læva. 23 Persequentesque
Ægyptii ingressi sunt post eos, et omnis equitatus
Pharaonis, currus eius et equites per medium
maris. 24 Iamque advenerat vigilia matutina, et
ecce respiciens Dominus super castra Ægyptiorum
per columnam ignis et nubis, interfecit exercitum
eorum: 25 et subvertit rotas curruum, ferebanturque
in profundum. Dixerunt ergo Ægyptii: Fugiamus
Israelem: Dominus enim pugnat pro eis contra nos.
26 Et ait Dominus ad Moysen: Extende manum tuam
super mare, ut revertantur aquæ ad Ægyptios super
currus et equites eorum. 27 Cumque extendisset
Moyses manum contra mare, reversum est primo
diluculo ad priorem locum: fugientibusque Ægyptiis
occurrerunt aquæ, et involvit eos Dominus in mediis
fluctibus. 28 Reversæque sunt aquæ, et operuerunt
currus et equites cuncti exercitus Pharaonis, qui
sequentes ingressi fuerant mare: nec unus quidem
superfuit ex eis. 29 Filii autem Israel perrexerunt
per medium sicci maris, et aquæ eis erant quasi
pro muro a dextris et a sinistris: 30 liberavitque
Dominus in die illa Israel de manu Ægyptiorum. 31
Et viderunt Ægyptios mortuos super littus maris, et
manum magnam quam exercuerat Dominus contra
eos: timuitque populus Dominum, et crediderunt
Domino, et Moysi servo eius.

15 Tunc cecinit Moyses et filii Israel carmen
hoc Domino, et dixerunt: Cantemus Domino:
gloriose enim magnificatus est, equum et
ascensorem deiecit in mare. 2 Fortitudo mea, et
laus mea Dominus, et factus est mihi in salutem:
iste Deus meus, et glorificabo eum: Deus patris mei,
et exaltabo eum. 3 Dominus quasi vir pugnator,
omnipotens nomen eius. 4 Currus Pharaonis et
exercitum eius proiecit in mare: electi principes eius
submersi sunt in Mari Rubro. 5 Abyssi operuerunt
eos, descenderunt in profundum quasi lapis. 6
Dextera tua Domine magnificata est in fortitudine:
dextera tua, Domine, percussit inimicum. 7 Et
in multitudine gloriæ tuæ deposuisti adversarios
tuos: misisti iram tuam, quæ devoravit eos sicut
stipulam. 8 Et in spiritu furoris tui congregatæ
sunt aquæ: stetit unda fluens, congregata sunt
abyssi in medio mari. 9 Dixit inimicus: Persequar et
comprehendam, dividam spolia, implebitur anima
mea: evaginabo gladium meum, interficiet eos
manus mea. 10 Flavit spiritus tuus, et operuit
eos mare: submersi sunt quasi plumbum in aquis
vehementibus. 11 Quis similis tui in fortibus
Domine? quis similis tui, magnificus in sanctitate,
terribilis atque laudabilis, faciens mirabilia? 12
Extendisti manum tuam, et devoravit eos terra.
13 Dux fuisti in misericordia tua populo quem
redemisti: et portasti eum in fortitudine tua,
ad habitaculum sanctum tuum. 14 Ascenderunt
populi, et irati sunt: dolores obtinuerunt habitatores
Philisthiim. 15 Tunc conturbati sunt principes
Edom, robustos Moab obtinuit tremor: obriguerunt
omnes habitatores Chanaan. 16 Irruat super eos
formido et pavor, in magnitudine brachii tui: fiant
immobiles quasi lapis, donec pertranseat populus
tuus Domine, donec pertranseat populus tuus iste,
quem possedisti. 17 Introduces eos, et plantabis
in monte hereditatis tuæ, firmissimo habitaculo
tuo quod operatus es Domine: sanctuarium tuum
Domine, quod firmaverunt manus tuæ. 18 Dominus
regnabit in æternum et ultra. 19 Ingressus est
enim eques Pharao cum curribus et equitibus
eius in mare: et reduxit super eos Dominus aquas
maris: filii autem Israel ambulaverunt per siccum
in medio eius. 20 Sumpsit ergo Maria prophetissa,
soror Aaron, tympanum in manu sua: egressæque
sunt omnes mulieres post eam cum tympanis et
choris, 21 quibus præcinebat, dicens: Cantemus
Domino, gloriose enim magnificatus est, equum et
ascensorem eius deiecit in mare. 22 Tulit autem
Moyses Israel de Mari Rubro, et egressi sunt in
desertum Sur: ambulaveruntque tribus diebus per
solitudinem, et non inveniebant aquam. 23 Et
venerunt in Mara, nec poterant bibere aquas de
Mara, eo quod essent amaræ: unde et congruum
loco nomen imposuit, vocans illum Mara, id est,

amaritudinem. 24 Et murmuravit populus contra
Moysen, dicens: Quid bibemus? 25 At ille clamavit
ad Dominum, qui ostendit ei lignum: quod cum
misisset in aquas, in dulcedinem versæ sunt. Ibi
constituit ei præcepta, atque iudicia, et ibi tentavit
eum, 26 dicens: Si audieris vocem Domini Dei tui,
et quod rectum est coram eo feceris, et obedieris
mandatis eius, custodierisque omnia præcepta
illius, cunctum languorem, quem posui in Ægypto,
non inducam super te: ego enim Dominus sanator
tuus. 27 Venerunt autem in Elim filii Israel, ubi
erant duodecim fontes aquarum, et septuaginta
palmæ: et castrametati sunt iuxta aquas.

16 Profectique sunt de Elim, et venit omnis
multitudo filiorum Israel in desertum Sin,
quod est inter Elim et Sinai: quintodecimo die
mensis secundi, postquam egressi sunt de terra
Ægypti. 2 Et murmuravit omnis congregatio
filiorum Israel contra Moysen et Aaron in
solitudine. 3 Dixeruntque filii Israel ad eos: Utinam
mortui essemus per manum Domini in Terra
Ægypti, quando sedebamus super ollas carnium, et
comedebamus panem in saturitate: cur eduxistis
nos in desertum istud, ut occideretis omnem
multitudinem fame? 4 Dixit autem Dominus ad
Moysen: Ecce, ego pluam vobis panes de cælo:
egrediatur populus, et colligat quæ sufficiunt per
singulos dies: ut tentem eum utrum ambulet in lege
mea, an non. 5 Die autem sexto parent quod inferant:
et sit duplum quam colligere solebant per singulos
dies. 6 Dixeruntque Moyses et Aaron ad omnes
filios Israel: Vespere scietis quod Dominus eduxerit
vos de terra Ægypti: 7 et mane videbitis gloriam
Domini: audivit enim murmur vestrum contra
Dominum: nos vero quid sumus, quia mussitastis
contra nos? 8 Et ait Moyses: Dabit vobis Dominus
vespere carnes edere, et mane panes in saturitate:
eo quod audierit murmurationes vestras quibus
murmurati estis contra eum, nos enim quid sumus?
nec contra nos est murmur vestrum, sed contra
Dominum. 9 Dixit quoque Moyses ad Aaron: Dic
universæ congregationi filiorum Israel: Accedite
coram Domino: audivit enim murmur vestrum.
10 Cumque loqueretur Aaron ad omnem cœtum
filiorum Israel, respexerunt ad solitudinem: et
ecce gloria Domini apparuit in nube. 11 Locutus
est autem Dominus ad Moysen, dicens: 12 Audivi
murmurationes filiorum Israel, loquere ad eos:
Vespere comedetis carnes, et mane saturabimini
panibus: scietisque quod ego sum Dominus Deus
vester. 13 Factum est ergo vespere, et ascendens
coturnix, cooperuit castra: mane quoque ros iacuit
per circuitum castrorum. 14 Cumque operuisset
superficiem terræ, apparuit in solitudine minutum,
et quasi pilo tusum in similitudinem pruinæ super
terram. 15 Quod cum vidissent filii Israel, dixerunt
ad invicem: Manhu? quod significat: Quid est hoc?
ignorabant enim quid esset. Quibus ait Moyses: Iste
est panis, quem Dominus dedit vobis ad vescendum.
16 Hic est sermo, quem præcepit Dominus: Colligat
unusquisque ex eo quantum sufficit ad vescendum:
gomor per singula capita, iuxta numerum animarum
vestrarum quæ habitant in tabernaculo sic tolletis.
17 Feceruntque ita filii Israel: et collegerunt, alius
plus, alius minus. 18 Et mensi sunt ad mensuram
gomor: nec qui plus collegerat, habuit amplius: nec
qui minus paraverat, reperit minus: sed singuli iuxta
id quod edere poterant, congregaverunt. 19 Dixitque
Moyses ad eos: Nullus relinquat ex eo in mane. 20
Qui non audierunt eum, sed dimiserunt quidam ex
eis usque mane, et scatere cœpit vermibus, atque
computruit: et iratus est contra eos Moyses. 21
Colligebant autem mane singuli, quantum sufficere
poterat ad vescendum: cumque incaluisset sol,
liquefiebat. 22 In die autem sexta collegerunt cibos
duplices, id est, duo gomor per singulos homines:
venerunt autem omnes principes multitudinis, et
narraverunt Moysi. 23 Qui ait eis: Hoc est quod
locutus est Dominus: Requies sabbati sanctificata
est Domino cras. Quodcumque operandum est,
facite: et quæ coquenda sunt coquite: quidquid
autem reliquum fuerit, reponite usque in mane.
24 Feceruntque ita ut præceperat Moyses, et non
computruit, neque vermis inventus est in eo.
25 Dixitque Moyses: Comedite illud hodie, quia
sabbatum est Domini: non invenietur hodie in
agro. 26 Sex diebus colligite: in die autem septimo
sabbatum est Domini, idcirco non invenietur. 27
Venitque septima dies: et egressi de populo ut
colligerent, non invenerunt. 28 Dixit autem Dominus
ad Moysen: Usquequo non vultis custodire mandata
mea, et legem meam? 29 Videte quod Dominus
dederit vobis sabbatum, et propter hoc die sexta
tribuit vobis cibos duplices: maneat unusquisque
apud semetipsum: nullus egrediatur de loco suo die
septimo. 30 Et sabbatizavit populus die septimo. 31
Appellavitque domus Israel nomen eius Man: quod
erat quasi semen coriandri album, gustusque eius
quasi similæ cum melle. 32 Dixit autem Moyses: Iste
est sermo, quem præcepit Dominus: Imple gomor
ex eo, et custodiatur in futuras retro generationes:
ut noverint panem, quo alui vos in solitudine,
quando educti estis de Terra Ægypti. 33 Dixitque
Moyses ad Aaron: Sume vas unum, et mitte ibi Man,
quantum potest capere gomor: et repone coram

Domino ad servandum in generationes vestras: 34 sicut præcepit Dominus Moysi. Posuitque illud
Aaron in tabernaculo reservandum. 35 Filii autem
Israel comederunt Man quadraginta annis, donec
venirent in terram habitabilem: hoc cibo aliti sunt,
usquequo tangerent fines terræ Chanaan. 36 Gomor
autem decima pars est ephi.

17 Igitur profecta omnis multitudo filiorum Israel
de deserto Sin per mansiones suas, iuxta
sermonem Domini, castrametati sunt in Raphidim,
ubi non erat aqua ad bibendum populo. 2 Qui
iurgatus contra Moysen, ait: Da nobis aquam, ut
bibamus. Quibus respondit Moyses: Quid iurgamini
contra me? cur tentatis Dominum? 3 Sitivit ergo ibi
populus præ aquæ penuria, et murmuravit contra
Moysen, dicens: Cur fecisti nos exire de Ægypto,
ut occideres nos, et liberos nostros, ac iumenta
siti? 4 Clamavit autem Moyses ad Dominum, dicens:
Quid faciam populo huic? adhuc paululum, et
lapidabit me. 5 Et ait Dominus ad Moysen: Antecede
populum, et sume tecum de senioribus Israel: et
virgam qua percussisti fluvium, tolle in manu tua,
et vade. 6 En ego stabo ibi coram te, supra petram
Horeb: percutiesque petram, et exibit ex ea aqua,
ut bibat populus. Fecit Moyses ita coram senioribus
Israel: 7 et vocavit nomen loci illius, Tentatio,
propter iurgium filiorum Israel, et quia tentaverunt
Dominum, dicentes: Est ne Dominus in nobis, an
non? 8 Venit autem Amalec, et pugnabat contra
Israel in Raphidim. 9 Dixitque Moyses ad Iosue:
Elige viros: et egressus, pugna contra Amalec: cras
ego stabo in vertice collis, habens virgam Dei in
manu mea. 10 Fecit Iosue ut locutus erat Moyses, et
pugnavit contra Amalec: Moyses autem et Aaron, et
Hur ascenderunt super verticem collis. 11 Cumque
levaret Moyses manus, vincebat Israel: sin autem
paululum remisisset, superabat Amalec. 12 Manus
autem Moysi erant graves: sumentes igitur lapidem,
posuerunt subter eum, in quo sedit: Aaron autem
et Hur sustentabant manus eius ex utraque parte.
Et factum est ut manus illius non lassarentur usque
ad occasum solis. 13 Fugavitque Iosue Amalec, et
populum eius in ore gladii. 14 Dixit autem Dominus
ad Moysen: Scribe hoc ob monimentum in libro,
et trade auribus Iosue: delebo enim memoriam
Amalec sub cælo. 15 Ædificavitque Moyses altare: et
vocavit nomen eius, Dominus exaltatio mea, dicens:
16 Quia manus solii Domini, et bellum Domini erit
contra Amalec, a generatione in generationem.

18 Cumque audisset Iethro, sacerdos Madian,
cognatus Moysi, omnia quæ fecerat Deus
Moysi, et Israeli populo suo, et quod eduxisset
Dominus Israel de Ægypto: 2 tulit Sephoram uxorem
Moysi quam remiserat: 3 et duos filios eius, quorum
unus vocabatur Gersam, dicente patre: Advena fui
in terra aliena. 4 Alter vero Eliezer: Deus enim,
ait, patris mei adiutor meus, et eruit me de gladio
Pharaonis. 5 Venit ergo Iethro cognatus Moysi,
et filii eius, et uxor eius ad Moysen in desertum,
ubi erat castrametatus iuxta montem Dei. 6 Et
mandavit Moysi, dicens: Ego Iethro cognatus tuus
venio ad te, et uxor tua, et duo filii cum ea. 7
Qui egressus in occursum cognati sui, adoravit,
et osculatus est eum: salutaveruntque se mutuo
verbis pacificis. Cumque intrasset tabernaculum, 8
narravit Moyses cognato suo cuncta quæ fecerat
Dominus Pharaoni, et Ægyptiis propter Israel:
universumque laborem, qui accidisset eis in itinere,
et quod liberaverat eos Dominus. 9 Lætatusque est
Iethro super omnibus bonis, quæ fecerat Dominus
Israeli, eo quod eruisset eum de manu Ægyptiorum,
10 et ait: Benedictus Dominus, qui liberavit vos
de manu Ægyptiorum, et de manu Pharaonis, qui
eruit populum suum de manu Ægypti. 11 Nunc
cognovi, quia magnus Dominus super omnes deos:
eo quod superbe egerint contra illos. 12 Obtulit
ergo Iethro cognatus Moysi holocausta et hostias
Deo: veneruntque Aaron et omnes seniores Israel,
ut comederent panem cum eo coram Deo. 13 Altera
autem die sedit Moyses ut iudicaret populum, qui
assistebat Moysi a mane usque ad vesperam. 14
Quod cum vidisset cognatus eius, omnia scilicet
quæ agebat in populo, ait: Quid est hoc quod
facis in plebe? Cur solus sedes, et omnis populus
præstolatur de mane usque ad vesperam? 15 Cui
respondit Moyses: Venit ad me populus quærens
sententiam Dei. 16 Cumque acciderit eis aliqua
disceptatio, veniunt ad me ut iudicem inter eos,
et ostendam præcepta Dei, et leges eius. 17 At
ille: Non bonam, inquit, rem facis: 18 stulto labore
consumeris et tu, et populus iste qui tecum est:
ultra vires tuas est negotium, solus illud non poteris
sustinere. 19 Sed audi verba mea atque consilia,
et erit Deus tecum. Esto tu populo in his quæ ad
Deum pertinent, ut referas quæ dicuntur ad eum:
20 ostendasque populo ceremonias et ritum colendi,
viamque per quam ingredi debeant, et opus quod
facere debeant. 21 Provide autem de omni plebe
viros potentes, et timentes Deum, in quibus sit
veritas, et qui oderint avaritiam, et constitue ex eis
tribunos, et centuriones, et quinquagenarios, et
decanos 22 qui iudicent populum omni tempore:
quidquid autem maius fuerit, referant ad te, et ipsi
minora tantummodo iudicent: leviusque sit tibi,
partito in alios onere. 23 Si hoc feceris, implebis

imperium Dei, et præcepta eius poteris sustentare: et omnis hic populus revertetur ad loca sua cum pace. 24 Quibus auditis, Moyses fecit omnia quæ ille suggesserat. 25 Et electis viris strenuis de cuncto Israel, constituit eos principes populi, tribunos, et centuriones, et quinquagenarios, et decanos. 26 Qui iudicabant plebem omni tempore: quidquid autem gravius erat, referebant ad eum, faciliora tantummodo iudicantes. 27 Dimisitque cognatum suum: qui reversus abiit in terram suam.

19 Mense tertio egressionis Israel de Terra Ægypti, in die hac venerunt in solitudinem Sinai. 2 Nam profecti de Raphidim, et pervenientes usque in desertum Sinai, castrametati sunt in eodem loco, ibique Israel fixit tentoria e regione montis. 3 Moyses autem ascendit ad Deum, vocavitque eum Dominus de monte, et ait: Hæc dices domui Iacob, et annunciabis filiis Israel: 4 Vos ipsi vidistis, quæ fecerim Ægyptiis, quo modo portaverim vos super alas aquilarum, et assumpserim mihi. 5 Si ergo audieritis vocem meam, et custodieritis pactum meum, eritis mihi in peculium de cunctis populis: mea est enim omnis terra. 6 Et vos eritis mihi in regnum sacerdotale, et gens sancta. Hæc sunt verba quæ loqueris ad filios Israel. 7 Venit Moyses: et convocatis maioribus natu populi, exposuit omnes sermones quos mandaverat Dominus. 8 Responditque omnis populus simul: Cuncta quæ locutus est Dominus, faciemus. Cumque retulisset Moyses verba populi ad Dominum, 9 ait ei Dominus: Iam nunc veniam ad te in caligine nubis, ut audiat me populus loquentem ad te, et credat tibi in perpetuum. Nunciavit ergo Moyses verba populi ad Dominum. 10 Qui dixit ei: Vade ad populum, et sanctifica illos hodie, et cras, laventque vestimenta sua. 11 Et sint parati in diem tertium: in die enim tertia descendet Dominus coram omni plebe super montem Sinai. 12 Constituesque terminos populo per circuitum, et dices ad eos: Cavete ne ascendatis in montem, nec tangatis fines illius: omnis qui tetigerit montem, morte morietur. 13 Manus non tanget eum, sed lapidibus opprimetur, aut confodietur iaculis: sive iumentum fuerit, sive homo, non vivet. Cum cœperit clangere buccina, tunc ascendant in montem. 14 Descenditque Moyses de monte ad populum, et sanctificavit eum. Cumque lavissent vestimenta sua, 15 ait ad eos: Estote parati in diem tertium, et ne appropinquetis uxoribus vestris. 16 Iamque advenerat tertius dies, et mane inclaruerat: et ecce cœperunt audiri tonitrua, ac micare fulgura, et nubes densissima operire montem, clangorque buccinæ vehementius perstrepebat: et timuit populus qui erat in castris. 17 Cumque eduxisset eos Moyses in occursum Dei de loco castrorum, steterunt ad radices montis. 18 Totus autem mons Sinai fumabat: eo quod descendisset Dominus super eum in igne, et ascenderet fumus ex eo quasi de fornace: eratque omnis mons terribilis. 19 Et sonitus buccinæ paulatim crescebat in maius, et prolixius tendebatur: Moyses loquebatur, et Deus respondebat ei. 20 Descenditque Dominus super montem Sinai in ipso montis vertice, et vocavit Moysen in cacumen eius. Quo cum ascendisset, 21 dixit ad eum: Descende, et contestare populum: ne forte velit transcendere terminos ad videndum Dominum, et pereat ex eis plurima multitudo. 22 Sacerdotes quoque qui accedunt ad Dominum, sanctificentur, ne percutiat eos. 23 Dixitque Moyses ad Dominum: Non poterit vulgus ascendere in montem Sinai: tu enim testificatus es, et iussisti, dicens: Pone terminos circa montem, et sanctifica illum. 24 Cui ait Dominus: Vade, descende: ascendesque tu, et Aaron tecum: sacerdotes autem et populus ne transeant terminos, nec ascendant ad Dominum, ne forte interficiat illos. 25 Descenditque Moyses ad populum, et omnia narravit eis.

20 Locutusque est Dominus cunctos sermones hos: 2 Ego sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de Terra Ægypti, de domo servitutis. 3 Non habebis deos alienos coram me. 4 Non facies tibi sculptile, neque omnem similitudinem quæ est in cælo desuper, et quæ in terra deorsum, nec eorum quæ sunt in aquis sub terra. 5 Non adorabis ea, neque coles: ego sum Dominus Deus tuus fortis, zelotes, visitans iniquitatem patrum in filios, in tertiam et quartam generationem eorum qui oderunt me: 6 et faciens misericordiam in millia his qui diligunt me, et custodiunt præcepta mea. 7 Non assumes nomen Domini Dei tui in vanum. Nec enim habebit insontem Dominus eum qui assumpserit nomen Domini Dei sui frustra. 8 Memento ut diem Sabbati sanctifices. 9 Sex diebus operaberis, et facies omnia opera tua. 10 Septimo autem die Sabbatum Domini Dei tui est: non facies omne opus in eo, tu, et filius tuus et filia tua, servus tuus et ancilla tua, iumentum tuum, et advena qui est intra portas tuas. 11 Sex enim diebus fecit Dominus cælum et terram, et mare, et omnia quæ in eis sunt, et requievit in die septimo, idcirco benedixit Dominus diei Sabbati, et sanctificavit eum. 12 Honora patrem tuum et matrem tuam, ut sis longævus super terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi. 13 Non occides. 14 Non mœchaberis. 15 Non furtum

facies. 16 Non loqueris contra proximum tuum
falsum testimonium. 17 Non concupisces domum
proximi tui: nec desiderabis uxorem eius, non
servum, non ancillam, non bovem, non asinum, nec
omnia quæ illius sunt. 18 Cunctus autem populus
videbat voces et lampades, et sonitum buccinæ,
montemque fumantem: et perterriti ac pavore
concussi, steterunt procul, 19 dicentes Moysi:
Loquere tu nobis, et audiemus: non loquatur nobis
Dominus, ne forte moriamur. 20 Et ait Moyses
ad populum: Nolite timere: ut enim probaret vos
venit Deus, et ut terror illius esset in vobis, et non
peccaretis. 21 Stetitque populus de longe. Moyses
autem accessit ad caliginem in qua erat Deus. 22
Dixit præterea Dominus ad Moysen: Hæc dices filiis
Israel: Vos vidistis quod de cælo locutus sim vobis.
23 Non facietis deos argenteos, nec deos aureos
facietis vobis. 24 Altare de terra facietis mihi, et
offeretis super eo holocausta et pacifica vestra, oves
vestras et boves in omni loco in quo memoria fuerit
nominis mei: veniam ad te, et benedicam tibi. 25
Quod si altare lapideum feceris mihi, non ædificabis
illud de sectis lapidibus: si enim levaveris cultrum
super eo, polluetur. 26 Non ascendes per gradus ad
altare meum, ne reveletur turpitudo tua.

21 Hæc sunt iudicia quæ propones eis. 2 Si emeris
servum Hebræum, sex annis serviet tibi: in
septimo egredietur liber gratis. 3 Cum quali veste
intraverit, cum tali exeat: si habens uxorem, et uxor
egredietur simul. 4 Sin autem dominus dederit illi
uxorem, et pepererit filios et filias: mulier et liberi
eius erunt domini sui, ipse vero exibit cum vestitu
suo. 5 Quod si dixerit servus: Diligo dominum
meum et uxorem ac liberos, non egrediar liber: 6
offeret eum dominus diis, et applicabitur ad ostium
et postes, perforabitque aurem eius subula: et erit
ei servus in sæculum. 7 Si quis vendiderit filiam
suam in famulam, non egredietur sicut ancillæ exire
consueverunt. 8 Si displicuerit oculis domini sui cui
tradita fuerat, dimittet eam: populo autem alieno
vendendi non habebit potestatem, si spreverit eam.
9 Sin autem filio suo desponderit eam, iuxta morem
filiarum faciet illi. 10 Quod si alteram ei acceperit,
providebit puellæ nuptias, et vestimenta, et pretium
pudicitiæ non negabit. 11 Si tria ista non fecerit,
egredietur gratis absque pecunia. 12 Qui percusserit
hominem volens occidere, morte moriatur. 13 Qui
autem non est insidiatus, sed Deus illum tradidit
in manus eius: constituam tibi locum in quem
fugere debeat. 14 Si quis per industriam occiderit
proximum suum, et per insidias: ab altari meo
evelles eum, ut moriatur. 15 Qui percusserit patrem
suum aut matrem, morte moriatur. 16 Qui furatus
fuerit hominem, et vendiderit eum, convictus noxæ,
morte moriatur. 17 Qui maledixerit patri suo, vel
matri, morte moriatur. 18 Si rixati fuerint viri,
et percusserit alter proximum suum lapide vel
pugno, et ille mortuus non fuerit, sed iacuerit
in lectulo: 19 si surrexerit, et ambulaverit foris
super baculum suum, innocens erit qui percusserit,
ita tamen ut operas eius, et impensas in medicos
restituat. 20 Qui percusserit servum suum, vel
ancillam virga, et mortui fuerint in manibus eius,
criminis reus erit. 21 Sin autem uno die vel duobus
supervixerit, non subiacebit pœnæ, quia pecunia
illius est. 22 Si rixati fuerint viri, et percusserit
quis mulierem prægnantem, et abortivum quidem
fecerit, sed ipsa vixerit: subiacebit damno quantum
maritus mulieris expetierit, et arbitri iudicaverint.
23 Sin autem mors eius fuerit subsecuta, reddet
animam pro anima, 24 oculum pro oculo, dentem
pro dente, manum pro manu, pedem pro pede,
25 adustionem pro adustione, vulnus pro vulnere,
livorem pro livore. 26 Si percusserit quispiam
oculum servi sui aut ancillæ, et luscos eos fecerit,
dimittet eos liberos pro oculo quem eruit. 27
Dentem quoque si excusserit servo vel ancillæ
suæ, similiter dimittet eos liberos. 28 Si bos cornu
percusserit virum aut mulierem, et mortui fuerint,
lapidibus obruetur: et non comedentur carnes eius,
dominus quoque bovis innocens erit. 29 Quod si
bos cornupeta fuerit ab heri et nudiustertius, et
contestati sunt dominum eius, nec recluserit eum,
occideritque virum aut mulierem: et bos lapidibus
obruetur, et dominum eius occident. 30 Quod
si pretium fuerit ei impositum, dabit pro anima
sua quidquid fuerit postulatus. 31 Filium quoque
et filiam si cornu percusserit, simili sententiæ
subiacebit. 32 Si servum, ancillamque invaserit,
triginta siclos argenti domino dabit, bos vero
lapidibus opprimetur. 33 Si quis aperuerit cisternam,
et foderit, et non operuerit eam, ceciderit que bos aut
asinus in eam, 34 reddet dominus cisternæ pretium
iumentorum: quod autem mortuum est, ipsius erit.
35 Si bos alienus bovem alterius vulneraverit, et ille
mortuus fuerit: vendent bovem vivum, et divident
pretium, cadaver autem mortui inter se dispertient.
36 Sin autem sciebat quod bos cornupeta esset
ab heri et nudiustertius, et non custodivit eum
dominus suus: reddet bovem pro bove, et cadaver
integrum accipiet.

22 Si quis furatus fuerit bovem, aut ovem, et
occiderit vel vendiderit: quinque boves pro
uno bove restituet, et quattuor oves pro una

ove. 2 Si effringens fur domum sive suffodiens
fuerit inventus, et accepto vulnere mortuus fuerit:
percussor non erit reus sanguinis. 3 Quod si orto
sole hoc fecerit, homicidium perpetravit, et ipse
morietur. Si non habuerit quod pro furto reddat, ipse
venundabitur. 4 Si inventum fuerit apud eum quod
furatus est, vivens, sive bos, sive asinus, sive ovis:
duplum restituet. 5 Si læserit quispiam agrum vel
vineam, et dimiserit iumentum suum ut depascatur
aliena: quidquid optimum habuerit in agro suo,
vel in vinea, pro damni æstimatione restituet. 6 Si
egressus ignis invenerit spinas, et comprehenderit
acervos frugum, sive stantes segetes in agris,
reddet damnum qui ignem succenderit. 7 Si
quis commendaverit amico pecuniam, aut vas in
custodiam, et ab eo, qui susceperat, furto ablata
fuerint: si invenitur fur, duplum reddet: 8 si latet
fur, dominus domus applicabitur ad deos, et iurabit
quod non extenderit manum in rem proximi sui, 9
ad perpetrandam fraudem, tam in bove, quam in
asino, et ove ac vestimento, et quidquid damnum
inferre potest: ad deos utriusque causa perveniet:
et si illi iudicaverit, duplum restituet proximo suo.
10 Si quis commendaverit proximo suo asinum,
bovem, ovem, et omne iumentum ad custodiam,
et mortuum fuerit, aut debilitatum, vel captum ab
hostibus, nullusque hoc viderit: 11 iusiurandum
erit in medio, quod non extenderit manum ad rem
proximi sui: suscipietque dominus iuramentum, et
ille reddere non cogetur. 12 Quod si furto ablatum
fuerit, restituet damnum domino. 13 Si comestum
a bestia, deferat ad eum quod occisum est, et
non restituet. 14 Qui a proximo suo quidquam
horum mutuo postulaverit, et debilitatum aut
mortuum fuerit domino non præsente, reddere
compelletur. 15 Quod si impræsentiarum dominus
fuerit, non restituet, maxime si conductum venerat
pro mercede operis sui. 16 Si seduxerit quis
virginem necdum desponsatam, dormieritque cum
ea: dotabit eam, et habebit eam uxorem. 17 Si
pater virginis dare noluerit, reddet pecuniam iuxta
modum dotis, quam virgines accipere consueverunt.
18 Maleficos non patieris vivere. 19 Qui coierit cum
iumento, morte moriatur. 20 Qui immolat diis,
occidetur, præterquam Domino soli. 21 Advenam
non contristabis, neque affliges eum: advenæ enim
et ipsi fuistis in Terra Ægypti. 22 Viduæ et pupillo
non nocebitis. 23 Si læseritis eos, vociferabuntur
ad me, et ego audiam clamorem eorum: 24 et
indignabitur furor meus, percutiamque vos gladio,
et erunt uxores vestræ viduæ, et filii vestri pupilli.
25 Si pecuniam mutuam dederis populo meo pauperi
qui habitat tecum, non urgebis eum quasi exactor,
nec usuris opprimes. 26 Si pignus a proximo
tuo acceperis vestimentum, ante solis occasum
reddes ei. 27 Ipsum enim est solum, quo operitur,
indumentum carnis eius, nec habet aliud in quo
dormiat: si clamaverit ad me, exaudiam eum, quia
misericors sum. 28 Diis non detrahes, et principi
populi tui non maledices. 29 Decimas tuas et
primitias tuas non tardabis reddere, primogenitum
filiorum tuorum dabis mihi. 30 De bobus quoque, et
ovibus similiter facies: septem diebus sit cum matre
sua, die octava reddes illum mihi. 31 Viri sancti
eritis mihi: carnem, quæ a bestiis fuerit prægustata,
non comedetis, sed proiicietis canibus.

23 Non suscipies vocem mendacii: nec iunges
manum tuam ut pro impio dicas falsum
testimonium. 2 Non sequeris turbam ad faciendum
malum: nec in iudicio, plurimorum acquiesces
sententiæ, ut a vero devies. 3 Pauperis quoque
non misereberis in iudicio. 4 Si occurreris bovi
inimici tui, aut asino erranti, reduc ad eum. 5 Si
videris asinum odientis te iacere sub onere, non
pertransibis, sed sublevabis cum eo. 6 Non declinabis
in iudicium pauperis. 7 Mendacium fugies. Insontem
et iustum non occides: quia aversor impium. 8 Nec
accipies munera, quæ etiam excæcant prudentes, et
subvertunt verba iustorum. 9 Peregrino molestus
non eris. Scitis enim advenarum animas: quia et
ipsi peregrini fuistis in Terra Ægypti. 10 Sex annis
seminabis terram tuam, et congregabis fruges eius.
11 Anno autem septimo dimittes eam, et requiescere
facies, ut comedant pauperes populi tui: et quidquid
reliquum fuerit, edant bestiæ agri: ita facies in vinea
et in oliveto tuo. 12 Sex diebus operaberis: septimo
die cessabis, ut requiescat bos et asinus tuus: et
refrigeretur filius ancillæ tuæ, et advena. 13 Omnia
quæ dixi vobis, custodite. Et per nomen externorum
deorum non iurabitis, neque audietur ex ore vestro.
14 Tribus vicibus per singulos annos mihi festa
celebrabitis. 15 Sollemnitatem azymorum custodies.
Septem diebus comedes azyma, sicut præcepi tibi,
tempore mensis novorum, quando egressus es de
Ægypto: non apparebis in conspectu meo vacuus.
16 Et sollemnitatem messis primitivorum operis tui,
quæcumque seminaveris in agro. Sollemnitatem
quoque in exitu anni, quando congregaveris omnes
fruges tuas de agro. 17 Ter in anno apparebit omne
masculinum tuum coram Domino Deo tuo. 18 Non
immolabis super fermento sanguinem victimæ
meæ, nec remanebit adeps sollemnitatis meæ usque
mane. 19 Primitias frugum terræ tuæ deferes in
domum Domini Dei tui. Non coques hœdum in lacte
matris suæ. 20 Ecce ego mittam Angelum meum,

qui præcedat te, et custodiat in via, et introducat
in locum quem paravi. 21 Observa eum, et audi
vocem eius, nec contemnendum putes: quia non
dimittet cum peccaveris, et est nomen meum in
illo. 22 Quod si audieris vocem eius, et feceris omnia
quæ loquor, inimicus ero inimicis tuis, et affligam
affligentes te. 23 Præcedetque te Angelus meus,
et introducet te ad Amorrhæum, et Hethæum,
et Pherezæum, Chananæumque, et Hevæum, et
Iebusæum, quos ego conteram. 24 Non adorabis
deos eorum, nec coles eos: non facies opera eorum,
sed destrues eos, et confringes statuas eorum. 25
Servietisque Domino Deo vestro, ut benedicam
panibus tuis et aquis, et auferam infirmitatem de
medio tui. 26 Non erit infœcunda, nec sterilis in
terra tua: numerum dierum tuorum implebo. 27
Terrorem meum mittam in præcursum tuum, et
occidam omnem populum, ad quem ingredieris:
cunctorumque inimicorum tuorum coram te terga
vertam: 28 emittens crabrones prius, qui fugabunt
Hevæum, et Chananæum, et Hethæum, antequam
introeas. 29 Non eiiciam eos a facie tua anno
uno: ne terra in solitudinem redigatur, et crescant
contra te bestiæ. 30 Paulatim expellam eos de
conspectu tuo, donec augearis, et possideas Terram.
31 Ponam autem terminos tuos a Mari Rubro usque
ad Mare Palæstinorum, et a deserto usque ad
fluvium: tradam in manibus vestris habitatores
Terræ, et eiiciam eos de conspectu vestro. 32 Non
inibis cum eis fœdus, nec cum diis eorum. 33 Non
habitent in terra tua, ne forte peccare te faciant in
me, si servieris diis eorum: quod tibi certe erit in
scandalum.

24 Moysi quoque dixit: Ascende ad Dominum tu,
et Aaron, Nadab, et Abiu, et septuaginta senes
ex Israel, et adorabitis procul. 2 Solusque Moyses
ascendet ad Dominum, et illi non appropinquabunt:
nec populus ascendet cum eo. 3 Venit ergo Moyses
et narravit plebi omnia verba Domini, atque iudicia:
responditque omnis populus una voce: Omnia
verba Domini, quæ locutus est, faciemus. 4 Scripsit
autem Moyses universos sermones Domini: et
mane consurgens ædificavit altare ad radices
montis, et duodecim titulos per duodecim tribus
Israel. 5 Misitque iuvenes de filiis Israel, et
obtulerunt holocausta, immolaveruntque victimas
pacificas Domino, vitulos. 6 Tulit itaque Moyses
dimidiam partem sanguinis, et misit in crateras:
partem autem residuam fudit super altare. 7
Assumensque volumen fœderis, legit audiente
populo: qui dixerunt: Omnia quæ locutus est
Dominus, faciemus, et erimus obedientes. 8 Ille
vero sumptum sanguinem respersit in populum,
et ait: Hic est sanguis fœderis quod pepigit
Dominus vobiscum super cunctis sermonibus his. 9
Ascenderuntque Moyses et Aaron, Nadab et Abiu,
et septuaginta de senioribus Israel: 10 et viderunt
Deum Israel: et sub pedibus eius quasi opus lapidis
sapphirini, et quasi cælum, cum serenum est. 11 Nec
super eos qui procul recesserant de filiis Israel, misit
manum suam, videruntque Deum, et comederunt,
ac biberunt. 12 Dixit autem Dominus ad Moysen:
Ascende ad me in montem, et esto ibi: daboque tibi
tabulas lapideas, et legem ac mandata quæ scripsi:
ut doceas eos. 13 Surrexerunt Moyses et Iosue
minister eius: ascendensque Moyses in montem Dei,
14 senioribus ait: Expectate hic donec revertamur ad
vos. Habetis Aaron et Hur vobiscum: si quid natum
fuerit quæstionis, referetis ad eos. 15 Cumque
ascendisset Moyses, operuit nubes montem. 16 Et
habitavit gloria Domini super Sinai, tegens illum
nube sex diebus: septimo autem die vocavit eum
de medio caliginis. 17 Erat autem species gloriæ
Domini, quasi ignis ardens super verticem montis in
conspectu filiorum Israel. 18 Ingressusque Moyses
medium nebulæ, ascendit in montem: et fuit ibi
quadraginta diebus, et quadraginta noctibus.

25 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere filiis Israel ut tollant mihi primitias
ab omni homine qui offeret ultroneus, accipietis
eas. 3 Hæc sunt autem quæ accipere debeatis:
Aurum, et argentum, et æs, 4 hyacinthum et
purpuram, coccumque bis tinctum, et byssum,
pilos caprarum, 5 et pelles arietum rubricatas,
pellesque ianthinas, et ligna setim: 6 oleum ad
luminaria concinnanda: aromata in unguentum,
et thymiamata boni odoris: 7 lapides onychinos,
et gemmas ad ornandum ephod, ac rationale. 8
Facientque mihi sanctuarium, et habitabo in medio
eorum: 9 iuxta omnem similitudinem tabernaculi
quod ostendam tibi, et omnium vasorum in cultum
eius: sicque facietis illud: 10 Arcam de lignis setim
compingite, cuius longitudo habeat duos et semis
cubitos: latitudo, cubitum et dimidium: altitudo,
cubitum similiter ac semissem. 11 Et deaurabis eam
auro mundissimo intus et foris: faciesque supra,
coronam auream per circuitum: 12 et quattuor
circulos aureos, quos pones per quattuor arcæ
angulos: duo circuli sint in latere uno, et duo in
altero. 13 Facies quoque vectes de lignis setim, et
operies eos auro. 14 Inducesque per circulos qui
sunt in arcæ lateribus, ut portetur in eis: 15 qui
semper erunt in circulis, nec umquam extrahentur
ab eis. 16 Ponesque in arca testificationem quam

dabo tibi. 17 Facies et propitiatorium de auro
mundissimo: duos cubitos et dimidium tenebit
longitudo eius, et cubitum ac semissem latitudo.
18 Duos quoque Cherubim aureos et productiles
facies, ex utraque parte oraculi. 19 Cherub unus sit
in latere uno, et alter in altero. 20 Utrumque latus
propitiatorii tegant expandentes alas, et operientes
oraculum, respiciantque se mutuo versis vultibus
in propitiatorium quo operienda est arca, 21 in
qua pones testimonium quod dabo tibi. 22 Inde
præcipiam, et loquar ad te supra propitiatorium, ac
de medio duorum Cherubim, qui erunt super arcam
testimonii, cuncta quæ mandabo per te filiis Israel.
23 Facies et mensam de lignis setim, habentem duos
cubitos longitudinis, et in latitudine cubitum, et in
altitudine cubitum et semissem. 24 Et inaurabis
eam auro purissimo: faciesque illi labium aureum
per circuitum, 25 et ipsi labio coronam interrasilem
altam quattuor digitis: et super illam, alteram
coronam aureolam. 26 Quattuor quoque circulos
aureos præparabis, et pones eis in quattuor angulis
eiusdem mensæ per singulos pedes. 27 Subter
coronam erunt circuli aurei, ut mittantur vectes
per eos, et possit mensa portari. 28 Ipsos quoque
vectes facies de lignis setim, et circumdabis auro ad
subvehendam mensam. 29 Parabis et acetabula, ac
phialas, thuribula, et cyathos, in quibus offerenda
sunt libamina, ex auro purissimo. 30 Et pones
super mensam panes propositionis in conspectu
meo semper. 31 Facies et candelabrum ductile de
auro mundissimo, hastile eius, et calamos, scyphos,
et sphærulas, ac lilia ex ipso procedentia. 32 Sex
calami egredientur de lateribus, tres ex uno latere,
et tres ex altero. 33 Tres scyphi quasi in nucis
modum per calamos singulos, sphærulaque simul,
et lilium: et tres similiter scyphi instar nucis in
calamo altero, sphærulaque simul et lilium. Hoc
erit opus sex calamorum, qui producendi sunt de
hastili: 34 in ipso autem candelabro erunt quattuor
scyphi in nucis modum, sphærulæque per singulos,
et lilia. 35 Sphærulæ sub duobus calamis per tria
loca, qui simul sex fiunt procedentes de hastili
uno. 36 Et sphærulæ igitur et calami ex ipso erunt,
universa ductilia de auro purissimo. 37 Facies et
lucernas septem, et pones eas super candelabrum,
ut luceant ex adverso. 38 Emunctoria quoque,
et ubi quæ emuncta sunt extinguantur, fiant de
auro purissimo. 39 Omne pondus candelabri cum
universis vasis suis habebit talentum auri purissimi.
40 Inspice, et fac secundum exemplar quod tibi in
monte monstratum est.

26 Tabernaculum vero ita facies: Decem cortinas
de bysso retorta, et hyacintho, ac purpura,
coccoque bis tincto, variatas opere plumario facies.
2 Longitudo cortinæ unius habebit vigintiocto
cubitos: latitudo, quattuor cubitorum erit. Unius
mensuræ fient universa tentoria. 3 Quinque cortinæ
sibi iungentur mutuo, et aliæ quinque nexu simili
cohærebunt. 4 Ansulas hyacinthinas in lateribus ac
summitatibus facies cortinarum, ut possint invicem
copulari. 5 Quinquagenas ansulas cortina habebit
in utraque parte, ita insertas, ut ansa contra ansam
veniat, et altera alteri possit aptari. 6 Facies et
quinquaginta circulos aureos quibus cortinarum
vela iungenda sunt, ut unum tabernaculum fiat.
7 Facies et saga cilicina undecim, ad operiendum
tectum tabernaculi. 8 Longitudo sagi unius habebit
triginta cubitos: et latitudo, quattuor: æqua erit
mensura sagorum omnium. 9 E quibus quinque
iunges seorsum, et sex sibi mutuo copulabis, ita ut
sextum sagum in fronte tecti duplices. 10 Facies et
quinquaginta ansas in ora sagi unius, ut coniungi
cum altero queat: et quinquaginta ansas in ora
sagi alterius, ut cum altero copuletur. 11 Facies et
quinquaginta fibulas æneas, quibus iungantur ansæ,
ut unum ex omnibus operimentum fiat. 12 Quod
autem superfuerit in sagis quæ parantur tecto, id
est, unum sagum quod amplius est, ex medietate
eius operies posteriora tabernaculi. 13 Et cubitus ex
una parte pendebit, et alter ex altera qui plus est in
sagorum longitudine, utrumque latus tabernaculi
protegens. 14 Facies et operimentum aliud tecto de
pellibus arietum rubricatis: et super hoc rursum
aliud operimentum de ianthinis pellibus. 15 Facies
et tabulas stantes tabernaculi de lignis setim, 16
quæ singulæ denos cubitos in longitudine habeant,
et in latitudine singulos ac semissem. 17 In lateribus
tabulæ, duæ incastraturæ fient, quibus tabula alteri
tabulæ connectatur: atque in hunc modum cunctæ
tabulæ parabuntur. 18 Quarum viginti erunt in
latere meridiano quod vergit ad Austrum. 19 Quibus
quadraginta bases argenteas fundes, ut binæ bases
singulis tabulis per duos angulos subiiciantur. 20 In
latere quoque secundo tabernaculi quod vergit ad
Aquilonem, viginti tabulæ erunt, 21 quadraginta
habentes bases argenteas: binæ bases singulis
tabulis supponentur. 22 Ad occidentalem vero
plagam tabernaculi facies sex tabulas, 23 et rursum
alias duas quæ in angulis erigantur post tergum
tabernaculi. 24 Eruntque coniunctæ a deorsum
usque sursum, et una omnes compago retinebit.
Duabus quoque tabulis quæ in angulis ponendæ
sunt, similis iunctura servabitur. 25 Et erunt simul
tabulæ octo, bases earum argenteæ sedecim, duabus

basibus per unam tabulam supputatis. 26 Facies
et vectes de lignis setim quinque ad continendas
tabulas in uno latere tabernaculi, 27 et quinque
alios in altero, et eiusdem numeri ad occidentalem
plagam: 28 qui mittentur per medias tabulas a
summo usque ad summum. 29 Ipsas quoque tabulas
deaurabis, et fundes in eis annulos aureos per
quos vectes tabulata contineant: quos operies
laminis aureis. 30 Et eriges tabernaculum iuxta
exemplar quod tibi in Monte monstratum est. 31
Facies et velum de hyacintho, et purpura, coccoque
bis tincto, et bysso retorta, opere plumario et
pulchra varietate contextum: 32 quod appendes
ante quattuor columnas de lignis setim, quæ ipsæ
quidem deauratæ erunt, et habebunt capita aurea,
sed bases argenteas. 33 Inseretur autem velum per
circulos, intra quod pones arcam testimonii, quo et
Sanctuarium, et Sanctuarii sanctuaria dividentur.
34 Pones et propitiatorium super arcam testimonii
in Sancto sanctorum: 35 mensamque extra velum: et
contra mensam candelabrum in latere tabernaculi
meridiano: mensa enim stabit in parte Aquilonis.
36 Facies et tentorium in introitu tabernaculi
de hyacintho, et purpura, coccoque bis tincto,
et bysso retorta, opere plumarii. 37 Et quinque
columnas deaurabis lignorum setim, ante quas
ducetur tentorium: quarum erunt capita aurea, et
bases æneæ.

27 Facies et altare de lignis setim, quod habebit
quinque cubitus in longitudine, et totidem
in latitudine, id est, quadrum, et tres cubitos in
altitudine. 2 Cornua autem per quattuor angulos ex
ipso erunt: et operies illud ære. 3 Faciesque in usus
eius lebetes ad suscipiendos cineres, et forcipes
atque fuscinulas, et ignium receptacula. Omnia
vasa ex ære fabricabis: 4 Craticulamque in modum
retis æneam: per cuius quattuor angulos erunt
quattuor annuli ænei, 5 quos pones subter arulam
altaris: eritque craticula usque ad altaris medium.
6 Facies et vectes altaris de lignis setim duos, quos
operies laminis æneis: 7 et induces per circulos,
eruntque ex utroque latere altaris ad portandum. 8
Non solidum, sed inane et cavum intrinsecus facies
illud, sicut tibi in Monte monstratum est. 9 Facies
et atrium tabernaculi, in cuius australi plaga contra
meridiem erunt tentoria de bysso retorta: centum
cubitos unum latus tenebit in longitudine. 10 Et
columnas viginti cum basibus totidem æneis, quæ
capita cum cælaturis suis habebunt argentea. 11
Similiter et in latere aquilonis per longum erunt
tentoria centum cubitorum, columnæ viginti, et
bases æneæ eiusdem numeri, et capita earum
cum cælaturis suis argentea. 12 In latitudine
vero atrii, quod respicit ad occidentem, erunt
tentoria per quinquaginta cubitos, et columnæ
decem, basesque totidem. 13 In ea quoque atrii
latitudine, quæ respicit ad orientem, quinquaginta
cubiti erunt, 14 in quibus quindecim cubitorum
tentoria lateri uno deputabuntur, columnæque
tres, et bases totidem: 15 et in latere altero erunt
tentoria cubitos obtinentia quindecim, columnæ
tres, et bases totidem. 16 In introitu vero atrii
fiet tentorium cubitorum viginti ex hyacintho et
purpura, coccoque bis tincto, et bysso retorta, opere
plumarii: columnas habebit quattuor, cum basibus
totidem. 17 Omnes columnæ atrii per circuitum
vestitæ erunt argenteis laminis, capitibus argenteis,
et basibus æneis. 18 In longitudine occupabit
atrium cubitos centum, in latitudine quinquaginta,
altitudo quinque cubitorum erit: fietque de bysso
retorta, et habebit bases æneas. 19 Cuncta vasa
tabernaculi in omnes usus et ceremonias, tam
paxillos eius quam atrii, ex ære facies. 20 Præcipe
filiis Israel ut afferant tibi oleum de arboribus
olivarum purissimum, piloque contusum: ut ardeat
lucerna semper 21 in tabernaculo testimonii,
extra velum quod oppansum est testimonio. Et
collocabunt eam Aaron et filii eius, ut usque mane
luceat coram Domino. Perpetuus erit cultus per
successiones eorum a filiis Israel.

28 Applica quoque ad te Aaron fratrem tuum
cum filiis suis de medio filiorum Israel, ut
sacerdotio fungantur mihi: Aaron, Nadab, et Abiu,
Eleazar, et Ithamar. 2 Faciesque vestem sanctam
Aaron fratri tuo in gloriam et decorem. 3 Et
loqueris cunctis sapientibus corde, quos replevi
spiritu prudentiæ, ut faciant vestes Aaron, in quibus
sanctificatus ministret mihi. 4 Hæc autem erunt
vestimenta quæ faciet: Rationale, et superhumerale,
tunicam et lineam strictam, cidarim et balteum.
Facient vestimenta sancta fratri tuo Aaron et filiis
eius, ut sacerdotio fungantur mihi. 5 Accipientque
aurum, et hyacinthum, et purpuram, coccumque bis
tinctum, et byssum. 6 Facient autem superhumerale
de auro et hyacintho et purpura, coccoque bis
tincto, et bysso retorta, opere polymito. 7 Duas
oras iunctas habebit in utroque latere summitatum,
ut in unum redeant. 8 Ipsa quoque textura et
cuncta operis varietas erit ex auro et hyacintho, et
purpura, coccoque bis tincto, et bysso retorta. 9
Sumesque duos lapides onychinos, et sculpes in eis
nomina filiorum Israel: 10 sex nomina in lapide uno,
et sex reliqua in altero, iuxta ordinem nativitatis
eorum. 11 Opere sculptoris et cælatura gemmarii,

sculpes eos nominibus filiorum Israel, inclusos
auro atque circumdatos: 12 et pones in utroque
latere superhumeralis, memoriale filiis Israel.
Portabitque Aaron nomina eorum coram Domino
super utrumque humerum, ob recordationem. 13
Facies et uncinos ex auro, 14 et duas catenulas
ex auro purissimo sibi invicem cohærentes, quas
inseres uncinis. 15 Rationale quoque iudicii facies
opere polymito iuxta texturam superhumeralis ex
auro, hyacintho, et purpura, coccoque bis tincto,
et bysso retorta. 16 Quadrangulum erit et duplex:
mensuram palmi habebit tam in longitudine quam
in latitudine. 17 Ponesque in eo quattuor ordines
lapidum: in primo versu erit lapis sardius, et
topazius, et smaragdus: 18 in secundo carbunculus,
sapphirus, et iaspis: 19 in tertio ligurius, achates, et
amethystus: 20 in quarto chrysolithus, onychinus,
et beryllus. Inclusi auro erunt per ordines suos.
21 Habebuntque nomina filiorum Israel: duodecim
nominibus cælabuntur, singuli lapides nominibus
singulorum per duodecim tribus. 22 Facies in
rationali catenas sibi invicem cohærentes ex auro
purissimo: 23 et duos annulos aureos, quos pones
in utraque rationalis summitate: 24 catenasque
aureas iunges annulis, qui sunt in marginibus
eius: 25 et ipsarum catenarum extrema duobus
copulabis uncinis in utroque latere superhumeralis
quod rationale respicit. 26 Facies et duos annulos
aureos, quos pones in summitatibus rationalis,
in oris, quæ e regione sunt superhumeralis, et
posteriora eius aspiciunt. 27 Nec non et alios
duos annulos aureos, qui ponendi sunt in utroque
latere superhumeralis deorsum, quod respicit
contra faciem iuncturæ inferioris, ut aptari possit
cum superhumerali, 28 et stringatur rationale
annulis suis cum annulis superhumeralis vitta
hyacinthina, ut maneat iunctura fabrefacta, et a
seinvicem rationale et superhumerale nequeant
separari. 29 Portabitque Aaron nomina filiorum
Israel in rationali iudicii super pectus suum, quando
ingredietur Sanctuarium, memoriale coram Domino
in æternum. 30 Pones autem in rationali iudicii
Doctrinam et Veritatem, quæ erunt in pectore
Aaron, quando ingredietur coram Domino: et
gestabit iudicium filiorum Israel in pectore suo,
in conspectu Domini semper. 31 Facies et tunicam
superhumeralis totam hyacinthinam, 32 in cuius
medio supra erit capitium, et ora per gyrum
eius textilis, sicut fieri solet in extremis vestium
partibus, ne facile rumpatur. 33 Deorsum vero, ad
pedes eiusdem tunicæ, per circuitum, quasi mala
punica facies, ex hyacintho, et purpura, et cocco
bis tincto, mistis in medio tintinnabulis, 34 ita
ut tintinnabulum sit aureum et malum punicum:
rursumque tintinnabulum aliud aureum et malum
punicum. 35 Et vestietur ea Aaron in officio
ministerii, ut audiatur sonitus quando ingreditur et
egreditur Sanctuarium in conspectu Domini, et non
moriatur. 36 Facies et laminam de auro purissimo:
in qua sculpes opere cælatoris, Sanctum Domino.
37 Ligabisque eam vitta hyacinthina, et erit super
tiaram, 38 imminens fronti pontificis. Portabitque
Aaron iniquitates eorum, quæ obtulerunt et
sanctificaverunt filii Israel, in cunctis muneribus et
donariis suis. Erit autem lamina semper in fronte
eius, ut placatus sit eis Dominus. 39 Stringesque
tunicam bysso, et tiaram byssinam facies, et balteum
opere plumarii. 40 Porro filiis Aaron tunicas lineas
parabis et balteos ac tiaras in gloriam et decorem:
41 vestiesque his omnibus Aaron fratrem tuum et
filios eius cum eo. Et cunctorum consecrabis manus,
sanctificabisque illos, ut sacerdotio fungantur
mihi. 42 Facies et feminalia linea, ut operiant
carnem turpitudinis suæ, a renibus usque ad
femora: 43 et utentur eis Aaron et filii eius
quando ingredientur tabernaculum testimonii, vel
quando appropinquant ad altare ut ministrent in
sanctuario, ne iniquitatis rei moriantur. Legitimum
sempiternum erit Aaron, et semini eius post eum.

29 Sed et hoc facies, ut mihi in sacerdotio
consecrentur. Tolle vitulum de armento, et
arietes duos immaculatos, 2 panesque azymos,
et crustulam absque fermento, quæ conspersa sit
oleo, lagana quoque azyma oleo lita: de simila
triticea cuncta facies. 3 Et posita in canistro offeres:
vitulum autem et duos arietes. 4 Et Aaron, ac filios
eius applicabis ad ostium tabernaculi testimonii.
Cumque laveris patrem cum filiis suis aqua, 5 indues
Aaron vestimentis suis, id est, linea et tunica, et
superhumerali et rationali, quod constringes balteo.
6 Et pones tiaram in capite eius, et laminam sanctam
super tiaram, 7 et oleum unctionis fundes super
caput eius: atque hoc ritu consecrabitur. 8 Filios
quoque illius applicabis, et indues tunicis lineis,
cingesque balteo, 9 Aaron scilicet et liberos eius,
et impones eis mitras: eruntque sacerdotes mihi
religione perpetua. Postquam initiaveris manus
eorum, 10 applicabis et vitulum coram tabernaculo
testimonii. Imponentque Aaron et filii eius manus
super caput illius, 11 et mactabis eum in conspectu
Domini, iuxta ostium tabernaculi testimonii. 12
Sumptumque de sanguine vituli, pones super cornua
altaris digito tuo, reliquum autem sanguinem
fundes iuxta basim eius. 13 Sumes et adipem totum
qui operit intestina, et reticulum iecoris, ac duos

renes, et adipem qui super eos est, et offeres
incensum super altare: 14 carnes vero vituli et
corium et fimum combures foris extra castra, eo
quod pro peccato sit. 15 Unum quoque arietem
sumes, super cuius caput ponent Aaron et filii
eius manus. 16 Quem cum mactaveris, tolles de
sanguine eius, et fundes circa altare. 17 Ipsum
autem arietem secabis in frustra: lotaque intestina
eius ac pedes pones super concisas carnes, et
super caput illius. 18 Et offeres totum arietem in
incensum super altare: oblatio est Domino, odor
suavissimus victimæ Domini. 19 Tolles quoque
arietem alterum, super cuius caput Aaron et filii
eius ponent manus. 20 Quem cum immolaveris,
sumes de sanguine eius, et pones super extremum
auriculæ dextræ Aaron et filiorum eius, et super
pollices manus eorum ac pedis dextri, fundesque
sanguinem super altare per circuitum. 21 Cumque
tuleris de sanguine qui est super altare, et de oleo
unctionis, asperges Aaron et vestes eius, filios et
vestimenta eorum. Consecratisque ipsis et vestibus,
22 tolles adipem de ariete, et caudam et arvinam,
quæ operit vitalia, ac reticulum iecoris, et duos
renes, atque adipem, qui super eos est, armumque
dextrum, eo quod sit aries consecrationis: 23
tortamque panis unius, crustulam conspersam oleo,
laganum de canistro azymorum, quod positum est
in conspectu Domini: 24 ponesque omnia super
manus Aaron et filiorum eius, et sanctificabis eos
elevans coram Domino. 25 Suscipiesque universa
de manibus eorum: et incendes super altare in
holocaustum, odorem suavissimum in conspectu
Domini, quia oblatio eius est. 26 Sumes quoque
pectusculum de ariete, quo initiatus est Aaron,
sanctificabisque illud elevatum coram Domino,
et cedet in partem tuam. 27 Sanctificabisque et
pectusculum consecratum, et armum quem de
ariete separasti, 28 quo initiatus est Aaron et filii
eius, cedentque in partem Aaron et filiorum eius
iure perpetuo a filiis Israel: quia primitiva sunt
et initia de victimis eorum pacificis quæ offerunt
Domino. 29 Vestem autem sanctam, qua utetur
Aaron, habebunt filii eius post eum, ut ungantur in
ea, et consecrantur manus eorum. 30 Septem diebus
utetur illa qui pontifex pro eo fuerit constitutus
de filiis eius, et qui ingredietur tabernaculum
testimonii ut ministret in Sanctuario. 31 Arietem
autem consecrationis tolles, et coques carnes eius
in loco sancto: 32 quibus vescetur Aaron et filii eius.
Panes quoque, qui sunt in canistro, in vestibulo
tabernaculi testimonii comedent, 33 ut sit placabile
sacrificium, et sanctificentur offerentium manus.
Alienigena non vescetur ex eis, quia sancti sunt. 34
Quod si remanserit de carnibus consecratis, sive de
panibus usque mane, combures reliquias igni: non
comedentur, quia sanctificata sunt. 35 Omnia, quæ
præcepi tibi, facies super Aaron et filiis eius. Septem
diebus consecrabis manus eorum: 36 et vitulum pro
peccato offeres per singulos dies ad expiandum.
Mundabisque altare cum immolaveris expiationis
hostiam, et unges illud in sanctificationem. 37
Septem diebus expiabis altare, et sanctificabis, et
erit Sanctum sanctorum: omnis, qui tetigerit illud,
sanctificabitur. 38 Hoc est quod facies in altari:
Agnos anniculos duos per singulos dies iugiter,
39 unum agnum mane, et alterum vespere, 40
decimam partem similæ conspersæ oleo tuso, quod
habeat mensuram quartam partem hin, et vinum
ad libandum eiusdem mensuræ in agno uno. 41
Alterum vero agnum offeres ad vesperam iuxta
ritum matutinæ oblationis, et iuxta ea quæ diximus,
in odorem suavitatis: 42 sacrificium est Domino,
oblatione perpetua in generationes vestras, ad
ostium tabernaculi testimonii coram Domino, ubi
constituam ut loquar ad te. 43 Ibique præcipiam
filiis Israel, et sanctificabitur altare in gloria mea. 44
Sanctificabo et tabernaculum testimonii cum altari,
et Aaron cum filiis suis, ut sacerdotio fungantur
mihi. 45 Et habitabo in medio filiorum Israel, eroque
eis Deus, 46 et scient quia ego Dominus Deus eorum,
qui eduxi eos de Terra Ægypti, ut manerem inter
illos, ego Dominus Deus ipsorum.

30 Facies quoque altare ad adolendum thymiama,
de lignis setim, 2 habens cubitum longitudinis,
et alterum latitudinis, id est, quadrangulum,
et duos cubitos in altitudine. Cornua ex ipso
procedent. 3 Vestiesque illud auro purissimo,
tam craticulam eius, quam parietes per circuitum,
et cornua. Faciesque ei coronam aureolam per
gyrum, 4 et duos annulos aureos sub corona
per singula latera, ut mittantur in eos vectes,
et altare portetur. 5 Ipsos quoque vectes facies
de lignis setim, et inaurabis. 6 Ponesque altare
contra velum, quod ante arcum pendet testimonii
coram propitiatorio quo tegitur testimonium, ubi
loquar tibi. 7 Et adolebit incensum super eo Aaron,
suave fragrans, mane. Quando componet lucernas,
incendet illud: 8 et quando collocabit eas ad
vesperum, uret thymiama sempiternum coram
Domino in generationes vestras. 9 Non offeretis
super eo thymiama compositionis alterius, nec
oblationem, et victimam, nec libabitis libamina. 10
Et deprecabitur Aaron super cornua eius semel per
annum, in sanguine quod oblatum est pro peccato,
et placabit super eo in generationibus vestris.

Sanctum sanctorum erit Domino. 11 Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: 12 Quando tuleris
summam filiorum Israel iuxta numerum, dabunt
singuli pretium pro animabus suis Domino, et non
erit plaga in eis, cum fuerint recensiti. 13 Hoc autem
dabit omnis qui transit ad nomen, dimidium sicli
iuxta mensuram templi. Siclus viginti obolos habet.
Media pars sicli offeretur Domino. 14 Qui habetur
in numero, a viginti annis et supra, dabit pretium.
15 Dives non addet ad medium sicli, et pauper nihil
minuet. 16 Susceptamque pecuniam, quæ collata est
a filiis Israel, trades in usus tabernaculi testimonii,
ut sit monimentum eorum coram Domino, et
propitietur animabus eorum. 17 Locutusque est
Dominus ad Moysen, dicens: 18 Facies et labrum
æneum cum basi sua ad lavandum: ponesque
illud inter tabernaculum testimonii et altare. Et
missa aqua, 19 lavabunt in ea Aaron, et filii eius
manus suas ac pedes, 20 quando ingressuri sunt
tabernaculum testimonii, et quando accessuri sunt
ad altare, ut offerant in eo thymiama Domino, 21
ne forte moriantur. Legitimum sempiternum erit
ipsi, et semini eius per successiones. 22 Locutusque
est Dominus ad Moysen, 23 dicens: Sume tibi
aromata, primæ myrrhæ et electæ quingentos
siclos, et cinnamomi medium, id est, ducentos
quinquaginta siclos, calami similiter ducentos
quinquaginta, 24 casiæ autem quingentos siclos in
pondere sanctuarii, olei de olivetis mensuram hin:
25 faciesque unctionis oleum sanctum, unguentum
compositum opere unguentarii, 26 et unges ex eo
tabernaculum testimonii, et arcam testamenti, 27
mensamque cum vasis suis, et candelabrum, et
utensilia eius, altaria thymiamatis, 28 et holocausti,
et universam supellectilem quæ ad cultum eorum
pertinet. 29 Sanctificabisque omnia, et erunt Sancta
sanctorum: qui tetigerit ea, sanctificabitur. 30
Aaron et filios eius unges, sanctificabisque eos,
ut sacerdotio fungantur mihi. 31 Filiis quoque
Israel dices: Hoc oleum unctionis sanctum erit
mihi in generationes vestras. 32 Caro hominis non
ungetur ex eo, et iuxta compositionem eius non
facietis aliud, quia sanctificatum est, et sanctum
erit vobis. 33 Homo quicumque tale composuerit,
et dederit ex eo, alieno, exterminabitur de populo
suo. 34 Dixitque Dominus ad Moysen: Sume
tibi aromata, stacten et onycha, galbanum boni
odoris, et thus lucidissimum, æqualis ponderis
erunt omnia: 35 faciesque thymiama compositum
opere unguentarii, mistum diligenter, et purum,
et sanctificatione dignissimum. 36 Cumque in
tenuissimum pulverem universa contuderis, pones
ex eo coram tabernaculo testimonii, in quo loco
apparebo tibi. Sanctum sanctorum erit vobis
thymiama. 37 Talem compositionem non facietis in
usus vestros, quia sanctum est Domino. 38 Homo
quicumque fecerit simile, ut odore illius perfruatur,
peribit de populis suis.

31 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Ecce, vocavi ex nomine Beseleel filium Uri
filii Hur de tribu Iuda, 3 et implevi Spiritu Dei,
sapientia, et intelligentia, et scientia in omni opere,
4 ad excogitandum quidquid fabrefieri potest ex
auro, et argento, et ære, 5 marmore, et gemmis, et
diversitate lignorum. 6 Dedique ei socium Ooliab
filium Achisamech de tribu Dan. Et in corde omnis
eruditi posui sapientiam: ut faciant cuncta quæ
præcepi tibi, 7 tabernaculum fœderis, et arcam
testimonii, et propitiatorium, quod super eam est,
et cuncta vasa tabernaculi, 8 mensamque et vasa
eius, candelabrum purissimum cum vasis suis, et
altaris thymiamatis, 9 et holocausti, et omnia vasa
eorum, labrum cum basi sua, 10 vestes sanctas
in ministerio Aaron sacerdoti, et filiis eius, ut
fungantur officio suo in sacris, 11 oleum unctionis,
et thymiama aromatum in Sanctuario: omnia quæ
præcepi tibi, facient. 12 Et locutus est Dominus ad
Moysen, dicens: 13 Loquere filiis Israel, et dices
ad eos: Videte ut Sabbatum meum custodiatis:
quia signum est inter me et vos in generationibus
vestris: ut sciatis quia ego Dominus, qui sanctifico
vos. 14 Custodite sabbatum meum: sanctum est
enim vobis: qui polluerit illud, morte morietur: qui
fecerit in eo opus, peribit anima illius de medio
populi sui. 15 Sex diebus facietis opus: in die
septimo sabbatum est, requies sancta Domino.
Omnis qui fecerit opus in hac die, morietur. 16
Custodiant filii Israel Sabbatum, et celebrent illud
in generationibus suis. Pactum est sempiternum 17
inter me et filios Israel, signumque perpetuum. Sex
enim diebus fecit Dominus cælum et terram, et in
septimo ab opere cessavit. 18 Deditque Dominus
Moysi, completis huiuscemodi sermonibus in monte
Sinai, duas tabulas testimonii lapideas, scriptas
digito Dei.

32 Videns autem populus quod moram faceret
descendendi de monte Moyses, congregatus
adversus Aaron, dixit: Surge, fac nobis deos, qui
nos præcedant: Moysi enim huic viro, qui nos
eduxit de Terra Ægypti, ignoramus quid acciderit.
2 Dixitque ad eos Aaron: Tollite inaures aureas
de uxorum, filiorumque et filiarum vestrarum
auribus, et afferte ad me. 3 Fecitque populus quæ
iusserat, deferens inaures ad Aaron. 4 Quas cum ille

accepisset, formavit opere fusorio, et fecit ex eis
vitulum conflatilem. Dixeruntque: Hi sunt dii tui
Israel, qui te eduxerunt de Terra Ægypti. 5 Quod
cum vidisset Aaron, ædificavit altare coram eo, et
præconis voce clamavit, dicens: Cras sollemnitas
Domini est. 6 Surgentesque mane, obtulerunt
holocausta, et hostias pacificas, et sedit populus
manducare, et bibere, et surrexerunt ludere. 7
Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens:
Vade, descende: peccavit populus tuus, quem
eduxisti de Terra Ægypti. 8 Recesserunt cito de
via, quam ostendisti eis: feceruntque sibi vitulum
conflatilem, et adoraverunt, atque immolantes
ei hostias, dixerunt: Isti sunt dii tui Israel, qui
te eduxerunt de Terra Ægypti. 9 Rursumque ait
Dominus ad Moysen: Cerno quod populus iste duræ
cervicis sit: 10 dimitte me, ut irascatur furor meus
contra eos, et deleam eos, faciamque te in gentem
magnam. 11 Moyses autem orabat Dominum Deum
suum, dicens: Cur, Domine, irascitur furor tuus
contra populum tuum, quem eduxisti de Terra
Ægypti, in fortitudine magna, et in manu robusta?
12 Ne quæso dicant Ægyptii: Callide eduxit eos,
ut interficeret in montibus, et deleret e terra.
Quiescat ira tua, et esto placabilis super nequitia
populi tui. 13 Recordare Abraham, Isaac, et Israel
servorum tuorum, quibus iurasti per temetipsum,
dicens: Multiplicabo semen vestrum sicut stellas
cæli: et universam terram hanc, de qua locutus sum,
dabo semini vestro, et possidebitis eam semper.
14 Placatusque est Dominus ne faceret malum
quod locutus fuerat adversus populum suum. 15
Et reversus est Moyses de monte, portans duas
tabulas testimonii in manu sua, scriptas ex utraque
parte, 16 et factas opere Dei: scriptura quoque Dei
erat sculpta in tabulis. 17 Audiens autem Iosue
tumultum populi vociferantis, dixit ad Moysen:
Ululatus pugnæ auditur in castris. 18 Qui respondit:
Non est clamor adhortantium ad pugnam, neque
vociferatio compellentium ad fugam: sed vocem
cantantium ego audio. 19 Cumque appropinquasset
ad castra, vidit vitulum, et choros: iratusque valde,
proiecit de manu tabulas, et confregit eas ad
radicem montis: 20 arripiensque vitulum quem
fecerant, combussit, et contrivit usque ad pulverem,
quem sparsit in aquam, et dedit ex eo potum
filiis Israel. 21 Dixitque ad Aaron: Quid tibi fecit
hic populus, ut induceres super eum peccatum
maximum? 22 Cui ille respondit: Ne indignetur
dominus meus: tu enim nosti populum istum, quod
pronus sit ad malum: 23 dixerunt mihi: Fac nobis
deos, qui nos præcedant: huic enim Moysi, qui nos
eduxit de Terra Ægypti, nescimus quid acciderit.
24 Quibus ego dixi: Quis vestrum habet aurum?
Tulerunt, et dederunt mihi: et proieci illud in ignem,
egressusque est hic vitulus. 25 Videns ergo Moyses
populum quod esset nudatus, (spoliaverat enim
eum Aaron propter ignominiam sordis, et inter
hostes nudum constituerat) 26 et stans in porta
castrorum, ait: Si quis est Domini, iungatur mihi.
Congregatique sunt ad eum omnes filii Levi: 27
quibus ait: Hæc dicit Dominus Deus Israel: Ponat vir
gladium super femur suum: ite, et redite de porta
usque ad portam per medium castrorum, et occidat
unusquisque fratrem, et amicum, et proximum
suum. 28 Feceruntque filii Levi iuxta sermonem
Moysi, ecciderunt que in die illa quasi viginti tria
millia hominum. 29 Et ait Moyses: Consecrastis
manus vestras hodie Domino, unusquisque in filio,
et in fratre suo, ut detur vobis benedictio. 30
Facto autem altero die, locutus est Moyses ad
populum: Peccastis peccatum maximum: ascendam
ad Dominum, si quo modo quivero eum deprecari
pro scelere vestro. 31 Reversusque ad Dominum, ait:
Obsecro, peccavit populus iste peccatum maximum,
feceruntque sibi deos aureos: aut dimitte eis hanc
noxam, 32 aut si non facis, dele me de libro tuo
quem scripsisti. 33 Cui respondit Dominus: Qui
peccaverit mihi, delebo eum de libro meo: 34 Tu
autem vade, et duc populum istum quo locutus
sum tibi: Angelus meus præcedet te. Ego autem in
die ultionis visitabo et hoc peccatum eorum. 35
Percussit ergo Dominus populum pro reatu vituli,
quem fecerat Aaron.

33 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
Vade, ascende de loco isto tu, et populus tuus
quem eduxisti de Terra Ægypti, in terram quam
iuravi Abraham, Isaac, et Iacob, dicens: Semini tuo
dabo eam: 2 et mittam præcursorem tui Angelum, ut
eiiciam Chananæum, et Amorrhæum, et Hethæum,
et Pherezæum, et Hevæum, et Iebusæum, 3 et
intres in terram fluentem lacte et melle. Non enim
ascendam tecum, quia populus duræ cervicis es: ne
forte disperdam te in via. 4 Audiensque populus
sermonem hunc pessimum, luxit: et nullus ex
more indutus est cultu suo. 5 Dixitque Dominus
ad Moysen: Loquere filiis Israel: Populus duræ
cervicis es, semel ascendam in medio tui, et delebo
te. Iam nunc depone ornatum tuum, ut sciam
quid faciam tibi. 6 Deposuerunt ergo filii Israel
ornatum suum a monte Horeb. 7 Moyses quoque
tollens tabernaculum, tetendit extra castra procul,
vocavitque nomen eius, Tabernaculum fœderis. Et
omnis populus, qui habebat aliquam quæstionem,
egrediebatur ad Tabernaculum fœderis, extra castra.

8 Cumque egrederetur Moyses ad tabernaculum,
surgebat universa plebs, et stabat unusquisque in
ostio papilionis sui, aspiciebantque tergum Moysi,
donec ingrederetur tentorium. 9 Ingresso autem illo
Tabernaculum fœderis, descendebat columna nubis,
et stabat ad ostium, loquebaturque cum Moyse, 10
cernentibus universis quod columna nubis staret ad
ostium Tabernaculi. Stabantque ipsi, et adorabant
per fores tabernaculorum suorum. 11 Loquebatur
autem Dominus ad Moysen facie ad faciem, sicut
solet loqui homo ad amicum suum. Cumque ille
reverteretur in castra, minister eius Iosue filius
Nun, puer, non recedebat de Tabernaculo. 12 Dixit
autem Moyses ad Dominum: Præcipis ut educam
populum istum: et non indicas mihi quem missurus
es mecum, præsertim cum dixeris: Novi te ex
nomine, et invenisti gratiam coram me. 13 Si ergo
inveni gratiam in conspectu tuo, ostende mihi
faciem tuam, ut sciam te, et inveniam gratiam ante
oculos tuos: respice populum tuum gentem hanc.
14 Dixitque Dominus: Facies mea præcedet te, et
requiem dabo tibi. 15 Et ait Moyses: Si non tu ipse
præcedas, ne educas nos de loco isto. 16 In quo
enim scire poterimus ego et populus tuus invenisse
nos gratiam in conspectu tuo, nisi ambulaveris
nobiscum, ut glorificemur ab omnibus populis qui
habitant super terram? 17 Dixit autem Dominus ad
Moysen: Et verbum istud, quod locutus es, faciam:
invenisti enim gratiam coram me, et teipsum novi
ex nomine. 18 Qui ait: Ostende mihi gloriam tuam.
19 Respondit: Ego ostendam omne bonum tibi, et
vocabo in nomine Domini coram te: et miserebor
cui voluero, et clemens ero in quem mihi placuerit.
20 Rursumque ait: Non poteris videre faciem meam:
non enim videbit me homo, et vivet. 21 Et iterum:
Ecce, inquit, est locus apud me, et stabis supra
petram. 22 Cumque transibit gloria mea, ponam te
in foramine petræ, et protegam dextera mea, donec
transeam: 23 tollamque manum meam, et videbis
posteriora mea: faciem autem meam videre non
poteris.

34 Ac deinceps: Præcide, ait, tibi duas tabulas
lapideas instar priorum, et scribam super eas
verba, quæ habuerunt tabulæ, quas fregisti. 2 Esto
paratus mane, ut ascendas statim in montem Sinai,
stabisque mecum super verticem montis. 3 Nullus
ascendat tecum, nec videatur quispiam per totum
montem: boves quoque et oves non pascantur e
contra. 4 Excidit ergo duas tabulas lapideas, quales
antea fuerant: et de nocte consurgens ascendit in
montem Sinai, sicut præceperat ei Dominus, portans
secum tabulas. 5 Cumque descendisset Dominus
per nubem, stetit Moyses cum eo, invocans nomen
Domini. 6 Quo transeunte coram eo, ait: Dominator
Domine Deus, misericors et clemens, patiens et
multæ miserationis, ac verax, 7 qui custodis
misericordiam in millia: qui aufers iniquitatem, et
scelera, atque peccata, nullusque apud te per se
innocens est. Qui reddis iniquitatem patrum filiis,
ac nepotibus in tertiam et quartam progeniem. 8
Festinusque Moyses, curvatus est pronus in terram,
et adorans 9 ait: Si inveni gratiam in conspectu tuo
Domine, obsecro ut gradiaris nobiscum (populus
enim duræ cervicis est) et auferas iniquitates nostras
atque peccata, nosque possideas. 10 Respondit
Dominus: Ego inibo pactum videntibus cunctis,
signa faciam quæ numquam visa sunt super terram,
nec in ullis gentibus: ut cernat populus iste, in
cuius es medio, opus Domini terribile quod facturus
sum. 11 Observa cuncta quæ hodie mando tibi:
ego ipse eiiciam ante faciem tuam Amorrhæum,
et Chananæum, et Hethæum, Pherezæum quoque,
et Hevæum, et Iebusæum. 12 Cave ne umquam
cum habitatoribus terræ illius iungas amicitias,
quæ sint tibi in ruinam: 13 sed aras eorum destrue,
confringe statuas, lucosque succide: 14 noli adorare
deum alienum. Dominus zelotes nomen eius, Deus
est æmulator. 15 Ne ineas pactum cum hominibus
illarum regionum: ne, cum fornicati fuerint cum
diis suis, et adoraverint simulcra eorum, vocet
te quispiam ut comedas de immolatis. 16 Nec
uxorem de filiabus eorum accipies filiis tuis: ne,
postquam ipsæ fuerint fornicatæ, fornicari faciant
et filios tuos in deos suos. 17 Deos conflatiles
non facies tibi. 18 Sollemnitatem azymorum
custodies. Septem diebus vesceris azymis, sicut
præcepi tibi, in tempore mensis novorum: mense
enim verni temporis egressus es de Ægypto. 19
Omne, quod aperit vulvam generis maculini, meum
erit. De cunctis animantibus tam de bobus, quam
de ovibus, meum erit. 20 Primogenitum asini
redimes ove: sin autem nec pretium pro eo dederis,
occidetur. Primogenitum filiorum tuorum redimes:
nec apparebis in conspectu meo vacuus. 21 Sex
diebus operaberis, die septimo cessabis arare, et
metere. 22 Sollemnitatem hebdomadarum facies
tibi in primitiis frugum messis tuæ triticeæ, et
sollemnitatem, quando redeunte anni tempore
cuncta conduntur. 23 Tribus temporibus anni
apparebit omne masculinum tuum in conspectu
Omnipotentis, Domini Dei Israel. 24 Cum enim
tulero gentes a facie tua, et dilatavero terminos
tuos, nullus insidiabitur terræ tuæ, ascendente te, et
apparente in conspectu Domini Dei tui ter in anno.
25 Non immolabis super fermento sanguinem hostiæ

meæ: neque residebit mane de victima sollemnitatis
Phase. 26 Primitias frugum terræ tuæ offeres in
domo Domini Dei tui. Non coques hœdum in lacte
matris suæ. 27 Dixitque Dominus ad Moysen: Scribe
tibi verba hæc, quibus et tecum et cum Israel pepigi
fœdus. 28 Fuit ergo ibi cum Domino quadraginta
dies et quadraginta noctes: panem non comedit, et
aquam non bibit, et scripsit in tabulis verba fœderis
decem. 29 Cumque descenderet Moyses de monte
Sinai, tenebat duas tabulas testimonii, et ignorabat
quod cornuta esset facies sua ex consortio sermonis
Domini. 30 Videntes autem Aaron et filii Israel
cornutam Moysi faciem, timuerunt prope accedere.
31 Vocatique ab eo, reversi sunt tam Aaron, quam
principes synagogæ. Et postquam locutus est ad
eos, 32 venerunt ad eum etiam omnes filii Israel:
quibus præcepit cuncta quæ audierat a Domino in
monte Sinai. 33 Impletisque sermonibus, posuit
velamen super faciem suam. 34 Quod ingressus
ad Dominum, et loquens cum eo, auferebat donec
exiret, et tunc loquebatur ad filios Israel omnia
quæ sibi fuerant imperata. 35 Qui videbant faciem
egredientis Moysi esse cornutam, sed operiebat ille
rursus faciem suam, si quando loquebatur ad eos.

35 Igitur congregata omni turba filiorum Israel,
dixit ad eos: Hæc sunt quæ iussit Dominus fieri.
2 Sex diebus facietis opus: septimus dies erit vobis
sanctus, Sabbatum, et requies Domini: qui fecerit
opus in eo, occidetur. 3 Non succendetis ignem
in omnibus habitaculis vestris per diem Sabbati.
4 Et ait Moyses ad omnem catervam filiorum
Israel: Iste est sermo quem præcepit Dominus,
dicens: 5 Separate apud vos primitias Domino.
Omnis voluntarius et prono animo offerat eas
Domino: aurum et argentum, et æs, 6 hyacinthum
et purpuram, coccumque bis tinctum, et byssum,
pilos caprarum, 7 pellesque arietum rubricatas,
et ianthinas, ligna setim, 8 et oleum ad luminaria
concinnanda, et ut conficiatur unguentum, et
thymiama suavissimum, 9 lapides onychinos, et
gemmas ad ornatum superhumeralis et rationalis.
10 Quisque vestrum sapiens est, veniat, et faciat
quod Dominus imperavit: 11 Tabernaculum scilicet,
et tectum eius, atque operimentum, annulos, et
tabulata cum vectibus, paxillos et bases: 12 Arcam
et vectes, propitiatorium, et velum, quod ante illud
oppanditur: 13 Mensam cum vectibus et vasis, et
propositionis panibus: 14 Candelabrum ad luminaria
sustentanda, vasa illius et lucernas, et oleum
ad nutrimenta ignium: 15 Altare thymiamatis,
et vectes, et oleum unctionis et thymiama ex
aromatibus: Tentorium ad ostium tabernaculi: 16
Altare holocausti, et craticulam eius æneam cum
vectibus et vasis suis: labrum et basim eius: 17
Cortinas atrii cum columnis et basibus, tentorium
in foribus vestibuli, 18 paxillos tabernaculi et
atrii cum funiculis suis: 19 Vestimenta, quorum
usus est in ministerio Sanctuarii, vestes Aaron
pontificis ac filiorum eius, ut sacerdotio fungantur
mihi. 20 Egressaque omnis multitudo filiorum
Israel de conspectu Moysi, 21 obtulerunt mente
promptissima atque devota primitias Domino, ad
faciendum opus tabernaculi testimonii. Quidquid
ad cultum et ad vestes sanctas necessarium erat,
22 viri cum mulieribus præbuerunt, armillas et
inaures, annulos et dextralia: omne vas aureum
in donaria Domini separatum est. 23 Si quis
habebat hyacinthum, et purpuram, coccumque
bis tinctum, byssum et pilos caprarum, pelles
arietum rubricatas, et ianthinas, 24 argenti, ærisque
metalla obtulerunt Domino, lignaque setim in varios
usus. 25 Sed et mulieres doctæ, quæ neverant,
dederunt hyacinthum, purpuram, et vermiculum,
ac byssum, 26 et pilos caprarum, sponte propria
cuncta tribuentes. 27 Principes vero obtulerunt
lapides onychinos, et gemmas ad superhumerale et
rationale, 28 aromataque et oleum ad luminaria
concinnanda, et ad præparandum unguentum, ac
thymiama odoris suavissimi componendum. 29
Omnes viri et mulieres mente devota obtulerunt
donaria, ut fierent opera quæ iusserat Dominus per
manum Moysi. Cuncti filii Israel voluntaria Domino
dedicaverunt. 30 Dixitque Moyses ad filios Israel:
Ecce, vocavit Dominus ex nomine Beseleel filium Uri
filii Hur de tribu Iuda. 31 Implevitque eum Spiritu
Dei, sapientia et intelligentia, et scientia et omni
doctrina 32 ad excogitandum, et faciendum opus in
auro et argento, et ære, 33 sculpendisque lapidibus,
et opere carpentario. Quidquid fabre adinveniri
potest, 34 dedit in corde eius: Ooliab quoque
filium Achisamech de tribu Dan: 35 ambos erudivit
sapientia, ut faciant opera abietarii, polymitarii, ac
plumarii de hyacintho ac purpura, coccoque bis
tincto, et bysso, et texant omnia, ac nova quæque
reperiant.

36 Fecit ergo Beseleel, et Ooliab, et omnis vir
sapiens, quibus dedit Dominus sapientiam
et intellectum, ut scirent fabre operari quæ in
usus Sanctuarii necessaria sunt, et quæ præcepit
Dominus. 2 Cumque vocasset eos Moyses, et
omnem eruditum virum, cui dederat Dominus
sapientiam, et qui sponte sua obtulerant se ad
faciendum opus, 3 tradidit eis universa donaria
filiorum Israel. Qui cum instarent operi, quotidie

mane vota populus offerebat. 4 Unde artifices
venire compulsi, 5 dixerunt Moysi: Plus offert
populus quam necessarium est. 6 Iussit ergo Moyses
præconis voce cantari: Nec vir nec mulier quidquam
offerat ultra in opere Sanctuarii. Sicque cessatum est
a muneribus offerendis, 7 eo quod oblata sufficerent
et superabundarent. 8 Feceruntque omnes corde
sapientes ad explendum opus tabernaculi, cortinas
decem de bysso retorta, et hyacintho, et purpura,
coccoque bis tincto, opere vario, et arte polymita:
9 quarum una habebat in longitudine vigintiocto
cubitos, et in latitudine quattuor. Una mensura
erat omnium cortinarum. 10 Coniunxitque cortinas
quinque, alteram alteri, et alias quinque sibi
invicem copulavit. 11 Fecit et ansas hyacinthinas
in ora cortinæ unius ex utroque latere, et in ora
cortinæ alterius similiter, 12 ut contra se invicem
venirent ansæ, et mutuo iungerentur. 13 Unde et
quinquaginta fudit circulos aureos, qui morderent
cortinarum ansas, et fieret unum tabernaculum.
14 Fecit et saga undecim de pilis caprarum ad
operiendum tectum tabernaculi: 15 unum sagum in
longitudine habebat cubitos triginta, et in latitudine
cubitos quattuor: unius mensuræ erant omnia
saga: 16 quorum quinque iunxit seorsum, et sex
alia separatim. 17 Fecitque ansas quinquaginta
in ora sagi unius, et quinquaginta in ora sagi
alterius, ut sibi invicem iungerentur. 18 Et fibulas
æneas quinquaginta, quibus necteretur tectum,
ut unum pallium ex omnibus sagis fieret. 19 Fecit
et opertorium tabernaculi de pellibus arietum
rubricatis: aliudque desuper velamentum de pellibus
ianthinis. 20 Fecit et tabulas tabernaculi de lignis
setim stantes. 21 Decem cubitorum erat longitudo
tabulæ unius: et unum ac semis cubitum latitudo
retinebat. 22 Binæ incastraturæ erant per singulas
tabulas, ut altera alteri iungeretur. Sic fecit in
omnibus tabernaculi tabulis. 23 E quibus viginti ad
plagam meridianam erant contra Austrum, 24 cum
quadraginta basibus argenteis. Duæ bases sub una
tabula ponebantur ex utraque parte angulorum,
ubi incastraturæ laterum in angulis terminantur.
25 Ad plagam quoque tabernaculi, quæ respicit ad
Aquilonem, fecit viginti tabulas, 26 cum quadraginta
basibus argenteis, duas bases per singulas tabulas.
27 Contra Occidentem vero, id est, ad eam partem
tabernaculi, quæ mare respicit, fecit sex tabulas, 28
et duas alias per singulos angulos tabernaculi retro:
29 quæ iunctæ erant a deorsum usque sursum, et
in unam compaginem pariter ferebantur. Ita fecit
ex utraque parte per angulos: 30 ut octo essent
simul tabulæ, et haberent bases argenteas sedecim,
binas scilicet bases sub singulis tabulis. 31 Fecit
et vectes de lignis setim, quinque ad continendas
tabulas unius lateris tabernaculi, 32 et quinque
alios ad alterius lateris coaptandas tabulas: et extra
hos, quinque alios vectes ad occidentalem plagam
tabernaculi contra mare. 33 Fecit quoque vectem
alium, qui per medias tabulas ab angulo usque
ad angulum perveniret. 34 Ipsa autem tabulata
deauravit, fusis basibus earum argenteis. Et circulos
eorum fecit aureos, per quos vectes induci possent:
quos et ipsos laminis aureis operuit. 35 Fecit et
velum de hyacintho, et purpura, vermiculo, ac
bysso retorta, opere polymitario, varium atque
distinctum: 36 et quattuor columnas de lignis
setim, quas cum capitibus deauravit, fusis basibus
earum argenteis. 37 Fecit et tentorium in introitu
tabernaculi ex hyacintho, purpura, vermiculo,
byssoque retorta, opere plumarii: 38 et columnas
quinque cum capitibus suis, quas operuit auro,
basesque earum fudit æneas.

37 Fecit autem Beseleel et arcam de lignis setim,
habentem duos semis cubitos in longitudine,
et cubitum ac semissem in latitudine, altitudo
quoque unius cubiti fuit et dimidii: vestivitque eam
auro purissimo intus ac foris. 2 Et fecit illi coronam
auream per gyrum, 3 conflans quattuor annulos
aureos per quattuor angulos eius: duos annulos
in latere uno, et duos in altero. 4 Vectes quoque
fecit de lignis setim, quos vestivit auro, 5 et quos
misit in annulos, qui erant in lateribus arcæ ad
portandum eam. 6 Fecit et propitiatorium, id est,
oraculum, de auro mundissimo, duorum cubitorum
et dimidii in longitudine, et cubiti ac semis in
latitudine. 7 Duos etiam Cherubim ex auro ductili,
quos posuit ex utraque parte propitiatorii: 8 Cherub
unum in summitate unius partis, et Cherub alterum
in summitate partis alterius: duos Cherubim in
singulis summitatibus propitiatorii, 9 extendentes
alas, et tegentes propitiatorium, seque mutuo et
illud respicientes. 10 Fecit et mensam de lignis
setim, in longitudine duorum cubitorum, et in
latitudine unius cubiti, quæ habebat in altitudine
cubitum ac semissem. 11 Circumdeditque eam
auro mundissimo, et fecit illi labium aureum
per gyrum, 12 ipsique labio coronam auream
interrasilem quattuor digitorum, et super eamdem,
alteram coronam auream. 13 Fudit et quattuor
circulos aureos, quos posuit in quattuor angulis
per singulos pedes mensæ 14 contra coronam:
misitque in eos vectes, ut possit mensa portari.
15 Ipsos quoque vectes fecit de lignis setim, et
circumdedit eos auro. 16 Et vasa ad diversos usus
mensæ, acetabula, phialas, et cyathos, et thuribula,

ex auro puro, in quibus offerenda sunt libamina. 17
Fecit et candelabrum ductile de auro mundissimo.
De cuius vecte calami, scyphi, sphærulæque ac lilia
procedebant: 18 sex in utroque latere, tres calami
ex parte una, et tres ex altera: 19 tres scyphi in
nucis modum per calamos singulos, sphærulæque
simul et lilia: et tres scyphi instar nucis in calamo
altero, sphærulæque simul et lilia. Æquum erat
opus sex calamorum, qui procedebant de stipite
candelabri. 20 In ipso autem vecte erant quattuor
scyphi in nucis modum, sphærulæque per singulos
simul et lilia: 21 et sphærulæ sub duobus calamis
per loca tria, qui simul sex fiunt calami procedentes
de vecte uno. 22 Et sphærulæ igitur, et calami ex
ipso erant, universa ductilia ex auro purissimo. 23
Fecit et lucernas septem cum emunctoriis suis, et
vasa ubi ea quæ emuncta sunt, extinguantur, de
auro mundissimo. 24 Talentum auri appendebat
candelabrum cum omnibus vasis suis. 25 Fecit et
altare thymiamatis de lignis setim, per quadrum
singulos habens cubitos, et in altitudine duos: e
cuius angulis procedebant cornua. 26 Vestivitque
illud auro purissimo cum craticula ac parietibus
et cornibus. 27 Fecitque ei coronam aureolam per
gyrum, et duos annulos aureos sub corona per
singula latera, ut mittantur in eos vectes, et possit
altare portari. 28 Ipsos autem vectes fecit de lignis
setim, et operuit laminis aureis. 29 Composuit et
oleum ad sanctificationis unguentum, et thymiama
de aromatibus mundissimis opere pigmentarii.

38 Fecit et altare holocausti de lignis setim,
quinque cubitorum per quadrum, et trium in
altitudine: 2 cuius cornua de angulis procedebant,
operuitque illum laminis æneis. 3 Et in usus eius
paravit ex ære vasa diversa, lebetes, forcipes,
fuscinulas, uncinos, et ignium receptacula. 4
Craticulamque eius in modum retis fecit æneam,
et subter eam in altaris medio arulam, 5 fusis
quattuor annulis per totidem retiaculi summitates,
ad immittendos vectes ad portandum: 6 quos
et ipsos fecit de lignis setim, et operuit laminis
æneis: 7 induxitque in circulos, qui in lateribus
altaris eminebant. Ipsum autem altare non erat
solidum, sed cavum ex tabulis, et intus vacuum. 8
Fecit et labrum æneum cum basi sua de speculis
mulierum, quæ excubabant in ostio tabernaculi.
9 Fecit et atrium, in cuius australi plaga erant
tentoria de bysso retorta, cubitorum centum, 10
columnæ æneæ viginti cum basibus suis, capita
columnarum, et tota operis cælatura, argentea.
11 Æque ad septentrionalem plagam tentoria,
columnæ, basesque et capita columarum eiusdem
mensuræ, et operis ac metalli, erant. 12 In ea
vero plaga, quæ ad Occidentem respicit, fuerunt
tentoria cubitorum quinquaginta, columnæ decem
cum basibus suis æneæ, et capita columnarum, et
tota operis cælatura, argentea. 13 Porro contra
orientem quinquaginta cubitorum paravit tentoria:
14 e quibus, quindecim cubitos columnarum trium,
cum basibus suis unum tenebat latus: 15 et
in parte altera (quia inter utraque introitum
tabernaculi fecit) quindecim æque cubitorum erant
tentoria, columnæque tres, et bases totidem. 16
Cuncta atrii tentoria byssus retorta texuerat. 17
Bases columnarum fuere æneæ, capita autem
earum cum cunctis cælaturis suis argentea: sed
et ipsas columnas atrii vestivit argento. 18 Et in
introitu eius opere plumario fecit tentorium ex
hyacintho, purpura, vermiculo, ac bysso retorta,
quod habebat viginti cubitos in longitudine, altitudo
vero quinque cubitorum erat iuxta mensuram,
quam cuncta atrii tentoria habebant. 19 Columnæ
autem in ingressu fuere quattuor cum basibus
æneis, capitaque earum et cælaturæ argenteæ. 20
Paxillos quoque tabernaculi et atrii per gyrum
fecit æneos. 21 Hæc sunt instrumena tabernaculi
testimonii, quæ enumerata sunt iuxta præceptum
Moysi in cæremoniis Levitarum per manum Ithamar
filii Aaron sacerdotis: 22 quæ Beseleel filius Uri filii
Hur de tribu Iuda, Domino per Moysen iubente,
compleverat, 23 iuncto sibi socio Ooliab filio
Achisamech de tribu Dan: qui et ipse artifex
lignorum egregius fuit, et polymitarius atque
plumarius ex hyacintho, purpura, vermiculo, et
bysso. 24 Omne aurum quod expensum est in opere
Sanctuarii, et quod oblatum est in donariis, viginti
novem talentorum fuit, et septingentorum triginta
siclorum ad mensuram Sanctuarii. 25 Oblatum
est autem ab his qui transierunt ad numerum a
viginti annis et supra, de sexcentis tribus millibus,
et quingentis quinquaginta, armatorum. 26 Fuerunt
præterea centum talenta argenti, e quibus conflatæ
sunt bases Sanctuarii, et introitus ubi velum pendet.
27 Centum bases factæ sunt de talentis centum,
singulis talentis per bases singulas supputatis.
28 De mille autem septingentis, et septuaginta
quinque fecit capita columnarum, quas et ipsas
vestivit argento. 29 Æris quoque oblata sunt talenta
septuaginta duo millia, et quadringenti supra sicli,
30 ex quibus fusæ sunt bases in introitu tabernaculi
testimonii, et altare æneum cum craticula sua,
omniaque vasa, quæ ad usum eius pertinent, 31 et
bases atrii tam in circuitu quam in ingressu eius, et
paxilli tabernaculi atque atrii, per gyrum.

39 De hyacintho vero et purpura, vermiculo ac
bysso fecit vestes, quibus indueretur Aaron
quando ministrabat in sanctis, sicut præcepit
Dominus Moysi. **2** Fecit igitur superhumerale de
auro, hyacintho, et purpura, coccoque bis tincto,
et bysso retorta, **3** opere polymitario, inciditque
bracteas aureas, et extenuavit in fila, ut possent
torqueri cum priorum colorum subtegmine, **4**
duasque oras sibi invicem copulatas in utroque
latere summitatum, **5** et balteum ex eisdem
coloribus, sicut præceperat Dominus Moysi. **6**
Paravit et duos lapides onychinos, astrictos et
inclusos auro, et sculptos arte gemmaria, nominibus
filiorum Israel: **7** posuitque eos in lateribus
superhumeralis in monimentum filiorum Israel,
sicut præceperat Dominus Moysi. **8** Fecit et rationale
opere polymito iuxta opus superhumeralis, ex auro,
hyacintho, purpura, coccoque bis tincto, et bysso
retorta: **9** quadrangulum, duplex, mensuræ palmi.
10 Et posuit in eo gemmarum ordines quattuor.
In primo versu erat sardius, topazius, smaragdus.
11 In secundo, carbunculus, sapphirus, et iaspis.
12 In tertio, ligurius, achates, et amethystus. **13**
In quarto, chrysolithus, onychinus, et beryllus,
circumdati et inclusi auro per ordines suos. **14**
Ipsique lapides duodecim, sculpti erant nominibus
duodecim tribuum Israel, singuli per nomina
singulorum. **15** Fecerunt in rationali et catenulas sibi
invicem cohærentes, de auro purissimo: **16** et duos
uncinos, totidemque annulos aureos. Porro annulos
posuerunt in utroque latere rationalis, **17** e quibus
penderent duæ catenæ aureæ, quas inseruerunt
uncinis, qui in superhumeralis angulis eminebant.
18 Hæc et ante et retro ita conveniebant sibi, ut
superhumerale et rationale mutuo necterentur, **19**
stricta ad balteum et annulis fortius copulata, quos
iungebat vitta hyacinthina, ne laxa fluerent, et a se
invicem moverentur, sicut præcepit Dominus Moysi.
20 Feceruntque quoque tunicam superhumeralis
totam hyacinthinam, **21** et capitium in superiori
parte contra medium, oramque per gyrum capitii
textilem: **22** deorsum autem ad pedes mala punica
ex hyacintho, purpura, vermiculo, ac bysso retorta:
23 et tintinnabula de auro purissimo, quæ posuerunt
inter malogranata in extrema parte tunicæ per
gyrum: **24** tintinnabulum autem aureum, et malum
punicum, quibus ornatus incedebat pontifex quando
ministerio fungebatur, sicut præceperat Dominus
Moysi. **25** Fecerunt et tunicas byssinas opere textili
Aaron et filiis eius: **26** et mitras cum coronulis
suis ex bysso: **27** feminalia quoque linea, byssina:
28 cingulum vero de bysso retorta, hyacintho,
purpura, ac vermiculo bis tincto arte plumaria,
sicut præceperat Dominus Moysi. **29** Fecerunt et
laminam sacræ venerationis de auro purissimo,
scripseruntque in ea opere gemmario, Sanctum
Domini: **30** et strinxerunt eam cum mitra vitta
hyacinthina, sicut præceperat Dominus Moysi. **31**
Perfectum est igitur omne opus tabernaculi et
tecti testimonii: feceruntque filii Israel cuncta
quæ præceperat Dominus Moysi. **32** Et obtulerunt
tabernaculum et tectum et universam supellectilem,
annulos, tabulas, vectes, columnas ac bases, **33**
opertorium de pellibus arietum rubricatis, et aliud
operimentum de ianthinis pellibus: **34** velum, arcam,
vectes, propitiatorium: **35** mensam cum vasis suis
et propositionis panibus: **36** candelabrum, lucernas,
et utensilia earum cum oleo: **37** altare aureum,
et unguentum, et thymiama ex aromatibus: **38** et
tentorium in introitu tabernaculi: **39** altare æneum,
retiaculum, vectes, et vasa eius omnia: labrum cum
basi sua: tentoria atrii, et columnas cum basibus
suis: **40** tentorium in introitu atrii, funiculosque
illius et paxillos. Nihil ex vasis defuit, quæ in
ministerium tabernaculi, et in tectum fœderis iussa
sunt fieri. **41** Vestes quoque, quibus sacerdotes
utuntur in Sanctuario, Aaron scilicet et filii eius, **42**
obtulerunt filii Israel, sicut præceperat Dominus.
43 Quæ postquam Moyses cuncta vidit completa,
benedixit eis.

40 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Mense primo, prima die mensis, eriges
tabernaculum testimonii, **3** et pones in eo
arcam, dimittesque ante illam velum: **4** et illata
mensa, pones super eam quæ rite præcepta sunt.
Candelabrum stabit cum lucernis suis, **5** et altare
aureum in quo adoletur incensum, coram arca
testimonii. Tentorium in introitu tabernaculi pones,
6 et ante illud altare holocausti: **7** labrum inter
altare et tabernaculum, quod implebis aqua. **8**
Circumdabisque atrium tentoriis, et ingressum eius.
9 Et assumpto unctionis oleo unges tabernaculum
cum vasis suis, ut sanctificentur: **10** altare holocausti
et omnia vasa eius: **11** labrum cum basi sua:
omnia unctionis oleo consecrabis, ut sint Sancta
sanctorum. **12** Applicabisque Aaron et filios eius ad
fores tabernaculi testimonii, et lotos aqua **15** indues
sanctis vestibus, ut ministrent mihi, et unctio
eorum in sacerdotium sempiternum proficiat. **16**
Fecitque Moyses omnia quæ præceperat Dominus.
17 Igitur mense primo anni secundi, prima die
mensis, collocatum est tabernaculum. **18** Erexitque
Moyses illud, et posuit tabulas ac bases et vectes,
statuitque columnas, **19** et expandit tectum super
tabernaculum, imposito desuper operimento, sicut

Dominus imperaverat. **20** Posuit et testimonium in
arca, subditis infra vectibus, et oraculum desuper. **21**
Cumque intulisset arcam in tabernaculum, appendit
ante eam velum ut expleret Domini iussionem. **22**
Posuit et mensam in tabernaculo testimonii ad
plagam Septentrionalem extra velum, **23** ordinatis
coram propositionis panibus, sicut præceperat
Dominus Moysi. **24** Posuit et candelabrum in
tabernaculo testimonii e regione mensæ in parte
australi, **25** locatis per ordinem lucernis, iuxta
præceptum Domini. **26** Posuit et altare aureum sub
tecto testimonii contra velum, **27** et adolevit super
eo incensum aromatum, sicut iusserat Dominus
Moysi. **28** Posuit et tentorium in introitu tabernaculi
testimonii, **29** et altare holocausti in vestibulo
testimonii, offerens in eo holocaustum, et sacrificia,
ut Dominus imperaverat. **30** Labrum quoque statuit
inter tabernaculum testimonii et altare, implens
illud aqua. **31** Laveruntque Moyses et Aaron, ac filii
eius manus suas et pedes, **32** cum ingrederentur
tectum fœderis, et accederent ad altare, sicut
præceperat Dominus Moysi. **33** Erexit et atrium
per gyrum tabernaculi et altaris, ducto in introitu
eius tentorio. Postquam omnia perfecta sunt, **34**
operuit nubes tabernaculum testimonii, et gloria
Domini implevit illud. **35** Nec poterat Moyses
ingredi tectum fœderis, nube operiente omnia, et
maiestate Domini coruscante, quia cuncta nubes
operuerat. **36** Si quando nubes tabernaculum
deserebat, proficiscebantur filii Israel per turmas
suas: **37** si pendebat desuper, manebant in eodem
loco. **38** Nubes quippe Domini incubabat per diem
tabernaculo, et ignis in nocte, videntibus cunctis
populis Israel per cunctas mansiones suas.

Leviticus

1 Vocavit autem Moysen, et locutus est ei Dominus
de tabernaculo testimonii, dicens: **2** Loquere
filiis Israel, et dices ad eos: Homo, qui obtulerit ex
vobis hostiam Domino de pecoribus, id est, de bobus
et ovibus offerens victimas, **3** si holocaustum fuerit
eius oblatio, ac de armento; masculum immaculatum
offeret ad ostium tabernaculi testimonii, ad
placandum sibi Dominum: **4** ponetque manum
super caput hostiæ, et acceptabilis erit, atque
in expiationem eius proficiens. **5** Immolabitque
vitulum coram Domino, et offerent filii Aaron
sacerdotes sanguinem eius, fundentes per altaris
circuitum, quod est ante ostium tabernaculi. **6**
Detractaque pelle hostiæ, artus in frusta concident,
7 et subiicient in altari ignem, strue lignorum
ante composita: **8** et membra quæ sunt cæsa,
desuper ordinantes, caput videlicet, et cuncta
quæ adhærent iecori, **9** intestinis et pedibus
lotis aqua: adolebitque ea sacerdos super altare
in holocaustum et suavem odorem Domino. **10**
Quod si de pecoribus oblatio est, de ovibus sive
de capris holocaustum, masculum absque macula
offeret: **11** immolabitque ad latus altaris, quod
respicit ad Aquilonem, coram Domino: sanguinem
vero illius fundent super altare filii Aaron per
circuitum: **12** dividentque membra, caput, et omnia
quæ adhærent iecori: et ponent super ligna, quibus
subiiciendus est ignis: **13** intestina vero et pedes
lavabunt aqua. Et oblata omnia adolebit sacerdos
super altare in holocaustum et odorem suavissimum
Domino. **14** Si autem de avibus, holocausti oblatio
fuerit Domino, de turturibus, aut pullis columbæ,
15 offeret eam sacerdos ad altare: et retorto ad
collum capite, ac rupto vulneris loco, decurrere
faciet sanguinem super crepidinem altaris: **16**
vesiculam vero gutturis, et plumas proiiciet prope
altare ad orientalem plagam, in loco in quo cineres
effundi solent, **17** confringetque ascellas eius, et
non secabit, neque ferro dividet eam, et adolebit
super altare, lignis igne supposito. Holocaustum est
et oblatio suavissimi odoris Domino.

2 Anima cum obtulerit oblationem sacrificii
Domino, simila erit eius oblatio; fundetque super
eam oleum, et ponet thus, **2** ac deferet ad filios
Aaron sacerdotes: quorum unus tollet pugillum
plenum similæ et olei, ac totum thus, et ponet
memoriale super altare in odorem suavissimum
Domino. **3** Quod autem reliquum fuerit de sacrificio,
erit Aaron et filiorum eius, Sanctum sanctorum
de oblationibus Domini. **4** Cum autem obtuleris
sacrificium coctum in clibano: de simila, panes
scilicet absque fermento, conspersos oleo, et lagana
azyma oleo lita. **5** Si oblatio tua fuerit de sartagine,
similæ conspersæ oleo et absque fermento, **6**
divides eam minutatim, et fundes super eam
oleum. **7** Sin autem de craticula fuerit sacrificium,
æque simila oleo conspergetur: **8** quam offerens
Domino, trades manibus sacerdotis. **9** Qui cum
obtulerit eam, tollet memoriale de sacrificio, et
adolebit super altare in odorem suavitatis Domino,
10 quidquid autem reliquum est, erit Aaron, et
filiorum eius, Sanctum sanctorum de oblationibus
Domini. **11** Omnis oblatio, quæ offeretur Domino,
absque fermento fiet, nec quidquam fermenti ac
mellis adolebitur in sacrificio Domino. **12** Primitias
tantum eorum offeretis ac munera: super altare
vero non imponentur in odorem suavitatis. **13**
Quidquid obtuleris sacrificii, sale condies, nec
auferes sal fœderis Dei tui de sacrificio tuo. In omni
oblatione tua offeres sal. **14** Si autem obtuleris
munus primarum frugum tuarum Domino de spicis
adhuc virentibus, torrebis igni, et confringes in
morem farris, et sic offeres primitias tuas Domino,
15 fundens supra oleum, et thus imponens, quia
oblatio Domini est. **16** De qua adolebit sacerdos in
memoriam muneris partem farris fracti, et olei, ac
totum thus.

3 Quod si hostia pacificorum fuerit eius oblatio, et
de bobus voluerit offerre, marem sive feminam,
immaculata offeret coram Domino. **2** Ponetque
manum super caput victimæ suæ, quæ immolabitur
in introitu tabernaculi testimonii, fundentque filii
Aaron sacerdotes, sanguinem per altaris circuitum.
3 Et offerent de hostia pacificorum in oblationem
Domino, adipem qui operit vitalia, et quidquid
pinguedinis est intrinsecus: **4** duos renes cum
adipe quo teguntur ilia, et reticulum iecoris cum
renunculis. **5** Adolebuntque ea super altare in
holocaustum, lignis igne supposito: in oblationem
suavissimi odoris Domino. **6** Si vero de ovibus fuerit
eius oblatio et pacificorum hostia, sive masculum
obtulerit, sive feminam, immaculata erunt. **7** Si
agnum obtulerit coram Domino, **8** ponet manum
suam super caput victimæ suæ: quæ immolabitur
in vestibulo tabernaculi testimonii: fundentque
filii Aaron sanguinem eius per circuitum altaris.
9 Et offerent de pacificorum hostia sacrificium
Domino: adipem et caudam totam **10** cum renibus,
et pinguedinem quæ operit ventrem atque universa
vitalia, et utrumque renunculum cum adipe qui
est iuxta ilia, reticulumque iecoris cum renunculis.
11 Et adolebit ea sacerdos super altare in pabulum

ignis et oblationis Domini. 12 Si capra fuerit
eius oblatio, et obtulerit eam Domino, 13 ponet
manum suam super caput eius: immolabitque eam
in introitu tabernaculi testimonii. Et fundent filii
Aaron sanguinem eius per altaris circuitum. 14
Tollentque ex ea in pastum ignis Dominici, adipem
qui operit ventrem, et qui tegit universa vitalia: 15
duos renunculos cum reticulo, quod est super eos
iuxta ilia, et arvinam iecoris cum renunculis. 16
Adolebitque ea super altare sacerdos in alimoniam
ignis, et suavissimi odoris. Omnis adeps, Domini
erit: 17 iure perpetuo in generationibus, et cunctis
habitaculis vestris: nec sanguinem nec adipem
omnino comedetis.

4 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere filiis Israel: Anima, quæ peccaverit
per ignorantiam, et de universis mandatis Domini,
quæ præcepit ut non fierent, quippiam fecerit: 3
si sacerdos, qui unctus est, peccaverit, delinquere
faciens populum, offeret pro peccato suo vitulum
immaculatum Domino: 4 et adducet illum ad
ostium tabernaculi testimonii coram Domino,
ponetque manum super caput eius, et immolabit
eum Domino. 5 Hauriet quoque de sanguine vituli,
inferens illum in tabernaculum testimonii, 6
cumque intinxerit digitum in sanguine, asperget
eo septies coram Domino contra velum Sanctuarii.
7 Ponetque de eodem sanguine super cornua
altaris thymiamatis gratissimi Domino, quod est in
tabernaculo testimonii. Omnem autem reliquum
sanguinem fundet in basim altaris holocausti in
introitu tabernaculi. 8 Et adipem vituli auferet
pro peccato, tam eum qui vitalia operit quam
omnia quæ intrinsecus sunt: 9 duos renunculos
et reticulum quod est super eos iuxta ilia, et
adipem iecoris cum renunculis, 10 sicut aufertur
de vitulo hostiæ pacificorum: et adolebit ea super
altare holocausti. 11 Pellem vero et omnes carnes
cum capite et pedibus et intestinis et fimo, 12
et reliquo corpore, efferet extra castra in locum
mundum, ubi cineres effundi solent: incendetque
ea super lignorum struem, quæ in loco effusorum
cinerum cremabuntur. 13 Quod si omnis turba Israel
ignoraverit, et per imperitiam fecerit quod contra
mandatum Domini est, 14 et postea intellexerit
peccatum suum, offeret pro peccato suo vitulum,
adducetque eum ad ostium tabernaculi. 15 Et
ponent seniores populi manus super caput eius
coram Domino. Immolatoque vitulo in conspectu
Domini, 16 inferet sacerdos, qui unctus est, de
sanguine eius in tabernaculum testimonii, 17
tincto digito aspergens septies contra velum. 18
Ponetque de eodem sanguine in cornibus altaris,
quod est coram Domino in tabernaculo testimonii:
reliquum autem sanguinem fundet iuxta basim
altaris holocaustorum, quod est in ostio tabernaculi
testimonii. 19 Omnemque eius adipem tollet, et
adolebit super altare: 20 sic faciens et de hoc
vitulo quo modo fecit et prius: et rogante pro eis
sacerdote, propitius erit eis Dominus. 21 Ipsum
autem vitulum efferet extra castra, atque comburet
sicut et priorem vitulum: quia est pro peccato
multitudinis. 22 Si peccaverit princeps, et fecerit
unum e pluribus per ignorantiam, quod Domini
lege prohibetur: 23 et postea intellexerit peccatum
suum, offeret hostiam Domino, hircum de capris
immaculatum. 24 Ponetque manum suam super
caput eius: cumque immolaverit eum loco ubi
solet mactari holocaustum coram Domino, quia
pro peccato est, 25 tinget sacerdos digitum in
sanguine hostiæ pro peccato, tangens cornua altaris
holocausti, et reliquum fundens ad basim eius.
26 Adipem vero adolebit supra, sicut in victimis
pacificorum fieri solet: rogabitque pro eo sacerdos,
et pro peccato eius, et dimittetur ei. 27 Quod
si peccaverit anima per ignorantiam, de populo
terræ, ut faciat quidquam de his, quæ Domini lege
prohibentur, atque delinquat, 28 et cognoverit
peccatum suum, offeret capram immaculatam. 29
Ponetque manum super caput hostiæ quæ pro
peccato est, et immolabit eam in loco holocausti.
30 Tolletque sacerdos de sanguine in digito suo:
et tangens cornua altaris holocausti, reliquum
fundet ad basim eius. 31 Omnem autem adipem
auferens, sicut auferri solet de victimis pacificorum,
adolebit super altare in odorem suavitatis Domino:
rogabitque pro eo, et dimittetur ei. 32 Sin autem de
pecoribus obtulerit victimam pro peccato, ovem
scilicet immaculatam; 33 ponet manum super caput
eius, et immolabit eam in loco ubi solent cædi
holocaustorum hostiæ. 34 Sumetque sacerdos de
sanguine eius digito suo, et tangens cornua altaris
holocausti, reliquum fundet ad basim eius. 35
Omnem quoque adipem auferens, sicut auferri solet
adeps arietis, qui immolatur pro pacificis: cremabit
super altare in incensum Domini: rogabitque pro
eo, et pro peccato eius, et dimittetur ei.

5 Si peccaverit anima, et audierit vocem iurantis,
testisque fuerit quod aut ipse vidit, aut conscius
est: nisi indicaverit, portabit iniquitatem suam.
2 Anima, quæ tetigerit aliquid immundum, sive
quod occisum a bestia est, aut per se mortuum, aut
quodlibet aliud reptile: et oblita fuerit immunditiæ
suæ, rea est, et deliquit: 3 et si tetigerit quidquam de

immunditia hominis iuxta omnem impuritatem, qua
pollui solet, oblitaque cognoverit postea, subiacebit
delicto. 4 Anima, quæ iuraverit, et protulerit labiis
suis ut vel male quid faceret, vel bene, et idipsum
iuramento et sermone firmaverit, oblitaque postea
intellexerit delictum suum, 5 agat pœnitentiam
pro peccato, 6 et offerat de gregibus agnam sive
capram, orabitque pro ea sacerdos et pro peccato
eius: 7 sin autem non potuerit offerre pecus, offerat
duos turtures, vel duos pullos columbarum Domino,
unum pro peccato, et alterum in holocaustum,
8 dabitque eos sacerdoti: qui primum offerens
pro peccato, retorquebit caput eius ad pennulas,
ita ut collo hæreat, et non penitus abrumpatur.
9 Et asperget de sanguine eius parietem altaris.
Quidquid autem reliquum fuerit, faciet distillare
ad fundamentum eius, quia pro peccato est. 10
Alterum vero adolebit in holocaustum, ut fieri
solet: rogabitque pro eo sacerdos et pro peccato
eius, et dimittetur ei. 11 Quod si non quiverit
manus eius duos offerre turtures, aut duos pullos
columbarum, offeret pro peccato suo similæ partem
ephi decimam. Non mittet in eam oleum, nec thuris
aliquid imponet, quia pro peccato est. 12 Tradetque
eam sacerdoti: qui plenum ex ea pugillum hauriens,
cremabit super altare in monimentum eius qui
obtulerit, 13 rogans pro illo et expians: reliquam
vero partem ipse habebit in munere. 14 Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: 15 Anima si
prævaricans ceremonias, per errorem in his, quæ
Domino sunt sanctificata, peccaverit, offeret pro
delicto suo arietem immaculatum de gregibus, qui
emi potest duobus siclis, iuxta pondus Sanctuarii: 16
ipsumque quod intulit damni restituet, et quintam
partem ponet supra, tradens sacerdoti, qui rogabit
pro eo offerens arietem, et dimittetur ei. 17
Anima si peccaverit per ignorantiam, feceritque
unum ex his quæ Domini lege prohibentur, et
peccati rea intellexerit iniquitatem suam, 18 offeret
arietem immaculatum de gregibus sacerdoti, iuxta
mensuram, æstimationemque peccati: qui orabit
pro eo, quia nesciens fecerit: et dimittetur ei, 19
quia per errorem deliquit in Dominum.

6 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Anima quæ peccaverit, et contempto Domino,
negaverit proximo suo depositum quod fidei eius
creditum fuerat, vel vi aliquid extorserit, aut
calumniam fecerit, 3 sive rem perditam invenerit, et
inficians insuper peieraverit, et quodlibet aliud ex
pluribus fecerit, in quibus solent peccare homines,
4 convicta delicti, reddet 5 omnia quæ per fraudem
voluit obtinere, integra, et quintam insuper partem
domino cui damnum intulerat. 6 Pro peccato autem
suo offeret arietem immaculatum de grege, et dabit
eum sacerdoti, iuxta æstimationem, mensuramque
delicti: 7 qui rogabit pro eo coram Domino, et
dimittetur illi pro singulis quæ faciendo peccavit.
8 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 9
Præcipe Aaron et filiis eius: Hæc est lex holocausti:
Cremabitur in altari tota nocte usque mane: ignis
ex eodem altari erit. 10 Vestietur tunica sacerdos et
feminalibus lineis: tolletque cineres, quos vorans
ignis exussit, et ponens iuxta altare, 11 spoliabitur
prioribus vestimentis, indutusque aliis, efferret
eos extra castra, et in loco mundissimo usque ad
favillam consumi faciet. 12 Ignis autem in altari
semper ardebit, quem nutriet sacerdos subiiciens
ligna mane per singulos dies, et imposito holocausto,
desuper adolebit adipes pacificorum. 13 Ignis est
iste perpetuus, qui numquam deficiet in altari.
14 Hæc est lex sacrificii et libamentorum, quæ
offerent filii Aaron coram Domino, et coram altari.
15 Tollet sacerdos pugillum similæ, quæ conspersa
est oleo, et totum thus, quod super similam positum
est: adolebitque illud in altari in monimentum
odoris suavissimi Domino: 16 reliquam autem
partem similæ comedet Aaron cum filiis suis,
absque fermento: et comedet in loco sancto atrii
tabernaculi. 17 Ideo autem non fermentabitur, quia
pars eius in Domini offertur incensum. Sanctum
sanctorum erit, sicut pro peccato atque delicto.
18 Mares tantum stirpis Aaron comedent illud.
Legitimum ac sempiternum erit in generationibus
vestris de sacrificiis Domini. Omnis, qui tetigerit
illa, sanctificabitur. 19 Locutusque est Dominus
ad Moysen, dicens: 20 Hæc est oblatio Aaron,
et filiorum eius, quam offerre debent Domino in
die unctionis suæ. Decimam partem ephi offerent
similæ in sacrificio sempiterno, medium eius mane,
et medium eius vespere: 21 quæ in sartagine oleo
conspersa frigetur. Offeret autem eam calidam
in odorem suavissimum Domino 22 sacerdos,
qui iure patri successerit, et tota cremabitur in
altari. 23 Omne enim sacrificium sacerdotum igne
consumetur, nec quisquam comedet ex eo. 24
Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens:
25 Loquere Aaron et filiis eius: Ista est lex hostiæ
pro peccato: In loco ubi offertur holocaustum,
immolabitur coram Domino. Sanctum sanctorum
est. 26 Sacerdos qui offert, comedet eam in loco
Sancto, in atrio tabernaculi. 27 Quidquid tetigerit
carnes eius, sanctificabitur. Si de sanguine illius
vestis fuerit aspersa, lavabitur in loco sancto. 28 Vas
autem fictile, in quo cocta est, confringetur. Quod
si vas æneum fuerit, defricabitur, et lavabitur aqua.

29 Omnis masculus de genere sacerdotali vescetur
de carnibus eius, quia Sanctum sanctorum est. 30
Hostia enim quæ cæditur pro peccato, cuius sanguis
infertur in tabernaculum testimonii ad expiandum
in Sanctuario, non comedetur, sed comburetur igni.

7 Hæc quoque lex hostiæ pro delicto, Sancta
sanctorum est: 2 idcirco ubi immolabitur
holocaustum, mactabitur et victima pro delicto:
sanguis eius per gyrum altaris fundetur. 3 Offerent
ex ea caudam et adipem qui operit vitalia, 4 duos
renunculos, et pinguedinem quæ iuxta ilia est,
reticulumque iecoris cum renunculis. 5 Et adolebit
ea sacerdos super altare: incensum est Domini pro
delicto. 6 Omnis masculus de sacerdotali genere, in
loco sancto vescetur his carnibus, quia Sanctum
sanctorum est. 7 Sicut pro peccato offertur hostia,
ita et pro delicto: utriusque hostiæ lex una erit:
ad sacerdotem, qui eam obtulerit, pertinebit. 8
Sacerdos qui offert holocausti victimam, habebit
pellem eius. 9 Et omne sacrificium similæ, quod
coquitur in clibano, et quidquid in craticula, vel
in sartagine præparatur, eius erit sacerdotis a quo
offertur: 10 sive oleo conspersa, sive arida fuerint,
cunctis filiis Aaron mensura æqua per singulos
dividetur. 11 Hæc est lex hostiæ pacificorum quæ
offertur Domino. 12 Si pro gratiarum actione
oblatio fuerit, offerent panes absque fermento
conspersos oleo, et lagana azyma uncta oleo,
coctamque similam, et collyridas olei admistione
conspersas: 13 panes quoque fermentatos cum
hostia gratiarum, quæ immolatur pro pacificis: 14
ex quibus unus pro primitiis offeretur Domino, et
erit sacerdotis qui fundet hostiæ sanguinem. 15
Cuius carnes eadem comedentur die, nec remanebit
ex eis quidquam usque mane. 16 Si voto, vel sponte
quispiam obtulerit hostiam, eadem similiter edetur
die: sed et si quid in crastinum remanserit, vesci
licitum est: 17 quidquid autem tertius invenerit
dies, ignis absumet. 18 Si quis de carnibus victimæ
pacificorum die tertio comederit, irrita fiet oblatio,
nec proderit offerenti: quin potius quæcumque
anima tali se edulio contaminaverit, prævaricationis
rea erit. 19 Caro, quæ aliquid tetigerit immundum,
non comedetur, sed comburetur igni: qui fuerit
mundus, vescetur ex ea. 20 Anima polluta quæ
ederit de carnibus hostiæ pacificorum, quæ oblata
est Domino, peribit de populis suis. 21 Et quæ
tetigerit immunditiam hominis, vel iumenti, sive
omnis rei, quæ polluere potest, et comederit de
huiuscemodi carnibus, interibit de populis suis.
22 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 23
Loquere filiis Israel: Adipem ovis, et bovis, et capræ
non comedetis. 24 Adipem cadaveris morticini, et
eius animalis, quod a bestia captum est, habebitis
in varios usus. 25 Si quis adipem, qui offerri debet
in incensum Domini, comederit, peribit de populo
suo. 26 Sanguinem quoque omnis animalis non
sumetis in cibo, tam de avibus quam de pecoribus.
27 Omnis anima, quæ ederit sanguinem, peribit
de populis suis. 28 Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: 29 Loquere filiis Israel, dicens:
Qui offert victimam pacificorum Domino, offerat
simul et sacrificium, id est, libamenta eius. 30
Tenebit manibus adipem hostiæ, et pectusculum:
cumque ambo oblata Domino consecraverit, tradet
sacerdoti, 31 qui adolebit adipem super altare:
pectusculum autem erit Aaron, et filiorum eius. 32
Armus quoque dexter de pacificorum hostiis cedet
in primitias sacerdotis. 33 Qui obtulerit sanguinem
et adipem, filiorum Aaron, ipse habebit et armum
dextrum in portione sua. 34 Pectusculum enim
elevationis, et armum separationis tuli a filiis Israel
de hostiis eorum pacificis, et dedi Aaron sacerdoti,
et filiis eius lege perpetua, ab omni populo Israel. 35
Hæc est unctio Aaron et filiorum eius in ceremoniis
Domini die qua obtulit eos Moyses, ut sacerdotio
fungerentur, 36 et quæ præcepit eis dari Dominus a
filiis Israel religione perpetua in generationibus
suis. 37 Ista est lex holocausti, et sacrificii pro
peccato atque delicto, et pro consecratione et
pacificorum victimis: 38 quam constituit Dominus
Moysi in monte Sinai, quando mandabit filiis Israel
ut offerrent oblationes suas Domino in deserto
Sinai.

8 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Tolle Aaron cum filiis suis, vestes eorum,
et unctionis oleum, vitulum pro peccato, duos
arietes, canistrum cum azymis, 3 et congregabis
omnem cœtum ad ostium tabernaculi. 4 Fecit
Moyses ut Dominus imperaverat. Congregataque
omni turba ante fores tabernaculi, 5 ait: Iste est
sermo, quem iussit Dominus fieri. 6 Statimque
obtulit Aaron et filios eius. Cumque lavisset eos,
7 vestivit pontificem subucula linea, accingens
eum balteo, et induens eum tunica hyacinthina,
et desuper humerale imposuit, 8 quod astringens
cingulo aptavit rationali, in quo erat Doctrina et
Veritas. 9 Cidari quoque texit caput: et super
eam, contra frontem, posuit laminam auream
consecratam in sanctificatione, sicut præceperat
ei Dominus. 10 Tulit et unctionis oleum, quo
linivit tabernaculum cum omni supellectili sua.
11 Cumque sanctificans aspersisset altare septem
vicibus, unxit illud, et omnia vasa eius, labrumque

cum basi sua sanctificavit oleo. 12 Quod fundens
super caput Aaron, unxit eum, et consecravit: 13
filios quoque eius oblatos vestivit tunicis lineis,
et cinxit balteis, imposuitque mitras, ut iusserat
Dominus. 14 Obtulit et vitulum pro peccato.
Cumque super caput eius posuisset Aaron, et filii
eius manus suas, 15 immolavit eum: hauriens
sanguinem, et tincto digito, tetigit cornua altaris per
gyrum. Quo expiato et sanctificato, fudit reliquum
sanguinem ad fundamenta eius. 16 Adipem vero
qui erat super vitalia, et reticulum iecoris, duosque
renunculos, cum arvinulis suis adolevit super
altare: 17 vitulum cum pelle, et carnibus, et fimo,
cremans extra castra, sicut præceperat Dominus.
18 Obtulit et arietem in holocaustum: super cuius
caput cum imposuissent Aaron et filii eius manus
suas, 19 immolavit eum, et fudit sanguinem eius
per circuitum altaris. 20 Ipsumque arietem in
frusta concidens, caput eius, et artus, et adipem
adolevit igni, 21 lotis prius intestinis et pedibus.
Totumque simul arietem incendit super altare, eo
quod esset holocaustum suavissimi odoris Domino,
sicut præceperat ei. 22 Obtulit et arietem secundum,
in consecratione sacerdotum: posueruntque super
caput eius Aaron et filii eius manus suas. 23 Quem
cum immolasset Moyses, sumens de sanguine
eius, tetigit extremum auriculæ dextræ Aaron, et
pollicem manus eius dextræ, similiter et pedis.
24 Obtulit et filios Aaron. Cumque de sanguine
arietis immolati tetigisset extremum auriculæ
singulorum dextræ, et pollices manus ac pedis
dextri, reliquum fudit super altare per circuitum: 25
adipem vero, et caudam, omnemque pinguedinem
quæ operit intestina, reticulumque iecoris, et duos
renes cum adipibus suis, et armo dextro separavit.
26 Tollens autem de canistro azymorum, quod
erat coram Domino, panem absque fermento, et
collyridam conspersam oleo, laganumque posuit
super adipes, et armum dextrum, 27 tradens simul
omnia Aaron et filiis eius. Qui postquam levaverunt
ea coram Domino, 28 rursum suscepta de manibus
eorum, adolevit super altare holocausti, eo quod
consecrationis esset oblatio, in odorem suavitatis,
sacrificii Domino. 29 Tulitque pectusculum elevans
illud coram Domino, de ariete consecrationis in
partem suam, sicut præceperat ei Dominus. 30
Assumensque unguentum, et sanguinem qui erat
in altari, aspersit super Aaron et vestimenta eius,
et super filios illius ac vestes eorum. 31 Cumque
sanctificasset eos in vestitu suo, præcepit eis,
dicens: Coquite carnes ante fores tabernaculi, et
ibi comedite eas. Panes quoque consecrationis
edite, qui positi sunt in canistro, sicut præcepit
mihi Dominus, dicens: Aaron et filii eius comedent
eos: 32 quidquid autem reliquum fuerit de carne
et panibus, ignis absumet. 33 De ostio quoque
tabernaculi non exibitis septem diebus, usque
ad diem quo complebitur tempus consecrationis
vestræ. Septem enim diebus finitur consecratio:
34 sicut et impræsentiarum factum est, ut ritus
sacrificii compleretur. 35 Die ac nocte manebitis
in tabernaculo observantes custodias Domini, ne
moriamini: sic enim mihi præceptum est. 36
Feceruntque Aaron et filii eius cuncta quæ locutus
est Dominus per manum Moysi.

9 Facto autem octavo die, vocavit Moyses Aaron
et filios eius, ac maiores natu Israel, dixitque
ad Aaron: 2 Tolle de armento vitulum pro
peccato, et arietem in holocaustum, utrumque
immaculatum, et offer illos coram Domino. 3
Et ad filios Israel loqueris: Tollite hircum pro
peccato, et vitulum, atque agnum anniculos, et
sine macula in holocaustum, 4 bovem et arietem
pro pacificis: et immolate eos coram Domino, in
sacrificio singulorum similam conspersam oleo
offerentes. Hodie enim Dominus apparebit vobis.
5 Tulerunt ergo cuncta quæ iusserat Moyses ad
ostium tabernaculi: ubi cum omnis multitudo
astaret, 6 ait Moyses: Iste est sermo, quem præcepit
Dominus: facite, et apparebit vobis gloria eius. 7
Et dixit ad Aaron: Accede ad altare, et immola pro
peccato tuo: offer holocaustum, et deprecare pro te
et pro populo. Cumque mactaveris hostiam populi,
ora pro eo, sicut præcepit Dominus. 8 Statimque
Aaron accedens ad altare, immolavit vitulum pro
peccato suo: 9 cuius sanguinem obtulerunt ei filii
sui: in quo tingens digitum, tetigit cornua altaris,
et fudit residuum ad basim eius. 10 Adipemque
et renunculos, ac reticulum iecoris, quæ sunt pro
peccato, adolevit super altare, sicut præceperat
Dominus Moysi: 11 carnes vero et pellem eius extra
castra combussit igni. 12 Immolavit et holocausti
victimam: obtuleruntque ei filii sui sanguinem
eius, quem fudit per altaris circuitum. 13 Ipsam
etiam hostiam in frusta concisam, cum capite et
membris singulis obtulerunt. Quæ omnia super
altare cremavit igni, 14 lotis aqua prius intestinis et
pedibus. 15 Et pro peccato populi offerens, mactavit
hircum: expiatoque altari, 16 fecit holocaustum,
17 addens in sacrificio libamenta, quæ pariter
offeruntur, et adolens ea super altare, absque
ceremoniis holocausti matutini. 18 Immolavit et
bovem atque arietem, hostias pacificas populi:
obtuleruntque ei filii sui sanguinem, quem fudit
super altare in circuitum. 19 Adipem autem bovis,

et caudam arietis, renunculosque cum adipibus suis,
et reticulum iecoris 20 posuerunt super pectora.
Cumque cremati essent adipes super altare, 21
pectora eorum, et armos dextros separavit Aaron,
elevans coram Domino, sicut præceperat Moyses.
22 Et extendens manus ad populum, benedixit ei.
Sicque completis hostiis pro peccato, et holocaustis,
et pacificis, descendit. 23 Ingressi autem Moyses
et Aaron in tabernaculum testimonii, et deinceps
egressi benedixerunt populo. Apparuitque gloria
Domini omni multitudini: 24 et ecce egressus ignis
a Domino, devoravit holocaustum, et adipes qui
erant super altare. Quod cum vidissent turbæ,
laudaverunt Dominum, ruentes in facies suas.

10 Arreptisque Nadab, et Abiu filii Aaron
thuribulis, posuerunt ignem, et incensum
desuper, offerentes coram Domino ignem alienum:
quod eis præceptum non erat. 2 Egressusque ignis
a Domino, devoravit eos, et mortui sunt coram
Domino. 3 Dixitque Moyses ad Aaron: Hoc est
quod locutus est Dominus: Sanctificabor in iis,
qui appropinquant mihi, et in conspectu omnis
populi glorificabor. Quod audiens tacuit Aaron. 4
Vocatis autem Moyses Misaele, et Elisaphan filiis
Oziel, patrui Aaron, ait ad eos: Ite et tollite fratres
vestros de conspectu Sanctuarii, et asportate extra
castra. 5 Confestimque pergentes, tulerunt eos sicut
iacebant, vestitos lineis tunicis, et eiecerunt foras,
ut sibi fuerat imperatum. 6 Locutusque est Moyses
ad Aaron, et ad Eleazar, et Ithamar filios eius: Capita
vestra nolite nudare, et vestimenta nolite scindere,
ne forte moriamini, et super omnem cœtum oriatur
indignatio. Fratres vestri, et omnis domus Israel
plangant incendium quod Dominus suscitavit: 7 vos
autem non egrediemini fores tabernaculi, alioquin
peribitis: oleum quippe sanctæ unctionis est super
vos. Qui fecerunt omnia iuxta præceptum Moysi.
8 Dixit quoque Dominus ad Aaron: 9 Vinum, et
omne quod inebriare potest, non bibetis tu et filii
tui, quando intratis in tabernaculum testimonii, ne
moriamini: quia præceptum sempiternum est in
generationes vestras. 10 Et ut habeatis scientiam
discernendi inter sanctum et profanum, inter
pollutum et mundum: 11 doceatisque filios Israel
omnia legitima mea quæ locutus est Dominus ad
eos per manum Moysi. 12 Locutusque est Moyses
ad Aaron, et ad Eleazar, et Ithamar filios eius, qui
erant residui: Tollite sacrificium, quod remansit
de oblatione Domini, et comedite illud absque
fermento iuxta altare, quia Sanctum sanctorum
est. 13 Comedetis autem in loco sancto: quod
datum est tibi et filiis tuis de oblationibus Domini,
sicut præceptum est mihi. 14 Pectusculum quoque
quod oblatum est, et armum qui separatus est,
edetis in loco mundissimo tu et filii tui, et filiæ
tuæ tecum. Tibi enim ac liberis tuis reposita sunt
de hostiis salutaribus filiorum Israel: 15 eo quod
armum et pectus, et adipes qui cremantur in altari,
elevaverunt coram Domino, et pertineant ad te,
et ad filios tuos lege perpetua, sicut præcepit
Dominus. 16 Inter hæc, hircum, qui oblatus fuerat
pro peccato, cum quæreret Moyses, exustum reperit:
iratusque contra Eleazar et Ithamar filios Aaron, qui
remanserant, ait: 17 Cur non comedistis hostiam pro
peccato in loco sancto, quæ Sancta sanctorum est,
et data vobis ut portetis iniquitatem multitudinis,
et rogetis pro ea in conspectu Domini, 18 præsertim
cum de sanguine illius non sit illatum intra sancta,
et comedere debueritis eam in Sanctuario, sicut
præceptum est mihi? 19 Respondit Aaron: Oblata
est hodie victima pro peccato, et holocaustum
coram Domino: mihi autem accidit quod vides.
Quomodo potui comedere eam, aut placere Domino
in ceremoniis mente lugubri? 20 Quod cum audisset
Moyses, recepit satisfactionem.

11 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Dicite filiis Israel: Hæc sunt animalia
quæ comedere debetis de cunctis animantibus
terræ: 3 Omne quod habet divisam ungulam,
et ruminat in pecoribus, comedetis. 4 Quidquid
autem ruminat quidem, et habet ungulam, sed
non dividit eam, sicut camelus et cetera, non
comedetis illud, et inter immunda reputabitis.
5 Chœrogryllus qui ruminat, ungulamque non
dividit, immundus est. 6 Lepus quoque: nam
et ipse ruminat, sed ungulam non dividit. 7 Et
sus: qui cum ungulam dividat, non ruminat. 8
Horum carnibus non vescemini, nec cadavera
contingetis, quia immunda sunt vobis. 9 Hæc sunt
quæ gignuntur in aquis, et vesci licitum est. Omne
quod habet pinnulas et squamas, tam in mari quam
in fluminibus et stagnis, comedetis. 10 Quidquid
autem pinnulas et squamas non habet eorum quæ
in aquis moventur et vivunt, abominabile vobis, 11
execrandumque erit, carnes eorum non comedetis,
et morticina vitabitis. 12 Cuncta quæ non habent
pinnulas et squamas in aquis, polluta erunt. 13
Hæc sunt quæ de avibus comedere non debetis,
et vitanda sunt vobis: Aquilam, et gryphem, et
haliæetum, 14 et milvum ac vulturem iuxta genus
suum, 15 et omne corvini generis in similitudinem
suam, 16 struthionem, et noctuam, et larum, et
accipitrem iuxta genus suum: 17 bubonem, et
mergulum, et ibin, 18 et cygnum, et onocrotalum, et

porphyrionem, **19** herodionem, et charadrion iuxta
genus suum, upupam quoque, et vespertilionem. **20**
Omne de volucribus quod graditur super quattuor
pedes, abominabile erit vobis. **21** Quidquid autem
ambulat quidem super quattuor pedes, sed habet
longiora retro crura, per quæ salit super terram, **22**
comedere debetis, ut est bruchus in genere suo,
et attacus atque ophiomachus, ac locusta, singula
iuxta genus suum. **23** Quidquid autem ex volucribus
quattuor tantum habet pedes, execrabile erit
vobis: **24** et quicumque morticina eorum tetigerit,
polluetur, et erit immundus usque ad vesperum:
25 et si necesse fuerit ut portet quippiam horum
mortuum, lavabit vestimenta sua, et immundus
erit usque ad occasum solis. **26** Omne animal quod
habet quidem ungulam, sed non dividit eam, nec
ruminat, immundum erit: et qui tetigerit illud,
contaminabitur. **27** Quod ambulat super manus ex
cunctis animantibus, quæ incedunt quadrupedia,
immundum erit: qui tetigerit morticina eorum,
polluetur usque ad vesperum. **28** Et qui portaverit
huiuscemodi cadavera, lavabit vestimenta sua, et
immundus erit usque ad vesperum: quia omnia
hæc immunda sunt vobis. **29** Hæc quoque inter
polluta reputabuntur de his, quæ moventur in
terra, mustela et mus et crocodilus, singula iuxta
genus suum, **30** mygale, et chamæleon, et stellio,
et lacerta, et talpa: **31** omnia hæc immunda sunt.
Qui tetigerit morticina eorum, immundus erit
usque ad vesperum: **32** et super quod ceciderit
quidquam de morticinis eorum, polluetur tam vas
ligneum et vestimentum, quam pelles et cilicia: et in
quocumque fit opus, tingentur aqua, et polluta erunt
usque ad vesperum, et sic postea mundabuntur. **33**
Vas autem fictile, in quod horum quidquam intro
cecidit, polluetur, et idcirco frangendum est. **34**
Omnis cibus, quem comedetis, si fusa fuerit super
eum aqua, immundus erit: et omne liquens quod
bibitur de universo vase, immundum erit. **35** Et
quidquid de morticinis huiuscemodi ceciderit super
illud, immundum erit: sive clibani, sive chytropodes,
destruentur, et immundi erunt. **36** Fontes vero et
cisternæ, et omnis aquarum congregatio munda
erit. Qui morticinum eorum tetigerit, polluetur. **37**
Si ceciderit super sementem, non polluet eam. **38**
Si autem quispiam aqua sementem perfuderit, et
postea morticinis tacta fuerit, illico polluetur. **39** Si
mortuum fuerit animal, quod licet vobis comedere,
qui cadaver eius tetigerit, immundus erit usque ad
vesperum: **40** et qui comederit ex eo quippiam, sive
portaverit; lavabit vestimenta sua, et immundus
erit usque ad vesperum. **41** Omne quod reptat
super terram, abominabile erit, nec assumetur
in cibum. **42** Quidquid super pectus quadrupes
graditur, et multos habet pedes, sive per humum
trahitur, non comedetis, quia abominabile est. **43**
Nolite contaminare animas vestras, nec tangatis
quidquam eorum, ne immundi sitis. **44** Ego enim
sum Dominus Deus vester: sancti estote, quia ego
Sanctus sum. Ne polluatis animas vestras in omni
reptili quod movetur super terram. **45** Ego enim
sum Dominus, qui eduxi vos de Terra Ægypti, ut
essem vobis in Deum: sancti eritis, quia ego Sanctus
sum. **46** Ista est lex animantium ac volucrum, et
omnis animæ viventis, quæ movetur in aqua, et
reptat in terra, **47** ut differentias noveritis mundi, et
immundi, et sciatis quid comedere et quid respuere
debeatis.

12 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **2**
Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Mulier, si
suscepto semine pepererit masculum, immunda erit
septem diebus iuxta dies separationis menstruæ.
3 Et die octavo circumcidetur infantulus: **4** ipsa
vero triginta tribus diebus manebit in sanguine
purificationis suæ. Omne sanctum non tanget, nec
ingredietur in Sanctuarium, donec impleantur dies
purificationis suæ. **5** Sin autem feminam pepererit,
immunda erit duabus hebdomadibus iuxta ritum
fluxus menstrui, et sexaginta sex diebus manebit
in sanguine purificationis suæ. **6** Cumque expleti
fuerint dies purificationis suæ, pro filio, sive pro
filia, deferet agnum anniculum in holocaustum,
et pullum columbæ sive turturem pro peccato, ad
ostium tabernaculi testimonii, et tradet sacerdoti **7**
qui offeret illa coram Domino, et orabit pro ea, et
sic mundabitur a profluvio sanguinis sui. Ista est
lex parientis masculum aut feminam. **8** Quod si non
invenerit manus eius, nec potuerit offerre agnum,
sumet duos turtures vel duos pullos columbarum,
unum in holocaustum, et alterum pro peccato.
Orabitque pro ea sacerdos, et sic mundabitur.

13 Locutusque est Dominus ad Moysen, et Aaron,
dicens: **2** Homo, in cuius cute et carne
ortus fuerit diversus color sive pustula, aut quasi
lucens quippiam, id est plaga lepræ, adducetur ad
Aaron sacerdotem, vel ad unum quemlibet filiorum
eius. **3** Qui cum viderit lepram in cute, et pilos
in album mutatos colorem, ipsamque speciem
lepræ humiliorem cute et carne reliqua; plaga
lepræ est, et ad arbitrium eius separabitur. **4** Sin
autem lucens candor fuerit in cute, nec humilior
carne reliqua, et pili coloris pristini, recludet eum
sacerdos septem diebus, **5** et considerabit die
septimo: et si quidem lepra ultra non creverit,

nec transierit in cute priores terminos, rursum
recludet eum septem diebus aliis. 6 Et die septimo
contemplabitur: si obscurior fuerit lepra, et non
creverit in cute, mundabit eum, quia scabies est:
lavabitque homo vestimenta sua, et mundus erit. 7
Quod si postquam a sacerdote visus est, et redditus
munditiæ, iterum lepra creverit; adducetur ad eum,
8 et immunditiæ condemnabitur. 9 Plaga lepræ
si fuerit in homine, adducetur ad sacerdotem,
10 et videbit eum. Cumque color albus in cute
fuerit, et capillorum mutaverit aspectum, ipsa
quoque caro viva apparuerit: 11 lepra vetustissima
iudicabitur, atque inolita cuti. Contaminabit itaque
eum sacerdos, et non recludet, quia perspicuæ
immunditiæ est. 12 Sin autem effloruerit discurrens
lepra in cute, et operuerit omnem cutem a capite
usque ad pedes, quidquid sub aspectum oculorum
cadit, 13 considerabit eum sacerdos, et teneri lepra
mundissima iudicabit: eo quod omnis in candorem
versa sit, et idcirco homo mundus erit. 14 Quando
vero caro vivens in eo apparuerit, 15 tunc sacerdotis
iudicio polluetur, et inter immundos reputabitur.
Caro enim viva si lepra aspergitur, immunda est. 16
Quod si rursum versa fuerit in alborem, et totum
hominem operuerit, 17 considerabit eum sacerdos,
et mundum esse decernet. 18 Caro autem et cutis in
qua ulcus natum est et sanatum, 19 et in loco ulceris
cicatrix alba apparuerit, sive subrufa, adducetur
homo ad sacerdotem: 20 qui cum viderit locum
lepræ humiliorem carne reliqua, et pilos versos in
candorem, contaminabit eum: plaga enim lepræ
orta est in ulcere. 21 Quod si pilus coloris est
pristini, et cicatrix subobscura, et vicina carne non
est humilior, recludet eum septem diebus. 22 Et
si quidem creverit, adiudicabit eum lepræ. 23 Sin
autem steterit in loco suo, ulceris est cicatrix, et
homo mundus erit. 24 Caro autem et cutis, quam
ignis exusserit, et sanata albam sive rufam habuerit
cicatricem, 25 considerabit eam sacerdos, et ecce
versa est in alborem, et locus eius reliqua cute est
humilior: contaminabit eum, quia plaga lepræ in
cicatrice orta est. 26 Quod si pilorum color non fuerit
immutatus, nec humilior plaga carne reliqua, et
ipsa lepræ species fuerit subobscura, recludet eum
septem diebus, 27 et die septimo contemplabitur: si
creverit in cute lepra, contaminabit eum. 28 Sin
autem in loco suo candor steterit non satis clarus,
plaga combustionis est, et idcirco mundabitur, quia
cicatrix est combusturæ. 29 Vir, sive mulier, in
cuius capite vel barba germinaverit lepra, videbit
eos sacerdos, 30 et si quidem humilior fuerit locus
carne reliqua, et capillus flavus, solitoque subtilior;
contaminabit eos, quia lepra capitis ac barbæ est.
31 Sin autem viderit locum maculæ æqualem vicinæ
carni, et capillum nigrum: recludet eum septem
diebus, 32 et die septimo intuebitur. Si non creverit
macula, et capillus sui coloris est, et locus plagæ
carni reliquæ æqualis: 33 radetur homo absque
loco maculæ, et includetur septem diebus aliis.
34 Si die septimo visa fuerit stetisse plaga in loco
suo, nec humilior carne reliqua, mundabit eum,
lotisque vestibus suis mundus erit. 35 Sin autem
post emundationem rursus creverit macula in cute,
36 non quæret amplius utrum capillus in flavum
colorem sit immutatus, quia aperte immundus est.
37 Porro si steterit macula, et capilli nigri fuerint,
noverit hominem sanatum esse, et confidenter eum
pronunciet mundum. 38 Vir, sive mulier, in cuius
cute candor apparuerit, 39 intuebitur eos sacerdos.
Si deprehenderit subobscurum alborem lucere in
cute, sciat non esse lepram, sed maculam coloris
candidi, et hominem mundum. 40 Vir, de cuius
capite capilli fluunt, calvus et mundus est: 41 et si a
fronte ceciderint pili, recalvaster et mundus est. 42
Sin autem in calvitio sive in recalvatione albus vel
rufus color fuerit exortus, 43 et hoc sacerdos viderit,
condemnabit eum haud dubiæ lepræ, quæ orta est
in calvitio. 44 Quicumque ergo maculatus fuerit
lepra, et separatus est ad arbitrium sacerdotis, 45
habebit vestimenta dissuta, caput nudum, os veste
contectum, contaminatum ac sordidum se clamabit.
46 Omni tempore quo leprosus est, et immundus,
solus habitabit extra castra. 47 Vestis lanea sive
linea, quæ lepram habuerit 48 in stamine atque
subtegmine, aut certe pellis, vel quidquid ex pelle
confectum est, 49 si alba vel rufa macula fuerit
infecta, lepra reputabitur, ostendeturque sacerdoti.
50 Qui consideratam recludet septem diebus: 51
et die septimo rursus aspiciens, si deprehenderit
crevisse, lepra perseverans est: pollutum iudicabit
vestimentum, et omne in quo fuerit inventa: 52
et idcirco comburetur flammis. 53 Quod si eam
viderit non crevisse, 54 præcipiet, et lavabunt id, in
quo lepra est, recludetque illud septem diebus aliis.
55 Et cum viderit faciem quidem pristinam non
reversam, nec tamen crevisse lepram, immundum
iudicabit, et igne comburet, eo quod infusa sit
in superficie vestimenti vel per totum, lepra. 56
Sin autem obscurior fuerit locus lepræ, postquam
vestis est lota, abrumpet eum, et a solido dividet.
57 Quod si ultra apparuerit in his locis, quæ prius
immaculata erant, lepra volatilis et vaga: debet
igne comburi. 58 Si cessaverit, lavabit aqua ea,
quæ pura sunt, secundo, et munda erunt. 59 Ista
est lex lepræ vestimenti lanei et linei, staminis,

atque subtegminis, omnisque supellectilis pelliceæ,
quomodo mundari debeat, vel contaminari.

14 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Hic est ritus leprosi, quando mundandus
est: Adducetur ad sacerdotem: **3** qui egressus de
castris, cum invenerit lepram esse mundatam,
4 præcipiet ei, qui purificatur, ut offerat duos
passeres vivos pro se, quibus vesci licitum est, et
lignum cedrinum, vermiculumque et hyssopum. **5**
Et unum ex passeribus immolari iubebit in vase
fictili super aquas viventes: **6** alium autem vivum
cum ligno cedrino, et cocco et hyssopo, tinget in
sanguine passeris immolati, **7** quo asperget illum,
qui mundandus est, septies, ut iure purgetur: et
dimittet passerem vivum, ut in agrum avolet. **8**
Cumque laverit homo vestimenta sua, radet omnes
pilos corporis, et lavabitur aqua: purificatusque
ingredietur castra, ita dumtaxat ut maneat extra
tabernaculum suum septem diebus, **9** et die septimo
radet capillos capitis, barbamque et supercilia,
ac totius corporis pilos. Et lotis rursum vestibus
et corpore, **10** die octavo assumet duos agnos
immaculatos, et ovem anniculam absque macula, et
tres decimas similæ in sacrificium, quæ conspersa
sit oleo, et seorsum olei sextarium. **11** Cumque
sacerdos purificans hominem, statuerit eum, et
hæc omnia coram Domino in ostio tabernaculi
testimonii, **12** tollet agnum, et offeret eum pro
delicto, oleique sextarium. Et oblatis ante Dominum
omnibus, **13** immolabit agnum, ubi solet immolari
hostia pro peccato, et holocaustum, id est, in loco
sancto. Sicut enim pro peccato, ita et pro delicto ad
sacerdotem pertinet hostia: Sancta sanctorum est.
14 Assumensque sacerdos de sanguine hostiæ, quæ
immolata est pro delicto, ponet super extremum
auriculæ dextræ eius qui mundatur, et super pollices
manus dextræ et pedis: **15** et de olei sextario
mittet in manum suam sinistram, **16** tingetque
digitum dextrum in eo, et asperget coram Domino
septies. **17** Quod autem reliquum est olei in læva
manu, fundet super extremum auriculæ dextræ
eius qui mundatur, et super pollices manus ac
pedis dextri, et super sanguinem qui effusus est
pro delicto, **18** et super caput eius. **19** Rogabitque
pro eo coram Domino, et faciet sacrificium pro
peccato. Tunc immolabit holocaustum, **20** et ponet
illud in altari cum libamentis suis, et homo rite
mundabitur. **21** Quod si pauper est, et non potest
manus eius invenire quæ dicta sunt, pro delicto
assumet agnum ad oblationem, ut roget pro eo
sacerdos, decimamque partem similæ conspersæ
oleo in sacrificium, et olei sextarium, **22** duosque
turtures sive duos pullos columbæ, quorum unus sit
pro peccato, et alter in holocaustum: **23** offeretque
ea die octavo purificationis suæ sacerdoti, ad
ostium tabernaculi testimonii coram Domino. **24**
Qui suscipiens agnum pro delicto et sextarium olei,
levabit simul: **25** immolatoque agno, de sanguine
eius ponet super extremum auriculæ dextræ illius
qui mundatur, et super pollices manus eius ac pedis
dextri: **26** olei vero partem mittet in manum suam
sinistram, **27** in quo tingens digitum dextræ manus
asperget septies coram Domino: **28** tangetque
extremum dextræ auriculæ illius qui mundatur, et
pollices manus ac pedis dextri in loco sanguinis
qui effusus est pro delicto: **29** reliquam autem
partem olei, quæ est in sinistra manu, mittet super
caput purificati, ut placet pro eo Dominum: **30** et
turturem sive pullum columbæ offeret, **31** unum pro
delicto, et alterum in holocaustum cum libamentis
suis. **32** Hoc est sacrificium leprosi, qui habere non
potest omnia in emundationem sui. **33** Locutusque
est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens: **34** Cum
ingressi fueritis Terram Chanaan, quam ego dabo
vobis in possessionem, si fuerit plaga lepræ in
ædibus, **35** ibit cuius est domus, nuncians sacerdoti,
et dicet: Quasi plaga lepræ videtur mihi esse in
domo mea. **36** At ille præcipiet ut efferant universa
de domo, priusquam ingrediatur eam, et videat
utrum leprosa sit, ne immunda fiant omnia quæ
in domo sunt. Intrabitque postea ut consideret
lepram domus: **37** et cum viderit in parietibus illius
quasi valliculas pallore sive rubore deformes, et
humiliores superficie reliqua, **38** egredietur ostium
domus, et statim claudet illam septem diebus.
39 Reversusque die septimo, considerabit eam. Si
invenerit crevisse lepram, **40** iubebit erui lapides
in quibus lepra est, et proiici eos extra civitatem
in locum immundum: **41** domum autem ipsam
radi intrinsecus per circuitum, et spargi pulverem
rasuræ extra urbem in locum immundum, **42**
lapidesque alios reponi pro his qui ablati fuerint,
et luto alio liniri domum. **43** Sin autem postquam
eruti sunt lapides, et pulvis erasus, et alia terra lita,
44 ingressus sacerdos viderit reversam lepram, et
parietes respersos maculis, lepra est perseverans,
et immunda domus: **45** quam statim destruent, et
lapides eius ac ligna, atque universum pulverem
proiicient extra oppidum in locum immundum.
46 Qui intraverit domum quando clausa est, immundus
erit usque ad vesperum: **47** et qui dormierit in ea, et
comederit quippiam, lavabit vestimenta sua. **48** Quod
si introiens sacerdos viderit lepram non crevisse in
domo, postquam denuo lita fuerit, purificabit eam
reddita sanitate: **49** et in purificationem eius sumet

duos passeres, lignumque cedrinum, et vermiculum
atque hyssopum: 50 et immolato uno passere in vase
fictili super aquas vivas, 51 tollet lignum cedrinum,
et hyssopum, et coccum et passerem vivum, et
tinget omnia in sanguine passeris immolati, atque
in aquis viventibus, et asperget domum septies, 52
purificabitque eam tam in sanguine passeris quam
in aquis viventibus, et in passere vivo, lignoque
cedrino et hyssopo atque vermiculo. 53 Cumque
dimiserit passerem avolare in agrum libere, orabit
pro domo, et iure mundabitur. 54 Ista est lex omnis
lepræ et percussuræ, 55 lepræ vestium et domorum,
56 cicatricis et erumpentium papularum, lucentis
maculæ, et in varias species, coloribus immutatis,
57 ut possit sciri quo tempore mundum quid, vel
immundum sit.

15 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Loquimini filiis Israel, et dicite eis:
Vir, qui patitur fluxum seminis, immundus erit.
3 Et tunc iudicabitur huic vitio subiacere, cum
per singula momenta adhæserit carni eius, atque
concreverit fœdus humor. 4 Omne stratum, in quo
dormierit, immundum erit, et ubicumque sederit.
5 Si quis hominum tetigerit lectum eius, lavabit
vestimenta sua: et ipse lotus aqua, immundus
erit usque ad vesperum. 6 Si sederit ubi ille
sederat, et ipse lavabit vestimenta sua: et lotus
aqua, immundus erit usque ad vesperum. 7 Qui
tetigerit carnem eius, lavabit vestimenta sua: et
ipse lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.
8 Si salivam huiuscemodi homo iecerit super
eum qui mundus est, lavabit vestimenta sua: et
lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum. 9
Sagma, super quo sederit, immundum erit: 10 et
quidquid sub eo fuerit, qui fluxum seminis patitur,
pollutum erit usque ad vesperum. Qui portaverit
horum aliquid, lavabit vestimenta sua: et ipse
lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.
11 Omnis, quem tetigerit qui talis est, non lotis
ante manibus, lavabit vestimenta sua: et lotus
aqua, immundus erit usque ad vesperum. 12 Vas
fictile quod tetigerit, confringetur: vas autem
ligneum lavabitur aqua. 13 Si sanatus fuerit qui
huiuscemodi sustinet passionem, numerabit septem
dies post emundationem sui, et lotis vestibus et
toto corpore in aquis viventibus, erit mundus. 14
Die autem octavo sumet duos turtures, aut duos
pullos columbæ, et veniet in conspectum Domini
ad ostium tabernaculi testimonii, dabitque eos
sacerdoti. 15 Qui faciet unum pro peccato, et
alterum in holocaustum: rogabitque pro eo coram
Domino, ut emundetur a fluxi seminis sui. 16 Vir
de quo egreditur semen coitus, lavabit aqua omne
corpus suum: et immundus erit usque ad vesperum.
17 Vestem et pellem, quam habuerit, lavabit aqua,
et immunda erit usque ad vesperum. 18 Mulier,
cum qua coierit, lavabitur aqua, et immunda erit
usque ad vesperum. 19 Mulier, quæ redeunte
mense patitur fluxum sanguinis, septem diebus
separabitur. 20 Omnis qui tetigerit eam, immundus
erit usque ad vesperum: 21 et in quo dormierit vel
sederit diebus separationis suæ, polluetur. 22 Qui
tetigerit lectum eius, lavabit vestimenta sua: et ipse
lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum. 23
Omne vas, super quo illa sederit, quisquis attigerit,
lavabit vestimenta sua: et ipse lotus aqua, pollutus
erit usque ad vesperum. 24 Si coierit cum ea vir
tempore sanguinis menstrualis, immundus erit
septem diebus: et omne stratum, in quo dormierit,
polluetur. 25 Mulier, quæ patitur multis diebus
fluxum sanguinis non in tempore menstruali,
vel quæ post menstruum sanguinem fluere non
cessat, quamdiu subiacet huic passioni, immunda
erit quasi sit in tempore menstruo. 26 Omne
stratum, in quo dormierit, et vas in quo sederit,
pollutum erit. 27 Quicumque tetigerit ea, lavabit
vestimenta sua: et ipse lotus aqua, immundus erit
usque ad vesperam. 28 Si steterit sanguis, et fluere
cessaverit, numerabit septem dies purificationis
suæ: 29 et die octavo offeret pro se sacerdoti duos
turtures, aut duos pullos columbarum ad ostium
tabernaculi testimonii: 30 qui unum faciet pro
peccato, et alterum in holocaustum, rogabitque pro
ea coram Domino, et pro fluxu immunditiæ eius. 31
Docebitis ergo filios Israel ut caveant immunditiam,
et non moriantur in sordibus suis, cum polluerint
tabernaculum meum quod est inter eos. 32 Ista
est lex eius, qui patitur fluxum seminis, et qui
polluitur coitu, 33 et quæ menstruis temporibus
separatur, vel quæ iugi fluit sanguine, et hominis,
qui dormierit cum ea.

16 Locutusque est Dominus ad Moysen post
mortem duorum filiorum Aaron, quando
offerentes ignem alienum interfecti sunt: 2 et
præcepit ei, dicens: Loquere ad Aaron fratrem tuum,
ne omni tempore ingrediatur Sanctuarium, quod
est intra velum coram propitiatorio quo tegitur
arca, ut non moriatur (quia in nube apparebo super
oraculum) 3 nisi hæc ante fecerit: Vitulum pro
peccato offeret, et arietem in holocaustum. 4 Tunica
linea vestietur, feminalibus lineis verenda celabit:
accingetur zona linea, cidarim lineam imponet
capiti: hæc enim vestimenta sunt sancta: quibus
cunctis, cum lotus fuerit, induetur. 5 Suscipietque

ab universa multitudine filiorum Israel duos hircos
pro peccato, et unum arietem in holocaustum. 6
Cumque obtulerit vitulum, et oraverit pro se et pro
domo sua, 7 duos hircos stare faciet coram Domino
in ostio tabernaculi testimonii: 8 mittensque super
utrumque sortem, unam Domino, alteram capro
emissario: 9 cuius exierit sors Domino, offeret
illum pro peccato: 10 cuius autem in caprum
emissarium, statuet eum vivum coram Domino,
ut fundat preces super eo, et emittat eum in
solitudinem. 11 His rite celebratis, offeret vitulum
et rogans pro se et pro domo sua, immolabit
eum: 12 assumptoque thuribulo, quod de prunis
altaris impleverit, et hauriens manu compositum
thymiama in incensum, ultra velum intrabit in
Sancta: 13 ut positis super ignem aromatibus, nebula
eorum et vapor operiat oraculum, quod est supra
testimonium, et non moriatur. 14 Tollet quoque de
sanguine vituli, et asperget digito septies contra
propitiatorium ad orientem. 15 Cumque mactaverit
hircum pro peccato populi, inferet sanguinem eius
intra velum, sicut præceptum est de sanguine
vituli, ut aspergat e regione oraculi, 16 et expiet
Sanctuarium ab immunditiis filiorum Israel, et a
prævaricationibus eorum, cunctisque peccatis. Iuxta
hunc ritum faciet tabernaculo testimonii, quod
fixum est inter eos in medio sordium habitationis
eorum. 17 Nullus hominum sit in tabernaculo
quando pontifex Sanctuarium ingreditur, ut roget
pro se et pro domo sua, et pro universo cœtu Israel
donec egrediatur. 18 Cum autem exierit ad altare
quod coram Domino est, oret pro se, et sumptum
sanguinem vituli atque hirci fundat super cornua
eius per gyrum: 19 aspergensque digito septies,
expiet, et sanctificet illud ab immunditiis filiorum
Israel. 20 Postquam emundaverit Sanctuarium,
et tabernaculum, et altare, tunc offerat hircum
viventem: 21 et posita utraque manu super caput
eius, confiteatur omnes iniquitates filiorum Israel,
et universa delicta atque peccata eorum: quæ
imprecans capiti eius, emittet illum per hominem
paratum, in desertum. 22 Cumque portaverit hircus
omnes iniquitates eorum in terram solitariam, et
dimissus fuerit in deserto, 23 revertetur Aaron
in tabernaculum testimonii, et depositis vestibus,
quibus prius indutus erat cum intraret Sanctuarium,
relictisque ibi, 24 lavabit carnem suam in loco
sancto, indueturque vestibus suis. Et postquam
egressus obtulerit holocaustum suum ac plebis,
rogabit tam pro se quam pro populo: 25 et adipem,
qui oblatus est pro peccatis, adolebit super altare.
26 Ille vero, qui dimiserit caprum emissarium,
lavabit vestimenta sua et corpus aqua, et sic
ingredietur in castra. 27 Vitulum autem et hircum,
qui pro peccato fuerant immolati, et quorum
sanguis illatus est in Sanctuarium ut expiatio
compleretur, asportabunt foras castra, et comburent
igni tam pelles quam carnes eorum ac fimum: 28
et quicumque combusserit ea, lavabit vestimenta
sua, et carnem aqua, et sic ingredietur in castra. 29
Eritque vobis hoc legitimum sempiternum: Mense
septimo, decima die mensis affligetis animas vestras,
nullumque opus facietis, sive indigena, sive advena
qui peregrinatur inter vos. 30 In hac die expiatio
erit vestri, atque mundatio ab omnibus peccatis
vestris: coram Domino mundabimini. 31 Sabbatum
enim requietionis est, et affligetis animas vestras
religione perpetua. 32 Expiabit autem sacerdos,
qui unctus fuerit, et cuius manus initiatæ sunt ut
sacerdotio fungatur pro patre suo: indueturque stola
linea et vestibus sanctis, 33 et expiabit Sanctuarium
et tabernaculum testimonii atque altare, sacerdotes
quoque et universum populum. 34 Eritque vobis
hoc legitimum sempiternum, ut oretis pro filiis
Israel, et pro cunctis peccatis eorum semel in anno.
Fecit igitur sicut præceperat Dominus Moysi.

17 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere Aaron et filiis eius, et cunctis filiis
Israel, dicens ad eos: Iste est sermo quem mandavit
Dominus, dicens: 3 Homo quilibet de domo Israel,
si occiderit bovem aut ovem, sive capram in castris
vel extra castra, 4 et non obtulerit ad ostium
tabernaculi oblationem Domino, sanguinis reus erit:
quasi si sanguinem fuderit, sic peribit de medio
populi sui. 5 Ideo sacerdoti offerre debent filii Israel
hostias suas, quas occident in agro, ut sanctificentur
Domino ante ostium tabernaculi testimonii, et
immolent eas hostias pacificas Domino. 6 Fundetque
sacerdos sanguinem super altare Domini ad ostium
tabernaculi testimonii, et adolebit adipem in
odorem suavitatis Domino: 7 et nequaquam ultra
immolabunt hostias suas dæmonibus, cum quibus
fornicati sunt. Legitimum sempiternum erit illis et
posteris eorum. 8 Et ad ipsos dices: Homo de domo
Israel, et de advenis, qui peregrinantur apud vos,
qui obtulerit holocaustum sive victimam, 9 et ad
ostium tabernaculi testimonii non adduxerit eam,
ut offeratur Domino, interibit de populo suo. 10
Homo quilibet de domo Israel, et de advenis qui
pereginantur inter eos, si comederit sanguinem,
obfirmabo faciem meam contra animam illius,
et disperdam eam de populo suo, 11 quia anima
carnis in sanguine est: et ego dedi illum vobis, ut
super altare in eo expietis pro animabus vestris,
et sanguis pro animæ piaculo sit. 12 Idcirco dixi

filiis Israel: Omnis anima ex vobis non comedet
sanguinem, nec ex advenis, qui peregrinantur
apud vos. 13 Homo quicumque de filiis Israel,
et de advenis, qui peregrinantur apud vos, si
venatione, atque aucupio ceperit feram vel avem,
quibus vesci licitum est, fundat sanguinem eius, et
operiat illum terra. 14 Anima enim omnis carnis
in sanguine est: unde dixi filiis Israel: Sanguinem
universæ carnis non comedetis, quia anima carnis
in sanguine est: et quicumque comederit illum,
interibit. 15 Anima, quæ comederit morticinum, vel
captum a bestia, tam de indigenis, quam de advenis,
lavabit vestimenta sua et semetipsum aqua, et
contaminatus erit usque ad vesperum: et hoc ordine
mundus fiet. 16 Quod si non laverit vestimenta sua
et corpus, portabit iniquitatem suam.

18 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Ego
Dominus Deus vester: 3 iuxta consuetudinem
Terræ Ægypti, in qua habitastis, non facietis: et
iuxta morem Regionis Chanaan, ad quam ego
introducturus sum vos, non agetis, nec in legitimis
eorum ambulabitis. 4 Facietis iudicia mea, et
præcepta mea servabitis, et ambulabitis in eis.
Ego Dominus Deus vester. 5 Custodite leges meas
atque iudicia, quæ faciens homo, vivet in eis. Ego
Dominus. 6 Omnis homo ad proximam sanguinis
sui non accedet, ut revelet turpitudinem eius. Ego
Dominus. 7 Turpitudinem patris tui et turpitudinem
matris tuæ non discooperies: mater tua est, non
revelabis turpitudinem eius. 8 Turpitudinem uxoris
patris tui non discooperies: turpitudo enim patris
tui est. 9 Turpitudinem sororis tuæ ex patre, sive ex
matre, quæ domi vel foris genita est, non revelabis.
10 Turpitudinem filiæ filii tui vel neptis ex filia non
revelabis: quia turpitudo tua est. 11 Turpitudinem
filiæ uxoris patris tui, quam peperit patri tuo,
et est soror tua, non revelabis. 12 Turpitudinem
sororis patris tui non discooperies: quia caro est
patris tui. 13 Turpitudinem sororis matris tuæ
non revelabis, eo quod caro sit matris tuæ. 14
Turpitudinem patrui tui non revelabis, nec accedes
ad uxorem eius, quæ tibi affinitate coniungitur.
15 Turpitudinem nurus tuæ non revelabis, quia
uxor filii tui est, nec discooperies ignominiam eius.
16 Turpitudinem uxoris fratris tui non revelabis:
quia turpitudo fratris tui est. 17 Turpitudinem
uxoris tuæ et filiæ eius non revelabis. Filiam filii
eius, et filiam filiæ illius non sumes, ut reveles
ignominiam eius: quia caro illius sunt, et talis coitus
incestus est. 18 Sororem uxoris tuæ in pellicatum
illius non accipies, nec revelabis turpitudinem eius
adhuc illa vivente. 19 Ad mulierem, quæ patitur
menstrua, non accedes, nec revelabis fœditatem
eius. 20 Cum uxore proximi tui non coibis, nec
seminis commistione maculaberis. 21 De semine tuo
non dabis ut consecretur idolo Moloch, nec pollues
nomen Dei tui. Ego Dominus. 22 Cum masculo non
commiscearis coitu femineo, quia abominatio est.
23 Cum omni pecore non coibis, nec maculaberis
cum eo. Mulier non succumbet iumento, nec
miscebitur ei: quia scelus est. 24 Nec polluamini in
omnibus his, quibus contaminatæ sunt universæ
gentes, quas ego eiiciam ante conspectum vestrum,
25 et quibus polluta est terra: cuius ego scelera
visitabo, ut evomat habitatores suos. 26 Custodite
legitima mea atque iudicia, et non faciatis ex
omnibus abominationibus istis, tam indigena quam
colonus qui peregrinantur apud vos. 27 Omnes enim
execrationes istas fecerunt accolæ terræ qui fuerunt
ante vos, et polluerunt eam. 28 Cavete ergo ne et vos
similiter evomat, cum paria feceritis, sicut evomuit
gentem, quæ fuit ante vos. 29 Omnis anima, quæ
fecerit de abominationibus his quippiam, peribit de
medio populi sui. 30 Custodite mandata mea. Nolite
facere quæ fecerunt hi qui fuerunt ante vos, et ne
polluamini in eis. Ego Dominus Deus vester.

19 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere ad omnem cœtum filiorum Israel, et
dices ad eos: Sancti estote, quia ego sanctus sum,
Dominus Deus vester. 3 Unusquisque patrem suum,
et matrem suam timeat. Sabbata mea custodite. Ego
Dominus Deus vester. 4 Nolite converti ad idola,
nec deos conflatiles faciatis vobis. Ego Dominus
Deus vester. 5 Si immolaveritis hostiam pacificorum
Domino ut sit placabilis, 6 eo die quo fuerit
immolata, comedetis eam, et die altero: quidquid
autem residuum fuerit in diem tertium, igne
comburetis. 7 Si quis post biduum comederit ex
ea, profanus erit, et impietatis reus: 8 portabitque
iniquitatem suam, quia sanctum Domini polluit,
et peribit anima illa de populo suo. 9 Cumque
messueris segetes terræ tuæ, non tondebis usque
ad solum superficiem terræ: nec remanentes spicas
colliges. 10 Neque in vinea tua racemos et grana
decidentia congregabis, sed pauperibus et peregrinis
carpenda dimittes. Ego Dominus Deus vester. 11
Non facietis furtum. Non mentiemini, nec decipiet
unusquisque proximum suum. 12 Non periurabis
in nomine meo, nec pollues nomen Dei tui. Ego
Dominus. 13 Non facies calumniam proximo tuo, nec
vi opprimes eum. Non morabitur opus mercenarii
tui apud te usque mane. 14 Non maledices surdo,
nec coram cæco pones offendiculum: sed timebis

Dominum Deum tuum, quia ego sum Dominus. **15** Non facies quod iniquum est, nec iniuste iudicabis. Non consideres personam pauperis, nec honores vultum potentis. Iuste iudica proximo tuo. **16** Non eris criminator, nec susurro in populo. Non stabis contra sanguinem proximi tui. Ego Dominus. **17** Non oderis fratrem tuum in corde tuo, sed publice argue eum, ne habeas super illo peccatum. **18** Non quæras ultionem, nec memor eris iniuriæ civium tuorum. Diliges amicum tuum sicut teipsum. Ego Dominus. **19** Leges meas custodite. Iumentum tuum non facies coire cum alterius generis animantibus. Agrum tuum non seres diverso semine. Veste, quæ ex duobus texta est, non indueris. **20** Homo si dormierit cum muliere coitu seminis, quæ sit ancilla etiam nubilis, et tamen pretio non redempta, nec libertate donata: vapulabunt ambo, et non morientur, quia non fuit libera. **21** Pro delicto autem suo offeret Domino ad ostium tabernaculi testimonii arietem: **22** orabitque pro eo sacerdos, et pro peccato eius coram Domino, et repropitiabitur ei, dimitteturque peccatum. **23** Quando ingressi fueritis terram, et plantaveritis in ea ligna pomifera, auferetis præputia eorum: poma, quæ germinant, immunda erunt vobis, nec edetis ex eis. **24** Quarto autem anno omnis fructus eorum sanctificabitur laudabilis Domino. **25** Quinto autem anno comedetis fructus, congregantes poma quæ proferunt. Ego Dominus Deus vester. **26** Non comedetis cum sanguine. Non augurabimini, nec observabitis somnia. **27** Neque in rotundum attondebitis comam: nec radetis barbam. **28** Et super mortuo non incidetis carnem vestram, neque figuras aliquas, aut stigmata facietis vobis. Ego Dominus. **29** Ne prostituas filiam tuam, ne contaminetur terra, et impleatur piaculo. **30** Sabbata mea custodite, et Sanctuarium meum metuite. Ego Dominus. **31** Non declinetis ad magos, nec ab ariolis aliquid sciscitemini, ut polluamini per eos. Ego Dominus Deus vester. **32** Coram cano capite consurge, et honora personam senis: et time Dominum Deum tuum. Ego sum Dominus. **33** Si habitaverit advena in terra vestra, et moratus fuerit inter vos, non exprobretis ei: **34** sed sit inter vos quasi indigena: et diligetis eum quasi vosmetipsos: fuistis enim et vos advenæ in Terra Ægypti. Ego Dominus Deus vester. **35** Nolite facere iniquum aliquid in iudicio, in regula, in pondere, in mensura. **36** Statera iusta, et æqua sint pondera, iustus modius, æquusque sextarius. Ego Dominus Deus vester, qui eduxi vos de Terra Ægypti. **37** Custodite omnia præcepta mea, et universa iudicia, et facite ea. Ego Dominus.

20 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **2** Hæc loqueris filiis Israel: Homo de filiis Israel, et de advenis, qui habitant in Israel, si quis dederit de semine suo idolo Moloch, morte moriatur: populus terræ lapidabit eum. **3** Et ego ponam faciem meam contra illum: succidamque eum de medio populi sui, eo quod dederit de semine suo Moloch, et contaminaverit Sanctuarium meum, ac polluerit nomen sanctum meum. **4** Quod si negligens populus terræ, et quasi parvipendens imperium meum, dimiserit hominem qui dedit de semine suo Moloch, nec voluerit eum occidere: **5** ponam faciem meam super hominem illum, et super cognationem eius, succidamque et ipsum, et omnes qui consensuerunt ei ut fornicarentur cum Moloch, de medio populi sui. **6** Anima, quæ declinaverit ad magos et ariolos, et fornicata fuerit cum eis, ponam faciem meam contra eam, et interficiam illam de medio populi sui. **7** Sanctificamini et estote sancti, quia ego sum Dominus Deus vester. **8** Custodite præcepta mea, et facite ea: Ego Dominus qui sanctifico vos. **9** Qui maledixerit patri suo, aut matri, morte moriatur: patri, matrique maledixit, sanguis eius sit super eum. **10** Si mœchatus quis fuerit cum uxore alterius, et adulterium perpetraverit cum coniuge proximi sui, morte moriantur et mœchus et adultera. **11** Qui dormierit cum noverca sua, et revelaverit ignominiam patris sui, morte moriantur ambo: sanguis eorum sit super eos. **12** Si quis dormierit cum nuru sua, uterque moriatur, quia scelus operati sunt: sanguis eorum sit super eos. **13** Qui dormierit cum masculo coitu femineo, uterque operatus est nefas, morte moriantur: sit sanguis eorum super eos. **14** Qui supra uxorem filiam, duxerit matrem eius, scelus operatus est: vivus ardebit cum eis, nec permanebit tantum nefas in medio vestri. **15** Qui cum iumento et pecore coierit, morte moriatur: pecus quoque occidite. **16** Mulier, quæ succubuerit cuilibet iumento, simul interficietur cum eo: sanguis eorum sit super eos. **17** Qui acceperit sororem suam filiam patris sui, vel filiam matris suæ, et viderit turpitudinem eius, illaque conspexerit fratris ignominiam: nefariam rem operati sunt: occidentur in conspectu populi sui, eo quod turpitudinem suam mutuo revelaverint, et portabunt iniquitatem suam. **18** Qui coierit cum muliere in fluxu menstruo, et revelaverit turpitudinem eius, ipsaque aperuerit fontem sanguinis sui, interficientur ambo de medio populi sui. **19** Turpitudinem materteræ, et amitæ tuæ non discooperies: qui hoc fecerit, ignominiam carnis suæ nudavit, portabunt ambo iniquitatem suam. **20** Qui coierit cum uxore patrui, vel avunculi sui, et revelaverit ignominiam cognationis suæ,

portabunt ambo peccatum suum: absque liberis
morientur. 21 Qui duxerit uxorem fratris sui, rem
facit illicitam, turpitudinem fratris sui revelavit:
absque liberis erunt. 22 Custodite leges meas, atque
iudicia, et facite ea: ne et vos evomat terra quam
intraturi estis et habitaturi. 23 Nolite ambulare
in legitimis nationum, quas ego expulsurus sum
ante vos. Omnia enim hæc fecerunt, et abominatus
sum eas. 24 Vobis autem loquor: Possidete terram
eorum, quam dabo vobis in hereditatem, terram
fluentem lacte et melle. Ego Dominus Deus vester,
qui separavi vos a ceteris populis. 25 Separate ergo
et vos iumentum mundum ab immundo, et avem
mundam ab immunda: ne polluatis animas vestras
in pecore, et avibus, et cunctis quæ moventur in
terra, et quæ vobis ostendi esse polluta. 26 Eritis
mihi sancti, quia sanctus sum Ego Dominus, et
separavi vos a ceteris populis, ut essetis mei. 27 Vir,
sive mulier, in quibus pythonicus, vel divinationis
fuerit spiritus, morte moriantur. Lapidibus obruent
eos: sanguis eorum sit super illos.

21 Dixit quoque Dominus ad Moysen: Loquere
ad sacerdotes filios Aaron, et dices ad eos: Ne
contaminetur sacerdos in mortibus civium suorum,
2 nisi tantum in consanguineis, ac propinquis, id est,
super patre et matre, et filio, et filia, fratre quoque,
3 et sorore virgine quæ non est nupta viro: 4 sed nec
in principe populi sui contaminabitur. 5 Non radent
caput, nec barbam, neque in carnibus suis facient
incisuras. 6 Sancti erunt Deo suo, et non polluent
nomen eius: incensum enim Domini, et panes Dei
sui offerunt, et ideo sancti erunt. 7 Scortum et
vile prostibulum non ducent uxorem, nec eam,
quæ repudiata est a marito: quia consecrati sunt
Deo suo, 8 et panes propositionis offerunt. Sint
ergo sancti, quia et ego sanctus sum, Dominus, qui
sanctifico eos. 9 Sacerdotis filia si deprehensa fuerit
in stupro, et violaverit nomen patris sui, flammis
exuretur. 10 Pontifex, id est, sacerdos maximus inter
fratres suos, super cuius caput fusum est unctionis
oleum, et cuius manus in sacerdotio consecratæ
sunt, vestitusque est sanctis vestibus, caput suum
non discooperiet, vestimenta non scindet: 11 et ad
omnem mortuum non ingredietur omnino, super
patre quoque suo, et matre non contaminabitur. 12
Nec egredietur de sanctis, ne polluat Sanctuarium
Domini, quia oleum sanctæ unctionis Dei sui super
eum est. Ego Dominus. 13 Virginem ducet uxorem:
14 Viduam autem et repudiatam, et sordidam, atque
meretricem non accipiet, sed puellam de populo
suo: 15 ne commisceat stirpem generis sui vulgo
gentis suæ: quia Ego Dominus qui sanctifico eum.
16 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
17 Loquere ad Aaron: Homo de semine tuo per
familias qui habuerit maculam, non offeret panes
Deo suo, 18 nec accedet ad ministerium eius: si
cæcus fuerit, si claudus, si parvo vel grandi, vel
torto naso, 19 si fracto pede, si manu, 20 si gibbus,
si lippus, si albuginem habens in oculo, si iugem
scabiem, si impetiginem in corpore, vel herniosus.
21 Omnis qui habuerit maculam de semine Aaron
sacerdotis, non accedet offerre hostias Domino,
nec panes Deo suo: 22 vescetur tamen panibus,
qui offeruntur in Sanctuario, 23 ita dumtaxat, ut
intra velum non ingrediatur, nec accedat ad altare,
quia maculam habet, et contaminare non debet
Sanctuarium meum. Ego Dominus qui sanctifico
eos. 24 Locutus est ergo Moyses ad Aaron, et ad
filios eius, et ad omnem Israel cuncta quæ fuerant
sibi imperata.

22 Locutus quoque est Dominus ad Moysen,
dicens: 2 Loquere ad Aaron et ad filios eius,
ut caveant ab his quæ consecrata sunt filiorum
Israel, et non contaminent nomen sanctificatorum
mihi, quæ ipsi offerunt. Ego Dominus. 3 Dic
ad eos, et ad posteros eorum: Omnis homo, qui
accesserit de stirpe vestra ad ea quæ consecrata
sunt, et quæ obtulerunt filii Israel Domino, in quo
est immunditia, peribit coram Domino. Ego sum
Dominus. 4 Homo de semine Aaron, qui fuerit
leprosus, aut patiens fluxum seminis, non vescetur
de his quæ sanctificata sunt mihi donec sanetur.
Qui tetigerit immundum super mortuo, et ex quo
egreditur semen quasi coitus, 5 et qui tangit
reptile, et quodlibet immundum, cuius tactus est
sordidus, 6 immundus erit usque ad vesperum, et
non vescetur his quæ sanctificata sunt: sed cum
laverit carnem suam aqua, 7 et occubuerit sol,
tunc mundatus vescetur de sanctificatis, quia cibus
illius est. 8 Morticinum et captum a bestia non
comedent, nec polluentur in eis. Ego sum Dominus.
9 Custodiant præcepta mea, ut non subiaceant
peccato, et moriantur in Sanctuario, cum polluerint
illud. Ego Dominus qui sanctifico eos. 10 Omnis
alienigena non comedet de sanctificatis, inquilinus
sacerdotis, et mercenarius non vescentur ex eis. 11
Quem autem sacerdos emerit, et qui vernaculus
domus eius fuerit, his comedent ex eis. 12 Si
filia sacerdotis cuilibet ex populo nupta fuerit:
de his quæ sanctificata sunt, et de primitiis non
vescetur. 13 Sin autem vidua, vel repudiata, et
absque liberis reversa fuerit ad domum patris sui:
sicut puella consueverat, aletur cibis patris sui.
Omnis alienigena comedendi ex eis non habet

potestatem. 14 Qui comederit de sanctificatis per
ignorantiam, addet quintam partem cum eo quod
comedit, et dabit sacerdoti in Sanctuarium. 15
Nec contaminabunt sanctificata filiorum Israel,
quæ offerunt Domino: 16 ne forte sustineant
iniquitatem delicti sui, cum sanctificata comederint.
Ego Dominus qui sanctifico eos. 17 Locutusque est
Dominus ad Moysen, dicens: 18 Loquere ad Aaron
et filios eius et ad omnes filios Israel, dicesque
ad eos: Homo de domo Israel, et de advenis qui
habitant apud vos, qui obtulerit oblationem suam,
vel vota solvens, vel sponte offerens, quidquid illud
obtulerit in holocaustum Domini, 19 ut offeratur
per vos masculus immaculatus erit ex bobus, et
ovibus, et ex capris: 20 si maculam habuerit, non
offeretis, neque erit acceptabile. 21 Homo qui
obtulerit victimam pacificorum Domino, vel vota
solvens, vel sponte offerens, tam de bobus quam
de ovibus, immaculatum offeret, ut acceptabile sit:
omnis macula non erit in eo. 22 Si cæcum fuerit,
si fractum, si cicatricem habens, si papulas, aut
scabiem, aut impetiginem: non offeretis ea Domino,
nec adolebitis ex eis super altare Domini. 23 Bovem
et ovem, aure et cauda amputatis, voluntarie offerre
potes, votum autem ex eis solvi non potest. 24
Omne animal, quod vel contritis, vel tusis, vel sectis
ablatisque testiculis est, non offeretis Domino,
et in terra vestra hoc omnino ne faciatis. 25 De
manu alienigenæ non offeretis panes Deo vestro,
et quidquid aliud dare voluerit: quia corrupta,
et maculata sunt omnia: non suscipietis ea. 26
Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 27 Bos,
ovis, et capra cum genita fuerint, septem diebus
erunt sub ubere matris suæ: die autem octavo, et
deinceps offerri poterunt Domino. 28 Sive illa bos,
sive ovis, non immolabuntur una die cum fœtibus
suis. 29 Si immolaveritis hostiam pro gratiarum
actione Domino, ut possit esse placabilis, 30 eodem
die comedetis eam, non remanebit quidquam in
mane alterius diei. Ego Dominus. 31 Custodite
mandata mea, et facite ea. Ego Dominus. 32 Ne
polluatis nomen meum sanctum, ut sanctificer in
medio filiorum Israel. Ego Dominus qui sanctifico
vos, 33 et eduxi de Terra Ægypti, ut essem vobis in
Deum. Ego Dominus.

23 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Hæ sunt
feriæ Domini, quas vocabitis sanctas. 3 Sex diebus
facietis opus: dies septimus, quia Sabbati requies
est, vocabitur sanctus. Omne opus non facietis in
eo. Sabbatum Domini est in cunctis habitationibus
vestris. 4 Hæ sunt ergo feriæ Domini sanctæ,
quas celebrare debetis temporibus suis. 5 Mense
primo, quartadecima die mensis ad vesperum,
Phase Domini est: 6 et quintadecima die mensis
huius, sollemnitas azymorum Domini est. Septem
diebus azyma comedetis. 7 Dies primus erit vobis
celeberrimus, sanctusque: omne opus servile non
facietis in eo: 8 sed offeretis sacrificium in igne
Domino septem diebus. Dies autem septimus erit
celebrior et sanctior: nullumque servile opus facietis
in eo. 9 Locutusque est Dominus ad Moysen,
dicens: 10 Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Cum
ingressi fueritis terram, quam ego dabo vobis, et
messueritis segetem, feretis manipulos spicarum,
primitias messis vestræ ad sacerdotem: 11 qui
elevabit fasciculum coram Domino, ut acceptabile
sit pro vobis, altero die Sabbati, et sanctificabit
illum. 12 Atque in eodem die quo manipulus
consecratur, cædetur agnus immaculatus anniculus
in holocaustum Domini. 13 Et libamenta offerentur
cum eo, duæ decimæ similæ conspersæ oleo
in incensum Domini, odoremque suavissimum:
liba quoque vini, quarta pars hin. 14 Panem, et
polentam, et pultes non comedetis ex segete,
usque ad diem qua offeretis ex ea Deo vestro.
Præceptum est sempiternum in generationibus,
cunctisque habitaculis vestris. 15 Numerabitis
ergo ab altero die Sabbati, in quo obtulistis
manipulum primitiarum, septem hebdomadas
plenas, 16 usque ad alteram diem expletionis
hebdomadæ septimæ, id est quinquaginta dies:
et sic offeretis sacrificium novum Domino 17 ex
omnibus habitaculis vestris, panes primitiarum
duos de duabus decimis similæ fermentatæ, quos
coquetis in primitias Domini. 18 Offeretisque cum
panibus septem agnos immaculatos anniculos,
et vitulum de armento unum, et arietes duos,
et erunt in holocaustum cum libamentis suis, in
odorem suavissimum Domini. 19 Facietis et hircum
pro peccato, duosque agnos anniculos hostias
pacificorum. 20 Cumque elevaverit eos sacerdos cum
panibus primitiarum coram Domino, cedent in usum
eius. 21 Et vocabitis hunc diem celeberrimum, atque
sanctissimum: omne opus servile non facietis in eo.
Legitimum sempiternum erit in cunctis habitaculis,
et generationibus vestris. 22 Postquam autem
messueritis segetem terræ vestræ, nec secabitis eam
usque ad solum: nec remanentes spicas colligetis,
sed pauperibus et peregrinis dimittetis eas. Ego
sum Dominus Deus vester. 23 Locutusque est
Dominus ad Moysen, dicens: 24 Loquere filiis
Israel: Mense septimo, prima die mensis, erit
vobis sabbatum, memoriale, clangentibus tubis,
et vocabitur sanctum: 25 omne opus servile non

facietis in eo, et offeretis holocaustum Domino.
26 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 27
Decimo die mensis huius septimi, dies expiationum
erit celeberrimus, et vocabitur sanctus: affligetisque
animas vestras in eo, et offeretis holocaustum
Domino. 28 Omne opus servile non facietis in
tempore diei huius: quia dies propitiationis est,
ut propitietur vobis Dominus Deus vester. 29
Omnis anima, quæ afflicta non fuerit die hac,
peribit de populis suis: 30 et quæ operis quippiam
fecerit, delebo eam de populo suo. 31 Nihil ergo
operis facietis in eo: legitimum sempiternum erit
vobis in cunctis generationibus, et habitationibus
vestris. 32 Sabbatum requietionis est, et affligetis
animas vestras die nono mensis: A vespera usque
ad vesperam celebrabitis sabbata vestra. 33 Et
locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 34 Loquere
filiis Israel: A quintodecimo die mensis huius
septimi, erunt feriæ tabernaculorum septem diebus
Domino. 35 Dies primus vocabitur celeberrimus
atque sanctissimus: omne opus servile non facietis in
eo. 36 Et septem diebus offeretis holocausta Domino.
Dies quoque octavus erit celeberrimus atque
sanctissimus, et offeretis holocaustum Domino:
est enim cœtus atque collectæ: omne opus servile
non facietis in eo. 37 Hæ sunt feriæ Domini,
quas vocabitis celeberrimas atque sanctissimas,
offeretisque in eis oblationes Domino, holocausta
et libamenta iuxta ritum uniuscuiusque diei: 38
exceptis sabbatis Domini, donisque vestris, et
quæ offeretis ex voto, vel quæ sponte tribuetis
Domino. 39 A quintodecimo ergo die mensis
septimi, quando congregaveritis omnes fructus
terræ vestræ, celebrabitis ferias Domini septem
diebus. Die primo et die octavo erit sabbatum, id
est requies. 40 Sumetisque vobis die primo fructus
arboris pulcherrimæ, spatulasque palmarum, et
ramos ligni densarum frondium, et salices de
torrente, et lætabimini coram Domino Deo vestro.
41 Celebrabitisque sollemnitatem eius septem
diebus per annum. Legitimum sempiternum erit
in generationibus vestris. Mense septimo festa
celebrabitis, 42 et habitabitis in umbraculis septem
diebus. Omnis, qui de genere est Israel, manebit
in tabernaculis: 43 ut discant posteri vestri quod
in tabernaculis habitare fecerim filios Israel, cum
educerem eos de Terra Ægypti. Ego Dominus
Deus vester. 44 Locutusque est Moyses super
sollemnitatibus Domini ad filios Israel.

24 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Præcipe filiis Israel, ut afferant tibi oleum de
olivis purissimum, ac lucidum, ad concinnandas
lucernas iugiter, 3 extra velum testimonii in
tabernaculo fœderis. Ponetque eas Aaron a vespere
usque ad mane coram Domino, cultu rituque
perpetuo in generationibus vestris. 4 Super
candelabrum mundissimum ponentur semper in
conspectu Domini. 5 Accipies quoque similam, et
coques ex ea duodecim panes, qui singuli habebunt
duas decimas: 6 quorum senos altrinsecus super
mensam purissimam coram Domino statues: 7 et
pones super eos thus lucidissimum, ut sit panis
in monimentum oblationis Domini. 8 Per singula
sabbata mutabuntur coram Domino suscepti a filiis
Israel fœdere sempiterno: 9 eruntque Aaron et
filiorum eius, ut comedant eos in loco sancto: quia
Sanctum sanctorum est de sacrificiis Domini iure
perpetuo. 10 Ecce autem egressus filius mulieris
Israelitidis, quem pepererat de viro Ægyptio inter
filios Israel, iurgatus est in castris cum viro Israelita.
11 Cumque blasphemasset nomen, et maledixisset
ei, adductus est ad Moysen. (Vocabatur autem
mater eius Salumith, filia Dabri de tribu Dan.) 12
Miseruntque eum in carcerem, donec nossent quid
iuberet Dominus. 13 Qui locutus est ad Moysen, 14
dicens: Educ blasphemum extra castra, et ponant
omnes qui audierunt, manus suas super caput
eius, et lapidet eum populus universus. 15 Et
ad filios Israel loqueris: Homo, qui maledixerit
Deo suo, portabit peccatum suum: 16 et qui
blasphemaverit nomen Domini, morte moriatur:
lapidibus opprimet eum omnis multitudo, sive ille
civis, sive peregrinus fuerit. Qui blasphemaverit
nomen Domini, morte moriatur. 17 Qui percusserit,
et occiderit hominem, morte moriatur. 18 Qui
percusserit animal, reddet vicarium, id est animam
pro anima. 19 Qui irrogaverit maculam cuilibet
civium suorum: sicut fecit, sic fiet ei: 20 fracturam
pro fractura, oculum pro oculo, dentem pro
dente restituet. Qualem inflixerit maculam, talem
sustinere cogetur. 21 Qui percusserit iumentum,
reddet aliud. Qui percusserit hominem, punietur.
22 Æquum iudicium sit inter vos, sive peregrinus,
sive civis peccaverit: quia ego sum Dominus Deus
vester. 23 Locutusque est Moyses ad filios Israel: et
eduxerunt eum, qui blasphemaverat, extra castra,
ac lapidibus oppresserunt. Feceruntque filii Israel
sicut præceperat Dominus Moysi.

25 Locutusque est Dominus ad Moysen in monte
Sinai, dicens: 2 Loquere filiis Israel, et dices
ad eos: Quando ingressi fueritis terram quam ego
dabo vobis, sabbatizes sabbatum Domino. 3 Sex
annis seres agrum tuum, et sex annis putabis
vineam tuam, colligesque fructus eius: 4 septimo

autem anno sabbatum erit terræ, requietionis
Domini: agrum non seres, et vineam non putabis.
5 Quæ sponte gignet humus, non metes: et uvas
primitiarum tuarum non colliges quasi vindemiam:
annus enim requietionis terræ est: 6 sed erunt vobis
in cibum, tibi et servo tuo, ancillæ et mercenario
tuo, et advenæ qui peregrinantur apud te: 7
iumentis tuis et pecoribus omnia quæ nascuntur,
præbebunt cibum. 8 Numerabis quoque tibi septem
hebdomadas annorum, id est, septies septem, quæ
simul faciunt annos quadraginta novem: 9 et
clanges buccina mense septimo, decima die mensis,
propitiationis tempore, in universa terra vestra.
10 Sanctificabisque annum quinquagesimum, et
vocabis remissionem cunctis habitatoribus terræ
tuæ: ipse est enim Iubilæus. Revertetur homo
ad possessionem suam, et unusquisque rediet
ad familiam pristinam: 11 quia Iubilæus est et
quinquagesimus annus. Non seretis, neque metetis
sponte in agro nascentia, et primitias vindemiæ non
colligetis, 12 ob sanctificationem Iubilæi, sed statim
oblata comedetis. 13 Anno Iubilæi redient omnes ad
possessiones suas. 14 Quando vendes quippiam civi
tuo, vel emes ab eo, ne contristes fratrem tuum,
sed iuxta numerum annorum Iubilei emes ab eo,
15 et iuxta supputationem frugum vendet tibi. 16
Quanto plures anni remanserint post Iubilæum,
tanto crescet et pretium: et quanto minus temporis
numeraveris, tanto minoris et emptio constabit.
Tempus enim frugum vendet tibi. 17 Nolite affligere
contribules vestros, sed timeat unusquisque Deum
suum, quia Ego Dominus Deus vester. 18 Facite
præcepta mea, et iudicia custodite, et implete ea,
ut habitare possitis in terra absque ullo pavore,
19 et gignat vobis humus fructus suos, quibus
vescamini usque ad saturitatem, nullius impetum
formidantes. 20 Quod si dixeritis: Quid comedemus
anno septimo, si non severimus, neque collegerimus
fruges nostras? 21 Dabo benedictionem meam vobis
anno sexto, et faciet fructus trium annorum: 22
seretisque anno octavo, et comedetis veteres fruges
usque ad nonum annum: donec nova nascantur,
edetis vetera. 23 Terra quoque non vendetur
in perpetuum: quia mea est, et vos advenæ et
coloni mei estis. 24 Unde cuncta regio possessionis
vestræ sub redemptionis conditione vendetur. 25 Si
attenuatus frater tuus vendiderit possessiunculam
suam, et voluerit propinquus eius, potest redimere
quod ille vendiderat. 26 Sin autem non habuerit
proximum, et ipse pretium ad redimendum potuerit
invenire: 27 computabuntur fructus ex eo tempore
quo vendidit: et quod reliquum est, reddet emptori,
sicque recipiet possessionem suam. 28 Quod si non
invenerit manus eius ut reddat pretium, habebit
emptor quod emerat, usque ad annum Iubileum. In
ipso enim omnis venditio redibit ad dominum, et ad
possessorem pristinum. 29 Qui vendiderit domum
intra urbis muros, habebit licentiam redimendi,
donec unus impleatur annus. 30 Si non redemerit,
et anni circulus fuerit evolutus, emptor possidebit
eam, et posteri eius in perpetuum, et redimi non
poterit, etiam in Iubileo. 31 Sin autem in villa domus,
quæ muros non habet, agrorum iure vendetur. Si
ante redempta non fuerit, in iubileo revertetur
ad dominum. 32 Ædes Levitarum, quæ in urbibus
sunt, semper possunt redimi: 33 si redemptæ non
fuerint, in iubileo revertentur ad dominos, quia
domus urbium Levitarum pro possessionibus sunt
inter filios Israel. 34 Suburbana autem eorum
non veneant, quia possessio sempiterna est. 35 Si
attenuatus fuerit frater tuus, et infirmus manu,
et susceperis eum quasi advenam, et peregrinum,
et vixerit tecum, 36 ne accipias usuras ab eo, nec
amplius quam dedisti. Time Deum tuum, ut vivere
possit frater tuus apud te. 37 Pecuniam tuam non
dabis ei ad usuram, et frugum superabundantiam
non exiges. 38 Ego Dominus Deus vester, qui
eduxi vos de Terra Ægypti, ut darem vobis Terram
Chanaan, et essem vester Deus. 39 Si paupertate
compulsus vendiderit se tibi frater tuus, non
eum opprimes servitute famulorum, 40 sed quasi
mercenarius et colonus erit: usque ad annum
Iubileum operabitur apud te, 41 et postea egredietur
cum liberis suis, et revertetur ad cognationem
ad possessionem patrum suorum. 42 Mei enim
servi sunt, et ego eduxi eos de Terra Ægypti, non
veneant conditione servorum: 43 ne affligas eum
per potentiam, sed metuito Deum tuum. 44 Servus
et ancilla sint vobis de nationibus quæ in circuitu
vestro sunt, 45 et de advenis qui peregrinantur
apud vos, vel qui ex his nati fuerint in terra
vestra: hos habebitis famulos: 46 et hereditario
iure transmittetis ad posteros, ac possidebitis in
æternum. Fratres autem vestros filios Israel ne
opprimatis per potentiam. 47 Si invaluerit apud
vos manus advenæ atque peregrini, et attenuatus
frater tuus vendiderit se ei, aut cuiquam de stirpe
eius: 48 post venditionem potest redimi. Qui
voluerit ex fratribus suis, redimet eum, 49 et
patruus, et patruelis, et consanguineus, et affinis.
Sin autem et ipse potuerit, redimet se, 50 supputatis
dumtaxat annis a tempore venditionis suæ usque ad
annum Iubileum: et pecunia, qua venditus fuerat,
iuxta annorum numerum et rationem mercenarii
supputata. 51 Si plures fuerint anni qui remanent
usque ad Iubileum, secundum hos reddet et pretium.

52 Si pauci, ponet rationem cum eo iuxta annorum
numerum, et reddet emptori quod reliquum est
annorum, 53 quibus ante servivit mercedibus
imputatis: non affliget eum violenter in conspectu
tuo. 54 Quod si per hæc redimi non potuerit, anno
Iubileo egredietur cum liberis suis. 55 Mei enim
sunt servi, filii Israel, quos eduxi de Terra Ægypti.

26 Ego Dominus Deus vester: Non facietis vobis
idolum et sculptile, nec titulos erigetis, nec
insignem lapidem ponetis in terra vestra, ut
adoretis eum. Eo enim sum Dominus Deus vester. 2
Custodite sabbata mea, et pavete ad Sanctuarium
meum. Ego Dominus. 3 Si in præceptis meis
ambulaveritis, et mandata mea custodieritis, et
feceritis ea, dabo vobis pluvias temporibus suis,
4 et terra gignet germen suum, et pomis arbores
replebuntur. 5 Apprehendet messium tritura
vindemiam, et vindemia occupabit sementem:
et comedetis panem vestrum in saturitate, et
absque pavore habitabitis in terra vestra. 6 Dabo
pacem in finibus vestris: dormietis, et non erit qui
exterreat. Auferam malas bestias: et gladius non
transibit terminos vestros. 7 Persequemini inimicos
vestros, et corruent coram vobis. 8 Persequentur
quinque de vestris centum alienos, et centum de
vobis decem millia: cadent inimici vestri gladio
in conspectu vestro. 9 Respiciam vos, et crescere
faciam: multiplicabimini, et firmabo pactum meum
vobiscum. 10 Comedetis vetustissima veterum,
et vetera novis supervenientibus proiicietis. 11
Ponam tabernaculum meum in medio vestri, et
non abiiciet vos anima mea. 12 Ambulabo inter
vos, et ero Deus vester, vosque eritis populus meus.
13 Ego Dominus Deus vester: qui eduxi vos de
Terra Ægyptiorum, ne serviretis eis, et qui confregi
catenas cervicum vestrarum, ut incederetis erecti.
14 Quod si non audieritis me, nec feceritis omnia
mandata mea, 15 si spreveritis leges meas, et iudicia
mea contempseritis, ut non faciatis ea quæ a me
constituta sunt, et ad irritum perducatis pactum
meum: 16 ego quoque hæc faciam vobis: Visitabo
vos velociter in egestate, et ardore, qui conficiat
oculos vestros, et consumat animas vestras. Frustra
seretis sementem, quæ ab hostibus devorabitur.
17 Ponam faciem meam contra vos, et corruetis
coram hostibus vestris, et subiiciemini his qui
oderunt vos. Fugietis, nemine persequente. 18 Sin
autem nec sic obedieritis mihi, addam correptiones
vestras septuplum propter peccata vestra, 19 et
conteram superbiam duritiæ vestræ. Daboque vobis
cælum desuper sicut ferrum, et terram æneam. 20
Consumetur incassum labor vester, non proferet
terra germen, nec arbores poma præbebunt. 21
Si ambulaveritis ex adverso mihi, nec volueritis
audire me, addam plagas vestras in septuplum
propter peccata vestra: 22 immittamque in vos
bestias agri, quæ consumant vos, et pecora vestra,
et ad paucitatem cuncta redigant, desertæque fiant
viæ vestræ. 23 Quod si nec sic volueritis recipere
disciplinam, sed ambulaveritis ex adverso mihi:
24 ego quoque contra vos adversus incedam, et
percutiam vos septies propter peccata vestra. 25
Inducamque super vos gladium ultorem fœderis mei.
Cumque confugeritis in urbes, mittam pestilentiam
in medio vestri, et tradamini in manibus hostium,
26 postquam confregero baculum panis vestri:
ita ut decem mulieres in uno clibano coquant
panes, et reddant eos ad pondus: et comedetis,
et non saturabimini. 27 Sin autem nec per hæc
audieritis me, sed ambulaveritis contra me: 28 et
ego incedam adversus vos in furore contrario, et
corripiam vos septem plagis propter peccata vestra,
29 ita ut comedatis carnes filiorum vestrorum et
filiarum vestrarum. 30 Destruam excelsa vestra, et
simulacra confringam. Cadetis inter ruinas idolorum
vestrorum, et abominabitur vos anima mea, 31 in
tantum ut urbes vestras redigam in solitudinem, et
deserta faciam Sanctuaria vestra, nec recipiam ultra
odorem suavissimum. 32 Disperdamque terram
vestram, et stupebunt super ea inimici vestri, cum
habitatores illius fuerint. 33 Vos autem dispergam
in Gentes, et evaginabo post vos gladium, eritque
terra vestra deserta, et civitates vestræ dirutæ. 34
Tunc placebunt terræ sabbata sua cunctis diebus
solitudinis suæ: quando fueritis 35 in terra hostili,
sabbatizabit, et requiescet in sabbatis solitudinis
suæ, eo quod non requieverit in sabbatis vestris
quando habitabatis in ea. 36 Et qui de vobis
remanserint, dabo pavorem in cordibus eorum
in regionibus hostium, terrebit eos sonitus folii
volantis, et ita fugient quasi gladium: cadent,
nullo persequente, 37 et corruent singuli super
fratres suos quasi bella fugientes, nemo vestrum
inimicis audebit resistere. 38 Peribitis inter Gentes,
et hostilis vos terra consumet. 39 Quod si et de
iis aliqui remanserint, tabescent in iniquitatibus
suis, in terra inimicorum suorum, et propter
peccata patrum suorum et sua affligentur: 40 donec
confiteantur iniquitates suas, et maiorum suorum,
quibus prævaricati sunt in me, et ambulaverunt
ex adverso mihi. 41 Ambulabo igitur et ego contra
eos, et inducam illos in terram hostilem, donec
erubescat incircumcisa mens eorum: tunc orabunt
pro impietatibus suis. 42 Et recordabor fœderis
mei quod pepigi cum Iacob, et Isaac, et Abraham.

Terræ quoque memor ero: **43** quæ cum relicta fuerit
ab eis, complacebit sibi in sabbatis suis, patiens
solitudinem propter illos. Ipsi vero rogabunt pro
peccatis suis, eo quod abiecerint iudicia mea, et
leges meas despexerint. **44** Et tamen etiam cum
essent in terra hostili, non penitus abieci eos, neque
sic despexi ut consumerentur, et irritum facerent
pactum meum cum eis. Ego enim sum Dominus
Deus eorum, **45** et recordabor fœderis mei pristini,
quando eduxi eos de Terra Ægypti in conspectu
Gentium, ut essem Deus eorum. Ego Dominus. **46**
Hæc sunt iudicia atque præcepta et leges, quas
dedit Dominus inter se et filios Israel in monte Sinai
per manum Moysi.

27 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **2**
Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Homo qui
votum fecerit, et spoponderit Deo animam suam,
sub æstimatione dabit pretium. **3** Si fuerit masculus
a vigesimo anno usque ad sexagesimum annum,
dabit quinquaginta siclos argenti ad mensuram
Sanctuarii: **4** si mulier, triginta. **5** A quinto autem
anno usque ad vigesimum, masculus dabit viginti
siclos: femina decem. **6** Ab uno mense usque ad
annum quintum, pro masculo dabuntur quinque
sicli: pro femina, tres. **7** Sexagenarius et ultra
masculus dabit quindecim siclos: femina decem. **8** Si
pauper fuerit, et æstimationem reddere non valebit,
stabit coram sacerdote: et quantum ille æstimaverit,
et viderit eum posse reddere, tantum dabit. **9**
Animal autem, quod immolari potest Domino, si
quis voverit, sanctum erit, **10** et mutari non poterit,
id est, nec melius malo, nec peius bono. Quod si
mutaverit: et ipsum quod mutatum est, et illud pro
quo mutatum est, consecratum erit Domino. **11**
Animal immundum, quod immolari Domino non
potest, si quis voverit, adducetur ante sacerdotem,
12 qui iudicans utrum bonum an malum sit, statuet
pretium. **13** Quod si dare voluerit is, qui offert, addet
supra æstimationem quintam partem. **14** Homo si
voverit domum suam, et sanctificaverit Domino,
considerabit eam sacerdos utrum bona an mala sit,
et iuxta pretium, quod ab eo fuerit constitutum,
venundabitur: **15** sin autem ille qui voverat,
voluerit redimere eam, dabit quintam partem
æstimationis supra, et habebit domum. **16** Quod si
agrum possessionis suæ voverit, et consecraverit
Domino: iuxta mensuram sementis æstimabitur
pretium. Si triginta modiis hordei seritur terra,
quinquaginta siclis venundetur argenti. **17** Si
statim ab anno incipientis Iubilei voverit agrum,
quanto valere potest, tanto æstimabitur. **18** Sin
autem post aliquantum temporis: supputabit
sacerdos pecuniam iuxta annorum, qui reliqui
sunt, numerum usque ad Iubileum, et detrahetur
ex pretio. **19** Quod si voluerit redimere agrum
ille, qui voverat, addet quintam partem æstimatæ
pecuniæ, et possidebit eum. **20** Sin autem noluerit
redimere, sed alteri cuilibet fuerit venundatus,
ultra eum qui voverat redimere non poterit: **21**
quia cum Iubilei venerit dies, sanctificatus erit
Domino, et possessio consecrata ad ius pertinet
sacerdotum. **22** Si ager emptus est, et non de
possessione maiorum sanctificatus fuerit Domino,
23 supputabit sacerdos iuxta annorum numerum
usque ad Iubileum, pretium: et dabit ille qui voverat
eum, Domino. **24** In Iubileo autem revertetur ad
priorem dominum, qui vendiderat eum, et habuerat
in sorte possessionis suæ. **25** Omnis æstimatio siclo
Sanctuarii ponderabitur. Siclus viginti obolos habet.
26 Primogenita, quæ ad Dominum pertinent, nemo
sanctificare poterit et vovere: sive bos, sive ovis
fuerit, Domini sunt. **27** Quod si immundum est
animal, redimet qui obtulit, iuxta æstimationem
tuam, et addet quintam partem pretii: si redimere
noluerit, vendetur alteri quantocumque a te fuerit
æstimatum. **28** Omne, quod Domino consecratur,
sive homo fuerit, sive animal, sive ager, non
vendetur, nec redimi poterit. Quidquid semel fuerit
consecratum, Sanctum sanctorum erit Domino. **29**
Et omnis consecratio, quæ offertur ab homine, non
redimetur, sed morte morietur. **30** Omnes decimæ
terræ, sive de frugibus, sive de pomis arborum,
Domini sunt, et illi sanctificantur. **31** Si quis autem
voluerit redimere decimas suas, addet quintam
partem earum. **32** Omnium decimarum bovis et
ovis et capræ, quæ sub pastoris virga transeunt,
quidquid decimum venerit, sanctificabitur Domino.
33 Non eligetur nec bonum nec malum, nec altero
commutabitur. Si quis mutaverit: et quod mutatum
est, et pro quo mutatum est, sanctificabitur Domino,
et non redimetur. **34** Hæc sunt præcepta, quæ
mandavit Dominus Moysi ad filios Israel in monte
Sinai.

Liber Numeri

1 Locutusque est Dominus ad Moysen in deserto
Sinai in tabernaculo fœderis, prima die mensis
secundi, anno altero egressionis eorum ex Ægypto,
dicens: **2** Tollite summam universæ congregationis
filiorum Israel per cognationes et domos suas, et
nomina singulorum, quidquid sexus est masculini **3**
a vigesimo anno et supra, omnium virorum fortium
ex Israel, et numerabitis eos per turmas suas, tu et
Aaron. **4** Eruntque vobiscum principes tribuum ac
domorum in cognationibus suis, **5** quorum ista sunt
nomina: De Ruben, Elisur filius Sedeur, **6** de Simeon,
Salamiel filius Surisaddai, **7** de Iuda, Nahasson filius
Aminadab, **8** de Issachar, Nathanael filius Suar, **9**
de Zabulon, Eliab filius Helon. **10** Filiorum autem
Ioseph: de Ephraim, Elisama filius Ammiud, de
Manasse, Gamaliel filius Phadassur, **11** de Beniamin,
Abidan filius Gedeonis, **12** de Dan, Ahiezer filius
Ammisaddai, **13** de Aser, Phegiel filius Ochran, **14**
de Gad, Eliasaph filius Duel, **15** de Nephthali, Ahira
filius Enan. **16** Hi nobilissimi principes multitudinis
per tribus et cognationes suas, et capita exercitus
Israel: **17** quos tulerunt Moyses et Aaron cum
omni vulgi multitudine: **18** et congregaverunt
primo die mensis secundi, recensentes eos per
cognationes, et domos, ac familias, et capita, et
nomina singulorum a vigesimo anno et supra, **19**
sicut præceperat Dominus Moysi. Numeratique sunt
in deserto Sinai. **20** De Ruben primogenito Israelis
per generationes et familias ac domos suas, et
nomina capitum singulorum, omne quod sexus est
masculini a vigesimo anno et supra, procedentium
ad bellum, **21** quadraginta sex millia quingenti.
22 De filiis Simeon per generationes et familias
ac domos cognationum suarum recensiti sunt per
nomina et capita singulorum, omne quod sexus est
masculini a vigesimo anno et supra, procedentium
ad bellum, **23** quinquaginta novem millia trecenti.
24 De filiis Gad per generationes et familias ac
domos cognationum suarum recensiti sunt per
nomina singulorum a viginti annis et supra, omnes
qui ad bella procederent, **25** quadraginta quinque
millia sexcenti quinquaginta. **26** De filiis Iuda per
generationes et familias ac domos cognationum
suarum, per nomina singulorum a vigesimo anno
et supra, omnes qui poterant ad bella procedere, **27**
recensiti sunt septuaginta quattuor millia sexcenti.
28 De filiis Issachar, per generationes et familias
ac domos cognationum suarum, per nomina
singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui ad
bella procederent, **29** recensiti sunt quinquaginta
quattuor millia quadringenti. **30** De filiis Zabulon
per generationes et familias, ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum a
vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad
bella procedere, **31** quinquaginta septem millia
quadringenti. **32** De filiis Ioseph, filiorum Ephraim
per generationes, et familias, ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum a
vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad
bella procedere, **33** quadraginta millia quingenti. **34**
Porro filiorum Manasse per generationes et familias
ac domos cognationum suarum recensiti sunt per
nomina singulorum a viginti annis et supra, omnes
qui poterant ad bella procedere, **35** triginta duo
millia ducenti. **36** De filiis Beniamin per generationes
et familias ac domos cognationum suarum recensiti
sunt nominibus singulorum a vigesimo anno et
supra, omnes qui poterant ad bella procedere,
37 triginta quinque millia quadringenti. **38** De
filiis Dan per generationes, et familias ac domos
cognationum suarum recensiti sunt nominibus
singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui
poterant ad bella procedere, **39** sexaginta duo millia
septingenti. **40** De filiis Aser per generationes et
familias ac domos cognationum suarum recensiti
sunt per nomina singulorum a vigesimo anno et
supra, omnes qui poterant ad bella procedere, **41**
quadraginta millia et mille quingenti. **42** De filiis
Nephthali per generationes et familias ac domos
cognationum suarum recensiti sunt nominibus
singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui
poterant ad bella procedere, **43** quinquaginta tria
millia quadringenti. **44** Hi sunt, quos numeraverunt
Moyses et Aaron, et duodecim principes Israel,
singulos per domos cognationum suarum. **45**
Fueruntque omnis numerus filiorum Israel per
domos et familias suas a vigesimo anno et supra, qui
poterant ad bella procedere, **46** sexcenta tria millia
virorum quingenti quinquaginta. **47** Levitæ autem
in tribu familiarum suarum non sunt numerati cum
eis. **48** Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
49 Tribum Levi noli numerare, neque pones summam
eorum cum filiis Israel: **50** sed constitue eos super
tabernaculum testimonii et cuncta vasa eius, et
quidquid ad ceremonias pertinet. Ipsi portabunt
tabernaculum et omnia utensilia eius: et erunt in
ministerio, ac per gyrum tabernaculi metabuntur.
51 Cum proficiscendum fuerit, deponent Levitæ
tabernaculum: cum castrametandum, erigent.
Quisquis externorum accesserit, occidetur. **52**
Metabuntur autem castra filii Israel unusquisque
per turmas et cuneos atque exercitum suum. **53**
Porro Levitæ per gyrum tabernaculi figent tentoria,

ne fiat indignatio super multitudinem filiorum
Israel, et excubabunt in custodiis tabernaculi
testimonii. 54 Fecerunt ergo filii Israel iuxta omnia
quæ præceperat Dominus Moysi.

2 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Singuli per turmas, signa, atque vexilla,
et domos cognationum suarum castrametabuntur
filii Israel, per gyrum tabernaculi fœderis. 3 Ad
Orientem Iudas figet tentoria per turmas exercitus
sui: eritque princeps filiorum eius Nahasson filius
Aminadab. 4 Et omnis de stirpe eius summa
pugnantium, septuaginta quattuor millia sexcenti.
5 Iuxta eum castrametati sunt de tribu Issachar,
quorum princeps fuit Nathanael filius Suar. 6 Et
omnis numerus pugnatorum eius quinquaginta
quattuor millia quadringenti. 7 In tribu Zabulon
princeps fuit Eliab filius Helon. 8 Omnis de
stirpe eius exercitus pugnatorum, quinquaginta
septem millia quadringenti. 9 Universi qui in
castris Iudæ annumerati sunt, fuerunt centum
octoginta sex millia quadringenti: et per turmas
suas primi egredientur. 10 In castris filiorum
Ruben ad meridianam plagam erit princeps Elisur
filius Sedeur: 11 et cunctus exercitus pugnatorum
eius qui numerati sunt, quadraginta sex millia
quingenti. 12 Iuxta eum castrametati sunt de
tribu Simeon: quorum princeps fuit Salamiel filius
Surisaddai. 13 Et cunctus exercitus pugnatorum
eius, qui numerati sunt, quinquaginta novem millia
trecenti. 14 In tribu Gad princeps fuit Eliasaph
filius Duel. 15 Et cunctus exercitus pugnatorum
eius, qui numerati sunt, quadraginta quinque millia
sexcenti quinquaginta. 16 Omnes qui recensiti sunt
in castris Ruben, centum quinquaginta millia et
mille quadringenti quinquaginta per turmas suas:
in secundo loco proficiscentur. 17 Levabitur autem
tabernaculum testimonii per officia Levitarum et
turmas eorum. Quomodo erigetur, ita et deponetur.
Singuli per loca et ordines suos proficiscentur. 18 Ad
occidentalem plagam erunt castra filiorum Ephraim,
quorum princeps fuit Elisama filius Ammiud. 19
Cunctus exercitus pugnatorum eius, qui numerati
sunt, quadraginta millia quingenti. 20 Et cum eis
tribus filiorum Manasse, quorum princeps fuit
Gamaliel filius Phadassur. 21 Cunctusque exercitus
pugnatorum eius, qui numerati sunt, triginta duo
millia ducenti. 22 In tribu filiorum Beniamin
princeps fuit Abidan filius Gedeonis. 23 Et cunctus
exercitus pugnatorum eius, qui recensiti sunt,
triginta quinque millia quadringenti. 24 Omnes
qui numerati sunt in castris Ephraim, centum octo
millia centum per turmas suas: tertii proficiscentur.
25 Ad Aquilonis partem castrametati sunt filii Dan:
quorum princeps fuit Ahiezer filius Ammisaddai. 26
Cunctus exercitus pugnatorum eius, qui numerati
sunt, sexaginta duo millia septingenti. 27 Iuxta
eum fixere tentoria de tribu Aser: quorum princeps
fuit Phegiel filius Ochran. 28 Cunctus exercitus
pugnatorum eius, qui numerati sunt, quadraginta
millia et mille quingenti. 29 De tribu filiorum
Nephthali princeps fuit Ahira filius Enan. 30 Cunctus
exercitus pugnatorum eius, quinquaginta tria millia
quadringenti. 31 Omnes, qui numerati sunt in
castris Dan, fuerunt centum quinquaginta septem
millia sexcenti: et novissimi proficiscentur. 32 Hic
numerus filiorum Israel, per domos cognationum
suarum et turmas divisi exercitus, sexcenta tria
millia quingenti quinquaginta. 33 Levitæ autem
non sunt numerati inter filios Israel: sic enim
præceperat Dominus Moysi. 34 Feceruntque filii
Israel iuxta omnia quæ mandaverat Dominus.
Castrametati sunt per turmas suas, et profecti per
familias ac domos patrum suorum.

3 Hæ sunt generationes Aaron et Moysi in die qua
locutus est Dominus ad Moysen in monte Sinai.
2 Et hæc nomina filiorum Aaron: primogenitus
eius Nadab, deinde Abiu, et Eleazar, et Ithamar. 3
Hæc nomina filiorum Aaron sacerdotum qui uncti
sunt, et quorum repletæ et consecratæ manus
ut sacerdotio fungerentur. 4 Mortui sunt enim
Nadab et Abiu cum offerrent ignem alienum in
conspectu Domini in deserto Sinai, absque liberis:
functique sunt sacerdotio Eleazar et Ithamar coram
Aaron patre suo. 5 Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: 6 Applica tribum Levi, et fac stare
in conspectu Aaron sacerdotis ut ministrent ei,
et excubent, 7 et observent quidquid ad cultum
pertinet multitudinis coram tabernaculo testimonii,
8 et custodiant vasa tabernaculi, servientes in
ministerio eius. 9 Dabisque dono Levitas Aaron
et filiis eius, quibus traditi sunt a filiis Israel.
10 Aaron autem et filios eius constitues super
cultum sacerdotii. Externus, qui ad ministrandum
accesserit, morietur. 11 Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: 12 Ego tuli Levitas a filiis Israel
pro omni primogenito, qui aperit vulvam in filiis
Israel, eruntque Levitæ mei. 13 Meum est enim
omne primogenitum: ex quo percussi primogenitos
in Terra Ægypti: sanctificavi mihi quidquid primum
nascitur in Israel ab homine usque ad pecus, mei
sunt: ego Dominus. 14 Locutusque est Dominus ad
Moysen in deserto Sinai, dicens: 15 Numera filios
Levi per domos patrum suorum et familias, omnem
masculum ab uno mense, et supra. 16 Numeravit

Moyses, ut præceperat Dominus, **17** et inventi sunt
filii Levi per nomina sua, Gerson et Caath et Merari.
18 Filii Gerson: Lebni et Semei. **19** Filii Caath: Amram
et Iesaar, Hebron et Oziel. **20** Filii Merari: Moholi et
Musi. **21** De Gerson fuere familiæ duæ, Lebnitica, et
Semeitica: **22** quarum numeratus est populus sexus
masculini ab uno mense et supra, septem millia
quingenti. **23** Hi post tabernaculum metabuntur ad
Occidentem **24** sub principe Eliasaph filio Lael. **25** Et
habebunt excubias in tabernaculo fœderis, **26** ipsum
tabernaculum et operimentum eius, tentorium
quod trahitur ante fores tecti fœderis, et cortinas
atrii: tentorium quoque quod appenditur in introitu
atrii tabernaculi, et quidquid ad ritum altaris
pertinet, funes tabernaculi et omnia utensilia eius.
27 Cognatio Caath habebit populos Amramitas
et Iesaaritas et Hebronitas et Ozielitas. Hæ sunt
familiæ Caathitarum recensitæ per nomina sua: **28**
omnes generis masculini ab uno mense et supra,
octo millia sexcenti habebunt excubias Sanctuarii,
29 et castrametabuntur ad meridianam plagam. **30**
Princepsque eorum erit Elisaphan filius Oziel: **31**
et custodient arcam, mensamque et candelabrum,
altaria et vasa Sanctuarii, in quibus ministratur, et
velum, cunctamque huiuscemodi supellectilem. **32**
Princeps autem principum Levitarum Eleazar filius
Aaron sacerdotis, erit super excubitores custodiæ
Sanctuarii. **33** At vero de Merari erunt populi
Moholitæ et Musitæ recensiti per nomina sua: **34**
omnes generis masculini ab uno mense et supra,
sex millia ducenti. **35** Princeps eorum Suriel filius
Abihaiel: in plaga septentrionali castrametabuntur.
36 Erunt sub custodia eorum tabulæ tabernaculi et
vectes, et columnæ ac bases earum, et omnia quæ
ad cultum huiuscemodi pertinent: **37** columnæque
atrii per circuitum cum basibus suis, et paxilli cum
funibus. **38** Castrametabuntur ante tabernaculum
fœderis, id est, ad orientalem plagam, Moyses et
Aaron cum filiis suis, habentes custodiam Sanctuarii
in medio filiorum Israel. Quisquis alienus accesserit,
morietur. **39** Omnes Levitæ, quos numeraverunt
Moyses et Aaron iuxta præceptum Domini per
familias suas in genere masculino a mense uno
et supra, fuerunt viginti duo millia. **40** Et ait
Dominus ad Moysen: Numera primogenitos sexus
masculini de filiis Israel ab uno mense et supra,
et habebis summam eorum. **41** Tollesque Levitas
mihi pro omni primogenito filiorum Israel, ego
sum Dominus: et pecora eorum pro universis
primogenitis pecorum filiorum Israel. **42** Recensuit
Moyses, sicut præceperat Dominus, primogenitos
filiorum Israel. **43** Et fuerunt masculi per nomina
sua, a mense uno et supra, viginti duo millia ducenti
septuaginta tres. **44** Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: **45** Tolle Levitas pro primogenitis
filiorum Israel, et pecora Levitarum pro pecoribus
eorum, eruntque Levitæ mei. Ego sum Dominus. **46**
In pretio autem ducentorum septuaginta trium,
qui excedunt numerum Levitarum de primogenitis
filiorum Israel, **47** accipies quinque siclos per
singula capita ad mensuram Sanctuarii. Siclus habet
viginti obolos. **48** Dabisque pecuniam Aaron et filiis
eius pretium eorum qui supra sunt. **49** Tulit igitur
Moyses pecuniam eorum, qui fuerant amplius, et
quos redemerant a Levitis **50** pro primogenitis
filiorum Israel, mille trecentorum sexaginta quinque
siclorum iuxta pondus Sanctuarii, **51** et dedit eam
Aaron et filiis eius iuxta verbum quod præceperat
sibi Dominus.

4 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: **2** Tolle summam filiorum Caath de medio
Levitarum per domos et familias suas, **3** a trigesimo
anno et supra, usque ad quinquagesimum annum,
omnium qui ingrediuntur ut stent et ministrent in
tabernaculo fœderis. **4** Hic est cultus filiorum Caath:
Tabernaculum fœderis, et Sanctum sanctorum **5**
ingredientur Aaron et filii eius, quando movenda
sunt castra, et deponent velum quod pendet
ante fores, involventque eo arcam testimonii,
6 et operient rursum velamine ianthinarum
pellium, extendentque desuper pallium totum
hyacinthinum, et inducent vectes. **7** Mensam
quoque propositionis involvent hyacinthino pallio,
et ponent cum ea thuribula et mortariola, cyathos
et crateras ad liba fundenda: panes semper in ea
erunt: **8** extendentque desuper pallium coccineum,
quod rursum operient velamento ianthinarum
pellium, et inducent vectes. **9** Sument et pallium
hyacinthinum quo operient candelabrum cum
lucernis et forcipibus suis et emunctoriis et cunctis
vasis olei, quæ ad cocinnandas lucernas necessaria
sunt: **10** et super omnia ponent operimentum
ianthinarum pellium, et inducent vectes. **11**
Nec non et altare aureum involvent hyacinthino
vestimento, et extendent desuper operimentum
ianthinarum pellium, inducentque vectes. **12**
Omnia vasa, quibus ministratur in Sanctuario,
involvent hyacinthino pallio, et extendent desuper
operimentum ianthinarum pellium, inducentque
vectes. **13** Sed et altare mundabunt cinere, et
involvent illud purpureo vestimento, **14** ponentque
cum eo omnia vasa, quibus in ministerio eius
utuntur, id est, ignium receptacula, fuscinulas ac
tridentes, uncinos et batilla. Cuncta vasa altaris
operient simul velamine ianthinarum pellium, et

inducent vectes. 15 Cumque involverint Aaron
et filii eius Sanctuarium et omnia vasa eius in
commotione castrorum, tunc intrabunt filii Caath
ut portent involuta: et non tangent vasa Sanctuarii,
ne moriantur. Ista sunt onera filiorum Caath in
tabernaculo fœderis: 16 super quos erit Eleazar
filius Aaron sacerdotis, ad cuius curam pertinet
oleum ad concinnandas lucernas, et compositionis
incensum, et sacrificium, quod semper offertur, et
oleum unctionis, et quidquid ad cultum tabernaculi
pertinet, omniumque vasorum, quæ in Sanctuario
sunt. 17 Locutusque est Dominus ad Moysen et
Aaron, dicens: 18 Nolite perdere populum Caath de
medio Levitarum: 19 sed hoc facite eis, ut vivant,
et non moriantur, si tetigerint Sancta sanctorum.
Aaron et filii eius intrabunt, ipsique disponent opera
singulorum, et divident quid portare quis debeat. 20
Alii nulla curiositate videant quæ sunt in Sanctuario
priusquam involvantur, alioquin morientur. 21
Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 22
Tolle summam etiam filiorum Gerson per domos ac
familias et cognationes suas, 23 a triginta annis et
supra, usque ad annos quinquaginta. Numera omnes
qui ingrediuntur et ministrant in tabernaculo
fœderis. 24 Hoc est officium familiæ Gersonitarum,
25 ut portent cortinas tabernaculi et tectum fœderis
operimentum aliud, et super omnia velamen
ianthinum tentoriumque quod pendet in introitu
tabernaculi fœderis, 26 cortinas atrii, et velum in
introitu quod est ante tabernaculum. Omnia quæ
ad altare pertinent funiculos, et vasa ministerii, 27
iubente Aaron et filiis eius, portabunt filii Gerson:
et scient singuli cui debeant oneri mancipari. 28
Hic est cultus familiæ Gersonitarum in tabernaculo
fœderis, eruntque sub manu Ithamar filii Aaron
sacerdotis. 29 Filios quoque Merari per familias
et domos patrum suorum recensebis 30 a triginta
annis et supra, usque ad annos quinquaginta,
omnes qui ingrediuntur ad officium ministerii sui
et cultum fœderis testimonii. 31 Hæc sunt onera
eorum: Portabunt tabulas tabernaculi et vectes eius,
columnas ac bases earum, 32 columnas quoque atrii
per circuitum cum basibus et paxillis et funibus suis.
Omnia vasa et supellectilem ad numerum accipient,
sicque portabunt. 33 Hoc est officium familiæ
Meraritarum et ministerium in tabernaculo fœderis:
eruntque sub manu Ithamar filii Aaron sacerdotis.
34 Recensuerunt igitur Moyses et Aaron et principes
synagogæ filios Caath per cognationes et domos
patrum suorum 35 a triginta annis et supra, usque ad
annum quinquagesimum, omnes qui ingrediuntur
ad ministerium tabernaculi fœderis: 36 et inventi
sunt duo millia septingenti quinquaginta. 37 Hic est
numerus populi Caath qui intrant tabernaculum
fœderis: hos numeravit Moyses et Aaron iuxta
sermonem Domini per manum Moysi. 38 Numerati
sunt et filii Gerson per cognationes et domos
patrum suorum, 39 a triginta annos et supra,
usque ad quinquagesimum annum, omnes qui
ingrediuntur ut ministrent in tabernaculo fœderis:
40 et inventi sunt duo millia sexcenti triginta. 41
Hic est populus Gersonitarum, quos numeraverunt
Moyses et Aaron iuxta verbum Domini. 42 Numerati
sunt et filii Merari per cognationes et domos patrum
suorum, 43 a triginta annis et supra, usque ad
annum quinquagesimum, omnes qui ingrediuntur
ad explendos ritus tabernaculi fœderis: 44 et inventi
sunt tria millia ducenti. 45 Hic est numerus filiorum
Merari, quos recensuerunt Moyses et Aaron iuxta
imperium Domini per manum Moysi. 46 Omnes qui
recensiti sunt de Levitis, et quos recenseri fecit ad
nomen Moyses et Aaron, et principes Israel per
cognationes et domos patrum suorum, 47 a triginta
annis et supra, usque ad annum quinquagesimum,
ingredientes ad ministerium tabernaculi, et onera
portanda, 48 fuerunt simul octo millia quingenti
octoginta. 49 Iuxta verbum Domini recensuit eos
Moyses, unumquemque iuxta officium et onera sua,
sicut præceperat ei Dominus.

5 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Præcipe filiis Israel, ut eiiciant de castris omnem
leprosum, et qui semine fluit, pollutusque est super
mortuo: 3 tam masculum quam feminam eiicite
de castris, ne contaminent ea cum habitaverint
vobiscum. 4 Feceruntque ita filii Israel, et eiecerunt
eos extra castra, sicut locutus erat Dominus
Moysi. 5 Locutusque est Dominus ad Moysen,
dicens: 6 Loquere ad filios Israel: Vir, sive mulier,
cum fecerint ex omnibus peccatis, quæ solent
hominibus accidere, et per negligentiam transgressi
fuerint mandatum Domini, atque deliquerint, 7
confitebuntur peccatum suum, et reddent ipsum
caput, quintamque partem desuper ei, in quem
peccaverint. 8 Sin autem non fuerit qui recipiat,
dabunt Domino, et erit sacerdotis, excepto ariete,
qui offertur pro expiatione, ut sit placabilis hostia.
9 Omnes quoque primitiæ, quas offerunt filii
Israel, ad sacerdotem pertinent: 10 et quidquid
in Sanctuarium offertur a singulis, et traditur
manibus sacerdotis, ipsius erit. 11 Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: 12 Loquere ad
filios Israel, et dices ad eos: Vir, cuius uxor
erraverit, maritumque contemnens 13 dormierit
cum altero viro, et hoc maritus deprehendere non
quiverit, sed latet adulterium, et testibus argui

non potest, quia non est inventa in stupro: **14** si
spiritus zelotypiæ concitaverit virum contra uxorem
suam, quæ vel polluta est, vel falsa suspicione
appetitur, **15** adducet eam ad sacerdotem, et offeret
oblationem pro illa decimam partem sati farinæ
hordeaceæ: non fundet super eam oleum, nec
imponet thus: quia sacrificium zelotypiæ est, et
oblatio investigans adulterium. **16** Offeret igitur eam
sacerdos, et statuet coram Domino. **17** Assumetque
aquam sanctam in vase fictili, et pauxillum terræ
de pavimento tabernaculi mittet in eam. **18**
Cumque steterit mulier in conspectu Domini,
discooperiet caput eius, et ponet super manus
illius sacrificium recordationis, et oblationem
zelotypiæ: ipse autem tenebit aquas amarissimas,
in quibus cum execratione maledicta congessit.
19 Adiurabitque eam, et dicet: Si non dormivit vir
alienus tecum, et si non polluta es deserto mariti
thoro, non te nocebunt aquæ istæ amarissimæ, in
quas maledicta congessi. **20** Sin autem declinasti
a viro tuo, atque polluta es, et concubuisti cum
altero viro: **21** his maledictionibus subiacebis:
Det te Dominus in maledictionem, exemplumque
cunctorum in populo suo: putrescere faciat femur
tuum, et tumens uterus tuus disrumpatur. **22**
Ingrediantur aquæ maledictæ in ventrem tuum, et
utero tumescente putrescat femur. Et respondebit
mulier: Amen, amen. **23** Scribetque sacerdos in
libello ista maledicta, et delebit ea aquis amarissimis,
in quas maledicta congessit, **24** et dabit ei bibere.
Quas cum exhauserit, **25** tollet sacerdos de manu
eius sacrificium zelotypiæ, et elevabit illud coram
Domino, imponetque illud super altare: ita dumtaxat
ut prius, **26** pugillum sacrificii tollat de eo, quod
offertur, et incendat super altare: et sic potum det
mulieri aquas amarissimas. **27** Quas cum biberit,
si polluta est, et contempto viro adulterii rea,
pertransibunt eam aquæ maledictionis, et inflato
ventre computrescet femur: eritque mulier in
maledictionem, et in exemplum omni populo. **28**
Quod si polluta non fuerit, erit innoxia, et faciet
liberos. **29** Ista est lex zelotypiæ. Si declinaverit
mulier a viro suo, et si polluta fuerit, **30** maritusque
zelotypiæ spiritu concitatus adduxerit eam in
conspectu Domini, et fecerit ei sacerdos iuxta omnia
quæ scripta sunt: **31** maritus absque culpa erit, et
illa recipiet iniquitatem suam.

6 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **2**
Loquere ad filios Israel, et dices ad eos: Vir, sive
mulier, cum fecerint votum ut sanctificentur, et se
voluerint Domino consecrare: **3** a vino, et omni,
quod inebriare potest, abstinebunt. Acetum ex vino,
et ex qualibet alia potione, et quidquid de uva
exprimitur, non bibent: uvas recentes siccasque non
comedent **4** cunctis diebus quibus ex voto Domino
consecrantur: quidquid ex vinea esse potest, ab
uva passa usque ad acinum non comedent. **5** Omni
tempore separationis suæ novacula non transibit
per caput eius usque ad completum diem, quo
Domino consecratur. Sanctus erit, crescente cæsarie
capitis eius. **6** Omni tempore consecrationis suæ
super mortuum non ingredietur, **7** nec super
patris quidem et matris et fratris sororisque funere
contaminabitur, quia consecratio Dei sui super
caput eius est. **8** Omnibus diebus separationis
suæ sanctus erit Domino. **9** Sin autem mortuus
fuerit subito quispiam coram eo, polluetur caput
consecrationis eius: quod radet illico in eadem die
purgationis suæ, et rursum septima. **10** In octava
autem die offeret duos turtures, vel duos pullos
columbæ sacerdoti in introitu fœderis testimonii. **11**
facietque sacerdos unum pro peccato, et alterum in
holocaustum, et deprecabitur pro eo, quia peccavit
super mortuo: sanctificabitque caput eius in die
illo: **12** et consecrabit Domino dies separationis
illius, offerens agnum anniculum pro peccato: ita
tamen ut dies priores irriti fiant, quoniam polluta
est sanctificatio eius. **13** Ista est lex consecrationis.
Cum dies, quos ex voto decreverat, complebuntur:
adducet eum ad ostium tabernaculi fœderis, **14** et
offeret oblationes eius Domino, agnum anniculum
immaculatum in holocaustum, et ovem anniculam
immaculatam pro peccato, et arietem immaculatum,
hostiam pacificam, **15** canistrum quoque panum
azymorum qui conspersi sint oleo, et lagana absque
fermento uncta oleo, ac libamina singulorum: **16**
quæ offeret sacerdos coram Domino, et faciet tam
pro peccato, quam in holocaustum. **17** Arietem vero
immolabit hostiam pacificam Domino, offerens
simul canistrum azymorum, et libamenta quæ ex
more debentur. **18** Tunc radetur nazaræus ante
ostium tabernaculi fœderis cæsarie consecrationis
suæ: tolletque capillos eius, et ponet super ignem,
qui est suppositus sacrificio pacificorum. **19** Et
armum coctum arietis, tortamque absque fermento
unam de canistro, et laganum azymum unum, et
tradet in manus Nazaræi, postquam rasum fuerit
caput eius. **20** Susceptaque rursum ab eo, elevabit in
conspectu Domini: et sanctificata sacerdotis erunt,
sicut pectusculum, quod separari iussum est, et
femur. Post hæc, potest bibere Nazaræus vinum.
21 Ista est lex Nazaræi, cum voverit oblationem
suam Domino tempore consecrationis suæ, exceptis
his, quæ invenerit manus eius. Iuxta quod mente
devoverat, ita faciet ad perfectionem sanctificationis

suæ. 22 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
23 Loquere Aaron et filiis eius: Sic benedicetis filiis
Israel, et dicetis eis: 24 Benedicat tibi Dominus, et
custodiat te. 25 Ostendat Dominus faciem suam tibi,
et misereatur tui. 26 Convertat Dominus vultum
suum ad te, et det tibi pacem. 27 Invocabuntque
nomen meum super filios Israel, et ego benedicam
eis.

7 Factum est autem in die qua complevit Moyses
tabernaculum, et erexit illud: unxitque et
sanctificavit cum omnibus vasis suis, altare similiter
et omnia vasa eius: 2 obtulerunt principes Israel et
capita familiarum, qui erant per singulas tribus,
præfectique eorum, qui numerati fuerant, 3 munera
coram Domino sex plaustra tecta cum duodecim
bobus. Unum plaustrum obtulere duo duces, et
unum bovem singuli, obtuleruntque ea in conspectu
tabernaculi. 4 Ait autem Dominus ad Moysen: 5
Suscipe ab eis ut serviant in ministerio tabernaculi,
et trades ea Levitis iuxta ordinem ministerii
sui. 6 Itaque cum suscepisset Moyses plaustra
et boves, tradidit eos Levitis. 7 Duo plaustra et
quattuor boves dedit filiis Gerson, iuxta id quod
habebant necessarium. 8 Quattuor alia plaustra,
et octo boves dedit filiis Merari secundum officia
et cultum suum, sub manu Ithamar filii Aaron
sacerdotis. 9 Filiis autem Caath non dedit plaustra
et boves: quia in Sanctuario serviunt, et onera
propriis portant humeris. 10 Igitur obtulerunt
duces in dedicationem altaris, die qua unctum est,
oblationem suam ante altare. 11 Dixitque Dominus
ad Moysen: Singuli duces per singulos dies offerant
munera in dedicationem altaris. 12 Primo die
obtulit oblationem suam Nahasson filius Aminadab
de tribu Iuda: 13 fueruntque in ea acetabulum
argenteum pondo centum triginta siclorum, phiala
argentea habens septuaginta siclos iuxta pondus
Sanctuarii, utrumque plenum simila conspersa oleo
in sacrificium: 14 mortariolum ex decem siclis
aureis plenum incenso: 15 bovem de armento,
et arietem, et agnum anniculum in holocaustum:
16 hircumque pro peccato: 17 et in sacrificio
pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos
quinque, agnos anniculos quinque. Hæc est oblatio
Nahasson filii Aminadab. 18 Secundo die obtulit
Nathanael filius Suar, dux de tribu Issachar, 19
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos, iuxta pondus Sanctuarii, utrumque plenum
simila conspersa oleo in sacrificium: 20 mortariolum
aureum habens decem siclos plenum incenso: 21
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 22 hircumque pro peccato: 23
et in sacrificio pacificorum boves duos, arietes
quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque.
Hæc fuit oblatio Nathanael filii Suar. 24 Tertio die
princeps filiorum Zabulon Eliab filius Helon, 25
obtulit acetabulum argenteum appendens centum
triginta siclos, phialam argenteam habentem
septuaginta siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque
plenum similia conspersa oleo in sacrificium:
26 mortariolum aureum appendens decem siclos
plenum incenso: 27 bovem de armento, et
arietem, et agnum anniculum in holocaustum:
28 hircumque pro peccato: 29 et in sacrificio
pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos
quinque, agnos anniculos quinque. Hæc est oblatio
Eliab filii Helon. 30 Die quarto princeps filiorum
Ruben, Elisur filius Sedeur, 31 obtulit acetabulum
argenteum appendens centum triginta siclos,
phialam argenteam habentem septuaginta siclos
ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum simila
conspersa oleo in sacrificum: 32 mortariolum
aureum appendens decem siclos plenum incenso: 33
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 34 hircumque pro peccato: 35 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit
oblatio Elisur filii Sedeur. 36 Die quinto princeps
filiorum Simeon Salamiel filius Surisaddai 37 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum
simila conspersa oleo in sacrificum: 38 mortariolum
aureum appendens decem siclos plenum incenso: 39
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 40 hircumque pro peccato: 41 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc
fuit oblatio Salamiel filii Surisaddai. 42 Die sexto
princeps filiorum Gad, Eliasaph filius Duel 43 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum
simila conspersa oleo in sacrificum: 44 mortariolum
aureum appendens decem siclos plenum incenso: 45
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 46 hircumque pro peccato: 47 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit
oblatio Eliasaph filii Duel. 48 Die septimo princeps
filiorum Ephraim, Elisama filius Ammiud 49 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum

simila conspersa oleo in sacrificum: 50 mortariolum
aureum appendens decem siclos plenum incenso: 51
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 52 hircumque pro peccato: 53 et in
hostias pacificorum, boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit
oblatio Elisama filii Ammiud. 54 Die octavo, princeps
filiorum Manasse, Gamaliel filius Phadassur, 55
obtulit acetabulum argenteum appendens centum
triginta siclos, phialam argenteam habentem
septuaginta siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque
plenum simila conspersa oleo in sacrificum: 56
mortariolum aureum appendens decem siclos,
plenum incenso: 57 bovem de armento, et arietem,
et agnum anniculum in holocaustum: 58 hircumque
pro peccato: 59 et in hostias pacificorum boves
duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos
anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Gamaliel filii
Phadassur. 60 Die nono princeps filiorum Beniamin,
Abidan filius Gedeonis, 61 obtulit acetabulum
argenteum appendens centum triginta siclos,
phialam argenteam habentem septuaginta siclos
ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum simila
conspersa oleo in sacrificum: 62 et mortariolum
aureum appendens decem siclos plenum incenso: 63
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 64 hircumque pro peccato: 65 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit
oblatio Abidan filii Gedeonis. 66 Die decimo princeps
filiorum Dan, Ahiezer filius Ammisaddai 67 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos, ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum
simila conspersa oleo in sacrificum: 68 mortariolum
aureum appendens decem siclos plenum incenso: 69
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 70 hircumque pro peccato: 71 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit
oblatio Ahiezer filii Ammisaddai. 72 Die undecimo
princeps filiorum Aser, Phegiel filius Ochran 73
obtulit acetabulum argenteum appendens centum
triginta siclos, phialam argenteam habentem
septuaginta siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque
plenum simila conspersa oleo in sacrificum: 74
mortariolum aureum appendens decem siclos
plenum incenso: 75 bovem de armento, et arietem,
et agnum anniculum in holocaustum: 76 hircumque
pro peccato: 77 et in hostias pacificorum boves
duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos
anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Phegiel filii
Ochran. 78 Die duodecimo princeps filiorum
Nephthali, Ahira filius Enan 79 obtulit acetabulum
argenteum appendens centum triginta siclos,
phialam argenteam habentem septuaginta siclos
ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum simila
oleo conspersa in sacrificum: 80 mortariolum
aureum appendens decem siclos, plenum incenso:
81 bovem de armento, et arietem, et agnum
anniculum in holocaustum: 82 hircumque pro
peccato: 83 et in hostias pacificorum boves duos,
arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos
quinque. Hæc fuit oblatio Ahira filii Enan. 84 Hæc
in dedicatione altaris oblata sunt a principibus
Israel, in die qua consecratum est: acetabula
argentea duodecim: phialæ argenteæ duodecim:
mortariola aurea duodecim: 85 ita ut centum
triginta siclos argenti haberet unum acetabulum,
et septuaginta siclos haberet una phiala: id est,
in commune vasorum omnium ex argento sicli
duo millia quadringenti, pondere Sanctuarii: 86
mortariola aurea duodecim plena incenso denos
siclos appendentia pondere Sanctuarii: id est, simul
auri sicli centum viginti: 87 boves de armento in
holocaustum duodecim, arietes duodecim, agni
anniculi duodecim, et libamenta eorum: hirci
duodecim pro peccato. 88 In hostias pacificorum,
boves viginti quattuor, arietes sexaginta, hirci
sexaginta, agni anniculi sexaginta. Hæc oblata
sunt in dedicatione altaris, quando unctum est.
89 Cumque ingrederetur Moyses tabernaculum
fœderis, ut consuleret oraculum, audiebat vocem
loquentis ad se de propitiatorio quod erat super
arcam testimonii inter duos Cherubim, unde et
loquebatur ei.

8 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere Aaron, et dices ad eum: Cum
posueris septem lucernas, candelabrum in australi
parte erigatur. Hoc igitur præcipe ut lucernæ
contra boream e regione respiciant ad mensam
panum propositionis, contra eam partem, quam
candelabrum respicit, lucere debebunt. 3 Fecitque
Aaron, et imposuit lucernas super candelabrum,
ut præceperat Dominus Moysi. 4 Hæc autem erat
factura candelabri, ex auro ductili, tam medius
stipes, quam cuncta quæ ex utroque calamorum
latere nascebantur: iuxta exemplum quod ostendit
Dominus Moysi, ita operatus est candelabrum. 5
Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 6 Tolle
Levitas de medio filiorum Israel, et purificabis eos
7 iuxta hunc ritum: Aspergantur aqua lustrationis,
et radant omnes pilos carnis suæ. Cumque laverint
vestimenta sua, et mundati fuerint, 8 tollent bovem
de armentis, et libamentum eius similam oleo

conspersam: bovem autem alterum de armento tu
accipies pro peccato: 9 et applicabis Levitas coram
tabernaculo fœderis, convocata omni multitudine
filiorum Israel. 10 Cumque Levitæ fuerint coram
Domino, ponent filii Israel manus suas super eos.
11 Et offeret Aaron Levitas, munus in conspectu
Domini a filiis Israel, ut serviant in ministerio
eius. 12 Levitæ quoque ponent manus suas super
capita boum, e quibus unum facies pro peccato, et
alterum in holocaustum Domini, ut depreceris pro
eis. 13 Statuesque Levitas in conspectu Aaron et
filiorum eius, et consecrabis oblatos Domino, 14
ac separabis de medio filiorum Israel, ut sint mei.
15 Et postea ingredientur tabernaculum fœderis,
ut serviant mihi. Sicque purificabis et consecrabis
eos in oblationem Domini: quoniam dono donati
sunt mihi a filiis Israel. 16 Pro primogenitis quæ
aperiunt omnem vulvam in Israel, accepi eos.
17 Mea sunt enim omnia primogenita filiorum
Israel, tam ex hominibus quam ex iumentis. Ex
die quo percussi omne primogenitum in Terra
Ægypti, sanctificavi eos mihi: 18 et tuli Levitas pro
cunctis primogenitis filiorum Israel: 19 tradidique
eos dono Aaron et filiis eius de medio populi, ut
serviant mihi pro Israel in tabernaculo fœderis,
et orent pro eis ne sit in populo plaga, si ausi
fuerint accedere ad Sanctuarium. 20 Feceruntque
Moyses et Aaron et omnis multitudo filiorum Israel
super Levitas quæ præceperat Dominus Moysi:
21 purificatique sunt, et laverunt vestimenta sua.
Elevavitque eos Aaron in conspectu Domini, et
oravit pro eis, 22 ut purificati ingrederentur ad
officia sua in tabernaculum fœderis coram Aaron
et filiis eius. Sicut præceperat Dominus Moysi de
Levitis, ita factum est. 23 Locutusque est Dominus
ad Moysen, dicens: 24 Hæc est lex Levitarum, A
viginti quinque annis et supra, ingredientur ut
ministrent in tabernaculo fœderis. 25 Cumque
quinquagesimum annum ætatis impleverint, servire
cessabunt: 26 eruntque ministri fratrum suorum in
tabernaculo fœderis, ut custodiant quæ sibi fuerunt
commendata, opera autem ipsa non faciant. Sic
dispones Levitis in custodiis suis.

9 Locutus est Dominus ad Moysen in deserto Sinai
anno secundo, postquam egressi sunt de Terra
Ægypti, mense primo dicens: 2 Faciant filii Israel
Phase in tempore suo, 3 quartadecima die mensis
huius ad vesperam, iuxta omnes ceremonias et
iustificationes eius. 4 Præcepitque Moyses filiis
Israel ut facerent Phase. 5 Qui fecerunt tempore
suo: quartadecima die mensis ad vesperam in monte
Sinai. Iuxta omnia quæ mandaverat Dominus Moysi,
fecerunt filii Israel. 6 Ecce autem quidam immundi
super anima hominis, qui non poterant facere
Phase in die illo, accedentes ad Moysen et Aaron, 7
dixerunt eis: Immundi sumus super anima hominis.
Quare fraudamur ut non valeamus oblationem
offerre Domino in tempore suo inter filios Israel? 8
Quibus respondit Moyses: State ut consulam quid
præcipiat Dominus de vobis. 9 Locutusque est
Dominus ad Moysen, dicens: 10 Loquere filiis Israel:
Homo qui fuerit immundus super anima, sive in
via procul in gente vestra, faciat Phase Domino
11 in mense secundo, quartadecima die mensis
ad vesperam: cum azymis et lactucis agrestibus
comedent illud: 12 non relinquent ex eo quippiam
usque mane, et os eius non confringent, omnem
ritum Phase observabunt. 13 Si quis autem et
mundus est, et in itinere non fuit, et tamen non fecit
Phase, exterminabitur anima illa de populis suis,
quia sacrificium Domino non obtulit tempore suo:
peccatum suum ipse portabit. 14 Peregrinus quoque
et advena si fuerint apud vos, facient Phase Domino
iuxta ceremonias et iustificationes eius. Præceptum
idem erit apud vos tam advenæ quam indigenæ. 15
Igitur die qua erectum est tabernaculum, operuit
illud nubes. A vespere autem super tentorium
erat quasi species ignis usque mane. 16 Sic fiebat
iugiter: per diem operiebat illud nubes, et per
noctem quasi species ignis. 17 Cumque ablata
fuisset nubes, quæ tabernaculum protegebat, tunc
proficiscebantur filii Israel: et in loco ubi stetisset
nubes, ibi castrametabantur. 18 Ad imperium Domini
proficiscebantur, et ad imperium illius figebant
tabernaculum. Cunctis diebus quibus stabat nubes
super tabernaculum, manebant in eodem loco: 19
et si evenisset ut multo tempore maneret super
illud, erant filii Israel in excubiis Domini, et non
proficiscebantur 20 quot diebus fuisset nubes super
tabernaculum. Ad imperium Domini erigebant
tentoria, et ad imperium illius deponebant. 21
Si fuisset nubes a vespere usque mane, et statim
diluculo tabernaculum reliquisset, proficiscebantur:
et, si post diem et noctem recessisset, dissipabant
tentoria. 22 Si vero biduo aut uno mense vel longiori
tempore fuisset super tabernaculum, manebant
filii Israel in eodem loco, et non proficiscebantur:
statim autem ut recessisset, movebant castra. 23 Per
verbum Domini figebant tentoria, et per verbum
illius proficiscebantur: erantque in excubiis Domini
iuxta imperium eius per manum Moysi.

10 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Fac tibi duas tubas argenteas ductiles,
quibus convocare possis multitudinem quando

movenda sunt castra. 3 Cumque increpueris
tubis, congregabitur ad te omnis turba ad ostium
tabernaculi fœderis. 4 Si semel clangueris, venient
ad te principes, et capita multitudinis Israel. 5 Si
autem prolixior atque concisus clangor increpuerit,
movebunt castra primi qui sunt ad orientalem
plagam. 6 In secundo autem sonitu et pari ululatu
tubæ, levabunt tentoria qui habitant ad meridiem. Et
iuxta hunc modum reliqui facient, ululantibus tubis
in profectionem. 7 Quando autem congregandus
est populus, simplex tubarum clangor erit, et non
concise ululabunt. 8 Filii autem Aaron sacerdotes
clangent tubis: eritque hoc legitimum sempiternum
in generationibus vestris. 9 Si exieritis ad bellum de
terra vestra contra hostes qui dimicant adversum
vos, clangetis ululantibus tubis, et erit recordatio
vestri coram Domino Deo vestro, ut eruamini de
manibus inimicorum vestrorum. 10 Si quando
habebitis epulum, et dies festos, et calendas,
canetis tubis super holocaustis, et pacificis victimis,
ut sint vobis in recordationem Dei vestri. Ego
Dominus Deus vester. 11 Anno secundo, mense
secundo, vigesima die mensis elevata est nubes de
tabernaculo fœderis: 12 profectique sunt filii Israel
per turmas suas de deserto Sinai, et recubuit nubes
in solitudine Pharan. 13 Moveruntque castra primi
iuxta imperium Domini in manu Moysi. 14 Filii Iuda
per turmas suas: quorum princeps erat Nahasson
filius Aminadab. 15 In tribu filiorum Issachar fuit
princeps Nathanael filius Suar. 16 In tribu Zabulon
erat princeps Eliab filius Helon. 17 Depositumque
est tabernaculum, quod portantes egressi sunt filii
Gerson et Merari. 18 Profectique sunt et filii Ruben,
per turmas et ordinem suum: quorum princeps erat
Helisur filius Sedeur. 19 In tribu autem filiorum
Simeon, princeps fuit Salamiel filius Surisaddai.
20 Porro in tribu Gad erat princeps Eliasaph filius
Duel. 21 Profectique sunt et Caathitæ portantes
Sanctuarium. Tamdiu tabernaculum portabatur,
donec venirent ad erectionis locum. 22 Moverunt
castra et filii Ephraim per turmas suas, in quorum
exercitu princeps erat Elisama filius Ammiud. 23 In
tribu autem filiorum Manasse princeps fuit Gamaliel
filius Phadassur. 24 Et in tribu Beniamin erat dux
Abidan filius Gedeonis. 25 Novissimi castrorum
omnium profecti sunt filii Dan per turmas suas,
in quorum exercitu princeps fuit Ahiezer filius
Ammisaddai. 26 In tribu autem filiorum Aser
erat princeps Phegiel filius Ochran. 27 Et in tribu
filiorum Nephthali princeps fuit Ahira filius Enan.
28 Hæc sunt castra, et profectiones filiorum Israel
per turmas suas quando egrediebantur. 29 Dixitque
Moyses Hobab filio Raguel Madianitæ, cognato suo:
Proficiscimur ad locum, quem Dominus daturus est
nobis: veni nobiscum, ut benefaciamus tibi: quia
Dominus bona promisit Israeli. 30 Cui ille respondit:
Non vadam tecum, sed revertar in terram meam, in
qua natus sum. 31 Et ille: Noli, inquit, nos relinquere:
tu enim nosti in quibus locis per desertum castra
ponere debeamus, et eris ductor noster. 32 Cumque
nobiscum veneris, quidquid optimum fuerit ex
opibus, quas nobis traditurus est Dominus, dabimus
tibi. 33 Profecti sunt ergo de Monte Domini viam
trium dierum, arcaque fœderis Domini præcedebat
eos, per dies tres providens castrorum locum. 34
Nubes quoque Domini super eos erat per diem cum
incederent. 35 Cumque elevaretur arca, dicebat
Moyses: Surge Domine, et dissipentur inimici tui,
et fugiant qui oderunt te, a facie tua. 36 Cum
autem deponeretur, aiebat: Revertere Domine, ad
multitudinem exercitus Israel.

11 Interea ortum est murmur populi, quasi
dolentium pro labore, contra Dominum. Quod
cum audisset Dominus, iratus est. Et accensus in
eos ignis Domini devoravit extremam castrorum
partem. 2 Cumque clamasset populus ad Moysen,
oravit Moyses ad Dominum, et absorptus est ignis.
3 Vocavitque nomen loci illius, Incensio: eo quod
incesus fuisset contra eos ignis Domini. 4 Vulgus
quippe promiscuum, quod ascenderat cum eis,
flagravit desiderio, sedens et flens, iunctis sibi
pariter filiis Israel, et ait: Quis dabit nobis ad
vescendum carnes? 5 Recordamur piscium quos
comedebamus in Ægypto gratis: in mentem nobis
veniunt cucumeres, et pepones, porrique, et cepe, et
allia. 6 Anima nostra arida est, nihil aliud respiciunt
oculi nostri nisi Man. 7 Erat autem Man quasi
semen coriandri, coloris bdellii. 8 Circuibatque
populus, et colligens illud, frangebat mola, sive
terebat in mortario, coquens in olla, et faciens ex
eo tortulas saporis quasi panis oleati. 9 Cumque
descederet nocte super castra ros, descendebat
pariter et Man. 10 Audivit ergo Moyses flentem
populum per familias, singulos per ostia tentorii
sui. Iratusque est furor Domini valde: sed et Moysi
intoleranda res visa est. 11 Et ait ad Dominum: Cur
afflixisti servum tuum? quare non invenio gratiam
coram te? et cur imposuisti pondus universi populi
huius super me? 12 Numquid ego concepi omnem
hanc multitudinem, vel genui eam, ut dicas mihi:
Porta eos in sinu tuo sicut portare solet nutrix
infantulum, et defer in terram, pro qua iurasti
patribus eorum? 13 Unde mihi carnes ut dem
tantæ multitudini? Flent contra me, dicentes: Da
nobis carnes ut comedamus. 14 Non possum solus

sustinere omnem hunc populum, quia gravis est
mihi. 15 Sin aliter tibi videtur, obsecro ut interficias
me, et inveniam gratiam in oculis tuis, ne tantis
afficiar malis. 16 Et dixit Dominus ad Moysen:
Congrega mihi septuaginta viros de senibus Israel,
quos tu nosti quod senes populi sint ac magistri: et
duces eos ad ostium tabernaculi fœderis, faciesque
ibi stare tecum, 17 ut descendam et loquar tibi: et
auferam de spiritu tuo, tradamque eis, ut sustentent
tecum onus populi, et non tu solus graveris. 18
Populo quoque dices: Sanctificamini: cras comedetis
carnes. Ego enim audivi vos dicere: Quis dabit nobis
escas carnium? Bene nobis erat in Ægypto. Ut det
vobis Dominus carnes, et comedatis: 19 non uno
die, nec duobus, vel quinque aut decem, nec viginti
quidem, 20 sed usque ad mensem dierum, donec
exeat per nares vestras, et vertatur in nauseam,
eo quod replueritis Dominum, qui in medio vestri
est, et fleveritis coram eo, dicentes: Quare egressi
sumus ex Ægypto? 21 Et ait Moyses: Sexcenta millia
peditum huius populi sunt, et tu dicis: Dabo eis esum
carnium mense integro. 22 Numquid ovium et boum
multitudo cædetur, ut possit sufficere ad cibum? Vel
omnes pisces maris in unum congregabuntur, ut eos
satient? 23 Cui respondit Dominus: Numquid manus
Domini invalida est? Iam nunc videbis utrum meus
sermo opere compleatur. 24 Venit igitur Moyses,
et narravit populo verba Domini, congregans
septuaginta viros de senibus Israel, quos stare fecit
circa tabernaculum. 25 Descenditque Dominus per
nubem, et locutus est ad eum, auferens de Spiritu
qui erat in Moyse, et dans septuaginta viris. Cumque
requievisset in eis Spiritus, prophetaverunt, nec
ultra cessaverunt. 26 Remanserat autem in castris
duo viri, quorum unus vocabatur Eldad, et alter
Medad, super quos requievit Spiritus. Nam et ipsi
descripti fuerant, et non exierant ad tabernaculum.
27 Cumque prophetarent in castris, cucurrit puer, et
nunciavit Moysi, dicens: Eldad et Medad prophetant
in castris. 28 Statim Iosue filius Nun, minister
Moysi, et electus e pluribus, ait: Domine mi Moyses
prohibe eos. 29 At ille: Quid, inquit, æmularis pro
me? Quis tribuat ut omnis populus prophetet, et
det eis Dominus Spiritum suum? 30 Reversusque
est Moyses, et maiores natu Israel in castra. 31
Ventus autem egrediens a Domino arreptans trans
mare coturnices detulit, et demisit in castra itinere
quantum uno die confici potest, ex omni parte
castrorum per circuitum, volabantque in aere
duobus cubitis altitudine super terram. 32 Surgens
ergo populus toto die illo, et nocte, ac die altero,
congregavit coturnicum, qui parum, decem coros:
et siccaverunt eas per gyrum castrorum. 33 Adhuc
carnes erant in dentibus eorum, nec defecerat
huiuscemodi cibus: et ecce furor Domini concitatus
in populum, percussit eum plaga magna nimis. 34
Vocatusque est ille locus, Sepulchra concupiscentiæ:
ibi enim sepelierunt populum qui desideraverat.
35 Egressi autem de Sepulchris concupiscentiæ,
venerunt in Haseroth, et manserunt ibi.

12 Locutaque est Maria et Aaron contra Moysen
propter uxorem eius Æthiopissam, 2 et
dixerunt: Num per solum Moysen locutus est
Dominus? Nonne et nobis similiter est locutus? Quod
cum audisset Dominus, 3 (erat enim Moyses vir
mitissimus super omnes homines qui morabantur
in terra) 4 statim locutus est ad eum, et ad
Aaron et Mariam: Egredimini vos tantum tres ad
tabernaculum fœderis. Cumque fuissent egressi,
5 descendit Dominus in columna nubis, et stetit
in introitu tabernaculi vocans Aaron et Mariam.
Qui cum issent, 6 dixit ad eos: Audite sermones
meos: si quis fuerit inter vos propheta Domini, in
visione apparebo ei, vel per somnium loquar ad
illum. 7 At non talis servus meus Moyses, qui in
omni domo mea fidelissimus est: 8 ore enim ad
os loquor ei: et palam, et non per ænigmata et
figuras Dominum videt. Quare ergo non timuistis
detrahere servo meo Mosyi? 9 Iratusque contra
eos, abiit: 10 nubes quoque recessit quæ erat super
tabernaculum: et ecce Maria apparuit candens
lepra quasi nix. Cumque respexisset eam Aaron, et
vidisset perfusam lepra, 11 ait ad Moysen: Obsecro
domine mi, ne imponas nobis hoc peccatum quod
stulte commisimus, 12 ne fiat hæc quasi mortua, et
ut abortivum quod proiicitur de vulva matris suæ.
Ecce iam medium carnis eius devoratum est a lepra.
13 Clamavitque Moyses ad Dominum, dicens: Deus,
obsecro, sana eam. 14 Cui respondit Dominus: Si
pater eius spuisset in faciem illius, nonne debuerat
saltem septem diebus rubore suffundi? Separetur
septem diebus extra castra, et postea revocabitur.
15 Exclusa est itaque Maria extra castra septem
diebus: et populus non est motus de loco illo, donec
revocata est Maria. 16 Profectusque est populus de
Haseroth fixis tentoriis in deserto Pharan.

13 Ibique locutus est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Mitte viros, qui considerent Terram Chanaan,
quam daturus sum filiis Israel, singulos de singulis
tribubus, ex principibus. 3 Fecit Moyses quod
Dominus imperaverat, de deserto Pharan mittens
principes viros, quorum ista sunt nomina. 4 De
tribu Ruben, Sammua filium Zechur. 5 De tribu
Simeon, Saphat filium Huri. 6 De tribu Iuda, Caleb
filium Iephone. 7 De tribu Issachar, Igal filium

Ioseph. 8 De tribu Ephraim, Osee filium Nun. 9
De tribu Beniamin, Phalti filium Raphu. 10 De
tribu Zabulon, Geddiel filium Sodi. 11 De tribu
Ioseph, sceptri Manasse, Gaddi filium Susi. 12 De
tribu Dan, Ammiel filium Gemalli. 13 De tribu
Aser, Sthur filium Michael. 14 De tribu Nephthali,
Nahabi filium Vapsi. 15 De tribu Gad, Guel filium
Machi. 16 Hæc sunt nomina virorum, quos misit
Moyses ad considerandam Terram: vocavitque
Osee filium Nun, Iosue. 17 Misit ergo eos Moyses
ad considerandam Terram Chanaan, et dixit ad
eos: Ascendite per meridianam plagam. Cumque
veneritis ad montes, 18 considerate Terram, qualis
sit: et populum qui habitator est eius, utrum fortis
sit an infirmus: si pauci numero an plures: 19
ipsa terra, bona an mala: urbes quales, muratæ
an absque muris: 20 humus, pinguis an sterilis,
nemorosa an absque arboribus. Confortamini,
et afferte nobis de fructibus Terræ. Erat autem
tempus quando iam præcoquæ uvæ vesci possunt.
21 Cumque ascendissent, exploraverunt Terram
a deserto Sin, usque Rohob intrantibus Emath.
22 Ascenderuntque ad meridiem, et venerunt in
Hebron, ubi erant Achiman et Sisai et Tholmai
filii Enac. Nam Hebron septem annis ante Tanim
urbem Ægypti condita est. 23 Pergentesque usque
ad Torrentem Botri, absciderunt palmitem cum
uva sua, quem portaverunt in vecte duo viri. De
malis quoque granatis et de ficis loci illius tulerunt:
24 qui appellatus est Nehelescol, id est Torrens
botri, eo quod botrum portassent inde filii Israel.
25 Reversique exploratores Terræ post quadraginta
dies, omni regione circuita, 26 venerunt ad Moysen
et Aaron et ad omnem cœtum filiorum Israel in
desertum Pharan, quod est in Cades. Locutique eis
et omni multitudini ostenderunt fructus Terræ: 27
et narraverunt, dicentes: Venimus in Terram, ad
quam misisti nos, quæ revera fluit lacte et melle, ut
ex his fructibus cognosci potest: 28 sed cultores
fortissimos habet, et urbes grandes atque muratas.
Stirpem Enac vidimus ibi. 29 Amalec habitat in
meridie, Hethæus et Iebusæus et Amorrhæus in
montanis: Chananæus vero moratur iuxta mare
et circa fluenta Iordanis. 30 Inter hæc Caleb
compescens murmur populi, qui oriebatur contra
Moysen, ait: Ascendamus, et possideamus Terram,
quoniam poterimus obtinere eam. 31 Alii vero, qui
fuerant cum eo, dicebant: Nequaquam ad hunc
populum valemus ascendere, quia fortior nobis est.
32 Detraxeruntque Terræ, quam inspexerant, apud
filios Israel, dicentes: Terra, quam lustravimus,
devorat habitatores suos: populus, quem aspeximus,
proceræ staturæ est. 33 Ibi vidimus monstra
quædam filiorum Enac de genere giganteo: quibus
comparati, quasi locustæ videbamur.

14 Igitur vociferans omnis turba flevit nocte
illa, 2 et murmurati sunt contra Moysen et
Aaron cuncti filii Israel, dicentes: 3 Utinam mortui
essemus in Ægypto: et in hac vasta solitudine
utinam pereamus, et non inducat nos Dominus in
Terram istam, ne cadamus gladio, et uxores ac liberi
nostri ducantur captivi. Nonne melius est reverti
in Ægyptum? 4 Dixeruntque alter ad alterum:
Constituamus nobis ducem, et revertamur in
Ægyptum. 5 Quo audito Moyses et Aaron ceciderunt
proni in terram coram omni multitudine filiorum
Israel. 6 At vero Iosue filius Nun, et Caleb filius
Iephone, qui et ipsi lustraverant terram, sciderunt
vestimenta sua, 7 et ad omnem multitudinem
filiorum Israel locuti sunt: Terra, quam circuivimus,
valde bona est. 8 Si propitius fuerit Dominus,
inducet nos in eam, et tradet humum lacte et melle
manantem. 9 Nolite rebelles esse contra Dominum:
neque timeatis populum terræ huius, quia sicut
panem ita eos possumus devorare. Recessit ab eis
omne præsidium: Dominus nobiscum est, nolite
metuere. 10 Cumque clamaret omnis multitudo,
et lapidibus eos vellet opprimere, apparuit gloria
Domini super tectum fœderis cunctis filiis Israel. 11
Et dixit Dominus ad Moysen: Usquequo detrahet
mihi populus iste? Quousque non credent mihi in
omnibus signis, quæ feci coram eis? 12 Feriam igitur
eos pestilentia, atque consumam: te autem faciam
principem super gentem magnam, et fortiorem
quam hæc est. 13 Et ait Moyses ad Dominum:
Ut audiant Ægyptii, de quorum medio eduxisti
populum istum, 14 et habitatores Terræ huius, qui
audierunt quod tu Domine in populo isto sis, et
facie videaris ad faciem, et nubes tua protegat illos,
et in columna nubis præcedas eos per diem, et
in columna ignis per noctem: 15 quod occideris
tantam multitudinem quasi unum hominem, et
dicant: 16 Non poterat introducere populum in
Terram, pro qua iuraverat: idcirco occidit eos in
solitudine. 17 Magnificetur ergo fortitudo Domini
sicut iurasti, dicens: 18 Dominus patiens et multæ
misericordiæ, auferens iniquitatem et scelera,
nullumque innoxium derelinquens, qui visitas
peccata patrum in filios in tertiam et quartam
generationem. 19 Dimitte, obsecro, peccatum populi
huius secundum magnitudinem misericordiæ tuæ,
sicut propitius fuisti egredientibus de Ægypto usque
ad locum istum. 20 Dixitque Dominus: Dimisi iuxta
verbum tuum. 21 Vivo ego: et implebitur gloria
Domini universa terra. 22 At tamen omnes homines

qui viderunt maiestatem meam, et signa quæ feci
in Ægypto et in solitudine, et tentaverunt me
iam per decem vices, nec obedierunt voci meæ,
23 non videbunt Terram pro qua iuravi patribus
eorum, nec quisquam ex illis qui detraxit mihi,
intuebitur eam. 24 Servum meum Caleb, qui plenus
alio spiritu secutus est me, inducam in Terram
hanc, quam circuivit: et semen eius possidebit eam.
25 Quoniam Amalecites et Chananæus habitant
in vallibus. Cras movete castra, et revertimini in
solitudinem per viam Maris Rubri. 26 Locutusque est
Dominus ad Moysen et Aaron, dicens: 27 Usquequo
multitudo hæc pessima murmurat contra me?
Querelas filiorum Israel audivi. 28 Dic ergo eis:
Vivo ego, ait Dominus: sicut locuti estis audiente
me, sic faciam vobis. 29 In solitudine hac iacebunt
cadavera vestra. Omnes qui numerati estis a viginti
annis et supra, et murmurastis contra me, 30
non intrabitis Terram, super quam levavi manum
meam ut habitare vos facerem, præter Caleb
filium Iephone, et Iosue filium Nun. 31 Parvulos
autem vestros, de quibus dixistis quod prædæ
hostibus forent, introducam: ut videant Terram,
quæ vobis displicuit. 32 Vestra cadavera iacebunt in
solitudine. 33 Filii vestri erunt vagi in deserto annis
quadraginta, et portabunt fornicationem vestram,
donec consumantur cadavera patrum in deserto,
34 iuxta numerum quadraginta dierum, quibus
considerastis Terram: annus pro die imputabitur. Et
quadraginta annis recipietis iniquitates vestras, et
scietis ultionem meam: 35 quoniam sicut locutus
sum, ita faciam omni multitudini huic pessimæ,
quæ consurrexit adversum me: in solitudine hac
deficiet, et morietur. 36 Igitur omnes viri, quos
miserat Moyses ad contemplandam Terram, et qui
reversi murmurare fecerant contra eum omnem
multitudinem, detrahentes Terræ quod esset
mala, 37 mortui sunt atque percussi in conspectu
Domini. 38 Iosue autem filius Nun, et Caleb filius
Iephone vixerunt ex omnibus, qui perrexerant ad
considerandam Terram. 39 Locutusque est Moyses
universa verba hæc ad omnes filios Israel, et luxit
populus nimis. 40 Et ecce mane primo surgentes
ascenderunt verticem montis, atque dixerunt:
Parati sumus ascendere ad locum, de quo Dominus
locutus est: quia peccavimus. 41 Quibus Moyses:
Cur, inquit, transgredimini verbum Domini, quod
vobis non cedet in prosperum? 42 Nolite ascendere:
non enim est Dominus vobiscum: ne corruatis
coram inimicis vestris. 43 Amalecites et Chananæus
ante vos sunt, quorum gladio corruetis, eo quod
nolueritis acquiescere Domino, nec erit Dominus
vobiscum. 44 At illi contenebrati ascenderunt in
verticem montis. Arca autem testamenti Domini et
Moyses non recesserunt de castris. 45 Descenditque
Amalecites et Chananæus, qui habitabat in monte:
et percutiens eos atque concidens, persecutus est
eos usque Horma.

15 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere ad filios Israel, et dices ad eos: Cum
ingressi fueritis Terram habitationis vestræ, quam
ego dabo vobis, 3 et feceritis oblationem Domino
in holocaustum, aut victimam, vota solventes, vel
sponte offerentes munera, aut in sollemnitatibus
vestris adolentes odorem suavitatis Domino, de
bobus sive de ovibus: 4 offeret quicumque
immolaverit victimam, sacrificium similæ, decimam
partem ephi, conspersæ oleo, quod mensuram
habebit quartam partem hin: 5 et vinum ad liba
fundenda eiusdem mensuræ dabit in holocaustum
sive in victimam. 6 Per agnos singulos et arietes
erit sacrificium similæ duarum decimarum, quæ
conspersa sit oleo tertiæ partis hin: 7 et vinum
ad libamentum tertiæ partis eiusdem mensuræ
offeret in odorem suavitatis Domino. 8 Quando
vero de bobus feceris holocaustum aut hostiam,
ut impleas votum vel pacificas victimas, 9 dabis
per singulos boves similæ tres decimas conspersæ
oleo, quod habeat medium mensuræ hin: 10 et
vinum ad liba fundenda eiusdem mensuræ in
oblationem suavissimi odoris Domino. 11 Sic facies
12 per singulos boves et arietis et agnos et hœdos.
13 Tam indigenæ quam peregrini 14 eodem ritu
offerent sacrificia. 15 Unum præceptum erit atque
iudicium tam vobis quam advenis terræ. 16 Locutus
est Dominus ad Moysen, dicens: 17 Loquere filiis
Israel, et dices ad eos: 18 Cum veneritis in terram,
quam dabo vobis, 19 et comederitis de panibus
regionis illius, separabitis primitias Domino 20 de
cibis vestris. Sicut de areis primitias separatis, 21
ita et de pulmentis dabitis primitiva Domino. 22
Quod si per ignorantiam præterieritis quidquam
horum, quæ locutus est Dominus ad Moysen, 23
et mandavit per eum ad vos, a die qua cœpit
iubere et ultra, 24 oblitaque fuerit facere multitudo:
offeret vitulum de armento, holocaustum in odorem
suavissimum Domino, et sacrificum eius ac liba, ut
ceremoniæ postulant, hircumque pro peccato: 25
et rogabit sacerdos pro omni multitudine filiorum
Israel: et dimittetur eis, quoniam non sponte
peccaverunt, nihilominus offerentes incensum
Domino pro se et pro peccato atque errore suo:
26 et dimittetur universæ plebi filiorum Israel,
et advenis, qui peregrinantur inter eos: quoniam
culpa est omnis populi per ignorantiam. 27 Quod

si anima una nesciens peccaverit, offeret capram
anniculam pro peccato suo: 28 et deprecabitur pro
ea sacerdos, quod inscia peccaverit coram Domino:
impetrabitque ei veniam, et dimittetur illi. 29
Tam indigenis quam advenis una lex erit omnium,
qui peccaverint ignorantes. 30 Anima vero, quæ
per superbiam aliquid commiserit, sive civis sit
ille, sive peregrinus, (quoniam adversus Dominum
rebellis fuit) peribit de populo suo: 31 verbum
enim Domini contempsit, et præceptum illius fecit
irritum: idcirco delebitur, et portabit iniquitatem
suam. 32 Factum est autem, cum essent filii Israel
in solitudine, et invenissent hominem colligentem
ligna in die Sabbati, 33 obtulerunt eum Moysi et
Aaron et universæ multitudini. 34 Qui recluserunt
eum in carcerem, nescientes quid super eo facere
deberent. 35 Dixitque Dominus ad Moysen: Morte
moriatur homo iste, obruat eum lapidibus omnis
turba extra castra. 36 Cumque eduxissent eum
foras, obruerunt lapidibus, et mortuus est, sicut
præceperat Dominus. 37 Dixit quoque Dominus
ad Moysen: 38 Loquere filiis Israel, et dices ad
eos ut faciant sibi fimbrias per angulos palliorum,
ponentes in eis vittas hyacinthinas: 39 quas cum
viderint, recordentur omnium mandatorum Domini,
nec sequantur cogitationes suas et oculos per
res varias fornicantes, 40 sed magis memores
præceptorum Domini faciant ea, sintque sancti Deo
suo. 41 Ego Dominus Deus vester, qui eduxi vos de
Terra Ægypti, ut essem Deus vester.

16 Ecce autem Core filius Isaar, filii Caath,
filii Levi, et Dathan atque Abiron filii Eliab,
Hon quoque filius Pheleth de filiis Ruben, 2
surrexerunt contra Moysen, aliique filiorum Israel
ducenti quinquaginta viri proceres synagogæ, et qui
tempore concilii per nomina vocabantur. 3 Cumque
stetissent adversum Moysen et Aaron, dixerunt:
Sufficiat vobis, quia omnis multitudo sanctorum
est, et in ipsis est Dominus: Cur elevamini super
populum Domini? 4 Quod cum audisset Moyses,
cecidit pronus in faciem: 5 locutusque ad Core et ad
omnem multitudinem: Mane, inquit, notum faciet
Dominus qui ad se pertineant, et sanctos applicabit
sibi: et quos elegerit, appropinquabunt ei. 6 Hoc
igitur facite: Tollat unusquisque thuribula sua, tu
Core, et omne concilium tuum: 7 et hausto cras
igne, ponite desuper thymiama coram Domino: et
quemcumque elegerit, ipse erit sanctus: multum
erigimini filii Levi. 8 Dixitque rursum ad Core:
Audite filii Levi: 9 Num parum vobis est quod
separavit vos Deus Israel ab omni populo, et iunxit
sibi, ut serviretis ei in cultu tabernaculi, et staretis
coram frequentia populi, et ministraretis ei? 10
idcirco ad se fecit accedere te et omnes fratres tuos
filios Levi, ut vobis etiam sacerdotium vindicetis,
11 et omnis globus tuus stet contra Dominum? Quid
est enim Aaron ut murmuretis contra eum? 12
Misit ergo Moyses ut vocaret Dathan et Abiron
filios Eliab. Qui responderunt: Non venimus. 13
Numquid parum est tibi quod eduxisti nos de terra,
quæ lacte et melle manabat, ut occideres in deserto,
nisi et dominatus fueris nostri? 14 Revera induxisti
nos in terram, quæ fluit rivis lactis et mellis, et
dedisti nobis possessiones agrorum et vinearum.
An et oculos nostros vis eruere? Non venimus.
15 Iratusque Moyses valde, ait ad Dominum: Ne
respicias sacrificia eorum: tu scis quod ne asellum
quidem umquam acceperim ab eis, nec afflixerim
quempiam eorum. 16 Dixitque ad Core: Tu, et omnis
congregatio tua, state seorsum coram Domino, et
Aaron die crastino separatim. 17 Tollite singuli
thuribula vestra, et ponite super ea incensum,
offerentes Domino ducenta quinquaginta thuribula:
Aaron quoque teneat thuribulum suum. 18 Quod
cum fecissent, stantibus Moyses et Aaron, 19 et
coacervassent adversum eos omnem multitudinem
ad ostium tabernaculi, apparuit cunctis gloria
Domini. 20 Locutusque Dominus ad Moysen et Aaron,
ait: 21 Separamini de medio congregationis huius, ut
eos repente disperdam. 22 Qui ceciderunt proni in
faciem, atque dixerunt: Fortissime Deus spirituum
universæ carnis, num uno peccante, contra omnes
ira tua desæviet? 23 Et ait Dominus ad Moysen: 24
Præcipe universo populo ut separetur a tabernaculis
Core, et Dathan et Abiron. 25 Surrexitque Moyses,
et abiit ad Dathan et Abiron: et sequentibus eum
senioribus Israel, 26 dixit ad turbam: Recedite a
tabernaculis hominum impiorum, et nolite tangere
quæ ad eos pertinent, ne involvamini in peccatis
eorum. 27 Cumque recessissent a tentoriis eorum
per circuitum, Dathan et Abiron egressi stabant in
introitu papilionum suorum cum uxoribus et liberis,
omnique frequentia. 28 Et ait Moyses: In hoc scietis,
quod Dominus miserit me ut facerem universa quæ
cernitis, et non ex proprio ea corde protulerim: 29 Si
consueta hominum morte interierint, et visitaverit
eos plaga, qua et ceteri visitari solent, non misit me
Dominus: 30 sin autem novam rem fecerit Dominus,
ut aperiens terra os suum deglutiat eos et omnia
quæ ad illos pertinent, descenderintque viventes in
infernum, scietis quod blasphemaverint Dominum.
(Sheol h7585) 31 Confestim igitur ut cessavit loqui,
dirupta est terra sub pedibus eorum: 32 et aperiens
os suum, devoravit illos cum tabernaculis suis et
universa substantia eorum. 33 Descenderuntque

vivi in infernum operti humo, et perierunt de medio
multitudinis. (Sheol h7585) 34 At vero omnis Israel, qui
stabat per gyrum, fugit ad clamorem pereuntium,
dicens: Ne forte et nos terra deglutiat. 35 Sed
et ignis egressus a Domino, interfecit ducentos
quinquaginta viros, qui offerebant incensum. 36
Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 37
Præcipe Eleazaro filio Aaron sacerdoti ut tollat
thuribula quæ iacent in incendio, et ignem huc
illucque dispergat: quoniam sanctificata sunt 38 in
mortibus peccatorum: producatque ea in laminas,
et affigat altari, eo quod oblatum sit in eis incensum
Domino, et sanctificata sint, ut cernant ea pro signo
et monimento filii Israel. 39 Tulit ergo Eleazar
sacerdos thuribula ænea, in quibus obtulerant hi
quos incendium devoravit, et produxit ea in laminas,
affigens altari: 40 ut haberent postea filii Israel,
quibus commonerentur ne quis accedat alienigena,
et qui non est de semine Aaron ad offerendum
incensum Domino, ne patiatur sicut passus est
Core, et omnis congregatio eius, loquente Domino
ad Moysen. 41 Murmuravit autem omnis multitudo
filiorum Israel sequenti die contra Moysen et
Aaron, dicens: Vos interfecistis populum Domini. 42
Cumque oriretur seditio, et tumultus incresceret, 43
Moyses et Aaron fugerunt ad tabernaculum fœderis.
Quod, postquam ingressi sunt, operuit nubes, et
apparuit gloria Domini. 44 Dixitque Dominus ad
Moysen: 45 Recedite de medio huius multitudinis,
etiam nunc delebo eos. Cumque iacerent in terra, 46
dixit Moyses ad Aaron: Tolle thuribulum, et hausto
igne de altari, mitte incensum desuper, pergens cito
ad populum ut roges pro eis: iam enim egressa est
ira a Domino, et plaga desævit. 47 Quod cum fecisset
Aaron, et cucurrisset ad mediam multitudinem,
quam iam vastabat incendium, obtulit thymiama:
48 et stans inter mortuos ac viventes, pro populo
deprecatus est, et plaga cessavit. 49 Fuerunt autem
qui percussi sunt, quattuordecim millia hominum,
et septingenti, absque his qui perierant in seditione
Core. 50 Reversusque est Aaron ad Moysen ad ostium
tabernaculi fœderis postquam quievit interitus.

17 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere ad filios Israel, et accipe ab eis virgas
singulas per cognationes suas, a cunctis principibus
tribuum, virgas duodecim, et uniuscuiusque nomen
superscribes virgæ suæ. 3 Nomen autem Aaron
erit in tribu Levi, et una virga cunctas seorsum
familias continebit: 4 ponesque eas in tabernaculo
fœderis coram testimonio, ubi loquar ad te. 5 Quem
ex his elegero, germinabit virga eius: et cohibebo a
me querimonias filiorum Israel, quibus contra vos
murmurant. 6 Locutusque est Moyses ad filios Israel:
et dederunt ei omnes principes virgas per singulas
tribus: fueruntque virgæ duodecim absque virga
Aaron. 7 Quas cum posuisset Moyses coram Domino
in tabernaculo testimonii: 8 sequenti die regressus
invenit germinasse virgam Aaron in domo Levi:
et turgentibus gemmis eruperant flores, qui, foliis
dilatatis, in amygdalas deformati sunt. 9 Protulit
ergo Moyses omnes virgas de conspectu Domini
ad cunctos filios Israel: videruntque et receperunt
singuli virgas suas. 10 Dixitque Dominus ad Moysen:
Refer virgam Aaron in tabernaculum testimonii, ut
servetur ibi in signum rebellium filiorum Israel,
et quiescant querelæ eorum a me, ne moriantur.
11 Fecitque Moyses sicut præceperat Dominus.
12 Dixerunt autem filii Israel ad Moysen: Ecce
consumpti sumus, omnes perivimus. 13 Quicumque
accedit ad tabernaculum Domini, moritur. Num
usque ad internecionem cuncti delendi sumus?

18 Dixitque Dominus ad Aaron: Tu, et filii tui, et
domus patris tui tecum portabitis iniquitatem
Sanctuarii: et tu et filii tui simul sustinebitis
peccata sacerdotii vestri. 2 Sed et fratres tuos de
tribu Levi, et sceptrum patris tui sume tecum,
præstoque sint, et ministrent tibi: tu autem et
filii tui ministrabitis in tabernaculo testimonii.
3 Excubabuntque Levitæ ad præcepta tua, et ad
cuncta opera tabernaculi: ita dumtaxat, ut ad vasa
Sanctuarii et ad altare non accedant, ne et illi
moriantur, et vos pereatis simul. 4 Sint autem tecum,
et excubent in custodiis tabernaculi, et in omnibus
cæremoniis eius. Alienigena non miscebitur vobis.
5 Excubate in custodia Sanctuarii, et in ministerio
altaris: ne oriatur indignatio super filios Israel. 6 Ego
dedi vobis fratres vestros Levitas de medio filiorum
Israel, et tradidi donum Domino, ut serviant in
ministeriis tabernaculi eius. 7 Tu autem et filii
tui custodite sacerdotium vestrum: et omnia quæ
ad cultum altaris pertinent, et intra velum sunt,
per sacerdotes administrabuntur. Si quis externus
accesserit, occidetur. 8 Locutusque est Dominus
ad Aaron: Ecce dedi tibi custodiam primitiarum
mearum. Omnia quæ sanctificantur a filiis Israel,
tradidi tibi et filiis tuis pro officio sacerdotali
legitima sempiterna. 9 Hæc ergo accipies de his,
quæ sanctificantur et oblata sunt Domino. Omnis
oblatio, et sacrificium, et quidquid pro peccato atque
delicto redditur mihi, et cedit in Sancta sanctorum,
tuum erit, et filiorum tuorum. 10 In Sanctuario
comedes illud: mares tantum edent ex eo, quia
consecratum est tibi. 11 Primitias autem, quas
voverint et obtulerint filii Israel, tibi dedi, et filiis

tuis, ac filiabus tuis iure perpetuo. Qui mundus est
in domo tua, vescetur eis. 12 Omnem medullam olei,
et vini, ac frumenti, quidquid offerunt primitiarum
Domino, tibi dedi. 13 Universa frugum initia, quas
gignit humus, et Domino deportantur, cedent in
usus tuos: qui mundus est in domo tua, vescetur eis.
14 Omne quod ex voto reddiderint filii Israel, tuum
erit. 15 Quidquid primum erumpit e vulva cunctæ
carnis, quam offerunt Domino, sive ex hominibus,
sive de pecoribus fuerit, tui iuris erit: ita dumtaxat,
ut pro hominis primogenito pretium accipias, et
omne animal quod immundum est, redimi facias,
16 cuius redemptio erit post unum mensem, siclis
argenti quinque, pondere Sanctuarii. Siclus viginti
obolos habet. 17 Primogenitum autem bovis et ovis
et capræ non facies redimi, quia sanctificata sunt
Domino. Sanguinem tantum eorum fundes super
altare, et adipes adolebis in suavissimum odorem
Domino. 18 Carnes vero in usum tuum cedent, sicut
pectusculum consecratum, et armus dexter, tua
erunt. 19 Omnes primitias Sanctuarii, quas offerunt
filii Israel Domino, tibi dedi et filiis, ac filiabus tuis
iure perpetuo. Pactum salis est sempiternum coram
Domino, tibi ac filiis tuis. 20 Dixitque Dominus
ad Aaron: In terra eorum nihil possidebitis, nec
habebitis partem inter eos: ego pars et hereditas
tua in medio filiorum Israel. 21 Filiis autem Levi
dedi omnes decimas Israelis in possessionem pro
ministerio quo serviunt mihi in tabernaculo fœderis:
22 ut non accedant ultra filii Israel ad tabernaculum,
nec committant peccatum mortiferum: 23 solis filiis
Levi mihi in tabernaculo servientibus, et portantibus
peccata populi. Legitimum sempiternum erit in
generationibus vestris. Nihil aliud possidebunt,
24 decimarum oblatione contenti, quas in usus
eorum et necessaria separavi. 25 Locutusque est
Dominus ad Moysen, dicens: 26 Præcipe Levitis,
atque denuncia: Cum acceperitis a filiis Israel
decimas, quas dedi vobis, primitias earum offerte
Domino, id est, decimam partem decimæ, 27 ut
reputetur vobis in oblationem primitivorum, tam de
areis quam de torcularibus: 28 et universis quorum
accipitis primitias, offerte Domino, et date Aaron
sacerdoti. 29 Omnia quæ offeretis ex decimis, et in
donaria Domini separabitis, optima et electa erunt.
30 Dicesque ad eos: Si præclara et meliora quæque
obtuleritis ex decimis, reputabitur vobis quasi de
area et torculari dederitis primitias: 31 et comedetis
eas in omnibus locis vestris, tam vos quam familiæ
vestræ: quia pretium est pro ministerio, quo servitis
in tabernaculo testimonii. 32 Et non peccabitis
super hoc, egregia vobis et pinguia reservantes ne
polluatis oblationes filiorum Israel, et moriamini.

19 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Ista est religio victimæ, quam
constituit Dominus. Præcipe filiis Israel, ut adducant
ad te vaccam rufam ætatis integræ, in qua nulla
sit macula, nec portaverit iugum: 3 tradetisque
eam Eleazaro sacerdoti, qui eductam extra castram,
immolabit in conspectu omnium: 4 et tingens
digitum in sanguine eius, asperget contra fores
tabernaculi septem vicibus, 5 comburetque eam
cunctis videntibus, tam pelle et carnibus eius quam
sanguine et fimo flammæ traditis. 6 Lignum quoque
cedrinum, et hyssopum, coccumque bis tinctum
sacerdos mittet in flammam, quæ vaccam vorat.
7 Et tunc demum, lotis vestibus et corpore suo,
ingredietur in castra, commaculatusque erit usque
ad vesperum. 8 Sed et ille, qui combusserit eam,
lavabit vestimenta sua, et corpus, et immundus erit
usque ad vesperum. 9 Colliget autem vir mundus
cineres vaccæ, et effundet eos extra castra in
loco purissimo, ut sint multitudini filiorum Israel
in custodiam, et in aquam aspersionis: quia pro
peccato vacca combusta est. 10 Cumque laverit
qui vaccæ portaverat cineres, vestimenta sua,
immundus erit usque ad vesperum. Habebunt
hoc filii Israel et advenæ, qui habitant inter eos,
sanctum iure perpetuo. 11 Qui tetigerit cadaver
hominis, et propter hoc septem diebus fuerit
immundus: 12 aspergetur ex hac aqua die tertio et
septimo, et sic mundabitur. Si die tertio aspersus
non fuerit, septimo non poterit emundari. 13
Omnis qui tetigerit humanæ animæ morticinum,
et aspersus hac commistione non fuerit, polluet
tabernaculum Domini, et peribit ex Israel: quia
aqua expiationis non est aspersus, immundus erit,
et manebit spurcitia eius super eum. 14 Ista est lex
hominis qui moritur in tabernaculo: Omnes qui
ingrediuntur tentorium illius, et universa vasa quæ
ibi sunt, polluta erunt septem diebus. 15 Vas, quod
non habuerit operculum, nec ligaturam desuper,
immundum erit. 16 Si quis in agro tetigerit cadaver
occisi hominis, aut per se mortui, sive os illius,
vel sepulchrum, immundus erit septem diebus. 17
Tollentque de cineribus combustionis atque peccati,
et mittent aquas vivas super eos in vas. 18 In quibus
cum homo mundus tinxerit hyssopum, asperget
ex eo omne tentorium, et cunctam supellectilem,
et homines huiuscemodi contagione pollutos: 19
atque hoc modo mundus lustrabit immundum
tertio et septimo die. Expiatusque die septimo,
lavabit et se et vestimenta sua, et immundus
erit usque ad vesperum. 20 Si quis hoc ritu non
fuerit expiatus, peribit anima illius de medio
Ecclesiæ: quia Sanctuarium Domini polluit, et

non est aqua lustrationis aspersus. 21 Erit hoc
præceptum legitimum sempiternum. Ipse quoque
qui aspergit aquas, lavabit vestimenta sua: Omnis
qui tetigerit aquas expiationis, immundus erit usque
ad vesperum. 22 Quidquid tetigerit immundus,
immundum faciet: et anima, quæ horum quippiam
tetigerit, immunda erit usque ad vesperum.

20 Veneruntque filii Israel, et omnis multitudo in
desertum Sin, mense primo: et mansit populus
in Cades. Mortuaque est ibi Maria, et sepulta in
eodem loco. 2 Cumque indigeret aqua populus,
convenerunt adversum Moysen et Aaron: 3 et versi
in seditionem, dixerunt: Utinam periissemus inter
fratres nostros coram Domino. 4 Cur eduxistis
Ecclesiam Domini in solitudinem, ut et nos et nostra
iumenta moriamur? 5 Quare nos fecistis ascendere
de Ægypto, et adduxistis in locum istum pessimum,
qui seri non potest, qui nec ficum gignit, nec vineas,
nec malogranata, insuper et aquam non habet ad
bibendum? 6 Ingressusque Moyses et Aaron, dimissa
multitudine, tabernaculum fœderis, corruerunt
proni in terram, clamaveruntque ad Dominum,
atque dixerunt: Domine Deus audi clamorem huius
populi, et aperi eis thesaurum tuum fontem aquæ
vivæ, ut satiati, cesset murmuratio eorum. Et
apparuit gloria Domini super eos. 7 Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: 8 Tolle virgam,
et congrega populum, tu et Aaron frater tuus,
et loquimini ad petram coram eis, et illa dabit
aquas. Cumque eduxeris aquam de petra, bibet
omnis multitudo et iumenta eius. 9 Tulit igitur
Moyses virgam, quæ erat in conspectu Domini,
sicut præceperat ei, 10 congregata multitudine ante
petram, dixitque eis: Audite rebelles et increduli:
Num de petra hac vobis aquam poterimus eiicere?
11 Cumque elevasset Moyses manum, percutiens
virga bis silicem, egressæ sunt aquæ largissimæ,
ita ut populus biberet et iumenta. 12 Dixitque
Dominus ad Moysen et Aaron: Quia non credidistis
mihi, ut sanctificaretis me coram filiis Israel, non
introducetis hos populos in terram, quam dabo
eis. 13 Hæc est Aqua Contradictionis, ubi iurgati
sunt filii Israel contra Dominum, et sanctificatus
est in eis. 14 Misit interea nuncios Moyses de Cades
ad regem Edom, qui dicerent: Hæc mandat frater
tuus Israel: Nosti omnem laborem qui apprehendit
nos, 15 quo modo descenderint patres nostri in
Ægyptum, et habitaverimus ibi multo tempore,
afflixerintque nos Ægyptii, et patres nostros: 16 et
quo modo clamaverimus ad Dominum, et exaudierit
nos, miseritque Angelum, qui eduxerit nos de
Ægypto. Ecce, in urbe Cades, quæ est in extremis
finibus tuis, positi, 17 obsecramus ut nobis transire
liceat per terram tuam. Non ibimus per agros, nec
per vineas, non bibemus aquas de puteis tuis, sed
gradiemur via publica, nec ad dexteram nec ad
sinistram declinantes, donec transeamus terminos
tuos. 18 Cui respondit Edom: Non transibis per me,
alioquin armatus occurram tibi. 19 Dixeruntque filii
Israel: Per tritam gradiemur viam: et si biberimus
aquas tuas nos et pecora nostra, dabimus quod
iustum est: nulla erit in pretio difficultas, tantum
velociter transeamus. 20 At ille respondit: Non
transibis. Statimque egressus est obvius, cum
infinita multitudo, et manu forti, 21 nec voluit
acquiescere deprecanti, ut concederet transitum
per fines suos. Quam ob rem divertit ab eo Israel.
22 Cumque castra movissent de Cades, venerunt
in montem Hor, qui est in finibus terræ Edom: 23
ubi locutus est Dominus ad Moysen: 24 Pergat,
inquit, Aaron ad populos suos: non enim intrabit
Terram, quam dedi filiis Israel, eo quod incredulus
fuerit ori meo, ad Aquas Contradictionis. 25
Tolle Aaron et filium eius cum eo, et duces eos
in montem Hor. 26 Cumque nudaveris patrem
veste sua, indues ea Eleazarum filium eius: Aaron
colligetur, et morietur ibi. 27 Fecit Moyses ut
præceperat Dominus: et ascenderunt in montem
Hor coram omni multitudine. 28 Cumque Aaron
spoliasset vestibus suis, induit eis Eleazarum filium
eius. Illo mortuo in montis supercilio, descendit
cum Eleazaro. 29 Omnis autem multitudo videns
occubuisse Aaron, flevit super eo triginta diebus
per cunctas familias suas.

21 Quod cum audisset Chananæus rex Arad,
qui habitabat ad meridiem, venisse scilicet
Israel per exploratorum viam, pugnavit contra
illum, et victor existens, duxit ex eo prædam. 2 At
Israel voto se Domino obligans, ait: Si tradideris
populum istum in manu mea, delebo urbes eius.
3 Exaudivitque Dominus preces Israel, et tradidit
Chananæum, quem ille interfecit subversis urbibus
eius: et vocavit nomen loci illius Horma, id est,
Anathema. 4 Profecti sunt autem et de monte
Hor, per viam, quæ ducit ad Mare Rubrum, ut
circumirent terram Edom. Et tædere cœpit populum
itineris ac laboris: 5 locutusque contra Deum
et Moysen, ait: Cur eduxisti nos de Ægypto, ut
moreremur in solitudine? Deest panis, non sunt
aquæ: anima nostra iam nauseat super cibo isto
levissimo. 6 Quamobrem misit Dominus in populum
ignitos serpentes, ad quorum plagas et mortes
plurimorum, 7 venerunt ad Moysen, atque dixerunt:
Peccavimus, quia locuti sumus contra Dominum et

te: ora ut tollat a nobis serpentes. Oravitque Moyses
pro populo, 8 et locutus est Dominus ad eum: Fac
serpentem æneum, et pone eum pro signo: qui
percussus aspexerit eum, vivet. 9 Fecit ergo Moyses
serpentem æneum, et posuit eum pro signo: quem
cum percussi aspicerent, sanabantur. 10 Profectique
filii Israel castrametati sunt in Oboth. 11 Unde
egressi fixere tentoria in Ieabarim, in solitudine,
quæ respicit Moab contra orientalem plagam. 12
Et inde moventes, venerunt ad Torrentem Zared.
13 Quem relinquentes castrametati sunt contra
Arnon, quæ est in deserto, et prominet in finibus
Amorrhæi. Si quidem Arnon terminus est Moab,
dividens Moabitas et Amorrhæos. 14 Unde dicitur
in libro bellorum Domini: Sicut fecit in Mari
rubro, sic faciet in Torrentibus Arnon. 15 Scopuli
torrentium inclinati sunt, ut requiescerent in Ar, et
recumberent in finibus Moabitarum. 16 Ex eo loco
apparuit puteus, super quo locutus est Dominus
ad Moysen: Congrega populum, et dabo ei aquam.
17 Tunc cecinit Israel carmen istud: Ascendat
puteus. Concinebant: 18 Puteus, quem foderunt
principes, et paraverunt duces multitudinis in
datore legis, et in baculis suis. 19 De solitudine,
Matthana. De Matthana in Nahaliel: de Nahaliel, in
Bamoth. 20 De Bamoth, vallis est in regione Moab,
in vertice Phasga, quod respicit contra desertum.
21 Misit autem Israel nuncios ad Sehon regem
Amorrhæorum, dicens: 22 Obsecro ut transire mihi
liceat per terram tuam: non declinabimus in agros
et vineas, non bibemus aquas ex puteis, via regia
gradiemur, donec transeamus terminos tuos. 23
Qui concedere noluit ut transiret Israel per fines
suos: quin potius exercitu congregato, egressus est
obviam in desertum, et venit in Iasa, pugnavitque
contra eum. 24 A quo percussus est in ore gladii,
et possessa est terra eius ab Arnon usque Ieboc,
et filios Ammon: quia forti præsidio tenebantur
termini Ammonitarum. 25 Tulit ergo Israel omnes
civitates eius, et habitavit in urbibus Amorrhæi, in
Hesebon scilicet, et viculis eius. 26 Urbs Hesebon fuit
Sehon regis Amorrhæi, qui pugnavit contra regem
Moab: et tulit omnem terram, quæ ditionis illius
fuerat, usque Arnon. 27 Idcirco dicitur in Proverbio:
Venite in Hesebon, ædificetur, et construatur civitas
Sehon: 28 Ignis egressus est de Hesebon, flamma
de oppido Sehon, et devoravit Ar Moabitarum, et
habitatores excelsorum Arnon. 29 Væ tibi Moab,
peristi populo Chamos. Dedit filios eius in fugam, et
filias in captivitatem regi Amorrhæorum Sehon. 30
Iugum ipsorum disperiit ad Hesebon usque Dibon,
lassi pervenerunt in Nophe, et usque Medaba.
31 Habitavit itaque Israel in Terra Amorrhæi.
32 Misitque Moyses qui explorarent Iazer: cuius
ceperunt viculos, et possederunt habitatores. 33
Verteruntque se, et ascenderunt per viam Basan,
et occurrit eis Og rex Basan cum omni populo
suo, pugnaturus in Edrai. 34 Dixitque Dominus
ad Moysen: Ne timeas eum, quia in manu tua
tradidi illum, et omnem populum, ac terram eius:
faciesque illi sicut fecisti Sehon regi Amorrhæorum
habitatori Hesebon. 35 Percusserunt igitur et hunc
cum filiis suis, universumque populum eius usque
ad internecionem, et possederunt terram illius.

22 Profectique castrametati sunt in campestribus
Moab, ubi trans Iordanem Iericho sita est. 2
Videns autem Balac filius Sephor omnia quæ fecerat
Israel Amorrhæo, 3 et quod pertimuissent eum
Moabitæ, et impetum eius ferre non possent, 4 dixit
ad maiores natu Madian: Ita delebit hic populus
omnes, qui in nostris finibus commorantur, quo
modo solet bos herbas usque ad radices carpere. Ipse
erat eo tempore rex in Moab. 5 Misit ergo nuncios
ad Balaam filium Beor ariolum, qui habitabat super
flumen terræ filiorum Ammon, ut vocarent eum,
et dicerent: Ecce egressus est populus ex Ægypto,
qui operuit superficiem terræ, sedens contra me.
6 Veni igitur, et maledic populo huic, quia fortior
me est: Si quo modo possim percutere et eiicere
eum de terra mea. Novi enim quod benedictus sit
cui benedixeris, et maledictus in quem maledicta
congesseris. 7 Perrexeruntque seniores Moab,
et maiores natu Madian, habentes divinationis
pretium in manibus. Cumque venissent ad Balaam,
et narrassent ei omnia verba Balac: 8 ille respondit:
Manete hic nocte, et respondebo quidquid mihi
dixerit Dominus. Manentibus illis apud Balaam,
venit Deus, et ait ad eum: 9 Quid sibi volunt homines
isti apud te? 10 Respondit: Balac filius Sephor rex
Moabitarum misit ad me, 11 dicens: Ecce populus
qui egressus est de Ægypto, operuit superficiem
terræ: veni, et maledic ei, si quo modo possim
pugnans abigere eum. 12 Dixitque Deus ad Balaam:
Noli ire cum eis, neque maledicas populo: quia
benedictus est. 13 Qui mane consurgens dixit ad
principes: Ite in terram vestram, quia prohibuit
me Dominus venire vobiscum. 14 Reversi principes
dixerunt ad Balac: Noluit Balaam venire nobiscum.
15 Rursum ille multo plures et nobiliores quam ante
miserat, misit. 16 Qui cum venissent ad Balaam,
dixerunt: Sic dicit Balac filius Sephor: Ne cuncteris
venire ad me: 17 paratus sum honorare te, et
quidquid volueris dabo tibi: veni, et maledic populo
isti. 18 Respondit Balaam: Si dederit mihi Balac
plenam domum suam argenti et auri, non potero

immutare verbum Domini Dei mei, ut vel plus,
vel minus loquar. 19 Obsecro ut hic maneatis
etiam hac nocte, et scire queam quid mihi rursum
respondeat Dominus. 20 Venit ergo Deus ad Balaam
nocte, et ait ei: Si vocare te venerunt homines isti,
surge, et vade cum eis: ita dumtaxat, ut quod tibi
præcepero, facias. 21 Surrexit Balaam mane, et
strata asina sua profectus est cum eis. 22 Et iratus
est Deus. Stetitque Angelus Domini in via contra
Balaam, qui insidebat asinæ, et duos pueros habebat
secum. 23 Cernens asina Angelum stantem in via,
evaginato gladio, avertit se de itinere, et ibat per
agrum. Quam cum verberaret Balaam, et vellet ad
semitam reducere, 24 stetit Angelus in angustiis
duarum maceriarum, quibus vineæ cingebantur.
25 Quem videns asina, iunxit se parieti, et attrivit
sedentis pedem. At ille iterum verberabat eam: 26 et
nihilominus Angelus ad locum angustum transiens,
ubi nec ad dexteram, nec ad sinistram poterat
deviare, obvius stetit. 27 Cumque vidisset asina
stantem Angelum, concidit sub pedibus sedentis:
qui iratus, vehementius cædebat fuste latera eius.
28 Aperuitque Dominus os asinæ, et locuta est:
Quid feci tibi? cur percutis me, ecce iam tertio? 29
Respondit Balaam: Quia commeruisti, et illusisti
mihi: utinam haberem gladium, ut te percuterem.
30 Dixit asina: Nonne animal tuum sum, cui semper
sedere consuevisti usque in præsentem diem?
dic quid simile umquam fecerim tibi. At ille ait:
Numquam. 31 Protinus aperuit Dominus oculos
Balaam, et vidit Angelum stantem in via evaginato
gladio, adoravitque eum pronus in terram. 32 Cui
Angelus: Cur, inquit, tertio verberas asinam tuam?
Ego veni ut adversarer tibi, quia perversa est via
tua, mihique contraria: 33 et nisi asina declinasset
de via, dans locum resistenti, te occidissem, et illa
viveret. 34 Dixit Balaam: Peccavi, nesciens quod tu
stares contra me: et nunc si displicet tibi ut vadam,
revertar. 35 Ait Angelus: Vade cum istis, et cave ne
aliud quam præcepero tibi loquaris. Ivit igitur cum
principibus. 36 Quod cum audisset Balac, egressus
est in occursum eius in oppido Moabitarum, quod
situm est in extremis finibus Arnon. 37 Dixitque ad
Balaam: Misi nuncios ut vocarent te, cur non statim
venisti ad me? an quia mercedem adventui tuo
reddere nequeo? 38 Cui ille respondit: Ecce adsum:
numquid loqui potero aliud, nisi quod Deus posuerit
in ore meo? 39 Perrexerunt ergo simul, et venerunt
in urbem, quæ in extremis regni eius finibus erat.
40 Cumque occidisset Balac boves et oves, misit ad
Balaam, et principes qui cum eo erant, munera. 41
Mane autem facto duxit eum ad excelsa Baal, et
intuitus est extremam partem populi.

23 Dixitque Balaam ad Balac: Ædifica mihi
hic septem aras, et para totidem vitulos,
eiusdemque numeri arietes. 2 Cumque fecisset iuxta
sermonem Balaam, imposuerunt simul vitulum
et arietem super aram. 3 Dixitque Balaam ad
Balac: Sta paulisper iuxta holocaustum tuum,
donec vadam, si forte occurrat mihi Dominus, et
quodcumque imperaverit, loquar tibi. 4 Cumque
abiisset velociter, occurrit illi Deus. Locutusque ad
eum Balaam: Septem, inquit, aras erexi, et imposui
vitulum et arietem desuper. 5 Dominus autem
posuit verbum in ore eius, et ait: Revertere ad
Balac, et hæc loqueris. 6 Reversus invenit stantem
Balac iuxta holocaustum suum, et omnes principes
Moabitarum: 7 assumptaque parabola sua, dixit:
De Aram adduxit me Balac rex Moabitarum, de
montibus Orientis: Veni, inquit, et maledic Iacob:
propera, et detestare Israel. 8 Quo modo maledicam,
cui non maledixit Deus? Qua ratione detester,
quem Dominus non detestatur? 9 De summis
silicibus videbo eum, et de collibus considerabo
illum. Populus solus habitabit, et inter gentes non
reputabitur. 10 Quis dinumerare possit pulverem
Iacob, et nosse numerum stirpis Israel? Moriatur
anima mea morte iustorum, et fiant novissima mea
horum similia. 11 Dixitque Balac ad Balaam: Quid
est hoc quod agis? Ut malediceres inimicis meis
vocavi te: et tu econtrario benedicis eis. 12 Cui
ille respondit: Num aliud possum loqui, nisi quod
iusserit Dominus? 13 Dixit ergo Balac: Veni mecum
in alterum locum unde partem Israel videas, et
totum videre non possis, inde maledicito ei. 14
Cumque duxisset eum in locum sublimem, super
verticem montis Phasga, ædificavit Balaam septem
aras, et impositis supra vitulo atque ariete, 15 dixit
ad Balac: Sta hic iuxta holocaustum tuum, donec ego
obvius pergam. 16 Cui cum Dominus occurrisset,
posuissetque verbum in ore eius, ait: Revertere
ad Balac, et hæc loqueris ei. 17 Reversus invenit
eum stantem iuxta holocaustum suum, et principes
Moabitarum cum eo. Ad quem Balac: Quid, inquit,
locutus est Dominus? 18 At ille assumpta parabola
sua, ait: Sta Balac, et ausculta, audi fili Sephor: 19
Non est Deus quasi homo, ut mentiatur: nec ut
filius hominis, ut mutetur. Dixit ergo, et non faciet?
Locutus est, et non implebit? 20 Ad benedicendum
adductus sum, benedictionem prohibere non valeo.
21 Non est idolum in Iacob, nec videtur simulacrum
in Israel. Dominus Deus eius cum eo est, et clangor
victoriæ regis in illo. 22 Deus eduxit illum de
Ægypto, cuius fortitudo similis est rhinocerotis.
23 Non est augurium in Iacob, nec divinatio in
Israel. Temporibus suis dicetur Iacob et Israeli

quid operatus sit Deus. 24 Ecce populus ut leæna
consurget, et quasi leo erigetur: non accubabit
donec devoret prædam, et occisorum sanguinem
bibat. 25 Dixitque Balac ad Balaam: Nec maledicas
ei, nec benedicas. 26 Et ille ait: Nonne dixi tibi quod
quidquid mihi Deus imperaret, hoc facerem? 27
Et ait Balac ad eum: Veni, et ducam te ad alium
locum: si forte placeat Deo ut inde maledicas eis.
28 Cumque duxisset eum super verticem montis
Phogor, qui respicit solitudinem, 29 dixit ei Balaam:
Ædifica mihi hic septem aras, et para totidem
vitulos, eiusdemque numeri arietes. 30 Fecit Balac
ut Balaam dixerat: imposuitque vitulos et arietes
per singulas aras.

24 Cumque vidisset Balaam quod placeret Domino
ut benediceret Israeli, nequaquam abiit ut
ante perrexerat, ut augurium quæreret: sed dirigens
contra desertum vultum suum, 2 et elevans
oculos, vidit Israel in tentoriis commorantem
per tribus suas: et irruente in se Spiritu Dei, 3
assumpta parabola, ait: Dixit Balaam filius Beor:
dixit homo, cuius obturatus est oculus: 4 dixit
auditor sermonum Dei, qui visionem Omnipotentis
intuitus est, qui cadit, et sic aperiuntur oculi eius: 5
Quam pulchra tabernacula tua Iacob, et tentoria
tua Israel! 6 ut valles nemorosæ, ut horti iuxta
fluvios irrigui, ut tabernacula quæ fixit Dominus,
quasi cedri prope aquas. 7 Fluet aqua de situla
eius, et semen illius erit in aquas multas. Tolletur
propter Agag, rex eius, et auferetur regnum illius. 8
Deus eduxit illum de Ægypto, cuius fortitudo similis
est rhinocerotis. Devorabunt gentes hostes illius,
ossaque eorum confringent, et perforabunt sagittis.
9 Accubans dormivit ut leo, et quasi leæna, quam
suscitare nullus audebit. Qui benedixerit tibi, erit et
ipse benedictus: qui maledixerit, in maledictione
reputabitur. 10 Iratusque Balac contra Balaam,
complosis manibus ait: Ad maledicendum inimicis
meis vocavi te, quibus econtrario tertio benedixisti:
11 revertere ad locum tuum. Decreveram quidem
magnifice honorare te, sed Dominus privavit te
honore disposito. 12 Respondit Balaam ad Balac:
Nonne nunciis tuis, quos misisti ad me, dixi: 13 Si
dederit mihi Balac: plenam domum suam argenti
et auri, non potero præterire sermonem Domini
Dei mei, ut vel boni quid, vel mali proferam ex
corde meo: sed quidquid Dominus dixerit, hoc
loquar? 14 Verumtamen pergens ad populum
meum, dabo consilium, quid populus tuus populo
huic faciat extremo tempore. 15 Sumpta igitur
parabola, rursum ait: Dixit Balaam filius Beor: dixit
homo, cuius obturatus est oculus: 16 dixit auditor
sermonum Dei, qui novit doctrinam Altissimi, et
visiones Omnipotentis videt, qui cadens apertos
habet oculos. 17 Videbo eum, sed non modo:
intuebor illum, sed non prope. Orietur stella ex
Iacob, et consurget virga de Israel: et percutiet
duces Moab, vastabitque omnes filios Seth. 18 Et
erit Idumæa possessio eius: hereditas Seir cedet
inimicis suis: Israel vero fortiter aget. 19 De Iacob
erit qui dominetur. Et perdat reliquias civitatis.
20 Cumque vidisset Amalec, assumens parabolam,
ait: Principium Gentium Amalec, cuius extrema
perdentur. 21 Vidit quoque Cinæum: et assumpta
parabola, ait: Robustum quidem est habitaculum
tuum: sed si in petra posueris nidum tuum, 22
et fueris electus de stirpe Cin, quamdiu poteris
permanere? Assur enim capiet te. 23 Assumptaque
parabola iterum locutus est: Heu, quis victurus est,
quando ista faciet Deus? 24 Venient in Trieribus de
Italia, superabunt Assyrios, vastabuntque Hebræos,
et ad extremum etiam ipsi peribunt. 25 Surrexitque
Balaam, et reversus est in locum suum: Balac
quoque via, qua venerat, rediit.

25 Morabatur autem eo tempore Israel in
Settim, et fornicatus est populus cum filiabus
Moab, 2 quæ vocaverunt eos ad sacrificia sua.
At ille comederunt et adoraverunt deos earum.
3 Initiatusque est Israel Beelphegor: et iratus
Dominus, 4 ait ad Moysen: Tolle cunctos principes
populi, et suspende eos contra solem in patibulis:
ut avertatur furor meus ab Israel. 5 Dixitque
Moyses ad iudices Israel: Occidat unusquisque
proximos suos, qui initiati sunt Beelphegor. 6 Et
ecce unus de filiis Israel intravit coram fratribus
suis ad scortum Madianitidem, vidente Moyse,
et omni turba filiorum Israel, qui flebant ante
fores tabernaculi. 7 Quod cum vidisset Phinees
filius Eleazari filii Aaron sacerdotis, surrexit de
medio multitudinis, et arrepto pugione, 8 ingressus
est post virum Israelitem in lupanar, et perfodit
ambos simul, virum scilicet et mulierem in locis
genitalibus. Cessavitque plaga a filiis Israel: 9 et
occisi sunt viginti quattuor millia hominum. 10
Dixitque Dominus ad Moysen: 11 Phinees filius
Eleazari filii Aaron sacerdotis avertit iram meam a
filiis Israel: quia zelo meo commotus est contra eos,
ut non ipse delerem filios Israel in zelo meo. 12
Idcirco loquere ad eum: Ecce do ei pacem fœderis
mei, 13 et erit tam ipsi quam semini eius pactum
sacerdotii sempiternum, quia zelatus est pro Deo
suo, et expiavit scelus filiorum Israel. 14 Erat
autem nomen viri Israelitæ, qui occisus est cum
Madianitide, Zambri filius Salu, dux de cognatione

et tribu Simeonis. **15** Porro mulier Madianitis, quæ
pariter interfecta est, vocabatur Cozbi filia Sur
principis nobilissimi Madianitarum. **16** Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: **17** Hostes vos
sentiant Madianitæ, et percutite eos: **18** quia et ipsi
hostiliter egerunt contra vos, et decepere insidiis
per idolum Phogor, et Cozbi filiam ducis Madian
sororem suam, quæ percussa est in die plagæ pro
sacrilegio Phogor.

26 Postquam noxiorum sanguis effusus est, dixit
Dominus ad Moysen et Eleazarum filium
Aaron sacerdotem: **2** Numerate omnem summam
filiorum Israel a viginti annis et supra, per domos
et cognationes suas, cunctos, qui possunt ad bella
procedere. **3** Locuti sunt itaque Moyses et Eleazar
sacerdos, in campestribus Moab super Iordanem
contra Iericho, ad eos, qui erant **4** a viginti annis et
supra, sicut Dominus imperaverat, quorum iste est
numerus: **5** Ruben primogenitus Israel. Huius filius,
Henoch, a quo familia Henochitarum: et Phallu,
a quo familia Phalluitarum: **6** et Hesron, a quo
familia Hesronitarum: et Charmi, a quo familia
Charmitarum. **7** Hæ sunt familiæ de stirpe Ruben:
quarum numerus inventus est quadraginta tria
millia, et septingenti triginta. **8** Filius Phallu, Eliab.
9 Huius filii, Namuel et Dathan et Abiron. Isti sunt
Dathan et Abiron principes populi, qui surrexerunt
contra Moysen et Aaron in seditione Core, quando
adversus Dominum rebellaverunt: **10** et aperiens
terra os suum devoravit Core, morientibus plurimis,
quando combussit ignis ducentos quinquaginta
viros. Et factum est grande miraculum, **11** ut, Core
pereunte, filii illius non perirent. **12** Filii Simeon
per cognationes suas: Namuel, ab hoc familia
Namuelitarum: Iamin, ab hoc familia Iaminitarum:
Iachin, ab hoc familia Iachinitarum: **13** Zare, ab hoc
familia Zareitarum: Saul, ab hoc familia Saulitarum.
14 Hæ sunt familiæ de stirpe Simeon, quarum omnis
numerus fuit viginti duo millia ducenti. **15** Filii
Gad per cognationes suas: Sephon, ab hoc familia
Sephonitarum: Aggi, ab hoc familia Aggitarum:
Suni, ab hoc familia Sunitarum: **16** Ozni, ab hoc
familia Oznitarum: Her, ab hoc familia Heritarum:
17 Arod, ab hoc familia Aroditarum: Ariel, ab hoc
familia Arielitarum. **18** Istæ sunt familiæ Gad,
quarum omnis numerus fuit quadraginta millia
quingenti. **19** Filii Iuda, Her et Onan, qui ambo
mortui sunt in Terra Chanaan. **20** Fueruntque filii
Iuda, per cognationes suas: Sela, a quo familia
Selaitarum: Phares, a quo familia Pharesitarum:
Zare, a quo familia Zareitarum. **21** Porro filii
Phares: Hesron, a quo familia Hesronitarum: et
Hamul, a quo familia Hamulitarum. **22** Istæ
sunt familiæ Iuda, quarum omnis numerus fuit
septuaginta sex millia quingenti. **23** Filii Issachar, per
cognationes suas: Thola, a quo familia Tholaitarum:
Phua, a quo familia Phuaitarum: **24** Iasub, a
quo familia Iasubitarum: Semran, a quo familia
Semranitarum. **25** Hæ sunt cognationes Issachar,
quarum numerus fuit sexaginta quattuor millia
trecenti. **26** Filii Zabulon per cognationes suas:
Sared, a quo familia Sareditarum: Elon, a quo familia
Elonitarum: Ialel, a quo familia Ialelitarum. **27**
Hæ sunt cognationes Zabulon, quarum numerus
fuit sexaginta millia quingenti. **28** Filii Ioseph
per cognationes suas, Manasse et Ephraim. **29**
De Manasse ortus est Machir, a quo familia
Machiritarum. Machir genuit Galaad, a quo familia
Galaaditarum. **30** Galaad habuit filios: Iezer, a
quo familia Iezeritarum: et Helec, a quo familia
Helecitarum: **31** et Asriel, a quo familia Asrielitarum:
et Sechem, a quo familia Sechemitarum: **32** et
Semida, a quo familia Semidaitarum: et Hepher, a
quo familia Hepheritarum. **33** Fuit autem Hepher
pater Salphaad, qui filios non habebat, sed tantum
filias, quarum ista sunt nomina: Maala, et Noa, et
Hegla, et Melcha, et Thersa. **34** Hæ sunt familiæ
Manasse, et numerus earum, quinquaginta duo
millia septingenti. **35** Filii autem Ephraim per
cognationes suas fuerunt hi: Suthala, a quo familia
Suthalaitarum: Becher, a quo familia Becheritarum:
Thehen, a quo familia Thehenitarum. **36** Porro filius
Suthala fuit Heran, a quo familia Heranitarum. **37**
Hæ sunt cognationes filiorum Ephraim, quarum
numerus fuit triginta duo millia quingenti. **38** Isti
sunt filii Ioseph per familias suas. Filii Beniamin in
cognationibus suis: Bela, a quo familia Belaitarum:
Asbel, a quo familia Asbelitarum: Ahiram, a
quo familia Ahiramitarum: **39** Supham, a quo
familia Suphamitarum: Hupham, a quo familia
Huphamitarum. **40** Filii Bela: Hered, et Noeman. De
Hered, familia Hereditarum: de Noeman, familia
Noemanitarum. **41** Hi sunt filii Beniamin per
cognationes suas, quorum numerus fuit quadraginta
quinque millia sexcenti. **42** Filii Dan per cognationes
suas: Suham, a quo familia Suhamitarum. Hæ
sunt cognationes Dan per familias suas. **43** Omnes
fuere Suhamitæ, quorum numerus erat sexaginta
quattuor millia quadringenti. **44** Filii Aser per
cognationes suas: Iemna, a quo familia Iemnaitarum:
Iessui, a quo familia Iessuitarum: Brie, a quo
familia Brieitarum. **45** Filii Brie: Heber, a quo
familia Heberitarum: et Melchiel, a quo familia
Melchielitarum. **46** Nomen autem filiæ Aser, fuit
Sara. **47** Hæ cognationes filiorum Aser, et numerus

eorum quinquaginta tria millia quadringenti. 48
Filii Nephthali per cognationes suas: Iesiel, a quo
familia Iesielitarum: Guni, a quo familia Gunitarum:
49 Ieser, a quo familia Ieseritarum: Sellem, a quo
familia Sellemitarum. 50 Hæ sunt cognationes
filiorum Nephthali per familias suas: quorum
numerus quadraginta quinque millia quadringenti.
51 Ista est summa filiorum Israel, qui recensiti sunt,
sexcenta millia, et mille septingenti triginta. 52
Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 53 Istis
dividetur terra iuxta numerum vocabulorum in
possessiones suas. 54 Pluribus maiorem partem
dabis, et paucioribus minorem: singulis, sicut nunc
recensiti sunt, tradetur possessio: 55 ita dumtaxat
ut sors Terram tribubus dividat et familiis. 56
Quidquid sorte contigerit, hoc vel plures accipiant,
vel pauciores. 57 Hic quoque est numerus filiorum
Levi per familias suas: Gerson, a quo familia
Gersonitarum: Caath, a quo famiia Caathitarum:
Merari, a quo familia Meraritarum. 58 Hæ sunt
familiæ Levi: Familia Lobni, familia Hebroni, familia
Moholi, familia Musi, familia Core. At vero Caath
genuit Amram: 59 qui habuit uxorem Iochabed
filiam Levi, quæ nata est ei in Ægypto. Hæc genuit
Amram viro suo filios, Aaron et Moysen, et Mariam
sororem eorum: 60 De Aaron orti sunt Nadab et
Abiu, et Eleazar et Ithamar: 61 quorum Nadab et
Abiu mortui sunt, cum obtulissent ignem alienum
coram Domino. 62 Fueruntque omnes, qui numerati
sunt, viginti tria millia generis masculini ab uno
mense et supra: quia non sunt recensiti inter filios
Israel, nec eis cum ceteris data possessio est. 63
Hic est numerus filiorum Israel, qui descripti sunt
a Moyse et Eleazaro sacerdote, in campestribus
Moab supra Iordanem contra Iericho. 64 Inter quos
nullus fuit eorum, qui ante numerati sunt a Moyse
et Aaron in deserto Sinai: 65 Prædixerat enim
Dominus quod omnes morerentur in solitudine.
Nullusque remansit ex eis, nisi Caleb filius Iephone,
et Iosue filius Nun.

27 Accesserunt autem filiæ Salphaad, filii Hepher,
filii Galaad, filii Machir, filii Manasse, qui fuit
filius Ioseph: quarum sunt nomina, Maala, et Noa,
et Hegla, et Melcha, et Thersa. 2 Steteruntque
coram Moyse et Eleazaro sacerdote, et cunctis
principibus populi ad ostium tabernaculi fœderis,
atque dixerunt: 3 Pater noster mortuus est in
deserto, nec fuit in seditione, quæ concitata est
contra Dominum sub Core, sed in peccato suo
mortuus est: hic non habuit mares filios. Cur tollitur
nomen illius de familia sua, quia non habuit filium?
Date nobis possessionem inter cognatos patris
nostri. 4 Retulitque Moyses causam earum ad
iudicium Domini. 5 Qui dixit ad eum: 6 Iustam rem
postulant filiæ Salphaad: da eis possessionem inter
cognatos patris sui, et ei in hereditatem succedant.
7 Ad filios autem Israel loqueris hæc: 8 Homo
cum mortuus fuerit absque filio, ad filiam eius
transibit hereditas. 9 Si filiam non habuerit, habebit
successores fratres suos. 10 Quod si et fratres
non fuerint, dabitis hereditatem fratribus patris
eius. 11 Sin autem nec patruos habuerit, dabitur
hereditas his, qui ei proximi sunt. Eritque hoc
filiis Israel sanctum lege perpetua, sicut præcepit
Dominus Moysi. 12 Dixit quoque Dominus ad
Moysen: Ascende in montem istum Abarim, et
contemplare inde Terram, quam daturus sum filiis
Israel. 13 Cumque videris eam, ibis et tu ad populum
tuum, sicut ivit frater tuus Aaron: 14 quia offendistis
me in deserto Sin in contradictione multitudinis,
nec sanctificare me voluistis coram ea super aquas.
Hæ sunt aquæ contradictionis in Cades deserti Sin.
15 Cui respondit Moyses: 16 Provideat Dominus
Deus spirituum omnis carnis, hominem, qui sit
super multitudinem hanc: 17 et possit exire et
intrare ante eos, et educere eos vel introducere: ne
sit populus Domini sicut oves absque pastore. 18
Dixitque Dominus ad eum: Tolle Iosue filium Nun
virum in quo est Spiritus, et pone manum tuam
super eum. 19 Qui stabit coram Eleazaro sacerdote
et omni multitudine: 20 et dabis ei præcepta cunctis
videntibus, et partem gloriæ tuæ, ut audiat eum
omnis synagoga filiorum Israel. 21 Pro hoc, si quid
agendum erit, Eleazar sacerdos consulet Dominum.
Ad verbum eius egredietur et ingredietur ipse,
et omnes filii Israel cum eo, et cetera multitudo.
22 Fecit Moyses ut præceperat Dominus. Cumque
tulisset Iosue, statuit eum coram Eleazaro sacerdote
et omni frequentia populi. 23 Et impositis capiti
eius manibus, cuncta replicavit quæ mandaverat
Dominus.

28 Dixit quoque Dominus ad Moysen: 2 Præcipe
filiis Israel, et dices ad eos: Oblationem
meam et panes, et incensum odoris suavissimi
offerte per tempora sua. 3 Hæc sunt sacrificia
quæ offerre debetis: Agnos anniculos immaculatos
duos quotidie in holocaustum sempiternum: 4
unum offeretis mane, et alterum ad vesperum: 5
decimam partem ephi similæ, quæ conspersa sit
oleo purissimo, et habeat quartam partem hin. 6
Holocaustum iuge est quod obtulistis in monte
Sinai in odorem suavissimum incensi Domini. 7
Et libabitis vini quartam partem hin per agnos
singulos in Sanctuario Domini. 8 Alterumque

agnum similiter offeretis ad vesperam iuxta omnem
ritum sacrificii matutini, et libamentorum eius,
oblationem suavissimi odoris Domino. 9 Die autem
sabbati offeretis duos agnos anniculos immaculatos,
et duas decimas similæ oleo conspersæ in sacrificio,
et liba 10 quæ rite funduntur per singula sabbata
in holocaustum sempiternum. 11 In calendis
autem offeretis holocaustum Domino, vitulos de
armento duos, arietem unum, agnos anniculos
septem immaculatos, 12 et tres decimas similæ oleo
conspersæ in sacrificio per singulos vitulos: et duas
decimas similæ oleo conspersæ per singulos arietes:
13 et decimam decimæ similæ ex oleo in sacrificio
per agnos singulos. Holocaustum suavissimi odoris
atque incensi est Domino. 14 Libamenta autem
vini, quæ per singulas fundenda sunt victimas,
ista erunt: media pars hin per singulos vitulos,
tertia per arietem, quarta per agnum. Hoc erit
holocaustum per omnes menses, qui sibi anno
vertente succedunt. 15 Hircus quoque offeretur
Domino pro peccatis in holocaustum sempiternum
cum libamentis suis. 16 Mense autem primo,
quartadecima die mensis Phase Domini erit, 17
et quintadecima die solemnitas: septem diebus
vescentur azymis. 18 Quarum dies prima venerabilis
et sancta erit: omne opus servile non facietis in
ea. 19 Offeretisque incensum holocaustum Domino,
vitulos de armento duos, arietem unum, agnos
anniculos immaculatos septem: 20 et sacrificia
singulorum ex simila quæ conspersa sit oleo, tres
decimas per singulos vitulos, et duas decimas per
arietem, 21 et decimam decimæ per agnos singulos,
id est, per septem agnos. 22 Et hircum pro peccato
unum, ut expietur pro vobis, 23 præter holocaustum
matutinum quod semper offeretis. 24 Ita facietis
per singulos dies septem dierum in fomitem ignis,
et in odorem suavissimum Domino, qui surget
de holocausto, et de libationibus singulorum. 25
Dies quoque septimus celeberrimus et sanctus erit
vobis: omne opus servile non facietis in eo. 26 Dies
etiam primitivorum quando offeretis novas fruges
Domino, expletis hebdomadibus, venerabilis et
sancta erit: omne opus servile non facietis in ea. 27
Offeretisque holocaustum in odorem suavissimum
Domino, vitulos de armento duos, arietem unum,
et agnos anniculos immaculatos septem: 28 atque
in sacrificiis eorum similæ oleo conspersæ tres
decimas per singulos vitulos, per arietes duas,
29 per agnos decimam decimæ, qui simul sunt
agni septem: hircum quoque 30 qui mactatur
pro expiatione: præter holocaustum sempiternum
et liba eius. 31 Immaculata offeretis omnia cum
libationibus suis.

29 Mensis etiam septimi prima dies venerabilis
et sancta erit vobis. Omne opus servile non
facietis in ea, quia dies clangoris est et tubarum. 2
Offeretisque holocaustum in odorem suavissimum
Domino, vitulum de armento unum, arietem unum,
et agnos anniculos immaculatos septem: 3 et
in sacrificiis eorum similæ oleo conspersæ tres
decimas per singulos vitulos, duas decimas per
arietem, 4 unam decimam per agnum, qui simul
sunt agni septem: 5 et hircum pro peccato,
qui offertur in expiationem populi, 6 præter
holocaustum calendarum cum sacrificiis suis,
et holocaustum sempiternum cum libationibus
solitis. Eisdem ceremoniis offeretis in odorem
suavissimum incensum Domino. 7 Decima quoque
dies mensis huius septimi erit vobis sancta atque
venerabilis, et affligetis animas vestras: omne
opus servile non facietis in ea. 8 Offeretisque
holocaustum Domino in odorem suavissimum,
vitulum de armento unum, arietem unum, agnos
anniculos immaculatos septem: 9 et in sacrificiis
eorum similæ oleo conspersæ tres decimas per
singulos vitulos, duas decimas per arietem, 10
decimam decimæ per agnos singulos, qui sunt
simul agni septem: 11 et hircum pro peccato,
absque his quæ offerri pro delicto solent in
expiationem, et holocaustum sempiternum, cum
sacrificio et libaminibus eorum. 12 Quintadecima
vero die mensis septimi, quæ vobis sancta erit atque
venerabilis, omne opus servile non facietis in ea, sed
celebrabitis sollemnitatem Domino septem diebus.
13 Offeretisque holocaustum in odorem suavissimum
Domino, vitulos de armento tredecim, arietes duos,
agnos anniculos immaculatos quattuordecim: 14 et
in libamentis eorum similæ oleo conspersæ tres
decimas per vitulos singulos, qui sunt simul vituli
tredecim: et duas decimas arieti uno, id est, simul
arietibus duobus, 15 et decimam decimæ agnis
singulis, qui sunt simul agni quattuordecim: 16 et
hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno,
et sacrificio, et libamine eius. 17 In die altero
offeretis vitulos de armento duodecim, arietes duos,
agnos anniculos immaculatos quattuordecim: 18
sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos
et arietes et agnos rite celebrabitis: 19 et
hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno,
sacrificioque et libamine eius. 20 Die tertio offeretis
vitulos undecim, arietes duos, agnos anniculos
immaculatos quattuordecim: 21 sacrificiaque et
libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos
rite celebrabitis: 22 et hircum pro peccato, absque
holocausto sempiterno, sacrificioque et libamine
eius. 23 Die quarto offeretis vitulos decem, arietes

duos, agnos anniculos immaculatos quattuordecim: 24 sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos
et arietes et agnos rite celebrabitis: 25 et
hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno,
sacrificioque eius et libamine. 26 Die quinto offeretis
vitulos novem, arietes duos, agnos anniculos
immaculatos quattuordecim: 27 sacrificiaque et
libamina singulorum per vitulos et arietes et
agnos rite celebrabitis: 28 et hircum pro peccato,
absque holocausto sempiterno, sacrificioque eius et
libamine. 29 Die sexto offeretis vitulos octo, arietes
duos, agnos anniculos immaculatos quattuordecim:
30 sacrificiaque et libamina singulorum per
vitulos et arietes et agnos rite celebrabitis:
31 et hircum pro peccato, absque holocausto
sempiterno, sacrificioque eius et libamine. 32
Die septimo offeretis vitulos septem, et arietes
duos, agnos anniculos immaculatos quattuordecim:
33 sacrificiaque et libamina singulorum per
vitulos et arietes et agnos rite celebrabitis:
34 et hircum pro peccato, absque holocausto
sempiterno, sacrificioque eius et libamine. 35
Die octavo, qui est celeberrimus, omne opus
servile non facietis, 36 offerentes holocaustum
in odorem suavissimum Domino, vitulum unum,
arietem unum, agnos anniculos immaculatos
septem: 37 sacrificiaque et libamina singulorum
per vitulos et arietes et agnos rite celebrabitis:
38 et hircum pro peccato, absque holocausto
sempiterno, sacrificioque eius et libamine. 39
Hæc offeretis Domino in sollemnitatibus vestris:
præter vota et oblationes spontaneas in holocausto,
in sacrificio, in libamine, et in hostiis pacificis.
40 Narravitque Moyses filiis Israel omnia quæ ei
Dominus imperarat:

30 et locutus est ad principes tribuum filiorum
Israel: Iste est sermo quem præcepit Dominus:
2 Si quis virorum votum Domino voverit, aut se
constrinxerit iuramento: non faciet irritum verbum
suum, sed omne quod promisit, implebit. 3 Mulier
si quippiam voverit, et se constrinxerit iuramento,
quæ est in domo patris sui, et in ætate adhuc
puellari: si cognoverit pater votum quod pollicita
est, et iuramentum quo obligavit animam suam,
et tacuerit, voti rea erit: 4 quidquid pollicita est
et iuravit, opere complebit. 5 Sin autem statim ut
audierit, contradixerit pater: et vota et iuramenta
eius irrita erunt, nec obnoxia tenebitur sponsioni,
eo quod contradixerit pater. 6 Si maritum habuerit,
et voverit aliquid, et semel de ore eius verbum
egrediens animam eius obligaverit iuramento: 7
quo die audierit vir, et non contradixerit, voti rea
erit, reddetque quodcumque promiserat. 8 Sin
autem audiens statim contradixerit, et irritas fecerit
pollicitationes eius, verbaque quibus obstrinxerat
animam suam: propitius erit ei Dominus. 9 Vidua
et repudiata quidquid voverint, reddent. 10 Uxor in
domo viri cum se voto constrinxerit et iuramento,
11 si audierit vir, et tacuerit, nec contradixerit
sponsioni, reddet quodcumque promiserat. 12
Sin autem extemplo contradixerit, non tenebitur
promissionis rea: quia maritus contradixit: et
Dominus ei propitius erit. 13 Si voverit, et iuramento
se constrinxerit, ut per ieiunium, vel ceterarum
rerum abstinentiam affligat animam suam, in
arbitrio viri erit ut faciat, sive non faciat. 14 Quod
si audiens vir tacuerit, et in alteram diem distulerit
sententiam: quidquid voverat atque promiserat,
reddet: quia statim ut audivit, tacuit. 15 Sin
autem contradixerit postquam rescivit, portabit
ipse iniquitatem eius. 16 Istæ sunt leges, quas
constituit Dominus Moysi inter virum et uxorem,
inter patrem et filiam, quæ in puellari adhuc ætate
est, vel quæ manet in parentis domo.

31 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Ulciscere prius filios Israel de Madianitis, et sic
colligeris ad populum tuum. 3 Statimque Moyses,
Armate, inquit, ex vobis viros ad pugnam, qui
possint ultionem Domini expetere de Madianitis.
4 Mille viri de singulis tribubus eligantur ex
Israel qui mittantur ad bellum. 5 Dederuntque
millenos de singulis tribubus, id est, duodecim
millia expeditorum ad pugnam: 6 quos misit
Moyses cum Phinees filio Eleazari sacerdotis,
vasa quoque sancta, et tubas ad clangendum
tradidit ei. 7 Cumque pugnassent contra Madianitas
atque vicissent, omnes mares occiderunt, 8 et
reges eorum Evi, et Recem, et Sur, et Hur, et
Rebe, quinque principes gentis: Balaam quoque
filium Beor interfecerunt gladio. 9 Ceperuntque
mulieres eorum, et parvulos, omniaque pecora, et
cunctam supellectilem: quidquid habere potuerant
depopulati sunt: 10 tam urbes quam viculos et
castella flamma consumpsit. 11 Et tulerunt prædam,
et universa quæ ceperant tam ex hominibus quam
ex iumentis, 12 et adduxerunt ad Moysen, et
Eleazarum sacerdotem, et ad omnem multitudinem
filiorum Israel. Reliqua autem utensilia portaverunt
ad castra in campestribus Moab iuxta Iordanem
contra Iericho. 13 Egressi sunt autem Moyses, et
Eleazar sacerdos, et omnes principes synagogæ in
occursum eorum extra castra. 14 Iratusque Moyses
principibus exercitus, tribunis, et centurionibus qui
venerant de bello, 15 ait: Cur feminas reservastis?

16 Nonne istæ sunt, quæ deceperunt filios Israel ad
suggestionem Balaam, et prævaricari vos fecerunt
in Domino super peccato Phogor, unde et percussus
est populus? 17 Ergo cunctos interficite quidquid est
generis masculinis, etiam in parvulis: et mulieres,
quæ noverunt viros in coitu, iugulate: 18 puellas
autem et omnes feminas virgines reservate vobis: 19
et manete extra castra septem diebus. Qui occiderit
hominem, vel occisum tetigerit, lustrabitur die
tertio et septimo. 20 Et de omni præda, sive
vestimentum fuerit, sive vas, et aliquid in utensilia
præparatum, de caprarum pellibus, et pilis, et
ligno expiabitur. 21 Eleazar quoque sacerdos ad
viros exercitus, qui pugnaverunt, sic locutus est:
Hoc est præceptum legis, quod mandavit Dominus
Moysi: 22 Aurum, et argentum, et æs, et ferrum, et
plumbum, et stannum, 23 et omne, quod potest
transire per flammas, igne purgabitur. Quidquid
autem ignem non potest sustinere, aqua expiationis
sanctificabitur: 24 et lavabitis vestimenta vestra
die septimo, et purificati postea castra intrabitis.
25 Dixit quoque Dominus ad Moysen: 26 Tollite
summam eorum, quæ capta sunt ab homine usque
ad pecus, tu et Eleazar sacerdos et principes vulgi:
27 dividesque ex æquo prædam inter eos, qui
pugnaverunt egressique sunt ad bellum, et inter
omnem reliquam multitudinem. 28 Et separabis
partem Domino ab his, qui pugnaverunt et fuerunt
in bello, unam animam de quingentis tam ex
hominibus quam ex bobus et asinis et ovibus, 29
et dabis eam Eleazaro sacerdoti, quia primitiæ
Domini sunt. 30 Ex media quoque parte filiorum
Israel accipies quinquagesimum caput hominum,
et boum, et asinorum, et ovium, cunctorum
animantium, et dabis ea Levitis, qui excubant
in custodiis tabernaculi Domini. 31 Feceruntque
Moyses, et Eleazar, sicut præceperat Dominus. 32
Fuit autem præda, quam exercitus ceperat, ovium
sexcenta septuaginta quinque millia, 33 boum
septuaginta duo millia, 34 asinorum sexaginta
millia et mille: 35 animæ hominum sexus feminei,
quæ non cognoverant viros, triginta duo millia. 36
Dataque est media pars his, qui in prælio fuerant,
ovium trecenta triginta septem millia quingentæ:
37 e quibus in partem Domini supputatæ sunt oves
sexcentæ septuaginta quinque. 38 Et de bobus
triginta sex millibus, boves septuaginta et duo: 39 de
asinis triginta millibus quingentis, asini sexaginta
unus: 40 de animabus hominum sedecim millibus,
cesserunt in partem Domini triginta duæ animæ. 41
Tradiditque Moyses numerum primitiarum Domini
Eleazaro sacerdoti, sicut fuerat ei imperatum, 42 ex
media parte filiorum Israel, quam separaverat his,
qui in prælio fuerant. 43 De media vero parte, quæ
contigerat reliquæ multitudini, id est, de ovibus
trecentis triginta septem millibus quingentis, 44 et
de bobus triginta sex millibus, 45 et de asinis triginta
millibus quingentis, 46 et de hominibus sedecim
millibus, 47 tulit Moyses quinquagesimum caput,
et dedit Levitis, qui excubabant in tabernaculo
Domini, sicut præceperat Dominus. 48 Cumque
accessissent principes exercitus ad Moysen, et
tribuni, centurionesque dixerunt: 49 Nos servi tui
recensuimus numerum pugnatorum, quos habuimus
sub manu nostra: et ne unus quidem defuit. 50 Ob
hanc causam offerimus in donariis Domini singuli
quod in præda auri potuimus invenire, periscelides
et armillas, annulos et dextralia, ac murænulas, ut
depreceris pro nobis Dominum. 51 Susceperuntque
Moyses, et Eleazar sacerdos omne aurum in diversis
speciebus, 52 pondo sedecim millia, septingentos
quinquaginta siclos a tribunis et centurionibus. 53
Unusquisque enim quod in præda rapuerat, suum
erat. 54 Et susceptum intulerunt in tabernaculum
testimonii, in monimentum filiorum Israel coram
Domino.

32 Filii autem Ruben et Gad habebant pecora
multa, et erat illis in iumentis infinita
substantia. Cumque vidissent Iazer, et Galaad
aptas animalibus alendis terras, 2 venerunt ad
Moysen, et ad Elezarum sacerdotem, et principes
multitudinis, atque dixerunt: 3 Ataroth, et Dibon,
et Iazer, et Nemra, Hesebon, et Eleale, et Saban, et
Nebo, et Beon, 4 terra, quam percussit Dominus
in conspectu filiorum Israel, regio uberrima est
ad pastum animalium: et nos servi tui habemus
iumenta plurima: 5 precamurque si invenimus
gratiam coram te, ut des nobis famulis tuis eam in
possessionem, nec facias nos transire Iordanem. 6
Quibus respondit Moyses: Numquid fratres vestri
ibunt ad pugnam, et vos hic sedebitis? 7 Cur
subvertitis mentes filiorum Israel, ne transire
audeant in locum, quem eis daturus est Dominus?
8 Nonne ita egerunt patres vestri, quando misi de
Cadesbarne ad explorandam Terram? 9 Cumque
venissent usque ad Vallem Botri, lustrata omni
regione, subverterunt cor filiorum Israel, ut non
intrarent fines, quos eis Dominus dedit. 10 Qui
iratus iuravit, dicens: 11 Si videbunt homines
isti, qui ascenderunt ex Ægypto a viginti annis
et supra, Terram, quam sub iuramento pollicitus
sum Abraham, Isaac, et Iacob: et noluerunt sequi
me, 12 præter Caleb filium Iephone Cenezæum,
et Iosue filium Nun: isti impleverunt voluntatem
meam. 13 Iratusque Dominus adversum Israel,

circumduxit eum per desertum quadraginta annis,
donec consumeretur universa generatio, quæ
fecerat malum in conspectu eius. 14 Et ecce, inquit,
vos surrexistis pro patribus vestris, incrementa,
et alumni hominum peccatorum, ut augeretis
furorem Domini contra Israel. 15 Quod si nolueritis
sequi eum, in solitudine populum derelinquet, et
vos causa eritis necis omnium. 16 At illi prope
accedentes, dixerunt: Caulas ovium fabricabimus,
et stabula iumentorum, parvulis quoque nostris
urbes munitas: 17 nos autem ipsi armati et accincti
pergemus ad prælium ante filios Israel, donec
introducamus eos ad loca sua. Parvuli nostri,
et quidquid habere possumus, erunt in urbibus
muratis, propter habitatorum insidias. 18 Non
revertemur in domos nostras, usque dum possideant
filii Israel hereditatem suam: 19 nec quidquam
quæremus trans Iordanem, quia iam habemus
nostram possessionem in orientali eius plaga. 20
Quibus Moyses ait: Si facitis quod promittitis,
expediti pergite coram Domino ad pugnam: 21
et omnis vir bellator armatus Iordanem transeat,
donec subvertat Dominus inimicos suos, 22 et
subiiciatur ei omnis Terra: tunc eritis inculpabiles
apud Dominum et apud Israel, et obtinebitis
regiones, quas vultis coram Domino. 23 Sin autem
quod dicitis, non feceritis, nulli dubium est quin
peccetis in Deum: et scitote quoniam peccatum
vestrum apprehendet vos. 24 Ædificate ergo
urbes parvulis vestris, et caulas, et stabula ovibus
ac iumentis: et quod polliciti estis implete. 25
Dixeruntque filii Gad et Ruben ad Moysen: Servi tui
sumus, faciemus quod iubet dominus noster. 26
Parvulos nostros, et mulieres, et pecora, ac iumenta
relinquemus in urbibus Galaad: 27 nos autem
famuli tui omnes expediti pergemus ad bellum,
sicut tu domine loqueris. 28 Præcepit ergo Moyses
Eleazaro sacerdoti, et Iosue filio Nun, et principibus
familiarum per tribus Israel, et dixit ad eos: 29
Si transierint filii Gad, et filii Ruben vobiscum
Iordanem omnes armati ad bellum coram Domino,
et vobis fuerit Terra subiecta: date eis Galaad in
possessionem. 30 Sin autem noluerint transire
armati vobiscum in Terram Chanaan, inter vos
habitandi accipiant loca. 31 Responderuntque filii
Gad, et filii Ruben: Sicut locutus est Dominus servis
suis, ita faciemus: 32 ipsi armati pergemus coram
Domino in Terram Chanaan, et possessionem iam
suscepisse nos confitemur trans Iordanem. 33 Dedit
itaque Moyses filiis Gad et Ruben, et dimidiæ tribui
Manasse filii Ioseph regnum Sehon regis Amorrhæi,
et regnum Og regis Basan, et terram eorum cum
urbibus suis per circuitum. 34 Igitur extruxerunt
filii Gad, Dibon, et Ataroth, et Aroer, 35 et Etroth,
et Sophan, et Iazer, et Iegbaa, 36 et Bethnemra,
et Betharan, urbes munitas, et caulas pecoribus
suis. 37 Filii vero Ruben ædificaverunt Hesebon, et
Eleale, et Cariathaim, 38 et Nabo, et Baalmeon versis
nominibus, Sabama quoque: imponentes vocabula
urbibus, quas extruxerunt. 39 Porro filii Machir
filii Manasse perrexerunt in Galaad, et vastaverunt
eam interfecto Amorrhæo habitatore eius. 40 Dedit
ergo Moyses Terram Galaad Machir filio Manasse,
qui habitavit in ea. 41 Iair autem filius Manasse
abiit et occupavit vicos eius, quos appellavit Havoth
Iair, id est, Villas Iair. 42 Nobe quoque perrexit, et
apprehendit Chanath cum viculis suis: vocavitque
eam ex nomine suo Nobe.

33 Hæ sunt mansiones filiorum Israel, qui
egressi sunt de Ægypto per turmas suas
in manu Moysi et Aaron, 2 quas descripsit
Moyses iuxta castrorum loca, quæ Domini iussione
mutabant. 3 Profecti igitur de Ramesse mense
primo, quintadecima die mensis primi, altera
die Phase filii Israel in manu excelsa videntibus
cunctis Ægyptiis, 4 et sepelientibus primogenitos,
quos percusserat Dominus (nam et in diis eorum
exercuerat ultionem) 5 castrametati sunt in Soccoth.
6 Et de Soccoth venerunt in Etham, quæ est in
extremis finibus solitudinis. 7 Inde egressi venerunt
contra Phihahiroth, quæ respicit Beelsephon, et
castrametati sunt ante Magdalum. 8 Profectique
de Phihahiroth, transierunt per medium Mare
in solitudinem: et ambulantes tribus diebus per
desertum Etham, castrametati sunt in Mara. 9
Profectique de Mara venerunt in Elim, ubi erant
duodecim fontes aquarum, et palmæ septuaginta:
ibique castrametati sunt. 10 Sed et inde egressi,
fixerunt tentoria super Mare Rubrum. Profectique
de Mari Rubro, 11 castrametati sunt in deserto
Sin. 12 Unde egressi, venerunt in Daphca. 13
Profectique de Daphca, castrametati sunt in Alus.
14 Egressique de Alus, fixere tentoria in Raphidim,
ubi populo defuit aqua ad bibendum. 15 Profectique
de Raphidim, castrametati sunt in deserto Sinai.
16 Sed et de solitudine Sinai egressi, venerunt
ad sepulchra concupiscentiæ. 17 Profectique de
sepulchris concupiscentiæ, castrametati sunt in
Haseroth. 18 Et de Haseroth venerunt in Rethma.
19 Profectique de Rethma, castrametati sunt in
Remmomphares. 20 Unde egressi venerunt in
Lebna. 21 De Lebna castrametati sunt in Ressa.
22 Egressique de Ressa, venerunt in Ceelatha. 23
Unde profecti castrametati sunt in monte Sepher.
24 Egressi de monte Sepher, venerunt in Arada. 25

Inde proficiscentes, castrametati sunt in Maceloth.
26 Profectique de Maceloth, venerunt in Thahath.
27 De Thahath castrametati sunt in Thare, 28 Unde
egressi, fixere tentoria in Methca. 29 Et de Methca
castrametati sunt in Hesmona. 30 Profectique de
Hesmona, venerunt in Moseroth. 31 Et de Moseroth
castrametati sunt in Beneiaacan. 32 Profectique de
Beneiaacan, venerunt in montem Gadgad. 33 Unde
profecti, castrametati sunt in Ietebatha. 34 Et de
Ietebatha venerunt in Hebrona. 35 Egressique de
Hebrona, castrametati sunt in Asiongaber. 36 Inde
profecti, venerunt in desertum Sin, hæc est Cades.
37 Egressique de Cades, castrametati sunt in monte
Hor, in extremis finibus Terræ Edom. 38 Ascenditque
Aaron sacerdos in montem Hor iubente Domino:
et ibi mortuus est anno quadragesimo egressionis
filiorum Israel ex Ægypto, mense quinto, prima die
mensis, 39 cum esset annorum centum viginti trium.
40 Audivitque Chananæus rex Arad, qui habitabat ad
meridiem, in Terram Chanaan venisse filios Israel.
41 Et profecti de monte Hor, castrametati sunt in
Salmona. 42 Unde egressi, venerunt in Phunon.
43 Profectique de Phunon, castrametati sunt in
Oboth. 44 Et de Oboth, venerunt in Iieabarim,
quæ est in finibus Moabitarum. 45 Profectique de
Iieabarim, fixere tentoria in Dibongad. 46 Unde
egressi, castrametati sunt in Helmondeblathaim.
47 Egressique de Helmondeblathaim, venerunt
ad montes Abarim contra Nabo. 48 Profectique
de montibus Abarim, transierunt ad campestria
Moab, supra Iordanem contra Iericho. 49 Ibique
castrametati sunt de Bethsimoth usque ad Abelsatim
in planioribus locis Moabitarum, 50 ubi locutus est
Dominus ad Moysen: 51 Præcipe filiis Israel, et dic ad
eos: Quando transieritis Iordanem, intrantes Terram
Chanaan, 52 disperdite cunctos habitatores Terræ
illius: confringite titulos, et statuas comminuite,
atque omnia excelsa vastate, 53 mundantes terram,
et habitantes in ea. Ego enim dedi vobis illam
in possessionem, 54 quam dividetis vobis sorte.
Pluribus dabitis latiorem, et paucis angustiorem.
Singulis ut sors ceciderit, ita tribuetur hereditas.
Per tribus et familias possessio dividetur. 55 Sin
autem nolueritis interficere habitatores Terræ: qui
remanserint, erunt vobis quasi clavi in oculis, et
lanceæ in lateribus, et adversabuntur vobis in Terra
habitationis vestræ: 56 et quidquid illis cogitaveram
facere, vobis faciam.

34 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Præcipe filiis Israel, et dices ad eos: Cum
ingressi fueritis Terram Chanaan, et in possessionem
vobis sorte ceciderit, his finibus terminabitur. 3 Pars
meridiana incipiet a solitudine Sin, quæ est iuxta
Edom: et habebit terminos contra Orientem mare
salsissimum. 4 Qui circuibunt australem plagam
per ascensum Scorpionis, ita ut transeant in Senna,
et perveniant a meridie usque ad Cadesbarne, unde
egredientur confinia ad villam nomine Adar, et
tendent usque ad Asemona. 5 Ibitque per gyrum
terminus ab Asemona usque ad Torrentem Ægypti,
et maris magni littore finietur. 6 Plaga autem
occidentalis a mari magno incipiet, et ipso fine
claudetur. 7 Porro ad septentrionalem plagam a
mari magno termini incipient, pervenientes usque
ad montem altissimum, 8 a quo venient in Emath
usque ad terminos Sedada: 9 ibuntque confinia
usque ad Zephrona, et villam Enan. Hi erunt termini
in parte Aquilonis. 10 Inde metabuntur fines contra
orientalem plagam de villa Enan usque Sephama, 11
et de Sephama descendent termini in Rebla contra
fontem Daphnim: inde pervenient contra Orientem
ad mare Cenereth, 12 et tendent usque ad Iordanem,
et ad ultimum salsissimo claudentur mari. Hanc
habebitis Terram per fines suos in circuitu. 13
Præcepitque Moyses filiis Israel, dicens: Hæc erit
Terra, quam possidebitis sorte, et quam iussit
Dominus dari novem tribubus, et dimidiæ tribui. 14
Tribus enim filiorum Ruben per familias suas, et
tribus filiorum Gad iuxta cognationum numerum,
media quoque tribus Manasse, 15 id est, duæ semis
tribus, acceperunt partem suam trans Iordanem
contra Iericho ad orientalem plagam. 16 Et ait
Dominus ad Moysen: 17 Hæc sunt nomina virorum,
qui Terram vobis divident, Eleazar sacerdos, et
Iosue filius Nun, 18 et singuli principes de tribubus
singulis, 19 quorum ista sunt vocabula: De tribu
Iuda, Caleb filius Iephone. 20 De tribu Simeon,
Samuel filius Ammiud. 21 De tribu Beniamin, Elidad
filius Chaselon. 22 De tribu filiorum Dan, Bocci
filius Iogli. 23 Filiorum Ioseph de tribu Manasse,
Hanniel filius Ephod. 24 De tribu Ephraim, Camuel
filius Sephthan. 25 De tribu Zabulon, Elisaphan
filius Pharnach. 26 De tribu Issachar, dux Phaltiel
filius Ozan. 27 De tribu Aser, Ahiud filius Salomi. 28
De tribu Nephthali, Phedael filius Ammiud. 29 Hi
sunt, quibus præcepit Dominus ut dividerent filiis
Israel Terram Chanaan.

35 Hæc quoque locutus est Dominus ad Moysen
in campestribus Moab supra Iordanem, contra
Iericho: 2 Præcipe filiis Israel ut dent Levitis de
possessionibus suis 3 urbes ad habitandum, et
suburbana earum per circuitum: ut ipsi in oppidis
maneant, et suburbana sint pecoribus ac iumentis:
4 quæ a muris civitatum forinsecus, per circuitum,

mille passuum spatio tendentur. 5 Contra Orientem
duo millia erunt cubiti, et contra Meridiem similiter
erunt duo millia: ad mare quoque, quod respicit ad
Occidentem, eadem mensura erit, et septentrionalis
plaga æquali termino finietur. Eruntque urbes in
medio, et foris suburbana. 6 De ipsis autem oppidis,
quæ Levitis dabitis, sex erunt in fugitivorum auxilia
separata, ut fugiat ad ea qui fuderit sanguinem:
et exceptis his, alia quadraginta duo oppida, 7 id
est, simul quadraginta octo cum suburbanis suis. 8
Ipsæque urbes, quæ dabuntur de possessionibus
filiorum Israel, ab his, qui plus habent, plures
auferentur: et qui minus, pauciores. Singuli iuxta
mensuram hereditatis suæ dabunt oppida Levitis. 9
Ait Dominus ad Moysen: 10 Loquere filiis Israel, et
dices ad eos: Quando transgressi fueritis Iordanem
in Terram Chanaan, 11 decernite quæ urbes esse
debeant in præsidia fugitivorum, qui nolentes
sanguinem fuderint: 12 in quibus cum fuerit
profugus, cognatus occisi non poterit eum occidere,
donec stet in conspectu multitudinis, et causa
illius iudicetur. 13 De ipsis autem urbibus, quæ
ad fugitivorum subsidia separantur, 14 tres erunt
trans Iordanem, et tres in Terra Chanaan, 15
tam filiis Israel quam advenis atque peregrinis,
ut confugiat ad eas qui nolens sanguinem fuderit.
16 Si quis ferro percusserit, et mortuus fuerit qui
percussus est: reus erit homicidii, et ipse morietur.
17 Si lapidem iecerit, et ictus occubuerit: similiter
punietur. 18 Si ligno percussus interierit: percussoris
sanguine vindicabitur. 19 Propinquus occisi,
homicidam interficiet, statim ut apprehenderit
eum, interficiet. 20 Si per odium quis hominem
impulerit, vel iecerit quippiam in eum per insidias:
21 aut cum esset inimicus, manu percusserit,
et ille mortuus fuerit: percussor, homicidii reus
erit. Cognatus occisi statim ut invenerit eum,
iugulabit. 22 Quod si fortuitu, et absque odio,
23 et inimicitiis quidquam horum fecerit, 24
et hoc audiente populo fuerit comprobatum,
atque inter percussorem et propinquum sanguinis
quæstio ventilata: 25 liberabitur innocens de ultoris
manu, et reducetur per sententiam in urbem, ad
quam confugerat, manebitque ibi, donec sacerdos
magnus, qui oleo sancto unctus est, moriatur. 26
Si interfector extra fines urbium, quæ exulibus
deputatæ sunt, 27 fuerit inventus, et percussus ab
eo qui ultor est sanguinis: absque noxa erit qui
eum occiderit. 28 Debuerat enim profugus usque
ad mortem Pontificis in urbe residere: postquam
autem ille obierit, homicida revertetur in terram
suam. 29 Hæc sempiterna erunt, et legitima in
cunctis habitationibus vestris. 30 Homicida sub
testibus punietur: ad unius testimonium nullus
condemnabitur. 31 Non accipietis pretium ab eo,
qui reus est sanguinis, statim et ipse morietur.
32 Exules et profugi ante mortem Pontificis nullo
modo in urbes suas reverti poterunt: 33 ne polluatis
terram habitationis vestræ, quæ insontium cruore
maculatur: nec aliter expiari potest, nisi per eius
sanguinem, qui alterius sanguinem fuderit. 34 Atque
ita emundabitur vestra possessio, me commorante
vobiscum. Ego enim sum Dominus qui habito inter
filios Israel.

36 Accesserunt autem et principes familiarum
Galaad filii Machir, filii Manasse de stirpe
filiorum Ioseph: locutique sunt Moysi coram
principibus Israel, atque dixerunt: 2 Tibi domino
nostro præcepit Dominus ut Terram sorte divideres
filiis Israel, et ut filiabus Salphaad fratris nostri
dares possessionem debitam patri: 3 quas si
alterius tribus homines uxores acceperint, sequetur
possessio sua, et translata ad aliam tribum de
nostra hereditate minuetur. 4 Atque ita fiet, ut cum
Iubilæus, id est, quinquagesimus annus remissionis
advenerit, confundatur sortium distributio, et
aliorum possessio ad alios transeat. 5 Respondit
Moyses filiis Israel, et Domino præcipiente, ait: Recte
tribus filiorum Ioseph locuta est. 6 Et hæc lex super
filiabus Salphaad a Domino promulgata est: Nubant
quibus volunt, tantum ut suæ tribus hominibus:
7 ne commisceatur possessio filiorum Israel de
tribu in tribum. Omnes enim viri ducent uxores
de tribu et cognatione sua: 8 et cunctæ feminæ
de eadem tribu maritos accipient: ut hereditas
permaneat in familiis, 9 nec sibi misceantur tribus,
sed ita maneant ut a Domino separatæ sunt. 10
Feceruntque filiæ Salphaad ut fuerat imperatum: 11
et nupserunt Maala, et Thersa, et Hegla, et Melcha,
et Noa filiis patrui sui 12 de familia Manasse, qui fuit
filius Ioseph: et possessio, quæ illis fuerat attributa,
mansit in tribu et familia patris earum. 13 Hæc sunt
mandata atque iudicia, quæ mandavit Dominus
per manum Moysi ad filios Israel, in campestribus
Moab supra Iordanem contra Iericho.

Deuteronomii

1 Hæc sunt verba, quæ locutus est Moyses ad
omnem Israel trans Iordanem in solitudine
campestri, contra Mare Rubrum, inter Pharan
et Thophel et Laban et Haseroth, ubi auri est
plurimum: 2 undecim diebus de Horeb per viam
montis Seir usque ad Cadesbarne. 3 Quadragesimo
anno, undecimo mense, prima die mensis locutus
est Moyses ad filios Israel omnia quæ præceperat illi
Dominus ut diceret eis: 4 postquam percussit Sehon
regem Amorrhæorum, qui habitabat in Hesebon:
et Og regem Basan, qui mansit in Astaroth, et in
Edrai, 5 trans Iordanem in Terra Moab. Cœpitque
Moyses explanare legem, et dicere: 6 Dominus
Deus noster locutus est ad nos in Horeb, dicens:
Sufficit vobis quod in hoc monte mansistis: 7
revertimini, et venite ad montem Amorrhæorum,
et ad cetera quæ ei proxima sunt campestria
atque montana et humiliora loca contra Meridiem,
et iuxta littus maris, Terram Chananæorum, et
Libani usque ad flumen magnum Euphraten. 8
En, inquit, tradidi vobis: ingredimini et possidete
eam, super qua iuravit Dominus patribus vestris
Abraham, Isaac, et Iacob, ut daret illam eis, et
semini eorum post eos. 9 Dixique vobis illo in
tempore: 10 Non possum solus sustinere vos: quia
Dominus Deus vester multiplicavit vos, et estis
hodie sicut stellæ cæli, plurimi. 11 (Dominus Deus
patrum vestrorum addat ad hunc numerum multa
millia, et benedicat vobis sicut locutus est.) 12 Non
valeo solus negotia vestra sustinere, et pondus ac
iurgia. 13 Date ex vobis viros sapientes et gnaros,
et quorum conversatio sit probata in tribubus
vestris, ut ponam eos vobis principes. 14 Tunc
respondistis mihi: Bona res est, quam vis facere.
15 Tulique de tribubus vestris viros sapientes et
nobiles, et constitui eos principes, tribunos, et
centuriones, et quinquagenarios ac decanos, qui
docerent vos singula. 16 Præcepique eis, dicens:
Audite illos, et quod iustum est iudicate: sive civis
sit ille, sive peregrinus. 17 Nulla erit distantia
personarum, ita parvum audietis ut magnum: nec
accipietis cuiusquam personam, quia Dei iudicium
est. Quod si difficile vobis visum aliquid fuerit,
referte ad me, et ego audiam. 18 Præcepique omnia
quæ facere deberetis. 19 Profecti autem de Horeb,
transivimus per eremum terribilem et maximam,
quam vidistis, per viam montis Amorrhæi, sicut
præceperat Dominus Deus noster nobis. Cumque
venissemus in Cadesbarne, 20 dixi vobis: Venistis
ad montem Amorrhæi, quem Dominus Deus noster
daturus est nobis. 21 Vide Terram, quam Dominus
Deus tuus dat tibi: ascende et posside eam, sicut
locutus est Dominus Deus noster patribus tuis: noli
timere, nec quidquam paveas. 22 Et accessistis
ad me omnes, atque dixistis: Mittamus viros qui
considerent Terram: et renuncient per quod iter
debeamus ascendere, et ad quas pergere civitates.
23 Cumque mihi sermo placuisset, misi ex vobis
duodecim viros, singulos de tribubus suis. 24 Qui
cum perrexissent, et ascendissent in montana,
venerunt usque ad Vallem Botri: et considerata
terra, 25 sumentes de fructibus eius, ut ostenderent
ubertatem, attulerunt ad nos, atque dixerunt: Bona
est terra, quam Dominus Deus noster daturus est
nobis. 26 Et noluistis ascendere, sed increduli
ad sermonem Domini Dei nostri 27 murmurastis
in tabernaculis vestris, atque dixisitis: Odit nos
Dominus, et idcirco eduxit nos de Terra Ægypti, ut
traderet nos in manu Amorrhæi, atque deleret. 28
Quo ascendemus? nuncii terruerunt cor nostrum,
dicentes: Maxima multitudo est, et nobis statura
procerior: urbes magnæ, et ad cælum usque munitæ:
filios Enacim vidimus ibi. 29 Et dixi vobis: Nolite
metuere, nec timeatis eos: 30 Dominus Deus, qui
ductor est vester, pro vobis ipse pugnabit, sicut fecit
in Ægypto cunctis videntibus. 31 Et in solitudine
(ipse vidisti) portavit te Dominus Deus tuus, ut
solet homo gestare parvulum filium suum, in
omni via, per quam ambulastis, donec veniretis
ad locum istum. 32 Et nec sic quidem credidistis
Domino Deo vestro, 33 qui præcessit vos in via, et
metatus est locum, in quo tentoria figere deberetis,
nocte ostendens vobis iter per ignem, et die per
columnam nubis. 34 Cumque audisset Dominus
vocem sermonum vestrorum, iratus iuravit et ait:
35 Non videbit quispiam de hominibus generationis
huius pessimæ Terram bonam, quam sub iuramento
pollicitus sum patribus vestris: 36 præter Caleb
filium Iephone. Ipse enim videbit eam, et ipsi
dabo Terram, quam calcavit, et filiis eius, quia
secutus est Dominum. 37 Nec miranda indignatio
in populum, cum mihi quoque iratus Dominus
propter vos dixerit: Nec tu ingredieris illuc: 38 sed
Iosue filius Nun minister tuus, ipse intrabit pro
te. Hunc exhortare et robora, et ipse sorte Terram
dividet Israeli. 39 Parvuli vestri, de quibus dixistis
quod captivi ducerentur, et filii qui hodie boni ac
mali ignorant distantiam, ipsi ingredientur: et ipsis
dabo Terram, et possidebunt eam. 40 Vos autem
revertimini et abite in solitudinem per viam Maris
Rubri. 41 Et respondistis mihi: Peccavimus Domino:
ascendemus et pugnabimus, sicut præcepit Dominus
Deus noster. Cumque instructi armis pergeretis in

montem, 42 ait mihi Dominus: Dic ad eos: Nolite
ascendere, neque pugnetis, non enim sum vobiscum:
ne cadatis coram inimicis vestris. 43 Locutus sum,
et non audistis: sed adversantes imperio Domini, et
tumentes superbia ascendistis in montem. 44 Itaque
egressus Amorrhæus, qui habitabat in montibus,
et obviam veniens persecutus est vos, sicut solent
apes persequi: et cecidit de Seir usque Horma.
45 Cumque reversi ploraretis coram Domino, non
audivit vos, nec voci vestræ voluit acquiescere. 46
Sedistis ergo in Cadesbarne multo tempore.

2 Profectique inde venimus in solitudinem, quæ
ducit ad Mare Rubrum, sicut mihi dixerat
Dominus: et circuivimus montem Seir longo
tempore. 2 Dixitque Dominus ad me: 3 Sufficit vobis
circuire montem istum: ite contra Aquilonem: 4 et
populo præcipe, dicens: Transibitis per terminos
fratrum vestrorum filiorum Esau, qui habitant in
Seir, et timebunt vos. 5 Videte ergo diligenter ne
moveamini contra eos. Neque enim dabo vobis de
terra eorum quantum potest unius pedis calcare
vestigium, quia in possessionem Esau dedi montem
Seir. 6 Cibos emetis ab eis pecunia, et comedetis:
aquam emptam haurietis, et bibetis. 7 Dominus Deus
tuus benedixit tibi in omni opere manuum tuarum:
novit iter tuum, quomodo transieris solitudinem
hanc magnam, per quadraginta annos habitans
tecum Dominus Deus tuus, et nihil tibi defuit. 8
Cumque transissemus fratres nostros filios Esau,
qui habitabant in Seir, per viam campestrem de
Elath, et de Asiongaber, venimus ad iter, quod ducit
in desertum Moab. 9 Dixitque Dominus ad me: Non
pugnes contra Moabitas, nec ineas adversus eos
prælium: non enim dabo tibi quidquam de terra
eorum, quia filiis Loth tradidi Ar in possessionem.
10 Emim primi fuerunt habitatores eius, populus
magnus, et validus, et tam excelsus ut de Enacim
stirpe, 11 quasi gigantes crederentur, et essent
similes filiorum Enacim. Denique Moabitæ appellant
eos Emim. 12 In Seir autem prius habitaverunt
Horrhæi: quibus expulsis atque deletis, habitaverunt
filii Esau, sicut fecit Israel in terra possessionis
suæ, quam dedit illi Dominus. 13 Surgentes ergo ut
transiremus Torrentem Zared, venimus ad eum. 14
Tempus autem, quo ambulavimus de Cadesbarne
usque ad transitum torrentis Zared, triginta et
octo annorum fuit: donec consumeretur omnis
generatio hominum bellatorum de castris, sicut
iuraverat Dominus: 15 cuius manus fuit adversum
eos, ut interirent de castrorum medio. 16 Postquam
autem universi ceciderunt pugnatores, 17 locutus
est Dominus ad me, dicens: 18 Tu transibis hodie
terminos Moab, urbem nomine Ar: 19 et accedens
in vicina filiorum Ammon, cave ne pugnes contra
eos, nec movearis ad prælium: non enim dabo tibi
de terra filiorum Ammon, quia filiis Loth dedi eam
in possessionem. 20 Terra gigantum reputata est: et
in ipsa olim habitaverunt gigantes, quos Ammonitæ
vocant Zomzommim, 21 populus magnus, et multus,
et proceræ longitudinis, sicut Enacim, quos delevit
Dominus a facie eorum: et fecit illos habitare pro
eis, 22 sicut fecerat filiis Esau, qui habitant in Seir,
delens Horrhæos, et terram eorum illis tradens,
quam possident usque in præsens. 23 Hevæos
quoque, qui habitabant in Haserim usque Gazan,
Cappadoces expulerunt: qui egressi de Cappadocia
deleverunt eos, et habitaverunt pro illis. 24 Surgite,
et transite torrentem Arnon: ecce tradidi in manu
tua Sehon regem Hesebon Amorrhæum, et terram
eius incipe possidere, et committe adversus eum
prælium. 25 Hodie incipiam mittere terrorem atque
formidinem tuam in populos, qui habitant sub omni
cælo: ut audito nomine tuo paveant, et in morem
parturientium contremiscant, et dolore teneantur.
26 Misi ergo nuncios de solitudine Cademoth ad
Sehon regem Hesebon verbis pacificis, dicens: 27
Transibimus per terram tuam, publica gradiemur
via: non declinabimus neque ad dexteram, neque
ad sinistram. 28 Alimenta pretio vende nobis, ut
vescamur: aquam pecunia tribue, et sic bibemus.
Tantum est ut nobis concedas transitum, 29
sicut fecerunt filii Esau, qui habitant in Seir, et
Moabitæ, qui morantur in Ar: donec veniamus
ad Iordanem, et transeamus ad Terram, quam
Dominus Deus noster daturus est nobis. 30 Noluitque
Sehon rex Hesebon dare nobis transitum: quia
induraverat Dominus Deus tuus spiritum eius, et
obfirmaverat cor illius, ut traderetur in manus
tuas, sicut nunc vides. 31 Dixitque Dominus ad
me: Ecce cœpi tibi tradere Sehon, et terram eius,
incipe possidere eam. 32 Egressusque est Sehon
obviam nobis cum omni populo suo ad prælium
in Iasa. 33 Et tradidit eum Dominus Deus noster
nobis: percussimusque eum cum filiis suis et omni
populo suo. 34 Cunctasque urbes in tempore illo
cepimus, interfectis habitatoribus earum, viris
ac mulieribus et parvulis. Non reliquimus in eis
quidquam. 35 Absque iumentis, quæ in partem
venere prædantium: et spoliis urbium, quas cepimus
36 ab Aroer, quæ est super ripam torrentis Arnon,
oppido quod in valle situm est, usque Galaad.
Non fuit vicus et civitas, quæ nostras effugeret
manus: omnes tradidit Dominus Deus noster nobis.
37 Absque terra filiorum Ammon, ad quam non
accessimus: et cunctis quæ adiacent torrenti Ieboc,

et urbibus montanis, universisque locis, a quibus
nos prohibuit Dominus Deus noster.

3 Itaque conversi ascendimus per iter Basan:
egressusque est Og rex Basan in occursum
nobis cum populo suo ad bellandum in Edrai. **2**
Dixitque Dominus ad me: Ne timeas eum: quia
in manu tua traditus est cum omni populo ac
terra sua: faciesque ei sicut fecisti Sehon regi
Amorrhæorum, qui habitavit in Hesebon. **3** Tradidit
ergo Dominus Deus noster in manibus nostris
etiam Og regem Basan, et universum populum
eius: percussimusque eos usque ad internecionem,
4 vastantes cunctas civitates illius uno tempore.
Non fuit oppidum, quod nos effugeret: sexaginta
urbes, omnem regionem Argob regni Og in Basan.
5 Cunctæ urbes erant munitæ muris altissimis,
portisque et vectibus, absque oppidis innumeris,
quæ non habebant muros. **6** Et delevimus eos,
sicut feceramus Sehon regi Hesebon, disperdentes
omnem civitatem, virosque ac mulieres et parvulos:
7 iumenta autem et spolia urbium diripuimus.
8 Tulimusque illo in tempore terram de manu
duorum regum Amorrhæorum, qui erant trans
Iordanem: a torrente Arnon usque ad montem
Hernon, **9** quem Sidonii Sarion vocant, et Amorrhæi
Sanir: **10** omnes civitates, quæ sitæ sunt in planitie,
et universam Terram Galaad et Basan usque ad
Selcha, et Edrai civitates regni Og in Basan. **11**
Solus quippe Og rex Basan restiterat de stirpe
gigantum. Monstratur lectus eius ferreus, qui est in
Rabbath filiorum Ammon, novem cubitos habens
longitudinis, et quattuor latitudinis ad mensuram
cubiti virilis manus. **12** Terramque possedimus
tempore illo ab Aroer, quæ est super ripam torrentis
Arnon, usque ad mediam partem montis Galaad:
et civitates illius dedi Ruben et Gad. **13** Reliquam
autem partem Galaad, et omnem Basan regni Og,
tradidi mediæ tribui Manasse, omnem regionem
Argob: cunctaque Basan vocatur terra gigantum.
14 Iair filius Manasse possedit omnem regionem
Argob usque ad terminos Gessuri, et Machati.
Vocavitque ex nomine suo Basan, Havoth Iair,
id est, Villas Iair, usque in præsentem diem. **15**
Machir quoque dedi Galaad. **16** Et tribubus Ruben
et Gad dedi de Terra Galaad usque ad Torrentem
Arnon medium torrentis, et confinium usque ad
torrentem Ieboc, qui est terminus filiorum Ammon:
17 et planitiem solitudinis, atque Iordanem, et
terminos Cenereth usque ad mare deserti, quod
est salsissimum, ad radices montis Phasga contra
orientem. **18** Præcepique vobis in tempore illo,
dicens: Dominus Deus vester dat vobis terram
hanc in hereditatem: expediti præcedite fratres
vestros filios Israel omnes viri robusti: **19** absque
uxoribus, et parvulis atque iumentis. Novi enim
quod plura habeatis pecora, et in urbibus remanere
debebunt, quas tradidi vobis, **20** donec requiem
tribuat Dominus fratribus vestris, sicut vobis tribuit:
et possideant ipsi etiam Terram, quam daturus est
eis trans Iordanem: tunc revertetur unusquisque
in possessionem suam, quam dedi vobis. **21** Iosue
quoque in tempore illo præcepi, dicens: Oculi tui
viderunt quæ fecit Dominus Deus vester duobus
his regibus: sic faciet omnibus regnis, ad quæ
transiturus es. **22** Ne timeas eos: Dominus enim
Deus vester pugnabit pro vobis. **23** Precatusque sum
Dominum in tempore illo, dicens: **24** Domine Deus
tu cœpisti ostendere servo tuo magnitudinem tuam,
manumque fortissimam. Neque enim est alius deus
vel in cælo, vel in terra, qui possit facere opera tua,
et comparari fortitudini tuæ. **25** Transibo igitur, et
videbo Terram hanc optimam trans Iordanem, et
montem istum egregium, et Libanum. **26** Iratusque
est Dominus mihi propter vos, nec exaudivit me, sed
dixit mihi: Sufficit tibi: nequaquam ultra loquaris
de hac re ad me. **27** Ascende cacumen Phasgæ,
et oculos tuos circumfer ad occidentem, et ad
aquilonem, austrumque et orientem, et aspice. Nec
enim transibis Iordanem istum. **28** Præcipe Iosue, et
corrobora eum atque conforta: quia ipse præcedet
populum istum, et dividet eis Terram, quam visurus
es. **29** Mansimusque in valle contra fanum Phogor.

4 Et nunc Israel audi præcepta et iudicia, quæ
ego doceo te: ut faciens ea, vivas, et ingrediens
possideas Terram, quam Dominus Deus patrum
vestrorum daturus est vobis. **2** Non addetis ad
verbum, quod vobis loquor, nec auferetis ex eo:
custodite mandata Domini Dei vestri quæ ego
præcipio vobis. **3** Oculi vestri viderunt omnia
quæ fecit Dominus contra Beelphegor, quomodo
contriverit omnes cultores eius de medio vestri.
4 Vos autem qui adhæretis Domino Deo vestro,
vivitis universi usque in præsentem diem. **5** Scitis
quod docuerim vos præcepta atque iustitias, sicut
mandavit mihi Dominus Deus meus: sic facietis ea
in Terra, quam possessuri estis: **6** et observabitis et
implebitis opere. Hæc est enim vestra sapientia, et
intellectus coram populis, ut audientes universa
præcepta hæc, dicant: En populus sapiens et
intelligens, gens magna. **7** Nec est alia natio tam
grandis, quæ habeat deos appropinquantes sibi,
sicut Deus noster adest cunctis obsecrationibus
nostris. **8** Quæ est enim alia gens sic inclyta ut habeat
ceremonias, iustaque iudicia, et universam legem,

quam ego proponam hodie ante oculos vestros? **9**
Custodi igitur temetipsum, et animam tuam solicite.
Ne obliviscaris verborum, quæ viderunt oculi tui,
et ne excidant de corde tuo cunctis diebus vitæ
tuæ. Docebis ea filios ac nepotes tuos, **10** a die
in quo stetisti coram Domino Deo tuo in Horeb,
quando Dominus locutus est mihi dicens: Congrega
ad me populum, ut audiant sermones meos, et
discant timere me omni tempore quo vivunt in
terra, doceantque filios suos. **11** Et accessistis
ad radices montis, qui ardebat usque ad cælum:
erantque in eo tenebræ, et nubes, et caligo. **12**
Locutusque est Dominus ad vos de medio ignis.
Vocem verborum eius audistis, et formam penitus
non vidistis. **13** Et ostendit vobis pactum suum, quod
præcepit ut faceretis, et decem verba, quæ scripsit
in duabus tabulis lapideis. **14** Mihique mandavit in
illo tempore ut docerem vos ceremonias et iudicia,
quæ facere deberetis in Terra, quam possessuri
estis. **15** Custodite igitur solicite animas vestras. Non
vidistis aliquam similitudinem in die, qua locutus
est vobis Dominus in Horeb de medio ignis: **16** ne
forte decepti faciatis vobis sculptam similitudinem,
aut imaginem masculi vel feminæ, **17** similitudinem
omnium iumentorum, quæ sunt super terram, vel
avium sub cælo volantium, **18** atque reptilium,
quæ moventur in terra, sive piscium qui sub terra
morantur in aquis: **19** ne forte elevatis oculis ad
cælum, videas Solem et Lunam, et omnia astra cæli,
et errore deceptus adores ea et colas quæ creavit
Dominus Deus tuus in ministerium cunctis gentibus,
quæ sub cælo sunt. **20** Vos autem tulit Dominus, et
eduxit de fornace ferrea Ægypti, ut haberet populum
hereditarium, sicut est in præsenti die. **21** Iratusque
est Dominus contra me propter sermones vestros, et
iuravit ut non transirem Iordanem, nec ingrederer
Terram optimam, quam daturus est vobis. **22**
Ecce morior in hac humo, non transibo Iordanem:
vos transibitis, et possidebitis terram egregiam.
23 Cave ne quando obliviscaris pacti Domini Dei
tui, quod pepigit tecum: et facias tibi sculptam
similitudinem eorum, quæ fieri Dominus prohibuit:
24 quia Dominus Deus tuus ignis consumens est,
Deus æmulator. **25** Si genueritis filios ac nepotes,
et morati fueritis in Terra, deceptique feceritis
vobis aliquam similitudinem, patrantes malum
coram Domino Deo vestro, ut eum ad iracundiam
provocetis: **26** testes invoco hodie cælum et terram,
cito perituros vos esse de Terra, quam transito
Iordane possessuri estis. Non habitabitis in ea
longo tempore, sed delebit vos Dominus, **27** atque
disperget in omnes gentes, et remanebitis pauci in
nationibus, ad quas vos ducturus est Dominus. **28**
Ibique servietis diis, qui hominum manu fabricati
sunt, ligno et lapidi qui non vident, nec audiunt, nec
comedunt, nec odorantur. **29** Cumque quæsieris ibi
Dominum Deum tuum, invenies eum: si tamen toto
corde quæsieris, et tota tribulatione animæ tuæ.
30 Postquam te invenerint omnia quæ prædicta
sunt, novissimo tempore reverteris ad Dominum
Deum tuum, et audies vocem eius. **31** Quia Deus
misericors Dominus Deus tuus est: non dimittet te,
nec omnino delebit, neque obliviscetur pacti, in
quo iuravit patribus tuis. **32** Interroga de diebus
antiquis, qui fuerunt ante te ex die quo creavit Deus
hominem super terram, a summo cælo usque ad
summum eius, si facta est aliquando huiuscemodi
res, aut umquam cognitum est, **33** ut audiret
populus vocem Dei loquentis de medio ignis, sicut
tu audisti, et vixisti: **34** si fecit Deus ut ingrederetur,
et tolleret sibi gentem de medio nationum, per
tentationes, signa, atque portenta, per pugnam,
et robustam manum, extentumque brachium, et
horribiles visiones iuxta omnia, quæ fecit pro vobis
Dominus Deus vester in Ægypto, videntibus oculis
tuis: **35** ut scires quoniam Dominus ipse est Deus, et
non est alius præter eum. **36** De cælo te fecit audire
vocem suam, ut doceret te, et in terra ostendit tibi
ignem suum maximum, et audisti verba illius de
medio ignis, **37** quia dilexit patres tuos, et elegit
semen eorum post eos. Eduxitque te præcedens
in virtute sua magna ex Ægypto, **38** ut deleret
nationes maximas et fortiores te in introitu tuo:
et introduceret te, daretque tibi terram earum in
possessionem, sicut cernis in præsenti die. **39** Scito
ergo hodie, et cogitato in corde tuo quod Dominus
ipse sit Deus in cælo sursum, et in terra deorsum,
et non sit alius. **40** Custodi præcepta eius atque
mandata, quæ ego præcipio tibi: ut bene sit tibi,
et filiis tuis post te, et permaneas multo tempore
super Terram, quam Dominus Deus tuus daturus est
tibi. **41** Tunc separavit Moyses tres civitates trans
Iordanem ad Orientalem plagam, **42** ut confugiat ad
eas qui occiderit nolens proximum suum, nec sibi
fuerit inimicus ante unum et alterum diem, et ad
harum aliquam urbium possit evadere: **43** Bosor in
solitudine, quæ sita est in terra campestri de tribu
Ruben: et Ramoth in Galaad, quæ est in tribu Gad:
et Golan in Basan, quæ est in tribu Manasse. **44** Ista
est lex, quam proposuit Moyses coram filiis Israel,
45 et hæc testimonia et ceremoniæ atque iudicia,
quæ locutus est ad filios Israel, quando egressi
sunt de Ægypto, **46** trans Iordanem in valle contra
fanum Phogor in terra Sehon regis Amorrhæi, qui
habitavit in Hesebon, quem percussit Moyses. Filii
quoque Israel egressi ex Ægypto **47** possederunt

terram eius, et terram Og regis Basan, duorum
regum Amorrhæorum, qui erant trans Iordanem ad
solis ortum: 48 Ab Aroer, quæ sita est super ripam
torrentis Arnon, usque ad montem Sion, qui est et
Hermon, 49 omnem planitiem trans Iordanem ad
Orientalem plagam, usque ad mare solitudinis, et
usque ad radices montis Phasga.

5 Vocavitque Moyses omnem Israelem, et dixit
ad eum: Audi Israel ceremonias atque iudicia,
quæ ego loquor in auribus vestris hodie: discite
ea, et opere complete. 2 Dominus Deus noster
pepigit nobiscum fœdus in Horeb. 3 Non cum
patribus nostris iniit pactum, sed nobiscum qui
in præsentiarum sumus, et vivimus. 4 Facie ad
faciem locutus est nobis in monte de medio ignis.
5 Ego sequester et medius fui inter Dominum et
vos in tempore illo, ut annunciarem vobis verba
eius. Timuistis enim ignem, et non ascendistis in
montem, et ait: 6 Ego Dominus Deus tuus, qui
eduxi te de Terra Ægypti de domo servitutis. 7 Non
habebis deos alienos in conspectu meo. 8 Non facies
tibi sculptile, nec similitudinem omnium, quæ in
cælo sunt desuper, et quæ in terra deorsum, et quæ
versantur in aquis sub terra. 9 Non adorabis ea, et
non coles. Ego enim sum Dominus Deus tuus: Deus
æmulator, reddens iniquitatem patrum super filios
in tertiam et quartam generationem his qui oderunt
me, 10 et faciens misericordiam in multa millia
diligentibus me, et custodientibus præcepta mea. 11
Non usurpabis nomen Domini Dei tui frustra: quia
non erit impunitus qui super re vana nomen eius
assumpserit. 12 Observa diem Sabbati, ut sanctifices
eum, sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus. 13 Sex
diebus operaberis, et facies omnia opera tua. 14
Septimus dies Sabbati est, id est, requies Domini Dei
tui. Non facies in eo quidquam operis tu, et filius
tuus, et filia, servus et ancilla, et bos, et asinus, et
omne iumentum tuum, et peregrinus qui est intra
portas tuas: ut requiescat servus tuus, et ancilla
tua, sicut et tu. 15 Memento quod et ipse servieris
in Ægypto, et eduxerit te inde Dominus Deus tuus
in manu forti, et brachio extento. Idcirco præcepit
tibi ut observares diem Sabbati. 16 Honora patrem
tuum et matrem, sicut præcepit tibi Dominus Deus
tuus, ut longo vivas tempore, et bene sit tibi in
Terra, quam Dominus Deus tuus daturus est tibi. 17
Non occides. 18 Neque mœchaberis. 19 Furtumque
non facies. 20 Nec loqueris contra proximum tuum
falsum testimonium. 21 Non concupisces uxorem
proximi tui: non domum, non agrum, non servum,
non ancillam, non bovem, non asinum, et universa
quæ illius sunt. 22 Hæc verba locutus est Dominus
ad omnem multitudinem vestram in monte de
medio ignis et nubis, et caliginis, voce magna, nihil
addens amplius: et scripsit ea in duabus tabulis
lapideis, quas tradidit mihi. 23 Vos autem postquam
audistis vocem de medio tenebrarum, et montem
ardere vidistis, accessistis ad me omnes principes
tribuum et maiores natu, atque dixistis: 24 Ecce
ostendit nobis Dominus Deus noster maiestatem
et magnitudinem suam. Vocem eius audivimus de
medio ignis, et probavimus hodie quod loquente
Deo cum homine, vixerit homo. 25 Cur ergo
moriemur, et devorabit nos ignis hic maximus? Si
enim audierimus ultra vocem Domini Dei nostri,
moriemur. 26 Quid est omnis caro, ut audiat vocem
Dei viventis, qui de medio ignis loquitur sicut nos
audivimus, et possit vivere? 27 Tu magis accede:
et audi cuncta quæ dixerit Dominus Deus noster
tibi: loquerisque ad nos, et nos audientes faciemus
ea. 28 Quod cum audisset Dominus, ait ad me:
Audivi vocem verborum populi huius quæ locuti
sunt tibi: bene omnia sunt locuti. 29 Quis det talem
eos habere mentem, ut timeant me, et custodiant
universa mandata mea in omni tempore, ut bene
sit eis et filiis eorum in sempiternum? 30 Vade et
dic eis: Revertimini in tentoria vestra. 31 Tu vero
hic sta mecum, et loquar tibi omnia mandata mea,
et ceremonias atque iudicia: quæ docebis eos, ut
faciant ea in Terra, quam dabo illis in possessionem.
32 Custodite igitur et facite quæ præcepit Dominus
Deus vobis: non declinabitis neque ad dexteram,
neque ad sinistram: 33 sed per viam, quam præcepit
Dominus Deus vester, ambulabitis, ut vivatis, et bene
sit vobis, et protelentur dies in terra possessionis
vestræ.

6 Hæc sunt præcepta, et ceremoniæ, atque iudicia,
quæ mandavit Dominus Deus vester ut docerem
vos, et faciatis ea in Terra, ad quam transgredimini
possidendam: 2 ut timeas Dominum Deum tuum,
et custodias omnia mandata et præcepta eius,
quæ ego præcipio tibi, et filiis, ac nepotibus tuis,
cunctis diebus vitæ tuæ, ut prolongentur dies tui.
3 Audi Israel, et observa ut facias quæ præcepit
tibi Dominus, et bene sit tibi, et multipliceris
amplius, sicut pollicitus est Dominus Deus patrum
tuorum tibi terram lacte et melle manantem. 4
Audi Israel, Dominus Deus noster, Dominus unus
est. 5 Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde
tuo, et ex tota anima tua, et ex tota fortitudine
tua. 6 Eruntque verba hæc, quæ ego præcipio
tibi hodie, in corde tuo: 7 et narrabis ea filiis
tuis, et meditaberis in eis sedens in domo tua, et
ambulans in itinere, dormiens atque consurgens. 8

Et ligabis ea quasi signum in manu tua, eruntque
et movebuntur inter oculos tuos, 9 scribesque
ea in limine, et ostiis domus tuæ. 10 Cumque
introduxerit te Dominus Deus tuus in Terram, pro
qua iuravit patribus tuis Abraham, Isaac, et Iacob: et
dederit tibi civitates magnas et optimas, quas non
ædificasti, 11 domos plenas cunctarum opum, quas
non extruxisti, cisternas, quas non fodisti, vineta
et oliveta, quæ non plantasti, 12 et comederis, et
saturatus fueris: 13 cave diligenter ne obliviscaris
Domini, qui eduxit te de Terra Ægypti, de domo
servitutis. Dominum Deum tuum timebis, et illi
soli servies, ac per nomen illius iurabis. 14 Non
ibitis post deos alienos cunctarum Gentium, quæ in
circuitu vestro sunt: 15 quoniam Deus æmulator
Dominus Deus tuus in medio tui: nequando irascatur
furor Domini Dei tui contra te, et auferat te
de superficie terræ. 16 Non tentabis Dominum
Deum tuum, sicut tentasti in loco tentationis. 17
Custodi præcepta Domini Dei tui, ac testimonia
et ceremonias, quas præcepit tibi: 18 et fac quod
placitum est et bonum in conspectu Domini, ut bene
sit tibi: et ingressus possideas terram optimam, de
qua iuravit Dominus patribus tuis, 19 ut deleret
omnes inimicos tuos coram te, sicut locutus est. 20
Cumque interrogaverit te filius tuus cras, dicens:
Quid sibi volunt testimonia hæc, et ceremoniæ,
atque iudicia, quæ præcepit Dominus Deus noster
nobis? 21 Dices ei: Servi eramus Pharaonis in
Ægypto, et eduxit nos Dominus de Ægypto in manu
forti: 22 fecitque signa atque prodigia magna et
pessima in Ægypto contra Pharaonem, et omnem
domum illius in conspectu nostro, 23 et eduxit nos
inde, ut introductis daret Terram, super qua iuravit
patribus nostris. 24 Præcepitque nobis Dominus
ut faciamus omnia legitima hæc, et timeamus
Dominum Deum nostrum, ut bene sit nobis cunctis
diebus vitæ nostræ, sicut est hodie. 25 Eritque
nostri misericors, si custodierimus et fecerimus
omnia præcepta eius coram Domino Deo nostro,
sicut mandavit nobis.

7 Cum introduxerit te Dominus Deus tuus in
Terram, quam possessurus ingredieris, et
deleverit gentes multas coram te, Hethæum,
et Gergezæum, et Amorrhæum, Chananæum, et
Pherezæum, et Hevæum, et Iebusæum, septem
gentes multo maioris numeri quam tu es, et
robustiores te: 2 tradideritque eas Dominus Deus
tuus tibi, percuties eas usque ad internecionem.
Non inibis cum eis fœdus, nec misereberis earum,
3 neque sociabis cum eis coniugia. Filiam tuam
non dabis filio eius, nec filiam illius accipies filio
tuo: 4 quia seducet filium tuum, ne sequatur me,
et ut magis serviat diis alienis. Irasceturque furor
Domini, et delebit te cito. 5 Quin potius hæc facietis
eis: Aras eorum subvertite, et confringite statuas,
lucosque succidite, et sculptilia comburite. 6 Quia
populus sanctus es Domino Deo tuo. Te elegit
Dominus Deus tuus, ut sis ei populus peculiaris de
cunctis populis, qui sunt super terram. 7 Non quia
cunctas gentes numero vincebatis, vobis iunctus
est Dominus, et elegit vos, cum omnibus sitis
populis pauciores: 8 sed quia dilexit vos Dominus,
et custodivit iuramentum, quod iuravit patribus
vestris: eduxitque vos in manu forti, et redemit de
domo servitutis, de manu Pharaonis regis Ægypti.
9 Et scies quia Dominus Deus tuus, ipse est Deus
fortis et fidelis, custodiens pactum et misericordiam
diligentibus se, et his qui custodiunt præcepta eius
in mille generationes: 10 et reddens odientibus se
statim, ita ut disperdat eos, et ultra non differat,
protinus eis restituens quod merentur. 11 Custodi
ergo præcepta et ceremonias atque iudicia, quæ
ego mando tibi hodie ut facias. 12 Si postquam
audieris hæc iudicia, custodieris ea et feceris,
custodiet et Dominus Deus tuus pactum tibi, et
misericordiam quam iuravit patribus tuis: 13 et
diliget te ac multiplicabit, benedicetque fructui
ventris tui, et fructui terræ tuæ, frumento tuo,
atque vindemiæ, oleo, et armentis, gregibus ovium
tuarum super Terram, pro qua iuravit patribus tuis
ut daret eam tibi. 14 Benedictus eris inter omnes
populos. Non erit apud te sterilis utriusque sexus,
tam in hominibus quam in gregibus tuis. 15 Auferet
Dominus a te omnem languorem: et infirmitates
Ægypti pessimas, quas novisti, non inferet tibi, sed
cunctis hostibus tuis. 16 Devorabis omnes populos,
quos Dominus Deus tuus daturus est tibi. Non parcet
eis oculus tuus, nec servies diis eorum, ne sint in
ruinam tui. 17 Si dixeris in corde tuo: Plures sunt
gentes istæ quam ego, quo modo potero delere
eas? 18 noli metuere, sed recordare quæ fecerit
Dominus Deus tuus Pharaoni, et cunctis Ægyptiis,
19 plagas maximas, quas viderunt oculi tui, et signa
atque portenta, manumque robustam, et extentum
brachium, ut educeret te Dominus Deus tuus. Sic
faciet cunctis populis, quos metuis. 20 Insuper et
crabrones mittet Dominus Deus tuus in eos, donec
deleat omnes atque disperdat qui te fugerint, et
latere potuerint. 21 Non timebis eos, quia Dominus
Deus tuus in medio tui est, Deus magnus et terribilis:
22 ipse consumet nationes has in conspectu tuo
paulatim atque per partes. Non poteris eas delere
pariter: ne forte multiplicentur contra te bestiæ
terræ. 23 Dabitque eos Dominus Deus tuus in

conspectu tuo: et interficiet illos donec penitus
deleantur. 24 Tradetque reges eorum in manus tuas,
et disperdes nomina eorum sub cælo: nullus poterit
resistere tibi, donec conteras eos. 25 Sculptilia
eorum igne combures: non concupisces argentum
et aurum, de quibus facta sunt, neque assumes
ex eis tibi quidquam, ne offendas, propterea quia
abominatio est Domini tui. 26 Nec inferes quippiam
ex idolo in domum tuam, ne fias anathema, sicut
et illud est. Quasi spurcitiam detestaberis, et velut
inquinamentum ac sordes abominationi habebis,
quia anathema est.

8 Omne mandatum, quod ego præcipio tibi hodie,
cave diligenter ut facias: ut possitis vivere, et
multiplicemini, ingressique possideatis Terram,
pro qua iuravit Dominus patribus vestris. 2 Et
recordaberis cuncti itineris, per quod adduxit te
Dominus Deus tuus quadraginta annis per desertum,
ut affligeret te, atque tentaret, et nota fierent
quæ in tuo animo versabantur, utrum custodires
mandata illius, an non. 3 Afflixit te penuria, et
dedit tibi cibum Manna, quod ignorabas tu et patres
tui: ut ostenderet tibi quod non in solo pane vivat
homo, sed in omni verbo quod egreditur de ore Dei.
4 Vestimentum tuum, quo operiebaris, nequaquam
vetustate defecit, et pes tuus non est subtritus,
en quadragesimus annus est. 5 Ut recogites in
corde tuo, quia sicut erudit filium suum homo,
sic Dominus Deus tuus erudivit te, 6 ut custodias
mandata Domini Dei tui, et ambules in viis eius, et
timeas eum. 7 Dominus enim Deus tuus introducet
te in terram bonam, terram rivorum aquarumque
et fontium: in cuius campis et montibus erumpunt
fluviorum abyssi: 8 terram frumenti, hordei, ac
vinearum, in qua ficus, et malogranata, et oliveta
nascuntur: terram olei ac mellis. 9 Ubi absque ulla
penuria comedes panem tuum, et rerum omnium
abundantia perfrueris: cuius lapides ferrum sunt,
et de montibus eius æris metalla fodiuntur: 10
ut cum comederis, et satiatus fueris, benedicas
Domino Deo tuo pro terra optima, quam dedit tibi.
11 Observa, et cave nequando obliviscaris Domini
Dei tui, et negligas mandata eius atque iudicia
et ceremonias, quas ego præcipio tibi hodie: 12
ne postquam comederis et satiatus fueris, domos
pulchras ædificaveris, et habitaveris in eis, 13
habuerisque armenta boum et ovium greges, argenti
et auri, cunctarumque rerum copiam, 14 elevetur
cor tuum, et non reminiscaris Domini Dei tui, qui
eduxit te de Terra Ægypti, de domo servitutis: 15 et
ductor tuus fuit in solitudine magna atque terribili,
in qua erat serpens flatu adurens, et scorpio ac
dipsas, et nullæ omnino aquæ: qui eduxit rivos
de petra durissima, 16 et cibavit te Manna in
solitudine, quod nescierunt patres tui. Et postquam
afflixit ac probavit, ad extremum misertus est tui,
17 ne diceres in corde tuo: Fortitudo mea, et robur
manus meæ, hæc mihi omnia præstiterunt. 18
Sed recorderis Domini Dei tui, quod ipse vires tibi
præbuerit, ut impleret pactum suum super quo
iuravit patribus tuis, sicut præsens indicat dies. 19
Sin autem oblitus Domini Dei tui, secutus fueris
deos alienos, coluerisque illos et adoraveris: ecce
nunc prædico tibi quod omnino dispereas. 20 Sicut
Gentes, quas delevit Dominus in introitu tuo, ita et
vos peribitis, si inobedientes fueritis voci Domini
Dei vestri.

9 Audi Israel: Tu transgredieris hodie Iordanem,
ut possideas nationes maximas et fortiores te,
civitates ingentes, et ad cælum usque muratas, 2
populum magnum atque sublimem, filios Enacim,
quos ipse vidisti, et audisti, quibus nullus potest
ex adverso resistere. 3 Scies ergo hodie quod
Dominus Deus tuus ipse transibit ante te, ignis
devorans atque consumens, qui conterat eos et
deleat atque disperdat ante faciem tuam velociter,
sicut locutus est tibi. 4 Ne dicas in corde tuo, cum
deleverit eos Dominus Deus tuus in conspectu tuo:
Propter iustitiam meam introduxit me Dominus ut
terram hanc possiderem, cum propter impietates
suas istæ deletæ sint nationes. 5 Neque enim
propter iustitias tuas, et æquitatem cordis tui
ingredieris ut possideas terras earum: sed quia
illæ egerunt impie, introeunte te deletæ sunt: et
ut compleret verbum suum Dominus, quod sub
iuramento pollicitus est patribus tuis Abraham,
Isaac, et Iacob. 6 Scito ergo quod non propter
iustitias tuas Dominus Deus tuus dederit tibi terram
hanc optimam in possessionem, cum durissimæ
cervicis sis populus. 7 Memento, et ne obliviscaris
quomodo ad iracundiam provocaveris Dominum
Deum tuum in solitudine. Ex eo die, quo egressus
es ex Ægypto usque ad locum istum, semper
adversum Dominum contendisti. 8 Nam et in Horeb
provocasti eum, et iratus delere te voluit, 9 quando
ascendi in montem, ut acciperem tabulas lapideas,
tabulas pacti quod pepigit vobiscum Dominus:
et perseveravi in monte quadraginta diebus ac
noctibus, panem non comedens, et aquam non
bibens. 10 Deditque mihi Dominus duas tabulas
lapideas scriptas digito Dei, et continentes omnia
verba quæ vobis locutus est in monte de medio ignis,
quando concio populi congregata est. 11 Cumque
transissent quadraginta dies, et totidem noctes,

dedit mihi Dominus duas tabulas lapideas, tabulas
fœderis, 12 dixitque mihi: Surge, et descende hinc
cito: quia populus tuus, quem eduxisti de Ægypto,
deseruerunt velociter viam, quam demonstrasti
eis, feceruntque sibi conflatile. 13 Rursumque ait
Dominus ad me: Cerno quod populus iste duræ
cervicis sit: 14 dimitte me ut conteram eum, et
deleam nomen eius de sub cælo, et constituam
te super gentem, quæ hac maior et fortior sit.
15 Cumque de monte ardente descenderem, et
duas tabulas fœderis utraque tenerem manu, 16
vidissemque vos pecasse Domino Deo vestro, et
fecisse vobis vitulum conflatilem, ac deseruisse
velociter viam eius, quam vobis ostenderat: 17
proieci tabulas de manibus meis, confregique eas
in conspectu vestro. 18 Et procidi ante Dominum
sicut prius, quadraginta diebus et noctibus panem
non comedens, et aquam non bibens propter omnia
peccata vestra quæ gessistis contra Dominum, et
eum ad iracundiam provocastis: 19 timui enim
indignationem et iram illius, qua adversum vos
concitatus, delere vos voluit. Et exaudivit me
Dominus etiam hac vice. 20 Adversum Aaron quoque
vehementer iratus, voluit eum conterere, et pro
illo similiter deprecatus sum. 21 Peccatum autem
vestrum quod feceratis, id est vitulum, arripiens,
igne combussi, et in frusta comminuens, omninoque
in pulverem redigens, proieci in torrentem, qui
de monte descendit. 22 In incendio quoque et
in tentatione, et in Sepulchris concupiscentiæ
provocastis Dominum: 23 et quando misit vos
de Cadesbarne, dicens: Ascendite, et possidete
Terram, quam dedi vobis, et contempsistis imperium
Domini Dei vestri, et non credidistis ei, neque
vocem eius audire voluistis: 24 sed semper fuistis
rebelles a die qua nosse vos cœpi. 25 Et iacui
coram Domino quadraginta diebus ac noctibus,
quibus eum suppliciter deprecabar, ne deleret vos
ut fuerat comminatus: 26 et orans dixi: Domine
Deus, ne disperdas populum tuum, et hereditatem
tuam, quam redemisti in magnitudine tua, quos
eduxisti de Ægypto in manu forti. 27 Recordare
servorum tuorum Abraham, Isaac, et Iacob: ne
aspicias duritiam populi huius, et impietatem atque
peccatum: 28 ne forte dicant habitatores terræ, de
qua eduxisti nos: Non poterat Dominus introducere
eos in Terram, quam pollicitus est eis, et oderat
illos: idcirco eduxit, ut interficeret eos in solitudine.
29 Qui sunt populus tuus et hereditas tua, quos
eduxisti in fortitudine tua magna, et in brachio tuo
extento.

10 In tempore illo dixit Dominus ad me: Dola tibi
duas tabulas lapideas, sicut priores fuerunt,
et ascende ad me in montem: faciesque arcam
ligneam, 2 et scribam in tabulis verba quæ fuerunt
in his, qui ante confregisti, ponesque eas in arca. 3
Feci igitur arcam de lignis setim. Cumque dolassem
duas tabulas lapideas instar priorum, ascendi in
montem, habens eas in manibus. 4 Scripsitque in
tabulis iuxta id, quod prius scripserat, verba decem,
quæ locutus est Dominus ad vos in monte de medio
ignis, quando populus congregatus est: et dedit eas
mihi. 5 Reversusque de monte, descendi, et posui
tabulas in arcam, quam feceram, quæ hucusque ibi
sunt, sicut mihi præcepit Dominus. 6 Filii autem
Israel moverunt castra ex Beroth filiorum Iacan
in Mosera, ubi Aaron mortuus ac sepultus est, pro
quo, sacerdotio functus est Eleazar filius eius. 7
Inde venerunt in Gadgad: de quo loco profecti,
castrametati sunt in Ietebatha, in Terra aquarum
atque torrentium. 8 Eo tempore separavit tribum
Levi, ut portaret arcam fœderis Domini, et staret
coram eo in ministerio, ac benediceret in nomine
illius usque in præsentem diem. 9 Quam ob rem
non habuit Levi partem, neque possessionem cum
fratribus suis: quia ipse Dominus possessio eius est,
sicut promisit ei Dominus Deus tuus. 10 Ego autem
steti in monte, sicut prius, quadraginta diebus
ac noctibus: exaudivitque me Dominus etiam hac
vice, et te perdere noluit. 11 Dixitque mihi: Vade,
et præcede populum, ut ingrediatur, et possideat
Terram, quam iuravi patribus eorum ut traderem
eis. 12 Et nunc Israel, quid Dominus Deus tuus
petit a te, nisi ut timeas Dominum Deum tuum,
et ambules in viis eius, et diligas eum, ac servias
Domino Deo tuo in toto corde tuo, et in tota
anima tua: 13 custodiasque mandata Domini, et
ceremonias eius, quas ego hodie præcipio tibi, ut
bene sit tibi? 14 En Domini Dei tui cælum est, et
cælum cæli, terra et omnia, quæ in ea sunt: 15 et
tamen patribus tuis conglutinatus est Dominus, et
amavit eos, elegitque semen eorum post eos, id est
vos, de cunctis gentibus, sicut hodie comprobatur.
16 Circumcidite igitur præputium cordis vestri, et
cervicem vestram ne induretis amplius: 17 quia
Dominus Deus vester ipse est Deus deorum, et
Dominus dominantium, Deus magnus et potens, et
terribilis, qui personam non accipit, nec munera. 18
Facit iudicium pupillo et viduæ, amat peregrinum,
et dat ei victum atque vestitum. 19 Et vos ergo
amate peregrinos, quia et ipsi fuistis advenæ in
Terra Ægypti. 20 Dominum Deum tuum timebis, et
ei soli servies: ipsi adhærebis, iurabisque in nomine
illius. 21 Ipse est laus tua, et Deus tuus, qui fecit tibi

hæc magnalia et terribilia, quæ viderunt oculi tui.
22 In septuaginta animabus descenderunt patres tui
in Ægyptum: et ecce nunc multiplicavit te Dominus
Deus tuus sicut astra cæli.

11 Ama itaque Dominum Deum tuum, et observa
præcepta eius et ceremonias, iudicia atque
mandata omni tempore. 2 Cognoscite hodie quæ
ignorant filii vestri, qui non viderunt disciplinam
Domini Dei vestri, magnalia eius et robustam
manum, extentumque brachium, 3 signa et opera
quæ fecit in medio Ægypti Pharaoni regi, et universæ
terræ eius, 4 omnique exercitui Ægyptiorum, et
equis ac curribus: quo modo operuerint eos aquæ
Maris Rubri, cum vos persequerentur, et deleverit
eos Dominus usque in præsentem diem: 5 vobisque
quæ fecerit in solitudine donec veniretis ad hunc
locum: 6 et Dathan atque Abiron filiis Eliab, qui fuit
filius Ruben: quos aperto ore suo terra absorbuit
cum domibus et tabernaculis, et universa substantia
eorum, quam habebant in medio Israel. 7 Oculi
vestri viderunt opera Domini magna quæ fecit, 8 ut
custodiatis universa mandata illius, quæ ego hodie
præcipio vobis, et possitis introire, et possidere
Terram, ad quam ingredimini, 9 multoque in ea
vivatis tempore: quam sub iuramento pollicitus
est Dominus patribus vestris, et semini eorum,
lacte et melle manantem. 10 Terra enim, ad quam
ingrederis possidendam, non est sicut Terra Ægypti,
de qua existi, ubi iacto semine in hortorum morem
aquæ ducuntur irriguæ: 11 sed montuosa est et
campestris, de cælo expectans pluvias. 12 Quam
Dominus Deus tuus semper invisit, et oculi illius
in ea sunt a principio anni usque ad finem eius.
13 Si ergo obedieritis mandatis meis, quæ ego
hodie præcipio vobis, ut diligatis Dominum Deum
vestrum, et serviatis ei in toto corde vestro, et
in tota anima vestra: 14 dabit pluviam terræ
vestræ temporaneam et serotinam, ut colligatis
frumentum, et vinum, et oleum, 15 fœnumque ex
agris ad pascenda iumenta, et ut ipsi comedatis
ac saturemini. 16 Cavete ne forte decipiatur cor
vestrum, et recedatis a Domino, serviatisque diis
alienis, et adoretis eos: 17 iratusque Dominus
claudat cælum, et pluviæ non descendant, nec terra
det germen suum, pereatisque velociter de Terra
optima, quam Dominus daturus est vobis. 18 Ponite
hæc verba mea in cordibus et in animis vestris,
et suspendite ea pro signo in manibus, et inter
oculos vestros collocate. 19 Docete filios vestros
ut illa meditentur, quando sederis in domo tua, et
ambulaveris in via, et accubueris atque surrexeris.
20 Scribes ea super postes et ianuas domus tuæ:
21 ut multiplicentur dies tui, et filiorum tuorum
in Terra, quam iuravit Dominus patribus tuis, ut
daret eis quamdiu cælum imminet terræ. 22 Si enim
custodieritis mandata quæ ego præcipio vobis, et
feceritis ea, ut diligatis Dominum Deum vestrum,
et ambuletis in omnibus viis eius, adhærentes
ei, 23 disperdet Dominus omnes gentes istas ante
faciem vestram, et possidebitis eas, quæ maiores
et fortiores vobis sunt. 24 Omnis locus, quem
calcaverit pes vester, vester erit. A deserto, et
a Libano, a flumine magno Euphrate usque ad
mare occidentale erunt termini vestri. 25 Nullus
stabit contra vos: terrorem vestrum et formidinem
dabit Dominus Deus vester super omnem terram
quam calcaturi estis, sicut locutus est vobis. 26 En
propono in conspectu vestro hodie benedictionem
et maledictionem: 27 benedictionem, si obedieritis
mandatis Domini Dei vestri, quæ ego hodie præcipio
vobis: 28 maledictionem, si non obedieritis mandatis
Domini Dei vestri, sed recesseritis de via, quam
ego nunc ostendo vobis, et ambulaveritis post deos
alienos, quos ignoratis. 29 Cum vero introduxerit
te Dominus Deus tuus in Terram, ad quam pergis
habitandam, pones benedictionem super montem
Garizim, maledictionem super montem Hebal: 30
qui sunt trans Iordanem post viam, quæ vergit ad
solis occubitum in Terra Chananæi, qui habitat
in campestribus contra Galgalam, quæ est iuxta
vallem tendentem et intrantem procul. 31 Vos enim
transibitis Iordanem, ut possideatis Terram, quam
Dominus Deus vester daturus est vobis, ut habeatis
et possideatis illam. 32 Videte ergo ut impleatis
ceremonias atque iudicia, quæ ego hodie ponam in
conspectu vestro.

12 Hæc sunt præcepta atque iudicia, quæ facere
debetis in Terra, quam Dominus Deus patrum
tuorum daturus est tibi, ut possideas eam cunctis
diebus, quibus super humum gradieris. 2 Subvertite
omnia loca, in quibus coluerunt gentes, quas
possessuri estis, deos suos super montes excelsos,
et colles, et subter omne lignum frondosum. 3
Dissipate aras eorum, et confringite statuas, lucos
igne comburite, et idola comminuite: disperdite
nomina eorum de locis illis. 4 Non facietis ita
Domino Deo vestro: 5 sed ad locum, quem elegerit
Dominus Deus vester de cunctis tribubus vestris, ut
ponat nomen suum ibi, et habitet in eo, venietis:
6 et offeretis in loco illo holocausta et victimas
vestras, decimas et primitias manuum vestrarum,
et vota atque donaria, primogenita boum et ovium.
7 Et comedetis ibi in conspectu Domini Dei vestri:
ac lætabimini in cunctis, ad quæ miseritis manum

vos et domus vestræ, in quibus benedixerit vobis
Dominus Deus vester. 8 Non facietis ibi quæ nos hic
facimus hodie, singuli quod sibi rectum videtur.
9 Neque enim usque in præsens tempus venistis
ad requiem, et possessionem, quam Dominus Deus
vester daturus est vobis. 10 Transibitis Iordanem,
et habitabitis in Terra, quam Dominus Deus vester
daturus est vobis, ut requiescatis a cunctis hostibus
per circuitum: et absque ullo timore habitetis 11
in loco, quem elegerit Dominus Deus vester, ut
sit nomen eius in eo. Illuc omnia, quæ præcipio,
conferetis, holocausta, et hostias, ac decimas,
et primitias manuum vestrarum: et quidquid
præcipuum est in muneribus, quæ vovebitis Domino.
12 Ibi epulabimini coram Domino Deo vestro, vos
et filii ac filiæ vestræ, famuli et famulæ atque
Levites, qui in urbibus vestris commoratur. Neque
enim habet aliam partem et possessionem inter
vos. 13 Cave ne offeras holocausta tua in omni
loco, quem videris: 14 sed in eo, quem elegerit
Dominus, in una tribuum tuarum offeres hostias,
et facies quæcumque præcipio tibi. 15 Sin autem
comedere volueris, et te esus carnium delectaverit,
occide, comede iuxta benedictionem Domini Dei
tui, quam dedit tibi in urbibus tuis: sive immundum
fuerit, hoc est, maculatum et debile: sive mundum,
hoc est, integrum et sine macula, quod offerri
licet, sicut capream et cervum, comedes, 16 absque
esu dumtaxat sanguinis, quem super terram quasi
aquam effundes. 17 Non poteris comedere in
oppidis tuis decimam frumenti, et vini, et olei tui,
primogenita armentorum et pecorum, et omnia
quæ voveris, et sponte offerre volueris, et primitias
manuum tuarum: 18 sed coram Domino Deo tuo
comedes ea in loco, quem elegerit Dominus Deus
tuus, tu et filius tuus et filia tua, et servus et
famula, atque Levites, qui manet in urbibus tuis:
et lætaberis et reficieris coram Domino Deo tuo
in cunctis, ad quæ extenderis manum tuam. 19
Cave ne derelinquas Levitem in omni tempore quo
versaris in terra. 20 Quando dilataverit Dominus
Deus tuus terminos tuos, sicut locutus est tibi, et
volueris vesci carnibus, quas desiderat anima tua:
21 locus autem, quem elegerit Dominus Deus tuus
ut sit nomen eius ibi, si procul fuerit, occides de
armentis et pecoribus, quæ habueris, sicut præcepi
tibi, et comedes in oppidis tuis, ut tibi placet. 22
Sicut comeditur caprea et cervus, ita vesceris eis: et
mundus et immundus in commune vescentur. 23
Hoc solum cave, ne sanguinem comedas. Sanguis
enim eorum pro anima est: et idcirco non debes
animam comedere cum carnibus: 24 sed super
terram fundes quasi aquam, 25 ut bene sit tibi
et filiis tuis post te, cum feceris quod placet in
conspectu Domini. 26 Quæ autem sanctificaveris,
et voveris Domino, tolles, et venies ad locum,
quem elegerit Dominus: 27 et offeres oblationes
tuas carnem et sanguinem super altare Domini
Dei tui: sanguinem hostiarum fundes in altari:
carnibus autem ipse vesceris. 28 Observa et audi
omnia quæ ego præcipio tibi, ut bene sit tibi et
filiis tuis post te in sempiternum, cum feceris
quod bonum est et placitum in conspectu Domini
Dei tui. 29 Quando disperdiderit Dominus Deus
tuus ante faciem tuam gentes, ad quas ingredieris
possidendas, et possederis eas, atque habitaveris in
terra earum: 30 cave ne imiteris eas, postquam te
fuerint introeunte subversæ, et requiras ceremonias
earum, dicens: Sicut coluerunt gentes istæ deos
suos, ita et ego colam. 31 Non facies similiter Domino
Deo tuo. Omnes enim abominationes, quas aversatur
Dominus, fecerunt diis suis, offerentes filios et
filias, et comburentes igni. 32 Quod præcipio tibi,
hoc tantum facito Domino: nec addas quidquam,
nec minuas.

13 Si surrexerit in medio tui prophetes, aut
qui somnium vidisse se dicat, et prædixerit
signum atque portentum, 2 et evenerit quod locutus
est, et dixerit tibi: Eamus, et sequamur deos alienos
quos ignoras, et serviamus eis: 3 non audies verba
prophetæ illius aut somniatoris: quia tentat vos
Dominus Deus vester, ut palam fiat utrum diligatis
eum an non, in toto corde, et in tota anima vestra.
4 Dominum Deum vestrum sequimini, et ipsum
timete, et mandata illius custodite, et audite vocem
eius: ipsi servietis, et ipsi adhærebitis. 5 Propheta
autem ille aut fictor somniorum interficietur: quia
locutus est ut vos averteret a Domino Deo vestro,
qui eduxit vos de Terra Ægypti, et redemit vos de
domo servitutis: ut errare te faceret de via, quam
tibi præcepit Dominus Deus tuus: et auferes malum
de medio tui. 6 Si tibi voluerit persuadere frater
tuus filius matris tuæ, aut filius tuus vel filia, sive
uxor quæ est in sinu tuo, aut amicus, quem diligis ut
animam tuam, clam dicens: Eamus, et serviamus diis
alienis, quos ignoras tu, et patres tui, 7 cunctarum
in circuitu gentium, quæ iuxta vel procul sunt, ab
initio usque ad finem terræ, 8 non acquiescas ei, nec
audias, neque parcat ei oculus tuus ut miserearis et
occultes eum, 9 sed statim interficies. Sit primum
manus tua super eum, et postea omnis populus
mittat manum. 10 Lapidibus obrutus necabitur: quia
voluit te abstrahere a Domino Deo tuo, qui eduxit
te de Terra Ægypti de domo servitutis: 11 ut omnis
Israel audiens timeat, et nequaquam ultra faciat

quippiam huius rei simile. 12 Si audieris in una
urbium tuarum, quas Dominus Deus tuus dabit tibi
ad habitandum, dicentes aliquos: 13 Egressi sunt
filii Belial de medio tui, et averterunt habitatores
urbis suæ, atque dixerunt: Eamus, et serviamus diis
alienis quos ignoratis: 14 quare solicite et diligenter,
rei veritate perspecta, si inveneris certum esse quod
dicitur, et abominationem hanc opere perpetratam,
15 statim percuties habitatores urbis illius in ore
gladii, et delebis eam ac omnia quæ in illa sunt,
usque ad pecora. 16 Quidquid etiam supellectilis
fuerit, congregabis in medio platearum eius, et cum
ipsa civitate succendes, ita ut universa consumas
Domino Deo tuo, et sit tumulus sempiternus. Non
ædificabitur amplius, 17 et non adhærebit de illo
anathemate quidquam in manu tua: ut avertatur
Dominus ab ira furoris sui, et misereatur tui,
multiplicetque te sicut iuravit patribus tuis, 18
quando audieris vocem Domini Dei tui, custodiens
omnia præcepta eius, quæ ego præcipio tibi hodie,
ut facias quod placitum est in conspectu Domini
Dei tui.

14 Filii estote Domini Dei vestri: non vos incidetis,
nec facietis calvitium super mortuo. 2
Quoniam populus sanctus es Domino Deo tuo:
et te elegit ut sis ei in populum peculiarem de
cunctis gentibus, quæ sunt super terram. 3 Ne
comedatis quæ immunda sunt. 4 Hoc est animal,
quod comedere debetis, bovem, et ovem, et capram,
5 cervum et capream, bubalum, tragelaphum,
pygargum, orygem, camelopardalum. 6 Omne
animal quod in duas partes findit ungulam, et
ruminat, comedetis. 7 De his autem, quæ ruminant,
et ungulam non findunt, comedere non debetis,
ut camelum, leporem, chœrogryllum: hæc quia
ruminant, et non dividunt ungulam, immunda erunt
vobis. 8 Sus quoque quoniam dividat ungulam,
et non ruminat, immunda erit. Carnibus eorum
non vescemini, et cadavera non tangetis. 9 Hæc
comedetis ex omnibus quæ morantur in aquis: Quæ
habent pinnulas et squamas, comedite: 10 quæ
absque pinnulis et squamis sunt, ne comedatis,
quia immunda sunt. 11 Omnes aves mundas
comedite. 12 Immundas ne comedatis: aquilam
scilicet, et gryphem, et haliæetum, 13 ixion,
et vulturem ac milvum iuxta genus suum: 14
et omne corvini generis, 15 et struthionem, ac
noctuam, et larum, atque accipitrem iuxta genus
suum: 16 herodium ac cygnum, et ibin, 17 ac
mergulum, porphyrionem, et nycticoracem, 18
onocrotalum, et charadrium, singula in genere suo:
upupam quoque et vespertilionem. 19 Et omne
quod reptat et pennulas habet, immundum erit,
et non comedetur. 20 Omne quod mundum est,
comedite. 21 Quidquid autem morticinum est, ne
vescamini ex eo. Peregrino, qui intra portas tuas
est, da ut comedat, aut vende ei: quia tu populus
sanctus Domini Dei tui es. Non coques hœdum in
lacte matris suæ. 22 Decimam partem separabis de
cunctis fructibus tuis qui nascuntur in terra per
annos singulos, 23 et comedes in conspectu Domini
Dei tui in loco, quem elegerit, ut in eo nomen
illius invocetur, decimam frumenti tui, et vini, et
olei, et primogenita de armentis et ovibus tuis: ut
discas timere Dominum Deum tuum omni tempore.
24 Cum autem longior fuerit via, et locus quem
elegerit Dominus Deus tuus, tibique benedixerit,
nec potueris ad eum hæc cuncta portare, 25 vendes
omnia, et in pretium rediges, portabisque manu tua,
et proficisceris ad locum, quem elegerit Dominus
Deus tuus: 26 et emes ex eadem pecunia quidquid
tibi placuerit, sive ex armentis, sive ex ovibus,
vinum quoque et siceram, et omne quod desiderat
anima tua: et comedes coram Domino Deo tuo, et
epulaberis tu et domus tua: 27 et Levites qui intra
portas tuas est, cave ne derelinquas eum, quia non
habet aliam partem in possessione tua. 28 Anno
tertio separabis aliam decimam ex omnibus quæ
nascuntur tibi eo tempore: et repones intra ianuas
tuas. 29 Venietque Levites qui aliam non habet
partem nec possessionem tecum, et peregrinus
ac pupillus et vidua, qui intra portas tuas sunt,
et comedent et saturabuntur: ut benedicat tibi
Dominus Deus tuus in cunctis operibus manuum
tuarum quæ feceris.

15 Septimo anno facies remissionem, 2 quæ hoc
ordine celebrabitur. Cui debetur aliquid ab
amico vel proximo ac fratre suo, repetere non
poterit, quia annus remissionis est Domini. 3 A
peregrino et advena exiges: civem et propinquum
repetendi non habebis potestatem. 4 Et omnino
indigens et mendicus non erit inter vos: ut benedicat
tibi Dominus Deus tuus in terra, quam traditurus
est tibi in possessionem. 5 Si tamen audieris vocem
Domini Dei tui, et custodieris universa quæ iussit,
et quæ ego hodie præcipio tibi, benedicet tibi, ut
pollicitus est. 6 Fœnerabis gentibus multis, et ipse
a nullo accipies mutuum. Dominaberis nationibus
plurimis, et tui nemo dominabitur. 7 Si unus de
fratribus tuis, qui morantur intra portas civitatis
tuæ in terra, quam Dominus Deus tuus daturus
est tibi, ad paupertatem venerit: non obdurabis
cor tuum, nec contrahes manum, 8 sed aperies
eam pauperi, et dabis mutuum, quo eum indigere

perspexeris. 9 Cave ne forte subrepat tibi impia
cogitatio, et dicas in corde tuo: Appropinquat
septimus annus remissionis; et avertas oculos tuos a
paupere fratre tuo, nolens ei quod postulat mutuum
commodare: ne clamet contra te ad Dominum, et
fiat tibi in peccatum. 10 Sed dabis ei: nec ages
quippiam callide in eius necessitatibus sublevandis:
ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni
tempore, et in cunctis ad quæ manum miseris. 11
Non deerunt pauperes in terra habitationis tuæ:
idcirco ego præcipio tibi ut aperias manum fratri
tuo egeno et pauperi, qui tecum versatur in terra.
12 Cum tibi venditus fuerit frater tuus Hebræus,
aut Hebræa, et sex annis servierit tibi, in septimo
anno dimittes eum liberum: 13 et quem libertate
donaveris, nequaquam vacuum abire patieris: 14 sed
dabis viaticum de gregibus, et de area, et torculari
tuo, quibus Dominus Deus tuus benedixerit tibi. 15
Memento quod et ipse servieris in Terra Ægypti, et
liberaverit te Dominus Deus tuus, et idcirco ego
nunc præcipio tibi. 16 Sin autem dixerit: Nolo
egredi: eo quod diligat te, et domum tuam, et bene
sibi apud te esse sentiat: 17 assumes subulam, et
perforabis aurem eius in ianua domus tuæ, et serviet
tibi usque in æternum. Ancillæ quoque similiter
facies. 18 Non avertas ab eis oculos tuos, quando
dimiseris eos liberos: quoniam iuxta mercedem
mercenarii per sex annos servivit tibi: ut benedicat
tibi Dominus Deus tuus in cunctis operibus quæ agis.
19 De primogenitis, quæ nascuntur in armentis,
et in ovibus tuis, quidquid est sexus masculini,
sanctificabis Domino Deo tuo. Non operaberis in
primogenito bovis, et non tondebis primogenita
ovium. 20 In conspectu Domini Dei tui comedes ea
per annos singulos in loco, quem elegerit Dominus,
tu et domus tua. 21 Sin autem habuerit maculam,
vel claudum fuerit, vel cæcum, aut in aliqua parte
deforme vel debile, non immolabitur Domino Deo
tuo. 22 Sed intra portas urbis tuæ comedes illud:
tam mundus quam immundus similiter vescentur
eis quasi caprea, et cervo. 23 Hoc solum observabis,
ut sanguinem eorum non comedas, sed effundes in
terram quasi aquam.

16 Observa mensem novarum frugum, et verni
primum temporis, ut facias Phase Domino
Deo tuo: quoniam in isto mense eduxit te Dominus
Deus tuus de Ægypto nocte. 2 Immolabisque
Phase Domino Deo tuo de ovibus, et de bobus in
loco, quem elegerit Dominus Deus tuus, ut habitet
nomen eius ibi. 3 Non comedes in eo panem
fermentatum: Septem diebus comedes absque
fermento, afflictionis panem, quoniam in pavore
egressus es de Ægypto: ut memineris diei egressionis
tuæ de Ægypto, omnibus diebus vitæ tuæ. 4 Non
apparebit fermentum in omnibus terminis tuis
septem diebus, et non remanebit de carnibus eius
quod immolatum est vespere in die primo usque
mane. 5 Non poteris immolare Phase in qualibet
urbium tuarum, quas Dominus Deus tuus daturus est
tibi; 6 sed in loco, quem elegerit Dominus Deus tuus,
ut habitet nomen eius ibi: immolabis Phase vespere
ad solis occasum, quando egressus es de Ægypto.
7 Et coques, et comedes in loco, quem elegerit
Dominus Deus tuus, maneque consurgens vades
in tabernacula tua. 8 Sex diebus comedes azyma:
et in die septima, quia collecta est Domini Dei tui,
non facies opus. 9 Septem hebdomadas numerabis
tibi ab ea die qua falcem in segetem miseris. 10 Et
celebraris diem festum hebdomadarum Domino
Deo tuo, oblationem spontaneam manus tuæ, quam
offeres iuxta benedictionem Domini Dei tui: 11 et
epulaberis coram Domino Deo tuo, tu, filius tuus, et
filia tua, servus tuus, et ancilla tua, et Levites qui
est intra portas tuas, advena ac pupillus et vidua,
qui morantur vobiscum: in loco quem elegerit
Dominus Deus tuus, ut habitet nomen eius ibi: 12
et recordaberis quoniam servus fueris in Ægypto:
custodiesque ac facies quæ præcepta sunt. 13
Sollemnitatem quoque tabernaculorum celebrabis
per septem dies, quando collegeris de area et
torculari fruges tuas: 14 et epulaberis in festivitate
tua, tu, filius tuus, et filia, servus tuus et ancilla,
Levites quoque et advena, pupillus et vidua qui intra
portas tuas sunt. 15 Septem diebus Domino Deo
tuo festa celebrabis in loco quem elegerit Dominus:
benedicetque tibi Dominus Deus tuus in cunctis
frugibus tuis, et in omni opere manuum tuarum,
erisque in lætitia. 16 Tribus vicibus per annum
apparebit omne masculinum tuum in conspectu
Domini Dei tui in loco quem elegerit: in sollemnitate
azymorum, in sollemnitate hebdomadarum, et
in sollemnitate tabernaculorum. Non apparebit
ante Dominum vacuus: 17 sed offeret unusquisque
secundum quod habuerit iuxta benedictionem
Domini Dei sui, quam dederit ei. 18 Iudices et
magistros constitues in omnibus portis tuis, quas
Dominus Deus tuus dederit tibi, per singulas
tribus tuas: ut iudicent populum iusto iudicio, 19
nec in alteram partem declinent. Non accipies
personam, nec munera: quia munera excæcant
oculos sapientum, et mutant verba iustorum. 20
Iuste quod iustum est persequeris: ut vivas et
possideas Terram, quam Dominus Deus tuus dederit
tibi. 21 Non plantabis lucum, et omnem arborem

iuxta altare Domini Dei tui. 22 Nec facies tibi, neque
constitues statuam: quæ odit Dominus Deus tuus.

17 Non immolabis Domino Deo tuo ovem, et
bovem, in quo est macula, aut quippiam
vitii: quia abominatio est Domino Deo tuo. 2
Cum reperti fuerint apud te intra unam portarum
tuarum, quas Dominus Deus tuus dabit tibi, vir
aut mulier qui faciant malum in conspectu Domini
Dei tui, et transgrediantur pactum illius, 3 ut
vadant et servant diis alienis, et adorent eos,
solem et lunam, et omnem militiam cæli, quæ non
præcepi: 4 et hoc tibi fuerit nunciatum, audiensque
inquisieris diligenter, et verum esse repereris, et
abominatio facta est in Israel: 5 educes virum ac
mulierem, qui rem sceleratissimam perpetrarunt,
ad portas civitatis tuæ, et lapidibus obruentur.
6 In ore duorum, aut trium testium peribit qui
interficietur. Nemo occidatur, uno contra se dicente
testimonium. 7 Manus testium prima interficiet
eum, et manus reliqui populi extrema mittetur:
ut auferas malum de medio tui. 8 Si difficile
et ambiguum apud te iudicium esse perspexeris
inter sanguinem et sanguinem, causam et causam,
lepram et lepram: et iudicum intra portas tuas
videris verba variari: surge, et ascende ad locum,
quem elegerit Dominus Deus tuus. 9 Veniesque ad
sacerdotes Levitici generis, et ad iudicem, qui fuerit
illo tempore: quæresque ab eis, qui indicabunt
tibi iudicii veritatem. 10 Et facies quodcumque
dixerint qui præsunt loco, quem elegerit Dominus,
et docuerint te 11 iuxta legem eius; sequerisque
sententiam eorum. Nec declinabis ad dexteram
neque ad sinistram. 12 Qui autem superbierit,
nolens obedire sacerdotis imperio, qui eo tempore
ministrat Domino Deo tuo, et decreto iudicis,
morietur homo ille, et auferes malum de Israel:
13 cunctusque populus audiens timebit, ut nullus
deinceps intumescat superbia. 14 Cum ingressus
fueris Terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi,
et possederis eam, habitaverisque in illa, et dixeris:
Constituam super me regem, sicut habent omnes
per circuitum nationes: 15 eum constitues, quem
Dominus Deus tuus elegerit de numero fratrum
tuorum. Non poteris alterius gentis hominem
regem facere, qui non sit frater tuus. 16 Cumque
fuerit constitutus, non multiplicabit sibi equos, nec
reducet populum in Ægyptum, equitatus numero
sublevatus, præsertim cum Dominus præceperit
vobis ut nequaquam amplius per eandem viam
revertamini. 17 Non habebit uxores plurimas,
quæ alliciant animum eius, neque argenti et auri
immensa pondera. 18 Postquam autem sederit
in solio regni sui, describet sibi Deuteronomium
legis huius in volumine accipiens exemplar a
sacerdotibus Leviticæ tribus, 19 et habebit secum,
legetque illud omnibus diebus vitæ suæ, ut discat
timere Dominum Deum suum, et custodire verba et
ceremonias eius, quæ in lege præcepta sunt. 20 Nec
elevetur cor eius in superbiam super fratres suos,
neque declinet in partem dexteram vel sinistram,
ut longo tempore regnet ipse, et filii eius super
Israel.

18 Non habebunt sacerdotes et Levitæ, et
omnes qui de eadem tribu sunt, partem et
hereditatem cum reliquo Israel, quia sacrificia
Domini, et oblationes eius comedent, 2 et nihil aliud
accipient de possessione fratrum suorum: Dominus
enim ipse est hereditas eorum, sicut locutus est
illis. 3 Hoc erit iudicium sacerdotum a populo,
et ab his qui offerunt victimas: sive bovem, sive
ovem immolaverint, dabunt sacerdoti armum ac
ventriculum: 4 primitias frumenti, vini, et olei, et
lanarum partem ex ovium tonsione. 5 Ipsum enim
elegit Dominus Deus tuus de cunctis tribubus tuis,
ut stet, et ministret nomini Domini ipse, et filii eius
in sempiternum. 6 Si exierit Levites ex una urbium
tuarum ex omni Israel in qua habitat, et voluerit
venire, desiderans locum quem elegerit Dominus, 7
ministrabit in nomine Domini Dei sui, sicut omnes
fratres eius Levitæ, qui stabunt eo tempore coram
Domino. 8 Partem ciborum eamdem accipiet, quam
et ceteri: excepto eo, quod in urbe sua ex paterna
ei successione debetur. 9 Quando ingressus fueris
Terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi, cave
ne imitari velis abominationes illarum gentium. 10
Nec inveniatur in te qui lustret filium suum, aut
filiam, ducens per ignem: aut qui ariolos sciscitetur,
et observet somnia atque auguria, nec sit maleficus,
11 nec incantantor, nec qui pythones consulat,
nec divinos, aut quærat a mortuis veritatem. 12
Omnia enim hæc abominatur Dominus, et propter
istiusmodi scelera delebit eos in introitu tuo. 13
Perfectus eris, et absque macula cum Domino Deo
tuo. 14 Gentes istæ, quarum possidebis terram,
augures et divinos audiunt: tu autem a Domino Deo
tuo aliter institutus es. 15 PROPHETAM de gente tua
et de fratribus tuis sicut me, suscitabit tibi Dominus
Deus tuus: ipsum audies, 16 ut petisti a Domino Deo
tuo in Horeb, quando concio congregata est, atque
dixisti: Ultra non audiam vocem Domini Dei mei,
et ignem hunc maximum amplius non videbo, ne
moriar. 17 Et ait Dominus mihi: Bene omnia sunt
locuti. 18 Prophetam suscitabo eis de medio fratrum
suorum similem tui: et ponam verba mea in ore

eius, loqueturque ad eos omnia quæ præcepero illi.
19 Qui autem verba eius, quæ loquetur in nomine
meo, audire noluerit, ego ultor existam. 20 Propheta
autem qui arrogantia depravatus voluerit loqui in
nomine meo, quæ ego non præcepi illi ut diceret,
aut ex nomine alienorum deorum, interficietur. 21
Quod si tacita cogitatione responderis: Quo modo
possum intelligere verbum, quod Dominus non est
locutus? 22 Hoc habebis signum: Quod in nomine
Domini propheta ille prædixerit, et non evenerit:
hoc Dominus non est locutus, sed per tumorem
animi sui propheta confinxit: et idcirco non timebis
eum.

19 Cum disperdiderit Dominus Deus tuus gentes,
quarum tibi traditurus est terram, et
possederis eam, habitaverisque in urbibus eius
et in ædibus: 2 tres civitates separabis tibi in
medio Terræ, quam Dominus Deus tuus dabit tibi
in possessionem, 3 sternens diligenter viam: et in
tres æqualiter partes totam Terræ tuæ provinciam
divides: ut habeat e vicino qui propter homicidium
profugus est, quo possit evadere. 4 Hæc erit lex
homicidæ fugientis, cuius vita servanda est: Qui
percusserit proximum suum nesciens, et qui heri et
nudiustertius nullum contra eum odium habuisse
comprobatur: 5 sed abiisse cum eo simpliciter
in silvam ad ligna cædenda, et in succisione
lignorum securis fugerit manu, ferrumque lapsum
de manubrio amicum eius percusserit, et occiderit:
hic ad unam supradictarum urbium confugiet, et
vivet: 6 ne forsitan proximus eius, cuius effusus
est sanguis, dolore stimulatus, persequatur, et
apprehendat eum si longior via fuerit, et percutiat
animam eius, qui non est reus mortis: quia nullum
contra eum, qui occisus est, odium prius habuisse
monstratur. 7 Idcirco præcipio tibi, ut tres civitates
æqualis inter se spatii dividas. 8 Cum autem
dilataverit Dominus Deus tuus terminos tuos, sicut
iuravit patribus tuis, et dederit tibi cunctam Terram,
quam eis pollicitus est 9 (si tamen custodieris
mandata eius, et feceris quæ hodie præcipio tibi,
ut diligas Dominum Deum tuum, et ambules in
viis eius omni tempore) addes tibi tres alias
civitates, et supradictarum trium urbium numerum
duplicabis: 10 ut non effundatur sanguis innoxius
in medio Terræ, quam Dominus Deus tuus dabit tibi
possidendam, ne sis sanguinis reus. 11 Si quis autem
odio habens proximum suum, insidiatus fuerit vitæ
eius, surgensque percusserit illum, et mortuus
fuerit, fugeritque ad unam de supradictis urbibus,
12 mittent seniores civitatis illius, et arripient eum
de loco effugii, tradentque in manu proximi, cuius
sanguis effusus est, et morietur. 13 Non miseraberis
eius, et auferes innoxium sanguinem de Israel,
ut bene sit tibi. 14 Non assumes, et transferes
terminos proximi tui, quos fixerunt priores in
possessione tua, quam Dominus Deus tuus dabit
tibi in Terra, quam acceperis possidendam. 15 Non
stabit testis unus contra aliquem, quidquid illud
peccati, et facinoris fuerit: sed in ore duorum aut
trium testium stabit omne verbum. 16 Si steterit
testis mendax contra hominem, accusans eum
prævaricationis, 17 stabunt ambo, quorum causa
est, ante Dominum in conspectu sacerdotum et
iudicum qui fuerint in diebus illis. 18 Cumque
diligentissime perscrutantes, invenerint falsum
testem dixisse contra fratrem suum mendacium: 19
reddent ei sicut fratri suo facere cogitavit, et auferes
malum de medio tui: 20 ut audientes ceteri timorem
habeant, et nequaquam talia audeant facere. 21 Non
misereberis eius, sed animam pro anima, oculum
pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu,
pedem pro pede exiges.

20 Si exieris ad bellum contra hostes tuos, et
videris equitatus et currus, et maiorem quam
tu habeas adversarii exercitus multitudinem, non
timebis eos: quia Dominus Deus tuus tecum est,
qui eduxit te de Terra Ægypti. 2 Appropinquante
autem iam prælio, stabit sacerdos ante aciem, et
sic loquetur ad populum: 3 Audi Israel, vos hodie
contra inimicos vestros pugnam committitis, non
pertimescat cor vestrum, nolite metuere, nolite
cedere, nec formidetis eos: 4 quia Dominus Deus
vester in medio vestri est, et pro vobis contra
adversarios dimicabit, ut eruat vos de periculo. 5
Duces quoque per singulas turmas audiente exercitu
proclamabunt: Quis est homo, qui ædificavit domum
novam, et non dedicavit eam? Vadat, et revertatur
in domum suam, ne forte moriatur in bello, et
alius dedicet eam. 6 Quis est homo qui plantavit
vineam, et necdum fecit eam esse communem, de
qua vesci omnibus liceat? Vadat, et revertatur in
domum suam: ne forte moriatur in bello, et alius
homo eius fungatur officio. 7 Quis est homo, qui
despondit uxorem, et non accepit eam? Vadat,
et revertatur in domum suam, ne forte moriatur
in bello, et alius homo accipiat eam. 8 His dictis
addent reliqua, et loquentur ad populum: Quis
est homo formidolosus, et corde pavido? Vadat,
et revertatur in domum suam, ne pavere faciat
corda fratrum suorum, sicut ipse timore perterritus
est. 9 Cumque siluerint duces exercitus, et finem
loquendi fecerint, unusquisque suos ad bellandum
cuneos præparabit. 10 Si quando accesseris ad

expugnandam civitatem, offeres ei primum pacem.
11 Si receperit, et aperuerit tibi portas, cunctus
populus, qui in ea est, salvabitur, et serviet tibi
sub tributo. 12 Sin autem fœdus inire noluerit,
et cœperit contra te bellum, oppugnabis eam. 13
Cumque tradiderit Dominus Deus tuus illam in
manu tua, percuties omne, quod in ea generis
masculini est, in ore gladii, 14 absque mulieribus
et infantibus, iumentis et ceteris, quæ in civitate
sunt. Omnem prædam exercitui divides, et comedes
de spoliis hostium tuorum, quæ Dominus Deus
tuus dederit tibi. 15 Sic facies cunctis civitatibus,
quæ a te procul valde sunt, et non sunt de his
urbibus, quas in possessionem accepturus es. 16 De
his autem civitatibus, quæ dabuntur tibi, nullum
omnino permittes vivere: 17 sed interficies in
ore gladii, Hethæum videlicet, et Amorrhæum, et
Chananæum, Pherezæum, et Hevæum, et Iebusæum,
sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus: 18 ne forte
doceant vos facere cunctas abominationes, quas
ipsi operati sunt diis suis: et peccetis in Dominum
Deum vestrum. 19 Quando obsederis civitatem
multo tempore, et munitionibus circumdederis ut
expugnes eam, non succides arbores, de quibus
vesci potest, nec securibus per circuitum debes
vastare regionem: quoniam lignum est, et non
homo, nec potest bellantium contra te augere
numerum. 20 Si qua autem ligna non sunt pomifera,
sed agrestia, et in ceteros apta usus, succide, et
instrue machinas, donec capias civitatem, quæ
contra te dimicat.

21 Quando inventum fuerit in terra, quam
Dominus Deus tuus daturus est tibi, hominis
cadaver occisi, et ignorabitur cædis reus, 2
egredientur maiores natu, et iudices tui, et
metientur a loco cadaveris singularum per circuitum
spatia civitatum: 3 et quam viciniorem ceteris
esse perspexerint, seniores civitatis illius tollent
vitulam de armento, quæ non traxit iugum, nec
terram scidit vomere, 4 et ducent eam ad vallem
asperam atque saxosam, quæ numquam arata est,
nec sementem recepit: et cædent in ea cervices
vitulæ: 5 accedentque sacerdotes filii Levi, quos
elegerit Dominus Deus tuus ut ministrent ei,
et benedicant in nomine eius, et ad verbum
eorum omne negotium, et quidquid mundum, vel
immundum est, iudicetur. 6 Et venient maiores
natu civitatis illius ad interfectum, lavabuntque
manus suas super vitulam, quæ in valle percussa
est, 7 et dicent: Manus nostræ non effuderunt
sanguinem hunc, nec oculi viderunt. 8 Propitius
esto populo tuo Israel, quem redemisti Domine, et
ne reputes sanguinem innocentem in medio populi
tui Israel. Et auferetur ab eis reatus sanguinis: 9
tu autem alienus eris ab innocentis cruore, qui
fusus est, cum feceris quod præcepit Dominus.
10 Si egressus fueris ad pugnam contra inimicos
tuos, et tradiderit eos Dominus Deus tuus in manu
tua, captivosque duxeris, 11 et videris in numero
captivorum mulierem pulchram, et adamaveris
eam, voluerisque habere uxorem, 12 introduces
eam in domum tuam: quæ radet cæsariem, et
circumcidet ungues, 13 et deponet vestem, in
qua capta est: sedensque in domo tua, flebit
patrem et matrem suam uno mense: et postea
intrabis ad eam, dormiesque cum illa, et erit uxor
tua. 14 Si autem postea non sederit animo tuo,
dimittes eam liberam, nec vendere poteris pecunia,
nec opprimere per potentiam: quia humiliasti
eam. 15 Si habuerit homo uxores duas, unam
dilectam, et alteram odiosam, genuerintque ex eo
liberos, et fuerit filius odiosæ primogenitus, 16
volueritque substantiam inter filios suos dividere:
non poterit filium dilectæ facere primogenitum, et
præferre filio odiosæ, 17 sed filium odiosæ agnoscet
primogenitum, dabitque ei de his quæ habuerit
cuncta duplicia: iste est enim principium liberorum
eius, et huic debentur primogenita. 18 Si genuerit
homo filium contumacem et protervum, qui non
audiat patris aut matris imperium, et coercitus
obedire contempserit: 19 apprehendent eum, et
ducent ad seniores civitatis illius, et ad portam
iudicii, 20 dicentque ad eos: Filius noster iste
protervus et contumax est, monita nostra audire
contemnit, comessationibus vacat, et luxuriæ atque
conviviis: 21 lapidibus eum obruet populus civitatis:
et morietur, ut auferatis malum de medio vestri, et
universus Israel audiens pertimescat. 22 Quando
peccaverit homo quod morte plectendum est, et
adiudicatus morti appensus fuerit in patibulo:
23 non permanebit cadaver eius in ligno, sed in
eadem die sepelietur: quia maledictus a Deo est
qui pendet in ligno: et nequaquam contaminabis
Terram tuam, quam Dominus Deus tuus dederit tibi
in possessionem.

22 Non videbis bovem fratris tui, aut ovem
errantem, et præteribis: sed reduces fratri
tuo, 2 etiam si non est propinquus frater tuus, nec
nosti eum: duces in domum tuam, et erunt apud
te quamdiu quærat ea frater tuus, et recipiat. 3
Similiter facies de asino, et de vestimento, et de
omni re fratris tui, quæ perierit: si inveneris eam,
ne negligas quasi alienam. 4 Si videris asinum
fratris tui aut bovem cecidisse in via, non despicies,

sed sublevabis cum eo. 5 Non induetur mulier veste
virili, nec vir utetur veste feminea: abominabilis
enim apud Deum est qui facit hæc. 6 Si ambulans per
viam, in arbore vel in terra nidum avis inveneris,
et matrem pullis vel ovis desuper incubantem:
non tenebis eam cum filiis, 7 sed abire patieris,
captos tenens filios: ut bene sit tibi, et longo vivas
tempore. 8 Cum ædificaveris domum novam, facies
murum tecti per circuitum: ne effundatur sanguis
in domo tua, et sis reus labente alio, et in præceps
ruente. 9 Non seres vineam tuam altero semine:
ne et sementis quam sevisti, et quæ nascuntur
ex vinea, pariter sanctificentur. 10 Non arabis in
bove simul et asino. 11 Non indueris vestimento,
quod ex lana linoque contextum est. 12 Funiculos
in fimbriis facies per quattuor angulos pallii tui,
quo operieris. 13 Si duxerit vir uxorem, et postea
odio habuerit eam, 14 quæsieritque occasiones
quibus dimittat eam, obiiciens ei nomen pessimum,
et dixerit: Uxorem hanc accepi, et ingressus ad
eam non inveni virginem: 15 tollent eam pater
et mater eius, et ferent secum signa virginitatis
eius ad seniores urbis qui in porta sunt: 16 et dicet
pater: Filiam meam dedi huic uxorem: quam quia
odit, 17 imponit ei nomen pessimum, ut dicat: Non
inveni filiam tuam virginem: et ecce hæc sunt signa
virginitatis filiæ meæ. Expandent vestimentum
coram senioribus civitatis: 18 apprehendentque
senes urbis illius virum, et verberabunt illum, 19
condemnantes insuper centum siclis argenti, quos
dabit patri puellæ, quoniam diffamavit nomen
pessimum super virginem Israel: habebitque eam
uxorem, et non poterit dimittere eam omnibus
diebus vitæ suæ. 20 Quod si verum est quod obiicit,
et non est in puella inventa virginitas: 21 eiicient
eam extra fores domus patris sui, et lapidibus
obruent viri civitatis illius, et morietur: quoniam
fecit nefas in Israel, ut fornicaretur in domo patris
sui: et auferes malum de medio tui. 22 Si dormierit
vir cum uxore alterius, uterque morietur, id est,
adulter et adultera: et auferes malum de Israel. 23 Si
puellam virginem desponderit vir, et invenerit eam
aliquis in civitate, et concubuerit cum ea, 24 educes
utrumque ad portam civitatis illius, et lapidibus
obruentur: puella, quia non clamavit, cum esset
in civitate: vir, quia humiliavit uxorem proximi
sui. Et auferes malum de medio tui. 25 Sin autem
in agro repererit vir puellam, quæ desponsata
est, et apprehendens concubuerit cum ea, ipse
morietur solus: 26 puella nihil patietur, nec est
rea mortis: quoniam sicut latro consurgit contra
fratrem suum, et occidit animam eius, ita et puella
perpessa est. 27 Sola erat in agro: clamavit, et
nullus affuit qui liberaret eam. 28 Si invenerit
vir puellam virginem, quæ non habet sponsum,
et apprehendens concubuerit cum illa, et res ad
iudicium venerit: 29 dabit qui dormivit cum ea,
patri puellæ quinquaginta siclos argenti, et habebit
eam uxorem, quia humiliavit illam: non poterit
dimittere eam cunctis diebus vitæ suæ. 30 Non
accipiet homo uxorem patris sui, nec revelabit
operimentum eius.

23 Non intravit eunuchus attritis vel amputatis
testiculis et abscisso veretro, ecclesiam
Domini. 2 Non ingredietur mamzer, hoc est,
de scorto natus, in ecclesiam Domini, usque ad
decimam generationem. 3 Ammonites et Moabites
etiam post decimam generationem non intrabunt
ecclesiam Domini, in æternum: 4 quia noluerunt
vobis occurrere cum pane et aqua in via quando
egressi estis de Ægypto: et quia conduxerunt contra
te Balaam filium Beor de Mesopotamia Syriæ,
ut malediceret tibi: 5 et noluit Dominus Deus
tuus audire Balaam, vertitque maledictionem eius
in benedictionem tuam, eo quod diligeret te. 6
Non facies cum eis pacem, nec quæras eis bona
cunctis diebus vitæ tuæ in sempiternum. 7 Non
abominaberis Idumæum, quia frater tuus est: nec
Ægyptium, quia advena fuisti in terra eius. 8 Qui
nati fuerint ex eis, tertia generatione intrabunt
in ecclesiam Domini. 9 Quando egressus fueris
adversus hostes tuos in pugnam, custodies te ab
omni re mala. 10 Si fuerit inter vos homo, qui
nocturno pollutus sit somnio, egredietur extra
castra, 11 et non revertetur, priusquam ad vesperam
lavetur aqua: et post solis occasum regredietur in
castra. 12 Habebis locum extra castra, ad quem
egrediaris ad requisita naturæ, 13 gerens paxillum
in balteo. Cumque sederis, fodies per circuitum, et
egesta humo operies 14 quo revelatus es (Dominus
enim Deus tuus ambulat in medio castrorum, ut
eruat te, et tradat tibi inimicos tuos) et sint castra
tua sancta, et nihil in eis appareat fœditatis ne
derelinquat te. 15 Non trades servum domino
suo, qui ad te confugerit. 16 Habitabit tecum in
loco, qui ei placuerit, et in una urbium tuarum
requiescet: ne contristes eum. 17 Non erit meretrix
de filiabus Israel, nec scortator de filiis Israel. 18
Non offeres mercedem prostibuli, nec pretium
canis in domo Domini Dei tui, quidquid illud est
quod voveris: quia abominatio est utrumque apud
Dominum Deum tuum. 19 Non fœnerabis fratri tuo
ad usuram pecuniam, nec fruges, nec quamlibet
aliam rem: 20 sed alieno. Fratri autem tuo absque
usura id, quo indiget, commodabis: ut benedicat

tibi Dominus Deus tuus in omni opere tuo in Terra,
ad quam ingredieris possidendam. 21 Cum votum
voveris Domino Deo tuo, non tardabis reddere: quia
requiret illud Dominus Deus tuus. Et si moratus
fueris, reputabitur tibi in peccatum. 22 Si nolueris
polliceri, absque peccato eris. 23 Quod autem semel
egressum est de labiis tuis, observabis, et facies sicut
promisisti Domino Deo tuo, et propria voluntate et
ore tuo locutus es. 24 Ingressus vineam proximi tui,
comede uvas quantum tibi placuerit: foras autem
ne efferas tecum. 25 Si intraveris in segetem amici
tui, franges spicas, et manu conteres: falce autem
non metes.

24 Si acceperit homo uxorem, et habuerit eam, et
non invenerit gratiam ante oculos eius propter
aliquam fœditatem: scribet libellum repudii, et
dabit in manu illius, et dimittet eam de domo sua. 2
Cumque egressa alterum maritum duxerit, 3 et ille
quoque oderit eam, dederitque ei libellum repudii,
et dimiserit de domo sua, vel certe mortuus fuerit:
4 non poterit prior maritus recipere eam in uxorem:
quia polluta est, et abominabilis facta est coram
Domino: ne peccare facias Terram tuam, quam
Dominus Deus tuus tradiderit tibi possidendam. 5
Cum acceperit homo nuper uxorem, non procedet
ad bellum, nec ei quippiam necessitatis iniungetur
publicæ, sed vacabit absque culpa domi suæ, ut
uno anno lætetur cum uxore sua. 6 Non accipies
loco pignoris inferiorem, et superiorem molam:
quia animam suam opposuit tibi. 7 Si deprehensus
fuerit homo solicitans fratrem suum de filiis Israel,
et vendito eo acceperit pretium, interficietur, et
auferes malum de medio tui. 8 Observa diligenter
ne incurras plagam lepræ, sed facies quæcumque
docuerint te sacerdotes Levitici generis iuxta id,
quod præcepi eis, et imple sollicite. 9 Mementote
quæ fecerit Dominus Deus vester Mariæ in via cum
egrederemini de Ægypto. 10 Cum repetes a proximo
tuo rem aliquam, quam debet tibi, non ingredieris
domum eius ut pignus auferas: 11 sed stabis foris,
et ille tibi proferet quod habuerit. 12 Sin autem
pauper est, non pernoctabit apud te pignus, 13 sed
statim reddes ei ante solis occasum: ut dormiens in
vestimento suo, benedicat tibi, et habeas iustitiam
coram Domino Deo tuo. 14 Non negabis mercedem
indigentis, et pauperis fratris tui, sive advenæ,
qui tecum moratur in terra, et intra portas tuas
est: 15 sed eadem die reddes ei pretium laboris
sui ante solis occasum, quia pauper est, et ex eo
sustentat animam suam: ne clamet contra te ad
Dominum, et reputetur tibi in peccatum. 16 Non
occidentur patres pro filiis, nec filii pro patribus,
sed unusquisque pro peccato suo morietur. 17 Non
pervertes iudicium advenæ et pupilli, nec auferes
pignoris loco viduæ vestimentum. 18 Memento quod
servieris in Ægypto, et eruerit te Dominus Deus
tuus inde. Idcirco præcipio tibi ut facias hanc rem.
19 Quando messueris segetem in agro tuo, et oblitus
manipulum reliqueris, non reverteris ut tollas
illum: sed advenam, et pupillum, et viduam auferre
patieris, ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in
omni opere manuum tuarum. 20 Si fruges collegeris
olivarum, quidquid remanserit in arboribus, non
reverteris ut colligas: sed relinques advenæ, pupillo,
ac viduæ. 21 Si vindemiaveris vineam tuam, non
colliges remanentes racemos, sed cedent in usus
advenæ, pupilli, ac viduæ. 22 Memento quod et
tu servieris in Ægypto, et idcirco præcipio tibi ut
facias hanc rem.

25 Si fuerit causa inter aliquos, et interpellaverint
iudices: quem iustum esse perspexerint,
illi iustitiæ palmam dabunt: quem impium,
condemnabunt impietatis. 2 Sin autem eum, qui
peccavit, dignum viderint plagis: prosternent, et
coram se facient verberari. Pro mensura peccati
erit et plagarum modus: 3 ita dumtaxat, ut
quadragenarium numerum non excedant: ne fœde
laceratus ante oculos tuos abeat frater tuus. 4
Non ligabis os bovis terentis in area fruges tuas.
5 Quando habitaverint fratres simul, et unus ex
eis absque liberis mortuus fuerit, uxor defuncti
non nubet alteri: sed accipiet eam frater eius, et
suscitabit semen fratris sui: 6 et primogenitum ex
ea filium nomine illius appellabit, ut non deleatur
nomen eius ex Israel. 7 Sin autem noluerit accipere
uxorem fratris sui, quæ ei lege debetur, perget
mulier ad portam civitatis, et interpellabit maiores
natu, dicetque: Non vult frater viri mei suscitare
nomen fratris sui in Israel: nec me in coniugem
sumere. 8 Statimque accersiri eum facient, et
interrogabunt. Si responderit: Nolo eam uxorem
accipere: 9 accedet mulier ad eum coram senioribus,
et tollet calceamentum de pede eius, spuetque
in faciem illius, et dicet: Sic fiet homini, qui non
ædificat domum fratris sui. 10 Et vocabitur nomen
illius in Israel, Domus discalceati. 11 Si habuerint
inter se iurgium viri duo, et unus contra alterum
rixari cœperit, volensque uxor alterius eruere
virum suum de manu fortioris, miseritque manum,
et apprehenderit verenda eius: 12 abscides manum
illius, nec flecteris super eam ulla misericordia.
13 Non habebis in sacculo diversa pondera, maius
et minus: 14 nec erit in domo tua modius maior
et minor. 15 Pondus habebis iustum et verum, et

modius æqualis et verus erit tibi: ut multo vivas
tempore super Terram, quam Dominus Deus tuus
dederit tibi. 16 Abominatur enim Dominus tuus
eum, qui facit hæc, et aversatur omnem iniustitiam.
17 Memento quæ fecerit tibi Amalec in via quando
egrediebaris ex Ægypto: 18 quomodo occurrerit
tibi: et extremos agminis tui, qui lassi residebant,
ceciderit, quando tu eras fame et labore confectus,
et non timuerit Deum. 19 Cum ergo Dominus Deus
tuus dederit tibi requiem, et subiecerit cunctas per
circuitum nationes in Terra, quam tibi pollicitus est:
delebis nomen eius sub cælo. Cave ne obliviscaris.

26 Cumque intraveris Terram, quam Dominus
Deus tuus tibi daturus est possidendam, et
obtinueris eam, atque habitaveris in ea: 2 tolles de
cunctis frugibus tuis primitias, et pones in cartallo,
pergesque ad locum, quem Dominus Deus tuus
elegerit, ut ibi invocetur nomen eius: 3 accedesque
ad sacerdotem, qui fuerit in diebus illis, et dices
ad eum: Profiteor hodie coram Domino Deo tuo,
quod ingressus sum in Terram, pro qua iuravit
patribus nostris, ut daret eam nobis. 4 Suscipiensque
sacerdos cartallum de manu tua, ponet ante
altare Domini Dei tui: 5 et loqueris in conspectu
Domini Dei tui: Syrus persequebatur patrem meum,
qui descendit in Ægyptum, et ibi peregrinatus
est in paucissimo numero: crevitque in gentem
magnam ac robustam et infinitæ multitudinis.
6 Afflixeruntque nos Ægyptii, et persecuti sunt
imponentes onera gravissima: 7 et clamavimus ad
Dominum Deum patrum nostrorum: qui exaudivit
nos, et respexit humilitatem nostram, et laborem,
atque angustiam: 8 et eduxit nos de Ægypto in manu
forti, et brachio extento, in ingenti pavore, in signis
atque portentis: 9 et introduxit ad locum istum,
et tradidit nobis Terram lacte et melle manantem.
10 Et idcirco nunc offero primitias frugum Terræ,
quam Dominus dedit mihi. Et dimittes eas in
conspectu Domini Dei tui, et adorato Domino
Deo tuo. 11 Et epulaberis in omnibus bonis, quæ
Dominus Deus tuus dederit tibi, et domui tuæ, tu
et Levites, et advena qui tecum est. 12 Quando
compleveris decimam cunctarum frugum tuarum,
anno decimarum tertio dabis Levitæ, et advenæ, et
pupillo et viduæ, ut comedant intra portas tuas, et
saturentur. 13 Loquerisque in conspectu Domini
Deo tui: Abstuli quod sanctificatum est de domo
mea, et dedi illud Levitæ et advenæ, et pupillo ac
viduæ, sicut iussisti mihi: non præterivi mandata
tua, nec sum oblitus imperii tui. 14 Non comedi
ex eis in luctu meo, nec separavi ea in qualibet
immunditia, nec expendi ex his quidquam in re
funebri. Obedivi voci Domini Dei mei, et feci omnia
sicut præcepisti mihi. 15 Respice de sanctuario
tuo, et de excelso cælorum habitaculo, et benedic
populo tuo Israel, et Terræ, quam dedisti nobis,
sicut iurasti patribus nostris, terræ lacte et melle
mananti. 16 Hodie Dominus Deus tuus præcepit tibi
ut facias mandata hæc atque iudicia: et custodias
et impleas ex toto corde tuo, et ex tota anima
tua. 17 Dominum elegisti hodie, ut sit tibi Deus, et
ambules in viis eius, et custodias ceremonias illius,
et mandata atque iudicia, et obedias eius imperio.
18 Et Dominus elegit te hodie ut sis ei populus
peculiaris, sicut locutus est tibi, et custodias omnia
præcepta illius: 19 et faciat te excelsiorem cunctis
gentibus quas creavit, in laudem, et nomen, et
gloriam suam: ut sis populus sanctus Domini Dei
tui, sicut locutus est.

27 Præcepit autem Moyses et seniores Israel,
populo dicentes: Custodite omne mandatum
quod præcipio vobis hodie. 2 Cumque transieritis
Iordanem in Terram, quam Dominus Deus tuus
dabit tibi, eriges ingentes lapides, et calce levigabis
eos, 3 ut possis in eis scribere omnia verba legis
huius, Iordane transmisso: ut introeas Terram,
quam Dominus Deus tuus dabit tibi, terram lacte
et melle manantem, sicut iuravit patribus tuis. 4
Quando ergo transieritis Iordanem, erigite lapides,
quos ego hodie præcipio vobis in monte Hebal,
et levigabis eos calce: 5 et ædificabis ibi altare
Domino Deo tuo de lapidibus, quos ferrum non
tetigit, 6 et de saxis informibus et impolitis: et
offeres super eo holocausta Domino Deo tuo, 7
et immolabis hostias pacificas, comedesque ibi, et
epulaberis coram Domino Deo tuo. 8 Et scribes
super lapides omnia verba legis huius plane et
lucide. 9 Dixeruntque Moyses et sacerdotes Levitici
generis ad omnem Israelem: Attende, et audi Israel:
Hodie factus es populus Domini Dei tui: 10 audies
vocem eius, et facies mandata atque iustitias, quas
ego præcipio tibi. 11 Præcepitque Moyses populo
in die illo, dicens: 12 Hi stabunt ad benedicendum
populo super montem Garizim, Iordane transmisso:
Simeon, Levi, Iudas, Issachar, Ioseph, et Beniamin.
13 Et e regione isti stabunt ad maledicendum in
monte Hebal: Ruben, Gad, et Aser, et Zabulon,
Dan et Nephthali. 14 Et pronunciabunt Levitæ,
dicentque ad omnes viros Israel excelsa voce: 15
Maledictus homo, qui facit sculptile et conflatile,
abominationem Domini, opus manuum artificum,
ponetque illud in abscondito. Et respondebit omnis
populus, et dicet: Amen. 16 Maledictus qui non
honorat patrem suum, et matrem. Et dicet omnis

populus: Amen. 17 Maledictus qui transfert terminos
proximi sui. Et dicet omnis populus: Amen. 18
Maledictus qui errare facit cæcum in itinere. Et dicet
omnis populus: Amen. 19 Maledictus qui pervertit
iudicium advenæ, pupilli et viduæ. Et dicet omnis
populus: Amen. 20 Maledictus qui dormit cum uxore
patris sui, et revelat operimentum lectuli eius.
Et dicet omnis populus: Amen. 21 Maledictus qui
dormit cum omni iumento. Et dicet omnis populus:
Amen. 22 Maledictus qui dormit cum sorore sua,
filia patris sui, vel matris suæ. Et dicet omnis
populus: Amen. 23 Maledictus qui dormit cum socru
sua. Et dicet omnis populus: Amen. 24 Maledictus
qui clam percusserit proximum suum. Et dicet
omnis populus: Amen. 25 Maledictus qui accipit
munera, ut percutiat animam sanguinis innocentis.
Et dicet omnis populus: Amen. 26 Maledictus qui
non permanet in sermonibus legis huius, nec eos
opere perficit. Et dicet omnis populus: Amen.

28 Si autem audieris vocem Domini Dei tui, ut
facias atque custodias omnia mandata eius,
quæ ego præcipio tibi hodie, faciet te Dominus Deus
tuus excelsiorem cunctis gentibus, quæ versantur in
terra. 2 Venientque super te universæ benedictiones
istæ, et apprehendent te: si tamen præcepta eius
audieris. 3 Benedictus tu in civitate, et benedictus
in agro. 4 Benedictus fructus ventris tui, et fructus
terræ tuæ, fructusque iumentorum tuorum, greges
armentorum tuorum, et caulæ ovium tuarum. 5
Benedicta horrea tua, et benedictæ reliquiæ tuæ. 6
Benedictus eris tu ingrediens et egrediens. 7 Dabit
Dominus inimicos tuos, qui consurgunt adversum te,
corruentes in conspectu tuo: per unam viam venient
contra te, et per septem fugient a facie tua. 8 Emittet
Dominus benedictionem super cellaria tua, et super
omnia opera manuum tuarum: benedicetque tibi in
terra, quam acceperis. 9 Suscitabit te Dominus sibi
in populum sanctum, sicut iuravit tibi: si custodieris
mandata Domini Dei tui, et ambulaveris in viis
eius. 10 Videbuntque omnes terrarum populi quod
nomen Domini invocatum sit super te, et timebunt
te. 11 Abundare te faciet Dominus omnibus bonis,
fructu uteri tui, et fructu iumentorum tuorum,
fructu terræ tuæ, quam iuravit Dominus patribus
tuis ut daret tibi. 12 Aperiet Dominus thesaurum
suum optimum, cælum, ut tribuat pluviam terræ
tuæ in tempore suo: benedicetque cunctis operibus
manuum tuarum. Et fœnerabis gentibus multis,
et ipse a nullo fœnus accipies. 13 Constituet te
Dominus in caput, et non in caudam: et eris semper
supra, et non subter: si tamen audieris mandata
Domini Dei tui quæ ego præcipio tibi hodie, et
custodieris et feceris, 14 ac non declinaveris
ab eis nec ad dexteram, nec ad sinistram, nec
secutus fueris deos alienos, neque colueris eos.
15 Quod si audire nolueris vocem Domini Dei tui,
ut custodias, et facias omnia mandata eius et
ceremonias, quas ego præcipio tibi hodie, venient
super te omnes maledictiones istæ, et apprehendent
te. 16 Maledictus eris in civitate, maledictus in
agro. 17 Maledictum horreum tuum, et maledictæ
reliquiæ tuæ. 18 Maledictus fructus ventris tui, et
fructus terræ tuæ, armenta boum tuorum, et greges
ovium tuarum. 19 Maledictus eris ingrediens, et
maledictus egrediens. 20 Mittet Dominus super te
famem et esuriem, et increpationem in omnia opera
tua, quæ tu facies: donec conterat te, et perdat
velociter, propter adinventiones tuas pessimas in
quibus reliquisti me. 21 Adiungat tibi Dominus
pestilentiam, donec consumat te de terra, ad quam
ingredieris possidendam. 22 Percutiat te Dominus
egestate, febri et frigore, ardore et æstu, et aere
corrupto ac rubigine, et persequatur donec pereas.
23 Sit cælum, quod supra te est, æneum: et terra,
quam calcas, ferrea. 24 Det Dominus imbrem terræ
tuæ pulverem, et de cælo descendat super te cinis,
donec conteraris. 25 Tradat te Dominus corruentem
ante hostes tuos. Per unam viam egrediaris contra
eos, et per septem fugias, et dispergaris per omnia
regna terræ. 26 Sitque cadaver tuum in escam
cunctis volatilibus cæli, et bestiis terræ, et non
sit qui abigat. 27 Percutiat te Dominus ulcere
Ægypti, et partem corporis, per quam stercora
egeruntur, scabie quoque et prurigine: ita ut curari
nequeas. 28 Percutiat te Dominus amentia et
cæcitate ac furore mentis, 29 et palpes in meridie
sicut palpare solet cæcus in tenebris, et non dirigas
vias tuas. Omnique tempore calumniam sustineas,
et opprimaris violentia, nec habeas qui liberet te. 30
Uxorem accipias, et alius dormiat cum ea. Domum
ædifices, et non habites in ea. Plantes vineam, et
non vindemies eam. 31 Bos tuus immoletur coram
te, et non comedas ex eo. Asinus tuus rapiatur
in conspectu tuo, et non reddatur tibi. Oves tuæ
dentur inimicis tuis, et non sit qui te adiuvet. 32 Filii
tui et filiæ tuæ tradantur alteri populo, videntibus
oculis tuis, et deficientibus ad conspectum eorum
tota die, et non sit fortitudo in manu tua. 33
Fructus terræ tuæ, et omnes labores tuos comedat
populus, quem ignoras: et sis semper calumniam
sustinens, et oppressus cunctis diebus, 34 et stupens
ad terrorem eorum quæ videbunt oculi tui. 35
Percutiat te Dominus ulcere pessimo in genibus
et in suris, sanarique non possis a planta pedis
usque ad verticem tuum. 36 Ducet te Dominus,

et regem tuum, quem constitueris super te, in
gentem, quam ignoras tu et patres tui: et servies ibi
diis alienis, ligno et lapidi. 37 Et eris perditus in
proverbium ac fabulam omnibus populis, ad quos
te introduxerit Dominus. 38 Sementem multam
iacies in terram, et modicum congregabis: quia
locustæ devorabunt omnia. 39 Vineam plantabis,
et fodies: et vinum non bibes, nec colliges ex
ea quippiam: quoniam vastabitur vermibus. 40
Olivas habebis in omnibus terminis tuis, et non
ungeris oleo: quia defluent, et peribunt. 41 Filios
generabis et filias, et non frueris eis: quoniam
ducentur in captivitatem. 42 Omnes arbores tuas et
fruges terræ tuæ rubigo consumet. 43 Advena, qui
tecum versatur in terra, ascendet super te, eritque
sublimior: tu autem descendes, et eris inferior. 44
Ipse fœnerabit tibi, et tu non fœnerabis ei. Ipse
erit in caput, et tu eris in caudam. 45 Et venient
super te omnes maledictiones istæ, et persequentes
apprehendent te, donec intereas: quia non audisti
vocem Domini Dei tui, nec servasti mandata eius
et ceremonias, quas præcepit tibi. 46 Et erunt in
te signa atque prodigia, et in semine tuo usque in
sempiternum: 47 eo quod non servieris Domino
Deo tuo in gaudio, cordisque lætitia, propter rerum
omnium abundantiam: 48 servies inimico tuo, quem
immittet tibi Dominus, in fame, et siti, et nuditate,
et omni penuria: et ponet iugum ferreum super
cervicem tuam, donec te conterat. 49 Adducet
Dominus super te gentem de longinquo, et de
extremis terræ finibus in similitudinem aquilæ
volantis cum impetu: cuius linguam intelligere non
possis: 50 gentem procacissimam, quæ non deferat
seni, nec misereatur parvuli, 51 et devoret fructum
iumentorum tuorum, ac fruges Terræ tuæ: donec
intereas, et non relinquat tibi triticum, vinum,
et oleum, armenta boum, et greges ovium: donec
te disperdat, 52 et conterat in cunctis urbibus
tuis, et destruantur muri tui firmi atque sublimes,
in quibus habebas fiduciam in omni Terra tua.
Obsideberis intra portas tuas in omni Terra tua,
quam dabit tibi Dominus Deus tuus: 53 et comedes
fructum uteri tui, et carnes filiorum tuorum et
filiarum tuarum, quas dederit tibi Dominus Deus
tuus, in angustia et vastitate qua opprimet te hostis
tuus. 54 Homo delicatus in te, et luxuriosus valde,
invidebit fratri suo, et uxori, quæ cubat in sinu suo,
55 ne det eis de carnibus filiorum suorum, quas
comedet: eo quod nihil aliud habeat in obsidione et
penuria, qua vastaverint te inimici tui intra omnes
portas tuas. 56 Tenera mulier et delicata, quæ super
terram ingredi non valebat, nec pedis vestigium
figere propter mollitiem et teneritudinem nimiam,
invidebit viro suo, qui cubat in sinu eius, super filii
et filiæ carnibus, 57 et illuvie secundarum, quæ
egrediuntur de medio feminum eius, et super liberis
qui eadem hora nati sunt. Comedent enim eos clam
propter rerum omnium penuriam in obsidione
et vastitate, qua opprimet te inimicus tuus intra
portas tuas. 58 Nisi custodieris, et feceris omnia
verba legis huius, quæ scripta sunt in hoc volumine,
et timueris nomen eius gloriosum et terribile, hoc
est, Dominum Deum tuum: 59 augebit Dominus
plagas tuas, et plagas seminis tui, plagas magnas et
perseverantes, infirmitates pessimas et perpetuas.
60 Et convertet in te omnes afflictiones Ægypti, quas
timuisti, et adhærebunt tibi: 61 Insuper et universos
languores, et plagas, quæ non sunt scriptæ in
volumine legis huius, inducet Dominus super te,
donec te conterat: 62 et remanebitis pauci numero,
qui prius eratis sicut astra cæli præ multitudine,
quoniam non audisti vocem Domini Dei tui. 63 Et
sicut ante lætatus est Dominus super vos, bene
vobis faciens, vosque multiplicans: sic lætabitur
disperdens vos atque subvertens, ut auferamini
de Terra, ad quam ingredieris possidendam. 64
Disperget te Dominus in omnes populos a summitate
terræ usque ad terminos eius: et servies ibi diis
alienis, quos et tu ignoras et patres tui, lignis et
lapidibus. 65 In gentibus quoque illis non quiesces,
neque erit requies vestigio pedis tui. Dabit enim
tibi Dominus ibi cor pavidum, et deficientes oculos,
et animam consumptam mœrore: 66 Et erit vita
tua quasi pendens ante te. Timebis nocte et die, et
non credes vitæ tuæ. 67 Mane dices: Quis mihi det
vesperum? Et vespere: Quis mihi det mane? Propter
cordis tui formidinem, qua terreberis, et propter
ea, quæ tuis videbis oculis. 68 Reducet te Dominus
classibus in Ægyptum per viam, de qua dixit tibi ut
eam amplius non videres. Ibi venderis inimicis tuis
in servos et ancillas, et non erit qui emat.

29 Hæc sunt verba fœderis quod præcepit
Dominus Moysi ut feriret cum filiis Israel
in Terra Moab: præter illud fœdus, quod cum eis
pepigit in Horeb. 2 Vocavitque Moyses omnem
Israel, et dixit ad eos: Vos vidistis universa, quæ fecit
Dominus coram vobis in Terra Ægypti Pharaoni, et
omnibus servis eius, universæque terræ illius, 3
tentationes magnas, quas viderunt oculi tui, signa
illa, portentaque ingentia, 4 et non dedit vobis
Dominus cor intelligens, et oculos videntes, et aures
quæ possunt audire, usque in præsentem diem. 5
Adduxit vos quadraginta annis per desertum: non
sunt attrita vestimenta vestra, nec calceamenta
pedum vestrorum vetustate consumpta sunt. 6

Panem non comedistis, vinum et siceram non
bibistis: ut sciretis quia ego sum Dominus Deus
vester. 7 Et venistis ad hunc locum: egressusque est
Sehon rex Hesebon, et Og rex Basan, occurrentes
nobis ad pugnam. Et percussimus eos, 8 et tulimus
terram eorum, ac tradidimus possidendam Ruben
et Gad, et dimidiæ tribui Manasse. 9 Custodite
ergo verba pacti huius, et implete ea: ut intelligatis
universa quæ facitis. 10 Vos statis hodie cuncti
coram Domino Deo vestro, principes vestri, et
tribus, ac maiores natu, atque doctores, omnis
populus Israel, 11 liberi et uxores vestræ, et advena
qui tecum moratur in castris, exceptis lignorum
cæsoribus, et his, qui comportant aquas: 12 ut
transeas in fœdere Domini Dei tui, et in iureiurando
quod hodie Dominus Deus tuus percutit tecum: 13
ut suscitet te sibi in populum, et ipse sit Deus tuus
sicut locutus est tibi, et sicut iuravit patribus tuis,
Abraham, Isaac, et Iacob. 14 Nec vobis solis ego hoc
fœdus ferio, et hæc iuramenta confirmo, 15 sed
cunctis præsentibus et absentibus. 16 Vos enim
nostis quomodo habitaverimus in Terra Ægypti, et
quo modo transierimus per medium nationum, quas
transeuntes 17 vidistis abominationes et sordes, id
est, idola eorum, lignum et lapidem, argentum et
aurum, quæ colebant. 18 Ne forte sit inter vos vir
aut mulier, familia aut tribus, cuius cor aversum est
hodie a Domino Deo nostro: ut vadat et serviat diis
illarum gentium: et sit inter vos radix germinans
fel et amaritudinem. 19 Cumque audierit verba
iuramenti huius, benedicat sibi in corde suo, dicens:
Pax erit mihi, et ambulabo in pravitate cordis mei:
et absumat ebria sitientem, 20 et Dominus non
ignoscat ei: sed tunc quam maxime furor eius
fumet, et zelus contra hominem illum, et sedeant
super eum omnia maledicta, quæ scripta sunt in hoc
volumine: et deleat Dominus nomen eius sub cælo,
21 et consumat eum in perditionem ex omnibus
tribubus Israel, iuxta maledictiones, quæ in Libro
legis huius ac fœderis continentur. 22 Dicetque
sequens generatio, et filii qui nascentur deinceps,
et peregrini, qui de longe venerint, videntes plagas
Terræ illius, et infirmitates, quibus eam afflixerit
Dominus, 23 sulphure, et salis ardore comburens, ita
ut ultra non seratur, nec virens quippiam germinet,
in exemplum subversionis Sodomæ et Gomorrhæ,
Adamæ et Seboim, quas subvertit Dominus in ira
et furore suo. 24 Et dicent omnes gentes: Quare
sic fecit Dominus Terræ huic? Quæ est hæc ira
furoris eius immensa? 25 Et respondebunt: Quia
dereliquerunt pactum Domini, quod pepigit cum
patribus eorum, quando eduxit eos de Terra Ægypti:
26 et servierunt diis alienis, et adoraverunt eos,
quos nesciebant, et quibus non fuerant attributi:
27 idcirco iratus est furor Domini contra Terram
istam, ut induceret super eam omnia maledicta,
quæ in hoc volumine scripta sunt: 28 et eiecit eos
de terra sua in ira et in furore, et in indignatione
maxima, proiecitque in terram alienam, sicut hodie
comprobatur. 29 Abscondita, Domino Deo nostro:
quæ manifesta sunt, nobis et filiis nostris usque
in sempiternum, ut faciamus universa verba legis
huius.

30 Cum ergo venerint super te omnes sermones
isti, benedictio, sive maledictio, quam proposui
in conspectu tuo: et ductus pœnitudine cordis tui in
universis gentibus, in quas disperserit te Dominus
Deus tuus, 2 et reversus fueris ad eum, et obedieris
eius imperiis, sicut ego hodie præcipio tibi, cum
filiis tuis, in toto corde tuo, et in tota anima tua: 3
reducet Dominus Deus tuus captivitatem tuam, ac
miserebitur tui, et rursum congregabit te de cunctis
populis, in quos te ante dispersit. 4 Si ad cardines
cæli fueris dissipatus, inde te retrahet Dominus
Deus tuus, 5 et assumet, atque introducet in Terram,
quam possederunt patres tui, et obtinebis eam: et
benedicens tibi, maioris numeri te esse faciat quam
fuerunt patres tui. 6 Circumcidet Dominus Deus tuus
cor tuum, et cor seminis tui: ut diligas Dominum
Deum tuum in toto corde tuo, et in tota anima tua,
ut possis vivere. 7 Omnes autem maledictiones
has convertet super inimicos tuos, et eos, qui
oderunt te et persequuntur. 8 Tu autem reverteris,
et audies vocem Domini Dei tui: faciesque universa
mandata quæ ego præcipio tibi hodie: 9 et abundare
te faciet Dominus Deus tuus in cunctis operibus
manuum tuarum, in sobole uteri tui, et in fructu
iumentorum tuorum, in ubertate terræ tuæ, et in
rerum omnium largitate. Revertetur enim Dominus,
ut gaudeat super te in omnibus bonis, sicut gavisus
est in patribus tuis: 10 si tamen audieris vocem
Domini Dei tui, et custodieris præcepta eius et
ceremonias, quæ in hac lege conscripta sunt: et
revertaris ad Dominum Deum tuum in toto corde
tuo, et in tota anima tua. 11 Mandatum hoc, quod
ego præcipio tibi hodie, non supra te est, neque
procul positum, 12 nec in cælo situm, ut possis
dicere: Quis nostrum valet ad cælum ascendere,
ut deferat illud ad nos, et audiamus atque opere
compleamus? 13 Neque trans mare positum: ut
causeris, et dicas: Quis ex nobis poterit transfretare
mare, et illud ad nos usque deferre: ut possimus
audire, et facere quod præceptum est? 14 Sed iuxta
te est sermo valde, in ore tuo, et in corde tuo, ut
facias illum. 15 Considera quod hodie proposuerim

in conspectu tuo vitam et bonum, et econtrario
mortem et malum: 16 ut diligas Dominum Deum
tuum, et ambules in viis eius, et custodias mandata
illius ac ceremonias atque iudicia: et vivas, atque
multiplicet te, benedicatque tibi in Terra, ad quam
ingredieris possidendam. 17 Si autem aversum
fuerit cor tuum, et audire nolueris, atque errore
deceptus adoraveris deos alienos, et servieris eis: 18
prædico tibi hodie quod pereas, et parvo tempore
moreris in Terra, ad quam, Iordane transmisso,
ingredieris possidendam. 19 Testes invoco hodie
cælum et terram, quod proposuerim vobis vitam et
mortem, benedictionem et maledictionem. Elige
ergo vitam, ut et tu vivas, et semen tuum: 20 et
diligas Dominum Deum tuum, atque obedias voci
eius, et illi adhæreas (ipse est enim vita tua, et
longitudo dierum tuorum) ut habites in Terra, pro
qua iuravit Dominus patribus tuis, Abraham, Isaac,
et Iacob, ut daret eam illis.

31 Abiit itaque Moyses, et locutus est omnia
verba hæc ad universum Israel, 2 et dixit
ad eos: Centum viginti annorum sum hodie, non
possum ultra egredi, et ingredi, præsertim cum
et Dominus dixerit mihi: Non transibis Iordanem
istum. 3 Dominus ergo Deus tuus transibit ante te:
ipse delebit omnes gentes has in conspectu tuo,
et possidebis eas: et Iosue iste transibit ante te,
sicut locutus est Dominus. 4 Facietque Dominus eis
sicut fecit Sehon et Og regibus Amorrhæorum, et
terræ eorum, delebitque eos. 5 Cum ergo et hos
tradiderit vobis, similiter facietis eis sicut præcepi
vobis. 6 Viriliter agite, et confortamini: nolite
timere, nec paveatis ad conspectum eorum: quia
Dominus Deus tuus ipse est ductor tuus, et non
dimittet, nec derelinquet te. 7 Vocavitque Moyses
Iosue, et dixit ei coram omni Israel: Confortare,
et esto robustus: tu enim introduces populum
istum in Terram, quam daturum se patribus eorum
iuravit Dominus, et tu eam sorte divides. 8 Et
Dominus qui ductor est vester, ipse erit tecum:
non dimittet, nec derelinquet te: noli timere, nec
paveas. 9 Scripsit itaque Moyses legem hanc, et
tradidit eam sacerdotibus filiis Levi, qui portabant
arcam fœderis Domini, et cunctis senioribus Israel.
10 Præcepitque eis, dicens: Post septem annos, anno
remissionis, in sollemnitate tabernaculorum, 11
convenientibus cunctis ex Israel, ut appareant in
conspectu Domini Dei tui in loco, quem elegerit
Dominus, leges verba legis huius coram omni
Israel, audientibus eis, 12 et in unum omni populo
congregato, tam viris quam mulieribus, parvulis, et
advenis, qui sunt intra portas tuas: ut audientes
discant, et timeant Dominum Deum vestrum, et
custodiant, impleantque omnes sermones legis
huius. 13 Filii quoque eorum qui nunc ignorant; ut
audire possint, et timeant Dominum Deum suum
cunctis diebus quibus versantur in Terra, ad quam
vos, Iordane transmisso, pergitis obtinendam. 14 Et
ait Dominus ad Moysen: Ecce prope sunt dies mortis
tuæ: voca Iosue, et state in tabernaculo testimonii,
ut præcipiam ei. Abierunt ergo Moyses et Iosue, et
steterunt in tabernaculo testimonii: 15 apparuitque
Dominus ibi in columna nubis, quæ stetit in introitu
tabernaculi. 16 Dixitque Dominus ad Moysen: Ecce
tu dormies cum patribus tuis, et populus iste
consurgens fornicabitur post deos alienos in Terra,
ad quam ingreditur ut habitet in ea: ibi derelinquet
me, et irritum faciet fœdus, quod pepigi cum eo. 17
Et irascetur furor meus contra eum in die illo: et
derelinquam eum, et abscondam faciem meam ab
eo, et erit in devorationem: invenient eum omnia
mala et afflictiones, ita ut dicat in illo die: Vere quia
non est Deus mecum, invenerunt me hæc mala. 18
Ego autem abscondam, et celabo faciem meam in die
illo propter omnia mala, quæ fecit, quia secutus est
deos alienos. 19 Nunc itaque scribite vobis canticum
istud, et docete filios Israel: ut memoriter teneant,
et ore decantent, et sit mihi carmen istud pro
testimonio inter filios Israel. 20 Introducam enim
eum in Terram, pro qua iuravi patribus eius, lacte et
melle manantem. Cumque comederint, et saturati,
crassique fuerint, avertentur ad deos alienos, et
servient eis: detrahentque mihi, et irritum facient
pactum meum. 21 Postquam invenerint eum mala
multa et afflictiones, respondebit ei canticum
istud pro testimonio, quod nulla delebit oblivio
ex ore seminis sui. Scio enim cogitationes eius,
quæ facturus sit hodie, antequam introducam eum
in Terram, quam ei pollicitus sum. 22 Scripsit
ergo Moyses canticum, et docuit filios Israel.
23 Præcepitque Dominus Iosue filio Nun, et ait:
Confortare, et esto robustus: tu enim introduces
filios Israel in Terram, quam pollicitus sum, et
ego ero tecum. 24 Postquam ergo scripsit Moyses
verba legis huius in volumine, atque complevit:
25 præcepit Levitis, qui portabant arcam fœderis
Domini, dicens: 26 Tollite librum istum, et ponite
eum in latere arcæ fœderis Domini Dei vestri: ut
sit ibi contra te in testimonium. 27 Ego enim scio
contentionem tuam, et cervicem tuam durissimam.
Adhuc vivente me et ingrediente vobiscum, semper
contentiose egistis contra Dominum: quanto magis
cum mortuus fuero? 28 Congregate ad me omnes
maiores natu per tribus vestras, atque doctores, et
loquar audientibus eis sermones istos, et invocabo

contra eos cælum et terram. **29** Novi enim quod
post mortem meam inique agetis, et declinabitis
cito de via, quam præcepi vobis: et occurrent vobis
mala in extremo tempore, quando feceritis malum
in conspectu Domini, ut irritetis eum per opera
manuum vestrarum. **30** Locutus est ergo Moyses,
audiente universo cœtu Israel, verba carminis
huius, et ad finem usque complevit.

32 Audite cæli quæ loquor, audiat terra verba oris
mei. **2** Concrescat ut pluvia doctrina mea, fluat
ut ros eloquium meum, quasi imber super herbam,
et quasi stillæ super gramina. **3** Quia nomen Domini
invocabo: date magnificentiam Deo nostro. **4** Dei
perfecta sunt opera, et omnes viæ eius iudicia: Deus
fidelis, et absque ulla iniquitate, iustus et rectus. **5**
Peccaverunt ei, et non filii eius in sordibus: generatio
prava atque perversa. **6** Hæccine reddis Domino
populo stulte et insipiens? Numquid non ipse est
Pater tuus, qui possedit te, et fecit, et creavit te? **7**
Memento dierum antiquorum, cogita generationes
singulas: interroga patrem tuum, et annunciabit
tibi: maiores tuos, et dicent tibi. **8** Quando dividebat
Altissimus gentes: quando separabat filios Adam,
constituit terminos populorum iuxta numerum
filiorum Israel. **9** Pars autem Domini, populus
eius: Iacob funiculus hereditatis eius. **10** Invenit
eum in terra deserta, in loco horroris, et vastæ
solitudinis: circumduxit eum, et docuit: et custodivit
quasi pupillam oculi sui. **11** Sicut aquila provocans
ad volandum pullos suos, et super eos volitans,
expandit alas suas, et assumpsit eum, atque portavit
in humeris suis. **12** Dominus solus dux eius fuit:
et non erat cum eo deus alienus. **13** Constituit
eum super excelsam terram: ut comederet fructus
agrorum, ut sugeret mel de petra, oleumque de saxo
durissimo. **14** Butyrum de armento, et lac de ovibus
cum adipe agnorum, et arietum filiorum Basan,
et hircos cum medulla tritici, et sanguinem uvæ
biberet meracissimum. **15** Incrassatus est dilectus,
et recalcitravit: incrassatus, impinguatus, dilatatus,
dereliquit Deum Factorem suum, et recessit a Deo
salutari suo. **16** Provocaverunt eum in diis alienis, et
in abominationibus ad iracundiam concitaverunt.
17 Immolaverunt dæmoniis et non Deo, diis, quos
ignorabant: novi recentesque venerunt, quos non
coluerunt patres eorum. **18** Deum, qui te genuit
dereliquisti, et oblitus es Domini creatoris tui. **19**
Vidit Dominus, et ad iracundiam concitatus est:
quia provocaverunt eum filii sui et filiæ. **20** Et ait:
Abscondam faciem meam ab eis, et considerabo
novissima eorum: generatio enim perversa est, et
infideles filii. **21** Ipsi me provocaverunt in eo, qui
non erat Deus, et irritaverunt in vanitatibus suis: et
ego provocabo eos in eo, qui non est populus, et in
gente stulta irritabo illos. **22** Ignis succensus est in
furore meo, et ardebit usque ad inferni novissima:
devorabitque terram cum germine suo, et montium
fundamenta comburet. **(Sheol h7585)** **23** Congregabo
super eos mala, et sagittas meas complebo in eis.
24 Consumentur fame, et devorabunt eos aves
morsu amarissimo: dentes bestiarum immittam in
eos, cum furore trahentium super terram, atque
serpentium. **25** Foris vastabit eos gladius, et intus
pavor, iuvenem simul ac virginem, lactentem cum
homine sene. **26** Dixi: Ubinam sunt? Cessare faciam
ex hominibus memoriam eorum. **27** Sed propter
iram inimicorum distuli: ne forte superbirent hostes
eorum, et dicerent: Manus nostra excelsa, et non
Dominus, fecit hæc omnia. **28** Gens absque consilio
est, et sine prudentia. **29** Utinam saperent, et
intelligerent, ac novissima providerent. **30** Quo
modo persequatur unus mille, et duo fugent decem
millia? Nonne ideo, quia Deus suus vendidit eos,
et Dominus conclusit illos? **31** Non enim est
Deus noster ut dii eorum: et inimici nostri sunt
iudices. **32** De vinea Sodomorum, vinea eorum, et
de suburbanis Gomorrhæ: uva eorum uva fellis, et
botri amarissimi. **33** Fel draconum vinum eorum, et
venenum aspidum insanabile. **34** Nonne hæc condita
sunt apud me, et signata in thesauris meis? **35** Mea
est ultio, et ego retribuam in tempore, ut labatur
pes eorum: iuxta est dies perditionis, et adesse
festinant tempora. **36** Iudicabit Dominus populum
suum, et in servis suis miserebitur: videbit quod
infirmata sit manus, et clausi quoque defecerunt,
residuique consumpti sunt. **37** Et dicet: Ubi sunt dii
eorum, in quibus habebant fiduciam? **38** De quorum
victimis comedebant adipes, et bibebant vinum
libaminum: surgant, et opitulentur vobis, et in
necessitate vos protegant. **39** Videte quod ego sim
solus, et non sit alius deus præter me: ego occidam,
et ego vivere faciam: percutiam, et ego sanabo, et
non est qui de manu mea possit eruere. **40** Levabo
ad cælum manum meam, et dicam: Vivo ego in
æternum. **41** Si acuero ut fulgur gladium meum, et
arripuerit iudicium manus mea: reddam ultionem
hostibus meis, et his qui oderunt me retribuam.
42 Inebriabo sagittas meas sanguine, et gladius
meus devorabit carnes, de cruore occisorum, et de
captivitate, nudati inimicorum capitis. **43** Laudate
gentes populum eius, quia sanguinem servorum
suorum ulciscetur: et vindictam retribuet in hostes
eorum, et propitius erit terræ populi sui. **44** Venit
ergo Moyses, et locutus est omnia verba cantici
huius in auribus populi, ipse et Iosue filius Nun.

45 Complevitque omnes sermones istos, loquens
ad universum Israel. 46 Et dixit ad eos: Ponite
corda vestra in omnia verba, quæ ego testificor
vobis hodie: ut mandetis ea filiis vestris custodire
et facere, et implere universa quæ scripta sunt
legis huius: 47 quia non incassum præcepta sunt
vobis, sed ut singuli in eis viverent: quæ facientes
longo perseveretis tempore in Terra, ad quam,
Iordane transmisso, ingredimini possidendam. 48
Locutusque est Dominus ad Moysen in eadem die,
dicens: 49 Ascende in montem istum Abarim, id
est, transitum, in montem Nebo, qui est in Terra
Moab contra Iericho: et vide Terram Chanaan,
quam ego tradam filiis Israel obtinendam, et
morere in monte. 50 Quem conscendens iungeris
populis tuis, sicut mortuus est Aaron frater tuus
in monte Hor, et appositus populis suis: 51 quia
prævaricati estis contra me in medio filiorum Israel
ad Aquas contradictionis in Cades deserti Sin: et
non sanctificastis me inter filios Israel. 52 Econtra
videbis terram, et non ingredieris in eam, quam
ego dabo filiis Israel.

33 Hæc est benedictio, qua benedixit Moyses,
homo Dei, filiis Israel ante mortem suam. 2
Et ait: Dominus de Sinai venit, et de Seir ortus
est nobis: apparuit de monte Pharan, et cum eo
sanctorum millia. In dextera eius ignea lex. 3 Dilexit
populos, omnes sancti in manu illius sunt: et qui
appropinquant pedibus eius, accipient de doctrina
illius. 4 Legem præcepit nobis Moyses, hereditatem
multitudinis Iacob. 5 Erit apud rectissimum rex,
congregatis principibus populi cum tribubus Israel.
6 Vivat Ruben, et non moriatur, et sit parvus in
numero. 7 Hæc est Iudæ benedicio: Audi Domine
vocem Iudæ, et ad populum suum introduc eum:
manus eius pugnabunt pro eo, et adiutor illius
contra adversarios eius erit. 8 Levi quoque ait:
Perfectio tua, et doctrina tua viro sancto tuo,
quem probasti in tentatione, et iudicasti ad Aquas
contradictionis. 9 Qui dixit patri suo, et matri
suæ: Nescio vos; et fratribus suis: Ignoro vos: et
nescierunt filios suos. Hi custodierunt eloquium
tuum, et pactum tuum servaverunt, 10 iudicia tua o
Iacob, et legem tuam o Israel: ponent thymiama in
furore tuo, et holocaustum super altare tuum. 11
Benedic Domine fortitudini eius, et opera manuum
illius suscipe. Percute dorsa inimicorum eius: et
qui oderunt eum, non consurgant. 12 Et Beniamin
ait: Amantissimus Domini habitabit confidenter in
eo: quasi in thalamo tota die morabitur, et inter
humeros illius requiescet. 13 Ioseph quoque ait: De
benedictione Domini terra eius, de pomis cæli, et
rore, atque abysso subiacente, 14 de pomis fructuum
solis ac lunæ, 15 de vertice antiquorum montium,
de pomis collium æternorum: 16 et de frugibus
terræ, et de plenitudine eius. Benedictio illius,
qui apparuit in rubo, veniat super caput Ioseph,
et super verticem Nazaræi inter fratres suos. 17
Quasi primogeniti tauri pulchritudo eius, cornua
rhinocerotis cornua illius: in ipsis ventilabit Gentes
usque ad terminos terræ. Hæ sunt multitudines
Ephraim: et hæc millia Manasse. 18 Et Zabulon
ait: Lætare Zabulon in exitu tuo, et Issachar in
tabernaculis tuis. 19 Populos vocabunt ad montem:
ibi immolabunt victimas iustitiæ. Qui inundationem
maris quasi lac sugent, et thesauros absconditos
arenarum. 20 Et Gad ait: Benedictus in latitudine
Gad: quasi leo requievit, cepitque brachium et
verticem. 21 Et vidit principatum suum, quod
in parte sua doctor esset repositus: qui fuit cum
principibus populi, et fecit iustitias Domini, et
iudicium suum cum Israel. 22 Dan quoque ait:
Dan catulus leonis, fluet largiter de Basan. 23 Et
Nephthali dixit: Nephthali abundantia perfruetur,
et plenus erit benedictionibus Domini: mare et
meridiem possidebit. 24 Aser quoque ait: Benedictus
in filiis Aser, sit placens fratribus suis, et tingat in
oleo pedem suum. 25 Ferrum et æs calceamentum
eius. Sicut dies iuventutis tuæ, ita et senectus tua.
26 Non est deus alius ut Deus rectissimi: ascensor
cæli auxiliator tuus. Magnificentia eius discurrunt
nubes, 27 habitaculum eius sursum, et subter
brachia sempiterna: eiiciet a facie tua inimicum,
dicetque: Conterere. 28 Habitabit Israel confidenter,
et solus: oculus Iacob in terra frumenti et vini,
cælique caligabunt rore. 29 Beatus es tu Israel:
quis similis tui popule, qui salvaris in Domino?
Scutum auxilii tui, et gladius gloriæ tuæ: negabunt
te inimici tui, et tu eorum colla calcabis.

34 Ascendit ergo Moyses de campestribus Moab
super montem Nebo, in verticem Phasga
contra Iericho: ostenditque ei Dominus omnem
Terram Galaad usque Dan, 2 et universum Nephthali,
terramque Ephraim et Manasse, et omnem terram
Iuda usque ad mare novissimum, 3 et australem
partem, et latitudinem campi Iericho civitatis
palmarum usque Segor. 4 Dixitque Dominus ad
eum: Hæc est terra, pro qua iuravi Abraham, Isaac,
et Iacob, dicens: Semini tuo dabo eam. Vidisti eam
oculis tuis, et non transibis ad illam. 5 Mortuusque
est ibi Moyses servus Domini, in terra Moab, iubente
Domino: 6 et sepelivit eum in valle Terræ Moab
contra Phogor: et non cognovit homo sepulchrum
eius usque in præsentem diem. 7 Moyses centum

et viginti annorum erat quando mortuus est: non
caligavit oculus eius, nec dentes illius moti sunt.
8 Fleveruntque eum filii Israel in campestribus
Moab triginta diebus: et completi sunt dies planctus
lugentium Moysen. **9** Iosue vero filius Nun repletus
est Spiritu sapientiæ, quia Moyses posuit super eum
manus suas. Et obedierunt ei filii Israel, feceruntque
sicut præcepit Dominus Moysi. **10** Et non surrexit
ultra propheta in Israel sicut Moyses, quem nosset
Dominus facie ad faciem, **11** in omnibus signis
atque portentis, quæ misit per eum, ut faceret in
Terra Ægypti Pharaoni, et omnibus servis eius,
universæque terræ illius, **12** et cunctam manum
robustam, magnaque mirabilia, quæ fecit Moyses
coram universo Israel.

Iosue

1 Et factum est post mortem Moysi servi Domini,
ut loqueretur Dominus ad Iosue filium Nun,
ministrum Moysi, et diceret ei: **2** Moyses servus
meus mortuus est: Surge, et transi Iordanem istum
tu et omnis populus tecum, in Terram, quam ego
dabo filiis Israel. **3** Omnem locum, quem calcaverit
vestigium pedis vestri, vobis tradam, sicut locutus
sum Moysi. **4** A deserto et Libano usque ad fluvium
magnum Euphraten, omnis terra Hethæorum usque
ad mare magnum contra solis occasum erit terminus
vester. **5** Nullus poterit vobis resistere cunctis
diebus vitæ tuæ: sicut fui cum Moyse, ita ero tecum:
non dimittam, nec derelinquam te. **6** Confortare, et
esto robustus: tu enim sorte divides populo huic
Terram, pro qua iuravi patribus suis, ut traderem
eam illis. **7** Confortare igitur, et esto robustus
valde: ut custodias, et facias omnem legem, quam
præcepit tibi Moyses servus meus: ne declines ab ea
ad dexteram vel ad sinistram, ut intelligas cuncta
quæ agis. **8** Non recedat volumen legis huius ab
ore tuo: sed meditaberis in eo diebus ac noctibus,
ut custodias et facias omnia quæ scripta sunt in
eo: tunc diriges viam tuam, et intelliges eam. **9**
Ecce præcipio tibi, confortare, et esto robustus.
Noli metuere, et noli timere: quoniam tecum est
Dominus Deus tuus in omnibus ad quæcumque
perrexeris. **10** Præcepitque Iosue principibus populi,
dicens: Transite per medium castrorum, et imperate
populo, ac dicite: **11** Præparate vobis cibaria:
quoniam post diem tertium transibitis Iordanem, et
intrabitis ad possidendam Terram, quam Dominus
Deus vester daturus est vobis. **12** Rubenitis quoque
et Gaditis, et dimidiæ tribui Manasse ait: **13**
Mementote sermonis, quem præcepit vobis Moyses
famulus Domini, dicens: Dominus Deus vester
dedit vobis requiem, et omnem Terram. **14** Uxores
vestræ, et filii, ac iumenta manebunt in Terra, quam
tradidit vobis Moyses trans Iordanem: vos autem
transite armati ante fratres vestros, omnes fortes
manu, et pugnate pro eis, **15** donec det Dominus
requiem fratribus vestris sicut et vobis dedit, et
possideant ipsi quoque Terram, quam Dominus
Deus vester daturus est eis: et sic revertimini in
Terram possessionis vestræ, et habitabitis in ea,
quam vobis dedit Moyses famulus Domini trans
Iordanem contra solis ortum. **16** Responderuntque
ad Iosue, atque dixerunt: Omnia, quæ præcepisti
nobis, faciemus: et quocumque miseris, ibimus. **17**
Sicut obedivimus in cunctis Moysi, ita obediemus
et tibi: tantum sit Dominus Deus tuus tecum, sicut
fuit cum Moyse. **18** Qui contradixerit ori tuo, et non
obedierit cunctis sermonibus, quos præceperis ei,
moriatur. Tu tantum confortare, et viriliter age.

2 Misit igitur Iosue filius Nun de Setim duos
viros exploratores in abscondito: et dixit eis:
Ite, et considerate Terram, urbemque Iericho.
Qui pergentes ingressi sunt domum mulieris
meretricis, nomine Rahab, et quieverunt apud eam.
2 Nunciatumque est regi Iericho, et dictum: Ecce
viri ingressi sunt huc per noctem de filiis Israel,
ut explorarent Terram. **3** Misitque rex Iericho ad
Rahab dicens: Educ viros, qui venerunt ad te, et
ingressi sunt domum tuam: exploratores quippe
sunt, et omnem Terram considerare venerunt. **4**
Tollensque mulier viros, abscondit, et ait: Fateor,
venerunt ad me, sed nesciebam unde essent: **5**
cumque porta clauderetur in tenebris, et illi pariter
exierunt, nescio quo abierunt: persequimini cito, et
comprehendetis eos. **6** Ipsa autem fecit ascendere
viros in solarium domus suæ, operuitque eos stipula
lini, quæ ibi erat. **7** Hi autem, qui missi fuerant,
secuti sunt eos per viam, quæ ducit ad vadum
Iordanis: illisque egressis statim porta clausa est. **8**
Necdum obdormierant qui latebant, et ecce mulier
ascendit ad eos, et ait: **9** Novi quod Dominus
tradiderit vobis Terram: etenim irruit in nos terror
vester, et elanguerunt omnes habitatores Terræ. **10**
Audivimus quod siccaverit Dominus aquas Maris
Rubri ad vestrum introitum, quando egressi estis
ex Ægypto: et quæ feceritis duobus Amorrhæorum
regibus, qui erant trans Iordanem: Sehon et Og, quos
interfecistis. **11** Et hæc audientes pertimuimus, et
elanguit cor nostrum, nec remansit in nobis spiritus
ad introitum vestrum: Dominus enim Deus vester
ipse est Deus in cælo sursum, et in terra deorsum.
12 Nunc ergo iurate mihi per Dominum, ut quomodo
ego misericordiam feci vobiscum, ita et vos faciatis
cum domo patris mei: detisque mihi verum signum,
13 ut salvetis patrem meum et matrem, et fratres ac
sorores meas, et omnia quæ illorum sunt, et eruatis
animas nostras a morte. **14** Qui responderunt ei:
Anima nostra sit pro vobis in mortem, si tamen non
prodideris nos. Cumque tradiderit nobis Dominus
terram, faciemus in te misericordiam et veritatem.
15 Demisit ergo eos per funem de fenestra: domus
enim eius hærebat muro. **16** Dixitque ad eos: Ad
montana conscendite, ne forte occurrant vobis
revertentes: ibique latitate tribus diebus, donec
redeant, et sic ibitis per viam vestram. **17** Qui
dixerunt ad eam: Innoxii erimus a iuramento hoc,
quo adiurasti nos: **18** si ingredientibus nobis Terram,
signum fuerit funiculus iste coccineus, et ligaveris

eum in fenestra, per quam demisisti nos: et patrem
tuum ac matrem, fratresque et omnem cognationem
tuam congregaveris in domum tuam. 19 Qui ostium
domus tuæ egressus fuerit, sanguis ipsius erit in
caput eius, et nos erimus alieni. Cunctorum autem
sanguis, qui tecum in domo fuerint, redundabit in
caput nostrum, si eos aliquis tetigerit. 20 Quod si
nos prodere volueris, et sermonem istum proferre
in medium, erimus mundi ab hoc iuramento, quo
adiurasti nos. 21 Et illa respondit: Sicut locuti estis,
ita fiat. Dimittensque eos ut pergerent, appendit
funiculum coccineum in fenestra. 22 Illi vero
ambulantes pervenerunt ad montana, et manserunt
ibi tres dies, donec reverterentur qui fuerant
persecuti: quærentes enim per omnem viam, non
repererunt eos. 23 Quibus urbem ingressis, reversi
sunt, et descenderunt exploratores de monte: et,
transmisso Iordane, venerunt ad Iosue filium Nun,
narraveruntque ei omnia quæ acciderant sibi, 24
atque dixerunt: Tradidit Dominus omnem terram
hanc in manus nostras, et timore prostrati sunt
cuncti habitatores eius.

3 Igitur Iosue de nocte consurgens movit castra:
egredientesque de Setim, venerunt ad Iordanem
ipse, et omnes filii Israel, et morati sunt ibi tres
dies. 2 Quibus evolutis, transierunt præcones
per castrorum medium, 3 et clamare cœperunt:
Quando videritis arcam fœderis Domini Dei vestri,
et sacerdotes stirpis Leviticæ portantes eam, vos
quoque consurgite, et sequimini præcedentes:
4 sitque inter vos et arcam spatium cubitorum
duum millium: ut procul videre possitis, et nosse
per quam viam ingrediamini: quia prius non
ambulastis per eam: et cavete ne appropinquetis ad
arcam. 5 Dixitque Iosue ad populum: Sanctificamini:
cras enim faciet Dominus inter vos mirabilia. 6
Et ait ad sacerdotes: Tollite arcam fœderis, et
præcedite populum. Qui iussa complentes, tulerunt,
et ambulaverunt ante eos. 7 Dixitque Dominus ad
Iosue: Hodie incipiam exaltare te coram omni Israel:
ut sciant quod sicut cum Moyse fui, ita et tecum
sim. 8 Tu autem præcipe sacerdotibus, qui portant
arcam fœderis, et dic eis: Cum ingressi fueritis
partem aquæ Iordanis, state in ea. 9 Dixitque Iosue
ad filios Israel: Accedite huc, et audite verbum
Domini Dei vestri. 10 Et rursum: In hoc, inquit,
scietis quod Dominus Deus vivens in medio vestri
est, et disperdet in conspectu vestro Chananæum
et Hethæum, Hevæum et Pherezæum, Gergesæum
quoque et Iebusæum, et Amorrhæum. 11 Ecce, arca
fœderis Domini omnis terræ antecedet vos per
Iordanem. 12 Parate duodecim viros de tribubus
Israel, singulos per singulas tribus. 13 Et cum
posuerint vestigia pedum suorum sacerdotes qui
portant arcam Domini Dei universæ terræ in aquis
Iordanis, aquæ, quæ inferiores sunt, decurrent
atque deficient: quæ autem desuper veniunt, in
una mole consistent. 14 Igitur egressus est populus
de tabernaculis suis, ut transiret Iordanem: et
sacerdotes, qui portabant arcam fœderis, pergebant
ante eum. 15 Ingressisque eis Iordanem, et pedibus
eorum in parte aquæ tinctis (Iordanis autem ripas
alvei sui tempore messis impleverat) 16 steterunt
aquæ descendentes in loco uno, et ad instar montis
intumescentes apparebant procul ab urbe, quæ
vocatur Adom usque ad locum Sarthan: quæ autem
inferiores erant, in Mare Solitudinis (quod nunc
vocatur Mortuum) descenderunt, usquequo omnino
deficerent. 17 Populus autem incedebat contra
Iericho: et sacerdotes qui portabant arcam fœderis
Domini, stabant super siccam humum in medio
Iordanis accincti, omnisque populus per arentem
alveum transibat.

4 Quibus transgressis, dixit Dominus ad Iosue:
2 Elige duodecim viros singulos per singulas
tribus: 3 et præcipe eis ut tollant de medio Iordanis
alveo, ubi steterunt pedes sacerdotum, duodecim
durissimos lapides, quos ponetis in loco castrorum,
ubi fixeritis hac nocte tentoria. 4 Vocavitque
Iosue duodecim viros, quos elegerat de filiis Israel,
singulos de singulis tribubus, 5 et ait ad eos: Ite
ante arcam Domini Dei vestri ad Iordanis medium,
et portate inde singuli singulos lapides in humeris
vestris, iuxta numerum filiorum Israel, 6 ut sit
signum inter vos: et quando interrogaverint vos filii
vestri cras, dicentes: Quid sibi volunt isti lapides?
7 Respondebitis eis: Defecerunt aquæ Iordanis
ante arcam fœderis Domini, cum transiret eum:
idcirco positi sunt lapides isti in monimentum
filiorum Israel usque in æternum. 8 Fecerunt
ergo filii Israel sicut præcepit eis Iosue, portantes
de medio Iordanis alveo duodecim lapides, ut
Dominus ei imperarat, iuxta numerum filiorum
Israel, usque ad locum, in quo castrametati sunt,
ibique posuerunt eos. 9 Alios quoque duodecim
lapides posuit Iosue in medio Iordanis alveo,
ubi steterunt sacerdotes, qui portabant arcam
fœderis: et sunt ibi usque in præsentem diem. 10
Sacerdotes autem, qui portabant arcam, stabant
in Iordanis medio, donec omnia complerentur,
quæ Iosue, ut loqueretur ad populum, præceperat
Dominus, et dixerat ei Moyses. Festinavitque
populus, et transiit. 11 Cumque transissent omnes,
transivit et arca Domini, sacerdotesque pergebant

ante populum. 12 Filii quoque Ruben, et Gad,
et dimidia tribus Manasse, armati præcedebant
filios Israel, sicut eis præceperat Moyses: 13 et
quadraginta pugnatorum millia per turmas, et
cuneos, incedebant per plana atque campestria urbis
Iericho. 14 In die illo magnificavit Dominus Iosue
coram omni Israel, ut timerent eum, sicut timuerant
Moysen, dum adviveret. 15 Dixitque ad eum: 16
Præcipe sacerdotibus, qui portant arcam fœderis, ut
ascendant de Iordane. 17 Qui præcepit eis, dicens:
Ascendite de Iordane. 18 Cumque ascendissent
portantes arcam fœderis Domini, et siccam humum
calcare cœpissent, reversæ sunt aquæ in alveum
suum, et fluebant sicut ante consueverant. 19
Populus autem ascendit de Iordane, decimo die
mensis primi, et castrametati sunt in Galgalis contra
Orientalem plagam urbis Iericho. 20 Duodecim
quoque lapides, quos de Iordanis alveo sumpserant,
posuit Iosue in Galgalis, 21 et dixit ad filios Israel:
Quando interrogaverint filii vestri cras patres suos,
et dixerint eis: Quid sibi volunt lapides isti? 22
Docebitis eos, atque dicetis: Per arentem alveum
transivit Israel Iordanem istum, 23 siccante Domino
Deo vestro aquas eius in conspectu vestro, donec
transiretis: sicut fecerat prius in Mari Rubro, quod
siccavit donec transiremus: 24 ut discant omnes
terrarum populi fortissimam Domini manum, ut
et vos timeatis Dominum Deum vestrum omni
tempore.

5 Postquam ergo audierunt omnes reges
Amorrhæorum, qui habitabant trans Iordanem
ad Occidentalem plagam, et cuncti reges Chanaan,
qui propinqua possidebant magni maris loca, quod
siccasset Dominus fluenta Iordanis coram filiis
Israel donec transirent, dissolutum est cor eorum,
et non remansit in eis spiritus, timentium introitum
filiorum Israel. 2 Eo tempore ait Dominus ad Iosue:
Fac tibi cultros lapideos, et circumcide secundo
filios Israel. 3 Fecit quod iusserat Dominus, et
circumcidit filios Israel in colle præputiorum. 4
Hæc autem causa est secundæ circumcisionis:
Omnis populus, qui egressus est de Ægypto generis
masculini, universi bellatores viri, mortui sunt in
deserto per longissimos viæ circuitus, 5 qui omnes
circumcisi erant. Populus autem qui natus est in
deserto, 6 per quadraginta annos itineris latissimæ
solitudinis incircumcisus fuit: donec consumerentur
qui non audierant vocem Domini, et quibus ante
iuraverat ut non ostenderet eis terram lacte et melle
manantem. 7 Horum filii in locum successerunt
patrum, et circumcisi sunt a Iosue: quia sicut nati
fuerant, in præputio erant, nec eos in via aliquis
circumciderat. 8 Postquam autem omnes circumcisi
sunt, manserunt in eodem castrorum loco, donec
sanarentur. 9 Dixitque Dominus ad Iosue: Hodie
abstuli opprobrium Ægypti a vobis. Vocatumque est
nomen loci illius Galgala, usque in præsentem diem.
10 Manseruntque filii Israel in Galgalis, et fecerunt
Phase, quartadecima die mensis ad vesperum in
campestribus Iericho: 11 et comederunt de frugibus
Terræ die altero, azymos panes, et polentam
eiusdem anni. 12 Defecitque manna postquam
comederunt de frugibus Terræ, nec usi sunt ultra
cibo illo filii Israel, sed comederunt de frugibus
præsentis anni Terræ Chanaan. 13 Cum autem esset
Iosue in agro urbis Iericho, levavit oculos, et vidit
virum stantem contra se, evaginatum tenentem
gladium, perrexitque ad eum, et ait: Noster es,
an adversariorum? 14 Qui respondit: Nequaquam:
sed sum princeps exercitus Domini, et nunc venio.
Cecidit Iosue pronus in terram. Et adorans ait: Quid
dominus meus loquitur ad servum suum? 15 Solve,
inquit, calceamentum tuum de pedibus tuis: locus
enim, in quo stas, sanctus est. Fecitque Iosue ut sibi
fuerat imperatum.

6 Iericho autem clausa erat atque munita, timore
filiorum Israel, et nullus egredi audebat aut
ingredi. 2 Dixitque Dominus ad Iosue: Ecce dedi
in manu tua Iericho, et regem eius, omnesque
fortes viros. 3 Circuite urbem cuncti bellatores
semel per diem: sic facietis sex diebus. 4
Septimo autem die sacerdotes tollant septem
buccinas, quarum usus est in iubilæo, et præcedant
arcam fœderis: septiesque circuibitis civitatem, et
sacerdotes clangent buccinis. 5 Cumque insonuerit
vox tubæ longior atque concisior, et in auribus
vestris increpuerit, conclamabit omnis populus
vociferatione maxima, et muri funditus corruent
civitatis, ingredienturque singuli per locum contra
quem steterint. 6 Vocavit ergo Iosue filius Nun
sacerdotes, et dixit ad eos: Tollite arcam fœderis: et
septem alii sacerdotes tollant septem iubilæorum
buccinas, et incedant ante arcam Domini. 7 Ad
populum quoque ait: Ite, et circuite civitatem,
armati, præcedentes arcam Domini. 8 Cumque Iosue
verba finisset, et septem sacerdotes septem buccinis
clangerent ante arcam fœderis Domini, 9 omnisque
præcederet armatus exercitus, reliquum vulgus
arcam sequebatur, ac buccinis omnia concrepabant.
10 Præceperat autem Iosue populo, dicens: Non
clamabitis, nec audietur vox vestra, neque ullus
sermo ex ore vestro egredietur: donec veniat dies
in quo dicam vobis: Clamate, et vociferamini. 11
Circuivit ergo arca Domini civitatem semel per

diem, et reversa in castra, mansit ibi. 12 Igitur
Iosue de nocte consurgente, tulerunt sacerdotes
arcam Domini, 13 et septem ex eis septem buccinas,
quarum in iubileo usus est: præcedebantque arcam
Domini ambulantes atque clangentes: et armatus
populus ibat ante eos, vulgus autem reliquum
sequebatur arcam, et buccinis personabat. 14
Circuieruntque civitatem secundo die semel, et
reversi sunt in castra. Sic fecerunt sex diebus. 15 Dies
autem septimo, diluculo consurgentes, circuierunt
urbem, sicut dispositum erat, septies. 16 Cumque
septimo circuitu clangerent buccinis sacerdotes,
dixit Iosue ad omnem Israel: Vociferamini: tradidit
enim vobis Dominus civitatem: 17 sitque civitas hæc
anathema: et omnia quæ in ea sunt, Domino. Sola
Rahab meretrix vivat cum universis, qui cum ea in
domo sunt: abscondit enim nuncios quos direximus.
18 Vos autem cavete ne de his, quæ præcepta sunt,
quippiam contingatis, et sitis prævaricationis rei, et
omnia castra Israel sub peccato sint atque turbentur.
19 Quidquid autem auri et argenti fuerit, et vasorum
æneorum ac ferri, Domino consecretur, repositum in
thesauris eius. 20 Igitur omni populo vociferante, et
clangentibus tubis, postquam in aures multitudinis
vox sonitusque increpuit, muri illico corruerunt:
et ascendit unusquisque per locum, qui contra se
erat: ceperuntque civitatem, 21 et interfecerunt
omnia quæ erant in ea, a viro usque ad mulierem,
ab infante usque ad senem. Boves quoque et oves
et asinos in ore gladii percusserunt. 22 Duobus
autem viris, qui exploratores missi fuerant, dixit
Iosue: Ingredimini domum mulieris meretricis,
et producite eam, et omnia quæ illius sunt, sicut
illi iuramento firmastis. 23 Ingressique iuvenes,
eduxerunt Rahab, et parentes eius, fratres quoque,
et cunctam supellectilem ac cognationem illius,
et extra castra Israel manere fecerunt. 24 Urbem
autem, et omnia, quæ erant in ea, succenderunt;
absque auro et argento, et vasis æneis, ac ferro,
quæ in ærarium Domini consecrarunt. 25 Rahab
vero meretricem, et domum patris eius, et omnia
quæ habebat, fecit Iosue vivere, et habitaverunt in
medio Israel usque in præsentem diem: eo quod
absconderit nuncios, quos miserat ut explorarent
Iericho. In tempore illo, imprecatus est Iosue,
dicens: 26 Maledictus vir coram Domino, qui
suscitaverit et ædificaverit civitatem Iericho. In
primogenito suo fundamenta illius iaciat, et in
novissimo liberorum ponat portas eius. 27 Fuit ergo
Dominus cum Iosue, et nomen eius vulgatum est in
omni terra.

7 Filii autem Israel prævaricati sunt mandatum,
et usurpaverunt de anathemate. Nam Achan
filius Charmi, filii Zabdi, filii Zare de tribu Iuda,
tulit aliquid de anathemate: iratusque est Dominus
contra filios Israel. 2 Cumque mitteret Iosue de
Iericho viros contra Hai, quæ est iuxta Bethaven,
ad Orientalem plagam oppidi Bethel, dixit eis:
Ascendite, et explorate Terram. Qui præcepta
complentes exploraverunt Hai. 3 Et reversi dixerunt
ei: Non ascendat omnis populus, sed duo vel
tria millia virorum pergant, et deleant civitatem:
quare omnis populus frustra vexabitur contra
hostes paucissimos? 4 Ascenderunt ergo tria millia
pugnatorum. Qui statim terga vertentes, 5 percussi
sunt a viris urbis Hai, et corruerunt ex eis triginta
sex homines: persecutique sunt eos adversarii de
porta usque ad Sabarim, et ceciderunt per prona
fugientes: pertimuitque cor populi, et instar aquæ
liquefactum est. 6 Iosue vero scidit vestimenta sua,
et pronus cecidit in terram coram arca Domini
usque ad vesperam, tam ipse quam omnes senes
Israel: miseruntque pulverem super capita sua,
7 et dixit Iosue: Heu Domine Deus, quid voluisti
traducere populum istum Iordanem fluvium, ut
traderes nos in manus Amorrhæi, et perderes?
Utinam ut cœpimus, mansissemus trans Iordanem.
8 Mi Domine Deus quid dicam, videns Israelem
hostibus suis terga vertentem? 9 Audient Chananæi,
et omnes habitatores Terræ, et pariter conglobati
circumdabunt nos, atque delebunt nomen nostrum
de terra: et quid facies magno nomini tuo? 10
Dixitque Dominus ad Iosue: Surge, cur iaces pronus
in terra? 11 Peccavit Israel, et prævaricatus est
pactum meum: tuleruntque de anathemate, et furati
sunt atque mentiti, et absconderunt inter vasa
sua. 12 Nec poterit Israel stare ante hostes suos,
eosque fugiet: quia pollutus est anathemate. Non
ero ultra vobiscum, donec conteratis eum, qui huius
sceleris reus est. 13 Surge, sanctifica populum,
et dic eis: Sanctificamini in crastinum: hæc enim
dicit Dominus Deus Israel: Anathema in medio tui
est Israel: non poteris stare coram hostibus tuis,
donec deleatur ex te qui hoc contaminatus est
scelere. 14 Accedetisque mane singuli per tribus
vestras: et quamcumque tribum sors invenerit,
accedet per cognationes suas, et cognatio per
domos, domusque per viros. 15 Et quicumque ille in
hoc facinore fuerit deprehensus, comburetur igni
cum omni substantia sua: quoniam prævaricatus
est pactum Domini, et fecit nefas in Israel. 16
Surgens itaque Iosue mane, applicuit Israel per
tribus suas, et inventa est tribus Iuda. 17 Quæ
cum iuxta familias suas esset oblata, inventa est

familia Zare. Illam quoque per domos offerens,
reperit Zabdi: 18 cuius domum in singulos dividens
viros, invenit Achan filium Charmi, filii Zabdi: filii
Zare de tribu Iuda. 19 Et ait Iosue ad Achan: Fili
mi, da gloriam Domino Deo Israel, et confitere,
atque indica mihi quid feceris, ne abscondas. 20
Responditque Achan Iosue, et dixit ei: Vere ego
peccavi Domino Deo Israel, et sic et sic feci. 21 Vidi
enim inter spolia pallium coccineum valde bonum,
et ducentos siclos argenti, regulamque auream
quinquaginta siclorum: et concupiscens abstuli,
et abscondi in terra contra medium tabernaculi
mei, argentumque fossa humo operui. 22 Misit ergo
Iosue ministros: qui currentes ad tabernaculum
illius, repererunt cuncta abscondita in eodem loco,
et argentum simul. 23 Auferentesque de tentorio
tulerunt ea ad Iosue, et ad omnes filios Israel,
proieceruntque ante Dominum. 24 Tollens itaque
Iosue Achan filium Zare, argentumque et pallium, et
auream regulam, filios quoque et filias eius, boves et
asinos, et oves, ipsumque tabernaculum, et cunctam
supellectilem: (et omnis Israel cum eo) duxerunt eos
ad Vallem Achor: 25 ubi dixit Iosue: Quia turbasti
nos, exturbet te Dominus in die hac. Lapidavitque
eum omnis Israel: et cuncta quæ illius erant, igne
consumpta sunt. 26 Congregaveruntque super eum
acervum magnum lapidum, qui permanet usque in
præsentem diem. Et aversus est furor Domini ab
eis. Vocatumque est nomen loci illius, Vallis Achor,
usque hodie.

8 Dixit autem Dominus ad Iosue: Ne timeas, neque
formides: tolle tecum omnem multitudinem
pugnatorum, et consurgens ascende in oppidum
Hai. Ecce tradidi in manu tua regem eius, et
populum, urbemque et terram. 2 Faciesque urbi
Hai, et regi eius, sicut fecisti Iericho, et regi illius:
prædam vero, et omnia animantia diripietis vobis:
pone insidias urbi post eam. 3 Surrexitque Iosue, et
omnis exercitus bellatorum cum eo, ut ascenderent
in Hai: et electa triginta millia virorum fortium misit
nocte, 4 præcepitque eis, dicens: Ponite insidias
post civitatem, nec longius recedatis: et eritis omnes
parati. 5 Ego autem, et reliqua multitudo, quæ
mecum est, accedemus ex adverso contra urbem.
Cumque exierint contra nos, sicut ante fecimus,
fugiemus, et terga vertemus: 6 donec persequentes
ab urbe longius protrahantur: putabunt enim nos
fugere sicut prius. 7 Nobis ergo fugientibus, et illis
persequentibus, consurgetis de insidiis, et vastabitis
civitatem: tradetque eam Dominus Deus vester in
manus vestras. 8 Cumque ceperitis, succendite eam,
et sic omnia facietis, ut iussi. 9 Dimisitque eos,
et perrexerunt ad locum insidiarum, sederuntque
inter Bethel, et Hai, ad Occidentalem plagam
urbis Hai: Iosue autem nocte illa in medio mansit
populi, 10 surgensque diluculo recensuit socios,
et ascendit cum senioribus in fronte exercitus,
vallatus auxilio pugnatorum. 11 Cumque venissent,
et ascendissent ex adverso civitatis, steterunt
ad Septentrionalem urbis plagam, inter quam et
eos erat vallis media. 12 Quinque autem millia
viros elegerat, et posuerat in insidiis inter Bethel
et Hai ex occidentali parte eiusdem civitatis:
13 omnis vero reliquus exercitus ad aquilonem
aciem dirigebat, ita ut novissimi illius multitudinis
Occidentalem plagam urbis attingerent. Abiit ergo
Iosue nocte illa, et stetit in vallis medio. 14
Quod cum vidisset rex Hai, festinavit mane, et
egressus est cum omni exercitu civitatis, direxitque
aciem contra desertum, ignorans quod post tergum
laterent insidiæ. 15 Iosue vero, et omnis Israel
cesserunt loco, simulantes metum, et fugientes per
solitudinis viam. 16 At illi vociferantes pariter, et se
mutuo cohortantes, persecuti sunt eos. Cumque
recessissent a civitate, 17 et ne unus quidem in urbe
Hai et Bethel remansisset qui non persequeretur
Israel (sicut eruperant aperta oppida relinquentes,
) 18 dixit Dominus ad Iosue: Leva clypeum, qui
in manu tua est, contra urbem Hai, quoniam tibi
tradam eam. 19 Cumque elevasset clypeum ex
adverso civitatis, insidiæ, quæ latebant, surrexerunt
confestim: et pergentes ad civitatem, ceperunt,
et succenderunt eam. 20 Viri autem civitatis, qui
persequebantur Iosue, respicientes et videntes
fumum urbis ad cælum usque conscendere, non
potuerunt ultra huc illucque diffugere: præsertim
cum hi, qui simulaverant fugam, et tendebant
ad solitudinem, contra persequentes fortissime
restitissent. 21 Videnque Iosue et omnis Israel
quod capta esset civitas, et fumus urbis ascenderet,
reversus percussit viros Hai. 22 Siquidem et illi qui
ceperant et succenderant civitatem, egressi ex urbe
contra suos, medios hostium ferire cœperunt. Cum
ergo ex utraque parte adversarii cæderentur, ita ut
nullus de tanta multitudine salvaretur, 23 regem
quoque urbis Hai apprehenderunt viventem, et
obtulerunt Iosue. 24 Igitur omnibus interfectis, qui
Israelem ad deserta tendentem fuerant persecuti,
et in eodem loco gladio corruentibus, reversi filii
Israel percusserunt civitatem. 25 Erant autem qui in
eodem die conciderant a viro usque ad mulierem,
duodecim millia hominum, omnes urbis Hai. 26
Iosue vero non contraxit manum, quam in sublime
porrexerat, tenens clypeum donec interficerentur
omnes habitatores Hai. 27 Iumenta autem et prædam

civitatis diviserunt sibi filii Israel, sicut præceperat
Dominus Iosue. 28 Qui succendit urbem, et fecit
eam tumulum sempiternum: 29 regem quoque
eius suspendit in patibulo usque ad vesperam et
solis occasum. Præcepitque Iosue, et deposuerunt
cadaver eius de cruce: proieceruntque in ipso
introitu civitatis, congesto super eum magno acervo
lapidum, qui permanet usque in præsentem diem.
30 Tunc ædificavit Iosue altare Domino Deo Israel in
monte Hebal: 31 sicut præceperat Moyses famulus
Domini filiis Israel, et scriptum est in volumine
legis Moysi: Altare vero de lapidibus impolitis, quos
ferrum non tetigit: et obtulit super eo holocausta
Domino, immolavitque pacificas victimas. 32 Et
scripsit super lapides Deuteronomium legis Moysi,
quod ille digesserat coram filiis Israel. 33 Omnis
autem populus, et maiores natu, ducesque ac
iudices stabant ex utraque parte arcæ, in conspectu
sacerdotum qui portabant arcam fœderis Domini,
ut advena ita et indigena. Media pars eorum
iuxta montem Garizim, et media iuxta montem
Hebal, sicut præceperat Moyses famulus Domini. Et
primum quidem benedixit populo Israel. 34 Post hæc
legit omnia verba benedictionis et maledictionis,
et cuncta quæ scripta erant in legis volumine. 35
Nihil ex his, quæ Moyses iusserat, reliquit intactum,
sed universa replicavit coram omni multitudine
Israel, mulieribus ac parvulis et advenis, qui inter
eos morabantur.

9 Quibus auditis, cuncti reges trans Iordanem, qui
versabantur in montanis et campestribus, in
maritimis ac littore magni maris, hi quoque qui
habitabant iuxta Libanum, Hethæus et Amorrhæus,
Chananæus, Pherezæus, et Hevæus, et Iebusæus 2
congregati sunt pariter, ut pugnarent contra Iosue
et Israel uno animo, eademque sententia. 3 At
hi, qui habitabant in Gabaon, audientes cuncta
quæ fecerat Iosue, Iericho et Hai: 4 et callide
cogitantes tulerunt sibi cibaria, saccos veteres asinis
imponentes, et utres vinarios scissos atque consutos,
5 calceamentaque perantiqua quæ ad indicium
vetustatis pittaciis consuta erant, induti veteribus
vestimentis: panes quoque, quos portabant ob
viaticum, duri erant, et in frustra comminuti: 6
perrexeruntque ad Iosue, qui tunc morabatur in
castris Galgalæ, et dixerunt ei, atque simul omni
Israeli: De terra longinqua venimus, pacem vobiscum
facere cupientes. Responderuntque viri Israel ad
eos, atque dixerunt: 7 Ne forte in terra, quæ nobis
sorte debetur, habitetis, et non possimus fœdus
inire vobiscum. 8 At illi ad Iosue, Servi, inquiunt,
tui sumus. Quibus Iosue ait: Qui nam estis vos? Et
unde venistis? 9 Responderunt: De terra longinqua
valde venerunt servi tui in nomine Domini Dei tui.
Audivimus enim famam potentiæ eius, cuncta quæ
fecit in Ægypto, 10 et duobus regibus Amorrhæorum
qui fuerunt trans Iordanem, Sehon regi Hesebon, et
Og regi Basan, qui erat in Astaroth: 11 dixeruntque
nobis seniores, et omnes habitatores terræ nostræ:
Tollite in manibus cibaria ob longissimam viam, et
occurrite eis, et dicite: Servi vestri sumus, fœdus
inite nobiscum. 12 En, panes quando egressi sumus
de domibus nostris, ut veniremus ad vos, calidos
sumpsimus, nunc sicci facti sunt, et vetustate
nimia comminuti. 13 Utres vini novos implevimus,
nunc rupti sunt et soluti. Vestes et calceamenta
quibus induimur, et quæ habemus in pedibus, ob
longitudinem longioris viæ trita sunt, et pene
consumpta. 14 Susceperunt igitur de cibariis eorum,
et os Domini non interrogaverunt. 15 Fecitque Iosue
cum eis pacem, et inito fœdere pollicitus est quod
non occiderentur: principes quoque multitudinis
iuraverunt eis. 16 Post dies autem tres initi fœderis,
audierunt quod in vicino habitarent, et inter eos
futuri essent. 17 Moveruntque castra filii Israel,
et venerunt in civitates eorum die tertio, quarum
hæc vocabula sunt, Gabaon, et Caphira, et Beroth,
et Cariathiarim. 18 Et non percusserunt eos,
eo quod iurassent eis principes multitudinis in
nomine Domini Dei Israel. Murmuravit itaque omne
vulgus contra principes. 19 Qui responderunt eis:
Iuravimus illis in nomine Domini Dei Israel, et
idcirco non possumus eos contingere. 20 Sed hoc
faciemus eis: Reserventur quidem ut vivant, ne
contra nos ira Domini concitetur, si peieraverimus:
21 sed sic vivant, ut in usus universæ multitudinis
ligna cædant, aquasque comportent. Quibus hæc
loquentibus: 22 vocavit Gabaonitas Iosue, et dixit
eis: Cur nos decipere fraude voluistis, ut diceretis:
Procul valde habitamus a vobis, cum in medio
nostri sitis? 23 Itaque sub maledictione eritis,
et non deficiet de stirpe vestra ligna cædens,
aquasque comportans in domum Dei mei. 24 Qui
responderunt: Nunciatum est nobis servis tuis,
quod promisisset Dominus Deus tuus Moysi servo
suo ut traderet vobis omnem Terram, et disperderet
cunctos habitatores eius. Timuimus igitur valde,
et providimus animabus nostris, vestro terrore
compulsi, et hoc consilium inivimus. 25 Nunc
autem in manu tua sumus: quod tibi bonum et
rectum videtur, fac nobis. 26 Fecit ergo Iosue ut
dixerat, et liberavit eos de manu filiorum Israel,
ut non occiderentur. 27 Decrevitque in illo die eos
esse in ministerio cuncti populi, et altaris Domini,

cædentes ligna, et aquas comportantes, usque in
præsens tempus, in loco, quem Dominus elegisset.

10 Quæ cum audisset Adonisedec rex Ierusalem,
quod scilicet cepisset Iosue Hai, et subvertisset
eam (sicut enim fecerat Iericho et regi eius, sic
fecit Hai, et regi illius) et quod transfugissent
Gabaonitæ ad Israel, et essent fœderati eorum,
2 timuit valde. Urbs enim magna erat Gabaon,
et una civitatum regalium, et maior oppido Hai,
omnesque bellatores eius fortissimi. **3** Misit ergo
Adonisedec rex Ierusalem ad Oham regem Hebron,
et ad Pharam regem Ierimoth, ad Iaphia quoque
regem Lachis, et ad Dabir regem Eglon, dicens: **4** Ad
me ascendite, et ferte præsidium, ut expugnemus
Gabaon, quare transfugerit ad Iosue, et ad filios
Israel. **5** Congregati igitur ascenderunt quinque
reges Amorrhæorum: rex Ierusalem, rex Hebron,
rex Ierimoth, rex Lachis, rex Eglon, simul cum
exercitibus suis, et castrametati sunt circa Gabaon,
oppugnantes eam. **6** Habitatores autem Gabaon
urbis obsessæ miserunt ad Iosue, qui tunc morabatur
in castris apud Galgalam, et dixerunt ei: Ne retrahas
manus tuas ab auxilio servorum tuorum: ascende
cito, et libera nos, ferque præsidium: convenerunt
enim adversum nos omnes reges Amorrhæorum,
qui habitant in montanis. **7** Ascenditque Iosue de
Galgalis, et omnis exercitus bellatorum cum eo, viri
fortissimi. **8** Dixitque Dominus ad Iosue: Ne timeas
eos: in manus enim tuas tradidi illos: nullus ex eis
tibi resistere poterit. **9** Irruit itaque Iosue super eos
repente, tota nocte ascendens de Galgalis: **10** Et
conturbavit eos Dominus a facie Israel: contrivitque
plaga magna in Gabaon, ac persecutus est eos per
viam ascensus Beth horon, et percussit usque Azeca
et Maceda. **11** Cumque fugerent filios Israel, et
essent in descensu Beth horon, Dominus misit
super eos lapides magnos de cælo usque ad Azeca:
et mortui sunt multo plures lapidibus grandinis,
quam quos gladio percusserant filii Israel. **12**
Tunc locutus est Iosue Domino in die, qua tradidit
Amorrhæum in conspectu filiorum Israel, dixitque
coram eis: Sol contra Gabaon ne movearis, et
Luna contra vallem Aialon. **13** Steteruntque Sol
et Luna, donec ulcisceretur se gens de inimicis
suis. Nonne scriptum est hoc in libro iustorum?
Stetit itaque Sol in medio cæli, et non festinavit
occumbere spatio unius diei. **14** Non fuit antea
nec postea tam longa dies, obediente Domino voci
hominis, et pugnante pro Israel. **15** Reversusque
est Iosue cum omni Israel in castra Galgalæ. **16**
Fugerant enim quinque reges, et se absconderant
in spelunca urbis Maceda. **17** Nunciatumque est
Iosue quod inventi essent quinque reges latentes
in spelunca urbis Maceda. **18** Qui præcepit sociis,
et ait: Volvite saxa ingentia ad os speluncæ, et
ponite viros industrios, qui clausos custodiant: **19**
vos autem nolite stare, sed persequimini hostes, et
extremos quosque fugientium cædite: nec dimittatis
eos urbium suarum intrare præsidia, quos tradidit
Dominus Deus in manus vestras. **20** Cæsis ergo
adversariis plaga magna, et usque ad internecionem
pene consumptis, hi, qui Israel effugere potuerunt,
ingressi sunt civitates munitas. **21** Reversusque est
omnis exercitus ad Iosue in Maceda, ubi tunc erant
castra, sani et integro numero: nullusque contra
filios Israel mutire ausus est. **22** Præcepitque Iosue,
dicens: Aperite os speluncæ, et producite ad me
quinque reges, qui in ea latitant. **23** Feceruntque
ministri ut sibi fuerat imperatum: et eduxerunt ad
eum quinque reges de spelunca, regem Ierusalem,
regem Hebron, regem Ierimoth, regem Lachis,
regem Eglon. **24** Cumque educti essent ad eum,
vocavit omnes viros Israel, et ait ad principes
exercitus qui secum erant: Ite, et ponite pedes
super colla regum istorum. Qui cum perrexissent,
et subiectorum colla pedibus calcarent, **25** rursum
ait ad eos: Nolite timere, nec paveatis, confortamini
et estote robusti: sic enim faciet Dominus cunctis
hostibus vestris, adversum quos dimicatis. **26**
Percussitque Iosue, et interfecit eos, atque suspendit
super quinque stipites: fueruntque suspensi usque
ad vesperum. **27** Cumque occumberet Sol, præcepit
sociis ut deponerent eos de patibulis. Qui depositos
proiecerunt in speluncam, in qua latuerant, et
posuerunt super os eius saxa ingentia, quæ
permanent usque in præsens. **28** Eodem quoque die
Macedam cepit Iosue, et percussit eam in ore gladii,
regemque illius interfecit, et omnes habitatores eius:
non dimisit in ea saltem parvas reliquias. Fecitque
regi Maceda, sicut fecerat regi Iericho. **29** Transivit
autem cum omni Israel de Maceda in Lebna, et
pugnabat contra eam: **30** quam tradidit Dominus
cum rege suo in manus Israel: percusseruntque
urbem in ore gladii, et omnes habitatores eius.
Non dimiserunt in ea ullas reliquias. Feceruntque
regi Lebna, sicut fecerant regi Iericho. **31** De Lebna
transivit in Lachis cum omni Israel: et exercitu per
gyrum disposito oppugnabat eam. **32** Tradiditque
Dominus Lachis in manus Israel, et cepit eam die
altero, atque percussit in ore gladii, omnemque
animam quæ fuerat in ea, sicut fecerat Lebna. **33** Eo
tempore ascendit Horam rex Gazer, ut auxiliaretur
Lachis: quem percussit Iosue cum omni populo eius
usque ad internecionem. **34** Transivitque de Lachis
in Eglon, et circumdedit, **35** atque expugnavit eam

eadem die: percussitque in ore gladii omnes animas,
quæ erant in ea iuxta omnia quæ fecerat Lachis.
36 Ascendit quoque cum omni Israel de Eglon in
Hebron, et pugnavit contra eam: 37 cepit eam,
et percussit in ore gladii, regem quoque eius, et
omnia oppida regionis illius, universasque animas,
quæ in ea fuerant commoratæ: non reliquit in
ea ullas reliquias: sicut fecerat Eglon, sic fecit
et Hebron, cuncta quæ in ea reperit consumens
gladio. 38 Inde reversus in Dabir, 39 cepit eam
atque vastavit: regem quoque eius atque omnia
per circuitum oppida percussit in ore gladii: non
dimisit in ea ullas reliquias: sicut fecerat Hebron
et Lebna et regibus earum, sic fecit Dabir et regi
illius. 40 Percussit itaque Iosue omnem Terram
montanam et meridianam atque campestrem, et
Asedoth cum regibus suis: non dimisit in ea ullas
reliquias, sed omne quod spirare poterat interfecit,
sicut præceperat ei Dominus Deus Israel, 41 a
Cadesbarne usque Gazam. Omnem Terram Gosen
usque Gabaon, 42 universosque reges, et regiones
eorum uno impetu cepit atque vastavit: Dominus
enim Deus Israel pugnavit pro eo. 43 Reversusque
est cum omni Israel ad locum castrorum in Galgala.

11 Quæ cum audisset Iabin rex Asor, misit ad
Iobab regem Madon, et ad regem Semeron,
atque ad regem Achsaph: 2 ad reges quoque
Aquilonis, qui habitabant in montanis et in planitie
contra meridiem Ceneroth, in campestribus quoque
et in regionibus Dor iuxta mare: 3 Chananæum
quoque ab Oriente et Occidente, et Amorrhæum
atque Hethæum ac Pherezæum et Iebusæum in
montanis: Hevæum quoque qui habitabat ad radices
Hermon in Terra Maspha. 4 Egressique sunt
omnes cum turmis suis, populus multus nimis sicut
arena, quæ est in littore maris, equi quoque et
currus immensæ multitudinis. 5 Conveneruntque
omnes reges isti in unum ad Aquas Merom, ut
pugnarent contra Israel. 6 Dixitque Dominus
ad Iosue: Ne timeas eos: cras enim hac eadem
hora ego tradam omnes istos vulnerandos in
conspectu Israel: equos eorum subnervabis, et
currus igne combures. 7 Venitque Iosue, et omnis
exercitus cum eo adversus illos ad Aquas Merom
subito, et irruerunt super eos, 8 tradiditque illos
Dominus in manus Israel. Qui percusserunt eos,
et persecuti sunt usque ad Sidonem magnam, et
Aquas Maserephoth, campumque Masphe, qui est
ad Orientalem illius partem. Ita percussit omnes, ut
nullas dimitteret ex eis reliquias: 9 fecitque sicut
præceperat ei Dominus, equos eorum subnervavit,
currusque combussit igni. 10 Reversusque statim
cepit Asor: et regem eius percussit gladio. Asor
enim antiquitus inter omnia regna hæc principatum
tenebat. 11 Percussitque omnes animas, quæ ibidem
morabantur: non dimisit in ea ullas reliquias,
sed usque ad internecionem universa vastavit,
ipsamque urbem peremit incendio. 12 Et omnes
per circuitum civitates, regesque earum cepit,
percussit atque delevit, sicut præceperat ei Moyses
famulus Domini. 13 Absque urbibus, quæ erant
in collibus, et in tumulis sitæ, ceteras succendit
Israel: unam tantum Asor munitissimam flamma
consumpsit. 14 Omnemque prædam istarum urbium
ac iumenta diviserunt sibi filii Israel, cunctis
hominibus interfectis. 15 Sicut præceperat Dominus
Moysi servo suo, ita præcepit Moyses Iosue, et
ille universa complevit: non præteriit de universis
mandatis, nec unum quidem verbum quod iusserat
Dominus Moysi. 16 Cepit itaque Iosue omnem
Terram montanam, et meridianam, terramque
Gosen, et planitiem, et Occidentalem plagam,
montemque Israel, et campestria eius: 17 et
partem montis, quæ ascendit Seir usque Baalgad
per planitiem Libani subter montem Hermon:
omnes reges eorum cepit, percussit, et occidit. 18
Multo tempore pugnavit Iosue contra reges istos.
19 Non fuit civitas quæ se traderet filiis Israel,
præter Hevæum, qui habitabat in Gabaon: omnes
enim bellando cepit. 20 Domini enim sententia
fuerat, ut indurarentur corda eorum, et pugnarent
contra Israel, et caderent, et non mererentur ullam
clementiam, ac perirent, sicut præceperat Dominus
Moysi. 21 In illo tempore venit Iosue, et interfecit
Enacim de montanis, Hebron, et Dabir, et Anab, et de
omni monte Iuda et Israel, urbesque eorum delevit.
22 Non reliquit ullum de stirpe Enacim, in Terra
filiorum Israel: absque civitatibus Gaza, et Geth,
et Azoto, in quibus solis relicti sunt. 23 Cepit ergo
Iosue omnem Terram, sicut locutus est Dominus
ad Moysen, et tradidit eam in possessionem filiis
Israel secundum partes et tribus suas. Quievitque
Terra a præliis.

12 Hi sunt reges, quos percusserunt filii Israel,
et possederunt Terram eorum trans Iordanem
ad solis ortum, a torrente Arnon usque ad montem
Hermon, et omnem Orientalem plagam, quæ respicit
solitudinem. 2 Sehon rex Amorrhæorum, qui
habitavit in Hesebon, dominatus est ab Aroer,
quæ sita est super ripam torrentis Arnon, et
mediæ partis in valle, dimidiæque Galaad, usque ad
torrentem Iaboc, qui est terminus filiorum Ammon.
3 Et a solitudine usque ad Mare Ceneroth contra
Orientem, et usque ad Mare deserti, quod est mare

salsissimum, ad Orientalem plagam per viam quæ
ducit Bethsimoth: et ab australi parte, quæ subiacet
Asedoth, Phasga. 4 Terminus Og regis Basan, de
reliquiis Raphaim, qui habitavit in Astaroth, et
in Edrai, et dominatus est in monte Hermon, et
in Salecha, atque in universa Basan, usque ad
terminos 5 Gessuri, et Machati, et dimidiæ partis
Galaad: terminos Sehon regis Hesebon. 6 Moyses
famulus Domini, et filii Israel percusserunt eos,
tradiditque Terram eorum Moyses in possessionem
Rubenitis, et Gaditis, et dimidiæ tribui Manasse. 7
Hi sunt reges Terræ, quos percussit Iosue et filii
Israel trans Iordanem ad Occidentalem plagam,
a Baalgad in campo Libani, usque ad montem,
cuius pars ascendit in Seir: tradiditque eam Iosue
in possessionem tribubus Israel, singulis partes
suas, 8 tam in montanis quam in planis atque
campestribus. In Asedoth, et in solitudine, ac in
meridie Hethæus fuit et Amorrhæus, Chananæus
et Pherezæus, Hevæus et Iebusæus. 9 Rex Iericho
unus: rex Hai, quæ est ex latere Bethel, unus: 10 rex
Ierusalem unus, rex Hebron unus, 11 rex Ierimoth
unus, rex Lachis unus, 12 rex Eglon unus, rex Gazer
unus, 13 rex Dabir unus, rex Gader unus, 14 rex
Herma unus, rex Hered unus, 15 rex Lebna unus,
rex Odullam unus, 16 rex Maceda unus, rex Bethel
unus, 17 rex Taphua unus, rex Opher unus, 18 rex
Aphec unus, rex Saron unus, 19 rex Madon unus,
rex Asor unus, 20 rex Semeron unus, rex Achsaph
unus, 21 rex Thenac unus, rex Mageddo unus, 22 rex
Cades unus, rex Iachanan Carmeli unus, 23 rex Dor,
et provinciæ Dor unus, rex gentium Galgal unus, 24
rex Thersa unus: omnes reges triginta unus.

13 Iosue senex, provectæque ætatis erat, et dixit
Dominus ad eum: Senuisti, et longævus es,
terraque latissima derelicta est, quæ necdum sorte
divisa est: 2 omnis videlicet Galilæa, Philisthiim,
et universa Gessuri. 3 A fluvio turbido, qui
irrigat Ægyptum, usque ad terminos Accaron
contra Aquilonem: Terra Chanaan, quæ in quinque
regulos Philisthiim dividitur, Gazæos, et Azotios,
Ascalonitas, Gethæos, et Accaronitas. 4 Ad meridiem
vero sunt Hevæi, omnis Terra Chanaan, et Maara
Sidoniorum usque Apheca et terminos Amorrhæi,
5 eiusque confinia. Libani quoque regio contra
Orientem a Baalgad sub monte Hermon, donec
ingrediaris Emath. 6 Omnium qui habitant in monte
a Libano usque ad Aquas Maserephoth, universique
Sidonii. Ego sum qui delebo eos a facie filiorum
Israel. Veniat ergo in partem hereditatis Israel,
sicut præcepi tibi. 7 Et nunc divide terram in
possessionem novem tribubus, et dimidiæ tribui
Manasse, 8 cum qua Ruben et Gad possederunt
terram, quam tradidit eis Moyses famulus Domini
trans fluenta Iordanis, ad orientalem plagam. 9 Ab
Aroer, quæ sita est in ripa torrentis Arnon, et in
vallis medio, universaque campestria Medaba, usque
Dibon: 10 et cunctas civitates Sehon, regis Amorrhæi,
qui regnavit in Hesebon usque ad terminos filiorum
Ammon: 11 et Galaad, ac terminum Gessuri et
Machati, et omnem montem Hermon, et universam
Basan, usque ad Salecha, 12 omne regnum Og
in Basan, qui regnavit in Astaroth et Edrai,
ipse fuit de reliquiis Raphaim: percussitque eos
Moyses, atque delevit. 13 Noluerunt que disperdere
filii Israel Gessuri et Machati: et habitaverunt
in medio Israel usque in præsentem diem. 14
Tribui autem Levi non dedit possessionem: sed
sacrificia et victimæ Domini Dei Israel, ipsa est
eius hereditas, sicut locutus est illi. 15 Dedit ergo
Moyses possessionem tribui filiorum Ruben iuxta
cognationes suas. 16 Fuitque terminus eorum ab
Aroer, quæ sita est in ripa torrentis Arnon, et in
valle eiusdem torrentis media: universam planitiem,
quæ ducit Medaba, 17 et Hesebon, cunctosque
viculos earum, qui sunt in campestribus: Dibon
quoque, et Bamothbaal, et oppidum Baalmaon,
18 et Iassa, et Cedimoth, et Mephaath, 19 et
Cariathaim, et Sabama, et Sarathasar in monte
convallis. 20 Bethphogor et Asedoth, Phasga et
Bethiesimoth, 21 et omnes urbes campestres,
universaque regna Sehon regis Amorrhæi, qui
regnavit in Hesebon, quem percussit Moyses cum
principibus Madian: Hevæum, et Recem, et Sur,
et Hur, et Rebe duces Sehon habitatores Terræ.
22 Et Balaam filium Beor ariolum occiderunt filii
Israel gladio cum ceteris interfectis. 23 Factusque
est terminus filiorum Ruben Iordanis fluvius. Hæc
est possessio Rubenitarum per cognationes suas
urbium et viculorum. 24 Deditque Moyses tribui
Gad et filiis eius per cognationes suas possessionem,
cuius hæc divisio est. 25 Terminus Iaser, et omnes
civitates Galaad, et dimidiam partem terræ filiorum
Ammon, usque ad Aroer, quæ est contra Rabba: 26
et ab Hesebon usque Ramoth, Masphe et Betonim:
et a Manaim usque ad terminos Dabir: 27 in
valle quoque Betharan, et Bethnemra, et Socoth,
et Saphon reliquam partem regni Sehon regis
Hesebon: huius quoque finis, Iordanis est usque ad
extremam partem maris Cenereth trans Iordanem
ad orientalem plagam. 28 Hæc est possessio filiorum
Gad per familias suas, civitates, et villæ earum.
29 Dedit et dimidiæ tribui Manasse, filiisque eius
iuxta cognationes suas possessionem, 30 cuius
hoc principium est: a Manaim universam Basan,

et cuncta regna Og regis Basan, omnesque vicos
Iair, qui sunt in Basan, sexaginta oppida: 31 et
dimidiam partem Galaad, et Astaroth, et Edrai
urbes regni Og in Basan: filiis Machir, filii Manasse,
dimidiæ parti filiorum Machir iuxta cognationes
suas. 32 Hanc possessionem divisit Moyses in
campestribus Moab trans Iordanem contra Iericho
ad Orientalem plagam. 33 Tribui autem Levi non
dedit possessionem: quoniam Dominus Deus Israel
ipse est possessio eius, ut locutus est illi.

14 Hoc est, quod possederunt filii Israel in Terra
Chanaan, quam dederunt eis Eleazar sacerdos,
et Iosue filius Nun, et principes familiarum per
tribus Israel: 2 sorte omnia dividentes, sicut
præceperat Dominus in manu Moysi, novem
tribubus, et dimidiæ tribui. 3 Duabus enim
tribubus, et dimidiæ dederat Moyses trans Iordanem
possessionem: absque Levitis, qui nihil terræ
acceperunt inter fratres suos: 4 sed in eorum
successerunt locum filii Ioseph in duas divisi tribus,
Manasse et Ephraim: nec acceperunt Levitæ aliam
in Terra partem, nisi urbes ad habitandum, et
suburbana earum ad alenda iumenta et pecora sua.
5 Sicut præceperat Dominus Moysi, ita fecerunt
filii Israel, et diviserunt Terram. 6 Accesserunt
itaque filii Iuda ad Iosue in Galgala, locutusque est
ad eum Caleb filius Iephone Cenezæus: Nosti quid
locutus sit Dominus ad Moysen hominem Dei de
me et te in Cadesbarne. 7 Quadraginta annorum
eram quando misit me Moyses famulus Domini de
Cadesbarne, ut considerarem Terram, nunciavique
ei quod mihi verum videbatur. 8 Fratres autem mei,
qui ascenderant mecum, dissolverunt cor populi:
et nihilominus ego secutus sum Dominum Deum
meum. 9 Iuravitque Moyses in die illo, dicens:
Terra, quam calcavit pes tuus, erit possessio tua,
et filiorum tuorum in æternum: quia secutus es
Dominum Deum meum. 10 Concessit ergo Dominus
vitam mihi, sicut pollicitus est usque in præsentem
diem. Quadraginta et quinque anni sunt, ex quo
locutus est Dominus verbum istud ad Moysen,
quando ambulabat Israel per solitudinem: hodie
octoginta quinque annorum sum, 11 sic valens,
ut eo valebam tempore quando ad explorandum
missus sum: illius in me temporis fortitudo usque
hodie perseverat, tam ad bellandum quam ad
gradiendum. 12 Da ergo mihi montem istum, quem
pollicitus est Dominus, te quoque audiente, in quo
Enacim sunt, et urbes magnæ atque munitæ: si
forte sit Dominus mecum, et potuero delere eos:
sicut promisit mihi. 13 Benedixitque ei Iosue: et
tradidit ei Hebron in possessionem. 14 Atque ex eo
fuit Hebron Caleb filio Iephone Cenezæo usque in
præsentem diem: quia secutus est Dominum Deum
Israel. 15 Nomen Hebron ante vocabatur Cariath
Arbe: Adam maximus ibi inter Enacim situs est: et
Terra cessavit a præliis.

15 Igitur sors filiorum Iudæ per cognationes
suas ista fuit: A termino Edom, desertum Sin
contra Meridiem, et usque ad extremam partem
australis plagæ. 2 Initium eius a summitate maris
salsissimi, et a lingua eius, quæ respicit Meridiem.
3 Egrediturque contra Ascensum Scorpionis, et
pertransit in Sina: ascenditque in Cadesbarne,
et pervenit in Esron, ascendens ad Addar, et
circuiens Carcaa, 4 atque inde pertransiens in
Asemona, et perveniens ad Torrentem Ægypti:
eruntque termini eius mare magnum. Hic erit finis
meridianæ plagæ. 5 Ab Oriente vero erit initium,
mare salsissimum usque ad extrema Iordanis: et
ea quæ respiciunt ad Aquilonem a lingua maris
usque ad eundem Iordanis fluvium. 6 Ascenditque
terminus in Beth-hagla, et transit ab Aquilone in
Beth Araba: ascendens ad lapidem Boen filii Ruben.
7 Et tendens usque ad terminos Debera de Valle
Achor, contra Aquilonem respiciens Galgala, quæ
est ex adverso Ascensionis Adommim, ab australi
parte torrentis: transitque aquas, quæ vocantur
Fons Solis: et erunt exitus eius ad Fontem Rogel. 8
Ascenditque per convallem filii Ennom ex latere
Iebusæi ad Meridiem, hæc est Ierusalem: et inde se
erigens ad verticem montis, qui est contra Geennom
ad Occidentem in summitate Vallis Raphaim contra
Aquilonem. 9 Pertransitque a vertice montis usque
ad fontem aquæ Nephtoa: et pervenit usque ad
vicos montis Ephron: inclinaturque in Baala, quæ
est Cariathiarim, id est, urbs silvarum. 10 Et circuit
de Baala contra Occidentem, usque ad montem Seir:
transitque iuxta latus montis Iarim ad Aquilonem
in Cheslon: et descendit in Bethsames, transitque
in Thamna. 11 Et pervenit contra Aquilonem partis
Accaron ex latere: inclinaturque Sechrona, et transit
montem Baala: pervenitque in Iebneel, et magni
maris contra Occidentem fine concluditur. 12
Hi sunt termini filiorum Iuda per circuitum in
cognationibus suis. 13 Caleb vero filio Iephone dedit
partem in medio filiorum Iuda, sicut præceperat
ei Dominus: Cariath Arbe patris Enac, ipsa est
Hebron. 14 Delevitque ex ea Caleb tres filios Enac,
Sesai et Ahiman et Tholmai de stirpe Enac. 15
Atque inde conscendens venit ad habitatores Dabir,
quæ prius vocabatur Cariath Sepher, id est, civitas
litterarum. 16 Dixitque Caleb: Qui percusserit
Cariath Sepher, et ceperit eam, dabo ei Axam

filiam meam uxorem. 17 Cepitque eam Othoniel
filius Cenez frater Caleb iunior: deditque ei Axam
filiam suam uxorem. 18 Quæ, cum pergerent
simul, suasa est a viro suo ut peteret a patre
suo agrum, suspiravitque ut sedebat in asino. Cui
Caleb: Quid habes, inquit? 19 At illa respondit: Da
mihi benedictionem: Terram australem et arentem
dedisti mihi, iunge et irriguam. Dedit itaque ei
Caleb irriguum superius et inferius. 20 Hæc est
possessio tribus filiorum Iuda per cognationes suas.
21 Erantque civitates ab extremis partibus filiorum
Iuda iuxta terminos Edom a Meridie: Cabseel et
Eder et Iagur, 22 et Cyna et Dimona et Adada, 23
et Cades, et Asor, et Iethnam, 24 Ziph et Telem et
Baloth, 25 Asor nova et Carioth Hesron, hæc est
Asor, 26 Amam, Sama, et Molada, 27 et Asergadda
et Hassemon et Bethphelet, 28 et Hasersual et
Bersabee et Baziothia, 29 et Baala et Iim et Esem,
30 et Eltholad et Cesil et Harma, 31 et Siceleg et
Medemena et Sensenna, 32 Lebaoth et Selim et Aen
et Remon. Omnes civitates vigintinovem, et villæ
earum. 33 In campestribus vero: Estaol et Sarea
et Asena, 34 et Zanoe et Ængannim et Taphua et
Enaim, 35 et Ierimoth et Adullam, Socho et Azeca,
36 et Saraim et Adithaim et Gedera et Gederothaim:
urbes quattuordecim, et villæ earum. 37 Sanan et
Hadassa et Magdalgad, 38 Delean et Masepha et
Iecthel, 39 Lachis et Bascath et Eglon, 40 Chebbon
et Leheman et Cethlis, 41 et Gideroth et Bethdagon
et Naama et Maceda: civitates sedecim, et villæ
earum. 42 Labana et Ether et Asan, 43 Iephtha
et Esna et Nesib, 44 et Ceila et Achzib et Maresa:
civitates novem, et villæ earum. 45 Accaron cum
vicis et villulis suis. 46 Ab Accaron usque ad mare:
omnia quæ vergunt ad Azotum et viculos eius. 47
Azotus cum vicis et villulis suis. Gaza cum vicis et
villulis suis, usque ad torrentem Ægypti, et mare
magnum terminus eius. 48 Et in monte: Samir et
Iether et Socoth, 49 et Danna et Cariathsenna, hæc
est Dabir: 50 Anab et Istemo et Anim, 51 Gosen et
Olon et Gilo: civitates undecim et villæ earum. 52
Arab et Ruma et Esaan, 53 et Ianum et Beththaphua
et Apheca, 54 Athmatha et Cariath Arbe, hæc est
Hebron, et Sior: civitates novem, et villæ earum.
55 Maon et Carmel et Ziph et Iota, 56 Iezrael et
Iucadam et Zanoe, 57 Accain, Gabaa et Thamna:
civitates decem, et villæ earum. 58 Halhul, et Besur,
et Gedor, 59 Mareth, et Bethanoth, et Eltecon:
civitates sex et villæ earum. 60 Cariathbaal, hæc
est Cariathiarim urbs silvarum, et Arebba: civitates
duæ, et villæ earum. 61 In deserto Betharaba,
Meddin, et Sachacha, 62 et Nebsan, et civitas salis, et
Engaddi: civitates sex, et villæ earum. 63 Iebusæum
autem habitatorem Ierusalem non potuerunt filii
Iuda delere: habitavitque Iebusæus cum filiis Iuda
in Ierusalem usque in præsentem diem.

16 Cecidit quoque sors filiorum Ioseph ab Iordane
contra Iericho et aquas eius ab Oriente:
solitudo quæ ascendit de Iericho ad montem Bethel:
2 et egreditur de Bethel Luza: transitque terminum
Archi, Ataroth. 3 Et descendit ad Occidentem
iuxta terminum Iephleti, usque ad terminos Beth
horon inferioris, et Gazer: finiunturque regiones
eius mari magno: 4 possederuntque filii Ioseph,
Manasses et Ephraim. 5 Et factus est terminus
filiorum Ephraim per cognationes suas: et possessio
eorum contra Orientem Ataroth addar usque Beth
horon superiorem. 6 Egrediunturque confinia in
mare: Machmethath vero Aquilonem respicit, et
circuit terminos contra Orientem in Thanathselo:
et pertransit ab Oriente Ianoe. 7 Descenditque
de Ianoe in Ataroth et Naaratha: et pervenit in
Iericho, egrediturque ad Iordanem. 8 De Taphua
pertransit contra mare in Vallem Arundineti,
suntque egressus eius in mare salsissimum. Hæc est
possessio tribus filiorum Ephraim per familias suas.
9 Urbesque separatæ sunt filiis Ephraim in medio
possessionis filiorum Manasse, et villæ earum. 10
Et non interfecerunt filii Ephraim Chananæum,
qui habitabat in Gazer: habitavitque Chananæus in
medio Ephraim usque in diem hanc tributarius.

17 Cecidit autem sors tribui Manasse: (ipse enim
est primogenitus Ioseph) Machir primogenito
Manasse patri Galaad, qui fuit vir pugnator,
habuitque possessionem Galaad et Basan: 2 et
reliquis filiorum Manasse iuxta familias suas, filiis
Abiezer, et filiis Helec, et filiis Esriel, et filiis
Sechem, et filiis Hepher, et filiis Semida. Isti sunt
filii Manasse filii Ioseph, mares, per cognationes
suas. 3 Salphaad vero filio Hepher filii Galaad
filii Machir filii Manasse non erant filii, sed solæ
filiæ: quarum ista sunt nomina, Maala et Noa et
Hegla et Melcha et Thersa. 4 Veneruntque in
conspectu Eleazari sacerdotis, et Iosue filii Nun,
et principum dicentes: Dominus præcepit per
manum Moysi, ut daretur nobis possessio in medio
fratrum nostrorum. Deditque eis iuxta imperium
Domini possessionem in medio fratrum patris
earum. 5 Et ceciderunt funiculi Manasse, decem,
absque Terra Galaad et Basan trans Iordanem. 6
Filiæ enim Manasse possederunt hereditatem in
medio filiorum eius. Terra autem Galaad cecidit
in sortem filiorum Manasse qui reliqui erant. 7
Fuitque terminus Manasse ab Aser, Machmethath
quæ respicit Sichem: et egreditur ad dexteram

iuxta habitatores Fontis Taphuæ. 8 Etenim in sorte
Manasse ceciderat Terra Taphuæ, quæ est iuxta
terminos Manasse filiorum Ephraim. 9 Descenditque
terminus Vallis Arundineti in meridiem torrentis
civitatum Ephraim, quæ in medio sunt urbium
Manasse: terminus Manasse ab Aquilone torrentis,
et exitus eius pergit ad mare: 10 ita ut possessio
Ephraim sit ab Austro, et ab Aquilone Manasse,
et utramque claudat mare, et coniungantur sibi
in tribu Aser ab Aquilone, et in tribu Issachar ab
Oriente. 11 Fuitque hereditas Manasse in Issachar
et in Aser, Bethsan et viculi eius, et Ieblaam
cum viculis suis, et habitatores Dor cum oppidis
suis, habitatores quoque Endor cum viculis suis:
similiterque habitatores Thenac cum viculis suis, et
habitatores Mageddo cum viculis suis, et tertia pars
urbis Nopheth. 12 Nec potuerunt filii Manasse has
civitates subvertere, sed cœpit Chananæus habitare
in terra sua. 13 Postquam autem convaluerunt filii
Israel, subiecerunt Chananæos, et fecerunt sibi
tributarios, nec interfecerunt eos. 14 Locutique
sunt filii Ioseph ad Iosue, et dixerunt: Quare dedisti
mihi possessionem sortis et funiculi unius, cum sim
tantæ multitudinis, et benedixerit mihi Dominus?
15 Ad quos Iosue ait: Si populus multus es, ascende
in silvam, et succide tibi spatia in Terra Pherezæi et
Raphaim: quia angusta est tibi possessio montis
Ephraim. 16 Cui responderunt filii Ioseph: Non
poterimus ad montana conscendere, cum ferreis
curribus utantur Chananæi, qui habitant in terra
campestri, in qua sitæ sunt Bethsan cum viculis suis,
et Iezrael mediam possidens vallem. 17 Dixitque
Iosue ad domum Ioseph, Ephraim et Manasse:
Populus multus es, et magnæ fortitudinis, non
habebis sortem unam, 18 sed transibis ad montem,
et succides tibi, atque purgabis ad habitandum
spatia: et poteris ultra procedere cum subverteris
Chananæum, quem dicis ferreos habere currus, et
esse fortissimum.

18 Congregatique sunt omnes filii Israel in Silo,
ibique fixerunt tabernaculum testimonii, et
fuit eis Terra subiecta. 2 Remanserant autem
filiorum Israel septem tribus, quæ necdum
acceperant possessiones suas. 3 Ad quos Iosue
ait: Usquequo marcetis ignavia, et non intratis
ad possidendam Terram, quam Dominus Deus
patrum vestrorum dedit vobis? 4 Eligite de singulis
tribubus ternos viros, ut mittam eos, et pergant
atque circumeant Terram, et describant eam iuxta
numerum uniuscuiusque multitudinis: referantque
ad me quod descripserint. 5 Dividite vobis Terram in
septem partes: Iudas sit in terminis suis ab australi
plaga, et domus Ioseph ab Aquilone. 6 Mediam
inter hos Terram in septem partes describite: et
huc venietis ad me, ut coram Domino Deo vestro
mittam vobis hic sortem: 7 quia non est inter vos
pars Levitarum, sed sacerdotium Domini est eorum
hereditas. Gad autem et Ruben, et dimidia tribus
Manasse iam acceperant possessiones suas trans
Iordanem ad Orientalem plagam: quas dedit eis
Moyses famulus Domini. 8 Cumque surrexissent
viri, ut pergerent ad describendam terram, præcepit
eis Iosue, dicens: Circuite Terram, et describite
eam, ac revertimini ad me: ut hic coram Domino, in
Silo, mittam vobis sortem. 9 Itaque perrexerunt:
et lustrantes eam, in septem partes diviserunt,
scribentes in volumine. Reversique sunt ad Iosue in
castra Silo. 10 Qui misit sortes coram Domino in
Silo, divisitque Terram filiis Israel in septem partes.
11 Et ascendit sors prima filiorum Beniamin per
familias suas, ut possiderent Terram inter filios Iuda
et filios Ioseph. 12 Fuitque terminus eorum contra
Aquilonem a Iordane: pergens iuxta latus Iericho
septentrionalis plagæ, et inde contra Occidentem ad
montana conscendens, et perveniens ad solitudinem
Bethaven, 13 atque pertransiens iuxta Luzam ad
Meridiem, ipsa est Bethel: descenditque in Ataroth
addar in montem, qui est ad Meridiem Beth horon
inferioris: 14 Et inclinatur circuiens contra mare ad
Meridiem montis qui respicit Beth horon contra
Africum: suntque exitus eius in Cariath baal, quæ
vocatur et Cariathiarim, urbem filiorum Iuda. Hæc
est plaga contra mare, ad Occidentem. 15 A Meridie
autem ex parte Cariathiarim egreditur terminus
contra mare, et pervenit usque ad fontem aquarum
Nephtoa. 16 Descenditque in partem montis, qui
respicit Vallem filiorum Ennom: et est contra
septentrionalem plagam in extrema parte Vallis
Raphaim. Descenditque in Geennom (id est, Vallem
Ennom) iuxta latus Iebusæi ad Austrum: et pervenit
ad Fontem Rogel, 17 transiens ad Aquilonem, et
egrediens ad Ensemes, id est, Fontem Solis: 18 et
pertransit usque ad tumulos, qui sunt e regione
Ascensus Adommim: descenditque ad Abenboen, id
est, lapidem Boen filii Ruben: et pertransit ex latere
Aquilonis ad campestria: descenditque in planitiem,
19 et prætergreditur contra Aquilonem Beth hagla:
suntque exitus eius contra linguam maris salsissimi
ab Aquilone in fine Iordanis ad australem plagam: 20
qui est terminus illius ab Oriente. Hæc est possessio
filiorum Beniamin per terminos suos in circuitu,
et familias suas. 21 Fueruntque civitates eius,
Iericho et Beth hagla et Vallis Casis, 22 Beth Araba
et Samaraim et Bethel, 23 et Avim et Aphara et
Ophera, 24 villa Emona et Ophni et Gabee: civitates

duodecim, et villæ earum. 25 Gabaon et Rama et
Beroth, 26 et Mesphe et Caphara et Amosa, 27
et Recem, Iarephel, et Tharela, 28 et Sela, Eleph,
et Iebus, quæ est Ierusalem, Gabaath et Cariath:
civitates quattuordecim, et villæ earum. Hæc est
possessio filiorum Beniamin iuxta familias suas.

19 Et egressa est sors secunda filiorum Simeon
per cognationes suas: fuitque hereditas eorum
2 in medio possessionis filiorum Iuda: Bersabee
et Sabee et Molada, 3 et Hasersual, Bala et Asem,
4 et Eltholad, Bethul et Harma, 5 et Siceleg et
Bethmarchaboth et Hasersusa, 6 et Bethlebaoth
et Sarohen: civitates tredecim, et villæ earum.
7 Ain et Remmon et Athar et Asan: civitates
quattuor, et villæ earum: 8 omnes viculi per
circuitum urbium istarum usque ad Baalath Beer
Ramath contra australem plagam. Hæc est hereditas
filiorum Simeon iuxta cognationes suas, 9 in
possessione et funiculo filiorum Iuda: quia maior
erat, et idcirco filii Simeon possederunt in medio
hereditatis eorum. 10 Ceciditque sors tertia filiorum
Zabulon per cognationes suas: factus est terminus
possessionis eorum usque Sarid. 11 Ascenditque de
mari et Merala, et pervenit in Debbaseth, usque ad
torrentem qui est contra Ieconam. 12 Et revertitur
de Sared contra Orientem in fines Ceseleththabor:
et egreditur ad Dabereth, ascenditque contra
Iaphie. 13 Et inde pertransit usque ad orientalem
plagam Gethhepher et Thacasin: et egreditur in
Remmon, Amthar et Noa. 14 Et circuit ad Aquilonem
Hanathon: suntque egressus eius Vallis Iephthael,
15 et Cateth et Naalol et Semeron et Ierala et
Bethlehem: civitates duodecim, et villæ earum.
16 Hæc est hereditas tribus filiorum Zabulon per
cognationes suas, urbes et viculi earum. 17 Issachar
egressa est sors quarta per cognationes suas. 18
Fuitque eius hereditas Iezrael et Casaloth et Sunem
19 et Hapharaim et Seon, et Anaharath 20 et Rabboth
et Cesion, Abes, 21 et Rameth, et Engannim, et
Enhadda et Bethpheses. 22 Et pervenit terminus
eius usque Thabor et Sehesima et Bethsames:
eruntque exitus eius Iordanis: civitates sedecim, et
villæ earum. 23 Hæc est possessio filiorum Issachar
per cognationes suas, urbes, et viculi earum. 24
Ceciditque sors quinta tribui filiorum Aser per
cognationes suas: 25 fuitque terminus eorum
Halcath et Chali et Beten et Axaph 26 et Elmelech
et Amaad et Messal: et pervenit usque ad Carmelum
maris et Sihor et Labanath. 27 Ac revertitur contra
orientem Bethdagon: et pertransit usque Zabulon
et Vallem Iephthael contra Aquilonem in Bethemec
et Nehiel. Egrediturque ad lævam Cabul, 28 et Abran
et Rohob et Hamon et Cana, usque ad Sidonem
magnam. 29 Revertiturque in Horma usque ad
civitatem munitissimam Tyrum, et usque Hosa:
eruntque exitus eius in mare de funiculo Achziba:
30 et Amma et Aphec et Rohob: civitates viginti duæ,
et villæ earum. 31 Hæc est possessio filiorum Aser
per cognationes suas, urbesque et viculi earum. 32
Filiorum Nephthali sexta sors cecidit per familias
suas: 33 et cœpit terminus de Heleph et Elon in
Saananim, et Adami, quæ est Neceb, et Iebnael
usque Lecum: et egressus eorum usque ad Iordanem:
34 revertiturque terminus contra Occidentem in
Azanotthabor, atque inde egreditur in Hucuca, et
pertransit in Zabulon contra Meridiem, et in Aser
contra Occidentem, et in Iuda ad Iordanem contra
ortum solis. 35 Civitates munitissimæ, Assedim, Ser,
et Emath, et Reccath et Cenereth, 36 et Edema et
Arama, Asor 37 et Cedes et Edrai, Enhasor 38 et Ieron
et Magdalel, Horem et Bethanath et Bethsames:
civitates decem et novem, et villæ earum. 39
Hæc est possessio tribus filiorum Nephthali per
cognationes suas, urbes et viculi earum. 40 Tribui
filiorum Dan per familias suas egressa est sors
septima: 41 et fuit terminus possessionis eius Sara
et Esthaol, et Hirsemes, id est, civitas solis. 42
Selebin et Aialon et Iethela, 43 Elon et Themna et
Acron, 44 Elthece, Gebbethon et Balaath, 45 et Iud
et Bane et Barach et Gethremmon: 46 et Meiarcon
et Arecon, cum termino qui respicit Ioppen, 47 et
ipso fine concluditur. Ascenderuntque filii Dan, et
pugnaverunt contra Lesem, ceperuntque eam: et
percusserunt eam in ore gladii, et possederunt, et
habitaverunt in ea, vocantes nomen eius Lesem
Dan, ex nomine Dan patris sui. 48 Hæc est possessio
tribus filiorum Dan, per cognationes suas, urbes
et viculi earum. 49 Cumque complesset sorte
dividere Terram singulis per tribus suas, dederunt
filii Israel possessionem Iosue filio Nun in medio
sui, 50 iuxta præceptum Domini, urbem quam
postulavit, Thamnath Saraa in monte Ephraim: et
ædificavit civitatem, habitavitque in ea. 51 Hæ sunt
possessiones, quas sorte diviserunt Eleazar sacerdos,
et Iosue filius Nun, et principes familiarum, ac
tribuum filiorum Israel in Silo, coram Domino
ad ostium tabernaculi testimonii, partitique sunt
Terram.

20 Et locutus est Dominus ad Iosue, dicens:
Loquere filiis Israel, et dic eis: 2 Separate
urbes fugitivorum, de quibus locutus sum ad vos
per manum Moysi; 3 ut confugiat ad eas quicumque
animam percusserit nescius: et possit evadere iram
proximi, qui ultor est sanguinis: 4 cum ad unam

harum confugerit civitatum, stabit ante portam
civitatis, et loquetur senioribus urbis illius ea, quæ
se comprobent innocentem: sicque suscipient eum,
et dabunt ei locum ad habitandum. 5 Cumque ultor
sanguinis eum fuerit persecutus, non tradent in
manus eius: quia ignorans percussit proximum
eius, nec ante biduum, triduumve eius probatur
inimicus. 6 Et habitabit in civitate illa, donec stet
ante iudicium causam reddens facti sui, et moriatur
sacerdos magnus, qui fuerit in illo tempore: tunc
revertetur homicida, et ingredietur civitatem et
domum suam de qua fugerat. 7 Decreveruntque
Cedes in Galilæa montis Nephthali, et Sichem in
monte Ephraim, et Cariatharbe, ipsa est Hebron in
monte Iuda. 8 Et trans Iordanem contra Orientalem
plagam Iericho, statuerunt Bosor, quæ sita est in
campestri solitudine de tribu Ruben, et Ramoth
in Galaad de tribu Gad, et Gaulon in Basan de
tribu Manasse. 9 Hæ civitates constitutæ sunt
cunctis filiis Israel, et advenis, qui habitabant
inter eos: ut fugeret ad eas qui animam nescius
percussisset, et non moreretur in manu proximi,
effusum sanguinem vindicare cupientis, donec
staret ante populum expositurus causam suam.

21 Accesseruntque principes familiarum Levi ad
Eleazarum sacerdotem, et Iosue filium Nun, et
ad duces cognationum per singulas tribus filiorum
Israel: 2 locutique sunt ad eos in Silo Terræ Chanaan,
atque dixerunt: Dominus præcepit per manum
Moysi, ut darentur nobis urbes ad habitandum, et
suburbana earum ad alenda iumenta. 3 Dederuntque
filii Israel de possessionibus suis iuxta imperium
Domini, civitates et suburbana earum. 4 Egressaque
est sors in familiam Caath filiorum Aaron sacerdotis
de tribubus Iuda, et Simeon, et Beniamin, civitates
tredecim: 5 Et reliquis filiorum Caath, id est, Levitis,
qui superfuerant de tribubus Ephraim, et Dan, et
dimidia tribu Manasse, civitates decem. 6 Porro filii
Gerson egressa est sors, ut acciperent de tribubus
Issachar et Aser et Nephthali, dimidiaque tribu
Manasse in Basan civitates numero tredecim. 7 Et
filiis Merari per cognationes suas de tribubus Ruben
et Gad et Zabulon urbes duodecim. 8 Dederuntque
filii Israel Levitis civitates et suburbana earum,
sicut præcepit Dominus per manum Moysi, singulis
sorte tribuentes. 9 De tribubus filiorum Iuda et
Simeon dedit Iosue civitates: quarum ista sunt
nomina, 10 filiis Aaron per familias Caath Levitici
generis (prima enim sors illis egressa est) 11
Cariatharbe patris Enac, quæ vocatur Hebron,
in monte Iuda, et suburbana eius per circuitum.
12 Agros vero, et villas eius dederat Caleb filio
Iephone ad possidendum. 13 Dedit ergo filiis Aaron
sacerdotis Hebron confugii civitatem, ac suburbana
eius: et Lobnam cum suburbanis suis: 14 et Iether,
et Esthemo, 15 et Holon, et Dabir, 16 et Ain, et
Ieta, et Bethsames, cum suburbanis suis: civitates
novem de tribubus, ut dictum est, duabus. 17 De
tribu autem filiorum Beniamin, Gabaon, et Gabæ,
18 et Anathoth et Almon, cum suburbanis suis:
civitates quattuor. 19 Omnes simul civitates filiorum
Aaron sacerdotis, tredecim, cum suburbanis suis.
20 Reliquis vero per familias filiorum Caath Levitici
generis hæc est data possessio. 21 De tribu Ephraim
urbes confugii, Sichem cum suburbanis suis in
monte Ephraim, et Gazer 22 et Cibsaim et Beth
horon, cum suburbanis suis, civitates quattuor.
23 De tribu quoque Dan, Eltheco et Gabathon,
24 et Aialon et Gethremmon, cum suburbanis
suis, civitates quattuor. 25 Porro de dimidia tribu
Manasse, Thanach et Gethremmon, cum suburbanis
suis civitates duæ. 26 Omnes civitates decem, et
suburbana earum, datæ sunt filiis Caath inferioris
gradus. 27 Filiis quoque Gerson Levitici generis
dedit de dimidia tribu Manasse confugii civitates,
Gaulon in Basan, et Bosram, cum suburbanis suis,
civitates duas. 28 Porro de tribu Issachar, Cesion,
et Dabereth, 29 et Iaramoth, et Engannim, cum
suburbanis suis, civitates quattuor. 30 De tribu
autem Aser, Masal et Abdon, 31 et Helcath, et
Rohob, cum suburbanis suis, civitates quattuor.
32 De tribu quoque Nephthali civitates confugii,
Cedes in Galilæa, et Hammoth Dor, et Carthan, cum
suburbanis suis, civitates tres. 33 Omnes urbes
familiarum Gerson, tredecim, cum suburbanis suis.
34 Filiis autem Merari Levitis inferioris gradus per
familias suas data est de tribu Zabulon, Iecnam et
Cartha 35 et Damna et Naalol, civitates quattuor
cum suburbanis suis. 36 De tribu Ruben ultra
Iordanem contra Iericho civitates refugii, Bosor in
solitudine, Misor et Iaser et Iethson et Mephaath,
civitates quattuor cum suburbanis suis. 37 De
tribu Gad civitates confugii, Ramoth in Galaad, et
Manaim et Hesebon et Iazer, civitates quattuor cum
suburbanis suis. 40 Omnes urbes filiorum Merari per
familias et cognationes suas, duodecim. 41 Itaque
civitates universæ Levitarum in medio possessionis
filiorum Israel fuerunt quadragintaocto 42 cum
suburbanis suis, singulæ per familias distributæ.
43 Deditque Dominus Deus Israeli omnem Terram,
quam traditurum se patribus eorum iuraverat: et
possederunt illam, atque habitaverunt in ea. 44
Dataque est ab eo pax in omnes per circuitum
nationes: nullusque eis hostium resistere ausus est,
sed cuncti in eorum ditionem redacti sunt. 45 Ne

unum quidem verbum, quod illis præstiturum se
esse promiserat, irritum fuit, sed rebus expleta sunt
omnia.

22 Eodem tempore vocavit Iosue Rubenitas, et
Gaditas, et dimidiam tribum Manasse, **2**
dixitque ad eos: Fecistis omnia quæ præcepit vobis
Moyses famulus Domini: mihi quoque in omnibus
obedistis, **3** nec reliquistis fratres vestros longo
tempore, usque in præsentem diem, custodientes
imperium Domini Dei vestri. **4** Quia igitur dedit
Dominus Deus vester fratribus vestris quietem
et pacem, sicut pollicitus est: revertimini, et ite
in tabernacula vestra, et in terram possessionis,
quam tradidit vobis Moyses famulus Domini trans
Iordanem: **5** ita dumtaxat, ut custodiatis attente,
et opere compleatis mandatum et legem quam
præcepit vobis Moyses famulus Domini, ut diligatis
Dominum Deum vestrum, et ambuletis in omnibus
viis eius, et observetis mandata illius, adhæreatisque
ei, ac serviatis in omni corde, et in omni anima
vestra. **6** Benedixitque eis Iosue, et dimisit eos. Qui
reversi sunt in tabernacula sua. **7** Dimidiæ autem
tribui Manasse possessionem Moyses dederat in
Basan: et idcirco mediæ, quæ superfuit, dedit Iosue
sortem inter ceteros fratres suos trans Iordanem ad
Occidentalem plagam. Cumque dimitteret eos in
tabernacula sua, et benedixisset eis, **8** dixit ad eos:
In multa substantia atque divitiis revertimini ad
sedes vestras, cum argento et auro, ære ac ferro,
et veste multiplici: dividite prædam hostium cum
fratribus vestris. **9** Reversique sunt, et abierunt
filii Ruben, et filii Gad, et dimidia tribus Manasse,
a filiis Israel de Silo, quæ sita est in Chanaan, ut
intrarent Galaad Terram possessionis suæ, quam
obtinuerant iuxta imperium Domini in manu Moysi.
10 Cumque venissent ad tumulos Iordanis in Terram
Chanaan, ædificaverunt iuxta Iordanem altare
infinitæ magnitudinis. **11** Quod cum audissent filii
Israel, et ad eos certi nuncii detulissent ædificasse
filios Ruben, et Gad, et dimidiæ tribus Manasse,
altare in Terra Chanaan, super Iordanis tumulos,
contra filios Israel: **12** convenerunt omnes in Silo, ut
ascenderent, et dimicarent contra eos. **13** Et interim
miserunt ad illos in Terram Galaad Phinees filium
Eleazari sacerdotis, **14** et decem principes cum eo,
singulos de singulis tribubus. **15** Qui venerunt ad
filios Ruben, et Gad, et dimidiæ tribus Manasse in
Terram Galaad, dixeruntque ad eos: **16** Hæc mandat
omnis populus Domini: Quæ est ista transgressio?
Cur reliquistis Dominum Deum Israel, ædificantes
altare sacrilegum, et a cultu illius recedentes? **17**
An parum vobis est quod peccastis in Beelphegor,
et usque in præsentem diem macula huius sceleris
in nobis permanet? Multique de populo corruerunt.
18 Et vos hodie reliquistis Dominum, et cras in
universum Israel ira eius desæviet. **19** Quod si
putatis immundam esse terram possessionis vestræ,
transite ad Terram, in qua tabernaculum Domini
est, et habitate inter nos: tantum ut a Domino, et
a nostro consortio non recedatis, ædificato altari
præter altare Domini Dei nostri. **20** Nonne Achan
filius Zare præteriit mandatum Domini, et super
omnem populum Israel ira eius incubuit? Et ille
erat unus homo, atque utinam solum periisset
in scelere suo. **21** Responderuntque filii Ruben
et Gad, et dimidia tribus Manasse principibus
legationis Israel: **22** Fortissimus Deus Dominus,
Fortissimus Deus Dominus, ipse novit, et Israel
simul intelliget: si prævaricationis animo, hoc
altare construximus, non custodiat nos, sed puniat
nos in præsenti: **23** et si ea mente fecimus ut
holocausta, et sacrificium, et pacificas victimas
super eo imponeremus, ipse quærat et iudicet:
24 et non ea magis cogitatione atque tractatu, ut
diceremus: Cras dicent filii vestri filiis nostris: Quid
vobis et Domino Deo Israel? **25** Terminum posuit
Dominus inter nos et vos, o filii Ruben, et filii Gad,
Iordanem fluvium: et idcirco partem non habetis in
Domino. Et per hanc occasionem avertent filii vestri
filios nostros a timore Domini. Putavimus itaque
melius, **26** et diximus: Extruamus nobis altare, non
in holocausta, neque ad victimas offerendas, **27** sed
in testimonium inter nos et vos, et sobolem nostram
vestramque progeniem, ut serviamus Domino, et
iuris nostri sit offerre et holocausta, et victimas,
et pacificas hostias: et nequaquam dicant cras filii
vestri filiis nostris: Non est vobis pars in Domino.
28 Quod si voluerint dicere, respondebunt eis: Ecce
altare Domini, quod fecerunt patres nostri, non in
holocausta, neque in sacrificium, sed in testimonium
nostrum ac vestrum. **29** Absit a nobis hoc scelus ut
recedamus a Domino, et eius vestigia relinquamus,
extructo altari ad holocausta, et sacrificia, et
victimas offerendas, præter altare Domini Dei
nostri, quod extructum est ante tabernaculum eius.
30 Quibus auditis, Phinees sacerdos, et principes
legationis Israel, qui erant cum eo, placati sunt:
et verba filiorum Ruben, et Gad, et dimidiæ tribus
Manasse, libentissime susceperunt. **31** Dixtque
Phinees filius Eleazari sacerdos ad eos: Nunc scimus
quod nobiscum sit Dominus, quoniam alieni estis
a prævaricatione hac, et liberastis filios Israel de
manu Domini. **32** Reversusque est cum principibus a
filiis Ruben et Gad de Terra Galaad, finium Chanaan
ad filios Israel, et retulit eis. **33** Placuitque sermo

cunctis audientibus. Et laudaverunt Deum filii
Israel, et nequaquam ultra dixerunt, ut ascenderent
contra eos, atque pugnarent, et delerent Terram
possessionis eorum. 34 Vocaveruntque filii Ruben,
et filii Gad altare, quod extruxerant, Testimonium
nostrum, quod Dominus ipse sit Deus.

23 Evoluto autem multo tempore, postquam
pacem dederat Dominus Israeli, subiectis in
gyro nationibus universis, et Iosue iam longævo, et
persenilis ætatis: 2 vocavit Iosue omnem Israelem,
maioresque natu, et principes ac duces, et magistros,
dixitque ad eos: Ego senui, et progressioris ætatis
sum: 3 vosque cernitis omnia, quæ fecerit Dominus
Deus vester cunctis per circuitum nationibus, quo
modo pro vobis ipse pugnaverit: 4 et nunc quia
vobis sorte divisit omnem Terram, ab Orientali
parte Iordanis usque ad mare magnum, multæque
adhuc supersunt nationes: 5 Dominus Deus vester
disperdet eas et auferet a facie vestra, et possidebitis
Terram, sicut vobis pollicitus est. 6 Tantum
confortamini, et estote soliciti, ut custodiatis cuncta
quæ scripta sunt in volumine legis Moysi: et non
declinetis ab eis neque ad dexteram neque ad
sinistram: 7 ne postquam intraveritis ad Gentes,
quæ inter vos futuræ sunt, iuretis in nomine deorum
earum, et serviatis eis, et adoretis illos: 8 sed
adhæreatis Domino Deo vestro: quod fecistis usque
in diem hanc. 9 Et tunc auferet Dominus Deus in
conspectu vestro gentes magnas et robustissimas,
et nullus vobis resistere poterit. 10 Unus e vobis
persequetur hostium mille viros: quia Dominus
Deus vester pro vobis ipse pugnabit, sicut pollicitus
est. 11 Hoc tantum diligentissime præcavete, ut
diligatis Dominum Deum vestrum. 12 Quod si
volueritis gentium harum, quæ inter vos habitant,
erroribus adhærere, et cum eis miscere connubia,
atque amicitias copulare: 13 iam nunc scitote quod
Dominus Deus vester non eas deleat ante faciem
vestram, sed sint vobis in foveam ac laqueum, et
offendiculum ex latere vestro, et sudes in oculis
vestris, donec vos auferat atque disperdat de
Terra hac optima, quam tradidit vobis. 14 En
ego hodie ingredior viam universæ terræ, et toto
animo cognoscetis quod de omnibus verbis, quæ
se Dominus præstiturum vobis esse pollicitus est,
unum non præterierit incassum. 15 Sicut ergo
implevit opere quod promisit, et prospera cuncta
venerunt: sic adducet super vos quidquid malorum
comminatus est, donec vos auferat atque disperdat
de Terra hac optima, quam tradidit vobis, 16 eo
quod præterieritis pactum Domini Dei vestri, quod
pepigit vobiscum, et servieritis diis alienis, ad
adoraveritis eos: cito atque velociter consurget
in vos furor Domini, et auferemini ab hac Terra
optima, quam tradidit vobis.

24 Congregavitque Iosue omnes tribus Israel in
Sichem, et vocavit maiores natu, ac principes,
et iudices, et magistros: steteruntque in conspectu
Domini: 2 et ad populum sic locutus est: Hæc dicit
Dominus Deus Israel: Trans fluvium habitaverunt
patres vestri ab initio, Thare pater Abraham, et
Nachor: servieruntque diis alienis. 3 Tuli ergo
patrem vestrum Abraham de Mesopotamiæ finibus:
et adduxi eum in Terram Chanaan: multiplicavique
semen eius, 4 et dedi ei Isaac: illique rursum
dedi Iacob et Esau. E quibus, Esau dedi montem
Seir ad possidendum: Iacob vero, et filii eius
descenderunt in Ægyptum. 5 Misique Moysen et
Aaron, et percussi Ægyptum multis signis atque
portentis. 6 Eduxique vos et patres vestros de
Ægypto, et venistis ad mare: persecutique sunt
Ægyptii patres vestros cum curribus et equitatu,
usque ad Mare Rubrum. 7 Clamaverunt autem ad
Dominum filii Israel: qui posuit tenebras inter vos
et Ægyptios, et adduxit super eos mare, et operuit
eos. Viderunt oculi vestri cuncta quæ in Ægypto
fecerim, et habitastis in solitudine multo tempore: 8
et introduxi vos in Terram Amorrhæi, qui habitabat
trans Iordanem. Cumque pugnarent contra vos,
tradidi eos in manus vestras, et possedistis Terram
eorum, atque interfecistis eos. 9 Surrexit autem
Balac filius Sephor rex Moab, et pugnavit contra
Israelem. Misitque et vocavit Balaam filium Beor, ut
malediceret vobis: 10 et ego nolui audire eum, sed
econtrario per illum benedixi vobis, et liberavi vos
de manu eius. 11 Transistisque Iordanem, et venistis
ad Iericho. Pugnaveruntque contra vos viri civitatis
eius, Amorrhæus, et Pherezæus, et Chananæus, et
Hethæus, et Gergezæus, et Hevæus, et Iebusæus:
et tradidi illos in manus vestras. 12 Misique ante
vos crabrones: et eieci eos de locis suis, duos reges
Amorrhæorum, non in gladio nec in arcu tuo. 13
Dedique vobis Terram, in qua non laborastis, et
urbes quas non ædificastis, ut habitaretis in eis:
vineas et oliveta, quæ non plantastis. 14 Nunc ergo
timete Dominum, et servite ei perfecto corde atque
verissimo: et auferte deos, quibus servierunt patres
vestri in Mesopotamia et in Ægypto, ac servite
Domino. 15 Sin autem malum vobis videtur ut
Domino serviatis, optio vobis datur: eligite hodie
quod placet, cui servire potissimum debeatis, utrum
diis, quibus servierunt patres vestri in Mesopotamia,
an diis Amorrhæorum, in quorum Terra habitatis:
ego autem et domus mea serviemus Domino. 16

Responditque populus, et ait: Absit a nobis ut
relinquamus Dominum, et serviamus diis alienis.
17 Dominus Deus noster ipse eduxit nos, et patres
nostros de Terra Ægypti, de domo servitutis: fecitque
videntibus nobis signa ingentia, et custodivit nos
in omni via, per quam ambulavimus, et in cunctis
populis, per quos transivimus. **18** Et eiecit universas
gentes, Amorrhæum habitatorem Terræ, quam nos
intravimus. Serviemus igitur Domino, quia ipse
est Deus noster. **19** Dixitque Iosue ad populum:
Non poteritis servire Domino: Deus enim sanctus,
et fortis æmulator est, nec ignoscet sceleribus
vestris atque peccatis. **20** Si dimiseritis Dominum,
et servieritis diis alienis, convertet se, et affliget
vos, atque subvertet postquam vobis præstiterit
bona. **21** Dixitque populus ad Iosue: Nequaquam
ita ut loqueris, erit, sed Domino serviemus. **22**
Et Iosue ad populum, Testes, inquit, vos estis,
quia ipsi elegeritis vobis Dominum ut serviatis
ei. Responderuntque: Testes. **23** Nunc ergo, ait,
auferte deos alienos de medio vestri, et inclinate
corda vestra ad Dominum Deum Israel. **24** Dixitque
populus ad Iosue: Domino Deo nostro serviemus,
et obedientes erimus præceptis eius. **25** Percussit
ergo Iosue in die illo fœdus, et proposuit populo
præcepta atque iudicia in Sichem. **26** Scripsit
quoque omnia verba hæc in volumine legis Domini:
et tulit lapidem pergrandem, posuitque eum subter
quercum, quæ erat in Sanctuario Domini: **27** et
dixit ad omnem populum: En lapis iste erit vobis in
testimonium quod audierit omnia verba Domini,
quæ locutus est vobis: ne forte postea negare
velitis, et mentiri Domino Deo vestro. **28** Dimisitque
populum, singulos in possessionem suam. **29** Et post
hæc mortuus est Iosue filius Nun servus Domini,
centum et decem annorum: **30** sepelieruntque
eum in finibus possessionis suæ in Thamnathsare,
quæ est sita in monte Ephraim, a Septentrionali
parte montis Gaas. **31** Servivitque Israel Domino
cunctis diebus Iosue et seniorum, qui longo vixerunt
tempore post Iosue, et qui noverunt omnia opera
Domini quæ fecerat in Israel. **32** Ossa quoque Ioseph,
quæ tulerant filii Israel de Ægypto, sepelierunt in
Sichem, in parte agri, quem emerat Iacob a filiis
Hemor patris Sichem, centum novellis ovibus, et
fuit in possessionem filiorum Ioseph. **33** Eleazar
quoque filius Aaron mortuus est: et sepelierunt
eum in Gabaath Phinees filii eius, quæ data est ei in
monte Ephraim.

Iudicum

1 Post mortem Iosue consuluerunt filii Israel
Dominum, dicentes: Quis ascendet ante nos
contra Chananæum, et erit dux belli? **2** Dixitque
Dominus: Iudas ascendet: ecce tradidi Terram in
manus eius. **3** Et ait Iudas Simeoni fratri suo:
Ascende mecum in sortem meam, et pugna contra
Chananæum, ut et ego pergam tecum in sortem
tuam. Et abiit cum eo Simeon. **4** Ascenditque Iudas,
et tradidit Dominus Chananæum, ac Pherezæum
in manus eorum: et percusserunt in Bezec decem
millia virorum. **5** Inveneruntque Adonibezec in
Bezec, et pugnaverunt contra eum, ac percusserunt
Chananæum, et Pherezæum. **6** Fugit autem
Adonibezec: quem persecuti comprehenderunt,
cæsis summitatibus manuum eius ac pedum. **7**
Dixitque Adonibezec: Septuaginta reges amputatis
manuum ac pedum summitatibus colligebant sub
mensa mea ciborum reliquias: sicut feci, ita reddidit
mihi Deus. Adduxeruntque eum in Ierusalem,
et ibi mortuus est. **8** Oppugnantes ergo filii
Iuda Ierusalem, ceperunt eam, et percusserunt in
ore gladii, tradentes cunctam incendio civitatem.
9 Et postea descendentes pugnaverunt contra
Chananæum, qui habitabat in montanis, et ad
meridiem, et in campestribus. **10** Pergensque Iudas
contra Chananæum, qui habitabat in Hebron, (cuius
nomen fuit antiquitus Cariatharbe) percussit Sesai,
et Ahiman, et Tholmai: **11** atque inde profectus
abiit ad habitatores Dabir, cuius nomen vetus
erat Cariath Sepher, id est, civitas litterarum. **12**
Dixitque Caleb: Qui percusserit Cariath Sepher,
et vastaverit eam, dabo ei Axam filiam meam
uxorem. **13** Cumque cepisset eam Othoniel filius
Cenez frater Caleb minor, dedit ei Axam filiam
suam coniugem. **14** Quam pergentem in itinere
monuit vir suus ut peteret a patre suo agrum.
Quæ cum suspirasset sedens in asino, dixit ei
Caleb: Quid habes? **15** At illa respondit: Da mihi
benedictionem, quia terram arentem dedisti mihi:
da et irriguam aquis. Dedit ergo ei Caleb irriguum
superius, et irriguum inferius. **16** Filii autem Cinæi
cognati Moysi ascenderunt de Civitate Palmarum,
cum filiis Iuda in desertum sortis eius, quod est
ad meridiem Arad, et habitaverunt cum eo. **17**
Abiit autem Iudas cum Simeone fratre suo, et
percusserunt simul Chananæum qui habitabat in
Sephaath, et interfecerunt eum. Vocatumque est
nomen urbis, Horma, id est, anathema. **18** Cepitque
Iudas Gazam cum finibus suis, et Ascalonem, atque
Accaron cum terminis suis. **19** Fuitque Dominus
cum Iuda, et montana possedit: nec potuit delere
habitatores vallis, quia falcatis curribus abundabant.
20 Dederuntque Caleb Hebron, sicut dixerat Moyses,
qui delevit ex ea tres filios Enac. **21** Iebusæum
autem habitatorem Ierusalem non deleverunt
filii Beniamin: habitavitque Iebusæus cum filiis
Beniamin in Ierusalem, usque in præsentem diem.
22 Domus quoque Ioseph ascendit in Bethel, fuitque
Dominus cum eis. **23** Nam cum obsiderent urbem,
quæ prius Luza vocabatur, **24** viderunt hominem
egredientem de civitate, dixeruntque ad eum:
Ostende nobis introitum civitatis, et faciemus
tecum misericordiam. **25** Qui cum ostendisset eis,
percusserunt urbem in ore gladii: hominem autem
illum, et omnem cognationem eius dimiserunt. **26**
Qui dimissus, abiit in Terram Hetthim, et ædificavit
ibi civitatem, vocavitque eam Luzam: quæ ita
appellatur usque in præsentem diem. **27** Manasses
quoque non delevit Bethsan, et Thanac cum viculis
suis, et habitatores Dor, et Ieblaam, et Mageddo cum
viculis suis, cœpitque Chananæus habitare cum eis.
28 Postquam autem confortatus est Israel, fecit eos
tributarios, et delere noluit. **29** Ephraim etiam non
interfecit Chananæum, qui habitabat in Gazer, sed
habitavit cum eo. **30** Zabulon non delevit habitatores
Cetron, et Naalol: sed habitavit Chananæus in
medio eius, factusque est ei tributarius. **31** Aser
quoque non delevit habitatores Accho, et Sidonis,
Ahalab, et Achazib, et Helba, et Aphec, et Rohob: **32**
habitavitque in medio Chananæi habitatoris illius
terræ, nec interfecit eum. **33** Nephthali quoque
non delevit habitatores Bethsames, et Bethanath:
et habitavit inter Chananæum habitatorem Terræ,
fueruntque ei Bethsamitæ et Bethanitæ tributarii.
34 Arctavitque Amorrhæus filios Dan in monte, nec
dedit eis locum ut ad planiora descenderent: **35**
habitavitque in monte Hares, quod interpretatur
testaceo, in Aialon et Salebim. Et aggravata est
manus domus Ioseph, factusque est ei tributarius.
36 Fuit autem terminus Amorrhæi ab Ascensu
Scorpionis, Petra, et superiora loca.

2 Ascenditque Angelus Domini de Galgalis ad
Locum Flentium, et ait: Eduxi vos de Ægypto, et
introduxi in Terram, pro qua iuravi patribus vestris:
et pollicitus sum ut non facerem irritum pactum
meum vobiscum in sempiternum: **2** ita dumtaxat ut
non feriretis fœdus cum habitatoribus Terræ huius,
sed aras eorum subverteretis: et noluistis audire
vocem meam: cur hoc fecistis? **3** Quam ob rem nolui
delere eos a facie vestra: ut habeatis hostes, et dii
eorum sint vobis in ruinam. **4** Cumque loqueretur
Angelus Domini hæc verba ad omnes filios Israel:

elevaverunt ipsi vocem suam, et fleverunt. 5 Et
vocatum est nomen loci illius: Locus flentium, sive
lacrymarum: immolaveruntque ibi hostias Domini.
6 Dimisit ergo Iosue populum, et abierunt filii Israel
unusquisque in possessionem suam, ut obtinerent
eam: 7 servieruntque Domino cunctis diebus eius,
et seniorum, qui longo post eum vixerunt tempore,
et noverant omnia opera Domini, quæ fecerat
cum Israel. 8 Mortuus est autem Iosue filius Nun,
famulus Domini, centum et decem annorum, 9
et sepelierunt eum in finibus possessionis suæ in
Thamnathsare in monte Ephraim, a Septentrionali
plaga montis Gaas. 10 Omnisque illa generatio
congregata est ad patres suos: et surrexerunt
alii, qui non noverant Dominum, et opera quæ
fecerat cum Israel. 11 Feceruntque filii Israel malum
in conspectu Domini, et servierunt Baalim. 12
Ac dimiserunt Dominum Deum patrum suorum,
qui eduxerat eos de Terra Ægypti: et secuti sunt
deos alienos, deosque populorum, qui habitabant
in circuitu eorum, et adoraverunt eos: et ad
iracundiam concitaverunt Dominum, 13 dimittentes
eum, et servientes Baal et Astaroth. 14 Iratusque
Dominus contra Israel, tradidit eos in manus
diripientium: qui ceperunt eos, et vendiderunt
hostibus, qui habitabant per gyrum: nec potuerunt
resistere adversariis suis: 15 sed quocumque pergere
voluissent, manus Domini super eos erat, sicut
locutus est, et iuravit eis: et vehementer afflicti sunt.
16 Suscitavitque Dominus iudices, qui liberarent
eos de vastantium manibus: sed nec eos audire
voluerunt, 17 fornicantes cum diis alienis, et
adorantes eos. Cito deseruerunt viam, per quam
ingressi fuerant patres eorum: et audientes mandata
Domini, omnia fecere contraria. 18 Cumque Dominus
iudices suscitaret, in diebus eorum flectebatur
misericordia, et audiebat afflictorum gemitus, et
liberabat eos de cæde vastantium. 19 Postquam
autem mortuus esset iudex, revertebantur, et multo
faciebant peiora quam fecerant patres eorum,
sequentes deos alienos, servientes eis, et adorantes
illos. Non dimiserunt adinventiones suas, et viam
durissimam, per quam ambulare consueverunt.
20 Iratusque est furor Domini in Israel, et ait:
Quia irritum fecit gens ista pactum meum, quod
pepigeram cum patribus eorum, et vocem meam
audire contempsit: 21 et ego non delebo gentes,
quas dimisit Iosue, et mortuus est: 22 ut in ipsis
experiar Israel, utrum custodiant viam Domini, et
ambulent in ea, sicut custodierunt patres eorum,
an non. 23 Dimisit ergo Dominus omnes nationes
has, et cito subvertere noluit, nec tradidit in manus
Iosue.

3 Hæ sunt gentes, quas Dominus dereliquit,
ut erudiret in eis Israelem, et omnes, qui
non noverant bella Chananæorum: 2 ut postea
discerent filii eorum certare cum hostibus, et
habere consuetudinem præliandi: 3 quinque
satrapas Philisthinorum, omnemque Chananæum,
et Sidonium, atque Hevæum, qui habitabat in monte
Libano, de monte Baal Hermon usque ad introitum
Emath. 4 Dimisitque eos, ut in ipsis experiretur
Israelem, utrum audiret mandata Domini quæ
præceperat patribus eorum per manum Moysi, an
non. 5 Itaque filii Israel habitaverunt in medio
Chananæi, et Hethæi, et Amorrhæi, et Pherezæi,
et Hevæi, et Iebusæi: 6 et duxerunt uxores filias
eorum, ipsique filias suas filiis eorum tradiderunt,
et servierunt diis eorum. 7 Feceruntque malum in
conspectu Domini, et obliti sunt Dei sui, servientes
Baalim et Astaroth. 8 Iratusque contra Israel
Dominus, tradidit eos in manus Chusan Rasathaim
regis Mesopotamiæ, servieruntque ei octo annis.
9 Et clamaverunt ad Dominum: qui suscitavit eis
salvatorem, et liberavit eos, Othoniel videlicet
filium Cenez, fratrem Caleb minorem: 10 fuitque in
eo Spiritus Domini, et iudicavit Israel. Egressusque
est ad pugnam, et tradidit Dominus in manus eius
Chusan Rasathaim regem Syriæ, et oppressit eum.
11 Quievitque terra quadraginta annis, et mortuus
est Othoniel filius Cenez. 12 Addiderunt autem
filii Israel facere malum in conspectu Domini: qui
confortavit adversum eos Eglon regem Moab: quia
fecerunt malum in conspectu eius. 13 Et copulavit ei
filios Ammon, et Amalec: abiitque et percussit Israel,
atque possedit Urbem Palmarum. 14 Servieruntque
filii Israel Eglon regi Moab decem et octo annis: 15
et postea clamaverunt ad Dominum: qui suscitavit
eis salvatorem vocabulo Aod, filium Gera, filii
Iemini, qui utraque manu pro dextera utebatur.
Miseruntque filii Israel per illum munera Eglon
regi Moab. 16 Qui fecit sibi gladium ancipitem,
habentem in medio capulum longitudinis palmæ
manus, et accinctus est eo subter sagum in dextro
femore. 17 Obtulitque munera Eglon regi Moab. Erat
autem Eglon crassus nimis. 18 Cumque obtulisset ei
munera, prosecutus est socios, qui cum eo venerant.
19 Et reversus de Galgalis, ubi erant idola, dixit ad
Regem: Verbum secretum habeo ad te, o Rex. Et ille
imperavit silentium: egressisque omnibus, qui circa
eum erant, 20 ingressus est Aod ad eum: sedebat
autem in æstivo cœnaculo solus, dixitque: Verbum
Dei habeo ad te. Qui statim surrexit de throno. 21
Extenditque Aod sinistram manum, et tulit sicam
de dextro femore suo, infixitque eam in ventre
eius 22 tam valide, ut capulus sequeretur ferrum

in vulnere, ac pinguissimo adipe stringeretur. Nec
eduxit gladium, sed ita ut percusserat, reliquit in
corpore: statimque per secreta naturæ alvi stercora
proruperunt. 23 Aod autem clausis diligentissime
ostiis cœnaculi, et obfirmatis sera, 24 per posticum
egressus est. Servique regis ingressi viderunt
clausas fores cœnaculi, atque dixerunt: Forsitan
purgat alvum in æstivo cubiculo. 25 Expectantesque
diu donec erubescerent, et videntes quod nullus
aperiret, tulerunt clavem: et aperientes invenerunt
dominum suum in terra iacentem mortuum. 26 Aod
autem, dum illi turbarentur, effugit, et pertransiit
locum idolorum, unde reversus fuerat. Venitque
in Seirath: 27 et statim insonuit buccina in monte
Ephraim: descenderuntque cum eo filii Israel, ipso in
fronte gradiente. 28 Qui dixit ad eos: Sequimini me:
tradidit enim Dominus inimicos nostros Moabitas
in manus nostras. Descenderuntque post eum, et
occupaverunt vada Iordanis quæ transmittunt in
Moab: et non dimiserunt transire quemquam: 29
sed percusserunt Moabitas in tempore illo, circiter
decem millia, omnes robustos et fortes viros. Nullus
eorum evadere potuit. 30 Humiliatusque est Moab
in die illo sub manu Israel: et quievit Terra octoginta
annis. 31 Post hunc fuit Samgar filius Anath, qui
percussit de Philisthiim sexcentos viros vomere: et
ipse quoque defendit Israel.

4 Addideruntque filii Israel facere malum in
conspectu Domini post mortem Aod, 2 et tradidit
illos Dominus in manus Iabin regis Chanaan, qui
regnavit in Asor: habuitque ducem exercitus sui
nomine Sisaram, ipse autem habitabat in Haroseth
Gentium. 3 Clamaveruntque filii Israel ad Dominum:
nongentos enim habebat falcatos currus, et per
viginti annos vehementer oppresserat eos. 4 Erat
autem Debbora prophetis uxor Lapidoth, quæ
iudicabat populum in illo tempore. 5 Et sedebat sub
palma, quæ nomine illius vocabatur, inter Rama et
Bethel in monte Ephraim: ascendebantque ad eam
filii Israel in omne iudicium. 6 Quæ misit et vocavit
Barac filium Abinoem de Cedes Nephthali: dixitque
ad eum: Præcepit tibi Dominus Deus Israel, vade, et
duc exercitum in montem Thabor, tollesque tecum
decem millia pugnatorum de filiis Nephthali, et
de filiis Zabulon: 7 ego autem adducam ad te in
loco torrentis Cison, Sisaram principem exercitus
Iabin, et currus eius, atque omnem multitudinem,
et tradam eos in manu tua. 8 Dixitque ad eam Barac:
Si venis mecum, vadam: si nolueris venire mecum,
non pergam. 9 Quæ dixit ad eum: Ibo quidem
tecum, sed in hac vice victoria non reputabitur
tibi, quia in manu mulieris tradetur Sisara. Surrexit
itaque Debbora, et perrexit cum Barac in Cedes.
10 Qui, accitis Zabulon et Nephthali, ascendit cum
decem millibus pugnatorum, habens Debboram in
comitatu suo. 11 Haber autem Cinæus recesserat
quondam a ceteris Cinæis fratribus suis filiis Hobab,
cognati Moysi: et tetenderat tabernacula usque ad
vallem, quæ vocatur Sennim, et erat iuxta Cedes.
12 Nunciatumque est Sisaræ quod ascendisset Barac
filius Abinoem, in montem Thabor: 13 et congregavit
nongentos falcatos currus, et omnem exercitum
de Haroseth Gentium ad torrentem Cison. 14
Dixitque Debbora ad Barac: Surge, hæc est enim
dies, in qua tradidit Dominus Sisaram in manus
tuas: en ipse ductor est tuus. Descendit itaque Barac
de monte Thabor, et decem millia pugnatorum
cum eo. 15 Perterruitque Dominus Sisaram, et
omnes currus eius, universamque multitudinem
in ore gladii ad conspectum Barac: in tantum, ut
Sisara de curru desiliens, pedibus fugeret, 16 et
Barac persequeretur fugientes currus, et exercitum
usque ad Haroseth Gentium, et omnis hostium
multitudo usque ad internecionem caderet. 17
Sisara autem fugiens pervenit ad tentorium Iahel,
uxoris Haber Cinæi. Erat enim pax inter Iabin regem
Asor, et domum Haber Cinæi. 18 Egressa igitur
Iahel in occursum Sisaræ, dixit ad eum: Intra ad
me, domine mi: intra, ne timeas. Qui ingressus
tabernaculum eius, et opertus ab ea pallio, 19
dixit ad eam: Da mihi, obsecro, paululum aquæ,
quia sitio valde. Quæ aperuit utrem lactis, et dedit
ei bibere, et operuit illum. 20 Dixitque Sisara ad
eam: Sta ante ostium tabernaculi: et cum venerit
aliquis interrogans te, et dicens: Numquid hic est
aliquis? Respondebis: Nullus est. 21 Tulit itaque
Iahel uxor Haber clavum tabernaculi, assumens
pariter et malleum: et ingressa abscondite, et cum
silentio posuit supra tempus capitis eius clavum,
percussumque malleo defixit in cerebrum usque
ad terram: qui soporem morti consocians defecit,
et mortuus est. 22 Et ecce Barac sequens Sisaram
veniebat: egressaque Iahel in occursum eius, dixit ei:
Veni, et ostendam tibi virum, quem quæris. Qui cum
intrasset ad eam, vidit Sisaram iacentem mortuum,
et clavum infixum in tempore eius. 23 Humiliavit
ergo Deus in die illo Iabin regem Chanaan coram
filiis Israel: 24 qui crescebant quotidie, et forti
manu opprimebant Iabin regem Chanaan, donec
delerent eum.

5 Cecineruntque Debbora et Barac filius Abinoem
in illo die, dicentes: 2 Qui sponte obtulistis
de Israel animas vestras ad periculum, benedicite
Domino. 3 Audite reges, auribus percipite principes:

Ego sum, ego sum quæ Domino canam, psallam
Domino Deo Israel. 4 Domine cum exires de Seir, et
transires per regiones Edom, terra mota est, cælique
ac nubes distillaverunt aquis. 5 Montes fluxerunt a
facie Domini, et Sinai a facie Domini Dei Israel. 6 In
diebus Samgar filii Anath, in diebus Iahel quieverunt
semitæ: et qui ingrediebantur per eas, ambulaverunt
per calles devios. 7 Cessaverunt fortes in Israel,
et quieverunt: donec surgeret Debbora, surgeret
mater in Israel. 8 Nova bella elegit Dominus, et
portas hostium ipse subvertit: clypeus et hasta si
apparuerint in quadraginta millibus Israel. 9 Cor
meum diligit principes Israel: qui propria voluntate
obtulistis vos discrimini, benedicite Domino. 10
Qui ascenditis super nitentes asinos, et sedetis in
iudicio, et ambulatis in via, loquimini. 11 Ubi collisi
sunt currus, et hostium suffocatus est exercitus, ibi
narrentur iustitiæ Domini et clementia in fortes
Israel: tunc descendit populus Domini ad portas,
et obtinuit principatum. 12 Surge, surge Debbora,
surge, surge, et loquere canticum: surge Barac,
et apprehende captivos tuos fili Abinoem. 13
Salvatæ sunt reliquiæ populi, Dominus in fortibus
dimicavit. 14 Ex Ephraim delevit eos in Amalec, et
post eum ex Beniamin in populos tuos, o Amalec: de
Machir principes descenderunt, et de Zabulon qui
exercitum ducerent ad bellandum. 15 Duces Issachar
fuere cum Debbora, et Barac vestigia sunt secuti,
qui quasi in præceps ac barathrum se discrimini
dedit: diviso contra se Ruben, magnanimorum
reperta est contentio. 16 Quare habitas inter duos
terminos, ut audias sibilos gregum? Diviso contra
se Ruben, magnanimorum reperta est contentio. 17
Galaad trans Iordanem quiescebat, et Dan vacabat
navibus: Aser habitabat in littore maris, et in
portubus morabatur. 18 Zabulon vero et Nephthali
obtulerunt animas suas morti in regione Merome.
19 Venerunt reges et pugnaverunt, pugnaverunt
reges Chanaan in Thanach iuxta aquas Mageddo, et
tamen nihil tulere prædantes. 20 De cælo dimicatum
est contra eos: stellæ manentes in ordine et cursu
suo, adversus Sisaram pugnaverunt. 21 Torrens
Cison traxit cadavera eorum, torrens Cadumim,
torrens Cison: conculca anima mea robustos. 22
Ungulæ equorum ceciderunt, fugientibus impetu,
et per præceps ruentibus fortissimis hostium. 23
Maledicite terræ Meroz, dixit Angelus Domini:
maledicite habitatoribus eius, quia non venerunt
ad auxilium Domini, in adiutorium fortissimorum
eius. 24 Benedicta inter mulieres Iahel uxor Haber
Cinæi, et benedicatur in tabernaculo suo. 25 Aquam
petenti lac dedit, et in phiala principum obtulit
butyrum. 26 Sinistram manum misit ad clavum,
et dexteram ad fabrorum malleos, percussitque
Sisaram quærens in capite vulneri locum, et tempus
valide perforans. 27 Inter pedes eius ruit: defecit, et
mortuus est: volvebatur ante pedes eius, et iacebat
exanimis et miserabilis. 28 Per fenestram respiciens,
ululabat mater eius: et de cœnaculo loquebatur: Cur
moratur regredi currus eius? Quare tardaverunt
pedes quadrigarum illius? 29 Una sapientior
ceteris uxoribus eius, hæc socrui verba respondit:
30 Forsitan nunc dividit spolia, et pulcherrima
feminarum eligitur ei: vestes diversorum colorum
Sisaræ traduntur in prædam, et supellex varia ad
ornanda colla congeritur. 31 Sic pereant omnes
inimici tui Domine: qui autem diligunt te, sicut Sol
in ortu suo splendet, ita rutilent. Quievitque Terra
per quadraginta annos.

6 Fecerunt autem filii Israel malum in conspectu
Domini: qui tradidit illos in manu Madian
septem annis, 2 et oppressi sunt valde ab eis.
Feceruntque sibi antra et speluncas in montibus,
et munitissima ad repugnandum loca. 3 Cumque
sevisset Israel, ascendebat Madian et Amalec,
ceterique Orientalium nationum: 4 et apud eos
figentes tentoria, sicut erant in herbis cuncta
vastabant usque ad introitum Gazæ: nihilque
omnino ad vitam pertinens relinquebant in Israel,
non oves, non boves, non asinos. 5 Ipsi enim et
universi greges eorum veniebant cum tabernaculis
suis, et instar locustarum universa complebant,
innumera multitudo hominum, et camelorum,
quidquid tetigerant devastantes. 6 Humiliatusque
est Israel valde in conspectu Madian. 7 Et clamavit
ad Dominum postulans auxilium contra Madianitas.
8 Qui misit ad eos virum prophetam, et locutus
est: Hæc dicit Dominus Deus Israel: Ego vos feci
conscendere de Ægypto, et eduxi vos de domo
servitutis, 9 et liberavi de manu Ægyptiorum, et
omnium inimicorum, qui affligebant vos: eiecique
eos ad introitum vestrum, et tradidi vobis Terram
eorum. 10 Et dixi: Ego Dominus Deus vester, ne
timeatis deos Amorrhæorum, in quorum terra
habitatis. Et noluistis audire vocem meam. 11
Venit autem Angelus Domini, et sedit sub quercu,
quæ erat in Ephra, et pertinebat ad Ioas patrem
familiæ Ezri. Cumque Gedeon filius eius excuteret
atque purgaret frumenta in torculari, ut fugeret
Madian, 12 apparuit ei Angelus Domini, et ait:
Dominus tecum virorum fortissime. 13 Dixitque ei
Gedeon: Obsecro mi domine, si Dominus nobiscum
est, cur apprehenderunt nos hæc omnia? Ubi sunt
mirabilia eius, quæ narraverunt patres nostri, atque
dixerunt: De Ægypto eduxit nos Dominus? Nunc

autem dereliquit nos Dominus et tradidit in manu
Madian. 14 Respexitque ad eum Dominus, et ait:
Vade in hac fortitudine tua, et liberabis Israel
de manu Madian: scito quod miserim te. 15 Qui
respondens ait: Obsecro, mi domine, in quo liberabo
Israel? Ecce familia mea infima est in Manasse,
et ego minimus in domo patris mei. 16 Dixitque
ei Dominus: Ego ero tecum: et percuties Madian
quasi unum virum. 17 Et ille, Si inveni, inquit,
gratiam coram te, da mihi signum quod tu sis qui
loqueris ad me. 18 Nec recedas hinc, donec revertar
ad te, portans sacrificium, et offerens tibi. Qui
respondit: Ego præstolabor adventum tuum. 19
Ingressus est itaque Gedeon, et coxit hœdum, et
de farinæ modio azymos panes: carnesque ponens
in canistro, et ius carnium mittens in ollam, tulit
omnia sub quercu, et obtulit ei. 20 Cui dixit Angelus
Domini: Tolle carnes et azymos panes, et pone
supra petram illam, et ius desuper funde. Cumque
fecisset ita, 21 extendit Angelus Domini summitatem
virgæ, quam tenebat in manu, et tetigit carnes
et panes azymos: ascenditque ignis de petra, et
carnes, azymosque panes consumpsit: Angelus
autem Domini evanuit ex oculis eius. 22 Videnque
Gedeon quod esset Angelus Domini, ait: Heu mi
Domine Deus: quia vidi Angelum Domini facie ad
faciem. 23 Dixitque ei Dominus: Pax tecum: ne
timeas, non morieris. 24 Ædificavit ergo ibi Gedeon
altare Domino, vocavitque illud, Domini pax, usque
in præsentem diem. Cumque adhuc esset in Ephra,
quæ est familiæ Ezri, 25 nocte illa dixit Dominus ad
eum: Tolle taurum patris tui, et alterum taurum
annorum septem, destruesque aram Baal, quæ est
patris tui: et nemus, quod circa aram est, succide:
26 et ædificabis altare Domino Deo tuo in summitate
petræ huius, super quam ante sacrificium posuisti:
tollesque taurum secundum, et offeres holocaustum
super struem lignorum, quæ de nemore succideris.
27 Assumptis ergo Gedeon decem viris de servis suis,
fecit sicut præceperat ei Dominus. Timens autem
domum patris sui, et homines illius civitatis, per
diem noluit id facere, sed omnia nocte complevit. 28
Cumque surrexissent viri oppidi eius mane, viderunt
destructam aram Baal, lucumque succisum, et
taurum alterum impositum super altare, quod tunc
ædificatum erat. 29 Dixeruntque ad invicem: Quis
hoc fecit? Cumque perquirerent auctorem facti,
dictum est: Gedeon filius Ioas fecit hæc omnia.
30 Et dixerunt ad Ioas: Produc filium tuum huc,
ut moriatur: quia destruxit aram Baal, et succidit
nemus. 31 Quibus ille respondit: Numquid ultores
estis Baal, ut pugnetis pro eo? Qui adversarius
est eius, moriatur antequam lux crastina veniat:
si deus est, vindicet se de eo, qui suffodit aram
eius. 32 Ex illo die vocatus est Gedeon, Ierobaal,
eo quod dixisset Ioas: Ulciscatur se de eo Baal,
qui suffodit aram eius. 33 Igitur omnis Madian,
et Amalec, et Orientales populi congregati sunt
simul. Et transeuntes Iordanem, castrametati sunt
in valle Iezrael. 34 Spiritus autem Domini induit
Gedeon, qui clangens buccina convocavit domum
Abiezer, ut sequeretur se. 35 Misitque nuncios in
universum Manassen, qui et ipse secutus est eum:
et alios nuncios in Aser et Zabulon et Nephthali,
qui occurrerunt ei. 36 Dixitque Gedeon ad Deum: Si
salvum facis per manum meam Israel, sicut locutus
es, 37 ponam hoc vellus lanæ in area: si ros in
solo vellere fuerit, et in omni terra siccitas, sciam
quod per manum meam, sicut locutus es, liberabis
Israel. 38 Factumque est ita. Et de nocte consurgens
expresso vellere, concham rore implevit. 39 Dixitque
rursus ad Deum: Ne irascatur furor tuus contra
me si adhuc semel tentavero, signum quærens in
vellere. Oro ut solum vellus siccum sit, et omnis
terra rore madens. 40 Fecitque Deus nocte illa ut
postulaverat: et fuit siccitas in solo vellere, et ros in
omni terra.

7 Igitur Ierobaal qui et Gedeon, de nocte
consurgens, et omnis populus cum eo, venit
ad fontem qui vocatur Harad. Erant autem castra
Madian in valle ad Septentrionalem plagam collis
excelsi. 2 Dixitque Dominus ad Gedeon: Multus
tecum est populus, nec tradetur Madian in manus
eius: ne glorietur contra me Israel, et dicat: Meis
viribus liberatus sum. 3 Loquere ad populum, et
cunctis audientibus prædica: Qui formidolosus et
timidus est, revertatur. Recesseruntque de monte
Galaad, et reversi sunt, de populo viginti duo millia
virorum, et tantum decem millia remanserunt.
4 Dixitque Dominus ad Gedeon: Adhuc populus
multus est, duc eos ad aquas, et ibi probabo illos: et
de quo dixero tibi ut tecum vadat, ipse pergat: quem
ire prohibuero, revertatur. 5 Cumque descendisset
populus ad aquas, dixit Dominus ad Gedeon: Qui
lingua lambuerint aquas, sicut solent canes lambere,
separabis eos seorsum: qui autem curvatis genibus
biberint, in altera parte erunt. 6 Fuit itaque numerus
eorum qui manu ad os proiiciente, lambuerunt
aquas, trecenti viri: omnis autem reliqua multitudo
flexo poplite biberat. 7 Et ait Dominus ad Gedeon: In
trecentis viris qui lambuerunt aquas, liberabo vos,
et tradam in manu tua Madian: omnis autem reliqua
multitudo revertatur in locum suum. 8 Sumptis
itaque pro numero cibariis et tubis, omnem reliquam
multitudinem abire præcepit ad tabernacula sua: et

ipse cum trecentis viris se certamini dedit. Castra
autem Madian erant subter in valle. 9 Eadem nocte
dixit Dominus ad eum: Surge, et descende in castra:
quia tradidi eos in manu tua. 10 Sin autem solus ire
formidas, descendat tecum Phara puer tuus. 11 Et
cum audieris quid loquantur, tunc confortabuntur
manus tuæ, et securior ad hostium castra descendes.
Descendit ergo ipse et Phara puer eius in partem
castrorum, ubi erant armatorum vigiliæ. 12 Madian
autem et Amalec, et omnes Orientales populi fusi
iacebant in valle, ut locustarum multitudo: cameli
quoque innumerabiles erant, sicut arena quæ iacet
in littore maris. 13 Cumque venisset Gedeon,
narrabat aliquis somnium proximo suo: et in hunc
modum referebat quod viderat: Vidi somnium, et
videbatur mihi quasi subcinericius panis ex hordeo
volvi, et in castra Madian descendere: cumque
pervenisset ad tabernaculum, percussit illud, atque
subvertit, et terræ funditus coæquavit. 14 Respondit
is, cui loquebatur: Non est hoc aliud, nisi gladius
Gedeonis filii Ioas viri Israelitæ: tradidit enim
Dominus in manus eius Madian, et omnia castra
eius. 15 Cumque audisset Gedeon somnium, et
interpretationem eius, adoravit: et reversus est ad
castra Israel, et ait: Surgite, tradidit enim Dominus
in manus nostras castra Madian. 16 Divisitque
trecentos viros in tres partes, et dedit tubas in
manibus eorum, lagenasque vacuas ac lampades in
medio lagenarum. 17 Et dixit ad eos: Quod me facere
videritis, hoc facite: ingrediar partem castrorum, et
quod fecero sectamini. 18 Quando personuerit tuba
in manu mea, vos quoque per castrorum circuitum
clangite, et conclamate Domino et Gedeoni. 19
Ingressusque est Gedeon, et trecenti viri qui
erant cum eo in partem castrorum, incipientibus
vigiliis noctis mediæ, et custodibus suscitatis,
cœperunt buccinis clangere, et complodere inter
se lagenas. 20 Cumque per gyrum castrorum in
tribus personarent locis, et hydrias confregissent,
tenuerunt sinistris manibus lampades, et dextris
sonantes tubas, clamaveruntque: Gladius Domini
et Gedeonis: 21 stantes singuli in loco suo per
circuitum castrorum hostilium. Omnia itaque
castra turbata sunt, et vociferantes, ululantesque
fugerunt: 22 et nihilominus insistebant trecenti viri
buccinis personantes. Immisitque Dominus gladium
omnibus castris, et mutua se cæde truncabant,
23 fugientes usque ad Bethsetta, et crepidinem
Abelmehula in Tebbath. Conclamantes autem viri
Israel de Nephthali, et Aser, et omni Manasse
persequebantur Madian. 24 Misitque Gedeon
nuncios in omnem montem Ephraim, dicens:
Descendite in occursum Madian, et occupate aquas
usque Bethbera atque Iordanem. Clamavitque omnis
Ephraim, et præoccupavit aquas atque Iordanem
usque Bethbera. 25 Apprehensosque duos viros
Madian, Oreb, et Zeb, interfecit Oreb in Petra Oreb,
Zeb vero in Torculari Zeb. Et persecuti sunt Madian,
capita Oreb et Zeb portantes ad Gedeon trans
fluenta Iordanis.

8 Dixeruntque ad eum viri Ephraim: Quid est hoc
quod facere voluisti, ut nos non vocares, cum ad
pugnam pergeres contra Madian? Iurgantes fortiter,
et prope vim inferentes. 2 Quibus ille respondit:
Quod enim tale facere potui, quale vos fecistis?
Nonne melior est racemus Ephraim, vindemiis
Abiezer? 3 In manus vestras Dominus tradidit
principes Madian, Oreb, et Zeb: quid tale facere
potui, quale vos fecistis? Quod cum locutus esset,
requievit spiritus eorum, quo tumebant contra
eum. 4 Cumque venisset Gedeon ad Iordanem,
transivit eum cum trecentis viris, qui secum erant:
et præ lassitudine, fugientes persequi non poterant.
5 Dixitque ad viros Soccoth: Date, obsecro, panes
populo, qui mecum est, quia valde defecerunt:
ut possimus persequi Zebee, et Salmana reges
Madian. 6 Responderunt principes Soccoth: Forsitan
palmæ manuum Zebee et Salmana in manu tua
sunt, et idcirco postulas ut demus exercitui tuo
panes. 7 Quibus ille ait: Cum ergo tradiderit
Dominus Zebee et Salmana in manus meas,
conteram carnes vestras cum spinis, tribulisque
deserti. 8 Et inde conscendens, venit in Phanuel:
locutusque est ad viros loci illius similia. Cui et
illi responderunt, sicut responderant viri Soccoth.
9 Dixit itaque et eis: Cum reversus fuero victor
in pace, destruam turrim hanc. 10 Zebee autem
et Salmana requiescebant cum omni exercitu
suo. Quindecim enim millia viri remanserant ex
omnibus turmis Orientalium populorum, cæsis
centum viginti millibus bellatorum educentium
gladium. 11 Ascendensque Gedeon per viam eorum,
qui in tabernaculis morabantur, ad Orientalem
partem Nobe, et Iegbaa, percussit castra hostium,
qui securi erant, et nihil adversi suspicabantur. 12
Fugeruntque Zebee et Salmana, quos persequens
Gedeon comprehendit, turbato omni exercitu
eorum. 13 Revertensque de bello ante solis
ortum, 14 apprehendit puerum de viris Soccoth:
interrogavitque eum nomina principum et seniorum
Soccoth, et descripsit septuaginta septem viros.
15 Venitque ad Soccoth, et dixit eis: En Zebee, et
Salmana super quibus exprobrastis mihi, dicentes:
Forsitan manus Zebee et Salmana in manibus
tuis sunt, et idcirco postulas ut demus viris qui

lassi sunt, et defecerunt panes. **16** Tulit ergo
seniores civitatis et spinas deserti ac tribulos,
et contrivit cum eis, atque comminuit viros
Soccoth. **17** Turrim quoque Phanuel subvertit,
occisis habitatoribus civitatis. **18** Dixitque ad Zebee
et Salmana: Quales fuerunt viri, quos occidistis in
Thabor? Qui responderunt: Similes tui, et unus ex
eis quasi filius regis. **19** Quibus ille respondit: Fratres
mei fuerunt, filii matris meæ. Vivit Dominus, quia
si servassetis eos, non vos occiderem. **20** Dixitque
Iether primogenito suo: Surge, et interfice eos. Qui
non eduxit gladium: timebat enim, quia adhuc puer
erat. **21** Dixeruntque Zebee et Salmana: Tu surge, et
irrue in nos: quia iuxta ætatem robur est hominis.
Surrexit Gedeon, et interfecit Zebee et Salmana: et
tulit ornamenta ac bullas, quibus colla regalium
camelorum decorari solent. **22** Dixeruntque omnes
viri Israel ad Gedeon: Dominare nostri tu, et filius
tuus, et filius filii tui: quia liberasti nos de manu
Madian. **23** Quibus ille ait: Non dominabor vestri,
nec dominabitur in vos filius meus, sed dominabitur
vobis Dominus. **24** Dixitque ad eos: Unam petitionem
postulo a vobis: Date mihi inaures ex præda
vestra. Inaures enim aureas Ismaelitæ habere
consueverant. **25** Qui responderunt: Libentissime
dabimus. Expandentesque super terram pallium,
proiecerunt in eo inaures de præda: **26** et fuit
pondus postulatarum inaurium, mille septingenti
auri sicli, absque ornamentis, et monilibus, et veste
purpurea, quibus reges Madian uti soliti erant, et
præter torques aureas camelorum. **27** Fecitque ex eo
Gedeon ephod, et posuit illud in civitate sua Ephra.
Fornicatusque est omnis Israel in eo, et factum
est Gedeoni et omni domui eius in ruinam. **28**
Humiliatus est autem Madian coram filiis Israel, nec
potuerunt ultra cervices elevare: sed quievit terra
per quadraginta annos, quibus Gedeon præfuit. **29**
Abiit itaque Ierobaal filius Ioas, et habitavit in domo
sua: **30** habuitque septuaginta filios, qui egressi
sunt de femore eius: eo quod plures haberet uxores.
31 Concubina autem illius, quam habebat in Sichem,
genuit ei filium nomine Abimelech. **32** Mortuusque
est Gedeon filius Ioas in senectute bona, et sepultus
est in sepulchro Ioas patris sui in Ephra de familia
Ezri. **33** Postquam autem mortuus est Gedeon,
aversi sunt filii Israel, et fornicati sunt cum Baalim.
Percusseruntque cum Baal fœdus, ut esset eis in
deum: **34** nec recordati sunt Domini Dei sui, qui
eruit eos de manibus inimicorum suorum omnium
per circuitum: **35** nec fecerunt misericordiam cum
domo Ierobaal Gedeon iuxta omnia bona, quæ
fecerat Israeli.

9 Abiit autem Abimelech filius Ierobaal in Sichem
ad fratres matris suæ, et locutus est ad eos, et
ad omnem cognationem domus patris matris suæ,
dicens: **2** Loquimini ad omnes viros Sichem: Quid
vobis est melius, ut dominentur vestri septuaginta
viri omnes filii Ierobaal, an ut dominetur unus vir?
Simulque considerate quod os vestrum, et caro
vestra sum. **3** Locutique sunt fratres matris eius
de eo ad omnes viros Sichem universos sermones
istos, et inclinaverunt cor eorum post Abimelech,
dicentes: Frater noster est. **4** Dederuntque illi
septuaginta pondo argenti de fano Baalberit. Qui
conduxit sibi ex eo viros inopes et vagos, secutique
sunt eum. **5** Et venit in domum patris sui in Ephra, et
occidit fratres suos filios Ierobaal septuaginta viros,
super lapidem unum: remansitque Ioatham filius
Ierobaal minimus, et absconditus est. **6** Congregati
sunt autem omnes viri Sichem, et universæ familiæ
urbis Mello: abieruntque et constituerunt regem
Abimelech iuxta quercum, quæ stabat in Sichem.
7 Quod cum nunciatum esset Ioatham, ivit, et
stetit in vertice montis Garizim: elevataque voce,
clamavit, et dixit: Audite me viri Sichem, ita audiat
vos Deus. **8** Ierunt ligna, ut ungerent super se
regem: dixeruntque olivæ: Impera nobis. **9** Quæ
respondit: Numquid possum deserere pinguedinem
meam, qua et dii utuntur, et homines, et venire ut
inter ligna promovear? **10** Dixeruntque ligna ad
arborem ficum: Veni, et super nos regnum accipe.
11 Quæ respondit eis: Numquid possum deserere
dulcedinem meam, fructusque suavissimos, et ire
ut inter cetera ligna promovear? **12** Locutaque
sunt ligna ad vitem: Veni, et impera nobis. **13** Quæ
respondit eis: Numquid possum deserere vinum
meum, quod lætificat Deum et homines, et inter
ligna cetera promoveri? **14** Dixeruntque omnia ligna
ad rhamnum: Veni, et impera super nos. **15** Quæ
respondit eis: Si vere me regem vobis constituitis,
venite, et sub umbra mea requiescite. Si autem
non vultis, egrediatur ignis de rhamno, et devoret
cedros Libani. **16** Nunc igitur, si recte, et absque
peccato constituistis super vos regem Abimelech,
et bene egistis cum Ierobaal, et cum domo eius,
et reddidistis vicem beneficiis eius, qui pugnavit
pro vobis, **17** et animam suam dedit periculis, ut
erueret vos de manu Madian, **18** qui nunc surrexistis
contra domum patris mei, et interfecistis filios
eius septuaginta viros super unum lapidem, et
constituistis regem Abimelech filium ancillæ eius
super habitatores Sichem, eo quod frater vester sit:
19 si ergo recte, et absque vitio egistis cum Ierobaal,
et domo eius, hodie lætamini in Abimelech, et ille
lætetur in vobis. **20** Sin autem perverse: egrediatur

ignis ex eo, et consumat habitatores Sichem, et
oppidum Mello: egrediaturque ignis de viris Sichem,
et de oppido Mello, et devoret Abimelech. 21 Quæ
cum dixisset, fugit, et abiit in Bera: habitavitque ibi
ob metum Abimelech fratris sui. 22 Regnavit itaque
Abimelech super Israel tribus annis. 23 Misitque
Dominus spiritum pessimum inter Abimelech et
habitatores Sichem: qui cœperunt eum detestari,
24 et scelus interfectionis septuaginta filiorum
Ierobaal, et effusionem sanguinis eorum conferre in
Abimelech fratrem suum, et in ceteros Sichimorum
principes, qui eum adiuverant. 25 Posueruntque
insidias adversus eum in summitate montium: et
dum illius præstolabantur adventum, exercebant
latrocinia, agentes prædas de prætereuntibus.
Nunciatumque est Abimelech. 26 Venit autem
Gaal filius Obed cum fratribus suis, et transivit in
Sichimam. Ad cuius adventum erecti habitatores
Sichem, 27 egressi sunt in agros, vastantes vineas,
uvasque calcantes: et factis cantantium choris,
ingressi sunt fanum dei sui, et inter epulas et pocula
maledicebant Abimelech, 28 clamante Gaal filio
Obed: Quis est Abimelech, et quæ est Sichem, ut
serviamus ei? Numquid non est filius Ierobaal, et
constituit principem Zebul servum suum super
viros Emor patris Sichem? Cur ergo serviemus ei?
29 Utinam daret aliquis populum istum sub manu
mea, ut auferrem de medio Abimelech. Dictumque
est Abimelech: Congrega exercitus multitudinem,
et veni. 30 Zebul enim princeps civitatis auditis
sermonibus Gaal filii Obed, iratus est valde, 31 et
misit clam ad Abimelech nuncios, dicens: Ecce,
Gaal filius Obed venit in Sichimam cum fratribus
suis, et oppugnat adversum te civitatem. 32 Surge
itaque nocte cum populo, qui tecum est, et latita
in agro: 33 et primo mane oriente sole, irrue
super civitatem. Illo autem egrediente adversum te
cum populo suo, fac ei quod potueris. 34 Surrexit
itaque Abimelech cum omni exercitu suo nocte,
et tetendit insidias iuxta Sichimam in quattuor
locis. 35 Egressusque est Gaal filius Obed, et stetit in
introitu portæ civitatis. Surrexit autem Abimelech,
et omnis exercitus cum eo de insidiarum loco. 36
Cumque vidisset populum Gaal, dixit ad Zebul: Ecce
de montibus multitudo descendit. Cui ille respondit:
Umbras montium vides quasi capita hominum,
et hoc errore deciperis. 37 Rursumque Gaal ait:
Ecce populus de umbilico terræ descendit, et unus
cuneus venit per viam quæ respicit quercum.
38 Cui dixit Zebul: Ubi est nunc os tuum, quo
loquebaris? Quis est Abimelech ut serviamus ei?
Nonne hic populus est, quem despiciebas? Egredere,
et pugna contra eum. 39 Abiit ergo Gaal, spectante
Sichimorum populo, et pugnavit contra Abimelech,
40 qui persecutus est eum fugientem, et in urbem
compulit: ceciderunt que ex parte eius plurimi,
usque ad portam civitatis: 41 et Abimelech sedit
in Ruma: Zebul autem, Gaal, et socios eius expulit
de urbe, nec in ea passus est commorari. 42
Sequenti ergo die egressus est populus in campum.
Quod cum nunciatum esset Abimelech, 43 tulit
exercitum suum, et divisit in tres turmas, tendens
insidias in agris. Videnque quod egrederetur
populus de civitate, surrexit, et irruit in eos 44 cum
cuneo suo, oppugnans, et obsidens civitatem: duæ
autem turmæ palantes per campum adversarios
persequebantur. 45 Porro Abimelech omni die
illo oppugnabat urbem: quam cepit, interfectis
habitatoribus eius, ipsaque destructa, ita ut sal in ea
dispergeret. 46 Quod cum audissent qui habitabant
in turre Sichimorum, ingressi sunt fanum dei sui
Berith, ubi fœdus cum eo pepigerant, et ex eo
locus nomen acceperat, qui erat munitus valde. 47
Abimelech quoque audiens viros turris Sichimorum
pariter conglobatos, 48 ascendit in montem Selmon
cum omni populo suo: et arrepta securi, præcidit
arboris ramum, impositumque ferens humero, dixit
ad socios: Quod me videtis facere, cito facite. 49
Igitur certatim ramos de arboribus præcidentes,
sequebantur ducem. Qui circumdantes præsidium,
succenderunt: atque ita factum est, ut fumo et
igne mille homines necarentur, viri pariter et
mulieres, habitatorum turris Sichem. 50 Abimelech
autem inde proficiscens venit ad oppidum Thebes,
quod circumdans obsidebat exercitu. 51 Erat
autem turris excelsa in media civitate, ad quam
confugerant simul viri ac mulieres, et omnes
principes civitatis, clausa firmissime ianua, et
super turris tectum stantes per propugnacula. 52
Accedensque Abimelech iuxta turrim, pugnabat
fortiter: et appropinquans ostio, ignem supponere
nitebatur: 53 et ecce una mulier fragmen molæ
desuper iaciens, illisit capiti Abimelech, et confregit
cerebrum eius. 54 Qui vocavit cito armigerum suum,
et ait ad eum: Evagina gladium tuum, et percute
me: ne forte dicatur quod a femina interfectus
sim. Qui iussa perficiens, interfecit eum. 55 Illoque
mortuo, omnes qui cum eo erant de Israel, reversi
sunt in sedes suas: 56 et reddidit Deus malum, quod
fecerat Abimelech contra patrem suum, interfectis
septuaginta fratribus suis. 57 Sichimitis quoque
quod operati erant, retributum est, et venit super
eos maledictio Ioatham filii Ierobaal.

10 Post Abimelech surrexit dux in Israel Thola
filius Phua patrui Abimelech, vir de Issachar,

qui habitavit in Samir montis Ephraim: 2 et iudicavit
Israelem viginti et tribus annis, mortuusque est, ac
sepultus in Samir. 3 Huic successit Iair Galaadites,
qui iudicavit Israel per viginti et duos annos, 4
habens triginta filios sedentes super triginta pullos
asinarum, et principes triginta civitatum, quæ ex
nomine eius sunt appellatæ Havoth Iair, id est,
oppida Iair, usque in præsentem diem in Terra
Galaad. 5 Mortuusque est Iair, ac sepultus in loco,
cui est vocabulum Camon. 6 Filii autem Israel
peccatis veteribus iungentes nova, fecerunt malum
in conspectu Domini, et servierunt idolis, Baalim
et Astaroth, et diis Syriæ ac Sidonis et Moab et
filiorum Ammon et Philisthiim: dimiseruntque
Dominum, et non coluerunt eum. 7 Contra quos
Dominus iratus, tradidit eos in manus Philisthiim et
filiorum Ammon. 8 Afflictique sunt, et vehementer
oppressi per annos decem et octo, omnes qui
habitabant trans Iordanem in Terra Amorrhæi,
qui est in Galaad: 9 in tantum, ut filii Ammon,
Iordane transmisso, vastarent Iudam et Beniamin
et Ephraim: afflictusque est Israel nimis. 10 Et
clamantes ad Dominum, dixerunt: Peccavimus tibi,
quia dereliquimus Dominum Deum nostrum, et
servivimus Baalim. 11 Quibus locutus est Dominus:
Numquid non Ægyptii et Amorrhæi, filiique Ammon
et Philisthiim, 12 Sidonii quoque et Amalec et
Chanaan oppresserunt vos, et clamastis ad me, et
erui vos de manu eorum? 13 Et tamen reliquistis
me, et coluistis deos alienos: idcirco non addam
ut ultra vos liberem: 14 ite, et invocate deos quos
elegistis: ipsi vos liberent in tempore angustiæ. 15
Dixeruntque filii Israel ad Dominum: Peccavimus,
redde tu nobis quidquid tibi placet: tantum nunc
libera nos. 16 Quæ dicentes, omnia de finibus suis
alienorum deorum idola proiecerunt, et servierunt
Domino Deo: qui doluit super miseriis eorum. 17
Itaque filii Ammon conclamantes in Galaad fixere
tentoria: contra quos congregati filii Israel, in
Maspha castrametati sunt. 18 Dixeruntque principes
Galaad singuli ad proximos suos: Qui primus ex
nobis contra filios Ammon cœperit dimicare, erit
dux populi Galaad.

11 Fuit illo tempore Iephte Galaadites vir
fortissimus atque pugnator, filius mulieris
meretricis, qui natus est de Galaad. 2 Habuit autem
Galaad uxorem, de qua suscepit filios: qui postquam
creverant, eiecerunt Iephte, dicentes: Heres in
domo patris nostri esse non poteris, quia de altera
matre natus es. 3 Quos ille fugiens atque devitans,
habitavit in Terra Tob: congregatique sunt ad eum
viri inopes, et latrocinantes, et quasi principem
sequebantur. 4 In illis diebus pugnabant filii
Ammon contra Israel. 5 Quibus acriter instantibus
perrexerunt maiores natu de Galaad, ut tollerent in
auxilium sui Iephte de Terra Tob: 6 dixeruntque ad
eum: Veni et esto princeps noster, et pugna contra
filios Ammon. 7 Quibus ille respondit: Nonne vos
estis, qui odistis me, et eiecistis de domo patris
mei, et nunc venistis ad me necessitate compulsi?
8 Dixeruntque principes Galaad ad Iephte: Ob hanc
igitur causam nunc ad te venimus, ut proficiscaris
nobiscum, et pugnes contra filios Ammon, sisque
dux omnium qui habitant in Galaad. 9 Iephte
quoque dixit eis: Si vere venistis ad me, ut pugnem
pro vobis contra filios Ammon, tradideritque eos
Dominus in manus meas, ego ero vester princeps?
10 Qui responderunt ei: Dominus, qui hæc audit,
ipse Mediator ac Testis est quod nostra promissa
faciemus. 11 Abiit itaque Iephte cum principibus
Galaad, fecitque eum omnis populus principem sui.
Locutusque est Iephte omnes sermones suos coram
Domino in Maspha. 12 Et misit nuncios ad regem
filiorum Ammon, qui ex persona sua dicerent:
Quid mihi et tibi est, quia venisti contra me, ut
vastares terram meam? 13 Quibus ille respondit:
Quia tulit Israel terram meam, quando ascendit
de Ægypto a finibus Arnon usque Iaboc atque
Iordanem: nunc ergo cum pace redde mihi eam.
14 Per quos rursum mandavit Iephte, et imperavit
eis ut dicerent regi Ammon: 15 Hæc dicit Iephte:
Non tulit Israel Terram Moab, nec Terram filiorum
Ammon: 16 sed quando de Ægypto conscenderunt,
ambulavit per solitudinem usque ad Mare Rubrum,
et venit in Cades. 17 Misitque nuncios ad regem
Edom, dicens: Dimitte me ut transeam per terram
tuam. Qui noluit acquiescere precibus eius. Misit
quoque ad regem Moab, qui et ipse transitum
præbere contempsit. Mansit itaque in Cades, 18 et
circuivit ex latere Terram Edom, et Terram Moab:
venitque contra Orientalem plagam Terræ Moab, et
castrametatus est trans Arnon: nec voluit intrare
terminos Moab: Arnon quippe confinium est Terræ
Moab. 19 Misit itaque Israel nuncios ad Sehon
regem Amorrhæorum, qui habitabat in Hesebon,
et dixerunt ei: Dimitte ut transeam per terram
tuam usque ad fluvium. 20 Qui et ipse Israel verba
despiciens, non dimisit eum transire per terminos
suos: sed infinita multitudine congregata egressus
est contra eum in Iasa, et fortiter resistebat. 21
Tradiditque eum Dominus in manus Israel cum
omni exercitu suo, qui percussit eum, et possedit
omnem Terram Amorrhæi habitatoris regionis
illius, 22 et universos fines eius de Arnon usque
Iaboc, et de solitudine usque ad Iordanem. 23

Dominus ergo Deus Israel subvertit Amorrhæum,
pugnante contra illum populo suo Israel, et tu nunc
vis possidere terram eius? 24 Nonne ea quæ possidet
Chamos, deus tuus, tibi iure debentur? Quæ autem
Dominus Deus noster victor obtinuit, in nostram
cedent possessionem: 25 nisi forte melior es Balac
filio Sephor rege Moab: aut docere potes, quod
iurgatus sit contra Israel, et pugnaverit contra eum:
26 Quando habitavit in Hesebon, et viculis eius, et
in Aroer, et villis illius, vel in cunctis civitatibus
iuxta Iordanem, per trecentos annos, quare tanto
tempore nihil super hac repetitione tentastis? 27
Igitur non ego pecco in te, sed tu contra me male
agis, indicens mihi bella non iusta. Iudicet Dominus
arbiter huius diei inter Israel, et inter filios Ammon.
28 Noluitque acquiescere rex filiorum Ammon verbis
Iephte, quæ per nuncios mandaverat. 29 Factus
est ergo super Iephte Spiritus Domini, et circuiens
Galaad, et Manasse, Maspha quoque Galaad, et inde
transiens ad filios Ammon, 30 votum vovit Domino,
dicens: Si tradideris filios Ammon in manus meas,
31 quicumque primus fuerit egressus de foribus
domus meæ, mihique occurrerit revertenti cum
pace a filiis Ammon, eum holocaustum offeram
Domino. 32 Transivitque Iephte ad filios Ammon,
ut pugnaret contra eos: quos tradidit Dominus in
manus eius. 33 Percussitque ab Aroer usque dum
venias in Mennith, viginti civitates, et usque ad
Abel, quæ est vineis consita, plaga magna nimis.
Humiliatique sunt filii Ammon a filiis Israel. 34
Revertente autem Iephte in Maspha domum suam,
occurrit ei unigenita filia sua cum tympanis et
choris. Non enim habebat alios liberos. 35 Qua
visa, scidit vestimenta sua, et ait: Heu me filia mea
decepisti me, et ipsa decepta es: aperui enim os
meum ad Dominum, et aliud facere non potero. 36
Cui illa respondit: Pater mi, si aperuisti os tuum
ad Dominum, fac mihi quodcumque pollicitus es,
concessa tibi ultione atque victoria de hostibus
tuis. 37 Dixitque ad patrem: Hoc solum mihi præsta
quod deprecor: Dimitte me ut duobus mensibus
circumeam montes, et plangam virginitatem meam
cum sodalibus meis. 38 Cui ille respondit: Vade. Et
dimisit eam duobus mensibus. Cumque abiisset cum
sociis ac sodalibus suis, flebat virginitatem suam in
montibus. 39 Expletisque duobus mensibus, reversa
est ad patrem suum, et fecit ei sicut voverat, quæ
ignorabat virum. Exinde mos increbruit in Israel, et
consuetudo servata est: 40 ut post anni circulum
conveniant in unum filiæ Israel, et plangant filiam
Iephte Galaaditæ diebus quattuor.

12 Ecce autem in Ephraim orta est seditio. Nam
transeuntes contra aquilonem, dixerunt ad
Iephte: Quare vadens ad pugnam contra filios
Ammon, vocare nos noluisti, ut pergeremus tecum?
Igitur incendemus domum tuam. 2 Quibus ille
respondit: Disceptatio erat mihi et populo meo
contra filios Ammon vehemens: vocavique vos, ut
præberetis mihi auxilium, et facere noluistis. 3 Quod
cernens posui animam meam in manibus meis,
transivique ad filios Ammon, et tradidit eos Dominus
in manus meas. Quid commerui, ut adversum me
consurgatis in prælium? 4 Vocatis itaque ad se
cunctis viris Galaad, pugnabat contra Ephraim:
percusseruntque viri Galaad Ephraim, quia dixerat:
Fugitivus est Galaad de Ephraim, et habitat in medio
Ephraim et Manasse. 5 Occupaveruntque Galaaditæ
vada Iordanis, per quæ Ephraim reversurus erat.
Cumque venisset ad ea de Ephraim numero, fugiens,
atque dixisset: Obsecro ut me transire permittatis:
dicebant ei Galaaditæ: Numquid Ephrathæus es?
Quo dicente: Non sum: 6 interrogabant eum:
Dic ergo Scibboleth, quod interpretatur Spica.
Qui respondebat, Sibboleth: eadem littera spicam
exprimere non valens. Statimque apprehensum
iugulabant in ipso Iordanis transitu. Et ceciderunt
in illo tempore de Ephraim quadraginta duo millia.
7 Iudicavit itaque Iephte Galaadites Israel sex
annis: et mortuus est, ac sepultus in civitate sua
Galaad. 8 Post hunc iudicavit Israel Abesan de
Bethlehem: 9 qui habuit triginta filios, et totidem
filias, quas emittens foras, maritis dedit, et eiusdem
numeri filiis suis accepit uxores, introducens in
domum suam. Qui septem annis iudicavit Israel. 10
mortuusque est, ac sepultus in Bethlehem. 11 Cui
successit Ahialon Zabulonites: et iudicavit Israel
decem annis: 12 mortuusque est, ac sepultus in
Zabulon. 13 Post hunc iudicavit Israel Abdon,
filius Illel Pharathonites: 14 qui habuit quadraginta
filios, et triginta ex eis nepotes, ascendentes super
septuaginta pullos asinarum, et iudicavit Israel octo
annis: 15 mortuusque est, ac sepultus in Pharathon
terræ Ephraim, in monte Amalec.

13 Rursumque filii Israel fecerunt malum in
conspectu Domini: qui tradidit eos in manus
Philisthinorum quadraginta annis. 2 Erat autem
quidam vir de Saraa, et de stirpe Dan, nomine
Manue, habens uxorem sterilem. 3 Cui apparuit
Angelus Domini, et dixit ad eam: Sterilis es et absque
liberis: sed concipies et paries filium: 4 Cave ergo ne
bibas vinum ac siceram, nec immundum quidquam
comedas: 5 quia concipies, et paries filium, cuius
non tanget caput novacula: erit enim Nazaræus Dei

ab infantia sua, et ex matris utero, et ipse incipiet
liberare Israel de manu Philisthinorum. 6 Quæ
cum venisset ad maritum suum, dixit ei: Vir Dei
venit ad me, habens vultum angelicum, terribilis
nimis. Quem cum interrogassem, quis esset, et
unde venisset, et quo nomine vocaretur, noluit
mihi dicere: 7 sed hoc respondit: Ecce concipies et
paries filium: cave ne vinum bibas, nec siceram,
et ne aliquo vescaris immundo: erit enim puer
Nazaræus Dei ab infantia sua, ex utero matris
suæ usque ad diem mortis suæ. 8 Oravit itaque
Manue Dominum, et ait: Obsecro Domine, ut vir
Dei, quem misisti, veniat iterum, et doceat nos
quid debeamus facere de puero, qui nasciturus est.
9 Exaudivitque Dominus deprecantem Manue, et
apparuit rursum Angelus Dei uxori eius sedenti
in agro. Manue autem maritus eius non erat cum
ea. Quæ cum vidisset Angelum, 10 festinavit, et
cucurrit ad virum suum: nunciavitque ei, dicens:
Ecce apparuit mihi vir, quem ante videram. 11 Qui
surrexit, et secutus est uxorem suam: veniensque
ad virum, dixit ei: Tu es qui locutus es mulieri? Et
ille respondit: Ego sum. 12 Cui Manue: Quando,
inquit, sermo tuus fuerit expletus, quid vis ut faciat
puer? Aut a quo se observare debebit? 13 Dixitque
Angelus Domini ad Manue: Ab omnibus, quæ locutus
sum uxori tuæ, abstineat se: 14 et quidquid ex
vinea nascitur, non comedat: vinum et siceram non
bibat, nullo vescatur immundo: et quod ei præcepi,
impleat atque custodiat. 15 Dixitque Manue ad
Angelum Domini: Obsecro te ut acquiescas precibus
meis, et faciamus tibi hœdum de capris. 16 Cui
respondit Angelus: Si me cogis, non comedam panes
tuos: si autem vis holocaustum facere, offer illud
Domino. Et nesciebat Manue quod Angelus Domini
esset. 17 Dixitque ad eum: Quod est tibi nomen,
ut, si sermo tuus fuerit expletus, honoremus te?
18 Cui ille respondit: Cur quæris nomen meum,
quod est mirabile? 19 Tulit itaque Manue hœdum
de capris, et libamenta, et posuit super petram,
offerens Domino, qui facit mirabilia: ipse autem
et uxor eius intuebantur. 20 Cumque ascenderet
flamma altaris in cælum, Angelus Domini pariter
in flamma ascendit. Quod cum vidissent Manue et
uxor eius, proni ceciderunt in terram, 21 et ultra eis
non apparuit Angelus Domini. Statimque intellexit
Manue, Angelum Domini esse, 22 et dixit ad uxorem
suam: Morte moriemur, quia vidimus Deum. 23 Cui
respondit mulier: Si Dominus nos vellet occidere,
de manibus nostris holocaustum et libamenta non
suscepisset, nec ostendisset nobis hæc omnia neque
ea, quæ sunt ventura, dixisset. 24 Peperit itaque
filium, et vocavit nomen eius Samson. Crevitque
puer, et benedixit ei Dominus. 25 Cœpitque Spiritus
Domini esse cum eo in castris Dan inter Saraa et
Esthaol.

14 Descendit ergo Samson in Thamnatha.
Videnque ibi mulierem de filiabus Philisthiim,
2 ascendit, et nunciavit patri suo, et matri suæ,
dicens: Vidi mulierem in Thamnatha de filiabus
Philisthinorum: quam quæso ut mihi accipiatis
uxorem. 3 Cui dixerunt pater et mater sua: Numquid
non est mulier in filiabus fratrum tuorum, et in
omni populo meo, quia vis accipere uxorem de
Philisthiim, qui incircumcisi sunt? Dixitque Samson
ad patrem suum: Hanc mihi accipe: quia placuit
oculis meis. 4 Parentes autem eius nesciebant
quod res a Domino fieret, et quæreret occasionem
contra Philisthiim. Eo enim tempore Philisthiim
dominabantur Israeli. 5 Descendit itaque Samson
cum patre suo et matre in Thamnatha. Cumque
venissent ad vineas oppidi, apparuit catulus leonis
sævus, et rugiens, et occurrit ei. 6 Irruit autem
Spiritus Domini in Samson, et dilaceravit leonem,
quasi hœdum in frustra discerpens, nihil omnino
habens in manu: et hoc patri et matri noluit
indicare. 7 Descenditque et locutus est mulieri,
quæ placuerat oculis eius. 8 Et post aliquot dies
revertens ut acciperet eam, declinavit ut videret
cadaver leonis, et ecce examen apum in ore leonis
erat ac favus mellis. 9 Quem cum sumpsisset in
manibus, comedebat in via: veniensque ad patrem
suum et matrem, dedit eis partem, qui et ipsi
comederunt: nec tamen eis voluit indicare quod mel
de corpore leonis assumpserat. 10 Descendit itaque
pater eius ad mulierem, et fecit filio suo Samson
convivium. Sic enim iuvenes facere consueverant.
11 Cum ergo cives loci illius vidissent eum, dederunt
ei sodales triginta ut essent cum eo. 12 Quibus
locutus est Samson: Proponam vobis problema:
quod si solveritis mihi intra septem dies convivii,
dabo vobis triginta sindones, et totidem tunicas: 13
sin autem non potueritis solvere, vos dabitis mihi
triginta sindones, et eiusdem numeri tunicas. Qui
responderunt ei: Propone problema, ut audiamus.
14 Dixitque eis: De comedente exivit cibus, et de
forti egressa est dulcedo. Nec potuerunt per tres
dies propositionem solvere. 15 Cumque adesset dies
septimus, dixerunt ad uxorem Samson: Blandire
viro tuo, et suade ei ut indicet tibi quid significet
problema. Quod si facere nolueris, incendemus
te, et domum patris tui. An idcirco vocastis nos
ad nuptias ut spoliaretis? 16 Quæ fundebat apud
Samson lacrymas, et quærebatur dicens: Odisti me,
et non diligis: idcirco problema, quod proposuisti

filiis populi mei, non vis mihi exponere. At ille
respondit: Patri meo et matri nolui dicere: et tibi
indicare potero? 17 Septem igitur diebus convivii
flebat ante eum: tandemque die septimo cum
ei esset molesta, exposuit. Quæ statim indicavit
civibus suis. 18 Et illi dixerunt ei die septimo ante
solis occubitum: Quid dulcius melle, et quid fortius
leone? Qui ait ad eos: Si non arassetis in vitula
mea, non invenissetis propositionem meam. 19
Irruit itaque in eum Spiritus Domini, descenditque
Ascalonem, et percussit ibi triginta viros. Quorum
ablatas vestes dedit iis, qui problema solverant.
Iratusque nimis ascendit in domum patris sui: 20
uxor autem eius accepit maritum unum de amicis
eius et pronubis.

15 Post aliquantulum autem temporis, cum
dies triticeæ messis instarent, venit Samson,
invisere volens uxorem suam, et attulit ei hœdum
de capris. Cumque cubiculum eius solito vellet
intrare, prohibuit eum pater illius, dicens: 2 Putavi
quod odisses eam, et ideo tradidi illam amico tuo:
sed habet sororem, quæ iunior et pulchrior illa est,
sit tibi pro ea uxor. 3 Cui Samson respondit: Ab hac
die non erit culpa in me contra Philisthæos: faciam
enim vobis mala. 4 Perrexitque et cepit trecentas
vulpes, caudasque earum iunxit ad caudas, et
faces ligavit in medio: 5 quas igne succendens,
dimisit, ut huc illucque discurrerent. Quæ statim
perrexerunt in segetes Philisthinorum. Quibus
succensis, et comportatæ iam fruges, et adhuc
stantes in stipula, concrematæ sunt, in tantum,
ut vineas quoque et oliveta flamma consumeret.
6 Dixeruntque Philisthiim: Quis fecit hanc rem?
Quibus dictum est: Samson gener Thamnathæi: quia
tulit uxorem eius, et alteri tradidit, hæc operatus
est. Ascenderuntque Philisthiim: et combusserunt
tam mulierem quam patrem eius. 7 Quibus ait
Samson: Licet hæc feceritis, tamen adhuc ex
vobis expetam ultionem, et tunc quiescam. 8
Percussitque eos ingenti plaga, ita ut stupentes
suram femori imponerent. Et descendens habitavit
in spelunca petræ Etam. 9 Igitur ascendentes
Philisthiim in Terram Iuda castrametati sunt in
loco, qui postea vocatus est Lechi, id est, Maxilla,
ubi eorum effusus est exercitus. 10 Dixeruntque ad
eos de tribu Iuda: Cur ascendistis adversum nos?
Qui responderunt: Ut ligemus Samson, venimus,
et reddamus ei quæ in nos operatus est. 11
Descenderunt ergo tria millia virorum de Iuda,
ad specum silicis Etam, dixeruntque ad Samson:
Nescis quod Philisthiim imperent nobis? Quare
hoc facere voluisti? Quibus ille ait: Sicut fecerunt
mihi, sic feci eis. 12 Ligare, inquiunt, te venimus, et
tradere in manus Philisthinorum. Quibus Samson,
Iurate, ait, et spondete mihi quod non occidatis
me. 13 Dixerunt: Non te occidemus, sed vinctum
trademus. Ligaveruntque eum duobus novis funibus,
et tulerunt eum de petra Etam. 14 Qui cum venisset
ad locum Maxillæ, et Philisthiim vociferantes
occurrissent ei, irruit Spiritus Domini in eum: et
sicut solent ad odorem ignis lina consumi, ita
vincula quibus ligatus erat, dissipata sunt et soluta.
15 Inventamque maxillam, id est, mandibulam
asini, quæ iacebat, arripiens, interfecit in ea mille
viros, 16 et ait: In maxilla asini, in mandibula pulli
asinarum delevi eos, et percussi mille viros. 17
Cumque hæc verba canens complesset, proiecit
mandibulam de manu, et vocavit nomen loci illius
Ramathlechi, quod interpretatur Elevatio Maxillæ.
18 Sitiensque valde, clamavit ad Dominum, et ait: Tu
dedisti in manu servi tui salutem hanc maximam
atque victoriam: en siti morior, incidamque in
manus incircumcisorum. 19 Aperuit itaque Dominus
molarem dentem in maxilla asini, et egressæ sunt
ex eo aquæ. Quibus haustis, refocillavit spiritum,
et vires recepit. Idcirco appellatum est nomen
loci illius, Fons invocantis de maxilla, usque in
præsentem diem. 20 Iudicavitque Israel in diebus
Philisthiim viginti annis.

16 Abiit quoque in Gazam, et vidit ibi mulierem
meretricem, ingressusque est ad eam. 2 Quod
cum audissent Philisthiim, et percrebruisset apud
eos, intrasse urbem Samson, circumdederunt eum,
positis in porta civitatis custodibus: et ibi tota
nocte cum silentio præstolantes, ut facto mane
exeuntem occiderent. 3 Dormivit autem Samson
usque ad medium noctem: et inde consurgens
apprehendit ambas portæ fores cum postibus suis,
et sera, impositasque humeris suis portavit ad
verticem montis, qui respicit Hebron. 4 Post hæc
amavit mulierem, quæ habitabat in Valle Sorec, et
vocabatur Dalila. 5 Veneruntque ad eam principes
Philisthinorum, atque dixerunt: Decipe eum, et
disce ab illo, in quo habeat tantam fortitudinem,
et quomodo eum superare valeamus, et vinctum
affligere. Quod si feceris, dabimus tibi singuli mille
et centum argenteos. 6 Locuta est ergo Dalila ad
Samson: Dic mihi, obsecro, in quo sit tua maxima
fortitudo, et quid sit quo ligatus erumpere nequeas?
7 Cui respondit Samson: Si septem nerviceis funibus
necdum siccis, et adhuc humentibus ligatus fuero,
infirmus ero ut ceteri homines. 8 Attuleruntque
ad eam satrapæ Philisthinorum septem funes, ut
dixerat: quibus vinxit eam, 9 latentibus apud se

insidiis, et in cubiculo finem rei expectantibus,
clamavitque ad eum: Philisthiim super te Samson.
Qui rupit vincula, quomodo si rumpat quis filum
de stuppæ tortum putamine, cum odorem ignis
acceperit: et non est cognitum in quo esset fortitudo
eius. 10 Dixitque ad eum Dalila: Ecce illusisti mihi, et
falsum locutus es: saltem nunc indica mihi quo ligari
debeas. 11 Cui ille respondit: Si ligatus fuero novis
funibus, qui numquam fuerunt in opere, infirmus
ero, et aliorum hominum similis. 12 Quibus rursum
Dalila vinxit eum, et clamavit: Philisthiim super te
Samson, in cubiculo insidiis præparatis. Qui ita rupit
vincula quasi fila telarum. 13 Dixitque Dalila rursum
ad eum: Usquequo decipis me, et falsum loqueris?
Ostende quo vinciri debeas. Cui respondit Samson:
Si septem crines capitis mei cum licio plexueris, et
clavum his circumligatum terræ fixeris, infirmus
ero. 14 Quod cum fecisset Dalila, dixit ad eum:
Philisthiim super te Samson. Qui consurgens de
somno extraxit clavum cum crinibus et licio. 15
Dixitque ad eum Dalila: Quomodo dicis quod amas
me, cum animus tuus non sit mecum? Per tres
vices mentitus es mihi, et noluisti dicere in quo sit
maxima fortitudo tua. 16 Cumque molesta esset
ei, et per multos dies iugiter adhæreret, spatium
ad quietem non tribuens, defecit anima eius, et
ad mortem usque lassata est. 17 Tunc aperiens
veritatem rei, dixit ad eam: Ferrum numquam
ascendit super caput meum, quia Nazaræus, id
est, consecratus Deo sum de utero matris meæ: si
rasum fuerit caput meum, recedet a me fortitudo
mea, et deficiam, eroque sicut ceteri homines. 18
Videnque illa quod confessus ei esset omnem
animum suum, misit ad principes Philisthinorum
ac mandavit: Ascende adhuc semel, quia nunc
mihi aperuit cor suum. Qui ascenderunt assumpta
pecunia, quam promiserant. 19 At illa dormire eum
fecit super genua sua, et in sinu suo reclinare caput.
Vocavitque tonsorem, et rasit septem crines eius,
et cœpit abigere eum, et a se repellere: statim enim
ab eo fortitudo discessit: 20 dixitque: Philisthiim
super te Samson. Qui de somno consurgens, dixit in
animo suo: Egrediar sicut ante feci, et me excutiam,
nesciens quod recessisset ab eo Dominus. 21 Quem
cum apprehendissent Philisthiim, statim eruerunt
oculos eius, et duxerunt Gazam vinctum catenis,
et clausum in carcere molere fecerunt. 22 Iamque
capilli eius renasci cœperunt, 23 et principes
Philisthinorum convenerunt in unum ut immolarent
hostias magnificas Dagon deo suo, et epularentur,
dicentes: Tradidit deus noster inimicum nostrum
Samson in manus nostras. 24 Quod etiam populus
videns, laudabat deum suum, eademque dicebat:
Tradidit deus noster adversarium nostrum in manus
nostras, qui delevit terram nostram, et occidit
plurimos. 25 Lætantesque per convivia, sumptis iam
epulis, præceperunt ut vocaretur Samson, et ante
eos luderet. Qui adductus de carcere ludebat ante
eos, feceruntque eum stare inter duas columnas. 26
Qui dixit puero regenti gressus suos: Dimitte me, ut
tangam columnas, quibus omnis imminet domus,
et recliner super eas, et paululum requiescam. 27
Domus autem erat plena virorum ac mulierum, et
erant ibi omnes principes Philisthinorum, ac de
tecto et solario circiter tria millia utriusque sexus
spectantes ludentem Samson. 28 At ille invocato
Domino ait: Domine Deus, memento mei, et redde
mihi nunc fortitudinem pristinam Deus meus, ut
ulciscar me de hostibus meis, et pro amissione
duorum luminum unam ultionem recipiam. 29 Et
apprehendens ambas columnas, quibus innitebatur
domus, alteramque earum dextera, et alteram læva
tenens, 30 ait: Moriatur anima mea cum Philisthiim.
Concussisque fortiter columnis, cecidit domus super
omnes principes, et ceteram multitudinem, quæ
ibi erat: multoque plures interfecit moriens, quam
ante vivus occiderat. 31 Descendentes autem fratres
eius et universa cognatio tulerunt corpus eius, et
sepelierunt inter Saraa et Esthaol in sepulchro
patris sui Manue: iudicavitque Israel viginti annis.

17 Fuit eo tempore vir quidam de monte Ephraim
nomine Michas, 2 qui dixit matri suæ: Mille et
centum argenteos, quos separaveras tibi, et super
quibus me audiente iuraveras, ecce ego habeo, et
apud me sunt. Cui illa respondit: Benedictus filius
meus Domino. 3 Reddidit ergo eos matri suæ, quæ
dixerat ei: Consecravi et vovi hoc argentum Domino,
ut de manu mea suscipiat filius meus, et faciat
sculptile atque conflatile: et nunc trado illud tibi. 4
Reddidit igitur eos matri suæ: quæ tulit ducentos
argenteos, et dedit eos argentario, ut faceret ex eis
sculptile atque conflatile, quod fuit in domo Michæ.
5 Qui ædiculam quoque in ea deo separavit, et fecit
ephod, et theraphim, id est, vestem sacerdotalem, et
idola: implevitque unius filiorum suorum manum, et
factus est ei sacerdos. 6 In diebus illis non erat rex in
Israel, sed unusquisque quod sibi rectum videbatur,
hoc faciebat. 7 Fuit quoque alter adolescens de
Bethlehem Iuda, ex cognatione eius: eratque ipse
Levites, et habitabat ibi. 8 Egressusque de civitate
Bethlehem, peregrinari voluit ubicumque sibi
commodum reperisset. Cumque venisset in montem
Ephraim, iter faciens, et declinasset parumper in
domum Michæ, 9 interrogatus est ab eo unde
venisset. Qui respondit: Levita sum de Bethlehem

Iuda, et vado ut habitem ubi potuero, et utile mihi
esse perspexero. 10 Dixitque Michas: Mane apud
me, et esto mihi parens ac sacerdos: daboque tibi
per annos singulos decem argenteos, ac vestem
duplicem, et quæ ad victum sunt necessaria. 11
Acquievit, et mansit apud hominem, fuitque illi
quasi unus de filiis. 12 Implevitque Michas manum
eius, et habuit puerum sacerdotem apud se, 13 Nunc
scio, dicens, quod benefaciet mihi Deus habenti
Levitici generis sacerdotem.

18 In diebus illis non erat rex in Israel, et tribus
Dan quærebat possessionem sibi, ut habitaret
in ea: usque ad illum enim diem inter ceteras
tribus sortem non acceperat. 2 Miserunt ergo
filii Dan, stirpis et familiæ suæ quinque viros
fortissimos de Saraa et Esthaol, ut explorarent
terram, et diligenter inspicerent: dixeruntque eis:
Ite, et considerate terram. Qui cum pergentes
venissent in montem Ephraim, et intrassent domum
Michæ, requieverunt ibi: 3 et agnoscentes vocem
adolescentis Levitæ, utentesque illius diversorio,
dixerunt ad eum: Quis te huc adducit? Quid hic
agis? Quam ob causam huc venire voluisti? 4 Qui
respondit eis: Hæc, et hæc præstitit mihi Michas,
et me mercede conduxit ut sim ei sacerdos. 5
Rogaverunt autem eum ut consuleret Dominum,
ut scire possent an prospero itinere pergerent, et
res haberet effectum. 6 Qui respondit eis: Ite in
pace: Dominus respicit viam vestram, et iter quo
pergitis. 7 Euntes igitur quinque viri venerunt Lais:
videruntque populum habitantem in ea absque
ullo timore, iuxta consuetudinem Sidoniorum,
securum et quietum, nullo ei penitus resistente,
magnarumque opum, et procul a Sidone atque a
cunctis hominibus separatum. 8 Reversique ad
fratres suos in Saraa et Esthaol, et quid egissent
sciscitantibus responderunt: 9 Surgite, ascendamus
ad eos: vidimus enim terram valde opulentam et
uberem: nolite negligere, nolite cessare. Eamus, et
possideamus eam, nullus erit labor. 10 Intrabimus
ad securos, in regionem latissimam, tradetque
nobis Dominus locum, in quo nullius rei est
penuria eorum, quæ gignuntur in terra. 11 Profecti
igitur sunt de cognatione Dan, id est, de Saraa
et Esthaol sexcenti viri accincti armis bellicis, 12
ascendentesque manserunt in Cariathiarim Iudæ:
qui locus ex eo tempore Castrorum Dan, nomen
accepit, et est post tergum Cariathiarim. 13 Inde
transierunt in montem Ephraim. Cumque venissent
ad domum Michæ, 14 dixerunt quinque viri, qui
prius missi fuerant ad considerandam Terram Lais,
ceteris fratribus suis: Nostis quod in domibus istis sit
ephod, et theraphim, et sculptile, atque conflatile:
videte quid vobis placeat. 15 Et cum paululum
declinassent, ingressi sunt domum adolescentis
Levitæ, qui erat in domo Michæ: salutaveruntque
eum verbis pacificis. 16 Sexcenti autem viri ita ut
erant armati, stabant ante ostium. 17 At illi, qui
ingressi fuerant domum iuvenis, sculptile, et ephod,
et theraphim, atque conflatile tollere nitebantur,
et sacerdos stabat ante ostium, sexcentis viris
fortissimis haud procul expectantibus. 18 Tulerunt
igitur qui intraverant sculptile, ephod, et idola,
atque conflatile. Quibus dixit sacerdos: Quid facitis?
19 Cui responderunt: Tace, et pone digitum super os
tuum: venique nobiscum, ut habeamus te patrem, ac
sacerdotem. Quid tibi melius est, ut sis sacerdos in
domo unius viri, an in una tribu et familia in Israel?
20 Quod cum audisset, acquievit sermonibus eorum,
et tulit ephod, et idola, ac sculptile, et profectus
est cum eis. 21 Qui cum pergerent, et ante se ire
fecissent parvulos ac iumenta, et omne quod erat
pretiosum, 22 et iam a domo Michæ essent procul,
viri qui habitabant in ædibus Michæ conclamantes
secuti sunt, 23 et post tergum clamare cœperunt.
Qui cum respexissent, dixerunt ad Micham: Quid
tibi vis? Cur clamas? 24 Qui respondit: Meos deos,
quos mihi feci, tulistis, et sacerdotem, et omnia quæ
habeo, et dicitis: Quid tibi est? 25 Dixeruntque ei
filii Dan: Cave ne ultra loquaris ad nos, et veniant ad
te viri animo concitati, et ipse cum omni domo tua
pereas. 26 Et sic cœpto itinere perrexerunt. Videns
autem Michas, quod fortiores se essent, reversus est
in domum suam. 27 Sexcenti autem viri tulerunt
sacerdotem, et quæ supra diximus: veneruntque in
Lais ad populum quiescentem atque securum, et
percusserunt eos in ore gladii: urbemque incendio
tradiderunt, 28 nullo penitus ferente præsidium,
eo quod procul habitarent a Sidone, et cum nullo
hominum haberent quidquam societatis ac negotii.
Erat autem civitas sita in regione Rohob: quam
rursum extruentes habitaverunt in ea, 29 vocato
nomine civitatis Dan iuxta vocabulum patris sui,
quem genuerat Israel, quæ prius Lais dicebatur.
30 Posueruntque sibi sculptile, et Ionathan filium
Gersam filii Moysi, ac filios eius sacerdotes in tribu
Dan, usque ad diem captivitatis suæ. 31 Mansitque
apud eos idolum Michæ omni tempore, quo fuit
domus Dei in Silo. In diebus illis non erat rex in
Israel.

19 Fuit quidam vir Levites habitans in latere
montis Ephraim, qui accepit uxorem de
Bethlehem Iuda: 2 quæ reliquit eum, et reversa est
in domum patris sui in Bethlehem, mansitque apud

eum quattuor mensibus. 3 Secutusque est eam vir
suus, volens reconciliari ei, atque blandiri, et secum
reducere, habens in comitatu puerum et duos
asinos: quæ suscepit eum, et introduxit in domum
patris sui. Quod cum audisset socer eius, eumque
vidisset, occurrit ei lætus, 4 et amplexatus est
hominem. Mansitque gener in domo soceri tribus
diebus, comedens cum eo et bibens familiariter. 5
Die autem quarto de nocte consurgens, proficisci
voluit. Quem tenuit socer, et ait ad eum: Gusta prius
pauxillum panis, et conforta stomachum, et sic
proficisceris. 6 Sederuntque simul, ac comederunt
et biberunt. Dixitque pater puellæ ad generum
suum: Quæso te ut hodie hic maneas, pariterque
lætemur. 7 At ille consurgens, cœpit velle proficisci.
Et nihilominus obnixe eum socer tenuit, et apud se
fecit manere. 8 Mane autem facto, parabat Levites
iter. Cui socer rursum: Oro te, inquit, ut paululum
cibi capias, et assumptis viribus, donec increscat
dies, postea proficiscaris. Comederunt ergo simul. 9
Surrexitque adolescens, ut pergeret cum uxore sua
et puero. Cui rursum locutus est socer: Considera
quod dies ad occasum declivior sit, et propinquat ad
vesperum: mane apud me etiam hodie, et duc lætum
diem, et cras proficisceris ut vadas in domum tuam.
10 Noluit gener acquiescere sermonibus eius: sed
statim perrexit, et venit contra Iebus, quæ altero
nomine vocatur Ierusalem, ducens secum duos
asinos onustos, et concubinam. 11 Iamque erant
iuxta Iebus, et dies mutabatur in noctem: dixitque
puer ad dominum suum: Veni, obsecro, declinemus
ad urbem Iebusæorum, et maneamus in ea. 12 Cui
respondit dominus: Non ingrediar oppidum gentis
alienæ, quæ non est de filiis Israel, sed transibo
usque Gabaa: 13 et cum illuc pervenero, manebimus
in ea, aut certe in urbe Rama. 14 Transierunt ergo
Iebus, et cœptum carpebant iter, occubuitque eis
sol iuxta Gabaa, quæ est in tribu Beniamin: 15
diverteruntque ad eam, ut manerent ibi. Quo cum
intrassent, sedebant in platea civitatis, et nullus eos
recipere voluit hospitio. 16 Et ecce, apparuit homo
senex, revertens de agro et de opere suo vesperi,
qui et ipse de monte erat Ephraim, et peregrinus
habitabat in Gabaa. Homines autem regionis illius
erant filii Iemini. 17 Elevatisque oculis, vidit senex
sedentem hominem cum sarcinulis suis in platea
civitatis: et dixit ad eum: Unde venis? Et quo vadis?
18 Qui respondit ei: Profecti sumus de Bethlehem
Iuda, et pergimus ad locum nostrum, qui est in
latere montis Ephraim, unde ieramus in Bethlehem:
et nunc vadimus ad domum Dei, nullusque sub
tectum suum nos vult recipere, 19 habentes paleas
et fœnum in asinorum pabulum, et panem ac
vinum in meos et ancillæ tuæ usus, et pueri, qui
mecum est: nulla re indigemus nisi hospitio. 20 Cui
respondit senex: Pax tecum sit, ego præbebo omnia
quæ necessaria sunt: tantum, quæso, ne in platea
maneas. 21 Introduxitque eum in domum suam,
et pabulum asinis præbuit: ac postquam laverunt
pedes suos, recepit eos in convivium. 22 Illis
epulantibus, et post laborem itineris, cibo et potu
reficientibus corpora, venerunt viri civitatis illius,
filii Belial, (id est, absque iugo) et circumdantes
domum senis, fores pulsare cœperunt, clamantes
ad dominum domus, atque dicentes: Educ virum,
qui ingressus est domum tuam, ut abutamur eo.
23 Egressusque est ad eos senex, et ait: Nolite
fratres, nolite facere malum hoc: quia ingressus
est homo hospitium meum, et cessate ab hac
stultitia: 24 habeo filiam virginem, et hic homo
habet concubinam, educam eas ad vos, ut humilietis
eas, et vestram libidinem compleatis: tantum,
obsecro, ne scelus hoc contra naturam operemini in
virum. 25 Nolebant acquiescere sermonibus illius.
Quod cernens homo, eduxit ad eos concubinam
suam, et eis tradidit illudendam: qua cum tota
nocte abusi essent, dimiserunt eam mane. 26 At
mulier, recedentibus tenebris, venit ad ostium
domus, ubi manebat dominus suus, et ibi corruit.
27 Mane facto, surrexit homo, et aperuit ostium,
ut cœptam expleret viam: et ecce concubina eius
iacebat ante ostium sparsis in limine manibus. 28
Cui ille, putans eam quiescere, loquebatur: Surge,
et ambulemus. Qua nihil respondente, intelligens
quod erat mortua; tulit eam, et imposuit asino,
reversusque est in domum suam. 29 Quam cum
esset ingressus, arripuit gladium, et cadaver uxoris
cum ossibus suis in duodecim partes ac frustra
concidens, misit in omnes terminos Israel. 30 Quod
cum vidissent singuli, conclamabant. Numquam res
talis facta est in Israel ex eo die, quo ascenderunt
patres nostri de Ægypto, usque in præsens tempus:
ferte sententiam, et in commune decernite quid
facto opus sit.

20 Egressi itaque sunt omnes filii Israel, et
pariter congregati, quasi vir unus, de Dan,
usque Bersabee, et Terra Galaad ad Dominum in
Maspha: 2 Omnesque anguli populorum, et cunctæ
tribus Israel in ecclesiam populi Dei convenerunt
quadringenta millia peditum pugnatorum. 3 (Nec
latuit filios Beniamin quod ascendissent filii Israel in
Maspha.) Interrogatusque Levita, maritus mulieris
interfectæ, quomodo tantum scelus perpetratum
esset, 4 respondit: Veni in Gabaa Beniamin cum
uxore mea, illucque diverti: 5 et ecce homines

civitatis illius circumdederunt nocte domum, in
qua manebam, volentes me occidere, et uxorem
meam incredibili furore libidinis vexantes, denique
mortua est. 6 Quam arreptam, in frustra concidi,
misique partes in omnes terminos possessionis
vestræ: quia numquam tantum nefas, et tam grande
piaculum factum est in Israel. 7 Adestis omnes filii
Israel, decernite quid facere debeatis. 8 Stansque
omnis populus, quasi unius hominis sermone
respondit: Non recedemus in tabernacula nostra,
nec suam quisquam intrabit domum: 9 sed hoc
contra Gabaa in commune faciamus. 10 Decem viri
eligantur e centum ex omnibus tribubus Israel, et
centum de mille, et mille de decem millibus, ut
comportent exercitui cibaria, et possimus pugnare
contra Gabaa Beniamin, et reddere ei pro scelere,
quod meretur. 11 Convenitque universus Israel
ad civitatem, quasi homo unus eadem mente,
unoque consilio. 12 Et miserunt nuncios ad omnem
tribum Beniamin, qui dicerent: Cur tantum nefas in
vobis repertum est? 13 Tradite homines de Gabaa,
qui hoc flagitium perpetrarunt, ut moriantur, et
auferatur malum de Israel. Qui noluerunt fratrum
suorum filiorum Israel audire mandatum: 14
sed ex cunctis urbibus, quæ sortis suæ erant,
convenerunt in Gabaa, ut illis ferrent auxilium, et
contra universum populum Israel dimicarent. 15
Inventique sunt viginti quinque millia de Beniamin
educentium gladium, præter habitatores Gabaa, 16
qui septingenti erant viri fortissimi, ita sinistra ut
dextra prœliantes: et sic fundis lapides ad certum
iacientes, ut capillum quoque possent percutere,
et nequaquam in alteram partem ictus lapidis
deferretur. 17 Virorum quoque Israel, absque
filiis Beniamin, inventa sunt quadringenta millia
educentium gladium, et paratorum ad pugnam.
18 Qui surgentes venerunt in domum Dei, hoc est,
in Silo: consulueruntque Deum, atque dixerunt:
Quis erit in exercitu nostro princeps certaminis
contra filios Beniamin? Quibus respondit Dominus:
Iudas sit dux vester. 19 Statimque filii Israel
surgentes mane, castrametati sunt iuxta Gabaa: 20
et inde procedentes ad pugnam contra Beniamin,
urbem oppugnare cœperunt. 21 Egressique filii
Beniamin de Gabaa, occiderunt de filiis Israel die
illo viginti duo millia virorum. 22 Rursum filii Israel
et fortitudine et numero confidentes, in eodem
loco, in quo prius certaverant, aciem direxerunt: 23
ita tamen ut prius ascenderent et flerent coram
Domino usque ad noctem: consulerentque eum, et
dicerent: Debeo ultra procedere ad dimicandum
contra filios Beniamin fratres meos, an non? Quibus
ille respondit: Ascendite ad eos, et inite certamen.
24 Cumque filii Israel altera die contra filios
Beniamin ad prœlium processissent, 25 eruperunt
filii Beniamin de portis Gabaa: et occurrentes eis
tanta in illos cæde bacchati sunt, ut decem et octo
millia virorum educentium gladium prosternerent.
26 Quam ob rem omnes filii Israel venerunt in
domum Dei, et sedentes flebant coram Domino:
ieiunaveruntque die illo usque ad vesperam, et
obtulerunt ei holocausta, atque pacificas victimas,
27 et super statu suo interrogaverunt. Eo tempore
ibi erat arca fœderis Dei, 28 et Phinees filius Eleazari
filii Aaron præpositus domus. Consuluerunt igitur
Dominum, atque dixerunt: Exire ultra debemus ad
pugnam contra filios Beniamin fratres nostros, an
quiescere? Quibus ait Dominus: Ascendite, cras enim
tradam eos in manus vestras. 29 Posueruntque filii
Israel insidias per circuitum urbis Gabaa: 30 et tertia
vice, sicut semel et bis, contra Beniamin exercitum
produxerunt. 31 Sed et filii Beniamin audacter
eruperunt de civitate, et fugientes adversarios
longius persecuti sunt, ita ut vulnerarent ex eis
sicut primo die et secundo, et cæderent per duas
semitas vertentes terga, quarum una ferebatur in
Bethel, et altera in Gabaa, atque prosternerent
triginta circiter viros: 32 putaverunt enim solito eos
more cedere. Qui fugam arte simulantes inierunt
consilium ut abstraherent eos de civitate, et quasi
fugientes ad supradictas semitas perducerent. 33
Omnes itaque filii Israel surgentes de sedibus suis,
tetenderunt aciem in loco, qui vocatur Baalthamar.
Insidiæ quoque, quæ circa urbem erant, paulatim
se aperire cœperunt, 34 et ab Occidentali urbis
parte procedere. Sed et alia decem millia virorum
de universo Israel, habitatores urbis ad certamina
provocabant. Ingravatumque est bellum contra
filios Beniamin: et non intellexerunt quod ex
omni parte illis instaret interitus. 35 Percussitque
eos Dominus in conspectu filiorum Israel, et
interfecerunt ex eis in illo die viginti quinque millia,
et centum viros, omnes bellatores et educentes
gladium. 36 Filii autem Beniamin cum se inferiores
esse vidissent, cœperunt fugere. Quod cernentes
filii Israel, dederunt eis ad fugiendum locum,
ut ad præparatas insidias devenirent, quas iuxta
urbem posuerant. 37 Qui cum repente de latibulis
surrexissent, et Beniamin terga cædentibus daret,
ingressi sunt civitatem, et percusserunt eam in
ore gladii. 38 Signum autem dederant filii Israel
his, quos in insidiis collocaverant, ut postquam
urbem cepissent, ignem accenderent: ut ascendente
in altum fumo, captam urbem demonstrarent. 39
Quod cum cernerent filii Israel in ipso certamine
positi (putaverunt enim filii Beniamin eos fugere,

et instantius persequebantur, cæsis de exercitu
eorum triginta viris) 40 et viderent quasi columnam
fumi de civitate conscendere. Beniamin quoque
aspiciens retro, cum captam cerneret civitatem, et
flammas in sublime ferri: 41 qui prius simulaverant
fugam, versa facie fortius resistebant. Quod cum
vidissent filii Beniamin, in fugam versi sunt, 42
et ad viam deserti ire cœperunt, illuc quoque eos
adversariis persequentibus. Sed et hi, qui urbem
succenderant, occurrerunt eis. 43 Atque ita factum
est, ut ex utraque parte ab hostibus cæderentur,
nec erat ulla requies morientium. Ceciderunt,
atque prostrati sunt ad Orientalem plagam urbis
Gabaa. 44 Fuerunt autem qui in eodem loco
interfecti sunt, decem et octo millia virorum, omnes
robustissimi pugnatores. 45 Quod cum vidissent, qui
remanserant de Beniamin, fugerunt in solitudinem:
et pergebant ad Petram, cuius vocabulum est
Remmon. In illa quoque fuga palantes, et in diversa
tendentes, occiderunt quinque millia virorum.
Et cum ultra tenderent, persecuti sunt eos, et
interfecerunt etiam alia duo millia. 46 Et sic
factum est, ut omnes qui ceciderant de Beniamin
in diversis locis essent viginti quinque millia,
pugnatores ad bella promptissimi. 47 Remanserunt
itaque de omni numero Beniamin, qui evadere,
et fugere in solitudinem potuerunt, sexcenti viri:
sederuntque in Petra Remmon mensibus quattuor.
48 Regressi autem filii Israel, omnes reliquias civitatis
a viris usque ad iumenta gladio percusserunt,
cunctasque urbes et viculos Beniamin vorax flamma
consumpsit.

21 Iuraverunt quoque filii Israel in Maspha et
dixerunt: Nullus nostrum dabit filiis Beniamin
de filiabus suis uxorem. 2 Veneruntque omnes ad
domum Dei in Silo, et in conspectu eius sedentes
usque ad vesperam, levaverunt vocem, et magno
ululatu cœperunt flere, dicentes: 3 Quare Domine
Deus Israel factum est hoc malum in populo tuo, ut
hodie una tribus auferretur ex nobis? 4 Altera autem
die diluculo consurgentes, extruxerunt altare:
obtuleruntque ibi holocausta, et pacificas victimas,
et dixerunt: 5 Quis non ascendit in exercitu Domini
de universis tribubus Israel? Grandi enim iuramento
se constrinxerant, cum essent in Maspha, interfici
eos qui defuissent. 6 Ductique pœnitentia filii Israel
super fratre suo Beniamin, cœperunt dicere: Ablata
est tribus una de Israel, 7 unde uxores accipient?
Omnes enim in commune iuravimus, non daturos
nos his filias nostras. 8 Idcirco dixerunt: Quis
est de universis tribubus Israel, qui non ascendit
ad Dominum in Maspha? Et ecce inventi sunt
habitatores Iabes Galaad in illo exercitu non fuisse.
9 (Eo quoque tempore cum essent in Silo, nullus
ex eis ibi repertus est.) 10 Miserunt itaque decem
millia viros robustissimos, et præceperunt eis:
Ite, et percutite habitatores Iabes Galaad in ore
gladii, tam uxores quam parvulos eorum. 11 Et
hoc erit quod observare debebitis: Omne generis
masculini, et mulieres, quæ cognoverunt viros,
interficite, virgines autem reservate. 12 Inventæque
sunt de Iabes Galaad quadringentæ virgines, quæ
nescierunt viri thorum, et adduxerunt eas ad castra
in Silo, in Terram Chanaan. 13 Miseruntque nuncios
ad filios Beniamin, qui erant in Petra Remmon,
et præceperunt eis, ut eos susciperent in pace.
14 Veneruntque filii Beniamin in illo tempore,
et datæ sunt eis uxores de filiabus Iabes Galaad:
alias autem non repererunt, quas simili modo
traderent. 15 Universusque Israel valde doluit,
et egit pœnitentiam super interfectione unius
tribus ex Israel. 16 Dixeruntque maiores natu:
Quid faciemus reliquis, qui non acceperunt uxores?
Omnes in Beniamin feminæ conciderunt, 17 et
magna nobis cura, ingentique studio providendum
est, ne una tribus deleatur ex Israel. 18 Filias
enim nostras eis dare non possumus, constricti
iuramento et maledictione, qua diximus: Maledictus
qui dederit de filiabus suis uxorem Beniamin.
19 Ceperuntque consilium, atque dixerunt: Ecce
sollemnitas Domini est in Silo anniversaria, quæ
sita est ad Septentrionem urbis Bethel, et ad
Orientalem plagam viæ, quæ de Bethel tendit
ad Sichimam, et ad Meridiem oppidi Lebona. 20
Præceperuntque filiis Beniamin, atque dixerunt:
Ite, ad latitate in vineis. 21 Cumque videritis filias
Silo ad ducendos choros ex more procedere, exite
repente de vineis, et rapite ex eis singuli uxores
singulas, et pergite in Terram Beniamin. 22 Cumque
venerint patres earum, ac fratres, et adversum
vos queri cœperint, atque iurgari, dicemus eis:
Miseremini eorum: non enim rapuerunt eas iure
bellantium atque victorum, sed rogantibus ut
acciperent, non dedistis, et a vestra parte peccatum
est. 23 Feceruntque filii Beniamin, ut sibi fuerat
imperatum: et iuxta numerum suum rapuerunt
sibi de his, quæ ducebant choros, uxores singulas:
abieruntque in possessionem suam ædificantes
urbes, et habitantes in eis. 24 Filii quoque Israel
reversi sunt per tribus, et familias in tabernacula
sua. 25 In diebus illis non erat rex in Israel:
sed unusquisque quod sibi rectum videbatur, hoc
faciebat.

Ruth

1 In diebus unius iudicis, quando iudices præerant,
facta est fames in Terra. Abiitque homo de
Bethlehem Iuda, ut peregrinaretur in regione
Moabitide cum uxore sua, ac duobus liberis. **2** Ipse
vocabatur Elimelech, et uxor eius Noemi: et duo
filii, alter Mahalon, et alter Chelion, Ephrathæi de
Bethlehem Iuda. Ingressique regionem Moabitidem,
morabantur ibi. **3** Et mortuus est Elimelech maritus
Noemi: remansitque ipsa cum filiis. **4** Qui acceperunt
uxores Moabitidas, quarum una vocabatur Orpha,
altera vero Ruth. Manseruntque ibi decem annis,
5 et ambo mortui sunt, Mahalon videlicet et
Chelion: remansitque mulier orbata duobus liberis
ac marito. **6** Et surrexit ut in patriam pergeret cum
utraque nuru sua de regione Moabitide: audierat
enim quod respexisset Dominus populum suum,
et dedisset eis escas. **7** Egressa est itaque de loco
peregrinationis suæ, cum utraque nuru: et iam in
via revertendi posita in Terram Iuda, **8** dixit ad
eas: Ite in domum matris vestræ, faciat vobiscum
Dominus misericordiam, sicut fecistis cum mortuis
et mecum. **9** Det vobis invenire requiem in domibus
virorum, quos sortituræ estis. Et osculata est eas.
Quæ elevata voce flere cœperunt, **10** et dicere:
Tecum pergemus ad populum tuum. **11** Quibus
illa respondit: Revertimini filiæ meæ, cur venitis
mecum? num ultra habeo filios in utero meo, ut
viros ex me sperare possitis? **12** Revertimini filiæ
meæ, et abite: iam enim senectute confecta sum,
nec apta vinculo coniugali. Etiam si possem hac
nocte concipere, et parere filios, **13** si eos expectare
velitis donec crescant, et annos pubertatis impleant,
ante eritis vetulæ quam nubatis. Nolite, quæso,
filiæ meæ: quia vestra angustia magis me premit, et
egressa est manus Domini contra me. **14** Elevata
igitur voce, rursum flere cœperunt, Orpha osculata
est socrum, ac reversa est: Ruth adhæsit socrui suæ.
15 Cui dixit Noemi: En reversa est cognata tua ad
populum suum, et ad deos suos, vade cum ea. **16**
Quæ respondit: Ne adverseris mihi ut relinquam te
et abeam: quocumque enim perrexeris, pergam:
et ubi morata fueris, et ego pariter morabor.
Populus tuus populus meus, et Deus tuus Deus
meus. **17** Quæ te terra morientem susceperit, in
ea moriar: ibique locum accipiam sepulturæ. Hæc
mihi faciat Dominus, et hæc addat, si non sola
mors me et te separaverit. **18** Videns ergo Noemi,
quod obstinato animo Ruth decrevisset secum
pergere, adversari noluit, nec ad suos ultra reditum
persuadere: **19** profectæque sunt simul, et venerunt
in Bethlehem. Quibus urbem ingressis, velox apud
cunctos fama percrebruit: dicebantque mulieres:
Hæc est illa Noemi. **20** Quibus ait: Ne vocetis me
Noemi (id est, pulchram) sed vocate me Mara (id
est, amaram) quia amaritudine valde replevit me
Omnipotens. **21** Egressa sum plena, et vacuam
reduxit me Dominus. Cur ergo vocatis me Noemi,
quam Dominus humiliavit, et afflixit Omnipotens?
22 Venit ergo Noemi cum Ruth Moabitide nuru
sua, de terra peregrinationis suæ: ac reversa est in
Bethlehem, quando primum hordea metebantur.

2 Erat autem viro Elimelech consanguineus, homo
potens, et magnarum opum, nomine Booz. **2**
Dixitque Ruth Moabitis ad socrum suam: Si iubes,
vadam in agrum, et colligam spicas quæ fugerint
manus metentium, ubicumque clementis in me
patris familias reperero gratiam. Cui illa respondit:
Vade filia mea. **3** Abiit itaque et colligebat spicas
post terga metentium. Accidit autem ut ager
ille haberet dominum nomine Booz, qui erat de
cognatione Elimelech. **4** Et ecce, ipse veniebat
de Bethlehem, dixitque messoribus: Dominus
vobiscum. Qui responderunt ei: Benedicat tibi
Dominus. **5** Dixitque Booz iuveni, qui messoribus
præerat: Cuius est hæc puella? **6** Cui respondit:
Hæc est Moabitis, quæ venit cum Noemi, de
regione Moabitide, **7** et rogavit ut spicas colligeret
remanentes, sequens messorum vestigia: et de mane
usque nunc stat in agro, et ne ad momentum quidem
domum reversa est. **8** Et ait Booz ad Ruth: Audi
filia, ne vadas in alterum agrum ad colligendum,
nec recedas ab hoc loco: sed iungere puellis meis, **9**
et ubi messuerint, sequere. Mandavi enim pueris
meis, ut nemo molestus sit tibi: sed etiam si sitieris,
vade ad sarcinulas, et bibe aquas, de quibus et
pueri bibunt. **10** Quæ cadens in faciem suam et
adorans super terram, dixit ad eum: Unde mihi hoc,
ut invenirem gratiam ante oculos tuos, et nosse
me dignareris peregrinam mulierem? **11** Cui ille
respondit: Nunciata sunt mihi omnia, quæ feceris
socrui tuæ post mortem viri tui: et quod reliqueris
parentes tuos, et terram in qua nata es, et veneris
ad populum, quem antea nesciebas. **12** Reddat
tibi Dominus pro opere tuo, et plenam mercedem
recipias a Domino Deo Israel, ad quem venisti, et
sub cuius confugisti alas. **13** Quæ ait: Inveni gratiam
apud oculos tuos domine mi, qui consolatus es me,
et locutus es ad cor ancillæ tuæ, quæ non sum
similis unius puellarum tuarum. **14** Dixitque ad
eam Booz: Quando hora vescendi fuerit, veni huc,
et comede panem, et intinge buccellam tuam in
aceto. Sedit itaque ad messorum latus, et congessit

polentam sibi, comeditque et saturata est, et tulit
reliquias. 15 Atque inde surrexit, ut spicas ex more
colligeret. Præcepit autem Booz pueris suis, dicens:
Etiamsi vobiscum metere voluerit, ne prohibeatis
eam: 16 et de vestris quoque manipulis proiicite de
industria, et remanere permittite, ut absque rubore
colligat, et colligentem nemo corripiat. 17 Collegit
ergo in agro usque ad vesperam: et quæ collegerat
virga cædens et excutiens, invenit hordei quasi ephi
mensuram, id est, tres modios. 18 Quos portans
reversa est in civitatem, et ostendit socrui suæ:
insuper protulit, et dedit ei de reliquiis cibi sui, quo
saturata fuerat. 19 Dixitque ei socrus sua: Ubi hodie
collegisti, et ubi fecisti opus? sit benedictus qui
misertus est tui. Indicavitque ei apud quem fuisset
operata: et nomen dixit viri, quod Booz vocaretur.
20 Cui respondit Noemi: Benedictus sit a Domino:
quoniam eandem gratiam, quam præbuerat vivis,
servavit et mortuis. Rursumque ait: Propinquus
noster est homo. 21 Et Ruth, Hoc quoque, inquit,
præcepit mihi, ut tamdiu messoribus eius iungerer,
donec omnes segetes meterentur. 22 Cui dixit
socrus: Melius est, filia mea, ut cum puellis eius
exeas ad metendum, ne in alieno agro quispiam
resistat tibi. 23 Iuncta est itaque puellis Booz: et
tamdiu cum eis messuit, donec hordea et triticum
in horreis conderentur.

3 Postquam autem reversa est ad socrum suam,
audivit ab ea: Filia mea, quæram tibi requiem, et
providebo ut bene sit tibi. 2 Booz iste, cuius puellis
in agro iuncta es, propinquus noster est, et hac nocte
aream hordei ventilat. 3 Lavare igitur, et undere,
et induere cultioribus vestimentis, et descende in
aream. Non te videat homo, donec esum potumque
finierit. 4 Quando autem ierit ad dormiendum, nota
locum in quo dormiat: veniesque et discooperies
pallium, quo operitur a parte pedum, et proiicies
te, et ibi iacebis: ipse autem dicet tibi quid agere
debeas. 5 Quæ respondit: Quidquid præceperis,
faciam. 6 Descenditque in aream, et fecit omnia,
quæ sibi imperaverat socrus. 7 Cumque comedisset
Booz, et bibisset, et factus esset hilarior, issetque ad
dormiendum iuxta acervum manipulorum, venit
abscondite, et discooperto pallio a pedibus eius, se
proiecit. 8 Et ecce, nocte iam media expavit homo,
et conturbatus est: viditque mulierem iacentem ad
pedes suos, 9 et ait illi: Quæ es? Illaque respondit:
Ego sum Ruth ancilla tua: expande pallium tuum
super famulam tuam, quia propinquus es. 10 Et
ille, Benedicta, inquit, es a Domino filia, et priorem
misericordiam posteriore superasti: quia non est
secuta iuvenes pauperes, sive divites. 11 Noli ergo
metuere, sed quidquid dixeris mihi, faciam tibi.
Scit enim omnis populus, qui habitat intra portas
urbis meæ, mulierem te esse virtutis. 12 Nec abnuo
me propinquum, sed est alius me propinquior. 13
Quiesce hac nocte: et facto mane, si te voluerit
propinquitatis iure retinere, bene res acta est: sin
autem ille noluerit, ego te absque ulla dubitatione
suscipiam, vivit Dominus. Dormi usque mane. 14
Dormivit itaque ad pedes eius, usque ad noctis
abscessum. Surrexit itaque antequam homines se
cognoscerent mutuo, et dixit Booz: Cave ne quis
noverit quod huc veneris. 15 Et rursum, Expande,
inquit, pallium tuum, quo operiris, et tene utraque
manu. Qua extendente, et tenente, mensus est sex
modios hordei, et posuit super eam. Quæ portans
ingressa est civitatem, 16 et venit ad socrum suam.
Quæ dixit ei: Quid egisti filia? Narravitque ei omnia,
quæ sibi fecisset homo. 17 Et ait: Ecce sex modios
hordei dedit mihi, et ait: Nolo vacuam te reverti
ad socrum tuam. 18 Dixitque Noemi: Expecta filia
donec videamus quem res exitum habeat. Neque
enim cessabit homo nisi compleverit quod locutus
est.

4 Ascendit ergo Booz ad portam, et sedit ibi.
Cumque vidisset propinquum præterire, de quo
prius sermo habitus est, dixit ad eum: Declina
paulisper, et sede hic: vocans eum nomine suo. Qui
divertit, et sedit. 2 Tollens autem Booz decem viros
de senioribus civitatis, dixit ad eos: Sedete hic.
3 Quibus sedentibus, locutus est ad propinquum:
Partem agri fratris nostri Elimelech vendet Noemi,
quæ reversa est de regione Moabitide: 4 quod audire
te volui, et tibi dicere coram cunctis sedentibus,
et maioribus natu de populo meo. Si vis possidere
iure propinquitatis: eme, et posside. Sin autem
displicet tibi, hoc ipsum indica mihi, ut sciam
quid facere debeam. Nullus enim est propinquus,
excepto te, qui prior es: et me, qui secundus sum.
At ille respondit: Ego agrum emam. 5 Cui dixit
Booz: Quando emeris agrum de manu mulieris,
Ruth quoque Moabitidem, quæ uxor defuncti fuit,
debes accipere: ut suscites nomen propinqui tui
in hereditate sua. 6 Qui respondit: Cedo iuri
propinquitatis: neque enim posteritatem familiæ
meæ delere debeo. Tu meo utere privilegio, quo
me libenter carere profiteor. 7 Hic autem erat
mos antiquitus in Israel inter propinquos, ut si
quando alter alteri suo iuri cedebat: ut esset firma
concessio, solvebat homo calceamentum suum, et
dabat proximo suo. Hoc erat testmonium cessionis
in Israel. 8 Dixit ergo propinquo suo Booz: Tolle
calceamentum tuum. Quod statim solvit de pede suo.

9 At ille maioribus natu, et universo populo, Testes
vos, inquit, estis hodie, quod possederim omnis
quæ fuerunt Elimelech; et Chelion, et Mahalon,
tradente Noemi: **10** et Ruth Moabitidem, uxorem
Mahalon, in coniugium sumpserim, ut suscitem
nomen defuncti in hereditate sua, ne vocabulum
eius de familia sua ac fratribus et populo deleatur.
Vos, inquam, huius rei testes estis. **11** Respondit
omnis populus, qui erat in porta, et maiores natu:
Nos testes sumus: faciat Dominus hanc mulierem,
quæ ingreditur domum tuam, sicut Rachel, et Liam,
quæ ædificaverunt domum Israel: ut sit exemplum
virtutis in Ephratha, et habeat celebre nomen in
Bethlehem: **12** fiatque domus tua, sicut domus
Phares, quem Thamar peperit Iudæ, de semine
quod tibi dederit Dominus ex hac puella. **13** Tulit
itaque Booz Ruth, et accepit uxorem: ingressusque
est ad eam, et dedit illi Dominus ut conciperet, et
pareret filium. **14** Dixeruntque mulieres ad Noemi:
Benedictus Dominus, qui non est passus ut deficeret
successor familiæ tuæ, et vocaretur nomen eius
in Israel. **15** Et habeas qui consoletur animam
tuam, et enutriat senectutem. De nuru enim tua
natus est, quæ te diligit: et multo tibi melior est,
quam si septem haberes filios. **16** Susceptumque
Noemi puerum posuit in sinu suo, et nutricis ac
gerulæ fungebatur officio. **17** Vicinæ autem mulieris
congratulantes ei, et dicentes: Natus est filius
Noemi: vocaverunt nomen eius Obed: hic est pater
Isai, patris David. **18** Hæ sunt generationes Phares:
Phares genuit Esron, **19** Esron genuit Aram, Aram
genuit Aminadab, **20** Aminadab genuit Nahasson,
Nahasson genuit Salmon, **21** Salmon genuit Booz,
Booz genuit Obed, **22** Obed genuit Isai, Isai genuit
David.

I Samuelis

1 Fuit vir unus de Ramathaimsophim, de monte
Ephraim, et nomen eius Elcana, filius Ieroham,
filii Eliu, filii Thohu, filii Suph, Ephrathæus: **2** et
habuit duas uxores, nomen uni Anna, et nomen
secundæ Phenenna. Fueruntque Phenennæ filii:
Annæ autem non erant liberi. **3** Et ascendebat
vir ille de civitate sua statutis diebus, ut adoraret
et sacrificaret Domino exercituum in Silo. Erant
autem ibi duo filii Heli, Ophni et Phinees, sacerdotes
Domini. **4** Venit ergo dies, et immolavit Elcana,
deditque Phenennæ uxori suæ, et cunctis filiis eius,
et filiabus partes: **5** Annæ autem dedit partem
unam tristis, quia Annam diligebat. Dominus autem
concluserat vulvam eius. **6** Affligebat quoque eam
æmula eius, et vehementer angebat, in tantum, ut
exprobraret quod Dominus conclusisset vulvam
eius: **7** sicque faciebat per singulos annos, cum
redeunte tempore ascenderent ad templum Domini:
et sic provocabat eam. Porro illa flebat, et non
capiebat cibum. **8** Dixit ergo ei Elcana vir suus:
Anna, cur fles? Et quare non comedis? Et quam ob
rem affligitur cor tuum? Numquid non ego melior
tibi sum, quam decem filii? **9** Surrexit autem Anna
postquam comederat, et biberat in Silo. Et Heli
sacerdote sedente super sellam ante postes templi
Domini, **10** cum esset Anna amaro animo, oravit
ad Dominum, flens largiter, **11** et votum vovit,
dicens: Domine exercituum, si respiciens videris
afflictionem famulæ tuæ, et recordatus mei fueris,
nec oblitus ancillæ tuæ, dederisque servæ tuæ
sexum virilem: dabo eum Domino omnibus diebus
vitæ eius, et novacula non ascendet super caput eius.
12 Factum est autem, cum illa multiplicaret preces
coram Domino, ut Heli observaret os eius. **13** Porro
Anna loquebatur in corde suo, tantumque labia
illius movebantur, et vox penitus non audiebatur.
Æstimavit ergo eam Heli temulentam, **14** dixitque
ei: Usquequo ebria eris? Digere paulisper vinum,
quo mades. **15** Respondens Anna: Nequaquam,
inquit, domine mi: nam mulier infelix nimis ego
sum, vinumque et omne quod inebriare potest,
non bibi, sed effudi animam meam in conspectu
Domini. **16** Ne reputes ancillam tuam quasi unam
de filiabus Belial: quia ex multitudine doloris, et
mœroris mei locuta sum usque in præsens. **17**
Tunc Heli ait ei: Vade in pace: et Deus Israel det
tibi petitionem tuam, quam rogasti eum. **18** Et
illa dixit: Utinam inveniat ancilla tua gratiam in
oculis tuis. Et abiit mulier in viam suam, et comedit,
vultusque illius non sunt amplius in diversa mutati.
19 Et surrexerunt mane, et adoraverunt coram
Domino: reversique sunt, et venerunt in domum
suam Ramatha. Cognovit autem Elcana Annam
uxorem suam: et recordatus est eius Dominus. **20** Et
factum est post circulum dierum, concepit Anna, et
peperit filium, vocavitque nomen eius Samuel: eo
quod a Domino postulasset eum. **21** Ascendit autem
vir eius Elcana, et omnis domus eius, ut immolaret
Domino hostiam sollemnem, et votum suum, **22** et
Anna non ascendit: dixit enim viro suo: Non vadam,
donec ablactetur infans, et ducam eum, ut appareat
ante conspectum Domini, et maneat ibi iugiter.
23 Et ait ei Elcana vir suus: Fac quod bonum tibi
videtur, et mane donec ablactes eum: precorque
ut impleat Dominus verbum suum. Mansit ergo
mulier, et lactavit filium suum, donec amoveret
eum a lacte. **24** Et adduxit eum secum, postquam
ablactaverat, in vitulis tribus, et tribus modiis
farinæ, et amphora vini, et adduxit eum ad domum
Domini in Silo. Puer autem erat adhuc infantulus:
25 et immolaverunt vitulum, et obtulerunt puerum
Heli. **26** Et ait Anna: Obsecro mi domine, vivit anima
tua domine: ego sum illa mulier, quæ steti coram
te hic orans Dominum. **27** Pro puero isto oravi,
et dedit mihi Dominus petitionem meam, quam
postulavi eum. **28** Idcirco et ego commodavi eum
Domino cunctis diebus, quibus fuerit commodatus
Domino. Et adoraverunt ibi Dominum. Et oravit
Anna, et ait:

2 Exultavit cor meum in Domino, et exaltatum
est cornu meum in Deo meo: dilatatum est os
meum super inimicos meos: quia lætata sum in
salutari tuo. **2** Non est sanctus, ut est Dominus:
neque enim est alius extra te, et non est fortis sicut
Deus noster. **3** Nolite multiplicare loqui sublimia,
gloriantes: recedant vetera de ore vestro: quia
Deus scientiarum, Dominus est, et ipsi præparantur
cogitationes. **4** Arcus fortium superatus est, et
infirmi accincti sunt robore. **5** Repleti prius,
pro panibus se locaverunt: et famelici saturati
sunt, donec sterilis peperit plurimos: et quæ
multos habebat filios, infirmata est. **6** Dominus
mortificat et vivificat, deducit ad inferos et reducit.
(Sheol h7585) **7** Dominus pauperem facit et ditat,
humiliat et sublevat. **8** Suscitat de pulvere egenum,
et de stercore elevat pauperem: ut sedeat cum
principibus, et solium gloriæ teneat. Domini enim
sunt cardines terræ, et posuit super eos orbem.
9 Pedes sanctorum suorum servabit, et impii in
tenebris conticescent: quia non in fortitudine
sua roborabitur vir. **10** Dominum formidabunt
adversarii eius: et super ipsos in cælis tonabit:

Dominus iudicabit fines Terræ, et dabit imperium
regi suo, et sublimabit cornu Christi sui. 11 Et
abiit Elcana Ramatha, in domum suam: puer autem
erat minister in conspectu Domini ante faciem
Heli sacerdotis. 12 Porro filii Heli, filii Belial,
nescientes Dominum, 13 neque officium sacerdotum
ad populum: sed quicumque immolasset victimam,
veniebat puer sacerdotis, dum coquerentur carnes,
et habebat fuscinulam tridentem in manu sua,
14 et mittebat eam in lebetem, vel in caldariam,
aut in ollam, sive in cacabum: et omne, quod
levabat fuscinula, tollebat sacerdos sibi. Sic
faciebant universo Israeli venientium in Silo. 15
Etiam antequam adolerent adipem, veniebat puer
sacerdotis, et dicebat immolanti: Da mihi carnem, ut
coquam sacerdoti: non enim accipiam a te carnem
coctam, sed crudam. 16 Dicebatque illi immolans:
Incendatur primum iuxta morem hodie adeps, et
tolle tibi quantumcumque desiderat anima tua. Qui
respondens aiebat ei: Nequaquam: nunc enim dabis,
alioquin tollam vi. 17 Erat ergo peccatum puerorum
grande nimis coram Domino: quia retrahebant
homines a sacrificio Domini. 18 Samuel autem
ministrabat ante faciem Domini, puer accinctus
ephod lineo. 19 Et tunicam parvam faciebat ei mater
sua, quam afferebat statutis diebus, ascendens cum
viro suo, ut immolaret hostiam sollemnem. 20 Et
benedixit Heli Elcanæ et uxori eius: dixitque ei:
Reddat tibi Dominus semen de muliere hac, pro
fœnore quod commodasti Domino. Et abierunt in
locum suum. 21 Visitavit ergo Dominus Annam,
et concepit, et peperit tres filios, et duas filias:
et magnificatus est puer Samuel apud Dominum.
22 Heli autem erat senex valde, et audivit omnia
quæ faciebant filii sui universo Israeli: et quomodo
dormiebant cum mulieribus quæ observabant ad
ostium tabernaculi: 23 et dixit eis: Quare facitis res
huiuscemodi, quas ego audio, res pessimas, ab omni
populo? 24 Nolite filii mei: non enim est bona fama,
quam ego audio, ut transgredi faciatis populum
Domini. 25 Si peccaverit vir in virum, placari ei
potest Deus: si autem in Dominum peccaverit vir,
quis orabit pro eo? Et non audierunt vocem patris
sui: quia voluit Dominus occidere eos. 26 Puer autem
Samuel proficiebat, atque crescebat, et placebat
tam Domino quam hominibus. 27 Venit autem vir
Dei ad Heli, et ait ad eum: Hæc dicit Dominus:
Numquid non aperte revelatus sum domui patris
tui, cum essent in Ægypto in domo Pharaonis?
28 Et elegi eum ex omnibus tribubus Israel mihi
in sacerdotem, ut ascenderet ad altare meum, et
adoleret mihi incensum, et portaret ephod coram
me: et dedi domui patris tui omnia de sacrificiis
filiorum Israel. 29 Quare calce abiecistis victimam
meam, et munera mea quæ præcepi ut offerrentur
in templo: et magis honorasti filios tuos quam
me, ut comederetis primitias omnis sacrificii Israel
populi mei? 30 Propterea ait Dominus Deus Israel:
Loquens locutus sum, ut domus tua, et domus
patris tui ministraret in conspectu meo, usque in
sempiternum. Nunc autem dicit Dominus: Absit hoc
a me: sed quicumque glorificaverit me, glorificabo
eum: qui autem contemnunt me, erunt ignobiles.
31 Ecce dies veniunt: et præcidam brachium tuum,
et brachium domus patris tui, ut non sit senex in
domo tua. 32 Et videbis æmulum tuum in templo,
in universis prosperis Israel: et non erit senex in
domo tua omnibus diebus. 33 Verumtamen non
auferam penitus virum ex te ab altari meo: sed
ut deficiant oculi tui, et tabescat anima tua: et
pars magna domus tuæ morietur cum ad virilem
ætatem venerit. 34 Hoc autem erit tibi signum, quod
venturum est duobus filiis tuis, Ophni et Phinees:
In die uno morientur ambo. 35 Et suscitabo mihi
sacerdotem fidelem, qui iuxta cor meum, et animam
meam faciet: et ædificabo ei domum fidelem, et
ambulabit coram Christo meo cunctis diebus. 36
Futurum est autem, ut quicumque remanserit
in domo tua, veniat ut oretur pro eo, et offerat
nummum argenteum, et tortam panis, dicatque:
Dimitte me obsecro ad unam partem sacerdotalem,
ut comedam buccellam panis.

3 Puer autem Samuel ministrabat Domino coram
Heli, et sermo Domini erat pretiosus in diebus
illis, non erat visio manifesta. 2 Factum est ergo
in die quadam, Heli iacebat in loco suo, et oculi
eius caligaverant, nec poterat videre: 3 lucerna
Dei antequam extingueretur, Samuel dormiebat
in templo Domini, ubi erat arca Dei. 4 Et vocavit
Dominus Samuel. Qui respondens, ait: Ecce ego. 5 Et
cucurrit ad Heli, et dixit: Ecce ego: vocasti enim me.
Qui dixit: Non vocavi: revertere, et dormi. Et abiit,
et dormivit. 6 Et adiecit Dominus rursum vocare
Samuelem. Consurgensque, Samuel abiit ad Heli, et
dixit: Ecce ego: quia vocasti me. Qui respondit: Non
vocavi te fili mi: revertere et dormi. 7 Porro Samuel
necdum sciebat Dominum, neque revelatus fuerat
ei sermo Domini. 8 Et adiecit Dominus, et vocavit
adhuc Samuelem tertio. Qui consurgens abiit ad
Heli, 9 et ait: Ecce ego: quia vocasti me. Intellexit
ergo Heli quia Dominus vocaret puerum: et ait ad
Samuelem: Vade, et dormi: et si deinceps vocaverit
te, dices: Loquere Domine, quia audit servus tuus.
Abiit ergo Samuel, et dormivit in loco suo. 10 Et
venit Dominus, et stetit: et vocavit, sicut vocaverat

secundo: Samuel, Samuel. Et ait Samuel: Loquere
Domine, quia audit servus tuus. 11 Et dixit Dominus
ad Samuelem: Ecce ego facio verbum in Israel: quod
quicumque audierit, tinnient ambæ aures eius. 12 In
die illa suscitabo adversum Heli omnia quæ locutus
sum super domum eius: incipiam, et complebo. 13
Prædixi enim ei quod iudicaturus essem domum
eius in æternum, propter iniquitatem, eo quod
noverat indigne agere filios suos, et non corripuerit
eos. 14 Idcirco iuravi domui Heli quod non expietur
iniquitas domus eius victimis et muneribus usque
in æternum. 15 Dormivit autem Samuel usque
mane, aperuitque ostia domus Domini. Et Samuel
timebat indicare visionem Heli. 16 Vocavit ergo Heli
Samuelem, et dixit: Samuel fili mi? Qui respondens,
ait: Præsto sum. 17 Et interrogavit eum: Quis est
sermo, quem locutus est Dominus ad te? Oro te ne
celaveris me. Hæc faciat tibi Deus, et hæc addat, si
absconderis a me sermonem ex omnibus verbis,
quæ dicta sunt tibi. 18 Indicavit itaque ei Samuel
universos sermones, et non abscondit ab eo. Et ille
respondit: Dominus est: quod bonum est in oculis
suis faciat. 19 Crevit autem Samuel, et Dominus
erat cum eo, et non cecidit ex omnibus verbis eius
in terram. 20 Et cognovit universus Israel a Dan,
usque Bersabee, quod fidelis Samuel propheta esset
Domini. 21 Et addidit Dominus ut appareret in Silo,
quoniam revelatus fuerat Dominus Samueli in Silo,
iuxta verbum Domini. Et evenit sermo Samuelis
universo Israeli.

4 Et factum est in diebus illis, convenerunt
Philisthiim in pugnam: et egressus est Israel
obviam Philisthiim in prælium, et castrametatus est
iuxta Lapidem Adiutorii. Porro Philisthiim venerunt
in Aphec, 2 et instruxerunt aciem contra Israel. Inito
autem certamine, terga vertit Israel Philisthæis:
et cæsa sunt in illo certamine passim per agros,
quasi quattuor millia virorum. 3 Et reversus est
populus ad castra: dixeruntque maiores natu de
Israel: Quare percussit nos Dominus hodie coram
Philisthiim? Afferamus ad nos de Silo arcam fœderis
Domini, et veniat in medium nostri, ut salvet nos de
manu inimicorum nostrorum. 4 Misit ergo populus
in Silo, et tulerunt inde arcam fœderis Domini
exercituum sedentis super Cherubim: erantque
duo filii Heli cum arca fœderis Dei, Ophni et
Phinees. 5 Cumque venisset arca fœderis Domini in
castra, vociferatus est omnis Israel clamore grandi,
et personuit terra. 6 Et audierunt Philisthiim
vocem clamoris, dixeruntque: Quænam est hæc
vox clamoris magni in castris Hebræorum? Et
cognoverunt quod arca Domini venisset in castra. 7
Timueruntque Philisthiim, dicentes: Venit Deus in
castra. Et ingemuerunt, dicentes: 8 Væ nobis: non
enim fuit tanta exultatio heri et nudiustertius: Væ
nobis! Quis nos salvabit de manu deorum sublimium
istorum? Hi sunt dii, qui percusserunt Ægyptum
omni plaga, in deserto. 9 Confortamini, et estote
viri, Philisthiim: ne serviatis Hebræis, sicut et
illi servierunt vobis: confortamini, et bellate. 10
Pugnaverunt ergo Philisthiim, et cæsus est Israel,
et fugit unusquisque in tabernaculum suum: et
facta est plaga magna nimis: et ceciderunt de Israel
triginta millia peditum. 11 Et arca Dei capta est: duo
quoque filii Heli mortui sunt, Ophni et Phinees. 12
Currens autem vir de Beniamin ex acie, venit in Silo
in die illa, scissa veste, et conspersus pulvere caput.
13 Cumque ille venisset, Heli sedebat super sellam
contra viam spectans. Erat enim cor eius pavens
pro arca Dei. Vir autem ille postquam ingressus
est, nunciavit urbi: et ululavit omnis civitas. 14 Et
audivit Heli sonitum clamoris, dixitque: Quis est hic
sonitus tumultus huius? At ille festinavit, et venit,
et nunciavit Heli. 15 Heli autem erat nonaginta et
octo annorum, et oculi eius caligaverant, et videre
non poterat. 16 Et dixit ad Heli: Ego sum qui veni de
prælio, et ego qui de acie fugi hodie. Cui ille ait: Quid
actum est fili mi? 17 Respondens autem ille, qui
nunciabat: Fugit, inquit, Israel coram Philisthiim, et
ruina magna facta est in populo: insuper et duo
filii tui mortui sunt, Ophni et Phinees: et arca Dei
capta est. 18 Cumque ille nominasset arcam Dei,
cecidit de sella retrorsum iuxta ostium, et fractis
cervicibus mortuus est. Senex enim erat vir et
grandævus: et ipse iudicavit Israel quadraginta
annis. 19 Nurus autem eius, uxor Phinees, prægnans
erat, vicinaque partui: et audito nuncio quod capta
esset arca Dei, et mortuus esset socer suus, et vir
suus, incurvavit se et peperit: irruerant enim in
eam dolores subiti. 20 In ipso autem momento
mortis eius, dixerunt ei quæ stabant circa eam: Ne
timeas, quia filium peperisti. Quæ non respondit
eis, neque animadvertit. 21 Et vocabit puerum,
Ichabod, dicens: Translata est gloria de Israel, quia
capta est arca Dei, et pro socero suo et pro viro
suo; 22 et ait: Translata est gloria ab Israel, eo quod
capta esset arca Dei.

5 Philisthiim autem tulerunt arcam Dei, et
asportaverunt eam a Lapide adiutorii in Azotum.
2 Tuleruntque Philisthiim arcam Dei, et intulerunt
eam in templum Dagon, et statuerunt eam iuxta
Dagon. 3 Cumque surrexissent diluculo Azotii altera
die, ecce Dagon iacebat pronus in terra ante arcam
Domini: et tulerunt Dagon, et restituerunt eum

in locum suum. 4 Rursumque mane die altera
consurgentes, invenerunt Dagon iacentem super
faciem suam in terra coram arca Domini: caput
autem Dagon, et duæ palmæ manuum eius abscissæ
erant super limen: 5 porro Dagon solus truncus
remanserat in loco suo. Propter hanc causam non
calcant sacerdotes Dagon, et omnes qui ingrediuntur
templum eius, super limen Dagon in Azoto, usque
in hodiernum diem. 6 Aggravata est autem manus
Domini super Azotios, et demolitus est eos: et
percussit in secretiori parte natium Azotum, et fines
eius. Et ebullierunt villæ et agri in medio regionis
illius, et nati sunt mures, et facta est confusio mortis
magnæ in civitate. 7 Videntes autem viri Azotii
huiuscemodi plagam, dixerunt: Non maneat arca Dei
Israel apud nos: quoniam dura est manus eius super
nos, et super Dagon deum nostrum. 8 Et mittentes
congregaverunt omnes satrapas Philisthinorum ad
se, et dixerunt: Quid faciemus de arca Dei Israel?
Responderuntque Gethæi: Circumducatur arca Dei
Israel. Et circumduxerunt arcam Dei Israel. 9 Illis
autem circumducentibus eam, fiebat manus Domini
per singulas civitates interfectionis magnæ nimis: et
percutiebat viros uniuscuiusque urbis, a parvo usque
ad maiorem, et computrescebant prominentes ex
tales eorum. Inieruntque Gethæi consilium, et
fecerunt sibi sedes pelliceas. 10 Miserunt ergo
arcam Dei in Accaron. Cumque venisset arca Dei
in Accaron, exclamaverunt Accaronitæ, dicentes:
Adduxerunt ad nos arcam Dei Israel, ut interficiat
nos et populum nostrum. 11 Miserunt itaque et
congregaverunt omnes satrapas Philisthinorum: qui
dixerunt: Dimittite arcam Dei Israel, et revertatur
in locum suum, et non interficiat nos cum populo
nostro. 12 Fiebat enim pavor mortis in singulis
urbibus, et gravissima valde manus Dei: viri quoque,
qui mortui non fuerant, percutiebantur in secretiori
parte natium: et ascendebat ululatus uniuscuiusque
civitatis in cælum.

6 Fuit ergo arca Domini in regione Philisthinorum
septem mensibus. 2 Et vocaverunt Philisthiim
sacerdotes et divinos, dicentes: Quid faciemus de
arca Domini? Indicate nobis quomodo remittamus
eam in locum suum. Qui dixerunt: 3 Si remittitis
arcam Dei Israel, nolite dimittere eam vacuam,
sed quod debetis, reddite ei pro peccato, et tunc
curabimini: et scietis quare non recedat manus
eius a vobis. 4 Qui dixerunt: Quid est quod pro
delicto reddere debeamus ei? Responderuntque
illi: 5 Iuxta numerum provinciarum Philisthinorum
quinque anos aureos facietis, et quinque mures
aureos: quia plaga una fuit omnibus vobis, et
satrapis vestris. Facietisque similitudines anorum
vestrorum, et similitudines murium, qui demoliti
sunt terram. Et dabitis Deo Israel gloriam: si forte
relevet manum suam a vobis, et a diis vestris, et
a terra vestra. 6 Quare aggravatis corda vestra,
sicut aggravavit Ægyptus, et Pharao cor suum?
Nonne postquam percussus est, tunc dimisit eos, et
abierunt? 7 Nunc ergo arripite et facite plaustrum
novum unum: et duas vaccas fœtas, quibus non est
impositum iugum, iungite in plaustro, et recludite
vitulos earum domi. 8 Tolletisque arcam Domini, et
ponetis in plaustro, et vasa aurea, quæ exolvistis
ei pro delicto, ponetis in capsellam ad latus eius:
et dimittite eam ut vadat. 9 Et aspicietis: et si
quidem per viam finium suorum ascenderit contra
Bethsames, ipse fecit nobis hoc malum grande: sin
autem, minime: sciemus quia nequaquam manus
eius tetigit nos, sed casu accidit. 10 Fecerunt ergo illi
hoc modo: et tollentes duas vaccas, quæ lactabant
vitulos, iunxerunt ad plaustrum, vitulosque earum
concluserunt domi. 11 Et posuerunt arcam Dei
super plaustrum, et capsellam, quæ habebat
mures aureos et similitudines anorum. 12 Ibant
autem in directum vaccæ per viam, quæ ducit
Bethsames, et itinere uno gradiebantur, pergentes
et mugientes: et non declinabant neque ad dextram
neque ad sinistram: sed et satrapæ Philisthiim
sequebantur usque ad terminos Bethsames. 13
Porro Bethsamitæ metebant triticum in valle: et
elevantes oculos suos, viderunt arcam, et gavisi
sunt cum vidissent. 14 Et plaustrum venit in
agrum Iosue Bethsamitæ, et stetit ibi. Erat autem
ibi lapis magnus, et conciderunt ligna plaustri,
vaccasque imposuerunt super ea holocaustum
Domino. 15 Levitæ autem deposuerunt arcam Dei,
et capsellam, quæ erat iuxta eam, in qua erant
vasa aurea, et posuerunt super lapidem grandem.
Viri autem Bethsamitæ obtulerunt holocausta,
et immolaverunt victimas in die illa Domino. 16
Et quinque satrapæ Philisthinorum viderunt, et
reversi sunt in Accaron in die illa. 17 Hi sunt autem
ani aurei, quos reddiderunt Philisthiim pro delicto,
Domino: Azotus unum, Gaza unum, Ascalon unum,
Geth unum, Accaron unum: 18 et mures aureos
secundum numerum urbium Philisthiim, quinque
provinciarum, ab urbe murata, usque ad villam,
quæ erat absque muro, et usque ad Abelmagnum,
super quem posuerunt arcam Domini, quæ erat
usque in illum diem in agro Iosue Bethsamitis. 19
Percussit autem de viris Bethsamitibus, eo quod
vidissent arcam Domini: et percussit de populo
septuaginta viros, et quinquaginta millia plebis.
Luxitque populus, eo quod Dominus percussisset

plebem plaga magna. 20 Et dixerunt viri Bethsamitæ:
Quis poterit stare in conspectu Domini Dei sancti
huius? Et ad quem ascendet a nobis? 21 Miseruntque
nuncios ad habitatores Cariathiarim, dicentes:
Reduxerunt Philisthiim arcam Domini, descendite,
et reducite eam ad vos.

7 Venerunt ergo viri Cariathiarim, et reduxerunt
arcam Domini, et intulerunt eam in domum
Abinadab in Gabaa: Eleazarum autem filium eius
sanctificaverunt, ut custodiret arcam Domini. 2
Et factum est, ex qua die mansit arca Domini in
Cariathiarim, multiplicati sunt dies (erat quippe iam
annus vigesimus) et requievit omnis domus Israel
post Dominum. 3 Ait autem Samuel ad universam
domum Israel, dicens: Si in toto corde vestro
revertimini ad Dominum, auferte deos alienos de
medio vestri, Baalim et Astaroth: et præparate corda
vestra Domino, et servite ei soli, et eruet vos de manu
Philisthiim. 4 Abstulerunt ergo filii Israel Baalim et
Astaroth, et servierunt Domino soli. 5 Dixit autem
Samuel: Congregate universum Israel in Masphath,
ut orem pro vobis Dominum. 6 Et convenerunt in
Masphath: hauseruntque aquam, et effuderunt in
conspectu Domini, et ieiunaverunt in die illa, atque
dixerunt ibi: Peccavimus Domino. Iudicavitque
Samuel filios Israel in Masphath. 7 Et audierunt
Philisthiim quod congregati essent filii Israel in
Masphath, et ascenderunt satrapæ Philisthinorum
ad Israel. Quod cum audissent filii Israel, timuerunt
a facie Philisthinorum. 8 Dixeruntque ad Samuelem:
Ne cesses pro nobis clamare ad Dominum Deum
nostrum, ut salvet nos de manu Philisthinorum.
9 Tulit autem Samuel agnum lactentem unum, et
obtulit illum holocaustum integrum Domino: et
clamavit Samuel ad Dominum pro Israel, et exaudivit
eum Dominus. 10 Factum est autem, cum Samuel
offerret holocaustum, Philisthiim iniere prœlium
contra Israel: intonuit autem Dominus fragore
magno in die illa super Philisthiim, et exterruit
eos, et cæsi sunt a facie Israel. 11 Egressique viri
Israel de Masphath persecuti sunt Philisthæos, et
percusserunt eos usque ad locum, qui erat subter
Bethchar. 12 Tulit autem Samuel lapidem unum,
et posuit eum inter Masphath et inter Sen: et
vocavit nomen loci illius, Lapis Adiutorii. Dixitque:
Hucusque auxiliatus est nobis Dominus. 13 Et
humiliati sunt Philisthiim, nec apposuerunt ultra ut
venirent in terminos Israel. Facta est itaque manus
Domini super Philisthæos, cunctis diebus Samuelis.
14 Et redditæ sunt urbes, quas tulerant Philisthiim
ab Israel, Israeli, ab Accaron usque Geth, et terminos
suos: liberavitque Israel de manu Philisthinorum,
eratque pax inter Israel et Amorrhæum. 15 Iudicabat
quoque Samuel Israelem cunctis diebus vitæ suæ:
16 et ibat per singulos annos circuiens Bethel
et Galgala et Masphath, et iudicabat Israelem in
supradictis locis. 17 Revertebaturque in Ramatha:
ibi enim erat domus eius, et ibi iudicabat Israelem:
ædificavit etiam ibi altare Domino.

8 Factum est autem cum senuisset Samuel, posuit
filios suos iudices Israel. 2 Fuitque nomen filii
eius primogeniti Ioel: et nomen secundi Abia,
iudicum in Bersabee. 3 Et non ambulaverunt filii
illius in viis eius: sed declinaverunt post avaritiam,
acceperuntque munera, et perverterunt iudicium.
4 Congregati ergo universi maiores natu Israel,
venerunt ad Samuelem in Ramatha. 5 Dixeruntque
ei: Ecce tu senuisti, et filii tui non ambulant in
viis tuis: constitue nobis regem, ut iudicet nos,
sicut et universæ habent nationes. 6 Displicuit
sermo in oculis Samuelis, eo quod dixissent: Da
nobis regem, ut iudicet nos. Et oravit Samuel ad
Dominum. 7 Dixit autem Dominus ad Samuelem:
Audi vocem populi in omnibus quæ loquuntur tibi.
Non enim te abiecerunt, sed me, ne regnem super
eos. 8 Iuxta omnia opera sua, quæ fecerunt a die
qua eduxi eos de Ægypto usque ad diem hanc:
sicut dereliquerunt me, et servierunt diis alienis,
sic faciunt etiam tibi. 9 Nunc ergo vocem eorum
audi: verumtamen contestare eos, et prædic eis
ius regis, qui regnaturus est super eos. 10 Dixit
itaque Samuel omnia verba Domini ad populum,
qui petierat a se regem, 11 et ait: Hoc erit ius regis,
qui imperaturus est vobis: filios vestros tollet, et
ponet in curribus suis, facietque sibi equites et
præcursores quadrigarum suarum, 12 et constituet
sibi tribunos, et centuriones, et aratores agrorum
suorum, et messores segetum, et fabros armorum
et curruum suorum. 13 Filias quoque vestras faciet
sibi unguentarias, et focarias, et panificas. 14 Agros
quoque vestros, et vineas, et oliveta optima tollet,
et dabit servis suis. 15 Sed et segetes vestras, et
vinearum reditus addecimabit, ut det eunuchis et
famulis suis. 16 Servos etiam vestros, et ancillas,
et iuvenes optimos, et asinos, auferet, et ponet in
opere suo. 17 Greges quoque vestros addecimabit,
vosque eritis ei servi. 18 Et clamabitis in die illa
a facie regis vestri, quem elegistis vobis: et non
exaudiet vos Dominus in die illa, quia petistis vobis
regem. 19 Noluit autem populus audire vocem
Samuelis, sed dixerunt: Nequaquam: rex enim erit
super nos, 20 et erimus nos quoque sicut omnes
Gentes: et iudicabit nos rex noster, et egredietur
ante nos, et pugnabit bella nostra pro nobis. 21 Et

audivit Samuel omnia verba populi, et locutus est
ea in auribus Domini. 22 Dixit autem Dominus ad
Samuelem: Audi vocem eorum, et constitue super
eos regem. Et ait Samuel ad viros Israel: Vadat
unusquisque in civitatem suam.

9 Et erat vir de Beniamin nomine Cis, filius Abiel,
filii Seror, filii Bechorath, filii Aphia, filii viri
Iemini, fortis robore. 2 Et erat ei filius vocabulo
Saul, electus et bonus: et non erat vir de filiis
Israel melior illo. Ab humero et sursum eminebat
super omnem populum. 3 Perierant autem asinæ
Cis patris Saul: et dixit Cis ad Saul filium suum:
Tolle tecum unum de pueris, et consurgens vade,
et quære asinas. Qui cum transissent per montem
Ephraim, 4 et per terram Salisa, et non invenissent,
transierunt etiam per Terram Salim, et non erant:
sed et per Terram Iemini, et minime repererunt. 5
Cum autem venissent in Terram Suph, dixit Saul ad
puerum, qui erat cum eo: Veni et revertamur, ne
forte dimiserit pater meus asinas, et solicitus sit pro
nobis. 6 Qui ait ei: Ecce vir Dei est in civitate hac,
vir nobilis: omne, quod loquitur, sine ambiguitate
venit. Nunc ergo eamus illuc, si forte indicet nobis
de via nostra, propter quam venimus. 7 Dixitque
Saul ad puerum suum: Ecce ibimus: quid feremus
ad virum Dei? Panis defecit in sitarciis nostris: et
sportulam non habemus, ut demus homini Dei, nec
quidquam aliud. 8 Rursum puer respondit Sauli,
et ait: Ecce inventa est in manu mea, quarta pars
stateris argenti, demus homini Dei, ut indicet nobis
viam nostram. 9 (Olim in Israel sic loquebatur
unusquisque vadens consulere Deum: Venite, et
eamus ad videntem. Qui enim propheta dicitur
hodie, vocabatur olim videns.) 10 Et dixit Saul ad
puerum suum: Optimus sermo tuus: Veni, eamus. Et
ierunt in civitatem, in qua erat vir Dei. 11 Cumque
ascenderent clivum civitatis, invenerunt puellas
egredientes ad hauriendam aquam, et dixerunt
eis: Num hic est videns? 12 Quæ respondentes,
dixerunt illis: Hic est: ecce ante te, festina nunc:
hodie enim venit in civitatem, quia sacrificium est
hodie populi in excelso. 13 Ingredientes urbem,
statim invenietis eum antequam ascendat excelsum
ad vescendum. Neque enim comesurus est populus
donec ille veniat: quia ipse benedicit hostiæ, et
deinceps comedunt qui vocati sunt. Nunc ergo
conscendite, quia hodie reperietis eum. 14 Et
ascenderunt in civitatem. Cumque illi ambularent
in medio urbis, apparuit Samuel egrediens obviam
eis, ut ascenderet in excelsum. 15 Dominus autem
revelaverat auriculam Samuelis ante unam diem
quam veniret Saul, dicens: 16 Hac ipsa hora,
quæ nunc est, cras mittam virum ad te de Terra
Beniamin, et unges eum ducem super populum
meum Israel: et salvabit populum meum de manu
Philisthinorum: quia respexi populum meum, venit
enim clamor eorum ad me. 17 Cumque aspexisset
Samuel Saulem, Dominus dixit ei: Ecce, vir, quem
dixeram tibi, iste dominabitur populo meo. 18
Accessit autem Saul ad Samuelem in medio portæ,
et ait: Indica, oro, mihi, ubi est domus videntis.
19 Et respondit Samuel Sauli, dicens: Ego sum
videns. Ascende ante me in excelsum, ut comedatis
mecum hodie, et dimittam te mane: et omnia, quæ
sunt in corde tuo, indicabo tibi. 20 Et de asinis,
quas nudiustertius perdidisti, ne solicitus sis, quia
inventæ sunt. Et cuius erunt optima quæque Israel?
Nonne tibi et omni domui patris tui? 21 Respondens
autem Saul, ait: Numquid non filius Iemini ego sum
de minima tribu Israel, et cognatio mea novissima
inter omnes familias de tribu Beniamin? Quare ergo
locutus es mihi sermonem istum? 22 Assumens
itaque Samuel Saulem, et puerum eius, introduxit
eos in triclinium, et dedit eis locum in capite eorum,
qui fuerant invitati. Erant enim quasi triginta viri.
23 Dixitque Samuel coco: Da partem, quam dedi
tibi, et præcepi ut reponeres seorsum apud te.
24 Levavit autem cocus armum, et posuit ante
Saul. Dixitque Samuel: Ecce quod remansit, pone
ante te, et comede: quia de industria servatum
est tibi, quando populum vocavi. Et comedit Saul
cum Samuele in die illa. 25 Et descenderunt de
excelso in oppidum, et locutus est cum Saule in
solario: stravitque Saul in solario, et dormivit. 26
Cumque mane surrexissent, et iam elucesceret,
vocavit Samuel Saulem in solario, dicens: Surge, et
dimittam te. Et surrexit Saul: egressique sunt ambo,
ipse videlicet, et Samuel. 27 Cumque descenderent
in extrema parte civitatis, Samuel dixit ad Saul:
Dic puero ut antecedat nos, et transeat: tu autem
subsiste paulisper, ut indicem tibi verbum Domini.

10 Tulit autem Samuel lenticulam olei, et effudit
super caput eius, et deosculatus est eum,
et ait: Ecce, unxit te Dominus super hereditatem
suam in principem, et liberabis populum suum de
manibus inimicorum eius, qui in circuitu eius sunt.
Et hoc tibi signum, quia unxit te Deus in principem.
2 Cum abieris hodie a me, invenies duos viros
iuxta sepulchrum Rachel in finibus Beniamin, in
Meridie, dicentque tibi: Inventæ sunt asinæ, ad quas
ieras perquirendas: et intermissis pater tuus asinis,
solicitus est pro vobis, et dicit: Quid faciam de filio
meo? 3 Cumque abieris inde, et ultra transieris, et
veneris ad quercum Thabor, invenient te ibi tres viri

ascendentes ad Deum in Bethel, unus portans tres
hœdos, et alius tres tortas panis, et alius portans
lagenam vini. 4 Cumque te salutaverint, dabunt tibi
duos panes, et accipies de manu eorum. 5 Post hæc
venies in collem Dei, ubi est statio Philisthinorum:
et cum ingressus fueris ibi urbem, obvium habebis
gregem prophetarum descendentium de excelso,
et ante eos psalterium et tympanum, et tibiam,
et citharam, ipsosque prophetantes. 6 Et insiliet
in te Spiritus Domini, et prophetabis cum eis, et
mutaberis in virum alium. 7 Quando ergo evenerint
signa hæc omnia tibi, fac quæcumque invenerit
manus tua, quia Dominus tecum est. 8 Et descendes
ante me in Galgala, (ego quippe descendam ad te) ut
offeras oblationem, et immoles victimas pacificas:
septem diebus expectabis, donec veniam ad te, et
ostendam tibi quid facias. 9 Itaque cum avertisset
humerum suum ut abiret a Samuele, immutavit
ei Deus cor aliud, et venerunt omnia signa hæc
in die illa. 10 Veneruntque ad prædictum collem,
et ecce cuneus prophetarum obvius ei: et insiluit
super eum Spiritus Domini, et prophetavit in medio
eorum. 11 Videntes autem omnes qui noverant eum
heri et nudiustertius, quod esset cum prophetis,
et prophetaret, dixerunt ad invicem: Quænam res
accidit filio Cis? Num et Saul inter prophetas?
12 Responditque alius ad alterum, dicens: Et quis
pater eorum? Propterea versum est in proverbium:
Num et Saul inter prophetas? 13 Cessavit autem
prophetare, et venit ad excelsum. 14 Dixitque
patruus Saul ad eum, et ad puerum eius: Quo abistis?
Qui responderunt: Quærere asinas: quas cum non
reperissemus, venimus ad Samuelem. 15 Et dixit ei
patruus suus: Indica mihi quid dixerit tibi Samuel.
16 Et ait Saul ad patruum suum: Indicavit nobis quia
inventæ essent asinæ. De sermone autem regni
non indicavit ei quem locutus fuerat ei Samuel.
17 Et convocavit Samuel populum ad Dominum in
Maspha: 18 et ait ad filios Israel: Hæc dicit Dominus
Deus Israel: Ego eduxi Israel de Ægypto, et erui
vos de manu Ægyptiorum, et de manu omnium
regum qui affligebant vos. 19 Vos autem hodie
proiecistis Deum vestrum, qui solus salvavit vos de
universis malis et tribulationibus vestris: et dixistis:
Nequaquam: sed regem constitue super nos. Nunc
ergo state coram Domino per tribus vestras, et per
familias. 20 Et applicuit Samuel omnes tribus Israel,
et cecidit sors tribus Beniamin. 21 Et applicuit
tribum Beniamin et cognationes eius, et cecidit
cognatio Metri, et pervenit usque ad Saul filium
Cis. Quæsierunt ergo eum, et non est inventus. 22
Et consuluerunt post hæc Dominum utrumnam
venturus esset illuc. Responditque Dominus: Ecce
absconditus est domi. 23 Cucurrerunt itaque et
tulerunt eum inde: stetitque in medio populi, et
altior fuit universo populo ab humero et sursum.
24 Et ait Samuel ad omnem populum: Certe videtis
quem elegit Dominus, quoniam non sit similis
illi in omni populo. Et clamavit omnis populus,
et ait: Vivat rex. 25 Locutus est autem Samuel
ad populum legem regni, et scripsit in libro, et
reposuit coram Domino: et dimisit Samuel omnem
populum, singulos in domum suam. 26 Sed et Saul
abiit in domum suam in Gabaa: et abiit cum eo pars
exercitus, quorum tetigerat Deus corda. 27 Filii vero
Belial dixerunt: Num salvare nos poterit iste? Et
despexerunt eum, et non attulerunt ei munera: ille
vero dissimulabat se audire.

11 Et factum est quasi post mensem, ascendit
Naas Ammonites, et pugnare cœpit adversum
Iabes Galaad. Dixeruntque omnes viri Iabes ad
Naas: Habeto nos fœderatos, et serviemus tibi.
2 Et respondit ad eos Naas Ammonites: In hoc
feriam vobiscum fœdus, ut eruam omnium vestrum
oculos dextros, ponamque vos opprobrium in
universo Israel. 3 Et dixerunt ad eum seniores Iabes:
Concede nobis septem dies, ut mittamus nuncios
ad universos terminos Israel: et si non fuerit qui
defendat nos, egrediemur ad te. 4 Venerunt ergo
nuncii in Gabaa Saulis: et locuti sunt verba hæc,
audiente populo: et levavit omnis populus vocem
suam, et flevit. 5 Et ecce Saul veniebat, sequens
boves de agro, et ait: Quid habet populus quod
plorat? Et narraverunt ei verba virorum Iabes. 6 Et
insilivit Spiritus Domini in Saul, cum audisset verba
hæc, et iratus est furor eius nimis. 7 Et assumens
utrumque bovem, concidit in frustra, misitque in
omnes terminos Israel per manum nunciorum,
dicens: Quicumque non exierit, et secutus fuerit
Saul et Samuel, sic fiet bobus eius. Invasit ergo timor
Domini populum, et egressi sunt quasi vir unus.
8 Et recensuit eos in Bezech: fueruntque filiorum
Israel trecenta millia: virorum autem Iuda triginta
millia. 9 Et dixerunt nunciis qui venerant: Sic
dicetis viris, qui sunt in Iabes Galaad: Cras erit vobis
salus, cum incaluerit sol. Venerunt ergo nuncii, et
annunciaverunt viris Iabes: qui lætati sunt. 10 Et
dixerunt: Mane exibimus ad vos: et facietis nobis
omne quod placuerit vobis. 11 Et factum est, cum
dies crastinus venisset, constituit Saul populum
in tres partes: et ingressus est media castra in
vigilia matutina, et percussit Ammon usque dum
incalesceret dies: reliqui autem dispersi sunt, ita
ut non relinquerentur in eis duo pariter. 12 Et ait
populus ad Samuelem: Quis est iste qui dixit: Saul

num regnabit super nos? Date viros, et interficiemus
eos. 13 Et ait Saul: Non occidetur quisquam in die
hac, quia hodie fecit Dominus salutem in Israel. 14
Dixit autem Samuel ad populum: Venite, et eamus
in Galgala, et innovemus ibi regnum. 15 Et perrexit
omnis populus in Galgala, et fecerunt ibi regem
Saul coram Domino in Galgala, et immolaverunt ibi
victimas pacificas coram Domino. Et lætatus est ibi
Saul, et cuncti viri Israel nimis.

12 Dixit autem Samuel ad universum Israel:
Ecce audivi vocem vestram iuxta omnia quæ
locuti estis ad me, et constitui super vos regem. 2
Et nunc rex graditur ante vos: ego autem senui,
et incanui: porro filii mei vobiscum sunt: itaque
conversatus coram vobis ab adolescentia mea usque
ad hanc diem, ecce præsto sum. 3 Loquimini de
me coram Domino, et coram Christo eius, utrum
bovem cuiusquam tulerim, aut asinum: si quempiam
calumniatus sum, si oppressi aliquem, si de manu
cuiusquam munus accepi: et contemnam illud
hodie, restituamque vobis. 4 Et dixerunt: Non es
calumniatus nos, neque oppressisti, neque tulisti
de manu alicuius quippiam. 5 Dixitque ad eos:
Testis est Dominus adversum vos, et testis Christus
eius in die hac, quia non inveneritis in manu mea
quippiam. Et dixerunt: Testis. 6 Et ait Samuel ad
populum: Dominus qui fecit Moysen et Aaron, et
eduxit patres nostros de Terra Ægypti. 7 Nunc ergo
state, ut iudicio contendam adversum vos coram
Domino de omnibus misericordiis Domini, quas
fecit vobiscum et cum patribus vestris: 8 quomodo
Iacob ingressus est in Ægyptum, et clamaverunt
patres vestri ad Dominum: et misit Dominus Moysen
et Aaron, et eduxit patres vestros de Ægypto: et
collocavit eos in loco hoc. 9 Qui obliti sunt Domini
Dei sui, et tradidit eos in manu Sisaræ magistri
militiæ Hasor, et in manu Philisthinorum, et in
manu regis Moab, et pugnaverunt adversum eos.
10 Postea autem clamaverunt ad Dominum, et
dixerunt: Peccavimus, quia dereliquimus Dominum,
et servivimus Baalim et Astaroth: nunc ergo erue
nos de manu inimicorum nostrorum, et serviemus
tibi. 11 Et misit Dominus Ierobaal, et Badan, et
Iephte, et Samuel, et eruit vos de manu inimicorum
vestrorum per circuitum, et habitastis confidenter.
12 Videntes autem quod Naas rex filiorum Ammon
venisset adversum vos, dixistis mihi: Nequaquam,
sed rex imperabit nobis: cum Dominus Deus vester
regnaret in vobis. 13 Nunc ergo præsto est rex
vester, quem elegistis et petistis: ecce dedit vobis
Dominus regem. 14 Si timueritis Dominum, et
servieritis ei, et audieritis vocem eius, et non
exasperaveritis os Domini: eritis et vos, et rex qui
imperat vobis, sequentes Dominum Deum vestrum.
15 Si autem non audieritis vocem Domini, sed
exasperaveritis sermones eius, erit manus Domini
super vos, et super patres vestros. 16 Sed et nunc
state, et videte rem istam grandem quam facturus
est Dominus in conspectu vestro. 17 Numquid non
messis tritici est hodie? Invocabo Dominum, et
dabit voces et pluvias: et scietis, et videbitis quia
grande malum feceritis vobis in conspectu Domini,
petentes super vos regem. 18 Et clamavit Samuel ad
Dominum, et dedit Dominus voces et pluvias in illa
die. 19 Et timuit omnis populus nimis Dominum et
Samuelem, et dixit universus populus ad Samuelem:
Ora pro servis tuis ad Dominum Deum tuum, ut
non moriamur. Addidimus enim universis peccatis
nostris malum, ut peteremus nobis regem. 20
Dixit autem Samuel ad populum: Nolite timere, vos
fecistis universum malum hoc: verumtamen nolite
recedere a tergo Domini, sed servite Domino in
omni corde vestro. 21 Et nolite declinare post vana,
quæ non proderunt vobis, neque eruent vos, quia
vana sunt. 22 Et non derelinquet Dominus populum
suum propter nomen suum magnum: quia iuravit
Dominus facere vos sibi populum. 23 Absit autem a
me hoc peccatum in Dominum, ut cessem orare
pro vobis, et docebo vos viam bonam et rectam. 24
Igitur timete Dominum, et servite ei in veritate,
et ex toto corde vestro. Vidistis enim magnifica
quæ in vobis gesserit. 25 Quod si perseveraveritis in
malitia: et vos et rex vester pariter peribitis.

13 Filius unius anni erat Saul cum regnare
cœpisset, duobus autem annis regnavit super
Israel. 2 Et elegit sibi Saul tria millia de Israel:
et erant cum Saul duo millia in Machmas, et
in monte Bethel: mille autem cum Ionatha in
Gabaa Beniamin. Porro ceterum populum remisit
unumquemque in tabernacula sua. 3 Et percussit
Ionathas stationem Philisthinorum, quæ erat in
Gabaa. Quod cum audissent Philisthiim, Saul cecinit
buccina in omni terra, dicens: Audiant Hebræi. 4
Et universus Israel audivit huiuscemodi famam:
Percussit Saul stationem Philisthinorum: et erexit se
Israel adversus Philisthiim. Clamavit ergo populus
post Saul in Galgala. 5 Et Philisthiim congregati
sunt ad prœliandum contra Israel, triginta millia
curruum, et sex millia equitum, et reliquum vulgus,
sicut arena quæ est in littore maris plurima. Et
ascendentes castrametati sunt in Machmas ad
Orientem Bethaven. 6 Quod cum vidissent viri Israel
se in arcto positos, (afflictus enim erat populus)
absconderunt se in speluncis, et in abditis, in petris

quoque, et in antris, et in cisternis. 7 Hebræi autem
transierunt Iordanem in Terram Gad et Galaad.
Cumque adhuc esset Saul in Galgala, universus
populus perterritus est, qui sequebatur eum. 8 Et
expectavit septem diebus iuxta placitum Samuelis,
et non venit Samuel in Galgala, dilapsusque est
populus ab eo. 9 Ait ergo Saul: Afferte mihi
holocaustum, et pacifica. Et obtulit holocaustum.
10 Cumque complesset offerens holocaustum, ecce
Samuel veniebat: et egressus est Saul obviam
ei ut salutaret eum. 11 Locutusque est ad eum
Samuel: Quid fecisti? Respondit Saul: Quia vidi quod
populus dilaberetur a me, et tu non veneras iuxta
placitos dies, porro Philisthiim congregati fuerant
in Machmas, 12 dixi: Nunc descendent Philisthiim
ad me in Galgala, et faciem Domini non placavi.
Necessitate compulsus, obtuli holocaustum. 13
Dixitque Samuel ad Saul: Stulte egisti, nec custodisti
mandata Domini Dei tui, quæ præcepit tibi. Quod
si non fecisses, iam nunc præparasset Dominus
regnum tuum super Israel in sempiternum, 14 sed
nequaquam regnum tuum ultra consurget. Quæsivit
Dominus sibi virum iuxta cor suum: et præcepit
ei Dominus ut esset dux super populum suum, eo
quod non servaveris quæ præcepit Dominus. 15
Surrexit autem Samuel, et ascendit de Galgalis in
Gabaa Beniamin. Et reliqui populi ascenderunt post
Saul obviam populo, qui expugnabant eos venientes
de Galgala in Gabaa, in colle Beniamin. Et recensuit
Saul populum, qui inventi fuerant cum eo, quasi
sexcentos viros. 16 Et Saul et Ionathas filius eius,
populusque qui inventus fuerat cum eis, erat in
Gabaa Beniamin: porro Philisthiim consederant
in Machmas. 17 Et egressi sunt ad prædandum
de castris Philisthinorum tres cunei. Unus cuneus
pergebat contra viam Ephra ad Terram Sual. 18
Porro alius ingrediebatur per viam Beth horon.
Tertius autem verterat se ad iter termini imminentis
valli Seboim contra desertum. 19 Porro faber
ferrarius non inveniebatur in omni Terra Israel.
Caverant enim Philisthiim, ne forte facerent Hebræi
gladium aut lanceam. 20 Descendebat ergo omnis
Israel ad Philisthiim, ut exacueret unusquisque
vomerem suum, et ligonem et securim et sarculum.
21 Retusæ itaque erant acies vomerum, et ligonum,
et tridentum, et securium, usque ad stimulum
corrigendum. 22 Cumque venisset dies prœlii,
non est inventus ensis et lancea in manu totius
populi, qui erat cum Saule et Ionatha, excepto Saul
et Ionatha filio eius. 23 Egressa est autem statio
Philisthiim, ut transcenderet in Machmas.

14 Et accidit quadam die ut diceret Ionathas filius
Saul ad adolescentem armigerum suum: Veni,
et transeamus ad stationem Philisthinorum, quæ est
trans locum illum. Patri autem suo hoc ipsum non
indicavit. 2 Porro Saul morabatur in extrema parte
Gabaa sub malogranato, quæ erat in Magron: et
erat populus cum eo quasi sexcentorum virorum. 3
Et Achias filius Achitob fratris Ichabod filii Phinees,
qui ortus fuerat ex Heli sacerdote Domini in Silo,
portabat ephod. Sed et populus ignorabat quo
isset Ionathas. 4 Erant autem inter ascensus, per
quos nitebatur Ionathas transire ad stationem
Philisthinorum, eminentes petræ ex utraque parte,
et quasi in modum dentium scopuli hinc et inde
prærupti, nomen uni Boses, et nomen alteri Sene: 5
unus scopulus prominens ad Aquilonem ex adverso
Machmas, et alter ad Meridiem contra Gabaa. 6 Dixit
autem Ionathas ad adolescentem armigerum suum:
Veni, transeamus ad stationem incircumcisorum
horum, si forte faciat Dominus pro nobis: quia non
est Domino difficile salvare, vel in multis, vel in
paucis. 7 Dixitque ei armiger suus: Fac omnia, quæ
placent animo tuo: perge quo cupis, et ero tecum
ubicumque volueris. 8 Et ait Ionathas: Ecce nos
transimus ad viros istos. Cumque apparuerimus
eis, 9 si taliter locuti fuerint ad nos, manete
donec veniamus ad vos: stemus in loco nostro,
nec ascendamus ad eos. 10 Si autem dixerint:
Ascendite ad nos: ascendamus, quia tradidit eos
Dominus in manibus nostris, hoc erit nobis signum.
11 Apparuit igitur uterque stationi Philisthinorum:
dixeruntque Philisthiim: En Hebræi egrediuntur
de cavernis, in quibus absconditi fuerant. 12
Et locuti sunt viri de statione ad Ionathan, et
ad armigerum eius, dixeruntque: Ascendite ad
nos, et ostendemus vobis rem. Et ait Ionathas ad
armigerum suum: Ascendamus, sequere me: tradidit
enim Dominus eos in manus Israel. 13 Ascendit
autem Ionathas manibus et pedibus reptans, et
armiger eius post eum. Itaque alii cadebant ante
Ionathan, alios armiger eius interficiebat sequens
eum. 14 Et facta est plaga prima, qua percussit
Ionathas et armiger eius, quasi viginti virorum in
media parte iugeri, quam par boum in die arare
consuevit. 15 Et factum est miraculum in castris,
per agros: sed et omnis populus stationis eorum,
qui ierant ad prædandum, obstupuit, et conturbata
est terra: et accidit quasi miraculum a Deo. 16
Et respexerunt speculatores Saul, qui erant in
Gabaa Beniamin, et ecce multitudo prostrata, et huc
illucque diffugiens. 17 Et ait Saul populo, qui erat
cum eo: Requirite, et videte quis abierit ex nobis.
Cumque requisissent, repertum est non adesse

Ionathan, et armigerum eius. 18 Et ait Saul ad
Achiam: Applica arcam Dei. (Erat enim ibi arca Dei
in die illa cum filiis Israel.) 19 Cumque loqueretur
Saul ad sacerdotem, tumultus magnus exortus est
in castris Philisthinorum: crescebatque paulatim,
et clarius resonabat. Et ait Saul ad sacerdotem:
Contrahe manum tuam. 20 Conclamavit ergo Saul,
et omnis populus, qui erat cum eo, et venerunt
usque ad locum certaminis: et ecce versus fuerat
gladius uniuscuiusque ad proximum suum, et cædes
magna nimis. 21 Sed et Hebræi qui fuerant cum
Philisthiim heri et nudiustertius, ascenderantque
cum eis in castris, reversi sunt ut essent cum Israel,
qui erant cum Saul et Ionatha. 22 Omnes quoque
Israelitæ, qui se absconderant in monte Ephraim,
audientes quod fugissent Philisthæi, sociaverunt
se cum suis in prælio. Et erant cum Saul, quasi
decem millia virorum. 23 Et salvavit Dominus in
die illa Israel. Pugna autem pervenit usque ad
Bethaven. 24 Et viri Israel sociati sunt sibi in
die illa: adiuravit autem Saul populum, dicens:
Maledictus vir, qui comederit panem usque ad
vesperam, donec ulciscar de inimicis meis. Et
non manducavit universus populus panem: 25
omneque terræ vulgus venit in saltum, in quo
erat mel super faciem agri. 26 Ingressus est itaque
populus saltum, et apparuit fluens mel, nullusque
applicuit manum ad os suum. Timebat enim populus
iuramentum. 27 Porro Ionathas non audierat
cum adiuraret pater eius populum: extenditque
summitatem virgæ, quam habebat in manu, et
intinxit in favum mellis: et convertit manum suam
ad os suum, et illuminati sunt oculi eius. 28
Respondensque unus de populo, ait: Iureiurando
constrinxit pater tuus populum, dicens: Maledictus
vir, qui comederit panem hodie. (Defecerat autem
populus.) 29 Dixitque Ionathas: Turbavit pater
meus terram: vidistis ipsi quia illuminati sunt oculi
mei, eo quod gustaverim paululum de melle isto:
30 quanto magis si comedisset populus de præda
inimicorum suorum, quam reperit? Nonne maior
plaga facta fuisset in Philisthiim? 31 Percusserunt
ergo in die illa Philisthæos a Machmis usque in
Aialon. Defatigatus est autem populus nimis: 32 et
versus ad prædam tulit oves, et boves, et vitulos,
et mactaverunt in terra: comeditque populus cum
sanguine. 33 Nunciaverunt autem Sauli dicentes
quod populus peccasset Domino, comedens cum
sanguine. Qui ait: Prævaricati estis: volvite ad
me iam nunc saxum grande. 34 Et dixit Saul:
Dispergimini in vulgus, et dicite eis ut adducat
ad me unusquisque bovem suum et arietem, et
occidite super istud, et vescimini, et non peccabitis
Domino comedentes cum sanguine. Adduxit itaque
omnis populus unusquisque bovem in manu sua
usque ad noctem: et occiderunt ibi. 35 Ædificavit
autem Saul altare Domino; tuncque primum cœpit
ædificare altare Domino. 36 Et dixit Saul: Irruamus
super Philisthæos nocte, et vastemus eos usque
dum illucescat mane, nec relinquamus ex eis virum.
Dixitque populus: Omne quod bonum videtur in
oculis tuis, fac. Et ait sacerdos: Accedamus huc
ad Deum. 37 Et consuluit Saul Dominum: Num
persequar Philisthiim? Si trades eos in manus
Israel? Et non respondit ei in die illa. 38 Dixitque
Saul: Applicate huc universos angulos populi: et
scitote, et videte per quem acciderit peccatum
hoc hodie. 39 Vivit Dominus salvator Israel, quia
si per Ionathan filium meum factum est, absque
retractione morietur. Ad quod nullus contradixit
ei de omni populo. 40 Et ait ad universum Israel:
Separamini vos in partem unam, et ego cum Ionatha
filio meo ero in parte altera. Responditque populus
ad Saul: Quod bonum videtur in oculis tuis, fac. 41
Et dixit Saul ad Dominum Deum Israel: Domine Deus
Israel da indicium: quid est quod non responderis
servo tuo hodie? Si in me, aut in Ionatha filio meo est
iniquitas hæc, da ostensionem: aut si hæc iniquitas
est in populo tuo, da sanctitatem. Et deprehensus est
Ionathas et Saul, populus autem exivit. 42 Et ait Saul:
Mittite sortem inter me, et inter Ionathan filium
meum. Et captus est Ionathas. 43 Dixit autem Saul
ad Ionathan: Indica mihi quid feceris. Et indicavit
ei Ionathas, et ait: Gustans gustavi in summitate
virgæ, quæ erat in manu mea, paululum mellis, et
ecce ego morior. 44 Et ait Saul: Hæc faciat mihi
Deus, et hæc addat, quia morte morieris Ionatha. 45
Dixitque populus ad Saul: Ergone Ionathas morietur,
qui fecit salutem hanc magnam in Israel? Hoc
nefas est: vivit Dominus, si ceciderit capillus de
capite eius in terram, quia cum Deo operatus est
hodie. Liberavit ergo populus Ionathan, ut non
moreretur. 46 Recessitque Saul, nec persecutus est
Philisthiim: porro Philisthiim abierunt in loca sua.
47 Et Saul, confirmato regno super Israel, pugnabat
per circuitum adversum omnes inimicos eius,
contra Moab, et filios Ammon, et Edom, et reges
Soba, et Philisthæos: et quocumque se verterat,
superabat. 48 Congregatoque exercitu, percussit
Amalec, et eruit Israel de manu vastatorum eius.
49 Fuerunt autem filii Saul, Ionathas et Iessui, et
Melchisua: et nomina duarum filiarum eius, nomen
primogenitæ Merob, et nomen minoris Michol. 50
Et nomen uxoris Saul, Achinoam filia Achimaas:
et nomen principis militiæ eius Abner, filius Ner,
patruelis Saul. 51 Porro Cis fuit pater Saul, et Ner

pater Abner, filius Abiel. 52 Erat autem bellum
potens adversum Philisthæos omnibus diebus Saul.
Nam quemcumque viderat Saul virum fortem, et
aptum ad prælium, sociabat eum sibi.

15 Et dixit Samuel ad Saul: Me misit Dominus,
ut ungerem te in regem super populum eius
Israel: nunc ergo audi vocem Domini: 2 Hæc dicit
Dominus exercituum: Recensui quæcumque fecit
Amalec Israeli: quomodo restitit ei in via cum
ascenderet de Ægypto. 3 Nunc ergo vade, et percute
Amalec, et demolire universa eius: non parcas ei,
et non concupiscas ex rebus ipsius aliquid: sed
interfice a viro usque ad mulierem, et parvulum
atque lactentem, bovem et ovem, camelum et
asinum. 4 Præcepit itaque Saul populo, et recensuit
eos quasi agnos: ducenta millia peditum, et decem
millia virorum Iuda. 5 Cumque venisset Saul
usque ad civitatem Amalec, tetendit insidias in
torrente. 6 Dixitque Saul Cinæo: Abite, recedite,
atque descendite ab Amalec: ne forte involvam
te cum eo. Tu enim fecisti misericordiam cum
omnibus filiis Israel, cum ascenderent de Ægypto.
Et recessit Cinæus de medio Amalec. 7 Percussitque
Saul Amalec ab Hevila, donec venias ad Sur, quæ
est e regione Ægypti. 8 Et apprehendit Agag regem
Amalec vivum: omne autem vulgus interfecit in
ore gladii. 9 Et pepercit Saul, et populus Agag,
et optimis gregibus ovium et armentorum, et
vestibus et arietibus, et universis, quæ pulchra
erant, nec voluerunt disperdere ea: quidquid vero
vile fuit et reprobum, hoc demoliti sunt. 10
Factum est autem verbum Domini ad Samuel,
dicens: 11 Pœnitet me quod constituerim Saul
regem: quia dereliquit me, et verba mea opere non
implevit. Contristatusque est Samuel, et clamavit
ad Dominum tota nocte. 12 Cumque de nocte
surrexisset Samuel, ut iret ad Saul mane, nunciatum
est Samueli, eo quod venisset Saul in Carmelum, et
erexisset sibi fornicem triumphalem, et reversus
transisset, descendissetque in Galgala. Venit ergo
Samuel ad Saul, et Saul offerebat holocaustum
Domino de initiis prædarum quæ attulerat ex
Amalec. 13 Et cum venisset Samuel ad Saul, dixit
ei Saul: Benedictus tu Domino, implevi verbum
Domini. 14 Dixitque Samuel: Et quæ est hæc
vox gregum, quæ resonat in auribus meis, et
armentorum, quam ego audio? 15 Et ait Saul: De
Amalec adduxerunt ea: pepercit enim populus
melioribus ovibus et armentis ut immolarentur
Domino Deo tuo, reliqua vero occidimus. 16 Ait
autem Samuel ad Saul: Sine me, et indicabo tibi
quæ locutus sit Dominus ad me nocte. Dixitque ei:
Loquere. 17 Et ait Samuel: Nonne cum parvulus
esses in oculis tuis, caput in tribubus Israel factus
es? Unxitque te Dominus in regem super Israel.
18 Et misit te Dominus in viam, et ait: Vade, et
interfice peccatores Amalec, et pugnabis contra
eos, usque ad internecionem eorum: 19 Quare
ergo non audisti vocem Domini: sed versus ad
prædam es, et fecisti malum in oculis Domini?
20 Et ait Saul ad Samuelem: Immo audivi vocem
Domini, et ambulavi in via per quam misit me
Dominus, et adduxi Agag regem Amalec, et Amalec
interfeci. 21 Tulit autem de præda populus oves et
boves, primitias eorum quæ cæsa sunt, ut immolet
Domino Deo suo in Galgalis. 22 Et ait Samuel:
Numquid vult Dominus holocausta et victimas, et
non potius ut obediatur voci Domini? Melior est
enim obedientia quam victimæ: et auscultare magis
quam offerre adipem arietum. 23 Quoniam quasi
peccatum ariolandi est, repugnare: et quasi scelus
idololatriæ, nole acquiescere. Pro eo ergo quod
abiecisti sermonem Domini, abiecit te Dominus ne
sis rex. 24 Dixitque Saul ad Samuelem: Peccavi, quia
prævaricatus sum sermonem Domini, et verba tua,
timens populum, et obediens voci eorum. 25 Sed
nunc porta, quæso, peccatum meum, et revertere
mecum, ut adorem Dominum. 26 Et ait Samuel ad
Saul: Non revertar tecum, quia proiecisti sermonem
Domini, et proiecit te Dominus ne sis rex super
Israel. 27 Et conversus est Samuel ut abiret: ille
autem apprehendit summitatem pallii eius, quæ et
scissa est. 28 Et ait ad eum Samuel: Scidit Dominus
regnum Israel a te hodie, et tradidit illud proximo
tuo meliori te. 29 Porro Triumphator in Israel
non parcet, et pœnitudine non flectetur: neque
enim homo est ut agat pœnitentiam. 30 At ille ait:
Peccavi: sed nunc honora me coram senioribus
populi mei, et coram Israel, et revertere mecum,
ut adorem Dominum Deum tuum. 31 Reversus
ergo Samuel secutus est Saulem: et adoravit Saul
Dominum. 32 Dixitque Samuel: Adducite ad me Agag
regem Amalec. Et oblatus est ei Agag pinguissimus,
et tremens. Et dixit Agag: Siccine separat amara
mors? 33 Et ait Samuel: Sicut fecit absque liberis
mulieres gladius tuus, sic absque liberis erit inter
mulieres mater tua. Et in frustra concidit eum
Samuel coram Domino in Galgalis. 34 Abiit autem
Samuel in Ramatha: Saul vero ascendit in domum
suam in Gabaa. 35 Et non vidit Samuel ultra Saul
usque ad diem mortis suæ: verumtamen lugebat
Samuel Saulem, quoniam Dominum pœnitebat quod
constituisset eum regem super Israel.

16 Dixitque Dominus ad Samuelem: Usquequo
tu luges Saul, cum ego proiecerim eum ne
regnet super Israel? Imple cornu tuum oleo, et
veni, ut mittam te ad Isai Bethlehemitem: providi
enim in filiis eius mihi regem. **2** Et ait Samuel:
Quo modo vadam? Audiet enim Saul, et interficiet
me. Et ait Dominus: Vitulum de armento tolles in
manu tua, et dices: Ad immolandum Domino veni.
3 Et vocabis Isai ad victimam, et ego ostendam tibi
quid facias, et unges quemcumque monstravero
tibi. **4** Fecit ergo Samuel, sicut locutus est ei
Dominus. Venitque in Bethlehem, et admirati sunt
seniores civitatis, occurrentes ei, dixeruntque:
Pacificusne est ingressus tuus? **5** Et ait: Pacificus:
ad immolandum Domino veni, sanctificamini, et
venite mecum ut immolem. Sanctificavit ergo Isai
et filios eius, et vocavit eos ad sacrificium. **6**
Cumque ingressi essent, vidit Eliab, et ait: Num
coram Domino est Christus eius? **7** Et dixit Dominus
ad Samuelem: Ne respicias vultum eius, neque
altitudinem staturæ eius: quoniam abieci eum, nec
iuxta intuitum hominis ego iudico: homo enim
videt ea quæ parent, Dominus autem intuetur cor.
8 Et vocavit Isai Abinadab, et adduxit eum coram
Samuele. Qui dixit: Nec hunc elegit Dominus. **9**
Adduxit autem Isai Samma, de quo ait: Etiam hunc
non elegit Dominus. **10** Adduxit itaque Isai septem
filios suos coram Samuele: et ait Samuel ad Isai: Non
elegit Dominus ex istis. **11** Dixitque Samuel ad Isai:
Numquid iam completi sunt filii? Qui respondit:
Adhuc reliquus est parvulus, et pascit oves. Et ait
Samuel ad Isai: Mitte, et adduc eum: nec enim
discumbemus priusquam huc ille veniat. **12** Misit
ergo, et adduxit eum. Erat autem rufus, et pulcher
aspectu, decoraque facie. Et ait Dominus: Surge,
unge eum, ipse est enim. **13** Tulit ergo Samuel
cornu olei, et unxit eum in medio fratrum eius: et
directus est Spiritus Domini a die illa in David, et
deinceps: surgensque Samuel abiit in Ramatha. **14**
Spiritus autem Domini recessit a Saul, et exagitabat
eum spiritus nequam, a Domino. **15** Dixeruntque
servi Saul ad eum: Ecce spiritus Dei malus exagitat
te. **16** Iubeat dominus noster, et servi tui, qui
coram te sunt, quærent hominem scientem psallere
cithara, ut quando arripuerit te spiritus Domini
malus, psallat manu sua, et levius feras. **17** Et ait
Saul ad servos suos: Providete ergo mihi aliquem
bene psallentem, et adducite eum ad me. **18** Et
respondens unus de pueris, ait: Ecce vidi filium Isai
Bethlehemitem scientem psallere, et fortissimum
robore, et virum bellicosum, et prudentem in verbis,
et virum pulchrum: et Dominus est cum eo. **19**
Misit ergo Saul nuncios ad Isai, dicens: Mitte ad me
David filium tuum, qui est in pascuis. **20** Tulit itaque
Isai asinum plenum panibus, et lagenam vini, et
hœdum de capris unum, et misit per manum David
filii sui Sauli. **21** Et venit David ad Saul, et stetit
coram eo: at ille dilexit eum nimis, et factus est eius
armiger. **22** Misitque Saul ad Isai, dicens: Stet David
in conspectu meo: invenit enim gratiam in oculis
meis. **23** Igitur quandocumque spiritus Domini
malus arripiebat Saul, David tollebat citharam,
et percutiebat manu sua, et refocillabatur Saul,
et levius habebat. Recedebat enim ab eo spiritus
malus.

17 Congregantes autem Philisthiim agmina sua
in prælium, convenerunt in Socho Iudæ: et
castrametati sunt inter Socho et Azeca in finibus
Dommim. **2** Porro Saul et filii Israel congregati
venerunt in Vallem Terebinthi, et direxerunt aciem
ad pugnandum contra Philisthiim. **3** Et Philisthiim
stabant super montem ex parte hac, et Israel
stabat supra montem ex altera parte: vallisque erat
inter eos. **4** Et egressus est vir spurius de castris
Philisthinorum nomine Goliath, de Geth, altitudinis
sex cubitorum et palmi: **5** et cassis ærea super caput
eius, et lorica squamata induebatur. Porro pondus
loricæ eius, quinque millia siclorum æris erat: **6**
et ocreas æreas habebat in cruribus: et clypeus
æreus tegebat humeros eius. **7** Hastile autem hastæ
eius erat quasi liciatorium texentium. Ipsum autem
ferrum hastæ eius sexcentos siclos habebat ferri: et
armiger eius antecedebat eum. **8** Stansque clamabat
adversum phalangas Israel, et dicebat eis: Quare
venistis parati ad prælium? Numquid ego non sum
Philisthæus, et vos servi Saul? Eligite ex vobis
virum, et descendat ad singulare certamen. **9** Si
quiverit pugnare mecum, et percusserit me, erimus
vobis servi: si autem ego prævaluero, et percussero
eum, vos servi eritis, et servietis nobis. **10** Et
aiebat Philisthæus: Ego exprobravi agminibus Israel
hodie: Date mihi virum, et ineat mecum singulare
certamen. **11** Audiens autem Saul, et omnes Israelitæ
sermones Philisthæi huiuscemodi, stupebant, et
metuebant nimis. **12** David autem erat filius viri
Ephrathæi, de quo supra dictum est, de Bethlehem
Iuda, cui nomen erat Isai, qui habebat octo filios, et
erat vir in diebus Saul senex, et grandævus inter
viros. **13** Abierunt autem tres filii eius maiores post
Saul in prælium: et nomina trium filiorum eius,
qui perrexerunt ad bellum, Eliab primogenitus, et
secundus Abinadab, tertiusque Samma. **14** David
autem erat minimus. Tribus ergo maioribus secutis
Saulem, **15** abiit David, et reversus est a Saul,
ut pasceret gregem patris sui in Bethlehem. **16**

Procedebat vero Philisthæus mane et vespere, et
stabat quadraginta diebus. 17 Dixit autem Isai
ad David filium suum: Accipe fratribus tuis ephi
polentæ, et decem panes istos, et curre in castra ad
fratres tuos, 18 et decem formellas casei has deferes
ad tribunum: et fratres tuos visitabis, si recte agant:
et cum quibus ordinati sunt, disce. 19 Saul autem,
et illi, et omnes filii Israel, in Valle terebinthi
pugnabant adversum Philisthiim. 20 Surrexit itaque
David mane, et commendavit gregem custodi: et
onustus abiit, sicut præceperat ei Isai. Et venit ad
locum Magala, et ad exercitum, qui egressus ad
pugnam vociferatus erat in certamine. 21 Direxerat
enim aciem Israel, sed et Philisthiim ex adverso
fuerant præparati. 22 Derelinquens ergo David
vasa, quæ attulerat, sub manu custodis ad sarcinas,
cucurrit ad locum certaminis, et interrogabat
si omnia recte agerentur erga fratres suos. 23
Cumque adhuc ille loqueretur eis, apparuit vir ille
spurius ascendens, Goliath nomine, Philisthæus,
de Geth, de castris Philisthinorum: et loquente
eo hæc eadem verba audivit David. 24 Omnes
autem Israelitæ, cum vidissent virum, fugerunt a
facie eius, timentes eum valde. 25 Et dixit unus
quispiam de Israel: Num vidistis virum hunc, qui
ascendit? Ad exprobrandum enim Israeli ascendit.
Virum ergo, qui percusserit eum, ditabit rex divitiis
magnis, et filiam suam dabit ei, et domum patris
eius faciet absque tributo in Israel. 26 Et ait David
ad viros, qui stabant secum, dicens: Quid dabitur
viro, qui percusserit Philisthæum hunc, et tulerit
opprobrium de Israel? Quis enim est hic Philisthæus
incircumcisus, qui exprobravit acies Dei viventis?
27 Referebat autem ei populus eumdem sermonem,
dicens: Hæc dabuntur viro, qui percusserit eum. 28
Quod cum audisset Eliab frater eius maior, loquente
eo cum aliis, iratus est contra David, et ait: Quare
venisti, et quare dereliquisti pauculas oves illas in
deserto? Ego novi superbiam tuam, et nequitiam
cordis tui: quia ut videres prælium, descendisti. 29
Et dixit David: Quid feci? Numquid non verbum est?
30 Et declinavit paululum ab eo ad alium: dixitque
eundem sermonem. Et respondit ei populus verbum
sicut prius. 31 Audita sunt autem verba, quæ locutus
est David, et annunciata in conspectu Saul. 32 Ad
quem cum fuisset adductus, locutus est ei: Non
concidat cor cuiusquam in eo: ego servus tuus
vadam, et pugnabo adversus Philisthæum. 33 Et ait
Saul ad David: Non vales resistere Philisthæo isti, nec
pugnare adversus eum: quia puer es, hic autem vir
bellator est ab adolescentia sua. 34 Dixitque David
ad Saul: Pascebat servus tuus patris sui gregem, et
veniebat leo, vel ursus, et tollebat arietem de medio
gregis: 35 et persequebar eos, et percutiebam,
eruebamque de ore eorum: et illi consurgebant
adversum me, et apprehendebam mentum eorum,
et suffocabam, interficiebamque eos. 36 Nam et
leonem, et ursum interfeci ego servus tuus: erit
igitur et Philisthæus hic incircumcisus, quasi unus
ex eis. Nunc vadam, et auferam opprobrium populi:
quoniam quis est iste Philisthæus incircumcisus, qui
ausus est maledicere exercitui Dei viventis? 37 Et ait
David: Dominus qui eripuit me de manu leonis, et
de manu ursi, ipse me liberabit de manu Philisthæi
huius. Dixit autem Saul ad David: Vade, et Dominus
tecum sit. 38 Et induit Saul David vestimentis suis,
et imposuit galeam æream super caput eius, et
vestivit eum lorica. 39 Accinctus ergo David gladio
eius super vestem suam, cœpit tentare si armatus
posset incedere: non enim habebat consuetudinem.
Dixitque David ad Saul: Non possum sic incedere,
quia non usum habeo. Et deposuit ea, 40 et tulit
baculum suum, quem semper habebat in manibus:
et elegit sibi quinque limpidissimos lapides de
torrente, et misit eos in peram pastoralem, quam
habebat secum, et fundam manu tulit: et processit
adversum Philisthæum. 41 Ibat autem Philisthæus
incedens, et appropinquans adversum David, et
armiger eius ante eum. 42 Cumque inspexisset
Philisthæus, et vidisset David, despexit eum. Erat
enim adolescens: rufus, et pulcher aspectu. 43 Et
dixit Philisthæus ad David: Numquid ego canis sum,
quod tu venis ad me cum baculo? Et maledixit
Philisthæus David in diis suis: 44 dixitque ad David:
Veni ad me, et dabo carnes tuas volatilibus cæli et
bestiis terræ. 45 Dixit autem David ad Philisthæum:
Tu venis ad me cum gladio, et hasta, et clypeo: ego
autem venio ad te in nomine Domini exercituum,
Dei agminum Israel, quibus exprobrasti: 46 hodie,
et dabit te Dominus in manu mea, et percutiam
te, et auferam caput tuum a te: et dabo cadavera
castrorum Philisthiim hodie volatilibus cæli, et
bestiis terræ: ut sciat omnis terra quia est Deus in
Israel. 47 Et noverit universa ecclesia hæc, quia
non in gladio, nec in hasta salvat Dominus: ipsius
enim est bellum, et tradet vos in manus nostras.
48 Cum ergo surrexisset Philisthæus, et veniret,
et appropinquaret contra David, festinavit David,
et cucurrit ad pugnam ex adverso Philisthæi. 49
Et misit manum suam in peram, tulitque unum
lapidem, et funda iecit, et circumducens percussit
Philisthæum in fronte: et infixus est lapis in fronte
eius, et cecidit in faciem suam super terram. 50
Prævaluitque David adversum Philisthæum in funda
et lapide, percussumque Philisthæum interfecit.
Cumque gladium non haberet in manu David,

51 cucurrit, et stetit super Philisthæum, et tulit
gladium eius, et eduxit eum de vagina sua: et
interfecit eum, præciditque caput eius. Videntes
autem Philisthiim, quod mortuus esset fortissimus
eorum, fugerunt. 52 Et consurgentes viri Israel et
Iuda vociferati sunt, et persecuti sunt Philisthæos
usque dum venirent in vallem, et usque ad portas
Accaron, ceciderunt que vulnerati de Philisthiim in
via Saraim, et usque ad Geth, et usque ad Accaron.
53 Et revertentes filii Israel postquam persecuti
fuerant Philisthæos, invaserunt castra eorum. 54
Assumens autem David caput Philisthæi, attulit illud
in Ierusalem: arma vero eius posuit in tabernaculo
suo. 55 Eo autem tempore, quo viderat Saul David
egredientem contra Philisthæum, ait ad Abner
principem militiæ: De qua stirpe descendit hic
adolescens, Abner? Dixitque Abner: Vivit anima
tua, rex, si novi. 56 Et ait rex: Interroga tu, cuius
filius sit iste puer. 57 Cumque regressus esset
David, percusso Philisthæo, tulit eum Abner, et
introduxit coram Saule, caput Philisthæi habentem
in manu. 58 Et ait ad eum Saul: De qua progenie es,
o adolescens? Dixitque David: Filius servi tui Isai
Bethlehemitæ ego sum.

18 Et factum est cum complesset loqui ad Saul:
anima Ionathæ conglutinata est animæ David,
et dilexit eum Ionathas quasi animam suam. 2
Tulitque eum Saul in die illa, et non concessit ei
ut reverteretur in domum patris sui. 3 Inierunt
autem David et Ionathas fœdus: diligebat enim
eum quasi animam suam. 4 Nam expoliavit se
Ionathas tunica, qua erat indutus, et dedit eam
David, et reliqua vestimenta sua usque ad gladium
et arcum suum, et usque ad balteum. 5 Egrediebatur
quoque David ad omnia quæcumque misisset eum
Saul, et prudenter se agebat: posuitque eum Saul
super viros belli, et acceptus erat in oculis universi
populi, maximeque in conspectu famulorum Saul.
6 Porro cum reverteretur percusso Philisthæo
David, egressæ sunt mulieres de universis urbibus
Israel, cantantes, chorosque ducentes in occursum
Saul regis, in tympanis lætitiæ, et in sistris. 7 Et
præcinebant mulieres ludentes, atque dicentes:
Percussit Saul mille, et David decem millia. 8
Iratus est autem Saul nimis, et displicuit in oculis
eius sermo iste: dixitque: Dederunt David decem
millia, et mihi mille dederunt: quid ei superest,
nisi solum regnum? 9 Non rectis ergo oculis Saul
aspiciebat David a die illa, et deinceps. 10 Post
diem autem alteram, invasit spiritus Dei malus
Saul, et prophetabat in medio domus suæ: David
autem psallebat manu sua, sicut per singulos
dies. Tenebatque Saul lanceam, 11 et misit eam,
putans quod configere posset David cum pariete:
et declinavit David a facie eius secundo. 12 Et
timuit Saul David, eo quod Dominus esset cum
eo, et a se recessisset. 13 Amovit ergo eum Saul
a se, et fecit eum tribunum super mille viros:
et egrediebatur, et intrabat in conspectu populi.
14 In omnibus quoque viis suis David prudenter
agebat, et Dominus erat cum eo. 15 Vidit itaque
Saul quod prudens esset nimis, et cœpit cavere
eum. 16 Omnis autem Israel et Iuda diligebat David:
ipse enim ingrediebatur et egrediebatur ante eos.
17 Dixitque Saul ad David: Ecce filia mea maior
Merob, ipsam dabo tibi uxorem: tantummodo esto
vir fortis, et præliare bella Domini. Saul autem
reputabat, dicens: Non sit manus mea in eum,
sed sit super eum manus Philisthinorum. 18 Ait
autem David ad Saul: Quis ego sum, aut quæ est
vita mea, aut cognatio patris mei in Israel, ut fiam
gener regis? 19 Factum est autem tempus cum
deberet dari Merob filia Saul David, data est Hadrieli
Molathitæ uxor. 20 Dilexit autem David Michol filia
Saul altera. Et nunciatum est Saul, et placuit ei. 21
Dixitque Saul: Dabo eam illi, ut fiat ei in scandalum,
et sit super eum manus Philisthinorum. Dixitque
Saul ad David: In duabus rebus gener meus eris
hodie. 22 Et mandavit Saul servis suis: Loquimini
ad David clam me, dicentes: Ecce places regi, et
omnes servi eius diligunt te. Nunc ergo esto gener
regis. 23 Et locuti sunt servi Saul in auribus David
omnia verba hæc. Et ait David: Num parum videtur
vobis, generum esse regis? Ego autem sum vir
pauper et tenuis. 24 Et renunciaverunt servi Saul,
dicentes: Huiuscemodi verba locutus est David.
25 Dixit autem Saul: Sic loquimini ad David: Non
habet rex sponsalia necesse, nisi tantum centum
præputia Philisthinorum, ut fiat ultio de inimicis
regis. Porro Saul cogitabat tradere David in manus
Philisthinorum. 26 Cumque renunciassent servi
eius David verba, quæ dixerat Saul, placuit sermo
in oculis David, ut fieret gener regis. 27 Et post
paucos dies surgens David, abiit cum viris, qui sub
eo erant. Et percussit ex Philisthiim ducentos viros,
et attulit eorum præputia, et annumeravit ea regi,
ut esset gener eius. Dedit itaque Saul ei Michol
filiam suam uxorem. 28 Et vidit Saul, et intellexit
quod Dominus esset cum David. Michol autem filia
Saul diligebat eum. 29 Et Saul magis cœpit timere
David: factusque est Saul inimicus David cunctis
diebus. 30 Et egressi sunt principes Philisthinorum.
A principio autem egressionis eorum, prudentius se
gerebat David quam omnes servi Saul, et celebre
factum est nomen eius nimis.

19 Locutus est autem Saul ad Ionathan filium
suum, et ad omnes servos suos, ut occiderent
David. Porro Ionathas filius Saul diligebat David
valde. **2** Et indicavit Ionathas David, dicens: Quærit
Saul pater meus occidere te: quapropter observa te,
quæso, mane, et manebis clam, et absconderis. **3**
Ego autem egrediens stabo iuxta patrem meum,
in agro ubicumque fueris: et ego loquar de te ad
patrem meum: et quodcumque videro, nunciabo
tibi. **4** Locutus est ergo Ionathas de David bona ad
Saul patrem suum: dixitque ad eum: Ne pecces rex
in servum tuum David, quia non peccavit tibi, et
opera eius bona sunt tibi valde. **5** Et posuit animam
suam in manu sua, et percussit Philisthæum, et
fecit Dominus salutem magnam universo Israeli:
vidisti, et lætatus es. Quare ergo peccas in sanguine
innoxio, interficiens David, qui est absque culpa? **6**
Quod cum audisset Saul, placatus voce Ionathæ,
iuravit: Vivit Dominus, quia non occidetur. **7** Vocavit
itaque Ionathas David, et indicavit ei omnia verba
hæc: et introduxit Ionathas David ad Saul, et fuit
ante eum, sicut fuerat heri et nudiustertius. **8**
Motum est autem rursum bellum: et egressus David,
pugnavit adversum Philisthiim: percussitque eos
plaga magna, et fugerunt a facie eius. **9** Et factus
est spiritus Domini malus in Saul. Sedebat autem
in domo sua, et tenebat lanceam: porro David
psallebat manu sua. **10** Nisusque est Saul configere
David lancea in pariete, et declinavit David a facie
Saul: lancea autem casso vulnere perlata est in
parietem, et David fugit, et salvatus est nocte
illa. **11** Misit ergo Saul satellites suos in domum
David, ut custodirent eum, et interficeretur mane.
Quod cum annunciasset David Michol uxor sua,
dicens: Nisi salvaveris te nocte hac, cras morieris:
12 deposuit eum per fenestram. Porro ille abiit
et aufugit, atque salvatus est. **13** Tulit autem
Michol statuam, et posuit eam super lectum, et
pellem pilosam caprarum posuit ad caput eius,
et operuit eam vestimentis. **14** Misit autem Saul
apparitores, qui raperent David: et responsum est
quod ægrotaret. **15** Rursumque misit Saul nuncios
ut viderent David, dicens: Afferte eum ad me in
lecto, ut occidatur. **16** Cumque venissent nuncii,
inventum est simulacrum super lectum, et pellis
caprarum ad caput eius. **17** Dixitque Saul ad Michol:
Quare sic illusisti mihi, et dimisisti inimicum meum
ut fugeret? Et respondit Michol ad Saul: Quia ipse
locutus est mihi: Dimitte me, alioquin interficiam
te. **18** David autem fugiens salvatus est, et venit
ad Samuel in Ramatha, et nunciavit ei omnia quæ
fecerat sibi Saul: et abierunt ipse et Samuel, et
morati sunt in Naioth. **19** Nunciatum est autem
Sauli a dicentibus: Ecce David in Naioth in Ramatha.
20 Misit ergo Saul lictores, ut raperent David: qui
cum vidissent cuneum prophetarum vaticinantium,
et Samuelem stantem super eos, factus est etiam
Spiritus Domini in illis, et prophetare cœperunt
etiam ipsi. **21** Quod cum nunciatum esset Sauli,
misit et alios nuncios: prophetaverunt autem et
illi. Et rursum misit Saul tertios nuncios: qui et ipsi
prophetaverunt. Et iratus iracundia Saul, **22** abiit
etiam ipse in Ramatha, et venit usque ad cisternam
magnam, quæ est in Socho, et interrogavit, et dixit:
In quo loco sunt Samuel et David? Dictumque est
ei: Ecce in Naioth sunt in Ramatha. **23** Et abiit
in Naioth in Ramatha, et factus est etiam super
eum Spiritus Domini, et ambulabat ingrediens,
et prophetabat usque dum veniret in Naioth in
Ramatha. **24** Et expoliavit etiam ipse se vestimentis
suis, et prophetavit cum ceteris coram Samuele, et
cecidit nudus tota die illa et nocte. Unde et exivit
proverbium: Num et Saul inter prophetas?

20 Fugit autem David de Naioth, quæ est in
Ramatha, veniensque locutus est coram
Ionatha: Quid feci? Quæ est iniquitas mea, et quod
peccatum meum in patrem tuum, quia quærit
animam meam? **2** Qui dixit ei: Absit, non morieris:
neque enim faciet pater meus quidquam grande
vel parvum, nisi prius indicaverit mihi: hunc ergo
celavit me pater meus sermonem tantummodo?
Nequaquam erit istud. **3** Et iuravit rursum Davidi. Et
ille ait: Scit profecto pater tuus quia inveni gratiam
in oculis tuis, et dicet: Nesciat hoc Ionathas, ne
forte tristetur. Quinimmo vivit Dominus, et vivit
anima tua, quia uno tantum (ut ita dicam) gradu,
ego morsque dividimur. **4** Et ait Ionathas ad David:
Quodcumque dixerit mihi anima tua, faciam tibi. **5**
Dixit autem David ad Ionathan: Ecce calendæ sunt
crastino, et ego ex more sedere soleo iuxta regem
ad vescendum: dimitte ergo me ut abscondar in
agro usque ad vesperam diei tertiæ. **6** Si respiciens
requisierit me pater tuus, respondebis ei: Rogavit
me David, ut iret celeriter in Bethlehem civitatem
suam: quia victimæ sollemnes ibi sunt universis
contribulibus suis. **7** Si dixerit, Bene: pax erit servo
tuo. Si autem fuerit iratus, scito quia completa est
malitia eius. **8** Fac ergo misericordiam in servum
tuum: quia fœdus Domini me famulum tuum tecum
inire fecisti. Si autem est iniquitas aliqua in me, tu
me interfice, et ad patrem tuum ne introducas me.
9 Et ait Ionathas: Absit hoc a te: neque enim fieri
potest, ut si certe cognovero completam esse patris
mei malitiam contra te, non annunciem tibi. **10**
Responditque David ad Ionathan: Quis renunciabit

mihi, si quid forte responderit tibi pater tuus
dure de me? 11 Et ait Ionathas ad David: Veni,
et egrediamur foras in agrum. Cumque exissent
ambo in agrum, 12 ait Ionathas ad David: Domine
Deus Israel, si investigavero sententiam patris mei
crastino vel perendie: et aliquid boni fuerit super
David, et non statim misero ad te, et notum tibi
fecero, 13 hæc faciat Dominus Ionathæ, et hæc
addat. Si autem perseveraverit patris mei malitia
adversum te, revelabo aurem tuam, et dimittam
te, ut vadas in pace, et sit Dominus tecum, sicut
fuit cum patre meo. 14 Et si vixero, facies mihi
misericordiam Domini: si vero mortuus fuero, 15
non auferes misericordiam tuam a domo mea usque
in sempiternum, quando eradicaverit Dominus
inimicos David, unumquemque de terra: auferat
Ionathan de domo sua, et requirat Dominus de
manu inimicorum David. 16 Pepigit ergo Ionathas
fœdus cum domo David: et requisivit Dominus de
manu inimicorum David. 17 Et addidit Ionathas
deierare David, eo quod diligeret illum: sicut enim
animam suam, ita diligebat eum. 18 Dixitque ad
eum Ionathas: Cras calendæ sunt, et requireris:
19 requiretur enim sessio tua usque perendie.
Descendes ergo festinus, et venies in locum ubi
celandus es in die qua operari licet, et sedebis
iuxta lapidem, cui nomen est Ezel. 20 Et ego tres
sagittas mittam iuxta eum, et iaciam quasi exercens
me ad signum. 21 Mittam quoque et puerum,
dicens ei: Vade, et affer mihi sagittas. 22 Si dixero
puero: Ecce sagittæ intra te sunt, tolle eas: tu veni
ad me, quia pax tibi est, et nihil est mali, vivit
Dominus. Si autem sic locutus fuero puero: Ecce
sagittæ ultra te sunt: vade in pace, quia dimisit te
Dominus. 23 De verbo autem quod locuti sumus
ego et tu, sit Dominus inter me et te usque in
sempiternum. 24 Absconditus est ergo David in agro,
et venerunt calendæ, et sedit rex ad comedendum
panem. 25 Cumque sedisset rex super cathedram
suam (secundum consuetudinem) quæ erat iuxta
parietem, surrexit Ionathas, et sedit Abner ex latere
Saul, vacuusque apparuit locus David. 26 Et non
est locutus Saul quidquam in die illa: cogitabat
enim quod forte evenisset ei, ut non esset mundus,
nec purificatus. 27 Cumque illuxisset dies secunda
post calendas, rursus apparuit vacuus locus David.
Dixitque Saul ad Ionathan filium suum: Cur non
venit filius Isai nec heri, nec hodie ad vescendum?
28 Responditque Ionathas Sauli: Rogavit me obnixe,
ut iret in Bethlehem, 29 et ait: Dimitte me,
quoniam sacrificium sollemne est in civitate, unus
de fratribus meis accersivit me: nunc ergo si inveni
gratiam in oculis tuis, vadam cito, et videbo fratres
meos. Ob hanc causam non venit ad mensam regis.
30 Iratus autem Saul adversum Ionathan, dixit ei:
Fili mulieris virum ultro rapientis, numquid ignoro
quia diligis filium Isai in confusionem tuam, et in
confusionem ignominiosæ matris tuæ? 31 Omnibus
enim diebus, quibus filius Isai vixerit super terram,
non stabilieris tu, neque regnum tuum. Itaque iam
nunc mitte, et adduc eum ad me: quia filius mortis
est. 32 Respondens autem Ionathas Sauli patri suo,
ait: Quare morietur? Quid fecit? 33 Et arripuit Saul
lanceam ut percuteret eum. Et intellexit Ionathas
quod definitum esset a patre suo, ut interficeret
David. 34 Surrexit ergo Ionathas a mensa in ira
furoris, et non comedit in die calendarum secunda
panem. Contristatus est enim super David, eo quod
confudisset eum pater suus. 35 Cumque illuxisset
mane, venit Ionathas in agrum iuxta placitum
David, et puer parvulus cum eo, 36 et ait ad puerum
suum: Vade, et affer mihi sagittas, quas ego iacio.
Cumque puer cucurrisset, iecit aliam sagittam trans
puerum. 37 Venit itaque puer ad locum iaculi, quod
miserat Ionathas: et clamavit Ionathas post tergum
pueri, et ait: Ecce ibi est sagitta porro ultra te. 38
Clamavitque iterum Ionathas post tergum pueri,
dicens: Festina velociter, ne steteris. Collegit autem
puer Ionathæ sagittas, et attulit ad dominum suum:
39 et quid ageretur, penitus ignorabat: tantummodo
enim Ionathas et David rem noverant. 40 Dedit ergo
Ionathas arma sua puero, et dixit ei: Vade, et defer
in civitatem. 41 Cumque abiisset puer, surrexit
David de loco, qui vergebat ad Austrum, et cadens
pronus in terram, adoravit tertio: et osculantes se
alterutrum, fleverunt pariter, David autem amplius.
42 Dixit ergo Ionathas ad David: Vade in pace:
quæcumque iuravimus ambo in nomine Domini,
dicentes: Dominus sit inter me et te, et inter semen
meum et semen tuum usque in sempiternum. Et
surrexit David, et abiit: sed et Ionathas ingressus
est civitatem.

21 Venit autem David in Nobe ad Achimelech
sacerdotem: et obstupuit Achimelech, eo quod
venisset David. Et dixit ei: Quare tu solus, et
nullus est tecum? 2 Et ait David ad Achimelech
sacerdotem: Rex præcepit mihi sermonem, et dixit:
Nemo sciat rem, propter quam missus es a me, et
cuiusmodi præcepta tibi dederim: nam et pueris
condixi in illum et illum locum. 3 Nunc ergo
si quid habes ad manum, vel quinque panes, da
mihi, aut quidquid inveneris. 4 Et respondens
sacerdos ad David, ait illi: Non habeo laicos panes ad
manum, sed tantum panem sanctum: si mundi sunt
pueri, maxime a mulieribus? 5 Et respondit David

sacerdoti, et dixit ei: Equidem, si de mulieribus
agitur: continuimus nos ab heri et nudiustertius,
quando egrediebamur, et fuerunt vasa puerorum
sancta. Porro via hæc polluta est, sed et ipsa hodie
sanctificabitur in vasis. 6 Dedit ergo ei sacerdos
sanctificatum panem. Neque enim erat ibi panis,
nisi tantum panes propositionis, qui sublati fuerant
a facie Domini, ut ponerentur panes calidi. 7 Erat
autem ibi vir quidam de servis Saul, in die illa,
intus in tabernaculo Domini: et nomen eius Doeg
Idumæus, potentissimus pastorum Saul. 8 Dixit
autem David ad Achimelech: Si habes hic ad manum
hastam, aut gladium? Quia gladium meum, et arma
mea non tuli mecum. Sermo enim regis urgebat. 9
Et dixit sacerdos: Ecce hic gladius Goliath Philisthæi,
quem percussisti in Valle Terebinthi, est involutus
pallio post ephod: si istum vis tollere, tolle. Neque
enim hic est alius absque eo. Et ait David: Non
est huic alter similis, da mihi eum. 10 Surrexit
itaque David, et fugit in die illa a facie Saul: et
venit ad Achis regem Geth: 11 dixeruntque servi
Achis ad eum cum vidissent David: Numquid non
iste est David, rex terræ? Nonne huic cantabant
per choros, dicentes: Percussit Saul mille, et David
decem millia? 12 Posuit autem David sermones
istos in corde suo, et extimuit valde a facie Achis
regis Geth. 13 Et immutavit os suum coram eis, et
collabebatur inter manus eorum: et impingebat in
ostia portæ, defluebantque salivæ eius in barbam.
14 Et ait Achis ad servos suos: Vidistis hominem
insanum: quare adduxistis eum ad me? 15 An desunt
nobis furiosi, quod introduxistis istum, ut fureret
me præsente? Hiccine ingredietur domum meam?

22 Abiit ergo David inde, et fugit in speluncam
Odollam. Quod cum audissent fratres eius, et
omnis domus patris eius, descenderunt ad eum
illuc. 2 Et convenerunt ad eum omnes, qui erant
in angustia constituti, et oppressi ære alieno,
et amaro animo: et factus est eorum princeps,
fueruntque cum eo quasi quadringenti viri. 3 Et
profectus est David inde in Maspha, quæ est Moab:
et dixit ad regem Moab: Maneat, oro, pater meus
et mater mea vobiscum, donec sciam quid faciat
mihi Deus. 4 Et reliquit eos ante faciem regis Moab:
manseruntque apud eum cunctis diebus, quibus
David fuit in præsidio. 5 Dixitque Gad propheta
ad David: Noli manere in præsidio, proficiscere,
et vade in Terram Iuda. Et profectus est David,
et venit in saltum Hereth. 6 Et audivit Saul quod
apparuisset David, et viri qui erant cum eo. Saul
autem cum maneret in Gabaa, et esset in nemore,
quod est in Rama, hastam manu tenens, cunctique
servi eius circumstarent eum, 7 ait ad servos suos
qui assistebant ei: Audite nunc filii Iemini: numquid
omnibus vobis dabit filius Isai agros et vineas, et
universos vos faciet tribunos, et centuriones: 8
quoniam coniurastis omnes adversum me, et non
est qui mihi renunciet, maxime cum et filius meus
fœdus inierit cum filio Isai? Non est qui vicem meam
doleat ex vobis, nec qui annunciet mihi: eo quod
suscitaverit filius meus servum meum adversum
me, insidiantem mihi usque hodie. 9 Respondens
autem Doeg Idumæus, qui assistebat, et erat primus
inter servos Saul: Vidi, inquit, filium Isai in Nobe
apud Achimelech filium Achitob sacerdotem. 10
Qui consuluit pro eo Dominum, et cibaria dedit
ei: sed et gladium Goliath Philisthæi dedit illi.
11 Misit ergo rex ad accersendum Achimelech
sacerdotem filium Achitob, et omnem domum
patris eius, sacerdotum, qui erant in Nobe, qui
universi venerunt ad regem. 12 Et ait Saul ad
Achimelech: Audi fili Achitob. Qui respondit: Præsto
sum, domine. 13 Dixitque ad eum Saul: Quare
coniurastis adversum me, tu et filius Isai, et dedisti
ei panes et gladium, et consuluisti pro eo Deum, ut
consurgeret adversum me, insidiator usque hodie
permanens? 14 Respondensque Achimelech regi,
ait: Et quis in omnibus servis tuis, sicut David fidelis,
et gener regis, et pergens ad imperium tuum, et
gloriosus in domo tua? 15 Num hodie cœpi pro eo
consulere Deum? Absit hoc a me: ne suspicetur
rex adversus servum suum rem huiuscemodi, in
universa domo patris mei: non enim scivit servus
tuus quidquam super hoc negotio, vel modicum vel
grande. 16 Dixitque rex: Morte morieris Achimelech,
tu, et omnis domus patris tui. 17 Et ait rex emissariis
qui circumstabant eum: Convertimini, et interficite
sacerdotes Domini: nam manus eorum cum David
est: scientes quod fugisset, et non indicaverunt
mihi. Noluerunt autem servi regis extendere manus
suas in sacerdotes Domini. 18 Et ait rex ad Doeg:
Convertere tu, et irrue in sacerdotes. Conversusque
Doeg Idumæus, irruit in sacerdotes, et trucidavit in
die illa octoginta quinque viros vestitos ephod lineo.
19 Nobe autem civitatem sacerdotum percussit
in ore gladii, viros et mulieres, et parvulos, et
lactentes, bovemque et asinum, et ovem in ore
gladii. 20 Evadens autem unus filius Achimelech, filii
Achitob, cuius nomen erat Abiathar, fugit ad David,
21 et annunciavit ei quod occidisset Saul sacerdotes
Domini. 22 Et ait David ad Abiathar: Sciebam in
die illa, quod cum ibi esset Doeg Idumæus, procul
dubio annunciaret Sauli: ego sum reus omnium
animarum patris tui. 23 Mane mecum, ne timeas: si

quis quæsierit animam meam, quæret et animam
tuam, mecumque servaberis.

23 Et annunciaverunt David, dicentes: Ecce
Philisthiim oppugnant Ceilam, et diripiunt
areas. **2** Consuluit ergo David Dominum, dicens:
Num vadam, et percutiam Philisthæos istos? Et ait
Dominus ad David: Vade, et percuties Philisthæos,
et Ceilam salvabis. **3** Et dixerunt viri, qui erant cum
David, ad eum: Ecce nos hic in Iudæa consistentes
timemus: quanto magis si ierimus in Ceilam
adversum agmina Philisthinorum? **4** Rursum ergo
David consuluit Dominum. Qui respondens, ait
ei: Surge, et vade in Ceilam: ego enim tradam
Philisthæos in manu tua. **5** Abiit ergo David, et viri
eius in Ceilam, et pugnavit adversum Philisthæos, et
abegit iumenta eorum, et percussit eos plaga magna:
et salvavit David habitatores Ceilæ. **6** Porro eo
tempore, quo fugiebat Abiathar filius Achimelech ad
David, in Ceilam ephod secum habens descenderat.
7 Nunciatum est autem Sauli quod venisset David in
Ceilam: et ait Saul: Tradidit eum Deus in manus
meas, conclususque est introgressus urbem, in
qua portæ et seræ sunt. **8** Et præcepit Saul omni
populo ut ad pugnam descenderet in Ceilam: et
obsideret David, et viros eius. **9** Quod cum David
rescisset quia præpararet ei Saul clam malum,
dixit ad Abiathar sacerdotem: Applica ephod. **10**
Et ait David: Domine Deus Israel, audivit famam
servus tuus, quod disponat Saul venire in Ceilam,
ut evertat urbem propter me: **11** Si tradent me viri
Ceilæ in manus eius? Et si descendet Saul, sicut
audivit servus tuus? Domine Deus Israel indica
servo tuo. Et ait Dominus: Descendet. **12** Dixitque
David: Si tradent me viri Ceilæ, et viros qui sunt
mecum, in manus Saul? Et dixit Dominus: Tradent.
13 Surrexit ergo David et viri eius quasi sexcenti, et
egressi de Ceila, huc atque illuc vagabantur incerti:
nunciatumque est Sauli quod fugisset David de
Ceila, et salvatus esset: quam ob rem dissimulavit
exire. **14** Morabatur autem David in deserto in locis
firmissimis, mansitque in monte solitudinis Ziph,
in monte opaco: quærebat eum tamen Saul cunctis
diebus: et non tradidit eum Deus in manus eius. **15**
Et vidit David quod egressus esset Saul ut quæreret
animam eius. Porro David erat in deserto Ziph in
silva. **16** Et surrexit Ionathas filius Saul, et abiit ad
David in silvam, et confortavit manus eius in Deo:
dixitque ei: **17** Ne timeas: neque enim inveniet te
manus Saul patris mei, et tu regnabis super Israel,
et ego ero tibi secundus, sed et Saul pater meus
scit hoc. **18** Percussit ergo uterque fœdus coram
Domino: mansitque David in silva: Ionathas autem
reversus est in domum suam. **19** Ascenderunt autem
Ziphæi ad Saul in Gabaa, dicentes: Nonne ecce David
latitat apud nos in locis tutissimis silvæ, in Colle
Hachila, quæ est ad dexteram deserti? **20** Nunc
ergo, sicut desideravit anima tua ut descenderes,
descende: nostrum autem erit ut tradamus eum
in manus regis. **21** Dixitque Saul: Benedicti vos a
Domino, quia doluistis vicem meam. **22** Abite ergo,
oro, et diligentius præparate, et curiosius agite, et
considerate locum ubi sit pes eius, vel quis viderit
eum ibi, recogitat enim de me, quod callide insidier
ei. **23** Considerate et videte omnia latibula eius,
in quibus absconditur: et revertimini ad me ad
rem certam, ut vadam vobiscum. Quod si etiam in
terram se abstruserit, perscrutabor eum in cunctis
millibus Iuda. **24** At illi surgentes abierunt in Ziph
ante Saul: David autem et viri eius erant in deserto
Maon, in campestribus ad dexteram Iesimon. **25**
Ivit ergo Saul et socii eius ad quærendum eum:
et nunciatum est David, statimque descendit ad
petram, et versabatur in deserto Maon. Quod cum
audisset Saul, persecutus est David in deserto Maon.
26 Et ibat Saul ad latus montis ex parte una: David
autem et viri eius erant in latere montis ex parte
altera: porro David desperabat se posse evadere a
facie Saul: itaque Saul, et viri eius in modum coronæ
cingebant David, et viros eius, ut caperent eos. **27**
Et nuncius venit ad Saul, dicens: Festina, et veni,
quoniam infuderunt se Philisthiim super terram.
28 Reversus est ergo Saul desistens persequi David,
et perrexit in occursum Philisthinorum. Propter
hoc vocaverunt locum illum, Petram Dividentem.
29 Ascendit ergo David inde: et habitavit in locis
tutissimis Engaddi.

24 Cumque reversus esset Saul, postquam
persecutus est Philisthæos, nunciaverunt ei,
dicentes: Ecce, David in deserto est Engaddi. **2**
Assumens ergo Saul tria millia electorum virorum
ex omni Israel, perrexit ad investigandum David
et viros eius, etiam super abruptissimas petra,
quæ solis ibicibus perviæ sunt. **3** Et venit ad
caulas ovium, quæ se offerebant vianti. Eratque
ibi spelunca, quam ingressus est Saul, ut purgaret
ventrem: porro David et viri eius in interiore parte
speluncæ latebant. **4** Et dixerunt servi David ad
eum: Ecce dies, de qua locutus est Dominus ad
te: Ego tradam tibi inimicum tuum, ut facias ei
sicut placuerit in oculis tuis. Surrexit ergo David,
et præcidit oram chlamydis Saul silenter. **5** Post
hæc percussit cor suum David, eo quod abscidisset
oram chlamydis Saul. **6** Dixitque ad viros suos:
Propitius sit mihi Dominus, ne faciam hanc rem

domino meo, Christo Domini, ut mittam manum
meam in eum, quia Christus Domini est. 7 Et
confregit David viros suos sermonibus, et non
permisit eos ut consurgerent in Saul: porro Saul
exurgens de spelunca, pergebat cœpto itinere. 8
Surrexit autem et David post eum: et egressus de
spelunca, clamavit post tergum Saul, dicens: mi
domine rex. Et respexit Saul post se: et inclinans
se David pronus in terram, adoravit, 9 dixitque
ad Saul: Quare audis verba hominum loquentium,
David quærit malum adversum te? 10 Ecce hodie
viderunt oculi tui quod tradiderit te Dominus in
manu mea in spelunca: et cogitavi ut occiderem
te, sed pepercit tibi oculus meus. Dixi enim: Non
extendam manum meam in dominum meum, quia
Christus Domini est. 11 Quin potius pater mi,
vide, et cognosce oram chlamydis tuæ in manu
mea: quoniam cum præscinderem summitatem
chlamydis tuæ, nolui extendere manum meam in
te. Animadverte, et vide, quoniam non est in manu
mea malum, neque iniquitas, neque peccavi in te:
tu autem insidiaris animæ meæ ut auferas eam. 12
Iudicet Dominus inter me et te, et ulciscatur me
Dominus ex te: manus autem mea non sit in te. 13
Sicut et in proverbio antiquo dicitur: AB IMPIIS
egredietur impietas: manus ergo mea non sit in te.
14 Quem persequeris, rex Israel? Quem persequeris?
Canem mortuum persequeris, et pulicem unum.
15 Sit Dominus iudex, et iudicet inter me et te: et
videat, et iudicet causam meam, et eruat me de
manu tua. 16 Cum autem complesset David loquens
sermones huiuscemodi ad Saul, dixit Saul: Numquid
vox hæc tua est fili mi David? Et levavit Saul vocem
suam, et flevit: 17 dixitque ad David: Iustior tu es
quam ego: tu enim tribuisti mihi bona: ego autem
reddidi tibi mala. 18 Et tu indicasti hodie quæ
feceris mihi bona: quomodo tradiderit me Dominus
in manum tuam, et non occideris me. 19 Quis enim
cum invenerit inimicum suum, dimittet eum in
via bona? Sed Dominus reddat tibi vicissitudinem
hanc pro eo quod hodie operatus es in me. 20 Et
nunc quia scio quod certissime regnaturus sis, et
habiturus in manu tua regnum Israel: 21 iura mihi
in Domino, ne deleas semen meum post me, neque
auferas nomen meum de domo patris mei. 22 Et
iuravit David Sauli. Abiit ergo Saul in domum suam:
et David, et viri eius ascenderunt ad tutiora loca.

25 Mortuus est autem Samuel, et congregatus
est universus Israel, et planxerunt eum,
et sepelierunt eum in domo sua in Ramatha.
Consurgensque David descendit in desertum Pharan.
2 Erat autem vir quispiam in solitudine Maon, et
possessio eius in Carmelo, et homo ille magnus
nimis: erantque ei oves tria millia, et mille capræ:
et accidit ut tonderetur grex eius in Carmelo. 3
Nomen autem viri illius erat Nabal: et nomen uxoris
eius Abigail. Eratque mulier illa prudentissima
et speciosa: porro vir eius durus, et pessimus, et
malitiosus: erat autem de genere Caleb. 4 Cum
ergo audisset David in deserto quod tonderet Nabal
gregem suum, 5 misit decem iuvenes, et dixit
eis: Ascendite in Carmelum, et venietis ad Nabal,
et salutabitis eum ex nomine meo pacifice. 6 Et
dicetis: Sit fratribus meis, et tibi pax, et domui
tuæ pax, et omnibus, quæcumque habes, sit pax.
7 Audivi quod tonderent pastores tui, qui erant
nobiscum in deserto: numquam eis molesti fuimus,
nec aliquando defuit quidquam eis de grege, omni
tempore quo fuerunt nobiscum in Carmelo. 8
Interroga pueros tuos, et indicabunt tibi. Nunc
ergo inveniant pueri tui gratiam in oculis tuis: in
die enim bona venimus. Quodcumque invenerit
manus tua, da servis tuis, et filio tuo David. 9
Cumque venissent pueri David, locuti sunt ad Nabal
omnia verba hæc ex nomine David: et siluerunt. 10
Respondens autem Nabal pueris David, ait: Quis
est David? Et quis est filius Isai? Hodie increverunt
servi qui fugiunt dominos suos. 11 Tollam ergo
panes meos, et aquas meas, et carnes pecorum, quæ
occidi tonsoribus meis, et dabo viris quos nescio
unde sint? 12 Regressi sunt itaque pueri David per
viam suam, et reversi venerunt, et nunciaverunt ei
omnia verba quæ dixerat. 13 Tunc ait David pueris
suis: Accingatur unusquisque gladio suo. Et accincti
sunt singuli gladiis suis, accinctusque est et David
ense suo: et secuti sunt David quasi quadringenti
viri: porro ducenti remanserunt ad sarcinas. 14
Abigail autem uxori Nabal nunciavit unus de pueris
suis, dicens: Ecce David misit nuncios de deserto,
ut benedicerent domino nostro: et aversatus est
eos. 15 Homines isti, boni satis fuerant nobis, et
non molesti: nec quidquam aliquando periit omni
tempore, quo fuimus conversati cum eis in deserto:
16 pro muro erant nobis tam in nocte quam in die,
omnibus diebus quibus pavimus apud eos greges.
17 Quam ob rem considera, et recogita quid facias:
quoniam completa est malitia adversum virum
tuum, et adversum domum tuam, et ipse est filius
Belial, ita ut nemo possit ei loqui. 18 Festinavit
igitur Abigail, et tulit ducentos panes, et duos
utres vini, et quinque arietes coctos, et quinque
sata polentæ, et centum ligaturas uvæ passæ, et
ducentas massas caricarum, et posuit super asinos:
19 dixitque pueris suis: Præcedite me: ecce, ego
post tergum sequar vos: viro autem suo Nabal

non indicavit. 20 Cum ergo ascendisset asinum,
et descenderet ad radices montis, David et viri
eius descendebant in occursum eius: quibus et illa
occurrit. 21 Et ait David: Vere frustra servavi omnia
quæ huius erant in deserto, et non periit quidquam
de cunctis quæ ad eum pertinebant: et reddidit
mihi malum pro bono. 22 Hæc faciat Deus inimicis
David, et hæc addat, si reliquero de omnibus quæ
ad ipsum pertinent usque mane, mingentem ad
parietem. 23 Cum autem vidisset Abigail David,
festinavit, et descendit de asino, et procidit coram
David super faciem suam, et adoravit super terram,
24 et cecidit ad pedes eius, et dixit: In me sit, domine
mi, hæc iniquitas: loquatur, obsecro, ancilla tua in
auribus tuis: et audi verba famulæ tuæ. 25 Ne ponat,
oro, dominus meus rex cor suum super virum
istum iniquum Nabal: quoniam secundum nomen
suum stultus est, et stultitia est cum eo: ego autem
ancilla tua non vidi pueros tuos, domine mi, quos
misisti. 26 Nunc ergo domine mi, vivit Dominus,
et vivit anima tua, qui prohibuit te ne venires in
sanguinem, et salvavit manum tuam tibi: et nunc
fiant sicut Nabal inimici tui, et qui quærunt domino
meo malum. 27 Quapropter suscipe benedictionem
hanc, quam attulit ancilla tua tibi domino meo: et
da pueris qui sequuntur te dominum meum. 28
Aufer iniquitatem famulæ tuæ: faciens enim faciet
Dominus tibi domino meo domum fidelem, quia
prælia Domini, domine mi, tu præliaris: malitia
ergo non inveniatur in te omnibus diebus vitæ tuæ.
29 Si enim surrexerit aliquando homo persequens
te, et quærens animam tuam, erit anima domini
mei custodita quasi in fasciculo viventium, apud
Dominum Deum tuum: porro inimicorum tuorum
anima rotabitur, quasi in impetu et circulo fundæ.
30 Cum ergo fecerit Dominus tibi domino meo
omnia quæ locutus est bona de te, et constituerit
te ducem super Israel, 31 non erit tibi hoc in
singultum, et in scrupulum cordis domino meo,
quod effuderis sanguinem innoxium, aut ipse te
ultus fueris: et cum benefecerit Dominus domino
meo, recordaberis ancillæ tuæ. 32 Et ait David
ad Abigail: Benedictus Dominus Deus Israel, qui
misit hodie te in occursum meum, et benedictum
eloquium tuum, 33 et benedicta tu, quæ prohibuisti
me hodie ne irem ad sanguinem, et ulciscerer me
manu mea. 34 Alioquin vivit Dominus Deus Israel,
qui prohibuit me ne malum facerem tibi: nisi cito
venisses in occursum mihi, non remansisset Nabal
usque ad lucem matutinam, mingens ad parietem.
35 Suscepit ergo David de manu eius omnia quæ
attulerat ei, dixitque ei: Vade pacifice in domum
tuam, ecce audivi vocem tuam, et honoravi faciem
tuam. 36 Venit autem Abigail ad Nabal: et ecce erat
ei convivium in domo eius, quasi convivium regis,
et cor Nabal iucundum: erat enim ebrius nimis:
et non indicavit ei verbum pusillum aut grande
usque mane. 37 Diluculo autem cum digessisset
vinum Nabal, indicavit ei uxor sua verba hæc, et
emortuum est cor eius intrinsecus, et factus est
quasi lapis. 38 Cumque pertransissent decem dies,
percussit Dominus Nabal, et mortuus est. 39 Quod
cum audisset David mortuum Nabal, ait: Benedictus
Dominus, qui iudicavit causam opprobrii mei de
manu Nabal, et servum suum custodivit a malo,
et malitiam Nabal reddidit Dominus in caput eius.
Misit ergo David, et locutus est ad Abigail, ut
sumeret eam sibi in uxorem. 40 Et venerunt pueri
David ad Abigail in Carmelum, et locuti sunt ad
eam, dicentes: David misit nos ad te, ut accipiat te
sibi in uxorem. 41 Quæ consurgens, adoravit prona
in terram, et ait: Ecce famula tua sit in ancillam, ut
lavet pedes servorum domini mei. 42 Et festinavit,
et surrexit Abigail, et ascendit super asinum, et
quinque puellæ ierunt cum ea, pedissequæ eius,
et secuta est nuncios David: et facta est illi uxor.
43 Sed et Achinoam accepit David de Iezrael: et
fuit utraque uxor eius. 44 Saul autem dedit Michol
filiam suam uxorem David Phalti, filio Lais, qui erat
de Gallim.

26 Et venerunt Ziphæi ad Saul in Gabaa, dicentes:
Ecce, David absconditus est in colle Hachila,
quæ est ex adverso solitudinis. 2 Et surrexit Saul,
et descendit in desertum Ziph, et cum eo tria
millia virorum de electis Israel, ut quæreret David
in deserto Ziph. 3 Et castrametatus est Saul in
Gabaa Hachila, quæ erat ex adverso solitudinis
in via: David autem habitabat in deserto. Videns
autem quod venisset Saul post se in desertum, 4
misit exploratores, et didicit quod illuc venisset
certissime. 5 Et surrexit David clam, et venit ad
locum ubi erat Saul: cumque vidisset locum, in
quo dormiebat Saul, et Abner filius Ner, princeps
militiæ eius, et Saulem dormientem in tentorio,
et reliquum vulgus per circuitum eius, 6 ait David
ad Achimelech Hethæum, et Abisai filium Sarviæ,
fratrem Ioab, dicens: Quis descendet mecum ad Saul
in castra? Dixitque Abisai: Ego descendam tecum. 7
Venerunt ergo David, et Abisai ad populum nocte,
et invenerunt Saul iacentem et dormientem in
tentorio, et hastam fixam in terra ad caput eius:
Abner autem et populum dormientes in circuitu
eius. 8 Dixitque Abisai ad David: Conclusit Deus
inimicum tuum hodie in manus tuas: nunc ergo
perfodiam eum lancea in terra, semel, et secundo

opus non erit. 9 Et dixit David ad Abisai: Ne
interficias eum: quis enim extendet manum suam
in Christum Domini, et innocens erit? 10 Et dixit
David: Vivit Dominus, quia nisi Dominus percusserit
eum, aut dies eius venerit ut moriatur, aut in
prælium descendens perierit: 11 propitius sit mihi
Dominus ne extendam manum meam in Christum
Domini. Nunc igitur tolle hastam, quæ est ad caput
eius, et scyphum aquæ, et abeamus. 12 Tulit igitur
David hastam, et scyphum aquæ, qui erat ad caput
Saul, et abierunt: et non erat quisquam, qui videret,
et intelligeret, et evigilaret, sed omnes dormiebant,
quia sopor Domini irruerat super eos. 13 Cumque
transisset David ex adverso, et stetisset in vertice
montis de longe, et esset grande intervallum inter
eos, 14 clamavit David ad populum, et ad Abner
filium Ner, dicens: Nonne respondebis, Abner? Et
respondens Abner, ait: Quis es tu, qui clamas, et
inquietas regem? 15 Et ait David ad Abner: Numquid
non vir tu es? Et quis alius similis tui in Israel?
Quare ergo non custodisti dominum tuum regem?
Ingressus est enim unus de turba ut interficeret
regem, dominum tuum. 16 Non est bonum hoc, quod
fecisti: vivit Dominus, quoniam filii mortis estis vos,
qui non custodistis dominum vestrum, Christum
Domini. Nunc ergo vide ubi sit hasta regis, et ubi sit
scyphus aquæ, qui erat ad caput eius. 17 Cognovit
autem Saul vocem David, et dixit: Numquid vox
hæc tua, fili mi David? Et ait David: Vox mea,
domine mi rex. 18 Et ait: Quam ob causam dominus
meus persequitur servum suum? Quid feci? Aut
quod est malum in manu mea? 19 Nunc ergo audi,
oro, domine mi rex, verba servi tui: si Dominus
incitat te adversum me, odoretur sacrificium: si
autem filii hominum, maledicti sunt in conspectu
Domini: qui eiecerunt me hodie, ut non habitem
in hereditate Domini, dicentes: Vade, servi diis
alienis. 20 Et nunc non effundatur sanguis meus in
terram coram Domino: quia egressus est rex Israel
ut quærat pulicem unum, sicut persequitur perdix
in montibus. 21 Et ait Saul: Peccavi, revertere fili mi
David: nequaquam enim ultra tibi malefaciam, eo
quod pretiosa fuerit anima mea in oculis tuis hodie:
apparet enim quod stulte egerim, et ignoraverim
multa nimis. 22 Et respondens David, ait: Ecce hasta
regis: transeat unus de pueris regis, et tollat eam.
23 Dominus autem retribuet unicuique secundum
iustitiam suam, et fidem: tradidit enim te Dominus
hodie in manum meam, et nolui extendere manum
meam in christum Domini. 24 Et sicut magnificata
est anima tua hodie in oculis meis, sic magnificetur
anima mea in oculis Domini, et liberet me de omni
angustia. 25 Ait ergo Saul ad David: Benedictus tu
fili mi David: et quidem faciens facies, et potens
poteris. Abiit autem David in viam suam, et Saul
reversus est in locum suum.

27 Et ait David in corde suo: Aliquando incidam
una die in manus Saul: nonne melius est
ut fugiam, et salver in Terra Philisthinorum, ut
desperet Saul, cessetque me quærere in cunctis
finibus Israel? Fugiam ergo manus eius. 2 Et surrexit
David, et abiit ipse, et sexcenti viri cum eo, ad
Achis filium Maoch regem Geth. 3 Et habitavit
David cum Achis in Geth, ipse et viri eius; vir et
domus eius; et David, et duæ uxores eius, Achinoam
Iezrahelitis, et Abigail uxor Nabal Carmeli. 4 Et
nunciatum est Sauli quod fugisset David in Geth,
et non addidit ultra quærere eum. 5 Dixit autem
David ad Achis: Si inveni gratiam in oculis tuis,
detur mihi locus in una urbium regionis huius,
ut habitem ibi: cur enim manet servus tuus in
civitate regis tecum? 6 Dedit itaque ei Achis in
die illa Siceleg: propter quam causam facta est
Siceleg regum Iuda, usque in diem hanc. 7 Fuit
autem numerus dierum, quibus habitavit David
in regione Philisthinorum, quattuor mensium. 8
Et ascendit David, et viri eius, et agebant prædas
de Gessuri, et de Gerzi, et de Amalecitis: hi enim
pagi habitabantur in terra antiquitus, euntibus
Sur usque ad Terram Ægypti. 9 Et percutiebat
David omnem terram, nec relinquebat viventem
virum et mulierem: tollensque oves, et boves,
et asinos, et camelos, et vestes, revertebatur, et
veniebat ad Achis. 10 Dicebat autem ei Achis: In
quem irruisti hodie? Respondebat David: Contra
meridiem Iudæ, et contra meridiem Ierameel, et
contra meridiem Ceni. 11 Virum et mulierem non
vivificabat David, nec adducebat in Geth, dicens:
Ne forte loquantur adversum nos: Hæc fecit David:
et hoc erat decretum illi omnibus diebus quibus
habitavit in regione Philisthinorum. 12 Credidit
ergo Achis David, dicens: Multa mala operatus est
contra populum suum Israel: erit igitur mihi servus
sempiternus.

28 Factum est autem in diebus illis,
congregaverunt Philisthiim agmina sua, ut
præpararentur ad bellum contra Israel: dixitque
Achis ad David: Sciens nunc scito, quoniam
mecum egredieris in castris tu, et viri tui. 2
Dixitque David ad Achis: Nunc scies quæ facturus
est servus tuus. Et ait Achis ad David: Et ego
custodem capitis mei ponam te cunctis diebus. 3
Samuel autem mortuus est, planxitque eum omnis
Israel, et sepelierunt eum in Ramatha urbe sua.
Et Saul abstulit magos, et hariolos de terra. 4

Congregatique sunt Philisthiim, et venerunt, et
castrametati sunt in Sunam: congregavit autem et
Saul universum Israel, et venit in Gelboe. 5 Et vidit
Saul castra Philisthiim, et timuit, et expavit cor eius
nimis. 6 Consuluitque Dominum, et non respondit
ei neque per somnia, neque per sacerdotes, neque
per prophetas. 7 Dixitque Saul servis suis: Quærite
mihi mulierem habentem pythonem, et vadam ad
eam, et sciscitabor per illam. Et dixerunt servi eius
ad eum: Est mulier pythonem habens in Endor.
8 Mutavit ergo habitum suum, vestitusque est
aliis vestimentis, et abiit ipse, et duo viri cum eo,
veneruntque ad mulierem nocte, et ait illi: Divina
mihi in pythone, et suscita mihi quem dixero
tibi. 9 Et ait mulier ad eum: Ecce, tu nosti quanta
fecerit Saul, et quomodo eraserit magos et hariolos
de terra: quare ergo insidiaris animæ meæ, ut
occidar? 10 Et iuravit ei Saul in Domino, dicens:
Vivit Dominus, quia non eveniet tibi quidquam
mali propter hanc rem. 11 Dixitque ei mulier: Quem
suscitabo tibi? Qui ait: Samuelem mihi suscita. 12
Cum autem vidisset mulier Samuelem, exclamavit
voce magna, et dixit ad Saul: Quare imposuisti
mihi? Tu es enim Saul. 13 Dixitque ei rex: Noli
timere: quid vidisti? Et ait mulier ad Saul: Vidi deos
ascendentes de terra. 14 Dixitque ei: Qualis est
forma eius? Quæ ait: Vir senex ascendit, et ipse
amictus est pallio. Et intellexit Saul quod Samuel
esset, et inclinavit se super faciem suam in terra, et
adoravit. 15 Dixit autem Samuel ad Saul: Quare
inquietasti me ut suscitarer? Et ait Saul: Coarctor
nimis: siquidem Philisthiim pugnant adversum
me, et Deus recessit a me, et exaudire me noluit
neque in manu prophetarum, neque per somnia:
vocavi ergo te, ut ostenderes mihi quid faciam. 16
Et ait Samuel: Quid interrogas me, cum Dominus
recesserit a te, et transierit ad æmulum tuum? 17
Faciet enim tibi Dominus sicut locutus est in manu
mea, et scindet regnum tuum de manu tua, et
dabit illud proximo tuo David: 18 quia non obedisti
voci Domini, neque fecisti iram furoris eius in
Amalec. idcirco quod pateris, fecit tibi Dominus
hodie. 19 Et dabit Dominus etiam Israel tecum in
manus Philisthiim: cras autem tu et filii tui mecum
eritis: sed et castra Israel tradet Dominus in manus
Philisthiim. 20 Statimque Saul cecidit porrectus in
terram: extimuerat enim verba Samuelis, et robur
non erat in eo, quia non comederat panem tota
die illa. 21 Ingressa est itaque mulier illa ad Saul,
(conturbatus enim erat valde) dixitque ad eum:
Ecce obedivit ancilla tua voci tuæ, et posui animam
meam in manu mea: et audivi sermones tuos, quos
locutus es ad me. 22 Nunc igitur audi et tu vocem
ancillæ tuæ, et ponam coram te buccellam panis, ut
comedens convalescas, et possis iter agere. 23 Qui
renuit, et ait: Non comedam. Coegerunt autem eum
servi sui et mulier, et tandem audita voce eorum
surrexit de terra, et sedit super lectum. 24 Mulier
autem illa habebat vitulum pascualem in domo,
et festinavit, et occidit eum: tollensque farinam,
miscuit eam, et coxit azyma, 25 et posuit ante
Saul et ante servos eius. Qui cum comedissent,
surrexerunt, et ambulaverunt per totam noctem
illam.

29 Congregata sunt ergo Philisthiim universa
agmina in Aphec: sed et Israel castrametatus
est super fontem, qui erat in Iezrahel. 2 Et
satrapæ quidem Philisthiim incedebant in centuriis
et millibus: David autem et viri eius erant in
novissimo agmine cum Achis. 3 Dixeruntque
principes Philisthiim ad Achis: Quid sibi volunt
Hebræi isti? Et ait Achis ad principes Philisthiim:
Num ignoratis David, qui fuit servus Saul regis
Israel, et est apud me multis diebus, vel annis, et
non inveni in eo quidquam ex die qua transfugit
ad me, usque ad diem hanc? 4 Irati sunt autem
adversus eum principes Philisthiim, et dixerunt ei:
Revertatur vir iste, et sedeat in loco suo, in quo
constituisti eum, et non descendat nobiscum in
prælium, ne fiat nobis adversarius, cum præliari
cœperimus: quomodo enim aliter poterit placare
dominum suum, nisi in capitibus nostris? 5 Nonne
iste est David, cui cantabant in choris, dicentes:
Percussit Saul in millibus suis, et David in decem
millibus suis? 6 Vocavit ergo Achis David, et ait
ei: Vivit Dominus, quia rectus es tu, et bonus in
conspectu meo: et exitus tuus, et introitus tuus
mecum est in castris: et non inveni in te quidquam
mali ex die qua venisti ad me, usque in diem
hanc: sed satrapis non places. 7 Revertere ergo, et
vade in pace, et non offendas oculos satraparum
Philisthiim. 8 Dixitque David ad Achis: Quid enim
feci, et quid invenisti in me servo tuo a die qua
fui in conspectu tuo in diem hanc, ut non veniam,
et pugnem contra inimicos domini mei regis? 9
Respondens autem Achis, locutus est ad David:
Scio quia bonus es tu in oculis meis, sicut Angelus
Dei: sed principes Philisthinorum dixerunt: Non
ascendet nobiscum in prælium. 10 Igitur consurge
mane tu, et servi domini tui, qui venerunt tecum: et
cum de nocte surrexeritis, et cœperit dilucescere,
pergite. 11 Surrexit itaque de nocte David ipse et viri
eius, ut proficiscerentur mane, et reverterentur ad
Terram Philisthiim: Philisthiim autem ascenderunt
in Iezrahel.

30 Cumque venissent David et viri eius in Siceleg
die tertia, Amalecitæ impetum fecerant ex
parte australi in Siceleg, et percusserant Siceleg,
et succenderant eam igni. **2** Et captivas duxerant
mulieres ex ea, a minimo usque ad magnum: et
non interfecerant quemquam, sed secum duxerant,
et pergebant itinere suo. **3** Cum ergo venissent
David et viri eius ad civitatem, et invenissent
eam succensam igni, et uxores suas, et filios
suos, et filias ductas esse captivas, **4** levaverunt
David et populus qui erat cum eo voces suas,
et planxerunt donec deficerent in eis lacrymæ.
5 Siquidem et duæ uxores David captivæ ductæ
fuerant, Achinoam Iezrahelites, et Abigail uxor
Nabal Carmeli. **6** Et contristatus est David valde:
volebat enim eum populus lapidare, quia amara erat
anima uniuscuiusque viri super filiis suis et filiabus:
confortatus est autem David in Domino Deo suo. **7**
Et ait ad Abiathar sacerdotem filium Achimelech:
Applica ad me ephod. Et applicavit Abiathar ephod
ad David, **8** et consuluit David Dominum, dicens:
Persequar latrunculos hos, et comprehendam eos,
an non? Dixitque ei Dominus: Persequere: absque
dubio enim comprehendes eos, et excuties prædam.
9 Abiit ergo David ipse, et sexcenti viri qui erant
cum eo, et venerunt usque ad Torrentem Besor: et
lassi quidam substiterunt. **10** Persecutus est autem
David ipse, et quadringenti viri: substiterant enim
ducenti, qui lassi transire non poterant Torrentem
Besor. **11** Et invenerunt virum Ægyptium in agro, et
adduxerunt eum ad David: dederuntque ei panem
ut comederet, et biberet aquam, **12** sed et fragmen
massæ caricarum, et duas ligaturas uvæ passæ.
Quæ cum comedisset, reversus est spiritus eius, et
refocillatus est: non enim comederat panem, neque
biberat aquam, tribus diebus et tribus noctibus. **13**
Dixit itaque ei David: Cuius es tu? Vel unde? Et quo
pergis? Qui ait: Puer Ægyptius ego sum, servus viri
Amalecitæ: dereliquit autem me dominus meus,
quia ægrotare cœpi nudiustertius. **14** Siquidem
nos erupimus ad australem plagam Cerethi, et
contra Iudam, et ad meridiem Caleb, et Siceleg
succendimus igni. **15** Dixitque ei David: Potes me
ducere ad cuneum istum? Qui ait: Iura mihi per
Deum, quod non occidas me, et non tradas me in
manus domini mei, et ego ducam te ad cuneum
istum. Et iuravit ei David. **16** Qui cum duxisset eum,
ecce illi discumbebant super faciem universæ terræ
comedentes et bibentes, et quasi festum celebrantes
diem, pro cuncta præda, et spoliis quæ ceperant de
Terra Philisthiim, et de Terra Iuda. **17** Et percussit
eos David a vespere usque ad vesperam alterius diei,
et non evasit ex eis quisquam, nisi quadringenti viri
adolescentes, qui ascenderant camelos, et fugerant.
18 Eruit ergo David omnia, quæ tulerant Amalecitæ,
et duas uxores suas eruit. **19** Nec defuit quidquam
a parvo usque ad magnum, tam de filiis quam de
filiabus, et de spoliis, et quæcumque rapuerant,
omnia reduxit David. **20** Et tulit universos greges et
armenta, et minavit ante faciem suam: dixeruntque:
Hæc est præda David. **21** Venit autem David ad
ducentos viros, qui lassi subsisterant, nec sequi
potuerant David, et residere eos iusserat in Torrente
Besor: qui egressi sunt obviam David, et populo qui
erat cum eo. Accedens autem David ad populum,
salutavit eos pacifice. **22** Respondensque omnis
vir pessimus, et iniquus de viris, qui ierant cum
David, dixit: Quia non venerunt nobiscum, non
dabimus eis quidquam de præda, quam eruimus:
sed sufficiat unicuique uxor sua et filii: quos cum
acceperint, recedant. **23** Dixit autem David: Non
sic facietis fratres mei de his, quæ tradidit nobis
Dominus, et custodivit nos, et dedit latrunculos,
qui eruperant adversum nos, in manus nostras:
24 nec audiet vos quisquam super sermone hoc.
Æqua enim pars erit descendentis ad prælium, et
remanentis ad sarcinas, et similiter divident. **25** Et
factum est hoc ex die illa, et deinceps constitutum
et præfinitum, et quasi lex in Israel usque in diem
hanc. **26** Venit ergo David in Siceleg, et misit dona
de præda senioribus Iuda proximis suis, dicens:
Accipite benedictionem de præda hostium Domini:
27 His, qui erant in Bethel, et qui in Ramoth ad
Meridiem, et qui in Iether, **28** et qui in Aroer, et
qui in Sephamoth, et qui in Esthamo, **29** et qui in
Rachal, et qui in urbibus Ierameel, et qui in urbibus
Ceni, **30** et qui in Arama, et qui in lacu Asan, et qui
in Athach, **31** et qui in Hebron, et reliquis qui erant
in his locis, in quibus commoratus fuerat David
ipse, et viri eius.

31 Philisthiim autem pugnabant adversum Israel:
et fugerunt viri Israel ante faciem Philisthiim,
et ceciderunt interfecti in monte Gelboe. **2**
Irrueruntque Philisthiim in Saul, et in filios eius, et
percusserunt Ionathan, et Abinadab, et Melchisua
filios Saul, **3** totumque pondus prælii versum
est in Saul: et consecuti sunt eum viri sagittarii,
et vulneratus est vehementer a sagittariis. **4**
Dixitque Saul ad armigerum suum: Evagina gladium
tuum, et percute me: ne forte veniant incircumcisi
isti, et interficiant me, illudentes mihi. Et noluit
armiger eius: fuerat enim nimio terrore perterritus.
Arripuit itaque Saul gladium, et irruit super eum.
5 Quod cum vidisset armiger eius, videlicet quod
mortuus esset Saul, irruit etiam ipse super gladium

suum, et mortuus est cum eo. **6** Mortuus est
ergo Saul, et tres filii eius, et armiger illius, et
universi viri eius in die illa pariter. **7** Videntes
autem viri Israel, qui erant trans vallem, et trans
Iordanem, quod fugissent viri Israelitæ, et quod
mortuus esset Saul, et filii eius, reliquerunt civitates
suas, et fugerunt: veneruntque Philisthiim, et
habitaverunt ibi. **8** Facta autem die altera, venerunt
Philisthiim, ut spoliarent interfectos, et invenerunt
Saul et tres filios eius iacentes in monte Gelboe.
9 Et præciderunt caput Saul, et spoliaverunt eum
armis: et miserunt in Terram Philisthinorum per
circuitum, ut annunciaretur in templo idolorum, et
in populis. **10** Et posuerunt arma eius in templo
Astaroth, corpus vero eius suspenderunt in muro
Bethsan. **11** Quod cum audissent habitatores Iabes
Galaad, quæcumque fecerant Philisthiim Saul, **12**
surrexerunt omnes viri fortissimi, et ambulaverunt
tota nocte, et tulerunt cadaver Saul, et cadavera
filiorum eius de muro Bethsan: veneruntque Iabes
Galaad, et combusserunt ea ibi: **13** et tulerunt
ossa eorum, et sepelierunt in nemore Iabes, et
ieiunaverunt septem diebus.

Ii Samuelis

1 Factum est autem, postquam mortuus est Saul,
ut David reverteretur a cæde Amalec, et maneret
in Siceleg duos dies. **2** In die autem tertia apparuit
homo veniens de castris Saul veste conscissa, et
pulvere conspersus caput. Et ut venit ad David,
cecidit super faciem suam, et adoravit. **3** Dixitque
ad eum David: Unde venis? Qui ait ad eum: De
castris Israel fugi. **4** Et dixit ad eum David: Quod
est verbum quod factum est? Indica mihi. Qui ait:
Fugit populus ex prælio, et multi corruentes e
populo mortui sunt: sed et Saul et Ionathas filius
eius interierunt. **5** Dixitque David ad adolescentem,
qui nunciabat ei: Unde scis quia mortuus est Saul,
et Ionathas filius eius? **6** Et ait adolescens, qui
nunciabat ei: Casu veni in montem Gelboe, et Saul
incumbebat super hastam suam: porro currus et
equites appropinquabant ei, **7** et conversus post
tergum suum, videnque me vocavit. Cui cum
respondissem: Adsum: **8** dixit mihi: Quisnam es tu?
Et aio ad eum: Amalecites ego sum. **9** Et locutus
est mihi: Sta super me, et interfice me: quoniam
tenent me angustiæ, et adhuc tota anima mea in me
est. **10** Stansque super eum, occidi illum: sciebam
enim quod vivere non poterat post ruinam: et tuli
diadema quod erat in capite eius, et armillam de
brachio illius, et attuli ad te dominum meum huc.
11 Apprehendens autem David vestimenta sua scidit,
omnesque viri, qui erant cum eo, **12** et planxerunt,
et fleverunt, et ieiunaverunt usque ad vesperam
super Saul, et super Ionathan filium eius, et super
populum Domini, et super domum Israel, eo quod
corruissent gladio. **13** Dixitque David ad iuvenem
qui nunciaverat ei: Unde es tu? Qui respondit: Filius
hominis advenæ Amalecitæ ego sum. **14** Et ait ad
eum David: Quare non timuisti mittere manum
tuam ut occideres Christum Domini? **15** Vocansque
David unum de pueris suis, ait: Accedens irrue
in eum. Qui percussit illum, et mortuus est. **16**
Et ait ad eum David: Sanguis tuus super caput
tuum: os enim tuum locutum est adversum te,
dicens: Ego interfeci Christum Domini. **17** Planxit
autem David planctum huiuscemodi super Saul,
et super Ionathan filium eius, **18** (et præcepit ut
docerent filios Iuda arcum, sicut scriptum est in
Libro Iustorum.) Et ait: Considera Israel pro his,
qui mortui sunt super excelsa tua vulnerati. **19**
Inclyti, Israel, super montes tuos interfecti sunt:
quo modo ceciderunt fortes? **20** Nolite annunciare
in Geth, neque annuncietis in compitis Ascalonis:
ne forte lætentur filiæ Philisthiim, ne exultent
filiæ incircumcisorum. **21** Montes Gelboe, nec
ros, nec pluvia veniant super vos, neque sint agri
primitiarum: quia ibi abiectus est clypeus fortium,
clypeus Saul, quasi non esset unctus oleo. **22** A
sanguine interfectorum, ab adipe fortium, sagitta
Ionathæ numquam rediit retrorsum, et gladius
Saul non est reversus inanis. **23** Saul et Ionathas
amabiles, et decori in vita sua, in morte quoque non
sunt divisi: aquilis velociores, leonibus fortiores.
24 Filiæ Israel super Saul flete, qui vestiebat vos
coccino in deliciis, qui præbebat ornamenta aurea
cultui vestro. **25** Quo modo ceciderunt fortes in
prælio? Ionathas in excelsis tuis occisus est? **26**
Doleo super te frater mi Ionatha decore nimis,
et amabilis super amorem mulierum. Sicut mater
unicum amat filium suum, ita ego te diligebam. **27**
Quo modo ceciderunt robusti, et perierunt arma
bellica?

2 Igitur post hæc consuluit David Dominum,
dicens: Num ascendam in unam de civitatibus
Iuda? Et ait Dominus ad eum: Ascende. Dixitque
David: Quo ascendam? Et respondit ei: In Hebron. **2**
Ascendit ergo David, et duæ uxores eius, Achinoam
Iezraelites, et Abigail uxor Nabal Carmeli: **3** sed
et viros, qui erant cum eo, duxit David singulos
cum domo sua: et manserunt in oppidis Hebron.
4 Veneruntque viri Iuda, et unxerunt ibi David,
ut regnaret super domum Iuda. Et nunciatum
est David, quod viri Iabes Galaad sepelissent
Saul. **5** Misit ergo David nuncios ad viros Iabes
Galaad, dixitque ad eos: Benedicti vos Domino, qui
fecistis misericordiam hanc cum domino vestro
Saul, et sepelistis eum. **6** Et nunc retribuet vobis
quidem Dominus misericordiam et veritatem: sed
et ego reddam gratiam, eo quod fecistis verbum
istud. **7** Confortentur manus vestræ, et estote filii
fortitudinis: licet enim mortuus sit dominus vester
Saul, tamen me unxit domus Iuda in regem sibi.
8 Abner autem filius Ner princeps exercitus Saul
tulit Isboseth filium Saul, et circumduxit eum per
castra, **9** regemque constituit super Galaad, et
super Gessuri, et super Iezrael, et super Ephraim,
et super Beniamin, et super Israel universum. **10**
Quadraginta annorum erat Isboseth filius Saul cum
regnare cœpisset super Israel, et duobus annis
regnavit: sola autem domus Iuda sequebatur David.
11 Et fuit numerus dierum, quos commoratus est
David, imperans in Hebron super domum Iuda,
septem annorum, et sex mensium. **12** Egressusque
est Abner filius Ner, et pueri Isboseth filii Saul de
castris in Gabaon. **13** Porro Ioab filius Sarviæ, et
pueri David egressi sunt, et occurrerunt eis iuxta

piscinam Gabaon. Et cum in unum convenissent,
e regione sederunt: hi ex una parte piscinæ, et
illi ex altera. 14 Dixitque Abner ad Ioab: Surgant
pueri, et ludant coram nobis. Et respondit Ioab:
Surgant. 15 Surrexerunt ergo, et transierunt numero
duodecim de Beniamin, ex parte Isboseth filii Saul,
et duodecim de pueris David. 16 Apprehensoque
unusquisque capite comparis sui, defixit gladium in
latus contrarii, et ceciderunt simul: vocatumque est
nomen loci illius: Ager robustorum, in Gabaon. 17 Et
ortum est bellum durum satis in die illa: fugatusque
est Abner, et viri Israel a pueris David. 18 Erant
autem ibi tres filii Sarviæ, Ioab, et Abisai, et Asael:
porro Asael cursor velocissimus fuit, quasi unus de
capreis, quæ morantur in silvis. 19 Persequebatur
autem Asael Abner, et non declinavit ad dextram
neque ad sinistram omittens persequi Abner. 20
Respexit itaque Abner post tergum suum, et ait: Tu
ne es Asael? Qui respondit: Ego sum. 21 Dixitque
ei Abner: Vade ad dexteram, sive ad sinistram,
et apprehende unum de adolescentibus, et tolle
tibi spolia eius. Noluit autem Asael omittere quin
urgeret eum. 22 Rursumque locutus est Abner ad
Asael: recede, noli me sequi, ne compellar confodere
te in terram, et levare non potero faciem meam ad
Ioab fratrem tuum. 23 Qui audire contempsit, et
noluit declinare: percussit ergo eum Abner aversa
hasta in inguine, et transfodit, et mortuus est in
eodem loco: omnesque qui transibant per locum
illum, in quo ceciderat Asael, et mortuus erat,
subsistebant. 24 Persequentibus autem Ioab, et
Abisai fugientem Abner, sol occubuit: et venerunt
usque ad Collem aquæductus, qui est ex adverso
vallis itineris deserti in Gabaon. 25 Congregatique
sunt filii Beniamin ad Abner: et conglobati in
unum cuneum, steterunt in summitate tumuli
unius. 26 Et exclamavit Abner ad Ioab, et ait: Num
usque ad internecionem tuus mucro desæviet? An
ignoras quod periculosa sit desperatio? Usquequo
non dicis populo ut omittat persequi fratres suos?
27 Et ait Ioab: Vivit Dominus, si locutus fuisses
mane, recessisset populus persequens fratrem
suum. 28 Insonuit ergo Ioab buccina, et stetit
omnis exercitus, nec persecuti sunt ultra Israel,
neque iniere certamen. 29 Abner autem et viri
eius abierunt per campestria, tota nocte illa: et
transierunt Iordanem, et lustrata omni Beth horon,
venerunt ad castra. 30 Porro Ioab reversus, omisso
Abner, congregavit omnem populum: et defuerunt
de pueris David decem et novem viri, excepto
Asaele. 31 Servi autem David percusserunt de
Beniamin, et de viris, qui erant cum Abner trecentos
sexaginta, qui et mortui sunt. 32 Tuleruntque
Asael, et sepelierunt eum in sepulchro patris sui in
Bethlehem: et ambulaverunt tota nocte Ioab et viri
qui erant cum eo, et in ipso crepusculo pervenerunt
in Hebron.

3 Facta est ergo longa concertatio inter domum
Saul, et inter domum David: David proficiscens,
et semper seipso robustior, domus autem Saul
decrescens quotidie. 2 Natique sunt filii David
in Hebron: fuitque primogenitus eius Amnon de
Achinoam Iezraelitide. 3 Et post eum Cheleab de
Abigail uxore Nabal Carmeli: porro tertius Absalom
filius Maacha filiæ Tholmai regis Gessur. 4 Quartus
autem Adonias, filius Haggith: et quintus Saphathia,
filius Abital. 5 Sextus quoque Iethraam de Egla
uxore David. Hi nati sunt David in Hebron. 6 Cum
ergo esset prælium inter domum Saul et domum
David, Abner filius Ner regebat domum Saul. 7
Fuerat autem Sauli concubina nomine Respha,
filia Aia. Dixitque Isboseth ad Abner: 8 Quare
ingressus es ad concubinam patris mei? Qui iratus
nimis propter verba Isboseth, ait: Numquid caput
canis ego sum adversum Iudam hodie, qui fecerim
misericordiam super domum Saul patris tui, et
super fratres et proximos eius, et non tradidi te in
manus David, et tu requisisti in me quod argueres
pro muliere hodie? 9 Hæc faciat Deus Abner, et hæc
addat ei, nisi quomodo iuravit Dominus David, sic
faciam cum eo, 10 ut transferatur regnum de domo
Saul, et elevetur thronus David super Israel, et
super Iudam, a Dan usque Bersabee. 11 Et non potuit
respondere ei quidquam, quia metuebat illum. 12
Misit ergo Abner nuncios ad David pro se dicentes:
Cuius est terra? et ut loquerentur: Fac mecum
amicitias, et erit manus mea tecum, et reducam ad
te universum Israel. 13 Qui ait: Optime: Ego faciam
tecum amicitias: sed unam rem peto a te, dicens:
Non videbis faciem meam antequam adduxeris
Michol filiam Saul: et sic venies, et videbis me.
14 Misit autem David nuncios ad Isboseth filium
Saul, dicens: Redde uxorem meam Michol, quam
despondi mihi centum præputiis Philisthiim. 15
Misit ergo Isboseth, et tulit eam a viro suo Phaltiel,
filio Lais. 16 Sequebaturque eam vir suus, plorans
usque Bahurim: et dixit ad eum Abner: Vade, et
revertere. Qui reversus est. 17 Sermonem quoque
intulit Abner ad seniores Israel, dicens: Tam heri
quam nudiustertius quærebatis David ut regnaret
super vos. 18 Nunc ergo facite: quoniam Dominus
locutus est ad David, dicens: In manu servi mei David
salvabo populum meum Israel de manu Philisthiim,
et omnium inimicorum eius. 19 Locutus est autem
Abner etiam ad Beniamin. Et abiit ut loqueretur ad

David in Hebron omnia quæ placuerant Israeli, et
universo Beniamin. 20 Venitque ad David in Hebron
cum viginti viris: et fecit David Abner, et viris eius
qui venerant cum eo, convivium. 21 Et dixit Abner
ad David: Surgam, ut congregem ad te dominum
meum regem omnem Israel, et ineam tecum fœdus,
et imperes omnibus, sicut desiderat anima tua.
Cum ergo deduxisset David Abner, et ille isset in
pace, 22 statim pueri David, et Ioab venerunt, cæsis
latronibus, cum præda magna nimis: Abner autem
non erat cum David in Hebron, quia iam dimiserat
eum, et profectus fuerat in pace. 23 Et Ioab, et
omnis exercitus, qui erat cum eo, postea venerunt:
nunciatum est itaque Ioab a narrantibus: Venit
Abner filius Ner ad regem, et dimisit eum, et abiit
in pace. 24 Et ingressus est Ioab ad regem, et ait:
Quid fecisti? Ecce venit Abner ad te: quare dimisisti
eum, et abiit et recessit? 25 Ignoras Abner filium
Ner, quoniam ad hoc venit ad te ut deciperet te, et
sciret exitum tuum, et introitum tuum, et nosset
omnia quæ agis? 26 Egressus itaque Ioab a David,
misit nuncios post Abner, et reduxit eum a cisterna
Sira, ignorante David. 27 Cumque rediisset Abner
in Hebron, seorsum adduxit eum Ioab ad medium
portæ, ut loqueretur ei, in dolo: et percussit illum
ibi in inguine, et mortuus est in ultionem sanguinis
Asael fratris eius. 28 Quod cum audisset David
rem iam gestam, ait: Mundus ego sum, et regnum
meum apud Dominum usque in sempiternum a
sanguine Abner filii Ner, 29 et veniat super caput
Ioab, et super omnem domum patris eius: nec
deficiat de domo Ioab fluxum seminis sustinens,
et leprosus, et tenens fusum, et cadens gladio,
et indigens pane. 30 Igitur Ioab et Abisai frater
eius interfecerunt Abner, eo quod occidisset Asael
fratrem eorum in Gabaon in prælio. 31 Dixit autem
David ad Ioab, et ad omnem populum, qui erat
cum eo: Scindite vestimenta vestra, et accingimini
saccis, et plangite ante exequias Abner. Porro rex
David sequebatur feretrum. 32 Cumque sepelissent
Abner in Hebron, levavit rex David vocem suam,
et flevit super tumulum Abner: flevit autem et
omnis populus. 33 Plangensque rex et lugens Abner,
ait: Nequaquam ut mori solent ignavi, mortuus
est Abner. 34 Manus tuæ ligatæ non sunt, et
pedes tui non sunt compedibus aggravati: sed sicut
solent cadere coram filiis iniquitatis, sic corruisti.
Congeminansque omnis populus flevit super eum.
35 Cumque venisset universa multitudo cibum
capere cum David, clara adhuc die iuravit David,
dicens: Hæc faciat mihi Deus, et hæc addat, si ante
occasum solis gustavero panem vel aliud quidquam.
36 Omnisque populus audivit, et placuerunt eis
cuncta quæ fecit rex in conspectu totius populi.
37 Et cognovit omne vulgus, et universus Israel
in die illa quoniam non actum fuisset a rege ut
occideretur Abner filius Ner. 38 Dixit quoque rex
ad servos suos: Num ignoratis quoniam princeps
et maximus cecidit hodie in Israel? 39 Ego autem
adhuc delicatus, et unctus rex: porro viri isti filii
Sarviæ duri sunt mihi: retribuat Dominus facienti
malum iuxta malitiam suam.

4 Audivit autem Isboseth filius Saul quod cecidisset
Abner in Hebron: et dissolutæ sunt manus eius,
omnisque Israel perturbatus est. 2 Duo autem
viri principes latronum erant filio Saul, nomen
uni Baana, et nomen alteri Rechab, filii Remmon
Berothitæ de filiis Beniamin: siquidem et Beroth
reputata est in Beniamin. 3 Et fugerunt Berothitæ in
Gethaim, fueruntque ibi advenæ usque ad tempus
illud. 4 Erat autem Ionathæ filio Saul filius debilis
pedibus: quinquennis enim fuit, quando venit
nuncius de Saul et Ionatha ex Iezrahel. Tollens
itaque eum nutrix sua, fugit: cumque festinaret ut
fugeret, cecidit, et claudus effectus est: habuitque
vocabulum Miphiboseth. 5 Venientes igitur filii
Remmon Berothitæ, Rechab et Baana, ingressi
sunt fervente die domum Isboseth: qui dormiebat
super stratum suum meridie. Et ostiaria domus
purgans triticum, obdormivit. 6 Ingressi sunt
autem domum latenter assumentes spicas tritici,
et percusserunt eum in inguine Rechab et Baana
frater eius, et fugerunt. 7 Cum autem ingressi
fuissent domum, ille dormiebat super lectum suum
in conclavi, et percutientes interfecerunt eum:
sublatoque capite eius, abierunt per viam deserti
tota nocte, 8 et attulerunt caput Isboseth ad David
in Hebron: dixeruntque ad regem: Ecce caput
Isboseth filii Saul inimici tui, qui quærebat animam
tuam: et dedit Dominus domino meo regi ultionem
hodie de Saul, et de semine eius. 9 Respondens
autem David Rechab, et Baana fratri eius, filiis
Remmon Berothitæ, dixit ad eos: Vivit Dominus,
qui eruit animam meam de omni angustia, 10
quoniam eum, qui annunciaverat mihi, et dixerat:
Mortuus est Saul: qui putabat se prospera nunciare,
tenui, et occidi eum in Siceleg, cui oportebat
mercedem dare pro nuncio. 11 Quanto magis nunc
cum homines impii interfecerunt virum innoxium
in domo sua, super lectum suum, non quæram
sanguinem eius de manu vestra, et auferam vos
de terra? 12 Præcepit itaque David pueris suis, et
interfecerunt eos: præcidentesque manus et pedes
eorum, suspenderunt eos super piscinam in Hebron:

caput autem Isboseth tulerunt, et sepelierunt in
sepulchro Abner in Hebron.

5 Et venerunt universæ tribus Israel ad David in
Hebron, dicentes: Ecce nos, os tuum, et caro tua
sumus. 2 Sed et heri et nudiustertius cum esset Saul
rex super nos, tu eras educens et reducens Israel:
dixit autem Dominus ad te: Tu pasces populum
meum Israel, et tu eris dux super Israel. 3 Venerunt
quoque et seniores Israel ad regem in Hebron,
et percussit cum eis rex David fœdus in Hebron
coram Domino: unxeruntque David in regem super
Israel. 4 Filius triginta annorum erat David, cum
regnare cœpisset, et quadraginta annis regnavit. 5
In Hebron regnavit super Iudam septem annis et
sex mensibus: in Ierusalem autem regnavit triginta
tribus annis super omnem Israel et Iudam. 6 Et abiit
rex, et omnes viri qui erant cum eo, in Ierusalem,
ad Iebusæum habitatorem terræ: dictumque est
David ab eis: Non ingredieris huc, nisi abstuleris
cæcos et claudos dicentes: Non ingredietur David
huc. 7 Cepit autem David arcem Sion, hæc est
civitas David. 8 Proposuerat enim David in die illa
præmium, qui percussisset Iebusæum, et tetigisset
domatum fistulas, et abstulisset cæcos et claudos
odientes animam David. Idcirco dicitur in proverbio:
Cæcus et claudus non intrabunt in templum. 9
Habitavit autem David in arce, et vocavit eam,
Civitatem David: et ædificavit per gyrum a Mello et
intrinsecus. 10 Et ingrediebatur proficiens atque
succrescens, et Dominus Deus exercituum erat cum
eo. 11 Misit quoque Hiram rex Tyri nuncios ad David,
et ligna cedrina, et artifices lignorum, artificesque
lapidum ad parietes: et ædificaverunt domum
David. 12 Et cognovit David quoniam confirmasset
eum Dominus regem super Israel, et quoniam
exaltasset regnum eius super populum suum Israel.
13 Accepit ergo David adhuc concubinas et uxores
de Ierusalem, postquam venerat de Hebron: natique
sunt David et alii filii et filiæ: 14 et hæc nomina
eorum, qui nati sunt ei in Ierusalem, Samua, et
Sobab, et Nathan, et Salomon, 15 et Iebahar, et
Elisua, et Nepheg, 16 et Iaphia, et Elisama, et
Elioda, et Eliphaleth. 17 Audierunt ergo Philisthiim
quod unxissent David in regem super Israel: et
ascenderunt universi ut quærerent David: quod
cum audisset David, descendit in præsidium. 18
Philisthiim autem venientes diffusi sunt in Valle
Raphaim. 19 Et consuluit David Dominum, dicens:
Si ascendam ad Philisthiim? Et si dabis eos in manu
mea? Et dixit Dominus ad David: Ascende, quia
tradens dabo Philisthiim in manu tua. 20 Venit ergo
David in Baal Pharasim. Et percussit eos ibi, et dixit:
Divisit Dominus inimicos meos coram me, sicut
dividuntur aquæ. Propterea vocatum est nomen
loci illius, Baal Pharasim. 21 Et reliquerunt ibi
sculptilia sua: quæ tulit David, et viri eius. 22 Et
addiderunt adhuc Philisthiim ut ascenderent, et
diffusi sunt in Valle Raphaim. 23 Consuluit autem
David Dominum: Si ascendam contra Philisthæos,
et tradas eos in manus meas? Qui respondit: Non
ascendas contra eos, sed gyra post tergum eorum,
et venies ad eos ex adverso pyrorum. 24 Et cum
audieris sonitum gradientis in cacumine pyrorum,
tunc inibis prælium: quia tunc egredietur Dominus
ante faciem tuam, ut percutiat castra Philisthiim.
25 Fecit itaque David sicut præceperat ei Dominus,
et percussit Philisthiim de Gabaa, usque dum venias
Gezer.

6 Congregavit autem rursum David omnes electos
ex Israel triginta millia. 2 Surrexitque David,
et abiit, et universus populus, qui erat cum eo de
viris Iuda, ut adducerent arcam Dei, super quam
invocatum est nomen Domini exercituum, sedentis
in cherubim super eam. 3 Et imposuerunt arcam
Dei super plaustrum novum: tuleruntque eam de
domo Abinadab, qui erat in Gabaa: Oza autem, et
Ahio filii Abinadab, minabant plaustrum novum. 4
Cumque tulissent eam de domo Abinadab, qui erat
in Gabaa, custodiens arcam Dei Ahio præcedebat
arcam. 5 David autem, et omnis Israel ludebant
coram Domino in omnibus lignis fabrefactis, et
citharis et lyris et tympanis et sistris et cymbalis.
6 Postquam autem venerunt ad Aream Nachon,
extendit Oza manum ad arcam Dei, et tenuit eam:
quoniam calcitrabant boves, et declinaverunt eam.
7 Iratusque est indignatione Dominus contra Ozam,
et percussit eum super temeritate: qui mortuus est
ibi iuxta arcam Dei. 8 Contristatus est autem David,
eo quod percussisset Dominus Ozam, et vocatum est
nomen loci illius: Percussio Ozæ usque in diem hanc.
9 Et extimuit David Dominum in die illa, dicens:
Quo modo ingredietur ad me arca Domini? 10 Et
noluit divertere ad se arcam Domini in civitatem
David: sed divertit eam in domum Obededom
Gethæi. 11 Et habitavit arca Domini in domo
Obededom Gethæi tribus mensibus: et benedixit
Dominus Obededom, et omnem domum eius. 12
Nunciatumque est regi David quod benedixisset
Dominus Obededom, et omnia eius propter arcam
Dei. Abiit ergo David, et adduxit arcam Dei de
domo Obededom in civitatem David cum gaudio: et
erant cum David septem chori, et victima vituli.
13 Cumque transcendissent qui portabant arcam
Domini sex passus, immolabat bovem et arietem,

14 et David saltabat totis viribus ante Dominum.
Porro David erat accinctus ephod lineo. 15 Et David,
et omnis domus Israel ducebant arcam testamenti
Domini, in iubilo, et in clangore buccinæ. 16 Cumque
intrasset arca Domini in civitatem David, Michol
filia Saul prospiciens per fenestram, vidit regem
David subsilientem, atque saltantem coram Domino:
et despexit eum in corde suo. 17 Et introduxerunt
arcam Domini, et imposuerunt eam in loco suo
in medio tabernaculi, quod tetenderat ei David:
et obtulit David holocausta, et pacifica coram
Domino. 18 Cumque complesset offerens holocausta
et pacifica, benedixit populo in nomine Domini
exercituum. 19 Et partitus est universæ multitudini
Israel tam viro quam mulieri singulis collyridam
panis unam, et assaturam bubulæ carnis unam,
et similam frixam oleo: et abiit omnis populus,
unusquisque in domum suam. 20 Reversusque est
David ut benediceret domui suæ: et egressa Michol
filia Saul in occursum David, ait: Quam gloriosus
fuit hodie rex Israel discooperiens se ante ancillas
servorum suorum, et nudatus est, quasi si nudetur
unus de scurris. 21 Dixitque David ad Michol: Ante
Dominum, qui elegit me potius quam patrem tuum,
et quam omnem domum eius, et præcepit mihi ut
essem dux super populum Domini in Israel, 22 et
ludam, et vilior fiam plus quam factus sum: et ero
humilis in oculis meis: et cum ancillis, de quibus
locuta es, gloriosior apparebo. 23 Igitur Michol filiæ
Saul non est natus filius usque in diem mortis suæ.

7 Factum est autem cum sedisset rex in domo
sua, et Dominus dedisset ei requiem undique ab
universis inimicis suis, 2 dixit ad Nathan prophetam:
Videsne quod ego habitem in domo cedrina, et
arca Dei posita sit in medio pellium? 3 Dixitque
Nathan ad regem: Omne quod est in corde tuo, vade
fac: quia Dominus tecum est. 4 Factum est autem
in illa nocte: et ecce sermo Domini ad Nathan,
dicens: 5 Vade, et loquere ad servum meum David:
Hæc dicit Dominus: Numquid tu ædificabis mihi
domum ad habitandum? 6 Neque enim habitavi in
domo ex die illa, qua eduxi filios Israel de Terra
Ægypti, usque in diem hanc: sed ambulabam in
tabernaculo, et in tentorio, 7 per cuncta loca, quæ
transivi cum omnibus filiis Israel, numquid loquens
locutus sum ad unam de tribubus Israel, cui præcepi
ut pasceret populum meum Israel, dicens: Quare
non ædificastis mihi domum cedrinam? 8 Et nunc
hæc dices servo meo David: Hæc dicit Dominus
exercituum: Ego tuli te de pascuis sequentem
greges, ut esses dux super populum meum Israel:
9 et fui tecum in omnibus ubicumque ambulasti,
et interfeci universos inimicos tuos a facie tua:
fecique tibi nomen grande, iuxta nomen magnorum,
qui sunt in terra. 10 Et ponam locum populo
meo Israel, et plantabo eum, et habitabit sub
eo, et non turbabitur amplius: nec addent filii
iniquitatis ut affligant eum sicut prius, 11 ex die
qua constitui iudices super populum meum Israel:
et requiem dabo tibi ab omnibus inimicis tuis.
Prædicitque tibi Dominus, quod domum faciat tibi
Dominus. 12 Cumque completi fuerint dies tui,
et dormieris cum patribus tuis, suscitabo semen
tuum post te, quod egredietur de utero tuo, et
firmabo regnum eius. 13 Ipse ædificabit domum
nomini meo, et stabiliam thronum regni eius usque
in sempiternum. 14 Ego ero ei in patrem, et ipse
erit mihi in filium: qui si inique aliquid gesserit,
arguam eum in virga virorum, et in plagis filiorum
hominum. 15 Misericordiam autem meam non
auferam ab eo, sicut abstuli a Saul, quem amovi a
facie mea. 16 Et fidelis erit domus tua, et regnum
tuum usque in æternum ante faciem tuam, et
thronus tuus erit firmus iugiter. 17 Secundum
omnia verba hæc, et iuxta universam visionem
istam, sic locutus est Nathan ad David. 18 Ingressus
est autem rex David, et sedit coram Domino, et
dixit: Quis ego sum Domine Deus, et quæ domus
mea, quia adduxisti me hucusque? 19 Sed et hoc
parum visum est in conspectu tuo Domine Deus, nisi
loquereris etiam de domo servi tui in longinquum:
ista est enim lex Adam, Domine Deus. 20 Quid
ergo addere poterit adhuc David, ut loquatur ad
te? Tu enim scis servum tuum Domine Deus. 21
Propter verbum tuum, et secundum cor tuum fecisti
omnia magnalia hæc, ita ut notum faceres servo
tuo. 22 Idcirco magnificatus es Domine Deus, quia
non est similis tui, neque est Deus extra te, in
omnibus quæ audivimus auribus nostris. 23 Quæ
est autem, ut populus tuus Israel, gens in terra,
propter quam ivit Deus, ut redimeret eam sibi in
populum, et poneret sibi nomen, faceretque eis
magnalia, et horribilia super terram, a facie populi
tui, quem redemisti tibi ex Ægypto, gentem, et
deum eius. 24 Firmasti enim tibi populum tuum
Israel in populum sempiternum: et tu Domine Deus
factus es eis in Deum. 25 Nunc ergo Domine Deus
verbum, quod locutus es super servum tuum, et
super domum eius, suscita in sempiternum: et fac
sicut locutus es, 26 ut magnificetur nomen tuum
usque in sempiternum, atque dicatur: Dominus
exercituum, Deus super Israel. Et domus servi
tui David erit stabilita coram Domino, 27 quia tu
Domine exercituum Deus Israel revelasti aurem
servi tui, dicens: Domum ædificabo tibi: propterea

invenit servus tuus cor suum ut oraret te oratione
hac. 28 Nunc ergo Domine Deus, tu es Deus, et verba
tua erunt vera: locutus es enim ad servum tuum
bona hæc. 29 Incipe ergo, et benedic domui servi
tui, ut sit in sempiternum coram te: quia tu Domine
Deus locutus es, et benedictione tua benedicetur
domus servi tui in sempiternum.

8 Factum est autem post hæc percussit David
Philisthiim, et humiliavit eos, et tulit David
frenum tributi de manu Philisthiim. 2 Et percussit
Moab, et mensus est eos funiculo, coæquans
terræ: mensus est autem duos funiculos, unum ad
occidendum, et unum ad vivificandum: factusque
est Moab David serviens sub tributo. 3 Et
percussit David Adarezer filium Rohob regem Soba,
quando profectus est ut dominaretur super flumen
Euphraten. 4 Et captis David ex parte eius mille
septingentis equitibus, et viginti millibus peditum,
subnervavit omnes iugales curruum: dereliquit
autem ex eis centum currus. 5 Venit quoque
Syria Damasci, ut præsidium ferret Adarezer regi
Soba: et percussit David de Syria viginti duo millia
virorum. 6 Et posuit David præsidium in Syria
Damasci: factaque est Syria David serviens sub
tributo: servavitque Dominus David in omnibus ad
quæcumque profectus est. 7 Et tulit David arma
aurea, quæ habebant servi Adarezer, et detulit ea in
Ierusalem. 8 Et de Bete, et de Beroth, civitatibus
Adarezer tulit rex David æs multum nimis. 9 Audivit
autem Thou rex Emath, quod percussisset David
omne robur Adarezer, 10 et misit Thou Ioram
filium suum ad regem David, ut salutaret eum
congratulans, et gratias ageret: eo quod expugnasset
Adarezer, et percussisset eum. Hostis quippe erat
Thou Adarezer, et in manu eius erant vasa aurea,
et vasa argentea, et vasa ærea: 11 quæ et ipsa
sanctificavit rex David Domino cum argento et auro,
quæ sanctificaverat de universis gentibus, quas
subegerat, 12 de Syria, et Moab, et filiis Ammon, et
Philisthiim, et Amalec, et de manubiis Adarezer
filii Rohob regis Soba. 13 Fecit quoque sibi David
nomen cum revereteretur capta Syria in Valle
Salinarum, cæsis decem et octo millibus: 14 et
posuit in Idumæa custodes, statuitque præsidium:
et facta est universa Idumæa serviens David. Et
servavit Dominus David in omnibus ad quæcumque
profectus est. 15 Et regnavit David super omnem
Israel: faciebat quoque David iudicium et iustitiam
omni populo suo. 16 Ioab autem filius Sarviæ erat
super exercitum: porro Iosaphat filius Ahilud erat
a commentariis: 17 et Sadoc filius Achitob, et
Achimelech filius Abiathar, erant sacerdotes: et
Saraias, scriba: 18 Banaias autem filius Ioiadæ super
Cerethi et Phelethi: filii autem David sacerdotes
erant.

9 Et dixit David: Putasne est aliquis qui remanserit
de domo Saul, ut faciam cum eo misericordiam
propter Ionathan? 2 Erat autem de domo Saul,
servus nomine Siba: quem cum vocasset rex ad se,
dixit ei: Tu ne es Siba? Et ille respondit: Ego sum
servus tuus. 3 Et ait rex: Numquid superest aliquis
de domo Saul, ut faciam cum eo misericordiam Dei?
Dixitque Siba regi: Superest filius Ionathæ, debilis
pedibus. 4 Ubi, inquit, est? Et Siba ad regem: Ecce,
ait, in domo est Machir filii Ammiel in Lodabar. 5
Misit ergo rex David, et tulit eum de domo Machir
filii Ammiel de Lodabar. 6 Cum autem venisset
Miphiboseth filius Ionathæ filii Saul ad David,
corruit in faciem suam, et adoravit. Dixitque David:
Miphiboseth? Qui respondit: Adsum servus tuus. 7
Et ait ei David: Ne timeas, quia faciens faciam in
te misericordiam propter Ionathan patrem tuum,
et restituam tibi omnes agros Saul patris tui, et
tu comedes panem in mensa mea semper. 8 Qui
adorans eum, dixit: Quis ego sum servus tuus,
quoniam respexisti super canem mortuum similem
mei? 9 Vocavit itaque rex Sibam puerum Saul,
et dixit ei: Omnia quæcumque fuerunt Saul, et
universam domum eius, dedi filio domini tui. 10
Operare igitur ei terram tu, et filii tui, et servi tui: et
inferes filio domini tui cibos ut alatur: Miphiboseth
autem filius domini tui comedet semper panem
super mensam meam. Erant autem Sibæ quindecim
filii, et viginti servi. 11 Dixitque Siba ad regem:
Sicut iussisti domine mi rex servo tuo, sic faciet
servus tuus: et Miphiboseth comedet super mensam
meam, quasi unus de filiis regis. 12 Habebat autem
Miphiboseth filium parvulum nomine Micha: omnis
vero cognatio domus Sibæ serviebat Miphiboseth.
13 Porro Miphiboseth habitabat in Ierusalem: quia
de mensa regis iugiter vescebatur: et erat claudus
utroque pede.

10 Factum est autem post hæc, ut moreretur rex
filiorum Ammon, et regnavit Hanon filius eius
pro eo. 2 Dixitque David: Faciam misericordiam
cum Hanon filio Naas, sicut fecit pater eius mecum
misericordiam. Misit ergo David, consolans eum
per servos suos super patris interitu. Cum autem
venissent servi David in terram filiorum Ammon,
3 dixerunt principes filiorum Ammon ad Hanon
dominum suum: Putas quod propter honorem
patris tui miserit David ad te consolatores, et non
ideo ut investigaret, et exploraret civitatem, et

everteret eam, misit David servos suos ad te? **4**
Tulit itaque Hanon servos David, rasitque dimidiam
partem barbæ eorum, et præscidit vestes eorum
medias usque ad nates, et dimisit eos. **5** Quod cum
nunciatum esset David, misit in occursum eorum:
erant enim viri confusi turpiter valde, et mandavit
eis David: Manete in Iericho, donec crescat barba
vestra, et tunc revertimini. **6** Videntes autem filii
Ammon quod iniuriam fecissent David, miserunt,
et conduxerunt mercede Syrum Rohob, et Syrum
Soba, viginti millia peditum, et a rege Maacha mille
viros, et ab Istob duodecim millia virorum. **7** Quod
cum audisset David, misit Ioab et omnem exercitum
bellatorum. **8** Egressi sunt ergo filii Ammon, et
direxerunt aciem ante ipsum introitum portæ:
Syrus autem Soba, et Rohob, et Istob, et Maacha
seorsum erant in campo. **9** Videns igitur Ioab quod
præparatum esset adversum se prælium, et ex
adverso et post tergum, elegit ex omnibus electis
Israel, et instruxit aciem contra Syrum: **10** reliquam
autem partem populi tradidit Abisai fratri suo, qui
direxit aciem adversus filios Ammon. **11** Et ait Ioab:
Si prævaluerint adversum me Syri, eris mihi in
adiutorium: si autem filii Ammon prævaluerint
adversum te, auxiliabor tibi. **12** Esto vir fortis, et
pugnemus pro populo nostro, et civitate Dei nostri:
Dominus autem faciet quod bonum est in conspectu
suo. **13** Iniit itaque Ioab et populus qui erat cum
eo, certamen contra Syros: qui statim fugerunt a
facie eius. **14** Filii autem Ammon videntes quia
fugissent Syri, fugerunt et ipsi a facie Abisai, et
ingressi sunt civitatem: reversusque est Ioab a filiis
Ammon, et venit Ierusalem. **15** Videntes igitur Syri
quoniam corruissent coram Israel, congregati sunt
pariter. **16** Misitque Adarezer, et eduxit Syros, qui
erant trans fluvium, et adduxit eorum exercitum:
Sobach autem, magister militiæ Adarezer, erat
princeps eorum. **17** Quod cum nunciatum esset
David, contraxit omnem Israelem, et transivit
Iordanem, venitque in Helam: et direxerunt aciem
Syri ex adverso David, et pugnaverunt contra eum.
18 Fugeruntque Syri a facie Israel, et occidit David
de Syris septingentos currus, et quadraginta millia
equitum: et Sobach principem militiæ percussit:
qui statim mortuus est. **19** Videntes autem universi
reges, qui erant in præsidio Adarezer, se victos esse
ab Israel, expaverunt et fugerunt quinquaginta et
octo millia coram Israel. Et fecerunt pacem cum
Israel: et servierunt eis, timueruntque Syri auxilium
præbere ultra filiis Ammon.

11 Factum est autem, vertente anno, eo tempore
quo solent reges ad bella procedere, misit
David Ioab, et servos suos cum eo, et universum
Israel, et vastaverunt filios Ammon, et obsederunt
Rabba: David autem remansit in Ierusalem. **2**
Dum hæc agerentur, accidit ut surgeret David de
strato suo post meridiem, et deambularet in solario
domus regiæ: viditque mulierem se lavantem, ex
adverso super solarium suum: erat autem mulier
pulchra valde. **3** Misit ergo rex, et requisivit
quæ esset mulier. Nunciatumque est ei quod ipsa
esset Bethsabee filia Eliam, uxor Uriæ Hethæi. **4**
Missis itaque David nunciis, tulit eam. Quæ cum
ingressa esset ad illum, dormivit cum ea: statimque
sanctificata est ab immunditia sua: **5** et reversa est
domum suam concepto fœtu. Mittensque nunciavit
David, et ait: Concepi. **6** Misit autem David ad Ioab,
dicens: Mitte ad me Uriam Hethæum. Misitque
Ioab Uriam ad David. **7** Et venit Urias ad David.
Quæsivitque David quam recte ageret Ioab, et
populus, et quomodo administraretur bellum. **8**
Et dixit David ad Uriam: Vade in domum tuam,
et lava pedes tuos. Et egressus est Urias de domo
regis, secutusque est eum cibus regius. **9** Dormivit
autem Urias ante portam domus regiæ cum aliis
servis domini sui, et non descendit ad domum
suam. **10** Nunciatumque est David a dicentibus: Non
ivit Urias in domum suam. Et ait David ad Uriam:
Numquid non de via venisti? Quare non descendisti
in domum tuam? **11** Et ait Urias ad David: Arca
Dei et Israel et Iuda habitant in papilionibus, et
dominus meus Ioab, et servi domini mei super
faciem terræ manent: et ego ingrediar domum
meam, ut comedam et bibam, et dormiam cum
uxore mea? Per salutem tuam, et per salutem
animæ tuæ non faciam rem hanc. **12** Ait ergo David
ad Uriam: Mane hic etiam hodie, et cras dimittam
te. Mansit Urias in Ierusalem in die illa et altera:
13 et vocavit eum David ut comederet coram se et
biberet, et inebriavit eum: qui egressus vespere,
dormivit in strato suo cum servis domini sui, et in
domum suam non descendit. **14** Factum est ergo
mane, et scripsit David epistolam ad Ioab: misitque
per manum Uriæ, **15** scribens in epistola: Ponite
Uriam ex adverso belli, ubi fortissimum est prælium:
et derelinquite eum, ut percussus intereat. **16** Igitur
cum Ioab obsideret urbem, posuit Uriam in loco ubi
sciebat viros esse fortissimos. **17** Egressique viri de
civitate, bellabant adversum Ioab, et ceciderunt
de populo servorum David, et mortuus est etiam
Urias Hethæus. **18** Misit itaque Ioab, et nunciavit
David omnia verba prælii: **19** præcepitque nuncio,
dicens: Cum compleveris universos sermones belli
ad regem, **20** si eum videris indignari, et dixerit:
Quare accessistis ad murum, ut præliaremini?

An ignorabatis quod multa desuper ex muro tela
mittantur? 21 Quis percussit Abimelech filium
Ierobaal? Nonne mulier misit super eum fragmen
molæ de muro, et interfecit eum in Thebes? Quare
iuxta murum accessistis? dices: Etiam servus tuus
Urias Hethæus occubuit. 22 Abiit ergo nuncius, et
venit, et narravit David omnia quæ ei præceperat
Ioab. 23 Et dixit nuncius ad David: Prævaluerunt
adversum nos viri, et egressi sunt ad nos in agrum:
nos autem facto impetu persecuti eos sumus usque
ad portam civitatis. 24 Et direxerunt iacula sagittarii
ad servos tuos ex muro desuper: mortuique sunt de
servis regis, quin etiam servus tuus Urias Hethæus
mortuus est. 25 Et dixit David ad nuncium: Hæc
dices Ioab: Non te frangat ista res: varius enim
eventus est belli, nunc hunc, et nunc illum consumit
gladius: conforta bellatores tuos adversus urbem,
ut destruas eam, et exhortare eos. 26 Audivit autem
uxor Uriæ, quod mortuus esset Urias vir suus, et
planxit eum. 27 Transacto autem luctu misit David,
et introduxit eam in domum suam, et facta est ei
uxor, peperitque ei filium: et displicuit verbum hoc,
quod fecerat David, coram Domino.

12 Misit ergo Dominus Nathan ad David: qui
cum venisset ad eum, dixit ei: Duo viri erant
in civitate una, unus dives, et alter pauper. 2
Dives habebat oves, et boves plurimos valde. 3
Pauper autem nihil habebat omnino, præter ovem
unam parvulam, quam emerat et nutrierat, et quæ
creverat apud eum cum filiis eius simul, de pane
illius comedens, et de calice eius bibens, et in sinu
illius dormiens: eratque illi sicut filia. 4 Cum autem
peregrinus quidam venisset ad divitem, parcens ille
sumere de ovibus et de bobus suis, ut exhiberet
convivium peregrino illi, qui venerat ad se, tulit
ovem viri pauperis, et præparavit cibos homini qui
venerat ad se. 5 Iratus autem indignatione David
adversus hominem illum nimis, dixit ad Nathan:
Vivit Dominus, quoniam filius mortis est vir qui fecit
hoc. 6 Ovem reddet in quadruplum, eo quod fecerit
verbum istud, et non pepercerit. 7 Dixit autem
Nathan ad David: Tu es ille vir. Hæc dicit Dominus
Deus Israel: Ego unxi te in regem super Israel, et ego
erui te de manu Saul, 8 et dedi tibi domum domini
tui, et uxores domini tui in sinu tuo, dedique tibi
domum Israel et Iuda: et si parva sunt ista, adiiciam
tibi multo maiora. 9 Quare ergo contempsisti
verbum Domini, ut faceres malum in conspectu
meo? Uriam Hethæum percussisti gladio, et uxorem
illius accepisti in uxorem tibi, et interfecisti eum
gladio filiorum Ammon. 10 Quam ob rem non
recedet gladius de domo tua usque in sempiternum,
eo quod despexeris me, et tuleris uxorem Uriæ
Hethæi, ut esset uxor tua. 11 Itaque hæc dicit
Dominus: Ecce, ego suscitabo super te malum de
domo tua, et tollam uxores tuas in oculis tuis, et
dabo proximo tuo, et dormiet cum uxoribus tuis in
oculis Solis huius. 12 Tu enim fecisti abscondite:
ego autem faciam verbum istud in conspectu omnis
Israel, et in conspectu Solis. 13 Et dixit David ad
Nathan: Peccavi Domino. Dixitque Nathan ad David:
Dominus quoque transtulit peccatum tuum: non
morieris. 14 Verumtamen, quoniam blasphemare
fecisti inimicos Domini, propter verbum hoc, filius,
qui natus est tibi, morte morietur. 15 Et reversus
est Nathan in domum suam. Percussit quoque
Dominus parvulum, quem pepererat uxor Uriæ
David, et desperatus est. 16 Deprecatusque est David
Dominum pro parvulo: et ieiunavit David ieiunio,
et ingressus seorsum, iacuit super terram. 17
Venerunt autem seniores domus eius, cogentes eum
ut surgeret de terra: qui noluit, nec comedit cum eis
cibum. 18 Accidit autem die septima ut moreretur
infans: timueruntque servi David nunciare ei quod
mortuus esset parvulus. Dixerunt enim: Ecce cum
parvulus adhuc viveret, loquebamur ad eum, et
non audiebat vocem nostram: quanto magis si
dixerimus, mortuus est puer, se affliget? 19 Cum ergo
David vidisset servos suos mussitantes, intellexit
quod mortuus esset infantulus: dixitque ad servos
suos: Num mortuus est puer? Qui responderunt ei:
Mortuus est. 20 Surrexit ergo David de terra: et lotus
unctusque est: cumque mutasset vestem, ingressus
est domum Domini: et adoravit, et venit in domum
suam, petivitque ut ponerent ei panem, et comedit.
21 Dixerunt autem ei servi sui: Quis est sermo,
quem fecisti? Propter infantem, cum adhuc viveret,
ieiunasti et flebas: mortuo autem puero, surrexisti,
et comedisti panem. 22 Qui ait: Propter infantem,
dum adhuc viveret, ieiunavi et flevi: dicebam enim:
Quis scit si forte donet eum mihi Dominus, et vivat
infans? 23 Nunc autem quia mortuus est, quare
ieiunem? Numquid potero revocare eum amplius?
Ego vadam magis ad eum: ille vero non revertetur
ad me. 24 Et consolatus est David Bethsabee uxorem
suam, ingressusque ad eam, dormivit cum ea: quæ
genuit filium, et vocavit nomen eius Salomon,
et Dominus dilexit eum. 25 Misitque in manu
Nathan prophetæ, et vocavit nomen eius, Amabilis
Domino, eo quod diligeret eum Dominus. 26 Igitur
pugnabat Ioab contra Rabbath filiorum Ammon, et
expugnabat urbem regiam. 27 Misitque Ioab nuncios
ad David, dicens: Dimicavi adversum Rabbath, et
capienda est Urbs Aquarum. 28 Nunc igitur congrega
reliquam partem populi, et obside civitatem, et

cape eam: ne, cum a me vastata fuerit urbs, nomini
meo ascribatur victoria. 29 Congregavit itaque
David omnem populum, et profectus est adversum
Rabbath: cumque dimicasset, cepit eam. 30 Et
tulit diadema regis eorum de capite eius, pondo
auri talentum, habens gemmas pretiosissimas, et
impositum est super caput David. Sed et prædam
civitatis asportavit multam valde: 31 populum
quoque eius adducens serravit, et circumegit super
eos ferrata carpenta: divisitque cultris, et traduxit
in typo laterum: sic fecit universis civitatibus
filiorum Ammon: et reversus est David, et omnis
exercitus in Ierusalem.

13 Factum est autem post hæc, ut Absalom
filii David sororem speciosissimam, vocabulo
Thamar, adamaret Amnon filius David, 2 et deperiret
eam valde, ita ut propter amorem eius ægrotaret:
quia cum esset virgo, difficile ei videbatur ut
quippiam inhoneste ageret cum ea. 3 Erat autem
Amnon amicus, nomine Ionadab filius Semmaa
fratris David, vir prudens valde. 4 Qui dixit ad eum:
Quare sic attenuaris macie fili regis per singulos
dies? Cur non indicas mihi? Dixitque ei Amnon:
Thamar sororem fratris mei Absalom amo. 5 Cui
respondit Ionadab: Cuba super lectum tuum, et
languorem simula: cumque venerit pater tuus
ut visitet te, dic ei: Veniat, oro, Thamar soror
mea, ut det mihi cibum, et faciat pulmentum, ut
comedam de manu eius. 6 Accubuit itaque Amnon,
et quasi ægrotare cœpit: cumque venisset rex ad
visitandum eum, ait Amnon ad regem: Veniat,
obsecro, Thamar soror mea, ut faciat in oculis
meis duas sorbitiunculas, et cibum capiam de
manu eius. 7 Misit ergo David ad Thamar domum,
dicens: Veni in domum Amnon fratris tui, et fac ei
pulmentum. 8 Venitque Thamar in domum Amnon
fratris sui: ille autem iacebat: quæ tollens farinam
commiscuit: et liquefaciens, in oculis eius coxit
sorbitiunculas. 9 Tollensque quod coxerat, effudit,
et posuit coram eo, et noluit comedere: dixitque
Amnon: Eiicite universos a me. Cumque eiecissent
omnes, 10 dixit Amnon ad Thamar: Infer cibum in
conclave, ut vescar de manu tua. Tulit ergo Thamar
sorbitiunculas, quas fecerat, et intulit ad Amnon
fratrem suum in conclave. 11 Cumque obtulisset ei
cibum, apprehendit eam, et ait: Veni, cuba mecum
soror mea. 12 Quæ respondit ei: Noli frater mi, noli
opprimere me, neque enim hoc fas est in Israel:
noli facere stultitiam hanc. 13 Ego enim ferre non
potero opprobrium meum, et tu eris quasi unus
de insipientibus in Israel: quin potius loquere ad
regem, et non negabit me tibi. 14 Noluit autem
acquiescere precibus eius, sed prævalens viribus
oppressit eam, et cubavit cum ea. 15 Et exosam eam
habuit Amnon odio magno nimis: ita ut maius esset
odium, quo oderat eam, amore quo ante dilexerat.
Dixitque ei Amnon: Surge, et vade. 16 Quæ respondit
ei: Maius est hoc malum, quod nunc agis adversum
me, quam quod ante fecisti, expellens me. Et noluit
audire eam: 17 sed vocato puero, qui ministrabat ei,
dixit: Eiice hanc a me foras, et claude ostium post
eam. 18 Quæ induta erat talari tunica: huiuscemodi
enim filiæ regis virgines vestibus utebantur. Eiecit
itaque eam minister illius foras: clausitque fores
post eam. 19 Quæ aspergens cinerem capiti suo,
scissa talari tunica, impositisque manibus super
caput suum, ibat ingrediens, et clamans. 20 Dixit
autem ei Absalom frater suus: Numquid Amnon
frater tuus concubuit tecum? Sed nunc soror tace,
frater tuus est: neque affligas cor tuum pro hac
re. Mansit itaque Thamar contabescens in domo
Absalom fratris sui. 21 Cum autem audisset rex
David verba hæc, contristatus est valde, et noluit
constristare spiritum Amnon filii sui, quoniam
diligebat eum, quia primogenitus erat ei. 22 Porro
non est locutus Absalom ad Amnon nec malum,
nec bonum: oderat enim Absalom Amnon, eo quod
violasset Thamar sororem suam. 23 Factum est
autem post tempus biennii, ut tonderentur oves
Absalom in Baalhasor, quæ est iuxta Ephraim: et
vocavit Absalom omnes filios regis, 24 venitque ad
regem, et ait ad eum: Ecce tondentur oves servi tui:
veniat, oro, rex cum servis suis ad servum suum. 25
Dixitque rex ad Absalom: Noli fili mi, noli rogare
ut veniamus omnes, et gravemus te. Cum autem
cogeret eum, et noluisset ire, benedixit ei. 26 Et
ait Absalom: Si non vis venire, veniat, obsecro,
nobiscum saltem Amnon frater meus. Dixitque
ad eum rex: Non est necesse ut vadat tecum. 27
Coegit itaque Absalom eum, et dimisit cum eo
Amnon et universos filios regis. Feceratque Absalom
convivium quasi convivium regis. 28 Præceperat
autem Absalom pueris suis, dicens: Observate cum
temulentus fuerit Amnon vino, et dixero vobis:
Percutite eum, et interficite, nolite timere: ego enim
sum qui præcipio vobis: roboramini, et estote viri
fortes. 29 Fecerunt ergo pueri Absalom adversum
Amnon, sicut præceperat eis Absalom. Surgentesque
omnes filii regis ascenderunt singuli mulas suas, et
fugerunt. 30 Cumque adhuc pergerent in itinere,
fama pervenit ad David, dicens: Percussit Absalom
omnes filios regis, et non remansit ex eis saltem
unus. 31 Surrexit itaque rex, et scidit vestimenta
sua: et cecidit super terram, et omnes servi illius,
qui assistebant ei, sciderunt vestimenta sua. 32

Respondens autem Ionadab filius Semmaa fratris
David, dixit: Ne æstimet dominus meus rex, quod
omnes pueri filii regis occisi sint: Amnon solus
mortuus est, quoniam in ore Absalom erat positus
ex die qua oppressit Thamar sororem eius. 33 Nunc
ergo ne ponat dominus meus rex super cor suum
verbum istud, dicens: Omnes filii regis occisi sunt:
quoniam Amnon solus mortuus est. 34 Fugit autem
Absalom: et elevavit puer speculator oculos suos, et
aspexit: et ecce populus multus veniebat per iter
devium ex latere montis. 35 Dixit autem Ionadab
ad regem: Ecce filii regis adsunt: iuxta verbum
servi tui sic factum est. 36 Cumque cessasset loqui,
apparuerunt et filii regis: et intrantes levaverunt
vocem suam, et fleverunt: sed et rex et omnes
servi eius fleverunt ploratu magno nimis. 37 Porro
Absalom fugiens, abiit ad Tholomai filium Ammiud
regem Gessur. Luxit ergo David filium suum cunctis
diebus. 38 Absalom autem cum fugisset, et venisset
in Gessur, fuit ibi tribus annis. 39 Cessavitque rex
David persequi Absalom, eo quod consolatus esset
super Amnon interitu.

14 Intelligens autem Ioab filius Sarviæ, quod
cor regis versum esset ad Absalom, 2 misit
Thecuam, et tulit inde mulierem sapientem: dixitque
ad eam: Lugere te simula, et induere veste lugubri,
et ne ungaris oleo, ut sis quasi mulier iam plurimo
tempore lugens mortuum: 3 et ingredieris ad
regem, et loqueris ad eum sermones huiuscemodi.
Posuit autem Ioab verba in ore eius. 4 Itaque
cum ingressa fuisset mulier Thecuitis ad regem,
cecidit coram eo super terram, et adoravit, et
dixit: Serva me rex. 5 Et ait ad eam rex: Quid
causæ habes? Quæ respondit: Heu, mulier vidua
ego sum: mortuus est enim vir meus. 6 Et ancillæ
tuæ erant duo filii: qui rixati sunt adversum se in
agro, nullusque erat, qui eos prohibere posset: et
percussit alter alterum, et interfecit eum. 7 Et ecce
consurgens universa cognatio adversum ancillam
tuam, dicit: Trade eum, qui percussit fratrem
suum, ut occidamus eum pro anima fratris sui,
quem interfecit, et deleamus heredem: et quærunt
extinguere scintillam meam, quæ relicta est, ut non
supersit viro meo nomen, et reliquiæ super terram.
8 Et ait rex ad mulierem: Vade in domum tuam,
et ego iubebo pro te. 9 Dixitque mulier Thecuitis
ad regem: In me, domine mi rex, sit iniquitas, et
in domum patris mei: rex autem et thronus eius
sit innocens. 10 Et ait rex: Qui contradixerit tibi,
adduc eum ad me, et ultra non addet ut tangat te.
11 Quæ ait: Recordetur rex Domini Dei sui, ut non
multiplicentur proximi sanguinis ad ulciscendum,
et nequaquam interficiant filium meum. Qui ait:
Vivit Dominus, quia non cadet de capillis filii
tui super terram. 12 Dixit ergo mulier: Loquatur
ancilla tua ad dominum meum regem verbum. Et
ait: Loquere. 13 Dixitque mulier: Quare cogitasti
huiuscemodi rem contra populum Dei, et locutus
est rex verbum istud, ut peccet, et non reducat
eiectum suum? 14 Omnes morimur, et quasi aquæ
dilabimur in terram, quæ non revertuntur: nec
vult Deus perire animam, sed retractat cogitans
ne penitus pereat qui abiectus est. 15 Nunc igitur
veni, ut loquar ad dominum meum regem verbum
hoc, præsente populo. Et dixit ancilla tua: Loquar
ad regem, si quo modo faciat rex verbum ancillæ
suæ. 16 Et audivit rex, ut liberaret ancillam suam
de manu omnium, qui volebant de hereditate Dei
delere me, et filium meum simul. 17 Dicat ergo
ancilla tua, ut fiat verbum domini mei regis sicut
sacrificium. Sicut enim Angelus Dei, sic est dominus
meus rex, ut nec benedictione, nec maledictione
moveatur: unde et Dominus Deus tuus est tecum. 18
Et respondens rex, dixit ad mulierem: Ne abscondas
a me verbum, quod te interrogo. Dixitque ei mulier:
Loquere domine mi rex. 19 Et ait rex: Numquid
manus Ioab tecum est in omnibus istis? Respondit
mulier, et ait: Per salutem animæ tuæ, domine
mi rex, nec ad sinistram, nec ad dexteram est
ex omnibus his, quæ locutus est dominus meus
rex: servus enim tuus Ioab, ipse præcepit mihi, et
ipse posuit in os ancillæ tuæ omnia verba hæc,
20 ut verterem figuram sermonis huius, servus
tuus Ioab præcepit istud: tu autem domine mi
rex, sapiens es, sicut habet sapientiam Angelus
Dei, ut intelligas omnia super terram. 21 Et ait
rex ad Ioab: Ecce placatus feci verbum tuum: vade
ergo, et revoca puerum Absalom. 22 Cadensque
Ioab super faciem suam in terram, adoravit, et
benedixit regi: et dixit Ioab: Hodie intellexit sevus
tuus, quia inveni gratiam in oculis tuis, domine mi
rex: fecisti enim sermonem servi tui. 23 Surrexit
ergo Ioab et abiit in Gessur, et adduxit Absalom
in Ierusalem. 24 Dixit autem rex: Revertatur in
domum suam, et faciem meam non videat. Reversus
est itaque Absalom in domum suam, et faciem
regis non vidit. 25 Porro sicut Absalom, vir non
erat pulcher in omni Israel, et decorus nimis: a
vestigio pedis usque ad verticem non erat in eo ulla
macula. 26 Et quando tondebat capillum (semel
autem in anno tondebatur, quia gravabat eum
cæsaries) ponderabat capillos capitis sui ducentis
siclis, pondere publico. 27 Nati sunt autem Absalom
filii tres: et filia una nomine Thamar, elegantis
formæ. 28 Mansitque Absalom in Ierusalem duobus

annis, et faciem regis non vidit. 29 Misit itaque ad
Ioab, ut mitteret eum ad regem: qui noluit venire
ad eum. Cumque secundo misisset, et ille noluisset
venire ad eum, 30 dixit servis suis: Scitis agrum Ioab
iuxta agrum meum, habentem messem hordei: ite
igitur, et succendite eum igni. Succenderunt ergo
servi Absalom segetem igni. Et venientes servi Ioab,
scissis vestibus suis, dixerunt: Succenderunt servi
Absalom partem agri igni. 31 Surrexitque Ioab, et
venit ad Absalom in domum eius, et dixit: Quare
succenderunt servi tui segetem meam igni? 32 Et
respondit Absalom ad Ioab: Misi ad te obsecrans
ut venires ad me, et mitterem te ad regem, et
diceres ei: Quare veni de Gessur? Melius mihi erat
ibi esse: obsecro ergo ut videam faciem regis: quod
si memor est iniquitatis meæ, interficiat me. 33
Ingressus itaque Ioab ad regem, nunciavit ei omnia:
vocatusque est Absalom, et intravit ad regem, et
adoravit super faciem terræ coram eo: osculatusque
est rex Absalom.

15 Igitur post hæc fecit sibi Absalom currus,
et equites, et quinquaginta viros, qui
præcederent eum. 2 Et mane consurgens Absalom,
stabat iuxta introitum portæ, et omnem virum,
qui habebat negotium ut veniret ad regis iudicium,
vocabat Absalom ad se, et dicebat: De qua civitate
es tu? Qui respondens aiebat: Ex una tribu Israel
ego sum servus tuus. 3 Respondebatque ei Absalom:
Videntur mihi sermones tui boni et iusti. Sed non
est qui te audiat constitutus a rege. Dicebatque
Absalom: 4 Quis me constituat iudicem super terram,
ut ad me veniant omnes, qui habent negotium,
et iuste iudicem? 5 Sed et cum accederet ad eum
homo ut salutaret illum, extendebat manum suam,
et apprehendens, osculabatur eum. 6 Faciebatque
hoc omni Israel venienti ad iudicium, ut audiretur
a rege, et solicitabat corda virorum Israel. 7
Post quadraginta autem annos, dixit Absalom ad
regem David: Vadam, et reddam vota mea quæ
vovi Domino in Hebron. 8 Vovens enim vovit
servus tuus, cum esset in Gessur Syriæ, dicens: Si
reduxerit me Dominus in Ierusalem, sacrificabo
Domino. 9 Dixitque ei rex David: Vade in pace.
Et surrexit, et abiit in Hebron. 10 Misit autem
Absalom exploratores in universas tribus Israel,
dicens: Statim ut audieritis clangorem buccinæ,
dicite: Regnavit Absalom in Hebron. 11 Porro cum
Absalom ierunt ducenti viri de Ierusalem vocati,
euntes simplici corde, et causam penitus ignorantes.
12 Accersivit quoque Absalom Achitophel Gilonitem
consiliarium David, de civitate sua Gilo. Cumque
immolaret victimas, facta est coniuratio valida,
populusque concurrens augebatur cum Absalom.
13 Venit igitur nuncius ad David, dicens: Toto corde
universus Israel sequitur Absalom. 14 Et ait David
servis suis, qui erant cum eo in Ierusalem: Surgite,
fugiamus: neque enim erit nobis effugium a facie
Absalom: festinate egredi, ne forte veniens occupet
nos, et impellat super nos ruinam, et percutiat
civitatem in ore gladii. 15 Dixeruntque servi regis
ad eum: omnia quæcumque præceperit dominus
noster rex, libenter exequemur servi tui. 16 Egressus
est ergo rex, et universa domus eius pedibus
suis: et dereliquit rex decem mulieres concubinas
ad custodiendam domum. 17 Egressusque rex et
omnis Israel pedibus suis, stetit procul a domo:
18 et universi servi eius ambulabant iuxta eum,
et legiones Cerethi, et Phelethi, et omnes Gethæi,
pugnatores validi, sexcenti viri qui secuti eum
fuerant de Geth pedites, præcedebant regem. 19
Dixit autem rex ad Ethai Gethæum: Cur venis
nobiscum? Revertere, et habita cum rege, quia
peregrinus es, et egressus es de loco tuo. 20 Heri
venisti, et hodie compelleris nobiscum egredi?
Ego autem vadam quo iturus sum: revertere, et
reduc tecum fratres tuos, et Dominus faciet tecum
misericordiam, et veritatem, quia ostendisti gratiam
et fidem. 21 Et respondit Ethai regi, dicens: Vivit
Dominus, et vivit dominus meus rex: quoniam in
quocumque loco fueris domine mi rex, sive in morte,
sive in vita, ibi erit servus tuus. 22 Et ait David
Ethai: Veni, et transi. Et transivit Ethai Gethæus, et
omnes viri, qui cum eo erant, et reliqua multitudo.
23 Omnesque flebant voce magna, et universus
populus transibat: rex quoque transgrediebatur
Torrentem Cedron, et cunctus populus incedebat
contra viam, quæ respicit ad desertum. 24 Venit
autem et Sadoc sacerdos, et universi Levitæ cum eo,
portantes arcam fœderis Dei, et deposuerunt arcam
Dei: et ascendit Abiathar, donec expletus esset
omnis populus, qui egressus fuerat de civitate. 25
Et dixit rex ad Sadoc: Reporta arcam Dei in urbem:
si invenero gratiam in oculis Domini, reducet me,
et ostendet mihi eam, et tabernaculum suum. 26
Si autem dixerit mihi: Non places: præsto sum,
faciat quod bonum est coram se. 27 Et dixit rex ad
Sadoc sacerdotem: O videns revertere in civitatem
in pace: et Achimaas filius tuus, et Ionathas filius
Abiathar duo filii vestri, sint vobiscum. 28 Ecce ego
abscondar in campestribus deserti, donec veniat
sermo a vobis indicans mihi. 29 Reportaverunt
ergo Sadoc, et Abiathar arcam Dei in Ierusalem: et
manserunt ibi. 30 Porro David ascendebat clivum
Olivarum, scandens et flens, nudis pedibus incedens,
et operto capite, sed et omnis populus, qui erat

cum eo, operto capite ascendebat plorans. **31**
Nunciatum est autem David quod et Achitophel
esset in coniuratione cum Absalom, dixitque David:
Infatua, quæso, Domine consilium Achitophel. **32**
Cumque ascenderet David summitatem montis,
in quo adoraturus erat Dominum, ecce occurrit
ei Chusai Arachites, scissa veste, et terra pleno
capite. **33** Et dixit ei David: Si veneris mecum, eris
mihi oneri: **34** si autem in civitatem revertaris, et
dixeris Absalom: Servus tuus sum, rex: sicut fui
servus patris tui, sic ero servus tuus: dissipabis
consilium Achitophel. **35** Habes autem tecum
Sadoc, et Abiathar sacerdotes: et omne verbum
quodcumque audieris de domo regis, indicabis
Sadoc, et Abiathar sacerdotibus. **36** Sunt autem
cum eis duo filii eorum Achimaas filius Sadoc, et
Ionathas filius Abiathar: et mittetis per eos ad me
omne verbum quod audieritis. **37** Veniente ergo
Chusai amico David in civitatem, Absalom quoque
ingressus est Ierusalem.

16 Cumque David transisset paululum montis
verticem, apparuit Siba puer Miphiboseth in
occursum eius, cum duobus asinis, qui onerati erant
ducentis panibus, et centum alligaturis uvæ passæ,
et centum massis palatharum, et utre vini. **2** Et
dixit rex Sibæ: Quid sibi volunt hæc? Responditque
Siba: Asini, domesticis regis ut sedeant: panes et
palathæ ad vescendum pueris tuis: vinum autem
ut bibat siquis defecerit in deserto. **3** Et ait rex:
Ubi est filius domini tui? Responditque Siba regi:
Remansit in Ierusalem, dicens: Hodie restituet mihi
domus Israel regnum patris mei. **4** Et ait rex Sibæ:
Tua sint omnia quæ fuerunt Miphiboseth. Dixitque
Siba: Oro ut inveniam gratiam coram te, domine mi
rex. **5** Venit ergo rex David usque Bahurim: et ecce
egrediebatur inde vir de cognatione domus Saul,
nomine Semei, filius Gera, procedebatque egrediens,
et maledicebat, **6** mittebatque lapides contra David,
et contra universos servos regis David: omnis
autem populus, et universi bellatores a dextro,
et a sinistro latere regis incedebant. **7** Ita autem
loquebatur Semei cum malediceret regi: Egredere,
egredere vir sanguinum, et vir Belial. **8** Reddidit
tibi Dominus universum sanguinem domus Saul:
quoniam invasisti regnum pro eo, et dedit Dominus
regnum in manu Absalom filii tui, et ecce premunt
te mala tua, quoniam vir sanguinum es. **9** Dixit
autem Abisai filius Sarviæ, regi: Quare maledicit
canis hic mortuus domino meo regi? Vadam, et
amputabo caput eius. **10** Et ait rex: Quid mihi et
vobis est filii Sarviæ? Dimittite eum, ut maledicat:
Dominus enim præcepit ei ut malediceret David: et
quis est qui audeat dicere, quare sic fecerit? **11** Et ait
rex Abisai, et universis servis suis: Ecce filius meus,
qui egressus est de utero meo, quærit animam
meam: quanto magis nunc filius Iemini? Dimittite
eum ut maledicat iuxta præceptum Domini: **12**
si forte respiciat Dominus afflictionem meam, et
reddat mihi Dominus bonum pro maledictione hac
hodierna. **13** Ambulabat itaque David et socii eius
per viam cum eo. Semei autem per iugum montis
ex latere, contra illum gradiebatur, maledicens, et
mittens lapides adversum eum, terramque spargens.
14 Venit itaque rex, et universus populus cum eo
lassus, et refocillati sunt ibi. **15** Absalom autem et
omnis populus eius ingressi sunt Ierusalem, sed et
Achitophel cum eo. **16** Cum autem venisset Chusai
Arachites amicus David ad Absalom, locutus est ad
eum: Salve rex, salve rex. **17** Ad quem Absalom:
Hæc est, inquit, gratia tua ad amicum tuum?
Quare non ivisti cum amico tuo? **18** Responditque
Chusai ad Absalom: Nequaquam: quia illius ero,
quem elegit Dominus, et omnis hic populus, et
universus Israel, et cum eo manebo. **19** Sed ut
et hoc inferam, cui ego serviturus sum? Nonne
filio regis? Sicut parui patri tuo, ita parebo et
tibi. **20** Dixit autem Absalom ad Achitophel: Inite
consilium quid agere debeamus. **21** Et ait Achitophel
ad Absalom: Ingredere ad concubinas patris tui,
quas dimisit ad custodiendam domum: ut cum
audierit omnis Israel quod fœdaveris patrem tuum,
roborentur tecum manus eorum. **22** Tetenderunt
ergo Absalom tabernaculum in solario, ingressusque
est ad concubinas patris sui coram universo Israel.
23 Consilium autem Achitophel, quod dabat in
diebus illis, quasi siquis consuleret Deum: sic erat
omne consilium Achitophel, et cum esset cum
David, et cum esset cum Absalom.

17 Dixit ergo Achitophel ad Absalom: Eligam
mihi duodecim millia virorum, et consurgens
persequar David hac nocte. **2** Et irruens super
eum (quippe qui lassus est, et solutis manibus)
percutiam eum: cumque fugerit omnis populus,
qui cum eo est, percutiam regem desolatum. **3**
Et reducam universum populum, quomodo unus
homo reverti solet: unum enim virum tu quæris:
et omnis populus erit in pace. **4** Placuitque sermo
eius Absalom, et cunctis maioribus natu Israel.
5 Ait autem Absalom: Vocate Chusai Arachiten,
et audiamus quid etiam ipse dicat. **6** Cumque
venisset Chusai ad Absalom, ait Absalom ad eum:
Huiuscemodi sermonem locutus est Achitophel:
facere debemus an non? Quod das consilium? **7** Et
dixit Chusai ad Absalom: Non est bonum consilium,

quod dedit Achitophel hac vice. 8 Et rursum intulit
Chusai: Tu nosti patrem tuum, et viros, qui cum eo
sunt, esse fortissimos et amaro animo, veluti si ursa
raptis catulis in saltu sæviat: sed et pater tuus vir
bellator est, nec morabitur cum populo. 9 Forsitan
nunc latitat in foveis, aut in uno, quo voluerit, loco:
et cum ceciderit unus qui libet in principio, audiet
quicumque audierit, et dicet: Facta est plaga in
populo qui sequebatur Absalom. 10 Et fortissimus
quisque, cuius cor est quasi leonis, pavore solvetur:
scit enim omnis populus Israel fortem esse patrem
tuum, et robustos omnes qui cum eo sunt. 11 Sed hoc
mihi videtur rectum esse consilium: Congregetur
ad te universus Israel, a Dan usque Bersabee, quasi
arena maris innumerabilis: et tu eris in medio
eorum. 12 Et irruemus super eum in quocumque
loco inventus fuerit: et operiemus eum, sicut cadere
solet ros super terram: et non relinquemus de
viris, qui cum eo sunt, ne unum quidem. 13 Quod
si urbem aliquam fuerit ingressus, circumdavit
omnis Israel civitati illi funes, et trahemus eam in
torrentem, ut non reperiatur ne calculus quidem
ex ea. 14 Dixitque Absalom, et omnes viri Israel:
Melius est consilium Chusai Arachitæ, consilio
Achitophel: Domini autem nutu dissipatum est
consilium Achitophel utile, ut induceret Dominus
super Absalom malum. 15 Et ait Chusai Sadoc, et
Abiathar sacerdotibus: Hoc et hoc modo consilium
dedit Achitophel Absalom, et senioribus Israel:
et ego tale et tale dedi consilium. 16 Nunc ergo
mittite cito, et nunciate David, dicentes: Ne moreris
nocte hac in campestribus deserti, sed absque
dilatione transgredere: ne forte absorbeatur rex,
et omnis populus qui cum eo est. 17 Ionathas
autem et Achimaas stabant iuxta Fontem Rogel:
abiit ancilla et nunciavit eis: et illi profecti sunt,
ut referrent ad regem David nuncium: non enim
poterant videri, aut introire civitatem. 18 Vidit
autem eos quidam puer, et indicavit Absalom: illi
vero concito gradu ingressi sunt domum cuiusdam
viri in Bahurim, qui habebat puteum in vestibulo
suo, et descenderunt in eum. 19 Tulit autem mulier,
et expandit velamen super os putei, quasi siccans
ptisanas: et sic latuit res. 20 Cumque venissent servi
Absalom in domum, ad mulierem dixerunt: Ubi
est Achimaas et Ionathas? Et respondit eis mulier:
Transierunt festinanter, gustata paululum aqua. At
hi qui quærebant, cum non reperissent, reversi sunt
in Ierusalem. 21 Cumque abiissent, ascenderunt illi
de puteo, et pergentes nunciaverunt regi David, et
dixerunt: Surgite, et transite cito fluvium: quoniam
huiuscemodi dedit consilium contra vos Achitophel.
22 Surrexit ergo David, et omnis populus qui cum eo
erat, et transierunt Iordanem, donec dilucesceret:
et ne unus quidem residuus fuit, qui non transisset
fluvium. 23 Porro Achitophel videns quod non
fuisset factum consilium suum, stravit asinum suum,
surrexitque et abiit in domum suam et in civitatem
suam: et disposita domo sua, suspendio interiit, et
sepultus est in sepulchro patris sui. 24 David autem
venit in castra, et Absalom transivit Iordanem,
ipse et omnes viri Israel cum eo. 25 Amasam vero
constituit Absalom pro Ioab super exercitum: Amasa
autem erat filius viri, qui vocabatur Ietra de Iesraeli,
qui ingressus est ad Abigail filiam Naas, sororem
Sarviæ, quæ fuit mater Ioab. 26 Et castrametatus
est Israel cum Absalom in Terra Galaad. 27 Cumque
venisset David in castra, Sobi filius Naas de Rabbath
filiorum Ammon, et Machir filius Ammihel de
Lodabar, et Berzellai Galaadites de Rogelim, 28
obtulerunt ei stratoria, et tapetia, et vasa fictilia,
frumentum, et hordeum, et farinam, et polentam,
et fabam, et lentem, et frixum cicer, 29 et mel, et
butyrum, oves, et pingues vitulos. Dederuntque
David, et populo, qui cum eo erat, ad vescendum:
suspicati enim sunt, populum fame, et siti fatigari
in deserto.

18 Igitur considerato David populo suo constituit
super eos tribunos et centuriones, 2 et dedit
populi tertiam partem sub manu Ioab, et tertiam
partem sub manu Abisai filii Sarviæ fratris Ioab,
et tertiam partem sub manu Ethai, qui erat de
Geth. Dixitque rex ad populum: Egrediar et ego
vobiscum. 3 Et respondit populus: Non exibis: sive
enim fugerimus, non magnopere ad eos de nobis
pertinebit: sive media pars ceciderit e nobis, non
satis curabunt: quia tu unus pro decem millibus
computaris: melius est igitur ut sis nobis in urbe
præsidio. 4 Ad quos rex ait: Quod vobis videtur
rectum, hoc faciam. Stetit ergo rex iuxta portam:
egrediebaturque populus per turmas suas centeni,
et milleni. 5 Et præcepit rex Ioab, et Abisai, et Ethai,
dicens: Servate mihi puerum Absalom. Et omnis
populus audiebat præcipientem regem cunctis
principibus pro Absalom. 6 Itaque egressus est
populus in campum contra Israel, et factum est
prælium in saltu Ephraim. 7 Et cæsus est ibi
populus Israel ab exercitu David, factaque est plaga
magna in die illa, viginti millium. 8 Fuit autem
ibi prælium dispersum super faciem omnis terræ,
et multo plures erant, quos saltus consumpserat
de populo, quam hi, quos voraverat gladius in die
illa. 9 Accidit autem ut occurreret Absalom servis
David, sedens mulo: cumque ingressus fuisset mulus
subter condensam quercum et magnam, adhæsit

caput eius quercui: et illo suspenso inter cælum et
terram, mulus, cui insederat, pertransivit. 10 Vidit
autem hoc quispiam, et nunciavit Ioab, dicens: Vidi
Absalom pendere de quercu. 11 Et ait Ioab viro,
qui nunciaverat ei: Si vidisti, quare non confodisti
eum cum terra, et ego dedissem tibi decem argenti
siclos, et unum balteum? 12 Qui dixit ad Ioab:
Si appenderes in manibus meis mille argenteos,
nequaquam mitterem manum meam in filium regis:
audientibus enim nobis præcepit rex tibi, et Abisai,
et Ethai, dicens: Custodite mihi puerum Absalom.
13 Sed et si fecissem contra animam meam audacter,
nequaquam hoc regem latere potuisset, et tu stares
ex adverso? 14 Et ait Ioab: Non sicut tu vis, sed
aggrediar eum coram te. Tulit ergo tres lanceas in
manu sua, et infixit eas in corde Absalom: cumque
adhuc palpitaret hærens in quercu, 15 cucurrerunt
decem iuvenes armigeri Ioab, et percutientes
interfecerunt eum. 16 Cecinit autem Ioab buccina,
et retinuit populum, ne persequeretur fugientem
Israel, volens parcere multitudini. 17 Et tulerunt
Absalom, et proiecerunt eum in saltu, in foveam
grandem, et comportaverunt super eum acervum
lapidum magnum nimis: omnis autem Israel fugit
in tabernacula sua. 18 Porro Absalom erexerat
sibi, cum adhuc viveret, titulum qui est in Valle
regis: dixerat enim: Non habeo filium, et hoc erit
monimentum nominis mei. Vocavitque titulum
nomine suo, et appellatur Manus Absalom, usque
ad hanc diem. 19 Achimaas autem filius Sadoc, ait:
Curram, et nunciabo regi, quia iudicium fecerit ei
Dominus de manu inimicorum eius. 20 Ad quem
Ioab dixit: Non eris nuncius in hac die, sed nunciabis
in alia: hodie nolo te nunciare, filius enim regis
est mortuus. 21 Et ait Ioab Chusi: Vade, et nuncia
regi quæ vidisti. Adoravit Chusi Ioab, et cucurrit.
22 Rursus autem Achimaas filius Sadoc dixit ad
Ioab: Quid impedit si etiam ego curram post Chusi?
Dixitque ei Ioab: Quid vis currere fili mi? Non eris
boni nuncii baiulus. 23 Qui respondit: Quid enim si
cucurrero? Et ait ei: Curre. Currens ergo Achimaas
per viam compendii, transivit Chusi. 24 David autem
sedebat inter duas portas: speculator vero, qui erat
in fastigio portæ super murum, elevans oculos,
vidit hominem currentem solum. 25 Et exclamans
indicavit regi: dixitque rex: Si solus est, bonus
est nuncius in ore eius. Properante autem illo, et
accedente propius, 26 vidit speculator hominem
alterum currentem, et vociferans in culmine, ait:
Apparet mihi alter homo currens solus. Dixitque
rex: Et iste bonus est nuncius. 27 Speculator autem:
Contemplor, ait, cursum prioris, quasi cursum
Achimaas filii Sadoc. Et ait rex: Vir bonus est: et
nuncium portans bonum, venit. 28 Clamans autem
Achimaas, dixit ad regem: Salve rex. Et adorans
regem coram eo pronus in terram, ait: Benedictus
Dominus Deus tuus, qui conclusit homines qui
levaverunt manus suas contra dominum meum
regem. 29 Et ait rex: Est ne pax puero Absalom?
Dixitque Achimaas: Vidi tumultum magnum, cum
mitteret Ioab servus tuus, o rex, me servum tuum:
nescio aliud. 30 Ad quem rex: Transi, ait, et sta hic.
Cumque ille transisset, et staret, 31 apparuit Chusi:
et veniens ait: Bonum apporto nuncium, domine
mi rex: iudicavit enim pro te Dominus hodie de
manu omnium qui surrexerunt contra te. 32 Dixit
autem rex ad Chusi: Est ne pax puero Absalom?
Cui respondens Chusi, Fiant, inquit, sicut puer,
inimici domini mei regis, et universi qui consurgunt
adversus eum in malum. 33 Contristatus itaque
rex, ascendit cœnaculum portæ, et flevit. Et sic
loquebatur, vadens: Fili mi Absalom, Absalom fili
mi: quis mihi tribuat ut ego moriar pro te, Absalom
fili mi, fili mi Absalom?

19 Nunciatum est autem Ioab quod rex fleret et
lugeret filium suum: 2 et versa est victoria
in luctum in die illa omni populo: audivit enim
populus in die illa dici: Dolet rex super filio suo. 3
Et declinavit populus in die illa ingredi civitatem,
quomodo declinare solet populus versus et fugiens
de prælio. 4 Porro rex operuit caput suum, et
clamabat voce magna: Fili mi Absalom, Absalom
fili mi, fili mi. 5 Ingressus ergo Ioab ad regem in
domum, dixit: Confudisti hodie vultus omnium
servorum tuorum, qui salvam fecerunt animam
tuam, et animam filiorum tuorum, et filiarum
tuarum, et animam uxorum tuarum, et animam
concubinarum tuarum. 6 Diligis odientes te, et
odio habes diligentes te: et ostendisti hodie quia
non curas de ducibus tuis, et de servis tuis: et vere
cognovi modo, quia si Absalom viveret, et omnes
nos occubuissemus, tunc placeret tibi. 7 Nunc igitur
surge, et procede, et alloquens satisfac servis tuis:
iuro enim tibi per Dominum, quod si non exieris, ne
unus quidem remansurus sit tecum nocte hac: et
peius erit hoc tibi, quam omnia mala, quæ venerunt
super te ab adolescentia tua usque in præsens. 8
Surrexit ergo rex et sedit in porta: et omni populo
nunciatum est quod rex sederet in porta: venitque
universa multitudo coram rege: Israel autem fugit in
tabernacula sua. 9 Omnis quoque populus certabat
in cunctis tribubus Israel, dicens: Rex liberavit nos
de manu inimicorum nostrorum, ipse salvavit nos
de manu Philisthinorum: et nunc fugit de terra
propter Absalom. 10 Absalom autem, quem unximus

super nos, mortuus est in bello: usquequo siletis, et
non reducitis regem? 11 Rex vero David misit ad
Sadoc et Abiathar sacerdotes, dicens: Loquimini ad
maiores natu Iuda, dicentes: Cur venitis novissimi
ad reducendum regem in domum suam? (Sermo
autem omnis Israel pervenerat ad regem in domo
eius.) 12 Fratres mei vos, os meum, et caro mea
vos, quare novissimi reducitis regem? 13 Et Amasæ
dicite: Nonne os meum, et caro mea es? Hæc faciat
mihi Deus, et hæc addat, si non magister militiæ
fueris coram me omni tempore pro Ioab. 14 Et
inclinavit cor omnium virorum Iuda, quasi viri
unius: miseruntque ad regem, dicentes: Revertere
tu, et omnes servi tui. 15 Et reversus est rex:
et venit usque ad Iordanem, et omnis Iuda venit
usque in Galgalam ut occurreret regi, et traduceret
eum Iordanem. 16 Festinavit autem Semei filius
Gera filii Iemini de Bahurim, et descendit cum
viris Iuda in occursum regis David 17 cum mille
viris de Beniamin, et Siba puer de domo Saul: et
quindecim filii eius, ac viginti servi erant cum eo: et
irrumpentes Iordanem, ante regem 18 transierunt
vada, ut traducerent domum regis, et facerent iuxta
iussionem eius: Semei autem filius Gera prostratus
coram rege, cum iam transisset Iordanem, 19 dixit
ad eum: Ne reputes mihi domine mi iniquitatem,
neque memineris iniuriarum servi tui in die qua
egressus es domine mi rex de Ierusalem, neque
ponas rex in corde tuo. 20 Agnosco enim servus
tuus peccatum meum: et idcirco hodie primus veni
de omni domo Ioseph, descendique in occursum
domini mei regis. 21 Respondens vero Abisai filius
Sarviæ, dixit: Numquid pro his verbis non occidetur
Semei, quia maledixit Christo Domini? 22 Et ait
David: Quid mihi, et vobis filii Sarviæ? Cur efficimini
mihi hodie in Satan? Ergo ne hodie interficietur
vir in Israel? An ignoro hodie me factum regem
super Israel? 23 Et ait rex Semei: Non morieris.
Iuravitque ei. 24 Miphiboseth quoque filius Saul
descendit in occursum regis illotis pedibus, et
intonsa barba: vestesque suas non laverat a die
qua egressus fuerat rex, usque ad diem reversionis
eius in pace. 25 Cumque Ierusalem occurrisset regi,
dixit ei rex: Quare non venisti mecum Miphiboseth?
26 Et respondens ait: Mi domine rex, servus meus
contempsit me: dixique ei ego famulus tuus ut
sterneret mihi asinum, et ascendens abirem cum
rege: claudus enim sum servus tuus. 27 Insuper
et accusavit me servum tuum ad te dominum
meum regem: tu autem domine mi rex, sicut
Angelus Dei es, fac quod placitum est tibi. 28
Neque enim fuit domus patris mei, nisi morti
obnoxia domino meo regi: tu autem posuisti me
servum tuum inter convivas mensæ tuæ: quid
ergo habeo iustæ querelæ? Aut quid possum ultra
vociferari ad regem? 29 Ait ergo ei rex: Quid
ultra loqueris? Fixum est quod locutus sum: tu,
et Siba dividite possessiones. 30 Responditque
Miphiboseth regi: Etiam cuncta accipiat, postquam
reversus est dominus meus rex pacifice in domum
suam. 31 Berzellai quoque Galaadites, descendens de
Rogelim, traduxit regem Iordanem, paratus etiam
ultra fluvium prosequi eum. 32 Erat autem Berzellai
Galaadites senex valde, id est, octogenarius, et ipse
præbuit alimenta regi, cum moraretur in castris:
fuit quippe vir dives nimis. 33 Dixit itaque rex
ad Berzellai: Veni mecum, ut requiescas securus
mecum in Ierusalem. 34 Et ait Berzellai ad regem:
Quot sunt dies annorum vitæ meæ, ut ascendam
cum rege in Ierusalem? 35 Octogenarius sum hodie:
numquid vigent sensus mei ad discernendum suave,
aut amarum? Aut delectare potest servum tuum
cibus et potus? Vel audire possum ultra vocem
cantorum, atque cantatricum? Quare servus tuus
sit oneri domino meo regi? 36 Paululum procedam
famulus tuus ab Iordane tecum: non indigeo hac
vicissitudine, 37 sed obsecro ut revertar servus
tuus, et moriar in civitate mea, et sepeliar iuxta
sepulchrum patris mei, et matris meæ. Est autem
servus tuus Chamaam, ipse vadat tecum, domine
mi rex, et fac ei quidquid tibi bonum videtur. 38
Dixit itaque ei rex: Mecum transeat Chamaam, et
ego faciam ei quidquid tibi placuerit, et omne, quod
petieris a me, impetrabis. 39 Cumque transisset
universus populus et rex Iordanem, osculatus est
rex Berzellai, et benedixit ei: et ille reversus est
in locum suum. 40 Transivit ergo rex in Galgalam,
et Chamaam cum eo. Omnis autem populus Iuda
traduxerat regem, et media tantum pars adfuerat
de populo Israel. 41 Itaque omnes viri Israel
concurrentes ad regem dixerunt ei: Quare te furati
sunt fratres nostri viri Iuda, et traduxerunt regem
et domum eius Iordanem, omnesque viros David
cum eo? 42 Et respondit omnis vir Iuda ad viros
Israel: Quia mihi propior est rex: cur irasceris super
hac re? Numquid comedimus aliquid ex rege, aut
munera nobis data sunt? 43 Et respondit vir Israel
ad viros Iuda, et ait: Decem partibus maior ego
sum apud regem, magisque ad me pertinet David
quam ad te: cur fecisti mihi iniuriam, et non mihi
nunciatum est priori, ut reducerem regem meum?
Durius autem responderunt viri Iuda viris Israel.

20 Accidit quoque ut ibi esset vir Belial, nomine
Seba, filius Bochri, vir Iemineus: et cecinit
buccina, et ait: Non est nobis pars in David, neque

hereditas in filio Isai: revertere in tabernacula
tua Israel. 2 Et separatus est omnis Israel a
David, secutusque est Seba filium Bochri: viri
autem Iuda adhæserunt regi suo a Iordane usque
Ierusalem. 3 Cumque venisset rex in domum suam
in Ierusalem, tulit decem mulieres concubinas, quas
dereliquerat ad custodiendam domum, et tradidit
eas in custodiam, alimenta eis præbens: et non est
ingressus ad eas, sed erant clausæ usque in diem
mortis suæ in viduitate viventes. 4 Dixit autem rex
Amasæ: Convoca mihi omnes viros Iuda in diem
tertium, et tu adesto præsens. 5 Abiit ergo Amasa
ut convocaret Iudam, et moratus est extra placitum
quod ei constituerat rex. 6 Ait autem David ad
Abisai: Nunc magis afflicturus est nos Seba filius
Bochri quam Absalom: tolle igitur servos domini
tui, et persequere eum, ne forte inveniat civitates
munitas, et effugiat nos. 7 Egressi sunt ergo cum
eo viri Ioab, Cerethi quoque et Phelethi: et omnes
robusti exierunt de Ierusalem ad persequendum
Seba filium Bochri. 8 Cumque illi essent iuxta
lapidem grandem, qui est in Gabaon, Amasa veniens
occurrit eis. Porro Ioab vestitus erat tunica stricta
ad mensuram habitus sui, et desuper accinctus
gladio dependente usque ad ilia, in vagina, qui
fabricatus levi motu egredi poterat, et percutere.
9 Dixit itaque Ioab ad Amasam: Salve mi frater.
Et tenuit manu dextera mentum Amasæ, quasi
osculans eum. 10 Porro Amasa non observavit
gladium, quem habebat Ioab, qui percussit eum
in latere, et effudit intestina eius in terram, nec
secundum vulnus apposuit, et mortuus est. Ioab
autem, et Abisai frater eius persecuti sunt Seba
filium Bochri. 11 Interea quidam viri, cum stetissent
iuxta cadaver Amasæ, de sociis Ioab, dixerunt:
Ecce qui esse voluit pro Ioab comes David. 12
Amasa autem conspersus sanguine, iacebat in media
via. Vidit hoc quidam vir quod subsisteret omnis
populus ad videndum eum, et amovit Amasam
de via in agrum, operuitque eum vestimento, ne
subsisterent transeuntes propter eum. 13 Amoto
ergo illo de via, transibat omnis vir sequens Ioab
ad persequendum Seba filium Bochri. 14 Porro
ille transierat per omnes tribus Israel in Abelam,
et Bethmaacha: omnesque viri electi congregati
fuerant ad eum. 15 Venerunt itaque et oppugnabant
eum in Abela, et in Bethmaacha, et circumdederunt
munitionibus civitatem, et obsessa est urbs: omnis
autem turba, quæ erat cum Ioab, moliebatur
destruere muros. 16 Et exclamavit mulier sapiens
de civitate: Audite, audite, dicite Ioab: Appropinqua
huc, et loquar tecum. 17 Qui cum accessisset ad
eam, ait illi: Tu es Ioab? Et ille respondit: Ego. Ad
quem sic locuta est: Audi sermones ancillæ tuæ. Qui
respondit: Audio. 18 Rursumque illa, Sermo, inquit,
dicebatur in veteri proverbio: Qui interrogant,
interrogent in Abela: et sic perficiebant. 19 Nonne
ego sum quæ respondeo veritatem in Israel, et tu
quæris subvertere civitatem, et evertere matrem
in Israel? Quare præcipitas hereditatem Domini?
20 Respondensque Ioab, ait: Absit, absit hoc a me:
non præcipito, neque demolior. 21 Non sic se habet
res, sed homo de monte Ephraim Seba, filius Bochri
cognomine, levavit manum suam contra regem
David: tradite illum solum, et recedemus a civitate.
Et ait mulier ad Ioab: Ecce caput eius mittetur ad
te per murum. 22 Ingressa est ergo ad omnem
populum, et locuta est eis sapienter: qui abscissum
caput Seba filii Bochri proiecerunt ad Ioab. Et ille
cecinit tuba, et recesserunt ab urbe, unusquisque in
tabernacula sua: Ioab autem reversus est Ierusalem
ad regem. 23 Fuit ergo Ioab super omnem exercitum
Israel: Banaias autem filius Ioiadæ super Cerethæos
et Phelethæos. 24 Aduram vero super tributa: porro
Iosaphat filius Ahilud, a commentariis. 25 Siva
autem, scriba: Sadoc vero et Abiathar, sacerdotes.
26 Ira autem Iairites erat sacerdos David.

21 Facta est quoque fames in diebus David
tribus annis iugiter: et consuluit David
oraculum Domini. Dixitque Dominus: Proper Saul,
et domum eius sanguinum, quia occidit Gabaonitas.
2 Vocatis ergo Gabaonitis rex, dixit ad eos. (Porro
Gabaonitæ non erant de filiis Israel, sed reliquiæ
Amorrhæorum: filii quippe Israel iuraverant eis,
et voluit Saul percutere eos zelo, quasi pro filiis
Israel et Iuda.) 3 Dixit ergo David ad Gabaonitas:
Quid faciam vobis? Et quod erit vestri piaculum, ut
benedicatis hereditati Domini? 4 Dixeruntque ei
Gabaonitæ: Non est nobis super argento et auro
quæstio, sed contra Saul, et contra domum eius:
neque volumus ut interficiatur homo de Israel.
Ad quos rex ait: Quid ergo vultis ut faciam vobis?
5 Qui dixerunt regi: Virum, qui attrivit nos et
oppressit inique, ita delere debemus, ut ne unus
quidem residuus sit de stirpe eius in cunctis finibus
Israel. 6 Dentur nobis septem viri de filiis eius, ut
crucifigamus eos Domino in Gabaa Saul, quondam
electi Domini. Et ait rex: Ego dabo. 7 Pepercitque
rex Miphiboseth filio Ionathæ filii Saul, propter
iusiurandum Domini, quod fuerat inter David et
inter Ionathan filium Saul. 8 Tulit itaque rex duos
filios Respha filiæ Aia, quos peperit Sauli, Armoni,
et Miphiboseth: et quinque filios Michol filiæ Saul,
quos genuerat Hadrieli filio Berzellai, qui fuit de
Molathi, 9 et dedit eos in manus Gabaonitarum:

qui crucifixerunt eos in monte coram Domino: et
ceciderunt hi septem simul occisi in diebus messis
primis, incipiente messione hordei. 10 Tollens
autem Respha filia Aia, cilicium substravit sibi
supra petram ab initio messis, donec stillaret aqua
super eos de cælo: et non dimisit aves lacerare eos
per diem, neque bestias per noctem. 11 Et nunciata
sunt David quæ fecerat Respha, filia Aia, concubina
Saul. 12 Et abiit David, et tulit ossa Saul, et ossa
Ionathæ filii eius a viris Iabes Galaad, qui furati
fuerant ea de platea Bethsan, in qua suspenderant
eos Philisthiim cum interfecissent Saul in Gelboe:
13 et asportavit inde ossa Saul, et ossa Ionathæ filii
eius: et colligentes ossa eorum, qui affixi fuerant, 14
sepelierunt ea cum ossibus Saul et Ionathæ filii eius
in Terra Beniamin, in latere, in sepulchro Cis patris
eius: feceruntque omnia, quæ præceperat rex, et
repropitiatus est Deus terræ post hæc. 15 Factum est
autem rursum prælium Philisthinorum adversum
Israel, et descendit David, et servi eius cum eo, et
pugnabant contra Philisthiim. Deficiente autem
David, 16 Iesbibenob, qui fuit de genere Arapha,
cuius ferrum hastæ trecentas uncias appendebat,
et accinctus erat ense novo, nisus est percutere
David. 17 Præsidioque ei fuit Abisai filius Sarviæ, et
percussum Philisthæum interfecit. Tunc iuraverunt
viri David, dicentes: Iam non egredieris nobiscum in
bellum, ne extinguas lucernam Israel. 18 Secundum
quoque bellum fuit in Gob contra Philisthæos:
tunc percussit Sobochai de Husati, Saph de stirpe
Arapha de genere gigantum. 19 Tertium quoque fuit
bellum in Gob contra Philisthæos, in quo percussit
Adeodatus filius saltus polymitarius Bethlehemites
Goliath Gethæum, cuius hastile hastæ erat quasi
liciatorium texentium. 20 Quartum bellum fuit in
Geth: in quo vir fuit excelsus, qui senos in manibus
pedibusque habebat digitos, id est, viginti quattuor,
et erat de origine Arapha. 21 Et blasphemavit Israel:
percussit autem eum Ionathan filius Samaa fratris
David. 22 Hi quattuor nati sunt de Arapha in Geth,
et ceciderunt in manu David, et servorum eius.

22 Locutus est autem David Domino verba
carminis huius, in die qua liberavit eum
Dominus de manu omnium inimicorum suorum,
et de manu Saul, 2 et ait: Dominus petra mea, et
robur meum, et salvator meus. 3 Deus fortis meus
sperabo in eum: scutum meum, et cornu salutis
meæ: elevator meus, et refugium meum: salvator
meus, de iniquitate liberabis me. 4 Laudabilem
invocabo Dominum: et ab inimicis meis salvus
ero. 5 Quia circumdederunt me contritiones
mortis: torrentes Belial terruerunt me. 6 Funes
inferni circumdederunt me: prævenerunt me laquei
mortis. (Sheol h7585) 7 In tribulatione mea invocabo
Dominum, et ad Deum meum clamabo: et exaudiet
de templo suo vocem meam, et clamor meus
venit ad aures eius. 8 Commota est et contremuit
terra: fundamenta montium concussa sunt, et
conquassata, quoniam iratus est eis. 9 Ascendit
fumus de naribus eius, et ignis de ore eius vorabit:
carbones succensi sunt ab eo. 10 Inclinavit cælos, et
descendit: et caligo sub pedibus eius. 11 Et ascendit
super cherubim, et volavit: et lapsus est super
pennas venti. 12 Posuit tenebras in circuitu suo
latibulum: cribrans aquas de nubibus cælorum.
13 Præ fulgore in conspectu eius, succensi sunt
carbones ignis. 14 Tonabit de cælo Dominus: et
Excelsus dabit vocem suam. 15 Misit sagittas et
dissipavit eos: fulgur, et consumpsit eos. 16 Et
apparuerunt effusiones maris, et revelata sunt
fundamenta orbis ab increpatione Domini, ab
inspiratione spiritus furoris eius. 17 Misit de excelso,
et assumpsit me: et extraxit me de aquis multis. 18
Liberavit me ab inimico meo potentissimo, et ab
his qui oderant me: quoniam robustiores me erant.
19 Prævenit me in die afflictionis meæ, et factus
est Dominus firmamentum meum. 20 Et eduxit me
in latitudinem: liberavit me, quia complacui ei. 21
Retribuet mihi Dominus secundum iustitiam meam:
et secundum munditiam manuum mearum reddet
mihi. 22 Quia custodivi vias Domini, et non egi impie,
a Deo meo. 23 Omnia enim iudicia eius in conspectu
meo: et præcepta eius non amovi a me. 24 Et ero
perfectus cum eo: et custodiam me ab iniquitate
mea. 25 Et restituet mihi Dominus secundum
iustitiam meam: et secundum munditiam manuum
mearum, in conspectu oculorum suorum. 26 Cum
sancto sanctus eris: et cum robusto perfectus. 27
Cum electo electus eris: et cum perverso perverteris.
28 Et populum pauperem salvum facies: oculisque
tuis excelsos humiliabis. 29 Quia tu lucerna mea
Domine: et tu Domine illuminabis tenebras meas. 30
In te enim curram accinctus: in Deo meo transiliam
murum. 31 Deus, immaculata via eius, eloquium
Domini igne examinatum: scutum est omnium
sperantium in se. 32 Quis est Deus præter Dominum:
et quis fortis præter Deum nostrum? 33 Deus qui
accinxit me fortitudine: et complanavit perfectam
viam meam. 34 Coæquans pedes meos cervis, et
super excelsa mea statuens me. 35 Docens manus
meas ad prælium, et componens quasi arcum æreum
brachia mea. 36 Dedisti mihi clypeum salutis tuæ:
et mansuetudo tua multiplicavit me. 37 Dilatabis
gressus meos subtus me: et non deficient tali mei.
38 Persequar inimicos meos, et conteram: et non

convertar donec consumam eos. 39 Consumam
eos et confringam, ut non consurgant: cadent
sub pedibus meis. 40 Accinxisti me fortitudine ad
prælium: incurvasti resistentes mihi subtus me. 41
Inimicos meos dedisti mihi dorsum: odientes me,
et disperdam eos. 42 Clamabunt, et non erit qui
salvet, ad Dominum, et non exaudiet eos. 43 Delebo
eos ut pulverem terræ: quasi lutum platearum
comminuam eos atque confringam. 44 Salvabis me
a contradictionibus populi mei: custodies me in
caput Gentium: populus, quem ignoro, serviet mihi.
45 Filii alieni resistent mihi, auditu auris obedient
mihi. 46 Filii alieni defluxerunt, et contrahentur in
angustiis suis. 47 Vivit Dominus, et benedictus Deus
meus: et exaltabitur Deus fortis salutis meæ. 48 Deus
qui das vindictas mihi, et deiicis populos sub me.
49 Qui educis me ab inimicis meis, et a resistentibus
mihi elevas me: a viro iniquo liberabis me: 50
Propterea confitebor tibi Domine in gentibus: et
nomini tuo cantabo. 51 Magnificans salutes regis
sui, et faciens misericordiam Christo suo David, et
semini eius in sempiternum.

23 Hæc autem sunt verba David novissima. Dixit
David filius Isai: Dixit vir, cui constitutum
est de Christo Dei Iacob, egregius psaltes Israel: 2
Spiritus Domini locutus est per me, et sermo eius per
linguam meam. 3 Dixit Deus Israel mihi, locutus est
Fortis Israel, Dominator hominum, iustus dominator
in timore Dei: 4 sicut lux auroræ, oriente sole, mane
absque nubibus rutilat, et sicut pluviis germinat
herba de terra. 5 Nec tanta est domus mea apud
Deum, ut pactum æternum iniret mecum firmum in
omnibus atque munitum. Cuncta enim salus mea,
et omnis voluntas: nec est quidquam ex ea quod
non germinet. 6 Prævaricatores autem quasi spinæ
evellentur universi: quæ non tolluntur manibus.
7 Et si quis tangere voluerit eas, armabitur ferro
et ligno lanceato, igneque succensæ comburentur,
usque ad nihilum. 8 Hæc nomina fortium David.
Sedens in cathedra sapientissimus princeps inter
tres, ipse est quasi tenerrimus ligni vermiculus,
qui octingentos interfecit impetu uno. 9 Post
hunc, Eleazar filius patrui eius Ahohites inter tres
fortes, qui erant cum David quando exprobraverunt
Philisthiim, et congregati sunt illuc in prælium.
10 Cumque ascendissent viri Israel, ipse stetit et
percussit Philisthæos donec deficeret manus eius, et
obrigesceret cum gladio: fecitque Dominus salutem
magnam in die illa: et populus, qui fugerat, reversus
est ad cæsorum spolia detrahenda. 11 Et post
hunc, Semma filius Age de Arari. Et congregati
sunt Philisthiim in statione: erat quippe ibi ager
lente plenus. Cumque fugisset populus a facie
Philisthiim, 12 stetit ille in medio agri, et tuitus est
eum, percussitque Philisthæos: et fecit Dominus
salutem magnam. 13 Necnon et ante descenderant
tres qui erant principes inter triginta, et venerant
tempore messis ad David in speluncam Odollam:
castra autem Philisthinorum erant posita in Valle
gigantum. 14 Et David erat in præsidio: porro
statio Philisthinorum tunc erat in Bethlehem. 15
Desideravit ergo David, et ait: O si quis mihi daret
potum aquæ de cisterna, quæ est in Bethlehem
iuxta portam! 16 Irruperunt ergo tres fortes castra
Philisthinorum, et hauserunt aquam de cisterna
Bethlehem, quæ erat iuxta portam, et attulerunt ad
David: at ille noluit bibere, sed libavit eam Domino,
17 dicens: Propitius sit mihi Dominus, ne faciam hoc:
num sanguinem hominum istorum, qui profecti
sunt, et animarum periculum bibam? Noluit ergo
bibere. Hæc fecerunt tres robustissimi. 18 Abisai
quoque frater Ioab filius Sarviæ, princeps erat de
tribus: ipse est qui levavit hastam suam contra
trecentos, quos interfecit, nominatus in tribus, 19
et inter tres nobilior, eratque eorum princeps, sed
usque ad tres primos non pervenerat. 20 Et Banaias
filius Ioiadæ viri fortissimi, magnorum operum, de
Cabseel: ipse percussit duos leones Moab, et ipse
descendit, et percussit leonem in media cisterna
in diebus nivis. 21 Ipse quoque interfecit virum
Ægyptium, virum dignum spectaculo, habentem
in manu hastam: itaque cum descendisset ad eum
in virga, vi extorsit hastam de manu Ægyptii, et
interfecit eum hasta sua. 22 Hæc fecit Banaias filius
Ioiadæ. 23 Et ipse nominatus inter tres robustos, qui
erant inter triginta nobiliores: verumtamen usque
ad tres non pervenerat: fecitque eum sibi David
auricularium, a secreto. 24 Asael frater Ioab inter
triginta, Elehanan filius patrui eius de Bethlehem,
25 Semma de Harodi, Elica de Harodi, 26 Heles de
Phalti, Hira filius Acces de Thecua, 27 Abiezer de
Anathoth, Mobonnai de Husati, 28 Selmon Ahohites,
Maharai Netophathites, 29 Heled filius Baana, et
ipse Netophathites, Ithai filius Ribai de Gabaath
filiorum Beniamin, 30 Banaia Pharathonites, Heddai
de Torrente Gaas, 31 Abialbon Arbathites, Azmaveth
de Beromi, 32 Eliaba de Salaboni. Filii Iassen,
Ionathan, 33 Semma de Orori, Aiam filius Sarar
Arorites, 34 Eliphelet filius Aasbai filii Machati,
Eliam filius Achitophel Gelonites, 35 Hesrai de
Carmelo, Pharai de Arbi, 36 Igaal filius Nathan de
Soba, Bonni de Gadi, 37 Selec de Ammoni, Naharai
Berothites armiger Ioab filii Sarviæ, 38 Ira Iethrites,
Gareb et ipse Iethrites, 39 Urias Hethæus. Omnes
triginta septem.

24 Et addidit furor Domini irasci contra Israel,
commovitque David in eis dicentem: Vade,
numera Israel et Iudam. **2** Dixitque rex ad
Ioab principem exercitus sui: Perambula omnes
tribus Israel a Dan usque Bersabee, et numerate
populum, ut sciam numerum eius. **3** Dixitque Ioab
regi: Adaugeat Dominus Deus tuus ad populum
tuum, quantus nunc est, iterumque centuplicet in
conspectu domini mei regis: sed quid sibi dominus
meus rex vult in re huiuscemodi? **4** Obtinuit autem
sermo regis verba Ioab, et principum exercitus:
egressusque est Ioab, et princeps militum a facie
regis, ut numerarent populum Israel. **5** Cumque
pertransissent Iordanem, venerunt in Aroer ad
dexteram urbis, quæ est in Valle Gad: **6** et per Iazer
transierunt in Galaad, et in terram inferiorem Hodsi,
et venerunt in Dan silvestria. Circumeuntesque
iuxta Sidonem, **7** transierunt prope mœnia Tyri, et
omnem terram Hevæi et Chananæi, veneruntque ad
meridiem Iuda in Bersabee: **8** et lustrata universa
terra, affuerunt post novem menses et viginti dies in
Ierusalem. **9** Dedit ergo Ioab numerum descriptionis
populi regi, et inventa sunt de Israel octingenta
millia virorum fortium, qui educerent gladium: et
de Iuda quingenta millia pugnatorum. **10** Percussit
autem cor David eum, postquam numeratus est
populus: et dixit David ad Dominum: Peccavi valde
in hoc facto: sed precor Domine, ut transferas
iniquitatem servi tui, quia stulte egi nimis. **11**
Surrexit itaque David mane, et sermo Domini factus
est ad Gad prophetam et videntem David, dicens:
12 Vade, et loquere ad David: Hæc dicit Dominus:
Trium tibi datur optio, elige unum quod volueris
ex his, ut faciam tibi. **13** Cumque venisset Gad
ad David, nunciavit ei, dicens: Aut septem annis
veniet tibi fames in terra tua: aut tribus mensibus
fugies adversarios tuos, et ille te persequentur: aut
certe tribus diebus erit pestilentia in terra tua.
Nunc ergo delibera, et vide quem respondeam ei,
qui me misit, sermonem. **14** Dixit autem David
ad Gad: Coarctor nimis: sed melius est ut incidam
in manus Domini (multæ enim misericordiæ eius
sunt) quam in manus hominum. **15** Immisitque
Dominus pestilentiam in Israel, de mane usque ad
tempus constitutum, et mortui sunt ex populo a Dan
usque ad Bersabee septuaginta millia virorum. **16**
Cumque extendisset manum suam Angelus Domini
super Ierusalem ut disperderet eam, misertus est
Dominus super afflictione, et ait Angelo percutienti
populum: Sufficit: nunc contine manum tuam.
Erat autem Angelus Domini iuxta aream Areuna
Iebusæi. **17** Dixitque David ad Dominum cum
vidisset Angelum cædentem populum: Ego sum
qui peccavi, ego inique egi: isti qui oves sunt,
quid fecerunt? Vertatur, obsecro, manus tua contra
me, et contra domum patris mei. **18** Venit autem
Gad ad David in die illa, et dixit ei: Ascende, et
constitue altare Domino in area Areuna Iebusæi.
19 Et ascendit David iuxta sermonem Gad, quem
præceperat ei Dominus. **20** Conspiciensque Areuna,
animadvertit regem et servos eius transire ad se: **21**
et egressus adoravit regem prono vultu in terram,
et ait: Quid causæ est ut veniat dominus meus
rex ad servum suum? Cui David ait: Ut emam a
te aream, et ædificem altare Domino, et cesset
interfectio quæ grassatur in populo. **22** Et ait Areuna
ad David: Accipiat, et offerat dominus meus rex,
sicut placet ei: habes boves in holocaustum, et
plaustrum, et iuga boum in usum lignorum. **23**
Omnia dedit Areuna rex regi: dixitque Areuna ad
regem: Dominus Deus tuus suscipiat votum tuum.
24 Cui respondens rex, ait: Nequaquam ut vis, sed
emam pretio a te, et non offeram Domino Deo meo
holocausta gratuita. Emit ergo David aream, et
boves, argenti siclis quinquaginta: **25** et ædificavit
ibi David altare Domino, et obtulit holocausta
et pacifica: et propitiatus est Dominus terræ, et
cohibita est plaga ab Israel.

I Regum

1 Et rex David senuerat, habebatque ætatis
plurimos dies: cumque operiretur vestibus, non
calefiebat. **2** Dixerunt ergo ei servi sui: Quæramus
domino nostro regi adolescentulam virginem, et
stet coram rege, et foveat eum, dormiatque in
sinu suo, et calefaciat dominum nostrum regem.
3 Quæsierunt igitur adolescentulam speciosam
in omnibus finibus Israel, et invenerunt Abisag
Sunamitidem, et adduxerunt eam ad regem. **4**
Erat autem puella pulchra nimis, dormiebatque
cum rege, et ministrabat ei, rex vero non cognovit
eam. **5** Adonias autem filius Haggith elevabatur,
dicens: Ego regnabo. Fecitque sibi currus et equites,
et quinquaginta viros, qui currerent ante eum. **6**
Nec corripuit eum pater suus aliquando, dicens:
Quare hoc fecisti? Erat autem et ipse pulcher valde,
secundus natu post Absalom. **7** Et sermo ei cum
Ioab filio Sarviæ, et cum Abiathar sacerdote, qui
adiuvabant partes Adoniæ. **8** Sadoc vero sacerdos,
et Banaias filius Ioiadæ, et Nathan propheta, et
Semei et Rei, et robur exercitus David non erat
cum Adonia. **9** Immolatis ergo Adonias arietibus
et vitulis, et universis pinguibus iuxta Lapidem
Zoheleth, qui erat vicinus Fonti Rogel, vocavit
universos fratres suos filios regis, et omnes viros
Iuda servos regis. **10** Nathan autem prophetam,
et Banaiam, et robustos quosque, et Salomonem
fratrem suum non vocavit. **11** Dixit itaque Nathan
ad Bethsabee matrem Salomonis: Num audisti,
quod regnaverit Adonias filius Haggith, et dominus
noster David hoc ignorat? **12** Nunc ergo veni, accipe
consilium a me, et salva animam tuam, filiique tui
Salomonis. **13** Vade, et ingredere ad regem David,
et dic ei: Nonne tu domine mi rex iurasti mihi
ancillæ tuæ, dicens: Salomon filius tuus regnabit
post me, et ipse sedebit in solio meo? Quare ergo
regnat Adonias? **14** Et adhuc ibi te loquente cum
rege, ego veniam post te, et complebo sermones
tuos. **15** Ingressa est itaque Bethsabee ad regem in
cubiculum: rex autem senuerat nimis, et Abisag
Sunamitis ministrabat ei. **16** Inclinavit se Bethsabee,
et adoravit regem. Ad quam rex: Quid tibi, inquit,
vis? **17** Quæ respondens, ait: domine mi, tu iurasti
per Dominum Deum tuum ancillæ tuæ, Salomon
filius tuus regnabit post me, et ipse sedebit in
solio meo. **18** Et ecce nunc Adonias regnat, te,
domine mi rex, ignorante. **19** Mactavit boves, et
pinguia quæque, et arietes plurimos, et vocavit
omnes filios regis, Abiathar quoque sacerdotem, et
Ioab principem militiæ: Salomonem autem servum
tuum non vocavit. **20** Verumtamen domine mi
rex, in te oculi respiciunt totius Israel, ut indices
eis, quis sedere debeat in solio tuo domine mi rex
post te. **21** Eritque cum dormierit dominus meus
rex cum patribus suis, erimus ego et filius meus
Salomon peccatores. **22** Adhuc illa loquente cum
rege, Nathan propheta venit. **23** Et nunciaverunt
regi, dicentes: Adest Nathan propheta. Cumque
introisset in conspectu regis, et adorasset eum
pronus in terram, **24** dixit Nathan: domine mi rex,
tu dixisti: Adonias regnet post me, et ipse sedeat
super thronum meum? **25** Quia descendit hodie, et
immolavit boves, et pinguia, et arietes plurimos, et
vocavit universos filios regis et principes exercitus,
Abiathar quoque sacerdotem: illisque vescentibus,
et bibentibus coram eo, et dicentibus: Vivat rex
Adonias: **26** Me servum tuum, et Sadoc sacerdotem,
et Banaiam filium Ioiadæ, et Salomonem famulum
tuum non vocavit. **27** Numquid a domino meo rege
exivit hoc verbum, et mihi non indicasti servo
tuo quis sessurus esset super thronum domini
mei regis post eum? **28** Et respondit rex David,
dicens: Vocate ad me Bethsabee. Quæ cum fuisset
ingressa coram rege, et stetisset ante eum, **29**
iuravit rex, et ait: Vivit Dominus, qui eruit animam
meam de omni angustia, **30** quia sicut iuravi tibi
per Dominum Deum Israel, dicens: Salomon filius
tuus regnabit post me, et ipse sedebit super solium
meum pro me: sic faciam hodie. **31** Summissoque
Bethsabee in terram vultu, adoravit regem, dicens:
Vivat dominus meus David in æternum. **32** Dixit
quoque rex David: Vocate mihi Sadoc sacerdotem,
et Nathan prophetam, et Banaiam filium Ioiadæ.
Qui cum ingressi fuissent coram rege, **33** dixit
ad eos: Tollite vobiscum servos domini vestri, et
imponite Salomonem filium meum super mulam
meam: et ducite eum in Gihon. **34** Et ungat eum
ibi Sadoc sacerdos, et Nathan propheta in regem
super Israel: et canetis buccina, atque dicetis: Vivat
rex Salomon. **35** Et ascendetis post eum, et veniet,
et sedebit super solium meum, et ipse regnabit
pro me: illique præcipiam ut sit dux super Israel,
et super Iudam. **36** Et respondit Banaias filius
Ioiadæ, regi, dicens: Amen: sic loquatur Dominus
Deus domini mei regis. **37** Quomodo fuit Dominus
cum domino meo rege, sic sit cum Salomone, et
sublimius faciat solium eius a solio domini mei
regis David. **38** Descendit ergo Sadoc sacerdos,
et Nathan propheta, et Banaias filius Ioiadæ, et
Cerethi, et Phelethi: et imposuerunt Salomonem
super mulam regis David, et adduxerunt eum in
Gihon. **39** Sumpsitque Sadoc sacerdos cornu olei de
tabernaculo, et unxit Salomonem: et cecinerunt

buccina, et dixit omnis populus: Vivat rex Salomon.
40 Et ascendit universa multitudo post eum, et
populus canentium tibiis, et lætantium gaudio
magno, et insonuit terra a clamore eorum. 41 Audivit
autem Adonias, et omnes, qui invitati fuerant ab
eo, iamque convivium finitum erat: sed et Ioab,
audita voce tubæ, ait: Quid sibi vult clamor civitatis
tumultuantis? 42 Adhuc illo loquente, Ionathas
filius Abiathar sacerdotis venit: cui dixit Adonias:
Ingredere, quia vir fortis es, et bona nuncians.
43 Responditque Ionathas Adoniæ: Nequaquam:
dominus enim noster rex David regem constituit
Salomonem: 44 misitque cum eo Sadoc sacerdotem,
et Nathan prophetam, et Banaiam filium Ioiadæ,
et Cerethi, et Phelethi, et imposuerunt eum super
mulam regis. 45 Unxeruntque eum Sadoc sacerdos,
et Nathan propheta regem in Gihon: et ascenderunt
inde lætantes, et insonuit civitas: hæc est vox,
quam audistis. 46 Sed et Salomon sedet super
solium regni. 47 Et ingressi servi regis benedixerunt
domino nostro regi David, dicentes: Amplificet Deus
nomen Salomonis super nomen tuum, et magnificet
thronus eius super thronum tuum. Et adoravit
rex in lectulo suo: 48 et locutus est: Benedictus
Dominus Deus Israel, qui dedit hodie sedentem in
solio meo, videntibus oculis meis. 49 Territi sunt
ergo, et surrexerunt omnes, qui invitati fuerant
ab Adonia, et ivit unusquisque in viam suam. 50
Adonias autem timens Salomonem, surrexit, et
abiit, tenuitque cornu altaris. 51 Et nunciaverunt
Salomoni, dicentes: Ecce Adonias timens regem
Salomonem, tenuit cornu altaris, dicens: Iuret mihi
rex Salomon hodie, quod non interficiat servum
suum gladio. 52 Dixitque Salomon: Si fuerit vir
bonus, non cadet ne unus quidem capillus eius in
terram: sin autem malum inventum fuerit in eo,
morietur. 53 Misit ergo rex Salomon, et eduxit eum
ab altari: et ingressus adoravit regem Salomonem:
dixitque ei Salomon: Vade in domum tuam.

2 Appropinquaverunt autem dies David ut
moreretur, præcepitque Salomoni filio suo,
dicens: 2 Ego ingredior viam universæ terræ:
confortare, et esto vir. 3 Et observa custodias
Domini Dei tui, ut ambules in viis eius, ut custodias
ceremonias eius, et præcepta eius, et iudicia, et
testimonia, sicut scriptum est in lege Moysi: ut
intelligas universa quæ facis, et quocumque te
verteris: 4 ut confirmet Dominus sermones suos,
quos locutus est de me, dicens: Si custodierint filii
tui vias suas, et ambulaverint coram me in veritate,
in omni corde suo, et in omni anima sua, non
auferetur tibi vir de solio Israel. 5 Tu quoque nosti
quæ fecerit mihi Ioab filius Sarviæ, quæ fecerit
duobus principibus exercitus Israel, Abner filio
Ner, et Amasæ filio Iether: quos occidit, et effudit
sanguinem belli in pace, et posuit cruorem prælii
in balteo suo, qui erat circa lumbos eius, et in
calceamento suo, quod erat in pedibus eius. 6
Facies ergo iuxta sapientiam tuam, et non deduces
canitiem eius pacifice ad inferos. (Sheol h7585) 7
Sed et filiis Berzellai Galaaditis reddes gratiam,
eruntque comedentes in mensa tua: occurrerunt
enim mihi quando fugiebam a facie Absalom fratris
tui. 8 Habes quoque apud te Semei filium Gera filii
Iemini de Bahurim, qui maledixit mihi maledictione
pessima, quando ibam ad castra: sed quia descendit
mihi in occursum cum transirem Iordanem, et
iuravi ei per Dominum, dicens: Non te interficiam
gladio: 9 tu noli pati eum esse innoxium. Vir
autem sapiens es, ut scias quæ facies ei, deducesque
canos eius cum sanguine ad inferos. (Sheol h7585)
10 Dormivit igitur David cum patribus suis, et
sepultus est in Civitate David. 11 Dies autem,
quibus regnavit David super Israel, quadraginta
anni sunt: in Hebron regnavit septem annis: in
Ierusalem, triginta tribus. 12 Salomon autem sedit
super thronum David patris sui, et firmatum est
regnum eius nimis. 13 Et ingressus est Adonias
filius Haggith ad Bethsabee matrem Salomonis.
Quæ dixit ei: Pacificusne est ingressus tuus? Qui
respondit: Pacificus. 14 Addiditque: Sermo mihi est
ad te. Cui ait: Loquere. Et ille: 15 Tu, inquit, nosti,
quia meum erat regnum, et me præposuerat omnis
Israel sibi in regem: sed translatum est regnum, et
factum est fratris mei: a Domino enim constitutum
est ei. 16 Nunc ergo petitionem unam precor a
te; ne confundas faciem meam. Quæ dixit ad eum:
Loquere. 17 Et ille ait: Precor ut dicas Salomoni
regi (neque enim negare tibi quidquam potest) ut
det mihi Abisag Sunamitidem uxorem. 18 Et ait
Bethsabee: Bene, ego loquar pro te regi. 19 Venit
ergo Bethsabee ad regem Salomonem, ut loqueretur
ei pro Adonia: et surrexit rex in occursum eius,
adoravitque eam, et sedit super thronum suum:
positusque est thronus matri regis, quæ sedit ad
dexteram eius. 20 Dixitque ei: Petitionem unam
parvulam ego deprecor a te, ne confundas faciem
meam. Et dixit ei rex: Pete mater mea: neque
enim fas est ut avertam faciem tuam. 21 Quæ ait:
Detur Abisag Sunamitis Adoniæ fratri tuo uxor. 22
Responditque rex Salomon, et dixit matri suæ: Quare
postulas Abisag Sunamitidem Adoniæ? Postula ei et
regnum: ipse est enim frater meus maior me, et
habet Abiathar sacerdotem, et Ioab filium Sarviæ.
23 Iuravit itaque rex Salomon per Dominum, dicens:

Hæc faciat mihi Deus, et hæc addat, quia contra
animam suam locutus est Adonias verbum hoc. **24**
Et nunc vivit Dominus, qui firmavit me, et collocavit
me super solium David patris mei, et qui fecit mihi
domum, sicut locutus est, quia hodie occidetur
Adonias. **25** Misitque rex Salomon per manum
Banaiæ filii Ioiadæ, qui interfecit eum, et mortuus
est. **26** Abiathar quoque sacerdoti dixit rex: Vade in
Anathoth ad agrum tuum, equidem vir mortis es:
sed hodie te non interficiam, quia portasti arcam
Domini Dei coram David patre meo, et sustinuisti
laborem in omnibus, in quibus laboravit pater
meus. **27** Eiecit ergo Salomon Abiathar, ut non
esset sacerdos Domini, ut impleretur sermo Domini,
quem locutus est super domum Heli in Silo. **28** Venit
autem nuncius ad Ioab, quod Ioab declinasset post
Adoniam, et post Salomonem non declinasset: fugit
ergo Ioab in tabernaculum Domini, et apprehendit
cornu altaris. **29** Nunciatumque est regi Salomoni
quod fugisset Ioab in tabernaculum Domini, et
esset iuxta altare: misitque Salomon Banaiam,
filium Ioiadæ, dicens: Vade, interfice eum. **30** Et
venit Banaias ad tabernaculum Domini, et dixit ei:
Hæc dicit rex: Egredere. Qui ait: Non egrediar, sed
hic moriar. Renunciavit Banaias regi sermonem,
dicens: Hæc locutus est Ioab, et hæc respondit
mihi. **31** Dixitque ei rex: Fac sicut locutus est: et
interfice eum, et sepeli, et amovebis sanguinem
innocentem, qui effusus est a Ioab, a me, et a
domo patris mei. **32** Et reddet Dominus sanguinem
eius super caput eius, quia interfecit duos viros
iustos, melioresque se: et occidit eos gladio, patre
meo David ignorante, Abner filium Ner principem
militiæ Israel, et Amasam filium Iether principem
exercitus Iuda: **33** et revertetur sanguis illorum in
caput Ioab, et in caput seminis eius in sempiternum.
David autem et semini eius, et domui, et throno
illius sit pax usque in æternum a Domino. **34**
Ascendit itaque Banaias filius Ioiadæ, et aggressus
eum interfecit: sepultusque est in domo sua in
deserto. **35** Et constituit rex Banaiam filium Ioiadæ
pro eo super exercitum, et Sadoc sacerdotem posuit
pro Abiathar. **36** Misit quoque rex, et vocavit Semei,
dixitque ei: Ædifica tibi domum in Ierusalem, et
habita ibi: et non egredieris inde huc atque illuc. **37**
Quacumque autem die egressus fueris, et transieris
Torrentem Cedron, scito te interficiendum: sanguis
tuus erit super caput tuum. **38** Dixitque Semei regi:
Bonus sermo. Sicut locutus est dominus meus rex,
sic faciet servus tuus. Habitavit itaque Semei in
Ierusalem diebus multis. **39** Factum est autem post
annos tres ut fugerent servi Semei ad Achis filium
Maacha regem Geth: nunciatumque est Semei quod
servi eius issent in Geth. **40** Et surrexit Semei, et
stravit asinum suum: ivitque ad Achis in Geth ad
requirendum servos suos, et adduxit eos de Geth.
41 Nunciatum est autem Salomoni quod isset Semei
in Geth de Ierusalem, et rediisset. **42** Et mittens
vocavit eum, dixitque illi: Nonne testificatus sum
tibi per Dominum, et prædixi tibi: Quacumque die
egressus, ieris huc et illuc, scito te esse moriturum?
Et respondisti mihi: Bonus sermo, quem audivi. **43**
Quare ergo non custodisti iusiurandum Domini,
et præceptum quod præceperam tibi? **44** Dixitque
rex ad Semei: Tu nosti omne malum, cuius tibi
conscium est cor tuum, quod fecisti David patri meo:
reddidit Dominus malitiam tuam in caput tuum. **45**
Et rex Salomon benedictus, et thronus David erit
stabilis coram Domino usque in sempiternum. **46**
Iussit itaque rex Banaiæ filio Ioiadæ: qui egressus,
percussit eum, et mortuus est.

3 Confirmatum est igitur regnum in manu
Salomonis, et affinitate coniunctus est Pharaoni
regi Ægypti: accepit namque filiam eius, et adduxit
in civitatem David, donec compleret ædificans
domum suam, et domum Domini, et murum
Ierusalem per circuitum. **2** Attamen populus
immolabat in excelsis: non enim ædificatum erat
templum nomini Domini usque in diem illum. **3**
Dilexit autem Salomon Dominum, ambulans in
præceptis David patris sui, excepto quod in excelsis
immolabat, et accendebat thymiama. **4** Abiit itaque
in Gabaon, ut immolaret ibi: illud quippe erat
excelsum maximum: mille hostias in holocaustum
obtulit Salomon super altare illud in Gabaon. **5**
Apparuit autem Dominus Salomoni per somnium
nocte, dicens: Postula quod vis ut dem tibi. **6** Et
ait Salomon: Tu fecisti cum servo tuo David patre
meo misericordiam magnam, sicut ambulavit in
conspectu tuo in veritate, et iustitia, et recto corde
tecum: custodisti ei misericordiam tuam grandem,
et dedisti ei filium sedentem super thronum
eius, sicut est hodie. **7** Et nunc Domine Deus,
tu regnare fecisti servum tuum pro David patre
meo: ego autem sum puer parvulus, et ignorans
egressum, et introitum meum. **8** Et servus tuus in
medio est populi, quem elegisti, populi infiniti, qui
numerari et supputari non potest præ multitudine.
9 Dabis ergo servo tuo cor docile, ut populum
tuum iudicare possit, et discernere inter bonum et
malum. Quis enim poterit iudicare populum istum,
populum tuum hunc multum? **10** Placuit ergo
sermo coram Domino, quod Salomon postulasset
huiuscemodi rem. **11** Et dixit Dominus Salomoni:
Quia postulasti verbum hoc, et non petisti tibi dies

multos, nec divitias, aut animas inimicorum tuorum,
sed postulasti tibi sapientiam ad discernendum
iudicium: 12 ecce feci tibi secundum sermones
tuos, et dedi tibi cor sapiens et intelligens, in
tantum ut nullus ante te similis tui fuerit, nec
post te surrecturus sit. 13 Sed et hæc, quæ non
postulasti, dedi tibi: divitias scilicet, et gloriam,
ut nemo fuerit similis tui in regibus cunctis retro
diebus. 14 Si autem ambulaveris in viis meis, et
custodieris præcepta mea, et mandata mea, sicut
ambulavit pater tuus, longos faciam dies tuos. 15
Igitur evigilavit Salomon, et intellexit quod esset
somnium: cumque venisset Ierusalem, stetit coram
arca fœderis Domini, et obtulit holocausta, et fecit
victimas pacificas, et grande convivium universis
famulis suis. 16 Tunc venerunt duæ mulieres
meretrices ad regem, steteruntque coram eo, 17
quarum una ait: Obsecro, mi domine: ego et mulier
hæc habitabamus in domo una, et peperi apud eam
in cubiculo. 18 Tertia autem die postquam ego
peperi, peperit et hæc: et eramus simul, nullusque
alius nobiscum in domo, exceptis nobis duabus.
19 Mortuus est autem filius mulieris huius nocte.
Dormiens quippe oppressit eum. 20 Et consurgens
intempestæ noctis silentio, tulit filium meum de
latere meo ancillæ tuæ dormientis, et collocavit
in sinu suo: suum autem filium, qui erat mortuus,
posuit in sinu meo. 21 Cumque surrexissem mane
ut darem lac filio meo, apparuit mortuus: quem
diligentius intuens clara luce, deprehendi non esse
meum quem genueram. 22 Responditque altera
mulier: Non est ita ut dicis, sed filius tuus mortuus
est, meus autem vivit. Econtrario illa dicebat:
Mentiris: filius quippe meus vivit, et filius tuus
mortuus est. Atque in hunc modum contendebant
coram rege. 23 Tunc rex ait: Hæc dicit, Filius meus
vivit, et filius tuus mortuus est. Et ista respondit:
Non, sed filius tuus mortuus est, meus autem vivit.
24 Dixit ergo rex: Afferte mihi gladium. Cumque
attulissent gladium coram rege, 25 Dividite, inquit,
infantem vivum in duas partes, et date dimidiam
partem uni, et dimidiam partem alteri. 26 Dixit
autem mulier, cuius filius erat vivus, ad regem:
(commota sunt quippe viscera eius super filio suo)
Obsecro domine, date illi infantem vivum, et nolite
interficere eum. Econtrario illa dicebat: Nec mihi,
nec tibi sit, sed dividatur. 27 Respondit rex, et ait:
Date huic infantem vivum, et non occidatur: hæc
est enim mater eius. 28 Audivit itaque omnis Israel
iudicium quod iudicasset rex, et timuerunt regem,
videntes sapientiam Dei esse in eo ad faciendum
iudicium.

4 Erat autem rex Salomon regnans super omnem
Israel: 2 et hi principes quos habebat: Azarias
filius Sadoc sacerdotis: 3 Elihoreph, et Ahia filii Sisa
scribæ: Iosaphat filius Ahilud a commentariis: 4
Banaias filius Ioiadæ super exercitum: Sadoc autem,
et Abiathar sacerdotes. 5 Azarias filius Nathan
super eos qui assistebant regi: Zabud filius Nathan
sacerdos, amicus regis: 6 et Ahisar præpositus
domus: et Adoniram filius Abda super tributa. 7
Habebat autem Salomon duodecim præfectos super
omnem Israel, qui præbebant annonam regi et
domui eius: per singulos enim menses in anno,
singuli necessaria ministrabant. 8 Et hæc nomina
eorum: Benhur, in monte Ephraim. 9 Bendecar, in
Macces, et in Salebim, et in Bethsames, et in Elon,
et in Bethanan. 10 Benhesed in Aruboth: ipsius
erat Socho, et omnis terra Epher. 11 Benabinadab,
cuius omnis Nephath Dor, Tapheth filiam Salomonis
habebat uxorem. 12 Bana filius Ahilud regebat
Thanac et Mageddo, et universam Bethsan, quæ
est iuxta Sarthana subter Iezrael, a Bethsan usque
Abelmehula e regione Iecmaan. 13 Bengaber in
Ramoth Galaad: habebat Avothiair filii Manasse in
Galaad, ipse præerat in omni regione Argob, quæ
est in Basan, sexaginta civitatibus magnis atque
muratis, quæ habebant seras æreas. 14 Ahinadab
filius Addo præerat in Manaim. 15 Achimaas in
Nephthali: sed et ipse habebat Basemath filiam
Salomonis in coniugio. 16 Baana filius Husi, in
Aser, et in Baloth. 17 Iosaphat filius Pharue, in
Issachar. 18 Semei filius Ela, in Beniamin. 19 Gaber
filius Uri, in terra Galaad, in terra Sehon regis
Amorrhæi et Og regis Basan, super omnia quæ
erant in illa terra. 20 Iuda et Israel innumerabiles,
sicut arena maris in multitudine: comedentes, et
bibentes, atque lætantes. 21 Salomon autem erat in
ditione sua, habens omnia regna a flumine terræ
Philisthiim usque ad terminum Ægypti: offerentium
sibi munera, et servientium ei cunctis diebus vitæ
eius. 22 Erat autem cibus Salomonis per dies singulos
triginta cori similæ, et sexaginta cori farinæ, 23
decem boves pingues, et viginti boves pascuales,
et centum arietes, excepta venatione cervorum,
caprearum, atque bubalorum, et avium altilium. 24
Ipse enim obtinebat omnem regionem, quæ erat
trans flumen, a Thaphsa usque ad Gazan, et cunctos
reges illarum regionum: et habebat pacem ex omni
parte in circuitu. 25 Habitabatque Iuda, et Israel
absque timore ullo, unusquisque sub vite sua, et
sub ficu sua, a Dan usque Bersabee cunctis diebus
Salomonis. 26 Et habebat Salomon quadraginta
millia præsepia equorum currilium, et duodecim
millia equestrium. 27 Nutriebantque eos supradicti

regis præfecti: sed et necessaria mensæ regis
Salomonis cum ingenti cura præbebant in tempore
suo. 28 Hordeum quoque, et paleas equorum, et
iumentorum deferebant in locum ubi erat rex,
iuxta constitutum sibi. 29 Dedit quoque Deus
sapientiam Salomoni et prudentiam multam nimis,
et latitudinem cordis quasi arenam, quæ est in
littore maris. 30 Et præcedebat sapientia Salomonis
sapientiam omnium Orientalium et Ægyptiorum,
31 et erat sapientior cunctis hominibus: sapientior
Ethan Ezrahita, et Heman, et Chalcol, et Dorda filiis
Mahol: et erat nominatus in universis gentibus
per circuitum. 32 Locutus est quoque Salomon tria
millia parabolas: et fuerunt carmina eius quinque
et mille. 33 Et disputavit super lignis a cedro, quæ
est in Libano, usque ad hyssopum, quæ egreditur
de pariete: et disseruit de iumentis, et volucribus,
et reptilibus, et piscibus. 34 Et veniebant de cunctis
populis ad audiendam sapientiam Salomonis, et ab
universis regibus terræ, qui audiebant sapientiam
eius.

5 Misit quoque Hiram rex Tyri servos suos ad
Salomonem: audivit enim quod ipsum unxissent
regem pro patre eius: quia amicus fuerat Hiram
David omni tempore. 2 Misit autem Salomon
ad Hiram, dicens: 3 Tu scis voluntatem David
patris mei, et quia non potuerit ædificare domum
nomini Domini Dei sui propter bella imminentia per
circuitum, donec daret Dominus eos sub vestigio
pedum eius. 4 Nunc autem requiem dedit Dominus
Deus meus mihi per circuitum: et non est satan,
neque occursus malus. 5 Quam ob rem cogito
ædificare templum nomini Domini Dei mei, sicut
locutus est Dominus David patri meo, dicens: Filius
tuus, quem dabo pro te super solium tuum, ipse
ædificabit domum nomini meo. 6 Præcipe igitur
ut præcidant mihi servi tui cedros de Libano, et
servi mei sint cum servis tuis: mercedem autem
servorum tuorum dabo tibi quamcumque petieris:
scis enim quomodo non est in populo meo vir qui
noverit ligna cædere sicut Sidonii. 7 Cum ergo
audisset Hiram verba Salomonis, lætatus est valde,
et ait: Benedictus Dominus Deus hodie, qui dedit
David filium sapientissimum super populum hunc
plurimum. 8 Et misit Hiram ad Salomonem, dicens:
Audivi quæcumque mandasti mihi: ego faciam
omnem voluntatem tuam in lignis cedrinis et
abiegnis. 9 Servi mei deponent ea de Libano ad mare:
et ego componam ea in ratibus in mari usque ad
locum, quem significaveris mihi; et applicabo ea ibi,
et tu tolles ea: præbebisque necessaria mihi, ut detur
cibus domui meæ. 10 Itaque Hiram dabat Salomoni
ligna cedrina, et ligna abiegna, iuxta omnem
voluntatem eius. 11 Salomon autem præbebat Hiram
coros tritici, viginti millia, in cibum domui eius, et
viginti coros purissimi olei: hæc tribuebat Salomon
Hiram per singulos annos. 12 Dedit quoque Dominus
sapientiam Salomoni, sicut locutus est ei: et erat
pax inter Hiram et Salomonem, et percusserunt
ambo fœdus. 13 Elegitque rex Salomon operarios de
omni Israel, et erat indictio triginta millia virorum.
14 Mittebatque eos in Libanum, decem millia per
menses singulos vicissim, ita ut duobus mensibus
essent in domibus suis: et Adoniram erat super
huiuscemodi indictione. 15 Fueruntque Salomoni
septuaginta millia eorum qui onera portabant, et
octoginta millia latomorum in monte: 16 absque
præpositis qui præerant singulis operibus, numero
trium millium, et trecentorum præcipientium
populo et his qui faciebant opus. 17 Præcepitque
rex, ut tollerent lapides grandes, lapides pretiosos
in fundamentum templi, et quadrarent eos: 18 quos
dolaverunt cæmentarii Salomonis, et cæmentarii
Hiram: porro Giblii præparaverunt ligna et lapides
ad ædificandam domum.

6 Factum est ergo quadringentesimo et octogesimo
anno egressionis filiorum Israel de Terra Ægypti,
in anno quarto, mense Zio, (ipse est mensis
secundus) regni Salomonis super Israel, ædificari
cœpit domus Domino. 2 Domus autem, quam
ædificabat rex Salomon Domino, habebat sexaginta
cubitos in longitudine, et viginti cubitos in
latitudine, et triginta cubitos in altitudine. 3 Et
porticus erat ante templum viginti cubitorum
longitudinis, iuxta mensuram latitudinis templi:
et habebat decem cubitos latitudinis ante faciem
templi. 4 Fecitque in templo fenestras obliquas.
5 Et ædificavit super parietem templi tabulata
per gyrum, in parietibus domus per circuitum
templi et oraculi, et fecit latera in circuitu. 6
Tabulatum, quod subter erat, quinque cubitos
habebat latitudinis, et medium tabulatum sex
cubitorum latitudinis, et tertium tabulatum septem
habens cubitos latitudinis. Trabes autem posuit in
domo per circuitum forinsecus, ut non hærerent
muris templi. 7 Domus autem cum ædificaretur, de
lapidibus dolatis atque perfectis ædificata est: et
malleus, et securis, et omne ferramentum non sunt
audita in domo cum ædificaretur. 8 Ostium lateris
medii in parte erat domus dextræ: et per cochleam
ascendebant in medium cœnaculum, et a medio in
tertium. 9 Et ædificavit domum, et consummavit
eam: texit quoque domum laquearibus cedrinis.
10 Et ædificavit tabulatum super omnem domum

quinque cubitis altitudinis, et operuit domum
lignis cedrinis. 11 Et factus est sermo Domini ad
Salomonem, dicens: 12 Domus hæc, quam ædificas,
si ambulaveris in præceptis meis, et iudicia mea
feceris, et custodieris omnia mandata mea, gradiens
per ea: firmabo sermonem meum tibi, quem locutus
sum ad David patrem tuum. 13 Et habitabo in
medio filiorum Israel, et non derelinquam populum
meum Israel. 14 Igitur ædificavit Salomon domum,
et consummavit eam. 15 Et ædificavit parietes
domus intrinsecus, tabulatis cedrinis, a pavimento
domus usque ad summitatem parietum, et usque
ad laquearia, operuit lignis cedrinis intrinsecus:
et texit pavimentum domus tabulis abiegnis. 16
Ædificavitque viginti cubitorum ad posteriorem
partem templi tabulata cedrina, a pavimento usque
ad superiora: et fecit interiorem domum oraculi
in Sanctum Sanctorum. 17 Porro quadraginta
cubitorum erat ipsum templum pro foribus oraculi.
18 Et cedro omnis domus intrinsecus vestiebatur,
habens tornaturas, et iuncturas suas fabrefactas
et cælaturas eminentes: omnia cedrinis tabulis
vestiebantur: nec omnino lapis apparere poterat
in pariete. 19 Oraculum autem in medio domus,
in interiori parte fecerat, ut poneret ibi arcam
fœderis Domini. 20 Porro oraculum habebat viginti
cubitos longitudinis, et viginti cubitos latitudinis,
et viginti cubitos altitudinis: et operuit illud atque
vestivit auro purissimo. Sed et altare vestivit cedro.
21 Domum quoque ante oraculum operuit auro
purissimo, et affixit laminas clavis aureis. 22
Nihilque erat in templo quod non auro tegeretur:
sed et totum altare oraculi texit auro. 23 Et fecit in
oraculo duos cherubim de lignis olivarum, decem
cubitorum altitudinis. 24 Quinque cubitorum ala
cherub una, et quinque cubitorum ala cherub
altera: id est, decem cubitos habentes, a summitate
alæ unius usque ad alæ alterius summitatem. 25
Decem quoque cubitorum erat cherub secundus:
in mensura pari, et opus unum erat in duobus
cherubim, 26 id est, altitudinem habebat unus
cherub decem cubitorum, et similiter cherub
secundus. 27 Posuitque cherubim in medio templi
interioris: extendebant autem alas suas cherubim,
et tangebat ala una parietem, et ala cherub secundi
tangebat parietem alterum: alæ autem alteræ in
media parte templi se invicem contingebant. 28
Texit quoque cherubim auro. 29 Et omnes parietes
templi per circuitum sculpsit variis cælaturis et
torno: et fecit in eis cherubim, et palmas, et picturas
varias, quasi prominentes de pariete, et egredientes.
30 Sed et pavimentum domus texit auro intrinsecus
et extrinsecus. 31 Et in ingressu oraculi fecit ostiola
de lignis olivarum, postesque angulorum quinque.
32 Et duo ostia de lignis olivarum: et sculpsit in
eis picturam cherubim, et palmarum species, et
anaglypha valde prominentia: et texit ea auro: et
operuit tam cherubim quam palmas, et cetera,
auro. 33 Fecitque in introitu templi postes de
lignis olivarum quadrangulatos: 34 et duo ostia
de lignis abiegnis altrinsecus: et utrumque ostium
duplex erat, et se invicem tenens aperiebatur. 35 Et
sculpsit cherubim, et palmas, et cælaturas valde
eminentes: operuitque omnia laminis aureis opere
quadro ad regulam. 36 Et ædificavit atrium interius
tribus ordinibus lapidum politorum, et uno ordine
lignorum cedri. 37 Anno quarto fundata est domus
Domini in mense Zio: 38 et in anno undecimo,
mense Bul (ipse est mensis octavus) perfecta est
domus in omni opere suo, et in universis utensilibus
suis: ædificavitque eam annis septem.

7 Domum autem suam ædificavit Salomon
tredecim annis, et ad perfectum usque perduxit.
2 Ædificavit quoque domum saltus Libani, centum
cubitorum longitudinis, et quinquaginta cubitorum
latitudinis, et triginta cubitorum altitudinis: et
quattuor deambulacra inter columnas cedrinas:
ligna quippe cedrina exciderat in columnas. 3
Et tabulatis cedrinis vestivit totam cameram,
quæ quadraginta quinque columnis sustentabatur.
Unus autem ordo habebat columnas quindecim
4 contra se invicem positas, 5 et e regione se
respicientes, æquali spatio inter columnas, et super
columnas quadrangulata ligna in cunctis æqualia.
6 Et porticum columnarum fecit quinquaginta
cubitorum longitudinis, et triginta cubitorum
latitudinis: et alteram porticum in facie maioris
porticus: et columnas, et epistylia super columnas.
7 Porticum quoque solii, in qua tribunal est, fecit:
et texit lignis cedrinis a pavimento usque ad
summitatem. 8 Et domuncula, in qua sedebatur
ad iudicandum, erat in media porticu, simili
opere. Domum quoque fecit filiæ Pharaonis (quam
uxorem duxerat Salomon) tali opere, quali et hanc
porticum. 9 Omnia lapidibus pretiosis, qui ad
normam quandam atque mensuram tam intrinsecus
quam extrinsecus serrati erant: a fundamento
usque ad summitatem parietum, et extrinsecus
usque ad atrium maius. 10 Fundamenta autem de
lapidibus pretiosis, lapidibus magnis decem sive
octo cubitorum. 11 Et desuper lapides pretiosi
æqualis mensuræ secti erant, similiterque de cedro.
12 Et atrium maius rotundum trium ordinum de
lapidibus sectis, et unius ordinis de dolata cedro:
necnon et in atrio domus Domini interiori, et in

porticu domus. 13 Misit quoque rex Salomon, et
tulit Hiram de Tyro, 14 filium mulieris viduæ de
tribu Nephthali, patre Tyrio, artificem ærarium, et
plenum sapientia, et intelligentia, et doctrina ad
faciendum omne opus ex ære. Qui cum venisset ad
regem Salomonem, fecit omne opus eius. 15 Et finxit
duas columnas æreas, decem et octo cubitorum
altitudinis columnam unam: et linea duodecim
cubitorum ambiebat columnam utramque. 16 Duo
quoque capitella fecit, quæ ponerentur super capita
columnarum, fusilia ex ære: quinque cubitorum
altitudinis capitellum unum, et quinque cubitorum
altitudinis capitellum alterum: 17 et quasi in
modum retis, et catenarum sibi invicem miro opere
contextarum. Utrumque capitellum columnarum
fusile erat: septena versuum retiacula in capitello
uno, et septena retiacula in capitello altero. 18 Et
perfecit columnas, et duos ordines per circuitum
retiaculorum singulorum, ut tegerent capitella, quæ
erant super summitatem, malogranatorum: eodem
modo fecit et capitello secundo. 19 Capitella autem,
quæ erant super capita columnarum, quasi opere
lilii fabricata erant in porticu quattuor cubitorum.
20 Et rursum alia capitella in summitate columnarum
desuper iuxta mensuram columnæ contra retiacula:
malogranatorum autem ducenti ordines erant in
circuitu capitelli secundi. 21 Et statuit duas columnas
in porticu templi: cumque statuisset columnam
dexteram, vocavit eam nomine Iachin: similiter
erexit columnam secundam: et vocavit nomen eius
Booz. 22 Et super capita columnarum opus in modum
lilii posuit: perfectumque est opus columnarum.
23 Fecit quoque mare fusile decem cubitorum
a labio usque ad labium, rotundum in circuitu:
quinque cubitorum altitudo eius, et resticula
triginta cubitorum cingebat illud per circuitum. 24
Et sculptura subter labium circuibat illud decem
cubitis ambiens mare: duo ordines sculpturarum
striatarum erant fusiles. 25 Et stabat super duodecim
boves, e quibus tres respiciebant ad Aquilonem,
et tres ad Occidentem, et tres ad Meridiem, et
tres ad Orientem, et mare super eos desuper erat:
quorum posteriora universa intrinsecus latitabant.
26 Grossitudo autem luteris, trium unciarum erat:
labiumque eius, quasi labium calicis, et folium
repandi lilii: duo millia batos capiebat. 27 Et
fecit decem bases æneas, quattuor cubitorum
longitudinis bases singulas, et quattuor cubitorum
latitudinis, et trium cubitorum altitudinis. 28 Et
ipsum opus basium, interrasile erat: et sculpturæ
inter iuncturas. 29 Et inter coronulas et plectas,
leones et boves et cherubim: et in iuncturis similiter
desuper: et subter leones, et boves quasi lora ex
ære dependentia. 30 Et quattuor rotæ per bases
singulas, et axes ærei: et per quattuor partes quasi
humeruli subter luterem fusiles, contra se invicem
respectantes. 31 Os quoque luteris intrinsecus erat
in capitis summitate: et quod forinsecus apparebat,
unius cubiti erat totum rotundum, pariterque
habebat unum cubitum et dimidium: in angulis
autem columnarum variæ cælaturæ erant: et media
intercolumnia, quadrata non rotunda. 32 Quattuor
quoque rotæ, quæ per quattuor angulos basis erant,
cohærebant sibi subter basim: una rota habebat
altitudinis cubitum et semis. 33 Tales autem rotæ
erant quales solent in curru fieri: et axes earum, et
radii, et canthi, et modioli, omnia fusilia. 34 Nam et
humeruli illi quattuor per singulos angulos basis
unius, ex ipsa basi fusiles et coniuncti erant. 35 In
summitate autem basis erat quædam rotunditas
dimidii cubiti, ita fabrefacta, ut luter desuper posset
imponi, habens cælaturas suas, variasque sculpturas
ex semetipsa. 36 Sculpsit quoque in tabulatis illis,
quæ erant ex ære, et in angulis, cherubim, et leones,
et palmas, quasi in similitudinem hominis stantis, ut
non cælata, sed apposita per circuitum viderentur.
37 In hunc modum fecit decem bases, fusura una, et
mensura, sculpturaque consimili. 38 Fecit quoque
decem luteres æneos: quadraginta batos capiebat
luter unus, eratque quattuor cubitorum: singulos
quoque luteres per singulas, id est, decem bases,
posuit. 39 Et constituit decem bases, quinque ad
dexteram partem templi, et quinque ad sinistram:
mare autem posuit ad dexteram partem templi
contra Orientem ad Meridiem. 40 Fecit ergo
Hiram lebetes, et scutras, et hamulas, et perfecit
omne opus regis Salomonis in templo Domini. 41
Columnas duas, et funiculos capitellorum super
capitella columnarum duos: et retiacula duo, ut
operirent duos funiculos, qui erant super capita
columnarum. 42 Et malogranata quadringenta in
duobus retiaculis: duos versus malogranatorum
in retiaculis singulis, ad operiendos funiculos
capitellorum, qui erant super capita columnarum.
43 Et bases decem, et luteres decem super bases.
44 Et mare unum, et boves duodecim subter mare.
45 Et lebetes, et scutras, et hamulas. Omnia vasa,
quæ fecit Hiram regi Salomoni in domo Domini, de
auricalco erant. 46 In campestri regione Iordanis
fudit ea rex in argillosa terra, inter Sochoth et
Sarthan. 47 Et posuit Salomon omnia vasa: propter
multitudinem autem nimiam non erat pondus æris.
48 Fecitque Salomon omnia vasa in domo Domini:
altare aureum, et mensam, super quam ponerentur
panes propositionis, auream: 49 et candelabra aurea,
quinque ad dexteram, et quinque ad sinistram

contra oraculum ex auro puro: et quasi lilii flores,
et lucernas desuper aureas: et forcipes aureos, 50 et
hydrias, et fuscinulas, et phialas, et mortariola, et
thuribula, de auro purissimo: et cardines ostiorum
domus interioris Sancti Sanctorum, et ostiorum
domus templi, ex auro erant. 51 Et perfecit omne
opus quod faciebat Salomon in domo Domini,
et intulit quæ sanctificaverat David pater suus,
argentum et aurum, et vasa, reposuitque in thesauris
domus Domini.

8 Tunc congregati sunt omnes maiores natu Israel
cum principibus tribuum, et duces familiarum
filiorum Israel ad regem Salomonem in Ierusalem:
ut deferrent arcam fœderis Domini, de civitate
David, id est, de Sion. 2 Convenitque ad regem
Salomonem universus Israel in mense Ethanim,
in solemni die, ipse est mensis septimus. 3
Veneruntque cuncti senes de Israel, et tulerunt
arcam sacerdotes, 4 et portaverunt arcam Domini,
et tabernaculum fœderis, et omnia vasa Sanctuarii,
quæ erant in tabernaculo: et ferebant ea sacerdotes
et Levitæ. 5 Rex autem Salomon, et omnis multitudo
Israel, quæ convenerat ad eum, gradiebatur cum
illo ante arcam, et immolabant oves et boves
absque æstimatione et numero. 6 Et intulerunt
sacerdotes arcam fœderis Domini in locum suum,
in oraculum templi, in Sanctum Sanctorum subter
alas cherubim. 7 Siquidem cherubim expandebant
alas super locum arcæ, et protegebant arcam,
et vectes eius desuper. 8 Cumque eminerent
vectes, et apparerent summitates eorum foris
Sanctuarium ante oraculum, non apparebant ultra
extrinsecus, qui et fuerunt ibi usque in præsentem
diem. 9 In arca autem non erat aliud nisi duæ
tabulæ lapideæ, quas posuerat in ea Moyses in
Horeb, quando pepigit Dominus fœdus cum filiis
Israel, cum egrederentur de Terra Ægypti. 10
Factum est autem, cum exissent sacerdotes de
Sanctuario, nebula implevit domum Domini, 11 et
non poterant sacerdotes stare et ministrare propter
nebulam: impleverat enim gloria Domini domum
Domini. 12 Tunc ait Salomon: Dominus dixit ut
habitaret in nebula. 13 Ædificans ædificavi domum
in habitaculum tuum, firmissimum solium tuum in
sempiternum. 14 Convertitque rex faciem suam, et
benedixit omni ecclesiæ Israel: omnia enim ecclesia
Israel stabat. 15 Et ait Salomon: Benedictus Dominus
Deus Israel, qui locutus est ore suo ad David patrem
meum, et in manibus eius perfecit, dicens: 16 A
die, qua eduxi populum meum Israel de Ægypto,
non elegi civitatem de universis tribubus Israel,
ut ædificaretur domus, et esset nomen meum ibi:
sed elegi David ut esset super populum meum
Israel. 17 Voluitque David pater meus ædificare
domum nomini Domini Dei Israel: 18 et ait Dominus
ad David patrem meum: Quod cogitasti in corde
tuo ædificare domum nomini meo, bene fecisti,
hoc ipsum mente tractans. 19 Verumtamen tu
non ædificabis mihi domum, sed filius tuus, qui
egredietur de renibus tuis, ipse ædificabit domum
nomini meo. 20 Confirmavit Dominus sermonem
suum, quem locutus est: stetique pro David patre
meo, et sedi super thronum Israel, sicut locutus est
Dominus: et ædificavi domum nomini Domini Dei
Israel. 21 Et constitui ibi locum arcæ, in qua fœdus
Domini est, quod percussit cum patribus nostris,
quando egressi sunt de Terra Ægypti. 22 Stetit
autem Salomon ante altare Domini in conspectu
ecclesiæ Israel, et expandit manus suas in cælum,
23 et ait: Domine Deus Israel, non est similis tui
Deus in cælo desuper, et super terram deorsum:
qui custodis pactum et misericordiam servis tuis,
qui ambulant coram te in toto corde suo. 24 Qui
custodisti servo tuo David patri meo quæ locutus es
ei: ore locutus es, et manibus perfecisti, ut hæc dies
probat. 25 Nunc igitur Domine Deus Israel, conserva
famulo tuo David patri meo quæ locutus es ei,
dicens: Non auferetur de te vir coram me, qui sedeat
super thronum Israel: ita tamen si custodierint
filii tui viam suam, ut ambulent coram me sicut tu
ambulasti in conspectu meo. 26 Et nunc Domine
Deus Israel firmentur verba tua, quæ locutus es
servo tuo David patri meo. 27 Ergone putandum
est quod vere Deus habitet super terram? Si enim
cælum, et cæli cælorum te capere non possunt,
quanto magis domus hæc, quam ædificavi? 28 Sed
respice ad orationem servi tui, et ad preces eius
Domine Deus meus: audi hymnum et orationem,
quam servus tuus orat coram te hodie: 29 ut sint
oculi tui aperti super domum hanc nocte ac die:
super domum, de qua dixisti: Erit nomen meum ibi:
ut exaudias orationem, quam orat in loco isto ad te
servus tuus. 30 Ut exaudias deprecationem servi
tui et populi tui Israel, quodcumque oraverint in
loco isto, et exaudies in loco habitaculi tui in cælo,
et cum exaudieris, propitius eris. 31 Si peccaverit
homo in proximum suum, et habuerit aliquod
iuramentum, quo teneatur astrictus; et venerit
propter iuramentum coram altari tuo in domum
tuam, 32 tu exaudies in cælo: et facies, et iudicabis
servos tuos, condemnans impium, et reddens viam
suam super caput eius, iustificansque iustum, et
retribuens ei secundum iustitiam suam. 33 Si fugerit
populus tuus Israel inimicos suos (quia peccaturus
est tibi) et agentes pœnitentiam, et confitentes

nomini tuo, venerint, et oraverint, et deprecati te
fuerint in domo hac; 34 exaudi in cælo, et dimitte
peccatum populi tui Israel, et reduces eos in terram,
quam dedisti patribus eorum. 35 Si clausum fuerit
cælum, et non pluerit propter peccata eorum, et
orantes in loco isto, pœnitentiam egerint nomini
tuo, et a peccatis suis conversi fuerint propter
afflictionem suam: 36 exaudi eos in cælo, et dimitte
peccata servorum tuorum, et populi tui Israel:
et ostende eis viam bonam per quam ambulent,
et da pluviam super terram tuam, quam dedisti
populo tuo in possessionem. 37 Fames si oborta
fuerit in terra, aut pestilentia, aut corruptus aer,
aut ærugo, aut locusta, vel rubigo, et afflixerit eum
inimicus eius portas obsidens, omnis plaga, universa
infirmitas, 38 cuncta devotatio, et imprecatio, quæ
acciderit omni homini de populo tuo Israel: si quis
cognoverit plagam cordis sui, et expanderit manus
suas in domo hac, 39 tu exaudies in cælo in loco
habitationis tuæ, et repropitiaberis, et facies ut
des unicuique secundum omnes vias suas, sicut
videris cor eius (quia tu nosti solus cor omnium
filiorum hominum) 40 ut timeant te cunctis diebus,
quibus vivunt super faciem terræ, quam dedisti
patribus nostris. 41 Insuper et alienigena, qui non
est de populo tuo Israel, cum venerit de terra
longinqua propter nomen tuum (audietur enim
nomen tuum magnum, et manus tua fortis, et
brachium tuum 42 extentum ubique) cum venerit
ergo, et oraverit in hoc loco, 43 tu exaudies in
cælo, in firmamento habitaculi tui et facies omnia,
pro quibus invocaverit te alienigena: ut discant
universi populi terrarum nomen tuum timere,
sicut populus tuus Israel, et probent quia nomen
tuum invocatum est super domum hanc, quam
ædificavi. 44 Si egressus fuerit populus tuus ad
bellum contra inimicos suos, per viam, quocumque
miseris eos, orabunt te contra viam civitatis, quam
elegisti, et contra domum, quam ædificavi nomini
tuo, 45 et exaudies in cælo orationes eorum, et
preces eorum, et facies iudicium eorum. 46 Quod
si peccaverint tibi (non est enim homo qui non
peccet) et iratus tradideris eos inimicis suis, et
captivi ducti fuerint in terram inimicorum longe
vel prope, 47 et egerint pœnitentiam in corde
suo in loco captivitatis, et conversi deprecati te
fuerint in captivitate sua, dicentes: Peccavimus,
inique egimus, impie gessimus: 48 et reversi fuerint
ad te in universo corde suo, et tota anima sua in
terra inimicorum suorum, ad quam captivi ducti
fuerint: et oraverint te contra viam terræ suæ,
quam dedisti patribus eorum, et civitatis quam
elegisti, et templi quod ædificavi nomini tuo: 49
exaudies in cælo, in firmamento solii tui orationes
eorum, et preces eorum, et facies iudicium eorum:
50 et propitiaberis populo tuo qui peccavit tibi, et
omnibus iniquitatibus eorum, quibus prævaricati
sunt in te: et dabis misericordiam coram eis, qui eos
captivos habuerint, ut misereantur eis. 51 Populus
enim tuus est, et hereditas tua, quos eduxisti de
Terra Ægypti, de medio fornacis ferreæ. 52 Ut sint
oculi tui aperti ad deprecationem servi tui, et populi
tui Israel, et exaudias eos in universis pro quibus
invocaverint te. 53 Tu enim separasti eos tibi in
hereditatem de universis populis terræ, sicut locutus
es per Moysen servum tuum, quando eduxisti patres
nostros de Ægypto Domine Deus. 54 Factum est
autem, cum complesset Salomon orans Dominum
omnem orationem, et deprecationem hanc, surrexit
de conspectu altaris Domini: utrumque enim genu
in terram fixerat, et manus expanderat in cælum.
55 Stetit ergo, et benedixit omni ecclesiæ Israel
voce magna, dicens: 56 Benedictus Dominus, qui
dedit requiem populo suo Israel, iuxta omnia quæ
locutus est: non cecidit ne unus quidem sermo ex
omnibus bonis, quæ locutus est per Moysen servum
suum. 57 Sit Dominus Deus noster nobiscum, sicut
fuit cum patribus nostris, non derelinquens nos,
neque proiiciens. 58 Sed inclinet corda nostra
ad se, ut ambulemus in universis viis eius, et
custodiamus mandata eius, et ceremonias eius,
et iudicia quæcumque mandavit patribus nostris.
59 Et sint sermones mei isti, quibus deprecatus
sum coram Domino, appropinquantes Domino
Deo nostro die ac nocte, ut faciat iudicium servo
suo, et populo suo Israel per singulos dies: 60 ut
sciant omnes populi terræ, quia Dominus ipse est
Deus, et non est ultra absque eo. 61 Sit quoque
cor nostrum perfectum cum Domino Deo nostro,
ut ambulemus in decretis eius, et custodiamus
mandata eius, sicut et hodie. 62 Igitur rex, et
omnis Israel cum eo, immolabant victimas coram
Domino. 63 Mactavitque Salomon hostias pacificas,
quas immolavit Domino, boum viginti duo millia,
et ovium centum viginti millia: et dedicaverunt
templum Domini rex, et filii Israel. 64 In die illa
sanctificavit rex medium atrii, quod erat ante
domum Domini: fecit quippe holocaustum ibi, et
sacrificium, et adipem pacificorum: quoniam altare
æreum, quod erat coram Domino, minus erat, et
capere non poterat holocaustum, et sacrificium,
et adipem pacificorum. 65 Fecit ergo Salomon in
tempore illo festivitatem celebrem, et omnis Israel
cum eo, multitudo magna ab introitu Emath usque
ad Rivum Ægypti, coram Domino Deo nostro, septem
diebus et septem diebus, id est, quattuordecim

diebus. 66 Et in die octava dimisit populos: qui
benedicentes regi, profecti sunt in tabernacula sua
lætantes, et alacri corde super omnibus bonis, quæ
fecerat Dominus David servo suo, et Israel populo
suo.

9 Factum est autem cum perfecisset Salomon
ædificium domus Domini, et ædificium regis, et
omne quod optaverat et voluerat facere, 2 apparuit
ei Dominus secundo sicut apparuerat ei in Gabaon. 3
Dixitque Dominus ad eum: Exaudivi orationem tuam
et deprecationem tuam, quam deprecatus es coram
me: sanctificavi domum hanc, quam ædificasti,
ut ponerem nomen meum ibi in sempiternum, et
erunt oculi mei et cor meum ibi cunctis diebus. 4 Tu
quoque si ambulaveris coram me, sicut ambulavit
pater tuus, in simplicitate cordis, et in æquitate: et
feceris omnia, quæ præcepit tibi, et legitima mea et
iudicia mea servaveris, 5 ponam thronum regni
tui super Israel in sempiternum, sicut locutus sum
David patri tuo, dicens: Non auferetur vir de genere
tuo de solio Israel. 6 Si autem aversione aversi
fueritis vos et filii vestri, non sequentes me, nec
custodientes mandata mea, et ceremonias meas,
quas proposui vobis, sed abieritis et colueritis deos
alienos, et adoraveritis eos: 7 auferam Israel de
superficie terræ, quam dedi eis: et templum quod
sanctificavi nomini meo, proiiciam a conspectu meo,
eritque Israel in proverbium, et in fabulam cunctis
populis. 8 Et domus hæc erit in exemplum: omnis,
qui transierit per eam, stupebit, et sibilabit, et
dicet: Quare fecit Dominus sic terræ huic, et domui
huic? 9 Et respondebunt: Quia derelinquerunt
Dominum Deum suum, qui eduxit patres eorum
de Terra Ægypti, et secuti sunt deos alienos, et
adoraverunt eos, et coluerunt eos: idcirco induxit
Dominus super eos omne malum hoc. 10 Expletis
autem annis viginti postquam ædificaverat Salomon
duas domos, id est, domum Domini, et domum
regis, 11 (Hiram rege Tyri præbente Salomoni ligna
cedrina et abiegna, et aurum iuxta omne quod opus
habuerat) tunc dedit Salomon Hiram viginti oppida
in Terra Galilææ. 12 Et egressus est Hiram de Tyro,
ut videret oppida, quæ dederat ei Salomon, et non
placuerunt ei, 13 et ait: Hæcine sunt civitates,
quas dedisti mihi, frater? Et appellavit eas terram
Chabul, usque in diem hanc. 14 Misit quoque Hiram
ad regem Salomonem centum viginti talenta auri.
15 Hæc est summa expensarum, quam obtulit rex
Salomon ad ædificandam domum Domini et domum
suam, et Mello, et murum Ierusalem, et Heser, et
Mageddo et Gazer. 16 Pharao rex Ægypti ascendit, et
cepit Gazar, succenditque eam igni: et Chananæum,
qui habitabat in civitate, interfecit, et dedit eam
in dotem filiæ suæ uxori Salomonis. 17 Ædificavit
ergo Salomon Gazer, et Bethoron inferiorem, 18 et
Balaath, et Palmiram in terra solitudinis. 19 Et omnes
vicos, qui ad se pertinebant, et erant absque muro,
munivit, et civitates curruum et civitates equitum,
et quodcumque ei placuit ut ædificaret in Ierusalem,
et in Libano, et in omni terra potestatis suæ. 20
Universum populum, qui remanserat de Amorrhæis,
et Hethæis, et Pherezæis, et Hevæis, et Iebusæis,
qui non sunt de filiis Israel: 21 horum filios, qui
remanserant in terra, quos scilicet non potuerant
filii Israel exterminare: fecit Salomon tributarios,
usque in diem hanc. 22 De filiis autem Israel non
constituit Salomon servire quemquam, sed erant viri
bellatores, et ministri eius, et principes, et duces,
et præfecti curruum et equorum. 23 Erant autem
principes super omnia opera Salomonis præpositi
quingenti quinquaginta, qui habebant subiectum
populum, et statutis operibus imperabant. 24 Filia
autem Pharaonis ascendit de civitate David in
domum suam, quam ædificaverat ei Salomon: tunc
ædificavit Mello. 25 Offerebat quoque Salomon
tribus vicibus per annos singulos holocausta, et
pacificas victimas super altare, quod ædificaverat
Domino, et adolebat thymiama coram Domino:
perfectumque est templum. 26 Classem quoque
fecit rex Salomon in Asiongaber, quæ est iuxta
Ailath in littore Maris Rubri, in Terra Idumææ.
27 Misitque Hiram in classe illa servos suos viros
nauticos et gnaros maris, cum servis Salomonis. 28
Qui cum venissent in Ophir, sumptum inde aurum
quadringentorum viginti talentorum, detulerunt
ad regem Salomonem.

10 Sed et Regina Saba, audita fama Salomonis
in nomine Domini, venit tentare eum in
ænigmatibus. 2 Et ingressa Ierusalem multo cum
comitatu, et divitiis, camelis portantibus aromata,
et aurum infinitum nimis, et gemmas pretiosas,
venit ad regem Salomonem, et locuta est ei universa
quæ habebat in corde suo. 3 Et docuit eam Salomon
omnia verba, quæ proposuerat: non fuit sermo, qui
regem posset latere, et non responderet ei. 4 Videns
autem regina Saba omnem sapientiam Salomonis, et
domum, quam ædificaverat, 5 et cibos mensæ eius,
et habitacula servorum, et ordines ministrantium,
vestesque eorum, et pincernas, et holocausta,
quæ offerebat in domo Domini: non habebat ultra
spiritum. 6 Dixitque ad regem: Verus est sermo,
quem audivi in terra mea 7 super sermonibus tuis,
et super sapientia tua: et non credebam narrantibus
mihi, donec ipsa veni, et vidi oculis meis, et probavi

quod media pars mihi nunciata non fuerit: maior
est sapientia et opera tua, quam rumor, quem
audivi. 8 Beati viri tui, et beati servi tui, qui
stant coram te semper, et audiunt sapientiam
tuam. 9 Sit Dominus Deus tuus benedictus, cui
complacuisti, et posuit te super thronum Israel, eo
quod dilexerit Dominus Israel in sempiternum, et
constituit te regem, ut faceres iudicium et iustitiam.
10 Dedit ergo regi centum viginti talenta auri, et
aromata multa nimis, et gemmas pretiosas: non
sunt allata ultra aromata tam multa, quam ea
quæ dedit regina Saba regi Salomoni. 11 (Sed et
classis Hiram, quæ portabat aurum de Ophir, attulit
ex Ophir ligna thyina multa nimis, et gemmas
pretiosas. 12 Fecitque rex de lignis thyinis fulcra
domus Domini, et domus regiæ, et citharas lyrasque
cantoribus: non sunt allata huiuscemodi ligna
thyina, neque visa usque in præsentem diem.) 13
Rex autem Salomon dedit reginæ Saba omnia quæ
voluit, et petivit ab eo: exceptis his, quæ ultro
obtulerat ei munere regio. Quæ reversa est, et abiit
in terram suam cum servis suis. 14 Erat autem
pondus auri, quod afferebatur Salomoni per annos
singulos, sexcentorum sexaginta sex talentorum
auri: 15 excepto eo, quod afferebant viri, qui
super vectigalia erant, et negotiatores, universique
scruta vendentes, et omnes reges Arabiæ, ducesque
terræ. 16 Fecit quoque rex Salomon ducenta scuta
de auro purissimo, sexcentos auri siclos dedit in
laminas scuti unius. 17 Et trecentas peltas ex
auro probato: trecentæ minæ auri unam peltam
vestiebant: posuitque eas rex in domo saltus Libani.
18 Fecit etiam rex Salomon thronum de ebore
grandem: et vestivit eum auro fulvo nimis, 19 qui
habebat sex gradus: et summitas throni rotunda
erat in parte posteriori: et duæ manus hinc atque
inde tenentes sedile: et duo leones stabant iuxta
manus singulas. 20 Et duodecim leunculi stantes
super sex gradus hinc atque inde: non est factum
tale opus in universis regnis. 21 Sed et omnia
vasa, quibus potabat rex Salomon, erant aurea:
et universa supellex domus saltus Libani de auro
purissimo: non erat argentum, nec alicuius pretii
putabatur in diebus Salomonis, 22 quia classis
regis per mare cum classe Hiram semel per tres
annos ibat in Tharsis, deferens inde aurum, et
argentum, et dentes elephantorum, et simias, et
pavos. 23 Magnificatus est ergo rex Salomon super
omnes reges terræ divitiis, et sapientia. 24 Et
universa terra desiderabat vultum Salomonis, ut
audiret sapientiam eius, quam dederat Deus in
corde eius. 25 Et singuli deferebant ei munera,
vasa argentea et aurea, vestes et arma bellica,
aromata quoque, et equos et mulos per annos
singulos. 26 Congregavitque Salomon currus et
equites, et facti sunt ei milla quadringenti currus,
et duodecim millia equitum: et disposuit eos per
civitates munitas, et cum rege in Ierusalem. 27
Fecitque ut tanta esset abundantia argenti in
Ierusalem, quanta et lapidum: et cedrorum præbuit
multitudinem quasi sycomoros, quæ nascuntur in
campestribus. 28 Et educebantur equi Salomoni
de Ægypto, et de Coa. Negotiatores enim regis
emebant de Coa, et statuto pretio perducebant. 29
Egrediebatur autem quadriga ex Ægypto sexcentis
siclis argenti, et equus centum quinquaginta. Atque
in hunc modum cuncti reges Hethæorum et Syriæ
equos venundabant.

11 Rex autem Salomon adamavit mulieres
alienigenas multas, filiam quoque Pharaonis, et
Moabitidas, et Ammonitidas, Idumæas, et Sidonias,
et Hethæas: 2 de gentibus, super quibus dixit
Dominus filiis Israel: Non ingrediemini ad eas, neque
de illis ingredientur ad vestras: certissime enim
avertent corda vestra ut sequamini deos earum. His
itaque copulatus est Salomon ardentissimo amore.
3 Fueruntque ei uxores quasi reginæ septingentæ,
et concubinæ trecentæ: et averterunt mulieres cor
eius. 4 Cumque iam esset senex, depravatum est
cor eius per mulieres, ut sequeretur deos alienos:
nec erat cor eius perfectum cum Domino Deo
suo, sicut cor David patris eius. 5 Sed colebat
Salomon Astarthen deam Sidoniorum, et Moloch
idolum Ammonitarum. 6 Fecitque Salomon quod
non placuerat coram Domino, et non adimplevit ut
sequeretur Dominum, sicut David pater eius. 7 Tunc
ædificavit Salomon fanum Chamos, idolo Moab, in
monte qui est contra Ierusalem, et Moloch idolo
filiorum Ammon. 8 Atque in hunc modum fecit
universis uxoribus suis alienigenis, quæ adolebant
thura, et immolabant diis suis. 9 Igitur iratus est
Dominus Salomoni, quod aversa esset mens eius
a Domino Deo Israel, qui apparuerat ei secundo,
10 et præceperat de verbo hoc ne sequeretur deos
alienos, et non custodivit quæ mandavit ei Dominus.
11 Dixit itaque Dominus Salomoni: Quia habuisti
hoc apud te, et non custodisti pactum meum,
et præcepta mea, quæ mandavi tibi, dirumpens
scindam regnum tuum, et dabo illud servo tuo. 12
Verumtamen in diebus tuis non faciam propter
David patrem tuum: de manu filii tui scindam illud,
13 nec totum regnum auferam, sed tribum unam
dabo filio tuo propter David servum meum, et
Ierusalem quam elegi. 14 Suscitavit autem Dominus
adversarium Salomoni Adad Idumæum de semine

regio, qui erat in Edom. 15 Cum enim esset David
in Idumæa, et ascendisset Ioab princeps militiæ
ad sepeliendum eos, qui fuerant interfecti, et
occidisset omnem masculinum in Idumæa 16 (sex
enim mensibus ibi moratus est Ioad, et omnis Israel,
donec interimeret omne masculinum in Idumæa) 17
fugit Adad ipse, et viri Idumæi de servis patris eius
cum eo, ut ingrederetur Ægyptum: erat autem Adad
puer parvulus. 18 Cumque surrexissent de Madian,
venerunt in Pharan, tuleruntque secum viros de
Pharan, et introierunt Ægyptum ad Pharaonem
regem Ægypti: qui dedit ei domum, et cibos
constituit, et terram delegavit. 19 Et invenit Adad
gratiam coram Pharaone valde, in tantum ut daret
ei uxorem, sororem uxoris suæ germanam Taphnes
reginæ. 20 Genuitque ei soror Taphnes Genubath
filium, et nutrivit eum Taphnes in domo Pharaonis:
eratque Genubath habitans apud Pharaonem cum
filiis eius. 21 Cumque audisset Adad in Ægypto,
dormisse David cum patribus suis, et mortuum esse
Ioab principem militiæ, dixit Pharaoni: Dimitte
me, ut vadam in terram meam. 22 Dixitque ei
Pharao: Qua enim re apud me indiges, ut quæras
ire ad terram tuam? At ille respondit: Nulla: sed
obsecro te ut dimittas me. 23 Suscitavit quoque
ei Deus adversarium Razon filium Eliada, qui
fugerat Adarezer regem Soba dominum suum: 24 et
congregavit contra eum viros, et factus est princeps
latronum cum interficeret eos David: abieruntque
Damascum, et habitaverunt ibi, et constituerunt
eum regem in Damasco, 25 eratque adversarius
Israeli cunctis diebus Salomonis: et hoc est malum
Adad, et odium contra Israel, regnavitque in Syria.
26 Ieroboam quoque filius Nabat, Ephrathæus, de
Sareda, servus Salomonis, cuius mater erat nomine
Sarva, mulier vidua: levavit manum contra regem.
27 Et hæc est causa rebellionis adversus eum, quia
Salomon ædificavit Mello, et coæquavit voraginem
civitatis David patris sui. 28 Erat autem Ieroboam vir
fortis et potens: videnque Salomon adolescentem
bonæ indolis et industrium, constituerat eum
præfectum super tributa universæ domus Ioseph.
29 Factum est igitur in tempore illo, ut Ieroboam
egrederetur de Ierusalem, et inveniret eum Ahias
Silonites propheta in via, opertus pallio novo: erant
autem duo tantum in agro. 30 Apprehendensque
Ahias pallium suum novum, quo coopertus erat,
scidit in duodecim partes. 31 Et ait ad Ieroboam:
Tolle tibi decem scissuras: hæc enim dicit Dominus
Deus Israel: Ecce ego scindam regnum de manu
Salomonis, et dabo tibi decem tribus. 32 Porro una
tribus remanebit ei propter servum meum David,
et Ierusalem civitatem, quam elegi ex omnibus
tribubus Israel: 33 eo quod dereliquerit me, et
adoraverit Astarthen deam Sidoniorum, et Chamos
deum Moab, et Moloch deum filiorum Ammon: et
non ambulaverit in viis meis, ut faceret iustitiam
coram me, et præcepta mea, et iudicia sicut David
pater eius. 34 Nec auferam omne regnum de manu
eius, sed ducem ponam eum cunctis diebus vitæ
suæ, propter David servum meum, quem elegi,
qui custodivit mandata mea et præcepta mea. 35
Auferam autem regnum de manu filii eius, et dabo
tibi decem tribus: 36 filio autem eius dabo tribum
unam, ut remaneat lucerna David servo meo cunctis
diebus coram me in Ierusalem civitate, quam elegi
ut esset nomen meum ibi. 37 Te autem assumam, et
regnabis super omnia, quæ desiderat anima tua,
erisque rex super Israel. 38 Si igitur audieris omnia,
quæ præcepero tibi, et ambulaveris in viis meis,
et feceris quod rectum est coram me, custodiens
mandata mea et præcepta mea, sicut fecit David
servus meus: ero tecum, et ædificabo tibi domum
fidelem, quomodo ædificavi David domum, et
tradam tibi Israel: 39 et affligam semen David super
hoc, verumtamen non cunctis diebus. 40 Voluit
ergo Salomon interficere Ieroboam: qui surrexit,
et aufugit in Ægyptum ad Sesac regem Ægypti, et
fuit in Ægypto usque ad mortem Salomonis. 41
Reliquum autem verborum Salomonis, et omnia
quæ fecit, et sapientia eius: ecce universa scripta
sunt in Libro verborum dierum Salomonis. 42
Dies autem, quos regnavit Salomon in Ierusalem
super omnem Israel, quadraginta anni sunt. 43
Dormivitque Salomon cum patribus suis, et sepultus
est in Civitate David patris sui, regnavitque Roboam
filius eius pro eo.

12 Venit autem Roboam in Sichem: illuc
enim congregatus erat omnis Israel ad
constituendum eum regem. 2 At vero Ieroboam
filius Nabat, cum adhuc esset in Ægypto profugus a
facie regis Salomonis, audita morte eius, reversus
est de Ægypto. 3 Miseruntque et vocaverunt
eum: venit ergo Ieroboam, et omnis multitudo
Israel, et locuti sunt ad Roboam, dicentes: 4 Pater
tuus durissimum iugum imposuit nobis: tu itaque
nunc imminue paululum de imperio patris tui
durissimo, et de iugo gravissimo, quod imposuit
nobis, et serviemus tibi. 5 Qui ait eis: Ite usque
ad tertium diem, et revertimini ad me. Cumque
abiisset populus, 6 iniit consilium rex Roboam
cum senioribus, qui assistebant coram Salomone
patre eius, cum adhuc viveret, et ait: Quod datis
mihi consilium, ut respondeam populo huic? 7
Qui dixerunt ei: Si hodie obedieris populo huic, et

servieris, et petitioni eorum cesseris, locutusque
fueris ad eos verba lenia, erunt tibi servi cunctis
diebus. 8 Qui dereliquit consilium senum, quod
dederant ei, et adhibuit adolescentes, qui nutriti
fuerant cum eo, et assistebant illi, 9 dixitque ad
eos: Quod mihi datis consilium, ut respondeam
populo huic, qui dixerunt mihi: Levius fac iugum
quod imposuit pater tuus super nos? 10 Et dixerunt
ei iuvenes qui nutriti fuerant cum eo: Sic loqueris
populo huic, qui locuti sunt ad te, dicentes: Pater
tuus aggravavit iugum nostrum, tu releva nos. Sic
loqueris ad eos: Minimus digitus meus grossior est
dorso patris mei. 11 Et nunc pater meus posuit
super vos iugum grave, ego autem addam super
iugum vestrum: pater meus cecidit vos flagellis,
ego autem cædam vos scorpionibus 12 Venit ergo
Ieroboam, et omnis populus ad Roboam die tertia,
sicut locutus fuerat rex, dicens: Revertimini ad
me die tertia. 13 Responditque rex populo dura,
derelicto consilio seniorum, quod ei dederant, 14
et locutus est eis secundum consilium iuvenum,
dicens: Pater meus aggravavit iugum vestrum, ego
autem addam iugo vestro: pater meus cecidit vos
flagellis, ego autem cædam vos scorpionibus. 15 Et
non acquievit rex populo: quoniam aversatus fuerat
eum Dominus, ut suscitaret verbum suum, quod
locutus fuerat in manu Ahiæ Silonitæ, ad Ieroboam
filium Nabat. 16 Videns itaque populus quod
noluisset eos audire rex, respondit ei dicens: Quæ
nobis pars in David? Vel quæ hereditas in filio Isai?
Vade in tabernacula tua Israel, nunc vide domum
tuam David. Et abiit Israel in tabernacula sua. 17
Super filios autem Israel, quicumque habitabant in
civitatibus Iuda, regnavit Roboam. 18 Misit ergo
rex Roboam Aduram, qui erat super tributa: et
lapidavit eum omnis Israel, et mortuus est. Porro
rex Roboam festinus ascendit currum, et fugit in
Ierusalem: 19 recessitque Israel a domo David,
usque in præsentem diem. 20 Factum est autem
cum audisset omnis Israel, quod reversus esset
Ieroboam, miserunt, et vocaverunt eum congregato
cœtu, et constituerunt eum regem super omnem
Israel, nec secutus est quisquam domum David
præter tribum Iuda solam. 21 Venit autem Roboam
Ierusalem, et congregavit universam domum Iuda,
et tribum Beniamin, centum octoginta millia
electorum virorum bellatorum, ut pugnarent contra
domum Israel, et reducerent regnum Roboam filio
Salomonis. 22 Factus est autem sermo Domini ad
Semeiam virum Dei, dicens: 23 Loquere ad Roboam
filium Salomonis regem Iuda, et ad omnem domum
Iuda, et Beniamin, et reliquos de populo, dicens: 24
Hæc dicit Dominus: Non ascendetis, neque bellabitis
contra fratres vestros filios Israel: revertatur vir in
domum suam, a me enim factum est verbum hoc.
Audierunt sermonem Domini, et reversi sunt de
itinere sicut eis præceperat Dominus. 25 Ædificavit
autem Ieroboam Sichem in monte Ephraim, et
habitavit ibi: et egressus inde ædificavit Phanuel.
26 Dixitque Ieroboam in corde suo: Nunc revertetur
regnum ad domum David, 27 si ascenderit populus
iste ut faciat sacrificia in domo Domini in Ierusalem:
et convertetur cor populi huius ad dominum
suum Roboam regem Iuda, interficientque me,
et revertentur ad eum. 28 Et excogitato consilio
fecit duos vitulos aureos, et dixit eis: Nolite ultra
ascendere in Ierusalem: Ecce dii tui Israel, qui te
eduxerunt de Terra Ægypti. 29 Posuitque unum in
Bethel, et alterum in Dan: 30 et factum est verbum
hoc in peccatum: ibat enim populus ad adorandum
vitulum usque in Dan. 31 Et fecit fana in excelsis,
et sacerdotes de extremis populi, qui non erant
de filiis Levi. 32 Constituitque diem sollemnem
in mense octavo, quintadecima die mensis, in
similitudinem sollemnitatis, quæ celebrabatur
in Iuda. Et ascendens altare, similiter fecit in
Bethel, ut immolaret vitulis, quos fabricatus fuerat:
constituitque in Bethel sacerdotes excelsorum, quæ
fecerat. 33 Et ascendit super altare quod extruxerat
in Bethel, quintadecima die mensis octavi, quem
finxerat de corde suo: et fecit sollemnitatem
filiis Israel, et ascendit super altare, ut adoleret
incensum.

13 Et ecce vir Dei venit de Iuda in sermone
Domini in Bethel, Ieroboam stante super
altare, et thus iaciente. 2 Et exclamavit contra
altare in sermone Domini, et ait: Altare, altare, hæc
dicit Dominus: Ecce filius nascetur domui David,
Iosias nomine, et immolabit super te sacerdotes
excelsorum, qui nunc in te thura succendunt, et
ossa hominum super te incendet. 3 Deditque in illa
die signum, dicens: Hoc erit signum quod locutus
est Dominus: Ecce altare scindetur, et effundetur
cinis qui in eo est. 4 Cumque audisset rex sermonem
hominis Dei, quem inclamaverat contra altare in
Bethel, extendit manum suam de altari, dicens:
Apprehendite eum. Et exaruit manus eius, quam
extenderat contra eum: nec valuit retrahere eam
ad se. 5 Altare quoque scissum est, et effusus est
cinis de altari, iuxta signum quod prædixerat vir
Dei in sermone Domini. 6 Et ait rex ad virum Dei:
Deprecare faciem Domini Dei tui, et ora pro me,
ut restituatur manus mea mihi. Oravitque vir Dei
faciem Domini, et reversa est manus regis ad eum,
et facta est sicut prius fuerat. 7 Locutus est autem

rex ad virum Dei: Veni mecum domum ut prandeas,
et dabo tibi munera. 8 Responditque vir Dei ad
regem: Si dederis mihi mediam partem domus tuæ,
non veniam tecum, nec comedam panem, neque
bibam aquam in loco isto: 9 sic enim mandatum est
mihi in sermone Domini præcipientis: Non comedes
panem, neque bibes aquam, nec reverteris per viam
qua venisti. 10 Abiit ergo per aliam viam, et non
est reversus per iter, quo venerat in Bethel. 11
Prophetes autem quidam senex habitabat in Bethel,
ad quem venerunt filii sui, et narraverunt ei omnia
opera, quæ fecerat vir Dei illa die in Bethel: et
verba quæ locutus fuerat ad regem, narraverunt
patri suo. 12 Et dixit eis pater eorum: Per quam
viam abiit? Ostenderunt ei filii sui viam, per quam
abierat vir Dei, qui venerat de Iuda. 13 Et ait filiis
suis: Sternite mihi asinum. Qui cum stravissent,
ascendit, 14 et abiit post virum Dei, et invenit eum
sedentem subtus terebinthum: et ait illi: Tune es vir
Dei qui venisti de Iuda? Respondit ille: Ego sum. 15
Dixitque ad eum: Veni mecum domum, ut comedas
panem. 16 Qui ait: Non possum reverti, neque
venire tecum, nec comedam panem, neque bibam
aquam in loco isto: 17 quia locutus est Dominus
ad me in sermone Domini, dicens: Non comedes
panem, et non bibes aquam ibi, nec reverteris per
viam, qua ieris. 18 Qui ait illi: Et ego propheta
sum similis tui: et Angelus locutus est mihi in
sermone Domini, dicens: Reduc eum tecum in
domum tuam, ut comedat panem, et bibat aquam.
Fefellit eum, 19 et reduxit secum: comedit ergo
panem in domo eius, et bibit aquam. 20 Cumque
sederent ad mensam, factus est sermo Domini ad
prophetam, qui reduxerat eum. 21 Et exclamavit
ad virum Dei, qui venerat de Iuda, dicens: Hæc
dicit Dominus: Quia non obediens fuisti ori Domini,
et non custodisti mandatum, quod præcepit tibi
Dominus Deus tuus, 22 et reversus es, et comedisti
panem, et bibisti aquam in loco in quo præcepit
tibi ne comederes panem, neque biberes aquam,
non inferetur cadaver tuum in sepulchrum patrum
tuorum. 23 Cumque comedisset et bibisset, stravit
asinum suum prophetæ, quem reduxerat. 24 Qui
cum abiisset, invenit eum leo in via, et occidit, et
erat cadaver eius proiectum in itinere: asinus autem
stabat iuxta illum, et leo stabat iuxta cadaver. 25 Et
ecce, viri transeuntes viderunt cadaver proiectum
in via, et leonem stantem iuxta cadaver. Et venerunt
et divulgaverunt in civitate, in qua prophetes ille
senex habitabat. 26 Quod cum audisset propheta
ille, qui reduxerat eum de via, ait: Vir Dei est, qui
inobediens fuit ori Domini, et tradidit eum Dominus
leoni, et confregit eum, et occidit iuxta verbum
Domini, quod locutus est ei. 27 Dixitque ad filios
suos: Sternite mihi asinum. Qui cum stravissent, 28
et ille abiisset, invenit cadaver eius proiectum in
via, et asinum et leonem stantem iuxta cadaver: non
comedit leo de cadavere, nec læsit asinum. 29 Tulit
ergo prophetes cadaver viri Dei, et posuit illud super
asinum, et reversus intulit in civitatem prophetæ
senis ut plangeret eum. 30 Et posuit cadaver eius in
sepulchro suo: et planxerunt eum: Heu, heu, mi
frater! 31 Cumque planxissent eum, dixit ad filios
suos: Cum mortuus fuero, sepelite me in sepulchro,
in quo vir Dei sepultus est: iuxta ossa eius ponite
ossa mea. 32 Profecto enim veniet sermo, quem
prædixit in sermone Domini contra altare quod
est in Bethel, et contra omnia fana excelsorum,
quæ sunt in urbibus Samariæ. 33 Post verba hæc
non est reversus Ieroboam de via sua pessima, sed
econtrario fecit de novissimis populi sacerdotes
excelsorum: quicumque volebat, implebat manum
suam, et fiebat sacerdos excelsorum. 34 Et propter
hanc causam peccavit domus Ieroboam, et eversa
est, et deleta de superficie terræ.

14 In tempore illo ægrotavit Abia filius Ieroboam.
2 Dixitque Ieroboam uxori suæ: Surge, et
commuta habitum, ne cognoscaris quod sis uxor
Ieroboam: et vade in Silo, ubi est Ahias propheta,
qui locutus est mihi, quod regnaturus essem super
populum hunc. 3 Tolle quoque in manu tua decem
panes, et crustulam, et vas mellis, et vade ad
illum: ipse enim indicabit tibi quid eventurum sit
puero huic. 4 Fecit ut dixerat, uxor Ieroboam: et
consurgens abiit in Silo, et venit in domum Ahiæ: at
ille non poterat videre, quia caligaverant oculi eius
præ senectute. 5 Dixit autem Dominus ad Ahiam:
Ecce uxor Ieroboam ingreditur ut consulat te super
filio suo qui ægrotat. Hæc et hæc loqueris ei. Cum
ergo illa intraret, et dissimularet se esse quæ erat,
6 audivit Ahias sonitum pedum eius introeuntis
per ostium, et ait: Ingredere uxor Ieroboam: quare
aliam te esse simulas? Ego autem missus sum ad
te durus nuncius. 7 Vade, et dic Ieroboam: Hæc
dicit Dominus Deus Israel: Quia exaltavi te de
medio populi, et dedi te ducem super populum
meum Israel: 8 et scidi regnum domus David, et
dedi illud tibi, et non fuisti sicut servus meus
David, qui custodivit mandata mea, et secutus
est me in toto corde suo, faciens quod placitum
esset in conspectu meo: 9 sed operatus es mala
super omnes, qui fuerunt ante te, et fecisti tibi
deos alienos et conflatiles, ut me ad iracundiam
provocares, me autem proiecisti post corpus tuum:
10 idcirco ecce ego inducam mala super domum

Ieroboam, et percutiam de Ieroboam mingentem ad
parietem, et clausum, et novissimum in Israel: et
mundabo reliquias domus Ieroboam, sicut mundari
solet fimus usque ad purum. 11 Qui mortui fuerint
de Ieroboam in civitate, comedent eos canes:
qui autem mortui fuerint in agro, vorabunt eos
aves cæli: quia Dominus locutus est. 12 Tu igitur
surge, et vade in domum tuam: et in ipso introitu
pedum tuorum in urbem, morietur puer, 13 et
planget eum omnis Israel, et sepeliet: iste enim
solus inferetur de Ieroboam in sepulchrum, quia
inventus est super eo sermo bonus a Domino Deo
Israel, in domo Ieroboam. 14 Constituet autem
sibi Dominus regem super Israel, qui percutiet
domum Ieroboam in hac die, et in hoc tempore:
15 et percutiet Dominus Deus Israel, sicut moveri
solet arundo in aqua: et evellet Israel de terra bona
hac, quam dedit patribus eorum, et ventilabit eos
trans Flumen: quia fecerunt sibi lucos, ut irritarent
Dominum. 16 Et tradet Dominus Israel propter
peccata Ieroboam, qui peccavit, et peccare fecit
Israel. 17 Surrexit itaque uxor Ieroboam, et abiit, et
venit in Thersa: cumque illa ingrederetur limen
domus, puer mortuus est. 18 Et sepelierunt eum: et
planxit eum omnis Israel iuxta sermonem Domini,
quem locutus est in manu servi sui Ahiæ prophetæ.
19 Reliqua autem verborum Ieroboam, quomodo
pugnaverit, et quomodo regnaverit, ecce scripta
sunt in Libro verborum dierum regum Israel. 20 Dies
autem, quibus regnavit Ieroboam, viginti duo anni
sunt: et dormivit cum patribus suis: regnavitque
Nadab filius eius pro eo. 21 Porro Roboam filius
Salomonis regnavit in Iuda. Quadraginta et unius
anni erat Roboam, cum regnare cœpisset: decem
et septem annos regnavit in Ierusalem civitate,
quam elegit Dominus ut poneret nomen suum ibi,
ex omnibus tribubus Israel. Nomen autem matris
eius Naama Ammanitis. 22 Et fecit Iudas malum
coram Domino, et irritaverunt eum super omnibus,
quæ fecerant patres eorum in peccatis suis, quæ
peccaverunt. 23 Ædificaverunt enim et ipsi sibi aras,
et statuas, et lucos super omnem collem excelsum,
et subter omnem arborem frondosam: 24 sed et
effeminati fuerunt in terra, feceruntque omnes
abominationes gentium, quas attrivit Dominus
ante faciem filiorum Israel. 25 In quinto autem
anno regni Roboam, ascendit Sesac rex Ægypti in
Ierusalem, 26 et tulit thesauros domus Domini, et
thesauros regios, et universa diripuit: scuta quoque
aurea, quæ fecerat Salomon: 27 pro quibus fecit rex
Roboam scuta ærea, et tradidit ea in manum ducum
scutariorum, et eorum qui excubabant ante ostium
domus regis. 28 Cumque ingrederetur rex in domum
Domini, portabant ea qui præeundi habebant
officium: et postea reportabant ad armamentarium
scutariorum. 29 Reliqua autem sermonum Roboam,
et omnia quæ fecit, ecce scripta sunt in Libro
sermonum dierum regum Iuda. 30 Fuitque bellum
inter Roboam et Ieroboam cunctis diebus. 31
Dormivitque Roboam cum patribus suis, et sepultus
est cum eis in civitate David: nomen autem matris
eius Naama Ammanitis: et regnavit Abiam filius
eius pro eo.

15 Igitur in octavo decimo anno regni Ieroboam
filii Nabat, regnavit Abiam super Iudam. 2
Tribus annis regnavit in Ierusalem: nomen matris
eius Maacha filia Abessalom. 3 Ambulavitque in
omnibus peccatis patris sui, quæ fecerat ante eum:
nec erat cor eius perfectum cum Domino Deo suo,
sicut cor David patris eius. 4 Sed propter David
dedit ei Dominus Deus suus lucernam in Ierusalem,
ut suscitaret filium eius post eum, et statueret
Ierusalem: 5 eo quod fecisset David rectum in
oculis Domini, et non declinasset ab omnibus, quæ
præceperat ei cunctis diebus vitæ suæ, excepto
sermone Uriæ Hethæi. 6 Attamen bellum fuit inter
Roboam, et Ieroboam omni tempore vitæ eius. 7
Reliqua autem sermonum Abiam, et omnia quæ
fecit, nonne hæc scripta sunt in Libro verborum
dierum regum Iuda? Fuitque prælium inter Abiam
et inter Ieroboam. 8 Et dormivit Abiam cum
patribus suis, et sepelierunt eum in civitate David:
regnavitque Asa filius eius pro eo. 9 In anno ergo
vigesimo Ieroboam regis Israel regnavit Asa rex
Iuda, 10 et quadraginta et uno anno regnavit
in Ierusalem. Nomen matris eius Maacha, filia
Abessalom. 11 Et fecit Asa rectum ante conspectum
Domini, sicut David pater eius: 12 et abstulit
effeminatos de terra, purgavitque universas sordes
idolorum, quæ fecerant patres eius. 13 Insuper et
Maacham matrem suam amovit, ne esset princeps
in sacris Priapi, et in luco eius, quem consecraverat:
subvertitque specum eius, et confregit simulacrum
turpissimum, et combussit in Torrente Cedron: 14
excelsa autem non abstulit. Verumtamen cor Asa
perfectum erat cum Domino cunctis diebus suis:
15 et intulit ea, quæ sanctificaverat pater suus, et
voverat, in domum Domini, argentum et aurum,
et vasa. 16 Bellum autem erat inter Asa, et Baasa
regem Israel cunctis diebus eorum. 17 Ascendit
quoque Baasa rex Israel in Iudam, et ædificavit
Rama, ut non posset quispiam egredi vel ingredi
de parte Asa regis Iuda. 18 Tollens itaque Asa
omne argentum, et aurum, quod remanserat in
thesauris domus Domini, et in thesauris domus

regiæ, et dedit illud in manus servorum suorum:
et misit ad Benadad filium Tabremon filii Hezion,
regem Syriæ, qui habitabat in Damasco, dicens: 19
Fœdus est inter me et te, et inter patrem meum et
patrem tuum: ideo misit tibi munera, argentum et
aurum: et peto ut venias, et irritum facias fœdus,
quod habes cum Baasa rege Israel, et recedat a me.
20 Acquiescens Benadad regi Asa, misit principes
exercitus sui in civitates Israel, et percusserunt
Ahion, et Dan, et Abeldomum Maacha, et universam
Cenneroth, omnes scilicet Terram Nephthali. 21
Quod cum audisset Baasa, intermisit ædificare
Rama, et reversus est in Thersa. 22 Rex autem Asa
nuncium misit in omnem Iudam, dicens: Nemo sit
excusatus. Et tulerunt lapides de Rama, et ligna eius,
quibus ædificaverat Baasa, et extruxit de eis rex
Asa Gabaa Beniamin, et Maspha. 23 Reliqua autem
omnium sermonum Asa, et universæ fortitudines
eius, et cuncta quæ fecit, et civitates, quas extruxit,
nonne hæc scripta sunt in Libro verborum dierum
regum Iuda? Verumtamen in tempore senectutis
suæ doluit pedes. 24 Et dormivit cum patribus suis,
et sepultus est cum eis in Civitate David patris
sui. Regnavitque Iosaphat filius eius pro eo. 25
Nadab vero filius Ieroboam regnavit super Israel
anno secundo Asa regis Iuda: regnavitque super
Israel duobus annis. 26 Et fecit quod malum est in
conspectu Domini, et ambulavit in viis patris sui,
et in peccatis eius, quibus peccare fecit Israel. 27
Insidiatus est autem ei Baasa filius Ahiæ de domo
Issachar, et percussit eum in Gebbethon, quæ est
urbs Philisthinorum: siquidem Nadab et omnis
Israel obsidebant Gebbethon. 28 Interfecit ergo
illum Baasa in anno tertio Asa regis Iuda, et regnavit
pro eo. 29 Cumque regnasset, percussit omnem
domum Ieroboam: non dimisit ne unam quidem
animam de semine eius, donec deleret eum iuxta
verbum Domini, quod locutus fuerat in manu servi
sui Ahiæ Silonitis, 30 propter peccata Ieroboam,
quæ peccaverat, et quibus peccare fecerat Israel:
et propter delictum, quo irritaverat Dominum
Deum Israel. 31 Reliqua autem sermonum Nadab,
et omnia quæ operatus est, nonne hæc scripta
sunt in Libro verborum dierum regum Israel? 32
Fuitque bellum inter Asa, et Baasa regem Israel
cunctis diebus eorum. 33 Anno tertio Asa regis Iuda
regnavit Baasa filius Ahiæ, super omnem Israel in
Thersa vigintiquattuor annis. 34 Et fecit malum
coram Domino, ambulavitque in via Ieroboam, et in
peccatis eius, quibus peccare fecit Israel.

16 Factus est autem sermo Domini ad Iehu filium
Hanani contra Baasa, dicens: 2 Pro eo quod
exaltavi te de pulvere, et posui te ducem super
populum meum Israel, tu autem ambulasti in via
Ieroboam, et peccare fecisti populum meum Israel,
ut me irritares in peccatis eorum: 3 ecce, ego
demetam posteriora Baasa, et posteriora domus
eius: et faciam domum tuam sicut domum Ieroboam
filii Nabat. 4 Qui mortuus fuerat de Baasa in civitate,
comedent eum canes: et qui mortuus fuerit ex
eo in regione, comedent eum volucres cæli. 5
Reliqua autem sermonum Baasa, et quæcumque
fecit, et prælia eius, nonne hæc scripta sunt in Libro
verborum dierum regum Israel? 6 Dormivit ergo
Baasa cum patribus suis, sepultusque est in Thersa:
et regnavit Ela filius eius pro eo. 7 Cum autem in
manu Iehu filii Hanani prophetæ verbum Domini
factum esset contra Baasa, et contra domum eius, et
contra omne malum, quod fecerat coram Domino,
ad irritandum eum in operibus manuum suarum, ut
fieret sicut domus Ieroboam: ob hanc causam occidit
eum, hoc est, Iehu filium Hanani, prophetam. 8
Anno vigesimo sexto Asa regis Iuda, regnavit Ela
filius Baasa super Israel in Thersa duobus annis. 9
Et rebellavit contra eum servus suus Zambri, dux
mediæ partis equitum: erat autem Ela in Thersa
bibens, et temulentus in domo Arsa præfecti Thersa.
10 Irruens ergo Zambri, percussit, et occidit eum
anno vigesimo septimo Asa regis Iuda, et regnavit
pro eo. 11 Cumque regnasset, et sedisset super
solium eius, percussit omnem domum Baasa, et
non dereliquit ex ea mingentem ad parietem, et
propinquos et amicos eius. 12 Delevitque Zambri
omnem domum Baasa, iuxta verbum Domini, quod
locutus fuerat ad Baasa in manu Iehu prophetæ, 13
propter universa peccata Baasa, et peccata Ela filii
eius, qui peccaverunt, et peccare fecerunt Israel
provocantes Dominum Deum Israel in vanitatibus
suis. 14 Reliqua autem sermonum Ela, et omnia quæ
fecit, nonne hæc scripta sunt in Libro verborum
dierum regum Israel? 15 Anno vigesimo septimo
Asa regis Iuda, regnavit Zambri septem diebus in
Thersa: porro exercitus obsidebat Gebbethon urbem
Philisthinorum. 16 Cumque audisset rebellasse
Zambri, et occidisse regem, fecit sibi regem omnis
Israel Amri, qui erat princeps militiæ super Israel in
die illa in castris. 17 Ascendit ergo Amri, et omnis
Israel cum eo de Gebbethon, et obsidebant Thersa.
18 Videns autem Zambri quod expugnanda esset
civitas, ingressus est palatium, et succendit se cum
domo regia: et mortuus est 19 in peccatis suis,
quæ peccaverat faciens malum coram Domino, et
ambulans in via Ieroboam, et in peccato eius, quo
fecit peccare Israel. 20 Reliqua autem sermonum
Zambri, et insidiarum eius, et tyrannidis, nonne

hæc scripta sunt in Libro verborum dierum regum
Israel? 21 Tunc divisus est populus Israel in duas
partes: media pars populi sequebatur Thebni filium
Gineth, ut constitueret eum regem: et media pars
Amri. 22 Prævaluit autem populus, qui erat cum
Amri, populo qui sequebatur Thebni filium Gineth:
mortuusque est Thebni, et regnavit Amri. 23 Anno
trigesimo primo Asa regis Iuda regnavit Amri super
Israel, duodecim annis: in Thersa regnavit sex
annis. 24 Emitque montem Samariæ a Somer duobus
talentis argenti: et ædificavit eum, et vocavit nomen
civitatis, quam extruxerat, nomine Semer, domini
montis Samariam. 25 Fecit autem Amri malum in
conspectu Domini, et operatus est nequiter super
omnes, qui fuerunt ante eum. 26 Ambulavitque in
omni via Ieroboam filii Nabat, et in peccatis eius
quibus peccare fecerat Israel: ut irritaret Dominum
Deum Israel in vanitatibus suis. 27 Reliqua autem
sermonum Amri, et prælia eius, quæ gessit, nonne
hæc scripta sunt in Libro verborum dierum regum
Israel? 28 Dormivitque Amri cum patribus suis, et
sepultus est in Samaria: regnavitque Achab filius
eius pro eo. 29 Achab vero filius Amri regnavit
super Israel anno trigesimo octavo Asa regis Iuda. Et
regnavit Achab filius Amri super Israel in Samaria
viginti et duobus annis. 30 Et fecit Achab filius
Amri malum in conspectu Domini super omnes, qui
fuerunt ante eum. 31 Nec suffecit ei ut ambularet in
peccatis Ieroboam, filii Nabat: insuper duxit uxorem
Iezabel filiam Ethbaal regis Sidoniorum. Et abiit, et
servivit Baal, et adoravit eum. 32 Et posuit aram
Baal in templo Baal, quod ædificaverat in Samaria,
33 et plantavit lucum: et addidit Achab in opere
suo, irritans Dominum Deum Israel super omnes
reges Israel, qui fuerunt ante eum. 34 In diebus
eius ædificavit Hiel de Bethel, Iericho: in Abiram
primitivo suo fundavit eam, et in Segub novissimo
suo posuit portas eius: iuxta verbum Domini, quod
locutus fuerat in manu Iosue filii Nun.

17 Et dixit Elias Thesbites de habitatoribus Galaad
ad Achab: Vivit Dominus Deus Israel, in cuius
conspectu sto, si erit annis his ros et pluvia, nisi
iuxta oris mea verba. 2 Et factum est verbum
Domini ad eum, dicens: 3 Recede hinc, et vade
contra Orientem, et abscondere in torrente Carith,
qui est contra Iordanem, 4 et ibi de torrente bibes:
corvisque præcepi ut pascant te ibi. 5 Abiit ergo,
et fecit iuxta verbum Domini: cumque abiisset,
sedit in torrente Carith, qui est contra Iordanem. 6
Corvi quoque deferebant ei panem et carnes mane,
similiter panem et carnes vesperi, et bibebat de
torrente. 7 Post dies autem siccatus est torrens:
non enim pluerat super terram. 8 Factus est ergo
sermo Domini ad eum, dicens: 9 Surge, et vade
in Sarephta Sidoniorum, et manebis ibi: præcepi
enim ibi mulieri viduæ ut pascat te. 10 Surrexit,
et abiit in Sarephta. Cumque venisset ad portam
civitatis, apparuit ei mulier vidua colligens ligna,
et vocavit eam, dixitque ei: Da mihi paululum
aquæ in vase, ut bibam. 11 Cumque illa pergeret ut
afferret, clamavit post tergum eius, dicens: Affer
mihi, obsecro, et buccellam panis in manu tua.
12 Quæ respondit: Vivit Dominus Deus tuus, quia
non habeo panem, nisi quantum pugillus capere
potest farinæ in hydria, et paululum olei in lecytho:
en colligo duo ligna ut ingrediar et faciam illum
mihi et filio meo, ut comedamus, et moriamur. 13
Ad quam Elias ait: Noli timere, sed vade, et fac
sicut dixisti: verumtamen mihi primum fac de ipsa
farinula subcinericium panem parvulum, et affer
ad me: tibi autem et filio tuo facies postea. 14 Hæc
autem dicit Dominus Deus Israel: Hydria farinæ
non deficiet, nec lecythus olei minuetur usque ad
diem, in qua Dominus daturus est pluviam super
faciem terræ. 15 Quæ abiit, et fecit iuxta verbum
Eliæ: et comedit ipse, et illa, et domus eius: et ex
illa die 16 hydria farinæ non defecit, et lecythus
olei non est imminutus, iuxta verbum Domini, quod
locutus fuerat in manu Eliæ. 17 Factum est autem
post hæc, ægrotavit filius mulieris matris familias,
et erat languor fortissimus ita ut non remaneret in
eo halitus. 18 Dixit ergo ad Eliam: Quid mihi et tibi
vir Dei? Ingressus es ad me, ut rememorarentur
iniquitates meæ, et interficeres filium meum? 19
Et ait ad eam Elias: Da mihi filium tuum. Tulitque
eum de sinu eius, et portavit in cœnaculum ubi
ipse manebat, et posuit super lectulum suum. 20
Et clamavit ad Dominum, et dixit: Domine Deus
meus, etiam ne viduam, apud quam ego utcumque
sustentor, afflixisti ut interficeres filium eius? 21
Et expandit se, atque mensus est super puerum
tribus vicibus, et clamavit ad Dominum, et ait:
Domine Deus meus, revertatur obsecro anima pueri
huius in viscera eius. 22 Et exaudivit Dominus
vocem Eliæ: et reversa est anima pueri intra eum,
et revixit. 23 Tulitque Elias puerum, et deposuit
eum de cœnaculo in inferiorem domum, et tradidit
matri suæ, et ait illi: En vivit filius tuus. 24 Dixitque
mulier ad Eliam: Nunc, in isto cognovi quoniam vir
Dei es tu, et verbum Domini in ore tuo verum est.

18 Post dies multos factum est verbum Domini
ad Eliam, in anno tertio dicens: Vade, et
ostende te Achab, ut dem pluviam super faciem
terræ. 2 Ivit ergo Elias, ut ostenderet se Achab: erat

autem fames vehemens in Samaria. 3 Vocavitque
Achab Abdiam dispensatorem domus suæ: Abdias
autem timebat Dominum valde. 4 Nam cum
interficeret Iezabel prophetas Domini, tulit ille
centum prophetas, et abscondit eos quinquagenos
et quinquagenos in speluncis, et pavit eos pane
et aqua. 5 Dixit ergo Achab ad Abdiam: Vade in
terram ad universos fontes aquarum, et in cunctas
valles, si forte possimus invenire herbam, et salvare
equos et mulos, et non penitus iumenta intereant.
6 Diviseruntque sibi regiones, ut circuirent eas:
Achab ibat per viam unam, et Abdias per viam
alteram seorsum. 7 Cumque esset Abdias in via,
Elias occurrit ei: qui cum cognovisset eum, cecidit
super faciem suam, et ait: Num tu es, domine mi,
Elias? 8 Cui ille respondit: Ego. Vade, et dic domino
tuo: Adest Elias. 9 Et ille: Quid peccavi, inquit,
quoniam tradis me servum tuum in manu Achab,
ut interficiat me? 10 Vivit Dominus Deus tuus,
quia non est gens aut regnum, quo non miserit
dominus meus te requirens: et respondentibus
cunctis: Non est hic: adiuravit regna singula et
gentes, eo quod minime reperireris. 11 Et nunc tu
dicis mihi: Vade, et dic domino tuo: Adest Elias. 12
Cumque recessero a te, Spiritus Domini asportabit
te in locum, quem ego ignoro: et ingressus nunciabo
Achab, et non inveniens te, interficiet me: servus
autem tuus timet Dominum ab infantia sua. 13
Numquid non indicatum est tibi domino meo, quid
fecerim cum interficeret Iezabel prophetas Domini,
quod absconderim de prophetis Domini centum
viros, quinquagenos et quinquagenos in speluncis,
et paverim eos pane et aqua? 14 Et nunc tu dicis:
Vade, et dic domino tuo: Adest Elias: ut interficiat
me? 15 Et dixit Elias: Vivit Dominus exercituum,
ante cuius vultum sto, quia hodie apparebo ei. 16
Abiit ergo Abdias in occursum Achab, et indicavit ei:
venitque Achab in occursum Eliæ. 17 Et cum vidisset
eum, ait: Tune es ille, qui conturbas Israel? 18 Et ille
ait: Non ego turbavi Israel, sed tu, et domus patris
tui, qui dereliquistis mandata Domini, et secuti estis
Baalim. 19 Verumtamen nunc mitte, et congrega ad
me universum Israel in monte Carmeli, et prophetas
Baal quadringentos quinquaginta, prophetasque
lucorum quadringentos, qui comedunt de mensa
Iezabel. 20 Misit Achab ad omnes filios Israel,
et congregavit prophetas in monte Carmeli. 21
Accedens autem Elias ad omnem populum, ait:
Usquequo claudicatis in duas partes? Si Dominus
est Deus, sequimini eum: si autem Baal, sequimini
illum. Et non respondit ei populus verbum. 22 Et
ait rursus Elias ad populum: Ego remansi propheta
Domini solus: prophetæ autem Baal quadringenti et
quinquaginta viri sunt. 23 Dentur nobis duo boves, et
illi eligant sibi bovem unum, et in frustra cædentes
ponant super ligna, ignem autem non supponant:
et ego faciam bovem alterum, et imponam super
ligna, ignem autem non supponam. 24 Invocate
nomina deorum vestrorum, et ego invocabo nomen
Domini mei: et Deus qui exaudierit per ignem,
ipse sit Deus. Respondens omnis populus ait:
Optima propositio. 25 Dixit ergo Elias prophetis
Baal: Eligite vobis bovem unum, et facite primi,
quia vos plures estis: et invocate nomina deorum
vestrorum, ignemque non supponatis. 26 Qui
cum tulissent bovem, quem dederat ei, fecerunt:
et invocabant nomen Baal de mane usque ad
meridiem, dicentes: Baal exaudi nos. Et non erat
vox, nec qui responderet: transiliebantque altare
quod fecerant. 27 Cumque esset iam meridies,
illudebat illis Elias, dicens: Clamate voce maiore:
deus enim est, et forsitan loquitur, aut in diversorio
est, aut in itinere, aut certe dormit, ut excitetur.
28 Clamabant ergo voce magna, et incidebant
se iuxta ritum suum cultris et lanceolis, donec
perfunderentur sanguine. 29 Postquam autem
transiit meridies, et illis prophetantibus venerat
tempus, quo sacrificium offerri solet, nec audiebatur
vox, nec aliquis respondebat, nec attendebat
orantes: 30 dixit Elias omni populo: Venite ad me.
Et accedente ad se populo, curavit altare Domini,
quod destructum fuerat. 31 Et tulit duodecim
lapides iuxta numerum tribuum filiorum Iacob,
ad quem factus est sermo Domini, dicens: Israel
erit nomen tuum. 32 Et ædificavit de lapidibus
altare in nomine Domini: fecitque aquæductum,
quasi per duas aratiunculas in circuitu altaris, 33 et
composuit ligna: divisitque per membra bovem,
et posuit super ligna, 34 et ait: Implete quattuor
hydrias aqua, et fundite super holocaustum, et
super ligna. Rursumque dixit: Etiam secundo hoc
facite. Qui cum fecissent secundo, ait: Etiam tertio
idipsum facite. Feceruntque tertio, 35 et currebant
aquæ circum altare, et fossa aquæductus repleta
est. 36 Cumque iam tempus esset ut offerretur
holocaustum, accedens Elias propheta, ait: Domine
Deus Abraham, et Isaac, et Israel, ostende hodie
quia tu es Deus Israel, et ego servus tuus, et iuxta
præceptum tuum feci omnia verba hæc. 37 Exaudi
me Domine, exaudi me: ut discat populus iste, quia
tu es Dominus Deus, et tu convertisti cor eorum
iterum. 38 Cecidit autem ignis Domini, et voravit
holocaustum, et ligna, et lapides, pulverem quoque,
et aquam, quæ erat in aquæductu lambens. 39 Quod
cum vidisset omnis populus, cecidit in faciem suam,
et ait: Dominus ipse est Deus, Dominus ipse est Deus.

40 Dixitque Elias ad eos: Apprehendite prophetas
Baal, et ne unus quidem effugiat ex eis. Quos cum
apprehendissent, duxit eos Elias ad torrentem
Cison, et interfecit eos ibi. 41 Et ait Elias ad Achab:
Ascende, comede, et bibe: quia sonus multæ pluviæ
est. 42 Ascendit Achab ut comederet et biberet:
Elias autem ascendit in verticem Carmeli, et pronus
in terram posuit faciem suam inter genua sua, 43
et dixit ad puerum suum: Ascende, et prospice
contra mare. Qui cum ascendisset, et contemplatus
esset, ait: Non est quidquam. Et rursum ait illi:
Revertere septem vicibus. 44 In septima autem
vice: Ecce nubecula parva quasi vestigium hominis
ascendebat de mari. Qui ait: Ascende, et dic Achab:
Iunge currum tuum et descende, ne occupet te
pluvia. 45 Cumque se verteret huc itaque illuc, ecce
cæli contenebrati sunt, et nubes, et ventus, et facta
est pluvia grandis. Ascendens itaque Achab abiit in
Iezrahel: 46 et manus Domini facta est super Eliam,
accinctisque lumbis currebat ante Achab, donec
veniret in Iezrahel.

19 Nunciavit autem Achab Iezabel omnia quæ
fecerat Elias, et quomodo occidisset universos
prophetas gladio. 2 Misitque Iezabel nuncium ad
Eliam, dicens: Hæc mihi faciant dii, et hæc addant,
nisi hac hora cras posuero animam tuam sicut
animam unius ex illis. 3 Timuit ergo Elias, et
surgens abiit quocumque eum ferebat voluntas:
venitque in Bersabee Iuda, et dimisit ibi puerum
suum, 4 et perrexit in desertum, viam unius
diei. Cumque venisset, et sederet subter unam
iuniperum, petivit animæ suæ ut moreretur, et ait:
Sufficit mihi Domine, tolle animam meam: neque
enim melior sum, quam patres mei. 5 Proiecitque
se, et obdormivit in umbra iuniperi: et ecce Angelus
Domini tetigit eum, et dixit illi: Surge, et comede.
6 Respexit, et ecce ad caput suum subcinericius
panis, et vas aquæ: comedit ergo, et bibit, et rursum
obdormivit. 7 Reversusque est Angelus Domini
secundo, et tetigit eum, dixitque illi: Surge, comede:
grandis enim tibi restat via. 8 Qui cum surrexisset,
comedit et bibit, et ambulavit in fortitudine cibi
illius quadraginta diebus, et quadraginta noctibus,
usque ad montem Dei Horeb. 9 Cumque venisset
illuc, mansit in spelunca: et ecce sermo Domini
ad eum, dixitque illi: Quid hic agis Elia? 10 At
ille respondit: Zelo zelatus sum pro Domino Deo
exercituum, quia dereliquerunt pactum tuum filii
Israel: altaria tua destruxerunt, prophetas tuos
occiderunt gladio, derelictus sum ego solus, et
quærunt animam meam ut auferant eam. 11 Et
ait ei: Egredere, et sta in monte coram Domino:
et ecce Dominus transit, et spiritus grandis et
fortis subvertens montes, et conterens petras ante
Dominum: non in spiritu Dominus, et post spiritum
commotio: non in commotione Dominus, 12 et
post commotionem ignis: non in igne Dominus,
et post ignem sibilus auræ tenuis. 13 Quod cum
audisset Elias, operuit vultum suum pallio, et
egressus stetit in ostio speluncæ, et ecce vox ad
eum dicens: Quid hic agis Elia? Et ille respondit: 14
Zelo zelatus sum pro Domino Deo exercituum: quia
dereliquerunt pactum tuum filii Israel: altaria tua
destruxerunt, prophetas tuos occiderunt gladio,
derelictus sum ego solus, et quærunt animam
meam ut auferant eam. 15 Et ait Dominus ad eum:
Vade, et revertere in viam tuam per desertum in
Damascum: cumque perveneris illuc, unges Hazael
regem super Syriam, 16 et Iehu filium Namsi unges
regem super Israel: Eliseum autem filium Saphat,
qui est de Abelmeula, unges prophetam pro te. 17
Et erit, quicumque fugerit gladium Hazael, occidet
eum Iehu: et quicumque fugerit gladium Iehu,
interficiet eum Eliseus. 18 Et derelinquam mihi in
Israel septem millia virorum, quorum genua non
sunt incurvata ante Baal, et omne os, quod non
adoravit eum osculans manus. 19 Profectus ergo
inde Elias, reperit Eliseum filium Saphat, arantem
in duodecim iugis boum. Et ipse in duodecim iugis
boum arantibus unus erat: cumque venisset Elias
ad eum, misit pallium suum super illum. 20 Qui
statim relictis bobus cucurrit post Eliam, et ait:
Osculer, oro, patrem meum, et matrem meam,
et sic sequar te. Dixitque ei: Vade, et revertere:
quod enim meum erat, feci tibi. 21 Reversus autem
ab eo, tulit par boum, et mactavit illud, et in
aratro boum coxit carnes, et dedit populo, et
comederunt: consurgensque abiit, et secutus est
Eliam, et ministrabat ei.

20 Porro Benadad rex Syriæ, congregavit omnem
exercitum suum, et triginta duos reges secum,
et equos, et currus: et ascendens pugnabat contra
Samariam, et obsidebat eum. 2 Mittensque nuncios
ad Achab regem Israel in civitatem, 3 ait: Hæc
dicit Benadad: Argentum tuum, et aurum tuum
meum est: et uxores tuæ, et filii tui optimi, mei
sunt. 4 Responditque rex Israel: Iuxta verbum
tuum, domine mi rex, tuus sum ego, et omnia
mea. 5 Revertentesque nuncii, dixerunt: Hæc dicit
Benadad, qui misit nos ad te: Argentum tuum, et
aurum tuum, et uxores tuas, et filios tuos dabis mihi.
6 Cras igitur hac eadem hora mittam servos meos
ad te, et scrutabuntur domum tuam, et domum
servorum tuorum: et omne, quod eis placuerit,

ponent in manibus suis, et auferent. 7 Vocavit
autem rex Israel omnes seniores terræ, et ait:
Animadvertite, et videte quoniam insidietur nobis.
Misit enim ad me pro uxoribus meis, et filiis, et pro
argento et auro: et non abnui. 8 Dixeruntque omnes
maiores natu, et universus populus ad eum: Non
audias, neque acquiescas illi. 9 Respondit itaque
nunciis Benadad: Dicite domino meo regi: Omnia
propter quæ misisti ad me servum tuum in initio,
faciam: hanc autem rem facere non possum. 10
Reversique nuncii retulerunt ei. Qui remisit, et ait:
Hæc faciant mihi dii, et hæc addant, si suffecerit
pulvis Samariæ pugillis omnis populi, qui sequitur
me. 11 Et respondens rex Israel, ait: Dicite ei: Ne
glorietur accinctus æque ut discinctus. 12 Factum
est autem, cum audisset Benadad verbum istud,
bibebat ipse et reges in umbraculis, et ait servis suis:
Circumdate civitatem. Et circumdederunt eam. 13 Et
ecce propheta unus accedens ad Achab regem Israel,
ait ei: Hæc dicit Dominus: Certe vidisti omnem
multitudinem hanc nimiam? Ecce, ego tradam eam
in manu tua hodie: ut scias, quia ego sum Dominus.
14 Et ait Achab: Per quem? Dixitque ei: Hæc dicit
Dominus: Per pedissequos principum provinciarum.
Et ait: Quis incipiet præliari? Et ille dixit: Tu. 15
Recensuit ergo pueros principum provinciarum, et
reperit numerum ducentorum triginta duorum: et
recensuit post eos populum, omnes filios Israel,
septem millia. 16 Et egressi sunt meridie. Benadad
autem bibebat temulentus in umbraculo suo, et
reges triginta duo cum eo, qui ad auxilium eius
venerant. 17 Egressi sunt autem pueri principum
provinciarum in prima fronte. Misit itaque Benadad.
Qui nunciaverunt ei, dicentes: Viri egressi sunt
de Samaria. 18 Et ille ait: Sive pro pace veniunt,
apprehendite eos vivos: sive ut prælientur, vivos
eos capite. 19 Egressi sunt ergo pueri principum
provinciarum, ac reliquus exercitus sequebatur:
20 et percussit unusquisque virum, qui contra se
veniebat: fugeruntque Syri, et persecutus est eos
Israel. Fugit quoque Benadad rex Syriæ in equo
cum equitibus suis. 21 Necnon egressus rex Israel
percussit equos et currus, et percussit Syriam plaga
magna. 22 (Accedens autem propheta ad regem
Israel, dixit ei: Vade, et confortare, et scito, et vide
quid facias: sequenti enim anno rex Syriæ ascendet
contra te.) 23 Servi vero regis Syriæ dixerunt ei: dii
montium sunt dii eorum, ideo superaverunt nos: sed
melius est ut pugnemus contra eos in campestribus,
et obtinebimus eos. 24 Tu ergo verbum hoc fac:
Amove reges singulos ab exercitu tuo, et pone
principes pro eis: 25 et instaura numerum militum,
qui ceciderunt de tuis, et equos secundum equos
pristinos, et currus secundum currus, quos ante
habuisti: et pugnabimus contra eos in campestribus,
et videbis quod obtinebimus eos. Credidit consilio
eorum, et fecit ita. 26 Igitur postquam annus
transierat, recensuit Benadad Syros, et ascendit
in Aphec ut pugnaret contra Israel. 27 Porro filii
Israel recensiti sunt, et acceptis cibariis profecti ex
adverso, castraque metati sunt contra eos, quasi
duo parvi greges caprarum: Syri autem repleverunt
terram. 28 (Et accedens unus vir Dei, dixit ad
regem Israel: Hæc dicit Dominus: Quia dixerunt
Syri: Deus montium est Dominus, et non est Deus
vallium: dabo omnem multitudinem hanc grandem
in manu tua, et scietis quia ego sum Dominus.)
29 Dirigebantque septem diebus ex adverso hi,
atque illi acies, septima autem die commissum est
bellum: percusseruntque filii Israel de Syris centum
millia peditum in die una. 30 Fugerunt autem
qui remanserant in Aphec, in civitatem: et cecidit
murus super viginti septem millia hominum, qui
remanserant. Porro Benadad fugiens ingressus est
civitatem, in cubiculum quod erat intra cubiculum.
31 Dixeruntque ei servi sui: Ecce, audivimus quod
reges domus Israel clementes sint: ponamus itaque
saccos in lumbis nostris, et funiculos in capitibus
nostris, et egrediamur ad regem Israel: forsitan
salvabit animas nostras. 32 Accinxerunt saccis
lumbos suos, et posuerunt funiculos in capitibus
suis, veneruntque ad regem Israel, et dixerunt ei:
Servus tuus Benadad dicit: Vivat, oro te, anima
mea. Et ille ait: Si adhuc vivit, frater meus est. 33
Quod acceperunt viri pro omine: et festinantes
rapuerunt verbum ex ore eius, atque dixerunt:
Frater tuus Benadad. Et dixit eis: Ite, et adducite
eum ad me. Egressus est ergo ad eum Benadad,
et levavit eum in currum suum. 34 Qui dixit ei:
Civitates, quas tulit pater meus a patre tuo, reddam:
et plateas fac tibi in Damasco, sicut fecit pater meus
in Samaria, et ego fœderatus recedam a te. Pepigit
ergo fœdus, et dimisit eum. 35 Tunc vir quidam de
filiis prophetarum dixit ad socium suum in sermone
Domini: Percute me. At ille noluit percutere. 36
Cui ait: Quia noluisti audire vocem Domini, ecce
recedes a me, et percutiet te leo. Cumque paululum
recessisset ab eo, invenit eum leo, atque percussit.
37 Sed alterum inveniens virum, dixit ad eum:
Percute me. Qui percussit eum, et vulneravit. 38
Abiit ergo propheta, et occurrit regi in via, et
mutavit aspersione pulveris os et oculos suos. 39
Cumque rex transisset, clamavit ad regem, et ait:
Servus tuus egressus est ad præliandum cominus:
cumque fugisset vir unus, adduxit eum quidam
ad me, et ait: Custodi virum istum: qui si lapsus

fuerit, erit anima tua pro anima eius, aut talentum
argenti appendes. 40 Dum autem ego turbatus huc
illucque me verterem, subito non comparuit. Et ait
rex Israel ad eum: Hoc est iudicium tuum, quod
ipse decrevisti. 41 At ille statim abstersit pulverem
de facie sua, et cognovit eum rex Israel, quod esset
de prophetis. 42 Qui ait ad eum: Hæc dicit Dominus:
Quia dimisisti virum dignum morte de manu tua,
erit anima tua pro anima eius, et populus tuus pro
populo eius. 43 Reversus est igitur rex Israel in
domum suam, audire contemnens, et furibundus
venit in Samariam.

21 Post verba autem hæc, tempore illo vinea erat
Naboth Iezrahelitæ, quæ erat in Iezrahel, iuxta
palatium Achab regis Samariæ. 2 Locutus est ergo
Achab ad Naboth, dicens: Da mihi vineam tuam, ut
faciam mihi hortum olearum, quia vicina est, et
prope domum meam, daboque tibi pro ea vineam
meliorem: aut si commodius tibi putas, argenti
pretium, quanto digna est. 3 Cui respondit Naboth:
Propitius sit mihi Dominus, ne dem hereditatem
patrum meorum tibi. 4 Venit ergo Achab in domum
suam indignans, et frendens super verbo, quod
locutus fuerat ad eum Naboth Iezrahelites, dicens:
Non dabo tibi hereditatem patrum meorum. Et
proiiciens se in lectulum suum, avertit faciem suam
ad parietem, et non comedit panem. 5 Ingressa est
autem ad eum Iezabel uxor sua, dixitque ei: Quid
est hoc, unde anima tua contristata est? Et quare
non comedis panem? 6 Qui respondit ei: Locutus
sum Naboth Iezrahelitæ, et dixi ei: Da mihi vineam
tuam, accepta pecunia: aut, si tibi placet, dabo tibi
vineam meliorem pro ea. Et ille ait: Non dabo tibi
vineam meam. 7 Dixit ergo ad eum Iezabel uxor
eius: Grandis auctoritatis es, et bene regis regnum
Israel. Surge, et comede panem, et æquo animo esto,
ego dabo tibi vineam Naboth Iezrahelitæ. 8 Scripsit
itaque litteras ex nomine Achab, et signavit eas
annulo eius, et misit ad maiores natu, et optimates,
qui erant in civitate eius, et habitabant cum Naboth.
9 Litterarum autem hæc erat sententia: Prædicate
ieiunium, et sedere facite Naboth inter primos
populi, 10 et submittite duos viros filios Belial contra
eum, et falsum testimonium dicant: Benedixit
Deum et regem: et educite eum, et lapidate, sicque
moriatur. 11 Fecerunt ergo cives eius maiores natu
et optimates, qui habitabant cum eo in urbe, sicut
præceperat eis Iezabel, et sicut scriptum erat in
litteris quas miserat ad eos: 12 prædicaverunt
ieiunium, et sedere fecerunt Naboth inter primos
populi. 13 Et adductis duobus viris filiis diaboli,
fecerunt eos sedere contra eum: at illi, scilicet ut viri
diabolici, dixerunt contra eum testimonium coram
multitudine: Benedixit Naboth Deum et regem:
quam ob rem eduxerunt eum extra civitatem, et
lapidibus interfecerunt. 14 Miseruntque ad Iezabel,
dicentes: Lapidatus est Naboth, et mortuus est. 15
Factum est autem, cum audisset Iezabel lapidatum
Naboth, et mortuum, locuta est ad Achab: Surge,
et posside vineam Naboth Iezrahelitæ, qui noluit
tibi acquiescere, et dare eam accepta pecunia: non
enim vivit Naboth, sed mortuus est. 16 Quod cum
audisset Achab, mortuum videlicet Naboth, surrexit,
et descendebat in vineam Naboth Iezrahelitæ, ut
possideret eam. 17 Factum est igitur sermo Domini
ad Eliam Thesbiten, dicens: 18 Surge, et descende
in occursum Achab regis Israel, qui est in Samaria:
ecce ad vineam Naboth descendit, ut possideat
eam: 19 et loqueris ad eum, dicens: Hæc dicit
Dominus: Occidisti, insuper et possedisti. Et post
hæc addes: Hæc dicit Dominus: In loco hoc, in quo
linxerunt canes sanguinem Naboth, lambent quoque
sanguinem tuum. 20 Et ait Achab ad Eliam: Num
invenisti me inimicum tibi? Qui dixit: Inveni, eo
quod venundatus sis, ut faceres malum in conspectu
Domini. 21 Ecce ego inducam super te malum, et
demetam posteriora tua, et interficiam de Achab
mingentem ad parietem, et clausum et ultimum
in Israel. 22 Et dabo domum tuam sicut domum
Ieroboam filii Nabat, et sicut domum Baasa filii
Ahia: quia egisti, ut me ad iracundiam provocares,
et peccare fecisti Israel. 23 Sed et de Iezabel locutus
est Dominus, dicens: Canes comedent Iezabel in
agro Iezrahel. 24 Si mortuus fuerit Achab in civitate,
comedent eum canes: si autem mortuus fuerit in
agro, comedent eum volucres cæli. 25 Igitur non
fuit alter talis sicut Achab, qui venundatus est ut
faceret malum in conspectu Domini: concitavit
enim eum Iezabel uxor sua, 26 et abominabilis
factus est, in tantum ut sequeretur idola, quæ
fecerant Amorrhæi, quos consumpsit Dominus a
facie filiorum Israel. 27 Itaque cum audisset Achab
sermones istos, scidit vestimenta sua, et operuit
cilicio carnem suam, ieiunavitque et dormivit in
sacco, et ambulavit demisso capite. 28 Et factus est
sermo Domini ad Eliam Thesbiten, dicens: 29 Nonne
vidisti humiliatum Achab coram me? Quia igitur
humiliatus est mei causa, non inducam malum in
diebus eius, sed in diebus filii sui inferam malum
domui eius.

22 Transierunt igitur tres anni absque bello inter
Syriam et Israel. 2 In anno autem tertio,
descendit Iosaphat rex Iuda ad regem Israel. 3
(Dixitque rex Israel ad servos suos: Ignoratis quod

nostra sit Ramoth Galaad, et negligimus tollere
eam de manu regis Syriæ?) 4 Et ait ad Iosaphat:
Veniesne mecum ad præliandum in Ramoth Galaad?
5 Dixitque Iosaphat ad regem Israel: Sicut ego sum,
ita et tu: populus meus, et populus tuus unum
sunt: et equites mei, equites tui. Dixitque Iosaphat
ad regem Israel: Quære, oro te, hodie sermonem
Domini. 6 Congregavit ergo rex Israel prophetas,
quadringentos circiter viros, et ait ad eos: Ire debeo
in Ramoth Galaad ad bellandum, an quiescere? Qui
responderunt: Ascende, et dabit eam Dominus in
manu regis. 7 Dixit autem Iosaphat: Non est hic
propheta Domini quispiam, ut interrogemus per
eum? 8 Et ait rex Israel ad Iosaphat: Remansit vir
unus, per quem possumus interrogare Dominum:
sed ego odi eum, quia non prophetat mihi bonum,
sed malum, Michæas filius Iemla. Cui Iosaphat
ait: Ne loquaris ita rex. 9 Vocavit ergo rex Israel
eunuchum quendam, et dixit ei: Festina adducere
Michæam filium Iemla. 10 Rex autem Israel, et
Iosaphat rex Iuda sedebant unusquisque in solio
suo vestiti cultu regio, in area iuxta ostium portæ
Samariæ, et universi prophetæ prophetabant in
conspectu eorum. 11 Fecit quoque sibi Sedecias
filius Chanaana cornua ferrea, et ait: Hæc dicit
Dominus: His ventilabis Syriam, donec deleas eam.
12 Omnesque prophetæ similiter prophetabant,
dicentes: Ascende in Ramoth Galaad, et vade
prospere, et tradet Dominus in manus regis. 13
Nuncius vero, qui ierat ut vocaret Michæam, locutus
est ad eum, dicens: Ecce sermones prophetarum
ore uno regi bona prædicant: sit ergo sermo tuus
similis eorum, et loquere bona. 14 Cui Michæas
ait: Vivit Dominus, quia quodcumque dixerit mihi
Dominus, hoc loquar. 15 Venit itaque ad regem, et
ait illi rex: Michæa, ire debemus in Ramoth Galaad
ad præliandum, an cessare? Cui ille respondit:
Ascende, et vade prospere, et tradet eam Dominus
in manus regis. 16 Dixit autem rex ad eum: Iterum
atque iterum adiuro te, ut non loquaris mihi nisi
quod verum est, in nomine Domini. 17 Et ille ait:
Vidi cunctum Israel dispersum in montibus, quasi
oves non habentes pastorem. Et ait Dominus: Non
habent isti dominum: revertatur unusquisque in
domum suam in pace. 18 (Dixit ergo rex Israel ad
Iosaphat: Numquid non dixi tibi, quia non prophetat
mihi bonum, sed semper malum?) 19 Ille vero
addens, ait: Propterea audi sermonem Domini: Vidi
Dominum sedentem super solium suum, et omnem
exercitum cæli assistentem ei a dextris et a sinistris:
20 et ait Dominus: Quis decipiet Achab regem Israel,
ut ascendat, et cadat in Ramoth Galaad? Et dixit
unus verba huiuscemodi, et alius aliter. 21 Egressus
est autem spiritus, et stetit coram Domino, et
ait: Ego decipiam illum. Cui locutus est Dominus:
In quo? 22 Et ille ait: Egrediar, et ero spiritus
mendax in ore omnium prophetarum eius. Et dixit
Dominus: Decipies, et prævalebis: egredere, et fac
ita. 23 Nunc igitur ecce dedit Dominus spiritum
mendacii in ore omnium prophetarum tuorum, qui
hic sunt, et Dominus locutus est contra te malum.
24 Accessit autem Sedecias filius Chanaana, et
percussit Michæam in maxillam, et dixit: Me ne ergo
dimisit Spiritus Domini, et locutus est tibi? 25 Et ait
Michæas: Visurus es in die illa, quando ingredieris
cubiculum, intra cubiculum ut abscondaris. 26 Et ait
rex Israel: Tollite Michæam, et maneat apud Amon
principem civitatis, et apud Ioas filium Amelech, 27
et dicite eis: Hæc dicit rex: Mittite virum istum in
carcerem, et sustentate eum pane tribulationis, et
aqua angustiæ, donec revertar in pace. 28 Dixitque
Michæas: Si reversus fueris in pace, non est locutus
in me Dominus. Et ait: Audite populi omnes. 29
Ascendit itaque rex Israel, et Iosaphat rex Iuda
in Ramoth Galaad. 30 Dixit itaque rex Israel ad
Iosaphat: Sume arma, et ingredere prælium, et
induere vestibus tuis. Porro rex Israel mutavit
habitum suum, et ingressus est bellum. 31 Rex autem
Syriæ præceperat principibus curruum triginta
duobus, dicens: Non pugnabitis contra minorem,
et maiorem quempiam, nisi contra regem Israel,
solum. 32 Cum ergo vidissent principes curruum
Iosaphat, suspicati sunt quod ipse esset rex Israel, et
impetu facto pugnabant contra eum: et exclamavit
Iosaphat. 33 Intellexeruntque principes curruum
quod non esset rex Israel, et cessaverunt ab eo.
34 Vir autem quidam tetendit arcum, in incertum
sagittam dirigens, et casu percussit regem Israel
inter pulmonem et stomachum. At ille dixit aurigæ
suo: Verte manum tuam, et eiice me de exercitu,
quia graviter vulneratus sum. 35 Commissum est
ergo prælium in die illa, et rex Israel stabat in
curru suo contra Syros, et mortuus est vespere:
fluebat autem sanguis plagæ in sinum currus, 36
et præco insonuit in universo exercitu antequam
sol occumberet, dicens: Unusquisque revertatur in
civitatem, et in terram suam. 37 Mortuus est autem
rex, et perlatus est in Samariam: sepelieruntque
regem in Samaria, 38 et laverunt currum eius in
piscina Samariæ, et linxerunt canes sanguinem eius,
et habenas laverunt, iuxta verbum Domini quod
locutus fuerat. 39 Reliqua autem sermonum Achab,
et universa quæ fecit, et domus eburnea, quam
ædificavit, cunctarumque urbium quas extruxit,
nonne hæc scripta sunt in Libro sermonum dierum
regum Israel? 40 Dormivit ergo Achab cum patribus

suis, et regnavit Ochozias filius eius pro eo. **41** Iosaphat vero filius Asa regnare cœperat super Iudam anno quarto Achab regis Israel. **42** Triginta quinque annorum erat cum regnare cœpisset, et vigintiquinque annis regnavit in Ierusalem: nomen matris eius Azuba filia Salai. **43** Et ambulavit in omni via Asa patris sui, et non declinavit ex ea: fecitque quod rectum erat in conspectu Domini. Verumtamen excelsa non abstulit: adhuc enim populus sacrificabat, et adolebat incensum in excelsis. **44** Pacemque habuit Iosaphat cum rege Israel. **45** Reliqua autem verborum Iosaphat, et opera eius, quæ gessit, et prælia, nonne hæc scripta sunt in Libro verborum dierum regum Iuda? **46** Sed et reliquias effeminatorum, qui remanserant in diebus Asa patris eius, abstulit de terra. **47** Nec erat tunc rex constitutus in Edom. **48** Rex vero Iosaphat fecerat classes in mari, quæ navigarent in Ophir propter aurum: et ire non potuerunt, quia confractæ sunt in Asiongaber. **49** Tunc ait Ochozias filius Achab ad Iosaphat: Vadant servi mei cum servis tuis in navibus. Et noluit Iosaphat. **50** Dormivitque Iosaphat cum patribus suis, et sepultus est cum eis in Civitate David patris sui: regnavitque Ioram filius eius pro eo. **51** Ochozias autem filius Achab regnare cœperat super Israel in Samaria, anno septimodecimo Iosaphat regis Iuda, regnavitque super Israel duobus annis. **52** Et fecit malum in conspectu Domini, et ambulavit in via patris sui et matris suæ, et in via Ieroboam filii Nabat, qui peccare fecit Israel. **53** Servivit quoque Baal, et adoravit eum, et irritavit Dominum Deum Israel, iuxta omnia quæ fecerat pater eius.

Ii Regum

1 Prævaricatus est autem Moab in Israel, postquam
mortuus est Achab. **2** Ceciditque Ochozias per
cancellos cœnaculi sui, quod habebat in Samaria,
et ægrotavit: misitque nuncios, dicens ad eos: Ite,
consulite Beelzebub deum Accaron, utrum vivere
queam de infirmitate mea hac. **3** Angelus autem
Domini locutus est ad Eliam Thesbiten, dicens:
Surge, et ascende in occursum nunciorum regis
Samariæ, et dices ad eos: Numquid non est Deus in
Israel, ut eatis ad consulendum Beelzebub deum
Accaron? **4** Quam ob rem hæc dicit Dominus: De
lectulo, super quem ascendisti, non descendes,
sed morte morieris. Et abiit Elias. **5** Reversique
sunt nuncii ad Ochoziam. Qui dixit eis: Quare
reversi estis? **6** At illi responderunt ei: Vir occurrit
nobis, et dixit ad nos: Ite, et revertimini ad regem,
qui misit vos, et dicetis ei: Hæc dicit Dominus:
Numquid, quia non erat Deus in Israel, mittis ut
consulatur Beelzebub deus Accaron? Idcirco de
lectulo, super quem ascendisti, non descendes, sed
morte morieris. **7** Qui dixit eis: Cuius figuræ et
habitus est vir ille, qui occurrit vobis, et locutus
est verba hæc? **8** At illi dixerunt: Vir pilosus,
et zona pellicea accinctus renibus. Qui ait: Elias
Thesbites est. **9** Misitque ad eum quinquagenarium
principem, et quinquaginta qui erant sub eo. Qui
ascendit ad eum: sedentique in vertice montis,
ait: Homo Dei, rex præcepit ut descendas. **10**
Respondensque Elias, dixit quinquagenario: Si homo
Dei sum, descendat ignis de cælo, et devoret te,
et quinquaginta tuos. Descendit itaque ignis de
cælo, et devoravit eum, et quinquaginta qui erant
cum eo. **11** Rursumque misit ad eum principem
quinquagenarium alterum, et quinquaginta cum
eo. Qui locutus est illi: Homo Dei, hæc dicit rex:
Festina, descende. **12** Respondens Elias ait: Si homo
Dei ego sum, descendat ignis de cælo, et devoret
te, et quinquaginta tuos. Descendit ergo ignis de
cælo, et devoravit illum, et quinquaginta eius. **13**
Iterum misit principem quinquagenarium tertium,
et quinquaginta qui erant cum eo. Qui cum venisset,
curvavit genua contra Eliam, et precatus est eum,
et ait: Homo Dei, noli despicere animam meam, et
animas servorum tuorum qui mecum sunt. **14** Ecce
descendit ignis de cælo, et devoravit duos principes
quinquagenarios primos, et quinquagenos, qui cum
eis erant: sed nunc obsecro ut miserearis animæ
meæ. **15** Locutus est autem Angelus Domini ad
Eliam, dicens: Descende cum eo, ne timeas. Surrexit
igitur, et descendit cum eo ad regem, **16** et locutus
est ei: Hæc dicit Dominus: Quia misisti nuncios
ad consulendum Beelzebub deum Accaron, quasi
non esset Deus in Israel, a quo posses interrogare
sermonem, ideo de lectulo, super quem ascendisti,
non descendes, sed morte morieris. **17** Mortuus
est ergo iuxta sermonem Domini, quem locutus
est Elias, et regnavit Ioram frater eius pro eo,
anno secundo Ioram filii Iosaphat regis Iudæ: non
enim habebat filium. **18** Reliqua autem verborum
Ochoziæ, quæ operatus est, nonne hæc scripta sunt
in Libro sermonum dierum regum Israel?

2 Factum est autem, cum levare vellet Dominus
Eliam per turbinem in cælum, ibant Elias et
Eliseus de Galgalis. **2** Dixitque Elias ad Eliseum:
Sede hic, quia Dominus misit me usque in Bethel.
Cui ait Eliseus: Vivit Dominus, et vivit anima tua,
quia non derelinquam te. Cumque descendissent
Bethel, **3** egressi sunt filii prophetarum, qui erant in
Bethel, ad Eliseum, et dixerunt ei: Numquid nosti,
quia hodie Dominus tollet dominum tuum a te? Qui
respondit: Et ego novi: silete. **4** Dixit autem Elias
ad Eliseum: Sede hic, quia Dominus misit me in
Iericho. Et ille ait: Vivit Dominus, et vivit anima
tua, quia non derelinquam te. Cumque venissent
Iericho, **5** accesserunt filii prophetarum, qui erant
in Iericho, ad Eliseum, et dixerunt ei: Numquid nosti
quia Dominus hodie tollet dominum tuum a te? Et
ait: Et ego novi: silete. **6** Dixit autem ei Elias: Sede
hic, quia Dominus misit me usque ad Iordanem.
Qui ait: Vivit Dominus, et vivit anima tua, quia non
derelinquam te. Ierunt igitur ambo pariter, **7** et
quinquaginta viri de filiis prophetarum secuti sunt
eos, qui et steterunt econtra, longe: illi autem ambo
stabant super Iordanem. **8** Tulitque Elias pallium
suum, et involvit illud, et percussit aquas, quæ
divisæ sunt in utramque partem, et transierunt
ambo per siccum. **9** Cumque transissent, Elias
dixit ad Eliseum: Postula quod vis ut faciam tibi,
antequam tollar a te. Dixitque Eliseus: Obsecro ut
fiat in me duplex spiritus tuus. **10** Qui respondit:
Rem difficilem postulasti: attamen si videris me,
quando tollar a te, erit tibi quod petisti: si autem
non videris, non erit. **11** Cumque pergerent, et
incedentes sermocinarentur, ecce currus igneus, et
equi ignei diviserunt utrumque: et ascendit Elias
per turbinem in cælum, **12** Eliseus autem videbat, et
clamabat: Pater mi, pater mi, currus Israel, et auriga
eius. Et non vidit eum amplius: apprehenditque
vestimenta sua, et scidit illa in duas partes. **13** Et
levavit pallium Eliæ, quod ceciderat ei: reversusque
stetit super ripam Iordanis, **14** et pallio Eliæ, quod
ceciderat ei, percussit aquas, et non sunt divisæ. Et

dixit: Ubi est Deus Eliæ etiam nunc? Percussitque
aquas, et divisæ sunt huc, atque illuc, et transiit
Eliseus. 15 Videntes autem filii prophetarum, qui
erant in Iericho econtra, dixerunt: Requievit spiritus
Eliæ super Eliseum. Et venientes in occursum eius,
adoraverunt eum proni in terram, 16 dixeruntque
illi: Ecce, cum servis tuis sunt quinquaginta viri
fortes, qui possunt ire, et quærere dominum tuum,
ne forte tulerit eum Spiritus Domini, et proiecerit
eum in unum montium, aut in unam vallium.
Qui ait: Nolite mittere. 17 Coegeruntque eum,
donec acquiesceret, et diceret: Mittite. Et miserunt
quinquaginta viros: qui cum quæsissent tribus
diebus, non invenerunt. 18 Et reversi sunt ad eum:
at ille habitabat in Iericho, et dixit eis: Numquid
non dixi vobis: Nolite mittere? 19 Dixerunt quoque
viri civitatis ad Eliseum: Ecce habitatio civitatis
huius optima est, sicut tu ipse domine perspicis: sed
aquæ pessimæ sunt, et terra sterilis. 20 At ille ait:
Afferte mihi vas novum, et mittite in illud sal. Quod
cum attulissent, 21 egressus ad fontem aquarum,
misit in illum sal, et ait: Hæc dicit Dominus: Sanavi
aquas has, et non erit ultra in eis mors, neque
sterilitas. 22 Sanatæ sunt ergo aquæ usque in diem
hanc, iuxta verbum Elisei, quod locutus est. 23
Ascendit autem inde in Bethel: cumque ascenderet
per viam, pueri parvi egressi sunt de civitate, et
illudebant ei, dicentes: Ascende calve, ascende
calve. 24 Qui cum respexisset, vidit eos, et maledixit
eis in nomine Domini: egressique sunt duo ursi
de saltu, et laceraverunt ex eis quadraginta duos
pueros. 25 Abiit autem inde in montem Carmeli, et
inde reversus est in Samariam.

3 Ioram vero filius Achab regnavit super Israel
in Samaria anno decimo octavo Iosaphat regis
Iudæ. Regnavitque duodecim annis. 2 Et fecit malum
coram Domino, sed non sicut pater suus et mater:
tulit enim statuas Baal, quas fecerat pater eius. 3
Verumtamen in peccatis Ieroboam filii Nabat, qui
peccare fecit Israel, adhæsit, nec recessit ab eis.
4 Porro Mesa rex Moab, nutriebat pecora multa,
et solvebat regi Israel centum millia agnorum,
et centum millia arietum cum velleribus suis. 5
Cumque mortuus fuisset Achab, prævaricatus est
fœdus, quod habebat cum rege Israel. 6 Egressus
est igitur rex Ioram in die illa de Samaria, et
recensuit universum Israel. 7 Misitque ad Iosaphat
regem Iuda, dicens: Rex Moab recessit a me, veni
mecum contra eum ad prælium. Qui respondit:
Ascendam: qui meus est, tuus est: populus meus,
populus tuus: et equi mei, equi tui. 8 Dixitque:
Per quam viam ascendemus? At ille respondit: Per
desertum Idumææ. 9 Perrexerunt igitur rex Israel,
et rex Iuda, et rex Edom, et circuierunt per viam
septem dierum, nec erat aqua exercitui, et iumentis,
quæ sequebantur eos. 10 Dixitque rex Israel: Heu,
heu, heu! Congregavit nos Dominus tres reges, ut
traderet in manus Moab. 11 Et ait Iosaphat: Est
ne hic propheta Domini, ut deprecemur Dominum
per eum? Et respondit unus de servis regis Israel:
Est hic Eliseus filius Saphat, qui fundebat aquam
super manus Eliæ. 12 Et ait Iosaphat: Est apud eum
sermo Domini. Descenditque ad eum rex Israel,
et Iosaphat rex Iuda, et rex Edom. 13 Dixit autem
Eliseus ad regem Israel: Quid mihi et tibi est? Vade
ad prophetas patris tui, et matris tuæ. Et ait illi
rex Israel: Quare congregavit Dominus tres reges
hos, ut traderet eos in manus Moab? 14 Dixitque
ad eum Eliseus: Vivit Dominus exercituum, in
cuius conspectu sto, quod si non vultum Iosaphat
regis Iudæ erubescerem, non attendissem quidem
te, nec respexissem. 15 Nunc autem adducite
mihi psaltem. Cumque caneret psaltes, facta est
super eum manus Domini, et ait: 16 Hæc dicit
Dominus: Facite alveum torrentis huius fossas, et
fossas. 17 Hæc enim dicit Dominus: Non videbitis
ventum, neque pluviam: et alveus iste replebitur
aquis, et bibetis vos, et familiæ vestræ, et iumenta
vestra. 18 Parumque est hoc in conspectu Domini:
insuper tradet etiam Moab in manus vestras. 19 Et
percutietis omnem civitatem munitam, et omnem
urbem electam, et universum lignum fructiferum
succidetis, cunctosque fontes aquarum obturabitis,
et omnem agrum egregium operietis lapidibus. 20
Factum est igitur mane, quando sacrificium offerri
solet, et ecce, aquæ veniebant per viam Edom, et
repleta est terra aquis. 21 Universi autem Moabitæ
audientes quod ascendissent reges ut pugnarent
adversum eos, convocaverunt omnes qui accincti
erant balteo desuper, et steterunt in terminis. 22
Primoque mane surgentes, et orto iam sole ex
adverso aquarum, viderunt Moabitæ econtra aquas
rubras quasi sanguinem, 23 dixeruntque: Sanguis
gladii est: pugnaverunt reges contra se, et cæsi
sunt mutuo: nunc perge ad prædam Moab! 24
Perrexeruntque in castra Israel: porro consurgens
Israel, percussit Moab: at illi fugerunt coram eis.
Venerunt igitur qui vicerant, et percusserunt Moab,
25 et civitates destruxerunt: et omnem agrum
optimum, mittentes singuli lapides, repleverunt: et
universos fontes aquarum obturaverunt: et omnia
ligna fructifera succiderunt, ita ut muri tantum
fictiles remanerent: et circumdata est civitas a
fundibulariis, et magna ex parte percussa. 26 Quod
cum vidisset rex Moab, prævaluisse scilicet hostes,

tulit secum septingentos viros educentes gladium,
ut irrumperent ad regem Edom: et non potuerunt.
27 Arripiensque filium suum primogenitum, qui
regnaturus erat pro eo, obtulit holocaustum super
murum: et facta est indignatio magna in Israel,
statimque recesserunt ab eo, et reversi sunt in
terram suam.

4 Mulier autem quædam de uxoribus prophetarum
clamabat ad Eliseum, dicens: Servus tuus vir
meus mortuus est, et tu nosti quia servus tuus fuit
timens Dominum: et ecce creditor venit ut tollat
duos filios meos ad serviendum sibi. 2 Cui dixit
Eliseus: Quid vis ut faciam tibi? Dic mihi, quid habes
in domo tua? At illa respondit: Non habeo ancilla
tua quidquam in domo mea, nisi parum olei, quo
ungar. 3 Cui ait: Vade, pete mutuo ab omnibus
vicinis tuis vasa vacua non pauca. 4 Et ingredere, et
claude ostium tuum, cum intrinsecus fueris tu, et
filii tui: et mitte inde in omnia vasa hæc: et cum
plena fuerint, tolles. 5 Ivit itaque mulier, et clausit
ostium super se, et super filios suos: illi offerebant
vasa, et illa infundebat. 6 Cumque plena fuissent
vasa, dixit ad filium suum: Affer mihi adhuc vas.
Et ille respondit: Non habeo. Stetitque oleum. 7
Venit autem illa, et indicavit homini Dei. Et ille:
Vade, inquit, vende oleum, et redde creditori tuo:
tu autem, et filii tui vivite de reliquo. 8 Facta
est autem quædam dies, et transibat Eliseus per
Sunam: erat autem ibi mulier magna, quæ tenuit
eum ut comederet panem: cumque frequenter
inde transiret, divertebat ad eam ut comederet
panem. 9 Quæ dixit ad virum suum: Animadverto
quod vir Dei sanctus est iste, qui transit per nos
frequenter. 10 Faciamus ergo ei cœnaculum parvum,
et ponamus ei in eo lectulum, et mensam, et sellam,
et candelabrum, ut cum venerit ad nos, maneat ibi.
11 Facta est ergo dies quædam, et veniens divertit
in cœnaculum, et requievit ibi. 12 Dixitque ad Giezi
puerum suum: Voca Sunamitidem istam. Qui cum
vocasset eam, et illa stetisset coram eo, 13 dixit
ad puerum suum: Loquere ad eam: Ecce, sedule
in omnibus ministrasti nobis, quid vis ut faciam
tibi? Numquid habes negotium, et vis ut loquar
regi, sive principi militiæ? Quæ respondit: In medio
populi mei habito. 14 Et ait: Quid ergo vult ut
faciam ei? Dixitque Giezi: Ne quæras: filium enim
non habet, et vir eius senex est. 15 Præcepit itaque
ut vocaret eam: quæ cum vocata fuisset, et stetisset
ante ostium, 16 dixit ad eam: In tempore isto, et in
hac eadem hora, si vita comes fuerit, habebis in
utero filium. At illa respondit: Noli quæso, domine
mi, vir Dei, noli mentiri ancillæ tuæ. 17 Et concepit
mulier, et peperit filium in tempore, et in hora
eadem, qua dixerat Eliseus. 18 Crevit autem puer. Et
cum esset quædam dies, et egressus isset ad patrem
suum, ad messores, 19 ait patri suo: Caput meum
doleo, caput meum doleo. At ille dixit puero: Tolle,
et duc eum ad matrem suam. 20 Qui cum tulisset,
et duxisset eum ad matrem suam, posuit eum illa
super genua sua usque ad meridiem, et mortuus est.
21 Ascendit autem, et collocavit eum super lectulum
hominis Dei, et clausit ostium: et egressa, 22 vocavit
virum suum, et ait: Mitte mecum, obsecro, unum de
pueris, et asinam, ut excurram usque ad hominem
Dei, et revertar. 23 Qui ait illi: Quam ob causam vadis
ad eum? Hodie non sunt Calendæ, neque Sabbatum.
Quæ respondit: Vadam: 24 Stravitque asinam, et
præcepit puero: Mina, et propera, ne mihi moram
facias in eundo: et hoc age quod præcipio tibi. 25
Profecta est igitur, et venit ad virum Dei in montem
Carmeli: cumque vidisset eam vir Dei econtra, ait
ad Giezi puerum suum: Ecce Sunamitis illa. 26
Vade ergo in occursum eius, et dic ei: Recte ne
agitur circa te, et circa virum tuum, et circa filium
tuum? Quæ respondit: Recte. 27 Cumque venisset
ad virum Dei in montem, apprehendit pedes eius:
et accessit Giezi ut amoveret eam. Et ait homo Dei:
Dimitte illam: anima enim eius in amaritudine est,
et Dominus celavit a me, et non indicavit mihi.
28 Quæ dixit illi: Numquid petivi filium a domino
meo? Numquid non dixi tibi: Ne illudas me? 29
Et ille ait ad Giezi: Accinge lumbos tuos, et tolle
baculum meum in manu tua, et vade. Si occurrerit
tibi homo, non salutes eum: et si salutaverit te
quispiam, non respondeas illi: et pones baculum
meum super faciem pueri. 30 Porro mater pueri ait:
Vivit Dominus, et vivit anima tua, non dimittam
te. Surrexit ergo, et secutus est eam. 31 Giezi
autem præcesserat ante eos, et posuerat baculum
super faciem pueri, et non erat vox, neque sensus:
reversusque est in occursum eius, et nunciavit ei,
dicens: Non surrexit puer. 32 Ingressus est ergo
Eliseus domum, et ecce puer mortuus iacebat in
lectulo eius: 33 ingressusque clausit ostium super
se, et super puerum: et oravit ad Dominum. 34 Et
ascendit, et incubuit super puerum: posuitque os
suum super os eius, et oculos suos super oculos
eius, et manus suas super manus eius: et incurvavit
se super eum, et calefacta est caro pueri. 35 At ille
reversus, deambulavit in domo, semel huc atque
illuc: et ascendit, et incubuit super eum: et oscitavit
puer septies, aperuitque oculos. 36 At ille vocavit
Giezi, et dixit ei: Voca Sunamitidem hanc. Quæ
vocata, ingressa est ad eum. Qui ait: Tolle filium
tuum. 37 Venit illa, et corruit ad pedes eius, et

adoravit super terram: tulitque filium suum, et
egressa est, 38 et Eliseus reversus est in Galgala.
Erat autem fames in terra, et filii prophetarum
habitabant coram eo. Dixitque uni de pueris suis:
Pone ollam grandem, et coque pulmentum filiis
prophetarum. 39 Et egressus est unus in agrum ut
colligeret herbas agrestes: invenitque quasi vitem
silvestrem, et collegit ex ea colocynthidas agri, et
implevit pallium suum, et reversus concidit in ollam
pulmenti: nesciebat enim quid esset. 40 Infuderunt
ergo sociis, ut comederent: cumque gustassent
de coctione, clamaverunt, dicentes: Mors in olla
vir Dei. Et non potuerunt comedere. 41 At ille,
Afferte, inquit, farinam. Cumque tulissent, misit
in ollam, et ait: Infunde turbæ, ut comedant. Et
non fuit amplius quidquam amaritudinis in olla. 42
Vir autem quidam venit de Baalsalisa deferens viro
Dei panes primitiarum, viginti panes hordeaceos,
et frumentum novum in pera sua. At ille dixit: Da
populo, ut comedat. 43 Responditque ei minister
eius: Quantum est hoc, ut apponam centum viris?
Rursum ille ait: Da populo, ut comedat: hæc enim
dicit Dominus: Comedent, et supererit. 44 Posuit
itaque coram eis: qui comederunt, et superfuit
iuxta verbum Domini.

5 Naaman princeps militiæ regis Syriæ, erat vir
magnus apud dominum suum, et honoratus: per
illum enim dedit Dominus salutem Syriæ: erat autem
vir fortis et dives, sed leprosus. 2 Porro de Syria
egressi fuerant latrunculi, et captivam duxerant de
Terra Israel puellam parvulam, quæ erat in obsequio
uxoris Naaman, 3 quæ ait ad dominam suam:
Utinam fuisset dominus meus ad prophetam, qui
est in Samaria: profecto curasset eum a lepra, quam
habet. 4 Ingressus est itaque Naaman ad dominum
suum, et nunciavit ei, dicens: Sic et sic locuta est
puella de Terra Israel. 5 Dixitque ei rex Syriæ:
Vade, et mittam litteras ad regem Israel. Qui cum
profectus esset, et tulisset secum decem talenta
argenti, et sex millia aureos, et decem mutatoria
vestimentorum, 6 detulit litteras ad regem Israel,
in hæc verba: Cum acceperis epistolam hanc, scito
quod miserim ad te Naaman servum meum, ut
cures eum a lepra sua. 7 Cumque legisset rex Israel
litteras, scidit vestimenta sua, et ait: Numquid Deus
ego sum, ut occidere possim, et vivificare, quia
iste misit ad me, ut curem hominem a lepra sua?
Animadvertite, et videte quod occasiones quærat
adversum me. 8 Quod cum audisset Eliseus vir
Dei, scidisse videlicet regem Israel vestimenta sua,
misit ad eum, dicens: Quare scidisti vestimenta tua?
Veniat ad me, et sciat esse prophetam in Israel.
9 Venit ergo Naaman cum equis, et curribus, et
stetit ad ostium domus Elisei: 10 misitque ad eum
Eliseus nuncium, dicens: Vade, et lavare septies
in Iordane, et recipiet sanitatem caro tua, atque
mundaberis. 11 Iratus Naaman recedebat, dicens:
Putabam quod egrederetur ad me, et stans invocaret
nomen Domini Dei sui, et tangeret manu sua locum
lepræ, et curaret me. 12 Numquid non meliores
sunt Abana, et Pharphar fluvii Damasci omnibus
aquis Israel, ut laver in eis, et munder? Cum ergo
vertisset se, et abiret indignans, 13 accesserunt
ad eum servi sui, et locuti sunt ei: Pater, et si
rem grandem dixisset tibi propheta, certe facere
debueras: quanto magis quia nunc dixit tibi: Lavare,
et mundaberis? 14 Descendit, et lavit in Iordane
septies iuxta sermonem viri Dei, et restituta est
caro eius, sicut caro pueri parvuli, et mundatus est.
15 Reversusque ad virum Dei cum universo comitatu
suo, venit, et stetit coram eo, et ait: Vere scio quod
non sit alius Deus in universa terra, nisi tantum in
Israel. Obsecro itaque ut accipias benedictionem a
servo tuo. 16 At ille respondit: Vivit Dominus, ante
quem sto, quia non accipiam. Cumque vim faceret,
penitus non acquievit. 17 Dixitque Naaman: Ut
vis: sed, obsecro, concede mihi servo tuo ut tollam
onus duorum burdonum de terra: non enim faciet
ultra servus tuus holocaustum, aut victimam diis
alienis, nisi Domino. 18 Hoc autem solum est, de
quo depreceris Dominum pro servo tuo, quando
ingredietur dominus meus templum Remmon, ut
adoret: et illo innitente super manum meam, si
adoravero in templo Remmon, adorante eo in
eodem loco, ut ignoscat mihi Dominus servo tuo
pro hac re. 19 Qui dixit ei: Vade in pace. Abiit ergo
ab eo electo terræ tempore. 20 Dixitque Giezi puer
viri Dei: Pepercit dominus meus Naaman Syro isti,
ut non acciperet ab eo quæ attulit: vivit Dominus,
quia curram post eum, et accipiam ab eo aliquid. 21
Et secutus est Giezi post tergum Naaman: quem
cum vidisset ille currentem ad se, desiliit de curru
in occursum eius, et ait: Recte ne sunt omnia? 22
Et ille ait: Recte. Dominus meus misit me ad te,
dicens: Modo venerunt ad me duo adolescentes
de monte Ephraim, ex filiis prophetarum: da eis
talentum argenti, et vestes mutatorias duplices. 23
Dixitque Naaman: Melius est ut accipias duo talenta.
Et coegit eum, ligavitque duo talenta argenti in
duobus saccis, et duplicia vestimenta, et imposuit
duobus pueris suis, qui et portaverunt coram eo. 24
Cumque venisset iam vesperi, tulit de manu eorum,
et reposuit in domo, dimisitque viros, et abierunt.
25 Ipse autem ingressus, stetit coram domino suo.
Et dixit Eliseus: Unde venis Giezi? Qui respondit:

Non ivit servus tuus quoquam. 26 At ille ait: Nonne
cor meum in præsenti erat, quando reversus est
homo de curru suo in occursum tui? Nunc igitur
accepisti argentum, et accepisti vestes ut emas
oliveta, et vineas, et oves, et boves, et servos, et
ancillas. 27 Sed et lepra Naaman adhærebit tibi, et
semini tuo, usque in sempiternum. Et egressus est
ab eo leprosus quasi nix.

6 Dixerunt autem filii prophetarum ad Eliseum:
Ecce locus, in quo habitamus coram te, angustus
est nobis. 2 Eamus usque ad Iordanem, et tollant
singuli de silva materias singulas, ut ædificemus
nobis ibi locum ad habitandum. Qui dixit: Ite. 3 Et
ait unus ex illis: Veni ergo et tu cum servis tuis.
Respondit: Ego veniam. 4 Et abiit cum eis. Cumque
venissent ad Iordanem, cædebant ligna. 5 Accidit
autem, ut cum unus materiam succidisset, caderet
ferrum securis in aquam: exclamavitque ille, et ait:
Heu, heu, heu, domine mi, et hoc ipsum mutuo
acceperam! 6 Dixit autem homo Dei: Ubi cecidit?
At ille monstravit ei locum. Præcidit ergo lignum,
et misit illuc: natavitque ferrum, 7 et ait: Tolle.
Qui extendit manum, et tulit illud. 8 Rex autem
Syriæ pugnabat contra Israel, consiliumque iniit
cum servis suis, dicens: In loco illo, et illo ponamus
insidias. 9 Misit itaque vir Dei ad regem Israel,
dicens: Cave ne transeas in locum illum: quia ibi
Syri in insidiis sunt. 10 Misit itaque rex Israel ad
locum, quem dixerat ei vir Dei, et præoccupavit
eum, et observavit se ibi non semel neque bis. 11
Conturbatumque est cor regis Syriæ pro hac re: et
convocatis servis suis, ait: Quare non indicatis mihi
quis proditor mei sit apud regem Israel? 12 Dixitque
unus servorum eius: Nequaquam domine mi rex,
sed Eliseus propheta, qui est in Israel, indicat regi
Israel omnia verba quæcumque locutus fueris in
conclavi tuo. 13 Dixitque eis: Ite, et videte ubi sit:
ut mittam, et capiam eum. Annunciaveruntque ei,
dicentes: Ecce in Dothan. 14 Misit ergo illuc equos
et currus, et robur exercitus: qui cum venissent
nocte, circumdederunt civitatem. 15 Consurgens
autem diluculo minister viri Dei, egressus, vidit
exercitum in circuitu civitatis, et equos et currus:
nunciavitque ei, dicens: Heu, heu, heu, domine
mi! Quid faciemus? 16 At ille respondit: Noli
timere: plures enim nobiscum sunt, quam cum
illis. 17 Cumque orasset Eliseus, ait: Domine, aperi
oculos huius, ut videat. Et aperuit Dominus oculos
pueri, et vidit: et ecce mons plenus equorum, et
curruum igneorum, in circuitu Elisei. 18 Hostes
vero descenderunt ad eum: porro Eliseus oravit ad
Dominum, dicens: Percute, obsecro, gentem hanc
cæcitate. Percussitque eos Dominus, ne viderent,
iuxta verbum Elisei. 19 Dixit autem ad eos Eliseus:
Non est hæc via, neque ista est civitas: sequimini
me, et ostendam vobis virum, quem quæritis. Duxit
ergo eos in Samariam: 20 cumque ingressi fuissent
in Samariam, dixit Eliseus: Domine aperi oculos
istorum, ut videant. Aperuitque Dominus oculos
eorum, et viderunt se esse in medio Samariæ. 21
Dixitque rex Israel ad Eliseum, cum vidisset eos:
Numquid percutiam eos, pater mi? 22 At ille ait:
Non percuties: neque enim cepisti eos gladio, et
arcu tuo, ut percutias: sed pone panem, et aquam
coram eis, ut comedant, et bibant, et vadant ad
dominum suum. 23 Appositaque est eis ciborum
magna præparatio, et comederunt, et biberunt,
et dimisit eos, abieruntque ad dominum suum,
et ultra non venerunt latrones Syriæ in Terram
Israel. 24 Factum est autem post hæc, congregavit
Benadad rex Syriæ, universum exercitum suum,
et ascendit, et obsidebat Samariam. 25 Factaque
est fames magna in Samaria: et tamdiu obsessa
est, donec venundaretur caput asini octoginta
argenteis, et quarta pars cabi stercoris columbarum
quinque argenteis. 26 Cumque rex Israel transiret
per murum, mulier quædam exclamavit ad eum,
dicens: Salva me domine mi rex. 27 Qui ait: Non te
salvat Dominus: unde te possum salvare? De area,
vel de torculari? Dixitque ad eam rex: Quid tibi
vis? Quæ respondit: 28 Mulier ista dixit mihi: Da
filium tuum, ut comedamus eum hodie, et filium
meum comedemus cras. 29 Coximus ergo filium
meum, et comedimus. Dixique ei die altera: Da
filium tuum, ut comedamus eum. Quæ abscondit
filium suum. 30 Quod cum audisset rex, scidit
vestimenta sua, et transibat per murum. Viditque
omnis populus cilicium, quo vestitus erat ad carnem
intrinsecus. 31 Et ait rex: Hæc mihi faciat Deus, et
hæc addat, si steterit caput Elisei filii Saphat super
ipsum hodie. 32 Eliseus autem sedebat in domo
sua, et senes sedebant cum eo. Præmisit itaque
virum: et antequam veniret nuncius ille, dixit ad
senes: Numquid scitis quod miserit filius homicidæ
hic, ut præcidatur caput meum? Videte ergo, cum
venerit nuncius, claudite ostium, et non sinatis
eum introire: ecce enim sonitus pedum domini eius
post eum est. 33 Adhuc illo loquente eis, apparuit
nuncius, qui veniebat ad eum. Et ait: Ecce, tantum
malum a Domino est: quid amplius expectabo a
Domino?

7 Dixit autem Eliseus: Audite verbum Domini:
Hæc dicit Dominus: In tempore hoc cras modius
similæ uno statere erit, et duo modii hordei statere

uno, in porta Samariæ. 2 Respondens unus de
ducibus, super cuius manum rex incumbebat,
homini Dei, ait: Si Dominus fecerit etiam cataractas
in cælo, numquid poterit esse quod loqueris? Qui
ait: Videbis oculis tuis, et inde non comedes. 3
Quattuor ergo viri erant leprosi iuxta introitum
portæ: qui dixerunt ad invicem: Quid hic esse
volumus donec moriamur? 4 Sive ingredi voluerimus
civitatem, fame moriemur: sive manserimus hic,
moriendum nobis est: venite ergo, et transfugiamus
ad castra Syriæ. Si pepercerint nobis, vivemus: si
autem occidere voluerint, nihilominus moriemur.
5 Surrexerunt ergo vesperi, ut venirent ad castra
Syriæ. Cumque venissent ad principium castrorum
Syriæ, nullum ibidem repererunt. 6 Siquidem
Dominus sonitum audiri fecerat in castris Syriæ,
curruum, et equorum, et exercitus plurimi:
dixeruntque ad invicem: Ecce mercede conduxit
adversum nos rex Israel reges Hethæorum, et
Ægyptiorum, et venerunt super nos. 7 Surrexerunt
ergo, et fugerunt in tenebris, et dereliquerunt
tentoria sua, et equos et asinos in castris,
fugeruntque animas tantum suas salvare cupientes.
8 Igitur cum venissent leprosi illi ad principium
castrorum, ingressi sunt unum tabernaculum,
et comederunt et biberunt: tuleruntque inde
argentum, et aurum, et vestes, et abierunt,
et absconderunt: et rursum reversi sunt ad
aliud tabernaculum, et inde similiter auferentes
absconderunt. 9 Dixeruntque ad invicem: Non
recte facimus: hæc enim dies boni nuncii est. Si
tacuerimus, et noluerimus nunciare usque mane,
sceleris arguemur: venite, eamus, et nunciemus in
aula regis. 10 Cumque venissent ad portam civitatis,
narraverunt eis, dicentes: Ivimus ad castra Syriæ,
et nullum ibidem reperimus hominem, nisi equos,
et asinos alligatos, et fixa tentoria. 11 Ierunt ergo
portarii, et nunciaverunt in palatio regis intrinsecus.
12 Qui surrexit nocte, et ait ad servos suos: Dico vobis
quid fecerint nobis Syri: sciunt quia fame laboramus,
et idcirco egressi sunt de castris, et latitant in
agris, dicentes: Cum egressi fuerint de civitate,
capiemus eos vivos, et tunc civitatem ingredi
poterimus. 13 Respondit autem unus servorum
eius: Tollamus quinque equos, qui remanserunt in
urbe (quia ipsi tantum sunt in universa multitudine
Israel, alii enim consumpti sunt) et mittentes,
explorare poterimus. 14 Adduxerunt ergo duos
equos, misitque rex in castra Syrorum, dicens:
Ite, et videte. 15 Qui abierunt post eos usque ad
Iordanem: ecce autem omnis via plena erat vestibus,
et vasis, quæ proiecerant Syri cum turbarentur:
reversique nuncii indicaverunt regi. 16 Et egressus
populus diripuit castra Syriæ: factusque est modius
similæ statere uno, et duo modii hordei statere
uno, iuxta verbum Domini. 17 Porro rex ducem
illum, in cuius manu incumbebat, constituit ad
portam: quem conculcavit turba in introitu portæ,
et mortuus est, iuxta quod locutus fuerat vir Dei,
quando descenderat rex ad eum. 18 Factumque est
secundum sermonem viri Dei, quem dixerat regi,
quando ait: Duo modii hordei statere uno erunt, et
modius similæ statere uno, hoc eodem tempore
cras in porta Samariæ: 19 quando responderat dux
ille viro Dei, et dixerat: Etiamsi Dominus fecerit
cataractas in cælo, numquid poterit fieri quod
loqueris? Et dixit ei: Videbis oculis tuis, et inde non
comedes. 20 Evenit ergo ei sicut prædictum fuerat,
et conculcavit eum populus in porta, et mortuus
est.

8 Eliseus autem locutus est ad mulierem, cuius
vivere fecerat filium, dicens: Surge, vade tu et
domus tua, et peregrinare ubicumque repereris:
vocavit enim Dominus famem, et veniet super
terram septem annis. 2 Quæ surrexit, et fecit iuxta
verbum hominis Dei: et vadens cum domo sua,
peregrinata est in Terra Philisthiim diebus multis. 3
Cumque finiti essent anni septem, reversa est mulier
de Terra Philisthiim: et egressa est ut interpellaret
regem pro domo sua, et pro agris suis. 4 Rex autem
loquebatur cum Giezi puero viri Dei, dicens: Narra
mihi omnia magnalia quæ fecit Eliseus. 5 Cumque
ille narraret regi quo modo mortuum suscitasset,
apparuit mulier, cuius vivificaverat filium, clamans
ad regem pro domo sua, et pro agris suis. Dixitque
Giezi: Domine mi rex, hæc est mulier, et hic est
filius eius, quem suscitavit Eliseus. 6 Et interrogavit
rex mulierem: quæ narravit ei. Deditque ei rex
eunuchum unum, dicens: Restitue ei omnia quæ
sua sunt, et universos reditus agrorum a die, qua
reliquit terram usque ad præsens. 7 Venit quoque
Eliseus Damascum, et Benadad rex Syriæ ægrotabat:
nunciaveruntque ei, dicentes: Venit vir Dei huc. 8
Et ait rex ad Hazael: Tolle tecum munera, et vade in
occursum viri Dei, et consule Dominum per eum,
dicens: Si evadere potero de infirmitate mea hac? 9
Ivit igitur Hazael in occursum eius, habens secum
munera, et omnia bona Damasci, onera quadraginta
camelorum. Cumque stetisset coram eo, ait: Filius
tuus Benadad rex Syriæ misit me ad te, dicens: Si
sanari potero de infirmitate mea hac? 10 Dixitque ei
Eliseus: Vade, dic ei: Sanaberis: porro ostendit mihi
Dominus quia morte morietur. 11 Stetique cum eo,
et conturbatus est usque ad suffusionem vultus:
flevitque vir Dei. 12 Cui Hazael ait: Quare dominus

meus flet? At ille dixit: Quia scio quæ facturus sis
filiis Israel mala. Civitates eorum munitas igne
succendes, et iuvenes eorum interficies gladio,
et parvulos eorum elides, et prægnantes divides.
13 Dixitque Hazael: Quid enim sum servus tuus
canis, ut faciam rem istam magnam? Et ait Eliseus:
Ostendit mihi Dominus te regem Syriæ fore. 14 Qui
cum recessisset ab Eliseo, venit ad dominum suum.
Qui ait ei: Quid dixit tibi Eliseus? At ille respondit:
Dixit mihi: Recipies sanitatem. 15 Cumque venisset
dies altera, tulit stragulum, et infudit aquam, et
expandit super faciem eius: quo mortuo, regnavit
Hazael pro eo. 16 Anno quinto Ioram filii Achab regis
Israel, et Iosaphat regis Iuda, regnavit Ioram filius
Iosaphat rex Iuda. 17 Triginta duorum annorum
erat cum regnare cœpisset, et octo annis regnavit
in Ierusalem. 18 Ambulavitque in viis regum
Israel, sicut ambulaverat domus Achab: filia enim
Achab erat uxor eius: et fecit quod malum est
in conspectu Domini. 19 Noluit autem Dominus
disperdere Iudam, propter David servum suum,
sicut promiserat ei, ut daret illi lucernam, et filiis
eius cunctis diebus. 20 In diebus eius recessit Edom,
ne esset sub Iuda, et constituit sibi regem. 21
Venitque Ioram Seira, et omnes currus cum eo:
et surrexit nocte, percussitque Idumæos, qui eum
circumdederant, et principes curruum, populus
autem fugit in tabernacula sua. 22 Recessit ergo
Edom ne esset sub Iuda, usque ad diem hanc.
Tunc recessit et Lobna in tempore illo. 23 Reliqua
autem sermonum Ioram, et universa, quæ fecit,
nonne hæc scripta sunt in Libro verborum dierum
regum Iuda? 24 Et dormivit Ioram cum patribus
suis, sepultusque est cum eis in Civitate David,
et regnavit Ochozias filius eius pro eo. 25 Anno
duodecimo Ioram filii Achab regis Israel regnavit
Ochozias filius Ioram regis Iudæ. 26 Viginti duorum
annorum erat Ochozias cum regnare cœpisset, et
uno anno regnavit in Ierusalem: nomen matris
eius Athalia filia Amri regis Israel. 27 Et ambulavit
in viis domus Achab: et fecit quod malum est
coram Domino, sicut domus Achab: gener enim
domus Achab fuit. 28 Abiit quoque cum Ioram filio
Achab, ad præliandum contra Hazael regem Syriæ
in Ramoth Galaad, et vulneraverunt Syri Ioram:
29 qui reversus est ut curaretur, in Iezrahel: quia
vulneraverant eum Syri in Ramoth præliantem
contra Hazael regem Syriæ. Porro Ochozias filius
Ioram rex Iuda, descendit invisere Ioram filium
Achab in Iezrahel, quia ægrotabat ibi.

9 Eliseus autem prophetes vocavit unum de filiis
prophetarum, et ait illi: Accinge lumbos tuos, et
tolle lenticulam olei hanc in manu tua, et vade in
Ramoth Galaad. 2 Cumque veneris illuc, videbis Iehu
filium Iosaphat filii Namsi: et ingressus suscitabis
eum de medio fratrum suorum, et introduces
in interius cubiculum. 3 Tenensque lenticulam
olei, fundes super caput eius, et dices: Hæc dicit
Dominus: Unxi te regem super Israel. Aperiesque
ostium, et fugies, et non ibi subsistes. 4 Abiit ergo
adolescens puer prophetæ in Ramoth Galaad, 5 et
ingressus est illuc: ecce autem principes exercitus
sedebant, et ait: Verbum mihi ad te, O princeps.
Dixitque Iehu: Ad quem ex omnibus nobis? At ille
dixit: Ad te, O princeps. 6 Et surrexit et ingressus
est cubiculum: at ille fudit oleum super caput eius,
et ait: Hæc dicit Dominus Deus Israel: Unxi te
regem super populum Domini Israel, 7 et percuties
domum Achab domini tui, et ulciscar sanguinem
servorum meorum prophetarum, et sanguinem
omnium servorum Domini de manu Iezabel. 8
Perdamque omnem domum Achab: et interficiam
de Achab mingentem ad parietem, et clausum, et
novissimum in Israel. 9 Et dabo domum Achab, sicut
domum Ieroboam filii Nabat, et sicut domum Baasa
filii Ahia. 10 Iezabel quoque comedent canes in
agro Iezrahel, nec erit qui sepeliat eam. Aperuitque
ostium, et fugit. 11 Iehu autem egressus est ad
servos domini sui: qui dixerunt ei: Recte ne sunt
omnia? Quid venit insanus iste ad te? Qui ait
eis: Nostis hominem, et quid locutus sit. 12 At
ille responderunt: Falsum est, sed magis narra
nobis. Qui ait eis: Hæc et hæc locutus est mihi,
et ait: Hæc dicit Dominus: Unxi te regem super
Israel. 13 Festinaverunt itaque, et unusquisque
tollens pallium suum posuerunt sub pedibus eius,
in similitudinem tribunalis, et cecinerunt tuba,
atque dixerunt: Regnavit Iehu. 14 Coniuravit ergo
Iehu filius Iosaphat filii Namsi contra Ioram: porro
Ioram obsederat Ramoth Galaad, ipse, et omnis
Israel contra Hazael regem Syriæ: 15 et reversus
fuerat ut curaretur in Iezrahel propter vulnera,
quia percusserant eum Syri, præliantem contra
Hazael regem Syriæ: Dixitque Iehu: Si placet vobis,
nemo egrediatur profugus de civitate, ne vadat, et
nunciet in Iezrahel. 16 Et ascendit, et profectus est
in Iezrahel: Ioram enim ægrotabat ibi, et Ochozias
rex Iuda descenderat ad visitandum Ioram. 17 Igitur
speculator, qui stabat super turrim Iezrahel, vidit
globum Iehu venientis, et ait: Video ego globum.
Dixitque Ioram: Tolle currum, et mitte in occursum
eorum, et dicat vadens: Recte ne sunt omnia? 18
Abiit ergo, qui ascenderat currum, in occursum
eius, et ait: Hæc dicit rex: Pacata ne sunt omnia?
Dixitque Iehu: Quid tibi et paci? Transi, et sequere

me. Nunciavit quoque speculator, dicens: Venit
nuncius ad eos, et non revertitur. 19 Misit etiam
currum equorum secundum: venitque ad eos, et ait:
Hæc dicit rex: Numquid pax est? Et ait Iehu: Quid
tibi et paci? Transi, et sequere me. 20 Nunciavit
autem speculator, dicens: Venit usque ad eos, et
non revertitur: est autem incessus quasi incessus
Iehu filii Namsi, præceps enim graditur. 21 Et ait
Ioram: Iunge currum. Iunxeruntque currum eius,
et egressus est Ioram rex Israel, et Ochozias rex
Iuda, singuli in curribus suis, egressique sunt in
occursum Iehu, et invenerunt eum in agro Naboth
Iezrahelitæ. 22 Cumque vidisset Ioram Iehu, dixit:
Pax est Iehu? At ille respondit: Quæ pax? Adhuc
fornicationes Iezabel matris tuæ, et veneficia eius
multa vigent. 23 Convertit autem Ioram manum
suam, et fugiens ait ad Ochoziam: Insidiæ Ochozia.
24 Porro Iehu tetendit arcum manu, et percussit
Ioram inter scapulas: et egressa est sagitta per cor
eius, statimque corruit in curru suo. 25 Dixitque
Iehu ad Badacer ducem: Tolle, proiice eum in agro
Naboth Iezrahelitæ: memini enim quando ego et
tu sedentes in curru sequebamur Achab patrem
huius, quod Dominus onus hoc levaverit super
eum, dicens: 26 Si non pro sanguine Naboth, et
pro sanguine filiorum eius, quem vidi heri, ait
Dominus, reddam tibi in agro isto, dicit Dominus.
Nunc ergo tolle, et proiice eum in agrum iuxta
verbum Domini. 27 Ochozias autem rex Iuda videns
hoc, fugit per viam domus horti: persecutusque
est eum Iehu, et ait: Etiam hunc percutite in curru
suo. Et percusserunt eum in ascensu Gaver, qui est
iuxta Ieblaam: qui fugit in Mageddo, et mortuus est
ibi. 28 Et imposuerunt eum servi eius super currum
suum, et tulerunt in Ierusalem: sepelieruntque
eum in sepulchro cum patribus suis in Civitate
David. 29 Anno undecimo Ioram filii Achab, regnavit
Ochozias super Iudam, 30 venitque Iehu in Iezrahel.
Porro Iezabel introitu eius audito, depinxit oculos
suos stibio, et ornavit caput suum, et respexit per
fenestram 31 ingredientem Iehu per portam, et
ait: Numquid pax potest esse Zambri, qui interfecit
dominum suum? 32 Levavitque Iehu faciem suam
ad fenestram, et ait: Quæ est ista? Et inclinaverunt
se ad eum duo, vel tres eunuchi. 33 At ille dixit eis:
Præcipitate eam deorsum. Et præcipitaverunt eam,
aspersusque est sanguine paries, et equorum ungulæ
conculcaverunt eam. 34 Cumque introgressus
esset, ut comederet, biberetque, ait: Ite, et videte
maledictam illam, et sepelite eam: quia filia regis
est. 35 Cumque issent ut sepelirent eam, non
invenerunt nisi calvariam, et pedes, et summas
manus. 36 Reversique nunciaverunt ei. Et ait Iehu:
Sermo Domini est, quem locutus est per servum
suum Eliam Thesbiten, dicens: In agro Iezrahel
comedent canes carnes Iezabel, 37 et erunt carnes
Iezabel sicut stercus super faciem terræ in agro
Iezrahel, ita ut prætereuntes dicant: Hæccine est
illa Iezabel?

10 Erant autem Achab septuaginta filii in
Samaria: scripsit ergo Iehu litteras, et misit
in Samariam, ad optimates civitatis, et ad maiores
natu, et ad nutritios Achab, dicens: 2 Statim ut
acceperitis litteras has, qui habetis filios domini
vestri, et currus, et equos, et civitates firmas, et
arma, 3 eligite meliorem, et eum qui vobis placuerit
de filiis domini vestri, et eum ponite super solium
patris sui, et pugnate pro domo domini vestri.
4 Timuerunt illi vehementer, et dixerunt: Ecce
duo reges non potuerunt stare coram eo, et quo
modo nos valebimus resistere? 5 Miserunt ergo
præpositi domus, et præfecti civitatis, et maiores
natu, et nutritii, ad Iehu, dicentes: Servi tui sumus,
quæcumque iusseris faciemus, nec constituemus
nobis regem: quæcumque tibi placent, fac. 6
Rescripsit autem eis litteras secundo, dicens: Si
mei estis, et obeditis mihi, tollite capita filiorum
domini vestri, et venite ad me hac eadem hora
cras in Iezrahel. Porro filii regis, septuaginta viri
apud optimates civitates nutriebantur. 7 Cumque
venissent litteras ad eos, tulerunt filios regis, et
occiderunt septuaginta viros, et posuerunt capita
eorum in cophinis, et miserunt ad eum in Iezrahel.
8 Venit autem nuncius, et indicavit ei, dicens:
Attulerunt capita filiorum regis. Qui respondit:
Ponite ea ad duos acervos iuxta introitum portæ
usque mane. 9 Cumque diluxisset, egressus est,
et stans dixit ad omnem populum: Iusti estis: si
ego coniuravi contra dominum meum, et interfeci
eum, quis percussit omnes hos? 10 Videte ergo
nunc quoniam non cecidit de sermonibus Domini
in terram, quos locutus est Dominus super domum
Achab, et Dominus fecit quod locutus est in manu
servi sui Eliæ. 11 Percussit igitur Iehu omnes,
qui reliqui erant de domo Achab in Iezrahel, et
universos optimates eius, et notos, et sacerdotes,
donec non remanerent ex eo reliquiæ. 12 Et
surrexit, et venit in Samariam: cumque venisset
ad cameram pastorum in via, 13 invenit fratres
Ochoziæ regis Iuda, dixitque ad eos: Quinam estis
vos? Qui responderunt: Fratres Ochoziæ sumus,
et descendimus ad salutandos filios regis, et filios
reginæ. 14 Qui ait: Comprehendite eos vivos. Quos
cum comprehendissent vivos, iugulaverunt eos in
cisterna iuxta Cameram, quadraginta duos viros, et

non reliquit ex eis quemquam. 15 Cumque abiisset
inde, invenit Ionadab filium Rechab in occursum
sibi, et benedixit ei. Et ait ad eum: Numquid est
cor tuum rectum, sicut cor meum cum corde tuo?
Et ait Ionadab: Est. Si est, inquit, da manum tuam.
Qui dedit ei manum suam. At ille levavit eum ad
se in currum: 16 dixitque ad eum: Veni mecum,
et vide zelum meum pro Domino. Et impositum
in curru suo 17 duxit in Samariam. Et percussit
omnes qui reliqui fuerant de Achab in Samaria
usque ad unum, iuxta verbum Domini, quod locutus
est per Eliam. 18 Congregavit ergo Iehu omnem
populum, et dixit ad eos: Achab coluit Baal parum,
ego autem colam eum amplius. 19 Nunc igitur
omnes prophetas Baal, et universos servos eius,
et cunctos sacerdotes ipsius vocate ad me: nullus
sit qui non veniat, sacrificium enim grande est
mihi Baal: quicumque defuerit, non vivet. Porro
Iehu faciebat hoc insidiose, ut disperderet cultores
Baal. 20 Et dixit: Sanctificate diem sollemnem Baal.
Vocavitque 21 et misit in univeros terminos Israel,
et venerunt cuncti servi Baal: non fuit residuus
ne unus quidem qui non veniret. Et ingressi sunt
templum Baal: et repleta est domus Baal, a summo
usque ad summum. 22 Dixitque his, qui erant
super vestes: Proferte vestimenta universis servis
Baal. Et protulerunt eis vestes. 23 Ingressusque
Iehu, et Ionadab filius Rechab templum Baal, ait
cultoribus Baal: Perquirite, et videte, ne quis forte
vobiscum sit de servis Domini, sed ut sint servi Baal
soli. 24 Ingressi sunt igitur ut facerent victimas
et holocausta: Iehu autem præparaverat sibi foris
octoginta viros, et dixerat eis: Quicumque fugerit
de hominibus his, quos ego adduxero in manus
vestras, anima eius erit pro anima illius. 25 Factum
est autem, cum completum esset holocaustum,
præcepit Iehu militibus et ducibus suis: Ingredimini,
et percutite eos, nullus evadat. Percusseruntque
eos in ore gladii, et proiecerunt milites et duces: et
ierunt in civitatem templi Baal, 26 et protulerunt
statuam de fano Baal, et combusserunt, 27 et
comminuerunt eam. Destruxerunt quoque ædem
Baal, et fecerunt pro ea latrinas usque in diem hanc.
28 Delevit itaque Iehu Baal de Israel: 29 verumtamen
a peccatis Ieroboam filii Nabat, qui peccare fecit
Israel, non recessit, nec dereliquit vitulos aureos,
qui erant in Bethel, et in Dan. 30 Dixit autem
Dominus ad Iehu: Quia studiose egisti quod rectum
erat, et placebat in oculis meis, et omnia quæ erant
in corde meo fecisti contra domum Achab: filii tui
usque ad quartam generationem sedebunt super
thronum Israel. 31 Porro Iehu non custodivit ut
ambularet in lege Domini Dei Israel in toto corde
suo: non enim recessit a peccatis Ieroboam, qui
peccare fecerat Israel. 32 In diebus illis cœpit
Dominus tædere super Israel: percussitque eos
Hazael in universis finibus Israel, 33 a Iordane
contra Orientalem plagam, omnem Terram Galaad,
et Gad, et Ruben, et Manasse, ab Aroer, quæ est
super Torrentem Arnon, et Galaad, et Basan. 34
Reliqua autem verborum Iehu, et universa quæ
fecit, et fortitudo eius, nonne hæc scripta sunt
in Libro verborum dierum regum Israel? 35 Et
dormivit Iehu cum patribus suis, sepelieruntque
eum in Samaria: et regnavit Ioachaz filius eius pro
eo. 36 Dies autem, quos regnavit Iehu super Israel,
viginti et octo anni sunt, in Samaria.

11 Athalia vero mater Ochoziæ, videns mortuum
filium suum, surrexit, et interfecit omne semen
regium. 2 Tollens autem Iosaba filia regis Ioram,
soror Ochoziæ, Ioas filium Ochoziæ, furata est eum
de medio filiorum regis, qui interficiebantur, et
nutricem eius de triclinio: et abscondit eum a facie
Athaliæ ut non interficeretur. 3 Eratque cum ea
sex annis clam in domo Domini: porro Athalia
regnavit super terram. 4 Anno autem septimo
misit Ioiada, et assumens centuriones, et milites
introduxit ad se in templum Domini, pepigitque
cum eis fœdus: et adiurans eos in domo Domini,
ostendit eis filium regis: 5 et præcepit illis, dicens:
Iste est sermo, quem facere debetis: 6 Tertia pars
vestrum introeat Sabbato, et observet excubias
domus regis. Tertia autem pars sit ad portam Sur, et
tertia pars sit ad portam, quæ est post habitaculum
scutariorum: et custodietis excubias domus Messa.
7 Duæ vero partes e vobis, omnes egredientes
Sabbato, custodiant excubias domus Domini circa
regem. 8 Et vallabitis eum, habentes arma in
manibus vestris: si quis autem ingressus fuerit
septum templi, interficiatur: eritisque cum rege
introeunte et egrediente. 9 Et fecerunt centuriones
iuxta omnia, quæ præceperat eis Ioiada sacerdos: et
assumentes singuli viros suos, qui ingrediebantur
sabbatum, cum his qui egrediebantur sabbato,
venerunt ad Ioiadam sacerdotem. 10 Qui dedit eis
hastas, et arma regis David, quæ erant in domo
Domini. 11 Et steterunt singuli habentes arma
in manu sua a parte templi dextera, usque ad
partem sinistram altaris, et ædis, circum regem.
12 Produxitque filium regis, et posuit super eum
diadema, et testimonium: feceruntque eum regem,
et unxerunt: et plaudentes manu, dixerunt: Vivat
rex. 13 Audivit autem Athalia vocem populi
currentis: et ingressa ad turbas in templum Domini,
14 vidit regem stantem super tribunal iuxta morem,

et cantores, et tubas prope eum, omnemque
populum terræ lætantem, et canentem tubis: et
scidit vestimenta sua, clamavitque: Coniuratio,
coniuratio. 15 Præcepit autem Ioiada centurionibus,
qui erant super exercitum, et ait eis: Educite eam
extra septa templi, et quicumque eam secutus
fuerit, feriatur gladio. Dixerat enim sacerdos: Non
occidatur in templo Domini. 16 Imposueruntque
ei manus, et impegerunt eam per viam introitus
equorum, iuxta palatium, et interfecta est ibi. 17
Pepigit ergo Ioiada fœdus inter Dominum, et inter
regem, et inter populum, ut esset populus Domini,
et inter regem et populum. 18 Ingressusque est
omnis populus terræ templum Baal, et destruxerunt
aras eius, et imagines contriverunt valide: Mathan
quoque sacerdotem Baal occiderunt coram altari.
Et posuit sacerdos custodias in domo Domini.
19 Tulitque centuriones, et Cerethi et Phelethi
legiones, et omnem populum terræ, deduxeruntque
regem de domo Domini: et venerunt per viam portæ
scutariorum in palatium, et sedit super thronum
regum. 20 Lætatusque est omnis populus terræ, et
civitas conquievit: Athalia autem occisa est gladio
in domo regis. 21 Septemque annorum erat Ioas,
cum regnare cœpisset.

12 Anno septimo Iehu regnavit Ioas: et
quadraginta annis regnavit in Ierusalem.
Nomen matris eius Sebia de Bersabee. 2 Fecitque
Ioas rectum coram Domino cunctis diebus, quibus
docuit eum Ioiada sacerdos. 3 Verumtamen excelsa
non abstulit: adhuc enim populus immolabat, et
adolebat in excelsis incensum. 4 Dixitque Ioas
ad sacerdotes: Omnem pecuniam sanctorum, quæ
illata fuerit in templum Domini a prætereuntibus,
quæ offertur pro pretio animæ, et quam sponte et
arbitrio cordis sui inferunt in templum Domini: 5
accipiant illam sacerdotes iuxta ordinem suum, et
instaurent sartatecta domus, siquid necessarium
viderint instauratione. 6 Igitur usque ad vigesimum
tertium annum regis Ioas, non instauraverunt
sacerdotes sartatecta templi. 7 Vocavitque rex
Ioas Ioiadam pontificem et sacerdotes, dicens eis:
Quare sartatecta non instauratis templi? Nolite
ergo amplius accipere pecuniam iuxta ordinem
vestrum, sed ad instaurationem templi reddite
eam. 8 Prohibitique sunt sacerdotes ultra accipere
pecuniam a populo, et instaurare sartatecta domus.
9 Et tulit Ioiada pontifex gazophylacium unum,
aperuitque foramen desuper, et posuit illud iuxta
altare ad dexteram ingredientium domum Domini,
mittebantque in eo sacerdotes, qui custodiebant
ostia, omnem pecuniam, quæ deferebatur ad
templum Domini. 10 Cumque viderent nimiam
pecuniam esse in gazophylacio, ascendebat scriba
regis, et pontifex, effundebantque et numerabant
pecuniam, quæ inveniebatur in domo Domini: 11
et dabant eam iuxta numerum atque mensuram
in manu eorum, qui præerant cæmentariis domus
Domini: qui impendebant eam in fabris lignorum,
et in cæmentariis iis, qui operabantur in domo
Domini, 12 et sartatecta faciebant: et in iis, qui
cædebant saxa, et ut emerent ligna, et lapides, qui
excidebantur, ita ut impleretur instauratio domus
Domini in universis, quæ indigebant expensa ad
muniendam domum. 13 Verumtamen non fiebant ex
eadem pecunia hydriæ templi Domini, et fuscinulæ,
et thuribula, et tubæ, et omne vas aureum et
argenteum de pecunia, quæ inferebatur in templum
Domini: 14 iis enim, qui faciebant opus, dabatur ut
instauraretur templum Domini: 15 et non fiebat
ratio iis hominibus, qui accipiebant pecuniam ut
distribuerent eam artificibus, sed in fide tractabant
eam. 16 Pecuniam vero pro delicto, et pecuniam
pro peccatis non inferebant in templum Domini,
quia sacerdotum erat. 17 Tunc ascendit Hazael rex
Syriæ, et pugnabat contra Geth, cepitque eam: et
direxit faciem suam ut ascenderet in Ierusalem. 18
Quam ob rem tulit Ioas rex Iuda omnia sanctificata,
quæ consecraverant Iosaphat, et Ioram, et Ochozias
patres eius reges Iuda, et quæ ipse obtulerat:
et universum argentum, quod inveniri potuit in
thesauris templi Domini, et in palatio regis: misitque
Hazaeli regi Syriæ, et recessit ab Ierusalem. 19
Reliqua autem sermonum Ioas, et universa quæ
fecit, nonne hæc scripta sunt in Libro verborum
dierum regum Iuda? 20 Surrexerunt autem servi
eius, et coniuraverunt inter se, percusseruntque
Ioas in Domo Mello in descensu Sella. 21 Iosachar
namque filius Semaath, et Iozabad filius Somer
servi eius, percusserunt eum, et mortuus est: et
sepelierunt eum cum patribus suis in Civitate David,
regnavitque Amasias filius eius pro eo.

13 Anno vigesimo tertio Ioas filii Ochoziæ regis
Iuda, regnavit Ioachaz filius Iehu super Israel
in Samaria decem et septem annis. 2 Et fecit malum
coram Domino, secutusque est peccata Ieroboam
filii Nabat, qui peccare fecit Israel, et non declinavit
ab eis. 3 Iratusque est furor Domini contra Israel,
et tradidit eos in manu Hazael regis Syriæ, et
in manu Benadad filii Hazael cunctis diebus. 4
Deprecatus est autem Ioachaz faciem Domini, et
audivit eum Dominus: vidit enim angustiam Israel,
quia attriverat eos rex Syriæ: 5 et dedit Dominus
salvatorem Israeli, et liberatus est de manu regis

Syriæ: habitaveruntque filii Israel in tabernaculis
suis sicut heri et nudiustertius. 6 Verumtamen non
recesserunt a peccatis domus Ieroboam, qui peccare
fecit Israel, sed in ipsis ambulaverunt: siquidem et
lucus permansit in Samaria. 7 Et non sunt derelicti
Ioachaz de populo nisi quinquaginta equites, et
decem currus, et decem millia peditum: interfecerat
enim eos rex Syriæ, et redegerat quasi pulverem in
tritura areæ. 8 Reliqua autem sermonum Ioachaz,
et universa quæ fecit, et fortitudo eius, nonne hæc
scripta sunt in Libro sermonum dierum regum
Israel? 9 Dormivitque Ioachaz cum patribus suis,
et sepelierunt eum in Samaria: regnavitque Ioas
filius eius pro eo. 10 Anno trigesimo septimo Ioas
regis Iuda regnavit Ioas filius Ioachaz super Israel
in Samaria sedecim annis, 11 et fecit quod malum
est in conspectu Domini: non declinavit ab omnibus
peccatis Ieroboam filii Nabat, qui peccare fecit
Israel, sed in ipsis ambulavit. 12 Reliqua autem
sermonum Ioas, et universa quæ fecit, et fortitudo
eius, quo modo pugnaverit contra Amasiam regem
Iuda, nonne hæc scripta sunt in Libro sermonum
dierum regum Israel? 13 Et dormivit Ioas cum
patribus suis: Ieroboam autem sedit super solium
eius. Porro Ioas sepultus est in Samaria cum regibus
Israel. 14 Eliseus autem ægrotabat infirmitate, qua
et mortuus est: descenditque ad eum Ioas rex Israel,
et flebat coram eo, dicebatque: Pater mi, pater mi,
currus Israel et auriga eius. 15 Et ait illi Eliseus: Affer
arcum, et sagittas. Cumque attulisset ad eum arcum,
et sagittas, 16 dixit ad regem Israel: Pone manum
tuam super arcum. Et cum posuisset ille manum
suam, superposuit Eliseus manus suas manibus
regis, 17 et ait: Aperi fenestram Orientalem. Cumque
aperuisset, dixit Eliseus: Iace sagittam. Et iecit. Et
ait Eliseus: Sagitta salutis Domini, et sagitta salutis
contra Syriam: percutiesque Syriam in Aphec,
donec consumas eam. 18 Et ait: Tolle sagittas. Qui
cum tulisset, rursum dixit ei: Percute iaculo terram.
Et cum percussisset tribus vicibus, et stetisset, 19
iratus est vir Dei contra eum, et ait: Si percussisses
quinquies, aut sexies, sive septies, percussisses
Syriam usque ad consumptionem: nunc autem
tribus vicibus percuties eam. 20 Mortuus est ergo
Eliseus, et sepelierunt eum. Latrunculi autem de
Moab venerunt in terram in ipso anno. 21 Quidam
autem sepelientes hominem, viderunt latrunculos,
et proiecerunt cadaver in sepulchro Elisei. Quod
cum tetigisset ossa Elisei, revixit homo, et stetit
super pedes suos. 22 Igitur Hazael rex Syriæ afflixit
Israel cunctis diebus Ioachaz: 23 et misertus est
Dominus eorum, et reversus est ad eos propter
pactum suum, quod habebat cum Abraham, et Isaac,
et Iacob: et noluit disperdere eos, neque proiicere
penitus usque in præsens tempus. 24 Mortuus
est autem Hazael rex Syriæ, et regnavit Benadad
filius eius pro eo. 25 Porro Ioas filius Ioachaz tulit
urbes de manu Benadad filii Hazael, quas tulerat de
manu Ioachaz patris sui iure prælii, tribus vicibus
percussit eum Ioas, et reddidit civitates Israel.

14 In anno secundo Ioas filii Ioachaz regis Israel
regnavit Amasias filius Ioas regis Iuda. 2 Viginti
quinque annorum erat cum regnare cœpisset:
viginti autem et novem annis regnavit in Ierusalem:
nomen matris eius Ioadan de Ierusalem. 3 Et
fecit rectum coram Domino, verumtamen non ut
David pater eius. Iuxta omnia, quæ fecit Ioas pater
suus, fecit: 4 nisi hoc tantum quod excelsa non
abstulit: adhuc enim populus immolabat, et adolebat
incensum in excelsis. 5 Cumque obtinuisset regnum,
percussit servos suos, qui interfecerant regem
patrem suum: 6 filios autem eorum, qui occiderant,
non occidit, iuxta quod scriptum est in libro
legis Moysi, sicut præcepit Dominus, dicens: Non
morientur patres pro filiis, neque filii morientur pro
patribus: sed unusquisque in peccato suo morietur.
7 Ipse percussit Edom in Valle Salinarum decem
millia, et apprehendit Petram in prælio, vocavitque
nomen eius Iectehel usque in præsentem diem. 8
Tunc misit Amasias nuncios ad Ioas filium Ioachaz,
filii Iehu regis Israel, dicens: Veni, et videamus nos.
9 Remisitque Ioas rex Israel ad Amasiam regem
Iuda, dicens: Carduus Libani misit ad cedrum, quæ
est in Libano, dicens: Da filiam tuam filio meo
uxorem. Transieruntque bestiæ saltus, quæ sunt in
Libano, et conculcaverunt carduum. 10 Percutiens
invaluisti super Edom, et sublevavit te cor tuum:
contentus esto gloria, et sede in domo tua: quare
provocas malum, ut cadas tu et Iudas tecum? 11
Et non acquievit Amasias: Ascenditque Ioas rex
Israel, et viderunt se, ipse et Amasias rex Iuda
in Bethsames oppido Iudæ. 12 Percussusque est
Iuda coram Israel, et fugerunt unusquisque in
tabernacula sua. 13 Amasiam vero regem Iuda filium
Ioas filii Ochoziæ cepit Ioas rex Israel in Bethsames,
et adduxit eum in Ierusalem: et interrupit murum
Ierusalem, a porta Ephraim usque ad portam anguli,
quadringentis cubitis. 14 Tulitque omne aurum,
et argentum, et universa vasa, quæ inventa sunt
in domo Domini, et in thesauris regis, et obsides,
et reversus est in Samariam. 15 Reliqua autem
verborum Ioas quæ fecit, et fortitudo eius qua
pugnavit contra Amasiam regem Iuda, nonne hæc
scripta sunt in Libro sermonum dierum regum
Israel? 16 Dormivitque Ioas cum patribus suis,

et sepultus est in Samaria cum regibus Israel: et
regnavit Ieroboam filius eius pro eo. 17 Vixit autem
Amasias, filius Ioas, rex Iuda, postquam mortuus
est Ioas filius Ioachaz regis Israel quindecim annis.
18 Reliqua autem sermonum Amasiæ, nonne hæc
scripta sunt in Libro sermonum dierum regum
Iuda? 19 Factaque est contra eum coniuratio in
Ierusalem: at ille fugit in Lachis. Miseruntque post
eum in Lachis, et interfecerunt eum ibi. 20 Et
asportaverunt in equis, sepultusque est in Ierusalem
cum patribus suis in Civitate David. 21 Tulit autem
universus populus Iudæ Azariam annos natum
sedecim, et constituerunt eum regem pro patre eius
Amasia. 22 Ipse ædificavit Ælath, et restituit eam
Iudæ, postquam dormivit rex cum patribus suis. 23
Anno quintodecimo Amasiæ filii Ioas regis Iuda,
regnavit Ieroboam filius Ioas regis Israel in Samaria,
quadraginta et uno anno: 24 et fecit quod malum est
coram Domino. Non recessit ab omnibus peccatis
Ieroboam filii Nabat, qui peccare fecit Israel. 25 Ipse
restituit terminos Israel ab introitu Emath, usque
ad Mare Solitudinis, iuxta sermonem Domini Dei
Israel, quem locutus est per servum suum Ionam
filium Amathi prophetam, qui erat de Geth, quæ
est in Opher. 26 Vidit enim Dominus afflictionem
Israel amaram nimis, et quod consumpti essent
usque ad clausos carcere, et extremos, et non
esset qui auxiliaretur Israeli. 27 Nec locutus est
Dominus ut deleret nomen Israel de sub cælo, sed
salvavit eos in manu Ieroboam filii Ioas. 28 Reliqua
autem sermonum Ieroboam, et universa quæ fecit,
et fortitudo eius, qua præliatus est, et quomodo
restituit Damascum, et Emath Iudæ in Israel, nonne
hæc scripta sunt in Libro sermonum dierum regum
Israel? 29 Dormivitque Ieroboam cum patribus suis
regibus Israel, et regnavit Zacharias filius eius pro
eo.

15 Anno vigesimo septimo Ieroboam regis Israel
regnavit Azarias filius Amasiæ regis Iuda. 2
Sedecim annorum erat cum regnare cœpisset, et
quinquaginta duobus annis regnavit in Ierusalem:
nomen matris eius Iechelia de Ierusalem. 3 Fecitque
quod erat placitum coram Domino, iuxta omnia quæ
fecit Amasias pater eius. 4 Verumtamen excelsa
non est demolitus: adhuc populus sacrificabat,
et adolebat incensum in excelsis. 5 Percussit
autem Dominus regem, et fuit leprosus usque in
diem mortis suæ, et habitabat in domo libera
seorsum: Ioatham vero filius regis gubernabat
palatium, et iudicabit populum terræ. 6 Reliqua
autem sermonum Azariæ, et universa quæ fecit,
nonne hæc scripta sunt in Libro verborum dierum
regum Iuda? 7 Et dormivit Azarias cum patribus
suis: sepelieruntque eum cum maioribus suis in
Civitate David, et regnavit Ioatham filius eius pro
eo. 8 Anno trigesimo octavo Azariæ regis Iuda,
regnavit Zacharias filius Ieroboam super Israel
in Samaria sex mensibus: 9 et fecit quod malum
est coram Domino, sicut fecerant patres eius:
non recessit a peccatis Ieroboam filii Nabat, qui
peccare fecit Israel. 10 Coniuravit autem contra
eum Sellum filius Iabes: percussitque eum palam,
et interfecit, regnavitque pro eo. 11 Reliqua autem
verborum Zachariæ, nonne hæc scripta sunt in
Libro sermonum dierum regum Israel? 12 Iste est
sermo Domini, quem locutus est ad Iehu, dicens:
Filii tui usque ad quartam generationem sedebunt
super thronum Israel. Factumque est ita. 13 Sellum
filius Iabes regnavit trigesimo novo anno Azariæ
regis Iuda: regnavit autem uno mense in Samaria. 14
Et ascendit Manahem filius Gadi de Thersa: venitque
in Samariam, et percussit Sellum filium Iabes in
Samaria, et interfecit eum, regnavitque pro eo. 15
Reliqua autem verborum Sellum, et coniuratio eius,
per quam tetendit insidias, nonne hæc scripta sunt
in Libro sermonum dierum regum Israel? 16 Tunc
percussit Manahem Thapsam, et omnes qui erant
in ea, et terminos eius de Thersa: noluerant enim
aperire ei: et interfecit omnes prægnantes eius, et
scidit eas. 17 Anno trigesimo nono Azariæ regis Iuda
regnavit Manahem filius Gadi super Israel decem
annis in Samaria. 18 Fecitque quod erat malum
coram Domino: non recessit a peccatis Ieroboam filii
Nabat, qui peccare fecit Israel cunctis diebus eius.
19 Veniebat Phul rex Assyriorum in terram, et dabat
Manahem Phul mille talenta argenti, ut esset ei in
auxilium, et firmaret regnum eius. 20 Indixitque
Manahem argentum super Israel cunctis potentibus
et divitibus, ut daret regi Assyriorum quinquaginta
siclos argenti per singulos: reversusque est rex
Assyriorum, et non est moratus in terra. 21 Reliqua
autem sermonum Manahem, et universa quæ
fecit, nonne hæc scripta sunt in Libro sermonum
dierum regum Israel? 22 Et dormivit Manahem
cum patribus suis: regnavitque Phaceia filius eius
pro eo. 23 Anno quinquagesimo Azariæ regis Iuda,
regnavit Phaceia filius Manahem super Israel in
Samaria biennio: 24 et fecit quod erat malum coram
Domino: non recessit a peccatis Ieroboam filii
Nabat, qui peccare fecit Israel. 25 Coniuravit autem
adversus eum Phacee filius Romeliæ, dux eius, et
percussit eum in Samaria in turre domus regiæ
iuxta Argob, et iuxta Arie, et cum eo quinquaginta
viros de filiis Galaaditarum, et interfecit eum,
regnavitque pro eo. 26 Reliqua autem sermonum

Phaceia, et universa quæ fecit, nonne hæc scripta
sunt in Libro sermonum dierum regum Israel? 27
Anno quinquagesimo secundo Azariæ regis Iuda
regnavit Phacee filius Romeliæ super Israel in
Samaria viginti annis. 28 Et fecit quod erat malum
coram Domino: non recessit a peccatis Ieroboam
filii Nabat, qui peccare fecit Israel. 29 In diebus
Phacee regis Israel venit Theglathphalasar rex
Assur, et cepit Aion, et Abel Bethmaacha et Ianoe, et
Cedes, et Asor, et Galaad, et Galilæam, et universam
Terram Nephthali: et transtulit eos in Assyrios. 30
Coniuravit autem, et tetendit insidias Osee filius Ela
contra Phacee filium Romeliæ, et percussit eum,
et interfecit: regnavitque pro eo vigesimo anno
Ioatham filii Oziæ. 31 Reliqua autem sermonum
Phacee, et universa quæ fecit, nonne hæc scripta
sunt in Libro sermonum dierum regum Israel? 32
Anno secundo Phacee, filii Romeliæ regis Israel,
regnavit Ioatham filius Oziæ regis Iuda. 33 Viginti
quinque annorum erat cum regnare cœpisset, et
sedecim annis regnavit in Ierusalem: nomen matris
eius Ierusa, filia Sadoc. 34 Fecitque quod erat
placitum coram Domino: iuxta omnia, quæ fecerat
Ozias pater suus, operatus est. 35 Verumtamen
excelsa non abstulit: adhuc populus immolabat,
et adolebat incensum in excelsis: ipse ædificavit
portam domus Domini sublimissimam. 36 Reliqua
autem sermonum Ioatham, et universa quæ fecit,
nonne hæc scripta sunt in Libro verborum dierum
regum Iuda? 37 In diebus illis cœpit Dominus
mittere in Iudam Rasin regem Syriæ, et Phacee
filium Romeliæ. 38 Et dormivit Ioatham cum
patribus suis, sepultusque est cum eis in Civitate
David patris sui, et regnavit Achaz filius eius pro
eo.

16 Anno decimo septimo Phacee filii Romeliæ
regnavit Achaz filius Ioatham regis Iuda. 2
Viginti annorum erat Achaz cum regnare cœpisset,
et sedecim annis regnavit in Ierusalem: non fecit
quod erat placitum in conspectu Domini Dei sui,
sicut David pater eius. 3 Sed ambulavit in via
regum Israel: insuper et filium suum consecravit,
transferens per ignem secundum idola gentium,
quæ dissipavit Dominus coram filiis Israel. 4
Immolabat quoque victimas, et adolebat incensum
in excelsis, et in collibus, et sub omni ligno frondoso.
5 Tunc ascendit Rasin rex Syriæ, et Phacee filius
Romeliæ rex Israel in Ierusalem ad præliandum:
cumque obsiderent Achaz, non valuerunt superare
eum. 6 In tempore illo restituit Rasin rex Syriæ,
Ailam Syriæ, et eiecit Iudæos de Aila: et Idumæi
venerunt in Ailam, et habitaverunt ibi usque in
diem hanc. 7 Misit autem Achaz nuncios ad
Theglathphalasar regem Assyriorum, dicens: Servus
tuus, et filius tuus ego sum: ascende, et salvum
me fac de manu regis Syriæ, et de manu regis
Israel, qui consurrexerunt adversum me. 8 Et cum
collegisset argentum et aurum, quod inveniri potuit
in domo Domini, et in thesauris regis, misit regi
Assyriorum munera. 9 Qui et acquievit voluntati
eius: ascendit enim rex Assyriorum in Damascum, et
vastavit eam: et transtulit habitatores eius Cyrenen,
Rasin autem interfecit. 10 Perrexitque rex Achaz in
occursum Theglathphalasar regis Assyriorum in
Damascum. Cumque vidisset altare Damasci, misit
rex Achaz ad Uriam sacerdotem exemplar eius, et
similitudinem iuxta omne opus eius. 11 Extruxitque
Urias sacerdos altare iuxta omnia, quæ præceperat
rex Achaz, de Damasco, ita fecit sacerdos Urias,
donec veniret rex Achaz de Damasco. 12 Cumque
venisset rex de Damasco, vidit altare, et veneratus
est illud: ascenditque et immolavit holocausta,
et sacrificium suum, 13 et libavit libamina, et
fudit sanguinem pacificorum, quæ obtulerat super
altare. 14 Porro altare æreum, quod erat coram
Domino, transtulit de facie templi, et de loco
altaris, et de loco templi Domini: posuitque illud ex
latere altaris ad Aquilonem. 15 Præcepit quoque
rex Achaz Uriæ sacerdoti, dicens: Super altare
maius offer holocaustum matutinum, et sacrificium
vespertinum, et holocaustum regis, et sacrificium
eius, et holocaustum universi populi terræ, et
sacrificia eorum, et libamina eorum: et omnem
sanguinem holocausti, et universum sanguinem
victimæ super illud effundes: altare vero æreum
erit paratum ad voluntatem meam. 16 Fecit igitur
Urias sacerdos iuxta omnia, quæ præceperat rex
Achaz. 17 Tulit autem rex Achaz cælatas bases,
et luterem, qui erat desuper: et mare deposuit de
bobus æreis, qui sustentabant illud, et posuit super
pavimentum stratum lapide. 18 Musach quoque
Sabbati, quod ædificaverat in templo: et ingressum
regis exterius convertit in templum Domini propter
regem Assyriorum. 19 Reliqua autem verborum
Achaz, quæ fecit, nonne hæc scripta sunt in Libro
sermonum dierum regum Iuda? 20 Dormivitque
Achaz cum patribus suis, et sepultus est cum eis in
Civitate David, et regnavit Ezechias filius eius pro
eo.

17 Anno duodecimo Achaz regis Iuda, regnavit
Osee filius Ela in Samaria super Israel novem
annis. 2 Fecitque malum coram Domino: sed
non sicut reges Israel, qui ante eum fuerant. 3
Contra hunc ascendit Salmanasar rex Assyriorum,

et factus est ei Osee servus, reddebatque illi tributa.
4 Cumque deprehendisset rex Assyriorum Osee,
quod rebellare nitens misisset nuncios ad Sua
regem Ægypti, ne præstaret tributa regi Assyriorum
sicut singulis annis solitus erat, obsedit eum, et
vinctum misit in carcerem. 5 Pervagatusque est
omnem terram: et ascendens Samariam, obsedit
eam tribus annis. 6 Anno autem nono Osee, cepit
rex Assyriorum Samariam, et transtulit Israel in
Assyrios: posuique eos in Hala, et in Habor iuxta
fluvium Gozan, in civitatibus Medorum. 7 Factum
est enim, cum peccassent filii Israel Domino Deo
suo, qui eduxerat eos de Terra Ægypti, de manu
Pharaonis regis Ægypti, coluerunt deos alienos.
8 Et ambulaverunt iuxta ritum Gentium, quas
consumpserat Dominus in conspectu filiorum Israel,
et regum Israel: quia similiter fecerant. 9 Et
offenderunt filii Israel verbis non rectis Dominum
Deum suum: et ædificaverunt sibi excelsa in cunctis
urbibus suis a Turre Custodum usque ad civitatem
munitam. 10 Feceruntque sibi statuas, et lucos
in omni colle sublimi, et subter omne lignum
nemorosum: 11 et adolebant ibi incensum super
aras in morem gentium, quas transtulerat Dominus
a facie eorum: feceruntque verba pessima irritantes
Dominum. 12 Et coluerunt immunditias, de quibus
præcepit eis Dominus ne facerent verbum hoc. 13
Et testificatus est Dominus in Israel et in Iuda per
manum omnium Prophetarum et Videntium, dicens:
Revertimini a viis vestris pessimis, et custodite
præcepta mea, et ceremonias iuxta omnem legem,
quam præcepi patribus vestris: et sicut misi ad
vos in manu servorum meorum Prophetarum. 14
Qui non audierunt, sed induraverunt cervicem
suam iuxta cervicem patrum suorum, qui noluerunt
obedire Domino Deo suo. 15 Et abiecerunt legitima
eius, et pactum, quod pepigit cum patribus eorum,
et testificationes, quibus contestatus est eos:
secutique sunt vanitates, et vane egerunt: et secuti
sunt gentes, quæ erant per circuitum eorum,
super quibus præceperat Dominus eis ut non
facerent sicut et illæ faciebant. 16 Et dereliquerunt
omnia præcepta Domini Dei sui: feceruntque sibi
conflatiles duos vitulos, et lucos, et adoraverunt
universam militiam cæli: servieruntque Baal, 17
et consecraverunt filios suos, et filias suas per
ignem: et divinationibus inserviebant, et auguriis:
et tradiderunt se ut facerent malum coram Domino,
ut irritarent eum. 18 Iratusque est Dominus
vehementer Israeli, et abstulit eos a conspectu
suo, et non remansit nisi tribus Iuda tantummodo.
19 Sed nec ipse Iuda custodivit mandata Domini
Dei sui: verum ambulavit in erroribus Israel, quos
operatus fuerat. 20 Proiecitque Dominus omne
semen Israel, et afflixit eos, et tradidit eos in
manu diripientium, donec proiiceret eos a facie
sua: 21 ex eo iam tempore, quo scissus est Israel a
domo David, et constituerunt sibi regem Ieroboam
filium Nabat: separavit enim Ieroboam Israel a
Domino, et peccare eos fecit peccatum magnum. 22
Et ambulaverunt filii Israel in universis peccatis
Ieroboam quæ fecerat: et non recesserunt ab eis,
23 usque quo Dominus auferret Israel a facie sua,
sicut locutus fuerat in manu omnium servorum
suorum Prophetarum: translatusque est Israel
de terra sua in Assyrios, usque in diem hanc.
24 Adduxit autem rex Assyriorum de Babylone,
et de Cutha, et de Avah, et de Emath, et de
Sepharvaim: et collocavit eos in civitatibus Samariæ
pro filiis Israel: qui possederunt Samariam, et
habitaverunt in urbibus eius. 25 Cumque ibi habitare
cœpissent, non timebant Dominum: et immisit
in eos Dominus leones, qui interficiebant eos. 26
Nunciatumque est regi Assyriorum, et dictum:
gentes, quas transtulisti, et habitare fecisti in
civitatibus Samriæ, ignorant legitima Dei terræ: et
immisit in eos Dominus leones, et ecce interficiunt
eos, eo quod ignorent ritum Dei terræ. 27 Præcepit
autem rex Assyriorum, dicens: Ducite illuc unum
de sacerdotibus, quos inde captivos adduxistis, et
vadat, et habitet cum eis: et doceat eos legitima Dei
terræ. 28 Igitur cum venisset unus de sacerdotibus
his, qui captivi ducti fuerant de Samaria, habitavit
in Bethel, et docebat eos quomodo colerent
Dominum. 29 Et unaquæque gens fabricata est
deum suum: posueruntque eos in fanis excelsis, quæ
fecerant Samaritæ, gens et gens in urbibus suis, in
quibus habitabat. 30 Viri enim Babylonii fecerunt
Sochothbenoth: viri autem Cuthæi fecerunt Nergel:
et viri de Emath fecerunt Asima. 31 Porro Hevæi
fecerunt Nebahaz et Tharthac. Hi autem, qui
erant de Sepharvaim, comburebant filios suos
igni, Adramelech et Anamelech diis Sepharvaim,
32 et nihilominus colebant Dominum. Fecerunt
autem sibi de novissimis sacerdotes excelsorum,
et ponebant eos in fanis sublimibus. 33 Et cum
Dominum colerent, diis quoque suis serviebant
iuxta consuetudinem gentium, de quibus translati
fuerant Samariam: 34 usque in præsentem diem
morem sequuntur antiquum: non timent Dominum,
neque custodiunt ceremonias eius, iudicia, et
legem, et mandatum, quod præceperat Dominus
filiis Iacob, quem cognominavit Israel: 35 et
percusserat cum eis pactum, et mandaverat eis,
dicens: Nolite timere deos alienos, et non adoretis
eos, neque colatis eos, et non immoletis eis: 36

Sed Dominum Deum vestrum, qui eduxit vos de
Terra Ægypti in fortitudine magna, et in brachio
extento, ipsum timete, et illum adorate, et ipsi
immolate. 37 Ceremonias quoque, et iudicia, et
legem, et mandatum, quod scripsit vobis, custodite
ut faciatis cunctis diebus: et non timeatis deos
alienos. 38 Et pactum, quod percussit vobiscum,
nolite oblivisci: nec colatis deos alienos, 39 sed
Dominum Deum vestrum timete, et ipse eruet vos
de manu omnium inimicorum vestrorum. 40 Illi
vero non audierunt, sed iuxta consuetudinem suam
pristinam perpetrabant. 41 Fuerunt igitur gentes
istæ timentes quidem Dominum, sed nihilominus
et idolis suis servientes: nam et filii eorum, et
nepotes, sicut fecerunt patres sui, ita faciunt usque
in præsentem diem.

18 Anno tertio Osee filii Ela regis Israel,
regnavit Ezechias filius Achaz regis Iuda.
2 Vigintiquinque annorum erat, cum regnare
cœpisset: et vigintinovem annis regnavit in
Ierusalem: nomen matris eius Abi filia Zachariæ. 3
Fecitque quod erat bonum coram Domino, iuxta
omnia quæ fecerat David pater eius. 4 Ipse dissipavit
excelsa, et contrivit statuas, et succidit lucos,
confregitque serpentem æneum, quem fecerat
Moyses: siquidem usque ad illud tempus filii Israel
adolebant ei incensum: vocavitque nomen eius
Nohestan. 5 In Domino Deo Israel speravit: itaque
post eum non fuit similis ei de cunctis regibus
Iuda, sed neque in his, qui ante eum fuerunt: 6 et
adhæsit Domino, et non recessit a vestigiis eius,
fecitque mandata eius, quæ præceperat Dominus
Moysi. 7 Unde et erat Dominus cum eo, et in
cunctis, ad quæ procedebat, sapienter se agebat.
Rebellavit quoque contra regem Assyriorum, et non
servivit ei. 8 Ipse percussit Philisthæos usque ad
Gazam, et omnes terminos eorum, a turre custodum
usque ad civitatem munitam. 9 Anno quarto regis
Ezechiæ, qui erat annus septimus Osee filii Ela
regis Israel, ascendit Salmanasar rex Assyriorum
in Samariam, et oppugnavit eam, 10 et cepit.
Nam post annos tres, anno sexto Ezechiæ, id est,
nono anno Osee regis Israel, capta est Samaria:
11 et transtulit rex Assyriorum Israel in Assyrios,
collocavitque eos in Hala, et in Habor fluviis Gozan
in civitatibus Medorum: 12 quia non audierunt
vocem Domini Dei sui, sed prætergressi sunt
pactum eius: omnia, quæ præceperat Moyses servus
Domini, non audierunt, neque fecerunt. 13 Anno
quartodecimo regis Ezechiæ, ascendit Sennacherib
rex Assyriorum ad universas civitates Iuda munitas:
et cepit eas. 14 Tunc misit Ezechias rex Iuda nuncios
ad regem Assyriorum in Lachis, dicens: Peccavi,
recede a me: et omne, quod imposueris mihi, feram.
Indixit itaque rex Assyriorum Ezechiæ regi Iudæ
trecenta talenta argenti, et triginta talenta auri. 15
Deditque Ezechias omne argentum quod repertum
fuerat in domo Domini, et in thesauris regis. 16
In tempore illo confregit Ezechias valvas templi
Domini, et laminas auri, quas ipse affixerat, et dedit
eas regi Assyriorum. 17 Misit autem rex Assyriorum
Tharthan, et Rabsaris, et Rabsacen de Lachis ad
regem Ezechiam cum manu valida Ierusalem: qui
cum ascendissent, venerunt Ierusalem, et steterunt
iuxta aquæductum piscinæ superioris, quæ est in
via Agrifullonis. 18 Vocaveruntque regem: egressus
est autem ad eos Eliacim filius Helciæ præpositus
domus, et Sobna scriba, et Ioahe filius Asaph
a commentariis. 19 Dixitque ad eos Rabsaces:
Loquimini Ezechiæ: Hæc dicit rex magnus, rex
Assyriorum: Quæ est ista fiducia, qua niteris?
20 Forsitan inisti consilium, ut præpares te ad
prælium. In quo confidis, ut audeas rebellare? 21 An
speras in baculo arundineo atque confracto Ægypto,
super quem, si incubuerit homo, comminutus
ingredietur manum eius, et perforabit eam? Sic est
Pharao rex Ægypti omnibus, qui confidunt in se.
22 Quod si dixeritis mihi: In Domino Deo nostro
habemus fiduciam: nonne iste est, cuius abstulit
Ezechias excelsa et altaria: et præcepit Iudæ et
Ierusalem: Ante altare hoc adorabitis in Ierusalem?
23 Nunc igitur transite ad dominum meum regem
Assyriorum, et dabo vobis duo millia equorum, et
videte an habere valeatis ascensores eorum. 24 Et
quo modo potestis resistere ante unum satrapam
de servis domini mei minimis? An fiduciam habes
in Ægypto propter currus et equites? 25 Numquid
sine Domini voluntate ascendi ad locum istum,
ut demolirer eum? Dominus dixit mihi: Ascende
ad terram hanc, et demolire eam. 26 Dixerunt
autem Eliacim filius Helciæ, et Sobna, et Ioahe
Rabsaci: Precamur ut loquaris nobis servis tuis
Syriace: siquidem intelligimus hanc linguam: et
non loquaris nobis Iudaice, audiente populo, qui
est super murum. 27 Responditque eis Rabsaces,
dicens: Numquid ad dominum tuum, et ad te misit
me dominus meus, ut loquerer sermones hos, et
non potius ad viros, qui sedent super murum, ut
comedant stercora sua, et bibant urinam suam
vobiscum? 28 Stetit itaque Rabsaces, et exclamavit
voce magna Iudaice, et ait: Audite verba regis
magni, regis Assyriorum. 29 Hæc dicit rex: Non vos
seducat Ezechias: non enim poterit eruere vos de
manu mea. 30 Neque fiduciam vobis tribuat super
Dominum, dicens: Eruens liberabit nos Dominus, et

non tradetur civitas hæc in manu regis Assyriorum.
31 Nolite audire Ezechiam. Hæc enim dicit rex
Assyriorum: Facite mecum quod vobis est utile,
et egredimini ad me: et comedet unusquisque
de vinea sua, et de ficu sua: et bibetis aquas de
cisternis vestris, 32 donec veniam, et transferam
vos in terram, quæ similis est terræ vestræ, in
terram fructiferam, et fertilem vini, terram panis
et vinearum, terram olivarum, et olei ac mellis, et
vivetis, et non moriemini. Nolite audire Ezechiam,
qui vos decipit, dicens: Dominus liberabit nos. 33
Numquid liberaverunt dii gentium terram suam de
manu regis Assyriorum? 34 Ubi est deus Emath,
et Arphad? Ubi est deus Sepharvaim, Ana, et Ava?
Numquid liberaverunt Samariam de manu mea?
35 Quinam illi sunt in universis diis terrarum, qui
eruerunt regionem suam de manu mea ut possit
eruere Dominus Ierusalem de manu mea? 36 Tacuit
itaque populus, et non respondit ei quidquam:
siquidem præceptum regis acceperant ut non
responderent ei. 37 Venitque Eliacim filius Helciæ,
præpositus domus, et Sobna scriba, et Ioahe filius
Asaph a commentariis ad Ezechiam scissis vestibus,
et nunciaverunt ei verba Rabsacis.

19 Quæ cum audisset Ezechias rex, scidit
vestimenta sua, et opertus est sacco,
ingressusque est domum Domini. 2 Et misit Eliacim
præpositum domus, et Sobnam scribam, et senes de
sacerdotibus opertos saccis, ad Isaiam prophetam
filium Amos. 3 Qui dixerunt: Hæc dicit Ezechias:
Dies tribulationis, et increpationis, et blasphemiæ
dies iste: venerunt filii usque ad partum, et vires
non habet parturiens. 4 Si forte audiat Dominus
Deus tuus universa verba Rabsacis, quem misit
rex Assyriorum dominus suus, ut exprobraret
Deum viventem, et argueret verbis, quæ audivit
Dominus Deus tuus: et fac orationem pro reliquiis,
quæ repertæ sunt. 5 Venerunt ergo servi regis
Ezechiæ ad Isaiam. 6 Dixitque eis Isaias: Hæc
dicetis domino vestro: Hæc dicit Dominus: Noli
timere a facie sermonum, quos audisti, quibus
blasphemaverunt pueri regis Assyriorum me. 7
Ecce, ego immittam ei spiritum, et audiet nuncium,
et revertetur in terram suam, et deiiciam eum
gladio in terra sua. 8 Reversus est ergo Rabsaces, et
invenit regem Assyriorum expugnantem Lobnam:
Audierat enim quod recessisset de Lachis. 9 Cumque
audisset de Tharaca rege Æthiopiæ, dicentes: Ecce,
egressus est ut pugnet adversum te: et iret contra
eum, misit nuncios ad Ezechiam, dicens: 10 Hæc
dicite Ezechiæ regi Iuda: Non te seducat Deus
tuus, in quo habes fiduciam: neque dicas: Non
tradetur Ierusalem in manus regis Assyriorum. 11
Tu enim ipse audisti quæ fecerunt reges Assyriorum
universis terris, quo modo vastaverunt eas: num
ergo solus poteris liberari? 12 Numquid liberaverunt
dii gentium singulos, quos vastaverunt patres mei,
Gozan videlicet, et Haran, et Reseph, et filios Eden,
qui erant in Thelassar? 13 Ubi est rex Emath, et
rex Arphad, et rex civitatis Sepharvaim, Ana, et
Ava? 14 Itaque cum accepisset Ezechias litteras
de manu nunciorum, et legisset eas, ascendit in
domum Domini, et expandit eas coram Domino, 15
et oravit in conspectu eius, dicens: Domine Deus
Israel, qui sedes super cherubim, tu es Deus solus
regum omnium terræ: tu fecisti cælum et terram.
16 Inclina aurem tuam, et audi: aperi Domine oculos
tuos, et vide: audi omnia verba Sennacherib, qui
misit ut exprobraret nobis Deum viventem. 17 Vere
Domine dissipaverunt reges Assyriorum gentes,
et terras omnium. 18 Et miserunt deos eorum in
ignem: non enim erant dii, sed opera manuum
hominum ex ligno et lapide, et perdiderunt eos.
19 Nunc igitur Domine Deus noster, salvos nos
fac de manu eius, ut sciant omnia regna terræ,
quia tu es Dominus Deus solus. 20 Misit autem
Isaias filius Amos ad Ezechiam, dicens: Hæc dicit
Dominus Deus Israel: Quæ deprecatus es me super
Sennacherib rege Assyriorum, audivi. 21 Iste est
sermo, quem locutus est Dominus de eo: Sprevit te,
et subsannavit te virgo filia Sion: post tergum tuum
caput movit, filia Ierusalem. 22 Cui exprobrasti, et
quem blasphemasti? Contra quem exaltasti vocem
tuam, et elevasti in excelsum oculos tuos? contra
Sanctum Israel. 23 Per manum servorum tuorum
exprobrasti Domino, et dixisti: In multitudine
curruum meorum ascendi excelsa montium in
summitate Libani, et succidi sublimes cedros eius,
et electas abietes illius. Et ingressus sum usque ad
terminos eius, et saltum Carmeli eius 24 ego succidi.
Et bibi aquas alienas, et siccavi vestigiis pedum
meorum omnes aquas clausas. 25 Numquid non
audisti quid ab initio fecerim? Ex diebus antiquis
plasmavi illud, et nunc adduxi: eruntque in ruinam
collium pugnantium civitates munitæ. 26 Et qui
sedent in eis, humiles manu, contremuerunt et
confusi sunt, facti sunt velut fœnum agri, et virens
herba tectorum, quæ arefacta est antequam veniret
ad maturitatem. 27 Habitaculum tuum, et egressum
tuum, et introitum tuum, et viam tuam ego præscivi,
et furorem tuum contra me. 28 Insanisti in me, et
superbia tua ascendit in aures meas: ponam itaque
circulum in naribus tuis, et camum in labiis tuis,
et reducam te in viam, per quam venisti. 29 Tibi
autem Ezechia hoc erit signum: Comede hoc anno

quæ repereris: in secundo autem anno, quæ sponte
nascuntur: porro in tertio anno seminate et metite:
plantate vineas, et comedite fructum earum. **30** Et
quodcumque reliquum fuerit de domo Iuda, mittet
radicem deorsum, et faciet fructum sursum. **31** De
Ierusalem quippe egredientur reliquiæ, et quod
salvetur de monte Sion: zelus Domini exercituum
faciet hoc. **32** Quam ob rem hæc dicit Dominus
de rege Assyriorum: Non ingredietur urbem hanc,
nec mittet in eam sagittam, nec occupabit eam
clypeus, nec circumdabit eam munitio. **33** Per
viam, qua venit, revertetur: et civitatem hanc
non ingredietur, dicit Dominus. **34** Protegamque
urbem hanc, et salvabo eam propter me, et propter
David servum meum. **35** Factum est igitur in
nocte illa, venit Angelus Domini, et percussit in
castris Assyriorum centum octogintaquinque millia.
Cumque diluculo surrexisset, vidit omnia corpora
mortuorum: et recedens abiit, **36** et reversus est
Sennacherib rex Assyriorum, et mansit in Ninive.
37 Cumque adoraret in templo Nesroch deum suum,
Adramelech et Sarasar filii eius percusserunt eum
gladio, fugeruntque in terram Armeniorum, et
regnavit Asarhaddon filius eius pro eo.

20 In diebus illis ægrotavit Ezechias usque ad
mortem: et venit ad eum Isaias filius Amos,
propheta, dixitque ei: Hæc dicit Dominus Deus:
Præcipe domui tuæ: morieris enim tu, et non vives.
2 Qui convertit faciem suam ad parietem, et oravit
Dominum, dicens: **3** Obsecro Domine, memento
quæso quomodo ambulaverim coram te in veritate,
et in corde perfecto, et quod placitum est coram te,
fecerim. Flevit itaque Ezechias fletu magno. **4** Et
antequam egrederetur Isaias mediam partem atrii,
factus est sermo Domini ad eum, dicens: **5** Revertere,
et dic Ezechiæ duci populi mei: Hæc dicit Dominus
Deus David patris tui: Audivi orationem tuam, et
vidi lacrymas tuas: et ecce sanavi te, die tertio
ascendes templum Domini. **6** Et addam diebus tuis
quindecim annos: sed et de manu regis Assyriorum
liberabo te, et civitatem hanc, et protegam urbem
istam propter me, et propter David servum meum.
7 Dixitque Isaias: Afferte massam ficorum. Quam
cum attulissent, et posuissent super hulcus eius,
curatus est. **8** Dixerat autem Ezechias ad Isaiam:
Quod erit signum, quia Dominus me sanabit, et quia
ascensurus sum die tertia templum Domini? **9** Cui
ait Isaias: Hoc erit signum a Domino, quod facturus
sit Dominus sermonem, quem locutus est: Vis ut
ascendat umbra decem lineis, an ut revertatur
totidem gradibus? **10** Et ait Ezechias: Facile est,
umbram crescere decem lineis: nec hoc volo ut
fiat, sed ut revertatur retrorsum decem gradibus.
11 Invocavit itaque Isaias propheta Dominum, et
reduxit umbram per lineas, quibus iam descenderat
in horologio Achaz, retrorsum decem gradibus. **12** In
tempore illo misit Berodach Baladan, filius Baladan,
rex Babyloniorum litteras et munera ad Ezechiam:
audierat enim quod ægrotasset Ezechias. **13** Lætatus
est autem in adventu eorum Ezechias, et ostendit
eis domum aromatum, et aurum et argentum,
et pigmenta varia, unguenta quoque, et domum
vasorum suorum, et omnia quæ habere poterat
in thesauris suis. Non fuit quod non monstraret
eis Ezechias in domo sua, et in omni potestate
sua. **14** Venit autem Isaias propheta ad regem
Ezechiam, dixitque ei: Quid dixerunt viri isti? Aut
unde venerunt ad te? Cui ait Ezechias: De terra
longinqua venerunt ad me de Babylone. **15** At ille
respondit: Quid viderunt in domo tua? Ait Ezechias:
Omnia quæcumque sunt in domo mea, viderunt:
nihil est quod non monstraverim eis in thesauris
meis. **16** Dixit itaque Isaias Ezechiæ: Audi sermonem
Domini: **17** Ecce dies venient, et auferentur omnia,
quæ sunt in domo tua, et quæ condiderunt patres tui
usque in diem hanc, in Babylonem: non remanebit
quidquam, ait Dominus. **18** Sed et de filiis tuis
qui egredientur ex te, quos generabis, tollentur,
et erunt eunuchi in palatio regis Babylonis. **19**
Dixit Ezechias ad Isaiam: Bonus sermo Domini,
quem locutus es: sit pax et veritas in diebus meis.
20 Reliqua autem sermonum Ezechiæ, et omnis
fortitudo eius, et quomodo fecerit piscinam, et
aquæductum, et introduxerit aquas in civitatem,
nonne hæc scripta sunt in Libro sermonum dierum
regum Iuda? **21** Dormivitque Ezechias cum patribus
suis, et regnavit Manasses filius eius pro eo.

21 Duodecim annorum erat Manasses cum
regnare cœpisset, et quinquaginta quinque
annis regnavit in Ierusalem: nomen matris eius
Haphsiba. **2** Fecitque malum in conspectu Domini,
iuxta idola gentium, quas delevit Dominus a facie
filiorum Israel. **3** Conversusque est, et ædificavit
excelsa, quæ dissipaverat Ezechias pater eius: et
erexit aras Baal, et fecit lucos sicut fecerat Achab rex
Israel, et adoravit omnem militiam cæli, et coluit
eam. **4** Extruxitque aras in domo Domini, de qua
dixit Dominus: In Ierusalem ponam nomen meum.
5 Et extruxit altaria universæ militiæ cæli in duobus
atriis templi Domini. **6** Et traduxit filium suum
per ignem: et ariolatus est, et observavit auguria,
et fecit pythones, et aruspices multiplicavit, ut
faceret malum coram Domino, et irritaret eum. **7**
Posuit quoque idolum luci, quem fecerat in templo

Domini, super quod locutus est Dominus ad David,
et ad Salomonem filium eius: In templo hoc, et in
Ierusalem, quam elegi de cunctis tribubus Israel,
ponam nomen meum in sempiternum. 8 Et ultra
non faciam commoveri pedem Israel de terra, quam
dedi patribus eorum: si tamen custodierint opere
omnia quæ præcepi eis, et universam legem, quam
mandavit eis servus meus Moyses. 9 Illi vero non
audierunt: sed seducti sunt a Manasse, ut facerent
malum super gentes, quas contrivit Dominus a
facie filiorum Israel. 10 Locutusque est Dominus in
manu servorum suorum Prophetarum, dicens: 11
Quia fecit Manasses rex Iuda abominationes istas
pessimas, super omnia quæ fecerunt Amorrhæi ante
eum, et peccare fecit etiam Iudam in immunditiis
suis: 12 propterea hæc dicit Dominus Deus Israel:
Ecce ego inducam mala super Ierusalem et Iudam:
ut quicumque audierit, tinniant ambæ aures eius. 13
Et extendam super Ierusalem funiculum Samariæ,
et pondus domus Achab: et delebo Ierusalem, sicut
deleri solent tabulæ: et delens vertam, et ducam
crebrius stylum super faciem eius. 14 Dimittam
vero reliquias hereditatis meæ, et tradam eas in
manus inimicorum eius: eruntque in vastitatem,
et in rapinam cunctis adversariis suis: 15 eo quod
fecerint malum coram me, et perseveraverint
irritantes me, ex die qua egressi sunt patres eorum
ex Ægypto, usque ad hanc diem. 16 Insuper et
sanguinem innoxium fudit Manasses multum nimis,
donec impleret Ierusalem usque ad os: absque
peccatis suis, quibus peccare fecit Iudam, ut faceret
malum coram Domino. 17 Reliqua autem sermonum
Manasse, ut universa quæ fecit, et peccatum eius,
quod peccavit, nonne hæc scripta sunt in Libro
sermonum dierum regum Iuda? 18 Dormivitque
Manasses cum patribus suis, et sepultus est in
horto domus suæ, in horto Oza: et regnavit Amon
filius eius pro eo. 19 Viginti duorum annorum
erat Amon cum regnare cœpisset: duobus quoque
annis regnavit in Ierusalem. Nomen matris eius
Messalemeth filia Harus de Ieteba. 20 Fecitque
malum in conspectu Domini, sicut fecerat Manasses
pater eius. 21 Et ambulavit in omni via, per quam
ambulaverat pater eius: servivitque immunditiis,
quibus servierat pater eius, et adoravit eas, 22 et
dereliquit Dominum Deum patrum suorum, et non
ambulavit in via Domini. 23 Tetenderuntque ei
insidias servi sui, et interfecerunt regem in domo
sua. 24 Percussit autem populus terræ omnes, qui
coniuraverant contra regem Amon: et constituerunt
sibi regem Iosiam filium eius pro eo. 25 Reliqua
autem sermonum Amon quæ fecit, nonne hæc
scripta sunt in Libro sermonum dierum regum
Iuda? 26 Sepelieruntque eum in sepulchro suo, in
horto Oza: et regnavit Iosias filius eius pro eo.

22 Octo annorum erat Iosias cum regnare
cœpisset, triginta et uno anno regnavit in
Ierusalem: nomen matris eius Idida, filia Hadaia
de Besecath. 2 Fecitque quod placitum erat coram
Domino, et ambulavit per omnes vias David patris
sui: non declinavit ad dexteram, sive ad sinistram.
3 Anno autem octavo decimo regis Iosiæ, misit
rex Saphan filium Aslia, filii Messulam scribam
templi Domini, dicens ei: 4 Vade ad Helciam
sacerdotem magnum, ut confletur pecunia, quæ
illata est in templum Domini, quam collegerunt
ianitores templi a populo, 5 deturque fabris per
præpositos domus Domini: qui et distribuant
eam his qui operantur in templo Domini, ad
instauranda sartatecta templi: 6 tignariis videlicet
et cæmentariis, et iis, qui interrupta componunt:
et ut emantur ligna, et lapides de lapicidinis ad
instaurandum templum Domini. 7 Verumtamen
non supputetur eis argentum quod accipiunt, sed in
potestate habeant, et in fide. 8 Dixit autem Helcias
pontifex ad Saphan scribam: Librum Legis reperi in
domo Domini: deditque Helcias volumen Saphan,
qui et legit illud. 9 Venit quoque Saphan scriba ad
regem, et renunciavit ei quod præceperat, et ait:
Conflaverunt servi tui pecuniam, quæ reperta est in
domo Domini: et dederunt ut distribueretur fabris
a præfectis operum templi Domini. 10 Narravit
quoque Saphan scriba regi, dicens: Librum dedit
mihi Helcias sacerdos. Quem cum legisset Saphan
coram rege, 11 et audisset rex verba Libri Legis
Domini, scidit vestimenta sua. 12 Et præcepit Helciæ
sacerdoti, et Ahicam filio Saphan, et Achobor filio
Micha, et Saphan scribæ, et Asaiæ servo regis,
dicens: 13 Ite et consulite Dominum super me,
et super populo, et super omni Iuda, de verbis
voluminis istius, quod inventum est: magna enim ira
Domini succensa est contra nos: quia non audierunt
patres nostri verba Libri huius, ut facerent omne
quod scriptum est nobis. 14 Ierunt itaque Helcias
sacerdos, et Ahicam, et Achobor, et Sapham, et
Asaia, ad Holdam prophetidem, uxorem Sellum filii
Thecuæ, filii Araas custodis vestium, quæ habitabat
in Ierusalem in Secunda: locutique sunt ad eam.
15 Et illa respondit eis: Hæc dicit Dominus Deus
Israel: Dicite viro, qui misit vos ad me: 16 Hæc
dicit Dominus: Ecce, ego adducam mala super
locum istum, et super habitatores eius, omnia verba
Legis quæ legit rex Iuda: 17 quia dereliquerunt
me, et sacrificaverunt diis alienis, irritantes me in
cunctis operibus manuum suarum: et succendetur

indignatio mea in loco hoc, et non extinguetur.
18 Regi autem Iuda, qui misit vos ut consuleretis
Dominum, sic dicetis: Hæc dicit Dominus Deus
Israel: Pro eo quod audisti verba voluminis, 19 et
perterritum est cor tuum, et humiliatus es coram
Domino, auditis sermonibus contra locum istum, et
habitatores eius, quod videlicet fierent in stuporem
et in maledictum: et scidisti vestimenta tua, et
flevisti coram me, et ego audivi, ait Dominus: 20
idcirco colligam te ad patres tuos, et colligeris ad
sepulchrum tuum in pace, ut non videant oculi
tui omnia mala quæ inducturus sum super locum
istum.

23 Et renunciaverunt regi quod dixerat. Qui misit:
et congregati sunt ad eum omnes senes Iuda
et Ierusalem. 2 Ascenditque rex templum Domini,
et omnes viri Iuda, universique qui habitabant
in Ierusalem cum eo sacerdotes et prophetæ, et
omnis populus a parvo usque ad magnum: legitque
cunctis audientibus omnia verba libri fœderis,
qui inventus est in domo Domini. 3 Stetitque rex
super gradum: et fœdus percussit coram Domino,
ut ambularent post Dominum, et custodirent
præcepta eius, et testimonia, et ceremonias in
omni corde, et in tota anima, et suscitarent verba
fœderis huius, quæ scripta erant in libro illo:
acquievitque populus pacto. 4 Et præcepit rex
Helciæ pontifici, et sacerdotibus secundi ordinis,
et ianitoribus, ut proiicerent de templo Domini
omnia vasa, quæ facta fuerant Baal, et in luco,
et universæ militiæ cæli: et combussit ea foris
Ierusalem in Convalle Cedron, et tulit pulverem
eorum in Bethel. 5 Et delevit aruspices, quos
posuerant reges Iuda ad sacrificandum in excelsis
per civitates Iuda, et in circuitu Ierusalem: et eos,
qui adolebant incensum Baal, et Soli, et Lunæ, et
duodecim signis, et omni militiæ cæli. 6 Et efferri
fecit lucum de domo Domini foras Ierusalem in
Convalle Cedron, et combussit eum ibi, et redegit
in pulverem, et proiecit super sepulchra vulgi. 7
Destruxit quoque ædiculas effeminatorum, quæ
erant in domo Domini, pro quibus mulieres texebant
quasi domunculas luci. 8 Congregavitque omnes
sacerdotes de civitatibus Iuda: et contaminavit
excelsa, ubi sacrificabant sacerdotes de Gabaa
usque Bersabee: et destruxit aras portarum in
introitu ostii Iosue principis civitatis, quod erat
ad sinistram portæ civitatis. 9 Verumtamen non
ascendebant sacerdotes excelsorum ad altare
Domini in Ierusalem: sed tantum comedebant
azyma in medio fratrum suorum. 10 Contaminavit
quoque Topheth, quod est in Convalle filii Ennom:
ut nemo consecraret filium suum aut filiam per
ignem, Moloch. 11 Abstulit quoque equos, quos
dederant reges Iuda, Soli, in introitu templi Domini
iuxta exedram Nathan-melech eunuchi, qui erat in
Pharurim: currus autem Solis combussit igni. 12
Altaria quoque, quæ erant super tecta cœnaculi
Achaz, quæ fecerant reges Iuda, et altaria quæ
fecerat Manasses in duobus atriis templi Domini,
destruxit rex: et cucurrit inde, et dispersit cinerem
eorum in Torrentem Cedron. 13 Excelsa quoque,
quæ erant in Ierusalem ad dexteram partem Montis
Offensionis, quæ ædificaverat Salomon rex Israel
Astaroth idolo Sidoniorum, et Chamos offensioni
Moab, et Melchom abominationi filiorum Ammon,
polluit rex. 14 Et contrivit statuas, et succidit lucos:
replevitque loca eorum ossibus mortuorum. 15
Insuper et altare, quod erat in Bethel, et excelsum,
quod fecerat Ieroboam filius Nabat, qui peccare fecit
Israel: et altare illud, et excelsum destruxit, atque
combussit, et comminuit in pulverem, succenditque
etiam lucum. 16 Et conversus Iosias, vidit ibi
sepulchra, quæ erant in monte: misitque et tulit
ossa de sepulchris, et combussit ea super altare, et
polluit illud iuxta verbum Domini, quod locutus est
vir Dei, qui prædixerat verba hæc. 17 Et ait: Quis
est titulus ille, quem video? Responderuntque ei
cives urbis illius: Sepulchrum est hominis Dei, qui
venit de Iuda, et prædixit verba hæc, quæ fecisti
super altare Bethel. 18 Et ait: Dimitte eum, nemo
commoveat ossa eius. Et intacta manserunt ossa
illius cum ossibus prophetæ, qui venerat de Samaria.
19 Insuper et omnia fana excelsorum, quæ erant in
civitatibus Samariæ, quæ fecerant reges Israel ad
irritandum Dominum, abstulit Iosias: et fecit eis
secundum omnia opera, quæ fecerat in Bethel. 20 Et
occidit universos sacerdotes excelsorum, qui erant
ibi super altaria: et combussit ossa humana super
ea: reversusque est Ierusalem. 21 Et præcepit omni
populo, dicens: Facite Phase Domino Deo vestro,
secundum quod scriptum est in libro fœderis huius.
22 Nec enim factum est Phase tale a diebus iudicum,
qui iudicaverunt Israel, et omnium dierum regum
Israel, et regum Iuda, 23 sicut in octavo decimo
anno regis Iosiæ factum est Phase istud Domino in
Ierusalem. 24 Sed et pythones, et ariolos, et figuras
idolorum, et immunditias, et abominationes, quæ
fuerant in terra Iuda et Ierusalem, abstulit Iosias:
ut statueret verba legis, quæ scipta sunt in Libro,
quem invenit Helcias sacerdos in templo Domini. 25
Similis illi non fuit ante eum rex, qui reverteretur ad
Dominum in omni corde suo, et in tota anima sua, et
in universa virtute sua iuxta omnem legem Moysi:
neque post eum surrexit similis illi. 26 Verumtamen

non est aversus Dominus ab ira furoris sui magni,
quo iratus est furor eius contra Iudam: propter
irritationes, quibus provocaverat eum Manasses. 27
Dixit itaque Dominus: Etiam Iudam auferam a facie
mea, sicut abstuli Israel: et proiiciam civitatem
hanc, quam elegi Ierusalem, et domum, de qua
dixi: Erit nomen meum ibi. 28 Reliqua autem
sermonum Iosiæ, et universa quæ fecit, nonne
hæc scripta sunt in Libro verborum dierum regum
Iuda? 29 In diebus eius ascendit Pharao Nechao
rex Ægypti, contra regem Assyriorum ad flumen
Euphraten: et abiit Iosias rex in occursum eius: et
occisus est in Mageddo, cum vidisset eum. 30 Et
portaverunt eum servi sui mortuum de Mageddo:
et pertulerunt in Ierusalem, et sepelierunt eum
in sepulchro suo. Tulitque populus terræ Ioachaz
filium Iosiæ: et unxerunt eum, et constituerunt eum
regem pro patre suo. 31 Viginti trium annorum erat
Ioachaz cum regnare cœpisset, et tribus mensibus
regnavit in Ierusalem: nomen matris eius Amital,
filia Ieremiæ, de Lobna. 32 Et fecit malum coram
Domino, iuxta omnia quæ fecerant patres eius.
33 Vinxitque eum Pharao Nechao in Rebla, quæ
est in terra Emath, ne regnaret in Ierusalem: et
imposuit mulctam terræ centum talentis argenti, et
talento auri. 34 Regemque constituit Pharao Nechao
Eliacim filium Iosiæ pro Iosia patre eius: vertitque
nomen eius Ioakim. Porro Ioachaz tulit, et duxit in
Ægyptum, et mortuus est ibi. 35 Argentum autem,
et aurum dedit Ioakim Pharaoni cum indixisset
terræ per singulos, ut conferretur iuxta præceptum
Pharaonis: et unumquemque iuxta vires suas exegit,
tam argentum quam aurum de populo terræ: ut
daret Pharaoni Nechao. 36 Vigintiquinque annorum
erat Ioakim cum regnare cœpisset: et undecim
annis regnavit in Ierusalem: nomen matris eius
Zebida filia Phadaia de Ruma. 37 Et fecit malum
coram Domino iuxta omnia, quæ fecerant patres
eius.

24 In diebus eius ascendit Nabuchodonosor rex
Babylonis, et factus est ei Ioakim servus tribus
annis: et rursum rebellavit contra eum. 2 Immisitque
ei Dominus latrunculos Chaldæorum, et latrunculos
Syriæ, et latrunculos Moab, et latrunculos filiorum
Ammon: et immisit eos in Iudam, ut disperderent
eum, iuxta verbum Domini, quod locutus fuerat
per servos suos prophetas. 3 Factum est autem
hoc per verbum Domini contra Iudam, ut auferret
eum coram se propter peccata Manasse universa
quæ fecit, 4 et propter sanguinem innoxium, quem
effudit, et implevit Ierusalem cruore innocentium:
et ob hanc rem noluit Dominus propitiari. 5 Reliqua
autem sermonum Ioakim, et universa quæ fecit,
nonne hæc scripta sunt in Libro sermonum dierum
regum Iuda? Et dormivit Ioakim cum patribus
suis: 6 et regnavit Ioachin filius eius pro eo. 7
Et ultra non addidit rex Ægypti, ut egrederetur
de terra sua: tulerat enim rex Babylonis a rivo
Ægypti usque ad fluvium Euphraten, omnia quæ
fuerant regis Ægypti. 8 Decem et octo annorum erat
Ioachin cum regnare cœpisset, et tribus mensibus
regnavit in Ierusalem: nomen matris eius Nohesta
filia Elnathan de Ierusalem. 9 Et fecit malum coram
Domino, iuxta omnia quæ fecerat pater eius. 10 In
tempore illo ascenderunt servi Nabuchodonosor
regis Babylonis in Ierusalem, et circumdata est
urbs munitionibus. 11 Venitque Nabuchodonosor
rex Babylonis ad civitatem cum servis suis ut
oppugnarent eam. 12 Egressusque est Ioachin rex
Iuda ad regem Babylonis, ipse et mater eius, et servi
eius, et principes eius, et eunuchi eius: et suscepit
eum rex Babylonis anno octavo regni sui. 13 Et
protulit inde omnes thesauros domus Domini, et
thesauros domus regiæ: et concidit universa vasa
aurea, quæ fecerat Salomon rex Israel in templo
Domini iuxta verbum Domini. 14 Et transtulit
omnem Ierusalem, et universos principes, et omnes
fortes exercitus, decem millia, in captivitatem: et
omnem artificem et clusorem: nihilque relictum
est, exceptis pauperibus populi terræ. 15 Transtulit
quoque Ioachin in Babylonem, et matrem regis,
et uxores regis, et eunuchos eius: et iudices terræ
duxit in captivitatem de Ierusalem in Babylonem. 16
Et omnes viros robustos, septem millia, et artifices,
et clusores mille, omnes viros fortes et bellatores:
duxitque eos rex Babylonis captivos in Babylonem.
17 Et constituit Matthaniam patruum eius pro eo:
imposuitque nomen ei Sedeciam. 18 Vigesimum
et primum annum ætatis habebat Sedecias cum
regnare cœpisset, et undecim annis regnavit in
Ierusalem: nomen matris eius erat Amital, filia
Ieremiæ de Lobna. 19 Et fecit malum coram Domino,
iuxta omnia quæ fecerat Ioakim. 20 Irascebatur
enim Dominus contra Ierusalem et contra Iudam,
donec proiiceret eos a facie sua: recessitque Sedecias
a rege Babylonis.

25 Factum est autem anno nono regni eius,
mense decimo, decima die mensis, venit
Nabuchodonosor rex Babylonis, ipse et omnis
exercitus eius in Ierusalem, et circumdederunt
eam: et extruxerunt in circuitu eius munitiones.
2 Et clausa est civitas atque vallata usque ad
undecimum annum regis Sedeciæ, 3 nona die
mensis: prævaluitque fames in civitate, nec erat

panis populo terræ. 4 Et interrupta est civitas:
et omnes viri bellatores nocte fugerunt per
viam portæ, quæ est inter duplicem murum ad
hortum regis: porro Chaldæi obsidebant in circuitu
civitatem: fugit itaque Sedecias per viam, quæ
ducit ad campestria solitudinis. 5 Et persecutus est
exercitus Chaldæorum regem, comprehenditque
eum in planitie Iericho: et omnes bellatores, qui
erant cum eo, dispersi sunt, et reliquerunt eum.
6 Apprehensum ergo regem duxerunt ad regem
Babylonis in Reblatha: qui locutus est cum eo
iudicium. 7 Filios autem Sedeciæ occidit coram eo, et
oculos eius effodit, vinxitque eum catenis, et adduxit
in Babylonem. 8 Mense quinto, septima die mensis,
ipse est annus nonus decimus regis Babylonis:
venit Nabuzardan princeps exercitus, servus regis
Babylonis, in Ierusalem. 9 Et succendit domum
Domini, et domum regis: et domos Ierusalem,
omnemque domum combussit igni. 10 Et muros
Ierusalem in circuitu destruxit omnis exercitus
Chaldæorum, qui erat cum principe militum. 11
Reliquam autem populi partem, quæ remanserat in
civitate, et perfugas, qui transfugerant ad regem
Babylonis, et reliquum vulgus transtulit Nabuzardan
princeps militiæ. 12 Et de pauperibus terræ reliquit
vinitores et agricolas. 13 Columnas autem æreas,
quæ erant in templo Domini, et bases, et mare
æreum, quod erat in domo Domini, confregerunt
Chaldæi, et transtulerunt æs omne in Babylonem.
14 Ollas quoque æreas, et trullas, et tridentes, et
scyphos, et mortariola, et omnia vasa ærea, in quibus
ministrabant, tulerunt. 15 Necnon et thuribula, et
phialas: quæ aurea, aurea: et quæ argentea, argentea
tulit princeps militiæ, 16 id est, columnas duas, mare
unum, et bases quas fecerat Salomon in templo
Domini: non erat pondus æris omnium vasorum. 17
Decem et octo cubitos altitudinis habebat columna
una: et capitellum æreum super se altitudinis
trium cubitorum: et retiaculum, et malogranata
super capitellum columnæ, omnia ærea: similem et
columna secunda habebat ornatum. 18 Tulit quoque
princeps militiæ Saraiam sacerdotem primum, et
Sophoniam sacerdotem secundum, et tres ianitores.
19 Et de civitate eunuchum unum, qui erat præfectus
super bellatores viros: et quinque viros de his, qui
steterant coram rege, quos reperit in civitate: et
Sopher principem exercitus, qui probabat tyrones
de populo terræ: et sexaginta viros e vulgo,
qui inventi fuerant in civitate. 20 Quos tollens
Nabuzardan princeps militum, duxit ad regem
Babylonis in Reblatha. 21 Percussitque eos rex
Babylonis, et interfecit eos in Reblatha in terra
Emath: et translatus est Iuda de terra sua. 22
Populo autem, qui relictus erat in Terra Iuda,
quem dimiserat Nabuchodonosor rex Babylonis,
præfecit Godoliam filium Ahicam filii Saphan. 23
Quod cum audissent omnes duces militum, ipsi et
viri qui erant cum eis, videlicet quod constituisset
rex Babylonis Godoliam: venerunt ad Godoliam in
Maspha, Ismahel filius Nathaniæ, et Iohanan filius
Caree, et Saraia filius Thanehumeth Netophathites,
et Iezonias filius Maachathi, ipsi et socii eorum. 24
Iuravitque Godolias ipsis et sociis eorum, dicens:
Nolite timere servire Chaldæis: manete in terra,
et servite regi Babylonis, et bene erit vobis. 25
Factum est autem in mense septimo, venit Ismahel
filius Nathaniæ, filii Elisama de semine regio, et
decem viri cum eo: percusseruntque Godoliam,
qui et mortuus est: sed et Iudæos et Chaldæos,
qui erant cum eo in Maspha. 26 Consurgensque
omnis populus a parvo usque ad magnum, et
principes militum venerunt in Ægyptum timentes
Chaldæos. 27 Factum est vero in anno trigesimo
septimo transmigrationis Ioachin regis Iuda, mense
duodecimo, vigesima septima die mensis: sublevavit
Evilmerodach rex Babylonis, anno, quo regnare
cœperat, caput Ioachin regis Iuda de carcere. 28 Et
locutus est ei benigne: et posuit thronum eius super
thronum regum, qui erant cum eo in Babylone. 29
Et mutavit vestes eius, quas habuerat in carcere, et
comedebat panem semper in conspectu eius cunctis
diebus vitæ suæ. 30 Annonam quoque constituit ei
sine intermissione, quæ et dabatur ei a rege per
singulos dies omnibus diebus vitæ suæ.

I Paralipomenon

1 Adam, Seth, Enos, **2** Cainan, Malaleel, Iared, **3** Henoch, Mathusale, Lamech, **4** Noe, Sem, Cham, et Iaptheth. **5** Filii Iapheth: Gomer, et Magog, et Madai, et Iavan, Thubal, Mosoch, Thiras. **6** Porro filii Gomer: Ascenez, et Riphath, et Thogorma. **7** Filii autem Iavan: Elisa et Tharsis, Cethim et Dodanim. **8** Filii Cham: Chus, et Mesraim, et Phut, et Chanaan. **9** Filii autem Chus: Saba, et Hevila, Sabatha, et Regma, et Sabathacha. Porro filii Regma: Saba, et Dadan. **10** Chus autem genuit Nemrod: iste cœpit esse potens in terra. **11** Mesraim vero genuit Ludim, et Anamim, et Laabim, et Nephtuim, **12** Phetrusim quoque, et Casluim: de quibus egressi sunt Philisthiim, et Caphtorim. **13** Chanaan vero genuit Sidonem primogenitum suum, Hethæum quoque, **14** et Iebusæum, et Amorrhæum, et Gergesæum, **15** Hevæumque et Aracæum, et Sinæum. **16** Aradium quoque, et Samaræum, et Hamathæum. **17** Filii Sem: Ælam, et Assur, et Arphaxad, et Lud, et Aram, et Hus, et Hul, et Gether, et Mosoch. **18** Arphaxad autem genuit Sale, qui et ipse genuit Heber. **19** Porro Heber nati sunt duo filii, nomen uni Phaleg, quia in diebus eius divisa est terra; et nomen fratris eius Iectan. **20** Iectan autem genuit Elmodad, et Saleph, et Asarmoth, et Iare, **21** Adoram quoque, et Huzal, et Decla, **22** Hebal etiam, et Abimael, et Saba, necnon **23** et Ophir, et Hevila, et Iobab. Omnes isti filii Iectan: **24** Sem, Arphaxad, Sale, **25** Heber, Phaleg, Ragau, **26** Serug, Nachor, Thare, **27** Abram, iste est Abraham. **28** Filii autem Abraham, Isaac et Ismael. **29** Et hæ generationes eorum. Primogenitus Ismahelis, Nabaioth, et Cedar, et Adbeel, et Mabsam, **30** et Masma, et Duma, Massa, Hadad, et Thema, **31** Ietur, Naphis, Cedma. Hi sunt filii Ismahelis. **32** Filii autem Ceturæ concubinæ Abraham, quos genuit: Zamran, Iecsan, Madan, Madian, Iesboc, et Sue. Porro filii Iecsan: Saba, et Dadan. Filii autem Dadan: Assurim, et Latussim, et Laomim. **33** Filii autem Madian: Epha, et Epher, et Henoch, et Abida, et Eldaa. Omnes hi, filii Ceturæ. **34** Genuit autem Abraham Isaac: cuius fuerunt filii Esau, et Israel. **35** Filii Esau: Eliphaz, Rahuel, Iehus, Ihelom, et Core. **36** Filii Eliphaz: Theman, Omar, Sephi, Gathan, Cenez, et Thamna, Amalec. **37** Filii Rahuel: Nahath, Zara, Samma, Meza. **38** Filii Seir: Lotan, Sobal, Sebeon, Ana, Dison, Eser, Disan. **39** Filii Lotan: Hori, Homam. Soror autem Lotan fuit Thamna. **40** Filii Sobal: Alian, et Manahath, et Ebal, Sephi et Onam. Filii Sebeon: Aia et Ana. Filii Ana: Dison. **41** Filii Dison: Hamram, et Eseban et Iethran, et Charan. **42** Filii Eser: Balaan, et Zavan, et Iacan. Filii Disan: Hus et Aran. **43** Isti sunt reges, qui imperaverunt in Terra Edom antequam esset rex super filios Israel: Bale filius Beor: et nomen civitatis eius, Denaba. **44** Mortuus est autem Bale, et regnavit pro eo Iobab filius Zare de Bosra. **45** Cumque et Iobab fuisset mortuus, regnavit pro eo Husam de Terra Themanorum. **46** Obiit quoque et Husam, et regnavit pro eo Adad filius Badad, qui percussit Madian in Terra Moab: et nomen civitatis eius Avith. **47** Cumque et Adad fuisset mortuus, regnavit pro eo Semla de Masreca. **48** Sed et Semla mortuus est, et regnavit pro eo Saul de Rohoboth, quæ iuxta amnem sita est. **49** Mortuo quoque Saul, regnavit pro eo Balanan filius Achobor. **50** Sed et hic mortuus est, et regnavit pro eo Adad: cuius urbis nomen fuit Phau, et appellata est uxor eius Meetabel filia Matred filiæ Mezaab. **51** Adad autem mortuo, duces pro regibus in Edom esse cœperunt: dux Thamna, dux Alva, dux Ietheth, **52** dux Oolibama, dux Ela, dux Phinon, **53** dux Cenez, dux Theman, dux Mabsar, **54** dux Magdiel, dux Hiram. Hi duces Edom.

2 Filii autem Israel: Ruben, Simeon, Levi, Iuda, Issachar, et Zabulon, **2** Dan, Ioseph, Beniamin, Nephthali, Gad et Aser. **3** Filii Iuda: Her, Onan, et Sela. Hi tres nati sunt ei de filia Sue Chananitide. Fuit autem Her primogenitus Iuda, malus coram Domino, et occidit eum. **4** Thamar autem nurus eius peperit ei Phares et Zara. Omnes ergo filii Iuda, quinque. **5** Filii autem Phares: Hesron et Hamul. **6** Filii quoque Zaræ: Zamri, et Ethan, et Eman, Chalchal quoque, et Dara, simul quinque. **7** Filii Charmi: Achar, qui turbavit Israel, et peccavit in furto anathematis. **8** Filii Ethan: Azarias. **9** Filii autem Hesron qui nati sunt ei: Ierameel, et Ram, et Calubi. **10** Porro Ram genuit Aminadab. Aminadab autem genuit Nahasson, principem filiorum Iuda. **11** Nahasson quoque genuit Salma, de quo ortus est Booz. **12** Booz vero genuit Obed, qui et ipse genuit Isai. **13** Isai autem genuit primogenitum Eliab, secundum Abinadab, tertium Simmaa, **14** quartum Nathanael, quintum Raddai, **15** sextum Asom, septimum David. **16** Quorum sorores fuerunt Sarvia, et Abigail. Filii Sarviæ: Abisai, Ioab, et Asael, tres. **17** Abigail autem genuit Amasa, cuius pater fuit Iether Ismahelites. **18** Caleb vero filius Hesron accepit uxorem nomine Azuba, de qua genuit Ierioth: fueruntque filii eius Iaser, et Sobab, et Ardon. **19** Cumque mortua fuisset Azuba, accepit uxorem Caleb, Ephratha: quæ peperit ei Hur. **20** Porro Hur genuit Uri: et Uri genuit Bezeleel. **21** Post hæc ingressus est Hesron ad filiam Machir

patris Galaad, et accepit eam cum esset annorum
sexaginta: quæ peperit ei Segub. 22 Sed et Segub
genuit Iair, et possedit viginti tres civitates in
Terra Galaad. 23 Cepitque Gessur, et Aram oppida
Iair, et Canath, et viculos eius sexaginta civitatum.
Omnes isti, filii Machir patris Galaad. 24 Cum
autem mortuus esset Hesron, ingressus est Caleb
ad Ephratha. Habuit quoque Hesron uxorem Abia,
quæ peperit ei Assur patrem Thecuæ. 25 Nati
sunt autem filii Ierameel primogeniti Hesron, Ram
primogenitus eius, et Buna, et Aram, et Asom, et
Achia. 26 Duxit quoque uxorem alteram Ierameel,
nomine Atara, quæ fuit mater Onam. 27 Sed et filii
Ram primogeniti Ierameel, fuerunt Moos, Iamin, et
Achar. 28 Onam autem habuit filios Semei, et Iada.
Filii autem Semei: Nadab, et Abisur. 29 Nomen vero
uxoris Abisur, Abihail, quæ peperit ei Ahobban,
et Molid. 30 Filii autem Nadab fuerunt Saled, et
Apphaim. Mortuus est autem Saled absque liberis.
31 Filius vero Apphaim, Iesi: qui Iesi genuit Sesan.
Porro Sesan genuit Oholai. 32 Filii autem Iada
fratris Semei: Iether, et Ionathan. Sed et Iether
mortuus est absque liberis. 33 Porro Ionathan
genuit Phaleth, et Ziza. Isti fuerunt filii Ierameel. 34
Sesan autem non habuit filios, sed filias: et servum
Ægyptium nomine Ieraa. 35 Deditque ei filiam
suam uxorem: quæ peperit ei Ethei. 36 Ethei autem
genuit Nathan, et Nathan genuit Zabad. 37 Zabad
quoque genuit Ophlal, et Ophlal genuit Obed. 38
Obed genuit Iehu, Iehu genuit Azariam. 39 Azarias
genuit Helles, et Helles genuit Elasa. 40 Elasa genuit
Sisamoi, Sisamoi genuit Sellum. 41 Sellum genuit
Icamiam, Icamia autem genuit Elisama. 42 Filii
autem Caleb fratris Ierameel: Mesa primogenitus
eius, ipse est pater Ziph: et filii Maresa patris
Hebron. 43 Porro filii Hebron, Core, et Taphua, et
Recem, et Samma. 44 Samma autem genuit Raham,
patrem Iercaam, et Recem genuit Sammai. 45 Filius
Sammai, Maon: et Maon pater Bethsur. 46 Epha
autem concubina Caleb peperit Haran, et Mosa, et
Gezez. Porro Haran genuit Gezez. 47 Filii autem
Iahaddai, Regom, et Ioathan, et Gesan, et Phalet,
et Epha, et Saaph. 48 Concubina Caleb Maacha,
peperit Saber, et Tharana. 49 Genuit autem Saaph
pater Madmena, Sue patrem Machbena, et patrem
Gabaa. Filia vero Caleb, fuit Achsa. 50 Hi erant
filii Caleb, filii Hur primogeniti Ephratha, Sobal
pater Cariathiarim. 51 Salma pater Bethlehem,
Hariph pater Bethgader. 52 Fuerunt autem filii
Sobal patris Cariathiarim, qui videbat dimidium
requietionum. 53 Et de cognatione Cariathiarim,
Iethrei, et Aphuthei, et Semathei, et Maserei. Ex his
egressi sunt Saraitæ, et Esthaolitæ. 54 Filii Salma,
Bethlehem, et Netophathi, Coronæ domus Ioab, et
dimidium requietionis Sarai, 55 cognationes quoque
scribarum habitantium in Iabes, canentes atque
resonantes, et in tabernaculis commorantes. Hi
sunt Cinæi, qui venerunt de Calore patris domus
Rechab.

3 David vero hos habuit filios, qui ei nati
sunt in Hebron; primogenitum Amnon ex
Achinoam Iezrahelitide, secundum Daniel de Abigail
Carmelitide, 2 tertium Absalom filium Maacha filiæ
Tholmai regis Gessur, quartum Adoniam filium
Aggith, 3 quintum Saphathiam ex Abital, sextum
Iethraham de Egla uxore sua. 4 Sex ergo nati sunt
ei in Hebron, ubi regnavit septem annis et sex
mensibus. Triginta autem et tribus annis regnavit
in Ierusalem. 5 Porro in Ierusalem nati sunt ei
filii Simmaa, et Sobab, et Nathan, et Salomon,
quattuor de Bethsabee filia Ammiel, 6 Iebaar
quoque et Elisama, 7 et Eliphaleth, et Noge, et
Nepheg, et Iaphia, 8 necnon Elisama, et Eliada, et
Elipheleth, novem: 9 Omnes hi, filii David absque
filiis concubinarum: habueruntque sororem Thamar.
10 Filius autem Salomonis, Roboam: cuius Abia filius
genuit Asa. De hoc quoque natus est Iosaphat, 11
pater Ioram: qui Ioram genuit Ochoziam, ex quo
ortus est Ioas: 12 et huius Amasias filius genuit
Azariam. Porro Azariæ filius Ioatham 13 procreavit
Achaz patrem Ezechiæ, de quo natus est Manasses.
14 Sed et Manasses genuit Amon patrem Iosiæ. 15
Filii autem Iosiæ fuerunt, primogenitus Iohanan,
secundus Ioakim, tertius Sedecias, quartus Sellum.
16 De Ioakim natus est Iechonias, et Sedecias. 17
Filii Iechoniæ fuerunt, Asir, Salathiel, 18 Melchiram,
Phadaia, Senneser et Iecemia, Sama, et Nadabia. 19
De Phadaia orti sunt Zorobabel et Semei. Zorobabel
genuit Mosollam, Hananiam, et Salomith sororem
eorum: 20 Hasaban quoque, et Ohol, et Barachian,
et Hasadian, Iosabhesed, quinque. 21 Filius autem
Hananiæ, Phaltias pater Ieseiæ, cuius filius Raphaia.
Huius quoque filius, Arnan, de quo natus est Obdia,
cuius filius fuit Sechenias. 22 Filius Secheniæ,
Semeia: cuius filii Hattus, et Iegaal, et Baria, et
Naaria, et Saphat, sex numero. 23 Filius Naariæ,
Elioenai, et Ezechias, et Ezricam, tres. 24 Filii
Elioenai, Oduia, et Eliasub, et Pheleia, et Accub, et
Iohanan, et Dalaia, et Anani, septem.

4 Filii Iuda: Phares, Hesron, et Charmi, et Hur, et
Sobal. 2 Raia vero filius Sobal genuit Iahath, de
quo nati sunt Ahumai, et Laad. Hæ cognationes
Sarathi. 3 Ista quoque stirps Etam: Iezrahel, et
Iesema, et Iedebos. Nomen quoque sororis eorum,
Asalelphuni. 4 Phanuel autem pater Gedor, et Ezer

pater Hosa. Isti sunt filii Hur primogeniti Ephratha
patris Bethlehem. 5 Assur vero patri Thecuæ erant
duæ uxores, Halaa, et Naara. 6 Peperit autem ei
Naara, Oozam, et Hepher, et Themani, et Ahasthari.
Isti sunt filii Naara. 7 Porro filii Halaa, Sereth,
Isaar, et Ethnan. 8 Cos autem genuit Anob, et
Soboba, et cognationem Aharehel filii Arum. 9
Fuit autem Iabes inclytus præ fratribus suis, et
mater eius vocavit nomen illius Iabes, dicens: Quia
peperi eum in dolore. 10 Invocavit vero Iabes Deum
Israel, dicens: Si benedicens benedixeris mihi, et
dilataveris terminos meos, et fuerit manus tua
mecum, et feceris me a malitia non opprimi. Et
præstitit Deus quæ precatus est. 11 Caleb autem
frater Sua genuit Mahir, qui fuit pater Esthon.
12 Porro Esthon genuit Bethrapha, et Phesse, et
Tehinna patrem urbis Naas: hi sunt viri Recha.
13 Filii autem Cenez, Othoniel, et Saraia. Porro
filii Othoniel, Hathath, et Maonathi. 14 Maonathi
genuit Ophra, Saraia autem genuit Ioab patrem
Vallis artificum: ibi quippe artifices erant. 15 Filii
vero Caleb filii Iephone, Hir, et Ela, et Naham. Filii
quoque Ela: Cenez. 16 Filii quoque Ialeleel: Ziph,
et Zipha, Thiria, et Asrael. 17 Et filii Ezra, Iether,
et Mered, et Epher, et Ialon, genuitque Mariam, et
Sammai, et Iesba patrem Esthamo. 18 Uxor quoque
eius Iudaia, peperit Iared patrem Gedor, et Heber
patrem Socho, et Icuthiel patrem Zanoe. Hi autem
filii Bethiæ filiæ Pharaonis, quam accepit Mered,
19 et filii uxoris Odaiæ sororis Naham patris Ceila
Garmi, et Esthamo, qui fuit de Machathi. 20 Filii
quoque Simon, Amnon, et Rinna filius Hanan, et
Thilon. Et filii Iesi, Zoheth, et Benzoheth. 21 Filii
Sela, filii Iuda: Her pater Lecha, et Laada pater
Maresa, et cognationes domus operantium byssum
in domo iuramenti, 22 et qui stare fecit Solem,
virique Mendacii, et Securus, et Incendens, qui
principes fuerunt in Moab, et qui reversi sunt in
Lahem. Hæc autem verba vetera. 23 Hi sunt figuli
habitantes in Plantationibus, et in Sepibus, apud
regem in operibus eius, commoratique sunt ibi. 24
Filii Simeon: Namuel et Iamin, Iarib, Zara, Saul. 25
Sellum filius eius, Mapsam filius eius, Masma filius
eius. 26 Filii Masma: Hamuel filius eius, Zachur
filius eius, Semei filius eius. 27 Filii Semei sedecim,
et filiæ sex: fratres autem eius non habuerunt filios
multos, et universa cognatio non potuit adæquare
summam filiorum Iuda. 28 Habitaverunt autem in
Bersabee, et Molada, et Hasarsuhal, 29 et in Bala,
et in Asom, et in Tholad, 30 et in Bathuel, et in
Horma, et in Siceleg, 31 et in Bethmarchaboth, et
in Hasarsusim, et in Bethberai, et in Saarim. Hæ
civitates eorum usque ad regem David. 32 Villæ
quoque eorum: Etam, et Aen, Remmon, et Thochen,
et Asan, civitates quinque. 33 Et universi viculi
eorum per circuitum civitatum istarum usque ad
Baal. Hæc est habitatio eorum, et sedium distributio.
34 Mosobab quoque et Iemlech, et Iosa filius Amasiæ,
35 et Ioel, et Iehu filius Iosabiæ filii Saraiæ filii Asiel,
36 et Elioenai, et Iacoba, et Isuhaia, et Asaia, et
Adiel, et Ismiel, et Banaia, 37 Ziza quoque filius
Sephei filii Allon filii Idaia filii Semri filii Samaia. 38
Isti sunt nominati principes in cognationibus suis,
et in domo affinitatum suarum multiplicati sunt
vehementer. 39 Et profecti sunt ut ingrederentur in
Gador usque ad Orientem vallis, et ut quærerent
pascua gregibus suis. 40 Inveneruntque pascuas
uberes, et valde bonas, et terram latissimam et
quietam et fertilem, in qua ante habitaverant
de stirpe Cham. 41 Hi ergo venerunt, quos
supra descripsimus nominatim, in diebus Ezechiæ
regis Iuda: et percusserunt tabernacula eorum, et
habitatores qui inventi fuerant ibi, et deleverunt
eos usque in præsentem diem: habitaveruntque pro
eis, quoniam uberrimas pascuas ibidem repererunt.
42 De filiis quoque Simeon abierunt in montem
Seir viri quingenti, habentes principes Phalthiam
et Naariam et Raphaiam et Oziel filios Iesi: 43 et
percusserunt reliquias, quæ evadere potuerant,
Amalecitarum, et habitaverunt ibi pro eis usque ad
diem hanc.

5 Filii quoque Ruben primogeniti Israel (Ipse
quippe fuit primogenitus eius: sed cum violasset
thorum patris sui, data sunt primogenita eius
filiis Ioseph filii Israel, et non est ille reputatus in
primogenitum. 2 Porro Iudas, qui erat fortissimus
inter fratres suos, de stirpe eius principes germinati
sunt: primogenita autem reputata sunt Ioseph.) 3
filii ergo Ruben primogeniti Israel: Enoch, et Phallu,
Esron, et Carmi. 4 Filii Ioel: Samia filius eius, Gog
filius eius, Semei filius eius, 5 Micha filius eius, Reia
filius eius, Baal filius eius, 6 Beera filius eius, quem
captivum duxit Thelgathphalnasar rex Assyriorum,
et fuit princeps in tribu Ruben. 7 Fratres autem eius,
et universa cognatio eius, quando numerabantur
per familias suas, habuerunt principes Iehiel, et
Zachariam. 8 Porro Bala filius Azaz, filii Samma,
filii Ioel, ipse habitavit in Aroer usque ad Nebo, et
Beelmeon. 9 Contra Orientalem quoque plagam
habitavit usque ad introitum eremi, et flumen
Euphraten. Multum quippe iumentorum numerum
possidebant in Terra Galaad. 10 In diebus autem Saul
præliati sunt contra Agareos, et interfecerunt illos,
habitaveruntque pro eis in tabernaculis eorum, in
omni plaga, quæ respicit ad Orientem Galaad. 11

Filii vero Gad e regione eorum habitaverunt in Terra
Basan usque Selcha: 12 Ioel in capite, et Saphan
secundus: Ianai autem, et Saphat in Basan. 13
Fratres vero eorum secundum domos cognationum
suarum, Michael, et Mosollam, et Sebe, et Iorai,
et Iachan, et Zie, et Heber, septem. 14 Hi filii
Abihail, filii Huri, filii Iara, filii Galaad, filii Michael,
filii Iesesi, filii Ieddo, filii Buz. 15 Fratres quoque
filii Abdiel, filii Guni, princeps domus in familiis
suis. 16 Et habitaverunt in Galaad, et in Basan,
et in viculis eius, et in cunctis suburbanis Saron,
usque ad terminos. 17 Omnes hi, numerati sunt in
diebus Ioathan regis Iuda, et in diebus Ieroboam
regis Israel. 18 Filii Ruben, et Gad, et dimidiæ
tribus Manasse viri bellatores, scuta portantes,
et gladios, et tendentes arcum, eruditique ad
prælia quadraginta quattuor millia, et septingenti
sexaginta procedentes ad pugnam. 19 Dimicaverunt
contra Agareos: Ituræi vero, et Naphis, et Nodab
præbuerunt eis auxilium. 20 Traditique sunt in
manus eorum Agarei, et universi, qui fuerant cum
eis, quia Deum invocaverunt cum præliarentur:
et exaudivit eos, eo quod credidissent in eum. 21
Ceperuntque omnia quæ possederant, camelorum
quinquaginta millia, et ovium ducenta quinquaginta
millia, et asinos duo millia, et animas hominum
centum millia. 22 Vulnerati autem multi corruerunt:
fuit enim bellum Domini. Habitaveruntque pro eis
usque ad transmigrationem. 23 Filii quoque dimidiæ
tribus Manasse possederunt terram a finibus Basan
usque Baal, Hermon, et Sanir, et montem Hermon,
ingens quippe numerus erat. 24 Et hi fuerunt
principes domus cognationis eorum, Epher, et Iesi,
et Eliel, et Ezriel, et Ieremia, et Odoia, et Iediel viri
fortissimi et potentes, et nominati duces in familiis
suis. 25 Reliquerunt autem Deum patrum suorum,
et fornicati sunt post deos populorum terræ, quos
abstulit Deus coram eis. 26 Et suscitavit Deus
Israel spiritum Phul regis Assyriorum, et spiritum
Thelgathphalnasar regis Assur: et transtulit Ruben,
et Gad, et dimidiam tribum Manasse, et adduxit eos
in Lahela, et in Habor, et Ara, et fluvium Gozan,
usque ad diem hanc.

6 Filii Levi: Gerson, Caath, et Merari. 2 Filii Caath:
Amram, Isaar, Hebron, et Oziel. 3 Filii Amram:
Aaron, Moyses, et Maria: Filii Aaron: Nadab et
Abiu, Eleazar et Ithamar. 4 Eleazar genuit Phinees,
et Phinees genuit Abisue. 5 Abisue vero genuit
Bocci, et Bocci genuit Ozi. 6 Ozi genuit Zaraiam, et
Zaraias genuit Meraioth. 7 Porro Meraioth genuit
Amariam, et Amarias genuit Achitob. 8 Achitob
genuit Sadoc, et Sadoc genuit Achimaas, 9 Achimaas
genuit Azariam, Azarias genuit Iohanan. 10 Iohanan
genuit Azariam. Ipse est qui sacerdotio functus est
in domo, quam ædificavit Salomon in Ierusalem. 11
Genuit autem Azarias Amariam, et Amarias genuit
Achitob. 12 Achitob genuit Sadoc, et Sadoc genuit
Sellum. 13 Sellum genuit Helciam, et Helcias genuit
Azariam. 14 Azarias genuit Saraiam, et Saraias
genuit Iosedec. 15 Porro Iosedec egressus est,
quando transtulit Dominus Iudam, et Ierusalem per
manus Nabuchodonosor. 16 Filii ergo Levi: Gersom,
Caath, et Merari. 17 Et hæc nomina filiorum Gersom:
Lobni, et Semei. 18 Filii Caath: Amram, et Isaar, et
Hebron, et Oziel. 19 Filii Merari: Moholi et Musi.
Hæ autem cognationes Levi secundum familias
eorum. 20 Gersom: Lobni filius eius, Iahath filius
eius, Zamma filius eius, 21 Ioah filius eius, Addo
filius eius, Zara filius eius, Iethrai filius eius. 22
Filii Caath: Aminadab filius eius, Core filius eius,
Asir filius eius, 23 Elcana filius eius, Abiasaph filius
eius, Asir filius eius, 24 Thahath filius eius, Uriel
filius eius, Ozias filius eius, Saul filius eius. 25
Filii Elcana: Amasai et Achimoth 26 et Elcana. Filii
Elcana: Sophai filius eius, Nahath filius eius, 27 Eliab
filius eius, Ieroham filius eius, Elcana filius eius.
28 Filii Samuel: primogenitus Vasseni, et Abia. 29
Filii autem Merari, Moholi: Lobni filius eius, Semei
filius eius, Oza filius eius, 30 Sammaa filius eius,
Haggia filius eius, Asaia filius eius. 31 Isti sunt, quos
constituit David super cantores domus Domini, ex
quo collocata est arca: 32 et ministrabant coram
tabernaculo testimonii, canentes donec ædificaret
Salomon domum Domini in Ierusalem: stabant
autem iuxta ordinem suum in ministerio. 33 Hi
vero sunt, qui assistebant cum filiis suis, de filiis
Caath, Hemam cantor filius Ioel, filii Samuel, 34
filii Elcana, filii Ieroham, filii Eliel, filii Thohu, 35
filii Suph, filii Elcana, filii Mahath, filii Amasai, 36
filii Elcana, filii Iohel, filii Azariæ, filii Sophoniæ,
37 filii Thahath, filii Asir, filii Abiasaph, filii Core,
38 filii Isaar, filii Caath, filii Levi, filii Israel. 39 Et
frater eius Asaph, qui stabat a dextris eius, Asaph
filius Barachiæ, filii Samaa, 40 filii Michael, filii
Basaiæ, filii Melchiæ, 41 filii Athanai, filii Zara, filii
Adaia, 42 filii Ethan, filii Zamma, filii Semei, 43 filii
Ieth, filii Gersom, filii Levi. 44 Filii autem Merari
fratres eorum, ad sinistram, Ethan filius Cusi, filii
Abdi, filii Maloch, 45 filii Hasabiæ, filii Amasiæ, filii
Helciæ, 46 filii Amasai, filii Boni, filii Somer, 47 filii
Moholi, filii Musi, filii Merari, filii Levi. 48 Fratres
quoque eorum Levitæ, qui ordinati sunt in cunctum
ministerium tabernaculi domus Domini. 49 Aaron
vero, et filii eius adolebant incensum super altare
holocausti, et super altare thymiamatis, in omne

opus Sancti Sanctorum: et ut precarentur pro Israel
iuxta omnia, quæ præceperat Moyses servus Dei.
50 Hi sunt autem filii Aaron: Eleazar filius eius,
Phinees filius eius, Abisue filius eius, **51** Bocci filius
eius, Ozi filius eius, Zarahia filius eius, **52** Meraioth
filius eius, Amarias filius eius, Achitob filius eius, **53**
Sadoc filius eius, Achimaas filius eius. **54** Et hæc
habitacula eorum per vicos atque confinia, filiorum
scilicet Aaron, iuxta cognationes Caathitarum:
ipsis enim sorte contigerant. **55** Dederunt igitur
eis Hebron in terra Iuda, et suburbana eius per
circuitum: **56** agros autem civitatis, et villas, Caleb
filio Iephone. **57** Porro filiis Aaron dederunt civitates
ad confugiendum Hebron, et Lobna, et suburbana
eius, **58** Iether quoque, et Esthemo cum suburbanis
suis, sed et Helon, et Dabir cum suburbanis suis, **59**
Asan quoque, et Bethsemes, et suburbana earum. **60**
De tribu autem Beniamin: Gabee et suburbana eius,
et Almath cum suburbanis suis, Anathoth quoque
cum suburbanis suis. Omnes civitates, tredecim, per
cognationes suas. **61** Filiis autem Caath residuis de
cognatione sua dederunt ex dimidia tribu Manasse
in possessionem urbes decem. **62** Porro filiis Gersom
per cognationes suas de tribu Issachar, et de tribu
Aser, et de tribu Nephthali, et de tribu Manasse
in Basan, urbes tredecim. **63** Filiis autem Merari
per cognationes suas de tribu Ruben, et de tribu
Gad, et de tribu Zabulon, dederunt sorte civitates
duodecim. **64** Dederunt quoque filii Israel Levitis
civitates, et suburbana earum: **65** dederuntque per
sortem, ex tribu filiorum Iuda, et ex tribu filiorum
Simeon, et ex tribu filiorum Beniamin urbes has,
quas vocaverunt nominibus suis, **66** et his, qui
erant de cognatione filiorum Caath, fueruntque
civitates in terminis eorum de tribu Ephraim. **67**
Dederunt ergo eis urbes ad confugiendum, Sichem
cum suburbanis suis in monte Ephraim, et Gazer
cum suburbanis suis, **68** Iecmaam quoque cum
suburbanis suis, et Bethoron similiter, **69** necnon
et Helon cum suburbanis suis, et Gethremmon in
eundem modum. **70** Porro ex dimidia tribu Manasse,
Aner et suburbana eius, Balaam et suburbana
eius: his videlicet, qui de cognatione filiorum
Caath reliqui erant. **71** Filiis autem Gersom de
cognatione dimidiæ tribus Manasse Gaulon in Basan,
et suburbana eius, et Astaroth cum suburbanis
suis; **72** de tribu Issachar, Cedes et suburbanis
suis, et Dabereth cum suburbanis suis; **73** Ramoth
quoque et suburbana eius, et Anem cum suburbanis
suis; **74** de tribu vero Aser: Masal cum suburbanis
suis, et Abdon similiter; **75** Husac quoque et
suburbana eius, et Rohob cum suburbanis suis;
76 porro de tribu Nephthali, Cedes in Galilæa et
suburbana eius, Hamon cum suburbanis suis, et
Cariathaim et suburbana eius. **77** Filiis autem
Merari residuis: de tribu Zabulon, Remmono et
suburbana eius, et Thabor cum suburbanis sus:
78 trans Iordanem quoque ex adverso Iericho
contra Orientem Iordanis, de tribu Ruben, Bosor
in solitudine cum suburbanis suis, et Iassa cum
suburbanis suis; **79** Cademoth quoque et suburbana
eius, et Mephaat cum suburbanis suis; **80** necnon et
de tribu Gad, Ramoth in Galaad et suburbana eius,
et Manaim cum suburbanis suis; **81** sed et Hesebon
cum suburbanis suis, et Iezer cum suburbanis suis.

7 Porro filii Issachar: Thola, et Phua, Iasub, et
Simeron, quattuor. **2** Filii Thola: Ozi et Raphaia,
et Ieriel, et Iemai, et Iebsem, et Samuel, principes
per domos cognationum suarum. De stirpe Thola
viri fortissimi numerati sunt in diebus David, viginti
duo millia sexcenti. **3** Filii Ozi: Izrahia, de quo nati
sunt Michael, et Obadia, et Ioel, et Iesia, quinque
omnes principes. **4** Cumque eis per familias, et
populos suos, accincti ad prælium, viri fortissimi,
triginta sex millia: multas enim habuerunt uxores,
et filios. **5** Fratres quoque eorum per omnem
cognationem Issachar robustissimi ad pugnandum,
octoginta septem millia numerati sunt. **6** Filii
Beniamin: Bela, et Bechor, et Iadihel, tres. **7** Filii
Bela: Esbon, et Ozi, et Oziel, et Ierimoth, et Urai,
quinque principes familiarum, et ad pugnandum
robustissimi: numerus autem eorum, viginti duo
millia et triginta quattuor. **8** Porro filii Bechor:
Zamira, et Ioas, et Eliezer, et Elioenai, et Amri, et
Ierimoth, et Abia, et Anathoth, et Almath: omnes hi,
filii Bechor. **9** Numerati sunt autem per familias suas
principes cognationum suarum ad bella fortissimi,
viginti millia et ducenti. **10** Porro filii Iadihel:
Balan. Filii autem Balan: Iehus, et Beniamin, et
Aod, et Chanana, et Zethan, et Tharsis, et Ahisahar.
11 Omnes hi filii Iadihel, principes cognationum
suarum, viri fortissimi, decem et septem millia,
et ducenti ad prælium procedentes. **12** Sepham
quoque, et Hapham filii Hir: et Hasim filii Aher. **13**
Filii autem Nephthali: Iaziel, et Guni, et Ieser, et
Sellum, filii Bala. **14** Porro filius Manasse, Esriel:
concubinaque eius Syra peperit Machir patrem
Galaad. **15** Machir autem accepit uxores filiis suis
Happhim, et Saphan: et habuit sororem nomine
Maacha: nomen autem secundi, Salphaad, natæque
sunt Salphaad filiæ. **16** Et peperit Maacha uxor
Machir filium, vocavitque nomen eius Phares: porro
nomen fratris eius, Sares: et filii eius, Ulam, et
Recen. **17** Filius autem Ulam, Badan. Hi sunt filii
Galaad, filii Machir, filii Manasse. **18** Soror autem

eius Regina peperit virum-decorum, et Abiezer,
et Mohola. 19 Erant autem filii Semida, Ahin, et
Sechem, et Leci, et Aniam. 20 Filii autem Ephraim:
Suthala, Bared filius eius, Thahath filius eius, Elada
filius eius, Thahath filius eius, huius filius Zabad,
21 et huius filius Suthula, et huius filius Ezer et
Elad: occiderunt autem eos viri Geth indigenæ, quia
descenderant ut invaderent possessiones eorum. 22
Luxit igitur Ephraim pater eorum multis diebus,
et venerunt fratres eius ut consolarentur eum. 23
Ingressusque est ad uxorem suam: quæ concepit, et
peperit filium, et vocavit nomen eius Beria, eo quod
in malis domus eius ortus esset: 24 filia autem eius
fuit Sara, quæ ædificavit Bethoron inferiorem et
superiorem, et Ozensara. 25 Porro filius eius Rapha,
et Reseph, et Thale, de quo natus est Thaan, 26
qui genuit Laadan: huius quoque filius Ammiud,
qui genuit Elisama, 27 de quo ortus est Nun, qui
habuit filium Iosue. 28 Possessio autem eorum
et habitatio, Bethel cum filiabus suis, et contra
Orientem Noran, ac Occidentalem plagam Gazer et
filiæ eius, Sichem quoque cum filiabus suis, usque
ad Aza cum filiabus eius. 29 Iuxta filios quoque
Manasse Bethsan et filias eius, Thanach et filias
eius, Mageddo et filias eius: Dor et filias eius: in his
habitaverunt filii Ioseph, filii Israel. 30 Filii Aser:
Iemna, et Iesua, et Iessui, et Baria, et Sara soror
eorum. 31 Filii autem Baria: Heber, et Melchiel: ipse
est pater Barsaith. 32 Heber autem genuit Iephlat,
et Somer, et Hotham, et Suaa sororem eorum. 33
Filii Iephlat: Phosech, et Chamaal, et Asoth: hi filii
Iephlat. 34 Porro filii Somer: Ahi, et Roaga, et Haba,
et Aram. 35 Filii autem Helem fratris eius: Supha,
et Iemna, et Selles, et Amal. 36 Filii Supha: Sue,
Harnapher, et Sual, et Beri, et Iamra, 37 Bosor, et
Hod, et Samma, et Salusa, et Iethran, et Bera. 38
Filii Iether: Iephone, et Phaspha, et Ara. 39 Filii
autem Olla: Aree, et Haniel, et Resia. 40 Omnes
hi filii Aser, principes cognationum, electi atque
fortissimi duces ducum: numerus autem eorum
ætatis, quæ apta esset ad bellum, viginti sex millia.

8 Beniamin autem genuit Bale primogenitum
suum, Asbel secundum, Ahara tertium, 2 Nohaa
quartum, et Rapha quintum. 3 Fueruntque filii Bale:
Addar, et Gera, et Abiud, 4 Abisue quoque et Naaman,
et Ahoe, 5 sed et Gera, et Sephuphan, et Huram. 6 Hi
sunt filii Ahod, principes cognationum habitantium
in Gabaa, qui translati sunt in Manahath. 7 Naaman
autem, et Achia, et Gera ipse transtulit eos, et genuit
Osa, et Ahiud. 8 Porro Saharaim genuit in regione
Moab, postquam dimisit Husim, et Bara uxores
suas. 9 Genuit autem de Hodes uxore sua Iobab,
et Sebia, et Mosa, et Molchom, 10 Iehus quoque,
et Sechia, et Marma. Hi sunt filii eius principes in
familiis suis. 11 Mehusim vero genuit Abitob, et
Elphaal. 12 Porro filii Elphaal: Heber, et Misaam,
et Samad: hic ædificavit Ono, et Lod, et filias eius.
13 Baria autem, et Sama principes cognationum
habitantium in Aialon: hi fugaverunt habitatores
Geth. 14 Et Ahio, et Sesac, et Ierimoth, 15 et Zabadia,
et Arod, et Heder, 16 Michael quoque, et Iespha,
et Ioha filii Baria. 17 Et Zabadia, et Mosollam, et
Hezeci, et Heber, 18 et Iesamari, et Iezlia, et Iobab
filii Elphaal, 19 et Iacim, et Zechri, et Zabdi, 20 et
Elioenai, et Selethai, et Eliel, 21 et Adaia, et Baraia,
et Samarath filii Semei. 22 Et Iespham, et Heber,
et Eliel, 23 et Abdon, et Zechri, et Hanan, 24 et
Hanania, et Ælam, et Anathothia, 25 et Iephdaia,
et Phanuel filii Sesac. 26 Et Samsari, et Sohoria, et
Otholia, 27 et Iersia, et Elia, et Zechri, filii Ieroham.
28 Hi patriarchæ, et cognationum principes, qui
habitaverunt in Ierusalem. 29 In Gabaon autem
habitaverunt Iehiel pater Gabaon, et nomen uxoris
eius Maacha: 30 filiusque eius primogenitus Abdon,
et Sur, et Cis, et Baal, et Nadab. 31 Gedor quoque,
et Ahio, et Zacher, et Macelloth: 32 et Macelloth
genuit Samaa: habitaveruntque ex adverso fratrum
suorum in Ierusalem cum fratribus suis. 33 Ner
autem genuit Cis, et Cis genuit Saul. Porro Saul
genuit Ionathan, et Melchisua, et Abinadab, et
Esbaal. 34 Filius autem Ionathan, Meribbaal: et
Meribbaal genuit Micha. 35 Filii Micha, Phithon, et
Melech, et Tharaa, et Ahaz. 36 Et Ahaz genuit Ioada:
et Ioada genuit Alamath, et Azmoth, et Zamri: porro
Zamri genuit Mosa, 37 et Mosa genuit Banaa, cuius
filius fuit Rapha, de quo ortus est Elasa, qui genuit
Asel. 38 Porro Asel sex filii fuerunt his nominibus,
Ezricam, Bocru, Ismahel, Saria, Obdia, et Hanan.
Omnes hi filii Asel. 39 Filii autem Esec fratris eius,
Ulam primogenitus, et Iehus secundus, et Eliphalet
tertius. 40 Fueruntque filii Ulam viri robustissimi, et
magno robore tendentes arcum: et multos habentes
filios ac nepotes, usque ad centum quinquaginta.
Omnes hi, filii Beniamin.

9 Universus ergo Israel dinumeratus est: et summa
eorum scripta est in Libro regum Israel, et
Iuda: translatique sunt in Babylonem propter
delictum suum. 2 Qui autem habitaverunt primi
in possessionibus, et in urbibus suis: Israel, et
Sacerdotes, et Levitæ, et Nathinæi. 3 Commorati
sunt in Ierusalem de filiis Iuda, et de filiis Beniamin,
de filiis quoque Ephraim, et Manasse. 4 Othei
filius Ammiud, filii Amri, filii Omrai, filii Bonni,
de filiis Phares filii Iuda. 5 Et de Siloni: Asaia

primogenitus, et filii eius. 6 De filiis autem Zara:
Iehuel, et fratres eorum, sexcenti nonaginta. 7
Porro de filiis Beniamin: Salo filius Mosollam, filii
Oduia, filii Asana: 8 et Iobania filius Ieroham: et Ela
filius Ozi, filii Mochori: et Mosollam filius Saphatiæ,
filii Rahuel, filii Iebaniæ, 9 et fratres eorum per
familias suas, nongenti quinquaginta sex. Omnes hi,
principes cognationum per domos patrum suorum.
10 De sacerdotibus autem: Iedaia, Ioiarib, et Iachin:
11 Azarias quoque filius Helciæ, filii Mosollam,
filii Sadoc, filii Maraioth, filii Achitob, pontifex
domus Dei. 12 Porro Adaias filius Ieroham, filii
Phassur, filii Melchiæ: et Maasai filius Adiel, filii
Iezra, filii Mosollam, filii Mosollamith, filii Emmer:
13 fratres quoque eorum principes per familias
suas, mille septingenti sexaginta, fortissimi robore
ad faciendum opus ministerii in domo Dei. 14 De
Levitis autem: Semeia filius Hassub filii Ezricam,
filii Hasebia de filiis Merari. 15 Bacbacar quoque
carpentarius, et Galal, et Mathania filius Micha, filii
Zechri, filii Asaph: 16 et Obdia filius Semeiæ, filii
Galal, filii Idithun: et Barachia filius Asa, filii Elcana,
qui habitavit in atriis Netophati. 17 Ianitores autem:
Sellum, et Accub, et Telmon, et Ahimam: et frater
eorum Sellum princeps, 18 usque ad illud tempus, in
porta regis ad orientem, observabant per vices suas
de filiis Levi. 19 Sellum vero filius Core filii Abiasaph,
filii Core, cum fratribus suis, et domo patris sui,
hi sunt Coritæ super opera ministerii, custodes
vestibulorum tabernaculi: et familiæ eorum per
vices castrorum Domini custodientes introitum. 20
Phinees autem filius Eleazari, erat dux eorum coram
Domino. 21 Porro Zacharias filius Mosollamia,
ianitor portæ tabernaculi testimonii. 22 Omnes hi
electi in ostiarios per portas, ducenti duodecim:
et descripti in villis propriis: quos constituerunt
David, et Samuel videns, in fide sua 23 tam ipsos,
quam filios eorum in ostiis domus Domini, et in
tabernaculo vicibus suis. 24 Per quattuor ventos
erant ostiarii, id est, ad Orientem, et ad Occidentem,
et ad Aquilonem, et ad Austrum. 25 Fratres autem
eorum in viculis morabantur, et veniebant in
Sabbatis suis de tempore usque ad tempus. 26
His quattuor Levitis creditus erat omnis numerus
ianitorum, et erant super exedras, et thesauros
domus Domini. 27 Per gyrum quoque templi Domini
morabantur in custodiis suis: ut cum tempus fuisset,
ipsi mane aperirent fores. 28 De horum genere
erant et super vasa ministerii: ad numerum enim et
inferebantur vasa, et efferebantur. 29 De ipsis et
qui credita habebant utensilia sanctuarii, præerant
similæ, et vino, et oleo, et thuri, et aromatibus. 30
Filii autem sacerdotum unguenta ex aromatibus
conficiebant. 31 Et Mathathias Levites primogenitus
Sellum Coritæ, præfectus erat eorum, quæ in
sartagine frigebantur. 32 Porro de filiis Caath
fratribus eorum, super panes erant propositionis, ut
semper novos per singula Sabbata præpararent. 33
Hi sunt principes cantorum per familias Levitarum,
qui in exedris morabantur, ut die ac nocte iugiter
suo ministerio deservirent. 34 Capita Levitarum, per
familias suas principes, manserunt in Ierusalem. 35
In Gabaon autem commorati sunt pater Gabaon
Iehiel, et nomen uxoris eius Maacha. 36 Filius
primogenitus eius Abdon, et Sur, et Cis, et Baal,
et Ner, et Nadab, 37 Gedor quoque, et Ahio,
et Zacharias, et Macelloth. 38 Porro Macelloth
genuit Samaan: isti habitaverunt e regione fratrum
suorum in Ierusalem, cum fratribus suis. 39 Ner
autem genuit Cis: et Cis genuit Saul: et Saul genuit
Ionathan, et Melchisua, et Abinadab, et Esbaal. 40
Filius autem Ionathan, Meribbaal: et Meribbaal
genuit Micha. 41 Porro filii Micha, Phithon, et
Melech, et Tharaa, et Ahaz. 42 Ahaz autem genuit
Iara: et Iara genuit Alamath, et Azmoth, et Zamri.
Zamri autem genuit Mosa. 43 Mosa vero genuit
Banaa: cuius filius Raphaia, genuit Elasa: de quo
ortus est Asel. 44 Porro Asel sex filios habuit his
nominibus, Ezricam, Bocru, Ismahel, Saria, Obdia,
Hanan. Hi sunt filii Asel.

10 Philisthiim autem pugnabant contra Israel,
fugeruntque viri Israel Palæsthinos, et
ceciderunt vulnerati in monte Gelboe. 2 Cumque
appropinquassent Philisthæi persequentes Saul, et
filios eius, percusserunt Ionathan, et Abinadab, et
Melchisua filios Saul. 3 Et aggravatum est prælium
contra Saul, inveneruntque eum sagittarii, et
vulneraverunt iaculis. 4 Et dixit Saul ad armigerum
suum: Evagina gladium tuum, et interfice me: ne
forte veniant incircumcisi isti, et illudant mihi.
Noluit autem armiger eius hoc facere, timore
perterritus: arripuit ergo Saul ensem, et irruit in
eum. 5 Quod cum vidisset armiger eius, videlicet
mortuum esse Saul, irruit etiam ipse in gladium
suum, et mortuus est. 6 Interiit ergo Saul, et tres
filii eius, et omnis domus illius pariter concidit. 7
Quod cum vidissent viri Israel, qui habitabant in
campestribus, fugerunt: et Saul ac filiis eius mortuis,
dereliquerunt urbes suas, et huc illucque dispersi
sunt: veneruntque Philisthiim, et habitaverunt in
eis. 8 Die igitur altero detrahentes Philisthiim spolia
cæsorum, invenerunt Saul, et filios eius iacentes
in monte Gelboe. 9 Cumque spoliassent eum, et
amputassent caput, armisque nudassent, miserunt
in terram suam, ut circumferretur, et ostenderetur

idolorum templis, et populis: 10 arma autem eius
consecraverunt in fano dei sui, et caput affixerunt
in templo Dagon. 11 Hoc cum audissent viri Iabes
Galaad, omnia scilicet quæ Philisthiim fecerant
super Saul, 12 consurrexerunt singuli virorum
fortium, et tulerunt cadavera Saul et filiorum
eius: attuleruntque ea in Iabes, et sepelierunt
ossa eorum subter quercum, quæ erat in Iabes, et
ieiunaverunt septem diebus. 13 Mortuus est ergo
Saul propter iniquitates suas, eo quod prævaricatus
sit mandatum Domini quod præceperat, et non
custodierit illud: sed insuper etiam pythonissam
consuluerit, 14 nec speraverit in Domino: propter
quod interfecit eum, et transtulit regnum eius ad
David filium Isai.

11 Congregatus est igitur omnis Israel ad David
in Hebron, dicens: Os tuum sumus, et caro
tua. 2 Heri quoque, et nudiustertius cum adhuc
regnaret Saul, tu eras qui educebas, et introducebas
Israel: tibi enim dixit Dominus Deus tuus: Tu
pasces populum meum Israel, et tu eris princeps
super eum. 3 Venerunt ergo omnes maiores natu
Israel ad regem in Hebron, et iniit David cum eis
fœdus coram Domino: unxeruntque eum regem
super Israel, iuxta sermonem Domini, quem locutus
est in manu Samuel. 4 Abiit quoque David, et
omnis Israel in Ierusalem. Hæc est Iebus, ubi
erant Iebusæi habitatores terræ. 5 Dixeruntque
qui habitabant in Iebus ad David: Non ingredieris
huc. Porro David cepit arcem Sion, quæ est Civitas
David, 6 dixitque: Omnis qui percusserit Iebusæum
in primis, erit princeps et dux. Ascendit igitur
primus Ioab filius Sarviæ, et factus est princeps. 7
Habitavit autem David in arce, et idcirco appellata
est Civitas David. 8 Ædificavitque urbem in circuitu
a Mello usque ad gyrum: Ioab autem reliqua
urbis extruxit. 9 Proficiebatque David vadens
et crescens, et Dominus exercituum erat cum
eo. 10 Hi principes virorum fortium David, qui
adiuverunt eum ut rex fieret super omnem Israel
iuxta verbum Domini, quod locutus est ad Israel. 11
Et iste numerus robustorum David: Iesbaam filius
Hachamoni princeps inter triginta: iste levavit
hastam suam super trecentos vulneratos una
vice. 12 Et post eum Eleazar filius patrui eius
Ahohites, qui erat inter tres potentes. 13 Iste
fuit cum David in Phesdomim, quando Philisthiim
congregati sunt ad locum illum in prælium: et
erat ager regionis illius plenus hordeo, fugeratque
populus a facie Philisthinorum. 14 Hi steterunt
in medio agri, et defenderunt eum: cumque
percussissent Philisthæos, dedit Dominus salutem
magnam populo suo. 15 Descenderunt autem tres
de triginta principibus ad petram, in qua erat
David, ad speluncam Odollam, quando Philisthiim
fuerant castrametati in Valle Raphaim. 16 Porro
David erat in præsidio, et statio Philisthinorum in
Bethlehem. 17 Desideravit igitur David, et dixit: O
si quis daret mihi aquam de cisterna Bethlehem,
quæ est in porta! 18 Tres ergo isti per media
castra Philisthinorum perrexerunt, et hauserunt
aquam de cisterna Bethlehem, quæ erat in porta,
et attulerunt ad David ut biberet: qui noluit, sed
magis libavit illam Domino, 19 dicens: Absit ut
in conspectu Dei mei hoc faciam, et sanguinem
istorum virorum bibam: quia in periculo animarum
suarum attulerunt mihi aquam. Et ob hanc causam
noluit bibere. Hæc fecerunt tres robustissimi. 20
Abisai quoque frater Ioab ipse erat princeps trium,
et ipse levavit hastam suam contra trecentos
vulneratos, et ipse erat inter tres nominatissimus,
21 et inter tres secundos inclytus, et princeps
eorum: verumtamen usque ad tres primos non
pervenerat. 22 Banaias filius Ioiadæ viri robustissimi,
qui multa opera perpetrarat, de Cabseel: ipse
percussit duos ariel Moab: et ipse descendit, et
interfecit leonem in media cisterna tempore nivis.
23 Et ipse percussit virum Ægyptium, cuius statura
erat quinque cubitorum, et habebat lanceam ut
liciatorium texentium: descendit igitur ad eum cum
virga, et rapuit hastam, quam tenebat manu. Et
interfecit eum hasta sua. 24 Hæc fecit Banaias filius
Ioiadæ, qui erat inter tres robustos nominatissimus,
25 inter triginta primus, verumtamen ad tres
usque non pervenerat: posuit autem eum David
ad auriculam suam. 26 Porro fortissimi viri in
exercitu, Asahel frater Ioab, et Elchanan filius
patrui eius de Bethlehem, 27 Sammoth Arorites,
Helles Pharonites, 28 Ira filius Acces Thecuites,
Abiezer Anathothites, 29 Sobbochai Husathites,
Ilai Ahohites, 30 Maharai Netophathites, Heled
filius Baana Netophathites, 31 Ethai filius Ribai de
Gabaath filiorum Beniamin, Banaia Pharatonites, 32
Hurai de Torrente Gaas, Abiel Arbathites, Azmoth
Bauramites, Eliaba Salabonites. 33 Filii Assem
Gezonites, Ionathan filius Sage Ararites, 34 Ahiam
filius Sachar Ararites, 35 Eliphal filius Ur, 36
Hepher Mecherathites, Ahia Phelonites, 37 Hesro
Carmelites, Naarai filius Asbai, 38 Ioel frater
Nathan, Mibahar filius Agarai. 39 Selec Ammonites,
Naharai Berothites armiger Ioab filii Sarviæ. 40
Ira Iethræus, Gareb Iethræus, 41 Urias Hethæus,
Zabad filius Oholi, 42 Adina filius Siza Rubenites
princeps Rubenitarum, et cum eo triginta: 43 Hanan
filius Maacha, et Iosaphat Mathanites, 44 Ozia

Astarothites, Samma, et Iehiel filii Hotham Arorites,
45 Iedihel filius Samri, et Ioha frater eius Thosaites,
46 Eliel Mahumites, et Ieribai, et Iosaia filii Elnaem,
et Iethma Moabites, 47 Eliel, et Obed, et Iasiel de
Masobia.

12 Hi quoque venerunt ad David in Siceleg,
cum adhuc fugeret Saul filium Cis, qui erant
fortissimi et egregii pugnatores, 2 tendentes
arcum, et utraque manu fundis saxa iacientes, et
dirigentes sagittas: de fratribus Saul ex Beniamin. 3
Princeps Ahiecer, et Ioas filii Samaa Gabaathites,
et Iaziel, et Phallet filii Azmoth, et Baracha, et
Iehu Anathotites. 4 Samaias quoque Gabaonites
fortissimus inter triginta et super triginta. Ieremias,
et Ieheziel, et Iohanan, et Iezabad Gaderothites,
5 et Eluzai et Ierimuth, et Baalia, et Samaria, et
Saphatia Haruphites. 6 Elcana, et Iesia, et Azareel,
et Ioezer, et Iesbaam de Carehim: 7 Ioela quoque, et
Zabadia filii Ieroham de Gedor. 8 Sed et de Gaddi
transfugerunt ad David, cum lateret in deserto,
viri robustissimi, et pugnatores optimi, tenentes
clypeum et hastam: facies eorum quasi facies
leonis, et veloces quasi capreæ in montibus: 9
Ezer princeps, Obdias secundus, Eliab tertius, 10
Masmana quartus, Ieremias quintus, 11 Ethi sextus,
Eliel septimus, 12 Iohanan octavus, Elzebad nonus,
13 Ieremias decimus, Machbanai undecimus. 14
Hi de filiis Gad principes exercitus: novissimus
centum militibus præerat, et maximus, mille. 15
Isti sunt qui transierunt Iordanem mense primo,
quando inundare consuevit super ripas suas: et
omnes fugaverunt qui morabantur in vallibus ad
orientalem plagam et occidentalem. 16 Venerunt
autem et de Beniamin, et de Iuda ad præsidium,
in quo morabatur David. 17 Egressusque est David
obviam eis, et ait: Si pacifice venistis ad me ut
auxiliemini mihi, cor meum iungatur vobis: si
autem insidiamini mihi pro adversariis meis, cum
ego iniquitatem in manibus non habeam, videat
Deus patrum nostrorum, et iudicet. 18 Spiritus vero
induit Amasai principem inter triginta, et ait: Tui
sumus, o David, et tecum, fili Isai: pax, pax tibi, et
pax adiutoribus tuis. Te enim adiuvat Deus tuus.
Suscepit ergo eos David, et constituit principes
turmæ. 19 Porro de Manasse transfugerunt ad David,
quando veniebat cum Philisthiim adversus Saul,
ut pugnaret: et non dimicavit cum eis. Quia inito
consilio remiserunt eum principes Philisthinorum,
dicentes: Periculo capitis nostri revertetur ad
dominum suum Saul. 20 Quando igitur reversus
est in Siceleg, transfugerunt ad eum de Manasse,
Ednas, et Iozabad, et Iedihel, et Michael, et Ednas,
et Iozabad, et Eliu, et Salathi, principes millium in
Manasse. 21 Hi præbuerunt auxilium David adversus
latrunculos: omnes enim erant viri fortissimi, et
facti sunt principes in exercitu. 22 Sed et per singulos
dies veniebant ad David ad auxiliandum ei, usque
dum fieret grandis numerus, quasi exercitus Dei.
23 Iste quoque est numerus principum exercitus,
qui venerunt ad David, cum esset in Hebron, ut
transferrent regnum Saul ad eum, iuxta verbum
Domini. 24 Filii Iuda portantes clypeum et hastam,
sex millia octingenti expediti ad prælium. 25 De filiis
Simeon virorum fortissimorum ad pugnandum,
septem millia centum. 26 De filiis Levi, quattuor
millia sexcenti. 27 Ioioda quoque princeps de stirpe
Aaron, et cum eo tria millia septingenti. 28 Sadoc
etiam puer egregiæ indolis, et domus patris eius,
principes viginti duo. 29 De filiis autem Beniamin
fratribus Saul, tria millia: magna enim pars eorum
adhuc sequebatur domum Saul. 30 Porro de filiis
Ephraim viginti millia octingenti, fortissimi robore,
viri nominati in cognationibus suis. 31 Et ex dimidia
tribu Manasse, decem et octo millia, singuli per
nomina sua venerunt ut constituerent regem David.
32 De filiis quoque Issachar viri eruditi, qui noverant
singula tempora ad præcipiendum quid facere
deberet Israel, principes ducenti: omnis autem
reliqua tribus eorum consilium sequebatur. 33
Porro de Zabulon qui egrediebantur ad prælium, et
stabant in acie instructi armis bellicis, quinquaginta
millia venerunt in auxilium, non in corde duplici.
34 Et de Nephthali, principes mille: et cum eis
instructi clypeo et hasta, triginta et septem millia.
35 De Dan etiam præparati ad prælium, viginti
octo millia sexcenti. 36 Et de Aser egredientes
ad pugnam, et in acie provocantes, quadraginta
millia. 37 Trans Iordanem autem de filiis Ruben, et
de Gad, et dimidia parte tribus Manasse instructi
armis bellicis, centum viginti millia. 38 Omnes
isti viri bellatores expediti ad pugnandum, corde
perfecto venerunt in Hebron, ut constituerent
regem David super universum Israel: sed et omnes
reliqui ex Israel, uno corde erant, ut rex fieret
David. 39 Fueruntque ibi apud David tribus diebus
comedentes et bibentes. Præparaverant enim eis
fratres sui. 40 Sed et qui iuxta eos erant, usque
ad Issachar, et Zabulon, et Nephthali, afferebant
panes in asinis, et camelis, et mulis, et bobus
ad vescendum: farinam, palathas, uvam passam,
vinum, oleum, boves, arietes ad omnem copiam.
Gaudium quippe erat in Israel.

13 Iniit autem consilium David cum tribunis,
et centurionibus, et universis principibus, 2

et ait ad omnem cœtum Israel: Si placet vobis:
et a Domino Deo nostro egreditur sermo, quem
loquor: mittamus ad fratres nostros reliquos in
universas regiones Israel, et ad Sacerdotes, et
Levitas, qui habitant in suburbanis urbium, ut
congregentur ad nos, 3 et reducamus arcam Dei
nostri ad nos: non enim requisivimus eam in
diebus Saul. 4 Et respondit universa multitudo ut
ita fieret: placuerat enim sermo omni populo. 5
Congregavit ergo David cunctum Israel a Sihor
Ægypti, usque dum ingrediaris Emath, ut adduceret
arcam Dei de Cariathiarim. 6 Et ascendit David,
et omnis vir Israel ad collem Cariathiarim, qui
est in Iuda, ut afferret inde arcam Domini Dei
sedentis super cherubim, ubi invocatum est nomen
eius. 7 Imposueruntque arcam Dei super plaustrum
novum, de domo Abinadab: Oza autem, et frater eius
minabant plaustrum. 8 Porro David, et universus
Israel ludebant coram Deo omni virtute in canticis,
et in citharis, et psalteriis, et tympanis, et cymbalis,
et tubis. 9 Cum autem pervenisset ad Aream Chidon,
tetendit Oza manum suam, ut sustentaret arcam:
bos quippe lasciviens paululum inclinaverat eam. 10
Iratus est itaque Dominus contra Ozam, et percussit
eum, eo quod tetigisset arcam: et mortuus est ibi
coram Domino. 11 Contristatusque est David, eo
quod divisisset Dominus Ozam: vocavitque locum
illum: Divisio Ozæ usque in præsentem diem. 12
Et timuit Deum tunc temporis, dicens: Quo modo
possum ad me introducere arcam Dei? 13 Et ob
hanc causam non adduxit eam ad se, hoc est, in
Civitatem David, sed avertit in domum Obededom
Gethæi. 14 Mansit ergo arca Dei in domo Obededom
tribus mensibus: et benedixit Dominus domui eius,
et omnibus quæ habebat.

14 Misit quoque Hiram rex Tyri nuncios ad
David, et ligna cedrina, et artifices parietum,
lignorumque: ut ædificarent ei domum. 2
Cognovitque David quod confirmasset eum Dominus
in regem super Israel, et sublevatum esset regnum
suum super populum eius Israel. 3 Accepit quoque
David alias uxores in Ierusalem: genuitque filios, et
filias. 4 Et hæc nomina eorum, qui nati sunt ei in
Ierusalem: Samua, et Sobab, Nathan, et Salomon,
5 Iebahar, et Elisua, et Eliphalet, 6 Noga quoque,
et Napheg, et Iaphia, 7 Elisama, et Baaliada,
et Eliphalet. 8 Audientes autem Philisthiim eo
quod unctus esset David regem super universum
Israel, ascenderunt omnes ut quærerent eum: quod
cum audisset David, egressus est obviam eis. 9
Porro Philisthiim venientes, diffusi sunt in Valle
Raphaim. 10 Consuluitque David Dominum, dicens:
Si ascendam ad Philisthæos, et si trades eos in
manu mea? Et dixit ei Dominus: Ascende, et tradam
eos in manu tua. 11 Cumque illi ascendissent in
Baalpharasim, percussit eos ibi David, et dixit:
Divisit Deus inimicos meos per manum meam, sicut
dividuntur aquæ: et idcirco vocatum est nomen
illius loci Baalpharasim. 12 Dereliqueruntque ibi
deos suos, quos David iussit exuri. 13 Alia etiam
vice Philisthiim irruerunt, et diffusi sunt in valle.
14 Consuluitque rursum David Deum, et dixit ei
Deus: Non ascendas post eos, recede ab eis, et
venies contra illos ex adverso pyrorum. 15 Cumque
audieris sonitum gradientis in cacumine pyrorum,
tunc egredieris ad bellum. Egressus est enim Deus
ante te, ut percutiat castra Philisthiim. 16 Fecit
ergo David sicut præceperat ei Deus, et percussit
castra Philisthinorum, de Gabaon usque Gazera.
17 Divulgatumque est nomen David in universis
regionibus, et Dominus dedit pavorem eius super
omnes gentes.

15 Fecit quoque sibi domos in Civitate David:
et ædificavit locum arcæ Dei, tetenditque
ei tabernaculum. 2 Tunc dixit David: illicitum
est ut a quocumque portetur arca Dei nisi a
Levitis, quos elegit Dominus ad portandum eam,
et ad ministrandum sibi usque in æternum. 3
Congregavitque universum Israel in Ierusalem,
ut afferretur arca Dei in locum suum, quem
præparaverat ei. 4 Necnon et filios Aaron, et Levitas:
5 De filiis Caath, Uriel princeps fuit, et fratres eius
centum viginti. 6 De filiis Merari, Asaia princeps: et
fratres eius ducenti viginti. 7 De filiis Gersom, Ioel
princeps; et fratres eius centum triginta. 8 De filiis
Elisaphan, Semeias princeps, et fratres eius ducenti.
9 De filiis Hebron, Eliel princeps; et fratres eius
octoginta. 10 De filiis Oziel, Aminadab princeps:
et fratres eius centum duodecim. 11 Vocavitque
David Sadoc, et Abiathar Sacerdotes, et Levitas,
Uriel, Asaiam, Ioel, Semeiam, Eliel, et Aminadab: 12
et dixit ad eos: Vos qui estis principes familiarum
Leviticarum, sanctificamini cum fratribus vestris,
et afferte arcam Domini Dei Israel ad locum, qui
ei præparatus est: 13 ne ut a principio, quia
non eratis præsentes, percussit nos Dominus; sic
et nunc fiat, illicitum quid nobis agentibus. 14
Sanctificati sunt ergo Sacerdotes, et Levitæ, ut
portarent arcam Domini Dei Israel. 15 Et tulerunt
filii Levi arcam Dei, sicut præceperat Moyses iuxta
verbum Domini humeris suis in vectibus. 16 Dixitque
David principibus Levitarum, ut constituerent de
fratribus suis cantores in organis musicorum,
nablis videlicet, et lyris, et cymbalis, ut resonaret

in excelsis sonitus lætitiæ. 17 Constitueruntque
Levitas: Heman filium Ioel, et de fratribus eius Asaph
filium Barachiæ: de filiis vero Merari, fratribus
eorum: Ethan filium Casaiæ. 18 Et cum eis fratres
eorum: in secundo ordine, Zachariam, et Ben, et
Iaziel, et Semiramoth, et Iahiel, et Ani, Eliab, et
Banaiam, et Maasiam, et Mathathiam, et Eliphalu,
et Maceniam, et Obededom, et Iehiel, ianitores. 19
Porro cantores, Heman, Asaph, et Ethan; in cymbalis
æneis concrepantes. 20 Zacharias autem, et Oziel, et
Semiramoth, et Iahiel, et Ani, et Eliab, et Maasias,
et Banaias in nablis arcana cantabant. 21 Porro
Mathathias, et Eliphalu, et Macenias, et Obededom,
et Iehiel, et Ozaziu, in citharis pro octava canebant
epinicion. 22 Chonenias autem princeps Levitarum,
prophetiæ præerat, ad præcinendam melodiam:
erat quippe valde sapiens. 23 Et Barachias, et Elcana:
ianitores arcæ. 24 Porro Sebenias, et Iosaphat, et
Nathanael, et Amasai, et Zacharias, et Banaias,
et Eliezer sacerdotes, clangebant tubis coram
arca Dei: et Obededom et Iehias erant ianitores
arcæ. 25 Igitur David et omnes maiores natu
Israel, et tribuni ierunt ad deportandam arcam
fœderis Domini de domo Obededom cum lætitia.
26 Cumque adiuvisset Deus Levitas, qui portabant
arcam fœderis Domini, immolabantur septem tauri,
et septem arietes. 27 Porro David erat indutus stola
byssina, et universi Levitæ qui portabant arcam,
cantoresque et Chonenias princeps prophetiæ inter
cantores: David autem etiam indutus erat ephod
lineo. 28 Universusque Israel deducebant arcam
fœderis Domini in iubilo, et sonitu buccinæ, et tubis,
et cymbalis, et nablis, et citharis concrepantes. 29
Cumque pervenisset arca fœderis Domini usque
ad Civitatem David, Michol filia Saul prospiciens
per fenestram, vidit regem David saltantem atque
ludentem, et despexit eum in corde suo.

16 Attulerunt igitur arcam Dei, et constituerunt
eam in medio tabernaculi, quod tetenderat
ei David: et obtulerunt holocausta, et pacifica
coram Deo. 2 Cumque complesset David offerens
holocausta, et pacifica, benedixit populo in nomine
Domini. 3 Et divisit universis per singulos, a
viro usque ad mulierem tortam panis, et partem
assæ carnis bubalæ, et frixam oleo similam. 4
Constituitque coram arca Domini de Levitis, qui
ministrarent, et recordarentur operum eius, et
glorificarent, atque laudarent Dominum Deum
Israel: 5 Asaph principem, et secundum eius
Zachariam: Porro Iahiel, et Semiramoth, et Iehiel,
et Mathathiam, et Eliab, et Banaiam, et Obededom:
Iehiel super organa psalterii, et lyras: Asaph autem
ut cymbalis personaret; 6 Banaiam vero, et Iaziel
sacerdotes, canere tuba iugiter coram arca fœderis
Domini. 7 In illo die fecit David principem ad
confitendum Domino Asaph, et fratres eius. 8
Confitemini Domino, et invocate nomen eius:
notas facite in populis adinventiones eius. 9
Cantate ei, et psallite ei: et narrate omnia mirabilia
eius. 10 Laudate nomen sanctum eius: lætetur
cor quærentium Dominum. 11 Quærite Dominum,
et virtutem eius: quærite faciem eius semper. 12
Recordamini mirabilium eius quæ fecit: signorum
illius, et iudiciorum oris eius. 13 Semen Israel
servi eius: filii Iacob electi eius. 14 Ipse Dominus
Deus noster: in universa terra iudicia eius. 15
Recordamini in sempiternum pacti eius: sermonis,
quem præcepit in mille generationes. 16 Quem
pepigit cum Abraham: et iuramenti illius cum
Isaac. 17 Et constituit illud Iacob in præceptum: et
Israel in pactum sempiternum, 18 dicens: Tibi dabo
Terram Chanaan, funiculum hereditatis vestræ. 19
Cum essent pauci numero, parvi et coloni eius. 20
Et transierunt de gente in gentem, et de regno
ad populum alterum. 21 Non dimisit quemquam
calumniari eos, sed increpavit pro eis reges. 22
Nolite tangere Christos meos: et in prophetis
meis nolite malignari. 23 Cantate Domino omnis
terra, annunciate ex die in diem salutare eius.
24 Narrate in gentibus gloriam eius: in cunctis
populis mirabilia eius. 25 Quia magnus Dominus, et
laudabilis nimis: et horribilis super omnes deos. 26
Omnes enim dii populorum, idola: Dominus autem
cælos fecit. 27 Confessio et magnificentia coram
eo: fortitudo et gaudium in loco eius. 28 Afferte
Domino familiæ populorum: afferte Domino gloriam
et imperium. 29 Date Domino gloriam, nomini
eius, levate sacrificium, et venite in conspectu
eius: et adorate Dominum in decore sancto. 30
Commoveatur a facie eius omnis terra: ipse enim
fundavit orbem immobilem. 31 Lætentur cæli, et
exultet terra: et dicant in nationibus, Dominus
regnavit. 32 Tonet mare, et plenitudo eius: exultent
agri, et omnia quæ in eis sunt. 33 Tunc laudabunt
ligna saltus coram Domino: quia venit iudicare
terram. 34 Confitemini Domino, quoniam bonus:
quoniam in æternum misericordia eius. 35 Et
dicite: Salva nos Deus salvator noster; et congrega
nos, et erue de gentibus, ut confiteamur nomini
sancto tuo, et exultemus in carminibus tuis. 36
Benedictus Dominus Deus Israel ab æterno usque in
æternum: et dicat omnis populo: Amen, et hymnum
Domino. 37 Reliquit itaque ibi coram arca fœderis
Domini Asaph, et fratres eius, ut ministrarent
in conspectu arcæ iugiter per singulos dies, et

vices suas. 38 Porro Obededom, et fratres eius
sexaginta octo; et Obededom filium Idithun, et Hosa
constituit ianitores. 39 Sadoc autem sacerdotem, et
fratres eius sacerdotes, coram tabernaculo Domini
in excelso, quod erat in Gabaon, 40 ut offerrent
holocausta Domino super altare holocautomatis
iugiter, mane et vespere, iuxta omnia quæ scripta
sunt in lege Domini, quam præcepit Israeli. 41 Et
post eum Heman, et Idithun, et reliquos electos,
unumquemque vocabulo suo ad confitendum
Domino: Quoniam in æternum misericordia eius.
42 Heman quoque, et Idithun canentes tuba, et
quatientes cymbala, et omnia musicorum organa
ad canendum Deo; filios autem Idithun fecit esse
portarios. 43 Reversusque est omnis populus in
domum suam: et David, ut benediceret etiam domui
suæ.

17 Cum autem habitaret David in domo sua,
dixit ad Nathan prophetam: Ecce ego habito
in domo cedrina: arca autem fœderis Domini sub
pellibus est. 2 Et ait Nathan ad David: Omnia, quæ
in corde tuo sunt, fac: Deus enim tecum est. 3
Igitur nocte illa factus est sermo Dei ad Nathan,
dicens: 4 Vade, et loquere David servo meo: Hæc
dicit Dominus: Non ædificabis tu mihi domum ad
habitandum. 5 Neque enim mansi in domo ex eo
tempore, quo eduxi Israel, usque ad diem hanc: sed
fui semper mutans loca tabernaculi, et in tentorio
6 manens cum omni Israel. Numquid locutus sum
saltem uni Iudicum Israel, quibus præceperam,
ut pascerent populum meum, et dixi: Quare non
ædificastis mihi domum cedrinam? 7 Nunc itaque
sic loqueris ad servum meum David: Hæc dicit
Dominus exercituum: Ego tuli te, cum in pascuis
sequereris gregem, ut esses dux populi mei Israel.
8 Et fui tecum quocumque perrexisti: et interfeci
omnes inimicos tuos coram te, fecique tibi nomen
quasi unius magnorum, qui celebrantur in terra. 9
Et dedi locum populo meo Israel: plantabitur, et
habitabit in eo, et ultra non commovebitur: nec
filii iniquitatis atterent eos, sicut a principio, 10 ex
diebus quibus dedi iudices populo meo Israel, et
humiliavi universos inimicos tuos. Annuncio ergo
tibi, quod ædificaturus sit tibi Dominus domum. 11
Cumque impleveris dies tuos ut vadas ad patres
tuos, suscitabo semen tuum post te, quod erit
de filiis tuis: et stabiliam regnum eius. 12 Ipse
ædificabit mihi domum, et firmabo solium eius
usque in æternum. 13 Ego ero ei in patrem, et ipse
erit mihi in filium: et misericordiam meam non
auferam ab eo, sicut abstuli ab eo, qui ante te fuit. 14
Et statuam eum in domo mea, et in regno meo usque
in sempiternum: et thronus eius erit firmissimus
in perpetuum. 15 Iuxta omnia verba hæc, et iuxta
universam visionem istam, sic locutus est Nathan
ad David. 16 Cumque venisset rex David, et sedisset
coram Domino, dixit: Quis ego sum Domine Deus,
et quæ domus mea, ut præstares mihi talia? 17 Sed
et hoc parum visum est in conspectu tuo, ideoque
locutus es super domum servi tui etiam in futurum:
et fecisti me spectabilem super omnes homines
Domine Deus. 18 Quid ultra addere potest David,
cum ita glorificaveris servum tuum, et cognoveris
eum? 19 Domine, propter famulum tuum iuxta cor
tuum fecisti omnem magnificentiam hanc, et nota
esse voluisti universa magnalia. 20 Domine, non
est similis tui: et non est alius Deus absque te, ex
omnibus, quos audivimus auribus nostris. 21 Quis
enim est alius, ut populus tuus Israel, gens una in
terra, ad quam perrexit Deus, ut liberaret, et faceret
populum sibi, et magnitudine sua atque terroribus
eiiceret nationes a facie eius, quem de Ægypto
liberarat? 22 Et posuisti populum tuum Israel
tibi in populum usque in æternum, et tu Domine
factus es Deus eius. 23 Nunc igitur Domine, sermo,
quem locutus es famulo tuo, et super domum eius,
confirmetur in perpetuum, et fac sicut locutus es. 24
Permaneatque et magnificetur nomen tuum usque
in sempiternum: et dicatur: Dominus exercituum
Deus Israel, et domus David servi eius permanens
coram eo. 25 Tu enim Domine Deus meus revelasti
auriculam servi tui, ut ædificares ei domum: et
idcirco invenit servus tuus fiduciam, ut oret coram
te. 26 Nunc ergo Domine tu es Deus: et locutus
es ad servum tuum tanta beneficia. 27 Et cœpisti
benedicere domui servi tui, ut sit semper coram
te: te enim Domine benedicente, benedicta erit in
perpetuum.

18 Factum est autem post hæc, ut percuteret
David Philisthiim, et humiliaret eos, et tolleret
Geth, et filias eius de manu Philisthiim, 2
percuteretque Moab, et fierent Moabitæ servi David,
offerentes ei munera. 3 Eo tempore percussit
David etiam Adarezer regem Soba regionis Hemath,
quando perrexit ut dilataret imperium suum usque
ad flumen Euphraten. 4 Cepit ergo David mille
quadrigas eius, et septem millia equitum, ac viginti
millia virorum peditum, subnervavitque omnes
equos curruum, exceptis centum quadrigis, quas
reservavit sibi. 5 Supervenit autem et Syrus
Damascenus, ut auxilium præberet Adarezer regi
Soba: sed et huius percussit David vigintiduo millia
virorum. 6 Et posuit milites in Damasco, ut Syria
quoque serviret sibi, et offerret munera. Adiuvitque

eum Dominus in cunctis, ad quæ perrexerat. 7 Tulit
quoque David pharetras aureas, quas habuerant
servi Adarezer, et attulit eas in Ierusalem. 8
Necnon de Thebath, et Chun urbibus Adarezer æris
plurimum, de quo fecit Salomon mare æneum, et
columnas, et vasa ænea. 9 Quod cum audisset Thou
rex Hemath, percussisse videlicet David omnem
exercitum Adarezer regis Soba, 10 misit Adoram
filium suum ad regem David, ut postularet ab eo
pacem, et congratularetur ei quod percussisset,
et expugnasset Adarezer: adversarius quippe erat
Thou Adarezer. 11 Sed et omnia vasa aurea, et
argentea, et ænea consecravit David rex Domino,
cum argento et auro, quod tulerat ex universis
gentibus, tam de Idumæa, et Moab, et filiis Ammon,
quam de Philisthiim et Amalec. 12 Abisai vero filius
Sarviæ percussit Edom in Valle Salinarum, decem et
octo millia: 13 et constituit in Edom præsidium, ut
serviret Idumæa David: salvavitque Dominus David
in cunctis, ad quæ perrexerat. 14 Regnavit ergo
David super universum Israel, et faciebat iudicium
atque iustitiam cuncto populo suo. 15 Porro Ioab
filius Sarviæ erat super exercitum, et Iosaphat
filius Ahilud a commentariis. 16 Sadoc autem filius
Achitob, et Ahimelech, filius Abiathar, sacerdotes:
et Susa, scriba. 17 Banaias quoque filius Ioiadæ
super legiones Cerethi, et Phelethi: porro filii David,
primi ad manum regis.

19 Accidit autem ut moreretur Naas rex filiorum
Ammon, et regnaret filius eius pro eo. 2
Dixitque David: Faciam misericordiam cum Hanon
filio Naas: præstitit enim mihi pater eius gratiam.
Misitque David nuncios ad consolandum eum
super morte patris sui. Qui cum pervenissent in
terram filiorum Ammon, ut consolarentur Hanon,
3 dixerunt principes filiorum Ammon ad Hanon:
Tu forsitan putas, quod David honoris causa in
patrem tuum miserit qui consolentur te? Nec
animadvertis quod ut explorent, et investigent,
et scrutentur terram tuam, venerint ad te servi
eius? 4 Igitur Hanon pueros David decalvavit, et
rasit, et præcidit tunicas eorum a natibus usque
ad pedes, et dimisit eos. 5 Qui cum abiissent, et
hoc mandassent David, misit in occursum eorum
(grandem enim contumeliam sustinuerant) et
præcepit ut manerent in Iericho, donec cresceret
barba eorum, et tunc reverterentur. 6 Videntes
autem filii Ammon, quod iniuriam fecissent David,
tam Hanon, quam reliquus populus, miserunt
mille talenta argenti, ut conducerent sibi de
Mesopotamia, et de Syria Maacha, et de Soba currus
et equites. 7 Conduxeruntque triginta duo millia
curruum, et regem Maacha cum populo eius. Qui
cum venissent, castrametati sunt e regione Medaba.
Filii quoque Ammon congregati de urbibus suis,
venerunt ad bellum. 8 Quod cum audisset David,
misit Ioab, et omnem exercitum virorum fortium:
9 egressique filii Ammon, direxerunt aciem iuxta
portam civitatis: reges autem, qui ad auxilium eius
venerant, separatim in agro steterunt. 10 Igitur
Ioab intelligens bellum ex adverso, et post tergum
contra se fieri, elegit viros fortissimos de universo
Israel, et perrexit contra Syrum. 11 Reliquam autem
partem populi dedit sub manu Abisai fratris sui;
et perrexerunt contra filios Ammon. 12 Dixitque:
Si vicerit me Syrus, auxilio eris mihi: si autem
superaverint te filii Ammon, ero tibi in præsidium.
13 Confortare, et agamus viriliter pro populo nostro,
et pro urbibus Dei nostri: Dominus autem quod in
conspectu suo bonum est, faciet. 14 Perrexit ergo
Ioab, et populus qui cum eo erat, contra Syrum
ad prælium: et fugavit eos. 15 Porro filii Ammon
videntes quod fugisset Syrus, ipsi quoque fugerunt
Abisai fratrem eius, et ingressi sunt civitatem:
reversusque est etiam Ioab in Ierusalem. 16 Videns
autem Syrus quod cecidisset coram Israel, misit
nuncios, et adduxit Syrum, qui erat trans fluvium:
Sophach autem princeps militiæ Adarezer, erat
dux eorum. 17 Quod cum nunciatum esset David,
congregavit universum Israel, et transivit Iordanem,
irruitque in eos, et direxit ex adverso aciem, illis
contra pugnantibus. 18 Fugit autem Syrus Israel: et
interfecit David de Syris septem millia curruum, et
quadraginta millia peditum, et Sophach exercitus
principem. 19 Videntes autem servi Adarezer se
ab Israel esse superatos, transfugerunt ad David,
et servierunt ei: noluitque ultra Syria auxilium
præbere filiis Ammon.

20 Factum est autem post anni circulum, eo
tempore, quo solent reges ad bella procedere,
congregavit Ioab exercitum, et robur militiæ, et
vastavit terram filiorum Ammon; perrexitque et
obsedit Rabba: porro David manebat in Ierusalem
quando Ioab percussit Rabba, et destruxit eam. 2
Tulit autem David coronam Melchom de capite
eius, et invenit in ea auri pondo talentum, et
pretiosissimas gemmas, fecitque sibi inde diadema:
manubias quoque urbis plurimas tulit: 3 populum
autem, qui erat in ea, eduxit: et fecit super eos
tribulas, et trahas, et ferrata carpenta transire, ita
ut dissecarentur, et contererentur: sic fecit David
cunctis urbibus filiorum Ammon: et reversus est
cum omni populo suo in Ierusalem. 4 Post hæc
initum est bellum in Gazer adversum Philisthæos:

in quo percussit Sobochai Husathites, Saphai de
genere Raphaim, et humiliavit eos. 5 Aliud quoque
bellum gestum est adversus Philisthæos, in quo
percussit Adeodatus filius Saltus Bethlehemites
fratrem Goliath Gethæi, cuius hastæ lignum erat
quasi liciatorium texentium. 6 Sed et aliud bellum
accidit in Geth, in quo fuit homo longissimus, senos
habens digitos, id est, simul viginti quattuor: qui
et ipse de Rapha fuerat stirpe generatus. 7 Hic
blasphemavit Israel: et percussit eum Ionathan
filius Samaa fratris David. 8 Hi sunt filii Rapha in
Geth, qui ceciderunt in manu David et servorum
eius.

21 Consurrexit autem Satan contra Israel: et
concitavit David ut numeraret Israel. 2
Dixitque David ad Ioab, et ad principes populi:
Ite, et numerate Israel a Bersabee usque Dan: et
afferte mihi numerum ut sciam. 3 Responditque
Ioab: Augeat Dominus populum suum centuplum,
quam sunt: nonne domine mi rex, omnes servi
tui sunt? Quare hoc quærit dominus meus, quod
in peccatum reputetur Israeli? 4 Sed sermo regis
magis prævaluit: egressusque est Ioab, et circuivit
universum Israel; et reversus est Ierusalem: 5
Deditque David numerum eorum, quos circuierat:
et inventus est omnis numerus Israel, mille millia
et centum millia virorum educentium gladium:
de Iuda autem quadringenta septuaginta millia
bellatorum. 6 Nam Levi, et Beniamin non numeravit:
eo quod Ioab invitus exequeretur regis imperium. 7
Displicuit autem Deo quod iussum erat; et percussit
Israel. 8 Dixitque David ad Deum: Peccavi nimis ut
hoc facerem: obsecro aufer iniquitatem servi tui,
quia insipienter egi. 9 Et locutus est Dominus ad
Gad Videntem Davidis, dicens: 10 Vade, et loquere
ad David, et dic ei: Hæc dicit Dominus: Trium tibi
optionem do; unum, quod volueris, elige, et faciam
tibi. 11 Cumque venisset Gad ad David, dixit ei:
Hæc dicit Dominus: Elige quod volueris: 12 aut
tribus annis famem: aut tribus mensibus te fugere
hostes tuos, et gladium eorum non posse evadere:
aut tribus diebus gladium Domini, et pestilentiam
versari in terra, et Angelum Domini interficere
in universis finibus Israel: nunc igitur vide quid
respondeam ei, qui misit me. 13 Et dixit David
ad Gad: Ex omni parte me angustiæ premunt: sed
melius mihi est, ut incidam in manus Domini, quia
multæ sunt miserationes eius, quam in manus
hominum. 14 Misit ergo Dominus pestilentiam in
Israel: et ceciderunt de Israel septuaginta millia
virorum. 15 Misit quoque Angelum in Ierusalem,
ut percuteret eam: cumque percuteretur, vidit
Dominus, et misertus est super magnitudine mali:
et imperavit Angelo, qui percutiebat: Sufficit, iam
cesset manus tua. Porro Angelus Domini stabat
iuxta aream Ornan Iebusæi. 16 Levansque David
oculos suos, vidit Angelum Domini stantem inter
cælum et terram, et evaginatum gladium in manu
eius, et versum contra Ierusalem: et ceciderunt tam
ipse, quam maiores natu vestiti ciliciis, proni in
terram. 17 Dixitque David ad Deum: Nonne ego sum,
qui iussi ut numeraretur populus? Ego, qui peccavi:
ego, qui malum feci: iste grex quid commeruit?
Domine Deus meus vertatur obsecro manus tua in
me, et in domum patris mei: populus autem tuus
non percutiatur. 18 Angelus autem Domini præcepit
Gad ut diceret Davidi ut ascenderet, extrueretque
altare Domino Deo in area Ornan Iebusæi. 19
Ascendit ergo David iuxta sermonem Gad, quem
locutus ei fuerat ex nomine Domini. 20 Porro Ornan
cum suspexisset et vidisset Angelum, quattuorque
filii eius cum eo, absconderunt se: nam eo tempore
terebat in area triticum. 21 Igitur cum veniret David
ad Ornan, conspexit eum Ornan, et processit ei
obviam de area, et adoravit eum pronus in terram.
22 Dixitque ei David: Da mihi locum areæ tuæ, ut
ædificem in ea altare Domino: ita ut quantum valet
argenti accipias, et cesset plaga a populo. 23 Dixit
autem Ornan ad David: Tolle, et faciat dominus
meus rex quodcumque ei placet: sed et boves do
in holocaustum, et tribulas in ligna, et triticum in
sacrificium: Omnia libens præbebo. 24 Dixitque ei
rex David: Nequaquam ita fiet, sed argentum dabo
quantum valet: neque enim tibi auferre debeo, et sic
offerre Domino holocausta gratuita. 25 Dedit ergo
David Ornan pro loco siclos auri iustissimi ponderis
sexcentos. 26 Et ædificavit ibi altare Domino:
obtulitque holocausta, et pacifica, et invocavit
Dominum, et exaudivit eum in igne de cælo super
altare holocausti. 27 Præcepitque Dominus Angelo:
et convertit gladium suum in vaginam. 28 Protinus
ergo David, videns quod exaudisset eum Dominus
in area Ornan Iebusæi, immolavit ibi victimas. 29
Tabernaculum autem Domini, quod fecerat Moyses
in deserto, et altare holocaustorum, ea tempestate
erat in excelso Gabaon. 30 Et non prævaluit David
ire ad altare ut ibi obsecraret Deum: nimio enim
fuerat in timore perterritus, videns gladium Angeli
Domini.

22 Dixitque David: Hæc est domus Dei, et hoc
altare in holocaustum Israeli. 2 Et præcepit ut
congregarentur omnes proselyti de Terra Israel, et
constituit ex eis latomos ad cædendos lapides et
poliendos, ut ædificaretur domus Dei. 3 Ferrum

quoque plurimum ad clavos ianuarum, et ad
commissuras atque iuncturas præparavit David:
et æris pondus innumerabile. 4 Ligna quoque
cedrina non poterant æstimari, quæ Sidonii, et
Tyrii deportaverant ad David. 5 Et dixit David:
Solomon filius meus puer parvulus est et delicatus;
domus autem, quam ædificari volo Domino, talis
esse debet ut in cunctis regionibus nominetur:
præparabo ergo ei necessaria. Et ob hanc causam
ante mortem suam omnes præparavit impensas. 6
Vocavitque Salomonem filium suum: et præcepit ei
ut ædificaret domum Domino Deo Israel. 7 Dixitque
David ad Salomonem: Fili mi, voluntatis meæ fuit
ut ædificarem domum nomini Domini Dei mei: 8
Sed factus est sermo Domini ad me, dicens: Multum
sanguinem effudisti, et plurima bella bellasti: non
poteris ædificare domum nomini meo, tanto effuso
sanguine coram me: 9 filius, qui nascetur tibi, erit
vir quietissimus: faciam enim eum requiescere ab
omnibus inimicis suis per circuitum: et ob hanc
causam Pacificus vocabitur: et pacem et otium dabo
in Israel cunctis diebus eius. 10 Ipse ædificabit
domum nomini meo, et ipse erit mihi in filium,
et ego ero illi in patrem: firmaboque solium regni
eius super Israel in æternum. 11 Nunc ergo fili
mi, sit Dominus tecum, et prosperare, et ædifica
domum Domino Deo tuo, sicut locutus est de te.
12 Det quoque Dominus prudentiam et sensum, ut
regere possis Israel, et custodire legem Domini Dei
tui. 13 Tunc enim proficere poteris, si custodieris
mandata, et iudicia, quæ præcepit Dominus Moysi
ut doceret Israel: confortare et virilter age, ne
timeas, neque paveas. 14 Ecce ego in paupertate mea
præparavi impensas domus Domini, auri talenta
centum millia, et argenti mille millia talentorum:
æris vero, et ferri non est pondus, vincitur enim
numerus magnitudine: ligna et lapides præparavi
ad universa impendia. 15 Habes quoque plurimos
artifices, latomos, et cæmentarios, artificesque
lignorum, et omnium artium ad faciendum opus
prudentissimos, 16 in auro et argento et ære et
ferro, cuius non est numerus. Surge igitur, et
fac, et erit Dominus tecum. 17 Præcepit quoque
David cunctis principibus Israel, ut adiuvarent
Salomonem filium suum. 18 Cernitis, inquiens,
quod Dominus Deus vester vobiscum sit, et dederit
vobis requiem per circuitum, et tradiderit omnes
inimicos vestros in manus vestras, et subiecta sit
terra coram Domino, et coram populo eius. 19
Præbete igitur corda vestra et animas vestras, ut
quæratis Dominum Deum vestrum: et consurgite, et
ædificate sanctuarium Domino Deo, ut introducatur
arca fœderis Domini, et vasa Domino consecrata, in
domum, quæ ædificatur nomini Domini.

23 Igitur David senex et plenus dierum, regem
constituit Salomonem filium suum super
Israel. 2 Et congregavit omnes principes Israel,
et Sacerdotes atque Levitas. 3 Numeratique sunt
Levitæ a triginta annis, et supra: et inventa sunt
triginta octo millia virorum. 4 Ex his electi sunt,
et distributi in ministerium domus Domini viginti
quattuor millia: præpositorum autem et iudicum sex
millia. 5 Porro quattuor millia ianitores: et totidem
psaltæ canentes Domino in organis, quæ fecerat
ad canendum. 6 Et distribuit eos David per vices
filiorum Levi, Gerson videlicet, et Caath, et Merari.
7 Filii Gerson: Leedan, et Semei. 8 Filii Leedan:
princeps Iahiel, et Zethan, et Ioel, tres. 9 Filii Semei:
Salomith, et Hosiel, et Aran, tres: isti principes
familiarum Leedan. 10 Porro filii Semei: Leheth, et
Ziza, et Iaus, et Baria: isti filii Semei, quattuor. 11
Erat autem Leheth prior, Ziza secundus: porro Iaus
et Baria non habuerunt plurimos filios, et idcirco in
una familia, unaque domo computati sunt. 12 Filii
Caath: Amram, et Isaar, Hebron, et Oziel, quattuor.
13 Filii Amram: Aaron et Moyses. Separatusque est
Aaron ut ministraret in Sancto Sanctorum, ipse
et filii eius in sempiternum, et adoleret incensum
Domino secundum ritum suum, ac benediceret
nomini eius in perpetuum. 14 Moysi quoque hominis
Dei filii annumerati sunt in tribu Levi. 15 Filii Moysi:
Gersom, et Eliezer. 16 Filii Gersom: Subuel primus.
17 Fuerunt autem filii Eliezer: Rohobia primus:
et non erant Eliezer filii alii. Porro filii Rohobia
multiplicati sunt nimis. 18 Filii Isaar: Salomith
primus. 19 Filii Hebron: Ieriau primus, Amarias
secundus, Iahaziel tertius, Iecmaam quartus. 20
Filii Oziel: Micha primus, Iesia secundus. 21 Filii
Merari: Moholi, et Musi. Filii Moholi: Eleazar, et Cis.
22 Mortuus est autem Eleazar, et non habuit filios,
sed filias: acceperuntque eas filii Cis fratres earum.
23 Filii Musi: Moholi, et Eder, et Ierimoth, tres. 24 Hi
filii Levi in cognationibus, et familiis suis, principes
per vices, et numerum capitum singulorum, qui
faciebant opera ministerii domus Domini a viginti
annis, et supra. 25 Dixit enim David: Requiem dedit
Dominus Deus Israel populo suo, et habitationem
Ierusalem usque in æternum. 26 Nec erit officii
Levitarum ut ultra portent tabernaculum, et omnia
vasa eius ad ministrandum. 27 Iuxta præcepta
quoque David novissima supputabitur numerus
filiorum Levi a viginti annis et supra. 28 Et erunt
sub manu filiorum Aaron in cultum domus Domini,
in vestibulis, et in exedris, et in loco purificationis,

et in sanctuario, et in universis operibus ministerii
templi Domini. 29 Sacerdotes autem, super panes
propositionis, et ad similæ sacrificium, et ad lagana
azyma, et sartaginem, et ad torrendum, et super
omne pondus atque mensuram. 30 Levitæ vero ut
stent mane ad confitendum, et canendum Domino:
similiterque ad vesperam 31 tam in oblatione
holocaustorum Domini, quam in Sabbatis et
Calendis et sollemnitatibus reliquis iuxta numerum,
et ceremonias uniuscuiusque rei, iugiter coram
Domino. 32 Et custodiant observationes tabernaculi
fœderis, et ritum sanctuarii, et observationem
filiorum Aaron fratrum suorum, ut ministrent in
domo Domini.

24 Porro filiis Aaron hæ partitiones erant: Filii
Aaron: Nadab, et Abiu, et Eleazar, et Ithamar. 2
Mortui sunt autem Nadab, et Abiu ante patrem suum
absque liberis: sacerdotioque functus est Eleazar, et
Ithamar. 3 Et divisit eos David, id est, Sadoc de filiis
Eleazari, et Ahimelech de filiis Ithamar, secundum
vices suas et ministerium. 4 Inventique sunt multo
plures filii Eleazar in principibus viris, quam filii
Ithamar. Divisit autem eis, hoc est filiis Eleazar
principes per familias sedecim: et filiis Ithamar
per familias et domos suas octo. 5 Porro divisit
utrasque inter se familias sortibus: erant enim
principes sanctuarii, et principes Dei, tam de filiis
Eleazar, quam de filiis Ithamar. 6 Descripsitque eos
Semeias filius Nathanael scriba Levites, coram rege
et principibus, et Sadoc sacerdote, et Ahimelech
filio Abiathar, principibus quoque familiarum
sacerdotalium et Leviticarum: unam domum, quæ
ceteris præerat, Eleazar: et alteram domum, quæ
sub se habebat ceteros, Ithamar. 7 Exivit autem
sors prima Ioiarib, secunda Iedei, 8 tertia Harim,
quarta Seorim, 9 quinta Melchia, sexta Maiman,
10 septima Accos, octava Abia, 11 nona Iesua,
decima Sechenia, 12 undecima Eliasib, duodecima
Iacim, 13 tertiadecima Hoppha, decimaquarta
Isbaab, 14 decimaquinta Belga, decimasexta Emmer,
15 decimaseptima Hezir, decimaoctava Aphses,
16 decimanona Pheteia, vigesima Hezechiel, 17
vigesima prima Iachin, vigesima secunda Gamul, 18
vigesima tertia Dalaiau, vigesima quarta Maaziau.
19 Hæ vices eorum secundum ministeria sua, ut
ingrediantur domum Domini, et iuxta ritum suum
sub manu Aaron patris eorum: sicut præceperat
Dominus Deus Israel. 20 Porro filiorum Levi, qui
reliqui fuerant, de filiis Amram erat Subael, et de
filiis Subael, Iehedeia. 21 De filiis quoque Rohobiæ
princeps Iesias. 22 Isaari vero filius Salemoth,
filiusque Salemoth Iahath: 23 filiusque eius Ieriau
primus, Amarias secundus, Iahaziel tertius, Iecmaan
quartus. 24 Filius Oziel, Micha: filius Micha, Samir. 25
Frater Micha, Iesia: filiusque Iesiæ, Zacharias. 26 Filii
Merari: Moholi et Musi. Filius Oziau: Benno. 27 Filius
quoque Merari: Oziau et Soam et Zachur et Hebri. 28
Porro Moholi filius: Eleazar, qui non habebat liberos.
29 Filius vero Cis, Ierameel. 30 Filii Musi: Moholi,
Eder, et Ierimoth. Isti filii Levi secundum domos
familiarum suarum. 31 Miseruntque et ipsi sortes
contra fratres suos filios Aaron coram David rege,
et Sadoc, et Ahimelech, et principibus familiarum
Sacerdotalium et Leviticarum, tam maiores, quam
minores. Omnes sors æqualiter dividebat.

25 Igitur David, et magistratus exercitus
segregaverunt in ministerium filios Asaph, et
Heman, et Idithun: qui prophetarent in citharis,
et psalteriis, et cymbalis secundum numerum
suum dedicato sibi officio servientes. 2 De filiis
Asaph: Zachur, et Ioseph, et Nathania, et Asarela,
filii Asaph: sub manu Asaph prophetantis iuxta
regem. 3 Porro Idithun, filii Idithun: Godolias,
Sori, Ieseias, et Hasabias, et Mathathias, sex, sub
manu patris sui Idithun, qui in cithara prophetabat
super confitentes et laudantes Dominum. 4 Heman
quoque, filii Heman: Bocciau, Mathaniau, Oziel,
Subuel, et Ierimoth, Hananias, Hanani, Eliatha,
Geddelthi, et Romemthiezer, et Iesbacassa, Mellothi,
Othir, Mahazioth: 5 Omnes isti filii Heman Videntis
regis in sermonibus Dei, ut exaltaret cornu: deditque
Deus Heman filios quattuordecim, et filias tres.
6 Universi sub manu patris sui ad cantandum in
templo Domini distributi erant, in cymbalis, et
psalteriis, et citharis, in ministeria domus Domini
iuxta regem: Asaph videlicet, et Idithun, et Heman.
7 Fuit autem numerus eorum cum fratribus suis,
qui erudiebant canticum Domini, cuncti doctores,
ducenti octogintaocto. 8 Miseruntque sortes per
vices suas, ex æquo tam maior quam minor, doctus
pariter et indoctus. 9 Egressaque est sors prima
Ioseph, qui erat de Asaph. Secunda Godoliæ, ipsi
et filiis eius, et fratribus eius duodecim. 10 Tertia
Zachur, filiis et fratribus eius duodecim. 11 Quarta
Isari, filiis et fratribus eius duodecim. 12 Quinta
Nathaniæ, filiis et fratribus eius duodecim. 13 Sexta
Bocciau, filiis et fratribus eius duodecim. 14 Septima
Isreela, filiis et fratribus eius duodecim. 15 Octava
Iesaiæ, filiis et fratribus eius duodecim. 16 Nona
Mathaniæ, filiis et fratribus eius duodecim. 17
Decima Semeiæ, filiis et fratribus eius duodecim. 18
Undecima Azareel, filiis et fratribus eius duodecim.
19 Duodecima Hasabiæ, filiis et fratribus eius
duodecim. 20 Tertiadecima Subael, filiis et fratribus

eius duodecim. 21 Quartadecima Mathathiæ, filiis et
fratribus eius duodecim. 22 Quintadecima Ierimoth,
filiis et fratribus eius duodecim. 23 Sextadecima
Hananiæ, filiis et fratribus eius duodecim. 24
Septimadecima Iesbacassæ, filiis et fratribus eius
duodecim. 25 Octavadecima Hanani, filiis et fratribus
eius duodecim. 26 Nonadecima Mellothi, filiis et
fratribus eius duodecim. 27 Vigesima Eliatha, filiis
et fratribus eius duodecim. 28 Vigesima prima
Othir, filiis et fratribus eius duodecim. 29 Vigesima
secunda Geddelthi, filiis et fratribus eius duodecim.
30 Vigesima tertia Mahazioth, filiis et fratribus eius
duodecim. 31 Vigesima quarta Romemthiezer, filiis
et fratribus eius duodecim.

26 Divisiones autem ianitorum: de Coritis
Meselemia, filius Core, de filiis Asaph. 2
Filii Meselemiæ: Zacharias primogenitus, Iadihel
secundus, Zabadias tertius, Iathanael quartus, 3
Ælam quintus, Iohanan sextus, Elioenai septimus.
4 Filii autem Obededom: Semeias primogenitus,
Iozabad secundus, Ioaha tertius, Sachar quartus,
Nathanael quintus, 5 Ammiel sextus, Issachar
septimus, Phollathi octavus: quia benedixit illi
Dominus. 6 Semei autem filio eius nati sunt
filii, præfecti familiarum suarum: erant enim
viri fortissimi. 7 Filii ergo Semeiæ: Othni, et
Raphael, et Obed, Elzabad, fratres eius viri fortissimi:
Eliu quoque, et Samachias. 8 Omnes hi, de filiis
Obededom: ipsi, et filii, et fratres eorum fortissimi
ad ministrandum, sexaginta duo de Obededom. 9
Porro Meselemiæ filii, et fratres eorum robustissimi,
decem et octo. 10 De Hosa autem, id est, de
filiis Merari: Semri princeps (non enim habuerat
primogenitum, et idcirco posuerat eum pater eius
in principem) 11 Helcias secundus, Tabelias tertius,
Zacharias quartus. Omnes hi filii, et fratres Hosa,
tredecim. 12 Hi divisi sunt in ianitores, ut semper
principes custodiarum, sicut et fratres eorum
ministrarent in domo Domini. 13 Missæ sunt ergo
sortes ex æquo, et parvis, et magnis, per familias
suas in unamquamque portarum. 14 Cecidit ergo
sors Orientalis, Selemiæ. Porro Zachariæ filio eius,
viro prudentissimo, et erudito, sortito obtigit plaga
Septentrionalis. 15 Obededom vero et filiis eius
ad Austrum: in qua parte domus erat seniorum
concilium. 16 Sephim, et Hosa ad Occidentem,
iuxta portam, quæ ducit ad viam ascensionis:
custodia contra custodiam. 17 Ad Orientem vero
Levitæ sex: et ad Aquilonem quattuor per diem:
atque ad Meridiem similiter in die quattuor: et ubi
erat concilium bini et bini. 18 In cellulis quoque
ianitorum ad Occidentem quattuor in via, binique
per cellulas. 19 Hæ sunt divisiones ianitorum
filiorum Core, et Merari. 20 Porro Achias erat
super thesauros domus Dei, et vasa sanctorum.
21 Filii Ledan, filii Gersonni: de Ledan principes
familiarum, Ledan, et Gersonni, Iehieli. 22 Filii
Iehieli: Zathan, et Ioel fratres eius super thesauros
domus Domini, 23 Amramitis, et Isaaritis, et
Hebronitis, et Ozihelitis. 24 Subael autem filius
Gersom, filii Moysi, præpositus thesauris. 25 Fratres
quoque eius Eliezer, cuius filius Rahabia, et huius
filius Isaias, et huius filius Ioram, huius quoque filius
Zechri. Et huius filius Selemith. 26 Ipse Selemith,
et fratres eius super thesauros sanctorum, quæ
sanctificavit David rex, et principes familiarum, et
tribuni, et centuriones, et duces exercitus 27 de
bellis, et manubiis præliorum, quæ consecraverant
ad instaurationem, et supellectilem templi Domini.
28 Hæc autem universa sanctificavit Samuel Videns,
et Saul filius Cis, et Abner filius Ner, et Ioab filius
Sarviæ: omnes, qui sanctificaverant ea per manum
Selemith, et fratrum eius. 29 Isaaritis vero præerat
Chonenias, et filii eius ad opera forinsecus super
Israel ad docendum et iudicandum eos. 30 Porro de
Hebronitis Hasabias, et fratres eius viri fortissimi,
mille septingenti præerant Israeli trans Iordanem
contra Occidentem, in cunctis operibus Domini,
et in ministerium regis. 31 Hebronitarum autem
princeps fuit Ieria secundum familias et cognationes
eorum. Quadragesimo anno regni David recensiti
sunt, et inventi sunt viri fortissimi in Iazer Galaad,
32 fratresque eius robustioris ætatis, duo millia
septingenti principes familiarum. Præposuit autem
eos David rex Rubenitis, et Gadditis, et dimidiæ
tribui Manasse, in omne ministerium Dei, et regis.

27 Filii autem Israel secundum numerum suum,
principes familiarum, tribuni, et centuriones,
et præfecti, qui ministrabant regi iuxta turmas suas,
ingredientes et egredientes per singulos menses in
anno, viginti quattuor millibus singuli præerant. 2
Primæ turmæ in primo mense Iesboam præerat
filius Zabdiel, et sub eo viginti quattuor millia. 3
De filiis Phares, princeps cunctorum principum in
exercitu mense primo. 4 Secundi mensis habebat
turmam Dudia Ahohites, et post se alter nomine
Macelloth, qui regebat partem exercitus viginti
quattuor millium. 5 Dux quoque turmæ tertiæ in
mense tertio, erat Banaias filius Ioiadæ sacerdos:
et in divisione sua viginti quattuor millia. 6 Ipse
est Banaias fortissimus inter triginta, et super
triginta. Præerat autem turmæ ipsius Amizabad
filius eius. 7 Quartus, mense quarto, Asahel frater
Ioab, et Zabadias filius eius post eum: et in turma

eius viginti quattuor millia. 8 Quintus, mense
quinto, princeps Samaoth Iezerites: et in turma
eius viginti quattuor millia. 9 Sextus, mense sexto,
Hira filius Acces Thecuites: et in turma eius viginti
quattuor millia. 10 Septimus, mense septimo,
Helles Phallonites de filiis Ephraim: et in turma
eius viginti quattuor millia. 11 Octavus, mense
octavo, Sobochai Husathites de stirpe Zarahi: et
in turma eius viginti quattuor millia. 12 Nonus,
mense nono, Abiezer Anathothites de filiis Iemini:
et in turma eius viginti quattuor millia. 13 Decimus,
mense decimo, Marai, et ipse Netophathites de
stirpe Zarai: et in turma eius viginti quattuor
millia. 14 Undecimus, mense undecimo, Banaias
Pharathonites de filiis Ephraim: et in turma
eius viginti quattuor millia. 15 Duodecimus,
mense duodecimo, Holdai Netophathites, de stirpe
Gothoniel: et in turma eius viginti quattuor millia.
16 Porro tribubus præerant Israel, Rubenitis, dux
Eliezer filius Zechri: Simeonitis, dux Saphatias
filius Maacha: 17 Levitis, Hasabias filius Camuel:
Aaronitis, Sadoc: 18 Iuda, Eliu, frater David: Issachar,
Amri filius Michael. 19 Zabulonitis, Iesmaias filius
Abdiæ: Nephthalitibus, Ierimoth filius Ozriel: 20
filiis Ephraim, Osee filius Ozaziu: dimidiæ tribui
Manasse, Ioel filius Phadaiæ: 21 et dimidiæ tribui
Manasse in Galaad, Iaddo filius Zachariæ: Beniamin
autem, Iasiel filius Abner. 22 Dan vero, Ezrihel filius
Ieroham: hi principes filiorum Israel. 23 Noluit
autem David numerare eos a viginti annis inferius:
quia dixerat Dominus ut multiplicaret Israel quasi
stellas cæli. 24 Ioab filius Sarviæ cœperat numerare,
nec complevit: quia super hoc ira irruerat in Israel:
et idcirco numerus eorum qui fuerant recensiti,
non est relatus in fastos regis David. 25 Super
thesauros autem regis fuit Azmoth filius Adiel.
His autem thesauris, qui erant in urbibus, et in
vicis, et in turribus, præsidebat Ionathan filius
Oziæ. 26 Operi autem rustico, et agricolis, qui
exercebant terram, præerat Ezri filius Chelub: 27
vinearumque cultoribus, Semeias Romathites: cellis
autem vinariis, Zabdias Aphonites. 28 Nam super
oliveta et ficeta, quæ erant in campestribus, Balanam
Gederites: super apothecas autem olei, Ioas. 29 Porro
armentis, quæ pascebantur in Saron, præpositus
fuit Setrai Saronites: et super boves in vallibus
Saphat filius Adli: 30 super camelos vero, Ubil
Ismahelites: et super asinos, Iadias Meronathites.
31 Super oves quoque Iaziz Agareus. Omnes hi,
principes substantiæ regis David. 32 Ionathan
autem patruus David, consiliarius, vir prudens et
litteratus: ipse et Iahiel filius Hachamoni erant
cum filiis regis. 33 Achitophel etiam consiliarius
regis, et Chusai Arachites amicus regis. 34 Post
Achitophel fuit Ioiada filius Banaiæ, et Abiathar.
Princeps autem exercitus regis erat Ioab.

28 Convocavit igitur David omnes principes
Israel, duces tribuum, et præpositos
turmarum, qui ministrabant regi: tribunos quoque
et centuriones, et qui præerant substantiæ et
possessionibus regis, filiosque suos cum eunuchis,
et potentes, et robustissimos quosque in exercitu
Ierusalem. 2 Cumque surrexisset rex, et stetisset,
ait: Audite me fratres mei, et populus meus: Cogitavi
ut ædificarem domum, in qua requiesceret arca
fœderis Domini, et scabellum pedum Dei nostri: et
ad ædificandum, omnia præparavi. 3 Deus autem
dixit mihi: Non ædificabis domum nomini meo,
eo quod sis vir bellator, et sanguinem fuderis. 4
Sed elegit Dominus Deus Israel me de universa
domo patris mei, ut essem rex super Israel in
sempiternum: de Iuda enim elegit principes: porro
de domo Iuda, domum patris mei: et de filiis patris
mei, placuit ei ut me eligeret regem super cunctum
Israel. 5 Sed et de filiis meis (filios enim mihi multos
dedit Dominus) elegit Salomonem filium meum,
ut sederet in throno regni Domini super Israel, 6
dixitque mihi: Salomon filius tuus ædificabit domum
meam, et atria mea: ipsum enim elegi mihi in
filium, et ego ero ei in patrem. 7 Et firmabo regnum
eius usque in æternum, si perseveraverit facere
præcepta mea, et iudicia, sicut et hodie. 8 Nunc ergo
coram universo cœtu Israel audiente Deo nostro,
custodite, et perquirite cuncta mandata Domini Dei
nostri: ut possideatis Terram bonam, et relinquatis
eam filiis vestris post vos usque in sempiternum.
9 Tu autem Salomon fili mi, scito Deum patris
tui, et servito ei corde perfecto, animo voluntario:
omnia enim corda scrutatur Dominus, et universas
mentium cogitationes intelligit. Si quæsieris eum,
invenies: si autem dereliqueris eum, proiiciet te
in æternum. 10 Nunc ergo quia elegit te Dominus
ut ædificares domum Sanctuarii, confortare,
et perfice. 11 Dedit autem David Salomoni
filio suo descriptionem porticus, et templi, et
cellariorum, et cœnaculi, et cubiculorum in adytis,
et domus propitiationis, 12 necnon et omnium quæ
cogitaverat atriorum, et exedrarum per circuitum
in thesauros domus Domini, et in thesauros
sanctorum, 13 divisionumque Sacerdotalium et
Leviticarum, in omnia opera domus Domini, et
in universa vasa ministerii templi Domini. 14
Aurum in pondere per singula vasa ministerii.
Argenti quoque pondus pro vasorum et operum
diversitate. 15 Sed et in candelabra aurea, et ad

lucernas eorum, aurum pro mensura uniuscuiusque
candelabri et lucernarum. Similiter et in candelabra
argentea, et in lucernas eorum, pro diversitate
mensuræ, pondus argenti tradidit. 16 Aurum quoque
dedit in mensas propositionis pro diversitate
mensarum: similiter et argentum in alias mensas
argenteas. 17 Ad fuscinulas quoque, et phialas, et
thuribula ex auro purissimo, et leunculos aureos pro
qualitate mensuræ pondus distribuit in leunculum,
et leunculum. Similiter et in leones argenteos
diversum argenti pondus separavit. 18 Altari autem,
in quo adoletur incensum, aurum purissimum dedit:
ut ex ipso fieret similitudo quadrigæ Cherubim
extendentium alas, et velantium arcam fœderis
Domini. 19 Omnia, inquit, venerunt scripta manu
Domini ad me, ut intelligerem universa opera
exemplaris. 20 Dixit quoque David Salomoni filio
suo: Viriliter age, et confortare, et fac: ne timeas,
et ne paveas: Dominus enim Deus meus tecum
erit, et non dimittet te, nec derelinquet donec
perficias omne opus ministerii domus Domini. 21
Ecce divisiones Sacerdotum et Levitarum, in omne
ministerium domus Domini assistunt tibi, et parati
sunt, et noverunt tam principes quam populus
facere omnia præcepta tua.

29 Locutusque est David rex ad omnem ecclesiam:
Salomonem filium meum unum elegit Deus,
adhuc puerum et tenellum: opus namque grande est,
neque enim homini præparatur habitatio, sed Deo.
2 Ego autem totis viribus meis præparavi impensas
domus Dei mei, aurum ad vasa aurea, et argentum
in argentea, æs in ænea, ferrum in ferrea, ligna
ad lignea: et lapides onychinos, et quasi stibinos,
et diversorum colorum, omnemque pretiosum
lapidem, et marmor Parium abundantissime: 3
et super hæc, quæ obtuli in domum Dei mei, de
peculio meo aurum et argentum, do in templum
Dei mei, exceptis his, quæ præparavi in ædem
sanctam. 4 Tria millia talenta auri de auro Ophir: et
septem millia talentorum argenti probatissimi ad
deaurandos parietes templi. 5 Et, ubicumque opus
est aurum de auro, et ubicumque opus est argentum
de argento, opera fiant per manus artificum: et si
quis sponte offert, impleat manum suam hodie,
et offerat quod voluerit Domino. 6 Polliciti sunt
itaque principes familiarum, et proceres tribuum
Israel, tribuni quoque, et centuriones, et principes
possessionum regis. 7 Dederuntque in opera domus
Dei auri talenta quinque millia, et solidos decem
millia: argenti talenta decem millia, et æris talenta
decem et octo millia: ferri quoque centum millia
talentorum. 8 Et apud quemcumque inventi sunt
lapides, dederunt in thesauros domus Domini, per
manum Iahiel Gersonitis. 9 Lætatusque est populus,
cum vota sponte promitterent: quia corde toto
offerebant ea Domino: sed et David rex lætatus
est gaudio magno. 10 Et benedixit Domino coram
universa multitudine, et ait: Benedictus es Domine
Deus Israel Patris nostri ab æterno in æternum. 11
Tua est Domine magnificentia, et potentia, et gloria,
atque victoria: et tibi laus: cuncta enim quæ in cælo
sunt, et in terra, tua sunt: tuum Domine regnum, et
tu es super omnes principes. 12 Tuæ divitiæ, et tua
est gloria: tu dominaris omnium, in manu tua virtus
et potentia: in manu tua magnitudo, et imperium
omnium. 13 Nunc igitur Deus noster confitemur tibi,
et laudamus nomen tuum inclytum. 14 Quis ego, et
quis populus meus, ut possimus hæc tibi universa
promittere? Tua sunt omnia: et quæ de manu tua
accepimus dedimus tibi. 15 Peregrini enim sumus
coram te, et advenæ, sicut omnes patres nostri. Dies
nostri quasi umbra super terram, et nulla est mora.
16 Domine Deus noster, omnis hæc copia, quam
paravimus ut ædificaretur domus nomini sancto
tuo, de manu tua est, et tua sunt omnia. 17 Scio Deus
meus quod probes corda, et simplicitatem diligas,
unde et ego in simplicitate cordis mei lætus obtuli
universa hæc: et populum tuum, qui hic repertus
est, vidi cum ingenti gaudio tibi offerre donaria. 18
Domine Deus Abraham, et Isaac, et Israel patrum
nostrorum, custodi in æternum hanc voluntatem
cordis eorum, et semper in venerationem tui mens
ista permaneat. 19 Salomoni quoque filio meo da cor
perfectum, ut custodiat mandata tua, testimonia
tua, et ceremonias tuas, et faciat universa: et
ædificet ædem, cuius impensas paravi. 20 Præcepit
autem David universæ ecclesiæ: Benedicite Domino
Deo nostro. Et benedixit omnis ecclesia Domino Deo
patrum suorum: et inclinaverunt se, et adoraverunt
Deum, et deinde regem. 21 Immolaveruntque
victimas Domino: et obtulerunt holocausta die
sequenti, tauros mille, arietes mille, agnos mille cum
libaminibus suis, et universo ritu abundantissime in
omnem Israel. 22 Et comederunt, et biberunt coram
Domino in die illo cum grandi lætitia. Et unxerunt
secundo Salomonem filium David. Unxerunt autem
eum Domino in principem, et Sadoc in pontificem.
23 Seditque Salomon super solium Domini in regem
pro David patre suo, et cunctis placuit: et paruit
illi omnis Israel. 24 Sed et universi principes, et
potentes, et cuncti filii regis David dederunt manum,
et subiecti fuerunt Salomoni regi. 25 Magnificavit
ergo Dominus Salomonem super omnem Israel: et
dedit illi gloriam regni, qualem nullus habuit ante
eum, rex Israel. 26 Igitur David filius Isai regnavit

super universum Israel. **27** Et dies, quibus regnavit
super Israel, fuerunt quadraginta anni: in Hebron
regnavit septem annis, et in Ierusalem annis triginta
tribus. **28** Et mortuus est in senectute bona, plenus
dierum, et divitiis, et gloria. Et regnavit Salomon
filius eius pro eo. **29** Gesta autem David regis
priora, et novissima scripta sunt in Libro Samuelis
Videntis, et in Libro Nathan prophetæ, atque in
volumine Gad Videntis: **30** Universique regni eius,
et fortitudinis, et temporum, quæ transierunt sub
eo, sive in Israel, sive in cunctis regnis terrarum.

Ii Paralipomenon

1 Confortatus est ergo Salomon filius David in
regno suo, et Dominus Deus eius erat cum eo,
et magnificavit eum in excelsum. **2** Præcepitque
Salomon universo Israeli, tribunis, et centurionibus,
et ducibus, et iudicibus omnis Israel, et principibus
familiarum: **3** et abiit cum universa multitudine in
Excelsum Gabaon, ubi erat tabernaculum fœderis
Dei, quod fecit Moyses famulus Dei in solitudine. **4**
Arcam autem Dei adduxerat David de Cariathiarim
in locum, quem præparaverat ei, et ubi fixerat
illi tabernaculum, hoc est, in Ierusalem. **5** Altare
quoque æneum, quod fabricatus fuerat Beseleel
filius Uri filii Hur, ibi erat coram tabernaculo
Domini: quod et requisivit Salomon, et omnis
ecclesia. **6** Ascenditque Salomon ad altare æneum,
coram tabernaculo fœderis Domini, et obtulit in eo
mille hostias. **7** Ecce autem in ipsa nocte apparuit
ei Deus, dicens: Postula quod vis, ut dem tibi. **8**
Dixitque Salomon Deo: Tu fecisti cum David patre
meo misericordiam magnam: et constituisti me
regem pro eo. **9** Nunc ergo Domine Deus impleatur
sermo tuus, quem pollicitus es David patri meo:
tu enim me fecisti regem super populum tuum
multum, qui tam innumerabilis est, quam pulvis
terræ. **10** Da mihi sapientiam et intelligentiam, ut
ingrediar et egrediar coram populo tuo: quis enim
potest hunc populum tuum digne, qui tam grandis
est, iudicare? **11** Dixit autem Deus ad Salomonem:
Quia hoc magis placuit cordi tuo, et non postulasti
divitias, et substantiam, et gloriam, neque animas
eorum qui te oderant, sed nec dies vitæ plurimos:
petisti autem sapientiam et scientiam, ut iudicare
possis populum meum, super quem constitui te
regem. **12** Sapientia et scientia data sunt tibi:
divitias autem et substantiam et gloriam dabo tibi,
ita ut nullus in regibus nec ante te nec post te
fuerit similis tui. **13** Venit ergo Salomon ab Excelso
Gabaon in Ierusalem coram tabernaculo fœderis,
et regnavit super Israel. **14** Congregavitque sibi
currus et equites, et facti sunt ei mille quadringenti
currus, et duodecim millia equitum: et fecit eos esse
in urbibus quadrigarum, et cum rege in Ierusalem.
15 Præbuitque rex argentum et aurum in Ierusalem
quasi lapides, et cedros quasi sycomoros, quæ
nascuntur in campestribus multitudine magna. **16**
Adducebantur autem ei equi de Ægypto, et de Coa a
negotiatoribus regis, qui ibant, et emebant pretio,
17 quadrigam equorum sexcentis argenteis, et
equum centum quinquaginta: similiter de universis
regnis Hethæorum, et a regibus Syriæ emptio
celebrabatur.

2 Decrevit autem Salomon ædificare domum
nomini Domini, et palatium sibi. **2** Et numeravit
septuaginta millia virorum portantium humeris, et
octoginta millia qui cæderent lapides in montibus,
præpositosque eorum tria millia sexcentos. **3** Misit
quoque ad Hiram regem Tyri, dicens: Sicut egisti
cum David patre meo, et misisti ei ligna cedrina ut
ædificaret sibi domum, in qua et habitavit: **4** sic fac
mecum ut ædificem domum nomini Domini Dei mei,
ut consecrem eam ad adolendum incensum coram
illo, et fumiganda aromata, et ad propositionem
panum sempiternam, et ad holocautomata mane,
et vespere, Sabbatis quoque, et neomeniis, et
sollemnitatibus Domini Dei nostri in sempiternum,
quæ mandata sunt Israeli. **5** Domus enim, quam
ædificare cupio, magna est: magnus est enim Deus
noster super omnes deos. **6** Quis ergo poterit
prævalere, ut ædificet ei dignam domum? Si cælum,
et cæli cælorum capere eum nequeunt: quantus ego
sum, ut possim ædificare ei domum? Sed ad hoc
tantum, ut adoleatur incensum coram illo. **7** Mitte
ergo mihi virum eruditum, qui noverit operari in
auro, et argento, ære, et ferro, purpura, coccino,
et hyacintho, et qui sciat sculpere cælaturas cum
his artificibus, quos mecum habeo in Iudæa, et
Ierusalem, quos præparavit David pater meus. **8** Sed
et ligna cedrina mitte mihi, et arceuthina, et pinea
de Libano: scio enim quod servi tui noverint cædere
ligna de Libano, et erunt servi mei cum servis tuis,
9 ut parentur mihi ligna plurima. Domus enim,
quam cupio ædificare, magna est nimis, et inclyta.
10 Præterea operariis, qui cæsuri sunt ligna, servis
tuis dabo in cibaria tritici coros viginti millia, et
hordei coros totidem, et vini viginti millia metretas,
olei quoque sata viginti millia. **11** Dixit autem
Hiram rex Tyri per litteras, quas miserat Salomoni:
Quia dilexit Dominus populum suum, idcirco te
regnare fecit super eum. **12** Et addidit, dicens:
Benedictus Dominus Deus Israel, qui fecit cælum
et terram, qui dedit David regi filium sapientem
et eruditum et sensatum atque prudentem, ut
ædificaret domum Domino, et palatium sibi. **13** Misi
ergo tibi virum prudentem et scientissimum Hiram,
patrem meum, **14** filium mulieris de filiabus Dan,
cuius pater fuit Tyrius, qui novit operari in auro,
et argento, ære, et ferro, et marmore, et lignis, in
purpura quoque, et hyacintho, et bysso, et coccino:
et qui scit cælare omnem sculpturam, et adinvenire
prudenter quodcumque in opere necessarium est
cum artificibus tuis, et cum artificibus domini mei

David patris tui. 15 Triticum ergo, et hordeum, et
oleum, et vinum, quæ pollicitus es domine mi, mitte
servis tuis. 16 Nos autem cædemus ligna de Libano,
quot necessaria habueris, et applicabimus ea ratibus
per mare in Ioppe: tuum autem erit transferre ea
in Ierusalem. 17 Numeravit igitur Salomon omnes
viros proselytos, qui erant in terra Israel, post
dinumerationem, quam dinumeravit David pater
eius, et inventi sunt centum quinquaginta millia, et
tria millia sexcenti. 18 Fecitque ex eis septuaginta
millia, qui humeris onera portarent, et octoginta
millia, qui lapides in montibus cæderent: tria autem
millia et sexcentos præpositos operum populi.

3 Et cœpit Salomon ædificare domum Domini in
Ierusalem in monte Moria, qui demonstratus
fuerat David patri eius, in loco, quem paraverat
David in area Ornan Iebusæi. 2 Cœpit autem
ædificare mense secundo, anno quarto regni sui.
3 Et hæc sunt fundamenta, quæ iecit Salomon,
ut ædificaret domum Dei, longitudinis cubitos in
mensura prima sexaginta, latitudinis cubitos viginti.
4 Porticum vero ante frontem, quæ tendebatur
in longum iuxta mensuram latitudinis domus,
cubitorum viginti: porro altitudo centum viginti
cubitorum erat: et deauravit eam intrinsecus auro
mundissimo. 5 Domum quoque maiorem texit
tabulis ligneis abiegnis, et laminas auri obrizi
affixit per totum: sculpsitque in ea palmas, et
quasi catenulas se invicem complectentes. 6 Stravit
quoque pavimentum templi pretiosissimo marmore,
decore multo. 7 Porro aurum erat probatissimum,
de cuius laminis texit domum, et trabes eius, et
postes, et parietes, et ostia: et cælavit Cherubim in
parietibus. 8 Fecit quoque domum Sancti Sanctorum:
longitudinem iuxta latitudinem domus cubitorum
viginti: et latitudinem similiter viginti cubitorum:
et laminis aureis texit eam, quasi talentis sexcentis.
9 Sed et clavos fecit aureos, ita ut singuli clavi siclos
quinquagenos appenderent: cœnacula quoque texit
auro. 10 Fecit etiam in domo Sancti Sanctorum
Cherubim duos, opere statuario: et texit eos auro.
11 Alæ cherubim viginti cubitis extendebantur, ita
ut una ala haberet cubitos quinque et tangeret
parietem domus: et altera quinque cubitos habens,
alam tangeret alterius cherub. 12 Similiter cherub
alterius ala, quinque habebat cubitos, et tangebat
parietem: et ala eius altera quinque cubitorum, alam
cherub alterius contingebat. 13 Igitur alæ utriusque
cherubim expansæ erant, et extendebantur per
cubitos viginti: ipsi autem stabant erectis pedibus,
et facies eorum erant versæ ad exteriorem domum.
14 Fecit quoque velum ex hyacintho, purpura,
cocco, et bysso: et intexuit ei cherubim. 15 Ante
fores etiam templi duas columnas, quæ triginta et
quinque cubitos habebant altitudinis: porro capita
earum, quinque cubitorum. 16 Necnon et quasi
catenulas in oraculo, et superposuit eas capitibus
columnarum: malogranata etiam centum, quæ
catenulis interposuit. 17 Ipsas quoque columnas
posuit in vestibulo templi, unam a dextris, et
alteram a sinistris: eam, quæ a dextris erat, vocavit
Iachin: et quæ ad lævam, Booz.

4 Fecit quoque altare æneum viginti cubitorum
longitudinis, et viginti cubitorum latitudinis, et
decem cubitorum altitudinis. 2 Mare etiam fusile
decem cubitis a labio usque ad labium, rotundum
per circuitum: quinque cubitos habebat altitudinis,
et funiculus triginta cubitorum ambiebat gyrum
eius. 3 Similitudo quoque boum erat subter illud, et
decem cubitis quædam extrinsecus cælaturæ, quasi
duobus versibus alvum Maris circuibant. Boves
autem erant fusiles: 4 et ipsum Mare super duodecim
boves impositum erat, quorum tres respiciebant ad
Aquilonem, et alii tres ad Occidentem: porro tres
alii Meridiem, et tres qui reliqui erant, Oritentem,
habentes mare superpositum: posteriora autem
boum erant intrinsecus sub mari. 5 Porro vastitas
eius habebat mensuram palmi, et labium illius erat
quasi labium calicis, vel repandi lilii: capiebatque
tria millia metretas. 6 Fecit quoque conchas decem:
et posuit quinque a dextris, et quinque a sinistris,
ut lavarent in eis omnia, quæ in holocaustum
oblaturi erant: porro in mari sacerdotes lavabuntur.
7 Fecit autem et candelabra aurea decem secundum
speciem, qua iussa erant fieri: et posuit ea in
templo, quinque a dextris, et quinque a sinistris. 8
Necnon et mensas decem: et posuit eas in templo,
quinque a dextris, et quinque a sinistris: phialas
quoque aureas centum. 9 Fecit etiam atrium
sacerdotum, et basilicam grandem: et ostia in
basilica, quæ texit ære. 10 Porro mare posuit in
latere dextro contra Orientem ad Meridiem. 11
Fecit autem Hiram lebetes, et creagras, et phialas:
et complevit omne opus regis in domo Dei: 12
hoc est, columnas duas, et epistylia, et capita, et
quasi quædam retiacula, quæ capita tegerent super
epistylia. 13 Malogranata quoque quadringenta, et
retiacula duo ita ut bini ordines malogranatorum
singulis retiaculis iungerentur, quæ protegerent
epistylia, et capita columnarum. 14 Bases etiam
fecit, et conchas, quas superposuit basibus: 15 mare
unum, boves quoque duodecim sub mari: 16 et
lebetes, et creagras, et phialas. Omnia vasa fecit
Salomoni Hiram pater eius in domo Domini ex ære

mundissimo. 17 In regione Iordanis fudit ea rex
in argillosa terra inter Sochot, et Saredatha. 18
Erat autem multitudo vasorum innumerabilis, ita
ut ignoraretur pondus æris. 19 Fecitque Salomon
omnia vasa domus Dei, et altare aureum, et mensas,
et super eas panes propositionis: 20 candelabra
quoque cum lucernis suis ut lucerent ante oraculum
iuxta ritum ex auro purissimo: 21 et florentia
quædam, et lucernas, et forcipes aureos: omnia
de auro mundissimo facta sunt. 22 Thymiateria
quoque, et thuribula, et phialas, et mortariola ex
auro purissimo. Et ostia cælavit templi interioris, id
est, in Sancta Sanctorum: et ostia templi forinsecus
aurea. Sicque completum est omne opus, quod fecit
Salomon in domo Domini.

5 Intulit igitur Salomon omnia, quæ voverat
David pater suus, argentum, et aurum, et
universa vasa posuit in thesauris domus Dei. 2
Post quæ congregavit maiores natu Israel, et
cunctos principes tribuum, et capita familiarum
de filiis Israel in Ierusalem, ut adducerent arcam
fœderis Domini de Civitate David, quæ est Sion. 3
Venerunt itaque ad regem omnes viri Israel in die
sollemni mensis septimi. 4 Cumque venissent cuncti
seniorum Israel, portaverunt Levitæ arcam, 5 et
intulerunt eam, et omnem paraturam tabernaculi.
Porro vasa sanctuarii, quæ erant in tabernaculo,
portaverunt Sacerdotes cum Levitis. 6 Rex autem
Salomon, et universus cœtus Israel, et omnes, qui
fuerunt congregati ante arcam, immolabant arietes,
et boves absque ullo numero: tanta enim erat
multitudo victimarum. 7 Et intulerunt Sacerdotes
arcam fœderis Domini in locum suum, id est, ad
oraculum templi, in Sancta sanctorum subter alas
cherubim: 8 ita ut cherubim expanderent alas suas
super locum, in quo posita erat arca, et ipsam
arcam tegerent cum vectibus suis. 9 Vectium autem,
quibus portabatur arca, quia paululum longiores
erant, capita parebant ante oraculum: si vero
quis paululum fuisset extrinsecus, eos videre non
poterat. Fuit itaque arca ibi usque in præsentem
diem. 10 Nihilque erat aliud in arca, nisi duæ tabulæ,
quas posuerat Moyses in Horeb, quando legem
dedit Dominus filiis Israel egredientibus ex Ægypto.
11 Egressis autem sacerdotibus de Sanctuario
(omnes enim Sacerdotes, qui ibi potuerant inveniri,
sanctificati sunt: nec adhuc in illo tempore vices,
et ministeriorum ordo inter eos divisus erat) 12
tam Levitæ quam cantores, id est, et qui sub Asaph
erant, et qui sub Eman, et qui sub Idithun, filii, et
fratres eorum vestiti byssinis, cymbalis, et psalteriis,
et citharis concrepabant, stantes ad Orientalem
plagam altaris, et cum eis sacerdotes centum viginti
canentes tubis. 13 Igitur cunctis pariter, et tubis,
et voce, et cymbalis, et organis, et diversi generis
musicorum concinentibus, et vocem in sublime
tollentibus; longe sonitus audiebatur, ita ut cum
Dominum laudare cœpissent et dicere: Confitemini
Domino quoniam bonus, quoniam in æternum
misericordia eius; impleretur domus Dei nube, 14
nec possent Sacerdotes stare et ministrare propter
caliginem. Compleverat enim gloria Domini domum
Dei.

6 Tunc Salomon ait: Dominus pollicitus est ut
habitaret in caligine: 2 ego autem ædificavi
domum nomini eius, ut habitaret ibi in perpetuum. 3
Et convertit rex faciem suam, et benedixit universæ
multitudini Israel (nam omnis turba stabat intenta)
et ait: 4 Benedictus Dominus Deus Israel, qui quod
locutus est David patri meo, opere complevit,
dicens: 5 A die, qua eduxi populum meum de Terra
Ægypti, non elegi civitatem de cunctis tribubus
Israel, ut ædificaretur in ea domus nomini meo:
neque elegi quemquam alium virum, ut esset dux
in populo Israel: 6 sed elegi Ierusalem, ut sit nomen
meum in ea, et elegi David, ut constituerem eum
super populum meum Israel. 7 Cumque fuisset
voluntatis David patris mei, ut ædificaret domum
nomini Domini Dei Israel, 8 dixit Dominus ad eum:
Quia hæc fuit voluntas tua, ut ædificares domum
nomini meo, bene quidem fecisti huiuscemodi
habere voluntatem: 9 sed non tu ædificabis domum,
verum filius tuus, qui egredietur de lumbis tuis,
ipse ædificabit domum nomini meo. 10 Complevit
ergo Dominus sermonem suum, quem locutus
fuerat: et ego surrexi pro David patre meo, et sedi
super thronum Israel, sicut locutus est Dominus:
et ædificavi domum nomini Domini Dei Israel. 11
Et posui in ea arcam, in qua est pactum Domini,
quod pepigit cum filiis Israel. 12 Stetit ergo coram
altari Domini ex adverso universæ multitudinis
Israel, et extendit manus suas. 13 Siquidem fecerat
Salomon basim æneam, et posuerat eam in medio
basilicæ, habentem quinque cubitos longitudinis,
et quinque cubitos latitudinis, et tres cubitos
altitudinis: stetitque super eam: et deinceps flexis
genibus contra universam multitudinem Israel, et
palmis in cælum levatis, 14 ait: Domine Deus Israel,
non est similis tui deus in cælo et in terra: qui
custodis pactum et misericordiam cum servis tuis,
qui ambulant coram te in toto corde suo: 15 Qui
præstitisti servo tuo David patri meo quæcumque
locutus fueras ei: et quæ ore promiseras, opere
complesti, sicut et præsens tempus probat. 16

Nunc ergo Domine Deus Israel, imple servo tuo
patri meo David quæcumque locutus es, dicens:
Non deficiet ex te vir coram me, qui sedeat super
thronum Israel: ita tamen si custodierint filii tui
vias suas, et ambulaverint in lege mea, sicut et
tu ambulasti coram me. 17 Et nunc Domine Deus
Israel, firmetur sermo tuus, quem locutus es servo
tuo David. 18 Ergo ne credibile est ut habitet Deus
cum hominibus super terram? Si cælum et cæli
cælorum non te capiunt, quanto magis domus ista,
quam ædificavi? 19 Sed ad hoc tantum facta est,
ut respicias orationem servi tui, et obsecrationem
eius, Domine Deus meus: et audias preces, quas
fundit famulus tuus coram te: 20 ut aperias oculos
tuos super domum istam diebus ac noctibus, super
locum, in quo pollicitus es ut invocaretur nomen
tuum, 21 et exaudires orationem, quam servus tuus
orat in eo: et exaudias preces famuli tui, et populi
tui Israel. Quicumque oraverit in loco isto, exaudi
de habitaculo tuo, id est, de cælis, et propitiare.
22 Si peccaverit quispiam in proximum suum, et
iurare contra eum paratus venerit, seque maledicto
constrinxerit coram altari in domo ista: 23 tu audies
de cælo, et facies iudicium servorum tuorum, ita
ut reddas iniquo viam suam in caput proprium, et
ulciscaris iustum, retribuens ei secundum iustitiam
suam. 24 Si superatus fuerit populus tuus Israel ab
inimicis (peccabunt enim tibi) et conversi egerint
pœnitentiam, et obsecraverint nomen tuum, et
fuerint deprecati in loco isto, 25 tu exaudies de
cælo, et propitiare peccato populi tui Israel, et
reduc eos in terram, quam dedisti eis, et patribus
eorum. 26 Si clauso cælo pluvia non fluxerit propter
peccata populi, et deprecati te fuerint in loco isto, et
confessi nomini tuo, et conversi a peccatis suis, cum
eos afflixeris, 27 exaudi de cælo Domine, et dimitte
peccata servis tuis et populi tui Israel, et doce eos
viam bonam, per quam ingrediantur: et da pluviam
terræ, quam dedisti populo tuo ad possidendum. 28
Fames si orta fuerit in terra et pestilentia, ærugo,
et aurugo, et locusta, et bruchus, et hostes, vastatis
regionibus, portas obsederint civitatis, omnisque
plaga et infirmitas presserit: 29 si quis de populo
tuo Israel fuerit deprecatus, cognoscens plagam
et infirmitatem suam, et expanderit manus suas
in domo hac, 30 tu exaudies de cælo, de sublimi
scilicet habitaculo tuo, et propitiare, et redde
unicuique secundum vias suas, quas nosti eum
habere in corde suo: (tu enim solus nosti corda
filiorum hominum.) 31 ut timeant te, et ambulent
in viis tuis cunctis diebus, quibus vivunt super
faciem terræ, quam dedisti patribus nostris. 32
Externum quoque, qui non est de populo tuo Israel,
si venerit de terra longinqua, propter nomen tuum
magnum, et propter manum tuam robustam, et
brachium tuum extentum, et adoraverit in loco
isto, 33 tu exaudies de cælo firmissimo habitaculo
tuo, et facies cuncta, pro quibus invocaverit te ille
peregrinus: ut sciant omnes populi terræ nomen
tuum, et timeant te sicut populus tuus Israel,
et cognoscant, quia nomen tuum invocatum est
super domum hanc, quam ædificavi. 34 Si egressus
fuerit populus tuus ad bellum contra adversarios
suos per viam in qua miseris eos, adorabunt te
contra viam, in qua civitas hæc est, quam elegisti,
et domus, quam ædificavi nomini tuo: 35 tu
exaudies de cælo preces eorum, et obsecrationem,
et ulciscaris. 36 Si autem peccaverint tibi (neque
enim est homo, qui non peccet) et iratus fueris eis,
et tradideris hostibus, et captivos duxerint eos in
terram longinquam, vel certe quæ iuxta est, 37 et
conversi in corde suo in terra, ad quam captivi ducti
fuerant, egerint pœnitentiam, et deprecati te fuerint
in terra captivitatis suæ, dicentes: Peccavimus,
inique fecimus, iniuste egimus: 38 et reversi fuerint
ad te in toto corde suo, et in tota anima sua, in terra
captivitatis suæ, ad quam ducti sunt, adorabunt
te contra viam terræ suæ, quam dedisti patribus
eorum, et urbis, quam elegisti, et domus, quam
ædificavi nomini tuo: 39 tu exaudies de cælo,
hoc est, de firmo habitaculo tuo preces eorum, et
facias iudicium, et dimittas populo tuo, quamvis
peccatori: 40 tu es enim Deus meus: aperiantur,
quæso, oculi tui, et aures tuæ intentæ sint ad
orationem, quæ fit in loco isto. 41 Nunc igitur
consurge Domine Deus in requiem tuam, tu et
arca fortitudinis tuæ: Sacerdotes tui Domine Deus
induantur salutem, et sancti tui lætentur in bonis.
42 Domine Deus ne averteris faciem Christi tui:
memento misericordiarum David servi tui.

7 Cumque complesset Salomon fundens preces,
ignis descendit de cælo, et devoravit holocausta
et victimas: et maiestas Domini implevit domum. 2
Nec poterant sacerdotes ingredi templum Domini,
eo quod implesset maiestas Domini templum
Domini. 3 Sed et omnes filii Israel videbant
descendentem ignem, et gloriam Domini super
domum: et corruentes proni in terram super
pavimentum stratum lapide, adoraverunt, et
laudaverunt Dominum: Quoniam bonus, quoniam
in sæculum misericordia eius. 4 Rex autem, et
omnis populus immolabant victimas coram Domino.
5 Mactavit igitur rex Salomon hostias, boum
vigintiduo millia, arietum centum viginti millia: et
dedicavit domum Dei rex, et universus populus. 6

Sacerdotes autem stabant in officiis suis: et Levitæ
in organis carminum Domini, quæ fecit David rex
ad laudandum Dominum: Quoniam in æternum
misericordia eius, hymnos David canentes per
manus suas: porro Sacerdotes canebant tubis ante
eos, cunctusque Israel stabat. 7 Sanctificavit quoque
Salomon medium atrii ante templum Domini:
obtulerat enim ibi holocausta et adipes pacificorum:
quia altare æneum, quod fecerat, non poterat
sustinere holocausta et sacrificia et adipes. 8 Fecit
ergo Salomon sollemnitatem in tempore illo septem
diebus, et omnis Israel cum eo, ecclesia magna valde,
ab introitu Emath usque ad Torrentem Ægypti. 9
Fecitque die octavo collectam, eo quod dedicasset
altare septem diebus, et sollemnitatem celebrasset
diebus septem. 10 Igitur in die vigesimo tertio
mensis septimi dimisit populos ad tabernacula sua,
lætantes atque gaudentes super bono, quod fecerat
Dominus Davidi, et Salomoni, et Israeli populo
suo. 11 Complevitque Salomon domum Domini, et
domum regis, et omnia quæ disposuerat in corde
suo, ut faceret in domo Domini, et in domo sua,
et prosperatus est. 12 Apparuit autem ei Dominus
nocte, et ait: Audivi orationem tuam, et elegi locum
istum mihi in domum sacrificii. 13 Si clausero
cælum, et pluvia non fluxerit, et mandavero et
præcepero locustæ, ut devoret terram, et misero
pestilentiam in populum meum: 14 conversus
autem populus meus, super quos invocatum est
nomen meum, deprecatus me fuerit, et exquisierit
faciem meam, et egerit pœnitentiam a viis suis
pessimis: et ego exaudiam de cælo, et propitius
ero peccatis eorum, et sanabo terram eorum. 15
Oculi quoque mei erunt aperti, et aures meæ erectæ
ad orationem eius, qui in loco isto oraverit. 16
Elegi enim, et sanctificavi locum istum, ut sit
nomen meum ibi in sempiternum, et permaneant
oculi mei, et cor meum ibi cunctis diebus. 17 Tu
quoque si ambulaveris coram me, sicut ambulaverit
David pater tuus, et feceris iuxta omnia, quæ
præcepi tibi, et iustitias meas iudiciaque servaveris:
18 suscitabo thronum regni tui, sicut pollicitus
sum David patri tuo, dicens: Non auferetur de
stirpe tua vir, qui sit princeps in Israel. 19 Si
autem aversi fueritis, et dereliqueritis iustitias
meas, et præcepta mea, quæ proposui vobis, et
abeuntes servieritis diis alienis, et adoraveritis
eos, 20 evellam vos de terra mea, quam dedi vobis:
et domum hanc, quam sanctificavi nomini meo,
proiiciam a facie mea, et tradam eam in parabolam,
et in exemplum cunctis populis. 21 Et domus
ista erit in proverbium universis transeuntibus, et
dicent stupentes: Quare fecit Dominus sic terræ
huic, et domui huic? 22 Respondebuntque: Quia
dereliquerunt Dominum Deum patrum suorum, qui
eduxit eos de Terra Ægypti, et apprehenderunt deos
alienos, et adoraverunt eos, et coluerunt: idcirco
venerunt super eos universa hæc mala.

8 Expletis autem viginti annis postquam ædificavit
Salomon domum Domini et domum suam: 2
civitates, quas dederat Hiram Salomoni, ædificavit,
et habitare ibi fecit filios Israel. 3 Abiit quoque
in Emath Suba, et obtinuit eam. 4 Et ædificavit
Palmiram in deserto, et alias civitates munitissimas
ædificavit in Emath. 5 Extruxitque Bethoron
superiorem, et Bethoron inferiorem, civitates
muratas habentes portas et vectes et seras: 6 Balaath
etiam et omnes urbes firmissimas, quæ fuerunt
Salomonis, cunctasque urbes quadrigarum, et urbes
equitum. Omnia quæcumque voluit Salomon atque
disposuit, ædificavit in Ierusalem et in Libano, et in
universa terra potestatis suæ. 7 Omnem populum,
qui derelictus fuerat de Hethæis, et Amorrhæis, et
Pherezæis, et Hevæis, et Iebusæis, qui non erant de
stirpe Israel, 8 de filiis eorum: et de posteris, quos
non interfecerant filii Israel, subiugavit Salomon
in tributarios, usque in diem hanc. 9 Porro de
filiis Israel non posuit ut servirent operibus regis:
ipsi enim erant viri bellatores, et duces primi, et
principes quadrigarum et equitum eius. 10 Omnes
autem principes exercitus regis Salomonis fuerunt
ducenti quinquaginta, qui erudiebant populum. 11
Filiam vero Pharaonis transtulit de Civitate David
in domum, quam ædificaverat ei. Dixit enim rex:
Non habitabit uxor mea in domo David regis Israel,
eo quod sanctificata sit: quia ingressa est in eam
arca Domini. 12 Tunc obtulit Salomon holocausta
Domino super altare Domini, quod extruxerat
ante porticum, 13 ut per singulos dies offerretur
in eo iuxta præceptum Moysi in Sabbatis et in
calendis, et in festis diebus, ter per annum, id est,
in sollemnitate azymorum, et in sollemnitatem
hebdomadarum, et in sollemnitate tabernaculorum.
14 Et constituit iuxta dispositionem David patris sui
officia Sacerdotum in ministeriis suis: et Levitas
in ordine suo, ut laudarent, et ministrarent coram
Sacerdotibus iuxta ritum uniuscuiusque diei: et
ianitores in divisionibus suis per portam et portam:
sic enim præceperat David homo Dei. 15 Nec
prætergressi sunt de mandatis regis tam Sacerdotes,
quam Levitæ ex omnibus, quæ præceperat, et
in custodiis thesaurorum. 16 Omnes impensas
præparatas habuit Salomon ex eo die, quo fundavit
domum Domini usque in diem, quo perfecit eam.
17 Tunc abiit Salomon in Asiongaber, et in Ailath ad

oram Maris Rubri, quæ est in Terra Edom. 18 Misit
autem ei Hiram per manus servorum suorum naves,
et nautas gnaros maris, et abierunt cum servis
Salomonis in Ophir, tuleruntque inde quadringenta
quinquaginta talenta auri, et attulerunt ad regem
Salomonem.

9 Regina quoque Saba, cum audisset famam
Salomonis, venit ut tentaret eum in ænigmatibus
in Ierusalem, cum magnis opibus et camelis, qui
portabant aromata, et auri plurimum, gemmasque
pretiosas. Cumque venisset ad Salomonem, locuta
est ei quæcumque erant in corde suo. 2 Et exposuit
ei Salomon omnia quæ proposuerat: nec quidquam
fuit, quod non perspicuum ei fecerit. 3 Quæ
postquam vidit, sapientiam scilicet Salomonis, et
domum quam ædificaverat, 4 necnon et cibaria
mensæ eius, et habitacula servorum, et officia
ministrorum eius, et vestimenta eorum, pincernas
quoque et vestes eorum, et victimas quas immolabat
in domo Domini: non erat præ stupore ultra in ea
spiritus. 5 Dixitque ad regem: Verus est sermo,
quem audieram in terra mea de virtutibus et
sapientia tua. 6 Non credebam narrantibus donec
ipsa venissem, et vidissent oculi mei, et probassem
vix medietatem sapientiæ tuæ mihi fuisse narratam:
vicisti famam virtutibus tuis. 7 Beati viri tui, et beati
servi tui, qui assistunt coram te omni tempore, et
audiunt sapientiam tuam. 8 Sit Dominus Deus tuus
benedictus, qui voluit te ordinare super thronum
suum, regem Domini Dei tui. Quia diligit Deus Israel,
et vult servare eum in æternum, idcirco posuit te
super eum regem ut facias iudicia atque iustitiam.
9 Dedit autem regi centum viginti talenta auri, et
aromata multa nimis, et gemmas pretiosissimas:
non fuerunt aromata talia ut hæc, quæ dedit regina
Saba regi Salomoni. 10 Sed et servi Hiram cum
servis Salomonis attulerunt aurum de Ophir, et
ligna thyina, et gemmas pretiosissimas: 11 de
quibus fecit rex, de lignis scilicet thyinis, gradus in
domo Domini, et in domo regia, citharas quoque,
et psalteria cantoribus: numquam visa sunt in
Terra Iuda ligna talia. 12 Rex autem Salomon dedit
reginæ Saba cuncta quæ voluit, et quæ postulavit,
et multo plura quam attulerat ad eum: quæ reversa,
abiit in terram suam cum servis suis. 13 Erat
autem pondus auri, quod afferebatur Salomoni
per singulos annos, sexcenta sexaginta sex talenta
auri: 14 excepta ea summa, quam legati diversarum
gentium, et negotiatores afferre consueverant,
omnesque reges Arabiæ, et satrapæ terrarum, qui
comportabant aurum, et argentum Salomoni. 15
Fecit igitur rex Salomon ducentas hastas aureas
de summa sexcentorum aureorum, qui in singulis
hastis expendebantur: 16 trecenta quoque scuta
aurea trecentorum aureorum, quibus tegebantur
singula scuta: posuitque ea rex in armentario,
quod erat consitum nemore. 17 Fecit quoque
rex solium eburneum grande, et vestivit illud
auro mundissimo. 18 Sex quoque gradus, quibus
ascendebatur ad solium, et scabellum aureum, et
brachiola duo altrinsecus, et duos leones stantes
iuxta brachiola, 19 sed et alios duodecim leunculos
stantes super sex gradus ex utraque parte: non
fuit tale solium in universis regnis. 20 Omnia
quoque vasa convivii regis erant aurea, et vasa
domus saltus Libani ex auro purissimo. Argentum
enim in diebus illis pro nihilo reputabatur. 21
Siquidem naves regis ibant in Tharsis cum servis
Hiram, semel in annis tribus: et deferebant inde
aurum et argentum, et ebur, et simias, et pavos. 22
Magnificatus est igitur Salomon super omnes reges
terræ præ divitiis et gloria. 23 Omnesque reges
terrarum desiderabant videre faciem Salomonis,
ut audirent sapientiam, quam dederat Deus in
corde eius: 24 et deferebant ei munera, vasa
argentea, et aurea, et vestes, et arma, et aromata,
equos, et mulos, per singulos annos. 25 Habuit
quoque Salomon quadraginta millia equorum in
stabulis, et curruum, equitumque duodecim millia,
constituitque eos in urbibus quadrigarum, et ubi
erat rex in Ierusalem. 26 Exercuit etiam potestatem
super cunctos reges a flumine Euphrate usque
ad terram Philisthinorum, et usque ad terminos
Ægypti. 27 Tantamque copiam præbuit argenti
in Ierusalem quasi lapidum: et cedrorum tantam
multitudinem velut sycomororum, quæ gignuntur
in campestribus. 28 Adducebantur autem ei equi de
Ægypto, cunctisque regionibus. 29 Reliqua autem
operum Salomonis priorum et novissimorum scripta
sunt in verbis Nathan Prophetæ, et in libris Ahiæ
Silonitis, in visione quoque Addo Videntis, contra
Ieroboam filium Nabat. 30 Regnavit autem Salomon
in Ierusalem super omnem Israel quadraginta annis.
31 Dormivitque cum patribus suis, et sepelierunt
eum in Civitate David: regnavitque Roboam filius
eius pro eo.

10 Profectus est autem Roboam in Sichem:
illuc enim cunctus Israel convenerat ut
constituerent eum regem. 2 Quod cum audisset
Ieroboam filius Nabat, qui erat in Ægypto (fugerat
quippe illuc ante Salomonem) statim reversus est.
3 Vocaveruntque eum, et venit cum universo Israel,
et locuti sunt ad Roboam, dicentes: 4 Pater tuus
durissimo iugo nos pressit, tu leviora impera patre

tuo, qui nobis imposuit gravem servitutem, et
paululum de onere subleva, ut serviamus tibi. 5
Qui ait: Post tres dies revertimini ad me. Cumque
abiisset populus, 6 iniit consilium cum senibus, qui
steterant coram patre eius Salomone dum adhuc
viveret, dicens: Quid datis consilii ut respondeam
populo? 7 Qui dixerunt ei: Si placueris populo
huic, et leniveris eos verbis clementibus, servient
tibi omni tempore. 8 At ille reliquit consilium
senum, et cum iuvenibus tractare cœpit, qui cum
eo nutriti fuerant, et erant in comitatu illius. 9
Dixitque ad eos: Quid vobis videtur? Vel respondere
quid debeo populo huic, qui dixit mihi: Subleva
iugum quod imposuit nobis pater tuus? 10 At
illi responderunt ut iuvenes, et nutriti cum eo in
deliciis, atque dixerunt: Sic loqueris populo, qui
dixit tibi: Pater tuus aggravavit iugum nostrum,
tu subleva: et sic respondebis ei: Minimus digitus
meus grossior est lumbis patris mei. 11 Pater
meus imposuit vobis grave iugum, et ego maius
pondus apponam: pater meus cecidit vos flagellis,
ego vero cædam vos scorpionibus. 12 Venit ergo
Ieroboam, et universus populus ad Roboam die
tertio, sicut præceperat eis. 13 Responditque rex
dura, derelicto consilio seniorum: 14 locutusque
est iuxta iuvenum voluntatem: Pater meus grave
vobis imposuit iugum, quod ego gravius faciam:
pater meus cecidit vos flagellis, ego vero cædam vos
scorpionibus. 15 Et non acquievit populi precibus:
erat enim voluntatis Dei ut compleretur sermo eius,
quem locutus fuerat per manum Ahiæ Silonitis
ad Ieroboam filium Nabat. 16 Populus autem
universus rege duriora dicente, sic locutus est ad
eum: Non est nobis pars in David, neque hereditas
in filio Isai. Revertere in tabernacula tua Israel, tu
autem pasce domum tuam David. Et abiit Israel in
tabernacula sua. 17 Super filios autem Israel, qui
habitabant in civitatibus Iuda, regnavit Roboam. 18
Misitque rex Roboam Aduram, qui præerat tributis,
et lapidaverunt eum filii Israel, et mortuus est:
porro rex Roboam currum festinavit ascendere, et
fugit in Ierusalem. 19 Recessitque Israel a domo
David, usque ad diem hanc.

11 Venit autem Roboam in Ierusalem, et
convocavit universam domum Iuda et
Beniamin, centum octoginta millia electorum
atque bellantium, ut dimicaret contra Israel, et
converteret ad se regnum suum. 2 Factusque est
sermo Domini ad Semeiam hominem Dei, dicens:
3 Loquere ad Roboam filium Salomonis regem
Iuda, et ad universum Israel, qui est in Iuda et
Beniamin: 4 Hæc dicit Dominus: Non ascendetis,
neque pugnabitis contra fratres vestros: revertatur
unusquisque in domum suam, quia mea hoc gestum
est voluntate. Qui cum audissent sermonem Domini
reversi sunt, nec perrexerunt contra Ieroboam. 5
Habitavit autem Roboam in Ierusalem, et ædificavit
civitates muratas in Iuda. 6 Extruxitque Bethlehem,
et Etam, et Thecue, 7 Bethsur quoque, et Socho, et
Odollam, 8 necnon et Geth, et Maresa, et Ziph, 9 sed
et Aduram, et Lachis, et Azeca, 10 Saraa quoque, et
Aialon, et Hebron, quæ erant in Iuda et Beniamin,
civitates munitissimas. 11 Cumque clausisset eas
muris, posuit in eis principes, ciborumque horrea,
hoc est, olei, et vini. 12 Sed et in singulis urbibus fecit
armamentarium scutorum et hastarum, firmavitque
eas summa diligentia, et imperavit super Iudam,
et Beniamin. 13 Sacerdotes autem et Levitæ, qui
erant in universo Israel, venerunt ad eum de
cunctis sedibus suis, 14 relinquentes suburbana,
et possessiones suas, et transeuntes ad Iudam, et
Ierusalem: eo quod abiecisset eos Ieroboam, et
posteri eius, ne sacerdotio Domini fungerentur.
15 Qui constituit sibi sacerdotes excelsorum, et
dæmoniorum, vitulorumque quos fecerat. 16 Sed et
de cunctis tribubus Israel, quicumque dederant cor
suum ut quærerent Dominum Deum Israel, venerunt
in Ierusalem ad immolandum victimas suas coram
Domino Deo patrum suorum. 17 Et roboraverunt
regnum Iuda, et confirmaverunt Roboam filium
Salomonis per tres annos: ambulaverunt enim in
viis David et Salomonis, annis tantum tribus. 18
Duxit autem Roboam uxorem Mahalath, filiam
Ierimoth, filii David: Abihail quoque filiam Eliab filii
Isai, 19 quæ peperit ei filios Iehus, et Somoriam,
et Zoom. 20 Post hanc quoque accepit Maacha
filiam Absalom, quæ peperit ei Abia, et Ethai,
et Ziza, et Salomith. 21 Amavit autem Roboam
Maacha filiam Absalom super omnes uxores suas,
et concubinas: nam uxores decem et octo duxerat,
concubinas autem sexaginta: et genuit viginti octo
filios, et sexaginta filias. 22 Constituit vero in capite,
Abiam filium Maacha ducem super omnes fratres
suos: ipsum enim regem facere cogitabat, 23 quia
sapientior fuit, et potentior super omnes filios
eius, et in cunctis finibus Iuda, et Beniamin, et in
universis civitatibus muratis: præbuitque eis escas
plurimas, et multas petivit uxores.

12 Cumque roboratum fuisset regnum Roboam
et confortatum, dereliquit legem Domini,
et omnis Israel cum eo. 2 Anno autem quinto
regni Roboam, ascendit Sesac rex Ægypti in
Ierusalem (quia peccaverant Domino) 3 cum mille
ducentis curribus, et sexaginta millibus equitum:

nec erat numerus vulgi quod venerat cum eo
ex Ægypto, Libyes scilicet, et Troglodytæ, et
Æthiopes. 4 Cepitque civitates munitissimas in
Iuda, et venit usque in Ierusalem. 5 Semeias autem
propheta ingressus est ad Roboam, et principes
Iuda, qui congregati fuerant in Ierusalem, fugientes
Sesac, dixitque ad eos: Hæc dicit Dominus: Vos
reliquistis me, et ego reliqui vos in manu Sesac.
6 Consternatique principes Israel et rex dixerunt:
Iustus est Dominus. 7 Cumque vidisset Dominus,
quod humiliati essent, factus est sermo Domini
ad Semeiam, dicens: Quia humiliati sunt, non
disperdam eos, daboque eis pauxillum auxilii,
et non stillabit furor meus super Ierusalem per
manum Sesac. 8 Verumtamen servient ei, ut
sciant distantiam servitutis meæ, et servitutis regni
terrarum. 9 Recessit itaque Sesac rex Ægypti ab
Ierusalem, sublatis thesauris domus Domini, et
domus regis, omniaque secum tulit, et clypeos
aureos, quos fecerat Salomon, 10 pro quibus fecit rex
æneos, et tradidit illos principibus scutariorum, qui
custodiebant vestibulum palatii. 11 Cumque introiret
rex domum Domini, veniebant scutarii, et tollebant
eos, iterumque referebant eos ad armamentarium
suum. 12 Verumtamen quia humiliati sunt, aversa
est ab eis ira Domini, nec deleti sunt penitus:
siquidem et in Iuda inventa sunt opera bona. 13
Confortatus est ergo rex Roboam in Ierusalem, atque
regnavit: quadraginta autem et unius anni erat
cum regnare cœpisset, et decem et septem annis
regnavit in Ierusalem, urbe, quam elegit Dominus,
ut confirmaret nomen suum ibi, de cunctis tribubus
Israel: nomen autem matris eius Naama Ammanitis.
14 Fecit autem malum, et non præparavit cor suum
ut quæreret Dominum. 15 Opera vero Roboam
prima et novissima scripta sunt in Libris Semeiæ
prophetæ, et Addo Videntis, et diligenter exposita:
pugnaveruntque adversum se Roboam, et Ieroboam
cunctis diebus. 16 Et dormivit Roboam cum patribus
suis, sepultusque est in Civitate David. Et regnavit
Abia filius eius pro eo.

13 Anno octavodecimo regis Ieroboam, regnavit
Abia super Iudam. 2 Tribus annis regnavit
in Ierusalem, nomenque matris eius Michaia,
filia Uriel de Gabaa: et erat bellum inter Abiam
et Ieroboam. 3 Cumque iniisset Abia certamen,
et haberet bellicosissimos viros, et electorum
quadringenta millia: Ieroboam instruxit econtra
aciem octingenta millia virorum, qui et ipsi electi
erant, et ad bella fortissimi. 4 Stetit ergo Abia
super montem Semeron, qui erat in Ephraim, et ait:
Audi Ieroboam, et omnis Israel. 5 Num ignoratis
quod Dominus Deus Israel dederit regnum David
super Israel in sempiternum, ipsi et filiis eius
in pactum salis? 6 Et surrexit Ieroboam filius
Nabat, servus Salomonis filii David: et rebellavit
contra dominum suum. 7 Congregatique sunt ad
eum viri vanissimi, et filii Belial: et prævaluerunt
contra Roboam filium Salomonis: porro Roboam
erat rudis, et corde pavido, nec potuit resistere eis.
8 Nunc ergo vos dicitis quod resistere possitis regno
Domini, quod possidet per filios David, habetisque
grandem populi multitudinem, atque vitulos aureos,
quos fecit vobis Ieroboam in deos. 9 Et eiecistis
Sacerdotes Domini, filios Aaron, atque Levitas:
et fecistis vobis Sacerdotes sicut omnes populi
terrarum: quicumque venerit, et initiaverit manum
suam in tauro de bobus, et in arietibus septem,
fit sacerdos eorum, qui non sunt dii. 10 Noster
autem Dominus, Deus est, quem non relinquimus,
Sacerdotesque ministrant Domino de filiis Aaron,
et Levitæ sunt in ordine suo: 11 Holocausta quoque
offerunt Domino per singulos dies mane et vespere,
et thymiama iuxta legis præcepta confectum, et
proponuntur panes in mensa mundissima, estque
apud nos candelabrum aureum, et lucernæ eius,
ut accendantur semper ad vesperam: nos quippe
custodimus præcepta Domini Dei nostri, quem
vos reliquistis. 12 Ergo in exercitu nostro dux
Deus est, et Sacerdotes eius, qui clangunt tubis,
et resonant contra vos: filii Israel nolite pugnare
contra Dominum Deum patrum vestrorum, quia non
vobis expedit. 13 Hæc illo loquente, Ieroboam retro
moliebatur insidias. Cumque ex adverso hostium
staret, ignorantem Iudam suo ambiebat exercitu.
14 Respiciensque Iudas vidit instare bellum ex
adverso et post tergum, et clamavit ad Dominum:
ac Sacerdotes tubis canere cœperunt. 15 Omnesque
viri Iuda vociferati sunt: et ecce illis clamantibus,
perterruit Deus Ieroboam, et omnem Israel qui
stabat ex adverso Abia et Iuda. 16 Fugeruntque
filii Israel Iudam, et tradidit eos Deus in manu
eorum. 17 Percussit ergo eos Abia, et populus eius
plaga magna: et corruerunt vulnerati ex Israel
quingenta millia virorum fortium. 18 Humiliatique
sunt filii Israel in tempore illo, et vehementissime
confortati filii Iuda eo quod sperassent in Domino
Deo patrum suorum. 19 Persecutus est autem Abia
fugientem Ieroboam, et cepit civitates eius, Bethel
et filias eius, et Iesana cum filiabus suis, Ephron
quoque et filias eius: 20 nec valuit ultra resistere
Ieroboam in diebus Abia: quem percussit Dominus,
et mortuus est. 21 Igitur Abia, confortato imperio
suo, accepit uxores quattuordecim: procreavitque
viginti duos filios, et sedecim filias. 22 Reliqua

autem sermonum Abia, viarumque et operum eius,
scripta sunt diligentissime in Libro Addo Prophetæ.

14 Dormivit autem Abia cum patribus suis, et
sepelierunt eum in Civitate David: regnavitque
Asa filius eius pro eo, in cuius diebus quievit terra
annis decem. **2** Fecit autem Asa quod bonum et
placitum erat in conspectu Dei sui, et subvertit
altaria peregrini cultus, et excelsa, **3** et confregit
statuas, lucosque succidit: **4** et præcepit Iudæ
ut quæreret Dominum Deum patrum suorum, et
faceret legem, et universa mandata: **5** et abstulit de
cunctis urbibus Iuda aras, et fana, et regnavit in
pace. **6** Ædificavit quoque urbes munitas in Iuda,
quia quietus erat, et nulla temporibus eius bella
surrexerant, pacem Domino largiente. **7** Dixit autem
Iudæ: Ædificemus civitates istas, et vallemus muris,
et roboremus turribus, et portis, et seris, donec
a bellis quieta sunt omnia, eo quod quæsierimus
Dominum Deum patrum nostrorum, et dederit nobis
pacem per gyrum. Ædificaverunt igitur, et nullum
in extruendo impedimentum fuit. **8** Habuit autem
Asa in exercitu suo portantium scuta et hastas de
Iuda trecenta millia, de Beniamin vero scutariorum
et sagittariorum ducenta octoginta millia, omnes
isti viri fortissimi. **9** Egressus est autem contra
eos Zara Æthiops cum exercitu suo, decies centena
millia, et curribus trecentis: et venit usque Maresa.
10 Porro Asa perrexit obviam ei, et instruxit aciem
ad bellum in Valle Sephata, quæ est iuxta Maresa: **11**
et invocavit Dominum Deum, et ait: Domine non est
apud te ulla distantia utrum in paucis auxilieris, an
in pluribus: Adiuva nos Domine Deus noster: in te
enim, et in tuo nomine habentes fiduciam venimus
contra hanc multitudinem. Domine, Deus noster
tu es, non prævaleat contra te homo. **12** Exterruit
itaque Dominus Æthiopes coram Asa et Iuda:
fugeruntque Æthiopes. **13** Et persecutus est eos Asa,
et populus, qui cum eo erat, usque Gerara: et ruerunt
Æthiopes usque ad internecionem, quia Domino
cædente contriti sunt, et exercitu illius præliante.
Tulerunt ergo spolia multa, **14** et percusserunt
civitates omnes per circuitum Geraræ: grandis
quippe cunctos terror invaserat: et diripuerunt
urbes, et multam prædam asportaverunt. **15** Sed
et caulas ovium destruentes, tulerunt pecorum
infinitam multitudinem, et camelorum: reversique
sunt in Ierusalem.

15 Azarias autem filius Oded, facto in se Spiritu
Dei, **2** egressus est in occursum Asa, et dixit ei:
Audite me Asa, et omnis Iuda et Beniamin: Dominus
vobiscum, quia fuistis cum eo. Si quæsieritis eum,
invenietis: si autem dereliqueritis eum, derelinquet
vos. **3** Transibant autem multi dies in Israel absque
Deo vero, et absque sacerdote doctore, et absque
lege. **4** Cumque reversi fuerint in angustia sua
ad Dominum Deum Israel, et quæsierint eum,
reperient eum. **5** In tempore illo non erit pax
egredienti et ingredienti, sed terrores undique in
cunctis habitatoribus terrarum: **6** pugnavit enim
gens contra gentem, et civitas contra civitatem,
quia Dominus conturbabit eos in omni angustia. **7**
Vos ergo confortamini, et non dissolvantur manus
vestræ: erit enim merces operi vestro. **8** Quod cum
audisset Asa verba scilicet, et prophetiam Azariæ
filii Oded prophetæ, confortatus est, et abstulit
idola de omni terra Iuda, et de Beniamin, et ex
urbibus, quas ceperat, montis Ephraim, et dedicavit
altare Domini quod erat ante porticum Domini. **9**
Congregavitque universum Iudam et Beniamin, et
advenas cum eis de Ephraim, et de Manasse, et de
Simeon: plures enim ad eum confugerant ex Israel,
videntes quod Dominus Deus illius esset cum eo. **10**
Cumque venissent in Ierusalem mense tertio, anno
decimoquinto regni Asa, **11** immolaverunt Domino
in die illa de manubiis, et præda, quam adduxerant,
boves septingentos, et arietes septem millia. **12**
Et intravit ex more ad corroborandum fœdus ut
quærerent Dominum Deum patrum suorum in toto
corde, et in tota anima sua. **13** Si quis autem, inquit,
non quæsierit Dominum Deum Israel, moriatur,
a minimo usque ad maximum, a viro usque ad
mulierem. **14** Iuraveruntque Domino voce magna in
iubilo, et in clangore tubæ, et in sonitu buccinarum,
15 omnes qui erant in Iuda cum execratione: in omni
enim corde suo iuraverunt, et in tota voluntate
quæsierunt eum, et invenerunt: præstititque eis
Dominus requiem per circuitum. **16** Sed et Maacham
matrem Asa regis ex augusto deposuit imperio, eo
quod fecisset in luco simulacrum Priapi: quod omne
contrivit, et in frustra comminuens combussit in
Torrente Cedron: **17** Excelsa autem derelicta sunt
in Israel: attamen cor Asa erat perfectum cunctis
diebus eius, **18** Eaque quæ voverat pater suus, et
ipse, intulit in domum Domini, argentum, et aurum,
vasorumque diversam supellectilem. **19** Bellum
vero non fuit usque ad trigesimum quintum annum
regni Asa.

16 Anno autem trigesimo sexto regni eius,
ascendit Baasa rex Israel in Iudam, et muro
circumdabat Rama, ut nullus tute posset egredi
et ingredi de regno Asa. **2** Protulit ergo Asa
argentum et aurum de thesauris domus Domini,
et de thesauris regis, misitque ad Benadad regem
Syriæ, qui habitabat in Damasco, dicens: **3** Fœdus

inter me et te est, pater quoque meus et pater
tuus habuere concordiam: quam ob rem misi tibi
argentum et aurum, ut rupto fœdere, quod habes
cum Baasa rege Israel, facias eum a me recedere. 4
Quo comperto, Benadad misit principes exercituum
suorum ad urbes Israel: qui percusserunt Ahion, et
Dan, et Abelmaim, et universas urbes Nephthali
muratas. 5 Quod cum audisset Baasa desiit ædificare
Rama, et intermisit opus suum. 6 Porro Asa rex
assumpsit universum Iudam, et tulerunt lapides
de Rama, et ligna quæ ædificationi præparaverat
Baasa, ædificavitque ex eis Gabaa, et Maspha. 7
In tempore illo venit Hanani propheta ad Asa
regem Iuda, et dixit ei: Quia habuisti fiduciam in
rege Syriæ, et non in Domino Deo tuo, idcirco
evasit Syriæ regis exercitus de manu tua. 8 Nonne
Æthiopes, et Libyes multo plures erant quadrigis,
et equitibus, et multitudine nimia? Quos, cum
Domino credidisses, tradidit in manu tua. 9 Oculi
enim Domini contemplantur universam terram,
et præbent fortitudinem his, qui corde perfecto
credunt in eum. Stulte igitur egisti, et propter hoc
ex præsenti tempore adversum te bella consurgent.
10 Iratusque Asa adversus Videntem, iussit eum
mitti in nervum: valde quippe super hoc fuerat
indignatus: et interfecit de populo in tempore illo
plurimos. 11 Opera autem Asa prima et novissima
scripta sunt in Libro regum Iuda et Israel. 12
Ægrotavit etiam Asa anno trigesimo nono regni sui,
dolore pedum vehementissimo, et nec in infirmitate
sua quæsivit Dominum, sed magis in medicorum
arte confisus est. 13 Dormivitque cum patribus
suis: et mortuus est anno quadragesimo primo
regni sui. 14 Et sepelierunt eum in sepulchro suo
quod foderat sibi in Civitate David: posueruntque
eum super lectum suum plenum aromatibus et
unguentibus meretriciis, quæ erant pigmentariorum
arte confecta, et combusserunt super eum ambitione
nimia.

17 Regnavit autem Iosaphat filius eius pro eo, et
invaluit contra Israel. 2 Constituitque militum
numeros in cunctis urbibus Iuda, quæ erant vallatæ
muris. Præsidiaque disposuit in terra Iuda, et in
civitatibus Ephraim, quas ceperat Asa pater eius. 3
Et fuit Dominus cum Iosaphat, quia ambulavit in viis
David patris sui primis: et non speravit in Baalim,
4 sed in Deo patris sui, et perrexit in præceptis
illius et non iuxta peccata Israel. 5 Confirmavitque
Dominus regnum in manu eius, et dedit omnis
Iuda munera Iosaphat: factæque sunt ei infinitæ
divitiæ, et multa gloria. 6 Cumque sumpsisset cor
eius audaciam propter vias Domini, etiam excelsa
et lucos de Iuda abstulit. 7 Tertio autem anno regni
sui misit de principibus suis Benhail, et Obdiam, et
Zachariam, et Nathanael, et Michæam ut docerent
in civitatibus Iuda: 8 et cum eis Levitas Semeiam,
et Nathaniam, et Zabadiam, Asael quoque, et
Semiramoth, et Ionathan, Adoniamque et Thobiam,
et Thobadoniam Levitas, et cum eis Elisama, et
Ioran Sacerdotes, 9 docebantque populum in
Iuda, habentes librum legis Domini, et circuibant
cunctas urbes Iuda, atque erudiebant populum. 10
Itaque factus est pavor Domini super omnia regna
terrarum, quæ erant per gyrum Iuda, nec audebant
bellare contra Iosaphat. 11 Sed et Philisthæi Iosaphat
munera deferebant, et vectigal argenti, Arabes
quoque adducebant pecora, arietum septem millia
septingenta, et hircorum totidem. 12 Crevit ergo
Iosaphat, et magnificatus est usque in sublime:
atque ædificavit in Iuda domos ad instar turrium,
urbesque muratas. 13 Et multa opera paravit in
urbibus Iuda: viri quoque bellatores, et robusti
erant in Ierusalem, 14 quorum iste numerus per
domos atque familias singulorum: In Iuda principes
exercitus, Ednas dux, et cum eo robustissimi viri
trecenta millia. 15 Post hunc Iohanan princeps,
et cum eo ducenta octoginta millia. 16 Post istum
quoque Amasias filius Zechri, consecratus Domino,
et cum eo ducenta millia virorum fortium. 17 Hunc
sequebatur robustus ad prælia Eliada, et cum eo
tenentium arcum et clypeum ducenta millia. 18 Post
istum etiam Iozabad, et cum eo centum octoginta
millia expeditorum militum. 19 Hi omnes erant
ad manum regis, exceptis aliis, quos posuerat in
urbibus muratis, in universo Iuda.

18 Fuit ergo Iosaphat dives et inclytus multum,
et affinitate coniunctus est Achab. 2
Descenditque post annos ad eum in Samariam:
ad cuius adventum mactavit Achab arietes, et
boves plurimos ipsi, et populo qui venerat cum eo:
persuasitque illi ut ascenderet in Ramoth Galaad. 3
Dixitque Achab rex Israel ad Iosaphat regem Iuda:
Veni mecum in Ramoth Galaad. Cui ille respondit: Ut
ego, et tu: sicut populus tuus, sic et populus meus:
tecumque erimus in bello. 4 Dixitque Iosaphat ad
regem Israel: Consule obsecro impræsentiarum
sermonem Domini. 5 Congregavit igitur rex Israel
prophetarum quadringentos viros, et dixit ad eos:
In Ramoth Galaad ad bellandum ire debemus an
quiescere? At illi, Ascende, inquiunt, et tradet
Deus in manu regis. 6 Dixitque Iosaphat: Numquid
non est hic prophetes Domini, ut ab illo etiam
requiramus? 7 Et ait rex Israel ad Iosaphat: Est vir
unus, a quo possumus quærere Domini voluntatem:

sed ego odi eum, quia non prophetat mihi bonum,
sed malum omni tempore: est autem Michæas filius
Iemla. Dixitque Iosaphat: Ne loquaris rex hoc modo.
8 Vocavit ergo rex Israel unum de eunuchis, et dixit
ei: Voca cito Michæam filium Iemla. 9 Porro rex
Israel, et Iosaphat rex Iuda uterque sedebant in
solio suo, vestiti cultu regio: sedebant autem in
area iuxta portam Samariæ, omnesque prophetæ
vaticinabantur coram eis. 10 Sedecias vero filius
Chanaana fecit sibi cornua ferrea, et ait: Hæc dicit
Dominus: His ventilabis Syriam, donec conteras eam.
11 Omnesque prophetæ similiter prophetabant,
atque dicebant: Ascende in Ramoth Galaad, et
prosperaberis, et tradet eos Dominus in manu
regis. 12 Nuntius autem, qui ierat ad vocandum
Michæam, ait illi: En verba omnium prophetarum
uno ore bona regi annunciant: quæso ergo te ut
et sermo tuus ab eis non dissentiat, loquarisque
prospera. 13 Cui respondit Michæas: Vivit Dominus,
quia quodcumque dixerit mihi Deus meus, hoc
loquar. 14 Venit ergo ad regem. Cui rex ait: Michæa,
ire debemus in Ramoth Galaad ad bellandum, an
quiescere? Cui ille respondit: Ascendite: cuncta
enim prospera evenient, et tradentur hostes in
manus vestras. 15 Dixitque rex: Iterum, atque
iterum te adiuro, ut mihi non loquaris, nisi quod
verum est in nomine Domini. 16 At ille ait: Vidi
universum Israel dispersum in montibus, sicut oves
absque pastore: et dixit Dominus: Non habent isti
dominos: revertatur unusquisque in domum suam
in pace. 17 Et ait rex Israel ad Iosaphat: Nonne
dixi tibi, quod non prophetaret iste mihi quidquam
boni, sed ea, quæ mala sunt? 18 At ille, Idcirco, ait,
audite verbum Domini: Vidi Dominum sedentem in
solio suo, et omnem exercitum cæli assistentem
ei a dextris et a sinistris. 19 Et dixit Dominus:
Quis decipiet Achab regem Israel ut ascendat et
corruat in Ramoth Galaad? Cumque diceret unus
hoc modo, et alter alio: 20 processit spiritus, et
stetit coram Domino, et ait: Ego decipiam eum.
Cui Dominus, In quo, inquit, decipies? 21 At ille
respondit: Egrediar, et ero spiritus mendax in ore
omnium prophetarum eius. Dixitque Dominus:
Decipies, et prævalebis: egredere, et fac ita. 22 Nunc
igitur, ecce Dominus dedit spiritum mendacii in
ore omnium prophetarum tuorum, et Dominus
locutus est de te mala. 23 Accessit autem Sedecias
filius Chanaana, et percussit Michææ maxillam,
et ait: Per quam viam transivit Spiritus Domini a
me, ut loqueretur tibi? 24 Dixitque Michæas: Tu
ipse videbis in die illo, quando ingressus fueris
cubiculum de cubiculo ut abscondaris. 25 Præcepit
autem rex Israel, dicens: Tollite Michæam, et ducite
eum ad Amon principem civitatis, et ad Ioas filium
Amelech. 26 Et dicetis: Hæc dicit rex: Mittite hunc
in carcerem, et date ei panis modicum, et aquæ
pauxillum, donec revertar in pace. 27 Dixitque
Michæas: Si reversus fueris in pace, non est locutus
Dominus in me. Et ait: Audite omnes populi. 28
Igitur ascenderunt rex Israel et Iosaphat rex Iuda in
Ramoth Galaad. 29 Dixitque rex Israel ad Iosaphat:
Mutabo habitum, et sic ad pugnam vadam, tu autem
induere vestibus tuis. Mutatoque rex Israel habitu,
venit ad bellum. 30 Rex autem Syriæ præceperat
ducibus equitatus sui, dicens: Ne pugnetis contra
minimum, aut contra maximum, nisi contra solum
regem Israel. 31 Itaque cum vidissent principes
equitatus Iosaphat, dixerunt: Rex Israel est iste. Et
circumdederunt eum dimicantes: at ille clamavit ad
Dominum, et auxiliatus est ei, atque avertit eos ab
illo. 32 Cum enim vidissent duces equitatus, quod
non esset rex Israel, reliquerunt eum. 33 Accidit
autem ut unus e populo sagittam in incertum
iaceret, et percuteret regem Israel inter cervicem
et scapulas, at ille aurigæ suo ait: Converte manum
tuam, et educ me de acie, quia vulneratus sum. 34
Et finita est pugna in die illo: porro rex Israel stabat
in curru suo contra Syros usque ad vesperam, et
mortuus est occidente sole.

19 Reversus est autem Iosaphat rex Iuda in
domum suam pacifice in Ierusalem. 2 Cui
occurrit Iehu filius Henani Videns, et ait ad eum:
Impio præbes auxilium, et his qui oderunt Dominum
amicitia iungeris, et idcirco iram quidem Domini
merebaris: 3 sed bona opera inventa sunt in te, eo
quod abstuleris lucos de terra Iuda, et præparaveris
cor tuum ut requireres Dominum Deum patrum
tuorum. 4 Habitavit ergo Iosaphat in Ierusalem:
rursumque egressus est ad populum de Bersabee
usque ad montem Ephraim, et revocavit eos ad
Dominum Deum patrum suorum. 5 Constituitque
iudices terræ in cunctis civitatibus Iuda munitis
per singula loca, 6 et præcipiens iudicibus, Videte,
ait, quid faciatis: non enim hominis exercetis
iudicium, sed Domini: et quodcumque iudicaveritis,
in vos redundabit. 7 Sit timor Domini vobiscum, et
cum diligentia cuncta facite: non est enim apud
Dominum Deum nostrum iniquitas, nec personarum
acceptio, nec cupido munerum. 8 In Ierusalem
quoque constituit Iosaphat Levitas, et Sacerdotes,
et principes familiarum ex Israel, ut iudicium et
causam Domini iudicarent habitatoribus eius. 9
Præcepitque eis, dicens: Sic agetis in timore Domini
fideliter et corde perfecto. 10 Omnem causam, quæ
venerit ad vos fratrum vestrorum, qui habitant in

urbibus suis inter cognationem et cognationem,
ubicumque quæstio est de lege, de mandato, de
ceremoniis, de iustificationibus: ostendite eis, ut
non peccent in Dominum, et ne veniat ira super
vos et super fratres vestros: sic ergo agentes non
peccabitis. 11 Amarias autem sacerdos et pontifex
vester, in his, quæ ad Deum pertinent, præsidebit:
porro Zabadias filius Ismahel, qui est dux in domo
Iuda, super ea opera erit, quæ ad regis officium
pertinent: habetisque magistros Levitas coram
vobis, confortamini, et agite diligenter, et erit
Dominus vobiscum in bonis.

20 Post hæc congregati sunt filii Moab, et
filii Ammon, et cum eis de Ammonitis ad
Iosaphat ut pugnarent contra eum. 2 Veneruntque
nuncii, et indicaverunt Iosaphat, dicentes: Venit
contra te multitudo magna de his locis, quæ trans
mare sunt, et de Syria, et ecce consistunt in
Asasonthamar, quæ est Engaddi. 3 Iosaphat autem
timore perterritus, totum se contulit ad rogandum
Dominum, et prædicavit ieiunium universo Iuda.
4 Congregatusque est Iudas ad deprecandum
Dominum: sed et omnes de urbibus suis venerunt
ad obsecrandum eum. 5 Cumque stetisset Iosaphat
in medio cœtu Iuda, et Ierusalem, in domo Domini
ante atrium novum, 6 ait: Domine Deus patrum
nostrorum, tu es Deus in cælo, et dominaris cunctis
regnis Gentium, in manu tua est fortitudo et
potentia, nec quisquam tibi potest resistere. 7
Nonne tu Deus noster interfecisti omnes habitatores
terræ huius coram populo tuo Israel, et dedisti
eam semini Abraham amici tui in sempiternum?
8 Habitaveruntque in ea, et extruxerunt in illa
Sanctuarium nomini tuo, dicentes: 9 Si irruerint
super nos mala, gladius iudicii, pestilentia, et fames,
stabimus coram domo hac in conspectu tuo, in qua
invocatum est nomen tuum: et clamabimus ad te
in tribulationibus nostris, et exaudies, salvosque
facies. 10 Nunc igitur ecce filii Ammon, et Moab,
et mons Seir, per quos non concessisti Israel ut
transirent quando egrediebantur de Ægypto, sed
declinaverunt ab eis, et non interfecerunt illos:
11 econtrario agunt, et nituntur eiicere nos de
possessione, quam tradidisti nobis. 12 Deus noster,
ergo non iudicabis eos? In nobis quidem non
est tanta fortitudo, ut possimus huic multitudini
resistere, quæ irruit super nos. Sed cum ignoremus
quid agere debeamus, hoc solum habemus residui,
ut oculos nostros dirigamus ad te. 13 Omnis
vero Iuda stabat coram Domino cum parvulis, et
uxoribus, et liberis suis. 14 Erat autem Iahaziel filius
Zachariæ, filii Banaiæ, filii Iehiel, filii Mathaniæ,
Levites de filiis Asaph, super quem factus est
Spiritus Domini in medio turbæ, 15 et ait: Attendite
omnis Iuda, et qui habitatis Ierusalem, et tu rex
Iosaphat: Hæc dicit Dominus vobis: Nolite timere,
nec paveatis hanc multitudinem: non est enim
vestra pugna, sed Dei. 16 Cras descendetis contra
eos: ascensuri enim sunt per clivum nomine Sis, et
invenietis illos in summitate torrentis, qui est contra
solitudinem Ieruel. 17 Non eritis vos qui dimicabitis,
sed tantummodo confidenter state, et videbitis
auxilium Domini super vos, o Iuda, et Ierusalem:
nolite timere, nec paveatis: cras egrediemini contra
eos, et Dominus erit vobiscum. 18 Iosaphat ergo, et
Iuda, et omnes habitatores Ierusalem ceciderunt
proni in terram coram Domino, et adoraverunt
eum. 19 Porro Levitæ de filiis Caath, et de filiis Core
laudabant Dominum Deum Israel voce magna, in
excelsum. 20 Cumque mane surrexissent, egressi
sunt per desertum Thecue: profectisque eis, stans
Iosaphat in medio eorum, dixit: Audite me viri Iuda,
et omnes habitatores Ierusalem: credite in Domino
Deo vestro, et securi eritis: credite prophetis eius,
et cuncta evenient prospera. 21 Deditque consilium
populo, et statuit cantores Domini, ut laudarent eum
in turmis suis, et antecederent exercitum, ac voce
consona dicerent: Confitemini Domino, quoniam in
æternum misericordia eius. 22 Cumque cœpissent
laudes canere, vertit Dominus insidias eorum in
semetipsos, filiorum scilicet Ammon, et Moab, et
montis Seir, qui egressi fuerant ut pugnarent contra
Iudam, et percussi sunt. 23 Namque filii Ammon,
et Moab consurrexerunt adversum habitatores
montis Seir, ut interficerent et delerent eos: cumque
hoc opere perpetrassent, etiam in semetipsos
versi, mutuis concidere vulneribus. 24 Porro
Iuda cum venisset ad speculam, quæ respicit
solitudinem, vidit procul omnem late regionem
plenam cadaveribus, nec superesse quemquam, qui
necem potuisset evadere. 25 Venit ergo Iosaphat,
et omnis populus cum eo ad detrahenda spolia
mortuorum: inveneruntque inter cadavera variam
supellectilem, vestes quoque, et vasa pretiosissima,
et diripuerunt ita ut omnia portare non possent,
nec per tres dies spolia auferre præ prædæ
magnitudine. 26 Die autem quarto congregati
sunt in Valle Benedictionis: etenim quoniam ibi
benedixerant Domino, vocaverunt locum illum
Vallis Benedictionis usque in præsentem diem.
27 Reversusque est omnis vir Iuda, et habitatores
Ierusalem, et Iosaphat ante eos in Ierusalem cum
lætitia magna, eo quod dedisset eis Dominus
gaudium de inimicis suis. 28 Ingressique sunt in
Ierusalem cum psalteriis, et citharis, et tubis in

domum Domini. 29 Irruit autem pavor Domini
super universa regna terrarum cum audissent
quod pugnasset Dominus contra inimicos Israel. 30
Quievitque regnum Iosaphat, et præbuit ei Deus
pacem per circuitum. 31 Regnavit igitur Iosaphat
super Iudam, et erat triginta quinque annorum
cum regnare cœpisset: viginti autem et quinque
annis regnavit in Ierusalem, et nomen matris eius
Azuba filia Selahi. 32 Et ambulavit in via patris
suis Asa, nec declinavit ab ea, faciens quæ placita
erant coram Domino. 33 Verumtamen excelsa non
abstulit, et adhuc populus non direxerat cor suum
ad Dominum Deum patrum suorum. 34 Reliqua
autem gestorum Iosaphat priorum et novissimorum
scripta sunt in verbis Iehu filii Hanani, quæ digessit
in Libros regum Israel. 35 Post hæc iniit amicitias
Iosaphat rex Iuda cum Ochozia rege Israel, cuius
opera fuerunt impiissima. 36 Et particeps fuit ut
facerent naves, quæ irent in Tharsis: feceruntque
classem in Asiongaber. 37 Prophetavit autem Eliezer
filius Dodau de Maresa ad Iosaphat, dicens: Quia
habuisti fœdus cum Ochozia, percussit Dominus
opera tua, contritæque sunt naves, nec potuerunt
ire in Tharsis.

21 Dormivit autem Iosaphat cum patribus suis,
et sepultus est cum eis in Civitate David:
regnavitque Ioram filius eius pro eo. 2 Qui
habuit fratres filios Iosaphat, Azariam, et Iahiel, et
Zachariam, et Azariam, et Michael, et Saphatiam.
Omnes hi, filii Iosaphat regis Iuda. 3 Deditque
eis pater suus multa munera argenti, et auri,
et pensitationes, cum civitatibus munitissimis in
Iuda: regnum autem tradidit Ioram, eo quod esset
primogenitus. 4 Surrexit ergo Ioram super regnum
patris sui: cumque se confirmasset, occidit omnes
fratres suos gladio, et quosdam de principibus
Israel. 5 Triginta duorum annorum erat Ioram
cum regnare cœpisset: et octo annis regnavit in
Ierusalem. 6 Ambulavitque in viis regum Israel, sicut
egerat domus Achab: filia quippe Achab erat uxor
eius, et fecit malum in conspectu Domini. 7 Noluit
autem Dominus disperdere domum David propter
pactum, quod inierat cum eo: et quia promiserat ut
daret ei lucernam, et filiis eius omni tempore. 8
In diebus illis rebellavit Edom, ne esset subditus
Iudæ, et constituit sibi regem. 9 Cumque transisset
Ioram cum principibus suis, et cuncto equitatu, qui
erat secum, surrexit nocte, et percussit Edom qui
se circumdederat, et omnes duces equitatus eius.
10 Attamen rebellavit Edom, ne esset sub ditione
Iuda usque ad hanc diem: eo tempore et Lobna
recessit ne esset sub manu illius. Dereliquerat enim
Dominum Deum patrum suorum: 11 insuper et
excelsa fabricatus est in urbibus Iuda, et fornicari
fecit habitatores Ierusalem, et prævaricari Iudam.
12 Allatæ sunt autem ei litteræ ab Elia propheta,
in quibus scriptum erat: Hæc dicit Dominus Deus
David patris tui: Quoniam non ambulasti in viis
Iosaphat patris tui, et in viis Asa regis Iuda, 13
sed incessisti per iter regum Israel, et fornicari
fecisti Iudam, et habitatores Ierusalem, imitatus
fornicationem domus Achab, insuper et fratres tuos
domum patris tui, meliores te occidisti: 14 ecce
Dominus percutiet te plaga magna cum populo tuo,
et filiis, et uxoribus tuis, universaque substantia
tua. 15 Tu autem ægrotabis pessimo languore uteri
tui, donec egrediantur vitalia tua paulatim per
singulos dies. 16 Suscitavit ergo Dominus contra
Ioram spiritum Philisthinorum, et Arabum, qui
confines sunt Æthiopibus. 17 Et ascenderunt in
Terram Iuda, et vastaverunt eam, diripueruntue
cunctam substantiam, quæ inventa est in domo
regis, insuper et filios eius, et uxores: nec remansit
ei filius, nisi Ioachaz, qui minimus natu erat. 18
Et super hæc omnia percussit eum Dominus alvi
languore insanabili. 19 Cumque diei succederet dies,
et temporum spatia volverentur, duorum annorum
expletus est circulus: et sic longa consumptus
tabe, ita ut egereret etiam viscera sua, languore
pariter, et vita caruit. Mortuusque est in infirmitate
pessima, et non fecit ei populus secundum morem
combustionis, exequias, sicut fecerat maioribus
eius. 20 Triginta duorum annorum fuit, cum regnare
cœpisset, et octo annis regnavit in Ierusalem.
Ambulavitque non recte, et sepelierunt eum in
Civitate David: verumtamen non in sepulchro
regum.

22 Constituerunt autem habitatores Ierusalem
Ochoziam filium eius minimum, regem pro eo:
omnes enim maiores natu, qui ante eum fuerant,
interfecerant latrones Arabum, qui irruerant in
castra: regnavitque Ochozias filius Ioram regis Iuda.
2 Quadraginta duorum annorum erat Ochozias
cum regnare cœpisset, et uno anno regnavit in
Ierusalem, et nomen matris eius Athalia filia Amri.
3 Sed et ipse ingressus est per vias domus Achab:
mater enim eius impulit eum ut impie ageret. 4 Fecit
igitur malum in conspectu Domini, sicut domus
Achab: ipsi enim fuerunt ei consiliarii post mortem
patris sui, in interitum eius. 5 Ambulavitque in
consiliis eorum. Et perrexit cum Ioram filio Achab
rege Israel, in bellum contra Hazael regem Syriæ in
Ramoth Galaad: vulneraveruntque Syri Ioram. 6 Qui
reversus est ut curaretur in Iezrahel: multas enim

plagas acceperat in supradicto certamine. Igitur
Ochozias filius Ioram rex Iuda, descendit ut inviseret
Ioram filium Achab in Iezrahel ægrotantem. 7
Voluntatis quippe fuit Dei adversus Ochoziam, ut
veniret ad Ioram: et cum venisset, et egrederetur
cum eo adversum Iehu filium Namsi, quem unxit
Dominus ut deleret domum Achab. 8 Cum ergo
everteret Iehu domum Achab, invenit principes
Iuda, et filios fratrum Ochoziæ, qui ministrabant
ei, et interfecit illos. 9 Ipsum quoque perquirens
Ochoziam, comprehendit latitantem in Samaria:
adductumque ad se, occidit, et sepelierunt eum: eo
quod esset filius Iosaphat, qui quæsierat Dominum
in toto corde suo. Nec erat ultra spes aliqua ut
de stirpe quis regnaret Ochoziæ. 10 Siquidem
Athalia mater eius videns quod mortuus esset filius
suus, surrexit, et interfecit omnem stirpem regiam
domus Ioram. 11 Porro Iosabeth filia regis tulit Ioas
filium Ochoziæ, et furata est eum de medio filiorum
regis, cum interficerentur: absconditque eum cum
nutrice sua in cubiculo lectulorum: Iosabeth autem,
quæ absconderat eum, erat filia regis Ioram, uxor
Ioiadæ pontificis, soror Ochoziæ, et idcirco Athalia
non interfecit eum. 12 Fuit ergo cum eis in domo
Dei absconditus sex annis, quibus regnavit Athalia
super terram.

23 Anno autem septimo confortatus Ioiada,
assumpsit centuriones, Azariam videlicet
filium Ieroham, et Ismahel filium Iohanan, Azariam
quoque filium Obed, et Maasiam filium Adaiæ, et
Elisaphat filium Zechri: et iniit cum eis fœdus. 2
Qui circumeuntes Iudam, congregaverunt Levitas
de cunctis urbibus Iuda, et principes familiarum
Israel, veneruntque in Ierusalem. 3 Iniit ergo omnis
multitudo pactum in domo Dei cum rege: dixitque
ad eos Ioiada: Ecce filius regis regnabit, sicut locutus
est Dominus super filios David. 4 Iste est ergo sermo
quem facietis: 5 Tertia pars vestrum qui veniunt ad
Sabbatum, Sacerdotum, et Levitarum, et ianitorum
erit in portis: tertia vero pars ad domum regis:
et tertia ad portam, quæ appellatur Fundamenti:
omne vero reliquum vulgus sit in atriis domus
Domini. 6 Nec quispiam alius ingrediatur domum
Domini, nisi Sacerdotes, et qui ministrant de Levitis:
ipsi tantummodo ingrediantur, quia sanctificati
sunt: et omne reliquum vulgus observet custodias
Domini. 7 Levitæ autem circumdent regem,
habentes singuli arma sua: (et si quis alius ingressus
fuerit templum, interficiatur) sintque cum rege
et intrante et egrediente. 8 Fecerunt ergo Levitæ,
et universus Iuda iuxta omnia, quæ præceperat
Ioiada pontifex: et assumpserunt singuli viros qui
sub se erant, et veniebant per ordinem Sabbati,
cum his qui impleverant sabbatum, et egressuri
erant. Siquidem Ioiada pontifex non dimiserat
abire turmas, quæ sibi per singulas hebdomadas
succedere consueverant. 9 Deditque Ioiada sacerdos
centurionibus lanceas, clypeosque et peltas regis
David, quas consecraverat in domo Domini. 10
Constituitque omnem populum tenentium pugiones
a parte templi dextra, usque ad partem templi
sinistram, coram altari, et templo, per circuitum
regis. 11 Et eduxerunt filium regis, et imposuerunt
ei diadema, et testimonium, dederuntque in manu
eius tenendam legem, et constituerunt eum regem:
unxit quoque illum Ioiada pontifex, et filii eius:
imprecatique sunt ei, atque dixerunt: Vivat rex.
12 Quod cum audisset Athalia, vocem scilicet
currentium atque laudantium regem, ingressa
est ad populum in templum Domini. 13 Cumque
vidisset regem stantem super gradum in introitu,
et principes, turmasque circa eum, omnemque
populum terræ gaudentem, atque clangentem tubis,
et diversi generis organis concinentem, vocemque
laudantium, scidit vestimenta sua, et ait: Insidiæ,
insidiæ. 14 Egressus autem Ioiada pontifex ad
centuriones, et principes exercitus, dixit eis: Educite
illam extra septa templi, et interficiatur foris gladio.
Præcepitque sacerdos ne occideretur in domo
Domini. 15 Et imposuerunt cervicibus eius manus:
cumque intrasset portam equorum domus regis,
interfecerunt eam ibi. 16 Pepigit autem Ioiada
fœdus inter se, universumque populum, et regem,
ut esset populus Domini. 17 Itaque ingressus est
omnis populus domum Baal, et destruxerunt eam:
et altaria ac simulacra illius confregerunt: Mathan
quoque sacerdotem Baal interfecerunt ante aras.
18 Constituit autem Ioiada præpositos in domo
Domini, sub manibus Sacerdotum, et Levitarum,
quos distribuit David in domo Domini: ut offerrent
holocausta Domino, sicut scriptum est in lege Moysi,
in gaudio et canticis, iuxta dispositionem David. 19
Constituit quoque ianitores in portis domus Domini,
ut non ingrederetur eam immundus in omni re. 20
Assumpsitque centuriones, et fortissimos viros ac
principes populi, et omne vulgus terræ, et fecerunt
descendere regem de domo Domini, et introire
per medium portæ superioris in domum regis, et
collocaverunt eum in solio regali. 21 Lætatusque est
omnis populus terræ, et urbs quievit: porro Athalia
interfecta est gladio.

24 Septem annorum erat Ioas cum regnare
cœpisset: et quadraginta annis regnavit in
Ierusalem, nomen matris eius Sebia de Bersabee. 2

Fecitque quod bonum est coram Domino cunctis
diebus Ioiadæ sacerdotis. 3 Accepit autem ei Ioiada
uxores duas, e quibus genuit filios et filias. 4 Post
quæ placuit Ioas ut instauraret domum Domini.
5 Congregavitque Sacerdotes, et Levitas, et dixit
eis: Egredimini ad civitates Iuda, et colligite de
universo Israel pecuniam ad sartatecta templi Dei
vestri, per singulos annos, festinatoque hoc facite:
porro Levitæ egere negligentius. 6 Vocavitque
rex Ioiadam principem, et dixit ei: Quare tibi non
fuit curæ, ut cogeres Levitas inferre de Iuda et de
Ierusalem pecuniam, quæ constituta est a Moyse
servo Domini, ut inferret eam omnis multitudo
Israel in tabernaculum testimonii? 7 Athalia enim
impiissima, et filii eius destruxerunt domum Dei, et
de universis, quæ sanctificata fuerant in templo
Domini, ornaverunt fanum Baalim. 8 Præcepit
ergo rex, et fecerunt arcam: posueruntque eam
iuxta portam domus Domini forinsecus. 9 Et
prædicatum est in Iuda et Ierusalem ut deferrent
singuli pretium Domino, quod constituit Moyses
servus Dei super omnem Israel in deserto. 10
Lætatique sunt cuncti principes, et omnis populus:
et ingressi contulerunt in arcam Domini, atque
miserunt ita ut impleretur. 11 Cumque tempus
esset ut deferrent arcam coram rege per manus
Levitarum (videbant enim multam pecuniam)
ingrediebatur scriba regis, et quem primus sacerdos
constituerat: effundebantque pecuniam quæ erat
in arca: porro arcam reportabant ad locum suum:
sicque faciebant per singulos dies, et congregata est
infinita pecunia. 12 Quam dederunt rex et Ioiada
his, qui præerant operibus domus Domini: at illi
conducebant ex ea cæsores lapidum, et artifices
operum singulorum ut instaurarent domum Domini:
fabros quoque ferri et æris, ut quod cadere cœperat,
fulciretur. 13 Egeruntque hi qui operabantur
industrie, et obducebatur parietum cicatrix per
manus eorum, ac suscitaverunt domum Domini in
statum pristinum, et firmiter eam stare fecerunt.
14 Cumque complessent omnia opera, detulerunt
coram rege, et Ioiada reliquam partem pecuniæ: de
qua facta sunt vasa templi in ministerium, et ad
holocausta, phialæ quoque, et cetera vasa aurea et
argentea: offerebantur holocausta in domo Domini
iugiter cunctis diebus Ioiadæ. 15 Senuit autem Ioiada
plenus dierum, et mortuus est cum esset centum
triginta annorum. 16 Sepelieruntque eum in civitate
David cum regibus, eo quod fecisset bonum cum
Israel, et cum domo eius. 17 Postquam autem obiit
Ioiada, ingressi sunt principes Iuda, et adoraverunt
regem, qui delinitus obsequiis eorum, acquievit eis.
18 Et dereliquerunt templum Domini Dei patrum
suorum, servieruntque lucis et sculptilibus, et
facta est ira contra Iudam, et Ierusalem propter
hoc peccatum. 19 Mittebatque eis prophetas ut
reverterentur ad Dominum, quos protestantes,
illi audire nolebant. 20 Spiritus itaque Dei induit
Zachariam filium Ioiadæ sacerdotem, et stetit in
conspectu populi, et dixit eis: Hæc dicit Dominus
Deus: Quare transgredimini præceptum Domini,
quod vobis non proderit, et dereliquistis Dominum
ut derelinqueret vos? 21 Qui congregati adversus
eum, miserunt lapides iuxta regis imperium in
atrio domus Domini. 22 Et non est recordatus
Ioas rex misericordiæ, quam fecerat Ioiada pater
illius secum, sed interfecit filium eius. Qui cum
moreretur, ait: Videat Dominus, et requirat. 23
Cumque evolutus esset annus, ascendit contra eum
exercitus Syriæ: venitque in Iudam et Ierusalem, et
interfecit cunctos principes populi, atque universam
prædam miserunt regi in Damascum. 24 Et
certe cum permodicus venisset numerus Syrorum,
tradidit Dominus in manibus eorum infinitam
multitudinem, eo quod dereliquissent Dominum
Deum patrum suorum: in Ioas quoque ignominiosa
exercuere iudicia. 25 Et abeuntes dimiserunt eum
in languoribus magnis: surrexerunt autem contra
eum servi sui in ultionem sanguinis filii Ioiadæ
sacerdotis, et occiderunt eum in lectulo suo, et
mortuus est: sepelieruntque eum in Civitate David,
sed non in sepulchris regum. 26 Insidiati vero sunt
ei Zabad filius Semmaath Ammanitidis, et Iozabad
filius Semarith Moabitidis. 27 Porro filii eius, ac
summa pecuniæ, quæ adunata fuerat sub eo, et
instauratio domus Dei scripta sunt diligentius in
Libro regum: regnavit autem Amasias filius eius pro
eo.

25 Vigintiquinque annorum erat Amasias cum
regnare cœpisset, et vigintinovem annis
regnavit in Ierusalem, nomen matris eius Ioadan de
Ierusalem. 2 Fecitque bonum in conspectu Domini:
verumtamen non in corde perfecto. 3 Cumque
roboratum sibi videret imperium, iugulavit servos,
qui occiderant regem patrem suum, 4 sed filios
eorum non interfecit sicut scriptum est in Libro
legis Moysi, ubi præcepit Dominus, dicens: Non
occidentur patres pro filiis, neque filii pro patribus
suis, sed unusquisque in suo peccato morietur. 5
Congregavit igitur Amasias Iudam, et constituit
eos per familias, tribunosque et centuriones in
universo Iuda, et Beniamin: et recensuit a viginti
annis supra, invenitque trecenta millia iuvenum,
qui egrederentur ad pugnam, et tenerent hastam
et clypeum: 6 Mercede quoque conduxit de Israel

centum millia robustorum, centum talentis argenti.
7 Venit autem homo Dei ad illum, et ait: O rex, ne
egrediatur tecum exercitus Israel: non est enim
Dominus cum Israel, et cunctis filiis Ephraim: 8
quod si putas in robore exercitus bella consistere,
superari te faciet Deus ab hostibus: Dei quippe est et
adiuvare, et in fugam convertere. 9 Dixitque Amasias
ad hominem Dei: Quid ergo fiet de centum talentis,
quæ dedi militibus Israel? Et respondit ei homo
Dei: Habet Dominus unde tibi dare possit multo
his plura. 10 Separavit itaque Amasias exercitum,
qui venerat ad eum ex Ephraim, ut reverteretur
in locum suum: at illi contra Iudam vehementer
irati, reversi sunt in regionem suam. 11 Porro
Amasias confidenter eduxit populum suum, et abiit
in Vallem salinarum, percussitque filios Seir decem
millia. 12 Et alia decem millia virorum ceperunt filii
Iuda, et adduxerunt ad præruptum cuiusdam petræ,
præcipitaveruntque eos de summo in præceps, qui
universi crepuerunt. 13 At ille exercitus, quem
remiserat Amasias ne secum iret ad prælium,
diffusus est in civitatibus Iuda a Samaria usque ad
Bethoron, et interfectis tribus millibus, diripuit
prædam magnam. 14 Amasias vero post cædem
Idumæorum, et allatos deos filiorum Seir, statuit
illos in deos sibi, et adorabat eos, et illis adolebat
incensum. 15 Quam ob rem iratus Dominus contra
Amasiam misit ad illum prophetam, qui diceret ei:
Cur adorasti deos, qui non liberaverunt populum
suum de manu tua? 16 Cumque hæc ille loqueretur,
respondit ei: Num consiliarius regis es? Quiesce ne
interficiam te. Discedensque propheta, Scio, inquit,
quod cogitaverit Deus occidere te, quia fecisti hoc
malum, et insuper non acquievisti consilio meo.
17 Igitur Amasias rex Iuda inito pessimo consilio,
misit ad Ioas filium Ioachaz filii Iehu, regem Israel,
dicens: Veni, videamus nos mutuo. 18 At ille remisit
nuncios, dicens: Carduus, qui est in Libano, misit
ad cedrum Libani, dicens: Da filiam tuam filio meo
uxorem: et ecce bestiæ, quæ erant in silva Libani,
transierunt, et conculcaverunt carduum. 19 Dixisti:
Percussi Edom, et idcirco erigitur cor tuum in
superbiam: sede in domo tua, cur malum adversum
te provocas, ut cadas et tu, et Iuda tecum? 20 Noluit
audire Amasias, eo quod Domini esset voluntas ut
traderetur in manus hostium propter deos Edom.
21 Ascendit igitur Ioas rex Israel, et mutuos sibi
præbuere conspectus: Amasias autem rex Iuda erat
in Bethsames Iuda: 22 corruitque Iuda coram Israel,
et fugit in tabernacula sua. 23 Porro Amasiam
regem Iuda, filium Ioas filii Ioachaz, cepit Ioas
rex Israel in Bethsames, et adduxit in Ierusalem:
destruxitque murum eius a porta Ephraim usque
ad portam anguli quadringentis cubitis. 24 Omne
quoque aurum, et argentum, et universa vasa,
quæ repererat in domo Dei, et apud Obededom
in thesauris etiam domus regiæ, necnon et filios
obsidum reduxit in Samariam. 25 Vixit autem
Amasias filius Ioas rex Iuda, postquam mortuus
est Ioas filius Ioachaz rex Israel, quindecim annis.
26 Reliqua autem sermonum Amasiæ priorum et
novissimorum scripta sunt in Libro regum Iuda
et Israel. 27 Qui postquam recessit a Domino,
tetenderunt ei insidias in Ierusalem. Cumque
fugisset in Lachis, miserunt, et interfecerunt eum
ibi. 28 Reportantesque super equos, sepelierunt
eum cum patribus suis in Civitate David.

26 Omnis autem populus Iuda filium eius Oziam
annorum sedecim, constituit regem pro
Amasia patre suo. 2 Ipse ædificavit Ailath, et
restituit eam ditioni Iuda, postquam dormivit
rex cum patribus suis. 3 Sedecim annorum erat
Ozias cum regnare cœpisset, et quinquaginta
duobus annis regnavit in Ierusalem, nomen matris
eius Iechelia de Ierusalem. 4 Fecitque quod erat
rectum in oculis Domini iuxta omnia, quæ fecerat
Amasias pater eius. 5 Et exquisivit Dominum in
diebus Zachariæ intelligentis et videntis Deum:
cumque requireret Dominum, direxit eum in
omnibus. 6 Denique egressus est, et pugnavit
contra Philisthiim, et destruxit murum Geth, et
murum Iabniæ, murumque Azoti: ædificavit quoque
oppida in Azoto, et in Philisthiim. 7 Et adiuvit
eum Deus contra Philisthiim, et contra Arabes,
qui habitabant in Gurbaal, et contra Ammonitas.
8 Appendebantque Ammonitæ munera Oziæ: et
divulgatum est nomen eius usque ad introitum
Ægypti propter crebras victorias. 9 Ædificavitque
Ozias turres in Ierusalem super portam anguli, et
super portam vallis, et reliquas in eodem muri
latere, firmavitque eas. 10 Extruxit etiam turres
in solitudine, et effodit cisternas plurimas, eo
quod haberet multa pecora tam in campestribus,
quam in eremi vastitate: vineas quoque habuit et
vinitores in montibus, et in Carmelo: erat quippe
homo agriculturæ deditus. 11 Fuit autem exercitus
bellatorum eius, qui procedebant ad prælia sub
manu Iehiel scribæ, Maasiæque doctoris, et sub
manu Hananiæ, qui erat de ducibus regis. 12
Omnisque numerus principum per familias virorum
fortium, duorum millium sexcentorum. 13 Et sub eis
universus exercitus trecentorum et septem millium
quingentorum: qui erant apti ad bella, et pro
rege contra adversarios dimicabant. 14 Præparavit
quoque eis Ozias, id est, cuncto exercitui, clypeos,

et hastas, et galeas, et loricas, arcusque et fundas
ad iaciendos lapides. 15 Et fecit in Ierusalem diversi
generis machinas, quas in turribus collocavit, et
in angulis murorum ut mitterent sagittas, et saxa
grandia: egressumque est nomen eius procul, eo
quod auxiliaretur ei Dominus, et corroborasset
illum. 16 Sed cum roboratus esset, elevatum est
cor eius in interitum suum, et neglexit Dominum
Deum suum: ingressusque templum Domini, adolere
voluit incensum super altare thymiamatis. 17
Statimque ingressus post eum Azarias sacerdos, et
cum eo Sacerdotes Domini octoginta, viri fortissimi,
18 restiterunt regi, atque dixerunt: Non est tui
officii Ozia ut adoleas incensum Domino, sed
Sacerdotum, hoc est, filiorum Aaron, qui consecrati
sunt ad huiuscemodi ministerium: egredere de
sanctuario, ne contempseris: quia non reputabitur
tibi in gloriam hoc a Domino Deo. 19 Iratusque
Ozias, tenens in manu thuribulum ut adoleret
incensum, minabatur Sacerdotibus. Statimque orta
est lepra in fronte eius coram Sacerdotibus, in
domo Domini super altare thymiamatis. 20 Cumque
respexisset eum Azarias pontifex, et omnes reliqui
Sacerdotes, viderunt lepram in fronte eius, et
festinato expulerunt eum. Sed et ipse perterritus,
acceleravit egredi, eo quod sensisset illico plagam
Domini. 21 Fuit igitur Ozias rex leprosus usque ad
diem mortis suæ, et habitavit in domo separata
plenus lepra, ob quam eiectus fuerat de domo
Domini. Porro Ioatham filius eius rexit domum
regis, et iudicabat populum terræ. 22 Reliqua autem
sermonum Oziæ priorum et novissimorum scripsit
Isaias filius Amos, propheta. 23 Dormivitque Ozias
cum patribus suis, et sepelierunt eum in agro
regalium sepulchrorum, eo quod esset leprosus:
regnavitque Ioatham filius eius pro eo.

27 Vigintiquinque annorum erat Ioatham cum
regnare cœpisset, et sedecim annis regnavit
in Ierusalem: nomen matris eius Ierusa filia Sadoc.
2 Fecitque quod rectum erat coram Domino iuxta
omnia quæ fecerat Ozias pater suus, excepto quod
non est ingressus templum Domini, et adhuc
populus delinquebat. 3 Ipse ædificavit portam
domus Domini excelsam, et in muro Ophel multa
construxit. 4 Urbes quoque ædificavit in montibus
Iuda, et in saltibus castella, et turres. 5 Ipse
pugnavit contra regem filiorum Ammon, et vicit
eos, dederuntque ei filii Ammon in tempore
illo centum talenta argenti, et decem millia
coros tritici, ac totidem coros hordei: hæc ei
præbuerunt filii Ammon in anno secundo et tertio.
6 Corroboratusque est Ioatham eo quod direxisset
vias suas coram Domino Deo suo. 7 Reliqua
autem sermonum Ioatham, et omnes pugnæ eius,
et opera, scripta sunt in Libro regum Israel et
Iuda. 8 Vigintiquinque annorum erat cum regnare
cœpisset, et sedecim annis regnavit in Ierusalem.
9 Dormivitque Ioatham cum patribus suis, et
sepelierunt eum in Civitate David: et regnavit Achaz
filius eius pro eo.

28 Viginti annorum erat Achaz cum regnare
cœpisset: et sedecim annis regnavit in
Ierusalem: non fecit rectum in conspectu Domini
sicut David pater eius: 2 sed ambulavit in viis
regum Israel, insuper et statuas fudit Baalim. 3 Ipse
est, qui adolevit incensum in Valle Benennom, et
lustravit filios suos in igne iuxta ritum gentium,
quas interfecit Dominus in adventu filiorum Israel.
4 Sacrificabat quoque, et thymiama succendebat in
excelsis, et in collibus, et sub omni ligno frondoso.
5 Tradiditque eum Dominus Deus eius in manu regis
Syriæ, qui percussit eum, magnamque prædam cepit
de eius imperio, et adduxit in Damascum: manibus
quoque regis Israel traditus est, et percussus plaga
grandi. 6 Occiditque Phacee, filius Romeliæ, de
Iuda centum viginti millia in die uno, omnes
viros bellatores: eo quod reliquissent Dominum
Deum patrum suorum. 7 Eodem tempore occidit
Zechri, vir potens ex Ephraim, Maasiam filium
regis, et Ezricam ducem domus eius, Elcanam
quoque secundum a rege. 8 Ceperuntque filii
Israel de fratribus suis ducenta millia mulierum,
puerorum, et puellarum, et infinitam prædam:
pertuleruntque eam in Samariam. 9 Ea tempestate
erat ibi propheta Domini, nomine Oded: qui egressus
obviam exercitui venienti in Samariam, dixit eis:
Ecce iratus Dominus Deus patrum vestrorum contra
Iuda, tradidit eos in manibus vestris, et occidistis
eos atrociter, ita ut ad cælum pertingeret vestra
crudelitas. 10 Insuper filios Iuda, et Ierusalem
vultis vobis subiicere in servos et ancillas, quod
nequaquam facto opus est: peccastis enim super
hoc Domino Deo vestro. 11 Sed audite consilium
meum, et reducite captivos, quos adduxistis de
fratribus vestris, quia magnus furor Domini imminet
vobis. 12 Steterunt itaque viri de principibus
filiorum Ephraim, Azarias filius Iohanam, Barachias
filius Mosollamoth, Ezechias filius Sellum, et
Amasa filius Adali, contra eos, qui veniebant
de prælio, 13 et dixerunt eis: Non introducetis
huc captivos, ne peccemus Domino. Quare vultis
adiicere super peccata nostra, et vetera cumulare
delicta? Grande quippe peccatum est, et ira furoris
Domini imminet super Israel. 14 Dimiseruntque viri

bellatores prædam, et universa quæ ceperant coram principibus, et omni multitudine. 15 Steteruntque viri, quos supra memoravimus, et apprehendentes captivos, omnesque qui nudi erant, vestierunt de spoliis: cumque vestissent eos, et calceassent, et refecissent cibo ac potu, unxissentque propter laborem, et adhibuissent eis curam: quicumque ambulare non poterant, et erant imbecillo corpore, imposuerunt eos iumentis, et adduxerunt Iericho Civitatem Palmarum ad fratres eorum, ipsique reversi sunt in Samariam. 16 Tempore illo misit rex Achaz ad regem Assyriorum, postulans auxilium. 17 Veneruntque Idumæi, et percusserunt multos ex Iuda, et ceperunt prædam magnam. 18 Philisthiim quoque diffusi sunt per urbes campestres, et ad Meridiem Iuda: ceperuntque Bethsames, et Aialon, et Gaderoth, Socho quoque, et Thamnan, et Gamzo, cum viculis suis, et habitaverunt in eis. 19 Humiliaverat enim Dominus Iudam propter Achaz regem Iuda, eo quod nudasset eum auxilio, et contemptui habuisset Dominum. 20 Adduxitque contra eum Thelgathphalnasar regem Assyriorum, qui et afflixit eum, et nullo resistente vastavit. 21 Igitur Achaz spoliata domo Domini, et domo regum, ac principum, dedit regi Assyriorum munera, et tamen nihil ei profuit. 22 Insuper et tempore angustiæ suæ auxit contemptum in Dominum, ipse per se rex Achaz, 23 immolavit diis Damasci victimas percussoribus suis, et dixit: dii regum Syriæ auxiliantur eis, quos ego placabo hostiis, et aderunt mihi, cum econtrario ipsi fuerint ruinæ ei, et universo Israel. 24 Direptis itaque Achaz omnibus vasis domus Dei, atque confractis, clausit ianuas templi Dei, et fecit sibi altaria in universis angulis Ierusalem. 25 In omnibus quoque urbibus Iuda extruxit aras ad cremandum thus, atque ad iracundiam provocavit Dominum Deum patrum suorum. 26 Reliqua autem sermonum eius, et omnium operum suorum priorum et novissimorum scripta sunt in Libro regum Iuda et Israel. 27 Dormivitque Achaz cum patribus suis, et sepelierunt eum in civitate Ierusalem: neque enim receperunt eum in sepulchra regum Israel. Regnavitque Ezechias filius eius pro eo.

29 Igitur Ezechias regnare cœpit, cum vigintiquinque esset annorum, et vigintinovem annis regnavit in Ierusalem: nomen matris eius Abia, filia Zachariæ. 2 Fecitque quod erat placitum in conspectu Domini iuxta omnia quæ fecerat David pater eius. 3 Ipse anno, et mense primo regni sui aperuit valvas domus Domini, et instauravit eas. 4 Adduxitque Sacerdotes atque Levitas, et congregavit eos in plateam Orientalem. 5 Dixitque ad eos: Audite me Levitæ, et sanctificamini, mundate domum Domini Dei patrum vestrorum, et auferte omnem immunditiam de Sanctuario. 6 Peccaverunt patres nostri, et fecerunt malum in conspectu Domini Dei nostri, derelinquentes eum: averterunt facies suas a tabernaculo Domini, et præbuerunt dorsum. 7 Clauserunt ostia, quæ erant in porticu, et extinxerunt lucernas, incensumque non adoleverunt, et holocausta non obtulerunt in sanctuario Deo Israel. 8 Concitatus est itaque furor Domini super Iudam et Ierusalem, tradiditque eos in commotionem, et in interitum, et in sibilum, sicut ipsi cernitis oculis vestris. 9 En, corruerunt patres nostri gladiis, filii nostri, et filiæ nostræ, et coniuges captivæ ductæ sunt propter hoc scelus. 10 Nunc ergo placet mihi ut ineamus fœdus cum Domino Deo Israel, et avertet a nobis furorem iræ suæ. 11 Filii mei nolite negligere: vos elegit Dominus ut stetis coram eo, et ministretis illi, colatisque eum, et cremetis ei incensum. 12 Surrexerunt ergo Levitæ: Mahath filius Amasai, et Ioel filius Azariæ de filiis Caath: Porro de filiis Merari, Cis filius Abdi, et Azarias filius Ialaleel. De filiis autem Gersom, Ioah filius Zemma, et Eden filius Ioah. 13 At vero de filiis Elisaphan, Samri, et Iahiel. De filiis quoque Asaph, Zacharias, et Mathanias: 14 Necnon de filiis Heman, Iahiel, et Semei: Sed et de filiis Idithun, Semeias, et Oziel. 15 Congregaveruntque fratres suos, et sanctificati sunt, et ingressi sunt iuxta mandatum regis et imperium Domini, ut expiarent domum Dei. 16 Sacerdotes quoque ingressi templum Domini ut sanctificarent illud, extulerunt omnem immunditiam, quam intro repererant in vestibulo domus Domini, quam tulerunt Levitæ, et asportaverunt ad Torrentem Cedron foras. 17 Cœperunt autem prima die mensis primi mundare, et in die octavo eiusdem mensis ingressi sunt porticum templi Domini, expiaveruntque templum diebus octo, et in die sextadecima mensis eiusdem, quod cœperant impleverunt. 18 Ingressi quoque sunt ad Ezechiam regem, et dixerunt ei: Sanctificavimus omnem domum Domini, et altare holocausti, vasaque eius, necnon et mensam propositionis cum omnibus vasis suis, 19 cunctamque templi supellectilem, quam polluerat rex Achaz in regno suo, postquam prævaricatus est: et ecce exposita sunt omnia coram altare Domini. 20 Consurgensque diluculo Ezechias rex, adunavit omnes principes civitatis, et ascendit in domum Domini: 21 obtuleruntque simul tauros septem, et arietes septem, agnos septem, et hircos septem pro peccato, pro regno,

pro sanctuario, pro Iuda, dixitque sacerdotibus
filiis Aaron ut offerrent super altare Domini.
22 Mactaverunt igitur tauros, et susceperunt
sanguinem Sacerdotes, et fuderunt illum super
altare, mactaverunt etiam arietes, et illorum
sanguinem super altare fuderunt, immolaveruntque
agnos, et fuderunt super altare sanguinem. 23
Applicuerunt hircos pro peccato coram rege, et
universa multitudine, imposueruntque manus suas
super eos: 24 et immolaverunt illos Sacerdotes,
et asperserunt sanguinem eorum coram altare
pro piaculo universi Israelis: pro omni quippe
Israel præceperat rex ut holocaustum fieret et pro
peccato. 25 Constituit quoque Levitas in domo
Domini cum cymbalis, et psalteriis, et citharis
secundum dispositionem David regis, et Gad
Videntis, et Nathan prophetæ: siquidem Domini
præceptum fuit per manum prophetarum eius.
26 Steteruntque Levitæ tenentes organa David, et
Sacerdotes tubas. 27 Et iussit Ezechias ut offerrent
holocausta super altare: cumque offerrentur
holocausta, cœperunt laudes canere Domino, et
clangere tubis, atque in diversis organis, quæ David
rex Israel præparaverat, concrepare. 28 Omni
autem turba adorante, cantores, et ii, qui tenebant
tubas, erant in officio suo donec compleretur
holocaustum. 29 Cumque finita esset oblatio,
incurvatus est rex, et omnes qui erant cum eo, et
adoraverunt. 30 Præcepitque Ezechias, et principes
Levitis ut laudarent Dominum sermonibus David,
et Asaph Videntis: qui laudaverunt eum magna
lætitia, et incurvato genu adoraverunt. 31 Ezechias
autem etiam hæc addidit: Implestis manus vestras
Domino, accedite, et offerte victimas, et laudes
in domo Domini. Obtulit ergo universa multitudo
hostias, et laudes, et holocausta mente devota.
32 Porro numerus holocaustorum, quæ obtulit
multitudo, hic fuit, tauros septuaginta, arietes
centum, agnos ducentos. 33 Sanctificaveruntque
Domino boves sexcentos, et oves tria millia. 34
Sacerdotes vero pauci erant, nec poterant sufficere
ut pelles holocaustorum detraherent: unde et
Levitæ fratres eorum adiuverunt eos, donec
impleretur opus, et sanctificarentur antistites:
Levitæ quippe faciliori ritu sanctificantur, quam
Sacerdotes. 35 Fuerunt ergo holocausta plurima,
adipes pacificorum, et libamina holocaustorum: et
completus est cultus domus Domini. 36 Lætatusque
est Ezechas, et omnis populus eo quod ministerium
Domini esset expletum. De repente quippe hoc fieri
placuerat.

30 Misit quoque Ezechias ad omnem Israel
et Iudam: scripsitque epistolas ad Ephraim
et Manassen ut venirent ad domum Domini in
Ierusalem, et facerent Phase Domino Deo Israel. 2
Inito ergo consilio regis et principum, et universi
cœtus Ierusalem, decreverunt ut facerent Phase
mense secundo. 3 Non enim potuerant facere
in tempore suo, quia sacerdotes, qui possent
sufficere, sanctificati non fuerant, et populus
nondum congregatus fuerat in Ierusalem. 4
Placuitque sermo regi, et omni multitudini. 5 Et
decreverunt ut mitterent nuncios in universum
Israel de Bersabee usque Dan ut venirent, et
facerent Phase Domino Deo Israel in Ierusalem:
multi enim non fecerant sicut lege præscriptum est.
6 Perrexeruntque cursores cum epistolis ex regis
imperio, et principum eius, in universum Israel et
Iudam iuxta id, quod rex iusserat, prædicantes: Filii
Israel revertimini ad Dominum Deum Abraham,
et Isaac, et Israel: et revertetur ad reliquias, quæ
effugerunt manum regis Assyriorum. 7 Nolite fieri
sicut patres vestri et fratres, qui recesserunt a
Domino Deo patrum suorum, qui tradidit eos in
interitum, ut ipsi cernitis. 8 Nolite indurare cervices
vestras, sicut patres vestri: tradite manus Domino,
et venite ad sanctuarium eius, quod sanctificavit in
æternum: servite Domino Deo patrum vestrorum,
et avertetur a vobis ira furoris eius. 9 Si enim vos
reversi fueritis ad Dominum: fratres vestri, et filii
habebunt misericordiam coram dominis suis, qui
illos duxerunt captivos, et revertentur in terram
hanc: pius enim et clemens est Dominus Deus vester,
et non avertet faciem suam a vobis, si reversi fueritis
ad eum. 10 Igitur cursores pergebant velociter
de civitate in civitatem per terram Ephraim, et
Manasse usque ad Zabulon, illis irridentibus et
subsannantibus eos. 11 Attamen quidam viri ex
Aser, et Manasse, et Zabulon acquiescentes consilio,
venerunt Ierusalem. 12 In Iuda vero facta est manus
Domini ut daret eis cor unum, ut facerent iuxta
præceptum regis, et principum verbum Domini.
13 Congregatique sunt in Ierusalem populi multi
ut facerent sollemnitatem azymorum, in mense
secundo: 14 et surgentes destruxerunt altaria quæ
erant in Ierusalem, atque universa, in quibus idolis
adolebatur incensum, subvertentes, proiecerunt
in Torrentem Cedron. 15 Immolaverunt autem
Phase quartadecima die mensis secundi. Sacerdotes
quoque, atque Levitæ tandem sanctificati obtulerunt
holocausta in domo Domini: 16 Steteruntque
in ordine suo iuxta dispositionem, et legem
Moysi hominis Dei: Sacerdotes vero suscipiebant
effundendum sanguinem de manibus Levitarum, 17

eo quod multa turba sanctificata non esset: et idcirco
immolarent Levitæ Phase his, qui non occurrerant
sanctificari Domino. 18 Magna etiam pars populi de
Ephraim, et Manasse, et Issachar, et Zabulon, quæ
sanctificata non fuerat, comedit Phase, non iuxta
quod scriptum est: et oravit pro eis Ezechias, dicens:
Dominus bonus propitiabitur 19 cunctis, qui in toto
corde requirunt Dominum Deum patrum suorum:
et non imputabit eis quod minus sanctificati sunt.
20 Quem exaudivit Dominus, et placatus est populo.
21 Feceruntque filii Israel, qui inventi sunt in
Ierusalem, sollemnitatem azymorum septem diebus
in lætitia magna, laudantes Dominum per singulos
dies: Levitæ quoque, et Sacerdotes per organa,
quæ suo officio congruebant. 22 Et locutus est
Ezechias ad cor omnium Levitarum, qui habebant
intelligentiam bonam super Domino: et comederunt
septem diebus sollemnitatis, immolantes victimas
pacificorum, et laudantes Dominum Deum patrum
suorum. 23 Placuitque universæ multitudini ut
celebrarent etiam alios dies septem: quod et
fecerunt cum ingenti gaudio. 24 Ezechias enim rex
Iuda præbuerat multitudini mille tauros, et septem
millia ovium: principes vero dederant populo
tauros mille, et oves decem millia: sanctificata
est ergo sacerdotum plurima multitudo. 25 Et
hilaritate perfusa omnis turba Iuda tam Sacerdotum
et Levitarum, quam universæ frequentiæ, quæ
venerat ex Israel; proselytorum quoque de Terra
Israel, et habitantium in Iuda. 26 Factaque est
grandis celebritas in Ierusalem, qualis a diebus
Salomonis filii David regis Israel in ea urbe non
fuerat. 27 Surrexerunt autem Sacerdotes atque
Levitæ benedicentes populo: et exaudita est vox
eorum: pervenitque oratio in habitaculum sanctum
cæli.

31 Cumque hæc fuissent rite celebrata, egressus
est omnis Israel, qui inventus fuerat in urbibus
Iuda, et fregerunt simulacra, succideruntque lucos,
demoliti sunt excelsa, et altaria destruxerunt,
non solum de universo Iuda et Beniamin, sed et
de Ephraim quoque et Manasse, donec penitus
everterent: reversique sunt omnes filii Israel
in possessiones et civitates suas. 2 Ezechias
autem constituit turmas Sacerdotales, et Leviticas
per divisiones suas, unumquemque in officio
proprio, tam Sacerdotum videlicet quam Levitarum
ad holocausta, et pacifica ut ministrarent et
confiterentur, canerentque in portis castrorum
Domini. 3 Pars autem regis erat, ut de propria
eius substantia offerretur holocaustum, mane
semper et vespere, Sabbatis quoque, et calendis,
et sollemnitatibus ceteris, sicut scriptum est in
lege Moysi. 4 Præcepit etiam populo habitantium
Ierusalem ut darent partes Sacerdotibus, et Levitis,
ut possent vacare legi Domini. 5 Quod cum
percrebruisset in auribus multitudinis, plurimas
obtulere primitias filii Israel frumenti, vini, et olei,
mellis quoque: et omnium, quæ gignit humus,
decimas obtulerunt. 6 Sed et filii Israel et Iuda,
qui habitabant in urbibus Iuda, obtulerunt decimas
boum et ovium, decimasque sanctorum, quæ
voverant Domino Deo suo: atque universa portantes,
fecerunt acervos plurimos. 7 Mense tertio cœperunt
acervorum iacere fundamenta, et mense septimo
compleverunt eos. 8 Cumque ingressi fuissent
Ezechias, et principes eius, viderunt acervos,
et benedixerunt Domino ac populo Israel. 9
Interrogavitque Ezechias Sacerdotes, et Levitas cur
ita iacerent acervi. 10 Respondit illi Azarias Sacerdos
primus de stirpe Sadoc, dicens: Ex quo cœperunt
offerri primitiæ in domo Domini, comedimus,
et saturati sumus, et remanserunt plurima, eo
quod benedixerit Dominus populo suo: reliquarum
autem copia est ista, quam cernis. 11 Præcepit
igitur Ezechias ut præpararent horrea in domo
Domini. Quod cum fecissent, 12 intulerunt tam
primitias, quam decimas, et quæcumque voverant,
fideliter. Fuit autem præfectus eorum Chonenias
Levita, et Semei frater eius, secundus, 13 post
quem Iahiel, et Azarias, et Nahath, et Asael, et
Ierimoth, Iozabad quoque, et Eliel, et Iesmachias,
et Mahath, et Banaias, præpositi sub manibus
Choneniæ, et Semei fratris eius, ex imperio Ezechiæ
regis et Azariæ pontificis domus Dei, ad quos omnia
pertinebant. 14 Core vero filius Iemna Levites
et ianitor Orientalis portæ, præpositus erat iis,
quæ sponte offerebantur Domino, primitiisque et
consecratis in Sancta sanctorum. 15 Et sub cura
eius Eden, et Beniamin, Iesue, et Semeias, Amarias
quoque, et Sechenias in civitatibus Sacerdotum
ut fideliter distribuerent fratribus suis partes,
minoribus atque maioribus: 16 exceptis maribus ab
annis tribus et supra, cunctis qui ingrediebantur
templum Domini, et quidquid per singulos dies
conducebat in ministerio, atque observationibus
iuxta divisiones suas, 17 Sacerdotibus per familias,
et Levitis a vigesimo anno et supra, per ordines
et turmas suas, 18 universæque multitudini tam
uxoribus, quam liberis eorum utriusque sexus,
fideliter cibi de his, quæ sanctificata fuerant,
præbebantur. 19 Sed et filiorum Aaron per agros, et
suburbana urbium singularum dispositi erant viri,
qui partes distribuerent universo sexui masculino
de Sacerdotibus, et Levitis. 20 Fecit ergo Ezechias

universa quæ diximus in omni Iuda: operatusque
est bonum et rectum, et verum coram Domino Deo
suo 21 in universa cultura ministerii domus Domini,
iuxta legem et ceremonias, volens requirere Deum
suum in toto corde suo: fecitque et prosperatus est.

32 Post quæ et huiuscemodi veritatem, venit
Sennacherib rex Assyriorum, et ingressus
Iudam, obsedit civitates munitas, volens eas capere.
2 Quod cum vidisset Ezechias, venisse scilicet
Sennacherib, et totum belli impetum verti contra
Ierusalem, 3 inito cum principibus consilio, virisque
fortissimis ut obturarent capita fontium, qui
erant extra urbem: et hoc omnium decernente
sententia, 4 congregavit plurimam multitudinem,
et obturaverunt cunctos fontes, et rivum, qui
fluebat in medio terræ, dicentes: Ne veniant reges
Assyriorum, et inveniant aquarum abundantiam. 5
Ædificavit quoque, agens industrie, omnem murum,
qui fuerat dissipatus, et extruxit turres desuper, et
forinsecus alterum murum: instauravitque Mello in
Civitate David, et fecit universi generis armaturam
et clypeos: 6 constituitque principes bellatorum
in exercitu: et convocavit universos in platea
portæ civitatis, ac locutus est ad cor eorum dicens:
7 Viriliter agite, et confortamini: nolite timere,
nec paveatis regem Assyriorum, et universam
multitudinem, quæ est cum eo: multo enim plures
nobiscum sunt, quam cum illo. 8 Cum illo enim
est brachium carneum: nobiscum Dominus Deus
noster, qui auxiliator est noster, pugnatque pro
nobis. Confortatusque est populus huiuscemodi
verbis Ezechiæ regis Iuda. 9 Quæ postquam gesta
sunt, misit Sennacherib rex Assyriorum servos suos
in Ierusalem (ipse enim cum universo exercitu
obsidebat Lachis) ad Ezechiam regem Iuda, et ad
omnem populum, qui erat in urbe, dicens: 10
Hæc dicit Sennacherib rex Assyriorum: In quo
habentes fiduciam sedetis obsessi in Ierusalem?
11 Num Ezechias decipit vos, ut tradat morti in
fame et siti, affirmans quod Dominus Deus vester
liberet vos de manu regis Assyriorum? 12 Numquid
non iste est Ezechias, qui destruxit excelsa illius,
et altaria, et præcepit Iuda et Ierusalem, dicens:
Coram altari uno adorabitis, et in ipse comburetis
incensum? 13 An ignoratis quæ ego fecerim, et
patres mei cunctis terrarum populis? Numquid
prævaluerunt dii gentium, omniumque terrarum
liberare regionem suam de manu mea? 14 Quis
est de universis diis gentium, quas vastaverunt
patres mei, qui potuerit eruere populum suum de
manu mea, ut possit etiam Deus vester eruere vos
de hac manu? 15 Non vos ergo decipiat Ezechias,
nec vana persuasione deludat, neque credatis ei. Si
enim nullus potuit deus cunctarum gentium atque
regnorum liberare populum suum de manu mea, et
de manu patrum meorum, consequenter nec Deus
vester poterit eruere vos de manu mea. 16 Sed et alia
multa locuti sunt servi eius contra Dominum Deum,
et contra Ezechiam servum eius. 17 Epistolas quoque
scripsit plenas blasphemiæ in Dominum Deum
Israel, et locutus est adversus eum: Sicut dii gentium
ceterarum non potuerunt liberare populum suum
de manu mea, sic et Deus Ezechiæ eruere non
poterit populum suum de manu ista. 18 Insuper et
clamore magno, lingua Iudaica contra populum, qui
sedebat in muris Ierusalem, personabat, ut terreret
eos, et caperet civitatem. 19 Locutusque est contra
Deum Ierusalem, sicut adversum deos populorum
terræ, opera manuum hominum. 20 Oraverunt
igitur Ezechias rex, et Isaias filius Amos prophetes,
adversum hanc blasphemiam, ac vociferati sunt
usque in cælum. 21 Et misit Dominus Angelum, qui
percussit omnem virum robustum, et bellatorem, et
principem exercitus regis Assyriorum: Reversusque
est cum ignominia in terram suam. Cumque
ingressus esset domum dei sui, filii qui egressi
fuerant de utero eius, interfecerunt eum gladio.
22 Salvavitque Dominus Ezechiam et habitatores
Ierusalem de manu Sennacherib regis Assyriorum,
et de manu omnium, et præstitit eis quietem per
circuitum. 23 Multi etiam deferebant hostias, et
sacrificia Domino in Ierusalem, et munera Ezechiæ
regi Iuda: qui exaltatus est post hæc coram cunctis
gentibus. 24 In diebus illis ægrotavit Ezechias usque
ad mortem, et oravit Dominum: exaudivitque eum,
et dedit ei signum. 25 Sed non iuxta beneficia,
quæ acceperat, retribuit, quia elevatum est cor
eius: et facta est contra eum ira, et contra Iudam
et Ierusalem. 26 Humiliatusque est postea eo
quod exaltatum fuisset cor eius, tam ipse, quam
habitatores Ierusalem: et idcirco non venit super eos
ira Domini in diebus Ezechiæ. 27 Fuit autem Ezechias
dives, et inclytus valde, et thesauros sibi plurimos
congregavit argenti et auri et lapidis pretiosi,
aromatum, et armorum universi generis, et vasorum
magni pretii. 28 Apothecas quoque frumenti, vini, et
oleo, et præsepia omnium iumentorum, caulasque
pecorum, 29 et urbes ædificavit sibi: habebat quippe
greges ovium, et armentorum innumerabiles, eo
quod dedisset ei Dominus substantiam multam
nimis. 30 Ipse est Ezechias, qui obturavit superiorem
fontem aquarum Gihon, et avertit eas subter ad
Occidentem Urbis David: in omnibus operibus suis
fecit prospere quæ voluit. 31 Attamen in legatione
principum Babylonis, qui missi fuerant ad eum, ut

interrogarent de portento, quod acciderat super
terram, dereliquit eum Deus ut tentaretur, et nota
fierent omnia, quæ erant in corde eius. 32 Reliqua
autem sermonum Ezechiæ, et misericordiarum eius
scripta sunt in visione Isaiæ filii Amos prophetæ,
et in libro regum Iuda et Israel. 33 Dormivitque
Ezechias cum patribus suis, et sepelierunt eum
super sepulchra filiorum David: et celebravit eius
exequias universus Iuda, et omnes habitatores
Ierusalem: regnavitque Manasses filius eius pro eo.

33 Duodecim annorum erat Manasses cum
regnare cœpisset, et quinquaginta quinque
annis regnavit in Ierusalem. 2 Fecit autem malum
coram Domino iuxta abominationes gentium, quas
subvertit Dominus coram filiis Israel: 3 et conversus
instauravit excelsa, quæ demolitus fuerat Ezechias
pater eius: construxitque aras Baalim, et fecit lucos,
et adoravit omnem militiam cæli, et coluit eam.
4 Ædificavit quoque altaria in domo Domini, de
qua dixerat Dominus: In Ierusalem erit nomen
meum in æternum. 5 Ædificavit autem ea cuncto
exercitui cæli in duobus atriis domus Domini. 6
Transireque fecit filios suos per ignem in Valle
Benennom: observabat somnia, sectabatur auguria,
maleficis artibus inserviebat, habebat secum magos,
et incantatores: multaque mala operatus est coram
Domino ut irritaret eum. 7 Sculptile quoque, et
conflatile signum posuit in domo Dei, de qua locutus
est Deus ad David, et ad Salomonem filium eius,
dicens: In domo hac et in Ierusalem, quam elegi
de cunctis tribubus Israel, ponam nomen meum
in sempiternum. 8 Et moveri non faciam pedem
Israel de terra, quam tradidi patribus eorum: ita
dumtaxat si custodierint facere quæ præcepi eis,
cunctamque legem, et ceremonias, atque iudicia per
manum Moysi. 9 Igitur Manasses seduxit Iudam,
et habitatores Ierusalem ut facerent malum super
omnes gentes, quas subverterat Dominus a facie
filiorum Israel. 10 Locutusque est Dominus ad eum,
et ad populum illius, et attendere noluerunt. 11
Idcirco superinduxit eis principes exercitus regis
Assyriorum: ceperuntque Manassen, et vinctum
catenis, atque compedibus duxerunt in Babylonem.
12 Qui postquam coangustatus est, oravit Dominum
Deum suum: et egit pœnitentiam valde coram Deo
patrum suorum. 13 Deprecatusque est eum, et
obsecravit intente: et exaudivit orationem eius,
reduxitque eum Ierusalem in regnum suum, et
cognovit Manasses quod Dominus ipse esset Deus.
14 Post hæc ædificavit murum extra civitatem
David ad Occidentem Gihon in convalle, ab introitu
portæ piscium per circuitum usque ad Ophel, et
exaltavit illum vehementer: constituitque principes
exercitus in cunctis civitatibus Iuda munitis: 15
et abstulit deos alienos, et simulacrum de domo
Domini: aras quoque, quas fecerat in monte domus
Domini, et in Ierusalem, et proiecit omnia extra
urbem. 16 Porro instauravit altare Domini, et
immolavit super illud victimas, et pacifica, et
laudem: præcepitque Iudæ ut serviret Domino
Deo Israel. 17 Attamen adhuc populus immolabat
in excelsis Domino Deo suo. 18 Reliqua autem
gestorum Manasse: et obsecratio eius ad Deum
suum: verba quoque Videntium, qui loquebantur
ad eum in nomine Domini Dei Israel, continentur in
sermonibus regum Israel. 19 Oratio quoque eius et
exauditio, et cuncta peccata, atque contemptus,
loca etiam, in quibus ædificavit excelsa, et fecit
lucos, et statuas antequam ageret pœnitentiam,
scripta sunt in sermonibus Hozai. 20 Dormivit ergo
Manasses cum patribus suis, et sepelierunt eum in
domo sua: regnavitque pro eo filius eius Amon. 21
Viginti duorum annorum erat Amon cum regnare
cœpisset, et duobus annis regnavit in Ierusalem. 22
Fecitque malum in conspectu Domini, sicut fecerat
Manasses pater eius: et cunctis idolis, quæ Manasses
fuerat fabricatus, immolavit atque servivit. 23 Et
non est reveritus faciem Domini, sicut reveritus
est Manasses pater eius: et multo maiora deliquit.
24 Cumque coniurassent adversus eum servi sui,
interfecerunt eum in domo sua. 25 Porro reliqua
populi multitudo, cæsis iis, qui Amon percusserant,
constituit regem Iosiam filium eius pro eo.

34 Octo annorum erat Iosias cum regnare
cœpisset, et triginta et uno anno regnavit in
Ierusalem. 2 Fecitque quod erat rectum in conspectu
Domini, et ambulavit in viis David patris sui: non
declinavit neque ad dextram, neque ad sinistram. 3
Octavo autem anno regni sui, cum adhuc esset puer,
cœpit quærere Deum patris sui David: et duodecimo
anno postquam regnare cœperat, mundavit Iudam
et Ierusalem ab excelsis, et lucis, simulacrisque
et sculptilibus. 4 Destruxeruntque coram eo aras
Baalim: et simulacra, quæ superposita fuerant,
demoliti sunt: lucos etiam, et sculptilia succidit
atque comminuit: et super tumulos eorum, qui eis
immolare consueverant, fragmenta dispersit. 5
Ossa præterea sacerdotum combussit in altaribus
idolorum, mundavitque Iudam et Ierusalem. 6
Sed et in urbibus Manasse, et Ephraim, et Simeon,
usque Nephthali cuncta subvertit. 7 Cumque altaria
dissipasset, et lucos, et sculptilia contrivisset in
frustra, cunctaque delubra demolitus esset de
universa Terra Israel, reversus est in Ierusalem.

8 Igitur anno octavodecimo regni sui, mundata
iam terra, et templo Domini, misit Saphan filium
Eseliæ, et Maasiam principem civitatis, et Ioha
filium Ioachaz a commentariis, ut instaurarent
domum Domini Dei sui. 9 Qui venerunt ad
Helciam Sacerdotem magnum: acceptamque ab
eo pecuniam, quæ illata fuerat in domum Domini,
et quam congregaverant Levitæ, et ianitores de
Manasse, et Ephraim, et universis reliquiis Israel,
ab omni quoque Iuda, et Beniamin, et habitatoribus
Ierusalem, 10 tradiderunt in manibus eorum, qui
præerant operariis in domo Domini ut instaurarent
templum, et infirma quæque sarcirent. 11 At illi
dederunt eam artificibus, et cæmentariis ut emerent
lapides de lapicidinis, et ligna ad commissuras
ædificii, et ad contignationem domorum, quas
destruxerant reges Iuda. 12 Qui fideliter cuncta
faciebant. Erant autem præpositi operantium,
Iahath et Abdias de filiis Merari, Zacharias et
Mosollam de filiis Caath, qui urgebant opus: omnes
Levitæ scientes organis canere. 13 Super eos vero,
qui ad diversos usus onera portabant, erant scribæ,
et magistri de Levitis ianitores. 14 Cumque efferrent
pecuniam, quæ illata fuerat in templum Domini,
reperit Helcias Sacerdos Librum legis Domini per
manum Moysi. 15 Et ait ad Saphan scribam: Librum
legis inveni in domo Domini: et tradidit ei. 16 At ille
intulit volumen ad regem, et nunciavit ei dicens:
Omnia, quæ dedisti in manu servorum tuorum,
ecce complentur. 17 Argentum, quod repertum
est in domo Domini, conflaverunt: datumque est
præfectis artificum, et diversa opera fabricantium.
18 Præterea tradidit mihi Helcias sacerdos hunc
librum. Quem cum rege præsente recitasset, 19
audissetque ille verba legis, scidit vestimenta sua:
20 et præcepit Helciæ, et Ahicam filio Saphan, et
Abdon filio Micha, Saphan quoque scribæ, et Asaæ
servo regis, dicens: 21 Ite, et orate Dominum pro
me, et pro reliquiis Israel, et Iuda, super universis
sermonibus Libri istius, qui repertus est: magnus
enim furor Domini stillavit super nos, eo quod
non custodierint patres nostri verba Domini ut
facerent omnia, quæ scripta sunt in isto volumine.
22 Abiit ergo Helcias, et hi qui simul a rege missi
fuerant, ad Oldam prophetidem, uxorem Sellum
filii Thecuath, filii Hasra custodis vestium: quæ
habitabat in Ierusalem in Secunda: et locuti sunt ei
verba, quæ supra narravimus. 23 At illa respondit
eis: Hæc dicit Dominus Deus Israel: Dicite viro,
qui misit vos ad me: 24 Hæc dicit Dominus: Ecce
ego inducam mala super locum istum, et super
habitatores eius, cunctaque maledicta, quæ scripta
sunt in Libro hoc, quem legerunt coram rege Iuda.
25 Quia dereliquerunt me, et sacrificaverunt diis
alienis, ut me ad iracundiam provocarent in cunctis
operibus manuum suarum, idcirco stillabit furor
meus super locum istum, et non extinguetur. 26
Ad regem autem Iuda, qui misit vos pro Domino
deprecando, sic loquimini: Hæc dicit Dominus
Deus Israel: Quoniam audisti verba voluminis, 27
atque emollitum est cor tuum, et humiliatus es
in conspectu Dei super his, quæ dicta sunt contra
locum hunc, et habitatores Ierusalem, reveritusque
faciem meam, scidisti vestimenta tua, et flevisti
coram me: ego quoque exaudivi te, dicit Dominus.
28 Iam enim colligam te ad patres tuos, et infereris
in sepulchrum tuum in pace: nec videbunt oculi
tui omne malum, quod ego inducturus sum super
locum istum, et super habitatores eius. Retulerunt
itaque regi cuncta quæ dixerat. 29 At ille convocatis
universis maioribus natu Iuda et Ierusalem, 30
ascendit in domum Domini, unaque omnes viri Iuda
et habitatores Ierusalem, Sacerdotes et Levitæ, et
cunctus populus a minimo usque ad maximum.
Quibus audientibus in domo Domini, legit rex
omnia verba voluminis: 31 et stans in tribunali
suo, percussit fœdus coram Domino ut ambularet
post eum, et custodiret præcepta, et testimonia,
et iustificationes eius in toto corde suo, et in
tota anima sua, faceretque quæ scripta sunt in
volumine illo, quod legerat. 32 Adiuravit quoque
super hoc omnes, qui reperti fuerant in Ierusalem,
et Beniamin: et fecerunt habitatores Ierusalem iuxta
pactum Domini Dei patrum suorum. 33 Abstulit
ergo Iosias cunctas abominationes de universis
regionibus filiorum Israel: et fecit omnes, qui residui
erant in Israel, servire Domino Deo suo. Cunctis
diebus eius non recesserunt a Domino Deo patrum
suorum.

35 Fecit autem Iosias in Ierusalem Phase Domino,
quod immolatum est quartadecima die mensis
primi: 2 et constituit Sacerdotes in officiis suis,
hortatusque est eos ut ministrarent in domo
Domini. 3 Levitis quoque, ad quorum eruditionem
omnis Israel sanctificabatur Domino, locutus est:
Ponite arcam in sanctuario templi, quod ædificavit
Salomon filius David rex Israel, nequaquam enim
eam ultra portabitis: nunc autem ministrate Domino
Deo vestro, et populo eius Israel. 4 Et præparate vos
per domos, et cognationes vestras in divisionibus
singulorum, sicut præcepit David rex Israel, et
descripsit Salomon filius eius. 5 Et ministrate
in sanctuario per familias turmasque Leviticas,
6 et sanctificati immolate Phase: fratres etiam
vestros, ut possint iuxta verba, quæ locutus est

Dominus in manu Moysi facere, præparate. 7
Dedit præterea Iosias omni populo, qui ibi fuerat
inventus in sollemnitate Phase, agnos et hœdos de
gregibus, et reliqui pecoris triginta millia, boum
quoque tria millia. Hæc de regis universa substantia.
8 Duces quoque eius, sponte quod voverant,
obtulerunt, tam populo, quam Sacerdotibus et
Levitis. Porro Helcias, et Zacharias, et Iahiel
principes domus Domini, dederunt Sacerdotibus
ad faciendum Phase pecora commixtim duo millia
sexcenta, et boves trecentos. 9 Chonenias autem,
et Semeias, etiam Nathanael fratres eius, necnon
Hasabias, et Iehiel, et Iozabad principes Levitarum,
dederunt ceteris Levitis ad celebrandum Phase
quinque millia pecorum, et boves quingentos.
10 Præparatumque est ministerium, et steterunt
Sacerdotes in officio suo: Levitæ quoque in turmis,
iuxta regis imperium. 11 Et immolatum est Phase:
asperseruntque Sacerdotes manu sua sanguinem,
et Levitæ detraxerunt pelles holocaustorum: 12 et
separaverunt ea ut darent per domos et familias
singulorum, et offerrentur Domino, sicut scriptum
est in Libro Moysi: de bobus quoque fecerunt
similiter. 13 Et assaverunt Phase super ignem,
iuxta quod in lege scriptum est: pacificas vero
hostias coxerunt in lebetibus, et cacabis, et ollis,
et festinato distribuerunt universæ plebi: 14 sibi
autem, et Sacerdotibus postea paraverunt: nam
in oblatione holocaustorum et adipum usque
ad noctem Sacerdotes fuerunt occupati: unde
Levitæ sibi, et Sacerdotibus filiis Aaron paraverunt
novissimis. 15 Porro cantores filii Asaph stabant in
ordine suo, iuxta præceptum David, et Asaph, et
Heman, et Idithun prophetarum regis: Ianitores
vero per portas singulas observabant, ita ut nec
puncto quidem discederent a ministerio: quam ob
rem et fratres eorum Levitæ paraverunt eis cibos.
16 Omnis igitur cultura Domini rite completa est in
die illa ut facerent Phase, et offerrent holocausta
super altare Domini, iuxta præceptum regis Iosiæ.
17 Feceruntque filii Israel, qui reperti fuerant ibi,
Phase in tempore illo, et sollemnitatem azymorum
septem diebus. 18 Non fuit Phase simile huic
in Israel a diebus Samuelis prophetæ: sed nec
quisquam de cunctis regibus Israel fecit Phase
sicut Iosias, Sacerdotibus, et Levitis, et omni Iudæ,
et Israel qui repertus fuerat, et habitantibus in
Ierusalem. 19 Octavodecimo anno regni Iosiæ hoc
Phase celebratum est. 20 Postquam instauraverat
Iosias templum, ascendit Nechao rex Ægypti ad
pugnandum in Charcamis iuxta Euphraten: et
processit in occursum eius Iosias. 21 At ille, missis
ad eum nunciis, ait: Quid mihi et tibi est rex
Iuda? Non adversum te hodie venio, sed contra
aliam pugno domum, ad quam me Deus festinato
ire præcepit: desine adversum Deum facere, qui
mecum est, ne interficiat te. 22 Noluit Iosias
reverti, sed præparavit contra eum bellum, nec
acquievit sermonibus Nechao ex ore Dei: verum
perrexit ut dimicaret in campo Mageddo. 23 Ibique
vulneratus a sagittariis, dixit pueris suis: Educite
me de prælio, quia oppido vulneratus sum. 24 Qui
transtulerunt eum de curru in alterum currum,
qui sequebatur eum more regio, et asportaverunt
eum in Ierusalem, mortuusque est, et sepultus
in mausoleo patrum suorum: et universus Iuda
et Ierusalem luxerunt eum. 25 Ieremias maxime:
cuius omnes cantores atque cantatrices, usque
in præsentem diem lamentationes super Iosiam
replicant, et quasi lex obtinuit in Israel: Ecce
scriptum fertur in Lamentationibus. 26 Reliqua
autem sermonum Iosiæ et misericordiarum eius:
quæ lege præcepta sunt Domini: 27 opera quoque
illius prima et novissima, scripta sunt in Libro
regum Iuda et Israel.

36 Tulit ergo populus terræ Ioachaz filium Iosiæ,
et constituit regem pro patre suo in Ierusalem.
2 Viginti trium annorum erat Ioachaz, cum regnare
cœpisset, et tribus mensibus regnavit in Ierusalem.
3 Amovit autem eum rex Ægypti cum venisset
in Ierusalem, et condemnavit terram centum
talentis argenti, et talento auri. 4 Constituitque
pro eo regem, Eliakim fratrem eius, super Iudam
et Ierusalem: et vertit nomen eius Ioakim: ipsum
vero Ioachaz tulit secum, et abduxit in Ægyptum. 5
Viginti quinque annorum erat Ioakim cum regnare
cœpisset, et undecim annis regnavit in Ierusalem:
fecitque malum coram Domino Deo suo. 6 Contra
hunc ascendit Nabuchodonosor rex Chaldæorum,
et vinctum catenis duxit in Babylonem. 7 Ad
quam et vasa Domini transtulit, et posuit ea in
templo suo. 8 Reliqua autem verborum Ioakim,
et abominationum eius, quas operatus est, et quæ
inventa sunt in eo, continentur in Libro regum
Iuda et Israel. Regnavit autem Ioachin filius eius
pro eo. 9 Octo annorum erat Ioachin cum regnare
cœpisset, et tribus mensibus, ac decem diebus
regnavit in Ierusalem, fecitque malum in conspectu
Domini. 10 Cumque anni circulus volveretur, misit
Nabuchodonosor rex, qui adduxerunt eum in
Babylonem, asportatis simul pretiosissimis vasis
domus Domini: Regem vero constituit Sedeciam
patruum eius super Iudam et Ierusalem. 11 Viginti
et unius anni erat Sedecias cum regnare cœpisset,
et undecim annis regnavit in Ierusalem. 12 Fecitque

malum in oculis Domini Dei sui, nec erubuit faciem
Ieremiæ prophetæ, loquentis ad se ex ore Domini.
13 A rege quoque Nabuchodonosor recessit, qui
adiuraverat eum per Deum: et induravit cervicem
suam et cor ut non reverteretur ad Dominum Deum
Israel. **14** Sed et universi principes sacerdotum, et
populus, prævaricati sunt inique iuxta universas
abominationes Gentium, et polluerunt domum
Domini, quam sanctificaverat sibi in Ierusalem.
15 Mittebat autem Dominus Deus patrum suorum
ad illos per manum nunciorum suorum de nocte
consurgens, et quotidie commonens: eo quod
parceret populo et habitaculo suo. **16** At illi
subsannabant nuncios Dei, et parvipendebant
sermones eius, illudebantque prophetis, donec
ascenderet furor Domini in populum eius, et esset
nulla curatio. **17** Adduxit enim super eos regem
Chaldæorum, et interfecit iuvenes eorum gladio in
domo sanctuarii sui, non est misertus adolescentis,
et virginis, et senis, nec decrepiti quidem, sed
omnes tradidit in manibus eius. **18** Universaque
vasa domus Domini tam maiora, quam minora, et
thesauros templi, et regis, et principum transtulit
in Babylonem. **19** Incenderunt hostes domum
Dei, destruxeruntque murum Ierusalem, universas
turres combusserunt, et quidquid pretiosum fuerat,
demoliti sunt. **20** Siquis evaserat gladium, ductus
in Babylonem servivit regi et filiis eius, donec
imperaret rex Persarum, **21** et compleretur sermo
Domini ex ore Ieremiæ, et celebraret terra Sabbata
sua: cunctis enim diebus desolationis egit Sabbatum
usque dum complerentur septuaginta anni. **22** Anno
autem primo Cyri regis Persarum ad explendum
sermonem Domini, quem locutus fuerat per os
Ieremiæ, suscitavit Dominus spiritum Cyri regis
Persarum: qui iussit prædicari in universo regno
suo, etiam per scripturam, dicens: **23** Hæc dicit
Cyrus rex Persarum: Omnia regna terræ dedit
mihi Dominus Deus cæli, et ipse præcepit mihi
ut ædificarem ei domum in Ierusalem, quæ est in
Iudæa: quis ex vobis est in omni populo eius? Sit
Dominus Deis suus cum eo, et ascendat.

Esdræ

1 In anno primo Cyri regis Persarum ut
compleretur verbum Domini ex ore Ieremiæ,
suscitavit Dominus spiritum Cyri regis Persarum:
et traduxit vocem in omni regno suo, etiam per
scripturam, dicens: **2** Hæc dicit Cyrus rex Persarum:
Omnia regna terræ dedit mihi Dominus Deus cæli,
et ipse præcepit mihi ut ædificarem ei domum in
Ierusalem, quæ est in Iudæa. **3** Quis est in vobis
de universo populo eius? Sit Deus illius cum ipso.
Ascendat in Ierusalem, quæ est in Iudæa, et ædificet
domum Domini Dei Israel, ipse est Deus qui est
in Ierusalem. **4** Et omnes reliqui in cunctis locis
ubicumque habitant, adiuvent eum viri de loco suo
argento et auro, et substantia, et pecoribus, excepto
quod voluntarie offerunt templo Dei, quod est in
Ierusalem. **5** Et surrexerunt principes patrum de
Iuda, et Beniamin, et Sacerdotes, et Levitæ, et omnis,
cuius Deus suscitavit spiritum, ut ascenderent
ad ædificandum templum Domini, quod erat in
Ierusalem. **6** Universique qui erant in circuitu,
adiuverunt manus eorum in vasis argenteis et
aureis, in substantia et iumentis, in supellectili,
exceptis his, quæ sponte obtulerant. **7** Rex quoque
Cyrus protulit vasa templi Domini, quæ tulerat
Nabuchodonosor de Ierusalem, et posuerat ea in
templo dei sui. **8** Protulit autem ea Cyrus rex
Persarum per manum Mithridatis filii gazabar, et
annumeravit ea Sassabasar principi Iuda. **9** Et hic
est numerus eorum: phialæ aureæ triginta, phialæ
argenteæ mille, cultri viginti novem, scyphi aurei
triginta, **10** scyphi argentei secundi quadringenti
decem: vasa alia mille. **11** Omnia vasa aurea et
argentea quinque millia quadringenta: universa
tulit Sassabasar cum his, qui ascendebant de
transmigratione Babylonis in Ierusalem.

2 Hi sunt autem provinciæ filii, qui ascenderunt de
captivitate, quam transtulerat Nabuchodonosor
rex Babylonis in Babylonem, et reversi sunt in
Ierusalem et Iudam, unusquisque in civitatem
suam. **2** Qui venerunt cum Zorobabel, Iosue,
Nehemia, Saraia, Rahelaia, Mardochai, Belsan,
Mesphar, Beguai, Rehum, Baana. Numerus
virorum populi Israel: **3** Filii Pharos, duo
millia centum septuagintaduo. **4** Filii Sephatia,
trecenti septuagintaduo. **5** Filii Area, septingenti
septuagintaquinque. **6** Filii Phahath-moab, filiorum
Iosue: Ioab, duo millia octingenti duodecim. **7**
Filii Ælam, mille ducenti quinquagintaquattuor.
8 Filii Zethua, nongenti quadragintaquinque. **9**
Filii Zachai, septingenti sexaginta. **10** Filii Bani,
sexcenti quadragintaduo. **11** Filii Bebai, sexcenti
vigintitres. **12** Filii Azgad, mille ducenti viginti duo.
13 Filii Adonicam, sexcenti sexagintasex. **14** Filii
Beguai, duo millia quinquagintasex. **15** Filii Adin,
quadringenti quinquagintaquattuor. **16** Filii Ather,
qui erant ex Ezechia, nonagintaocto. **17** Filii Besai,
trecenti vigintitres. **18** Filii Iora, centum duodecim.
19 Filii Hasum, ducenti vigintitres. **20** Filii Gebbar,
nonagintaquinque. **21** Filii Bethlehem, centum
vigintitres. **22** Viri Netupha, quinquagintasex. **23** Viri
Anathoth, centum vigintiocto. **24** Filii Azmaveth,
quadraginta duo. **25** Filii Cariathiarim, Cephira, et
Beroth, septingenti quadragintatres. **26** Filii Rama
et Gabaa, sexcenti vigintiunus. **27** Viri Machmas,
centum viginti duo. **28** Viri Bethel et Hai, ducenti
vigintitres. **29** Filii Nebo, quinquagintaduo. **30** Filii
Megbis, centum quinquagintasex. **31** Filii Ælam
alterius, mille ducenti quinquagintaquattuor. **32**
Filii Harim, trecenti viginti. **33** Filii Lod Hadid, et
Ono, septingenti vigintiquinque. **34** Filii Iericho,
trecenti quadragintaquinque. **35** Filii Senaa, tria
millia sexcenti triginta. **36** Sacerdotes: Filii Iadaia
in domo Iosue, nongenti septuaginta tres. **37** Filii
Emmer, mille quinquagintaduo. **38** Filii Pheshur,
mille ducenti quadraginta septem. **39** Filii Harim,
mille decem et septem. **40** Levitæ: Filii Iosue et
Cedmihel filiorum Odoviæ, septuagintaquattuor.
41 Cantores: Filii Asaph, centum vigintiocto. **42**
Filii Ianitorum: filii Sellum, filii Ater, filii Telmon,
filii Accub, filii Hatita, filii Sobai: universi centum
trigintanovem. **43** Nathinæi: filii Siha, filii Hasupha,
filii Tabbaoth, **44** filii Ceros, filii Siaa, filii Phadon,
45 filii Lebana, filii Hagaba, filii Accub, **46** filii Hagab,
filii Semlai, filii Hanan, **47** filii Gaddel, filii Gaher,
filii Raaia, **48** filii Rasin, filii Necoda, filii Gazam,
49 filii Aza, filii Phasea, filii Besee, **50** filii Asena,
filii Munim, filii Nephusim, **51** filii Bacbuc, filii
Hacupha, filii Harhur, **52** filii Besluth, filii Mahida,
filii Harsa, **53** filii Bercos, filii Sisara, filii Thema, **54**
filii Nasia, filii Hatipha, **55** filii servorum Salomonis,
filii Sotai, filii Sophereth, filii Pharuda, **56** filii
Iala, filii Dercon, filii Geddel, **57** filii Saphatia,
filii Hatil, filii Phochereth, qui erant de Asebaim,
filii Ami: **58** omnes Nathinæi, et filii servorum
Salomonis, trecenti nonagintaduo. **59** Et hi qui
ascenderunt de Thelmala, Thelharsa, Cherub, et
Adon, et Emer: et non potuerunt indicare domum
patrum suorum et semen suum, utrum ex Israel
essent. **60** Filii Dalaia, filii Tobia, filii Necoda, sexcenti
quinquagintaduo. **61** Et de filiis Sacerdotum: Filii
Hobia, filii Accos, filii Berzellai, qui accepit de
filiabus Berzellai Galaaditis, uxorem, et vocatus
est nomine eorum: **62** hi quæsierunt scripturam

genealogiæ suæ, et non invenerunt, et eiecti sunt
de sacerdotio. 63 Et dixit Athersatha eis ut non
comederent de Sancto Sanctorum, donec surgeret
sacerdos doctus atque perfectus. 64 Omnis multitudo
quasi unus, quadraginta duo millia trecenti
sexaginta: 65 exceptis servis eorum, et ancillis,
qui erant septem millia trecenti trigintaseptem:
et in ipsis cantores, atque cantatrices ducenti. 66
Equi eorum septingenti trigintasex, muli eorum,
ducenti quadragintaquinque, 67 cameli eorum,
quadringenti trigintaquinque, asini eorum, sex
millia septingenti viginti. 68 Et de principibus
patrum, cum ingrederentur templum Domini, quod
est in Ierusalem, sponte obtulerunt in domum Dei ad
extruendam eam in loco suo. 69 Secundum vires suas
dederunt impensas operis, auri solidos sexaginta
millia et mille, argenti mnas quinque millia, et
vestes sacerdotales centum. 70 Habitaverunt ergo
Sacerdotes, et Levitæ, et de populo, et cantores, et
ianitores, et Nathinæi in urbibus suis, universusque
Israel in civitatibus suis.

3 Iamque venerat mensis septimus, et erant filii
Israel in civitatibus suis: congregatus est ergo
populus quasi vir unus in Ierusalem. 2 Et surrexit
Iosue filius Iosedec, et fratres eius sacerdotes,
et Zorobabel filius Salathiel, et fratres eius, et
ædificaverunt altare Dei Israel ut offerrent in
eo holocautomata, sicut scriptum est in lege
Moysi viri Dei: 3 Collocaverunt autem altare
Dei super bases suas deterrentibus eos per
circuitum populis terrarum, et obtulerunt super
illud holocaustum Domino mane et vespere: 4
Feceruntque sollemnitatem tabernaculorum, sicut
scriptum est, et holocaustum diebus singulis per
ordinem secundum præceptum opus diei in die
suo. 5 Et post hæc holocaustum iuge, tam in
Calendis quam in universis sollemnitatibus Domini,
quæ erant consecratæ, et in omnibus in quibus
ultro offerebatur munus Domino. 6 A primo die
mensis septimi cœperunt offerre holocaustum
Domino: porro templum Dei nondum fundatum
erat. 7 Dederunt autem pecunias latomis et
cæmentariis: cibum quoque, et potum, et oleum
Sidoniis, Tyriisque ut deferrent ligna cedrina de
Libano ad mare Ioppe, iuxta quod præceperat Cyrus
rex Persarum eis. 8 Anno autem secundo adventus
eorum ad templum Dei in Ierusalem mense secundo,
cœperunt Zorobabel filius Salathiel, et Iosue filius
Iosedec, et reliqui de fratribus eorum Sacerdotes,
et Levitæ, et omnes qui venerant de captivitate in
Ierusalem, et constituerunt Levitas a viginti annis
et supra, ut urgerent opus Domini. 9 Stetitque Iosue
et filii eius, et fratres eius, Cedmihel, et filii eius,
et filii Iuda, quasi vir unus, ut instarent super eos
qui faciebant opus in templo Dei: filii Henadad, et
filii eorum, et fratres eorum Levitæ. 10 Fundato
igitur a cæmentariis templo Domini, steterunt
sacerdotes in ornatu suo cum tubis: et Levitæ filii
Asaph in cymbalis, ut laudarent Deum per manus
David regis Israel. 11 Et concinebant in hymnis,
et confessione Domino: Quoniam bonus, quoniam
in æternum misericordia eius super Israel. Omnis
quoque populus vociferabatur clamore magno
in laudando Dominum, eo quod fundatum esset
templum Domini. 12 Plurimi etiam de sacerdotibus
et Levitis, et principes patrum, et seniores, qui
viderant templum prius cum fundatum esset, et
hoc templum in oculis eorum, flebant voce magna:
et multi vociferantes in lætitia, elevabant vocem.
13 Nec poterat quisquam agnoscere vocem clamoris
lætantium, et vocem fletus populi: commixtim
enim populus vociferabatur clamore magno, et vox
audiebatur procul.

4 Audierunt autem hostes Iudæ, et Beniamin, quia
filii captivitatis ædificarent templum Domino
Deo Israel: 2 et accedentes ad Zorobabel, et
ad principes patrum dixerunt eis: Ædificemus
vobiscum, quia ita ut vos, quærimus Deum
vestrum: ecce nos immolavimus victimas a diebus
Asor Haddan regis Assur, qui adduxit nos huc.
3 Et dixit eis Zorobabel, et Iosue, et reliqui
principes patrum Israel: Non est vobis et nobis ut
ædificemus domum Deo nostro, sed nosipsi soli
ædificabimus Domino Deo nostro, sicut præcepit
nobis Cyrus rex Persarum. 4 Factum est igitur ut
populus terræ impediret manus populi Iudæ, et
turbaret eos in ædificando. 5 Conduxerunt autem
adversus eos consiliatores, ut destruerent consilium
eorum omnibus diebus Cyri regis Persarum, et
usque ad regnum Darii regis Persarum. 6 In
regno autem Assueri, in principio regni eius,
scripserunt accusationem adversus habitatores
Iudæ et Ierusalem. 7 Et in diebus Artaxerxis scripsit
Beselam Mithridates, et Thabeel, et reliqui, qui erant
in consilio eorum, ad Artaxerxem regem Persarum:
epistola autem accusationis scripta erat Syriace, et
legebatur sermone Syro. 8 Reum Beelteem, et Samsai
scriba scripserunt epistolam unam de Ierusalem
Artaxerxi regi, huiuscemodi: 9 Reum Beelteem,
et Samsai scriba, et reliqui consiliatores eorum,
Dinæi, et Apharsathachæi, Terphalæi, Apharsæi,
Erchuæi, Babylonii, Susanechæi, Dievi, et Ælamitæ,
10 et ceteri de gentibus, quas transtulit Asenaphar
magnus et gloriosus: et habitare eas fecit in

civitatibus Samariæ, et in reliquis regionibus trans
Flumen in pace: **11** (Hoc est exemplar epistolæ,
quam miserunt ad eum) Artaxerxi regi, servi tui,
viri qui sunt trans Fluvium, salutem dicunt. **12**
Notum sit regi, quia Iudæi, qui ascenderunt a te ad
nos, venerunt in Ierusalem civitatem rebellem et
pessimam, quam ædificant extruentes muros eius,
et parietes componentes. **13** Nunc igitur notum
sit regi, quia si civitas illa ædificata fuerit, et muri
eius instaurati, tributum, et vectigal, et annuos
reditus non dabunt, et usque ad reges hæc noxa
perveniet. **14** Nos autem memores salis, quod in
palatio comedimus, et quia læsiones regis videre
nefas ducimus, idcirco misimus et nunciavimus
regi, **15** ut recenseas in libris historiarum patrum
tuorum, et invenies scriptum in commentariis: et
scies quoniam urbs illa, urbs rebellis est, et nocens
regibus et provinciis, et bella concitantur in ea
ex diebus antiquis: quam ob rem et civitas ipsa
destructa est. **16** Nunciamus nos regi, quoniam si
civitas illa ædificata fuerit, et muri ipsius instaurati,
possessionem trans Fluvium non habebis. **17** Verbum
misit rex ad Reum Beelteem, et Samsai scribam, et
ad reliquos, qui erant in consilio eorum habitatores
Samariæ, et ceteris trans Fluvium, salutem dicens
et pacem. **18** Accusatio, quam misistis ad nos,
manifeste lecta est coram me. **19** Et a me præceptum
est: et recensuerunt, inveneruntque quoniam civitas
illa a diebus antiquis adversum reges rebellat, et
seditiones, et prælia concitantur in ea: **20** nam
et reges fortissimi fuerunt in Ierusalem, qui et
dominati sunt omni regioni, quæ trans Fluvium est:
tributum quoque et vectigal, et reditus accipiebant.
21 Nunc ergo audite sententiam: Prohibeatis viros
illos ut urbs illa non ædificetur, donec si forte a
me iussum fuerit. **22** Videte ne negligenter hoc
impleatis, et paulatim crescat malum contra reges.
23 Itaque exemplum edicti Artaxerxis regis lectum
est coram Reum Beelteem, et Samsai scriba, et
consiliariis eorum: et abierunt festini in Ierusalem
ad Iudæos, et prohibuerunt eos in brachio et robore.
24 Tunc intermissum est opus domus Domini in
Ierusalem, et non fiebat usque ad annum secundum
regni Darii regis Persarum.

5 Prophetaverunt autem Aggæus Propheta, et
Zacharias filius Addo prophetantes ad Iudæos,
qui erant in Iudæa et Ierusalem, in nomine Dei
Israel. **2** Tunc surrexerunt Zorobabel filius Salathiel,
et Iosue filius Iosedec, et cœperunt ædificare
templum Dei in Ierusalem, et cum eis prophetæ
Dei adiuvantes eos. **3** In ipso autem tempore venit
ad eos Thathanai, qui erat dux trans Flumen, et
Stharbuzanai, et consiliarii eorum: sicque dixerunt
eis: Quis dedit vobis consilium ut domum hanc
ædificaretis, et muros eius instauraretis? **4** Ad quod
respondimus eis, quæ essent nomina hominum
auctorum ædificationis illius. **5** Oculus autem
Dei eorum factus est super senes Iudæorum, et
non potuerunt inhibere eos. Placuitque ut res ad
Darium referretur, et tunc satisfacerent adversus
accusationem illam. **6** Exemplar epistolæ, quam
misit Thathanai dux regionis trans Flumen, et
Stharbuzanai, et consiliatores eius Arphasachæi,
qui erant trans Flumen, ad Darium regem. **7**
Sermo, quem miserant ei, sic scriptus erat: Dario
regi pax omnis. **8** Notum sit regi, isse nos ad
Iudæam provinciam, ad domum Dei magni, quæ
ædificatur lapide impolito, et ligna ponuntur
in parietibus: opusque illud diligenter extruitur,
et crescit in manibus eorum. **9** Interrogavimus
ergo senes illos, et ita diximus eis: Quis dedit
vobis potestatem ut domum hanc ædificaretis,
et muros hos instauraretis? **10** Sed et nomina
eorum quæsivimus ab eis, ut nunciaremus tibi:
scripsimusque nomina eorum virorum, qui sunt
principes in eis. **11** Huiuscemodi autem sermonem
responderunt nobis, dicentes: Nos sumus servi
Dei cæli et terræ, et ædificamus templum, quod
erat extructum ante hos annos multos, quodque
rex Israel magnus ædificaverat, et extruxerat. **12**
Postquam autem ad iracundiam provocaverunt
patres nostri Deum cæli, tradidit eos in manus
Nabuchodonosor regis Babylonis Chaldæi, domum
quoque hanc destruxit, et populum eius transtulit
in Babylonem. **13** Anno autem primo Cyri regis
Babylonis, Cyrus rex proposuit edictum ut domus
Dei hæc ædificaretur. **14** Nam et vasa templi Dei
aurea et argentea, quæ Nabuchodonosor tulerat
de templo, quod erat in Ierusalem, et asportaverat
ea in templum Babylonis, protulit Cyrus rex de
templo Babylonis, et data sunt Sassabasar vocabulo,
quem et principem constituit, **15** dixitque ei:
Hæc vasa tolle, et vade, et pone ea in templo,
quod est in Ierusalem, et domus Dei ædificetur
in loco suo. **16** Tunc itaque Sassabasar ille venit
et posuit fundamenta templi Dei in Ierusalem, et
ex eo tempore usque nunc ædificatur, et necdum
completum est. **17** Nunc ergo, si videtur regi bonum,
recenseat in bibliotheca regis, quæ est in Babylone,
utrumnam a Cyro rege iussum fuerit ut ædificaretur
domus Dei in Ierusalem, et voluntatem regis super
hac re mittat ad nos.

6 Tunc Darius rex præcepit: et recensuerunt
in bibliotheca librorum, qui erant repositi in

Babylone, 2 et inventum est in Ecbatanis, quod
est castrum in Medena provincia volumen unum,
talisque scriptus erat in eo commentarius: 3 Anno
primo Cyri regis: Cyrus rex decrevit ut domus
Dei ædificaretur, quæ est in Ierusalem, in loco
ubi immolent hostias, et ut ponant fundamenta
supportantia altitudinem cubitorum sexaginta, et
latitudinem cubitorum sexaginta, 4 ordines de
lapidibus impolitis tres, et sic ordines de lignis
novis: sumptus autem de domo regis dabuntur.
5 Sed et vasa templi Dei aurea et argentea, quæ
Nabuchodonosor tulerat de templo Ierusalem, et
attulerat ea in Babylonem, reddantur, et referantur
in templum in Ierusalem in locum suum, quæ et
posita sunt in templo Dei. 6 Nunc ergo Thathanai
dux regionis, quæ est trans Flumen, Stharbuzanai,
et consiliarii vestri Apharsachæi, qui estis trans
Flumen, procul recedite ab illis, 7 et dimittite fieri
templum Dei illud a duce Iudæorum, et a senioribus
eorum, ut domum Dei illam ædificent in loco suo.
8 Sed et a me præceptum est quid oporteat fieri
a presbyteris Iudæorum illis ut ædificetur domus
Dei, scilicet ut de arca regis, id est, de tributis, quæ
dantur de regione trans Flumen, studiose sumptus
dentur viris illis ne impediatur opus. 9 Quod si
necesse fuerit, et vitulos, et agnos, et hœdos in
holocaustum Deo cæli, frumentum, sal, vinum, et
oleum, secundum ritum Sacerdotum, qui sunt in
Ierusalem, detur eis per singulos dies, ne sit in
aliquo querimonia. 10 Et offerant oblationes Deo
cæli, orentque pro vita regis, et filiorum eius. 11 A
me ergo positum est decretum: Ut omnis homo,
qui hanc mutaverit iussionem, tollatur lignum de
domum ipsius, et erigatur, et configatur in eo,
domus autem eius publicetur. 12 Deus autem, qui
habitare fecit nomen suum ibi, dissipet omnia
regna, et populum qui extenderit manum suam
ut repugnet, et dissipet domum Dei illam, quæ
est in Ierusalem. Ego Darius statui decretum,
quod studiose impleri volo. 13 Igitur Thathanai
dux regionis trans Flumen, et Stharbuzanai, et
consiliarii eius, secundum quod præceperat Darius
rex, sic diligenter executi sunt. 14 Seniores autem
Iudæorum ædificabant, et prosperabantur iuxta
prophetiam Aggæi prophetæ, et Zachariæ filii
Addo: et ædificaverunt et construxerunt iubente
Deo Israel, et iubente Cyro, et Dario, et Artaxerxe
regibus Persarum: 15 et compleverunt domum Dei
istam, usque ad diem tertium mensis Adar, qui
est annus sextus regni Darii regis. 16 Fecerunt
autem filii Israel Sacerdotes et Levitæ, et reliqui
filiorum transmigrationis, dedicationem domus
Dei in gaudio. 17 Et obtulerunt in dedicationem
domus Dei, vitulos centum, arietes ducentos, agnos
quadringentos, hircos caprarum pro peccato totius
Israel duodecim, iuxta numerum tribuum Israel. 18
Et statuerunt Sacerdotes in ordinibus suis, et Levitas
in vicibus suis super opera Dei in Ierusalem, sicut
scriptum est in libro Moysi. 19 Fecerunt autem filii
Israel transmigrationis, Pascha, quartadecima die
mensis primi. 20 Purificati enim fuerant Sacerdotes
et Levitæ quasi unus: omnes mundi ad immolandum
Pascha universis filiis transmigrationis, et fratribus
suis Sacerdotibus, et sibi. 21 Et comederunt filii
Israel, qui reversi fuerant de transmigratione,
et omnes qui se separaverant a coinquinatione
Gentium terræ ad eos, ut quærerent Dominum Deum
Israel. 22 Et fecerunt sollemnitatem azymorum
septem diebus in lætitia, quoniam lætificaverat eos
Dominus, et converterat cor regis Assur ad eos, ut
adiuvaret manus eorum in opere domus Domini Dei
Israel.

7 Post hæc autem verba in regno Artaxerxis regis
Persarum, Esdras filius Saraiæ, filii Azariæ, filii
Helciæ, 2 filii Sellum, filii Sadoc, filii Achitob, 3 filii
Amariæ, filii Azariæ, filii Maraioth, 4 filii Zarahiæ,
filii Ozi, filii Bocci, 5 filii Abisue, filii Phinees, filii
Eleazar, filii Aaron sacerdotis ab initio: 6 ipse Esdras
ascendit de Babylone, et ipse scriba velox in lege
Moysi, quam Dominus Deus dedit Israel: et dedit ei
rex secundum manum Domini Dei eius super eum,
omnem petitionem eius. 7 Et ascenderunt de filiis
Israel, et de filiis Sacerdotum, et de filiis Levitarum,
et de cantoribus, et de ianitoribus, et de Nathinæis,
in Ierusalem anno septimo Artaxerxis regis. 8
Et venerunt in Ierusalem mense quinto, ipse est
annus septimus regis. 9 Quia in primo die mensis
primi cœpit ascendere de Babylone, et in primo
die mensis quinti venit in Ierusalem, iuxta manum
Dei sui bonam super se. 10 Esdras enim paravit cor
suum, ut investigaret legem Domini, et faceret et
doceret in Israel præceptum et iudicium. 11 Hoc
est autem exemplar epistolæ edicti, quod dedit
rex Artaxerxes Esdræ sacerdoti, scribæ erudito in
sermonibus et præceptis Domini, et ceremoniis eius
in Israel. 12 Artaxerxes rex regum Esdræ sacerdoti,
scribæ legis Dei cæli doctissimo, salutem. 13 A me
decretum est, ut cuicumque placuerit in regno meo
de populo Israel, et de Sacerdotibus eius, et de
Levitis ire in Ierusalem, tecum vadat. 14 A facie
enim regis, et septem consiliatorum eius missus es,
ut visites Iudæam et Ierusalem in lege Dei tui, quæ
est in manu tua: 15 et ut feras argentum et aurum
quod rex, et consiliatores eius sponte obtulerunt
Deo Israel, cuius in Ierusalem tabernaculum est. 16

Et omne argentum et aurum quodcumque inveneris
in universa provincia Babylonis, et populus offerre
voluerit, et de Sacerdotibus quæ sponte obtulerint
domui Dei sui, quæ est in Ierusalem, 17 libere
accipe, et studiose eme de hac pecunia vitulos,
arietes, agnos et sacrificia et libamina eorum, et
offer ea super altare templi Dei vestri, quod est in
Ierusalem. 18 Sed et si quid tibi, et fratribus tuis
placuerit de reliquo argento et auro ut faciatis, iuxta
voluntatem Dei vestri facite. 19 Vasa quoque, quæ
dantur tibi in ministerium domus Dei tui, trade in
conspectu Dei in Ierusalem. 20 Sed et cetera, quibus
opus fuerit in domum Dei tui, quantumcumque
necesse est ut expendas, dabitur de thesauro, et de
fisco regis, 21 et a me. Ego Artaxerxes rex, statui
atque decrevi omnibus custodibus arcæ publicæ,
qui sunt trans Flumen, ut quodcumque petierit a
vobis Esdras sacerdos, scriba legis Dei cæli, absque
mora detis 22 usque ad argenti talenta centum,
et usque ad frumenti coros centum, et usque ad
vini batos centum, et usque ad batos olei centum,
sal vero absque mensura. 23 Omne, quod ad ritum
Dei cæli pertinet, tribuatur diligenter in domo Dei
cæli: ne forte irascatur contra regnum regis, et
filiorum eius. 24 Vobis quoque notum facimus de
universis Sacerdotibus, et Levitis, et cantoribus, et
ianitoribus, Nathinæis, et ministris domus Dei huius,
ut vectigal, et tributum, et annonas non habeatis
potestatem imponendi super eos. 25 Tu autem
Esdra secundum sapientiam Dei tui, quæ est in
manu tua, constitue iudices et præsides ut iudicent
omni populo, qui est trans Flumen, his videlicet qui
noverunt legem Dei tui, sed et imperitos docete
libere. 26 Et omnis qui non fecerit legem Dei tui, et
legem regis diligenter, iudicium erit de eo sive in
mortem, sive in exilium, sive in condemnationem
substantiæ eius, vel certe in carcerem. 27 Benedictus
Dominus Deus patrum nostrorum, qui dedit hoc in
corde regis ut glorificaret domum Domini, quæ est
in Ierusalem, 28 et in me inclinavit misericordiam
suam coram rege et consiliatoribus eius, et universis
principibus regis potentibus: et ego confortatus
manu Domini Dei mei, quæ erat in me, congregavi
de Israel principes qui ascenderent mecum.

8 Hi sunt ergo principes familiarum, et genealogia
eorum, qui ascenderunt mecum in regno
Artaxerxis regis de Babylone. 2 De filiis Phinees,
Gersom. De filiis Ithamar, Daniel. De filiis David,
Hattus. 3 De filiis Secheniæ, filiis Pharos, Zacharias:
et cum eo numerati sunt viri centum quinquaginta.
4 De filiis Phahath Moab, Elioenai filius Zarehe,
et cum eo ducenti viri. 5 De filiis Secheniæ, filius
Ezechiel, et cum eo trecenti viri. 6 De filiis Adan,
Abed filius Ionathan, et cum eo quinquaginta viri.
7 De filiis Alam, Isaias filius Athaliæ, et cum eo
septuaginta viri. 8 De filiis Saphatiæ, Zebedia filius
Michael, et cum eo octoginta viri. 9 De filiis Ioab,
Obedia filius Iahiel, et cum eo ducenti decem et
octo viri. 10 De filiis Selomith, filius Iosphiæ, et
cum eo centum sexaginta viri. 11 De filiis Bebai,
Zacharias filius Bebai, et cum eo vigintiocto viri. 12
De filiis Azgad, Iohanan filius Eccetan, et cum eo
centum et decem viri. 13 De filiis Adonicam, qui
erant novissimi: et hæc nomina eorum: Elipheleth,
et Iehiel, et Samaias, et cum eis sexaginta viri. 14 De
filii Begui, Uthai et Zachur, et cum eis septuaginta
viri. 15 Congregavi autem eos ad fluvium, qui
decurrit ad Ahava, et mansimus ibi tribus diebus:
quæsivique in populo et in sacerdotibus de filiis
Levi, et non inveni ibi. 16 Itaque misi Eliezer, et
Ariel, et Semeiam, et Elnathan, et Iarib, et alterum
Elnathan, et Nathan, et Zachariam, et Mosollam
principes: et Ioiarib, et Elnathan sapientes. 17 Et
misi eos ad Eddo, qui est primus in Chasphiæ loco,
et posui in ore eorum verba, quæ loquerentur ad
Eddo, et fratres eius Nathinæos in loco Chasphiæ ut
adducerent nobis ministros domus Dei nostri. 18 Et
adduxerunt nobis per manum Dei nostri bonam
super nos, virum doctissimum de filiis Moholi filii
Levi filii Israel, et Sarabiam et filios eius et fratres
eius decem et octo, 19 et Hasabiam, et cum eo Isaiam
de filiis Merari, fratresque eius, et filios eius viginti:
20 et de Nathinæis, quos dederat David et principes
ad ministeria Levitarum, Nathinæos ducentos
viginti: omnes hi suis nominibus vocabantur. 21
Et prædicavi ibi ieiunium iuxta fluvium Ahava
ut affligeremur coram Domino Deo nostro, et
peteremus ab eo viam rectam nobis et filiis nostris,
universæque substantiæ nostræ. 22 Erubui enim
petere a rege auxilium et equites, qui defenderent
nos ab inimico in via: quia dixeramus regi: Manus
Dei nostri est super omnes, qui quærunt eum in
bonitate: et imperium eius et fortitudo eius, et furor
super omnes, qui derelinquunt eum. 23 Ieiunavimus
autem, et rogavimus Deum nostrum per hoc: et
evenit nobis prospere. 24 Et separavi de principibus
Sacerdotum duodecim, Sarabiam, et Hasabiam, et
cum eis de fratribus eorum decem. 25 Appendique
eis argentum et aurum, et vasa consecrata domus
Dei nostri, quæ obtulerat rex et consiliatores eius,
et principes eius, universusque Israel eorum, qui
inventi fuerant: 26 et appendi in manibus eorum
argenti talenta sexcenta quinquaginta, et vasa
argentea centum, auri centum talenta: 27 et crateres
aureos viginti, qui habebant solidos millenos, et

vasa æris fulgentis optimi duo, pulchra, ut aurum.
28 Et dixi eis: Vos sancti Domini, et vasa sancta,
et argentum et aurum, quod sponte oblatum est
Domino Deo patrum nostrorum: 29 vigilate et
custodite, donec appendatis coram principibus
Sacerdotum, et Levitarum, et ducibus familiarum
Israel in Ierusalem, in thesaurum domus Domini.
30 Susceperunt autem Sacerdotes et Levitæ pondus
argenti, et auri, et vasorum ut deferrent Ierusalem
in domum Dei nostri. 31 Promovimus ergo a flumine
Ahava duodecimo die mensis primi ut pergeremus
Ierusalem: et manus Dei nostri fuit super nos, et
liberavit nos de manu inimici et insidiatoris in
via. 32 Et venimus Ierusalem, et mansimus ibi
tribus diebus. 33 Die autem quarta appensum est
argentum, et aurum, et vasa in domo Dei nostri
per manum Meremoth filii Uriæ Sacerdotis, et cum
eo Eleazar filius Phinees, cumque eis Iozabed filius
Iosue, et Noadaia filius Bennoi Levitæ, 34 iuxta
numerum et pondus omnium: descriptumque est
omne pondus in tempore illo. 35 Sed et qui venerant
de captivitate filii transmigrationis, obtulerunt
holocautomata Deo Israel, vitulos duodecim pro
omni populo Israel, arietes nonaginta sex, agnos
septuaginta septem, hircos pro peccato, duodecim:
omnia in holocaustum Domino. 36 Dederunt autem
edicta regis satrapis, qui erant de conspectu regis
et ducibus trans Flumen, et elevaverunt populum
et domum Dei.

9 Postquam autem hæc completa sunt, accesserunt
ad me principes, dicentes: Non est separatus
populus Israel, Sacerdotes et Levitæ a populis
terrarum, et abominationibus eorum Chananæi
videlicet, et Hethæi, et Pherezæi, et Iebusæi, et
Ammonitarum, et Moabitarum, et Ægyptiorum,
et Amorrhæorum: 2 tulerunt enim de filiabus
eorum sibi et filiis suis, et commiscuerunt semen
sanctum cum populis terrarum: manus etiam
principum et magistratuum fuit in transgressione
hac prima. 3 Cumque audissem sermonem istum,
scidi pallium meum et tunicam, et evelli capillos
capitis mei et barbæ, et sedi mœrens. 4 Convenerunt
autem ad me omnes, qui timebant verbum Dei
Israel, pro transgressione eorum, qui de captivitate
venerant, et ego sedebam tristis usque ad sacrificium
vespertinum: 5 et in sacrificio vespertino surrexi
de afflictione mea, et scisso pallio et tunica, curvavi
genua mea, et expandi manus meas ad Dominum
Deum meum, 6 et dixi: Deus meus, confundor
et erubesco levare faciem meam ad te: quoniam
iniquitates nostræ multiplicatæ sunt super caput
nostrum, et delicta nostra creverunt usque ad
cælum 7 a diebus patrum nostrorum: sed et nos
ipsi peccavimus graviter usque ad diem hanc,
et in iniquitatibus nostris traditi sumus ipsi, et
reges nostri, et Sacerdotes nostri in manum regum
terrarum, et in gladium, et in captivitatem, et in
rapinam, et in confusionem vultus, sicut et die hac.
8 Et nunc quasi parum et ad momentum facta est
deprecatio nostra apud Dominum Deum nostrum,
ut dimitterentur nobis reliquiæ, et daretur nobis
paxillus in loco sancto eius, et illuminaret oculos
nostros Deus noster, et daret nobis vitam modicam
in servitute nostra, 9 quia servi sumus, et in servitute
nostra non dereliquit nos Deus noster, sed inclinavit
super nos misericordiam coram rege Persarum,
ut daret nobis vitam, et sublimaret domum Dei
nostri, et extrueret solitudines eius, et daret nobis
sepem in Iuda et Ierusalem. 10 Et nunc quid
dicemus Deus noster post hæc? Quia dereliquimus
mandata tua, 11 quæ præcepisti in manu servorum
tuorum prophetarum, dicens: Terra, ad quam vos
ingredimini ut possideatis eam, terra immunda
est iuxta immunditiam populorum, ceterarumque
terrarum, abominationibus eorum qui repleverunt
eam ab ore usque ad os in coinquinatione sua.
12 Nunc ergo filias vestras ne detis filiis eorum,
et filias eorum ne accipiatis filiis vestris, et non
quæratis pacem eorum, et prosperitatem eorum
usque in æternum: ut confortemini, et comedatis
quæ bona sunt terræ, et heredes habeatis filios
vestros usque in sæculum. 13 Et post omnia quæ
venerunt super nos in operibus nostris pessimis,
et in delicto nostro magno, quia tu Deus noster
liberasti nos de iniquitate nostra, et dedisti nobis
salutem sicut est hodie, 14 ut non converteremur,
et irrita faceremus mandata tua, neque matrimonia
iungeremus cum populis abominationum istarum.
Numquid iratus es nobis usque ad consummationem
ne dimitteres nobis reliquias ad salutem? 15 Domine
Deus Israel iustus es tu: quoniam derelicti sumus,
qui salvaremur sicut die hac. Ecce coram te sumus
in delicto nostro. Non enim stari potest coram te
super hoc.

10 Sic ergo orante Esdra, et implorante eo, et
flente, et iacente ante templum Dei, collectus
est ad eum de Israel cœtus grandis nimis virorum et
mulierum et puerorum, et flevit populus fletu multo.
2 Et respondit Sechenias filius Iehiel de filiis Ælam,
et dixit Esdræ: Nos prævaricati sumus in Deum
nostrum, et duximus uxores alienigenas de populis
terræ: et nunc, si est pœnitentia in Israel super hoc,
3 percutiamus fœdus cum Domino Deo nostro, ut
proiiciamus universas uxores, et eos qui de his nati

sunt iuxta voluntatem Domini, et eorum qui timent
præceptum Domini Dei nostri: secundum legem
fiat. 4 Surge, tuum est decernere, nosque erimus
tecum: confortare, et fac. 5 Surrexit ergo Esdras, et
adiuravit principes Sacerdotum et Levitarum, et
omnem Israel ut facerent secundum verbum hoc,
et iuraverunt. 6 Et surrexit Esdras ante domum
Dei, et abiit ad cubiculum Iohanan filii Eliasib, et
ingressus est illuc, panem non comedit, et aquam
non bibit: lugebat enim transgressionem eorum,
qui venerant de captivitate. 7 Et missa est vox in
Iuda et in Ierusalem omnibus filiis transmigrationis,
ut congregarentur in Ierusalem: 8 et omnis qui non
venerit in tribus diebus iuxta consilium principum
et seniorum, auferetur universa substantia eius,
et ipse abiicietur de cœtu transmigrationis. 9
Convenerunt igitur omnes viri Iuda, et Beniamin
in Ierusalem tribus diebus, ipse est mensis nonus,
vigesimo die mensis: et sedit omnis populus in
platea domus Dei, trementes pro peccato, et pluviis.
10 Et surrexit Esdras sacerdos, et dixit ad eos: Vos
transgressi estis, et duxistis uxores alienigenas ut
adderetis super delictum Israel. 11 Et nunc date
confessionem Domino Deo patrum vestrorum, et
facite placitum eius, et separamini a populis terræ,
et ab uxoribus alienigenis. 12 Et respondit universa
multitudo, dixitque voce magna: Iuxta verbum
tuum ad nos, sic fiat. 13 Verumtamen quia populus
multus est, et tempus pluviæ, et non sustinemus
stare foris, et opus non est diei unius vel duorum
(vehementer quippe peccavimus in sermone isto)
14 constituantur principes in universa multitudine:
et omnes in civitatibus nostris qui duxerunt uxores
alienigenas veniant in temporibus statutis, et cum
his seniores per civitatem et civitatem, et iudices
eius donec avertatur ira Dei nostri a nobis super
peccato hoc. 15 Igitur Ionathan filius Azahel,
et Iaasia filius Thecue, steterunt super hoc, et
Messollam et Sebethai Levites adiuverunt eos: 16
Feceruntque sic filii transmigrationis. Et abierunt
Esdras Sacerdos, et viri principes familiarum in
domos patrum suorum, et omnes per nomina
sua, et sederunt in die primo mensis decimi ut
quærerent rem. 17 Et consummati sunt omnes viri,
qui duxerant uxores alienigenas, usque ad diem
primam mensis primi. 18 Et inventi sunt de filiis
sacerdotum qui duxerant uxores alienigenas. De
filiis Iosue filii Iosedec, et fratres eius, Maasia, et
Eliezer, et Iarib, et Godolia. 19 Et dederunt manus
suas ut eiicerent uxores suas, et pro delicto suo
arietem de ovibus offerrent. 20 Et de filiis Emmer,
Hanani, et Zebedia. 21 Et de filiis Harim, Maasia,
et Elia, et Semeia, et Iehiel, et Ozias. 22 Et de
filiis Pheshur, Elioenai, Maasia, Ismael, Nathanael,
Iozabed, et Elasa. 23 Et de filiis Levitarum, Iozabed,
et Semei, et Celaia, ipse est Calita, Phataia, Iuda, et
Eliezer. 24 Et de cantoribus, Eliasib. Et de ianitoribus,
Sellum, et Telem, et Uri. 25 Et ex Israel, de filiis
Pharos, Remeia, et Iesia, et Melchia, et Miamin,
et Eliezer, et Melchia, et Banea. 26 Et de filiis
Ælam, Mathania, Zacharias, et Iehiel, et Abdi, et
Ierimoth, et Elia. 27 Et de filiis Zethua, Elioenai,
Eliasib, Mathania, et Ierimuth, et Zabad, et Aziza.
28 Et de filiis Bebai, Iohanan, Hanania, Zabbai,
Athalai. 29 Et de filiis Bani, Mosollam, et Melluch,
et Adaia, Iasub, et Saal, et Ramoth. 30 Et de filiis
Phahath Moab, Edna, et Chalal, Banaias, et Maasias,
Mathanias, Beseleel, Bennui, et Manasse. 31 Et
de filiis Herem, Eliezer, Iosue, Melchias, Semeias,
Simeon, 32 Beniamin, Maloch, Samarias. 33 Et de
filiis Hasom, Mathanai, Mathatha, Zabad, Eliphelet,
Iermai, Manasse, Semei. 34 De filiis Bani, Maadi,
Amram, et Uel, 35 Baneas, et Badaias, Cheliau, 36
Vania, Marimuth, et Eliasib, 37 Mathanias, Mathanai,
et Iasi, 38 et Bani, et Bennui, Semei, 39 et Salmias,
et Nathan, et Adaias, 40 et Mechnedebai, Sisai,
Sarai, 41 Ezrel, et Selemiau, Semeria, 42 Sellum,
Amaria, Ioseph. 43 De filiis Nebo, Iehiel, Mathathias,
Zabad, Zabina, Ieddu, et Ioel, et Banaia. 44 Omnes
hi acceperant uxores alienigenas, et fuerunt ex eis
mulieres, quæ pepererant filios.

Nehemiæ

1 Verba Nehemiæ filii Helchiæ. Et factum est in
mense Casleu, anno vigesimo, et ego eram in
Susis castro. **2** Et venit Hanani unus de fratribus
meis, ipse et viri ex Iuda: et interrogavi eos de Iudæis,
qui remanserant, et supererant de captivitate, et
Ierusalem. **3** Et dixerunt mihi: Qui remanserunt,
et relicti sunt de captivitate ibi in provincia, in
afflictione magna sunt, et in opprobrio: et murus
Ierusalem dissipatus est, et portæ eius combustæ
sunt igni. **4** Cumque audissem verba huiuscemodi,
sedi, et flevi, et luxi diebus multis: ieiunabam, et
orabam ante faciem Dei cæli. **5** Et dixi: Quæso
Domine Deus cæli fortis, magne atque terribilis,
qui custodis pactum et misericordiam cum his qui
te diligunt, et custodiunt mandata tua: **6** fiant
aures tuæ auscultantes, et oculi tui aperti ut audias
orationem servi tui, quam ego oro coram te hodie
nocte et die pro filiis Israel servis tuis: et confiteor
pro peccatis filiorum Israel, quibus peccaverunt tibi:
ego, et domus patris mei peccavimus, **7** vanitate
seducti sumus, et non custodivimus mandatum
tuum, et ceremonias, et iudicia quæ præcepisti
Moysi famulo tuo. **8** Memento verbi, quod mandasti
Moysi servo tuo, dicens: Cum transgressi fueritis,
ego dispergam vos in populos: **9** et si revertamini
ad me, et custodiatis præcepta mea, et faciatis
ea; etiamsi abducti fueritis ad extrema cæli, inde
congregabo vos, et reducam in locum, quem elegi
ut habitaret nomen meum ibi. **10** Et ipsi servi tui,
et populus tuus: quos redemisti in fortitudine tua
magna, et in manu tua valida. **11** Obsecro Domine,
sit auris tua attendens ad orationem servi tui, et
ad orationem servorum tuorum, qui volunt timere
nomen tuum: et dirige servum tuum hodie, et da ei
misericordiam ante virum hunc. Ego enim eram
pincerna regis.

2 Factum est autem in mense Nisan, anno vigesimo
Artaxerxis regis: et vinum erat ante eum, et
levavi vinum, et dedi regi: et eram quasi languidus
ante faciem eius. **2** Dixitque mihi rex: Quare vultus
tuus tristis est, cum te ægrotum non videam? Non
est hoc frustra, sed malum nescio quod in corde tuo
est. Et timui valde, ac nimis: **3** et dixi regi: Rex in
æternum vive: quare non mœreat vultus meus, quia
civitas domus sepulchrorum patris mei deserta est,
et portæ eius combustæ sunt igni? **4** Et ait mihi rex:
Pro qua re postulas? Et oravi Deum cæli, **5** et dixi
ad regem: Si videtur regi bonum, et si placet servus
tuus ante faciem tuam, ut mittas me in Iudæam ad
civitatem sepulchri patris mei, et ædificabo eam. **6**
Dixitque mihi rex, et regina quæ sedebat iuxta eum:
Usque ad quod tempus erit iter tuum, et quando
reverteris? Et placuit ante vultum regis, et misit
me: et constitui ei tempus. **7** Et dixi regi: Si regi
videtur bonum, epistolas det mihi ad duces regionis
trans Flumen, ut traducant me, donec veniam in
Iudæam: **8** et epistolam ad Asaph custodem saltus
regis, ut det mihi ligna, ut tegere possim portas
turris domus, et muros civitatis, et domum, quam
ingressus fuero. Et dedit mihi rex iuxta manum Dei
mei bonam mecum. **9** Et veni ad duces regionis
trans Flumen, dedique eis epistolas regis. Miserat
autem rex mecum principes militum, et equites. **10**
Et audierunt Sanaballat Horonites, et Tobias servus
Ammanites: et contristati sunt afflictione magna,
quod venisset homo, qui quæreret prosperitatem
filiorum Israel. **11** Et veni Ierusalem, et eram ibi
tribus diebus, **12** et surrexi nocte ego, et viri
pauci mecum, et non indicavi cuiquam quid Deus
dedisset in corde meo ut facerem in Ierusalem,
et iumentum non erat mecum, nisi animal, cui
sedebam. **13** Et egressus sum per portam vallis nocte,
et ante fontem draconis, et ad portam stercoris,
et considerabam murum Ierusalem dissipatum,
et portas eius consumptas igni. **14** Et transivi ad
portam fontis, et ad aquæductum regis, et non
erat locus iumento, cui sedebam, ut transiret. **15**
Et ascendi per torrentem nocte, et considerabam
murum, et reversus veni ad portam vallis, et redii.
16 Magistratus autem nesciebant quo abiissem, aut
quid ego facerem: sed et Iudæis et sacerdotibus,
et optimatibus, et magistratibus, et reliquis qui
faciebant opus, usque ad id loci nihil indicaveram.
17 Et dixi eis: Vos nostis afflictionem in qua sumus;
quia Ierusalem deserta est, et portæ eius consumptæ
sunt igni: venite, et ædificemus muros Ierusalem,
et non simus ultra opprobrium. **18** Et indicavi eis
manum Dei mei, quod esset bona mecum, et verba
regis, quæ locutus esset mihi, et aio: Surgamus, et
ædificemus. Et confortatæ sunt manus eorum in
bono. **19** Audierunt autem Sanaballat Horonites,
et Tobias servus Ammanites, et Gosem Arabs, et
subsannaverunt nos, et despexerunt, dixeruntque:
Quæ est hæc res, quam facitis? Numquid contra
regem vos rebellatis? **20** Et reddidi eis sermonem,
dixique ad eos: Deus cæli ipse nos iuvat, et nos servi
eius sumus: surgamus et ædificemus: vobis autem
non est pars, et iustitia, et memoria in Ierusalem.

3 Et surrexit Eliasib sacerdos magnus, et fratres
eius sacerdotes, et ædificaverunt portam gregis:
ipsi sanctificaverunt eam, et statuerunt valvas
eius, et usque ad turrim centum cubitorum

sanctificaverunt eam, usque ad turrim Hananeel. **2** Et iuxta eum ædificaverunt viri Iericho: et iuxta eum ædificavit Zachur filius Amri. **3** Portam autem piscium ædificaverunt filii Asnaa: ipsi texerunt eam, et statuerunt valvas eius, et seras, et vectes. Et iuxta eos ædificavit Marimuth filius Uriæ, filii Accus. **4** Et iuxta eum ædificavit Mosollam filius Barachiæ, filii Mesezebel: et iuxta eos ædificavit Sadoc filius Baana: **5** Et iuxta eos ædificaverunt Thecueni: optimates autem eorum non supposuerunt colla sua in opere Domini sui. **6** Et portam veterem ædificaverunt Ioiada filius Phasea, et Mosollam filius Besodia: ipsi texerunt eam, et statuerunt valvas eius, et seras, et vectes: **7** Et iuxta eos ædificaverunt Meltias Gabaonites, et Iadon Meronathites, viri de Gabaon et Maspha, pro duce qui erat in regione trans Flumen. **8** Et iuxta eum ædificavit Eziel filius Araia aurifex: et iuxta eum ædificavit Ananias filius pigmentarii: et dimiserunt Ierusalem usque ad murum plateæ latioris. **9** Et iuxta eum ædificavit Raphaia filius Hur, princeps vici Ierusalem. **10** Et iuxta eum ædificavit Iedaia filius Haromaph contra domum suam: et iuxta eum ædificavit Hattus filius Haseboniæ. **11** Mediam partem vici ædificavit Melchias filius Herem, et Hasub filius Phahath Moab, et turrim furnorum. **12** Et iuxta eum ædificavit Sellum filius Alohes princeps mediæ partis vici Ierusalem, ipse et filiæ eius. **13** Et portam vallis ædificavit Hanun, et habitatores Zanoe: ipsi ædificaverunt eam, et statuerunt valvas eius, et seras, et vectes, et mille cubitos in muro usque ad portam sterquilinii. **14** Et portam sterquilinii ædificavit Melchias filius Rechab, princeps vici Bethacharam: ipse ædificavit eam, et statuit valvas eius, et seras, et vectes. **15** Et portam fontis ædificavit Sellum filius Cholhoza, princeps pagi Maspha: ipse ædificavit eam, et texit, et statuit valvas eius, et seras, et vectes, et muros piscinæ Siloe in hortum regis, et usque ad gradus, qui descendunt de Civitate David. **16** Post eum ædificavit Nehemias filius Azboc princeps dimidiæ partis vici Bethsur usque contra sepulchrum David et usque ad piscinam, quæ grandi opere constructa est, et usque ad domum fortium. **17** Post eum ædificaverunt Levitæ, Rehum filius Benni: post eum ædificavit Hasebias princeps dimidiæ partis vici Ceilæ in vico suo. **18** Post eum ædificaverunt fratres eorum Bavai filius Enadad, princeps dimidiæ partis Ceilæ. **19** Et ædificavit iuxta eum Azer filius Iosue, princeps Maspha mensuram secundam, contra ascensum firmissimi anguli. **20** Post eum in monte ædificavit Baruch filius Zachai mensuram secundam, ab angulo usque ad portam domus Eliasib sacerdotis magni. **21** Post eum ædificavit Merimuth filius Uriæ filii Haccus, mensuram secundam, a porta domus Eliasib, donec extenderetur domus Eliasib. **22** Et post eum ædificaverunt sacerdotes viri de campestribus Iordanis. **23** Post eum ædificavit Beniamin et Hasub contra domum suam: et post eum ædificavit Azarias filius Maasiæ filii Ananiæ contra domum suam. **24** Post eum ædificavit Bennui filius Henadad mensuram secundam, a domo Azariæ usque ad flexuram, et usque ad angulum. **25** Phalel filius Ozi contra flexuram et turrim, quæ eminet de domo regis excelsa, id est, in atrio carceris: post eum Phadaia filius Pharos. **26** Nathinæi autem habitabant in Ophel usque contra portam aquarum ad Orientem, et turrim, quæ prominebat. **27** Post eum ædificaverunt Thecueni mensuram secundam e regione, a turre magna et eminente usque ad murum templi. **28** Sursum autem a porta equorum ædificaverunt sacerdotes, unusquisque contra domum suam. **29** Post eos ædificavit Sadoc filius Emmer contra domum suam. Et post eum ædificavit Semaia filius Secheniæ, custos portæ Orientalis. **30** Post eum ædificavit Hanania filius Selemiæ, et Hanun filius Seleph sextus, mensuram secundam: post eum ædificavit Mosollam filius Barachiæ, contra gazophylacium suum. **31** Post eum ædificavit Melchias filius aurificis usque ad domum Nathinæorum, et scruta vendentium contra portam iudicialem, et usque ad cœnaculum anguli. **32** Et inter cœnaculum anguli in porta gregis ædificaverunt aurifices et negotiatores.

4 Factum est autem, cum audisset Sanaballat quod ædificaremus murum, iratus est valde: et motus nimis subsannavit Iudæos, **2** et dixit coram fratribus suis, et frequentia Samaritanorum: Quid Iudæi faciunt imbecilles? Num dimittent eos Gentes? Num sacrificabunt, et complebunt in una die? Numquid ædificare poterunt lapides de acervis pulveris, qui combusti sunt? **3** Sed et Tobias Ammanites proximus eius, ait: Ædificent: si ascenderit vulpes, transiliet murum eorum lapideum. **4** Audi, Deus noster, quia facti sumus despectui: converte opprobrium super caput eorum, et da eos in despectionem in terra captivitatis. **5** Ne operias iniquitatem eorum, et peccatum eorum coram facie tua non deleatur, quia irriserunt ædificantes. **6** Itaque ædificavimus murum, et coniunximus totum usque ad partem dimidiam: et provocatum est cor populi ad operandum. **7** Factum est autem, cum audisset Sanaballat, et Tobias, et Arabes, et Ammanitæ, et Azotii, quod obducta esset cicatrix muri Ierusalem, et quod cœpissent interrupta concludi, irati sunt nimis. **8** Et congregati

sunt omnes pariter ut venirent, et pugnarent contra
Ierusalem, et molirentur insidias. 9 Et oravimus
Deum nostrum, et posuimus custodes super murum
die ac nocte contra eos. 10 Dixit autem Iudas:
Debilitata est fortitudo portantis, et humus nimia
est, et nos non poterimus ædificare murum. 11 Et
dixerunt hostes nostri: Nesciant, et ignorent donec
veniamus in medium eorum, et interficiamus eos,
et cessare faciamus opus. 12 Factum est autem
venientibus Iudæis, qui habitabant iuxta eos, et
dicentibus nobis per decem vices ex omnibus locis
quibus venerant ad nos, 13 statui in loco post murum
per circuitum populum in ordinem cum gladiis
suis, et lanceis, et arcubus. 14 Et perspexi atque
surrexi: et aio ad optimates et magistratus, et ad
reliquam partem vulgi: Nolite timere a facie eorum.
Domini magni et terribilis mementote, et pugnate
pro fratribus vestris, filiis vestris, et filiabus vestris,
et uxoribus vestris, et domibus vestris. 15 Factum
est autem, cum audissent inimici nostri nunciatum
esse nobis, dissipavit Deus consilium eorum. Et
reversi sumus omnes ad muros, unusquisque ad
opus suum. 16 Et factum est a die illa, media pars
iuvenum eorum faciebat opus, et media parata
erat ad bellum, et lanceæ, et scuta, et arcus,
et loricæ, et principes post eos in omni domo
Iuda. 17 Ædificantium in muro, et portantium
onera, et imponentium: una manu sua faciebat
opus, et altera tenebat gladium: 18 ædificentium
enim unusquisque gladio erat accinctus renes. Et
ædificabant, et clangebant buccina iuxta me. 19 Et
dixi ad optimates, et ad magistratus, et ad reliquam
partem vulgi: Opus grande est et latum, et nos
separati sumus in muro procul alter ab altero:
20 in loco quocumque audieritis clangorem tubæ,
illuc concurrite ad nos: Deus noster pugnabit pro
nobis. 21 Et nosipsi faciamus opus: et media pars
nostrum teneat lanceas ab ascensu auroræ donec
egrediantur astra. 22 In tempore quoque illo dixi
populo: Unusquisque cum puero suo maneat in
medio Ierusalem, et sint nobis vices per noctem,
et diem, ad operandum. 23 Ego autem et fratres
mei, et pueri mei, et custodes, qui erant post me,
non deponebamus vestimenta nostra: unusquisque
tantum nudabatur ad baptismum.

5 Et factus est clamor populi, et uxorum eius
magnus adversus fratres suos Iudæos. 2 Et
erant qui dicerent: Filii nostri, et filiæ nostræ
multæ sunt nimis: accipiamus pro pretio eorum
frumentum, et comedamus, et vivamus. 3 Et erant
qui dicerent: Agros nostros, et vineas, et domus
nostras opponamus, et accipiamus frumentum in
fame. 4 Et alii dicebant: Mutuo sumamus pecunias
in tributa regis, demusque agros nostros et vineas:
5 et nunc sicut carnes fratrum nostrorum, sic carnes
nostræ sunt: et sicut filii eorum, ita et filii nostri.
Ecce nos subiugamus filios nostros, et filias nostras
in servitutem, et de filiabus nostris sunt famulæ, nec
habemus unde possint redimi, et agros nostros et
vineas nostras alii possident. 6 Et iratus sum nimis
cum audissem clamorem eorum secundum verba
hæc: 7 cogitavique cor meum mecum: et increpavi
optimates et magistratus, et dixi eis: Usurasne
singuli a fratribus vestris exigitis? Et congregavi
adversum eos concionem magnam, 8 et dixi eis:
Nos, ut scitis, redemimus fratres nostros Iudæos, qui
venditi fuerant Gentibus secundum possibilitatem
nostram: et vos igitur vendetis fratres vestros,
et redimemus eos? Et siluerunt, nec invenerunt
quid responderent. 9 Dixique ad eos: Non est bona
res, quam facitis: quare non in timore Dei nostri
ambulastis, ne exprobretur nobis a Gentibus inimicis
nostris? 10 Et ego, et fratres mei, et pueri mei
commodavimus plurimis pecuniam et frumentum:
non repetamus in commune istud, æs alienum
concedamus, quod debetur nobis. 11 Reddite eis
hodie agros suos, et vineas suas, et oliveta sua, et
domos suas: quin potius et centesimum pecuniæ,
frumenti, vini et olei, quam exigere soletis ab eis,
date pro illis. 12 Et dixerunt: Reddemus, et ab
eis nihil quæremus: sicque faciemus ut loqueris.
Et vocavi Sacerdotes, et adiuravi eos, ut facerent
iuxta quod dixeram. 13 Insuper excussi sinum
meum, et dixi: Sic excutiat Deus omnem virum,
qui non compleverit verbum istud, de domo sua,
et de laboribus suis: sic excutiatur, et vacuus fiat.
Et dixit universa multitudo: Amen. Et laudaverunt
Deum. Fecit ergo populus sicut erat dictum. 14 A
die autem illa, qua præceperat rex mihi ut essem
dux in terra Iuda, ab anno vigesimo usque ad
annum trigesimum secundum Artaxerxis regis per
annos duodecim, ego et fratres mei annonas, quæ
ducibus debebantur, non comedimus. 15 Duces
autem primi, qui fuerant ante me, gravaverunt
populum, et acceperunt ab eis in pane, et vino, et
pecunia quotidie siclos quadraginta: sed et ministri
eorum depresserunt populum. Ego autem non feci
ita propter timorem Dei: 16 quin potius in opere
muri ædificavi, et agrum non emi, et omnes pueri
mei congregati ad opus erant. 17 Iudæi quoque
et magistratus centum quinquaginta viri, et qui
veniebant ad nos de Gentibus, quæ in circuitu
nostro sunt, in mensa mea erant. 18 Parabatur
autem mihi per dies singulos bos unus, arietes sex
electi, exceptis volatilibus, et inter dies decem vina

diversa, et alia multa tribuebam: insuper et annonas
ducatus mei non quæsivi: valde enim attenuatus
erat populus. 19 Memento mei, Deus meus, in
bonum secundum omnia, quæ feci populo huic.

6 Factum est autem, cum audisset Sanaballat, et
Tobias, et Gossem Arabs, et ceteri inimici nostri,
quod ædificassem ego murum, et non esset in
ipso residua interruptio (usque ad tempus autem
illud valvas non posueram in portis) 2 miserunt
Sanaballat, et Gossem ad me, dicentes: Veni, et
percutiamus fœdus pariter in viculis in Campo Ono.
Ipsi autem cogitabant ut facerent mihi malum. 3
Misi ergo ad eos nuncios, dicens: Opus grande ego
facio, et non possum descendere: ne forte negligatur
cum venero, et descendero ad vos. 4 Miserunt
autem ad me secundum verbum hoc per quattuor
vices: et respondi eis iuxta sermonem priorem. 5 Et
misit ad me Sanaballat iuxta verbum prius quinta
vice puerum suum, et epistolam habebat in manu
sua scriptam hoc modo: 6 IN GENTIBUS auditum
est, et Gossem dixit, quod tu et Iudæi cogitetis
rebellare, et propterea ædifices murum, et levare
te velis super eos regem: propter quam causam
7 et prophetas posueris, qui prædicent de te in
Ierusalem, dicentes: Rex in Iudæa est. Auditurus
est rex verba hæc: idcirco nunc veni, ut ineamus
consilium pariter. 8 Et misi ad eos, dicens: Non est
factum secundum verba hæc, quæ tu loqueris: de
corde enim tuo tu componis hæc. 9 Omnes enim hi
terrebant nos, cogitantes quod cessarent manus
nostræ ab opere, et quiesceremus. Quam ob causam
magis confortavi manus meas: 10 et ingressus sum
domum Semaiæ filii Dalaiæ filii Metabeel secreto.
Qui ait: Tractemus nobiscum in domo Dei in medio
templi, et claudamus portas ædis: quia venturi
sunt ut interficiant te, et nocte venturi sunt ad
occidendum te. 11 Et dixi: Num quisquam similis
mei fugit? Et quis ut ego ingredietur templum, et
vivet? Non ingrediar. 12 Et intellexi quod Deus non
misisset eum, sed quasi vaticinans locutus esset ad
me, et Tobias, et Sanaballat conduxissent eum. 13
Acceperat enim pretium, ut territus facerem, et
peccarem, et haberent malum, quod exprobrarent
mihi. 14 Memento mei Domine pro Tobia et
Sanaballat, iuxta opera eorum talia: sed et Noadiæ
prophetæ, et ceterorum prophetarum, qui terrebant
me. 15 Completus est autem murus vigesimoquinto
die mensis Elul, quinquaginta duobus diebus. 16
Factum est ergo cum audissent omnes inimici
nostri, ut timerent universæ gentes, quæ erant in
circuitu nostro, et conciderent intra semetipsos, et
scirent quod a Deo factum esset opus hoc. 17 Sed et
in diebus illis multæ optimatum Iudæorum epistolæ
mittebantur ad Tobiam, et a Tobia veniebant ad eos.
18 Multi enim erant in Iudæa habentes iuramentum
eius, quia gener erat Secheniæ filii Area, et Iohanan
filius eius acceperat filiam Mosollam filii Barachiæ:
19 sed et laudabant eum coram me, et verba mea
nunciabant ei: et Tobias mittebat epistolas ut
terreret me.

7 Postquam autem ædificatus est murus, et posui
valvas, et recensui ianitores, et cantores, et
Levitas: 2 præcepi Hanani fratri meo, et Hananiæ
principi domus de Ierusalem (ipse enim quasi vir
verax et timens Deum plus ceteris videbatur) 3 et
dixi eis: Non aperiantur portæ Ierusalem usque ad
calorem solis. Cumque adhuc assisterent, clausæ
portæ sunt, et oppilatæ: et posui custodes de
habitatoribus Ierusalem, singulos per vices suas,
et unumquemque contra domum suam. 4 Civitas
autem erat lata nimis et grandis, et populus parvus
in medio eius, et non erant domus ædificatæ. 5
Deus autem dedit in corde meo, et congregavi
optimates, et magistratus, et vulgus, ut recenserem
eos: et inveni librum census eorum, qui ascenderant
primum, et inventum est scriptum in eo. 6 Isti
filii provinciæ, qui ascenderunt de captivitate
migrantium, quos transtulerat Nabuchodonosor
rex Babylonis, et reversi sunt in Ierusalem, et
in Iudæam, unusquisque in civitatem suam. 7
Qui venerunt cum Zorobabel, Iosue, Nehemias,
Azarias, Raamias, Nahamani, Mardochæus, Belsam,
Mespharath, Begoai, Nahum, Baana. Numerus
virorum populi Israel: 8 Filii Pharos, duo millia
centum septuaginta duo: 9 Filii Saphatia, trecenti
septuaginta duo: 10 Filii Area, sexcenti quinquaginta
duo: 11 Filii Phahathmoab filiorum Iosue et Ioab,
duo millia octingenti decem et octo: 12 Filii Ælam,
mille ducenti quinquagintaquattuor: 13 Filii Zethua,
octingenti quadragintaquinque: 14 Filii Zachai,
septingenti sexaginta: 15 Filii Bannui, sexcenti
quadragintaocto: 16 Filii Bebai, sexcenti vigintiocto:
17 Filii Azgad, duo millia trecenti vigintiduo: 18
Filii Adonicam, sexcenti sexagintaseptem: 19 Filii
Beguai, duo millia sexagintaseptem: 20 Filii Adin,
sexcenti quinquagintaquinque: 21 Filii Ater, filii
Hezeciæ, nonagintaocto: 22 Filii Hasem, trecenti
vigintiocto: 23 Filii Besai, trecenti vigintiquattuor:
24 Filii Hareph, centum duodecim: 25 Filii Gabaon,
nonagintaquinque: 26 Filii Bethlehem, et Netupha,
centum octogintaocto. 27 Viri Anathoth, centum
vigintiocto. 28 Viri Bethazmoth, quadragintaduo.
29 Viri Cariathiarim, Cephira, et Beroth, septingenti
quadragintatres. 30 Viri Rama et Geba, sexcenti

vigintiunus. 31 Viri Machmas, centum vigintiduo.
32 Viri Bethel et Hai, centum vigintitres. 33 Viri
Nebo alterius, quinquagintaduo. 34 Viri Ælam
alterius, mille ducenti quinquagintaquattuor. 35
Filii Harem, trecenti viginti. 36 Filii Iericho, trecenti
quadragintaquinque. 37 Filii Lod, Hadid et Ono,
septingenti vigintiunus. 38 Filii Senaa, tria millia
nongenti triginta. 39 Sacerdotes: Filii Idaia in
domo Iosue, nongenti septuagintatres. 40 Filii
Emmer, mille quinquagintaduo. 41 Filii Phashur,
mille ducenti quadragintaseptem. 42 Filii Arem,
mille decem et septem. Levitæ: 43 Filii Iosue et
Cedmihel filiorum 44 Oduiæ, septuagintaquattuor.
Cantores: 45 Filii Asaph, centum quadragintaocto.
46 Ianitores: filii Sellum, filii Ater, filii Telmon, filii
Accub, filii Hatita, filii Sobai: centum trigintaocto.
47 Nathinæi: filii Soha, filii Hasupha, filii Tebbaoth,
48 filii Ceros, filii Siaa, filii Phadon, filii Lebana,
filii Hagaba, filii Selmai, 49 filii Hanan, filii Geddel,
filii Gaher, 50 filii Raaia, filii Rasin, filii Necoda,
51 filii Gezem, filii Aza, filii Phasea, 52 filii Besai,
filii Munim, filii Nephussim, 53 filii Bacbuc, filii
Hacupha, filii Harhur, 54 filii Besloth, filii Mahida,
filii Harsa, 55 filii Bercos, filii Sisara, filii Thema, 56
filii Nasia, filii Hatipha, 57 filii servorum Salomonis,
filii Sothai, filii Sophereth, filii Pharida, 58 filii
Iahala, filii Darcon, filii Ieddel, 59 filii Saphatia, filii
Hatil, filii Phochereth, qui erat ortus ex Sabaim,
filio Amon. 60 Omnes Nathinæi, et filii servorum
Salomonis, trecenti nonagintaduo. 61 Hi sunt autem,
qui ascenderunt de Thelmela, Thelharsa, Cherub,
Addon, et Emmer: et non potuerunt indicare domum
patrum suorum, et semen suum, utrum ex Israel
essent. 62 Filii Dalaia, filii Tobia, filii Necoda, sexcenti
quadragintaduo. 63 Et de Sacerdotibus, filii Habia,
filii Accos, filii Berzellai, qui accepit de filiabus
Berzellai Galaaditis uxorem: et vocatus est nomine
eorum. 64 Hi quæsierunt scripturam suam in censu,
et non invenerunt: et eiecti sunt de sacerdotio. 65
Dixitque Athersatha eis ut non manducarent de
Sanctis sanctorum, donec staret Sacerdos doctus
et eruditus. 66 Omnis multitudo quasi vir unus
quadragintaduo millia trecenti sexaginta, 67 absque
servis et ancillis eorum, qui erant septem millia
trecenti trigintaseptem, et inter eos cantores, et
cantatrices, ducenti quadragintaquinque. 68 Equi
eorum, septingenti trigintasex: muli eorum, ducenti
quadragintaquinque: 69 cameli eorum, quadringenti
trigintaquinque: asini, sex millia septingenti
viginti. 70 Nonnulli autem de principibus
familiarum dederunt in opus. Athersatha dedit
in thesaurum auri drachmas mille, phialas
quinquaginta, tunicas sacerdotales quingentas
triginta. 71 Et de principibus familiarum dederunt
in thesaurum operis auri drachmas viginti millia,
et argenti mnas duo millia ducentas. 72 Et quod
dedit reliquus populus, auri drachmas viginti
millia, et argenti mnas duo millia, et tunicas
sacerdotales sexagintaseptem. 73 Habitaverunt
autem Sacerdotes, et Levitæ, et ianitores, et
cantores, et reliquum vulgus, et Nathinæi, et omnis
Israel in civitatibus suis.

8 Et venerat mensis septimus: filii autem Israel
erant in civitatibus suis. Congregatusque est
omnis populus quasi vir unus ad plateam, quæ est
ante portam aquarum: et dixerunt Esdræ scribæ
ut afferret Librum legis Moysi, quam præceperat
Dominus Israeli. 2 Attulit ergo Esdras sacerdos
legem coram multitudine virorum et mulierum,
cunctisque qui poterant intelligere, in die prima
mensis septimi. 3 Et legit in eo aperte in platea
quæ erat ante portam aquarum, de mane usque ad
mediam diem, in conspectu virorum et mulierum,
et sapientium: et aures omnis populi erant erectæ
ad Librum. 4 Stetit autem Esdras scriba super
gradum ligneum, quem fecerat ad loquendum: et
steterunt iuxta eum Mathathias, et Semeia, et Ania,
et Uria, et Helcia, et Maasia, ad dexteram eius: et ad
sinistram, Phadaia, Misael, et Melchia, et Hasum,
et Hasbadana, Zacharia, et Mosollam. 5 Et aperuit
Esdras Librum coram omni populo: super universum
quippe populum eminebat: et cum aperuisset eum,
stetit omnis populus. 6 Et benedixit Esdras Domino
Deo magno: et respondit omnis populus: Amen,
Amen: elevans manus suas. Et incurvati sunt, et
adoraverunt Deum proni in terram. 7 Porro Iosue, et
Bani, et Serebia, Iamin, Accub, Septhai, Odia, Maasia,
Celita, Azarias, Iozabed, Hanan, Phalaia, Levitæ,
silentium faciebant in populo ad audiendam legem:
populus autem stabat in gradu suo. 8 Et legerunt in
Libro legis Dei distincte, et aperte ad intelligendum:
et intellexerunt cum legeretur. 9 Dixit autem
Nehemias (ipse est Athersatha) et Esdras sacerdos
et scriba, et Levitæ interpretantes universo populo:
Dies sanctificatus est Domino Deo nostro, nolite
lugere, et nolite flere. Flebat enim omnis populus
cum audiret verba legis. 10 Et dixit eis: Ite, comedite
pinguia, et bibite mulsum, et mittite partes his, qui
non præparaverunt sibi: quia sanctus dies Domini
est, et nolite contristari: gaudium etenim Domini
est fortitudo nostra. 11 Levitæ autem silentium
faciebant in omni populo, dicentes: Tacete, quia dies
sanctus est, et nolite dolere. 12 Abiit itaque omnis
populus ut comederet et biberet, et mitteret partes,
et faceret lætitiam magnam: quia intellexerant

verba, quæ docuerat eos. 13 Et in die secundo
congregati sunt principes familiarum universi
populi, Sacerdotes et Levitæ ad Esdram scribam, ut
interpretaretur eis verba Legis. 14 Et invenerunt
scriptum in Lege præcepisse Dominum in manu
Moysi ut habitent filii Israel in tabernaculis, in
die sollemni, mense septimo: 15 et ut prædicent,
et divulgent vocem in universis urbibus suis, et
in Ierusalem, dicentes: Egredimini in montem, et
afferte frondes olivæ, et frondes ligni pulcherrimi,
frondes myrti, et ramos palmarum, et frondes ligni
nemorosi ut fiant tabernacula, sicut scriptum est. 16
Et egressus est populus, et attulerunt. Feceruntque
sibi tabernacula unusquisque in domate suo, et
in atriis suis, et in atriis domus Dei, et in platea
portæ aquarum, et in platea portæ Ephraim. 17
Fecit ergo universa ecclesia eorum, qui redierant
de captivitate, tabernacula, et habitaverunt in
tabernaculis: non enim fecerant a diebus Iosue filii
Nun taliter filii Israel usque ad diem illum. Et fuit
lætitia magna nimis. 18 Legit autem in Libro legis
Dei per dies singulos, a die primo usque ad diem
novissimum. Et fecerunt sollemnitatem septem
diebus, et in die octavo collectam iuxta ritum.

9 In die autem vigesimoquarto mensis huius
convenerunt filii Israel in ieiunio et in saccis,
et humus super eos. 2 Et separatum est semen
filiorum Israel ab omni filio alienigena: et steterunt,
et confitebantur peccata sua, et iniquitates patrum
suorum. 3 Et consurrexerunt ad standum: et
legerunt in volumine Legis Domini Dei sui, quater in
die, et quater confitebantur: et adorabant Dominum
Deum suum. 4 Surrexerunt autem super gradum
Levitarum Iosue, et Bani, et Cedmihel, Sabania,
Bonni, Sarebias, Bani, et Chanani: et clamaverunt
voce magna ad Dominum Deum suum. 5 Et dixerunt
Levitæ Iosue, et Cedmihel, Bonni, Hasebnia, Serebia,
Odaia, Sebnia, Phathathia: Surgite, benedicite
Domino Deo vestro ab æterno usque in æternum:
et benedicant nomini gloriæ tuæ excelso in omni
benedictione et laude. 6 Tu ipse, Domine, solus,
tu fecisti cælum, et cælum cælorum, et omnem
exercitum eorum: terram, et universa quæ in
ea sunt: maria, et omnia quæ in eis sunt: et tu
vivificas omnia hæc, et exercitus cæli te adorat.
7 Tu ipse, Domine Deus, qui elegisti Abram, et
eduxisti eum de igne Chaldæorum, et posuisti
nomen eius Abraham. 8 Et invenisti cor eius fidele
coram te: et percussisti cum eo fœdus ut dares
ei Terram Chananæi, Hethæi, et Amorrhæi, et
Pherezæi, et Iebusæi, et Gergesæi, ut dares semini
eius: et implesti verba tua, quoniam iustus es. 9 Et
vidisti afflictionem patrum nostrorum in Ægypto:
clamoremque eorum audisti super Mare rubrum.
10 Et dedisti signa atque portenta in Pharaone, et
in universis servis eius, et in omni populo terræ
illius: cognovisti enim quia superbe egerant contra
eos: et fecisti tibi nomen, sicut et in hac die. 11 Et
mare divisisti ante eos, et transierunt per medium
maris in sicco: persecutores autem eorum proiecisti
in profundum, quasi lapidem in aquas validas.
12 Et in columna nubis ductor eorum fuisti per
diem, et in columna ignis per noctem, ut appareret
eis via, per quam ingrediebantur. 13 Ad montem
quoque Sinai descendisti, et locutus es cum eis de
cælo, et dedisti eis iudicia recta, et legem veritatis,
ceremonias, et præcepta bona: 14 et Sabbatum
sanctificatum tuum ostendisti eis, et mandata,
et ceremonias, et legem præcepisti eis in manu
Moysi servi tui. 15 Panem quoque de cælo dedisti
eis in fame eorum, et aquam de petra eduxisti
eis sitientibus, et dixisti eis ut ingrederentur et
possiderent terram, super quam levasti manum
tuam ut traderes eis. 16 Ipsi vero et patres nostri
superbe egerunt, et induraverunt cervices suas,
et non audierunt mandata tua. 17 Et noluerunt
audire, et non sunt recordati mirabilium tuorum
quæ feceras eis. Et induraverunt cervices suas, et
dederunt caput ut converterentur ad servitutem
suam, quasi per contentionem. Tu autem Deus
propitius, clemens, et misericors, longanimis, et
multæ miserationis, non dereliquisti eos, 18 et
quidem cum fecissent sibi vitulum conflatilem,
et dixissent: Iste est deus tuus, qui eduxit te de
Ægypto: feceruntque blasphemias magnas. 19 Tu
autem in misericordiis tuis multis non dimisisti
eos in deserto: columna nubis non recessit ab
eis per diem ut duceret eos in viam, et columna
ignis per noctem ut ostenderet eis iter per quod
ingrederentur. 20 Et Spiritum tuum bonum dedisti
qui doceret eos, et manna tuum non prohibuisti
ab ore eorum, et aquam dedisti eis in siti. 21
Quadraginta annis pavisti eos in deserto, nihilque
eis defuit: vestimenta eorum non inveteraverunt, et
pedes eorum non sunt attriti. 22 Et dedisti eis regna,
et populos, et partitus es eis sortes: et possederunt
terram Sehon, et terram regis Hesebon, et terram
Og regis Basan. 23 Et multiplicasti filios eorum
sicut stellas cæli, et adduxisti eos ad terram, de
qua dixeras patribus eorum ut ingrederentur et
possiderent. 24 Et venerunt filii, et possederunt
terram, et humiliasti coram eis habitatores terræ
Chananæos, et dedisti eos in manu eorum et
reges eorum et populos terræ ut facerent eis sicut
placebant illis. 25 Ceperunt itaque urbes munitas

et humum pinguem, et possederunt domos plenas
cunctis bonis: cisternas ab aliis fabricatas, vineas, et
oliveta, et ligna pomifera multa: et comederunt, et
saturati sunt, et impinguati sunt, et abundaverunt
deliciis in bonitate tua magna. 26 Provocaverunt
autem te ad iracundiam, et recesserunt a te,
et proiecerunt legem tuam post terga sua: et
prophetas tuos occiderunt, qui contestabantur eos
ut reverterentur ad te: feceruntque blasphemias
grandes. 27 Et dedisti eos in manu hostium suorum,
et afflixerunt eos. Et in tempore tribulationis
suæ clamaverunt ad te, et tu de cælo audisti, et
secundum miserationes tuas multas dedisti eis
salvatores, qui salvarent eos de manu hostium
suorum. 28 Cumque requievissent, reversi sunt ut
facerent malum in conspectu tuo: et dereliquisti eos
in manu inimicorum suorum, et possederunt eos.
Conversique sunt, et clamaverunt ad te: tu autem
de cælo exaudisti, et liberasti eos in misericordiis
tuis, multis temporibus. 29 Et contestatus es eos ut
reverterentur ad Legem tuam. Ipsi vero superbe
egerunt, et non audierunt mandata tua, et in iudiciis
tuis peccaverunt, quæ faciet homo, et vivet in eis:
et dederunt humerum recedentem, et cervicem
suam induraverunt, nec audierunt. 30 Et protraxisti
super eos annos multos, et contestatus es eos in
Spiritu tuo per manum prophetarum tuorum: et
non audierunt, et tradidisti eos in manu populorum
terrarum. 31 In misericordiis autem tuis plurimis
non fecisti eos in consumptionem, nec dereliquisti
eos: quoniam Deus miserationum, et clemens es
tu. 32 Nunc itaque Deus noster magne, fortis, et
terribilis, custodiens pactum et misericordiam, ne
avertas a facie tua omnem laborem, qui invenit nos,
reges nostros, et principes nostros, et sacerdotes
nostros, et prophetas nostros, et patres nostros, et
omnem populum tuum a diebus regis Assur usque
in diem hanc. 33 Et tu iustus es in omnibus, quæ
venerunt super nos: quia veritatem fecisti, nos
autem impie egimus. 34 Reges nostri, principes
nostri, sacerdotes nostri, et patres nostri non
fecerunt legem tuam, et non attenderunt mandata
tua, et testimonia tua quæ testificatus es in eis. 35
Et ipsi in regnis suis, et in bonitate tua multa, quam
dederas eis, et in terra latissima et pingui, quam
tradideras in conspectu eorum, non servierunt tibi,
nec reversi sunt a studiis suis pessimis. 36 Ecce
nosipsi hodie servi sumus: et terra, quam dedisti
patribus nostris ut comederent panem eius, et quæ
bona sunt eius, et nosipsi servi sumus in ea. 37 Et
fruges eius multiplicantur regibus, quos posuisti
super nos propter peccata nostra, et corporibus
nostris dominantur, et iumentis nostris secundum
voluntatem suam, et in tribulatione magna sumus.
38 Super omnibus ergo his nosipsi percutimus
fœdus, et scribimus, et signant principes nostri,
Levitæ nostri, et Sacerdotes nostri.

10 Signatores autem fuerunt, Nehemias,
Athersatha filius Hachelai, et Sedecias, 2
Saraias, Azarias, Ieremias, 3 Pheshur, Amarias,
Melchias, 4 Hattus, Sebenia, Melluch, 5 Harem,
Merimuth, Obdias, 6 Daniel, Genthon, Baruch, 7
Mosollam, Abia, Miamin, 8 Maazia, Belgai, Semeia:
hi sacerdotes. 9 Porro Levitæ, Iosue filius Azaniæ,
Bennui de filiis Henadad, Cedmihel, 10 et fratres
eorum, Sebenia, Odaia, Celita, Phalaia, Hanan,
11 Micha, Rohob, Hasebia, 12 Zachur, Serebia,
Sabania, 13 Odaia, Bani, Baninu. 14 Capita populi,
Pharos, Phahathmoab, Ælam, Zethu, Bani, 15 Bonni,
Azgad, Bebai, 16 Adonia, Begoai, Adin, 17 Ater,
Hezecia, Azur, 18 Odaia, Hasum, Besai, 19 Hareph,
Anathoth, Nebai, 20 Megphias, Mosollam, Hazir, 21
Mesizabel, Sadoc, Ieddua, 22 Pheltia, Hanan, Anaia,
23 Osee, Hanania, Hasub, 24 Alohes, Phalea, Sobec,
25 Rehum, Hasebna, Maasia, 26 Echaia, Hanan,
Anan, 27 Melluch, Haran, Baana: 28 et reliqui de
populo, Sacerdotes, Levitæ, ianitores, et cantores,
Nathinæi, et omnes qui se separaverunt de populis
terrarum ad legem Dei, uxores eorum, filii eorum,
et filiæ eorum, 29 omnes qui poterant sapere
spondentes pro fratribus suis, optimates eorum,
et qui veniebant ad pollicendum, et iurandum ut
ambularent in lege Dei, quam dederat in manu
Moysi servi Dei, ut facerent et custodirent universa
mandata Domini Dei nostri, et iudicia eius et
ceremonias eius, 30 et ut non daremus filias nostras
populo terræ, et filias eorum non acciperemus filiis
nostris. 31 Populi quoque terræ, qui important
venalia, et omnia ad usum, per diem Sabbati ut
vendant, non accipiemus ab eis in Sabbato et in
die sanctificato. Et dimittemus annum septimum,
et exactionem universæ manus. 32 Et statuemus
super nos præcepta, ut demus tertiam partem sicli
per annum ad opus domus Dei nostri, 33 ad panes
propositionis, et ad sacrificium sempiternum,
et in holocaustum sempiternum in Sabbatis, in
calendis, in sollemnitatibus, et in sanctificatis, et
pro peccato: ut exoretur pro Israel, et in omnem
usum domus Dei nostri. 34 Sortes ergo misimus
super oblationem lignorum inter Sacerdotes, et
Levitas, et populum, ut inferrentur in domum Dei
nostri per domos patrum nostrorum, per tempora,
a temporibus anni usque ad annum: ut arderent
super altare Domini Dei nostri, sicut scriptum est in
lege Moysi: 35 et ut afferremus primogenita terræ

nostræ, et primitiva universi fructus omnis ligni,
ab anno in annum, in domo Domini. 36 Et primitiva
filiorum nostrorum, et pecorum nostrorum, sicut
sciptum est in lege, et primitiva boum nostrorum,
et ovium nostrarum, ut offerrentur in domo
Dei nostri, Sacerdotibus qui ministrant in domo
Dei nostri: 37 et primitias ciborum nostrorum,
et libaminum nostrorum, et poma omnis ligni,
vindemiæ quoque et olei afferemus Sacerdotibus
ad gazophylacium Dei nostri, et decimam partem
terræ nostræ Levitis. Ipsi Levitæ decimas accipient
ex omnibus civitatibus operum nostrorum. 38 Erit
autem Sacerdos filius Aaron cum Levitis in decimis
Levitarum, et Levitæ offerent decimam partem
decimæ suæ in domo Dei nostri, ad gazophylacium
in domum thesauri. 39 Ad gazophylacium enim
deportabunt filii Israel, et filii Levi primitias
frumenti, vini, et olei: et ibi erunt vasa sanctificata,
et Sacerdotes, et cantores, et ianitores, et ministri,
et non dimittemus domum Dei nostri.

11 Habitaverunt autem principes populi in
Ierusalem: reliqua vero plebs misit sortem,
ut tollerent unam partem de decem qui habitaturi
essent in Ierusalem civitate sancta, novem vero
partes in civitatibus. 2 Benedixit autem populus
omnibus viris qui se sponte obtulerant ut habitarent
in Ierusalem. 3 Hi sunt itaque principes provinciæ
qui habitaverunt in Ierusalem, et in civitatibus Iuda.
Habitavit autem unusquisque in possessione sua, in
urbibus suis, Israel, Sacerdotes, Levitæ, Nathinæi,
et filii servorum Salomonis. 4 Et in Ierusalem
habitaverunt de filiis Iuda, et de filiis Beniamin: de
filiis Iuda, Athaias filius Aziam, filii Zachariæ, filii
Amariæ, filii Saphatiæ, filii Malaleel: de filiis Phares,
5 Maasia filius Baruch, filius Cholhoza, filius Hazia,
filius Adaia, filius Ioiarib, filius Zachariæ, filius
Silonitis: 6 omnes hi filii Phares, qui habitaverunt
in Ierusalem, quadringenti sexaginta octo viri
fortes. 7 Hi sunt autem filii Beniamin: Sellum
filius Mosollam, filius Ioed, filius Phadaia, filius
Colaia, filius Masia, filius Etheel, filius Isaia, 8 et
post eum Gebbai, Sellai, nongenti vigintiocto, 9
et Ioel filius Zechri præpositus eorum, et Iudas
filius Senua super civitatem secundus. 10 Et de
sacerdotibus, Idaia filius Ioarib, Iachin, 11 Saraia
filius Helciæ, filius Mosollam, filius Sadoc, filius
Meraioth, filius Achitob princeps domus Dei, 12 et
fratres eorum facientes opera templi: octingenti
vigintiduo. Et Adaia filius Ieroham, filius Phelelia,
filius Amsi, filius Zachariæ, filius Pheshur, filius
Melchiæ, 13 et fratres eius principes patrum:
ducenti quadragintaduo. Et Amassai filius Azreel,
filius Ahazi, filius Mosollamoth, filius Emmer, 14 et
fratres eorum potentes nimis: centum vigintiocto,
et præpositus eorum Zabdiel filius potentium. 15 Et
de Levitis Semeia filius Hasub, filius Azaricam, filius
Hasabia, filius Boni, 16 et Sabathai et Iozabed, super
omnia opera, quæ erant forinsecus in domo Dei, a
principibus Levitarum. 17 Et Mathania filius Micha,
filius Zebedei, filius Asaph princeps ad laudandum,
et ad confitendum in oratione, et Becbecia secundus
de fratribus eius, et Abda filius Samua, filius Galal,
filius Idithun: 18 omnes Levitæ in civitate sancta
ducenti octoginta quattuor. 19 Et ianitores, Accub,
Telmon, et fratres eorum, qui custodiebant ostia:
centum septuaginta duo. 20 Et reliqui ex Israel
Sacerdotes et Levitæ in universis civitatibus Iuda,
unusquisque in possessione sua. 21 Et Nathinæi,
qui habitabant in Ophel, et Siaha, et Gaspha de
Nathinæis. 22 Et episcopus Levitarum in Ierusalem,
Azzi filius Bani, filius Hasabiæ, filius Mathaniæ,
filius Michæ. De filiis Asaph, cantores in ministerio
domus Dei. 23 Præceptum quippe regis super eos
erat, et ordo in cantoribus per dies singulos, 24 et
Phathahia filius Mesezebel, de filiis Zara filii Iuda in
manu regis, iuxta omne verbum populi, 25 et in
domibus per omnes regiones eorum. De filiis Iuda
habitaverunt in Cariatharbe et in filiabus eius: et in
Dibon, et in filiabus eius: et in Cabseel, et in viculis
eius, 26 et in Iesue, et in Molada, et in Bethphaleth,
27 et in Hasersual, et in Bersabee, et in filiabus eius,
28 et in Siceleg, et in Mochona, et in filiabus eius, 29
et in Remmon, et in Saraa, et in Ierimuth, 30 Zanoa,
Odollam, et in villis earum, Lachis et regionibus
eius, et Azeca, et filiabus eius. Et manserunt in
Bersabee usque ad vallem Ennom. 31 Filii autem
Beniamin, a Geba, Mechmas, et Hai, et Bethel et
filiabus eius: 32 Anathoth, Nob, Anania, 33 Asor,
Rama, Gethaim, 34 Hadid, Seboim, et Neballat, Lod
35 et Ono valle artificum. 36 Et de Levitis portiones
Iudæ et Beniamin.

12 Hi sunt autem Sacerdotes et Levitæ, qui
ascenderunt cum Zorobabel filio Salathiel, et
Iosue: Saraia, Ieremias, Esdras, 2 Amaria, Melluch,
Hattus, 3 Sebenias, Rheum, Merimuth, 4 Addo,
Genthon, Abia, 5 Miamin, Madia, Belga, 6 Semeia,
et Ioiarib, Idaia, Sellum, Amoc, Helcias, 7 Idaia. Isti
principes Sacerdotum, et fratres eorum in diebus
Iosue. 8 Porro Levitæ, Iesua, Bennui, Cedmihel,
Sarebia, Iuda, Mathanias, super hymnos ipsi et
fratres eorum: 9 et Becbecia atque Hanni, et fratres
eorum unusquisque in officio suo. 10 Iosue autem
genuit Ioacim, et Ioacim genuit Eliasib, et Eliasib
genuit Ioiada, 11 et Ioiada genuit Ionathan, et

Ionathan genuit Ieddoa. 12 In diebus autem Ioacim
erant Sacerdotes et principes familiarum: Saraiæ,
Maraia: Ieremiæ, Hanania: 13 Esdræ, Mosollam:
Amariæ, Iohanan: 14 Milicho, Ionathan, Sebeniæ,
Ioseph: 15 Haram, Edna: Maraioth, Helci: 16 Adaiæ,
Zacharia, Genthon, Mosollam: 17 Abiæ, Zechri,
Miamin et Moadiæ, Phelti: 18 Belgæ, Sammua:
Semaiæ, Ionathan, 19 Ioiarib, Mathanai: Iodaiæ,
Azzi: 20 Sellai, Celai: Amoc, Heber: 21 Helciæ,
Hasebia: Idaiæ, Nathanael. 22 Levitæ in diebus
Eliasib, et Ioiada, et Iohanan, et Ieddoa scripti
principes familiarum, et Sacerdotes in regno Darii
Persæ. 23 Filii Levi principes familiarum, scripti in
Libro verborum dierum, et usque ad dies Ionathan,
filii Eliasib. 24 Et principes Levitarum, Hasebia,
Serebia, et Iosue filius Cedmihel: et fratres eorum
per vices suas, ut laudarent et confiterentur iuxta
præceptum David viri Dei, et observarent æque
per ordinem. 25 Mathania, et Becbecia, Obedia,
Mosollam, Telmon, Accub custodes portarum et
vestibulorum ante portas. 26 Hi in diebus Ioacim
filii Iosue, filii Iosedec, et in diebus Nehemiæ ducis,
et Esdræ sacerdotis scribæque. 27 In dedicatione
autem muri Ierusalem requisierunt Levitas de
omnibus locis suis ut adducerent eos in Ierusalem,
et facerent dedicationem et lætitiam in actione
gratiarum, et cantico, et in cymbalis, psalteriis, et
citharis. 28 Congregati sunt autem filii cantorum
de campestribus circa Ierusalem, et de villis
Nethuphathi, 29 et de domo Galgal, et de regionibus
Geba et Azmaveth: quoniam villas ædificaverunt sibi
cantores in circuitu Ierusalem. 30 Et mundati sunt
Sacerdotes et Levitæ, et mundaverunt populum,
et portas, et murum. 31 Ascendere autem feci
principes Iuda super murum, et statui duos magnos
choros laudantium. Et ierunt ad dexteram super
murum ad portam sterquilinii. 32 Et ivit post eos
Osaias, et media pars principum Iuda, 33 et Azarias,
Esdras, et Mosollam, 34 Iudas, et Beniamin, et
Semeia, et Ieremias. 35 Et de filiis sacerdotum in
tubis, Zacharias filius Ionathan, filius Semeiæ, filius
Mathaniæ, filius Michaiæ, filius Zechur, filius Asaph,
36 et fratres eius Semeia, et Azareel, Malalai, Galalai,
Maai, Nathanael, et Iudas, et Hanani, in vasis cantici
David viri Dei: et Esdras scriba ante eos in porta
Fontis. 37 Et contra eos ascenderunt in gradibus
civitatis David in ascensu muri super domum David,
et usque ad portam Aquarum ad Orientem. 38
Et chorus secundus gratias referentium ibat ex
adverso, et ego post eum, et media pars populi
super murum et super turrim furnorum, et usque
ad murum latissimum, 39 et super portam Ephraim,
et super portam antiquam, et super portam piscium
et turrim Hananeel, et turrim Emath, et usque ad
portam gregis: et steterunt in porta custodiæ, 40
steteruntque duo chori laudantium in domo Dei,
et ego, et dimidia pars magistratuum mecum. 41
Et Sacerdotes, Eliachim, Maasia, Miamin, Michea,
Elioenai, Zacharia, Hanania in tubis, 42 et Maasia, et
Semeia, et Eleazar, et Azzi, et Iohanan, et Melchia, et
Ælam, et Ezer. Et clare cecinerunt cantores, et Iezraia
præpositus: 43 et immolaverunt in die illa victimas
magnas, et lætati sunt: Deus enim lætificaverat
eos lætitia magna: sed et uxores eorum et liberi
gavisi sunt, et audita est lætitia Ierusalem procul.
44 Recensuerunt quoque in die illa viros super
gazophylacia thesauri ad libamina, et ad primitias,
et ad decimas, ut introferrent per eos principes
civitatis in decore gratiarum actionis, Sacerdotes et
Levitas: quia lætificatus est Iuda in Sacerdotibus et
Levitis astantibus. 45 Et custodierunt observationem
Dei sui, et observationem expiationis, et cantores,
et ianitores iuxta præceptum David, et Salomonis
filii eius, 46 quia in diebus David et Asaph ab exordio
erant principes constituti cantorum in carmine
laudantium, et confitentium Deo. 47 Et omnis Israel,
in diebus Zorobabel, et in diebus Nehemiæ dabant
partes cantoribus et ianitoribus per dies singulos,
et sanctificabant Levitas, et Levitæ sanctificabant
filios Aaron.

13 In die autem illo lectum est in volumine Moysi
audiente populo: et inventum est scriptum
in eo, quod non debeant introire Ammonites et
Moabites in ecclesiam Dei usque in æternum: 2
eo quod non occurrerint filiis Israel cum pane
et aqua: et conduxerint adversum eos Balaam,
ad maledicendum eis: et convertit Deus noster
maledictionem in benedictionem. 3 Factum est
autem, cum audissent legem, separaverunt omnem
alienigenam ab Israel. 4 Et super hoc erat Eliasib
sacerdos, qui fuerat præpositus in gazophylacio
domus Dei nostri, et proximus Tobiæ. 5 Fecit
ergo sibi gazophylacium grande, et ibi erant ante
eum reponentes munera, et thus, et vasa, et
decimam frumenti, vini, et olei, partes Levitarum, et
cantorum, et ianitorum, et primitias sacerdotales.
6 In omnibus autem his non fui in Ierusalem, quia
anno trigesimo secundo Artaxerxis regis Babylonis
veni ad regem, et in fine dierum rogavi regem. 7 Et
veni in Ierusalem, et intellexi malum, quod fecerat
Eliasib Tobiæ ut faceret ei thesaurum in vestibulis
domus Dei. 8 Et malum mihi visum est valde. Et
proieci vasa domus Tobiæ foras de gazophylacio:
9 præcepique et emundaverunt gazophylacia: et
retuli ibi vasa domus Dei, sacrificium, et thus. 10

Et cognovi quod partes Levitarum non fuissent
datæ: et fugisset unusquisque in regionem suam de
Levitis, et cantoribus, et de his, qui ministrabant: 11
et egi causam adversus magistratus, et dixi: Quare
dereliquimus domum Dei? Et congregavi eos, et feci
stare in stationibus suis. 12 Et omnis Iuda apportabat
decimam frumenti, vini, et olei in horrea. 13 Et
constituimus super horrea Selemiam Sacerdotem,
et Sadoc scribam, et Phadaiam de Levitis, et iuxta
eos Hanan filium Zachur, filium Mathaniæ: quoniam
fideles comprobati sunt, et ipsis creditæ sunt partes
fratrum suorum. 14 Memento mei Deus meus
pro hoc, et ne deleas miserationes meas, quas
feci in domo Dei mei, et in ceremoniis eius. 15
In diebus illis vidi in Iuda calcantes torcularia in
Sabbato, portantes acervos, et onerantes super
asinos vinum, et uvas, et ficus, et omne onus, et
inferentes in Ierusalem die Sabbati. Et contestatus
sum ut in die qua vendere liceret, venderent. 16
Et Tyrii habitaverunt in ea inferentes pisces, et
omnia venalia: et vendebant in Sabbatis filiis Iuda in
Ierusalem: 17 et obiurgavi optimates Iuda, et dixi eis:
Quæ est hæc res mala, quam vos facitis et profanatis
diem Sabbati? 18 Numquid non hæc fecerunt patres
nostri, et adduxit Deus noster super nos omne
malum hoc, et super civitatem hanc? Et vos additis
iracundiam super Israel violando Sabbatum. 19
Factum est autem, cum quievissent portæ Ierusalem
in die Sabbati, dixi: et clauserunt ianuas, et præcepi
ut non aperirent eas usque post Sabbatum: et de
pueris meis constitui super portas, ut nullus inferret
onus in die Sabbati. 20 Et manserunt negotiatores,
et vendentes universa venalia foris Ierusalem semel
et bis. 21 Et contestatus sum eos, et dixi eis: Quare
manetis ex adverso muri? Si secundo hoc feceritis,
manum mittam in vos. Itaque ex tempore illo non
venerunt in Sabbato. 22 Dixi quoque Levitis ut
mundarentur, et venirent ad custodiendas portas,
et sanctificandam diem Sabbati: et pro hoc ergo
memento mei Deus meus, et parce mihi secundum
multitudinem miserationum tuarum. 23 Sed et in
diebus illis vidi Iudæos ducentes uxores Azotidas,
Ammonitidas, et Moabitidas. 24 Et filii eorum ex
media parte loquebantur Azotice, et nesciebant
loqui Iudaice, et loquebantur iuxta linguam populi,
et populi. 25 Et obiurgavi eos, et maledixi. Et cecidi
ex eis viros, et decalvavi eos, et adiuravi in Deo, ut
non darent filias suas filiis eorum, et non acciperent
de filiabus eorum filiis suis, et sibimetipsis, dicens:
26 Numquid non in huiuscemodi re peccavit
Salomon rex Israel? Et certe in gentibus multis
non erat rex similis ei, et dilectus Deo suo erat,
et posuit eum Deus regem super omnem Israel:
et ipsum ergo duxerunt ad peccatum mulieres
alienigenæ. 27 Numquid et nos inobedientes
faciemus omne malum grande hoc ut prævaricemur
in Deo nostro, et ducamus uxores peregrinas? 28
De filiis autem Ioiada filii Eliasib sacerdotis magni,
gener erat Sanaballat Horonites, quem fugavi a
me. 29 Recordare Domine Deus meus adversum
eos, qui polluunt sacerdotium, iusque Sacerdotale
et Leviticum. 30 Igitur mundavi eos ab omnibus
alienigenis, et constitui ordines Sacerdotum et
Levitarum, unumquemque in ministerio suo: 31 et
in oblatione lignorum in temporibus constitutis, et
in primitivis: memento mei Deus meus in bonum.
Amen.

Esther

1 In diebus Assueri, qui regnavit ab India
usque Æthiopiam super centum viginti septem
provincias: **2** quando sedit in solio regni sui, Susan
civitas regni eius exordium fuit. **3** Tertio igitur
anno imperii sui fecit grande convivium cunctis
principibus, et pueris suis, fortissimis Persarum,
et Medorum inclytis, et præfectis provinciarum
coram se, **4** ut ostenderet divitias gloriæ regni
sui, ac magnitudinem, atque iactantiam potentiæ
suæ, multo tempore, centum videlicet et octoginta
diebus. **5** Cumque implerentur dies convivii,
invitavit omnem populum, qui inventus est in Susan,
a maximo usque ad minimum: et iussit septem
diebus convivium præparari in vestibulo horti, et
nemoris, quod regio cultu et manu consitum erat.
6 Et pendebant ex omni parte tentoria aerii coloris
et carbasini ac hyacinthini, sustentata funibus
byssinis, atque purpureis, qui eburneis circulis
inserti erant, et columnis marmoreis fulciebantur.
Lectuli quoque aurei et argentei, super pavimentum
smaragdino et pario stratum lapide, dispositi erant:
quod mira varietate pictura decorabat. **7** Bibebant
autem qui invitati erant, aureis poculis, et aliis
atque aliis vasis cibi inferebantur. Vinum quoque,
ut magnificentia regia dignum erat, abundans, et
præcipuum ponebatur. **8** Nec erat qui nolentes
cogeret ad bibendum, sed sicut rex statuerat,
præponens mensis singulos de principibus suis ut
sumeret unusquisque quod vellet. **9** Vasthi quoque
regina fecit convivium feminarum in palatio, ubi
rex Assuerus manere consueverat. **10** Itaque die
septimo, cum rex esset hilarior, et post nimiam
potationem incaluisset mero, præcepit Maumam,
et Bazatha, et Harbona, et Bagatha, et Abgatha,
et Zethar, et Charchas, septem eunuchis, qui in
conspectu eius ministrabant, **11** ut introducerent
reginam Vasthi coram rege, posito super caput
eius diademate, ut ostenderet cunctis populis
et principibus pulchritudinem illius: erat enim
pulchra valde. **12** Quæ renuit, et ad regis imperium,
quod per eunuchos mandaverat, venire contempsit.
Unde iratus rex, et nimio furore succensus, **13**
interrogavit sapientes, qui ex more regio semper
ei aderant, et illorum faciebat cuncta consilio,
scientium leges, ac iura maiorum: **14** (erant autem
primi et proximi, Charsena, et Sethar, et Admatha, et
Tharsis, et Mares, et Marsana, et Mamuchan, septem
duces Persarum, atque Medorum, qui videbant
faciem regis, et primi post eum residere soliti
erant) **15** cui sententiæ Vasthi regina subiaceret,
quæ Assueri regis imperium, quod per eunuchos
mandaverat, facere noluisset. **16** Responditque
Mamuchan, audiente rege, atque principibus, Non
solum regem læsit regina Vasthi, sed et omnes
populos, et principes, qui sunt in cunctis provinciis
regis Assueri. **17** Egredietur enim sermo reginæ
ad omnes mulieres, ut contemnant viros suos, et
dicant: Rex Assuerus iussit ut regina Vasthi intraret
ad eum, et illa noluit. **18** Atque hoc exemplo omnes
principum coniuges Persarum atque Medorum,
parvipendent imperia maritorum: unde regis iusta
est indignatio. **19** Si tibi placet, egrediatur edictum
a facie tua, et scribatur iuxta legem Persarum
atque Medorum, quam præteriri illicitum est, ut
nequaquam ultra Vasthi ingrediatur ad regem,
sed regnum illius, altera, quæ melior est illa,
accipiat. **20** Et hoc in omne (quod latissimum
est) provinciarum tuarum divulgetur imperium,
et cunctæ uxores tam maiorum, quam minorum
deferant maritis suis honorem. **21** Placuit consilium
eius regi, et principibus: fecitque rex iuxta consilium
Mamuchan, **22** et misit epistolas ad universas
provincias regni sui, ut quæque gens audire et
legere poterat, diversis linguis et litteris, esse viros
principes ac maiores in domibus suis: et hoc per
cunctos populos divulgari.

2 His ita gestis, postquam regis Assueri indignatio
deferbuerat, recordatus est Vasthi, et quæ
fecisset, vel quæ passa esset: **2** dixeruntque pueri
regis, ac ministri eius: Quærantur regi puellæ
virgines ac speciosæ, **3** et mittantur qui considerent
per universas provincias puellas speciosas et
virgines: et adducant eas ad civitatem Susan, et
tradant eas in domum feminarum sub manu Egei
eunuchi, qui est præpositus et custos mulierum
regiarum: et accipiant mundum muliebrem, et
cetera ad usus necessaria. **4** Et quæcumque inter
omnes oculis regis placuerit, ipsa regnet pro
Vasthi. Placuit sermo regi: et ita, ut suggesserant,
iussit fieri. **5** Erat vir Iudæus in Susan civitate,
vocabulo Mardochæus filius Iair, filii Semei, filii
Cis, de stirpe Iemini, **6** qui translatus fuerat de
Ierusalem eo tempore, quo Iechoniam regem Iuda
Nabuchodonosor rex Babylonis transtulerat, **7**
qui fuit nutritius filiæ fratris sui Edissæ, quæ
altero nomine vocabatur Esther: et utrumque
parentem amiserat: pulchra nimis, et decora facie.
Mortuisque patre eius ac matre, Mardochæus sibi
eam adoptavit in filiam. **8** Cumque percrebruisset
regis imperium, et iuxta mandatum illius multæ
pulchræ virgines adducerentur Susan, et Egeo
traderentur Eunucho; Esther quoque inter ceteras

puellas ei tradita est, ut servaretur in numero
feminarum. 9 Quæ placuit ei, et invenit gratiam
in conspectu illius. Et præcepit eunucho, ut
acceleraret mundum muliebrem, et traderet ei
partes suas, et septem puellas speciosissimas de
domo regis, et tam ipsam, quam pedissequas eius
ornaret atque excoleret. 10 Quæ noluit indicare
ei populum et patriam suam: Mardochæus enim
præceperat ei, ut de hac re omnino reticeret: 11
qui deambulabat quotidie ante vestibulum domus,
in qua electæ virgines servabantur, curam agens
salutis Esther, et scire volens quid ei accideret.
12 Cum autem venisset tempus singularum per
ordinem puellarum, ut intrarent ad regem, expletis
omnibus, quæ ad cultum muliebrem pertinebant,
mensis duodecimus vertebatur: ita dumtaxat, ut
sex mensibus oleo ungerentur myrrhino, et aliis
sex quibusdam pigmentis et aromatibus uterentur.
13 Ingredientesque ad regem, quidquid postulassent
ad ornatum pertinens, accipiebant: et ut eis
placuerat, compositæ de triclinio feminarum ad
regis cubiculum transibant. 14 Et quæ intraverat
vespere, egrediebatur mane, atque inde in secundas
ædes deducebatur, quæ sub manu Susagazi eunuchi
erant, qui concubinis regis præsidebat: nec habebat
potestatem ad regem ultra redeundi, nisi voluisset
rex, et eam venire iussisset ex nomine. 15 Evoluto
autem tempore per ordinem, instabat dies, quo
Esther filia Abihail fratris Mardochæi, quam sibi
adoptaverat in filiam, deberet intrare ad regem. Quæ
non quæsivit muliebrem cultum, sed quæcumque
voluit Egeus eunuchus custos virginum, hæc ei
ad ornatum dedit. Erat enim formosa valde, et
incredibili pulchritudine, omnium oculis gratiosa et
amabilis videbatur. 16 Ducta est itaque ad cubiculum
regis Assueri mense decimo, qui vocatur Tebeth,
septimo anno regni eius. 17 Et adamavit eam rex
plus quam omnes mulieres, habuitque gratiam et
misericordiam coram eo super omnes mulieres,
et posuit diadema regni in capite eius, fecitque
eam regnare in loco Vasthi. 18 Et iussit convivium
præparari permagnificum cunctis principibus, et
servis suis pro coniunctione, et nuptiis Esther. Et
dedit requiem universis provinciis, ac dona largitus
est iuxta magnificentiam principalem. 19 Cumque
secundo quærerentur virgines et congregarentur,
Mardochæus manebat ad ianuam regis: 20 necdum
prodiderat Esther patriam, et populum suum, iuxta
mandatum eius. Quidquid enim ille præcipiebat,
observabat Esther: et ita cuncta faciebat ut eo
tempore solita erat, quo eam parvulam nutriebat.
21 Eo igitur tempore, quo Mardochæus ad regis
ianuam morabatur, irati sunt Bagathan, et Thares
duo eunuchi regis, qui ianitores erant, et in primo
palatii limine præsidebant: volueruntque insurgere
in regem, et occidere eum. 22 Quod Mardochæum
non latuit, statimque nuntiavit reginæ Esther: et illa
regi ex nomine Mardochæi, qui ad se rem detulerat.
23 Quæsitum est, et inventum: et appensus est
uterque eorum in patibulo. Mandatumque est
historiis, et annalibus traditum coram rege.

3 Post hæc rex Assuerus exaltavit Aman filium
Amadathi, qui erat de stirpe Agag: et posuit
solium eius super omnes principes, quos habebat.
2 Cunctique servi regis, qui in foribus palatii
versabantur, flectebant genua, et adorabant
Aman: sic enim præceperat eis imperator. Solus
Mardochæus non flectebat genu, neque adorabat
eum. 3 Cui dixerunt pueri regis, qui ad fores palatii
præsidebant: Cur præter ceteros non observas
mandatum regis? 4 Cumque hoc crebrius dicerent,
et ille nollet audire, nuntiaverunt Aman, scire
cupientes utrum perseveraret in sententia: dixerat
enim eis se esse Iudæum. 5 Quod cum audisset
Aman, et experimento probasset quod Mardochæus
non flecteret sibi genu, nec se adoraret, iratus est
valde, 6 et pro nihilo duxit in unum Mardochæum
mittere manus suas: audierat enim quod esset gentis
Iudææ. Magisque voluit omnem Iudæorum, qui
erant in regno Assueri, perdere nationem. 7 Mense
primo (cuius vocabulum est Nisan) anno duodecimo
regni Assueri, missa est sors in urnam, quæ Hebraice
dicitur phur, coram Aman, quo die et quo mense
gens Iudæorum deberet interfici: et exivit mensis
duodecimus, qui vocatur Adar. 8 Dixitque Aman
regi Assuero: Est populus per omnes provincias
regni tui dispersus, et a se mutuo separatus, novis
utens legibus et ceremoniis, insuper et regis scita
contemnens. Et optime nosti quod non expediat
regno tuo ut insolescat per licentiam. 9 Si tibi placet,
decerne, ut pereat, et decem millia talentorum
appendam arcariis gazæ tuæ. 10 Tulit ergo rex
annulum, quo utebatur, de manu sua, et dedit
eum Aman filio Amadathi de progenie Agag, hosti
Iudæorum, 11 dixitque ad eum: Argentum, quod
tu polliceris, tuum sit. De populo age quod tibi
placet. 12 Vocatique sunt scribæ regis mense primo
Nisan, tertiadecima die eiusdem mensis: et scriptum
est, ut iusserat Aman, ad omnes satrapas regis, et
iudices provinciarum, diversarumque gentium, ut
quæque gens legere poterat, et audire pro varietate
linguarum ex nomine regis Assueri: et litteræ
signatæ ipsius annulo, 13 missæ sunt per cursores
regis ad universas provincias ut occiderent atque
delerent omnes Iudæos, a puero usque ad senem,

parvulos, et mulieres, uno die, hoc est tertiodecimo
mensis duodecimi, qui vocatur Adar, et bona eorum
diriperent. 14 Summa autem epistolarum hæc
fuit, ut omnes provinciæ scirent, et pararent se
ad prædictam diem. 15 Festinabant cursores, qui
missi erant, regis imperium explere. Statimque in
Susan pependit edictum, rege et Aman celebrante
convivium, et cunctis Iudæis, qui in urbe erant,
flentibus.

4 Quæ cum audisset Mardochæus, scidit
vestimenta sua, et indutus est sacco, spargens
cinerem capiti: et in platea mediæ civitatis voce
magna clamabat, ostendens amaritudinem animi
sui, 2 et hoc eiulatu usque ad fores palatii gradiens.
Non enim erat licitum indutum sacco aulam
regis intrare. 3 In omnibus quoque provinciis,
oppidis, ac locis, ad quæ crudele regis dogma
pervenerat, planctus ingens erat apud Iudæos,
ieiunium, ululatus, et fletus, sacco et cinere multis
pro strato utentibus. 4 Ingressæ autem sunt puellæ
Esther et eunuchi, nuntiaveruntque ei. Quod audiens
consternata est: et vestem misit, ut ablato sacco
induerent eum: quam accipere noluit. 5 Accitoque
Athach eunucho, quem rex ministrum ei dederat,
præcepit ei ut iret ad Mardochæum, et disceret
ab eo cur hoc faceret. 6 Egressusque Athach,
ivit ad Mardochæum stantem in platea civitatis,
ante ostium palatii: 7 qui indicavit ei omnia,
quæ acciderant, quo modo Aman promisisset, ut
in thesauros regis pro Iudæorum nece inferret
argentum. 8 Exemplar quoque edicti, quod pendebat
in Susan, dedit ei, ut reginæ ostenderet, et moneret
eam, ut intraret ad regem, et deprecaretur eum
pro populo suo. 9 Regressus Athach, nuntiavit
Esther omnia, quæ Mardochæus dixerat. 10 Quæ
respondit ei, et iussit ut diceret Mardochæo: 11
Omnes servi regis, et cunctæ, quæ sub ditione
eius sunt, norunt provinciæ, quod sive vir, sive
mulier non vocatus, interius atrium regis intraverit,
absque ulla cunctatione statim interficiatur: nisi
forte rex auream virgam ad eum tetenderit pro
signo clementiæ, atque ita possit vivere. Ego igitur
quo modo ad regem intrare potero, quæ triginta
iam diebus non sum vocata ad eum? 12 Quod
cum audisset Mardochæus, 13 rursum mandavit
Esther, dicens: Ne putes quod animam tuam tantum
liberes, quia in domo regis es præ cunctis Iudæis:
14 si enim nunc silueris, per aliam occasionem
liberabuntur Iudæi: et tu, et domus patris tui
peribitis. Et quis novit utrum idcirco ad regnum
veneris, ut in tali tempore parareris? 15 Rursumque
Esther hæc Mardochæo verba mandavit: 16 Vade et
congrega omnes Iudæos, quos in Susan reppereris,
et orate pro me. Non comedatis, et non bibatis
tribus diebus, et tribus noctibus: et ego cum ancillis
meis similiter ieiunabo, et tunc ingrediar ad regem
contra legem faciens, non vocata, tradensque me
morti et periculo. 17 Ivit itaque Mardochæus, et
fecit omnia, quæ ei Esther præceperat.

5 Die autem tertio induta est Esther regalibus
vestimentis, et stetit in atrio domus regiæ, quod
erat interius, contra basilicam regis: at ille sedebat
super solium suum in consistorio palatii contra
ostium domus. 2 Cumque vidisset Esther reginam
stantem, placuit oculis eius, et extendit contra eam
virgam auream, quam tenebat manu: Quæ accedens,
osculata est summitatem virgæ eius: 3 Dixitque ad
eam rex: Quid vis Esther regina? quæ est petitio
tua? etiam si dimidiam partem regni petieris,
dabitur tibi. 4 At illa respondit: Si regi placet,
obsecro ut venias ad me hodie, et Aman tecum ad
convivium, quod paravi. 5 Statimque rex, Vocate,
inquit, cito Aman ut Esther obediat voluntati.
Venerunt itaque rex et Aman ad convivium, quod
eis regina paraverat. 6 Dixitque ei rex, postquam
vinum biberat abundanter: Quid petis ut detur tibi?
et pro qua re postulas? etiam si dimidiam partem
regni mei petieris, impetrabis. 7 Cui respondit
Esther: Petitio mea, et preces sunt istæ: 8 Si inveni
in conspectu regis gratiam, et si regi placet ut det
mihi quod postulo, et meam impleat petitionem:
veniat rex et Aman ad convivium quod paravi eis,
et cras aperiam regi voluntatem meam. 9 Egressus
est itaque illo die Aman lætus et alacer. Cumque
vidisset Mardochæum sedentem ante fores palatii,
et non solum non assurrexisse sibi, sed nec motum
quidem de loco sessionis suæ, indignatus est valde:
10 et dissimulata ira, reversus in domum suam,
convocavit ad se amicos suos, et Zares uxorem
suam: 11 et exposuit illis magnitudinem divitiarum
suarum, filiorumque turbam, et quanta eum gloria
super omnes principes et servos suos rex elevasset.
12 Et post hæc ait: Regina quoque Esther nullum
alium vocavit ad convivium cum rege, præter me:
apud quam etiam cras cum rege pransurus sum. 13
Et cum hæc omnia habeam, nihil me habere puto,
quamdiu videro Mardochæum Iudæum sedentem
ante fores regias. 14 Responderuntque ei Zales uxor
eius, et ceteri amici: Iube parari excelsam trabem,
habentem altitudinis quinquaginta cubitos, et dic
mane regi ut appendatur super eam Mardochæus,
et sic ibis cum rege lætus ad convivium. Placuit ei
consilium, et iussit excelsam parari crucem.

6 Noctem illam duxit rex insomnem, iussitque sibi
afferri historias et annales priorum temporum.
Quæ cum illo præsente legerentur, 2 ventum
est ad illum locum ubi scriptum erat quo modo
nunciasset Mardochæus insidias Bagathan, et
Thares eunuchorum, regem Assuerum iugulare
cupientium. 3 Quod cum audisset rex, ait: Quid
pro hac fide honoris ac præmii Mardochæus
consecutus est? Dixerunt ei servi illius ac ministri:
Nihil omnino mercedis accepit. 4 Statimque rex,
Quis est, inquit, in atrio? Aman quippe interius
atrium domus regiæ intraverat, ut suggereret
regi, et iuberet Mardochæum affigi patibulo, quod
ei fuerat præparatum. 5 Responderunt pueri:
Aman stat in atrio. Dixitque rex: Ingrediatur. 6
Cumque esset ingressus, ait illi: Quid debet fieri
viro, quem rex honorare desiderat? Cogitans autem
in corde suo Aman, et reputans quod nullum
alium rex, nisi se, vellet honorare, 7 respondit:
Homo, quem rex honorare cupit, 8 debet indui
vestibus regiis, et imponi super equum, qui de
sella regis est, et accipere regium diadema super
caput suum, 9 et primus de regiis principibus,
ac tyrannis teneat equum eius, et per plateam
civitatis incedens clamet, et dicat: Sic honorabitur,
quemcumque voluerit rex honorare. 10 Dixitque
ei rex: Festina, et sumpta stola et equo, fac, ut
locutus es, Mardochæo Iudæo, qui sedet ante fores
palatii. Cave ne quidquam de his, quæ locutus es,
prætermittas. 11 Tulit itaque Aman stolam et equum,
indutumque Mardochæum in platea civitatis, et
impositum equo præcedebat, atque clamabat: Hoc
honore condignus est, quemcumque rex voluerit
honorare. 12 Reversusque est Mardochæus ad
ianuam palatii: et Aman festinavit ire in domum
suam, lugens et operto capite: 13 narravitque
Zares uxori suæ, et amicis omnia quæ evenissent
sibi. Cui responderunt sapientes, quos habebat
in consilio, et uxor eius: Si de semine Iudæorum
est Mardochæus, ante quem cadere cœpisti, non
poteris ei resistere, sed cades in conspectu eius. 14
Adhuc illis loquentibus, venerunt eunuchi regis,
et cito eum ad convivium, quod regina paraverat,
pergere compulerunt.

7 Intravit itaque rex et Aman, ut biberent cum
regina. 2 Dixitque ei rex etiam secunda die,
postquam vino incaluerat: Quæ est petitio tua
Esther ut detur tibi? et quid vis fieri? etiam si
dimidiam partem regni mei petieris, impetrabis. 3
Ad quem illa respondit: Si inveni gratiam in oculis
tuis o rex, et si tibi placet, dona mihi animam
meam pro qua rogo, et populum meum pro quo
obsecro. 4 Traditi enim sumus ego et populus
meus, ut conteramur, iugulemur, et pereamus.
Atque utinam in servos et famulas venderemur:
esset tolerabile malum, et gemens tacerem: nunc
autem hostis noster est, cuius crudelitas redundat
in regem. 5 Respondensque rex Assuerus ait: Quis
est iste, et cuius potentiæ, ut hæc audeat facere? 6
Dixitque Esther: Hostis et inimicus noster pessimus
iste est Aman. Quod ille audiens, illico obstupuit,
vultum regis ac reginæ ferre non sustinens. 7 Rex
autem iratus surrexit, et de loco convivii intravit
in hortum arboribus consitum. Aman quoque
surrexit ut rogaret Esther reginam pro anima sua,
intellexit enim a rege sibi paratum malum. 8 Qui
cum reversus esset de horto nemoribus consito,
et intrasset convivii locum, reperit Aman super
lectulum corruisse, in quo iacebat Esther, et ait:
Etiam reginam vult opprimere, me præsente, in
domo mea. Necdum verbum de ore regis exierat, et
statim operuerunt faciem eius. 9 Dixitque Harbona,
unus de eunuchis, qui stabant in ministerio regis:
En lignum, quod paraverat Mardochæo, qui locutus
est pro rege, stat in domo Aman, habens altitudinis
quinquaginta cubitos. Cui dixit rex: Appendite eum
in eo. 10 Suspensus est itaque Aman in patibulo
quod paraverat Mardochæo: et regis ira quievit.

8 Die illo dedit rex Assuerus Esther reginæ domum
Aman adversarii Iudæorum, et Mardochæus
ingressus est ante faciem regis. Confessa est enim
ei Esther quod esset patruus suus. 2 Tulitque rex
annulum, quem ab Aman recipi iusserat, et tradidit
Mardochæo. Esther autem constituit Mardochæum
super domum suam. 3 Nec his contenta, procidit
ad pedes regis, flevitque et locuta ad eum oravit
ut malitiam Aman Agagitæ, et machinationes
eius pessimas, quas excogitaverat contra Iudæos,
iuberet irritas fieri. 4 At ille ex more sceptrum
aureum protendit manu, quo signum clementiæ
monstrabatur: illaque consurgens stetit ante eum,
5 et ait: Si placet regi, et si inveni gratiam in
oculis eius, et deprecatio mea non ei videtur
esse contraria, obsecro, ut novis epistolis, veteres
Aman litteræ, insidiatoris et hostis Iudæorum,
quibus eos in cunctis regis provinciis perire
præceperat, corrigantur. 6 Quo modo enim potero
sustinere necem et interfectionem populi mei?
7 Responditque rex Assuerus Esther reginæ, et
Mardochæo Iudæo: Domum Aman concessi Esther,
et ipsum iussi affigi cruci, quia ausus est manum
mittere in Iudæos. 8 Scribite ergo Iudæis, sicut vobis
placet, regis nomine, signantes litteras annulo meo.
Hæc enim consuetudo erat, ut epistolis, quæ ex regis

nomine mittebantur, et illius annulo signatæ erant,
nemo auderet contradicere. 9 Accitisque scribis et
librariis regis (erat autem tempus tertii mensis, qui
appellatur Siban) vigesima et tertia die illius scriptæ
sunt epistolæ, ut Mardochæus voluerat, ad Iudæos,
et ad principes, procuratoresque et iudices, qui
centum vigintiseptem provinciis ab India usque ad
Æthiopiam præsidebant: provinciæ atque provinciæ,
populo et populo iuxta linguas et litteras suas, et
Iudæis, prout legere poterant, et audire. 10 Ipsæque
epistolæ, quæ regis nomine mittebantur, annulo
ipsius obsignatæ sunt, et missæ per veredarios:
qui per omnes provincias discurrentes, veteres
litteras novis nunciis prævenirent. 11 Quibus
imperavit rex, ut convenirent Iudæos per singulas
civitates, et in unum præciperent congregari ut
starent pro animabus suis, et omnes inimicos suos
cum coniugibus ac liberis et universis domibus,
interficerent atque delerent, et spolia eorum
diriperent. 12 Et constituta est per omnes provincias
una ultionis dies, id est tertiadecima mensis
duodecimi Adar. 13 Summaque epistolæ hæc
fuit, ut in omnibus terris ac populis, qui regis
Assueri subiacebant imperio, notum fieret, paratos
esse Iudæos ad capiendam vindictam de hostibus
suis. 14 Egressique sunt veredarii celeres nuncia
perferentes, et edictum regis pependit in Susan. 15
Mardochæus autem de palatio, et de conspectu regis
egrediens, fulgebat vestibus regiis, hyacinthinis
videlicet et aeriis, coronam auream portans in
capite, et amictus serico pallio atque purpureo.
Omnisque civitas exultavit, atque lætata est. 16
Iudæis autem nova lux oriri visa est, gaudium,
honor, et tripudium. 17 Apud omnes populos, urbes,
atque provincias, quocumque regis iussa veniebant,
mira exultatio, epulæ atque convivia, et festus dies:
in tantum ut plures alterius gentis et sectæ eorum
religioni et ceremoniis iungerentur. Grandis enim
cunctos Iudaici nominis terror invaserat.

9 Igitur duodecimi mensis, quem Adar vocari ante
iam diximus, tertiadecima die, quando cunctis
Iudæis interfectio parabatur, et hostes eorum
inhiabant sanguini, versa vice Iudæi superiores
esse cœperunt, et se de adversariis vindicare. 2
Congregatique sunt per singulas civitates, oppida,
et loca ut extenderent manum contra inimicos, et
persecutores suos. Nullusque ausus est resistere, eo
quod omnes populos magnitudinis eorum formido
penetrarat. 3 Nam et provinciarum iudices, et duces,
et procuratores, omnisque dignitas, quæ singulis
locis ac operibus præerat, extollebant Iudæos timore
Mardochæi: 4 quem principem esse palatii, et
plurimum posse cognoverant: fama quoque nominis
eius crescebat quotidie, et per cunctorum ora
volitabat. 5 Itaque percusserunt Iudæi inimicos suos
plaga magna, et occiderunt eos, reddentes eis quod
sibi paraverant facere: 6 in tantum ut etiam in Susan
quingentos viros interficerent, extra decem filios
Aman Agagitæ hostis Iudæorum: quorum ista sunt
nomina: 7 Pharsandatha, et Delphon, et Esphatha, 8
et Phoratha, et Adalia, et Aridatha, 9 et Phermesta et
Arisai, et Aridai, et Iezatha. 10 Quos cum occidissent,
prædas de substantiis eorum tangere noluerunt.
11 Statimque numerus eorum, qui occisi erant in
Susan, ad regem relatus est. 12 Qui dixit reginæ: In
urbe Susan interfecerunt Iudæi quingentos viros,
et alios decem filios Aman: quantam putas eos
exercere cædem in universis provinciis? Quid ultra
postulas, et quid vis ut fieri iubeam? 13 Cui illa
respondit: Si regi placet, detur potestas Iudæis, ut
sicut fecerunt hodie in Susan, sic et cras faciant,
et decem filii Aman in patibulis suspendantur. 14
Præcepitque rex ut ita fieret. Statimque in Susan
pependit edictum, et decem filii Aman suspensi
sunt. 15 Congregatis Iudæis quartadecima die
mensis Adar, interfecti sunt in Susan trecenti
viri: nec eorum ab illis direpta substantia est.
16 Sed et per omnes provincias, quæ ditioni
regis subiacebant, pro animabus suis steterunt
Iudæi, interfectis hostibus ac persecutoribus
suis: in tantum ut septuagintaquinque millia
occisorum implerentur, et nullus de substantiis
eorum quidquam contingeret. 17 Dies autem
tertiusdecimus mensis Adar primus apud omnes
interfectionis fuit, et quartadecima die cædere
desierunt. Quem constituerunt esse sollemnem, ut
in eo omni tempore deinceps vacarent epulis, gaudio
atque conviviis. 18 At hi, qui in urbe Susan cædem
exercuerant, tertiodecimo et quartodecimo die
eiusdem mensis in cæde versati sunt: quintodecimo
autem die percutere desierunt. Et idcirco eundem
diem constituerunt sollemnem epularum atque
lætitiæ. 19 Hi vero Iudæi, qui in oppidis non muratis
ac villis morabantur, quartumdecimum diem mensis
Adar conviviorum et gaudii decreverunt, ita ut
exultent in eo, et mittant sibi mutuo partes
epularum et ciborum. 20 Scripsit itaque Mardochæus
omnia hæc, et litteris comprehensa misit ad Iudæos,
qui in omnibus regis provinciis morabantur, tam in
vicino positis, quam procul, 21 ut quartamdecimam
et quintamdecimam diem mensis Adar pro festis
susciperent, et revertente semper anno sollemni
celebrarent honore: 22 quia in ipsis diebus se ulti
sunt Iudæi de inimicis suis, et luctus atque tristitia
in hilaritatem gaudiumque conversa sunt, essentque

dies isti epularum atque lætitiæ, et mitterent sibi
invicem ciborum partes, et pauperibus munuscula
largirentur. 23 Susceperuntque Iudæi in sollemnem
ritum cuncta quæ eo tempore facere cœperant, et
quæ Mardochæus litteris facienda mandaverat. 24
Aman enim, filius Amadathi stirpis Agag, hostis et
adversarius Iudæorum, cogitavit contra eos malum,
ut occideret illos, atque deleret: et misit phur,
quod nostra lingua vertitur in sortem. 25 Et postea
ingressa est Esther ad regem, obsecrans ut conatus
eius, litteris regis irriti fierent: et malum, quod
contra Iudæos cogitaverat, reverteretur in caput
eius. Denique et ipsum et filios eius affixerunt cruci,
26 atque ex illo tempore dies isti appellati sunt
phurim, id est sortium: eo quod phur, id est sors,
in urnam missa fuerit. Et cuncta, quæ gesta sunt,
epistolæ, id est libri huius volumine continentur:
27 quæque sustinuerunt, et quæ deinceps immutata
sunt, susceperunt Iudæi super se et semen suum,
et super cunctos, qui religioni eorum voluerunt
copulari, ut nulli liceat duos hos dies absque
sollemnitate transigere: quos scriptura testatur,
et certa expetunt tempora, annis sibi iugiter
succedentibus. 28 Isti sunt dies, quos nulla umquam
delebit oblivio: et per singulas generationes cunctæ
in toto orbe provinciæ celebrabunt: nec est ulla
civitas, in qua dies phurim, id est sortium, non
observentur a Iudæis, et ab eorum progenie, quæ
his ceremoniis obligata est. 29 Scripseruntque
Esther regina filia Abihail, et Mardochæus Iudæus
etiam secundam epistolam, ut omni studio dies ista
solemnis sanciretur in posterum: 30 et miserunt
ad omnes Iudæos, qui in centum viginti septem
provinciis regis Assueri versabantur, ut haberent
pacem, et susciperent veritatem, 31 observantes dies
sortium, et suo tempore cum gaudio celebrarent:
sicut constituerant Mardochæus et Esther, et illi
observanda susceperunt a se, et a semine suo ieiunia,
et clamores, et sortium dies, 32 et omnia, quæ libri
huius, qui vocatur Esther, historia continentur.

10 Rex vero Assuerus omnem terram, et
cunctas maris insulas fecit tributarias: 2
cuius fortitudo et imperium, et dignitas atque
sublimitas, qua exaltavit Mardochæum, scripta
sunt in libris Medorum, atque Persarum: 3 et
quomodo Mardochæus Iudaici generis secundus
a rege Assuero fuerit: et magnus apud Iudæos et
acceptabilis plebi fratrum suorum, quærens bona
populo suo, et loquens ea, quæ ad pacem seminis
sui pertinerent.

Job

1 Vir erat in Terra Hus, nomine Iob, et erat vir ille simplex, et rectus, ac timens Deum, et recedens a malo: **2** Natique sunt ei septem filii, et tres filiæ. **3** Et fuit possessio eius septem millia ovium, et tria millia camelorum, quingenta quoque iuga boum, et quingentæ asinæ, ac familia multa nimis: eratque vir ille magnus inter omnes Orientales. **4** Et ibant filii eius, et faciebant convivium per domos, unusquisque in die suo. Et mittentes vocabant tres sorores suas, ut comederent et biberent cum eis. **5** Cumque in orbem transissent dies convivii, mittebat ad eos Iob, et sanctificabat illos, consurgensque diluculo offerebat holocausta pro singulis. Dicebat enim: Ne forte peccaverint filii mei, et benedixerint Deo in cordibus suis. Sic faciebat Iob cunctis diebus. **6** Quadam autem die cum venissent filii Dei ut assisterent coram Domino, affuit inter eos etiam Satan. **7** Cui dixit Dominus: Unde venis? Qui respondens, ait: Circuivi terram, et perambulavi eam. **8** Dixitque Dominus ad eum: Numquid considerasti servum meum Iob, quod non sit ei similis in terra, homo simplex, et rectus ac timens Deum, et recedens a malo? **9** Cui respondens Satan, ait: Numquid Iob frustra timet Deum? **10** nonne tu vallasti eum, ac domum eius, universamque substantiam per circuitum, operibus manuum eius benedixisti, et possessio eius crevit in terra? **11** Sed extende paululum manum tuam, et tange cuncta quæ possidet nisi in faciem benedixerit tibi. **12** Dixit ergo Dominus ad Satan: Ecce, universa quæ habet, in manu tua sunt: tantum in eum ne extendas manum tuam. Egressusque est Satan a facie Domini. **13** Cum autem quadam die filii et filiæ eius comederent et biberent vinum in domo fratris sui primogeniti, **14** nuncius venit ad Iob, qui diceret: Boves arabant, et asinæ pascebantur iuxta eos, **15** et irruerunt Sabæi, tuleruntque omnia, et pueros percusserunt gladio, et evasi ego solus ut nunciarem tibi. **16** Cumque adhuc ille loqueretur, venit alter, et dixit: Ignis Dei cecidit e cælo, et tactas oves puerosque consumpsit, et effugi ego solus ut nunciarem tibi. **17** Sed et illo adhuc loquente, venit alius, et dixit: Chaldæi fecerunt tres turmas, et invaserunt camelos, et tulerunt eos, necnon et pueros percusserunt gladio, et ego fugi solus ut nunciarem tibi. **18** Adhuc loquebatur ille, et ecce alius intravit, et dixit: Filiis tuis et filiabus vescentibus et bibentibus vinum in domo fratris sui primogeniti, **19** repente ventus vehemens irruit a regione deserti, et concussit quattuor angulos domus, quæ corruens oppressit liberos tuos et mortui sunt, et effugi ego solus ut nunciarem tibi. **20** Tunc surrexit Iob, et scidit vestimenta sua, et tonso capite corruens in terram, adoravit, **21** et dixit: Nudus egressus sum de utero matris meæ, et nudus revertar illuc: Dominus dedit, Dominus abstulit: sicut Domino placuit, ita factum est: sit nomen Domini benedictum. **22** In omnibus his non peccavit Iob labiis suis, neque stultum quid contra Deum locutus est.

2 Factum est autem cum quadam die venissent filii Dei, et starent coram Domino, venisset quoque Satan inter eos, et staret in conspectu eius, **2** ut diceret Dominus ad Satan: Unde venis? Qui respondens ait: Circuivi terram, et perambulavi eam. **3** Et dixit Dominus ad Satan: Numquid considerasti servum meum Iob, quod non sit ei similis in terra, vir simplex et rectus, ac timens Dem, et recedens a malo, et adhuc retinens innocentiam? Tu autem commovisti me adversus eum, ut affligerem eum frustra. **4** Cui respondens, Satan ait: Pellem pro pelle, et cuncta quæ habet homo, dabit pro anima sua: **5** alioquin mitte manum tuam, et tange os eius et carnem, et tunc videbis quod in faciem benedicat tibi. **6** Dixit ergo Dominus ad Satan: Ecce in manu tua est, verumtamen animam illius serva. **7** Egressus igitur Satan a facie Domini, percussit Iob ulcere pessimo, a planta pedis usque ad verticem eius: **8** qui testa saniem radebat, sedens in sterquilinio. **9** Dixit autem illi uxor sua: Adhuc tu permanes in simplicitate tua? benedic Deo et morere. **10** Qui ait ad illam: Quasi una de stultis mulieribus locuta es: si bona suscepimus de manu Dei, mala quare non suscipiamus? in omnibus his non peccavit Iob labiis suis. **11** Igitur audientes tres amici Iob omne malum, quod accidisset ei, venerunt singuli de loco suo, Eliphaz Themanites, et Baldad Suhites, et Sophar Naamathites. Condixerant enim, ut pariter venientes visitarent eum, et consolarentur. **12** Cumque elevassent procul oculos suos, non cognoverunt eum, et exclamantes ploraverunt, scissisque vestibus sparserunt pulverem super caput suum in cælum. **13** Et sederunt cum eo in terra septem diebus et septem noctibus, et nemo loquebatur ei verbum: videbant enim dolorem esse vehementem.

3 Post hæc aperuit Iob os suum, et maledixit diei suo, **2** et locutus est. **3** Pereat dies in qua natus sum, et nox in qua dictum est: Conceptus est homo. **4** Dies ille vertatur in tenebras, non requirat eum Deus desuper, et non illustretur lumine. **5** Obscurent eum tenebræ et umbra mortis, occupet

eum caligo, et involvatur amaritudine. 6 Noctem
illam tenebrosus turbo possideat, non computetur
in diebus anni, nec numeretur in mensibus: 7 Sit
nox illa solitaria, nec laude digna: 8 Maledicant
ei qui maledicunt diei, qui parati sunt suscitare
Leviathan: 9 Obtenebrentur stellæ caligine eius:
expectet lucem et non videat, nec ortum surgentis
auroræ: 10 Quia non conclusit ostia ventris, qui
portavit me, nec abstulit mala ab oculis meis. 11
Quare non in vulva mortuus sum, egressus ex utero
non statim perii? 12 Quare exceptus genibus? cur
lactatus uberibus? 13 Nunc enim dormiens silerem,
et somno meo requiescerem: 14 Cum regibus et
consulibus terræ, qui ædificant sibi solitudines:
15 Aut cum principibus, qui possident aurum, et
replent domos suas argento: 16 Aut sicut abortivum
absconditum non subsisterem, vel qui concepti
non viderunt lucem. 17 Ibi impii cessaverunt
a tumultu, et ibi requieverunt fessi robore. 18
Et quondam vincti pariter sine molestia, non
audierunt vocem exactoris. 19 Parvus et magnus
ibi sunt, et servus liber a domino suo. 20 Quare
misero data est lux, et vita his, qui in amaritudine
animæ sunt? 21 qui expectant mortem, et non
venit, quasi effodientes thesaurum: 22 Gaudentque
vehementer cum invenerint sepulchrum. 23 Viro
cuius abscondita est via, et circumdedit eum
Deus tenebris? 24 Antequam comedam suspiro: et
tamquam inundantes aquæ, sic rugitus meus: 25
Quia timor, quem timebam, evenit mihi: et quod
verebar accidit. 26 Nonne dissimulavi? nonne silui?
nonne quievi? et venit super me indignatio.

4 Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:
2 Si cœperimus loqui tibi, forsitan moleste
accipies, sed conceptum sermonem tenere quis
poterit? 3 Ecce docuisti multos, et manus lassas
roborasti: 4 Vacillantes confirmaverunt sermones
tui, et genua trementia confortasti: 5 Nunc autem
venit super te plaga, et defecisti: tetigit te, et
conturbatus es. 6 Ubi est timor tuus, fortitudo
tua, patientia tua, et perfectio viarum tuarum?
7 Recordare obsecro te, quis umquam innocens
periit? aut quando recti deleti sunt? 8 Quin potius
vidi eos, qui operantur iniquitatem, et seminant
dolores, et metunt eos, 9 Flante Deo perisse, et
spiritu iræ eius esse consumptos: 10 Rugitus leonis,
et vox leænæ, et dentes catulorum leonum contriti
sunt. 11 Tigris periit, eo quod non haberet prædam,
et catuli leonis dissipati sunt. 12 Porro ad me
dictum est verbum absconditum, et quasi furtive
suscepit auris mea venas susurri eius. 13 In horrore
visionis nocturnæ, quando solet sopor occupare
homines, 14 Pavor tenuit me, et tremor, et omnia
ossa mea perterrita sunt: 15 Et cum spiritus me
præsente transiret, inhorruerunt pili carnis meæ.
16 Stetit quidam, cuius non agnoscebam vultum,
imago coram oculis meis, et vocem quasi auræ
lenis audivi. 17 Numquid homo, Dei comparatione
iustificabitur, aut Factore suo purior erit vir? 18 Ecce
qui serviunt ei, non sunt stabiles, et in angelis suis
reperit pravitatem: 19 Quanto magis hi qui habitant
domos luteas, qui terrenum habent fundamentum,
consumentur velut a tinea? 20 De mane usque ad
vesperam succidentur: et quia nullus intelligit, in
æternum peribunt. 21 Qui autem reliqui fuerint,
auferentur ex eis: morientur, et non in sapientia.

5 Voca ergo, si est qui tibi respondeat, et ad aliquem
sanctorum convertere. 2 Vere stultum interficit
iracundia, et parvulum occidit invidia. 3 Ego vidi
stultum firma radice, et maledixi pulchritudini eius
statim. 4 Longe fient filii eius a salute, et conterentur
in porta, et non erit qui eruat. 5 Cuius messem
famelicus comedet, et ipsum rapiet armatus, et
bibent sitientes divitias eius. 6 Nihil in terra sine
causa fit, et de humo non oritur dolor. 7 Homo
nascitur ad laborem, et avis ad volatum. 8 Quam ob
rem ego deprecabor Dominum, et ad Deum ponam
eloquium meum: 9 Qui facit magna et inscrutabilia
et mirabilia absque numero: 10 Qui dat pluviam
super faciem terræ, et irrigat aquis universa: 11
Qui ponit humiles in sublime, et mœrentes erigit
sospitate: 12 Qui dissipat cogitationes malignorum,
ne possint implere manus eorum quod cœperant:
13 Qui apprehendit sapientes in astutia eorum, et
consilium pravorum dissipat: 14 Per diem incurrent
tenebras, et quasi in nocte sic palpabunt in meridie.
15 Porro salvum faciet egenum a gladio oris eorum,
et de manu violenti pauperem. 16 Et erit egeno spes,
iniquitas autem contrahet os suum. 17 Beatus homo
qui corripitur a Deo: increpationem ergo Domini ne
reprobes: 18 Quia ipse vulnerat, et medetur: percutit,
et manus eius sanabunt. 19 In sex tribulationibus
liberabit te, et in septima non tangent te malum. 20
In fame eruet te de morte, et in bello de manu gladii.
21 A flagello linguæ absconderis, et non timebis
calamitatem cum venerit. 22 In vastitate, et fame
ridebis, et bestias terræ non formidabis. 23 Sed cum
lapidibus regionum pactum tuum, et bestiæ terræ
pacificæ erunt tibi. 24 Et scies quod pacem habeat
tabernaculum tuum, et visitans speciem tuam,
non peccabis. 25 Scies quoque quoniam multiplex
erit semen tuum, et progenies tua quasi herba
terræ. 26 Ingredieris in abundantia sepulchrum,
sicut infertur acervus tritici in tempore suo. 27

Ecce, hoc, ut investigavimus, ita est: quod auditum,
mente pertracta.

6 Respondens autem Iob, dixit: **2** Utinam
appenderentur peccata mea, quibus iram merui:
et calamitas, quam patior, in statera. **3** Quasi arena
maris hæc gravior appareret: unde et verba mea
dolore sunt plena: **4** Quia sagittæ Domini in me
sunt, quarum indignatio ebibit spiritum meum, et
terrores Domini militant contra me. **5** Numquid
rugiet onager cum habuerit herbam? aut mugiet bos
cum ante præsepe plenum steterit? **6** Aut poterit
comedi insulsum, quod non est sale conditum?
aut potest aliquis gustare, quod gustatum affert
mortem? **7** Quæ prius nolebat tangere anima mea,
nunc præ angustia, cibi mei sunt. **8** Quis det ut veniat
petitio mea: et quod expecto, tribuat mihi Deus? **9**
Et qui cœpit, ipse me conterat: solvat manum suam,
et succidat me? **10** Et hæc mihi sit consolatio ut
affligens me dolore, non parcat, nec contradicam
sermonibus Sancti. **11** Quæ est enim fortitudo mea
ut sustineam? aut quis finis meus, ut patienter
agam? **12** Nec fortitudo lapidum fortitudo mea, nec
caro mea ænea est. **13** Ecce, non est auxilium mihi
in me, et necessarii quoque mei recesserunt a me.
14 Qui tollit ab amico suo misericordiam, timorem
Domini derelinquit. **15** Fratres mei præterierunt
me, sicut torrens qui raptim transit in convallibus.
16 Qui timent pruinam, irruet super eos nix. **17**
Tempore, quo fuerint dissipati, peribunt: et ut
incaluerit, solventur de loco suo. **18** Involutæ sunt
semitæ gressuum eorum: ambulabunt in vacuum,
et peribunt. **19** Considerate semitas Thema, itinera
Saba, et expectate paulisper. **20** Confusi sunt, quia
speravi: venerunt quoque usque ad me, et pudore
cooperti sunt. **21** Nunc venistis: et modo videntes
plagam meam timetis. **22** Numquid dixi: Afferte
mihi, et de substantia vestra donate mihi? **23** Vel,
Liberate me de manu hostis, et de manu robustorum
eruite me? **24** Docete me, et ego tacebo: et siquid
forte ignoravi, instruite me. **25** Quare detraxistis
sermonibus veritatis, cum e vobis nullus sit qui
possit arguere me? **26** Ad increpandum tantum
eloquia concinnatis, et in ventum verba profertis.
27 Super pupillum irruitis, et subvertere nitimini
amicum vestrum. **28** Verumtamen quod cœpistis
explete: præbete aurem, et videte an mentiar.
29 Respondete obsecro absque contentione: et
loquentes id quod iustum est, iudicate. **30** Et non
invenietis in lingua mea iniquitatem, nec in faucibus
meis stultitia personabit.

7 Militia est vita hominis super terram: et sicut dies
mercenarii, dies eius. **2** Sicut servus desiderat
umbram, et sicut mercenarius præstolatur finem
operis sui: **3** Sic et ego habui menses vacuos, et
noctes laboriosas enumeravi mihi. **4** Si dormiero,
dicam: Quando consurgam? et rursum expectabo
vesperam, et replebor doloribus usque ad tenebras.
5 Induta est caro mea putredine et sordibus pulveris,
cutis mea aruit, et contracta est. **6** Dies mei velocius
transierunt quam a texente tela succiditur, et
consumpti sunt absque ulla spe. **7** Memento quia
ventus est vita mea, et non revertetur oculus meus
ut videat bona. **8** Nec aspiciet me visus hominis:
oculi tui in me, et non subsistam. **9** Sicut consumitur
nubes, et pertransit: sic qui descenderit ad inferos,
non ascendet. **(Sheol h7585)** **10** Nec revertetur ultra in
domum suam, neque cognoscet eum amplius locus
eius. **11** Quapropter et ego non parcam ori meo,
loquar in tribulatione spiritus mei: confabulabor
cum amaritudine animæ meæ. **12** Numquid mare
ego sum, aut cetus, quia circumdedisti me carcere?
13 Si dixero: Consolabitur me lectulus meus, et
relevabor loquens mecum in strato meo: **14** Terrebis
me per somnia, et per visiones horrore concuties.
15 Quam ob rem elegit suspendium anima mea, et
mortem ossa mea. **16** Desperavi, nequaquam ultra
iam vivam: parce mihi, nihil enim sunt dies mei.
17 Quid est homo, quia magnificas eum? aut quid
apponis erga eum cor tuum? **18** Visitas eum diluculo,
et subito probas illum: **19** Usquequo non parcis
mihi, nec dimittis me ut glutiam salivam meam?
20 Peccavi, quid faciam tibi o custos hominum?
quare posuisti me contrarium tibi, et factus sum
mihimetipsi gravis? **21** Cur non tollis peccatum
meum, et quare non aufers iniquitatem meam?
ecce, nunc in pulvere dormiam: et si mane me
quæsieris, non subsistam.

8 Respondens autem Baldad Suhites, dixit: **2**
Usquequo loqueris talia, et spiritus multiplex
sermones oris tui? **3** Numquid Deus supplantat
iudicium? aut Omnipotens subvertit quod iustum
est? **4** Etiam si filii tui peccaverunt ei, et dimisit eos
in manu iniquitatis suæ: **5** Tu tamen si diluculo
consurrexeris ad Deum, et Omnipotentem fueris
deprecatus: **6** Si mundus et rectus incesseris, statim
evigilabit ad te, et pacatum reddet habitaculum
iustitiæ tuæ: **7** In tantum, ut si priora tua fuerint
parva, et novissima tua multiplicentur nimis.
8 Interroga enim generationem pristinam, et
diligenter investiga patrum memoriam: **9** (Hesterni
quippe sumus, et ignoramus quoniam sicut umbra
dies nostri sunt super terram.) **10** Et ipsi docebunt
te: loquentur tibi, et de corde suo proferent eloquia.
11 Numquid vivere potest scirpus absque humore?

aut crescere carectum sine aqua? 12 Cum adhuc sit
in flore, nec carpatur manu, ante omnes herbas
arescit: 13 Sic viæ omnium, qui obliviscuntur
Deum, et spes hypocritæ peribit: 14 Non ei placebit
vecordia sua, et sicut tela aranearum fiducia eius.
15 Innitetur super domum suam, et non stabit:
fulciet eam, et non consurget: 16 Humectus videtur
antequam veniat Sol, et in ortu suo germen eius
egredietur. 17 Super acervum petrarum radices
eius densabuntur, et inter lapides commorabitur.
18 Si absorbuerit eum de loco suo, negabit eum,
et dicet: Non novi te. 19 Hæc est enim lætitia
viæ eius, ut rursum de terra alii germinentur. 20
Deus non proiiciet simplicem, nec porriget manum
malignis: 21 Donec impleatur risu os tuum, et labia
tua iubilo. 22 Qui oderunt te, induentur confusione:
et tabernaculum impiorum non subsistet.

9 Et respondens Iob, ait: 2 Vere scio quod ita sit,
et quod non iustificetur homo compositus Deo.
3 Si voluerit contendere cum eo, non poterit ei
respondere unum pro mille. 4 Sapiens corde est, et
fortis robore: quis restitit ei, et pacem habuit? 5 Qui
transtulit montes, et nescierunt hi quos subvertit
in furore suo. 6 Qui commovet terram de loco
suo, et columnæ eius concutiuntur. 7 Qui præcipit
Soli, et non oritur: et stellas claudit quasi sub
signaculo: 8 Qui extendit cælos solus, et graditur
super fluctus maris. 9 Qui facit Arcturum, et Oriona,
et Hyadas, et interiora austri. 10 Qui facit magna, et
incomprehensibilia, et mirabilia, quorum non est
numerus. 11 Si venerit ad me, non videbo eum: si
abierit, non intelligam. 12 Si repente interroget, quis
respondebit ei? vel quis dicere potest: Cur ita facis?
13 Deus, cuius iræ nemo resistere potest, et sub quo
curvantur qui portant orbem. 14 Quantus ergo sum
ego, ut respondeam ei, et loquar verbis meis cum
eo? 15 Qui etiam si habuero quippiam iustum, non
respondebo, sed meum iudicem deprecabor. 16 Et
cum invocantem exaudierit me, non credo quod
audierit vocem meam. 17 In turbine enim conteret
me, et multiplicabit vulnera mea etiam sine causa.
18 Non concedit requiescere spiritum meum, et
implet me amaritudinibus. 19 Si fortitudo quæritur,
robustissimus est: si æquitas iudicii, nemo audet
pro me testimonium dicere. 20 Si iustificare me
voluero, os meum condemnabit me: si innocentem
ostendero, pravum me comprobabit. 21 Etiam si
simplex fuero, hoc ipsum ignorabit anima mea, et
tædebit me vitæ meæ. 22 Unum est quod locutus
sum, et innocentem et impium ipse consumit.
23 Si flagellat, occidat semel, et non de pœnis
innocentum rideat. 24 Terra data est in manus impii,
vultum iudicum eius operit: quod si non ille est, quis
ergo est? 25 Dies mei velociores fuerunt cursore:
fugerunt, et non viderunt bonum. 26 Pertransierunt
quasi naves poma portantes, sicut aquila volans
ad escam. 27 Cum dixero: Nequaquam ita loquar:
commuto faciem meam, et dolore torqueor. 28
Verebar omnia opera mea, sciens quod non parceres
delinquenti. 29 Si autem et sic impius sum, quare
frustra laboravi? 30 Si lotus fuero quasi aquis
nivis, et fulserit velut mundissimæ manus meæ: 31
Tamen sordibus intinges me, et abominabuntur me
vestimenta mea. 32 Neque enim viro qui similis
mei est, respondebo: nec qui mecum in iudicio ex
æquo possit audiri. 33 Non est qui utrumque valeat
arguere, et ponere manum suam in ambobus. 34
Auferat a me virgam suam, et pavor eius non me
terreat. 35 Loquar, et non timebo eum: neque enim
possum metuens respondere.

10 Tædet animam meam vitæ meæ, dimittam
adversum me eloquium meum, loquar in
amaritudine animæ meæ. 2 Dicam Deo: Noli me
condemnare: indica mihi cur me ita iudices. 3
Numquid bonum tibi videtur, si calumnieris me, et
opprimas me opus manuum tuarum, et consilium
impiorum adiuves? 4 Numquid oculi carnei tibi
sunt: aut sicut videt homo, et tu videbis? 5 Numquid
sicut dies hominis dies tui, et anni tui sicut humana
sunt tempora, 6 Ut quæras iniquitatem meam,
et peccatum meum scruteris? 7 Et scias quia
nihil impium fecerim, cum sit nemo qui de manu
tua possit eruere. 8 Manus tuæ fecerunt me, et
plasmaverunt me totum in circuitu: et sic repente
præcipitas me? 9 Memento quæso quod sicut lutum
feceris me, et in pulverem reduces me. 10 Nonne
sicut lac mulsisti me, et sicut caseum me coagulasti?
11 Pelle et carnibus vestisti me: ossibus et nervis
compegisti me. 12 Vitam et misericordiam tribuisti
mihi, et visitatio tua custodivit spiritum meum.
13 Licet hæc celes in corde tuo, tamen scio quia
universorum memineris. 14 Si peccavi, et ad horam
pepercisti mihi: cur ab iniquitate mea mundum
me esse non pateris? 15 Et si impius fuero, væ
mihi est: et si iustus, non levabo caput, saturatus
afflictione et miseria. 16 Et propter superbiam
quasi leænam capies me, reversusque mirabiliter
me crucias. 17 Instauras testes tuos contra me,
et multiplicas iram tuam adversum me, et pœnæ
militant in me. 18 Quare de vulva eduxisti me? qui
utinam consumptus essem ne oculus me videret.
19 Fuissem quasi non essem, de utero translatus
ad tumulum. 20 Numquid non paucitas dierum
meorum finietur brevi? dimitte ergo me, ut plangam

paululum dolorem meum: 21 Antequam vadam et
non revertar, ad terram tenebrosam, et opertam
mortis caligine: 22 Terram miseriæ et tenebrarum,
ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed sempiternus
horror inhabitat.

11 Respondens autem Sophar Naamathites,
dixit: 2 Numquid qui multa loquitur, non et
audiet? aut vir verbosus iustificabitur? 3 Tibi soli
tacebunt homines? et cum ceteros irriseris, a nullo
confutaberis? 4 Dixisti enim: Purus est sermo meus,
et mundus sum in conspectu tuo. 5 Atque utinam
Deus loqueretur tecum, et aperiret labia sua tibi,
6 Ut ostenderet tibi secreta sapientiæ, et quod
multiplex esset lex eius, et intelligeres quod multo
minora exigaris ab eo, quam meretur iniquitas tua.
7 Forsitan vestigia Dei comprehendes, et usque ad
perfectum Omnipotentem reperies? 8 Excelsior
cælo est, et quid facies? profundior inferno, et unde
cognosces? (Sheol h7585) 9 Longior terra mensura
eius, et latior mari. 10 Si subverterit omnia, vel in
unum coarctaverit, quis contradicet ei? 11 Ipse enim
novit hominum vanitatem, et videns iniquitatem,
nonne considerat? 12 Vir vanus in superbiam
erigitur, et tamquam pullum onagri se liberum
natum putat. 13 Tu autem firmasti cor tuum, et
expandisti ad eum manus tuas. 14 Si iniquitatem,
quæ est in manu tua, abstuleris a te, et non manserit
in tabernaculo tuo iniustitia: 15 Tunc levare poteris
faciem tuam absque macula, et eris stabilis, et
non timebis. 16 Miseriæ quoque oblivisceris, et
quasi aquarum quæ præterierunt recordaberis.
17 Et quasi meridianus fulgor consurget tibi ad
vesperam: et cum te consumptum putaveris, orieris
ut lucifer. 18 Et habebis fiduciam, proposita tibi spe,
et defossus securus dormies. 19 Requiesces, et non
erit qui te exterreat: et deprecabuntur faciem tuam
plurimi. 20 Oculi autem impiorum deficient, et
effugium peribit ab eis, et spes illorum abominatio
animæ.

12 Respondens autem Iob, dixit: 2 Ergo vos estis
soli homines, et vobiscum morietur sapientia?
3 Et mihi est cor sicut et vobis, nec inferior vestri
sum: quis enim hæc, quæ nostis, ignorat? 4 Qui
deridetur ab amico suo sicut ego, invocabit Deum,
et exaudiet eum: deridetur enim iusti simplicitas.
5 Lampas contempta apud cogitationes divitum,
parata ad tempus statutum. 6 Abundant tabernacula
prædonum, et audacter provocant Deum, cum
ipse dederit omnia in manus eorum. 7 Nimirum
interroga iumenta, et docebunt te: et volatilia cæli,
et indicabunt tibi. 8 Loquere terræ, et respondebit
tibi: et narrabunt pisces maris. 9 Quis ignorat quod
omnia hæc manus Domini fecerit? 10 In cuius manu
anima omnis viventis, et spiritus universæ carnis
hominis. 11 Nonne auris verba diiudicat, et fauces
comedentis, saporem? 12 In antiquis est sapientia,
et in multo tempore prudentia. 13 Apud ipsum
est sapientia et fortitudo, ipse habet consilium
et intelligentiam. 14 Si destruxerit, nemo est qui
ædificet: si incluserit hominem, nullus est qui
aperiat. 15 Si continuerit aquas, omnia siccabuntur:
et si emiserit eas, subvertent terram. 16 Apud ipsum
est fortitudo et sapientia: ipse novit et decipientem,
et eum qui decipitur. 17 Adducit consiliarios in
stultum finem, et iudices in stuporem. 18 Balteum
regum dissolvit, et præcingit fune renes eorum. 19
Ducit sacerdotes inglorios, et optimates supplantat:
20 Commutans labium veracium, et doctrinam
senum auferens. 21 Effundit despectionem super
principes, eos, qui oppressi fuerant, relevans. 22
Qui revelat profunda de tenebris, et producit in
lucem umbram mortis. 23 Qui multiplicat gentes et
perdit eas, et subversas in integrum restituit. 24
Qui immutat cor principum populi terræ, et decipit
eos ut frustra incedant per invium: 25 Palpabunt
quasi in tenebris, et non in luce, et errare eos faciet
quasi ebrios.

13 Ecce omnia hæc vidit oculus meus, et audivit
auris mea, et intellexi singula. 2 Secundum
scientiam vestram et ego novi: nec inferior vestri
sum. 3 Sed tamen ad Omnipotentem loquar, et
disputare cum Deo cupio: 4 Prius vos ostendens
fabricatores mendacii, et cultores perversorum
dogmatum. 5 Atque utinam taceretis, ut putaremini
esse sapientes. 6 Audite ergo correptionem meam,
et iudicium labiorum meorum attendite. 7 Numquid
Deus indiget vestro mendacio, ut pro illo loquamini
dolos? 8 Numquid faciem eius accipitis, et pro
Deo iudicare nitimini? 9 Aut placebit ei quem
celare nihil potest? aut decipietur ut homo,
vestris fraudulentiis? 10 Ipse vos arguet, quoniam
in abscondito faciem eius accipitis. 11 Statim
ut se commoverit, turbabit vos, et terror eius
irruet super vos. 12 Memoria vestra comparabitur
cineri, et redigentur in lutum cervices vestræ. 13
Tacete paulisper ut loquar quodcumque mihi mens
suggesserit. 14 Quare lacero carnes meas dentibus
meis, et animam meam porto in manibus meis? 15
Etiam si occiderit me, in ipso sperabo: verumtamen
vias meas in conspectu eius arguam. 16 Et ipse
erit salvator meus: non enim veniet in conspectu
eius omnis hypocrita. 17 Audite sermonem meum,
et ænigmata percipite auribus vestris. 18 Si fuero
iudicatus, scio quod iustus inveniar. 19 Quis est qui

iudicetur mecum? veniat: quare tacens consumor?
20 Duo tantum ne facias mihi, et tunc a facie tua
non abscondar: 21 Manum tuam longe fac a me, et
formido tua non me terreat. 22 Voca me, et ego
respondebo tibi: aut certe loquar, et tu responde
mihi. 23 Quantas habeo iniquitates et peccata,
scelera mea et delicta ostende mihi. 24 Cur faciem
tuam abscondis, et arbitraris me inimicum tuum?
25 Contra folium, quod vento rapitur, ostendis
potentiam tuam, et stipulam siccam persequeris: 26
Scribis enim contra me amaritudines, et consumere
me vis peccatis adolescentiæ meæ. 27 Posuisti in
nervo pedem meum, et observasti omnes semitas
meas, et vestigia pedum meorum considerasti:
28 Qui quasi putredo consumendus sum, et quasi
vestimentum quod comeditur a tinea.

14 Homo natus de muliere, brevi vivens tempore,
repletur multis miseriis. 2 Qui quasi flos
egreditur et conteritur, et fugit velut umbra, et
numquam in eodem statu permanet. 3 Et dignum
ducis super huiuscemodi aperire oculos tuos, et
adducere eum tecum in iudicium? 4 Quis potest
facere mundum de immundo conceptum semine?
nonne tu qui solus es? 5 Breves dies hominis sunt:
numerus mensium eius apud te est: constituisti
terminos eius, qui præteriri non poterunt. 6 Recede
paululum ab eo, ut quiescat, donec optata veniat,
sicut mercenarii, dies eius. 7 Lignum habet spem:
si præcisum fuerit, rursum virescit, et rami eius
pullulant. 8 Si senuerit in terra radix eius, et in
pulvere emortuus fuerit truncus illius, 9 Ad odorem
aquæ germinabit, et faciet comam quasi cum
primum plantatum est: 10 Homo vero cum mortuus
fuerit, et nudatus atque consumptus, ubi quæso est?
11 Quomodo si recedant aquæ de mari, et fluvius
vacuefactus arescat: 12 Sic homo cum dormierit, non
resurget, donec atteratur cælum, non evigilabit, nec
consurget de somno suo. 13 Quis mihi hoc tribuat,
ut in inferno protegas me, et abscondas me, donec
pertranseat furor tuus, et constituas mihi tempus, in
quo recorderis mei? (Sheol h7585) 14 Putasne mortuus
homo rursum vivat? cunctis diebus, quibus nunc
milito, expecto donec veniat immutatio mea. 15
Vocabis me, et ego respondebo tibi: operi manuum
tuarum porriges dexteram. 16 Tu quidem gressus
meos dinumerasti, sed parce peccatis meis. 17
Signasti quasi in sacculo delicta mea, sed curasti
iniquitatem meam. 18 Mons cadens defluit, et
saxum transfertur de loco suo. 19 Lapides excavant
aquæ, et alluvione paulatim terra consumitur: et
hominem ergo similiter perdes. 20 Roborasti eum
paululum ut in perpetuum transiret: immutabis
faciem eius, et emittes eum. 21 Sive nobiles fuerint
filii eius, sive ignobiles, non intelliget. 22 Attamen
caro eius dum vivet dolebit, et anima illius super
semetipso lugebit.

15 Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:
2 Numquid sapiens respondebit quasi ventum
loquens, et implebit ardore stomachum suum? 3
Arguis verbis eum, qui non est æqualis tibi, et
loqueris quod tibi non expedit. 4 Quantum in te
est evacuasti timorem, et tulisti preces coram Deo.
5 Docuit enim iniquitas tua os tuum, et imitaris
linguam blasphemantium. 6 Condemnabit te os
tuum, et non ego: et labia tua respondebunt tibi. 7
Numquid primus homo tu natus es, et ante colles
formatus? 8 Numquid consilium Dei audisti, et
inferior te erit eius sapientia? 9 Quid nosti quod
ignoremus? quid intelligis quod nesciamus? 10 Et
senes, et antiqui sunt in nobis multo vetustiores
quam patres tui. 11 Numquid grande est ut
consoletur te Deus? sed verba tua prava hoc
prohibent. 12 Quid te elevat cor tuum, et quasi
magna cogitans, attonitos habes oculos? 13 Quid
tumet contra Deum spiritus tuus, ut proferas de
ore tuo huiuscemodi sermones? 14 Quid est homo,
ut immaculatus sit, et ut iustus appareat natus
de muliere? 15 Ecce inter sanctos eius nemo
immutabilis, et cæli non sunt mundi in conspectu
eius. 16 Quanto magis abominabilis et inutilis homo,
qui bibit quasi aquam iniquitatem? 17 Ostendam
tibi, audi me: quod vidi narrabo tibi. 18 Sapientes
confitentur, et non abscondunt patres suos. 19
Quibus solis data est terra, et non transivit alienus
per eos. 20 Cunctis diebus suis impius superbit,
et numerus annorum incertus est tyrannidis eius.
21 Sonitus terroris semper in auribus illius: et
cum pax sit, ille semper insidias suspicatur. 22
Non credit quod reverti possit de tenebris ad
lucem, circumspectans undique gladium. 23 Cum se
moverit ad quærendum panem, novit quod paratus
sit in manu eius tenebrarum dies. 24 Terrebit eum
tribulatio, et angustia vallabit eum, sicut regem, qui
præparatur ad prælium. 25 Tetendit enim adversus
Deum manum suam, et contra Omnipotentem
roboratus est. 26 Cucurrit adversus eum erecto
collo, et pingui cervice armatus est. 27 Operuit
faciem eius crassitudo, et de lateribus eius arvina
dependet. 28 Habitavit in civitatibus desolatis, et in
domibus desertis, quæ in tumulos sunt redactæ. 29
Non ditabitur, nec perseverabit substantia eius, nec
mittet in terra radicem suam. 30 Non recedet de
tenebris: ramos eius arefaciet flamma, et auferetur
spiritu oris sui. 31 Non credet frustra errore

deceptus, quod aliquo pretio redimendus sit. 32
Antequam dies eius impleantur, peribit: et manus
eius arescent. 33 Lædetur quasi vinea in primo
flore botrus eius, et quasi oliva proiiciens florem
suum. 34 Congregatio enim hypocritæ sterilis, et
ignis devorabit tabernacula eorum, qui munera
libenter accipiunt. 35 Concepit dolorem, et peperit
iniquitatem, et uterus eius præparat dolos.

16 Respondens autem Iob, dixit: 2 Audivi
frequenter talia, consolatores onerosi omnes
vos estis. 3 Numquid habebunt finem verba ventosa?
aut aliquid tibi molestum est si loquaris? 4 Poteram
et ego similia vestri loqui: atque utinam esset
anima vestra pro anima mea: Consolarer et ego vos
sermonibus, et moverem caput meum super vos: 5
Roborarem vos ore meo: et moverem labia mea,
quasi parcens vobis. 6 Sed quid agam? Si locutus
fuero, non quiescet dolor meus: et si tacuero,
non recedet a me. 7 Nunc autem oppressit me
dolor meus, et in nihilum redacti sunt omnes artus
mei. 8 Rugæ meæ testimonium dicunt contra me,
et suscitatur falsiloquus adversus faciem meam
contradicens mihi. 9 Collegit furorem suum in
me, et comminans mihi, infremuit contra me
dentibus suis: hostis meus terribilibus oculis me
intuitus est. 10 Aperuerunt super me ora sua,
et exprobrantes percusserunt maxillam meam,
saciati sunt pœnis meis. 11 Conclusit me Deus apud
iniquum, et manibus impiorum me tradidit. 12 Ego
ille quondam opulentus repente contritus sum:
tenuit cervicem meam, confregit me, et posuit me
sibi quasi in signum. 13 Circumdedit me lanceis
suis, convulneravit lumbos meos, non pepercit, et
effudit in terra viscera mea. 14 Concidit me vulnere
super vulnus, irruit in me quasi gigas. 15 Saccum
consui super cutem meam, et operui cinere carnem
meam. 16 Facies mea intumuit a fletu, et palpebræ
meæ caligaverunt. 17 Hæc passus sum absque
iniquitate manus meæ, cum haberem mundas ad
Deum preces. 18 Terra ne operias sanguinem meum,
neque inveniat in te locum latendi clamor meus. 19
Ecce enim in cælo testis meus, et conscius meus
in excelsis. 20 Verbosi amivi mei: ad Deum stillat
oculus meus. 21 Atque utinam sic iudicaretur vir
cum Deo, quomodo iudicatur filius hominis cum
collega suo. 22 Ecce enim breves anni transeunt, et
semitam, per quam non revertar, ambulo.

17 Spiritus meus attenuabitur, dies mei
breviabuntur, et solum mihi superest
sepulchrum. 2 Non peccavi, et in amaritudinibus
moratur oculus meus. 3 Libera me Dominue, et
pone me iuxta te, et cuiusvis manus pugnet contra
me. 4 Cor eorum longe fecisti a disciplina, propterea
non exaltabuntur. 5 Prædam pollicetur sociis, et
oculi filiorum eius deficient. 6 Posuit me quasi in
proverbium vulgi, et exemplum sum coram eis. 7
Caligavit ab indignatione oculus meus, et membra
mea quasi in nihilum redacta sunt. 8 Stupebunt
iusti super hoc, et innocens contra hypocritam
suscitabitur. 9 Et tenebit iustus viam suam, et
mundis manibus addet fortitudinem. 10 Igitur
omnes vos convertimini, et venite, et non inveniam
in vobis ullum sapientem. 11 Dies mei transierunt,
cogitationes meæ dissipatæ sunt, torquentes cor
meum: 12 Noctem verterunt in diem, et rursum post
tenebras spero lucem. 13 Si sustinuero, infernus
domus mea est, et in tenebris stravi lectulum
meum. (Sheol h7585) 14 Putredini dixi: Pater meus
es, mater mea, et soror mea, vermibus. 15 Ubi est
ergo nunc præstolatio mea, et patientiam meam
quis considerat? 16 In profundissimum infernum
descendent omnia mea: putasne saltem ibi erit
requies mihi? (Sheol h7585)

18 Respondens autem Baldad Suhites, dixit:
2 Usque ad quem finem verba iactabitis?
intelligite prius, et sic loquamur. 3 Quare reputati
sumus ut iumenta, et sorduimus coram vobis? 4 Qui
perdis animam tuam in furore tuo, numquid propter
te derelinquetur terra, et transferentur rupes de
loco suo? 5 Nonne lux impii extinguetur, nec
splendebit flamma ignis eius? 6 Lux obtenebrescet
in tabernaculo illius, et lucerna, quæ super eum est,
extinguetur. 7 Arctabuntur gressus virtutis eius,
et præcipitabit eum consilium suum. 8 Immisit
enim in rete pedes suos, et in maculis eius ambulat.
9 Tenebitur planta illius laqueo, et exardescet
contra eum sitis. 10 Abscondita est in terra pedica
eius, et decipula illius super semitam. 11 Undique
terrebunt eum formidines, et involvent pedes eius.
12 Attenuetur fame robur eius, et inedia invadat
costas illius. 13 Devoret pulchritudinem cutis eius,
consumat brachia illius primogenita mors. 14
Avellatur de tabernaculo suo fiducia eius, et calcet
super eum, quasi rex, interitus. 15 Habitent in
tabernaculo illius socii eius, qui non est, aspergatur
in tabernaculo eius sulphur. 16 Deorsum radices
eius siccentur, sursum autem atteratur messis eius.
17 Memoria illius pereat de terra, et non celebretur
nomen eius in plateis. 18 Expellet eum de luce in
tenebras, et de orbe transferet eum. 19 Non erit
semen eius, neque progenies in populo suo, nec
ullæ reliquiæ in regionibus eius. 20 In die eius
stupebunt novissimi, et primos invadet horror. 21

Hæc sunt ergo tabernacula iniqui, et iste locus eius,
qui ignorat Deum.

19 Respondens autem Iob, dixit: **2** Usquequo
affligitis animam meam, et atteritis me
sermonibus? **3** En, decies confunditis me, et
non erubescitis opprimentes me. **4** Nempe, et si
ignoravi, mecum erit ignorantia mea. **5** At vos
contra me erigimini, et arguitis me opprobriis
meis. **6** Saltem nunc intelligite quia Deus non
æquo iudicio afflixerit me, et flagellis suis me
cinxerit. **7** Ecce clamabo vim patiens, et nemo
audiet: vociferabor, et non est qui iudicet. **8** Semitam
meam circumsepsit, et transire non possum, et in
calle meo tenebras posuit. **9** Spoliavit me gloria mea,
et abstulit coronam de capite meo. **10** Destruxit me
undique, et pereo, et quasi evulsæ arbori abstulit
spem meam. **11** Iratus est contra me furor eius,
et sic me habuit quasi hostem suum. **12** Simul
venerunt latrones eius, et fecerunt sibi viam per
me, et obsederunt in gyro tabernaculum meum.
13 Fratres meos longe fecit a me, et noti mei
quasi alieni recesserunt a me. **14** Dereliquerunt
me propinqui mei: et qui me noverant, obliti sunt
mei. **15** Inquilini domus meæ, et ancillæ meæ
sicut alienum habuerunt me, et quasi peregrinus
fui in oculis eorum. **16** Servum meum vocavi, et
non respondit, ore proprio deprecabar illum. **17**
Halitum meum exhorruit uxor mea, et orabam
filios uteri mei. **18** Stulti quoque despiciebant me,
et cum ab eis recessissem, detrahebant mihi. **19**
Abominati sunt me quondam consiliarii mei: et
quem maxime diligebam, aversatus est me. **20**
Pelli meæ, consumptis carnibus, adhæsit os meum,
et derelicta sunt tantummodo labia circa dentes
meos. **21** Miseremini mei, miseremini mei, saltem
vos amici mei, quia manus Domini tetigit me. **22**
Quare persequimini me sicut Deus, et carnibus
meis saturamini? **23** Quis mihi tribuat ut scribantur
sermones mei? quis mihi det ut exarentur in libro **24**
stylo ferreo, et plumbi lamina, vel celte sculpantur
in silice? **25** Scio enim quod Redemptor meus vivit,
et in novissimo die de terra surrecturus sum: **26** Et
rursum circumdabor pelle mea, et in carne mea
videbo Deum meum. **27** Quem visurus sum ego
ipse, et oculi mei conspecturi sunt, et non alius:
reposita est hæc spes mea in sinu meo. **28** Quare
ergo nunc dicitis: Persequamur eum, et radicem
verbi inveniamus contra eum? **29** Fugite ergo a
facie gladii, quoniam ultor iniquitatum gladius est:
et scitote esse iudicium.

20 Respondens autem Sophar Naamathites, dixit:
2 Idcirco cogitationes meæ variæ succedunt
sibi, et mens in diversa rapitur. **3** Doctrinam,
qua me arguis, audiam, et spiritus intelligentiæ
meæ respondebit mihi. **4** Hoc scio a principio,
ex quo positus est homo super terram: **5** Quod
laus impiorum brevis sit, et gaudium hypocritæ
ad instar puncti. **6** Si ascenderit usque ad cælum
superbia eius, et caput eius nubes tetigerit: **7**
Quasi sterquilinium in fine perdetur: et qui eum
viderant, dicent: Ubi est? **8** Velut somnium avolans
non invenietur, transiet sicut visio nocturna. **9**
Oculus, qui eum viderat, non videbit, neque ultra
intuebitur eum locus suus. **10** Filii eius atterentur
egestate, et manus illius reddent ei dolorem suum.
11 Ossa eius implebuntur vitiis adolescentiæ eius,
et cum eo in pulvere dormient. **12** Cum enim
dulce fuerit in ore eius malum, abscondet illud
sub lingua sua. **13** Parcet illi, et non derelinquet
illud, et celabit in gutture suo. **14** Panis eius in
utero illius vertetur in fel aspidum intrinsecus.
15 Divitias, quas devoravit, evomet, et de ventre
illius extrahet eas Deus. **16** Caput aspidum suget,
et occidet eum lingua viperæ. **17** (Non videat
rivulos fluminis, torrentes mellis, et butyri.) **18**
Luet quæ fecit omnia, nec tamen consumetur:
iuxta multitudinem adinventionum suarum, sic
et sustinebit. **19** Quoniam confringens nudavit
pauperes: domum rapuit, et non ædificavit eam. **20**
Nec est satiatus venter eius: et cum habuerit quæ
concupierat, possidere non poterit. **21** Non remansit
de cibo eius, et propterea nihil permanebit de bonis
eius. **22** Cum satiatus fuerit, arctabitur, æstuabit, et
omnis dolor irruet super eum. **23** Utinam impleatur
venter eius, ut emittat in eum iram furoris sui, et
pluat super illum bellum suum. **24** Fugiet arma
ferrea, et irruet in arcum æreum: **25** Eductus, et
egrediens de vagina sua, et fulgurans in amaritudine
sua: vadent, et venient super eum horribiles. **26**
Omnes tenebræ absconditæ sunt in occultis eius:
devorabit eum ignis, qui non succenditur, affligetur
relictus in tabernaculo suo. **27** Revelabunt cæli
iniquitatem eius, et terra consurget adversus eum.
28 Apertum erit germen domus illius, detrahetur in
die furoris Dei. **29** Hæc est pars hominis impii a
Deo, et hereditas verborum eius a Domino.

21 Respondens autem Iob, dixit: **2** Audite quæso
sermones meos, et agite pœnitentiam. **3**
Sustinete me, et ego loquar, et post mea, si videbitur,
verba ridete. **4** Numquid contra hominem disputatio
mea est, ut merito non debeam contristari? **5**
Attendite me, et obstupescite, et superponite
digitum ori vestro: **6** Et ego quando recordatus
fuero, pertimesco, et concutit carnem meam

tremor. 7 Quare ergo impii vivunt, sublevati sunt,
confortatique divitiis? 8 Semen eorum permanet
coram eis, propinquorum turba, et nepotum in
conspectu eorum. 9 Domus eorum securæ sunt et
pacatæ, et non est virga Dei super illos. 10 Bos eorum
concepit, et non abortivit: vacca peperit, et non
est privata fœtu suo. 11 Egrediuntur quasi greges
parvuli eorum, et infantes eorum exultant lusibus.
12 Tenent tympanum, et citharam, et gaudent ad
sonitum organi. 13 Ducunt in bonis dies suos, et
in puncto ad inferna descendunt. (Sheol h7585) 14
Qui dixerunt Deo: Recede a nobis, et scientiam
viarum tuarum nolumus. 15 Quis est Omnipotens,
ut serviamus ei? et quid nobis prodest si oraverimus
illum? 16 Verumtamen quia non sunt in manu
eorum bona sua, consilium impiorum longe sit a
me. 17 Quoties lucerna impiorum extinguetur, et
superveniet eis inundatio, et dolores dividet furoris
sui? 18 Erunt sicut paleæ ante faciem venti, et
sicut favilla quam turbo dispergit. 19 Deus servabit
filiis illius dolorem patris: et cum reddiderit, tunc
sciet. 20 Videbunt oculi eius interfectionem suam,
et de furore Omnipotentis bibet. 21 Quid enim ad
eum pertinet de domo sua post se? et si numerus
mensium eius dimidietur? 22 Numquid Deus docebit
quis piam scientiam, qui excelsos iudicat? 23
Iste moritur robustus et sanus, dives et felix. 24
Viscera eius plena sunt adipe, et medullis ossa illius
irrigantur: 25 Alius vero moritur in amaritudine
animæ absque ullis opibus: 26 Et tamen simul in
pulvere dormient, et vermes operient eos. 27 Certe
novi cogitationes vestras, et sententias contra me
iniquas. 28 Dicitis enim: Ubi est domus principis? et
ubi tabernacula impiorum? 29 Interrogate quem
libet de viatoribus, et hæc eadem illum intelligere
cognoscetis: 30 Quia in diem perditionis servatur
malus, et ad diem furoris ducetur. 31 Quis arguet
coram eo viam eius? et quæ fecit, quis reddet
illi? 32 Ipse ad sepulchra ducetur, et in congerie
mortuorum vigilabit. 33 Dulcis fuit glareis Cocyti,
et post se omnem hominem trahet, et ante se
innumerabiles. 34 Quomodo igitur consolamini me
frustra, cum responsio vestra repugnare ostensa sit
veritati?

22 Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:
2 Numquid Deo potest comparari homo, etiam
cum perfectæ fuerit scientiæ? 3 Qui prodest Deo
si iustus fueris? aut quid ei confers si immaculata
fuerit via tua? 4 Numquid timens arguet te, et veniet
tecum in iudicium, 5 Et non propter malitiam tuam
plurimam, et infinitas iniquitates tuas? 6 Abstulisti
enim pignus fratrum tuorum sine causa, et nudos
spoliasti vestibus. 7 Aquam lasso non dedisti,
et esurienti subtraxisti panem. 8 In fortitudine
brachii tui possidebas terram, et potentissimus
obtinebas eam. 9 Viduas dimisisti vacuas, et lacertos
pupillorum comminuisti. 10 Propterea circumdatus
es laqueis, et conturbat te formido subita. 11
Et putabas te tenebras non visurum, et impetu
aquarum inundantium non oppressum iri? 12 An
non cogitas quod Deus excelsior cælo sit, et super
stellarum verticem sublimetur? 13 Et dicis: Quid
enim novit Deus? et quasi per caliginem iudicat, 14
Nubes latibulum eius, nec nostra considerat, et circa
cardines cæli perambulat. 15 Numquid semitam
sæculorum custodire cupis, quam calcaverunt viri
iniqui? 16 Qui sublati sunt ante tempus suum,
et fluvius subvertit fundamentum eorum: 17 Qui
dicebant Deo: Recede a nobis: et quasi nihil posset
facere Omnipotens, æstimabant eum: 18 Cum ille
implesset domos eorum bonis, quorum sententia
procul sit a me. 19 Videbunt iusti, et lætabuntur,
et innocens subsannabit eos. 20 Nonne succisa est
erectio eorum, et reliquias eorum devoravit ignis?
21 Acquiesce igitur ei, et habeto pacem: et per hæc
habebis fructus optimos. 22 Suscipe ex ore illius
legem, et pone sermones eius in corde tuo. 23 Si
reversus fueris ad Omnipotentem, ædificaberis,
et longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo. 24
Dabit pro terra silicem, et pro silice torrentes
aureos. 25 Eritque Omnipotens contra hostes tuos,
et argentum coacervabitur tibi. 26 Tunc super
Omnipotentem deliciis afflues, et elevabis ad Deum
faciem tuam. 27 Rogabis eum, et exaudiet te, et vota
tua reddes. 28 Decernes rem, et veniet tibi, et in
viis tuis splendebit lumen. 29 Qui enim humiliatus
fuerit, erit in gloria: et qui inclinaverit oculos, ipse
salvabitur. 30 Salvabitur innocens, salvabitur autem
in munditia manuum suarum.

23 Respondens autem Iob, ait: 2 Nunc quoque in
amaritudine est sermo meus, et manus plagæ
meæ aggravata est super gemitum meum. 3 Quis
mihi tribuat ut cognoscam et inveniam illum, et
veniam usque ad solium eius? 4 Ponam coram eo
iudicium, et os meum replebo increpationibus, 5 Ut
sciam verba, quæ mihi respondeat, et intelligam
quid loquatur mihi. 6 Nolo multa fortitudine
contendat mecum, nec magnitudinis suæ mole
me premat. 7 Proponat æquitatem contra me, et
perveniat ad victoriam iudicium meum. 8 Si ad
Orientem iero, non apparet: si ad Occidentem, non
intelligam eum. 9 Si ad sinistram, quid agam? non
apprehendam eum: si me vertam ad dexteram,
non videbo illum. 10 Ipse vero scit viam meam, et

probavit me quasi aurum, quod per ignem transit:
11 Vestigia eius secutus est pes meus, viam eius
custodivi, et non declinavi ex ea. 12 A mandatis
labiorum eius non recessi, et in sinu meo abscondi
verba oris eius. 13 Ipse enim solus est, et nemo
avertere potest cogitationem eius: et anima eius
quodcumque voluit, hoc fecit. 14 Cum expleverit in
me voluntatem suam, et alia multa similia præsto
sunt ei. 15 Et idcirco a facie eius turbatus sum, et
considerans eum, timore sollicitor. 16 Deus mollivit
cor meum, et Omnipotens conturbavit me. 17
Non enim perii propter imminentes tenebras, nec
faciem meam operuit caligo.

24 Ab Omnipotente non sunt abscondita tempora:
qui autem noverunt eum, ignorant dies illius.
2 Alii terminos transtulerunt, diripuerunt greges,
et paverunt eos. 3 Asinum pupillorum abegerunt,
et abstulerunt pro pignore bovem viduæ. 4
Subverterunt pauperum viam, et oppresserunt
pariter mansuetos terræ. 5 Alii quasi onagri in
deserto egrediuntur ad opus suum: vigilantes
ad prædam, præparant panem liberis. 6 Agrum
non suum demetunt: et vineam eius, quem vi
oppresserint, vindemiant. 7 Nudos dimittunt
homines, indumenta tollentes, quibus non est
operimentum in frigore: 8 Quos imbres montium
rigant: et non habentes velamen, amplexantur
lapides. 9 Vim fecerunt deprædantes pupillos,
et vulgum pauperem spoliaverunt. 10 Nudis
et incedentibus absque vestitu, et esurientibus
tulerunt spicas. 11 Inter acervos eorum meridiati
sunt, qui calcatis torcularibus sitiunt. 12 De
civitatibus fecerunt viros gemere, et anima
vulneratorum clamavit, et Deus inultum abire non
patitur. 13 Ipsi fuerunt rebelles lumini, nescierunt
vias eius, nec reversi sunt per semitas eius. 14
Mane primo consurgit homicida, interficit egenum
et pauperem: per noctem vero erit quasi fur. 15
Oculus adulteri observat caliginem, dicens: Non me
videbit oculus: et operiet vultum suum. 16 Perfodit
in tenebris domos, sicut in die condixerant sibi, et
ignoraverunt lucem. 17 Si subito apparuerit aurora,
arbitrantur umbram mortis: et sic in tenebris quasi
in luce ambulant. 18 Levis est super faciem aquæ:
maledicta sit pars eius in terra, nec ambulet per
viam vinearum. 19 Ad nimium calorem transeat
ab aquis nivium, et usque ad inferos peccatum
illius. (Sheol h7585) 20 Obliviscatur eius misericordia:
dulcedo illius vermes: non sit in recordatione, sed
conteratur quasi lignum infructuosum. 21 Pavit
enim sterilem, quæ non parit, et viduæ bene non
fecit. 22 Detraxit fortes in fortitudine sua: et cum
steterit, non credet vitæ suæ. 23 Dedit ei Deus
locum pœnitentiæ, et ille abutitur eo in superbiam:
oculi autem eius sunt in viis illius. 24 Elevati sunt ad
modicum, et non subsistent, et humiliabuntur sicut
omnia, et auferentur, et sicut summitates spicarum
conterentur. 25 Quod si non est ita, quis me potest
arguere esse mentitum, et ponere ante Deum verba
mea?

25 Respondens autem Baldad Suhites, dixit: 2
Potestas et terror apud eum est, qui facit
concordiam in sublimibus suis. 3 Numquid est
numerus militum eius? et super quem non surget
lumen illius? 4 Numquid iustificari potest homo
comparatus Deo, aut apparere mundus natus de
muliere? 5 Ecce luna etiam non splendet, et stellæ
non sunt mundæ in conspectu eius: 6 Quanto magis
homo putredo, et filius hominis vermis?

26 Respondens autem Iob, dixit: 2 Cuius adiutor
es? numquid imbecillis? et sustentas brachium
eius, qui non est fortis? 3 Cui dedisti consilium?
forsitan illi qui non habet sapientiam, et prudentiam
tuam ostendisti plurimam. 4 Quem docere voluisti?
nonne eum, qui fecit spiramentum? 5 Ecce gigantes
gemunt sub aquis, et qui habitant cum eis. 6
Nudus est infernus coram illo, et nullum est
operimentum perditioni. (Sheol h7585) 7 Qui extendit
Aquilonem super vacuum, et appendit terram super
nihilum. 8 Qui ligat aquas in nubibus suis, ut non
erumpant pariter deorsum. 9 Qui tenet vultum
solii sui, et expandit super illud nebulam suam. 10
Terminum circumdedit aquis, usque dum finiantur
lux et tenebræ. 11 Columnæ cæli contremiscunt,
et pavent ad nutum eius. 12 In fortitudine illius
repente maria congregata sunt, et prudentia eius
percussit superbum. 13 Spiritus eius ornavit cælos:
et obstetricante manu eius, eductus est coluber
tortuosus. 14 Ecce, hæc ex parte dicta sunt viarum
eius: et cum vix parvam stillam sermonis eius
audierimus, quis poterit tonitruum magnitudinis
illius intueri?

27 Addidit quoque Iob, assumens parabolam
suam, et dixit: 2 Vivit Deus, qui
abstulit iudicium meum, et Omnipotens, qui ad
amaritudinem adduxit animam meam, 3 Quia donec
superest halitus in me, et spiritus Dei in naribus
meis, 4 Non loquentur labia mea iniquitatem, nec
lingua mea meditabitur mendacium. 5 Absit a
me ut iustos vos esse iudicem: donec deficiam,
non recedam ab innocentia mea. 6 Iustificationem
meam, quam cœpi tenere, non deseram: neque
enim reprehendit me cor meum in omni vita mea.

7 Sit ut impius, inimicus meus: et adversarius meus,
quasi iniquus. 8 Quæ est enim spes hypocritæ si
avare rapiat, et non liberet Deus animam eius? 9
Numquid Deus audiet clamorem eius cum venerit
super eum angustia? 10 Aut poterit in Omnipotente
delectari, et invocare Deum omni tempore? 11
Docebo vos per manum Dei quæ Omnipotens
habeat, nec abscondam. 12 Ecce, vos omnes nostis,
et quid sine causa vana loquimini? 13 Hæc est
pars hominis impii apud Deum, et hæreditas
violentorum, quam ob Omnipotente suscipient. 14
Si multiplicati fuerint filii eius, in gladio erunt, et
nepotes eius non saturabuntur pane. 15 Qui reliqui
fuerint ex eo, sepelientur in interitu, et viduæ illius
non plorabunt. 16 Si comportaverit quasi terram
argentum, et sicut lutum præparaverit vestimenta:
17 Præparabit quidem, sed iustus vestietur illis: et
argentum innocens dividet. 18 Ædificavit sicut tinea
domum suam, et sicut custos fecit umbraculum. 19
Dives cum dormierit, nihil secum auferet: aperiet
oculos suos, et nihil inveniet. 20 Apprehendet eum
quasi aqua inopia, nocte opprimet eum tempestas.
21 Tollet eum ventus urens, et auferet, et velut
turbo rapiet eum de loco suo. 22 Et mittet super
eum, et non parcet: de manu eius fugiens fugiet. 23
Stringet super eum manus suas, et sibilabit super
illum, intuens locum eius.

28 Habet argentum, venarum suarum principia:
et auro locus est, in quo conflatur. 2 Ferrum
de terra tollitur: et lapis solutus calore, in æs
vertitur. 3 Tempus posuit tenebris, et universorum
finem ipse considerat, lapidem quoque caliginis,
et umbram mortis. 4 Dividit torrens a populo
peregrinante, eos, quos oblitus est pes egentis
hominis, et invios. 5 Terra, de qua oriebatur panis in
loco suo, igni subversa est. 6 Locus sapphiri lapides
eius, et glebæ illius aurum. 7 Semitam ignoravit
avis, nec intuitus est eam oculus vulturis. 8 Non
calcaverunt eam filii institorum, nec pertransivit
per eam leæna. 9 Ad silicem extendit manum
suam, subvertit a radicibus montes. 10 In petris
rivos excidit, et omne pretiosum vidit oculus eius.
11 Profunda quoque fluviorum scrutatus est, et
abscondita in lucem produxit. 12 Sapientia vero
ubi invenitur? et quis est locus intelligentiæ? 13
Nescit homo pretium eius, nec invenitur in terra
suaviter viventium. 14 Abyssus dicit: Non est in me:
et mare loquitur: Non est mecum. 15 Non dabitur
aurum obrizum pro ea, nec appendetur argentum in
commutatione eius. 16 Non conferetur tinctis Indiæ
coloribus, nec lapidi sardonycho pretiosissimo, vel
sapphiro. 17 Non adæquabitur ei aurum vel vitrum,
nec commutabuntur pro ea vasa auri: 18 Excelsa
et eminentia non memorabuntur comparatione
eius: trahitur autem sapientia de occultis. 19 Non
adæquabitur ei topazius de Æthiopia, nec tincturæ
mundissimæ componetur. 20 Unde ergo sapientia
venit? et quis est locus intelligentiæ? 21 Abscondita
est ab oculis omnium viventium, volucres quoque
cæli latet. 22 Perditio et mors dixerunt: Auribus
nostris audivimus famam eius. 23 Deus intelligit
viam eius, et ipse novit locum illius. 24 Ipse enim
fines mundi intuetur: et omnia, quæ sub cælo
sunt, respicit. 25 Qui fecit ventis pondus, et aquas
appendit in mensura. 26 Quando ponebat pluviis
legem, et viam procellis sonantibus: 27 Tunc vidit
illam, et enarravit, et præparavit, et investigavit.
28 Et dixit homini: Ecce timor Domini, ipsa est
sapientia: et recedere a malo, intelligentia.

29 Addidit quoque Iob, assumens parabolam
suam, et dixit: 2 Quis mihi tribuat, ut sim
iuxta menses pristinos secundum dies, quibus Deus
custodiebat me? 3 Quando splendebat lucerna eius
super caput meum, et ad lumen eius ambulabam
in tenebris? 4 Sicut fui in diebus adolescentiæ
meæ, quando secreto Deus erat in tabernaculo
meo? 5 Quando erat Omnipotens mecum: et in
circuitu meo pueri mei? 6 Quando lavabam pedes
meos butyro, et petra fundebat mihi rivos olei?
7 Quando procedebam ad portam civitatis, et in
platea parabant cathedram mihi? 8 Videbant me
iuvenes, et abscondebantur: et senes assurgentes
stabant. 9 Principes cessabant loqui, et digitum
superponebant ori suo. 10 Vocem suam cohibebant
duces, et lingua eorum gutturi suo adhærebat. 11
Auris audiens beatificabat me, et oculus videns
testimonium reddebat mihi. 12 Eo quod liberassem
pauperem vociferantem, et pupillum, cui non esset
adiutor. 13 Benedictio perituri super me veniebat,
et cor viduæ consolatus sum. 14 Iustitia indutus
sum: et vestivi me, sicut vestimento et diademate,
iudicio meo. 15 Oculus fui cæco, et pes claudo. 16
Pater eram pauperum: et causam quam nesciebam,
diligentissime investigabam. 17 Conterebam molas
iniqui, et de dentibus illius auferebam prædam. 18
Dicebamque: In nidulo meo moriar, et sicut palma
multiplicabo dies. 19 Radix mea aperta est secus
aquas, et ros morabitur in messione mea. 20 Gloria
mea semper innovabitur, et arcus meus in manu mea
instaurabitur. 21 Qui me audiebant, expectabant
sententiam, et intenti tacebant ad consilium meum.
22 Verbis meis addere nihil audebant, et super
illos stillabat eloquium meum. 23 Expectabant
me sicut pluviam, et os suum aperiebant quasi ad

imbrem serotinum. 24 Siquando ridebam ad eos,
non credebant, et lux vultus mei non cadebat in
terram. 25 Si voluissem ire ad eos, sedebam primus:
cumque sederem quasi rex, circumstante exercitu,
eram tamen mœrentium consolator.

30 Nunc autem derident me iuniores tempore,
quorum non dignabar patres ponere cum
canibus gregis mei: 2 Quorum virtus manuum
mihi erat pro nihilo, et vita ipsa putabantur
indigni. 3 Egestate et fame steriles, qui rodebant in
solitudine, squallentes calamitate, et miseria. 4 Et
mandebant herbas, et arborum cortices, et radix
iuniperorum erat cibus eorum. 5 Qui de convallibus
ista rapientes, cum singula reperissent, ad ea
cum clamore currebant. 6 In desertis habitabant
torrentium, et in cavernis terræ, vel super glaream.
7 Qui inter huiuscemodi lætabantur, et esse sub
sentibus delicias computabant. 8 Filii stultorum et
ignobilium, et in terra penitus non parentes. 9 Nunc
in eorum canticum versus sum, et factus sum eis in
proverbium. 10 Abominantur me, et longe fugiunt
a me, et faciem meam conspuere non verentur.
11 Pharetram enim suam aperuit, et afflixit me,
et frenum posuit in os meum. 12 Ad dexteram
orientis calamitates meæ illico surrexerunt: pedes
meos subverterunt, et oppresserunt quasi fluctibus
semitis suis. 13 Dissipaverunt itinera mea, insidiati
sunt mihi, et prævaluerunt, et non fuit qui ferret
auxilium. 14 Quasi rupto muro, et aperta ianua,
irruerunt super me, et ad meas miserias devoluti
sunt. 15 Redactus sum in nihilum: abstulisti quasi
ventus desiderium meum: et velut nubes pertransiit
salus mea. 16 Nunc autem in memetipso marcescit
anima mea, et possident me dies afflictionis. 17
Nocte os meum perforatur doloribus: et qui me
comedunt, non dormiunt. 18 In multitudine eorum
consumitur vestimentum meum, et quasi capito
tunicæ succinxerunt me. 19 Comparatus sum luto,
et assimilatus sum favillæ et cineri. 20 Clamo ad
te, et non exaudis me: sto, et non respicis me. 21
Mutatus es mihi in crudelem, et in duritia manus
tuæ adversaris mihi. 22 Elevasti me, et quasi super
ventum ponens elisisti me valide. 23 Scio quia morti
trades me, ubi constituta est domus omni viventi.
24 Verumtamen non ad consumptionem eorum
emittis manum tuam: et si corruerint, ipse salvabis.
25 Flebam quondam super eo, qui afflictus erat, et
compatiebatur anima mea pauperi. 26 Expectabam
bona, et venerunt mihi mala: præstolabar lucem, et
eruperunt tenebræ. 27 Interiora mea efferbuerunt
absque ulla requie, prævenerunt me dies afflictionis.
28 Mœrens incedebam, sine furore, consurgens, in
turba clamabam. 29 Frater fui draconum, et socius
struthionum. 30 Cutis mea denigrata est super me,
et ossa mea aruerunt præ caumate. 31 Versa est in
luctum cithara mea, et organum meum in vocem
flentium.

31 Pepigi fœdus cum oculis meis ut ne cogitarem
quidem de virgine. 2 Quam enim partem
haberet in me Deus desuper, et hereditatem
Omnipotens de excelsis? 3 Numquid non perditio
est iniquo, et alienatio operantibus iniustitiam? 4
Nonne ipse considerat vias meas, et cunctos gressus
meos dinumerat? 5 Si ambulavi in vanitate, et
festinavit in dolo pes meus: 6 Appendat me in
statera iusta, et sciat Deus simplicitatem meam. 7
Si declinavit gressus meus de via, et si secutum est
oculos meos cor meum, et si manibus meis adhæsit
macula: 8 Seram, et alium comedat: et progenies
mea eradicetur. 9 Si deceptum est cor meum
super muliere, et si ad ostium amici mei insidiatus
sum: 10 Scortum alterius sit uxor mea, et super
illam incurventur alii. 11 Hoc enim nefas est, et
iniquitas maxima. 12 Ignis est usque ad perditionem
devorans, et omnia eradicans genimina. 13 Si
contempsi subire iudicium cum servo meo, et ancilla
mea, cum disceptarent adversum me: 14 Quid enim
faciam cum surrexerit ad iudicandum Deus? et cum
quæsierit, quid respondebo illi? 15 Numquid non in
utero fecit me qui et illum operatus est: et formavit
me in vulva unus? 16 Si negavi, quod volebant,
pauperibus, et oculos viduæ expectare feci: 17 Si
comedi buccellam meam solus, et non comedit
pupillus ex ea: 18 (Quia ab infantia mea crevit
mecum miseratio: et de utero matris meæ egressa
est mecum.) 19 Si despexi pereuntem, eo quod
non habuerit indumentum, et absque operimento
pauperem: 20 Si non benedixerunt mihi latera
eius, et de velleribus ovium mearum calefactus est:
21 Si levavi super pupillum manum meam, etiam
cum viderem me in porta superiorem: 22 Humerus
meus a iunctura sua cadat, et brachium meum cum
suis ossibus confringatur. 23 Semper enim quasi
tumentes super me fluctus timui Deum, et pondus
eius ferre non potui. 24 Si putavi aurum robur
meum, et obrizo dixi: Fiducia mea. 25 Si lætatus sum
super multis divitiis meis, et quia plurima reperit
manus mea. 26 Si vidi solem cum fulgeret, et lunam
incedentem clare: 27 Et lætatum est in abscondito
cor meum, et osculatus sum manum meam ore meo.
28 Quæ est iniquitas maxima, et negatio contra Deum
altissimum. 29 Si gavisus sum ad ruinam eius, qui
me oderat, et exultavi quod invenisset eum malum.
30 Non enim dedi ad peccandum guttur meum,

ut expeterem maledicens animam eius. 31 Si non
dixerunt viri tabernaculi mei: Quis det de carnibus
eius ut saturemur: 32 Foris non mansit peregrinus,
ostium meum viatori patuit. 33 Si abscondi quasi
homo peccatum meum, et celavi in sinu meo
iniquitatem meam. 34 Si expavi ad multitudinem
nimiam, et despectio propinquorum terruit me: et
non magis tacui, nec egressus sum ostium. 35 Quis
mihi tribuat auditorem, ut desiderium meum audiat
Omnipotens: et librum scribat ipse qui iudicat. 36
Ut in humero meo portem illum, et circumdem
illum quasi coronam mihi? 37 Per singulos gradus
meos pronunciabo illum, et quasi principi offeram
eum. 38 Si adversum me terra mea clamat, et cum
ipsa sulci eius deflent: 39 Si fructus eius comedi
absque pecunia, et animam agricolarum eius afflixi:
40 Pro frumento oriatur mihi tribulus, et pro hordeo
spina. (Finita sunt verba Iob.)

32 Omiserunt autem tres viri isti respondere
Iob, eo quod iustus sibi videretur. 2 Et iratus,
indignatusque est Eliu filius Barachel Buzites, de
cognatione Ram: iratus est autem adversum Iob,
eo quod iustum se esse diceret coram Deo. 3
Porro adversum amicos eius indignatus est, eo
quod non invenissent responsionem rationabilem,
sed tantummodo condemnassent Iob. 4 Igitur
Eliu expectavit Iob loquentem: eo quod seniores
essent qui loquebantur. 5 Cum autem vidisset
quod tres respondere non potuissent, iratus est
vehementer. 6 Respondensque Eliu filius Barachel
Buzites, dixit: Iunior sum tempore, vos autem
antiquiores, idcirco demisso capite, veritus sum
vobis indicare meam sententiam. 7 Sperabam
enim quod ætas prolixior loqueretur, et annorum
multitudo doceret sapientiam. 8 Sed, ut video,
spiritus est in hominibus, et inspiratio Omnipotentis
dat intelligentiam. 9 Non sunt longævi sapientes,
nec senes intelligunt iudicium. 10 Ideo dicam:
Audite me, ostendam vobis etiam ego meam
sapientiam. 11 Expectavi enim sermones vestros,
audivi prudentiam vestram, donec disceptaremini
sermonibus: 12 Et donec putabam vos aliquid dicere,
considerabam: sed, ut video, non est qui possit
arguere Iob, et respondere ex vobis sermonibus
eius. 13 Ne forte dicatis: Invenimus sapientiam:
Deus proiecit eum, non homo. 14 Nihil locutus
est mihi, et ego non secundum sermones vestros
respondebo illi. 15 Extimuerunt, nec responderunt
ultra, abstuleruntque a se eloquia. 16 Quoniam
igitur expectavi, et non sunt locuti: steterunt, nec
ultra responderunt: 17 Respondebo et ego partem
meam, et ostendam scientiam meam. 18 Plenus
sum enim sermonibus, et coarctat me spiritus uteri
mei. 19 En venter meus quasi mustum absque
spiraculo, quod lagunculas novas disrumpit. 20
Loquar, et respirabo paululum: aperiam labia mea,
et respondebo. 21 Non accipiam personam viri, et
Deum homini non æquabo. 22 Nescio enim quamdiu
subsistam, et si post modicum tollat me Factor
meus.

33 Audi igitur Iob eloquia mea, et omnes
sermones meos ausculta. 2 Ecce aperui os
meum, loquatur lingua mea in faucibus meis. 3
Simplici corde meo sermones mei, et sententiam
puram labia mea loquentur. 4 Spiritus Dei fecit me, et
spiraculum Omnipotentis vivificavit me. 5 Si potes,
responde mihi, et adversus faciem meam consiste.
6 Ecce, et me sicut et te fecit Deus, et de eodem
luto ego quoque formatus sum. 7 Verumtamen
miraculum meum non te terreat, et eloquentia mea
non sit tibi gravis. 8 Dixisti ergo in auribus meis, et
vocem verborum tuorum audivi: 9 Mundus sum
ego, et absque delicto: immaculatus, et non est
iniquitas in me. 10 Quia querelas in me reperit,
ideo arbitratus est me inimicum sibi. 11 Posuit
in nervo pedes meos, custodivit omnes semitas
meas. 12 Hoc est ergo, in quo non es iustificatus:
respondebo tibi, quia maior sit Deus homine. 13
Adversus eum contendis quod non ad omnia verba
responderit tibi? 14 Semel loquitur Deus, et secundo
idipsum non repetit. 15 Per somnium in visione
nocturna, quando irruit sopor super homines, et
dormiunt in lectulo: 16 Tunc aperit aures virorum,
et erudiens eos instruit disciplina, 17 Ut avertat
hominem ab his, quæ facit, et liberet eum de
superbia: 18 Eruens animam eius a corruptione: et
vitam illius, ut non transeat in gladium. 19 Increpat
quoque per dolorem in lectulo, et omnia ossa eius
marcescere facit. 20 Abominabilis ei fit in vita
sua panis, et animæ illius cibus ante desiderabilis.
21 Tabescet caro eius, et ossa, quæ tecta fuerant,
nudabuntur. 22 Appropinquavit corruptioni anima
eius, et vita illius mortiferis. 23 Si fuerit pro eo
Angelus loquens, unus de millibus, ut annuntiet
hominis æquitatem: 24 Miserebitur eius, et dicet:
Libera eum, ut non descendat in corruptionem:
inveni in quo ei propitier. 25 Consumpta est caro
eius a suppliciis, revertatur ad dies adolescentiæ
suæ. 26 Deprecabitur Deum, et placabilis ei erit:
et videbit faciem eius in iubilo, et reddet homini
iustitiam suam. 27 Respiciet homines, et dicet:
Peccavi, et vere deliqui, et, ut eram dignus, non
recepi. 28 Liberavit animam suam ne pergeret in
interitum, sed vivens lucem videret. 29 Ecce, hæc

omnia operatur Deus tribus vicibus per singulos: **30** Ut revocet animas eorum a corruptione, et illuminet luce viventium. **31** Attende Iob, et audi me: et tace, dum loquor. **32** Si autem habes quod loquaris, responde mihi, loquere: volo enim, te apparere iustum. **33** Quod si non habes, audi me: tace, et docebo te sapientiam.

34 Pronuntians itaque Eliu, etiam hæc locutus est: **2** Audite sapientes verba mea, et eruditi auscultate me: **3** Auris enim verba probat, et guttur escas gustu diiudicat. **4** Iudicium eligamus nobis, et inter nos videamus quid sit melius. **5** Quia dixit Iob: Iustus sum, et Deus subvertit iudicium meum. **6** In iudicando enim me, mendacium est: violenta sagitta mea absque ullo peccato. **7** Quis est vir ut est Iob, qui bibit subsannationem quasi aquam: **8** Qui graditur cum operantibus iniquitatem, et ambulat cum viris impiis? **9** Dixit enim: Non placebit vir Deo, etiam si cucurrerit cum eo. **10** Ideo viri cordati audite me, absit a Deo impietas, et ab Omnipotente iniquitas. **11** Opus enim hominis reddet ei, et iuxta vias singulorum restituet eis. **12** Vere enim Deus non condemnabit frustra, nec Omnipotens subvertet iudicium. **13** Quem constituit alium super terram? aut quem posuit super orbem, quem fabricatus est? **14** Si direxerit ad eum cor suum, spiritum illius et flatum ad se trahet. **15** Deficiet omnis caro simul, et homo in cinerem revertetur. **16** Si habes ergo intellectum, audi quod dicitur, et ausculta vocem eloquii mei. **17** Numquid qui non amat iudicium, sanari potest? et quomodo tu eum, qui iustus est, in tantum condemnas? **18** Qui dicit regi, apostata: qui vocat duces impios: **19** Qui non accipit personas principum: nec cognovit tyrannum, cum disceptaret contra pauperum: opus enim manuum eius sunt universi. **20** Subito morientur, et in media nocte turbabuntur populi, et pertransibunt, et auferent violentum absque manu. **21** Oculi enim eius super vias hominum, et omnes gressus eorum considerat. **22** Non sunt tenebræ, et non est umbra mortis, ut abscondantur ibi qui operantur iniquitatem. **23** Neque enim ultra in hominis potestate est, ut veniat ad Deum in iudicium. **24** Conteret multos, et innumerabiles, et stare faciet alios pro eis. **25** Novit enim opera eorum: et idcirco inducet noctem, et conterentur. **26** Quasi impios percussit eos in loco videntium. **27** Qui quasi de industria recesserunt ab eo, et omnes vias eius intelligere noluerunt: **28** Ut pervenire facerent ad eum clamorem egeni, et audiret vocem pauperum. **29** Ipso enim concedente pacem, quis est qui condemnet? ex quo absconderit vultum, quis est qui contempletur eum et super gentes et super omnes homines? **30** Qui regnare facit hominem hypocritam propter peccata populi. **31** Quia ergo ego locutus sum ad Deum, te quoque non prohibebo. **32** Si erravi, tu doce me: si iniquitatem locutus sum, ultra non addam. **33** Numquid a te Deus expetit eam, quia displicuit tibi? tu enim cœpisti loqui, et non ego: quod si quid nosti melius, loquere. **34** Viri intelligentes loquantur mihi, et vir sapiens audiat me. **35** Iob autem stulte locutus est, et verba illius non sonant disciplinam. **36** Pater mi, probetur Iob usque ad finem: ne desinas ab homine iniquitatis. **37** Quia addit super peccata sua blasphemiam, inter nos interim constringatur: et tunc ad iudicium provocet sermonibus suis Deum.

35 Igitur Eliu hæc rursum locutus est: **2** Numquid æqua tibi videtur tua cogitatio, ut diceres: Iustior sum Deo? **3** Dixisti enim: Non tibi placet quod rectum est: vel quid tibi proderit, si ego peccavero? **4** Itaque ego respondebo sermonibus tuis, et amicis tuis tecum. **5** Suspice cælum et intuere, et contemplare æthera quod altior te sit. **6** Si peccaveris, quid ei nocebis? et si multiplicatæ fuerint iniquitates tuæ, quid facies contra eum? **7** Porro si iuste egeris, quid donabis ei, aut quid de manu tua accipiet? **8** Homini, qui similis tui est, nocebit impietas tua: et filium hominis adiuvabit iustitia tua. **9** Propter multitudinem calumniatorum clamabunt: et eiulabunt propter vim brachii tyrannorum. **10** Et non dixit: Ubi est Deus, qui fecit me, qui dedit carmina in nocte, **11** Qui docet nos super iumenta terræ, et super volucres cæli erudit nos? **12** Ibi clamabunt, et non exaudiet, propter superbiam malorum. **13** Non ergo frustra audiet Deus, et Omnipotens causas singulorum intuebitur. **14** Etiam cum dixeris: Non considerat: iudicare coram illo, et expecta eum. **15** Nunc enim non infert furorem suum, nec ulciscitur scelus valde. **16** Ergo Iob frustra aperit os suum, et absque scientia verba multiplicat.

36 Addens quoque Eliu, hæc locutus est: **2** Sustine me paululum, et indicabo tibi: adhuc enim habeo quod pro Deo loquar. **3** Repetam scientiam meam a principio, et operatorem meum probabo iustum. **4** Vere enim absque mendacio sermones mei, et perfecta scientia probabitur tibi. **5** Deus potentes non abiicit, cum et ipse sit potens. **6** Sed non salvat impios, et iudicium pauperibus tribuit. **7** Non auferet a iusto oculos suos, et reges in solio collocat in perpetuum, et illi eriguntur. **8** Et si fuerint in catenis, et vinciantur funibus paupertatis. **9** Indicabit eis opera eorum, et scelera eorum, quia violenti fuerunt. **10** Revelabit quoque aurem

eorum, ut corripiat: et loquetur, ut revertantur
ab iniquitate. 11 Si audierint et observaverint,
complebunt dies suos in bono, et annos suos in
gloria: 12 Si autem non audierint, transibunt per
gladium, et consumentur in stultitia. 13 Simulatores
et callidi provocant iram Dei, neque clamabunt
cum vincti fuerint. 14 Morietur in tempestate
anima eorum, et vita eorum inter effeminatos. 15
Eripiet de angustia sua pauperem, et revelabit in
tribulatione aurem eius. 16 Igitur salvabit te de ore
angusto latissime, et non habente fundamentum
subter se: requies autem mensæ tuæ erit plena
pinguedine. 17 Causa tua quasi impii iudicata est,
causam iudiciumque recipies. 18 Non te ergo superet
ira, ut aliquem opprimas: nec multitudo donorum
inclinet te. 19 Depone magnitudinem tuam absque
tribulatione, et omnes robustos fortitudine. 20 Ne
protrahas noctem, ut ascendant populi pro eis. 21
Cave ne declines ad iniquitatem: hanc enim cœpisti
sequi post miseriam. 22 Ecce, Deus excelsus in
fortitudine sua, et nullus ei similis in legislatoribus.
23 Quis poterit scrutari vias eius? aut quis potest
ei dicere: Operatus es iniquitatem? 24 Memento
quod ignores opus eius, de quo cecinerunt viri. 25
Omnes homines vident eum, unusquisque intuetur
procul. 26 Ecce, Deus magnus vincens scientiam
nostram: numerus annorum eius inæstimabilis.
27 Qui aufert stillas pluviæ, et effundit imbres ad
instar gurgitum. 28 Qui de nubibus fluunt, quæ
prætexunt cuncta desuper. 29 Si voluerit extendere
nubes quasi tentorium suum, 30 Et fulgurare lumine
suo desuper, cardines quoque maris operiet. 31
Per hæc enim iudicat populos, et dat escas multis
mortalibus. 32 In manibus abscondit lucem, et
præcepit ei ut rursus adveniat. 33 Annunciat de ea
amico suo, quod possessio eius sit, et ad eam possit
ascendere.

37 Super hoc expavit cor meum, et emotum est de
loco suo. 2 Audite auditionem in terrore vocis
eius, et sonum de ore illius procedentem. 3 Subter
omnes cælos ipse considerat, et lumen illius super
terminos terræ. 4 Post eum rugiet sonitus, tonabit
voce magnitudinis suæ, et non investigabitur, cum
audita fuerit vox eius. 5 Tonabit Deus in voce sua
mirabiliter, qui facit magna et inscrutabilia. 6 Qui
præcipit nivi ut descendat in terram, et hiemis
pluviis, et imbri fortitudinis suæ. 7 Qui in manu
omnium hominum signat, ut noverint singuli opera
sua. 8 Ingredietur bestia latibulum, et in antro suo
morabitur. 9 Ab interioribus egredietur tempestas,
et ab Arcturo frigus. 10 Flante Deo concrescit
gelu, et rursum latissimæ funduntur aquæ. 11
Frumentum desiderat nubes, et nubes spargunt
lumen suum. 12 Quæ lustrant per circuitum,
quocumque eas voluntas gubernantis duxerit, ad
omne quod præceperit illis super faciem orbis
terrarum: 13 Sive in una tribu, sive in terra sua, sive
in quocumque loco misericordiæ suæ eas iusserit
inveniri. 14 Ausculta hæc Iob: sta, et considera
mirabilia Dei. 15 Numquid scis quando præceperit
Deus pluviis, ut ostenderent lucem nubium eius? 16
Numquid nosti semitas nubium magnas, et perfectas
scientias? 17 Nonne vestimenta tua calida sunt,
cum perflata fuerit terra Austro? 18 Tu forsitan cum
eo fabricatus es cælos, qui solidissimi quasi ære
fusi sunt. 19 Ostende nobis quid dicamus illi: nos
quippe involvimur tenebris. 20 Quis narrabit ei quæ
loquor? etiam si locutus fuerit homo, devorabitur.
21 At nunc non vident lucem: subito aer cogetur
in nubes, et ventus transiens fugabit eas. 22 Ab
Aquilone aurum venit, et ad Deum formidolosa
laudatio. 23 Digne eum invenire non possumus:
magnus fortitudine, et iudicio, et iustitia et enarrari
non potest. 24 Ideo timebunt eum viri, et non
audebunt contemplari omnes, qui sibi videntur
esse sapientes.

38 Respondens autem Dominus Iob de turbine,
dixit: 2 Quis est iste involvens sententias
sermonibus imperitis? 3 Accinge sicut vir lumbos
tuos: interrogabo te, et responde mihi. 4 Ubi eras
quando ponebam fundamenta terræ? indica mihi si
habes intelligentiam. 5 Quis posuit mensuras eius, si
nosti? vel quis tetendit super eam lineam? 6 Super
quo bases illius solidatæ sunt? aut quis demisit
lapidem angularem eius, 7 Cum me laudarent
simul astra matutina, et iubilarent omnes filii Dei?
8 Quis conclusit ostiis mare, quando erumpebat
quasi de vulva procedens: 9 Cum ponerem nubem
vestimentum eius, et caligine illud quasi pannis
infantiæ obvolverem? 10 Circumdedi illud terminis
meis, et posui vectem, et ostia: 11 Et dixi: Usque
huc venies, et non procedes amplius, et hic
confringes tumentes fluctus tuos. 12 Numquid
post ortum tuum præcepisti diluculo, et ostendisti
auroræ locum suum? 13 Et tenuisti concutiens
extrema terræ, et excussisti impios ex ea? 14
Restituetur ut lutum signaculum, et stabit sicut
vestimentum: 15 Auferetur ab impiis lux sua, et
brachium excelsum confringetur. 16 Numquid
ingressus es profunda maris, et in novissimis abyssi
deambulasti? 17 Numquid apertæ sunt tibi portæ
mortis, et ostia tenebrosa vidisti? 18 Numquid
considerasti latitudinem terræ? indica mihi, si nosti,
omnia. 19 In qua via lux habitet, et tenebrarum quis

locus sit: 20 Ut ducas unumquodque ad terminos
suos, et intelligas semitas domus eius. 21 Sciebas
tunc quod nasciturus esses? et numerum dierum
tuorum noveras? 22 Numquid ingressus es thesauros
nivis, aut thesauros grandinis aspexisti, 23 Quæ
præparavi in tempus hostis, in diem pugnæ et
belli? 24 Per quam viam spargitur lux, dividitur
æstus super terram? 25 Quis dedit vehementissimo
imbri cursum, et viam sonantis tonitrui, 26 Ut
plueret super terram absque homine in deserto,
ubi nullus mortalium commoratur, 27 Ut impleret
inviam et desolatam, et produceret herbas virentes?
28 Quis est pluviæ pater? vel quis genuit stillas
roris? 29 De cuius utero egressa est glacies? et gelu
de cælo quis genuit? 30 In similitudinem lapidis
aquæ durantur, et superficies abyssi constringitur.
31 Numquid coniungere valebis micantes stellas
Pleiadas, aut gyrum Arcturi poteris dissipare? 32
Numquid producis Luciferum in tempore suo, et
Vesperum super filios terræ consurgere facis? 33
Numquid nosti ordinem cæli, et pones rationem
eius in terra? 34 Numquid elevabis in nebula vocem
tuam, et impetus aquarum operiet te? 35 Numquid
mittes fulgura, et ibunt, et revertentia dicent tibi:
Adsumus? 36 Quis posuit in visceribus hominis
sapientiam? vel quis dedit gallo intelligentiam? 37
Quis enarrabit cælorum rationem, et concentum
cæli quis dormire faciet? 38 Quando fundebatur
pulvis in terra, et glebæ compingebantur? 39
Numquid capies leænæ prædam, et animam
catulorum eius implebis, 40 Quando cubant in
antris, et in specubus insidiantur? 41 Quis præparat
corvo escam suam, quando pulli eius clamant ad
Deum, vagantes, eo quod non habeant cibos?

39 Numquid nosti tempus partus ibicum in
petris, vel parturientes cervas observasti? 2
Dinumerasti menses conceptus earum, et scisti
tempus partus earum? 3 Incurvantur ad fœtum,
et pariunt, et rugitus emittunt. 4 Separantur filii
earum, et pergunt ad pastum: egrediuntur, et
non revertuntur ad eas. 5 Quis dimisit onagrum
liberum, et vincula eius quis solvit? 6 Cui dedi
in solitudine domum, et tabernacula eius in terra
salsuginis. 7 Contemnit multitudinem civitatis,
clamorem exactoris non audit. 8 Circumspicit
montes pascuæ suæ, et virentia quæque perquirit.
9 Numquid volet rhinoceros servire tibi, aut
morabitur ad præsepe tuum? 10 Numquid alligabis
rhinocerota ad arandum loro tuo? aut confringet
glebas vallium post te? 11 Numquid fiduciam
habebis in magna fortitudine eius, et derelinques
ei labores tuos? 12 Numquid credes illi quod
sementem reddat tibi, et aream tuam congreget?
13 Penna struthionis similis est pennis herodii, et
accipitris. 14 Quando derelinquit ova sua in terra,
tu forsitan in pulvere calefacies ea? 15 Obliviscitur
quod pes conculcet ea, aut bestia agri conterat. 16
Duratur ad filios suos quasi non sint sui, frustra
laboravit nullo timore cogente. 17 Privavit enim
eam Deus sapientia, nec dedit illi intelligentiam.
18 Cum tempus fuerit, in altum alas erigit: deridet
equum et ascensorem eius. 19 Numquid præbebis
equo fortitudinem, aut circumdabis collo eius
hinnitum? 20 Numquid suscitabis eum quasi
locustas? gloria narium eius terror. 21 Terram
ungula fodit, exultat audacter: in occursum pergit
armatis. 22 Contemnit pavorem, nec cedit gladio.
23 Super ipsum sonabit pharetra, vibrabit hasta et
clypeus. 24 Fervens et fremens sorbet terram, nec
reputat tubæ sonare clangorem. 25 Ubi audierit
buccinam, dicit: Vah, procul odoratur bellum,
exhortationem ducum, et ululatum exercitus. 26
Numquid per sapientiam tuam plumescit accipiter,
expandens alas suas ad Austrum? 27 Numquid ad
præceptum tuum elevabitur aquila, et in arduis
ponet nidum suum? 28 In petris manet, et in
præruptis silicibus commoratur, atque inaccessis
rupibus. 29 Inde contemplatur escam, et de longe
oculi eius prospiciunt, 30 Pulli eius lambent
sanguinem: et ubicumque cadaver fuerit, statim
adest.

40 Et adiecit Dominus, et locutus est ad Iob:
2 Numquid qui contendit cum Deo, tam
facile conquiescit? utique qui arguit Deum, debet
respondere ei. 3 Respondens autem Iob Domino,
dixit: 4 Qui leviter locutus sum, respondere quid
possum? manum meam ponam super os meum. 5
Unum locutus sum, quod utinam non dixissem: et
alterum, quibus ultra non addam. 6 Respondens
autem Dominus Iob de turbine, dixit: 7 Accinge
sicut vir lumbos tuos: interrogabo te: et indica
mihi. 8 Numquid irritum facies iudicium meum: et
condemnabis me, ut te iustificeris? 9 Et si habes
brachium sicut Deus, et si voce simili tonas? 10
Circumda tibi decorem, et in sublime erigere, et
esto gloriosus, et speciosis induere vestibus. 11
Disperge superbos in furore tuo, et respiciens
omnem arrogantem humilia. 12 Respice cunctos
superbos, et confunde eos, et contere impios in
loco suo. 13 Absconde eos in pulvere simul, et facies
eorum demerge in foveam: 14 Et ego confitebor quod
salvare te possit dextera tua. 15 Ecce, Behemoth,
quem feci tecum, fœnum quasi bos comedet: 16
Fortitudo eius in lumbis eius, et virtus illius in

umbilico ventris eius. 17 Stringit caudam suam
quasi cedrum, nervi testiculorum eius perplexi
sunt. 18 Ossa eius velut fistulæ æris, cartilago illius
quasi laminæ ferreæ. 19 Ipse est principium viarum
Dei, qui fecit eum, applicabit gladium eius. 20 Huic
montes herbas ferunt: omnes bestiæ agri ludent
ibi. 21 Sub umbra dormit in secreto calami, et in
locis humentibus. 22 Protegunt umbræ umbram
eius, circumdabunt eum salices torrentis. 23 Ecce,
absorbebit fluvium, et non mirabitur: et habet
fiduciam quod influat Iordanis in os eius. 24 In
oculis eius quasi hamo capiet eum, et in sudibus
perforabit nares eius.

41 An extrahere poteris leviathan hamo, et
fune ligabis linguam eius? 2 Numquid pones
circulum in naribus eius, aut armilla perforabis
maxillam eius? 3 Numquid multiplicabit ad te
preces, aut loquetur tibi mollia? 4 Numquid
feriet tecum pactum, et accipies eum servum
sempiternum? 5 Numquid illudes ei quasi avi,
aut ligabis eum ancillis tuis? 6 Concident eum
amici, divident illum negotiatores? 7 Numquid
implebis sagenas pelle eius, et gurgustium piscium
capite illius? 8 Pone super eum manum tuam:
memento belli, nec ultra addas loqui. 9 Ecce,
spes eius frustrabitur eum, et videntibus cunctis
præcipitabitur. 10 Non quasi crudelis suscitabo eum:
quis enim resistere potest vultui meo? 11 Quis ante
dedit mihi, ut reddam ei? omnia quæ sub cælo sunt,
mea sunt. 12 Non parcam ei, et verbis potentibus,
et ad deprecandum compositis. 13 Quis revelabit
faciem indumenti eius? et in medium oris eius quis
intrabit? 14 Portas vultus eius quis aperiet? per
gyrum dentium eius formido. 15 Corpus illius quasi
scuta fusilia, compactum squamis se prementibus.
16 Una uni coniungitur, et ne spiraculum quidem
incedit per eas: 17 Una alteri adhærebit, et tenentes
se nequaquam separabuntur. 18 Sternutatio eius
splendor ignis, et oculi eius, ut palpebræ diluculi.
19 De ore eius lampades procedunt, sicut tædæ
ignis accensæ. 20 De naribus eius procedit fumus,
sicut ollæ succensæ atque ferventis. 21 Halitus eius
prunas ardere facit, et flamma de ore eius egreditur.
22 In collo eius morabitur fortitudo, et faciem
eius præcedit egestas. 23 Membra carnium eius
cohærentia sibi: mittet contra eum fulmina, et ad
locum alium non ferentur. 24 Cor eius indurabitur
tamquam lapis, et stringetur quasi malleatoris
incus. 25 Cum sublatus fuerit, timebunt angeli, et
territi purgabuntur. 26 Cum apprehenderit eum
gladius, subsitere non poterit neque hasta, neque
thorax: 27 Reputabit enim quasi paleas ferrum, et
quasi lignum putridum, æs. 28 Non fugabit eum vir
sagittarius, in stipulam versi sunt ei lapides fundæ.
29 Quasi stipulam æstimabit malleum, et deridebit
vibrantem hastam. 30 Sub ipso erunt radii solis,
et sternet sibi aurum quasi lutum. 31 Fervescere
faciet quasi ollam profundum mare, et ponet quasi
cum unguenta bulliunt. 32 Post eum lucebit semita,
æstimabit abyssum quasi senescentem. 33 Non
est super terram potestas, quæ comparetur ei, qui
factus est ut nullum timeret. 34 Omne sublime
videt, ipse est rex super universos filios superbiæ.

42 Respondens autem Iob Domino, dixit: 2 Scio
quia omnia potes, et nulla te latet cogitatio. 3
Quis est iste, qui celat consilium absque scientia?
ideo insipienter locutus sum, et quæ ultra modum
excederent scientiam meam. 4 Audi, et ego loquar:
interrogabo te, et responde mihi. 5 Auditu auris
audivi te, nunc autem oculus meus videt te. 6
Idcirco ipse me reprehendo, et ago pœnitentiam
in favilla et cinere. 7 Postquam autem locutus
est Dominus verba hæc ad Iob, dixit ad Eliphaz
Themanitem: Iratus est furor meus in te, et in duos
amicos tuos, quoniam non estis locuti coram me
rectum, sicut servus meus Iob. 8 Sumite ergo vobis
septem tauros, et septem arietes, et ite ad servum
meum Iob, et offerte holocaustum pro vobis: Iob
autem servus meum orabit pro vobis: faciem eius
suscipiam ut non vobis imputetur stultitia: neque
enim locuti estis ad me recta, sicut servus meus
Iob. 9 Abierunt ergo Eliphaz Themanites, et Baldad
Suhites, et Sophar Naamathites, et fecerunt sicut
locutus fuerat Dominus ad eos, et suscepit Dominus
faciem Iob. 10 Dominus quoque conversus est ad
pœnitentiam Iob, cum oraret ille pro amicis suis. Et
addidit Dominus omnia quæcumque fuerant Iob,
duplicia. 11 Venerunt autem ad eum omnes fratres
sui, et universæ sorores suæ, et cuncti qui noverant
eum prius, et comederunt cum eo panem in domo
eius: et moverunt super eum caput, et consolati
sunt eum super omni malo quod intulerat Dominus
super eum: Et dederunt ei unusquisque ovem unam,
et inaurem auream unam. 12 Dominus autem
benedixit novissimis Iob magis quam principio
eius. Et facta sunt ei quatuordecim millia ovium,
et sex millia camelorum, et mille iuga boum, et
mille asinæ. 13 Et fuerunt ei septem filii, et tres
filiæ. 14 Et vocavit nomen unius Diem, et nomen
secundæ Cassiam, et nomen tertiæ Cornustibii. 15
Non sunt autem inventæ mulieres speciosæ sicut
filiæ Iob in universa terra: deditque eis pater suus
hereditatem inter fratres earum. 16 Vixit autem Iob
post hæc, centum quadraginta annis, et vidit filios

suos, et filios filiorum suorum usque ad quartam
generationem, **17** et mortuus est senex, et plenus
dierum.

Psalmorum

1 Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum,
et in via peccatorum non stetit, et in cathedra
pestilentiæ non sedit: **2** Sed in lege Domini voluntas
eius, et in lege eius meditabitur die ac nocte. **3** Et
erit tamquam lignum, quod plantatum est secus
decursus aquarum, quod fructum suum dabit in
tempore suo: Et folium eius non defluet: et omnia
quæcumque faciet, prosperabuntur. **4** Non sic impii,
non sic: sed tamquam pulvis, quem proiicit ventus
a facie terræ. **5** Ideo non resurgent impii in iudicio:
neque peccatores in concilio iustorum. **6** Quoniam
novit Dominus viam iustorum: et iter impiorum
peribit.

2 Quare fremuerunt Gentes, et populi meditati
sunt inania? Astiterunt reges terræ, et principes
convenerunt in unum adversus Dominum, et
adversus Christum eius. **2** Dirumpamus vincula
eorum: et proiiciamus a nobis iugum ipsorum.
3 Qui habitat in cælis irridebit eos: et Dominus
subsannabit eos. **4** Tunc loquetur ad eos in ira
sua, et in furore suo conturbabit eos. **5** Ego
autem constitutus sum rex ab eo super Sion
montem sanctum eius, prædicans præceptum eius.
6 Dominus dixit ad me: Filius meus es tu, ego
hodie genui te. **7** Postula a me, et dabo tibi
Gentes hereditatem tuam, et possessionem tuam
terminos terræ. **8** Reges eos in virga ferrea, et
tamquam vas figuli confringes eos. **9** Et nunc reges
intelligite: erudimini qui iudicatis terram. **10** Servite
Domino in timore: et exultate ei cum tremore.
11 Apprehendite disciplinam nequando irascatur
Dominus, et pereatis de via iusta. **12** Cum exarserit
in brevi ira eius, beati omnes, qui confidunt in eo.

3 Psalmus David, Cum fugeret a facie Absalom filii
sui. Domine quid multiplicati sunt qui tribulant
me? multi insurgunt adversum me. **2** Multi dicunt
animæ meæ: Non est salus ipsi in Deo eius. **3** Tu
autem Domine susceptor meus es, gloria mea, et
exaltans caput meum. **4** Voce mea ad Dominum
clamavi: et exaudivit me de monte sancto suo.
5 Ego dormivi, et soporatus sum: et exurrexi,
quia Dominus suscepit me. **6** Non timebo millia
populi circumdantis me: exurge Domine: salvum
me fac Deus meus. **7** Quoniam tu percussisti omnes
adversantes mihi sine causa: dentes peccatorum
contrivisti. **8** Domini est salus: et super populum
tuum benedictio tua.

4 In finem in carminibus, Psalmus David. Cum
invocarem exaudivit me Deus iustitiæ meæ:
in tribulatione dilatasti mihi. Miserere mei, et
exaudi orationem meam. Filii hominum usquequo
gravi corde? ut quid diligitis vanitatem, et quæritis
mendacium? **2** Et scitote quoniam mirificavit
Dominus sanctum suum: Dominus exaudiet me cum
clamavero ad eum. **3** Irascimini, et nolite peccare:
quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris
compungimini. **4** Sacrificate sacrificium iustitiæ,
et sperate in Domino. Multi dicunt: Quis ostendit
nobis bona? **5** Signatum est super nos lumen vultus
tui Domine: dedisti lætitiam in corde meo. **6** A
fructu frumenti, vini, et olei sui multiplicati sunt.
7 In pace in idipsum dormiam, et requiescam; **8**
Quoniam tu Domine singulariter in spe constituisti
me.

5 In finem pro ea, quæ hereditatem consequitur,
Psalmus David. Verba mea auribus percipe
Domine, intellige clamorem meum. **2** Intende voci
orationis meæ, Rex meus et Deus meus. **3** Quoniam
ad te orabo: Domine mane exaudies vocem meam.
4 Mane astabo tibi et videbo: quoniam non Deus
volens iniquitatem tu es. **5** Neque habitabit iuxta te
malignus: neque permanebunt iniusti ante oculos
tuos. **6** Odisti omnes, qui operantur iniquitatem:
perdes omnes, qui loquuntur mendacium. Virum
sanguinum et dolosum abominabitur Dominus:
7 ego autem in multitudine misericordiæ tuæ.
Introibo in domum tuam: adorabo ad templum
sanctum tuum in timore tuo. **8** Domine deduc me
in iustitia tua: propter inimicos meos dirige in
conspectu tuo viam meam. **9** Quoniam non est in ore
eorum veritas: cor eorum vanum est. **10** Sepulchrum
patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant,
iudica illos Deus. Decidant a cogitationibus suis,
secundum multitudinem impietatum eorum expelle
eos, quoniam irritaverunt te Domine. **11** Et lætentur
omnes, qui sperant in te, in æternum exultabunt:
et habitabis in eis. Et gloriabuntur in te omnes, qui
diligunt nomen tuum, **12** quoniam tu benedices
iusto. Domine, ut scuto bonæ voluntatis tuæ
coronasti nos.

6 In finem in carminibus, Psalmus David, pro
octava. Domine, ne in furore tuo arguas me,
neque in ira tua corripias me. **2** Miserere mei
Domine quoniam infirmus sum: sana me Domine
quoniam conturbata sunt ossa mea, **3** et anima
mea turbata est valde: sed tu Domine usquequo?
4 Convertere Domine, et eripe animam meam:
salvum me fac propter misericordiam tuam. **5**
Quoniam non est in morte qui memor sit tui: in
inferno autem quis confitebitur tibi? **(Sheol h7585)**
6 Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas

noctes lectum meum: lacrymis meis stratum meum
rigabo. 7 Turbatus est a furore oculus meus:
inveteravi inter omnes inimicos meos. 8 Discedite
a me omnes qui operamini iniquitatem: quoniam
exaudivit Dominus vocem fletus mei. 9 Exaudivit
Dominus deprecationem meam, Dominus orationem
meam suscepit. 10 Erubescant, et conturbentur
vehementer omnes inimici mei: convertantur et
erubescant valde velociter.

7 Psalmus David, quem cantavit Domino pro verbis
Chusi filii Iemini. Domine Deus meus in te
speravi: salvum me fac ex omnibus persequentibus
me, et libera me. 2 Nequando rapiat ut leo
animam meam, dum non est qui redimat, neque
qui salvum faciat. 3 Domine Deus meus si feci
istud, si est iniquitas in manibus meis: 4 Si
reddidi retribuentibus mihi mala, decidam merito
ab inimicis meis inanis. 5 Persequatur inimicus
animam meam, et comprehendat, et conculcet in
terra vitam meam, et gloriam meam in pulverem
deducat. 6 Exurge Domine in ira tua: et exaltare in
finibus inimicorum meorum. Et exurge Domine Deus
meus in præcepto quod mandasti: 7 et synagoga
populorum circumdabit te. Et propter hanc in altum
regredere: 8 Dominus iudicat populos. Iudica me
Domine secundum iustitiam meam, et secundum
innocentiam meam super me. 9 Consumetur
nequitia peccatorum, et diriges iustum, scrutans
corda et renes Deus. 10 Iustum adiutorium meum
a Domino, qui salvos facit rectos corde. 11 Deus
iudex iustus, fortis, et patiens: numquid irascitur
per singulos dies? 12 Nisi conversi fueritis, gladium
suum vibrabit: arcum suum tetendit, et paravit
illum. 13 Et in eo paravit vasa mortis, sagittas suas
ardentibus effecit. 14 Ecce parturiit iniustitiam:
concepit dolorem, et peperit iniquitatem. 15 Lacum
aperuit, et effodit eum: et incidit in foveam, quam
fecit. 16 Convertetur dolor eius in caput eius: et
in verticem ipsius iniquitas eius descendet. 17
Confitebor Domino secundum iustitiam eius: et
psallam nomini Domini altissimi.

8 In finem pro torcularibus, Psalmus David. Domine
Dominus noster, quam admirabile est nomen
tuum in universa terra! Quoniam elevata est
magnificentia tua, super cælos. 2 Ex ore infantium
et lactentium perfecisti laudem propter inimicos
tuos, ut destruas inimicum et ultorem. 3 Quoniam
videbo cælos tuos, opera digitorum tuorum: lunam
et stellas, quæ tu fundasti. 4 Quid est homo,
quod memor es eius? aut filius hominis, quoniam
visitas eum? 5 Minuisti eum paulominus ab angelis,
gloria et honore coronasti eum: 6 et constituisti
eum super opera manuum tuarum. 7 Omnia
subiecisti sub pedibus eius, oves et boves universas:
insuper et pecora campi. 8 Volucres cæli, et pisces
maris, qui perambulant semitas maris. 9 Domine
Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum
in universa terra!

9 In finem, pro occultis filii, Psalmus David.
Confitebor tibi Domine in toto corde meo:
narrabo omnia mirabilia tua. 2 Lætabor et exultabo
in te: psallam nomini tuo Altissime, 3 In convertendo
inimicum meum retrorsum: infirmabuntur, et
peribunt a facie tua. 4 Quoniam fecisti iudicium
meum et causam meam: sedisti super thronum
qui iudicas iustitiam. 5 Increpasti Gentes, et periit
impius: nomen eorum delesti in æternum et in
sæculum sæculi. 6 Inimici defecerunt frameæ
in finem: et civitates eorum destruxisti. Periit
memoria eorum cum sonitu: 7 et Dominus in
æternum permanet. Paravit in iudicio thronum
suum: 8 et ipse iudicabit orbem terræ in æquitate,
iudicabit populos in iustitia. 9 Et factus est Dominus
refugium pauperi: adiutor in opportunitatibus,
in tribulatione. 10 Et sperent in te qui noverunt
nomen tuum: quoniam non dereliquisti quærentes
te Domine. 11 Psallite Domino, qui habitat in
Sion: annunciate inter Gentes studia eius: 12
Quoniam requirens sanguinem eorum recordatus
est: non est oblitus clamorem pauperum. 13
Miserere mei Domine: vide humilitatem meam
de inimicis meis. 14 Qui exaltas me de portis
mortis, ut annunciem omnes laudationes tuas in
portis filiæ Sion. 15 Exultabo in salutari tuo: infixæ
sunt Gentes in interitu, quem fecerunt. In laqueo
isto, quem absconderunt, comprehensus est pes
eorum. 16 Cognoscetur Dominus iudicia faciens:
in operibus manuum suarum comprehensus est
peccator. 17 Convertantur peccatores in infernum,
omnes Gentes quæ obliviscuntur Deum. (Sheol h7585)
18 Quoniam non in finem oblivio erit pauperis:
patientia pauperum non peribit in finem. 19 Exurge
Domine, non confortetur homo: iudicentur Gentes
in conspectu tuo: 20 Constitue Domine legislatorem
super eos: ut sciant Gentes quoniam homines sunt.

10 Ut quid Domine recessisti longe, despicis
in opportunitatibus, in tribulatione? 2
Dum superbit impius, incenditur pauper:
comprehenduntur in consiliis quibus cogitant. 3
Quoniam laudatur peccator in desideriis animæ
suæ: et iniquus benedicitur. 4 Exacerbavit Dominum
peccator, secundum multitudinem iræ suæ non
quæret. 5 Non est Deus in conspectu eius: inquinatæ
sunt viæ illius in omni tempore. Auferuntur iudicia

tua a facie eius: omnium inimicorum suorum
dominabitur. 6 Dixit enim in corde suo: Non
movebor a generatione in generationem, sine
malo. 7 Cuius maledictione os plenum est, et
amaritudine, et dolo: sub lingua eius labor et dolor.
8 Sedet in insidiis cum divitibus in occultis, ut
interficiat innocentem. 9 Oculi eius in pauperem
respiciunt: insidiatur in abscondito, quasi leo
in spelunca sua. Insidiatur ut rapiat pauperem:
rapere pauperem dum attrahit eum. 10 In laqueo
suo humiliabit eum, inclinabit se, et cadet cum
dominatus fuerit pauperum. 11 Dixit enim in corde
suo: Oblitus est Deus, avertit faciem suam ne videat
in finem. 12 Exurge Domine Deus, exaltetur manus
tua: ne obliviscaris pauperum. 13 Propter quid
irritavit impius Deum? dixit enim in corde suo:
Non requiret. 14 Vides, quoniam tu laborem et
dolorem consideras: ut tradas eos in manus tuas.
Tibi derelictus est pauper: orphano tu eris adiutor.
15 Contere brachium peccatoris et maligni: quæretur
peccatum illius, et non invenietur. 16 Dominus
regnabit in æternum, et in sæculum sæculi: peribitis
Gentes de terra illius. 17 Desiderium pauperum
exaudivit Dominus: præparationem cordis eorum
audivit auris tua. 18 Iudicare pupillo et humili,
ut non apponat ultra magnificare se homo super
terram.

11 In finem, Psalmus David. In Domino confido:
quomodo dicitis animæ meæ: Transmigra in
montem sicut passer? 2 Quoniam ecce peccatores
intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in
pharetra, ut sagittent in obscuro rectos corde.
3 Quoniam quæ perfecisti, destruxerunt: iustus
autem quid fecit? 4 Dominus in templo sancto
suo, Dominus in cælo sedes eius: Oculi eius in
pauperem respiciunt: palpebræ eius interrogant
filios hominum. 5 Dominus interrogat iustum et
impium: qui autem diligit iniquitatem, odit animam
suam. 6 Pluet super peccatores laqueos: ignis,
et sulphur, et spiritus procellarum pars calicis
eorum. 7 Quoniam iustus Dominus et iustitias
dilexit: æquitatem vidit vultus eius.

12 In finem pro octava, Psalmus David. Salvum
me fac Domine, quoniam defecit sanctus:
quoniam diminutæ sunt veritates a filiis hominum.
2 Vana locuti sunt unusquisque ad proximum suum:
labia dolosa, in corde et corde locuti sunt. 3
Disperdat Dominus universa labia dolosa, et linguam
magniloquam. 4 Qui dixerunt: Linguam nostram
magnificabimus, labia nostra a nobis sunt, quis
noster Dominus est? 5 Propter miseriam inopum, et
gemitum pauperum nunc exurgam, dicit Dominus.
Ponam in salutari: fiducialiter agam in eo. 6 Eloquia
Domini, eloquia casta: argentum igne examinatum,
probatum terræ purgatum septuplum. 7 Tu Domine
servabis nos: et custodies nos a generatione hac in
æternum. 8 In circuitu impii ambulant: secundum
altitudinem tuam multiplicasti filios hominum.

13 In finem, Psalmus David. Usquequo Domine
oblivisceris me in finem? Usquequo avertis
faciem tuam a me? 2 Quamdiu ponam consilia in
anima mea, dolorem in corde meo per diem? 3
Usquequo exaltabitur inimicus meus super me? 4
Respice, et exaudi me Domine Deus meus. Illumina
oculos meos ne umquam obdormiam in morte: 5
ne quando dicat inimicus meus: Prævalui adversus
eum. Qui tribulant me, exultabunt si motus fuero: 6
ego autem in misericordia tua speravi. Exultabit
cor meum in salutari tuo: cantabo Domino qui bona
tribuit mihi: et psallam nomini Domini altissimi.

14 In finem, Psalmus David. Dixit insipiens in
corde suo: Non est Deus. Corrupti sunt, et
abominabiles facti sunt in studiis suis: non est
qui faciat bonum, non est usque ad unum. 2
Dominus de cælo prospexit super filios hominum,
ut videat si est intelligens, aut requirens Deum.
3 Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt:
non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.
4 Sepulchrum patens est guttur eorum: linguis
suis dolose agebant, venenum aspidum sub labiis
eorum. Quorum os maledictione et amaritudine
plenum est: 5 veloces pedes eorum ad effundendum
sanguinem. Contritio et infelicitas in viis eorum, et
viam pacis non cognoverunt: 6 non est timor Dei
ante oculos eorum. 7 Nonne cognoscent omnes qui
operantur iniquitatem, qui devorant plebem meam
sicut escam panis? Dominum non invocaverunt, illic
trepidaverunt timore, ubi non erat timor. Quoniam
Dominus in generatione iusta est, consilium inopis
confudistis, quoniam Dominus spes eius est. Quis
dabit ex Sion salutare Israel? cum averterit Dominus
captivitatem plebis suæ, exultabit Iacob, et lætabitur
Israel.

15 Psalmus David. Domine quis habitabit in
tabernaculo tuo? aut quis requiescet in monte
sancto tuo? 2 Qui ingreditur sine macula, et
operatur iustitiam: 3 Qui loquitur veritatem in corde
suo, qui non egit dolum in lingua sua: Nec fecit
proximo suo malum, et opprobrium non accepit
adversus proximos suos. 4 Ad nihilum deductus
est in conspectu eius malignus: timentes autem
Dominum glorificat: Qui iurat proximo suo, et non
decipit, 5 qui pecuniam suam non dedit ad usuram,

et munera super innocentem non accepit: Qui facit
hæc, non movebitur in æternum.

16 Tituli inscriptio ipsi David. Conserva me
Domine, quoniam speravi in te. **2** Dixi Domino:
Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non
eges. **3** Sanctis, qui sunt in terra eius, mirificavit
omnes voluntates meas in eis. **4** Multiplicatæ sunt
infirmitates eorum: postea acceleraverunt. Non
congregabo conventicula eorum de sanguinibus:
nec memor ero nominum eorum per labia mea. **5**
Dominus pars hereditatis meæ, et calicis mei: tu
es, qui restitues hereditatem meam mihi. **6** Funes
ceciderunt mihi in præclaris: etenim hereditas
mea præclara est mihi. **7** Benedicam Dominum,
qui tribuit mihi intellectum: insuper et usque ad
noctem increpuerunt me renes mei. **8** Providebam
Dominum in conspectu meo semper: quoniam a
dextris est mihi, ne commovear. **9** Propter hoc
lætatum est cor meum, et exultavit lingua mea:
insuper et caro mea requiescet in spe. **10** Quoniam
non derelinques animam meam in inferno: nec
dabis sanctum tuum videre corruptionem. **(Sheol
h7585)** **11** Notas mihi fecisti vias vitæ, adimplebis me
lætitia cum vultu tuo: delectationes in dextera tua
usque in finem.

17 Oratio David. Exaudi Domine iustitiam
meam: intende deprecationem meam. Auribus
percipe orationem meam, non in labiis dolosis. **2**
De vultu tuo iudicium meum prodeat: oculi tui
videant æquitates. **3** Probasti cor meum, et visitasti
nocte: igne me examinasti, et non est inventa in
me iniquitas. **4** Ut non loquatur os meum opera
hominum: propter verba labiorum tuorum ego
custodivi vias duras. **5** Perfice gressus meos in
semitis tuis: ut non moveantur vestigia mea. **6**
Ego clamavi, quoniam exaudisti me Deus: inclina
aurem tuam mihi, et exaudi verba mea. **7** Mirifica
misericordias tuas, qui salvos facis sperantes in te. **8**
A resistentibus dexteræ tuæ custodi me, ut pupillam
oculi. Sub umbra alarum tuarum protege me: **9**
a facie impiorum qui me afflixerunt. Inimici mei
animam meam circumdederunt, **10** adipem suum
concluserunt: os eorum locutum est superbiam. **11**
Proiicientes me nunc circumdederunt me: oculos
suos statuerunt declinare in terram. **12** Susceperunt
me sicut leo paratus ad prædam: et sicut catulus
leonis habitans in abditis. **13** Exurge Domine,
præveni eum, et supplanta eum: eripe animam
meam ab impio, frameam tuam ab inimicis manus
tuæ. **14** Domine a paucis de terra divide eos in vita
eorum: de absconditis tuis adimpletus est venter
eorum. Saturati sunt filiis: et dimiserunt reliquias
suas parvulis suis. **15** Ego autem in iustitia apparebo
conspectui tuo: satiabor cum apparuerit gloria tua.

18 In finem, puero Domini David, qui locutus
est Domino verba cantici huius, in die, qua
eripuit eum Dominus de manu omnium inimicorum
eius, et de manu Saul, et dixit: Diligam te Domine
fortitudo mea: **2** Dominus firmamentum meum,
et refugium meum, et liberator meus. Deus meus
adiutor meus, et sperabo in eum. Protector meus,
et cornu salutis meæ, et susceptor meus. **3** Laudans
invocabo Dominum: et ab inimicis meis salvus
ero. **4** Circumdederunt me dolores mortis: et
torrentes iniquitatis conturbaverunt me. **5** Dolores
inferni circumdederunt me: præoccupaverunt me
laquei mortis. **(Sheol h7585)** **6** In tribulatione mea
invocavi Dominum, et ad Deum meum clamavi:
et exaudivit de templo sancto suo vocem meam:
et clamor meus in conspectu eius, introivit in
aures eius. **7** Commota est, et contremuit terra:
fundamenta montium conturbata sunt, et commota
sunt, quoniam iratus est eis. **8** Ascendit fumus in ira
eius: et ignis a facie eius exarsit: carbones succensi
sunt ab eo. **9** Inclinavit cælos, et descendit: et caligo
sub pedibus eius. **10** Et ascendit super cherubim,
et volavit: volavit super pennas ventorum. **11** Et
posuit tenebras latibulum suum, in circuitu eius
tabernaculum eius: tenebrosa aqua in nubibus aeris.
12 Præ fulgore in conspectu eius nubes transierunt,
grando et carbones ignis. **13** Et intonuit de cælo
Dominus, et Altissimus dedit vocem suam: grando
et carbones ignis. **14** Et misit sagittas suas, et
dissipavit eos: fulgura multiplicavit, et conturbavit
eos. **15** Et apparuerunt fontes aquarum, et revelata
sunt fundamenta orbis terrarum: Ab increpatione
tua Domine, ab inspiratione Spiritus iræ tuæ. **16**
Misit de summo, et accepit me: et assumpsit me
de aquis multis. **17** Eripuit me de inimicis meis
fortissimis, et ab his qui oderunt me: quoniam
confortati sunt super me. **18** Prævenerunt me in die
afflictionis meæ: et factus est Dominus protector
meus. **19** Et eduxit me in latitudinem: salvum me
fecit, quoniam voluit me. **20** Et retribuet mihi
Dominus secundum iustitiam meam, et secundum
puritatem manuum mearum retribuet mihi: **21** Quia
custodivi vias Domini, nec impie gessi a Deo meo.
22 Quoniam omnia iudicia eius in conspectu meo: et
iustitias eius non repuli a me. **23** Et ero immaculatus
cum eo: et observabo me ab iniquitate mea. **24**
Et retribuet mihi Dominus secundum iustitiam
meam: et secundum puritatem manuum mearum
in conspectu oculorum eius. **25** Cum sancto sanctus

eris, et cum viro innocente innocens eris: 26 et cum
electo electus eris: et cum perverso perverteris.
27 Quoniam tu populum humilem salvum facies:
et oculos superborum humiliabis. 28 Quoniam tu
illuminas lucernam meam Domine: Deus meus
illumina tenebras meas. 29 Quoniam in te eripiar a
tentatione, et in Deo meo transgrediar murum. 30
Deus meus impolluta via eius: eloquia Domini igne
examinata: protector est omnium sperantium in se.
31 Quoniam quis Deus præter Dominum? aut quis
Deus præter Deum nostrum? 32 Deus qui præcinxit
me virtute: et posuit immaculatam viam meam. 33
Qui perfecit pedes meos tamquam cervorum, et
super excelsa statuens me. 34 Qui docet manus meas
ad prælium: et posuisti, ut arcum æreum, brachia
mea. 35 Et dedisti mihi protectionem salutis tuæ: et
dextera tua suscepit me: Et disciplina tua correxit
me in finem: et disciplina tua ipsa me docebit.
36 Dilatasti gressus meos subtus me: et non sunt
infirmata vestigia mea: 37 Persequar inimicos meos,
et comprehendam illos: et non convertar donec
deficiant. 38 Confringam illos, nec poterunt stare:
cadent subtus pedes meos. 39 Et præcinxisti me
virtute ad bellum: et supplantasti insurgentes in me
subtus me. 40 Et inimicos meos dedisti mihi dorsum,
et odientes me disperdidisti. 41 Clamaverunt, nec
erat qui salvos faceret, ad Dominum: nec exaudivit
eos. 42 Et comminuam eos, ut pulverem ante faciem
venti: ut lutum platearum delebo eos. 43 Eripies
me de contradictionibus populi: constitues me in
caput Gentium. 44 Populus, quem non cognovi,
servivit mihi: in auditu auris obedivit mihi. 45 Filii
alieni mentiti sunt mihi, filii alieni inveterati sunt,
et claudicaverunt a semitis suis. 46 Vivit Dominus,
et benedictus Deus meus, et exaltetur Deus salutis
meæ. 47 Deus qui das vindictas mihi, et subdis
populos sub me, liberator meus de inimicis meis
iracundis. 48 Et ab insurgentibus in me exaltabis me:
a viro iniquo eripies me. 49 Propterea confitebor
tibi in nationibus Domine: et nomini tuo psalmum
dicam, 50 magnificans salutes regis eius, et faciens
misericordiam christo suo David, et semini eius
usque in sæculum.

19 In finem, Psalmus David. Cæli enarrant
gloriam Dei, et opera manuum eius annunciat
firmamentum. 2 Dies diei eructat verbum, et nox
nocti indicat scientiam. 3 Non sunt loquelæ, neque
sermones, quorum non audiantur voces eorum. 4 In
omnem terram exivit sonus eorum: et in fines orbis
terræ verba eorum. 5 In sole posuit tabernaculum
suum: et ipse tamquam sponsus procedens de
thalamo suo: Exultavit ut gigas ad currendam viam,
6 a summo cælo egressio eius: Et occursus eius usque
ad summum eius: nec est qui se abscondat a calore
eius. 7 Lex Domini immaculata convertens animas:
testimonium Domini fidele, sapientiam præstans
parvulis. 8 Iustitiæ Domini rectæ, lætificantes
corda: præceptum Domini lucidum; illuminans
oculos. 9 Timor Domini sanctus, permanens in
sæculum sæculi: iudicia Domini vera, iustificata in
semetipsa. 10 Desiderabilia super aurum et lapidem
pretiosum multum: et dulciora super mel et favum.
11 Etenim servus tuus custodit ea, in custodiendis
illis retributio multa. 12 Delicta quis intelligit? ab
occultis meis munda me: 13 et ab alienis parce servo
tuo. Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus
ero: et emundabor a delicto maximo. 14 Et erunt ut
complaceant eloquia oris mei: et meditatio cordis
mei in conspectu tuo semper. Domine adiutor meus,
et redemptor meus.

20 In finem, Psalmus David. Exaudiat te Dominus
in die tribulationis: protegat te nomen Dei
Iacob. 2 Mittat tibi auxilium de sancto: et de
Sion tueatur te. 3 Memor sit omnis sacrificii tui:
et holocaustum tuum pingue fiat. 4 Tribuat tibi
secundum cor tuum: et omne consilium tuum
confirmet. 5 Lætabimur in salutari tuo: et in nomine
Dei nostri magnificabimur. 6 Impleat Dominus
omnes petitiones tuas: nunc cognovi quoniam
salvum fecit Dominus CHRISTUM suum. Exaudiet
illum de cælo sancto suo: in potentatibus salus
dexteræ eius. 7 Hi in curribus, et hi in equis: nos
autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.
8 Ipsi obligati sunt, et ceciderunt: nos autem
surreximus et erecti sumus. 9 Domine salvum fac
regem: et exaudi nos in die, qua invocaverimus te.

21 In finem, Psalmus David. Domine in virtute
tua lætabitur rex: et super salutare tuum
exultabit vehementer. 2 Desiderium cordis eius
tribuisti ei: et voluntate labiorum eius non fraudasti
eum. 3 Quoniam prævenisti eum in benedictionibus
dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de
lapide pretioso. 4 Vitam petiit a te: et tribuisti ei
longitudinem dierum in sæculum, et in sæculum
sæculi. 5 Magna est gloria eius in salutari tuo:
gloriam et magnum decorem impones super eum.
6 Quoniam dabis eum in benedictionem in sæculum
sæculi: lætificabis eum in gaudio cum vultu tuo. 7
Quoniam rex sperat in Domino: et in misericordia
Altissimi non commovebitur. 8 Inveniatur manus
tua omnibus inimicis tuis: dextera tua inveniat
omnes, qui te oderunt. 9 Pones eos ut clibanum
ignis in tempore vultus tui: Dominus in ira sua
conturbabit eos, et devorabit eos ignis. 10 Fructum

eorum de terra perdes: et semen eorum a filiis
hominum. 11 Quoniam declinaverunt in te mala;
cogitaverunt consilia, quæ non potuerunt stabilire.
12 Quoniam pones eos dorsum: in reliquiis tuis
præparabis vultum eorum. 13 Exaltare Domine in
virtute tua: cantabimus et psallemus virtutes tuas.

22 In finem, pro susceptione matutina, Psalmus
David. Deus, Deus meus, respice in me: quare
me dereliquisti? longe a salute mea verba delictorum
meorum. 2 Deus meus clamabo per diem, et
non exaudies: et nocte, et non ad insipientiam
mihi. 3 Tu autem in sancto habitas, Laus Israel.
4 In te speraverunt patres nostri: speraverunt, et
liberasti eos. 5 Ad te clamaverunt, et salvi facti
sunt: in te speraverunt, et non sunt confusi. 6
Ego autem sum vermis, et non homo: opprobrium
hominum, et abiectio plebis. 7 Omnes videntes
me, deriserunt me: locuti sunt labiis, et moverunt
caput. 8 Speravit in Domino, eripiat eum: salvum
faciat eum, quoniam vult eum. 9 Quoniam tu es,
qui extraxisti me de ventre: spes mea ab uberibus
matris meæ. 10 In te proiectus sum ex utero:
de ventre matris meæ Deus meus es tu, 11 ne
discesseris a me: Quoniam tribulatio proxima est:
quoniam non est qui adiuvet. 12 Circumdederunt
me vituli multi: tauri pingues obsederunt me. 13
Aperuerunt super me os suum, sicut leo rapiens et
rugiens. 14 Sicut aqua effusus sum: et dispersa sunt
omnia ossa mea. Factum est cor meum tamquam
cera liquescens in medio ventris mei. 15 Aruit
tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit
faucibus meis: et in pulverem mortis deduxisti
me. 16 Quoniam circumdederunt me canes multi:
concilium malignantium obsedit me. Foderunt
manus meas et pedes meos: 17 dinumeraverunt
omnia ossa mea. Ipsi vero consideraverunt et
inspexerunt me: 18 diviserunt sibi vestimenta mea,
et super vestem meam miserunt sortem. 19 Tu
autem Domine ne elongaveris auxilium tuum a me:
ad defensionem meam conspice. 20 Erue a framea
Deus animam meam: et de manu canis unicam
meam: 21 Salva me ex ore leonis: et a cornibus
unicornium humilitatem meam. 22 Narrabo nomen
tuum fratribus meis: in medio ecclesiæ laudabo te.
23 Qui timetis Dominum laudate eum: universum
semen Iacob glorificate eum: 24 Timeat eum omne
semen Israel: quoniam non sprevit, neque despexit
deprecationem pauperis: Nec avertit faciem suam
a me: et cum clamarem ad eum exaudivit me.
25 Apud te laus mea in ecclesia magna: vota
mea reddam in conspectu timentium eum. 26
Edent pauperes, et saturabuntur: et laudabunt
Dominum qui requirunt eum: vivent corda eorum in
sæculum sæculi. 27 Reminiscentur et convertentur
ad Dominum universi fines terræ: Et adorabunt
in conspectu eius universæ familiæ Gentium. 28
Quoniam Domini est regnum: et ipse dominabitur
Gentium. 29 Manducaverunt et adoraverunt omnes
pingues terræ: in conspectu eius cadent omnes qui
descendunt in terram. 30 Et anima mea illi vivet: et
semen meum serviet ipsi. 31 Annunciabitur Domino
generatio ventura: et annunciabunt cæli iustitiam
eius populo qui nascetur, quem fecit Dominus.

23 Psalmus David. Dominus regit me, et nihil
mihi deerit: 2 in loco pascuæ ibi me collocavit.
Super aquam refectionis educavit me: 3 animam
meam convertit. Deduxit me super semitas iustitiæ,
propter nomen suum. 4 Nam, et si ambulavero in
medio umbræ mortis, non timebo mala: quoniam
tu mecum es. Virga tua, et baculus tuus: ipsa me
consolata sunt. 5 Parasti in conspectu meo mensam,
adversus eos, qui tribulant me. Impinguasti in
oleo caput meum: et calix meus inebrians quam
præclarus est! 6 Et misericordia tua subsequetur
me omnibus diebus vitæ meæ: et ut inhabitem in
domo Domini, in longitudinem dierum.

24 Prima sabbati, Psalmus David. Domini est
terra, et plenitudo eius: orbis terrarum, et
universi, qui habitant in eo. 2 Quia ipse super maria
fundavit eum: et super flumina præparavit eum. 3
Quis ascendet in montem Domini? aut quis stabit in
loco sancto eius? 4 Innocens manibus et mundo
corde, qui non accepit in vano animam suam,
nec iuravit in dolo proximo suo. 5 Hic accipiet
benedictionem a Domino: et misericordiam a Deo
salutari suo. 6 Hæc est generatio quærentium eum,
quærentium faciem Dei Iacob. 7 Attollite portas
principes vestras, et elevamini portæ æternales:
et introibit Rex gloriæ. 8 Quis est iste rex gloriæ?
Dominus fortis et potens: Dominus potens in prælio.
9 Attollite portas principes vestras, et elevamini
portæ æternales: et introibit Rex gloriæ. 10 Quis
est iste rex gloriæ? Dominus virtutum ipse est Rex
gloriæ.

25 In finem, Psalmus David. Ad te Domine levavi
animam meam: 2 Deus meus in te confido,
non erubescam: 3 Neque irrideant me inimici mei:
etenim universi, qui sustinent te, non confundentur.
4 Confundantur omnes iniqua agentes supervacue.
Vias tuas Domine demonstra mihi: et semitas tuas
edoce me. 5 Dirige me in veritate tua, et doce
me: quia tu es Deus salvator meus, et te sustinui
tota die. 6 Reminiscere miserationum tuarum

Domine, et misericordiarum tuarum, quæ a sæculo
sunt. 7 Delicta iuventutis meæ, et ignorantias
meas ne memineris. Secundum misericordiam tuam
memento mei tu: propter bonitatem tuam Domine.
8 Dulcis et rectus Dominus: propter hoc legem dabit
delinquentibus in via. 9 Diriget mansuetos in iudicio:
docebit mites vias suas. 10 Universæ viæ Domini,
misericordia et veritas, requirentibus testamentum
eius et testimonia eius. 11 Propter nomen tuum
Domine propitiaberis peccato meo: multum est
enim. 12 Quis est homo qui timet Dominum? legem
statuit ei in via, quam elegit. 13 Anima eius in bonis
demorabitur: et semen eius hereditabit terram.
14 Firmamentum est Dominus timentibus eum: et
testamentum ipsius ut manifestetur illis. 15 Oculi
mei semper ad Dominum: quoniam ipse evellet de
laqueo pedes meos. 16 Respice in me, et miserere
mei: quia unicus et pauper sum ego. 17 Tribulationes
cordis mei multiplicatæ sunt: de necessitatibus meis
erue me. 18 Vide humilitatem meam, et laborem
meum: et dimitte universa delicta mea. 19 Respice
inimicos meos quoniam multiplicati sunt, et odio
iniquo oderunt me. 20 Custodi animam meam, et
erue me: non erubescam, quoniam speravi in te. 21
Innocentes et recti adhæserunt mihi: quia sustinui
te. 22 Libera Deus Israel ex omnibus tribulationibus
suis.

26 In finem, Psalmus David. Iudica me Domine,
quoniam ego in innocentia mea ingressus
sum: et in Domino sperans non infirmabor. 2 Proba
me Domine, et tenta me: ure renes meos et cor
meum. 3 Quoniam misericordia tua ante oculos
meos est: et complacui in veritate tua. 4 Non sedi
cum concilio vanitatis: et cum iniqua gerentibus
non introibo. 5 Odivi ecclesiam malignantium: et
cum impiis non sedebo. 6 Lavabo inter innocentes
manus meas: et circumdabo altare tuum Domine:
7 Ut audiam vocem laudis, et enarrem universa
mirabilia tua. 8 Domine dilexi decorem domus tuæ,
et locum habitationis gloriæ tuæ. 9 Ne perdas cum
impiis Deus animam meam, et cum viris sanguinum
vitam meam: 10 In quorum manibus iniquitates
sunt: dextera eorum repleta est muneribus. 11 Ego
autem in innocentia mea ingressus sum: redime
me, et miserere mei. 12 Pes meus stetit in directo:
in ecclesiis benedicam te Domine.

27 Psalmus David priusquam liniretur. Dominus
illuminatio mea, et salus mea, quem timebo?
Dominus protector vitæ meæ, a quo trepidabo? 2
Dum appropiant super me nocentes, ut edant carnes
meas: Qui tribulant me inimici mei, ipsi infirmati
sunt et ceciderunt. 3 Si consistant adversum me
castra, non timebit cor meum. Si exurgat adversum
me prælium, in hoc ego sperabo. 4 Unam petii
a Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo
Domini omnibus diebus vitæ meæ: Ut videam
voluptatem Domini, et visitem templum eius. 5
Quoniam abscondit me in tabernaculo suo: in die
malorum protexit me in abscondito tabernaculi
sui. 6 In petra exaltavit me: et nunc exaltavit caput
meum super inimicos meos. Circuivi, et immolavi in
tabernaculo eius hostiam vociferationis: cantabo, et
psalmum dicam Domino. 7 Exaudi Domine vocem
meam, qua clamavi ad te: miserere mei, et exaudi
me. 8 Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea:
faciem tuam Domine requiram. 9 Ne avertas faciem
tuam a me: ne declines in ira a servo tuo. Adiutor
meus esto: ne derelinquas me, neque despicias
me Deus salutaris meus. 10 Quoniam pater meus,
et mater mea dereliquerunt me: Dominus autem
assumpsit me. 11 Legem pone mihi Domine in
via tua: et dirige me in semitam rectam propter
inimicos meos. 12 Ne tradideris me in animas
tribulantium me: quoniam insurrexerunt in me
testes iniqui, et mentita est iniquitas sibi. 13 Credo
videre bona Domini in terra viventium. 14 Expecta
Dominum, viriliter age: et confortetur cor tuum, et
sustine Dominum.

28 Psalmus ipsi David. Ad te Domine clamabo,
Deus meus ne sileas a me: ne quando taceas
a me, et assimilabor descendentibus in lacum. 2
Exaudi Domine vocem deprecationis meæ dum oro
ad te: dum extollo manus meas ad templum sanctum
tuum. 3 Ne simul trahas me cum peccatoribus: et
cum operantibus iniquitatem ne perdas me: Qui
loquuntur pacem cum proximo suo, mala autem
in cordibus eorum. 4 Da illis secundum opera
eorum, et secundum nequitiam adinventionum
ipsorum. Secundum opera manuum eorum tribue
illis: redde retributionem eorum ipsis. 5 Quoniam
non intellexerunt opera Domini, et in opera
manuum eius destrues illos, et non ædificabis eos.
6 Benedictus Dominus: quoniam exaudivit vocem
deprecationis meæ. 7 Dominus adiutor meus, et
protector meus: in ipso speravit cor meum, et
adiutus sum. Et refloruit caro mea: et ex voluntate
mea confitebor ei. 8 Dominus fortitudo plebis suæ:
et protector salvationum Christi sui est. 9 Salvum
fac populum tuum Domine, et benedic hereditati
tuæ: et rege eos, et extolle illos usque in æternum.

29 Psalmus David, In consummatione tabernaculi.
Afferte Domino filii Dei: afferte Domino filios
arietum: 2 Afferte Domino gloriam et honorem,
afferte Domino gloriam nomini eius: adorate

Dominum in atrio sancto eius. 3 Vox Domini super
aquas, Deus maiestatis intonuit: Dominus super
aquas multas. 4 Vox Domini in virtute: vox Domini
in magnificentia. 5 Vox Domini confringentis
cedros: et confringet Dominus cedros Libani: 6
Et comminuet eas tamquam vitulum Libani: et
dilectus quemadmodum filius unicornium. 7 Vox
Domini intercidentis flammam ignis: 8 vox Domini
concutientis desertum: et commovebit Dominus
desertum Cades. 9 Vox Domini præparantis cervos,
et revelabit condensa: et in templo eius omnes
dicent gloriam. 10 Dominus diluvium inhabitare
facit: et sedebit Dominus Rex in æternum. 11
Dominus virtutem populo suo dabit: Dominus
benedicet populo suo in pace.

30 Psalmus Cantici In dedicatione domus David.
Exaltabo te Domine quoniam suscepisti me:
nec delectasti inimicos meos super me. 2 Domine
Deus meus clamavi ad te, et sanasti me. 3 Domine
eduxisti ab inferno animam meam: salvasti me a
descendentibus in lacum. **(Sheol h7585)** 4 Psallite
Domino sancti eius: et confitemini memoriæ
sanctitatis eius. 5 Quoniam ira in indignatione eius:
et vita in voluntate eius. Ad vesperum demorabitur
fletus: et ad matutinum lætitia. 6 Ego autem dixi
in abundantia mea: Non movebor in æternum. 7
Domine in voluntate tua, præstitisti decori meo
virtutem. Avertisti faciem tuam a me, et factus
sum conturbatus. 8 Ad te Domine clamabo: et ad
Deum meum deprecabor. 9 Quæ utilitas in sanguine
meo, dum descendo in corruptionem? Numquid
confitebitur tibi pulvis, aut annunciabit veritatem
tuam? 10 Audivit Dominus, et misertus est mei:
Dominus factus est adiutor meus. 11 Convertisti
planctum meum in gaudium mihi: conscidisti
saccum meum, et circumdedisti me lætitia: 12 Ut
cantet tibi gloria mea: et non compungar: Domine
Deus meus in æternum confitebor tibi.

31 In finem, Psalmus David, pro extasi. In te
Domine speravi non confundar in æternum:
in iustitia tua libera me. 2 Inclina ad me aurem
tuam, accelera ut eruas me. Esto mihi in Deum
protectorem: et in domum refugii, ut salvum me
facias. 3 Quoniam fortitudo mea, et refugium meum
es tu: et propter nomen tuum deduces me, et
enutries me. 4 Educes me de laqueo hoc, quem
absconderunt mihi: quoniam tu es protector meus. 5
In manus tuas commendo spiritum meum: redemisti
me Domine Deus veritatis. 6 Odisti observantes
vanitates, supervacue. Ego autem in Domino
speravi: 7 exultabo, et lætabor in misericordia tua.
Quoniam respexisti humilitatem meam, salvasti de
necessitatibus animam meam. 8 Nec conclusisti me
in manibus inimici: statuisti in loco spatioso pedes
meos. 9 Miserere mei Domine quoniam tribulor:
conturbatus est in ira oculus meus, anima mea, et
venter meus: 10 Quoniam defecit in dolore vita
mea: et anni mei in gemitibus. Infirmata est in
paupertate virtus mea: et ossa mea conturbata
sunt. 11 Super omnes inimicos meos factus sum
opprobrium et vicinis meis valde: et timor notis
meis. Qui videbant me, foras fugerunt a me: 12
oblivioni datus sum, tamquam mortuus a corde.
Factus sum tamquam vas perditum: 13 quoniam
audivi vituperationem multorum commorantium
in circuitu: In eo dum convenirent simul adversum
me, accipere animam meam consiliati sunt. 14 Ego
autem in te speravi Domine: dixi: Deus meus es
tu: 15 in manibus tuis sortes meæ. Eripe me de
manu inimicorum meorum, et a persequentibus
me. 16 Illustra faciem tuam super servum tuum,
salvum me fac in misericordia tua: 17 Domine non
confundar, quoniam invocavi te. Erubescant impii,
et deducantur in infernum: **(Sheol h7585)** 18 muta
fiant labia dolosa. Quæ loquuntur adversus iustum
iniquitatem, in superbia, et in abusione. 19 Quam
magna multitudo dulcedinis tuæ Domine, quam
abscondisti timentibus te. Perfecisti eis, qui sperant
in te, in conspectu filiorum hominum. 20 Abscondes
eos in abscondito faciei tuæ a conturbatione
hominum. Proteges eos in tabernaculo tuo a
contradictione linguarum. 21 Benedictus Dominus:
quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in
civitate munita. 22 Ego autem dixi in excessu mentis
meæ: Proiectus sum a facie oculorum tuorum. Ideo
exaudisti vocem orationis meæ, dum clamarem
ad te. 23 Diligite Dominum omnes sancti eius:
quoniam veritatem requiret Dominus, et retribuet
abundanter facientibus superbiam. 24 Viriliter agite,
et confortetur cor vestrum, omnes qui speratis in
Domino.

32 Ipsi David intellectus. Beati, quorum remissæ
sunt iniquitates: et quorum tecta sunt peccata.
2 Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum,
nec est in spiritu eius dolus. 3 Quoniam tacui,
inveteraverunt ossa mea, dum clamarem tota die.
4 Quoniam die ac nocte gravata est super me
manus tua: conversus sum in ærumna mea, dum
configitur spina. 5 Delictum meum cognitum
tibi feci: et iniustitiam meam non abscondi.
Dixi: Confitebor adversum me iniustitiam meam
Domino: et tu remisisti impietatem peccati mei.
6 Pro hac orabit ad te omnis sanctus, in tempore

opportuno. Verumtamen in diluvio aquarum
multarum, ad eum non approximabunt. 7 Tu es
refugium meum a tribulatione, quæ circumdedit
me: exultatio mea erue me a circumdantibus me.
8 Intellectum tibi dabo, et instruam te in via
hac, qua gradieris: firmabo super te oculos meos.
9 Nolite fieri sicut equus et mulus, quibus non
est intellectus. In camo et freno maxillas eorum
constringe, qui non approximant ad te. 10 Multa
flagella peccatoris, sperantem autem in Domino
misericordia circumdabit. 11 Lætamini in Domino
et exultate iusti, et gloriamini omnes recti corde.

33 Psalmus David. Exultate iusti in Domino: rectos
decet collaudatio. 2 Confitemini Domino in
cithara: in psalterio decem chordarum psallite
illi. 3 Cantate ei canticum novum: bene psallite
ei in vociferatione. 4 Quia rectum est verbum
Domini, et omnia opera eius in fide. 5 Diligit
misericordiam et iudicium: misericordia Domini
plena est terra. 6 Verbo Domini cæli firmati sunt: et
spiritu oris eius omnis virtus eorum. 7 Congregans
sicut in utre aquas maris: ponens in thesauris
abyssos. 8 Timeat Dominum omnis terra: ab eo
autem commoveantur omnes inhabitantes orbem.
9 Quoniam ipse dixit, et facta sunt: ipse mandavit, et
creata sunt. 10 Dominus dissipat consilia gentium:
reprobat autem cogitationes populorum, et reprobat
consilia principum. 11 Consilium autem Domini
in æternum manet: cogitationes cordis eius in
generatione et generationem. 12 Beata gens, cuius
est Dominus, Deus eius: populus, quem elegit in
hereditatem sibi. 13 De cælo respexit Dominus:
vidit omnes filios hominum. 14 De præparato
habitaculo suo respexit super omnes, qui habitant
terram. 15 Qui finxit sigillatim corda eorum: qui
intelligit omnia opera eorum. 16 Non salvatur
rex per multam virtutem: et gigas non salvabitur
in multitudine virtutis suæ. 17 Fallax equus ad
salutem: in abundantia autem virtutis suæ non
salvabitur. 18 Ecce oculi Domini super metuentes
eum: et in eis, qui sperant super misericordia eius.
19 Ut eruat a morte animas eorum: et alat eos in
fame. 20 Anima nostra sustinet Dominum: quoniam
adiutor et protector noster est. 21 Quia in eo
lætabitur cor nostrum: et in nomine sancto eius
speravimus. 22 Fiat misericordia tua Domine super
nos: quemadmodum speravimus in te.

34 Davidi, cum immutavit vultum suum coram
Achimelech, et dimisit eum et abiit. Benedicam
Dominum in omni tempore: semper laus eius in ore
meo. 2 In Domino laudabitur anima mea: audiant
mansueti, et lætentur. 3 Magnificate Dominum
mecum: et exaltemus nomen eius in idipsum. 4
Exquisivi Dominum, et exaudivit me: et ex omnibus
tribulationibus meis eripuit me. 5 Accedite ad eum,
et illuminamini: et facies vestræ non confundentur.
6 Iste pauper clamavit, et Dominus exaudivit eum:
et de omnibus tribulationibus eius salvavit eum.
7 Immittet angelus Domini in circuitu timentium
eum: et eripiet eos. 8 Gustate, et videte quoniam
suavis est Dominus: beatus vir, qui sperat in eo.
9 Timete Dominum omnes sancti eius: quoniam
non est inopia timentibus eum. 10 Divites eguerunt
et esurierunt: inquirentes autem Dominum non
minuentur omni bono. 11 Venite filii, audite me:
timorem Domini docebo vos. 12 Quis est homo
qui vult vitam: diligit dies videre bonos? 13
Prohibe linguam tuam a malo: et labia tua ne
loquantur dolum. 14 Diverte a malo, et fac bonum:
inquire pacem, et persequere eam. 15 Oculi Domini
super iustos: et aures eius in preces eorum. 16
Vultus autem Domini super facientes mala: ut
perdat de terra memoriam eorum. 17 Clamaverunt
iusti, et Dominus exaudivit eos: et ex omnibus
tribulationibus eorum liberavit eos. 18 Iuxta est
Dominus iis, qui tribulato sunt corde: et humiles
spiritu salvabit. 19 Multæ tribulationes iustorum: et
de omnibus his liberabit eos Dominus. 20 Custodit
Dominus omnia ossa eorum: unum ex his non
conteretur. 21 Mors peccatorum pessima: et qui
oderunt iustum delinquent. 22 Redimet Dominus
animas servorum suorum: et non delinquent omnes
qui sperant in eo.

35 Ipsi David. Iudica Domine nocentes me,
expugna impugnantes me. 2 Apprehende
arma et scutum: et exurge in adiutorium mihi.
3 Effunde frameam, et conclude adversus eos,
qui persequuntur me: dic animæ meæ: Salus
tua ego sum. 4 Confundantur et revereantur,
quærentes animam meam. Avertantur retrorsum,
et confundantur cogitantes mihi mala. 5 Fiant
tamquam pulvis ante faciem venti: et angelus
Domini coarctans eos. 6 Fiat via illorum tenebræ
et lubricum: et angelus Domini persequens eos. 7
Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei
sui: supervacue exprobraverunt animam meam. 8
Veniat illi laqueus, quem ignorat: et captio, quam
abscondit, apprehendat eum: et in laqueum cadat in
ipsum. 9 Anima autem mea exultabit in Domino: et
delectabitur super salutari suo. 10 Omnia ossa mea
dicent: Domine, quis similis tibi? Eripiens inopem
de manu fortiorum eius: egenum et pauperem a
diripientibus eum. 11 Surgentes testes iniqui, quæ

ignorabam interrogabant me. 12 Retribuebant mihi
mala pro bonis: sterilitatem animæ meæ. 13 Ego
autem cum mihi molesti essent, induebar cilicio.
Humiliabam in ieiunio animam meam: et oratio
mea in sinu meo convertetur. 14 Quasi proximum,
et quasi fratrem nostrum, sic complacebam: quasi
lugens et contristatus sic humiliabar. 15 Et adversum
me lætati sunt, et convenerunt: congregata sunt
super me flagella, et ignoravi. 16 Dissipati sunt,
nec compuncti, tentaverunt me, subsannaverunt
me subsannatione: frenduerunt super me dentibus
suis. 17 Domine quando respicies? restitue animam
meam a malignitate eorum, a leonibus unicam
meam. 18 Confitebor tibi in Ecclesia magna, in
populo gravi laudabo te. 19 Non supergaudeant mihi
qui adversantur mihi inique: qui oderunt me gratis
et annuunt oculis. 20 Quoniam mihi quidem pacifice
loquebantur: et in iracundia terræ loquentes, dolos
cogitabant. 21 Et dilataverunt super me os suum:
dixerunt: Euge, euge, viderunt oculi nostri. 22
Vidisti Domine, ne sileas: Domine ne discedas a
me. 23 Exurge et intende iudicio meo: Deus meus,
et Dominus meus in causam meam. 24 Iudica me
secundum iustitiam tuam Domine Deus meus, et non
supergaudeant mihi. 25 Non dicant in cordibus suis:
Euge, euge, animæ nostræ: nec dicant: Devoravimus
eum. 26 Erubescant et revereantur simul, qui
gratulantur malis meis. Induantur confusione et
reverentia qui magna loquuntur super me. 27
Exultent et lætentur qui volunt iustitiam meam: et
dicant semper: Magnificetur Dominus, qui volunt
pacem servi eius. 28 Et lingua mea meditabitur
iustitiam tuam, tota die laudem tuam.

36 In finem, servo Domini ipsi David. Dixit
iniustus ut delinquat in semetipso: non est
timor Dei ante oculos eius. 2 Quoniam dolose
egit in conspectu eius: ut inveniatur iniquitas eius
ad odium. 3 Verba oris eius iniquitas, et dolus:
noluit intelligere ut bene ageret. 4 Iniquitatem
meditatus est in cubili suo: astitit omni viæ non
bonæ, malitiam autem non odivit. 5 Domine in cælo
misericordia tua: et veritas tua usque ad nubes. 6
Iustitia tua sicut montes Dei: iudicia tua abyssus
multa. Homines, et iumenta salvabis Domine: 7
quemadmodum multiplicasti misericordiam tuam
Deus. Filii autem hominum, in tegmine alarum
tuarum sperabunt. 8 Inebriabuntur ab ubertate
domus tuæ: et torrente voluptatis tuæ potabis eos.
9 Quoniam apud te est fons vitæ: et in lumine tuo
videbimus lumen. 10 Prætende misericordiam tuam
scientibus te, et iustitiam tuam his, qui recto sunt
corde. 11 Non veniat mihi pes superbiæ: et manus
peccatoris non moveat me. 12 Ibi ceciderunt qui
operantur iniquitatem: expulsi sunt, nec potuerunt
stare.

37 Psalmus ipsi David. Noli æmulari in
malignantibus: neque zelaveris facientes
iniquitatem. 2 Quoniam tamquam fœnum velociter
arescent: et quemadmodum olera herbarum cito
decident. 3 Spera in Domino, et fac bonitatem:
et inhabita terram, et pasceris in divitiis eius. 4
Delectare in Domino: et dabit tibi petitiones cordis
tui. 5 Revela Domino viam tuam, et spera in eo:
et ipse faciet. 6 Et educet quasi lumen iustitiam
tuam: et iudicium tuum tamquam meridiem: 7
subditus esto Domino, et ora eum. Noli æmulari
in eo, qui prosperatur in via sua: in homine
faciente iniustitias. 8 Desine ab ira, et derelinque
furorem: noli æmulari ut maligneris. 9 Quoniam qui
malignantur, exterminabuntur: sustinentes autem
Dominum, ipsi hereditabunt terram. 10 Et adhuc
pusillum, et non erit peccator: et quæres locum eius,
et non invenies. 11 Mansueti autem hereditabunt
terram, et delectabuntur in multitudine pacis. 12
Observabit peccator iustum: et stridebit super eum
dentibus suis. 13 Dominus autem irridebit eum:
quoniam prospicit quod veniet dies eius. 14 Gladium
evaginaverunt peccatores: intenderunt arcum suum.
Ut deiiciant pauperem et inopem: ut trucident
rectos corde. 15 Gladius eorum intret in corda
ipsorum: et arcus eorum confringatur. 16 Melius est
modicum iusto, super divitias peccatorum multas.
17 Quoniam brachia peccatorum conterentur:
confirmat autem iustos Dominus. 18 Novit Dominus
dies immaculatorum: et hereditas eorum in
æternum erit. 19 Non confundentur in tempore
malo, et in diebus famis saturabuntur: 20 quia
peccatores peribunt. Inimici vero Domini mox
ut honorificati fuerint et exaltati: deficientes,
quemadmodum fumus deficient. 21 Mutuabitur
peccator, et non solvet: iustus autem miseretur
et tribuet. 22 Quia benedicentes ei hereditabunt
terram: maledicentes autem ei disperibunt. 23 Apud
Dominum gressus hominis dirigentur: et viam eius
volet. 24 Cum ceciderit, non collidetur: quia Dominus
supponit manum suam. 25 Iunior fui, etenim senui:
et non vidi iustum derelictum, nec semen eius
quærens panem. 26 Tota die miseretur et commodat:
et semen illius in benedictione erit. 27 Declina a
malo, et fac bonum: et inhabita in sæculum sæculi.
28 Quia Dominus amat iudicium, et non derelinquet
sanctos suos: in æternum conservabuntur. Iniusti
punientur: et semen impiorum peribit. 29 Iusti
autem hereditabunt terram: et inhabitabunt in

sæculum sæculi super eam. 30 Os iusti meditabitur
sapientiam, et lingua eius loquetur iudicium. 31 Lex
Dei eius in corde ipsius: et non supplantabuntur
gressus eius. 32 Considerat peccator iustum: et
quærit mortificare eum. 33 Dominus autem non
derelinquet eum in manibus eius: nec damnabit
eum cum iudicabitur illi. 34 Expecta Dominum,
et custodi viam eius: et exaltabit te ut hereditate
capias terram: cum perierint peccatores videbis.
35 Vidi impium superexaltatum, et elevatum sicut
cedros Libani. 36 Et transivi, et ecce non erat: et
quæsivi eum, et non est inventus locus eius. 37
Custodi innocentiam, et vide æquitatem: quoniam
sunt reliquiæ homini pacifico. 38 Iniusti autem
disperibunt simul: reliquiæ impiorum interibunt.
39 Salus autem iustorum a Domino: et protector
eorum in tempore tribulationis. 40 Et adiuvabit
eos Dominus, et liberabit eos: et eruet eos a
peccatoribus, et salvabit eos: quia speraverunt in
eo.

38 Psalmus David, in rememorationem de
Sabbato. Domine ne in furore tuo arguas me,
neque in ira tua corripias me. 2 Quoniam sagittæ
tuæ infixæ sunt mihi: et confirmasti super me
manum tuam. 3 Non est sanitas in carne mea a
facie iræ tuæ: non est pax ossibus meis a facie
peccatorum meorum. 4 Quoniam iniquitates meæ
supergressæ sunt caput meum: et sicut onus grave
gravatæ sunt super me. 5 Putruerunt et corruptæ
sunt cicatrices meæ, a facie insipientiæ meæ. 6
Miser factus sum, et curvatus sum usque in finem:
tota die contristatus ingrediebar. 7 Quoniam lumbi
mei impleti sunt illusionibus: et non est sanitas
in carne mea. 8 Afflictus sum, et humiliatus sum
nimis: rugiebam a gemitu cordis mei. 9 Domine,
ante te omne desiderium meum: et gemitus meus a
te non est absconditus. 10 Cor meum conturbatum
est: dereliquit me virtus mea, et lumen oculorum
meorum: et ipsum non est mecum. 11 Amici mei et
proximi mei adversum me appropinquaverunt, et
steterunt. Et qui iuxta me erant, de longe steterunt:
et vim faciebant qui quærebant animam meam. 12 Et
qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates: et
dolos tota die meditabantur. 13 Ego autem tamquam
surdus non audiebam: et sicut mutus non aperiens
os suum. 14 Et factus sum sicut homo non audiens:
et non habens in ore suo redargutiones. 15 Quoniam
in te Domine speravi: tu exaudies me Domine Deus
meus. 16 Quia dixi: Nequando supergaudeant mihi
inimici mei: et dum commoventur pedes mei, super
me magna locuti sunt. 17 Quoniam ego in flagella
paratus sum: et dolor meus in conspectu meo
semper. 18 Quoniam iniquitatem meam annuntiabo:
et cogitabo pro peccato meo. 19 Inimici autem mei
vivunt, et confirmati sunt super me: et multiplicati
sunt qui oderunt me inique. 20 Qui retribuunt mala
pro bonis, detrahebant mihi: quoniam sequebar
bonitatem. 21 Ne derelinquas me Domine Deus
meus: ne discesseris a me. 22 Intende in adiutorium
meum, Domine Deus salutis meæ.

39 In finem, ipsi Idithun, Canticum David. Dixi:
Custodiam vias meas: ut non delinquam
in lingua mea. Posui ori meo custodiam, cum
consisteret peccator adversum me. 2 Obmutui, et
humiliatus sum, et silui a bonis: et dolor meus
renovatus est. 3 Concaluit cor meum intra me: et
in meditatione mea exardescet ignis. 4 Locutus
sum in lingua mea: Notum fac mihi Domine finem
meum. Et numerum dierum meorum quis est: ut
sciam quid desit mihi. 5 Ecce mensurabiles posuisti
dies meos: et substantia mea tamquam nihilum
ante te. Verumtamen universa vanitas, omnis
homo vivens. 6 Verumtamen in imagine pertransit
homo: sed et frustra conturbatur. Thesaurizat: et
ignorat cui congregabit ea. 7 Et nunc quæ est
expectatio mea? nonne Dominus? et substantia
mea apud te est. 8 Ab omnibus iniquitatibus meis
erue me: opprobrium insipienti dedisti me. 9
Obmutui, et non aperui os meum, quoniam tu
fecisti: 10 amove a me plagas tuas. 11 A fortitudine
manus tuæ ego defeci in increpationibus: propter
iniquitatem corripuisti hominem. Et tabescere
fecisti sicut araneam animam eius: verumtamen
vane conturbatur omnis homo. 12 Exaudi orationem
meam Domine, et deprecationem meam: auribus
percipe lacrimas meas. Ne sileas: quoniam advena
ego sum apud te, et peregrinus, sicut omnes patres
mei. 13 Remitte mihi, ut refrigerer priusquam
abeam, et amplius non ero.

40 In finem, Psalmus ipsi David. Expectans
expectavi Dominum, et intendit mihi. 2 Et
exaudivit preces meas: et eduxit me de lacu miseriæ,
et de luto fæcis. Et statuit super petram pedes meos:
et direxit gressus meos. 3 Et immisit in os meum
canticum novum, carmen Deo nostro. Videbunt
multi, et timebunt: et sperabunt in Domino. 4
Beatus vir, cuius est nomen Domini spes eius:
et non respexit in vanitates et insanias falsas. 5
Multa fecisti tu Domine Deus meus mirabilia tua:
et cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.
Annunciavi et locutus sum: multiplicati sunt super
numerum. 6 Sacrificium et oblationem noluisti:
aures autem perfecisti mihi. Holocaustum et pro
peccato non postulasti: 7 tunc dixi: Ecce venio.

In capite libri scriptum est de me 8 ut facerem
voluntatem tuam: Deus meus volui, et legem tuam
in medio cordis mei. 9 Annunciavi iustitiam tuam
in Ecclesia magna, ecce labia mea non prohibebo:
Domine tu scisti. 10 Iustitiam tuam non abscondi in
corde meo: veritatem tuam et salutare tuum dixi.
Non abscondi misericordiam tuam, et veritatem
tuam a concilio multo. 11 Tu autem Domine ne longe
facias miserationes tuas a me: misericordia tua et
veritas tua semper susceperunt me. 12 Quoniam
circumdederunt me mala, quorum non est numerus:
comprehenderunt me iniquitates meæ, et non potui
ut viderem. Multiplicatæ sunt super capillos capitis
mei: et cor meum dereliquit me. 13 Complaceat
tibi Domine ut eruas me: Domine, ad adiuvandum
me respice. 14 Confundantur et revereantur simul,
qui quærunt animam meam, ut auferant eam.
Convertantur retrorsum, et revereantur qui volunt
mihi mala. 15 Ferant confestim confusionem suam,
qui dicunt mihi: Euge, euge. 16 Exultent et lætentur
super te omnes quærentes te: et dicant semper:
Magnificetur Dominus: qui diligunt salutare tuum.
17 Ego autem mendicus sum, et pauper: Dominus
sollicitus est mei. Adiutor meus, et protector meus
tu es: Deus meus ne tardaveris.

41 In finem, Psalmus ipsi David. Beatus qui
intelligit super egenum, et pauperem: in die
mala liberabit eum Dominus. 2 Dominus conservet
eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in
terra: et non tradat eum in animam inimicorum
eius. 3 Dominus opem ferat illi super lectum
doloris eius: universum stratum eius versasti in
infirmitate eius. 4 Ego dixi: Domine miserere mei:
sana animam meam, quia peccavi tibi. 5 Inimici mei
dixerunt mala mihi: Quando morietur, et peribit
nomen eius? 6 Et si ingrediebatur ut videret, vana
loquebatur, cor eius congregavit iniquitatem sibi.
Egrediebatur foras, et loquebatur 7 in idipsum.
Adversum me susurrabant omnes inimici mei:
adversum me cogitabant mala mihi. 8 Verbum
iniquum constituerunt adversum me: Numquid qui
dormit non adiiciet ut resurgat? 9 Etenim homo
pacis meæ, in quo speravi: qui edebat panes meos,
magnificavit super me supplantationem. 10 Tu
autem Domine miserere mei, et resuscita me: et
retribuam eis. 11 In hoc cognovi quoniam voluisti
me: quoniam non gaudebit inimicus meus super
me. 12 Me autem propter innocentiam suscepisti:
et confirmasti me in conspectu tuo in æternum. 13
Benedictus Dominus Deus Israel a sæculo, et usque
in sæculum: fiat, fiat.

42 In finem, Intellectus filiis Core.
Quemadmodum desiderat cervus ad fontes
aquarum: ita desiderat anima mea ad te Deus. 2
Sitivit anima mea ad Deum fortem vivum: quando
veniam et apparebo ante faciem Dei? 3 Fuerunt
mihi lacrimæ meæ panes die ac nocte: dum dicitur
mihi quotidie: Ubi est Deus tuus? 4 Hæc recordatus
sum, et effudi in me animam meam: quoniam
transibo in locum tabernaculi admirabilis, usque ad
donum Dei: In voce exultationis, et confessionis:
sonus epulantis. 5 Quare tristis es anima mea? et
quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam adhuc
confitebor illi: salutare vultus mei, 6 et Deus meus.
Ad meipsum anima mea conturbata est: propterea
memor ero tui de terra Iordanis, et Hermoniim
a monte modico. 7 Abyssus abyssum invocat, in
voce cataractarum tuarum. Omnia excelsa tua, et
fluctus tui super me transierunt. 8 In die mandavit
Dominus misericordiam suam: et nocte canticum
eius. Apud me oratio Deo vitæ meæ, 9 dicam Deo:
Susceptor meus es, Quare oblitus es mei? et quare
contristatus incedo, dum affligit me inimicus? 10
Dum confringuntur ossa mea, exprobraverunt mihi
qui tribulant me inimici mei: Dum dicunt mihi per
singulos dies: Ubi est Deus tuus? 11 quare tristis es
anima mea? et quare conturbas me? Spera in Deo,
quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei,
et Deus meus.

43 Psalmus David. Iudica me Deus, et discerne
causam meam de gente non sancta, ab homine
iniquo, et doloso erue me. 2 Quia tu es Deus
fortitudo mea: quare me repulisti? et quare tristis
incedo, dum affligit me inimicus? 3 Emitte lucem
tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt,
et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in
tabernacula tua. 4 Et introibo ad altare Dei: ad
Deum, qui lætificat iuventutem meam. Confitebor
tibi in cithara Deus, Deus meus: 5 quare tristis es
anima mea? et quare conturbas me? Spera in Deo,
quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei,
et Deus meus.

44 In finem, Filiis Core ad intellectum. 2 Deus
auribus nostris audivimus: patres nostri
annunciaverunt nobis. Opus, quod operatus es
in diebus eorum: et in diebus antiquis. 3 Manus
tua gentes disperdidit, et plantasti eos: afflixisti
populos, et expulisti eos: 4 Nec enim in gladio
suo possederunt terram, et brachium eorum non
salvavit eos: Sed dextera tua, et brachium tuum, et
illuminatio vultus tui: quoniam complacuisti in eis.
5 Tu es ipse rex meus et Deus meus: qui mandas
salutes Iacob. 6 In te inimicos nostros ventilabimus

cornu, et in nomine tuo spernemus insurgentes
in nobis. 7 Non enim in arcu meo sperabo: et
gladius meus non salvabit me. 8 Salvasti enim nos
de affligentibus nos: et odientes nos confudisti.
9 In Deo laudabimur tota die: et in nomine tuo
confitebimur in sæculum. 10 Nunc autem repulisti et
confudisti nos: et non egredieris Deus in virtutibus
nostris. 11 Avertisti nos retrorsum post inimicos
nostros: et qui oderunt nos, diripiebant sibi. 12
Dedisti nos tamquam oves escarum: et in Gentibus
dispersisti nos. 13 Vendidisti populum tuum sine
pretio: et non fuit multitudo in commutationibus
eorum. 14 Posuisti nos opprobrium vicinis nostris,
subsannationem et derisum his, qui sunt in circuitu
nostro. 15 Posuisti nos in similitudinem Gentibus:
commotionem capitis in populis. 16 Tota die
verecundia mea contra me est, et confusio faciei
meæ cooperuit me, 17 a voce exprobrantis, et
obloquentis: a facie inimici, et persequentis. 18
Hæc omnia venerunt super nos, nec obliti sumus
te: et inique non egimus in testamento tuo. 19
Et non recessit retro cor nostrum: et declinasti
semitas nostras a via tua: 20 Quoniam humiliasti
nos in loco afflictionis, et cooperuit nos umbra
mortis. 21 Si obliti sumus nomen Dei nostri, et
si expandimus manus nostras ad deum alienum:
22 Nonne Deus requiret ista? ipse enim novit
abscondita cordis. Quoniam propter te mortificamur
tota die: æstimati sumus sicut oves occisionis. 23
Exurge, quare obdormis Domine? exurge, et ne
repellas in finem. 24 Quare faciem tuam avertis,
oblivisceris inopiæ nostræ et tribulationis nostræ?
25 Quoniam humiliata est in pulvere anima nostra:
conglutinatus est in terra venter noster. 26 Exurge
Domine, adiuva nos: et redime nos propter nomen
tuum.

45 In finem, pro iis, qui commutabuntur, filiis
Core, ad intellectum, Canticum pro dilecto.
Eructavit cor meum verbum bonum: dico ego opera
mea regi. Lingua mea calamus scribæ, velociter
scribentis. 2 Speciosus forma præ filiis hominum,
diffusa est gratia in labiis tuis: propterea benedixit
te Deus in æternum. 3 Accingere gladio tuo
super femur tuum, potentissime. 4 Specie tua et
pulchritudine tua intende, prospere procede, et
regna, propter veritatem et mansuetudinem, et
iustitiam: et deducet te mirabiliter dextera tua. 5
Sagittæ tuæ acutæ, populi sub te cadent, in corda
inimicorum regis. 6 Sedes tua Deus in sæculum
sæculi: virga directionis virga regni tui. 7 Dilexisti
iustitiam, et odisti iniquitatem: propterea unxit te
Deus, Deus tuus oleo lætitiæ præ consortibus tuis.
8 Myrrha, et gutta, et casia a vestimentis tuis, a
domibus eburneis: ex quibus delectaverunt te 9
filiæ regum in honore tuo. Astitit regina a dextris
tuis in vestitu deaurato: circumdata varietate.
10 Audi filia, et vide, et inclina aurem tuam: et
obliviscere populum tuum, et domum patris tui. 11
Et concupiscet rex decorem tuum: quoniam ipse est
Dominus Deus tuus, et adorabunt eum. 12 Et filiæ
Tyri in muneribus vultum tuum deprecabuntur:
omnes divites plebis. 13 Omnis gloria eius filiæ
regis ab intus, in fimbriis aureis 14 circumamicta
varietatibus. Adducentur regi virgines post eam:
proximæ eius afferentur tibi. 15 Afferentur in lætitia
et exultatione: adducentur in templum regis. 16
Pro patribus tuis nati sunt tibi filii: constitues eos
principes super omnem terram. 17 Memores erunt
nominis tui in omni generatione et generationem.
Propterea populi confitebuntur tibi in æternum: et
in sæculum sæculi.

46 In finem, filiis Core pro arcanis, Psalmus.
Deus noster refugium, et virtus: adiutor in
tribulationibus, quæ invenerunt nos nimis. 2
Propterea non timebimus dum turbabitur terra: et
transferentur montes in cor maris. 3 Sonuerunt,
et turbatæ sunt aquæ eorum: conturbati sunt
montes in fortitudine eius. 4 Fluminis impetus
lætificat civitatem Dei: sanctificavit tabernaculum
suum Altissimus. 5 Deus, in medio eius, non
commovebitur: adiuvabit eam Deus mane diluculo.
6 Conturbatæ sunt gentes, et inclinata sunt regna:
dedit vocem suam, mota est terra. 7 Dominus
virtutum nobiscum: susceptor noster Deus Iacob. 8
Venite, et videte opera Domini, quæ posuit prodigia
super terram: 9 auferens bella usque ad finem
terræ. Arcum conteret, et confringet arma: et scuta
comburet igni: 10 Vacate, et videte quoniam ego
sum Deus: exaltabor in gentibus, et exaltabor in
terra. 11 Dominus virtutum nobiscum: susceptor
noster Deus Iacob.

47 In finem, pro filiis Core Psalmus. Omnes
gentes plaudite manibus: iubilate Deo in
voce exultationis. 2 Quoniam Dominus excelsus,
terribilis: Rex magnus super omnem terram. 3
Subiecit populos nobis: et gentes sub pedibus
nostris. 4 Elegit nobis hereditatem suam: speciem
Iacob, quam dilexit. 5 Ascendit Deus in iubilo:
et Dominus in voce tubæ. 6 Psallite Deo nostro,
psallite: psallite Regi nostro, psallite. 7 Quoniam
Rex omnis terræ Deus: psallite sapienter. 8 Regnabit
Deus super gentes: Deus sedet super sedem sanctam
suam. 9 Principes populorum congregati sunt cum

Deo Abraham: quoniam dii fortes terræ, vehementer elevati sunt.

48 Psalmus Cantici, filiis Core, secunda sabbati. Magnus Dominus, et laudabilis nimis in civitate Dei nostri, in monte sancto eius. **2** Fundatur exultatione universæ terræ mons Sion, latera Aquilonis, civitas Regis magni. **3** Deus in domibus eius cognoscetur, cum suscipiet eam. **4** Quoniam ecce reges terræ congregati sunt: convenerunt in unum. **5** Ipsi videntes sic admirati sunt, conturbati sunt, commoti sunt: **6** tremor apprehendit eos. Ibi dolores ut parturientis, **7** in spiritu vehementi conteres naves Tharsis. **8** Sicut audivimus, sic vidimus in civitate Domini virtutum, in civitate Dei nostri: Deus fundavit eam in æternum. **9** Suscepimus Deus misericordiam tuam, in medio templi tui. **10** Secundum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ: iustitia plena est dextera tua. **11** Lætetur mons Sion, et exultent filiæ Iudæ, propter iudicia tua Domine. **12** Circumdate Sion, et complectimini eam: narrate in turribus eius. **13** Ponite corda vestra in virtute eius: et distribuite domos eius, ut enarretis in progenie altera. **14** Quoniam hic est Deus, Deus noster in æternum, et in sæculum sæculi: ipse reget nos in sæcula.

49 In finem, filiis Core Psalmus. Audite hæc omnes gentes: auribus percipite omnes, qui habitatis orbem: **2** Quique terrigenæ, et filii hominum: simul in unum dives et pauper. **3** Os meum loquetur sapientiam: et meditatio cordis mei prudentiam. **4** Inclinabo in parabolam aurem meam: aperiam in psalterio propositionem meam. **5** Cur timebo in die mala? iniquitas calcanei mei circumdabit me: **6** Qui confidunt in virtute sua: et in multitudine divitiarum suarum gloriantur. **7** Frater non redimit, redimet homo: non dabit Deo placationem suam. **8** Et pretium redemptionis animæ suæ: et laborabit in æternum, **9** et vivet adhuc in finem. **10** Non videbit interitum, cum viderit sapientes morientes: simul insipiens, et stultus peribunt. Et relinquent alienis divitias suas: **11** et sepulchra eorum domus illorum in æternum. Tabernacula eorum in progenie, et progenie: vocaverunt nomina sua in terris suis. **12** Et homo, cum in honore esset, non intellexit: comparatus est iumentis insipientibus, et similis factus est illis. **13** Hæc via illorum scandalum ipsis: et postea in ore suo complacebunt. **14** Sicut oves in inferno positi sunt: mors depascet eos. Et dominabuntur eorum iusti in matutino: et auxilium eorum veterascet in inferno a gloria eorum. **(Sheol h7585)** **15** Verumtamen Deus redimet animam meam de manu inferi, cum acceperit me. **(Sheol h7585)** **16** Ne timueris cum dives factus fuerit homo: et cum multiplicata fuerit gloria domus eius. **17** Quoniam cum interierit, non sumet omnia: neque descendet cum eo gloria eius. **18** Quia anima eius in vita ipsius benedicetur: confitebitur tibi cum benefeceris ei. **19** Introibit usque in progenies patrum suorum: et usque in æternum non videbit lumen. **20** Homo, cum in honore esset, non intellexit: comparatus est iumentis insipientibus, et similis factus est illis.

50 Psalmus Asaph. Deus deorum Dominus locutus est: et vocavit terram, A solis ortu usque ad occasum: **2** ex Sion species decoris eius. **3** Deus manifeste veniet: Deus noster et non silebit. Ignis in conspectu eius exardescet: et in circuitu eius tempestas valida. **4** Advocabit cælum desursum: et terram discernere populum suum. **5** Congregate illi sanctos eius: qui ordinant testamentum eius super sacrificia. **6** Et annunciabunt cæli iustitiam eius: quoniam Deus iudex est. **7** Audi populus meus, et loquar: Israel, et testificabor tibi: Deus, Deus tuus ego sum. **8** Non in sacrificiis tuis arguam te: holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper. **9** Non accipiam de domo tua vitulos: neque de gregibus tuis hircos. **10** Quoniam meæ sunt omnes feræ silvarum, iumenta in montibus et boves. **11** Cognovi omnia volatilia cæli: et pulchritudo agri mecum est. **12** Si esuriero, non dicam tibi: meus est enim orbis terræ, et plenitudo eius. **13** Numquid manducabo carnes taurorum? aut sanguinem hircorum potabo? **14** Immola Deo sacrificium laudis: et redde Altissimo vota tua. **15** Et invoca me in die tribulationis: eruam te, et honorificabis me. **16** Peccatori autem dixit Deus: Quare tu enarras iustitias meas, et assumis testamentum meum per os tuum? **17** Tu vero odisti disciplinam: et proiecisti sermones meos retrorsum: **18** Si videbas furem, currebas cum eo: et cum adulteris portionem tuam ponebas. **19** Os tuum abundavit malitia: et lingua tua concinnabat dolos. **20** Sedens adversus fratrem tuum loquebaris, et adversus filium matris tuæ ponebas scandalum: **21** hæc fecisti, et tacui. Existimasti inique quod ero tui similis: arguam te, et statuam contra faciem tuam. **22** Intelligite hæc qui obliviscimini Deum: nequando rapiat, et non sit qui eripiat. **23** Sacrificium laudis honorificabit me: et illic iter, quo ostendam illi salutare Dei.

51 In finem, Psalmus David, Cum venit ad eum Nathan Propheta, quando intravit ad Bethsabee. Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam. Et secundum multitudinem

miserationum tuarum, dele iniquitatem meam. 2
Amplius lava me ab iniquitate mea: et a peccato
meo munda me. 3 Quoniam iniquitatem meam
ego cognosco: et peccatum meum contra me est
semper. 4 Tibi soli peccavi, et malum coram te feci:
ut iustificeris in sermonibus tuis, et vincas cum
iudicaris. 5 Ecce enim in iniquitatibus conceptus
sum: et in peccatis concepit me mater mea. 6
Ecce enim veritatem dilexisti: incerta, et occulta
sapientiæ tuæ manifestasti mihi. 7 Asperges me
hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem
dealbabor. 8 Auditui meo dabis gaudium et lætitiam:
et exultabunt ossa humiliata. 9 Averte faciem tuam
a peccatis meis: et omnes iniquitates meas dele. 10
Cor mundum crea in me Deus: et spiritum rectum
innova in visceribus meis. 11 Ne proiicias me a
facie tua: et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a
me. 12 Redde mihi lætitiam salutaris tui: et spiritu
principali confirma me. 13 Docebo iniquos vias
tuas: et impii ad te convertentur. 14 Libera me de
sanguinibus Deus, Deus salutis meæ: et exultabit
lingua mea iustitiam tuam. 15 Domine, labia mea
aperies: et os meum annunciabit laudem tuam. 16
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique:
holocaustis non delectaberis. 17 Sacrificium Deo
spiritus contribulatus: cor contritum, et humiliatum
Deus non despicies. 18 Benigne fac Domine in bona
voluntate tua Sion: ut ædificentur muri Ierusalem.
19 Tunc acceptabis sacrificium iustitiæ, oblationes,
et holocausta: tunc imponent super altare tuum
vitulos.

52 In finem, Intellectus David, Cum venit Doeg
Idumæus, et nunciavit Sauli: Venit David in
domum Achimelech. Quid gloriaris in malitia, qui
potens es in iniquitate? 2 Tota die iniustitiam
cogitavit lingua tua: sicut novacula acuta fecisti
dolum. 3 Dilexisti malitiam super benignitatem:
iniquitatem magis quam loqui æquitatem. 4 Dilexisti
omnia verba præcipitationis, lingua dolosa. 5
Propterea Deus destruet te in finem, evellet te, et
emigrabit te de tabernaculo tuo: et radicem tuam
de terra viventium. 6 Videbunt iusti, et timebunt,
et super eum ridebunt, et dicent: 7 ecce homo, qui
non posuit Deum adiutorem suum: Sed speravit
in multitudine divitiarum suarum: et prævaluit in
vanitate sua. 8 Ego autem, sicut oliva fructifera in
domo Dei, speravi in misericordia Dei in æternum:
et in sæculum sæculi. 9 Confitebor tibi in sæculum
quia fecisti: et expectabo nomen tuum, quoniam
bonum est in conspectu sanctorum tuorum.

53 In finem, Pro Maeleth intelligentiæ David. Dixit
insipiens in corde suo: Non est Deus. Corrupti
sunt, et abominabiles facti sunt in iniquitatibus:
non est qui faciat bonum. 2 Deus de cælo prospexit
super filios hominum: ut videat si est intelligens,
aut requirens Deum. 3 Omnes declinaverunt, simul
inutiles facti sunt: non est qui faciat bonum, non
est usque ad unum. 4 Nonne scient omnes qui
operantur iniquitatem, qui devorant plebem meam
ut cibum panis? 5 Deum non invocaverunt: illic
trepidaverunt timore, ubi non erat timor. Quoniam
Deus dissipavit ossa eorum qui hominibus placent:
confusi sunt, quoniam Deus sprevit eos. 6 Quis
dabit ex Sion salutare Israel? cum converterit
Deus captivitatem plebis suæ, exultabit Iacob, et
lætabitur Israel.

54 In finem, In carminibus, intellectus David,
Cum venissent Ziphæi, et dixissent ad Saul:
Nonne David absconditus est apud nos? Deus in
nomine tuo salvum me fac: et in virtute tua iudica
me. 2 Deus exaudi orationem meam: auribus percipe
verba oris mei. 3 Quoniam alieni insurrexerunt
adversum me, et fortes quæsierunt animam meam:
et non proposuerunt Deum ante conspectum suum.
4 Ecce enim Deus adiuvat me: et Dominus susceptor
est animæ meæ. 5 Averte mala inimicis meis: et in
veritate tua disperde illos. 6 Voluntarie sacrificabo
tibi, et confitebor nomini tuo Domine: quoniam
bonum est: 7 Quoniam ex omni tribulatione eripuisti
me: et super inimicos meos despexit oculus meus.

55 In finem, In carminibus, intellectus David.
Exaudi Deus orationem meam, et ne despexeris
deprecationem meam: 2 intende mihi, et exaudi
me. Contristatus sum in exercitatione mea:
et conturbatus sum 3 a voce inimici, et a
tribulatione peccatoris. Quoniam declinaverunt in
me iniquitates, et in ira molesti erant mihi. 4 Cor
meum conturbatum est in me: et formido mortis
cecidit super me. 5 Timor et tremor venerunt
super me: et contexerunt me tenebræ: 6 Et dixi:
Quis dabit mihi pennas sicut columbæ, et volabo,
et requiescam? 7 Ecce elongavi fugiens: et mansi
in solitudine. 8 Expectabam eum, qui salvum me
fecit a pusillanimitate spiritus, et tempestate. 9
Præcipita Domine, divide linguas eorum: quoniam
vidi iniquitatem, et contradictionem in civitate.
10 Die ac nocte circumdabit eam super muros eius
iniquitas: et labor in medio eius, 11 et iniustitia.
Et non defecit de plateis eius usura et dolus.
12 Quoniam si inimicus meus maledixisset mihi,
sustinuissem utique. Et si is, qui oderat me, super
me magna locutus fuisset: abscondissem me forsitan
ab eo. 13 Tu vero homo unanimis: dux meus, et

notus meus: 14 Qui simul mecum dulces capiebas
cibos: in domo Dei ambulavimus cum consensu. 15
Veniat mors super illos: et descendant in infernum
viventes: Quoniam nequitiæ in habitaculis eorum:
in medio eorum. (Sheol h7585) 16 Ego autem ad Deum
clamavi: et Dominus salvabit me. 17 Vespere, et
mane, et meridie narrabo et annuntiabo: et exaudiet
vocem meam. 18 Redimet in pace animam meam ab
his, qui appropinquant mihi: quoniam inter multos
erant mecum. 19 Exaudiet Deus, et humiliabit illos,
qui est ante sæcula. Non enim est illis commutatio,
et non timuerunt Deum: 20 extendit manum suam in
retribuendo. Contaminaverunt testamentum eius,
21 divisi sunt ab ira vultus eius: et appropinquavit
cor illius. Molliti sunt sermones eius super oleum:
et ipsi sunt iacula. 22 Iacta super Dominum curam
tuam, et ipse te enutriet: non dabit in æternum
fluctuationem iusto. 23 Tu vero Deus deduces eos,
in puteum interitus. Viri sanguinum, et dolosi non
dimidiabunt dies suos: ego autem sperabo in te
Domine.

56 In finem, Pro populo, qui a Sanctis longe
factus est, David in tituli inscriptionem, cum
tenuerunt eum Allophyli in Geth. 2 Miserere mei
Deus, quoniam conculcavit me homo: tota die
impugnans tribulavit me. 3 Conculcaverunt me
inimici mei tota die: quoniam multi bellantes
adversum me. 4 Ab altitudine diei timebo: ego vero
in te sperabo. 5 In Deo laudabo sermones meos, in
Deo speravi: non timebo quid faciat mihi caro. 6 Tota
die verba mea execrabantur: adversum me omnes
cogitationes eorum, in malum. 7 Inhabitabunt et
abscondent: ipsi calcaneum meum observabunt.
Sicut sustinuerunt animam meam, 8 pro nihilo
salvos facies illos: in ira populos confringes. 9 Deus,
vitam meam annunciavi tibi: posuisti lacrymas
meas in conspectu tuo, Sicut et in promissione
tua: 10 tunc convertentur inimici mei retrorsum:
In quacumque die invocavero te: ecce cognovi
quoniam Deus meus es. 11 In Deo laudabo verbum,
in Domino laudabo sermonem: in Deo speravi, non
timebo quid faciat mihi homo. 12 In me sunt Deus
vota tua, quæ reddam, laudationes tibi. 13 Quoniam
eripuisti animam meam de morte, et pedes meos de
lapsu: ut placeam coram Deo in lumine viventium.

57 In finem, Ne disperdas, David in tituli
inscriptionem, cum fugeret a facie Saul in
speluncam. Miserere mei Deus, miserere mei:
quoniam in te confidit anima mea. Et in umbra
alarum tuarum sperabo, donec transeat iniquitas. 2
Clamabo ad Deum altissimum: Deum qui benefecit
mihi. 3 Misit de cælo, et liberavit me: dedit
in opprobrium conculcantes me. Misit Deus
misericordiam suam, et veritatem suam, 4 et
eripuit animam meam de medio catulorum leonum:
dormivi conturbatus. Filii hominum dentes eorum
arma et sagittæ: et lingua eorum gladius acutus.
5 Exaltare super cælos Deus: et in omnem terram
gloria tua. 6 Laqueum paraverunt pedibus meis:
et incurvaverunt animam meam. Foderunt ante
faciem meam foveam: et inciderunt in eam. 7
Paratum cor meum Deus, paratum cor meum:
cantabo, et psalmum dicam. 8 Exurge gloria mea,
exurge psalterium et cithara: exurgam diluculo.
9 Confitebor tibi in populis Domine: et psalmum
dicam tibi in gentibus: 10 Quoniam magnificata est
usque ad cælos misericordia tua, et usque ad nubes
veritas tua. 11 Exaltare super cælos Deus: et super
omnem terram gloria tua.

58 In finem, Ne disperdas, David in tituli
inscriptionem. Si vere utique iustitiam
loquimini: recta iudicate filii hominum. 2 Etenim
in corde iniquitates operamini: in terra iniustitias
manus vestræ concinnant. 3 Alienati sunt peccatores
a vulva, erraverunt ab utero: locuti sunt falsa.
4 Furor illis secundum similitudinem serpentis:
sicut aspidis surdæ, et obturantis aures suas, 5
quæ non exaudiet vocem incantantium: et venefici
incantantis sapienter. 6 Deus conteret dentes eorum
in ore ipsorum: molas leonum confringet Dominus.
7 Ad nihilum devenient tamquam aqua decurrens:
intendit arcum suum donec infirmentur. 8 Sicut
cera, quæ fluit, auferentur: supercecidit ignis, et non
viderunt solem. 9 Priusquam intelligerent spinæ
vestræ rhamnum: sicut viventes, sic in ira absorbet
eos. 10 Lætabitur iustus cum viderit vindictam:
manus suas lavabit in sanguine peccatoris. 11 Et
dicet homo: Si utique est fructus iusto: utique est
Deus iudicans eos in terra.

59 In finem, Ne disperdas, David in tituli
inscriptionem, quando misit Saul, et custodivit
domum eius, ut eum interficeret. Eripe me de
inimicis meis Deus meus: et ab insurgentibus in me
libera me. 2 Eripe me de operantibus iniquitatem: et
de viris sanguinum salva me. 3 Quia ecce ceperunt
animam meam: irruerunt in me fortes. 4 Neque
iniquitas mea, neque peccatum meum Domine: sine
iniquitate cucurri, et direxi. 5 Exurge in occursum
meum, et vide: et tu Domine Deus virtutum, Deus
Israel, Intende ad visitandas omnes gentes: non
miserearis omnibus, qui operantur iniquitatem. 6
Convertentur ad vesperam: et famem patientur ut
canes, et circuibunt civitatem. 7 Ecce loquentur

in ore suo, et gladius in labiis eorum: quoniam
quis audivit? 8 Et tu Domine deridebis eos: ad
nihilum deduces omnes Gentes. 9 Fortitudinem
meam ad te custodiam, quia Deus susceptor meus
es: 10 Deus meus misericordia eius præveniet me.
11 Deus ostendet mihi super inimicos meos, ne
occidas eos: nequando obliviscantur populi mei.
Disperge illos in virtute tua: et depone eos protector
meus Domine: 12 Delictum oris eorum, sermonem
labiorum ipsorum: et comprehendantur in superbia
sua. Et de execratione et mendacio annuntiabuntur
13 in consummatione: in ira consummationis, et
non erunt. Et scient quia Deus dominabitur Iacob:
et finium terræ. 14 Convertentur ad vesperam, et
famem patientur ut canes: et circuibunt civitatem.
15 Ipsi dispergentur ad manducandum: si vero
non fuerint saturati, et murmurabunt. 16 Ego
autem cantabo fortitudinem tuam: et exultabo
mane misericordiam tuam. Quia factus es susceptor
meus, et refugium meum, in die tribulationis meæ.
17 Adiutor meus tibi psallam, quia Deus susceptor
meus es: Deus meus misericordia mea.

60 In finem, Pro his, qui immutabuntur, in
tituli inscriptionem ipsi David in doctrinam,
cum succendit Mesopotamiam Syriæ, et Sobal,
et convertit Ioab, et percussit Idumæam in valle
Salinarum duodecim millia. Deus repulisti nos, et
destruxisti nos: iratus es, et misertus es nobis.
2 Commovisti terram, et conturbasti eam: sana
contritiones eius, quia commota est. 3 Ostendisti
populo tuo dura: potasti nos vino compunctionis. 4
Dedisti metuentibus te significationem: ut fugiant
a facie arcus: Ut liberentur dilecti tui: 5 salvum
fac dextera tua, et exaudi me. 6 Deus locutus est
in sancto suo: Lætabor, et partibor Sichimam: et
convallem tabernaculorum metibor. 7 Meus est
Galaad, et meus est Manasses: et Ephraim fortitudo
capitis mei. Iuda rex meus: 8 Moab olla spei meæ.
In Idumæam extendam calceamentum meum: mihi
alienigenæ subditi sunt. 9 Quis deducet me in
civitatem munitam? quis deducet me usque in
Idumæam? 10 Nonne tu Deus, qui repulisti nos:
et non egredieris Deus in virtutibus nostris? 11
Da nobis auxilium de tribulatione: quia vana salus
hominis. 12 In Deo faciemus virtutem: et ipse ad
nihilum deducet tribulantes nos.

61 In finem, In hymnis David. Exaudi Deus
deprecationem meam: intende orationi meæ.
2 A finibus terræ ad te clamavi: dum anxiaretur
cor meum, in petra exaltasti me. Deduxisti me,
3 quia factus es spes mea: turris fortitudinis a
facie inimici. 4 Inhabitabo in tabernaculo tuo in
sæcula: protegar in velamento alarum tuarum. 5
Quoniam tu Deus meus exaudisti orationem meam:
dedisti hereditatem timentibus nomen tuum. 6
Dies super dies regis adiicies: annos eius usque
in diem generationis et generationis. 7 Permanet
in æternum in conspectu Dei: misericordiam et
veritatem eius quis requiret? 8 Sic psalmum dicam
nomini tuo in sæculum sæculi: ut reddam vota mea
de die in diem.

62 In finem, Pro Idithun, Psalmus David. Nonne
Deo subiecta erit anima mea? ab ipso enim
salutare meum. 2 Nam et ipse Deus meus, et
salutaris meus: susceptor meus, non movebor
amplius. 3 Quousque irruitis in hominem?
interficitis universi vos: tamquam parieti inclinato
et maceriæ depulsæ. 4 Verumtamen pretium
meum cogitaverunt repellere, cucurri in siti: ore
suo benedicebant, et corde suo maledicebant. 5
Verumtamen Deo subiecta esto anima mea: quoniam
ab ipso patientia mea. 6 Quia ipse Deus meus, et
salvator meus: adiutor meus, non emigrabo. 7 In
Deo salutare meum, et gloria mea: Deus auxilii
mei, et spes mea in Deo est. 8 Sperate in eo
omnis congregatio populi, effundite coram illo
corda vestra: Deus adiutor noster in æternum. 9
Verumtamen vani filii hominum, mendaces filii
hominum in stateris: ut decipiant ipsi de vanitate in
idipsum. 10 Nolite sperare in iniquitate, et rapinas
nolite concupiscere: divitiæ si affluant, nolite cor
apponere. 11 Semel locutus est Deus, duo hæc
audivi, quia potestas Dei est, 12 et tibi Domine
misericordia: quia tu reddes unicuique iuxta opera
sua.

63 Psalmus David, Cum esset in deserto Idumææ.
Deus, Deus meus, ad te de luce vigilo. Sitivit
in te anima mea, quam multipliciter tibi caro mea.
2 In terra deserta, et invia, et inaquosa: sic in sancto
apparui tibi, ut viderem virtutem tuam, et gloriam
tuam. 3 Quoniam melior est misericordia tua super
vitas: labia mea laudabunt te. 4 Sic benedicam te in
vita mea: et in nomine tuo levabo manus meas. 5
Sicut adipe et pinguedine repleatur anima mea: et
labiis exultationis laudabit os meum. 6 Si memor
fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor
in te: 7 quia fuisti adiutor meus. Et in velamento
alarum tuarum exultabo, 8 adhæsit anima mea post
te: me suscepit dextera tua. 9 Ipsi vero in vanum
quæsierunt animam meam, introibunt in inferiora
terræ: 10 tradentur in manus gladii, partes vulpium
erunt. 11 Rex vero lætabitur in Deo, laudabuntur
omnes qui iurant in eo: quia obstructum est os
loquentium iniqua.

64 In finem, Psalmus David. Exaudi Deus
orationem meam cum deprecor: a timore
inimici eripe animam meam. **2** Protexisti me a
conventu malignantium: a multitudine operantium
iniquitatem. **3** Quia exacuerunt ut gladium linguas
suas: intenderunt arcum rem amaram, **4** ut
sagittent in occultis immaculatum. **5** Subito
sagittabunt eum, et non timebunt: firmaverunt sibi
sermonem nequam. Narraverunt ut absconderent
laqueos: dixerunt: Quis videbit eos? **6** Scrutati
sunt iniquitates: defecerunt scrutantes scrutinio.
Accedet homo ad cor altum: **7** et exaltabitur Deus.
Sagittæ parvulorum factæ sunt plagæ eorum: **8** et
infirmatæ sunt contra eos linguæ eorum. Conturbati
sunt omnes qui videbant eos: **9** et timuit omnis
homo. Et annunciaverunt opera Dei: et facta eius
intellexerunt. **10** Lætabitur iustus in Domino, et
sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti corde.

65 In finem, Psalmus David, Canticum Hieremiæ,
et Ezechielis populo transmigrationis, cum
inciperent exire. Te decet hymnus Deus in Sion:
et tibi reddetur votum in Ierusalem. **2** Exaudi
orationem meam: ad te omnis caro veniet. **3**
Verba iniquorum prævaluerunt super nos: et
impietatibus nostris tu propitiaberis. **4** Beatus,
quem elegisti, et assumpsisti: inhabitabit in atriis
tuis. Replebimur in bonis domus tuæ: sanctum est
templum tuum, **5** mirabile in æquitate. Exaudi nos
Deus salutaris noster, spes omnium finium terræ,
et in mari longe. **6** Præparans montes in virtute
tua, accinctus potentia: **7** qui conturbas profundum
maris sonum fluctuum eius. Turbabuntur gentes,
8 et timebunt qui habitant terminos a signis tuis:
exitus matutini et vespere delectabis. **9** Visitasti
terram et inebriasti eam: multiplicasti locupletare
eam. Flumen Dei repletum est aquis, parasti cibum
illorum: quoniam ita est præparatio eius. **10** Rivos
eius inebria, multiplica genimina eius: in stillicidiis
eius lætabitur germinans. **11** Benedices coronæ anni
benignitatis tuæ: et campi tui replebuntur ubertate.
12 Pinguescent speciosa deserti: et exultatione colles
accingentur. **13** Induti sunt arietes ovium, et valles
abundabunt frumento: clamabunt, etenim hymnum
dicent.

66 In finem, Canticum Psalmi Resurrectionis.
Iubilate Deo omnis terra, **2** psalmum dicite
nomini eius: date gloriam laudi eius. **3** Dicite
Deo quam terribilia sunt opera tua Domine! in
multitudine virtutis tuæ mentientur tibi inimici tui.
4 Omnis terra adoret te, et psallat tibi: psalmum dicat
nomini tuo. **5** Venite, et videte opera Dei: terribilis
in consiliis super filios hominum. **6** Qui convertit
mare in aridam, in flumine pertransibunt pede:
ibi lætabimur in ipso. **7** Qui dominatur in virtute
sua in æternum, oculi eius super gentes respiciunt:
qui exasperant non exaltentur in semetipsis. **8**
Benedicite Gentes Deum nostrum: et auditam
facite vocem laudis eius, **9** Qui posuit animam
meam ad vitam: et non dedit in commotionem
pedes meos. **10** Quoniam probasti nos Deus: igne
nos examinasti, sicut examinatur argentum. **11**
Induxisti nos in laqueum, posuisti tribulationes
in dorso nostro: **12** imposuisti homines super
capita nostra. Transivimus per ignem et aquam: et
eduxisti nos in refrigerium. **13** Introibo in domum
tuam in holocaustis: reddam tibi vota mea, **14** quæ
distinxerunt labia mea. Et locutum est os meum, in
tribulatione mea. **15** Holocausta medullata offeram
tibi cum incenso arietum: offeram tibi boves cum
hircis. **16** Venite, audite, et narrabo, omnes qui
timetis Deum, quanta fecit animæ meæ. **17** Ad
ipsum ore meo clamavi, et exaltavi sub lingua mea.
18 Iniquitatem si aspexi in corde meo, non exaudiet
Dominus. **19** Propterea exaudivit Deus, et attendit
voci deprecationis meæ. **20** Benedictus Deus, qui
non amovit orationem meam, et misericordiam
suam a me.

67 In finem, In hymnis, Psalmus Cantici David.
Deus misereatur nostri, et benedicat nobis:
illuminet vultum suum super nos, et misereatur
nostri. **2** Ut cognascamus in terra viam tuam: in
omnibus gentibus salutare tuum. **3** Confiteantur
tibi populi Deus: confiteantur tibi populi omnes.
4 Lætentur et exultent gentes: quoniam iudicas
populos in æquitate, et gentes in terra dirigis. **5**
Confiteantur tibi populi Deus: confiteantur tibi
populi omnes. **6** Terra dedit fructum suum.
Benedicat nos Deus, Deus noster, **7** benedicat nos
Deus: et metuant eum omnes fines terræ.

68 In finem, Psalmus Cantici ipsi David. Exurgat
Deus, et dissipentur inimici eius, et fugiant
qui oderunt eum, a facie eius. **2** Sicut deficit
fumus, deficiant: sicut fluit cera a facie ignis, sic
pereant peccatores a facie Dei. **3** Et iusti epulentur,
et exultent in conspectu Dei: et delectentur in
lætitia. **4** Cantate Deo, psalmum dicite nomini
eius: iter facite ei, qui ascendit super occasum:
Dominus nomen illi. Exultate in conspectu eius,
turbabuntur a facie eius, **5** patris orphanorum, et
iudicis viduarum. Deus in loco sancto suo: **6** Deus
qui inhabitare facit unius moris in domo: Qui educit
vinctos in fortitudine, similiter eos, qui exasperant,
qui habitant in sepulchris. **7** Deus cum egredereris
in conspectu populi tui, cum pertransires in deserto,

8 terra mota est, etenim cæli distillaverunt a facie
Dei Sinai, a facie Dei Israel. 9 Pluviam voluntariam
segregabis Deus hereditati tuæ: et infirmata est, tu
vero perfecisti eam. 10 Animalia tua habitabunt
in ea: parasti in dulcedine tua pauperi, Deus. 11
Dominus dabit verbum evangelizantibus, virtute
multa. 12 Rex virtutum dilecti dilecti: et speciei
domus dividere spolia. 13 Si dormiatis inter medios
cleros, pennæ columbæ deargentatæ, et posteriora
dorsi eius in pallore auri. 14 Dum discernit cælestis
reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon:
15 mons Dei, mons pinguis. Mons coagulatus,
mons pinguis: 16 ut quid suspicamini montes
coagulatos? Mons, in quo beneplacitum est Deo
habitare in eo: etenim Dominus habitabit in
finem. 17 Currus Dei decem millibus multiplex,
millia lætantium: Dominus in eis in Sina in
sancto. 18 Ascendisti in altum, cepisti captivitatem:
accepisti dona in hominibus: Etenim non credentes,
inhabitare Dominum Deum. 19 Benedictus Dominus
die quotidie: prosperum iter faciet nobis Deus
salutarium nostrorum. 20 Deus noster, Deus salvos
faciendi: et Domini, Domini exitus mortis. 21
Verumtamen Deus confringet capita inimicorum
suorum: verticem capilli perambulantium in delictis
suis. 22 Dixit Dominus: Ex Basan convertam,
convertam in profundum maris: 23 Ut intingatur
pes tuus in sanguine: lingua canum tuorum ex
inimicis, ab ipso. 24 Viderunt ingressus tuos Deus,
ingressus Dei mei: regis mei qui est in sancto.
25 Prævenerunt principes coniuncti psallentibus,
in medio iuvencularum tympanistriarum. 26 In
ecclesiis, benedicite Deo Domino, de fontibus Israel.
27 Ibi Beniamin adolescentulus, in mentis excessu.
Principes Iuda, duces eorum: principes Zabulon,
principes Nephthali. 28 Manda Deus virtuti tuæ:
confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.
29 A templo tuo in Ierusalem, tibi offerent reges
munera. 30 Increpa feras arundinis, congregatio
taurorum in vaccis populorum: ut excludant eos,
qui probati sunt argento. Dissipa gentes, quæ bella
volunt: 31 venient legati ex Ægypto: Æthiopia
præveniet manus eius Deo. 32 Regna terræ, cantate
Deo: psallite Domino: psallite Deo. 33 qui ascendit
super cælum cæli, ad Orientem. Ecce dabit voci suæ
vocem virtutis, 34 date gloriam Deo super Israel,
magnificentia eius, et virtus eius in nubibus. 35
Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit
virtutem, et fortitudinem plebi suæ, benedictus
Deus.

69 In finem, pro iis, qui commutabuntur, David.
Salvum me fac Deus: quoniam intraverunt
aquæ usque ad animam meam. 2 Infixus sum in limo
profundi: et non est substantia. Veni in altitudinem
maris: et tempestas demersit me. 3 Laboravi
clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ: defecerunt
oculi mei, dum spero in Deum meum. 4 Multiplicati
sunt super capillos capitis mei, qui oderunt me
gratis. Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici
mei iniuste: quæ non rapui, tunc exolvebam. 5
Deus tu scis insipientiam meam: et delicta mea a
te non sunt abscondita. 6 Non erubescant in me
qui expectant te Domine, Domine virtutum. Non
confundantur super me qui quærunt te, Deus Israel.
7 Quoniam propter te sustinui opprobrium: operuit
confusio faciem meam. 8 Extraneus factus sum
fratribus meis, et peregrinus filiis matris meæ. 9
Quoniam zelus domus tuæ comedit me: et opprobria
exprobrantium tibi, ceciderunt super me. 10 Et
operui in ieiunio animam meam: et factum est
in opprobrium mihi. 11 Et posui vestimentum
meum cilicium: et factus sum illis in parabolam. 12
Adversum me loquebantur qui sedebant in porta: et
in me psallebant qui bibebant vinum. 13 Ego vero
orationem meam ad te Domine: tempus beneplaciti
Deus. In multitudine misericordiæ tuæ exaudi me,
in veritate salutis tuæ: 14 Eripe me de luto, ut
non infigar: libera me ab iis, qui oderunt me,
et de profundis aquarum. 15 Non me demergat
tempestas aquæ, neque absorbeat me profundum:
neque urgeat super me puteus os suum. 16 Exaudi
me Domine, quoniam benigna est misericordia tua:
secundum multitudinem miserationum tuarum
respice in me. 17 Et ne avertas faciem tuam a puero
tuo: quoniam tribulor, velociter exaudi me. 18
Intende animæ meæ, et libera eam: propter inimicos
meos eripe me. 19 Tu scis improperium meum,
et confusionem meam, et reverentiam meam. 20
In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me,
improperium expectavit cor meum et miseriam.
Et sustinui qui simul contristaretur, et non fuit: et
qui consolaretur, et non inveni. 21 Et dederunt in
escam meam fel: et in siti mea potaverunt me aceto.
22 Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum, et in
retributiones, et in scandalum. 23 Obscurentur oculi
eorum ne videant: et dorsum eorum semper incurva.
24 Effunde super eos iram tuam: et furor iræ tuæ
comprehendat eos. 25 Fiat habitatio eorum deserta:
et in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.
26 Quoniam quem tu percussisti, persecuti sunt:
et super dolorem vulnerum meorum addiderunt.
27 Appone iniquitatem super iniquitatem eorum:
et non intrent in iustitiam tuam. 28 Deleantur
de Libro viventium: et cum iustis non scribantur.
29 Ego sum pauper et dolens: salus tua Deus

suscepit me. 30 Laudabo nomen Dei cum cantico:
et magnificabo eum in laude: 31 Et placebit Deo
super vitulum novellum: cornua producentem et
ungulas. 32 Videant pauperes et lætentur: quærite
Deum, et vivet anima vestra: 33 Quoniam exaudivit
pauperes Dominus: et vinctos suos non despexit. 34
Laudent illum cæli et terra, mare, et omnia reptilia
in eis. 35 Quoniam Deus salvam faciet Sion: et
ædificabuntur civitates Iuda. Et inhabitabunt ibi, et
hereditate acquirent eam. 36 Et semen servorum
eius possidebit eam, et qui diligunt nomen eius,
habitabunt in ea.

70 In finem, Psalmus David, In rememorationem,
quod salvum fecerit eum Dominus. Deus in
adiutorium meum intende: Domine ad adiuvandum
me festina. 2 Confundantur, et revereantur, qui
quærunt animam meam: 3 Avertantur retrorsum,
et erubescant, qui volunt mihi mala: Avertantur
statim erubescentes, qui dicunt mihi: Euge, euge. 4
Exultent et lætentur in te omnes qui quærunt te, et
dicant semper: Magnificetur Dominus: qui diligunt
salutare tuum. 5 Ego vero egenus, et pauper sum:
Deus adiuva me. Adiutor meus, et liberator meus es
tu: Domine ne moreris.

71 Psalmus David, Filiorum Ionadab, et priorum
captivorum. In te Domine speravi, non
confundar in æternum: 2 in iustitia tua libera
me, et eripe me. Inclina ad me aurem tuam, et
salva me. 3 Esto mihi in Deum protectorem, et in
locum munitum: ut salvum me facias. Quoniam
firmamentum meum, et refugium meum es tu. 4
Deus meus eripe me de manu peccatoris, et de
manu contra legem agentis et iniqui: 5 Quoniam
tu es patientia mea Domine: Domine spes mea a
iuventute mea. 6 In te confirmatus sum ex utero:
de ventre matris meæ tu es protector meus: In
te cantatio mea semper: 7 tamquam prodigium
factus sum multis: et tu adiutor fortis. 8 Repleatur
os meum laude, ut cantem gloriam tuam: tota
die magnitudinem tuam. 9 Ne proiicias me in
tempore senectutis: cum defecerit virtus mea,
ne derelinquas me. 10 Quia dixerunt inimici mei
mihi: et qui custodiebant animam meam, consilium
fecerunt in unum, 11 Dicentes: Deus dereliquit eum,
persequimini, et comprehendite eum: quia non
est qui eripiat. 12 Deus ne elongeris a me: Deus
meus in auxilium meum respice. 13 Confundantur,
et deficiant detrahentes animæ meæ: operiantur
confusione, et pudore qui quærunt mala mihi.
14 Ego autem semper sperabo: et adiiciam super
omnem laudem tuam. 15 Os meum annuntiabit
iustitiam tuam: tota die salutare tuum. Quoniam
non cognovi litteraturam, 16 introibo in potentias
Domini: Domine, memorabor iustitiæ tuæ solius.
17 Deus docuisti me a iuventute mea: et usque
nunc pronuntiabo mirabilia tua. 18 Et usque in
senectam et senium: Deus ne derelinquas me,
Donec annunciem brachium tuum generationi
omni, quæ ventura est: Potentiam tuam, 19 et
iustitiam tuam Deus usque in altissima, quæ
fecisti magnalia: Deus quis similis tibi? 20 Quantas
ostendisti mihi tribulationes multas, et malas: et
conversus vivificasti me: et de abyssis terræ iterum
reduxisti me: 21 Multiplicasti magnificentiam tuam:
et conversus consolatus es me. 22 Nam et ego
confitebor tibi in vasis psalmi veritatem tuam: Deus
psallam tibi in cithara, Sanctus Israel. 23 Exultabunt
labia mea cum cantavero tibi: et anima mea, quam
redemisti. 24 Sed et lingua mea tota die meditabitur
iustitiam tuam: cum confusi et reveriti fuerint qui
quærunt mala mihi.

72 Psalmus, In Salomonem. 2 Deus iudicium
tuum regi da: et iustitiam tuam filio regis:
Iudicare populum tuum in iustitia, et pauperes
tuos in iudicio. 3 Suscipiant montes pacem populo:
et colles iustitiam. 4 Iudicabit pauperes populi,
et salvos faciet filios pauperum: et humiliabit
calumniatorem. 5 Et permanebit cum Sole, et
ante Lunam, in generatione et generationem. 6
Descendet sicut pluvia in vellus: et sicut stillicidia
stillantia super terram. 7 Orietur in diebus eius
iustitia, et abundantia pacis: donec auferatur luna.
8 Et dominabitur a mari usque ad mare: et a
flumine usque ad terminos orbis terrarum. 9
Coram illo procident Æthiopes: et inimici eius
terram lingent. 10 Reges Tharsis, et insulæ munera
offerent: reges Arabum, et Saba dona adducent:
11 Et adorabunt eum omnes reges terræ: omnes
gentes servient ei: 12 Quia liberabit pauperem
a potente: et pauperem, cui non erat adiutor.
13 Parcet pauperi et inopi: et animas pauperum
salvas faciet. 14 Ex usuris et iniquitate redimet
animas eorum: et honorabile nomen eorum coram
illo. 15 Et vivet, et dabitur ei de auro Arabiæ, et
adorabunt de ipso semper: tota die benedicent
ei. 16 Et erit firmamentum in terra in summis
montium, superextolletur super Libanum fructus
eius: et florebunt de civitate sicut fœnum terræ. 17
Sit nomen eius benedictum in sæcula: ante Solem
permanet nomen eius. Et benedicentur in ipso
omnes tribus terræ: omnes gentes magnificabunt
eum. 18 Benedictus Dominus Deus Israel, qui facit
mirabilia solus: 19 Et benedictum nomen maiestatis

eius in æternum: et replebitur maiestate eius omnis
terra: fiat, fiat. 20 Defecerunt laudes David filii
Iesse.

73 Psalmus Asaph. Quam bonus Israel Deus his,
qui recto sunt corde! 2 Mei autem pene
moti sunt pedes: pene effusi sunt gressus mei.
3 Quia zelavi super iniquos, pacem peccatorum
videns. 4 Quia non est respectus morti eorum:
et firmamentum in plaga eorum. 5 In labore
hominum non sunt, et cum hominibus non
flagellabuntur: 6 Ideo tenuit eos superbia, operti
sunt iniquitate et impietate sua. 7 Prodiit quasi
ex adipe iniquitas eorum: transierunt in affectum
cordis. 8 Cogitaverunt, et locuti sunt nequitiam:
iniquitatem in excelso locuti sunt. 9 Posuerunt
in cælum os suum: et lingua eorum transivit in
terra. 10 Ideo convertetur populus meus hic:
et dies pleni invenientur in eis. 11 Et dixerunt:
Quomodo scit Deus, et si est scientia in excelso?
12 Ecce ipsi peccatores, et abundantes in sæculo,
obtinuerunt divitias. 13 Et dixi: Ergo sine causa
iustificavi cor meum, et lavi inter innocentes manus
meas: 14 Et fui flagellatus tota die, et castigatio
mea in matutinis. 15 Si dicebam: Narrabo sic:
ecce nationem filiorum tuorum reprobavi. 16
Existimabam ut cognoscerem hoc, labor est ante me:
17 Donec intrem in Sanctuarium Dei: et intelligam
in novissimis eorum. 18 Verumtamen propter
dolos posuisti eis: deiecisti eos dum allevarentur.
19 Quomodo facti sunt in desolationem, subito
defecerunt: perierunt propter iniquitatem suam.
20 Velut somnium surgentium Domine, in civitate
tua imaginem ipsorum ad nihilum rediges. 21
Quia inflammatum est cor meum, et renes mei
commutati sunt: 22 et ego ad nihilum redactus sum,
et nescivi. 23 Ut iumentum factus sum apud te: et
ego semper tecum. 24 Tenuisti manum dexteram
meam: et in voluntate tua deduxisti me, et cum
gloria suscepisti me. 25 Quid enim mihi est in cælo?
et a te quid volui super terram? 26 Defecit caro
mea et cor meum: Deus cordis mei, et pars mea
Deus in æternum. 27 Quia ecce, qui elongant se a
te, peribunt: perdidisti omnes, qui fornicantur abs
te. 28 Mihi autem adhærere Deo bonum est: ponere
in Domino Deo spem meam: ut annunciem omnes
prædicationes tuas, in portis filiæ Sion.

74 Intellectus Asaph. Ut quid Deus repulisti in
finem: iratus est furor tuus super oves pascuæ
tuæ? 2 Memor esto congregationis tuæ, quam
possedisti ab initio. Redemisti virgam hereditatis
tuæ: mons Sion, in quo habitasti in eo. 3 Leva manus
tuas in superbias eorum in finem: quanta malignatus
est inimicus in sancto! 4 Et gloriati sunt qui oderunt
te: in medio solemnitatis tuæ. Posuerunt signa
sua, signa: 5 et non cognoverunt sicut in exitu
super summum. Quasi in silva lignorum securibus 6
exciderunt ianuas eius in idipsum: in securi, et ascia
deiecerunt eam. 7 Incenderunt igni Sanctuarium
tuum: in terra polluerunt tabernaculum nominis
tui. 8 Dixerunt in corde suo cognatio eorum simul:
quiescere faciamus omnes dies festos Dei a terra. 9
Signa nostra non vidimus, iam non est propheta:
et nos non cognoscet amplius. 10 Usquequo Deus
improperabit inimicus: irritat adversarius nomen
tuum in finem? 11 Ut quid avertis manum tuam,
et dexteram tuam, de medio sinu tuo in finem?
12 Deus autem rex noster ante sæcula: operatus
est salutem in medio terræ. 13 Tu confirmasti in
virtute tua mare: contribulasti capita draconum in
aquis. 14 Tu confregisti capita draconis: dedisti eum
escam populis Æthiopum. 15 Tu dirupisti fontes,
et torrentes: tu siccasti fluvios Ethan. 16 Tuus est
dies, et tua est nox: tu fabricatus es auroram et
solem. 17 Tu fecisti omnes terminos terræ: æstatem
et ver tu plasmasti ea. 18 Memor esto huius,
inimicus improperavit Domino: et populus insipiens
incitavit nomen tuum. 19 Ne tradas bestiis animas
confitentes tibi, et animas pauperum tuorum ne
obliviscaris in finem. 20 Respice in testamentum
tuum: quia repleti sunt, qui obscurati sunt terræ
domibus iniquitatum. 21 Ne avertatur humilis factus
confusus: pauper et inops laudabunt nomen tuum.
22 Exurge Deus, iudica causam tuam: memor esto
improperiorum tuorum, eorum quæ ab insipiente
sunt tota die. 23 Ne obliviscaris voces inimicorum
tuorum: superbia eorum, qui te oderunt, ascendit
semper.

75 In finem, Ne corrumpas, Psalmus Cantici
Asaph. Confitebimur tibi Deus: confitebimur,
et invocabimus nomen tuum. Narrabimus mirabilia
tua: 2 cum accepero tempus, ego iustitias iudicabo.
3 Liquefacta est terra, et omnes qui habitant in ea:
ego confirmavi columnas eius. 4 Dixi iniquis: Nolite
inique agere: et delinquentibus: Nolite exaltare
cornu: 5 Nolite extollere in altum cornu vestrum:
nolite loqui adversus Deum iniquitatem. 6 Quia
neque ab Oriente, neque ab Occidente, neque a
desertis montibus: 7 quoniam Deus iudex est.
Hunc humiliat, et hunc exaltat: 8 quia calix in
manu Domini vini meri plenus misto. Et inclinavit
ex hoc in hoc: verumtamen fæx eius non est
exinanita: bibent omnes peccatores terræ. 9 Ego
autem annunciabo in sæculum: cantabo Deo Iacob.

10 Et omnia cornua peccatorum confringam: et
exaltabuntur cornua iusti.

76 In finem, in Laudibus, Psalmus Asaph,
Canticum ad Assyrios. Notus in Iudæa Deus: in
Israel magnum nomen eius. 2 Et factus est in pace
locus eius: et habitatio eius in Sion. 3 Ibi confregit
potentias arcuum, scutum, gladium, et bellum. 4
Illuminans tu mirabiliter a montibus æternis: 5
turbati sunt omnes insipientes corde. Dormierunt
somnum suum: et nihil invenerunt omnes viri
divitiarum in manibus suis. 6 Ab increpatione tua
Deus Iacob dormitaverunt qui ascenderunt equos.
7 Tu terribilis es, et quis resistet tibi? ex tunc
ira tua. 8 De cælo auditum fecisti iudicium: terra
tremuit et quievit, 9 cum exurgeret in iudicium
Deus, ut salvos faceret omnes mansuetos terræ.
10 Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi: et
reliquiæ cogitationis diem festum agent tibi. 11
Vovete, et reddite Domino Deo vestro: omnes qui
in circuitu eius affertis munera. Terribili 12 et ei
qui aufert spiritum principum, terribili apud reges
terræ.

77 In finem, pro Idithun, Psalmus Asaph. Voce
mea ad Dominum clamavi: voce mea ad Deum,
et intendit mihi. 2 In die tribulationis meæ Deum
exquisivi, manibus meis nocte contra eum: et non
sum deceptus. Renuit consolari anima mea, 3
memor fui Dei, et delectatus sum, et exercitatus
sum: et defecit spiritus meus. 4 Anticipaverunt
vigilias oculi mei: turbatus sum, et non sum locutus.
5 Cogitavi dies antiquos: et annos æternos in mente
habui. 6 Et meditatus sum nocte cum corde meo,
et exercitabar, et scopebam spiritum meum. 7
Numquid in æternum proiiciet Deus: aut non
apponet ut complacitior sit adhuc? 8 Aut in finem
misericordiam suam abscindet, a generatione in
generationem? 9 Aut obliviscetur misereri Deus?
aut continebit in ira sua misericordias suas? 10
Et dixi nunc cœpi: hæc mutatio dexteræ Excelsi.
11 Memor fui operum Domini: quia memor ero
ab initio mirabilium tuorum, 12 et meditabor in
omnibus operibus tuis: et in adinventionibus tuis
exercebor. 13 Deus in sancto via tua: quis Deus
magnus sicut Deus noster? 14 Tu es Deus qui facis
mirabilia. Notam fecisti in populis virtutem tuam:
15 redemisti in brachio tuo populum tuum, filios
Iacob, et Ioseph. 16 Viderunt te aquæ Deus, viderunt
te aquæ: et timuerunt, et turbatæ sunt abyssi. 17
Multitudo sonitus aquarum: vocem dederunt nubes.
Etenim sagittæ tuæ transeunt: 18 vox tonitrui tui
in rota. Illuxerunt coruscationes tuæ orbi terræ:
commota est et contremuit terra. 19 In mari via
tua, et semitæ tuæ in aquis multis: et vestigia tua
non cognoscentur. 20 Deduxisti sicut oves populum
tuum, in manu Moysi et Aaron.

78 Intellectus Asaph. Attendite populeus meus
legem meam: inclinate aurem vestram in verba
oris mei. 2 Aperiam in parabolis os meum: loquar
propositiones ab initio. 3 Quanta audivimus et
cognovimus ea: et patres nostri narraverunt nobis.
4 Non sunt occultata a filiis eorum, in generatione
altera. Narrantes laudes Domini, et virtutes eius, et
mirabilia eius quæ fecit. 5 Et suscitavit testimonium
in Iacob: et legem posuit in Israel. Quanta mandavit
patribus nostris nota facere ea filiis suis: 6 ut
cognoscat generatio altera. Filii qui nascentur, et
exurgent, et narrabunt filiis suis, 7 Ut ponant in
Deo spem suam, et non obliviscantur operum Dei:
et mandata eius exquirant. 8 Ne fiant sicut patres
eorum: generatio prava et exasperans. Generatio,
quæ non direxit cor suum: et non est creditus cum
Deo spiritus eius. 9 Filii Ephrem intendentes et
mittentes arcum: conversi sunt in die belli. 10
Non custodierunt testamentum Dei, et in lege eius
noluerunt ambulare. 11 Et obliti sunt benefactorum
eius, et mirabilium eius quæ ostendit eis. 12 Coram
patribus eorum fecit mirabilia in terra Ægypti, in
campo Taneos. 13 Interrupit mare, et perduxit
eos: et statuit aquas quasi in utre. 14 Et deduxit
eos in nube diei: et tota nocte in illuminatione
ignis. 15 Interrupit petram in eremo: et adaquavit
eos velut in abysso multa. 16 Et eduxit aquam de
petra: et deduxit tamquam flumina aquas. 17 Et
apposuerunt adhuc peccare ei: in iram excitaverunt
Excelsum in inaquoso. 18 Et tentaverunt Deum
in cordibus suis: ut peterent escas animabus suis.
19 Et male locuti sunt de Deo: dixerunt: Numquid
poterit Deus parare mensam in deserto? 20 Quoniam
percussit petram, et fluxerunt aquæ, et torrentes
inundaverunt. Numquid et panem poterit dare,
aut parare mensam populo suo? 21 Ideo audivit
Dominus, et distulit: et ignis accensus est in Iacob,
et ira ascendit in Israel: 22 Quia non crediderunt
in Deo, nec speraverunt in salutari eius: 23 Et
mandavit nubibus desuper, et ianuas cæli aperuit.
24 Et pluit illis manna ad manducandum, et panem
cæli dedit eis. 25 Panem angelorum manducavit
homo: cibaria misit eis in abundantia. 26 Transtulit
Austrum de cælo: et induxit in virtute sua Africum.
27 Et pluit super eos sicut pulverem carnes, et sicut
arenam maris volatilia pennata. 28 Et ceciderunt in
medio castrorum eorum: circa tabernacula eorum.
29 Et manducaverunt et saturati sunt nimis, et
desiderium eorum attulit eis: 30 non sunt fraudati

a desiderio suo. Adhuc escæ eorum erant in ore
ipsorum, 31 et ira Dei ascendit super eos. Et occidit
pingues eorum, et electos Israel impedivit. 32 In
omnibus his peccaverunt adhuc: et non crediderunt
in mirabilibus eius. 33 Et defecerunt in vanitate dies
eorum: et anni eorum cum festinatione. 34 Cum
occideret eos, quærebant eum: et revertebantur,
et diluculo veniebant ad eum. 35 Et rememorati
sunt quia Deus adiutor est eorum: et Deus excelsus
redemptor eorum est. 36 Et dilexerunt eum in
ore suo, et lingua sua mentiti sunt ei: 37 Cor
autem eorum non erat rectum cum eo: nec fideles
habiti sunt in testamento eius. 38 Ipse autem est
misericors, et propitius fiet peccatis eorum: et
non disperdet eos. Et abundavit ut averteret iram
suam: et non accendit omnem iram suam: 39 Et
recordatus est quia caro sunt: spiritus vadens, et
non rediens. 40 Quoties exacerbaverunt eum in
deserto, in iram concitaverunt eum in inaquoso? 41
Et conversi sunt, et tentaverunt Deum: et Sanctum
Israel exacerbaverunt. 42 Non sunt recordati manus
eius, die qua redemit eos de manu tribulantis, 43
Sicut posuit in Ægypto signa sua, et prodigia sua in
campo Taneos. 44 Et convertit in sanguinem flumina
eorum, et imbres eorum, ne biberent. 45 Misit
in eos cœnomyiam, et comedit eos: et ranam, et
disperdidit eos. 46 Et dedit ærugini fructus eorum:
et labores eorum locustæ. 47 Et occidit in grandine
vineas eorum: et moros eorum in pruina. 48 Et
tradidit grandini iumenta eorum: et possessionem
eorum igni. 49 Misit in eos iram indignationis
suæ: indignationem, et iram, et tribulationem:
immissiones per angelos malos. 50 Viam fecit
semitæ iræ suæ, non pepercit a morte animabus
eorum: et iumenta eorum in morte conclusit. 51
Et percussit omne primogenitum in terra Ægypti:
primitias omnis laboris eorum in tabernaculis Cham.
52 Et abstulit sicut oves populum suum: et perduxit
eos tamquam gregem in deserto. 53 Et deduxit eos
in spe, et non timuerunt: et inimicos eorum operuit
mare. 54 Et induxit eos in montem sanctificationis
suæ, montem, quem acquisivit dextera eius. Et eiecit
a facie eorum Gentes: et sorte divisit eis terram
in funiculo distributionis. 55 Et habitare fecit in
tabernaculis eorum tribus Israel. 56 Et tentaverunt,
et exacerbaverunt Deum excelsum: et testimonia
eius non custodierunt. 57 Et averterunt se, et
non servaverunt pactum: quemadmodum patres
eorum, conversi sunt in arcum pravum. 58 In iram
concitaverunt eum in collibus suis: et in sculptilibus
suis ad æmulationem eum provocaverunt. 59
Audivit Deus, et sprevit: et ad nihilum redegit
valde Israel. 60 Et repulit tabernaculum Silo,
tabernaculum suum, ubi habitavit in hominibus.
61 Et tradidit in captivitatem virtutem eorum: et
pulchritudinem eorum in manus inimici. 62 Et
conclusit in gladio populum suum: et hereditatem
suam sprevit. 63 Iuvenes eorum comedit ignis: et
virgines eorum non sunt lamentatæ. 64 Sacerdotes
eorum in gladio ceciderunt: et viduæ eorum non
plorabantur. 65 Et excitatus est tamquam dormiens
Dominus, tamquam potens crapulatus a vino. 66 Et
percussit inimicos suos in posteriora: opprobrium
sempiternum dedit illis. 67 Et repulit tabernaculum
Ioseph: et tribum Ephraim non elegit: 68 Sed elegit
tribum Iuda, montem Sion quem dilexit. 69 Et
ædificavit sicut unicornium sanctificium suum in
terra, quam fundavit in sæcula. 70 Et elegit David
servum suum, et sustulit eum de gregibus ovium:
de post fœtantes accepit eum. 71 Pascere Iacob
servum suum, et Israel hereditatem suam: 72 Et
pavit eos in innocentia cordis sui: et in intellectibus
manuum suarum deduxit eos.

79 Psalmus Asaph. Deus venerunt Gentes in
hereditatem tuam, polluerunt templum
sanctum tuum: posuerunt Ierusalem in pomorum
custodiam. 2 Posuerunt morticina servorum
tuorum, escas volatilibus cæli: carnes sanctorum
tuorum bestiis terræ. 3 Effuderunt sanguinem
eorum tamquam aquam in circuitu Ierusalem: et
non erat qui sepeliret. 4 Facti sumus opprobrium
vicinis nostris: subsannatio et illusio his, qui in
circuitu nostro sunt. 5 Usquequo Domine, irasceris
in finem: accendetur velut ignis zelus tuus? 6
Effunde iram tuam in Gentes, quæ te non noverunt:
et in regna, quæ nomen tuum non invocaverunt: 7
Quia comederunt Iacob: et locum eius desolaverunt.
8 Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum,
cito anticipent nos misericordiæ tuæ: quia pauperes
facti sumus nimis. 9 Adiuva nos Deus salutaris
noster: et propter gloriam nominis tui Domine
libera nos: et propitius esto peccatis nostris, propter
nomen tuum: 10 Ne forte dicant in Gentibus: Ubi
est Deus eorum? et innotescat in nationibus coram
oculis nostris. Ultio sanguinis servorum tuorum,
qui effusus est: 11 introeat in conspectu tuo gemitus
compeditorum. Secundum magnitudinem brachii
tui, posside filios mortificatorum. 12 Et redde vicinis
nostris septuplum in sinu eorum: improperium
ipsorum, quod exprobraverunt tibi Domine. 13
Nos autem populus tuus, et oves pascuæ tuæ,
confitebimur tibi in sæculum: In generationem et
generationem annunciabimus laudem tuam.

80 In finem, Pro iis, qui commutabuntur,
testimonium Asaph, Psalmus. Qui regis Israel,

intende: qui deducis velut ovem Ioseph. Qui sedes
super cherubim, manifestare 2 coram Ephraim,
Beniamin, et Manasse. Excita potentiam tuam, et
veni, ut salvos facias nos. 3 Deus converte nos: et
ostende faciem tuam, et salvi erimus. 4 Domine
Deus virtutum, quousque irasceris super orationem
servi tui? 5 Cibabis nos pane lacrymarum: et potum
dabis nobis in lacrymis in mensura? 6 Posuisti nos
in contradictionem vicinis nostris: et inimici nostri
subsannaverunt nos. 7 Deus virtutum converte
nos: et ostende faciem tuam: et salvi erimus. 8
Vineam de Ægypto transtulisti: eiecisti Gentes, et
plantasti eam. 9 Dux itineris fuisti in conspectu eius:
plantasti radices eius, et implevit terram. 10 Operuit
montes umbra eius: et arbusta eius cedros Dei. 11
Extendit palmites suos usque ad mare: et usque
ad flumen propagines eius. 12 Ut quid destruxisti
maceriam eius: et vindemiant eam omnes, qui
prætergrediuntur viam? 13 Exterminavit eam aper
de silva: et singularis ferus depastus est eam. 14
Deus virtutum convertere: respice de cælo, et vide,
et visita vineam istam. 15 Et perfice eam, quam
plantavit dextera tua: et super filium hominis,
quem confirmasti tibi. 16 Incensa igni, et suffossa ab
increpatione vultus tui peribunt. 17 Fiat manus tua
super virum dexteræ tuæ: et super filium hominis,
quem confirmasti tibi. 18 Et non discedimus a te,
vivificabis nos: et nomen tuum invocabimus. 19
Domine Deus virtutum converte nos: et ostende
faciem tuam, et salvi erimus.

81 In finem, Pro torcularibus, Psalmus ipsi Asaph.
Exultate Deo adiutori nostro: iubilate Deo
Iacob. 2 Sumite psalmum, et date tympanum:
psalterium iucundum cum cithara. 3 Buccinate in
Neomenia tuba, in insigni die solemnitatis vestræ: 4
Quia præceptum in Israel est: et iudicium Deo Iacob.
5 Testimonium in Ioseph posuit illud, cum exiret de
Terra Ægypti: linguam, quam non noverat, audivit.
6 Divertit ab oneribus dorsum eius: manus eius in
cophino servierunt. 7 In tribulatione invocasti me,
et liberavi te: exaudivi te in abscondito tempestatis:
probavi te apud aquam contradictionis. 8 Audi
populus meus, et contestabor te: Israel si audieris
me, 9 non erit in te deus recens, neque adorabis
deum alienum. 10 Ego enim sum Dominus Deus
tuus, qui eduxi te de terra Ægypti: dilata os tuum,
et implebo illud. 11 Et non audivit populus meus
vocem meam: et Israel non intendit mihi. 12 Et
dimisi eos secundum desideria cordis eorum, ibunt
in adinventionibus suis. 13 Si populus meus audisset
me: Israel si in viis meis ambulasset: 14 Pro nihilo
forsitan inimicos eorum humiliassem: et super
tribulantes eos misissem manum meam. 15 Inimici
Domini mentiti sunt ei: et erit tempus eorum in
sæcula. 16 Et cibavit eos ex adipe frumenti: et de
petra, melle saturavit eos.

82 Psalmus Asaph. Deus stetit in synagoga
deorum: in medio autem deos diiudicat.
2 Usquequo iudicatis iniquitatem: et facies
peccatorum sumitis? 3 Iudicate egeno, et pupillo:
humilem, et pauperem iustificate. 4 Eripite
pauperem: et egenum de manu peccatoris liberate.
5 Nescierunt, neque intellexerunt, in tenebris
ambulant: movebuntur omnia fundamenta terræ.
6 Ego dixi: dii estis, et filii excelsi omnes. 7 Vos
autem sicut homines moriemini: et sicut unus de
principibus cadetis. 8 Surge Deus, iudica terram:
quoniam tu hereditabis in omnibus gentibus.

83 Canticum Psalmi Asaph. Deus, quis similis
erit tibi? ne taceas, neque compescaris Deus:
2 Quoniam ecce inimici tui sonuerunt: et qui
oderunt te, extulerunt caput. 3 Super populum
tuum malignaverunt consilium: et cogitaverunt
adversus sanctos tuos. 4 Dixerunt: Venite, et
disperdamus eos de gente: et non memoretur nomen
Israel ultra. 5 Quoniam cogitaverunt unanimiter:
simul adversum te testamentum disposuerunt, 6
tabernacula Idumæorum et Ismahelitæ: Moab, et
Agareni, 7 Gebal, et Ammon, et Amalec: alienigenæ
cum habitantibus Tyrum. 8 Etenim Assur venit
cum illis: facti sunt in adiutorium filiis Lot. 9 Fac
illis sicut Madian et Sisaræ: sicut Iabin in torrente
Cisson. 10 Disperierunt in Endor: facti sunt ut
stercus terræ. 11 Pone principes eorum sicut Oreb,
et Zeb, et Zebee, et Salmana: Omnes principes
eorum: 12 qui dixerunt: Hereditate possideamus
Sanctuarium Dei. 13 Deus meus pone illos ut rotam:
et sicut stipulam ante faciem venti. 14 Sicut ignis,
qui comburit silvam: et sicut flamma comburens
montes: 15 Ita persequeris illos in tempestate tua:
et in ira tua turbabis eos. 16 Imple facies eorum
ignominia: et quærent nomen tuum, Domine. 17
Erubescant, et conturbentur in sæculum sæculi: et
confundantur, et pereant. 18 Et cognoscant quia
nomen tibi Dominus: tu solus Altissimus in omni
terra.

84 In finem, Pro torcularibus filiis Core,
Psalmus. Quam dilecta tabernacula tua Domine
virtutum: 2 concupiscit, et deficit anima mea in
atria Domini: Cor meum, et caro mea exultaverunt
in Deum vivum. 3 Etenim passer invenit sibi
domum: et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos:
altaria tua Domine virtutum: Rex meus, et Deus

meus. 4 Beati, qui habitant in domo tua Domine:
in sæcula sæculorum laudabunt te. 5 Beatus vir,
cuius est auxilium abs te: ascensiones in corde suo
disposuit, 6 in valle lacrymarum in loco, quem
posuit. 7 Etenim benedictionem dabit legislator,
ibunt de virtute in virtutem: videbitur Deus deorum
in Sion. 8 Domine Deus virtutum exaudi orationem
meam: auribus percipe Deus Iacob. 9 Protector
noster aspice Deus: et respice in faciem Christi
tui. 10 Quia melior est dies una in atriis tuis super
millia. Elegi abiectus esse in domo Dei mei: magis
quam habitare in tabernaculis peccatorum. 11 Quia
misericordiam, et veritatem diligit Deus: gratiam,
et gloriam dabit Dominus. 12 Non privabit bonis
eos, qui ambulant in innocentia: Domine virtutum,
beatus homo, qui sperat in te.

85 In finem, filiis Core, Psalmus. Benedixisti
Domine terram tuam: avertisti captivitatem
Iacob. 2 Remisisti iniquitatem plebis tuæ: operuisti
omnia peccata eorum. 3 Mitigasti omnem iram
tuam: avertisti ab ira indignationis tuæ. 4 Converte
nos Deus salutaris noster: et averte iram tuam a
nobis. 5 Numquid in æternum irasceris nobis? aut
extendes iram tuam a generatione in generationem?
6 Deus tu conversus vivificabis nos: et plebs
tua lætabitur in te. 7 Ostende nobis Domine
misericordiam tuam: et salutare tuum da nobis.
8 Audiam quid loquatur in me Dominus Deus:
quoniam loquetur pacem in plebem suam. Et super
sanctos suos: et in eos, qui convertuntur ad cor. 9
Verumtamen prope timentes eum salutare ipsius:
ut inhabitet gloria in terra nostra. 10 Misericordia,
et veritas obviaverunt sibi: iustitia, et pax osculatæ
sunt. 11 Veritas de terra orta est: et iustitia de cælo
prospexit. 12 Etenim Dominus dabit benignitatem:
et terra nostra dabit fructum suum. 13 Iustitia ante
eum ambulabit: et ponet in via gressus suos.

86 Oratio ipsi David. Inclina Domine aurem tuam,
et exaudi me: quoniam inops, et pauper sum
ego. 2 Custodi animam meam, quoniam sanctus sum:
salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in
te. 3 Miserere mei Domine, quoniam ad te clamavi
tota die: 4 lætifica animam servi tui, quoniam ad
te Domine animam meam levavi. 5 Quoniam tu
Domine suavis, et mitis: et multæ misericordiæ
omnibus invocantibus te. 6 Auribus percipe Domine
orationem meam: et intende voci deprecationis
meæ. 7 In die tribulationis meæ clamavi ad te: quia
exaudisti me. 8 Non est similis tui in diis Domine:
et non est secundum opera tua. 9 Omnes gentes
quascumque fecisti, venient, et adorabunt coram te
Domine: et glorificabunt nomen tuum. 10 Quoniam
magnus es tu, et faciens mirabilia: tu es Deus solus.
11 Deduc me Domine in via tua, et ingrediar in
veritate tua: lætetur cor meum ut timeat nomen
tuum. 12 Confitebor tibi Domine Deus meus in toto
corde meo. Et glorificabo nomen tuum in æternum:
13 Quia misericordia tua magna est super me: et
eruisti animam meam ex inferno inferiori. **(Sheol h7585)** 14 Deus, iniqui insurrexerunt super me, et
synagoga potentium quæsierunt animam meam:
et non proposuerunt te in conspectu suo. 15 Et tu
Domine Deus miserator et misericors, patiens, et
multæ misericordiæ, et verax. 16 Respice in me,
et miserere mei, da imperium tuum puero tuo:
et salvum fac filium ancillæ tuæ. 17 Fac mecum
signum in bonum, ut videant qui oderunt me, et
confundantur: quoniam tu Domine adiuvisti me, et
consolatus es me.

87 Filiis Core, Psalmus Cantici. Fundamenta eius
in montibus sanctis: 2 diligit Dominus portas
Sion super omnia tabernacula Iacob. 3 Gloriosa
dicta sunt de te, civitas Dei. 4 Memor ero Rahab, et
Babylonis scientium me. Ecce alienigenæ, et Tyrus,
et populus Æthiopum, hi fuerunt illic. 5 Numquid
Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: et ipse
fundavit eam Altissimus? 6 Dominus narrabit in
scripturis populorum, et principum: horum, qui
fuerunt in ea. 7 Sicut lætantium omnium habitatio
est in te.

88 Canticum Psalmi, Filiis Core, in finem, pro
Maheleth ad respondendum, intellectus Eman
Ezrahitæ. Domine Deus salutis meæ: in die clamavi,
et nocte coram te. 2 Intret in conspectu tuo oratio
mea: inclina aurem tuam ad precem meam: 3
Quia repleta est malis anima mea: et vita mea
inferno appropinquavit. **(Sheol h7585)** 4 Æstimatus
sum cum descendentibus in lacum: factus sum
sicut homo sine adiutorio, 5 inter mortuos liber,
Sicut vulnerati dormientes in sepulchris, quorum
non es memor amplius: et ipsi de manu tua
repulsi sunt. 6 Posuerunt me in lacu inferiori:
in tenebrosis, et in umbra mortis. 7 Super me
confirmatus est furor tuus: et omnes fluctus
tuos induxisti super me. 8 Longe fecisti notos
meos a me: posuerunt me abominationem sibi.
Traditus sum, et non egrediebar: 9 oculi mei
languerunt præ inopia. Clamavi ad te Domine
tota die: expandi ad te manus meas. 10 Numquid
mortuis facies mirabilia: aut medici suscitabunt, et
confitebuntur tibi? 11 Numquid narrabit aliquis
in sepulchro misericordiam tuam, et veritatem
tuam in perditione? 12 Numquid cognoscentur
in tenebris mirabilia tua: et iustitia tua in terra

oblivionis? 13 Et ego ad te, Domine, clamavi,
et mane oratio mea præveniet te. 14 Ut quid
Domine repellis orationem meam: avertis faciem
tuam a me? 15 Pauper sum ego, et in laboribus a
iuventute mea: exaltatus autem, humiliatus sum
et conturbatus. 16 In me transierunt iræ tuæ: et
terrores tui conturbaverunt me. 17 Circumdederunt
me sicut aqua tota die: circumdederunt me simul.
18 Elongasti a me amicum, et proximum: et notos
meos a miseria.

89 Intellectus Ethan Ezrahitæ. Misericordias
Domini in æternum cantabo. In generationem
et generationem annunciabo veritatem tuam in ore
meo. 2 Quoniam dixisti: In æternum misericordia
ædificabitur in cælis: præparabitur veritas tua in
eis. 3 Disposui testamentum electis meis, iuravi
David servo meo: 4 usque in æternum præparabo
semen tuum. Et ædificabo in generationem, et
generationem sedem tuam. 5 Confitebuntur cæli
mirabilia tua Domine: etenim veritatem tuam in
Ecclesia sanctorum. 6 Quoniam quis in nubibus
æquabitur Domino: similis erit Deo in filiis Dei?
7 Deus, qui glorificatur in consilio sanctorum:
magnus et terribilis super omnes qui in circuitu
eius sunt. 8 Domine Deus virtutum quis similis
tibi? potens es Domine, et veritas tua in circuitu
tuo. 9 Tu dominaris potestati maris: motum autem
fluctuum eius tu mitigas. 10 Tu humiliasti sicut
vulneratum, superbum: in brachio virtutis tuæ
dispersisti inimicos tuos. 11 Tui sunt cæli, et tua est
terra, orbem terræ et plenitudinem eius tu fundasti:
12 Aquilonem, et mare tu creasti. Thabor et Hermon
in nomine tuo exultabunt: 13 tuum brachium
cum potentia. Firmetur manus tua, et exaltetur
dextera tua: 14 iustitia et iudicium præparatio
sedis tuæ. Misericordia et veritas præcedent faciem
tuam. 15 Beatus populus, qui scit iubilationem.
Domine, in lumine vultus tui ambulabunt, 16 et in
nomine tuo exultabunt tota die: et in iustitia tua
exaltabuntur. 17 Quoniam gloria virtutis eorum tu
es: et in beneplacito tuo exaltabitur cornu nostrum.
18 Quia Domini est assumptio nostra: et sancti Israel
regis nostri. 19 Tunc locutus es in visione sanctis
tuis, et dixisti: Posui adiutorium in potente: et
exaltavi electum de plebe mea. 20 Inveni David
servum meum: oleo sancto meo unxi eum. 21
Manus enim mea auxiliabitur ei: et brachium meum
confortabit eum. 22 Nihil proficiet inimicus in
eo, et filius iniquitatis non apponet nocere ei.
23 Et concidam a facie ipsius inimicos eius: et
odientes eum in fugam convertam. 24 Et veritas
mea, et misericordia mea cum ipso: et in nomine
meo exaltabitur cornu eius. 25 Et ponam in mari
manum eius: et in fluminibus dexteram eius. 26
Ipse invocabit me: Pater meus es tu: Deus meus,
et susceptor salutis meæ: 27 Et ego primogenitum
ponam illum, excelsum præ regibus terræ. 28
In æternum servabo illi misericordiam meam: et
testamentum meum fidele ipsi. 29 Et ponam in
sæculum sæculi semen eius: et thronum eius sicut
dies cæli. 30 Si autem dereliquerint filii eius legem
meam: et in iudiciis meis non ambulaverint: 31 Si
iustitias meas profanaverint: et mandata mea non
custodierint: 32 Visitabo in virga iniquitates eorum:
et in verberibus peccata eorum. 33 Misericordiam
autem meam non dispergam ab eo: neque nocebo
in veritate mea: 34 Neque profanabo testamentum
meum: et quæ procedunt de labiis meis non faciam
irrita. 35 Semel iuravi in sancto meo, si David
mentiar: 36 semen eius in æternum manebit. Et
thronus eius sicut Sol in conspectu meo, 37 et sicut
Luna perfecta in æternum: et testis in cælo fidelis.
38 Tu vero repulisti et despexisti: distulisti Christum
tuum. 39 Evertisti testamentum servi tui: profanasti
in terra Sanctuarium eius. 40 Destruxisti omnes
sepes eius: posuisti firmamentum eius formidinem.
41 Diripuerunt eum omnes transeuntes viam: factus
est opprobrium vicinis suis. 42 Exaltasti dexteram
deprimentium eum: lætificasti omnes inimicos
eius. 43 Avertisti adiutorium gladii eius: et non
es auxiliatus ei in bello. 44 Destruxisti eum ab
emundatione: et sedem eius in terram collisisti.
45 Minorasti dies temporis eius: perfudisti eum
confusione. 46 Usquequo Domine avertis in finem:
exardescet sicut ignis ira tua? 47 Memorare quæ mea
substantia: numquid enim vane constituisti omnes
filios hominum? 48 Quis est homo, qui vivet, et
non videbit mortem: eruet animam suam de manu
inferi? (Sheol h7585) 49 Ubi sunt misericordiæ tuæ
antiquæ Domine, sicut iurasti David in veritate tua?
50 Memor esto Domine opprobrii servorum tuorum
(quod continui in sinu meo) multarum gentium.
51 Quod exprobraverunt inimici tui Domine, quod
exprobraverunt commutationem Christi tui. 52
Benedictus Dominus in æternum: fiat, fiat.

90 Oratio Moysi hominis Dei. Domine, refugium
factus es nobis: a generatione in generationem.
2 Priusquam montes fierent, aut formaretur terra,
et orbis: a sæculo et usque in sæculum tu es Deus.
3 Ne avertas hominem in humilitatem: et dixisti:
Convertimini filii hominum. 4 Quoniam mille anni
ante oculos tuos, tamquam dies hesterna, quæ
præteriit, Et custodia in nocte, 5 quæ pro nihilo
habentur, eorum anni erunt. 6 Mane sicut herba

transeat, mane floreat, et transeat: vespere decidat,
induret, et arescat. 7 Quia defecimus in ira tua, et
in furore tuo turbati sumus. 8 Posuisti iniquitates
nostras in conspectu tuo: sæculum nostrum in
illuminatione vultus tui. 9 Quoniam omnes dies
nostri defecerunt: et in ira tua defecimus. Anni
nostri sicut aranea meditabuntur: 10 dies annorum
nostrorum in ipsis, septuaginta anni. Si autem in
potentatibus octoginta anni: et amplius eorum,
labor et dolor. Quoniam supervenit mansuetudo: et
corripiemur. 11 Quis novit potestatem iræ tuæ: et
præ timore tuo iram tuam 12 dinumerare? Dexteram
tuam sic notam fac: et eruditos corde in sapientia.
13 Convertere Domine usquequo? et deprecabilis
esto super servos tuos. 14 Repleti sumus mane
misericordia tua: et exultavimus, et delectati sumus
omnibus diebus nostris. 15 Lætati sumus pro diebus,
quibus nos humiliasti: annis, quibus vidimus mala.
16 Respice in servos tuos, et in opera tua: et dirige
filios eorum. 17 Et sit splendor Domini Dei nostri
super nos, et opera manuum nostrarum dirige
super nos: et opus manuum nostrarum dirige.

91 Laus Cantici David. Qui habitat in
adiutorio Altissimi, in protectione Dei cæli
commorabitur. 2 Dicet Domino: Susceptor meus
es tu, et refugium meum: Deus meus sperabo
in eum. 3 Quoniam ipse liberavit me de laqueo
venantium, et a verbo aspero. 4 Scapulis suis
obumbrabit tibi: et sub pennis eius sperabis: 5
Scuto circumdabit te veritas eius: non timebis
a timore nocturno, 6 A sagitta volante in die, a
negotio perambulante in tenebris: ab incursu,
et dæmonio meridiano. 7 Cadent a latere tuo
mille, et decem millia a dextris tuis: ad te autem
non appropinquabit. 8 Verumtamen oculis tuis
considerabis: et retributionem peccatorum videbis.
9 Quoniam tu es Domine spes mea: Altissimum
posuisti refugium tuum. 10 Non accedet ad
te malum: et flagellum non appropinquabit
tabernaculo tuo. 11 Quoniam angelis suis mandavit
de te: ut custodiant te in omnibus viis tuis. 12 In
manibus portabunt te: ne forte offendas ad lapidem
pedem tuum. 13 Super aspidem, et basiliscum
ambulabis: et conculcabis leonem et draconem. 14
Quoniam in me speravit, liberabo eum: protegam
eum, quoniam cognovit nomen meum. 15 Clamabit
ad me, et ego exaudiam eum: cum ipso sum in
tribulatione: eripiam eum et glorificabo eum. 16
Longitudine dierum replebo eum: et ostendam illi
salutare meum.

92 Psalmus Cantici, In die Sabbati. Bonum est
confiteri Domino: et psallere nomini tuo
Altissime. 2 Ad annunciandum mane misericordiam
tuam: et veritatem tuam per noctem. 3 In
decachordo, psalterio: cum cantico, in cithara.
4 Quia delectasti me Domine in factura tua: et
in operibus manuum tuarum exultabo. 5 Quam
magnificata sunt opera tua Domine! nimis profundæ
factæ sunt cogitationes tuæ: 6 Vir insipiens
non cognoscet: et stultus non intelliget hæc. 7
Cum exorti fuerint peccatores sicut fœnum: et
apparuerint omnes, qui operantur iniquitatem: Ut
intereant in sæculum sæculi: 8 tu autem Altissimus
in æternum Domine. 9 Quoniam ecce inimici tui
Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt: et
dispergentur omnes, qui operantur iniquitatem.
10 Et exaltabitur sicut unicornis cornu meum: et
senectus mea in misericordia uberi. 11 Et despexit
oculus meus inimicos meos: et in insurgentibus in
me malignantibus audiet auris mea. 12 Iustus ut
palma florebit: sicut cedrus Libani multiplicabitur.
13 Plantati in domo Domini, in atriis domus Dei
nostri florebunt. 14 Adhuc multiplicabuntur in
senecta uberi: et bene patientes erunt, 15 ut
annuncient: Quoniam rectus Dominus Deus noster:
et non est iniquitas in eo.

93 Laus Cantici ipsi David, in die ante Sabbatum,
quando fundata est terra. 2 Dominus regnavit,
decorem indutus est: 3 indutus est Dominus
fortitudinem, et præcinxit se. Etenim firmavit
orbem terræ, qui non commovebitur. 4 Parata
sedes tua ex tunc: a sæculo tu es. 5 Testimonia
tua credibilia facta sunt nimis: domum tuam decet
sanctitudo Domine in longitudinem dierum.

94 Psalmus ipsi David, Quarta Sabbati. Deus
ultionum Dominus: Deus ultionum libere
egit. 2 Exaltare qui iudicas terram: redde
retributionem superbis. 3 Usquequo peccatores
Domine: usquequo peccatores gloriabuntur: 4
Effabuntur, et loquentur iniquitatem: loquentur
omnes, qui operantur iniustitiam? 5 Populum
tuum Domine humiliaverunt: et hereditatem tuam
vexaverunt. 6 Viduam, et advenam interfecerunt:
et pupillos occiderunt. 7 Et dixerunt: Non videbit
Dominus, nec intelliget Deus Iacob. 8 Intelligite
insipientes in populo: et stulti aliquando sapite.
9 Qui plantavit aurem, non audiet? aut qui finxit
oculum, non considerat? 10 Qui corripit gentes,
non arguet: qui docet hominem scientiam? 11
Dominus scit cogitationes hominum, quoniam
vanæ sunt. 12 Beatus homo, quem tu erudieris
Domine: et de lege tua docueris eum. 13 Ut
mitiges ei a diebus malis: donec fodiatur peccatori
fovea. 14 Quia non repellet Dominus plebem

suam: et hereditatem suam non derelinquet. 15
Quoadusque iustitia convertatur in iudicium: et
qui iuxta illam omnes qui recto sunt corde. 16
Quis consurget mihi adversus malignantes? aut
quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem?
17 Nisi quia Dominus adiuvit me: paulominus
habitasset in inferno anima mea. (questioned) 18 Si
dicebam: Motus est pes meus: misericordia tua
Domine adiuvabat me. 19 Secundum multitudinem
dolorum meorum in corde meo: consolationes
tuæ lætificaverunt animam meam. 20 Numquid
adhæret tibi sedes iniquitatis: qui fingis laborem
in præcepto? 21 Captabunt in animam iusti: et
sanguinem innocentem condemnabunt. 22 Et
factus est mihi Dominus in refugium: et Deus
meus in adiutorium spei meæ. 23 Et reddet illis
iniquitatem ipsorum: et in malitia eorum disperdet
eos: disperdet illos Dominus Deus noster.

95 Laus Cantici ipsi David. Venite, exultemus
Domino: iubilemus Deo salutari nostro: 2
Præoccupemus faciem eius in confessione: et in
psalmis iubilemus ei. 3 Quoniam Deus magnus
Dominus: et Rex magnus super omnes deos. 4
Quia in manu eius sunt omnes fines terræ: et
altitudines montium ipsius sunt. 5 Quoniam ipsius
est mare, et ipse fecit illud: et siccam manus eius
formaverunt. 6 Venite adoremus, et procidamus: et
ploremus ante Dominum, qui fecit nos. 7 Quia ipse
est Dominus Deus noster: et nos populus pascuæ
eius, et oves manus eius. 8 Hodie si vocem eius
audieritis, nolite obdurare corda vestra; 9 Sicut in
irritatione secundum diem tentationis in deserto:
ubi tentaverunt me patres vestri, probaverunt
me, et viderunt opera mea. 10 Quadraginta annis
offensus fui generationi illi, et dixi: Semper hi
errant corde. 11 Et isti non cognoverunt vias meas:
ut iuravi in ira mea: Si introibunt in requiem meam.

96 Canticum ipsi David, Quando domus
ædificabatur post captivitatem. Cantate
Domino canticum novum: cantate Domino omnis
terra. 2 Cantate Domino, et benedicite nomini
eius: annunciate de die in diem salutare eius. 3
Annunciate inter Gentes gloriam eius, in omnibus
populis mirabilia eius. 4 Quoniam magnus Dominus,
et laudabilis nimis: terribilis est super omnes deos.
5 Quoniam omnes dii Gentium dæmonia: Dominus
autem cælos fecit. 6 Confessio, et pulchritudo
in conspectu eius: sanctimonia, et magnificentia
in sanctificatione eius. 7 Afferte Domino patriæ
gentium, afferte Domino gloriam et honorem: 8
afferte Domino gloriam nomini eius. Tollite hostias,
et introite in atria eius: 9 adorate Dominum
in atrio sancto eius. Commoveatur a facie eius
universa terra: 10 dicite in Gentibus quia Dominus
regnavit. Etenim correxit orbem terræ qui non
commovebitur: iudicabit populos in æquitate. 11
Lætentur cæli, et exultet terra, commoveatur mare,
et plenitudo eius: 12 gaudebunt campi, et omnia
quæ in eis sunt. Tunc exultabunt omnia ligna
silvarum 13 a facie Domini, quia venit: quoniam
venit iudicare terram. Iudicabit orbem terræ in
æquitate, et populos in veritate sua.

97 Huic David, Quando terra eius restituta est.
Dominus regnavit, exultet terra: lætentur
insulæ multæ. 2 Nubes, et caligo in circuitu eius:
iustitia, et iudicium correctio sedis eius. 3 Ignis
ante ipsum præcedet, et inflammabit in circuitu
inimicos eius. 4 Illuxerunt fulgura eius orbi terræ:
vidit, et commota est terra. 5 Montes, sicut cera
fluxerunt a facie Domini: a facie Domini omnis
terra. 6 Annunciaverunt cæli iustitiam eius: et
viderunt omnes populi gloriam eius. 7 Confundantur
omnes, qui adorant sculptilia: et qui gloriantur in
simulacris suis. Adorate eum omnes angeli eius:
8 audivit, et lætata est Sion. Et exultaverunt filiæ
Iudæ, propter iudicia tua Domine: 9 Quoniam tu
Dominus altissimus super omnem terram: nimis
exaltatus es super omnes deos. 10 Qui diligitis
Dominum, odite malum: custodit Dominus animas
sanctorum suorum, de manu peccatoris liberabit
eos. 11 Lux orta est iusto, et rectis corde lætitia. 12
Lætamini iusti in Domino: et confitemini memoriæ
sanctificationis eius.

98 Psalmus ipsi David. Cantate Domino canticum
novum: quia mirabilia fecit. Salvavit sibi
dextera eius: et brachium sanctum eius. 2
Notum fecit Dominus salutare suum: in conspectu
gentium revelavit iustitiam suam. 3 Recordatus est
misericordiæ suæ, et veritatis suæ domui Israel.
Viderunt omnes termini terræ salutare Dei nostri.
4 Iubilate Deo omnis terra: cantate, et exultate, et
psallite. 5 Psallite Domino in cithara, in cithara et
voce psalmi: 6 in tubis ductilibus, et voce tubæ
corneæ. Iubilate in conspectu regis Domini: 7
moveatur mare, et plenitudo eius: orbis terrarum,
et qui habitant in eo. 8 Flumina plaudent manu,
simul montes exultabunt 9 a conspectu Domini:
quoniam venit iudicare terram. Iudicabit orbem
terrarum in iustitia, et populos in æquitate.

99 Psalmus ipsi David. Dominus regnavit,
irascantur populi: qui sedet super cherubim,
moveatur terra. 2 Dominus in Sion magnus: et
excelsus super omnes populos. 3 Confiteantur

nomini tuo magno: quoniam terribile, et sanctum
est: 4 et honor regis iudicium diligit. Tu parasti
directiones: iudicium et iustitiam in Iacob tu fecisti.
5 Exaltate Dominum Deum nostrum, et adorate
scabellum pedum eius: quoniam sanctum est. 6
Moyses et Aaron in sacerdotibus eius: et Samuel
inter eos, qui invocant nomen eius: Invocabant
Dominum, et ipse exaudiebat eos: 7 in columna
nubis loquebatur ad eos. Custodiebant testimonia
eius, et præceptum quod dedit illis. 8 Domine Deus
noster tu exaudiebas eos: Deus tu propitius fuisti
eis, et ulciscens in omnes adinventiones eorum. 9
Exaltate Dominum Deum nostrum, et adorate in
monte sancto eius: quoniam sanctus Dominus Deus
noster.

100 Psalmus in confessione. 2 Iubilate Deo
omnis terra: servite Domino in lætitia.
Introite in conspectu eius, in exultatione. 3 Scitote
quoniam Dominus ipse est Deus: ipse fecit nos,
et non ipsi nos: Populus eius, et oves pascuæ
eius: 4 introite portas eius in confessione, atria
eius in hymnis: confitemini illi. Laudate nomen
eius: 5 quoniam suavis est Dominus, in æternum
misericordia eius, et usque in generationem et
generationem veritas eius.

101 Psalmus ipsi David. Misericordiam, et
iudicium cantabo tibi Domine: Psallam, 2 et
intelligam in via immaculata, quando venies ad me.
Perambulabam in innocentia cordis mei, in medio
domus meæ. 3 Non proponebam ante oculos meos
rem iniustam: facientes prævaricationes odivi. 4
Non adhæsit mihi cor pravum: declinantem a me
malignum non cognoscebam. 5 Detrahentem secreto
proximo suo, hunc persequebar. Superbo oculo, et
insatiabili corde, cum hoc non edebam. 6 Oculi mei
ad fideles terræ ut sedeant mecum: ambulans in via
immaculata, hic mihi ministrabat. 7 Non habitabit in
medio domus meæ qui facit superbiam: qui loquitur
iniqua, non direxit in conspectu oculorum meorum.
8 In matutino interficiebam omnes peccatores
terræ: ut disperderem de civitate Domini omnes
operantes iniquitatem.

102 Oratio pauperis, cum anxius fuerit, et in
conspectu Domini effuderit precem suam.
Domine exaudi orationem meam: et clamor meus
ad te veniat. 2 Non avertas faciem tuam a me:
in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem
tuam. In quacumque die invocavero te, velociter
exaudi me. 3 Quia defecerunt sicut fumus dies
mei: et ossa mea sicut cremium aruerunt. 4
Percussus sum ut fœnum, et aruit cor meum:
quia oblitus sum comedere panem meum. 5 A
voce gemitus mei adhæsit os meum carni meæ. 6
Similis factus sum pellicano solitudinis: factus sum
sicut nycticorax in domicilio. 7 Vigilavi, et factus
sum sicut passer solitarius in tecto. 8 Tota die
exprobrabant mihi inimici mei: et qui laudabant me
adversum me iurabant. 9 Quia cinerem tamquam
panem manducabam, et potum meum cum fletu
miscebam. 10 A facie iræ et indignationis tuæ:
quia elevans allisisti me. 11 Dies mei sicut umbra
declinaverunt: et ego sicut fœnum arui. 12 Tu
autem Domine in æternum permanes: et memoriale
tuum in generationem et generationem. 13 Tu
exurgens misereberis Sion: quia tempus miserendi
eius, quia venit tempus. 14 Quoniam placuerunt
servis tuis lapides eius: et terræ eius miserebuntur.
15 Et timebunt Gentes nomen tuum Domine, et
omnes reges terræ gloriam tuam. 16 Quia ædificavit
Dominus Sion: et videbitur in gloria sua. 17 Respexit
in orationem humilium: et non sprevit precem
eorum. 18 Scribantur hæc in generatione altera:
et populus, qui creabitur, laudabit Dominum: 19
Quia prospexit de excelso sancto suo: Dominus
de cælo in terram aspexit: 20 Ut audiret gemitus
compeditorum: ut solveret filios interemptorum:
21 Ut annuncient in Sion nomen Domini: et laudem
eius in Ierusalem. 22 In conveniendo populos in
unum, et reges ut serviant Domino. 23 Respondit
ei in via virtutis suæ: Paucitatem dierum meorum
nuncia mihi. 24 Ne revoces me in dimidio dierum
meorum: in generationem et generationem anni
tui. 25 Initio tu Domine terram fundasti: et opera
manuum tuarum sunt cæli. 26 Ipsi peribunt, tu
autem permanes: et omnes sicut vestimentum
veterascent. Et sicut opertorium mutabis eos, et
mutabuntur: 27 tu autem idem ipse es, et anni tui
non deficient. 28 Filii servorum tuorum habitabunt:
et semen eorum in sæculum dirigetur.

103 Ipsi David. Benedic anima mea Domino et
omnia, quæ intra me sunt, nomini sancto
eius. 2 Benedic anima mea Domino: et noli oblivisci
omnes retributiones eius: 3 Qui propitiatur omnibus
iniquitatibus tuis: qui sanat omnes infirmitates tuas.
4 Qui redimit de interitu vitam tuam: qui coronat
te in misericordia et miserationibus. 5 Qui replet
in bonis desiderium tuum: renovabitur ut aquilæ
iuventus tua: 6 Faciens misericordias Dominus: et
iudicium omnibus iniuriam patientibus. 7 Notas
fecit vias suas Moysi, filiis Israel voluntates suas.
8 Miserator, et misericors Dominus: longanimis,
et multum misericors. 9 Non in perpetuum
irascetur: neque in æternum comminabitur. 10

Non secundum peccata nostra fecit nobis: neque
secundum iniquitates nostras retribuit nobis. **11**
Quoniam secundum altitudinem cæli a terra:
corroboravit misericordiam suam super timentes
se. **12** Quantum distat Ortus ab Occidente: longe
fecit a nobis iniquitates nostras. **13** Quomodo
miseretur pater filiorum, misertus est Dominus
timentibus se: **14** quoniam ipse cognovit figmentum
nostrum. Recordatus est quoniam pulvis sumus: **15**
homo, sicut fœnum dies eius, tamquam flos agri
sic efflorebit. **16** Quoniam spiritus pertransibit in
illo, et non subsistet: et non cognoscet amplius
locum suum. **17** Misericordia autem Domini ab
æterno, et usque in æternum super timentes eum.
Et iustitia illius in filios filiorum, **18** his qui servant
testamentum eius: Et memores sunt mandatorum
ipsius, ad faciendum ea. **19** Dominus in cælo
paravit sedem suam: et regnum ipsius omnibus
dominabitur. **20** Benedicite Domino omnes angeli
eius: potentes virtute, facientes verbum illius, ad
audiendam vocem sermonum eius. **21** Benedicite
Domino omnes virtutes eius: ministri eius, qui
facitis voluntatem eius. **22** Benedicite Domino
omnia opera eius: in omni loco dominationis eius,
benedic anima mea Domino.

104 Ipsi David. Benedic anima mea Domino:
Domine Deus meus magnificatus es
vehementer. Confessionem, et decorem induisti: **2**
amictus lumine sicut vestimento: Extendens cælum
sicut pellem: **3** qui tegis aquis superiora eius.
Qui ponis nubem ascensum tuum: qui ambulas
super pennas ventorum. **4** Qui facis angelos tuos,
spiritus: et ministros tuos ignem urentem. **5** Qui
fundasti terram super stabilitatem suam: non
inclinabitur in sæculum sæculi. **6** Abyssus, sicut
vestimentum, amictus eius: super montes stabunt
aquæ. **7** Ab increpatione tua fugient: a voce
tonitrui tui formidabunt. **8** Ascendunt montes: et
descendunt campi in locum, quem fundasti eis.
9 Terminum posuisti, quem non transgredientur:
neque convertentur operire terram. **10** Qui emittis
fontes in convallibus: inter medium montium
pertransibunt aquæ. **11** Potabunt omnes bestiæ agri:
expectabunt onagri in siti sua. **12** Super ea volucres
cæli habitabunt: de medio petrarum dabunt voces.
13 Rigans montes de superioribus suis: de fructu
operum tuorum satiabitur terra: **14** Producens
fœnum iumentis, et herbam servituti hominum: Ut
educas panem de terra: **15** et vinum lætificet cor
hominis: Ut exhilaret faciem in oleo: et panis cor
hominis confirmet. **16** Saturabuntur ligna campi,
et cedri Libani, quas plantavit: **17** illic passeres
nidificabunt. Herodii domus dux est eorum: **18**
montes excelsi cervis: petra refugium herinaciis.
19 Fecit lunam in tempora: sol cognovit occasum
suum. **20** Posuisti tenebras, et facta est nox: in ipsa
pertransibunt omnes bestiæ silvæ. **21** Catuli leonum
rugientes, ut rapiant, et quærant a Deo escam sibi.
22 Ortus est sol, et congregati sunt: et in cubilibus
suis collocabuntur. **23** Exibit homo ad opus suum:
et ad operationem suam usque ad vesperum. **24**
Quam magnificata sunt opera tua Domine! omnia in
sapientia fecisti: impleta est terra possessione tua.
25 Hoc mare magnum, et spatiosum manibus: illic
reptilia, quorum non est numerus. Animalia pusilla
cum magnis: **26** illic naves pertransibunt. Draco
iste, quem formasti ad illudendum ei: **27** omnia
a te expectant ut des illis escam in tempore. **28**
Dante te illis, colligent: aperiente te manum tuam,
omnia implebuntur bonitate. **29** Avertente autem
te faciem, turbabuntur: auferes spiritum eorum,
et deficient, et in pulverem suum revertentur. **30**
Emittes Spiritum tuum, et creabuntur: et renovabis
faciem terræ. **31** Sit gloria Domini in sæculum:
lætabitur Dominus in operibus suis: **32** Qui respicit
terram, et facit eam tremere: qui tangit montes, et
fumigant. **33** Cantabo Domino in vita mea: psallam
Deo meo quamdiu sum. **34** Iucundum sit ei eloquium
meum: ego vero delectabor in Domino. **35** Deficiant
peccatores a terra, et iniqui ita ut non sint: benedic
anima mea Domino.

105 Alleluia. Confitemini Domino, et invocate
nomen eius: annunciate inter gentes opera
eius. **2** Cantate ei, et psallite ei: narrate omnia
mirabilia eius. **3** Laudamini in nomine sancto eius:
lætetur cor quærentium Dominum. **4** Quærite
Dominum, et confirmamini: quærite faciem eius
semper. **5** Mementote mirabilium eius, quæ fecit:
prodigia eius, et iudicia oris eius. **6** Semen Abraham,
servi eius: filii Iacob electi eius. **7** Ipse Dominus
Deus noster: in universa terra iudicia eius. **8**
Memor fuit in sæculum testamenti sui: verbi,
quod mandavit in mille generationes: **9** Quod
disposuit ad Abraham: et iuramenti sui ad Isaac:
10 Et statuit illud Iacob in præceptum: et Israel
in testamentum æternum: **11** Dicens: Tibi dabo
Terram Chanaan, funiculum hereditatis vestræ. **12**
Cum essent numero brevi, paucissimi et incolæ
eius: **13** Et pertransierunt de gente in gentem, et
de regno ad populum alterum. **14** Non reliquit
hominem nocere eis: et corripuit pro eis reges.
15 Nolite tangere Christos meos: et in prophetis
meis nolite malignari. **16** Et vocavit famem super
terram: et omne firmamentum panis contrivit. **17**

Misit ante eos virum: in servum venundatus est
Ioseph. 18 Humiliaverunt in compedibus pedes eius,
ferrum pertransiit animam eius, 19 donec veniret
verbum eius. Eloquium Domini inflammavit eum:
20 misit rex, et solvit eum; princeps populorum, et
dimisit eum. 21 Constituit eum dominum domus
suæ: et principem omnis possessionis suæ: 22
Ut erudiret principes eius sicut semetipsum: et
senes eius prudentiam doceret. 23 Et intravit
Israel in Ægyptum: et Iacob accola fuit in Terra
Cham. 24 Et auxit populum suum vehementer: et
firmavit eum super inimicos eius. 25 Convertit
cor eorum ut odirent populum eius: et dolum
facerent in servos eius. 26 Misit Moysen servum
suum: Aaron, quem elegit ipsum. 27 Posuit in eis
verba signorum suorum, et prodigiorum in Terra
Cham. 28 Misit tenebras, et obscuravit: et non
exacerbavit sermones suos. 29 Convertit aquas
eorum in sanguinem: et occidit pisces eorum. 30
Edidit terra eorum ranas in penetralibus regum
ipsorum. 31 Dixit, et venit cœnomyia: et cinifes in
omnibus finibus eorum. 32 Posuit pluvias eorum
grandinem: ignem comburentem in terra ipsorum.
33 Et percussit vineas eorum, et ficulneas eorum: et
contrivit lignum finium eorum. 34 Dixit, et venit
locusta, et bruchus, cuius non erat numerus: 35 Et
comedit omne fœnum in terra eorum: et comedit
omnem fructum terræ eorum. 36 Et percussit omne
primogenitum in terra eorum: primitias omnis
laboris eorum. 37 Et eduxit eos cum argento et
auro: et non erat in tribubus eorum infirmus. 38
Lætata est Ægyptus in profectione eorum: quia
incubuit timor eorum super eos. 39 Expandit nubem
in protectionem eorum, et ignem ut luceret eis per
noctem. 40 Petierunt, et venit coturnix: et pane cæli
saturavit eos. 41 Dirupit petram, et fluxerunt aquæ:
abierunt in sicco flumina; 42 Quoniam memor fuit
verbi sancti sui, quod habuit ad Abraham puerum
suum. 43 Et eduxit populum suum in exultatione,
et electos suos in lætitia. 44 Et dedit illis regiones
Gentium: et labores populorum possederunt: 45
Ut custodiant iustificationes eius, et legem eius
requirant.

106 Alleluia. Confitemini Domino quoniam
bonus: quoniam in sæculum misericordia
eius. 2 Quis loquetur potentias Domini, auditas
faciet omnes laudes eius? 3 Beati, qui custodiunt
iudicium, et faciunt iustitiam in omni tempore. 4
Memento nostri Domine in beneplacito populi tui:
visita nos in salutari tuo: 5 Ad videndum in bonitate
electorum tuorum, ad lætandum in lætitia gentis
tuæ: ut lauderis cum hereditate tua. 6 Peccavimus
cum patribus nostris: iniuste egimus, iniquitatem
fecimus. 7 Patres nostri in Ægypto non intellexerunt
mirabilia tua: non fuerunt memores multitudinis
misericordiæ tuæ. Et irritaverunt ascendentes in
mare, Mare Rubrum. 8 Et salvavit eos propter
nomen suum: ut notam faceret potentiam suam.
9 Et increpuit Mare Rubrum, et exiccatum est: et
deduxit eos in abyssis sicut in deserto. 10 Et salvavit
eos de manu odientium: et redemit eos de manu
inimici. 11 Et operuit aqua tribulantes eos: unus ex
eis non remansit. 12 Et crediderunt verbis eius: et
laudaverunt laudem eius. 13 Cito fecerunt, obliti
sunt operum eius: et non sustinuerunt consilium
eius. 14 Et concupierunt concupiscentiam in deserto:
et tentaverunt Deum in inaquoso. 15 Et dedit eis
petitionem ipsorum: et misit saturitatem in animas
eorum. 16 Et irritaverunt Moysen in castris: Aaron
sanctum Domini. 17 Aperta est terra, et deglutivit
Dathan: et operuit super congregationem Abiron.
18 Et exarsit ignis in synagoga eorum: flamma
combussit peccatores. 19 Et fecerunt vitulum in
Horeb: et adoraverunt sculptile. 20 Et mutaverunt
gloriam suam in similitudinem vituli comedentis
fœnum. 21 Obliti sunt Deum, qui salvavit eos, qui
fecit magnalia in Ægypto, 22 mirabilia in Terra
Cham: terribilia in Mari Rubro. 23 Et dixit ut
disperderet eos: si non Moyses electus eius stetisset
in confractione in conspectu eius: Ut averteret iram
eius ne disperderet eos: 24 et pro nihilo habuerunt
terram desiderabilem: Non crediderunt verbo eius,
25 et murmuraverunt in tabernaculis suis: non
exaudierunt vocem Domini. 26 Et elevavit manum
suam super eos: ut prosterneret eos in deserto:
27 Et ut deiiceret semen eorum in Nationibus: et
dispergeret eos in regionibus. 28 Et initiati sunt
Beelphegor: et comederunt sacrificia mortuorum.
29 Et irritaverunt eum in adinventionibus suis: et
multiplicata est in eis ruina. 30 Et stetit Phinees, et
placavit: et cessavit quassatio. 31 Et reputatum est
ei in iustitiam, in generationem et generationem
usque in sempiternum. 32 Et irritaverunt eum
ad Aquas Contradictionis: et vexatus est Moyses
propter eos: 33 quia exacerbaverunt spiritum eius. Et
distinxit in labiis suis: 34 non disperdiderunt gentes,
quas dixit Dominus illis. 35 Et commisti sunt inter
Gentes, et didicerunt opera eorum: 36 et servierunt
sculptilibus eorum: et factum est illis in scandalum.
37 Et immolaverunt filios suos, et filias suas
dæmoniis. 38 Et effuderunt sanguinem innocentem:
sanguinem filiorum suorum et filiarum suarum,
quas sacrificaverunt sculptilibus Chanaan. Et infecta
est terra in sanguinibus, 39 et contaminata est in
operibus eorum: et fornicati sunt in adinventionibus

suis. 40 Et iratus est furore Dominus in populum
suum: et abominatus est hereditatem suam. 41 Et
tradidit eos in manus gentium: et dominati sunt
eorum qui oderunt eos. 42 Et tribulaverunt eos
inimici eorum, et humiliati sunt sub manibus eorum:
43 sæpe liberavit eos. Ipsi autem exacerbaverunt
eum in consilio suo: et humiliati sunt in iniquitatibus
suis. 44 Et vidit cum tribularentur: et audivit
orationem eorum. 45 Et memor fuit testamenti
sui: et pœnituit eum secundum multitudinem
misericordiæ suæ. 46 Et dedit eos in misericordias
in conspectu omnium qui ceperant eos. 47 Salvos
nos fac Domine Deus noster: et congrega nos de
Nationibus: Ut confiteamur nomini sancto tuo: et
gloriemur in laude tua. 48 Benedictus Dominus
Deus Israel a sæculo et usque in sæculum: et dicet
omnis populus: Fiat, fiat.

107 Alleluia. Confitemini Domino quoniam
bonus: quoniam in sæculum misericordia
eius. 2 Dicant qui redempti sunt a Domino,
quos redemit de manu inimici: et de regionibus
congregavit eos: 3 A solis ortu, et occasu: ab
Aquilone, et mari. 4 Erraverunt in solitudine in
inaquoso: viam civitatis habitaculi non invenerunt, 5
Esurientes, et sitientes: anima eorum in ipsis defecit.
6 Et clamaverunt ad Dominum cum tribularentur: et
de necessitatibus eorum eripuit eos. 7 Et deduxit eos
in viam rectam: ut irent in civitatem habitationis. 8
Confiteantur Domino misericordiæ eius: et mirabilia
eius filiis hominum. 9 Quia satiavit animam inanem:
et animam esurientem satiavit bonis. 10 Sedentes in
tenebris, et umbra mortis: vinctos in mendicitate,
et ferro. 11 Quia exacerbaverunt eloquia Dei: et
consilium Altissimi irritaverunt. 12 Et humiliatum
est in laboribus cor eorum: infirmati sunt, nec fuit
qui adiuvaret. 13 Et clamaverunt ad Dominum cum
tribularentur: et de necessitatibus eorum liberavit
eos. 14 Et eduxit eos de tenebris, et umbra mortis:
et vincula eorum dirupit. 15 Confiteantur Domino
misericordiæ eius: et mirabilia eius filiis hominum.
16 Quia contrivit portas æreas: et vectes ferreos
confregit. 17 Suscepit eos de via iniquitatis eorum:
propter iniustitias enim suas humiliati sunt. 18
Omnem escam abominata est anima eorum: et
appropinquaverunt usque ad portas mortis. 19
Et clamaverunt ad Dominum cum tribularentur:
et de necessitatibus eorum liberavit eos. 20 Misit
verbum suum, et sanavit eos: et eripuit eos de
interitionibus eorum. 21 Confiteantur Domino
misericordiæ eius: et mirabilia eius filiis hominum.
22 Et sacrificent sacrificium laudis: et annuncient
opera eius in exultatione. 23 Qui descendunt mare
in navibus, facientes operationem in aquis multis.
24 Ipsi viderunt opera Domini, et mirabilia eius
in profundo. 25 Dixit, et stetit spiritus procellæ:
et exaltati sunt fluctus eius. 26 Ascendunt usque
ad cælos, et descendunt usque ad abyssos: anima
eorum in malis tabescebat. 27 Turbati sunt, et
moti sunt sicut ebrius: et omnis sapientia eorum
devorata est. 28 Et clamaverunt ad Dominum
cum tribularentur, et de necessitatibus eorum
eduxit eos. 29 Et statuit procellam eius in auram:
et siluerunt fluctus eius. 30 Et lætati sunt quia
siluerunt: et deduxit eos in portum voluntatis
eorum. 31 Confiteantur Domino misericordiæ eius:
et mirabilia eius filiis hominum. 32 Et exaltent
eum in Ecclesia plebis: et in cathedra seniorum
laudent eum. 33 Posuit flumina in desertum: et
exitus aquarum in sitim. 34 Terram fructiferam
in salsuginem, a malitia inhabitantium in ea. 35
Posuit desertum in stagna aquarum: et terram
sine aqua in exitus aquarum. 36 Et collocavit illic
esurientes: et constituerunt civitatem habitationis.
37 Et seminaverunt agros, et plantaverunt vineas: et
fecerunt fructum nativitatis. 38 Et benedixit eis,
et multiplicati sunt nimis: et iumenta eorum non
minoravit. 39 Et pauci facti sunt: et vexati sunt
a tribulatione malorum, et dolore. 40 Effusa est
contemptio super principes: et errare fecit eos in
invio, et non in via. 41 Et adiuvit pauperem de
inopia: et posuit sicut oves familias. 42 Videbunt
recti, et lætabuntur: et omnis iniquitas oppilabit os
suum. 43 Quis sapiens et custodiet hæc? et intelliget
misericordias Domini?

108 Canticum Psalmi ipsi David. Paratum cor
meum Deus, paratum cor meum: cantabo,
et psallam in gloria mea. 2 Exurge gloria mea,
exurge psalterium, et cithara: exurgam diluculo.
3 Confitebor tibi in populis Domine: et psallam
tibi in nationibus. 4 Quia magna est super cælos
misericordia tua: et usque ad nubes veritas tua: 5
Exaltare super cælos Deus, et super omnem terram
gloria tua: 6 ut liberentur dilecti tui. Salvum fac
dextera tua, et exaudi me: 7 Deus locutus est in
sancto suo: Exultabo, et dividam Sichimam, et
convallem tabernaculorum dimetiar. 8 Meus est
Galaad, et meus est Manasses: et Ephraim susceptio
capitis mei. Iuda rex meus: 9 Moab lebes spei meæ.
In Idumæam extendam calceamentum meum: mihi
alienigenæ amici facti sunt. 10 Quis deducet me
in civitatem munitam? quis deducet me usque in
Idumæam? 11 Nonne tu Deus, qui repulisti nos, et
non exibis Deus in virtutibus nostris? 12 Da nobis
auxilium de tribulatione: quia vana salus hominis.

13 In Deo faciemus virtutem: et ipse ad nihilum
deducet inimicos nostros.

109 In finem, Psalmus David. 2 Deus laudem
meam ne tacueris: quia os peccatoris, et
os dolosi super me apertum est. 3 Locuti sunt
adversum me lingua dolosa, et sermonibus odii
circumdederunt me: et expugnaverunt me gratis.
4 Pro eo ut me diligerent, detrahebant mihi: ego
autem orabam. 5 Et posuerunt adversum me mala
pro bonis: et odium pro dilectione mea. 6 Constitue
super eum peccatorem: et diabolus stet a dextris
eius. 7 Cum iudicatur, exeat condemnatus: et oratio
eius fiat in peccatum. 8 Fiant dies eius pauci:
et episcopatum eius accipiat alter. 9 Fiant filii
eius orphani: et uxor eius vidua. 10 Nutantes
transferantur filii eius, et mendicent: et eiiciantur de
habitationibus suis. 11 Scrutetur fœnerator omnem
substantiam eius: et diripiant alieni labores eius. 12
Non sit illi adiutor: nec sit qui misereatur pupillis
eius. 13 Fiant nati eius in interitum: in generatione
una deleatur nomen eius. 14 In memoriam redeat
iniquitas patrum eius in conspectu Domini: et
peccatum matris eius non deleatur. 15 Fiant contra
Dominum semper, et dispereat de terra memoria
eorum: 16 pro eo quod non est recordatus facere
misericordiam. 17 Et persecutus est hominem
inopem, et mendicum, et compunctum corde
mortificare. 18 Et dilexit maledictionem, et veniet
ei: et noluit benedictionem, et elongabitur ab eo. Et
induit maledictionem sicut vestimentum, et intravit
sicut aqua in interiora eius, et sicut oleum in ossibus
eius. 19 Fiat ei sicut vestimentum, quo operitur:
et sicut zona, qua semper præcingitur. 20 Hoc
opus eorum, qui detrahunt mihi apud Dominum:
et qui loquuntur mala adversus animam meam.
21 Et tu Domine, Domine, fac mecum propter
nomen tuum: quia suavis est misericordia tua. 22
Libera me quia egenus, et pauper ego sum: et cor
meum conturbatum est intra me. 23 Sicut umbra
cum declinat, ablatus sum: et excussus sum sicut
locustæ. 24 Genua mea infirmata sunt a ieiunio:
et caro mea immutata est propter oleum. 25 Et
ego factus sum opprobrium illis: viderunt me, et
moverunt capita sua. 26 Adiuva me Domine Deus
meus: salvum me fac secundum misericordiam
tuam. 27 Et sciant quia manus tua hæc: et tu Domine
fecisti eam. 28 Maledicent illi, et tu benedices:
qui insurgunt in me, confundantur: servus autem
tuus lætabitur. 29 Induantur qui detrahunt mihi,
pudore: et operiantur sicut diploide confusione
sua. 30 Confitebor Domino nimis in ore meo: et in
medio multorum laudabo eum. 31 Quia astitit a
dextris pauperis, ut salvam faceret a persequentibus
animam meam.

110 Psalmus David. Dixit Dominus Domino
meo: Sede a dextris meis: Donec ponam
inimicos tuos, scabellum pedum tuorum. 2 Virgam
virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion: dominare in
medio inimicorum tuorum. 3 Tecum principium
in die virtutis tuæ in splendoribus sanctorum:
ex utero ante luciferum genui te. 4 Iuravit
Dominus, et non pœnitebit eum: Tu es sacerdos
in æternum secundum ordinem Melchisedech.
5 Dominus a dextris tuis, confregit in die iræ
suæ reges. 6 Iudicabit in nationibus, implebit
ruinas: conquassabit capita in terra multorum. 7 De
torrente in via bibet: propterea exaltabit caput.

111 Alleluia. Confitebor tibi Domine in toto corde
meo: in consilio iustorum, et congregatione.
2 Magna opera Domini: exquisita in omnes
voluntates eius. 3 Confessio et magnificentia opus
eius: et iustitia eius manet in sæculum sæculi. 4
Memoriam fecit mirabilium suorum, misericors et
miserator Dominus: 5 escam dedit timentibus se.
Memor erit in sæculum testamenti sui: 6 virtutem
operum suorum annunciabit populo suo: 7 Ut det
illis hereditatem gentium: opera manuum eius
veritas, et iudicium. 8 Fidelia omnia mandata eius:
confirmata in sæculum sæculi, facta in veritate
et æquitate. 9 Redemptionem misit populo suo:
mandavit in æternum testamentum suum. Sanctum,
et terribile nomen eius: 10 initium sapientiæ timor
Domini. Intellectus bonus omnibus facientibus eum:
laudatio eius manet in sæculum sæculi.

112 Alleluia. Reversionis Aggæi, et Zachariæ.
Beatus vir, qui timet Dominum: in mandatis
eius volet nimis. 2 Potens in terra erit semen eius:
generatio rectorum benedicetur. 3 Gloria, et divitiæ
in domo eius: et iustitia eius manet in sæculum
sæculi. 4 Exortum est in tenebris lumen rectis:
misericors, et miserator, et iustus. 5 Iucundus homo
qui miseretur et commodat, disponet sermones suos
in iudicio: 6 quia in æternum non commovebitur. 7
In memoria æterna erit iustus: ab auditione mala
non timebit. Paratum cor eius sperare in Domino,
8 confirmatum est cor eius: non commovebitur
donec despiciat inimicos suos. 9 Dispersit, dedit
pauperibus: iustitia eius manet in sæculum sæculi,
cornu eius exaltabitur in gloria. 10 Peccator videbit,
et irascetur, dentibus suis fremet et tabescet:
desiderium peccatorum peribit.

113 Alleluia. Laudate pueri Dominum: laudate
nomen Domini. 2 Sit nomen Domini

benedictum, ex hoc nunc, et usque in sæculum. 3
A solis ortu usque ad occasum, laudabile nomen
Domini. 4 Excelsus super omnes gentes Dominus, et
super cælos gloria eius. 5 Quis sicut Dominus Deus
noster, qui in altis habitat, 6 et humilia respicit in
cælo et in terra? 7 Suscitans a terra inopem, et
de stercore erigens pauperem: 8 Ut collocet eum
cum principibus, cum principibus populi sui. 9 Qui
habitare facit sterilem in domo, matrem filiorum
lætantem.

114 Alleluia. In exitu Israel de Ægypto, domus
Iacob de populo barbaro: 2 Facta est Iudæa
sanctificatio eius, Israel potestas eius. 3 Mare vidit,
et fugit: Iordanis conversus est retrorsum. 4 Montes
exultaverunt ut arietes: et colles sicut agni ovium.
5 Quid est tibi mare quod fugisti: et tu Iordanis,
quia conversus es retrorsum? 6 Montes exultastis
sicut arietes, et colles sicut agni ovium? 7 A facie
Domini mota est terra, a facie Dei Iacob. 8 Qui
convertit petram in stagna aquarum, et rupem in
fontes aquarum.

115 Non nobis Domine, non nobis: sed nomini
tuo da gloriam. 2 Super misericordia tua,
et veritate tua: nequando dicant Gentes: Ubi est
Deus eorum? 3 Deus autem noster in cælo: omnia
quæcumque voluit, fecit. 4 Simulacra gentium
argentum, et aurum, opera manuum hominum. 5
Os habent, et non loquentur: oculos habent, et non
videbunt. 6 Aures habent, et non audient: nares
habent, et non odorabunt. 7 Manus habent, et
non palpabunt: pedes habent, et non ambulabunt:
non clamabunt in gutture suo. 8 Similes illis
fiant qui faciunt ea: et omnes qui confidunt in
eis. 9 Domus Israel speravit in Domino: adiutor
eorum et protector eorum est. 10 Domus Aaron
speravit in Domino: adiutor eorum et protector
eorum est. 11 Qui timent Dominum, speraverunt
in Domino: adiutor eorum et protector eorum est.
12 Dominus memor fuit nostri: et benedixit nobis:
Benedixit domui Israel: benedixit domui Aaron. 13
Benedixit omnibus, qui timent Dominum, pusillis
cum maioribus. 14 Adiiciat Dominus super vos:
super vos, et super filios vestros. 15 Benedicti vos
a Domino, qui fecit cælum, et terram. 16 Cælum
cæli Domino: terram autem dedit filiis hominum.
17 Non mortui laudabunt te Domine: neque omnes,
qui descendunt in infernum. **(questioned)** 18 Sed nos
qui vivimus, benedicimus Domino, ex hoc nunc et
usque in sæculum.

116 Alleluia. Dilexi, quoniam exaudiet Dominus
vocem orationis meæ. 2 Quia inclinavit
aurem suam mihi: et in diebus meis invocabo. 3
Circumdederunt me dolores mortis: et pericula
inferni invenerunt me. Tribulationem et dolorem
inveni: **(Sheol h7585)** 4 et nomen Domini invocavi.
O Domine libera animam meam: 5 misericors
Dominus, et iustus: et Deus noster miseretur. 6
Custodiens parvulos Dominus: humiliatus sum, et
liberavit me. 7 Convertere anima mea in requiem
tuam: quia Dominus benefecit tibi. 8 Quia eripuit
animam meam de morte: oculos meos a lacrymis,
pedes meos a lapsu. 9 Placebo Domino in regione
vivorum. 10 Alleluia. Credidi, propter quod locutus
sum: ego autem humiliatus sum nimis. 11 Ego dixi
in excessu meo: Omnis homo mendax. 12 Quid
retribuam Domino, pro omnibus, quæ retribuit
mihi? 13 Calicem salutaris accipiam: et nomen
Domini invocabo. 14 Vota mea Domino reddam
coram omni populo eius: 15 pretiosa in conspectu
Domini mors sanctorum eius: 16 O Domine quia ego
servus tuus: ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ.
Dirupisti vincula mea: 17 tibi sacrificabo hostiam
laudis, et nomen Domini invocabo. 18 Vota mea
Domino reddam in conspectu omnis populi eius: 19
in atriis domus Domini, in medio tui Ierusalem.

117 Alleluia. Laudate Dominum omnes Gentes:
laudate eum omnes populi: 2 Quoniam
confirmata est super nos misericordia eius: et
veritas Domini manet in æternum.

118 Alleluia. Confitemini Domino quoniam
bonus: quoniam in sæculum misericordia
eius. 2 Dicat nunc Israel quoniam bonus: quoniam
in sæculum misericordia eius. 3 Dicat nunc domus
Aaron: quoniam in sæculum misericordia eius.
4 Dicant nunc qui timent Dominum: quoniam
in sæculum misericordia eius. 5 De tribulatione
invocavi Dominum: et exaudivit me in latitudine
Dominus. 6 Dominus mihi adiutor: non timebo
quid faciat mihi homo. 7 Dominus mihi adiutor:
et ego despiciam inimicos meos. 8 Bonum est
confidere in Domino, quam confidere in homine:
9 Bonum est sperare in Domino, quam sperare
in principibus. 10 Omnes gentes circuierunt me:
et in nomine Domini quia ultus sum in eos. 11
Circumdantes circumdederunt me: et in nomine
Domini quia ultus sum in eos. 12 Circumdederunt
me sicut apes, et exarserunt sicut ignis in spinis:
et in nomine Domini quia ultus sum in eos. 13
Impulsus eversus sum ut caderem: et Dominus
suscepit me. 14 Fortitudo mea, et laus mea Dominus:
et factus est mihi in salutem. 15 Vox exultationis, et
salutis in tabernaculis iustorum. 16 Dextera Domini
fecit virtutem: dextera Domini exaltavit me, dextera

Domini fecit virtutem. 17 Non moriar, sed vivam: et
narrabo opera Domini. 18 Castigans castigavit me
Dominus: et morti non tradidit me. 19 Aperite mihi
portas iustitiæ, ingressus in eas confitebor Domino:
20 hæc porta Domini, iusti intrabunt in eam. 21
Confitebor tibi quoniam exaudisti me: et factus es
mihi in salutem. 22 Lapidem, quem reprobaverunt
ædificantes: hic factus est in caput anguli. 23 A
Domino factum est istud: et est mirabile in oculis
nostris. 24 Hæc est dies, quam fecit Dominus:
exultemus, et lætemur in ea. 25 O Domine salvum
me fac: O Domine bene prosperare: 26 benedictus
qui venit in nomine Domini. Benediximus vobis de
domo Domini: 27 Deus Dominus, et illuxit nobis.
Constituite diem solemnem in condensis, usque
ad cornu altaris. 28 Deus meus es tu, et confitebor
tibi: Deus meus es tu, et exaltabo te. Confitebor tibi
quoniam exaudisti me: et factus es mihi in salutem.
29 Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in
sæculum misericordia eius.

119 Alleluia. ALEPH. Beati immaculati in via:
qui ambulant in lege Domini. 2 Beati, qui
scrutantur testimonia eius: in toto corde exquirunt
eum. 3 Non enim qui operantur iniquitatem, in
viis eius ambulaverunt. 4 Tu mandasti mandata
tua custodiri nimis. 5 Utinam dirigantur viæ meæ,
ad custodiendas iustificationes tuas. 6 Tunc non
confundar, cum perspexero in omnibus mandatis
tuis. 7 Confitebor tibi in directione cordis: in eo
quod didici iudicia iustitiæ tuæ. 8 Iustificationes
tuas custodiam: non me derelinquas usquequaque.
9 BETH. In quo corrigit adolescentior viam suam? in
custodiendo sermones tuos. 10 In toto corde meo
exquisivi te: ne repellas me a mandatis tuis. 11 In
corde meo abscondi eloquia tua: ut non peccem tibi.
12 Benedictus es Domine: doce me iustificationes
tuas. 13 In labiis meis, pronunciavi omnia iudicia
oris tui. 14 In via testimoniorum tuorum delectatus
sum, sicut in omnibus divitiis. 15 In mandatis
tuis exercebor: et considerabo vias tuas. 16 In
iustificationibus tuis meditabor: non obliviscar
sermones tuos. 17 GHIMEL. Retribue servo tuo,
vivifica me: et custodiam sermones tuos. 18 Revela
oculos meos: et considerabo mirabilia de lege tua.
19 Incola ego sum in terra: non abscondas a me
mandata tua. 20 Concupivit anima mea desiderare
iustificationes tuas, in omni tempore. 21 Increpasti
superbos: maledicti qui declinant a mandatis tuis.
22 Aufer a me opprobrium, et contemptum: quia
testimonia tua exquisivi. 23 Etenim sederunt
principes, et adversum me loquebantur: servus
autem tuus exercebatur in iustificationibus tuis.
24 Nam et testimonia tua meditatio mea est: et
consilium meum iustificationes tuæ. 25 DALETH.
Adhæsit pavimento anima mea: vivifica me
secundum verbum tuum. 26 Vias meas enunciavi, et
exaudisti me: doce me iustificationes tuas. 27 Viam
iustificationum tuarum instrue me: et exercebor
in mirabilibus tuis. 28 Dormitavit anima mea
præ tædio: confirma me in verbis tuis. 29 Viam
iniquitatis amove a me: et de lege tua miserere
mei. 30 Viam veritatis elegi: iudicia tua non sum
oblitus. 31 Adhæsi testimoniis tuis Domine: noli
me confundere. 32 Viam mandatorum tuorum
cucurri, cum dilatasti cor meum. 33 HE. Legem
pone mihi Domine viam iustificationum tuarum: et
exquiram eam semper. 34 Da mihi intellectum, et
scrutabor legem tuam: et custodiam illam in toto
corde meo. 35 Deduc me in semitam mandatorum
tuorum: quia ipsam volui. 36 Inclina cor meum
in testimonia tua: et non in avaritiam. 37 Averte
oculos meos ne videant vanitatem: in via tua
vivifica me. 38 Statue servo tuo eloquium tuum, in
timore tuo. 39 Amputa opprobrium meum, quod
suspicatus sum: quia iudicia tua iucunda. 40 Ecce
concupivi mandata tua: in æquitate tua vivifica
me. 41 VAU. Et veniat super me misericordia tua
Domine: salutare tuum secundum eloquium tuum.
42 Et respondebo exprobrantibus mihi verbum:
quia speravi in sermonibus tuis. 43 Et ne auferas
de ore meo verbum veritatis usquequaque: quia
in iudiciis tuis supersperavi. 44 Et custodiam
legem tuam semper: in sæculum et in sæculum
sæculi. 45 Et ambulabam in latitudine: quia mandata
tua exquisivi. 46 Et loquebar in testimoniis tuis
in conspectu regum: et non confundebar. 47 Et
meditabar in mandatis tuis, quæ dilexi. 48 Et
levavi manus meas ad mandata tua, quæ dilexi:
et exercebar in iustificationibus tuis. 49 ZAIN.
Memor esto verbi tui servo tuo, in quo mihi spem
dedisti. 50 Hæc me consolata est in humilitate mea:
quia eloquium tuum vivificavit me. 51 Superbi
inique agebant usquequaque: a lege autem tua
non declinavi. 52 Memor fui iudiciorum tuorum
a sæculo Domine: et consolatus sum. 53 Defectio
tenuit me, pro peccatoribus derelinquentibus legem
tuam. 54 Cantabiles mihi erant iustificationes
tuæ, in loco peregrinationis meæ. 55 Memor fui
nocte nominis tui Domine: et custodivi legem
tuam. 56 Hæc facta est mihi: quia iustificationes
tuas exquisivi. 57 HETH. Portio mea Domine, dixi
custodire legem tuam. 58 Deprecatus sum faciem
tuam in toto corde meo: miserere mei secundum
eloquium tuum. 59 Cogitavi vias meas: et converti
pedes meos in testimonia tua. 60 Paratus sum, et

non sum turbatus: ut custodiam mandata tua. **61** Funes peccatorum circumplexi sunt me: et legem tuam non sum oblitus. **62** Media nocte surgebam ad confitendum tibi, super iudicia iustificationis tuæ. **63** Particeps ego sum omnium timentium te: et custodientium mandata tua. **64** Misericordia tua Domine plena est terra: iustificationes tuas doce me. **65** TETH. Bonitatem fecisti cum servo tuo Domine, secundum verbum tuum. **66** Bonitatem, et disciplinam, et scientiam doce me: quia mandatis tuis credidi. **67** Priusquam humiliarer ego deliqui: propterea eloquium tuum custodivi. **68** Bonus es tu: et in bonitate tua doce me iustificationes tuas. **69** Multiplicata est super me iniquitas superborum: ego autem in toto corde meo scrutabor mandata tua. **70** Coagulatum est sicut lac cor eorum: ego vero legem tuam meditatus sum. **71** Bonum mihi quia humiliasti me: ut discam iustificationes tuas. **72** Bonum mihi lex oris tui, super millia auri, et argenti. **73** IOD. Manus tuæ fecerunt me, et plasmaverunt me: da mihi intellectum, et discam mandata tua. **74** Qui timent te videbunt me, et lætabuntur: quia in verba tua supersperavi. **75** Cognovi Domine quia æquitas iudicia tua: et in veritate tua humiliasti me. **76** Fiat misericordia tua ut consoletur me, secundum eloquium tuum servo tuo. **77** Veniant mihi miserationes tuæ, et vivam: quia lex tua meditatio mea est. **78** Confundantur superbi, quia iniuste iniquitatem fecerunt in me: ego autem exercebor in mandatis tuis. **79** Convertantur mihi timentes te: et qui noverunt testimonia tua. **80** Fiat cor meum immaculatum in iustificationibus tuis, ut non confundar. **81** CAPH. Defecit in salutare tuum anima mea: et in verbum tuum supersperavi. **82** Defecerunt oculi mei in eloquium tuum, dicentes: Quando consolaberis me? **83** Quia factus sum sicut uter in pruina: iustificationes tuas non sum oblitus. **84** Quot sunt dies servi tui: quando facies de persequentibus me iudicium? **85** Narraverunt mihi iniqui fabulationes: sed non ut lex tua. **86** Omnia mandata tua veritas: inique persecuti sunt me, adiuva me. **87** Paulominus consummaverunt me in terra: ego autem non dereliqui mandata tua. **88** Secundum misericordiam tuam vivifica me: et custodiam testimonia oris tui. **89** LAMED. In æternum Domine, verbum tuum permanet in cælo. **90** In generationem et generationem veritas tua: fundasti terram, et permanet. **91** Ordinatione tua perseverat dies: quoniam omnia serviunt tibi. **92** Nisi quod lex tua meditatio mea est: tunc forte periissem in humilitate mea. **93** In æternum non obliviscar iustificationes tuas: quia in ipsis vivificasti me. **94** Tuus sum ego, salvum me fac: quoniam iustificationes tuas exquisivi. **95** Me expectaverunt peccatores ut perderent me: testimonia tua intellexi. **96** Omnis consummationis vidi finem: latum mandatum tuum nimis. **97** MEM. Quomodo dilexi legem tuam Domine? tota die meditatio mea est. **98** Super inimicos meos prudentem me fecisti mandato tuo: quia in æternum mihi est. **99** Super omnes docentes me intellexi: quia testimonia tua meditatio mea est. **100** Super senes intellexi: quia mandata tua quæsivi. **101** Ab omni via mala prohibui pedes meos: ut custodiam verba tua. **102** A iudiciis tuis non declinavi: quia tu legem posuisti mihi. **103** Quam dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo! **104** A mandatis tuis intellexi: propterea odivi omnem viam iniquitatis. **105** NUN. Lucerna pedibus meis verbum tuum, et lumen semitis meis. **106** Iuravi, et statui custodire iudicia iustitiæ tuæ. **107** Humiliatus sum usquequaque Domine: vivifica me secundum verbum tuum. **108** Voluntaria oris mei beneplacita fac Domine: et iudicia tua doce me. **109** Anima mea in manibus meis semper: et legem tuam non sum oblitus. **110** Posuerunt peccatores laqueum mihi: et de mandatis tuis non erravi. **111** Hereditate acquisivi testimonia tua in æternum: quia exultatio cordis mei sunt. **112** Inclinavi cor meum ad faciendas iustificationes tuas in æternum, propter retributionem. **113** SAMECH. Iniquos odio habui: et legem tuam dilexi. **114** Adiutor, et susceptor meus es tu: et in verbum tuum supersperavi. **115** Declinate a me maligni: et scrutabor mandata Dei mei. **116** Suscipe me secundum eloquium tuum, et vivam: et non confundas me ab expectatione mea. **117** Adiuva me, et salvus ero: et meditabor in iustificationibus tuis semper. **118** Sprevisti omnes discedentes a iudiciis tuis: quia iniusta cogitatio eorum. **119** Prævaricantes reputavi omnes peccatores terræ: ideo dilexi testimonia tua. **120** Confige timore tuo carnes meas: a iudiciis enim tuis timui. **121** AIN. Feci iudicium et iustitiam: non tradas me calumniantibus me. **122** Suscipe servum tuum in bonum: non calumnientur me superbi. **123** Oculi mei defecerunt in salutare tuum: et in eloquium iustitiæ tuæ. **124** Fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam: et iustificationes tuas doce me. **125** Servus tuus sum ego: da mihi intellectum, ut sciam testimonia tua. **126** Tempus faciendi Domine: dissipaverunt legem tuam. **127** Ideo dilexi mandata tua, super aurum et topazion. **128** Propterea ad omnia mandata tua dirigebar: omnem viam iniquam odio habui. **129** PHE. Mirabilia testimonia tua: ideo scrutata est ea anima mea. **130** Declaratio sermonum tuorum illuminat: et intellectum dat parvulis. **131**

Os meum aperui, et attraxi spiritum: quia mandata
tua desiderabam. 132 Aspice in me, et miserere mei,
secundum iudicium diligentium nomen tuum. 133
Gressus meos dirige secundum eloquium tuum: et
non dominetur mei omnis iniustitia. 134 Redime
me a calumniis hominum: ut custodiam mandata
tua. 135 Faciem tuam illumina super servum tuum:
et doce me iustificationes tuas. 136 Exitus aquarum
deduxerunt oculi mei: quia non custodierunt legem
tuam. 137 SADE. Iustus es Domine: et rectum
iudicium tuum. 138 Mandasti iustitiam testimonia
tua: et veritatem tuam nimis. 139 Tabescere me
fecit zelus meus: quia obliti sunt verba tua inimici
mei. 140 Ignitum eloquium tuum vehementer: et
servus tuus dilexit illud. 141 Adolescentulus sum
ego, et contemptus: iustificationes tuas non sum
oblitus. 142 Iustitia tua, iustitia in æternum: et lex
tua veritas. 143 Tribulatio, et angustia invenerunt
me: mandata tua meditatio mea est. 144 Æquitas
testimonia tua in æternum: intellectum da mihi,
et vivam. 145 COPH. Clamavi in toto corde meo,
exaudi me Domine: iustificationes tuas requiram.
146 Clamavi ad te, salvum me fac: ut custodiam
mandata tua. 147 Præveni in maturitate, et clamavi:
quia in verba tua supersperavi. 148 Prævenerunt
oculi mei ad te diluculo: ut meditarer eloquia tua.
149 Vocem meam audi secundum misericordiam
tuam Domine: et secundum iudicium tuum vivifica
me. 150 Appropinquaverunt persequentes me
iniquitati: a lege autem tua longe facti sunt. 151
Prope es tu Domine: et omnes viæ tuæ veritas.
152 Initio cognovi de testimoniis tuis: quia in
æternum fundasti ea. 153 RES. Vide humilitatem
meam, et eripe me: quia legem tuam non sum
oblitus. 154 Iudica iudicium meum, et redime me:
propter eloquium tuum vivifica me. 155 Longe a
peccatoribus salus: quia iustificationes tuas non
exquisierunt. 156 Misericordiæ tuæ multæ Domine:
secundum iudicium tuum vivifica me. 157 Multi qui
persequuntur me, et tribulant me: a testimoniis
tuis non declinavi. 158 Vidi prævaricantes, et
tabescebam: quia eloquia tua non custodierunt.
159 Vide quoniam mandata tua dilexi Domine:
in misericordia tua vivifica me. 160 Principium
verborum tuorum, veritas: in æternum omnia
iudicia iustitiæ tuæ. 161 SIN. Principes persecuti
sunt me gratis: et a verbis tuis formidavit cor
meum. 162 Lætabor ego super eloquia tua: sicut
qui invenit spolia multa. 163 Iniquitatem odio
habui, et abominatus sum: legem autem tuam
dilexi. 164 Septies in die laudem dixi tibi, super
iudicia iustitiæ tuæ. 165 Pax multa diligentibus
legem tuam: et non est illis scandalum. 166
Expectabam salutare tuum Domine: et mandata
tua dilexi. 167 Custodivit anima mea testimonia
tua: et dilexit ea vehementer. 168 Servavi mandata
tua, et testimonia tua: quia omnes viæ meæ in
conspectu tuo. 169 TAU. Appropinquet deprecatio
mea in conspectu tuo Domine: iuxta eloquium tuum
da mihi intellectum. 170 Intret postulatio mea in
conspectu tuo: secundum eloquium tuum eripe me.
171 Eructabunt labia mea hymnum, cum docueris
me iustificationes tuas. 172 Pronunciabit lingua mea
eloquium tuum: quia omnia mandata tua æquitas.
173 Fiat manus tua ut salvet me: quoniam mandata
tua elegi. 174 Concupivi salutare tuum Domine: et
lex tua meditatio mea est. 175 Vivet anima mea,
et laudabit te: et iudicia tua adiuvabunt me. 176
Erravi, sicut ovis, quæ periit: quære servum tuum,
quia mandata tua non sum oblitus.

120 Canticum graduum. Ad Dominum cum
tribularer clamavi: et exaudivit me. 2
Domine libera animam meam a labiis iniquis,
et a lingua dolosa. 3 Quid detur tibi, aut quid
apponatur tibi ad linguam dolosam? 4 Sagittæ
potentis acutæ, cum carbonibus desolatoriis. 5
Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est:
habitavi cum habitantibus Cedar: 6 multum incola
fuit anima mea. 7 Cum his, qui oderunt pacem,
eram pacificus: cum loquebar illis, impugnabant
me gratis.

121 Canticum graduum. Levavi oculos meos
in montes, unde veniet auxilium mihi.
2 Auxilium meum a Domino, qui fecit cælum
et terram. 3 Non det in commotionem pedem
tuum: neque dormitet qui custodit te. 4 Ecce non
dormitabit neque dormiet, qui custodit Israel. 5
Dominus custodit te, Dominus protectio tua, super
manum dexteram tuam. 6 Per diem sol non uret
te: neque luna per noctem. 7 Dominus custodit te
ab omni malo: custodiat animam tuam Dominus.
8 Dominus custodiat introitum tuum, et exitum
tuum: ex hoc nunc, et usque in sæculum.

122 Canticum graduum. Lætatus sum in his,
quæ dicta sunt mihi: In domum Domini
ibimus. 2 Stantes erant pedes nostri, in atriis tuis
Ierusalem. 3 Ierusalem, quæ ædificatur ut civitas:
cuius participatio eius in idipsum. 4 Illuc enim
ascenderunt tribus, tribus Domini: testimonium
Israel ad confitendum nomini Domini. 5 Quia illic
sederunt sedes in iudicio, sedes super domum
David. 6 Rogate quæ ad pacem sunt Ierusalem: et
abundantia diligentibus te. 7 Fiat pax in virtute tua:
et abundantia in turribus tuis. 8 Propter fratres

meos, et proximos meos, loquebar pacem de te: 9
Propter domum Domini Dei nostri, quæsivi bona
tibi.

123 Canticum graduum. Ad te levavi oculos
meos, qui habitas in cælis. 2 Ecce sicut
oculi servorum, in manibus dominorum suorum,
Sicut oculi ancillæ in manibus dominæ suæ: ita
oculi nostri ad Dominum Deum nostrum donec
misereatur nostri. 3 Miserere nostri Domine,
miserere nostri: quia multum repleti sumus
despectione: 4 Quia multum repleta est anima
nostra: opprobrium abundantibus, et despectio
superbis.

124 Canticum graduum. Nisi quia Dominus erat
in nobis, dicat nunc Israel: 2 nisi quia
Dominus erat in nobis, Cum exurgerent homines in
nos, 3 forte vivos deglutissent nos: Cum irasceretur
furor eorum in nos, 4 forsitan aqua absorbuisset
nos. 5 Torrentem pertransivit anima nostra: forsitan
pertransisset anima nostra aquam intolerabilem. 6
Benedictus Dominus qui non dedit nos, in captionem
dentibus eorum. 7 Anima nostra sicut passer erepta
est de laqueo venantium: Laqueus contritus est,
et nos liberati sumus. 8 Adiutorium nostrum in
nomine Domini, qui fecit cælum et terram.

125 Canticum graduum. Qui confidunt
in Domino, sicut mons Sion: non
commovebitur in æternum, qui habitat 2 in
Ierusalem. Montes in circuitu eius: et Dominus
in circuitu populi sui, ex hoc nunc et usque in
sæculum. 3 Quia non relinquet Dominus virgam
peccatorum super sortem iustorum: ut non
extendant iusti ad iniquitatem manus suas. 4
Benefac Domine bonis, et rectis corde. 5 Declinantes
autem in obligationes, adducet Dominus cum
operantibus iniquitatem: pax super Israel.

126 Canticum graduum. In convertendo
Dominus captivitatem Sion: facti sumus
sicut consolati: 2 Tunc repletum est gaudio os
nostrum: et lingua nostra exultatione. Tunc dicent
inter gentes: Magnificavit Dominus facere cum eis. 3
Magnificavit Dominus facere nobiscum: facti sumus
lætantes. 4 Converte Domine captivitatem nostram,
sicut torrens in Austro. 5 Qui seminant in lacrymis,
in exultatione metent. 6 Euntes ibant et flebant,
mittentes semina sua. Venientes autem venient
cum exultatione, portantes manipulos suos.

127 Canticum graduum Salomonis. Nisi
Dominus ædificaverit domum, in vanum
laboraverunt qui ædificant eam. Nisi Dominus
custodierit civitatem, frustra vigilat qui custodit
eam. 2 Vanum est vobis ante lucem surgere: surgite
postquam sederitis, qui manducatis panem doloris.
Cum dederit dilectis suis somnum. 3 Ecce hereditas
Domini filii: merces, fructus ventris. 4 Sicut sagittæ
in manu potentis: ita filii excussorum. 5 Beatus
vir qui implevit desiderium suum ex ipsis: non
confundetur cum loquetur inimicis suis in porta.

128 Canticum graduum. Beati omnes, qui timent
Dominum, qui ambulant in viis eius. 2
Labores manuum tuarum quia manducabis: beatus
es, et bene tibi erit. 3 Uxor tua sicut vitis abundans,
in lateribus domus tuæ. Filii tui sicut novellæ
olivarum, in circuitu mensæ tuæ. 4 Ecce sic
benedicetur homo, qui timet Dominum. 5 Benedicat
tibi Dominus ex Sion: et videas bona Ierusalem
omnibus diebus vitæ tuæ. 6 Et videas filios filiorum
tuorum, pacem super Israel.

129 Canticum graduum. Sæpe expugnaverunt
me a iuventute mea, dicat nunc Israel.
2 Sæpe expugnaverunt me a iuventute mea:
etenim non potuerunt mihi. 3 Supra dorsum
meum fabricaverunt peccatores: prolongaverunt
iniquitatem suam. 4 Dominus iustus concidit
cervices peccatorum: 5 confundantur et
convertantur retrorsum omnes, qui oderunt Sion.
6 Fiant sicut fœnum tectorum: quod priusquam
evellatur, exaruit: 7 De quo non implevit manum
suam qui metit, et sinum suum qui manipulos
colligit. 8 Et non dixerunt qui præteribant:
Benedictio Domini super vos: benediximus vobis in
nomine Domini.

130 Canticum graduum. De profundis clamavi
ad te Domine: 2 Domine exaudi vocem
meam: Fiant aures tuæ intendentes, in vocem
deprecationis meæ. 3 Si iniquitates observaveris
Domine: Domine quis sustinebit? 4 Quia apud te
propitiatio est: et propter legem tuam sustinui
te Domine. Sustinuit anima mea in verbo eius:
5 speravit anima mea in Domino. 6 A custodia
matutina usque ad noctem: speret Israel in Domino.
7 Quia apud Dominum misericordia: et copiosa
apud eum redemptio. 8 Et ipse redimet Israel, ex
omnibus iniquitatibus eius.

131 Canticum graduum David. Domine non
est exaltatum cor meum: neque elati sunt
oculi mei. Neque ambulavi in magnis: neque in
mirabilibus super me. 2 Si non humiliter sentiebam:
sed exaltavi animam meam: Sicut ablactatus est
super matre sua, ita retributio in anima mea. 3

Speret Israel in Domino, ex hoc nunc et usque in
sæculum.

132 Canticum graduum. Memento Domine
David, et omnis mansuetudinis eius: **2**
Sicut iuravit Domino, votum vovit Deo Iacob: **3** Si
introiero in tabernaculum domus meæ, si ascendero
in lectum strati mei: **4** Si dedero somnum oculis
meis, et palpebris meis dormitationem: **5** Et requiem
temporibus meis: donec inveniam locum Domino,
tabernaculum Deo Iacob. **6** Ecce audivimus eam
in Ephrata: invenimus eam in campis silvæ. **7**
Introibimus in tabernaculum eius: adorabimus in
loco, ubi steterunt pedes eius. **8** Surge Domine in
requiem tuam, tu et arca sanctificationis tuæ. **9**
Sacerdotes tui induantur iustitiam: et sancti tui
exultent. **10** Propter David servum tuum, non
avertas faciem Christi tui. **11** Iuravit Dominus David
veritatem, et non frustrabitur eam: de fructu ventris
tui ponam super sedem tuam. **12** Si custodierint filii
tui testamentum meum, et testimonia mea hæc,
quæ docebo eos: Et filii eorum usque in sæculum,
sedebunt super sedem tuam. **13** Quoniam elegit
Dominus Sion: elegit eam in habitationem sibi. **14**
Hæc requies mea in sæculum sæculi: hic habitabo,
quoniam elegi eam. **15** Viduam eius benedicens
benedicam: pauperes eius saturabo panibus. **16**
Sacerdotes eius induam salutari: et sancti eius
exultatione exultabunt. **17** Illuc producam cornu
David, paravi lucernam Christo meo. **18** Inimicos eius
induam confusione: super ipsum autem efflorebit
sanctificatio mea.

133 Canticum graduum David. Ecce quam
bonum et quam iucundum habitare fratres
in unum: **2** Sicut unguentum in capite, quod
descendit in barbam, barbam Aaron, Quod descendit
in oram vestimenti eius: **3** sicut ros Hermon,
qui descendit in montem Sion. Quoniam illic
mandavit Dominus benedictionem, et vitam usque
in sæculum.

134 Canticum graduum. Ecce nunc benedicite
Dominum, omnes servi Domini: Qui statis
in domo Domini, in atriis domus Dei nostri, **2**
In noctibus extollite manus vestras in sancta, et
benedicite Dominum. **3** Benedicat te Dominus ex
Sion, qui fecit cælum et terram.

135 Alleluia. Laudate nomen Domini, laudate
servi Dominum: **2** Qui statis in domo Domini,
in atriis domus Dei nostri. **3** Laudate Dominum,
quia bonus Dominus: psallite nomini eius, quoniam
suave. **4** Quoniam Iacob elegit sibi Dominus Israel
in possessionem sibi. **5** Quia ego cognovi quod
magnus est Dominus, et Deus noster præ omnibus
diis. **6** Omnia quæcumque voluit, Dominus fecit in
cælo, in terra, in mari, et in omnibus abyssis. **7**
Educens nubes ab extremo terræ: fulgura in pluviam
fecit. Qui producit ventos de thesauris suis: **8** qui
percussit primogenita Ægypti ab homine usque ad
pecus. **9** Et misit signa, et prodigia in medio tui
Ægypte: in Pharaonem, et in omnes servos eius.
10 Qui percussit gentes multas: et occidit reges
fortes: **11** Sehon regem Amorrhæorum, et Og regem
Basan, et omnia regna Chanaan. **12** Et dedit terram
eorum hereditatem, hereditatem Israel populo
suo. **13** Domine nomen tuum in æternum: Domine
memoriale tuum in generationem et generationem.
14 Quia iudicabit Dominus populum suum: et in
servis suis deprecabitur. **15** Simulacra Gentium
argentum, et aurum, opera manuum hominum.
16 Os habent, et non loquentur: oculos habent, et
non videbunt. **17** Aures habent, et non audient:
neque enim est spiritus in ore ipsorum. **18** Similes
illis fiant qui faciunt ea: et omnes, qui confidunt
in eis. **19** Domus Israel benedicite Domino: domus
Aaron benedicite Domino. **20** Domus Levi benedicite
Domino: qui timetis Dominum, benedicite Domino.
21 Benedictus Dominus ex Sion, qui habitat in
Ierusalem.

136 Alleluia. Confitemini Domino quoniam
bonus: quoniam in æternum misericordia
eius. **2** Confitemini Deo deorum: quoniam in
æternum misericordia eius. **3** Confitemini Domino
dominorum: quoniam in æternum misericordia
eius. **4** Qui facit mirabilia magna solus: quoniam
in æternum misericordia eius. **5** Qui fecit cælos
in intellectu: quoniam in æternum misericordia
eius. **6** Qui firmavit terram super aquas: quoniam
in æternum misericordia eius. **7** Qui fecit luminaria
magna: quoniam in æternum misericordia eius. **8**
Solem in potestatem diei: quoniam in æternum
misericordia eius. **9** Lunam, et stellas in potestatem
noctis: quoniam in æternum misericordia eius. **10**
Qui percussit Ægyptum cum primogenitis eorum:
quoniam in æternum misericordia eius. **11** Qui
eduxit Israel de medio eorum: quoniam in æternum
misericordia eius. **12** In manu potenti, et brachio
excelso: quoniam in æternum misericordia eius. **13**
Qui divisit Mare Rubrum in divisiones: quoniam in
æternum misericordia eius. **14** Et eduxit Israel per
medium eius: quoniam in æternum misericordia
eius. **15** Et excussit Pharaonem, et virtutem eius
in Mari Rubro: quoniam in æternum misericordia
eius. **16** Qui traduxit populum suum per desertum:
quoniam in æternum misericordia eius. **17** Qui

percussit reges magnos: quoniam in æternum
misericordia eius. 18 Et occidit reges fortes: quoniam
in æternum misericordia eius. 19 Sehon regem
Amorrhæorum: quoniam in æternum misericordia
eius. 20 Et Og regem Basan: quoniam in æternum
misericordia eius: 21 Et dedit terram eorum
hereditatem: quoniam in æternum misericordia
eius. 22 Hereditatem Israel servo suo: quoniam in
æternum misericordia eius. 23 Quia in humilitate
nostra memor fuit nostri: quoniam in æternum
misericordia eius. 24 Et redemit nos ab inimicis
nostris: quoniam in æternum misericordia eius. 25
Qui dat escam omni carni: quoniam in æternum
misericordia eius. 26 Confitemini Deo cæli: quoniam
in æternum misericordia eius. Confitemini Domino
dominorum: quoniam in æternum misericordia
eius.

137 Psalmus David, Ieremiæ. Super flumina
Babylonis, illic sedimus et flevimus: cum
recordaremur Sion: 2 In salicibus in medio
eius, suspendimus organa nostra. 3 Quia illic
interrogaverunt nos, qui captivos duxerunt nos,
verba cantionum: Et qui abduxerunt nos: Hymnum
cantate nobis de canticis Sion. 4 Quomodo
cantabimus canticum Domini in terra aliena? 5
Si oblitus fuero tui Ierusalem, oblivioni detur
dextera mea. 6 Adhæreat lingua mea faucibus
meis, si non meminero tui: Si non proposuero
Ierusalem, in principio lætitiæ meæ. 7 Memor esto
Domine filiorum Edom, in die Ierusalem: Qui dicunt:
Exinanite, exinanite usque ad fundamentum in
ea. 8 Filia Babylonis misera: beatus, qui retribuet
tibi retributionem tuam, quam retribuisti nobis.
9 Beatus, qui tenebit, et allidet parvulos tuos ad
petram.

138 Ipsi David. Confitebor tibi Domine in toto
corde meo: quoniam audisti verba oris
mei. In conspectu angelorum psallam tibi: 2
adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor
nomini tuo. Super misericordia tua, et veritate
tua: quoniam magnificasti super omne, nomen
sanctum tuum. 3 In quacumque die invocavero te,
exaudi me: multiplicabis in anima mea virtutem. 4
Confiteantur tibi Domine omnes reges terræ: quia
audierunt omnia verba oris tui: 5 Et cantent in
viis Domini: quoniam magna est gloria Domini. 6
Quoniam excelsus Dominus, et humilia respicit:
et alta a longe cognoscit. 7 Si ambulavero in
medio tribulationis, vivificabis me: et super iram
inimicorum meorum extendisti manum tuam, et
salvum me fecit dextera tua. 8 Dominus retribuet
pro me: Domine misericordia tua in sæculum: opera
manuum tuarum ne despicias.

139 In finem, Psalmus David. Domine probasti
me, et cognovisti me: 2 tu cognovisti
sessionem meam, et resurrectionem meam. 3
Intellexisti cogitationes meas de longe: semitam
meam, et funiculum meum investigasti. 4 Et omnes
vias meas prævidisti: quia non est sermo in lingua
mea. 5 Ecce Domine tu cognovisti omnia novissima,
et antiqua: tu formasti me, et posuisti super me
manum tuam. 6 Mirabilis facta est scientia tua ex
me: confortata est, et non potero ad eam. 7 Quo
ibo a Spiritu tuo? et quo a facie tua fugiam? 8
Si ascendero in cælum, tu illic es: si descendero
in infernum, ades. (Sheol h7585) 9 Si sumpsero
pennas meas diluculo, et habitavero in extremis
maris: 10 Etenim illuc manus tua deducet me: et
tenebit me dextera tua. 11 Et dixi: Forsitan tenebræ
conculcabunt me: et nox illuminatio mea in deliciis
meis. 12 Quia tenebræ non obscurabuntur a te, et
nox sicut dies illuminabitur: sicut tenebræ eius,
ita et lumen eius. 13 Quia tu possedisti renes
meos: suscepisti me de utero matris meæ. 14
Confitebor tibi quia terribiliter magnificatus es:
mirabilia opera tua, et anima mea cognoscit nimis.
15 Non est occultatum os meum a te, quod fecisti in
occulto: et substantia mea in inferioribus terræ. 16
Imperfectum meum viderunt oculi tui, et in libro
tuo omnes scribentur: dies formabuntur, et nemo in
eis. 17 Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui,
Deus: nimis confortatus est principatus eorum. 18
Dinumerabo eos, et super arenam multiplicabuntur:
exurrexi, et adhuc sum tecum. 19 Si occideris Deus
peccatores: viri sanguinum declinate a me: 20 Quia
dicitis in cogitatione: accipient in vanitate civitates
tuas. 21 Nonne qui oderunt te Domine, oderam: et
super inimicos tuos tabescebam? 22 Perfecto odio
oderam illos: et inimici facti sunt mihi. 23 Proba me
Deus, et scito cor meum: interroga me, et cognosce
semitas meas. 24 Et vide, si via iniquitatis in me est:
et deduc me in via æterna.

140 In finem, Psalmus David. Eripe me Domine
ab homine malo: a viro iniquo eripe me.
2 Qui cogitaverunt iniquitates in corde: tota die
constituebant prælia. 3 Acuerunt linguas suas sicut
serpentis: venenum aspidum sub labiis eorum. 4
Custodi me Domine de manu peccatoris: et ab
hominibus iniquis eripe me. Qui cogitaverunt
supplantare gressus meos: 5 absconderunt superbi
laqueum mihi: Et funes extenderunt in laqueum:
iuxta iter scandalum posuerunt mihi. 6 Dixi
Domino: Deus meus es tu: exaudi Domine vocem

deprecationis meæ. 7 Domine, Domine virtus salutis
meæ: obumbrasti super caput meum in die belli: 8
Ne tradas me Domine a desiderio meo peccatori:
cogitaverunt contra me, ne derelinquas me, ne
forte exaltentur. 9 Caput circuitus eorum: labor
labiorum ipsorum operiet eos. 10 Cadent super eos
carbones, in ignem deiicies eos: in miseriis non
subsistent. 11 Vir linguosus non dirigetur in terra:
virum iniustum mala capient in interitu. 12 Cognovi
quia faciet Dominus iudicium inopis: et vindictam
pauperum. 13 Verumtamen iusti confitebuntur
nomini tuo: et habitabunt recti cum vultu tuo.

141 Psalmus David. Domine clamavi ad te,
exaudi me: intende voci meæ, cum
clamavero ad te. 2 Dirigatur oratio mea sicut
incensum in conspectu tuo: elevatio manuum
mearum sacrificium vespertinum. 3 Pone Domine
custodiam ori meo: et ostium circumstantiæ
labiis meis. 4 Non declines cor meum in verba
malitiæ, ad excusandas excusationes in peccatis,
cum hominibus operantibus iniquitatem: et non
communicabo cum electis eorum. 5 Corripiet me
iustus in misericordia, et increpabit me: oleum
autem peccatoris non impinguet caput meum.
Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis eorum:
6 absorpti sunt iuncti petræ iudices eorum. Audient
verba mea quoniam potuerunt: 7 sicut crassitudo
terræ erupta est super terram. Dissipata sunt ossa
nostra secus infernum: (Sheol h7585) 8 quia ad te
Domine, Domine oculi mei: in te speravi, non
auferas animam meam. 9 Custodi me a laqueo,
quem statuerunt mihi: et a scandalis operantium
iniquitatem. 10 Cadent in retiaculo eius peccatores:
singulariter sum ego donec transeam.

142 Intellectus David, Cum esset in spelunca,
oratio. Voce mea ad Dominum clamavi: voce
mea ad Dominum deprecatus sum: 2 Effundo in
conspectu eius orationem meam, et tribulationem
meam ante ipsum pronuncio. 3 In deficiendo ex me
spiritum meum, et tu cognovisti semitas meas. In
via hac, qua ambulabam, absconderunt laqueum
mihi. 4 Considerabam ad dexteram, et videbam:
et non erat qui cognosceret me. Periit fuga a me,
et non est qui requirat animam meam. 5 Clamavi
ad te Domine, dixi: Tu es spes mea, portio mea
in terra viventium. 6 Intende ad deprecationem
meam: quia humiliatus sum nimis. Libera me a
persequentibus me: quia confortati sunt super me.
7 Educ de custodia animam meam ad confitendum
nomini tuo: me expectant iusti, donec retribuas
mihi.

143 Psalmus David, Quando persequebatur
eum Absalom filius eius. Domine exaudi
orationem meam: auribus percipe obsecrationem
meam in veritate tua: exaudi me in tua iustitia. 2
Et non intres in iudicium cum servo tuo: quia non
iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens. 3 Quia
persecutus est inimicus animam meam: humiliavit
in terra vitam meam. Collocavit me in obscuris
sicut mortuos sæculi: 4 et anxiatus est super me
spiritus meus, in me turbatum est cor meum. 5
Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in
omnibus operibus tuis: in factis manuum tuarum
meditabar. 6 Expandi manus meas ad te: anima mea
sicut terra sine aqua tibi: 7 Velociter exaudi me
Domine: defecit spiritus meus. Non avertas faciem
tuam a me: et similis ero descendentibus in lacum.
8 Auditam fac mihi mane misericordiam tuam:
quia in te speravi. Notam fac mihi viam, in qua
ambulem: quia ad te levavi animam meam. 9 Eripe
me de inimicis meis Domine, ad te confugi: 10 doce
me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.
Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam:
11 propter nomen tuum Domine vivificabis me, in
æquitate tua. Educes de tribulatione animam meam:
12 et in misericordia tua disperdes inimicos meos.
Et perdes omnes, qui tribulant animam meam:
quoniam ego servus tuus sum.

144 Psalmus David Adversus Goliath. Benedictus
Dominus Deus meus, qui docet manus
meas ad prælium, et digitos meos ad bellum. 2
Misericordia mea, et refugium meum: susceptor
meus, et liberator meus: Protector meus, et in ipso
speravi: qui subdit populum meum sub me. 3 Domine
quid est homo, quia innotuisti ei? aut filius hominis,
quia reputas eum? 4 Homo vanitati similis factus
est: dies eius sicut umbra prætereunt. 5 Domine
inclina cælos tuos, et descende: tange montes, et
fumigabunt. 6 Fulgura coruscationem, et dissipabis
eos: emitte sagittas tuas, et conturbabis eos: 7
Emitte manum tuam de alto, eripe me, et libera
me de aquis multis: de manu filiorum alienorum.
8 Quorum os locutum est vanitatem: et dextera
eorum, dextera iniquitatis. 9 Deus canticum novum
cantabo tibi: in psalterio, decachordo psallam
tibi. 10 Qui das salutem regibus: qui redemisti
David servum tuum de gladio maligno: 11 eripe
me. Et erue me de manu filiorum alienorum,
quorum os locutum est vanitatem: et dextera
eorum, dextera iniquitatis: 12 Quorum filii, sicut
novellæ plantationes in iuventute sua. Filiæ eorum
compositæ: circumornatæ ut similitudo templi. 13
Promptuaria eorum plena, eructantia ex hoc in

illud. Oves eorum fœtosæ, abundantes in egressibus
suis: 14 boves eorum crassæ. Non est ruina maceriæ,
neque transitus: neque clamor in plateis eorum. 15
Beatum dixerunt populum, cui hæc sunt: beatus
populus, cuius Dominus Deus eius.

145 Laudatio ipsi David. Exaltabo te Deus meus
rex: et benedicam nomini tuo in sæculum,
et in sæculum sæculi. 2 Per singulos dies benedicam
tibi: et laudabo nomen tuum in sæculum, et in
sæculum sæculi. 3 Magnus Dominus et laudabilis
nimis: et magnitudinis eius non est finis. 4
Generatio et generatio laudabit opera tua: et
potentiam tuam pronunciabunt. 5 Magnificentiam
gloriæ sanctitatis tuæ loquentur: et mirabilia tua
narrabunt. 6 Et virtutem terribilium tuorum dicent:
et magnitudinem tuam narrabunt. 7 Memoriam
abundantiæ suavitatis tuæ eructabunt: et iustitia
tua exultabunt. 8 Miserator et misericors Dominus:
patiens, et multum misericors. 9 Suavis Dominus
universis: et miserationes eius super omnia opera
eius. 10 Confiteantur tibi Domine omnia opera tua:
et sancti tui benedicant tibi. 11 Gloriam regni tui
dicent: et potentiam tuam loquentur: 12 Ut notam
faciant filiis hominum potentiam tuam: et gloriam
magnificentiæ regni tui. 13 Regnum tuum regnum
omnium sæculorum: et dominatio tua in omni
generatione et generationem. Fidelis Dominus in
omnibus verbis suis: et sanctus in omnibus operibus
suis. 14 Allevat Dominus omnes, qui corruunt:
et erigit omnes elisos. 15 Oculi omnium in te
sperant Domine: et tu das escam illorum in tempore
opportuno. 16 Aperis tu manum tuam: et imples
omne animal benedictione. 17 Iustus Dominus in
omnibus viis suis: et sanctus in omnibus operibus
suis. 18 Prope est Dominus omnibus invocantibus
eum: omnibus invocantibus eum in veritate. 19
Voluntatem timentium se faciet, et deprecationem
eorum exaudiet: et salvos faciet eos. 20 Custodit
Dominus omnes diligentes se: et omnes peccatores
disperdet. 21 Laudationem Domini loquetur os
meum: et benedicat omnis caro nomini sancto eius
in sæculum, et in sæculum sæculi.

146 Alleluia, Aggæi, et Zachariæ. 2 Lauda anima
mea Dominum, laudabo Dominum in vita
mea: psallam Deo meo quamdiu fuero. Nolite
confidere in principibus: 3 in filiis hominum, in
quibus non est salus. 4 Exibit spiritus eius, et
revertetur in terram suam: in illa die peribunt
omnes cogitationes eorum. 5 Beatus, cuius Deus
Iacob adiutor eius, spes eius in Domino Deo ipsius:
6 qui fecit cælum et terram, mare, et omnia, quæ
in eis sunt. 7 Qui custodit veritatem in sæculum,
facit iudicium iniuriam patientibus: dat escam
esurientibus. Dominus solvit compeditos: 8 Dominus
illuminat cæcos. Dominus erigit elisos, Dominus
diligit iustos. 9 Dominus custodit advenas, pupillum
et viduam suscipiet: et vias peccatorum disperdet.
10 Regnabit Dominus in sæcula, Deus tuus Sion, in
generationem et generationem.

147 Alleluia. Laudate Dominum quoniam bonus
est psalmus: Deo nostro sit iucunda,
decoraque laudatio. 2 Ædificans Ierusalem Dominus:
dispersiones Israelis congregabit. 3 Qui sanat
contritos corde: et alligat contritiones eorum. 4 Qui
numerat multitudinem stellarum: et omnibus eis
nomina vocat. 5 Magnus Dominus noster, et magna
virtus eius: et sapientiæ eius non est numerus. 6
Suscipiens mansuetos Dominus: humilians autem
peccatores usque ad terram. 7 Præcinite Domino in
confessione: psallite Deo nostro in cithara. 8 Qui
operit cælum nubibus: et parat terræ pluviam. Qui
producit in montibus fœnum: et herbam servituti
hominum. 9 Qui dat iumentis escam ipsorum:
et pullis corvorum invocantibus eum. 10 Non in
fortitudine equi voluntatem habebit: nec in tibiis
viri beneplacitum erit ei. 11 Beneplacitum est
Domino super timentes eum: et in eis, qui sperant
super misericordia eius. 12 Alleluia. Lauda Ierusalem
Dominum: lauda Deum tuum Sion. 13 Quoniam
confortavit seras portarum tuarum: benedixit filiis
tuis in te. 14 Qui posuit fines tuos pacem: et adipe
frumenti satiat te. 15 Qui emittit eloquium suum
terræ: velociter currit sermo eius. 16 Qui dat nivem
sicut lanam: nebulam sicut cinerem spargit. 17
Mittit crystallum suum sicut buccellas: ante faciem
frigoris eius quis sustinebit? 18 Emittet verbum
suum, et liquefaciet ea: flabit Spiritus eius, et
fluent aquæ. 19 Qui annunciat verbum suum Iacob:
iustitias, et iudicia sua Israel. 20 Non fecit taliter
omni nationi: et iudicia sua non manifestavit eis.
Alleluia.

148 Alleluia. Laudate Dominum de cælis: laudate
eum in excelsis. 2 Laudate eum omnes
angeli eius: laudate eum omnes virtutes eius. 3
Laudate eum sol et luna: laudate eum omnes
stellæ, et lumen. 4 Laudate eum cæli cælorum:
et aquæ omnes, quæ super cælos sunt, 5 laudent
nomen Domini. Quia ipse dixit, et facta sunt: ipse
mandavit, et creata sunt. 6 Statuit ea in æternum,
et in sæculum sæculi: præceptum posuit, et non
præteribit. 7 Laudate Dominum de terra, dracones,
et omnes abyssi. 8 Ignis, grando, nix, glacies,

spiritus procellarum: quæ faciunt verbum eius: **9** Montes, et omnes colles: ligna fructifera, et omnes cedri. **10** Bestiæ, et universa pecora: serpentes, et volucres pennatæ: **11** Reges terræ, et omnes populi: principes, et omnes iudices terræ. **12** Iuvenes, et virgines: senes cum iunioribus laudent nomen Domini: **13** quia exaltatum est nomen eius solius. **14** Confessio eius super cælum, et terram: et exaltavit cornu populi sui. Hymnus omnibus sanctis eius: filiis Israel, populo appropinquanti sibi. Alleluia.

149 Alleluia. Cantate Domino canticum novum: laus eius in Ecclesia sanctorum. **2** Lætetur Israel in eo, qui fecit eum: et filii Sion exultent in rege suo. **3** Laudent nomen eius in choro: in tympano, et psalterio psallant ei: **4** Quia beneplacitum est Domino in populo suo: et exaltabit mansuetos in salutem. **5** Exultabunt sancti in gloria: lætabuntur in cubilibus suis. **6** Exaltationes Dei in gutture eorum: et gladii ancipites in manibus eorum: **7** Ad faciendam vindictam in nationibus: increpationes in populis. **8** Ad alligandos reges eorum in compedibus: et nobiles eorum in manicis ferreis. **9** Ut faciant in eis iudicium conscriptum: gloria hæc est omnibus sanctis eius. Alleluia.

150 Alleluia. Laudate Dominum in sanctis eius: laudate eum in firmamento virtutis eius. **2** Laudate eum in virtutibus eius: laudate eum secundum multitudinem magnitudinis eius. **3** Laudate eum in sono tubæ: laudate eum in psalterio, et cithara. **4** Laudate eum in tympano, et choro: laudate eum in chordis, et organo. **5** Laudate eum in cymbalis benesonantibus: laudate eum in cymbalis iubilationis: **6** omnis spiritus laudet Dominum. Alleluia.

Proverbiorum

1 Parabolæ Salomonis, filii David, regis Israel. **2** Ad sciendam sapientiam, et disciplinam: **3** ad intelligenda verba prudentiæ: et suscipiendam eruditionem doctrinæ, iustitiam, et iudicium, et æquitatem: **4** ut detur parvulis astutia, adolescenti scientia, et intellectus. **5** Audiens, sapiens sapientior erit: et intelligens gubernacula possidebit. **6** Animadvertet parabolam, et interpretationem, verba sapientum, et ænigmata eorum. **7** Timor Domini principium sapientiæ. Sapientiam, atque doctrinam stulti despiciunt. **8** Audi, fili mi, disciplinam patris tui, et ne dimittas legem matris tuæ: **9** ut addatur gratia capiti tuo, et torques collo tuo. **10** Fili mi, si te lactaverint peccatores, ne acquiescas eis. **11** Si dixerint: Veni nobiscum, insidiemur sanguini, abscondamus tendiculas contra insontem frustra: **12** deglutiamus eum sicut infernus viventem, et integrum quasi descendentem in lacum. **(Sheol h7585)** **13** Omnem pretiosam substantiam reperiemus, implebimus domos nostras spoliis. **14** Sortem mitte nobiscum, marsupium unum sit omnium nostrum. **15** Fili mi, ne ambules cum eis, prohibe pedem tuum a semitis eorum. **16** Pedes enim illorum ad malum currunt, et festinant ut effundant sanguinem. **17** Frustra autem iacitur rete ante oculos pennatorum. **18** Ipsi quoque contra sanguinem suum insidiantur, et moliuntur fraudes contra animas suas. **19** Sic semitæ omnis avari, animas possidentium rapiunt. **20** Sapientia foris prædicat, in plateis dat vocem suam: **21** in capite turbarum clamitat, in foribus portarum urbis profert verba sua, dicens: **22** Usquequo parvuli diligitis infantiam, et stulti ea, quæ sibi sunt noxia, cupient, et imprudentes odibunt scientiam? **23** Convertimini ad correptionem meam: en proferam vobis spiritum meum, et ostendam vobis verba mea. **24** Quia vocavi, et renuistis: extendi manum meam, et non fuit qui aspiceret. **25** Despexistis omne consilium meum, et increpationes meas neglexistis. **26** Ego quoque in interitu vestro ridebo, et subsannabo, cum vobis id, quod timebatis, advenerit. **27** Cum irruerit repentina calamitas, et interitus quasi tempestas ingruerit: quando venerit super vos tribulatio, et angustia: **28** Tunc invocabunt me, et non exaudiam: mane consurgent, et non invenient me: **29** eo quod exosam habuerint disciplinam, et timorem Domini non susceperint, **30** nec acquieverint consilio meo, et detraxerint universæ correptioni meæ. **31** Comedent igitur fructus viæ suæ, suisque consiliis saturabuntur. **32** Aversio parvulorum interficiet eos, et prosperitas stultorum perdet illos. **33** Qui autem me audierit, absque terrore requiescet, et abundantia perfruetur, timore malorum sublato.

2 Fili mi, si susceperis sermones meos, et mandata mea absconderis penes te, **2** ut audiat sapientiam auris tua: inclina cor tuum ad cognoscendam prudentiam. **3** Si enim sapientiam invocaveris, et inclinaveris cor tuum prudentiæ: **4** si quæsieris eam quasi pecuniam, et sicut thesauros effoderis illam: **5** tunc intelliges timorem Domini, et scientiam Dei invenies: **6** quia Dominus dat sapientiam: et ex ore eius prudentia, et scientia. **7** Custodiet rectorum salutem, et proteget gradientes simpliciter, **8** servans semitas iustitiæ, et vias sanctorum custodiens. **9** Tunc intelliges iustitiam, et iudicium, et æquitatem, et omnem semitam bonam. **10** Si intraverit sapientia cor tuum, et scientia animæ tuæ placuerit: **11** consilium custodiet te, et prudentia servabit te, **12** ut eruaris a via mala, et ab homine, qui perversa loquitur: **13** qui relinquunt iter rectum, et ambulant per vias tenebrosas: **14** qui lætantur cum malefecerint, et exultant in rebus pessimis: **15** quorum viæ perversæ sunt, et infames gressus eorum. **16** Ut eruaris a muliere aliena, et ab extranea, quæ mollit sermones suos, **17** et relinquit Ducem pubertatis suæ, **18** et pacti Dei sui oblita est. Inclinata est enim ad mortem domus eius, et ad inferos semitæ ipsius. **(questioned)** **19** Omnes, qui ingrediuntur ad eam, non revertentur, nec apprehendent semitas vitæ. **20** Ut ambules in via bona: et calles iustorum custodias. **21** Qui enim recti sunt, habitabunt in terra, et simplices permanebunt in ea. **22** Impii vero de terra perdentur: et qui inique agunt, auferentur ex ea.

3 Fili mi, ne obliviscaris legis meæ, et præcepta mea cor tuum custodiat. **2** Longitudinem enim dierum, et annos vitæ, et pacem apponent tibi. **3** Misericordia, et veritas te non deserant, circumda eas gutturi tuo, et describe in tabulis cordis tui: **4** et invenies gratiam, et disciplinam bonam coram Deo et hominibus. **5** Habe fiduciam in Domino ex toto corde tuo, et ne innitaris prudentiæ tuæ. **6** In omnibus viis tuis cogita illum, et ipse diriget gressus tuos. **7** Ne sis sapiens apud temetipsum: time Deum, et recede a malo: **8** sanitas quippe erit umbilico tuo, et irrigatio ossium tuorum. **9** Honora Dominum de tua substantia, et de primitiis omnium frugum tuarum da ei: **10** et implebuntur horrea tua saturitate, et vino torcularia tua redundabunt. **11** Disciplinam Domini, fili mi, ne abiicias: nec deficias cum ab eo corriperis: **12** quem enim diligit

Dominus, corripit: et quasi pater in filio complacet
sibi. 13 Beatus homo, qui invenit sapientiam, et
qui affluit prudentia: 14 melior est acquisitio eius
negotiatione argenti, et auri primi et purissimi
fructus eius: 15 pretiosior est cunctis opibus:
et omnia, quæ desiderantur, huic non valent
comparari. 16 Longitudo dierum in dextera eius,
et in sinistra illius divitiæ, et gloria. 17 Viæ eius
viæ pulchræ, et omnes semitæ illius pacificæ. 18
Lignum vitæ est his, qui apprehenderint eam: et qui
tenuerit eam, beatus. 19 Dominus sapientia fundavit
terram, stabilivit cælos prudentia. 20 Sapientia
illius eruperunt abyssi, et nubes rore concrescunt.
21 Fili mi, ne effluant hæc ab oculis tuis: Custodi
legem atque consilium: 22 et erit vita animæ
tuæ, et gratia faucibus tuis. 23 Tunc ambulabis
fiducialiter in via tua, et pes tuus non impinget:
24 si dormieris, non timebis: quiesces, et suavis
erit somnus tuus. 25 Ne paveas repentino terrore,
et irruentes tibi potentias impiorum. 26 Dominus
enim erit in latere tuo, et custodiet pedem tuum
ne capiaris. 27 Noli prohibere benefacere eum, qui
potest: si vales, et ipse benefac: 28 Ne dicas amico
tuo: Vade, et revertere: cras dabo tibi: cum statim
possis dare. 29 Ne moliaris amico tuo malum, cum
ille in te habeat fiduciam. 30 Ne contendas adversus
hominem frustra, cum ipse tibi nihil mali fecerit.
31 Ne æmuleris hominem iniustum, nec imiteris
vias eius: 32 quia abominatio Domini est omnis
illusor, et cum simplicibus sermocinatio eius. 33
Egestas a Domino in domo impii: habitacula autem
iustorum benedicentur. 34 Ipse deludet illusores,
et mansuetis dabit gratiam. 35 Gloriam sapientes
possidebunt: stultorum exaltatio, ignominia.

4 Audite filii disciplinam patris, et attendite ut
sciatis prudentiam. 2 Donum bonum tribuam
vobis, legem meam ne derelinquatis. 3 Nam et
ego filius fui patris mei, tenellus, et unigenitus
coram matre mea: 4 et docebat me, atque dicebat:
Suscipiat verba mea cor tuum, custodi præcepta
mea, et vives. 5 Posside sapientiam, posside
prudentiam: ne obliviscaris, neque declines a verbis
oris mei. 6 Ne dimittas eam, et custodiet te: dilige
eam, et conservabit te. 7 Principium sapientiæ,
posside sapientiam, et in omni possessione tua
acquire prudentiam. 8 Arripe illam, et exaltabit te:
glorificaberis ab ea, cum eam fueris amplexatus.
9 Dabit capiti tuo augmenta gratiarum, et corona
inclyta proteget te. 10 Audi fili mi, et suscipe
verba mea, ut multiplicentur tibi anni vitæ. 11
Viam sapientiæ monstrabo tibi, ducam te per
semitas æquitatis: 12 quas cum ingressus fueris,
non arctabuntur gressus tui, et currens non habebis
offendiculum. 13 Tene disciplinam, ne dimittas
eam: custodi illam, quia ipsa est vita tua. 14 Ne
delecteris in semitis impiorum, nec tibi placeat
malorum via. 15 Fuge ab ea, nec transeas per illam:
declina, et desere eam. 16 Non enim dormiunt
nisi malefecerint: et rapitur somnus ab eis nisi
supplantaverint. 17 Comedunt panem impietatis, et
vinum iniquitatis bibunt. 18 Iustorum autem semita
quasi lux splendens, procedit et crescit usque
ad perfectam diem. 19 Via impiorum tenebrosa:
nesciunt ubi corruant. 20 Fili mi, ausculta sermones
meos, et ad eloquia mea inclina aurem tuam. 21 Ne
recedant ab oculis tuis, custodi ea in medio cordis
tui: 22 vita enim sunt invenientibus ea, et universæ
carni sanitas. 23 Omni custodia serva cor tuum, quia
ex ipso vita procedit. 24 Remove a te os pravum, et
detrahentia labia sint procul a te. 25 Oculi tui recta
videant, et palpebræ tuæ præcedant gressus tuos.
26 Dirige semitam pedibus tuis, et omnes viæ tuæ
stabilientur. 27 Ne declines ad dexteram, neque ad
sinistram: averte pedem tuum a malo. Vias enim,
quæ a dextris sunt, novit Dominus: perversæ vero
sunt quæ a sinistris sunt. Ipse autem rectos faciet
cursus tuos, itinera autem tua in pace producet.

5 Fili mi, attende ad sapientiam meam, et
prudentiæ meæ inclina aurem tuam, 2 ut
custodias cogitationes, et disciplinam labia tua
conservent. Ne attendas fallaciæ mulieris. 3 Favus
enim distillans labia meretricis, et nitidius oleo
guttur eius. 4 Novissima autem illius amara quasi
absinthium, et acuta quasi gladius biceps. 5 Pedes
eius descendunt in mortem, et ad inferos gressus
illius penetrant. (Sheol h7585) 6 Per semitam vitæ non
ambulant, vagi sunt gressus eius, et investigabiles.
7 Nunc ergo fili mi audi me, et ne recedas a verbis
oris mei. 8 Longe fac ab ea viam tuam, et ne
appropinques foribus domus eius. 9 Ne des alienis
honorem tuum, et annos tuos crudeli. 10 Ne forte
implentur extranei viribus tuis, et labores tui sint
in domo aliena, 11 et gemas in novissimis, quando
consumseris carnes tuas et corpus tuum, et dicas: 12
Cur detestatus sum disciplinam, et increpationibus
non acquievit cor meum, 13 nec audivi vocem
docentium me, et magistris non inclinavi aurem
meam? 14 Pene fui in omni malo, in medio ecclesiæ
et synagogæ. 15 Bibe aquam de cisterna tua, et
fluenta putei tui: 16 Deriventur fontes tui foras,
et in plateis aquas tuas divide. 17 Habeto eas
solus, nec sint alieni participes tui. 18 Sit vena tua
benedicta, et lætare cum muliere adolescentiæ tuæ:
19 cerva charissima, et gratissimus hinnulus. Ubera

eius inebrient te in omni tempore, in amore eius
delectare iugiter. 20 Quare seduceris fili mi ab aliena,
et foveris in sinu alterius? 21 Respicit Dominus
vias hominis, et omnes gressus eius considerat.
22 Iniquitates suas capiunt impium, et funibus
peccatorum suorum constringitur. 23 Ipse morietur,
quia non habuit disciplinam, et in multitudine
stultitiæ suæ decipietur.

6 Fili mi, si spoponderis pro amico tuo, defixisti
apud extraneum manum tuam, 2 illaqueatus es
verbis oris tui, et captus propriis sermonibus. 3 Fac
ergo quod dico fili mi, et temetipsum libera: quia
incidisti in manum proximi tui. Discurre, festina,
suscita amicum tuum: 4 ne dederis somnum oculis
tuis, nec dormitent palpebræ tuæ. 5 Eruere quasi
damula de manu, et quasi avis de manu aucupis. 6
Vade ad formicam o piger, et considera vias eius, et
disce sapientiam: 7 quæ cum non habeat ducem,
nec præceptorem, nec principem, 8 parat in æstate
cibum sibi, et congregat in messe quod comedat.
9 Usquequo piger dormies? quando consurges
e somno tuo? 10 Paululum dormies, paululum
dormitabis, paululum conseres manus ut dormias:
11 et veniet tibi quasi viator, egestas, et pauperies
quasi vir armatus. Si vero impiger fueris, veniet
ut fons messis tua, et egestas longe fugiet a te. 12
Homo apostata, vir inutilis, graditur ore perverso,
13 annuit oculis, terit pede, digito loquitur, 14 pravo
corde machinatur malum, et omni tempore iurgia
seminat. 15 Huic extemplo veniet perditio sua, et
subito conteretur, nec habebit ultra medicinam. 16
Sex sunt, quæ odit Dominus, et septimum detestatur
anima eius: 17 Oculos sublimes, linguam mendacem,
manus effundentes innoxium sanguinem, 18 cor
machinans cogitationes pessimas, pedes veloces ad
currendum in malum, 19 proferentem mendacia
testem fallacem, et eum, qui seminat inter fratres
discordias. 20 Conserva fili mi præcepta patris tui,
et ne dimittas legem matris tuæ. 21 Liga ea in
corde tuo iugiter, et circumda gutturi tuo. 22 Cum
ambulaveris, gradiantur tecum: cum dormieris,
custodiant te, et evigilans loquere cum eis. 23
Quia mandatum lucerna est, et lex lux, et via
vitæ increpatio disciplinæ: 24 ut custodiant te a
muliere mala, et a blanda lingua extraneæ. 25
Non concupiscat pulchritudinem eius cor tuum,
nec capiaris nutibus illius: 26 pretium enim scorti
vix est unius panis: mulier autem viri pretiosam
animam capit. 27 Numquid potest homo abscondere
ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non ardeant?
28 aut ambulare super prunas, ut non comburantur
plantæ eius? 29 sic qui ingreditur ad mulierem
proximi sui, non erit mundus cum tetigerit eam.
30 Non grandis est culpa, cum quis furatus fuerit:
furatur enim ut esurientem impleat animam: 31
deprehensus quoque reddet septuplum, et omnem
substantiam domus suæ tradet. 32 Qui autem
adulter est, propter cordis inopiam perdet animam
suam: 33 turpitudinem et ignominiam congregat
sibi, et opprobrium illius non delebitur. 34 Quia
zelus et furor viri non parcet in die vindictæ, 35
nec acquiescet cuiusquam precibus, nec suscipiet
pro redemptione dona plurima.

7 Fili mi, custodi sermones meos, et præcepta mea
reconde tibi. 2 Fili, serva mandata mea, et vives:
et legem meam quasi pupillam oculi tui: 3 liga eam
in digitis tuis, scribe illam in tabulis cordis tui. 4 Dic
sapientiæ, soror mea es: et prudentiam voca amicam
tuam, 5 ut custodiant te a muliere extranea, et ab
aliena, quæ verba sua dulcia facit. 6 De fenestra
enim domus meæ per cancellos prospexi, 7 et
video parvulos: considero vecordem iuvenem, 8 qui
transit per plateam iuxta angulum, et prope viam
domus illius, graditur 9 in obscuro, advesperascente
die, in noctis tenebris, et caligine. 10 Et ecce
occurrit illi mulier ornatu meretricio, præparata
ad capiendas animas: garrula, et vaga, 11 quietis
impatiens, nec valens in domo consistere pedibus
suis, 12 nunc foris, nunc in plateis, nunc iuxta
angulos insidians. 13 Apprehensumque deosculatur
iuvenem, et procaci vultu blanditur, dicens: 14
Victimas pro salute vovi, hodie reddidi vota mea. 15
Idcirco egressa sum in occursum tuum, desiderans
te videre, et reperi. 16 Intexui funibus lectulum
meum, stravi tapetibus pictis ex Ægypto. 17 Aspersi
cubile meum myrrha, et aloe, et cinnamomo. 18
Veni, inebriemur uberibus, et fruamur cupitis
amplexibus, donec illucescat dies. 19 Non est
enim vir in domo sua, abiit via longissima. 20
Sacculum pecuniæ secum tulit: in die plenæ lunæ
reversurus est in domum suam. 21 Irretivit eum
multis sermonibus, et blanditiis labiorum protraxit
illum. 22 Statim eam sequitur quasi bos ductus ad
victimam, et quasi agnus lasciviens, et ignorans
quod ad vincula stultus trahatur, 23 donec transfigat
sagitta iecur eius: velut si avis festinet ad laqueum,
et nescit quod de periculo animæ illius agitur. 24
Nunc ergo fili mi, audi me, et attende verbis oris
mei. 25 Ne abstrahatur in viis illius mens tua: neque
decipiaris semitis eius. 26 Multos enim vulneratos
deiecit, et fortissimi quique interfecti sunt ab ea.
27 Viæ inferi domus eius, penetrantes in interiora
mortis. **(Sheol h7585)**

8 Numquid non sapientia clamitat, et prudentia
dat vocem suam? **2** In summis, excelsisque
verticibus supra viam, in mediis semitis stans,
3 iuxta portas civitatis in ipsis foribus loquitur,
dicens: **4** O viri, ad vos clamito, et vox mea ad
filios hominum. **5** Intelligite parvuli astutiam, et
insipientes animadvertite. **6** Audite, quoniam de
rebus magnis locutura sum: et aperientur labia
mea, ut recta prædicent. **7** Veritatem meditabitur
guttur meum, et labia mea detestabuntur impium.
8 Iusti sunt omnes sermones mei, non est in eis
pravum quid, neque perversum. **9** Recti sunt
intelligentibus, et æqui invenientibus scientiam.
10 Accipite disciplinam meam, et non pecuniam:
doctrinam magis, quam aurum eligite. **11** Melior
est enim sapientia cunctis pretiosissimis: et omne
desiderabile ei non potest comparari. **12** Ego
sapientia habito in consilio, et eruditis intersum
cogitationibus. **13** Timor Domini odit malum:
arrogantiam, et superbiam, et viam pravam, et
os bilingue detestor. **14** Meum est consilium, et
æquitas, mea est prudentia, mea est fortitudo.
15 Per me reges regnant, et legum conditores
iusta decernunt: **16** Per me principes imperant, et
potentes decernunt iustitiam. **17** Ego diligentes me
diligo: et qui mane vigilant ad me, invenient me.
18 Mecum sunt divitiæ, et gloria, opes superbæ, et
iustitia. **19** Melior est enim fructus meus auro, et
lapide pretioso, et genimina me argento electo.
20 In viis iustitiæ ambulo, in medio semitarum
iudicii, **21** ut ditem diligentes me, et thesauros
eorum repleam. **22** Dominus possedit me in initio
viarum suarum, antequam quidquam faceret a
principio. **23** Ab æterno ordinata sum, et ex
antiquis antequam terra fieret. **24** Nondum erant
abyssi, et ego iam concepta eram: necdum fontes
aquarum eruperant: **25** necdum montes gravi
mole constiterant: ante colles ego parturiebar: **26**
adhuc terram non fecerat, et flumina, et cardines
orbis terræ. **27** Quando præparabat cælos, aderam:
quando certa lege, et gyro vallabat abyssos: **28**
quando æthera firmabat sursum, et librabat fontes
aquarum: **29** quando circumdabat mari terminum
suum, et legem ponebat aquis, ne transirent fines
suos: quando appendebat fundamenta terræ: **30**
Cum eo eram cuncta componens: et delectabar per
singulos dies, ludens coram eo omni tempore; **31**
ludens in orbe terrarum: et deliciæ meæ esse, cum
filiis hominum. **32** Nunc ergo filii audite me: Beati,
qui custodiunt vias meas. **33** Audite disciplinam, et
estote sapientes, et nolite abiicere eam. **34** Beatus
homo qui audit me, et qui vigilat ad fores meas
quotidie, et observat ad postes ostii mei. **35** Qui
me invenerit, inveniet vitam, et hauriet salutem
a Domino: **36** qui autem in me peccaverit, lædet
animam suam. Omnes, qui me oderunt, diligunt
mortem.

9 Sapientia ædificavit sibi domum, excidit
columnas septem. **2** Immolavit victimas suas,
miscuit vinum, et proposuit mensam suam. **3** Misit
ancillas suas ut vocarent ad arcem, et ad mœnia
civitatis: **4** Si quis est parvulus, veniat ad me.
Et insipientibus locuta est: **5** Venite, comedite
panem meum, et bibite vinum quod miscui vobis. **6**
Relinquite infantiam, et vivite, et ambulate per vias
prudentiæ. **7** Qui erudit derisorem, ipse iniuriam
sibi facit: et qui arguit impium, sibi maculam
generat. **8** Noli arguere derisorem, ne oderit te.
Argue sapientem, et diliget te. **9** Da sapienti
occasionem, et addetur ei sapientia. Doce iustum, et
festinabit accipere. **10** Principium sapientiæ timor
Domini: et scientia sanctorum, prudentia. **11** Per
me enim multiplicabuntur dies tui, et addentur
tibi anni vitæ. **12** Si sapiens fueris, tibimetipsi
eris: si autem illusor, solus portabis malum. **13**
Mulier stulta et clamosa, plenaque illecebris, et
nihil omnino sciens, **14** sedit in foribus domus suæ
super sellam in excelso urbis loco, **15** ut vocaret
transeuntes per viam, et pergentes itinere suo:
16 Qui est parvulus, declinet ad me. Et vecordi
locuta est: **17** Aquæ furtivæ dulciores sunt, et panis
absconditus suavior. **18** Et ignoravit quod ibi sint
gigantes, et in profundis inferni convivæ eius. **(Sheol
h7585)**

10 Filius sapiens lætificat patrem: filius vero
stultus mœstitia est matris suæ. **2** Nil
proderunt thesauri impietatis: iustitia vero liberabit
a morte. **3** Non affliget Dominus fame animam
iusti, et insidias impiorum subvertet. **4** Egestatem
operata est manus remissa: manus autem fortium
divitias parat. Qui nititur mendaciis, hic pascit
ventos: idem autem ipse sequitur aves volantes.
5 Qui congregat in messe, filius sapiens est: qui
autem stertit æstate, filius confusionis. **6** Benedictio
Domini super caput iusti: os autem impiorum
operit iniquitas. **7** Memoria iusti cum laudibus:
et nomen impiorum putrescet. **8** Sapiens corde
præcepta suscipit: stultus cæditur labiis. **9** Qui
ambulat simpliciter, ambulat confidenter: qui
autem depravat vias suas, manifestus erit. **10**
Qui annuit oculo, dabit dolorem: et stultus labiis
verberabitur. **11** Vena vitæ, os iusti: et os impiorum
operit iniquitatem. **12** Odium suscitat rixas: et
universa delicta operit charitas. **13** In labiis sapientis
invenitur sapientia: et virga in dorso eius qui indiget

corde. 14 Sapientes abscondunt scientiam: os autem
stulti confusioni proximum est. 15 Substantia
divitis, urbs fortitudinis eius: pavor pauperum,
egestas eorum. 16 Opus iusti ad vitam: fructus
autem impii ad peccatum. 17 Via vitæ, custodienti
disciplinam: qui autem increpationes relinquit,
errat. 18 Abscondunt odium labia mendacia: qui
profert contumeliam, insipiens est. 19 In multiloquio
non deerit peccatum: qui autem moderatur labia
sua prudentissimus est. 20 Argentum electum,
lingua iusti: cor autem impiorum pro nihilo. 21
Labia iusti erudiunt plurimos: qui autem indocti
sunt, in cordis egestate morientur. 22 Benedictio
Domini divites facit, nec sociabitur eis afflictio. 23
Quasi per risum stultus operatur scelus: sapientia
autem est viro prudentia. 24 Quod timet impius,
veniet super eum: desiderium suum iustus dabitur.
25 Quasi tempestas transiens non erit impius: iustus
autem quasi fundamentum sempiternum. 26 Sicut
acetum dentibus, et fumus oculis, sic piger his,
qui miserunt eum. 27 Timor Domini apponet dies:
et anni impiorum breviabuntur. 28 Expectatio
iustorum lætitia: spes autem impiorum peribit.
29 Fortitudo simplicis via Domini: et pavor his,
qui operantur malum. 30 Iustus in æternum non
commovebitur: impii autem non habitabunt super
terram. 31 Os iusti parturiet sapientiam: lingua
pravorum peribit. 32 Labia iusti considerant placita:
et os impiorum perversa.

11 Statera dolosa, abominatio est apud Dominum:
et pondus æquum, voluntas eius. 2 Ubi fuerit
superbia, ibi erit et contumelia: ubi autem est
humilitas, ibi et sapientia. 3 Simplicitas iustorum
diriget eos: et supplantatio perversorum vastabit
illos. 4 Non proderunt divitiæ in die ultionis: iustitia
autem liberabit a morte. 5 Iustitia simplicis diriget
viam eius: et in impietate sua corruet impius. 6
Iustitia rectorum liberabit eos: et in insidiis suis
capientur iniqui. 7 Mortuo homine impio, nulla erit
ultra spes: et expectatio solicitorum peribit. 8 Iustus
de angustia liberatus est: et tradetur impius pro eo.
9 Simulator ore decipit amicum suum: iusti autem
liberabuntur scientia. 10 In bonis iustorum exultabit
civitas: et in perditione impiorum erit laudatio. 11
Benedictione iustorum exaltabitur civitas: et ore
impiorum subvertetur. 12 Qui despicit amicum
suum, indigens corde est: vir autem prudens tacebit.
13 Qui ambulat fraudulenter, revelat arcana: qui
autem fidelis est animi, celat amici commissum.
14 Ubi non est gubernator, populus corruet: salus
autem, ubi multa consilia. 15 Affligetur malo,
qui fidem facit pro extraneo: qui autem cavet
laqueos, securus erit. 16 Mulier gratiosa inveniet
gloriam: et robusti habebunt divitias. 17 Benefacit
animæ suæ vir misericors: qui autem crudelis est,
etiam propinquos abiicit. 18 Impius facit opus
instabile: seminanti autem iustitiam merces fidelis.
19 Clementia præparat vitam: et sectatio malorum
mortem. 20 Abominabile Domino cor pravum: et
voluntas eius in iis, qui simpliciter ambulant. 21
Manus in manu non erit innocens malus: semen
autem iustorum salvabitur. 22 Circulus aureus in
naribus suis, mulier pulchra et fatua. 23 Desiderium
iustorum omne bonum est: præstolatio impiorum
furor. 24 Alii dividunt propria, et ditiores fiunt:
alii rapiunt non sua, et semper in egestate sunt.
25 Anima, quæ benedicit, impinguabitur: et qui
inebriat, ipse quoque inebriabitur. 26 Qui abscondit
frumenta, maledicetur in populis: benedictio autem
super caput vendentium. 27 Bene consurgit diluculo
qui quærit bona: qui autem investigator malorum
est, opprimetur ab eis. 28 Qui confidit in divitiis
suis, corruet: iusti autem quasi virens folium
germinabunt. 29 Qui conturbat domum suam,
possidebit ventos: et qui stultus est, serviet sapienti.
30 Fructus iusti lignum vitæ: et qui suscipit animas,
sapiens est. 31 Si iustus in terra recipit, quanto
magis impius et peccator!

12 Qui diligit disciplinam, diligit scientiam: qui
autem odit increpationes, insipiens est. 2 Qui
bonus est, hauriet gratiam a Domino: qui autem
confidit in cogitationibus suis, impie agit. 3 Non
roborabitur homo ex impietate: et radix iustorum
non commovebitur. 4 Mulier diligens, corona est
viro suo: et putredo in ossibus eius, quæ confusione
res dignas gerit. 5 Cogitationes iustorum iudicia: et
consilia impiorum fraudulenta: 6 Verba impiorum
insidiantur sanguini: os iustorum liberabit eos. 7
Verte impios, et non erunt: domus autem iustorum
permanebit. 8 Doctrina sua noscetur vir: qui autem
vanus et excors est, patebit contemptui. 9 Melior est
pauper et sufficiens sibi, quam gloriosus et indigens
pane. 10 Novit iustus iumentorum suorum animas:
viscera autem impiorum crudelia. 11 Qui operatur
terram suam, satiabitur panibus: qui autem sectatur
otium, stultissimus est. Qui suavis est in vini
demorationibus, in suis munitionibus relinquit
contumeliam. 12 Desiderium impii munimentum
est pessimorum: radix autem iustorum proficiet.
13 Propter peccata labiorum ruina proximat malo:
effugiet autem iustus de angustia. 14 De fructu
oris sui unusquisque replebitur bonis, et iuxta
opera manuum suarum retribuetur ei. 15 Via
stulti recta in oculis eius: qui autem sapiens est,

audit consilia. 16 Fatuus statim indicat iram suam:
qui autem dissimulat iniuriam, callidus est. 17
Qui quod novit loquitur, index iustitiæ est: qui
autem mentitur, testis est fraudulentus. 18 Est qui
promittit, et quasi gladio pungitur conscientiæ:
lingua autem sapientium sanitas est. 19 Labium
veritatis firmum erit in perpetuum: qui autem
testis est repentinus, concinnat linguam mendacii.
20 Dolus in corde cogitantium mala: qui autem
pacis ineunt consilia, sequitur eos gaudium. 21
Non contristabit iustum quidquid ei acciderit:
impii autem replebuntur malo. 22 Abominatio est
Domino labia mendacia: qui autem fideliter agunt,
placent ei. 23 Homo versatus celat scientiam: et cor
insipientium provocat stultitiam. 24 Manus fortium
dominabitur: quæ autem remissa est, tributis
serviet. 25 Mœror in corde viri humiliabit illum, et
sermone bono lætificabitur. 26 Qui negligit damnum
propter amicum, iustus est: iter autem impiorum
decipiet eos. 27 Non inveniet fraudulentus lucrum:
et substantia hominis erit auri pretium. 28 In semita
iustitiæ, vita: iter autem devium ducit ad mortem.

13 Filius sapiens, doctrina patris: qui autem
illusor est, non audit cum arguitur. 2 De
fructu oris sui homo satiabitur bonis: anima autem
prævaricatorum iniqua. 3 Qui custodit os suum,
custodit animam suam: qui autem inconsideratus
est ad loquendum, sentiet mala. 4 Vult et non vult
piger: anima autem operantium impinguabitur.
5 Verbum mendax iustus detestabitur: impius
autem confundit, et confundetur. 6 Iustitia custodit
innocentis viam: impietas autem peccatorem
supplantat. 7 Est quasi dives cum nihil habeat: et est
quasi pauper, cum in multis divitiis sit. 8 Redemptio
animæ viri, divitiæ suæ: qui autem pauper est,
increpationem non sustinet. 9 Lux iustorum
lætificat: lucerna autem impiorum extinguetur.
10 Inter superbos semper iurgia sunt: qui autem
agunt omnia cum consilio, reguntur sapientia. 11
Substantia festinata minuetur: quæ autem paulatim
colligitur manu, multiplicabitur. 12 Spes, quæ
differtur, affligit animam: lignum vitæ desiderium
veniens. 13 Qui detrahit alicui rei, ipse se in
futurum obligat: qui autem timet præceptum, in
pace versabitur. Animæ dolosæ errant in peccatis:
iusti autem misericordes sunt, et miserantur.
14 Lex sapientis fons vitæ, ut declinet a ruina
mortis. 15 Doctrina bona dabit gratiam: in itinere
contemptorum vorago. 16 Astutus omnia agit cum
consilio: qui autem fatuus est, aperit stultitiam.
17 Nuncius impii cadet in malum: legatus autem
fidelis, sanitas. 18 Egestas, et ignominia ei, qui
deserit disciplinam: qui autem acquiescit arguenti,
glorificabitur. 19 Desiderium si compleatur, delectat
animam: detestantur stulti eos, qui fugiunt mala.
20 Qui cum sapientibus graditur, sapiens erit:
amicus stultorum similis efficietur. 21 Peccatores
persequitur malum: et iustis retribuentur bona.
22 Bonus reliquit heredes filios, et nepotes: et
custoditur iusto substantia peccatoris. 23 Multi
cibi in novalibus patrum: et aliis congregantur
absque iudicio. 24 Qui parcit virgæ, odit filium
suum: qui autem diligit illum, instanter erudit. 25
Iustus comedit, et replet animam suam: venter
autem impiorum insaturabilis.

14 Sapiens mulier ædificat domum suam:
insipiens extructam quoque manibus destruet.
2 Ambulans recto itinere, et timens Deum, despicitur
ab eo, qui infami graditur via. 3 In ore stulti
virga superbiæ: labia autem sapientium custodiunt
eos. 4 Ubi non sunt boves, præsepe vacuum est:
ubi autem plurimæ segetes, ibi manifesta est
fortitudo bovis. 5 Testis fidelis non mentitur: profert
autem mendacium dolosus testis. 6 Quærit derisor
sapientiam, et non invenit: doctrina prudentium
facilis. 7 Vade contra virum stultum, et nescit labia
prudentiæ. 8 Sapientia callidi est intelligere viam
suam: et imprudentia stultorum errans. 9 Stultus
illudet peccatum, et inter iustos morabitur gratia.
10 Cor quod novit amaritudinem animæ suæ, in
gaudio eius non miscebitur extraneus. 11 Domus
impiorum delebitur: tabernacula vero iustorum
germinabunt. 12 Est via, quæ videtur homini iusta:
novissima autem eius deducunt ad mortem. 13
Risus dolore miscebitur, et extrema gaudii luctus
occupat. 14 Viis suis replebitur stultus, et super
eum erit vir bonus. 15 Innocens credit omni verbo:
astutus considerat gressus suos. Filio doloso nihil
erit boni: servo autem sapienti prosperi erunt
actus, et dirigetur via eius. 16 Sapiens timet, et
declinat a malo: stultus transilit, et confidit. 17
Impatiens operabitur stultitiam: et vir versutus
odiosus est. 18 Possidebunt parvuli stultitiam, et
expectabunt astuti scientiam. 19 Iacebunt mali
ante bonos: et impii ante portas iustorum. 20
Etiam proximo suo pauper odiosus erit: amici
vero divitum multi. 21 Qui despicit proximum
suum, peccat: qui autem miseretur pauperis, beatus
erit. Qui credit in Domino, misericordiam diligit.
22 Errant qui operantur malum: misericordia et
veritas præparant bona. 23 In omni opere erit
abundantia: ubi autem verba sunt plurima, ibi
frequenter egestas. 24 Corona sapientium, divitiæ
eorum: fatuitas stultorum, imprudentia. 25 Liberat

animas testis fidelis: et profert mendacia versipellis.
26 In timore Domini fiducia fortitudinis, et filiis eius
erit spes. 27 Timor Domini fons vitæ, ut declinent
a ruina mortis. 28 In multitudine populi dignitas
regis: et in paucitate plebis ignominia principis.
29 Qui patiens est, multa gubernatur prudentia:
qui autem impatiens est, exaltat stultitiam suam.
30 Vita carnium, sanitas cordis: putredo ossium,
invidia. 31 Qui calumniatur egentem, exprobrat
Factori eius: honorat autem eum, qui miseretur
pauperis. 32 In malitia sua expelletur impius: sperat
autem iustus in morte sua. 33 In corde prudentis
requiescit sapientia, et indoctos quosque erudiet. 34
Iustitia elevat gentem: miseros autem facit populos
peccatum. 35 Acceptus est regi minister intelligens:
iracundiam eius inutilis sustinebit.

15 Responsio mollis frangit iram: sermo durus
suscitat furorem. 2 Lingua sapientium ornat
scientiam: os fatuorum ebullit stultitiam. 3 In
omni loco oculi Domini contemplantur bonos
et malos. 4 Lingua placabilis, lignum vitæ: quæ
autem immoderata est, conteret spiritum. 5
Stultus irridet disciplinam patris sui: qui autem
custodit increpationes, astutior fiet. In abundanti
iustitia virtus maxima est: cogitationes autem
impiorum eradicabuntur. 6 Domus iusti plurima
fortitudo: et in fructibus impii conturbatio. 7 Labia
sapientium disseminabunt scientiam: cor stultorum
dissimile erit. 8 Victimæ impiorum abominabiles
Domino: vota iustorum placabilia: 9 Abominatio est
Domino via impii: qui sequitur iustitiam, diligitur
ab eo. 10 Doctrina mala deserenti viam vitæ:
qui increpationes odit, morietur. 11 Infernus, et
perditio coram Domino: quanto magis corda filiorum
hominum! (Sheol h7585) 12 Non amat pestilens eum,
qui se corripit: nec ad sapientes graditur. 13 Cor
gaudens exhilarat faciem: in mœrore animi deiicitur
spiritus. 14 Cor sapientis quærit doctrinam: et
os stultorum pascitur imperitia. 15 Omnes dies
pauperis, mali: secura mens quasi iuge convivium.
16 Melius est parum cum timore Domini, quam
thesauri magni et insatiabiles. 17 Melius est vocari
ad olera cum charitate: quam ad vitulum saginatum
cum odio. 18 Vir iracundus provocat rixas: qui
patiens est, mitigat suscitatas. 19 Iter pigrorum quasi
sepes spinarum: via iustorum absque offendiculo.
20 Filius sapiens lætificat patrem: et stultus homo
despicit matrem suam. 21 Stultitia gaudium stulto:
et vir prudens dirigit gressus suos. 22 Dissipantur
cogitationes ubi non est consilium: ubi vero sunt
plures consiliarii, confirmantur. 23 Lætatur homo
in sententia oris sui: et sermo opportunus est
optimus. 24 Semita vitæ super eruditum, ut
declinet de inferno novissimo. (Sheol h7585) 25
Domum superborum demolietur Dominus: et firmos
faciet terminos viduæ. 26 Abominatio Domini
cogitationes malæ: et purus sermo pulcherrimus
firmabitur ab eo. 27 Conturbat domum suam qui
sectatur avaritiam: qui autem odit munera, vivet.
Per misericordiam et fidem purgantur peccata:
per timorem autem Domini declinat omnis a
malo. 28 Mens iusti meditatur obedientiam: os
impiorum redundat malis. 29 Longe est Dominus
ab impiis: et orationes iustorum exaudiet. 30 Lux
oculorum lætificat animam: fama bona impinguat
ossa. 31 Auris, quæ audit increpationes vitæ, in
medio sapientium commorabitur. 32 Qui abiicit
disciplinam, despicit animam suam: qui autem
acquiescit increpationibus, possessor est cordis.
33 Timor Domini, disciplina sapientiæ: et gloriam
præcedit humilitas.

16 Hominis est animam præparare: et Domini
gubernare linguam. 2 Omnes viæ hominis
patent oculis eius: spirituum ponderator est
Dominus. 3 Revela Domino opera tua, et dirigentur
cogitationes tuæ. 4 Universa propter semetipsum
operatus est Dominus: impium quoque ad diem
malum. 5 Abominatio Domini est omnis arrogans:
etiam si manus ad manum fuerit, non est innocens.
Initium viæ bonæ, facere iustitiam: accepta est
autem apud Deum magis, quam immolare hostias.
6 Misericordia et veritate redimitur iniquitas:
et in timore Domini declinatur a malo. 7 Cum
placuerint Domino viæ hominis, inimicos quoque
eius convertet ad pacem. 8 Melius est parum cum
iustitia, quam multi fructus cum iniquitate. 9 Cor
hominis disponit viam suam: sed Domini est dirigere
gressus eius. 10 Divinatio in labiis regis, in iudicio
non errabit os eius. 11 Pondus et statera iudicia
Domini sunt: et opera eius omnes lapides sacculi. 12
Abominabiles regi qui agunt impie: quoniam iustitia
firmatur solium. 13 Voluntas regum labia iusta: qui
recta loquitur, diligetur: 14 Indignatio regis, nuncii
mortis: et vir sapiens placabit eam. 15 In hilaritate
vultus regis, vita: et clementia eius quasi imber
serotinus. 16 Posside sapientiam, quia auro melior
est: et acquire prudentiam, quia pretiosior est
argento. 17 Semita iustorum declinat mala: custos
animæ suæ servat viam suam. 18 Contritionem
præcedit superbia: et ante ruinam exaltatur spiritus.
19 Melius est humiliari cum mitibus, quam dividere
spolia cum superbis. 20 Eruditus in verbo reperiet
bona: et qui sperat in Domino, beatus est. 21
Qui sapiens est corde, appellabitur prudens: et

qui dulcis eloquio, maiora percipiet. 22 Fons vitæ
eruditio possidentis: doctrina stultorum fatuitas. 23
Cor sapientis erudiet os eius: et labiis eius addet
gratiam. 24 Favus mellis, composita verba: dulcedo
animæ, sanitas ossium. 25 Est via quæ videtur
homini recta: et novissima eius ducunt ad mortem.
26 Anima laborantis laborat sibi, quia compulit eum
os suum: 27 Vir impius fodit malum, et in labiis eius
ignis ardescit. 28 Homo perversus suscitat lites: et
verbosus separat principes. 29 Vir iniquus lactat
amicum suum: et ducit eum per viam non bonam.
30 Qui attonitis oculis cogitat prava, mordens labia
sua, perficit malum. 31 Corona dignitatis senectus,
quæ in viis iustitiæ reperietur. 32 Melior est patiens
viro forti: et qui dominatur animo suo, expugnatore
urbium. 33 Sortes mittuntur in sinum, sed a Domino
temperantur.

17 Melior est buccella sicca cum gaudio, quam
domus plena victimis cum iurgio. 2 Servus
sapiens dominabitur filiis stultis, et inter fratres
hereditatem dividet. 3 Sicut igne probatur
argentum, et aurum camino: ita corda probat
Dominus. 4 Malus obedit linguæ iniquæ: et fallax
obtemperat labiis mendacibus. 5 Qui despicit
pauperem, exprobrat Factori eius: et qui ruina
lætatur alterius, non erit impunitus. 6 Corona senum
filii filiorum: et gloria filiorum patres eorum. 7 Non
decent stultum verba composita: nec principem
labium mentiens. 8 Gemma gratissima, expectatio
præstolantis: quocumque se vertit, prudenter
intelligit. 9 Qui celat delictum, quærit amicitias: qui
altero sermone repetit, separat fœderatos. 10 Plus
proficit correptio apud prudentem, quam centum
plagæ apud stultum. 11 Semper iurgia quærit malus:
Angelus autem crudelis mittetur contra eum. 12
Expedit magis ursæ occurrere raptis fœtibus, quam
fatuo confidenti in stultitia sua. 13 Qui reddit
mala pro bonis, non recedet malum de domo eius.
14 Qui dimittit aquam, caput est iurgiorum: et
antequam patiatur contumeliam, iudicium deserit.
15 Qui iustificat impium, et qui condemnat iustum,
abominabilis est uterque apud Deum. 16 Quid
prodest stulto habere divitias, cum sapientiam
emere non possit? Qui altum facit domum suam,
quærit ruinam: et qui evitat discere, incidet in mala.
17 Omni tempore diligit qui amicus est: et frater in
angustiis comprobatur. 18 Stultus homo plaudet
manibus cum spoponderit pro amico suo. 19 Qui
meditatur discordias, diligit rixas: et qui exaltat
ostium, quærit ruinam. 20 Qui perversi cordis est,
non inveniet bonum: et qui vertit linguam, incidet
in malum. 21 Natus est stultus in ignominiam suam:
sed nec pater in fatuo lætabitur. 22 Animus gaudens
ætatem floridam facit: spiritus tristis exiccat ossa.
23 Munera de sinu impius accipit, ut pervertat
semitas iudicii. 24 In facie prudentis lucet sapientia:
oculi stultorum in finibus terræ. 25 Ira patris, filius
stultus: et dolor matris quæ genuit eum. 26 Non
est bonum, damnum inferre iusto: nec percutere
principem, qui recta iudicat. 27 Qui moderatur
sermones suos, doctus et prudens est: et pretiosi
spiritus vir eruditus. 28 Stultus quoque si tacuerit,
sapiens reputabitur: et si compresserit labia sua,
intelligens.

18 Occasiones quærit qui vult recedere ab amico:
omni tempore erit exprobrabilis. 2 Non
recipit stultus verba prudentiæ: nisi ea dixeris
quæ versantur in corde eius. 3 Impius, cum in
profundum venerit peccatorum, contemnit: sed
sequitur eum ignominia et opprobrium. 4 Aqua
profunda verba ex ore viri: et torrens redundans
fons sapientiæ. 5 Accipere personam impii non
est bonum, ut declines a veritate iudicii. 6 Labia
stulti miscent se rixis: et os eius iurgia provocat.
7 Os stulti contritio eius: et labia ipsius, ruina
animæ eius. 8 Verba bilinguis, quasi simplicia:
et ipsa perveniunt usque ad interiora ventris.
Pigrum deiicit timor: animæ autem effeminatorum
esurient. 9 Qui mollis et dissolutus est in opere
suo, frater est sua opera dissipantis. 10 Turris
fortissima, nomen Domini: ad ipsum currit iustus,
et exaltabitur. 11 Substantia divitis urbs roboris
eius, et quasi murus validus circumdans eum. 12
Antequam conteratur, exaltatur cor hominis: et
antequam glorificetur, humiliatur. 13 Qui prius
respondet quam audiat, stultum se esse demonstrat,
et confusione dignum. 14 Spiritus viri sustentat
imbecillitatem suam: spiritum vero ad irascendum
facilem quis poterit sustinere? 15 Cor prudens
possidebit scientiam: et auris sapientium quærit
doctrinam. 16 Donum hominis dilatat viam eius,
et ante principes spatium ei facit. 17 Iustus, prior
est accusator sui: venit amicus eius, et investigabit
eum. 18 Contradictiones comprimit sors, et inter
potentes quoque diiudicat. 19 Frater, qui adiuvatur
a fratre, quasi civitas firma: et iudicia quasi vectes
urbium. 20 De fructu oris viri replebitur venter
eius: et genimina labiorum ipsius saturabunt eum.
21 Mors, et vita in manu linguæ: qui diligunt eam,
comedent fructus eius. 22 Qui invenit mulierem
bonam, invenit bonum: et hauriet iucunditatem
a Domino. Qui expellit mulierem bonam, expellit
bonum: qui autem tenet adulteram, stultus est et
impius. 23 Cum obsecrationibus loquetur pauper: et

dives effabitur rigide. 24 Vir amabilis ad societatem,
magis amicus erit, quam frater.

19 Melior est pauper, qui ambulat in simplicitate
sua, quam dives torquens labia sua, et
insipiens. 2 Ubi non est scientia animæ, non est
bonum: et qui festinus est pedibus, offendet. 3
Stultitia hominis supplantat gressus eius: et contra
Deum fervet animo suo. 4 Divitiæ addunt amicos
plurimos: a paupere autem et hi, quos habuit,
separantur. 5 Testis falsus non erit impunitus: et
qui mendacia loquitur, non effugiet. 6 Multi colunt
personam potentis, et amici sunt dona tribuentis. 7
Fratres hominis pauperis oderunt eum: insuper et
amici procul recesserunt ab eo. Qui tantum verba
sectatur, nihil habebit: 8 qui autem possessor est
mentis, diligit animam suam, et custos prudentiæ
inveniet bona. 9 Falsus testis non erit impunitus:
et qui loquitur mendacia, peribit. 10 Non decent
stultum deliciæ: nec servum dominari principibus.
11 Doctrina viri per patientiam noscitur: et gloria
eius est iniqua prætergredi. 12 Sicut fremitus
leonis, ita et regis ira: et sicut ros super herbam,
ita et hilaritas eius. 13 Dolor patris, filius stultus:
et tecta iugiter perstillantia, litigiosa mulier. 14
Domus, et divitiæ dantur a parentibus: a Domino
autem proprie uxor prudens. 15 Pigredo immittit
soporem, et anima dissoluta esuriet. 16 Qui custodit
mandatum, custodit animam suam: qui autem
negligit viam suam, mortificabitur. 17 Fœneratur
Domino qui miseretur pauperis: et vicissitudinem
suam reddet ei. 18 Erudi filium tuum, ne desperes:
ad interfectionem autem eius ne ponas animam
tuam. 19 Qui impatiens est, sustinebit damnum: et
cum rapuerit, aliud apponet. 20 Audi consilium, et
suscipe disciplinam, ut sis sapiens in novissimis tuis.
21 Multæ cogitationes in corde viri: voluntas autem
Domini permanebit. 22 Homo indigens misericors
est: et melior est pauper quam vir mendax. 23 Timor
Domini ad vitam: et in plenitudine commorabitur,
absque visitatione pessima. 24 Abscondit piger
manum suam sub ascella, nec ad os suum applicat
eam. 25 Pestilente flagellato stultus sapientior
erit: si autem corripueris sapientem, intelliget
disciplinam. 26 Qui affligit patrem, et fugat matrem,
ignominiosus est et infelix. 27 Non cesses fili audire
doctrinam, nec ignores sermones scientiæ. 28 Testis
iniquus deridet iudicium: et os impiorum devorat
iniquitatem. 29 Parata sunt derisoribus iudicia: et
mallei percutientes stultorum corporibus.

20 Luxuriosa res, vinum, et tumultuosa ebrietas:
quicumque his delectatur, non erit sapiens. 2
Sicut rugitus leonis, ita et terror regis: qui provocat
eum, peccat in animam suam. 3 Honor est homini,
qui separat se a contentionibus: omnes autem stulti
miscentur contumeliis. 4 Propter frigus piger arare
noluit: mendicabit ergo æstate, et non dabitur illi.
5 Sicut aqua profunda, sic consilium in corde viri:
sed homo sapiens exhauriet illud. 6 Multi homines
misericordes vocantur: virum autem fidelem quis
inveniet? 7 Iustus, qui ambulat in simplicitate sua,
beatos post se filios derelinquet. 8 Rex, qui sedet in
solio iudicii, dissipat omne malum intuitu suo. 9
Quis potest dicere: Mundum est cor meum, purus
sum a peccato? 10 Pondus et pondus, mensura et
mensura: utrumque abominabile est apud Deum. 11
Ex studiis suis intelligitur puer, si munda et recta
sint opera eius. 12 Aurem audientem, et oculum
videntem, Dominus fecit utrumque. 13 Noli diligere
somnum, ne te egestas opprimat: aperi oculos tuos,
et saturare panibus. 14 Malum est, malum est, dicit
omnis emptor: et cum recesserit, tunc gloriabitur.
15 Est aurum, et multitudo gemmarum: et vas
pretiosum labia scientiæ. 16 Tolle vestimentum eius,
qui fideiussor extitit alieni, et pro extraneis aufer
pignus ab eo. 17 Suavis est homini panis mendacii:
et postea implebitur os eius calculo. 18 Cogitationes
consiliis roborantur: et gubernaculis tractanda
sunt bella. 19 Ei, qui revelat mysteria, et ambulat
fraudulenter, et dilatat labia sua, ne commiscearis.
20 Qui maledicit patri suo, et matri, extinguetur
lucerna eius in mediis tenebris. 21 Hereditas,
ad quam festinatur in principio, in novissimo
benedictione carebit. 22 Ne dicas: Reddam malum:
expecta Dominum, et liberabit te. 23 Abominatio est
apud Dominum pondus et pondus: statera dolosa
non est bona. 24 A Domino diriguntur gressus
viri: quis autem hominum intelligere potest viam
suam? 25 Ruina est homini devorare sanctos, et
post vota retractare. 26 Dissipat impios rex sapiens,
et incurvat super eos fornicem. 27 Lucerna Domini
spiraculum hominis, quæ investigat omnia secreta
ventris. 28 Misericordia, et veritas custodiunt
regem, et roboratur clementia thronus eius. 29
Exultatio iuvenum, fortitudo eorum: et dignitas
senum canities. 30 Livor vulneris absterget mala: et
plagæ in secretioribus ventris.

21 Sicut divisiones aquarum, ita cor regis in
manu Domini: quocumque voluerit, inclinabit
illud. 2 Omnis via viri recta sibi videtur: appendit
autem corda Dominus. 3 Facere misericordiam et
iudicium, magis placet Domino quam victimæ. 4
Exaltatio oculorum est dilatatio cordis: lucerna
impiorum peccatum. 5 Cogitationes robusti semper
in abundantia: omnis autem piger semper in

egestate est. 6 Qui congregat thesauros lingua
mendacii, vanus et excors est, et impingetur ad
laqueos mortis. 7 Rapinæ impiorum detrahent eos,
quia noluerunt facere iudicium. 8 Perversa via viri,
aliena est: qui autem mundus est, rectum opus
eius. 9 Melius est sedere in angulo domatis, quam
cum muliere litigiosa, et in domo communi. 10
Anima impii desiderat malum, non miserebitur
proximo suo. 11 Mulctato pestilente sapientior
erit parvulus: et si sectetur sapientem, sumet
scientiam. 12 Excogitat iustus de domo impii, ut
detrahat impios a malo. 13 Qui obturat aurem
suam ad clamorem pauperis, et ipse clamabit, et
non exaudietur. 14 Munus absconditum extinguit
iras: et donum in sinu indignationem maximam.
15 Gaudium iusto est facere iudicium: et pavor
operantibus iniquitatem. 16 Vir, qui erraverit a
via doctrinæ, in cœtu gigantum commorabitur.
17 Qui diligit epulas, in egestate erit: qui amat
vinum, et pinguia, non ditabitur. 18 Pro iusto
datur impius: et pro rectis iniquus. 19 Melius est
habitare in terra deserta, quam cum muliere rixosa
et iracunda. 20 Thesaurus desiderabilis, et oleum
in habitaculo iusti: et imprudens homo dissipabit
illud. 21 Qui sequitur iustitiam et misericordiam,
inveniet vitam, iustitiam, et gloriam. 22 Civitatem
fortium ascendit sapiens, et destruxit robur fiduciæ
eius. 23 Qui custodit os suum, et linguam suam,
custodit ab angustiis animam suam. 24 Superbus
et arrogans vocatur indoctus, qui in ira operatur
superbiam. 25 Desideria occidunt pigrum: noluerunt
enim quidquam manus eius operari: 26 tota die
concupiscit et desiderat: qui autem iustus est,
tribuet, et non cessabit. 27 Hostiæ impiorum
abominabiles, quia offeruntur ex scelere. 28 Testis
mendax peribit: vir obediens loquetur victoriam.
29 Vir impius procaciter obfirmat vultum suum:
qui autem rectus est, corrigit viam suam. 30 Non
est sapientia, non est prudentia, non est consilium
contra Dominum. 31 Equus paratur ad diem belli:
Dominus autem salutem tribuit.

22 Melius est nomen bonum, quam divitiæ
multæ: super argentum et aurum, gratia
bona. 2 Dives, et pauper obviaverunt sibi: utriusque
operator est Dominus. 3 Callidus vidit malum, et
abscondit se: innocens pertransiit, et afflictus est
damno. 4 Finis modestiæ timor Domini, divitiæ
et gloria et vita. 5 Arma et gladii in via perversi:
custos autem animæ suæ longe recedit ab eis.
6 Proverbium est: Adolescens iuxta viam suam,
etiam cum senuerit, non recedet ab ea. 7 Dives
pauperibus imperat: et qui accipit mutuum, servus
est fœnerantis. 8 Qui seminat iniquitatem, metet
mala, et virga iræ suæ consummabitur. 9 Qui pronus
est ad misericordiam, benedicetur: de panibus
enim suis dedit pauperi. Victoriam et honorem
acquiret qui dat munera: animam autem aufert
accipientium. 10 Eiice derisorem, et exibit cum eo
iurgium, cessabuntque causæ et contumeliæ. 11 Qui
diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum
suorum habebit amicum regem. 12 Oculi Domini
custodiunt scientiam: et supplantantur verba iniqui.
13 Dicit piger: Leo est foris, in medio platearum
occidendus sum. 14 Fovea profunda, os alienæ: cui
iratus est Dominus, incidet in eam. 15 Stultitia
colligata est in corde pueri, et virga disciplinæ
fugabit eam. 16 Qui calumniatur pauperem, ut
augeat divitias suas, dabit ipse ditiori, et egebit.
17 Inclina aurem tuam, et audi verba sapientium:
appone autem cor ad doctrinam meam. 18 Quæ
pulchra erit tibi, cum servaveris eam in ventre tuo,
et redundabit in labiis tuis, 19 ut sit in Domino
fiducia tua, unde et ostendi eam tibi hodie. 20
Ecce descripsi eam tibi tripliciter, in cogitationibus
et scientia: 21 ut ostenderem tibi firmitatem,
et eloquia veritatis, respondere ex his illis, qui
miserunt te. 22 Non facias violentiam pauperi, quia
pauper est: neque conteras egenum in porta: 23
quia iudicabit Dominus causam eius, et configet eos,
qui confixerunt animam eius. 24 Noli esse amicus
homini iracundo, neque ambules cum viro furioso:
25 ne forte discas semitas eius, et sumas scandalum
animæ tuæ. 26 Noli esse cum his, qui defigunt
manus suas, et qui vades se offerunt pro debitis:
27 si enim non habes unde restituas, quid causæ
est ut tollat operimentum de cubili tuo? 28 Ne
transgrediaris terminos antiquos, quos posuerunt
patres tui. 29 Vidisti virum velocem in opere suo?
Coram regibus stabit, nec erit ante ignobiles.

23 Quando sederis ut comedas cum principe,
diligenter attende quæ apposita sunt ante
faciem tuam: 2 et statue cultrum in gutture tuo,
si tamen habes in potestate animam tuam, 3 ne
desideres de cibis eius, in quo est panis mendacii. 4
Noli laborare ut diteris: sed prudentiæ tuæ pone
modum. 5 Ne erigas oculos tuos ad opes, quas non
potes habere: quia facient sibi pennas quasi aquilæ,
et volabunt in cælum. 6 Ne comedas cum homine
invido, et ne desideres cibos eius: 7 quoniam in
similitudinem arioli, et coniectoris, æstimat quod
ignorat. Comede et bibe, dicet tibi: et mens eius
non est tecum. 8 Cibos, quos comederas, evomes:
et perdes pulchros sermones tuos. 9 In auribus
insipientium ne loquaris: qui despicient doctrinam

eloquii tui. 10 Ne attingas parvulorum terminos:
et agrum pupillorum ne introeas: 11 Propinquus
enim illorum fortis est: et ipse iudicabit contra
te causam illorum. 12 Ingrediatur ad doctrinam
cor tuum: et aures tuæ ad verba scientiæ. 13 Noli
subtrahere a puero disciplinam: si enim percusseris
eum virga, non morietur. 14 Tu virga percuties eum:
et animam eius de inferno liberabis. (Sheol h7585)
15 Fili mi, si sapiens fuerit animus tuus, gaudebit
tecum cor meum: 16 et exultabunt renes mei, cum
locuta fuerint rectum labia tua. 17 Non æmuletur
cor tuum peccatores: sed in timore Domini esto
tota die: 18 quia habebis spem in novissimo, et
præstolatio tua non auferetur. 19 Audi fili mi, et
esto sapiens: et dirige in via animum tuum. 20 Noli
esse in conviviis potatorum, nec in comessationibus
eorum, qui carnes ad vescendum conferunt: 21 quia
vacantes potibus, et dantes symbola consumentur,
et vestietur pannis dormitatio. 22 Audi patrem
tuum, qui genuit te: et ne contemnas cum senuerit
mater tua. 23 Veritatem eme, et noli vendere
sapientiam, et doctrinam, et intelligentiam. 24
Exultat gaudio pater iusti: qui sapientem genuit,
lætabitur in eo. 25 Gaudeat pater tuus, et mater
tua, et exultet quæ genuit te. 26 Præbe fili mi
cor tuum mihi: et oculi tui vias meas custodiant.
27 Fovea enim profunda est meretrix: et puteus
angustus, aliena. 28 Insidiatur in via quasi latro,
et quos incautos viderit, interficiet. 29 Cui væ?
cuius patri væ? cui rixæ? cui foveæ? cui sine causa
vulnera? cui suffusio oculorum? 30 Nonne his,
qui commorantur in vino, et student calicibus
epotandis? 31 Ne intuearis vinum quando flavescit,
cum splenduerit in vitro color eius: ingreditur
blande, 32 sed in novissimo mordebit ut coluber, et
sicut regulus venena diffundet. 33 Oculi tui videbunt
extraneas, et cor tuum loquetur perversa. 34 Et
eris sicut dormiens in medio mari, et quasi sopitus
gubernator, amisso clavo: 35 et dices: Verberaverunt
me, sed non dolui: traxerunt me, et ego non sensi:
quando evigilabo, et rursus vina reperiam?

24 Ne æmuleris viros malos, nec desideres esse
cum eis: 2 quia rapinas meditatur mens eorum,
et fraudes labia eorum loquuntur. 3 Sapientia
ædificabitur domus, et prudentia roborabitur. 4 In
doctrina replebuntur cellaria, universa substantia
pretiosa et pulcherrima. 5 Vir sapiens, fortis est:
et vir doctus, robustus et validus. 6 Quia cum
dispositione initur bellum: et erit salus ubi multa
consilia sunt. 7 Excelsa stulto sapientia, in porta
non aperiet os suum. 8 Qui cogitat mala facere,
stultus vocabitur. 9 Cogitatio stulti peccatum est: et
abominatio hominum detractor. 10 Si desperaveris
lassus in die angustiæ: imminuetur fortitudo tua. 11
Erue eos, qui ducuntur ad mortem: et qui trahuntur
ad interitum liberare ne cesses. 12 Si dixeris:
Vires non suppetunt: qui inspector est cordis, ipse
intelligit, et servatorem animæ tuæ nihil fallit,
reddetque homini iuxta opera sua. 13 Comede, fili
mi, mel, quia bonum est, et favum dulcissimum
gutturi tuo: 14 Sic et doctrina sapientiæ animæ
tuæ: quam cum inveneris, habebis in novissimis
spem, et spes tua non peribit. 15 Ne insidieris, et
quæras impietatem in domo iusti, neque vastes
requiem eius. 16 Septies enim cadet iustus, et
resurget: impii autem corruent in malum. 17
Cum ceciderit inimicus tuus, ne gaudeas, et in
ruina eius ne exultet cor tuum: 18 ne forte videat
Dominus, et displiceat ei, et auferat ab eo iram
suam. 19 Ne contendas cum pessimis, nec æmuleris
impios: 20 quoniam non habent futurorum spem
mali, et lucerna impiorum extinguetur. 21 Time
Dominum, fili mi, et regem: et cum detractoribus
non commiscearis: 22 quoniam repente consurget
perditio eorum: et ruinam utriusque quis novit? 23
Hæc quoque sapientibus: Cognoscere personam in
iudicio non est bonum. 24 Qui dicunt impio: Iustus
es: maledicent eis populi, et detestabuntur eos
tribus. 25 Qui arguunt eum, laudabuntur: et super
ipsos veniet benedictio. 26 Labia deosculabitur,
qui recta verba respondet. 27 Præpara foris opus
tuum, et diligenter exerce agrum tuum: ut postea
ædifices domum tuam. 28 Ne sis testis frustra
contra proximum tuum: nec lactes quemquam
labiis tuis. 29 Ne dicas: Quomodo fecit mihi, sic
faciam ei: reddam unicuique secundum opus suum.
30 Per agrum hominis pigri transivi, et per vineam
viri stulti: 31 et ecce totum repleverant urticæ,
et operuerant superficiem eius spinæ, et maceria
lapidum destructa erat. 32 Quod cum vidissem,
posui in corde meo, et exemplo didici disciplinam.
33 Parum, inquam, dormies, modicum dormitabis,
pauxillum manus conseres, ut quiescas: 34 et veniet
tibi quasi cursor egestas, et mendicitas quasi vir
armatus.

25 Hæ quoque parabolæ Salomonis, quas
transtulerunt viri Ezechiæ regis Iuda. 2 Gloria
Dei est celare verbum, et gloria regum investigare
sermonem. 3 Cælum sursum, et terra deorsum,
et cor regum inscrutabile. 4 Aufer rubiginem de
argento, et egredietur vas purissimum: 5 Aufer
impietatem de vultu regis, et firmabitur iustitia
thronus eius. 6 Ne gloriosus appareas coram rege, et
in loco magnorum ne steteris. 7 Melius est enim ut

dicatur tibi: Ascende huc; quam ut humilieris coram
principe. 8 Quæ viderunt oculi tui, ne proferas in
iurgio cito: ne postea emendare non possis, cum
dehonestaveris amicum tuum. 9 Causam tuam tracta
cum amico tuo, et secretum extraneo ne reveles: 10
ne forte insultet tibi cum audierit, et exprobrare non
cesset. Gratia et amicitia liberant: quas tibi serva, ne
exprobrabilis fias. 11 Mala aurea in lectis argenteis,
qui loquitur verbum in tempore suo. 12 Inauris
aurea, et margaritum fulgens, qui arguit sapientem,
et aurem obedientem. 13 Sicut frigus nivis in die
messis, ita legatus fidelis ei, qui misit eum, animam
ipsius requiescere facit. 14 Nubes, et ventus, et
pluviæ non sequentes, vir gloriosus, et promissa
non complens. 15 Patientia lenietur princeps, et
lingua mollis confringet duritiam. 16 Mel invenisti,
comede quod sufficit tibi, ne forte satiatus evomas
illud. 17 Subtrahe pedem tuum de domo proximi
tui, nequando satiatus oderit te. 18 Iaculum, et
gladius, et sagitta acuta, homo qui loquitur contra
proximum suum falsum testimonium. 19 Dens
putridus, et pes lassus, qui sperat super infideli in
die angustiæ, 20 et amittit pallium in die frigoris.
Acetum in nitro, qui cantat carmina cordi pessimo.
Sicut tinea vestimento, et vermis ligno: ita tristitia
viri nocet cordi. 21 Si esurierit inimicus tuus, ciba
illum: si sitierit, da ei aquam bibere: 22 prunas enim
congregabis super caput eius, et Dominus reddet
tibi. 23 Ventus aquilo dissipat pluvias, et facies
tristis linguam detrahentem. 24 Melius est sedere in
angulo domatis, quam cum muliere litigiosa, et in
domo communi. 25 Aqua frigida animæ sitienti, et
nuncius bonus de terra longinqua. 26 Fons turbatus
pede, et vena corrupta, iustus cadens coram impio.
27 Sicut qui mel multum comedit, non est ei bonum:
sic qui scrutator est maiestatis, opprimetur a gloria.
28 Sicut urbs patens et absque murorum ambitu, ita
vir, qui non potest in loquendo cohibere spiritum
suum.

26 Quomodo nix in æstate, et pluviæ in messe:
sic indecens est stulto gloria. 2 Sicut avis
ad alia transvolans, et passer quo libet vadens:
sic maledictum frustra prolatum in quempiam
superveniet. 3 Flagellum equo, et camus asino, et
virga in dorso imprudentium. 4 Ne respondeas
stulto iuxta stultitiam suam, ne efficiaris ei similis.
5 Responde stulto iuxta stultitiam suam, ne sibi
sapiens esse videatur. 6 Claudus pedibus, et
iniquitatem bibens, qui mittit verba per nuncium
stultum. 7 Quomodo pulchras frustra habet claudus
tibias: sic indecens est in ore stultorum parabola.
8 Sicut qui mittit lapidem in acervum Mercurii:
ita qui tribuit insipienti honorem. 9 Quomodo si
spina nascatur in manu temulenti: sic parabola
in ore stultorum. 10 Iudicium determinat causas:
et qui imponit stulto silentium, iras mitigat. 11
Sicut canis, qui revertitur ad vomitum suum, sic
imprudens, qui iterat stultitiam suam. 12 Vidisti
hominem sapientem sibi videri? magis illo spem
habebit insipiens. 13 Dicit piger: Leo est in via,
et leæna in itineribus: 14 sicut ostium vertitur in
cardine suo, ita piger in lectulo suo. 15 Abscondit
piger manum sub ascella sua, et laborat si ad os
suum eam converterit. 16 Sapientior sibi piger
videtur septem viris loquentibus sententias. 17
Sicut qui apprehendit auribus canem, sic qui transit
impatiens, et commiscetur rixæ alterius. 18 Sicut
noxius est qui mittit sagittas, et lanceas in mortem:
19 ita vir, fraudulenter nocet amico suo: et cum
fuerit deprehensus, dicit: Ludens feci. 20 Cum
defecerint ligna, extinguetur ignis: et susurrone
subtracto, iurgia conquiescent. 21 Sicut carbones
ad prunas, et ligna ad ignem, sic homo iracundus
suscitat rixas. 22 Verba susurronis quasi simplicia,
et ipsa perveniunt ad intima ventris. 23 Quomodo
si argento sordido ornare velis vas fictile, sic labia
tumentia cum pessimo corde sociata. 24 Labiis suis
intelligitur inimicus, cum in corde tractaverit dolos.
25 Quando submiserit vocem suam, ne credideris ei:
quoniam septem nequitiæ sunt in corde illius. 26
Qui operit odium fraudulenter, revelabitur malitia
eius in consilio. 27 Qui fodit foveam, incidet in eam:
et qui volvit lapidem, revertetur ad eum. 28 Lingua
fallax non amat veritatem: et os lubricum operatur
ruinas.

27 Ne glorieris in crastinum, ignorans quid
superventura pariat dies. 2 Laudet te alienus,
et non os tuum: extraneus, et non labia tua. 3
Grave est saxum, et onerosa arena: sed ira stulti
utroque gravior. 4 Ira non habet misericordiam, nec
erumpens furor: et impetum concitati ferre quis
poterit? 5 Melior est manifesta correptio, quam
amor absconditus. 6 Meliora sunt vulnera diligentis,
quam fraudulenta oscula odientis. 7 Anima saturata
calcabit favum: et anima esuriens etiam amarum
pro dulci sumet. 8 Sicut avis transmigrans de nido
suo, sic vir qui derelinquit locum suum. 9 Unguento
et variis odoribus delectatur cor: et bonis amici
consiliis anima dulcoratur. 10 Amicum tuum, et
amicum patris tui ne dimiseris: et domum fratris
tui ne ingrediaris in die afflictionis tuæ. Melior
est vicinus iuxta, quam frater procul. 11 Stude
sapientiæ fili mi, et lætifica cor meum, ut possis
exprobranti respondere sermonem. 12 Astutus

videns malum, absconditus est: parvuli transeuntes
sustinuerunt dispendia. 13 Tolle vestimentum eius,
qui spopondit pro extraneo: et pro alienis, aufer ei
pignus. 14 Qui benedicit proximo suo voce grandi,
de nocte consurgens maledicenti similis erit. 15
Tecta perstillantia in die frigoris, et litigiosa mulier
comparantur: 16 qui retinet eam, quasi qui ventum
teneat, et oleum dexteræ suæ vocabit. 17 Ferrum
ferro exacuitur, et homo exacuit faciem amici sui.
18 Qui servat ficum, comedet fructus eius: et qui
custos est domini sui, glorificabitur. 19 Quomodo
in aquis resplendent vultus prospicientium, sic
corda hominum manifesta sunt prudentibus. 20
Infernus et perditio numquam implentur: similiter
et oculi hominum insatiabiles: (Sheol h7585) 21
Quomodo probatur in conflatorio argentum, et in
fornace aurum: sic probatur homo ore laudantis.
Cor iniqui inquirit mala, cor autem rectum inquirit
scientiam. 22 Si contuderis stultum in pila quasi
ptisanas feriente desuper pilo, non auferetur ab
eo stultitia eius. 23 Diligenter agnosce vultum
pecoris tui, tuosque greges considera: 24 Non enim
habebis iugiter potestatem: sed corona tribuetur
in generationem et generationem. 25 Aperta sunt
prata, et apparuerunt herbæ virentes, et collecta
sunt fœna de montibus. 26 Agni ad vestimentum
tuum: et hœdi, ad agri pretium. 27 Sufficiat tibi
lac caprarum in cibos tuos, et in necessaria domus
tuæ: et ad victum ancillis tuis.

28 Fugit impius, nemine persequente: iustus
autem quasi leo confidens, absque terrore
erit. 2 Propter peccata terræ multi principes eius:
et propter hominis sapientiam, et horum scientiam
quæ dicuntur, vita ducis longior erit. 3 Vir pauper
calumnians pauperes, similis est imbri vehementi,
in quo paratur fames. 4 Qui derelinquunt legem,
laudant impium: qui custodiunt, succenduntur
contra eum. 5 Viri mali non cogitant iudicium: qui
autem inquirunt Dominum, animadvertunt omnia.
6 Melior est pauper ambulans in simplicitate sua,
quam dives in pravis itineribus. 7 Qui custodit legem,
filius sapiens est: qui autem comessatores pascit,
confundit patrem suum. 8 Qui coacervat divitias
usuris et fœnore, liberali in pauperes congregat
eas. 9 Qui declinat aures suas ne audiat legem,
oratio eius erit execrabilis. 10 Qui decipit iustos
in via mala, in interitu suo corruet: et simplices
possidebunt bona eius. 11 Sapiens sibi videtur vir
dives: pauper autem prudens scrutabitur eum. 12 In
exultatione iustorum multa gloria est: regnantibus
impiis ruinæ hominum. 13 Qui abscondit scelera
sua, non dirigetur: qui autem confessus fuerit, et
reliquerit ea, misericordiam consequetur. 14 Beatus
homo, qui semper est pavidus: qui vero mentis
est duræ, corruet in malum. 15 Leo rugiens, et
ursus esuriens, princeps impius super populum
pauperem. 16 Dux indigens prudentia, multos
opprimet per calumniam: qui autem odit avaritiam,
longi fient dies eius. 17 Hominem, qui calumniatur
animæ sanguinem, si usque ad lacum fugerit, nemo
sustinet. 18 Qui ambulat simpliciter, salvus erit:
qui perversis graditur viis, concidet semel. 19
Qui operatur terram suam, satiabitur panibus: qui
autem sectatur otium, replebitur egestate. 20 Vir
fidelis multum laudabitur: qui autem festinat ditari,
non erit innocens. 21 Qui cognoscit in iudicio faciem,
non bene facit: iste et pro buccella panis deserit
veritatem. 22 Vir, qui festinat ditari, et aliis invidet,
ignorat quod egestas superveniet ei. 23 Qui corripit
hominem, gratiam postea inveniet apud eum magis
quam ille, qui per linguæ blandimenta decipit. 24
Qui subtrahit aliquid a patre suo, et a matre: et
dicit hoc non esse peccatum, particeps homicidæ
est. 25 Qui se iactat, et dilatat, iurgia concitat: qui
vero sperat in Domino, sanabitur. 26 Qui confidit in
corde suo, stultus est: qui autem graditur sapienter,
ipse salvabitur. 27 Qui dat pauperi, non indigebit:
qui despicit deprecantem, sustinebit penuriam. 28
Cum surrexerint impii, abscondentur homines: cum
illi perierint, multiplicabuntur iusti.

29 Viro, qui corripientem dura cervice contemnit,
repentinus ei superveniet interitus: et eum
sanitas non sequetur. 2 In multiplicatione
iustorum lætabitur vulgus: cum impii sumpserint
principatum, gemet populus. 3 Vir, qui amat
sapientiam, lætificat patrem suum: qui autem nutrit
scorta, perdet substantiam. 4 Rex iustus erigit
terram, vir avarus destruet eam. 5 Homo, qui
blandis, fictisque sermonibus loquitur amico suo,
rete expandit gressibus eius. 6 Peccantem virum
iniquum involvet laqueus: et iustus laudabit atque
gaudebit. 7 Novit iustus causam pauperum: impius
ignorat scientiam. 8 Homines pestilentes dissipant
civitatem: sapientes vero avertunt furorem. 9 Vir
sapiens, si cum stulto contenderit, sive irascatur,
sive rideat, non inveniet requiem. 10 Viri sanguinum
oderunt simplicem: iusti autem quærunt animam
eius. 11 Totum spiritum suum profert stultus:
sapiens differt, et reservat in posterum. 12 Princeps,
qui libenter audit verba mendacii, omnes ministros
habet impios. 13 Pauper, et creditor obviaverunt
sibi: utriusque illuminator est Dominus. 14 Rex,
qui iudicat in veritate pauperes, thronus eius in
æternum firmabitur. 15 Virga atque correptio

tribuit sapientiam: puer autem, qui dimittitur
voluntati suæ, confundit matrem suam. 16 In
multiplicatione impiorum multiplicabuntur scelera:
et iusti ruinas eorum videbunt. 17 Erudi filium
tuum, et refrigerabit te, et dabit delicias animæ
tuæ. 18 Cum prophetia defecerit, dissipabitur
populus: qui vero custodit legem, beatus est. 19
Servus verbis non potest erudiri: quia quod dicis
intelligit, et respondere contemnit. 20 Vidisti
hominem velocem ad loquendum? stultitia magis
speranda est, quam illius correptio. 21 Qui delicate
a pueritia nutrit servum suum, postea sentiet eum
contumacem. 22 Vir iracundus provocat rixas: et
qui ad indignandum facilis est, erit ad peccandum
proclivior. 23 Superbum sequitur humilitas: et
humilem spiritu suscipiet gloria. 24 Qui cum fure
participat, odit animam suam: adiurantem audit, et
non indicat. 25 Qui timet hominem, cito corruet: qui
sperat in Domino, sublevabitur. 26 Multi requirunt
faciem principis: et iudicium a Domino egreditur
singulorum. 27 Abominantur iusti virum impium:
et abominantur impii eos, qui in recta sunt via.
Verbum custodiens filius, extra perditionem erit.

30 Verba Congregantis filii Vomentis. Visio,
quam locutus est vir, cum quo est Deus,
et qui Deo secum morante confortatus, ait: 2
Stultissimus sum virorum, et sapientia hominum
non est mecum. 3 Non didici sapientiam, et non
novi scientiam sanctorum. 4 Quis ascendit in
cælum atque descendit? quis continuit spiritum
in manibus suis? quis colligavit aquas quasi in
vestimento? quis suscitavit omnes terminos terræ?
quod nomen est eius, et quod nomen filii eius,
si nosti? 5 Omnis sermo Dei ignitus, clypeus est
sperantibus in se: 6 ne addas quidquam verbis illius,
et arguaris inveniarisque mendax. 7 Duo rogavi te,
ne deneges mihi antequam moriar. 8 Vanitatem, et
verba mendacia longe fac a me. Mendicitatem, et
divitias ne dederis mihi: tribue tantum victui meo
necessaria: 9 ne forte satiatus illiciar ad negandum,
et dicam: Quis est Dominus? aut egestate compulsus
furer, et periurem nomen Dei mei. 10 Ne accuses
servum ad dominum suum, ne forte maledicat tibi,
et corruas. 11 Generatio, quæ patri suo maledicit,
et quæ matri suæ non benedicit. 12 Generatio,
quæ sibi munda videtur, et tamen non est lota a
sordibus suis. 13 Generatio, cuius excelsi sunt oculi,
et palpebræ eius in alta surrectæ. 14 Generatio, quæ
pro dentibus gladios habet, et commandit molaribus
suis, ut comedat inopes de terra, et pauperes ex
hominibus. 15 Sanguisugæ duæ sunt filiæ, dicentes:
Affer, Affer. Tria sunt insaturabilia, et quartum,
quod numquam dicit: Sufficit. 16 Infernus, et os
vulvæ, et terra, quæ non satiatur aqua: ignis vero
numquam dicit: Sufficit. (Sheol h7585) 17 Oculum,
qui subsannat patrem, et qui despicit partum
matris suæ, effodiant eum corvi de torrentibus, et
comedant eum filii aquilæ. 18 Tria sunt difficilia
mihi, et quartum penitus ignoro: 19 Viam aquilæ
in cælo, viam colubri super petram, viam navis in
medio mari, et viam viri in adolescentia. 20 Talis est
et via mulieris adulteræ, quæ comedit, et tergens
os suum dicit: Non sum operata malum. 21 Per tria
movetur terra, et quartum non potest sustinere:
22 Per servum cum regnaverit: per stultum cum
saturatus fuerit cibo: 23 per odiosam mulierem cum
in matrimonio fuerit assumpta: et per ancillam
cum fuerit heres dominæ suæ. 24 Quatuor sunt
minima terræ, et ipsa sunt sapientiora sapientibus.
25 Formicæ, populus infirmus, qui præparat in
messe cibum sibi: 26 lepusculus, plebs invalida, qui
collocat in petra cubile suum: 27 regem locusta non
habet, et egreditur universa per turmas suas: 28
stellio manibus nititur, et moratur in ædibus regis.
29 Tria sunt, quæ bene gradiuntur, et quartum,
quod incedit feliciter: 30 Leo fortissimus bestiarum,
ad nullius pavebit occursum: 31 gallus succinctus
lumbos: et aries: nec est rex, qui resistat ei. 32 Est qui
stultus apparuit postquam elevatus est in sublime:
si enim intellexisset, ori suo imposuisset manum.
33 Qui autem fortiter premit ubera ad eliciendum
lac, exprimit butyrum: et qui vehementer emungit,
elicit sanguinem: et qui provocat iras, producit
discordias.

31 Verba Lamuelis regis. Visio, qua erudivit eum
mater sua. 2 Quid dilecte mi, quid dilecte uteri
mei, quid dilecte votorum meorum? 3 Ne dederis
mulieribus substantiam tuam, et divitias tuas ad
delendos reges. 4 Noli regibus, o Lamuel, noli
regibus dare vinum: quia nullum secretum est ubi
regnat ebrietas. 5 Et ne forte bibant, et obliviscantur
iudiciorum, et mutent causam filiorum pauperis. 6
Date siceram mœrentibus, et vinum his, qui amaro
sunt animo: 7 bibant, et obliviscantur egestatis
suæ, et doloris sui non recordentur amplius. 8
Aperi os tuum muto, et causis omnium filiorum qui
pertranseunt: 9 aperi os tuum, decerne quod iustum
est, et iudica inopem et pauperem. 10 Mulierem
fortem quis inveniet? procul, et de ultimis finibus
pretium eius. 11 Confidit in ea cor viri sui, et spoliis
non indigebit. 12 Reddet ei bonum, et non malum,
omnibus diebus vitæ suæ. 13 Quæsivit lanam et
linum, et operata est consilia manuum suarum. 14
Facta est quasi navis institoris, de longe portans

panem suum. **15** Et de nocte surrexit, deditque
prædam domesticis suis, et cibaria ancillis suis. **16**
Consideravit agrum, et emit eum: de fructu manuum
suarum plantavit vineam. **17** Accinxit fortitudine
lumbos suos, et roboravit brachium suum. **18**
Gustavit, et vidit quia bona est negotiatio eius:
non extinguetur in nocte lucerna eius. **19** Manum
suam misit ad fortia, et digiti eius apprehenderunt
fusum. **20** Manum suam aperuit inopi, et palmas
suas extendit ad pauperem. **21** Non timebit domui
suæ a frigoribus nivis: omnes enim domestici eius
vestiti sunt duplicibus. **22** Stragulatam vestem
fecit sibi: byssus, et purpura indumentum eius.
23 Nobilis in portis vir eius, quando sederit cum
senatoribus terræ. **24** Sindonem fecit, et vendidit,
et cingulum tradidit Chananæo. **25** Fortitudo et
decor indumentum eius, et ridebit in die novissimo.
26 Os suum aperuit sapientiæ, et lex clementiæ in
lingua eius. **27** Consideravit semitas domus suæ, et
panem otiosa non comedit. **28** Surrexerunt filii eius,
et beatissimam prædicaverunt: vir eius, et laudavit
eam. **29** Multæ filiæ congregaverunt divitias: tu
supergressa es universas. **30** Fallax gratia, et vana
est pulchritudo: mulier timens Dominum ipsa
laudabitur. **31** Date ei de fructu manuum suarum: et
laudent eam in portis opera eius.

Ecclesiastes

1 Verba Ecclesiastæ, filii David, regis Ierusalem. **2** Vanitas vanitatum, dixit Ecclesiastes: vanitas vanitatum, et omnia vanitas. **3** Quid habet amplius homo de universo labore suo, quo laborat sub sole? **4** Generatio præterit, et generatio advenit: terra autem in æternum stat. **5** Oritur sol, et occidit, et ad locum suum revertitur: ibique renascens, **6** gyrat per Meridiem, et flectitur ad Aquilonem: lustrans universa in circuitu pergit spiritus, et in circulos suos revertitur. **7** Omnia flumina intrant in mare, et mare non redundat: ad locum, unde exeunt flumina, revertuntur ut iterum fluant. **8** Cunctæ res difficiles: non potest eas homo explicare sermone. Non saturatur oculus visu, nec auris auditu impletur. **9** Quid est quod fuit? Ipsum quod futurum est. Quid est quod factum est? Ipsum quod faciendum est. **10** Nihil sub sole novum, nec valet quisquam dicere: Ecce hoc recens est: iam enim præcessit in sæculis, quæ fuerunt ante nos. **11** Non est priorum memoria: sed nec eorum quidem, quæ postea futura sunt, erit recordatio apud eos, qui futuri sunt in novissimo. **12** Ego Ecclesiastes fui rex Israel in Ierusalem, **13** et proposui in animo meo quærere et investigare sapienter de omnibus, quæ fiunt sub sole. Hanc occupationem pessimam dedit Deus filiis hominum, ut occuparentur in ea. **14** Vidi cuncta, quæ fiunt sub sole, et ecce universa vanitas, et afflictio spiritus. **15** Perversi difficile corriguntur, et stultorum infinitus est numerus. **16** Locutus sum in corde meo, dicens: Ecce magnus effectus sum, et præcessi omnes sapientia, qui fuerunt ante me in Ierusalem: et mens mea contemplata est multa sapienter, et didici. **17** Dedique cor meum ut scirem prudentiam, atque doctrinam, erroresque et stultitiam: et agnovi quod in his quoque esset labor, et afflictio spiritus, **18** eo quod in multa sapientia multa sit indignatio: et qui addit scientiam, addit et laborem.

2 Dixi ego in corde meo: Vadam, et affluam deliciis, et fruar bonis. Et vidi quod hoc quoque esset vanitas. **2** Risum reputavi errorem: et gaudio dixi: Quid frustra deciperis? **3** Cogitavi in corde meo abstrahere a vino carnem meam, ut animam meam transferrem ad sapientiam, devitaremque stultitiam, donec viderem quid esset utile filiis hominum: quo facto opus est sub sole numero dierum vitæ suæ. **4** Magnificavi opera mea, ædificavi mihi domos, et plantavi vineas, **5** feci hortos, et pomaria, et consevi ea cuncti generis arboribus, **6** et extruxi mihi piscinas aquarum, ut irrigarem silvam lignorum germinantium, **7** possedi servos et ancillas, multamque familiam habui: armenta quoque, et magnos ovium greges ultra omnes qui fuerunt ante me in Ierusalem: **8** coacervavi mihi argentum, et aurum, et substantias regum, ac provinciarum: feci mihi cantores, et cantatrices, et delicias filiorum hominum, scyphos, et urceos in ministerio ad vina fundenda: **9** et supergressus sum opibus omnes, qui ante me fuerunt in Ierusalem: sapientia quoque perseveravit mecum. **10** Et omnia, quæ desideraverunt oculi mei, non negavi eis: nec prohibui cor meum quin omni voluptate frueretur, et oblectaret se in his, quæ præparaveram: et hanc ratus sum partem meam, si uterer labore meo. **11** Cumque me convertissem ad universa opera, quæ fecerant manus meæ, et ad labores, in quibus frustra sudaveram, vidi in omnibus vanitatem et afflictionem animi, et nihil permanere sub sole. **12** Transivi ad contemplandam sapientiam, erroresque et stultitiam (quid est, inquam, homo, ut sequi possit regem Factorem suum?) **13** et vidi quod tantum præcederet sapientia stultitiam, quantum differt lux a tenebris. **14** Sapientis oculi in capite eius: stultus in tenebris ambulat: et didici quod unus utriusque esset interitus. **15** Et dixi in corde meo: Si unus et stulti et meus occasus erit, quid mihi prodest quod maiorem sapientiæ dedi operam? Locutusque cum mente mea, animadverti quod hoc quoque esset vanitas. **16** Non enim erit memoria sapientis similiter ut stulti in perpetuum, et futura tempora oblivione cuncta pariter operient: moritur doctus similiter ut indoctus. **17** Et idcirco tæduit me vitæ meæ videntem mala universa esse sub sole, et cuncta vanitatem et afflictionem spiritus. **18** Rursus detestatus sum omnem industriam meam, qua sub sole studiosissime laboravi, habiturus heredem post me, **19** quem ignoro, utrum sapiens an stultus futurus sit, et dominabitur in laboribus meis, quibus desudavi et solicitus fui. Et est quidquam tam vanum? **20** Unde cessavi, renunciavitque cor meum ultra laborare sub sole. **21** Nam cum alius laboret in sapientia, et doctrina, et solicitudine, homini otioso quæsita dimittit: et hoc ergo, vanitas, et magnum malum. **22** Quid enim proderit homini de universo labore suo, et afflictione spiritus, qua sub sole cruciatus est? **23** Cuncti dies eius doloribus et ærumnis pleni sunt, nec per noctem mente requiescit: et hoc nonne vanitas est? **24** Nonne melius est comedere et bibere, et ostendere animæ suæ bona de laboribus suis? Et hoc de manu Dei est. **25** Quis ita devorabit, et deliciis affluet ut ego? **26** Homini bono in conspectu suo dedit Deus sapientiam, et scientiam, et lætitiam: peccatori

autem dedit afflictionem, et curam superfluam, ut
addat, et congreget, et tradat ei qui placuit Deo: sed
et hoc vanitas est, et cassa solicitudo mentis.

3 Omnia tempus habent, et suis spatiis transeunt
universa sub cælo. **2** Tempus nascendi, et
tempus moriendi. Tempus plantandi, et tempus
evellendi quod plantatum est. **3** Tempus occidendi,
et tempus sanandi. Tempus destruendi, et tempus
ædificandi. **4** Tempus flendi, et tempus ridendi.
Tempus plangendi, et tempus saltandi. **5** Tempus
spargendi lapides, et tempus colligendi. Tempus
amplexandi, et tempus longe fieri ab amplexibus. **6**
Tempus acquirendi, et tempus perdendi. Tempus
custodiendi, et tempus abiiciendi. **7** Tempus
scindendi, et tempus consuendi. Tempus tacendi, et
tempus loquendi. **8** Tempus dilectionis, et tempus
odii. Tempus belli, et tempus pacis. **9** Quid habet
amplius homo de labore suo? **10** Vidi afflictionem,
quam dedit Deus filiis hominum, ut distendantur in
ea. **11** Cuncta fecit bona in tempore suo, et mundum
tradidit disputationi eorum, ut non inveniat homo
opus, quod operatus est Deus ab initio usque ad
finem. **12** Et cognovi quod non esset melius nisi
lætari, et facere bene in vita sua. **13** Omnis enim
homo, qui comedit et bibit, et videt bonum de
labore suo, hoc donum Dei est. **14** Didici quod omnia
opera, quæ fecit Deus, perseverent in perpetuum:
non possumus eis quidquam addere, nec auferre,
quæ fecit Deus ut timeatur. **15** Quod factum est,
ipsum permanet: quæ futura sunt, iam fuerunt: et
Deus instaurat quod abiit. **16** Vidi sub sole in loco
iudicii impietatem, et in loco iustitiæ iniquitatem.
17 Et dixi in corde meo: Iustum, et impium iudicabit
Deus, et tempus omnis rei tunc erit. **18** Dixi in
corde meo de filiis hominum, ut probaret eos Deus,
et ostenderet similes esse bestiis. **19** Idcirco unus
interitus est hominis, et iumentorum, et æqua
utriusque conditio: sicut moritur homo, sic et illa
moriuntur: similiter spirant omnia, et nihil habet
homo iumento amplius: cuncta subiacent vanitati,
20 et omnia pergunt ad unum locum: de terra facta
sunt, et in terram pariter revertuntur. **21** Quis novit
si spiritus filiorum Adam ascendat sursum, et si
spiritus iumentorum descendat deorsum? **22** Et
deprehendi nihil esse melius quam lætari hominem
in opere suo, et hanc esse partem illius. Quis enim
eum adducet, ut post se futura cognoscat?

4 Verti me ad alia, et vidi calumnias, quæ sub sole
geruntur, et lacrymas innocentium, et neminem
consolatorem: nec posse resistere eorum violentiæ,
cunctorum auxilio destitutos. **2** Et laudavi magis
mortuos, quam viventes: **3** et feliciorem utroque
iudicavi, qui necdum natus est, nec vidit mala quæ
sub sole fiunt. **4** Rursum contemplatus sum omnes
labores hominum, et industrias animadverti patere
invidiæ proximi: et in hoc ergo vanitas, et cura
superflua est. **5** Stultus complicat manus suas, et
comedit carnes suas, dicens: **6** Melior est pugillus
cum requie, quam plena utraque manus cum labore,
et afflictione animi. **7** Considerans reperi et aliam
vanitatem sub sole: **8** unus est, et secundum non
habet, non filium, non fratrem, et tamen laborare
non cessat, nec satiantur oculi eius divitiis: nec
recogitat, dicens: Cui laboro, et fraudo animam
meam bonis? In hoc quoque vanitas est, et afflictio
pessima. **9** Melius est ergo duos esse simul, quam
unum: habent enim emolumentum societatis suæ:
10 si unus ceciderit, ab altero fulcietur. Væ soli: quia
cum ceciderit, non habet sublevantem se. **11** Et si
dormierint duo, fovebuntur mutuo: unus quomodo
calefiet? **12** Et si quispiam prævaluerit contra unum,
duo resistunt ei: funiculus triplex difficile rumpitur.
13 Melior est puer pauper et sapiens, rege sene et
stulto, qui nescit prævidere in posterum. **14** Quod
de carcere, catenisque interdum quis egrediatur ad
regnum: et alius natus in regno, inopia consumatur.
15 Vidi cunctos viventes, qui ambulant sub sole
cum adolescente secundo, qui consurget pro eo. **16**
Infinitus numerus est populi omnium, qui fuerunt
ante eum: et qui postea futuri sunt, non lætabuntur
in eo. Sed et hoc, vanitas et afflictio spiritus.

5 Custodi pedem tuum ingrediens domum Dei,
et appropinqua ut audias. Multo enim melior
est obedientia, quam stultorum victimæ, qui
nesciunt quid faciunt mali. **2** Ne temere quid
loquaris, neque cor tuum sit velox ad proferendum
sermonem coram Deo. Deus enim in cælo, et tu
super terram: idcirco sint pauci sermones tui.
3 Multas curas sequuntur somnia, et in multis
sermonibus invenietur stultitia. **4** Si quid vovisti
Deo, ne moreris reddere: displicet enim ei infidelis
et stulta promissio. Sed quodcumque voveris, redde:
5 multoque melius est non vovere, quam post
votum promissa non reddere. **6** Ne dederis os
tuum ut peccare facias carnem tuam: neque dicas
coram Angelo: Non est Providentia: ne forte iratus
Deus contra sermones tuos, dissipet cuncta opera
manuum tuarum. **7** Ubi multa sunt somnia, plurimæ
sunt vanitates, et sermones innumeri: tu vero Deum
time. **8** Si videris calumnias egenorum, et violenta
iudicia, et subverti iustitiam in provincia, non
mireris super hoc negotio: quia excelso excelsior est
alius, et super hos quoque eminentiores sunt alii, **9**

et insuper universæ terræ Rex imperat servienti. **10**
Avarus non implebitur pecunia: et qui amat divitias,
fructum non capiet ex eis: et hoc ergo vanitas. **11** Ubi
multæ sunt opes, multi et qui comedunt eas. Et quid
prodest possessori, nisi quod cernit divitias oculis
suis? **12** Dulcis est somnus operanti, sive parum,
sive multum comedat: saturitas autem divitis non
sinit eum dormire. **13** Est et alia infirmitas pessima,
quam vidi sub sole: divitiæ conservatæ in malum
domini sui. **14** Pereunt enim in afflictione pessima:
generavit filium, qui in summa egestate erit. **15**
Sicut egressus est nudus de utero matris suæ, sic
revertetur, et nihil auferet secum de labore suo.
16 Miserabilis prorsus infirmitas: quo modo venit,
sic revertetur. Quid ergo prodest ei quod laboravit
in ventum? **17** Cunctis diebus vitæ suæ comedit
in tenebris et in curis multis, et in ærumna atque
tristitia. **18** Hoc itaque visum est mihi bonum ut
comedat quis, et bibat, et fruatur lætitia ex labore
suo, quo laboravit ipse sub sole numero dierum
vitæ suæ, quos dedit ei Deus, et hæc est pars illius.
19 Et omni homini, cui dedit Deus divitias, atque
substantiam, potestatemque ei tribuit ut comedat
ex eis, et fruatur parte sua, et lætetur de labore suo:
hoc est donum Dei. **20** Non enim satis recordabitur
dierum vitæ suæ, eo quod Deus occupet deliciis cor
eius.

6 Est et aliud malum, quod vidi sub sole, et quidem
frequens apud homines: **2** Vir, cui dedit Deus
divitias, et substantiam, et honorem, et nihil deest
animæ suæ ex omnibus, quæ desiderat: nec tribuit
ei potestatem Deus ut comedat ex eo, sed homo
extraneus vorabit illud. Hoc vanitas, et miseria
magna est. **3** Si genuerit quispiam centum liberos, et
vixerit multos annos, et plures dies ætatis habuerit,
et anima illius non utatur bonis substantiæ suæ,
sepulturaque careat: de hoc ergo pronuncio quod
melior illo sit abortivus. **4** Frustra enim venit, et
pergit ad tenebras, et oblivione delebitur nomen
eius. **5** Non vidit solem, neque cognovit distantiam
boni et mali: **6** etiam si duobus millibus annis
vixerit, et non fuerit perfruitus bonis: nonne ad
unum locum properant omnia? **7** Omnis labor
hominis in ore eius: sed anima eius non implebitur.
8 Quid habet amplius sapiens a stulto? Et quid
pauper nisi ut pergat illuc, ubi est vita? **9** Melius est
videre quod cupias, quam desiderare quod nescias.
Sed et hoc vanitas est, et præsumptio spiritus. **10**
Qui futurus est, iam vocatum est nomen eius: et
scitur quod homo sit, et non possit contra fortiorem
se in iudicio contendere. **11** Verba sunt plurima,
multamque in disputando habentia vanitatem. **12**
Quid necesse est homini maiora se quærere, cum
ignoret quid conducat sibi in vita sua numero
dierum peregrinationis suæ, et tempore, quod velut
umbra præterit? Aut quis ei poterit indicare quod
post eum futurum sub sole sit?

7 Melius est nomen bonum, quam unguenta
pretiosa: et dies mortis die nativitatis. **2** Melius
est ire ad domum luctus, quam ad domum convivii:
in illa enim finis cunctorum admonetur hominum,
et vivens cogitat quid futurum sit. **3** Melior est ira
risu: quia per tristitiam vultus, corrigitur animus
delinquentis. **4** Cor sapientium ubi tristitia est, et
cor stultorum ubi lætitia. **5** Melius est a sapiente
corripi, quam stultorum adulatione decipi. **6** Quia
sicut sonitus spinarum ardentium sub olla, sic risus
stulti: sed et hoc vanitas. **7** Calumnia conturbat
sapientem, et perdet robur cordis illius. **8** Melior est
finis orationis, quam principium. Melior est patiens
arrogante. **9** Ne sis velox ad irascendum: quia ira in
sinu stulti requiescit. **10** Ne dicas: Quid putas causæ
est quod priora tempora meliora fuere quam nunc
sunt? Stulta enim est huiuscemodi interrogatio. **11**
Utilior est sapientia cum divitiis, et magis prodest
videntibus solem. **12** Sicut enim protegit sapientia,
sic protegit pecunia. Hoc autem plus habet eruditio
et sapientia, quod vitam tribuunt possessori suo. **13**
Considera opera Dei, quod nemo possit corrigere
quem ille despexerit. **14** In die bona fruere bonis, et
malam diem præcave. Sicut enim hanc, sic et illam
fecit Deus, ut non inveniat homo contra eum iustas
querimonias. **15** Hæc quoque vidi in diebus vanitatis
meæ: Iustus perit in iustitia sua, et impius multo
vivit tempore in malitia sua. **16** Noli esse iustus
multum: neque plus sapias quam necesse est, ne
obstupescas. **17** Ne impie agas multum: et noli esse
stultus, ne moriaris in tempore non tuo. **18** Bonum
est te sustentare iustum, sed et ab illo ne subtrahas
manum tuam: quia qui timet Deum, nihil negligit.
19 Sapientia confortavit sapientem super decem
principes civitatis. **20** Non est enim homo iustus in
terra, qui faciat bonum, et non peccet. **21** Sed et
cunctis sermonibus, qui dicuntur, ne accomodes cor
tuum: ne forte audias servum tuum maledicentem
tibi. **22** Scit enim conscientia tua, quia et tu crebro
maledixisti aliis. **23** Cuncta tentavi in sapientia.
Dixi: Sapiens efficiar: et ipsa longius recessit a me
24 multo magis quam erat: et alta profunditas, quis
inveniet eam? **25** Lustravi universa animo meo, ut
scirem, et considerarem, et quærerem sapientiam,
et rationem: et ut cognoscerem impietatem stulti,
et errorem imprudentium: **26** et inveni amariorem
morte mulierem, quæ laqueus venatorum est, et

sagena cor eius, vincula sunt manus illius. Qui placet
Deo, effugiet illam: qui autem peccator est, capietur
ab illa. 27 Ecce hoc inveni, dixit Ecclesiastes, unum
et alterum, ut invenirem rationem, 28 quam adhuc
quærit anima mea, et non inveni. Virum de mille
unum reperi, mulierem ex omnibus non inveni. 29
Solummodo hoc inveni, quod fecerit Deus hominem
rectum, et ipse se infinitis miscuerit quæstionibus.
Quis talis ut sapiens est? Et quis cognovit solutionem
verbi?

8 Sapientia hominis lucet in vultu eius, et
potentissimus faciem illius commutabit. 2 Ego
os regis observo, et præcepta iuramenti Dei. 3 Ne
festines recedere a facie eius, neque permaneas in
opere malo: quia omne, quod voluerit, faciet: 4
et sermo illius potestate plenus est: nec dicere ei
quisquam potest: Quare ita facis? 5 Qui custodit
præceptum, non experietur quidquam mali. Tempus
et responsionem cor sapientis intelligit. 6 Omni
negotio tempus est, et opportunitas, et multa
hominis afflictio: 7 quia ignorat præterita, et futura
nullo scire potest nuncio. 8 Non est in hominis
potestate prohibere spiritum, nec habet potestatem
in die mortis, nec sinitur quiescere ingruente bello,
neque salvabit impietas impium. 9 Omnia hæc
consideravi, et dedi cor meum in cunctis operibus,
quæ fiunt sub sole. Interdum dominatur homo
homini in malum suum. 10 Vidi impios sepultos:
qui etiam cum adhuc viverent, in loco sancto
erant, et laudabantur in civitate quasi iustorum
operum. Sed et hoc vanitas est. 11 Etenim quia
non profertur cito contra malos sententia, absque
timore ullo filii hominum perpetrant mala. 12 At
tamen peccator ex eo quod centies facit malum,
et per patientiam sustentatur, ego cognovi quod
erit bonum timentibus Deum, qui verentur faciem
eius. 13 Non sit bonum impio, nec prolongentur
dies eius, sed quasi umbra transeant qui non timent
faciem Domini. 14 Est et alia vanitas, quæ fit super
terram. Sunt iusti, quibus mala proveniunt, quasi
opera egerint impiorum: et sunt impii, qui ita
securi sunt, quasi iustorum facta habeant. Sed et
hoc vanissimum iudico. 15 Laudavi igitur lætitiam
quod non esset homini bonum sub sole, nisi quod
comederet, et biberet, atque gauderet: et hoc solum
secum auferret de labore suo in diebus vitæ suæ,
quos dedit ei Deus sub sole. 16 Et apposui cor meum
ut scirem sapientiam, et intelligerem distentionem,
quæ versatur in terra: est homo, qui diebus et
noctibus somnum non capit oculis. 17 Et intellexi
quod omnium operum Dei nullam possit homo
invenire rationem eorum, quæ fiunt sub sole: et
quanto plus laboraverit ad quærendum, tanto minus
inveniat: etiam si dixerit sapiens se nosse, non
poterit reperire.

9 Omnia hæc tractavi in corde meo, ut curiose
intelligerem: Sunt iusti atque sapientes, et opera
eorum in manu Dei: et tamen nescit homo utrum
amore, an odio dignus sit: 2 sed omnia in futurum
servantur incerta, eo quod universa æque eveniant
iusto et impio, bono et malo, mundo et immundo,
immolanti victimas, et sacrificia contemnenti. Sicut
bonus, sic et peccator: ut periurus, ita et ille qui
verum deierat. 3 Hoc est pessimum inter omnia,
quæ sub sole fiunt, quia eadem cunctis eveniunt.
Unde et corda filiorum hominum implentur malitia,
et contemptu in vita sua, et post hæc ad inferos
deducentur. **(questioned)** 4 Nemo est qui semper
vivat, et qui huius rei habeat fiduciam: melior est
canis vivus leone mortuo. 5 Viventes enim sciunt se
esse morituros, mortui vero nihil noverunt amplius,
nec habent ultra mercedem: quia oblivioni tradita
est memoria eorum. 6 Amor quoque, et odium,
et invidiæ simul perierunt, nec habent partem in
hoc sæculo, et in opere, quod sub sole geritur. 7
Vade ergo et comede in lætitia panem tuum, et bibe
cum gaudio vinum tuum: quia Deo placent opera
tua. 8 Omni tempore sint vestimenta tua candida,
et oleum de capite tuo non deficiat. 9 Perfruere
vita cum uxore, quam diligis, cunctis diebus vitæ
instabilitatis tuæ, qui dati sunt tibi sub sole omni
tempore vanitatis tuæ: hæc est enim pars in vita, et
in labore tuo, quo laboras sub sole. 10 Quodcumque
facere potest manus tua, instanter operare: quia nec
opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt
apud inferos, quo tu properas. **(Sheol h7585)** 11 Verti
me ad aliud, et vidi sub sole, nec velocium esse
cursum, nec fortium bellum, nec sapientium panem,
nec doctorum divitias, nec artificum gratiam:
sed tempus, casumque in omnibus. 12 Nescit
homo finem suum: sed sicut pisces capiuntur
hamo, et sicut aves laqueo comprehenduntur,
sic capiuntur homines in tempore malo, cum eis
extemplo supervenerit. 13 Hanc quoque sub sole
vidi sapientiam, et probavi maximam: 14 Civitas
parva, et pauci in ea viri: venit contra eam rex
magnus, et vallavit eam, extruxitque munitiones
per gyrum, et perfecta est obsidio. 15 Inventusque
est in ea vir pauper et sapiens, et liberavit urbem
per sapientiam suam, et nullus deinceps recordatus
est hominis illius pauperis. 16 Et dicebam ego,
meliorem esse sapientiam fortitudine: quomodo
ergo sapientia pauperis contempta est, et verba eius
non sunt audita? 17 Verba sapientium audiuntur in

silentio plus quam clamor principis inter stultos.
18 Melior est sapientia, quam arma bellica: et qui in
uno peccaverit, multa bona perdet.

10 Muscæ morientes perdunt suavitatem
unguenti. Pretiosior est sapientia et gloria,
parva et ad tempus stultitia. 2 Cor sapientis in
dextera eius, et cor stulti in sinistra illius. 3 Sed et in
via stultus ambulans, cum ipse insipiens sit, omnes
stultos æstimat. 4 Si spiritus potestatem habentis
ascenderit super te, locum tuum ne demiseris:
quia curatio faciet cessare peccata maxima. 5
Est malum quod vidi sub sole, quasi per errorem
egrediens a facie principis: 6 positum stultum in
dignitate sublimi, et divites sedere deorsum. 7
Vidi servos in equis: et principes ambulantes super
terram quasi servos. 8 Qui fodit foveam, incidet in
eam: et qui dissipat sepem, mordebit eum coluber.
9 Qui transfert lapides, affligetur in eis: et qui
scindit ligna, vulnerabitur ab eis. 10 Si retusum
fuerit ferrum, et hoc non ut prius, sed hebetatum
fuerit multo labore, exacuetur, et post industriam
sequetur sapientia. 11 Si mordeat serpens in silentio,
nihil eo minus habet qui occulte detrahit. 12
Verba oris sapientis gratia: et labia insipientis
præcipitabunt eum: 13 Initium verborum eius
stultitia, et novissimum oris illius error pessimus.
14 Stultus verba multiplicat. Ignorat homo quid
ante se fuerit: et quid post se futurum sit, quis
ei poterit indicare? 15 Labor stultorum affliget
eos, qui nesciunt in urbem pergere. 16 Væ tibi
terra, cuius rex puer est, et cuius principes mane
comedunt. 17 Beata terra, cuius rex nobilis est,
et cuius principes vescuntur in tempore suo ad
reficiendum, et non ad luxuriam. 18 In pigritiis
humiliabitur contignatio, et in infirmitate manuum
perstillabit domus. 19 In risum faciunt panem, et
vinum ut epulentur viventes: et pecuniæ obediunt
omnia. 20 In cogitatione tua regi ne detrahas, et
in secreto cubiculi tui ne maledixeris diviti: quia
et aves cæli portabunt vocem tuam, et qui habet
pennas annunciabit sententiam.

11 Mitte panem tuum super transeuntes aquas:
quia post tempora multa invenies illum. 2
Da partem septem, necnon et octo: quia ignoras
quid futurum sit mali super terram. 3 Si repletæ
fuerint nubes, imbrem super terram effundent. Si
ceciderit lignum ad Austrum, aut ad Aquilonem, in
quocumque loco ceciderit, ibi erit. 4 Qui observat
ventum, non seminat: et qui considerat nubes,
numquam metet. 5 Quomodo ignoras quæ sit via
spiritus, et qua ratione compingantur ossa in ventre
prægnantis; sic nescis opera Dei, qui Fabricator est
omnium. 6 Mane semina semen tuum, et vespere
ne cesset manus tua: quia nescis quid magis oriatur,
hoc aut illud: et si utrumque simul, melius erit.
7 Dulce lumen, et delectabile est oculis videre
solem. 8 Si annis multis vixerit homo, et in his
omnibus lætatus fuerit, meminisse debet tenebrosi
temporis, et dierum multorum: qui cum venerint,
vanitatis arguentur præterita. 9 Lætare ergo iuvenis
in adolescentia tua, et in bono sit cor tuum in
diebus iuventutis tuæ, et ambula in viis cordis tui,
et in intuitu oculorum tuorum: et scito quod pro
omnibus his adducet te Deus in iudicium. 10 Aufer
iram a corde tuo, et amove malitiam a carne tua.
Adolescentia enim et voluptas vana sunt.

12 Memento Creatoris tui in diebus iuventutis
tuæ, antequam veniat tempus afflictionis, et
appropinquent anni, de quibus dicas: Non mihi
placent, 2 antequam tenebrescat sol, et lumen, et
luna, et stellæ, et revertantur nubes post pluviam:
3 quando commovebuntur custodes domus, et
nutabunt viri fortissimi, et otiosæ erunt molentes
in minuto numero, et tenebrescent videntes per
foramina: 4 et claudent ostia in platea, in humilitate
vocis molentis, et consurgent ad vocem volucris,
et obsurdescent omnes filiæ carminis. 5 Excelsa
quoque timebunt, et formidabunt in via, florebit
amygdalus, impinguabitur locusta, et dissipabitur
capparis: quoniam ibit homo in domum æternitatis
suæ, et circuibunt in platea plangentes. 6 Antequam
rumpatur funiculus argenteus, et recurrat vitta
aurea, et conteratur hydria super fontem, et
confringatur rota super cisternam, 7 et revertatur
pulvis in terram suam unde erat, et spiritus redeat
ad Deum, qui dedit illum. 8 Vanitas vanitatum,
dixit Ecclesiastes, et omnia vanitas. 9 Cumque esset
sapientissimus Ecclesiastes, docuit populum, et
enarravit quæ fecerat: et investigans composuit
parabolas multas. 10 Quæsivit verba utilia, et
conscripsit sermones rectissimos, ac veritate plenos.
11 Verba sapientium sicut stimuli, et quasi clavi
in altum defixi, quæ per magistrorum consilium
data sunt a pastore uno. 12 His amplius fili mi
ne requiras. Faciendi plures libros nullus est finis:
frequensque meditatio, carnis afflictio est. 13 Finem
loquendi pariter omnes audiamus. Deum time, et
mandata eius observa: hoc est enim omnis homo:
14 et cuncta, quæ fiunt, adducet Deus in iudicium
pro omni errato, sive bonum, sive malum illud sit.

Canticum Canticorum

1 **2** Osculetur me osculo oris sui. Quia meliora sunt
ubera tua vino, fragrantia unguentis optimis. **3**
Oleum effusum nomen tuum: ideo adolescentulæ
dilexerunt te. Trahe me. **4** Post te curremus
in odorem unguentorum tuorum. Introduxit me
rex in cellaria sua. Exultabimus et lætabimur
in te, memores uberum tuorum super vinum.
Recti diligunt te. **5** Nigra sum, sed formosa, filiæ
Ierusalem, sicut tabernacula Cedar, sicut pelles
Salomonis. **6** Nolite me considerare quod fusca
sim, quia decoloravit me sol. Filii matris meæ
pugnaverunt contra me, posuerunt me custodem
in vineis: vineam meam non custodivi. **7** Indica
mihi, quem diligit anima mea, ubi pascas, ubi
cubes in meridie, ne vagari incipiam post greges
sodalium tuorum. **8** Si ignoras te o pulcherrima inter
mulieres, egredere, et abi post vestigia gregum,
et pasce hœdos tuos iuxta tabernacula pastorum.
9 Equitatui meo in curribus Pharaonis assimilavi
te amica mea. **10** Pulchræ sunt genæ tuæ sicut
turturis: collum tuum sicut monilia. **11** Murenulas
aureas faciemus tibi, vermiculatas argento. **12**
Dum esset rex in accubitu suo, nardus mea dedit
odorem suum. **13** Fasciculus myrrhæ dilectus meus
mihi, inter ubera mea commorabitur. **14** Botrus
Cypri dilectus meus mihi, in vineis Engaddi. **15**
Ecce tu pulchra es amica mea, ecce tu pulchra
es, oculi tui columbarum. **16** Ecce tu pulcher es
dilecte mi, et decorus. Lectulus noster floridus.
17 Tigna domorum nostrarum cedrina, laquearia
nostra cypressina.

2 Ego flos campi, et lilium convallium. **2** Sicut
lilium inter spinas, sic amica mea inter filias. **3**
Sicut malus inter ligna silvarum, sic dilectus meus
inter filios. Sub umbra illius quem desideraveram,
sedi: et fructus eius dulcis gutturi meo. **4** Introduxit
me in cellam vinariam, ordinavit in me charitatem.
5 Fulcite me floribus, stipate me malis: quia amore
langueo. **6** Læva eius sub capite meo, et dextera illius
amplexabitur me. **7** Adiuro vos filiæ Ierusalem per
capreas, cervosque camporum, ne suscitetis, neque
evigilare faciatis dilectam, quoadusque ipsa velit. **8**
Vox dilecti mei, ecce iste venit saliens in montibus,
transiliens colles: **9** similis est dilectus meus capreæ,
hinnuloque cervorum. En ipse stat post parietem
nostrum respiciens per fenestras, prospiciens per
cancellos. **10** En dilectus meus loquitur mihi: Surge,
propera amica mea, columba mea, formosa mea,
et veni. **11** Iam enim hiems transiit, imber abiit,
et recessit. **12** Flores apparuerunt in terra nostra,
tempus putationis advenit: vox turturis audita est
in terra nostra: **13** ficus protulit grossos suos: vineæ
florentes dederunt odorem suum. Surge, amica
mea, speciosa mea, et veni: **14** columba mea in
foraminibus petræ, in caverna maceriæ, ostende
mihi faciem tuam, sonet vox tua in auribus meis:
vox enim tua dulcis, et facies tua decora. **15** Capite
nobis vulpes parvulas, quæ demoliuntur vineas:
nam vinea nostra floruit. **16** Dilectus meus mihi,
et ego illi, qui pascitur inter lilia **17** donec aspiret
dies, et inclinentur umbræ. Revertere: similis esto,
dilecte mi, capreæ, hinnuloque cervorum super
montes Bether.

3 In lectulo meo per noctes quæsivi quem diligit
anima mea: quæsivi illum, et non inveni. **2**
Surgam, et circuibo civitatem: per vicos et plateas
quæram quem diligit anima mea: quæsivi illum, et
non inveni. **3** Invenerunt me vigiles, qui custodiunt
civitatem: Num quem diligit anima mea, vidistis?
4 Paululum cum pertransissem eos, inveni quem
diligit anima mea: tenui eum, nec dimittam donec
introducam illum in domum matris meæ, et in
cubiculum genetricis meæ. **5** Adiuro vos filiæ
Ierusalem per capreas, cervosque camporum, ne
suscitetis, neque evigilare faciatis dilectam donec
ipsa velit. **6** Quæ est ista, quæ ascendit per desertum
sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhæ, et thuris,
et universi pulveris pigmentarii? **7** En lectulum
Salomonis sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis
Israel: **8** omnes tenentes gladios, et ad bella
doctissimi: uniuscuiusque ensis super femur suum
propter timores nocturnos. **9** Ferculum fecit sibi
rex Salomon de lignis Libani: **10** columnas eius
fecit argenteas, reclinatorium aureum, ascensum
purpureum: media charitate constravit propter
filias Ierusalem: **11** Egredimini et videte filiæ Sion
regem Salomonem in diademate, quo coronavit
illum mater sua in die desponsationis illius, et in
die lætitiæ cordis eius.

4 Quam pulchra es amica mea, quam pulchra
es! Oculi tui columbarum, absque eo, quod
intrinsecus latet. Capilli tui sicut greges caprarum,
quæ ascenderunt de monte Galaad. **2** Dentes tui
sicut greges tonsarum, quæ ascenderunt de lavacro,
omnes gemellis fœtibus, et sterilis non est inter
eas. **3** Sicut vitta coccinea, labia tua: et eloquium
tuum, dulce. Sicut fragmen mali Punici, ita genæ
tuæ, absque eo, quod intrinsecus latet. **4** Sicut
turris David collum tuum, quæ ædificata est cum
propugnaculis: mille clypei pendant ex ea, omnis

armatura fortium. **5** Duo ubera tua, sicut duo
hinnuli capreæ gemelli, qui pascuntur in liliis, **6**
donec aspiret dies, et inclinentur umbræ, vadam
ad montem myrrhæ, et ad collem thuris. **7** Tota
pulchra es amica mea, et macula non est in te. **8**
Veni de Libano sponsa mea, veni de Libano, veni:
coronaberis de capite Amana, de Sanir et Hermon,
de cubilibus leonum, de montibus pardorum. **9**
Vulnerasti cor meum soror mea sponsa, vulnerasti
cor meum in uno oculorum tuorum, et in uno crine
colli tui. **10** Quam pulchræ sunt mammæ tuæ soror
mea sponsa! Pulchriora sunt ubera tua vino, et
odor unguentorum tuorum super omnia aromata.
11 Favus distillans labia tua sponsa, mel et lac sub
lingua tua: et odor vestimentorum tuorum sicut
odor thuris. **12** Hortus conclusus soror mea sponsa,
hortus conclusus, fons signatus. **13** Emissiones
tuæ paradisus malorum Punicorum cum pomorum
fructibus. Cypri cum nardo, **14** nardus et crocus,
fistula et cinnamomum cum universis lignis Libani,
myrrha et aloe cum omnibus primis unguentis. **15**
Fons hortorum: puteus aquarum viventium, quæ
fluunt impetu de Libano. **16** Surge Aquilo, et veni
Auster, perfla hortum meum, et fluant aromata
illius. Veniat dilectus meus in hortum suum, et
comedat fructum pomorum suorum.

5 Veni in hortum meum soror mea sponsa: messui
myrrham meam cum aromatibus meis: comedi
favum cum melle meo, bibi vinum meum cum
lacte meo: comedite amici, et bibite, et inebriamini
charissimi. **2** Ego dormio, et cor meum vigilat:
vox dilecti mei pulsantis: Aperi mihi soror mea,
amica mea, columba mea, immaculata mea: quia
caput meum plenum est rore, et cincinni mei guttis
noctium. **3** Expoliavi me tunica mea, quomodo
induar illa? Lavi pedes meos, quomodo inquinabo
illos? **4** Dilectus meus misit manum suam per
foramen, et venter meus intremuit ad tactum eius.
5 Surrexi, ut aperirem dilecto meo: manus meæ
stillaverunt myrrham, et digiti mei pleni myrrha
probatissima. **6** Pessulum ostii mei aperui dilecto
meo: at ille declinaverat, atque transierat. Anima
mea liquefacta est, ut locutus est: quæsivi, et non
inveni illum: vocavi, et non respondit mihi. **7**
Invenerunt me custodes qui circumeunt civitatem:
percusserunt me, et vulneraverunt me: tulerunt
pallium meum mihi custodes murorum. **8** Adiuro
vos filiæ Ierusalem, si inveneritis dilectum meum,
ut nuncietis ei quia amore langueo. **9** Qualis est
dilectus tuus ex dilecto, o pulcherrima mulierum?
Qualis est dilectus tuus ex dilecto, quia sic adiurasti
nos? **10** Dilectus meus candidus et rubicundus,
electus ex millibus. **11** Caput eius aurum optimum:
Comæ eius sicut elatæ palmarum, nigræ quasi
corvus. **12** Oculi eius sicut columbæ super rivulos
aquarum, quæ lacte sunt lotæ, et resident iuxta
fluenta plenissima. **13** Genæ illius sicut areolæ
aromatum consitæ a pigmentariis. Labia eius lilia
distillantia myrrham primam. **14** Manus illius
tornatiles aureæ, plenæ hyacinthis. Venter eius
eburneus, distinctus sapphiris. **15** Crura illius
columnæ marmoreæ, quæ fundatæ sunt super bases
aureas. Species eius ut Libani, electus ut cedri. **16**
Guttur illius suavissimum, et totus desiderabilis:
talis est dilectus meus, et ipse est amicus meus,
filiæ Ierusalem.

6 Quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierum?
Quo declinavit dilectus tuus, et quæremus eum
tecum? **2** Dilectus meus descendit in hortum suum
ad areolam aromatum, ut pascatur in hortis, et
lilia colligat. **3** Ego dilecto meo, et dilectus meus
mihi, qui pascitur inter lilia. **4** Pulchra es amica
mea, suavis, et decora sicut Ierusalem: terribilis
ut castrorum acies ordinata. **5** Averte oculos tuos
a me, quia ipsi me avolare fecerunt. Capilli tui
sicut grex caprarum, quæ apparuerunt de Galaad.
6 Dentes tui sicut grex ovium, quæ ascenderunt
de lavacro, omnes gemellis fœtibus, et sterilis non
est in eis. **7** Sicut cortex mali Punici, sic genæ tuæ
absque occultis tuis. **8** Sexaginta sunt reginæ, et
octoginta concubinæ, et adolescentularum non est
numerus. **9** Una est columba mea, perfecta mea,
una est matris suæ, electa genetrici suæ. Viderunt
eam filiæ, et beatissimam prædicaverunt: reginæ et
concubinæ, et laudaverunt eam. **10** Quæ est ista,
quæ progreditur quasi aurora consurgens, pulchra
ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies
ordinata? **11** Descendi in hortum nucum, ut viderem
poma convallium, et inspicerem si floruisset vinea,
et germinassent mala Punica. **12** Nescivi: anima mea
conturbavit me propter quadrigas Aminadab. **13**
Revertere, revertere Sulamitis: Revertere, revertere,
ut intueamur te. Quid videbis in Sulamite, nisi
choros castrorum?

7 Quam pulchri sunt gressus tui in calceamentis,
filia principis! Iuncturæ femorum tuorum, sicut
monilia, quæ fabricata sunt manu artificis. **2**
Umbilicus tuus crater tornatilis, numquam indigens
poculis. Venter tuus sicut acervus tritici, vallatus
liliis. **3** Duo ubera tua, sicut duo hinnuli gemelli
capreæ. **4** Collum tuum sicut turris eburnea. Oculi
tui sicut piscinæ in Hesebon, quæ sunt in porta
filiæ multitudinis. Nasus tuus sicut turris Libani,

quæ respicit contra Damascum. 5 Caput tuum ut
Carmelus: et comæ capitis tui, sicut purpura regis
vincta canalibus. 6 Quam pulchra es, et quam decora
charissima, in deliciis! 7 Statura tua assimilata est
palmæ, et ubera tua botris. 8 Dixi: Ascendam in
palmam, et apprehendam fructus eius: et erunt
ubera tua sicut botri vineæ: et odor oris tui sicut
malorum. 9 Guttur tuum sicut vinum optimum,
dignum dilecto meo ad potandum, labiisque et
dentibus illius ad ruminandum. 10 Ego dilecto
meo, et ad me conversio eius. 11 Veni dilecte mi,
egrediamur in agrum, commoremur in villis. 12
Mane surgamus ad vineas, videamus si floruit vinea,
si flores fructus parturiunt, si floruerunt mala
Punica: ibi dabo tibi ubera mea. 13 Mandragoræ
dederunt odorem. In portis nostris omnia poma:
nova et vetera, dilecte mi, servavi tibi.

8 Quis mihi det te fratrem meum sugentem ubera
matris meæ, ut inveniam te foris, et deosculer
te, et iam me nemo despiciat? 2 Apprehendam te,
et ducam in domum matris meæ: ibi me docebis,
et dabo tibi poculum ex vino condito, et mustum
malorum granatorum meorum. 3 Læva eius sub
capite meo, et dextera illius amplexabitur me. 4
Adiuro vos filiæ Ierusalem, ne suscitetis, neque
evigilare faciatis dilectam donec ipsa velit. 5
Quæ est ista, quæ ascendit de deserto, deliciis
affluens, innixa super dilectum suum? Sub arbore
malo suscitavi te: ibi corrupta est mater tua, ibi
violata est genitrix tua. 6 Pone me ut signaculum
super cor tuum, ut signaculum super brachium
tuum: quia fortis est ut mors dilectio, dura sicut
infernus æmulatio, lampades eius lampades ignis
atque flammarum. (Sheol h7585) 7 Aquæ multæ
non potuerunt extinguere charitatem, nec flumina
obruent illam: si dederit homo omnem substantiam
domus suæ pro dilectione, quasi nihil despiciet
eam. 8 Soror nostra parva, et ubera non habet. Quid
faciemus sorori nostræ in die quando alloquenda
est? 9 Si murus est, ædificemus super eum
propugnacula argentea: si ostium est, compingamus
illud tabulis cedrinis. 10 Ego murus: et ubera mea
sicut turris, ex quo facta sum coram eo quasi
pacem reperiens. 11 Vinea fuit pacifico in ea, quæ
habet populos: tradidit eam custodibus, vir affert
pro fructu eius mille argenteos. 12 Vinea mea
coram me est. Mille tui pacifici, et ducenti his, qui
custodiunt fructus eius. 13 Quæ habitas in hortis,
amici auscultant: fac me audire vocem tuam. 14
Fuge dilecte mi, et assimilare capreæ, hinnuloque
cervorum super montes aromatum.

Isaiæ

1 Visio Isaiæ filii Amos, quam vidit super Iudam
et Ierusalem in diebus Oziæ, Ioathan, Achaz,
et Ezechiæ regum Iuda. **2** Audite cæli, et auribus
percipe terra, quoniam Dominus locutus est. Filios
enutrivi, et exaltavi: ipsi autem spreverunt me. **3**
Cognovit bos possessorem suum, et asinus præsepe
domini sui: Israel autem me non cognovit, et populus
meus non intellexit. **4** Væ genti peccatrici, populo
gravi iniquitate, semini nequam, filiis sceleratis:
dereliquerunt Dominum, blasphemaverunt Sanctum
Israel, abalienati sunt retrorsum. **5** Super quo
percutiam vos ultra, addentes prævaricationem?
Omne caput languidum, et omne cor mœrens.
6 A planta pedis usque ad verticem non est in
eo sanitas: vulnus, et livor, et plaga tumens, non
est circumligata, nec curata medicamine, neque
fota oleo. **7** Terra vestra deserta, civitates vestræ
succensæ igni: regionem vestram coram vobis alieni
devorant, et desolabitur sicut in vastitate hostili.
8 Et derelinquetur filia Sion ut umbraculum in
vinea, et sicut tugurium in cucumerario, et sicut
civitas, quæ vastatur. **9** Nisi Dominus exercituum
reliquisset nobis semen, quasi Sodoma fuissemus,
et quasi Gomorrha similes essemus. **10** Audite
verbum Domini principes Sodomorum, percipite
auribus legem Dei nostri populus Gomorrhæ. **11**
Quo mihi multitudinem victimarum vestrarum?
dicit Dominus: Plenus sum. Holocausta arietum,
et adipem pinguium, et sanguinem vitulorum, et
agnorum, et hircorum nolui. **12** Cum veniretis ante
conspectum meum, quis quæsivit hæc de manibus
vestris, ut ambularetis in atriis meis? **13** Ne offeratis
ultra sacrificium frustra: incensum abominatio est
mihi. Neomeniam, et Sabbatum, et festivitates alias
non feram, iniqui sunt cœtus vestri: **14** calendas
vestras, et sollemnitates vestras, odivit anima mea:
facta sunt mihi molesta, laboravi sustinens. **15** Et
cum extenderitis manus vestras, avertam oculos
meos a vobis: et cum multiplicaveritis orationem,
non exaudiam: manus enim vestræ sanguine plenæ
sunt. **16** Lavamini, mundi estote, auferte malum
cogitationum vestrarum ab oculis meis: quiescite
agere perverse: **17** discite benefacere: quærite
iudicium, subvenite oppresso, iudicate pupillo,
defendite viduam. **18** Et venite, et arguite me, dicit
Dominus: si fuerint peccata vestra ut coccinum,
quasi nix dealbabuntur: et si fuerint rubra quasi
vermiculus, velut lana alba erunt. **19** Si volueritis,
et audieritis me, bona terræ comeditis. **20** Quod
si nolueritis, et me ad iracundiam provocaveritis:
gladius devorabit vos, quia os Domini locutum
est. **21** Quomodo facta est meretrix civitas fidelis,
plena iudicii? Iustitia habitavit in ea, nunc autem
homicidæ. **22** Argentum tuum versum est in
scoriam: vinum tuum mistum est aqua. **23** Principes
tui infideles, socii furum: omnes diligunt munera,
sequuntur retributiones. Pupillo non iudicant: et
causa viduæ non ingreditur ad illos. **24** Propter hoc
ait Dominus Deus exercituum Fortis Israel: Heu,
consolabor super hostibus meis, et vindicabor de
inimicis meis. **25** Et convertam manum meam ad te,
et excoquam ad puram scoriam tuam, et auferam
omne stannum tuum. **26** Et restituam iudices tuos ut
fuerunt prius, et consiliarios tuos sicut antiquitus:
post hæc vocaberis civitas iusti, urbs fidelis. **27**
Sion in iudicio redimetur, et reducent eam in
iustita: **28** et conteret scelestos, et peccatores simul:
et qui dereliquerunt Dominum, consumentur. **29**
Confundentur enim ab idolis, quibus sacrificaverunt:
et erubescetis super hortis, quos elegeratis, **30** cum
fueritis velut quercus defluentibus foliis, et velut
hortus absque aqua. **31** Et erit fortitudo vestra,
ut favilla stuppæ, et opus vestrum quasi scintilla:
et succendetur utrumque simul, et non erit qui
extinguat.

2 Verbum, quod vidit Isaias, filius Amos, super
Iuda et Ierusalem. **2** Et erit in novissimis
diebus præparatus mons domus Domini in vertice
montium, et elevabitur super colles, et fluent ad
eum omnes gentes. **3** Et ibunt populi multi, et
dicent: Venite et ascendamus ad montem Domini,
et ad domum Dei Iacob, et docebit nos vias suas,
et ambulabimus in semitis eius: quia de Sion
exibit lex, et verbum Domini de Ierusalem. **4**
Et iudicabit gentes, et arguet populos multos: et
conflabunt gladios suos in vomeres, et lanceas suas
in falces: non levabit gens contra gentem gladium,
nec exercebuntur ultra ad prælium. **5** Domus
Iacob venite, et ambulemus in lumine Domini.
6 Proiecisti enim populum tuum, domum Iacob:
quia repleti sunt ut olim, et augeres habuerunt
ut Philisthiim, et pueris alienis adhæserunt. **7**
Repleta est terra argento et auro: et non est finis
thesaurorum eius: **8** et repleta est terra eius equis:
et innumerabiles quadrigæ eius. Et repleta est terra
eius idolis: opus manuum suarum adoraverunt,
quod fecerunt digiti eorum. **9** Et incurvavit se
homo, et humiliatus est vir: ne ergo dimittas eis.
10 Ingredere in petram, et abscondere in fossa
humo a facie timoris Domini, et a gloria maiestatis
eius. **11** Oculi sublimes hominis humiliati sunt, et
incurvabitur altitudo virorum: exaltabitur autem

Dominus solus in die illa. 12 Quia dies Domini
exercituum super omnem superbum, et excelsum,
et super omnem arrogantem: et humiliabitur. 13
Et super omnes cedros Libani sublimes, et erectas,
et super omnes quercus Basan. 14 Et super omnes
montes excelsos, et super omnes colles elevatos. 15
Et super omnem turrim excelsam, et super omnem
murum munitum, 16 et super omnes naves Tharsis,
et super omne, quod visu pulchrum est. 17 Et
incurvabitur sublimitas hominum, et humiliabitur
altitudo virorum, et elevabitur Dominus solus in die
illa: 18 et idola penitus conterentur: 19 et introibunt
in speluncas petrarum, et in voragines terræ a facie
formidinis Domini, et a gloria maiestatis eius, cum
surrexerit percutere terram. 20 In die illa proiiciet
homo idola argenti sui, et simulacra auri sui, quæ
fecerat sibi ut adoraret talpas et vespertiliones. 21
Et ingreditur scissuras petrarum, et in cavernas
saxorum a facie formidinis Domini, et a gloria
maiestatis eius, cum surrexerit percutere terram. 22
Quiescite ergo ab homine, cuius spiritus in naribus
eius est, quia excelsus reputatus est ipse.

3 Ecce enim dominator Dominus exercituum
auferet a Ierusalem, et a Iuda validum et fortem,
omne robur panis, et omne robor aquæ: 2 fortem,
et virum bellatorem, iudicem, et prophetam, et
ariolum, et senem: 3 Principem super quinquaginta,
et honorabilem vultu, et consiliarium, et sapientem
de architectis, et prudentem eloquii mystici. 4
Et dabo pueros principes eorum, et effeminati
dominabuntur eis. 5 Et irruet populus, vir ad virum,
et unusquisque ad proximum suum: tumultuabitur
puer contra senem, et ignobilis contra nobilem. 6
Apprehendet enim vir fratrem suum domesticum
patris sui: Vestimentum tibi est, princeps esto
noster, ruina autem hæc sub manu tua. 7
Respondebit in die illa, dicens: Non sum medicus,
et in domo mea non est panis, neque vestimentum:
nolite constituere me principem populi. 8 Ruit
enim Ierusalem, et Iudas concidit: quia lingua
eorum et adinventiones eorum contra Dominum,
ut provocarent oculos maiestatis eius. 9 Agnitio
vultus eorum respondit eis: et peccatum suum
quasi Sodoma prædicaverunt, nec absconderunt:
væ animæ eorum, quoniam reddita sunt eis mala.
10 Dicite iusto quoniam bene, quoniam fructum
adinventionum suarum comedet. 11 Væ impio
in malum: retributio enim manuum eius fiet ei.
12 Populum meum exactores sui spoliaverunt,
et mulieres dominatæ sunt eis. Popule meus,
qui te beatum dicunt, ipsi te decipiunt, et viam
gressuum tuorum dissipant. 13 Stat ad iudicandum
Dominus, et stat ad iudicandos populos. 14 Dominus
ad iudicium veniet cum senibus populi sui, et
principibus eius: vos enim depasti estis vineam,
et rapina pauperis in domo vestra. 15 Quare
atteritis populum meum, et facies pauperum
commolitis? dicit Dominus Deus exercituum. 16 Et
dixit Dominus: Pro eo quod elevatæ sunt filiæ Sion,
et ambulaverunt extento collo, et nutibus oculorum
ibant, et plaudebant, ambulabant, pedibus suis,
et composito gradu incedebant: 17 Decalvabit
Dominus verticem filiarum Sion, et Dominus crinem
earum nudabit. 18 In die illa auferet Dominus
ornamentum calceamentum, 19 et lunulas, et
torques, et monilia, et armillas, et mitras, 20 et
discriminalia, et periscelidas, et murrenulas, et
olfactoriola, et inaures, 21 et annulos, et gemmas
in fronte pendentes, 22 et mutatoria, et palliola,
et linteamina, et acus, 23 et specula, et sindones,
et vittas, et theristra. 24 Et erit pro suavi odore
fœtor, et pro zona funiculus, et pro crispanti
crine calvitium, et pro fascia pectorali cilicium. 25
Pulcherrimi quoque viri tui gladio cadent, et fortes
tui in prælio. 26 Et mœrebunt atque lugebunt portæ
eius, et desolata in terra sedebit.

4 Et apprehendent septem mulieres virum unum
in die illa, dicentes: Panem nostrum comedemus,
et vestimentis nostris operiemur: tantummodo
invocetur nomen tuum super nos, aufer opprobrium
nostrum. 2 In die illa erit germen Domini in
magnificentia, et gloria, et fructus terræ sublimis,
et exultatio his, qui salvati fuerint de Israel. 3 Et
erit: Omnis qui relictus fuerit in Sion, et residuus in
Ierusalem, sanctus vocabitur, omnis qui scriptus est
in vita in Ierusalem. 4 Si abluerit Dominus sordes
filiarum Sion, et sanguinem Ierusalem laverit de
medio eius in spiritu iudicii, et spiritu ardoris. 5 Et
creabit Dominus super omnem locum Montis Sion,
et ubi invocatus est, nubem per diem, et fumum
et splendorem ignis flammantis in nocte: super
omnem enim gloriam protectio. 6 Et tabernaculum
erit in umbraculum diei ab æstu, et in securitatem,
et absconsionem a turbine, et a pluvia.

5 Cantabo dilecto meo canticum patruelis mei
vineæ suæ. Vinea facta est dilecto meo in cornu
filio olei. 2 Et sepivit eam, et lapides elegit ex illa,
et plantavit eam electam, et ædificavit turrim in
medio eius, et torcular extruxit in ea: et expectavit
ut faceret uvas, et fecit labruscas. 3 Nunc ergo
habitatores Ierusalem, et viri Iuda, iudicate inter me
et vineam meam. 4 Quid est quod debui ultra facere
vineæ meæ, et non feci ei? An quod expectavi ut
faceret uvas, et fecit labruscas? 5 Et nunc ostendam

vobis quid ego faciam vineæ meæ, auferam sepem
eius, et erit in direptionem: diruam maceriam eius,
et erit in conculcationem. 6 Et ponam eam desertam:
non putabitur, et non fodietur: et ascendent vepres
et spinæ: et nubibus mandabo ne pluant super eam
imbrem. 7 Vinea enim Domini exercituum domus
Israel est: et vir Iuda germen eius delectabile: et
expectavi ut faceret iudicium, et ecce iniquitas:
et iustitiam, et ecce clamor. 8 Væ qui coniungitis
domum ad domum, et agrum agro copulatis usque
ad terminum loci: numquid habitabitis vos soli in
medio terræ? 9 In auribus meis sunt hæc, dicit
Dominus exercituum. Nisi domus multæ desertæ
fuerint grandes, et pulchræ absque habitatore. 10
Decem enim iugera vinearum facient lagunculam
unam, et triginta modii sementis facient modios
tres. 11 Væ qui consurgitis mane ad ebrietatem
sectandam, et potandum usque ad vesperam, ut
vino æstuetis. 12 Cithara, et lyra, et tympanum, et
tibia, et vinum in conviviis vestris: et opus Domini
non respicitis, nec opera manuum eius consideratis.
13 Propterea captivus ductus est populus meus, quia
non habuit scientiam, et nobiles eius interierunt
fame, et multitudo eius siti exaruit. 14 Propterea
dilatavit infernus animam suam, et aperuit os
suum absque ullo termino: et descendent fortes
eius, et populus eius, et sublimes, gloriosique eius
ad eum. (Sheol h7585) 15 Et incurvabitur homo, et
humiliabitur vir, et oculi sublimium deprimentur.
16 Et exaltabitur Dominus exercituum in iudicio,
et Deus sanctus sanctificabitur in iustitia. 17 Et
pascentur agni iuxta ordinem suum, et deserta
in ubertatem versa advenæ comedent. 18 Væ
qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis, et
quasi vinculum plaustri peccatum. 19 Qui dicitis:
Festinet, et cito veniat opus eius, ut videamus:
et appropiet, et veniat consilium Sancti Israel, et
sciemus illud. 20 Væ qui dicitis malum bonum,
et bonum malum: ponentes tenebras lucem, et
lucem tenebras: ponentes amarum in dulce, et
dulce in amarum. 21 Væ qui sapientes estis in
oculis vestris, et coram vobismetipsis prudentes. 22
Væ qui potentes estis ad bibendum vinum, et viri
fortes ad miscendam ebrietatem. 23 Qui iustificatis
impium pro muneribus, et iustitiam iusti aufertis
ab eo. 24 Propter hoc, sicut devorat stipulam lingua
ignis, et calor flammæ exurit; sic radix eorum quasi
favilla erit, et germen eorum ut pulvis ascendet.
Abiecerunt enim legem Domini exercituum, et
eloquium Sancti Israel blasphemaverunt. 25 Ideo
iratus est furor Domini in populum suum, et
extendit manum suam super eum, et percussit
eum: et conturbati sunt montes, et facta sunt
morticina eorum quasi stercus in medio platearum.
In his omnibus non est adversus furor eius, sed
adhuc manus eius extenta. 26 Et elevabit signum in
nationibus procul, et sibilabit ad eum de finibus
terræ: et ecce festinus velociter veniet. 27 Non est
deficiens, neque laborans in eo: non dormitabit,
neque dormiet, neque solvetur cingulum renum
eius, nec rumpetur corrigia calceamenti eius. 28
Sagittæ eius acutæ, et omnes arcus eius extenti.
Ungulæ equorum eius ut silex, et rotæ eius quasi
impetus tempestatis. 29 Rugitus eius ut leonis,
rugiet ut catuli leonum: et frendet et tenebit
prædam: et amplexabitur, et non erit qui eruat. 30
Et sonabit super eum in die illa sicut sonitus maris:
aspiciemus in terram, et ecce tenebræ tribulationis,
et lux obtenebrata est in caligine eius.

6 In anno, quo mortuus est rex Ozias, vidi Dominum
sedentem super solium excelsum et elevatum:
et ea, quæ sub ipso erant, replebant templum:
2 Seraphim stabant super illud: sex alæ uni, et
sex alæ alteri: duabus velabant faciem eius, et
duabus velabant pedes eius, et duabus volabant. 3
Et clamabant alter ad alterum, et dicebant: Sanctus,
sanctus, sanctus, Dominus Deus exercituum, plena
est omnis terra gloria eius. 4 Et commota sunt
superliminaria cardinum a voce clamantis, et domus
repleta est fumo. 5 Et dixi: Væ mihi, quia tacui,
quia vir pollutus labiis ego sum, et in medio
populi polluta labia habentis ego habito, et Regem
Dominum exercituum vidi oculis meis. 6 Et volavit
ad me unus de Seraphim, et in manu eius calculus,
quem forcipe tulerat de altari. 7 Et tetigit os meum,
et dixit: Ecce, tetigit hoc labia tua, et auferetur
iniquitas tua, et peccatum tuum mundabitur. 8
Et audivi vocem Domini dicentis: Quem mittam?
Et quis ibit nobis? Et dixi: Ecce ego, mitte me.
9 Et dixit: Vade, et dices populo huic: Audite
audientes, et nolite intelligere: et videte visionem,
et nolite cognoscere. 10 Excæca cor populi huius,
et aures eius aggrava: et oculos eius claude: ne
forte videat oculis suis, et auribus suis audiat,
et corde suo intelligat, et convertatur, et sanem
eum. 11 Et dixi: Usquequo Domine? Et dixit: Donec
desolentur civitates absque habitatore, et domus
sine homine, et terra relinquetur deserta. 12 Et
longe faciet Dominus homines, et multiplicabitur
quæ derelicta fuerat in medio terræ. 13 Et adhuc in
ea decimatio, et convertetur, et erit in ostensionem
sicut terebinthus, et sicut quercus, quæ expandit
ramos suos: semen sanctum erit id, quod steterit in
ea.

7 Et factum est in diebus Achaz filii Ioathan, filii
Oziæ regis Iuda, ascendit Rasin rex Syriæ, et
Phacee filius Romeliæ rex Israel, in Ierusalem, ad
præliandum contra eam: et non potuerunt debellare
eam. **2** Et nunciaverunt domui David, dicentes:
Requievit Syria super Ephraim, et commotum est
cor eius, et cor populi eius, sicut moventur ligna
silvarum a facie venti. **3** Et dixit Dominus ad Isaiam:
Egredere in occursum Achaz tu, et qui derelictus est
Iasub filius tuus, ad extremum aquæductus piscinæ
superioris in via agri fullonis. **4** Et dices ad eum:
Vide ut sileas: noli timere, et cor tuum ne formidet
a duabus caudis titionum fumigantium istorum in
ira furoris Rasin regis Syriæ, et filii Romeliæ: **5** eo
quod consilium inierit contra te Syria in malum
Ephraim, et filius Romeliæ, dicentes: **6** Ascendamus
ad Iudam, et suscitemus eum, et avellamus eum
ad nos, et ponamus regem in medio eius filium
Tabeel. **7** Hæc dicit Dominus Deus: Non stabit,
et non erit istud: **8** sed caput Syriæ Damascus,
et caput Damasci Rasin: et adhuc sexaginta et
quinque anni, et desinet Ephraim esse populus: **9**
et caput Ephraim Samaria, et caput Samariæ filius
Romeliæ. Si non credideritis, non permanebitis. **10**
Et adiecit Dominus loqui ad Achaz, dicens: **11** Pete
tibi signum a Domino Deo tuo in profundum inferni,
sive in excelsum supra. **(Sheol h7585)** **12** Et dixit
Achaz: Non petam, et non tentabo Dominum. **13** Et
dixit: Audite ergo domus David: Numquid parum
vobis est, molestos esse hominibus, quia molesti
estis et Deo meo? **14** Propter hoc dabit Dominus
ipse vobis signum. Ecce virgo concipiet, et pariet
filium, et vocabitur nomen eius Emmanuel. **15**
Butyrum et mel comedet, ut sciat reprobare malum,
et eligere bonum. **16** Quia antequam sciat puer
reprobare malum, et eligere bonum, derelinquetur
terra, quam tu detestaris a facie duorum regum
suorum. **17** Adducet Dominus super te, et super
populum tuum, et super domum patris tui dies,
qui non venerunt a diebus separationis Ephraim
a Iuda cum rege Assyriorum. **18** Et erit in die
illa: Sibilabit Dominus muscæ, quæ est in extremo
fluminum Ægypti, et api, quæ est in terra Assur,
19 et venient, et requiescent omnes in torrentibus
vallium, et in cavernis petrarum, et in omnibus
frutetis, et in universis foraminibus. **20** In die illa
radet Dominus in novacula conducta in his, qui
trans flumen sunt, in rege Assyriorum, caput et
pilos pedum, et barbam universam. **21** Et erit in die
illa: Nutriet homo vaccam boum, et duas oves, **22**
et præ ubertate lactis comedet butyrum: butyrum
enim et mel manducabit omnis qui relictus fuerit in
medio terræ. **23** Et erit in die illa: Omnis locus ubi
fuerint mille vites, mille argenteis, in spinas et in
vepres erunt. **24** Cum sagittis et arcu ingredientur
illuc: vepres enim et spinæ erunt in universa terra.
25 Et omnes montes, qui in sarculo sarrientur, non
veniet illuc terror spinarum et veprium. Et erit in
pascua bovis, et in conculcationem pecoris.

8 Et dixit Dominus ad me: Sume tibi librum
grandem, et scribe in eo stylo hominis: Velociter
spolia detrahe, cito prædare. **2** Et adhibui mihi
testes fideles, Uriam sacerdotem, et Zachariam
filium Barachiæ: **3** et accessi ad prophetissam, et
concepit et peperit filium. Et dixit Dominus ad me:
Voca nomen eius, Accelera spolia detrahere: Festina
prædari. **4** Quia antequam sciat puer vocare patrem
suum et matrem suam, auferetur fortitudo Damasci,
et spolia Samariæ coram rege Assyriorum. **5** Et
adiecit Dominus loqui ad me adhuc, dicens: **6** Pro eo
quod abiecit populus iste aquas Siloe, quæ vadunt
cum silentio, et assumpsit magis Rasin, et filium
Romeliæ: **7** propter hoc ecce Dominus adducet
super eos aquas fluminis fortes et multas, regem
Assyriorum, et omnem gloriam eius: et ascendet
super omnes rivos eius, et fluet super universas
ripas eius, **8** et ibit per Iudam, inundans, et transiens
usque ad collum veniet. Et erit extensio alarum
eius, implens latitudinem terræ tuæ o Emmanuel.
9 Congregamini populi, et vincimini, et audite
universæ procul terræ: confortamini et vincimini,
accingite vos et vincimini: **10** inite consilium, et
dissipabitur: loquimini verbum et non fiet: quia
nobiscum Deus. **11** Hæc enim ait Dominus ad me:
Sicut in manu forti erudivit me, ne irem in via
populi huius, dicens: **12** Non dicatis, Coniuratio:
omnia enim quæ loquitur populus iste, coniuratio
est: et timorem eius ne timeatis, neque paveatis.
13 Dominum exercituum ipsum sanctificate: ipse
pavor vester, et ipse terror vester. **14** Et erit vobis
in sanctificationem. In lapidem autem offensionis,
et in petram scandali duabus domibus Israel, in
laqueum et in ruinam habitantibus Ierusalem. **15** Et
offendent ex eis plurimi, et cadent, et conterentur,
et irretientur, et capientur. **16** Liga testimonium,
signa legem in discipulis meis. **17** Et expectabo
Dominum, qui abscondit faciem suam a domo
Iacob, et præstolabor eum. **18** Ecce ego et pueri
mei, quos dedit mihi Dominus in signum, et
in portentum Israel a Domino exercituum, qui
habitat in monte Sion. **19** Et cum dixerint ad vos:
Quærite a pythonibus, et a divinis, qui strident
in incantationibus suis: Numquid non populus a
Deo suo requiret pro vivis a mortuis? **20** Ad legem
magis, et ad testimonium. Quod si non dixerint

iuxta verbum hoc, non erit eis matutina lux. **21** Et transibit per eam, corruet, et esuriet: et cum esurierit, irascetur, et maledicet regi suo, et Deo suo, et suscipiet sursum. **22** Et ad terram intuebitur, et ecce tribulatio et tenebræ, dissolutio et angustia, et caligo persequens, et non poterit avolare de angustia sua.

9 Primo tempore alleviata est terra Zabulon, et terra Nephthali: et novissimo aggravata est via maris trans Iordanem Galilææ Gentium. **2** Populus, qui ambulabat in tenebris, vidit lucem magnam: habitantibus in regione umbræ mortis, lux orta est eis. **3** Multiplicasti gentem, et non magnificasti lætitiam. Lætabuntur coram te, sicut qui lætantur in messe, sicut exultant victores capta præda, quando dividunt spolia. **4** Iugum enim oneris eius, et virgam humeri eius, et sceptrum exactoris eius superasti sicut in die Madian. **5** Quia omnis violentia prædatio cum tumultu, et vestimentum mistum sanguine, erit in combustionem, et cibus ignis. **6** PARVULUS enim NATUS est nobis, et filius datus est nobis, et factus est principatus super humerum eius: et vocabitur nomen eius, Admirabilis, Consiliarius, Deus fortis, pater futuri sæculi, princeps pacis. **7** Multiplicabitur eius imperium, et pacis non erit finis: super solium David, et super regnum eius sedebit: ut confirmet illud, et corroboret in iudicio et iustitia, amodo et usque in sempiternum: zelus Domini exercituum faciet hoc. **8** Verbum misit Dominus in Iacob, et cecidit in Israel. **9** Et sciet omnis populus Ephraim: et habitantes Samariam in superbia et magnitudine cordis dicentes: **10** Lateres ceciderunt, sed quadris lapidibus ædificabimus: sycomoros succiderunt, sed cedros immutabimus. **11** Et elevabit Dominus hostes Rasin super eum, et inimicos eius in tumultum vertet: **12** Syriam ab Oriente, et Philisthiim ab Occidente: et devorabunt Israel toto ore. In omnibus his non est aversus furor eius, sed adhuc manus eius extenta: **13** et populus non est reversus ad percutientem se, et Dominum exercituum non inquisierunt. **14** Et disperdet Dominus ab Israel caput et caudam, incurvantem et refrenantem die una. **15** Longævus et honorabilis, ipse est caput: et propheta docens mendacium, ipse est cauda. **16** Et erunt, qui beatificant populum istum, seducentes: et qui beatificantur, præcipitati. **17** Propter hoc super adolescentulis eius non lætabitur Dominus: et pupillorum eius, et viduarum non miserebitur: quia omnis hypocrita est et nequam, et universum os locutum est stultitiam. In omnibus his non est aversus furor eius, sed adhuc manus eius extenta. **18** Succensa est enim quasi ignis impietas, veprem et spinam vorabit: et succendetur in densitate saltus, et convolvetur superbia fumi. **19** In ira Domini exercituum conturbata est terra, et erit populus quasi esca ignis: vir fratri suo non parcet. **20** Et declinabit ad dexteram, et esuriet: et comedet ad sinistram, et non saturabitur: unusquisque carnem brachii sui vorabit: Manasses Ephraim, et Ephraim Manassen, simul ipsi contra Iudam. **21** In omnibus his non est aversus furor eius, sed adhuc manus eius extenta.

10 Væ qui condunt leges iniquas: et scribentes, iniustitiam scripserunt: **2** ut opprimerent in iudicio pauperes, et vim facerent causæ humilium populi mei: ut essent viduæ præda eorum, et pupillos diriperent. **3** Quid facietis in die visitationis, et calamitatis de longe venientis? Ad cuius confugietis auxilium? Et ubi derelinquetis gloriam vestram, **4** ne incurvemini sub vinculo, et cum interfectis cadatis? Super omnibus his non est aversus furor eius, sed adhuc manus eius extenta. **5** Væ Assur, virga furoris mei et baculus ipse est, in manu eorum indignatio mea. **6** Ad gentem fallacem mittam eum, et contra populum furoris mei mandabo illi, ut auferat spolia, et diripiat prædam, et ponat illum in conculcationem quasi lutum platearum. **7** Ipse autem non sic arbitrabitur, et cor eius non ita existimabit: sed ad conterendum erit cor eius, et ad internecionem gentium non paucarum. **8** Dicet enim: **9** Numquid non principes mei simul reges sunt? Numquid non ut Charcamis, sic Calano: et ut Arphad, sic Emath? Numquid non ut Damascus, sic Samaria? **10** Quomodo invenit manus mea regna idoli, sic et simulachra eorum de Ierusalem, et de Samaria. **11** Numquid non sicut feci Samariæ et idolis eius, sic faciam Ierusalem et simulachris eius? **12** Et erit: cum impleverit Dominus cuncta opera sua in monte Sion, et in Ierusalem, visitabo super fructum magnifici cordis regis Assur, et super gloriam altitudinis oculorum eius. **13** Dixit enim: In fortitudine manus meæ feci, et in sapientia mea intellexi: et abstuli terminos populorum, et principes eorum deprædatus sum, et detraxi quasi potens in sublimi residentes. **14** Et invenit quasi nidum manus mea fortitudinem populorum: et sicut colliguntur ova, quæ derelicta sunt, sic universam terram ego congregavi: et non fuit qui moveret pennam, et aperiret os, et ganniret. **15** Numquid gloriabitur securis contra eum, qui secat in ea? Aut exaltabitur serra contra eum, a quo trahitur? Quomodo si elevetur virga contra elevantem se, et exaltetur baculus, qui utique lignum est? **16** Propter hoc mittet dominator Dominus exercituum

in pinguibus eius tenuitatem: et subtus gloriam
eius succensa ardebit quasi combustio ignis. 17 Et
erit lumen Israel in igne, et Sanctus eius in flamma:
et succendetur, et devorabitur spina eius, et vepres
in die una. 18 Et gloria saltus eius, et carmeli
eius ab anima usque ad carnem consumetur, et
erit terrore profugus. 19 Et reliquiæ ligni saltus
eius præ paucitate numerabuntur, et puer scribet
eos. 20 Et erit in die illa: non adiiciet residuum
Israel, et hi, qui fugerint de domo Iacob, inniti
super eo, qui percutit eos: sed innitetur super
Dominum Sanctum Israel in veritate. 21 Reliquiæ
convertentur, reliquiæ, inquam, Iacob ad Deum
fortem. 22 Si enim fuerit populus tuus Israel
quasi arena maris, reliquiæ convertentur ex eo,
consummatio abbreviata inundabit iustitiam. 23
Consummationem enim et abbreviationem Dominus
Deus exercituum faciet in medio omnis terræ. 24
Propter hoc, hæc dicit Dominus Deus exercituum:
Noli timere populus meus habitator Sion, ab Assur:
in virga percutiet te, et baculum suum levabit
super te in via Ægypti. 25 Adhuc enim paululum
modicumque et consummabitur indignatio et
furor meus super scelus eorum. 26 Et suscitabit
super eum Dominus exercituum flagellum iuxta
plagam Madian in Petra Oreb, et virgam suam
super mare, et levabit eam in via Ægypti. 27 Et
erit in die illa: Auferetur onus eius de humero
tuo, et iugum eius de collo tuo, et computrescet
iugum a facie olei. 28 Veniet in Aiath, transibit
in Magron: apud Machmas commendabit vasa
sua. 29 Transierunt cursim Gaba sedes nostra:
obstupuit Rama, Gabaath Saulis fugit. 30 Hinni
voce tua filia Gallim, attende Laisa, paupercula
Anathoth. 31 Migravit Medemena: habitatores
Gabim confortamini. 32 Adhuc dies est, ut in
Nobe stetur: agitabit manum suam super montem
filiæ Sion, collem Ierusalem. 33 Ecce dominator
Dominus exercituum confringet lagunculam in
terrore, et excelsi statura succidentur, et sublimes
humiliabuntur. 34 Et subvertentur condensa saltus
ferro: et Libanus cum excelsis cadet.

11 Et egredietur virga de radice Iesse, et flos de
radice eius ascendet. 2 Et requiescet super eum
spiritus Domini: spiritus sapientiæ, et intellectus,
spiritus consilii, et fortitudinis, spiritus scientiæ, et
pietatis, 3 et replebit eum spiritus timoris Domini:
non secundum visionem oculorum iudicabit, neque
secundum auditum aurium arguet: 4 sed iudicabit
in iustitia pauperes, et arguet in æquitate pro
mansuetis terræ: et percutiet terram virga oris sui,
et spiritu labiorum suorum interficiet impium. 5
Et erit iustitia cingulum lumborum eius: et fides
cinctorium renum eius. 6 Habitabit lupus cum
agno: et pardus cum hœdo accubabit: vitulus et
leo, et ovis simul morabuntur, et puer parvulus
minabit eos. 7 Vitulus, et ursus pascentur: simul
requiescent catuli eorum: et leo quasi bos comedet
paleas. 8 Et delectabitur infans ab ubere super
foramine aspidis: et in caverna reguli, qui ablactatus
fuerit, manum suam mittet. 9 Non nocebunt, et
non occident in universo monte sancto meo: quia
repleta est terra scientia Domini, sicut aquæ maris
operientes. 10 In die illa radix Iesse, qui stat in
signum populorum, ipsum Gentes deprecabuntur,
et erit sepulchrum eius gloriosum. 11 Et erit in die
illa: Adiiciet Dominus secundo manum suam ad
possidendum residuum populi sui, quod relinquetur
ab Assyriis, et ab Ægypto, et a Phetros, et ab
Æthiopia, et ab Ælam, et a Sennaar, et ab Emath, et
ab insulis maris. 12 Et levabit signum in nationes,
et congregabit profugos Israel, et dispersos Iuda
colliget a quatuor plagis terræ. 13 Et auferetur zelus
Ephraim, et hostes Iuda peribunt: Ephraim non
æmulabitur Iudam, et Iudas non pugnabit contra
Ephraim. 14 Et volabunt in humeros Philisthiim per
mare, simul prædabuntur filios Orientis: Idumæa et
Moab præceptum manus eorum, et filii Ammon
obedientes erunt. 15 Et desolabit Dominus linguam
maris Ægypti, et levabit manum suam super flumen
in fortitudine spiritus sui: et percutiet eum in
septem rivis, ita ut transeant per eum calceati. 16
Et erit via residuo populo meo, qui relinquetur ab
Assyriis: sicut fuit Israeli in die illa, qua ascendit de
Terra Ægypti.

12 Et dices in die illa: Confitebor tibi Domine,
quoniam iratus es mihi: conversus est furor
tuus, et consolatus es me. 2 Ecce Deus salvator meus,
fiducialiter agam, et non timebo: quia fortitudo mea,
et laus mea Dominus, et factus est mihi in salutem.
3 Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris: 4
et dicetis in die illa: Confitemini Domino, et invocate
nomen eius: notas facite in populis adinventiones
eius: mementote quoniam excelsum est nomen
eius. 5 Cantate Domino quoniam magnifice fecit:
annunciate hoc in universa terra. 6 Exulta, et lauda
habitatio Sion: quia Magnus in medio tui Sanctus
Israel.

13 Onus Babylonis, quod vidit Isaias filius Amos.
2 Super montem caliginosum levate signum,
exaltate vocem, levate manum, et ingrediantur
portas duces. 3 Ego mandavi sanctificatis meis,
et vocavi fortes meos in ira mea, exultantes in
gloria mea. 4 Vox multitudinis in montibus,

quasi populorum frequentium: vox sonitus regum,
gentium congregatarum: Dominus exercituum
præcepit militiæ belli, 5 venientibus de terra
procul, a summitate cæli: Dominus, et vasa furoris
eius, ut disperdat omnem terram. 6 Ululate, quia
prope est dies Domini: quasi vastitas a Domino
veniet. 7 Propter hoc, omnes manus dissolventur,
et omne cor hominis contabescet, et conteretur. 8
Torsiones et dolores tenebunt, quasi parturiens,
dolebunt: unusquisque ad proximum suum stupebit,
facies combustæ vultus eorum. 9 Ecce dies Domini
veniet, crudelis, et indignationis plenus, et iræ,
furorisque ad ponendam terram in solitudinem,
et peccatores eius conterendos de ea. 10 Quoniam
stellæ cæli, et splendor earum non expandent
lumen suum: obtenebratus est sol in ortu suo, et
luna non splendebit in lumine suo. 11 Et visitabo
super orbis mala, et contra impios iniquitatem
eorum, et quiscere faciam superbiam infidelium, et
arrogantiam fortium humiliabo. 12 Pretiosior erit
vir auro, et homo mundo obrizo. 13 Super hoc cælum
turbabo: et movebitur terra de loco suo propter
indignationem Domini exercituum, et propter diem
iræ furoris eius. 14 Et erit quasi damula fugiens, et
quasi ovis: et non erit qui congreget: unusquisque
ad populum suum convertetur, et singuli ad terram
suam fugient. 15 Omnis, qui inventus fuerit,
occidetur: et omnis, qui supervenerit, cadet in
gladio. 16 Infantes eorum allidentur in oculis
eorum: diripientur domus eorum, et uxores eorum
violabuntur. 17 Ecce ego suscitabo super eos Medos,
qui argentum non quærant, nec aurum velint: 18
sed sagittis parvulos interficient, et lactantibus
uteris non miserebuntur, et super filios non parcet
oculus eorum. 19 Et erit Babylon illa gloriosa
in regnis, inclyta superbia Chaldæorum: sicut
subvertit Dominus Sodomam et Gomorrham. 20
Non habitabitur usque in finem, et non fundabitur
usque ad generationem et generationem: nec ponet
ibi tentoria Arabs, nec pastores requiescent ibi. 21
Sed requiescent ibi bestiæ, et replebuntur domus
eorum draconibus: et habitabunt ibi struthiones, et
pilosi saltabunt ibi: 22 et respondebunt ibi ululæ in
ædibus eius, et sirenes in delubris voluptatis.

14 Prope est ut veniat tempus eius, et dies eius
non elongabuntur. Miserebitur enim Dominus
Iacob, et eliget adhuc de Israel, et requiescere
eos faciet super humum suam: adiungetur advena
ad eos, et adhærebit domui Iacob. 2 Et tenebunt
eos populi, et adducent eos in locum suum: et
possidebit eos domus Israel super terram Domini
in servos et ancillas: et erunt capientes eos, qui
se ceperant, et subiicient exactores suos. 3 Et
erit in die illa: cum requiem dederit tibi Deus a
labore tuo, et a concussione tua, et a servitute
dura, qua ante servisti: 4 sumes parabolam istam
contra regem Babylonis, et dices: Quomodo cessavit
exactor, quievit tributum? 5 Contrivit Dominus
baculum impiorum, virgam dominantium, 6
cædentem populos in indignatione, plaga insanabili,
subiicientem in furore gentes, persequentem
crudeliter. 7 Conquievit et siluit omnis terra, gavisa
est et exultavit: 8 abietes quoque lætatæ sunt super
te, et cedri Libani: ex quo dormisti, non ascendet
qui succidat nos. 9 Infernus subter conturbatus est
in occursum adventus tui, suscitavit tibi gigantes.
Omnes principes terræ surrexerunt de soliis suis,
omnes principes nationum. **(Sheol h7585)** 10 Universi
respondebunt, et dicent tibi: Et tu vulneratus es sicut
et nos, nostri similis effectus es. 11 Detracta est ad
inferos superbia tua, concidit cadaver tuum: subter
te sternetur tinea, et operimentum tuum erunt
vermes. **(Sheol h7585)** 12 Quomodo cecidisti de cælo
Lucifer, qui mane oriebaris? Corruisti in terram,
qui vulnerabas gentes? 13 Qui dicebas in corde tuo:
In cælum conscendam, super astra Dei exaltabo
solium meum, sedebo in monte testamenti, in
lateribus Aquilonis, 14 Ascendam super altitudinem
nubium, similis ero Altissimo. 15 Verumtamen
ad infernum detraheris in profundum laci: **(Sheol
h7585)** 16 qui te viderint, ad te inclinabuntur, teque
prospicient: Numquid iste est vir, qui conturbavit
terram, qui concussit regna, 17 qui posuit orbem
desertum, et urbes eius destruxit, vinctis eius non
aperuit carcerem? 18 Omnes reges gentium universi
dormierunt in gloria, vir in domo sua. 19 Tu autem
proiectus es de sepulchro tuo, quasi stirps inutilis
pollutus, et obvolutus cum his, qui interfecti sunt
gladio, et descenderunt ad fundamenta laci, quasi
cadaver putridum. 20 Non habebis consortium,
neque cum eis in sepultura: tu enim terram tuam
disperdidisti, tu populum tuum occidisti: non
vocabitur in æternum semen pessimorum. 21
Præparate filios eius occisioni in iniquitate patrum
suorum: non consurgent, nec hereditabunt terram,
neque implebunt faciem orbis civitatum. 22 Et
consurgam super eos, dicit Dominus exercituum: et
perdam Babylonis nomen, et reliquias, et germen,
et progeniem, dicit Dominus. 23 Et ponam eam
in possessionem ericii, et in paludes aquarum,
et scopabo eam in scopa terens, dicit Dominus
exercituum. 24 Iuravit Dominus exercituum, dicens:
Si non, ut putavi, ita erit: et quo modo mente
tractavi, 25 sic eveniet: Ut conteram Assyrium in
terra mea, et in montibus meis conculcem eum:

et auferetur ab eis iugum eius, et onus illius ab humero eorum tolletur. 26 Hoc consilium, quod cogitavi super omnem terram, et hæc est manus extenta super universas gentes. 27 Dominus enim exercituum decrevit: et quis poterit infirmare? Et manus eius extenta: et quis avertet eam? 28 In anno, quo mortuus est rex Achaz, factum est onus istud: 29 ne lætaris Philisthæa omnis tu, quoniam comminuta est virga percussoris tui: de radice enim colubri egredietur regulus, et semen eius absorbens volucrem. 30 Et pascentur primogeniti pauperum, et pauperes fiducialiter requiescent: et interire faciam in fame radicem tuam, et reliquias tuas interficiam. 31 Ulula porta, clama civitas: prostrata est Philisthæa omnis: ab Aquilone enim fumus veniet, et non est qui effugiet agmen eius. 32 Et quid respondebitur nunciis gentis? Quia Dominus fundavit Sion, et in ipso sperabunt pauperes populi eius.

15 Onus Moab. Quia nocte vastata est Ar Moab, conticuit: quia nocte vastatus est murus Moab, conticuit. 2 Ascendit domus, et Dibon ad excelsa in planctum super Nabo, et super Medaba, Moab ululavit: in cunctis capitibus eius calvitium, et omnis barba radetur. 3 In triviis eius accincti sunt sacco: super tecta eius, et in plateis eius omnis ululatus descendit in fletum. 4 Clamabit Hesebon, et Eleale, usque Iasa audita est vox eorum. Super hoc expediti Moab ululabunt, anima eius ululabit sibi. 5 Cor meum ad Moab clamabit, vectes eius usque ad Segor vitulam conternantem: per ascensum enim Luith flens ascendet, et in via Oronaim clamorem contritionis levabunt. 6 Aquæ enim Nemrim desertæ erunt, quia aruit herba, defecit germen, viror omnis interiit. 7 Secundum magnitudinem operis et visitatio eorum: ad torrentem salicum ducent eos. 8 Quoniam circuivit clamor terminum Moab: usque ad Gallim ululatus eius, et usque ad Puteum Elim clamor eius. 9 Quia aquæ Dibon repletæ sunt sanguine: ponam enim super Dibon additamenta: his, qui fugerint de Moab leonem, et reliquiis terræ.

16 Emitte agnum Domine dominatorem terræ, de Petra deserti ad montem filiæ Sion. 2 Et erit: Sicut avis fugiens, et pulli de nido avolantes, sic erunt filiæ Moab in transcensu Arnon. 3 Ini consilium, coge concilium: pone quasi noctem umbram tuam in meridie. Absconde fugientes, et vagos ne prodas. 4 Habitabunt apud te profugi mei: Moab esto latibulum eorum a facie vastatoris: finitus est enim pulvis, consummatus est miser: defecit qui conculcabat terram. 5 Et præparabitur in misericordia solium, et sedebit super illud in veritate in tabernaculo David, iudicans et quærens iudicium, et velociter reddens quod iustum est. 6 Audivimus superbiam Moab, superbus est valde: superbia eius et arrogantia eius, et indignatio eius plusquam fortitudo eius. 7 Idcirco ululabit Moab ad Moab, universus ululabit: his, qui lætantur super muros cocti lateris, loquimini plagas suas. 8 Quoniam suburbana Hesebon deserta sunt, et vineam Sabama domini Gentium exciderunt: flagella eius usque ad Iazer pervenerunt: erraverunt in deserto, propagines eius relictæ sunt, transierunt mare. 9 Super hoc plorabo in fletu Iazer vineam Sabama: inebriabo de lacryma mea Hesebon, et Eleale: quoniam super vindemiam tuam, et super messem tuam vox calcantium irruit. 10 Et auferetur lætitia et exultatio de Carmelo, et in vineis non exultabit neque iubilabit. Vinum in torculari non calcabit qui calcare consueverat: vocem calcantium abstuli. 11 Super hoc venter meus ad Moab quasi cithara sonabit, et viscera mea ad murum cocti lateris. 12 Et erit: cum apparuerit quod laboravit Moab super excelsis suis, ingredietur ad sancta sua ut obsecret, et non valebit. 13 Hoc verbum, quod locutus est Dominus ad Moab ex tunc: 14 et nunc locutus est Dominus, dicens: In tribus annis quasi anni mercenarii auferetur gloria Moab super omni populo multo, et relinquetur parvus et modicus, nequaquam multus.

17 Onus Damasci. Ecce Damascus desinet esse civitas, et erit sicut acervus lapidum in ruina. 2 Derelictæ civitates Aroer gregibus erunt, et requiescent ibi, et non erit qui exterreat. 3 Et cessabit adiutorium ab Ephraim, et regnum a Damasco: et reliquiæ Syriæ sicut gloria filiorum Israel erunt: dicit Dominus exercituum. 4 Et erit in die illa: attenuabitur gloria Iacob, et pinguedo carnis eius marcescet. 5 Et erit sicut congregans in messe quod restiterit, et brachium eius spicas leget: et erit sicut quærens spicas in valle Raphaim. 6 Et relinquetur in eo sicut racemus, et sicut excussio oleæ duarum vel trium olivarum in summitate rami, sive quattuor aut quinque in cacuminibus eius fructus eius: dicit Dominus Deus Israel. 7 In die illa inclinabitur homo ad Factorem suum, et oculi eius ad Sanctum Israel respicient: 8 et non inclinabitur ad altaria, quæ fecerunt manus eius: et quæ operati sunt digiti eius non respiciet, lucos et delubra. 9 In die illa erunt civitates fortitudinis eius derelictæ sicut aratra, et segetes quæ derelictæ sunt a facie filiorum Israel, et eris deserta. 10 Quia oblitus es Dei Salvatoris tui, et fortis Adiutoris tui non es recordata: propterea

plantabis plantationem fidelem, et germen alienum
seminabis. 11 In die plantationis tuæ labrusca,
et mane semen tuum florebit: ablata est messis
in die hereditatis, et dolebit graviter. 12 Væ
multitudini populorum multorum, ut multitudo
maris sonantis: et tumultus turbarum, sicut sonitus
aquarum multarum. 13 Sonabunt populi sicut
sonitus aquarum inundantium, et increpabit eum,
et fugiet procul: et rapietur sicut pulvis montium a
facie venti, et sicut turbo coram tempestate. 14 In
tempore vespere, et ecce turbatio: in matutino, et
non subsistet. Hæc est pars eorum, qui vastaverunt
nos, et sors diripientium nos.

18 Væ terræ cymbalo alarum, quæ est trans
flumina Æthiopiæ, 2 qui mittit in mare legatos,
et in vasis papyri super aquas. Ite Angeli veloces
ad gentem convulsam, et dilaceratam: ad populum
terribilem, post quem non est alius: ad gentem
expectantem et conculcatam, cuius diripuerunt
flumina terram eius: 3 omnes habitatores orbis, qui
moramini in terra, cum elevatum fuerit signum in
montibus, videbitis, et clangorem tubæ audietis:
4 quia hæc dicit Dominus ad me: Quiescam, et
considerabo in loco meo sicut meridiana lux
clara est, et sicut nubes roris in die messis. 5
Ante messem enim totus effloruit, et immatura
perfectio germinabit, et præcidentur ramusculi
eius falcibus: et quæ derelicta fuerint, abscindentur,
et excutientur. 6 Et relinquentur simul avibus
montium, et bestiis terræ: et æstate perpetua erunt
super eum volucres, et omnes bestiæ terræ super
illum hiemabunt. 7 In tempore illo deferetur munus
Domino exercituum a populo divulso et dilacerato:
a populo terribili, post quem non fuit alius, a
gente expectante, expectante et conculcata, cuius
diripuerunt flumina terram eius, ad locum nominis
Domini exercituum montem Sion.

19 Onus Ægypti. Ecce Dominus ascendet super
nubem levem, et ingredietur Ægyptum, et
commovebuntur simulachra Ægypti a facie eius, et
cor Ægypti tabescet in medio eius. 2 Et concurrere
faciam Ægyptios adversus Ægyptios: et pugnabit
vir contra fratrem suum, et vir contra amicum
suum, civitas adversus civitatem, regnum adversus
regnum. 3 Et dirumpetur spiritus Ægypti in
visceribus eius, et consilium eius præcipitabo: et
interrogabunt simulachra sua, et divinos suos, et
pythones, et ariolos. 4 Et tradam Ægyptum in manu
dominorum crudelium, et rex fortis dominabitur
eorum, ait Dominus Deus exercituum. 5 Et arescet
aqua de mari, et fluvius desolabitur, atque siccabitur.
6 Et deficient flumina: attenuabuntur, et siccabuntur
rivi aggerum. Calamus et iuncus marcescet: 7
nudabitur alveus rivi a fonte suo, et omnis sementis
irrigua siccabitur, arescet, et non erit. 8 Et mœrebunt
piscatores, et lugebunt omnes mittentes in flumen
hamum, et expandentes rete super faciem aquarum
emarcescent. 9 Confundentur qui operabantur
linum, pectentes, et texentes subtilia. 10 Et
erunt irrigua eius flaccentia: omnes qui faciebant
lacunas ad capiendos pisces. 11 Stulti principes
Taneos, sapientes consiliarii Pharaonis dederunt
consilium insipiens: quomodo dicetis Pharaoni:
Filius sapientium ego, filius regum antiquorum? 12
Ubi nunc sunt sapientes tui? Annuncient tibi, et
indicent quid cogitaverit Dominus exercituum super
Ægyptum. 13 Stulti facti sunt principes Taneos,
emarcuerunt principes Mempheos, deceperunt
Ægyptum, angulum populorum eius. 14 Dominus
miscuit in medio eius spiritum vertiginis: et errare
fecerunt Ægyptum in omni opere suo, sicut errat
ebrius et vomens. 15 Et non erit Ægypto opus, quod
faciat caput et caudam incurvantem, et refrenantem.
16 In die illa erit Ægyptus quasi mulieres, et
stupebunt, et timebunt a facie commotionis manus
Domini exercituum, quam ipse movebit super eam.
17 Et erit Terra Iuda Ægypto in pavorem: omnis,
qui illius fuerit recordatus, pavebit a facie consilii
Domini exercituum, quod ipse cogitavit super eam.
18 In die illa erunt quinque civitates in Terra Ægypti,
loquentes lingua Chanaan, et iurantes per Dominum
exercituum: Civitas solis vocabitur una. 19 In die illa
erit altare Domini in medio Terræ Ægypti, et titulus
Domini iuxta terminum eius: 20 erit in signum, et in
testimonium Domino exercituum in Terra Ægypti.
Clamabunt enim ad Dominum a facie tribulationis,
et mittet eis salvatorem et propugnatorem, qui
liberet eos. 21 Et cognoscetur Dominus ab Ægypto,
et cognoscent Ægyptii Dominum in die illa, et colent
eum in hostiis et in muneribus: et vota vovebunt
Domino, et solvent. 22 Et percutiet Dominus
Ægyptum plaga, et sanabit eam, et revertentur ad
Dominum, et placabitur eis, et sanabit eos. 23 In
die illa erit via de Ægypto in Assyrios, et intrabit
Assyrius Ægyptum, et Ægyptius in Assyrios, et
servient Ægyptii Assur. 24 In die illa erit Israel
tertius Ægyptio et Assyrio: benedictio in medio
terræ, 25 cui benedixit Dominus exercituum, dicens:
Benedictus populus meus Ægypti, et opus manuum
mearum Assyrio: hereditas autem mea Israel.

20 In anno, quo ingressus est Thathan in Azotum,
cum misisset eum Sargon rex Assyriorum, et
pugnasset contra Azotum, et cepisset eam: 2 in
tempore illo locutus est Dominus in manu Isaiæ filii

Amos, dicens: Vade, et solve saccum de lumbis tuis, et calceamenta tua tolle de pedibus tuis. Et fecit sic vadens nudus, et discalceatus. 3 Et dixit Dominus: Sicut ambulavit servus meus Isaias nudus, et discalceatus, trium annorum signum et portentum erit super Ægyptum, et super Æthiopiam, 4 sic minabit rex Assyriorum captivitatem Ægypti, et transmigrationem Æthiopiæ, iuvenum et senum, nudam et discalceatam, discoopertis natibus ad ignominiam Ægypti. 5 Et timebunt, et confundentur ab Æthiopia spe sua, et ab Ægypto gloria sua. 6 Et dicet habitator insulæ huius in die illa: Ecce hæc erat spes nostra, ad quos confugimus in auxilium, ut liberarent nos a facie regis Assyriorum: et quomodo effugere poterimus nos?

21 Onus deserti maris. Sicut turbines ab Africo veniunt, de deserto venit, de terra horribili. 2 Visio dura nunciata est mihi: qui incredulus est, infideliter agit: et qui depopulator est, vastat. Ascende Ælam, obside Mede: omnem gemitum eius cessare feci. 3 Propterea repleti sunt lumbi mei dolore, angustia possedit me sicut angustia parturientis: corrui cum audirem, conturbatus sum cum viderem. 4 Emarcuit cor meum, tenebræ stupefecerunt me: Babylon dilecta mea posita est mihi in miraculum. 5 Pone mensam, contemplare in specula comedentes et bibentes: surgite principes, arripite clypeum. 6 Hæc enim dixit mihi Dominus: Vade, et pone speculatorem: et quodcumque viderit, annunciet. 7 Et vidit currum duorum equitum, ascensorem asini, et ascensorem cameli: et contemplatus est diligenter multo intuitu. 8 Et clamavit leo: Super speculam Domini ego sum, stans iugiter per diem: et super custodiam meam ego sum, stans totis noctibus. 9 Ecce iste venit ascensor vir bigæ equitum, et respondit, et dixit: Cecidit, cecidit Babylon, et omnia sculptilia deorum eius contrita sunt in terram. 10 Tritura mea, et filii areæ meæ, quæ audivi a Domino exercituum Deo Israel, annunciavi vobis. 11 Onus Duma ad me clamat ex Seir: Custos quid de nocte? Custos quid de nocte? 12 Dixit custos: Venit mane et nox: si quæritis, quærite: convertimini, venite. 13 Onus in Arabia. In saltu ad vesperam dormietis, in semitis Dedanim. 14 Occurrentes sitienti ferte aquam, qui habitatis terram Austri, cum panibus occurrite fugienti. 15 A facie enim gladiorum fugerunt, a facie gladii imminentis, a facie arcus extenti, a facie gravis prælii: 16 quoniam hæc dicit Dominus ad me: Adhuc in uno anno, quasi in anno mercenarii, et auferetur omnis gloria Cedar. 17 Et reliquiæ numeri sagittariorum fortium de filiis Cedar imminuentur: Dominus enim Deus Israel locutus est.

22 Onus vallis visionis. Quidnam quoque tibi est, quia ascendisti et tu omnis in tecta? 2 Clamoris plena, urbs frequens, civitas exultans: interfecti tui, non interfecti gladio, nec mortui in bello. 3 Cuncti principes tui fugerunt simul, dureque ligati sunt: omnes, qui inventi sunt, vincti sunt pariter, procul fugerunt. 4 Propterea dixi: Recedite a me, amare flebo: nolite incumbere ut consolemini me super vastitate filiæ populi mei. 5 Dies enim interfectionis, et conculcationis, et fletuum Domino Deo exercituum in valle visionis scrutans murum, et magnificus super montem. 6 Et Ælam sumpsit pharetram, currum hominis equitis, et parietem nudavit clypeus. 7 Et erunt electæ valles tuæ plenæ quadrigarum, et equites ponent sedes suas in porta. 8 Et revelabitur operimentum Iudæ, et videbis in die illa armamentarium domus saltus. 9 Et scissuras civitatis David videbitis, quia multiplicatæ sunt: et congregastis aquas piscinæ inferioris, 10 et domos Ierusalem numerastis, et destruxistis domos ad muniendum murum. 11 Et lacum fecistis inter duos muros ad aquam piscinæ veteris: et non suspexistis ad eum, qui fecerat eam, et Operatorem eius de longe non vidistis. 12 Et vocabit Dominus Deus exercituum in die illa ad fletum, et ad planctum, ad calvitium, et ad cingulum sacci: 13 Et ecce gaudium et lætitia, occidere vitulos, et iugulare arietes, comedere carnes, et bibere vinum: Comedamus, et bibamus: cras enim moriemur. 14 Et revelata est in auribus meis vox Domini exercituum. Si dimittetur iniquitas hæc vobis donec moriamini, dicit Dominus Deus exercituum. 15 Hæc dicit Dominus Deus exercituum: Vade, ingredere ad eum, qui habitat in tabernaculo, ad Sobnam præpositum templi, et dices ad eum: 16 Quid tu hic, aut quasi quis hic? Quia excidisti tibi hic sepulchrum, excidisti in excelso memoriale diligenter in petra, tabernaculum tibi. 17 Ecce Dominus asportari te faciet, sicut asportatur gallus gallinaceus, et quasi amictum sic sublevabit te. 18 Coronas cornonabit te tribulatione, quasi pilam mittet te in terram latam et spatiosam: ibi morieris, et ibi erit currus gloriæ tuæ, ignominia domus Domini tui. 19 Et expellam te de statione tua, et de ministerio tuo deponam te. 20 Et erit in die illa: Vocabo servum meum Eliacim filium Helciæ, 21 et induam illum tunica tua, et cingulo tuo confortabo eum, et potestatem tuam dabo in manu eius: et erit quasi pater habitantibus Ierusalem, et domui Iuda. 22 Et dabo clavem domus David super humerum

eius: et aperiet, et non erit qui claudat: et claudet,
et non erit qui aperiat. 23 Et figam illum paxillum
in loco fideli, et erit in solium gloriæ domui patris
eius. 24 Et suspendent super eum omnem gloriam
domus patris eius, vasorum diversa genera, omne
vas parvulum a vasis craterarum usque ad omne vas
musicorum. 25 In die illa dicit Dominus exercituum:
Auferetur paxillus, qui fixus fuerat in loco fideli: et
frangetur, et cadet, et peribit quod pependerat in
eo, quia Dominus locutus est.

23 Onus Tyri. Ululate naves maris: quia vastata
est domus, unde venire consueverant: de Terra
Cethim revelatum est eis. 2 Tacete qui habitatis in
insula: negotiatores Sidonis transfretantes mare,
repleverunt te. 3 In aquis multis semen Nili,
messis fluminis fruges eius: et facta est negotiatio
gentium. 4 Erubesce Sidon: ait enim mare: fortitudo
maris dicens: Non parturivi, et non peperi, et non
enutrivi iuvenes, nec ad incrementum perduxi
virgines. 5 Cum auditum fuerit in Ægypto, dolebunt
cum audierint de Tiro: 6 Transite maria, ululate
qui habitatis in insula: 7 Numquid non vestra
hæc est, quæ gloriabatur a diebus pristinis in
antiquitate sua? Ducent eam pedes sui longe ad
peregrinandum. 8 Quis cogitavit hoc super Tyrum
quondam coronatam, cuius negotiatores principes,
institores eius inclyti terræ? 9 Dominus exercituum
cogitavit hoc, ut detraheret superbiam omnis
gloriæ, et ad ignominiam deduceret universos
inclytos terræ. 10 Transi terram tuam quasi flumen
filia maris, non est cingulum ultra tibi. 11 Manum
suam extendit super mare, conturbavit regna:
Dominus mandavit adversus Chanaan, ut contereret
fortes eius, 12 et dixit: Non adiicies ultra ut
glorieris, calumniam sustinens virgo filia Sidonis: in
Cethim consurgens transfreta, ibi quoque non erit
requies tibi. 13 Ecce terra Chaldæorum talis populus
non fuit, Assur fundavit eam: in captivitatem
traduxerunt robustos eius, suffoderunt domos eius,
posuerunt eam in ruinam. 14 Ululate naves maris,
quia devastata est fortitudo vestra. 15 Et erit in die
illa: In oblivione eris O Tyre septuaginta annis, sicut
dies regis unius: post septuaginta autem annos erit
Tyro quasi canticum meretricis. 16 Sume citharam,
circui civitatem meretrix oblivioni tradita: bene
cane, frequenta canticum ut memoria tui sit. 17
Et erit post septuaginta annos: Visitabit Dominus
Tyrum, et reducet eam ad mercedes suas: et rursum
fornicabitur cum universis regnis terræ super
faciem terræ. 18 Et erunt negotiationes eius, et
mercedes eius sanctificatæ Domino: non condentur,
neque reponentur: quia his, qui habitaverint coram
Domino, erit negotiatio eius, ut manducent in
saturitatem, et vestiantur usque ad vetustatem.

24 Ecce Dominus dissipabit terram, et nudabit
eam, et affliget faciem eius, et disperget
habitatores eius. 2 Et erit sicut populus, sic sacerdos:
et sicut servus, sic dominus eius: sicut ancilla, sic
domina eius: sicut emens, sic ille qui vendit: sicut
fœnerator, sic is qui mutuum accipit: sicut qui
repetit, sic qui debet. 3 Dissipatione dissipabitur
terra, et direptione prædabitur. Dominus enim
locutus est verbum hoc. 4 Luxit, et defluxit terra, et
infirmata est: defluxit orbis, infirmata est altitudo
populi terræ. 5 Et terra infecta est ab habitatoribus
suis: quia transgressi sunt leges, mutaverunt ius,
dissipaverunt fœdus sempiternum. 6 Propter hoc
maledictio vorabit terram, et peccabunt habitatores
eius: ideoque insanient cultores eius, et relinquentur
homines pauci. 7 Luxit vindemia, infirmata est
vitis, ingemuerunt omnes qui lætabantur corde.
8 Cessavit gaudium tympanorum, quievit sonitus
lætantium, conticuit dulcedo citharæ. 9 Cum cantico
non bibent vinum: amara erit potio bibentibus
illam. 10 Attrita est civitas vanitatis, clausa est
omnis domus nullo introeunte. 11 Clamor erit super
vino in plateis: deserta est omnia lætitia: translatum
est gaudium terræ. 12 Relicta est in urbe solitudo,
et calamitas opprimet portas. 13 Quia hæc erunt
in medio terræ, in medio populorum: quomodo si
paucæ olivæ, quæ remanserunt, excutiantur ex olea:
et racemi, cum fuerit finita vindemia. 14 Hi levabunt
vocem suam, atque laudabunt: cum glorificatus
fuerit Dominus, hinnient de mari. 15 Propter hoc
in doctrinis glorificate Dominum: in insulis maris
nomen Domini Dei Israel. 16 A finibus terræ laudes
audivimus, gloriam Iusti. Et dixi: Secretum meum
mihi, secretum meum mihi, væ mihi: prævaricantes
prævaricati sunt, et prævaricatione transgressorum
prævaricati sunt. 17 Formido, et fovea, et laqueus
super te, qui habitator es terræ. 18 Et erit: Qui
fugerit a voce formidinis, cadet in foveam: et qui
se explicaverit de fovea, tenebitur laqueo: quia
cataractæ de excelsis apertæ sunt, et concutientur
fundamenta terræ. 19 Confractione confringetur
terra, contritione conteretur terra, commotione
commovebitur terra, 20 agitatione agitabitur terra
sicut ebrius, et auferetur quasi tabernaculum
unius noctis: et gravabit eam iniquitas sua, et
corruet, et non adiiciet ut resurgat. 21 Et erit:
In die illa visitabit Dominus super militiam cæli
in excelso: et super reges terræ, qui sunt super
terram. 22 Et congregabuntur in congregatione
unius fascis in lacum, et claudentur ibi in carcere:

et post multos dies visitabuntur. 23 Et erubescet
luna, et confundetur sol, cum regnaverit Dominus
exercituum in monte Sion, et in Ierusalem, et in
conspectu senum suorum fuerit glorificatus.

25 Domine Deus meus es tu, exaltabo te,
et confitebor nomini tuo: quoniam fecisti
mirabilia, cogitationes antiquas fideles: Amen.
2 Quia posuisti civitatem in tumulum, urbem
fortem in ruinam, domum alienorum: ut non sit
civitas, et in sempiternum non ædificetur. 3 Super
hoc laudabit te populus fortis, civitas gentium
robustarum timebit te. 4 Quia factus es fortitudo
pauperi, fortitudo egeno in tribulatione sua: spes
a turbine, umbraculum ab æstu: spiritus enim
robustorum quasi turbo impellens parietem. 5 Sicut
æstus in siti, tumultum alienorum humiliabis: et
quasi calore sub nube torrente propaginem fortium
marcescere facies. 6 Et faciet Dominus exercituum
omnibus populis in monte hoc convivium pinguium,
convivium vindemiæ, pinguium medullatorum,
vindemiæ defæcatæ. 7 Et præcipitabit in monte
isto faciem vinculi colligati super omnes populos,
et telam quam orditus est super omnes nationes. 8
Præcipitabit mortem in sempiternum: et auferet
Dominus Deus lacrymam ab omni facie, et
opprobrium populi sui auferet de universa terra:
quia Dominus locutus est. 9 Et dicet in die illa: Ecce
Deus noster iste, expectavimus eum, et salvabit
nos: iste Dominus, sustinuimus eum, exultabimus,
et lætabimur in salutari eius. 10 Quia requiescet
manus Domini in monte isto: et triturabitur Moab
sub eo, sicuti teruntur paleæ in plaustro. 11 Et
extendet manus suas sub eo, sicut extendit natans
ad natandum: et humiliabit gloriam eius cum
allisione manuum eius. 12 Et munimenta sublimium
murorum tuorum concident, et humiliabuntur, et
detrahentur in terram usque ad pulverem.

26 In die illa cantabitur canticum istud in terra
Iuda: Urbs fortitudinis nostræ Sion salvator,
ponetur in ea murus et antemurale. 2 Aperite portas,
et ingrediatur gens iusta, custodiens veritatem. 3
Vetus error abiit: servabis pacem: pacem, quia in
te speravimus. 4 Sperastis in Domino in sæculis
æternis, in Domino Deo forti in perpetuum. 5
Quia incurvabit habitantes in excelso, civitatem
sublimem humiliabit. Humiliabit eam usque ad
terram, detrahet eam usque ad pulverem. 6
Conculcabit eam pes, pedes pauperis, gressus
egenorum. 7 Semita iusti recta est, rectus callis
iusti ad ambulandum. 8 Et in semita iudiciorum
tuorum Domine sustinuimus te: nomen tuum, et
memoriale tuum in desiderio animæ. 9 Anima
mea desideravit te in nocte: sed et spiritu meo in
præcordiis meis de mane vigilabo ad te. Cum feceris
iudicia tua in terra, iustitiam discent habitatores
orbis. 10 Misereamur impio, et non discet iustitiam:
in terra sanctorum iniqua gessit, et non videbit
gloriam Domini. 11 Domine exaltetur manus tua,
et non videant: videant, et confundantur zelantes
populi: et ignis hostes tuos devoret. 12 Domine dabis
pacem nobis: omnia enim opera nostra operatus
es nobis. 13 Domine Deus noster, possederunt
nos domini absque te, tantum in te recordemur
nominis tui. 14 Morientes non vivant, gigantes
non resurgant: propterea visitasti et contrivisti
eos, et perdidisti omnem memoriam eorum. 15
Indulsisti genti Domine, indulsisti genti: numquid
glorificatus es? Elongasti omnes terminos terræ. 16
Domine in angustia requisierunt te, in tribulatione
murmuris doctrina tua eis. 17 Sicut quæ concipit,
cum appropinquaverit ad partum, dolens clamat in
doloribus suis: sic facti sumus a facie tua Domine.
18 Concepimus, et quasi parturivimus, et peperimus
spiritum: salutes non fecimus in terra, ideo non
ceciderunt habitatores terræ. 19 Vivent mortui tui,
interfecti mei resurgent: expergiscimini, et laudate
qui habitatis in pulvere: quia ros lucis ros tuus,
et terram gigantum detrahes in ruinam. 20 Vade
populus meus, intra in cubicula tua, claude ostia
tua super te, abscondere modicum ad momentum,
donec pertranseat indignatio. 21 Ecce enim Dominus
egredietur de loco suo, ut visitet iniquitatem
habitatoris terræ contra eum: et revelabit terra
sanguinem suum, et non operiet ultra interfectos
suos.

27 In die illa visitabit Dominus in gladio suo duro,
et grandi, et forti, super Leviathan serpentem
vectem, et super Leviathan serpentem tortuosum,
et occidet cetum, qui in mari est. 2 In die illa vinea
meri cantabit ei. 3 Ego Dominus, qui servo eam,
repente propinabo ei: ne forte visitetur contra eam,
nocte et die servo eam. 4 Indignatio non est mihi:
quis dabit me spinam et veprem in prælio? Gradiar
super eam, succendam eam pariter. 5 An potius
tenebit fortitudinem meam, faciet pacem mihi,
pacem faciet mihi? 6 Qui ingrediuntur impetu ad
Iacob, florebit et germinabit Israel, et implebunt
faciem orbis semine. 7 Numquid iuxta plagam
percutientis se percussit eum? Aut sicut occidit
interfectos eius, sic occisus est? 8 In mensura
contra mensuram, cum abiecta fuerit, iudicabis eam:
meditatus est in spiritu suo duro per diem æstus. 9
Idcirco super hoc dimittetur iniquitas domui Iacob:
et iste omnis fructus ut auferatur peccatum eius,

cum posuerit omnes lapides altaris sicut lapides
cineris allisos, non stabunt luci et delubra. 10 Civitas
enim munita desolata erit, speciosa relinquetur,
et dimittetur quasi desertum: ibi pascetur vitulus,
et ibi accubabit, et consumet summitates eius.
11 In siccitate messes illius conterentur, mulieres
venientes, et docentes eam: non est enim populus
sapiens, propterea non miserebitur eius, qui fecit
eum: et qui formavit eum, non parcet ei. 12 Et
erit: In die illa percutiet Dominus ab alveo fluminis
usque ad torrentem Ægypti, et vos congregabimini
unus et unus filii Israel. 13 Et erit: In die illa
clangetur in tuba magna, et venient qui perditi
fuerant de terra Assyriorum, et qui eiecti erant in
Terra Ægypti, et adorabunt Dominum in monte
sancto in Ierusalem.

28 Væ coronæ superbiæ, ebriis Ephraim, et
flori decidenti, gloriæ exultationis eius, qui
erant in vertice vallis pinguissimæ, errantes a
vino. 2 Ecce validus et fortis Dominus sicut
impetus grandinis: turbo confringens, sicut impetus
aquarum multarum inundantium, et emissarum
super terram spatiosam. 3 Pedibus conculcabitur
corona superbiæ ebriorum Ephraim. 4 Et erit flos
decidens gloriæ exultationis eius, qui est super
verticem vallis pinguium, quasi temporaneum ante
maturitatem autumni: quod cum aspexerit videns,
statim ut manu tenuerit, devorabit illud. 5 In die illa
erit Dominus exercituum corona gloriæ, et sertum
exultationis residuo populi sui: 6 et spiritus iudicii
sedenti super iudicium, et fortitudo revertentibus
de bello ad portam. 7 Verum hi quoque præ vino
nescierunt, et præ ebrietate erraverunt: sacerdos
et propheta nescierunt præ ebrietate, absorpti
sunt a vino, erraverunt in ebrietate, nescierunt
videntem, ignoraverunt iudicium. 8 Omnes enim
mensæ repletæ sunt vomitu sordiumque, ita ut non
esset ultra locus. 9 Quem docebit scientiam? Et
quem intelligere faciet auditum? Ablactatos a lacte,
avulsos ab uberibus. 10 Quia manda remanda, manda
remanda, expecta reexpecta, expecta reexpecta,
modicum ibi, modicum ibi. 11 In loquela enim labii,
et lingua altera loquetur ad populum istum. 12 Cui
dixit: Hæc est requies mea, reficite lassum, et hoc est
meum refrigerium: et noluerunt audire. 13 Et erit eis
verbum Domini: Manda remanda, manda remanda,
expecta reexspecta, expecta reexspecta, modicum
ibi, modicum ibi: ut vadant, et cadant retrorsum,
et conterantur, et illaqueentur, et capiantur. 14
Propter hoc audite verbum Domini viri illusores,
qui dominamini super populum meum, qui est in
Ierusalem. 15 Dixistis enim: Percussimus fœdus cum
morte, et cum inferno fecimus pactum. Flagellum
inundans cum transierit, non veniet super nos: quia
posuimus mendacium spem nostram, et mendacio
protecti sumus. (Sheol h7585) 16 Idcirco hæc dicit
Dominus Deus: Ecce ego mittam in fundamentis Sion
lapidem, lapidem probatum, angularem, pretiosum,
in fundamento fundatum, qui crediderit, non
festinet. 17 Et ponam in pondere iudicium, et
iustitiam in mensura: et subvertet grando spem
mendacii: et protectionem aquæ inundabunt. 18 Et
delebitur fœdus vestrum cum morte, et pactum
vestrum cum inferno non stabit: flagellum inundans
cum transierit, eritis ei in conculcationem. (Sheol
h7585) 19 Quandocumque pertransierit, tollet vos:
quoniam in mane diluculo pertransibit in die et
in nocte, et tantummodo sola vexatio intellectum
dabit auditui. 20 Coangustatum est enim stratum, ita
ut alter decidat: et pallium breve utrumque operire
non potest. 21 Sicut enim in monte divisionum
stabit Dominus: sicut in valle, quæ est in Gabaon,
irascetur: ut faciat opus suum, alienum opus eius:
ut operetur opus suum, peregrinum est opus
eius ab eo. 22 Et nunc nolite illudere, ne forte
constringantur vincula vestra. Consummationem
enim et abbreviationem audivi a Domino Deo
exercituum super universam terram. 23 Auribus
percipite, et audite vocem meam, attendite, et
audite eloquium meum. 24 Numquid tota die arabit
arans ut serat, proscindet et sarriet humum suam?
25 Nonne cum adæquaverit faciem eius, seret gith,
et cyminum sparget, et ponet triticum per ordinem,
et hordeum, et milium, et viciam in finibus suis?
26 Et erudiet illum in iudicio: Deus suus docebit
illum. 27 Non enim in serris triturabitur gith, nec
rota plaustri super cyminum circuibit: sed in virga
excutietur gith et cyminum in baculo. 28 Panis
autem comminuetur: verum non in perpetuum
triturans triturabit illum, neque vexabit eum rota
plaustri, neque ungulis suis comminuet eum. 29 Et
hoc a Domino Deo exercituum exivit, ut mirabile
faceret consilium, et magnificaret iustitiam.

29 Væ Ariel, Ariel civitas, quam expugnavit David:
additus est annus ad annum: sollemnitates
evolutæ sunt. 2 Et circumvallabo Ariel, et erit tristis
et mœrens, et erit mihi quasi Ariel. 3 Et circumdabo
quasi sphæram in circuitu tuo, et iaciam contra
te aggerem, et munimenta ponam in obsidionem
tuam. 4 Humiliaberis, de terra loqueris, et de humo
audietur eloquium tuum: et erit quasi pythonis
de terra vox tua, et de humo eloquium tuum
mussitabit. 5 Et erit sicut pulvis tenuis multitudo
ventilantium te: et sicut favilla pertransiens

multitudo eorum, qui contra te prævaluerunt: 6
eritque repente confestim. A Domino exercituum
visitabitur in tonitruo, et commotione terræ, et
voce magna turbinis et tempestatis, et flammæ
ignis devorantis. 7 Et erit sicut somnium
visionis nocturnæ multitudo omnium gentium,
quæ dimicaverunt contra Ariel, et omnes qui
militaverunt, et obsederunt, et prævaluerunt
adversus eam. 8 Et sicut somniat esuriens, et
comedit, cum autem fuerit expergefactus, vacua
est anima eius: et sicut somniat sitiens, et bibit, et
postquam fuerit expergefactus, lassus adhuc sitit,
et anima eius vacua est: sic erit multitudo omnium
Gentium, quæ dimicaverunt contra montem Sion. 9
Obstupescite, et admiramini, fluctuate, et vacillate:
inebriamini, et non a vino: movemini, et non
ab ebrietate. 10 Quoniam miscuit vobis Dominus
spiritum soporis, claudet oculos vestros, prophetas
et principes vestros, qui vident visiones, operiet.
11 Et erit vobis visio omnium sicut verba libri
signati, quem cum dederint scienti litteras, dicent:
Lege istum: et respondebit: Non possum, signatus
est enim: 12 Et dabitur liber nescienti litteras,
diceturque ei: Lege: et respondebit: Nescio litteras.
13 Et dixit Dominus: Eo quod appropinquat populus
iste ore suo, et labiis suis glorificat me, cor autem
eius longe est a me, et timuerunt me mandato
hominum et doctrinis: 14 Ideo ecce ego addam ut
admirationem faciam populo huic miraculo grandi
et stupendo: peribit enim sapientia a sapientibus
eius, et intellectus prudentium eius abscondetur.
15 Væ qui profundi estis corde, ut a Domino
abscondatis consilium: quorum sunt in tenebris
opera, et dicunt: Quis videt nos, et, Quis novit nos?
16 Perversa est hæc vestra cogitatio: quasi si lutum
contra figulum cogitet, et dicat opus factori suo:
Non fecisti me: et figmentum dicat fictori suo:
Non intelligis. 17 Nonne adhuc in modico et in
brevi convertetur Libanus in charmel, et charmel
in saltum reputabitur. 18 Et audient in die illa surdi
verba libri, et de tenebris et caligine oculi cæcorum
videbunt. 19 Et addent mites in Domino lætitiam, et
pauperes homines in Sancto Israel exultabunt: 20
quoniam defecit qui prævalebat, consummatus est
illusor, et succisi sunt omnes qui vigilabant super
iniquitatem: 21 qui peccare faciebant homines
in verbo, et arguentem in porta supplantabant,
et declinaverunt frustra a iusto. 22 Propter hoc,
hæc dicit Dominus ad domum Iacob, qui redemit
Abraham: Non modo confundetur Iacob, nec modo
vultus eius erubescet: 23 sed cum viderit filios suos,
opera manuum mearum in medio sui sanctificantes
nomen meum, et sanctificabunt Sanctum Iacob,
et Deum Israel prædicabunt, 24 et scient errantes
spiritu intellectum, et mussitatores discent legem.

30 Væ filii desertores, dicit Dominus, ut faceretis
consilium, et non ex me: et ordiremini telam,
et non per spiritum meum, ut adderetis peccatum
super peccatum: 2 qui ambulatis ut descendatis in
Ægyptum, et os meum non interrogastis, sperantes
auxilium in fortitudine Pharaonis, et habentes
fiduciam in umbra Ægypti. 3 Et erit vobis fortitudo
Pharaonis in confusionem, et fiducia umbræ Ægypti
in ignominiam. 4 Erant enim in Tani principes
tui, et nuncii tui usque ad Hanes pervenerunt. 5
Omnes confusi sunt super populo, qui eis prodesse
non potuit: non fuerunt in auxilium et in aliquam
utilitatem, sed in confusionem et in opprobrium.
6 Onus iumentorum Austri. In terra tribulationis
et angustiæ leæna, et leo ex eis, vipera et regulus
volans portantes super humeros iumentorum
divitias suas, et super gibbum camelorum thesauros
suos ad populum, qui eis prodesse non poterit. 7
Ægyptus enim frustra et vane auxiliabitur: ideo
clamavi super hoc: Superbia tantum est, quiesce. 8
Nunc ergo ingressus scribe ei super buxum, et in
libro diligenter exara illud, et erit in die novissimo
in testimonium usque in æternum. 9 Populus enim
ad iracundiam provocans est, et filii mendaces, filii
nolentes audire legem Dei. 10 Qui dicunt videntibus:
Nolite videre: et aspicientibus: Nolite aspicere nobis
ea, quæ recta sunt: loquimini nobis placentia, videte
nobis errores. 11 Auferte a me viam, declinate a
me semitam, cesset a facie nostra Sanctus Israel.
12 Propterea hæc dicit Sanctus Israel: Pro eo quod
reprobastis verbum hoc, et sperastis in calumnia et
in tumultu, et innixi estis super eo: 13 propterea
erit vobis iniquitas hæc sicut interruptio cadens, et
requisita in muro excelso, quoniam subito, dum non
speratur, veniet contritio eius. 14 Et comminuetur
sicut conteritur lagena figuli contritione pervalida:
et non invenietur de fragmentis eius testa, in
qua portetur igniculus de incendio, aut hauriatur
parum aquæ de fovea. 15 Quia hæc dicit Dominus
Deus Sanctus Israel: Si revertamini et quiescatis,
salvi eritis: in silentio, et in spe erit fortitudo
vestra. Et noluistis: 16 et dixistis: Nequaquam,
sed ad equos fugiemus: ideo fugietis. Et super
veloces ascendemus: ideo velociores erunt, qui
persequentur vos. 17 Mille homines a facie terroris
unius: et a facie terroris quinque fugietis, donec
relinquamini quasi malus navis in vertice montis, et
quasi signum super collem. 18 Propterea expectat
Dominus ut misereatur vestri: et ideo exaltabitur
parcens vobis: quia Deus iudicii Dominus: beati

omnes qui expectant eum. 19 Populus enim Sion
habitabit in Ierusalem: plorans nequaquam plorabis,
miserans miserebitur tui: ad vocem clamoris tui
statim ut audierit, respondebit tibi. 20 Et dabit
vobis Dominus panem arctum, et aquam brevem:
et non faciet avolare a te ultra doctorem tuum: et
erunt oculi tui videntes præceptorem tuum. 21 Et
aures tuæ audient verbum post tergum monentis:
Hæc est via, ambulate in ea: et non declinetis
neque ad dexteram, neque ad sinistram. 22 Et
contaminabis laminas sculptilium argenti tui, et
vestimentum conflatilis auri tui, et disperges ea
sicut immunditiam menstruatæ. Egredere, dices
ei: 23 Et dabitur pluvia semini tuo, ubicumque
seminaveris in terra: et panis frugum terræ erit
uberrimus, et pinguis. Pascetur in possessione
tua in die illo agnus spatiose: 24 et tauri tui, et
pulli asinorum, qui operantur terram, commistum
migma comedent sicut in area ventilatum est.
25 Et erunt super omnem montem excelsum, et
super omnem collem elevatum rivi currentium
aquarum in die interfectionis multorum cum
ceciderint turres. 26 Et erit lux lunæ sicut lux solis,
et lux solis erit septempliciter sicut lux septem
dierum in die, qua alligaverit Dominus vulnus
populi sui, et percussuram plagæ eius sanaverit.
27 Ecce nomen Domini venit de longinquo, ardens
furor eius, et gravis ad portandum: labia eius
repleta sunt indignatione, et lingua eius quasi ignis
devorans. 28 Spiritus eius velut torrens inundans
usque ad medium colli ad perdendas gentes in
nihilum, et frenum erroris, quod erat in maxillis
populorum. 29 Canticum erit vobis sicut nox
sanctificatæ sollemnitatis, et lætitia cordis sicut qui
pergit cum tibia, ut intret in montem Domini ad
Fortem Israel. 30 Et auditam faciet Dominus gloriam
vocis suæ, et terrorem brachii sui ostendet in
comminatione furoris, et flamma ignis devorantis:
allidet in turbine, et in lapide grandinis. 31 A voce
enim Domini pavebit Assur virga percussus. 32 Et
erit transitus virgæ fundatus, quam requiescere
faciet Dominus super eum in tympanis et citharis: et
in bellis præcipuis expugnabit eos. 33 Præparata est
enim ab heri Topheth, a Rege præparata, profunda,
et dilatata. Nutrimenta eius, ignis et ligna multa:
flatus Domini sicut torrens sulphuris succendens
eam.

31 Væ qui descendunt in Ægyptum ad auxilium,
in equis sperantes, et habentes fiduciam super
quadrigis, quia multæ sunt: et super equitibus,
quia prævalidi nimis: et non sunt confisi super
Sanctum Israel, et Dominum non requisierunt. 2
Ipse autem sapiens adduxit malum, et verba sua non
abstulit: et consurget contra domum pessimorum,
et contra auxilium operantium iniquitatem. 3
Ægyptus, homo, et non Deus: et equi eorum, caro, et
non spiritus: et Dominus inclinabit manum suam, et
corruet auxiliator, et cadet cui præstatur auxilium,
simulque omnes consumentur. 4 Quia hæc dicit
Dominus ad me: Quomodo si rugiat leo, et catulus
leonis super prædam suam, et cum occurrerit ei
multitudo pastorum, a voce eorum non formidabit,
et a multitudine eorum non pavebit: sic descendet
Dominus exercituum ut prælietur super montem
Sion, et super collem eius. 5 Sicut aves volantes, sic
proteget Dominus exercituum Ierusalem, protegens
et liberans, transiens et salvans. 6 Convertimini
sicut in profundum recesseratis filii Israel. 7 In die
enim illa abiiciet vir idola argenti sui, et idola auri
sui, quæ fecerunt vobis manus vestræ in peccatum.
8 Et cadet Assur in gladio non viri, et gladius non
hominis vorabit eum, et fugiet non a facie gladii: et
iuvenes eius vectigales erunt: 9 et fortitudo eius a
terrore transibit, et pavebunt fugientes principes
eius: dixit Dominus: cuius ignis est in Sion, et
caminus eius in Ierusalem.

32 Ecce in iustitia regnabit rex, et principes
in iudicio præerunt. 2 Et erit vir sicut qui
absconditur a vento, et celat se a tempestate, sicut
rivi aquarum in siti, et umbra petræ prominentis in
terra deserta. 3 Non caligabunt oculi videntium,
et aures audientium diligenter auscultabunt. 4
Et cor stultorum intelliget scientiam, et lingua
balborum velociter loquetur et plane. 5 Non
vocabitur ultra is, qui insipiens est, princeps: neque
fraudulentus appellabitur maior: 6 stultus enim
fatua loquetur, et cor eius faciet iniquitatem, ut
perficiat simulationem, et loquatur ad Dominum
fraudulenter, et vacuam faciat animam esurientis,
et potum sitienti auferat. 7 Fraudulenti vasa
pessima sunt: ipse enim cogitationes concinnavit
ad perdendos mites in sermone mendaci, cum
loqueretur pauper iudicium. 8 Princeps vero ea,
quæ digna sunt principe, cogitabit, et ipse super
duces stabit. 9 Mulieres opulentæ surgite, et audite
vocem meam: filiæ confidentes percipite auribus
eloquium meum. 10 Post dies enim, et annum vos
conturbabimini confidentes: consummata est enim
vindemia, collectio ultra non veniet. 11 Obstupescite
opulentæ, conturbamini confidentes: exuite vos, et
confundimini, accingite lumbos vestros. 12 Super
ubera plangite, super regione desiderabili, super
vinea fertili. 13 Super humum populi mei spinæ
et vepres ascendent: quanto magis super omnes

domos gaudii civitatis exultantis? 14 Domus enim
dimissa est, multitudo urbis relicta est, tenebræ
et palpatio factæ sunt super speluncas usque in
æternum. Gaudium onagrorum pascua gregum, 15
donec effundatur super nos spiritus de excelso:
et erit desertum in charmel, et charmel in saltum
reputabitur. 16 Et habitabit in solitudine iudicium,
et iustitia in charmel sedebit. 17 Et erit opus iustitiæ
pax, et cultus iustitiæ silentium, et securitas usque
in sempiternum. 18 Et sedebit populus meus in
pulchritudine pacis, et in tabernaculis fiduciæ, et in
requie opulenta. 19 Grando autem in descensione
saltus, et humilitate humiliabitur civitas. 20 Beati,
qui seminatis super omnes aquas, immittentes
pedem bovis et asini.

33 Væ qui prædaris! Nonne et ipse prædaberis?
Et qui spernis! Nonne et ipse sperneris? Cum
consummaveris deprædationem, deprædaberis:
cum fatigatus desieris contemnere, contemneris.
2 Domine miserere nostri: te enim expectavimus:
esto brachium nostrum in mane, et salus nostra in
tempore tribulationis. 3 A voce Angeli fugerunt
populi, et ab exaltatione tua dispersæ sunt gentes.
4 Et congregabuntur spolia vestra sicut colligitur
bruchus, velut cum fossæ plenæ fuerint de eo. 5
Magnificatus est Dominus, quoniam habitavit in
excelso: implevit Sion iudicio et iustitia. 6 Et erit
fides in temporibus tuis: divitiæ salutis sapientia et
scientia: timor Domini ipse est thesaurus eius. 7
Ecce videntes clamabunt foris, Angeli pacis amare
flebunt. 8 Dissipatæ sunt viæ, cessavit transiens
per semitam, irritum factum est pactum, proiecit
civitates, non reputavit homines. 9 Luxit, et elanguit
terra: confusus est Libanus, et obsorduit, et factus
est Saron sicut desertum: et concussa est Basan, et
Carmelus. 10 Nunc consurgam, dicit Dominus: nunc
exaltabor, nunc sublevabor. 11 Concipietis ardorem,
parietis stipulam: spiritus vester ut ignis vorabit
vos. 12 Et erunt populi quasi de incendio cinis, spinæ
congregatæ igni comburentur. 13 Audite qui longe
estis, quæ fecerim, et cognoscite vicini fortitudinem
meam. 14 Conterriti sunt in Sion peccatores,
possedit tremor hypocritas. Quis poterit habitare
de vobis cum igne devorante? Quis habitabit ex
vobis cum ardoribus sempiternis? 15 Qui ambulat in
iustitiis, et loquitur veritatem, qui proiicit avaritiam
ex calumnia, et excutit manus suas ab omni munere,
qui obturat aures suas ne audiat sanguinem, et
claudit oculos suos ne videat malum. 16 Iste in
excelsis habitabit, munimenta saxorum sublimitas
eius: panis ei datus est, aquæ eius fideles sunt. 17
Regem in decore suo videbunt oculi eius, cernent
terram de longe. 18 Cor tuum meditabitur timorem:
ubi est litteratus? Ubi legis verba ponderans? Ubi
doctor parvulorum? 19 Populum impudentem
non videbis, populum alti sermonis: ita ut non
possis intelligere disertitudinem linguæ eius, in
quo nulla est sapientia. 20 Respice Sion civitatem
sollemnitatis nostræ: oculi tui videbunt Ierusalem,
habitationem opulentam, tabernaculum, quod
nequaquam transferri poterit: nec auferentur
clavi eius in sempiternum, et omnes funiculi
eius non rumpentur: 21 quia solummodo ibi
magnificus est Dominus noster: locus fluviorum
rivi latissimi et patentes: non transibit per eum
navis remigum, neque trieris magna transgredietur
eum. 22 Dominus enim iudex noster: Dominus
legifer noster, Dominus rex noster: ipse salvabit
nos. 23 Laxati sunt funiculi tui, et non prævalebunt:
sic erit malus tuus ut dilatare signum non queas.
Tunc dividentur spolia prædarum multarum: claudi
diripient rapinam. 24 Nec dicet vicinus: Elangui:
populus qui habitat in ea, auferetur ab eo iniquitas.

34 Accedite gentes, et audite, et populi attendite:
audiat terra, et plenitudo eius, orbis, et omne
germen eius. 2 Quia indignatio Domini super
omnes gentes, et furor super universam militiam
eorum: interfecit eos, et dedit eos in occisionem.
3 Interfecti eorum proiicientur, et de cadaveribus
eorum ascendet fœtor: tabescent montes a sanguine
eorum. 4 Et tabescet omnis militia cælorum, et
complicabuntur sicut liber cæli: et omnis militia
eorum defluet sicut defluit folium de vinea et de
ficu. 5 Quoniam inebriatus est in cælo gladius
meus: ecce super Idumæam descendet, et super
populum interfectionis meæ ad iudicium. 6 Gladius
Domini repletus est sanguine, incrassatus est adipe,
de sanguine agnorum, et hircorum, de sanguine
medullatorum arietum: victima enim Domini in
Bosra, et interfectio magna in Terra Edom. 7
Et descendent unicornes cum eis, et tauri cum
potentibus: inebriabitur terra eorum sanguine, et
humus eorum adipe pinguium: 8 quia dies ultionis
Domini, annus retributionum iudicii Sion. 9 Et
convertentur torrentes eius in picem, et humus eius
in sulphur: et erit terra eius in picem ardentem.
10 Nocte et die non extinguetur, in sempiternum
ascendet fumus eius: a generatione in generationem
desolabitur, in sæcula sæculorum non erit transiens
per eam. 11 Et possidebunt illam onocrotalus,
et ericius: ibis, et corvus habitabunt in ea: et
extendetur super eam mensura, ut redigatur ad
nihilum, et perpendiculum in desolationem. 12
Nobiles eius non erunt ibi: regem potius invocabunt,

et omnes principes eius erunt in nihilum. 13
Et orientur in domibus eius spinæ, et urticæ,
et paliurus in munitionibus eius: et erit cubile
draconum, et pascua struthionum. 14 Et occurrent
dæmonia onocentauris, et pilosus clamabit alter ad
alterum: ibi cubavit lamia, et invenit sibi requiem.
15 Ibi habuit foveam ericius, et enutrivit catulos, et
circumfodit, et fovit in umbra eius: illuc congregati
sunt milvi, alter ad alterum. 16 Requirite diligenter
in libro Domini, et legite: unum ex eis non defuit,
alter alterum non quæsivit: quia quod ex ore
meo procedit, ille mandavit, et Spiritus eius ipse
congregavit ea. 17 Et ipse misit eis sortem, et
manus eius divisit eam illis in mensuram: usque
in æternum possidebunt eam, in generationem et
generationem habitabunt in ea.

35 Lætabitur deserta et invia, et exultabit
solitudo, et florebit quasi lilium. 2 Germinans
germinabit, et exultabit lætabunda et laudans:
gloria Libani data est ei: decor Carmeli, et Saron, ipsi
videbunt gloriam Domini, et decorem Dei nostri.
3 Confortate manus dissolutas, et genua debilia
roborate. 4 Dicite pusillanimis: Confortamini, et
nolite timere: ecce Deus vester ultionem adducet
retributionis: Deus ipse veniet, et salvabit vos. 5
Tunc aperientur oculi cæcorum, et aures surdorum
patebunt. 6 Tunc saliet sicut cervus claudus, et
aperta erit lingua mutorum: quia scissæ sunt in
deserto aquæ, et torrentes in solitudine. 7 Et quæ
erat arida, erit in stagnum, et sitiens in fontes
aquarum. In cubilibus, in quibus prius dracones
habitabant, orietur viror calami et iunci. 8 Et erit ibi
semita et via, et via sancta vocabitur: non transibit
per eam pollutus, et hæc erit vobis directa via, ita ut
stulti non errent per eam. 9 Non erit ibi leo, et mala
bestia non ascendet per eam, nec invenietur ibi: et
ambulabunt qui liberati fuerint. 10 Et redempti a
Domino convertentur, et venient in Sion cum laude:
et lætitia sempiterna super caput eorum: gaudium
et lætitiam obtinebunt, et fugiet dolor et gemitus.

36 Et factum est in quartodecimo anno regis
Ezechiæ, ascendit Sennacherib rex Assyriorum
super omnes civitates Iuda munitas, et cepit eas.
2 Et misit rex Assyriorum Rabsacen de Lachis in
Ierusalem, ad regem Ezechiam in manu gravi, et
stetit in aquæductu piscinæ superioris in via Agri
fullonis. 3 Et egressus est ad eum Eliacim filius
Helciæ, qui erat super domum, et Sobna scriba,
et Ioahe filius Asaph a commentariis. 4 Et dixit
ad eos Rabsaces: Dicite Ezechiæ: Hæc dicit rex
magnus, rex Assyriorum: Quæ est ista fiducia,
qua confidis? 5 Aut quo consilio vel fortitudine
rebellare disponis? Super quem habes fiduciam,
quia recessisti a me? 6 Ecce confidis super baculum
arundineum confractum istum, super Ægyptum:
cui si innixus fuerit homo, intrabit in manum eius,
et perforabit eam: sic Pharao rex Ægypti omnibus,
qui confidunt in eo. 7 Quod si responderis mihi:
In Domino Deo nostro confidimus: nonne ipse est,
cuius abstulit Ezechias excelsa et altaria? Et dixit
Iudæ et Ierusalem: Coram altari isto adorabitis.
8 Et nunc trade te domino meo regi Assyriorum,
et dabo tibi duo millia equorum, nec poteris ex
te præbere ascensores eorum. 9 Et quomodo
sustinebis faciem iudicis unius loci ex servis domini
mei minoribus? Quod si confidis in Ægypto, in
quadrigis, et in equitibus: 10 et nunc numquid sine
Domino ascendi ad terram istam ut disperderem
eam? Dominus dixit ad me: Ascende super terram
istam, et disperde eam. 11 Et dixit Eliacim, et
Sobna, et Ioahe ad Rabsacen: Loquere ad servos
tuos Syra lingua: intelligimus enim: ne loquaris
ad nos Iudaice in auribus populi, qui est super
murum. 12 Et dixit ad eos Rabsaces: Numquid ad
dominum tuum et ad te misit me dominus meus, ut
loquerer omnia verba ista; et non potius ad viros,
qui sedent in muro, ut comedant stercora sua, et
bibant urinam pedum suorum vobiscum? 13 Et
stetit Rabsaces, et clamavit voce magna Iudaice, et
dixit: Audite verba regis magni, regis Assyriorum.
14 Hæc dicit rex: Non seducat vos Ezechias, quia
non poterit eruere vos. 15 Et non vobis tribuat
fiduciam Ezechias super Domino, dicens: Eruens
liberabit nos Dominus, non dabitur civitas ista in
manu regis Assyriorum. 16 Nolite audire Ezechiam:
hæc enim dicit rex Assyriorum: Facite mecum
benedictionem, et egredimini ad me, et comedite
unusquisque vineam suam, et unusquisque ficum
suam: et bibite unusquisque aquam cisternæ suæ,
17 donec veniam, et tollam vos ad terram, quæ est ut
terra vestra, terram frumenti et vini, terram panum
et vinearum. 18 Nec conturbet vos Ezechias, dicens:
Dominus liberabit nos. Numquid liberaverunt dii
gentium unusquisque terram suam de manu regis
Assyriorum? 19 Ubi est deus Emath, et Arphad?
Ubi est deus Sepharvaim? Numquid liberaverunt
Samariam de manu mea? 20 Quis est ex omnibus diis
terrarum istarum, qui eruerit terram suam de manu
mea, ut eruat Dominus Ierusalem de manu mea?
21 Et siluerunt, et non responderunt ei verbum.
Mandaverat enim rex, dicens: Ne respondeatis ei.
22 Et ingressus est Eliacim filius Helciæ, qui erat
super domum, et Sobna scriba, et Ioahe filius Asaph
a commentariis ad Ezechiam scissis vestibus, et
nunciaverunt ei verba Rabsacis.

37 Et factum est, cum audisset rex Ezechias,
scidit vestimenta sua, et obvolutus est sacco,
et intravit in domum Domini. **2** Et misit Eliacim,
qui erat super domum, et Sobnam scribam, et
seniores de sacerdotibus opertos saccis ad Isaiam
filium Amos prophetam, **3** et dixerunt ad eum: Hæc
dicit Ezechias: Dies tribulationis, et correptionis,
et blasphemiæ dies hæc: quia venerunt filii usque
ad partum, et virtus non est pariendi. **4** Si quo
modo audiat Dominus Deus tuus verba Rabsacis,
quem misit rex Assyriorum dominus suus ad
blasphemandum Deum viventem, et exprobrandum
sermonibus, quos audivit Dominus Deus tuus: leva
ergo orationem pro reliquiis, quæ repertæ sunt.
5 Et venerunt servi regis Ezechiæ ad Isaiam. **6**
Et dixit ad eos Isaias: Hæc dicetis domino vestro:
Hæc dicit Dominus: Ne timeas a facie verborum,
quæ audisti, quibus blasphemaverunt pueri regis
Assyriorum me. **7** Ecce ego dabo ei spiritum, et
audiet nuncium, et revertetur ad terram suam, et
corruere eum faciam gladio in terra sua. **8** Reversus
est autem Rabsaces, et invenit regem Assyriorum
præliantem adversus Lobnam. Audierat enim quia
profectus esset de Lachis, **9** et audivit de Tharaca
rege Æthiopiæ, dicentes: Egressus est ut pugnet
contra te. Quod cum audisset, misit nuncios ad
Ezechiam, dicens: **10** Hæc dicetis Ezechiæ regi Iudæ,
loquentes: Non te decipiat Deus tuus, in quo tu
confidis, dicens: Non dabitur Ierusalem in manu
regis Assyriorum. **11** Ecce tu audisti omnia, quæ
fecerunt reges Assyriorum omnibus terris, quas
subverterunt, et tu poteris liberari? **12** Numquid
eruerunt eos dii gentium, quos subverterunt patres
mei Gozam, et Haram, et Reseph, et filios Eden,
qui erant in Thalassar? **13** Ubi est rex Emath, et
rex Arphad, et rex urbis Sepharvaim, Ana, et Ava?
14 Et tulit Ezechias libros de manu nunciorum, et
legit eos, et ascendit in domum Domini, et expandit
eos Ezechias coram Domino. **15** Et oravit Ezechias
ad Dominum, dicens: **16** Domine exercituum Deus
Israel, qui sedes super cherubim: tu es Deus solus
omnium regnorum terræ, tu fecisti cælum et
terram. **17** Inclina Domine aurem tuam, et audi:
aperi Domine oculos tuos, et vide, et audi omnia
verba Sennacherib, quæ misit ad blasphemandum
Deum viventem. **18** Vere enim Domine desertas
fecerunt reges Assyriorum terras, et regiones
earum. **19** Et dederunt deos earum igni: non enim
erant dii, sed opera manuum hominum, lignum et
lapis: et comminuerunt eos. **20** Et nunc Domine
Deus noster salva nos de manu eius: et cognoscant
omnia regna terræ, quia tu es Dominus solus. **21** Et
misit Isaias filius Amos ad Ezechiam, dicens: Hæc
dicit Dominus Deus Israel: Pro quibus rogasti me de
Sennacherib rege Assyriorum: **22** hoc est verbum,
quod locutus est Dominus super eum: Despexit te,
et subsannavit te virgo filia Sion: post te caput
movit filia Ierusalem. **23** Cui exprobrasti, et quem
blasphemasti, et super quem exaltasti vocem, et
levasti altitudinem oculorum tuorum? Ad Sanctum
Israel. **24** In manu servorum tuorum exprobrasti
Domino: et dixisti: In multitudine quadrigarum
mearum ego ascendi altitudinem montium, iuga
Libani: et succidam excelsa cedrorum eius, et electas
abietes illius, et introibo altitudinem summitatis
eius, saltum Carmeli eius. **25** Ego fodi, et bibi aquam,
et exiccavi vestigio pedis mei omnes rivos aggerum.
26 Numquid non audisti, quæ olim fecerim ei?
Ex diebus antiquis ego plasmavi illud: et nunc
adduxi: et factum est in eradicationem collium
compugnantium, et civitatum munitarum. **27**
Habitatores earum breviata manu contremuerunt,
et confusi sunt: facti sunt sicut fœnum agri, et
gramen pascuæ, et herba tectorum, quæ exaruit
antequam maturesceret. **28** Habitationem tuam,
et egressum tuum, et introitum tuum cognovi, et
insaniam tuam contra me. **29** Cum fureres adversum
me, superbia tua ascendit in aures meas: ponam
ergo circulum in naribus tuis, et frenum in labiis
tuis, et reducam te in viam, per quem venisti. **30**
Tibi autem hoc erit signum: Comede hoc anno
quæ sponte nascuntur, et in anno secundo pomis
vescere: in anno autem tertio seminate, et metite,
et plantate vineas, et comedite fructum earum. **31**
Et mittet id, quod salvatum fuerit de domo Iuda,
et quod reliquum est, radicem deorsum, et faciet
fructum sursum: **32** quia de Ierusalem exibunt
reliquiæ, et salvatio de monte Sion: zelus Domini
exercituum faciet istud. **33** Propterea hæc dicit
Dominus de rege Assyriorum: Non intrabit civitatem
hanc, et non iaciet ibi sagittam, et non occupabit
eam clypeus, et non mittet in circuitu eius aggerem.
34 In via, qua venit, per eam revertetur, et civitatem
hanc non ingredietur, dicit Dominus: **35** et protegam
civitatem istam, ut salvem eam propter me, et
propter David servum meum. **36** Egressus est autem
Angelus Domini, et percussit in castris Assyriorum
centum octoginta quinque millia. Et surrexerunt
mane, et ecce omnes, cadavera mortuorum. **37** Et
egressus est, et abiit, et reversus est Sennacherib
rex Assyriorum, et habitavit in Ninive. **38** Et factum
est, cum adoraret in templo Nesroch deum suum,
Adramelech, et Sarasar filii eius percusserunt eum
gladio: fugeruntque in Terram Ararat, et regnavit
Asarhaddon filius eius pro eo.

38 In diebus illis ægrotavit Ezechias usque ad
mortem: et introivit ad eum Isaias filius Amos
propheta, et dixit ei: Hæc dicit Dominus: Dispone
domui tuæ, quia morieris tu, et non vives. **2** Et
convertit Ezechias faciem suam ad parietem, et
oravit ad Dominum, **3** et dixit: Obsecro Domine,
memento quæso quomodo ambulaverim coram te
in veritate, et in corde perfecto, et quod bonum est
in oculis tuis fecerim. Et flevit Ezechias fletu magno.
4 Et factum est verbum Domini ad Isaiam, dicens: **5**
Vade, et dic Ezechiæ: Hæc dicit Dominus Deus David
patris tui: Audivi orationem tuam, et vidi lacrymas
tuas: ecce ego adiiciam super dies tuos quindecim
annos: **6** et de manu regis Assyriorum eruam te, et
civitatem istam, et protegam eam. **7** Hoc autem
tibi erit signum a Domino, quia faciet Dominus
verbum hoc, quod locutus est: **8** Ecce ego reverti
faciam umbram linearum, per quas descenderat in
horologio Achaz in sole, retrorsum decem lineis.
Et reversus est sol decem lineis per gradus, quos
descenderat. **9** Scriptura Ezechiæ regis Iuda cum
ægrotasset, et convaluisset de infirmitate sua. **10**
Ego dixi: In dimidio dierum meorum vadam ad
portas inferi. Quæsivi residuum annorum meorum.
(Sheol h7585) **11** Dixi: Non videbo Dominum Deum in
terra viventium. Non aspiciam hominem ultra, et
habitatorem quietis. **12** Generatio mea ablata est; et
convoluta est a me, quasi tabernaculum pastorum:
Præcisa est velut a texente, vita mea: dum adhuc
ordirer, succidit me: de mane usque ad vesperam
finies me. **13** Sperabam usque ad mane, quasi leo
sic contrivit omnia ossa mea: De mane usque ad
vesperam finies me: **14** sicut pullus hirundinis sic
clamabo, meditabor ut columba: Attenuati sunt
oculi mei, suspicientes in excelsum: Domine vim
patior, responde pro me. **15** Quid dicam, aut quid
respondebit mihi, cum ipse fecerit? Recogitabo
tibi omnes annos meos in amaritudine animæ
meæ. **16** Domine si sic vivitur, et in talibus vita
spiritus mei, corripies me, et vivificabis me. **17**
Ecce in pace amaritudo mea amarissima: Tu autem
eruisti animam meam ut non periret, proiecisti
post tergum tuum omnia peccata mea. **18** Quia
non infernus confitebitur tibi, neque mors laudabit
te: non expectabunt qui descendunt in lacum,
veritatem tuam. **(Sheol h7585)** **19** Vivens, vivens ipse
confitebitur tibi, sicut et ego hodie: pater filiis
notam faciet veritatem tuam. **20** Domine salvum me
fac, et psalmos nostros cantabimus cunctis diebus
vitæ nostræ in domo Domini. **21** Et iussit Isaias ut
tollerent massam de ficis, et cataplasmarent super
vulnus, et sanaretur. **22** Et dixit Ezechias: Quod erit
signum quia ascendam in domum Domini?

39 In tempore illo misit Merodach Baladan filius
Baladan rex Babylonis, libros et munera
ad Ezechiam: audierat enim quod ægrotasset, et
convaluisset. **2** Lætatus est autem super eis Ezechias,
et ostendit eis cellam aromatum, et argenti, et
auri, et odoramentorum, et unguenti optimi, et
omnes apothecas supellectilis suæ, et universa quæ
inventa sunt in thesauris eius. Non fuit verbum,
quod non ostenderet eis Ezechias in domo sua,
et in omni potestate sua. **3** Introivit autem Isaias
propheta ad Ezechiam regem, et dixit ei: Quid
dixerunt viri isti, et unde venerunt ad te? Et dixit
Ezechias: De terra longinqua venerunt ad me, de
Babylone. **4** Et dixit: Quid viderunt in domo tua?
Et dixit Ezechias: Omnia, quæ in domo mea sunt,
viderunt: non fuit res, quam non ostenderim eis in
thesauris meis. **5** Et dixit Isaias ad Ezechiam: Audi
verbum Domini exercituum. **6** Ecce dies venient, et
auferentur omnia, quæ in domo tua sunt, et quæ
thesaurizaverunt patres tui usque ad diem hanc,
in Babylonem: non relinquetur quidquam, dicit
Dominus. **7** Et de filiis tuis, qui exibunt de te, quos
genueris, tollent, et erunt eunuchi in palatio regis
Babylonis. **8** Et dixit Ezechias ad Isaiam: Bonum
verbum Domini quod locutus est. Et dixit: Fiat
tantum pax, et veritas in diebus meis.

40 Consolamini, consolamini popule meus, dicit
Deus vester. **2** Loquimini ad cor Ierusalem,
et advocate eam: quoniam completa est malitia
eius, dimissa est iniquitas illius: suscepit de manu
Domini duplicia pro omnibus peccatis suis. **3** Vox
clamantis in deserto: Parate viam Domini, rectas
facite in solitudine semitas Dei nostri. **4** Omnis vallis
exaltabitur, et omnis mons et collis humiliabitur,
et erunt prava in directa, et aspera in vias planas.
5 Et revelabitur gloria Domini, et videbit omnis
caro pariter quod os Domini locutum est. **6** Vox
dicentis: Clama. Et dixi: Quid clamabo? Omnis caro
fœnum, et omnis gloria eius quasi flos agri. **7**
Exiccatum est fœnum, et cecidit flos, quia spiritus
Domini sufflavit in eo. Vere fœnum est populus: **8**
exiccatum est fœnum, et cecidit flos: Verbum autem
Domini nostri manet in æternum. **9** Super montem
excelsum ascende, tu qui evangelizas Sion: exalta in
fortitudine vocem tuam, qui evangelizas Ierusalem:
exalta, noli timere. Dic civitatibus Iuda: Ecce Deus
vester: **10** ecce Dominus Deus in fortitudine veniet,
et brachium eius dominabitur: ecce merces eius
cum eo, et opus illius coram illo. **11** Sicut pastor
gregem suum pascet: in brachio suo congregabit
agnos, et in sinu suo levabit, fœtas ipse portabit.
12 Quis mensus est pugillo aquas, et cælos palmo

ponderavit? Quis appendit tribus digitis molem
terræ, et liberavit in pondere montes, et colles in
statera? 13 Quis adiuvit spiritum Domini? Aut quis
consiliarius eius fuit, et ostendit illi? 14 Cum quo
iniit consilium? Et instruxit eum, et docuit eum
semitam iustitiæ, et erudivit eum scientiam, et viam
prudentiæ ostendit illi? 15 Ecce gentes quasi stilla
situlæ, et quasi momentum stateræ reputatæ sunt:
ecce insulæ quasi pulvis exiguus. 16 Et Libanus non
sufficiet ad succendendum, et animalia eius non
sufficient ad holocaustum. 17 Omnes gentes quasi
non sint, sic sunt coram eo, et quasi nihilum et
inane reputatæ sunt ei. 18 Cui ergo similem fecisti
Deum? Aut quam imaginem ponetis ei? 19 Numquid
sculptile conflavit faber? Aut aurifex auro figuravit
illud, et laminis argenteis argentarius? 20 Forte
lignum, et imputribile elegit: artifex sapiens quærit
quomodo statuat simulacrum, quod non moveatur.
21 Numquid non scitis? Numquid non audistis?
Numquid non annunciatum est vobis ab initio?
Numquid non intellexistis fundamenta terræ? 22
Qui sedet super gyrum terræ, et habitatores eius
sunt quasi locustæ: qui extendit velut nihilum
cælos, et expandit eos sicut tabernaculum ad
inhabitandum. 23 Qui dat secretorum scrutatores
quasi non sint, iudices terræ velut inane fecit: 24
et quidem neque plantatus, neque satus, neque
radicatus in terra truncus eorum: repente flavit in
eos, et aruerunt, et turbo quasi stipulam auferet
eos. 25 Et cui assimilastis me, et adæquastis, dicit
Sanctus? 26 Levate in excelsum oculos vestros,
et videte quis creavit hæc: qui educit in numero
militiam eorum, et omnes ex nomine vocat: præ
multitudine fortitudinis et roboris, virtutisque
eius, neque unum reliquum fuit. 27 Quare dicis
Iacob, et loqueris Israel: Abscondita est via mea a
Domino, et a Deo meo iudicium meum transivit? 28
Numquid nescis, aut non audisti? Deus sempiternus
Dominus, qui creavit terminos terræ: non deficiet,
neque laborabit, nec est investigatio sapientiæ eius.
29 Qui dat lasso virtutem: et his, qui non sunt,
fortitudinem et robur multiplicat. 30 Deficient
pueri, et laborabunt, et iuvenes in infirmitate
cadent. 31 Qui autem sperant in Domino, mutabunt
fortitudinem, assument pennas sicut aquilæ, current
et non laborabunt, ambulabunt et non deficient.

41 Taceant ad me insulæ, et gentes mutent
fortitudinem: accedant, et tunc loquantur,
simul ad iudicium propinquemus. 2 Quis suscitavit
ab Oriente iustum, vocavit eum ut sequeretur se?
Dabit in conspectu eius gentes, et reges obtinebit:
dabit quasi pulverem gladio eius, sicut stipulam
vento raptam arcui eius. 3 Persequetur eos, transibit
in pace, semita in pedibus eius non apparebit. 4
Quis hæc operatus est, et fecit, vocans generationes
ab exordio? Ego Dominus, primus et novissimus ego
sum. 5 Viderunt insulæ, et timuerunt, extrema terræ
obstupuerunt, appropinquaverunt, et accesserunt.
6 Unusquisque proximo suo auxiliabitur, et fratri
suo dicet: Confortare. 7 Confortavit faber ærarius
percutiens malleo eum, qui cudebat tunc temporis,
dicens: Glutino bonum est: et confortavit eum clavis,
ut non moveretur. 8 Et tu Israel serve meus, Iacob
quem elegi, semen Abraham amici mei: 9 In quo
apprehendi te ab extremis terræ, et a longinquis
eius vocavi te, et dixi tibi: Servus meus es tu, elegi
te, et non abieci te. 10 Ne timeas, quia ego tecum
sum: ne declines, quia ego Deus tuus: confortavi
te, et auxiliatus sum tibi, et suscepit te dextera
iusti mei. 11 Ecce confundentur et erubescent
omnes, qui pugnant adversum te: erunt quasi non
sint, et peribunt viri, qui contradicunt tibi. 12
Quæres eos, et non invenies, viros rebelles tuos:
erunt quasi non sint: et veluti consumptio homines
bellantes adversum te. 13 Quia ego Dominus Deus
tuus apprehendens manum tuam, dicensque tibi:
Ne timeas, ego adiuvi te. 14 Noli timere vermis
Iacob, qui mortui estis ex Israel: ego auxiliatus
sum tibi, dicit Dominus: et Redemptor tuus Sanctus
Israel. 15 Ego posui te quasi plaustrum triturans
novum, habens rostra serrantia: triturabis montes,
et comminues: et colles quasi pulverem pones. 16
Ventilabis eos, et ventus tollet, et turbo disperget
eos: et tu exultabis in Domino, in Sancto Israel
lætaberis. 17 Egeni, et pauperes quærunt aquas,
et non sunt: lingua eorum siti aruit. Ego Dominus
exaudiam eos, Deus Israel non derelinquam eos. 18
Aperiam in supinis collibus flumina, et in medio
camporum fontes: ponam desertum in stagna
aquarum, et terram inviam in rivos aquarum. 19
Dabo in solitudinem cedrum, et spinam, et myrtum,
et lignum olivæ: ponam in deserto abietem, ulmum,
et buxum simul: 20 Ut videant, et sciant, et
recogitent, et intelligant pariter quia manus Domini
fecit hoc, et Sanctus Israel creavit illud. 21 Prope
facite iudicium vestrum, dicit Dominus: afferte,
siquid forte habetis, dicit Rex Iacob. 22 Accedant, et
nuncient nobis quæcumque ventura sunt: priora
quæ fuerunt nunciate: et ponemus cor nostrum,
et sciemus novissima eorum, et quæ ventura sunt
indicate nobis. 23 Annunciate quæ ventura sunt
in futurum, et sciemus quia dii estis vos. Bene
quoque aut male, si potestis, facite: et loquamur,
et videamus simul. 24 Ecce, vos estis ex nihilo,
et opus vestrum ex eo, quod non est: abominatio

est qui elegit vos. 25 Suscitavi ab Aquilone, et
veniet ab ortu solis: vocabit nomen meum, et
adducet magistratus quasi lutum, et velut plastes
conculcans humum. 26 Quis annunciavit ab exordio
ut sciamus: et a principio ut dicamus: Iustus es?
non est neque annuncians, neque prædicens, neque
audiens sermones vestros. 27 Primus ad Sion dicet:
Ecce adsunt, et Ierusalem evangelistam dabo. 28 Et
vidi, et non erat neque ex istis quisquam qui iniret
consilium, et interrogatus responderet verbum. 29
Ecce omnes iniusti, et vana opera eorum: ventus et
inane simulachra eorum.

42 Ecce servus meus, suscipiam eum: electus
meus, complacuit sibi in illo anima mea:
dedi spiritum meum super eum, iudicium gentibus
proferet. 2 Non clamabit, neque accipiet personam,
nec audietur vox eius foris. 3 Calamum quassatum
non conteret, et linum fumigans non extinguet: in
veritate educet iudicium. 4 Non erit tristis, neque
turbulentus, donec ponat in terra iudicium: et legem
eius insulæ expectabunt. 5 Hæc dicit Dominus Deus
creans cælos, et extendens eos: formans terram,
et quæ germinant ex ea: dans flatum populo, qui
est super eam, et spiritum calcantibus eam. 6
Ego Dominus vocavi te in iustitia, et apprehendi
manum tuam, et servavi te. Et dedi te in fœdus
populi, in lucem Gentium: 7 Ut aperires oculos
cæcorum, et educeres de conclusione vinctum,
de domo carceris sedentes in tenebris. 8 Ego
Dominus, hoc est nomen meum: gloriam meam
alteri non dabo, et laudem meam sculptilibus. 9
Quæ prima fuerunt, ecce venerunt: nova quoque
ego annuncio: antequam oriantur, audita vobis
faciam. 10 Cantate Domino canticum novum, laus
eius ab extremis terræ: qui descenditis in mare, et
plenitudo eius, insulæ, et habitatores earum. 11
Sublevetur desertum, et civitates eius: in domibus
habitabit Cedar: laudate habitatores Petræ, de
vertice montium clamabunt. 12 Ponent Domino
gloriam, et laudem eius in insulis nunciabunt. 13
Dominus sicut fortis egredietur, sicut vir præliator
suscitabit zelum: vociferabitur, et clamabit: super
inimicos suos confortabitur. 14 Tacui semper, silui,
patiens fui, sicut parturiens loquar: dissipabo, et
absorbebo simul. 15 Desertos faciam montes, et
colles, et omne gramen eorum exiccabo: et ponam
flumina in insulas, et stagna arefaciam. 16 Et ducam
cæcos in viam, quam nesciunt, et in semitis, quas
ignoraverunt, ambulare eos faciam: ponam tenebras
coram eis in lucem, et prava in recta: hæc verba
feci eis, et non dereliqui eos. 17 Conversi sunt
retrorsum: confundantur confusione qui confidunt
in sculptili, qui dicunt conflatili: Vos dii nostri.
18 Surdi audite, et cæci intuemini ad videndum.
19 Quis cæcus, nisi servus meus? Et surdus, nisi
ad quem nuncios meos misi? Quis cæcus, nisi qui
venundatus est? Et quis cæcus, nisi servus Domini?
20 Qui vides multa, nonne custodies? Qui apertas
habes aures, nonne audies? 21 Et Dominus voluit
ut sanctificaret eum, et magnificaret legem, et
extolleret. 22 Ipse autem populus direptus, et
vastatus: laqueus iuvenum omnes, et in domibus
carcerum absconditi sunt: facti sunt in rapinam,
nec est qui eruat: in direptionem, nec est qui dicat:
Redde. 23 Quis est in vobis qui audiat hoc, attendat
et auscultet futura? 24 Quis dedit in direptionem
Iacob, et Israel vastantibus? Nonne Dominus ipse,
cui peccavimus? Et noluerunt in viis eius ambulare,
et non audierunt legem eius. 25 Et effudit super
eum indignationem furoris sui, et forte bellum,
et combussit eum in circuitu, et non cognovit: et
succendit eum, et non intellexit.

43 Et nunc hæc dicit Dominus creans te Iacob, et
formans te Israel: Noli timere, quia redemi te,
et vocavi te nomine tuo: meus es tu. 2 Cum transieris
per aquas, tecum ero, et flumina non operient te:
cum ambulaveris in igne, non combureris, et flamma
non ardebit in te: 3 Quia ego Dominus Deus tuus
Sanctus Israel Salvator tuus, dedi propitiationem
tuam Ægyptum, Æthopiam, et Saba pro te. 4 Ex quo
honorabilis factus es in oculis meis, et gloriosus:
ego dilexi te, et dabo homines pro te, et populos
pro anima tua. 5 Noli timere, quia ego tecum sum:
ab Oriente adducam semen tuum, et ab Occidente
congregabo te. 6 Dicam Aquiloni: Da: et Austro:
Noli prohibere: affer filios meos de longinquo, et
filias meas ab extremis terræ. 7 Et omnem, qui
invocat nomen meum, in gloriam meam creavi eum,
formavi eum, et feci eum. 8 Educ foras populum
cæcum, et oculos habentem: surdum, et aures
ei sunt. 9 Omnes gentes congregatæ sunt simul,
et collectæ sunt tribus: quis in vobis annunciet
istud, et quæ prima sunt audire nos faciet? Dent
testes eorum, iustificentur, et audiant, et dicant:
Vere. 10 Vos testes mei, dicit Dominus, et servus
meus, quem elegi: ut sciatis, et credatis mihi, et
intelligatis quia ego ipse sum. Ante me non est
formatus Deus, et post me non erit. 11 Ego sum,
ego sum Dominus, et non est absque me salvator.
12 Ego annunciavi, et salvavi: auditum feci, et non
fuit in vobis alienus: vos testes mei, dicit Dominus,
et ego Deus. 13 Et ab initio ego ipse, et non est
qui de manu mea eruat: operabor, et quis avertet
illud? 14 Hæc dicit Dominus Redemptor vester,

Sanctus Israel: Propter vos misi in Babylonem, et
detraxi vectes universos, et Chaldæos in navibus
suis gloriantes. 15 Ego Dominus Sanctus vester,
Creans Israel Rex vester. 16 Hæc dicit Dominus,
qui dedit in mari viam, et in aquis torrentibus
semitam. 17 Qui eduxit quadrigam et equum: agmen
et robustum, simul obdormierunt, nec resurgent:
contriti sunt quasi linum, et extincti sunt. 18 Ne
memineritis priorum, et antiqua ne intueamini.
19 Ecce ego facio nova, et nunc orientur, utique
cognoscetis ea: ponam in deserto viam, et in invio
flumina. 20 Glorificabit me bestia agri, dracones et
struthiones: quia dedi in deserto aquas, flumina in
invio, ut darem potum populo meo, electo meo.
21 Populum istum formavi mihi, laudem meam
narrabit. 22 Non me invocasti Iacob, nec laborasti in
me Israel. 23 Non obtulisti mihi arietem holocausti
tui, et victimis tuis non glorificasti me: non te
servire feci in oblatione, nec laborem tibi præbui
in thure. 24 Non emisti mihi argento calamum,
et adipe victimarum tuarum non inebriasti me.
Verumtamen servire me fecisti in peccatis tuis,
præbuisti mihi laborem in iniquitatibus tuis. 25
Ego sum, ego sum ipse qui deleo iniquitates tuas
propter me, et peccatorum tuorum non recordabor.
26 Reduc me in memoriam, et iudicemur simul:
narra si quid habes ut iustificeris. 27 Pater tuus
primus peccavit, et interpretes tui prævaricati sunt
in me. 28 Et contaminavi principes sanctos, dedi ad
internecionem Iacob, et Israel in blasphemiam.

44 Et nunc audi Iacob serve meus, et Israel quem
elegi: 2 Hæc dicit Dominus faciens et formans
te, ab utero Auxiliator tuus: noli timere serve meus
Iacob, et rectissime, quem elegi. 3 Effundam enim
aquas super sitientem, et fluenta super aridam:
effundam spiritum meum super semen tuum,
et benedictionem meam super stirpem tuam. 4
Et germinabunt inter herbas quasi salices iuxta
præterfluentes aquas. 5 Iste dicet: Domini ego sum:
et ille vocabit in nomine Iacob, et hic scribet manu
sua: Domino: et in nomine Israel assimilabitur. 6
Hæc dicit Dominus Rex Israel, et Redemptor eius
Dominus exercituum: Ego primus, et ego novissimus,
et absque me non est Deus. 7 Quis similis mei?
Vocet, et annunciet: et ordinem exponat mihi, ex
quo constitui populum antiquum: ventura et quæ
futura sunt annuncient eis. 8 Nolite timere, neque
conturbemini: ex tunc audire te feci, et annunciavi:
vos estis testes mei. Numquid est Deus absque me,
et formator, quem ego non noverim? 9 Plastæ
idoli omnes nihil sunt, et amantissima eorum non
proderunt eis. Ipsi sunt testes eorum, quia non
vident, neque intelligunt, ut confundantur. 10 Quis
formavit deum, et sculptile conflavit ad nihil utile?
11 Ecce omnes participes eius confundentur: fabri
enim sunt ex hominibus: convenient omnes, stabunt
et pavebunt, et confundentur simul. 12 Faber
ferrarius lima operatus est: in prunis, et in malleis
formavit illud, et operatus est in brachio fortitudinis
suæ: esuriet et deficiet, non bibet aquam, et
lassescet. 13 Artifex lignarius extendit normam,
formavit illud in runcina: fecit illud in angularibus,
et in circino tornavit illud: et fecit imaginem viri
quasi speciosum hominem habitantem in domo.
14 Succidit cedros, tulit ilicem, et quercum, quæ
steterat inter ligna saltus: plantavit pinum, quam
pluvia nutrivit. 15 Et facta est hominibus in focum:
sumpsit ex eis, et calefactus est: et succendit, et
coxit panes: de reliquo autem operatus est deum,
et adoravit: fecit sculptile, et curvatus est ante
illud. 16 Medium eius combussit igni, et de medio
eius carnes comedit: coxit pulmentum, et saturatus
est, et calefactus est, et dixit: Vah, calefactus sum,
vidi focum. 17 Reliquum autem eius deum fecit et
sculptile sibi: curvatur ante illud, et adorat illud,
et obsecrat, dicens: Libera me, quia deus meus
es tu. 18 Nescierunt, neque intellexerunt: obliti
enim sunt ne videant oculi eorum, et ne intelligant
corde suo. 19 Non recogitant in mente sua, neque
cognoscunt, neque sentiunt, ut dicant: Medietatem
eius combussi igni, et coxi super carbones eius
panes: coxi carnes et comedi, et de reliquo eius
idolum faciam? Ante truncum ligni procidam? 20
Pars eius cinis est: cor insipiens adoravit illud, et
non liberabit animam suam, neque dicet: Forte
mendacium est in dextera mea. 21 Memento horum
Iacob, et Israel, quoniam servus meus es tu. Formavi
te, servus meus es tu Israel, ne obliviscaris mei. 22
Delevi ut nubem iniquitates tuas, et quasi nebulam
peccata tua: revertere ad me, quoniam redemi
te. 23 Laudate cæli, quoniam misericordiam fecit
Dominus: iubilate extrema terræ, resonate montes
laudationem, saltus et omne lignum eius: quoniam
redemit Dominus Iacob, et Israel gloriabitur. 24
Hæc dicit Dominus Redemptor tuus, et Formator
tuus ex utero: Ego sum Dominus, faciens omnia,
extendens cælos solus, stabiliens terram, et nullus
mecum. 25 Irrita faciens signa divinorum, et
ariolos in furorem vertens. Convertens sapientes
retrorsum: et scientiam eorum stultam faciens. 26
Suscitans verbum servi sui, et consilium nunciorum
suorum complens. Qui dico Ierusalem: Habitaberis;
et civitatibus Iuda: Ædificabimini, et deserta eius
suscitabo. 27 Qui dico profundo: Desolare, et flumina
tua arefaciam. 28 Qui dico Cyro: Pastor meus es,

et omnem voluntatem meam complebis. Qui dico
Ierusalem: Ædificaberis; et templo: Fundaberis.

45 Hæc dicit Dominus christo meo Cyro, cuius
apprehendi dexteram, ut subiiciam ante
faciem eius Gentes, et dorsa regum vertam, et
aperiam coram eo ianuas, et portæ non claudentur. **2**
Ego ante te ibo: et gloriosos terræ humiliabo: portas
æreas conteram, et vectes ferreos confringam.
3 Et dabo tibi thesauros absconditos, et arcana
secretorum: ut scias quia ego Dominus, qui voco
nomen tuum, Deus Israel. **4** Propter servum meum
Iacob, et Israel electum meum, et vocavi te nomine
tuo: assimilavi te, et non cognovisti me. **5** Ego
Dominus, et non est amplius: extra me non est
deus: accinxi te, et non cognovisti me: **6** Ut sciant
hi, qui ab ortu solis, et qui ab occidente, quoniam
absque me non est: ego Dominus, et non est alter, **7**
formans lucem, et creans tenebras, faciens pacem,
et creans malum: ego Dominus faciens omnia hæc.
8 Rorate cæli desuper, et nubes pluant iustum:
aperiatur terra, et germinet salvatorem: et iustitia
oriatur simul: ego Dominus creavi eum. **9** Væ
qui contradicit Fictori suo, testa de samiis terræ:
numquid dicet lutum figulo suo: Quid facis, et
opus tuum absque manibus est? **10** Væ qui dicit
patri: Quid generas? et mulieri: Quid parturis? **11**
Hæc dicit Dominus, Sanctus Israel, Plastes eius:
Ventura interrogate me, super filios meos, et super
opus manuum mearum mandate mihi. **12** Ego feci
terram, et hominem super eam creavi ego: manus
meæ tetenderunt cælos, et omni militiæ eorum
mandavi. **13** Ego suscitavi eum ad iustitiam, et
omnes vias eius dirigam: ipse ædificabit civitatem
meam, et captivitatem meam dimittet, non in
pretio, neque in muneribus, dicit Dominus Deus
exercituum. **14** Hæc dicit Dominus: Labor Ægypti,
et negotiatio Æthiopiæ, et Sabaim viri sublimes,
ad te transibunt, et tui erunt: Post te ambulabunt,
vincti manicis pergent: et te adorabunt, teque
deprecabuntur: Tantum in te est Deus, et non est
absque te Deus. **15** Vere tu es Deus absconditus,
Deus Israel Salvator. **16** Confusi sunt, et erubuerunt
omnes: simul abierunt in confusionem fabricatores
errorum. **17** Israel salvatus est in Domino salute
æterna: non confundemini, et non erubescetis
usque in sæculum sæculi. **18** Quia hæc dicit Dominus
creans cælos, ipse Deus formans terram, et faciens
eam, ipse Plastes eius: non in vanum creavit eam:
ut habitaretur, formavit eam. Ego Dominus, et
non est alius. **19** Non in abscondito locutus sum,
in loco terræ tenebroso: non dixi semini Iacob:
Frustra quærite me. Ego Dominus loquens iustitiam,
annuncians recta. **20** Congregamini, et venite,
et accedite simul qui salvati estis ex Gentibus:
nescierunt qui levant lignum sculpturæ suæ, et
rogant deum non salvantem. **21** Annunciate, et
venite, et consiliamini simul: Quis auditum fecit
hoc ab initio, ex tunc prædixit illud? Numquid
non ego Dominus, et non est ultra deus absque
me? Deus iustus, et salvans non est præter me.
22 Convertimini ad me, et salvi eritis omnes fines
terræ: quia ego Deus, et non est alius. **23** In
memetipso iuravi, egredietur de ore meo iustitiæ
verbum, et non revertetur: quia mihi curvabitur
omne genu, et iurabit omnis lingua. **24** Ergo in
Domino, dicet, meæ sunt iustitiæ et imperium: ad
eum venient, et confundentur omnes qui repugnant
ei. **25** In Domino iustificabitur, et laudabitur omne
semen Israel.

46 Confractus est Bel, contritus est Nabo: facta
sunt simulachra eorum bestiis et iumentis,
onera vestra gravi pondere usque ad lassitudinem. **2**
Contabuerunt, et contrita sunt simul: non potuerunt
salvare portantem, et anima eorum in captivitatem
ibit. **3** Audite me domus Iacob, et omne residuum
domus Israel, qui portamini a meo utero, qui
gestamini a mea vulva. **4** Usque ad senectam
ego ipse, et usque ad canos ego portabo: ego
feci, et ego feram: ego portabo, et salvabo. **5** Cui
assimilastis me, et adæquastis, et comparastis me, et
fecistis similem? **6** Qui confertis aurum de sacculo,
et argentum statera ponderatis: conducentes
aurificem, ut faciat deum: et procidunt, et adorant.
7 Portant illum in humeris gestantes, et ponentes
in loco suo: et stabit, ac de loco suo non movebitur.
Sed et cum clamaverint ad eum, non audiet: de
tribulatione non salvabit eos. **8** Mementote istud,
et confundamini: redite prævaricatores ad cor.
9 Recordamini prioris sæculi, quoniam ego sum
Deus, et non est ultra deus, nec est similis mei: **10**
Annuncians ab exordio novissimum, et ab initio
quæ necdum facta sunt, dicens: Consilium meum
stabit, et omnis voluntas mea fiet: **11** Vocans
ab Oriente avem, et de terra longinqua virum
voluntatis meæ. Et locutus sum, et adducam illud:
creavi, et faciam illud. **12** Audite me duro corde, qui
longe estis a iustitia. **13** Prope feci iustitiam meam,
non elongabitur, et salus mea non morabitur. Dabo
in Sion salutem, et in Israel gloriam meam.

47 Descende, sede in pulvere virgo filia Babylon,
sede in terra: non est solium filiæ Chaldæorum,
quia ultra non vocaberis mollis et tenera. **2** Tolle
molam, et mole farinam: denuda turpitudinem

tuam, discooperi humerum, revela crura, transi
flumina. 3 Revelabitur ignominia tua, et videbitur
opprobrium tuum: ultionem capiam, et non
resistet mihi homo. 4 Redemptor noster, Dominus
exercituum nomen illius, Sanctus Israel. 5 Sede
tacens, et intra in tenebras filia Chaldæorum:
quia non vocaberis ultra domina regnorum. 6
Iratus sum super populum meum, contaminavi
hereditatem meam, et dedi eos in manu tua: non
posuisti eis misericordias: super senem aggravasti
iugum tuum valde. 7 Et dixisti: In sempiternum
ero domina: non posuisti hæc super cor tuum,
neque recordata es novissimi tui. 8 Et nunc audi
hæc delicata, et habitans confidenter, quæ dicis in
corde tuo: Ego sum, et non est præter me amplius:
non sedebo vidua, et ignorabo sterilitatem. 9
Venient tibi duo hæc subito in die una, sterilitas
et viduitas. Universa venerunt super te, propter
multitudinem maleficiorum tuorum, et propter
duritiam incantatorum tuorum vehementem. 10
Et fiduciam habuisti in malitia tua, et dixisti: Non
est qui videat me. Sapientia tua et scientia tua
hæc decepit te. Et dixisti in corde tuo: Ego sum, et
præter me non est altera. 11 Veniet super te malum,
et nescies ortum eius: et irruet super te calamitas,
quam non poteris expiare: veniet super te repente
miseria, quam nescies. 12 Sta cum incantatoribus
tuis, et cum multitudine maleficiorum tuorum, in
quibus laborasti ab adolescentia tua, si forte quod
prosit tibi, aut si possis fieri fortior. 13 Defecisti in
multitudine consiliorum tuorum: stent, et salvent
te augures cæli, qui contemplabantur sidera,
et supputabant menses, ut ex eis annunciarent
ventura tibi. 14 Ecce facti sunt quasi stipula, ignis
combussit eos: non liberabunt animam suam de
manu flammæ: non sunt prunæ, quibus calefiant,
nec focus, ut sedeant ad eum. 15 Sic facta sunt tibi
in quibuscumque laboraveras: negotiatores tui ab
adolescentia tua, unusquisque in via sua erraverunt:
non est qui salvet te.

48 Audite hæc domus Iacob, qui vocamini nomine
Israel, et de aquis Iuda existis, qui iuratis
in nomine Domini, et Dei Israel recordamini non
in veritate, neque in iustitia. 2 De civitate enim
sancta vocati sunt, et super Deum Israel constabiliti
sunt: Dominus exercituum nomen eius. 3 Priora
ex tunc annunciavi, et ex ore meo exierunt, et
audita feci ea: repente operatus sum, et venerunt.
4 Scivi enim quia durus es tu, et nervus ferreus
cervix tua, et frons tua ærea. 5 Prædixi tibi ex
tunc: antequam venirent indicavi tibi, ne forte
diceres: Idola mea fecerunt hæc, et sculptilia mea,
et conflatilia mandaverunt ista. 6 Quæ audisti, vide
omnia: vos autem num annunciastis? Audita feci
tibi nova ex tunc, et conservata sunt quæ nescis: 7
nunc creata sunt, et non ex tunc: et ante diem, et
non audisti ea, ne forte dicas: Ecce ego cognovi ea.
8 Neque audisti, neque cognovisti, neque ex tunc
aperta est auris tua: scio enim quia prævaricans
prævaricaberis, et transgressorem ex utero vocavi
te. 9 Propter nomen meum longe faciam furorem
meum: et laude mea infrenabo te, ne intereas. 10
Ecce excoxi te, sed non quasi argentum, elegi te
in camino paupertatis. 11 Propter me, propter me
faciam, ut non blasphemer: et gloriam meam alteri
non dabo. 12 Audi me Iacob, et Israel quem ego
voco: ego ipse, ego primus, et ego novissimus. 13
Manus quoque mea fundavit terram, et dextera
mea mensa est cælos: ego vocabo eos, et stabunt
simul. 14 Congregamini omnes vos, et audite: quis
de eis annunciavit hæc? Dominus dilexit eum, faciet
voluntatem suam in Babylone, et brachium suum in
Chaldæis. 15 Ego, ego locutus sum, et vocavi eum:
adduxi eum, et directa est via eius. 16 Accedite ad
me, et audite hoc: non a principio in abscondito
locutus sum: ex tempore antequam fieret, ibi eram:
et nunc Dominus Deus misit me, et spiritus eius. 17
Hæc dicit Dominus, Redemptor tuus, Sanctus Israel:
Ego Dominus Deus tuus docens te utilia, gubernans
te in via, qua ambulas. 18 Utinam attendisses
mandata mea: facta fuisset sicut flumen pax tua, et
iustitia tua sicut gurgites maris, 19 et fuisset quasi
arena semen tuum, et stirps uteri tui ut lapilli eius:
non interisset, et non fuisset attritum nomen eius
a facie mea. 20 Egredimini de Babylone, fugite a
Chaldæis, in voce exultationis annunciate: auditum
facite hoc, et efferte illud usque ad extrema terræ.
Dicite: Redemit Dominus servum suum Iacob. 21
Non sitierunt in deserto, cum educeret eos: aquam
de petra produxit eis, et scidit petram, et fluxerunt
aquæ. 22 Non est pax impiis, dicit Dominus.

49 Audite insulæ, et attendite populi de longe:
Dominus ab utero vocavit me, de ventre matris
meæ recordatus est nominis mei. 2 Et posuit os
meum quasi gladium acutum: in umbra manus suæ
protexit me, et posuit me sicut sagittam electam:
in pharetra sua abscondit me. 3 Et dixit mihi:
Servus meus es tu Israel, quia in te gloriabor. 4
Et ego dixi: In vacuum laboravi, sine causa, et
vane fortitudinem meam consumpsi: ergo iudicium
meum cum Domino, et opus meum cum Deo meo.
5 Et nunc dicit Dominus, formans me ex utero
servum sibi, ut reducam Iacob ad eum, et Israel
non congregabitur: et glorificatus sum in oculis

Domini, et Deus meus factus est fortitudo mea. **6** Et
dixit: Parum est ut sis mihi servus ad suscitandas
tribus Iacob, et fæces Israel convertendas: Ecce dedi
te in lucem Gentium, ut sis salus mea usque ad
extremum terræ. **7** Hæc dicit Dominus, Redemptor
Israel, Sanctus eius, ad contemptibilem animam, ad
abominatam gentem, ad servum dominorum: Reges
videbunt, et consurgent principes, et adorabunt
propter Dominum, quia fidelis est, et Sanctum Israel
qui elegit te. **8** Hæc dicit Dominus: In tempore placito
exaudivi te, et in die salutis auxiliatus sum tui: et
servavi te, et dedi te in fœdus populi, ut suscitares
terram, et possideres hereditates dissipatas: **9** ut
diceres his, qui vincti sunt: Exite: et his, qui in
tenebris: Revelamini. Super vias pascentur, et in
omnibus planis pascua eorum. **10** Non esurient,
neque sitient, et non percutiet eos æstus et sol: quia
miserator eorum reget eos, et ad fontes aquarum
potabit eos. **11** Et ponam omnes montes meos in
viam, et semitæ meæ exaltabuntur. **12** Ecce isti
de longe venient, et ecce illi ab Aquilone et mari,
et isti de terra australi. **13** Laudate cæli, et exulta
terra, iubilate montes laudem: quia consolatus est
Dominus populum suum, et pauperum suorum
miserebitur. **14** Et dixit Sion: Dereliquit me Dominus,
et Dominus oblitus est mei. **15** Numquid oblivisci
potest mulier infantem suum, ut non misereatur
filio uteri sui? Et si illa oblita fuerit, ego tamen non
obliviscar tui. **16** Ecce in manibus meis descripsi te:
muri tui coram oculis meis semper. **17** Venerunt
structores tui: destruentes te, et dissipantes a te
exibunt. **18** Leva in circuitu oculos tuos, et vide,
omnes isti congregati sunt, venerunt tibi: vivo ego,
dicit Dominus, quia omnibus his velut ornamento
vestieris, et circumdabis tibi eos quasi sponsa. **19**
Quia deserta tua, et solitudines tuæ, et terra ruinæ
tuæ nunc angusta erunt præ habitatoribus, et longe
fugabuntur qui absorbebant te. **20** Adhuc dicent in
auribus tuis filii sterilitatis tuæ: Angustus est mihi
locus, fac spatium mihi ut habitem. **21** Et dices in
corde tuo: Quis genuit mihi istos? Ego sterilis, et
non pariens, transmigrata, et captiva: et istos quis
enutrivit? Ego destituta et sola: et isti ubi erant?
22 Hæc dicit Dominus Deus: Ecce levabo ad Gentes
manum meam, et ad populos exaltabo signum
meum. Et afferent filios tuos in ulnis, et filias
tuas super humeros portabunt. **23** Et erunt reges
nutritii tui, et reginæ nutrices tuæ: vultu in terram
demisso adorabunt te, et pulverem pedum tuorum
lingent. Et scies quia ego Dominus, super quo non
confundentur qui expectant eum. **24** Numquid
tolletur a forti præda? Aut quod captum fuerit a
robusto, salvum esse poterit? **25** Quia hæc dicit
Dominus: Equidem, et captivitas a forti tolletur:
et quod ablatum fuerit a robusto, salvabitur. Eos
vero, qui iudicaverunt te, ego iudicabo, et filios
tuos ego salvabo. **26** Et cibabo hostes tuos carnibus
suis: et quasi musto, sanguine suo inebriabuntur: et
sciet omnis caro, quia ego Dominus salvans te, et
Redemptor tuus, Fortis Iacob.

50 Hæc dicit Dominus: Quis est hic liber repudii
matris vestræ, quo dimisi eam? Aut quis est
creditor meus, cui vendidi vos? Ecce in iniquitatibus
vestris venditi estis, et in sceleribus vestris dimisi
matrem vestram. **2** Quia veni, et non erat vir:
vocavi, et non erat qui audiret. Numquid abbreviata
et parvula facta est manus mea, ut non possim
redimere? Aut non est in me virtus ad liberandum?
Ecce in increpatione mea desertum faciam mare,
ponam flumina in siccum: computrescent pisces
sine aqua, et morientur in siti. **3** Induam cælos
tenebris, et saccum ponam operimentum eorum. **4**
Dominus dedit mihi linguam eruditam, ut sciam
sustentare eum, qui lassus est verbo: erigit mane,
mane erigit mihi aurem, ut audiam quasi magistrum.
5 Dominus Deus aperuit mihi aurem, ego autem non
contradico: retrorsum non abii. **6** Corpus meum dedi
percutientibus, et genas meas vellentibus: faciem
meam non averti ab increpantibus, et conspuentibus
in me. **7** Dominus Deus auxiliator meus, ideo non
sum confusus: ideo posui faciem meam ut petram
durissimam, et scio quoniam non confundar. **8**
Iuxta est qui iustificat me, quis contradicet mihi?
Stemus simul, quis est adversarius meus? Accedat
ad me. **9** Ecce Dominus Deus auxiliator meus:
quis est qui condemnet me? Ecce omnes quasi
vestimentum conterentur, tinea comedet eos. **10**
Quis ex vobis timens Dominum, audiens vocem
servi sui? Qui ambulavit in tenebris, et non est
lumen ei, speret in nomine Domini, et innitatur
super Deum suum. **11** Ecce vos omnes accendentes
ignem accincti flammis, ambulate in lumine ignis
vestri, et in flammis, quas succendistis: de manu
mea factum est hoc vobis, in doloribus dormietis.

51 Audite me qui sequimini quod iustum est,
et quæritis Dominum: attendite ad petram
unde excisi estis, et ad cavernam laci, de qua
præcisi estis. **2** Attendite ad Abraham patrem
vestrum, et ad Saram, quæ peperit vos: quia unum
vocavi eum, et benedixi ei, et multiplicavi eum. **3**
Consolabitur ergo Dominus Sion, et consolabitur
omnes ruinas eius: et ponet desertum eius quasi
delicias, et solitudinem eius quasi hortum Domini.
Gaudium et lætitia invenietur in ea, gratiarum
actio, et vox laudis. **4** Attendite ad me popule meus,

et tribus mea me audite: quia lex a me exiet, et
iudicium meum in lucem populorum requiescet. 5
Prope est iustus meus, egressus est salvator meus,
et brachia mea populos iudicabunt: me insulæ
expectabunt, et brachium meum sustinebunt. 6
Levate in cælum oculos vestros, et videte sub
terra deorsum: quia cæli sicut fumus liquescent, et
terra sicut vestimentum atteretur, et habitatores
eius sicut hæc interibunt: Salus autem mea in
sempiternum erit, et iustitia mea non deficiet. 7
Audite me qui scitis iustum, populus meus lex
mea in corde eorum: nolite timere opprobrium
hominum, et blasphemias eorum ne metuatis. 8
Sicut enim vestimentum, sic comedet eos vermis: et
sicut lanam, sic devorabit eos tinea: salus autem mea
in sempiternum erit, et iustitia mea in generationes
generationum. 9 Consurge, consurge, induere
fortitudinem brachium Domini: consurge sicut
in diebus antiquis, in generationibus sæculorum.
Numquid non tu percussisti superbum, vulnerasti
draconem? 10 Numquid non tu siccasti mare,
aquam abyssi vehementis: qui posuisti profundum
maris viam, ut transirent liberati? 11 Et nunc qui
redempti sunt a Domino, revertentur, et venient
in Sion laudantes, et lætitia sempiterna super
capita eorum, gaudium et lætitiam tenebunt, fugiet
dolor et gemitus. 12 Ego, ego ipse consolabor
vos: quis tu ut timeres ab homine mortali, et a
filio hominis, qui quasi fœnum ita arescet? 13 Et
oblitus es Domini Factoris tui, qui tetendit cælos, et
fundavit terram? Et formidasti iugiter tota die a
facie furoris eius, qui te tribulabat, et paraverat
ad perdendum: ubi nunc est furor tribulantis?
14 Cito veniet gradiens ad aperiendum, et non
interficiet usque ad internecionem, nec deficiet
panis eius. 15 Ego autem sum Dominus Deus tuus,
qui conturbo mare, et intumescunt fluctus eius:
Dominus exercituum nomen meum. 16 Posui verba
mea in ore tuo, et in umbra manus meæ protexi
te, ut plantes cælos, et fundes terram: et dicas
ad Sion: Populus meus es tu. 17 Elevare, elevare,
consurge Ierusalem, quæ bibisti de manu Domini
calicem iræ eius: usque ad fundum calicis soporis
bibisti, et potasti usque ad fæces. 18 Non est qui
sustentet eam ex omnibus filiis, quos genuit: et non
est qui apprehendat manum eius ex omnibus filiis,
quos enutrivit. 19 Duo sunt quæ occurrerunt tibi:
quis contristabitur super te? Vastitas, et contritio,
et fames, et gladius, quis consolabitur te? 20 Filii
tui proiecti sunt, dormierunt in capite omnium
viarum, sicut oryx illaqueatus: pleni indignatione
Domini, increpatione Dei tui. 21 Idcirco audi hoc
paupercula, et ebria non a vino. 22 Hæc dicit
dominator tuus Dominus, et Deus tuus, qui pugnabit
pro populo suo: Ecce tuli de manu tua calicem
soporis, fundum calicis indignationis meæ, non
adiicies ut bibas illum ultra. 23 Et ponam illum in
manu eorum, qui te humiliaverunt, et dixerunt
animæ tuæ: Incurvare, ut transeamus: et posuisti ut
terram corpus tuum, et quasi viam transeuntibus.

52 Consurge, consurge, induere fortitudine
tua Sion, induere vestimentis gloriæ tuæ
Ierusalem civitas sancti: quia non adiiciet ultra
ut pertranseat per te incircumcisus et immundus.
2 Excutere de pulvere, consurge; sede Ierusalem:
solve vincula colli tui captiva filia Sion. 3 Quia
hæc dicit Dominus: Gratis venundati estis, et sine
argento redimemini. 4 Quia hæc dicit Dominus
Deus: In Ægyptum descendit populus meus in
principio ut colonus esset ibi: et Assur absque
ulla causa calumniatus est eum. 5 Et nunc quid
mihi est hic, dicit Dominus, quoniam ablatus est
populus meus gratis? dominatores eius inique
agunt, dicit Dominus, et iugiter tota die nomen
meum blasphematur. 6 Propter hoc sciet populus
meus nomen meum in die illa: quia ego ipse
qui loquebar, ecce adsum. 7 Quam pulchri super
montes pedes annunciantis et prædicantis pacem:
annunciantis bonum, prædicantis salutem, dicentis
Sion: Regnabit Deus tuus! 8 Vox speculatorum
tuorum: levaverunt vocem, simul laudabunt: quia
oculo ad oculum videbunt cum converterit Dominus
Sion. 9 Gaudete, et laudate simul deserta Ierusalem:
quia consolatus est Dominus populum suum,
redemit Ierusalem. 10 Paravit Dominus brachium
sanctum suum in oculis omnium Gentium: et
videbunt omnes fines terræ salutare Dei nostri.
11 Recedite, recedite, exite inde, pollutum nolite
tangere: exite de medio eius, mundamini qui
fertis vasa Domini. 12 Quoniam non in tumultu
exibitis, nec in fuga properabitis: præcedet enim
vos Dominus, et congregabit vos Deus Israel. 13 Ecce
intelliget servus meus, exaltabitur, et elevabitur, et
sublimis erit valde. 14 Sicut obstupuerunt super
te multi, sic inglorius erit inter viros aspectus
eius, et forma eius inter filios hominum. 15 Iste
asperget gentes multas, super ipsum continebunt
reges os suum: quia quibus non est narratum de eo,
viderunt: et qui non audierunt, contemplati sunt.

53 Quis credidit auditui nostro? Et brachium
Domini cui revelatum est? 2 Et ascendet sicut
virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitienti:
non est species ei, neque decor: et vidimus eum,
et non erat aspectus, et desideravimus eum: 3
Despectum, et novissimum virorum, virum dolorum,

et scientem infirmitatem: et quasi absconditus
vultus eius et despectus, unde nec reputavimus
eum. 4 Vere languores nostros ipse tulit, et dolores
nostros ipse portavit: et nos putavimus eum quasi
leprosum, et percussum a Deo et humiliatum. 5 Ipse
autem vulneratus est propter iniquitates nostras,
attritus est propter scelera nostra: disciplina pacis
nostræ super eum, et livore eius sanati sumus.
6 Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque
in viam suam declinavit: et posuit Dominus in eo
iniquitatem omnium nostrum. 7 Oblatus est quia
ipse voluit, et non aperuit os suum: sicut ovis ad
occisionem ducetur, et quasi agnus coram tondente
se obmutescet, et non aperiet os suum. 8 De
angustia, et de iudicio sublatus est: generationem
eius quis enarrabit? Quia abscissus est de terra
viventium: propter scelus populi mei percussi eum.
9 Et dabit impios pro sepultura, et divitem pro morte
sua: eo quod iniquitatem non fecerit, neque dolus
fuerit in ore eius. 10 Et Dominus voluit conterere
eum in infirmitate: si posuerit pro peccato animam
suam, videbit semen longævum, et voluntas Domini
in manu eius dirigetur. 11 Pro eo quod laboravit
anima eius, videbit et saturabitur: in scientia sua
iustificabit ipse iustus servus meus multos, et
iniquitates eorum ipse portabit. 12 Ideo dispertiam
ei plurimos: et fortium dividet spolia, pro eo quod
tradidit in mortem animam suam, et cum sceleratis
reputatus est: et ipse peccata multorum tulit, et
pro transgressoribus rogavit.

54 Lauda sterilis quæ non paris: decanta laudem,
et hinni quæ non pariebas: quoniam multi
filii desertæ magis quam eius, quæ habet virum,
dicit Dominus. 2 Dilata locum tentorii tui, et
pelles tabernaculorum tuorum extende, ne parcas:
longos fac funiculos tuos, et clavos tuos consolida.
3 Ad dexteram enim, et ad lævam penetrabis:
et semen tuum gentes hereditabit, et civitates
desertas inhabitabit. 4 Noli timere quia non
confunderis, neque erubesces: non enim te pudebit,
quia confusionis adolescentiæ tuæ oblivisceris, et
opprobrii viduitatis tuæ non recordaberis amplius.
5 Quia dominabitur tui qui fecit te, Dominus
exercituum nomen eius: et Redemptor tuus, Sanctus
Israel, Deus omnis terræ vocabitur. 6 Quia et
mulierem derelictam et mœrentem spiritu vocavit
te Dominus, et uxorem ab adolescentia abiectam,
dixit Deus tuus. 7 Ad punctum in modico dereliqui
te, et in miserationibus magnis congregabo te. 8
In momento indignationis abscondi faciem meam
parumper a te, et in misericordia sempiterna
misertus sum tui: dixit Redemptor tuus Dominus.
9 Sicut in diebus Noe istud mihi est, cui iuravi ne
inducerem aquas Noe ultra super terram: sic iuravi
ut non irascar tibi, et non increpem te. 10 Montes
enim commovebuntur, et colles contremiscent:
misericordia autem mea non recedet a te, et fœdus
pacis meæ non movebitur: dixit miserator tuus
Dominus. 11 Paupercula tempestate convulsa,
absque ulla consolatione. Ecce ego sternam per
ordinem lapides tuos, et fundabo te in sapphiris,
12 et ponam iaspidem propugnacula tua: et portas
tuas in lapides sculptos, et omnes terminos tuos in
lapides desiderabiles. 13 Universos filios tuos doctos
a Domino: et multitudinem pacis filiis tuis. 14 Et in
iustitia fundaberis: recede procul a calumnia, quia
non timebis: et a pavore, quia non appropinquabit
tibi. 15 Ecce accola veniet, qui non erat mecum,
advena quondam tuus adiungetur tibi. 16 Ecce
ego creavi fabrum sufflantem in igne prunas,
et proferentem vas in opus suum, et ego creavi
interfectorem ad disperdendum. 17 Omne vas,
quod fictum est contra te, non dirigetur: et omnem
linguam resistentem tibi in iudicio, iudicabis. Hæc
est hereditas servorum Domini, et iustitia eorum
apud me, dicit Dominus.

55 Omnes sitientes venite ad aquas: et qui
non habetis argentum, properate, emite, et
comedite: venite, emite absque argento, et absque
ulla commutatione vinum et lac. 2 Quare appenditis
argentum non in panibus, et laborem vestrum non
in saturitate? Audite audientes me, et comedite
bonum, et delectabitur in crassitudine anima vestra.
3 Inclinate aurem vestram, et venite ad me: audite,
et vivet anima vestra, et feriam vobiscum pactum
sempiternum, misericordias David fideles. 4 Ecce
testem populis dedi eum, ducem ac præceptorem
gentibus. 5 Ecce gentem, quam nesciebas, vocabis:
et gentes, quæ te non cognoverunt, ad te current
propter Dominum Deum tuum, et Sanctum Israel,
quia glorificavit te. 6 Quærite Dominum, dum
inveniri potest: invocate eum, dum prope est.
7 Derelinquat impius viam suam, et vir iniquus
cogitationes suas, et revertatur ad Dominum, et
miserebitur eius, et ad Deum nostrum: quoniam
multus est ad ignoscendum. 8 Non enim cogitationes
meæ, cogitationes vestræ: neque viæ vestræ, viæ
meæ, dicit Dominus. 9 Quia sicut exaltantur cæli
a terra, sic exaltatæ sunt viæ meæ a viis vestris,
et cogitationes meæ a cogitationibus vestris. 10
Et quomodo descendit imber, et nix de cælo, et
illuc ultra non revertitur, sed inebriat terram, et
infundit eam, et germinare eam facit, et dat semen
serenti, et panem comedenti: 11 Sic erit verbum

meum, quod egredietur de ore meo: non revertetur
ad me vacuum, sed faciet quæcumque volui, et
prosperabitur in his, ad quæ misi illud. 12 Quia in
lætitia egrediemini, et in pace deducemini: montes
et colles cantabunt coram vobis laudem, et omnia
ligna regionis plaudent manu. 13 Pro saliunca
ascendet abies, et pro urtica crescet myrtus: et erit
Dominus nominatus in signum æternum, quod non
auferetur.

56 Hæc dicit Dominus: Custodite iudicium, et
facite iustitiam: quia iuxta est salus mea ut
veniat, et iustitia mea ut reveletur. 2 Beatus vir, qui
facit hoc, et filius hominis, qui apprehendet istud:
custodiens Sabbatum ne polluat illud, custodiens
manus suas ne faciat omne malum. 3 Et non
dicat filius advenæ, qui adhæret Domino, dicens:
Separatione dividet me Dominus a populo suo: Et
non dicat Eunuchus: Ecce ego lignum aridum. 4
Quia hæc dicit Dominus Eunuchis: Qui custodierint
Sabbata mea, et elegerint quæ ego volui, et tenuerint
fœdus meum: 5 Dabo eis in domo mea, et in
muris meis locum, et nomen melius a filiis et
filiabus: nomen sempiternum dabo eis, quod non
peribit. 6 Et filios advenæ, qui adhærent Domino,
ut colant eum, et diligant nomen eius, ut sint ei in
servos: omnem custodientem Sabbatum ne polluat
illud, et tenentem fœdus meum: 7 Adducam eos
in montem sanctum meum, et lætificabo eos in
domo orationis meæ: holocausta eorum, et victimæ
eorum placebunt mihi super altari meo: quia domus
mea domus orationis vocabitur cunctis populis. 8
Ait Dominus Deus, qui congregat dispersos Israel:
Adhuc congregabo ad eum congregatos eius. 9
Omnes bestiæ agri venite ad devorandum, universæ
bestiæ saltus. 10 Speculatores eius cæci omnes,
nescierunt universi: canes muti non valentes latrare,
videntes vana, dormientes, et amantes somnia. 11
Et canes imprudentissimi nescierunt saturitatem:
ipsi pastores ignoraverunt intelligentiam: omnes in
viam suam declinaverunt, unusquisque ad avaritiam
suam a summo usque ad novissimum. 12 Venite,
sumamus vinum, et impleamur ebrietate: et erit
sicut hodie, sic et cras, et multo amplius.

57 Iustus perit, et non est qui recogitet in corde
suo: et viri misericordiæ colliguntur, quia non
est qui intelligat, a facie enim malitiæ collectus est
iustus. 2 Veniat pax, requiescat in cubili suo qui
ambulavit in directione sua. 3 Vos autem accedite
huc filii auguratricis: semen adulteri, et fornicariæ.
4 Super quem lusistis? Super quem dilatastis os, et
eiecistis linguam? Numquid non vos filii scelesti,
semen mendax? 5 Qui consolamini in diis subter
omne lignum frondosum, immolantes parvulos in
torrentibus, subter eminentes petras? 6 In partibus
torrentis pars tua, hæc est sors tua: et ipsis effudisti
libamen, obtulisti sacrificium. Numquid super his
non indignabor? 7 Super montem excelsum et
sublimem posuisti cubile tuum, et illuc ascendisti
ut immolares hostias. 8 Et post ostium, et retro
postem posuisti memoriale tuum: quia iuxta me
discooperuisti, et suscepisti adulterum: dilatasti
cubile tuum, et pepigisti cum eis fœdus: dilexisti
stratum eorum manu aperta. 9 Et ornasti te regi
unguento, et multiplicasti pigmenta tua. Misisti
legatos tuos procul, et humiliata es usque ad
inferos. (Sheol h7585) 10 In multitudine viæ tuæ
laborasti: non dixisti: Quiescam: vitam manus
tuæ invenisti, propterea non rogasti. 11 Pro quo
solicita timuisti, quia mentita es, et mei non es
recordata, neque cogitasti in corde tuo? Quia ego
tacens, et quasi non videns, et mei oblita es. 12
Ego annunciabo iustitiam tuam, et opera tua non
proderunt tibi. 13 Cum clamaveris, liberent te
congregati tui, et omnes eos auferet ventus, tollet
aura: Qui autem fiduciam habet mei, hereditabit
terram, et possidebit montem sanctum meum.
14 Et dicam: Viam facite, præbete iter, declinate
de semita, auferte offendicula de via populi mei.
15 Quia hæc dicit Excelsus, et Sublimis habitans
æternitatem: et sanctum nomen eius in excelso et
in sancto habitans, et cum contrito et humili spiritu:
ut vivificet spiritum humilium, et vivificet cor
contritorum. 16 Non enim in sempiternum litigabo,
neque usque ad finem irascar: quia Spiritus a facie
mea egredietur, et flatus ego faciam. 17 Propter
iniquitatem avaritiæ eius iratus sum, et percussi
eum: abscondi a te faciem meam, et indignatus sum:
et abiit vagus in via cordis sui. 18 Vias eius vidi, et
sanavi eum, et reduxi eum, et reddidi consolationes
ipsi, et lugentibus eius. 19 Creavi fructum labiorum
pacem, pacem ei, qui longe est, et qui prope, dixit
Dominus, et sanavi eum. 20 Impii autem quasi mare
fervens, quod quiescere non potest, et redundant
fluctus eius in conculcationem et lutum. 21 Non est
pax impiis, dicit Dominus Deus.

58 Clama, ne cesses, quasi tuba exalta vocem
tuam, et annuncia populo meo scelera eorum,
et domui Iacob peccata eorum. 2 Me etenim de
die in diem quærunt, et scire vias meas volunt:
quasi gens, quæ iustitiam fecerit, et iudicium Dei
sui non dereliquerit: rogant me iudicia iustitiæ:
appropinquare Deo volunt. 3 Quare ieiunavimus,
et non aspexisti: humiliavimus animas nostras, et
nescisti? Ecce in die ieiunii vestri invenitur voluntas

vestra, et omnes debitores vestros repetitis. 4 Ecce
ad lites et contentiones ieiunatis, et percutitis pugno
impie. Nolite ieiunare sicut usque ad hanc diem,
ut audiatur in excelso clamor vester. 5 Numquid
tale est ieiunium, quod elegi, per diem affligere
hominem animam suam? Numquid contorquere
quasi circulum caput suum, et saccum et cinerem
sternere? Numquid istud vocabis ieiunium, et
diem acceptabilem Domino? 6 Nonne hoc est
magis ieiunium, quod elegi? Dissolve colligationes
impietatis, solve fasciculos deprimentes, dimitte
eos, qui confracti sunt, liberos, et omne onus
dirumpe. 7 Frange esurienti panem tuum, et
egenos, vagosque induc in domum tuam: cum
videris nudum, operi eum, et carnem tuam ne
despexeris. 8 Tunc erumpet quasi mane lumen
tuum, et sanitas tua citius orietur, et anteibit faciem
tuam iustitia tua, et gloria Domini colliget te. 9 Tunc
invocabis, et Dominus exaudiet: clamabis, et dicet:
Ecce adsum. Si abstuleris de medio tui catenam,
et desieris extendere digitum, et loqui quod non
prodest. 10 Cum effuderis esurienti animam tuam,
et animam afflictam repleveris, orietur in tenebris
lux tua, et tenebræ tuæ erunt sicut meridies. 11
Et requiem tibi dabit Dominus semper, et implebit
splendoribus animam tuam, et ossa tua liberabit, et
eris quasi hortus irriguus, et sicut fons aquarum,
cuius non deficient aquæ. 12 Et ædificabuntur in
te deserta sæculorum: fundamenta generationis
et generationis suscitabis: et vocaberis ædificator
sepium, avertens semitas in quietem. 13 Si averteris
a Sabbato pedem tuum, facere voluntatem tuam in
die sancto meo, et vocaveris Sabbatum delicatum,
et sanctum Domini gloriosum, et glorificaveris eum
dum non facis vias tuas, et non invenitur voluntas
tua, ut loquaris sermonem: 14 Tunc delectaberis
super Domino, et sustollam te super altitudines
terræ, et cibabo te hereditate Iacob patris tui. Os
enim Domini locutum est.

59 Ecce non est abbreviata manus Domini ut
salvare nequeat, neque aggravata est auris eius
ut non exaudiat: 2 Sed iniquitates vestræ diviserunt
inter vos et Deum vestrum, et peccata vestra
absconderunt faciem eius a vobis ne exaudiret.
3 Manus enim vestræ pollutæ sunt sanguine, et
digiti vestri iniquitate: labia vestra locuta sunt
mendacium, et lingua vestra iniquitatem fatur.
4 Non est qui invocet iustitiam, neque est qui
iudicet vere: sed confidunt in nihilo, et loquuntur
vanitates: conceperunt laborem, et pepererunt
iniquitatem. 5 Ova aspidum ruperunt, et telas
araneæ texuerunt: qui comederit de ovis eorum,
morietur: et quod confotum est, erumpet in
regulum. 6 Telæ eorum non erunt in vestimentum,
neque operientur operibus suis: opera eorum
opera inutilia, et opus iniquitatis in manibus
eorum. 7 Pedes eorum ad malum currunt, et
festinant ut effundant sanguinem innocentem,
cogitationes eorum cogitationes inutiles: vastitas et
contritio in viis eorum. 8 Viam pacis nescierunt,
et non est iudicium in gressibus eorum. Semitæ
eorum incurvatæ sunt eis: omnis qui calcat in
eis, ignorat pacem. 9 Propter hoc elongatum est
iudicium a nobis, et non apprehendet nos iustitia:
expectavimus lucem, et ecce tenebræ: splendorem,
et in tenebris ambulavimus. 10 Palpavimus sicut
cæci parietem, et quasi absque oculis attrectavimus:
impegimus meridie quasi in tenebris, in caliginosis
quasi mortui. 11 Rugiemus quasi ursi omnes, et
quasi columbæ meditantes gememus. Expectavimus
iudicium, et non est: salutem, et elongata est a
nobis. 12 Multiplicatæ sunt enim iniquitates nostræ
coram te, et peccata nostra responderunt nobis.
Quia scelera nostra nobiscum, et iniquitates nostras
cognovimus, 13 peccare et mentiri contra Dominum:
et aversi sumus ne iremus post tergum Dei nostri,
ut loqueremur calumniam et transgressionem:
concepimus, et locuti sumus de corde verba
mendacii. 14 Et conversum est retrorsum iudicium,
et iustitia longe stetit: quia corruit in platea veritas,
et æquitas non potuit ingredi. 15 Et facta est veritas
in oblivionem: et qui recessit a malo, prædæ patuit:
Et vidit Dominus, et malum apparuit in oculis eius,
quia non est iudicium. 16 Et vidit quia non est
vir: et aporiatus est, quia non est qui occurrat: et
salvavit sibi brachium suum, et iustitia eius ipsa
confirmavit eum. 17 Indutus est iustitia ut lorica, et
galea salutis in capite eius: indutus est vestimentis
ultionis, et opertus est quasi pallio zeli. 18 Sicut
ad vindictam quasi ad retributionem indignationis
hostibus suis, et vicissitudinem inimicis suis: insulis
vicem reddet. 19 Et timebunt qui ab Occidente,
nomen Domini: et qui ab ortu solis, gloriam eius:
cum venerit quasi fluvius violentus, quem Spiritus
Domini cogit: 20 et venerit Sion Redemptor, et eis,
qui redeunt ab iniquitate in Iacob, dicit Dominus. 21
Hoc fœdus meum cum eis, dicit Dominus: Spiritus
meus, qui est in te, et verba mea, quæ posui in ore
tuo, non recedent de ore tuo, et de ore seminis tui,
et de ore seminis seminis tui, dicit Dominus, amodo
et usque in sempiternum.

60 Surge illuminare Ierusalem: quia venit lumen
tuum, et gloria Domini super te orta est.
2 Quia ecce tenebræ operient terram, et caligo

populos: super te autem orietur Dominus, et gloria
eius in te videbitur. 3 Et ambulabunt gentes in
lumine tuo, et reges in splendore ortus tui. 4
Leva in circuitu oculos tuos, et vide: omnes isti
congregati sunt, venerunt tibi: filii tui de longe
venient, et filiæ tuæ de latere surgent. 5 Tunc
videbis, et afflues, mirabitur et dilatabitur cor
tuum, quando conversa fuerit ad te multitudo
maris, fortitudo gentium venerit tibi: 6 Inundatio
camelorum operiet te, dromedarii Madian et Epha:
omnes de Saba venient, aurum et thus deferentes, et
laudem Domino annunciantes. 7 Omne pecus Cedar
congregabitur tibi, arietes Nabaioth ministrabunt
tibi: offerentur super placabili altari meo, et domum
maiestatis meæ glorificabo. 8 Qui sunt isti, qui ut
nubes volant, et quasi columbæ ad fenestras suas?
9 Me enim insulæ expectant, et naves maris in
principio ut adducam filios tuos de longe: argentum
eorum, et aurum eorum cum eis nomini Domini
Dei tui, et Sancto Israel, quia glorificavit te. 10 Et
ædificabunt filii peregrinorum muros tuos, et reges
eorum ministrabunt tibi: in indignatione enim mea
percussi te: et in reconciliatione mea misertus sum
tui. 11 Et aperientur portæ tuæ iugiter: die ac
nocte non claudentur, ut afferatur ad te fortitudo
gentium, et reges earum adducantur: 12 gens enim
et regnum, quod non servierit tibi, peribit: et Gentes
solitudine vastabuntur. 13 Gloria Libani ad te veniet,
abies et buxus, et pinus simul ad ornandum locum
sanctificationis meæ, et locum pedum meorum
glorificabo. 14 Et venient ad te curvi filii eorum,
qui humiliaverunt te, et adorabunt vestigia pedum
tuorum omnes, qui detrahebant tibi, et vocabunt te
civitatem Domini, Sion Sancti Israel. 15 Pro eo quod
fuisti derelicta, et odio habita, et non erat qui per
te transiret, ponam te in superbiam sæculorum,
gaudium in generationem et generationem: 16 et
suges lac Gentium, et mamilla regum lactaberis: et
scies quia ego Dominus Salvans te, et Redemptor
tuus Fortis Iacob. 17 Pro ære afferam aurum,
et pro ferro afferam argentum: et pro lignis æs,
et pro lapidibus ferrum: et ponam visitationem
tuam pacem, et præpositos tuos iustitiam. 18 Non
audietur ultra iniquitas in terra tua, vastitas et
contritio in terminis tuis, et occupabit salus muros
tuos, et portas tuas laudatio. 19 Non erit tibi
amplius sol ad lucendum per diem, nec splendor
lunæ illuminabit te: sed erit tibi Dominus in lucem
sempiternam, et Deus tuus in gloriam tuam. 20 Non
occidet ultra sol tuus, et luna tua non minuetur:
quia erit tibi Dominus in lucem sempiternam, et
complebuntur dies luctus tui. 21 Populus autem tuus
omnes iusti, in perpetuum hereditabunt terram,
germen plantationis meæ, opus manus meæ ad
glorificandum. 22 Minimus erit in mille, et parvulus
in gentem fortissimam: ego Dominus in tempore
eius subito faciam istud.

61 Spiritus Domini super me, eo quod unxerit
Dominus me: ad annunciandum mansuetis
misit me, ut mederer contritis corde, et prædicarem
captivis indulgentiam, et clausis apertionem: 2 Ut
prædicarem annum placabilem Domino, et diem
ultionis Deo nostro: ut consolarer omnes lugentes:
3 ut ponerem lugentibus Sion: et darem eis coronam
pro cinere, oleum gaudii pro luctu, pallium laudis
pro spiritu mœroris: et vocabuntur in ea fortes
iustitiæ, plantatio Domini ad glorificandum. 4 Et
ædificabunt deserta a sæculo, et ruinas antiquas
erigent, et instaurabunt civitates desertas, dissipatas
in generationem et generationem. 5 Et stabunt
alieni, et pascent pecora vestra: et filii peregrinorum
agricolæ et vinitores vestri erunt. 6 Vos autem
sacerdotes Domini vocabimini: ministri Dei nostri,
dicetur vobis: Fortitudinem Gentium comedetis,
et in gloria earum superbietis. 7 Pro confusione
vestra duplici, et rubore laudabunt partem suam:
propter hoc in terra sua duplicia possidebunt, lætitia
sempiterna erit eis. 8 Quia ego Dominus diligens
iudicium, et odio habens rapinam in holocausto: et
dabo opus eorum in veritate, et fœdus perpetuum
feriam eis. 9 Et scient in gentibus semen eorum,
et germen eorum in medio populorum: omnes,
qui viderint eos, cognoscent illos, quia isti sunt
semen, cui benedixit Dominus. 10 Gaudens gaudebo
in Domino, et exultabit anima mea in Deo meo:
quia induit me vestimentis salutis: et indumento
iustitiæ circumdedit me, quasi sponsum decoratum
corona, et quasi sponsam ornatam monilibus suis.
11 Sicut enim terra profert germen suum, et sicut
hortus semen suum germinat, sic Dominus Deus
germinabit iustitiam, et laudem coram universis
gentibus.

62 Propter Sion non tacebo, et propter Ierusalem
non quiescam, donec egrediatur ut splendor
Iustus eius, et Salvator eius ut lampas accendatur. 2
Et videbunt Gentes Iustum tuum, et cuncti reges
Inclytum tuum: et vocabitur tibi nomen novum,
quod os Domini nominabit. 3 Et eris corona gloriæ
in manu Domini, et diadema regni in manu Dei
tui. 4 Non vocaberis ultra Derelicta: et terra tua
non vocabitur amplius Desolata: sed vocaberis
Voluntas mea in ea, et terra tua inhabitata. Quia
complacuit Domino in te: et terra tua inhabitabitur.
5 Habitabit enim iuvenis cum virgine, et habitabunt
in te filii tui. Et gaudebit sponsus super sponsam, et

gaudebit super te Deus tuus. 6 Super muros tuos
Ierusalem constitui custodes, tota die, et tota nocte
in perpetuum non tacebunt. Qui reminiscimini
Domini, ne taceatis, 7 et ne detis silentium ei,
donec stabiliat, et donec ponat Ierusalem laudem
in terra. 8 Iuravit Dominus in dextera sua, et in
brachio fortitudinis suæ: Si dedero triticum tuum
ultra cibum inimicis tuis: et si biberint filii alieni
vinum tuum, in quo laborasti. 9 Quia qui congregant
illud, comedent, et laudabunt Dominum: et qui
comportant illud, bibent in atriis sanctis meis.
10 Transite, transite per portas, præparate viam
populo, planum facite iter, eligite lapides, et elevate
signum ad Populos. 11 Ecce Dominus auditum fecit
in extremis terræ, dicite filiæ Sion: Ecce Salvator
tuus venit: ecce merces eius cum eo, et opus eius
coram illo. 12 Et vocabunt eos, Populus sanctus,
redempti a Domino. Tu autem vocaberis: Quæsita
civitas, et non Derelicta.

63 Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus
de Bosra? Iste Formosus in stola sua, gradiens
in multitudine fortitudinis suæ. Ego, qui loquor
iustitiam, et Propugnator sum ad salvandum. 2
Quare ergo rubrum est indumentum tuum, et
vestimenta tua sicut calcantium in torculari? 3
Torcular calcavi solus, et de Gentibus non est vir
mecum: calcavi eos in furore meo, et conculcavi
eos in ira mea: et aspersus est sanguis eorum
super vestimenta mea, et omnia indumenta mea
inquinavi. 4 Dies enim ultionis in corde meo: annus
redemptionis meæ venit. 5 Circumspexi, et non
erat auxiliator: quæsivi et non fuit qui adiuvaret: et
salvavit mihi brachium meum, et indignatio mea
ipsa auxiliata est mihi. 6 Et conculcavi populos
in furore meo, et inebriavi eos in indignatione
mea, et detraxi in terram virtutem eorum. 7
Miserationum Domini recordabor, laudem Domini
super omnibus, quæ reddidit nobis Dominus, et
super multitudinem bonorum domui Israel, quæ
largitus est eis secundum indulgentiam suam, et
secundum multitudinem misericordiarum suarum.
8 Et dixit: Verumtamen populus meus est, filii non
negantes: et factus est eis Salvator. 9 In omni
tribulatione eorum non est tribulatus, et Angelus
faciei eius salvavit eos: in dilectione sua, et in
indulgentia sua ipse redemit eos, et portavit eos, et
elevavit eos cunctis diebus sæculi. 10 Ipsi autem ad
iracundiam provocaverunt, et afflixerunt Spiritum
Sancti eius: et conversus est eis in inimicum, et ipse
debellavit eos. 11 Et recordatus est dierum sæculi
Moysi, et populi sui: Ubi est qui eduxit eos de mari
cum pastoribus gregis sui? Ubi est qui posuit in
medio eius Spiritum Sancti sui? 12 Qui eduxit ad
dexteram Moysen brachio maiestatis suæ, qui scidit
aquas ante eos, ut faceret sibi nomen sempiternum:
13 Qui eduxit eos per abyssos, quasi equum in
deserto non impingentem: 14 Quasi animal in
campo descendens, Spiritus Domini ductor eius
fuit: sic adduxisti populum tuum ut faceres tibi
nomen gloriæ. 15 Attende de cælo, et vide de
habitaculo sancto tuo, et gloriæ tuæ: ubi est zelus
tuus, et fortitudo tua, multitudo viscerum tuorum,
et miserationum tuarum? Super me continuerunt
se. 16 Tu enim Pater noster, et Abraham nescivit
nos, et Israel ignoravit nos: tu Domine Pater noster,
Redemptor noster, a sæculo nomen tuum. 17 Quare
errare nos fecisti Domine de viis tuis? Indurasti
cor nostrum ne timeremus te? Convertere propter
servos tuos, tribus hereditatis tuæ. 18 Quasi nihilum
possederunt populum sanctum tuum: hostes nostri
conculcaverunt sanctificationem tuam. 19 Facti
sumus quasi in principio, cum non dominareris
nostri, neque invocaretur nomen tuum super nos.

64 Utinam dirumperes cælos, et descenderes: a
facie tua montes defluerent. 2 Sicut exustio
ignis tabescerent, aquæ arderent igni, ut notum
fieret nomen tuum inimicis tuis: a facie tua
gentes turbarentur. 3 Cum feceris mirabilia,
non sustinebimus: descendisti, et a facie tua
montes defluxerunt. 4 A sæculo non audierunt,
neque auribus perceperunt: oculus non vidit, Deus
absque te, quæ præparasti expectantibus te. 5
Occurristi lætanti, et facienti iustitiam: in viis tuis
recordabuntur tui: ecce tu iratus es, et peccavimus:
in ipsis fuimus semper, et salvabimur. 6 Et facti
sumus ut immundus omnes nos, et quasi pannus
menstruatæ universæ iustitiæ nostræ: et cecidimus
quasi folium universi, et iniquitates nostræ quasi
ventus abstulerunt nos. 7 Non est qui invocet nomen
tuum: qui consurgat, et teneat te: abscondisti faciem
tuam a nobis, et allisisti nos in manu iniquitatis
nostræ. 8 Et nunc Domine, Pater noster es tu, nos
vero lutum: et Fictor noster tu, et opera manuum
tuarum omnes nos. 9 Ne irascaris Domine satis, et
ne ultra memineris iniquitatis nostræ: ecce respice,
populus tuus omnes nos. 10 Civitas sancti tui
facta est deserta, Sion deserta facta est, Ierusalem
desolata est. 11 Domus sanctificationis nostræ, et
gloriæ nostræ, ubi laudaverunt te patres nostri,
facta est in exustionem ignis, et omnia desiderabilia
nostra versa sunt in ruinas. 12 Numquid super
his continebis te Domine, tacebis, et affliges nos
vehementer?

65 Quæsierunt me qui ante non interrogabant,
invenerunt qui non quæsierunt me. Dixi:
Ecce ego, ecce ego ad gentem, quæ non invocabat
nomen meum. **2** Expandi manus meas tota die
ad populum incredulum, qui graditur in via non
bona post cogitationes suas. **3** Populus qui ad
iracundiam provocat me ante faciem meam semper:
qui immolant in hortis, et sacrificant super lateres:
4 qui habitant in sepulchris, et in delubris idolorum
dormiunt: qui comedunt carnem suillam, et ius
profanum in vasis eorum. **5** Qui dicunt: Recede a
me, non appropinques mihi, quia immundus es:
isti fumus erunt in furore meo, ignis ardens tota
die. **6** Ecce scriptum est coram me: non tacebo, sed
reddam et retribuam in sinum eorum **7** iniquitates
vestras, et iniquitates patrum vestrorum simul,
dicit Dominus, qui sacrificaverunt super montes,
et super colles exprobraverunt mihi, et remetiar
opus eorum primum in sinu eorum. **8** Hæc dicit
Dominus: Quomodo si inveniatur granum in botro,
et dicatur: Ne dissipes illud, quoniam benedictio est:
sic faciam propter servos meos, ut non disperdam
totum. **9** Et educam de Iacob semen, et de Iuda
possidentem montes meos: et hereditabunt eam
electi mei, et servi mei habitabunt ibi. **10** Et erunt
campestria in caulas gregum, et vallis Achor in
cubile armentorum populo meo qui requisierunt
me. **11** Et vos, qui dereliquistis Dominum, qui obliti
estis montem sanctum meum, qui ponitis Fortunæ
mensam, et libatis super eam. **12** Numerabo vos in
gladio, et omnes in cæde corruetis: pro eo quod
vocavi, et non respondistis: locutus sum, et non
audistis: et faciebatis malum in oculis meis, et quæ
nolui, elegistis. **13** Propter hoc hæc dicit Dominus
Deus: Ecce servi mei comedent, et vos esurietis: ecce
servi mei bibent, et vos sitietis: **14** Ecce servi mei
lætabuntur, et vos confundemini: Ecce servi mei
laudabunt præ exultatione cordis, et vos clamabitis
præ dolore cordis, et præ contritione spiritus
ululabitis. **15** Et dimittetis nomen vestrum in
iuramentum electis meis: et interficiet te Dominus
Deus, et servos suos vocabit nomine alio. **16** In quo
qui benedictus est super terram, benedicetur in
Deo, Amen: et qui iurat in terra, iurabit in Deo,
Amen: quia oblivioni traditæ sunt angustiæ priores,
et quia absconditæ sunt ab oculis meis. **17** Ecce
enim ego creo cælos novos, et terram novam: et
non erunt in memoria priora, et non ascendent
super cor. **18** Sed gaudebitis et exultabitis usque
in sempiternum in his, quæ ego creo: quia ecce
ego creo Ierusalem exultationem, et populum eius
gaudium. **19** Et exultabo in Ierusalem, et gaudebo in
populo meo: et non audietur in eo ultra vox fletus
et vox clamoris. **20** Non erit ibi amplius infans
dierum, et senex qui non impleat dies suos: quoniam
puer centum annorum morietur, et peccator
centum annorum maledictus erit. **21** Et ædificabunt
domos, et habitabunt: et plantabunt vineas, et
comedent fructus earum. **22** Non ædificabunt, et
alius habitabit: non plantabunt, et alius comedet:
secundum enim dies ligni, erunt dies populi mei,
et opera manuum eorum inveterabunt: **23** electi
mei non laborabunt frustra, neque generabunt in
conturbatione: quia semen benedictorum Domini
est, et nepotes eorum cum eis. **24** Eritque antequam
clament, ego exaudiam: adhuc illis loquentibus, ego
audiam. **25** Lupus et agnus pascentur simul, leo
et bos comedent paleas: et serpenti pulvis panis
eius: non nocebunt, neque occident in omni monte
sancto meo, dicit Dominus.

66 Hæc dicit Dominus: Cælum sedes mea, terra
autem scabellum pedum meorum: quæ est
ista domus, quam ædificabitis mihi? Et quis est
iste locus quietis meæ? **2** Omnia hæc manus mea
fecit, et facta sunt universa ista, dicit Dominus. Ad
quem autem respiciam, nisi ad pauperculum, et
contritum spiritu, et trementem sermones meos? **3**
Qui immolat bovem, quasi qui interficiat virum: qui
mactat pecus, quasi qui excerebret canem: qui offert
oblationem, quasi qui sanguinem suillum offerat:
qui recordatur thuris, quasi qui benedicat idolo. Hæc
omnia elegerunt in viis suis, et in abominationibus
suis anima eorum delectata est. **4** Unde et ego
eligam illusiones eorum: et quæ timebant, adducam
eis: quia vocavi, et non erat qui responderet: locutus
sum, et non audierunt: feceruntque malum in oculis
meis, et quæ nolui elegerunt. **5** Audite verbum
Domini, qui tremitis ad verbum eius: dixerunt
fratres vestri odientes vos, et abiicientes propter
nomen meum: glorificetur Dominus, et videbimus
in lætitia vestra: ipsi autem confundentur. **6** Vox
populi de civitate, vox de templo, vox Domini
reddentis retributionem inimicis suis. **7** Antequam
parturiret peperit: antequam veniret partus eius,
peperit masculum. **8** Quis audivit umquam tale? Et
quis vidit huic simile? Numquid parturiet terra in
die una? Aut parietur gens simul? Quia parturivit
et peperit Sion filios suos. **9** Numquid ego, qui alios
parere facio, ipse non pariam, dicit Dominus? Si
ego, qui generationem ceteris tribuo, sterilis ero, ait
Dominus Deus tuus? **10** Lætamini cum Ierusalem,
et exultate in ea, omnes qui diligitis eam: gaudete
cum ea gaudio universi, qui lugetis super eam **11** ut
sugatis, et repleamini ab ubere consolationis eius: ut
mulgeatis, et deliciis affluatis ab omnimoda gloria

eius. **12** Quia hæc dicit Dominus: Ecce ego declinabo
super eam quasi fluvium pacis, et quasi torrentem
inundantem gloriam Gentium, quam sugetis: ad
ubera portabimini, et super genua blandientur
vobis. **13** Quomodo si cui mater blandiatur, ita ego
consolabor vos, et in Ierusalem consolabimini. **14**
Videbitis, et gaudebit cor vestrum, et ossa vestra
quasi herba germinabunt, et cognoscetur manus
Domini servis eius, et indignabitur inimicis suis. **15**
Quia ecce Dominus in igne veniet, et quasi turbo
quadrigæ eius: reddere in indignatione furorem
suum, et increpationem suam in flamma ignis: **16**
quia in igne Dominus diiudicabit, et in gladio suo
ad omnem carnem, et multiplicabuntur interfecti
a Domino, **17** qui sanctificabantur, et mundos se
putabant in hortis post ianuam intrinsecus, qui
comedebant carnem suillam, et abominationem et
murem: simul consumentur, dicit Dominus. **18** Ego
autem opera eorum, et cogitationes eorum: venio
ut congregem cum omnibus gentibus et linguis: et
venient et videbunt gloriam meam. **19** Et ponam in
eis signum, et mittam ex eis, qui salvati fuerint, ad
Gentes in mare, in Africam, et Lydiam tendentes
sagittam: in Italiam et Græciam, ad insulas longe,
ad eos, qui non audierunt de me, et non viderunt
gloriam meam. Et annunciabunt gloriam meam
Gentibus, **20** et adducent omnes fratres vestros de
cunctis Gentibus donum Domino in equis, et in
quadrigis, et in lecticis, et in mulis, et in carrucis, ad
montem sanctum meum Ierusalem, dicit Dominus,
quomodo si inferant filii Israel munus in vase
mundo in domum Domini. **21** Et assumam ex eis
in sacerdotes, et Levitas, dicit Dominus: **22** Quia
sicut cæli novi, et terra nova, quæ ego facio stare
coram me, dicit Dominus: sic stabit semen vestrum,
et nomen vestrum. **23** Et erit mensis ex mense, et
Sabbatum ex Sabbato: veniet omnis caro ut adoret
coram facie mea, dicit Dominus. **24** Et egredientur,
et videbunt cadavera virorum, qui prævaricati sunt
in me: vermis eorum non morietur, et ignis eorum
non extinguetur: et erunt usque ad satietatem
visionis omni carni.

Jeremiæ

1 Verba Ieremiæ filii Helciæ, de sacerdotibus,
qui fuerunt in Anathoth, in Terra Beniamin.
2 Quod factum est verbum Domini ad eum in
diebus Iosiæ filii Amon regis Iuda, in tertiodecimo
anno regni eius. **3** Et factum est in diebus Ioakim
filii Iosiæ regis Iuda, usque ad consummationem
undecimi anni Sedeciæ filii Iosiæ regis Iuda,
usque ad transmigrationem Ierusalem, in mense
quinto. **4** Et factum est verbum Domini ad me,
dicens: **5** Priusquam te formarem in utero, novi
te: et antequam exires de vulva, sanctificavi te, et
prophetam in gentibus dedi te. **6** Et dixi: A, a, a,
Domine Deus: ecce nescio loqui, quia puer ego sum.
7 Et dixit Dominus ad me: Noli dicere: Puer sum:
quoniam ad omnia, quæ mittam te, ibis: et universa,
quæcumque mandavero tibi, loqueris. **8** Ne timeas
a facie eorum: quia tecum ego sum ut eruam te,
dicit Dominus. **9** Et misit Dominus manum suam, et
tetigit os meum: et dixit Dominus ad me: Ecce dedi
verba mea in ore tuo: **10** ecce constitui te hodie
super gentes, et super regna ut evellas, et destruas,
et disperdas, et dissipes, et ædifices, et plantes. **11**
Et factum est verbum Domini ad me, dicens: Quid
tu vides, Ieremia? Et dixi: Virgam vigilantem ego
video. **12** Et dixit Dominus ad me: Bene vidisti,
quia vigilabo ego super verbo meo ut faciam illud.
13 Et factum est verbum Domini secundo ad me,
dicens: Quid tu vides? Et dixi: Ollam succensam
ego video, et faciem eius a facie Aquilonis. **14** Et
dixit Dominus ad me: Ab Aquilone pandetur malum
super omnes habitatores terræ. **15** Quia ecce ego
convocabo omnes cognationes regnorum Aquilonis,
ait Dominus: et venient et ponent unusquisque
solium suum in introitu portarum Ierusalem, et
super omnes muros eius in circuitu, et super
universas urbes Iuda. **16** Et loquar iudicia mea cum
eis super omnem malitiam eorum, qui dereliquerunt
me, et libaverunt diis alienis, et adoraverunt opus
manuum suarum. **17** Tu ergo accinge lumbos tuos,
et surge, et loquere ad eos omnia quæ ego præcipio
tibi. Ne formides a facie eorum: nec enim timere te
faciam vultum eorum. **18** Ego quippe dedi te hodie in
civitatem munitam, et in columnam ferream, et in
murum æreum, super omnem terram, regibus Iuda,
principibus eius, et sacerdotibus, et populo terræ.
19 Et bellabunt adversum te, et non prævalebunt:
quia ego tecum sum, ait Dominus, ut liberem te.

2 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
2 Vade, et clama in auribus Ierusalem, dicens:
Hæc dicit Dominus: Recordatus sum tui, miserans
adolescentiam tuam, et charitatem desponsationis
tuæ, quando secuta es me in deserto, in terra,
quæ non seminatur. **3** Sanctus Israel Domino,
primitiæ frugum eius: omnes, qui devorant eum,
delinquunt: mala venient super eos, dicit Dominus.
4 Audite verbum Domini domus Iacob, et omnes
cognationes domus Israel: **5** Hæc dicit Dominus:
Quid invenerunt patres vestri in me iniquitatis,
quia elongaverunt a me, et ambulaverunt post
vanitatem, et vani facti sunt? **6** Et non dixerunt:
Ubi est Dominus, qui ascendere nos fecit de
Terra Ægypti: qui traduxit nos per desertum,
per terram inhabitabilem et inviam, per terram
sitis, et imaginem mortis, per terram, in qua non
ambulavit vir, neque habitavit homo? **7** Et induxi
vos in terram Carmeli, ut comederetis fructum
eius, et optima illius: et ingressi contaminastis
terram meam, et hereditatem meam posuistis in
abominationem. **8** Sacerdotes non dixerunt: Ubi
est Dominus? Et tenentes legem nescierunt me,
et pastores prævaricati sunt in me: et prophetæ
prophetaverunt in Baal, et idola secuti sunt. **9**
Propterea adhuc iudicio contendam vobiscum, ait
Dominus, et cum filiis vestris disceptabo. **10** Transite
ad insulas Cethim, et videte: et in Cedar mittite,
et considerate vehementer: et videte si factum
est huiuscemodi. **11** Si mutavit gens deos suos, et
certe ipsi non sunt dii: populus vero meus mutavit
gloriam suam in idolum. **12** Obstupescite cæli
super hoc, et portæ eius desolamini vehementer,
dicit Dominus. **13** Duo enim mala fecit populus
meus: Me dereliquerunt Fontem aquæ vivæ, et
foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quia
continere non valent aquas. **14** Numquid servus
est Israel, aut vernaculus? Quare ergo factus est
in prædam? **15** Super eum rugierunt leones, et
dederunt vocem suam, posuerunt terram eius in
solitudinem: civitates eius exustæ sunt, et non est
qui habitet in eis. **16** Filii quoque Mempheos et
Taphnes constupraverunt te usque ad verticem. **17**
Numquid non istud factum est tibi, quia dereliquisti
Dominum Deum tuum eo tempore, quo ducebat te
per viam? **18** Et nunc quid tibi vis in via Ægypti,
ut bibas aquam turbidam? Et quid tibi cum via
Assyriorum, ut bibas aquam fluminis? **19** Arguet te
malitia tua, et aversio tua increpabit te. Scito, et vide
quia malum et amarum est reliquisse te Dominum
Deum tuum, et non esse timorem mei apud te, dicit
Dominus Deus exercituum. **20** A sæculo confregisti
iugum meum, rupisti vincula mea, et dixisti: Non
serviam. In omni enim colle sublimi, et sub omni
ligno frondoso tu prosternebaris meretrix. **21** Ego
autem plantavi te vineam electam, omne semen

verum: quomodo ergo conversa es mihi in pravum
vinea aliena? 22 Si laveris te nitro, et multiplicaveris
tibi herbam borith, maculata es in iniquitate tua
coram me, dicit Dominus Deus. 23 Quomodo dicis:
Non sum polluta, post Baalim non ambulavi? Vide
vias tuas in convalle, scito quid feceris: cursor
levis explicans vias suas. 24 Onager assuetus in
solitudine, in desiderio animæ suæ attraxit ventum
amoris sui: nullus avertet eam: omnes, qui quærunt
eam, non deficient: in menstruis eius invenient
eam. 25 Prohibe pedem tuum a nuditate, et guttur
tuum a siti. Et dixisti: Desperavi, nequaquam faciam:
adamavi quippe alienos, et post eos ambulabo. 26
Quomodo confunditur fur quando deprehenditur,
sic confusi sunt domus Israel, ipsi et reges eorum,
principes, et sacerdotes, et prophetæ eorum, 27
dicentes ligno: Pater meus es tu: et lapidi: Tu me
genuisti. Verterunt ad me tergum, et non faciem,
et in tempore afflictionis suæ dicent: Surge, et
libera nos. 28 Ubi sunt dii tui, quos fecisti tibi?
Surgant et liberent te in tempore afflictionis tuæ:
secundum numerum quippe civitatum tuarum
erant dii tui Iuda. 29 Quid vultis mecum iudicio
contendere? Omnes dereliquistis me, dicit Dominus.
30 Frustra percussi filios vestros, disciplinam non
receperunt: devoravit gladius vester prophetas
vestros, quasi leo vastator generatio vestra. 31
Videte verbum Domini: Numquid solitudo factus
sum Israeli, aut terra serotina? Quare ergo dixit
populus meus: Recessimus, non veniemus ultra ad
te? 32 Numquid obliviscetur virgo ornamenti sui,
aut sponsa fasciæ pectoralis suæ? Populus vero
meus oblitus est mei diebus innumeris. 33 Quid
niteris bonam ostendere viam tuam ad quærendam
dilectionem, quæ insuper et malitias tuas docuisti
vias tuas, 34 et in alis tuis inventus est sanguis
animarum pauperum et innocentum? Non in fossis
inveni eos, sed in omnibus, quæ supra memoravi.
35 Et dixisti: Absque peccato et innocens ego sum:
et propterea avertatur furor tuus a me. Ecce ego
iudicio contendam tecum, eo quod dixeris: Non
peccavi. 36 Quam vilis facta es nimis, iterans vias
tuas! Et ab Ægypto confunderis, sicut confusa es ab
Assur. 37 Nam et ab ista egredieris, et manus tuæ
erunt super caput tuum: quoniam obtrivit Dominus
confidentiam tuam, et nihil habebis prosperum in
ea.

3 Vulgo dicitur: Si dimiserit vir uxorem suam, et
recedens ab eo, duxerit virum alterum: Numquid
revertetur ad eam ultra? Numquid non polluta, et
contaminata erit mulier illa? Tu autem fornicata
es cum amatoribus multis: tamen revertere ad
me, dicit Dominus, et ego suscipiam te. 2 Leva
oculos tuos in directum, et vide ubi non prostrata
sis: in viis sedebas, expectans eos quasi latro in
solitudine: et polluisti terram in fornicationibus
tuis, et in malitiis tuis. 3 Quam ob rem prohibitæ
sunt stillæ pluviarum, et serotinus imber non fuit:
frons mulieris meretricis facta est tibi, noluisti
erubescere. 4 Ergo saltem amodo voca me: Pater
meus, dux virginitatis meæ tu es: 5 Numquid
irasceris in perpetuum, aut perseverabis in finem?
Ecce locuta es, et fecisti mala, et potuisti. 6 Et dixit
Dominus ad me in diebus Iosiæ regis: Numquid
vidisti quæ fecerit aversatrix Israel? Abiit sibimet
super omnem montem excelsum, et sub omni ligno
frondoso, et fornicata est ibi. 7 Et dixi, cum fecisset
hæc omnia: Ad me revertere: et non est reversa. Et
vidit prævaricatrix soror eius Iuda, 8 quia pro eo,
quod mœchata esset aversatrix Israel, dimisissem
eam, et dedissem ei libellum repudii: et non timuit
prævaricatrix Iuda soror eius, sed abiit, et fornicata
est etiam ipsa. 9 Et facilitate fornicationis suæ
contaminavit terram, et mœchata est cum lapide
et ligno. 10 Et in omnibus his non est reversa ad
me prævaricatrix soror eius Iuda in toto corde suo,
sed in mendacio, ait Dominus. 11 Et dixit Dominus
ad me: Iustificavit animam suam aversatrix Israel,
comparatione prævaricatricis Iudæ. 12 Vade, et
clama sermones istos contra Aquilonem, et dices:
Revertere aversatrix Israel, ait Dominus, et non
avertam faciem meam a vobis: quia sanctus ego
sum, dicit Dominus, et non irascar in perpetuum.
13 Verumtamen scito iniquitatem tuam, quia in
Dominum Deum tuum prævaricata es: et dispersisti
vias tuas alienis sub omni ligno frondoso, et vocem
meam non audisti, ait Dominus. 14 Convertimini
filii revertentes, dicit Dominus: quia ego vir vester:
et assumam vos unum de civitate, et duos de
cognatione, et introducam vos in Sion. 15 Et dabo
vobis pastores iuxta cor meum, et pascent vos
scientia et doctrina. 16 Cumque multiplicati fueritis,
et creveritis in terra in diebus illis, ait Dominus:
non dicent ultra: Arca testamenti Domini: neque
ascendet super cor, neque recordabuntur illius: nec
visitabitur, nec fiet ultra. 17 In tempore illo vocabunt
Ierusalem, Solium Domini: et congregabuntur ad
eam omnes gentes in nomine Domini in Ierusalem,
et non ambulabunt post pravitatem cordis sui
pessimi. 18 In diebus illis ibit domus Iuda ad
domum Israel, et venient simul de terra Aquilonis
ad terram, quam dedi patribus vestris. 19 Ego
autem dixi: Quomodo ponam te in filios, et tribuam
tibi terram desiderabilem, hereditatem præclaram
exercituum Gentium? Et dixi: Patrem vocabis me,

et post me ingredi non cessabis. 20 Sed quomodo si
contemnat mulier amatorem suum, sic contempsit
me domus Israel, dicit Dominus. 21 Vox in viis audita
est, ploratus et ululatus filiorum Israel: quoniam
iniquam fecerunt viam suam, obliti sunt Domini
Dei sui. 22 Convertimini filii revertentes, et sanabo
aversiones vestras. Ecce nos venimus ad te: tu enim
es Dominus Deus noster. 23 Vere mendaces erant
colles, et multitudo montium: vere in Domino Deo
nostro salus Israel. 24 Confusio comedit laborem
patrum nostrorum ab adolescentia nostra, greges
eorum, et armenta eorum, filios eorum, et filias
eorum. 25 Dormiemus in confusione nostra, et
operiet nos ignominia nostra: quoniam Domino
Deo nostro peccavimus nos, et patres nostri ab
adolescentia nostra usque ad diem hanc: et non
audivimus vocem Domini Dei nostri.

4 Si reverteris Israel, ait Dominus, ad me
convertere: si abstuleris offendicula tua a facie
mea, non commoveberis. 2 Et iurabis: Vivit
Dominus in veritate, et in iudicio, et in iustitia: et
benedicent eum Gentes, ipsumque laudabunt. 3
Hæc enim dicit Dominus viro Iuda, et Ierusalem:
Novate vobis novale, et nolite serere super spinas:
4 Circumcidimini Domino, et auferte præputia
cordium vestrorum viri Iuda, et habitatores
Ierusalem: ne forte egrediatur ut ignis indignatio
mea, et succendatur, et non sit qui extinguat,
propter malitiam cogitationum vestrarum. 5
Annunciate in Iuda, et in Ierusalem auditum facite:
loquimini, et canite tuba in terra: clamate fortiter,
et dicite: congregamini, et ingrediamur civitates
munitas: 6 Levate signum in Sion. Confortamini,
nolite stare, quia malum ego adduco ab Aquilone, et
contritionem magnam. 7 Ascendit leo de cubili suo,
et prædo Gentium se levavit: egressus est de loco
suo ut ponat terram tuam in solitudinem: civitates
tuæ vastabuntur, remanentes absque habitatore. 8
Super hoc accingite vos ciliciis, plangite et ululate:
quia non est aversa ira furoris Domini a nobis. 9
Et erit in die illa, dicit Dominus: Peribit cor regis,
et cor principum: et obstupescent sacerdotes, et
prophetæ consternabuntur. 10 Et dixi: Heu, heu,
heu, Domine Deus, ergo ne decepisti populum
istum et Ierusalem, dicens: Pax erit vobis: et ecce
pervenit gladius usque ad animam? 11 In tempore
illo dicetur populo huic et Ierusalem: Ventus urens
in viis, quæ sunt in deserto viæ filiæ populi mei,
non ad ventilandum, et ad purgandum. 12 Spiritus
plenus ex his veniet mihi: et nunc ego loquar
iudicia mea cum eis. 13 Ecce quasi nubes ascendet,
et quasi tempestas currus eius: velociores aquilis
equi illius: Væ nobis! quoniam vastati sumus. 14
Lava a malitia cor tuum Ierusalem, ut salva fias:
usquequo morabuntur in te cogitationes noxiæ? 15
Vox enim annunciantis a Dan, et notum facientis
idolum de monte Ephraim. 16 Dicite gentibus:
Ecce auditum est in Ierusalem custodes venire de
terra longinqua, et dare super civitates Iuda vocem
suam. 17 Quasi custodes agrorum facti sunt super
eam in gyro: quia me ad iracundiam provocavit,
dicit Dominus. 18 Viæ tuæ, et cogitationes tuæ
fecerunt hæc tibi: ista malitia tua, quia amara,
quia tetigit cor tuum. 19 Ventrem meum, ventrem
meum doleo, sensus cordis mei turbati sunt in
me: non tacebo, quoniam vocem buccinæ audivit
anima mea, clamorem prælii. 20 Contritio super
contritionem vocata est, et vastata est omnis terra:
repente vastata sunt tabernacula mea, subito pelles
meæ. 21 Usquequo videbo fugientem, audiam
vocem buccinæ? 22 Quia stultus populus meus me
non cognovit: filii insipientes sunt, et vecordes:
sapientes sunt ut faciant mala, bene autem facere
nescierunt. 23 Aspexi terram, et ecce vacua erat,
et nihili: et cælos, et non erat lux in eis. 24
Vidi montes, et ecce movebantur: et omnes colles
conturbati sunt. 25 Intuitus sum, et non erat homo:
et omne volatile cæli recessit. 26 Aspexi, et ecce
Carmelus desertus: et omnes urbes eius destructæ
sunt a facie Domini, et a facie iræ furoris eius.
27 Hæc enim dicit Dominus: Deserta erit omnis
terra, sed tamen consummationem non faciam. 28
Lugebit terra, et mœrebunt cæli desuper: eo quod
locutus sum, cogitavi, et non pœnituit me, nec
aversus sum ab eo. 29 A voce equitis, et mittentis
sagittam fugit omnis civitas: ingressi sunt ardua, et
ascenderunt rupes: universæ urbes derelictæ sunt,
et non habitat in eis homo. 30 Tu autem vastata
quid facies? Cum vestieris te coccino, cum ornata
fueris monili aureo, et pinxeris stibio oculos tuos,
frustra componeris: contempserunt te amatores
tui, animam tuam quærent. 31 Vocem enim quasi
parturientis audivi, angustias ut puerperæ: Vox
filiæ Sion intermorientis, expandentisque manus
suas: Væ mihi, quia defecit anima mea propter
interfectos!

5 Circuite vias Ierusalem, et aspicite, et
considerate, et quærite in plateis eius, an
inveniatis virum facientem iudicium, et quærentem
fidem: et propitius ero ei. 2 Quod si etiam Vivit
Dominus, dixerint: et hoc falso iurabunt. 3 Domine
oculi tui respiciunt fidem: percussisti eos, et non
doluerunt: attrivisti eos, et renuerunt accipere
disciplinam: induraverunt facies suas supra petram,

et noluerunt reverti. 4 Ego autem dixi: Forsitan
pauperes sunt et stulti, ignorantes viam Domini,
iudicium Dei sui. 5 Ibo igitur ad optimates, et loquar
eis: ipsi enim cognoverunt viam Domini, iudicium
Dei sui. Et ecce magis hi simul confregerunt iugum,
ruperunt vincula. 6 Idcirco percussit eos leo de silva,
lupus ad vesperam vastavit eos, pardus vigilans
super civitates eorum: omnis, qui egressus fuerit ex
eis, capietur: quia multiplicatæ sunt prævaricationes
eorum, confortatæ sunt aversiones eorum. 7 Super
quo propitius tibi esse potero? Filii tui dereliquerunt
me, et iurant in his, qui non sunt dii: saturavi eos, et
mœchati sunt, et in domo meretricis luxuriabantur.
8 Equi amatores, et emissarii facti sunt: Unusquisque
ad uxorem proximi sui hinniebat. 9 Numquid super
his non visitabo, dicit Dominus? Et in gente tali
non ulciscetur anima mea? 10 Ascendite muros
eius, et dissipate, consummationem autem nolite
facere: auferte propagines eius, quia non sunt
Domini. 11 Prævaricatione enim prævaricata est
in me domus Israel, et domus Iuda, ait Dominus.
12 Negaverunt Dominum, et dixerunt: Non est
ipse: neque veniet super nos malum: gladium et
famem non videbimus. 13 Prophetæ fuerunt in
ventum locuti, et responsum non fuit in eis: Hæc
ergo evenient illis. 14 Hæc dicit Dominus Deus
exercituum: Quia locuti estis verbum istud: ecce ego
do verba mea in ore tuo in ignem, et populum istum
in ligna, et vorabit eos. 15 Ecce ego adducam super
vos gentem de longinquo domus Israel, ait Dominus:
gentem robustam, gentem antiquam, gentem cuius
ignorabis linguam, nec intelliges quid loquatur. 16
Pharetra eius quasi sepulchrum patens, universi
fortes. 17 Et comedet segetes tuas, et panem tuum:
devorabit filios tuos, et filias tuas: comedet gregem
tuum, et armenta tua: comedet vineam tuam et
ficum tuam: et conteret urbes munitas tuas, in
quibus tu habes fiduciam, gladio. 18 Verumtamen
in diebus illis, ait Dominus, non faciam vos in
consummationem. 19 Quod si dixeritis: Quare fecit
nobis Dominus Deus noster hæc omnia? Dices ad
eos: Sicut dereliquistis me, et servistis deo alieno
in terra vestra, sic servietis alienis in terra non
vestra. 20 Annunciate hoc domui Iacob, et auditum
facite in Iuda, dicentes: 21 Audi popule stulte, qui
non habes cor: qui habentes oculos non videtis: et
aures, et non auditis. 22 Me ergo non timebitis, ait
Dominus: et a facie mea non dolebitis? Qui posui
arenam terminum mari, præceptum sempiternum,
quod non præteribit: et commovebuntur, et non
poterunt: et intumescent fluctus eius, et non
transibunt illud: 23 Populo autem huic factum
est cor incredulum et exasperans, recesserunt
et abierunt. 24 Et non dixerunt in corde suo:
Metuamus Dominum Deum nostrum, qui dat nobis
pluviam temporaneam et serotinam in tempore suo:
plenitudinem annuæ messis custodientem nobis.
25 Iniquitates vestræ declinaverunt hæc: et peccata
vestra prohibuerunt bonum a vobis: 26 Quia inventi
sunt in populo meo impii insidiantes quasi aucupes,
laqueos ponentes, et pedicas ad capiendos viros. 27
Sicut decipula plena avibus, sic domus eorum plenæ
dolo: ideo magnificati sunt et ditati. 28 Incrassati
sunt et impinguati: et præterierunt sermones meos
pessime. Causam viduæ non iudicaverunt, causam
pupilli non direxerunt, et iudicium pauperum non
iudicaverunt. 29 Numquid super his non visitabo,
dicit Dominus? Aut super gentem huiuscemodi
non ulciscetur anima mea? 30 Stupor et mirabilia
facta sunt in terra: 31 Prophetæ prophetabant
mendacium, et sacerdotes applaudebant manibus
suis: et populus meus dilexit talia: quid igitur fiet in
novissimo eius?

6 Confortamini filii Beniamin in medio Ierusalem,
et in Thecua clangite buccina, et super
Bethacarem levate vexillum: quia malum visum
est ab Aquilone, et contritio magna. 2 Speciosæ
et delicatæ assimilavi filiam Sion. 3 Ad eam
venient pastores, et greges eorum: fixerunt in
ea tentoria in circuitu: pascet unusquisque eos,
qui sub manu sua sunt. 4 Sanctificate super eam
bellum: consurgite, et ascendamus in meridie: Væ
nobis, quia declinavit dies, quia longiores factæ
sunt umbræ vesperi. 5 Surgite, et ascendamus
in nocte, et dissipemus domus eius. 6 Quia hæc
dicit Dominus exercituum: Cædite lignum eius, et
fundite circa Ierusalem aggerem: hæc est civitas
visitationis, omnis calumnia in medio eius. 7 Sicut
frigidam fecit cisterna aquam suam, sic frigidum
fecit malitiam suam: iniquitas et vastitas audietur in
ea, coram me semper infirmitas et plaga. 8 Erudire
Ierusalem, ne forte recedat anima mea a te, ne
forte ponam te desertam terram inhabitabilem. 9
Hæc dicit Dominus exercituum: Usque ad racemum
colligent quasi in vinea reliquias Israel: converte
manum tuam quasi vindemiator ad cartallum. 10
Cui loquar? Et quem contestabor ut audiat? Ecce
incircumcisæ aures eorum, et audire non possunt:
Ecce verbum Domini factum est eis in opprobrium:
et non suscipient illud. 11 Idcirco furore Domini
plenus sum, laboravi sustinens: effunde super
parvulum foris, et super consilium iuvenum simul:
vir enim cum muliere capietur, senex cum pleno
dierum. 12 Et transibunt domus eorum ad alteros,
agri et uxores pariter: quia extendam manum

meam super habitantes terram, dicit Dominus. 13 A
minore quippe usque ad maiorem omnes avaritiæ
student: et a propheta usque ad sacerdotem cuncti
faciunt dolum. 14 Et curabant contritionem filiæ
populi mei cum ignominia, dicentes: Pax, pax: et
non erat pax. 15 Confusi sunt, quia abominationem
fecerunt: quin potius confusione non sunt confusi,
et erubescere nescierunt. Quam ob rem cadent
inter ruentes: in tempore visitationis suæ corruent,
dicit Dominus. 16 Hæc dicit Dominus: State super
vias, et videte, et interrogate de semitis antiquis,
quæ sit via bona, et ambulate in ea: et invenietis
refrigerium animabus vestris. Et dixerunt: Non
ambulabimus. 17 Et constitui super vos speculatores.
Audite vocem tubæ. Et dixerunt: Non audiemus. 18
Ideo audite Gentes, et cognosce congregatio, quanta
ego faciam eis. 19 Audi terra: Ecce ego adducam
mala super populum istum, fructum cogitationum
eius: quia verba mea non audierunt, et legem meam
proiecerunt. 20 Ut quid mihi thus de Saba affertis,
et calamum suave olentem de terra longinqua?
Holocautomata vestra non sunt accepta, et victimæ
vestræ non placuerunt mihi. 21 Propterea hæc
dicit Dominus: Ecce ego dabo in populum istum
ruinas, et ruent in eis patres et filii simul, vicinus,
et proximus peribunt. 22 Hæc dicit Dominus: Ecce
populus venit de terra Aquilonis, et gens magna
consurget a finibus terræ. 23 Sagittam et scutum
arripiet: crudelis est, et non miserebitur. Vox eius
quasi mare sonabit: et super equos ascendent,
præparati quasi vir ad prælium, adversum te
filia Sion. 24 Audivimus famam eius, dissolutæ
sunt manus nostræ: tribulatio apprehendit nos,
dolores ut parturientem. 25 Nolite exire ad agros,
et in via ne ambuletis: quoniam gladius inimici
pavor in circuitu. 26 Filia populi mei accingere
cilicio, et conspergere cinere: luctum unigeniti
fac tibi, planctum amarum, quia repente veniet
vastator super nos. 27 Probatorem dedi te in populo
meo robustum: et scies, et probabis viam eorum.
28 Omnes isti principes declinantes, ambulantes
fraudulenter, æs et ferrum: universi corrupta
sunt. 29 Defecit sufflatorium, in igne consumptum
est plumbum, frustra conflavit conflator: malitiæ
enim eorum non sunt consumptæ. 30 Argentum
reprobum vocate eos, quia Dominus proiecit illos.

7 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino,
dicens: 2 Sta in porta domus Domini, et prædica
ibi verbum istud, et dic: Audite verbum Domini
omnis Iuda, qui ingredimini per portas has, ut
adoretis Dominum. 3 Hæc dicit Dominus exercituum
Deus Israel: Bonas facite vias vestras, et studia
vestra: et habitabo vobiscum in loco isto. 4 Nolite
confidere in verbis mendacii, dicentes: Templum
Domini, templum Domini, templum Domini est.
5 Quoniam si bene direxeritis vias vestras, et
studia vestra: si feceritis iudicium inter virum et
proximum eius, 6 advenæ, et pupillo, et viduæ non
feceritis calumniam, nec sanguinem innocentem
effuderitis in loco hoc, et post deos alienos non
ambulaveritis in malum vobismetipsis: 7 habitabo
vobiscum in loco isto: in terra, quam dedi patribus
vestris a sæculo et usque in sæculum. 8 Ecce vos
confiditis vobis in sermonibus mendacii, qui non
proderunt vobis: 9 furari, occidere, adulterari, iurare
mendaciter, libare Baalim, et ire post deos alienos,
quos ignoratis. 10 Et venistis, et stetistis coram me
in domo hac, in qua invocatum est nomen meum,
et dixistis: Liberati sumus eo quod fecerimus omnes
abominationes istas. 11 Numquid ergo spelunca
latronum facta est domus ista, in qua invocatum est
nomen meum in oculis vestris? Ego, ego sum: ego
vidi, dicit Dominus. 12 Ite ad locum meum in Silo,
ubi habitavit nomen meum a principio: et videte
quæ fecerim ei propter malitiam populi mei Israel:
13 Et nunc, quia fecistis omnia opera hæc, dicit
Dominus: et locutus sum ad vos mane consurgens,
et loquens, et non audistis: et vocavi vos, et
non respondistis: 14 Faciam domui huic, in qua
invocatum est nomen meum, et in qua vos habetis
fiduciam: et loco, quem dedi vobis et patribus
vestris, sicut feci Silo. 15 Et proiiciam vos a facie
mea, sicut proieci omnes fratres vestros, universum
semen Ephraim. 16 Tu ergo noli orare pro populo
hoc, nec assumas pro eis laudem et orationem, et
non obsistas mihi: quia non exaudiam te. 17 Nonne
vides quid isti faciunt in civitatibus Iuda, et in
plateis Ierusalem? 18 Filii colligunt ligna, et patres
succendunt ignem, et mulieres conspergunt adipem,
ut faciant placentas reginæ cæli, et libent diis
alienis, et me ad iracundiam provocent. 19 Numquid
me ad iracundiam provocant, dicit Dominus? Nonne
semetipsos in confusionem vultus sui? 20 Ideo hæc
dicit Dominus Deus: Ecce furor meus, et indignatio
mea conflatur super locum istum, super viros, et
super iumenta, et super lignum regionis, et super
fruges terræ, et succendetur, et non extinguetur.
21 Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel:
Holocautomata vestra addite victimis vestris, et
comedite carnes. 22 Quia non sum locutus cum
patribus vestris, et non præcepi eis in die, qua eduxi
eos de Terra Ægypti, de verbo holocautomatum,
et victimarum. 23 Sed hoc verbum præcepi eis,
dicens: Audite vocem meam, et ero vobis Deus,
et vos eritis mihi populus: et ambulate in omni

via, quam mandavi vobis, ut bene sit vobis. **24** Et
non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam: sed
abierunt in voluntatibus, et in pravitate cordis sui
mali: factique sunt retrorsum, et non in ante, **25** a
die qua egressi sunt patres eorum de Terra Ægypti,
usque ad diem hanc. Et misi ad vos omnes servos
meos prophetas per diem, consurgens diluculo, et
mittens. **26** Et non audierunt me, nec inclinaverunt
aurem suam: sed induraverunt cervicem suam:
et peius operati sunt, quam patres eorum. **27** Et
loqueris ad eos omnia verba hæc, et non audient
te: et vocabis eos, et non respondebunt tibi. **28** Et
dices ad eos: Hæc est gens, quæ non audivit vocem
Domini Dei sui, nec recepit disciplinam: periit fides,
et ablata est de ore eorum. **29** Tonde capillum tuum,
et proiice, et sume in directum planctum: quia
proiecit Dominus, et reliquit generationem furoris
sui: **30** quia fecerunt filii Iuda malum in oculis meis,
dicit Dominus. Posuerunt offendicula sua in domo,
in qua invocatum est nomen meum, ut polluerent
eam: **31** et ædificaverunt excelsa Topheth, quæ est in
valle filii Ennom: ut incenderent filios suos, et filias
suas igni: quæ non præcepi, nec cogitavi in corde
meo. **32** Ideo ecce dies venient, dicit Dominus, et
non dicetur amplius, Topheth, et Vallis filii Ennom:
sed Vallis interfectionis: et sepelient in Topheth, eo
quod non sit locus. **33** Et erit morticinum populi
huius in cibos volucribus cæli, et bestiis terræ,
et non erit qui abigat. **34** Et quiescere faciam de
urbibus Iuda, et de plateis Ierusalem vocem gaudii,
et vocem lætitiæ, vocem sponsi, et vocem sponsæ:
in desolationem enim erit terra.

8 In illo tempore, ait Dominus: Eiicient ossa
regum Iuda, et ossa principum eius, et ossa
sacerdotum, et ossa prophetarum, et ossa eorum,
qui habitaverunt Ierusalem, de sepulchris suis: **2**
et expandent ea ad solem, et lunam, et omnem
militiam cæli, quæ dilexerunt, et quibus servierunt,
et post quæ ambulaverunt, et quæ quæsierunt, et
adoraverunt: non colligentur, et non sepelientur: in
sterquilinium super faciem terræ erunt. **3** Et eligent
magis mortem quam vitam omnes qui residui
fuerint de cognatione hac pessima in universis
locis, quæ derelicta sunt, ad quæ eieci eos, dicit
Dominus exercituum. **4** Et dices ad eos: Hæc dicit
Dominus: Numquid qui cadit, non resurget? Et qui
aversus est, non revertetur? **5** Quare ergo aversus
est populus iste in Ierusalem aversione contentiosa?
Apprehenderunt mendacium, et noluerunt reverti.
6 Attendi, et auscultavi: nemo quod bonum est
loquitur, nullus est qui agat pœnitentiam super
peccato suo, dicens: Quid feci? Omnes conversi
sunt ad cursum suum, quasi equus impetu vadens
ad prælium. **7** Milvus in cælo cognovit tempus
suum: turtur, et hirundo, et ciconia custodierunt
tempus adventus sui: populus autem meus non
cognovit iudicium Domini. **8** Quomodo dicitis:
Sapientes nos sumus, et lex Domini nobiscum
est? Vere mendacium operatus est stylus mendax
scribarum. **9** Confusi sunt sapientes, perterriti
et capti sunt: verbum enim Domini proiecerunt,
et sapientia nulla est in eis. **10** Propterea dabo
mulieres eorum exteris, agros eorum heredibus:
quia a minimo usque ad maximum omnes avaritiam
sequuntur: a propheta usque ad sacerdotem cuncti
faciunt mendacium. **11** Et sanabant contritionem
filiæ populi mei ad ignominiam, dicentes: Pax,
pax: cum non esset pax. **12** Confusi sunt quia
abominationem fecerunt: quinimmo confusione
non sunt confusi, et erubescere nescierunt: idcirco
cadent inter corruentes, in tempore visitationis suæ
corruent, dicit Dominus. **13** Congregans congregabo
eos, ait Dominus: non est uva in vitibus, et non sunt
ficus in ficulnea: folium defluxit: et dedi eis quæ
prætergressa sunt. **14** Quare sedemus? Convenite,
et ingrediamur civitatem munitam, et sileamus
ibi: quia Dominus Deus noster silere nos fecit,
et potum dedit nobis aquam fellis: peccavimus
enim Domino. **15** Expectavimus pacem, et non
erat bonum: tempus medelæ, et ecce formido.
16 A Dan auditus est fremitus equorum eius, a
voce hinnituum pugnatorum eius commota est
omnis terra. Et venerunt, et devoraverunt terram,
et plenitudinem eius: urbem et habitatores eius.
17 Quia ecce ego mittam vobis serpentes regulos,
quibus non est incantatio: et mordebunt vos, ait
Dominus. **18** Dolor meus super dolorem, in me cor
meum mœrens. **19** Ecce vox clamoris filiæ populi
mei de terra longinqua: Numquid Dominus non
est in Sion, aut rex eius non est in ea? Quare ergo
me ad iracundiam concitaverunt in sculptilibus
suis, et in vanitatibus alienis? **20** Transiit messis,
finita est æstas, et nos salvati non sumus. **21**
Super contritione filiæ populi mei contritus sum,
et contristatus, stupor obtinuit me. **22** Numquid
resina non est in Galaad? Aut medicus non est ibi?
Quare igitur non est obducta cicatrix filiæ populi
mei?

9 Quis dabit capiti meo aquam, et oculis meis
fontem lacrymarum? Et plorabo die ac nocte
interfectos filiæ populi mei. **2** Quis dabit me in
solitudine diversorium viatorum? Et derelinquam
populum meum, et recedam ab eis. Quia omnes
adulteri sunt, cœtus prævaricatorum. **3** Et

extenderunt linguam suam quasi arcum mendacii et
non veritatis: confortati sunt in terra, quia de malo
ad malum egressi sunt, et me non cognoverunt, dicit
Dominus. 4 Unusquisque se a proximo suo custodiat,
et in omni fratre suo non habeat fiduciam: quia
omnis frater supplantans supplantabit, et omnis
amicus fraudulenter incedet. 5 Et vir fratrem suum
deridebit, et veritatem non loquentur: docuerunt
enim linguam suam loqui mendacium: ut inique
agerent, laboraverunt. 6 Habitatio tua in medio
doli: in dolo renuerunt scire me, dicit Dominus. 7
Propterea hæc dicit Dominus exercituum: Ecce ego
conflabo, et probabo eos: quid enim aliud faciam a
facie filiæ populi mei? 8 Sagitta vulnerans lingua
eorum, dolum locuta est: in ore suo pacem cum
amico suo loquitur, et occulte ponit ei insidias. 9
Numquid super his non visitabo, dicit Dominus?
Aut in gente huiusmodi non ulciscetur anima mea?
10 Super montes assumam fletum ac lamentum, et
super speciosa deserti planctum: quoniam incensa
sunt, eo quod non sit vir pertransiens: et non
audierunt vocem possidentis: a volucre cæli usque
ad pecora transmigraverunt et recesserunt. 11
Et dabo Ierusalem in acervos arenæ, et cubilia
draconum: et civitates Iuda dabo in desolationem,
eo quod non sit habitator. 12 Quis est vir sapiens, qui
intelligat hoc, et ad quem verbum oris Domini fiat
ut annunciet istud, quare perierit terra, et exusta
sit quasi desertum, eo quod non sit qui pertranseat?
13 Et dixit Dominus: Quia dereliquerunt legem
meam, quam dedi eis, et non audierunt vocem
meam, et non ambulaverunt in ea: 14 et abierunt
post pravitatem cordis sui, et post Baalim: quod
didicerunt a patribus suis. 15 Idcirco hæc dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Ecce ego cibabo
populum istum absinthio, et potum dabo eis aquam
fellis. 16 Et dispergam eos in gentibus, quas non
noverunt ipsi et patres eorum: et mittam post
eos gladium, donec consumantur. 17 Hæc dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Contemplamini,
et vocate lamentatrices et veniant: et ad eas, quæ
sapientes sunt, mittite, et properent: 18 festinent,
et assumant super nos lamentum: deducant oculi
nostri lacrymas, et palpebræ nostræ defluant aquis.
19 Quia vox lamentationis audita est de Sion:
Quomodo vastati sumus et confusi vehementer?
Quia dereliquimus terram, quoniam deiecta sunt
tabernacula nostra. 20 Audite ergo mulieres verbum
Domini: et assumant aures vestræ sermonem
oris eius: et docete filias vestras lamentum: et
unaquæque proximam suam planctum. 21 Quia
ascendit mors per fenestras nostras, ingressa est
domos nostras, disperdere parvulos deforis, iuvenes
de plateis. 22 Loquere: Hæc dicit Dominus: Et cadet
morticinum hominis quasi stercus super faciem
regionis, et quasi fœnum post tergum metentis, et
non est qui colligat. 23 Hæc dicit Dominus: Non
glorietur sapiens in sapientia sua, et non glorietur
fortis in fortitudine sua, et non glorietur dives in
divitiis suis: 24 sed in hoc glorietur, qui gloriatur,
scire et nosse me, quia ego sum Dominus, qui
facio misericordiam, et iudicium, et iustitiam in
terra: hæc enim placent mihi, ait Dominus. 25
Ecce dies veniunt, dicit Dominus: et visitabo super
omnem, qui circumcisum habet præputium, 26
super Ægyptum, et super Iuda, et super Edom,
et super filios Ammon, et super Moab, et super
omnes qui attonsi sunt in comam, habitantes in
deserto: quia omnes gentes habent præputium,
omnis autem domus Israel incircumcisi sunt corde.

10 Audite verbum, quod locutus est Dominus
super vos domus Israel. 2 Hæc dicit Dominus:
Iuxta vias Gentium nolite discere: et a signis cæli
nolite metuere, quæ timent Gentes: 3 quia leges
populorum vanæ sunt: quia lignum de saltu præcidit
opus manus artificis in ascia. 4 Argento, et auro
decoravit illud: clavis et malleis compegit, ut non
dissolvatur. 5 In similitudinem palmæ fabricata
sunt, et non loquentur: portata tollentur, quia
incedere non valent. Nolite ergo timere ea, quia
nec male possunt facere, nec bene. 6 Non est
similis tui Domine: magnus es tu, et magnum
nomen tuum in fortitudine. 7 Quis non timebit
te, O Rex gentium? Tuum est enim decus: inter
cunctos sapientes Gentium, et in universis regnis
eorum nullus est similis tui. 8 Pariter insipientes et
fatui probabuntur: doctrina vanitatis eorum lignum
est. 9 Argentum involutum de Tharsis affertur, et
aurum de Ophaz: opus artificis, et manus ærarii,
hyacinthus et purpura indumentum eorum. Opus
artificum universa hæc. 10 Dominus autem Deus
verus est: ipse Deus vivens, et Rex sempiternus.
Ab indignatione eius commovebitur terra: et non
sustinebunt Gentes comminationem eius. 11 Sic ergo
dicetis eis: dii, qui cælos et terram non fecerunt,
pereant de terra, et de his, quæ sub cælo sunt. 12
Qui facit terram in fortitudine sua, præparat orbem
in sapientia sua, et prudentia sua extendit cælos. 13
Ad vocem suam dat multitudinem aquarum in cælo,
et elevat nebulas ab extremitatibus terræ: fulgura
in pluviam facit, et educit ventum de thesauris
suis. 14 Stultus factus est omnis homo a scientia,
confusus est artifex omnis in sculptili: quoniam
falsum est quod conflavit, et non est spiritus in
eis. 15 Vana sunt, et opus risu dignum: in tempore

visitationis suæ peribunt. 16 Non est his similis
pars Iacob: qui enim formavit omnia, ipse est: et
Israel virga hereditatis eius: Dominus exercituum
nomen illi. 17 Congrega de terra confusionem
tuam, quæ habitas in obsidione: 18 Quia hæc dicit
Dominus: Ecce ego longe proiiciam habitatores
terræ in hac vice: et tribulabo eos ita ut inveniantur.
19 Væ mihi super contritione mea, pessima plaga
mea. Ego autem dixi: Plane hæc infirmitas mea
est, et portabo illam. 20 Tabernaculum meum
vastatum est, omnes funiculi mei dirupti sunt, filii
mei exierunt a me, et non subsistunt: non est qui
extendat ultra tentorium meum, et erigat pelles
meas. 21 Quia stulte egerunt pastores, et Dominum
non quæsierunt: propterea non intellexerunt, et
omnis grex eorum dispersus est. 22 Vox auditionis
ecce venit, et commotio magna de terra Aquilonis:
ut ponat civitates Iuda solitudinem, et habitaculum
draconum. 23 Scio Domine quia non est hominis via
eius: nec viri est ut ambulet, et dirigat gressus suos.
24 Corripe me Domine, verumtamen in iudicio:
et non in furore tuo, ne forte ad nihilum redigas
me. 25 Effunde indignationem tuam super Gentes,
quæ non cognoverunt te, et super provincias, quæ
nomen tuum non invocaverunt: quia comederunt
Iacob, et devoraverunt eum, et consumpserunt
illum, et decus eius dissipaverunt.

11 Verbum, quod factum est a Domino ad
Ieremiam, dicens: 2 Audite verba pacti huius,
et loquimini ad viros Iuda, et ad habitatores
Ierusalem, 3 et dices ad eos: Hæc dicit Dominus
Deus Israel: Maledictus vir, qui non audierit verba
pacti huius, 4 quod præcepi patribus vestris in die,
qua eduxi eos de Terra Ægypti, de fornace ferrea,
dicens: Audite vocem meam, et facite omnia, quæ
præcipio vobis, et eritis mihi in populum, et ego
ero vobis in Deum: 5 ut suscitem iuramentum,
quod iuravi patribus vestris daturum me eis terram
fluentem lacte, et melle, sicut est dies hæc. Et
respondi, et dixi: Amen Domine. 6 Et dixit Dominus
ad me: Vociferare omnia verba hæc in civitatibus
Iuda, et foris Ierusalem, dicens: Audite verba pacti
huius, et facite illa: 7 quia contestans contestatus
sum patres vestros in die, qua eduxi eos de Terra
Ægypti usque ad diem hanc: mane consurgens
contestatus sum, et dixi: Audite vocem meam: 8 et
non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam: sed
abierunt unusquisque in pravitate cordis sui mali:
et induxi super eos omnia verba pacti huius, quod
præcepi ut facerent, et non fecerunt. 9 Et dixit
Dominus ad me: Inventa est coniuratio in viris Iuda,
et in habitatoribus Ierusalem. 10 Reversi sunt ad
iniquitates patrum suorum priores, qui noluerunt
audire verba mea: et hi ergo abierunt post deos
alienos, ut servirent eis: irritum fecerunt domus
Israel, et domus Iuda pactum meum, quod pepigi
cum patribus eorum. 11 Quam ob rem hæc dicit
Dominus: Ecce ego inducam super eos mala, de
quibus exire non poterunt: et clamabunt ad me, et
non exaudiam eos. 12 Et ibunt civitates Iuda, et
habitatores Ierusalem, et clamabunt ad deos, quibus
libant, et non salvabunt eos in tempore afflictionis
eorum. 13 Secundum numerum enim civitatum
tuarum erant dii tui Iuda: et secundum numerum
viarum Ierusalem posuisti aras confusionis, aras ad
libandum Baalim. 14 Tu ergo noli orare pro populo
hoc, et ne assumas pro eis laudem et orationem:
quia non exaudiam in tempore clamoris eorum ad
me, in tempore afflictionis eorum. 15 Quid est, quod
dilectus meus in domo mea fecit scelera multa?
Numquid carnes sanctæ auferent a te malitias
tuas, in quibus gloriata es? 16 Olivam uberem,
pulchram, fructiferam, speciosam vocavit Dominus
nomen tuum: ad vocem loquelæ, grandis exarsit
ignis in ea, et combusta sunt fruteta eius. 17 Et
Dominus exercituum qui plantavit te, locutus est
super te malum: pro malis domus Israel et domus
Iuda, quæ fecerunt sibi ad irritandum me, libantes
Baalim. 18 Tu autem Domine demonstrasti mihi,
et cognovi: tunc ostendisti mihi studia eorum. 19
Et ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad
victimam: et non cognovi quia cogitaverunt super
me consilia, dicentes: Mittamus lignum in panem
eius, et eradamus eum de terra viventium, et nomen
eius non memoretur amplius. 20 Tu autem Domine
Sabaoth, qui iudicas iuste, et probas renes et corda,
videam ultionem tuam ex eis: tibi enim revelavi
causam meam. 21 Propterea hæc dicit Dominus
ad viros Anathoth, qui quærunt animam tuam, et
dicunt: Non prophetabis in nomine Domini, et non
morieris in manibus nostris. 22 Propterea hæc dicit
Dominus exercituum: Ecce ego visitabo super eos:
iuvenes morientur in gladio, filii eorum, et filiæ
eorum morientur in fame. 23 Et reliquiæ non erunt
ex eis: inducam enim malum super viros Anathoth,
annum visitationis eorum.

12 Iustus quidem tu es Domine, si disputem
tecum: verumtamen iusta loquar ad te: Quare
via impiorum prosperatur: bene est omnibus, qui
prævaricantur, et inique agunt? 2 Plantasti eos, et
radicem miserunt: proficiunt et faciunt fructum:
prope es tu ori eorum, et longe a renibus eorum. 3 Et
tu Domine nosti me, vidisti me, et probasti cor meum
tecum: congrega eos quasi gregem ad victimam,

et sanctifica eos in die occisionis. 4 Usquequo
lugebit terra, et herba omnis regionis siccabitur
propter malitiam habitantium in ea? Consumptum
est animal, et volucre, quoniam dixerunt: Non
videbit novissima nostra. 5 Si cum peditibus currens
laborasti: quomodo contendere poteris cum equis?
Cum autem in terra pacis securus fueris, quid facies
in superbia Iordanis? 6 Nam et fratres tui, et domus
patris tui, etiam ipsi pugnaverunt adversum te,
et clamaverunt post te plena voce: ne credas eis
cum locuti fuerint tibi bona. 7 Reliqui domum
meam, dimisi hereditatem meam: dedi dilectam
animam meam in manu inimicorum eius. 8 Facta
est mihi hereditas mea quasi leo in silva: dedit
contra me vocem, ideo odivi eam. 9 Numquid avis
discolor hereditas mea mihi? Numquid avis tincta
per totum? Venite, congregamini omnes bestiæ
terræ, properate ad devorandum. 10 Pastores multi
demoliti sunt vineam meam, conculcaverunt partem
meam: dederunt portionem meam desiderabilem
in desertum solitudinis. 11 Posuerunt eam in
dissipationem, luxitque super me: desolatione
desolata est omnis terra: quia nullus est qui
recogitet corde. 12 Super omnes vias deserti
venerunt vastatores, quia gladius Domini devorabit
ab extremo terræ usque ad extremum eius: non
est pax universæ carni. 13 Seminaverunt triticum,
et spinas messuerunt: hereditatem acceperunt,
et non eis proderit: Confundemini a fructibus
vestris, propter iram furoris Domini. 14 Hæc dicit
Dominus adversum omnes vicinos meos pessimos,
qui tangunt hereditatem, quam distribui populo
meo Israel: Ecce ego evellam eos de terra sua, et
domum Iuda evellam de medio eorum. 15 Et cum
evulsero eos, convertar, et miserebor eorum: et
reducam eos, virum ad hereditatem suam, et virum
in terram suam. 16 Et erit: si eruditi didicerint
vias populi mei, ut iurent in nomine meo: Vivit
Dominus, sicut docuerunt populum meum iurare in
Baal: ædificabuntur in medio populi mei. 17 Quod si
non audierint, evellam gentem illam evulsione et
perditione, ait Dominus.

13 Hæc dicit Dominus ad me: Vade, et posside
tibi lumbare lineum, et pones illud super
lumbos tuos, et in aquam non inferes illud. 2 Et
possedi lumbare iuxta verbum Domini, et posui
circa lumbos meos. 3 Et factus est sermo Domini
ad me, secundo, dicens: 4 Tolle lumbare, quod
possedisti, quod est circa lumbos tuos, et surgens
vade ad Euphraten, et absconde ibi illud in foramine
petræ. 5 Et abii, et abscondi illud in Euphrate, sicut
præceperat mihi Dominus. 6 Et factum est post
dies plurimos, dixit Dominus ad me: Surge, vade ad
Euphraten: et tolle inde lumbare, quod præcepi tibi
ut absconderes illud ibi. 7 Et abii ad Euphraten,
et fodi, et tuli lumbare de loco, ubi absconderam
illud: et ecce computruerat lumbare, ita ut nulli
usui aptum esset. 8 Et factum est verbum Domini
ad me, dicens: 9 Hæc dicit Dominus: Sic putrescere
faciam superbiam Iuda, et superbiam Ierusalem
multam. 10 Populum istum pessimum, qui nolunt
audire verba mea, et ambulant in pravitate cordis
sui: abieruntque post deos alienos ut servirent eis,
et adorarent eos: et erunt sicut lumbare istud, quod
nulli usui aptum est. 11 Sicut enim adhæret lumbare
ad lumbos viri, sic agglutinavi mihi omnem domum
Israel, et omnem domum Iuda, dicit Dominus: ut
essent mihi in populum, et in nomen, et in laudem,
et in gloriam: et non audierunt. 12 Dices ergo
ad eos sermonem istum: Hæc dicit Dominus Deus
Israel: Omnis laguncula implebitur vino. Et dicent
ad te: Numquid ignoramus quia omnis laguncula
implebitur vino? 13 Et dices ad eos: Hæc dicit
Dominus: Ecce ego implebo omnes habitatores
terræ huius, et reges qui sedent de stirpe David
super thronum eius, et sacerdotes, et prophetas,
et omnes habitatores Ierusalem, ebrietate: 14 et
dispergam eos virum a fratre suo, et patres et
filios pariter, ait Dominus: non parcam, et non
concedam: neque miserebor ut non disperdam eos.
15 Audite, et auribus percipite. Nolite elevari, quia
Dominus locutus est. 16 Date Domino Deo vestro
gloriam antequam contenebrescat, et antequam
offendant pedes vestri ad montes caliginosos:
expectabitis lucem, et ponet eam in umbram
mortis, et in caliginem. 17 Quod si hoc non
audieritis, in abscondito plorabit anima mea a facie
superbiæ: plorans plorabit, et deducet oculus meus
lacrymam, quia captus est grex Domini. 18 Dic
regi, et dominatrici: Humiliamini, sedete: quoniam
descendit de capite vestro corona gloriæ vestræ.
19 Civitates Austri clausæ sunt, et non est qui
aperiat: translata est omnis Iuda transmigratione
perfecta. 20 Levate oculos vestros, et videte qui
venitis ab Aquilone: ubi est grex, qui datus est
tibi, pecus inclytum tuum? 21 Quid dices cum
visitaverit te? Tu enim docuisti eos adversum te,
et erudisti in caput tuum: Numquid non dolores
apprehendent te, quasi mulierem parturientem?
22 Quod si dixeris in corde tuo: Quare venerunt
mihi hæc? Propter multitudinem iniquitatis tuæ
revelata sunt verecundiora tua, pollutæ sunt plantæ
tuæ. 23 Si mutare potest Æthiops pellem suam, aut
pardus varietates suas: et vos poteritis benefacere,
cum didiceritis malum. 24 Et disseminabo eos quasi

stipulam, quæ vento raptatur in deserto. 25 Hæc
sors tua, parsque mensuræ tuæ a me, dicit Dominus,
quia oblita es mei, et confisa es in mendacio. 26
Unde et ego nudavi femora tua contra faciem tuam,
et apparuit ignominia tua, 27 adulteria tua, et
hinnitus tuus scelus fornicationis tuæ: super colles
in agro vidi abominationes tuas. Væ tibi Ierusalem,
non mundaberis post me: usquequo adhuc?

14 Quod factum est verbum Domini ad Ieremiam
de sermonibus siccitatis. 2 Luxit Iudæa, et
portæ eius corruerunt, et obscuratæ sunt in terra,
et clamor Ierusalem ascendit. 3 Maiores miserunt
minores suos ad aquam: venerunt ad hauriendum,
non invenerunt aquam, reportaverunt vasa sua
vacua: confusi sunt et afflicti, et operuerunt capita
sua. 4 Propter terræ vastitatem, quia non venit
pluvia in terram, confusi sunt agricolæ, operuerunt
capita sua. 5 Nam et cerva in agro peperit, et
reliquit: quia non erat herba. 6 Et onagri steterunt
in rupibus, traxerunt ventum quasi dracones,
defecerunt oculi eorum, quia non erat herba. 7
Si iniquitates nostræ responderint nobis: Domine
fac propter nomen tuum, quoniam multæ sunt
aversiones nostræ, tibi peccavimus. 8 Expectatio
Israel, salvator eius in tempore tribulationis: quare
quasi colonus futurus es in terra, et quasi viator
declinans ad manendum? 9 Quare futurus es velut
vir vagus, ut fortis qui non potest salvare? Tu autem
in nobis es Domine, et nomen tuum invocatum est
super nos, ne derelinquas nos. 10 Hæc dicit Dominus
populo huic, qui dilexit movere pedes suos, et non
quievit, et Domino non placuit: Nunc recordabitur
iniquitatum eorum, et visitabit peccata eorum. 11 Et
dixit Dominus ad me: Noli orare pro populo isto in
bonum. 12 Cum ieiunaverint, non exaudiam preces
eorum: et si obtulerint holocautomata, et victimas,
non suscipiam ea: quoniam gladio, et fame, et peste
consumam eos. 13 Et dixi: A, a, a, Domine Deus:
Prophetæ dicunt eis: Non videbitis gladium, et fames
non erit in vobis, sed pacem veram dabit vobis in
loco isto. 14 Et dicit Dominus ad me: Falso prophetæ
vaticinantur in nomine meo: non misi eos, et non
præcepi eis, neque locutus sum ad eos: visionem
mendacem, et divinationem, et fraudulentiam, et
seductionem cordis sui prophetant vobis. 15 Idcirco
hæc dicit Dominus de prophetis, qui prophetant in
nomine meo, quos ego non misi, dicentes: Gladius,
et fames non erit in terra hac: In gladio et fame
consumentur prophetæ illi. 16 Et populi, quibus
prophetant, erunt proiecti in viis Ierusalem præ
fame et gladio, et non erit qui sepeliat eos; ipsi
et uxores eorum, filii et filiæ eorum, et effundam
super eos malum suum. 17 Et dices ad eos verbum
istud: Deducant oculi mei lacrymam per noctem
et diem, et non taceant: quoniam contritione
magna contrita est virgo filia populi mei, plaga
pessima vehementer. 18 Si egressus fuero ad agros,
ecce occisi gladio: et si introiero in civitatem,
ecce attenuati fame. Propheta quoque et sacerdos
abierunt in terram, quam ignorabant. 19 Numquid
proiiciens abiecisti Iudam? Aut Sion abominata
est anima tua? Quare ergo percussisti nos, ita ut
nulla sit sanitas? Expectavimus pacem, et non est
bonum: et tempus curationis, et ecce turbatio. 20
Cognovimus Domine impietates nostras, iniquitates
patrum nostrorum, quia peccavimus tibi. 21 Ne
des nos in opprobrium propter nomen tuum,
neque facias nobis contumeliam solii gloriæ tuæ:
recordare, ne irritum facias fœdus tuum nobiscum.
22 Numquid sunt in sculptilibus Gentium qui pluant?
Aut cæli possunt dare imbres? Nonne tu es Dominus
Deus noster, quem expectavimus? Tu enim fecisti
omnia hæc.

15 Et dixit Dominus ad me: Si steterit Moyses,
et Samuel coram me, non est anima mea
ad populum istum: eiice illos a facie mea, et
egrediantur. 2 Quod si dixerint ad te: Quo
egrediemur? Dices ad eos: Hæc dicit Dominus: Qui
ad mortem, ad mortem: et qui ad gladium, ad
gladium: et qui ad famem, ad famem: et qui ad
captivitatem, ad captivitatem. 3 Et visitabo super
eos quattuor species, dicit Dominus: Gladium ad
occisionem, et canes ad lacerandum, et volatilia cæli
et bestias terræ ad devorandum et dissipandum.
4 Et dabo eos in fervorem universis regnis terræ:
propter Manassen filium Ezechiæ regis Iuda, super
omnibus quæ fecit in Ierusalem. 5 Quis enim
miserebitur tui, Ierusalem? Aut quis contristabitur
pro te? Aut quis ibit ad rogandum pro pace
tua? 6 Tu reliquisti me, dicit Dominus, retrorsum
abiisti: et extendam manum meam super te, et
interficiam te: laboravi rogans. 7 Et dispergam eos
ventilabro in portis terræ: interfeci et disperdidi
populum meum, et tamen a viis suis non sunt
reversi. 8 Multiplicatæ sunt mihi viduæ eius super
arenam maris: induxi eis super matrem adolescentis
vastatorem meridie: misi super civitates repente
terrorem. 9 Infirmata est quæ peperit septem,
defecit anima eius: occidit ei sol, cum adhuc esset
dies: confusa est, et erubuit: et residuos eius in
gladium dabo in conspectu inimicorum eorum, ait
Dominus. 10 Væ mihi mater mea: quare genuisti me
virum rixæ, virum discordiæ in universa terra? Non
fœneravi, nec fœneravit mihi quisquam: omnes

maledicunt mihi. 11 Dicit Dominus: Si non reliquiæ
tuæ in bonum, si non occurri tibi in tempore
afflictionis, et in tempore tribulationis adversus
inimicum. 12 Numquid fœderabitur ferrum ferro ab
Aquilone, et æs? 13 Divitias tuas et thesauros tuos
in direptionem dabo gratis in omnibus peccatis
tuis, et in omnibus terminis tuis. 14 Et adducam
inimicos tuos de terra, quam nescis: quia ignis
succensus est in furore meo, super vos ardebit.
15 Tu scis Domine, recordare mei, et visita me,
et tuere me ab his, qui persequuntur me, noli in
patientia tua suscipere me: scito quoniam sustinui
propter te opprobrium. 16 Inventi sunt sermones
tui, et comedi eos, et factum est mihi verbum tuum
in gaudium et in lætitiam cordis mei: quoniam
invocatum est nomen tuum super me Domine Deus
exercituum. 17 Non sedi in concilio ludentium, et
gloriatus sum a facie manus tuæ: solus sedebam,
quoniam comminatione replesti me. 18 Quare factus
est dolor meus perpetuus, et plaga mea desperabilis
renuit curari? Facta est mihi quasi mendacium
aquarum infidelium. 19 Propter hoc hæc dicit
Dominus: Si converteris, convertam te, et ante
faciem meam stabis: et si separaveris pretiosum a
vili, quasi os meum eris: convertentur ipsi ad te, et
tu non converteris ad eos. 20 Et dabo te populo huic
in murum æreum, fortem: et bellabunt adversum
te, et non prævalebunt: quia ego tecum sum ut
salvem te, et eruam te, dicit Dominus. 21 Et liberabo
te de manu pessimorum, et redimam te de manu
fortium.

16 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 2
Non accipies uxorem, et non erunt tibi filii, et
filiæ in loco isto. 3 Quia hæc dicit Dominus super
filios et filias, qui generantur in loco isto, et super
matres eorum, quæ genuerunt eos: et super patres
eorum, de quorum stirpe sunt nati in terra hac: 4
Mortibus ægrotationum morientur: non plangentur,
et non sepelientur, in sterquilinium super faciem
terræ erunt: et gladio, et fame consumentur: et erit
cadaver eorum in escam volatilibus cæli, et bestiis
terræ. 5 Hæc enim dicit Dominus: Ne ingrediaris
domum convivii, neque vadas ad plangendum,
neque consoleris eos: quia abstuli pacem meam
a populo isto, dicit Dominus, misericordiam et
miserationes. 6 Et morientur grandes, et parvi in
terra ista: non sepelientur neque plangentur, et non
se incident, neque calvitium fiet pro eis. 7 Et non
frangent inter eos lugenti panem ad consolandum
super mortuo: et non dabunt eis potum calicis
ad consolandum super patre suo et matre. 8 Et
domum convivii non ingrediaris, ut sedeas cum
eis, et comedas et bibas: 9 quia hæc dicit Dominus
exercituum Deus Israel: Ecce ego auferam de loco
isto in oculis vestris, et in diebus vestris vocem
gaudii, et vocem lætitiæ, vocem sponsi, et vocem
sponsæ. 10 Et cum annunciaveris populo huic
omnia verba hæc, et dixerint tibi: Quare locutus est
Dominus super nos omne malum grande istud? Quæ
iniquitas nostra? Et quod peccatum nostrum, quod
peccavimus Domino Deo nostro? 11 Dices ad eos:
Quia dereliquerunt me patres vestri, ait Dominus:
et abierunt post deos alienos, et servierunt eis, et
adoraverunt eos: et me dereliquerunt, et legem
meam non custodierunt. 12 Sed et vos peius
operati estis, quam patres vestri: ecce enim ambulat
unusquisque post pravitatem cordis sui mali, ut
me non audiat. 13 Et eiiciam vos de terra hac in
terram, quam ignoratis vos, et patres vestri: et
servietis ibi diis alienis die ac nocte, qui non dabunt
vobis requiem. 14 Propterea ecce dies veniunt
dicit Dominus, et non dicetur ultra: Vivit Dominus,
qui eduxit filios Israel de Terra Ægypti, 15 Sed,
Vivit Dominus, qui eduxit filios Israel de Terra
Aquilonis, et de universis terris, ad quas eieci
eos: et reducam eos in terram suam, quam dedi
patribus eorum. 16 Ecce ego mittam piscatores
multos dicit Dominus, et piscabuntur eos: et post
hæc mittam eis multos venatores, et venabuntur
eos de omni monte, et de omni colle, et de cavernis
petrarum. 17 Quia oculi mei super omnes vias
eorum: non sunt absconditæ a facie mea, et non
fuit occultata iniquitas eorum ab oculis meis. 18 Et
reddam primum duplices iniquitates, et peccata
eorum: quia contaminaverunt terram meam in
morticinis idolorum suorum, et abominationibus
suis impleverunt hereditatem meam. 19 Domine
fortitudo mea, et robur meum, et refugium meum in
die tribulationis: ad te Gentes venient ab extremis
terræ, et dicent: Vere mendacium possederunt
patres nostri, vanitatem, quæ eis non profuit. 20
Numquid faciet sibi homo deos, et ipsi non sunt dii?
21 Idcirco ecce ego ostendam eis per vicem hanc,
ostendam eis manum meam, et virtutem meam: et
scient quia nomen mihi Dominus.

17 Peccatum Iuda scriptum est stylo ferreo
in ungue adamantino, exaratum super
latitudinem cordis eorum, et in cornibus ararum
eorum. 2 Cum recordati fuerint filii eorum
ararum suarum, et lucorum suorum, lignorumque
frondentium in montibus excelsis, 3 sacrificantes
in agro: fortitudinem tuam, et omnes thesauros
tuos in direptionem dabo, excelsa tua propter
peccata in universis finibus tuis. 4 Et relinqueris

sola ab hereditate tua, quam dedi tibi: et servire
te faciam inimicis tuis in terra, quam ignoras:
quoniam ignem succendisti in furore meo, usque in
æternum ardebit. 5 Hæc dicit Dominus: Maledictus
homo, qui confidit in homine, et ponit carnem
brachium suum, et a Domino recedit cor eius. 6 Erit
enim quasi myricæ in deserto, et non videbit cum
venerit bonum: sed habitabit in siccitate in deserto,
in terra salsuginis, et inhabitabili. 7 Benedictus
vir, qui confidit in Domino, et erit Dominus fiducia
eius. 8 Et erit quasi lignum quod transplantatur
super aquas, quod ad humorem mittit radices
suas: et non timebit cum venerit æstus. Et erit
folium eius viride, et in tempore siccitatis non erit
solicitum, nec aliquando desinet facere fructum.
9 Pravum est cor omnium, et inscrutabile: quis
cognoscet illud? 10 Ego Dominus scrutans cor, et
probans renes: qui do unicuique iuxta viam suam,
et iuxta fructum adinventionum suarum. 11 Perdix
fovit quæ non peperit: fecit divitias, et non in
iudicio: in dimidio dierum suorum derelinquet
eas, et in novissimo suo erit insipiens. 12 Solium
gloriæ altitudinis a principio, locus sanctificationis
nostræ: 13 Expectatio Israel Domine: omnes, qui
te derelinquunt, confundentur: recedentes a te, in
terra scribentur: quoniam dereliquerunt venam
aquarum viventium Dominum. 14 Sana me Domine,
et sanabor: salvum me fac, et salvus ero: quoniam
laus mea tu es. 15 Ecce ipsi dicunt ad me: Ubi
est verbum Domini? Veniat. 16 Et ego non sum
turbatus, te pastorem sequens: et diem hominis
non desideravi, tu scis. Quod egressum est de
labiis meis, rectum in conspectu tuo fuit. 17
Non sis tu mihi formidini, spes mea tu in die
afflictionis. 18 Confundantur qui me persequuntur,
et non confundar ego: paveant illi, et non paveam
ego: induc super eos diem afflictionis, et duplici
contritione contere eos. 19 Hæc dicit Dominus
ad me: Vade, et sta in porta filiorum populi, per
quam ingrediuntur reges Iuda, et egrediuntur, et
in cunctis portis Ierusalem: 20 et dices ad eos:
Audite verbum Domini reges Iuda, et omnis Iuda,
cunctique habitatores Ierusalem, qui ingredimini
per portas istas. 21 Hæc dicit Dominus: Custodite
animas vestras, et nolite portare pondera in die
Sabbati: nec inferatis per portas Ierusalem. 22
Et nolite eiicere onera de domibus vestris in die
Sabbati, et omne opus non facietis: sanctificate
diem Sabbati, sicut præcepi patribus vestris. 23
Et non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam:
sed induraverunt cervicem suam ne audirent
me, et ne acciperent disciplinam. 24 Et erit: Si
audieritis me, dicit Dominus, ut non inferatis onera
per portas civitatis huius in die sabbati: et si
sanctificaveritis diem sabbati, ne faciatis in eo
omne opus: 25 Ingredientur per portas civitatis
huius reges et principes, sedentes super solium
David, et ascendentes in curribus et equis, ipsi et
principes eorum, viri Iuda, et habitatores Ierusalem:
et habitabitur civitas hæc in sempiternum. 26 Et
venient de civitatibus Iuda, et de circuitu Ierusalem,
et de terra Beniamin, et de campestribus, et de
montuosis, et ab Austro, portantes holocaustum,
et victimam, et sacrificium, et thus, et inferent
oblationem in domum Domini. 27 Si autem non
audieritis me ut sanctificetis diem sabbati, et ne
portetis onus, et ne inferatis per portas Ierusalem
in die sabbati: succendam ignem in portis eius, et
devorabit domos Ierusalem, et non extinguetur.

18 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a
Domino, dicens: 2 Surge, et descende in
domum figuli, et ibi audies verba mea. 3 Et descendi
in domum figuli, et ecce ipse faciebat opus super
rotam. 4 Et dissipatum est vas, quod ipse faciebat
e luto manibus suis: conversusque fecit illud vas
alterum, sicut placuerat in oculis eius ut faceret. 5 Et
factum est verbum Domini ad me, dicens: 6 Numquid
sicut figulus iste, non potero vobis facere, domus
Israel, ait Dominus? Ecce sicut lutum in manu figuli,
sic vos in manu mea, domus Israel. 7 Repente loquar
adversum gentem et adversus regnum, ut eradicem,
et destruam, et disperdam illud. 8 Si pœnitentiam
egerit gens illa a malo suo, quod locutus sum
adversus eam: agam et ego pœnitentiam super
malo, quod cogitavi ut facerem ei. 9 Et subito
loquar de gente et de regno, ut ædificem et plantem
illud. 10 Si fecerit malum in oculis meis, ut non
audiat vocem meam: pœnitentiam agam super
bono, quod locutus sum ut facerem ei. 11 Nunc
ergo dic viro Iuda, et habitatoribus Ierusalem,
dicens: Hæc dicit Dominus: Ecce ego fingo contra
vos malum, et cogito contra vos cogitationem:
revertatur unusquisque a via sua mala, et dirigite
vias vestras et studia vestra. 12 Qui dixerunt:
Desperavimus: post cogitationes enim nostras
ibimus, et unusquisque pravitatem cordis sui mali
faciemus. 13 Ideo hæc dicit Dominus: Interrogate
Gentes: Quis audivit talia horribilia, quæ fecit nimis
virgo Israel? 14 Numquid deficiet de petra agri nix
Libani? Aut evelli possunt aquæ erumpentes frigidæ,
et defluentes? 15 Quia oblitus est mei populus
meus, frustra libantes, et impingentes in viis suis, in
semitis sæculi, ut ambularent per eas in itinere non
trito: 16 ut fieret terra eorum in desolationem, et
in sibilum sempiternum: omnis qui præterierit per

eam obstupescet, et movebit caput suum. 17 Sicut
ventus urens dispergam eos coram inimico: dorsum,
et non faciem ostendam eis in die perditionis
eorum. 18 Et dixerunt: Venite, et cogitemus contra
Ieremiam cogitationes: non enim peribit lex a
sacerdote, neque consilium a sapiente, nec sermo a
propheta: venite, et percutiamus eum lingua, et non
attendamus ad universos sermones eius. 19 Attende
Domine ad me, et audi vocem adversariorum
meorum. 20 Numquid redditur pro bono malum,
quia foderunt foveam animæ meæ? Recordare quod
steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis
bonum, et averterem indignationem tuam ab eis.
21 Propterea da filios eorum in famem, et deduc
eos in manus gladii: fiant uxores eorum absque
liberis, et viduæ: et viri earum interficiantur morte:
iuvenes eorum confodiantur gladio in prælio. 22
Audiatur clamor de domibus eorum: adduces enim
super eos latronem repente: quia foderunt foveam
ut caperent me, et laqueos absconderunt pedibus
meis. 23 Tu autem Domine scis omne consilium
eorum adversum me in mortem: ne propitieris
iniquitati eorum, et peccatum eorum a facie tua
non deleatur: fiant corruentes in conspectu tuo, in
tempore furoris tui abutere eis.

19 Hæc dicit Dominus: Vade, et accipe lagunculam
figuli testeam a senioribus populi, et a
senioribus sacerdotum: 2 Et egredere ad vallem filii
Ennom, quæ est iuxta introitum portæ fictilis: et
prædicabis ibi verba, quæ ego loquar ad te. 3 Et dices:
Audite verbum Domini reges Iuda, et habitatores
Ierusalem: hæc dicit Dominus exercituum Deus
Israel: Ecce ego inducam afflictionem super locum
istum, ita ut omnis, qui audierit illam, tinniant
aures eius: 4 Eo quod dereliquerint me, et alienum
fecerint locum istum: et libaverunt in eo diis alienis,
quos nescierunt ipsi, et patres eorum, et reges Iuda:
et repleverunt locum istum sanguine innocentum.
5 Et ædificaverunt excelsa Baalim ad comburendos
filios suos igni in holocaustum Baalim: quæ non
præcepi, nec locutus sum, nec ascenderunt in
cor meum. 6 Propterea ecce dies veniunt, dicit
Dominus: et non vocabitur amplius locus iste,
Topheth, et Vallis filii Ennom, sed Vallis occisionis. 7
Et dissipabo consilium Iuda et Ierusalem in loco isto:
et subvertam eos gladio in conspectu inimicorum
suorum, et in manu quærentium animas eorum:
et dabo cadavera eorum escam volatilibus cæli,
et bestiis terræ. 8 Et ponam civitatem hanc in
stuporem, et in sibilum: omnis, qui præterierit per
eam, obstupescet, et sibilabit super universa plaga
eius. 9 Et cibabo eos carnibus filiorum suorum, et
carnibus filiarum suarum: et unusquisque carnem
amici sui comedet in obsidione, et in angustia, in
qua concludent eos inimici eorum, et qui quærunt
animas eorum. 10 Et conteres lagunculam in
oculis virorum, qui ibunt tecum. 11 Et dices ad
eos: Hæc dicit Dominus exercituum: Sic conteram
populum istum et civitatem istam, sicut conteritur
vas figuli, quod non potest ultra instaurari: et in
Topheth sepelientur, eo quod non sit alius locus ad
sepeliendum. 12 Sic faciam loco huic, ait Dominus, et
habitatoribus eius: et ponam civitatem istam sicut
Topheth. 13 Et erunt domus Ierusalem, et domus
regum Iuda sicut locus Topheth, immundæ: omnes
domus, in quarum domatibus sacrificaverunt omni
militiæ cæli, et libaverunt libamina diis alienis. 14
Venit autem Ieremias de Topheth, quo miserat eum
Dominus ad prophetandum, et stetit in atrio domus
Domini, et dixit ad omnem populum: 15 Hæc dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Ecce ego inducam
super civitatem hanc, et super omnes urbes eius
universa mala, quæ locutus sum adversum eam:
quoniam induraverunt cervicem suam ut non
audirent sermones meos.

20 Et audivit Phassur filius Emmer sacerdos, qui
constitutus erat princeps in domo Domini,
Ieremiam prophetantem sermones istos. 2 Et
percussit Phassur Ieremiam prophetam, et misit
eum in nervum, quod erat in porta Beniamin
superiori, in domo Domini. 3 Cumque illuxisset
in crastinum, eduxit Phassur Ieremiam de nervo.
Et dixit ad eum Ieremias: Non Phassur vocavit
Dominus nomen tuum, sed pavorem undique. 4
Quia hæc dicit Dominus: Ecce ego dabo te in
pavorem, te et omnes amicos tuos: et corruent
gladio inimicorum suorum, et oculi tui videbunt:
et omnem Iudam dabo in manum regis Babylonis:
et traducet eos in Babylonem, et percutiet eos
gladio. 5 Et dabo universam substantiam civitatis
huius, et omnem laborem eius, omneque pretium,
et cunctos thesauros regum Iuda dabo in manu
inimicorum eorum: et diripient eos, et tollent,
et ducent in Babylonem. 6 Tu autem Phassur, et
omnes habitatores domus tuæ ibitis in captivitatem:
et in Babylonem venies, et ibi morieris, ibique
sepelieris tu, et omnes amici tui, quibus prophetasti
mendacium. 7 Seduxisti me Domine, et seductus
sum: fortior me fuisti, et invaluisti: factus sum
in derisum tota die, omnes subsannant me. 8
Quia iam olim loquor, vociferans iniquitatem, et
vastitatem clamito: et factus est mihi sermo Domini
in opprobrium, et in derisum tota die. 9 Et dixi: Non
recordabor eius, neque loquar ultra in nomine illius:

et factus est in corde meo quasi ignis exæstuans,
claususque in ossibus meis: et defeci, ferre non
sustinens. 10 Audivi enim contumelias multorum, et
terrorem in circuitu: Persequimini, et persequamur
eum: ab omnibus viris, qui erant pacifici mei, et
custodientes latus meum: si quo modo decipiatur,
et prævaleamus adversus eum, et consequamur
ultionem ex eo. 11 Dominus autem mecum est quasi
bellator fortis: idcirco qui persequuntur me, cadent,
et infirmi erunt: confundentur vehementer, quia
non intellexerunt opprobrium sempiternum, quod
numquam delebitur. 12 Et tu Domine exercituum
probator iusti, qui vides renes et cor: videam quæso
ultionem tuam ex eis: tibi enim revelavi causam
meam. 13 Cantate Domino, laudate Dominum: quia
liberavit animam pauperis de manu malorum. 14
Maledicta dies, in qua natus sum: dies, in qua peperit
me mater mea, non sit benedicta. 15 Maledictus
vir, qui annunciavit patri meo, dicens: Natus est
tibi puer masculus: et quasi gaudio lætificavit eum.
16 Sit homo ille ut sunt civitates, quæ subvertit
Dominus, et non pœnituit eum: audiat clamorem
mane, et ululatum in tempore meridiano: 17 qui
non me interfecit a vulva, ut fieret mihi mater mea
sepulchrum, et vulva eius conceptus æternus. 18
Quare de vulva egressus sum, ut viderem laborem
et dolorem, et consumerentur in confusione dies
mei?

21 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a
Domino, quando misit ad eum rex Sedecias
Phassur filium Melchiæ, et Sophoniam filium
Maasiæ sacerdotem, dicens: 2 Interroga pro nobis
Dominum, quia Nabuchodonosor rex Babylonis
præliatur adversum nos: si forte faciat Dominus
nobiscum secundum omnia mirabilia sua, et recedat
a nobis. 3 Et dixit Ieremias ad eos: Sic dicetis
Sedeciæ: 4 Hæc dicit Dominus Deus Israel: Ecce ego
convertam vasa belli, quæ in manibus vestris sunt,
et quibus vos pugnatis adversum regem Babylonis,
et Chaldæos, qui obsident vos in circuitu murorum:
et congregabo ea in medio civitatis huius. 5 Et
debellabo ego vos in manu extenta, et in brachio
forti, et in furore, et in indignatione, et in ira
grandi. 6 Et percutiam habitatores civitatis huius,
homines et bestiæ pestilentia magna morientur.
7 Et post hæc ait Dominus: dabo Sedeciam regem
Iuda, et servos eius, et populum eius, et qui derelicti
sunt in civitate hac a peste et gladio, et fame,
in manu Nabuchodonosor regis Babylonis, et in
manu inimicorum eorum, et in manu quærentium
animam eorum, et percutiet eos in ore gladii, et
non flectetur, neque parcet, nec miserebitur. 8 Et
ad populum hunc dices: Hæc dicit Dominus: Ecce
ego do coram vobis viam vitæ, et viam mortis.
9 Qui habitaverit in urbe hac, morietur gladio,
et fame, et peste: qui autem egressus fuerit, et
transfugerit ad Chaldæos, qui obsident vos, vivet,
et erit ei anima sua, quasi spolium. 10 Posui enim
faciem meam super civitatem hanc in malum,
et non in bonum, ait Dominus: in manu regis
Babylonis dabitur, et exuret eam igni. 11 Et domui
regis Iuda: Audite verba Domini, 12 domus David,
hæc dicit Dominus: Iudicate mane iudicium, et
eruite vi oppressum de manu calumniantis: ne forte
egrediatur ut ignis indignatio mea, et succendatur,
et non sit qui extinguat propter malitiam studiorum
vestrorum. 13 Ecce ego ad te habitatricem vallis
solidæ atque campestris, ait Dominus: qui dicitis:
Quis percutiet nos? Et quis ingredietur domos
nostras? 14 Et visitabo super vos iuxta fructum
studiorum vestrorum, dicit Dominus: et succendam
ignem in saltu eius: et devorabit omnia in circuitu
eius.

22 Hæc dicit Dominus: Descende in domum
regis Iuda, et loqueris ibi verbum hoc, 2 et
dices: Audi verbum Domini rex Iuda, qui sedes
super solium David: tu et servi tui, et populus
tuus, qui ingredimini per portas istas. 3 Hæc
dicit Dominus: Facite iudicium et iustitiam, et
liberate vi oppressum de manu calumniatoris: et
advenam, et pupillum, et viduam nolite contristare,
neque opprimatis inique: et sanguinem innocentem
ne effundatis in loco isto. 4 Si enim facientes
feceritis verbum istud: ingredientur per portas
domus huius reges sedentes de genere David super
thronum eius, et ascendentes currus et equos, ipsi
et servi, et populus eorum. 5 Quod si non audieritis
verba hæc: in memetipso iuravi, dicit Dominus,
quia in solitudinem erit domus hæc. 6 Quia hæc
dicit Dominus super domum regis Iuda: Galaad tu
mihi caput Libani: si non posuero te solitudinem,
urbes inhabitabiles. 7 Et sanctificabo super te
interficientem virum et arma eius: et succident
electas cedros tuas, et præcipitabunt in ignem. 8 Et
pertransibunt gentes multæ per civitatem hanc:
et dicet unusquisque proximo suo: Quare fecit
Dominus sic civitati huic grandi? 9 Et respondebunt:
Eo quod dereliquerint pactum Domini Dei sui, et
adoraverint deos alienos, et servierint eis. 10 Nolite
flere mortuum, neque lugeatis super eum fletu:
plangite eum, qui egreditur, quia non revertetur
ultra, nec videbit terram nativitatis suæ. 11 Quia
hæc dicit Dominus ad Sellum filium Iosiæ regem
Iuda, qui regnavit pro Iosia patre suo, qui egressus

est de loco isto: Non revertetur huc amplius: **12** sed in loco, ad quem transtuli eum, ibi morietur, et terram istam non videbit amplius. **13** Væ qui ædificat domum suam in iniustitia, et cœnacula sua non in iudicio: amicum suum opprimet frustra, et mercedem eius non reddet ei. **14** Qui dicit: Ædificabo mihi domum latam, et cœnacula spatiosa: qui aperit sibi fenestras, et facit laquearia cedrina, pingitque sinopide. **15** Numquid regnabis, quoniam confers te cedro? Pater tuus numquid non comedit et bibit, et fecit iudicium et iustitiam tunc cum bene erat ei? **16** Iudicavit causam pauperis et egeni in bonum suum: numquid non ideo quia cognovit me, dicit Dominus? **17** Tui vero oculi et cor ad avaritiam, et ad sanguinem innocentem fundendum, et ad calumniam, et ad cursum mali operis. **18** Propterea hæc dicit Dominus ad Ioakim filium Iosiæ regem Iuda: Non plangent eum: Væ frater et væ soror: non concrepabunt ei: Væ domine, et væ inclyte. **19** Sepultura asini sepelietur, putrefactus et proiectus extra portas Ierusalem. **20** Ascende Libanum, et clama: et in Basan da vocem tuam, et clama ad transeuntes, quia contriti sunt omnes amatores tui. **21** Locutus sum ad te in abundantia tua; et dixisti: Non audiam: hæc est via tua ab adolescentia tua, quia non audisti vocem meam: **22** Omnes pastores tuos pascet ventus, et amatores tui in captivitatem ibunt: et tunc confunderis, et erubesces ab omni malitia tua. **23** Quæ sedes in Libano, et nidificas in cedris, quomodo congemuisti cum venissent tibi dolores, quasi dolores parturientis? **24** Vivo ego, dicit Dominus: quia si fuerit Iechonias filius Ioakim regis Iuda, annulus in manu dextera mea, inde evellam eum. **25** Et dabo te in manu quærentium animam tuam, et in manu quorum tu formidas faciem, et in manu Nabuchodonosor regis Babylonis, et in manu Chaldæorum. **26** Et mittam te, et matrem tuam, quæ genuit te, in terram alienam, in qua nati non estis, ibique moriemini: **27** et in terram, ad quam ipsi levant animam suam ut revertantur illuc: non revertentur. **28** Numquid vas fictile atque contritum vir iste Iechonias? Numquid vas absque omni voluptate? Quare abiecti sunt ipse et semen eius, et proiecti in terram, quam ignoraverunt? **29** Terra, terra, terra, audi sermonem Domini. **30** Hæc dicit Dominus: Scribe virum istum sterilem, virum, qui in diebus suis non prosperabitur: nec enim erit de semine eius vir, qui sedeat super solium David, et potestatem habeat ultra in Iuda.

23 Væ pastoribus, qui disperdunt et dilacerant gregem pascuæ meæ, dicit Dominus. **2** Ideo hæc dicit Dominus Deus Israel ad pastores, qui pascunt populum meum: Vos dispersistis gregem meum, et eiecistis eos, et non visitastis eos: ecce ego visitabo super vos malitiam studiorum vestrorum, ait Dominus. **3** Et ego congregabo reliquias gregis mei de omnibus terris, ad quas eiecero eos illuc: et convertam eos ad rura sua: et crescent et multiplicabuntur. **4** Et suscitabo super eos pastores, et pascent eos: non formidabunt ultra, et non pavebunt: et nullus quæretur ex numero, dicit Dominus. **5** Ecce dies veniunt, dicit Dominus: et suscitabo David germen iustum: et regnabit rex, et sapiens erit: et faciet iudicium et iustitiam in terra. **6** In diebus illis salvabitur Iuda, et Israel habitabit confidenter: et hoc est nomen, quod vocabunt eum, Dominus iustus noster. **7** Propter hoc ecce dies veniunt, dicit Dominus, et non dicent ultra: Vivit Domnus, qui eduxit filios Israel de Terra Ægypti: **8** Sed: Vivit Dominus, qui eduxit et adduxit semen domus Israel de Terra Aquilonis, et de cunctis terris, ad quas eieceram eos illuc: et habitabunt in terra sua. **9** Ad prophetas: Contritum est cor meum in medio mei, contremuerunt omnia ossa mea: factus sum quasi vir ebrius, et quasi homo madidus a vino a facie Domini, et a facie verborum sanctorum eius. **10** Quia adulteris repleta est terra, quia a facie maledictionis luxit terra, arefacta sunt arva deserti: factus est cursus eorum malus, et fortitudo eorum dissimilis. **11** Propheta namque et sacerdos polluti sunt: et in domo mea inveni malum eorum, ait Dominus. **12** Idcirco via eorum erit quasi lubricum in tenebris: impellentur enim, et corruent in ea: afferam enim super eos mala, annum visitationis eorum, ait Dominus. **13** Et in prophetis Samariæ vidi fatuitatem: prophetabunt in Baal, et decipiebant populum meum Israel. **14** Et in prophetis Ierusalem vidi similitudinem adulterantium, et iter mendacii: et confortaverunt manus pessimorum ut non converteretur unusquisque a malitia sua: facti sunt mihi omnes ut Sodoma, et habitatores eius quasi Gomorrha. **15** Propterea hæc dicit Dominus exercituum ad prophetas: Ecce ego cibabo eos absinthio, et potabo eos felle: a prophetis enim Ierusalem egressa est pollutio super omnem terram. **16** Hæc dicit Dominus exercituum: Nolite audire verba prophetarum, qui prophetant vobis, et decipiunt vos: visionem cordis sui loquuntur, non de ore Domini. **17** Dicunt his, qui blasphemant me: Locutus est Dominus: Pax erit vobis, et omni, qui ambulat in pravitate cordis sui, dixerunt: Non veniet super vos malum. **18** Quis enim affuit in consilio Domini, et vidit et audivit sermonem eius? Quis consideravit verbum illius et audivit? **19** Ecce turbo Dominicæ indignationis egredietur, et

tempestas erumpens: super caput impiorum veniet.
20 Non revertetur furor Domini usque dum faciat,
et usque dum compleat cogitationem cordis sui:
in novissimis diebus intelligetis consilium eius.
21 Non mittebam prophetas, et ipsi currebant:
non loquebar ad eos, et ipsi prophetabant. 22
Si stetissent in consilio meo, et nota fecissent
verba mea populo meo, avertissem utique eos a
via sua mala, et a cogitationibus suis pessimis. 23
Putasne Deus e vicino ego sum, dicit Dominus,
et non Deus de longe? 24 Si occultabitur vir in
absconditis: et ego non videbo eum, dicit Dominus?
Numquid non cælum et terram ego impleo, dicit
Dominus? 25 Audivi quæ dixerunt prophetæ,
prophetantes in nomine meo mendacium, atque
dicentes: Somniavi, somniavi. 26 Usquequo istud est
in corde prophetarum vaticinantium mendacium,
et prophetantium seductiones cordis sui? 27 Qui
volunt facere ut obliviscatur populus meus nominis
mei propter somnia eorum, quæ narrat unusquisque
ad proximum suum: sicut obliti sunt patres eorum
nominis mei propter Baal. 28 Propheta, qui habet
somnium, narret somnium: et qui habet sermonem
meum, loquatur sermonem meum vere: Quid paleis
ad triticum, dicit Dominus? 29 Numquid non verba
mea sunt quasi ignis, dicit Dominus: et quasi
malleus conterens petram? 30 Propterea ecce ego
ad prophetas, ait Dominus: qui furantur verba
mea unusquisque a proximo suo. 31 Ecce ego
ad prophetas, ait Dominus: qui assumunt linguas
suas, et aiunt: Dicit Dominus. 32 Ecce ego ad
prophetas somniantes mendacium, ait Dominus:
qui narraverunt ea, et seduxerunt populum meum
in mendacio suo, et in miraculis suis: cum ego
non misissem eos, nec mandassem eis, qui nihil
profuerunt populo huic, dicit Dominus. 33 Si igitur
interrogaverit te populus iste, vel propheta, aut
sacerdos, dicens: Quod est onus Domini? dices ad
eos: Vos estis onus. Proiiciam quippe vos, dicit
Dominus. 34 Et propheta, et sacerdos, et populus
qui dicit: Onus Domini: visitabo super virum illum,
et super domum eius. 35 Hæc dicetis unusquisque
ad proximum, et ad fratrem suum: Quid respondit
Dominus? Et quid locutus est Dominus? 36 Et
onus Domini ultra non memorabitur: quia onus
erit unicuique sermo suus: et pervertistis verba
Dei viventis, Domini exercituum Dei nostri. 37
Hæc dices ad prophetam: Quid respondit tibi
Dominus? Et quid locutus est Dominus? 38 Si
autem onus Domini dixeritis: propter hoc hæc
dicit Dominus: Quia dixistis sermonem istum: Onus
Domini: et misi ad vos, dicens: Nolite dicere: Onus
Domini: 39 Propterea ecce ego tollam vos portans,
et derelinquam vos, et civitatem, quam dedi vobis,
et patribus vestris a facie mea. 40 Et dabo vos
in opprobrium sempiternum, et in ignominiam
æternam, quæ numquam oblivione delebitur.

24 Ostendit mihi Dominus: et ecce duo calathi
pleni ficis, positi ante templum Domini,
postquam transtulit Nabuchodonosor rex Babylonis
Iechoniam filium Ioakim regem Iuda, et principes
eius, et fabrum, et inclusorem, de Ierusalem,
et adduxit eos in Babylonem. 2 Calathus unus
ficus bonas habebat nimis, ut solent ficus esse
primi temporis: et calathus unus ficus habebat
malas nimis, quæ comedi non poterant eo quod
essent malæ. 3 Et dixit Dominus ad me: Quid tu
vides Ieremia? Et dixi: Ficus, ficus bonas, bonas
valde: et malas, malas valde: quæ comedi non
possunt, eo quod sint malæ. 4 Et factum est
verbum Domini ad me, dicens: 5 Hæc dicit Dominus
Deus Israel: Sicut ficus hæ bonæ: sic cognoscam
transmigrationem Iuda, quam emisi de loco isto
in Terram Chaldæorum, in bonum. 6 Et ponam
oculos meos super eos ad placandum, et reducam
eos in terram hanc: et ædificabo eos, et non
destruam: et plantabo eos, et non evellam. 7 Et
dabo eis cor ut sciant me, quia ego sum Dominus:
et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum:
quia revertentur ad me in toto corde suo. 8 Et
sicut ficus pessimæ, quæ comedi non possunt,
eo quod sint malæ: hæc dicit Dominus, sic dabo
Sedeciam regem Iuda, et principes eius, et reliquos
de Ierusalem, qui remanserunt in urbe hac, et
qui habitant in Terra Ægypti. 9 Et dabo eos in
vexationem, afflictionemque omnibus regnis terræ:
in opprobrium, et in parabolam, et in proverbium,
et in maledictionem in universis locis, ad quæ eieci
eos. 10 Et mittam in eis gladium, et famem, et
pestem: donec consumantur de terra, quam dedi
eis, et patribus eorum.

25 Verbum, quod factum est ad Ieremiam de omni
populo Iuda in anno quarto Ioakim filii Iosiæ
regis Iuda, (ipse est annus primus Nabuchodonosor
regis Babylonis.) 2 Quod locutus est Ieremias
propheta ad omnem populum Iuda, et ad universos
habitatores Ierusalem, dicens: 3 A tertiodecimo
anno Iosiæ filii Amon regis Iuda usque ad diem
hanc; iste tertius et vigesimus annus, factum est
verbum Domini ad me, et locutus sum ad vos de
nocte consurgens, et loquens, et non audistis. 4 Et
misit Dominus ad vos omnes servos suos prophetas,
consurgens diluculo, mittensque et non audistis,
neque inclinastis aures vestras ut audiretis 5 cum
diceret: Revertimini unusquisque a via sua mala, et

a pessimis cogitationibus vestris: et habitabitis in
terra, quam dedit Dominus vobis, et patribus vestris
a sæculo et usque in sæculum. 6 Et nolite ire post
deos alienos ut serviatis eis, adoretisque eos: neque
me ad iracundiam provocetis in operibus manuum
vestrarum, et non affligam vos. 7 Et non audistis me,
dicit Dominus, ut me ad iracundiam provocaretis in
operibus manuum vestrarum in malum vestrum. 8
Propterea hæc dicit Dominus exercituum: Pro eo
quod non audistis verba mea: 9 ecce ego mittam,
et assumam universas cognationes Aquilonis, ait
Dominus, et Nabuchodonosor regem Babylonis
servum meum: et adducam eos super terram istam,
et super habitatores eius, et super omnes nationes,
quæ in circuitu illius sunt: et interficiam eos,
et ponam eos in stuporem et in sibilum, et in
solitudines sempiternas. 10 Perdamque ex eis
vocem gaudii et vocem lætitiæ, vocem sponsi, et
vocem sponsæ, vocem molæ, et lumen lucernæ.
11 Et erit universa terra hæc in solitudinem, et
in stuporem: et servient omnes gentes istæ regi
Babylonis septuaginta annis. 12 Cumque impleti
fuerint septuaginta anni, visitabo super regem
Babylonis, et super gentem illam, dicit Dominus,
iniquitatem eorum, et super terram Chaldæorum:
et ponam illam in solitudines sempiternas. 13 Et
adducam super terram illam, omnia verba mea,
quæ locutus sum contra eam, omne quod scriptum
est in libro isto, quæcumque prophetavit Ieremias
adversum omnes gentes: 14 Quia servierunt eis cum
essent gentes multæ, et reges magni: et reddam eis
secundum opera eorum, et secundum facta manuum
suarum. 15 Quia sic dicit Dominus exercituum Deus
Israel: Sume calicem vini furoris huius de manu
mea: et propinabis de illo cunctis gentibus, ad quas
ego mittam te. 16 Et bibent, et turbabuntur, et
insanient a facie gladii, quem ego mittam inter eos.
17 Et accepi calicem de manu Domini, et propinavi
cunctis gentibus, ad quas misit me Dominus: 18
Ierusalem, et civitatibus Iuda, et regibus eius, et
principibus eius: ut darem eos in solitudinem, et
in stuporem, et in sibilum, et in maledictionem,
sicut est dies ista: 19 Pharaoni regi Ægypti, et
servis eius, et principibus eius, et omni populo eius,
20 et universis generaliter: cunctis regibus terræ
Ausitidis, et cunctis regibus terræ Philisthiim, et
Ascaloni, et Gazæ, et Accaron, et reliquiis Azoti, 21
et Idumææ, et Moab, et filiis Ammon: 22 Et cunctis
regibus Tyri, et universis regibus Sidonis: et regibus
terræ insularum, qui sunt trans mare. 23 Et Dedan,
et Thema, et Buz, et universis qui attonsi sunt in
comam. 24 Et cunctis regibus Arabiæ, et cunctis
regibus Occidentis, qui habitant in deserto. 25 Et
cunctis regibus Zambri, et cunctis regibus Elam,
et cunctis regibus Medorum: 26 cunctis quoque
regibus Aquilonis de prope et de longe, unicuique
contra fratrem suum: et omnibus regnis terræ, quæ
super faciem eius sunt: et rex Sesach bibet post eos.
27 Et dices ad eos: Hæc dicit Dominus exercituum
Deus Israel: Bibite, et inebriamini, et vomite: et
cadite, neque surgatis a facie gladii, quem ego
mittam inter vos. 28 Cumque noluerint accipere
calicem de manu tua ut bibant, dices ad eos: Hæc
dicit Dominus exercituum: Bibentes bibetis: 29 quia
ecce in civitate, in qua invocatum est nomen meum,
ego incipiam affligere, et vos quasi innocentes
et immunes eritis? Non eritis immunes: gladium
enim ego voco super omnes habitatores terræ, dicit
Dominus exercituum. 30 Et tu prophetabis ad eos
omnia verba hæc, et dices ad illos: Dominus de
excelso rugiet, et de habitaculo sancto suo dabit
vocem suam: rugiens rugiet super decorem suum:
celeuma quasi calcantium concinetur adversus
omnes habitatores terræ. 31 Pervenit sonitus
usque ad extrema terræ: quia iudicium Domino
cum gentibus: iudicatur ipse cum omni carne,
impios tradidi gladio, dicit Dominus. 32 Hæc dicit
Dominus exercituum: Ecce afflictio egredietur de
gente in gentem: et turbo magnus egredietur a
summitatibus terræ. 33 Et erunt interfecti Domini in
die illa a summo terræ usque ad summum eius: non
plangentur, et non colligentur, neque sepelientur:
in sterquilinium super faciem terræ iacebunt.
34 Ululate pastores, et clamate: et aspergite vos
cinere optimates gregis: quia completi sunt dies
vestri ut interficiamini: et dissipationes vestræ, et
cadetis quasi vasa pretiosa. 35 Et peribit fuga a
pastoribus, et salvatio ab optimatibus gregis. 36
Vox clamoris pastorum, et ululatus optimatum
gregis: quia vastavit Dominus pascua eorum. 37 Et
conticuerunt arva pacis a facie iræ furoris Domini.
38 Dereliquit quasi leo umbraculum suum, quia
facta est terra eorum in desolationem a facie iræ
columbæ, et a facie iræ furoris Domini.

26 In principio regni Ioakim filii Iosiæ regis Iuda,
factum est verbum istud a Domino, dicens:
2 Hæc dicit Dominus: Sta in atrio domus Domini,
et loqueris ad omnes civitates Iuda, de quibus
veniunt ut adorent in domo Domini, universos
sermones, quos ego mandavi tibi ut loquaris ad
eos: noli subtrahere verbum, 3 si forte audiant
et convertantur unusquisque a via sua mala: et
pœniteat me mali quod cogito facere eis propter
malitiam studiorum eorum. 4 Et dices ad eos: Hæc
dicit Dominus: Si non audieritis me ut ambuletis in

lege mea, quam dedi vobis **5** ut audiatis sermones
servorum meorum prophetarum, quos ego misi
ad vos de nocte consurgens, et dirigens, et non
audistis: **6** Dabo domum istam sicut Silo, et urbem
hanc dabo in maledictionem cunctis gentibus
terræ. **7** Et audierunt sacerdotes, et prophetæ, et
omnis populus Ieremiam loquentem verba hæc
in domo Domini. **8** Cumque complesset Ieremias
loquens omnia, quæ præceperat ei Dominus ut
loqueretur ad universum populum, apprehenderunt
eum sacerdotes, et prophetæ, et omnis populus,
dicens: Morte moriatur. **9** Quare prophetavit in
nomine Domini, dicens: Sicut Silo erit domus hæc: et
urbs ista desolabitur, eo quod non sit habitator? Et
congregatus est omnis populus adversus Ieremiam
in domo Domini. **10** Et audierunt principes Iuda
verba hæc: et ascenderunt de domo regis in domum
Domini, et sederunt in introitu portæ domus Domini
novæ. **11** Et locuti sunt sacerdotes et prophetæ
ad principes, et ad omnem populum, dicentes:
Iudicium mortis est viro huic: quia prophetavit
adversus civitatem istam, sicut audistis auribus
vestris. **12** Et ait Ieremias ad omnes principes, et
ad universum populum, dicens: Dominus misit me
ut prophetarem ad domum istam, et ad civitatem
hanc omnia verba quæ audistis. **13** Nunc ergo bonas
facite vias vestras, et studia vestra, et audite vocem
Domini Dei vestri: et pœnitebit Dominum mali,
quod locutus est adversum vos. **14** Ego autem ecce
in manibus vestris sum: facite mihi quod bonum et
rectum est in oculis vestris: **15** Verumtamen scitote
et cognoscite quod si occideritis me, sanguinem
innocentem tradetis contra vosmetipsos, et contra
civitatem istam, et habitatores eius. In veritate enim
misit me Dominus ad vos, ut loquerer in auribus
vestris omnia verba hæc. **16** Et dixerunt principes,
et omnis populus ad sacerdotes et ad prophetas:
Non est viro huic iudicium mortis: quia in nomine
Domini Dei nostri locutus est ad nos. **17** Surrexerunt
ergo viri de senioribus terræ: et dixerunt ad omnem
cœtum populi, loquentes: **18** Michæas de Morasthi
fuit propheta in diebus Ezechiæ regis Iuda, et ait ad
omnem populum Iuda, dicens: Hæc dicit Dominus
exercituum: Sion quasi ager arabitur: et Ierusalem
in acervum lapidum erit: et mons domus in excelsa
silvarum. **19** Numquid morte condemnavit eum
Ezechias rex Iuda, et omnis Iuda? Numquid non
timuerunt Dominum, et deprecati sunt faciem
Domini? Et pœnituit Dominum mali, quod locutus
fuerat adversum eos. Itaque nos facimus malum
grande contra animas nostras. **20** Fuit quoque
vir prophetans in nomine Domini, Urias filius
Semei de Cariathiarim: et prophetavit adversus
civitatem istam, et adversus terram hanc iuxta
omnia verba Ieremiæ. **21** Et audivit rex Ioakim,
et omnes potentes, et principes eius verba hæc:
et quæsivit rex interficere eum. Et audivit Urias,
et timuit, fugitque et ingressus est Ægyptum. **22**
Et misit rex Ioakim viros in Ægyptum, Elnathan
filium Achobor, et viros cum eo in Ægyptum. **23** Et
eduxerunt Uriam de Ægypto: et adduxerunt eum ad
regem Ioakim, et percussit eum gladio: et proiecit
cadaver eius in sepulchris vulgi ignobilis. **24** Igitur
manus Ahicam filii Saphan fuit cum Ieremia, ut non
traderetur in manus populi, et interficerent eum.

27 In principio regni Ioakim filii Iosiæ regis
Iuda, factum est verbum istud ad Ieremiam
a Domino, dicens: **2** Hæc dicit Dominus ad me:
Fac tibi vincula, et catenas: et pones eas in collo
tuo. **3** Et mittes eas ad regem Edom, et ad regem
Moab, et ad regem filiorum Ammon, et ad regem
Tyri, et ad regem Sidonis: in manu nunciorum qui
venerunt Ierusalem ad Sedeciam regem Iuda. **4**
Et præcipies eis ut ad dominos suos loquantur:
Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Hæc
dicetis ad dominos vestros: **5** Ego feci terram,
et homines, et iumenta, quæ sunt super faciem
terræ, in fortitudine mea magna, et in brachio
meo extento: et dedi eam ei, qui placuit in oculis
meis. **6** Et nunc itaque ego dedi omnes terras istas
in manu Nabuchodonosor regis Babylonis servi
mei: insuper et bestias agri dedi ei ut serviant
illi. **7** Et servient ei omnes gentes, et filio eius,
et filio filii eius: donec veniat tempus terræ eius
et ipsius: et servient ei gentes multæ, et reges
magni. **8** Gens autem et regnum, quod non servierit
Nabuchodonosor regi Babylonis, et quicumque non
curvaverit collum suum sub iugo regis Babylonis: in
gladio, et in fame, et in peste visitabo super gentem
illam, ait Dominus: donec consumam eos in manu
eius. **9** Vos ergo nolite audire prophetas vestros, et
divinos, et somniatores, et augures, et maleficos,
qui dicunt vobis: Non servietis regi Babylonis. **10**
Quia mendacium prophetant vobis: ut longe vos
faciant de terra vestra, et eiiciant vos, et pereatis. **11**
Porro gens, quæ subiecerit cervicem suam sub iugo
regis Babylonis, et servierit ei; dimittam eam in
terra sua, dicit Dominus: et colet eam, et habitabit
in ea. **12** Et ad Sedeciam regem Iuda locutus sum
secundum omnia verba hæc, dicens: Subiicite colla
vestra sub iugo regis Babylonis, et servite ei, et
populo eius, et vivetis. **13** Quare moriemini tu et
populus tuus gladio, et fame, et peste, sicut locutus
est Dominus ad gentem, quæ servire noluerit regi
Babylonis? **14** Nolite audire verba prophetarum

dicentium vobis: Non servietis regi Babylonis: quia
mendacium ipsi loquuntur vobis. 15 Quia non misi
eos, ait Dominus: et ipsi prophetant in nomine
meo mendaciter: ut eiiciant vos, et pereatis tam
vos, quam prophetæ, qui vaticinantur vobis. 16
Et ad sacerdotes, et ad populum istum locutus
sum, dicens: Hæc dicit Dominus: Nolite audire
verba prophetarum vestrorum, qui prophetant
vobis, dicentes: Ecce vasa Domini revertentur de
Babylone nunc cito: Mendacium enim prophetant
vobis. 17 Nolite ergo audire eos, sed servite regi
Babylonis, ut vivatis. Quare datur hæc civitas in
solitudinem? 18 Et si prophetæ sunt, et est verbum
Domini in eis: occurrant Domino exercituum, ut
non veniant vasa, quæ derelicta fuerant in domo
Domini, et in domo regis Iuda, et in Ierusalem, in
Babylonem. 19 Quia hæc dicit Dominus exercituum
ad columnas, et ad mare, et ad bases, et ad reliqua
vasorum, quæ remanserunt in civitate hac: 20
quæ non tulit Nabuchodonosor rex Babylonis, cum
transferret Iechoniam filium Ioakim regem Iuda de
Ierusalem in Babylonem, et omnes optimates Iuda
et Ierusalem. 21 Quia hæc dicit Dominus exercituum
Deus Israel ad vasa, quæ derelicta sunt in domo
Domini, et in domo regis Iuda et Ierusalem: 22
In Babylonem transferentur, et ibi erunt usque
ad diem visitationis suæ, dicit Dominus, et afferri
faciam ea, et restitui in loco isto.

28 Et factum est in anno illo, in principio regni
Sedeciæ regis Iuda, in anno quarto, in mense
quinto, dixit ad me Hananias filius Azur propheta de
Gabaon, in domo Domini coram sacerdotibus et omni
populo, dicens: 2 Hæc dicit Dominus exercituum
Deus Israel: Contrivi iugum regis Babylonis. 3
Adhuc duo anni dierum, et ego referri faciam ad
locum istum omnia vasa domus Domini, quæ tulit
Nabuchodonosor rex Babylonis de loco isto, et
transtulit ea in Babylonem. 4 Et Iechoniam filium
Ioakim regem Iuda, et omnem transmigrationem
Iuda, qui ingressi sunt in Babylonem, ego convertam
ad locum istum, ait Dominus: conteram enim
iugum regis Babylonis. 5 Et dixit Ieremias propheta
ad Hananiam prophetam in oculis sacerdotum,
et in oculis omnis populi, qui stabat in domo
Domini. 6 Et ait Ieremias propheta: Amen, sic
faciat Dominus: suscitet Dominus verba tua, quæ
prophetasti: ut referantur vasa in domum Domini,
et omnis transmigratio de Babylone ad locum istum.
7 Verumtamen audi verbum hoc, quod ego loquor
in auribus tuis, et in auribus universi populi: 8
Prophetæ, qui fuerunt ante me et ante te ab initio,
et prophetaverunt super terras multas, et super
regna magna de prælio, et de afflictione, et de
fame. 9 Propheta, qui vaticinatus est pacem: cum
venerit verbum eius, scietur propheta, quem misit
Dominus in veritate. 10 Et tulit Hananias propheta
catenam de collo Ieremiæ prophetæ, et confregit
eam. 11 Et ait Hananias in conspectu omnis populi,
dicens: Hæc dicit Dominus: Sic confringam iugum
Nabuchodonosor regis Babylonis post duos annos
dierum de collo omnium gentium. 12 Et abiit
Ieremias propheta in viam suam. Et factum est
verbum Domini ad Ieremiam, postquam confregit
Hananias propheta catenam de collo Ieremiæ
prophetæ, dicens: 13 Vade, et dices Hananiæ:
Hæc dicit Dominus: Catenas ligneas contrivisti: et
facies pro eis catenas ferreas. 14 Quia hæc dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Iugum ferreum
posui super collum cunctarum gentium istarum,
ut serviant Nabuchodonosor regi Babylonis, et
servient ei: insuper et bestias terræ dedi ei. 15 Et
dixit Ieremias propheta ad Hananiam prophetam:
Audi Hanania: non misit te Dominus, et tu confidere
fecisti populum istum in mendacio. 16 Idcirco hæc
dicit Dominus: Ecce ego mittam te a facie terræ: hoc
anno morieris: adversum enim Dominum locutus
es. 17 Et mortuus est Hananias propheta in anno
illo, mense septimo.

29 Et hæc sunt verba libri, quem misit
Ieremias propheta de Ierusalem ad reliquias
seniorum transmigrationis, et ad sacerdotes, et ad
prophetas, et ad omnem populum, quem traduxerat
Nabuchodonosor de Ierusalem in Babylonem: 2
postquam egressus est Iechonias rex, et domina, et
eunuchi, et principes Iuda, et Ierusalem, et faber, et
inclusor de Ierusalem: 3 in manu Elasa filii Saphan,
et Gamariæ filii Helciæ, quos misit Sedecias rex Iuda
ad Nabuchodonosor regem Babylonis in Babylonem,
dicens: 4 Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel
omni transmigrationi, quam transtuli de Ierusalem
in Babylonem: 5 Ædificate domos, et habitate: et
plantate hortos, et comedite fructum eorum. 6
Accipite uxores, et generate filios et filias: et date
filiis vestris uxores, et filias vestras date viris, et
pariant filios et filias: et multiplicamini ibi, et nolite
esse pauci numero. 7 Et quærite pacem civitatis,
ad quam transmigrare vos feci: et orate pro ea
ad Dominum: quia in pace illius erit pax vobis. 8
Hæc enim dicit Dominus exercituum Deus Israel:
Non vos seducant prophetæ vestri, qui sunt in
medio vestrum, et divini vestri: et ne attendatis ad
somnia vestra, quæ vos somniatis: 9 quia falso ipsi
prophetant vobis in nomine meo: et non misi eos,
dicit Dominus. 10 Quia hæc dicit Dominus: Cum

cœperint impleri in Babylone septuaginta anni,
visitabo vos: et suscitabo super vos verbum meum
bonum, ut reducam vos ad locum istum. 11 Ego
enim scio cogitationes, quas ego cogito super vos,
ait Dominus, cogitationes pacis, et non afflictionis,
ut dem vobis finem et patientiam. 12 Et invocabitis
me, et ibitis: et orabitis me, et ego exaudiam vos.
13 Quæretis me, et invenietis: cum quæsieritis me
in toto corde vestro. 14 Et inveniar a vobis, ait
Dominus: et reducam captivitatem vestram, et
congregabo vos de universis gentibus, et de cunctis
locis, ad quæ expuli vos, dicit Dominus: et reverti
vos faciam de loco, ad quem transmigrare vos feci.
15 Quia dixistis: Suscitavit nobis Dominus prophetas
in Babylone: 16 Quia hæc dicit Dominus ad regem,
qui sedet super solium David, et ad omnem populum
habitatorem urbis huius, ad fratres vestros, qui
non sunt egressi vobiscum in transmigrationem.
17 Hæc dicit Dominus exercituum: Ecce mittam in
eos gladium, et famem, et pestem: et ponam eos
quasi ficus malas, quæ comedi non possunt, eo
quod pessimæ sint. 18 Et persequar eos in gladio, et
in fame, et in pestilentia: et dabo eos in vexationem
universis regnis terræ: in maledictionem, et in
stuporem, et in sibilum, et in opprobrium cunctis
gentibus, ad quas ego eieci eos: 19 eo quod non
audierint verba mea, dicit Dominus: quæ misit ad
eos per servos meos prophetas de nocte consurgens,
et mittens: et non audistis, dicit Dominus. 20 Vos
ergo audite verbum Domini omnis transmigratio,
quam emisi de Ierusalem in Babylonem. 21 Hæc dicit
Dominus exercituum Deus Israel ad Achab filium
Coliæ, et ad Sedeciam filium Maasiæ, qui prophetant
vobis in nomine meo mendaciter: Ecce ego tradam
eos in manus Nabuchodonosor regis Babylonis: et
percutiet eos in oculis vestris. 22 Et assumetur ex
eis maledictio omni transmigrationi Iuda, quæ est
in Babylone, dicentium: Ponat te Dominus sicut
Sedeciam, et sicut Achab, quos frixit rex Babylonis in
igne: 23 pro eo quod fecerint stultitiam in Israel, et
mœchati sunt in uxores amicorum suorum, et locuti
sunt verbum in nomine meo mendaciter, quod non
mandavi eis: ego sum iudex et testis, dicit Dominus.
24 Et ad Semeiam Nehelamiten dices: 25 Hæc dicit
Dominus exercituum, Deus Israel: Pro eo quod
misisti in nomine tuo libros ad omnem populum,
qui est in Ierusalem, et ad Sophoniam filium Maasiæ
sacerdotem, et ad universos sacerdotes, dicens: 26
Dominus dedit te sacerdotem pro Ioiade sacerdote,
ut sis dux in domo Domini super omnem virum
arreptitium et prophetantem, ut mittas eum in
nervum et in carcerem. 27 Et nunc quare non
increpasti Ieremiam Anathothiten, qui prophetat
vobis? 28 Quia super hoc misit in Babylonem
ad nos, dicens: Longum est: ædificate domos, et
habitate: et plantate hortos, et comedite fructus
eorum. 29 Legit ergo Sophonias sacerdos librum
istum in auribus Ieremiæ prophetæ. 30 Et factum
est verbum Domini ad Ieremiam, dicens: 31 Mitte
ad omnem transmigrationem, dicens: Hæc dicit
Dominus ad Semeiam Nehelamiten: Pro eo quod
prophetavit vobis Semeias, et ego non misi eum:
et fecit vos confidere in mendacio: 32 idcirco hæc
dicit Dominus: Ecce ego visitabo super Semeiam
Nehelamiten, et super semen eius: non erit ei vir
sedens in medio populi huius, et non videbit bonum,
quod ego faciam populo meo, ait Dominus: quia
prævaricationem locutus est adversus Dominum.

30 Hoc verbum, quod factum est ad Ieremiam
a Domino, dicens: 2 Hæc dicit Dominus Deus
Israel, dicens: Scribe tibi omnia verba, quæ locutus
sum ad te, in libro. 3 Ecce enim dies veniunt,
dicit Dominus: et convertam conversionem populi
mei Israel et Iuda, ait Dominus: et convertam
eos ad terram, quam dedi patribus eorum: et
possidebunt eam. 4 Et hæc verba, quæ locutus est
Dominus ad Israel et ad Iudam: 5 Quoniam hæc
dicit Dominus: Vocem terroris audivimus: formido,
et non est pax. 6 Interrogate, et videte si generat
masculus: quare ergo vidi omnis viri manum super
lumbum suum, quasi parturientis, et conversæ
sunt universæ facies in auruginem? 7 Væ, quia
magna dies illa, nec est similis eius: tempusque
tribulationis est Iacob, et ex ipso salvabitur. 8 Et
erit in die illa, ait Dominus exercituum: conteram
iugum eius de collo tuo, et vincula eius dirumpam,
et non dominabuntur ei amplius alieni: 9 sed
servient Domino Deo suo, et David regi suo, quem
suscitabo eis. 10 Tu ergo ne timeas serve meus
Iacob, ait Dominus, neque paveas Israel: quia ecce
ego salvabo te de terra longinqua, et semen tuum
de terra captivitatis eorum: et revertetur Iacob, et
quiescet, et cunctis affluet bonis, et non erit quem
formidet: 11 quoniam tecum ego sum, ait Dominus,
ut salvem te: faciam enim consummationem in
cunctis gentibus, in quibus dispersi te: te autem
non faciam in consummationem: sed castigabo te in
iudicio, ut non videaris tibi innoxius. 12 Quia hæc
dicit Dominus: Insanabilis fractura tua, pessima
plaga tua. 13 Non est qui iudicet iudicium tuum
ad alligandum: curationum utilitas non est tibi.
14 Omnes amatores tui obliti sunt tui, teque non
quærent: plaga enim inimici percussi te castigatione
crudeli: propter multitudinem iniquitatis tuæ dura
facta sunt peccata tua. 15 Quid clamas super

contritione tua? Insanabilis est dolor tuus: propter
multitudinem iniquitatis tuæ, et propter dura
peccata tua feci hæc tibi. 16 Propterea omnes,
qui comedunt te, devorabuntur: et universi hostes
tui in captivitatem ducentur: et qui te vastant,
vastabuntur, cunctosque prædatores tuos dabo
in prædam. 17 Obducam enim cicatricem tibi,
et a vulneribus tuis sanabo te, dicit Dominus.
Quia eiectam vocaverunt te Sion: Hæc est, quæ
non habebat. 18 Hæc dicit Dominus: Ecce ego
convertam conversionem tabernaculorum Iacob,
et tectis eius miserebor, et ædificabitur civitas
in excelso suo, et templum iuxta ordinem suum
fundabitur. 19 Et egredietur de eis laus, voxque
ludentium: et multiplicabo eos, et non minuentur:
et glorificabo eos, et non attenuabuntur. 20 Et erunt
filii eius sicut a principio, et cœtus eius coram
me permanebit: et visitabo adversum omnes qui
tribulant eum. 21 Et erit dux eius ex eo: et princeps
de medio eius producetur: et applicabo eum, et
accedet ad me. Quis enim iste est, qui applicet cor
suum ut appropinquet mihi, ait Dominus? 22 Et
eritis mihi in populum, et ego ero vobis in Deum.
23 Ecce turbo Domini, furor egrediens, procella
ruens, in capite impiorum conquiescet. 24 Non
avertet iram indignationis Dominus, donec faciat
et compleat cogitationem cordis sui: in novissimo
dierum intelligetis ea.

31 In tempore illo, dicit Dominus: Ero Deus
universis cognationibus Israel, et ipsi erunt
mihi in populum. 2 Hæc dicit Dominus: Invenit
gratiam in deserto populus, qui remanserat a
gladio: vadet ad requiem suam Israel. 3 Longe
Dominus apparuit mihi. Et in charitate perpetua
dilexi te, ideo attraxi te, miserans. 4 Rursumque
ædificabo te, et ædificaberis virgo Israel: adhuc
ornaberis tympanis tuis, et egredieris in choro
ludentium. 5 Adhuc plantabis vineas in montibus
Samariæ: plantabunt plantantes, et donec tempus
veniat, non vindemiabunt: 6 quia erit dies, in qua
clamabunt custodes in monte Ephraim: Surgite, et
ascendamus in Sion ad Dominum Deum nostrum. 7
Quia hæc dicit Dominus: Exultate in lætitia Iacob,
et hinnite contra caput Gentium: personate, et
canite, et dicite: Salva Domine populum tuum
reliquias Israel. 8 Ecce ego adducam eos de terra
Aquilonis, et congregabo eos ab extremis terræ:
inter quos erunt cæcus et claudus, prægnans et
pariens simul, cœtus magnus revertentium huc. 9
In fletu venient: et in misericordia reducam eos: et
adducam eos per torrentes aquarum in via recta,
et non impingent in ea: quia factus sum Israeli
Pater, et Ephraim primogenitus meus est. 10 Audite
verbum Domini Gentes, et annunciate in insulis,
quæ procul sunt, et dicite: Qui dispersit Israel,
congregabit eum: et custodiet eum sicut pastor
gregem suum. 11 Redemit enim Dominus Iacob, et
liberavit eum de manu potentioris. 12 Et venient,
et laudabunt in monte Sion: et confluent ad bona
Domini super frumento, et vino, et oleo, et fœtu
pecorum et armentorum: eritque anima eorum
quasi hortus irriguus, et ultra non esurient. 13
Tunc lætabitur virgo in choro, iuvenes et senes
simul: et convertam luctum eorum in gaudium,
et consolabor eos, et lætificabo a dolore suo. 14
Et inebriabo animam sacerdotum pinguedine: et
populus meus bonis meis adimplebitur, ait Dominus.
15 Hæc dicit Dominus: Vox in excelso audita est
lamentationis, luctus, et fletus Rachel plorantis
filios suos, et nolentis consolari super eis, quia
non sunt. 16 Hæc dicit Dominus: Quiescat vox
tua a ploratu, et oculi tui a lacrymis: quia est
merces operi tuo, ait Dominus: et revertentur de
terra inimici. 17 Et est spes novissimis tuis, ait
Dominus: et revertentur filii ad terminos suos. 18
Audiens audivi Ephraim transmigrantem: Castigasti
me, et eruditus sum, quasi iuvenculus indomitus:
converte me, et convertar: quia tu Dominus Deus
meus. 19 Postquam enim convertisti me, egi
pœnitentiam: et postquam ostendisti mihi, percussi
femur meum. Confusus sum, et erubui, quoniam
sustinui opprobrium adolescentiæ meæ. 20 Si filius
honorabilis mihi Ephraim, si puer delicatus: quia
ex quo locutus sum de eo, adhuc recordabor eius.
Idcirco conturbata sunt viscera mea super eum:
miserans miserebor eius, ait Dominus. 21 Statue
tibi speculam, pone tibi amaritudines: dirige cor
tuum in viam rectam, in qua ambulasti: revertere
virgo Israel, revertere ad civitates tuas istas. 22
Usquequo deliciis dissolveris filia vaga? Quia creavit
Dominus novum super terram: femina circumdabit
virum. 23 Hæc dicit Dominus exercituum Deus
Israel: Adhuc dicent verbum istud in terra Iuda, et in
urbibus eius, cum convertero captivitatem eorum:
Benedicat tibi Dominus pulchritudo iustitiæ, mons
sanctus: 24 et habitabunt in eo Iudas, et omnes
civitates eius simul: agricolæ et minantes greges. 25
Quia inebriavi animam lassam, et omnem animam
esurientem saturavi. 26 Ideo quasi de somno
suscitatus sum: et vidi, et somnus meus dulcis mihi.
27 Ecce dies veniunt, dicit Dominus: et seminabo
domum Israel et domum Iuda semine hominum,
et semine iumentorum. 28 Et sicut vigilavi super
eos ut evellerem, et demolirer, et dissiparem, et
disperderem, et affligerem: sic vigilabo super eos ut

ædificem, et plantem, ait Dominus. 29 In diebus
illis non dicent ultra: Patres comederunt uvam
acerbam, et dentes filiorum obstupuerunt. 30 Sed
unusquisque in iniquitate sua morietur: omnis
homo, qui comederit uvam acerbam, obstupescent
dentes eius. 31 Ecce dies venient, dicit Dominus: et
feriam domui Israel et domui Iuda fœdus novum: 32
non secundum pactum, quod pepigi cum patribus
eorum in die, qua apprehendi manum eorum,
ut educerem eos de Terra Ægypti: pactum, quod
irritum fecerunt, et ego dominatus sum eorum,
dicit Dominus. 33 Sed hoc erit pactum, quod feriam
cum domo Israel: post dies illos dicit Dominus:
Dabo legem meam in visceribus eorum, et in corde
eorum scribam eam: et ero eis in Deum, et ipsi
erunt mihi in populum. 34 Et non docebit ultra
vir proximum suum, et vir fratrem suum, dicens:
Cognosce Dominum: omnes enim cognoscent me a
minimo eorum usque ad maximum, ait Dominus:
quia propitiabor iniquitati eorum, et peccati eorum
non memorabor amplius. 35 Hæc dicit Dominus,
qui dat solem in lumine diei, ordinem lunæ et
stellarum in lumine noctis: qui turbat mare, et
sonant fluctus eius, Dominus exercituum nomen
illi. 36 Si defecerint leges istæ coram me, dicit
Dominus: tunc et semen Israel deficiet, ut non
sit gens coram me cunctis diebus. 37 Hæc dicit
Dominus: Si mensurari potuerint cæli sursum, et
investigari fundamenta terræ deorsum: et ego
abiiciam universum semen Israel propter omnia,
quæ fecerunt, dicit Dominus. 38 Ecce dies veniunt,
dicit Dominus: et ædificabitur civitas Domino a
turre Hananeel usque ad portam anguli. 39 Et
exibit ultra norma mensuræ in conspectu eius
super collem Gareb: et circuibit Goatha, 40 et
omnem vallem cadaverum, et cineris, et universam
regionem mortis, usque ad torrentem Cedron,
et usque ad angulum portæ equorum Orientalis,
Sanctum Domini: non evelletur, et non destruetur
ultra in perpetuum.

32 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a
Domino in anno decimo Sedeciæ regis Iuda:
ipse est annus decimus octavus Nabuchodonosor. 2
Tunc exercitus regis Babylonis obsidebat Ierusalem:
et Ieremias propheta erat clausus in atrio carceris,
qui erat in domo regis Iuda. 3 Clauserat enim eum
Sedecias rex Iuda, dicens: Quare vaticinaris, dicens:
Hæc dicit Dominus: Ecce ego dabo civitatem istam in
manus regis Babylonis, et capiet eam? 4 Et Sedecias
rex Iuda non effugiet de manu Chaldæorum: sed
tradetur in manus regis Babylonis: et loquetur
os eius cum ore illius, et oculi eius oculos illius
videbunt. 5 Et in Babylonem ducet Sedeciam: et
ibi erit donec visitem eum, ait Dominus. Si autem
dimicaveritis adversum Chaldæos, nihil prosperum
habebitis. 6 Et dixit Ieremias: Factum est verbum
Domini ad me, dicens: 7 Ecce Hanameel filius Sellum
patruelis tuus veniet ad te, dicens: Eme tibi agrum
meum, qui est in Anathoth: tibi enim competit ex
propinquitate ut emas. 8 Et venit ad me Hanameel
filius patrui mei secundum verbum Domini ad
vestibulum carceris, et ait ad me: Posside agrum
meum, qui est in Anathoth in terra Beniamin: quia
tibi competit hereditas, et tu propinquus es ut
possideas. Intellexi autem quod verbum Domini
esset. 9 Et emi agrum ab Hanameel filio patrui mei,
qui est in Anathoth: et appendi ei argentum septem
stateres, et decem argenteos. 10 Et scripsi in libro,
et signavi, et adhibui testes: et appendi argentum in
statera. 11 Et accepi librum possessionis signatum,
et stipulationes, et rata, et signa forinsecus. 12
Et dedi librum possessionis Baruch filio Neri filii
Maasiæ in oculis Hanameel patruelis mei, in oculis
testium, qui scripti erant in libro emptionis, et
in oculis omnium Iudæorum, qui sedebant in
atrio carceris. 13 Et præcepi Baruch coram eis,
dicens: 14 Hæc dicit Dominus exercituum Deus
Israel: Sume libros istos, librum emptionis hunc
signatum, et librum hunc, qui apertus est: et pone
illos in vase fictili, ut permanere possint diebus
multis. 15 Hæc enim dicit Dominus exercituum
Deus Israel: Adhuc possidebuntur domus, et agri,
et vineæ in terra ista. 16 Et oravi ad Dominum,
postquam tradidi librum possessionis Baruch filio
Neri, dicens: 17 Heu, heu, heu, Domine Deus:
ecce tu fecisti cælum et terram in fortitudine tua
magna, et in brachio tuo extento: non erit tibi
difficile omne verbum: 18 Qui facis misericordiam
in millibus, et reddis iniquitatem patrum in sinum
filiorum eorum post eos: Fortissime, magne, et
potens, Dominus exercituum nomen tibi. 19 Magnus
consilio, et incomprehensibilis cogitatu: cuius oculi
aperti sunt super omnes vias filiorum Adam ut
reddas unicuique secundum vias suas, et secundum
fructum adinventionum eius. 20 Qui posuisti signa
et portenta in Terra Ægypti usque ad diem hanc,
et in Israel, et in hominibus, et fecisti tibi nomen
sicut est dies hæc. 21 Et eduxisti populum tuum
Israel de Terra Ægypti, in signis, et in portentis,
et in manu robusta, et in brachio extento, et in
terrore magno. 22 Et dedisti eis terram hanc, quam
iurasti patribus eorum ut dares eis terram fluentem
lacte et melle. 23 Et ingressi sunt, et possederunt
eam: et non obedierunt voci tuæ, et in lege tua non
ambulaverunt: omnia quæ mandasti eis ut facerent,

non fecerunt: et evenerunt eis omnia mala hæc. **24** Ecce munitiones extructæ sunt adversum civitatem ut capiatur: et urbs data est in manus Chaldæorum, qui præliantur adversus eam a facie gladii, et famis, et pestilentiæ: et quæcumque locutus es acciderunt, ut tu ipse cernis. **25** Et tu dicis mihi Domine Deus: Eme agrum argento, et adhibe testes: cum urbs data sit in manus Chaldæorum? **26** Et factum est verbum Domini ad Ieremiam, dicens: **27** Ecce ego Dominus Deus universæ carnis: numquid mihi difficile erit omne verbum? **28** Propterea hæc dicit Dominus: Ecce ego tradam civitatem istam in manus Chaldæorum, et in manus regis Babylonis, et capient eam. **29** Et venient Chaldæi præliantes adversum urbem hanc, et succendent eam igni, et comburent eam, et domos, in quarum domatibus sacrificabant Baal, et libabant diis alienis libamina ad irritandum me. **30** Erant enim filii Israel, et filii Iuda iugiter facientes malum in oculis meis ab adolescentia sua: filii Israel qui usque nunc exacerbant me in opere manuum suarum, dicit Dominus. **31** Quia in furore et in indignatione mea facta est mihi civitas hæc, a die qua ædificaverunt eam, usque ad diem istam, qua auferetur de conspectu meo. **32** Propter malitiam filiorum Israel, et filiorum Iuda, quam fecerunt ad iracundiam me provocantes, ipsi et reges eorum, principes eorum, et sacerdotes eorum, et prophetæ eorum, viri Iuda et habitatores Ierusalem. **33** Et verterunt ad me terga et non facies: cum docerem eos diluculo, et erudirem, et nollent audire ut acciperent disciplinam. **34** Et posuerunt idola sua in domo, in qua invocatum est nomen meum, ut polluerent eam. **35** Et ædificaverunt excelsa Baal, quæ sunt in valle filii Ennom ut initiarent filios suos et filias suas Moloch: quod non mandavi eis, nec ascendit in cor meum ut facerent abominationem hanc, et in peccatum deducerent Iudam. **36** Et nunc propter ista, hæc dicit Dominus Deus Israel ad civitatem hanc, de qua vos dicitis quod tradetur in manus regis Babylonis in gladio, et in fame, et in peste. **37** Ecce ego congregabo eos de universis terris, ad quas eieci eos in furore meo, et in ira mea, et indignatione grandi: et reducam eos ad locum istum, et habitare eos faciam confidenter. **38** Et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum. **39** Et dabo eis cor unum, et viam unam, ut timeant me universis diebus: et bene sit eis, et filiis eorum post eos. **40** Et feriam eis pactum sempiternum, et non desinam eis benefacere: et timorem meum dabo in corde eorum ut non recedant a me. **41** Et lætabor super eis, cum bene eis fecero: et plantabo eos in terra ista in veritate in toto corde meo et in tota anima mea. **42** Quia hæc dicit Dominus: Sicut adduxi super populum istum omne malum hoc grande: sic adducam super eos omne bonum, quod ego loquor ad eos. **43** Et possidebuntur agri in terra ista: de qua vos dicitis quod deserta sit, eo quod non remanserit homo et iumentum, et data sit in manus Chaldæorum. **44** Agri ementur pecunia, et scribentur in libro, et imprimetur signum, et testis adhibebitur: in terra Beniamin, et in circuitu Ierusalem, in civitatibus Iuda, et in civitatibus montanis, et in civitatibus campestribus, et in civitatibus, quæ ad Austrum sunt: quia convertam captivitatem eorum, ait Dominus.

33 Et factum est verbum Domini ad Ieremiam secundo, cum adhuc clausus esset in atrio carceris, dicens: **2** Hæc dicit Dominus qui facturus est, et formaturus illud, et paraturus, Dominus nomen eius. **3** Clama ad me, et exaudiam te: et annunciabo tibi grandia, et firma quæ nescis. **4** Quia hæc dicit Dominus Deus Israel ad domos urbis huius, et ad domos regis Iuda, quæ destructæ sunt, et ad munitiones, et ad gladium **5** venientium ut dimicent cum Chaldæis, et impleant eas cadaveribus hominum, quos percussi in furore meo et in indignatione mea, abscondens faciem meam a civitate hac, propter omnem malitiam eorum. **6** Ecce ego obducam eis cicatricem et sanitatem, et curabo eos: et revelabo illis deprecationem pacis et veritatis. **7** Et convertam conversionem Iuda, et conversionem Ierusalem: et ædificabo eos sicut a principio. **8** Et emundabo illos ab omni iniquitate sua, in qua peccaverunt mihi: et propitius ero cunctis iniquitatibus eorum, in quibus dereliquerunt mihi, et spreverunt me. **9** Et erit mihi in nomen, et in gaudium, et in laudem, et in exultationem cunctis gentibus terræ, quæ audierint omnia bona, quæ ego facturus sum eis: et pavebunt, et turbabuntur in universis bonis, et in omni pace, quam ego faciam eis. **10** Hæc dicit Dominus: Adhuc audietur in loco isto (quem vos dicitis esse desertum, eo quod non sit homo nec iumentum: in civitatibus Iuda, et foris Ierusalem, quæ desolatæ sunt absque homine, et absque habitatore, et absque pecore) **11** vox gaudii et vox lætitiæ, vox sponsi et vox sponsæ, vox dicentium: Confitemini Domino exercituum, quoniam bonus Dominus, quoniam in æternum misericordia eius: et portantium vota in domum Domini: reducam enim conversionem terræ sicut a principio, dicit Dominus. **12** Hæc dicit Dominus exercituum: Adhuc erit in loco isto deserto absque homine, et absque iumento, et in cunctis civitatibus eius, habitaculum pastorum accubantium gregum. **13** In civitatibus montuosis,

et in civitatibus campestribus, et in civitatibus, quæ
ad Austrum sunt: et in terra Beniamin, et in circuitu
Ierusalem, et in civitatibus Iuda adhuc transibunt
greges ad manum numerantis, ait Dominus. **14**
Ecce dies veniunt, dicit Dominus: et suscitabo
verbum bonum, quod locutus sum ad domum
Israel et ad domum Iuda. **15** In diebus illis, et
in tempore illo germinare faciam David germen
iustitiæ: et faciet iudicium et iustitiam in terra. **16**
In diebus illis salvabitur Iuda, et Ierusalem habitabit
confidenter: et hoc est nomen, quod vocabunt
eum, Dominus iustus noster. **17** Quia hæc dicit
Dominus: Non interibit de David vir, qui sedeat
super thronum domus Israel. **18** Et de Sacerdotibus
et de Levitis non interibit vir a facie mea, qui offerat
holocautomata, et incendat sacrificum, et cædat
victimas omnibus diebus. **19** Et factum est verbum
Domini ad Ieremiam, dicens: **20** Hæc dicit Dominus:
Si irritum potest fieri pactum meum cum die, et
pactum meum cum nocte, ut non sit dies et nox
in tempore suo: **21** Et pactum meum irritum esse
poterit cum David servo meo, ut non sit ex eo filius
qui regnet in throno eius, et Levitæ et Sacerdotes
ministri mei. **22** Sicuti enumerari non possunt stellæ
cæli, et metiri arena maris: sic multiplicabo semen
David servi mei, et Levitas ministros meos. **23** Et
factum est verbum Domini ad Ieremiam, dicens: **24**
Numquid non vidisti quid populus hic locutus sit,
dicens: Duæ cognationes, quas elegerat Dominus,
abiectæ sunt: et populum meum despexerunt, eo
quod non sit ultra gens coram eis? **25** Hæc dicit
Dominus: Si pactum meum inter diem et noctem, et
leges cælo et terræ non posui: **26** equidem et semen
Iacob et David servi mei proiiciam, ut non assumam
de semine eius principes seminis Abraham, Isaac,
et Iacob: reducam enim conversionem eorum, et
miserebor eis.

34 Verbum, quod factum est ad Ieremiam
a Domino, quando Nabuchodonosor rex
Babylonis, et omnis exercitus eius, universaque
regna terræ, quæ erant sub potestate manus eius,
et omnes populi bellabant contra Ierusalem, et
contra omnes urbes eius, dicens: **2** Hæc dicit
Dominus Deus Israel: Vade, et loquere ad Sedeciam
regem Iuda: et dices ad eum: Hæc dicit Dominus:
Ecce ego tradam civitatem hanc in manus regis
Babylonis, et succendet eam igni. **3** Et tu non
effugies de manu eius: sed comprehensione capieris,
et in manu eius traderis: et oculi tui oculos regis
Babylonis videbunt, et os eius cum ore tuo loquetur,
et Babylonem introibis. **4** Attamen audi verbum
Domini Sedecia rex Iuda: Hæc dicit Dominus ad te:
Non morieris in gladio, **5** sed in pace morieris, et
secundum combustiones patrum tuorum regum
priorum qui fuerunt ante te, sic comburent te: et
Væ domine, plangent te: quia verbum ego locutus
sum, dicit Dominus. **6** Et locutus est Ieremias
propheta ad Sedeciam regem Iuda universa verba
hæc in Ierusalem. **7** Et exercitus regis Babylonis
pugnabat contra Ierusalem, et contra omnes
civitates Iuda, quæ reliquæ erant contra Lachis, et
contra Azecha: hæ enim supererant de civitatibus
Iuda, urbes munitæ. **8** Verbum, quod factum est
ad Ieremiam a Domino, postquam percussit rex
Sedecias fœdus cum omni populo in Ierusalem,
prædicans: **9** Ut dimitteret unusquisque servum
suum, et unusquisque ancillam suam, Hebræum
et Hebræam liberos: et nequaquam dominarentur
eis, id est in Iudæo et fratre suo. **10** Audierunt
ergo omnes principes et universus populus, qui
inierant pactum ut dimitteret unusquisque servum
suum, et unusquisque ancillam suam liberos, et
ultra non dominarentur eis: audierunt igitur,
et dimiserunt. **11** Et conversi sunt deinceps: et
retraxerunt servos et ancillas suas, quos dimiserant
liberos, et subiugaverunt in famulos et famulas.
12 Et factum est verbum Domini ad Ieremiam a
Domino, dicens: **13** Hæc dicit Dominus Deus Israel:
Ego percussi fœdus cum patribus vestris in die,
qua eduxi eos de Terra Ægypti de domo servitutis,
dicens: **14** Cum completi fuerint septem anni,
dimittat unusquisque fratrem suum Hebræum, qui
venditus est ei, et serviet tibi sex annis: et dimittes
eum a te liberum: et non audierunt patres vestri
me, nec inclinaverunt aurem suam. **15** Et conversi
estis vos hodie, et fecistis quod rectum est in oculis
meis, ut prædicaretis libertatem unusquisque ad
amicum suum: et inistis pactum in conspectu meo
in domo, in qua invocatum est nomen meum super
eam. **16** Et reversi estis, et commaculastis nomen
meum: et reduxistis unusquisque servum suum,
et unusquisque ancillam suam, quos dimiseratis
ut essent liberi et suæ potestatis: et subiugastis
eos ut sint vobis servi et ancillæ. **17** Propterea hæc
dicit Dominus: Vos non audistis me, ut prædicaretis
libertatem unusquisque fratri suo, et unusquisque
amico suo: ecce ego prædico vobis libertatem, ait
Dominus ad gladium, ad pestem, et ad famem: et
dabo vos in commotionem cunctis regnis terræ. **18**
Et dabo viros, qui prævaricantur fœdus meum, et
non observaverunt verba fœderis, quibus assensi
sunt in conspectu meo, vitulum quem conciderunt
in duas partes, et transierunt inter divisiones
eius: **19** Principes Iuda et principes Ierusalem,
eunuchi et sacerdotes, et omnis populus terræ,

qui transierunt inter divisiones vituli: 20 Et dabo
eos in manus inimicorum suorum, et in manus
quærentium animam eorum: et erit morticinum
eorum in escam volatilibus cæli, et bestiis terræ.
21 Et Sedeciam regem Iuda, et principes eius
dabo in manus inimicorum suorum, et in manus
quærentium animas eorum, et in manus exercituum
regis Babylonis, qui recesserunt a vobis. 22 Ecce
ego præcipio, dicit Dominus, et reducam eos in
civitatem hanc, et præliabuntur adversus eam, et
capient eam, et incendent igni: et civitates Iuda
dabo in solitudinem, eo quod non sit habitator.

35 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a
Domino in diebus Ioakim filii Iosiæ regis
Iuda, dicens: 2 Vade ad domum Rechabitarum: et
loquere eis, et introduces eos in domum Domini in
unam exedram thesaurorum, et dabis eis bibere
vinum. 3 Et assumpsi Iezoniam filium Ieremiæ filii
Habsaniæ, et fratres eius, et omnes filios eius, et
universam domum Rechabitarum: 4 Et introduxi
eos in domum Domini ad gazophylacium filiorum
Hanan, filii Iegedeliæ hominis Dei, quod erat
iuxta gazophylacium principum, super thesaurum
Maasiæ filii Sellum, qui erat custos vestibuli. 5 Et
posui coram filiis domus Rechabitarum scyphos
plenos vino, et calices: et dixi ad eos: Bibite vinum.
6 Qui responderunt: Non bibemus vinum: quia
Ionadab filius Rechab, pater noster, præcepit nobis,
dicens: Non bibetis vinum, vos et filii vestri usque
in sempiternum: 7 Et domum non ædificabitis, et
sementem non seretis, et vineas non plantabitis,
nec habebitis: sed in tabernaculis habitabitis cunctis
diebus vestris, ut vivatis diebus multis super faciem
terræ, in qua vos peregrinamini. 8 Obedivimus
ergo voci Ionadab filii Rechab, patris nostri, in
omnibus, quæ præcepit nobis, ita ut non biberemus
vinum cunctis diebus nostris nos, et mulieres
nostræ, filii, et filiæ nostræ: 9 et non ædificaremus
domos ad habitandum: et vineam, et agrum, et
sementem non habuimus: 10 sed habitavimus in
tabernaculis, et obedientes fuimus iuxta omnia,
quæ præcepit nobis Ionadab pater noster. 11 Cum
autem ascendisset Nabuchodonosor rex Babylonis
ad terram nostram, diximus: Venite, et ingrediamur
Ierusalem a facie exercitus Chaldæorum, et a facie
exercitus Syriæ: et mansimus in Ierusalem. 12 Et
factum est verbum Domini ad Ieremiam, dicens: 13
Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Vade, et
dic viris Iuda, et habitatoribus Ierusalem: Numquid
non recipietis disciplinam ut obediatis verbis meis,
dicit Dominus? 14 Prævaluerunt sermones Ionadab
filii Rechab, quos præcepit filiis suis ut non biberent
vinum: et non biberunt usque ad diem hanc, quia
obedierunt præcepto patris sui: ego autem locutus
sum ad vos, de mane consurgens et loquens, et non
obedistis mihi. 15 Misique ad vos omnes servos
meos prophetas, consurgens diluculo, mittensque
et dicens: Convertimini unusquisque a via sua
pessima, et bona facite studia vestra: et nolite
sequi deos alienos, neque colatis eos: et habitabitis
in terra, quam dedi vobis et patribus vestris: et
non inclinastis aurem vestram, neque audistis
me. 16 Firmaverunt igitur filii Ionadab filii Rechab
præceptum patris sui, quod præceperat eis: populus
autem iste non obedivit mihi. 17 Idcirco hæc
dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Ecce ego
adducam super Iuda, et super omnes habitatores
Ierusalem universam afflictionem, quam locutus
sum adversum illos, eo quod locutus sum ad illos,
et non audierunt: vocavi illos, et non responderunt
mihi. 18 Domui autem Rechabitarum dixit Ieremias:
Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Pro eo
quod obedistis præcepto Ionadab patris vestri, et
custodistis omnia mandata eius, et fecistis universa,
quæ præcepit vobis: 19 Propterea hæc dicit Dominus
exercituum Deus Israel: Non deficiet vir de stirpe
Ionadab filii Rechab, stans in conspectu meo cunctis
diebus.

36 Et factum est in anno quarto Ioakim filii
Iosiæ regis Iuda: factum est verbum hoc ad
Ieremiam a Domino, dicens: 2 Tolle volumen libri,
et scribes in eo omnia verba, quæ locutus sum
tibi adversum Israel et Iudam, et adversum omnes
gentes: a die, qua locutus sum ad te ex diebus
Iosiæ usque ad diem hanc: 3 Si forte audiente
domo Iuda universa mala, quæ ego cogito facere
eis, revertatur unusquisque a via sua pessima: et
propitius ero iniquitati, et peccato eorum. 4 Vocavit
ergo Ieremias Baruch filium Neriæ: et scripsit
Baruch ex ore Ieremiæ omnes sermones Domini,
quos locutus est ad eum in volumine libri: 5 et
præcepit Ieremias Baruch, dicens: Ego clausus sum,
nec valeo ingredi domum Domini. 6 Ingredere ergo
tu, et lege de volumine, in quo scripsisti ex ore meo
verba Domini audiente populo in domo Domini in
die ieiunii: insuper et audiente universo Iuda, qui
veniunt de civitatibus suis, leges eis: 7 Si forte cadat
oratio eorum in conspectu Domini, et revertatur
unusquisque a via sua pessima: quoniam magnus
furor et indignatio est, quam locutus est Dominus
adversus populum hunc. 8 Et fecit Baruch filius
Neriæ iuxta omnia, quæ præceperat ei Ieremias
propheta, legens ex volumine sermones Domini
in domo Domini. 9 Factum est autem in anno

quinto Ioakim filii Iosiæ regis Iuda, in mense nono:
prædicaverunt ieiunium in conspectu Domini omni
populo in Ierusalem, et universæ multitudini, quæ
confluxerat de civitatibus Iuda in Ierusalem. **10**
Legitque Baruch ex volumine sermones Ieremiæ
in domo Domini in gazophylacio Gamariæ filii
Saphan scribæ, in vestibulo superiori, in introitu
portæ novæ domus Domni audiente omni populo.
11 Cumque audisset Michæas filius Gamariæ filii
Saphan omnes sermones Domini ex libro: **12**
descendit in domum regis ad gazophylacium scribæ:
et ecce ibi omnes principes sedebant: Elisama
scriba, et Dalaias filius Semeiæ, et Elnathan filius
Achobor, et Gamarias filius Saphan, et Sedecias filius
Hananiæ, et universi principes. **13** Et nunciavit eis
Michæas omnia verba, quæ audivit legente Baruch
ex volumine in auribus populi. **14** Miserunt itaque
omnes principes ad Baruch, Iudi filium Nathaniæ
filii Selemiæ, filii Chusi, dicentes: Volumen, ex quo
legisti audiente populo, sume in manu tua, et veni.
Tulit ergo Baruch filius Neriæ volumen in manu
sua, et venit ad eos. **15** Et dixerunt ad eum: Sede,
et lege hæc in auribus nostris. Et legit Baruch in
auribus eorum. **16** Igitur cum audissent omnia
verba, obstupuerunt unusquisque ad proximum
suum, et dixerunt ad Baruch: Nunciare debemus
regi omnes sermones istos. **17** Et interrogaverunt
eum, dicentes: Indica nobis quomodo scripsisti
omnes sermones istos ex ore eius. **18** Dixit autem
eis Baruch: Ex ore suo loquebatur quasi legens ad
me omnes sermones istos: Et ego scribebam in
volumine atramento. **19** Et dixerunt principes ad
Baruch: Vade, et abscondere tu et Ieremias, et nemo
sciat ubi sitis. **20** Et ingressi sunt ad regem in atrium:
porro volumen commendaverunt in gazophylacio
Elisamæ scribæ: et nunciaverunt audiente rege
omnes sermones. **21** Misitque rex Iudi ut sumeret
volumen: qui tollens illud de gazophylacio Elisamæ
scribæ, legit audiente rege, et universis principibus,
qui stabant circa regem. **22** Rex autem sedebat in
domo hiemali in mense nono: et posita erat arula
coram eo plena prunis. **23** Cumque legisset Iudi tres
pagellas vel quattuor, scidit illud scalpello scribæ,
et proiecit in ignem, qui erat super arulam donec
consumeretur omne volumen igni, qui erat in arula.
24 Et non timuerunt, neque sciderunt vestimenta
sua rex, et omnes servi eius, qui audierunt universos
sermones istos. **25** Verumtamen Elnathan, et Dalaias,
et Gamarias contradixerunt regi ne combureret
librum: et non audivit eos. **26** Et præcepit rex
Ieremiel filio Amelech, et Saraiæ filio Ezriel, et
Selemiæ filio Abdeel ut comprehenderent Baruch
scribam, et Ieremiam prophetam: abscondit autem
eos Dominus. **27** Et factum est verbum Domini ad
Ieremiam prophetam, postquam combusserat rex
volumen et sermones, quos scripserat Baruch ex
ore Ieremiæ, dicens: **28** Rursum tolle volumen aliud:
et scribe in eo omnes sermones priores, qui erant
in primo volumine, quod combussit Ioakim rex
Iuda. **29** Et ad Ioakim regem Iuda, dices: Hæc dicit
Dominus: Tu combussisti volumen illud, dicens:
Quare scripsisti in eo annuncians: Festinus veniet
rex Babylonis, et vastabit terram hanc, et cessare
faciet ex illa hominem, et iumentum? **30** Propterea
hæc dicit Dominus contra Ioakim regem Iuda: Non
erit ex eo qui sedeat super solium David: et cadaver
eius proiicietur ad æstum per diem, et ad gelu
per noctem. **31** Et visitabo contra eum, et contra
semen eius, et contra servos eius iniquitates suas, et
adducam super eos et super habitatores Ierusalem,
et super viros Iuda omne malum, quod locutus sum
ad eos, et non audierunt. **32** Ieremias autem tulit
volumen aliud, et dedit illud Baruch filio Neriæ
scribæ: qui scripsit in eo ex ore Ieremiæ omnes
sermones libri, quem combusserat Ioakim rex Iuda
igni: et insuper additi sunt sermones multo plures,
quam antea fuerant.

37 Et regnavit rex Sedecias filius Iosiæ pro
Iechonia filio Ioakim: quem constituit regem
Nabuchodonosor rex Babylonis in Terra Iuda: **2** Et
non obedivit ipse, et servi eius, et populus terræ
verbis Domini, quæ locutus est in manu Ieremiæ
prophetæ. **3** Et misit rex Sedecias Iuchal filium
Selemiæ, et Sophoniam filium Maasiæ sacerdotem
ad Ieremiam prophetam, dicens: Ora pro nobis
Dominum Deum nostrum. **4** Ieremias autem libere
ambulabat in medio populi: non enim miserant eum
in custodiam carceris. **5** Igitur exercitus Pharaonis
egressus est de Ægypto: et audientes Chaldæi,
qui obsidebant Ierusalem, huiuscemodi nuntium,
recesserunt ab Ierusalem. **6** Et factum est verbum
Domini ad Ieremiam prophetam, dicens: **7** Hæc dicit
Dominus Deus Israel: Sic dicetis regi Iuda, qui misit
vos ad me interrogandum: Ecce exercitus Pharaonis,
qui egressus est vobis in auxilium, revertetur in
terram suam in Ægyptum. **8** Et redient Chaldæi, et
bellabunt contra civitatem hanc: et capient eam, et
succendent eam igni. **9** Hæc dicit Dominus: Nolite
decipere animas vestras, dicentes: Euntes abibunt, et
recedent a nobis Chaldæi, quia non abibunt. **10** Sed et
si percusseritis omnem exercitum Chaldæorum, qui
præliantur adversum vos, et derelicti fuerint ex eis
aliqui vulnerati: singuli de tentorio suo consurgent,
et incendent civitatem hanc igni. **11** Ergo cum
recessisset exercitus Chaldæorum ab Ierusalem

propter exercitum Pharaonis, 12 egressus est
Ieremias de Ierusalem ut iret in Terram Beniamin,
et divideret ibi possessionem in conspectu civium.
13 Cumque pervenisset ad portam Beniamin, erat
ibi custos portæ per vices, nomine Ierias, filius
Selemiæ filii Hananiæ, et apprehendit Ieremiam
prophetam, dicens: Ad Chaldæos profugis. 14
Et respondit Ieremias: Falsum est, non fugio ad
Chaldæos. Et non audivit eum: sed comprehendit
Ierias Ieremiam, et adduxit eum ad principes. 15
Quam ob rem irati principes contra Ieremiam,
cæsum eum miserunt in carcerem, qui erat in
domo Ionathan scribæ: ipse enim præpositus erat
super carcerem. 16 Itaque ingressus est Ieremias in
domum laci et in ergastulum: et sedit ibi Ieremias
diebus multis. 17 Mittens autem Sedecias rex tulit
eum: et interrogavit eum in domo sua abscondite, et
dixit: Putasne est sermo a Domino? Et dixit Ieremias:
Est. Et ait: In manus regis Babylonis traderis. 18 Et
dixit Ieremias ad regem Sedeciam: Quid peccavi
tibi, et servis tuis, et populo tuo, quia misisti me in
domum carceris? 19 Ubi sunt prophetæ vestri, qui
prophetabant vobis, et dicebant: Non veniet rex
Babylonis super vos, et super terram hanc? 20 Nunc
ergo audi obsecro domine mi rex: Valeat deprecatio
mea in conspectu tuo: et ne me remittas in domum
Ionathan scribæ, ne moriar ibi. 21 Præcepit ergo
rex Sedecias ut traderetur Ieremias in vestibulo
carceris: et daretur ei torta panis quotidie, excepto
pulmento, donec consumerentur omnes panes de
civitate: et mansit Ieremias in vestibulo carceris.

38 Audivit autem Saphatias filius Mathan, et
Gedelias filius Phassur, et Iuchal filius Selemiæ,
et Phassur filius Melchiæ, sermones, quos Ieremias
loquebatur ad omnem populum, dicens: 2 Hæc
dicit Dominus: Quicumque manserit in civitate
hac, morietur gladio, et fame, et peste: qui autem
profugerit ad Chaldæos, vivet, et erit anima eius
sospes et vivens. 3 Hæc dicit Dominus: Tradendo
tradetur civitas hæc in manu exercitus regis
Babylonis, et capiet eam. 4 Et dixerunt principes
regi: Rogamus ut occidatur homo iste: de industria
enim dissolvit manus virorum bellantium, qui
remanserunt in civitate hac, et manus universi
populi, loquens ad eos iuxta verba hæc: Si quidem
homo iste non quærit pacem populo huic, sed
malum. 5 Et dixit rex Sedecias: Ecce ipse in manibus
vestris est: nec enim fas est regem vobis quidquam
negare. 6 Tulerunt ergo Ieremiam, et proiecerunt
eum in lacum Melchiæ filii Amelech, qui erat
in vestibulo carceris: et submiserunt Ieremiam
funibus in lacum, in quo non erat aqua, sed lutum:
descendit itaque Ieremias in cœnum. 7 Audivit
autem Abdemelech Æthiops vir eunuchus, qui erat
in domo regis quod misissent Ieremiam in lacum:
porro rex sedebat in porta Beniamin. 8 Et egressus
est Abdemelech de domo regis, et locutus est ad
regem, dicens: 9 domine mi rex, male fecerunt
viri isti omnia quæcumque perpetrarunt contra
Ieremiam prophetam, mittentes eum in lacum
ut moriatur ibi fame, non sunt enim panes ultra
in civitate. 10 Præcepit itaque rex Abdemelech
Æthiopi, dicens: Tolle tecum hinc triginta viros,
et leva Ieremiam prophetam de lacu antequam
moriatur. 11 Assumptis ergo Abdemelech secum
viris, ingressus est domum regis, quæ erat sub
cellario: et tulit inde veteres pannos et antiqua, quæ
computruerant, et submisit ea ad Ieremiam in lacum
per funiculos. 12 Dixitque Abdemelech Æthiops
ad Ieremiam: Pone veteres pannos, et hæc scissa
et putrida sub cubito manuum tuarum: et super
funes: fecit ergo Ieremias sic: 13 Et extraxerunt
Ieremiam funibus, et eduxerunt eum de lacu: mansit
autem Ieremias in vestibulo carceris. 14 Et misit
rex Sedecias, et tulit ad se Ieremiam prophetam ad
ostium tertium, quod erat in domo Domini: et dixit
rex ad Ieremiam: Interrogo ego te sermonem, ne
abscondas a me aliquid. 15 Dixit autem Ieremias
ad Sedeciam: Si annunciavero tibi, numquid non
interficies me? Et si consilium dedero tibi, non
me audies. 16 Iuravit ergo rex Sedecias Ieremiæ
clam, dicens: Vivit Dominus, qui fecit nobis animam
hanc, si occidero te, et si tradidero te in manus
virorum istorum, qui quærunt animam tuam. 17
Et dixit Ieremias ad Sedeciam: Hæc dicit Dominus
exercituum Deus Israel: Si profectus exieris ad
principes regis Babylonis, vivet anima tua, et civitas
hæc non succendetur igni: et salvus eris tu, et
domus tua. 18 Si autem non exieris ad principes
regis Babylonis, tradetur civitas hæc in manus
Chaldæorum, et succendent eam igni: et tu non
effugies de manu eorum. 19 Et dixit rex Sedecias
ad Ieremiam: Solicitus sum propter Iudæos, qui
transfugerunt ad Chaldæos: ne forte tradar in
manus eorum, et illudant mihi. 20 Respondit
autem Ieremias: Non te tradent. Audi quæso vocem
Domini, quam ego loquor ad te, et bene tibi erit, et
vivet anima tua. 21 Quod si nolueris egredi: iste est
sermo, quem ostendit mihi Dominus: 22 Ecce omnes
mulieres, quæ remanserunt in domo regis Iuda,
educentur ad principes regis Babylonis: et ipsæ
dicent: Seduxerunt te, et prævaluerunt adversum
te viri pacifici tui, demerserunt in cœno, et in
lubrico pedes tuos, et recesserunt a te. 23 Et omnes
uxores tuæ, et filii tui educentur ad Chaldæos:

et non effugies manus eorum, sed in manu regis
Babylonis capieris: et civitatem hanc comburet igni.
24 Dixit ergo Sedecias ad Ieremiam: Nullus sciat
verba hæc, et non morieris. 25 Si autem audierint
principes quia locutus sum tecum, et venerint ad
te, et dixerint tibi: Indica nobis quid locutus sis
cum rege, ne celes nos, et non te interficiemus:
et quid locutus est tecum rex: 26 Dices ad eos:
Prostravi ego preces meas coram rege, ne me reduci
iuberet in domum Ionathan, et ibi morerer. 27
Venerunt ergo omnes principes ad Ieremiam, et
interrogaverunt eum: et locutus est eis iuxta omnia
verba, quæ præceperat ei rex, et cessaverunt ab eo:
nihil enim fuerat auditum. 28 Mansit vero Ieremias
in vestibulo carceris usque ad diem, quo capta est
Ierusalem: et factum est ut caperetur Ierusalem.

39 Anno nono Sedeciæ regis Iuda, mense decimo,
venit Nabuchodonosor rex Babylonis, et omnis
exercitus eius ad Ierusalem, et obsidebant eam.
2 Undecimo autem anno Sedeciæ, mense quarto,
quinta mensis aperta est civitas. 3 Et ingressi
sunt omnes principes regis Babylonis, et sederunt
in porta media: Neregel-Sereser antistes Nabu,
Sarsachim princeps eunuchus, Neregel-Sereser
princeps magus, et omnes reliqui principes regis
Babylonis. 4 Cumque vidisset eos Sedecias rex
Iuda, et omnes viri bellatores, fugerunt: et egressi
sunt nocte de civitate per viam horti regis, et per
portam, quæ erat inter duos muros, et egressi
sunt ad viam deserti. 5 Persecutus est autem
eos exercitus Chaldæorum: et comprehenderunt
Sedeciam in campo solitudinis Ierichontinæ, et
captum adduxerunt ad Nabuchodonosor regem
Babylonis in Reblatha, quæ est in Terra Emath:
et locutus est ad eum iudicia. 6 Et occidit rex
Babylonis filios Sedeciæ in Reblatha, in oculis
eius: et omnes nobiles Iuda occidit rex Babylonis.
7 Oculos quoque Sedeciæ eruit: et vinxit eum
compedibus ut duceretur in Babylonem. 8 Domum
quoque regis, et domum vulgi succenderunt Chaldæi
igni, et murum Ierusalem subverterunt. 9 Et
reliquias populi, qui remanserant in civitate, et
perfugas, qui transfugerant ad eum, et superfluos
vulgi, qui remanserant, transtulit Nabuzardan
magister militum in Babylonem. 10 Et de plebe
pauperum, qui nihil penitus habebant, dimisit
Nabuzardan magister militum in Terra Iuda: et
dedit eis vineas, et cisternas in die illa. 11
Præceperat autem Nabuchodonosor rex Babylonis
de Ieremia Nabuzardan magistro militum, dicens:
12 Tolle illum, et pone super eum oculos tuos,
nihilque ei mali facias: sed, ut voluerit, sic facias
ei. 13 Misit ergo Nabuzardan princeps militiæ,
et Nabusezban princeps eunuchus, et Neregel-
Sereser princeps magus, et omnes optimates regis
Babylonis, 14 miserunt, et tulerunt Ieremiam de
vestibulo carceris, et tradiderunt eum Godoliæ
filio Ahicam filii Saphan ut intraret in domum, et
habitaret in populo. 15 Ad Ieremiam autem factus
fuerat sermo Domini cum clausus esset in vestibulo
carceris, dicens: 16 Vade, et dic Abdemelech Æthiopi,
dicens: Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel:
Ecce ego inducam sermones meos super civitatem
hanc in malum, et non in bonum: et erunt in
conspectu tuo in die illa. 17 Et liberabo te in die
illa, ait Dominus: et non traderis in manus virorum,
quos tu formidas: 18 Sed eruens liberabo te, et
gladio non cades: sed erit tibi anima tua in salutem,
quia in me habuisti fiduciam, ait Dominus.

40 Sermo, qui factus est ad Ieremiam a Domino,
postquam dimissus est a Nabuzardan magistro
militiæ de Rama, quando tulit eum vinctum catenis
in medio omnium, qui migrabant de Ierusalem et
Iuda, et ducebantur in Babylonem. 2 Tollens ergo
princeps militiæ Ieremiam, dixit ad eum: Dominus
Deus tuus locutus est malum hoc super locum
istum, 3 et adduxit: et fecit Dominus sicut locutus
est, quia peccastis Domino, et non audistis vocem
eius, et factus est vobis sermo hic. 4 Nunc ergo ecce
solvi te hodie de catenis, quæ sunt in manibus tuis:
si placet tibi ut venias mecum in Babylonem, veni:
et ponam oculos meos super te: si autem displicet
tibi venire mecum in Babylonem, reside: ecce omnis
terra in conspectu tuo est: quod elegeris, et quo
placuerit tibi ut vadas, illuc perge. 5 Et mecum noli
venire: sed habita apud Godoliam filium Ahicam filii
Saphan, quem præposuit rex Babylonis civitatibus
Iuda: habita ergo cum eo in medio populi: vel
quocumque placuerit tibi ut vadas, vade. Dedit
quoque ei magister militiæ cibaria, et munuscula, et
dimisit eum. 6 Venit autem Ieremias ad Godoliam
filium Ahicam in Masphath, et habitavit cum eo in
medio populi, qui relictus fuerat in terra. 7 Cumque
audissent omnes principes exercitus, qui dispersi
fuerant per regiones, ipsi et socii eorum, quod
præfecisset rex Babylonis Godoliam filium Ahicam
terræ, et quod commendasset ei viros, et mulieres,
et parvulos, et de pauperibus terræ, qui non fuerant
translati in Babylonem, 8 venerunt ad Godoliam in
Masphath: et Ismahel filius Nathaniæ, et Iohanan et
Ionathan filii Caree, et Sareas filius Thanehumeth,
et filii Ophi, qui erant de Netophathi, et Iezonias
filius Maachathi, ipse et viri eorum. 9 Et iuravit eis
Godolias filius Ahicam filii Saphan, et comitibus

eorum, dicens: Nolite timere servire Chaldæis,
habitate in terra, et servite regi Babylonis, et bene
erit vobis. 10 Ecce ego habito in Masphath ut
respondeam præcepto Chaldæorum, qui mittuntur
ad nos: vos autem colligite vindemiam, et messem,
et oleum, et condite in vasis vestris, et manete in
urbibus vestris, quas tenetis. 11 Sed et omnes Iudæi,
qui erant in Moab, et in filiis Ammon, et in Idumæa,
et in universis regionibus, audito quod dedisset rex
Babylonis reliquias in Iudæa, et quod præposuisset
super eos Godoliam filium Ahicam filii Saphan: 12
reversi sunt, inquam, omnes Iudæi de universis
locis, ad quæ profugerant, et venerunt in Terram
Iuda ad Godoliam in Masphath: et collegerunt
vinum, et messam multam nimis. 13 Iohanan
autem filius Caree, et omnes principes exercitus,
qui dispersi fuerant in regionibus, venerunt ad
Godoliam in Masphath. 14 Et dixerunt ei: Scito
quod Baalis rex filiorum Ammon misit Ismahel
filium Nathaniæ percutere animam tuam. Et non
credidit eis Godolias filius Ahicam. 15 Iohanan
autem filius Caree dixit ad Godoliam seorsum in
Masphath, loquens: Ibo, et percutiam Ismahel filium
Nathaniæ nullo sciente, ne interficiat animam tuam,
et dissipentur omnes Iudæi, qui congregati sunt
ad te, et peribunt reliquiæ Iuda. 16 Et ait Godolias
filius Ahicam ad Iohanan filium Caree: Noli facere
verbum hoc: falsum enim tu loqueris de Ismahel.

41 Et factum est in mense septimo, venit Ismahel
filius Nathaniæ, filii Elisama de semine
regali, et optimates regis, et decem viri cum
eo, ad Godoliam filium Ahicam in Masphath:
et comederunt ibi panes simul in Masphath. 2
Surrexit autem Ismahel filius Nathaniæ, et decem
viri, qui cum eo erant, et percusserunt Godoliam
filium Ahicam filii Saphan gladio, et interfecerunt
eum, quem præfecerat rex Babylonis terræ. 3
Omnes quoque Iudæos, qui erant cum Godolia
in Masphath, et Chaldæos, qui reperti sunt ibi,
et viros bellatores percussit Ismahel. 4 Secundo
autem die postquam occiderat Godoliam, nullo
adhuc sciente, 5 venerunt viri de Sichem, et de
Silo, et de Samaria octoginta viri: rasi barba, et
scissis vestibus, et squallentes: et munera, et thus
habebant in manu, ut offerrent in domo Domini. 6
Egressus ergo Ismahel filius Nathaniæ in occursum
eorum de Masphath, incedens et plorans ibat:
cum autem occurrisset eis, dixit ad eos: Venite
ad Godoliam filium Ahicam. 7 Qui cum venissent
ad medium civitatis, interfecit eos Ismahel filius
Nathaniæ circa medium laci, ipse et viri, qui erant
cum eo. 8 Decem autem viri reperti sunt inter eos,
qui dixerunt ad Ismahel: Noli occidere nos: quia
habemus thesauros in agro, frumenti, et hordei, et
olei, et mellis. Et cessavit: et non interfecit eos cum
fratribus suis. 9 Lacus autem, in quem proiecerat
Ismahel omnia cadavera virorum, quos percussit
propter Godoliam, ipse est, quem fecit rex Asa
propter Baasa regem Israel: ipsum replevit Ismahel
filius Nathaniæ occisis. 10 Et captivas duxit Ismahel
omnes reliquias populi, qui erant in Masphath:
filias regis, et universum populum, qui remanserat
in Masphath: quos commendaverat Nabuzardan
princeps militiæ Godoliæ filio Ahicam. Et cepit eos
Ismahel filius Nathaniæ, et abiit ut transiret ad filios
Ammon. 11 Audivit autem Iohanan filius Caree,
et omnes principes bellatorum, qui erant cum eo,
omne malum, quod fecerat Ismahel filius Nathaniæ.
12 Et assumptis universis viris, profecti sunt ut
bellarent adversum Ismahel filium Nathaniæ, et
invenerunt eum ad aquas multas, quæ sunt in
Gabaon. 13 Cumque vidisset omnis populus, qui erat
cum Ismahel, Iohanan filium Caree, et universos
principes bellatorum, qui erant cum eo, lætati sunt.
14 Et reversus est omnis populus, quem ceperat
Ismahel, in Masphath: reversusque abiit ad Iohanan
filium Caree. 15 Ismahel autem filius Nathaniæ
fugit cum octo viris a facie Iohanan, et abiit ad
filios Ammon. 16 Tulit ergo Iohanan filius Caree,
et omnes principes bellatorum, qui erant cum
eo, universas reliquias vulgi, quas reduxerat ab
Ismahel filio Nathaniæ de Masphath, postquam
percussit Godoliam filium Ahicam: fortes viros
ad prælium, et mulieres, et pueros, et eunuchos,
quos reduxerat de Gabaon. 17 Et abierunt, et
sederunt peregrinantes in Chamaam, quæ est iuxta
Bethlehem, ut pergerent, et introirent Ægyptum
18 a facie Chaldæorum: timebant enim eos, quia
percusserat Ismahel filius Nathaniæ Godoliam
filium Ahicam, quem præposuerat rex Babylonis in
Terra Iuda.

42 Et accesserunt omnes principes bellatorum, et
Iohanan filius Caree, et Iezonias filius Osaiæ,
et reliquum vulgus a parvo usque ad magnum:
2 Dixeruntque ad Ieremiam prophetam: Cadat
oratio nostra in conspectu tuo: et ora pro nobis ad
Dominum Deum tuum pro universis reliquiis istis,
quia derelicti sumus pauci de pluribus, sicut oculi
tui nos intuentur: 3 Et annunciet nobis Dominus
Deus tuus viam, per quam pergamus, et verbum,
quod faciamus. 4 Dixit autem ad eos Ieremias
propheta: Audivi: ecce ego oro ad Dominum Deum
vestrum secundum verba vestra. Omne verbum,
quodcumque responderit mihi, indicabo vobis: nec

celabo vos quidquam. 5 Et illi dixerunt ad Ieremiam:
Sit Dominus inter nos testis veritatis et fidei, si
non iuxta omne verbum, in quo miserit te Dominus
Deus tuus ad nos, sic faciemus. 6 Sive bonum
est, sive malum, voci Domini Dei nostri, ad quem
mittimus te, obediemus. Ut bene sit nobis cum
audierimus vocem Domini Dei nostri. 7 Cum autem
completi essent decem dies, factum est verbum
Domini ad Ieremiam. 8 Vocavitque Iohanan filium
Caree, et omnes principes bellatorum, qui erant
cum eo, et universum populum a minimo usque
ad magnum. 9 Et dixit ad eos: Hæc dicit Dominus
Deus Israel, ad quem misistis me, ut prosternerem
preces vestras in conspectu eius: 10 Si quiescentes
manseritis in terra hac, ædificabo vos, et non
destruam; plantabo, et non evellam: iam enim
placatus sum super malo quod feci vobis. 11 Nolite
timere a facie regis Babylonis, quem vos pavidi
formidatis: nolite metuere eum, dicit Dominus: quia
vobiscum sum ego, ut salvos vos faciam, et eruam
de manu eius. 12 Et dabo vobis misericordias, et
miserebor vestri, et habitare vos faciam in terra
vestra. 13 Si autem dixeritis vos: Non habitabimus
in terra ista, nec audiemus vocem Domini Dei
nostri, 14 dicentes: Nequaquam, sed ad Terram
Ægypti pergemus: ubi non videbimus bellum, et
clangorem tubæ non audiemus, et famem non
sustinebimus: et ibi habitabimus: 15 Propter hoc
nunc audite verbum Domini reliquiæ Iuda: Hæc
dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Si posueritis
faciem vestram ut ingrediamini Ægyptum, et
intraveritis ut ibi habitetis: 16 gladius, quem vos
formidatis, ibi comprehendet vos in Terra Ægypti:
et fames, pro qua estis soliciti, adhærebit vobis in
Ægypto, et ibi moriemini. 17 Omnesque viri, qui
posuerunt faciem suam ut ingrediantur Ægyptum,
ut habitent ibi, morientur gladio, et fame, et peste:
nullus de eis remanebit, nec effugiet a facie mali,
quod ego afferam super eos. 18 Quia hæc dicit
Dominus exercituum, Deus Israel: Sicut conflatus
est furor meus, et indignatio mea super habitatores
Ierusalem: sic conflabitur indignatio mea super
vos, cum ingressi fueritis Ægyptum, et eritis in
iusiurandum, et in stuporem, et in maledictum,
et in opprobrium: et nequaquam ultra videbitis
locum istum. 19 Verbum Domini super vos reliquiæ
Iuda: Nolite intrare Ægyptum: scientes scietis quia
obtestatus sum vos hodie, 20 quia decepistis animas
vestras: vos enim misistis me ad Dominum Deum
nostrum dicentes: Ora pro nobis ad Dominum
Deum nostrum, et iuxta omnia quæcumque dixerit
tibi Dominus Deus noster, sic annuncia nobis, et
faciemus. 21 Et annunciavi vobis hodie, et non
audistis vocem Domini Dei vestri super universis,
pro quibus misit me ad vos. 22 Nunc ergo scientes
scietis quia gladio, et fame, et peste moriemini in
loco, ad quem voluistis intrare ut habitaretis ibi.

43 Factum est autem, cum complesset Ieremias
loquens ad populum universos sermones
Domini Dei eorum, pro quibus miserat eum Dominus
Deus eorum ad illos, omnia verba hæc: 2 dixit
Azarias filius Osaiæ, et Iohanan filius Caree, et omnes
viri superbi, dicentes ad Ieremiam: Mendacium tu
loqueris: non misit te Dominus Deus noster, dicens:
Ne ingrediamini Ægyptum ut habitetis illuc. 3 Sed
Baruch filius Neriæ incitat te adversum nos, ut
tradat nos in manus Chaldæorum, ut interficiat nos,
et traduci faciat in Babylonem. 4 Et non audivit
Iohanan filius Caree, et omnes principes bellatorum,
et universus populus vocem Domini ut manerent in
Terra Iuda. 5 Sed tollens Iohanan filius Caree, et
universi principes bellatorum universos reliquiarum
Iuda, qui reversi fuerant de cunctis gentibus, ad
quas fuerant ante dispersi, ut habitarent in Terra
Iuda: 6 viros, et mulieres, et parvulos, et filias regis,
et omnem animam, quam reliquerat Nabuzardan
princeps militiæ cum Godolia filio Ahicam, filii
Saphan, et Ieremiam prophetam, et Baruch filium
Neriæ. 7 Et ingressi sunt Terram Ægypti, quia
non obedierunt voci Domini: et venerunt usque ad
Taphnis. 8 Et factus est sermo Domini ad Ieremiam
in Taphnis, dicens: 9 Sume lapides grandes in
manu tua, et abscondes eos in crypta, quæ est
sub muro latericio in porta domus Pharaonis in
Taphnis, cernentibus viris Iudæis: 10 Et dices ad eos:
Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Ecce
ego mittam, et assumam Nabuchodonosor regem
Babylonis servum meum: et ponam thronum eius
super lapides istos, quos abscondi, et statuet solium
suum super eos. 11 Veniensque percutiet Terram
Ægypti: quos in mortem, in mortem: et quos in
captivitatem, in captivitatem: et quos in gladium, in
gladium. 12 Et succendet ignem in delubris deorum
Ægypti, et comburet ea, et captivos ducet illos:
et amicietur Terra Ægypti, sicut amicitur pastor
pallio suo: et egredietur inde in pace. 13 Et conteret
statuas domus Solis, quæ sunt in Terra Ægypti: et
delubra deorum Ægypti comburet igni.

44 Verbum, quod factum est per Ieremiam ad
omnes Iudæos, qui habitabant in Terra Ægypti,
habitantes in Magdalo, et in Taphnis, et in Memphis,
et in Terra Phatures, dicens: 2 Hæc dicit Dominus
exercituum Deus Israel: Vos vidistis omne malum
istud, quod adduxi super Ierusalem, et super omnes

urbes Iuda: et ecce desertæ sunt hodie, et non
est in eis habitator: 3 Propter malitiam, quam
fecerunt ut me ad iracundiam provocarent, et irent
ut sacrificarent, et colerent deos alienos, quos
nesciebant et illi, et vos, et patres vestri. 4 Et misi
ad vos omnes servos meos prophetas de nocte
consurgens, mittensque et dicens: Nolite facere
verbum abominationis huiuscemodi, quam odivi. 5
Et non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam ut
converterentur a malis suis, et non sacrificarent
diis alienis. 6 Et conflata est indignatio mea et
furor meus, et succensa est in civitatibus Iuda, et in
plateis Ierusalem: et versæ sunt in solitudinem et
vastitatem secundum diem hanc. 7 Et nunc hæc
dicit Dominus exercituum Deus Israel: Quare vos
facitis malum grande hoc contra animas vestras, ut
intereat ex vobis vir et mulier, parvulus et lactens
de medio Iudæ, nec relinquatur vobis quidquam
residuum: 8 Provocantes me in operibus manuum
vestrarum, sacrificando diis alienis in Terra Ægypti,
in quam ingressi estis ut habitetis ibi: et dispereatis,
et sitis in maledictionem, et in opprobrium cunctis
gentibus terræ? 9 Numquid obliti estis mala patrum
vestrorum, et mala regum Iuda, et mala uxorum
eius, et mala vestra, et mala uxorum vestrarum, quæ
fecerunt in Terra Iuda, et in regionibus Ierusalem?
10 Non sunt mundati usque ad diem hanc: et non
timuerunt, et non ambulaverunt in lege Domini,
et in præceptis meis, quæ dedi coram vobis et
coram patribus vestris. 11 Ideo hæc dicit Dominus
exercituum Deus Israel: Ecce ego ponam faciem
meam in vobis in malum: et disperdam omnem
Iudam. 12 Et assumam reliquias Iudæ, qui posuerunt
facies suas ut ingrederentur Terram Ægypti, et
habitarent ibi: et consumentur omnes in Terra
Ægypti: cadent in gladio et in fame: et consumentur
a minimo usque ad maximum in gladio, et in
fame morientur: et erunt in iusiurandum, et in
miraculum, et in maledictionem, et in opprobrium.
13 Et visitabo super habitatores Terræ Ægypti,
sicut visitavi super Ierusalem in gladio, et fame, et
peste. 14 Et non erit qui effugiat, et sit residuus de
reliquis Iudæorum, qui vadunt ut peregrinentur in
Terra Ægypti: et revertantur in Terram Iuda, ad
quam ipsi elevant animas suas ut revertantur, et
habitent ibi: non revertentur nisi qui fugerint. 15
Responderunt autem Ieremiæ omnes viri scientes
quod sacrificarent uxores eorum diis alienis:
et universæ mulieres, quarum stabat multitudo
grandis, et omnis populus habitantium in Terra
Ægypti in Phatures, dicentes: 16 Sermonem, quem
locutus es ad nos in nomine Domini, non audiemus
ex te: 17 sed facientes faciemus omne verbum,
quod egredietur de ore nostro ut sacrificemus
reginæ cæli, et libemus ei libamina, sicut fecimus
nos, et patres nostri, reges nostri, et principes
nostri in urbibus Iuda, et in plateis Ierusalem:
et saturati sumus panibus, et bene nobis erat,
malumque non vidimus. 18 Ex eo autem tempore,
quo cessavimus sacrificare reginæ cæli, et libare ei
libamina, indigemus omnibus, et gladio, et fame
consumpti sumus. 19 Quod si nos sacrificamus
reginæ cæli, et libamus ei libamina: numquid sine
viris nostris fecimus ei placentas ad colendum eam,
et libandum ei libamina? 20 Et dixit Ieremias ad
omnem populum adversum viros, et adversum
mulieres, et adversum universam plebem, qui
responderant ei verbum, dicens: 21 Numquid non
sacrificium, quod sacrificastis in civitatibus Iuda,
et in plateis Ierusalem vos et patres vestri, reges
vestri, et principes vestri, et populus terræ, horum
recordatus est Dominus, et ascendit super cor
eius? 22 Et non poterat Dominus ultra portare
propter malitiam studiorum vestrorum, et propter
abominationes, quas fecistis, et facta est terra vestra
in desolationem, et in stuporem, et in maledictum,
eo quod non sit habitator, sicut est dies hæc. 23
Propterea quod sacrificaveritis idolis, et peccaveritis
Domino: et non audieritis vocem Domini, et in
lege, et in præceptis, et in testimoniis eius non
ambulaveritis: idcirco evenerunt vobis mala hæc,
sicut est dies hæc. 24 Dixit autem Ieremias ad
omnem populum, et ad universas mulieres: Audite
verbum Domini omnis Iuda, qui estis in Terra
Ægypti: 25 Hæc inquit Dominus exercituum Deus
Israel, dicens: Vos, et uxores vestræ locuti estis
ore vestro, et manibus vestris implestis, dicentes:
Faciamus vota nostra, quæ vovimus, ut sacrificemus
reginæ cæli, et libemus ei libamina. Implestis vota
vestra, et opere perpetrastis ea. 26 Ideo audite
verbum Domini omnis Iuda, qui habitatis in Terra
Ægypti: Ecce ego iuravi in nomine meo magno, ait
Dominus: quia nequaquam ultra vocabitur nomen
meum ex ore omnis viri Iudæi, dicentis: Vivit
Dominus Deus in omni Terra Ægypti. 27 Ecce ego
vigilabo super eos in malum, et non in bonum: et
consumentur omnes viri Iuda, qui sunt in Terra
Ægypti, gladio, et fame donec penitus consumantur.
28 Et qui fugerint gladium, revertentur de Terra
Ægypti in Terram Iuda viri pauci: et scient omnes
reliquiæ Iuda ingredientium Terram Ægypti, ut
habitent ibi, cuius sermo compleatur, meus, an
illorum. 29 Et hoc vobis signum, ait Dominus, quod
visitem ego super vos in loco isto: ut sciatis quia vere
complebuntur sermones mei contra vos in malum.
30 Hæc dicit Dominus: Ecce ego tradam Pharaonem

Ephree regem Ægypti in manu inimicorum eius, et
in manu quærentium animam illius: sicut tradidi
Sedeciam regem Iuda in manu Nabuchodonosor
regis Babylonis inimici sui, et quærentis animam
eius.

45 Verbum, quod locutus est Ieremias propheta
ad Baruch filium Neriæ, cum scripsisset verba
hæc in libro ex ore Ieremiæ, anno quarto Ioakim
filii Iosiæ regis Iuda, dicens: **2** Hæc dicit Dominus
Deus Israel ad te Baruch: **3** Dixisti: Væ misero mihi,
quoniam addidit Dominus dolorem dolori meo:
laboravi in gemitu meo, et requiem non inveni. **4**
Hæc dicit Dominus: Sic dices ad eum: Ecce quos
ædificavi, ego destruo: et quos plantavi, ego evello,
et universam terram hanc. **5** Et tu quæris tibi
grandia? Noli quærere: quia ecce ego adducam
malum super omnem carnem, ait Dominus: et dabo
tibi animam tuam in salutem in omnibus locis, ad
quæcumque perrexeris.

46 Quod factum est verbum Domini ad Ieremiam
prophetam contra Gentes **2** ad Ægyptum
adversum exercitum Pharaonis Nechao regis Ægypti,
qui erat iuxta fluvium Euphraten in Charcamis,
quem percussit Nabuchodonosor rex Babylonis,
in quarto anno Ioakim filii Iosiæ regis Iuda. **3**
Præparate scutum, et clypeum, et procedite ad
bellum. **4** Iungite equos, et ascendite equites: state
in galeis, polite lanceas, induite vos loricis. **5** Quid
igitur? Vidi ipsos pavidos, et terga vertentes, forte
eorum cæsos: fugerunt conciti, nec respexerunt:
terror undique, ait Dominus. **6** Non fugiat velox,
nec salvari se putet fortis: Ad Aquilonem iuxta
flumen Euphraten victi sunt, et ruerunt. **7** Quis est
iste, qui quasi flumen ascendit: et veluti fluviorum,
intumescunt gurgites eius? **8** Ægyptus, fluminis
instar ascendit, et velut flumina movebuntur fluctus
eius, et dicet: Ascendens operiam terram: perdam
civitatem, et habitatores eius. **9** Ascendite equos, et
exultate in curribus, et procedant fortes, Æthiopia,
et Libyes tenentes scutum, et Lydii arripientes,
et iacientes sagittas. **10** Dies autem ille Domini
Dei exercituum dies ultionis, ut sumat vindictam
de inimicis suis: devorabit gladius, et saturabitur,
et inebriabitur sanguine eorum: victima enim
Domini Dei exercituum in Terra Aquilonis iuxta
flumen Euphraten. **11** Ascende in Galaad, et tolle
resinam virgo filia Ægypti: frustra multiplicas
medicamina, sanitas non erit tibi. **12** Audierunt
gentes ignominiam tuam, et ululatus tuus replevit
terram: quia fortis impegit in fortem, et ambo
pariter conciderunt. **13** Verbum quod locutus est
Dominus ad Ieremiam prophetam, super eo quod
venturus esset Nabuchodonosor rex Babylonis
et percussurus Terram Ægypti: **14** Annunciate
Ægypto, et auditum facite in Magdalo, et resonet in
Memphis, et in Taphnis, dicite: Sta, et præpara te:
quia devorabit gladius ea, quæ per circuitum tuum
sunt. **15** Quare computruit fortis tuus? Non stetit:
quoniam Dominus subvertit eum. **16** Multiplicavit
ruentes, ceciditque vir ad proximum suum: et
dicent: Surge, et revertamur ad populum nostrum,
et ad terram nativitatis nostræ, a facie gladii
columbæ. **17** Vocate nomen Pharaonis regis Ægypti,
tumultum adduxit tempus. **18** Vivo ego (inquit
Rex, Dominus exercituum nomen eius) quoniam
sicut Thabor in montibus, et sicut Carmelus in
mari, veniet. **19** Vasa transmigrationis fac tibi
habitatrix filia Ægypti: quia Memphis in solitudinem
erit, et deseretur, et inhabitabilis erit. **20** Vitula
elegans atque formosa Ægyptus: stimulator ab
Aquilone veniet ei. **21** Mercenarii quoque eius, qui
versabantur in medio eius, quasi vituli saginati
versi sunt, et fugerunt simul, nec stare potuerunt:
quia dies interfectionis eorum venit super eos,
tempus visitationis eorum. **22** Vox eius quasi æris
sonabit: quoniam cum exercitu properabunt, et
cum securibus venient ei, quasi cædentes ligna. **23**
Succiderunt saltum eius, ait Dominus, qui supputari
non potest: multiplicati sunt super locustas, et
non est eis numerus. **24** Confusa est filia Ægypti,
et tradita in manu populi Aquilonis. **25** Dixit
Dominus exercituum Deus Israel: Ecce ego visitabo
super tumultum Alexandriæ, et super Pharaonem,
et super Ægyptum, et super deos eius, et super
reges eius, et super Pharaonem, et super eos, qui
confidunt in eo. **26** Et dabo eos in manu quærentium
animam eorum, et in manu Nabuchodonosor regis
Babylonis, et in manu servorum eius: et post hæc
habitabitur sicut diebus pristinis, ait Dominus. **27** Et
tu ne timeas serve meus Iacob, et ne paveas Israel:
quia ecce ego salvum te faciam de longinquo, et
semen tuum de terra captivitatis tuæ: et revertetur
Iacob, et requiescet, et prosperabitur: et non erit
qui exterreat eum. **28** Et tu noli timere serve meus
Iacob, ait Dominus: quia tecum ego sum, quia ego
consumam cunctas gentes, ad quas eieci te: te vero
non consumam, sed castigabo te in iudicio, nec
quasi innocenti parcam tibi.

47 Quod factum est verbum Domini ad Ieremiam
prophetam contra Palæsthinos, antequam
percuteret Pharao Gazam: **2** Hæc dicit Dominus: Ecce
aquæ ascendunt ab Aquilone, et erunt quasi torrens
inundans, et operient terram, et plenitudinem eius,

urbem et habitatores eius: clamabunt homines, et
ululabunt omnes habitatores terræ 3 a strepitu
pompæ armorum, et bellatorum eius, a commotione
quadrigarum eius, et multitudine rotarum illius.
Non respexerunt patres filios manibus dissolutis
4 pro adventu diei, in quo vastabuntur omnes
Philisthiim, et dissipabitur Tyrus, et Sidon cum
omnibus reliquis auxiliis suis. Depopulatus est enim
Dominus Palæsthinos, reliquias insulæ Cappadociæ.
5 Venit calvitium super Gazam: conticuit Ascalon,
et reliquiæ vallis earum, usquequo concideris? 6 O
mucro Domini usquequo non quiesces? Ingredere
in vaginam tuam, refrigerare, et sile. 7 Quomodo
quiescet cum Dominus præceperit ei adversus
Ascalonem, et adversus maritimas eius regiones,
ibique condixerit illi?

48 Ad Moab hæc dicit Dominus exercituum Deus
Israel: Væ super Nabo, quoniam vastata est, et
confusa: capta est Cariathaim: confusa est fortis,
et tremuit. 2 Non est ultra exultatio in Moab
contra Hesebon: cogitaverunt malum. Venite, et
disperdamus eam de gente. Ergo silens conticesces,
sequeturque te gladius. 3 Vox clamoris de Oronaim:
vastitas, et contritio magna. 4 Contrita est Moab:
annunciate clamorem parvulis eius. 5 Per ascensum
enim Luith plorans ascendet in fletu: quoniam in
descensu Oronaim hostes ululatum contritionis
audierunt: 6 Fugite, salvate animas vestras: et
eritis quasi myricæ in deserto. 7 Pro eo enim
quod habuisti fiduciam in munitionibus tuis, et in
thesauris tuis, tu quoque capieris: et ibit Chamos
in transmigrationem, sacerdotes eius, et principes
eius simul. 8 Et veniet prædo ad omnem urbem,
et urbs nulla salvabitur: et peribunt valles, et
dissipabuntur campestria: quoniam dixit Dominus:
9 Date florem Moab, quia florens egredietur: et
civitates eius desertæ erunt, et inhabitabiles. 10
Maledictus, qui facit opus Domini fraudulenter: et
maledictus, qui prohibet gladium suum a sanguine.
11 Fertilis fuit Moab ab adolescentia sua, et requievit
in fœcibus suis: nec transfusus est de vase in vas, et
in transmigrationem non abiit: idcirco permansit
gustus eius in eo, et odor eius non est immutatus.
12 Propterea ecce dies veniunt, dicit Dominus: et
mittam ei ordinatores, et stratores laguncularum, et
sternent eum, et vasa eius exhaurient, et lagunculas
eorum collident. 13 Et confundetur Moab a Chamos,
sicut confusa est domus Israel a Bethel, in qua
habebat fiduciam. 14 Quomodo dicitis: Fortes sumus,
et viri robusti ad præliandum? 15 Vastata est Moab,
et civitates illius succiderunt: et electi iuvenes
eius descenderunt in occisionem: ait Rex, Dominus
exercituum nomen eius. 16 Prope est interitus Moab
ut veniat: et malum eius velociter accurret nimis. 17
Consolamini eum omnes, qui estis in circuitu eius,
et universi, qui scitis nomen eius, dicite: Quomodo
confracta est virga fortis, baculus gloriosus? 18
Descende de gloria, et sede in siti habitatio filiæ
Dibon: quoniam vastator Moab ascendit ad te,
dissipavit munitiones tuas. 19 In via sta, et prospice
habitatio Aroer: interroga fugientem: et ei, qui
evasit, dic: Quid accidit? 20 Confusus est Moab,
quoniam victus est: ululate, et clamate, annunciate
in Arnon, quoniam vastata est Moab. 21 Et iudicium
venit ad terram campestrem: super Helon, et super
Iasa, et super Mephaath, 22 et super Dibon, et
super Nabo, et super domum Deblathaim, 23 et
super Cariathaim, et super domum Gamul, et super
domum Maon, 24 et super Carioth, et super Bosra:
et super omnes civitates terræ Moab, quæ longe,
et quæ prope sunt. 25 Abscissum est cornu Moab,
et brachium eius contritum est, ait Dominus. 26
Inebriate eum, quoniam contra Dominum erectus
est: et allidet manum Moab in vomitu suo, et erit in
derisum etiam ipse: 27 fuit enim in derisum tibi
Israel: quasi inter fures reperisses eum: propter
verba ergo tua, quæ adversum illum locutus es,
captivus duceris. 28 Relinquite civitates, et habitate
in petra habitatores Moab: et estote quasi columba
nidificans in summo ore foraminis. 29 Audivimus
superbiam Moab, superbus est valde: sublimitatem
eius, et arrogantiam, et superbiam, et altitudinem
cordis eius. 30 Ego scio, ait Dominus, iactantiam
eius: et quod non sit iuxta eam virtus eius, nec iuxta
quod poterat conata sit facere. 31 Ideo super Moab
eiulabo, et ad Moab universam clamabo, ad viros
muri fictilis lamentantes. 32 De planctu Iazer plorabo
tibi vinea Sabama: propagines tuæ transierunt mare,
usque ad mare Iazer pervenerunt: super messem
tuam, et vindemiam tuam prædo irruit. 33 Ablata
est lætitia et exultatio de Carmelo, et de Terra
Moab, et vinum de torcularibus sustuli: nequaquam
calcator uvæ solitum celeuma cantabit. 34 De
clamore Hesebon usque Eleale, et Iasa, dederunt
vocem suam: a Segor usque ad Oronaim vitula
conternante: aquæ quoque Nemrim pessimæ erunt.
35 Et auferam de Moab, ait Dominus, offerentem in
excelsis, et sacrificantem diis eius. 36 Propterea cor
meum ad Moab quasi tibiæ resonabit: et cor meum
ad viros muri fictilis dabit sonitum tibiarum: quia
plus fecit quam potuit, idcirco perierunt. 37 Omne
enim caput calvitium, et omnis barba rasa erit: in
cunctis manibus colligatio, et super omne dorsum
cilicium. 38 Super omnia tecta Moab, et in plateis
eius omnis planctus: quoniam contrivi Moab sicut

vas inutile, ait Dominus. 39 Quomodo victa est,
et ululaverunt? Quomodo deiecit cervicem Moab,
et confusus est? Eritque Moab in derisum, et in
exemplum omnibus in circuitu suo. 40 Hæc dicit
Dominus: Ecce quasi aquila volabit, et extendet alas
suas ad Moab. 41 Capta est Carioth, et munitiones
comprehensæ sunt: et erit cor fortium Moab in die
illa, sicut cor mulieris parturientis. 42 Et cessabit
Moab esse populus: quoniam contra Dominum
gloriatus est. 43 Pavor, et fovea, et laqueus super te,
o habitator Moab, dicit Dominus. 44 Qui fugerit a
facie pavoris, cadet in foveam: et qui conscenderit
de fovea, capietur laqueo: adducam enim super
Moab annum visitationis eorum, ait Dominus. 45
In umbra Hesebon steterunt de laqueo fugientes:
quia ignis egressus est de Hesebon, et flamma de
medio Seon, et devorabit partem Moab, et verticem
filiorum tumultus. 46 Væ tibi Moab, periisti popule
Chamos: quia comprehensi sunt filii tui, et filiæ
tuæ in captivitatem. 47 Et convertam captivitatem
Moab in novissimis diebus, ait Dominus. Hucusque
iudicia Moab.

49 Ad filios Ammon. Hæc dicit Dominus: Numquid
non filii sunt Israel? Aut heres non est ei?
Cur igitur hereditate possedit Melchom, Gad: et
populus eius in urbibus eius habitavit? 2 Ideo ecce
dies veniunt, dicit Dominus: et auditum faciam
super Rabbath filiorum Ammon fremitum prælii,
et erit in tumultum dissipata, filiæque eius igni
succendentur, et possidebit Israel possessores suos,
ait Dominus. 3 Ulula Hesebon, quoniam vastata est
Hai. Clamate filiæ Rabbath, accingite vos ciliciis:
plangite et circuite per sepes: quoniam Melchom
in transmigrationem ducetur, sacerdotes eius, et
principes eius simul. 4 Quid gloriaris in vallibus?
Defluxit vallis tua filia delicata, quæ confidebas in
thesauris tuis, et dicebas: Quis veniet ad me? 5
Ecce ego inducam super te terrorem, ait Dominus
Deus exercituum, ab omnibus qui sunt in circuitu
tuo: et dispergemini singuli a conspectu vestro, nec
erit qui congreget fugientes. 6 Et post hæc reverti
faciam captivos filiorum Ammon, ait Dominus. 7 Ad
Idumæam. Hæc dicit Dominus exercituum: Numquid
non ultra est sapientia in Theman? Periit consilium
a filiis, inutilis facta est sapientia eorum. 8 Fugite et
terga vertite, descendite in voraginem habitatores
Dedan: quoniam perditionem Esau adduxi super
eum, tempus visitationis eius. 9 Si vindemiatores
venissent super te, non reliquissent racemum: si
fures in nocte, rapuissent quod sufficeret sibi. 10
Ego vero discooperui Esau, revelavi abscondita
eius, et celari non poterit: vastatum est semen
eius, et fratres eius, et vicini eius, et non erit. 11
Relinque pupillos tuos: ego faciam eos vivere: et
viduæ tuæ in me sperabunt. 12 Quia hæc dicit
Dominus: Ecce quibus non erat iudicium ut biberent
calicem, bibentes bibent: et tu quasi innocens
relinqueris? Non eris innocens, sed bibens bibes.
13 Quia per memetipsum iuravi, dicit Dominus,
quod in solitudinem, et in opprobrium, et in
desertum, et in maledictionem erit Bosra: et omnes
civitates eius erunt in solitudines sempiternas. 14
Auditum audivi a Domino, et legatus ad gentes
missus est: Congregamini, et venite contra eam, et
consurgamus in prælium: 15 Ecce enim parvulum
dedi te in gentibus contemptibilem inter homines.
16 Arrogantia tua decepit te, et superbia cordis
tui: qui habitas in cavernis petræ, et apprehendere
niteris altitudinem collis. Cum exaltaveris quasi
aquila nidum tuum, inde detraham te, dicit Dominus.
17 Et erit Idumæa deserta: omnis qui transibit per
eam, stupebit, et sibilabit super omnes plagas eius.
18 Sicut subversa est Sodoma, et Gomorrha, et
vicinæ eius, ait Dominus: non habitabit ibi vir, et
non incolet eam filius hominis. 19 Ecce quasi leo
ascendet de superbia Iordanis ad pulchritudinem
robustam: quia subito currere faciam eum ad illam:
Et quis erit electus, quem præponam ei? Quis enim
similis mei? Et quis sustinebit me? Et quis est
iste pastor, qui resistat vultui meo? 20 Propterea
audite consilium Domini, quod iniit de Edom: et
cogitationes eius, quas cogitavit de habitatoribus
Theman: Si non deiecerint eos parvuli gregis, nisi
dissipaverint cum eis habitaculum eorum. 21 A
voce ruinæ eorum commota est terra: clamor
in Mari Rubro auditus est vocis eius. 22 Ecce
quasi aquila ascendet, et avolabit: et expandet alas
suas super Bosran: et erit cor fortium Idumææ
in die illa, quasi cor mulieris parturientis. 23
Ad Damascum: Confusa est Emath, et Arphad:
quia auditum pessimum audierunt, turbati sunt
in mari: præ solicitudine quiescere non potuit. 24
Dissoluta est Damascus, versa est in fugam, tremor
apprehendit eam: angustia et dolores tenuerunt
eam quasi parturientem. 25 Quomodo dereliquerunt
civitatem laudabilem, urbem lætitiæ! 26 Ideo cadent
iuvenes eius in plateis eius: et omnes viri prælii
conticescent in die illa, ait Dominus exercituum. 27
Et succendam ignem in muro Damasci, et devorabit
mœnia Benadad. 28 Ad Cedar, et ad regna Asor,
quæ percussit Nabuchodonosor rex Babylonis. Hæc
dicit Dominus: Surgite, et ascendite ad Cedar, et
vastate filios Orientis. 29 Tabernacula eorum, et
greges eorum capient: pelles eorum, et omnia
vasa eorum, et camelos eorum tollent sibi: et

vocabunt super eos formidinem in circuitu. **30** Fugite, abite vehementer, in voraginibus sedete, qui habitatis Asor, ait Dominus: iniit enim contra vos Nabuchodonosor rex Babylonis consilium, et cogitavit adversum vos cogitationes. **31** Consurgite, et ascendite ad gentem quietam, et habitantem confidenter, ait Dominus, non ostia, nec vectes eis: soli habitant. **32** Et erunt cameli eorum in direptionem, et multitudo iumentorum in prædam: et dispergam eos in omnem ventum, qui sunt attonsi in comam: et ex omni confinio eorum adducam interitum super eos, ait Dominus. **33** Et erit Asor in habitaculum draconum, deserta usque in æternum: non manebit ibi vir, nec incolet eam filius hominis. **34** Quod facum est verbum Domini ad Ieremiam prophetam adversus Ælam in principio regni Sedeciæ regis Iuda, dicens: **35** Hæc dicit Dominus exercituum: Ecce ego confrigam arcum Ælam, et summam fortitudinem eorum. **36** Et inducam super Ælam quattuor ventos a quattuor plagis cæli: et ventilabo eos in omnes ventos istos: et non erit gens, ad quam non perveniant profugi Ælam. **37** Et pavere faciam Ælam coram inimicis suis, et in conspectu quærentium animam eorum: et adducam super eos malum, iram furoris mei, dicit Dominus: et mittam post eos gladium donec consumam eos. **38** Et ponam solium meum in Ælam, et perdam inde reges et principes, ait Dominus. **39** In novissimis autem diebus reverti faciam captivos Ælam, dicit Dominus.

50 Verbum, quod locutus est Dominus de Babylone, et de terra Chaldæorum in manu Ieremiæ prophetæ. **2** Annunciate in Gentibus, et auditum facite: levate signum, prædicate, et nolite celare: dicite: Capta est Babylon, confusus est Bel, victus est Merodach, confusa sunt sculptilia eius, superata sunt idola eorum. **3** Quoniam ascendit contra eam gens ab Aquilone, quæ ponet terram eius in solitudinem: et non erit qui habitet in ea ab homine usque ad pecus: et moti sunt, et abierunt. **4** In diebus illis, et in tempore illo, ait Dominus: venient filii Israel, ipsi et filii Iuda simul: ambulantes et flentes properabunt, et Dominum Deum suum quærent. **5** In Sion interrogabunt viam, huc facies eorum. Venient, et apponentur ad Dominum fœdere sempiterno, quod nulla oblivione delebitur. **6** Grex perditus factus est populus meus: pastores eorum seduxerunt eos, feceruntque vagari in montibus: de monte in collem transierunt, obliti sunt cubilis sui. **7** Omnes, qui invenerunt, comederunt eos: et hostes eorum dixerunt: Non peccavimus: pro eo quod peccaverunt Domino decori iustitiæ, et expectationi patrum eorum Domino. **8** Recedite de medio Babylonis, et de terra Chaldæorum egredimini: et estote quasi hœdi ante gregem. **9** Quoniam ecce ego suscito, et adducam in Babylonem congregationem gentium magnarum de terra Aquilonis: et præparabuntur adversus eam, et inde capietur: sagitta eius quasi viri fortis interfectoris, non revertetur vacua. **10** Et erit Chaldæa in prædam: omnes vastantes eam replebuntur, ait Dominus. **11** Quoniam exultatis, et magna loquimini, diripientes hereditatem meam: quoniam effusi estis sicut vituli super herbam, et mugistis sicut tauri. **12** Confusa est mater vestra nimis, et adæquata pulveri, quæ genuit vos: ecce novissima erit in gentibus, deserta, invia, et arens. **13** Ab ira Domini non habitabitur, sed redigetur tota in solitudinem: omnis, qui transibit per Babylonem, stupebit, et sibilabit super universis plagis eius. **14** Præparamini contra Babylonem per circuitum omnes qui tenditis arcum; debellate eam, non parcatis iaculis: quia Domino peccavit. **15** Clamate adversus eam, ubique dedit manum, ceciderunt fundamenta eius, destructi sunt muri eius, quoniam ultio Domini est: ultionem accipite de ea, sicut fecit, facite ei. **16** Disperdite satorem de Babylone, et tenentem falcem in tempore messis: a facie gladii columbæ unusquisque ad populum suum convertetur, et singuli ad terram suam fugient. **17** Grex dispersus Israel, leones eiecerunt eum: primus comedit eum rex Assur: iste novissimus exossavit eum Nabuchodonosor rex Babylonis. **18** Propterea hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Ecce ego visitabo regem Babylonis, et terram eius, sicut visitavi regem Assur: **19** et reducam Israel ad habitaculum suum: et pascetur Carmelum, et Basan, et in monte Ephraim, et Galaad saturabitur anima eius. **20** In diebus illis, et in tempore illo, ait Dominus: quæretur iniquitas Israel, et non erit: et peccatum Iuda, et non invenietur: quoniam propitius ero eis, quos reliquero. **21** Super terram dominantium ascende, et super habitatores eius visita, dissipa, et interfice quæ post eos sunt, ait Dominus: et fac iuxta omnia quæ præcepi tibi. **22** Vox belli in terra, et contritio magna. **23** Quomodo confractus est, et contritus malleus universæ terræ? Quomodo versa est in desertum Babylon in gentibus? **24** Illaqueavi te, et capta es Babylon, et nesciebas: inventa es et apprehensa: quoniam Dominum provocasti. **25** Aperuit Dominus thesaurum suum, et protulit vasa iræ suæ: quoniam opus est Domino Deo exercituum in terra Chaldæorum. **26** Venite ad eam ab extremis finibus, aperite ut exeant qui conculcent eam: tollite de via lapides, et redigite in acervos, et

interficite eam: nec sit quidquam reliquum. 27
Dissipate universos fortes eius, descendant in
occisionem: væ eis, quia venit dies eorum, tempus
visitationis eorum. 28 Vox fugientium, et eorum, qui
evaserunt de terra Babylonis, ut annuncient in Sion
ultionem Domini Dei nostri, ultionem Templi eius.
29 Annunciate in Babylonem plurimis omnibus,
qui tendunt arcum: consistite adversus eam per
gyrum, et nullus evadat: reddite ei secundum opus
suum: iuxta omnia quæ fecit, facite illi: quia contra
Dominum erecta est, adversum Sanctum Israel. 30
Idcirco cadent iuvenes eius in plateis eius: et omnes
viri bellatores eius conticescent in die illa, ait
Dominus. 31 Ecce ego ad te superbe, dicit Dominus
Deus exercituum: quia venit dies tuus, tempus
visitationis tuæ. 32 Et cadet superbus, et corruet,
et non erit qui suscitet eum: et succendam ignem
in urbibus eius, et devorabit omnia in circuitu
eius. 33 Hæc dicit Dominus exercituum: Calumniam
sustinent filii Israel, et filii Iuda simul: omnes,
qui ceperunt eos, tenent, nolunt dimittere eos.
34 Redemptor eorum fortis, Dominus exercituum
nomen eius, iudicio defendet causam eorum,
ut exterreat terram, et commoveat habitatores
Babylonis. 35 Gladius ad Chaldæos, ait Dominus,
et ad habitatores Babylonis, et ad principes, et
ad sapientes eius. 36 Gladius ad divinos eius, qui
stulti erunt: gladius ad fortes illius, qui timebunt.
37 Gladius ad equos eius, et ad currus eius, et ad
omne vulgus, quod est in medio eius: et erunt quasi
mulieres: gladius ad thesauros eius, qui diripientur.
38 Siccitas super aquas eius erit, et arescent: quia
terra sculptilium est, et in portentis gloriantur. 39
Propterea habitabunt dracones cum faunis ficariis:
et habitabunt in ea struthiones: et non inhabitabitur
ultra usque in sempiternum, nec extruetur usque ad
generationem, et generationem. 40 Sicut subvertit
Dominus Sodomam et Gomorrham, et vicinas eius,
ait Dominus: non habitabit ibi vir, et non incolet
eam filius hominis. 41 Ecce populus venit ab
Aquilone, et gens magna, et reges multi consurgent
a finibus terræ. 42 Arcum et scutum apprehendent:
crudeles sunt et immisericordes: vox eorum quasi
mare sonabit, et super equos ascendent: sicut vir
paratus ad prælium contra te filia Babylon. 43
Audivit rex Babylonis famam eorum, et dissolutæ
sunt manus eius: angustia apprehendit eum, dolor
quasi parturientem. 44 Ecce quasi leo ascendet de
superbia Iordanis ad pulchritudinem robustam:
quia subito currere faciam eum ad illam: et quis
erit electus, quem præponam ei? Quis est enim
similis mei? Et quis sustinebit me? Et quis est iste
pastor, qui resistat vultui meo? 45 Propterea audite
consilium Domini, quod mente concepit adversum
Babylonem: et cogitationes eius, quas cogitavit
super terram Chaldæorum: Nisi detraxerint eos
parvuli gregum, nisi dissipatum fuerit cum ipsis
habitaculum eorum. 46 A voce captivitatis Babylonis
commota est terra, et clamor inter gentes auditus
est.

51 Hæc dicit Dominus: Ecce ego suscitabo super
Babylonem et super habitatores eius, qui
cor suum levaverunt contra me, quasi ventum
pestilentem. 2 Et mittam in Babylonem ventilatores,
et ventilabunt eam et demolientur terram eius:
quoniam venerunt super eam undique in die
afflictionis eius. 3 Non tendat qui tendit arcum
suum, et non ascendat loricatus, nolite parcere
iuvenibus eius, interficite omnem militiam eius.
4 Et cadent interfecti in terra Chaldæorum, et
vulnerati in regionibus eius. 5 Quoniam non
fuit viduatus Israel et Iuda a Deo suo Domino
exercituum: terra autem eorum repleta est delicto
a Sancto Israel. 6 Fugite de medio Babylonis, et
salvet unusquisque animam suam: nolite tacere
super iniquitatem eius: quoniam tempus ultionis
est a Domino, vicissitudinem ipse retribuet ei. 7
Calix aureus Babylon in manu Domini, inebrians
omnem terram: de vino eius biberunt Gentes, et
ideo commotæ sunt. 8 Subito cecidit Babylon, et
contrita est: ululate super eam, tollite resinam
ad dolorem eius, si forte sanetur. 9 Curavimus
Babylonem, et non est sanata: derelinquamus eam,
et eamus unusquisque in terram suam: quoniam
pervenit usque ad cælos iudicium eius, et elevatum
est usque ad nubes. 10 Protulit Dominus iustitias
nostras: venite, et narremus in Sion opus Domini
Dei nostri. 11 Acuite sagittas, implete pharetras:
suscitavit Dominus spiritum regum Medorum: et
contra Babylonem mens eius est ut perdat eam,
quoniam ultio Domini est, ultio templi sui. 12 Super
muros Babylonis levate signum, augete custodiam:
levate custodes, præparate insidias: quia cogitavit
Dominus, et fecit quæcumque locutus est contra
habitatores Babylonis. 13 Quæ habitas super aquas
multas, locuples in thesauris: venit finis tuus pedalis
præcisionis tuæ. 14 Iuravit Dominus exercituum
per animam suam: Quoniam replebo te hominibus
quasi brucho, et super te celeuma cantabitur. 15 Qui
fecit terram in fortitudine sua, præparavit orbem
in sapientia sua, et prudentia sua extendit cælos. 16
Dante eo vocem, multiplicantur aquæ in cælo: qui
levat nubes ab extremo terræ, fulgura in pluviam
fecit: et produxit ventum de thesauris suis. 17
Stultus factus est omnis homo a scientia: confusus

est omnis conflator in sculptili. Quia mendax est
conflatio eorum, nec est spiritus in eis. **18** Vana sunt
opera, et risu digna, in tempore visitationis suæ
peribunt. **19** Non sicut hæc pars Iacob: quia qui fecit
omnia ipse est, et Israel sceptrum hereditatis eius:
Dominus exercituum nomen eius. **20** Collidis tu mihi
vasa belli, et ego collidam in te gentes, et disperdam
in te regna: **21** et collidam in te equum, et equitem
eius: et collidam in te currum, et ascensorem eius:
22 et collidam in te virum et mulierem: et collidam
in te senem et puerum: et collidam in te iuvenem et
virginem: **23** et collidam in te pastorem et gregem
eius: et collidam in te agricolam et iugales eius: et
collidam in te duces et magistratus. **24** Et reddam
Babyloni, et cunctis habitatoribus Chaldææ omne
malum suum, quod fecerunt in Sion, in oculis
vestris, ait Dominus. **25** Ecce ego ad te mons pestifer,
ait Dominus, qui corrumpis universam terram: et
extendam manum meam super te, et evolvam te
de petris, et dabo te in montem combustionis.
26 Et non tollent de te lapidem in angulum, et
lapidem in fundamenta, sed perditus in æternum
eris, ait Dominus. **27** Levate signum in terra:
clangite buccina in gentibus, sanctificate super eam
gentes: annunciate contra illam regibus Ararat,
Menni, et Ascenez: numerate contra eam Taphsar,
adducite equum quasi bruchum aculeatum. **28**
Sanctificate contra eam Gentes, reges Mediæ, duces
eius, et universos magistratus eius, cunctamque
terram potestatis eius. **29** Et commovebitur terra,
et conturbabitur: quia evigilabit contra Babylonem
cogitatio Domini ut ponat Terram Babylonis
desertam et inhabitabilem. **30** Cessaverunt fortes
Babylonis a prælio, habitaverunt in præsidiis:
devoratum est robur eorum, et facti sunt quasi
mulieres: incensa sunt tabernacula eius, contriti
sunt vectes eius. **31** Currens obviam currenti veniet:
et nuncius obvius nuncianti: ut annunciet regi
Babylonis quia capta est civitas eius a summo usque
ad summum: **32** et vada præoccupata sunt, et paludes
incensæ sunt igni, et viri bellatores conturbati sunt.
33 Quia hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel:
Filia Babylonis quasi area, tempus trituræ eius:
adhuc modicum, et veniet tempus messionis eius.
34 Comedit me, devoravit me Nabuchodonosor rex
Babylonis: reddidit me quasi vas inane, absorbuit
me quasi draco, replevit ventrem suum teneritudine
mea, et eiecit me. **35** Iniquitas adversum me, et
caro mea super Babylonem, dicit habitatio Sion:
et sanguis meus super habitatores Chaldææ, dicit
Ierusalem. **36** Propterea hæc dicit Dominus: Ecce ego
iudicabo causam tuam, et ulciscar ultionem tuam, et
desertum faciam mare eius, et siccabo venam eius.
37 Et erit Babylon in tumulos, habitatio draconum,
stupor, et sibilus, eo quod non sit habitator. **38**
Simul ut leones rugient, excutient comas veluti
catuli leonum. **39** In calore eorum ponam potus
eorum, et inebriabo eos, ut sopiantur, et dormiant
somnum sempiternum, et non consurgant, dicit
Dominus. **40** Deducam eos quasi agnos ad victimam,
et quasi arietes cum hœdis. **41** Quomodo capta
est Sesach, et comprehensa est inclyta universæ
terræ? Quomodo facta est in stuporem Babylon
inter gentes? **42** Ascendit super Babylonem mare,
multitudine fluctuum eius operta est. **43** Factæ sunt
civitates eius in stuporem, terra inhabitabilis et
deserta, terra in qua nullus habitet, nec transeat
per eam filius hominis. **44** Et visitabo super Bel in
Babylone, et eiiciam quod absorbuerat de ore eius,
et non confluent ad eum ultra gentes, siquidem et
murus Babylonis corruet. **45** Egredimini de medio
eius populus meus: ut salvet unusquisque animam
suam ab ira furoris Domini. **46** Et ne forte mollescat
cor vestrum, et timeatis auditum, qui audietur in
terra: et veniet in anno auditio, et post hunc annum
auditio: et iniquitas in terra, et dominator super
dominatorem. **47** Propterea ecce dies veniunt, et
visitabo super sculptilia Babylonis: et omnis terra
eius confundetur, et universi interfecti eius cadent
in medio eius. **48** Et laudabunt super Babylonem
cæli et terra, et omnia quæ in eis sunt: quia ab
Aquilone venient ei prædones, ait Dominus. **49**
Et quomodo fecit Babylon ut caderent occisi in
Israel: sic de Babylone cadent occisi in universa
terra. **50** Qui fugistis gladium, venite, nolite stare:
recordamini procul Domini, et Ierusalem ascendat
super cor vestrum. **51** Confusi sumus, quoniam
audivimus opprobrium: operuit ignominia facies
nostras: quia venerunt alieni super sanctificationem
domus Domini. **52** Propterea ecce dies veniunt, ait
Dominus: et visitabo super sculptilia eius, et in
omni terra eius mugiet vulneratus. **53** Si ascenderit
Babylon in cælum, et firmaverit in excelso robur
suum: a me venient vastatores eius, ait Dominus. **54**
Vox clamoris de Babylone, et contritio magna de
Terra Chaldæorum: **55** quoniam vastavit Dominus
Babylonem, et perdidit ex ea vocem magnam: et
sonabunt fluctus eorum quasi aquæ multæ: dedit
sonitum vox eorum: **56** Quia venit super eam, id
est super Babylonem prædo, et apprehensi sunt
fortes eius, et emarcuit arcus eorum, quia fortis
ultor Dominus reddens retribuet. **57** Et inebriabo
principes eius, et sapientes eius, et duces eius,
et magistratus eius, et fortes eius: et dormient
somnum sempiternum, et non expergiscentur, ait
Rex, Dominus exercituum nomen eius. **58** Hæc

dicit Dominus exercituum: Murus Babylonis ille
latissimus suffossione suffodietur, et portæ eius
excelsæ igni comburentur, et labores populorum ad
nihilum, et gentium in ignem erunt, et disperibunt.
59 Verbum, quod præcepit Ieremias propheta,
Saraiæ filio Neriæ filii Maasiæ cum pergeret cum
Sedecia rege in Babylonem, in anno quarto regni
eius: Saraias autem erat princeps prophetiæ. 60 Et
scripsit Ieremias omne malum, quod venturum erat
super Babylonem in libro uno: omnia verba hæc,
quæ scripta sunt contra Babylonem. 61 Et dixit
Ieremias ad Saraiam: Cum veneris in Babylonem, et
videris, et legeris omnia verba hæc, 62 dices: Domine
tu locutus es contra locum istum ut disperderes
eum: ne sit qui in eo habitet ab homine usque
ad pecus, et ut sit perpetua solitudo. 63 Cumque
compleveris legere librum istum, ligabis ad eum
lapidem, et proiicies illum in medium Euphraten: 64
et dices: Sic submergetur Babylon, et non consurget
a facie afflictionis, quam ego adduco super eam, et
dissolvetur. Hucusque verba Ieremiæ.

52 Filius viginti et unius anni erat Sedecias cum
regnare cœpisset: et undecim annis regnavit
in Ierusalem, et nomen matris eius Amital, filia
Ieremiæ de Lobna. 2 Et fecit malum in oculis
Domini, iuxta omnia quæ fecerat Ioakim. 3 Quoniam
furor Domini erat in Ierusalem et in Iuda usquequo
proiiceret eos a facie sua: et recessit Sedecias
a rege Babylonis. 4 Factum est autem in anno
nono regni eius, in mense decimo, decima mensis:
Venit Nabuchodonosor rex Babylonis, ipse et omnis
exercitus eius adversus Ierusalem, et obsederunt
eam, et ædificaverunt contra eam munitiones
in circuitu. 5 Et fuit civitas obsessa usque ad
undecimum annum regis Sedeciæ. 6 Mense autem
quarto, nona mensis obtinuit fames civitatem: et
non erant alimenta populo terræ. 7 Et dirupta
est civitas, et omnes viri bellatores eius fugerunt,
exieruntque de civitate nocte per viam portæ,
quæ est inter duos muros, et ducit ad hortum
regis (Chaldæis obsidentibus urbem in gyro) et
abierunt per viam, quæ ducit in eremum. 8
Persecutus est autem Chadæorum exercitus regem:
et apprehenderunt Sedeciam in deserto, quod est
iuxta Iericho: et omnis comitatus eius diffugit ab eo.
9 Cumque comprehendissent regem, adduxerunt
eum ad regem Babylonis in Reblatha, quæ est
in terra Emath: et locutus est ad eum iudicia.
10 Et iugulavit rex Babylonis filios Sedeciæ in
oculis eius: sed et omnes principes Iuda occidit
in Reblatha. 11 Et oculos Sedeciæ eruit, et vinxit
eum compedibus, et adduxit eum rex Babylonis
in Babylonem, et posuit eum in domo carceris
usque ad diem mortis eius. 12 In mense autem
quinto, decima mensis, ipse est annus nonusdecimus
Nabuchodonosor regis Babylonis: venit Nabuzardan
princeps militiæ, qui stabat coram rege Babylonis
in Ierusalem. 13 Et incendit domum Domini, et
domum regis, et omnes domos Ierusalem, et omnem
domum magnam igni combussit. 14 Et totum
murum Ierusalem per circuitum destruxit cunctus
exercitus Chaldæorum, qui erat cum magistro
militiæ. 15 De pauperibus autem populi, et de
reliquo vulgo, quod remanserat in civitate, et de
perfugis, qui transfugerant ad regem Babylonis,
et ceteros de multitudine, transtulit Nabuzardan
princeps militiæ. 16 De pauperibus vero terræ
reliquit Nabuzardan princeps militiæ vinitores, et
agricolas. 17 Columnas quoque æreas, quæ erant
in domo Domini, et bases, et mare æneum, quod
erat in domo Domini, confregerunt Chaldæi, et
tulerunt omne æs eorum in Babylonem. 18 Et
lebetes, et creagras, et psalteria, et phialas, et
mortariola, et omnia vasa ærea, quæ in ministerio
fuerant, tulerunt: 19 et hydrias, et thymiamateria,
et urceos, et pelves, et candelabra, et mortaria,
et cyathos: quotquot aurea, aurea: et quotquot
argentea, argentea tulit magister militiæ: 20 et
columnas duas, et mare unum, et vitulos duodecim
æreos, qui erant sub basibus, quas fecerat rex
Salomon in domo Domini: non erat pondus æris
omnium horum vasorum. 21 De columnis autem,
decem et octo cubiti altitudinis erant in columna
una, et funiculus duodecim cubitorum circuibat
eam: porro grossitudo eius quattuor digitorum, et
intrinsecus cava erat. 22 Et capitella super utramque
ærea: altitudo capitelli unius quinque cubitorum:
et retiacula, et malogranata super coronam in
circuitu, omnia ærea. Similiter columnæ secundæ, et
malogranata. 23 Et fuerunt malogranata nonaginta
sex dependentia: et omnia malogranata centum,
retiaculis circumdabantur. 24 Et tulit magister
militiæ Saraiam sacerdotem primum, et Sophoniam
sacerdotem secundum: et tres custodes vestibuli.
25 Et de civitate tulit eunuchum unum, qui erat
præpositus super viros bellatores: et septem viros
de his, qui videbant faciem regis, qui inventi sunt
in civitate: et scribam principem militum, qui
probabat tirones: et sexaginta viros de populo
terræ, qui inventi sunt in medio civitatis. 26 Tulit
autem eos Nabuzardan magister militiæ, et duxit
eos ad regem Babylonis in Reblatha. 27 Et percussit
eos rex Babylonis, et interfecit eos in Reblatha in
terra Emath: et translatus est Iuda de terra sua. 28
Iste est populus, quem transtulit Nabuchodonosor:

in anno septimo, Iudæos tria millia et viginti tres:
29 In anno octavo decimo Nabuchodonosor de
Ierusalem animas octingentas triginta duas: **30** In
anno vigesimo tertio Nabuchodonosor, transtulit
Nabuzardan magister militiæ animas Iudæorum
septingentas quadraginta quinque. Omnes ergo
animæ, quattuor millia sexcentæ. **31** Et factum
est in trigesimo septimo anno transmigrationis
Ioachin regis Iuda, duodecimo mense, vigesima
quinta mensis, elevavit Evilmerodach rex Babylonis
ipso anno regni sui, caput Ioachin regis Iuda, et
eduxit eum de domo carceris. **32** Et locutus est
cum eo bona, et posuit thronum eius super thronos
regum, qui erant post se in Babylone. **33** Et mutavit
vestimenta carceris eius, et comedebat panem
coram eo semper cunctis diebus vitæ suæ: **34** et
cibaria eius, cibaria perpetua dabantur ei a rege
Babylonis statuta per singulos dies, usque ad diem
mortis suæ cunctis diebus vitæ eius.

Lamentationes

1 ALEPH. Quomodo sedet sola civitas plena populo:
facta est quasi vidua domina Gentium: princeps
provinciarum facta est sub tributo. **2** BETH. Plorans
ploravit in nocte, et lacrymæ eius in maxillis
eius: non est qui consoletur eam et omnibus
charis eius: omnes amici eius spreverunt eam, et
facti sunt ei inimici. **3** GHIMEL. Migravit Iudas
propter afflictionem, et multitudinem servitutis:
habitavit inter gentes, nec invenit requiem: omnes
persecutores eius apprehenderunt eam inter
angustias. **4** DALETH. Viæ Sion lugent eo quod non
sint qui veniant ad sollemnitatem: omnes portæ eius
destructæ: sacerdotes eius gementes: virgines eius
squalidæ, et ipsa oppressa amaritudine. **5** HE. Facti
sunt hostes eius in capite, inimici eius locupletati
sunt: quia Dominus locutus est super eam propter
multitudinem iniquitatum eius: parvuli eius ducti
sunt in captivitatem ante faciem tribulantis. **6** VAU.
Et egressus est a filia Sion omnis decor eius: facti
sunt principes eius velut arietes non invenientes
pascua: et abierunt absque fortitudine ante faciem
subsequentis. **7** ZAIN. Recordata est Ierusalem
dierum afflictionis suæ, et prævaricationis omnium
desiderabilium suorum, quæ habuerat a diebus
antiquis, cum caderet populus eius in manu hostili,
et non esset auxiliator: viderunt eam hostes, et
deriserunt Sabbata eius. **8** HETH. Peccatum peccavit
Ierusalem, propterea instabilis facta est: omnes, qui
glorificabant eam, spreverunt illam, quia viderunt
ignominiam eius: ipsa autem gemens conversa est
retrorsum. **9** TETH. Sordes eius in pedibus eius, nec
recordata est finis sui: deposita est vehementer, non
habens consolatorem: vide Domine afflictionem
meam, quoniam erectus est inimicus. **10** IOD.
Manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia
eius: quia vidit Gentes ingressas sanctuarium suum,
de quibus præceperas ne intrarent in ecclesiam
tuam. **11** CAPH. Omnis populus eius gemens, et
quærens panem: dederunt pretiosa quæque pro
cibo ad refocillandam animam. Vide Domine et
considera, quoniam facta sum vilis. **12** LAMED. O vos
omnes, qui transitis per viam, attendite, et videte si
est dolor sicut dolor meus: quoniam vindemiavit
me ut locutus est Dominus in die iræ furoris
sui. **13** MEM. De excelso misit ignem in ossibus
meis, et erudivit me: expandit rete pedibus meis,
convertit me retrorsum: posuit me desolatam, tota
die mœrore confectam. **14** NUN. Vigilavit iugum
iniquitatum mearum: in manu eius convolutæ sunt,
et impositæ collo meo: Infirmata est virtus mea:
dedit me Dominus in manu, de qua non potero
surgere. **15** SAMECH. Abstulit omnes magnificos
meos Dominus de medio mei: vocavit adversum me
tempus, ut contereret electos meos: torcular calcavit
Dominus virgini filiæ Iuda. **16** AIN. Idcirco ego
plorans, et oculus meus deducens aquas: quia longe
factus est a me consolator, convertens animam
meam: facti sunt filii mei perditi, quoniam invaluit
inimicus. **17** PHE. Expandit Sion manus suas, non est
qui consoletur eam: mandavit Dominus adversum
Iacob in circuitu eius hostes eius: facta est Ierusalem
quasi polluta menstruis inter eos. **18** SADE. Iustus
est Dominus, quia os eius ad iracundiam provocavi.
Audite obsecro universi populi, et videte dolorem
meum: virgines meæ, et iuvenes mei abierunt in
captivitatem. **19** COPH. Vocavi amicos meos, et ipsi
deceperunt me: sacerdotes mei, et senes mei in
urbe consumpti sunt: quia quæsierunt cibum sibi
ut refocillarent animam suam. **20** RES. Vide Domine
quoniam tribulor: conturbatus est venter meus,
subversum est cor meum in memetipsa, quoniam
amaritudine plena sum. Foris interfecit gladius,
et domi mors similis est. **21** SIN. Audierunt quia
ingemisco ego, et non est qui consoletur me: omnes
inimici mei audierunt malum meum lætati sunt,
quoniam tu fecisti: adduxisti diem consolationis,
et fient similes mei. **22** THAU. Ingrediatur omne
malum eorum coram te: et vindemia eos sicut
vindemiasti me propter omnes iniquitates meas:
multi enim gemitus mei, et cor meum mœrens.

2 ALEPH. Quomodo obtexit caligine in furore
suo Dominus filiam Sion: proiecit de cælo in
terram inclytam Israel, et non est recordatus
scabelli pedum suorum in die furoris sui. **2** BETH.
Præcipitavit Dominus, nec pepercit, omnia speciosa
Iacob: destruxit in furore suo muntiones virginis
Iuda, et deiecit in terram: polluit regnum, et
principes eius. **3** GHIMEL. Confregit in ira furoris
sui omne cornu Israel: avertit retrorsum dexteram
suam a facie inimici: et succendit in Iacob quasi
ignem flammæ devorantis in gyro: **4** DALETH.
Tetendit arcum suum quasi inimicus, firmavit
dexteram suam quasi hostis: et occidit omne,
quod pulchrum erat visu in tabernaculo filiæ Sion,
effudit quasi ignem indignationem suam. **5** HE.
Factus est Dominus velut inimicus: præcipitavit
Israel, præcipitavit omnia mœnia eius: dissipavit
munitiones eius, et replevit in filia Iuda humiliatum
et humiliatam. **6** VAU. Et dissipavit quasi hortum
tentorium suum, demolitus est tabernaculum suum:
oblivioni tradidit Dominus in Sion festivitatem, et
Sabbatum: et in opprobrium, et in indignationem

furoris sui regem, et sacerdotem. **7** ZAIN. Repulit
Dominus altare suum, maledixit sanctificationi
suæ: tradidit in manu inimici muros turrium eius:
vocem dederunt in domo Domini, sicut in die
solemni. **8** HETH. Cogitavit Dominus dissipare
murum filiæ Sion: tetendit funiculum suum, et
non avertit manum suam a perditione: luxitque
antemurale, et murus pariter dissipatus est. **9**
TETH. Defixæ sunt in terra portæ eius: perdidit,
et contrivit vectes eius: regem eius et principes
eius in Gentibus: non est lex, et prophetæ eius non
invenerunt visionem a Domino. **10** IOD. Sederunt in
terra, conticuerunt senes filiæ Sion: consperserunt
cinere capita sua, accincti sunt ciliciis, abiecerunt
in terram capita sua virgines Ierusalem. **11** CAPH.
Defecerunt præ lacrymis oculi mei, conturbata sunt
viscera mea: effusum est in terra iecur meum super
contritione filiæ populi mei, cum deficeret parvulus,
et lactens in plateis oppidi. **12** LAMED. Matribus
suis dixerunt: Ubi est triticum et vinum? cum
deficerent quasi vulnerati in plateis civitatis: cum
exhalarent animas suas in sinu matrum suarum. **13**
MEM. Cui comparabo te? vel cui assimilabo te filia
Ierusalem? cui exæquabo te, et consolabor te virgo
filia Sion? magna est enim velut mare contritio tua:
quis medebitur tui? **14** NUN. Prophetæ tui viderunt
tibi falsa, et stulta, nec aperiebant iniquitatem
tuam, ut te ad pœnitentiam provocarent: viderunt
autem tibi assumptiones falsas, et eiectiones. **15**
SAMECH. Plauserunt super te manibus omnes
transeuntes per viam: sibilaverunt, et moverunt
caput suum super filiam Ierusalem: Hæccine est
urbs, dicentes, perfecti decoris, gaudium universæ
terræ? **16** PHE. Aperuerunt super te os suum omnes
inimici tui: sibilaverunt, et fremuerunt dentibus,
et dixerunt: Devorabimus: en ista est dies, quam
expectabamus: invenimus, vidimus. **17** AIN. Fecit
Dominus quæ cogitavit, complevit sermonem suum,
quem præceperat a diebus antiquis: destruxit, et
non pepercit, et lætificavit super te inimicum, et
exaltavit cornu hostium tuorum. **18** SADE. Clamavit
cor eorum ad Dominum super muros filiæ Sion:
Deduc quasi torrentem lacrymas per diem, et
noctem: non des requiem tibi neque taceat pupilla
oculi tui. **19** COPH. Consurge, lauda in nocte in
principio vigiliarum: effunde sicut aquam cor tuum
ante conspectum Domini: leva ad eum manus tuas
pro anima parvulorum tuorum, qui defecerunt
in fame in capite omnium compitorum. **20** RES.
Vide Domine, et considera quem vindemiaveris ita:
ergone comedent mulieres fructum suum, parvulos
ad mensuram palmæ? si occiditur in sanctuario
Domini sacerdos, et propheta? **21** SIN. Iacuerunt
in terra foris puer, et senex: virgines meæ, et
iuvenes mei ceciderunt in gladio: interfecisti in die
furoris tui: percussisti, nec misertus es. **22** THAU.
Vocasti quasi ad diem sollemnem, qui terrerent
me de circuitu, et non fuit in die furoris Domini
qui effugeret, et relinqueretur: quos educavi, et
enutrivi, inimicus meus consumpsit eos.

3 ALEPH. Ego vir videns paupertatem meam in
virga indignationis eius. **2** ALEPH. Me minavit,
et adduxit in tenebras, et non in lucem. **3** ALEPH.
Tantum in me vertit, et convertit manum suam tota
die. **4** BETH. Vetustam fecit pellem meam, et carnem
meam, contrivit ossa mea. **5** BETH. Ædificavit in
gyro meo, et circumdedit me felle, et labore. **6**
BETH. In tenebrosis collocavit me, quasi mortuos
sempiternos. **7** GHIMEL. Circumædificavit adversum
me, ut non egrediar: aggravavit compedem meum.
8 GHIMEL. Sed et cum clamavero, et rogavero,
exclusit orationem meam. **9** GHIMEL. Conclusit vias
meas lapidibus quadris, semitas meas subvertit.
10 DALETH. Ursus insidians factus est mihi: leo in
absconditis. **11** DALETH. Semitas meas subvertit,
et confregit me: posuit me desolatam. **12** DALETH.
Tetendit arcum suum, et posuit me quasi signum ad
sagittam. **13** HE. Misit in renibus meis filias pharetræ
suæ. **14** HE. Factus sum in derisum omni populo
meo, canticum eorum tota die. **15** HE. Replevit me
amaritudinibus, inebriavit me absynthio. **16** VAU. Et
fregit ad numerum dentes meos, cibavit me cinere.
17 VAU. Et repulsa est a pace anima mea, oblitus
sum bonorum. **18** VAU. Et dixi: Periit finis meus, et
spes mea a Domino. **19** ZAIN. Recordare paupertatis,
et transgressionis meæ, absinthii, et fellis. **20** ZAIN.
Memoria memor ero, et tabescet in me anima mea.
21 ZAIN. Hæc recolens in corde meo, ideo sperabo.
22 HETH. Misericordiæ Domini quia non sumus
consumpti: quia non defecerunt miserationes eius.
23 HETH. Novi diluculo, multa est fides tua. **24** HETH.
Pars mea Dominus, dixit anima mea: propterea
expectabo eum. **25** TETH. Bonus est Dominus
sperantibus in eum, animæ quærenti illum. **26**
TETH. Bonum est præstolari cum silentio salutare
Dei. **27** TETH. Bonum est viro, cum portaverit iugum
ab adolescentia sua. **28** IOD. Sedebit solitarius, et
tacebit: quia levavit super se. **29** IOD. Ponet in
pulvere os suum, si forte sit spes. **30** IOD. Dabit
percutienti se maxillam, saturabitur opprobriis. **31**
CAPH. Quia non repellet in sempiternum Dominus.
32 CAPH. Quia si abiecit, et miserebitur secundum
multitudinem misericordiarum suarum. **33** CAPH.
Non enim humiliavit ex corde suo, et abiecit filios
hominum, **34** LAMED. Ut conteret sub pedibus

suis omnes vinctos terræ, **35** LAMED. Ut declinaret
iudicium viri in conspectu vultus Altissimi. **36**
LAMED. Ut perverteret hominem in iudicio suo,
Dominus ignoravit. **37** MEM. Quis est iste, qui dixit
ut fieret, Domino non iubente? **38** MEM. Ex ore
Altissimi non egredientur nec mala nec bona?
39 MEM. Quid murmuravit homo vivens, vir pro
peccatis suis? **40** NUN. Scrutemur vias nostras, et
quæramus, et revertamur ad Dominum. **41** NUN.
Levemus corda nostra cum manibus ad Dominum in
cælos. **42** NUN. Nos inique egimus, et ad iracundiam
provocavimus: idcirco tu inexorabilis es. **43** SAMECH.
Operuisti in furore, et percussisti nos: occidisti,
nec pepercisti. **44** SAMECH. Opposuisti nubem tibi,
ne transeat oratio. **45** SAMECH. Eradicationem,
et abiectionem posuisti me in medio populorum.
46 PHE. Aperuerunt super nos os suum omnes
inimici. **47** PHE. Formido, et laqueus facta est nobis
vaticinatio, et contritio. **48** PHE. Divisiones aquarum
deduxit oculus meus, in contritione filiæ populi
mei. **49** AIN. Oculus meus afflictus est, nec tacuit,
eo quod non esset requies, **50** AIN. Donec respiceret
et videret Dominus de cælis. **51** AIN. Oculus meus
deprædatus est animam meam in cunctis filiabus
urbis meæ. **52** SADE. Venatione ceperunt me quasi
avem inimici mei gratis. **53** SADE. Lapsa est in
lacum vita mea, et posuerunt lapidem super me. **54**
SADE. Inundaverunt aquæ super caput meum: dixi:
Perii. **55** COPH. Invocavi nomen tuum Domine de
lacu novissimo. **56** COPH. Vocem meam audisti: ne
avertas aurem tuam a singultu meo, et clamoribus.
57 COPH. Appropinquasti in die, quando invocavi
te: dixisti: Ne timeas. **58** RES. Iudicasti Domine
causam animæ meæ, Redemptor vitæ meæ. **59**
RES. Vidisti Domine iniquitatem illorum adversum
me: iudica iudicium meum. **60** RES. Vidisti omnem
furorem, universas cogitationes eorum adversum
me. **61** SIN. Audisti opprobrium eorum Domine,
omnes cogitationes eorum adversum me: **62** SIN.
Labia insurgentium mihi; et meditationes eorum
adversum me tota die. **63** SIN. Sessionem eorum,
et resurrectionem eorum vide, ego sum psalmus
eorum. **64** THAU. Redes eis vicem Domine iuxta
opera manuum suarum. **65** THAU. Dabis eis scutum
cordis laborem tuum. **66** THAU. Persequeris in
furore, et conteres eos sub cælis Domine.

4 ALEPH. Quomodo obscuratum est aurum,
mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides
sanctuarii in capite omnium platearum. **2** BETH.
Filii Sion inclyti, et amicti auro primo: quomodo
reputati sunt in vasa testea, opus manuum figuli?
3 GHIMEL. Sed et lamiæ nudaverunt mammam,
lactaverunt catulos suos: filia populi mei crudelis,
quasi struthio in deserto. **4** DALETH. Adhæsit lingua
lactentis ad palatum eius in siti: parvuli petierunt
panem, et non erat qui frangeret eis. **5** HE. Qui
vescebantur voluptuose, interierunt in viis: qui
nutriebantur in croceis, amplexati sunt stercora. **6**
VAU. Et maior effecta est iniquitas filiæ populi mei
peccato Sodomorum, quæ subversa est in momento,
et non ceperunt in ea manus. **7** ZAIN. Candidiores
Nazaræi eius nive, nitidiores lacte, rubicundiores
ebore antiquo, sapphiro pulchriores. **8** HETH.
Denigrata est super carbones facies eorum, et non
sunt cogniti in plateis: adhæsit cutis eorum ossibus:
aruit, et facta est quasi lignum. **9** TETH. Melius
fuit occisis gladio, quam interfectis fame: quoniam
isti extabuerunt consumpti a sterilitate terræ. **10**
IOD. Manus mulierum misericordium coxerunt
filios suos: facti sunt cibus earum in contritione
filiæ populi mei. **11** CAPH. Complevit Dominus
furorem suum, effudit iram indignationis suæ: et
succendit ignem in Sion, et devoravit fundamenta
eius. **12** LAMED. Non crediderunt reges terræ, et
universi habitatores orbis, quoniam ingrederetur
hostis et inimicus per portas Ierusalem: **13** MEM.
Propter peccata prophetarum eius, et iniquitates
sacerdotum eius, qui effuderunt in medio eius
sanguinem iustorum. **14** NUN. Erraverunt cæci
in plateis, polluti sunt in sanguine: cumque non
possent, tenuerunt lacinias suas. **15** SAMECH.
Recedite polluti, clamaverunt eis: recedite, abite,
nolite tangere: iurgati quippe sunt, et commoti
dixerunt inter Gentes: Non addet ultra ut habitet
in eis. **16** PHE. Facies Domini divisit eos, non
addet ut respiciat eos: facies sacerdotum non
erubuerunt, neque senum miserti sunt. **17** AIN. Cum
adhuc subsisteremus, defecerunt oculi nostri ad
auxilium nostrum vanum, cum respiceremus attenti
ad gentem, quæ salvare non poterat. **18** SADE.
Lubricaverunt vestigia nostra in itinere platearum
nostrarum, appropinquavit finis noster: completi
sunt dies nostri, quia venit finis noster. **19** COPH.
Velociores fuerunt persecutores nostri aquilis cæli:
super montes persecuti sunt nos, in deserto insidiati
sunt nobis. **20** RES. Spiritus oris nostri Christus
Dominus captus est in peccatis nostris: cui diximus:
In umbra tua vivemus in Gentibus. **21** SIN. Gaude,
et lætare filia Edom, quæ habitas in Terra Hus:
ad te quoque perveniet calix, inebriaberis, atque
nudaberis. **22** THAU. Completa est iniquitas tua filia
Sion, non addet ultra ut transmigret te: visitavit
iniquitatem tuam filia Edom, discooperuit peccata
tua.

5 Recordare Domine quid acciderit nobis: intuere,
et respice opprobrium nostrum. **2** Hæreditas
nostra versa est ad alienos: domus nostræ ad
extraneos. **3** Pupilli facti sumus absque patre,
matres nostræ quasi viduæ. **4** Aquam nostram
pecunia bibimus: ligna nostra pretio comparavimus.
5 Cervicibus nostris minabamur, lassis non dabatur
requies. **6** Ægypto dedimus manum, et Assyriis ut
saturaremur pane. **7** Patres nostri peccaverunt, et
non sunt: et nos iniquitates eorum portavimus. **8**
Servi dominati sunt nostri: non fuit qui redimeret
de manu eorum. **9** In animabus nostris afferebamus
panem nobis, a facie gladii in deserto. **10** Pellis
nostra, quasi clibanus exusta est a facie tempestatum
famis. **11** Mulieres in Sion humiliaverunt, et virgines
in civitatibus Iuda. **12** Principes manu suspensi sunt:
facies senum non erubuerunt. **13** Adolescentibus
impudice abusi sunt: et pueri in ligno corruerunt.
14 Senes defecerunt de portis: iuvenes de choro
psallentium. **15** Defecit gaudium cordis nostri:
versus est in luctum chorus noster. **16** Cecidit
corona capitis nostri: væ nobis, quia peccavimus.
17 Propterea mœstum factum est cor nostrum, ideo
contenebrati sunt oculi nostri. **18** Propter montem
Sion quia disperiit, vulpes ambulaverunt in eo. **19**
Tu autem Domine in æternum permanebis, solium
tuum in generationem et generationem. **20** Quare
in perpetuum oblivisceris nostri? derelinques nos
in longitudine dierum? **21** Converte nos Domine
ad te, et convertemur: innova dies nostros, sicut a
principio. **22** Sed proiiciens repulisti nos, iratus es
contra nos vehementer.

Hiezechielis Prophetæ

1 Et factum est in trigesimo anno, in quarto, in quinta mensis, cum essem in medio captivorum iuxta fluvium Chobar, aperti sunt cæli, et vidi visiones Dei. **2** In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigrationis regis Ioachin, **3** factum est verbum Domini ad Ezechielem filium Buzi sacerdotem in terra Chaldæorum, secus flumen Chobar: et facta est super eum ibi manus Domini. **4** Et vidi, et ecce ventus turbinis veniebat ab Aquilone: et nubes magna, et ignis involvens, et splendor in circuitu eius: et de medio eius quasi species electri, id est, de medio ignis: **5** et in medio eius similitudo quattuor animalium: et hic aspectus eorum, similitudo hominis in eis. **6** Quattuor facies uni, et quattuor pennæ uni. **7** Pedes eorum pedes recti, et planta pedis eorum quasi planta pedis vituli, et scintillæ quasi aspectus æris candentis. **8** Et manus hominis sub pennis eorum in quattuor partibus: et facies, et pennas per quattuor partes habebant. **9** Iunctæque erant pennæ eorum alterius ad alterum. Non revertebantur cum incederent: sed unumquodque ante faciem suam gradiebatur. **10** Similitudo autem vultus eorum: facies hominis, et facies leonis a dextris ipsorum quattuor: facies autem bovis, a sinistris ipsorum quattuor, et facies aquilæ desuper ipsorum quattuor. **11** Facies eorum, et pennæ eorum extentæ desuper: duæ pennæ singulorum iungebantur, et duæ tegebant corpora eorum: **12** et unumquodque eorum coram facie sua ambulabat: ubi erat impetus spiritus, illuc gradiebantur, nec revertebantur cum ambularent. **13** Et similitudo animalium, aspectus eorum quasi carbonum ignis ardentium, et quasi aspectus lampadarum. Hæc erat visio discurrens in medio animalium, splendor ignis, et de igne fulgur egrediens. **14** Et animalia ibant, et revertebantur in similitudinem fulguris coruscantis. **15** Cumque aspicerem animalia, apparuit rota una super terram iuxta animalia, habens quattuor facies. **16** Et aspectus rotarum, et opus earum, quasi visio maris: et una similitudo ipsarum quattuor: et aspectus earum et opera, quasi sit rota in medio rotæ. **17** Per quattuor partes earum euntes ibant: et non revertebantur cum ambularent. **18** Statura quoque erat rotis, et altitudo, et horribilis aspectus: et totum corpus oculis plenum in circuitu ipsarum quattuor. **19** Cumque ambularent animalia, ambulabant pariter et rotæ iuxta ea: et cum elevarentur animalia de terra, elevabantur simul et rotæ. **20** Quocumque ibat spiritus, illuc eunte spiritu, et rotæ pariter elevabantur, sequentes eum. Spiritus enim vitæ erat in rotis. **21** Cum euntibus ibant, et cum stantibus stabant: et cum elevatis a terra, pariter elevabantur et rotæ, sequentes ea: quia spiritus vitæ erat in rotis. **22** Et similitudo super capita animalium firmamenti, quasi aspectus crystalli horribilis, et extenti super capita eorum desuper. **23** Sub firmamento autem pennæ eorum rectæ alterius ad alterum: unumquodque duabus alis velabat corpus suum, et alterum similiter velabatur. **24** Et audiebam sonum alarum, quasi sonum aquarum multarum, quasi sonum sublimis Dei: cum ambularent quasi sonus erat multitudinis ut sonus castrorum. Cumque starent, demittebantur pennæ eorum. **25** Nam cum fieret vox super firmamentum, quod erat super caput eorum, stabant, et submittebant alas suas. **26** Et super firmamentum, quod erat imminens capiti eorum, quasi aspectus lapidis sapphiri similitudo throni: et super similitudinem throni similitudo quasi aspectus hominis desuper. **27** Et vidi quasi speciem electri, velut aspectum ignis, intrinsecus eius per circuitum: a lumbis eius et desuper, et a lumbis eius usque deorsum, vidi quasi speciem ignis splendentis in circuitu: **28** Velut aspectum arcus cum fuerit in nube in die pluviæ. Hic erat aspectus splendoris per gyrum.

2 Hæc visio similitudinis gloriæ Domini. Et vidi, et cecidi in faciem meam, et audivi vocem loquentis. Et dixit ad me: Fili hominis sta super pedes tuos, et loquar tecum. **2** Et ingressus est in me Spiritus postquam locutus est mihi, et statuit me supra pedes meos: et audivi loquentem ad me, **3** et dicentem: Fili hominis, mitto ego te ad filios Israel, ad gentes apostatrices, quæ recesserunt a me: ipsi et patres eorum prævaricati sunt pactum meum usque ad diem hanc. **4** Et filii dura facie, et indomabili corde sunt, ad quos ego mitto te: et dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: **5** Si forte vel ipsi audiant, et si forte quiescant, quoniam domus exasperans est: et scient quia propheta fuerit in medio eorum. **6** Tu ergo fili hominis ne timeas eos, neque sermones eorum metuas: quoniam increduli, et subversores sunt tecum, et cum scorpionibus habitas. Verba eorum ne timeas, et vultus eorum ne formides: quia domus exasperans est. **7** Loqueris ergo verba mea ad eos, si forte audiant, et quiescant: quoniam irritatores sunt. **8** Tu autem fili hominis audi quæcumque loquor ad te: et noli esse exasperans sicut domus exasperatrix est: aperi os tuum et comede quæcumque ego do tibi. **9** Et vidi, et ecce

manus missa ad me, in qua erat involutus liber: **10** et expandit illum coram me, qui erat scriptus intus, et foris: et scriptæ erant in eo lamentationes, et carmen, et væ.

3 Et dixit ad me: Fili hominis quodcumque inveneris comede: comede volumen istud, et vadens loquere ad filios Israel. **2** Et aperui os meum, et cibavit me volumine illo: **3** et dixit ad me: Fili hominis venter tuus comedet, et viscera tua complebuntur volumine isto, quod ego do tibi. Et comedi illud: et factum est in ore meo sicut mel dulce. **4** Et dixit ad me: Fili hominis vade ad domum Israel, et loqueris verba mea ad eos. **5** Non enim ad populum profundi sermonis, et ignotæ linguæ tu mitteris ad domum Israel: **6** neque ad populos multos profundi sermonis, et ignotæ linguæ, quorum non possis audire sermones: et si ad illos mittereris, ipsi audirent te. **7** Domus autem Israel nolunt audire te: quia nolunt audire me. Omnis quippe domus Israel attrita fronte est, et duro corde. **8** Ecce dedi faciem tuam valentiorem faciebus eorum, et frontem tuam duriorem frontibus eorum. **9** Ut adamantem, et ut silicem dedi faciem tuam: ne timeas eos, neque metuas a facie eorum: quia domus exasperans est. **10** Et dixit ad me: Fili hominis omnes sermones meos, quos ego loquor ad te, assume in corde tuo, et auribus tuis audi: **11** Et vade ingredere ad transmigrationem, ad filios populi tui, et loqueris ad eos, et dices eis: Hæc dicit Dominus Deus: si forte audiant, et quiescant. **12** Et assumpsit me Spiritus, et audivi post me vocem commotionis magnæ: Benedicta gloria Domini de loco suo, **13** et vocem alarum animalium percutientium alteram ad alteram, et vocem rotarum sequentium animalia, et vocem commotionis magnæ. **14** Spiritus quoque levavit me, et assumpsit me: et abii amarus in indignatione spiritus mei: manus enim Domini erat mecum, confortans me. **15** Et veni ad transmigrationem, ad acervum novarum frugum, ad eos, qui habitabant iuxta flumen Chobar, et sedi ubi illi sedebant: et mansi ibi septem diebus mœrens in medio eorum. **16** Cum autem pertransissent septem dies, factum est verbum Domini ad me, dicens: **17** Fili hominis speculatorem dedi te domui Israel: et audies de ore meo verbum, et annunciabis eis ex me. **18** Si dicente me ad impium: Morte morieris: non annunciaveris ei, neque locutus fueris ut avertatur a via sua impia, et vivat: ipse impius in iniquitate sua morietur, sanguinem autem eius de manu tua requiram. **19** Si autem tu annunciaveris impio, et ille non fuerit conversus ab impietate sua, et a via sua impia: ipse quidem in iniquitate sua morietur, tu autem animam tuam liberasti. **20** Sed et si conversus iustus a iustitia sua fuerit, et fecerit iniquitatem: ponam offendiculum coram eo, ipse morietur, quia non annunciasti ei: in peccato suo morietur, et non erunt in memoria iustitiæ eius, quas fecit: sanguinem vero eius de manu tua requiram. **21** Si autem tu annunciaveris iusto ut non peccet iustus, et ille non peccaverit: vivens vivet, quia annunciasti ei, et tu animam tuam liberasti. **22** Et facta est super me manus Domini, et dixit ad me: Surgens egredere in campum, et ibi loquar tecum. **23** Et surgens egressus sum in campum: et ecce ibi gloria Domini stabat quasi gloria, quam vidi iuxta fluvium Chobar: et cecidi in faciem meam. **24** Et ingressus est in me Spiritus, et statuit me super pedes meos: et locutus est mihi, et dixit ad me: Ingredere, et includere in medio domus tuæ. **25** Et tu fili hominis, ecce data sunt super te vincula, et ligabunt te in eis: et non egredieris de medio eorum. **26** Et linguam tuam adhærere faciam palato tuo, et eris mutus, nec quasi vir obiurgans: quia domus exasperans est. **27** Cum autem locutus fuero tibi, aperiam os tuum, et dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Qui audit, audiat: et qui quiescit, quiescat: quia domus exasperans est.

4 Et tu fili hominis, sume tibi laterem, et pones eum coram te: et describes in eo civitatem Ierusalem. **2** Et ordinabis adversus eam obsidionem, et ædificabis munitiones, et comportabis aggerem, et dabis contra eam castra, et pones arietes in gyro. **3** Et tu sume tibi sartaginem ferream, et pones eam in murum ferreum inter te, et inter civitatem: et obfirmabis faciem tuam ad eam, et erit in obsidionem, et circumdabis eam: signum est domui Israel. **4** Et tu dormies super latus tuum sinistrum, et pones iniquitates domus Israel super eo numero dierum, quibus dormies super illud, et assumes iniquitatem eorum. **5** Ego autem dedi tibi annos iniquitatis eorum, numero dierum trecentos et nonaginta dies: et portabis iniquitatem domus Israel. **6** Et cum compleveris hæc, dormies super latus tuum dexterum secundo: et assumes iniquitatem domus Iuda quadraginta diebus. Diem pro anno, diem, inquam, pro anno dedi tibi. **7** Et ad obsidionem Ierusalem convertes faciem tuam, et brachium tuum erit extentum: et prophetabis adversus eam. **8** Ecce circumdedi te vinculis: et non te convertes a latere tuo in latus aliud, donec compleas dies obsidionis tuæ. **9** Et tu sume tibi frumentum, et hordeum, et fabam, et lentem, et milium, et viciam: et mittes ea in vas unum, et

facies tibi panes numero dierum, quibus dormies
super latus tuum: trecentis et nonaginta diebus
comedes illud. 10 Cibus autem tuus, quo vesceris,
erit in pondere viginti stateres in die: a tempore
usque ad tempus comedes illud. 11 Et aquam in
mensura bibes, sextam partem hin: a tempore usque
ad tempus bibes illud. 12 Et quasi subcinericium
hordeaceum comedes illud: et stercore, quod
egreditur de homine, operies illud in oculis eorum.
13 Et dixit Dominus: Sic comedent filii Israel panem
suum pollutum inter Gentes, ad quas eiiciam eos.
14 Et dixi: A, a, a, Domine Deus, ecce anima mea non
est polluta, et morticinum, et laceratum a bestiis
non comedi ab infantia mea usque nunc, et non
est ingressa in os meum omnis caro immunda. 15
Et dixit ad me: Ecce dedi tibi fimum boum pro
stercoribus humanis: et facies panem tuum in eo.
16 Et dixit ad me: Fili hominis: Ecce ego conteram
baculum panis in Ierusalem: et comedent panem in
pondere, et in solicitudine: et aquam in mensura,
et in angustia bibent: 17 Ut deficientibus pane et
aqua, corruat unusquisque ad fratrem suum: et
contabescant in iniquitatibus suis.

5 Et tu fili hominis sume tibi gladium acutum,
radentem pilos: et assumes eum, et duces per
caput tuum, et per barbam tuam: et assumes
tibi stateram ponderis, et divides eos. 2 Tertiam
partem igni combures in medio civitatis, iuxta
completionem dierum obsidionis: et assumes
tertiam partem, et concides gladio in circuitu eius:
tertiam vero aliam disperges in ventum, et gladium
nudabo post eos. 3 Et sumes inde parvum numerum:
et ligabis eos in summitate pallii tui. 4 Et ex eis
rursum tolles, et proiicies eos in medio ignis, et
combures eos igni: et ex eo egredietur ignis in
omnem domum Israel. 5 Hæc dicit Dominus Deus:
Ista est Ierusalem, in medio Gentium posui eam, et
in circuitu eius terras. 6 Et contempsit iudicia mea,
ut plus esset impia quam Gentes: et præcepta mea
ultra quam terræ, quæ in circuitu eius sunt. Iudicia
enim mea proiecerunt, et in præceptis meis non
ambulaverunt. 7 Idcirco hæc dicit Dominus Deus:
Quia superastis Gentes, quæ in circuitu vestro sunt,
et in præceptis meis non ambulastis, et iudicia
mea non fecistis, et iuxta iudicia Gentium, quæ
in circuitu vestro sunt, non estis operati; 8 Ideo
hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te, et ipse
ego faciam in medio tui iudicia in oculis Gentium.
9 Et faciam in te quod non feci, et quibus similia
ultra non faciam propter omnes abominationes
tuas. 10 Ideo patres comedent filios in medio tui, et
filii comedent patres suos, et faciam in te iudicia,
et ventilabo universas reliquias tuas in omnem
ventum. 11 Idcirco vivo ego, dicit Dominus Deus:
Nisi pro eo quod sanctum meum violasti in omnibus
offensionibus tuis, et in cunctis abominationibus
tuis: ego quoque confringam, et non parcet oculus
meus, et non miserebor. 12 Tertia pars tui peste
morietur, et fame consumetur in medio tui: et
tertia pars tui in gladio cadet in circuitu tuo:
tertiam vero partem tuam in omnem ventum
dispergam, et gladium evaginabo post eos. 13 Et
complebo furorem meum, et requiescere faciam
indignationem meam in eis, et consolabor: et scient
quia ego Dominus locutus sum in zelo meo, cum
implevero indignationem meam in eis. 14 Et dabo
te in desertum, et in opprobrium Gentibus, quæ in
circuitu tuo sunt, in conspectu omnis prætereuntis.
15 Et eris opprobrium, et blasphemia, exemplum, et
stupor in Gentibus, quæ in circuitu tuo sunt, cum
fecero in te iudicia in furore, et in indignatione,
et in increpationibus iræ. 16 Ego Dominus locutus
sum: Quando misero sagittas famis pessimas in eos:
quæ erunt mortiferæ, et quas mittam ut disperdam
vos: et famem congregabo super vos, et conteram in
vobis baculum panis. 17 Et immittam in vos famem,
et bestias pessimas usque ad internecionem: et
pestilentia, et sanguis transibunt per te, et gladium
inducam super te. Ego Dominus locutus sum.

6 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis pone faciem tuam ad montes Israel,
et prophetabis ad eos, 3 et dices: Montes Israel
audite verbum Domini Dei: Hæc dicit Dominus Deus
montibus, et collibus, rupibus, et vallibus: Ecce ego
inducam super vos gladium, et disperdam excelsa
vestra, 4 et demoliar aras vestras, et confringentur
simulachra vestra: et deiiciam interfectos vestros
ante idola vestra. 5 Et dabo cadavera filiorum
Israel ante faciem simulachrorum vestrorum: et
dispergam ossa vestra circum aras vestras. 6 In
omnibus habitationibus vestris, urbes desertæ
erunt, et excelsa demolientur, et dissipabuntur:
et interibunt aræ vestræ, et confringentur: et
cessabunt idola vestra, et conterentur delubra
vestra, et delebuntur opera vestra. 7 Et cadet
interfectus in medio vestri: et scietis quia ego
sum Dominus. 8 Et relinquam in vobis eos, qui
fugerint gladium in Gentibus, cum dispersero vos
in terris. 9 Et recordabuntur mei liberati vestri in
Gentibus, ad quas captivi ducti sunt: quia contrivi
cor eorum fornicans, et recedens a me; et oculos
eorum fornicantes post idola sua: et displicebunt
sibimet super malis quæ fecerunt in universis
abominationibus suis. 10 Et scient quia ego Dominus

non frustra locutus sum ut facerem eis malum
hoc. 11 Hæc dicit Dominus Deus: Percute manum
tuam, et allide pedem tuum, et dic: Heu! ad omnes
abominationes malorum domus Israel: quia gladio,
fame, et peste ruituri sunt. 12 Qui longe est,
peste morietur: qui autem prope, gladio corruet:
et qui relictus fuerit, et obsessus, fame morietur:
et complebo indignationem meam in eis. 13 Et
scietis quia ego Dominus, cum fuerint interfecti
vestri in medio idolorum vestrorum in circuitu
ararum vestrarum, in omni colle excelso, et in
cunctis summitatibus montium, et subtus omne
lignum nemorosum, et subtus universam quercum
frondosam, locum ubi accenderunt thura redolentia
universis idolis suis. 14 Et extendam manum meam
super eos: et faciam terram desolatam, et destitutam
a deserto Deblatha in omnibus habitationibus
eorum: et scient quia ego Dominus.

7 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Et
tu fili hominis, hæc dicit Dominus Deus terræ
Israel: Finis venit, venit finis super quattuor plagas
terræ. 3 Nunc finis super te, et immittam furorem
meum in te: et iudicabo te iuxta vias tuas: et ponam
contra te omnes abominationes tuas. 4 Et non
parcet oculus meus super te, et non miserebor: sed
vias tuas ponam super te, et abominationes tuæ
in medio tui erunt: et scietis quia ego Dominus.
5 Hæc dicit Dominus Deus: Afflictio una, afflictio
ecce venit. 6 Finis venit, venit finis, evigilavit
adversum te: ecce venit. 7 Venit contritio super
te, qui habitas in terra: venit tempus, prope est
dies occisionis, et non gloriæ montium. 8 Nunc
de propinquo effundam iram meam super te, et
complebo furorem meum in te: et iudicabo te iuxta
vias tuas, et imponam tibi omnia scelera tua: 9 Et
non parcet oculus meus, nec miserebor, sed vias tuas
imponam tibi, et abominationes tuæ in medio tui
erunt: et scietis quia ego sum Dominus percutiens.
10 Ecce dies, ecce venit: egressa est contritio, floruit
virga, germinavit superbia: 11 Iniquitas surrexit in
virga impietatis: non ex eis, et non ex populo, neque
ex sonitu eorum: et non erit requies in eis. 12 Venit
tempus, appropinquavit dies: qui emit, non lætetur:
et qui vendit, non lugeat: quia ira super omnem
populum eius. 13 Quia qui vendit, ad id, quod
vendidit, non revertetur, et adhuc in viventibus vita
eorum. Visio enim ad omnem multitudinem eius
non regredietur: et vir in iniquitate vitæ suæ non
confortabitur. 14 Canite tuba, præparentur omnes,
et non est qui vadat ad prælium: ira enim mea
super universum populum eius. 15 Gladium foris: et
pestis, et fames intrinsecus: qui in agro est, gladio
morietur: et qui in civitate, pestilentia, et fame
devorabuntur. 16 Et salvabuntur qui fugerint ex eis:
et erunt in montibus quasi columbæ convallium
omnes trepidi, unusquisque in iniquitate sua. 17
Omnes manus dissolventur, et omnia genua fluent
aquis. 18 Et accingent se ciliciis, et operiet eos
formido, et in omni facie confusio, et in universis
capitibus eorum calvitium. 19 Argentum eorum
foras proiicietur, et aurum eorum in sterquilinium
erit. Argentum eorum, et aurum eorum non valebit
liberare eos in die furoris Domini. Animam suam
non saturabunt, et ventres eorum non implebuntur:
quia scandalum iniquitatis eorum factum est. 20
Et ornamentum monilium suorum in superbiam
posuerunt, et imagines abominationum suarum,
et simulachrorum fecerunt ex eo: propter hoc
dedi eis illud in immunditiam: 21 et dabo illud in
manus alienorum ad diripiendum, et impiis terræ
in prædam, et contaminabunt illud. 22 Et avertam
faciem meam ab eis, et violabunt arcanum meum:
et introibunt in illud emissarii, et contaminabunt
illud. 23 Fac conclusionem: quoniam terra plena est
iudicio sanguinum, et civitas plena iniquitate. 24
Et adducam pessimos de Gentibus, et possidebunt
domos eorum. Et quiescere faciam superbiam
potentium, et possidebunt sanctuaria eorum. 25
Angustia superveniente, requirent pacem, et non
erit. 26 Conturbatio super conturbationem veniet,
et auditus super auditum: et quærent visionem de
propheta, et lex peribit a sacerdote, et consilium
a senioribus. 27 Rex lugebit, et princeps induetur
mœrore, et manus populi terræ conturbabuntur.
Secundum viam eorum faciam eis, et secundum
iudicia eorum iudicabo eos: et scient quia ego
Dominus.

8 Et factum est in anno sexto, in sexto mense, in
quinta mensis: ego sedebam in domo mea, et
senes Iuda sedebant coram me, et cecidit ibi super
me manus Domini Dei. 2 Et vidi, et ecce similitudo
quasi aspectus ignis: ab aspectu lumborum eius,
et deorsum, ignis: et a lumbis eius, et sursum,
quasi aspectus splendoris, ut visio electri. 3
Et emissa similitudo manus apprehendit me in
cincinno capitis mei: et elevavit me Spiritus inter
terram, et cælum: et adduxit me in Ierusalem in
visione Dei, iuxta ostium interius, quod respiciebat
ad Aquilonem, ubi erat statutum idolum zeli ad
provocandam æmulationem. 4 Et ecce ibi gloria Dei
Israel secundum visionem, quam videram in campo.
5 Et dixit ad me: Fili hominis, leva oculos tuos
ad viam Aquilonis. Et levavi oculos meos ad viam
Aquilonis: et ecce ab Aquilone portæ altaris idolum

zeli in ipso introitu. 6 Et dixit ad me: Fili hominis,
putasne, vides tu quid isti faciunt, abominationes
magnas, quas domus Israel facit hic, ut procul
recedam a sanctuario meo? Et adhuc conversus
videbis abominationes maiores. 7 Et introduxit
me ad ostium atrii: et vidi, et ecce foramen unum
in pariete. 8 Et dixit ad me: Fili hominis fode
parietem. Et cum fodissem parietem, apparuit
ostium unum. 9 Et dixit ad me: Ingredere, et vide
abominationes pessimas, quas isti faciunt hic. 10 Et
ingressus vidi, et ecce omnis similitudo reptilium,
et animalium, abominatio, et universa idola domus
Israel depicta erant in pariete in circuitu per totum.
11 Et septuaginta viri de senioribus domus Israel,
et Iezonias filius Saphan stabat in medio eorum,
stantium ante picturas: et unusquisque habebat
thuribulum in manu sua: et vapor nebulæ de thure
consurgebat. 12 Et dixit ad me: Certe vides fili
hominis quæ seniores domus Israel faciunt in
tenebris, unusquisque in abscondito cubiculi sui:
dicunt enim: Non videt Dominus nos, dereliquit
Dominus terram. 13 Et dixit ad me: Adhuc conversus
videbis abominationes maiores, quas isti faciunt. 14
Et introduxit me per ostium portæ domus Domini,
quod respiciebat ad Aquilonem: et ecce ibi mulieres
sedebant plangentes Adonidem. 15 Et dixit ad me:
Certe vidisti fili hominis: adhuc conversus videbis
abominationes maiores his. 16 Et introduxit me
in atrium domus Domini interius: et ecce in ostio
templi Domini inter vestibulum et altare, quasi
viginti quinque viri dorsa habentes contra templum
Domini, et facies ad Orientem: et adorabant ad
ortum Solis. 17 Et dixit ad me: Certe vidisti fili
hominis: numquid leve est hoc domui Iuda ut
facerent abominationes istas, quas fecerunt hic:
quia replentes terram iniquitate conversi sunt ad
irritandum me? Et ecce applicant ramum ad nares
suas. 18 Ergo et ego faciam in furore: non parcet
oculus meus, nec miserebor: et cum clamaverint ad
aures meas voce magna, non exaudiam eos.

9 Et clamavit in auribus meis voce magna,
dicens: Appropinquaverunt visitationes urbis, et
unusquisque vas interfectionis habet in manu sua.
2 Et ecce sex viri veniebant de via portæ superioris,
quæ respicit ad Aquilonem: et uniuscuiusque
vas interitus in manu eius: vir quoque unus in
medio eorum vestitus erat lineis, et atramentarium
scriptoris ad renes eius: et ingressi sunt, et steterunt
iuxta altare æreum: 3 Et gloria Domini Israel
assumpta est de cherub, quæ erat super eum ad
limen domus: et vocavit virum, qui indutus erat
lineis, et atramentarium scriptoris habebat in
lumbis suis. 4 Et dixit Dominus ad eum: Transi
per mediam civitatem in medio Ierusalem: et
signa Thau super frontes virorum gementium, et
dolentium super cunctis abominationibus, quæ
fiunt in medio eius. 5 Et illis dixit, audiente me:
Transite per civitatem sequentes eum, et percutite:
non parcat oculus vester, neque misereamini. 6
Senem, adolescentulum, et virginem, parvulum,
et mulieres interficite usque ad internecionem:
omnem autem, super quem videritis Thau, ne
occidatis, et a sanctuario meo incipite. Cœperunt
ergo a viris senioribus, qui erant ante faciem domus.
7 Et dixit ad eos: Contaminate domum, et implete
atria interfectis: egredimini. Et egressi sunt, et
percutiebant eos, qui erant in civitate. 8 Et cæde
completa, remansi ego: ruique super faciem meam,
et clamans aio: Heu, heu, heu Domine Deus: ergone
disperdes omnes reliquias Israel, effundens furorem
tuum super Ierusalem? 9 Et dixit ad me: Iniquitas
domus Israel, et Iuda, magna est nimis valde, et
repleta est terra sanguinibus, et civitas repleta
est aversione: dixerunt enim: Dereliquit Dominus
terram, et Dominus non videt. 10 Igitur et meus
non parcet oculus, neque miserebor: viam eorum
super caput eorum reddam. 11 Et ecce vir, qui erat
indutus lineis, qui habebat atramentarium in dorso
suo, respondit verbum, dicens: Feci sicut præcepisti
mihi.

10 Et vidi, et ecce in firmamento, quod erat
super caput cherubim, quasi lapis sapphirus,
quasi species similitudinis solii, apparuit super
ea. 2 Et dixit ad virum, qui indutus erat lineis, et
ait: Ingredere in medio rotarum, quæ sunt subtus
cherubim, et imple manum tuam prunis ignis, quæ
sunt inter cherubim, et effunde super civitatem.
Ingressusque est in conspectu meo: 3 cherubim
autem stabant a dextris domus cum ingrederetur
vir, et nubes implevit atrium interius. 4 Et elevata
est gloria Domini desuper cherub ad limen domus:
et repleta est domus nube, et atrium repletum
est splendore gloriæ Domini. 5 Et sonitus alarum
cherubim audiebatur usque ad atrium exterius,
quasi vox Dei omnipotentis loquentis. 6 Cumque
præcepisset viro, qui indutus erat lineis, dicens:
Sume ignem de medio rotarum, quæ sunt inter
cherubim: ingressus ille stetit iuxta rotam. 7 Et
extendit cherub manum de medio cherubim ad
ignem, qui erat inter cherubim: et sumpsit, et
dedit in manus eius, qui indutus erat lineis: qui
accipiens egressus est. 8 Et apparuit in cherubim
similitudo manus hominis subtus pennas eorum.
9 Et vidi, et ecce quattuor rotæ iuxta cherubim:

rota una iuxta cherub unum, et rota alia iuxta
cherub unum: species autem rotarum erat quasi
visio lapidis chrysolithi. 10 Et aspectus earum
similitudo una quattuor: quasi sit rota in medio
rotæ. 11 Cumque ambularent, in quattuor partes
gradiebantur: et non revertebantur ambulantes,
sed ad locum, ad quem ire declinabat quæ prima
erat, sequebantur et ceteræ, nec convertebantur.
12 Et omne corpus earum, et colla, et manus, et
pennæ, et circuli plena erant oculis, in circuitu
quattuor rotarum. 13 Et rotas istas vocavit volubiles,
audiente me. 14 Quattuor autem facies habebat
unum: facies una, facies cherub: et facies secunda,
facies hominis: et in tertio facies leonis: et in quarto
facies aquilæ. 15 Et elevata sunt cherubim: ipsum
est animal, quod videram iuxta fluvium Chobar.
16 Cumque ambularent cherubim, ibant pariter et
rotæ iuxta ea: et cum elevarent cherubim alas suas
ut exaltarentur de terra, non residebant rotæ, sed
et ipsæ iuxta erant. 17 Stantibus illis, stabant: et
cum elevatis elevabantur: spiritus enim vitæ erat
in eis. 18 Et egressa est gloria Domini a limine
templi: et stetit super cherubim. 19 Et elevantia
cherubim alas suas, exaltata sunt a terra coram
me: et illis egredientibus, rotæ quoque subsecutæ
sunt: et stetit in introitu portæ domus Domini
orientalis: et gloria Dei Israel erat super ea. 20
Ipsum est animal quod vidi subter Deum Israel
iuxta fluvium Chobar: et intellexi quia cherubim
essent. 21 Quattuor vultus uni, et quattuor alæ
uni: et similitudo manus hominis sub alis eorum.
22 Et similitudo vultuum eorum, ipsi vultus quos
videram iuxta fluvium Chobar, et intuitus eorum,
et impetus singulorum ante faciem suam ingredi.

11 Et elevavit me Spiritus, et introduxit me
ad portam domus Domini orientalem, quæ
respicit ad solis ortum: et ecce in introitu portæ
viginti quinque viri: et vidi in medio eorum Iezoniam
filium Azur, et Pheltiam filium Banaiæ, principes
populi. 2 Dixitque ad me: Fili hominis, hi sunt
viri, qui cogitant iniquitatem, et tractant consilium
pessimum in urbe ista, 3 dicentes: Nonne dudum
ædificatæ sunt domus? Hæc est lebes, nos autem
carnes. 4 Idcirco vaticinare de eis, vaticinare fili
hominis. 5 Et irruit in me Spiritus Domini, et dixit
ad me: Loquere: Hæc dicit Dominus: Sic locuti estis
domus Israel, et cogitationes cordis vestri ego novi.
6 Plurimos occidistis in urbe hac, et implestis vias
eius interfectis. 7 Propterea hæc dicit Dominus
Deus: Interfecti vestri, quos posuistis in medio eius,
hi sunt carnes, et hæc est lebes: et educam vos
de medio eius. 8 Gladium metuistis, et gladium
inducam super vos, ait Dominus Deus. 9 Et eiiciam
vos de medio eius, daboque vos in manu hostium, et
faciam in vobis iudicia. 10 Gladio cadetis: in finibus
Israel iudicabo vos, et scietis quia ego Dominus. 11
Hæc non erit vobis in lebetem, et vos non eritis in
medio eius in carnes: in finibus Israel iudicabo vos.
12 Et scietis quia ego Dominus: quia in præceptis
meis non ambulastis, et iudicia mea non fecistis, sed
iuxta iudicia Gentium, quæ in circuitu vestro sunt,
estis operati. 13 Et factum est, cum prophetarem,
Pheltias filius Banaiæ mortuus est: et cecidi in
faciem meam clamans voce magna, et dixi: Heu,
heu, heu Domine Deus: consummationem tu facis
reliquiarum Israel? 14 Et factum est verbum Domini
ad me, dicens: 15 Fili hominis, fratres tui, fratres
tui, viri propinqui tui, et omnis domus Israel,
universi, quibus dixerunt habitatores Ierusalem:
Longe recedite a Domino, nobis data est terra in
possessionem. 16 Propterea hæc dicit Dominus
Deus, quia longe feci eos in Gentibus, et quia
dispersi eos in terris: ero eis in sanctificationem
modicam in terris, ad quas venerunt. 17 Propterea
loquere: Hæc dicit Dominus Deus: Congregabo
vos de populis, et adunabo de terris, in quibus
dispersi estis, daboque vobis humum Israel. 18 Et
ingredientur illuc, et auferent omnes offensiones,
cunctasque abominationes eius de illa. 19 Et dabo eis
cor unum, et spiritum novum tribuam in visceribus
eorum: et auferam cor lapideum de carne eorum,
et dabo eis cor carneum: 20 Ut in præceptis meis
ambulent, et iudicia mea custodiant, faciantque ea:
et sint mihi in populum, et ego sim eis in Deum. 21
Quorum cor post offendicula et abominationes suas
ambulat, horum viam in capite suo ponam, dicit
Dominus Deus. 22 Et elevaverunt cherubim alas
suas, et rotæ cum eis: et gloria Dei Israel erat super
ea. 23 Et ascendit gloria Domini de medio civitatis,
stetitque super montem, qui est ad Orientem urbis.
24 Et Spiritus levavit me, adduxitque in Chaldæam
ad transmigrationem, in visione in Spiritu Dei: et
sublata est a me visio, quam videram. 25 Et locutus
sum ad transmigrationem omnia verba Domini,
quæ ostenderat mihi.

12 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis in medio domus exasperantis tu
habitas: qui oculos habent ad videndum, et non
vident: et aures ad audiendum, et non audiunt:
quia domus exasperans est. 3 Tu ergo fili hominis,
fac tibi vasa transmigrationis, et transmigrabis per
diem coram eis: transmigrabis autem de loco tuo
ad locum alterum in conspectu eorum, si forte
aspiciant: quia domus exasperans est. 4 Et efferes

foras vasa tua quasi vasa transmigrantis per diem
in conspectu eorum: tu autem egredieris vespere
coram eis, sicut egreditur migrans. 5 Ante oculos
eorum perfode tibi parietem: et egredieris per
eum. 6 In conspectu eorum in humeris portaberis,
in caligine effereris: faciem tuam velabis, et non
videbis terram. Quia portentum dedi te domui Israel.
7 Feci ergo sicut præceperat mihi Dominus: vasa
mea protuli quasi vasa transmigrantis per diem: et
vespere perfodi mihi parietem manu: et in caligine
egressus sum, in humeris portatus in conspectu
eorum. 8 Et factus est sermo Domini mane ad me,
dicens: 9 Fili hominis, numquid non dixerunt ad te
domus Israel, domus exasperans: Quid tu facis? 10
Dic ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Super ducem
onus istud, qui est in Ierusalem, et super omnem
domum Israel, quæ est in medio eorum. 11 Dic: Ego
portentum vestrum: quomodo feci, sic fiet illis. In
transmigrationem, et in captivitatem ibunt. 12 Et
dux, qui est in medio eorum, in humeris portabitur,
in caligine egredietur: parietem perfodient ut
educant eum: facies eius operietur ut non videat
oculo terram. 13 Et extendam rete meum super
eum, et capietur in sagena mea: et adducam eum
in Babylonem in terram Chaldæorum: et ipsam
non videbit, ibique morietur. 14 Et omnes, qui
circa eum sunt, præsidium eius, et agmina eius
dispergam in omnem ventum: et gladium evaginabo
post eos. 15 Et scient quia ego Dominus, quando
dispersero illos in Gentibus, et disseminavero eos
in terris. 16 Et relinquam ex eis viros paucos a
gladio, et fame, et pestilentia: ut enarrent omnia
scelera eorum in Gentibus, ad quas ingredientur: et
scient quia ego Dominus. 17 Et factus est sermo
Domini ad me, dicens: 18 Fili hominis, panem
tuum in conturbatione comede: sed et aquam tuam
in festinatione, et mœrore bibe. 19 Et dices ad
populum terræ: Hæc dicit Dominus Deus ad eos,
qui habitant in Ierusalem in terra Israel: Panem
suum in solicitudine comedent, et aquam suam in
desolatione bibent: ut desoletur terra a multitudine
sua, propter iniquitatem omnium, qui habitant in
ea. 20 Et civitates, quæ nunc habitantur, desolatæ
erunt, terraque deserta: et scietis quia ego Dominus.
21 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 22
Fili hominis, quod est proverbium istud vobis in
terra Israel? dicentium: In longum differentur dies,
et peribit omnis visio. 23 Ideo dic ad eos: Hæc
dicit Dominus Deus: Quiescere faciam proverbium
istud, neque vulgo dicetur ultra in Israel: et loquere
ad eos quod appropinquaverint dies, et sermo
omnis visionis. 24 Non enim erit ultra omnis visio
cassa, neque divinatio ambigua in medio filiorum
Israel. 25 Quia ego Dominus loquar: et quodcumque
locutus fuero verbum, fiet, et non prolongabitur
amplius: sed in diebus vestris domus exasperans
loquar verbum, et faciam illud, dicit Dominus Deus.
26 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 27
Fili hominis, ecce domus Israel dicentium: Visio,
quam hic videt, in dies multos: et in tempora
longa iste prophetat. 28 Propterea dic ad eos:
Hæc dicit Dominus Deus: Non prolongabitur ultra
omnis sermo meus: verbum, quod locutus fuero,
complebitur, dicit Dominus Deus.

13 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis, vaticinare ad prophetas Israel,
qui prophetant: et dices prophetantibus de corde
suo: Audite verbum Domini. 3 Hæc dicit Dominus
Deus: Væ prophetis insipientibus, qui sequuntur
spiritum suum, et nihil vident. 4 Quasi vulpes
in desertis, prophetæ tui Israel erant. 5 Non
ascendistis ex adverso, neque opposuistis murum
pro domo Israel, ut staretis in prælio in die Domini.
6 Vident vana, et divinant mendacium, dicentes:
Ait Dominus: cum Dominus non miserit eos: et
perseveraverunt confirmare sermonem. 7 Numquid
non visionem cassam vidistis, et divinationem
mendacem locuti estis? et dicitis, ait Dominus:
cum ego non sim locutus. 8 Propterea hæc dicit
Dominus Deus: Quia locuti estis vana, et vidistis
mendacium: ideo ecce ego ad vos, dicit Dominus
Deus: 9 Et erit manus mea super prophetas, qui
vident vana, et divinant mendacium: in consilio
populi mei non erunt, et in scriptura domus Israel
non scribentur, nec in terram Israel ingredientur:
et scietis quia ego Dominus Deus: 10 Eo quod
deceperint populum meum, dicentes: Pax, et non
est pax: et ipse ædificabat parietem, illi autem
liniebant eum luto absque paleis. 11 Dic ad eos, qui
liniunt absque temperatura, quod casurus sit: erit
enim imber inundans, et dabo lapides prægrandes
desuper irruentes, et ventum procellæ dissipantem.
12 Si quidem ecce cecidit paries: numquid non
dicetur vobis: Ubi est litura, quam linistis? 13
Propterea hæc dicit Dominus Deus: Et erumpere
faciam spiritum tempestatum in indignatione mea,
et imber inundans in furore meo erit: et lapides
grandes in ira in consumptionem. 14 Et destruam
parietem, quem linistis absque temperamento: et
adæquabo eum terræ, et revelabitur fundamentum
eius: et cadet, et consumetur in medio eius: et
scietis quia ego sum Dominus. 15 Et complebo
indignationem meam in pariete, et in his, qui
liniunt eum absque temperamento, dicamque vobis:
Non est paries, et non sunt qui liniunt eum. 16

Prophetæ Israel, qui prophetant ad Ierusalem,
et vident ei visionem pacis: et non est pax, ait
Dominus Deus. 17 Et tu fili hominis, pone faciem
tuam contra filias populi tui, quæ prophetant de
corde suo: et vaticinare super eas, 18 et dic: Hæc
dicit Dominus Deus: Væ quæ consuunt pulvillos
sub omni cubito manus: et faciunt cervicalia sub
capite universæ ætatis ad capiendas animas: et
cum caperent animas populi mei, vivificabant
animas eorum. 19 Et violabant me ad populum
meum propter pugillum hordei, et fragmen panis,
ut interficerent animas, quæ non moriuntur, et
vivificarent animas, quæ non vivunt, mentientes
populo meo credenti mendaciis. 20 Propter hoc hæc
dicit Dominus Deus: Ecce ego ad pulvillos vestros,
quibus vos capitis animas volantes: et dirumpam
eos de brachiis vestris: et dimittam animas, quas
vos capitis, animas ad volandum. 21 Et dirumpam
cervicalia vestra, et liberabo populum meum de
manu vestra, neque erunt ultra in manibus vestris
ad prædandum: et scietis quia ego Dominus. 22 Pro
eo quod mœrere fecistis cor iusti mendaciter, quem
ego non contristavi: et confortastis manus impii,
ut non reverteretur a via sua mala, et viveret: 23
propterea vana non videbitis, et divinationes non
divinabitis amplius, et eruam populum meum de
manu vestra: et scietis quia ego Dominus.

14 Et venerunt ad me viri seniorum Israel, et
sederunt coram me. 2 Et factus est sermo
Domini ad me, dicens: 3 Fili hominis, viri isti
posuerunt immunditias suas in cordibus suis, et
scandalum iniquitatis suæ statuerunt contra faciem
suam: numquid interrogatus respondebo eis? 4
Propter hoc loquere eis, et dices ad eos: Hæc
dicit Dominus Deus: Homo, homo de domo Israel,
qui posuerit immunditias suas in corde suo, et
scandalum iniquitatis suæ statuerit contra faciem
suam, et venerit ad prophetam interrogans per
eum me: ego Dominus respondebo ei in multitudine
immunditiarum suarum: 5 ut capiatur domus Israel
in corde suo, quo recesserunt a me in cunctis idolis
suis. 6 Propterea dic ad domum Israel: Hæc dicit
Dominus Deus: Convertimini, et recedite ab idolis
vestris, et ab universis contaminationibus vestris
avertite facies vestras. 7 Quia homo, homo de
domo Israel, et de proselytis quicumque advena
fuerit in Israel, si alienatus fuerit a me, et posuerit
idola sua in corde suo, et scandalum iniquitatis
suæ statuerit contra faciem suam, et venerit ad
prophetam ut interroget per eum me: ego Dominus
respondebo ei per me. 8 Et ponam faciem meam
super hominem illum, et faciam eum in exemplum,
et in proverbium, et disperdam eum de medio
populi mei: et scietis quia ego Dominus. 9 Et
propheta cum erraverit, et locutus fuerit verbum:
ego Dominus decepi prophetam illum: et extendam
manum meam super illum, et delebo eum de medio
populi mei Israel. 10 Et portabunt iniquitatem
suam: iuxta iniquitatem interrogantis, sic iniquitas
prophetæ erit: 11 ut non erret ultra domus Israel a
me, neque polluatur in universis prævaricationibus
suis: sed sint mihi in populum, et ego sim eis in
Deum, ait Dominus exercituum. 12 Et factus est
sermo Domini ad me, dicens: 13 Fili hominis, terra
cum peccaverit mihi, ut prævaricetur prævaricans,
extendam manum meam super eam, et conteram
virgam panis eius: et immittam in eam famem, et
interficiam de ea hominem, et iumentum. 14 Et
si fuerint tres viri isti in medio eius, Noe, Daniel,
et Iob: ipsi iustitia sua liberabunt animas suas, ait
Dominus exercituum. 15 Quod si et bestias pessimas
induxero super terram ut vastem eam; et fuerit
invia, eo quod non sit pertransiens propter bestias:
16 Tres viri isti si fuerint in ea, vivo ego, dicit
Dominus Deus, quia nec filios, nec filias liberabunt:
sed ipsi soli liberabuntur, terra autem desolabitur.
17 Vel si gladium induxero super terram illam, et
dixero gladio: Transi per terram: et interfecero
de ea hominem, et iumentum: 18 et tres viri isti
fuerint in medio eius: vivo ego, dicit Dominus Deus,
non liberabunt filios, neque filias: sed ipsi soli
liberabuntur. 19 Si autem et pestilentiam immisero
super terram illam, et effudero indignationem
meam super eam in sanguine, ut auferam ex ea
hominem, et iumentum: 20 Et Noe, et Daniel, et Iob
fuerint in medio eius: vivo ego, dicit Dominus Deus,
quia filium, et filiam non liberabunt: sed ipsi iustitia
sua liberabunt animas suas. 21 Quoniam hæc dicit
Dominus Deus: Quod et si quattuor iudicia mea
pessima, gladium, et famem, ac bestias malas, et
pestilentiam immisero in Ierusalem ut interficiam
de ea hominem, et pecus: 22 tamen relinquetur
in ea salvatio educentium filios, et filias: ecce
ipsi ingredientur ad vos, et videbitis viam eorum,
et adinventiones eorum, et consolabimini super
malo, quod induxi in Ierusalem in omnibus, quæ
importavi super eam. 23 Et consolabuntur vos, cum
videritis viam eorum, et adinventiones eorum: et
cognoscetis quod non frustra fecerim omnia, quæ
feci in ea, ait Dominus Deus.

15 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis, quid fiet de ligno vitis ex omnibus
lignis nemorum, quæ sunt inter ligna silvarum?
3 Numquid tolletur de ea lignum, ut fiat opus,

aut fabricabitur de ea paxillus, ut dependeat in
eo quodcumque vas? 4 Ecce igni datum est in
escam: utramque partem eius consumpsit ignis,
et medietas eius redacta est in favillam: numquid
utile erit ad opus? 5 Etiam cum esset integrum,
non erat aptum ad opus: quanto magis cum illud
ignis devoraverit, et combusserit, nihil ex eo fiet
operis? 6 Propterea hæc dicit Dominus Deus:
Quomodo lignum vitis inter ligna silvarum, quod
dedi igni ad devorandum, sic tradam habitatores
Ierusalem. 7 Et ponam faciem meam in eos: de igne
egredientur, et ignis consumet eos: et scietis quia
ego Dominus, cum posuero faciem meam in eos, 8
et dedero terram inviam, et desolatam: eo quod
prævaricatores extiterint, dicit Dominus Deus.

16 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis notas fac Ierusalem abominationes
suas: 3 et dices: Hæc dicit Dominus Deus Ierusalem:
Radix tua, et generatio tua de terra Chanaan: pater
tuus Amorrhæus, et mater tua Cethæa. 4 Et quando
nata es in die ortus tui non est præcisus umbilicus
tuus, et aqua non es lota in salutem, nec sale
salita, nec involuta pannis. 5 Non pepercit super te
oculus ut faceret tibi unum de his, misertus tui:
sed proiecta es super faciem terræ in abiectione
animæ tuæ, in die qua nata es. 6 Transiens autem
per te, vidi te conculcari in sanguine tuo. Et dixi
tibi cum esses in sanguine tuo: Vive: dixi, inquam,
tibi in sanguine tuo: Vive. 7 Multiplicatam quasi
germen agri dedi te: et multiplicata es, et grandis
effecta, et ingressa es, et pervenisti ad mundum
muliebrem: ubera tua intumuerunt, et pilus tuus
germinavit: et eras nuda, et confusione plena.
8 Et transivi per te, et vidi te: et ecce tempus
tuum, tempus amantium: et expandi amictum
meum super te, et operui ignominiam tuam. Et
iuravi tibi, et ingressus sum pactum tecum: ait
Dominus Deus: et facta es mihi. 9 Et lavi te aqua,
et emundavi sanguinem tuum ex te: et unxi te
oleo. 10 Et vestivi te discoloribus, et calceavi te
ianthino: et cinxi te bysso, et indui te subtilibus. 11
Et ornavi te ornamento, et dedi armillas in manibus
tuis, et torquem circa collum tuum. 12 Et dedi
inaurem super os tuum, et circulos auribus tuis,
et coronam decoris in capite tuo. 13 Et ornata es
auro, et argento, et vestita es bysso, et polymito, et
multicoloribus: similam, et mel, et oleum comedisti,
et decora facta es vehementer nimis: et profecisti in
regnum. 14 Et egressum est nomen tuum in Gentes
propter speciem tuam: quia perfecta eras in decore
meo, quem posueram super te, dicit Dominus Deus.
15 Et habens fiduciam in pulchritudine tua fornicata
es in nomine tuo: et exposuisti fornicationem
tuam omni transeunti ut eius fieres. 16 Et sumens
de vestimentis tuis fecisti tibi excelsa hinc inde
consuta: et fornicata es super eis, sicut non est
factum, neque futurum est. 17 Et tulisti vasa
decoris tui de auro meo, atque argento meo, quæ
dedi tibi: et fecisti tibi imagines masculinas, et
fornicata es in eis. 18 Et sumpsisti vestimenta tua
multicoloria, et operuisti illas: et oleum meum, et
thymiama meum posuisti coram eis. 19 Et panem
meum, quem dedi tibi, similam, et oleum, et mel,
quibus enutrivi te, posuisti in conspectu eorum
in odorem suavitatis, et factum est, ait Dominus
Deus. 20 Et tulisti filios tuos, et filias tuas, quas
generasti mihi: et immolasti eis ad devorandum.
Numquid parva est fornicatio tua? 21 Immolasti
filios meos, et dedisti, illos consecrans, eis. 22 Et post
omnes abominationes tuas, et fornicationes, non es
recordata dierum adolescentiæ tuæ, quando eras
nuda, et confusione plena, conculcata in sanguine
tuo. 23 Et accidit post omnem malitiam tuam
(væ, væ tibi, ait Dominus Deus) 24 et ædificasti
tibi lupanar, et fecisti tibi prostibulum in cunctis
plateis. 25 Ad omne caput viæ ædificasti signum
prostitutionis tuæ: et abominabilem fecisti decorem
tuum: et divisisti pedes tuos omni transeunti, et
multiplicasti fornicationes tuas. 26 Et fornicata es
cum filiis Ægypti vicinis tuis magnarum carnium:
et multiplicasti fornicationem tuam ad irritandum
me. 27 Ecce ego extendam manum meam super
te, et auferam iustificationem tuam: et dabo te in
animas odientium te filiarum Palæstinarum, quæ
erubescunt in via tua scelerata. 28 Et fornicata es in
filiis Assyriorum, eo quod necdum fueris expleta:
et postquam fornicata es, nec sic es satiata. 29 Et
multiplicasti fornicationem tuam in Terra Chanaan
cum Chaldæis: et nec sic satiata es. 30 In quo
mundabo cor tuum, ait Dominus Deus; cum facias
omnia hæc opera mulieris meretricis, et procacis?
31 Quia fabricasti lupanar tuum in capite omnis viæ,
et excelsum tuum fecisti in omni platea: nec facta es
quasi meretrix fastidio augens pretium, 32 sed quasi
mulier adultera, quæ super virum suum inducit
alienos. 33 Omnibus meretricibus dantur mercedes:
tu autem dedisti mercedes cunctis amatoribus tuis,
et dona donabas eis ut intrarent ad te undique ad
fornicandum tecum. 34 Factumque est in te contra
consuetudinem mulierum in fornicationibus tuis,
et post te non erit fornicatio: in eo enim quod
dedisti mercedes, et mercedes non accepisti, factum
est in te contrarium. 35 Propterea meretrix audi
verbum Domini. 36 Hæc dicit Dominus Deus: Quia
effusum est æs tuum, et revelata est ignominia

tua in fornicationibus tuis super amatores tuos, et
super idola abominationum tuarum in sanguine
filiorum tuorum, quos dedisti eis: 37 Ecce ego
congregabo omnes amatores tuos, quibus commista
es, et omnes, quos dilexisti cum universis, quos
oderas: et congregabo eos super te undique, et
nudabo ignominiam tuam coram eis, et videbunt
omnem turpitudinem tuam. 38 Et iudicabo te
iudiciis adulterarum, et effundentium sanguinem:
et dabo te in sanguinem furoris et zeli. 39 Et dabo
te in manus eorum, et destruent lupanar tuum: et
demolientur prostibulum tuum: et denudabunt te
vestimentis tuis, et auferent vasa decoris tui: et
derelinquent te nudam, plenamque ignominia: 40
et adducent super te multitudinem, et lapidabunt
te lapidibus, et trucidabunt te gladiis suis. 41 Et
comburent domos tuas igni, et facient in te iudicia in
oculis mulierum plurimarum: et desines fornicari,
et mercedes ultra non dabis. 42 Et requiescet
indignatio mea in te: et auferetur zelus meus a
te, et quiescam, nec irascar amplius. 43 Eo quod
non fueris recordata dierum adolescentiæ tuæ, et
provocasti me in omnibus his: quapropter et ego
vias tuas in capite tuo dedi, ait Dominus Deus, et non
feci iuxta scelera tua in omnibus abominationibus
tuis. 44 Ecce omnis, qui dicit vulgo proverbium,
in te assumet illud, dicens: Sicut mater, ita et filia
eius. 45 Filia matris tuæ es tu, quæ proiecit virum
suum, et filios suos: et soror sororum tuarum es tu,
quæ proiecerunt viros suos, et filios suos: mater
vestra Cethæa, et pater vester Amorrhæus. 46 Et
soror tua maior, Samaria, ipsa et filiæ eius, quæ
habitant ad sinistram tuam: soror autem tua minor
te, quæ habitat a dextris tuis, Sodoma, et filiæ
eius. 47 Sed nec in viis earum ambulasti, neque
secundum scelera earum fecisti pauxillum minus:
pene sceleratiora fecisti illis in omnibus viis tuis. 48
Vivo ego, dicit Dominus Deus, quia non fecit Sodoma
soror tua ipsa, et filiæ eius, sicut fecisti tu, et filiæ
tuæ. 49 Ecce hæc fuit iniquitas Sodomæ sororis tuæ,
superbia, saturitas panis et abundantia, et otium
ipsius, et filiarum eius: et manum egeno, et pauperi
non porrigebant. 50 Et elevatæ sunt, et fecerunt
abominationes coram me: et abstuli eas sicut vidisti.
51 Et Samaria dimidium peccatorum tuorum non
peccavit: sed vicisti eas sceleribus tuis, et iustificasti
sorores tuas in omnibus abominationibus tuis, quas
operata es. 52 Ergo et tu porta confusionem tuam,
quæ vicisti sorores tuas peccatis tuis, scelerantius
agens ab eis: iustificatæ sunt enim a te: ergo et
tu confundere, et porta ignominiam tuam, quæ
iustificasti sorores tuas. 53 Et convertam restituens
eas conversione Sodomorum cum filiabus suis, et
conversione Samariæ, et filiarum eius: et convertam
reversionem tuam in medio earum, 54 ut portes
ignominiam tuam, et confundaris in omnibus, quæ
fecisti consolans eas. 55 Et soror tua Sodoma, et filiæ
eius revertentur ad antiquitatem suam: et Samaria,
et filiæ eius revertentur ad antiquitatem suam: et tu,
et filiæ tuæ revertemini ad antiquitatem vestram.
56 Non fuit autem Sodoma soror tua audita in ore
tuo, in die superbiæ tuæ, 57 antequam revelaretur
malitia tua: sicut hoc tempore in opprobrium
filiarum Syriæ, et cunctarum in circuitu tuo filiarum
Palæstinarum, quæ ambiunt te per gyrum. 58 Scelus
tuum, et ignominiam tuam tu portasti, ait Dominus
Deus. 59 Quia hæc dicit Dominus Deus: Et faciam
tibi sicut despexisti iuramentum, ut irritum faceres
pactum: 60 et recordabor ego pacti mei tecum in
diebus adolescentiæ tuæ: et suscitabo tibi pactum
sempiternum. 61 Et recordaberis viarum tuarum, et
confunderis: cum receperis sorores tuas te maiores
cum minoribus tuis: et dabo eas tibi in filias, sed
non ex pacto tuo. 62 Et suscitabo ego pactum meum
tecum: et scies quia ego Dominus, 63 ut recorderis,
et confundaris, et non sit tibi ultra aperire os præ
confusione tua, cum placatus tibi fuero in omnibus,
quæ fecisti, ait Dominus Deus.

17 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis propone ænigma, et narra
parabolam ad domum Israel, 3 et dices: Hæc dicit
Dominus Deus: Aquila grandis magnarum alarum,
longo membrorum ductu, plena plumis, et varietate,
venit ad Libanum, et tulit medullam cedri. 4
Summitatem frondium eius avulsit: et transportavit
eam in Terram Chanaan, in urbe negotiatorum
posuit illam. 5 Et tulit de semine terræ, et posuit
illud in terra pro semine, ut firmaret radicem
super aquas multas: in superficie posuit illud. 6
Cumque germinasset, crevit in vineam latiorem,
humili statura, respicientibus ramis eius ad eam: et
radices eius sub illa erant. Facta est ergo vinea, et
fructificavit in palmites, et emisit propagines. 7 Et
facta est aquila altera grandis magnis alis, multisque
plumis: et ecce vinea ista quasi mittens radices suas
ad eam, palmites suos extendit ad illam, ut irrigaret
eam de areolis germinis sui. 8 In terra bona super
aquas multas plantata est: ut faciat frondes, et
portet fructum, ut sit in vineam grandem. 9 Dic:
Hæc dicit Dominus Deus: Ergone prosperabitur?
Nonne radices eius evellet, et fructus eius distringet,
et siccabit omnes palmites germinis eius, et arescet?
Et non in brachio grandi, neque in populo multo,
ut evelleret eam radicitus? 10 Ecce plantata est:
ergone prosperabitur? Nonne cum tetigerit eam

ventus urens siccabitur, et in areis germinis sui
arescet? 11 Et factum est verbum Domini ad me,
dicens: 12 Dic ad domum exasperantem: Nescitis
quid ista significent? Dic: Ecce venit rex Babylonis
in Ierusalem: et assumet regem, et principes eius,
et adducet eos ad semetipsum in Babylonem. 13
Et tollet de semine regni, ferietque cum eo fœdus:
et ab eo accipiet iusiurandum. Sed et fortes terræ
tollet, 14 ut sit regnum humile, et non elevetur,
sed custodiat pactum eius, et servet illud. 15 Qui
recedens ab eo misit nuncios ad Ægyptum ut
daret sibi equos, et populum multum. Numquid
prosperabitur, vel consequetur salutem qui fecit
hæc? Et qui dissolvit pactum, numquid effugiet?
16 Vivo ego, dicit Dominus Deus: quoniam in loco
regis, qui constituit eum regem, cuius fecit irritum
iuramentum, et solvit pactum, quod habebat cum
eo, in medio Babylonis morietur. 17 Et non in
exercitu grandi, neque in populo multo faciet
contra eum Pharao prælium: in iactu aggeris, et in
extructione vallorum ut interficiat animas multas.
18 Spreverat enim iuramentum ut solveret fœdus, et
ecce dedit manum suam: et cum omnia hæc fecerit,
non effugiet. 19 Propterea hæc dicit Dominus Deus:
Vivo ego, quoniam iuramentum, quod sprevit, et
fœdus, quod prævaricatus est, ponam in caput
eius. 20 Et expandam super eum rete meum, et
comprehendetur in sagena mea: et adducam eum in
Babylonem, et iudicabo eum ibi in prævaricatione,
qua despexit me. 21 Et omnes profugi eius cum
universo agmine suo, gladio cadent: residui autem
in omnem ventum dispergentur: et scietis quia ego
Dominus locutus sum. 22 Hæc dicit Dominus Deus:
Et sumam ego de medulla cedri sublimis, et ponam:
de vertice ramorum eius tenerum distringam, et
plantabo super montem excelsum et eminentem. 23
In monte sublimi Israel plantabo illud, et erumpet
in germen, et faciet fructum, et erit in cedrum
magnam: et habitabunt sub ea omnes volucres,
et universum volatile sub umbra frondium eius
nidificabit. 24 Et scient omnia ligna regionis, quia
ego Dominus humiliavi lignum sublime, et exaltavi
lignum humile: et siccavi lignum viride, et frondere
feci lignum aridum. Ego Dominus locutus sum, et
feci.

18 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Quid est quod inter vos parabolam vertitis in
proverbium istud in terra Israel, dicentes: Patres
comederunt uvam acerbam, et dentes filiorum
obstupescunt? 3 Vivo ego, dicit Dominus Deus,
si erit ultra vobis parabola hæc in proverbium
in Israel. 4 Ecce omnes animæ, meæ sunt: ut
anima patris, ita et anima filii mea est: anima,
quæ peccaverit, ipsa morietur. 5 Et vir si fuerit
iustus, et fecerit iudicium, et iustitiam, 6 in
montibus non comederit, et oculos suos non
levaverit ad idola domus Israel: et uxorem proximi
sui non violaverit, et ad mulierem menstruatam
non accesserit: 7 et hominem non contristaverit:
pignus debitori reddiderit, per vim nihil rapuerit:
panem suum esurienti dederit, et nudum operuerit
vestimento: 8 ad usuram non commodaverit, et
amplius non acceperit: ab iniquitate averterit
manum suam, et iudicium verum fecerit inter
virum et virum: 9 in præceptis meis ambulaverit,
et iudicia mea custodierit ut faciat veritatem: hic
iustus est, vita vivet, ait Dominus Deus. 10 Quod si
genuerit filium latronem effundentem sanguinem,
et fecerit unum de istis: 11 et hæc quidem omnia
non facientem, sed in montibus comedentem,
et uxorem proximi sui polluentem: 12 egenum,
et pauperem contristantem, rapientem rapinas,
pignus non reddentem, et ad idola levantem oculos
suos, abominationem facientem: 13 ad usuram
dantem, et amplius accipientem: numquid vivet?
Non vivet. Cum universa hæc detestanda fecerit,
morte morietur, sanguis eius in ipso erit. 14 Quod si
genuerit filium, qui videns omnia peccata patris
sui, quæ fecit, timuerit, et non fecerit simile eis: 15
super montes non comederit, et oculos suos non
levaverit ad idola domus Israel, et uxorem proximi
sui non violaverit: 16 et virum non contristaverit,
pignus non retinuerit, et rapinam non rapuerit,
panem suum esurienti dederit, et nudum operuerit
vestimento: 17 a pauperis iniuria averterit manum
suam, usuram et superabundantiam non acceperit,
iudicia mea fecerit, in præceptis meis ambulaverit:
hic non morietur in iniquitate patris sui, sed vita
vivet. 18 Pater eius quia calumniatus est, et vim
fecit fratri, et malum operatus est in medio populi
sui, ecce mortuus est in iniquitate sua. 19 Et
dicitis: Quare non portavit filius iniquitatem patris?
Videlicet, quia filius iudicium, et iustitiam operatus
est, omnia præcepta mea custodivit, et fecit illa,
vivet vita. 20 Anima quæ peccaverit, ipsa morietur:
filius non portabit iniquitatem patris, et pater
non portabit iniquitatem filii: iustitia iusti super
eum erit, et impietas impii erit super eum. 21
Si autem impius egerit pœnitentiam ab omnibus
peccatis suis, quæ operatus est, et custodierit omnia
præcepta mea, et fecerit iudicium, et iustitiam: vita
vivet, et non morietur. 22 Omnium iniquitatum eius,
quas operatus est, non recordabor: in iustitia sua,
quam operatus est, vivet. 23 Numquid voluntatis
meæ est mors impii, dicit Dominus Deus, et non ut

convertatur a viis suis, et vivat? 24 Si autem averterit
se iustus a iustitia sua, et fecerit iniquitatem
secundum omnes abominationes, quas operari solet
impius, numquid vivet? Omnes iustitiæ eius, quas
fecerat, non recordabuntur: in prævaricatione, qua
prævaricatus est, et in peccato suo, quod peccavit,
in ipsis morietur. 25 Et dixistis: Non est æqua
via Domini. Audite ergo domus Israel: Numquid
via mea non est æqua, et non magis viæ vestræ
pravæ sunt? 26 Cum enim averterit se iustus a
iustitia sua, et fecerit iniquitatem, morietur in eis:
in iniustitia, quam operatus est, morietur. 27 Et cum
averterit se impius ab impietate sua, quam operatus
est, et fecerit iudicium, et iustitiam: ipse animam
suam vivificabit. 28 Considerans enim, et avertens
se ab omnibus iniquitatibus suis, quas operatus
est, vita vivet, et non morietur. 29 Et dicunt filii
Israel: Non est æqua via Domini. Numquid viæ
meæ non sunt æquæ, domus Israel, et non magis
viæ vestræ pravæ? 30 Idcirco unumquemque iuxta
vias suas iudicabo domus Israel, ait Dominus Deus.
Convertimini, et agite pœnitentiam ab omnibus
iniquitatibus vestris: et non erit vobis in ruinam
iniquitas. 31 Proiicite a vobis omnes prævaricationes
vestras, in quibus prævaricati estis, et facite vobis
cor novum, et spiritum novum: et quare moriemini
domus Israel? 32 Quia nolo mortem morientis, dicit
Dominus Deus, revertimini, et vivite.

19 Et tu assume planctum super principes Israel,
2 et dices: Quare mater tua leæna inter leones
cubavit, in medio leunculorum enutrivit catulos
suos? 3 Et eduxit unum de leunculis suis, et leo
factus est: et didicit capere prædam, hominemque
comedere. 4 Et audierunt de eo Gentes, et non
absque vulneribus suis ceperunt eum: et adduxerunt
eum in catenis in Terram Ægypti. 5 Quæ cum
vidisset quoniam infirmata est, et periit expectatio
eius: tulit unum de leunculis suis, leonem constituit
eum. 6 Qui incedebat inter leones, et factus est leo:
et didicit prædam capere, et homines devorare: 7
Didicit viduas facere, et civitates earum in desertum
adducere: et desolata est terra, et plenitudo eius a
voce rugitus illius. 8 Et convenerunt adversus eum
Gentes undique de provinciis, et expanderunt super
eum rete suum, in vulneribus earum captus est. 9
Et miserunt eum in caveam, in catenis adduxerunt
eum ad regem Babylonis: miseruntque eum in
carcerem, ne audiretur vox eius ultra super montes
Israel. 10 Mater tua quasi vinea in sanguine tuo
super aquam plantata est: fructus eius, et frondes
eius creverunt ex aquis multis. 11 Et factæ sunt ei
virgæ solidæ in sceptra dominantium, et exaltata
est statura eius inter frondes: et vidit altitudinem
suam in multitudine palmitum suorum. 12 Et evulsa
est in ira, in terramque proiecta, et ventus urens
siccavit fructum eius: marcuerunt, et arefactæ sunt
virgæ roboris eius: ignis comedit eam. 13 Et nunc
transplantata est in desertum, in terra invia, et
sitienti. 14 Et egressus est ignis de virga ramorum
eius, qui fructum eius comedit: et non fuit in ea
virga fortis, sceptrum dominantium. Planctus est,
et erit in planctum.

20 Et factum est in anno septimo, in quinto, in
decima mensis: venerunt viri de senioribus
Israel ut interrogarent Dominum, et sederunt coram
me. 2 Et factus est sermo Domini ad me, dicens:
3 Fili hominis loquere senioribus Israel, et dices
ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Numquid ad
interrogandum me vos venistis? Vivo ego quia non
respondebo vobis, ait Dominus Deus. 4 Si iudicas
eos, si iudicas fili hominis, abominationes patrum
eorum ostende eis. 5 Et dices ad eos: Hæc dicit
Dominus Deus: In die, qua elegi Israel, et levavi
manum meam pro stirpe domus Iacob, et apparui
eis in Terra Ægypti, et levavi manum meam pro
eis, dicens: Ego Dominus Deus vester: 6 in die
illa levavi manum meam pro eis, ut educerem eos
de Terra Ægypti, in Terram, quam provideram
eis, fluentem lacte, et melle: quæ est egregia
inter omnes terras. 7 Et dixi ad eos: Unusquisque
offensiones oculorum suorum abiiciat, et in idolis
Ægypti nolite pollui: ego Dominus Deus vester.
8 Et irritaverunt me, nolueruntque me audire:
unusquisque abominationes oculorum suorum non
proiecit, nec idola Ægypti reliquerunt: et dixi ut
effunderem indignationem meam super eos, et
implerem iram meam in eis, in medio Terræ Ægypti.
9 Et feci propter nomen meum, ut non violaretur
coram Gentibus, in quarum medio erant, et inter
quas apparui eis ut educerem eos de Terra Ægypti.
10 Eieci ergo eos de Terra Ægypti, et eduxi eos
in desertum. 11 Et dedi eis præcepta mea, et
iudicia mea ostendi eis, quæ faciens homo, vivet in
eis. 12 Insuper et Sabbata mea dedi eis, ut essent
signum inter me et eos: et scirent quia ego Dominus
sanctificans eos. 13 Et irritaverunt me domus Israel
in deserto, in præceptis meis non ambulaverunt, et
iudicia mea proiecerunt, quæ faciens homo vivet in
eis: et Sabbata mea violaverunt vehementer: dixi
ergo ut effunderem furorem meum super eos in
deserto, et consumerem eos. 14 Et feci propter
nomen meum, ne violaretur coram Gentibus de
quibus eieci eos in conspectu earum. 15 Ego igitur
levavi manum meam super eos in deserto, ne

inducerem eos in Terram, quam dedi eis fluentem
lacte, et melle, præcipuam terrarum omnium: **16**
Quia iudicia mea proiecerunt, et in præceptis meis
non ambulaverunt, et Sabbata mea violaverunt: post
idola enim cor eorum gradiebatur. **17** Et pepercit
oculus meus super eos ut non interficerem eos: nec
consumpsi eos in deserto. **18** Dixi autem ad filios
eorum in solitudine: In præceptis patrum vestrorum
nolite incedere, nec iudicia eorum custodiatis,
nec in idolis eorum polluamini: **19** Ego Dominus
Deus vester: in præceptis meis ambulate, iudicia
mea custodite, et facite ea: **20** Et Sabbata mea
sanctificate ut sint signum inter me et vos, et
sciatis quia ego sum Dominus Deus vester. **21** Et
exacerbaverunt me filii, in præceptis meis non
ambulaverunt: et iudicia mea non custodierunt
ut facerent ea: quæ cum fecerit homo, vivet in
eis: et Sabbata mea violaverunt: et comminatus
sum ut effunderem furorem meum super eos, et
implerem iram meam in eis in deserto. **22** Averti
autem manum meam, et feci propter nomen meum,
ut non violaretur coram Gentibus, de quibus eieci
eos in oculis earum. **23** Iterum levavi manum
meam in eos in solitudine, ut dispergerem illos in
nationes, et ventilarem in terras: **24** eo quod iudicia
mea non fecissent, et præcepta mea reprobassent,
et Sabbata mea violassent, et post idola patrum
suorum fuissent oculi eorum. **25** Ergo et ego dedi
eis præcepta non bona, et iudicia, in quibus non
vivent: **26** Et pollui eos in muneribus suis cum
offerrent omne, quod aperit vulvam, propter delicta
sua: et scient quia ego Dominus. **27** Quam ob rem
loquere ad domum Israel, fili hominis: et dices
ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Adhuc et in hoc
blasphemaverunt me patres vestri, cum sprevissent
me contemnentes: **28** et induxissem eos in Terram,
super quam levavi manum meam ut darem eis:
viderunt omnem collem excelsum, et omne lignum
nemorosum, et immolaverunt ibi victimas suas:
et dederunt ibi irritationem oblationis suæ, et
posuerunt ibi odorem suavitatis suæ, et libaverunt
libationes suas. **29** Et dixi ad eos: Quid est excelsum,
ad quod vos ingredimini? Et vocatum est nomen
eius Excelsum usque ad hanc diem. **30** Propterea
dic ad domum Israel: Hæc dicit Dominus Deus:
Certe in via patrum vestrorum vos polluimini,
et post offendicula eorum vos fornicamini: **31** et
in oblatione donorum vestrorum, cum traducitis
filios vestros per ignem, vos polluimini in omnibus
idolis vestris usque hodie: et ego respondebo vobis
domus Israel? Vivo ego, dicit Dominus Deus, quia
non respondebo vobis. **32** Neque cogitatio mentis
vestræ fiet, dicentium: Erimus sicut Gentes, et sicut
cognationes terræ ut colamus ligna, et lapides. **33**
Vivo ego, dicit Dominus Deus, quoniam in manu
forti, et in brachio extento, et in furore effuso
regnabo super vos. **34** Et educam vos de populis: et
congregabo vos de terris, in quibus dispersi estis,
in manu valida, et in brachio extento, et in furore
effuso regnabo super vos. **35** Et adducam vos in
desertum populorum, et iudicabor vobiscum ibi
facie ad faciem. **36** Sicut iudicio contendi adversum
patres vestros in deserto Terræ Ægypti, sic iudicabo
vos, dicit Dominus Deus. **37** Et subiiciam vos
sceptro meo, et inducam vos in vinculis fœderis.
38 Et eligam de vobis transgressores, et impios,
et de terra incolatus eorum educam eos, et in
terram Israel non ingredientur: et scietis quia
ego Dominus. **39** Et vos domus Israel, Hæc dicit
Dominus Deus: Singuli post idola vestra ambulate,
et servite eis. Quod si et in hoc non audieritis
me, et nomen meum sanctum polluerítis ultra in
muneribus vestris, et in idolis vestris: **40** in monte
sancto meo, in monte excelso Israel, ait Dominus
Deus, ibi serviet mihi omnis domus Israel; omnes,
inquam, in terra, in qua placebunt mihi, et ibi
quæram primitias vestras, et initium decimarum
vestrarum in omnibus sanctificationibus vestris. **41**
In odorem suavitatis suscipiam vos, cum eduxero
vos de populis, et congregavero vos de terris, in
quas dispersi estis, et sanctificabor in vobis in
oculis nationum. **42** Et scietis quia ego Dominus,
cum induxero vos ad terram Israel, in Terram, pro
qua levavi manum meam, ut darem eam patribus
vestris. **43** Et recordabimini ibi viarum vestrarum,
et omnium scelerum vestrorum, quibus polluti
estis in eis: et displicebitis vobis in conspectu
vestro in omnibus malitiis vestris, quas fecistis.
44 Et scietis quia ego Dominus, cum benefecero
vobis propter nomen meum, et non secundum
vias vestras malas, neque secundum scelera vestra
pessima domus Israel, ait Dominus Deus. **45** Et factus
est sermo Domini ad me, dicens: **46** Fili hominis,
pone faciem tuam contra viam Austri, et stilla ad
Africum, et propheta ad saltum agri meridiani. **47**
Et dices saltui meridiano: Audi verbum Domini:
Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego succendam
in te ignem, et comburam in te omne lignum
viride, et omne lignum aridum: non extinguetur
flamma succensionis: et comburetur in ea omnis
facies ab Austro usque ad Aquilonem. **48** Et videbit
universa caro quia ego Dominus succendi eam, nec
extinguetur. **49** Et dixi: A a a, Domine Deus: ipsi
dicunt de me: Numquid non per parabolas loquitur
iste?

21 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: **2** Fili hominis pone faciem tuam ad Ierusalem, et stilla ad sanctuaria, et propheta contra humum Israel: **3** Et dices terræ Israel: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te, et eiiciam gladium meum de vagina sua, et occidam in te iustum, et impium. **4** Pro eo autem quod occidi in te iustum, et impium, idcirco egredietur gladius meus de vagina sua ad omnem carnem ab Austro usque ad Aquilonem: **5** Ut sciat omnis caro quia ego Dominus eduxi gladium meum de vagina sua irrevocabilem. **6** Et tu fili hominis ingemisce in contritione lumborum, et in amaritudinibus ingemisce coram eis. **7** Cumque dixerint ad te: Quare tu gemis? dices: Pro auditu: quia venit, et tabescet omne cor, et dissolventur universæ manus, et infirmabitur omnis spiritus, et per cuncta genua fluent aquæ: ecce venit, et fiet, ait Dominus Deus. **8** Et factus est sermo Domini ad me, dicens: **9** Fili hominis propheta, et dices: Hæc dicit Dominus Deus: Loquere: Gladius, gladius exacutus est, et limatus. **10** Ut cædat victimas, exacutus est: ut splendeat, limatus est: qui moves sceptrum filii mei, succidisti omne lignum. **11** Et dedi eum ad levigandum ut teneatur manu: iste exacutus est gladius, et iste limatus est ut sit in manu interficientis. **12** Clama, et ulula fili hominis, quia hic factus est in populo meo, hic in cunctis ducibus Israel, qui fugerant: gladio traditi sunt cum populo meo, idcirco plaude super femur, **13** quia probatus est: et hoc, cum sceptrum subverterit, et non erit, dicit Dominus Deus. **14** Tu ergo fili hominis propheta, et percute manu ad manum, et duplicetur gladius, ac triplicetur gladius interfectorum: hic est gladius occisionis magnæ, qui obstupescere eos facit, **15** et corde tabescere, et multiplicat ruinas. In omnibus portis eorum dedi conturbationem gladii acuti, et limati ad fulgendum, amicti ad cædem. **16** Exacuere, vade ad dexteram, sive ad sinistram, quocumque faciei tuæ est appetitus. **17** Quin et ego plaudam manu ad manum, et implebo indignationem meam: ego Dominus locutus sum. **18** Et factus est sermo Domini ad me, dicens: **19** Et tu fili hominis pone tibi duas vias, ut veniat gladius regis Babylonis: de terra una egredientur ambæ: et manu capiet coniecturam, in capite viæ civitatis coniiciet. **20** Viam pones ut veniat gladius ad Rabbath filiorum Ammon, et ad Iudam in Ierusalem munitissimam. **21** Stetit enim rex Babylonis in bivio, in capite duarum viarum, divinationem quærens, commiscens sagittas: interrogavit idola, exta consuluit. **22** Ad dexteram eius facta est divinatio super Ierusalem ut ponat arietes, ut aperiat os in cæde, ut elevet vocem in ululatu, ut ponat arietes contra portas, ut comportet aggerem, ut ædificet munitiones. **23** Eritque quasi consulens frustra oraculum in oculis eorum, et Sabbatorum otium imitans: ipse autem recordabitur iniquitatis ad capiendum. **24** Idcirco hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod recordati estis iniquitatis vestræ, et revelastis prævaricationes vestras, et apparuerunt peccata vestra in omnibus cogitationibus vestris: pro eo, inquam, quod recordati estis, manu capiemini. **25** Tu autem profane, impie dux Israel, cuius venit dies in tempore iniquitatis præfinita: **26** Hæc dicit Dominus Deus: Aufer cidarim, tolle coronam: nonne hæc est, quæ humilem sublevavit, et sublimem humiliavit? **27** Iniquitatem, iniquitatem, iniquitatem ponam eam: et hoc non factum est donec veniret cuius est iudicium, et tradam ei. **28** Et tu fili hominis propheta, et dic: Hæc dicit Dominus Deus ad filios Ammon, et ad opprobrium eorum, et dices: Mucro, mucro evagina te ad occidendum, lima te ut interficias, et fulgeas, **29** cum tibi viderentur vana, et divinarentur mendacia: ut dareris super colla vulneratorum impiorum, quorum venit dies in tempore iniquitatis præfinita. **30** Revertere ad vaginam tuam in loco, in quo creatus es, in terra nativitatis tuæ iudicabo te, **31** et effundam super te indignationem meam: in igne furoris mei sufflabo in te, daboque te in manus hominum insipientium, et fabricantium interitum. **32** Igni eris cibus, sanguis tuus erit in medio terræ, oblivioni traderis: quia ego Dominus locutus sum.

22 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: **2** Et tu fili hominis nonne iudicas, nonne iudicas civitatem sanguinum? **3** Et ostendes ei omnes abominationes suas, et dices: Hæc dicit Dominus Deus: Civitas effundens sanguinem in medio sui ut veniat tempus eius: et quæ fecit idola contra semetipsam ut pollueretur. **4** In sanguine tuo, qui a te effusus est, deliquisti: et in idolis tuis, quæ fecisti, polluta es: et appropinquare fecisti dies tuos, et adduxisti tempus annorum tuorum: propterea dedi te opprobrium Gentibus, et irrisionem universis terris. **5** Quæ iuxta sunt, et quæ procul a te, triumphabunt de te: sordida, nobilis, grandis interitu. **6** Ecce principes Israel singuli in brachio suo fuerunt in te ad effundendum sanguinem. **7** Patrem, et matrem contumeliis affecerunt in te, advenam calumniati sunt in medio tui, pupillum et viduam contristaverunt apud te: **8** Sanctuaria mea sprevisti, et Sabbata mea polluisti. **9** Viri detractores fuerunt in te ad effundendum sanguinem, et super montes comederunt in te, scelus operati sunt in medio tui. **10** Verecundiora patris discooperuerunt

in te, immunditiam menstruatæ humiliaverunt
in te. 11 Et unusquisque in uxorem proximi sui
operatus est abominationem, et socer nurum
suam polluit nefarie, frater sororem suam filiam
patris sui oppressit in te. 12 Munera acceperunt
apud te ad effundendum sanguinem: usuram, et
superabundantiam accepisti, et avare proximos tuos
calumniabaris: meique oblita es, ait Dominus Deus.
13 Ecce complosi manus meas super avaritiam tuam,
quam fecisti, et super sanguinem, qui effusus est in
medio tui. 14 Numquid sustinebit cor tuum, aut
prævalebunt manus tuæ in diebus, quos ego faciam
tibi? Ego Dominus locutus sum, et faciam. 15 Et
dispergam te in nationes, et ventilabo te in terras,
et deficere faciam immunditiam tuam a te. 16 Et
possidebo te in conspectu Gentium: et scies quia ego
Dominus. 17 Et factum est verbum Domini ad me,
dicens: 18 Fili hominis, versa est mihi domus Israel
in scoriam: omnes isti æs, et stannum, et ferrum,
et plumbum in medio fornacis: scoria argenti
facti sunt. 19 Propterea hæc dicit Dominus Deus:
Eo quod versi estis omnes in scoriam, propterea
ecce ego congregabo vos in medio Ierusalem, 20
congregatione argenti, et æris, et stanni, et ferri,
et plumbi in medio fornacis: ut succendam in ea
ignem ad conflandum. Sic congregabo in furore
meo, et in ira mea, et requiescam: et conflabo
vos. 21 Et congregabo vos, et succendam vos in
igne furoris mei, et conflabimini in medio eius.
22 Ut conflatur argentum in medio fornacis, sic
eritis in medio eius: et scietis quia ego Dominus,
cum effuderim indignationem meam super vos.
23 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
24 Fili hominis, dic ei: Tu es terra immunda,
et non compluta in die furoris. 25 Coniuratio
prophetarum in medio eius, sicut leo rugiens,
rapiensque prædam, animas devoraverunt, opes et
pretium acceperunt, viduas eius multiplicaverunt
in medio illius. 26 Sacerdotes eius contempserunt
legem meam, et polluerunt sanctuaria mea: inter
sanctum et profanum non habuerunt distantiam:
et inter pollutum et mundum non intellexerunt:
et a Sabbatis meis averterunt oculos suos, et
coinquinabar in medio eorum. 27 Principes eius
in medio illius, quasi lupi rapientes prædam ad
effundendum sanguinem, et ad perdendas animas,
et avare ad sectanda lucra. 28 Prophetæ autem
eius liniebant eos absque temperamento, videntes
vana, et divinantes eis mendacium, dicentes:
Hæc dicit Dominus Deus, cum Dominus non sit
locutus. 29 Populi terræ calumniabantur calumniam,
et rapiebant violenter: egenum, et pauperem
affligebant, et advenam opprimebant calumnia
absque iudicio. 30 Et quæsivi de eis virum, qui
interponeret sepem, et staret oppositus contra me
pro terra, ne dissiparem eam: et non inveni. 31 Et
effudi super eos indignationem meam, in igne iræ
meæ consumpsi eos: viam eorum in caput eorum
reddidi, ait Dominus Deus.

23 Et factus est sermo Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis, duæ mulieres filiæ matris
unius fuerunt, 3 et fornicatæ sunt in Ægypto, in
adolescentia sua fornicatæ sunt: ibi subacta sunt
ubera earum, et fractæ sunt mammæ pubertatis
earum. 4 Nomina autem earum Oolla maior, et
Ooliba soror eius minor: et habui eas, et pepererunt
filios, et filias. Porro earum nomina Samaria Oolla,
et Ierusalem Ooliba. 5 Fornicata est igitur super
me Oolla, et insanivit in amatores suos, in Assyrios
propinquantes, 6 vestitos hyacintho, principes, et
magistratus, iuvenes cupidinis, universos equites,
ascensores equorum. 7 Et dedit fornicationes suas
super eos electos, filios Assyriorum universos:
et in omnibus, in quos insanivit, in immunditiis
eorum polluta est. 8 Insuper et fornicationes suas,
quas habuerat in Ægypto, non reliquit: nam et
illi dormierunt cum ea in adolescentia eius, et illi
confregerunt ubera pubertatis eius, et effuderunt
fornicationem suam super eam. 9 Propterea tradidi
eam in manus amatorum suorum, in manus filiorum
Assur, super quorum insanivit libidine. 10 Ipsi
discooperuerunt ignominiam eius, filios, et filias
eius tulerunt, et ipsam occiderunt gladio: et factæ
sunt famosæ mulieres, et iudicia perpetraverunt in
ea. 11 Quod cum vidisset soror eius Ooliba, plusquam
illa insanivit libidine: et fornicationem suam super
fornicationem sororis suæ 12 ad filios Assyriorum
præbuit impudenter, ducibus, et magistratibus
ad se venientibus indutis veste varia, equitibus
qui vectabantur equis, et adolescentibus forma
cunctis egregia. 13 Et vidi quod polluta esset via
una ambarum. 14 Et auxit fornicationes suas:
cumque vidisset viros depictos in pariete, imagines
Chaldæorum expressas coloribus, 15 et accinctos
balteis renes, et tiaras tinctas in capitibus eorum,
formam ducum omnium, similitudinem filiorum
Babylonis, terræque Chaldæorum, in qua orti sunt,
16 insanivit super eos concupiscentia oculorum
suorum, et misit nuncios ad eos in Chaldæam.
17 Cumque venissent ad eam filii Babylonis ad
cubile mammarum, polluerunt eam stupris suis,
et polluta est ab eis, et saturata est anima eius
ab illis. 18 Denudavit quoque fornicationes suas,
et discooperuit ignominiam suam: et recessit
anima mea ab ea, sicut recesserat anima mea a

sorore eius. 19 Multiplicavit enim fornicationes
suas, recordans dies adolescentiæ suæ, quibus
fornicata est in Terra Ægypti. 20 Et insanivit
libidine super concubitum eorum, quorum carnes
sunt ut carnes asinorum: et sicut fluxus equorum
fluxus eorum. 21 Et visitasti scelus adolescentiæ
tuæ, quando subacta sunt in Ægypto ubera tua,
et confractæ sunt mammæ pubertatis tuæ. 22
Propterea Ooliba, hæc dicit Dominus Deus: Ecce
ego suscitabo omnes amatores tuos contra te,
de quibus satiata est anima tua: et congregabo
eos adversum te in circuitu, 23 filios Babylonis,
et universos Chaldæos, nobiles, tyrannosque et
principes, omnes filios Assyriorum, iuvenes forma
egregia, duces, et magistratus universos, principes
principum, et nominatos ascensores equorum:
24 et venient super te instructi curru, et rota,
multitudo populorum: lorica, et clypeo, et galea
armabuntur contra te undique: et dabo coram
eis iudicium, et iudicabunt te iudiciis suis. 25 Et
ponam zelum meum in te, quem exercent tecum
in furore: nasum tuum, et aures tuas præcident:
et quæ remanserint, gladio concident: ipsi filios
tuos, et filias tuas capient, et novissimum tuum
devorabitur igni. 26 Et denudabunt te vestimentis
tuis, et tollent vasa gloriæ tuæ. 27 Et requiescere
faciam scelus tuum de te, et fornicationem tuam
de Terra Ægypti: nec levabis oculos tuos ad eos, et
Ægypti non recordaberis amplius. 28 Quia hæc dicit
Dominus Deus: Ecce ego tradam te in manus eorum,
quos odisti, in manus, de quibus satiata est anima
tua. 29 Et agent tecum in odio, et tollent omnes
labores tuos, et dimittent te nudam, et ignominia
plenam, et revelabitur ignominia fornicationum
tuarum, scelus tuum, et fornicationes tuæ. 30
Fecerunt hæc tibi quia fornicata es post Gentes,
inter quas polluta es in idolis earum. 31 In via
sororis tuæ ambulasti, et dabo calicem eius in manu
tua. 32 Hæc dicit Dominus Deus: Calicem sororis
tuæ bibes profundum, et latum: eris in derisum,
et in subsannationem, quæ est capacissima. 33
Ebrietate, et dolore repleberis: calice mœroris, et
tristitiæ, calice sororis tuæ Samariæ. 34 Et bibes
illum, et epotabis usque ad fæces, et fragmenta eius
devorabis, et ubera tua lacerabis: quia ego locutus
sum, ait Dominus Deus. 35 Propterea hæc dicit
Dominus Deus: Quia oblita es mei, et proiecisti me
post corpus tuum, tu quoque porta scelus tuum, et
fornicationes tuas. 36 Et ait Dominus ad me, dicens:
Fili hominis numquid iudicas Oollam, et Oolibam,
et annuncias eis scelera earum? 37 Quia adulteratæ
sunt, et sanguis in manibus earum, et cum idolis
suis fornicatæ sunt: insuper et filios suos, quos
genuerunt mihi, obtulerunt eis ad devorandum. 38
Sed et hoc fecerunt mihi: Polluerunt sanctuarium
meum in die illa, et Sabbata mea profanaverunt.
39 Cumque immolarent filios suos idolis suis, et
ingrederentur sanctuarium meum in die illa ut
polluerent illud: etiam hæc fecerunt in medio
domus meæ. 40 Miserunt ad viros venientes de
longe, ad quos nuncium miserant: itaque ecce
venerunt: quibus te lavisti, et circumlinisti stibio
oculos tuos, et ornata es mundo muliebri. 41 Sedisti
in lecto pulcherrimo, et mensa ornata est ante te:
thymiama meum, et unguentum meum posuisti
super eam. 42 Et vox multitudinis exultantis erat
in ea: et in viris, qui de multitudine hominum
adducebantur, et veniebant de deserto, posuerunt
armillas in manibus eorum, et coronas speciosas
in capitibus eorum. 43 Et dixi ei, quæ attrita est
in adulteriis: Nunc fornicabitur in fornicatione
sua etiam hæc. 44 Et ingressi sunt ad eam quasi
ad mulierem meretricem: sic ingrediebantur ad
Oollam, et Oolibam mulieres nefarias. 45 Viri ergo
iusti sunt: hi iudicabunt eas iudicio adulterarum,
et iudicio effundentium sanguinem: quia adulteræ
sunt, et sanguis in manibus earum. 46 Hæc enim
dicit Dominus Deus: Adduc ad eas multitudinem,
et trade eas in tumultum, et in rapinam: 47 Et
lapidentur lapidibus populorum, et confodiantur
gladiis eorum: filios, et filias earum interficient,
et domos earum igne succendent. 48 Et auferam
scelus de terra, et discent omnes mulieres ne
faciant secundum scelus earum. 49 Et dabunt scelus
vestrum super vos, et peccata idolorum vestrorum
portabitis: et scietis quia ego Dominus Deus.

24 Et factum est verbum Domini ad me in anno
nono, in mense decimo, decima die mensis,
dicens: 2 Fili hominis scribe tibi nomen diei huius,
in qua confirmatus est rex Babylonis adversum
Ierusalem hodie. 3 Et dices per proverbium ad
domum irritatricem parabolam, et loqueris ad eos:
Hæc dicit Dominus Deus: Pone ollam; pone, inquam,
et mitte in eam aquam. 4 Congere frusta eius in
eam, omnem partem bonam, femur et armum,
electa et ossibus plena. 5 Pinguissimum pecus
assume, compone quoque strues ossium sub ea:
efferbuit coctio eius, et discocta sunt ossa illius in
medio eius. 6 Propterea hæc dicit Dominus Deus:
Væ civitati sanguinum, ollæ, cuius rubigo in ea
est, et rubigo eius non exivit de ea: per partes et
per partes suas eiice eam, non cecidit super eam
sors. 7 Sanguis enim eius in medio eius est, super
limpidissimam petram effudit illum: non effudit
illum super terram ut possit operiri pulvere. 8 Ut

superinducerem indignationem meam, et vindicta
ulciscerer: dedi sanguinem eius super petram
limpidissimam ne operiretur. 9 Propterea hæc
dicit Dominus Deus: Væ civitati sanguinum, cuius
ego grandem faciam pyram. 10 Congere ossa, quæ
igne succendam: consumentur carnes, et coquetur
universa compositio, et ossa tabescent. 11 Pone
quoque eam super prunas vacuam, ut incalescat,
et liquefiat æs eius: et confletur in medio eius
inquinamentum eius, et consumatur rubigo eius:
12 multo labore sudatum est, et non exivit de ea
nimia rubigo eius, neque per ignem. 13 Immunditia
tua execrabilis: quia mundare te volui, et non es
mundata a sordibus tuis: sed nec mundaberis prius,
donec quiescere faciam indignationem meam in
te. 14 Ego Dominus locutus sum: Veniet, et faciam:
non transeam, nec parcam, nec placabor: iuxta
vias tuas, et iuxta adinventiones tuas iudicabo te,
dicit Dominus. 15 Et factum est verbum Domini
ad me, dicens: 16 Fili hominis, ecce ego tollo a
te desiderabile oculorum tuorum in plaga: et non
planges, neque plorabis, neque fluent lacrymæ tuæ.
17 Ingemisce tacens, mortuorum luctum non facies:
corona tua circumligata sit tibi, et calceamenta tua
erunt in pedibus tuis, nec amictu ora velabis, nec
cibos lugentium comedes. 18 Locutus sum ergo ad
populum mane, et mortua est uxor mea vespere:
fecique mane sicut præceperat mihi. 19 Et dixit
ad me populus: Quare non indicas nobis quid ista
significent, quæ tu facis? 20 Et dixi ad eos: Sermo
Domini factus est ad me, dicens: 21 Loquere domui
Israel: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego polluam
sanctuarium meum, superbiam imperii vestri, et
desiderabile oculorum vestrorum, et super quo
pavet anima vestra: filii vestri, et filiæ vestræ, quas
reliquistis, gladio cadent. 22 Et facietis sicut feci:
Ora amictu non velabitis, et cibos lugentium non
comedetis. 23 Coronas habebitis in capitibus vestris,
et calceamenta in pedibus: non plangetis neque
flebitis, sed tabescetis in iniquitatibus vestris, et
unusquisque gemet ad fratrem suum. 24 Eritque
Ezechiel vobis in portentum: iuxta omnia, quæ
fecit, facietis cum venerit istud: et scietis quia
ego Dominus Deus. 25 Et tu fili hominis ecce
in die, qua tollam ab eis fortitudinem eorum, et
gaudium dignitatis, et desiderium oculorum eorum,
super quo requiescunt animæ eorum, filios, et filias
eorum: 26 In die illa cum venerit fugiens ad te, ut
annunciet tibi: 27 In die, inquam, illa aperietur os
tuum cum eo, qui fugit: et loqueris, et non silebis
ultra: erisque eis in portentum, et scietis quia ego
Dominus.

25 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis pone faciem tuam contra filios
Ammon, et prophetabis de eis. 3 Et dices filiis
Ammon: Audite verbum Domini Dei: Hæc dicit
Dominus Deus: Pro eo quod dixisti: Euge, euge super
sanctuarium meum, quia pollutum est: et super
terram Israel, quoniam desolata est: et super domum
Iuda, quoniam ducti sunt in captivitatem: 4 Idcirco
ego tradam te filiis orientalibus in hereditatem,
et collocabunt caulas suas in te, et ponent in te
tentoria sua: ipsi comedent fruges tuas: et ipsi
bibent lac tuum. 5 Daboque Rabbath in habitaculum
camelorum, et filios Ammon in cubile pecorum: et
scietis quia ego Dominus. 6 Quia hæc dicit Dominus
Deus: Pro eo quod plausisti manu, et percussisti
pede, et gavisa es ex toto affectu super terram
Israel: 7 idcirco ecce ego extendam manum meam
super te, et tradam te in direptionem Gentium,
et interficiam te de populis, et perdam de terris,
et conteram: et scies quia ego Dominus. 8 Hæc
dicit Dominus Deus: Pro eo quod dixerunt Moab,
et Seir: Ecce sicut omnes Gentes, domus Iuda:
9 idcirco ecce ego aperiam humerum Moab de
civitatibus, de civitatibus, inquam, eius, et de finibus
eius inclytas terræ Bethiesimoth, et Beelmeon, et
Cariathaim, 10 filiis Orientis cum filiis Ammon,
et dabo eam in hereditatem: ut non sit ultra
memoria filiorum Ammon in Gentibus. 11 Et in
Moab faciam iudicia: et scient quia ego Dominus.
12 Hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod fecit
Idumæa ultionem ut se vindicaret de filiis Iuda,
peccavitque delinquens, et vindictam expetivit de
eis; 13 idcirco hæc dicit Dominus Deus: Extendam
manum meam super Idumæam, et auferam de ea
hominem, et iumentum, et faciam eam desertam
ab Austro: et qui sunt in Dedan, gladio cadent.
14 Et dabo ultionem meam super Idumæam per
manum populi mei Israel: et facient in Edom iuxta
iram meam, et furorem meum: et scient vindictam
meam, dicit Dominus Deus. 15 Hæc dicit Dominus
Deus: Pro eo quod fecerunt Palæstini vindictam, et
ulti se sunt toto animo, interficientes, et implentes
inimicitias veteres: 16 propterea hæc dicit Dominus
Deus: Ecce ego extendam manum meam super
Palæstinos, et interficiam interfectores, et perdam
reliquias maritimæ regionis: 17 faciamque in eis
ultiones magnas arguens in furore: et scient quia
ego Dominus, cum dedero vindictam meam super
eos.

26 Et factum est in undecimo anno, prima mensis,
factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis, pro eo quod dixit Tyrus de Ierusalem:

Euge confractæ sunt portæ populorum, conversa
est ad me: implebor, deserta est. 3 Propterea hæc
dicit Dominus Deus: Ecce ego super te Tyre, et
ascendere faciam ad te gentes multas, sicut ascendit
mare fluctuans. 4 Et dissipabunt muros Tyri, et
destruent turres eius: et radam pulverem eius de
ea, et dabo eam in limpidissimam petram. 5 Siccatio
sagenarum erit in medio maris, quia ego locutus
sum, ait Dominus Deus: et erit in direptionem
Gentibus. 6 Filiæ quoque eius, quæ sunt in agro,
gladio interficientur: et scient quia ego Dominus. 7
Quia hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego adducam
ad Tyrum Nabuchodonosor regem Babylonis ab
Aquilone regem regum, cum equis, et curribus, et
equitibus, et cœtu, populoque magno. 8 Filias tuas,
quæ sunt in agro, gladio interficiet: et circumdabit
te munitionibus, et comportabit aggerem in gyro:
et elevabit contra te clypeum. 9 Et vineas, et
arietes temperabit in muros tuos, et turres tuas
destruet in armatura sua. 10 Inundatione equorum
eius operiet te pulvis eorum: a sonitu equitum, et
rotarum, et curruum movebuntur muri tui, cum
ingressus fuerit portas tuas quasi per introitum urbis
dissipatæ. 11 Ungulis equorum suorum conculcabit
omnes plateas tuas: populum tuum gladio cædet,
et statuæ tuæ nobiles in terram corruent. 12
Vastabunt opes tuas, diripient negotiationes tuas:
et destruent muros tuos, et domos tuas præclaras
subvertent: et lapides tuos, et ligna tua, et pulverem
tuum in medio aquarum ponent. 13 Et quiescere
faciam multitudinem canticorum tuorum, et sonitus
cithararum tuarum non audietur amplius. 14
Et dabo te in limpidissimam petram, siccatio
sagenarum eris, nec ædificaberis ultra: quia ego
locutus sum, ait Dominus Deus. 15 Hæc dicit
Dominus Deus Tyro: Numquid non a sonitu ruinæ
tuæ, et gemitu interfectorum tuorum cum occisi
fuerint, in medio tui commovebuntur insulæ? 16 Et
descendent de sedibus suis omnes principes maris:
et auferent exuvias suas, et vestimenta sua varia
abiicient, et induentur stupore: in terra sedebunt,
et attoniti super repentino casu tuo admirabuntur.
17 Et assumentes super te lamentum, dicent tibi:
Quomodo peristi, quæ habitas in mari, urbs inclyta,
quæ fuisti fortis in mari cum habitatoribus tuis,
quos formidabant universi? 18 Nunc stupebunt
naves in die pavoris tui: et turbabuntur insulæ
in mari, eo quod nullus egrediatur ex te. 19 Quia
hæc dicit Dominus Deus: Cum dedero te urbem
desolatam sicut civitates, quæ non habitantur: et
adduxero super te abyssum, et operuerint te aquæ
multæ: 20 Et detraxero te cum his, qui descendunt
in lacum ad populum sempiternum et collocavero
te in terra novissima sicut solitudines veteres cum
his, qui deducuntur in lacum, ut non habiteris:
porro cum dedero gloriam in terra viventium, 21 in
nihilum redigam te, et non eris, et requisita non
invenieris ultra in sempiternum, dicit Dominus
Deus.

27 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
2 Tu ergo fili hominis assume super Tyrum
lamentum: 3 Et dices Tyro, quæ habitat in introitu
maris, negotiationi populorum ad insulas multas:
Hæc dicit Dominus Deus: O Tyre, tu dixisti: Perfecti
decoris ego sum, 4 et in corde maris sita. Finitimi tui,
qui te ædificaverunt, impleverunt decorem tuum:
5 abietibus de Sanir extruxerunt te cum omnibus
tabulatis maris: cedrum de Libano tulerunt ut
facerent tibi malum. 6 Quercus de Basan dolaverunt
in remos tuos: et transtra tua fecerunt tibi ex
ebore Indico, et prætoriola de insulis Italiæ. 7
Byssus varia de Ægypto texta est tibi in velum
ut poneretur in malo: hyacinthus, et purpura de
insulis Elisa facta sunt operimentum tuum. 8
Habitatores Sidonis, et Aradii fuerunt remiges tui:
sapientes tui, Tyre, facti sunt gubernatores tui. 9
Senes Giblii, et prudentes eius habuerunt nautas
ad ministerium variæ supellectilis tuæ: omnes
naves maris, et nautæ earum fuerunt in populo
negotiationis tuæ. 10 Persæ, et Lydii, et Libyes
erant in exercitu tuo viri bellatores tui: clypeum, et
galeam suspenderunt in te pro ornatu tuo. 11 Filii
Aradii cum exercitu tuo erant super muros tuos
in circuitu: sed et Pigmæi, qui erant in turribus
tuis, pharetras suas suspenderunt in muris tuis per
gyrum: ipsi compleverunt pulchritudinem tuam.
12 Carthaginenses negotiatores tui, a multitudine
cunctarum divitiarum, argento, ferro, stanno,
plumboque repleverunt nundinas tuas. 13 Græcia,
Thubal, et Mosoch, ipsi institores tui: mancipia,
et vasa ærea advexerunt populo tuo. 14 De domo
Thogorma, equos, et equites, et mulos adduxerunt
ad forum tuum. 15 Filii Dedan negotiatores
tui: insulæ multæ negotiatio manus tuæ: dentes
eburneos, et hebeninos commutaverunt in pretio
tuo. 16 Syrus negotiator tuus propter multitudinem
operum tuorum, gemmam, et purpuram, et
scutulata, et byssum, et sericum, et chodchod
proposuerunt in mercatu tuo. 17 Iuda et terra Israel
ipsi institores tui in frumento primo, balsamum,
et mel, et oleum, et resinam proposuerunt in
nundinis tuis. 18 Damascenus negotiator tuus
in multitudine operum tuorum, in multitudine
diversarum opum, in vino pingui, in lanis coloris
optimi. 19 Dan, et Græcia, et Mosel in nundinis

tuis proposuerunt ferrum fabrefactum: stacte, et
calamus in negotiatione tua. 20 Dedan institores
tui in tapetibus ad sedendum. 21 Arabia, et
universi principes Cedar, ipsi negotiatores manus
tuæ: cum agnis, et arietibus, et hœdis venerunt
ad te negotiatores tui. 22 Venditores Saba, et
Reema, ipsi negotiatores tui: cum universis primis
aromatibus, et lapide pretioso, et auro, quod
proposuerunt in mercatu tuo. 23 Haran, et Chene,
et Eden negotiatores tui: Saba, Assur, et Chelmad
venditores tui. 24 Ipsi negotiatores tui multifariam
involucris hyacinthi, et polymitorum, gazarumque
pretiosarum, quæ obvolutæ, et astrictæ erant
funibus: cedros quoque habebant in negotiationibus
tuis. 25 Naves maris, principes tui in negotiatione
tua: et repleta es, et glorificata nimis in corde
maris. 26 In aquis multis adduxerunt te remiges tui:
ventus auster contrivit te in corde maris. 27 Divitiæ
tuæ, et thesauri tui, et multiplex instrumentum
tuum, nautæ tui et gubernatores tui, qui tenebant
supellectilem tuam, et populo tuo præerant: viri
quoque bellatores tui, qui erant in te cum universa
multitudine tua, quæ est in medio tui: cadent
in corde maris in die ruinæ tuæ. 28 A sonitu
clamoris gubernatorum tuorum conturbabuntur
classes: 29 Et descendent de navibus suis omnes, qui
tenebant remum: nautæ, et universi gubernatores
maris in terra stabunt: 30 et eiulabunt super te
voce magna, et clamabunt amare: et superiacient
pulverem capitibus suis, et cinere conspergentur.
31 Et radent super te calvitium, et accingentur
ciliciis: et plorabunt te in amaritudine animæ
ploratu amarissimo. 32 Et assument super te
carmen lugubre, et plangent te: Quæ est ut
Tyrus, quæ obmutuit in medio maris? 33 Quæ
in exitu negotiationum tuarum de mari implesti
populos multos: in multitudine divitiarum tuarum,
et populorum tuorum ditasti reges terræ. 34
Nunc contrita es a mari, in profundis aquarum
opes tuæ, et omnis multitudo tua, quæ erat in
medio tui, ceciderunt. 35 Universi habitatores
insularum obstupuerunt super te: et reges earum
omnes tempestate perculsi mutaverunt vultus. 36
Negotiatores populorum sibilaverunt super te: ad
nihilum deducta es, et non eris usque in perpetuum.

28 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis, dic principi Tyri: Hæc dicit Dominus
Deus: Eo quod elevatum est cor tuum, et dixisti:
Deus ego sum, et in cathedra Dei sedi in corde
maris: cum sis homo, et non Deus, et dedisti cor
tuum quasi cor Dei. 3 Ecce sapientior es tu Daniele:
omne secretum non est absconditum a te. 4 In
sapientia et prudentia tua fecisti tibi fortitudinem:
et acquisisti aurum, et argentum in thesauris tuis. 5
In multitudine sapientiæ tuæ, et in negotiatione tua
multiplicasti tibi fortitudinem: et elevatum est cor
tuum in robore tuo. 6 Propterea hæc dicit Dominus
Deus: Eo quod elevatum est cor tuum quasi cor
Dei: 7 idcirco ecce ego adducam super te alienos
robustissimos Gentium: et nudabunt gladios suos
super pulchritudinem sapientiæ tuæ, et polluent
decorem tuum. 8 Interficient, et detrahent te: et
morieris in interitu occisorum in corde maris. 9
Numquid dicens loqueris: Deus ego sum, coram
interficientibus te: cum sis homo, et non Deus, in
manu occidentium te? 10 Morte incircumcisorum
morieris in manu alienorum: quia ego locutus sum,
ait Dominus Deus. 11 Et factus est sermo Domini
ad me, dicens: Fili hominis leva planctum super
regem Tyri: 12 et dices ei: Hæc dicit Dominus
Deus: Tu signaculum similitudinis, plenus sapientia,
et perfectus decore, 13 in deliciis Paradisi Dei
fuisti: omnis lapis pretiosus operimentum tuum:
sardius, topazius, et iaspis, chrysolithus, et onyx, et
beryllus, sapphirus, et carbunculus, et smaragdus:
aurum opus decoris tui: et foramina tua in die, qua
conditus es, præparata sunt. 14 Tu cherub extentus,
et protegens, et posui te in monte sancto Dei, in
medio lapidum ignitorum ambulasti. 15 Perfectus
in viis tuis a die conditionis tuæ, donec inventa est
iniquitas in te. 16 In multitudine negotiationis tuæ
repleta sunt interiora tua iniquitate, et peccasti:
et eieci te de monte Dei, et perdidi te, o cherub
protegens, de medio lapidum ignitorum. 17 Et
elevatum est cor tuum in decore tuo: perdidisti
sapientiam tuam in decore tuo, in terram proieci
te: ante faciem regum dedi te ut cernerent te. 18
In multitudine iniquitatum tuarum, et iniquitate
negotiationis tuæ polluisti sanctificationem tuam:
producam ergo ignem de medio tui, qui comedat
te, et dabo te in cinerem super terram in conspectu
omnium videntium te. 19 Omnes, qui viderint te
in Gentibus, obstupescent super te: nihili factus
es, et non eris in perpetuum. 20 Et factus est
sermo Domini ad me, dicens: 21 Fili hominis pone
faciem tuam contra Sidonem: et prophetabis de
ea, 22 et dices: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce
ego ad te Sidon, et glorificabor in medio tui:
et scient quia ego Dominus, cum fecero in ea
iudicia, et sanctificatus fuero in ea. 23 Et immittam
ei pestilentiam, et sanguinem in plateis eius:
et corruent interfecti in medio eius gladio per
circuitum: et scient quia ego Dominus. 24 Et non
erit ultra domui Israel offendiculum amaritudinis,
et spina dolorem inferens undique per circuitum

eorum, qui adversantur eis: et scient quia ego
Dominus Deus. 25 Hæc dicit Dominus Deus: Quando
congregavero domum Israel de populis, in quibus
dispersi sunt, sanctificabor in eis coram Gentibus: et
habitabunt in terra sua, quam dedi servo meo Iacob.
26 Et habitabunt in ea securi: et ædificabunt domos,
et plantabunt vineas, et habitabunt confidenter,
cum fecero iudicia in omnibus, qui adversantur eis
per circuitum: et scient quia ego Dominus Deus
eorum.

29 In anno decimo, decimo mense, undecima
die mensis, factum est verbum Domini ad
me, dicens: 2 Fili hominis pone faciem tuam
contra Pharaonem regem Ægypti, et prophetabis
de eo, et de Ægypto universa: 3 Loquere, et
dices: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te
Pharao rex Ægypti, draco magne, qui cubas in
medio fluminum tuorum, et dicis: Meus est fluvius,
et ego feci memetipsum. 4 Et ponam frenum
in maxillis tuis: et agglutinabo pisces fluminum
tuorum squamis tuis: et extraham te de medio
fluminum tuorum, et universi pisces tui squamis
tuis adhærebunt. 5 Et proiiciam te in desertum,
et omnes pisces fluminis tui: super faciem terræ
cades, non colligeris, neque congregaberis: bestiis
terræ, et volatilibus cæli dedi te ad devorandum.
6 Et scient omnes habitatores Ægypti quia ego
Dominus: pro eo quod fuisti baculus arundineus
domui Israel. 7 Quando apprehenderunt te manu,
et confractus es, et lacerasti omnem humerum
eorum: et innitentibus eis super te, comminutus
es, et dissolvisti omnes renes eorum. 8 Propterea
hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego adducam super
te gladium: et interficiam de te hominem, et
iumentum. 9 Et erit Terra Ægypti in desertum, et
in solitudinem: et scient quia ego Dominus: pro eo
quod dixeris: Fluvius meus est, et ego feci eum. 10
Idcirco ecce ego ad te, et ad flumina tua: daboque
Terram Ægypti in solitudines, gladio dissipatam, a
turre Syenes, usque ad terminos Æthiopiæ. 11 Non
pertransibit eam pes hominis, neque pes iumenti
gradietur in ea: et non habitabitur quadraginta
annis. 12 Daboque Terram Ægypti desertam in
medio terrarum desertarum, et civitates eius in
medio urbium subversarum, et erunt desolatæ
quadraginta annis: et dispergam Ægyptios in
nationes, et ventilabo eos in terras. 13 Quia hæc dicit
Dominus Deus: Post finem quadraginta annorum
congregabo Ægyptum de populis, in quibus dispersi
fuerant. 14 Et reducam captivitatem Ægypti, et
collocabo eos in terra Phathures, in terra nativitatis
suæ: et erunt ibi in regnum humile: 15 inter
cetera regna erit humillima, et non elevabitur ultra
super nationes, et imminuam eos ne imperent
Gentibus. 16 Neque erunt ultra domui Israel in
confidentia, docentes iniquitatem, ut fugiant, et
sequantur eos: et scient quia ego Dominus Deus.
17 Et factum est in vigesimo et septimo anno, in
primo, in una mensis: factum est verbum Domini
ad me, dicens: 18 Fili hominis Nabuchodonosor rex
Babylonis servire fecit exercitum suum servitute
magna adversum Tyrum: omne caput decalvatum,
et omnis humerus depilatus est: et merces non
est reddita ei, neque exercitui eius de Tyro pro
servitute, qua servivit mihi adversus eam. 19
Propterea hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego dabo
Nabuchodonosor regem Babylonis in Terra Ægypti:
et accipiet multitudinem eius, et deprædabitur
manubias eius, et diripiet spolia eius: et erit merces
exercitui illius, 20 et operi, quo servivit adversus
eam: dedi ei Terram Ægypti, pro eo quod laboraverit
mihi, ait Dominus Deus. 21 In die illo pullulabit
cornu domui Israel, et tibi dabo apertum os in
medio eorum: et scient quia ego Dominus.

30 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis propheta, et dic: Hæc dicit
Dominus Deus: Ululate, væ, væ diei: 3 quia iuxta
est dies, et appropinquat dies Domini: dies nubis,
tempus Gentium erit. 4 Et veniet gladius in
Ægyptum: et erit pavor in Æthiopia, cum ceciderint
vulnerati in Ægypto, et ablata fuerit multitudo
illius, et destructa fundamenta eius. 5 Æthiopia, et
Libya, et Lydi, et omne reliquum vulgus, et Chub,
et filii terræ fœderis, cum eis gladio cadent. 6
Hæc dicit Dominus Deus: Et corruent fulcientes
Ægyptum, et destruetur superbia imperii eius: a
turre Syenes gladio cadent in ea, ait Dominus Deus
exercituum. 7 Et dissipabuntur in medio terrarum
desolatarum, et urbes eius in medio civitatum
desertarum erunt. 8 Et scient quia ego Dominus: cum
dedero ignem in Ægypto, et attriti fuerint omnes
auxiliatores eius. 9 In die illa egredientur nuncii a
facie mea in trieribus ad conterendam Æthiopiæ
confidentiam, et erit pavor in eis in die Ægypti,
quia absque dubio veniet. 10 Hæc dicit Dominus
Deus: cessare faciam multitudinem Ægypti in manu
Nabuchodonosor regis Babylonis. 11 Ipse et populus
eius cum eo fortissimi Gentium adducentur ad
disperdendam terram: et evaginabunt gladios suos
super Ægyptum: et implebunt terram interfectis.
12 Et faciam alveos fluminum aridos, et tradam
terram in manus pessimorum: et dissipabo terram,
et plenitudinem eius manu alienorum, ego Dominus
locutus sum. 13 Hæc dicit Dominus Deus: Et

disperdam simulachra, et cessare faciam idola de
Memphis: et dux de Terra Ægypti non erit amplius:
et dabo terrorem in Terra Ægypti. 14 Et disperdam
terram Phathures, et dabo ignem in Taphnis,
et faciam iudicia in Alexandria. 15 Et effundam
indignationem meam super Pelusium robur Ægypti,
et interficiam multitudinem Alexandriæ, 16 et
dabo ignem in Ægypto: quasi parturiens dolebit
Pelusium, et Alexandria erit dissipata, et in Memphis
angustiæ quotidianæ. 17 Iuvenes Heliopoleos, et
Bubasti gladio cadent, et ipsæ captivæ ducentur.
18 Et in Taphnis nigrescet dies, cum contrivero
ibi sceptra Ægypti, et defecerit in ea superbia
potentiæ eius: ipsam nubes operiet, filiæ autem
eius in captivitatem ducentur. 19 Et iudicia faciam
in Ægypto: et scient quia ego Dominus. 20 Et
factum est in undecimo anno, in primo mense,
in septima mensis, factum est verbum Domini ad
me, dicens: 21 Fili hominis brachium Pharaonis
regis Ægypti confregi: et ecce non est obvolutum
ut restitueretur ei sanitas, ut ligaretur pannis,
et fasciaretur linteolis, ut recepto robore posset
tenere gladium. 22 Propterea hæc dicit Dominus
Deus: Ecce ego ad Pharaonem regem Ægypti, et
comminuam brachium eius forte, sed confractum:
et deiiciam gladium de manu eius: 23 et dispergam
Ægyptum in gentibus, et ventilabo eos in terris.
24 Et confortabo brachia regis Babylonis, daboque
gladium meum in manu eius: et confringam brachia
Pharaonis, et gement gemitibus interfecti coram
facie eius. 25 Et confortabo brachia regis Babylonis,
et brachia Pharaonis concident: et scient quia ego
Dominus, cum dedero gladium meum in manu regis
Babylonis, et extenderit eum super Terram Ægypti.
26 Et dispergam Ægyptum in nationes, et ventilabo
eos in terras, et scient quia ego Dominus.

31 Et factum est in anno undecimo, tertio mense,
una mensis, factum est verbum Domini ad
me, dicens: 2 Fili hominis dic Pharaoni regi
Ægypti, et populo eius: Cui similis factus es in
magnitudine tua? 3 Ecce Assur quasi cedrus in
Libano, pulcher ramis, et frondibus nemorosus,
excelsusque altitudine, et inter condensas frondes
elevatum est cacumen eius. 4 Aquæ nutrierunt illum,
abyssus exaltavit illum: flumina eius manabant
in circuitu radicum eius, et rivos suos emisit
ad universa ligna regionis. 5 Propterea elevata
est altitudo eius super omnia ligna regionis: et
multiplicata sunt arbusta eius, et elevati sunt
rami eius præ aquis multis. 6 Cumque extendisset
umbram suam, in ramis eius fecerunt nidos omnia
volatilia cæli, et sub frondibus eius genuerunt omnes
bestiæ saltuum, et sub umbraculo illius habitabat
cœtus gentium plurimarum. 7 Eratque pulcherrimus
in magnitudine sua, et in dilatatione arbustorum
suorum: erat enim radix illius iuxta aquas multas.
8 Cedri non fuerunt altiores illo in Paradiso Dei,
abietes non adæquaverunt summitatem eius, et
platani non fuerunt æquæ frondibus illius: omne
lignum Paradisi Dei non est assimilatum illi, et
pulchritudini eius. 9 Quoniam speciosum feci eum,
et multis, condensisque frondibus: et æmulata
sunt eum omnia ligna voluptatis, quæ erant in
Paradiso Dei. 10 Propterea hæc dicit Dominus Deus:
Pro eo quod sublimatus est in altitudine, et dedit
summitatem suam virentem atque condensam, et
elevatum est cor eius in altitudine sua: 11 Tradidi
eum in manu fortissimi Gentium, faciens faciet ei:
iuxta impietatem eius eieci eum. 12 Et succident eum
alieni, et crudelissimi nationum, et proiicient eum
super montes, et in cunctis convallibus corruent
rami eius, et confringentur arbusta eius in universis
rupibus terræ: et recedent de umbraculo eius
omnes populi terræ, et relinquent eum. 13 In ruina
eius habitaverunt omnia volatilia cæli, et in ramis
eius fuerunt universæ bestiæ regionis. 14 Quam
ob rem non elevabuntur in altitudine sua omnia
ligna aquarum, nec ponent sublimitatem suam
inter nemorosa atque frondosa, nec stabunt in
sublimitate sua omnia, quæ irrigantur aquis: quia
omnes traditi sunt in mortem ad terram ultimam in
medio filiorum hominum ad eos, qui descendunt in
lacum. 15 Hæc dicit Dominus Deus: In die quando
descendit ad inferos, induxi luctum, operui eum
abysso: et prohibui flumina eius, et coercui aquas
multas: contristatus est super eum Libanus, et
omnia ligna agri concussa sunt. (Sheol h7585) 16 A
sonitu ruinæ eius commovi Gentes, cum deducerem
eum ad infernum cum his, qui descendebant in
lacum: et consolata sunt in terra infima omnia
ligna voluptatis egregia, atque præclara in Libano,
universa quæ irrigabantur aquis. (Sheol h7585) 17
Nam et ipsi cum eo descendent in infernum ad
interfectos gladio: et brachium uniuscuiusque
sedebit sub umbraculo eius in medio nationum.
(Sheol h7585) 18 Cui assimilatus es o inclyte atque
sublimis inter ligna voluptatis? Ecce deductus es
cum lignis voluptatis ad terram ultimam: in medio
incircumcisorum dormies, cum eis, qui interfecti
sunt gladio, ipse est Pharao, et omnis multitudo
eius, dicit Dominus Deus.

32 Et factum est, duodecimo anno, in mense
duodecimo, in una mensis, factum est verbum
Domini ad me, dicens: 2 Fili hominis assume

lamentum super Pharaonem regem Ægypti, et
dices ad eum: Leoni Gentium assimilatus es, et
draconi, qui est in mari: et ventilabas cornu in
fluminibus tuis, et conturbabas aquas pedibus
tuis, et conculcabas flumina earum. 3 Propterea
hæc dicit Dominus Deus: Expandam super te rete
meum in multitudine populorum multorum, et
extraham te in sagena mea. 4 Et proiiciam te in
terram, super faciem agri abiiciam te: et habitare
faciam super te omnia volatilia cæli, et saturabo
de te bestias universæ terræ. 5 Et dabo carnes
tuas super montes, et implebo colles tuos sanie
tua. 6 Et irrigabo terram fœtore sanguinis tui
super montes, et valles implebuntur ex te. 7 Et
operiam, cum extinctus fueris, cælum, et nigrescere
faciam stellas eius: solem nube tegam, et luna
non dabit lumen suum. 8 Omnia luminaria cæli
mœrere faciam super te: et dabo tenebras super
terram tuam, dicit Dominus Deus, cum ceciderint
vulnerati tui in medio terræ, ait Dominus Deus. 9
Et irritabo cor populorum multorum cum induxero
contritionem tuam in Gentibus super terras, quas
nescis. 10 Et stupescere faciam super te populos
multos: et reges eorum horrore nimio formidabunt
super te, cum volare cœperit gladius meus super
facies eorum: et obstupescent repente singuli pro
anima sua in die ruinæ tuæ. 11 Quia hæc dicit
Dominus Deus: Gladius regis Babylonis veniet tibi,
12 in gladiis fortium deiiciam multitudinem tuam:
inexpugnabiles omnes gentes hæ: et vastabunt
superbiam Ægypti, et dissipabitur multitudo eius.
13 Et perdam omnia iumenta eius, quæ erant
super aquas plurimas: et non conturbabit eas pes
hominis ultra, neque ungula iumentorum turbabit
eas. 14 Tunc purissimas reddam aquas eorum, et
flumina eorum quasi oleum adducam, ait Dominus
Deus: 15 Cum dedero Terram Ægypti desolatam:
deseretur autem terra a plenitudine sua, quando
percussero omnes habitatores eius: et scient quia
ego Dominus. 16 Planctus est, et plangent eum:
filiæ Gentium plangent eum: super Ægyptum, et
super multitudinem eius plangent eum, ait Dominus
Deus. 17 Et factum est in duodecimo anno, in
quintadecima mensis, factum est verbum Domini
ad me, dicens: 18 Fili hominis cane lugubre super
multitudinem Ægypti: et detrahe eam ipsam, et
filias gentium robustarum ad terram ultimam cum
his, qui descendunt in lacum. 19 Quo pulchrior
es? Descende, et dormi cum incircumcisis. 20 In
medio interfectorum gladio cadent: gladius datus
est, attraxerunt eam, et omnes populos eius. 21
Loquentur ei potentissimi robustorum de medio
inferni, qui cum auxiliatoribus eius descenderunt,
et dormierunt incircumcisi, interfecti gladio. (Sheol
h7585) 22 Ibi Assur, et omnis multitudo eius: in
circuitu illius sepulchra eius: omnes interfecti, et qui
ceciderunt gladio. 23 Quorum data sunt sepulchra in
novissimis laci: et facta est multitudo eius per gyrum
sepulchri eius: universi interfecti, cadentesque
gladio, qui dederant quondam formidinem in terra
viventium. 24 Ibi Ælam, et omnis multitudo eius
per gyrum sepulchri sui, omnes hi interfecti,
ruentesque gladio: qui descenderunt incircumcisi
ad terram ultimam: qui posuerunt terrorem suum
in terra viventium, et portaverunt ignominiam
suam cum his, qui descendunt in lacum. 25 In
medio interfectorum posuerunt cubile eius in
universis populis eius: in circuitu eius sepulchrum
illius: omnes hi incircumcisi, interfectique gladio.
Dederunt enim terrorem suum in terra viventium,
et portaverunt ignominiam suam cum his, qui
descendunt in lacum: in medio interfectorum positi
sunt. 26 Ibi Mosoch, et Thubal, et omnis multitudo
eius: in circuitu eius sepulchra illius, omnes hi
incircumcisi, interfectique et cadentes gladio: quia
dederunt formidinem suam in terra viventium. 27
Et non dormient cum fortibus, cadentibusque et
incircumcisis, qui descenderunt ad infernum cum
armis suis, et posuerunt gladios suos sub capitibus
suis, et fuerunt iniquitates eorum in ossibus eorum:
quia terror fortium facti sunt in terra viventium.
(Sheol h7585) 28 Et tu ergo in medio incircumcisorum
contereris, et dormies cum interfectis gladio. 29 Ibi
Idumæa, et reges eius, et omnes duces eius, qui dati
sunt cum exercitu suo cum interfectis gladio: et
qui cum incircumcisis dormierunt, et cum his, qui
descendunt in lacum. 30 Ibi principes Aquilonis
omnes, et universi venatores: qui deducti sunt cum
interfectis, paventes, et in sua fortitudine confusi:
qui dormierunt incircumcisi cum interfectis gladio,
et portaverunt confusionem suam cum his, qui
descendunt in lacum. 31 Vidit eos Pharao, et
consolatus est super universa multitudine sua, quæ
interfecta est gladio, Pharao, et omnis exercitus
eius, ait Dominus Deus: 32 quia dedi terrorem
meum in terra viventium, et dormivit in medio
incircumcisorum cum interfectis gladio: Pharao et
omnis multitudo eius: ait Dominus Deus.

33 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis loquere ad filios populi tui, et dices
ad eos: Terra cum induxero super eam gladium, et
tulerit populus terræ virum unum de novissimis
suis, et constituerit eum super se speculatorem:
3 et ille viderit gladium venientem super terram,
et cecinerit buccina, et annunciaverit populo: 4

Audiens autem, quisquis ille est, sonitum buccinæ, et non se observaverit, veneritque gladius, et tulerit eum: sanguis ipsius super caput eius erit. **5** Sonum buccinæ audivit, et non se observavit, sanguis eius in ipso erit: si autem se custodierit, animam suam salvabit. **6** Quod si speculator viderit gladium venientem, et non insonuerit buccina: et populus se non custodierit, veneritque gladius, et tulerit de eis animam: ille quidem in iniquitate sua captus est, sanguinem autem eius de manu speculatoris requiram. **7** Et tu fili hominis, speculatorem dedi te domui Israel: audiens ergo ex ore meo sermonem, annunciabis eis ex me. **8** Si me dicente ad impium: Impie, morte morieris: non fueris locutus ut se custodiat impius a via sua: ipse impius in iniquitate sua morietur, sanguinem autem eius de manu tua requiram. **9** Si autem annunciante te ad impium ut a viis suis convertatur, non fuerit conversus a via sua: ipse in iniquitate sua morietur: porro tu animam tuam liberasti. **10** Tu ergo fili hominis dic ad domum Israel: Sic locuti estis, dicentes: Iniquitates nostræ, et peccata nostra super nos sunt, et in ipsis nos tabescimus: quomodo ergo vivere poterimus? **11** Dic ad eos: Vivo ego, dicit Dominus Deus: nolo mortem impii, sed ut convertatur impius a via sua, et vivat. Convertimini, convertimini a viis vestris pessimis: et quare moriemini domus Israel? **12** Tu itaque fili hominis dic ad filios populi tui: Iustitia iusti non liberabit eum in quacumque die peccaverit: et impietas impii non nocebit ei, in quacumque die conversus fuerit ab impietate sua: et iustus non poterit vivere in iustitia sua, in quacumque die peccaverit. **13** Etiam si dixero iusto quod vita vivat, et confisus in iustitia sua fecerit iniquitatem: omnes iustitiæ eius oblivioni tradentur, et in iniquitate sua, quam operatus est, in ipsa morietur. **14** Si autem dixero impio: Morte morieris: et egerit pœnitentiam a peccato suo, feceritque iudicium et iustitiam, **15** et pignus restituerit ille impius, rapinamque reddiderit, in mandatis vitæ ambulaverit, nec fecerit quidquam iniustum: vita vivet, et non morietur. **16** Omnia peccata eius, quæ peccavit, non imputabuntur ei: iudicium, et iustitiam fecit, vita vivet. **17** Et dixerunt filii populi tui: Non est æqui ponderis via Domini, et ipsorum via iniusta est. **18** Cum enim recesserit iustus a iustitia sua, feceritque iniquitates, morietur in eis. **19** Et cum recesserit impius ab impietate sua, feceritque iudicium, et iustitiam, vivet in eis. **20** Et dicitis: Non est recta via Domini. Unumquemque iuxta vias suas iudicabo de vobis, domus Israel. **21** Et factum est in duodecimo anno, in decimo mense, in quinta mensis transmigrationis nostræ, venit ad me qui fugerat de Ierusalem, dicens: Vastata est civitas. **22** Manus autem Domini facta fuerat ad me vespere, antequam veniret qui fugerat: aperuitque os meum donec veniret ad me mane, et aperto ore meo non silui amplius. **23** Et factum est verbum Domini ad me, dicens: **24** Fili hominis, qui habitant in ruinosis his super humum Israel, loquentes aiunt: Unus erat Abraham, et hereditate possedit terram: nos autem multi sumus, nobis data est terra in possessionem. **25** Idcirco dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Qui in sanguine comeditis, et oculos vestros levatis ad immunditias vestras, et sanguinem funditis: numquid terram hereditate possidebitis? **26** Stetistis in gladiis vestris, fecistis abominationes, et unusquisque uxorem proximi sui polluit: et terram hereditate possidebitis? **27** Hæc dices ad eos: Sic dicit Dominus Deus: Vivo ego, quia qui in ruinosis habitant, gladio cadent: et qui in agro est, bestiis tradetur ad devorandum: qui autem in præsidiis, et speluncis sunt, peste morientur. **28** Et dabo terram in solitudinem, et in desertum, et deficiet superba fortitudo eius: et desolabuntur montes Israel, eo quod nullus sit qui per eos transeat. **29** Et scient quia ego Dominus, cum dedero terram eorum desolatam, et desertam propter universas abominationes suas, quas operati sunt. **30** Et tu fili hominis: filii populi tui, qui loquuntur de te iuxta muros, et in ostiis domorum, et dicunt unus ad alterum, vir ad proximum suum loquentes: Venite, et audiamus quis sit sermo egrediens a Domino. **31** Et veniunt ad te, quasi si ingrediatur populus, et sedent coram te populus meus: et audiunt sermones tuos, et non faciunt eos: quia in canticum oris sui vertunt illos, et avaritiam suam sequitur cor eorum. **32** Et es eis quasi carmen musicum, quod suavi, dulcique sono canitur: et audiunt verba tua, et non faciunt ea. **33** Et cum venerit quod prædictum est (ecce enim venit) tunc scient quod prophetes fuerit inter eos.

34 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: **2** Fili hominis propheta de pastoribus Israel: propheta, et dices pastoribus: Hæc dicit Dominus Deus: Væ pastoribus Israel, qui pascebant semetipsos: nonne greges a pastoribus pascuntur? **3** Lac comedebatis, et lanis operiebamini, et quod crassum erat occidebatis: gregem autem meum non pascebatis. **4** Quod infirmum fuit non consolidastis, et quod ægrotum non sanastis, quod confractum est non alligastis, et quod abiectum est non reduxistis, et quod perierat non quæsistis: sed cum austeritate imperabatis eis, et cum potentia. **5** Et dispersæ sunt oves meæ, eo quod non esset pastor: et factæ

sunt in devorationem omnium bestiarum agri, et
dispersæ sunt. 6 Erraverunt greges mei in cunctis
montibus, et in universo colle excelso: et super
omnem faciem terræ dispersi sunt greges mei,
et non erat qui requireret, non erat, inquam, qui
requireret. 7 Propterea pastores audite verbum
Domini: 8 Vivo ego, dicit Dominus Deus: quia pro
eo quod facti sunt greges mei in rapinam, et oves
meæ in devorationem omnium bestiarum agri, eo
quod non esset pastor (neque enim quæsierunt
pastores mei gregem meum) sed pascebant pastores
semetipsos, et greges meos non pascebant: 9
propterea pastores audite verbum Domini: 10 Hæc
dicit Dominus Deus: Ecce ego ipse super pastores
requiram gregem meum de manu eorum, et cessare
faciam eos ut ultra non pascant gregem, nec pascant
amplius pastores semetipsos: et liberabo gregem
meum de ore eorum: et non erit ultra eis in escam.
11 Quia hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ipse
requiram oves meas, et visitabo eas. 12 Sicut visitat
pastor gregem suum in die, quando fuerit in medio
ovium suarum dissipatarum: sic visitabo oves meas,
et liberabo eas de omnibus locis, in quibus dispersæ
fuerant in die nubis, et caliginis. 13 Et educam
eas de populis, et congregabo eas de terris, et
inducam eas in terram suam: et pascam eas in
montibus Israel, in rivis, et in cunctis sedibus
terræ. 14 In pascuis uberrimis pascam eas, et
in montibus excelsis Israel erunt pascua earum:
ibi requiescent in herbis virentibus, et in pascuis
pinguibus pascentur super montes Israel. 15 Ego
pascam oves meas: et ego eas accubare faciam, dicit
Dominus Deus. 16 Quod perierat requiram, et quod
abiectum erat reducam, et quod confractum fuerat
alligabo, et quod infirmum fuerat consolidabo, et
quod pingue et forte custodiam: et pascam illas
in iudicio. 17 Vos autem greges mei, hæc dicit
Dominus Deus: Ecce ego iudico inter pecus et
pecus, arietum, et hircorum. 18 Nonne satis vobis
erat pascua bona depasci? Insuper et reliquias
pascuarum vestrarum conculcastis pedibus vestris:
et cum purissimam aquam biberetis, reliquam
pedibus vestris turbabatis. 19 Et oves meæ his, quæ
conculcata pedibus vestris fuerant, pascebantur: et
quæ pedes vestri turbaverant, hæc bibebant. 20
Propterea hæc dicit Dominus Deus ad vos: Ecce ego
ipse iudico inter pecus pingue, et macilentum: 21
pro eo quod lateribus, et humeris impingebatis, et
cornibus vestris ventilabatis omnia infirma pecora,
donec dispergerentur foras: 22 salvabo gregem
meum, et non erit ultra in rapinam, et iudicabo
inter pecus et pecus. 23 ET SUSCITABO SUPER
EAS PASTOREM UNUM, qui pascat eas, servum
meum David: ipse pascet eas, et ipse erit eis in
pastorem. 24 Ego autem Dominus ero eis in Deum:
et servus meus David princeps in medio eorum:
ego Dominus locutus sum. 25 Et faciam cum eis
pactum pacis, et cessare faciam bestias pessimas de
terra: et qui habitant in deserto, securi dormient
in saltibus. 26 Et ponam eos in circuitu collis mei
benedictionem: et deducam imbrem in tempore
suo: pluviæ benedictionis erunt. 27 Et dabit lignum
agri fructum suum, et terra dabit germen suum, et
erunt in terra sua absque timore: et scient quia ego
Dominus, cum contrivero catenas iugi eorum, et
eruero eos de manu imperantium sibi. 28 Et non
erunt ultra in rapinam in Gentibus, neque bestiæ
terræ devorabunt eos: sed habitabunt confidenter
absque ullo terrore. 29 Et suscitabo eis germen
nominatum: et non erunt ultra imminuti fame in
terra, neque portabunt ultra opprobrium Gentium.
30 Et scient quia ego Dominus Deus eorum cum eis,
et ipsi populus meus domus Israel: ait Dominus
Deus. 31 Vos autem greges mei, greges pascuæ meæ
homines estis: et ego Dominus Deus vester, dicit
Dominus Deus.

35 Et factus est sermo Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis pone faciem tuam adversum
montem Seir, et prophetabis de eo, et dices illi: 3
Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te mons Seir,
et extendam manum meam super te, et dabo te
desolatum atque desertum. 4 Urbes tuas demoliar,
et tu desertus eris: et scies quia ego Dominus. 5 Eo
quod fueris inimicus sempiternus, et concluseris
filios Israel in manus gladii in tempore afflictionis
eorum, in tempore iniquitatis extremæ: 6 Propterea
vivo ego, dicit Dominus Deus: quoniam sanguini
tradam te, et sanguis te persequetur: et cum
sanguinem oderis, sanguis persequetur te. 7 Et
dabo montem Seir desolatum atque desertum: et
auferam de eo euntem, et redeuntem. 8 Et implebo
montes eius occisorum suorum: in collibus tuis,
et in vallibus tuis, atque in torrentibus interfecti
gladio cadent. 9 In solitudines sempiternas tradam
te, et civitates tuæ non habitabuntur: et scietis
quia ego Dominus Deus. 10 Eo quod dixeris: Duæ
gentes, et duæ terræ meæ erunt, et hereditate
possidebo eas: cum Dominus esset ibi: 11 Propterea
vivo ego, dicit Dominus Deus, quia faciam iuxta
iram tuam, et secundum zelum tuum, quem fecisti
odio habens eos: et notus efficiar per eos cum te
iudicavero. 12 Et scies quia ego Dominus audivi
universa opprobria tua, quæ locutus es de montibus
Israel, dicens: Deserti, nobis ad devorandum dati
sunt. 13 Et insurrexistis super me ore vestro, et

derogastis adversum me verba vestra: ego audivi. 14
Hæc dicit Dominus Deus: Lætante universa terra, in
solitudinem te redigam. 15 Sicuti gavisus es super
hereditatem domus Israel, eo quod fuerit dissipata,
sic faciam tibi: dissipatus eris mons Seir, et Idumæa
omnis: et scient quia ego Dominus.

36 Tu autem fili hominis propheta super montes
Israel, et dices: Montes Israel, audite verbum
Domini: 2 Hæc dicit Dominus Deus: Eo quod dixerit
inimicus de vobis: Euge, altitudines sempiternæ
in hereditatem datæ sunt nobis: 3 propterea
vaticinare, et dic: Hæc dicit Dominus Deus: Pro eo
quod desolati estis, et conculcati per circuitum, et
facti in hereditatem reliquis gentibus, et ascendistis
super labium linguæ, et opprobrium populi: 4
propterea montes Israel audite verbum Domini
Dei: Hæc dicit Dominus Deus montibus, et collibus,
torrentibus, vallibusque et desertis, parietinis,
et urbibus derelictis, quæ depopulatæ sunt, et
subsannatæ a reliquis gentibus per circuitum. 5
Propterea hæc dicit Dominus Deus: Quoniam in
igne zeli mei locutus sum de reliquis Gentibus, et
de Idumæa universa, quæ dederunt terram meam
sibi in hereditatem cum gaudio, et toto corde, et
ex animo: et eiecerunt eam ut vastarent: 6 idcirco
vaticinare super humum Israel, et dices montibus,
et collibus, iugis, et vallibus: Hæc dicit Dominus
Deus: Ecce ego in zelo meo, et in furore meo locutus
sum, eo quod confusionem Gentium sustinueritis. 7
Idcirco hæc dicit Dominus Deus: Ego levavi manum
meam ut Gentes, quæ in circuitu vestro sunt,
ipsæ confusionem suam portent. 8 Vos autem
montes Israel ramos vestros germinetis, et fructum
vestrum afferatis populo meo Israel: prope enim
est ut veniat: 9 Quia ecce ego ad vos, et convertar
ad vos, et arabimini, et accipietis sementem. 10
Et multiplicabo in vobis homines, omnemque
domum Israel: et habitabuntur civitates, et ruinosa
instaurabuntur. 11 Et replebo vos hominibus,
et iumentis: et multiplicabuntur, et crescent: et
habitare vos faciam sicut a principio, bonisque
donabo maioribus, quam habuistis ab initio: et
scietis quia ego Dominus. 12 Et adducam super
vos homines populum meum Israel, et hereditate
possidebunt te: et eris eis in hereditatem, et non
addes ultra ut absque eis sis. 13 Hæc dicit Dominus
Deus: Pro eo quod dicunt de vobis: Devoratrix
hominum es, et suffocans gentem tuam: 14
Propterea homines non comedes amplius, et gentem
tuam non necabis ultra, ait Dominus Deus: 15 Nec
auditam faciam in te amplius confusionem Gentium,
et opprobrium populorum nequaquam portabis, et
gentem tuam non amittes amplius, ait Dominus
Deus. 16 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
17 Fili hominis domus Israel habitaverunt in humo
sua, et polluerunt eam in viis suis, et in studiis suis
iuxta immunditiam menstruatæ facta est via eorum
coram me. 18 Et effudi indignationem meam super
eos pro sanguine, quem fuderunt super terram, et
in idolis suis polluerunt eam. 19 Et dispersi eos
in Gentes, et ventilati sunt in terras: iuxta vias
eorum, et adinventiones eorum iudicavi eos. 20
Et ingressi sunt ad Gentes, ad quas introierunt, et
polluerunt nomen sanctum meum, cum diceretur
de eis: Populus Domini iste est, et de terra eius
egressi sunt. 21 Et peperci nomini sancto meo,
quod polluerat domus Israel in Gentibus, ad quas
ingressi sunt. 22 Idcirco dices domui Israel: Hæc
dicit Dominus Deus: Non propter vos ego faciam,
domus Israel, sed propter nomen sanctum meum,
quod polluistis in Gentibus, ad quas intrastis. 23 Et
sanctificabo nomen meum magnum, quod pollutum
est inter Gentes, quod polluistis in medio earum:
ut sciant Gentes quia ego Dominus, ait Dominus
exercituum, cum sanctificatus fuero in vobis coram
eis: 24 Tollam quippe vos de Gentibus, et congregabo
vos de universis terris, et adducam vos in terram
vestram. 25 Et effundam super vos aquam mundam,
et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris,
et ab universis idolis vestris mundabo vos. 26 Et
dabo vobis cor novum, et spiritum novum ponam
in medio vestri: et auferam cor lapideum de carne
vestra, et dabo vobis cor carneum. 27 Et Spiritum
meum ponam in medio vestri: et faciam ut in
præceptis meis ambuletis, et iudicia mea custodiatis,
et operemini. 28 Et habitabitis in terra, quam dedi
patribus vestris: et eritis mihi in populum, et ego
ero vobis in Deum. 29 Et salvabo vos ex universis
inquinamentis vestris: et vocabo frumentum, et
multiplicabo illud, et non imponam vobis famem.
30 Et multiplicabo fructum ligni, et genimina agri,
ut non portetis ultra opprobrium famis in gentibus.
31 Et recordabimini viarum vestrarum pessimarum,
studiorumque non bonorum: et displicebunt vobis
iniquitates vestræ, et scelera vestra. 32 Non propter
vos ego faciam, ait Dominus Deus, notum sit vobis:
confundimini, et erubescite super viis vestris,
domus Israel. 33 Hæc dicit Dominus Deus: In
die, qua mundavero vos ex omnibus iniquitatibus
vestris, et inhabitari fecero urbes, et instauravero
ruinosa, 34 et terra deserta fuerit exculta, quæ
quondam erat desolata in oculis omnis viatoris,
35 dicent: Terra illa inculta, facta est ut hortus
voluptatis: et civitates desertæ, et destitutæ atque
suffossæ, munitæ sederunt. 36 Et scient Gentes

quæcumque derelictæ fuerint in circuitu vestro,
quia ego Dominus ædificavi dissipata, plantavique
inculta, ego Dominus locutus sim, et fecerim. 37
Hæc dicit Dominus Deus: Adhuc in hoc invenient
me domus Israel, ut faciam eis: Multiplicabo eos
sicut gregem hominum, 38 ut gregem sanctum,
ut gregem Ierusalem in sollemnitatibus eius: Sic
erunt civitates desertæ, plenæ gregibus hominum:
et scient quia ego Dominus.

37 Facta est super me manus Domini, et eduxit
me in Spiritu Domini: et dimisit me in medio
campi, qui erat plenus ossibus: 2 Et circumduxit
me per ea in gyro: erant autem multa valde super
faciem campi, siccaque vehementer. 3 Et dixit ad
me: Fili hominis putasne vivent ossa ista? Et dixi:
Domine Deus, tu nosti. 4 Et dixit ad me: Vaticinare
de ossibus istis: et dices eis: Ossa arida audite
verbum Domini. 5 Hæc dicit Dominus Deus ossibus
his: Ecce ego intromittam in vos spiritum, et vivetis.
6 Et dabo super vos nervos, et succrescere faciam
super vos carnes, et superextendam in vobis cutem:
et dabo vobis spiritum, et vivetis, et scietis quia
ego Dominus. 7 Et prophetavi sicut præceperat
mihi: factus est autem sonitus, prophetante me,
et ecce commotio: et accesserunt ossa ad ossa,
unumquodque ad iuncturam suam. 8 Et vidi, et
ecce super ea nervi, et carnes ascenderunt: et
extenta est in eis cutis desuper, et spiritum non
habebant. 9 Et dixit ad me: Vaticinare ad spiritum,
vaticinare fili hominis, et dices ad spiritum: Hæc
dicit Dominus Deus: A quattuor ventis veni spiritus,
et insuffla super interfectos istos, et reviviscant. 10
Et prophetavi sicut præceperat mihi: et ingressus
est in ea spiritus, et vixerunt: steteruntque super
pedes suos exercitus grandis nimis valde. 11 Et
dixit ad me: Fili hominis, ossa hæc universa, domus
Israel est: ipsi dicunt: Aruerunt ossa nostra, et
periit spes nostra, et abscissi sumus. 12 Propterea
vaticinare, et dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus:
Ecce ego aperiam tumulos vestros, et educam vos
de sepulchris vestris populus meus: et inducam vos
in terram Israel. 13 Et scietis quia ego Dominus,
cum aparuero sepulchra vestra, et eduxero vos de
tumulis vestris popule meus: 14 Et dedero Spiritum
meum in vobis, et vixeritis, et requiescere vos
faciam super humum vestram: et scietis quia ego
Dominus locutus sum, et feci, ait Dominus Deus. 15
Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 16 Et tu
fili hominis sume tibi lignum unum: et scribe super
illud: Iudæ, et filiorum Israel sociorum eius: et tolle
lignum alterum, et scribe super illud: Ioseph ligno
Ephraim, et cunctæ domui Israel, sociorumque
eius. 17 Et adiunge illa, unum ad alterum tibi
in lignum unum: et erunt in unionem in manu
tua. 18 Cum autem dixerint ad te filii populi tui
loquentes: Nonne indicas nobis quid in his tibi
velis? 19 loqueris ad eos: Hæc dicit Dominus Deus:
Ecce ego assumam lignum Ioseph, quod est in manu
Ephraim, et tribus Israel, quæ sunt ei adiunctæ:
et dabo eas pariter cum ligno Iuda, et faciam eas
in lignum unum: et erunt unum in manu eius. 20
Erunt autem ligna, super quæ scripseris in manu
tua, in oculis eorum. 21 Et dices ad eos: Hæc dicit
Dominus Deus: Ecce ego assumam filios Israel de
medio nationum, ad quas abierunt: et congregabo
eos undique, et adducam eos ad humum suam. 22
Et faciam eos in gentem unam in terra in montibus
Israel, et rex unus erit omnibus imperans: et non
erunt ultra duæ gentes, nec dividentur amplius in
duo regna. 23 Neque polluentur ultra in idolis suis,
et abominationibus suis, et cunctis iniquitatibus
suis: et salvos eos faciam de universis sedibus, in
quibus peccaverunt, et emundabo eos: et erunt
mihi populus, et ego ero eis Deus. 24 Et servus meus
David rex super eos, et pastor unus erit omnium
eorum: in iudiciis meis ambulabunt, et mandata
mea custodient, et facient ea. 25 Et habitabunt
super terram, quam dedi servo meo Iacob, in qua
habitaverunt patres vestri: et habitabunt super eam
ipsi, et filii eorum, et filii filiorum eorum, usque
in sempiternum: et David servus meus princeps
eorum in perpetuum. 26 Et percutiam illis fœdus
pacis, pactum sempiternum erit eis: et fundabo eos,
et multiplicabo, et dabo sanctificationem meam in
medio eorum in perpetuum. 27 Et erit tabernaculum
meum in eis: et ero eis Deus, et ipsi erunt mihi
populus. 28 Et scient Gentes quia ego Dominus
Sanctificator Israel, cum fuerit sanctificatio mea in
medio eorum in perpetuum.

38 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis pone faciem tuam contra Gog,
terram Magog, principem capitis Mosoch, et Thubal:
et vaticinare de eo, 3 et dices ad eum: Hæc dicit
Dominus Deus: Ecce ego ad te Gog principem
capitis Mosoch et Thubal, 4 et circumagam te, et
ponam frenum in maxillis tuis: et educam te, et
omnem exercitum tuum, equos et equites vestitos
loricis universos, multitudinem magnam, hastam
et clypeum arripientium et gladium. 5 Persæ,
Æthiopes, et Libyes cum eis, omnes scutati et
galeati. 6 Gomer, et universa agmina eius, domus
Thogorma, latera Aquilonis, et totum robur eius,
populique multi tecum. 7 Præpara, et instrue te, et
omnem multitudinem tuam, quæ coacervata est ad

te: et esto eis in præceptum. 8 Post dies multos
visitaberis: in novissimo annorum venies ad terram,
quæ reversa est a gladio, et congregata est de
populis multis ad montes Israel, qui fuerunt deserti
iugiter: hæc de populis educta est, et habitabunt
in ea confidenter universi. 9 Ascendens autem
quasi tempestas venies, et quasi nubes, ut operias
terram tu, et omnia agmina tua, et populi multi
tecum. 10 Hæc dicit Dominus Deus: In die illa
ascendent sermones super cor tuum, et cogitabis
cogitationem pessimam: 11 et dices: Ascendam
ad terram absque muro: veniam ad quiescentes,
habitantesque secure: hi omnes habitant sine muro,
vectes, et portæ non sunt eis: 12 Ut diripias spolia,
et invadas prædam, ut inferas manum tuam super
eos, qui deserti fuerant, et postea restituti, et super
populum, qui est congregatus ex Gentibus, qui
possidere cœpit, et esse habitator umbilici terræ.
13 Saba, et Dedan, et negotiatores Tharsis, et omnes
leones eius dicent tibi: Numquid ad sumenda spolia
tu venis? Ecce ad diripiendam prædam congregasti
multitudinem tuam, ut tollas argentum, et aurum,
et auferas supellectilem, atque substantiam, et
diripias manubias infinitas. 14 Propterea vaticinare
fili hominis, et dices ad Gog: Hæc dicit Dominus
Deus: Numquid non in die illo, cum habitaverit
populus meus Israel confidenter, scies? 15 Et venies
de loco tuo a lateribus Aquilonis tu et populi
multi tecum ascensores equorum universi, cœtus
magnus, et exercitus vehemens. 16 Et ascendes
super populum meum Israel quasi nubes, ut operias
terram. In novissimis diebus eris, et adducam te
super terram meam: ut sciant Gentes me, cum
sanctificatus fuero in te in oculis eorum, o Gog. 17
Hæc dicit Dominus Deus: Tu ergo ille es, de quo
locutus sum in diebus antiquis in manu servorum
meorum prophetarum Israel, qui prophetaverunt in
diebus illorum temporum, ut adducerem te super
eos. 18 Et erit in die illa, in die adventus Gog super
terram Israel, ait Dominus Deus, ascendet indignatio
mea in furore meo. 19 Et in zelo meo, in igne iræ
meæ locutus sum. Quia in die illa erit commotio
magna super terram Israel: 20 et commovebuntur a
facie mea pisces maris, et volucres cæli, et bestiæ
agri, et omne reptile, quod movetur super humum,
cunctique homines, qui sunt super faciem terræ:
et subvertentur montes, et cadent sepes, et omnis
murus corruet in terram. 21 Et convocabo adversus
eum in cunctis montibus meis gladium, ait Dominus
Deus: gladius uniuscuiusque in fratrem suum
dirigetur. 22 Et iudicabo eum peste, et sanguine, et
imbre vehementi et lapidibus immensis: ignem, et
sulphur pluam super eum, et super exercitum eius,
et super populos multos, qui sunt cum eo. 23 Et
magnificabor, et sanctificabor: et notus ero in oculis
multarum gentium, et scient quia ego Dominus.

39 Tu autem fili hominis vaticinare adversum
Gog, et dices: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce
ego super te Gog principem capitis Mosoch et
Thubal: 2 et circumagam te, et educam te, et
ascendere te faciam de lateribus Aquilonis: et
adducam te super montes Israel. 3 Et percutiam
arcum tuum in manu sinistra tua, et sagittas tuas
de manu dextera tua deiiciam. 4 Super montes
Israel cades tu, et omnia agmina tua, et populi tui,
qui sunt tecum: feris, avibus, omnique volatili, et
bestiis terræ dedi te ad devorandum. 5 Super faciem
agri cades: quia ego locutus sum, ait Dominus
Deus. 6 Et immittam ignem in Magog, et in his,
qui habitant in insulis confidenter: et scient quia
ego Dominus. 7 Et nomen sanctum meum notum
faciam in medio populi mei Israel, et non polluam
nomen sanctum meum amplius: et scient Gentes
quia ego Dominus, Sanctus Israel. 8 Ecce venit,
et factum est, ait Dominus Deus: hæc est dies,
de qua locutus sum. 9 Et egredientur habitatores
de civitatibus Israel, et succendent et comburent
arma, clypeum, et hastas, arcum, et sagittas, et
baculos manuum, et contos: et succendent ea
igni septem annis. 10 Et non portabunt ligna de
regionibus, neque succident de saltibus: quoniam
arma succendent igni, et deprædabuntur eos, quibus
prædæ fuerant, et diripient vastatores suos, ait
Dominus Deus. 11 Et erit in die illa: dabo Gog
locum nominatum sepulchrum in Israel: vallem
viatorum ad Orientem maris, quæ obstupescere
faciet prætereuntes: et sepelient ibi Gog, et omnem
multitudinem eius, et vocabitur vallis multitudinis
Gog. 12 Et sepelient eos domus Israel, ut mundent
terram septem mensibus. 13 Sepeliet autem eum
omnis populus terræ, et erit eis nominata dies,
in qua glorificatus sum, ait Dominus Deus. 14 Et
viros iugiter constituent lustrantes terram, qui
sepeliant, et requirant eos, qui remanserant super
faciem terræ, ut emundent eam: post menses
autem septem quærere incipient. 15 Et circuibunt
peragrantes terram: cumque viderint os hominis,
statuent iuxta illud titulum, donec sepeliant illud
pollinctores in valle multitudinis Gog. 16 Nomen
autem civitatis Amona, et mundabunt terram. 17
Tu ergo fili hominis, hæc dicit Dominus Deus: Dic
omni volucri, et universis avibus, cunctisque bestiis
agri: Convenite, properate, concurrite undique ad
victimam meam, quam ego immolo vobis, victimam
grandem super montes Israel: ut comedatis carnem,

et bibatis sanguinem. 18 Carnes fortium comedetis,
et sanguinem principum terræ bibetis: arietum, et
agnorum, et hircorum, taurorumque et altilium,
et pinguium omnium. 19 Et comedetis adipem in
saturitatem, et bibetis sanguinem in ebrietatem,
de victima, quam ego immolabo vobis: 20 et
saturabimini super mensam meam de equo, et
equite forti, et de universis viris bellatoribus,
ait Dominus Deus. 21 Et ponam gloriam meam
in Gentibus: et videbunt omnes gentes iudicium
meum, quod fecerim, et manum meam, quam
posuerim super eos. 22 Et scient domus Israel quia
ego Dominus Deus eorum a die illa, et deinceps. 23
Et scient Gentes quoniam in iniquitate sua capta
sit domus Israel, eo quod dereliquerint me, et
absconderim faciem meam ab eis: et tradiderim eos
in manus hostium, et ceciderint in gladio universi.
24 Iuxta immunditiam eorum, et scelus feci eis, et
abscondi faciem meam ab illis. 25 Propterea hæc
dicit Dominus Deus: Nunc reducam captivitatem
Iacob, et miserebor omnis domus Israel: et assumam
zelum pro nomine sancto meo. 26 Et portabunt
confusionem suam, et omnem prævaricationem,
qua prævaricati sunt in me, cum habitaverint in
terra sua confidenter neminem formidantes: 27 et
reduxero eos de populis, et congregavero de terris
inimicorum suorum, et sanctificatus fuero in eis, in
oculis gentium plurimarum. 28 Et scient quia ego
Dominus Deus eorum, eo quod transtulerim eos in
nationes; et congregaverim eos super terram suam,
et non dereliquerim quemquam ex eis ibi. 29 Et
non abscondam ultra faciem meam ab eis, eo quod
effuderim Spiritum meum super omnem domum
Israel, ait Dominus Deus.

40 In vigesimo quinto anno transmigrationis
nostræ, in exordio anni, decima mensis,
quartodecimo anno postquam percussa est civitas:
in ipsa hac die facta est super me manus Domini,
et adduxit me illuc. 2 In visionibus Dei adduxit
me in terram Israel, et dimisit me super montem
excelsum nimis: super quem erat quasi ædificium
civitatis vergentis ad Austrum. 3 Et introduxit me
illuc: et ecce vir, cuius erat species quasi species
æris, et funiculus lineus in manu eius, et calamus
mensuræ in manu eius: stabat autem in porta. 4
Et locutus est ad me idem vir: Fili hominis vide
oculis tuis, et auribus tuis audi, et pone cor tuum in
omnia, quæ ego ostendam tibi: quia ut ostendantur
tibi adductus es huc: annuncia omnia, quæ tu
vides, domui Israel. 5 Et ecce murus forinsecus in
circuitu domus undique, et in manu viri calamus
mensuræ sex cubitorum, et palmo: et mensus
est latitudinem ædificii calamo uno, altitudinem
quoque calamo uno. 6 Et venit ad portam quæ
respiciebat viam orientalem, et ascendit per gradus
eius: et mensus est limen portæ calamo uno
latitudinem, id est, limen unum calamo uno in
latitudine: 7 et thalamum uno calamo in longum,
et uno calamo in latum: et inter thalamos, quinque
cubitos: 8 et limen portæ iuxta vestibulum portæ
intrinsecus, calamo uno. 9 Et mensus est vestibulum
portæ octo cubitorum, et frontem eius duobus
cubitis: vestibulum autem portæ erat intrinsecus.
10 Porro thalami portæ ad viam Orientalem, tres
hinc et tres inde: mensura una trium, et mensura
una frontium ex utraque parte. 11 Et mensus est
latitudinem liminis portæ, decem cubitorum: et
longitudinem portæ, tredecim cubitorum: 12 Et
marginem ante thalamos cubiti unius: et cubitus
unus finis utrimque: thalami autem, sex cubitorum
erant hinc et inde. 13 Et mensus est portam a
tecto thalami, usque ad tectum eius, latitudinem
vigintiquinque cubitorum: ostium contra ostium.
14 Et fecit frontes per sexaginta cubitos: et ad
frontem atrium portæ undique per circuitum. 15
Et ante faciem portæ, quæ pertingebat usque ad
faciem vestibuli portæ interioris, quinquaginta
cubitos. 16 Et fenestras obliquas in thalamis,
et in frontibus eorum, quæ erant intra portam
undique per circuitum: similiter autem erant et
in vestibulis fenestræ per gyrum intrinsecus, et
ante frontes pictura palmarum. 17 Et eduxit
me ad atrium exterius, et ecce gazophylacia, et
pavimentum stratum lapide in atrio per circuitum:
triginta gazophylacia in circuitu pavimenti. 18
Et pavimentum in fronte portarum secundum
longitudinem portarum erat inferius. 19 Et mensus
est latitudinem a facie portæ inferioris usque ad
frontem atrii interioris extrinsecus, centum cubitos
ad Orientem, et ad Aquilonem. 20 Portam quoque,
quæ respiciebat viam Aquilonis atrii exterioris,
mensus est tam in longitudine, quam in latitudine.
21 Et thalamos eius tres hinc, et tres inde: et frontem
eius, et vestibulum eius secundum mensuram portæ
prioris, quinquaginta cubitorum longitudinem eius,
et latitudinem viginti quinque cubitorum. 22
Fenestræ autem eius, et vestibulum, et sculpturæ
secundum mensuram portæ, quæ respiciebat ad
Orientem: et septem graduum erat ascensus eius,
et vestibulum ante eam. 23 Et porta atrii interioris
contra portam Aquilonis, et Orientalem: et mensus
est a porta usque ad portam centum cubitos. 24
Et eduxit me ad viam australem, et ecce porta,
quæ respiciebat ad Austrum: et mensus est frontem
eius, et vestibulum eius iuxta mensuras superiores.

25 Et fenestras eius, et vestibula in circuitu,
sicut fenestras ceteras: quinquaginta cubitorum
longitudine, et latitudine vigintiquinque cubitorum.
26 Et in gradibus septem ascendebatur ad eam: et
vestibulum ante fores eius: et cælatæ palmæ erant,
una hinc, et altera inde in fronte eius. 27 Et porta
atrii interioris in via australi: et mensus est a porta
usque ad portam in via australi, centum cubitos.
28 Et introduxit me in atrium interius ad portam
australem: et mensus est portam iuxta mensuras
superiores. 29 Thalamum eius, et frontem eius,
et vestibulum eius eisdem mensuris: et fenestras
eius, et vestibulum eius in circuitu quinquaginta
cubitos longitudinis, et latitudinis vigintiquinque
cubitos. 30 Et vestibulum per gyrum longitudine
vigintiquinque cubitorum, et latitudine quinque
cubitorum. 31 Et vestibulum eius ad atrium exterius,
et palmas eius in fronte: et octo gradus erant,
quibus ascendebatur per eam. 32 Et introduxit me
in atrium interius per viam orientalem: et mensus
est portam secundum mensuras superiores. 33
Thalamum eius, et frontem eius, et vestibulum
eius sicut supra: et fenestras eius, et vestibula eius
in circuitu, longitudine quinquaginta cubitorum,
et latitudine vigintiquinque cubitorum. 34 Et
vestibulum eius, id est, atrii exterioris: et palmæ
cælatæ in fronte eius hinc et inde: et in octo gradibus
ascensus eius. 35 Et introduxit me ad portam, quæ
respiciebat ad Aquilonem: et mensus est secundum
mensuras superiores. 36 Thalamum eius, et frontem
eius, et vestibulum eius, et fenestras eius per
circuitum, longitudine quinquaginta cubitorum,
et latitudine vigintiquinque cubitorum. 37 Et
vestibulum eius respiciebat ad atrium exterius:
et cælatura palmarum in fronte eius hinc et
inde: et in octo gradibus ascensus eius. 38 Et
per singula gazophylacia ostium in frontibus
portarum: ibi lavabant holocaustum. 39 Et in
vestibulo portæ, duæ mensæ hinc, et duæ mensæ
inde: ut immoletur super eas holocaustum, et pro
peccato, et pro delicto. 40 Et ad latus exterius,
quod ascendit ad ostium portæ, quæ pergit ad
Aquilonem, duæ mensæ: et ad latus alterum
ante vestibulum portæ, duæ mensæ. 41 Quattuor
mensæ hinc, et quattuor mensæ inde: per latera
portæ octo mensæ erant, super quas immolabant.
42 Quattuor autem mensæ ad holocaustum, de
lapidibus quadris extructæ: longitudine cubiti
unius et dimidii: et latitudine cubiti unius et
dimidii: et altitudine cubiti unius: super quas
ponant vasa, in quibus immolatur holocaustum,
et victima. 43 Et labia earum palmi unius, reflexa
intrinsecus per circuitum: super mensas autem
carnes oblationis. 44 Et extra portam interiorem
gazophylacia cantorum in atrio interiori, quod erat
in latere portæ respicientis ad Aquilonem: et facies
eorum contra viam Australem, una ex latere portæ
Orientalis, quæ respiciebat ad viam Aquilonis. 45 Et
dixit ad me: Hoc est gazophylacium, quod respicit
viam Meridianam, sacerdotum erit, qui excubant
in custodiis templi. 46 Porro gazophylacium, quod
respicit ad viam Aquilonis, sacerdotum erit, qui
excubant ad ministerium altaris. Isti sunt filii
Sadoc, qui accedunt de filiis Levi ad Dominum ut
ministrent ei. 47 Et mensus est atrium longitudine
centum cubitorum, et latitudine centum cubitorum
per quadrum: et altare ante faciem templi. 48 Et
introduxit me in vestibulum templi: et mensus est
vestibulum quinque cubitis hinc, et quinque cubitis
inde: et latitudinem portæ trium cubitorum hinc,
et trium cubitorum inde. 49 Longitudinem autem
vestibuli viginti cubitorum, et latitudinem undecim
cubitorum, et octo gradibus ascendebatur ad eam.
Et columnæ erant in frontibus: una hinc, et altera
inde.

41 Et introduxit me in templum, et mensus est
frontes, sex cubitos latitudinis hinc, et sex
cubitos latitudinis inde, latitudinem tabernaculi. 2
Et latitudo portæ, decem cubitorum erat: et latera
portæ, quinque cubitis hinc, et quinque cubitis
inde: et mensus est longitudinem eius quadraginta
cubitorum, et latitudinem viginti cubitorum. 3
Et introgressus intrinsecus mensus est in fronte
portæ duos cubitos: et portam, sex cubitorum:
et latitudinem portæ, septem cubitorum. 4 Et
mensus est longitudinem eius viginti cubitorum,
et latitudinem eius viginti cubitorum, ante faciem
templi: et dixit ad me: Hoc est Sanctum Sanctorum.
5 Et mensus est parietem domus sex cubitorum: et
latitudinem lateris quattuor cubitorum undique
per circuitum domus. 6 Latera autem, latus ad
latus, bis triginta tria: et erant eminentia, quæ
ingrederentur per parietem domus, in lateribus
per circuitum, ut continerent, et non attingerent
parietem templi. 7 Et platea erat in rotundum,
ascendens sursum per cochleam, et in cœnaculum
templi deferebat per gyrum: idcirco latius erat
templum in superioribus: et sic de inferioribus
ascendebatur ad superiora in medium. 8 Et vidi
in domo altitudinem per circuitum, fundata latera
ad mensuram calami sex cubitorum spatio: 9 et
latitudinem per parietem lateris forinsecus quinque
cubitorum: et erat interior domus in lateribus
domus. 10 Et inter gazophylacia latitudinem
viginti cubitorum in circuitu domus undique, 11

et ostium lateris ad orationem: ostium unum
ad viam Aquilonis, et ostium unum ad viam
Australem: et latitudinem loci ad orationem,
quinque cubitorum in circuitu. 12 Et ædificium, quod
erat separatum, versumque ad viam respicientem
ad mare, latitudinis septuaginta cubitorum. Paries
autem ædificii, quinque cubitorum latitudinis per
circuitum: et longitudo eius nonaginta cubitorum.
13 Et mensus est domus longitudinem, centum
cubitorum: et quod separatum erat ædificium, et
parietes eius, longitudinis centum cubitorum. 14
Latitudo autem ante faciem domus et eius, quod erat
separatum contra Orientem, centum cubitorum. 15
Et mensus est longitudinem ædificii contra faciem
eius, quod erat separatum ad dorsum: ethecas
ex utraque parte centum cubitorum: et templum
interius, et vestibula atrii. 16 Limina, et fenestras
obliquas, et ethecas in circuitu per tres partes,
contra uniuscuiusque limen, stratumque ligno per
gyrum in circuitu: terra autem usque ad fenestras, et
fenestræ clausæ super ostia, 17 et usque ad domum
interiorem, et forinsecus per omnem parietem in
circuitu intrinsecus, et forinsecus, ad mensuram.
18 Et fabrefacta cherubim et palmæ: et palma inter
cherub et cherub, duasque facies habebat cherub.
19 Faciem hominis iuxta palmam ex hac parte, et
faciem leonis iuxta palmam ex alia parte: expressam
per omnem domum in circuitu. 20 De terra usque
ad superiora portæ, cherubim, et palmæ cælatæ
erant in pariete templi. 21 Limen quadrangulum,
et facies sanctuarii, aspectus contra aspectum. 22
Altaris lignei trium cubitorum altitudo: et longitudo
eius duorum cubitorum: et anguli eius, et longitudo
eius, et parietes eius lignei. Et locutus est ad me:
Hæc est mensa coram Domino. 23 Et duo ostia
erant in templo, et in sanctuario. 24 Et in duobus
ostiis ex utraque parte bina erant ostiola, quæ in
se invicem plicabantur: bina enim ostia erant ex
utraque parte ostiorum. 25 Et cælata erant in ipsis
ostiis templi cherubim, et sculpturæ palmarum,
sicut in parietibus quoque expressæ erant: quam
ob rem et grossiora erant ligna in vestibuli fronte
forinsecus. 26 Super quæ fenestræ obliquæ, et
similitudo palmarum hinc atque inde in humerulis
vestibuli: secundum latera domus, latitudinemque
parietum.

42 Et eduxit me in atrium exterius per viam
ducentem ad Aquilonem, et introduxit me
in gazophylacium, quod erat contra separatum
ædificium, et contra ædem vergentem ad
Aquilonem. 2 In facie longitudinis, centum
cubitos ostii Aquilonis: et latitudinis quinquaginta
cubitos, 3 contra viginti cubitos atrii interioris, et
contra pavimentum stratum lapide atrii exterioris,
ubi erat porticus iuncta porticui triplici. 4 Et
ante gazophylacia deambulatio decem cubitorum
latitudinis, ad interiora respiciens viæ cubiti
unius. Et ostia eorum ad Aquilonem: 5 Ubi
erant gazophylacia in superioribus humiliora: quia
supportabant porticus, quæ ex illis eminebant
de inferioribus, et de mediis ædificii. 6 Tristega
enim erant, et non habebant columnas, sicut
erant columnæ atriorum: propterea eminebant
de inferioribus, et de mediis a terra cubitis
quinquaginta. 7 Et peribolus exterior secundum
gazophylacia, quæ erant in via atrii exterioris
ante gazophylacia: longitudo eius quinquaginta
cubitorum. 8 Quia longitudo erat gazophylaciorum
atrii exterioris quinquaginta cubitorum: et
longitudo ante faciem templi, centum cubitorum.
9 Et erat subter gazophylacia hæc introitus ab
Oriente ingredientium in ea de atrio exteriori. 10
In latitudine periboli atrii, quod erat contra viam
Orientalem, in faciem ædificii separati, et erant
ante ædificium gazophylacia. 11 Et via ante faciem
eorum iuxta similitudinem gazophylaciorum, quæ
erant in via Aquilonis: secundum longitudinem
eorum, sic et latitudo eorum: et omnis introitus
eorum, et similitudines, et ostia eorum 12 secundum
ostia gazophylaciorum, quæ erant in via respiciente
ad Notum: ostium in capite viæ: quæ via erat
ante vestibulum separatum per viam Orientalem
ingredientibus. 13 Et dixit ad me: Gazophylacia
Aquilonis, et gazophylacia Austri, quæ sunt ante
ædificium separatum: hæc sunt gazophylacia sancta:
in quibus vescuntur sacerdotes, qui appropinquant
ad Dominum in Sancta Sanctorum: ibi ponent
Sancta Sanctorum, et oblationem pro peccato,
et pro delicto: locus enim sanctus est. 14
Cum autem ingressi fuerint sacerdotes, non
egredientur de sanctis in atrium exterius: et ibi
reponent vestimenta sua, in quibus ministrant,
quia sancta sunt: vestienturque vestimentis aliis, et
sic procedent ad populum. 15 Cumque complesset
mensuras domus interioris, eduxit me per viam
portæ, quæ respiciebat ad viam Orientalem: et
mensus est eam undique per circuitum. 16 Mensus
est autem contra ventum Orientalem calamo
mensuræ, quingentos calamos in calamo mensuræ
per circuitum. 17 Et mensus est contra ventum
Aquilonis quingentos calamos in calamo mensuræ
per gyrum. 18 Et ad ventum Australem mensus
est quingentos calamos in calamo mensuræ per
circuitum. 19 Et ad ventum Occidentalem mensus
est quingentos calamos in calamo mensuræ. 20

Per quattuor ventos mensus est murum eius
undique per circuitum, longitudinem quingentorum
cubitorum, et latitudinem quingentorum cubitorum
dividentem inter sanctuarium et vulgi locum.

43 Et duxit me ad portam, quæ respiciebat ad
viam Orientalem. **2** Et ecce gloria Dei Israel
ingrediebatur per viam Orientalem: et vox erat ei
quasi vox aquarum multarum, et terra splendebat
a maiestate eius. **3** Et vidi visionem secundum
speciem, quam videram, quando venit ut disperderet
civitatem: et species secundum aspectum, quem
videram iuxta fluvium Chobar: et cecidi super
faciem meam. **4** Et maiestas Domini ingressa est
templum per viam portæ, quæ respiciebat ad
Orientem. **5** Et elevavit me Spiritus, et introduxit
me in atrium interius: et ecce repleta erat gloria
Domini domus. **6** Et audivi loquentem ad me de
domo, et vir qui stabat iuxta me, **7** dixit ad me:
Fili hominis, locus solii mei, et locus vestigiorum
pedum meorum, ubi habito in medio filiorum Israel
in æternum: et non polluent ultra domus Israel
nomen sanctum meum, ipsi, et reges eorum in
fornicationibus suis, et in ruinis regum suorum,
et in excelsis. **8** Qui fabricati sunt limen suum
iuxta limen meum, et postes suos iuxta postes
meos: et murus erat inter me et eos: et polluerunt
nomen sanctum meum in abominationibus, quas
fecerunt: propter quod consumpsi eos in ira mea. **9**
Nunc ergo repellant procul fornicationem suam,
et ruinas regum suorum a me: et habitabo in
medio eorum semper. **10** Tu autem fili hominis
ostende domui Israel templum, et confundantur
ab iniquitatibus suis, et metiantur fabricam: **11**
et erubescant ex omnibus, quæ fecerunt: Figuram
domus, et fabricæ eius exitus, et introitus, et
omnem descriptionem eius, et universa præcepta
eius, cunctumque ordinem eius, et omnes leges
eius ostende eis, et scribes in oculis eorum: ut
custodiant omnes descriptiones eius, et præcepta
illius, et faciant ea. **12** Ista est lex domus in
summitate montis: Omnis finis eius in circuitu,
Sanctum Sanctorum est: hæc est ergo lex domus.
13 Istæ autem mensuræ altaris in cubito verissimo,
qui habebat cubitum, et palmum: in sinu eius
erat cubitus et cubitus in latitudine, et definitio
eius usque ad labium eius, et in circuitu, palmus
unus. Hæc quoque erat fossa altaris. **14** Et de
sinu terræ usque ad crepidinem novissimam duo
cubiti, et latitudo cubiti unius: et a crepidine
minore usque ad crepidinem maiorem quattuor
cubiti, et latitudo cubiti unius. **15** Ipse autem
Ariel quattuor cubitorum: et ab Ariel usque ad
sursum, cornua quattuor. **16** Et Ariel duodecim
cubitorum in longitudine per duodecim cubitos
latitudinis: quadrangulatum æquis lateribus. **17**
Et crepido quattuordecim cubitorum longitudinis
per quattuordecim cubitos latitudinis in quattuor
angulis eius: et corona in circuitu eius dimidii
cubiti, et sinus eius unius cubiti per circuitum:
gradus autem eius versi ad Orientem. **18** Et dixit ad
me: Fili hominis, hæc dicit Dominus Deus: Hi sunt
ritus altaris in quacumque die fuerit fabricatum: ut
offeratur super illud holocaustum, et effundatur
sanguis. **19** Et dabis sacerdotibus, et Levitis, qui sunt
de semine Sadoc, qui accedunt ad me, ait Dominus
Deus, ut offerant mihi vitulum de armento pro
peccato. **20** Et assumens de sanguine eius, pones
super quattuor cornua eius, et super quattuor
angulos crepidinis, et super coronam in circuitu: et
mundabis illud, et expiabis. **21** Et tolles vitulum,
qui oblatus fuerit pro peccato: et combures eum in
separato loco domus extra sanctuarium. **22** Et in die
secunda offeres hircum caprarum immaculatum pro
peccato: et expiabunt altare, sicut expiaverunt in
vitulo. **23** Cumque compleveris expians illud, offeres
vitulum de armento immaculatum, et arietem de
grege immaculatum. **24** Et offeres eos in conspectu
Domini: et mittent sacerdotes super eos sal, et
offerent eos holocaustum Domino. **25** Septem diebus
facies hircum pro peccato quotidie: et vitulum de
armento, et arietem de pecoribus immaculatos
offerent. **26** Septem diebus expiabunt altare, et
mundabunt illud: et implebunt manum eius. **27**
Expletis autem diebus, in die octava et ultra, facient
sacerdotes super altare holocausta vestra, et quæ
pro pace offerunt: et placatus ero vobis, ait Dominus
Deus.

44 Et convertit me ad viam portæ sanctuarii
exterioris, quæ respiciebat ad Orientem: et
erat clausa. **2** Et dixit Dominus ad me: Porta hæc
clausa erit: non aperietur, et vir non transibit per
eam: quoniam Dominus Deus Israel ingressus est
per eam, eritque clausa **3** principi. Princeps ipse
sedebit in ea, ut comedat panem coram Domino:
per viam portæ vestibuli ingredietur, et per viam
eius egredietur. **4** Et adduxit me per viam portæ
Aquilonis in conspectu domus: et vidi, et ecce
implevit gloria Domini domum Domini: et cecidi
in faciem meam. **5** Et dixit ad me Dominus: Fili
hominis pone cor tuum, et vide oculis tuis, et
auribus tuis audi omnia, quæ ego loquor ad te
de universis ceremoniis domus Domini, et de
cunctis legibus eius: et pones cor tuum in viis
templi per omnes exitus sanctuarii. **6** Et dices

ad exasperantem me domum Israel: Hæc dicit
Dominus Deus: Sufficiant vobis omnia scelera vestra
domus Israel: 7 eo quod inducitis filios alienos
incircumcisos corde, et incircumcisos carne, ut
sint in sanctuario meo, et polluant domum meam:
et offertis panes meos, adipem, et sanguinem: et
dissolvitis pactum meum in omnibus sceleribus
vestris. 8 Et non servastis præcepta sanctuarii mei:
et posuistis custodes observationum mearum in
sanctuario meo vobismetipsis. 9 Hæc dicit Dominus
Deus: Omnis alienigena incircumcisus corde, et
incircumcisus carne, non ingredietur sanctuarium
meum, omnis filius alienus qui est in medio filiorum
Israel. 10 Sed et Levitæ, qui longe recesserunt
a me in errore filiorum Israel, et erraverunt a
me post idola sua, et portaverunt iniquitatem
suam: 11 erunt in sanctuario meo æditui, et
ianitores portarum domus, et ministri domus: ipsi
mactabunt holocausta, et victimas populi: et ipsi
stabunt in conspectu eorum, ut ministrent eis.
12 Pro eo quod ministraverunt illis in conspectu
idolorum suorum, et facti sunt domui Israel in
offendiculum iniquitatis: idcirco levavi manum
meam super eos, ait Dominus Deus, et portabunt
iniquitatem suam: 13 et non appropinquabunt ad
me ut sacerdotio fungantur mihi, neque accedent ad
omne sanctuarium meum iuxta Sancta Sanctorum:
sed portabunt confusionem suam, et scelera sua
quæ fecerunt. 14 Et dabo eos ianitores domus in
omni ministerio eius, et in universis, quæ fient
in ea. 15 Sacerdotes autem et Levitæ filii Sadoc,
qui custodierunt ceremonias sanctuarii mei, cum
errarent filii Israel a me, ipsi accedent ad me ut
ministrent mihi: et stabunt in conspectu meo ut
offerant mihi adipem, et sanguinem, ait Dominus
Deus. 16 Ipsi ingredientur sanctuarium meum,
et ipsi accedent ad mensam meam ut ministrent
mihi, et custodiant ceremonias meas. 17 Cumque
ingredientur portas atrii interioris, vestibus lineis
induentur: nec ascendet super eos quidquam
laneum, quando ministrant in portis atrii interioris
et intrinsecus. 18 Vittæ lineæ erunt in capitibus
eorum, et feminalia linea erunt in lumbis eorum, et
non accingentur in sudore. 19 Cumque egredientur
atrium exterius ad populum, exuent se vestimentis
suis, in quibus ministraverant, et reponent ea in
gazophylacio sanctuarii, et vestient se vestimentis
aliis: et non sanctificabunt populum in vestibus
suis. 20 Caput autem suum non radent, neque
comam nutrient: sed tondentes attondent capita
sua. 21 Et vinum non bibet omnis sacerdos quando
ingressurus est atrium interius. 22 Et viduam, et
repudiatam non accipient uxores, sed virgines de
semine domus Israel: sed et viduam, quæ fuerit
vidua a sacerdote, accipient. 23 Et populum meum
docebunt quid sit inter sanctum et pollutum, et
inter mundum et immundum ostendent eis. 24
Et cum fuerit controversia, stabunt in iudiciis
meis, et iudicabunt: leges meas, et præcepta mea
in omnibus sollemnitatibus meis custodient, et
Sabbata mea sanctificabunt. 25 Et ad mortuum
hominem non ingredientur, ne polluantur, nisi ad
patrem et matrem, et filium et filiam, et fratrem
et sororem, quæ alterum virum non habuerit: in
quibus contaminabuntur. 26 Et postquam fuerit
emundatus, septem dies numerabuntur ei. 27 Et in
die introitus sui in sanctuarium ad atrium interius
ut ministret mihi in sanctuario, offeret pro peccato
suo, ait Dominus Deus. 28 Non erit autem eis
hereditas, ego hereditas eorum: et possessionem
non dabitis eis in Israel, ego enim possessio eorum.
29 Victimam et pro peccato et pro delicto ipsi
comedent: et omne votum in Israel ipsorum erit. 30
Et primitiva omnium primogenitorum, et omnia
libamenta ex omnibus, quæ offeruntur, sacerdotum
erunt: et primitiva ciborum vestrorum dabitis
sacerdoti, ut reponat benedictionem domui tuæ. 31
Omne morticinum, et captum a bestia de avibus et
de pecoribus non comedent sacerdotes.

45 Cumque cœperitis terram dividere sortito,
separate primitias Domino, sanctificatum
de terra, longitudine vigintiquinque millia, et
latitudine decem millia: sanctificatum erit in omni
termino eius per circuitum. 2 Et erit ex omni
parte sanctificatum quingentos per quingentos,
quadrifariam per circuitum: et quinquaginta cubitis
in suburbana eius per gyrum. 3 Et a mensura ista
mensurabis longitudinem vigintiquinque millium,
et latitudinem decem millium, et in ipso erit
templum, Sanctumque Sanctorum. 4 Sanctificatum
de terra erit sacerdotibus ministris sanctuarii,
qui accedunt ad ministerium Domini: et erit eis
locus in domos, et in sanctuarium sanctitatis. 5
Vigintiquinque autem millia longitudinis, et decem
millia latitudinis erunt Levitis, qui ministrant
domui: ipsi possidebunt viginti gazophylacia. 6
Et possessionem civitatis dabitis quinque millia
latitudinis, et longitudinis vigintiquinque millia
secundum separationem sanctuarii, omni domui
Israel. 7 Principi quoque hinc et inde in
separationem sanctuarii, et in possessionem
civitatis, contra faciem separationis sanctuarii, et
contra faciem possessionis urbis: a latere Maris
usque ad Mare, et a latere Orientis usque ad
Orientem: Longitudinis autem iuxta unamquamque

partem a termino Occidentali usque ad terminum
Orientalem. 8 De terra erit ei possessio in Israel:
et non depopulabuntur ultra principes populum
meum: sed terram dabunt domui Israel secundum
tribus eorum. 9 Hæc dicit Dominus Deus: Sufficiat
vobis principes Israel: iniquitatem et rapinas
intermittite, et iudicium et iustitiam facite, separate
confinia vestra a populo meo, ait Dominus Deus. 10
Statera iusta, et ephi iustum, et batus iustus erit
vobis. 11 Ephi, et batus æqualia, et unius mensuræ
erunt: ut capiat decimam partem cori batus, et
decimam partem cori ephi: iuxta mensuram cori
erit æqua libratio eorum. 12 Siclus autem viginti
obolos habet. Porro viginti sicli, et vigintiquinque
sicli, et quindecim sicli, mnam faciunt. 13 Et
hæ sunt primitiæ, quas tolletis: sextam partem
ephi de coro frumenti, et sextam partem ephi
de coro hordei. 14 Mensura quoque olei, batus
olei, decima pars cori est: et decem bati corum
faciunt: quia decem bati implent corum. 15 Et
arietem unum de grege ducentorum de his, quæ
nutriunt Israel in sacrificium, et in holocaustum,
et in pacifica, ad expiandum pro eis, ait Dominus
Deus. 16 Omnis populus terræ tenebitur primitiis
his principi in Israel. 17 Et super principem
erunt holocausta, et sacrificium, et libamina in
sollemnitatibus, et in Calendis, et in Sabbatis, et
in universis sollemnitatibus domus Israel: ipse
faciet pro peccato sacrificium, et holocaustum, et
pacifica ad expiandum pro domo Israel. 18 Hæc dicit
Dominus Deus: In primo mense, una mensis sumes
vitulum de armento immaculatum, et expiabis
sanctuarium. 19 Et tollet sacerdos de sanguine quod
erit pro peccato: et ponet in postibus domus, et in
quattuor angulis crepidinis altaris, et in postibus
portæ atrii interioris. 20 Et sic facies in septima
mensis pro unoquoque, qui ignoravit, et errore
deceptus est, et expiabis pro domo. 21 In primo
mense, quartadecima die mensis erit vobis Paschæ
sollemnitas: septem diebus azyma comedentur. 22
Et faciet princeps in die illa pro se, et pro universo
populo terræ, vitulum pro peccato. 23 Et in septem
dierum sollemnitate faciet holocaustum Domino
septem vitulos, et septem arietes immaculatos
quotidie septem diebus: et pro peccato hircum
caprarum quotidie. 24 Et sacrificium ephi per
vitulum, et ephi per arietem faciet: et olei hin
per singula ephi. 25 Septimo mense, quintadecima
die mensis in sollemnitate faciet sicut supra dicta
sunt per septem dies: tam pro peccato, quam pro
holocausto, et in sacrificio, et in oleo.

46 Hæc dicit Dominus Deus: Porta atrii interioris,
quæ respicit ad Orientem, erit clausa sex
diebus, in quibus opus fit: die autem Sabbati
aperietur, sed et in die Calendarum aperietur. 2 Et
intrabit princeps per viam vestibuli portæ deforis,
et stabit in limine portæ: et facient sacerdotes
holocaustum eius, et pacifica eius: et adorabit
super limen portæ, et egredietur: porta autem
non claudetur usque ad vesperam. 3 Et adorabit
populus terræ ad ostium portæ illius in Sabbatis, et
in Calendis coram Domino. 4 Holocaustum autem
hoc offeret princeps Domino: in die Sabbati sex
agnos immaculatos, et arietem immaculatum. 5
Et sacrificium ephi per arietem: in agnis autem
sacrificium quod dederit manus eius: et olei hin
per singula ephi. 6 In die autem Calendarum
vitulum de armento immaculatum: et sex agni, et
arietes immaculati erunt. 7 Et ephi per vitulum,
ephi quoque per arietem faciet sacrificium: de
agnis autem, sicut invenerit manus eius: et olei
hin per singula ephi. 8 Cumque ingressurus est
princeps, per viam vestibuli portæ ingrediatur, et
per eamdem viam exeat. 9 Et cum intrabit populus
terræ in conspectu Domini in sollemnitatibus:
qui ingreditur per portam Aquilonis, ut adoret,
egrediatur per viam portæ Meridianæ: porro qui
ingreditur per viam portæ Meridianæ, egrediatur
per viam portæ Aquilonis: non revertetur per viam
portæ, per quam ingressus est, sed e regione illius
egredietur. 10 Princeps autem in medio eorum cum
ingredientibus ingredietur, et cum egredientibus
egredietur. 11 Et in nundinis, et in sollemnitatibus
erit sacrificium ephi per vitulum, et ephi per
arietem: agnis autem erit sacrificium sicut invenerit
manus eius: et olei hin per singula ephi. 12 Cum
autem fecerit princeps spontaneum holocaustum,
aut pacifica voluntaria Domino: aperietur ei porta,
quæ respicit ad Orientem, et faciet holocaustum
suum, et pacifica sua, sicut fieri solet in die
Sabbati: et egredietur, claudeturque porta postquam
exierit. 13 Et agnum eiusdem anni immaculatum
faciet holocaustum quotidie Domino: semper mane
faciet illud. 14 Et faciet sacrificium super eo
cata mane mane sextam partem ephi, et de oleo
tertiam partem hin, ut misceatur similæ: sacrificium
Domino legitimum, iuge atque perpetuum. 15
Faciet agnum, et sacrificium, et oleum cata mane
mane, holocaustum sempiternum. 16 Hæc dicit
Dominus Deus: Si dederit princeps donum alicui
de filiis suis: hereditas eius, filiorum suorum erit,
possidebunt eam hereditarie. 17 Si autem dederit
legatum de hereditate sua uni servorum suorum,
erit illius usque ad annum remissionis, et revertetur

ad principem: hereditas autem eius, filiis eius
erit. 18 Et non accipiet princeps de hereditate
populi per violentiam, et de possessione eorum:
sed de possessione sua hereditatem dabit filiis suis:
ut non dispergatur populus meus unusquisque a
possessione sua. 19 Et introduxit me per ingressum,
qui erat ex latere portæ, in gazophylacia sanctuarii
ad sacerdotes, quæ respiciebant ad Aquilonem: et
erat ibi locus vergens ad Occidentem. 20 Et dixit
ad me: Iste est locus ubi coquent sacerdotes pro
peccato, et pro delicto: ubi coquent sacrificium, ut
non efferant in atrium exterius, et sanctificetur
populus. 21 Et eduxit me in atrium exterius, et
circumduxit me per quattuor angulos atrii: et ecce
atriolum erat in angulo atrii, atriola singula per
angulos atrii. 22 In quattuor angulis atrii atriola
disposita, quadraginta cubitorum per longum, et
triginta per latum: mensuræ unius quattuor erant.
23 Et paries per circuitum ambiens quattuor atriola:
et culinæ fabricatæ erant subter porticus per gyrum.
24 Et dixit ad me: Hæc est domus culinarum, in qua
coquent ministri domus Domini victimas populi.

47 Et convertit me ad portam domus, et ecce
aquæ egrediebantur subter limen domus
ad Orientem: facies enim domus respiciebat ad
Orientem: aquæ autem descendebant in latus templi
dextrum ad Meridiem altaris. 2 Et eduxit me per
viam portæ Aquilonis, et convertit me ad viam
foras portam exteriorem, viam quæ respiciebat
ad Orientem: et ecce aquæ redundantes a latere
dextro. 3 Cum egrederetur vir ad Orientem, qui
habebat funiculum in manu sua, et mensus est
mille cubitos: et traduxit me per aquam usque ad
talos. 4 Rursumque mensus est mille, et traduxit
me per aquam usque ad genua: 5 et mensus est
mille, et traduxit me per aquam usque ad renes.
Et mensus est mille, torrentem, quem non potui
pertransire: quoniam intumuerant aquæ profundi
torrentis, qui non potest transvadari. 6 Et dixit
ad me: Certe vidisti fili hominis. Et eduxit me,
et convertit ad ripam torrentis. 7 Cumque me
convertissem, ecce in ripa torrentis ligna multa
nimis ex utraque parte. 8 Et ait ad me: Aquæ istæ,
quæ egrediuntur ad tumulos sabuli Orientalis, et
descendunt ad plana deserti, intrabunt mare, et
exibunt, et sanabuntur aquæ. 9 Et omnis anima
vivens, quæ serpit, quocumque venerit torrens,
vivet: et erunt pisces multi satis postquam venerint
illuc aquæ istæ, et sanabuntur et vivent omnia,
ad quæ venerit torrens. 10 Et stabunt super illas
piscatores, ab Engaddi usque ad Engallim siccatio
sagenarum erit: plurimæ species erunt piscium
eius, sicut pisces maris magni, multitudinis nimiæ:
11 in littoribus autem eius, et in palustribus non
sanabuntur, quia in salinas dabuntur. 12 Et super
torrentem orietur in ripis eius ex utraque parte
omne lignum pomiferum: non defluet folium ex eo,
et non deficiet fructus eius: per singulos menses
afferet primitiva, quia aquæ eius de sanctuario
egredientur: et erunt fructus eius in cibum, et folia
eius ad medicinam. 13 Hæc dicit Dominus Deus:
Hic est terminus, in quo possidebitis terram in
duodecim tribubus Israel: quia Ioseph duplicem
funiculum habet. 14 Possidebitis autem eam singuli
æque ut frater suus: super quam levavi manum
meam ut darem patribus vestris: et cadet terra
hæc vobis in possessionem. 15 Hic est autem
terminus terræ: ad plagam Septentrionalem a
mari magno via Hethalon, venientibus Sedada, 16
Emath, Berotha, Sabarim, quæ est inter terminum
Damasci et confinium Emath, domus Tichon, quæ
est iuxta terminum Auran. 17 Et erit terminus
a Mari usque ad atrium Enon terminus Damasci,
et ab Aquilone ad Aquilonem: terminus Emath
plaga Septentrionalis. 18 Porro plaga Orientalis
de medio Auran, et de medio Damasci, et de
medio Galaad, et de medio terræ Israel, Iordanis
disterminans ad mare Orientale, metiemini etiam
plagam Orientalem. 19 Plaga autem australis
meridiana a Thamar usque ad Aquas Contradictionis
Cades: et torrens usque ad mare magnum: et hæc est
plaga ad Meridiem australis. 20 Et plaga Maris, mare
magnum a confinio per directum, donec venias
Emath: hæc est plaga Maris. 21 Et dividetis terram
istam vobis per tribus Israel: 22 et mittetis eam in
hereditatem vobis, et advenis, qui accesserint ad
vos, qui genuerint filios in medio vestrum: et erunt
vobis sicut indigenæ inter filios Israel: vobiscum
divident possessionem in medio tribuum Israel. 23
In tribu autem quacumque fuerit advena, ibi dabitis
possessionem illi, ait Dominus Deus.

48 Et hæc nomina tribuum a finibus Aquilonis
iuxta viam Hethalon pergentibus Emath,
atrium Enan terminus Damasci ad Aquilonem
iuxta viam Emath. Et erit ei plaga Orientalis Mare,
Dan una. 2 Et super terminum Dan, a plaga
Orientali usque ad plagam Maris, Aser una: 3 et
super terminum Aser, a plaga Orientali usque ad
plagam Maris, Nephthali una. 4 Et super terminum
Nephthali, a plaga Orientali usque ad plagam Maris,
Manasse una. 5 Et super terminum Manasse, a plaga
Orientali usque ad plagam Maris, Ephraim una. 6 Et
super terminum Ephraim a plaga Orientali usque
ad plagam Maris, Ruben una. 7 Et super terminum

Ruben, a plaga Orientali usque ad plagam Maris,
Iuda una. **8** Et super terminum Iuda, a plaga Orientali
usque ad plagam Maris, erunt primitiæ, quas
separabitis, vigintiquinque millibus latitudinis et
longitudinis, sicuti singulæ partes a plaga Orientali
usque ad plagam Maris: et erit sanctuarium in medio
eius. **9** Primitiæ, quas separabitis Domino: longitudo
vigintiquinque millibus, et latitudo decem millibus.
10 Hæ autem erunt primitiæ sanctuarii sacerdotum:
ad Aquilonem longitudinis vigintiquinque millia, et
ad Mare latitudinis decem millia, sed et ad Orientem
latitudinis decem millia, et ad Meridiem longitudinis
vigintiquinque millia: et erit sanctuarium Domini
in medio eius. **11** Sacerdotibus sanctuarium erit
de filiis Sadoc, qui custodierunt ceremonias meas,
et non erraverunt cum errarent filii Israel, sicut
erraverunt et Levitæ. **12** Et erunt eis primitiæ de
primitiis terræ Sanctum Sanctorum, iuxta terminum
Levitarum. **13** Sed et Levitis similiter iuxta fines
sacerdotum vigintiquinque millia longitudinis, et
latitudinis decem millia. Omnis longitudo viginti et
quinque millium, et latitudo decem millium. **14** Et
non venundabunt ex eo, neque mutabunt, neque
transferentur primitiæ terræ, quia sanctificatæ sunt
Domino. **15** Quinque millia autem quæ supersunt in
latitudine per vigintiquinque millia, profana erunt
urbis in habitaculum, et in suburbana: et erit civitas
in medio eius. **16** Et hæ mensuræ eius: ad plagam
Septentrionalem quingenta et quattuor millia: et ad
plagam Meridianam, quingenta et quattuor millia:
et ad plagam Orientalem, quingenta et quattuor
millia: et ad plagam Occidentalem, quingenta
et quattuor millia. **17** Erunt autem suburbana
civitatis ad Aquilonem ducenta quinquaginta,
et ad Meridiem ducenta quinquaginta, et ad
Orientem ducenta quinquaginta, et ad Mare ducenta
quinquaginta. **18** Quod autem reliquum fuerit
in longitudine secundum primitias sanctuarii,
decem millia in Orientem, et decem millia in
Occidentem, erunt sicut primitiæ sanctuarii: et
erunt fruges eius in panes his, qui serviunt
civitati. **19** Servientes autem civitati, operabuntur
ex omnibus tribubus Israel. **20** Omnes primitiæ,
vigintiquinque millium, per vigintiquinque millia
in quadrum, separabuntur in primitias sanctuarii,
et in possessionem civitatis. **21** Quod autem
reliquum fuerit, principis erit ex omni parte
primitiarum sanctuarii, et possessionis civitatis e
regione vigintiquinque millium primitiarum usque
ad terminum Orientalem: sed et ad Mare e regione
vigintiquinque millium usque ad terminum maris,
similiter in partibus principis erit: et erunt primitiæ
sanctuarii, et sanctuarium templi in medio eius. **22**
De possessione autem Levitarum, et de possessione
civitatis in medio partium principis: erit inter
terminum Iuda et inter terminum Beniamin, et
ad principem pertinebit. **23** Et reliquis tribubus:
A plaga Orientali usque ad plagam Occidentalem,
Beniamin una. **24** Et contra terminum Beniamin,
a plaga Orientali usque ad plagam Occidentalem,
Simeon una. **25** Et super terminum Simeonis, a
plaga Orientali usque ad plagam Occidentalem,
Issachar una. **26** Et super terminum Issachar, a
plaga Orientali usque ad plagam Occidentalem,
Zabulon una. **27** Et super terminum Zabulon, a plaga
Orientali usque ad plagam Maris, Gad una. **28** Et
super terminum Gad, ad plagam Austri in Meridie: et
erit finis de Thamar usque ad aquas contradictionis
Cades, hereditas contra mare magnum. **29** Hæc
est terra, quam mittetis in sortem tribubus Israel:
et hæ partitiones earum, ait Dominus Deus. **30**
Et hi egressus civitatis: A plaga Septentrionali
quingentos et quattuor millia mensurabis. **31** Et
portæ civitatis ex nominibus tribuum Israel, portæ
tres a Septentrione, porta Ruben una, porta Iuda
una, porta Levi una. **32** Et ad plagam Orientalem,
quingentos et quattuor millia: et portæ tres, porta
Ioseph una, porta Beniamin una, porta Dan una. **33**
Et ad plagam Meridianam, quingentos et quattuor
millia metieris: et portæ tres, porta Simeonis una,
porta Issachar una, porta Zabulon una. **34** Et
ad plagam Occidentalem, quingentos et quattuor
millia, et portæ eorum tres, porta Gad una, porta
Aser una, porta Nephthali una. **35** Per circuitum,
decem et octo millia: et nomen civitatis ex illa die,
Dominus ibidem.

Danihelis Prophetæ

1 Anno tertio regni Ioakim regis Iuda, venit
Nabuchodonosor rex Babylonis in Ierusalem,
et obsedit eam. **2** Et tradidit Dominus in manu
eius Ioakim regem Iuda, et partem vasorum domus
Dei: et asportavit ea in terram Sennaar in domum
dei sui, et vasa intulit in domum Thesauri dei sui.
3 Et ait rex Asphenez præposito Eunuchorum ut
introduceret de filiis Israel, et de semine regio et
tyrannorum, **4** pueros, in quibus nulla esset macula,
decoros forma, et eruditos omni sapientia, cautos
scientia, et doctos disciplina, et qui possent stare
in palatio regis, ut doceret eos litteras, et linguam
Chaldæorum. **5** Et constituit eis rex annonam
per singulos dies de cibis suis, et de vino unde
bibebat ipse, ut enutriti tribus annis, postea starent
in conspectu regis. **6** Fuerunt ergo inter eos de
filiis Iuda, Daniel, Ananias, Misael, et Azarias. **7**
Et imposuit eis præpositus eunuchorum, nomina:
Danieli, Baltassar: Ananiæ, Sidrach: Misaeli, Misach:
et Azariæ, Abdenago. **8** Proposuit autem Daniel in
corde suo ne polluueretur de mensa regis, neque de
vino potus eius: et rogavit eunuchorum præpositum
ne contaminaretur. **9** Dedit autem Deus Danieli
gratiam et misericordiam in conspectu principis
eunuchorum. **10** Et ait princeps eunuchorum ad
Danielem: Timeo ego dominum meum regem, qui
constituit vobis cibum et potum: qui si viderit vultus
vestros macilentiores præ ceteris adolescentibus
coævis vestris, condemnabitis caput meum regi.
11 Et dixit Daniel ad Malasar, quem constituerat
princeps eunuchorum super Danielem, Ananiam,
Misaelem, et Azariam: **12** Tenta nos obsecro servos
tuos diebus decem, et dentur nobis legumina
ad vescendum, et aqua ad bibendum: **13** et
contemplare vultus nostros, et vultus puerorum,
qui vescuntur cibo regio: et sicut videris, facies cum
servis tuis. **14** Qui, audito sermone huiuscemodi,
tentavit eos diebus decem. **15** Post dies autem
decem apparuerunt vultus eorum meliores, et
corpulentiores præ omnibus pueris, qui vescebantur
cibo regio. **16** Porro Malasar tollebat cibaria,
et vinum potus eorum: dabatque eis legumina.
17 Pueris autem his dedit Deus scientiam, et
disciplinam in omni libro, et sapientia: Danieli autem
intelligentiam omnium visionum et somniorum.
18 Completis itaque diebus, post quos dixerat rex
ut introducerentur: introduxit eos præpositus
eunuchorum in conspectu Nabuchodonosor. **19**
Cumque eis locutus fuisset rex, non sunt inventi
tales de universis, ut Daniel, Ananias, Misael, et
Azarias: et steterunt in conspectu Regis. **20** Et omne
verbum sapientiæ et intellectus, quod sciscitatus
est ab eis rex, invenit in eis decuplum super cunctos
ariolos, et magos, qui erant in universo regno eius.
21 Fuit autem Daniel usque ad annum primum Cyri
regis.

2 In anno secundo regni Nabuchodonosor vidit
Nabuchodonosor somnium, et conterritus est
spiritus eius, et somnium eius fugit ab eo. **2** Præcepit
autem rex, ut convocarentur arioli, et magi, et
malefici, et Chaldæi: ut indicarent regi somnia sua:
qui cum venissent, steterunt coram rege. **3** Et dixit
ad eos rex: Vidi somnium: et mente confusus ignoro
quid viderim. **4** Responderuntque Chaldæi regi
Syriace: Rex in sempiternum vive: dic somnium
servis tuis, et interpretationem eius indicabimus. **5**
Et respondens rex ait Chaldæis: Sermo recessit a me:
nisi indicaveritis mihi somnium, et coniecturam
eius, peribitis vos, et domus vestræ publicabuntur. **6**
Si autem somnium, et coniecturam eius narraveritis,
præmia, et dona, et honorem multum accipietis
a me: somnium igitur, et interpretationem eius
indicate mihi. **7** Responderunt secundo, atque
dixerunt: Rex somnium dicat servis suis, et
interpretationem illius indicabimus. **8** Respondit
rex, et ait: Certe novi quod tempus redimitis,
scientes quod recesserit a me sermo. **9** Si ergo
somnium non indicaveritis mihi, una est de vobis
sententia, quod interpretationem quoque fallacem,
et deceptione plenam composueritis, ut loquamini
mihi donec tempus pertranseat. Somnium itaque
dicite mihi, ut sciam quod interpretationem quoque
eius veram loquamini. **10** Respondentes ergo
Chaldæi coram rege, dixerunt: Non est homo super
terram, qui sermonem tuum, rex, possit implere:
sed neque regum quisquam magnus et potens
verbum huiuscemodi sciscitatur ab omni ariolo, et
mago, et Chaldæo. **11** Sermo enim, quem tu quæris,
rex, gravis est: nec reperietur quisquam, qui indicet
illum in conspectu regis: exceptis diis, quorum non
est cum hominibus conversatio. **12** Quo audito,
rex in furore, et in ira magna præcepit ut perirent
omnes sapientes Babylonis. **13** Et egressa sententia,
sapientes interficiebantur: quærebanturque Daniel,
et socii eius, ut perirent. **14** Tunc Daniel requisivit
de lege, atque sententia ab Arioch principe militiæ
regis, qui egressus fuerat ad interficiendos sapientes
Babylonis. **15** Et interrogavit eum, qui a rege
potestatem acceperat, quam ob causam tam crudelis
sententia a facie regis esset egressa. Cum ergo
rem indicasset Arioch Danieli, **16** Daniel ingressus
rogavit regem ut tempus daret sibi ad solutionem

indicandam regi. 17 Et ingressus est domum suam,
Ananiæque et Misaeli, et Azariæ sociis suis indicavit
negotium: 18 ut quærerent misericordiam a facie Dei
cæli super sacramento isto, et non perirent Daniel,
et socii eius cum ceteris sapientibus Babylonis.
19 Tunc Danieli mysterium per visionem nocte
revelatum est: et benedixit Daniel Deum cæli, 20 et
locutus ait: Sit nomen Domini benedictum a sæculo
et usque in sæculum: quia sapientia et fortitudo eius
sunt. 21 Et ipse mutat tempora, et ætates: transfert
regna, atque constituit: dat sapientiam sapientibus,
et scientiam intelligentibus disciplinam: 22 Ipse
revelat profunda, et abscondita, et novit in tenebris
constituta: et lux cum eo est. 23 Tibi Deus patrum
nostrorum confiteor, teque laudo: quia sapientiam,
et fortitudinem dedisti mihi: et nunc ostendisti mihi
quæ rogavimus te, quia sermonem regis aperuisti
nobis. 24 Post hæc Daniel ingressus ad Arioch, quem
constituerat rex ut perderet sapientes Babylonis,
sic ei locutus est: Sapientes Babylonis ne perdas:
introduc me in conspectu regis, et solutionem
regi narrabo. 25 Tunc Arioch festinus introduxit
Danielem ad regem, et dixit ei: Inveni hominem
de filiis transmigrationis Iuda, qui solutionem regi
annunciet. 26 Respondit rex, et dixit Danieli, cuius
nomen erat Baltassar: Putasne vere potes mihi
indicare somnium, quod vidi, et interpretationem
eius? 27 Et respondens Daniel coram rege, ait:
Mysterium, quod rex interrogat, sapientes, magi,
arioli, et aruspices nequeunt indicare regi: 28 Sed
est Deus in cælo revelans mysteria, qui indicavit
tibi rex Nabuchodonosor, quæ ventura sunt in
novissimis temporibus. Somnium tuum, et visiones
capitis tui in cubili tuo huiuscemodi sunt: 29
Tu rex cogitare cœpisti in strato tuo, quid esset
futurum post hæc: et qui revelat mysteria, ostendit
tibi quæ ventura sunt. 30 Mihi quoque non in
sapientia, quæ est in me plus quam in cunctis
viventibus, sacramentum hoc revelatum est: sed ut
interpretatio regi manifesta fieret, et cogitationes
mentis tuæ scires. 31 Tu rex videbas, et ecce quasi
statua una grandis: statua illa magna, et statura
sublimis stabat contra te, et intuitus eius erat
terribilis. 32 Huius statuæ caput ex auro optimo
erat, pectus autem et brachia de argento, porro
venter, et femora ex ære: 33 tibiæ autem ferreæ,
pedum quædam pars erat ferrea, quædam autem
fictilis. 34 Videbas ita, donec abscissus est lapis de
monte sine manibus: et percussit statuam in pedibus
eius ferreis, et fictilibus, et comminuit eos. 35 Tunc
contrita sunt pariter ferrum, testa, æs, argentum,
et aurum, et redacta quasi in favillam æstivæ areæ,
quæ rapta sunt vento: nullusque locus inventus est
eis: lapis autem, qui percusserat statuam, factus est
mons magnus, et implevit universam terram. 36
Hoc est somnium. Interpretationem quoque eius
dicemus coram te, rex. 37 Tu rex regum es: et
Deus cæli, regnum, et fortitudinem, et imperium, et
gloriam dedit tibi: 38 et omnia, in quibus habitant
filii hominum, et bestiæ agri: volucres quoque cæli
dedit in manu tua, et sub ditione tua universa
constituit: tu es ergo caput aureum. 39 Et post
te consurget regnum aliud minus te argenteum:
et regnum tertium aliud æreum, quod imperabit
universæ terræ. 40 Et regnum quartum erit velut
ferrum: quomodo ferrum comminuit, et domat
omnia, sic comminuet, et conteret omnia hæc. 41
Porro quia vidisti pedum, et digitorum partem testæ
figuli, et partem ferream: regnum divisum erit,
quod tamen de plantario ferri orietur, secundum
quod vidisti ferrum mistum testæ ex luto. 42
Et digitos pedum ex parte ferreos, et ex parte
fictiles: ex parte regnum erit solidum, et ex parte
contritum. 43 Quod autem vidisti ferrum mistum
testæ ex luto, commiscebuntur quidem humano
semine, sed non adhærebunt sibi, sicut ferrum
misceri non potest testæ. 44 In diebus autem
regnorum illorum suscitabit Deus cæli regnum,
quod in æternum non dissipabitur, et regnum eius
alteri populo non tradetur: comminuet autem, et
consumet universa regna hæc: et ipsum stabit in
æternum. 45 Secundum quod vidisti, quod de monte
abscissus est lapis sine manibus, et comminuit
testam, et ferrum, et æs, et argentum, et aurum,
Deus magnus ostendit regi quæ ventura sunt postea:
et verum est somnium, et fidelis interpretatio eius.
46 Tunc rex Nabuchodonosor cecidit in faciem
suam, et Danielem adoravit, et hostias, et incensum
præcepit ut sacrificarent ei. 47 Loquens ergo rex,
ait Danieli: Vere Deus vester Deus deorum est, et
Dominus regum, et revelans mysteria: quoniam
tu potuisti aperire hoc sacramentum. 48 Tunc rex
Danielem in sublime extulit, et munera multa,
et magna dedit ei: et constituit eum principem
super omnes provincias Babylonis: et præfectum
magistratuum super cunctos sapientes Babylonis.
49 Daniel autem postulavit a rege: et constituit
super opera provinciæ Babylonis, Sidrach, Misach,
et Abdenago: Ipse autem Daniel erat in foribus
regis.

3 Nabuchodonosor rex fecit statuam auream
altitudine cubitorum sexaginta, latitudine
cubitorum sex, et statuit eam in campo Dura
provinciæ Babylonis. 2 Itaque Nabuchodonosor
rex misit ad congregandos satrapas, magistratus,

et iudices, duces, et tyrannos, et præfectos, omnesque principes regionum, ut convenirent ad dedicationem statuæ, quam erexerat Nabuchodonosor rex. 3 Tunc congregati sunt satrapæ, magistratus, et iudices, duces, et tyranni, et optimates, qui erant in potestatibus constituti, et universi principes regionum ut convenirent ad dedicationem statuæ, quam erexerat Nabuchodonosor rex. Stabant autem in conspectu statuæ, quam posuerat Nabuchodonosor rex: 4 et præco clamabat valenter: Vobis dicitur populis, tribubus, et linguis: 5 In hora, qua audieritis sonitum tubæ, et fistulæ, et citharæ, sambucæ, et psalterii, et symphoniæ, et universi generis musicorum, cadentes adorate statuam auream, quam constituit Nabuchodonosor rex. 6 Si quis autem non prostratus adoraverit, eadem hora mittetur in fornacem ignis ardentis. 7 Post hæc igitur statim ut audierunt omnes populi sonitum tubæ, fistulæ, et citharæ, sambucæ, et psalterii, et symphoniæ, et omnis generis musicorum: cadentes omnes populi, tribus, et linguæ adoraverunt statuam auream, quam constituerat Nabuchodonosor rex. 8 Statimque in ipso tempore accedentes viri Chaldæi accusaverunt Iudæos: 9 dixeruntque Nabuchodonosor regi: Rex in æternum vive: 10 tu rex posuisti decretum, ut omnis homo, qui audierit sonitum tubæ, fistulæ, et citharæ, sambucæ, et psalterii, et symphoniæ, et universi generis musicorum, prosternat se, et adoret statuam auream: 11 si quis autem non procidens adoraverit, mittatur in fornacem ignis ardentis. 12 Sunt ergo viri Iudæi, quos constituisti super opera regionis Babylonis, Sidrach, Misach, et Abdenago: viri isti contempserunt, rex, decretum tuum: deos tuos non colunt, et statuam auream, quam erexisti, non adorant. 13 Tunc Nabuchodonosor in furore, et in ira præcepit ut adducerentur Sidrach, Misach, et Abdenago: qui confestim adducti sunt in conspectu regis. 14 Pronunciansque Nabuchodonosor rex, ait eis: Verene Sidrach, Misach, et Abdenago deos meos non colitis, et statuam auream, quam constitui, non adoratis? 15 Nunc ergo si estis parati, quacumque hora audieritis sonitum tubæ, fistulæ, citharæ, sambucæ, et psalterii, et symphoniæ, omnisque generis musicorum, prosternite vos, et adorate statuam, quam feci: quod si non adoraveritis, eadem hora mittemini in fornacem ignis ardentis: et quis est Deus, qui eripiet vos de manu mea? 16 Respondentes Sidrach, Misach, et Abdenago, dixerunt regi Nabuchodonosor: Non oportet nos de hac re respondere tibi. 17 Ecce enim Deus noster, quem colimus, potest eripere nos de camino ignis ardentis, et de manibus tuis, o rex, liberare. 18 Quod si noluerit, notum sit tibi, rex, quia deos tuos non colimus, et statuam auream, quam erexisti, non adoramus. 19 Tunc Nabuchodonosor repletus est furore: et aspectus faciei illius immutatus est super Sidrach, Misach, et Abdenago, et præcepit ut succenderetur fornax septuplum quam succendi consueverat. 20 Et viris fortissimis de exercitu suo iussit ut ligatis pedibus Sidrach, Misach, et Abdenago mitterent eos in fornacem ignis ardentis. 21 Et confestim viri illi vincti cum braccis suis, et tiaris, et calceamentis, et vestibus missi sunt in medium fornacis ignis ardentis. 22 Nam iussio regis urgebat: fornax autem succensa erat nimis. Porro viros illos, qui miserant Sidrach, Misach, et Abdenago, interfecit flamma ignis. 23 Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach, et Abdenago, ceciderunt in medio camino ignis ardentis, colligati. 24 Tunc Nabuchodonosor rex obstupuit, et surrexit propere, et ait optimatibus suis: Nonne tres viros misimus in medium ignis compeditos? Qui respondentes regi, dixerunt: Vere rex. 25 Respondit, et ait: Ecce ego video quattuor viros solutos, et ambulantes in medio ignis, et nihil corruptionis in eis est, et species quarti similis filio Dei. 26 Tunc accessit Nabuchodonosor ad ostium fornacis ignis ardentis, et ait: Sidrach, Misach, et Abdenago servi Dei excelsi, egredimini, et venite. Statimque egressi sunt Sidrach, Misach, et Abdenago de medio ignis. 27 Et congregati satrapæ, et magistratus, et iudices, et potentes regis contemplabantur viros illos, quoniam nihil potestatis habuisset ignis in corporibus eorum, et capillus capitis eorum non esset adustus, et sarabala eorum non fuissent immutata, et odor ignis non transisset per eos. 28 Et erumpens Nabuchodonosor, ait: Benedictus Deus eorum, Sidrach videlicet, Misach, et Abdenago, qui misit angelum suum, et eruit servos suos, qui crediderunt in eum: et verbum regis immutaverunt, et tradiderunt corpora sua ne servirent, et ne adorarent omnem deum, excepto Deo suo. 29 A me ergo positum est hoc decretum, ut omnis populus, tribus, et lingua, quæcumque locuta fuerit blasphemiam contra Deum Sidrach, Misach, et Abdenago, dispereat, et domus eius vastetur: neque enim est alius Deus, qui possit ita salvare. 30 Tunc rex promovit Sidrach, Misach, et Abdenago in provincia Babylonis.

4 NABUCHODONOSOR rex, omnibus populis, gentibus, et linguis, qui habitant in universa terra, pax vobis multiplicetur. 2 Signa, et mirabilia

fecit apud me Deus excelsus. Placuit ergo mihi
prædicare 3 signa eius, quia magna sunt: et
mirabilia eius, quia fortia: et regnum eius regnum
sempiternum, et potestas eius in generationem et
generationem. 4 Ego Nabuchodonosor quietus eram
in domo mea, et florens in palatio meo: 5 somnium
vidi, quod perterruit me: et cogitationes meæ in
strato meo, et visiones capitis mei conturbaverunt
me. 6 Et per me propositum est decretum ut
introducerentur in conspectu meo cuncti sapientes
Babylonis, et ut solutionem somnii indicarent
mihi. 7 Tunc ingrediebantur arioli, magi, Chaldæi,
et aruspices, et somnium narravi in conspectu
eorum: et solutionem eius non indicaverunt mihi:
8 donec collega ingressus est in conspectu meo
Daniel, cui nomen Baltassar secundum nomen
dei mei, qui habet spiritum deorum sanctorum
in semetipso: et somnium coram ipso locutus
sum. 9 Baltassar princeps ariolorum, quoniam
ego scio quod spiritum sanctorum deorum habeas
in te, et omne sacramentum non est impossibile
tibi: visiones somniorum meorum, quas vidi, et
solutionem earum narra. 10 Visio capitis mei in
cubili meo: Videbam, et ecce arbor in medio terræ,
et altitudo eius nimia. 11 Magna arbor, et fortis:
et proceritas eius contingens cælum: aspectus
illius erat usque ad terminos universæ terræ. 12
Folia eius pulcherrima, et fructus eius nimius: et
esca universorum in ea: subter eam habitabant
animalia, et bestiæ, et in ramis eius conversabantur
volucres cæli: et ex ea vescebatur omnis caro.
13 Videbam in visione capitis mei super stratum
meum, et ecce vigil, et sanctus de cælo descendit.
14 Clamavit fortiter, et sic ait: Succidite arborem,
et præcidite ramos eius: excutite folia eius, et
dispergite fructus eius: fugiant bestiæ, quæ subter
eam sunt, et volucres de ramis eius. 15 Verumtamen
germen radicum eius in terra sinite, et alligetur
vinculo ferreo et æreo in herbis, quæ foris sunt,
et rore cæli tingatur, et cum feris pars eius in
herba terræ. 16 Cor eius ab humano commutetur,
et cor feræ detur ei: et septem tempora mutentur
super eum. 17 In sententia vigilum decretum est,
et sermo sanctorum, et petitio: donec cognoscant
viventes quoniam dominatur Excelsus in regno
hominum; et cuicumque voluerit, dabit illud, et
humillimum hominem constituet super eum. 18
Hoc somnium vidi ego Nabuchodonosor rex: tu
ergo Baltassar interpretationem narra festinus: quia
omnes sapientes regni mei non queunt solutionem
edicere mihi: tu autem potes, quia spiritus deorum
sanctorum in te est. 19 Tunc Daniel, cuius nomen
Baltassar, cœpit intra semetipsum tacitus cogitare
quasi una hora: et cogitationes eius conturbabant
eum. Respondens autem rex ait: Baltassar, somnium
et interpretatio eius non conturbent te. Respondit
Baltassar, et dixit: Domine mi, somnium his, qui te
oderunt, et interpretatio eius hostibus tuis sit. 20
Arborem, quam vidisti sublimem, atque robustam,
cuius altitudo pertingit ad cælum, et aspectus illius
in omnem terram: 21 et rami eius pulcherrimi,
et fructus eius nimius, et esca omnium in ea,
subter eam habitantes bestiæ agri, et in ramis
eius commorantes aves cæli: 22 Tu es rex, qui
magnificatus es, et invaluisti: et magnitudo tua
crevit, et pervenit usque ad cælum, et potestas
tua in terminos universæ terræ. 23 Quod autem
vidit rex vigilem, et sanctum descendere de cælo,
et dicere: Succidite arborem, et dissipate illam,
attamen germen radicum eius in terra dimittite, et
vinciatur ferro et ære in herbis foris, et rore cæli
conspergatur, et cum feris sit pabulum eius, donec
septem tempora mutentur super eum: 24 Hæc est
interpretatio sententiæ Altissimi, quæ pervenit
super dominum meum regem: 25 Eiicient te ab
hominibus, et cum bestiis ferisque erit habitatio tua,
et fœnum ut bos comedes, et rore cæli infunderis:
septem quoque tempora mutabuntur super te,
donec scias quod dominetur Excelsus super regnum
hominum, et cuicumque voluerit, det illud. 26 Quod
autem præcepit ut relinqueretur germen radicum
eius, id est arboris: regnum tuum tibi manebit
postquam cognoveris potestatem esse cælestem. 27
Quam ob rem rex consilium meum placeat tibi, et
peccata tua eleemosynis redime, et iniquitates tuas
misericordiis pauperum: forsitan ignoscet delictis
tuis. 28 Omnia hæc venerunt super Nabuchodonosor
regem. 29 Post finem mensium duodecim, in aula
Babylonis deambulabat. 30 Responditque rex, et ait:
Nonne hæc est Babylon magna, quam ego ædificavi
in domum regni, in robore fortitudinis meæ, et
in gloria decoris mei? 31 Cumque sermo adhuc
esset in ore regis, vox de cælo ruit: Tibi dicitur
Nabuchodonosor rex: Regnum tuum transibit a te,
32 et ab hominibus eiicient te, et cum bestiis et
feris erit habitatio tua: fœnum quasi bos comedes,
et septem tempora mutabuntur super te, donec
scias quod dominetur Excelsus in regno hominum,
et cuicumque voluerit, det illud. 33 Eadem hora
sermo completus est super Nabuchodonosor, et ex
hominibus abiectus est, et fœnum ut bos comedit, et
rore cæli corpus eius infectum est: donec capilli eius
in similitudinem aquilarum crescerent, et ungues
eius quasi avium. 34 Igitur post finem dierum ego
Nabuchodonosor oculos meos ad cælum levavi, et
sensus meus redditus est mihi: et Altissimo benedixi,

et viventem in sempiternum laudavi, et glorificavi: quia potestas eius potestas sempiterna, et regnum eius in generationem et generationem. 35 Et omnes habitatores terræ apud eum in nihilum reputati sunt: iuxta voluntatem enim suam facit tam in virtutibus cæli quam in habitatoribus terræ: et non est qui resistat manui eius, et dicat ei: Quare fecisti? 36 In ipso tempore sensus meus reversus est ad me, et ad honorem regni mei, decoremque perveni: et figura mea reversa est ad me: et optimates mei, et magistratus mei requisierunt me, et in regno meo restitutus sum: et magnificentia amplior addita est mihi. 37 Nunc igitur ego Nabuchodonosor laudo, et magnifico, et glorifico Regem cæli: quia omnia opera eius vera, et viæ eius iudicia, et gradientes in superbia potest humiliare.

5 Baltassar rex fecit grande convivium optimatibus suis mille: et unusquisque secundum suam bibebat ætatem. 2 Præcepit ergo iam temulentus ut afferrentur vasa aurea et argentea, quæ asportaverat Nabuchodonosor pater eius de templo, quod fuit in Ierusalem, ut biberent in eis rex, et optimates eius, uxoresque eius, et concubinæ. 3 Tunc allata sunt vasa aurea, et argentea, quæ asportaverat de templo, quod fuerat in Ierusalem: et biberunt in eis rex, et optimates eius, uxores et concubinæ illius. 4 Bibebant vinum, et laudabant deos suos aureos, et argenteos, æreos, ferreos, ligneosque et lapideos. 5 In eadem hora apparuerunt digiti, quasi manus hominis scribentis contra candelabrum in superficie parietis aulæ regiæ: et rex aspiciebat articulos manus scribentis. 6 Tunc facies regis commutata est, et cogitationes eius conturbabant eum: et compages renum eius solvebantur, et genua eius ad se invicem collidebantur. 7 Exclamavit itaque rex fortiter ut introducerent magos, Chaldæos, et aruspices. Et proloquens rex ait sapientibus Babylonis: Quicumque legerit scripturam hanc, et interpretationem eius manifestam mihi fecerit, purpura vestietur, et torquem auream habebit in collo, et tertius in regno meo erit. 8 Tunc ingressi omnes sapientes regis non potuerunt nec scripturam legere, nec interpretationem indicare regi. 9 Unde rex Baltassar satis conturbatus est, et vultus illius immutatus est: sed et optimates eius turbabantur. 10 Regina autem pro re, quæ acciderat regi, et optimatibus eius, domum convivii ingressa est: et proloquens ait: Rex in æternum vive: non te conturbent cogitationes tuæ, neque facies tua immutetur. 11 Est vir in regno tuo, qui spiritum deorum sanctorum habet in se: et in diebus patris tui scientia et sapientia inventæ sunt in eo: nam et rex Nabuchodonosor pater tuus principem magorum, incantatorum, Chaldæorum, et aruspicum constituit eum, pater, inquam, tuus, o rex: 12 quia spiritus amplior, et prudentia, intelligentiaque et interpretatio somniorum, et ostensio secretorum, ac solutio ligatorum inventæ sunt in eo, hoc est in Daniele: cui rex posuit nomen Baltassar: nunc itaque Daniel vocetur, et interpretationem narrabit. 13 Igitur introductus est Daniel coram rege. Ad quem præfatus rex ait: Tu es Daniel de filiis captivitatis Iudæ, quem adduxit pater meus rex de Iudæa? 14 Audivi de te quoniam spiritum deorum habeas: et scientia, intelligentiaque ac sapientia ampliores inventæ sunt in te. 15 Et nunc introgressi sunt in conspectu meo sapientes magi, ut scripturam hanc legerent, et interpretationem eius indicarent mihi: et nequiverunt sensum huius sermonis edicere. 16 Porro ego audivi de te, quod possis obscura interpretari, et ligata dissolvere: si ergo vales scripturam legere, et interpretationem eius indicare mihi, purpura vestieris, et torquem auream circa collum tuum habebis, et tertius in regno meo princeps eris. 17 Ad quæ respondens Daniel, ait coram rege: Munera tua sint tibi, et dona domus tuæ alteri da: scripturam autem legam tibi, rex, et interpretationem eius ostendam tibi. 18 O rex, Deus altissimus regnum, et magnificentiam, gloriam, et honorem dedit Nabuchodonosor patri tuo. 19 Et propter magnificentiam, quam dederat ei, universi populi, tribus, et linguæ tremebant, et metuebant eum: quos volebat, interficiebat: et quos volebat, percutiebat: et quos volebat, exaltabat: et quos volebat, humiliabat. 20 Quando autem elevatum est cor eius, et spiritus illius obfirmatus est ad superbiam, depositus est de solio regni sui, et gloria eius ablata est: 21 et a filiis hominum eiectus est, sed et cor eius cum bestiis positum est, et cum onagris erat habitatio eius: fœnum quoque ut bos comedebat, et rore cæli corpus eius infectum est, donec cognosceret quod potestatem haberet Altissimus in regno hominum: et quemcumque voluerit, suscitabit super illud. 22 Tu quoque filius eius Baltassar, non humiliasti cor tuum, cum scires hæc omnia: 23 sed adversum Dominatorem cæli elevatus es: et vasa domus eius allata sunt coram te: et tu, et optimates tui, et uxores tuæ, et concubinæ tuæ vinum bibistis in eis: deos quoque argenteos, et aureos, et æreos, ferreos, ligneosque et lapideos, qui non vident, neque audiunt, neque sentiunt, laudasti: porro Deum, qui habet flatum tuum in manu sua, et omnes vias tuas, non glorificasti. 24 Idcirco ab eo missus est articulus manus, quæ scripsit hoc,

quod exaratum est. 25 Hæc est autem scriptura,
quæ digesta est: MANE, THECEL, PHARES. 26 Et
hæc est interpretatio sermonis. MANE: numeravit
Deus regnum tuum, et complevit illud. 27 THECEL:
appensus es in statera, et inventus es minus habens.
28 PHARES: divisum est regnum tuum, et datum
est Medis, et Persis. 29 Tunc iubente rege indutus
est Daniel purpura, et circumdata est torques
aurea collo eius: et prædicatum est de eo quod
haberet potestatem tertius in regno suo. 30 Eadem
nocte interfectus est Baltassar rex Chaldæus. 31
Et Darius Medus successit in regnum annos natus
sexagintaduos.

6 Placuit Dario, et constituit super regnum satrapas
centum viginti ut essent in toto regno suo. 2
Et super eos principes tres, ex quibus Daniel unus
erat: ut satrapæ illis redderent rationem, et rex
non sustineret molestiam. 3 Igitur Daniel superabat
omnes principes, et satrapas: quia spiritus Dei
amplior erat in illo. 4 Porro rex cogitabat constituere
eum super omne regnum: unde principes, et satrapæ
quærebant occasionem ut invenirent Danieli ex
latere regis: nullamque causam, et suspicionem
reperire potuerunt, eo quod fidelis esset, et omnis
culpa, et suspicio non inveniretur in eo. 5 Dixerunt
ergo viri illi: Non inveniemus Danieli huic aliquam
occasionem, nisi forte in lege Dei sui. 6 Tunc
principes, et satrapæ surripuerunt regi, et sic locuti
sunt ei: Dari rex in æternum vive: 7 consilium
inierunt omnes principes regni tui, magistratus,
et satrapæ, senatores, et iudices ut decretum
imperatorium exeat, et edictum: Ut omnis, qui
petierit aliquam petitionem a quocumque deo,
et homine usque ad triginta dies, nisi a te rex,
mittatur in lacum leonum. 8 Nunc itaque rex
confirma sententiam, et scribe decretum: ut non
immutetur quod statutum est a Medis et Persis,
nec prævaricari cuiquam liceat. 9 Porro rex Darius
proposuit edictum, et statuit. 10 Quod cum Daniel
comperisset, id est, constitutam legem, ingressus
est domum suam: et fenestris apertis in cœnaculo
suo contra Ierusalem tribus temporibus in die
flectebat genua sua, et adorabat, confitebaturque
coram Deo suo sicut et ante facere consueverat.
11 Viri ergo illi curiosius inquirentes invenerunt
Danielem orantem, et obsecrantem Deum suum.
12 Et accedentes locuti sunt regi super edicto: Rex
numquid non constituisti, ut omnis homo, qui
rogaret quemquam de diis, et hominibus usque
ad dies triginta, nisi te, rex, mitteretur in lacum
leonum? Ad quos respondens rex, ait: Verus est
sermo iuxta decretum Medorum, atque Persarum,
quod prævaricari non licet. 13 Tunc respondentes
dixerunt coram rege: Daniel de filiis captivitatis
Iuda, non curavit de lege tua, et de edicto, quod
constituisti: sed tribus temporibus per diem orat
obsecratione sua. 14 Quod verbum cum audisset rex,
satis contristatus est: et pro Daniele posuit cor ut
liberaret eum, et usque ad occasum solis laborabat ut
erueret illum. 15 Viri autem illi intelligentes regem
dixerunt ei: Scito rex, quia lex Medorum, atque
Persarum est ut omne decretum, quod constituerit
rex, non liceat immutari. 16 Tunc rex præcepit: et
adduxerunt Danielem, et miserunt eum in lacum
leonum. Dixitque rex Danieli: Deus tuus, quem colis
semper, ipse liberabit te. 17 Allatusque est lapis
unus, et positus est super os laci: quem obsignavit
rex annulo suo, et annulo optimatum suorum,
nequid fieret contra Danielem. 18 Et abiit rex in
domum suam, et dormivit incœnatus, cibique non
sunt allati coram eo, insuper et somnus recessit ab
eo. 19 Tunc rex primo diluculo consurgens, festinus
ad lacum leonum perrexit: 20 appropinquansque
lacui, Danielem voce lacrymabili inclamavit, et
affatus est eum: Daniel serve Dei viventis, Deus
tuus, cui tu servis semper, putasne valuit te liberare
a leonibus? 21 Et Daniel regi respondens ait: Rex in
æternum vive: 22 Deus meus misit angelum suum, et
conclusit ora leonum, et non nocuerunt mihi: quia
coram eo iustitia inventa est in me: sed et coram
te, rex, delictum non feci. 23 Tunc vehementer rex
gavisus est super eo, et Danielem præcepit educi de
lacu: eductusque est Daniel de lacu, et nulla læsio
inventa est in eo, quia credidit Deo suo. 24 Iubente
autem rege, adducti sunt viri illi, qui accusaverant
Danielem: et in lacum leonum missi sunt, ipsi, et
filii, et uxores eorum: et non pervenerunt usque
ad pavimentum laci, donec arriperent eos leones,
et omnia ossa eorum comminuerunt. 25 Tunc
Darius rex scripsit universis populis, tribubus, et
linguis habitantibus in universa terra: PAX vobis
multiplicetur. 26 A me constitutum est decretum,
ut in universo imperio, et regno meo tremiscant,
et paveant Deum Danielis: ipse est enim Deus
vivens, et æternus in sæcula: et regnum eius non
dissipabitur, et potestas eius usque in æternum.
27 Ipse liberator, atque salvator, faciens signa, et
mirabilia in cælo, et in terra: qui liberavit Danielem
de lacu leonum. 28 Porro Daniel perseveravit usque
ad regnum Darii, regnumque Cyri Persæ.

7 Anno primo Baltassar regis Babylonis, Daniel
somnium vidit: visio autem capitis eius in
cubili suo: et somnium scribens, brevi sermone
comprehendit: summatimque perstringens, ait: 2

Videbam in visione mea nocte, et ecce quattuor
venti cæli pugnabant in mari magno. 3 Et quattuor
bestiæ grandes ascendebant de mari diversæ inter
se. 4 Prima quasi leæna, et alas habebat aquilæ:
aspiciebam donec evulsæ sunt alæ eius, et sublata
est de terra, et super pedes quasi homo stetit, et cor
hominis datum est ei. 5 Et ecce bestia alia similis
urso in parte stetit: et tres ordines erant in ore
eius, et in dentibus eius, et sic dicebant ei: Surge,
comede carnes plurimas. 6 Post hæc aspiciebam,
et ecce alia quasi pardus, et alas habebat quasi
avis, quattuor super se, et quattuor capita erant in
bestia, et potestas data est ei. 7 Post hæc aspiciebam
in visione noctis, et ecce bestia quarta terribilis,
atque mirabilis, et fortis nimis, dentes ferreos
habebat magnos, comedens atque comminuens, et
reliqua pedibus suis conculcans: dissimilis autem
erat ceteris bestiis, quas videram ante eam, et
habebat cornua decem. 8 Considerabam cornua,
et ecce cornu aliud parvulum ortum est de medio
eorum: et tria de cornibus primis evulsa sunt
a facie eius: et ecce oculi, quasi oculi hominis
erant in cornu isto, et os loquens ingentia. 9
Aspiciebam donec throni positi sunt, et Antiquus
dierum sedit: vestimentum eius candidum quasi nix,
et capilli capitis eius quasi lana munda: thronus eius
flammæ ignis: rotæ eius ignis accensus. 10 Fluvius
igneus, rapidusque egrediebatur a facie eius. Millia
millium ministrabant ei, et decies millies centena
millia assistebant ei: iudicium sedit, et libri aperti
sunt. 11 Aspiciebam propter vocem sermonum
grandium, quos cornu illud loquebatur: et vidi
quoniam interfecta esset bestia, et perisset corpus
eius, et traditum esset ad comburendum igni: 12
aliarum quoque bestiarum ablata esset potestas,
et tempora vitæ constituta essent eis usque ad
tempus, et tempus. 13 Aspiciebam ergo in visione
noctis, et ecce cum nubibus cæli quasi filius hominis
veniebat, et usque ad Antiquum dierum pervenit:
et in conspectu eius obtulerunt eum. 14 Et dedit
ei potestatem, et honorem, et regnum: et omnes
populi, tribus, et linguæ ipsi servient: potestas eius,
potestas æterna, quæ non auferetur: et regnum
eius, quod non corrumpetur. 15 Horruit spiritus
meus, ego Daniel territus sum in his, et visiones
capitis mei conturbaverunt me. 16 Accessi ad unum
de assistentibus, et veritatem quærebam ab eo
de omnibus his. Qui dixit mihi interpretationem
sermonum, et docuit me: 17 Hæ quattuor bestiæ
magnæ: quattuor sunt regna, quæ consurgent de
terra. 18 Suscipient autem regnum sancti Dei
altissimi: et obtinebunt regnum usque in sæculum,
et sæculum sæculorum. 19 Post hoc volui diligenter
discere de bestia quarta, quæ erat dissimilis valde
ab omnibus, et terribilis nimis: dentes et ungues
eius ferrei: comedebat, et comminuebat, et reliqua
pedibus suis conculcabat: 20 et de cornibus decem,
quæ habebat in capite: et de alio, quod ortum
fuerat, ante quod ceciderant tria cornua: et de
cornu illo, quod habebat oculos, et os loquens
grandia, et maius erat ceteris. 21 Aspiciebam, et
ecce cornu illud faciebat bellum adversus sanctos,
et prævalebat eis, 22 donec venit Antiquus dierum,
et iudicium dedit sanctis Excelsi, et tempus advenit,
et regnum obtinuerunt sancti. 23 Et sic ait: Bestia
quarta, regnum quartum erit in terra, quod maius
erit omnibus regnis, et devorabit universam terram,
et conculcabit, et comminuet eam. 24 Porro cornua
decem ipsius regni, decem reges erunt: et alius
consurget post eos, et ipse potentior erit prioribus,
et tres reges humiliabit. 25 Et sermones contra
Excelsum loquetur, et sanctos Altissimi conteret:
et putabit quod possit mutare tempora, et leges,
et tradentur in manu eius usque ad tempus, et
tempora, et dimidium temporis. 26 Et iudicium
sedebit ut auferatur potentia, et conteratur, et
dispereat usque in finem. 27 Regnum autem, et
potestas, et magnitudo regni, quæ est subter omne
cælum, detur populo sanctorum Altissimi: cuius
regnum, regnum sempiternum est, et omnes reges
servient ei, et obedient. 28 Hucusque finis verbi. Ego
Daniel multum cogitationibus meis conturbabar,
et facies mea mutata est in me: verbum autem in
corde meo conservavi.

8 Anno tertio regni Baltassar regis, visio apparuit
mihi. Ego Daniel post id, quod videram in
principio, 2 vidi in visione mea, cum essem in
Susis castro, quod est in Ælam regione: vidi autem
in visione esse me super portam Ulai. 3 Et levavi
oculus meos, et vidi: et ecce aries unus stabat
ante paludem, habens cornua excelsa, et unum
excelsius altero atque succrescens. 4 Postea vidi
arietem cornibus ventilantem contra Occidentem,
et contra Aquilonem, et contra Meridiem, et omnes
bestiæ non poterant resistere ei, neque liberari de
manu eius: fecitque secundum voluntatem suam, et
magnificatus est. 5 Et ego intelligebam: ecce autem
hircus caprarum veniebat ab Occidente super faciem
totius terræ, et non tangebat terram: porro hircus
habebat cornu insigne inter oculos suos. 6 Et venit
usque ad arietem illum cornutum, quem videram
stantem ante portam, et cucurrit ad eum in impetu
fortitudinis suæ. 7 Cumque appropinquasset prope
arietem, efferatus est in eum, et percussit arietem:
et comminuit duo cornua eius, et non poterat

aries resistere ei: cumque eum misisset in terram,
conculcavit, et nemo quibat liberare arietem de
manu eius. 8 Hircus autem caprarum magnus factus
est nimis: cumque crevisset, fractum est cornu
magnum, et orta sunt quattuor cornua subter illud
per quattuor ventos cæli. 9 De uno autem ex eis
egressum est cornu unum modicum: et factum est
grande contra Meridiem, et contra Orientem, et
contra fortitudinem. 10 Et magnificatum est usque
ad fortitudinem cæli: et deiecit de fortitudine, et de
stellis, et conculcavit eas. 11 Et usque ad principem
fortitudinis magnificatum est: et ab eo tulit
iuge sacrificium, et deiecit locum sanctificationis
eius. 12 Robur autem datum est ei contra iuge
sacrificium propter peccata: et prosternetur veritas
in terra, et faciet, et prosperabitur. 13 Et audivi
unum de sanctis loquentem: et dixit unus sanctus
alteri nescio cui loquenti: Usquequo visio, et iuge
sacrificium, et peccatum desolationis, quæ facta est:
et sanctuarium, et fortitudo conculcabitur? 14 Et
dixit ei: Usque ad vesperam at mane, dies duo millia
trecenti: et mundabitur sanctuarium. 15 Factum
est autem cum viderem ego Daniel visionem, et
quærerem intelligentiam: ecce stetit in conspectu
meo quasi species viri. 16 Et audivi vocem viri
inter Ulai: et clamavit, et ait: Gabriel fac intelligere
istum visionem. 17 Et venit, et stetit iuxta ubi
ego stabam: cumque venisset, pavens corrui in
faciem meam, et ait ad me: Intellige fili hominis,
quoniam in tempore finis complebitur visio. 18
Cumque loqueretur ad me, collapsus sum pronus in
terram: et tetigit me, et statuit me in gradu meo, 19
dixitque mihi: Ego ostendam tibi quæ futura sunt
in novissimo maledictionis: quoniam habet tempus
finem suum. 20 Aries, quem vidisti habere cornua,
rex Medorum est atque Persarum. 21 Porro hircus
caprarum, rex Græcorum est, et cornu grande,
quod erat inter oculos eius, ipse est rex primus.
22 Quod autem fracto illo surrexerunt quattuor
pro eo: quattuor reges de gente eius consurgent,
sed non in fortitudine eius. 23 Et post regnum
eorum, cum creverint iniquitates, consurget rex
impudens facie, et intelligens propositiones. 24
Et roborabitur fortitudo eius, sed non in viribus
suis: et supra quam credi potest, universa vastabit,
et prosperabitur, et faciet. Et interficiet robustos,
et populum sanctorum 25 secundum voluntatem
suam, et dirigetur dolus in manu eius: et cor suum
magnificabit, et in copia rerum omnium occidet
plurimos: et contra Principem principum consurget,
et sine manu conteretur. 26 Et visio vespere et
mane, quæ dicta est, vera est: tu ergo visionem
signa, quia post multos dies erit. 27 Et ego Daniel
langui, et ægrotavi per dies: cumque surrexissem,
faciebam opera regis, et stupebam ad visionem, et
non erat qui interpretaretur.

9 In anno primo Darii filii Assueri de semine
Medorum, qui imperavit super regnum
Chaldæorum: 2 Anno uno regni eius, ego Daniel
intellexi in libris numerum annorum, de quo factus
est sermo Domini ad Ieremiam prophetam, ut
complerentur desolationis Ierusalem septuaginta
anni. 3 Et posui faciem meam ad Dominum Deum
meum rogare et deprecari in ieiuniis, sacco, et
cinere. 4 Et oravi Dominum Deum meum, et
confessus sum, et dixi: Obsecro Domine Deus magne
et terribilis, custodiens pactum, et misericordiam
diligentibus te, et custodientibus mandata tua. 5
Peccavimus, iniquitatem fecimus, impie egimus,
et recessimus: et declinavimus a mandatis tuis, ac
iudiciis. 6 Non obedivimus servis tuis prophetis,
qui locuti sunt in nomine tuo regibus nostris,
principibus nostris, patribus nostris, omnique
populo terræ. 7 Tibi Domine iustitia: nobis autem
confusio faciei, sicut est hodie viro Iuda, et
habitatoribus Ierusalem, et omni Israel, his qui
prope sunt, et his qui procul, in universis terris,
ad quas eiecisti eos propter iniquitates eorum,
in quibus peccaverunt in te. 8 Domine nobis
confusio faciei, regibus nostris, principibus nostris,
et patribus nostris, qui peccaverunt. 9 Tibi autem
Domino Deo nostro misericordia, et propitiatio,
quia recessimus a te: 10 et non audivimus vocem
Domini Dei nostri ut ambularemus in lege eius,
quam posuit nobis per servos suos prophetas. 11
Et omnis Israel prævaricati sunt legem tuam, et
declinaverunt ne audirent vocem tuam, et stillavit
super nos maledictio, et detestatio, quæ scripta est
in libro Moysi servi Dei, quia peccavimus ei. 12
Et statuit sermones suos, quos locutus est super
nos, et super principes nostros, qui iudicaverunt
nos, ut superinduceret in nos magnum malum,
quale numquam fuit sub omni cælo, secundum
quod factum est in Ierusalem. 13 Sicut scriptum
est in lege Moysi, omne malum hoc venit super
nos: et non rogavimus faciem tuam Domine Deus
noster, ut reverteremur ab iniquitatibus nostris, et
cogitaremus veritatem tuam. 14 Et vigilavit Dominus
super malitiam, et adduxit eam super nos: iustus
Dominus Deus noster in omnibus operibus suis, quæ
fecit: non enim audivimus vocem eius. 15 Et nunc
Domine Deus noster, qui eduxisti populum tuum de
terra Ægypti in manu forti, et fecisti tibi nomen
secundum diem hanc: peccavimus, iniquitatem
fecimus. 16 Domine in omnem iustitiam tuam:

avertatur, obsecro, ira tua, et furor tuus a civitate
tua Ierusalem, et monte sancto tuo. Propter peccata
enim nostra, et iniquitates patrum nostrorum,
Ierusalem, et populus tuus in opprobrium sunt
omnibus per circuitum nostrum. 17 Nunc ergo
exaudi Deus noster orationem servi tui, et preces
eius: et ostende faciem tuam super sanctuarium
tuum, quod desertum est propter temetipsum. 18
Inclina Deus meus aurem tuam, et audi: aperi oculos
tuos, et vide desolationem nostram, et civitatem,
super quam invocatum est nomen tuum: neque
enim in iustificationibus nostris prosternimus
preces ante faciem tuam, sed in miserationibus
tuis multis: 19 Exaudi Domine, placare Domine:
attende et fac: ne moreris propter temetipsum
Deus meus: quia nomen tuum invocatum est super
civitatem, et super populum tuum. 20 Cumque
adhuc loquerer, et orarem, et confiterer peccata
mea, et peccata populi mei Israel, et prosternerem
preces meas in conspectu Dei mei, pro monte sancto
Dei mei: 21 adhuc me loquente in oratione, ecce vir
Gabriel, quem videram in visione a principio, cito
volans tetigit me in tempore sacrificii vespertini.
22 Et docuit me, et locutus est mihi, dixitque:
Daniel nunc egressus sum ut docerem te, et
intelligeres. 23 Ab exordio precum tuarum egressus
est sermo: ego autem veni ut indicarem tibi, quia vir
desideriorum es: tu ergo animadverte sermonem,
et intellige visionem. 24 Septuaginta hebdomades
abbreviatæ sunt super populum tuum, et super
urbem sanctam tuam ut consummetur prævaricatio,
et finem accipiat peccatum, et deleatur iniquitas, et
adducatur iustitia sempiterna, et impleatur visio, et
prophetia, et ungatur Sanctus sanctorum. 25 Scito
ergo, et animadverte: Ab exitu sermonis, ut iterum
ædificetur Ierusalem, usque ad Christum ducem,
hebdomades septem, et hebdomades sexaginta
duæ erunt: et rursum ædificabitur platea, et muri
in angustia temporum. 26 Et post hebdomades
sexaginta duas occidetur Christus: et non erit eius
populus, qui eum negaturus est. Et civitatem, et
sanctuarium dissipabit populus cum duce venturo:
et finis eius vastitas, et post finem belli statuta
desolatio. 27 Confirmabit autem pactum multis
hebdomada una: et in dimidio hebdomadis deficiet
hostia et sacrificium: set erit in templo abominatio
desolationis: et usque ad consummationem et finem
perseverabit desolatio.

10 Anno tertio Cyri regis Persarum, verbum
revelatum est Danieli cognomento Baltassar,
et verbum verum, et fortitudo magna: intellexitque
sermonem: intelligentia enim est opus in visione.
2 In diebus illis ego Daniel lugebam trium
hebdomadarum diebus, 3 panem desiderabilem
non comedi, et caro et vinum non introierunt
in os meum, sed neque unguento unctus sum:
donec complerentur trium hebdomadarum dies. 4
Die autem vigesima et quarta mensis primi eram
iuxta fluvium magnum, qui est Tigris. 5 Et levavi
oculos meos, et vidi: et ecce vir unus vestitus
lineis, et renes eius accincti auro obrizo: 6 et
corpus eius quasi chrysolithus, et facies eius velut
species fulguris, et oculi eius ut lampas ardens: et
brachia eius, et quæ deorsum sunt usque ad pedes,
quasi species æris candentis: et vox sermonum
eius ut vox multitudinis. 7 Vidi autem ego Daniel
solus visionem: porro viri, qui erant mecum, non
viderunt: sed terror nimius irruit super eos, et
fugerunt in absconditum. 8 Ego autem relictus
solus vidi visionem grandem hanc: et non remansit
in me fortitudo, sed et species mea immutata est in
me, et emarcui, nec habui quidquam virium. 9 Et
audivi vocem sermonum eius: et audiens iacebam
consternatus super faciem meam, et vultus meus
hærebat terræ. 10 Et ecce manus tetigit me, et erexit
me super genua mea, et super articulos manuum
mearum. 11 Et dixit ad me: Daniel vir desideriorum,
intellige verba, quæ ego loquor ad te, et sta in
gradu tuo: nunc enim sum missus ad te. Cumque
dixisset mihi sermonem istum, steti tremens. 12
Et ait ad me: Noli metuere Daniel: quia ex die
primo, quo posuisti cor tuum ad intelligendum ut te
affligeres in conspectu Dei tui, exaudita sunt verba
tua: et ego veni propter sermones tuos. 13 Princeps
autem regni Persarum restitit mihi viginti et uno
diebus: et ecce Michael unus de principibus primis
venit in adiutorium meum, et ego remansi ibi iuxta
regem Persarum. 14 Veni autem ut docerem te
quæ ventura sunt populo tuo in novissimis diebus,
quoniam adhuc, visio in dies. 15 Cumque loqueretur
mihi huiuscemodi verbis, deieci vultum meum ad
terram, et tacui. 16 Et ecce quasi similitudo filii
hominis tetigit labia mea: et aperiens os meum
locutus sum, et dixi ad eum, qui stabat contra me:
domine mi, in visione tua dissolutæ sunt compages
meæ, et nihil in me remansit virium. 17 Et quomodo
poterit servus domini mei loqui cum domino meo?
nihil enim in me remansit virium, sed et halitus
meus intercluditur. 18 Rursum ergo tetigit me quasi
visio hominis, et confortavit me, 19 et dixit: Noli
timere vir desideriorum: pax tibi: confortare, et esto
robustus. Cumque loqueretur mecum, convalui, et
dixi: Loquere Domine mi, quia confortasti me. 20
Et ait: Numquid scis quare venerim ad te? et nunc
revertar ut prœlier adversum principem Persarum;

cum ego egrederer, apparuit princeps Græcorum
veniens. 21 Verumtamen annuntiabo tibi quod
expressum est in scriptura veritatis: et nemo est
adiutor meus in omnibus his, nisi Michael princeps
vester.

11 Ego autem ab anno primo Darii Medi stabam
ut confortaretur, et roboraretur. 2 Et nunc
veritatem annuntiabo tibi. Ecce adhuc tres reges
stabunt in Perside, et quartus ditabitur opibus
nimiis super omnes: et cum invaluerit divitiis suis,
concitabit omnes adversum regnum Græciæ. 3
Surget vero rex fortis, et dominabitur potestate
multa: et faciet quod placuerit ei. 4 Et cum steterit,
conteretur regnum eius, et dividetur in quattuor
ventos cæli: sed non in posteros eius, neque
secundum potentiam illius, qua dominatus est;
lacerabitur enim regnum eius etiam in externos
exceptis his. 5 Et confortabitur rex Austri: et
de principibus eius prævalebit super eum, et
dominabitur ditione: multa enim dominatio eius. 6
Et post finem annorum fœderabuntur: filiaque regis
Austri veniet ad regem Aquilonis facere amicitiam,
et non obtinebit fortitudinem brachii, nec stabit
semen eius: et tradetur ipsa, et qui adduxerunt
eam, adolescentes eius, et qui confortabant eam in
temporibus. 7 Et stabit de germine radicum eius
plantatio: et veniet cum exercitu, et ingredietur
provinciam regis Aquilonis: et abutetur eis, et
obtinebit. 8 Insuper et deos eorum, et sculptilia,
vasa quoque pretiosa argenti, et auri captiva
ducet in Ægyptum: ipse prævalebit adversus regem
Aquilonis. 9 Et intrabit in regnum rex Austri, et
revertetur ad terram suam. 10 Filii autem eius
provocabuntur, et congregabunt multitudinem
exercituum plurimorum: et veniet properans,
et inundans: et revertetur, et concitabitur, et
congredietur cum robere eius. 11 Et provocatus
rex Austri egredietur, et pugnabit adversus regem
Aquilonis, et præparabit multitudinem nimiam,
et dabitur multitudo in manu eius. 12 Et capiet
multitudinem, et exaltabitur cor eius, et deiiciet
multa millia, sed non prævalebit. 13 Convertetur
enim rex Aquilonis, et præparabit multitudinem
multo maiorem quam prius: et in fine temporum,
annorumque veniet properans cum exercitu magno,
et opibus nimiis. 14 Et in temporibus illis multi
consurgent adversus regem Austri: filii quoque
prævaricatorum populi tui extollentur ut impleant
visionem, et corruent. 15 Et venit rex Aquilonis, et
comportabit aggerem, et capiet urbes munitissimas:
et brachia Austri non sustinebunt, et consurgent
electi eius ad resistendum, et non erit fortitudo.
16 Et faciet veniens super eum iuxta placitum
suum, et non erit qui stet contra faciem eius: et
stabit in terra inclyta, et consumetur in manu eius.
17 Et ponet faciem suam ut veniat ad tenendum
universum regnum eius, et recta faciet cum eo: et
filiam feminarum dabit ei, ut evertat illud: et non
stabit, nec illius erit. 18 Et convertet faciem suam ad
insulas, et capiet multas: et cessare faciet principem
opprobrii sui, et opprobrium eius convertetur in
eum. 19 Et convertet faciem suam ad imperium
terræ suæ, et impinget, et corruet, et non invenietur.
20 Et stabit in loco eius vilissimus, et indignus
decore regio: et in paucis diebus conteretur, non
in furore, nec in prœlio. 21 Et stabit in loco eius
despectus, et non tribuetur ei honor regius: et
veniet clam, et obtinebit regnum in fraudulentia.
22 Et brachia pugnantis expugnabuntur a facie eius,
et conterentur: insuper et dux fœderis. 23 Et post
amicitias, cum eo faciet dolum: et ascendet, et
superabit in modico populo. 24 Et abundantes,
et uberes urbes ingredietur: et faciet quæ non
fecerunt patres eius, et patres patrum eius: rapinas,
et prædam, et divitias eorum dissipabit, et contra
firmissimas cogitationes inibit: et hoc usque ad
tempus. 25 Et concitabitur fortitudo eius, et cor
eius adversum regem Austri in exercitu magno: et
rex Austri provocabitur ad bellum multis auxiliis, et
fortibus nimis: et non stabunt, quia inibunt adversus
eum consilia. 26 Et comedentes panem cum eo,
conterent illum, exercitusque eius opprimetur:
et cadent interfecti plurimi. 27 Duorum quoque
regnum cor erit ut malefaciant, et ad mensam
unam mendacium loquentur, et non proficient:
quia adhuc finis in aliud tempus. 28 Et revertetur
in terram suam cum opibus multis: et cor eius
adversum testamentum sanctum, et faciet, et
revertetur in terram suam. 29 Statuto tempore
revertetur, et veniet ad Austrum: et non erit
priori simile novissimum. 30 Et veniet super eum
Trieres, et Romani: et percutietur, et revertetur,
et indignabitur contra testamentum sanctuarii, et
faciet: reverteturque et cogitabit adversum eos,
qui dereliquerunt testamentum sanctuarii. 31 Et
brachia ex eo stabunt, et polluent sanctuarium
fortitudinis, et auferent iuge sacrificium: et dabunt
abominationem in desolationem. 32 Et impii in
testamentum simulabunt fraudulenter: populus
autem sciens Deum suum, obtinebit, et faciet. 33
Et docti in populo docebunt plurimos: et ruent in
gladio, et in flamma, et in captivitate, et in rapina
dierum. 34 Cumque corruerint, sublevabuntur
auxilio parvulo: et applicabuntur eis plurimi
fraudulenter. 35 Et de eruditis ruent, ut conflentur,

et eligantur, et dealbentur usque ad tempus
præfinitum: quia adhuc aliud tempus erit. 36 Et
faciet iuxta voluntatem suam rex, et elevabitur, et
magnificabitur adversus omnem deum: et adversus
Deum deorum loquetur magnifica, et dirigetur,
donec compleatur iracundia: perpetrata quippe
est definitio. 37 Et Deum patrum suorum non
reputabit: et erit in concupiscentiis feminarum,
nec quemquam deorum curabit: quia adversum
universa consurget: 38 deum autem Maozim in
loco suo venerabitur: et deum, quem ignoraverunt
patres eius, colet auro, et argento, et lapide pretioso,
rebusque pretiosis. 39 Et faciet ut muniat Maozim
cum deo alieno, quem cognovit, et multiplicabit
gloriam, et dabit eis potestatem in multis, et
terram dividet gratuito. 40 Et in tempore præfinito
prœliabitur adversus eum rex Austri, et quasi
tempestas veniet contra illum rex Aquilonis in
curribus, et in equitibus, et in classe magna, et
ingredietur terras, et conteret, et pertransiet. 41 Et
introibit in terram gloriosam, et multæ corruent:
hæ autem solæ salvabuntur de manu eius, Edom, et
Moab, et principium filiorum Ammon. 42 Et mittet
manum suam in terras: et terra Ægypti non effugiet.
43 Et dominabitur thesaurorum auri, et argenti, et
in omnibus pretiosis Ægypti: per Libyam quoque, et
Æthiopiam transibit. 44 Et fama turbabit eum ab
Oriente et ab Aquilone: et veniet in multitudine
magna ut conterat et interficiat plurimos. 45 Et
figet tabernaculum suum Apadno inter maria, super
montem inclytum et sanctum: et veniet usque ad
summitatem eius, et nemo auxiliabitur ei.

12 In tempore autem illo consurget Michael
princeps magnus, qui stat pro filiis populi
tui: et veniet tempus quale non fuit ab eo ex quo
gentes esse cœperunt usque ad tempus illud. Et
in tempore illo salvabitur populus tuus, omnis qui
inventus fuerit scriptus in libro. 2 Et multi de
his, qui dormiunt in terræ pulvere, evigilabunt:
alii in vitam æternam, et alii in opprobrium
ut videant semper. 3 Qui autem docti fuerint,
fulgebunt quasi splendor firmamenti: et qui ad
iustitiam erudiunt multos, quasi stellæ in perpetuas
æternitates. 4 Tu autem Daniel claude sermones, et
signa librum usque ad tempus statutum: plurimi
pertransibunt, et multiplex erit scientia. 5 Et vidi
ego Daniel, et ecce quasi duo alii stabant: unus
hinc super ripam fluminis, et alius inde ex altera
ripa fluminis. 6 Et dixi viro, qui erat indutus lineis,
qui stabat super aquas fluminis: Usquequo finis
horum mirabilium? 7 Et audivi virum, qui indutus
erat lineis, qui stabat super aquas fluminis, cum
elevasset dexteram et sinistram suam in cælum, et
iurasset per Viventem in æternum, quia in tempus,
et tempora, et dimidium temporis. Et cum completa
fuerit dispersio manus populi sancti, complebuntur
universa hæc. 8 Et ego audivi, et non intellexi.
Et dixi: Domine mi, quid erit post hæc? 9 Et ait:
Vade Daniel, quia clausi sunt, signatique sermones
usque ad præfinitum tempus. 10 Eligentur, et
dealbabuntur, et quasi ignis probabuntur multi:
et impie agent impii, neque intelligent omnes
impii, porro docti intelligent. 11 Et a tempore cum
ablatum fuerit iuge sacrificium, et posita fuerit
abominatio in desolationem, dies mille ducenti
nonaginta. 12 Beatus, qui expectat, et pervenit
usque ad dies mille trecentos trigintaquinque. 13
Tu autem vade ad præfinitum: et requiesces, et
stabis in sorte tua in finem dierum.

Osee Propheta

1 Verbum Domini, quod factum est ad Osee filium
Beeri, in diebus Oziæ, Ioathan, Achaz, Ezechiæ
regum Iuda, et in diebus Ieroboam filii Ioas regis
Israel. **2** Principium loquendi Domino in Osee: et
dixit Dominus ad Osee: Vade, sume tibi uxorem
fornicationum, et fac tibi filios fornicationum: quia
fornicans fornicabitur terra a Domino. **3** Et abiit,
et accepit Gomer filiam Debelaim: et concepit, et
peperit ei filium. **4** Et dixit Dominus ad eum: Voca
nomen eius Iezrahel: quoniam adhuc modicum, et
visitabo sanguinem Iezrahel super domum Iehu,
et quiescere faciam regnum domus Israel. **5** Et in
illa die conteram arcum Israel in valle Iezrahel.
6 Et concepit adhuc, et peperit filiam. Et dixit ei:
Voca nomen eius Absque Misericordia: quia non
addam ultra misereri domui Israel, sed oblivione
obliviscar eorum. **7** Et domui Iuda miserebor, et
salvabo eos in Domino Deo suo: et non salvabo
eos in arcu, et gladio, et in bello, et in equis, et in
equitibus. **8** Et ablactavit eam, quæ erat Absque
Misericordia. Et concepit, et peperit filium. **9** Et
dixit: Voca nomen eius: Non Populus Meus: quia
vos non populus meus, et ego non ero vester. **10** Et
erit numerus filiorum Israel quasi arena maris, quæ
sine mensura est, et non numerabitur. Et erit in
loco ubi dicetur eis: Non populus meus vos: dicetur
eis: Filii Dei viventis. **11** Et congregabuntur filii Iuda,
et filii Israel pariter: et ponent sibimet caput unum,
et ascendent de terra: quia magnus dies Iezrahel.

2 Dicite fratribus vestris: Populus meus: et sorori
vestræ, Misericordiam consecuta. **2** Iudicate
matrem vestram, iudicate: quoniam ipsa non uxor
mea, et ego non vir eius. Auferat fornicationes
suas a facie sua, et adulteria sua de medio uberum
suorum. **3** Ne forte expoliem eam nudam, et statuam
eam secundum diem nativitatis suæ: et ponam eam
quasi solitudinem, et statuam eam velut terram
inviam, et interficiam eam siti. **4** Et filiorum illius
non miserebor: quoniam filii fornicationum sunt. **5**
Quia fornicata est mater eorum, confusa est quæ
concepit eos: quia dixit: Vadam post amatores
meos, qui dant panes mihi, et aquas meas, lanam
meam, et linum meum, oleum meum, et potum
meum. **6** Propter hoc, ecce, ego sepiam viam tuam
spinis, et sepiam eam maceria, et semitas suas
non inveniet. **7** Et sequetur amatores suos, et non
apprehendet eos: et quæret eos, et non inveniet, et
dicet: Vadam, et revertar ad virum meum priorem:
quia bene mihi erat tunc magis quam nunc. **8** Et
hæc nescivit, quia ego dedi ei frumentum, et vinum,
et oleum, et argentum multiplicavi ei, et aurum,
quæ fecerunt Baal. **9** Idcirco convertar, et sumam
frumentum meum in tempore suo, et vinum meum
in tempore suo, et liberabo lanam meam et linum
meum, quæ operiebant ignominiam eius. **10** Et
nunc revelabo stultitiam eius in oculis amatorum
eius: et vir non eruet eam de manu mea: **11** et
cessare faciam omne gaudium eius, sollemnitatem
eius, neomeniam eius, sabbatum eius, et omnia
festa tempora eius. **12** Et corrumpam vineam eius,
et ficum eius: de quibus dixit: Mercedes hæ, meæ
sunt, quas dederunt mihi amatores mei: et ponam
eam in saltum, et comedet eam bestia agri. **13** Et
visitabo super eam dies Baalim, quibus accendebat
incensum, et ornabatur inaure sua, et monili suo, et
ibat post amatores suos, et mei obliviscebatur, dicit
Dominus. **14** Propter hoc, ecce, ego lactabo eam, et
ducam eam in solitudinem: et loquar ad cor eius. **15**
Et dabo ei vinitores eius ex eodem loco, et Vallem
Achor ad aperiendam spem: et canet ibi iuxta dies
iuventutis suæ, et iuxta dies ascensionis suæ de
Terra Ægypti. **16** Et erit in die illa, ait Dominus:
vocabit me: Vir meus: et non vocabit me ultra,
Baali. **17** Et auferam nomina Baalim de ore eius,
et non recordabitur ultra nominis eorum. **18** Et
percutiam cum eis fœdus in die illa, cum bestia agri,
et cum volucre cæli, et cum reptili terræ: et arcum,
et gladium, et bellum conteram de terra: et dormire
eos faciam fiducialiter. **19** Et sponsabo te mihi in
sempiternum: et sponsabo te mihi in iustitia, et
iudicio, et in misericordia, et in miserationibus.
20 Et sponsabo te mihi in fide: et scies quia ego
Dominus. **21** Et erit in die illa: Exaudiam, dicit
Dominus, exaudiam cælos, et illi exaudient terram.
22 Et terra exaudiet triticum, et vinum, et oleum:
et hæc exaudient Iezrahel. **23** Et seminabo eam
mihi in terra, et miserebor eius, quæ fuit Absque
Misericordia. Et dicam Non Populo Meo: Populus
meus es tu: et ipse dicet: Deus meus es tu.

3 Et dixit Dominus ad me: Adhuc vade, et dilige
mulierem dilectam amico et adulteram: sicut
diligit Dominus filios Israel, et ipsi respiciunt ad
deos alienos, et diligunt vinacia uvarum. **2** Et fodi
eam mihi quindecim argenteis, et coro hordei,
et dimidio coro hordei. **3** Et dixi ad eam: Dies
multos expectabis me: non fornicaberis, et non eris
viro: sed et ego expectabo te. **4** Quia dies multos
sedebunt filii Israel sine rege, et sine principe, et
sine sacrificio, et sine altari, et sine ephod, et sine
theraphim. **5** Et post hæc revertentur filii Israel, et
quærent Dominum Deum suum, et David regem

suum: et pavebunt ad Dominum, et ad bonum eius
in novissimo dierum.

4 Audite verbum Domini filii Israel, quia iudicium
Domino cum habitatoribus terræ: non est enim
veritas, et non est misericordia, et non est scientia
Dei in terra. **2** Maledictum, et mendacium, et
homicidium, et furtum, et adulterium inundaverunt,
et sanguis sanguinem tetigit. **3** Propter hoc lugebit
terra, et infirmabitur omnis, qui habitat in ea, in
bestia agri, et in volucre cæli: sed et pisces maris
congregabuntur. **4** Verumtamen unusquisque non
iudicet: et non arguatur vir: populus enim tuus
sicut hi, qui contradicunt sacerdoti. **5** Et corrues
hodie, et corruet etiam propheta tecum: nocte
tacere feci matrem tuam. **6** Conticuit populus meus,
eo quod non habuerit scientiam: quia tu scientiam
repulisti, repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi:
et oblita es legis Dei tui, obliviscar filiorum tuorum
et ego. **7** Secundum multitudinem eorum sic
peccaverunt mihi: gloriam eorum in ignominiam
commutabo. **8** Peccata populi mei comedent, et ad
iniquitatem eorum sublevabunt animas eorum. **9** Et
erit sicut populus, sic sacerdos: et visitabo super
eum vias eius, et cogitationes eius reddam ei. **10** Et
comedent, et non saturabuntur: fornicati sunt, et
non cessaverunt: quoniam Dominum dereliquerunt
in non custodiendo. **11** Fornicatio, et vinum, et
ebrietas auferunt cor. **12** Populus meus in ligno suo
interrogavit, et baculus eius annunciavit ei: spiritus
enim fornicationum decepit eos, et fornicati sunt a
Deo suo. **13** Super capita montium sacrificabant,
et super colles ascendebant thymiama: subtus
quercum, et populum, et terebinthum, quia bona
erat umbra eius: ideo fornicabuntur filiæ vestræ, et
sponsæ vestræ adulteræ erunt. **14** Non visitabo super
filias vestras cum fuerint fornicatæ, et super sponsas
vestras cum adulteraverint: quoniam ipsi cum
meretricibus conversabantur, et cum effeminatis
sacrificabant, et populus non intelligens vapulabit.
15 Si fornicaris tu Israel, non delinquat saltem Iuda:
et nolite ingredi in Galgala, et ne ascenderitis in
Bethaven, neque iuraveritis: Vivit Dominus. **16**
Quoniam sicut vacca lasciviens declinavit Israel:
nunc pascet eos Dominus, quasi agnum in latitudine.
17 Particeps idolorum Ephraim, dimitte eum. **18**
Separatum est convivium eorum, fornicatione
fornicati sunt: dilexerunt afferre ignominiam
protectores eius. **19** Ligavit eum spiritus in alis suis,
et confundentur a sacrificiis suis.

5 Audite hoc sacerdotes, et attendite domus Israel,
et domus regis auscultate: quia vobis iudicium
est, quoniam laqueus facti estis speculationi, et rete
expansum super Thabor. **2** Et victimas declinastis in
profundum: et ego eruditor omnium eorum. **3** Ego
scio Ephraim, et Israel non est absconditus a me:
quia nunc fornicatus est Ephraim, contaminatus est
Israel. **4** Non dabunt cogitationes suas ut revertantur
ad Deum suum: quia spiritus fornicationum in
medio eorum, et Dominum non cognoverunt. **5** Et
respondebit arrogantia Israel in facie eius: et Israel,
et Ephraim ruent in iniquitate sua, ruet etiam Iudas
cum eis. **6** In gregibus suis, et in armentis suis
vadent ad quærendum Dominum, et non invenient:
ablatus est ab eis. **7** In Dominum prævaricati sunt,
quia filios alienos genuerunt: nunc devorabit eos
mensis cum partibus suis. **8** Clangite buccina in
Gabaa, tuba in Rama: ululate in Bethaven, post
tergum tuum Beniamin. **9** Ephraim in desolatione
erit in die correptionis: in tribubus Israel ostendi
fidem. **10** Facti sunt principes Iuda quasi assumentes
terminum: super eos effundam quasi aquam iram
meam. **11** Calumniam patiens est Ephraim, fractus
iudicio: quoniam cœpit abire post sordes. **12** Et
ego quasi tinea Ephraim: et quasi putredo domui
Iuda. **13** Et vidit Ephraim languorem suum, et Iuda
vinculum suum: et abiit Ephraim ad Assur, et misit
ad regem Ultorem: et ipse non poterit sanare vos,
nec solvere poterit a vobis vinculum. **14** Quoniam
ego quasi leæna Ephraim, et quasi catulus leonis
domui Iuda: ego, ego capiam, et vadam: tollam, et
non est qui eruat. **15** Vadens revertar ad locum
meum: donec deficiatis, et quæratis faciem meam.

6 In tribulatione sua mane consurgent ad me:
Venite, et revertamur ad Dominum: **2** quia
ipse cepit, et sanabit nos: percutiet, et curabit
nos. **3** Vivificabit nos post duos dies: in die
tertia suscitabit nos, et vivemus in conspectu eius.
Sciemus, sequemurque ut cognoscamus Dominum:
quasi diluculum præparatus est egressus eius, et
veniet quasi imber nobis temporaneus et serotinus
terræ. **4** Quid faciam tibi Ephraim? quid faciam tibi
Iuda? misericordia vestra quasi nubes matutina, et
quasi ros mane pertransiens. **5** Propter hoc dolavi
in prophetis, occidi eos in verbis oris mei: et iudicia
tua quasi lux egredientur. **6** Quia misericordiam
volui, et non sacrificium, et scientiam Dei plusquam
holocausta. **7** Ipsi autem sicut Adam transgressi
sunt pactum, ibi prævaricati sunt in me. **8** Galaad
civitas operantium idolum, supplantata sanguine.
9 Et quasi fauces virorum latronum, particeps
sacerdotum, in via interficientium pergentes de
Sichem: quia scelus operati sunt. **10** In domo
Israel vidi horrendum: ibi fornicationes Ephraim:

contaminatus est Israel. 11 Sed et Iuda pone messem
tibi, cum convertero captivitatem populi mei.

7 Cum sanare vellem Israel, revelata est iniquitas
Ephraim, et malitia Samariæ, quia operati
sunt mendacium: et fur ingressus est spolians,
latrunculus foris. 2 Et ne forte dicant in cordibus
suis omnem malitiam eorum me recordatum: nunc
circumdederunt eos adinventiones suæ, coram facie
mea factæ sunt. 3 In malitia sua lætificaverunt
regem: et in mendaciis suis principes. 4 Omnes
adulterantes, quasi clibanus succensus a coquente:
quievit paululum civitas a commistione fermenti,
donec fermentaretur totum. 5 Dies regis nostri:
cœperunt principes furere a vino: extendit manum
suam cum illusoribus. 6 Quia applicuerunt quasi
clibanum cor suum, cum insidiaretur eis: tota
nocte dormivit coquens eos, mane ipse succensus
quasi ignis flammæ. 7 Omnes calefacti sunt quasi
clibanus, et devoraverunt iudices suos: omnes reges
eorum ceciderunt: non est qui clamat in eis ad
me. 8 Ephraim in populis ipse commiscebatur:
Ephraim factus est subcinericius panis, qui non
reversatur. 9 Comederunt alieni robur eius, et
ipse nescivit: sed et cani effusi sunt in eo, et ipse
ignoravit. 10 Et humiliabitur superbia Israel in facie
eius: nec reversi sunt ad Dominum Deum suum, et
non quæsierunt eum in omnibus his. 11 Et factus
est Ephraim quasi columba seducta non habens
cor: Ægyptum invocabant, ad Assyrios abierunt.
12 Et cum profecti fuerint, expandam super eos
rete meum: quasi volucrem cæli detraham eos,
cædam eos secundum auditionem cœtus eorum. 13
Væ eis, quoniam recesserunt a me: vastabuntur,
quia prævaricati sunt in me: et ego redemi eos:
et ipsi locuti sunt contra me mendacia. 14 Et non
clamaverunt ad me in corde suo, sed ululabant in
cubilibus suis: super triticum et vinum ruminabant,
recesserunt a me. 15 Et ego erudivi eos, et confortavi
brachia eorum: et in me cogitaverunt malitiam. 16
Reversi sunt ut essent absque iugo: facti sunt quasi
arcus dolosus: cadent in gladio principes eorum, a
furore linguæ suæ. Ista subsannatio eorum in Terra
Ægypti.

8 In gutture tuo sit tuba quasi aquila super
domum Domini: pro eo quod transgressi sunt
fœdus meum, et legem meam prævaricati sunt. 2
Me invocabunt: Deus meus cognovimus te Israel.
3 Proiecit Israel bonum, inimicus persequetur
eum. 4 Ipsi regnaverunt, et non ex me: principes
exstiterunt, et non cognovi: argentum suum, et
aurum suum fecerunt sibi idola, ut interirent: 5
proiectus est vitulus tuus Samaria, iratus est furor
meus in eos. Usquequo non poterunt emundari?
6 Quia ex Israel et ipse est: artifex fecit illum, et
non est Deus: quoniam in aranearum telas erit
vitulus Samariæ. 7 Quia ventum seminabunt, et
turbinem metent: culmus stans non est in eo,
germen non faciet farinam: quod et si fecerit,
alieni comedent eam. 8 Devoratus est Israel: nunc
factus est in nationibus quasi vas immundum. 9
Quia ipsi ascenderunt ad Assur, onager solitarius
sibi: Ephraim munera dederunt amatoribus. 10
Sed et cum mercede conduxerint nationes, nunc
congregabo eos: et quiescent paulisper ab onere
regis, et principum. 11 Quia multiplicavit Ephraim
altaria ad peccandum: factæ sunt ei aræ in delictum.
12 Scribam ei multiplices leges meas, quæ velut
alienæ computatæ sunt. 13 Hostias offerent,
immolabunt carnes, et comedent, et Dominus
non suscipiet eas: nunc recordabitur iniquitatis
eorum, et visitabit peccata eorum: ipsi in Ægyptum
convertentur. 14 Et oblitus est Israel Factoris sui,
et ædificavit delubra: et Iudas multiplicavit urbes
munitas: et mittam ignem in civitates eius, et
devorabit ædes illius.

9 Noli lætari Israel, noli exultare sicut populi: quia
fornicatus es a Deo tuo, dilexisti mercedem super
omnes areas tritici. 2 Area et torcular non pascet
eos, et vinum mentietur eis. 3 Non habitabunt in
terra Domini: reversus est Ephraim in Ægyptum,
et in Assyriis pollutum comedit. 4 Non libabunt
Domino vinum, et non placebunt ei: sacrificia
eorum quasi panis lugentium. Omnes, qui comedent
eum, contaminabuntur: quia panis eorum animæ
ipsorum, non intrabit in domum Domini. 5 Quid
facietis in die sollemni, in die festivitatis Domini?
6 Ecce enim profecti sunt a vastitate: Ægyptus
congregabit eos, Memphis sepeliet eos: desiderabile
argentum eorum urtica hereditabit, lappa in
tabernaculis eorum. 7 Venerunt dies visitationis,
venerunt dies retributionis: scitote Israel stultum
prophetam, insanum virum spiritualem, propter
multitudinem iniquitatis tuæ, et multitudinem
amentiæ. 8 Speculator Ephraim cum Deo meo:
propheta laqueus ruinæ factus est super omnes
vias eius, insania in domo Dei eius. 9 Profunde
peccaverunt, sicut in diebus Gabaa: recordabitur
iniquitatis eorum, et visitabit peccata eorum. 10
Quasi uvas in deserto inveni Israel: quasi prima
poma ficulneæ in cacumine eius vidi patres eorum:
ipsi autem intraverunt ad Beelphegor, et abalienati
sunt in confusionem, et facti sunt abominabiles
sicut ea, quæ dilexerunt. 11 Ephraim quasi avis
avolavit, gloria eorum a partu, et ab utero, et a

conceptu. 12 Quod et si enutrierint filios suos,
absque liberis eos faciam in hominibus: sed et væ
eis cum recessero ab eis. 13 Ephraim, ut vidi, Tyrus
erat fundata in pulchritudine: et Ephraim educet
ad interfectorem filios suos. 14 Da eis Domine.
Quid dabis eis? Da eis vulvam sine liberis, et ubera
arentia. 15 Omnes nequitiæ eorum in Galgal, quia ibi
exosos habui eos: propter malitiam adinventionum
eorum de domo mea eiiciam eos: non addam ut
diligam eos, omnes principes eorum recedentes. 16
Percussus est Ephraim, radix eorum exsiccata est:
fructum nequaquam facient. Quod et si genuerint,
interficiam amantissima uteri eorum. 17 Abiiciet
eos Deus meus, quia non audierunt eum: et erunt
vagi in nationibus.

10 Vitis frondosa Israel, fructus adæquatus
est ei: secundum multitudinem fructus sui
multiplicavit altaria, iuxta ubertatem terræ suæ
exuberavit simulachris. 2 Divisum est cor eorum,
nunc interibunt: ipse confringet simulachra eorum,
depopulabitur aras eorum. 3 Quia nunc dicent:
Non est rex nobis: non enim timemus Dominum: et
rex quid faciet nobis? 4 Loquimini verba visionis
inutilis, et ferietis fœdus: et germinabit quasi
amaritudo iudicium super sulcos agri. 5 Vaccas
Bethaven coluerunt habitatores Samariæ: quia
luxit super eum populus eius, et æditui eius super
eum exultaverunt in gloria eius, quia migravit
ab eo. 6 Siquidem et ipse in Assur delatus est,
munus regi Ultori: confusio Ephraim capiet, et
confundetur Israel in voluntate sua. 7 Transire
fecit Samaria regem suum quasi spumam super
faciem aquæ. 8 Et disperdentur excelsa idoli,
peccatum Israel: lappa, et tribulus ascendet super
aras eorum: et dicent montibus: Operite nos; et
collibus: Cadite super nos. 9 Ex diebus Gabaa,
peccavit Israel, ibi steterunt: non comprehendet eos
in Gabaa prælium super filios iniquitatis. 10 Iuxta
desiderium meum corripiam eos: congregabuntur
super eos populi, cum corripientur propter duas
iniquitates suas. 11 Ephraim vitula docta diligere
trituram, et ego transivi super pulchritudinem
colli eius: ascendam super Ephraim, arabit Iudas,
confringet sibi sulcos Iacob. 12 Seminate vobis in
iustitia, et metite in ore misericordiæ, innovate
vobis novale: tempus autem requirendi Dominum,
cum venerit qui docebit vos iustitiam. 13 Arastis
impietatem, iniquitatem messuistis, comedistis
frugem mendacii: quia confisus es in viis tuis,
in multitudine fortium tuorum. 14 Consurget
tumultus in populo tuo: et omnes munitiones tuæ
vastabuntur, sicut vastatus est Salmana a domo
eius qui iudicavit Baal in die prælii, matre super
filios allisa. 15 Sic fecit vobis Bethel, a facie malitiæ
nequitiarum vestrarum.

11 Sicut mane transiit, pertransiit rex Israel. Quia
puer Israel, et dilexi eum: et ex Ægypto vocavi
filium meum. 2 Vocaverunt eos, sic abierunt a
facie eorum: Baalim immolabant, et simulachris
sacrificabant. 3 Et ego quasi nutricius Ephraim,
portabam eos in brachiis meis: et nescierunt quod
curarem eos. 4 In funiculis Adam traham eos,
in vinculis charitatis: et ero eis quasi exaltans
iugum super maxillas eorum: et declinavi ad
eum ut vesceretur. 5 Non revertetur in Terram
Ægypti, et Assur ipse rex eius: quoniam noluerunt
converti. 6 Cœpit gladius in civitatibus eius, et
consumet electos eius, et comedet capita eorum.
7 Et populus meus pendebit ad reditum meum:
iugum autem imponetur eis simul, quod non
auferetur. 8 Quomodo dabo te Ephraim, protegam
te Israel? quomodo dabo te sicut Adama, ponam
te, ut Seboim? Conversum est in me cor meum,
pariter conturbata est pœnitudo mea. 9 Non faciam
furorem iræ meæ: non convertar ut disperdam
Ephraim: quoniam Deus ego, et non homo: in medio
tui Sanctus, et non ingrediar civitatem. 10 Post
Dominum ambulabunt, quasi leo rugiet: quia ipse
rugiet, et formidabunt filii maris. 11 Et avolabunt
quasi avis ex Ægypto, et quasi columba de Terra
Assyriorum: et collocabo eos in domibus suis, dicit
Dominus. 12 Circumdedit me in negatione Ephraim,
et in dolo domus Israel: Iudas autem testis descendit
cum Deo, et cum sanctis fidelis.

12 Ephraim pascit ventum, et sequitur æstum:
tota die mendacium, et vastitatem multiplicat:
et fœdus cum Assyriis iniit, et oleum in Ægyptum
ferebat. 2 Iudicium ergo Domini cum Iuda, et
visitatio super Iacob: iuxta vias eius, et iuxta
adinventiones eius reddet ei. 3 In utero supplantavit
fratrem suum: et in fortitudine sua directus est cum
angelo. 4 Et invaluit ad angelum, et confortatus
est: flevit, et rogavit eum: in Bethel invenit eum,
et ibi locutus est nobiscum. 5 Et Dominus Deus
exercituum, Dominus memoriale eius. 6 Et tu ad
Deum tuum converteris: misericordiam et iudicium
custodi, et spera in Deo tuo semper. 7 Chanaan,
in manu eius statera dolosa, calumniam dilexit.
8 Et dixit Ephraim: Verumtamen dives effectus
sum, inveni idolum mihi: omnes labores mei non
invenient mihi iniquitatem, quam peccavi. 9 Et
ego Dominus Deus tuus ex Terra Ægypti, adhuc
sedere te faciam in tabernaculis, sicut in diebus
festivitatis. 10 Et locutus sum super prophetas, et

ego visionem multiplicavi, et in manu prophetarum
assimilatus sum. 11 Si Galaad idolum, ergo frustra
erant in Galgal bobus immolantes: nam et altaria
eorum quasi acervi super sulcos agri: 12 Fugit Iacob
in regionem Syriæ, et servivit Israel in uxorem, et
in uxorem servavit. 13 In propheta autem eduxit
Dominus Israel de Ægypto: et in propheta servatus
est. 14 Ad iracundiam me provocavit Ephraim in
amaritudinibus suis, et sanguis eius super eum
veniet, et opprobrium eius restituet ei Dominus
suus.

13 Loquente Ephraim, horror invasit Israel,
et deliquit in Baal, et mortuus est. 2 Et
nunc addiderunt ad peccandum: feceruntque sibi
conflatile de argento suo quasi similitudinem
idolorum, factura artificum totum est: his ipsi
dicunt: Immolate homines vitulos adorantes. 3
Idcirco erunt quasi nubes matutina, et sicut ros
matutinus præteriens, sicut pulvis turbine raptus
ex area, et sicut fumus de fumario. 4 Ego autem
Dominus Deus tuus ex Terra Ægypti: et Deum
absque me nescies, et Salvator non est præter me.
5 Ego cognovi te in deserto, in terra solitudinis. 6
Iuxta pascua sua adimpleti sunt, et saturati sunt: et
levaverunt cor suum, et obliti sunt mei. 7 Et ego ero
eis quasi leæna, sicut pardus in via Assyriorum. 8
Occurram eis quasi ursa raptis catulis, et dirumpam
interiora iecoris eorum: et consumam eos ibi quasi
leo, bestia agri scindet eos. 9 Perditio tua Israel:
tantummodo in me auxilium tuum. 10 Ubi est rex
tuus? maxime nunc salvet te in omnibus urbibus
tuis: et iudices tui, de quibus dixisti: Da mihi regem,
et principes. 11 Dabo tibi regem in furore meo,
et auferam in indignatione mea. 12 Colligata est
iniquitas Ephraim, absconditum peccatum eius.
13 Dolores parturientis venient ei: ipse filius non
sapiens: nunc enim non stabit in contritione
filiorum. 14 De manu mortis liberabo eos, de morte
redimam eos: ero mors tua o mors, morsus tuus
ero inferne: consolatio abscondita est ab oculis
meis. (Sheol h7585) 15 Quia ipse inter fratres dividet:
adducet urentem ventum Dominus de deserto
ascendentem: et siccabit venas eius, et desolabit
fontem eius, et ipse diripiet thesaurum omnis
vasis desiderabilis. 16 Pereat Samaria, quoniam
ad amaritudinem concitavit Deum suum: in gladio
pereant, parvuli eorum elidantur, et fœtæ eius
discindantur.

14 Convertere Israel ad Dominum Deum tuum:
quoniam corruisti in iniquitate tua. 2 Tollite
vobiscum verba, et convertimini ad Dominum: et
dicite ei: Omnem aufer iniquitatem, accipe bonum:
et reddemus vitulos labiorum nostrorum. 3 Assur
non salvabit nos, super equum non ascendemus, nec
dicemus ultra: Dii nostri opera manuum nostrarum:
quia eius, qui in te est, misereberis pupilli. 4 Sanabo
contritiones eorum, diligam eos spontanee: quia
aversus est furor meus ab eis. 5 Ero quasi ros, Israel
germinabit sicut lilium, et erumpet radix eius ut
Libani. 6 Ibunt rami eius, et erit quasi oliva gloria
eius: et odor eius ut Libani. 7 Convertentur sedentes
in umbra eius: vivent tritico, et germinabunt quasi
vinea: memoriale eius sicut vinum Libani. 8 Ephraim
quid mihi ultra idola? ego exaudiam, et dirigam
eum ego ut abietem virentem: ex me fructus tuus
inventus est. 9 Quis sapiens, et intelliget ista?
intelligens, et sciet hæc? quia rectæ viæ Domini,
et iusti ambulabunt in eis: prævaricatores vero
corruent in eis.

Joël Propheta

1 Verbum Domini, quod factum est ad Ioel filium
Phatuel. **2** Audite hoc senes, et auribus percipite
omnes habitatores terræ: si factum est istud in
diebus vestris, aut in diebus patrum vestrorum?
3 Super hoc filiis vestris narrate, et filii vestri
filiis suis, et filii eorum generationi alteræ. **4**
Residuum erucæ comedit locusta, et residuum
locustæ comedit bruchus, et residuum bruchi
comedit rubigo. **5** Expergiscimini ebrii, et flete,
et ululate omnes, qui bibitis vinum in dulcedine:
quoniam periit ab ore vestro. **6** Gens enim ascendit
super terram meam, fortis et innumerabilis: dentes
eius ut dentes leonis: et molares eius ut catuli
leonis. **7** Posuit vineam meam in desertum, et
ficum meam decorticavit: nudans spoliavit eam, et
proiecit: albi facti sunt rami eius. **8** Plange quasi
virgo accincta sacco super virum pubertatis suæ.
9 Periit sacrificium, et libatio de domo Domini:
luxerunt sacerdotes ministri Domini. **10** Depopulata
est regio, luxit humus: quoniam devastatum est
triticum, confusum est vinum, elanguit oleum. **11**
Confusi sunt agricolæ, ululaverunt vinitores super
frumento, et hordeo, quia periit messis agri. **12**
Vinea confusa est, et ficus elanguit: malogranatum,
et palma, et malum, et omnia ligna agri aruerunt:
quia confusum est gaudium a filiis hominum.
13 Accingite vos, et plangite sacerdotes, ululate
ministri altaris: ingredimini, cubate in sacco ministri
Dei mei: quoniam interiit de domo Dei vestri
sacrificium, et libatio. **14** Sanctificate ieiunium,
vocate cœtum, congregate senes omnes habitatores
terræ in domum Dei vestri: et clamate ad Dominum:
15 A, a, a, diei! quia prope est dies Domini, et
quasi vastitas a potente veniet. **16** Numquid non
coram oculis vestris alimenta perierunt de domo
Dei nostri, lætitia, et exultatio? **17** Computruerunt
iumenta in stercore suo, demolita sunt horrea,
dissipatæ sunt apothecæ: quoniam confusum est
triticum. **18** Quid ingemuit animal, mugierunt
greges armenti? Quia non est pascua eis: sed et
greges pecorum disperierunt. **19** Ad te Domine
clamabo: quia ignis comedit speciosa deserti, et
flamma succendit omnia ligna regionis. **20** Sed et
bestiæ agri, quasi area sitiens imbrem, suspexerunt
ad te: quoniam exiccati sunt fontes aquarum, et
ignis devoravit speciosa deserti.

2 Canite tuba in Sion, ululate in monte sancto
meo, conturbentur omnes habitatores terræ:
Quia venit dies Domini, quia prope est: **2** dies
tenebrarum, et caliginis, dies nubis, et turbinis:
quasi mane expansum super montes populus multus
et fortis: similis ei non fuit a principio, et post
eum non erit usque in annos generationis et
generationis. **3** Ante faciem eius ignis vorans, et
post eum exurens flamma: quasi hortus voluptatis
terra coram eo, et post eum solitudo deserti, neque
est qui effugiat eum. **4** Quasi aspectus equorum,
aspectus eorum: et quasi equites sic current. **5** Sicut
sonitus quadrigarum super capita montium exilient,
sicut sonitus flammæ ignis devorantis stipulam,
velut populus fortis præparatus ad prælium. **6**
A facie eius cruciabuntur populi: omnes vultus
redigentur in ollam. **7** Sicut fortes current: quasi
viri bellatores ascendent murum: viri in viis suis
gradientur, et non declinabunt a semitis suis. **8**
Unusquisque fratrem suum non coarctabit, singuli
in calle suo ambulabunt: sed et per fenestras cadent,
et non demolientur. **9** Urbem ingredientur, in
muro current: domos conscendent, per fenestras
intrabunt quasi fur. **10** A facie eius contremuit
terra, moti sunt cæli: sol et luna obtenebrati sunt
et stellæ retraxerunt splendorem suum. **11** Et
Dominus dedit vocem suam ante faciem exercitus
sui: quia multa sunt nimis castra eius, quia fortia et
facientia verbum eius: magnus enim dies Domini,
et terribilis valde: et quis sustinebit eum? **12** Nunc
ergo dicit Dominus: Convertimini ad me in toto
corde vestro in ieiunio, et in fletu, et in planctu.
13 Et scindite corda vestra, et non vestimenta
vestra, et convertimini ad Dominum Deum vestrum:
quia benignus et misericors est, patiens et multæ
misericordiæ, et præstabilis super malitia. **14** Quis
scit si convertatur, et ignoscat, et relinquat post se
benedictionem, sacrificium, et libamen Domino Deo
vestro? **15** Canite tuba in Sion, sanctificate ieiunium,
vocate cœtum. **16** congregate populum, sanctificate
ecclesiam, coadunate senes, congregate parvulos,
et sugentes ubera: egrediatur sponsus de cubili
suo, et sponsa de thalamo suo. **17** Inter vestibulum
et altare plorabunt sacerdotes ministri Domini: et
dicent: Parce Domine, parce populo tuo: et ne des
hereditatem tuam in opprobrium ut dominentur
eis nationes. quare dicunt in populis: Ubi est Deus
eorum? **18** Zelatus est Dominus terram suam, et
pepercit populo suo: **19** Et respondit Dominus, et
dixit populo suo: Ecce ego mittam vobis frumentum,
et vinum, et oleum, et replebimini eis: et non dabo
vos ultra opprobrium in Gentibus. **20** Et eum, qui ab
Aquilone est, procul faciam a vobis: et expellam
eum in terram inviam, et desertam: faciem eius
contra mare Orientale, et extremum eius ad mare
novissimum: et ascendet fœtor eius, et ascendet
putredo eius, quia superbe egit. **21** Noli timere terra,

exulta et lætare: quoniam magnificavit Dominus ut
faceret. 22 Nolite timere animalia regionis: quia
germinaverunt speciosa deserti, quia lignum attulit
fructum suum, ficus, et vinea dederunt virtutem
suam. 23 Et filii Sion exultate, et lætamini in Domino
Deo vestro: quia dedit vobis doctorem iustitiæ, et
descendere faciet ad vos imbrem matutinum et
serotinum sicut in principio. 24 Et implebuntur
areæ frumento, et redundabunt torcularia vino,
et oleo. 25 Et reddam vobis annos, quos comedit
locusta, bruchus, et rubigo, et eruca: fortitudo
mea magna, quam misi in vos. 26 Et comedetis
vescentes, et saturabimini: et laudabitis nomen
Domini Dei vestri, qui fecit mirabilia vobiscum: et
non confundetur populus meus in sempiternum.
27 Et scietis quia in medio Israel ego sum: et ego
Dominus Deus vester, et non est amplius: et non
confundetur populus meus in æternum. 28 Et erit
post hæc: effundam spiritum meum super omnem
carnem: et prophetabunt filii vestri, et filiæ vestræ:
senes vestri somnia somniabunt, et iuvenes vestri
visiones videbunt. 29 Sed et super servos meos, et
ancillas in diebus illis effundam spiritum meum. 30
Et dabo prodigia in cælo, et in terra: sanguinem,
et ignem, et vaporem fumi. 31 Sol convertetur in
tenebras, et luna in sanguinem: antequam veniat
dies Domini magnus, et horribilis. 32 Et erit: omnis
qui invocaverit nomen Domini, salvus erit: quia in
monte Sion, et in Ierusalem erit salvatio, sicut dixit
Dominus, et in residuis, quos Dominus vocaverit.

3 Quia ecce in diebus illis, et in tempore illo cum
convertero captivitatem Iuda, et Ierusalem: 2
Congregabo omnes Gentes, et deducam eas in vallem
Iosaphat: et disceptabo cum eis ibi super populo
meo, et hereditate mea Israel, quos disperserunt in
nationibus, et terram meam diviserunt. 3 Et super
populum meum miserunt sortem: et posuerunt
puerum in prostibulo, et puellam vendiderunt pro
vino ut biberent. 4 Verum quid mihi et vobis Tyrus et
Sidon, et omnis terminus Palæsthinorum? numquid
ultionem vos reddetis mihi? et si ulciscimini vos
contra me, cito velociter reddam vicissitudinem
vobis super caput vestrum. 5 Argentum enim
meum, et aurum tulistis: et desiderabilia mea,
et pulcherrima intulistis in delubra vestra. 6 Et
filios Iuda, et filios Ierusalem vendidistis filiis
Græcorum, ut longe faceretis eos de finibus suis. 7
Ecce ego suscitabo eos de loco, in quo vendidistis
eos: et convertam retributionem vestram in caput
vestrum. 8 Et vendam filios vestros, et filias vestras
in manibus filiorum Iuda, et venundabunt eos
Sabæis genti longinquæ, quia Dominus locutus est.
9 Clamate hoc in Gentibus, sanctificate bellum,
suscitate robustos: accedant, ascendant omnes viri
bellatores. 10 Concidite aratra vestra in gladios,
et ligones vestros in lanceas. Infirmus dicat: Quia
fortis ego sum. 11 Erumpite, et venite omnes gentes
de circuitu, et congregamini: ibi occumbere faciet
Dominus robustos tuos. 12 Consurgant, et ascendant
Gentes in vallem Iosaphat: quia ibi sedebo ut
iudicem omnes gentes in circuitu. 13 Mittite falces,
quoniam maturavit messis: venite, et descendite,
quia plenum est torcular, exuberant torcularia: quia
multiplicata est malitia eorum. 14 Populi, populi
in valle concisionis: quia iuxta est dies Domini in
valle concisionis. 15 Sol et luna obtenebrati sunt, et
stellæ retraxerunt splendorem suum. 16 Et Dominus
de Sion rugiet, et de Ierusalem dabit vocem suam:
et movebuntur cæli, et terra: et Dominus spes
populi sui, et fortitudo filiorum Israel. 17 Et scietis
quia ego Dominus Deus vester habitans in Sion
monte sancto meo. et erit Ierusalem sancta, et
alieni non transibunt per eam amplius. 18 Et erit
in die illa: stillabunt montes dulcedinem, et colles
fluent lacte: et per omnes rivos Iuda ibunt aquæ:
et fons de domo Domini egredietur, et irrigabit
torrentem spinarum. 19 Ægyptus in desolationem
erit, et Idumæa in desertum perditionis: pro eo
quod inique egerint in filios Iuda, et effuderint
sanguinem innocentem in terra sua. 20 Et Iudæa in
æternum habitabitur, et Ierusalem in generationem
et generationem. 21 Et mundabo sanguinem eorum,
quem non mundaveram: et Dominus commorabitur
in Sion.

Amos Propheta

1 Verba Amos, qui fuit in pastoribus de Thecue: quæ vidit super Israel in diebus Oziæ regis Iuda, et in diebus Ieroboam filii Ioas regis Israel, ante duos annos terræmotus. **2** Et dixit: Dominus de Sion rugiet, et de Ierusalem dabit vocem suam: et luxerunt speciosa pastorum, et exiccatus est vertex Carmeli. **3** Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Damasci, et super quattuor non convertam eum: eo quod trituraverint in plaustris ferreis Galaad. **4** Et mittam ignem in domum Azael, et devorabit domos Benadad. **5** Et conteram vectem Damasci: et disperdam habitatorem de campo idoli, et tenentem sceptrum de domo voluptatis: et transferetur populus Syriæ Cyrenen, dicit Dominus. **6** Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Gazæ, et super quattuor non convertam eum: eo quod transtulerint captivitatem perfectam, ut concluderent eam in Idumæa. **7** Et mittam ignem in murum Gazæ, et devorabit ædes eius. **8** Et disperdam habitatorem de Azoto, et tenentem sceptrum de Ascalone: et convertam manum meam super Accaron, et peribunt reliqui Philisthinorum, dicit Dominus Deus. **9** Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Tyri, et super quattuor non convertam eum: eo quod concluserint captivitatem perfectam in Idumæa, et non sint recordati fœderis fratrum. **10** Et mittam ignem in murum Tyri, et devorabit ædes eius. **11** Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Edom, et super quattuor non convertam eum: eo quod persecutus sit in gladio fratrem suum, et violaverit misericordiam eius, et tenuerit ultra furorem suum, et indignationem suam servaverit usque in finem. **12** Mittam ignem in Theman: et devorabit ædes Bosræ. **13** Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus filiorum Ammon, et super quattuor non convertam eum: eo quod dissecuerit prægnantes Galaad ad dilatandum terminum suum. **14** Et succendam ignem in muro Rabba: et devorabit ædes eius in ululatu in die belli, et in turbine in die commotionis. **15** Et ibit Melchom in captivitatem, ipse, et principes eius simul, dicit Dominus.

2 Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Moab, et super quattuor non convertam eum: eo quod incenderit ossa regis Idumææ usque ad cinerem. **2** Et mittam ignem in Moab, et devorabit ædes Carioth: et morietur in sonitu Moab, in clangore tubæ: **3** et disperdam iudicem de medio eius, et omnes principes eius interficiam cum eo, dicit Dominus. **4** Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Iuda, et super quattuor non convertam eum: eo quod abiecerit legem Domini, et mandata eius non custodierit: deceperant enim eos idola sua, post quæ abierant patres eorum. **5** Et mittam ignem in Iuda, et devorabit ædes Ierusalem. **6** Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Israel, et super quattuor non convertam eum: pro eo quod vendiderit pro argento iustum, et pauperem pro calceamentis. **7** Qui conterunt super pulverem terræ capita pauperum, et viam humilium declinant: et filius ac pater eius ierunt ad puellam, ut violarent nomen sanctum meum. **8** Et super vestimentis pignoratis accubuerunt iuxta omne altare: et vinum damnatorum bibebant in domo Dei sui. **9** Ego autem exterminavi Amorrhæum a facie eorum: cuius altitudo, cedrorum altitudo eius, et fortis ipse quasi quercus: et contrivi fructum eius desuper, et radices eius subter. **10** Ego sum, qui ascendere vos feci de Terra Ægypti, et duxi vos in deserto quadraginta annis ut possideretis terram Amorrhæi. **11** Et suscitavi de filiis vestris in prophetas, et de iuvenibus vestris Nazaræos: numquid non ita est filii Israel, dicit Dominus? **12** Et propinabitis Nazaræis vinum: et prophetis mandabitis, dicentes: Ne prophetetis. **13** Ecce ego stridebo subter vos, sicut stridet plaustrum onustum fœno. **14** Et peribit fuga a veloce, et fortis non obtinebit virtutem suam, et robustus non salvabit animam suam: **15** et tenens arcum non stabit, et velox pedibus suis non salvabitur, et ascensor equi non salvabit animam suam: **16** et robustus corde inter fortes nudus fugiet in illa die, dicit Dominus.

3 Audite verbum, quod locutus est Dominus super vos, filii Israel: super omnem cognationem, quam eduxi de Terra Ægypti, dicens: **2** Tantummodo vos cognovi ex omnibus cognationibus terræ: idcirco visitabo super vos omnes iniquitates vestras. **3** Numquid ambulabunt duo pariter, nisi convenerit eis? **4** Numquid rugiet leo in saltu, nisi habuerit prædam? Numquid dabit catulus leonis vocem de cubili suo, nisi aliquid apprehenderit? **5** Numquid cadet avis in laqueum terræ absque aucupe? Numquid auferetur laqueus de terra antequam quid ceperit? **6** Si clanget tuba in civitate, et populus non expavescet? Si erit malum in civitate, quod Dominus non fecerit? **7** Quia non facit Dominus Deus verbum, nisi revelaverit secretum suum ad servos suos prophetas. **8** Leo rugiet, quis non timebit? Dominus Deus locutus est, quis non prophetabit? **9** Auditum facite in ædibus Azoti, et in ædibus Terræ Ægypti: et dicite: Congregamini super montes Samariæ, et videte insanias multas in

medio eius, et calumniam patientes in penetralibus
eius. 10 Et nescierunt facere rectum, dicit Dominus,
thesaurizantes iniquitatem, et rapinas in ædibus
suis. 11 Propterea, hæc dicit Dominus Deus:
Tribulabitur et circuietur terra: et detrahetur ex te
fortitudo tua, et diripientur ædes tuæ. 12 Hæc dicit
Dominus: Quomodo si eruat pastor de ore leonis
duo crura, aut extremum auriculæ: sic eruentur
filii Israel, qui habitant in Samaria in plaga lectuli,
et in Damasci grabato. 13 Audite, et contestamini in
domo Iacob, dicit Dominus Deus exercituum: 14
quia in die cum visitare cœpero prævaricationes
Israel, super eum visitabo, et super altaria Bethel: et
amputabuntur cornua altaris, et cadent in terram.
15 Et percutiam domum hiemalem cum domo æstiva:
et peribunt domus eburneæ, et dissipabuntur ædes
multæ, dicit Dominus.

4 Audite verbum hoc vaccæ pingues, quæ estis in
monte Samariæ: quæ calumniam facitis egenis,
et confringitis pauperes: quæ dicitis dominis vestris:
Afferte, et bibemus. 2 Iuravit Dominus Deus in
sancto suo: quia ecce dies venient super vos, et
levabunt vos in contis, et reliquias vestras in ollis
ferventibus. 3 Et per aperturas exibitis altera contra
alteram, et proiiciemini in Armon, dicit Dominus.
4 Venite ad Bethel, et impie agite: ad Galgalam,
et multiplicate prævaricationem: et afferte mane
victimas vestras, tribus diebus decimas vestras.
5 Et sacrificate de fermentato laudem: et vocate
voluntarias oblationes, et annunciate: sic enim
voluistis, filii Israel, dicit Dominus Deus. 6 Unde
et ego dedi vobis stuporem dentium in cunctis
urbibus vestris, et indigentiam panum in omnibus
locis vestris: et non estis reversi ad me, dicit
Dominus. 7 Ego quoque prohibui a vobis imbrem,
cum adhuc tres menses superessent usque ad
messem: et plui super unam civitatem, et super
alteram civitatem non plui: pars una compluta
est; et pars super quam non plui, aruit. 8 Et
venerunt duæ et tres civitates ad unam civitatem ut
biberent aquam, et non sunt satiatæ: et non redistis
ad me, dicit Dominus. 9 Percussi vos in vento
urente, et in aurugine, multitudinem hortorum
vestrorum, et vinearum vestrarum: oliveta vestra,
et ficeta vestra comedit eruca: et non redistis ad
me, dicit Dominus. 10 Misi in vos mortem in via
Ægypti, percussi in gladio iuvenes vestros usque
ad captivitatem equorum vestrorum: et ascendere
feci putredinem castrorum vestrorum in nares
vestras: et non redistis ad me, dicit Dominus. 11
Subverti vos, sicut subvertit Deus Sodomam, et
Gomorrham, et facti estis quasi torris raptus ab
incendio: et non redistis ad me, dicit Dominus.
12 Quapropter hæc faciam tibi Israel: postquam
autem hæc fecero tibi præparare in occursum Dei
tui Israel. 13 Quia ecce formans montes, et creans
ventum, et annuncians homini eloquium suum,
faciens matutinam nebulam, et gradiens super
excelsa terræ: Dominus Deus exercituum nomen
eius.

5 Audite verbum istud, quod ego levo super vos
planctum. Domus Israel cecidit, et non adiiciet ut
resurgat. 2 Virgo Israel proiecta est in terram suam,
non est qui suscitet eam. 3 Quia hæc dicit Dominus
Deus: Urbs, de qua egrediebantur mille, relinquentur
in ea centum: et de qua egrediebantur centum,
relinquentur in ea decem in domo Israel. 4 Quia hæc
dicit Dominus domui Israel: Quærite me, et vivetis.
5 Et nolite quærere Bethel, et in Galgalam nolite
intrare, et in Bersabee non transibitis: quia Galgala
captiva ducetur, et Bethel erit inutilis. 6 Quærite
Dominum, et vivite: ne forte comburatur ut ignis
domus Ioseph, et devorabit, et non erit qui extinguat
Bethel. 7 Qui convertitis in absinthium iudicium, et
iustitiam in terra relinquitis. 8 Facientem Arcturum,
et Orionem, et convertentem in mane tenebras, et
diem in noctem mutantem: qui vocat aquas maris,
et effundit eas super faciem terræ: Dominus nomen
est eius. 9 Qui subridet vastitatem super robustum,
et depopulationem super potentem affert. 10 Odio
habuerunt corripientem in porta: et loquentem
perfecte abominati sunt. 11 Idcirco, pro eo quod
diripiebatis pauperem, et prædam electam tollebatis
ab eo: domos quadro lapide ædificabitis, et non
habitabitis in eis: vineas plantabis amantissimas, et
non bibetis vinum earum. 12 Quia cognovi multa
scelera vestra, et fortia peccata vestra: hostes iusti
accipientes munus, et pauperes deprimentes in
porta: 13 Ideo prudens in tempore illo tacebit,
quia tempus malum est. 14 Quærite bonum, et non
malum, ut vivatis: et erit Dominus Deus exercituum
vobiscum, sicut dixistis. 15 Odite malum, et diligite
bonum, et constituite in porta iudicium: si forte
misereatur Dominus Deus exercituum reliquiis
Ioseph. 16 Propterea hæc dicit Dominus Deus
exercituum Dominator, in omnibus plateis planctus:
et in cunctis, quæ foris sunt, dicetur: Væ, væ! Et
vocabunt agricolam ad luctum, et ad planctum
eos, qui sciunt plangere. 17 Et in omnibus vineis
erit planctus: quia pertransibo in medio tui, dicit
Dominus. 18 Væ desiderantibus diem Domini: ad
quid eam vobis? dies Domini ista, tenebræ, et
non lux. 19 Quomodo si fugiat vir a facie leonis,
et occurrat ei ursus: et ingrediatur domum, et

innitatur manu sua super parietem, et mordeat eum
coluber. 20 Numquid non tenebræ dies Domini, et
non lux: et caligo, et non splendor in ea? 21 Odi, et
proieci festivitates vestras: et non capiam odorem
cœtuum vestrorum. 22 Quod si obtuleritis mihi
holocautomata, et munera vestra, non suscipiam:
et vota pinguium vestrorum non respiciam. 23
Aufer a me tumultum carminum tuorum: et cantica
lyræ tuæ non audiam. 24 Et revelabitur quasi
aqua iudicium, et iustitia quasi torrens fortis. 25
Numquid hostias et sacrificium obtulistis mihi in
deserto quadraginta annis, domus Israel? 26 Et
portastis tabernaculum Moloch vestro, et imaginem
idolorum vestrorum, sidus dei vestri, quæ fecistis
vobis. 27 Et migrare vos faciam trans Damascum,
dicit Dominus: Deus exercituum nomen eius.

6 Væ qui opulenti estis in Sion, et confiditis in
monte Samariæ: optimates capita populorum,
ingredientes pompatice domum Israel. 2 Transite
in Chalane, et videte, et ite inde in Emath magnam:
et descendite in Geth Palæsthinorum, et ad optima
quæque regna horum: si latior terminus eorum
termino vestro est. 3 Qui separati estis in diem
malum: et appropinquatis solio iniquitatis. 4
Qui dormitis in lectis eburneis, et lascivitis in
stratis vestris: qui comeditis agnum de grege, et
vitulos de medio armenti. 5 Qui canitis ad vocem
psalterii: sicut David putaverunt se habere vasa
cantici. 6 Bibentes vinum in phialis, et optimo
unguento delibuti: et nihil patiebantur super
contritione Ioseph. 7 Quapropter nunc migrabunt
in capite transmigrantium: et auferetur factio
lascivientium. 8 Iuravit Dominus Deus in anima
sua, dicit Dominus Deus exercituum: Detestor ego
superbiam Iacob, et domos eius odi, et tradam
civitatem cum habitatoribus suis. 9 Quod si reliqui
fuerint decem viri in domo una, et ipsi morientur.
10 Et tollet eum propinquus suus, et comburet
eum, ut efferat ossa de domo: et dicet ei, qui in
penetralibus domus est: Numquid adhuc est penes
te? Et respondebit: Finis est. Et dicet ei: Tace, et non
recorderis nominis Domini. 11 Quia ecce Dominus
mandabit, et percutiet domum maiorem ruinis,
et domum minorem scissionibus. 12 Numquid
currere queunt in petris equi, aut arari potest in
bubalis? quoniam convertistis in amaritudinem
iudicium, et fructum iustitiæ in absinthium. 13
Qui lætamini in nihilo: qui dicitis: Numquid non in
fortitudine nostra assumpsimus nobis cornua? 14
Ecce enim suscitabo super vos domus Israel, dicit
Dominus Deus exercituum, gentem: et conteret vos
ab introitu Emath, usque ad torrentem deserti.

7 Hæc ostendit mihi Dominus Deus: et ecce fictor
locustæ in principio germinantium serotini
imbris, et ecce serotinus post tonsionem regis. 2 Et
factum est: cum consummasset comedere herbam
terræ, dixi: Domine Deus propitius esto, obsecro:
quis suscitabit Iacob, quia parvulus est? 3 Misertus
est Dominus super hoc: Non erit, dixit Dominus. 4
Hæc ostendit mihi Dominus Deus: et ecce vocabat
iudicium ad ignem Dominus Deus: et devoravit
abyssum multam, et comedit simul partem. 5 Et
dixi: Domine Deus quiesce, obsecro: quis suscitabit
Iacob, quia parvulus est? 6 Misertus est Dominus
super hoc: Sed et istud non erit, dixit Dominus Deus.
7 Hæc ostendit mihi Dominus: et ecce Dominus
stans super murum litum, et in manu eius trulla
cæmentarii. 8 Et dixit Dominus ad me: Quid tu
vides Amos? Et dixi: Trullam cæmentarii. Et dixit
Dominus: Ecce ego ponam trullam in medio populi
mei Israel: non adiiciam ultra superinducere eum.
9 Et demolientur excelsa idoli, et sanctificationes
Israel desolabuntur: et consurgam super domum
Ieroboam in gladio. 10 Et misit Amasias sacerdos
Bethel ad Ieroboam regem Israel, dicens: Rebellavit
contra te Amos in medio domus Israel: non poterit
terra sustinere universos sermones eius. 11 Hæc
enim dicit Amos: In gladio morietur Ieroboam, et
Israel captivus migrabit de terra sua: 12 Et dixit
Amasias ad Amos: Qui vides, gradere, fuge in terram
Iuda: et comede ibi panem, et prophetabis ibi.
13 Et in Bethel non adiicies ultra ut prophetes:
quia sanctificatio regis est, et domus regni est.
14 Responditque Amos, et dixit ad Amasiam: Non
sum propheta, et non sum filius prophetæ: sed
armentarius ego sum vellicans sycomoros. 15 Et
tulit me Dominus cum sequerer gregem: et dixit
Dominus ad me: Vade propheta ad populum meum
Israel. 16 Et nunc audi verbum Domini: Tu dicis:
Non prophetabis super Israel, et non stillabis super
domum idoli. 17 Propter hoc hæc dicit Dominus:
Uxor tua in civitate fornicabitur: et filii tui, et
filiæ tuæ in gladio cadent, et humus tua funiculo
metietur: et tu in terra polluta morieris, et Israel
captivus migrabit de terra sua.

8 Hæc ostendit mihi Dominus Deus: et ecce uncinus
pomorum. 2 Et dixit: Quid tu vides Amos? Et
dixi: Uncinum pomorum. Et dixit Dominus ad
me: Venit finis super populum meum Israel: non
adiiciam ultra ut pertranseam eum. 3 Et stridebunt
cardines templi in die illa, dicit Dominus Deus:
multi morientur: in omni loco proiicietur silentium.
4 Audite hoc qui conteritis pauperem, et deficere
facitis egenos terræ, 5 dicentes: Quando transibit

mensis, et venundabimus merces: et sabbatum, et
aperiemus frumentum: ut imminuamus mensuram,
et augeamus siclum, et supponamus stateras
dolosas, 6 ut possideamus in argento egenos et
pauperes pro calceamentis, et quisquilias frumenti
vendamus? 7 Iuravit Dominus in superbiam Iacob:
Si oblitus fuero usque ad finem omnia opera eorum.
8 Numquid super isto non commovebitur terra,
et lugebit omnis habitator eius: et ascendet quasi
fluvius universus, et eiicicetur, et defluet quasi
rivus Ægypti? 9 Et erit in die illa, dicit Dominus
Deus: occidet sol in meridie, et tenebrescere faciam
terram in die luminis: 10 et convertam festivitates
vestras in luctum, et omnia cantica vestra in
planctum: et inducam super omne dorsum vestrum
saccum, et super omne caput calvitium: et ponam
eam quasi luctum unigeniti, et novissima eius quasi
diem amarum. 11 Ecce dies veniunt, dicet Dominus:
et mittam famem in terram: non famem panis,
neque sitim aquæ, sed audiendi verbum Domini. 12
Et commovebuntur a Mari usque ad mare, et ab
Aquilone usque ad Orientem: circuibunt quærentes
verbum Domini, et non invenient. 13 In die illa
deficient virgines pulchræ et adolescentes in siti.
14 Qui iurant in delicto Samariæ, et dicunt: Vivit
Deus tuus Dan: et vivit via Bersabee, et cadent, et
non resurgent ultra.

9 Vidi Dominum stantem super altare, et
dixit: Percute cardinem, et commoveantur
superliminaria: avaritia enim in capite omnium,
et novissimum eorum in gladio interficiam: non
erit fuga eis. Fugient, et non salvabitur ex eis qui
fugerit. 2 Si descenderint usque ad infernum, inde
manus mea educet eos: et si ascenderint usque
in cælum, inde detraham eos. (Sheol h7585) 3 Et si
absconditi fuerint in vertice Carmeli, inde scrutans
auferam eos: et si celaverint se ab oculis meis in
profundo maris, ibi mandabo serpenti, et mordebit
eos. 4 Et si abierint in captivitatem coram inimicis
suis, ibi mandabo gladio, et occidet eos: et ponam
oculos meos super eos in malum, et non in bonum.
5 Et Dominus Deus exercituum, qui tangit terram,
et tabescet: et lugebunt omnes habitantes in ea: et
ascendet sicut rivus omnis, et defluet sicut fluvius
Ægypti. 6 Qui ædificat in cælo ascensionem suam,
et fasciculum suum super terram fundavit: qui
vocat aquas maris, et effundit eas super faciem
terræ, Dominus nomen eius. 7 Numquid non ut filii
Æthiopum vos estis mihi, filii Israel, ait Dominus?
numquid non Israel ascendere feci de Terra Ægypti:
et Palæsthinos de Cappadocia, et Syros de Cyrene?
8 Ecce oculi Domini Dei super regnum peccans, et
conteram illud a facie terræ: verumtamen conterens
non conteram domum Iacob, dicit Dominus. 9
Ecce enim mandabo ego, et concutiam in omnibus
gentibus domum Israel, sicut concutitur triticum in
cribro: et non cadet lapillus super terram. 10 In
gladio morientur omnes peccatores populi mei: qui
dicunt: Non appropinquabit, et non veniet super
nos malum. 11 In die illa suscitabo tabernaculum
David, quod cecidit: et reædificabo aperturas
murorum eius, et ea quæ corruerant, instaurabo:
et reædificabo illud sicut in diebus antiquis. 12 Ut
possideant reliquias Idumææ, et omnes nationes,
eo quod invocatum sit nomen meum super eos:
dicit Dominus faciens hæc. 13 Ecce dies veniunt,
dicit Dominus: et comprehendet arator messorem,
et calcator uvæ mittentem semen: et stillabunt
montes dulcedinem, et omnes colli culti erunt.
14 Et convertam captivitatem populi mei Israel:
et ædificabunt civitates desertas, et inhabitabunt:
et plantabunt vineas, et bibent vinum earum: et
facient hortos, et comedent fructus eorum. 15 Et
plantabo eos super humum suam: et non evellam
eos ultra de terra sua, quam dedi eis, dicit Dominus
Deus tuus.

Abdias Propheta

1 Visio Abdiæ. Hæc dicit Dominus Deus ad Edom:
Auditum audivimus a Domino, et legatum ad
gentes misit: Surgite, et consurgamus adversus eum
in prælium. 2 Ecce parvulum dedi te in gentibus:
contemptibilis tu es valde. 3 Superbia cordis
tui extulit te, habitantem in scissuris petrarum,
exaltantem solium tuum: qui dicis in corde tuo:
Quis detrahet me in terram? 4 Si exaltatus fueris
ut aquila, et si inter sidera posueris nidum tuum:
inde detraham te, dicit Dominus. 5 Si fures
introissent ad te, si latrones per noctem, quomodo
conticuisses? nonne furati essent sufficientia sibi?
si vindemiatores introissent ad te, numquid saltem
racemum reliquissent tibi? 6 Quomodo scrutati
sunt Esau? Investigaverunt abscondita eius. 7 Usque
ad terminum emiserunt te: omnes viri fœderis tui
illuserunt tibi: invaluerunt adversum te viri pacis
tuæ: qui comedunt tecum, ponent insidias subter
te: non est prudentia in eo. 8 Numquid non in die
illa, dicit Dominus, perdam sapientes de Idumæa, et
prudentiam de monte Esau? 9 Et timebunt fortes
tui a Meridie, ut intereat vir de monte Esau. 10
Propter interfectionem, et propter iniquitatem in
fratrem tuum Iacob, operiet te confusio, et peribis
in æternum. 11 In die cum stares adversus eum,
quando capiebant alieni exercitum eius, et extranei
ingrediebantur portas eius, et super Ierusalem
mittebant sortem: tu quoque eras quasi unus ex
eis. 12 Et non despicies in die fratris tui, in die
peregrinationis eius: et non lætaberis super filios
Iuda in die perditionis eorum: et non magnificabis os
tuum in die angustiæ. 13 Neque ingriederis portam
populi mei in die ruinæ eorum: neque despicies
et tu in malis eius in die vastitatis illius: et non
emitteris adversus exercitum eius in die vastitatis
illius. 14 Neque stabis in exitibus ut interficias
eos qui fugerint: et non concludes reliquos eius
in die tribulationis. 15 Quoniam iuxta est dies
Domini super omnes gentes: sicut fecisti, fiet tibi:
retributionem tuam convertet in caput tuum. 16
Quomodo enim bibistis super montem sanctum
meum, bibent omnes gentes iugiter: et bibent, et
absorbebunt, et erunt quasi non sint. 17 Et in monte
Sion erit salvatio, et erit sanctus: et possidebit
domus Iacob eos qui se possederant. 18 Et erit domus
Iacob ignis, et domus Ioseph flamma, et domus
Esau stipula: et succendentur in eis, et devorabunt
eos: et non erunt reliquiæ domus Esau, quia
Dominus locutus est. 19 Et hereditabunt hi, qui ad
Austrum sunt, montem Esau, et qui in campestribus
Philisthiim: et possidebunt regionem Ephraim, et
regionem Samariæ: et Beniamin possidebit Galaad.
20 Et transmigratio exercitus huius filiorum Israel,
omnia loca Chananæorum usque ad Sareptam:
et transmigratio Ierusalem, quæ in Bosphoro
est, possidebit civitates Austri. 21 Et ascendent
salvatores in montem Sion iudicare montem Esau:
et erit Domino regnum.

Jonas Propheta

1 Et factum est verbum Domini ad Ionam filium
Amathi, dicens: **2** Surge, et vade in Niniven
civitatem grandem, et prædica in ea: quia ascendit
malitia eius coram me. **3** Et surrexit Ionas, ut
fugeret in Tharsis a facie Domini, et descendit
in Ioppen, et invenit navem euntem in Tharsis:
et dedit naulum eius, et descendit in eam ut iret
cum eis in Tharsis a facie Domini. **4** Dominus
autem misit ventum magnum in mare: et facta est
tempestas magna in mari, et navis periclitabatur
conteri. **5** Et timuerunt nautæ, et clamaverunt viri
ad deum suum: et miserunt vasa, quæ erant in navi,
in mare, ut alleviaretur ab eis: et Ionas descendit
ad interiora navis, et dormiebat sopore gravi. **6**
Et accessit ad eum gubernator, et dixit ei: Quid tu
sopore deprimeris? surge, invoca Deum tuum, si
forte recogitet Deus de nobis, et non pereamus. **7**
Et dixit vir ad collegam suum: Venite, et mittamus
sortes, et sciamus quare hoc malum sit nobis. Et
miserunt sortes: et cecidit sors super Ionam. **8** Et
dixerunt ad eum: Indica nobis cuius causa malum
istud sit nobis: quod est opus tuum? quæ terra tua?
et quo vadis? vel ex quo populo es tu? **9** Et dixit ad
eos: Hebræus ego sum, et Dominum Deum cæli ego
timeo, qui fecit mare et aridam. **10** Et timuerunt
viri timore magno, et dixerunt ad eum: Quid hoc
fecisti? (Cognoverunt enim viri quod a facie Domini
fugeret, quia indicaverat eis.) **11** Et dixerunt ad eum:
Quid faciemus tibi, et cessabit mare a nobis? quia
mare ibat, et intumescebat. **12** Et dixit ad eos: Tollite
me, et mittite in mare, et cessabit mare a vobis:
scio enim ego quoniam propter me tempestas hæc
grandis venit super vos. **13** Et remigabant viri ut
reverterentur ad aridam, et non valebant: quia mare
ibat, et intumescebat super eos. **14** Et clamaverunt
ad Dominum, et dixerunt: Quæsumus Domine, ne
pereamus in anima viri istius, et ne des super
nos sanguinem innocentem: quia tu Domine, sicut
voluisti, fecisti. **15** Et tulerunt Ionam, et miserunt in
mare: et stetit mare a fervore suo. **16** Et timuerunt
viri timore magno Dominum, et immolaverunt
hostias Domino, et voverunt vota. **17** Et præparavit
Dominus piscem grandem ut deglutiret Ionam: et
erat Ionas in ventre piscis tribus diebus, et tribus
noctibus.

2 Et oravit Ionas ad Dominum Deum suum de
ventre piscis. **2** Et dixit: Clamavi de tribulatione
mea ad Dominum, et exaudivit me: de ventre
inferi clamavi, et exaudisti vocem meam. **(Sheol
h7585)** **3** Et proiecisti me in profundum in corde
maris, et flumen circumdedit me: omnes gurgites
tui, et fluctus tui super me transierunt. **4** Et ego
dixi: Abiectus sum a conspectu oculorum tuorum:
verumtamen rursus videbo templum sanctum tuum.
5 Circumdederunt me aquæ usque ad animam:
abyssus vallavit me, pelagus operuit caput meum.
6 Ad extrema montium descendi: terræ vectes
concluserunt me in æternum: et sublevabis de
corruptione vitam meam, Domine Deus meus.
7 Cum angustiaretur in me anima mea, Domini
recordatus sum: ut veniat ad te oratio mea ad
templum sanctum tuum. **8** Qui custodiunt vanitates
frustra, misericordiam suam derelinquunt. **9** Ego
autem in voce laudis immolabo tibi: quæcumque
vovi, reddam pro salute Domino. **10** Et dixit Dominus
pisci: et evomuit Ionam in aridam.

3 Et factum est verbum Domini ad Ionam secundo,
dicens: **2** Surge, et vade in Niniven civitatem
magnam: et prædica in ea prædicationem, quam
ego loquor ad te. **3** Et surrexit Ionas, et abiit
in Niniven iuxta verbum Domini: et Ninive erat
civitas magna itinere trium dierum. **4** Et cœpit
Ionas introire in civitatem itinere diei unius: et
clamavit, et dixit: Adhuc quadraginta dies, et Ninive
subvertetur. **5** Et crediderunt viri Ninivitæ in Deum:
et prædicaverunt ieiunium, et vestiti sunt saccis a
maiore usque ad minorem. **6** Et pervenit verbum ad
regem Ninive: et surrexit de solio suo, et abiecit
vestimentum suum a se, et indutus est sacco, et
sedit in cinere. **7** Et clamavit, et dixit: In Ninive ex
ore regis et principum eius, dicens: Homines, et
iumenta, et boves, et pecora non gustent quidquam:
nec pascantur, et aquam non bibant. **8** Et operiantur
saccis homines, et iumenta, et clament ad Dominum
in fortitudine, et convertatur vir a via sua mala, et
ab iniquitate, quæ est in manibus eorum. **9** Quis
scit si convertatur, et ignoscat Deus: et revertatur a
furore iræ suæ, et non peribimus? **10** Et vidit Deus
opera eorum, quia conversi sunt de via sua mala: et
misertus est Deus super malitiam, quam locutus
fuerat ut faceret eis, et non fecit.

4 Et afflictus est Ionas afflictione magna, et iratus
est: **2** et oravit ad Dominum, et dixit: Obsecro
Domine, numquid non hoc est verbum meum,
cum adhuc essem in terra mea? propter hoc
præoccupavi ut fugerem in Tharsis. scio enim quia
tu Deus clemens, et misericors es, patiens, et multæ
miserationis, et ignoscens super malitia. **3** Et nunc
Domine tolle quæso animam meam a me: quia
melior est mihi mors quam vita. **4** Et dixit Dominus:
Putasne bene irasceris tu? **5** Et egressus est Ionas de
civitate, et sedit contra Orientem civitatis: et fecit

sibimet umbraculum ibi, et sedebat subter illud in
umbra, donec videret quid accideret civitati. **6** Et
præparavit Dominus Deus hederam, et ascendit
super caput Ionæ, ut esset umbra super caput eius,
et protegeret eum: laboraverat enim: et lætatus
est Ionas super hedera, lætitia magna. **7** Et paravit
Deus vermen ascensu diluculi in crastinum: et
percussit hederam, et exaruit. **8** Et cum ortus fuisset
sol, præcepit Dominus vento calido, et urenti: et
percussit sol super caput Ionæ, et æstuabat: et
petivit animæ suæ ut moreretur, et dixit: Melius
est mihi mori, quam vivere. **9** Et dixit Dominus ad
Ionam: Putasne bene irasceris tu super hedera?
Et dixit: Bene irascor ego usque ad mortem. **10** Et
dixit Dominus: Tu doles super hederam, in qua non
laborasti, neque fecisti ut cresceret. quæ sub una
nocte nata est, et sub una nocte periit. **11** Et ego
non parcam Ninive civitati magnæ, in qua sunt
plus quam centum viginti millia hominum, qui
nesciunt quid sit inter dexteram et sinistram suam,
et iumenta multa?

Micha Propheta

1 Verbum Domini, quod factum est ad Michæam
Morasthiten, in diebus Ioathan, Achaz, et
Ezechiæ regum Iuda: quod vidit super Samariam,
et Ierusalem. **2** Audite populi omnes, et attendat
terra, et plenitudo eius: et sit Dominus Deus vobis
in testem, Dominus de templo sancto suo. **3** Quia
ecce Dominus egredietur de loco suo: et descendet,
et calcabit super excelsa terræ. **4** Et consumentur
montes subtus eum: et valles scindentur sicut
cera a facie ignis, et sicut aquæ, quæ decurrunt
in præceps. **5** In scelere Iacob omne istud, et in
peccatis domus Israel. quod scelus Iacob? nonne
Samaria? et quæ excelsa Iudæ? nonne Ierusalem? **6**
et ponam Samariam quasi acervum lapidum in agro
cum plantatur vinea: et detraham in vallem lapides
eius, et fundamenta eius revelabo. **7** Et omnia
sculptilia eius concidentur, et omnes mercedes
eius comburentur igne, et omnia idola eius ponam
in perditionem: quia de mercedibus meretricis
congregata sunt, et usque ad mercedem meretricis
revertentur. **8** Super hoc plangam, et ululabo:
vadam spoliatus, et nudus: faciam planctum velut
draconum, et luctum quasi struthionum. **9** Quia
desperata est plaga eius, quia venit usque ad Iudam,
tetigit portam populi mei usque ad Ierusalem. **10**
In Geth nolite annunciare, lacrymis ne ploretis,
in domo Pulveris pulvere vos conspergite. **11** Et
transite vobis habitatio, Pulchra, confusa ignominia:
non est egressa quæ habitat in exitu: planctum
Domus vicina accipiet ex vobis, quæ stetit sibimet.
12 Quia infirmata est in bonum, quæ habitat in
amaritudinibus: quia descendit malum a Domino in
portam Ierusalem. **13** Tumultus quadrigæ stuporis
habitanti Lachis: principium peccati est filiæ Sion,
quia in te inventa sunt scelera Israel. **14** Propterea
dabit emissarios super hereditatem Geth: domus
Mendacii in deceptionem regibus Israel. **15** Adhuc
heredem adducam tibi quæ habitas in Maresa:
usque ad Odollam veniet gloria Israel. **16** Decalvare,
et tondere super filios deliciarum tuarum: dilata
calvitium tuum sicut aquila: quoniam captivi ducti
sunt ex te.

2 Væ qui cogitatis inutile, et operamini malum
in cubilibus vestris: in luce matutina faciunt
illud, quoniam contra Deum est manus eorum.
2 Et concupierunt agros, et violenter tulerunt,
et rapuerunt domos: et calumniabantur virum,
et domum eius, virum, et hereditatem eius. **3**
Idcirco hæc dicit Dominus: Ecce ego cogito super
familiam istam malum: unde non auferetis colla
vestra, et non ambulabitis superbi, quoniam tempus
pessimum est. **4** In die illa sumetur super vos
parabola, et cantabitur canticum cum suavitate,
dicentium: Depopulatione vastati sumus: pars populi
mei commutata est: quomodo recedet a me, cum
revertatur, qui regiones nostras dividat? **5** Propter
hoc non erit tibi mittens funiculum sortis in cœtu
Domini. **6** Ne loquamini loquentes: Non stillabit
super istos, non comprehendet confusio. **7** Dicit
domus Iacob: Numquid abbreviatus est Spiritus
Domini, aut tales sunt cogitationes eius? Nonne
verba mea bona sunt cum eo, qui recte graditur?
8 Et econtrario populus meus in adversarium
consurrexit: desuper tunica pallium sustulistis:
et eos, qui transibant simpliciter, convertistis in
bellum. **9** Mulieres populi mei eiecistis de domo
deliciarum suarum: a parvulis earum tulistis laudem
meam in perpetuum. **10** Surgite, et ite, quia non
habetis hic requiem: propter immunditiam eius
corrumpetur putredine pessima. **11** Utinam non
essem vir habens spiritum, et mendacium potius
loquerer: stillabo tibi in vinum, et in ebrietatem:
et erit super quem stillatur populus iste. **12**
Congregatione congregabo Iacob totum te: in
unum conducam reliquias Israel, pariter ponam
illum quasi gregem in ovili, quasi pecus in medio
caularum, tumultuabuntur a multitudine hominum.
13 Ascendet enim pandens iter ante eos: divident,
et transibunt portam, et ingredientur per eam: et
transibit rex eorum coram eis, et Dominus in capite
eorum.

3 Et dixi: Audite princeps Iacob, et duces domus
Israel: Numquid non vestrum est scire iudicium,
2 qui odio habetis bonum, et diligitis malum:
qui violenter tollitis pelles eorum desuper eis,
et carnem eorum desuper ossibus eorum? **3** Qui
comederunt carnem populi mei, et pellem eorum
desuper excoriaverunt: et ossa eorum confregerunt,
et conciderunt sicut in lebete, et quasi carnem
in medio ollæ. **4** Tunc clamabunt ad Dominum,
et non exaudiet eos: et abscondet faciem suam
ab eis in tempore illo, sicut nequiter egerunt
in adinventionibus suis. **5** Hæc dicit Dominus
super prophetas, qui seducunt populum meum:
qui mordent dentibus suis, et prædicant pacem:
et si quis non dederit in ore eorum quippiam,
sanctificant super eum prælium. **6** Propterea
nox vobis pro visione erit, et tenebræ vobis pro
divinatione: et occumbet sol super prophetas, et
obtenebrabitur super eos dies. **7** Et confundentur
qui vident visiones, et confundentur divini: et
operient omnes vultos suos, quia non est responsum

Dei. 8 Verumtamen ego repletus sum fortitudine
Spiritus Domini, iudicio, et virtute: ut annunciem
Iacob scelus suum, et Israel peccatum suum. 9
Audite hoc principes domus Iacob, et iudices domus
Israel: qui abominamini iudicium, et omnia recta
pervertitis. 10 Qui ædificatis Sion in sanguinibus,
et Ierusalem in iniquitate. 11 Principes eius in
muneribus iudicabant, et sacerdotes eius in mercede
docebant, et prophetæ eius in pecunia divinabant: et
super Dominum requiescebant, dicentes: Numquid
non Dominus in medio nostrum? non venient super
nos mala. 12 Propter hoc, causa vestri, Sion quasi
ager arabitur, et Ierusalem quasi acervus lapidum
erit, et mons templi in excelsa silvarum.

4 Et erit: In novissimo dierum erit mons domus
Domini præparatus in vertice montium, et
sublimis super colles: et fluent ad eum populi. 2
Et properabunt gentes multæ, et dicent: Venite,
ascendamus ad montem Domini, et ad domum Dei
Iacob: et docebit nos de viis suis, et ibimus in semitis
eius: quia de Sion egredietur lex, et verbum Domini
de Ierusalem. 3 Et iudicabit inter populos multos,
et corripiet gentes fortes usque in longinquum: et
concident gladios suos in vomeres, et hastas suas in
ligones: non sumet gens adversus gentem gladium:
et non discent ultra belligerare. 4 Et sedebit vir
subtus vitem suam, et subtus ficum suam, et non erit
qui deterreat: quia os Domini exercituum locutum
est. 5 Quia omnes populi ambulabunt unusquisque
in nomine Dei sui: nos autem ambulabimus in
nomine Domini Dei nostri in æternum et ultra. 6 In
die illa, dicit Dominus, congregabo claudicantem: et
eam, quam eieceram, colligam: et quam afflixeram:
7 Et ponam claudicantem in reliquias: et eam,
quæ laboraverat, in gentem robustam: et regnabit
Dominus super eos in monte Sion, ex hoc nunc et
usque in æternum. 8 Et tu turris gregis nebulosa
filiæ Sion usque ad te veniet: et veniet potestas
prima, regnum filiæ Ierusalem. 9 Nunc quare
mœrore contraheris? numquid rex non est tibi, aut
consiliarius tuus periit, quia comprehendit te dolor
sicut parturientem? 10 Dole, et satage filia Sion
quasi parturiens: quia nunc egredieris de civitate, et
habitabis in regione, et venies usque ad Babylonem,
ibi liberaberis: ibi redimet te Dominus de manu
inimicorum tuorum. 11 Et nunc congregatæ sunt
super te gentes multæ, quæ dicunt: Lapidetur:
et aspiciat in Sion oculus noster. 12 Ipsi autem
non cognoverunt cogitationes Domini, et non
intellexerunt consilium eius: quia congregavit eos
quasi fœnum areæ. 13 Surge, et tritura filia Sion:
quia cornu tuum ponam ferreum, et ungulas tuas
ponam æreas: et comminues populos multos, et
interficies Domino rapinas eorum, et fortitudinem
eorum Domino universæ terræ.

5 Nunc vastaberis filia latronis: obsidionem
posuerunt super nos, in virga percutient
maxillam iudicis Israel. 2 ET TU BETHLEHEM
Ephrata parvulus es in millibus Iuda: ex te mihi
egredietur qui sit dominator in Israel, et egressus
eius ab initio, a diebus æternitatis. 3 Propter hoc
dabit eos usque ad tempus, in quo parturiens
pariet: et reliquiæ fratrum eius convertentur ad
filios Israel. 4 Et stabit, et pascet in fortitudine
Domini, in sublimitate nominis Domini Dei sui: et
convertentur, quia nunc magnificabitur usque ad
terminos terræ. 5 Et erit iste pax: cum venerit
Assyrius in terram nostram, et quando calcaverit
domibus nostris: et suscitabimus super eum septem
pastores, et octo primates homines: 6 Et pascent
terram Assur in gladio, et terram Nemrod in
lanceis eius: et liberabit ab Assur cum venerit in
terram nostram, et cum calcaverit in finibus nostris.
7 Et erunt reliquiæ Iacob in medio populorum
multorum quasi ros a Domino, et quasi stillæ
super herbam, quæ non exspectat virum, et non
præstolatur filios hominum. 8 Et erunt reliquiæ
Iacob in Gentibus in medio populorum multorum,
quasi leo in iumentis silvarum, et quasi catulus
leonis in gregibus pecorum: qui cum transierit,
et conculcaverit, et ceperit, non est qui eruat. 9
Exaltabitur manus tua super hostes tuos, et omnes
inimici tui interibunt. 10 Et erit in die illa, dicit
Dominus: Auferam equos tuos de medio tui, et
disperdam quadrigas tuas. 11 Et perdam civitates
terræ tuæ, et destruam omnes munitiones tuas, 12
et auferam maleficia de manu tua, et divinationes
non erunt in te. 13 Et perire faciam sculptilia tua,
et statuas tuas de medio tui: et non adorabis ultra
opera manuum tuarum. 14 Et evellam lucos tuos de
medio tui: et conteram civitates tuas. 15 Et faciam
in furore et in indignatione ultionem in omnibus
gentibus, quæ non audierunt.

6 Audite quæ Dominus loquitur: Surge, contende
iudicio adversum montes, et audiant colles
vocem tuam. 2 Audiant montes iudicium Domini, et
fortia fundamenta terræ: quia iudicium Domini cum
populo suo, et cum Israel diiudicabitur. 3 Popule
meus quid feci tibi? aut quid molestus fui tibi?
responde mihi. 4 Quia eduxi te de Terra Ægypti, et
de domo servientium liberavi te: et misi ante faciem
tuam Moysen, et Aaron, et Mariam. 5 Popule meus
memento quæso quid cogitaverit Balach rex Moab,
et quid responderit ei Balaam filius Beor, de Setim

usque ad Galgalam, ut cognosceres iustitias Domini.
6 Quid dignum offeram Domino? curvabo genu
Deo excelso? numquid offeram ei holocautomata,
et vitulos anniculos? **7** Numquid placari potest
Dominus in millibus arietum, aut in multis millibus
hircorum pinguium? numquid dabo primogenitum
meum pro scelere meo fructum ventris mei pro
peccato animæ meæ? **8** Indicabo tibi o homo
quid sit bonum, et quid Dominus requirat a te:
Utique facere iudicium, et diligere misericordiam,
et sollicitum ambulare cum Deo tuo. **9** Vox Domini
ad civitatem clamat, et salus erit timentibus nomen
tuum: Audite tribus, et quis approbabit illud? **10**
Adhuc ignis in domo impii thesauri iniquitatis, et
mensura minor iræ plena. **11** Numquid iustificabo
stateram impiam, et saccelli pondera dolosa? **12**
In quibus divites eius repleti sunt iniquitate, et
habitantes in ea loquebantur mendacium, et lingua
eorum fraudulenta in ore eorum. **13** Et ego ergo
cœpi percutere te perditione super peccatis tuis. **14**
Tu comedes, et non saturaberis: et humiliatio tua in
medio tui: et apprehendes, et non salvabis: et quos
salvaveris, in gladium dabo. **15** Tu seminabis, et
non metes: tu calcabis olivam, et non ungeris oleo:
et mustum, et non bibes vinum. **16** Et custodisti
præcepta Amri, et omne opus domus Achab: et
ambulasti in voluntatibus eorum, ut darem te in
perditionem, et habitantes in ea in sibilum et
opprobrium populi mei portabitis.

7 Væ mihi, quia factus sum sicut qui colligit in
autumno racemos vindemiæ: non est botrus ad
comedendum, præcoquas ficus desideravit anima
mea. **2** Periit sanctus de terra, et rectus in hominibus
non est: omnes in sanguine insidiantur, vir fratrem
suum ad mortem venatur. **3** Malum manuum
suarum dicunt bonum: princeps postulat, et iudex
in reddendo est: et magnus locutus est desiderium
animæ suæ, et conturbaverunt eam. **4** Qui optimus
in eis est, quasi paliurus: et qui rectus, quasi spina
de sepe. Dies speculationis tuæ, visitatio tua venit:
nunc erit vastitas eorum. **5** Nolite credere amico:
et nolite confidere in duce: ab ea, quæ dormit in
sinu tuo, custodi claustra oris tui. **6** Quia filius
contumeliam facit patri, et filia consurgit adversus
matrem suam, nurus adversus socrum suam: et
inimici hominis domestici eius. **7** Ego autem ad
Dominum aspiciam, exspectabo Deum salvatorem
meum: audiet me Deus meus. **8** Ne læteris inimica
mea super me, quia cecidi: consurgam, cum sedero
in tenebris, Dominus lux mea est. **9** Iram Domini
portabo, quoniam peccavi ei, donec causam meam
iudicet, et faciat iudicium meum: educet me in
lucem, videbo iustitiam eius. **10** Et aspiciet inimica
mea, et operietur confusione, quæ dicit ad me:
Ubi est Dominus Deus tuus? Oculi mei videbunt
in eam: nunc erit in conculcationem ut lutum
platearum. **11** Dies, ut ædificentur maceriæ tuæ:
in die illa longe fiet lex. **12** In die illa et usque ad
te veniet de Assur, et usque ad civitates munitas:
et a civitatibus munitis usque ad flumen, et ad
mare de mari, et ad montem de monte. **13** Et terra
erit in desolationem propter habitatores suos, et
propter fructum cogitationum eorum. **14** Pasce
populum tuum in virga tua, gregem hereditatis
tuæ habitantes solos in saltu, in medio Carmeli:
pascentur Basan et Galaad iuxta dies antiquos. **15**
Secundum dies egressionis tuæ de Terra Ægypti
ostendam ei mirabilia. **16** Videbunt gentes, et
confundentur super omni fortitudine sua: ponent
manum super os, aures eorum surdæ erunt. **17**
Lingent pulverem sicut serpentes, velut reptilia
terræ perturbabuntur in ædibus suis: Dominum
Deum nostrum formidabunt, et timebunt te. **18**
Quis Deus similis tui, qui aufers iniquitatem, et
transis peccatum reliquiarum hereditatis tuæ? non
immittet ultra furorem suum, quoniam volens
misericordiam est. **19** Revertetur, et miserebitur
nostri: deponet iniquitates nostras, et proiiciet
in profundum maris omnia peccata nostra. **20**
Dabis veritatem Iacob, misericordiam Abraham:
quæ iurasti patribus nostris a diebus antiquis.

Nahum Propheta

1 Onus Ninive: Liber visionis Nahum Elcesæi. **2** Deus æmulator, et ulciscens Dominus: ulciscens
Dominus, et habens furorem: ulciscens Dominus in
hostes suos, et irascens ipse inimicis suis. **3** Dominus
patiens, et magnus fortitudine, et mundans non
faciet innocentem. Dominus in tempestate, et
turbine viæ eius, et nebulæ pulvis pedum eius. **4**
Increpans mare, et exiccans illud: et omnia flumina
ad desertum deducens. Infirmatus est Basan, et
Carmelus: et flos Libani elanguit. **5** Montes commoti
sunt ab eo, et colles desolati sunt: et contremuit
terra a facie eius, et orbis, et omnes habitantes in
eo. **6** Ante faciem indignationis eius quis stabit?
et quis resistet in ira furoris eius? indignatio
eius effusa est ut ignis: et petræ dissolutæ sunt
ab eo. **7** Bonus Dominus, et confortans in die
tribulationis: et sciens sperantes in se. **8** Et in
diluvio prætereunte, consummationem faciet loci
eius: et inimicos eius persequentur tenebræ. **9**
Quid cogitatis contra Dominum? consummationem
ipse faciet: non consurget duplex tribulatio. **10**
Quia sicut spinæ se invicem complectuntur, sic
convivium eorum pariter potantium: consumentur
quasi stipula ariditate plena. **11** Ex te exibit cogitans
contra Dominum malitiam: mente pertractans
prævaricationem. **12** Hæc dicit Dominus: Si perfecti
fuerint: et ita plures, sic quoque attondentur, et
pertransibit: afflixi te, et non affligam te ultra. **13** Et
nunc conteram virgam eius de dorso tuo, et vincula
tua disrumpam. **14** Et præcipiet super te Dominus,
non seminabitur ex nomine tuo amplius: de domo
Dei tui interficiam sculptile, et conflatile, ponam
sepulchrum tuum, quia inhonoratus es. **15** Ecce
super montes pedes evangelizantis, et annunciantis
pacem: celebra Iuda festivitates tuas, et redde vota
tua: quia non adiiciet ultra ut pertranseat in te
Belial: universus interiit.

2 Ascendit qui dispergat coram te, qui custodiat
obsidionem: contemplare viam, conforta lumbos,
robora virtutem valde. **2** Quia reddidit Dominus
superbiam Iacob, sicut superbiam Israel: quia
vastatores dissipaverunt eos, et propagines eorum
corruperunt. **3** Clypeus fortium eius ignitus, viri
exercitus in coccineis: igneæ habenæ currus in die
præparationis eius, et agitatores consopiti sunt.
4 In itineribus conturbati sunt: quadrigæ collisæ
sunt in plateis: aspectus eorum quasi lampades,
quasi fulgura discurrentia. **5** Recordabitur fortium
suorum, ruent in itineribus suis: velociter ascendent
muros eius, et præparabitur umbraculum. **6** Portæ
fluviorum apertæ sunt, et templum ad solum
dirutum. **7** Et miles captivus abductus est: et
ancillæ eius minabantur gementes ut columbæ,
murmurantes in cordibus suis. **8** Et Ninive quasi
piscina aquarum aquæ eius: ipsi vero fugerunt:
State, state, et non est qui revertatur. **9** Diripite
argentum, diripite aurum: et non est finis divitiarum
ex omnibus vasis desiderabilibus. **10** Dissipata est, et
scissa, et dilacerata: et cor tabescens, et dissolutio
geniculorum, et defectio in cunctis renibus: et
facies omnium eorum sicut nigredo ollæ. **11** Ubi est
habitaculum leonum, et pascua catulorum leonum,
ad quam ivit leo ut ingrederetur illuc, catulus leonis,
et non est qui exterreat? **12** Leo cepit sufficienter
catulis suis, et necavit leænis suis: et implevit præda
speluncas suas, et cubile suum rapina. **13** Ecce ego
ad te, dicit Dominus exercituum, et succendam
usque ad fumum quadrigas tuas, et leunculos tuos
comedet gladius: et exterminabo de terra prædam
tuam, et non audietur ultra vox nunciorum tuorum.

3 Væ civitas sanguinum, universa mendacii
dilaceratione plena: non recedet a te rapina. **2**
Vox flagelli, et vox impetus rotæ, et equi frementis,
et quadrigæ ferventis, et equitis ascendentis:
3 et micantis gladii, et fulgurantis hastæ, et
multitudinis interfectæ, et gravis ruinæ: nec est finis
cadaverum, et corruent in corporibus suis. **4** Propter
multitudinem fornicationum meretricis speciosæ,
et gratæ, et habentis maleficia, quæ vendidit gentes
in fornicationibus suis, et familias in maleficiis
suis: **5** Ecce ego ad te, dicit Dominus exercituum,
et revelabo pudenda tua in facie tua, et ostendam
Gentibus nuditatem tuam, et regnis ignominiam
tuam. **6** Et proiiciam super te abominationes, et
contumeliis te afficiam, et ponam te in exemplum.
7 Et erit: omnis, qui viderit te, resiliet a te, et
dicet: Vastata est Ninive: quis commovebit super te
caput? unde quæram consolatorem tibi? **8** Numquid
melior es Alexandria populorum, quæ habitat in
fluminibus? aquæ in circuti eius: cuius divitiæ,
mare: aquæ muri eius. **9** Æthiopia fortitudo eius, et
Ægyptus, et non est finis: Africa, et Libyes fuerunt
in auxilio tuo. **10** Sed et ipsa in transmigrationem
ducta est in captivitatem: parvuli eius elisi sunt
in capite omnium viarum, et super inclytos eius
miserunt sortem, et omnes optimates eius confixi
sunt in compedibus. **11** Et tu ergo inebriaberis, et
eris despecta: et tu quæres auxilium ab inimico. **12**
Omnes munitiones tuæ sicut ficus cum grossis suis:
si concussæ fuerint, cadent in os comedentis. **13** Ecce
populus tuus mulieres in medio tui: inimicis tuis
adapertione pandentur portæ terræ tuæ, devorabit

ignis vectes tuos. **14** Aquam propter obsidionem
hauri tibi, extrue munitiones tuas: intra in lutum,
et calca, subigens tene laterem. **15** Ibi comedet
te ignis: peribis gladio, devorabit te ut bruchus:
congregare ut bruchus: multiplicare ut locusta.
16 Plures fecisti negotiationes tuas quam stellæ
sint cæli: bruchus expansus est, et avolavit. **17**
Custodes tui quasi locustæ: et parvuli tui quasi
locustæ locustarum, quæ considunt in sepibus in
die frigoris: sol ortus est, et avolaverunt, et non est
cognitus locus earum ubi fuerint. **18** Dormitaverunt
pastores tui, rex Assur: sepelientur principes tui:
latitavit populus tuus in montibus, et non est qui
congreget. **19** Non est obscura contritio tua, pessima
est plaga tua: omnes qui audierunt auditionem
tuam, compresserunt manum super te: quia super
quem non transiit malitia tua semper?

Habacuc Propheta

1 Onus, quod vidit Habacuc propheta. **2** Usquequo
Domine clamabo, et non exaudies? vociferabor
ad te vim patiens, et non salvabis? **3** Quare
ostendisti mihi iniquitatem, et laborem, videre
prædam, et iniustitiam contra me? et factum est
iudicium, et contradictio potentior. **4** Propter
hoc lacerata est lex, et non pervenit usque ad
finem iudicium: quia impius prævalet adversus
iustum, propterea egreditur iudicium perversum.
5 Aspicite in gentibus, et videte: admiramini, et
obstupescite: quia opus factum est in diebus vestris,
quod nemo credet cum narrabitur. **6** Quia ecce ego
suscitabo Chaldæos, gentem amaram et velocem,
ambulantem super latitudinem terræ, ut possideat
tabernacula non sua. **7** Horribilis, et terribilis est:
ex semetipsa iudicium, et onus eius egredietur.
8 Leviores pardis equi eius, et velociores lupis
vespertinis: et diffundentur equites eius: equites
namque eius de longe venient, volabunt quasi
aquila festinans ad comedendum. **9** Omnes ad
prædam venient, facies eorum ventus urens: et
congregabit quasi arenam, captivitatem. **10** Et
ipse de regibus triumphabit, et tyranni ridiculi
eius erunt: ipse super omnem munitionem ridebit,
et comportabit aggerem, et capiet eam. **11** Tunc
mutabitur spiritus, et pertransibit; et corruet: hæc
est fortitudo eius dei sui. **12** Numquid non tu
a principio Domine Deus meus, sancte meus, et
non moriemur? Domine in iudicium posuisti eum:
et fortem ut corriperes, fundasti eum. **13** Mundi
sunt oculi tui, ne videas malum, et respicere ad
iniquitatem non poteris. Quare respicis super iniqua
agentes, et taces devorante impio iustiorem se?
14 Et facies homines quasi pisces maris, et quasi
reptile non habens principem. **15** Totum in hamo
sublevavit, traxit illud in sagena sua, et congregavit
in rete suum. Super hoc lætabitur et exultabit. **16**
Propterea immolabit sagenæ suæ, et sacrificabit
reti suo: quia in ipsis incrassata est pars eius, et
cibus eius electus. **17** Propter hoc ergo expandit
sagenam suam, et semper interficere gentes non
parcet.

2 Super custodiam meam stabo, et figam gradum
super munitionem: et contemplabor ut videam
quid dicatur mihi, et quid respondeam ad arguentem
me. **2** Et respondit mihi Dominus, et dixit: Scribe
visum, et explana eum super tabulas: ut percurrat
qui legerit eum. **3** Quia adhuc visus procul, et
apparebit in finem, et non mentietur. Si moram
fecerit expecta illum: quia veniens veniet, et non
tardabit. **4** Ecce qui incredulus est, non erit recta
anima eius in semetipso: iustus autem in fide sua
vivet. **5** Et quomodo vinum potantem decipit:
sic erit vir superbus, et non decorabitur: qui
dilatavit quasi infernus animam suam: et ipse quasi
mors, et non adimpletur: et congregabit ad se
omnes gentes, et coacervabit ad se omnes populos.
(Sheol h7585) **6** Numquid non omnes isti super
eum parabolam sument, et loquelam ænigmatum
eius? et dicetur: Væ ei, qui multiplicat non sua.
Usquequo et aggravat contra se densum lutum? **7**
Numquid non repente consurgent qui mordeant te:
et suscitabuntur lacerantes te, et eris in rapinam
eis? **8** Quia tu spoliasti gentes multas, spoliabunt
te omnes, qui reliqui fuerint de populis propter
sanguinem hominis et iniquitatem terræ civitatis,
et omnium habitantium in ea. **9** Væ qui congregat
avaritiam malam domui suæ, ut sit in excelso
nidus eius, et liberari se putat de manu mali.
10 Cogitasti confusionem domui tuæ, concidisti
populos multos, et peccavit anima tua. **11** Quia lapis
de pariete clamabit: et lignum, quod inter iuncturas
ædificiorum est, respondebit. **12** Væ qui ædificat
civitatem in sanguinibus, et præparat urbem in
iniquitate. **13** Numquid non hæc sunt a Domino
exercituum? Laborabunt enim populi in multo
igne: et gentes in vacuum, et deficient. **14** Quia
replebitur terra, ut cognoscant gloriam Domini,
quasi aquæ operientes mare. **15** Væ qui potum dat
amico suo mittens fel suum, et inebrians ut aspiciat
nuditatem eius. **16** Repletus es ignominia pro
gloria: bibe tu quoque, et consopire: circumdabit
te calix dexteræ Domini, et vomitus ignominiæ
super gloriam tuam. **17** Quia iniquitas Libani
operiet te, et vastitas animalium deterrebit eos
de sanguinibus hominum, et iniquitate terræ, et
civitatis, et omnium habitantium in ea. **18** Quid
prodest sculptile, quia sculpsit illud fictor suus,
conflatile, et imaginem falsam? quia speravit in
figmento fictor eius ut faceret simulacra muta.
19 Væ qui dicit ligno: Expergiscere: Surge, lapidi
tacenti: numquid ipse docere poterit? Ecce iste
coopertus est auro, et argento: et omnis spiritus
non est in visceribus eius. **20** Dominus autem in
templo sancto suo: sileat a facie eius omnis terra.

3 ORATIO HABACUC PROPHETÆ PRO
IGNORANTIIS. **2** Domine audivi auditionem
tuam, et timui. Domine opus tuum in medio
annorum vivifica illud: In medio annorum notum
facies: cum iratus fueris, misericordiæ recordaberis.
3 Deus ab Austro veniet, et Sanctus de monte
Pharan: Operuit cælos gloria eius: et laudis eius

plena est terra. **4** Splendor eius ut lux erit: cornua
in manibus eius: Ibi abscondita est fortitudo eius: **5**
ante faciem eius ibit mors. Et egredietur diabolus
ante pedes eius. **6** Stetit, et mensus est terram.
Aspexit, et dissolvit Gentes: et contriti sunt montes
sæculi. Incurvati sunt colles mundi, ab itineribus
æterntatis eius. **7** Pro iniquitate vidi tentoria
Æthiopiæ, turbabuntur pelles terræ Madian. **8**
Numquid in fluminibus iratus es Domine? aut
in fluminibus furor tuus? vel in mari indignatio
tua? Qui ascendes super equos tuos: et quadrigæ
tuæ salvatio. **9** Suscitans suscitabis arcum tuum:
iuramenta tribubus quæ locutus es: Fluvios scindes
terræ: **10** viderunt te, et doluerunt montes: gurges
aquarum transiit. Dedit abyssus vocem suam:
altitudo manus suas levavit. **11** Sol, et luna steterunt
in habitaculo suo: in luce sagittarum tuarum, ibunt
in splendore fulgurantis hastæ tuæ. **12** In fremitu
conculcabis terram: in furore obstupefacies Gentes.
13 Egressus es in salutem populi tui: in salutem
cum Christo tuo: Percussisti caput de domo impii:
denudasti fundamentum eius usque ad collum.
14 Maledixisti sceptris eius, capiti bellatorum
eius, venientibus ut turbo ad dispergendum me.
Exultatio eorum sicut eius, qui devorat pauperem
in abscondito. **15** Viam fecisti in mari equis tuis, in
luto aquarum multarum. **16** Audivi, et conturbatus
est venter meus: a voce contremuerunt labia mea.
Ingrediatur putredo in ossibus meis, et subter
me scateat. Ut requiescam in die tribulationis: ut
ascendam ad populum accinctum nostrum. **17**
Ficus enim non florebit: et non erit germen in
vineis. Mentietur opus olivæ: et arva non afferent
cibum. Abscindetur de ovili pecus: et non erit
armentum in præsepibus. **18** Ego autem in Domino
gaudebo: et exultabo in Deo Iesu meo. **19** Deus
Dominus fortitudo mea: et ponet pedes meos quasi
cervorum. Et super excelsa mea deducet me victor
in psalmis canentem.

Sofonias Propheta

1 Verbum Domini, quod factum est ad Sophoniam
filium Chusi, filii Godoliæ, filii Amariæ, filii
Ezeciæ, in diebus Iosiæ filii Amon regis Iudæ.
2 Congregans congregabo omnia a facie terræ,
dicit Dominus: **3** congregans hominem, et pecus,
congregans volatilia cæli, et pisces maris: et ruinæ
impiorum erunt: et disperdam homines a facie
terræ, dicit Dominus. **4** Et extendam manum meam
super Iudam, et super omnes habitantes Ierusalem:
et disperdam de loco hoc reliquias Baal, et nomina
ædituorum cum sacerdotibus: **5** et eos, qui adorant
super tecta militiam cæli, et adorant, et iurant in
Domino, et iurant in Melchom. **6** Et qui avertuntur
de post tergum Domini, et qui non quæsierunt
Dominum, nec investigaverunt eum. **7** Silete a
facie Domini Dei: quia iuxta est dies Domini, quia
præparavit Dominus hostiam, sanctificavit vocatos
suos. **8** Et erit: in die hostiæ Domini visitabo super
principes, et super filios regis, et super omnes,
qui induti sunt veste peregrina: **9** et visitabo
super omnem, qui arroganter ingreditur super
limen in die illa: qui complent domum Domini
Dei sui iniquitate, et dolo. **10** Et erit in die illa,
dicit Dominus, vox clamoris a porta piscium, et
ululatus a Secunda, et contritio magna a collibus.
11 Ululate habitatores Pilæ: conticuit omnis populus
Chanaan, disperierunt omnes involuti argento.
12 Et erit in tempore illo: scrutabor Ierusalem
in lucernis: et visitabo super viros defixos in
fæcibus suis: qui dicunt in cordibus suis: Non
faciet bene Dominus, et non faciet male. **13** Et erit
fortitudo eorum in direptionem, et domus eorum in
desertum: et ædificabunt domos, et non habitabunt:
et plantabunt vineas, et non bibent vinum earum.
14 Iuxta est dies Domini magnus, iuxta est et velox
nimis: vox diei Domini amara, tribulabitur ibi fortis.
15 Dies iræ dies illa, dies tribulationis et angustiæ,
dies calamitatis et miseriæ, dies tenebrarum et
caliginis, dies nebulæ et turbinis, **16** dies tubæ et
clangoris super civitates munitas, et super angulos
excelsos. **17** Et tribulabo homines, et ambulabunt
ut cæci, quia Domino peccaverunt: et effundetur
sanguis eorum sicut humus, et corpora eorum sicut
stercora. **18** Sed et argentum eorum, et aurum
eorum non poterit liberare eos in die iræ Domini:
in igne zeli eius devorabitur omnis terra, quia
consummationem cum festinatione faciet cunctis
habitantibus terram.

2 Convenite, congregamini gens non amabilis:
2 Priusquam pariat iussio quasi pulverem
transeuntem diem, antequam veniat super vos ira
furoris Domini, antequam veniat super vos dies
indignationis Domini. **3** Quærite Dominum omnes
mansueti terræ, qui iudicium eius estis operati:
quærite iustum, quærite mansuetum: si quomodo
abscondamini in die furoris Domini. **4** Quia Gaza
destructa erit, et Ascalon in desertum, Azotum in
meridie eiicient, et Accaron eradicabitur. **5** Væ qui
habitatis funiculum maris, gens perditorum: verbum
Domini super vos Chanaan terra Philisthinorum,
et disperdam te, ita ut non sit inhabitator. **6** Et
erit funiculus maris requies pastorum, et caulæ
pecorum: **7** et erit funiculus eius qui remanserit de
domo Iuda: ibi pascentur, in domibus Ascalonis ad
vesperam requiescent: quia visitabit eos Dominus
Deus eorum, et avertet captivitatem eorum. **8** Audivi
opprobrium Moab, et blasphemias filiorum Ammon:
quæ exprobraverunt populo meo, et magnificati
sunt super terminos eorum. **9** Propterea vivo ego,
dicit Dominus exercituum Deus Israel, quia Moab
ut Sodoma erit, et filii Ammon quasi Gomorrha,
siccitas spinarum, et acervi salis, et desertum usque
in æternum: reliquiæ populi mei diripient eos, et
residui gentis meæ possidebunt illos. **10** Hoc eis
eveniet pro superbia sua: quia blasphemaverunt, et
magnificati sunt super populum Domini exercituum.
11 Horribilis Dominus super eos, et attenuabit omnes
deos terræ: et adorabunt eum viri de loco suo, omnes
insulæ Gentium. **12** Sed et vos Æthiopes interfecti
gladio meo eritis. **13** Et extendet manum suam super
Aquilonem, et perdet Assur: et ponet Speciosam in
solitudinem, et in invium, et quasi desertum. **14**
Et accubabunt in medio eius greges, omnes bestiæ
Gentium: et onocrotalus, et ericius in liminibus eius
morabuntur: vox cantantis in fenestra, corvus in
superliminari, quoniam attenuabo robur eius. **15**
Hæc est civitas gloriosa habitans in confidentia:
quæ dicebat in corde suo: Ego sum, et extra me non
est alia amplius: quomodo facta est in desertum
cubile bestiæ? omnis, qui transit per eam, sibilabit,
et movebit manum suam.

3 Væ provocatrix, et redempta civitas, columba. **2**
Non audivit vocem, et non suscepit disciplinam:
in Domino non est confisa, ad Deum suum non
appropinquavit. **3** Principes eius in medio eius
quasi leones rugientes: iudices eius lupi vespere,
non relinquebant in mane. **4** Prophetæ eius vesani,
viri infideles: sacerdotes eius polluerunt sanctum,
iniuste egerunt contra legem. **5** Dominus iustus
in medio eius non faciet iniquitatem: mane, mane
iudicium suum dabit in lucem, et non abscondetur:
nescivit autem iniquus confusionem. **6** Disperdidi

Gentes, et dissipati sunt anguli earum: desertas feci
vias eorum, dum non est qui transeat: desolatæ sunt
civitates eorum, non remanente viro, neque ullo
habitatore. **7** Dixi: Attamen timebis me, suscipies
disciplinam: et non peribit habitaculum eius propter
omnia, in quibus visitavi eam: verumtamen diluculo
surgentes corruperunt omnes cogitationes suas.
8 Quapropter expecta me, dicit Dominus, in die
resurrectionis meæ in futurum, quia iudicium meum
ut congregem Gentes, et colligam regna: et effundam
super eos indignationem meam, omnem iram
furoris mei: in igne enim zeli mei devorabitur omnis
terra. **9** Quia tunc reddam populis labium electum,
ut invocent omnes in nomine Domini, et serviant
ei humero uno. **10** Ultra flumina Æthiopiæ, inde
supplices mei, filii dispersorum meorum deferent
munus mihi. **11** In die illa non confunderis super
cunctis adinventionibus tuis, quibus prævaricata es
in me: quia tunc auferam de medio tui magniloquos
superbiæ tuæ, et non adiicies exaltari amplius in
monte sancto meo. **12** Et derelinquam in medio
tui populum pauperem, et egenum: et sperabunt
in nomine Domini. **13** Reliquiæ Israel non facient
iniquitatem, nec loquentur mendacium, et non
invenietur in ore eorum lingua dolosa: quoniam ipsi
pascentur, et accubabunt, et non erit qui exterreat.
14 Lauda filia Sion: iubila Israel: lætare, et exulta in
omni corde filia Ierusalem. **15** Abstulit Dominus
iudicium tuum, avertit inimicos tuos: rex Israel
Dominus in medio tui, non timebis malum ultra.
16 In die illa dicetur Ierusalem: Noli timere: Sion,
non dissolvantur manus tuæ. **17** Dominus Deus tuus
in medio tui fortis, ipse salvabit: gaudebit super
te in lætitia, silebit in dilectione sua, exultabit
super te in laude. **18** Nugas, qui a lege recesserant,
congregabo, quia ex te erant: ut non ultra habeas
super eis opprobrium. **19** Ecce ego interficiam
omnes, qui afflixerunt te in tempore illo: et salvabo
claudicantem: et eam, quæ eiecta fuerat congregabo:
et ponam eos in laudem, et in nomen, in omni terra
confusionis eorum. **20** In tempore illo, quo adducam
vos: et in tempore, quo congregabo vos: dabo enim
vos in nomen, et in laudem omnibus populis terræ,
cum convertero captivitatem vestram coram oculis
vestris, dicit Dominus.

Aggæi Prophetæ

1 In anno secundo Darii regis, in mense sexto, in die una mensis, factum est verbum Domini in manu Aggæi prophetæ ad Zorobabel filium Salathiel, ducem Iuda, et ad Iesum, filium Iosedec, sacerdotem magnum, dicens: **2** Hæc ait Dominus exercituum, dicens: Populus iste dicit: Nondum venit tempus domus Domini ædificandæ. **3** Et factum est verbum Domini in manu Aggæi prophetæ, dicens: **4** Numquid tempus vobis est ut habitetis in domibus laqueatis, et domus ista deserta? **5** Et nunc hæc dicit Dominus exercituum: Ponite corda vestra super vias vestras. **6** Seminastis multum, et intulistis parum: comedistis, et non estis satiati: bibistis, et non estis inebriati: operuistis vos, et non estis calefacti: et qui mercedes congregavit, misit eas in sacculum pertusum. **7** Hæc dicit Dominus exercituum: Ponite corda vestra super vias vestras: **8** ascendite in montem, portate ligna, et ædificate domum: et acceptabilis mihi erit, et glorificabor, dicit Dominus. **9** Respexistis ad amplius, et ecce factum est minus: et intulistis in domum, et exufflavi illud: quam ob causam, dicit Dominus exercituum? quia domus mea deserta est, et vos festinatis unusquisque in domum suam. **10** Propter hoc super vos prohibiti sunt cæli ne darent rorem, et terra prohibita est ne daret germen suum: **11** et vocavi siccitatem super terram, et super montes, et super triticum, et super vinum, et super oleum, et quæcumque profert humus, et super homines, et super iumenta, et super omnem laborem manuum. **12** Et audivit Zorobabel filius Salathiel, et Iesus filius Iosedec sacerdos magnus, et omnes reliquiæ populi vocem Domini Dei sui, et verba Aggæi prophetæ, sicut misit eum Dominus Deus eorum ad eos: et timuit populus a facie Domini. **13** Et dixit Aggæus nuncius Domini de nuntiis Domini, populo dicens: Ego vobiscum sum, dicit Dominus. **14** Et suscitavit Dominus spiritum Zorobabel filii Salathiel, ducis Iuda, et spiritum Iesu filii Iosedec sacerdotis magni, et spiritum reliquorum de omni populo: et ingressi sunt, et faciebant opus in domo Domini exercituum Dei sui: **15** in die vigesima et quarta mensis, in sexto mense, in anno secundo Darii regis.

2 In septimo mense, vigesima et prima mensis, factum est verbum Domini in manu Aggæi prophetæ, dicens: **2** Loquere ad Zorobabel, filium Salathiel, ducem Iuda, et ad Iesum, filium Iosedec, sacerdotem magnum, et ad reliquos populi, dicens: **3** Quis in vobis est derelictus, qui vidit domum istam in gloria sua prima? et quid vos videtis hanc nunc? numquid non ita est, quasi non sit in oculis vestris? **4** Et nunc confortare, Zorobabel, dicit Dominus: et confortare, Iesu, fili Iosedec, sacerdos magne: et confortare, omnis populus terræ, dicit Dominus exercituum: et facite (quoniam ego vobiscum sum, dicit Dominus exercituum) **5** verbum quod pepigi vobiscum cum egrederemini de terra Ægypti: et spiritus meus erit in medio vestrum: nolite timere. **6** Quia hæc dicit Dominus exercituum: Adhuc unum modicum est, et ego commovebo cælum, et terram, et mare, et aridam. **7** Et movebo omnes gentes, et veniet Desideratus cunctis gentibus: et implebo domum istam gloria, dicit Dominus exercituum. **8** Meum est argentum, et meum est aurum, dicit Dominus exercituum. **9** Magna erit gloria domus istius novissimæ plus quam primæ, dicit Dominus exercituum: et in loco isto dabo pacem, dicit Dominus exercituum. **10** In vigesima et quarta noni mensis, in anno secundo Darii regis, factum est verbum Domini ad Aggæum prophetam, dicens: **11** Hæc dicit Dominus exercituum: Interroga sacerdotes legem, dicens: **12** Si tulerit homo carnem sanctificatam in ora vestimenti sui, et tetigerit de summitate eius panem, aut pulmentum, aut vinum, aut oleum, aut omnem cibum, numquid sanctificabitur? Respondentes autem sacerdotes, dixerunt: Non. **13** Et dixit Aggæus: Si tetigerit pollutus in anima ex omnibus his, numquid contaminabitur? Et responderunt sacerdotes, et dixerunt: Contaminabitur. **14** Et respondit Aggæus, et dixit: Sic populus iste, et sic gens ista ante faciem meam, dicit Dominus, et sic omne opus manuum eorum: et omnia quæ obtulerunt ibi, contaminata erunt. **15** Et nunc ponite corda vestra a die hac et supra, antequam poneretur lapis super lapidem in templo Domini. **16** Cum accederetis ad acervum viginti modiorum, et fierent decem: et intraretis ad torcular, ut exprimeretis quinquaginta lagenas, et fiebant viginti. **17** Percussi vos vento urente, et aurugine, et grandine omnia opera manuum vestrarum: et non fuit in vobis qui reverteretur ad me, dicit Dominus. **18** Ponite corda vestra ex die ista, et in futurum, a die vigesima et quarta noni mensis: a die qua fundamenta iacta sunt templi Domini, ponite super cor vestrum. **19** Numquid iam semen in germine est, et adhuc vinea, et ficus, et malogranatum, et lignum olivæ non floruit? ex die ista benedicam. **20** Et factum est verbum Domini secundo ad Aggæum in vigesima et quarta mensis, dicens: **21** Loquere ad Zorobabel ducem Iuda, dicens: Ego movebo cælum pariter et terram, **22** et subvertam solium regnorum, et conteram fortitudinem regni gentium: et subvertam

quadrigam et ascensorem eius, et descendent equi,
et ascensores eorum, vir in gladio fratris sui. **23**
In die illa, dicit Dominus exercituum, assumam te,
Zorobabel, fili Salathiel, serve meus, dicit Dominus:
et ponam te quasi signaculum, quia te elegi, dicit
Dominus exercituum.

Zaccharias Propheta

1 In mense octavo in anno secundo Darii regis, factum est verbum Domini ad Zachariam, filium
Barachiæ filii Addo, prophetam, dicens: **2** Iratus est Dominus super patres vestros iracundia. **3**
Et dices ad eos: Hæc dicit Dominus exercituum: Convertimini ad me, ait Dominus exercituum: et
convertar ad vos, dicit Dominus exercituum. **4** Ne sitis sicut patres vestri, ad quos clamabant
prophetæ priores, dicentes: Hæc dicit Dominus exercituum: Convertimini de viis vestris malis, et de
cogitationibus vestris pessimis: et non audierunt, neque attenderunt ad me, dicit Dominus. **5**
Patres vestri ubi sunt? et prophetæ numquid in sempiternum vivent? **6** Verumtamen verba mea, et
legitima mea, quæ mandavi servis meis prophetis, numquid non comprehenderunt patres vestros, et
conversi sunt, et dixerunt: Sicut cogitavit Dominus exercituum facere nobis secundum vias nostras, et
secundum adinventiones nostras fecit nobis. **7** In die vigesima et quarta undecimi mensis Sabath, in
anno secundo Darii, factum est verbum Domini ad Zachariam filium Barachiæ, filii Addo, prophetam,
dicens: **8** Vidi per noctem, et ecce vir ascendens super equum rufum, et ipse stabat inter myrteta,
quæ erant in profundo: et post eum equi rufi, varii, et albi. **9** Et dixi: Quid sunt isti, domine mi? Et dixit
ad me Angelus, qui loquebatur in me: Ego ostendam tibi quid sint hæc. **10** Et respondit vir, qui stabat
inter myrteta, et dixit: Isti sunt, quos misit Dominus ut perambulent terram. **11** Et responderunt Angelo
Domini, qui stabat inter myrteta, et dixerunt: Perambulavimus terram, et ecce omnis terra habitatur, et
quiescit. **12** Et respondit angelus Domini, et dixit: Domine exercituum usquequo tu non misereberis
Ierusalem, et urbium Iuda, quibus iratus es? iste iam septuagesimus annus est. **13** Et respondit
Dominus angelo, qui loquebatur in me verba bona, verba consolatoria. **14** Et dixit ad me angelus, qui
loquebatur in me: Clama, dicens: Hæc dicit Dominus exercituum: Zelatus sum Ierusalem, et Sion zelo
magno. **15** Et ira magna ego irascor super gentes opulentas: quia ego iratus sum parum, ipsi vero
adiuverunt in malum. **16** Propterea hæc dicit Dominus: Revertar ad Ierusalem in misericordiis: et domus
mea ædificabitur in ea, ait Dominus exercituum: et perpendiculum extendetur super Ierusalem. **17**
Adhuc, clama dicens: Hæc dicit Dominus exercituum: Adhuc affluent civitates meæ bonis: et consolabitur
adhuc Dominus Sion, et eliget adhuc Ierusalem. **18** Et levavi oculos meos, et vidi: et ecce quattuor
cornua. **19** Et dixi ad angelum, qui loquebatur in me: Quid sunt hæc? Et dixit ad me: Hæc sunt cornua,
quæ ventilaverunt Iudam, et Israel, et Ierusalem. **20** Et ostendit mihi Dominus quattuor fabros. **21** Et
dixi: Quid isti veniunt facere? Qui ait, dicens: Hæc sunt cornua, quæ ventilaverunt Iudam per singulos
viros, et nemo eorum levavit caput suum: et venerunt isti deterrere ea, ut deiiciant cornua Gentium, quæ
levaverunt cornu super terram Iuda ut dispergerent eam.

2 Et levavi oculos meos, et vidi: et ecce vir, et in manu eius funiculus mensorum. **2** Et dixi: Quo tu
vadis? Et dixit ad me: Ut metiar Ierusalem, et videam quanta sit latitudo eius, et quanta longitudo eius. **3**
Et ecce angelus, qui loquebatur in me, egrediebatur, et angelus alius egrediebatur in occursum eius. **4**
Et dixit ad eum: Curre, loquere ad puerum istum, dicens: Absque muro habitabitur Ierusalem præ
multitudine hominum, et iumentorum in medio eius. **5** Et ego ero ei, ait Dominus, murus ignis in
circuitu: et in gloria ero in medio eius. **6** O, o fugite de terra Aquilonis, dicit Dominus: quoniam in
quattuor ventos cæli dispersi vos, dicit Dominus. **7** O Sion, fuge quæ habitas apud filiam Babylonis: **8**
quia hæc dicit Dominus exercituum: Post gloriam misit me ad Gentes, quæ spoliaverunt vos: qui enim
tetigerit vos, tangit pupillam oculi mei: **9** quia ecce ego levo manum meam super eos, et erunt prædæ
his, qui serviebant sibi: et cognoscetis quia Dominus exercituum misit me. **10** Lauda, et lætare filia
Sion: quia ecce ego venio, et habitabo in medio tui, ait Dominus. **11** Et applicabuntur gentes multæ ad
Dominum in die illa, et erunt mihi in populum, et habitabo in medio tui: et scies quia Dominus
exercituum misit me ad te. **12** Et possidebit Dominus Iudam partem suam in terra sanctificata: et eliget
adhuc Ierusalem. **13** Sileat omnis caro a facie Domini: quia consurrexit de habitaculo sancto suo.

3 Et ostendit mihi Dominus Iesum sacerdotem magnum stantem coram angelo Domini: et Satan
stabat a dextris eius ut adversaretur ei. **2** Et dixit Dominus ad Satan: Increpet Dominus in te Satan:
et increpet Dominus in te, qui elegit Ierusalem! numquid non iste torris est erutus de igne? **3** Et Iesus
erat indutus vestibus sordidis: et stabat ante faciem angeli. **4** Qui respondit, et ait ad eos, qui stabant
coram se, dicens: Auferte vestimenta sordida ab eo. Et dixit ad eum: Ecce abstuli a te iniquitatem tuam,
et indui te mutatoriis. **5** Et dixit: Ponite cidarim mundam super caput eius.

Et posuerunt cidarim mundam super caput eius,
et induerunt eum vestibus: et angelus Domini
stabat. 6 Et contestabatur angelus Domini Iesum,
dicens: 7 Hæc dicit Dominus exercituum: Si in viis
meis ambulaveris, et custodiam meam custodieris:
tu quoque iudicabis domum meam, et custodies
atria mea, et dabo tibi ambulantes de his, qui
nunc hic assistunt. 8 Audi Iesu sacerdos magne,
tu et amici tui, qui habitant coram te, quia viri
portendentes sunt: ecce enim ego adducam servum
meum Orientem. 9 Quia ecce lapis, quem dedi
coram Iesu: super lapidem unum septem oculi
sunt: ecce ego cælabo sculpturam eius, ait Dominus
exercituum: et auferam iniquitatem terræ illius in
die una. 10 In die illa, dicit Dominus exercituum,
vocabit vir amicum suum subter vitem, et subter
ficum.

4 Et reversus est angelus, qui loquebatur in me,
et suscitavit me, quasi virum, qui suscitatur de
somno suo. 2 Et dixit ad me: Quid tu vides? Et
dixi: Vidi, et ecce candelabrum aureum totum, et
lampas eius super caput ipsius, et septem lucernæ
eius super illud: et septem infusoria lucernis, quæ
erant super caput eius. 3 Et duæ olivæ super illud:
una a dextris lampadis, et una a sinistris eius. 4
Et respondi, et aio ad angelum, qui loquebatur
in me, dicens: Quid sunt hæc, domine mi? 5 Et
respondit angelus, qui loquebatur in me, et dixit ad
me: Numquid nescis quid sunt hæc? Et dixi: Non,
domine mi. 6 Et respondit, et ait ad me, dicens:
Hoc est verbum Domini ad Zorobabel, dicens: Non
in exercitu, nec in robore, sed in spiritu meo,
dicit Dominus exercituum. 7 Quis tu mons magne
coram Zorobabel? in planum: et educet lapidem
primarium, et exæquabit gratiam gratiæ eius. 8
Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 9
Manus Zorobabel fundaverunt domum istam, et
manus eius perficient eam: et scietis quia Dominus
exercituum misit me ad vos. 10 Quis enim despexit
dies parvos? et lætabuntur, et videbunt lapidem
stanneum in manu Zorobabel. Septem isti oculi
sunt Domini, qui discurrunt in universam terram.
11 Et respondi, et dixi ad eum: Quid sunt duæ olivæ
istæ ad dexteram candelabri, et ad sinistram eius?
12 Et respondi secundo, et dixi ad eum: Quid sunt
duæ spicæ olivarum, quæ sunt iuxta duo rostra
aurea, in quibus sunt suffusoria ex auro? 13 Et ait
ad me, dicens: Numquid nescis quid sunt hæc? Et
dixi: Non, domine mi. 14 Et dixit: Isti sunt duo filii
olei, qui assistunt Dominatori universæ terræ.

5 Et conversus sum, et levavi oculos meos: et vidi,
et ecce volumen volans. 2 Et dixit ad me: Quid tu
vides? Et dixi: Ego video volumen volans: longitudo
eius viginti cubitorum, et latitudo eius decem
cubitorum. 3 Et dixit ad me: Hæc est maledictio, quæ
egreditur super faciem omnis terræ: quia omnis fur,
sicut ibi scriptum est, iudicabitur: et omnis iurans,
ex hoc similiter iudicabitur. 4 Educam illud, dicit
Dominus exercituum: et veniet ad domum furis, et
ad domum iurantis in nomine meo mendaciter: et
commorabitur in medio domus eius, et consumet
eam, et ligna eius, et lapides eius. 5 Et egressus
est angelus, qui loquebatur in me: et dixit ad
me: Leva oculos tuos, et vide quid est hoc, quod
egreditur. 6 Et dixi: Quid nam est? Et ait: Hæc
est amphora egrediens. Et dixit: Hæc est oculus
eorum in universa terra. 7 Et ecce talentum plumbi
portabatur, et ecce mulier una sedens in medio
amphoræ. 8 Et dixit: Hæc est impietas. Et proiecit
eam in medio amphoræ, et misit massam plumbeam
in os eius. 9 Et levavi oculos meos, et vidi: et ecce
duæ mulieres egredientes, et spiritus in alis earum,
et habebant alas quasi alas milvi: et levaverunt
amphoram inter terram, et cælum. 10 Et dixi ad
angelum, qui loquebatur in me: Quo istæ deferunt
amphoram? 11 Et dixit ad me: Ut ædificetur ei
domus in terra Sennaar, et stabiliatur, et ponatur
ibi super basem suam.

6 Et conversus sum, et levavi oculos meos, et
vidi: et ecce quattuor quadrigæ egredientes
de medio duorum montium: et montes, montes
ærei. 2 In quadriga prima equi rufi, et in quadriga
secunda equi nigri, 3 et in quadriga tertia equi
albi, et in quadriga quarta equi varii, et fortes. 4
Et respondi, et dixi ad angelum, qui loquebatur
in me: Quid sunt hæc, domine mi? 5 Et respondit
angelus, et ait ad me: Isti sunt quattuor venti cæli,
qui egrediuntur ut stent coram Dominatore omnis
terræ. 6 In qua erant equi nigri, egrediebantur in
terram Aquilonis: et albi egressi sunt post eos: et
varii egressi sunt ad terram Austri. 7 Qui autem
erant robustissimi, exierunt, et quærebant ire,
et discurrere per omnem terram. Et dixit: Ite,
perambulate terram. Et perambulaverunt terram. 8
Et vocavit me, et locutus est ad me, dicens: Ecce
qui egrediuntur in terram Aquilonis, requiescere
fecerunt spiritum meum in terra Aquilonis. 9 Et
factum est verbum Domini ad me, dicens: 10 Sume
a transmigratione ab Holdai, et a Tobia, et ab Idaia;
et venies tu in die illa, et intrabis domum Iosiæ,
filii Sophoniæ, qui venerunt de Babylone. 11 Et
sumes aurum, et argentum: et facies coronas, et
pones in capite Iesu filii Iosedec sacerdotis magni.
12 Et loqueris ad eum, dicens: Hæc ait Dominus

exercituum, dicens: ECCE VIR ORIENS NOMEN
EIUS: et subter eum orietur, et ædificabit templum
Domino. 13 Et ipse extruet templum Domino: et
ipse portabit gloriam, et sedebit, et dominabitur
super solio suo: et erit sacerdos super solio suo, et
consilium pacis erit inter illos duos. 14 Et coronæ
erunt Helem, et Tobiæ, et Idaiæ, et Hem, filio
Sophoniæ, memoriale in templo Domini. 15 Et
qui procul sunt, venient, et ædificabunt in templo
Domini: et scietis quia Dominus exercituum misit
me ad vos. Erit autem hoc, si auditu audieritis
vocem Domini Dei vestri.

7 Et factum est in anno quarto Darii regis, factum
est verbum Domini ad Zachariam, in quarta
mensis noni, qui est Casleu. 2 Et miserunt ad
domum Dei Sarasar, et Rogommelech, et viri, qui
erant cum eo ad deprecandam faciem Domini: 3 ut
dicerent sacerdotibus domus Domini exercituum,
et prophetis loquentes: numquid flendum est mihi
in quinto mense, vel sanctificare me debeo, sicut
iam feci multis annis? 4 Et factum est verbum
Domini exercituum ad me, dicens: 5 Loquere
ad omnem populum terræ, et ad sacerdotes,
dicens: Cum ieiunaretis, et plangeretis in quinto
et septimo per hos septuaginta annos: numquid
ieiunium ieiunastis mihi? 6 et cum comedistis,
et bibistis, numquid non vobis comedistis, et
vobismetipsis bibistis? 7 Numquid non sunt verba,
quæ locutus est Dominus in manu prophetarum
priorum, cum adhuc Ierusalem habitaretur, ut
esset opulenta, ipsa et urbes in circuitu eius,
et ad Austrum, et in campestribus habitaretur?
8 Et factum est verbum Domini ad Zachariam,
dicens: 9 Hæc ait Dominus exercituum, dicens:
Iudicium verum iudicate, et misericordiam, et
miserationes facite, unusquisque cum fratre suo. 10
Et viduam, et pupillum, et advenam, et pauperem
nolite calumniari: et malum vir fratri suo non
cogitet in corde suo. 11 Et noluerunt attendere,
et averterunt scapulam recedentem, et aures
suas aggravaverunt ne audirent. 12 Et cor suum
posuerunt ut adamantem, ne audirent legem, et
verba quæ misit Dominus exercituum in spiritu
suo per manum prophetarum priorum: et facta
est indignatio magna a Domino exercituum. 13
Et factum est sicut locutus est, et non audierunt:
sic clamabunt, et non exaudiam, dicit Dominus
exercituum. 14 Et dispersi eos per omnia regna, quæ
nesciunt: et terra desolata est ab eis, eo quod non
esset transiens et revertens: et posuerunt terram
desiderabilem in desertum.

8 Et factum est verbum Domini exercituum, dicens:
2 Hæc dicit Dominus exercituum: Zelatus sum
Sion zelo magno, et indignatione magna zelatus sum
eam. 3 Hæc dicit Dominus exercituum: Reversus
sum ad Sion, et habitabo in medio Ierusalem: et
vocabitur Ierusalem: Civitas Veritatis, et Mons
Domini Exercituum Mons Sanctificatus. 4 Hæc dicit
Dominus exercituum: Adhuc habitabunt senes, et
anus in plateis Ierusalem: et viri baculus in manu
eius præ multitudine dierum. 5 Et plateæ civitatis
complebuntur infantibus, et puellis ludentibus in
plateis eius. 6 Hæc dicit Dominus exercituum: Si
videbitur difficile in oculis reliquiarum populi huius
in diebus illis, numquid in oculis meis difficile erit,
dicit Dominus exercituum? 7 Hæc dicit Dominus
exercituum: Ecce ego salvabo populum meum de
terra Orientis, et de terra Occasus solis. 8 Et
adducam eos, et habitabunt in medio Ierusalem:
et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum
in veritate, et in iustitia. 9 Hæc dicit Dominus
exercituum: Confortentur manus vestræ, qui auditis
in his diebus sermones istos per os prophetarum
in die, qua fundata est domus Domini exercituum,
ut templum ædificaretur. 10 Siquidem ante dies
illos merces hominum non erat, nec merces
iumentorum erat, neque introeunti, neque exeunti
erat pax præ tribulatione: et dimisi omnes homines,
unumquemque contra proximum suum. 11 Nunc
autem non iuxta dies priores ego faciam reliquiis
populi huius, dicit Dominus exercituum, 12 sed
semen pacis erit: vinea dabit fructum suum, et terra
dabit germen suum, et cæli dabunt rorem suum: et
possidere faciam reliquias populi huius universa
hæc. 13 Et erit: sicut eratis maledictio in Gentibus,
domus Iuda, et domus Israel: sic salvabo vos, et
eritis benedictio: nolite timere, confortentur manus
vestræ. 14 Quia hæc dicit Dominus exercituum:
Sicut cogitavi ut affligerem vos, cum ad iracundiam
provocassent patres vestri me, dicit Dominus, 15
et non sum misertus: sic conversus cogitavi in
diebus istis ut benefaciam domui Iuda, et Ierusalem:
nolite timere. 16 Hæc sunt ergo verba, quæ facietis:
Loquimini veritatem, unusquisque cum proximo
suo: veritatem, et iudicium pacis iudicate in portis
vestris. 17 Et unusquisque malum contra amicum
suum ne cogitetis in cordibus vestris: et iuramentum
mendax ne diligatis: omnia enim hæc sunt, quæ
odi, dicit Dominus. 18 Et factum est verbum Domini
exercituum ad me, dicens: 19 Hæc dicit Dominus
exercituum: Ieiunium quarti, et ieiunium quinti, et
ieiunium septimi, et ieiunium decimi erit domui
Iuda in gaudium, et lætitiam, et in sollemnitates
præclaras: veritatem tantum, et pacem diligite. 20

Hæc dicit Dominus exercituum: Usquequo veniant
populi, et habitent in civitatibus multis, 21 et vadant
habitatores, unus ad alterum, dicentes: Eamus, et
deprecemur faciem Domini, et quæramus Dominum
exercituum: vadam etiam ego. 22 Et venient populi
multi, et gentes robustæ ad quærendum Dominum
exercituum in Ierusalem, et deprecandam faciem
Domini. 23 Hæc dicit Dominus exercituum: In
diebus illis, in quibus apprehendent decem homines
ex omnibus linguis Gentium, et apprehendent
fimbriam viri Iudæi, dicentes: Ibimus vobiscum:
audivimus enim quoniam Deus vobiscum est.

9 Onus verbi Domini in terra Hadrach, et Damasci
requiei eius: quia Domini est oculus hominis,
et omnium tribuum Israel. 2 Emath quoque in
terminis eius, et Tyrus, et Sidon: assumpserunt
quippe sibi sapientiam valde. 3 Et ædificavit Tyrus
munitionem suam, et coacervavit argentum quasi
humum, et aurum ut lutum platearum. 4 Ecce
Dominus possidebit eam, et percutiet in mari
fortitudinem eius, et hæc igni devorabitur. 5 Videbit
Ascalon, et timebit: et Gaza, et dolebit nimis: et
Accaron, quoniam confusa est spes eius: et peribit
rex de Gaza, et Ascalon non habitabitur. 6 Et
sedebit separator in Azoto, et disperdam superbiam
Philisthinorum. 7 Et auferam sanguinem eius de
ore eius, et abominationes eius de medio dentium
eius, et relinquetur etiam ipse Deo nostro, et erit
quasi dux in Iuda, et Accaron quasi Iebusæus. 8 Et
circumdabo domum meam ex his, qui militant mihi,
euntes et revertentes, et non transibit super eos
ultra exactor: quia nunc vidi in oculis meis. 9 Exulta
satis filia Sion, iubila filia Ierusalem: ECCE REX
TUUS veniet tibi iustus, et salvator: ipse pauper, et
ascendens super asinam, et super pullum filium
asinæ. 10 Et disperdam quadrigam ex Ephraim, et
equum de Ierusalem, et dissipabitur arcus belli:
et loquetur pacem Gentibus, et potestas eius a
mari usque ad mare, et a fluminibus usque ad
fines terræ. 11 Tu quoque in sanguine testamenti
tui emisisti vinctos tuos de lacu, in quo non est
aqua. 12 Convertimini ad munitionem vincti spei,
hodie quoque annuncians duplicia reddam tibi. 13
Quoniam extendi mihi Iudam quasi arcum, implevi
Ephraim: et suscitabo filios tuos Sion super filios
tuos Græcia: et ponam te quasi gladium fortium. 14
Et Dominus Deus super eos videbitur, et exibit ut
fulgur, iaculum eius: et Dominus Deus in tuba canet,
et vadet in turbine Austri. 15 Dominus exercituum
proteget eos: et devorabunt, et subiicient lapidibus
fundæ: et bibentes inebriabuntur quasi a vino, et
replebuntur ut phialæ, et quasi cornua altaris. 16
Et salvabit eos Dominus Deus eorum in die illa, ut
gregem populi sui: quia lapides sancti elevabuntur
super terram eius. 17 Quid enim bonum eius est, et
quid pulchrum eius, nisi frumentum electorum, et
vinum germinans virgines?

10 Petite a Domino pluviam in tempore serotino,
et Dominus faciet nives, et pluviam imbris
dabit eis, singulis herbam in agro. 2 Quia simulacra
locuta sunt inutile, et divini viderunt mendacium, et
somniatores locuti sunt frustra: vane consolabantur:
idcirco abducti sunt quasi grex: affligentur, quia
non est eis pastor. 3 Super pastores iratus est
furor meus, et super hircos visitabo: quia visitavit
Dominus exercituum gregem suum, domum Iuda,
et posuit eos quasi equum gloriæ suæ in bello. 4 Ex
ipso angulus, ex ipso paxillus, ex ipso arcus prælii,
ex ipso egredietur omnis exactor simul. 5 Et erunt
quasi fortes conculcantes lutum viarum in prælio: et
bellabunt, quia Dominus cum eis: et confundentur
ascensores equorum. 6 Et confortabo domum Iuda,
et domum Ioseph salvabo: et convertam eos, quia
miserebor eorum: et erunt sicut fuerunt quando
non proieceram eos: ego enim Dominus Deus eorum,
et exaudiam eos. 7 Et erunt quasi fortes Ephraim,
et lætabitur cor eorum quasi a vino: et filii eorum
videbunt, et lætabuntur, et exultabit cor eorum in
Domino. 8 Sibilabo eis, et congregabo illos, quia
redemi eos: et multiplicabo eos sicut ante fuerant
multiplicati. 9 Et seminabo eos in populis, et de
longe recordabuntur mei: et vivent cum filiis suis,
et revertentur. 10 Et reducam eos de terra Ægypti,
et de Assyriis congregabo eos, et ad terram Galaad
et Libani adducam eos, et non invenietur eis locus:
11 et transibit in maris freto, et percutiet in mari
fluctus, et confundentur omnia profunda fluminis,
et humiliabitur superbia Assur, et sceptrum Ægypti
recedet. 12 Confortabo eos in Domino, et in nomine
eius ambulabunt, dicit Dominus.

11 Aperi Libane portas tuas, et comedat ignis
cedros tuas. 2 Ulula abies, quia cecidit cedrus,
quoniam magnifici vastati sunt: ululate quercus
Basan, quoniam succisus est saltus munitus. 3 Vox
ululatus pastorum, quia vastata est magnificentia
eorum: vox rugitus leonum, quoniam vastata est
superbia Iordanis. 4 Hæc dicit Dominus Deus meus:
Pasce pecora occisionis, 5 quæ qui possederant,
occidebant, et non dolebant, et vendebant ea,
dicentes: Benedictus Dominus, divites facti sumus:
et pastores eorum non parcebant eis. 6 Et ego
non parcam ultra super habitantes terram, dicit
Dominus: ecce ego tradam homines, unumquemque

in manu proximi sui, et in manu regis sui: et
concident terram, et non eruam de manu eorum. 7
Et pascam pecus occisionis propter hoc, o pauperes
gregis: et assumpsi mihi duas virgas, unam vocavi
Decorem, et alteram vocavi Funiculum: et pavi
gregem. 8 Et succidi tres pastores in mense uno,
et contracta est anima mea in eis: siquidem et
anima eorum variavit in me. 9 Et dixi: Non pascam
vos: quod moritur, moriatur: et quod succiditur,
succidatur: et reliqui devorent unusquisque carnem
proximi sui. 10 Et tuli virgam meam, quæ vocabatur
Decus, et abscidi eam ut irritum facerem fœdus
meum, quod percussi cum omnibus populis. 11 Et
in irritum deductum est in die illa: et cognoverunt
sic pauperes gregis, qui custodiunt mihi, quia
verbum Domini est. 12 Et dixi ad eos: Si bonum
est in oculis vestris, afferte mercedem meam: et si
non, quiescite. Et appenderunt mercedem meam
triginta argenteos. 13 Et dixit Dominus ad me:
Proiice illud ad statuarium, decorum pretium, quo
appretiatus sum ab eis. Et tuli triginta argenteos: et
proieci illos in domum Domini ad statuarium. 14 Et
præcidi virgam meam secundam, quæ appellabatur
Funiculus, ut dissolverem germanitatem inter
Iudam, et Israel. 15 Et dixit Dominus ad me: Adhuc
sunt tibi vasa pastoris stulti. 16 Quia ecce ego
suscitabo pastorem in terra, qui derelicta non
visitabit, dispersum non quæret, et contritum non
sanabit, et id quod stat non enutriet, et carnes
pinguium comedet, et ungulas eorum dissolvet. 17
O pastor, et idolum, derelinquens gregem: gladius
super brachium eius, et super oculum dextrum
eius: brachium eius ariditate siccabitur, et oculus
dexter eius tenebrescens obscurabitur.

12 Onus verbi Domini super Israel. Dicit Dominus
extendens cælum, et fundans terram, et
fingens spiritum hominis in eo: 2 Ecce ego
ponam Ierusalem superliminare crapulæ omnibus
populis in circuitu: sed et Iuda erit in obsidione
contra Ierusalem. 3 Et erit: In die illa ponam
Ierusalem lapidem oneris cunctis populis: omnes,
qui levabunt eam, concisione lacerabuntur: et
colligentur adversus eam omnia regna terræ. 4 In
die illa, dicit Dominus, percutiam omnem equum
in stuporem, et ascensorem eius in amentiam:
et super domum Iuda aperiam oculos meos, et
omnem equum populorum percutiam cæcitate. 5
Et dicent duces Iuda in corde suo: Confortentur
mihi habitatores Ierusalem in Domino exercituum
Deo eorum. 6 In die illa, ponam duces Iuda sicut
caminum ignis in lignis, et sicut facem ignis in
fœno: et devorabunt ad dexteram, et ad sinistram
omnes populos in circuitu: et habitabitur Ierusalem
rursus in loco suo in Ierusalem. 7 Et salvabit
Dominus tabernacula Iuda, sicut in principio: ut
non magnifice glorietur domus David, et gloria
habitantium Ierusalem contra Iudam. 8 In die illa
proteget Dominus habitatores Ierusalem, et erit qui
offenderit ex eis in die illa, quasi David: et domus
David quasi Dei, sicut angelus Domini in conspectu
eorum. 9 Et erit in die illa: quæram conterere
omnes Gentes, quæ veniunt contra Ierusalem. 10 Et
effundam super domum David, et super habitatores
Ierusalem spiritum gratiæ, et precum: et aspicient
ad me, quem confixerunt: et plangent eum planctu
quasi super unigenitum, et dolebunt super eum,
ut doleri solet in morte primogeniti. 11 In die illa
magnus erit planctus in Ierusalem, sicut planctus
Adadremmon in campo Mageddon. 12 Et planget
terra: familiæ et familiæ seorsum: familiæ domus
David seorsum, et mulieres eorum seorsum: 13
familiæ domus Nathan seorsum, et mulieres eorum
seorsum: familiæ domus Levi seorsum, et mulieres
eorum seorsum: familiæ Semei seorsum, et mulieres
eorum seorsum. 14 Omnes familiæ reliquæ, familiæ
et familiæ seorsum, et mulieres eorum seorsum.

13 In die illa erit fons patens domui David,
et habitantibus Ierusalem in ablutionem
peccatoris et menstruatæ. 2 Et erit in die illa,
dicit Dominus exercituum: Disperdam nomina
idolorum de terra, et non memorabuntur ultra: et
pseudoprophetas, et spiritum immundum auferam
de terra. 3 Et erit, cum prophetaverit quis piam
ultra, dicent ei pater eius, et mater eius, qui
genuerunt eum: Non vives: quia mendacium locutus
es in nomine Domini. Et configent eum pater eius, et
mater eius, genitores eius, cum prophetaverit. 4 Et
erit: In die illa confundentur prophetæ, unusquisque
ex visione sua cum prophetaverit: nec operientur
pallio saccino, ut mentiantur: 5 sed dicet: Non
sum propheta, homo agricola ego sum: quoniam
Adam exemplum meum ab adolescentia mea. 6
Et dicetur ei: Quid sunt plagæ istæ in medio
manuum tuarum? Et dicet: His plagatus sum in
domo eorum, qui diligebant me. 7 Framea suscitare
super pastorem meum, et super virum cohærentem
mihi, dicit Dominus exercituum: percute pastorem,
et dispergentur oves: et convertam manum meam
ad parvulos. 8 Et erunt in omni terra, dicit Dominus:
partes duæ in ea dispergentur, et deficient: et tertia
pars relinquetur in ea. 9 Et ducam tertiam partem
per ignem, et uram eos sicut uritur argentum: et
probabo eos sicut probatur aurum. Ipse vocabit

nomen meum, et ego exaudiam eum. Dicam: Populus
meus es; et ipse dicet: Dominus Deus meus.

14 Ecce venient dies Domini, et dividentur spolia
tua in medio tui. **2** Et congregabo omnes
Gentes ad Ierusalem in prælium, et capietur civitas,
et vastabuntur domus, et mulieres violabuntur:
et egredietur media pars civitatis in captivitatem,
et reliquum populi non auferetur ex urbe. **3** Et
egredietur Dominus, et præliabitur contra Gentes
illas, sicut præliatus est in die certaminis. **4**
Et stabunt pedes eius in die illa super Montem
Olivarum, qui est contra Ierusalem ad Orientem:
et scindetur Mons Olivarum ex media parte sui
ad Orientem, et ad Occidentem prærupto grandi
valde, et separabitur medium montis ad Aquilonem,
et medium eius ad Meridiem. **5** Et fugietis ad
vallem montium eorum, quoniam coniungetur
vallis montium usque ad proximum: et fugietis
sicut fugistis a facie terræmotus in diebus Oziæ
regis Iuda: et veniet Dominus Deus meus, omnesque
sancti cum eo. **6** Et erit in die illa: Non erit lux,
sed frigus et gelu. **7** Et erit dies una, quæ nota est
Domino, non dies neque nox: et in tempore vesperi
erit lux. **8** Et erit in die illa: Exibunt aquæ vivæ de
Ierusalem: medium earum ad mare Orientale, et
medium earum ad mare novissimum: in æstate et in
hieme erunt. **9** Et erit Dominus Rex super omnem
terram: in die illa erit Dominus unus, et erit nomen
eius unum. **10** Et revertetur omnis terra usque ad
desertum, de colle Remmon ad Austrum Ierusalem:
et exaltabitur, et habitabit in loco suo a porta
Beniamin usque ad locum portæ prioris, et usque
ad portam angulorum: et a turre Hananeel usque ad
torcularia regis. **11** Et habitabunt in ea, et anathema
non erit amplius: sed sedebit Ierusalem secura. **12**
Et hæc erit plaga, qua percutiet Dominus omnes
Gentes, quæ pugnaverunt adversus Ierusalem:
Tabescet caro uniuscuiusque stantis super pedes
suos, et oculi eius contabescent in foraminibus suis,
et lingua eorum contabescet in ore suo. **13** In die illa
erit tumultus Domini magnus in eis: et apprehendet
vir manum proximi sui, et conseretur manus eius
super manum proximi sui. **14** Sed et Iudas pugnabit
adversus Ierusalem: et congregabuntur divitiæ
omnium Gentium in circuitu, aurum, et argentum,
et vestes multæ satis. **15** Et sic erit ruina equi, et
muli, et cameli, et asini, et omnium iumentorum,
quæ fuerint in castris illis, sicut ruina hæc. **16** Et
omnes, qui reliqui fuerint de universis Gentibus,
quæ venerunt contra Ierusalem, ascendent ab anno
in annum, ut adorent Regem, Dominum exercituum,
et celebrent festivitatem tabernaculorum. **17** Et erit:
Qui non ascenderit de familiis terræ ad Ierusalem,
ut adoret Regem, Dominum exercituum, non erit
super eos imber. **18** Quod et si familia Ægypti
non ascenderit, et non venerit: nec super eos
erit, sed erit ruina, qua percutiet Dominus omnes
Gentes, quæ non ascenderint ad celebrandam
festivitatem tabernaculorum. **19** Hoc erit peccatum
Ægypti, et hoc peccatum omnium Gentium, quæ
non ascenderint ad celebrandam festivitatem
tabernaculorum. **20** In die illa erit quod super
frenum equi est, sanctum Domino: et erunt lebetes
in domo Domini quasi phialæ coram altari. **21** Et erit
omnis lebes in Ierusalem, et in Iuda sanctificatus
Domino exercituum: et venient omnes immolantes,
et sument ex eis, et coquent in eis: et non erit
mercator ultra in domo Domini exercituum in die
illo.

Malachi Propheta

1 Onus verbi Domini ad Israel in manu Malachiæ.
2 Dilexi vos, dicit Dominus, et dixistis: In quo
dilexisti nos? Nonne frater erat Esau Iacob, dicit
Dominus, et dilexi Iacob, **3** Esau autem odio habui?
et posui montes eius in solitudinem, et hereditatem
eius in dracones deserti. **4** Quod si dixerit Idumæa:
Destructi sumus, sed revertentes ædificabimus quæ
destructa sunt: Hæc dicit Dominus exercituum: Isti
ædificabunt, et ego destruam: et vocabuntur termini
impietatis, et populus, cui iratus est Dominus usque
in æternum. **5** Et oculi vestri videbunt: et vos
dicetis: Magnificetur Dominus super terminum
Israel. **6** Filius honorat patrem, et servus dominum
suum: si ergo Pater ego sum, ubi est honor meus:
et si Dominus ego sum, ubi est timor meus,
dicit Dominus exercituum? ad vos, o sacerdotes,
qui despicitis nomen meum, et dixistis: In quo
despeximus nomen tuum? **7** Offertis super altare
meum panem pollutum, et dicitis: In quo polluimus
te? In eo quod dicitis: Mensa Domini despecta
est. **8** Si offeratis cæcum ad immolandum, nonne
malum est? et si offeratis claudum, et languidum,
nonne malum est? offer illud duci tuo, si placuerit
ei, aut si susceperit faciem tuam, dicit Dominus
exercituum. **9** Et nunc deprecamini vultum Dei ut
misereatur vestri (de manu enim vestra factum
est hoc) si quomodo suscipiat facies vestras, dicit
Dominus exercituum. **10** Quis est in vobis, qui
claudat ostia, et incendat altare meum gratuito?
non est mihi voluntas in vobis, dicit Dominus
exercituum: et munus non suscipiam de manu
vestra. **11** Ab ortu enim solis usque ad occasum,
magnum est nomen meum in Gentibus, et in omni
loco sacrificatur, et offertur nomini meo oblatio
munda: quia magnum est nomen meum in Gentibus,
dicit Dominus exercituum. **12** Et vos polluistis illud
in eo, quod dicitis: Mensa Domini contaminata est:
et quod superponitur, contemptibilis est cum igne,
qui illud devorat. **13** Et dixistis: Ecce de labore,
et exufflastis illud, dicit Dominus exercituum, et
intulistis de rapinis claudum, et languidum, et
intulistis munus: numquid suscipiam illud de manu
vestra, dicit Dominus? **14** Maledictus dolosus, qui
habet in grege suo masculum, et votum faciens
immolat debile Domino: quia Rex magnus ego, dicit
Dominus exercituum, et nomen meum horribile in
Gentibus.

2 Et nunc ad vos mandatum hoc, o sacerdotes.
2 Si nolueritis audire, et si nolueritis ponere
super cor ut detis gloriam nomini meo, ait Dominus
exercituum: mittam in vos egestatem, et maledicam
benedictionibus vestris, et maledicam illis: quoniam
non posuistis super cor. **3** Ecce ego proiiciam vobis
brachium, et dispergam super vultum vestrum
stercus sollemnitatum vestrarum, et assumet vos
secum. **4** Et scietis quia misi ad vos mandatum istud,
ut esset pactum meum cum Levi, dicit Dominus
exercituum. **5** Pactum meum fuit cum eo vitæ
et pacis: et dedi ei timorem, et timuit me, et a
facie nominis mei pavebat. **6** Lex veritatis fuit
in ore eius, et iniquitas non est inventa in labiis
eius: in pace, et in æquitate ambulavit mecum,
et multos avertit ab iniquitate. **7** Labia enim
sacerdotis custodient scientiam, et legem requirent
ex ore eius: quia angelus Domini exercituum est.
8 Vos autem recessistis de via, et scandalizastis
plurimos in lege: irritum fecistis pactum Levi, dicit
Dominus exercituum. **9** Propter quod et ego dedi
vos contemptibiles, et humiles omnibus populis,
sicut non servastis vias meas, et accepistis faciem
in lege. **10** Numquid non Pater unus omnium
nostrum? numquid non Deus unus creavit nos?
quare ergo despicit unusquisque nostrum fratrem
suum, violans pactum patrum nostrorum? **11**
Transgressus est Iuda, et abominatio facta est in
Israel, et in Ierusalem: quia contaminavit Iudas
sanctificationem Domini, quam dilexit, et habuit
filiam dei alieni. **12** Disperdet Dominus virum,
qui fecerit hoc, magistrum, et discipulum de
tabernaculis Iacob, et offerentem munus Domino
exercituum. **13** Et hoc rursum fecistis, operiebatis
lacrymis altare Domini, fletu, et mugitu, ita ut
non respiciam ultra ad sacrificium, nec accipiam
placabile quid de manu vestra. **14** Et dixistis: Quam
ob causam? quia Dominus testificatus est inter te, et
uxorem pubertatis tuæ, quam tu despexisti: et hæc
particeps tua, et uxor fœderis tui. **15** Nonne Unus
fecit, et residuum spiritus eius est? Et quid unus
quærit, nisi semen Dei? Custodite ergo spiritum
vestrum, et uxorem adolescentiæ tuæ noli despicere.
16 Cum odio habueris, dimitte, dicit Dominus
Deus Israel: operiet autem iniquitas vestimentum
eius, dicit Dominus exercituum: custodite spiritum
vestrum, et nolite despicere. **17** Laborare fecistis
Dominum in sermonibus vestris: et dixistis: In quo
eum fecimus laborare? In eo quod dicitis: Omnis
qui facit malum, bonus est in conspectu Domini, et
tales ei placent: aut certe ubi est Deus iudicii?

3 Ecce ego mitto angelum meum, et præparabit
viam ante faciem meam. Et statim veniet ad
templum suum Dominator, quem vos quæritis, et
angelus testamenti, quem vos vultis. Ecce venit,

dicit Dominus exercituum: **2** et quis poterit cogitare
diem adventus eius, et quis stabit ad videndum
eum? Ipse enim quasi ignis conflans, et quasi
herba fullonum: **3** et sedebit conflans, et emundans
argentum, et purgabit filios Levi, et colabit eos
quasi aurum, et quasi argentum, et erunt Domino
offerentes sacrificia in iustitia. **4** Et placebit Domino
sacrificium Iuda, et Ierusalem sicut dies sæculi, et
sicut anni antiqui. **5** Et accedam ad vos in iudicio, et
ero testis velox maleficis, et adulteris, et periuris, et
qui calumniantur mercedem mercenarii, viduas, et
pupillos, et opprimunt peregrinum, nec timuerunt
me, dicit Dominus exercituum. **6** Ego enim Dominus,
et non mutor: et vos filii Iacob non estis consumpti.
7 A diebus enim patrum vestrorum recessistis a
legitimis meis, et non custodistis. Revertimini ad
me, et revertar ad vos, dicit Dominus exercituum. Et
dixistis: In quo revertemur? **8** Si affliget homo Deum,
quia vos configitis me? Et dixistis: In quo configimus
te? In decimis, et in primitiis. **9** Et in penuria vos
maledicti estis, et me vos configitis gens tota. **10**
Inferte omnem decimam in horreum, et sit cibus in
domo mea, et probate me super hoc, dicit Dominus:
si non aperuero vobis cataractas cæli, et effudero
vobis benedictionem usque ad abundantiam, **11** et
increpabo pro vobis devorantem, et non corrumpet
fructum terræ vestræ: nec erit sterilis vinea in agro,
dicit Dominus exercituum. **12** Et beatos vos dicent
omnes Gentes: eritis enim vos terra desiderabilis,
dicit Dominus exercituum. **13** Invaluerunt super
me verba vestra, dicit Dominus. **14** Et dixistis:
Quid locuti sumus contra te? Dixistis: Vanus
est, qui servit Deo: et quod emolumentum quia
custodivimus præcepta eius, et quia ambulavimus
tristes coram Domino exercituum? **15** Ergo nunc
beatos dicimus arrogantes: siquidem ædificati sunt
facientes impietatem, et tentaverunt Deum, et salvi
facti sunt. **16** Tunc locuti sunt timentes Dominum,
unusquisque cum proximo suo: Et attendit Dominus,
et audivit: et scriptus est liber monumenti coram
eo timentibus Dominum, et cogitantibus nomen
eius. **17** Et erunt mihi, ait Dominus exercituum, in
die, qua ego facio, in peculium: et parcam eis, sicut
parcit vir filio suo servienti sibi. **18** Et convertemini,
et videbitis quid sit inter iustum, et impium: et
inter servientem Deo, et non servientem ei.

4 Ecce enim dies veniet succensa quasi caminus:
et erunt omnes superbi, et omnes facientes
impietatem stipula: et inflammabit eos dies veniens,
dicit Dominus exercituum, quæ non derelinquet eis
radicem, et germen. **2** Et orietur vobis timentibus
nomen meum Sol iustitiæ, et sanitas in pennis
eius: et egrediemini, et salietis sicut vituli de
armento. **3** Et calcabitis impios, cum fuerint cinis
sub planta pedum vestrorum in die, qua ego facio,
dicit Dominus exercituum. **4** Mementote legis Moysi
servi mei, quam mandavi ei in Horeb ad omnem
Israel præcepta, et iudicia. **5** Ecce ego mittam vobis
Eliam prophetam, antequam veniat dies Domini
magnus, et horribilis. **6** Et convertet cor patrum
ad filios, et cor filiorum ad patres eorum: ne forte
veniam, et percutiam terram anathemate.

NOVUM TESTAMENTUM

Iesus autem dicebat: Pater, dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt.
Dividentes vero vestimenta eius, miserunt sortes.
Lucam 23:34

Mattheum

1 Liber generationis Iesu Christi filii David, filii
Abraham. **2** Abraham genuit Isaac. Isaac autem
genuit Iacob. Iacob autem genuit Iudam, et fratres
eius. **3** Iudas autem genuit Phares, et Zaram de
Thamar. Phares autem genuit Esron. Esron autem
genuit Aram. **4** Aram autem genuit Aminadab.
Aminadab autem genuit Naasson. Naasson autem
genuit Salmon. **5** Salmon autem genuit Booz de
Rahab. Booz autem genuit Obed ex Ruth. Obed
autem genuit Iesse. **6** Iesse autem genuit David
regem. David autem rex genuit Salomonem ex
ea, quæ fuit Uriæ. **7** Salomon autem genuit
Roboam. Roboam autem genuit Abiam. Abias
autem genuit Asa. **8** Asa autem genuit Iosophat.
Iosophat autem genuit Ioram. Ioram autem genuit
Oziam. **9** Ozias autem genuit Ioatham. Ioatham
autem genuit Achaz. Achaz autem genuit Ezechiam.
10 Ezechias autem genuit Manassen. Manasses
autem genuit Amon. Amon autem genuit Iosiam.
11 Iosias autem genuit Iechoniam, et fratres
eius in transmigratione Babylonis. **12** Et post
transmigrationem Babylonis: Iechonias genuit
Salathiel. Salathiel autem genuit Zorobabel. **13**
Zorobabel autem genuit Abiud. Abiud autem genuit
Eliacim. Eliacim autem genuit Azor. **14** Azor autem
genuit Sadoc. Sadoc autem genuit Achim. Achim
autem genuit Eliud. **15** Eliud autem genuit Eleazar.
Eleazar autem genuit Mathan. Mathan autem genuit
Iacob. **16** Iacob autem genuit Ioseph virum Mariæ,
de qua natus est Iesus, qui vocatur Christus. **17**
Omnes itaque generationes ab Abraham usque
ad David, generationes quattuordecim: et a David
usque ad transmigrationem Babylonis, generationes
quattuordecim: et a transmigratione Bayblonis
usque ad Christum, generationes quattuordecim.
18 Christi autem generatio sic erat: Cum esset
desponsata mater eius Maria Ioseph, antequam
convenirent, inventa est in utero habens de Spiritu
Sancto. **19** Ioseph autem vir eius cum esset iustus,
et nollet eam traducere: voluit occulte dimittere
eam. **20** Hæc autem eo cogitante, ecce Angelus
Domini apparuit in somnis ei, dicens: Ioseph fili
David, noli timere accipere Mariam coniugem tuam:
quod enim in ea natum est, de Spiritu Sancto
est. **21** Pariet autem filium: et vocabis nomen eius
IESUM: ipse enim salvum faciet populum suum
a peccatis eorum. **22** Hoc autem totum factum
est, ut adimpleretur quod dictum est a Domino
per prophetam dicentem: **23** Ecce virgo in utero
habebit, et pariet filium. Et vocabunt nomen eius
Emmanuel, quod est interpretatum Nobiscum Deus.
24 Exurgens autem Ioseph a somno, fecit sicut
præcepit ei Angelus Domini, et accepit coniugem
suam. **25** Et non cognoscebat eam donec peperit
filium suum primogenitum: et vocavit nomen eius
Iesum.

2 Cum ergo natus esset Iesus in Bethlehem Iuda
in diebus Herodis regis, ecce Magi ab oriente
venerunt Ierosolymam, **2** dicentes: Ubi est qui natus
est rex Iudæorum? vidimus enim stellam eius in
oriente, et venimus adorare eum. **3** Audiens autem
Herodes rex, turbatus est, et omnis Ierosolyma cum
illo. **4** Et congregans omnes principes sacerdotum,
et Scribas populi, sciscitabatur ab eis ubi Christus
nasceretur. **5** At illi dixerunt: In Bethlehem Iudæ: Sic
enim scriptum est per prophetam: **6** Et tu Bethlehem
terra Iuda, nequaquam minima es in principibus
Iuda: ex te enim exiet dux, qui regat populum
meum Israel. **7** Tunc Herodes clam vocatis Magis
diligenter didicit ab eis tempus stellæ, quæ apparuit
eis: **8** et mittens illos in Bethlehem, dixit: Ite, et
interrogate diligenter de puero: et cum inveneritis,
renunciate mihi, ut et ego veniens adorem eum. **9**
Qui cum audissent regem, abierunt. Et ecce stella,
quam viderant in oriente, antecedebat eos, usque
dum veniens staret supra, ubi erat puer. **10** Videntes
autem stellam gavisi sunt gaudio magno valde. **11** Et
intrantes domum, invenerunt puerum cum Maria
matre eius, et procidentes adoraverunt eum: et
apertis thesauris suis obtulerunt ei munera, aurum,
thus, et myrrham. **12** Et responso accepto in somnis
ne redirent ad Herodem, per aliam viam reversi sunt
in regionem suam. **13** Qui cum recessissent, ecce
Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph, dicens:
Surge, et accipe puerum, et matrem eius, et fuge in
Ægyptum, et esto ibi usque dum dicam tibi. Futurum
est enim ut Herodes quærat puerum ad perdendum
eum. **14** Qui consurgens accepit puerum, et matrem
eius nocte, et secessit in Ægyptum: **15** et erat ibi
usque ad obitum Herodis: ut adimpleretur quod
dictum est a Domino per prophetam dicentem:
Ex Ægypto vocavi filium meum. **16** Tunc Herodes
videns quoniam illusus esset a Magis, iratus est
valde, et mittens occidit omnes pueros, qui erant
in Bethlehem, et in omnibus finibus eius a bimatu
et infra secundum tempus, quod exquisierat a
Magis. **17** Tunc adimpletum est quod dictum est
per Ieremiam prophetam dicentem: **18** Vox in
Rama audita est ploratus, et ululatus multus: Rachel
plorans filios suos, et noluit consolari, quia non
sunt. **19** Defuncto autem Herode, ecce Angelus
Domini apparuit in somnis Ioseph in Ægypto, **20**

dicens: Surge, et accipe puerum, et matrem eius,
et vade in terram Israel: defuncti sunt enim, qui
quærebant animam pueri. 21 Qui consurgens,
accepit puerum, et matrem eius, et venit in terram
Israel. 22 Audiens autem quod Archelaus regnaret
in Iudæa pro Herode patre suo, timuit illo ire: et
admonitus in somnis, secessit in partes Galilææ.
23 Et veniens habitavit in civitate quæ vocatur
Nazareth: ut adimpleretur quod dictum est per
prophetas: Quoniam Nazaræus vocabitur.

3 In diebus autem illis venit Ioannes Baptista
prædicans in deserto Iudææ, 2 et dicens:
Pœnitentiam agite: appropinquavit enim regnum
cælorum. 3 Hic est enim, qui dictus est per Isaiam
prophetam dicentem: Vox clamantis in deserto:
Parate viam Domini: rectas facite semitas eius. 4
Ipse autem Ioannes habebat vestimentum de pilis
camelorum, et zonam pelliceam circa lumbos suos:
esca autem eius erat locustæ, et mel silvestre. 5 Tunc
exibat ad eum Ierosolyma, et omnis Iudæa, et omnis
regio circa Iordanem; 6 et baptizabantur ab eo in
Iordane, confitentes peccata sua. 7 Videns autem
multos Pharisæorum, et Sadducæorum venientes
ad baptismum suum, dixit eis: Progenies viperarum,
quis demonstravit vobis fugere a ventura ira? 8
Facite ergo fructum dignum pœnitentiæ. 9 Et ne
velitis dicere intra vos: Patrem habemus Abraham.
Dico enim vobis quoniam potens est Deus de
lapidibus istis suscitare filios Abrahæ. 10 Iam enim
securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo
arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur,
et in ignem mittetur. 11 Ego quidem baptizo
vos in aqua in pœnitentiam: qui autem post me
venturus est, fortior me est, cuius non sum dignus
calceamenta portare: ipse vos baptizabit in Spiritu
Sancto, et igni. 12 Cuius ventilabrum in manu
sua: et permundabit aream suam: et congregabit
triticum suum in horreum, paleas autem comburet
igni inextinguibili. 13 Tunc venit Iesus a Galilæa in
Iordanem ad Ioannem, ut baptizaretur ab eo. 14
Ioannes autem prohibebat eum, dicens: Ego a te
debeo baptizari, et tu venis ad me? 15 Respondens
autem Iesus, dixit ei: Sine modo: sic enim decet
nos implere omnem iustitiam. Tunc dimisit eum.
16 Baptizatus autem Iesus, confestim ascendit de
aqua, et ecce aperti sunt ei cæli: et vidit Spiritum
Dei descendentem sicut columbam, et venientem
super se. 17 Et ecce vox de cælis dicens: Hic est
Filius meus dilectus, in quo mihi complacui.

4 Tunc Iesus ductus est in desertum a Spiritu,
ut tentaretur a diabolo. 2 Et cum ieiunasset
quadraginta diebus, et quadraginta noctibus, postea
esuriit. 3 Et accedens tentator dixit ei: Si Filius Dei
es, dic ut lapides isti panes fiant. 4 Qui respondens
dixit: Scriptum est: Non in solo pane vivit homo,
sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei. 5 Tunc
assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem, et
statuit eum super pinnaculum templi, 6 et dixit
ei: Si Filius Dei es, mitte te deorsum. Scriptum
est enim: Quia Angelis suis mandavit de te, et in
manibus tollent te, ne forte offendas ad lapidem
pedem tuum. 7 Ait illi Iesus: Rursum scriptum
est: Non tentabis Dominum Deum tuum. 8 Iterum
assumpsit eum diabolus in montem excelsum valde:
et ostendit ei omnia regna mundi, et gloriam
eorum, 9 et dixit ei: Hæc omnia tibi dabo, si cadens
adoraveris me. 10 Tunc dicit ei Iesus: Vade Satana:
Scriptum est enim: Dominum Deum tuum adorabis,
et illi soli servies. 11 Tunc reliquit eum diabolus: et
ecce Angeli accesserunt, et ministrabant ei. 12 Cum
autem audisset Iesus quod Ioannes traditus esset,
secessit in Galilæam: 13 et, relicta civitate Nazareth,
venit, et habitavit in Capharnaum maritima, in
finibus Zabulon et Nephthalim: 14 ut adimpleretur
quod dictum est per Isaiam prophetam: 15 Terra
Zabulon, et terra Nephthalim, via maris trans
Iordanem, Galilæa Gentium: 16 populus, qui sedebat
in tenebris, vidit lucem magnam: et sedentibus in
regione umbræ mortis, lux orta est eis. 17 Exinde
cœpit Iesus prædicare, et dicere: Pœnitentiam
agite: appropinquavit enim regnum cælorum. 18
Ambulans autem Iesus iuxta Mare Galilææ, vidit
duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, et
Andream fratrem eius, mittentes rete in mare,
(erant enim piscatores) 19 et ait illis: Venite post
me, et faciam vos fieri piscatores hominum. 20 At
illi continuo relictis retibus secuti sunt eum. 21 Et
procedens inde, vidit alios duos fratres, Iacobum
Zebedæi, et Ioannem fratrem eius in navi cum
Zebedæo patre eorum, reficientes retia sua: et
vocavit eos. 22 Illi autem statim relictis retibus
et patre, secuti sunt eum. 23 Et circuibat Iesus
totam Galilæam, docens in synagogis eorum, et
prædicans Evangelium regni, et sanans omnem
languorem, et omnem infirmitatem in populo. 24
Et abiit opinio eius in totam Syriam, et obtulerunt
ei omnes male habentes, variis languoribus, et
tormentis comprehensos, et qui dæmonia habebant,
et lunaticos, et paralyticos, et curavit eos: 25
et secutæ sunt eum turbæ multæ de Galilæa, et
Decapoli, et de Ierosolymis, et de Iudæa, et de trans
Iordanem.

5 Videns autem Iesus turbas, ascendit in montem,
et cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli
eius, **2** et aperiens os suum docebat eos dicens:
3 Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est
regnum cælorum. **4** Beati mites: quoniam ipsi
possidebunt terram. **5** Beati, qui lugent: quoniam
ipsi consolabuntur. **6** Beati, qui esuriunt, et
sitiunt iustitiam: quoniam ipsi saturabuntur. **7**
Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiam
consequentur. **8** Beati mundo corde: quoniam ipsi
Deum videbunt. **9** Beati pacifici: quoniam filii Dei
vocabuntur. **10** Beati, qui persecutionem patiuntur
propter iustitiam: quoniam ipsorum est regnum
cælorum. **11** Beati estis cum maledixerint vobis,
et persecuti vos fuerint, et dixerint omne malum
adversum vos mentientes, propter me: **12** gaudete,
et exultate, quoniam merces vestra copiosa est
in cælis. Sic enim persecuti sunt prophetas, qui
fuerunt ante vos. **13** Vos estis sal terræ. Quod si
sal evanuerit, in quo salietur? ad nihilum valet
ultra, nisi ut mittatur foras, et conculcetur ab
hominibus. **14** Vos estis lux mundi. Non potest
civitas abscondi supra montem posita. **15** Neque
accendunt lucernam, et ponunt eam sub modio, sed
super candelabrum ut luceat omnibus, qui in domo
sunt. **16** Sic luceat lux vestra coram hominibus: ut
videant opera vestra bona, et glorificent Patrem
vestrum, qui in cælis est. **17** Nolite putare quoniam
veni solvere legem, aut prophetas: non veni solvere,
sed adimplere. **18** Amen quippe dico vobis, donec
transeat cælum et terra, iota unum, aut unus apex
non præteribit a lege, donec omnia fiant. **19** Qui
ergo solverit unum de mandatis istis minimis,
et docuerit sic homines, minimus vocabitur in
regno cælorum: qui autem fecerit et docuerit, hic
magnus vocabitur in regno cælorum. **20** Dico enim
vobis, quia nisi abundaverit iustitia vestra plus
quam Scribarum, et Pharisæorum, non intrabitis
in regnum cælorum. **21** Audistis quia dictum est
antiquis: Non occides: qui autem occiderit, reus
erit iudicio. **22** Ego autem dico vobis: quia omnis
qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio. Qui autem
dixerit fratri suo, Raca: reus erit concilio. Qui autem
dixerit, fatue: reus erit Gehennæ ignis. **(Geenna g1067)** **23** Si ergo offers munus tuum ad altare, et
ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid
adversum te: **24** relinque ibi munus tuum ante
altare, et vade prius reconciliari fratri tuo: et tunc
veniens offeres munus tuum. **25** Esto consentiens
adversario tuo cito dum es in via cum eo: ne forte
tradat te adversarius iudici, et iudex tradat te
ministro: et in carcerem mittaris. **26** Amen dico
tibi, non exies inde, donec reddas novissimum
quadrantem. **27** Audistis quia dictum est antiquis:
Non mœchaberis. **28** Ego autem dico vobis: quia
omnis, qui viderit mulierem ad concupiscendum
eam, iam mœchatus est eam in corde suo. **29** Quod
si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum, et
proiice abs te: expedit enim tibi ut pereat unum
membrorum tuorum, quam totus corpus tuum
mittatur in Gehennam. **(Geenna g1067)** **30** Et si dextra
manus tua scandalizat te, abscide eam, et proiice abs
te: expedit enim tibi ut pereat unum membrorum
tuorum, quam totum corpus tuum eat in Gehennam.
(Geenna g1067) **31** Dictum est autem: Quicumque
dimiserit uxorem suam, det ei libellum repudii. **32**
Ego autem dico vobis: Quia omnis, qui dimiserit
uxorem suam, excepta fornicationis causa, facit
eam mœchari: et qui dimissam duxerit, adulterat.
33 Iterum audistis quia dictum est antiquis: Non
periurabis: reddes autem Domino iuramenta tua. **34**
Ego autem dico vobis, non iurare omnino, neque
per cælum, quia thronus Dei est: **35** neque per
terram, quia scabellum est pedum eius: neque per
Ierosolymam, quia civitas est magni regis: **36** neque
per caput tuum iuraveris, quia non potes unum
capillum album facere, aut nigrum. **37** Sit autem
sermo vester, est, est: non, non: quod autem his
abundantius est, a malo est. **38** Audistis quia dictum
est: Oculum pro oculo, et dentem pro dente. **39**
Ego autem dico vobis, non resistere malo: sed si
quis te percusserit in dexteram maxillam tuam,
præbe illi et alteram: **40** et ei, qui vult tecum iudicio
contendere, et tunicam tuam tollere, dimitte ei
et pallium. **41** Et quicumque te angariaverit mille
passus, vade cum illo et alia duo. **42** Qui petit a
te, da ei: et volenti mutuari a te, ne avertaris. **43**
Audistis quia dictum est: Diliges proximum tuum,
et odio habebis inimicum tuum. **44** Ego autem
dico vobis: Diligite inimicos vestros, benefacite his,
qui oderunt vos: et orate pro persequentibus et
calumniantibus vos: **45** ut sitis filii Patris vestri, qui
in cælis est: qui solem suum oriri facit super bonos,
et malos: et pluit super iustos et iniustos. **46** Si
enim diligitis eos, qui vos diligunt, quam mercedem
habebitis? nonne et publicani hoc faciunt? **47** Et si
salutaveritis fratres vestros tantum, quid amplius
facitis? nonne et ethnici hoc faciunt? **48** Estote ergo
vos perfecti, sicut et pater vester cælestis perfectus
est.

6 Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram
hominibus, ut videamini ab eis: alioquin
mercedem non habebitis apud Patrem vestrum, qui
in cælis est. **2** Cum ergo facis eleemosynam, noli tuba
canere ante te, sicut hypocritæ faciunt in synagogis,

et in vicis, ut honorificentur ab hominibus: Amen
dico vobis, receperunt mercedem suam. 3 Te autem
faciente eleemosynam, nesciat sinistra tua quid
faciat dextera tua: 4 ut sit eleemosyna tua in
abscondito, et Pater tuus, qui videt in abscondito,
reddet tibi. 5 Et cum oratis, non eritis sicut
hypocritæ, qui amant in synagogis, et in angulis
platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus:
Amen dico vobis, receperunt mercedem suam. 6
Tu autem cum oraveris, intra in cubiculum tuum,
et clauso ostio, ora Patrem tuum in abscondito: et
Pater tuus qui videt in abscondito, reddet tibi. 7
Orantes autem, nolite multum loqui, sicut ethnici.
Putant enim quod in multiloquio suo exaudiantur.
8 Nolite ergo assimilari eis. Scit enim Pater vester,
quid opus sit vobis, antequam petatis eum. 9 Sic
ergo vos orabitis: Pater noster, qui es in cælis:
sanctificetur nomen tuum. 10 Adveniat regnum
tuum. Fiat voluntas tua, sicut in cælo, et in terra.
11 Panem nostrum supersubstantialem da nobis
hodie. 12 Et dimitte nobis debita nostra, sicut
et nos dimittimus debitoribus nostris. 13 Et ne
nos inducas in tentationem. Sed libera nos a
malo. Amen. 14 Si enim dimiseritis hominibus
peccata eorum: dimittet et vobis Pater vester
cælestis delicta vestra. 15 Si autem non dimiseritis
hominibus: nec Pater vester dimittet vobis peccata
vestra. 16 Cum autem ieiunatis, nolite fieri sicut
hypocritæ tristes. Exterminant enim facies suas, ut
appareant hominibus ieiunantes. Amen dico vobis,
quia receperunt mercedem suam. 17 Tu autem, cum
ieiunas, unge caput tuum, et faciem tuam lava, 18 ne
videaris hominibus ieiunans, sed Patri tuo, qui est
in abscondito: et Pater tuus, qui videt in abscondito,
reddet tibi. 19 Nolite thesaurizare vobis thesauros
in terra: ubi ærugo, et tinea demolitur: et ubi fures
effodiunt, et furantur. 20 Thesaurizate autem vobis
thesauros in cælo: ubi neque ærugo, neque tinea
demolitur, et ubi fures non effodiunt, nec furantur.
21 Ubi enim est thesaurus tuus, ibi est et cor tuum.
22 Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus
tuus fuerit simplex: totum corpus tuum lucidum
erit. 23 Si autem oculus tuus fuerit nequam: totum
corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen, quod
in te est, tenebræ sunt: ipsæ tenebræ quantæ erunt!
24 Nemo potest duobus dominis servire: aut enim
unum odio habebit, et alterum diliget: aut unum
sustinebit, et alterum contemnet. Non potestis
Deo servire, et mammonæ. 25 Ideo dico vobis, ne
soliciti sitis animæ vestræ quid manducetis, neque
corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus
est quam esca: et corpus plus quam vestimentum?
26 Respicite volatilia cæli, quoniam non serunt,
neque metunt, neque congregant in horrea: et
Pater vester cælestis pascit illa. Nonne vos magis
pluris estis illis? 27 Quis autem vestrum cogitans
potest adiicere ad staturam suam cubitum unum?
28 Et de vestimento quid soliciti estis? Considerate
lilia agri quomodo crescunt: non laborant, neque
nent. 29 Dico autem vobis, quoniam nec Salomon
in omni gloria sua coopertus est sicut unum ex
istis. 30 Si autem fœnum agri, quod hodie est, et
cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit: quanto
magis vos modicæ fidei? 31 Nolite ergo soliciti esse,
dicentes: Quid manducabimus, aut quid bibemus,
aut quo operiemur? 32 Hæc enim omnia Gentes
inquirunt. Scit enim Pater vester, quia his omnibus
indigetis. 33 Quærite ergo primum regnum Dei,
et iustitiam eius: et hæc omnia adiicientur vobis.
34 Nolite ergo soliciti esse in crastinum. Crastinus
enim dies solicitus erit sibi ipsi. Sufficit diei malitia
sua.

7 Nolite iudicare, ut non iudicemini. 2 In quo
enim iudicio iudicaveritis, iudicabimini: et in
qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis. 3
Quid autem vides festucam in oculo fratris tui: et
trabem in oculo tuo non vides? 4 Aut quomodo
dicis fratris tuo: Sine eiiciam festucam de oculo
tuo, et ecce trabs est in oculo tuo? 5 Hypocrita,
eiice primum trabem de oculo tuo, et tunc videbis
eiicere festucam de oculo fratris tui. 6 Nolite dare
sanctum canibus: neque mittatis margaritas vestras
ante porcos, ne forte conculcent eas pedibus suis, et
conversi dirumpant vos. 7 Petite, et dabitur vobis:
quærite, et invenietis: pulsate, et aperietur vobis.
8 Omnis enim, qui petit, accipit: et qui quærit,
invenit: et pulsanti aperietur. 9 Aut quis est ex vobis
homo, quem si petierit filius suus panem, numquid
lapidem porriget ei? 10 Aut si piscem petierit,
numquid serpentem porriget ei? 11 Si ergo vos, cum
sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris: quanto
magis Pater vester, qui in cælis est, dabit bona
petentibus se? 12 Omnia ergo quæcumque vultis ut
faciant vobis homines, et vos facite illis. Hæc est
enim lex, et Prophetæ. 13 Intrate per angustam
portam: quia lata porta, et spatiosa via est, quæ
ducit ad perditionem, et multi sunt qui intrant
per eam. 14 Quam angusta porta, et arcta via est,
quæ ducit ad vitam: et pauci sunt, qui inveniunt
eam! 15 Attendite a falsis prophetis, qui veniunt
ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem
sunt lupi rapaces: 16 a fructibus eorum cognoscetis
eos. Numquid colligunt de spinas uvas, aut de
tribulis ficus? 17 Sic omnis arbor bona fructus
bonos facit: mala autem arbor malos fructus facit.

18 Non potest arbor bona malos fructus facere:
neque arbor mala bonos fructus facere: 19 Omnis
arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur,
et in ignem mittetur. 20 Igitur ex fructibus eorum
cognoscetis eos. 21 Non omnis, qui dicit mihi,
Domine, Domine, intrabit in regnum cælorum: sed
qui facit voluntatem Patris mei, qui in cælis est,
ipse intrabit in regnum cælorum. 22 Multi dicent
mihi in illa die: Domine, Domine, nonne in nomine
tuo prophetavimus, et in nomine tuo dæmonia
eiecimus, et in nomine tuo virtutes multas fecimus?
23 Et tunc confitebor illis: Quia numquam novi
vos: discedite a me, qui operamini iniquitatem. 24
Omnis ergo, qui audit verba mea hæc, et facit ea,
assimilabitur viro sapienti, qui ædificavit domum
suam supra petram, 25 et descendit pluvia, et
venerunt flumina, et flaverunt venti, et irruerunt
in domum illam, et non cecidit: fundata enim erat
super petram. 26 Et omnis, qui audit verba mea hæc,
et non facit ea, similis erit viro stulto, qui ædificavit
domum suam super arenam: 27 et descendit pluvia,
et venerunt flumina, et flaverunt venti, et irruerunt
in domum illam, et cecidit, et fuit ruina illius
magna. 28 Et factum est: cum consummasset Iesus
verba hæc, admirabantur turbæ super doctrina
eius. 29 Erat enim docens eos sicut potestatem
habens, et non sicut Scribæ eorum, et Pharisæi.

8 Cum autem descendisset de monte, secutæ sunt
eum turbæ multæ: 2 et ecce leprosus veniens,
adorabat eum, dicens: Domine, si vis, potes me
mundare. 3 Et extendens Iesus manum, tetigit eum,
dicens: Volo. Mundare. Et confestim mundata est
lepra eius. 4 Et ait illi Iesus: Vide, nemini dixeris:
sed vade, ostende te sacerdoti, et offer munus,
quod præcepit Moyses, in testimonium illis. 5 Cum
autem introisset Capharnaum, accessit ad eum
Centurio, rogans eum, 6 et dicens: Domine, puer
meus iacet in domo paralyticus, et male torquetur.
7 Et ait illi Iesus: Ego veniam, et curabo eum. 8 Et
respondens Centurio, ait: Domine non sum dignus
ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo,
et sanabitur puer meus. 9 Nam et ego homo sum
sub potestate constitutus, habens sub me milites,
et dico huic: Vade, et vadit: et alii: Veni, et venit: et
servo meo: Fac hoc, et facit. 10 Audiens autem Iesus
miratus est, et sequentibus se dixit: Amen dico
vobis, non inveni tantam fidem in Israel. 11 Dico
autem vobis, quod multi ab Oriente, et Occidente
venient, et recumbent cum Abraham, et Isaac,
et Iacob in regno cælorum: 12 filii autem regni
eiicientur in tenebras exteriores: ibi erit fletus,
et stridor dentium. 13 Et dixit Iesus Centurioni:
Vade, et sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est puer
in illa hora. 14 Et cum venisset Iesus in domum
Petri, vidit socrum eius iacentem, et febricitantem:
15 et tetigit manum eius, et dimisit eam febris,
et surrexit, et ministrabat eis. 16 Vespere autem
facto, obtulerunt ei multos dæmonia habentes: et
eiiciebat spiritus verbo: et omnes male habentes
curavit: 17 ut adimpleretur quod dictum est per
Isaiam prophetam, dicentem: Ipse infirmitates
nostras accepit: et ægrotationes nostras portavit.
18 Videns autem Iesus turbas multas circum se,
iussit ire trans fretum. 19 Et accedens unus scriba,
ait illi: Magister, sequar te, quocumque ieris. 20
Et dicit ei Iesus: Vulpes foveas habent, et volucres
cæli nidos: Filius autem hominis non habet ubi
caput reclinet. 21 Alius autem de discipulis eius ait
illi: Domine, permitte me primum ire, et sepelire
patream meum. 22 Iesus autem ait illi: Sequere
me, et dimitte mortuos sepelire mortuos suos. 23
Et ascendente eo in naviculam, secuti sunt eum
discipuli eius: 24 et ecce motus magnus factus est
in mari ita ut navicula operiretur fluctibus, ipse
vero dormiebat. 25 Et accesserunt ad eum discipuli
eius, et suscitaverunt eum, dicentes: Domine, salva
nos, perimus. 26 Et dicit eis Iesus: Quid timidi estis,
modicæ fidei? Tunc surgens, imperavit ventis, et
mari, et facta est tranquillitas magna. 27 Porro
homines mirati sunt, dicentes: Qualis est hic, quia
venti et mare obediunt ei? 28 Et cum venisset trans
fretum in regionem Gerasenorum, occurrerunt ei
duo habentes dæmonia, de monumentis exeuntes,
sævi nimis, ita ut nemo posset transire per viam
illam. 29 Et ecce clamaverunt, dicentes: Quid nobis,
et tibi, Iesu Fili Dei? Venisti huc ante tempus
torquere nos? 30 Erat autem non longe ab illis grex
multorum porcorum pascens. 31 Dæmones autem
rogabant eum, dicentes: Si eiicis nos hinc, mitte
nos in gregem porcorum. 32 Et ait illis: Ite. At illi
exeuntes abierunt in porcos, et ecce impetu abiit
totus grex per præceps in mare: et mortui sunt in
aquis. 33 Pastores autem fugerunt: et venientes
in civitatem, nunciaverunt omnia, et de eis, qui
dæmonia habuerant. 34 Et ecce tota civitas exiit
obviam Iesu: et viso eo rogabant, ut transiret a
finibus eorum.

9 Et ascendens in naviculam, transfretavit, et
venit in civitatem suam. 2 Et ecce offerebant ei
paralyticum iacentem in lecto. Et videns Iesus fidem
illorum, dixit paralytico: Confide fili, remittuntur
tibi peccata tua. 3 Et ecce quidam de Scribis
dixerunt intra se: Hic blasphemat. 4 Et cum vidisset
Iesus cogitationes eorum, dixit: Ut quid cogitatis

mala in cordibus vestris? 5 Quid est facilius dicere:
Dimittuntur tibi peccata tua: an dicere: Surge, et
ambula? 6 Ut autem sciatis, quia Filius hominis
habet potestatem in terra dimittendi peccata,
tunc ait paralytico: Surge, tolle lectum tuum, et
vade in domum tuam. 7 Et surrexit, et abiit in
domum suam. 8 Videntes autem turbæ timuerunt,
et glorificaverunt Deum, qui dedit potestatem
talem hominibus. 9 Et, cum transiret inde Iesus,
vidit hominem sedentem in telonio, Matthæum
nomine. Et ait illi: Sequere me. Et surgens, secutus
est eum. 10 Et factum est discumbente eo in
domo, ecce multi publicani, et peccatores venientes
discumbebant cum Iesu, et discipulis eius. 11 Et
videntes Pharisæi, dicebant discipulis eius: Quare
cum publicanis, et peccatoribus manducat Magister
vester? 12 At Iesus audiens, ait: Non est opus
valentibus medicus, sed male habentibus. 13 Euntes
autem discite quid est: Misericordiam volo, et
non sacrificium. Non enim veni vocare iustos, sed
peccatores. 14 Tunc accesserunt ad eum discipuli
Ioannis, dicentes: Quare nos, et Pharisæi ieiunamus
frequenter: discipuli autem tui non ieiunant? 15 Et
ait illis Iesus: Numquid possunt filii sponsi lugere,
quamdiu cum illis est sponsus? Venient autem dies
cum auferetur ab eis sponsus: et tunc ieiunabunt.
16 Nemo autem immittit commissuram panni rudis
in vestimentum vetus: tollit enim plenitudinem
eius a vestimento: et peior scissura fit. 17 Neque
mittunt vinum novum in utres veteres. Alioquin
rumpuntur utres, et vinum effunditur, et utres
pereunt. Sed vinum novum in utres novos mittunt:
et ambo conservantur. 18 Hæc illo loquente ad
eos, ecce princeps unus accessit, et adorabat eum,
dicens: Domine, filia mea modo defuncta est: sed
veni, impone manum tuam super eam, et vivet.
19 Et surgens Iesus, sequebatur eum, et discipuli
eius. 20 Et ecce mulier, quæ sanguinis fluxum
patiebatur duodecim annis, accessit retro, et tetigit
fimbriam vestimenti eius. 21 Dicebat enim intra se:
Si tetigero tantum vestimentum eius: salva ero. 22
At Iesus conversus, et videns eam, dixit: Confide
filia, fides tua te salvam fecit. Et salva facta est
mulier ex illa hora. 23 Et cum venisset Iesus in
domum principis, et vidisset tibicines et turbam
tumultuantem, dicebat: 24 Recedite: non est enim
mortua puella, sed dormit. Et deridebant eum.
25 Et cum eiecta esset turba, intravit: et tenuit
manum eius. Et surrexit puella. 26 Et exiit fama
hæc in universam terram illam. 27 Et transeunte
inde Iesu, secuti sunt eum duo cæci, clamantes,
et dicentes: Miserere nostri, fili David. 28 Cum
autem venisset domum, accesserunt ad eum cæci.
Et dicit eis Iesus: Creditis quia hoc possum facere
vobis? Dicunt ei: Utique, Domine. 29 Tunc tetigit
oculos eorum, dicens: Secundum fidem vestram fiat
vobis. 30 Et aperti sunt oculi eorum: et comminatus
est illis Iesus, dicens: Videte ne quis sciat. 31 Illi
autem exeuntes, diffamaverunt eum in tota terra
illa. 32 Egressis autem illis, ecce obtulerunt ei
hominem mutum, dæmonium habentem. 33 Et
eiecto dæmonio, locutus est mutus, et miratæ sunt
turbæ, dicentes: Numquam apparuit sic in Israel. 34
Pharisæi autem dicebant: In principe dæmoniorum
eiicit dæmones. 35 Et circuibat Iesus omnes civitates,
et castella, docens in synagogis eorum, et prædicans
Evangelium regni, et curans omnem languorem,
et omnem infirmitatem. 36 Videns autem turbas,
misertus est eis: quia erant vexati, et iacentes
sicut oves non habentes pastorem. 37 Tunc dicit
discipulis suis: Messis quidem multa, operarii autem
pauci. 38 Rogate ergo Dominum messis, ut mittat
operarios in messem suam.

10 Et convocatis duodecim discipulis suis, dedit
illis potestatem spirituum immundorum, ut
eiicerent eos, et curarent omnem languorem,
et omnem infirmitatem. 2 Duodecim autem
Apostolorum nomina sunt hæc. Primus: Simon, qui
dicitur Petrus, et Andreas frater eius, 3 Iacobus
Zebedæi, et Ioannes frater eius, Philippus, et
Bartholomæus, Thomas, et Matthæus publicanus,
Iacobus Alphæi, et Thaddæus, 4 Simon Chananæus,
et Iudas Iscariotes, qui et tradidit eum. 5 Hos
duodecim misit Iesus: præcipiens eis, dicens: In viam
gentium ne abieritis, et in civitates Samaritanorum
ne intraveritis: 6 sed potius ite ad oves quæ
perierunt domus Israel. 7 Euntes autem prædicate,
dicentes: Quia appropinquavit regnum cælorum.
8 Infirmos curate, mortuos suscitate, leprosos
mundate, dæmones eiicite: gratis accepistis, gratis
date. 9 Nolite possidere aurum, neque argentum,
neque pecuniam in zonis vestris: 10 non peram in
via, neque duas tunicas, neque calceamenta, neque
virgam: dignus enim est operarius cibo suo. 11
In quamcumque autem civitatem, aut castellum
intraveritis, interrogate, quis in ea dignus sit: et ibi
manete donec exeatis. 12 Intrantes autem in domum,
salutate eam, dicentes: Pax huic domui. 13 Et si
quidem fuerit domus illa digna, veniet pax vestra
super eam: si autem non fuerit digna, pax vestra
revertetur ad vos. 14 Et quicumque non receperit
vos, neque audierit sermones vestros: exeunte foras
de domo, vel civitate, excutite pulverem de pedibus
vestris. 15 Amen dico vobis: Tolerabilius erit terræ
Sodomorum, et Gomorrhæorum in die iudicii, quam

illi civitati. 16 Ecce ego mitto vos sicut oves in medio
luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes,
et simplices sicut columbæ. 17 Cavete autem ab
hominibus. Tradent enim vos in conciliis, et in
synagogis suis flagellabunt vos: 18 et ad præsides,
et ad reges ducemini propter me in testimonium
illis, et gentibus. 19 Cum autem tradent vos, nolite
cogitare quomodo, aut quid loquamini: dabitur
enim vobis in illa hora, quid loquamini. 20 Non
enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris
vestri, qui loquitur in vobis. 21 Tradet autem frater
fratrem in mortem, et pater filium: et insurgent
filii in parentes, et morte eos afficient: 22 et eritis
odio omnibus propter nomen meum: qui autem
perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. 23
Cum autem persequentur vos in civitate ista, fugite
in aliam. Amen dico vobis, non consummabitis
civitates Israel, donec veniat Filius hominis. 24
Non est discipulus super magistrum, nec servus
super dominum suum. 25 Sufficit discipulo, ut sit
sicut magister eius: et servo, sicut dominus eius.
Si Patrem familias Beelzebub vocaverunt: quanto
magis domesticos eius? 26 Ne ergo timueritis eos:
Nihil enim est opertum, quod non revelabitur: et
occultum, quod non scietur. 27 Quod dico vobis in
tenebris, dicite in lumine: et quod in aure auditis,
prædicate super tecta. 28 Et nolite timere eos,
qui occidunt corpus, animam autem non possunt
occidere: sed potius timete eum, qui potest et
animam, et corpus perdere in Gehennam. (Geenna
g1067) 29 Nonne duo passeres asse væneunt? et unus
ex illis non cadet super terram sine Patre vestro?
30 Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt.
31 Nolite ergo timere: multis passeribus meliores
estis vos. 32 Omnis ergo, qui confitebitur me coram
hominibus, confitebor et ego eum coram Patre meo,
qui in cælis est: 33 qui autem negaverit me coram
hominibus, negabo et ego eum coram Patre meo, qui
in cælis est. 34 Nolite arbitrari quia pacem venerim
mittere in terram: non veni pacem mittere, sed
gladium. 35 Veni enim separare hominem adversus
patrem suum, et filiam adversus matrem suam,
et nurum adversus socrum suam: 36 et inimici
hominis, domestici eius. 37 Qui amat patrem, aut
matrem plus quam me, non est me dignus. Et qui
amat filium, aut filiam super me, non est me dignus.
38 Et qui non accipit crucem suam, et sequitur me,
non est me dignus. 39 Qui invenit animam suam,
perdet illam: et qui perdiderit animan suam propter
me, inveniet eam. 40 Qui recipit vos, me recipit: et
qui me recipit, recipit eum, qui me misit. 41 Qui
recipit prophetam in nomine prophetæ, mercedem
prophetæ accipiet: et qui recipit iustum in nomine
iusti, mercedem iusti accipiet. 42 Et quicumque
potum dederit uni ex minimis istis calicem aquæ
frigidæ tantum in nomine discipuli: amen dico
vobis, non perdet mercedem suam.

11 Et factum est, cum consummasset Iesus,
præcipiens duodecim discipulis suis, transiit
inde ut doceret, et prædicaret in civitatibus eorum.
2 Ioannes autem cum audisset in vinculis opera
Christi, mittens duos de discipulis suis, 3 ait illi:
Tu es, qui venturus es, an alium expectamus? 4
Et respondens Iesus ait illis: Euntes renunciate
Ioanni quæ audistis, et vidistis. 5 Cæci vident,
claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt,
mortui resurgunt, pauperes evangelizantur: 6 et
beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me.
7 Illis autem abeuntibus, cœpit Iesus dicere ad
turbas de Ioanne: Quid existis in desertum videre?
arundinem vento agitatem? 8 Sed quid existis
videre? hominem mollibus vestitum? Ecce qui
mollibus vestiuntur, in domibus regum sunt. 9 Sed
quid existis videre? prophetam? Etiam dico vobis,
et plus quam prophetam. 10 Hic est enim, de quo
scriptum est: Ecce ego mitto Angelum meum ante
faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te. 11
Amen dico vobis, non surrexit inter natos mulierum
maior Ioanne Baptista: qui autem minor est in
regno cælorum, maior est illo. 12 A diebus autem
Ioannis Baptistæ usque nunc, regnum cælorum vim
patitur, et violenti rapiunt illud. 13 Omnes enim
prophetæ, et lex usque ad Ioannem prophetaverunt:
14 et si vultis recipere, ipse est Elias, qui venturus
est. 15 Qui habet aures audiendi, audiat. 16 Cui
autem similem æstimabo generationem istam?
Similis est pueris sedentibus in foro: qui clamantes
coæqualibus 17 dicunt: Cecinimus vobis, et non
saltastis: lamentavimus, et non planxistis. 18 Venit
enim Ioannes neque manducans, neque bibens, et
dicunt: Dæmonium habet. 19 Venit Filius hominis
manducans, et bibens, et dicunt: Ecce homo vorax,
et potator vini, publicanorum, et peccatorum
amicus. Et iustificata est sapientia a filiis suis.
20 Tunc cœpit exprobrare civitatibus, in quibus
factæ sunt plurimæ virtutes eius, quia non egissent
pœnitentiam. 21 Væ tibi Corozain, væ tibi Bethsaida:
quia, si in Tyro, et Sidone factæ essent virtutes
quæ factæ sunt in vobis, olim in cilicio, et cinere
pœnitentiam egissent. 22 Verumtamen dico vobis:
Tyro, et Sidoni remissius erit in die iudicii, quam
vobis. 23 Et tu Capharnaum, numquid usque in
cælum exaltaberis? usque in infernum descendes.
Quia, si in Sodomis factæ fuissent virtutes, quæ
factæ sunt in te, forte mansissent usque in hanc

diem. (Hadēs g86) 24 Verumtamen dico vobis, quia
terræ Sodomorum remissius erit in die iudicii,
quam tibi. 25 In illo tempore respondens Iesus
dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine cæli et terræ,
quia abscondisti hæc a sapientibus, et prudentibus,
et revelasti ea parvulis. 26 Ita Pater: quoniam sic
fuit placitum ante te. 27 Omnia mihi tradita sunt a
Patre meo. Et nemo novit Filium, nisi Pater: neque
Patrem quis novit, nisi Filius, et cui voluerit Filius
revelare. 28 Venite ad me omnes, qui laboratis, et
onerati estis, et ego reficiam vos. 29 Tollite iugum
meum super vos, et discite a me, quia mitis sum,
et humilis corde: et invenietis requiem animabus
vestris. 30 Iugum enim meum suave est, et onus
meum leve.

12 In illo tempore abiit Iesus per sata Sabbato:
discipuli autem eius esurientes cœperunt
vellere spicas, et manducare. 2 Pharisæi autem
videntes, dixerunt ei: Ecce discipuli tui faciunt quod
non licet facere Sabbatis. 3 At ille dixit eis: Non
legistis quid fecerit David, quando esuriit, et qui
cum eo erant: 4 quomodo intravit in domum Dei,
et panes propositionis comedit, quos non licebat
ei edere, neque his, qui cum eo erant, nisi solis
sacerdotibus? 5 Aut non legistis in lege quia sabbatis
sacerdotes in templo sabbatum violant, et sine
crimine sunt? 6 Dico autem vobis, quia templo maior
est hic. 7 Si autem sciretis, quid est: Misericordiam
volo, et non sacrificium: numquam condemnassetis
innocentes: 8 Dominus enim est Filius hominis
etiam Sabbati. 9 Et cum inde transisset, venit in
synagogam eorum. 10 Et ecce homo manum habens
aridam, et interrogabant eum, dicentes: Si licet
Sabbatis curare? ut accusarent eum. 11 Ipse autem
dixit illis: Quis erit ex vobis homo, qui habeat ovem
unam, et si ceciderit hæc Sabbatis in foveam, nonne
tenebit, et levabit eam? 12 Quanto magis melior
est homo ove? Itaque licet Sabbatis benefacere. 13
Tunc ait homini: Extende manum tuam. Et extendit,
et restituta est sanitati sicut altera. 14 Exeuntes
autem Pharisæi, consilium faciebant adversus eum,
quomodo perderent eum. 15 Iesus autem sciens
recessit inde: et secuti sunt eum multi, et curavit
eos omnes: 16 et præcepit eis ne manifestum
eum facerent. 17 Ut adimpleretur quod dictum
est per Isaiam prophetam, dicentem: 18 Ecce puer
meus, quem elegi, dilectus meus, in quo bene
complacuit animæ meæ. Ponam Spiritum meum
super eum, et iudicium gentibus nunciabit. 19 Non
contendet, neque clamabit, neque audiet aliquis
in plateis vocem eius: 20 arundinem quassatam
non confringet, et linum fumigans non extinguet,
donec eiiciat ad victoriam iudicium: 21 et in nomine
eius Gentes sperabunt. 22 Tunc oblatus est ei
dæmonium habens, cæcus, et mutus, et curavit eum
ita ut loqueretur, et videret. 23 Et stupebant omnes
turbæ, et dicebant: Numquid hic est filius David? 24
Pharisæi autem audientes, dixerunt: Hic non eiicit
dæmones nisi in Beelzebub principe dæmoniorum.
25 Iesus autem sciens cogitationes eorum, dixit
eis: Omne regnum divisum contra se, desolabitur:
et omnis civitas, vel domus divisa contra se, non
stabit. 26 Et si Satanas Satanam eiicit, adversus se
divisus est: quomodo ergo stabit regnum eius? 27
Et si ego in Beelzebub eiicio dæmones, filii vestri
in quo eiiciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt. 28
Si autem ego in Spiritu Dei eiicio dæmones, igitur
pervenit in vos regnum Dei. 29 Aut quomodo
potest quisquam intrare in domum fortis, et vasa
eius diripere, nisi prius alligaverit fortem? Et tunc
domum illius diripiet. 30 Qui non est mecum, contra
me est: et qui non congregat mihi, spargit. 31
Ideo dico vobis: Omne peccatum, et blasphemia
remittetur hominibus, Spiritus autem blasphemia
non remittetur. 32 Et quicumque dixerit verbum
contra Filium hominis, remittetur ei: qui autem
dixerit contra Spiritum Sanctum, non remittetur ei
neque in hoc sæculo, neque in futuro. (aiōn g165) 33
Aut facite arborem bonam, et fructum eius bonum:
aut facite arborem malam, et fructum eius malum:
Si quidem ex fructu arbor agnoscitur. 34 Progenies
viperarum, quomodo potestis bona loqui, cum sitis
mali? ex abundantia enim cordis os loquitur. 35
Bonus homo de bono thesauro profert bona: et
malus homo de malo thesauro profert mala. 36 Dico
autem vobis quoniam omne verbum otiosum, quod
locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in
die iudicii. 37 Ex verbis enim tuis iustificaberis, et ex
verbis tuis condemnaberis. 38 Tunc responderunt ei
quidam de Scribis et Pharisæis, dicentes: Magister,
volumus a te signum videre. 39 Qui respondens ait
illis: Generatio mala, et adultera signum quærit: et
signum non dabitur ei, nisi signum Ionæ prophetæ.
40 Sicut enim fuit Ionas in ventre ceti tribus diebus,
et tribus noctibus; sic erit Filius hominis in corde
terræ tribus diebus, et tribus noctibus. 41 Viri
Ninivitæ surgent in iudicio cum generatione ista, et
condemnabunt eam: quia pœnitentiam egerunt in
prædicatione Ionæ. Et ecce plus quam Ionas hic. 42
Regina Austri surget in iudicio cum generatione
ista, et condemnabit eam: quia venit a finibus terræ
audire sapientiam Salomonis, et ecce plus quam
Salomon hic. 43 Cum autem immundus spiritus
exierit ab homine, ambulat per loca arida, quærens
requiem, et non invenit. 44 Tunc dicit: Revertar

in domum meam, unde exivi. Et veniens invenit
eam vacantem, scopis mundatam, et ornatam. 45
Tunc vadit, et assumit septem alios spiritus secum
nequiores se, et intrantes habitant ibi: et fiunt
novissima hominis illius peiora prioribus. Sic erit et
generationi huic pessimæ. 46 Adhuc eo loquente ad
turbas, ecce mater eius, et fratres stabant foras,
quærentes loqui ei. 47 Dixit autem ei quidam: Ecce
mater tua, et fratres tui foris stant quærentes te.
48 At ipse respondens dicenti sibi, ait: Quæ est
mater mea, et qui sunt fratres mei? 49 Et extendens
manum in discipulos suos, dixit: Ecce mater mea, et
fratres mei. 50 Quicumque enim fecerit voluntatem
Patris mei, qui in cælis est: ipse meus frater, et
soror, et mater est.

13 In illo die exiens Iesus de domo, sedebat
secus mare. 2 Et congregatæ sunt ad eum
turbæ multæ, ita ut naviculam ascendens sederet:
et omnis turba stabat in littore, 3 et locutus
est eis multa in parabolis, dicens: Ecce exiit qui
seminat, seminare. 4 Et dum seminat, quædam
ceciderunt secus viam, et venerunt volucres cæli, et
comederunt ea. 5 Alia autem ceciderunt in petrosa,
ubi non habebant terram multam: et continuo
exorta sunt, quia non habebant altitudinem terræ. 6
Sole autem orto æstuaverunt: et quia non habebant
radicem, aruerunt. 7 Alia autem ceciderunt in
spinas: et creverunt spinæ, et suffocaverunt ea. 8
Alia autem ceciderunt in terram bonam: et dabant
fructum aliud centesimum, aliud sexagesimum,
aliud trigesimum. 9 Qui habet aures audiendi,
audiat. 10 Et accedentes discipuli dixerunt ei: Quare
in parabolis loqueris eis? 11 Qui respondens, ait
illis: Quia vobis datum est nosse mysteria regni
cælorum: illis autem non est datum. 12 Qui enim
habet, dabitur ei, et abundabit: qui autem non
habet, et quod habet auferetur ab eo. 13 Ideo in
parabolis loquor eis: quia videntes non vident, et
audientes non audiunt, neque intelligunt. 14 Et
adimpletur in eis prophetia Isaiæ dicentis: Auditu
audietis, et non intelligetis: et videntes videbitis, et
non videbitis: 15 Incrassatum est enim cor populi
huius, et auribus graviter audierunt, et oculos suos
clauserunt: ne quando videant oculis, et auribus
audiant, et corde intelligant, et convertantur,
et sanem eos. 16 Vestri autem beati oculi quia
vident, et aures vestræ quia audiunt. 17 Amen
quippe dico vobis, quia multi prophetæ, et iusti
cupierunt videre quæ videtis, et non viderunt: et
audire quæ auditis, et non audierunt. 18 Vos ergo
audite parabolam seminantis. 19 Omnis, qui audit
verbum regni, et non intelligit, venit malus, et
rapit quod seminatum est in corde eius: hic est
qui secus viam seminatus est. 20 Qui autem super
petrosa seminatus est, hic est, qui verbum audit, et
continuo cum gaudio accipit illud: 21 non habet
autem in se radicem, sed est temporalis. Facta
autem tribulatione et persecutione propter verbum,
continuo scandalizatur. 22 Qui autem seminatus est
in spinis, hic est, qui verbum audit, et solicitudo
sæculi istius, et fallacia divitiarum suffocat verbum,
et sine fructu efficitur. (aiōn g165) 23 Qui vero in
terram bonam seminatus est, hic est qui audit
verbum, et intelligit, et fructum affert, et facit aliud
quidem centesimum, aliud autem sexagesimum,
aliud vero trigesimum. 24 Aliam parabolam
proposuit illis, dicens: Simile factum est regnum
cælorum homini, qui seminavit bonum semen in
agro suo. 25 Cum autem dormirent homines, venit
inimicus eius, et superseminavit zizania in medio
tritici, et abiit. 26 Cum autem crevisset herba, et
fructum fecisset, tunc apparuerunt et zizania. 27
Accedentes autem servi Patris familias, dixerunt
ei: Domine, nonne bonum semen seminasti in
agro tuo? Unde ergo habet zizania? 28 Et ait illis:
Inimicus homo hoc fecit: Servi autem dixerunt
ei, Vis, imus, et colligimus ea? 29 Et ait: Non: ne
forte colligentes zizania, eradicetis simul cum eis
et triticum. 30 Sinite utraque crescere usque ad
messem, et in tempore messis dicam messoribus:
Colligite primum zizania, et alligate ea in fasciculos
ad comburendum, triticum autem congregate in
horreum meum. 31 Aliam parabolam proposuit eis
dicens: Simile est regnum cælorum grano sinapis,
quod accipiens homo seminavit in agro suo: 32
quod minimum quidem est omnibus seminibus:
cum autem creverit, maius est omnibus oleribus, et
fit arbor, ita ut volucres cæli veniant, et habitent
in ramis eius. 33 Aliam parabolam locutus est
eis. Simile est regnum cælorum fermento, quod
acceptum mulier abscondit in farinæ satis tribus,
donec fermentatum est totum. 34 Hæc omnia
locutus est Iesus in parabolis ad turbas: et sine
parabolis non loquebatur eis: 35 ut impleretur quod
dictum erat per prophetam, dicentem: Aperiam
in parabolis os meum, eructabo abscondita a
constitutione mundi. 36 Tunc, dimissis turbis, venit
in domum: et accesserunt ad eum discipuli eius,
dicentes: Edissere nobis parabolam zizaniorum agri.
37 Qui respondens ait illis: Qui seminat bonum
semen, est Filius hominis. 38 Ager autem, est
mundus. Bonum vero semen, hi sunt filii regnum.
Zizania autem, filii sunt nequam. 39 Inimicus
autem, qui seminavit ea, est diabolus. Messis vero,
consummatio sæculi est. Messores autem, Angeli

sunt. (aiōn g165) 40 Sicut ergo colliguntur zizania,
et igni comburuntur: sic erit in consummatione
sæculi. (aiōn g165) 41 Mittet Filius hominis Angelos
suos, et colligent de regno eius omnia scandala, et
eos, qui faciunt iniquitatem: 42 et mittent eos in
caminum ignis. Ibi erit fletus, et stridor dentium.
43 Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno Patris
eorum. Qui habet aures audiendi, audiat. 44 Simile
est regnum cælorum thesauro abscondito in agro:
quem qui invenit homo, abscondit, et præ gaudio
illius vadit, et vendit universa quæ habet, et emit
agrum illum. 45 Iterum simile est regnum cælorum
homini negotiatori, quærenti bonas margaritas.
46 Inventa autem una pretiosa margarita, abiit,
et vendidit omnia quæ habuit, et emit eam. 47
Iterum simile est regnum cælorum sagenæ missæ
in mare, et ex omni genere piscium congreganti.
48 Quam, cum impleta esset, educentes, et secus
littus sedentes, elegerunt bonis in vasa, malos
autem foras miserunt. 49 Sic erit in consummatione
sæculi: exibunt Angeli, et separabunt malos de
medio iustorum, (aiōn g165) 50 et mittent eos in
caminum ignis: ibi erit fletus, et stridor dentium.
51 Intellexistis hæc omnia? Dicunt ei: Etiam. 52 Ait
illis: Ideo omnis scriba doctus in regno cælorum,
similis est homini patrifamilias, qui profert de
thesauro suo nova et vetera. 53 Et factum est,
cum consummasset Iesus parabolas istas, transiit
inde. 54 Et veniens in patriam suam, docebat eos in
synagogis eorum, ita ut mirarentur, et dicerent:
Unde huic sapientia hæc, et virtutes? 55 Nonne hic
est fabri filius? Nonne mater eius dicitur Maria, et
fratres eius, Iacobus, et Ioseph, et Simon, et Iudas?
56 Et sorores eius, nonne omnes apud nos sunt?
Unde ergo huic omnia ista? 57 Et scandalizabantur
in eo. Iesus autem dixit eis: Non est propheta sine
honore, nisi in patria sua, et in domo sua. 58 Et
non fecit ibi virtutes multas propter incredulitatem
illorum.

14 In illo tempore audivit Herodes tetrarcha
fama Iesu: 2 et ait pueris suis: Hic est Ioannes
Baptista: ipse surrexit a mortuis, et ideo virtutes
operantur in eo. 3 Herodes enim tenuit Ioannem,
et alligavit eum: et posuit in carcerem propter
Herodiadem uxorem fratris sui. 4 Dicebat enim illi
Ioannes: Non licet tibi habere eam. 5 Et volens illum
occidere, timuit populum: quia sicut prophetam
eum habebant. 6 Die autem natalis Herodis saltavit
filia Herodiadis in medio, et placuit Herodi. 7 Unde
cum iuramento pollicitus est ei dare quodcumque
postulasset ab eo. 8 At illa præmonita a matre sua,
Da mihi, inquit, hic in disco caput Ioannis Baptistæ.
9 Et contristatus est rex: propter iuramentum
autem, et eos, qui pariter recumbebant, iussit dari.
10 Misitque et decollavit Ioannem in carcere. 11 Et
allatum est caput eius in disco, et datum est puellæ,
et attulit matri suæ. 12 Et accedentes discipuli
eius, tulerunt corpus eius, et sepelierunt illud: et
venientes nunciaverunt Iesu. 13 Quod cum audisset
Iesus, secessit inde in navicula, in locum desertum
seorsum: et cum audissent turbæ, secutæ sunt eum
pedestres de civitatibus. 14 Et exiens vidit turbam
multam, et misertus est eis, et curavit languidos
eorum. 15 Vespere autem facto, accesserunt ad
eum discipuli eius, dicentes: Desertus est locus, et
hora iam præteriit: dimitte turbas, ut euntes in
castella, emant sibi escas. 16 Iesus autem dixit eis:
Non habent necesse ire: date illis vos manducare.
17 Responderunt ei: Non habemus hic nisi quinque
panes, et duos pisces. 18 Qui ait eis: Afferte mihi
illos huc. 19 Et cum iussisset turbam discumbere
super fœnum, acceptis quinque panibus, et duobus
piscibus, aspiciens in cælum benedixit, et fregit, et
dedit discipulis panes, discipuli autem turbis. 20 Et
manducaverunt omnes, et saturati sunt. Et tulerunt
reliquias, duodecim cophinos fragmentorum plenos.
21 Manducantium autem fuit numerus, quinque
millia virorum, exceptis mulieribus, et parvulis. 22
Et statim compulit Iesus discipulos ascendere in
naviculam, et præcedere eum trans fretum, donec
dimitteret turbas. 23 Et dimissa turba, ascendit in
montem solus orare. Vespere autem facto solus erat
ibi. 24 Navicula autem in medio mari iactabatur
fluctibus: erat enim contrarius ventus. 25 Quarta
enim vigilia noctis, venit ad eos ambulans super
mare. 26 Et videntes eum super mare ambulantem,
turbati sunt, dicentes: Quia phantasma est. Et præ
timore clamaverunt. 27 Statimque Iesus locutus est
eis, dicens: Habete fiduciam: ego sum, nolite timere.
28 Respondens autem Petrus dixit: Domine, si tu es,
iube me ad te venire super aquas. 29 At ipse ait:
Veni. Et descendens Petrus de navicula, ambulabat
super aquam ut veniret ad Iesum. 30 Videns vero
ventum validum, timuit: et cum cœpisset mergi,
clamavit dicens: Domine, salvum me fac. 31 Et
continuo Iesus extendens manum, apprehendit
eum: et ait illi: Modicæ fidei, quare dubitasti?
32 Et cum ascendissent in naviculam, cessavit
ventus. 33 Qui autem in navicula erant, venerunt, et
adoraverunt eum, dicentes: Vere, Filius Dei es. 34 Et
cum transfretassent, venerunt in terram Genesar.
35 Et cum cognovissent eum viri loci illius, miserunt
in universam regionem illam, et obtulerunt ei
omnes male habentes: 36 et rogabant eum ut vel

fimbriam vestimenti eius tangerent. Et quicumque
tetigerunt, salvi facti sunt.

15 Tunc accesserunt ad eum ab Ierosolymis
Scribæ, et Pharisæi, dicentes: **2** Quare discipuli
tui transgrediuntur traditionem seniorum? non
enim lavant manus suas cum panem manducant.
3 Ipse autem respondens ait illis: Quare et vos
transgredimini mandatum Dei propter traditionem
vestram? Nam Deus dixit: **4** Honora patrem, et
matrem. Et: Qui maledixerit patri, vel matri, morte
moriatur. **5** Vos autem dicitis: Quicumque dixerit
patri, vel matri, Munus, quodcumque est ex me,
tibi proderit, **6** et non honorificabit patrem suum,
aut matrem suam: et irritum fecistis mandatum Dei
propter traditionem vestram. **7** Hypocritæ, bene
prophetavit de vobis Isaias, dicens: **8** Populus hic
labiis me honorat: cor autem eorum longe est a me.
9 Sine causa autem colunt me, docentes doctrinas,
et mandata hominum. **10** Et convocatis ad se turbis,
dixit eis: Audite, et intelligite. **11** Non quod intrat
in os, coinquinat hominem: sed quod procedit ex
ore, hoc coinquinat hominem. **12** Tunc accedentes
discipuli eius, dixerunt ei: Scis quia Pharisæi audito
verbo hoc, scandalizati sunt? **13** At ille respondens
ait: Omnis plantatio, quam non plantavit Pater meus
cælestis, eradicabitur. **14** Sinite illos: cæci sunt, et
duces cæcorum. Cæcus autem si cæco ducatum
præstet, ambo in foveam cadunt. **15** Respondens
autem Petrus dixit ei: Edissere nobis parabolam
istam. **16** At ille dixit: Adhuc et vos sine intellectu
estis? **17** Non intelligitis quia omne, quod in os
intrat, in ventrem vadit, et in secessum emittitur?
18 Quæ autem procedunt de ore, de corde exeunt,
et ea coinquinant hominem: **19** de corde enim
exeunt cogitationes malæ, homicidia, adulteria,
fornicationes, furta, falsa testimonia, blasphemiæ.
20 Hæc sunt, quæ coinquinant hominem. Non
lotis autem manibus manducare, non coinquinat
hominem. **21** Et egressus inde Iesus secessit in
partes Tyri, et Sidonis. **22** Et ecce mulier Chananæa
a finibus illis egressa clamavit, dicens ei: Miserere
mei Domine, Fili David: filia mea male a dæmonio
vexatur. **23** Qui non respondit ei verbum. Et
accedentes discipuli eius rogabant eum dicentes:
Dimitte eam: quia clamat post nos. **24** Ipse autem
respondens ait: Non sum missus nisi ad oves, quæ
perierunt domus Israel. **25** At illa venit, et adoravit
eum, dicens: Domine, adiuva me. **26** Qui respondens
ait: Non est bonum sumere panem filiorum, et
mittere canibus. **27** At illa dixit: Etiam Domine:
nam et catelli edunt de micis, quæ cadunt de
mensa dominorum suorum. **28** Tunc respondens
Iesus, ait illi: O mulier, magna est fides tua: fiat
tibi sicut vis. Et sanata est filia eius ex illa hora.
29 Et cum transisset inde Iesus, venit secus Mare
Galilææ: et ascendens in montem, sedebat ibi. **30**
Et accesserunt ad eum turbæ multæ, habentes
secum mutos, cæcos, claudos, debiles, et alios
multos: et proiecerunt eos ad pedes eius, et curavit
eos: **31** ita ut turbæ mirarentur videntes mutos
loquentes, claudos ambulantes, cæcos videntes:
et magnificabant Deum Israel. **32** Iesus autem,
convocatis discipulis suis, dixit: Misereor turbæ,
quia triduo iam perseverant mecum, et non habent
quod manducent: et dimittere eos ieiunos nolo, ne
deficiant in via. **33** Et dicunt ei discipuli: Unde ergo
nobis in deserto panes tantos, ut saturemus turbam
tantam? **34** Et ait illis Iesus: Quot habetis panes?
At illi dixerunt: Septem, et paucos pisciculos. **35**
Et præcepit turbæ, ut discumberent super terram.
36 Et accipiens septem panes, et pisces, et gratias
agens, fregit, et dedit discipulis suis, et discipuli
dederunt populo. **37** Et comederunt omnes, et
saturati sunt. Et quod superfuit de fragmentis,
tulerunt septem sportas plenas. **38** Erant autem qui
manducaverunt, quattuor millia hominum, extra
parvulos, et mulieres. **39** Et, dimissa turba, ascendit
in naviculam: et venit in fines Magedan.

16 Et accesserunt ad eum Pharisæi, et Sadducæi
tentantes: et rogaverunt eum ut signum de
cælo ostenderet eis. **2** At ille respondens, ait illis:
Facto vespere dicitis: Serenum erit, rubicundum est
enim cælum. **3** Et mane: Hodie tempestas, rutilat
enim triste cælum. **4** Faciem ergo cæli diiudicare
nostis: signa autem temporum non potestis scire?
Generatio mala et adultera signum quærit: et
signum non dabitur ei, nisi signum Ionæ prophetæ.
Et relictis illis, abiit. **5** Et cum venissent discipuli
eius trans fretum, obliti sunt panes accipere. **6**
Qui dixit illis: Intuemini, et cavete a fermento
Pharisæorum, et Sadducæorum. **7** At illi cogitabant
intra se dicentes: Quia panes non accepimus. **8**
Sciens autem Iesus, dixit: Quid cogitatis intra vos
modicæ fidei, quia panes non habetis? **9** Nondum
intelligitis, neque recordamini quinque panum
in quinque millia hominum, et quot cophinos
sumpsistis? **10** neque septem panum in quattuor
millia hominum, et quot sportas sumpsistis? **11**
Quare non intelligitis, quia non de pane dixi vobis:
Cavete a fermento Pharisæorum, et Sadducæorum?
12 Tunc intellexerunt quia non dixerit cavendum
a fermento panum, sed a doctrina Pharisæorum,
et Sadducæorum. **13** Venit autem Iesus in partes
Cæsareæ Philippi: et interrogabat discipulos suos,

dicens: Quem dicunt homines esse Filium hominis? **14** At illi dixerunt: Alii Ioannem Baptistam, alii autem Eliam, alii vero Ieremiam, aut unum ex prophetis. **15** Dicit illis Iesus: Vos autem quem me esse dicitis? **16** Respondens Simon Petrus dixit: Tu es Christus, Filius Dei vivi. **17** Respondens autem Iesus, dixit ei: Beatus es Simon Bar Iona: quia caro, et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui in cælis est. **18** Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, et portæ inferi non prævalebunt adversus eam. **(Hadēs g86)** **19** Et tibi dabo claves regni cælorum. Et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in cælis: et quodcumque solveris super terram, erit solutum et in cælis. **20** Tunc præcepit discipulis suis ut nemini dicerent quia ipse esset Iesus Christus. **21** Exinde cœpit Iesus ostendere discipulis suis, quia oporteret eum ire Ierosolymam, et multa pati a senioribus, et Scribis, et principibus sacerdotum, et occidi, et tertia die resurgere. **22** Et assumens eum Petrus, cœpit increpare illum dicens: Absit a te, Domine: non erit tibi hoc. **23** Qui conversus, dixit Petro: Vade post me Satana, scandalum es mihi: quia non sapis ea, quæ Dei sunt, sed ea, quæ hominum. **24** Tunc Iesus dixit discipulis suis: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me. **25** Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam. Qui autem perdiderit animam suam propter me, inveniet eam. **26** Quid enim prodest homini, si mundum universum lucretur, animæ vero suæ detrimentum patiatur? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? **27** Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui cum Angelis suis: et tunc reddet unicuique secundum opera eius. **28** Amen dico vobis, sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant Filium hominis venientem in regno suo.

17 Et post dies sex assumit Iesus Petrum, et Iacobum, et Ioannem fratrem eius, et ducit illos in montem excelsum seorsum: **2** et transfiguratus est ante eos. Et resplenduit facies eius sicut sol: vestimenta autem eius facta sunt alba sicut nix. **3** Et ecce apparuerunt illis Moyses, et Elias cum eo loquentes. **4** Respondens autem Petrus, dixit ad Iesum: Domine, bonum est nos hic esse: si vis, faciamus tria tabernacula, tibi unum, Moysi unum, et Eliæ unum. **5** Adhuc eo loquente, ecce nubes lucida obumbravit eos. Et ecce vox de nube, dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui: ipsum audite. **6** Et audientes discipuli ceciderunt in faciem suam, et timuerunt valde. **7** Et accessit Iesus, et tetigit eos: dixitque eis: Surgite, et nolite timere. **8** Levantes autem oculos suos, neminem viderunt, nisi solum Iesum. **9** Et descendentibus illis de monte, præcepit eis Iesus, dicens: Nemini dixeritis visionem, donec Filius hominis a mortuis resurgat. **10** Et interrogaverunt eum discipuli, dicentes: Quid ergo scribæ dicunt quod Eliam oporteat primum venire? **11** At ille respondens, ait eis: Elias quidem venturus est, et restituet omnia. **12** Dico autem vobis, quia Elias iam venit, et non cognoverunt eum, sed fecerunt in eo quæcumque voluerunt. Sic et Filius hominis passurus est ab eis. **13** Tunc intellexerunt discipuli, quia de Ioanne Baptista dixisset eis. **14** Et cum venisset ad turbam, accessit ad eum homo genibus provolutus ante eum, dicens: **15** Domine, miserere filio meo, quia lunaticus est, et male patitur: nam sæpe cadit in ignem, et crebro in aquam. **16** Et obtuli eum discipulis tuis, et non potuerunt curare eum. **17** Respondens autem Iesus, ait: O generatio incredula, et perversa, quousque ero vobiscum? usquequo patiar vos? Afferte huc illum ad me. **18** Et increpavit illum Iesus, et exiit ab eo dæmonium, et curatus est puer ex illa hora. **19** Tunc accesserunt discipuli ad Iesum secreto, et dixerunt: Quare nos non potuimus eiicere illum? **20** Dixit illis Iesus: Propter incredulitatem vestram. Amen quippe dico vobis, si habueritis fidem, sicut granum sinapis, dicetis monti huic, Transi hinc illuc, et transibit, et nihil impossibile erit vobis. **21** Hoc autem genus non eiicitur nisi per orationem, et ieiunium. **22** Conversantibus autem eis in Galilæa, dixit illis Iesus: Filius hominis tradendus est in manus hominum: **23** et occident eum, et tertia die resurget. Et contristati sunt vehementer. **24** Et cum venissent Capharnaum, accesserunt qui didrachma accipiebant, ad Petrum, et dixerunt ei: Magister vester non solvit didrachma? **25** Ait: Etiam. Et cum intrasset in domum, prævenit eum Iesus, dicens: Quid tibi videtur Simon? Reges terræ a quibus accipiunt tributum vel censum? a filiis suis, an ab alienis? **26** Et ille dixit: Ab alienis. Dixit illi Iesus: Ergo liberi sunt filii. **27** Ut autem non scandalizemus eos, vade ad mare, et mitte hamum: et eum piscem, qui primus ascenderit, tolle: et aperto ore eius, invenies staterem: illum sumens, da eis pro me, et te.

18 In illa hora accesserunt discipuli ad Iesum, dicentes: Quis putas, maior est in regno cælorum? **2** Et advocans Iesus parvulum, statuit eum in medio eorum, **3** et dixit: Amen dico vobis, nisi conversi fueritis, et efficiamini sicut parvuli,

non intrabitis in regnum cælorum. 4 Quicumque
ergo humiliaverit se sicut parvulus iste, hic est
maior in regno cælorum. 5 Et qui susceperit unum
parvulum talem in nomine meo, me suscipit. 6
Qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis,
qui in me credunt, expedit ei ut suspendatur mola
asinaria in collo eius, et demergatur in profundum
maris. 7 Væ mundo a scandalis. Necesse est enim
ut veniant scandala: verumtamen væ homini illi,
per quem scandalum venit. 8 Si autem manus
tua, vel pes tuus scandalizat te: abscide eum, et
proiice abs te: bonum tibi est ad vitam ingredi
debilem, vel claudum, quam duas manus, vel duos
pedes habentem mitti in ignem æternum. (aiōnios
g166) 9 Et si oculus tuus scandalizat te, erue eum,
et proiice abs te: bonum tibi est cum uno oculo
in vitam intrare, quam duos oculos habentem
mitti in Gehennam ignis. (Geenna g1067) 10 Videte
ne contemnatis unum ex his pusillis: dico enim
vobis, quia Angeli eorum in cælis semper vident
faciem Patris mei, qui in cælis est. 11 Venit enim
Filius hominis salvare quod perierat. 12 Quid vobis
videtur? Si fuerint alicui centum oves, et erravit
una ex eis: nonne relinquit nonaginta novem in
montibus, et vadit quærere eam, quæ erravit? 13 Et
si contigerit ut inveniat eam: Amen dico vobis, quia
gaudet super eam magis quam super nonaginta
novem, quæ non erraverunt. 14 Sic non est voluntas
ante Patrem vestrum, qui in cælis est, ut pereat
unus de pusillis istis. 15 Si autem peccaverit in te
frater tuus, vade, et corripe eum inter te, et ipsum
solum. Si te audierit, lucratus eris fratrem tuum.
16 Si autem te non audierit, adhibe tecum adhuc
unum, vel duos, ut in ore duorum, vel trium testium
stet omne verbum. 17 Quod si non audierit eos: dic
Ecclesiæ. Si autem Ecclesiam non audierit: sit tibi
sicut ethnicus, et publicanus. 18 Amen dico vobis,
quæcumque alligaveritis super terram, erunt ligata
et in cælo: et quæcumque solveritis super terram,
erunt soluta et in cælo. 19 Iterum dico vobis, quia si
duo ex vobis consenserint super terram, de omni
re quamcumque petierint, fiet illis a Patre meo,
qui in cælis est. 20 Ubi enim sunt duo, vel tres
congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum.
21 Tunc accedens Petrus ad eum, dixit: Domine
quoties peccabit in me frater meus, et dimittam
ei? usque septies? 22 Dicit illi Iesus: Non dico tibi
usque septies: sed usque septuagies septies. 23 Ideo
assimilatum est regnum cælorum homini regi, qui
voluit rationem ponere cum servis suis. 24 Et cum
cœpisset rationem ponere, oblatus est ei unus, qui
debebat ei decem millia talenta. 25 Cum autem non
haberet unde redderet, iussit eum dominus eius
venundari, et uxorem eius, et filios, et omnia quæ
habebat, et reddi. 26 Procidens autem servus ille,
orabat eum, dicens: Patientiam habe in me, et omnia
reddam tibi. 27 Misertus autem dominus servi illius,
dimisit eum, et debitum dimisit ei. 28 Egressus
autem servus ille invenit unum de conservis suis,
qui debebat ei centum denarios: et tenens suffocavit
eum, dicens: Redde quod debes. 29 Et procidens
conservus eius, rogabat eum, dicens: Patientiam
habe in me, et omnia reddam tibi. 30 Ille autem
noluit: sed abiit, et misit eum in carcerem donec
redderet debitum. 31 Videntes autem conservi eius
quæ fiebant, contristati sunt valde: et venerunt, et
narraverunt domino suo omnia quæ facta fuerant.
32 Tunc vocavit illum dominus suus: et ait illi: Serve
nequam, omne debitum dimisi tibi quoniam rogasti
me: 33 nonne ergo oportuit et te misereri conservi
tui, sicut et ego tui misertus sum? 34 Et iratus
dominus eius tradidit eum tortoribus, quoadusque
redderet universum debitum. 35 Sic et Pater meus
cælestis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque
fratri suo de cordibus vestris.

19 Et factum est, cum consumasset Iesus
sermones istos, migravit a Galilæa, et venit in
fines Iudææ trans Iordanem, 2 et secutæ sunt eum
turbæ multæ, et curavit eos ibi. 3 Et accesserunt ad
eum Pharisæi tentantes eum, et dicentes: Si licet
homini dimittere uxorem suam, quacumque ex
causa? 4 Qui respondens, ait eis: Non legistis, quia
qui fecit hominem ab initio, masculum, et feminam
fecit eos? Et dixit: 5 Propter hoc dimittet homo
patrem, et matrem, et adhærebit uxori suæ, et
erunt duo in carne una. 6 Itaque iam non sunt duo,
sed una caro. Quod ergo Deus coniunxit, homo non
separet. 7 Dicunt illi: Quid ergo Moyses mandavit
dare libellum repudii, et dimittere? 8 Ait illis:
Quoniam Moyses ad duritiam cordis vestri permisit
vobis dimittere uxores vestras: ab initio autem
non fuit sic. 9 Dico autem vobis, quia quicumque
dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, et
aliam duxerit, mœchatur: et qui dimissam duxerit,
mœchatur. 10 Dicunt ei discipuli eius: Si ita est
causa hominis cum uxore, non expedit nubere. 11
Qui dixit illis: Non omnes capiunt verbum istud,
sed quibus datum est. 12 Sunt enim eunuchi, qui
de matris utero sic nati sunt: et sunt eunuchi,
qui facti sunt ab hominibus: et sunt eunuchi, qui
seipsos castraverunt propter regnum cælorum.
Qui potest capere capiat. 13 Tunc oblati sunt ei
parvuli, ut manus eis imponeret, et oraret. Discipuli
autem increpabant eos. 14 Iesus vero ait eis: Sinite
parvulos, et nolite eos prohibere ad me venire:

talium est enim regnum cælorum. 15 Et cum
imposuisset eis manus, abiit inde. 16 Et ecce unus
accedens, ait illi: Magister bone, quid boni faciam
ut habeam vitam æternam? (aiōnios g166) 17 Qui
dixit ei: Quid me interrogas de bono? Unus est
bonus, Deus. Si autem vis ad vitam ingredi, serva
mandata. 18 Dicit illi: Quæ? Iesus autem dixit: Non
homicidium facies: Non adulterabis: Non facies
furtum: Non falsum testimonium dices: 19 Honora
patrem tuum, et matrem tuam, et diliges proximum
tuum sicut teipsum. 20 Dicit illi adolescens: Omnia
hæc custodivi a iuventute mea, quid adhuc mihi
deest? 21 Ait illi Iesus: Si vis perfectus esse, vade,
vende quæ habes, et da pauperibus, et habebis
thesaurum in cælo: et veni, sequere me. 22 Cum
audisset autem adolescens verbum, abiit tristis:
erat enim habens multas possessiones. 23 Iesus
autem dixit discipulis suis: Amen dico vobis, quia
dives difficile intrabit in regnum cælorum. 24
Et iterum dico vobis: Facilius est camelum per
foramen acus transire, quam divitem intrare in
regnum cælorum. 25 Auditis autem his, discipuli
mirabantur valde, dicentes: Quis ergo poterit salvus
esse? 26 Aspiciens autem Iesus, dixit illis: Apud
homines hoc impossibile est: apud Deum autem
omnia possibilia sunt. 27 Tunc respondens Petrus,
dixit ei: Ecce nos reliquimus omnia, et secuti sumus
te: quid ergo erit nobis? 28 Iesus autem dixit illis:
Amen dico vobis, quod vos, qui secuti estis me,
in regeneratione cum sederit Filius hominis in
sede maiestatis suæ, sedebitis et vos super sedes
duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel. 29
Et omnis, qui reliquerit domum, vel fratres, aut
sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut
filios, aut agros propter nomen meum, centuplum
accipiet, et vitam æternam possidebit. (aiōnios g166)
30 Multi autem erunt primi novissimi, et novissimi
primi.

20 Simile est regnum cælorum homini
patrifamilias, qui exiit primo mane conducere
operarios in vineam suam. 2 Conventione autem
facta cum operariis ex denario diurno, misit
eos in vineam suam. 3 Et egressus circa horam
tertiam, vidit alios stantes in foro otiosos, 4 et
dixit illis: Ite et vos in vineam meam, et quod
iustum fuerit dabo vobis. 5 Illi autem abierunt.
Iterum autem exiit circa sextam et nonam horam:
et fecit similiter. 6 Circa undecimam vero exiit,
et invenit alios stantes, et dicit illis: Quid hic
statis tota die otiosi? 7 Dicunt ei: Quia nemo nos
conduxit. Dicit illis: Ite et vos in vineam meam.
8 Cum sero autem factum esset, dicit dominus
vineæ procuratori suo: Voca operarios, et redde
illis mercedem incipiens a novissimis usque ad
primos. 9 Cum venissent ergo qui circa undecimam
horam venerant, acceperunt singulos denarios. 10
Venientes autem et primi, arbitrati sunt quod plus
essent accepturi: acceperunt autem et ipsi singulos
denarios. 11 Et accipientes murmurabant adversus
patremfamilias, 12 dicentes: Hi novissimi una hora
fecerunt, et pares illos nobis fecisti, qui portavimus
pondus diei, et æstus. 13 At ille respondens uni
eorum, dixit: Amice non facio tibi iniuriam: nonne
ex denario convenisti mecum? 14 Tolle quod tuum
est, et vade: volo autem et huic novissimo dare sicut
et tibi. 15 Aut non licet mihi quod volo, facere?
An oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum?
16 Sic erunt novissimi primi, et primi novissimi.
Multi enim sunt vocati, pauci vero electi. 17 Et
ascendens Iesus Ierosolymam, assumpsit duodecim
discipulos secreto, et ait illis: 18 Ecce ascendimus
Ierosolymam, et Filius hominis tradetur principibus
sacerdotum, et Scribis, et condemnabunt eum
morte, 19 et tradent eum Gentibus ad illudendum,
et flagellandum, et crucifigendum, et tertia die
resurget. 20 Tunc accessit ad eum mater filiorum
Zebedæi cum filiis suis, adorans et petens aliquid ab
eo. 21 Qui dixit ei: Quid vis? Ait illi: Dic ut sedeant
hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, et unus ad
sinistram in regno tuo. 22 Respondens autem Iesus,
dixit: Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem,
quem ego bibiturus sum? Dicunt ei: Possumus. 23
Ait illis: Calicem quidem meum bibetis: sedere
autem ad dexteram meam vel sinistram non est
meum dare vobis, sed quibus paratum est a Patre
meo. 24 Et audientes decem, indignati sunt de
duobus fratribus. 25 Iesus autem vocavit eos ad se,
et ait: Scitis quia principes Gentium dominantur
eorum: et qui maiores sunt, potestatem exercent
in eos. 26 Non ita erit inter vos: sed quicumque
voluerit inter vos maior fieri, sit vester minister:
27 et qui voluerit inter vos primus esse, erit
vester servus. 28 Sicut Filius hominis non venit
ministrari, sed ministrare, et dare animam suam,
redemptionem pro multis. 29 Et egredientibus
illis ab Iericho, secuta est eum turba multa, 30 et
ecce duo cæci sedentes secus viam, audierunt,
quia Iesus transiret: et clamaverunt, dicentes:
Domine miserere nostri, fili David. 31 Turba autem
increpabat eos ut tacerent. At illi magis clamabant,
dicentes: Domine, miserere nostri, fili David. 32 Et
stetit Iesus, et vocavit eos, et ait: Quid vultis ut
faciam vobis? 33 Dicunt illi: Domine, ut aperiantur
oculi nostri. 34 Misertus autem eorum Iesus, tetigit

oculos eorum. Et confestim viderunt, et secuti sunt
eum.

21 Et cum appropinquassent Ierosolymis, et
venissent Bethphage ad Montem Oliveti: tunc
Iesus misit duos discipulos, **2** dicens eis: Ite in
castellum, quod contra vos est, et statim invenietis
asinam alligatam, et pullum cum ea: solvite, et
adducite mihi: **3** et si quis vobis aliquid dixerit,
dicite quia Dominus his opus habet: et confestim
dimittet eos. **4** Hoc autem totum factum est, ut
adimpleretur quod dictum est per prophetam,
dicentem: **5** Dicite filiæ Sion: Ecce Rex tuus venit
tibi mansuetus, sedens super asinam, et pullum
filium subiugalis. **6** Euntes autem discipuli fecerunt
sicut præcepit illis Iesus. **7** Et adduxerunt asinam,
et pullum: et imposuerunt super eos vestimenta
sua, et eum desuper sedere fecerunt. **8** Plurima
autem turba straverunt vestimenta sua in via: alii
autem cædebant ramos de arboribus, et sternebant
in via: **9** turbæ autem, quæ præcedebant, et
quæ sequebantur, clamabant, dicentes: Hosanna
Filio David: benedictus, qui venit in nomine
Domini: hosanna in altissimis. **10** Et cum intrasset
Ierosolymam, commota est universa civitas, dicens:
Quis est hic? **11** Populi autem dicebant: Hic est
Iesus Propheta a Nazareth Galilææ. **12** Et intravit
Iesus in templum Dei, et eiiciebat omnes vendentes,
et ementes in templo, et mensas numulariorum,
et cathedras vendentium columbas evertit: **13** et
dicit eis: Scriptum est: Domus mea domus orationis
vocabitur: vos autem fecistis illam speluncam
latronum. **14** Et accesserunt ad eum cæci, et claudi
in templo: et sanavit eos. **15** Videntes autem
principes sacerdotum, et Scribæ mirabilia, quæ
fecit, et pueros clamantes in templo, et dicentes:
Hosanna Filio David: indignati sunt, **16** et dixerunt
ei: Audis quid isti dicunt? Iesus autem dixit eis:
Utique. Numquam legistis: Quia ex ore infantium,
et lactentium perfecisti laudem? **17** Et relictis illis,
abiit foras extra Civitatem in Bethaniam: ibique
mansit. **18** Mane autem revertens in Civitatem,
esuriit. **19** Et videns fici arborem unam secus viam,
venit ad eam: et nihil invenit in ea nisi folia tantum,
et ait illi: Numquam ex te fructus nascatur in
sempiternum. Et arefacta est continuo ficulnea.
(aiōn g165) **20** Et videntes discipuli, mirati sunt,
dicentes: Quomodo continuo aruit? **21** Respondens
autem Iesus, ait eis: Amen dico vobis, si habueritis
fidem, et non hæsitaveritis, non solum de ficulnea
facietis, sed et si monti huic dixeritis, Tolle, et
iacta te in mare, fiet. **22** Et omnia quæcumque
petieritis in oratione credentes, accipietis. **23** Et
cum venisset in templum, accesserunt ad eum
docentem, principes sacerdotum, et seniores populi,
dicentes: In qua potestate hæc facis? Et quis tibi
dedit hanc potestatem? **24** Respondens Iesus dixit
eis: Interrogabo vos et ego unum sermonem: quem
si dixeritis mihi, et ego vobis dicam in qua potestate
hæc facio. **25** Baptismus Ioannis unde erat? e
cælo, an ex hominibus? At illi cogitabant inter se,
dicentes: **26** Si dixerimus, e cælo, dicet nobis: Quare
ergo non credidistis illi? Si autem dixerimus, ex
hominibus, timemus turbam: omnes enim habebant
Ioannem sicut prophetam. **27** Et respondentes Iesu,
dixerunt: Nescimus. Ait illis et ipse: Nec ego dico
vobis in qua potestate hæc facio. **28** Quid autem
vobis videtur? Homo quidam habebat duos filios, et
accedens ad primum, dixit: Fili, vade hodie, operare
in vinea mea. **29** Ille autem respondens, ait: Nolo.
Postea autem, pœnitentia motus, abiit. **30** Accedens
autem ad alterum, dixit similiter. At ille respondens,
ait: Eo, domine, et non ivit. **31** Quis ex duobus fecit
voluntatem patris? Dicunt ei: Primus. Dicit illis
Iesus: Amen dico vobis, quia publicani, et meretrices
præcedent vos in regnum Dei. **32** Venit enim ad
vos Ioannes in via iustitiæ, et non credidistis ei.
Publicani autem, et meretrices crediderunt ei:
vos autem videntes nec pœnitentiam habuistis
postea, ut crederetis ei. **33** Aliam parabolam audite:
Homo erat paterfamilias, qui plantavit vineam,
et sepem circumdedit ei, et fodit in ea torcular,
et ædificavit turrim, et locavit eam agricolis, et
peregre profectus est. **34** Cum autem tempus
fructuum appropinquasset, misit servos suos ad
agricolas, ut acciperent fructus eius. **35** Et agricolæ,
apprehensis servis eius, alium ceciderunt, alium
occiderunt, alium vero lapidaverunt. **36** Iterum
misit alios servos plures prioribus, et fecerunt
illis similiter. **37** Novissime autem misit ad eos
filium suum, dicens: Verebuntur filium meum. **38**
Agricolæ autem videntes filium, dixerunt intra se:
Hic est hæres, venite, occidamus eum, et habebimus
hereditatem eius. **39** Et apprehensum eum eiecerunt
extra vineam, et occiderunt. **40** Cum ergo venerit
dominus vineæ, quid faciet agricolis illis? **41** Aiunt
illi: Malos male perdet: et vineam suam locabit aliis
agricolis, qui reddant ei fructum temporibus suis.
42 Dicit illis Iesus: Numquam legistis in Scripturis:
Lapidem, quem reprobaverunt ædificantes, hic
factus est in caput anguli. A Domino factum est
istud, et est mirabile in oculis nostris: **43** ideo dico
vobis, quia auferetur a vobis regnum Dei, et dabitur
genti facienti fructus eius. **44** Et qui ceciderit
super lapidem istum, confringetur: super quem
vero ceciderit, conteret eum. **45** Et cum audissent

principes sacerdotum, et Pharisæi parabolas eius,
cognoverunt quod de ipsis diceret. 46 Et quærentes
eum tenere, timuerunt turbas: quoniam sicut
prophetam eum habebant.

22 Et respondens Iesus, dixit iterum in parabolis
eis, dicens: 2 Simile factum est regnum
cælorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo. 3
Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias, et
nolebant venire. 4 Iterum misit alios servos, dicens:
Dicite invitatis: Ecce prandium meum paravi, tauri
mei, et altilia occisa sunt, et omnia parata: venite ad
nuptias. 5 Illi autem neglexerunt: et abierunt, alius
in villam suam, alius vero ad negotiationem suam:
6 reliqui vero tenuerunt servos eius, et contumeliis
affectos occiderunt. 7 Rex autem cum audisset,
iratus est: et missis exercitibus suis, perdidit
homicidas illos, et civitatem illorum succendit. 8
Tunc ait servis suis: Nuptiæ quidem paratæ sunt,
sed qui invitati erant, non fuerunt digni. 9 Ite
ergo ad exitus viarum, et quoscumque inveneritis,
vocate ad nuptias. 10 Et egressi servi eius in vias,
congregaverunt omnes, quos invenerunt, malos
et bonos: et impletæ sunt nuptiæ discumbentium.
11 Intravit autem rex ut viderent discumbentes,
et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali.
12 Et ait illi: Amice, quomodo huc intrasti non
habens vestem nuptialem? At ille obmutuit. 13
Tunc dicit rex ministris: Ligatis manibus, et pedibus
eius, mittite eum in tenebras exteriores: ibi erit
fletus, et stridor dentium. 14 Multi enim sunt
vocati, pauci vero electi. 15 Tunc abeuntes Pharisæi,
consilium inierunt ut caperent eum in sermone.
16 Et mittunt ei discipulos suos cum Herodianis
dicentes: Magister, scimus quia verax es, et viam Dei
in veritate doces, et non est tibi cura de aliquo: non
enim respicis personam hominum: 17 dic ergo nobis
quid tibi videtur? licet censum dare Cæsari, an non?
18 Cognita autem Iesus nequitia eorum, ait: Quid
me tentatis hypocritæ? 19 Ostendite mihi numisma
census. At illi obtulerunt ei denarium. 20 Et ait illis
Iesus: Cuius est imago hæc, et superscriptio? 21
Dicunt ei: Cæsaris. Tunc ait illis: Reddite ergo quæ
sunt Cæsaris, Cæsari: et quæ sunt Dei, Deo. 22 Et
audientes mirati sunt, et relicto eo abierunt. 23 In
illo die accesserunt ad eum Sadducæi, qui dicunt
non esse resurrectionem: et interrogaverunt eum,
24 dicentes: Magister, Moyses dixit: Si quis mortuus
fuerit non habens filium, ut ducat frater eius
uxorem illius, et suscitet semen fratri suo. 25 Erant
autem apud nos septem fratres: et primus, uxore
ducta, defunctus est: et non habens semen, reliquit
uxorem suam fratri suo. 26 Similiter secundus, et
tertius usque ad septimum. 27 Novissime autem
omnium et mulier defuncta est. 28 In resurrectione
ergo cuius erit de septem uxor? omnes enim
habuerunt eam. 29 Respondens autem Iesus, ait
illis: Erratis nescientes Scripturas, neque virtutem
Dei. 30 In resurrectione enim neque nubent, neque
nubentur: sed erunt sicut Angeli Dei in cælo. 31 De
resurrectione autem mortuorum non legistis quod
dictum est a Deo dicente vobis: 32 Ego sum Deus
Abraham, et Deus Isaac, et Deus Iacob? Non est Deus
mortuorum, sed viventium. 33 Et audientes turbæ,
mirabantur in doctrina eius. 34 Pharisæi autem
audientes quod silentium imposuisset Sadducæis,
convenerunt in unum: 35 et interrogavit eum unus
ex eis legis doctor, tentans eum: 36 Magister, quod
est mandatum magnum in lege? 37 Ait illi Iesus:
Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et
in tota anima tua, et in tota mente tua. 38 Hoc est
maximum, et primum mandatum. 39 Secundum
autem simile est huic: Diliges proximum tuum,
sicut teipsum. 40 In his duobus mandatis universa
lex pendet, et prophetæ. 41 Congregatis autem
Pharisæis, interrogavit eos Iesus, 42 dicens: Quid
vobis videtur de Christo? cuius filius est? Dicunt ei:
David. 43 Ait illis: Quomodo ergo David in Spiritu
vocat eum Dominum, dicens: 44 Dixit Dominus
Domino meo: sede a dextris meis, donec ponam
inimicos tuos scabellum pedum tuorum? 45 Si ergo
David vocat eum Dominum, quomodo filius eius
est? 46 Et nemo poterat ei respondere verbum:
neque ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius
interrogare.

23 Tunc Iesus locutus est ad turbas, et ad
discipulos suos, 2 dicens: Super cathedram
Moysi sederunt Scribæ, et Pharisæi. 3 Omnia
ergo quæcumque dixerint vobis, servate, et facite:
secundum opera vero eorum nolite facere: dicunt
enim, et non faciunt. 4 Alligant enim onera gravia,
et importabilia, et imponunt in humeros hominum:
digito autem suo nolunt ea movere. 5 Omnia
vero opera sua faciunt ut videantur ab hominibus:
dilatant enim phylacteria sua, et magnificant
fimbrias. 6 Amant autem primos recubitus in
cœnis, et primas cathedras in synagogis, 7 et
salutationes in foro, et vocari ab hominibus Rabbi.
8 Vos autem nolite vocari Rabbi. Unus est enim
Magister vester, omnes autem vos fratres estis. 9
Et patrem nolite vocare vobis super terram: unus
est enim Pater vester, qui in cælis est. 10 Nec
vocemini magistri: quia Magister vester unus est,
Christus. 11 Qui maior est vestrum, erit minister
vester. 12 Qui autem se exaltaverit, humiliabitur:

et qui se humiliaverit, exaltabitur. 13 Væ autem
vobis Scribæ, et Pharisæi hypocritæ: quia clauditis
regnum cælorum ante homines. Vos enim non
intratis, nec introeuntes sinitis intrare. 14 Væ
vobis Scribæ, et Pharisæi hypocritæ: quia comeditis
domos viduarum, orationes longas orantes: propter
hoc amplius accipietis iudicium. 15 Væ vobis
Scribæ, et Pharisæi hypocritæ: quia circuitis mare,
et aridam, ut faciatis unum proselytum: et cum
fuerit factus, facitis eum filium Gehennæ duplo
quam vos. (Geenna g1067) 16 Væ vobis duces cæci, qui
dicitis: Quicumque iuraverit per templum, nihil est:
qui autem iuraverit in auro templi, debet. 17 Stulti
et cæci: Quid enim maius est, aurum, an templum,
quod sanctificat aurum? 18 Et quicumque iuraverit
in altari, nihil est: quicumque autem iuraverit in
dono, quod est super illud, debet. 19 Cæci: quid
enim maius est, donum, an altare, quod sanctificat
donum? 20 Qui ergo iurat in altari, iurat in eo, et in
omnibus quæ super illud sunt. 21 Et quicumque
iuraverit in templo, iurat in illo, et in eo, qui habitat
in ipso: 22 et qui iurat in cælo, iurat in throno Dei,
et in eo, qui sedet super eum. 23 Væ vobis Scribæ,
et Pharisæi hypocritæ: qui decimatis mentham, et
anethum, et cyminum, et reliquistis quæ graviora
sunt legis, iudicium, et misericordiam, et fidem. Hæc
oportuit facere, et illa non omittere. 24 Duces cæci,
excolantes culicem, camelum autem glutientes.
25 Væ vobis Scribæ, et Pharisæi hypocritæ, quia
mundatis quod deforis est calicis, et paropsidis:
intus autem pleni estis rapina, et immunditia. 26
Pharisæe cæce, munda prius quod intus est calicis,
et paropsidis, ut fiat id, quod deforis est, mundum.
27 Væ vobis Scribæ, et Pharisæi hypocritæ: quia
similes estis sepulchris dealbatis, quæ aforis parent
hominibus speciosa, intus vero pleni sunt ossibus
mortuorum, et omni spurcitia. 28 Sic et vos aforis
quidem paretis hominibus iusti: intus autem pleni
estis hypocrisi, et iniquitate. 29 Væ vobis Scribæ,
et Pharisæi hypocritæ, qui ædificatis sepulchra
prophetarum, et ornatis monumenta iustorum, 30
et dicitis: Si fuissemus in diebus patrum nostrorum,
non essemus socii eorum in sanguine prophetarum.
31 Itaque testimonio estis vobismetipsis, quia filii
estis eorum, qui prophetas occiderunt. 32 Et vos
implete mensuram patrum vestrorum. 33 Serpentes
genimina viperarum, quomodo fugietis a iudicio
Gehennæ? (Geenna g1067) 34 Ideo ecce ego mitto ad
vos prophetas, et sapientes, et scribas, et ex illis
occidetis, et crucifigetis, et ex eis flagellabitis in
synagogis vestris, et persequemini de civitate in
civitatem: 35 ut veniat super vos omnis sanguis
iustus, qui effusus est super terram, a sanguine
Abel iusti usque ad sanguinem Zachariæ, filii
Barachiæ, quem occidistis inter templum et altare.
36 Amen dico vobis, venient hæc omnia super
generationem istam. 37 Ierusalem, Ierusalem,
quæ occidis prophetas, et lapidas eos, qui ad te
missi sunt: quoties volui congregare filios tuos,
quemadmodum gallina congregat pullos suos sub
alas, et noluisti? 38 Ecce relinquetur vobis domus
vestra deserta. 39 Dico enim vobis, non me videbitis
amodo, donec dicatis: Benedictus, qui venit in
nomine Domini.

24 Et egressus Iesus de templo, ibat. Et
accesserunt discipuli eius, ut ostenderent ei
ædificationes templi. 2 Ipse autem respondens
dixit illis: Videtis hæc omnia? Amen dico vobis,
non relinquetur hic lapis super lapidem, qui non
destruatur. 3 Sedente autem eo super Montem
Oliveti, accesserunt ad eum discipuli secreto,
dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? et quod
signum adventus tui, et consummationis sæculi?
(aiōn g165) 4 Et respondens Iesus, dixit eis: Videte
ne quis vos seducat. 5 Multi enim venient in
nomine meo, dicentes: Ego sum Christus: et multos
seducent. 6 Audituri enim estis prælia, et opiniones
præliorum. Videte ne turbemini. Oportet enim
hæc fieri, sed nondum est finis. 7 Consurget enim
gens in gentem, et regnum in regnum, et erunt
pestilentiæ, et fames, et terræmotus per loca. 8
Hæc autem omnia initia sunt dolorum. 9 Tunc
tradent vos in tribulationem, et occident vos: et
eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum.
10 Et tunc scandalizabuntur multi, et invicem
tradent, et odio habebunt invicem. 11 Et multi
pseudoprophetæ surgent, et seducent multos. 12 Et
quoniam abundavit iniquitas, refrigescet caritas
multorum. 13 Qui autem perseveraverit usque
in finem, hic salvus erit. 14 Et prædicabitur hoc
Evangelium regni in universo orbe, in testimonium
omnibus gentibus: et tunc veniet consummatio. 15
Cum ergo videritis abominationem desolationis,
quæ dicta est a Daniele propheta, stantem in loco
sancto, qui legit, intelligat: 16 tunc qui in Iudæa
sunt, fugiant ad montes: 17 et qui in tecto, non
descendat tollere aliquid de domo sua: 18 et qui
in agro, non revertatur tollere tunicam suam. 19
Væ autem prægnantibus, et nutrientibus in illis
diebus. 20 Orate autem ut non fiat fuga vestra in
hieme, vel sabbato. 21 Erit enim tunc tribulatio
magna, qualis non fuit ab initio mundi usque modo,
neque fiet. 22 Et nisi breviati fuissent dies illi,
non fieret salva omnis caro: sed propter electos
breviabuntur dies illi. 23 Tunc si quis vobis dixerit:

Ecce hic est Christus, aut illic: nolite credere. **24** Surgent enim pseudochristi, et pseudoprophetæ: et dabunt signa magna, et prodigia, ita ut in errorem inducantur (si fieri potest) etiam electi. **25** Ecce prædixi vobis. **26** Si ergo dixerint vobis, Ecce in deserto est, nolite exire: Ecce in penetralibus, nolite credere. **27** Sicut enim fulgur exit ab Oriente, et paret usque in Occidentem: ita erit et adventus Filii hominis. **28** Ubicumque fuerit corpus, illic congregabuntur et aquilæ. **29** Statim autem post tribulationem dierum illorum sol obscurabitur, et luna non dabit lumen suum, et stellæ cadent de cælo, et virtutes cælorum commovebuntur: **30** et tunc parebit signum Filii hominis in cælo: et tunc plangent omnes tribus terræ: et videbunt Filium hominis venientem in nubibus cæli cum virtute multa, et maiestate. **31** Et mittet Angelos suos cum tuba, et voce magna: et congregabunt electos eius a quattuor ventis, a summis cælorum usque ad terminos eorum. **32** Ab arbore autem fici discite parabolam: cum iam ramus eius tener fuerit, et folia nata, scitis quia prope est æstas: **33** ita et vos cum videritis hæc omnia, scitote quia prope est in ianuis. **34** Amen dico vobis, quia non præteribit generatio hæc, donec omnia hæc fiant. **35** Cælum, et terra transibunt, verba autem mea non præteribunt. **36** De die autem illa, et hora nemo scit, neque Angeli cælorum, nisi solus Pater. **37** Sicut autem in diebus Noe, ita erit et adventus Filii hominis. **38** Sicut enim erant in diebus ante diluvium comedentes et bibentes, nubentes et nuptum tradentes, usque ad eum diem, quo intravit Noe in arcam, **39** et non cognoverunt donec venit diluvium, et tulit omnes: ita erit et adventus Filii hominis. **40** Tunc duo erunt in agro: unus assumetur, et unus relinquetur. **41** Duæ molentes in mola: una assumetur, et una relinquetur. **42** Vigilate ergo, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit. **43** Illud autem scitote, quoniam si sciret paterfamilias qua hora fur venturus esset, vigilaret utique, et non sineret perfodi domum suam. **44** Ideo et vos estote parati: quia qua nescitis hora Filius hominis venturus est. **45** Quis, putas, est fidelis servus, et prudens, quem constituit dominus suus super familiam suam, ut det illis cibum in tempore? **46** Beatus ille servus, quem cum venerit dominus eius, invenerit sic facientem. **47** Amen dico vobis, quoniam super omnia bona sua constituet eum. **48** Si autem dixerit malus servus ille in corde suo: Moram fecit dominus meus venire: **49** et cœperit percutere conservos suos, manducet autem, et bibat cum ebriosis: **50** veniet dominus servi illius in die, qua non sperat, et hora, qua ignorat: **51** et dividet eum, partemque eius ponet cum hypocritis. Illic erit fletus, et stridor dentium.

25 Tunc simile erit regnum cælorum decem virginibus: quæ accipientes lampades suas exierunt obviam sponso, et sponsæ. **2** Quinque autem ex eis erant fatuæ, et quinque prudentes: **3** sed quinque fatuæ, acceptis lampadibus, non sumpserunt oleum secum: **4** prudentes vero acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus. **5** Moram autem faciente sponso, dormitaverunt omnes et dormierunt. **6** Media autem nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exite obviam ei. **7** Tunc surrexerunt omnes virgines illæ, et ornaverunt lampades suas. **8** Fatuæ autem sapientibus dixerunt: Date nobis de oleo vestro: quia lampades nostræ extinguuntur. **9** Responderunt prudentes, dicentes: Ne forte non sufficiat nobis, et vobis, ite potius ad vendentes, et emite vobis. **10** Dum autem irent emere, venit sponsus: et quæ paratæ erant, intraverunt cum eo ad nuptias, et clausa est ianua. **11** Novissime vero veniunt et reliquæ virgines, dicentes: Domine, Domine, aperi nobis. **12** At ille respondens, ait: Amen dico vobis, nescio vos. **13** Vigilate itaque, quia nescitis diem, neque horam. **14** Sicut enim homo peregre proficiscens, vocavit servos suos, et tradidit illis bona sua. **15** Et uni dedit quinque talenta, alii autem duo, alii vero unum, unicuique secundum propriam virtutem, et profectus est statim. **16** Abiit autem qui quinque talenta acceperat, et operatus est in eis, et lucratus est alia quinque. **17** Similiter et qui duo acceperat, lucratus est alia duo. **18** Qui autem unum acceperat, abiens fodit in terram, et abscondit pecuniam domini sui. **19** Post multum vero temporis venit dominus servorum illorum, et posuit rationem cum eis. **20** Et accedens qui quinque talenta acceperat, obtulit alia quinque talenta, dicens: Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratus sum. **21** Ait illi dominus eius: Euge serve bone, et fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam, intra in gaudium domini tui. **22** Accessit autem et qui duo talenta acceperat, et ait: Domine, duo talenta tradidisti mihi, ecce alia duo lucratus sum. **23** Ait illi dominus eius: Euge serve bone, et fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam, intra in gaudium domini tui. **24** Accedens autem et qui unum talentum acceperat, ait: Domine, scio quia homo durus es, metis ubi non seminasti, et congregas ubi non sparsisti: **25** et timens abii, et abscondi talentum tuum in terra: ecce habes quod tuum est. **26** Respondens autem dominus

eius, dixit ei: Serve male, et piger, sciebas quia
meto ubi non semino, et congrego ubi non sparsi:
27 oportuit ergo te committere pecuniam meam
numulariis, et veniens ego recepissem utique quod
meum est cum usura. 28 Tollite itaque ab eo
talentum, et date ei, qui habet decem talenta. 29
Omni enim habenti dabitur, et abundabit: ei autem,
qui non habet, et quod videtur habere, auferetur
ab eo. 30 Et inutilem servum eiicite in tenebras
exteriores: illic erit fletus, et stridor dentium. 31
Cum autem venerit Filius hominis in maiestate sua,
et omnes angeli cum eo, tunc sedebit super sedem
maiestatis suæ: 32 et congregabuntur ante eum
omnes gentes, et separabit eos ab invicem, sicut
pastor segregat oves ab hœdis: 33 et statuet oves
quidem a dextris suis, hœdos autem a sinistris.
34 Tunc dicet Rex his, qui a dextris eius erunt:
Venite benedicti Patris mei, possidete paratum
vobis regnum a constitutione mundi. 35 Esurivi
enim, et dedistis mihi manducare: sitivi, et dedistis
mihi bibere: hospes eram, et collegistis me: 36
nudus, et cooperuistis me: infirmus, et visitastis
me: in carcere eram, et venistis ad me. 37 Tunc
respondebunt ei iusti, dicentes: Domine, quando
te vidimus esurientem, et pavimus te: sitientem,
et dedimus tibi potum? 38 quando autem te
vidimus hospitem, et collegimus te: aut nudum,
et cooperuimus te? 39 aut quando te vidimus
infirmum: aut in carcere, et venimus ad te? 40
Et respondens Rex, dicet illis: Amen dico vobis,
quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis,
mihi fecistis. 41 Tunc dicet et his, qui a sinistris
erunt: Discedite a me maledicti in ignem æternum,
qui paratus est diabolo, et angelis eius. (aiōnios g166)
42 Esurivi enim, et non dedistis mihi manducare:
sitivi, et non desistis mihi potum: 43 hospes eram,
et non collegistis me: nudus, et non cooperuistis
me: infirmus, et in carcere, et non visitastis me. 44
Tunc respondebunt ei et ipsi, dicentes: Domine,
quando te vidimus esurientem, aut sitientem, aut
hospitem, aut nudum, aut infirmum, aut in carcere,
et non ministravimus tibi? 45 Tunc respondebit
illis dicens: Amen dico vobis: Quamdiu non fecistis
uni de minoribus his, nec mihi fecistis. 46 Et ibunt
hi in supplicium æternum: iusti autem in vitam
æternam. (aiōnios g166)

26 Et factum est: cum consummasset Iesus
sermones hos omnes, dixit discipulis suis: 2
Scitis quia post biduum Pascha fiet, et Filius hominis
tradetur ut crucifigatur. 3 Tunc congregati sunt
principes sacerdotum, et seniores populi in atrium
principis sacerdotum, qui dicebatur Caiphas: 4
et consilium fecerunt ut Iesum dolo tenerent, et
occiderent. 5 Dicebant autem: Non in die festo,
ne forte tumultus fieret in populo. 6 Cum autem
Iesus esset in Bethania in domo Simonis leprosi, 7
accessit ad eum mulier habens alabastrum unguenti
pretiosi, et effudit super caput ipsius recumbentis.
8 Videntes autem discipuli, indignati sunt dicentes:
Ut quid perditio hæc? 9 potuit enim istud venundari
multo, et dari pauperibus. 10 Sciens autem Iesus,
ait illis: Quid molesti estis huic mulieri? Opus enim
bonum operata est in me. 11 Nam semper pauperes
habetis vobiscum: me autem non semper habetis. 12
Mittens enim hæc unguentum hoc in corpus meum:
ad sepeliendum me fecit. 13 Amen dico vobis,
ubicumque prædicatum fuerit hoc Evangelium in
toto mundo, dicetur et quod hæc fecit in memoriam
eius. 14 Tunc abiit unus de duodecim, qui dicebatur
Iudas Iscariotes, ad principes sacerdotum: 15 et ait
illis: Quid vultis mihi dare, et ego vobis eum tradam?
At illi constituerunt ei triginta argenteos. 16 Et
exinde quærebat opportunitatem ut eum traderet.
17 Prima autem die Azymorum accesserunt discipuli
ad Iesum, dicentes: Ubi vis paremus tibi comedere
Pascha? 18 At Iesus dixit: Ite in civitatem ad
quemdam, et dicite ei: Magister dicit: Tempus meum
prope est, apud te facio Pascha cum discipulis
meis. 19 Et fecerunt discipuli sicut constituit illis
Iesus, et paraverunt Pascha. 20 Vespere autem
facto, discumbebat cum duodecim discipulis suis.
21 Et edentibus illis, dixit: Amen dico vobis, quia
unus vestrum me traditurus est. 22 Et contristati
valde, cœperunt singuli dicere: Numquid ego sum
Domine? 23 At ipse respondens, ait: Qui intingit
mecum manum in paropside, hic me tradet. 24
Filius quidem hominis vadit, sicut scriptum est de
illo: væ autem homini illi, per quem Filius hominis
tradetur: bonum erat ei, si natus non fuisset homo
ille. 25 Respondens autem Iudas, qui tradidit eum,
dixit: Numquid ego sum Rabbi? Ait illi: Tu dixisti.
26 Cœnantibus autem eis, accepit Iesus panem, et
benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, et
ait: Accipite, et comedite: hoc est corpus meum.
27 Et accipiens calicem gratias egit: et dedit illis,
dicens: Bibite ex hoc omnes. 28 Hic est enim sanguis
meus Novi Testamenti, qui pro multis effundetur
in remissionem peccatorum. 29 Dico autem vobis:
non bibam amodo de hoc genimine vitis usque in
diem illum, cum illud bibam vobiscum novum in
regno Patris mei. 30 Et hymno dicto, exierunt in
Montem Oliveti. 31 Tunc dicit illis Iesus: Omnes vos
scandalum patiemini in me, in ista nocte. Scriptum
est enim: Percutiam pastorem, et dispergentur oves
gregis. 32 Postquam autem resurrexero, præcedam

vos in Galilæam. 33 Respondens autem Petrus,
ait illi: Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego
numquam scandalizabor. 34 Ait illi Iesus: Amen
dico tibi, quia in hac nocte, antequam gallus cantet,
ter me negabis. 35 Ait illi Petrus: Etiamsi oportuerit
me mori tecum, non te negabo. Similiter et omnes
discipuli dixerunt. 36 Tunc venit Iesus cum illis in
villam, quæ dicitur Gethsemani, et dixit discipulis
suis: Sedete hic donec vadam illuc, et orem. 37 Et
assumpto Petro, et duobus filiis Zebedæi, cœpit
contristari et mœstus esse. 38 Tunc ait illis: Tristis
est anima mea usque ad mortem: sustinete hic, et
vigilate mecum. 39 Et progressus pusillum, procidit
in faciem suam, orans, et dicens: Pater mi, si
possibile est, transeat a me calix iste. Verumtamen
non sicut ego volo, sed sicut tu. 40 Et venit ad
discipulos suos, et invenit eos dormientes, et dicit
Petro: Sic non potuistis una hora vigilare mecum?
41 Vigilate, et orate ut non intretis in tentationem.
Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma.
42 Iterum secundo abiit, et oravit, dicens: Pater
mi, si non potest hic calix transire nisi bibam
illum, fiat voluntas tua. 43 Et venit iterum, et
invenit eos dormientes: erant enim oculi eorum
gravati. 44 Et relictis illis, iterum abiit, et oravit
tertio, eumdem sermonem dicens. 45 Tunc venit
ad discipulos suos, et dicit illis: Dormite iam, et
requiescite: ecce appropinquavit hora, et Filius
hominis tradetur in manus peccatorum. 46 Surgite
eamus: ecce appropinquavit qui me tradet. 47 Adhuc
eo loquente, ecce Iudas unus de duodecim venit, et
cum eo turba multa cum gladiis, et fustibus, missi a
principibus sacerdotum, et senioribus populi. 48
Qui autem tradidit eum, dedit illis signum, dicens:
Quemcumque osculatus fuero, ipse est, tenete eum.
49 Et confestim accedens ad Iesum, dixit: Ave Rabbi.
Et osculatus est eum. 50 Dixitque illi Iesus: Amice, ad
quid venisti? Tunc accesserunt, et manus iniecerunt
in Iesum, et tenuerunt eum. 51 Et ecce unus ex
his, qui erant cum Iesu, extendens manum, exemit
gladium suum, et percutiens servum principis
sacerdotum amputavit auriculam eius. 52 Tunc
ait illi Iesus: Converte gladium tuum in locum
suum. Omnes enim, qui acceperint gladium, gladio
peribunt. 53 An putas, quia non possum rogare
Patrem meum, et exhibebit mihi modo plusquam
duodecim legiones angelorum? 54 Quomodo ergo
implebuntur Scripturæ, quia sic oportet fieri? 55 In
illa hora dixit Iesus turbis: Tamquam ad latronem
existis cum gladiis, et fustibus comprehendere me:
quotidie apud vos sedebam docens in templo, et
non me tenuistis. 56 Hoc autem totum factum est,
ut adimplerentur Scripturæ prophetarum. Tunc
discipuli omnes, relicto eo, fugerunt. 57 At illi
tenentes Iesum, duxerunt ad Caipham principem
sacerdotum, ubi Scribæ et seniores convenerant. 58
Petrus autem sequebatur eum a longe, usque in
atrium principis sacerdotum. Et ingressus intro,
sedebat cum ministris, ut videret finem. 59 Principes
autem sacerdotum, et omne concilium quærebant
falsum testimonium contra Iesum, ut eum morti
traderent: 60 et non invenerunt, cum multi falsi
testes accessissent. Novissime autem venerunt
duo falsi testes, 61 et dixerunt: Hic dixit: Possum
destruere templum Dei, et post triduum reædificare
illud. 62 Et surgens princeps sacerdotum, ait
illi: Nihil respondes ad ea, quæ isti adversum te
testificantur? 63 Iesus autem tacebat. Et princeps
sacerdotum ait illi: Adiuro te per Deum vivum,
ut dicas nobis si tu es Christus Filius Dei. 64
Dicit illi Iesus: Tu dixisti. Verumtamen dico vobis,
amodo videbitis Filium hominis sedentem a dextris
virtutis Dei, et venientem in nubibus cæli. 65 Tunc
princeps sacerdotum scidit vestimenta sua, dicens:
Blasphemavit: quid adhuc egemus testibus? Ecce
nunc audistis blasphemiam: 66 Quid vobis videtur?
At illi respondentes dixerunt: Reus est mortis.
67 Tunc expuerunt in faciem eius, et colaphis
eum ceciderunt, alii autem palmas in faciem eius
dederunt, 68 dicentes: Prophetiza nobis Christe,
quis est qui te percussit? 69 Petrus vero sedebat
foris in atrio: et accessit ad eum una ancilla, dicens:
Et tu cum Iesu Galilæo eras. 70 At ille negavit coram
omnibus, dicens: Nescio quid dicis. 71 Exeunte
autem illo ianuam, vidit eum alia ancilla, et ait his,
qui erant ibi: Et hic erat cum Iesu Nazareno. 72
Et iterum negavit cum iuramento: Quia non novi
hominem. 73 Et post pusillum accesserunt qui
stabant, et dixerunt Petro: Vere et tu ex illis es: nam
et loquela tua manifestum te facit. 74 Tunc cœpit
detestari, et iurare quia non novisset hominem. Et
continuo gallus cantavit. 75 Et recordatus est Petrus
verbi Iesu, quod dixerat: Prius quam gallus cantet,
ter me negabis. Et egressus foras, flevit amare.

27 Mane autem facto, consilium inierunt omnes
principes sacerdotum, et seniores populi
adversus Iesum, ut eum morti traderent. 2 Et
vinctum adduxerunt eum, et tradiderunt Pontio
Pilato præsidi. 3 Tunc videns Iudas, qui eum
tradidit, quod damnatus esset; pœnitentia ductus,
retulit triginta argenteos principibus sacerdotum,
et senioribus, 4 dicens: Peccavi, tradens sanguinem
iustum. At illi dixerunt: Quid ad nos? tu videris. 5
Et proiectis argenteis in templo, recessit: et abiens
laqueo se suspendit. 6 Principes autem sacerdotum,

acceptis argenteis, dixerunt: Non licet eos mittere
in corbonam: quia pretium sanguinis est. 7 Consilio
autem inito, emerunt ex illis agrum figuli, in
sepulturam peregrinorum. 8 Propter hoc vocatus
est ager ille, Haceldama, hoc est, ager sanguinis,
usque in hodiernum diem. 9 Tunc impletum
est quod dictum est per Ieremiam prophetam,
dicentem: Et acceperunt triginta argenteos pretium
appretiati, quem appretiaverunt a filiis Israel: 10
et dederunt eos in agrum figuli, sicut constituit
mihi Dominus. 11 Iesus autem stetit ante præsidem,
et interrogavit eum præses, dicens: Tu es rex
Iudæorum? Dicit illi Iesus: Tu dicis. 12 Et cum
accusaretur a principibus sacerdotum, et senioribus,
nihil respondit. 13 Tunc dicit illi Pilatus: Non audis
quanta adversum te dicunt testimonia? 14 Et non
respondit ei ad ullum verbum, ita ut miraretur
præses vehementer. 15 Per diem autem sollemnem
consueverat præses populi dimittere unum vinctum,
quem voluissent. 16 Habebat autem tunc vinctum
insignem, qui dicebatur Barrabas. 17 Congregatis
ergo illis dixit Pilatus: Quem vultis dimittam
vobis: Barabbam, an Iesum, qui dicitur Christus?
18 Sciebat enim quod per invidiam tradidissent
eum. 19 Sedente autem illo pro tribunali, misit
ad eum uxor eius, dicens: Nihil tibi, et iusto illi.
Multa enim passa sum hodie per visum propter
eum. 20 Principes autem sacerdotum, et seniores
persuaserunt populis ut peterent Barabbam, Iesum
vero perderent. 21 Respondens autem præses,
ait illis: Quem vultis vobis de duobus dimitti?
At illi dixerunt: Barabbam. 22 Dicit illis Pilatus:
Quid igitur faciam de Iesu, qui dicitur Christus?
Dicunt omnes: Crucifigatur. 23 Ait illis præses: Quid
enim mali fecit? At illi magis clamabant dicentes:
Crucifigatur. 24 Videns autem Pilatus quia nihil
proficeret, sed magis tumultus fieret: accepta aqua,
lavit manus coram populo, dicens: Innocens ego
sum a sanguine iusti huius: vos videritis. 25 Et
respondens universus populus, dixit: Sanguis eius
super nos, et super filios nostros. 26 Tunc dimisit
illis Barabbam: Iesum autem flagellatum tradidit
eis ut crucifigeretur. 27 Tunc milites præsidis
suscipientes Iesum in prætorium, congregaverunt
ad eum universam cohortem: 28 et exuentes
eum, chlamydem coccineam circumdederunt ei,
29 et plectentes coronam de spinis, posuerunt
super caput eius, et arundinem in dextera eius.
Et genu flexo ante eum, illudebant ei, dicentes:
Ave Rex Iudæorum. 30 Et expuentes in eum,
acceperunt arundinem, et percutiebant caput
eius. 31 Et postquam illuserunt ei, exuerunt eum
chlamyde, et induerunt eum vestimentis eius,
et duxerunt eum ut crucifigerent. 32 Exeuntes
autem invenerunt hominem Cyrenæum, nomine
Simonem: hunc angariaverunt ut tolleret crucem
eius. 33 Et venerunt in locum, qui dicitur Golgotha,
quod est Calvariæ locus. 34 Et dederunt ei vinum
bibere cum felle mistum. Et cum gustasset, noluit
bibere. 35 Postquam autem crucifixerunt eum,
diviserunt vestimenta eius, sortem mittentes:
ut impleretur quod dictum est per prophetam
dicentem: Diviserunt sibi vestimenta mea, et super
vestem meam miserunt sortem. 36 Et sedentes
servabant eum. 37 Et imposuerunt super caput
eius causam ipsius scriptam: HIC EST IESUS REX
IUDÆORUM. 38 Tunc crucifixi sunt cum eo duo
latrones: unus a dextris, et unus a sinistris. 39
Prætereuntes autem blasphemabant eum moventes
capita sua, 40 et dicentes: Vah qui destruis templum
Dei, et in triduo illud reædificas: salva temetipsum:
si Filius Dei es, descende de cruce. 41 Similiter et
principes sacerdotum illudentes cum Scribis, et
senioribus dicebant: 42 Alios salvos fecit, seipsum
non potest salvum facere: si Rex Israel est, descendat
nunc de cruce, et credimus ei: 43 confidit in Deo:
liberet nunc, si vult eum: dixit enim: Quia Filius Dei
sum. 44 Idipsum autem et latrones, qui crucifixi
erant cum eo, improperabant ei. 45 A sexta autem
hora tenebræ factæ sunt super universam terram
usque ad horam nonam. 46 Et circa horam nonam
clamavit Iesus voce magna, dicens: Eli, Eli, lamma
sabacthani? hoc est: Deus meus, Deus meus ut quid
dereliquisti me? 47 Quidam autem illic stantes, et
audientes, dicebant: Eliam vocat iste. 48 Et continuo
currens unus ex eis acceptam spongiam implevit
aceto, et imposuit arundini, et dabat ei bibere.
49 Ceteri vero dicebant: Sine videamus an veniat
Elias liberans eum. 50 Iesus autem iterum clamans
voce magna, emisit spiritum. 51 Et ecce velum
templi scissum est in duas partes a summo usque
deorsum. Et terra mota est, et petræ scissæ sunt,
52 et monumenta aperta sunt: et multa corpora
sanctorum, qui dormierant, surrexerunt. 53 Et
exeuntes de monumentis post resurrectionem eius,
venerunt in sanctam civitatem, et apparuerunt
multis. 54 Centurio autem, et qui cum eo erant,
custodientes Iesum, viso terræmotu et his, quæ
fiebant, timuerunt valde, dicentes: Vere Filius Dei
erat iste. 55 Erant autem ibi mulieres multæ a longe,
quæ secutæ erant Iesum a Galilæa, ministrantes
ei: 56 inter quas erat Maria Magdalene, et Maria
Iacobi, et Ioseph mater, et mater filiorum Zebedæi.
57 Cum autem sero factum esset, venit quidam
homo dives ab Arimathæa, nomine Ioseph, qui
et ipse discipulus erat Iesu. 58 Hic accessit ad

Pilatum, et petiit corpus Iesu. Tunc Pilatus iussit
reddi corpus. 59 Et accepto corpore, Ioseph involvit
illud in sindone munda. 60 Et posuit illud in
monumento suo novo, quod exciderat in petra. Et
advolvit saxum magnum ad ostium monumenti,
et abiit. 61 Erant autem ibi Maria Magdalene, et
altera Maria, sedentes contra sepulchrum. 62 Altera
autem die, quæ est post Parasceven, convenerunt
principes sacerdotum et Pharisæi ad Pilatum, 63
dicentes: Domine, recordati sumus, quia seductor
ille dixit adhuc vivens: Post tres dies resurgam.
64 Iube ergo custodiri sepulchrum usque in diem
tertium: ne forte veniant discipuli eius, et furentur
eum, et dicant plebi: Surrexit a mortuis: et erit
novissimus error peior priore. 65 Ait illis Pilatus:
Habetis custodiam, ite, custodite sicut scitis. 66 Illi
autem abeuntes, munierunt sepulchrum, signantes
lapidem, cum custodibus.

28 Vespere autem Sabbati, quæ lucescit in prima
Sabbati, venit Maria Magdalene, et altera
Maria videre sepulchrum. 2 Et ecce terræmotus
factus est magnus. Angelus enim Domini descendit
de cælo: et accedens revolvit lapidem, et sedebat
super eum: 3 erat autem aspectus eius sicut fulgur:
et vestimentum eius sicut nix. 4 Præ timore
autem eius exterriti sunt custodes, et facti sunt
velut mortui. 5 Respondens autem Angelus dixit
mulieribus: Nolite timere vos: scio enim, quod
Iesum, qui crucifixus est, quæritis. 6 non est hic:
surrexit enim, sicut dixit. Venite, et videte locum,
ubi positus erat Dominus. 7 Et cito euntes, dicite
discipulis eius quia surrexit: et ecce præcedit vos
in Galilæam: ibi eum videbitis. Ecce prædixi vobis.
8 Et exierunt cito de monumento cum timore, et
gaudio magno, currentes nunciare discipulis eius. 9
Et ecce Iesus occurrit illis, dicens: Avete. Illæ autem
accesserunt, et tenuerunt pedes eius, et adoraverunt
eum. 10 Tunc ait illis Iesus: Nolite timere. Ite,
nunciare fratribus meis ut eant in Galilæam; ibi me
videbunt. 11 Quæ cum abiissent, ecce quidam de
custodibus venerunt in civitatem, et nunciaverunt
principibus sacerdotum omnia, quæ facta fuerant.
12 Et congregati cum senioribus consilio accepto,
pecuniam copiosam dederunt militibus, 13 dicentes:
Dicite quia discipuli eius nocte venerunt, et furati
sunt eum, nobis dormientibus. 14 Et si hoc auditum
fuerit a præside, nos suadebimus ei, et securos vos
faciemus. 15 At illi accepta pecunia, fecerunt sicut
erant edocti. Et divulgatum est verbum istud apud
Iudæos, usque in hodiernum diem. 16 Undecim
autem discipuli abierunt in Galilæam in montem,
ubi consituerat illis Iesus. 17 Et videntes eum
adoraverunt: quidam autem dubitaverunt. 18 Et
accedens Iesus locutus est eis, dicens: Data est mihi
omnis potestas in cælo, et in terra. 19 Euntes ergo
docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine
Patris, et Filii, et Spiritus Sancti: 20 docentes
eos servare omnia quæcumque mandavi vobis: et
ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, usque ad
consummationem sæculi. (aiōn g165)

Marcum

1 Initium Evangelii Iesu Christi, Filii Dei. **2** Sicut scriptum est in Isaia propheta: Ecce ego
mitto Angelum meum ante faciem tuam, qui
præparabit viam tuam ante te. **3** Vox clamantis in
deserto: Parate viam Domini, rectas facite semitas
eius. **4** Fuit Ioannes in deserto baptizans, et
prædicans baptismum pœnitentiæ in remissionem
peccatorum. **5** Et egrediebatur ad eum omnis Iudææ
regio, et Ierosolymitæ universi, et baptizabantur ab
illo in Iordanis flumine, confitentes peccata sua. **6**
Et erat Ioannes vestitus pilis cameli, et zona pellicea
circa lumbos eius, et locustas, et mel silvestre
edebat. **7** Et prædicabat dicens: Venit fortior post
me: cuius non sum dignus procumbens solvere
corrigiam calceamentorum eius. **8** Ego baptizavi
vos aqua, ille vero baptizabit vos Spiritu Sancto. **9**
Et factum est: in diebus illis venit Iesus a Nazareth
Galilææ: et baptizatus est a Ioanne in Iordane. **10**
Et statim ascendens de aqua, vidit cælos apertos,
et Spiritum tamquam columbam descendentem,
et manentem in ipso. **11** Et vox facta est de cælis:
Tu es Filius meus dilectus, in te complacui. **12** Et
statim Spiritus expulit eum in desertum. **13** Et
erat in deserto quadraginta diebus, et quadraginta
noctibus: et tentabatur a Satana: eratque cum
bestiis, et Angeli ministrabant illi. **14** Postquam
autem traditus est Ioannes, venit Iesus in Galilæam,
prædicans Evangelium regni Dei, **15** et dicens:
Quoniam impletum est tempus, et appropinquavit
regnum Dei: pœnitemini, et credite Evangelio. **16**
Et præteriens secus Mare Galilææ, vidit Simonem,
et Andream fratrem eius, mittentes retia in mare,
(erant enim piscatores) **17** et dixit eis Iesus: Venite
post me, et faciam vos fieri piscatores hominum. **18**
Et protinus relictis retibus, secuti sunt eum. **19** Et
progressus inde pusillum, vidit Iacobum Zebedæi,
et Ioannem fratrem eius, et ipsos componentes
retia in navi: **20** et statim vocavit illos. Et relicto
patre suo Zebedæo in navi cum mercenariis, secuti
sunt eum. **21** Et ingrediuntur Capharnaum: et
statim Sabbatis ingressus in synagogam, docebat
eos. **22** Et stupebant super doctrina eius: erat enim
docens eos, quasi potestatem habens, et non sicut
scribæ. **23** Et erat in synagoga eorum homo in
spiritu immundo: et exclamavit, **24** dicens: Quid
nobis, et tibi Iesu Nazarene: venisti perdere nos?
scio qui sis, Sanctus Dei. **25** Et comminatus est ei
Iesus, dicens: Obmutesce, et exi de homine. **26** Et
discerpens eum spiritus immundus, et exclamans
voce magna exiit ab eo. **27** Et mirati sunt omnes,
ita ut conquirerent inter se dicentes: Quidnam est
hoc? Quænam doctrina hæc nova? Quia in potestate
etiam spiritibus immundis imperat, et obediunt
ei. **28** Et processit rumor eius statim in omnem
regionem Galilææ. **29** Et protinus egredientes de
synagoga, venerunt in domum Simonis, et Andreæ
cum Iacobo, et Ioanne. **30** Decumbebat autem socrus
Simonis febricitans: et statim dicunt ei de illa. **31** Et
accedens elevavit eam, apprehensa manu eius: et
continuo dimisit eam febris, et ministrabat eis. **32**
Vespere autem facto cum occidisset sol, afferebant
ad eum omnes male habentes, et dæmonia habentes:
33 et erat omnis civitas congregata ad ianuam. **34** Et
curavit multos, qui vexabantur variis languoribus,
et dæmonia multa eiiciebat, et non sinebat ea loqui,
quoniam sciebant eum. **35** Et diluculo valde surgens,
egressus abiit in desertum locum, ibique orabat.
36 Et prosecutus est eum Simon, et qui cum illo
erant. **37** Et cum invenissent eum, dixerunt ei:
Quia omnes quærunt te. **38** Et ait illis: Eamus in
proximos vicos, et civitates, ut et ibi prædicem: ad
hoc enim veni. **39** Et erat prædicans in synagogis
eorum, et in omni Galilæa, et dæmonia eiiciens. **40**
Et venit ad eum leprosus deprecans eum: et genu
flexo dixit ei: Si vis, potes me mundare. **41** Iesus
autem misertus eius, extendit manum suam: et
tangens eum, ait illi: Volo: Mundare. **42** Et cum
dixisset, statim discessit ab eo lepra, et mundatus
est. **43** Et comminatus est ei, statimque eiecit illum:
44 et dicit ei: Vide nemini dixeris: sed vade, ostende
te principi sacerdotum, et offer pro emundatione
tua, quæ præcepit Moyses in testimonium illis.
45 At ille egressus cœpit prædicare, et diffamare
sermonem, ita ut iam non posset manifeste introire
in civitatem, sed foris in desertis locis esset, et
conveniebant ad eum undique.

2 Et iterum intravit Capharnaum post dies, **2** et
auditum est quod in domo esset, et convenerunt
multi, ita ut non caperet neque ad ianuam, et
loquebatur eis verbum. **3** Et venerunt ad eum
ferentes paralyticum, qui a quattuor portabatur.
4 Et cum non possent offerre eum illi præ turba,
nudaverunt tectum ubi erat: et patefacientes
submiserunt grabatum, in quo paralyticus iacebat.
5 Cum autem vidisset Iesus fidem illorum, ait
paralytico: Fili, dimittuntur tibi peccata tua. **6**
Erant autem illic quidam de scribis sedentes, et
cogitantes in cordibus suis: **7** Quid hic sic loquitur?
blasphemat. Quis potest dimittere peccata, nisi
solus Deus? **8** Quo statim cognito Iesus spiritu suo
quia sic cogitarent intra se, dicit illis: Quid ista
cogitatis in cordibus vestris? **9** Quid est facilius

dicere paralytico: Dimittuntur tibi peccata: an
dicere: Surge, tolle grabatum tuum, et ambula? 10 Ut
autem sciatis quia Filius hominis habet potestatem
in terra dimittendi peccata, (ait paralytico) 11 tibi
dico: Surge, tolle grabatum tuum, et vade in domum
tuam. 12 Et statim surrexit ille: et, sublato grabato,
abiit coram omnibus, ita ut mirarentur omnes,
et honorificent Deum, dicentes: Quia numquam
sic vidimus. 13 Et egressus est rursus ad mare:
omnisque turba veniebat ad eum, et docebat eos.
14 Et cum præteriret, vidit Levi Alphæi sedentem
ad telonium, et ait illi: Sequere me. Et surgens
secutus est eum. 15 Et factum est, cum accumberet
in domo illius, multi publicani, et peccatores simul
discumbebant cum Iesu, et discipulis eius: erant
enim multi, qui et sequebantur eum. 16 Et scribæ, et
Pharisæi videntes quia manducaret cum publicanis,
et peccatoribus, dicebant discipulis eius: Quare
cum publicanis, et peccatoribus manducat et bibit
Magister vester? 17 Hoc audito Iesus ait illis: Non
necesse habent sani medico, sed qui male habent:
non enim veni vocare iustos, sed peccatores. 18
Et erant discipuli Ioannis, et Pharisæi ieiunantes:
et veniunt, et dicunt illi: Quare discipuli Ioannis,
et Pharisæorum ieiunant, tui autem discipuli non
ieiunant? 19 Et ait illis Iesus: Numquid possunt
filii nuptiarum, quamdiu sponsus cum illis est,
ieiunare? Quanto tempore habent secum sponsum,
non possunt ieiunare. 20 Venient autem dies cum
auferetur ab eis sponsus: et tunc ieiunabunt in illis
diebus. 21 Nemo assumentum panni rudis assuit
vestimento veteri: alioquin aufert supplementum
novum a veteri, et maior scissura fit. 22 Et nemo
mittit vinum novum in utres veteres: alioquin
dirumpet vinum utres, et vinum effundetur, et
utres peribunt: sed vinum novum in utres novos
mitti debet. 23 Et factum est iterum Dominus
Sabbatis ambularet per sata, et discipuli eius
cœperunt progredi, et vellere spicas. 24 Pharisæi
autem dicebant ei: Ecce, quid faciunt Sabbatis
quod non licet? 25 Et ait illis: Numquam legistis
quid fecerit David, quando necessitatem habuit,
et esuriit ipse, et qui cum eo erant? 26 quomodo
introivit in domum Dei sub Abiathar principe
sacerdotum, et panes propositionis manducavit,
quos non licebat manducare, nisi sacerdotibus,
et dedit eis, qui cum eo erant? 27 Et dicebat eis:
Sabbatum propter hominem factum est, et non
homo propter Sabbatum. 28 Itaque Dominus est
Filius hominis, etiam Sabbati.

3 Et introivit iterum in synagogam: et erat ibi
homo habens manum aridam. 2 Et observabant
eum, si Sabbatis curaret, ut accusarent illum. 3
Et ait homini habenti manum aridam: Surge in
medium. 4 Et dicit eis: Licet Sabbatis benefacere,
an male? animam salvam facere, an perdere? At
illi tacebant. 5 Et circumspiciens eos cum ira,
contristatus super cæcitate cordis eorum, dicit
homini: Extende manum tuam. Et extendit, et
restituta est manus illi. 6 Exeuntes autem Pharisæi,
statim cum Herodianis consilium faciebant adversus
eum quomodo eum perderent. 7 Iesus autem cum
discipulis suis secessit ad mare: et multa turba a
Galilæa, et Iudæa secuta est eum, 8 et ab Ierosolymis,
et ab Idumæa, et trans Iordanem: et qui circa
Tyrum, et Sidonem, multitudo magna, audientes,
quæ faciebat, venerunt ad eum. 9 Et dicit discipulis
suis ut navicula sibi deserviret propter turbam, ne
comprimerent eum. 10 multos enim sanabat ita
ut irruerent in eum ut illum tangerent quotquot
habebant plagas. 11 Et spiritus immundi, cum illum
videbant, procidebant ei: et clamabant dicentes: 12
Tu es Filius Dei. Et vehementer comminabatur eis
ne manifestarent illum. 13 Et ascendens in montem
vocavit ad se quos voluit ipse: et venerunt ad
eum. 14 Et fecit ut essent duodecim cum illo: et ut
mitteret eos prædicare. 15 Et dedit illis potestatem
curandi infirmitates, et eiiciendi dæmonia. 16 Et
imposuit Simoni nomen Petrus: 17 et Iacobum
Zebedæi, et Ioannem fratrem Iacobi, et imposuit
eis nomina Boanerges, quod est, Filii tonitrui: 18
et Andræam, et Philippum, et Bartholomæum, et
Matthæum, et Thomam, et Iacobum Alphæi, et
Thaddæum, et Simonem Cananæum, 19 et Iudas
Iscariotem, qui et tradidit illum. 20 Et veniunt ad
domum: et convenit iterum turba, ita ut non possent
neque panem manducare. 21 Et cum audissent sui,
exierunt tenere eum: dicebant enim: Quoniam in
furorem versus est. 22 Et scribæ, qui ab Ierosolymis
descenderant, dicebant: Quoniam Beelzebub habet,
et quia in principe dæmoniorum eiicit dæmonia. 23
Et convocatis eis in parabolis dicebat illis: Quomodo
potest Satanas Satanam eiicere? 24 Et si regnum in
se dividatur, non potest regnum illud stare. 25 Et si
domus super semetipsam dispertiatur, non potest
domus illa stare. 26 Et si Satanas consurrexerit
in semetipsum, dispertitus est, et non poterit
stare, sed finem habet. 27 Nemo potest vasa fortis
ingressus in domum diripere, nisi prius fortem
alliget, et tunc domum eius diripiet. 28 Amen dico
vobis, quoniam omnia dimittentur filiis hominum
peccata, et blasphemiæ, quibus blasphemaverint:
29 qui autem blasphemaverit in Spiritum Sanctum,
non habebit remissionem in æternum, sed reus erit
æterni delicti. (aiōn g165, aiōnios g166) 30 Quoniam

dicebant: Spiritum immundum habet. 31 Et veniunt
mater eius et fratres: et foris stantes miserunt ad
eum vocantes eum, 32 et sedebat circa eum turba:
et dicunt ei: Ecce mater tua, et fratres tui foris
quærunt te. 33 Et respondens eis, ait: Quæ est mater
mea, et fratres mei? 34 Et circumspiciens eos, qui
in circuitu eius sedebant, ait: Ecce mater mea, et
fratres mei. 35 Qui enim fecerit voluntatem Dei, hic
frater meus, et soror mea, et mater est.

4 Et iterum cœpit docere ad mare: et congregata
est ad eum turba multa, ita ut navim ascendens
sederet in mari, et omnis turba circa mare super
terram erat: 2 et docebat eos in parabolis multa,
et dicebat illis in doctrina sua: 3 Audite: ecce
exiit seminans ad seminandum. 4 Et dum seminat,
aliud cecidit circa viam, et venerunt volucres cæli,
et comederunt illud. 5 Aliud vero cecidit super
petrosa, ubi non habuit terram multam: et statim
exortum est, quoniam non habebat altitudinem
terræ: 6 et quando exortus est sol, exæstuavit:
et eo quod non habebat radicem, exaruit. 7 Et
aliud cecidit in spinas: et ascenderunt spinæ, et
suffocaverunt illud, et fructum non dedit. 8 Et
aliud cecidit in terram bonam: et dabat fructum
ascendentem, et crescentem, et afferebat unum
triginta, unum sexaginta, et unum centum. 9 Et
dicebat: Qui habet aures audiendi, audiat. 10 Et
cum esset singularis, interrogaverunt eum hi, qui
cum eo erant duodecim, parabolam. 11 Et dicebat
eis: Vobis datum est nosse mysterium regni Dei:
illis autem, qui foris sunt, in parabolis omnia
fiunt: 12 ut videntes videant, et non videant: et
audientes audiant, et non intelligant: nequando
convertantur, et dimittantur eis peccata. 13 Et ait
illis: Nescitis parabolam hanc? et quomodo omnes
parabolas cognoscetis? 14 Qui seminat, verbum
seminat. 15 Hi autem sunt, qui circa viam, ubi
seminatur verbum, et cum audierint, confestim
venit Satanas, et aufert verbum, quod seminatum
est in cordibus eorum. 16 Et hi sunt similiter,
qui super petrosa seminantur: qui cum audierint
verbum, statim cum gaudio accipiunt illud: 17 et non
habent radicem in se, sed temporales sunt: deinde
orta tribulatione et persecutione propter verbum,
confestim scandalizantur. 18 Et alii sunt, qui in
spinas seminantur: hi sunt, qui verbum audiunt,
19 et ærumnæ sæculi, et deceptio divitiarum, et
circa reliqua concupiscentiæ introeuntes suffocant
verbum, et sine fructu efficitur. (aiōn g165) 20 Et hi
sunt, qui super terram bonam seminati sunt, qui
audiunt verbum, et suscipiunt, et fructificant, unum
triginta, unum sexaginta, et unum centum. 21 Et
dicebat illis: Numquid venit lucerna ut sub modo
ponatur, aut sub lecto? nonne ut super candelabrum
ponatur? 22 Non est enim aliquid absconditum,
quod non manifestetur: nec factum est occultum,
sed ut in palam veniat. 23 Si quis habet aures
audiendi, audiat. 24 Et dicebat illis: Videte quid
audiatis. In qua mensura mensi fueritis, remetietur
vobis, et adiicietur vobis. 25 Qui enim habet, dabitur
illi: et qui non habet, etiam quod habet auferetur ab
eo. 26 Et dicebat: Sic est regnum Dei, quemadmodum
si homo iaciat sementem in terram, 27 et dormiat,
et exurgat nocte et die, et semen germinet, et
increscat dum nescit ille. 28 Ultro enim terra
fructificat, primum herbam, deinde spicam, deinde
plenum frumentum in spica. 29 Et cum producerit
fructus, statim mittit falcem, quoniam adest messis.
30 Et dicebat: Cui assimilabimus regnum Dei? aut
cui parabolæ comparabimus illud? 31 Sicut granum
sinapis, quod cum seminatum fuerit in terra, minus
est omnibus seminibus, quæ sunt in terra: 32 et cum
seminatum fuerit, ascendit, et fit maius omnibus
oleribus, et facit ramos magnos, ita ut possint sub
umbra eius aves cæli habitare. 33 Et talibus multis
parabolis loquebatur eis verbum, prout poterant
audire: 34 sine parabola autem non loquebatur eis.
Seorsum autem discipulis suis disserebat omnia.
35 Et ait illis in illa die, cum sero esset factum:
Transeamus contra. 36 Et dimittentes turbam,
assumunt eum ita ut erat in navi: et aliæ naves
erant cum illo. 37 Et facta est procella magna venti,
et fluctus mittebat in navim, ita ut impleretur navis.
38 Et erat ipse in puppi super cervical dormiens:
et excitant eum, et dicunt illi: Magister, non ad te
pertinet, quia perimus? 39 Et exurgens comminatus
est vento, et dixit mari: Tace, obmutesce. Et cessavit
ventus: et facta est tranquillitas magna. 40 Et ait
illis: Quid timidi estis? necdum habetis fidem?
41 et timuerunt timore magno, et dicebant ad
alterutrum: Quis, putas, est iste, quia et ventus et
mare obediunt ei?

5 Et venerunt trans fretum maris in regionem
Gerasenorum. 2 Et exeunti ei de navi, statim
occurrit de monumentis homo in spiritu immundo,
3 qui domicilium habebat in monumentis, et neque
catenis iam quisquam poterat eum ligare: 4 quoniam
sæpe compedibus et catenis vinctus, dirupisset
catenas, et compedes comminuisset, et nemo
poterat eum domare. 5 Et semper die ac nocte
in monumentis, et in montibus erat, clamans, et
concidens se lapidibus. 6 Videns autem Iesum a
longe, cucurrit, et adoravit eum: 7 et clamans
voce magna dixit: Quid mihi, et tibi, Iesu Fili Dei

altissimi? Adiuro te per Deum, ne me torqueas. **8**
Dicebat enim illi: Exi spiritus immunde ab homine.
9 Et interrogabat eum: Quod tibi nomen est? Et dicit
ei: Legio mihi nomen est, quia multi sumus. **10** Et
deprecabatur eum multum, ne se expelleret extra
regionem. **11** Erat autem ibi circa montem grex
porcorum magnus, pascens. **12** Et deprecabantur
eum spiritus, dicentes: Mitte nos in porcos ut in
eos introeamus. **13** Et concessit eis statim Iesus. Et
exeuntes spiritus immundi introierunt in porcos:
et magno impetu grex præcipitatus est in mare
ad duo millia, et suffocati sunt in mari. **14** Qui
autem pascebant eos, fugerunt, et nunciaverunt in
civitatem, et in agros. Et egressi sunt videre quid
esset factum: **15** et veniunt ad Iesum: et vident illum,
qui a dæmonio vexabatur, sedentem, vestitum,
et sanæ mentis, et timuerunt. **16** Et narraverunt
illis, qui viderant, qualiter factum esset ei, qui
dæmonium habuerat, et de porcis. **17** Et rogare
cœperunt eum ut discederet de finibus eorum. **18**
Cumque ascenderet navim, cœpit illum deprecari,
qui a dæmonio vexatus fuerat, ut esset cum illo, **19**
et non admisit eum, sed ait illi: Vade in domum
tuam ad tuos, et annuncia illis quanta tibi Dominus
fecerit, et misertus sit tui. **20** Et abiit, et cœpit
prædicare in Decapoli, quanta sibi fecisset Iesus: et
omnes mirabantur. **21** Et cum transcendisset Iesus
in navi rursum trans fretum, convenit turba multa
ad eum, et erat circa mare. **22** Et venit quidam
de archisynagogis nomine Iairus: et videns eum,
procidit ad pedes eius, **23** et deprecabatur eum
multum, dicens: Quoniam filia mea in extremis est,
Veni, impone manum super eam, ut salva sit, et
vivat. **24** Et abiit cum illo, et sequebatur eum turba
multa, et comprimebant eum. **25** Et mulier, quæ
erat in profluvio sanguinis annis duodecim, **26** et
fuerat multa perpessa a compluribus medicis: et
erogaverat omnia sua, nec quidquam profecerat,
sed magis deterius habebat: **27** cum audisset de
Iesu, venit in turba retro, et tetigit vestimentum
eius: **28** dicebat enim: Quia si vel vestimentum eius
tetigero, salva ero. **29** Et confestim siccatus est fons
sanguinis eius: et sensit corpore quia sanata esset a
plaga. **30** Et statim Iesus in semetipso cognoscens
virtutem, quæ exierat de illo, conversus ad turbam,
aiebat: Quis tetigit vestimenta mea? **31** Et dicebant
ei discipuli sui: Vides turbam comprimentem te, et
dicis: Quis me tetigit? **32** Et circumspiciebat videre
eam, quæ hoc fecerat. **33** Mulier vero timens et
tremens, sciens quod factum esset in se, venit et
procidit ante eum, et dixit ei omnem veritatem. **34**
Ille autem dixit ei: Filia, fides tua te salvam fecit:
vade in pace, et esto sana a plaga tua. **35** Adhuc eo
loquente, veniunt ab archisynagogo, dicentes: Quia
filia tua mortua est: quid ultra vexas Magistrum?
36 Iesus autem audito verbo, quod dicebatur, ait
archisynagogo: Noli timere: tantummodo crede. **37**
Et non admisit quemquam se sequi nisi Petrum, et
Iacobum, et Ioannem fratrem Iacobi. **38** Et veniunt
in domum archisynagogi, et videt tumultum, et
flentes, et eiulantes multum. **39** Et ingressus, ait
illis: Quid turbamini, et ploratis? puella non est
mortua, sed dormit. **40** Et irridebant eum. Ipse vero
eiectis omnibus assumit patrem, et matrem puellæ,
et qui secum erant, et ingreditur ubi puella erat
iacens. **41** Et tenens manum puellæ, ait illi: Talitha
cumi, quod est interpretatum: Puella (tibi dico)
surge. **42** Et confestim surrexit puella, et ambulabat:
erat autem annorum duodecim: et obstupuerunt
stupore magno. **43** Et præcepit illis vehementer ut
nemo id sciret: et dixit dari illi manducare.

6 Et egressus inde, abiit in patriam suam: et
sequebantur eum discipuli sui: **2** et facto Sabbato
cœpit in synagoga docere: et multi audientes
admirabantur in doctrina eius, dicentes: Unde huic
hæc omnia? et quæ est sapientia, quæ data est illi?
et virtutes tales, quæ per manus eius efficiuntur! **3**
Nonne hic est faber, filius Mariæ, frater Iacobi, et
Ioseph, et Iudæ, et Simonis? nonne et sorores eius
hic nobiscum sunt? Et scandalizabantur in illo. **4**
Et dicebat illis Iesus: Quia non est propheta sine
honore nisi in patria sua, et in domo sua, et in
cognatione sua. **5** Et non poterat ibi virtutem ullam
facere, nisi paucos infirmos impositis manibus
curavit: **6** et mirabatur propter incredulitatem
eorum, et circuibat castella in circuitu docens. **7** Et
vocavit duodecim: et cœpit eos mittere binos, et
dabat illis potestatem spirituum immundorum. **8** Et
præcepit eis ne quid tollerent in via, nisi virgam
tantum: non peram, non panem, neque in zona
æs, **9** sed calceatos sandaliis, et ne induerentur
duabus tunicis. **10** Et dicebat eis: Quocumque
introieritis in domum: illic manete donec exeatis
inde: **11** et quicumque non receperint vos, nec
audierint vos, exeuntes inde, excutite pulverem
de pedibus vestris in testimonium illis. **12** Et
exeuntes prædicabant ut pœnitentiam agerent:
13 et dæmonia multa eiiciebant, et ungebant oleo
multos ægros, et sanabant. **14** Et audivit rex Herodes,
(manifestum enim factum est nomen eius) et
dicebat: Quia Ioannes Baptista resurrexit a mortuis:
et propterea virtutes operantur in illo. **15** Alii
autem dicebant: Quia Elias est. Alii vero dicebant:
Quia propheta est, quasi unus ex prophetis. **16** Quo
audito Herodes ait: Quem ego decollavi Ioannem,

hic a mortuis resurrexit. 17 Ipse enim Herodes
misit, ac tenuit Ioannem, et vinxit eum in carcere
propter Herodiadem uxorem Philippi fratris sui,
quia duxerat eam. 18 Dicebat enim Ioannes Herodi:
Non licet tibi habere uxorem fratris tui. 19 Herodias
autem insidiabatur illi: et volebat occidere eum,
nec poterat. 20 Herodes enim metuebat Ioannem,
sciens eum virum iustum et sanctum, et custodiebat
eum: et audito eo multa faciebat, et libenter eum
audiebat. 21 Et cum dies opportunus accidisset,
Herodes natalis sui cœnam fecit principibus, et
tribunis, et primis Galilææ. 22 Cumque introisset
filia ipsius Herodiadis, et saltasset, et placuisset
Herodi, simulque recumbentibus; rex ait puellæ:
Pete a me quod vis, et dabo tibi: 23 et iuravit illi:
Quia quidquid petieris dabo tibi, licet dimidium
regni mei. 24 Quæ cum exisset, dixit matri suæ:
Quid petam? At illa dixit: Caput Ioannis Baptistæ.
25 Cumque introisset statim cum festinatione ad
regem, petivit dicens: Volo ut protinus des mihi
in disco caput Ioannis Baptistæ. 26 Et contristatus
est rex: propter iusiurandum, et propter simul
discumbentes noluit eam contristare: 27 sed misso
spiculatore præcepit afferri caput eius in disco. 28
Et decollavit eum in carcere, et attulit caput eius in
disco: et dedit illud puellæ, et puella dedit matri suæ.
29 Quo audito, discipuli eius venerunt, et tulerunt
corpus eius: et posuerunt illud in monumento. 30
Et convenientes Apostoli ad Iesum, renunciaverunt
ei omnia, quæ egerant, et docuerant. 31 Et ait illis:
Venite seorsum in desertum locum, et requiescite
pusillum. Erant enim qui veniebant et redibant
multi: et nec spatium manducandi habebant. 32
Et ascendentes in navim, abierunt in desertum
locum seorsum. 33 Et viderunt eos abeuntes,
et cognoverunt multi: et pedestres de omnibus
civitatibus concurrerunt illuc, et prævenerunt eos.
34 Et exiens vidit turbam multam Iesus: et misertus
est super eos, quia erant sicut oves non habentes
pastorem, et cœpit docere multa. 35 Et cum iam hora
multa fieret, accesserunt discipuli eius, dicentes:
Desertus est locus hic, et iam hora præteriit: 36
dimitte illos, ut euntes in proximas villas, et vicos,
emant sibi cibos, quos manducent: 37 Et respondens
ait illis: Date illis vos manducare. Et dixerunt ei:
Euntes emamus ducentis denariis panes, et dabimus
illis manducare. 38 Et dicit eis: Quot panes habetis?
Ite, et videte. Et cum cognovissent, dicunt: Quinque,
et duos pisces. 39 Et præcepit illis ut accumbere
facerent omnes secundum contubernia super viride
fœnum. 40 Et discubuerunt in partes per centenos,
et quinquagenos. 41 Et acceptis quinque panibus
et duobus pisces, intuens in cælum, benedixit, et
fregit panes, et dedit discipulis suis, ut ponerent
ante eos: et duos pisces divisit omnibus. 42 Et
manducaverunt omnes, et saturati sunt. 43 Et
sustulerunt reliquias, fragmentorum duodecim
cophinos plenos, et de piscibus. 44 Erant autem
qui manducaverunt quinque millia virorum. 45
Et statim coegit discipulos suos ascendere navim,
ut præcederent eum trans fretum ad Bethsaidam,
dum ipse dimitteret populum. 46 Et cum dimisisset
eos, abiit in montem orare. 47 Et cum sero esset,
erat navis in medio mari, et ipse solus in terra.
48 Et videns eos laborantes in remigando, (erat
enim ventus contrarius eis) et circa quartam
vigiliam noctis venit ad eos ambulans supra mare:
et volebat præterire eos. 49 At illi ut viderunt eum
ambulantem supra mare, putaverunt phantasma
esse, et exclamaverunt. 50 Omnes enim viderunt
eum, et conturbati sunt. Et statim locutus est cum
eis, et dixit eis: Confidite, ego sum, nolite timere.
51 Et ascendit ad illos in navim, et cessavit ventus.
Et plus magis intra se stupebant: 52 non enim
intellexerunt de panibus: erat enim cor eorum
obcæcatum. 53 Et cum transfretassent, venerunt in
terram Genesareth, et applicuerunt. 54 Cumque
egressi essent de navi, continuo cognoverunt
eum: 55 et percurrentes universam regionem
illam, cœperunt in grabatis eos, qui se male
habebant, circumferre, ubi audiebant eum esse.
56 Et quocumque introibat, in vicos, vel in villas,
aut civitates, in plateis ponebant infirmos, et
deprecabantur eum, ut vel fimbriam vestimenti
eius tangerent, et quotquot tangebant eum, salvi
fiebant.

7 Et conveniunt ad eum Pharisæi, et quidam de
scribis, venientes ab Ierosolymis. 2 Et cum
vidissent quosdam ex discipulis eius communibus
manibus, id est non lotis, manducare panes,
vituperaverunt. 3 Pharisæi enim, et omnes Iudæi,
nisi crebro laverint manus, non manducant,
tenentes traditionem seniorum: 4 et a foro nisi
baptizentur, non comedunt: et alia multa sunt,
quæ tradita sunt illis servare, baptismata calicum,
et urceorum, et æramentorum, et lectorum: 5
et interrogabant eum Pharisæi, et scribæ: Quare
discipuli tui non ambulant iuxta traditionem
seniorum, sed communibus manibus manducant
panem? 6 At ille respondens, dixit eis: Bene
prophetavit Isaias de vobis hypocritis, sicut
scriptum est: Populus hic labiis me honorat, cor
autem eorum longe est a me. 7 In vanum autem me
colunt, docentes doctrinas, et præcepta hominum.
8 Relinquentes enim mandatum Dei, tenetis

traditionem hominum, baptismata urceorum, et
calicum: et alia similia his facitis multa. 9 Et
dicebat illis: Bene irritum facitis præceptum Dei,
ut traditionem vestram servetis. 10 Moyses enim
dixit: Honora patrem tuum, et matrem tuam. Et:
Qui maledixerit patri, vel matri, morte moriatur. 11
Vos autem dicitis: Si dixerit homo patri, aut matri,
Corban, (quod est donum) quodcumque ex me, tibi
profuerit: 12 et ultra non dimittitis eum quidquam
facere patri suo, aut matri, 13 rescindentes verbum
Dei per traditionem vestram, quam tradidistis: et
similia huiusmodi multa facitis. 14 Et advocans
iterum turbam, dicebat illis: Audite me omnes, et
intelligite. 15 Nihil est extra hominem introiens
in eum, quod possit eum coinquinare, sed quæ
de homine procedunt illa sunt, quæ coinquinant
hominem. 16 Si quis habet aures audiendi, audiat. 17
Et cum introisset in domum a turba, interrogabant
eum discipuli eius parabolam. 18 Et ait illis: Sic et
vos imprudentes estis? Non intelligitis quia omne
extrinsecus introiens in hominem, non potest eum
coinquinare? 19 Quia non intrat in cor eius, sed
in ventrum vadit, et in secessum exit, purgans
omnes escas. 20 Dicebat autem, quoniam quæ de
homine exeunt, illa coinquinant hominem. 21 Ab
intus enim de corde hominum malæ cogitationes
procedunt, adulteria, fornicationes, homicidia, 22
furta, avaritiæ, nequitiæ, dolus, impudicitiæ, oculus
malus, blasphemia, superbia, stultitia. 23 Omnia hæc
mala ab intus procedunt, et coinquinant hominem.
24 Et inde surgens abiit in fines Tyri, et Sidonis: et
ingressus domum, neminem voluit scire, et non
potuit latere. 25 Mulier enim statim ut audivit
de eo, cuius filia habebat spiritum immundum,
intravit, et procidit ad pedes eius. 26 Erat enim
mulier Gentilis, Syrophœnissa genere. Et rogabat
eum ut dæmonium eiiceret de filia eius. 27 Qui dixit
illi: Sine prius saturari filios: non est enim bonum
sumere panem filiorum, et mittere canibus. 28 At
illa respondit, et dixit illi: Utique Domine, nam et
catelli comedunt sub mensa de micis puerorum.
29 Et ait illi: Propter hunc sermonem vade, exiit
dæmonium a filia tua. 30 Et cum abiisset domum
suam, invenit puellam iacentem supra lectum, et
dæmonium exiisse. 31 Et iterum exiens de finibus
Tyri, venit per Sidonem ad Mare Galilææ inter
medios fines Decapoleos. 32 Et adducunt ei surdum,
et mutum, et deprecabantur eum, ut imponat illi
manum. 33 Et apprehendens eum de turba seorsum,
misit digitos suos in auriculas eius: et expuens,
tetigit linguam eius: 34 et suscipiens in cælum,
ingemuit, et ait illi: Ephphetha, quod est ad aperire.
35 Et statim apertæ sunt aures eius, et solutum est
vinculum linguæ eius, et loquebatur recte. 36 Et
præcepit illis ne cui dicerent. Quanto autem eis
præcipiebat, tanto magis plus prædicabant: 37 et eo
amplius admirabantur, dicentes: Bene omnia fecit:
et surdos fecit audire, et mutos loqui.

8 In diebus illis iterum cum turba multa esset,
nec haberent quod manducarent: convocatis
discipulis, ait illis: 2 Misereor super turbam: quia
ecce iam triduo sustinent me, nec habent quod
manducent: 3 et si dimisero eos ieiunos in domum
suam, deficient in via: quidam enim ex eis de
longe venerunt. 4 Et responderunt ei discipuli
sui: Unde illos quis poterit saturare panibus in
solitudine? 5 Et interrogavit eos: Quot panes
habetis? Qui dixerunt: Septem. 6 Et præcepit turbæ
discumbere super terram. Et accipiens septem
panes, gratias agens fregit, et dabat discipulis
suis ut apponerent, et apposuerunt turbæ. 7 Et
habebant pisciculos paucos: et ipsos benedixit, et
iussit apponi. 8 Et manducaverunt, et saturati sunt:
et sustulerunt quod superaverat de fragmentis,
septem sportas. 9 Erant autem qui manducaverunt,
quasi quattuor millia: et dimisit eos. 10 Et statim
ascendens navim cum discipulis suis, venit in partes
Dalmanutha. 11 Et exierunt Pharisæi, et cœperunt
conquirere cum eo, quærentes ab illo signum de
cælo, tentantes eum. 12 Et ingemiscens spiritu,
ait: Quid generatio ista signum quærit? Amen
dico vobis, si dabitur generationi isti signum. 13
Et dimittens eos, ascendit iterum navim, et abiit
trans fretum. 14 Et obliti sunt panes sumere: et
nisi unum panem non habebant secum in navi.
15 Et præcipiebat eis, dicens: Videte, et cavete
a fermento Pharisæorum, et fermento Herodis.
16 Et cogitabant ad alterutrum, dicentes: Quia
panes non habemus. 17 Quo cognito, ait illis Iesus:
Quid cogitatis, quia panes non habetis? Nondum
cognoscetis nec intelligitis? Adhuc cæcatum habetis
cor vestrum? 18 Oculos habentes non videtis? Et
aures habentes non auditis? Nec recordamini, 19
quando quinque panes fregi in quinque millia:
quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis?
Dicunt ei: Duodecim. 20 Quando et septem panes in
quattuor millia: quot sportas fragmentorum tulistis?
Et dicunt ei: Septem. 21 Et dicebat eis: Quomodo
nondum intelligitis? 22 Et veniunt Bethsaidam,
et adducunt ei cæcum, et rogabant eum ut illum
tangeret. 23 Et apprehensa manu cæci, eduxit eum
extra vicum: et expuens in oculos eius impositis
manibus suis, interrogavit eum si quid videret.
24 Et aspiciens, ait: Video homines velut arbores
ambulantes. 25 Deinde iterum imposuit manus

super oculos eius: et cœpit videre. Et restitutus
est ita ut clare videret omnia. 26 Et misit illum in
domum suam, dicens: Vade in domum tuam: et si in
vicum introieris, nemini dixeris. 27 Et egressus est
Iesus, et discipuli eius in castella Cæsareæ Philippi:
et in via interrogabat discipulos suos, dicens eis:
Quem me dicunt esse homines? 28 Qui responderunt
illi, dicentes: Ioannem Baptistam, alii Eliam, alii
vero quasi unum de prophetis. 29 Tunc dicit illis:
Vos vero quem me esse dicitis? Respondens Petrus,
ait ei: Tu es Christus. 30 Et comminatus est eis, ne
cui dicerent de illo. 31 Et cœpit docere eos quoniam
oportet filium hominis pati multa, et reprobari a
senioribus, et a summis sacerdotibus, et scribis,
et occidi: et post tres dies resurgere. 32 Et palam
verbum loquebatur. Et apprehendens eum Petrus,
cœpit increpare eum. 33 Qui conversus, et videns
discipulos suos, comminatus est Petro, dicens: Vade
retro me Satana, quoniam non sapis quæ Dei sunt,
sed quæ sunt hominum. 34 Et convocata turba
cum discipulis suis, dixit eis: Si quis vult me sequi,
deneget semetipsum: et tollat crucem suam, et
sequatur me. 35 Qui enim voluerit animam suam
salvam facere, perdet eam: qui autem perdiderit
animam suam propter me, et Evangelium, salvam
faciet eam. 36 Quid enim proderit homini, si lucretur
mundum totum: et detrimentum animæ suæ faciat?
37 Aut quid dabit homo commutationis pro anima
sua? 38 Qui enim me confusus fuerit, et verba mea
in generatione ista adultera et peccatrice: et filius
hominis confundetur eum, cum venerit in gloria
Patris sui cum Angelis sanctis.

9 Et dicebat illis: Amen dico vobis, quia sunt
quidam de hic stantibus, qui non gustabunt
mortem donec videant regnum Dei veniens in
virtute. 2 Et post dies sex assumit Iesus Petrum,
et Iacobum, et Ioannem: et ducit illos in montem
excelsum seorsum solos, et transfiguratus est coram
ipsis. 3 Et vestimenta eius facta sunt splendentia,
et candida nimis velut nix, qualia fullo non potest
super terram candida facere. 4 Et apparuit illis
Elias cum Moyse: et erant loquentes cum Iesu. 5
Et respondens Petrus, ait Iesu: Rabbi, bonum est
nos hic esse: et faciamus tria tabernacula, Tibi
unum, et Moysi unum, et Eliæ unum. 6 Non enim
sciebat quid diceret: erant enim timore exterriti:
7 Et facta est nubes obumbrans eos: et venit vox
de nube, dicens: Hic est Filius meus charissimus:
audite illum. 8 Et statim circumspicientes, neminem
amplius viderunt, nisi Iesum tantum secum. 9
Et descendentibus illis de monte, præcepit illis
ne cuiquam quæ vidissent, narrarent: nisi cum
Filius hominis a mortuis resurrexerit. 10 Et verbum
continuerunt apud se: conquirentes quid esset: Cum
a mortuis resurrexerit. 11 Et interrogabant eum,
dicentes: Quid ergo dicunt Pharisæi, et scribæ, quia
Eliam oportet venire primum? 12 Qui respondens,
ait illis: Elias cum venerit primo, restituet omnia:
et quo modo scriptum est in Filium hominis, ut
multa patiatur et contemnatur. 13 Sed dico vobis
quia et Elias venit (et fecerunt illi quæcumque
voluerunt) sicut scriptum est de eo. 14 Et veniens
ad discipulos suos, vidit turbam magnam circa eos,
et scribas conquirentes cum illis. 15 Et confestim
omnis populus videns Iesum, stupefactus est, et
expaverunt, et accurrentes salutabant eum. 16 Et
interrogavit eos: Quid inter vos conquiritis? 17 Et
respondens unus de turba, dixit: Magister, attuli
filium meum ad te habentem spiritum mutum: 18
qui ubicumque eum apprehenderit, allidit illum,
et spumat, et stridet dentibus, et arescit: et dixi
discipulis tuis ut eiicerent illum, et non potuerunt.
19 Qui respondens eis, dixit: O generatio incredula,
quamdiu apud vos ero? Quamdiu vos patiar?
Afferte illum ad me. 20 Et attulerunt eum. Et cum
vidisset eum, statim spiritus conturbavit illum:
et elisus in terram, volutabatur spumans. 21 Et
interrogavit patrem eius: Quantum temporis est
ex quo ei hoc accidit? At ille ait: Ab infantia: 22 et
frequenter eum in ignem, et in aquas misit ut eum
perderet. Sed si quid potes, adiuva nos, misertus
nostri. 23 Iesus autem ait illi: Si potes credere,
omnia possibilia sunt credenti. 24 Et continuo
exclamans pater pueri, cum lacrymis aiebat: Credo,
Domine: adiuva incredulitatem meam. 25 Et cum
videret Iesus concurrentem turbam, comminatus
est spiritui immundo, dicens illi: Surde, et mute
spiritus, ego præcipio tibi, exi ab eo: et amplius
ne introeas in eum. 26 Et exclamans, et multum
discerpens eum, exiit ab eo, et factus est sicut
mortuus, ita ut multi dicerent: Quia mortuus est. 27
Iesus autem tenens manum eius, elevavit eum, et
surrexit. 28 Et cum introisset in domum, discipuli
eius secreto interrogabant eum: Quare nos non
potuimus eiicere eum? 29 Et dixit illis: Hoc genus
in nullo potest exire, nisi in oratione, et ieiunio.
30 Et inde profecti prætergrediebantur Galilæam:
nec volebat quemquam scire. 31 Docebat autem
discipulos suos, et dicebat illis: Quoniam filius
hominis tradetur in manus hominum, et occident
eum, et occisus tertia die resurget. 32 At illi
ignorabant verbum: et timebant interrogare eum.
33 Et venerunt Capharnaum. Qui cum domi essent,
interrogabat eos: Quid in via tractabatis? 34 At illi
tacebant. Siquidem in via inter se disputaverunt,

quis eorum maior esset. 35 Et residens vocavit
duodecim, et ait illis: Si quis vult primus esse, erit
omnium novissimus, et omnium minister. 36 Et
accipiens puerum, statuit eum in medio eorum:
quem cum complexus esset, ait illis: 37 Quisquis
unum ex huiusmodi pueris receperit in nomine
meo, me recipit: et quicumque me susceperit, non
me suscipit, sed eum, qui misit me. 38 Respondit
illi Ioannes, dicens: Magister, vidimus quemdam in
nomine tuo eiicientem dæmonia, qui non sequitur
nos, et prohibuimus eum. 39 Iesus autem ait: Nolite
prohibere eum. Nemo est enim qui faciat virtutem
in nomine meo, et possit cito male loqui de me.
40 Qui enim non est adversum vos, pro vobis est.
41 Quisquis enim potum dederit vobis calicem
aquæ in nomine meo, quia Christi estis: Amen dico
vobis, non perdet mercedem suam. 42 Et quisquis
scandalizaverit unum ex his pusillis credentibus
in me: bonum est ei magis si circumdaretur mola
asinaria collo eius, et in mare mitteretur. 43 Et
si scandalizaverit te manus tua, abscide illam:
bonum est tibi debilem introire in vitam, quam
duas manus habentem ire in Gehennam, in ignem
inextinguibilem: (Geenna g1067) 44 ubi vermis eorum
non moritur, et ignis non extinguitur. 45 Et si
pes tuus te scandalizat, amputa illum: bonum est
tibi claudum introire in vitam æternam, quam
duos pedes habentem mitti in gehennam ignis
inextinguibilis: (Geenna g1067) 46 ubi vermis eorum
non moritur, et ignis non extinguitur. 47 Quod si
oculus tuus scandalizat te, eiice eum: bonum est
tibi luscum introire in regnum Dei, quam duos
oculos habentem mitti in gehennam ignis: (Geenna
g1067) 48 ubi vermis eorum non moritur, et ignis
non extinguitur. 49 Omnis enim igne salietur, et
omnis victima sale salietur. 50 Bonum est sal: quod
si sal insulsum fuerit: in quo illud condietis? Habete
in vobis sal, et pacem habete inter vos.

10 Et inde exurgens venit in fines Iudææ ultra
Iordanem: et conveniunt iterum turbæ ad
eum: et sicut consueverat, iterum docebat illos. 2
Et accedentes Pharisæi interrogabant eum: Si licet
viro uxorem dimittere: tentantes eum. 3 At ille
respondens, dixit eis: Quid vobis præcepit Moyses?
4 Qui dixerunt: Moyses permisit libellum repudii
scribere, et dimittere. 5 Quibus respondens Iesus, ait:
Ad duritiam cordis vestri scripsit vobis præceptum
istud. 6 Ab initio autem creaturæ masculum, et
feminam fecit eos Deus. 7 Propter hoc relinquet
homo patrem suum, et matrem, et adhærebit ad
uxorem suam: 8 et erunt duo in carne una. Itaque
iam non sunt duo, sed una caro. 9 Quod ergo Deus
coniunxit, homo non separet. 10 Et in domo iterum
discipuli eius de eodem interrogaverunt eum. 11
Et ait illis: Quicumque dimiserit uxorem suam, et
aliam duxerit, adulterium committit super eam. 12
Et si uxor dimiserit virum suum, et alii nupserit,
mœchatur. 13 Et offerebant illi parvulos ut tangeret
illos. Discipuli autem comminabantur offerentibus.
14 Quos cum videret Iesus, indigne tulit, et ait illis:
Sinite parvulos venire ad me, et ne prohibueritis
eos: talium enim est regnum Dei. 15 Amen dico
vobis: Quisquis non receperit regnum Dei velut
parvulus, non intrabit in illud. 16 Et complexans eos,
et imponens manus super illos, benedicebat eos. 17
Et cum egressus esset in viam, procurrens quidam
genu flexo ante eum, rogabat eum: Magister bone,
quid faciam ut vitam æternam percipiam? (aiōnios
g166) 18 Iesus autem dixit ei: Quid me dicis bonum?
Nemo bonus, nisi unus Deus. 19 Præcepta nosti:
Ne adulteres, Ne occidas, Ne fureris, Ne falsum
testimonium dixeris, Ne fraudum feceris, Honora
patrem tuum et matrem. 20 At ille respondens, ait
illi: Magister, hæc omnia observavi a iuventute mea.
21 Iesus autem intuitus eum, dilexit eum, et dixit ei:
Unum tibi deest: vade, quæcumque habes vende, et
da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo: et
veni, sequere me. 22 Qui contristatus in verbo, abiit
mœrens: erat enim habens multas possessiones.
23 Et circumspiciens Iesus, ait discipulis suis:
Quam difficile qui pecunias habent, in regnum Dei
introibunt! 24 Discipuli autem obstupescebant in
verbis eius. At Iesus rursus respondens ait illis:
Filioli, quam difficile est, confidentes in pecuniis,
in regnum Dei introire! 25 Facilius est, camelum
per foramen acus transire, quam divitem intrare in
regnum Dei. 26 Qui magis admirabantur, dicentes
ad semetipsos: Et quis potest salvus fieri? 27 Et
intuens illos Iesus, ait: Apud homines impossibile
est, sed non apud Deum: omnia enim possibilia
sunt apud Deum. 28 Et cœpit ei Petrus dicere:
Ecce nos dimisimus omnia, et secuti sumus te. 29
Respondens Iesus, ait: Amen dico vobis: Nemo est,
qui reliquerit domum, aut fratres, aut sorores, aut
patrem, aut matrem, aut filios, aut agros propter
me, et propter Evangelium, 30 qui non accipiat
centies tantum, nunc in tempore hoc: domos, et
fratres, et sorores, et matres, et filios, et agros, cum
persecutionibus, et in sæculo futuro vitam æternam.
(aiōn g165, aiōnios g166) 31 Multi autem erunt primi
novissimi, et novissimi primi. 32 Erant autem in via
ascendentes Ierosolymam: et præcedebat illos Iesus,
et stupebant: et sequentes timebant. Et assumens
iterum duodecim, cœpit illis dicere quæ essent ei
eventura. 33 Quia ecce ascendimus Ierosolymam, et

Filius hominis tradetur principibus sacerdotum, et
scribis, et senioribus, et damnabunt eum morte,
et tradent eum Gentibus: 34 et illudent ei, et
conspuent eum, et flagellabunt eum, et interficient
eum: et tertia die resurget. 35 Et accedunt ad
eum Iacobus, et Ioannes filii Zebedæi, dicentes:
Magister, volumus ut quodcumque petierimus,
facias nobis. 36 At ille dixit eis: Quid vultis ut
faciam vobis? 37 Et dixerunt: Da nobis ut unus
ad dexteram tuam, et alius ad sinistram tuam
sedeamus in gloria tua. 38 Iesus autem ait eis:
Nescitis quid petatis: potestis bibere calicem, quem
ego bibo: aut baptismo, quo ego baptizor, baptizari?
39 At illi dixerunt ei: Possumus. Iesus autem ait
eis: Calicem quidem, quem ego bibo, bibetis; et
baptismo, quo ego baptizor, baptizabimini: 40
sedere autem ad dexteram meam, vel ad sinistram,
non est meum dare vobis, sed quibus paratum
est. 41 Et audientes decem cœperunt indignari de
Iacobo, et Ioanne. 42 Iesus autem vocans eos, ait
illis: Scitis quia hi, qui videntur principari Gentibus,
dominantur eis: et principes eorum potestatem
habent ipsorum. 43 Non ita est autem in vobis, sed
quicumque voluerit fieri maior, erit vester minister:
44 et quicumque voluerit in vobis primus esse, erit
omnium servus. 45 Nam et Filius hominis non venit
ut ministraretur ei, sed ut ministraret, et daret
animam suam redemptionem pro multis. 46 Et
veniunt Iericho: et proficiscente eo de Iericho, et
discipulis eius, et plurima multitudine, filius Timæ
Bartimæus cæcus, sedebat iuxta viam mendicans.
47 Qui cum audisset quia Iesus Nazarenus est, cœpit
clamare, et dicere: Iesu fili David, miserere mei.
48 Et comminabantur ei multi ut taceret. At ille
multo magis clamabat: Fili David miserere mei.
49 Et stans Iesus præcepit illum vocari. Et vocant
cæcum dicentes ei: Animæquior esto: surge, vocat
te. 50 Qui proiecto vestimento suo exiliens, venit ad
eum. 51 Et respondens Iesus dixit illi: Quid tibi vis
faciam? Cæcus autem dixit ei: Rabboni, ut videam.
52 Iesus autem ait illi: Vade, fides tua te salvum
fecit. Et confestim vidit, et sequebatur eum in via.

11 Et cum appropinquarent Ierosolymæ, et
Bethaniæ ad Montem Olivarum, mittit duos ex
discipulis suis, 2 et ait illis: Ite in castellum, quod
contra vos est, et statim introeuntes illuc, invenietis
pullum ligatum, super quem nemo adhuc hominum
sedit: solvite illum, et adducite. 3 Et si quis vobis
dixerit: Quid facitis? Dicite, quia Domino necessarius
est: et continuo illum dimittet huc. 4 Et abeuntes
invenerunt pullum ligatum ante ianuam foris in
bivio: et solvunt eum. 5 Et quidam de illic stantibus
dicebant illis: Quid facitis solventes pullum? 6
Qui dixerunt eis sicut præceperat illis Iesus, et
dimiserunt eis. 7 Et duxerunt pullum ad Iesum: et
imponunt illi vestimenta sua, et sedit super eum. 8
Multi autem vestimenta sua straverunt in via: alii
autem frondes cædebant de arboribus, et sternebant
in via. 9 Et qui præibant, et qui sequebantur
clamabant, dicentes: Hosanna: Benedictus, qui
venit in nomine Domini: 10 benedictum quod
venit regnum patris nostri David: Hosanna in
excelsis. 11 Et introivit Ierosolymam in templum:
et circumspectis omnibus, cum iam vespera esset
hora, exiit in Bethaniam cum duodecim. 12 Et alia
die cum exirent a Bethania, esuriit. 13 Cumque
vidisset a longe ficum habentem folia, venit si
quid forte inveniret in ea. Et cum venisset ad eam,
nihil invenit præter folia: non enim erat tempus
ficorum. 14 Et respondens dixit ei: Iam non amplius
in æternum ex te fructum quisquam manducet. Et
audiebant discipuli eius. (aiōn g165) 15 Et veniunt in
Ierosolymam. Et cum introisset in templum, cœpit
eiicere vendentes, et ementes in templo: et mensas
numulariorum, et cathedras vendentium columbas
evertit. 16 Et non sinebat ut quisquam transferret
vas per templum: 17 et docebat, dicens eis: Nonne
scriptum est: Quia domus mea, domus orationis
vocabitur omnibus gentibus? Vos autem fecistis
eam speluncam latronum. 18 Quo audito principes
sacerdotum, et scribæ quærebant quomodo eum
perderent: timebant enim eum, quoniam universa
turba admirabatur super doctrina eius. 19 Et cum
vespera facta esset, egrediebatur de civitate. 20 Et
cum mane transirent, viderunt ficum aridam factam
a radicibus. 21 Et recordatus Petrus, dixit ei: Rabbi,
ecce ficus, cui maledixisti, aruit. 22 Et respondens
Iesus ait illis: Habete fidem Dei. 23 Amen dico
vobis, quia quicumque dixerit huic monti: Tollere,
et mittere in mare, et non hæsitaverit in corde
suo, sed crediderit, quia quodcumque dixerit, fiat,
fiet ei. 24 Propterea dico vobis, omnia quæcumque
orantes petitis, credite quia accipietis, et evenient
vobis. 25 Et cum stabitis ad orandum, dimittite si
quis habetis adversus aliquem: ut et Pater vester,
qui in cælis est, dimittat vobis peccata vestra. 26
Quod si vos non dimiseritis: nec Pater vester, qui
in cælis est, dimittet vobis peccata vestra. 27 Et
veniunt rursus Ierosolymam. Et cum ambularet
in templo, accedunt ad eum summi sacerdotes, et
scribæ, et seniores: 28 et dicunt ei: In qua potestate
hæc facis? et quis dedit tibi hanc potestatem ut
ista facias? 29 Iesus autem respondens, ait illis:
Interrogabo vos et ego unum verbum, et respondete
mihi: et dicam vobis in qua potestate hæc faciam. 30

Baptismus Ioannis, de cælo erat, an ex hominibus?
Respondete mihi. 31 At illi cogitabant secum,
dicentes: Si dixerimus, De cælo, dicet, Quare ergo
non credidistis ei? 32 Si dixerimus, Ex hominibus,
timemus populum. Omnes enim habebant Ioannem
quia vere propheta esset. 33 Et respondentes dicunt
Iesu: Nescimus. Et respondens Iesus ait illis: Neque
ego dico vobis in qua potestate hæc faciam.

12 Et cœpit illis in parabolis loqui: Vineam
pastinavit homo, et circumdedit sepem, et
fodit lacum, et ædificavit turrim, et locavit eam
agricolis, et peregre profectus est. 2 Et misit
ad agricolas in tempore servum ut ab agricolis
acciperet de fructu vineæ. 3 Qui apprehensum eum
ceciderunt, et dimiserunt vacuum. 4 Et iterum
misit ad illos alium servum: et illum in capite
vulneraverunt, et contumeliis affecerunt. 5 Et
rursum alium misit, et illum occiderunt: et plures
alios: quosdam cædentes, alios vero occidentes.
6 Adhuc ergo unum habens filium charissimum:
et illum misit ad eos novissimum, dicens: Quia
reverebuntur filium meum. 7 Coloni autem dixerunt
ad invicem: Hic est heres: venite, occidamus eum:
et nostra erit hereditas. 8 Et apprehendentes eum,
occiderunt: et eiecerunt extra vineam. 9 Quid ergo
faciet dominus vineæ? Veniet, et perdet colonos: et
dabit vineam aliis. 10 Nec scripturam hanc legistis:
Lapidem, quem reprobaverunt ædificantes, hic
factus est in caput anguli: 11 A Domino factum
est istud, et est mirabile in oculis nostris? 12
Et quærebant eum tenere: et timuerunt turbam.
Cognoverunt enim quoniam ad eos parabolam
hanc dixerit. Et relicto eo abierunt. 13 Et mittunt
ad eum quosdam ex Pharisæis, et Herodianis, ut
eum caperent in verbo. 14 Qui venientes dicunt
ei: Magister, scimus quia verax es, et non curas
quemquam: nec enim vides in faciem hominum,
sed in veritate viam Dei doces. Licet dari tributum
Cæsari, an non dabimus? 15 Qui sciens versutiam
illorum, ait illos: Quid me tentatis? afferte mihi
denarium ut videam. 16 At illi attulerunt ei. Et ait
illis: Cuius est imago hæc, et inscriptio? Dicunt
ei: Cæsaris. 17 Respondens autem Iesus dixit illis:
Reddite igitur quæ sunt Cæsaris, Cæsari: et quæ sunt
Dei, Deo. Et mirabantur super eo. 18 Et venerunt ad
eum Sadducæi, qui dicunt resurrectionem non esse:
et interrogabant eum dicentes: 19 Magister, Moyses
nobis scripsit, ut si cuius frater mortuus fuerit, et
dimiserit uxorem, et filios non reliquerit, accipiat
frater eius uxorem ipsius, et resuscitet semen fratri
suo. 20 Septem ergo fratres erant: et primus accepit
uxorem, et mortuus est non relicto semine. 21 Et
secundus accepit eam, et mortuus est: et nec iste
reliquit semen. Et tertius similiter. 22 Et acceperunt
eam similiter septem: et non reliquerunt semen.
Novissima omnium defuncta est et mulier. 23 In
resurrectione ergo cum resurrexerint, cuius de his
erit uxor? Septem enim habuerunt eam uxorem. 24
Et respondens Iesus, ait illis: Nonne ideo erratis,
non scientes Scripturas, neque virtutem Dei? 25
Cum enim a mortuis resurrexerint, neque nubent,
neque nubentur, sed sunt sicut Angeli in cælis. 26
De mortuis autem quod resurgant, non legistis in
libro Moysi, super rubum quomodo dixerit illi Deus,
inquiens: Ego sum Deus Abraham, et Deus Isaac,
et Deus Iacob? 27 Non est Deus mortuorum, sed
vivorum. Vos ergo multum erratis. 28 Et accessit
unus de scribis, qui audierat illos conquirentes, et
videns quoniam bene illis responderit, interrogavit
eum quod esset primum omnium mandatum. 29
Iesus autem respondit ei: Quia primum omnium
mandatum est: Audi Israel, Dominus Deus tuus,
Deus unus est: 30 et diliges Dominum Deum tuum
ex tota corde tuo, et ex tota anima tua, et ex
tota mente tua, et ex tota virtute tua. Hoc est
primum mandatum. 31 Secundum autem simile
est illi: Diliges proximum tuum tamquam teipsum.
Maius horum aliud mandatum non est. 32 Et ait
illi scriba: Bene Magister, in veritate dixisti, quia
unus est Deus, et non est alius præter eum. 33 Et
ut diligatur ex toto corde, et ex toto intellectu, et
ex tota anima, et ex tota fortitudine: et diligere
proximum tamquam seipsum, maius est omnibus
holocautomatibus, et sacrificiis. 34 Iesus autem
videns quod sapienter respondisset, dixit illi: Non
es longe a regno Dei. Et nemo iam audebat eum
interrogare. 35 Et respondens Iesus dicebat, docens
in templo: Quomodo dicunt scribæ Christum filium
esse David? 36 Ipse enim David dicit in Spiritu
Sancto: Dixit Dominus Domino meo, Sede a dextris
meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pedum
tuorum. 37 Ipse ergo David dicit eum Dominum, et
unde est filius eius? Et multa turba eum libenter
audivit. 38 Et dicebat eis in doctrina sua: Cavete a
scribis, qui volunt in stolis ambulare, et salutari in
foro, 39 et in primis cathedris sedere in synagogis,
et primos discubitus in cœnis: 40 qui devorant
domos viduarum sub obtentu prolixæ orationis:
hi accipient prolixius iudicium. 41 Et sedens Iesus
contra gazophylacium, aspiciebat quomodo turba
iactaret æs in gazophylacium, et multi divites
iactabant multa. 42 Cum venisset autem vidua una
pauper, misit duo minuta, quod est quadrans, 43
et convocans discipulos suos, ait illis: Amen dico
vobis, quoniam vidua hæc pauper plus omnibus

misit, qui miserunt in gazophylacium. 44 Omnes
enim ex eo, quod abundabat illis, miserunt: hæc
vero de penuria sua omnia quæ habuit misit totum
victum suum.

13 Et cum egrederetur de templo, ait illi unus
ex discipulis suis: Magister, aspice quales
lapides, et quales structuræ. 2 Et respondens Iesus,
ait illi: Vides has omnes magnas ædificationes?
Non relinquetur lapis super lapidem, qui non
destruatur. 3 Et cum sederet in Monte Olivarum
contra templum, interrogabant eum separatim
Petrus, et Iacobus, et Ioannes, et Andreas: 4 Dic
nobis, quando ista fient? et quod signum erit,
quando hæc omnia incipient consummari? 5 Et
respondens Iesus cœpit dicere illis: Videte ne quid
vos seducat: 6 multi enim venient in nomine meo
dicentes, quia ego sum: et multos seducent. 7 Cum
audieritis autem bella, et opiniones bellorum, ne
timueritis: oportet enim hæc fieri: sed nondum
finis. 8 Exurget enim gens contra gentem, et
regnum super regnum, et erunt terræmotus per
loca, et fames. Initium dolorum hæc. 9 Videte
autem vosmetipsos. Tradent enim vos in consiliis,
et in synagogis vapulabitis, et ante præsides, et
reges stabitis propter me, in testimonium illis.
10 Et in omnes gentes primum oportet prædicari
Evangelium. 11 Et cum duxerint vos tradentes,
nolite præcogitare quid loquamini: sed quod datum
vobis fuerit in illa hora, id loquimini: non enim
vos estis loquentes, sed Spiritus Sanctus. 12 Tradet
autem frater fratrem in mortem, et pater filium: et
consurgent filii in parentes, et morte afficient eos.
13 Et eritis odio omnibus propter nomen meum.
Qui autem sustinuerit in finem, hic salvus erit. 14
Cum autem videritis abominationem desolationis
stantem, ubi non debet, qui legit, intelligat: tunc
qui in Iudæa sunt, fugiant in montes: 15 et qui
super tectum, ne descendat in domum, nec introeat
ut tollat quid de domo sua: 16 et qui in agro erit,
non revertatur retro tollere vestimentum suum. 17
Væ autem prægnantibus, et nutrientibus in illis
diebus. 18 Orate vero ut hieme non fiant. 19 Erunt
enim dies illi tribulationes tales, quales non fuerunt
ab initio creaturæ, quam condidit Deus usque nunc,
neque fient. 20 Et nisi breviasset Dominus dies, non
fuisset salva omnis caro: sed propter electos, quos
elegit, breviavit dies. 21 Et tunc si quis vobis dixerit:
Ecce hic est Christus, ecce illic: ne credideritis. 22
Exurgent enim pseudochristi, et pseudoprophetæ,
et dabunt signa, et portenta ad seducendos, si
fieri potest, etiam electos. 23 Vos ergo videte:
ecce prædixi vobis omnia. 24 Sed in illis diebus
post tribulationem illam sol contenebrabitur, et
luna non dabit splendorem suum: 25 et stellæ cæli
erunt decidentes, et virtutes, quæ in cælis sunt,
movebuntur. 26 Et tunc videbunt Filium hominis
venientem in nubibus cum virtute multa, et gloria.
27 Et tunc mittet Angelos suos, et congregabit
electos suos a quattuor ventis, a summo terræ
usque ad summum cæli. 28 A ficu autem discite
parabolam. Cum iam ramus eius tener fuerit, et
nata fuerint folia, cognoscitis quia in proximo sit
æstas: 29 sic et vos cum videritis hæc fieri, scitote
quod in proximo sit in ostiis. 30 Amen dico vobis,
quoniam non transibit generatio hæc, donec omnia
ista fiant. 31 Cælum, et terra transibunt, verba
autem mea non transibunt. 32 De die autem illo, vel
hora nemo scit, neque Angeli in cælo, neque Filius,
nisi Pater. 33 Videte, vigilate, et orate: nescitis enim
quando tempus sit. 34 Sicut homo, qui peregre
profectus reliquit domum suam, et dedit servis suis
potestatem cuiusque operis, et ianitori præcepit
ut vigilet. 35 Vigilate ergo, (nescitis enim quando
dominus domus veniat: sero an media nocte, an
galli cantu, an mane) 36 ne cum venerit repente,
inveniat vos dormientes. 37 Quod autem vobis dico,
omnibus dico: Vigilate.

14 Erat autem Pascha et Azyma post biduum:
et quærebant summi sacerdotes, et scribæ
quomodo eum dolo tenerent, et occiderent. 2
Dicebant autem: Non in die festo, ne forte tumultus
fieret in populo. 3 Et cum esset Bethaniæ in
domo Simonis leprosi, et recumberet: venit mulier
habens alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi,
et fracto alabastro, effudit super caput eius. 4 Erant
autem quidam indigne ferentes intra semetipsos,
et dicentes: Ut quid perditio ista unguenti facta
est? 5 Poterat enim unguentum istud vænundari
plus quam trecentis denariis, et dari pauperibus. Et
fremebant in eam. 6 Iesus autem dixit: Sinite eam,
quid illi molesti estis? Bonum opus operata est in
me. 7 Semper enim pauperes habetis vobiscum: et
cum volueritis, potestis illis benefacere: me autem
non semper habetis. 8 Quod habuit hæc, fecit:
prævenit ungere corpus meum in sepulturam. 9
Amen dico vobis: Ubicumque prædicatum fuerit
Evangelium istud in universo mundo, et quod fecit
hæc, narrabitur in memoriam eius. 10 Et Iudas
Iscariotes, unus de duodecim, abiit ad summos
sacerdotes, ut proderet eum illis. 11 Qui audientes
gavisi sunt: et promiserunt ei pecuniam se daturos.
Et quærebat quomodo illum opportune traderet. 12
Et primo die Azymorum quando Pascha immolabant,
dicunt ei discipuli: Quo vis eamus, et paremus tibi

ut manduces Pascha? **13** Et mittit duos ex discipulis
suis, et dicit eis: Ite in civitatem: et occurret vobis
homo lagenam aquæ baiulans, sequimini eum: **14** et
quocumque introierit, dicite domino domus, quia
Magister dicit: Ubi est refectio mea, ubi Pascha
cum discipulis meis manducem? **15** Et ipse vobis
demonstrabit cœnaculum grande, stratum: et illic
parate nobis. **16** Et abierunt discipuli eius, et
venerunt in civitatem: et invenerunt sicut dixerat
illis, et paraverunt Pascha. **17** Vespere autem facto,
venit cum duodecim. **18** Et discumbentibus eis, et
manducantibus, ait Iesus: Amen dico vobis, quia
unus ex vobis tradet me, qui manducat mecum. **19**
At illi cœperunt contristari, et dicere ei singulatim:
Numquid ego? **20** Qui ait illis: Unus ex duodecim,
qui intingit mecum manum in catino. **21** Et Filius
quidem hominis vadit sicut scriptum est de eo:
væ autem homini illi, per quem Filius hominis
tradetur. Bonum erat ei, si non esset natus homo
ille. **22** Et manducantibus illis, accepit Iesus panem:
et benedicens fregit, et dedit eis, et ait: Sumite,
hoc est corpus meum. **23** Et accepto calice, gratias
agens dedit eis: et biberunt ex illo omnes. **24** Et ait
illis: Hic est sanguis meus novi testamenti, qui pro
multis effundetur. **25** Amen dico vobis, quia iam
non bibam de hoc genimine vitis usque in diem
illum, cum illud bibam novum in regno Dei. **26**
Et hymno dicto exierunt in Montem Olivarum. **27**
Et ait eis Iesus: Omnes scandalizabimini in me in
nocte ista: quia scriptum est: Percutiam pastorem,
et dispergentur oves. **28** Sed postquam resurrexero,
præcedam vos in Galilæam. **29** Petrus autem ait illi:
Et si omnes scandalizati fuerint in te: sed non ego.
30 Et ait illi Iesus: Amen dico tibi, quia tu hodie in
nocte hac, priusquam gallus vocem bis dederit, ter
me es negaturus. **31** At ille amplius loquebatur: Et si
oportuerit me simul commori tibi, non te negabo:
Similiter autem et omnes dicebant. **32** Et veniunt in
prædium, cui nomen Gethsemani. Et ait discipulis
suis: Sedete hic donec orem. **33** Et assumit Petrum,
et Iacobum, et Ioannem secum: et cœpit pavere,
et tædere. **34** Et ait illis: Tristis est anima mea
usque ad mortem: sustinete hic, et vigilate. **35** Et
cum processisset paululum, procidit super terram:
et orabat, ut si fieri posset, transiret ab eo hora:
36 et dixit: Abba Pater, omnia tibi possibilia sunt,
transfer calicem hunc a me, sed non quod ego volo,
sed quod tu. **37** Et venit, et invenit eos dormientes.
Et ait Petro: Simon, dormis? Non potuisti una hora
vigilare? **38** Vigilate, et orate ut non intretis in
tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro
vero infirma. **39** Et iterum abiens oravit eumdem
sermonem, dicens. **40** Et reversus, denuo invenit
eos dormientes, (erant enim oculi eorum gravati) et
ignorabant quid responderent ei. **41** Et venit tertio,
et ait illis: Dormite iam, et requiescite. Sufficit:
venit hora: ecce Filius hominis tradetur in manus
peccatorum. **42** Surgite, eamus. Ecce qui me tradet,
prope est. **43** Et, adhuc eo loquente, venit Iudas
Iscariotes unus de duodecim, et cum eo turba multa
cum gladiis, et lignis, a summis sacerdotibus, et
scribis, et senioribus. **44** Dederat autem traditor eius
signum eis, dicens: Quemcumque osculatus fuero,
ipse est, tenete eum, et ducite caute. **45** Et cum
venisset, statim accedens ad eum, ait: Ave Rabbi: et
osculatus est eum. **46** At illi manus iniecerunt in
eum, et tenuerunt eum. **47** Unus autem quidam de
circumstantibus educens gladium, percussit servum
summi sacerdotis: et amputavit illi auriculam. **48** Et
respondens Iesus, ait illis: Tamquam ad latronem
existis cum gladiis, et lignis comprehendere me?
49 quotidie eram apud vos in templo docens, et
non me tenuistis. Sed ut impleantur Scripturæ.
50 Tunc discipuli eius relinquentes eum, omnes
fugerunt. **51** Adolescens autem quidam sequebatur
eum amictus sindone super nudo: et tenuerunt
eum. **52** At ille reiecta sindone, nudus profugit
ab eis. **53** Et adduxerunt Iesum ad summum
sacerdotem: et convenerunt omnes sacerdotes,
et scribæ, et seniores. **54** Petrus autem a longe
secutus est eum usque intro in atrium summi
sacerdotis: et sedebat cum ministris ad ignem, et
calefaciebat se. **55** Summi vero sacerdotes, et omne
concilium quærebant adversus Iesum testimonium,
ut eum morti traderent, nec inveniebant. **56**
Multi enim testimonium falsum dicebant adversus
eum: et convenientia testimonia non erant. **57** Et
quidam surgentes, falsum testimonium ferebant
adversus eum, dicentes: **58** Quoniam nos audivimus
eum dicentem: Ego dissolvam templum hoc manu
factum, et per triduum aliud non manu factum
ædificabo. **59** Et non erat conveniens testimonium
illorum. **60** Et exurgens summus sacerdos in
medium, interrogavit Iesum, dicens: Non respondes
quidquam ad ea, quæ tibi obiiciuntur ab his? **61**
Ille autem tacebat, et nihil respondit. Rursum
summus sacerdos interrogabat eum, et dixit ei: Tu
es Christus, Filius Dei benedicti? **62** Iesus autem
dixit illi: Ego sum: et videbitis Filium hominis
sedentem a dextris virtutis Dei, et venientem cum
nubibus cæli. **63** Summus autem sacerdos scindens
vestimenta sua, ait: Quid adhuc desideramus testes?
64 Audistis blasphemiam: quid vobis videtur? Qui
omnes condemnaverunt eum esse reum mortis.
65 Et cœperunt quidam conspuere eum, et velare
faciem eius, et colaphis eum cædere, et dicere ei:

Prophetiza: et ministri alapis eum cædebant. 66
Et cum esset Petrus in atrio deorsum, venit una
ex ancillis summi sacerdotis: 67 et cum vidisset
Petrum calefacientem se, aspiciens illum, ait: Et tu
cum Iesu Nazareno eras. 68 At ille negavit, dicens:
Neque scio, neque novi quid dicas. Et exiit foras ante
atrium, et gallus cantavit. 69 Rursus autem cum
vidisset illum ancilla, cœpit dicere circumstantibus:
Quia hic ex illis est. 70 At ille iterum negavit.
Et post pusillum rursus qui astabant, dicebant
Petro: Vere ex illis es: nam et Galilæus es. 71 Ille
autem cœpit anathematizare, et iurare: Quia nescio
hominem istum, quem dicitis. 72 Et statim gallus
iterum cantavit. Et recordatus est Petrus verbi,
quod dixerat ei Iesus: Prius quam gallus cantet bis,
ter me negabis. Et cœpit flere.

15 Et confestim, mane consilium facientes summi
sacerdotes cum senioribus, et scribis, et
universo concilio, vincientes Iesum, duxerunt, et
tradiderunt Pilato. 2 Et interrogavit eum Pilatus:
Tu es rex Iudæorum? At ille respondens, ait illi:
Tu dicis. 3 Et accusabant eum summi sacerdotes
in multis. 4 Pilatus autem rursum interrogavit
eum, dicens: Non respondes quidquam? Vide in
quantis te accusant. 5 Iesus autem amplius nihil
respondit, ita ut miraretur Pilatus. 6 Per diem autem
festum solebat dimittere illis unum ex vinctis,
quemcumque petissent. 7 Erat autem qui dicebatur
Barrabas, qui cum seditiosis erat vinctus, qui in
seditione fecerat homicidium. 8 Et cum ascendisset
turba, cœpit rogare, sicut semper faciebat illis. 9
Pilatus autem respondit eis, et dixit: Vultis dimittam
vobis regem Iudæorum? 10 Sciebat enim quod per
invidiam tradidissent eum summi sacerdotes. 11
Pontifices autem concitaverunt turbam, ut magis
Barabbam dimitteret eis. 12 Pilatus autem iterum
respondens, ait illis: Quid ergo vultis faciam regi
Iudæorum? 13 At illi iterum clamaverunt: Crucifige
eum. 14 Pilatus vero dicebat illis: Quid enim mali
fecit? At illi magis clamabant: Crucifige eum. 15
Pilatus autem volens populo satisfacere, dimisit
illis Barabbam, et tradidit Iesum flagellis cæsum, ut
crucifigeretur. 16 Milites autem duxerunt eum in
atrium prætorii, et convocant totam cohortem, 17
et induunt eum purpura, et imponunt ei plectentes
spineam coronam. 18 Et cœperunt salutare eum:
Ave rex Iudæorum. 19 Et percutiebant caput
eius arundine: et conspuebant eum, et ponentes
genua, adorabant eum. 20 Et postquam illuserunt
ei, exuerunt illum purpura, et induerunt eum
vestimentis suis: et educunt illum ut crucifigerent
eum. 21 Et angariaverunt prætereuntem quempiam,
Simonem Cyrenæum venientem de villa, patrem
Alexandri, et Rufi, ut tolleret crucem eius. 22
Et perducunt illum in Golgotha locum: quod est
interpretatum Calvariæ locus. 23 Et dabant ei
bibere myrrhatum vinum: et non accepit. 24 Et
crucifigentes eum, diviserunt vestimenta eius,
mittentes sortem super eis, quis quid tolleret. 25
Erat autem hora tertia: et crucifixerunt eum. 26 Et
erat titulus causæ eius inscriptus: REX IUDÆORUM.
27 Et cum eo crucifigunt duos latrones: unum a
dextris, et alium a sinistris eius. 28 Et impleta est
scriptura, quæ dicit: Et cum iniquis reputatus est.
29 Et prætereuntes blasphemabant eum, moventes
capita sua, et dicentes: Vah qui destruis templum
Dei, et in tribus diebus reædificas: 30 salvum fac
temetipsum descendens de cruce. 31 Similiter
et summi sacerdotes illudentes, ad alterutrum
cum scribis dicebant: Alios salvos fecit, seipsum
non potest salvum facere. 32 Christus rex Israel
descendat nunc de cruce, ut videamus, et credamus.
Et qui cum eo crucifixi erant, convitiabantur ei. 33
Et facta hora sexta, tenebræ factæ sunt per totam
terram usque in horam nonam. 34 Et hora nona
exclamavit Iesus voce magna, dicens: Eloi, eloi,
lamma sabacthani? quod est interpretatum: Deus
meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? 35 Et
quidam de circumstantibus audientes, dicebant:
Ecce Eliam vocat. 36 Currens autem unus, et implens
spongiam aceto, circumponensque calamo, potum
dabat ei, dicens: Sinite, videamus si veniat Elias
ad deponendum eum. 37 Iesus autem emissa voce
magna expiravit. 38 Et velum templi scissum est in
duo, a summo usque deorsum. 39 Videns autem
Centurio, qui ex adverso stabat, quia sic clamans
expirasset, ait: Vere hic homo Filius Dei erat. 40
Erant autem et mulieres de longe aspicientes:
inter quas erat Maria Magdalene, et Maria Iacobi
minoris, et Ioseph mater, et Salome: 41 et cum
esset in Galilæa, sequebantur eum, et ministrabant
ei, et aliæ multæ, quæ simul cum eo ascenderant
Ierosolymam. 42 Et cum iam sero esset factum (quia
erat parasceve, quod est ante Sabbatum) 43 venit
Ioseph ab Arimathæa nobilis decurio, qui et ipse
erat expectans regnum Dei, et audacter introivit
ad Pilatum, et petiit corpus Iesu. 44 Pilatus autem
mirabatur si iam obiisset. Et accersito centurione,
interrogavit eum si iam mortuus esset. 45 Et cum
cognovisset a centurione, donavit corpus Ioseph.
46 Ioseph autem mercatus sindonem, et deponens
eum involvit sindone, et posuit eum in monumento,
quod erat excisum de petra, et advolvit lapidem ad
ostium monumenti. 47 Maria autem Magdalene, et
Maria Ioseph aspiciebant ubi poneretur.

16 Et cum transisset Sabbatum, Maria Magdalene,
et Maria Iacobi, et Salome emerunt aromata
ut venientes ungerent Iesum. **2** Et valde mane una
Sabbatorum, veniunt ad monumentum, orto iam
sole. **3** Et dicebant ad invicem: Quis revolvet nobis
lapidem ab ostio monumenti? **4** Et respicientes
viderunt revolutum lapidem. Erat quippe magnus
valde. **5** Et introeuntes in monumentum viderunt
iuvenem sedentem in dextris, coopertum stola
candida, et obstupuerunt. **6** Qui dicit illis:
Nolite expavescere: Iesum quæritis Nazarenum,
crucifixum: surrexit, non est hic, ecce locus ubi
posuerunt eum. **7** Sed ite, dicite discipulis eius,
et Petro quia præcedit vos in Galilæam: ibi eum
videbitis, sicut dixit vobis. **8** At illæ exeuntes,
fugerunt de monumento: invaserat enim eas tremor
et pavor: et nemini quidquam dixerunt: timebant
enim. **9** **(note: The most reliable and earliest manuscripts do
not include Mark 16:9-20.)** Surgens autem mane, prima
Sabbati, apparuit primo Mariæ Magdalene, de qua
eiecerat septem dæmonia. **10** Illa vadens nunciavit
his, qui cum eo fuerant, lugentibus, et flentibus. **11**
Et illi audientes quia viveret, et visus esset ab ea,
non crediderunt. **12** Post hæc autem duobus ex his
ambulantibus ostensus est in alia effigie, euntibus
in villam: **13** et illi euntes nunciaverunt ceteris: nec
illis crediderunt. **14** Novissime recumbentibus illis
undecim apparuit: et exprobravit incredulitatem
eorum et duritiam cordis: quia iis, qui viderant eum
resurrexisse, non crediderunt. **15** Et dixit eis: Euntes
in mundum universum prædicate Evangelium omni
creaturæ. **16** Qui crediderit, et baptizatus fuerit,
salvus erit: qui vero non crediderit, condemnabitur.
17 Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur:
In nomine meo dæmonia eiicient: linguis loquentur
novis: **18** serpentes tollent: et si mortiferum quid
biberint, non eis nocebit: super ægros manus
imponent, et bene habebunt. **19** Et Dominus quidem
Iesus postquam locutus est eis, assumptus est
in cælum, et sedet a dextris Dei. **20** Illi autem
profecti prædicaverunt ubique Domino cooperante,
et sermonem confirmante, sequentibus signis.

Lucam

1 Quoniam quidem multi conati sunt ordinare
narrationem, quæ in nobis completæ sunt,
rerum: 2 sicut tradiderunt nobis, qui ab initio ipsi
viderunt, et ministri fuerunt sermonis: 3 visum
est et mihi, assecuto omnia a principio diligenter,
ex ordine tibi scribere, optime Theophile, 4 ut
cognoscas eorum verborum, de quibus eruditus es,
veritatem. 5 Fuit in diebus Herodis, regis Iudææ,
sacerdos quidam nomine Zacharias de vice Abia,
et uxor illius de filiabus Aaron, et nomen eius
Elisabeth. 6 Erant autem iusti ambo ante Deum,
incedentes in omnibus mandatis, et iustificationibus
Domini sine querela: 7 Et non erat illis filius eo
quod esset Elisabeth sterilis, et ambo processissent
in diebus suis. 8 Factum est autem, cum sacerdotio
fungeretur in ordine vicis suæ ante Deum, 9
secundum consuetudinem sacerdotii, sorte exiit ut
incensum poneret, ingressus in templum Domini:
10 et omnis multitudo populi erat orans foris hora
incensi. 11 Apparuit autem illi Angelus Domini,
stans a dextris altaris incensi. 12 Et Zacharias
turbatus est videns, et timor irruit super eum. 13
Ait autem ad illum Angelus: Ne timeas Zacharia,
quoniam exaudita est deprecatio tua: et uxor tua
Elisabeth pariet tibi filium, et vocabis nomen eius
Ioannem: 14 et erit gaudium tibi, et exultatio, et
multi in nativitate eius gaudebunt: 15 erit enim
magnus coram Domino: et vinum, et siceram non
bibet, et Spiritu Sancto replebitur adhuc ex utero
matris suæ: 16 et multos filiorum Israel convertet
ad Dominum Deum ipsorum: 17 et ipse præcedet
ante illum in spiritu, et virtute Eliæ: ut convertat
corda patrum in filios, et incredulos ad prudentiam
iustorum, parare Domino plebem perfectam. 18
Et dixit Zacharias ad Angelum: Unde hoc sciam?
Ego enim sum senex, et uxor mea processit in
diebus suis. 19 Et respondens Angelus dixit ei:
Ego sum Gabriel, qui asto ante Deum: et missus
sum loqui ad te, et hæc tibi evangelizare. 20 Et
ecce eris tacens, et non poteris loqui usque in
diem, quo hæc fiant, pro eo quod non credidisti
verbis meis, quæ implebuntur in tempore suo. 21
Et erat plebs expectans Zachariam: et mirabantur
quod tardaret ipse in templo. 22 Egressus autem
non poterat loqui ad illos, et cognoverunt quod
visionem vidisset in templo. Et ipse erat innuens
illis, et permansit mutus. 23 Et factum est, ut impleti
sunt dies officii eius abiit in domum suam: 24 post
hos autem dies concepit Elisabeth uxor eius, et
occultabat se mensibus quinque, dicens: 25 Quia
sic fecit mihi Dominus in diebus, quibus respexit
auferre opprobrium meum inter homines. 26 In
mense autem sexto, missus est Angelus Gabriel a
Deo in civitatem Galilææ, cui nomen Nazareth, 27
ad Virginem desponsatam viro, cui nomen erat
Ioseph, de domo David, et nomen virginis Maria. 28
Et ingressus Angelus ad eam dixit: Ave gratia plena:
Dominus tecum: Benedicta tu in mulieribus. 29
Quæ cum audisset, turbata est in sermone eius, et
cogitabat qualis esset ista salutatio. 30 Et ait Angelus
ei: Ne timeas Maria, invenisti enim gratiam apud
Deum. 31 Ecce concipies in utero, et paries filium,
et vocabis nomen eius IESUM. 32 Hic erit magnus,
et Filius Altissimi vocabitur, et dabit illi Dominus
Deus sedem David patris eius: 33 et regnabit in
domo Iacob in æternum, et regni eius non erit
finis. (aiōn g165) 34 Dixit autem Maria ad Angelum:
Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?
35 Et respondens Angelus dixit ei: Spiritus Sanctus
superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit
tibi. Ideoque et quod nascetur ex te Sanctum,
vocabitur Filius Dei. 36 Et ecce Elisabeth cognata
tua, et ipsa concepit filium in senectute sua: et hic
mensis sextus est illi, quæ vocatur sterilis: 37 quia
non erit impossibile apud Deum omne verbum. 38
Dixit autem Maria: Ecce ancilla Domini, fiat mihi
secundum verbum tuum. Et discessit ab illa Angelus.
39 Exurgens autem Maria in diebus illis abiit in
montana cum festinatione, in civitatem Iuda: 40 Et
intravit in domum Zachariæ, et salutavit Elisabeth.
41 Et factum est, ut audivit salutationem Mariæ
Elisabeth, exultavit infans in utero eius, et repleta
est Spiritu Sancto Elisabeth: 42 et exclamavit voce
magna, et dixit: Benedicta tu inter mulieres, et
benedictus fructus ventris tui. 43 Et unde hoc mihi
ut veniat mater Domini mei ad me? 44 Ecce enim
ut facta est vox salutationis tuæ in auribus meis,
exultavit in gaudio infans in utero meo. 45 Et beata,
quæ credidisti, quoniam perficientur ea, quæ dicta
sunt tibi a Domino. 46 Et ait Maria: Magnificat anima
mea Dominum: 47 et exultavit spiritus meus in Deo
salutari meo. 48 Quia respexit humilitatem ancillæ
suæ: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes
generationes. 49 Quia fecit mihi magna qui potens
est: et sanctum nomen eius. 50 Et misericordia eius
a progenie in progenies timentibus eum. 51 Fecit
potentiam in brachio suo: dispersit superbos mente
cordis sui. 52 Deposuit potentes de sede, et exaltavit
humiles. 53 Esurientes implevit bonis: et divites
dimisit inanes. 54 Suscepit Israel puerum suum,
recordatus misericordiæ suæ. 55 Sicut locutus est ad
patres nostros, Abraham, et semini eius in sæcula.
(aiōn g165) 56 Mansit autem Maria cum illa quasi

mensibus tribus: et reversa est in domum suam. **57**
Elisabeth autem impletum est tempus pariendi, et
peperit filium. **58** Et audierunt vicini, et cognati eius
quia magnificavit Dominus misericordiam suam
cum illa, et congratulabantur ei. **59** Et factum est
in die octavo, venerunt circumcidere puerum, et
vocabant eum nomine patris sui Zachariam. **60**
Et respondens mater eius, dixit: Nequaquam, sed
vocabitur Ioannes. **61** Et dixerunt ad illam: Quia
nemo est in cognatione tua, qui vocetur hoc nomine.
62 Innuebant autem patri eius, quem vellet vocari
eum. **63** Et postulans pugillarem scripsit, dicens:
Ioannes est nomen eius. Et mirati sunt universi. **64**
Apertum est autem illico os eius, et lingua eius,
et loquebatur benedicens Deum. **65** Et factus est
timor super omnes vicinos eorum: et super omnia
montana Iudææ divulgabantur omnia verba hæc:
66 et posuerunt omnes, qui audierant in corde suo,
dicentes: Quis, putas, puer iste erit? Etenim manus
Domini erat cum illo. **67** Et Zacharias pater eius
repletus est Spiritu Sancto: et prophetavit, dicens:
68 Benedictus Dominus Deus Israel, quia visitavit, et
fecit redemptionem plebis suæ: **69** Et erexit cornu
salutis nobis: in domo David pueri sui. **70** Sicut
locutum est per os sanctorum, qui a sæculo sunt,
prophetarum eius: **(aiōn g165)** **71** Salutem ex inimicis
nostris, et de manu omnium, qui oderunt nos: **72**
Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris:
et memorari testamenti sui sancti. **73** Iusiurandum,
quod iuravit ad Abraham patrem nostrum, daturum
se nobis: **74** Ut sine timore, de manu inimicorum
nostrorum liberati, serviamus illi. **75** In sanctitate,
et iustitia coram ipso, omnibus diebus nostris. **76**
Et tu puer, propheta Altissimi vocaberis: præibis
enim ante faciem Domini parare vias eius: **77** Ad
dandam scientiam salutis plebi eius: in remissionem
peccatorum eorum: **78** Per viscera misericordiæ Dei
nostri: in quibus visitavit nos, oriens ex alto: **79**
Illuminare his, qui in tenebris, et in umbra mortis
sedent: ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.
80 Puer autem crescebat, et confortabatur spiritu:
et erat in desertis usque in diem ostensionis suæ ad
Israel.

2 Factum est autem in diebus illis, exiit edictum a
Cæsare Augusto ut describeretur universus orbis.
2 Hæc descriptio prima, facta est a præside Syriæ
Cyrino: **3** et ibant omnes ut profiterentur singuli
in suam civitatem. **4** Ascendit autem et Ioseph a
Galilæa de civitate Nazareth in Iudæam in civitatem
David, quæ vocatur Bethlehem: eo quod esset de
domo, et familia David, **5** ut profiteretur cum Maria
desponsata sibi uxore prægnante. **6** Factum est
autem, cum essent ibi, impleti sunt dies ut pareret.
7 Et peperit filium suum primogenitum, et pannis
eum involvit, et reclinavit eum in præsepio: quia
non erat eis locus in diversorio. **8** Et pastores erant
in regione eadem vigilantes, et custodientes vigilias
noctis super gregem suum. **9** Et ecce Angelus
Domini stetit iuxta illos, et claritas Dei circumfulsit
illos, et timuerunt timore magno. **10** Et dixit
illis Angelus: Nolite timere: ecce enim evangelizo
vobis gaudium magnum, quod erit omni populo:
11 quia natus est vobis hodie Salvator, qui est
Christus Dominus in civitate David. **12** Et hoc vobis
signum: Invenietis infantem pannis involutum,
et positum in præsepio. **13** Et subito facta est
cum Angelo multitudo militiæ cælestis laudantium
Deum, et dicentium: **14** Gloria in altissimis Deo,
et in terra pax hominibus bonæ voluntatis. **15** Et
factum est, ut discesserunt ab eis Angeli in cælum:
pastores loquebantur ad invicem: Transeamus usque
Bethlehem, et videamus hoc verbum, quod factum
est, quod Dominus ostendit nobis. **16** Et venerunt
festinantes: et invenerunt Mariam, et Ioseph, et
infantem positum in præsepio. **17** Videntes autem
cognoverunt de verbo, quod dictum erat illis de
puero hoc. **18** Et omnes, qui audierunt, mirati sunt:
et de his, quæ dicta erant a pastoribus ad ipsos.
19 Maria autem conservabat omnia verba hæc,
conferens in corde suo. **20** Et reversi sunt pastores
glorificantes, et laudantes Deum in omnibus, quæ
audierant, et viderant sicut dictum est ad illos.
21 Et postquam consummati sunt dies octo ut
circumcideretur puer: vocatum est nomen eius
Iesus, quod vocatum est ab Angelo priusquam in
utero conciperetur. **22** Et postquam impleti sunt dies
purgationis eius secundum legem Moysi, tulerunt
illum in Ierusalem, ut sisterent eum Domino, **23** sicut
scriptum est in lege Domini: Quia omne masculinum
adaperiens vulvam, sanctum Domino vocabitur.
24 Et ut darent hostiam secundum quod dictum
est in lege Domini par turturum, aut duos pullos
columbarum. **25** Et ecce homo erat in Ierusalem, cui
nomen Simeon, et homo iste iustus, et timoratus,
expectans consolationem Israel, et Spiritus Sanctus
erat in eo. **26** Et responsum acceperat a Spiritu
Sancto, non visurum se mortem, nisi prius videret
Christum Domini. **27** Et venit in Spiritu in templum.
Et cum inducerent puerum Iesum parentes eius, ut
facerent secundum consuetudinem legis pro eo:
28 et ipse accepit eum in ulnas suas, et benedixit
Deum, et dixit: **29** Nunc dimittis servum tuum
Domine, secundum verbum tuum in pace: **30** Quia
viderunt oculi mei salutare tuum, **31** quod parasti
ante faciem omnium populorum: **32** Lumen ad

revelationem gentium, et gloriam plebis tuæ Israel.
33 Et erat pater eius et mater mirantes super
his, quæ dicebantur de illo. 34 Et benedixit illis
Simeon, et dixit ad Mariam matrem eius: Ecce
positus est hic in ruinam, et in resurrectionem
multorum in Israel: et in signum, cui contradicetur:
35 et tuam ipsius animam pertransibit gladius
ut revelentur ex multis cordibus cogitationes.
36 Et erat Anna prophetissa, filia Phanuel, de
tribu Aser: hæc processerat in diebus multis, et
vixerat cum viro suo annis septem a virginitate
sua. 37 Et hæc vidua usque ad annos octoginta
quattuor: quæ non discedebat de templo, ieiuniis,
et obsecrationibus serviens nocte, ac die. 38 Et
hæc, ipsa hora superveniens, confitebatur Domino:
et loquebatur de illo omnibus, qui expectabant
redemptionem Israel. 39 Et ut perfecerunt omnia
secundum legem Domini, reversi sunt in Galilæam in
civitatem suam Nazareth. 40 Puer autem crescebat,
et confortabatur plenus sapientia, et gratia Dei erat
in illo. 41 Et ibant parentes eius per omnes annos
in Ierusalem, in die sollemni Paschæ. 42 Et cum
factus esset annorum duodecim, ascendentibus illis
Ierosolymam secundum consuetudinem diei festi,
43 consummatisque diebus, cum redirent, remansit
puer Iesus in Ierusalem, et non cognoverunt
parentes eius. 44 Existimantes autem illum esse in
comitatu, venerunt iter diei, et requirebant eum
inter cognatos, et notos. 45 Et non invenientes,
regressi sunt in Ierusalem, requirentes eum. 46
Et factum est, post triduum invenerunt illum in
templo sedentem in medio doctorum, audientem
illos, et interrogantem eos. 47 Stupebant autem
omnes, qui eum audiebant, super prudentia, et
responsis eius. 48 Et videntes admirati sunt. Et
dixit mater eius ad illum: Fili, quid fecisti nobis
sic? Ecce pater tuus, et ego dolentes quærebamus
te. 49 Et ait ad illos: Quid est quod me quærebatis?
Nesciebatis quia in his, quæ Patris mei sunt, oportet
me esse? 50 Et ipsi non intellexerunt verbum, quod
locutus est ad eos. 51 Et descendit cum eis, et
venit Nazareth: et erat subditus illis. Et mater eius
conservabat omnia verba hæc in corde suo. 52 Et
Iesus proficiebat sapientia, et ætate, et gratia apud
Deum, et homines.

3 Anno autem quintodecimo imperii Tiberii
Cæsaris, procurante Pontio Pilato Iudæam,
tetrarcha autem Galiææ Herode, Philippo autem
fratre eius tetrarcha Iturææ, et Trachonitidis
regionis, et Lysania Abilinæ tetrarcha, 2 sub
principibus sacerdotum Anna, et Caipha: factum
est verbum Domini super Ioannem, Zachariæ
filium, in deserto. 3 Et venit in omnem regionem
Iordanis, prædicans baptismum pœnitentiæ in
remissionem peccatorum, 4 sicut scriptum est in
libro sermonum Isaiæ prophetæ: Vox clamantis in
deserto: Parate viam Domini: rectas facite semitas
eius: 5 omnis vallis implebitur: et omnis mons,
et collis humiliabitur: et erunt prava in directa:
et aspera in vias planas: 6 et videbit omnis caro
salutare Dei. 7 Dicebat ergo ad turbas quæ exibant
ut baptizarentur ab ipso: Genimina viperarum!
Quis ostendit vobis fugere a ventura ira? 8 Facite
ergo fructus dignos pœnitentiæ: et ne cœperitis
dicere: Patrem habemus Abraham. Dico enim vobis
quia potens est Deus de lapidibus istis suscitare
filios Abrahæ. 9 Iam enim securis ad radicem
arborum posita est. Omnis ergo arbor non faciens
fructum bonum, excidetur, et in ignem mittetur.
10 Et interrogabant eum turbæ, dicentes: Quid
ergo faciemus? 11 Respondens autem dicebat
illis: Qui habet duas tunicas, det non habenti:
et qui habet escas, similiter faciat. 12 Venerunt
autem et publicani ut baptizarentur, et dixerunt
ad illum: Magister, quid faciemus? 13 At ille dixit
ad eos: Nihil amplius, quam quod constitutum est
vobis, faciatis. 14 Interrogabant autem eum et
milites, dicentes: Quid faciemus et nos? Et ait illis:
Neminem concutiatis, neque calumniam faciatis: et
contenti estote stipendiis vestris. 15 Existimante
autem populo, et cogitantibus omnibus in cordibus
suis de Ioanne, ne forte ipse esset Christus: 16
respondit Ioannes, dicens omnibus: Ego quidem
aqua baptizo vos: veniet autem fortior me, cuius
non sum dignus solvere corigiam calceamentorum
eius: ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto, et igni: 17
cuius ventilabrum in manu eius, et purgabit aream
suam, et congregabit triticum in horreum suum,
paleas autem comburet igni inextinguibili. 18 Multa
quidem, et alia exhortans evangelizabat populo. 19
Herodes autem tetrarcha cum corriperetur ab illo
de Herodiade uxore fratris sui, et de omnibus malis,
quæ fecit Herodes, 20 adiecit et hoc super omnia,
et inclusit Ioannem in carcere. 21 Factum est autem
cum baptizaretur omnis populus, et Iesu baptizato,
et orante, apertum est cælum: 22 et descendit
Spiritus Sanctus corporali specie sicut columba in
ipsum: et vox de cælo facta est: Tu es filius meus
dilectus, in te complacui mihi. 23 Et ipse Iesus erat
incipiens quasi annorum triginta, ut putabatur,
filius Ioseph, qui fuit Heli, qui fuit Mathat, 24 qui
fuit Levi, qui fuit Melchi, qui fuit Ianne, qui fuit
Ioseph, 25 qui fuit Mathathiæ, qui fuit Amos, qui
fuit Nahum, qui fuit Hesli, qui fuit Nagge, 26 qui
fuit Mahath, qui fuit Mathathiæ, qui fuit Semei, qui

fuit Ioseph, qui fuit Iuda, 27 qui fuit Ioanna, qui
fuit Resa, qui fuit Zorobabel, qui fuit Salatheil, qui
fuit Neri, 28 qui fuit Melchi, qui fuit Addi, qui fuit
Cosan, qui fuit Elmadan, qui fuit Her, 29 qui fuit
Iesu, qui fuit Eliezer, qui fuit Iorim, qui fuit Mathat,
qui fuit Levi, 30 qui fuit Simeon, qui fuit Iuda, qui
fuit Ioseph, qui fuit Iona, qui fuit Eliakim, 31 qui
fuit Melea, qui fuit Menna, qui fuit Mathatha, qui
fuit Natham, qui fuit David, 32 qui fuit Iesse, qui
fuit Obed, qui fuit Booz, qui fuit Salmon, qui fuit
Naasson, 33 qui fuit Aminadab, qui fuit Aram, qui
fuit Esron, qui fuit Phares, qui fuit Iudæ, 34 qui fuit
Iacob, qui fuit Isaac, qui fuit Abrahæ, qui fuit Thare,
qui fuit Nachor, 35 qui fuit Sarug, qui fuit Ragau,
qui fuit Phaleg, qui fuit Heber, qui fuit Sale, 36 qui
fuit Cainan, qui fuit Arphaxad, qui fuit Sem, qui fuit
Noe, qui fuit Lamech, 37 qui fuit Methusale, qui
fuit Henoch, qui fuit Iared, qui fuit Malaleel, qui
fuit Cainan, 38 qui fuit Henos, qui fuit Seth, qui fuit
Adam, qui fuit Dei.

4 Iesus autem plenus Spiritu Sancto regressus est
a Iordane: et agebatur a Spiritu in desertum
2 diebus quadraginta, et tentabatur a diabolo. Et
nihil manducavit in diebus illis: et consummatis
illis esuriit. 3 Dixit autem illi diabolus: Si Filius Dei
es, dic lapidi huic ut panis fiat. 4 Et respondit ad
illum Iesus: Scriptum est: Quia non in solo pane
vivit homo, sed in omni verbo Dei. 5 Et duxit
illum diabolus in montem excelsum, et ostendit illi
omnia regna orbis terræ in momento temporis, 6
et ait illi: Tibi dabo potestatem hanc universam,
et gloriam illorum: quia mihi tradita sunt: et cui
volo do illa. 7 Tu ergo si adoraveris coram me,
erunt tua omnia. 8 Et respondens Iesus, dixit illi:
Scriptum est: Dominum Deum tuum adorabis, et illi
soli servies. 9 Et duxit illum in Ierusalem, et statuit
eum super pinnam templi, et dixit illi: Si Filius Dei
es, mitte te hinc deorsum. 10 Scriptum est enim
quod Angelis suis mandavit de te, ut conservent te:
11 et quia in manibus tollent te, ne forte offendas
ad lapidem pedem tuum. 12 Et respondens Iesus,
ait illi: Dictum est: Non tentabis Dominum Deum
tuum. 13 Et consummata omni tentatione, diabolus
recessit ab illo, usque ad tempus. 14 Et regressus
est Iesus in virtute Spiritus in Galilæam, et fama
exiit per universam regionem de illo. 15 Et ipse
docebat in synagogis eorum, et magnificabatur ab
omnibus. 16 Et venit Nazareth, ubi erat nutritus, et
intravit secundum consuetudinem suam die Sabbati
in synagogam, et surrexit legere. 17 Et traditus
est illi liber Isaiæ prophetæ. Et ut revolvit librum,
invenit locum ubi scriptum erat: 18 Spiritus Domini
super me: propter quod unxit me, evangelizare
pauperibus misit me, sanare contritos corde, 19
prædicare captivis remissionem, et cæcis visum,
dimittere confractos in remissionem, prædicare
annum Domini acceptum, et diem retributionis. 20
Et cum plicuisset librum, reddit ministro, et sedit.
Et omnium in synagoga oculi erant intendentes in
eum. 21 Cœpit autem dicere ad illos: Quia hodie
impleta est hæc scriptura in auribus vestris. 22
Et omnes testimonium illi dabant: et mirabantur
in verbis gratiæ, quæ procedebant de ore ipsius,
et dicebant: Nonne hic est filius Ioseph? 23 Et
ait illis: Utique dicetis mihi hanc similitudinem:
Medice cura teipsum: quanta audivimus facta in
Capharnaum, fac et hic in patria tua. 24 Ait autem:
Amen dico vobis, quia nemo propheta acceptus est
in patria sua. 25 In veritate dico vobis, multæ viduæ
erant in diebus Eliæ in Israel, quando clausum est
cælum annis tribus, et mensibus sex: cum facta
esset fames magna in omni terra: 26 et ad nullam
illarum missus est Elias, nisi in Sarepta Sidoniæ, ad
mulierem viduam. 27 Et multi leprosi erant in Israel
sub Elisæo propheta: et nemo eorum mundatus
est nisi Naaman Syrus. 28 Et repleti sunt omnes in
synagoga ira, hæc audientes. 29 Et surrexerunt, et
eiecerunt illum extra civitatem: et duxerunt illum
usque ad supercilium montis, super quem civitas
illorum erat ædificata ut præcipitarent eum. 30
Ipse autem transiens per medium illorum, ibat. 31
Et descendit in Capharnaum civitatem Galilææ,
ibique docebat illos Sabbatis. 32 Et stupebant in
doctrina eius, quia in potestate erat sermo ipsius.
33 Et in synagoga erat homo habens dæmonium
immundum, et exclamavit voce magna, 34 dicens:
Sine, quid nobis, et tibi Iesu Nazarene? Venisti
perdere nos? scio te quis sis, Sanctus Dei. 35 Et
increpavit illum Iesus, dicens: Obmutesce, et exi ab
eo. Et cum proiecisset illum dæmonium in medium,
exiit ab illo, nihilque illum nocuit. 36 Et factus est
pavor in omnibus, et colloquebantur ad invicem,
dicentes: Quod est hoc verbum? Quia in potestate
et virtute imperat immundis spiritibus, et exeunt.
37 Et divulgabatur fama de illo in omnem locum
regionis. 38 Surgens autem Iesus de synagoga,
introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis
tenebatur magnis febribus: et rogaverunt illum
pro ea. 39 Et stans super illam imperavit febri: et
dimisit illam. Et continuo surgens, ministrabat illis.
40 Cum autem sol occidisset: omnes, qui habebant
infirmos variis languoribus, ducebant illos ad eum.
At ille singulis manus imponens, curabat eos. 41
Exibant autem dæmonia a multis clamantia, et
dicentia: Quia tu es filius Dei: et increpans non

sinebat ea loqui: quia sciebant ipsum esse Christum.
42 Facta autem die egressus, ibat in desertum locum,
et turbæ requirebant eum, et venerunt usque ad
ipsum: et detinebant illum ne discederet ab eis. 43
Quibus ille ait: Quia et aliis civitatibus oportet me
evangelizare regnum Dei: quia ideo missus sum. 44
Et erat prædicans in synagogis Galilææ.

5 Factum est autem, cum turbæ irruerunt in eum,
ut audirent verbum Dei, et ipse stabat secus
stagnum Genesareth. 2 Et vidit duas naves stantes
secus stagnum: piscatores autem descenderant, et
lavabant retia. 3 Ascendens autem in unam navim,
quæ erat Simonis, rogavit eum a terra reducere
pusillum. Et sedens docebat de navicula turbas. 4
Ut cessavit autem loqui, dixit ad Simonem: Duc
in altum, et laxate retia vestra in capturam. 5 Et
respondens Simon, dixit illi: Præceptor, per totam
noctem laborantes, nihil cepimus: in verbo autem
tuo laxabo rete. 6 Et cum hoc fecissent, concluserunt
piscium multitudinem copiosam, rumpebatur autem
rete eorum. 7 Et annuerunt sociis, qui erant
in alia navi ut venirent, et adiuvarent eos. Et
venerunt, et impleverunt ambas naviculas, ita ut
pene mergerentur. 8 Quod cum videret Simon
Petrus, procidit ad genua Iesu, dicens: Exi a me,
quia homo peccator sum, Domine. 9 Stupor enim
circumdederat eum, et omnes, qui cum illo erant, in
captura piscium, quam ceperant: 10 Similiter autem
Iacobum, et Ioannem, filios Zebedæi, qui erunt socii
Simonis. Et ait ad Simonem Iesus: Noli timere: ex
hoc iam homines eris capiens. 11 Et subductis ad
terram navibus, relictis omnibus secuti sunt eum.
12 Et factum est, cum esset in una civitatum, et
ecce vir plenus lepra, et videns Iesum, et procidens
in faciem, rogavit eum, dicens: Domine, si vis,
potes me mundare. 13 Et extendens manum, tetigit
eum dicens: Volo: Mundare. Et confestim lepra
discessit ab illo. 14 Et ipse præcepit illi ut nemini
diceret: sed, Vade, ostende te sacerdoti, et offer
pro emundatione tua, sicut præcepit Moyses, in
testimonium illis. 15 Perambulabat autem magis
sermo de illo: et conveniebant turbæ multæ ut
audirent, et curarentur ab infirmitatibus suis. 16
Ipse autem secedebat in desertum, et orabat. 17 Et
factum est in una dierum, et ipse sedebat docens.
Et erant Pharisæi sedentes, et legis doctores, qui
venerunt ex omni castello Galilææ, et Iudææ, et
Ierusalem: et virtus Domini erat ad sanandum eos.
18 Et ecce viri portantes in lecto hominem, qui erat
paralyticus: et quærebant eum inferre, et ponere
ante eum. 19 Et non invenientes qua parte illum
inferrent præ turba, ascenderunt supra tectum,
et per tegulas summiserunt eum cum lecto in
medium ante Iesum. 20 Quorum fidem ut vidit,
dixit: Homo remittuntur tibi peccata tua. 21 Et
cœperunt cogitare scribæ, et Pharisæi, dicentes:
Quis est hic, qui loquitur blasphemias? Quis potest
dimittere peccata, nisi solus Deus? 22 Ut cognovit
autem Iesus cogitationes eorum, respondens, dixit
ad illos: Quid cogitatis in cordibus vestris? 23 Quid
est facilius dicere: Dimittuntur tibi peccata: an
dicere: Surge, et ambula? 24 Ut autem sciatis quia
Filius hominis habet potestatem in terra dimittendi
peccata, (ait paralytico) Tibi dico, surge, tolle lectum
tuum, et vade in domum tuam. 25 Et confestim
consurgens coram illis, tulit lectum, in quo iacebat:
et abiit in domum suam, magnificans Deum. 26
Et stupor apprehendit omnes, et magnificabant
Deum. Et repleti sunt timore, dicentes: Quia vidimus
mirabilia hodie. 27 Et post hæc exiit, et vidit
publicanum nomine Levi, sedentem ad telonium,
et ait illi: Sequere me. 28 Et relictis omnibus,
surgens secutus est eum. 29 Et fecit ei convivium
magnum Levi in domo sua: et erat turba multa
publicanorum, et aliorum, qui cum illis erant
discumbentes. 30 Et murmurabant Pharisæi, et
scribæ eorum dicentes ad discipulos eius: Quare cum
publicanis, et peccatoribus manducatis, et bibitis?
31 Et respondens Iesus, dixit ad illos: Non egent qui
sani sunt medico, sed qui male habent. 32 Non veni
vocare iustos, sed peccatores ad pœnitentiam. 33 At
illi dixerunt ad eum: Quare discipuli Ioannis ieiunant
frequenter, et obsecrationes faciunt, similiter et
Pharisæorum: tui autem edunt, et bibunt? 34
Quibus ipse ait: Numquid potestis filios sponsi, dum
cum illis est sponsus, facere ieiunare? 35 Venient
autem dies: cum ablatus fuerit ab illis sponsus,
tunc ieiunabunt in illis diebus. 36 Dicebat autem et
similitudinem ad illos: Quia nemo commissuram a
novo vestimento immittit in vestimentum vetus:
alioquin et novum rumpit, et veteri non convenit
commissura a novo. 37 Et nemo mittit vinum novum
in utres veteres: alioquin rumpet vinum novum
utres, et ipsum effundetur, et utres peribunt. 38
Sed vinum novum in utres novos mittendum est, et
utraque conservantur. 39 Et nemo bibens vetus,
statim vult novum, dicit enim: Vetus melius est.

6 Factum est autem in Sabbato secundo, primo,
cum transiret per sata, vellebant discipuli eius
spicas, et manducabant confricantes manibus. 2
Quidam autem Pharisæorum, dicebant illis: Quid
facitis quod non licet in Sabbatis? 3 Et respondens
Iesus ad eos, dixit: Nec hoc legistis quod fecit David,
cum esurisset ipse, et qui cum illo erant? 4 Quomodo

intravit in domum Dei, et panes propositionis
sumpsit, et manducavit, et dedit his, qui cum
ipso erant: quos non licet manducare nisi tantum
sacerdotibus? **5** Et dicebat illis: Quia Dominus
est Filius hominis, etiam Sabbati. **6** Factum est
autem in alio Sabbato, ut intraret in synagogam, et
doceret. Et erat ibi homo, et manus eius dextra erat
arida. **7** Observabant autem scribæ, et Pharisæi si
in Sabbato curaret: ut invenirent unde accusarent
eum. **8** Ipse vero sciebat cogitationes eorum: et ait
homini, qui habebat manum aridam: Surge, et sta
in medium. Et surgens stetit. **9** Ait autem ad illos
Iesus: Interrogo vos si licet Sabbatis benefacere,
an male: animam salvam facere, an perdere? **10**
Et circumspectis omnibus dixit homini: Extende
manum tuam. Et extendit: et restituta est manus
eius. **11** Ipsi autem repleti sunt insipientia, et
colloquebantur ad invicem, quidnam facerent Iesu.
12 Factum est autem in illis diebus, exiit in montem
orare, et erat pernoctans in oratione Dei. **13** Et cum
dies factus esset, vocavit discipulos suos: et elegit
duodecim ex ipsis (quos et Apostolos nominavit) **14**
Simonem, quem cognominavit Petrum, et Andream
fratrem eius, Iacobum, et Ioannem, Philippum,
et Bartholomæum, **15** Matthæum, et Thomam,
Iacobum Alphæi, et Simonem, qui vocatur Zelotes,
16 et Iudam Iacobi, et Iudam Iscariotem, qui fuit
proditor. **17** Et descendens cum illis, stetit in loco
campestri, et turba discipulorum eius, et multitudo
copiosa plebis ab omni Iudæa, et Ierusalem, et
maritima, et Tyri, et Sidonis, **18** qui venerant ut
audirent eum, et sanarentur a languoribus suis. Et
qui vexabantur a spiritibus immundis, curabantur.
19 Et omnis turba quærebat eum tangere: quia virtus
de illo exibat, et sanabat omnes. **20** Et ipse elevatis
oculis in discipulis suis, dicebat: Beati pauperes: quia
vestrum est regnum Dei. **21** Beati, qui nunc esuritis:
quia saturabimini. Beati, qui nunc fletis: quia
ridebitis. **22** Beati eritis cum vos oderint homines, et
cum separaverint vos, et exprobraverint, et eiicerint
nomen vestrum tamquam malum propter Filium
hominis. **23** Gaudete in illa die, et exultate: ecce
enim merces vestra multa est in cælo: secundum
hæc enim faciebant Prophetis patres eorum. **24**
Verumtamen væ vobis divitibus, quia habetis
consolationem vestram. **25** Væ vobis, qui saturati
estis: quia esurietis. Væ vobis, qui ridetis nunc:
quia lugebitis et flebitis. **26** Væ cum benedixerint
vobis homines: secundum hæc enim faciebant
pseudoprophetis patres eorum. **27** Sed vobis dico,
qui auditis: Diligite inimicos vestros, benefacite
his, qui oderunt vos. **28** Benedicite maledicentibus
vobis, et orate pro calumniantibus vos. **29** Et qui te
percutit in maxillam, præbe et alteram. Et ab eo,
qui aufert tibi vestimentum, etiam tunicam noli
prohibere. **30** Omni autem petenti te, tribue: et
qui aufert quæ tua sunt, ne repetas. **31** Et prout
vultis ut faciant vobis homines, et vos facite illis
similiter. **32** Et si diligitis eos, qui vos diligunt,
quæ vobis est gratia? Nam et peccatores diligentes
se diligunt. **33** Et si benefeceritis his, qui vobis
benefaciunt; quæ vobis est gratia? Siquidem et
peccatores hoc faciunt. **34** Et si mutuum dederitis
his, a quibus speratis recipere; quæ gratia est
vobis? Nam et peccatores peccatoribus fœnerantur,
ut recipiant æqualia. **35** Verumtamen diligite
inimicos vestros: benefacite, et mutuum date, nihil
inde sperantes: et erit merces vestra multa, et
eritis filii Altissimi, quia ipse benignus est super
ingratos et malos. **36** Estote ergo misericordes
sicut et Pater vester misericors est. **37** Nolite
iudicare, et non iudicabimini: nolite condemnare,
et non condemnabimini. Dimitte, et dimittemini.
38 Date, et dabitur vobis: mensuram bonam, et
confertam, et coagitatam, et supereffluentem
dabunt in sinum vestrum. Eadem quippe mensura,
qua mensi fueritis, remetietur vobis. **39** Dicebat
autem illis et similitudinem: Numquid potest cæcus
cæcum ducere? Nonne ambo in foveam cadunt?
40 Non est discipulus super magistrum: perfectus
autem omnis erit, si sit sicut magister eius. **41** Quid
autem vides festucam in oculo fratris tui, trabem
autem, quæ in oculo tuo est, non consideras? **42** Aut
quomodo potes dicere fratri tuo: Frater sine eiiciam
festucam de oculo tuo: ipse in oculo tuo trabem non
videns? Hypocrita eiice primum trabem de oculo
tuo: et tunc perspicies ut educas festucam de oculo
fratris tui. **43** Non est enim arbor bona, quæ facit
fructus malos: neque arbor mala, faciens fructum
bonum. **44** Unaquæque enim arbor de fructu suo
cognoscitur. Neque enim de spinis colligunt ficus:
neque de rubo vindemiant uvam. **45** Bonus homo
de bono thesauro cordis sui profert bonum: et
malus homo de malo thesauro profert malum. Ex
abundantia enim cordis os loquitur. **46** Quid autem
vocatis me Domine, Domine: et non facitis quæ
dico? **47** Omnis, qui venit ad me, et audit sermones
meos, et facit eos: ostendam vobis cui similis sit:
48 similis est homini ædificanti domum, qui fodit
in altum, et posuit fundamentum super petram.
Inundatione autem facta, illisum est flumen domui
illi, et non potuit eam movere: fundata enim erat
super petram. **49** Qui autem audit, et non facit:
similis est homini ædificanti domum suam super
terram sine fundamento: in quam illisus est fluvius,

et continuo cecidit: et facta est ruina domus illius
magna.

7 Cum autem implesset omnia verba sua in aures
plebis, intravit Capharnaum. 2 Centurionis autem
cuiusdam servus male habens, erat moriturus: qui
illi erat pretiosus. 3 Et cum audisset de Iesu, misit
ad eum seniores Iudæorum, rogans eum ut veniret,
et salvaret servum eius. 4 At illi cum venissent
ad Iesum, rogabant eum solicite, dicentes ei: Quia
dignus est ut hoc illi præstes. 5 Diligit enim gentem
nostram: et synagogam ipse ædificavit nobis. 6
Iesus autem ibat cum illis. Et cum iam non longe
esset a domo, misit ad eum Centurio amicos, dicens:
Domine noli vexari: Non enim sum dignus ut sub
tectum meum intres. 7 Propter quod et meipsum
non sum dignum arbitratus ut venirem ad te: sed
dic verbo, et sanabitur puer meus. 8 nam et ego
homo sum sub potestate constitutus, habens sub
me milites: et dico huic, Vade, et vadit: et alii, Veni,
et venit: et servo meo, Fac hoc, et facit. 9 Quo
audito Iesus miratus est: et conversus sequentibus
se turbis, dixit: Amen dico vobis, nec in Israel
tantam fidem inveni. 10 Et reversi, qui missi fuerant
domum, invenerunt servum, qui languerat, sanum.
11 Et factum est: deinceps ibat in civitatem, quæ
vocatur Naim: et ibant cum eo discipuli eius, et
turba copiosa. 12 Cum autem appropinquaret portæ
civitatis, ecce defunctus efferebatur filius unicus
matris suæ: et hæc vidua erat: et turba civitatis
multa cum illa. 13 Quam cum vidisset Dominus,
misericordia motus super eam, dixit illi: Noli flere.
14 Et accessit, et tetigit loculum. (Hi autem, qui
portabant, steterunt) Et ait: Adolescens, tibi dico,
surge. 15 Et resedit qui erat mortuus, et cœpit
loqui. Et dedit illum matri suæ. 16 Accepit autem
omnes timor: et magnificabant Deum, dicentes:
Quia propheta magnus surrexit in nobis: et Quia
Deus visitavit plebem suam. 17 Et exiit hic sermo
in universam Iudæam de eo, et in omnem circa
regionem. 18 Et nunciaverunt Ioanni discipuli
eius de omnibus his. 19 Et convocavit duos de
discipulis suis Ioannes, et misit ad Iesum, dicens:
Tu es, qui venturus es, an alium expectamus?
20 Cum autem venissent ad eum viri, dixerunt:
Ioannes Baptista misit nos ad te dicens: Tu es, qui
venturus es, an alium expectamus? 21 (In ipsa autem
hora multos curavit a languoribus, et plagis, et
spiritibus malis, et cæcis multis donavit visum.) 22
Et respondens, dixit illis: Euntes renunciate Ioanni
quæ audistis, et vidistis: Quia cæci vident, claudi
ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui
resurgunt, pauperes evangelizantur: 23 et beatus
est quicumque non fuerit scandalizatus in me. 24 Et
cum discessissent nuncii Ioannis, cœpit de Ioanne
dicere ad turbas: Quid existis in desertum videre?
Arundinem vento agitatam? 25 Sed quid existis
videre? Hominem mollibus vestibus indutum? Ecce
qui in veste pretiosa sunt et deliciis, in domibus
regum sunt. 26 Sed quid existis videre? Prophetam?
Utique dico vobis, et plus quam Prophetam: 27
Hic est, de quo scriptum est: Ecce mitto Angelum
meum ante faciem tuam, qui præparabit viam
tuam ante te. 28 Dico enim vobis: Maior inter
natos mulierum propheta Ioanne Baptista nemo
est. Qui autem minor est in regno Dei, maior est
illo. 29 Et omnis populus audiens et publicani,
iustificaverunt Deum, baptizati Baptismo Ioannis.
30 Pharisæi autem, et legisperiti consilium Dei
spreverunt in semetipsos, non baptizati ab eo. 31
Ait autem Dominus: Cui ergo similes dicam homines
generationis huius? et cui similes sunt? 32 Similes
sunt pueris sedentibus in foro, et loquentibus ad
invicem, et dicentibus: Cantavimus vobis tibiis, et
non saltastis: lamentavimus, et non plorastis. 33
Venit enim Ioannes Baptista, neque manducans
panem, neque bibens vinum, et dicitis: Dæmonium
habet. 34 Venit Filius hominis manducans, et
bibens, et dicitis: Ecce homo devorator, et bibens
vinum, amicus publicanorum, et peccatorum. 35
Et iustificata est sapientia ab omnibus filiis suis.
36 Rogabat autem illum quidam de Pharisæis ut
manducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi
discubuit. 37 Et ecce mulier, quæ erat in civitate
peccatrix, ut cognovit quod accubuisset in domo
Pharisæi, attulit alabastrum unguenti: 38 et stans
retro secus pedes eius, lacrymis cœpit rigare pedes
eius, et capillis capitis sui tergebat, et osculabatur
pedes eius, et unguento ungebat. 39 Videns autem
Pharisæus, qui vocaverat eum, ait intra se dicens:
Hic si esset propheta, sciret utique, quæ, et qualis
est mulier, quæ tangit eum: quia peccatrix est. 40
Et respondens Iesus, dixit ad illum: Simon, habeo
tibi aliquid dicere. At ille ait: Magister, dic. 41 Duo
debitores erant cuidam fœneratori: unus debebat
denarios quingentos, et alius quinquaginta. 42 Non
habentibus illis unde redderent, donavit utrisque.
Quis ergo eum plus diligit? 43 Respondens Simon
dixit: Æstimo quia is, cui plus donavit. At ille dixit
ei: Recte iudicasti. 44 Et conversus ad mulierem,
dixit Simoni: Vides hanc mulierem? Intravi in
domum tuam, aquam pedibus meis non dedisti:
hæc autem lacrymis rigavit pedes meos, et capillis
suis tersit. 45 Osculum mihi non dedisti: hæc
autem ex quo intravit, non cessavit osculari pedes
meos. 46 Oleo caput meum non unxisti: hæc autem

unguento unxit pedes meos. 47 Propter quod dico
tibi: Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit
multum. Cui autem minus dimittitur, minus diligit.
48 Dixit autem ad illam: Remittuntur tibi peccata.
49 Et cœperunt qui simul accumbebant, dicere intra
se: Quis est hic, qui etiam peccata dimittit? 50 Dixit
autem ad mulierem: Fides tua te salvam fecit: vade
in pace.

8 Et factum est deinceps, et ipse iter faciebat per
civitates, et castella prædicans, et evangelizans
regnum Dei: et duodecim cum illo, 2 et mulieres
aliquæ, quæ erant curatæ a spiritibus malignis,
et infirmatibus: Maria, quæ vocatur Magdalene,
de qua septem dæmonia exierant, 3 et Ioanna
uxor Chusæ procuratoris Herodis, et Susanna, et
aliæ multæ, quæ ministrabant ei de facultatibus
suis. 4 Cum autem turba plurima convenirent,
et de civitatibus properarent ad eum, dixit per
similitudinem: 5 Exiit qui seminat, seminare semen
suum: et dum seminat, aliud cecidit secus viam,
et conculcatum est, et volucres cæli comederunt
illud. 6 Et aliud cecidit supra petrum: et natum
aruit, quia non habebat humorem. 7 Et aliud cecidit
inter spinas, et simul exortæ spinæ suffocaverunt
illud. 8 Et aliud cecidit in terram bonam: et ortum
fecit fructum centuplum. Hæc dicens clamabat: Qui
habet aures audiendi, audiat. 9 Interrogabant autem
eum discipuli eius, quæ esset hæc parabola. 10
Quibus ipse dixit: Vobis datum est nosse mysterium
regni Dei, ceteris autem in parabolis: ut videntes
non videant, et audientes non intelligant. 11 Est
autem hæc parabola: Semen est verbum Dei. 12
Qui autem secus viam, hi sunt qui audiunt: deinde
venit diabolus, et tollit verbum de corde eorum, ne
credentes salvi fiant. 13 Nam qui supra petram: qui
cum audierint, cum gaudio suscipiunt verbum: et
hi radices non habent: qui ad tempus credunt, et
in tempore tentationis recedunt. 14 Quod autem
in spinas cecidit: hi sunt, qui audierunt, et a
sollicitudinibus, et divitiis, et voluptatibus vitæ
euntes, suffocantur, et non referunt fructum. 15
Quod autem in bonam terram: hi sunt, qui in
corde bono et optimo audientes verbum retinent,
et fructum afferunt in patientia. 16 Nemo autem
lucernam accendens, operit eam vase, aut subtus
lectum ponit: sed supra candelabrum ponit, ut
intrantes videant lumen. 17 Non est enim occultum,
quod non manifestetur: nec absconditum, quod
non cognoscatur, et in palam veniat. 18 Videte ergo
quomodo audiatis? Qui enim habet, dabitur illi: et
quicumque non habet, etiam quod putat se habere,
auferetur ab illo. 19 Venerunt autem ad illum mater,
et fratres eius, et non poterant adire eum præ turba.
20 Et nunciatum est illi: Mater tua, et fratres tui
stant foris, volentes te videre. 21 Qui respondens,
dixit ad eos: Mater mea, et fratres mei hi sunt,
qui verbum Dei audiunt, et faciunt. 22 Factum est
autem in una dierum: et ipse ascendit in naviculam,
et discipuli eius, et ait ad illos: Transfretemus
trans stagnum. Et ascenderunt. 23 Et navigantibus
illis, obdormivit, et descendit procella venti in
stagnum, et complebantur, et periclitabantur. 24
Accedentes autem suscitaverunt eum, dicentes:
Præceptor, perimus. At ille surgens, increpavit
ventum, et tempestatem aquæ, et cessavit: et
facta est tranquillitas. 25 Dixit autem illis: Ubi est
fides vestra? Qui timentes, mirati sunt ad invicem,
dicentes: Quis putas hic est, quia et ventis, et mari
imperat, et obediunt ei? 26 Et navigaverunt ad
regionem Gerasenorum, quæ est contra Galilæam.
27 Et cum egressus esset ad terram, occurrit illi vir
quidam, qui habebat dæmonium iam temporibus
multis, et vestimento non induebatur, neque in
domo manebat, sed in monumentis. 28 Is, ut vidit
Iesum, procidit ante illum: et exclamans voce
magna, dixit: Quid mihi, et tibi est Iesu Fili Dei
Altissimi? obsecro te, ne me torqueas. 29 Præcipiebat
enim spiritui immundo ut exiret ab homine. Multis
enim temporibus arripiebat illum, et vinciebatur
catenis, et compedibus custoditus. Et ruptis vinculis
agebatur a dæmonio in deserta. 30 Interrogavit
autem illum Iesus, dicens: Quod tibi nomen est? At
ille dixit: Legio: quia intraverant dæmonia multa
in eum. 31 Et rogabant illum ne imperaret illis ut
in abyssum irent. (Abyssos g12) 32 Erat autem ibi
grex porcorum multorum pascentium in monte: et
rogabant eum, ut permitteret eis in illos ingredi. Et
permisit illis. 33 Exierunt ergo dæmonia ab homine,
et intraverunt in porcos: et impetu abiit grex per
præceps in stagnum, et suffocatus est. 34 Quod
ut viderunt factum qui pascebant, fugerunt, et
nunciaverunt in civitatem, et in villas. 35 Exierunt
autem videre quod factum est, et venerunt ad
Iesum: et invenerunt hominem sedentem, a quo
dæmonia exierant, vestitum ac sana mente ad pedes
eius, et timuerunt. 36 Nunciaverunt autem illis et
qui viderant, quomodo sanus factus esset a legione:
37 et rogaverunt illum omnis multitudo regionis
Gerasenorum ut discederet ab ipsis: quia magno
timore tenebantur. Ipse autem ascendens navim,
reversus est. 38 Et rogabat illum vir, a quo dæmonia
exierant, ut cum eo esset. Dimisit autem eum Iesus,
dicens: 39 Redi in domum tuam, et narra quanta
tibi fecit Deus. Et abiit per universam civitatem,
prædicans quanta illi fecisset Iesus. 40 Factum est

autem cum rediisset Iesus, excepit illum turba.
Erunt enim omnes expectantes eum. 41 Et ecce venit
vir, cui nomen Iairus, et ipse princeps synagogæ
erat: et cecidit ad pedes Iesu, rogans eum ut intraret
in domum eius, 42 quia unica filia erat ei fere
annorum duodecim, et hæc moriebatur. Et contigit,
dum iret, a turba comprimebatur. 43 Et mulier
quædam erat in fluxu sanguinis ab annis duodecim,
quæ in medicos erogaverat omnem substantiam
suam, nec ab ullo potuit curari: 44 accessit retro,
et tetigit fimbriam vestimenti eius: et confestim
stetit fluxus sanguinis eius. 45 Et ait Iesus: Quis
est, qui me tetigit? Negantibus autem omnibus,
dixit Petrus, et qui cum illo erant: Præceptor,
turbæ te comprimunt, et affligunt, et dicis: Quis me
tetigit? 46 Et dicit Iesus: Tetigit me aliquis. Nam
ego novi virtutem de me exiisse. 47 Videns autem
mulier, quia non latuit, tremens venit, et procidit
ante pedes eius: et ob quam causam tetigerit eum,
indicavit coram omni populo: et quemadmodum
confestim sanata sit. 48 At ipse dixit ei: Filia, fides
tua salvam te fecit: vade in pace. 49 Adhuc illo
loquente, venit quidam ad principem synagogæ,
dicens ei: Quia mortua est filia tua, noli vexare illum.
50 Iesus autem, audito hoc verbo, respondit patri
puellæ: Noli timere, crede tantum, et salva erit.
51 Et cum venisset domum, non permisit intrare
secum quemquam, nisi Petrum, et Iacobum, et
Ioannem, et patrem, et matrem puellæ. 52 Flebant
autem omnes, et plangebant illam. At ille dixit:
Nolite flere, non est mortua puella, sed dormit. 53
Et deridebant eum, scientes quod mortua esset. 54
Ipse autem tenens manum eius clamavit, dicens:
Puella, surge. 55 Et reversus est spiritus eius, et
surrexit continuo. Et iussit illi dari manducare. 56
Et stupuerunt parentes eius, quibus præcepit ne
alicui dicerent quod factum erat.

9 Convocatis autem duodecim Apostolis, dedit illis
virtutem, et potestatem super omnia dæmonia,
et ut languores curarent. 2 Et misit illos prædicare
regnum Dei, et sanare infirmos. 3 Et ait ad
illos: Nihil tuleritis in via, neque virgam, neque
peram, neque panem, neque pecuniam, neque duas
tunicas habeatis. 4 Et in quamcumque domum
intraveritis, ibi manete, et inde ne exeatis. 5 Et
quicumque non receperint vos: exeuntes de civitate
illa, etiam pulverem pedum vestrorum excutite in
testimonium supra illos. 6 Egressi autem circuibant
per castella evangelizantes, et curantes ubique.
7 Audivit autem Herodes tetrarcha omnia, quæ
fiebant ab eo, et hæsitabat eo quod diceretur 8
a quibusdam: Quia Ioannes surrexit a mortuis:
a quibusdam vero: Quia Elias apparuit: ab aliis
autem: Quia propheta unus de antiquis surrexit. 9
Et ait Herodes: Ioannem ego decollavit: Quis est
autem iste, de quo ego talia audio? Et quærebat
videre eum. 10 Et reversi Apostoli, narraverunt illi
quæcumque fecerunt: et assumptis illis secessit
seorsum in locum desertum, qui est Bethsaidæ. 11
Quod cum cognovissent turbæ, secutæ sunt illum: et
excepit eos, et loquebatur illis de regno Dei, et eos,
qui cura indigebant, sanabat. 12 Dies autem cœperat
declinare. Et accedentes duodecim dixerunt illi:
Dimitte turbas, ut euntes in castella, villasque quæ
circa sunt, divertant, et inveniant escas: quia hic in
loco deserto sumus. 13 Ait autem ad illos: Vos date
illis manducare. At illi dixerunt: Non sunt nobis
plus quam quinque panes, et duo pisces: nisi forte
nos eamus, et emamus in omnem hanc turbam
escas. 14 Erant autem fere viri quinque millia. Ait
autem ad discipulos suos: Facite illos discumbere
per convivia quinquagenos. 15 Et ita fecerunt. Et
discumbere fecerunt omnes. 16 Acceptis autem
quinque panibus, et duobus piscibus, respexit in
cælum: et benedixit illis, et fregit, et distribuit
discipulis suis, ut ponerent ante turbas. 17 Et
manducaverunt omnes, et saturati sunt. Et sublatum
est quod superfuit illis, fragmentorum cophini
duodecim. 18 Et factum est cum solus esset orans,
erant cum illo et discipuli: et interrogavit illos,
dicens: Quem me dicunt esse turbæ? 19 At illi
responderunt, et dixerunt: Ioannem Baptistam,
alii autem Eliam, alii vero quia unus Propheta
de prioribus surrexit. 20 Dixit autem illis: Vos
autem quem me esse dicitis? Respondens Simon
Petrus dixit: Christum Dei. 21 At ille increpans illos,
præcepit ne cui dicerent hoc, 22 dicens: Quia oportet
Filium hominis multa pati, et reprobari a senioribus,
et principibus sacerdotum, et scribis, et occidi, et
tertia die resurgere. 23 Dicebat autem ad omnes: Si
quis vult post me venire, abneget semetipsum, et
tollat crucem suam quotidie, et sequatur me. 24 Qui
enim voluerit animam suam salvam facere, perdet
illam: nam qui perdiderit animam suam propter
me, salvam faciet illam. 25 Quid enim proficit homo,
si lucretur universum mundum, se autem ipsum
perdat, et detrimentum sui faciat? 26 Nam qui me
erubuerit, et meos sermones: hunc Filius hominis
erubescet cum venerit in maiestate sua, et Patris,
et sanctorum Angelorum. 27 Dico autem vobis
vere: sunt aliqui hic stantes, qui non gustabunt
mortem donec videant regnum Dei. 28 Factum est
autem post hæc verba fere dies octo, et assumpsit
Petrum, et Iacobum, et Ioannem, et ascendit in
montem ut oraret. 29 Et facta est, dum oraret,

species vultus eius altera: et vestitus eius albus
et refulgens. 30 Et ecce duo viri loquebantur cum
illo. Erant autem Moyses, et Elias, visi in maiestate:
31 et dicebant excessum eius, quem completurus
erat in Ierusalem. 32 Petrus vero, et qui cum illo
erant, gravati erant somno. Et evigilantes viderunt
maiestatem eius, et duos viros, qui stabant cum
illo. 33 Et factum est cum discederent ab illo, ait
Petrus ad Iesum: Præceptor, bonum est nos hic
esse: et faciamus tria tabernacula, unum Tibi, et
unum Moysi, et unum Eliæ: nesciens quid diceret.
34 Hæc autem illo loquente, facta est nubes, et
obumbravit eos: et timuerunt, intrantibus illis in
nubem. 35 Et vox facta est de nube, dicens: Hic est
Filius meus dilectus, ipsum audite. 36 Et dum fieret
vox, inventus est Iesus solus. Et ipsi tacuerunt, et
nemini dixerunt in illis diebus quidquam ex his,
quæ viderant. 37 Factum est autem in sequenti die,
descendentibus illis de monte, occurrit illis turba
multa. 38 Et ecce vir de turba exclamavit, dicens:
Magister, obsecro te, respice in filium meum quia
unicus est mihi: 39 et ecce spiritus apprehendit
eum, et subito clamat, et elidit, et dissipat eum
cum spuma, et vix discedit dilanians eum: 40 et
rogavi discipulos tuos ut eiicerent illum, et non
potuerunt. 41 Respondens autem Iesus, dixit: O
generatio infidelis, et perversa, usquequo ero apud
vos, et patiar vos? Adduc huc filium tuum. 42 Et cum
accederet, elisit illum dæmonium, et dissipavit. 43
Et increpavit Iesus spiritum immundum, et sanavit
puerum, et reddidit illum patri eius. 44 Stupebant
autem omnes in magnitudine Dei: omnibusque
mirantibus in omnibus, quæ faciebat, dixit ad
discipulos suos: Ponite vos in cordibus vestris
sermones istos: Filius enim hominis futurum est ut
tradatur in manus hominum. 45 At illi ignorabant
verbum istud, et erat velatum ante eos ut non
sentirent illud: et timebant eum interrogare de hoc
verbo. 46 Intravit autem cogitatio in eos, quis eorum
maior esset. 47 At Iesus videns cogitationes cordis
illorum, apprehendit puerum, et statuit illum secus
se, 48 et ait illis: Quicumque susceperit puerum
istum in nomine meo, me recipit: et quicumque me
receperit, recipit eum, qui me misit. Nam qui minor
est inter vos omnes, hic maior est. 49 Respondens
autem Ioannes dixit: Præceptor, vidimus quemdam
in nomine tuo eiicientem dæmonia, et prohibuimus
eum: quia non sequitur nobiscum. 50 Et ait ad
illum Iesus: Nolite prohibere: qui enim non est
adversum vos, pro vobis est. 51 Factum est autem
dum complerentur dies assumptionis eius, et
ipse faciem suam firmavit ut iret in Ierusalem.
52 Et misit nuncios ante conspectum suum: et
euntes intraverunt in civitatem Samaritanorum ut
parerent illi. 53 Et non receperunt eum, quia facies
eius erat euntis in Ierusalem. 54 Cum vidissent
autem discipuli eius Iacobus, et Ioannes, dixerunt:
Domine, vis dicimus ut ignis descendat de cælo,
et consumat illos? 55 Et conversus increpavit
illos, dicens: Nescitis cuius spiritus estis? 56 Filius
hominis non venit animas perdere, sed salvare. Et
abierunt in aliud castellum. 57 Factum est autem:
ambulantibus illis in via, dixit quidam ad illum:
Sequar te quocumque ieris. 58 Dixit illi Iesus:
Vulpes foveas habent, et volucres cæli nidos: Filius
autem hominis non habet ubi caput reclinet. 59 Ait
autem ad alterum: Sequere me. Ille autem dixit:
Domine permitte mihi primum ire, et sepelire
patrem meum. 60 Dixitque ei Iesus: Sine ut mortui
sepeliant mortuos suos: tu autem vade, et annuncia
regnum Dei. 61 Et ait alter: Sequar te Domine, sed
permitte mihi primum renunciare his, quæ domi
sunt. 62 Ait ad illum Iesus: Nemo mittens manum
suam ad aratrum, et respiciens retro, aptus est
regno Dei.

10 Post hæc autem designavit Dominus et alios
septuaginta duos. Et misit illos binos ante
faciem suam in omnem civitatem, et locum, quo
erat ipse venturus. 2 Et dicebat illis: Messis quidem
multa, operarii autem pauci. Rogate ergo Dominum
messis ut mittat operarios in messem suam. 3
Ite: ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos.
4 Nolite portare sacculum, neque peram, neque
calceamenta, et neminem per viam salutaveritis.
5 In quamcumque domum intraveritis, primum
dicite: Pax huic domui: 6 et si ibi fuerit filius pacis,
requiescet super illum pax vestra: sin autem, ad
vos revertetur. 7 In eadem autem domo manete
edentes, et bibentes quæ apud illos sunt: dignus
est enim operarius mercede sua. Nolite transire de
domo in domum. 8 Et in quamcumque civitatem
intraveritis, et susceperint vos, manducate quæ
apponuntur vobis: 9 et curate infirmos, qui in
illa sunt, et dicite illis: Appropinquavit in vos
regnum Dei. 10 In quamcumque autem civitatem
intraveritis, et non susceperint vos, exeuntes in
plateas eius, dicite: 11 Etiam pulverem, qui adhæsit
nobis de civitate vestra, extergimus in vos: tamen
hoc scitote, quia appropinquavit regnum Dei. 12
Dico vobis, quia Sodomis in die illa remissius erit,
quam illi civitati. 13 Væ tibi Corozain, væ tibi
Bethsaida: quia si in Tyro, et Sidone factæ fuissent
virtutes, quæ factæ sunt in vobis, olim in cilicio,
et cinere sedentes pœniterent. 14 Verumtamen
Tyro, et Sidoni remissius erit in iudicio, quam vobis.

15 Et tu Capharnaum usque ad cælum exaltata,
usque ad infernum demergeris. (Hadēs g86) 16 Qui
vos audit, me audit: et qui vos spernit, me spernit.
Qui autem me spernit, spernit eum, qui misit me.
17 Reversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio,
dicentes: Domine, etiam dæmonia subiiciuntur
nobis in nomine tuo. 18 Et ait illis: Videbam Satanam
sicut fulgor de cælo cadentem. 19 Ecce dedi vobis
potestatem calcandi supra serpentes, et scorpiones,
et super omnem virtutem inimici: et nihil vobis
nocebit. 20 Verumtamen in hoc nolite gaudere
quia spiritus vobis subiiciuntur: gaudete autem,
quod nomina vestra scripta sunt in cælis. 21 In ipsa
hora exultavit Spiritu Sancto, et dixit: Confiteor
tibi Pater, Domine cæli et terræ, quod abscondisti
hæc a sapientibus, et prudentibus, et revelasti ea
parvulis. Etiam Pater: quoniam sic placuit ante
te. 22 Omnia mihi tradita sunt a Patre meo. Et
nemo scit quis sit Filius, nisi Pater: et quis sit Pater,
nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare. 23 Et
conversus ad discipulos suos, dixit: Beati oculi,
qui vident quæ vos videtis. 24 Dico enim vobis,
quod multi prophetæ, et reges voluerunt videre
quæ vos videtis, et non viderunt: et audire quæ
auditis, et non audierunt. 25 Et ecce quidam legis
peritus surrexit tentans illum, et dicens: Magister,
quid faciendo vitam æternam possidebo? (aiōnios
g166) 26 At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum
est? Quomodo legis? 27 Ille respondens dixit:
Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo,
et ex tota anima tua, et ex omnibus virtutibus
tuis, et ex omni mente tua: et proximum tuum
sicut teipsum. 28 Dixitque illi: Recte respondisti:
hoc fac, et vives. 29 Ille autem volens iustificare
seipsum, dixit ad Iesum: Et quis est meus proximus?
30 Suscipiens autem Iesus, dixit: Homo quidam
descendebat ab Ierusalem in Iericho, et incidit in
latrones, qui etiam despoliaverunt eum: et plagis
impositis abierunt semivivo relicto. 31 Accidit
autem ut sacerdos quidam descenderet eadem via:
et viso illo præterivit. 32 Similiter et Levita, cum
esset secus locum, et videret eum, pertransiit. 33
Samaritanus autem quidam iter faciens, venit secus
eum: et videns eum, misericordia motus est. 34 Et
appropians alligavit vulnera eius, infundens oleum,
et vinum: et imponens illum in iumentum suum,
duxit in stabulum, et curam eius egit. 35 Et altera
die protulit duos denarios, et dedit stabulario, et ait:
Curam illius habe: et quodcumque supererogaveris,
ego cum rediero reddam tibi. 36 Quis horum trium
videtur tibi proximus fuisse illi, qui incidit in
latrones? 37 At ille dixit: Qui fecit misericordiam
in illum. Et ait illi Iesus: Vade, et tu fac similiter.
38 Factum est autem, dum irent, et ipse intravit
in quoddam castellum: et mulier quædam Martha
nomine, excepit illum in domum suam, 39 et huic
erat soror nomine Maria, quæ etiam sedens secus
pedes Domini, audiebat verbum illius. 40 Martha
autem satagebat circa frequens ministerium: quæ
stetit, et ait: Domine, non est tibi curæ quod
soror mea reliquit me solam ministrare? dic ergo
illi, ut me adiuvet. 41 Et respondens dixit illis
Dominus: Martha, Martha, sollicita es, et turbaris
erga plurima. 42 Porro unum est necessarium.
Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur
ab ea.

11 Et factum est: cum esset in quodam loco
orans, ut cessavit, dixit unus ex discipulis eius
ad eum: Domine, doce nos orare, sicut docuit et
Ioannes discipulos suos. 2 Et ait illis: Cum oratis,
dicite: Pater, sanctificetur nomen tuum. Adveniat
regnum tuum. 3 Panem nostrum quotidianum da
nobis hodie. 4 Et dimitte nobis peccata nostra,
siquidem et ipsi dimittimus omni debenti nobis.
Et ne nos inducas in tentationem. 5 Et ait ad illos:
Quis vestrum habebit amicum, et ibit ad illum
media nocte, et dicet illi: Amice, commoda mihi
tres panes, 6 quoniam amicus meus venit de via
ad me, et non habeo quod ponam ante illum. 7 Et
ille de intus respondens dicat: Noli mihi molestus
esse, iam ostrium clausum est, et pueri mei mecum
sunt in cubili: non possum surgere, et dare tibi.
8 Et si ille perseveraverit pulsans: dico vobis, etsi
non dabit illi surgens eo quod amicus eius sit,
propter improbitatem tamen eius surget, et dabit
illi quotquot habet necessarios. 9 Et ego dico vobis:
Petite, et dabitur vobis; quærite, et invenietis;
pulsate, et aperietur vobis. 10 Omnis enim qui
petit, accipit: et qui quærit, invenit: et pulsanti
aperietur. 11 Quis autem ex vobis patrem petit
panem, numquid lapidem dabit illi? Aut piscem:
numquid pro pisce serpentem dabit illi? 12 Aut si
petierit ovum: numquid porriget illi scorpionem?
13 Si ergo vos cum sitis mali, nostis bona data dare
filiis vestris: quanto magis Pater vester de cælo
dabit spiritum bonum petentibus se? 14 Et erat
eiiciens dæmonium, et illud erat mutum. Et cum
eiecisset dæmonium, locutus est mutus, et admiratæ
sunt turbæ. 15 Quidam autem ex eis dixerunt: In
Beelzebub principe dæmoniorum eiicit dæmonia. 16
Et alii tentantes, signum de cælo quærebant ab eo.
17 Ipse autem ut vidit cogitationes eorum, dixit eis:
Omne regnum in seipsum divisum desolabitur, et
domus supra domum cadet. 18 Si autem et Satanas
in seipsum divisus est, quomodo stabit regnum

eius? quia dicitis in Beelzebub me eiicere dæmonia.
19 Si autem ego in Beelzebub eiicio dæmonia: filii
vestri in quo eiiciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt.
20 Porro si in digito Dei eiicio dæmonia: profecto
pervenit in vos regnum Dei. 21 Cum fortis armatus
custodit atrium suum, in pace sunt ea, quæ possidet.
22 Si autem fortior eo superveniens vicerit eum,
universa arma eius auferet, in quibus confidebat, et
spolia eius distribuet. 23 Qui non est mecum, contra
me est: et qui non colligit mecum, dispergit. 24 Cum
immundus spiritus exierit de homine, ambulat per
loca inaquosa, quærens requiem: et non inveniens
dicit: Revertar in domum meam unde exivi. 25
Et cum venerit, invenit eam scopis mundatam, et
ornatam. 26 Tunc vadit, et assumit septem alios
spiritus secum, nequiores se, et ingressi habitant ibi.
Et fiunt novissima hominis illius peiora prioribus.
27 Factum est autem, cum hæc diceret: extollens
vocem quædam mulier de turba dixit illi: Beatus
venter, qui te portavit, et ubera, quæ suxisti. 28 At
ille dixit: Quinimmo beati, qui audiunt verbum Dei,
et custodiunt illud. 29 Turbis autem concurrentibus
cœpit dicere: Generatio hæc, generatio nequam
est: signum quærit, et signum non dabitur ei,
nisi signum Ionæ prophetæ. 30 Nam sicut fuit
Ionas signum Ninivitis: ita erit et Filius hominis
generationi isti. 31 Regina Austri surget in iudicio
cum viris generationis huius, et condemnabit
illos: quia venit a finibus terræ audire sapientiam
Salomonis: et ecce plus quam Salomon hic. 32 Viri
Ninivitæ surgent in iudicio cum generatione hac, et
condemnabunt illam: quia pœnitentiam egerunt ad
prædicationem Ionæ, et ecce plus quam Ionas hic.
33 Nemo lucernam accendit, et in abscondito ponit,
neque sub modio: sed supra candelabrum, ut qui
ingrediuntur, lumen videant. 34 Lucerna corporis
tui, est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex,
totum corpus tuum lucidum erit: si autem nequam
fuerit, etiam corpus tuum tenebrosum erit. 35 Vide
ergo ne lumen, quod in te est, tenebræ sint. 36
Si ergo corpus tuum totum lucidum fuerit, non
habens aliquam partem tenebrarum, erit lucidum
totum, et sicut lucerna fulgoris illuminabit te. 37 Et
cum loqueretur, rogavit illum quidam Pharisæus
ut pranderet apud se. Et ingressus recubuit. 38
Pharisæus autem cœpit intra se reputans dicere,
quare non baptizatus esset ante prandium. 39 Et ait
Dominus ad illum: Nunc vos Pharisæi quod deforis
est calicis, et catini, mundatis: quod autem intus est
vestrum, plenum est rapina, et iniquitate. 40 Stulti!
Nonne qui fecit quod deforis est, etiam id, quod
deintus est, fecit? 41 Verumtamen quod superest,
date eleemosynam: et ecce omnia munda sunt vobis.
42 Sed væ vobis Pharisæis, quia decimatis mentham,
et rutam, et omne olus, et præteritis iudicium, et
charitatem Dei: hæc autem oportuit facere, et illa
non omittere. 43 Væ vobis Pharisæis, quia diligitis
primas cathedras in synagogis, et salutationes in
foro. 44 Væ vobis, quia estis ut monumenta, quæ non
apparent, et homines ambulantes supra, nesciunt.
45 Respondens autem quidam ex legis peritis, ait illi:
Magister, hæc dicens etiam contumeliam nobis facis.
46 At ille ait: Et vobis legis peritis væ: quia oneratis
homines oneribus, quæ portare non possunt, et
ipsi uno digito vestro non tangitis sarcinas. 47
Væ vobis, qui ædificatis monumenta Prophetarum:
patres autem vestri occiderunt illos. 48 Profecto
testificamini quod consentitis operibus patrum
vestrorum: quoniam ipsi quidem eos occiderunt,
vos autem ædificatis eorum sepulchra. 49 Propterea
et sapientia Dei dixit: Mittam ad illos Prophetas, et
Apostolos, et ex illis occident, et persequentur: 50
ut inquiratur sanguis omnium Prophetarum, qui
effusus est a constitutione mundi a generatione
ista, 51 a sanguine Abel, usque ad sanguinem
Zachariæ, qui periit inter altare, et ædem. Ita dico
vobis, requiretur ab hac generatione. 52 Væ vobis
legis peritis, quia tulistis clavem scientiæ, ipsi non
introistis, et eos, qui introibant, prohibuistis. 53
Cum autem hæc ad illos diceret, cœperunt Pharisæi,
et Legisperiti graviter insistere, et os eius opprimere
de multis, 54 insidiantes ei, et quærentes aliquid
capere de ore eius, ut accusarent eum.

12 Multis autem turbis circumstantibus, ita ut
se invicem conculcarent, cœpit dicere ad
discipulos suos: Attendite a fermento Pharisæorum,
quod est hypocrisis. 2 Nihil autem opertum est,
quod non reveletur: neque absconditum, quod non
sciatur. 3 Quoniam quæ in tenebris dixistis, in
lumine dicentur: et quod in aurem locuti estis in
cubiculis, prædicabitur in tectis. 4 Dico autem vobis
amicis meis: Ne terreamini ab his, qui occidunt
corpus, et post hæc non habent amplius quid faciant.
5 Ostendam autem vobis quem timeatis: timete eum,
qui, postquam occiderit, habet potestatem mittere
in gehennam. Ita dico vobis, hunc timete. (Geenna
g1067) 6 Nonne quinque passeres væneunt dipondio,
et unus ex illis non est in oblivione coram Deo? 7 Sed
et capilli capitis vestri omnes numerati sunt. Nolite
ergo timere: multis passeribus pluris estis vos: 8
Dico autem vobis: Omnis, quicumque confessus
fuerit me coram hominibus, et Filius hominis
confitebitur illum coram Angelis Dei: 9 qui autem
negaverit me coram hominibus, negabitur coram
Angelis Dei. 10 Et omnis qui dicit verbum in Filium

hominis, remittetur illi: ei autem, qui in Spiritum
Sanctum blasphemaverit, non remittetur. **11** Cum
autem inducent vos in synagogas, et ad magistratus,
et potestates, nolite soliciti esse qualiter, aut quid
respondeatis, aut quid dicatis. **12** Spiritus enim
Sanctus docebit vos in ipsa hora quid oporteat vos
dicere. **13** Ait autem ei quidam de turba: Magister,
dic fratri meo ut dividat mecum hereditatem. **14**
At ille dixit illi: Homo, quis me constituit iudicem,
aut divisorem super vos? **15** Dixitque ad illos:
Videte, et cavete ab omni avaritia: quia non in
abundantia cuiusquam vita eius est ex his quæ
possidet. **16** Dixit autem similitudinem ad illos,
dicens: Hominis cuiusdam divitis uberes fructus
ager attulit: **17** et cogitabat intra se dicens: Quid
faciam, quia non habeo quo congregam fructus
meos? **18** Et dixit: Hoc faciam: Destruam horrea
mea, et maiora faciam: et illuc congregabo omnia,
quæ nata sunt mihi, et bona mea, **19** et dicam animæ
meæ: Anima, habes multa bona posita in annos
plurimos: requiesce, comede, bibe, epulare. **20** Dixit
autem illi Deus: Stulte, hac nocte animam tuam
repetunt a te: quæ autem parasti, cuius erunt? **21**
Sic est qui sibi thesaurizat, et non est in Deum dives.
22 Dixitque ad discipulos suos: Ideo dico vobis:
Nolite soliciti esse animæ vestræ quid manducetis:
neque corpori quid induamini. **23** Anima plus est
quam esca, et corpus plus quam vestimentum.
24 Considerate corvos quia non seminant, neque
metunt, quibus non est cellarium, neque horreum,
et Deus pascit illos. Quanto magis vos pluris estis
illis? **25** Quis autem vestrum cogitando potest
adiicere ad staturam suam cubitum unum? **26** Si
ergo neque quod minimum est potestis, quid de
ceteris soliciti estis? **27** Considerate lilia quomodo
crescunt: non laborant, neque nent: dico autem
vobis, nec Salomon in omni gloria sua vestiebatur
sicut unum ex istis. **28** Si autem fœnum, quod
hodie est in agro, et cras in clibanum mittitur,
Deus sic vestit: quanto magis vos pusillæ fidei? **29**
Et vos nolite quærere quid manducetis, aut quid
bibatis: et nolite in sublime tolli: **30** hæc enim
omnia gentes mundi quærunt. Pater autem vester
scit quoniam his indigetis. **31** Verumtamen quærite
primum regnum Dei, et iustitiam eius: et hæc omnia
adiicientur vobis. **32** Nolite timere pusillus grex,
quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. **33**
Vendite quæ possidetis, et date eleemosynam. Facite
vobis sacculos, qui non veterascunt, thesaurum
non deficientem in cælis: quo fur non appropriat,
neque tinea corrumpit. **34** Ubi enim thesaurus
vester est, ibi et cor vestrum erit. **35** Sint lumbi
vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus
vestris, **36** et vos similes hominibus expectantibus
dominum suum, quando revertatur a nuptiis: ut,
cum venerit, et pulsaverit, confestim aperiant ei. **37**
Beati servi illi, quos cum venerit Dominus, invenerit
vigilantes: amen dico vobis, quod præcinget se,
et faciet illos discumbere, et transiens ministrabit
illis. **38** Et si venerit in secunda vigilia, et si in
tertia vigilia venerit, et ita invenerit, beati sunt
servi illi. **39** Hoc autem scitote, quoniam si sciret
paterfamilias, qua hora fur veniret, vigilaret utique,
et non sineret perfodi domum suam. **40** Et vos
estote parati: quia qua hora non putatis, Filius
hominis veniet. **41** Ait autem et Petrus: Domine,
ad nos dicis hanc parabolam: an et ad omnes?
42 Dixit autem Dominus: Quis, putas, est fidelis
dispensator, et prudens, quem constituit Dominus
supra familiam suam, ut det illis in tempore tritici
mensuram? **43** Beatus ille servus, quem cum venerit
Dominus, invenerit ita facientem. **44** Vere dico vobis,
quoniam supra omnia, quæ possidet, constituet
illum. **45** Quod si dixerit servus ille in corde suo:
Moram facit Dominus meus venire: et cœperit
percutere servos, et ancillas, et edere, et bibere,
et inebriari: **46** veniet Dominus servi illius in die,
qua non sperat, et hora, qua nescit, et dividet eum,
partemque eius cum infidelibus ponet. **47** Ille autem
servus, qui cognovit voluntatem Domini sui, et non
præparavit, et non facit secundum voluntatem eius,
vapulabit multis: **48** qui autem non cognovit, et
fecit digna plagis, vapulabit paucis. Omni autem,
cui multum datum est, multum quæretur ab eo: et
cui commendaverunt multum, plus petent ab eo.
49 Ignem veni mittere in terram, et quid volo nisi ut
accendatur? **50** Baptismo autem habeo baptizari:
et quomodo coarctor usque dum perficiatur! **51**
Putatis quia pacem veni dare in terram? Non, dico
vobis, sed separationem: **52** erunt enim ex hoc
quinque in domo una divisi, tres in duos, et duo
in tres **53** dividentur: pater in filium, et filius in
patrem suum, mater in filiam, et filia in matrem,
socrus in nurum suam, et nurus in socrum suam.
54 Dicebat autem et ad turbas: Cum videritis nubem
orientem ab occasu, statim dicitis: Nimbus venit:
et ita fit. **55** Et cum austrum flantem, dicitis: Quia
æstus erit: et fit. **56** Hypocritæ faciem cæli, et
terræ nostis probare: hoc autem tempus quomodo
non probatis? **57** Quid autem et a vobis ipsis non
iudicatis quod iustum est? **58** Cum autem vadis
cum adversario tuo ad principem, in via da operam
liberari ab illo, ne forte trahat te ad iudicem, et
iudex tradat te exactori, et exactor mittat te in
carcerem. **59** Dico tibi, non exies inde, donec etiam
novissimum minutum reddas.

13 Aderant autem quidam ipso in tempore,
nunciantes illi de Galilæis, quorum sanguinem
Pilatus miscuit cum sacrificiis eorum. **2** Et
respondens dixit illis: Putatis quod hi Galilæi præ
omnibus Galilæis peccatores fuerint, quia talia passi
sunt? **3** Non, dico vobis: sed nisi pœnitentiam
habueritis, omnes similiter peribitis. **4** Sicut illi
decem et octo, supra quos cecidit turris in Siloe, et
occidit eos: putatis quia et ipsi debitores fuerint
præter omnes homines habitantes in Ierusalem? **5**
Non, dico vobis: sed si pœnitentiam non egeritis,
omnes similiter peribitis. **6** Dicebat autem et
hanc similitudinem: Arborem fici habebat quidam
plantatam in vinea sua, et venit quærens fructum
in illa, et non invenit. **7** Dixit autem ad cultorem
vineæ: Ecce anni tres sunt ex quo venio quærens
fructum in ficulnea hac, et non invenio: succide
ergo illam: ut quid etiam terram occupat? **8** At ille
respondens, dicit illi: Domine dimitte illam et hoc
anno, usque dum fodiam circa illam, et mittam
stercora: **9** et siquidem fecerit fructum: sin autem,
in futurum succides eam. **10** Erat autem docens
in synagoga eorum Sabbatis. **11** Et ecce mulier,
quæ habebat spiritum infirmitatis annis decem et
octo: et erat inclinata, nec omnino poterat sursum
respicere. **12** Quam cum videret Iesus, vocavit eam
ad se, et ait illi: Mulier, dimissa es ab infirmitate
tua. **13** Et imposuit illi manus, et confestim erecta
est, et glorificabat Deum. **14** Respondens autem
archisynagogus, indignans quia Sabbato curasset
Iesus: dicebat turbæ: Sex dies sunt, in quibus oportet
operari: in his ergo venite, et curamini, et non in
die Sabbati. **15** Respondens autem ad illum Dominus
dixit: Hypocritæ, unusquisque vestrum Sabbato
non solvit bovem suum, aut asinum a præsepio,
et ducit adaquare? **16** Hanc autem filiam Abrahæ,
quam alligavit Satanas, ecce decem et octo annis
non oportuit solvi a vinculo isto die Sabbati? **17** Et
cum hæc diceret, erubescebant omnes adversarii
eius: et omnis populus gaudebat in universis, quæ
gloriose fiebant ab eo. **18** Dicebat ergo: Cui simile
est regnum Dei, et cui simile æstimabo illud? **19**
Simile est grano sinapis, quod acceptum homo misit
in hortum suum, et crevit, et factum est in arborem
magnam: et volucres cæli requieverunt in ramis
eius. **20** Et iterum dixit: Cui simile æstimabo regnum
Dei? **21** Simile est fermento, quod acceptum mulier
abscondit in farinæ sata tria, donec fermentaretur
totum. **22** Et ibat per civitates, et castella docens,
et iter faciens in Ierusalem. **23** Ait autem illi
quidam: Domine, si pauci sunt, qui salvantur? Ipse
autem dixit ad illos: **24** Contendite intrare per
angustam portam: quia multi, dico vobis, quærent
intrare, et non poterunt. **25** Cum autem intraverit
paterfamilias, et clauserit ostium, incipietis foris
stare, et pulsare ostium, dicentes: Domine, aperi
nobis: et respondens dicet vobis: Nescio vos unde
sitis: **26** tunc incipietis dicere: Manducavimus coram
te, et bibimus, et in plateis nostris docuisti. **27**
Et dicet vobis: Nescio vos unde sitis: discedite a
me omnes operarii iniquitatis. **28** Ibi erit fletus, et
stridor dentium: cum videritis Abraham, et Isaac,
et Iacob, et omnes Prophetas in regno Dei, vos
autem expelli foras. **29** Et venient ab Oriente, et
Occidente, et Aquilone, et Austro, et accumbent in
regno Dei. **30** Et ecce sunt novissimi qui erunt primi,
et sunt primi qui erunt novissimi. **31** In ipsa die
accesserunt quidam Pharisæorum, dicentes illi: Exi,
et vade hinc: quia Herodes vult te occidere. **32** Et
ait illis: Ite, et dicite vulpi illi: Ecce eiicio dæmonia,
et sanitates perficio hodie, et cras, et tertia die
consummor. **33** Verumtamen oportet me hodie
et cras et sequenti die ambulare: quia non capit
prophetam perire extra Ierusalem. **34** Ierusalem,
Ierusalem, quæ occidis Prophetas, et lapidas eos,
qui mittuntur ad te, quoties volui congregare filios
tuos quemadmodum avis nidum suum sub pennis,
et noluisti? **35** Ecce relinquetur vobis domus vestra
deserta. Dico autem vobis, quia non videbitis me
donec veniat cum dicetis: Benedictus, qui venit in
nomine Domini.

14 Et factum est cum intraret Iesus in domum
cuiusdam principis Pharisæorum Sabbato
manducare panem, et ipsi observabant eum. **2** Et
ecce homo quidam hydropicus erat ante illum.
3 Et respondens Iesus dixit ad legis peritos, et
Pharisæos, dicens: Si licet Sabbato curare? **4** At illi
tacuerunt. Ipse vero apprehensum sanavit eum,
ac dimisit. **5** Et respondens ad illos dixit: Cuius
vestrum asinus, aut bos in puteum cadet, et non
continuo extrahet illum die Sabbati? **6** Et non
poterant ad hæc respondere illi. **7** Dicebat autem et
ad invitatos parabolam, intendens quomodo primos
accubitus eligerent, dicens ad illos: **8** Cum invitatus
fueris ad nuptias, non discumbas in primo loco, ne
forte honoratior te sit invitatus ab illo, **9** et veniens
is, qui te et illum vocavit, dicat tibi: Da huic locum:
et tunc incipias cum rubore novissimum locum
tenere. **10** Sed cum vocatus fueris, vade, recumbe
in novissimo loco: ut, cum venerit qui te invitavit,
dicat tibi: Amice, ascende superius. Tunc erit tibi
gloria coram simul discumbentibus: **11** quia omnis,
qui se exaltat, humiliabitur: et qui se humiliat,
exaltabitur. **12** Dicebat autem et ei, qui invitaverat:
Cum facis prandium, aut cœnam, noli vocare amicos

tuos, neque fratres tuos, neque cognatos, neque
vicinos divites: ne forte te et ipsi reinvitent, et fiat
tibi retributio. 13 Sed cum facis convivium, voca
pauperes, debiles, claudos, et cæcos: 14 et beatus
eris, quia non habent retribuere tibi: retribuetur
enim tibi in resurrectione iustorum. 15 Hæc cum
audisset quidam de simul discumbentibus, dixit illi:
Beatus, qui manducabit panem in regno Dei. 16 At
ipse dixit ei: Homo quidam fecit cœnam magnam,
et vocavit multos. 17 Et misit servum suum hora
cœnæ dicere invitatis ut venirent, quia iam parata
sunt omnia. 18 Et cœperunt simul omnes excusare.
Primus dixit ei: Villam emi, et necesse habeo exire,
et videre illam: rogo te habe me excusatum. 19 Et
alter dixit: Iuga boum emi quinque, et eo probare
illa: rogo te habe me excusatum. 20 Et alius dixit:
Uxorem duxi, et ideo non possum venire. 21 Et
reversus servus nunciavit hæc domino suo. Tunc
iratus paterfamilias, dixit servo suo: Exi cito in
plateas, et vicos civitatis: et pauperes, ac debiles, et
cæcos, et claudos introduc huc. 22 Et ait servus:
domine, factum est ut imperasti, et adhuc locus
est. 23 Et ait dominus servo: Exi in vias, et sepes:
et compelle intrare, ut impleatur domus mea. 24
Dico autem vobis quod nemo virorum illorum, qui
vocati sunt, gustabit cœnam meam. 25 Ibant autem
turbæ multæ cum eo: et conversus dixit ad illos: 26
Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et
matrem, et uxorem, et filios, et fratres, et sorores,
adhuc autem et animam suam, non potest meus
esse discipulus. 27 Et qui non baiulat crucem suam,
et venit post me, non potest meus esse discipulus.
28 Quis enim ex vobis volens turrim ædificare, non
prius sedens computat sumptus, qui necessarii
sunt, si habeat ad perficiendum, 29 ne, posteaquam
posuerit fundamentum, et non potuerit perficere,
omnes, qui vident, incipiant illudere ei, 30 dicentes:
Quia hic homo cœpit ædificare, et non potuit
consummare? 31 Aut quis rex iturus committere
bellum adversus alium regem, non sedens prius
cogitat, si possit cum decem millibus occurrere ei,
qui cum viginti millibus venit ad se? 32 Alioquin
adhuc illo longe agente, legationem mittens rogat
ea, quæ pacis sunt. 33 Sic ergo omnis ex vobis, qui
non renunciat omnibus, quæ possidet, non potest
meus esse discipulus. 34 Bonum est sal. Si autem sal
evanuerit, in quo condietur? 35 Neque in terram,
neque in sterquilinium utile est, sed foras mittetur.
Qui habet aures audiendi, audiat.

15 Erant autem appropinquantes ei publicani,
et peccatores ut audirent illum. 2 Et
murmurabant Pharisæi, et scribæ, dicentes: Quia
hic peccatores recipit, et manducat cum illis. 3
Et ait ad illos parabolam istam, dicens: 4 Quis
ex vobis homo, qui habet centum oves: et si
perdiderit unam ex illis, nonne dimittit nonaginta
novem in deserto, et vadit ad illam, quæ perierat,
donec inveniat eam? 5 Et cum invenerit eam,
imponit in humeros suos gaudens: 6 et veniens
domum convocat amicos, et vicinos, dicens illis:
Congratulamini mihi quia inveni ovem meam, quæ
perierat. 7 Dico vobis quod ita gaudium erit in cælo
super uno peccatore pœnitentiam agente, quam
super nonaginta novem iustis, qui non indigent
pœnitentia. 8 Aut quæ mulier habens drachmas
decem, si perdiderit drachmam unam, nonne
accendit lucernam, et everrit domum, et quærit
diligenter, donec inveniat? 9 Et cum invenerit,
convocat amicas, et vicinas, dicens: Congratulamini
mihi, quia inveni drachmam, quam perdideram?
10 Ita dico vobis, gaudium erit coram Angelis
Dei super uno peccatore pœnitentiam agente.
11 Ait autem: Homo quidam habuit duos filios:
12 et dixit adolescentior ex illis patri: Pater, da
mihi portionem substantiæ, quæ me contingit. Et
divisit illis substantiam. 13 Et non post multos
dies, congregatis omnibus, adolescentior filius
peregre profectus est in regionem longinquam, et
ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose.
14 Et postquam omnia consummasset, facta est
fames valida in regione illa, et ipse cœpit egere.
15 Et abiit, et adhæsit uni civium regionis illius.
Et misit illum in villam suam ut pasceret porcos.
16 Et cupiebat implere ventrem suum de siliquis,
quas porci manducabant: et nemo illi dabat. 17
In se autem reversus, dixit: Quanti mercenarii in
domo patris mei abundant panibus, ego autem hic
fame pereo! 18 Surgam, et ibo ad patrem meum,
et dicam ei: Pater, peccavi in cælum, et coram te:
19 iam non sum dignus vocari filius tuus: fac me
sicut unum de mercenariis tuis. 20 Et surgens venit
ad patrem suum. Cum autem adhuc longe esset,
vidit illum pater ipsius, et misericordia motus est,
et accurrens cecidit super collum eius, et osculatus
est eum. 21 Dixitque ei filius: Pater, peccavi in
cælum, et coram te, iam non sum dignus vocari
filius tuus. 22 Dixit autem pater ad servos suos: Cito
proferte stolam primam, et induite illum, et date
annulum in manum eius, et calceamenta in pedes
eius: 23 et adducite vitulum saginatum, et occidite,
et manducemus, et epulemur: 24 quia hic filius
meus mortuus erat, et revixit: perierat, et inventus
est. Et cœperunt epulari. 25 Erat autem filius eius
senior in agro: et cum veniret, et appropinquaret
domui, audivit symphoniam, et chorum: 26 et

vocavit unum de servis, et interrogavit quid hæc
essent. 27 Isque dixit illi: Frater tuus venit, et
occidit pater tuus vitulum saginatum, quia salvum
illum recepit. 28 Indignatus est autem, et nolebat
introire. Pater ergo illius egressus, cœpit rogare
illum. 29 At ille respondens, dixit patri suo: Ecce
tot annis servio tibi, et numquam mandatum tuum
præterivi: et numquam dedisti mihi hœdum ut
cum amicis meis epularer: 30 sed postquam filius
tuus hic, qui devoravit substantiam suam cum
meretricibus, venit, occidisti illi vitulum saginatum.
31 At ipse dixit illi: Fili, tu semper mecum es, et
omnia mea tua sunt: 32 epulari autem, et gaudere
oportebat, quia frater tuus hic, mortuus erat, et
revixit: perierat, et inventus est.

16 Dicebat autem et ad discipulos suos: Homo
quidam erat dives, qui habebat villicum: et
hic diffamatus est apud illum quasi dissipasset
bona ipsius. 2 Et vocavit illum, et ait illi: Quid hoc
audio de te? Redde rationem villicationis tuæ: iam
enim non poteris villicare. 3 Ait autem villicus
intra se: Quid faciam, quia dominus meus aufert
a me villicationem, fodere non valeo, mendicare
erubesco? 4 Scio quid faciam, ut, cum amotus
fuero a villicatione, recipiant me in domos suas. 5
Convocatis itaque singulis debitoribus domini sui,
dicebat primo: Quantum debes domino meo? 6 At
ille dixit: Centum cados olei. Dixitque illi: Accipe
cautionem tuam: et sede cito, scribe quinquaginta.
7 Deinde alii dixit: Tu vero quantum debes? Qui ait:
Centum coros tritici. Ait illi: Accipe litteras tuas, et
scribe octoginta. 8 Et laudavit dominus villicum
iniquitatis, quia prudenter fecisset: quia filii huius
sæculi prudentiores filiis lucis in generatione sua
sunt. (aiōn g165) 9 Et ego vobis dico: facite vobis
amicos de mammona iniquitatis: ut, cum defeceritis,
recipiant vos in æterna tabernacula. (aiōnios g166) 10
Qui fidelis est in minimo, et in maiori fidelis est:
et qui in modico iniquus est, et in maiori iniquus
est. 11 Si ergo in iniquo mammona fideles non
fuistis: quod verum est, quis credet vobis? 12 Et si
in alieno fideles non fuistis: quod vestrum est, quis
dabit vobis? 13 Nemo servus potest duobus dominis
servire: aut enim unum odiet, et alterum diliget: aut
uni adhærebit, et alterum contemnet: non potestis
Deo servire, et mammonæ. 14 Audiebant autem
omnia hæc Pharisæi, qui erant avari: et deridebant
illum. 15 Et ait illis: Vos estis, qui iustificatis vos
coram hominibus: Deus autem novit corda vestra:
quia quod hominibus altum est, abominatio est
ante Deum. 16 Lex, et prophetæ usque ad Ioannem:
ex eo regnum Dei evangelizatur, et omnis in illud
vim facit. 17 Facilius est autem cælum, et terram
præterire, quam de Lege unum apicem cadere. 18
Omnis, qui dimittit uxorem suam, et alteram ducit,
mœchatur: et qui dimissam a viro ducit, mœchatur.
19 Homo quidam erat dives, qui induebatur purpura,
et bysso: et epulabatur quotidie splendide. 20 Et erat
quidam mendicus, nomine Lazarus, qui iacebat ad
ianuam eius, ulceribus plenus, 21 cupiens saturari
de micis, quæ cadebant de mensa divitis, et nemo
illi dabat: sed et canes veniebant, et lingebant ulcera
eius. 22 Factum est autem ut moreretur mendicus, et
portaretur ab Angelis in sinum Abrahæ. Mortuus est
autem et dives, 23 et sepultus est in inferno. Elevans
autem oculos suos, cum esset in tormentis, vidit
Abraham a longe, et Lazarum in sinu eius: (Hadēs g86)
24 et ipse clamans dixit: Pater Abraham, miserere
mei, et mitte Lazarum ut intingat extremum digiti
sui in aquam ut refrigeret linguam meam, quia
crucior in hac flamma. 25 Et dixit illi Abraham:
Fili, recordare quia recepisti bona in vita tua, et
Lazarus similiter mala: nunc autem hic consolatur,
tu vero cruciaris. 26 Et in his omnibus inter nos, et
vos chaos magnum firmatum est: ut hi, qui volunt
hinc transire ad vos, non possint, neque inde huc
transmeare. 27 Et ait: Rogo ergo te pater ut mittas
eum in domum patris mei. 28 Habeo enim quinque
fratres, ut testetur illis, ne et ipsi veniant in hunc
locum tormentorum. 29 Et ait illi Abraham: Habent
Moysen, et prophetas: audiant illos. 30 At ille dixit:
Non, pater Abraham: sed si quis ex mortuis ierit
ad eos, pœnitentiam agent. 31 Ait autem illi: Si
Moysen, et prophetas non audiunt, neque si quis ex
mortuis resurrexerit, credent.

17 Et ait ad discipulos suos: Impossibile est ut
non veniant scandala: væ autem illi, per quem
veniunt. 2 Utilius est illi si lapis molaris imponatur
circa collum eius, et proiiciatur in mare, quam ut
scandalizet unum de pusillis istis. 3 Attendite vobis:
Si peccaverit in te frater tuus, increpa illum: et si
pœnitentiam egerit, dimitte illi. 4 Et si septies in die
peccaverit in te, et septies in die conversus fuerit
ad te, dicens: Pœnitet me, dimitte illi. 5 Et dixerunt
Apostoli Domino: Adauge nobis fidem. 6 Dixit autem
Dominus: Si habueritis fidem, sicut granum sinapis,
dicetis huic arbori moro: Eradicare, et transplantare
in mare, et obediet vobis. 7 Quis autem vestrum
habens servum arantem aut pascentem, qui regresso
de agro dicat illi: Statim transi, recumbe: 8 et
non dicat ei: Para quod cœnem, et præcinge te, et
ministra mihi donec manducem et bibam, et post
hæc tu manducabis, et bibes? 9 Numquid gratiam
habet servo illi, quia fecit quæ ei imperaverat?

10 Non puto. Sic et vos cum feceritis omnia, quæ
præcepta sunt vobis, dicite: Servi inutiles sumus:
quod debuimus facere, fecimus. 11 Et factum
est, dum iret in Ierusalem, transibat per mediam
Samariam, et Galilæam. 12 Et cum ingrederetur
quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri
leprosi, qui steterunt a longe: 13 et levaverunt
vocem, dicentes: Iesu Præceptor, miserere nostri. 14
Quos ut vidit, dixit: Ite, ostendite vos sacerdotibus.
Et factum est, dum irent, mundati sunt. 15 Unus
autem ex illis, ut vidit quia mundatus est, regressus
est, cum magna voce magnificans Deum, 16 et
cecidit in faciem ante pedes eius, gratias agens: et
hic erat Samaritanus. 17 Respondens autem Iesus,
dixit: Nonne decem mundati sunt? et novem ubi
sunt? 18 Non est inventus qui rediret, et daret
gloriam Deo, nisi hic alienigena? 19 Et ait illi: Surge,
vade: quia fides tua te salvum fecit. 20 Interrogatus
autem a Pharisæis: Quando venit regnum Dei?
respondens eis, dixit: Non venit regnum Dei cum
observatione: 21 neque dicent: Ecce hic, aut ecce
illic. Ecce enim regnum Dei intra vos est. 22 Et ait
ad discipulos suos: Venient dies quando desideretis
videre unum diem Filii hominis, et non videbitis.
23 Et dicent vobis: Ecce hic, et ecce illic. Nolite ire,
neque sectemini: 24 nam, sicut fulgur coruscans
de sub cælo in ea, quæ sub cælo sunt, fulget: ita
erit Filius hominis in die sua. 25 Primum autem
oportet illum multa pati, et reprobari a generatione
hac. 26 Et sicut factum est in diebus Noe, ita erit et
in diebus Filii hominis. 27 Edebant, et bibebant:
uxores ducebant, et dabantur ad nuptias, usque in
diem, qua intravit Noe in arcam: et venit diluvium,
et perdidit omnes. 28 Similiter sicut factum est
in diebus Lot: Edebant, et bibebant: emebant, et
vendebant: plantabant, et ædificabant: 29 qua die
autem exiit Lot a Sodomis, pluit ignem, et sulphur
de cælo, et omnes perdidit: 30 secundum hæc erit
qua die Filius hominis revelabitur. 31 In illa hora qui
fuerit in tecto, et vasa eius in domo, ne descendat
tollere illa: et qui in agro, similiter non redeat
retro. 32 Memores estote uxoris Lot. 33 Quicumque
quæsierit animam suam salvam facere, perdet
illam: et quicumque perdiderit illam, vivificabit
eam. 34 Dico vobis: in illa nocte erunt duo in
lecto uno: unus assumetur, et alter relinquetur: 35
duæ erunt molentes in unum: una assumetur, et
altera relinquetur: duo in agro: unus assumetur,
et alter relinquetur. 36 Respondentes dicunt illi:
Ubi Domine? 37 Qui dixit illis: Ubicumque fuerit
corpus, illuc congregabuntur et aquilæ.

18 Dicebat autem et parabolam ad illos, quoniam
oportet semper orare et non deficere, 2
dicens: Iudex quidam erat in quadam civitate, qui
Deum non timebat, et hominem non reverebatur.
3 Vidua autem quædam erat in civitate illa, et
veniebat ad eum, dicens: Vindica me de adversario
meo. 4 Et nolebat per multum tempus. Post hæc
autem dixit intra se: Etsi Deum non timeo, nec
hominem revereor: 5 tamen quia molesta est
mihi hæc vidua, vindicabo illam, ne in novissimo
veniens sugillet me. 6 Ait autem Dominus: Audite
quid iudex iniquitatis dicit: 7 Deus autem non
faciet vindictam electorum suorum clamantium
ad se die ac nocte, et patientiam habebit in
illis? 8 Dico vobis quia cito faciet vindictam
illorum. Verumtamen Filius hominis veniens, putas,
inveniet fidem in terra? 9 Dixit autem et ad
quosdam, qui in se confidebant tamquam iusti, et
aspernabantur ceteros, parabolam istam: 10 Duo
homines ascenderunt in templum ut orarent: unus
Pharisæus, et alter publicanus. 11 Pharisæus stans,
hæc apud se orabat: Deus gratias ago tibi, quia
non sum sicut ceteri hominum: raptores, iniusti,
adulteri: velut etiam hic publicanus. 12 Ieiuno bis
in Sabbato: decimas do omnium, quæ possideo. 13
Et publicanus a longe stans, nolebat nec oculos
ad cælum levare: sed percutiebat pectus suum,
dicens: Deus propitius esto mihi peccatori. 14 Dico
vobis, descendit hic iustificatus in domum suam
ab illo, quia omnis, qui se exaltat, humiliabitur: et
qui se humiliat, exaltabitur. 15 Afferebant autem
ad illum et infantes, ut eos tangeret. Quod cum
viderent discipuli, increpabant illos. 16 Iesus autem
convocans illos, dixit: Sinite pueros venire ad me,
et nolite vetare eos. Talium est enim regnum Dei.
17 Amen dico vobis: Quicumque non acceperit
regnum Dei sicut puer, non intrabit in illud. 18 Et
interrogavit eum quidam princeps, dicens: Magister
bone, quid faciens vitam æternam possidebo? (aiōnios
g166) 19 Dixit autem ei Iesus: Quid me dicis bonum?
nemo bonus nisi solus Deus. 20 Mandata nosti:
Non occides: Non mœchaberis: Non furtum facies:
Non falsum testimonium dices: Honora patrem
tuum, et matrem. 21 Qui ait: Hæc omnia custodivi a
iuventute mea. 22 Quo audito, Iesus ait ei: Adhuc
unum tibi deest: omnia quæcumque habes vende,
et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo: et
veni, sequere me. 23 His ille auditis, contristatus est:
quia dives erat valde. 24 Videns autem Iesus illum
tristem factum, dixit: Quam difficile, qui pecunias
habent, in regnum Dei intrabunt! 25 Facilius est
enim camelum per foramen acus transire, quam
divitem intrare in regnum Dei. 26 Et dixerunt qui

audiebant: Et quis potest salvus fieri? 27 Ait illis:
Quæ impossibilia sunt apud homines, possibilia
sunt apud Deum. 28 Ait autem Petrus: Ecce nos
dimisimus omnia et secuti sumus te. 29 Qui dixit eis:
Amen dico vobis, nemo est, qui reliquit domum, aut
parentes, aut fratres, aut uxorem, aut filios propter
regnum Dei, 30 et non recipiat multo plura in hoc
tempore, et in sæculo venturo vitam æternam.
(aiōn g165, aiōnios g166) 31 Assumpsit autem Iesus
duodecim, et ait illis: Ecce ascendimus Ierosolymam,
et consummabuntur omnia, quæ scripta sunt per
prophetas de Filio hominis. 32 Tradetur enim
Gentibus, et illudetur, et flagellabitur, et conspuetur:
33 et postquam flagellaverint, occident eum, et tertia
die resurget. 34 Et ipsi nihil horum intellexerunt,
et erat verbum istud absconditum ab eis, et non
intelligebant quæ dicebantur. 35 Factum est autem,
cum appropinquaret Iericho, cæcus quidam sedebat
secus viam, mendicans. 36 Et cum audiret turbam
prætereuntem, interrogabat quid hoc esset. 37
Dixerunt autem ei, quod Iesus Nazarenus transiret.
38 Et clamavit, dicens: Iesu fili David miserere mei.
39 Et qui præibant, increpabant eum ut taceret.
Ipse vero multo magis clamabat: Fili David miserere
mei. 40 Stans autem Iesus iussit illum adduci ad
se. Et cum appropinquasset, interrogavit illum, 41
dicens: Quid tibi vis faciam? At ille dixit: Domine ut
videam. 42 Et Iesus dixit illi: Respice, fides tua te
salvum fecit. 43 Et confestim vidit, et sequebatur
illum magnificans Deum. Et omnis plebs ut vidit,
dedit laudem Deo.

19 Et ingressus perambulabat Iericho. 2 Et
ecce vir nomine Zachæus: et hic princeps
erat publicanorum, et ipse dives: 3 et quærebat
videre Iesum, quis esset: et non poterat præ
turba, quia statura pusillus erat. 4 Et præcurrens
ascendit in arborem sycomorum ut videret eum:
quia inde erat transiturus. 5 Et cum venisset
ad locum, suspiciens Iesus vidit illum, et dixit
ad eum: Zachæe festinans descende: quia hodie
in domo tua oportet me manere. 6 Et festinans
descendit, et excepit illum gaudens. 7 Et cum
viderent omnes, murmurabant, dicentes quod
ad hominem peccatorem divertisset. 8 Stans
autem Zachæus, dixit ad Dominum: Ecce dimidium
bonorum meorum, Domine, do pauperibus: et si
quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum. 9 Ait
Iesus ad eum: Quia hodie salus domui huic facta
est: eo quod et ipse filius sit Abrahæ. 10 Venit
enim Filius hominis quærere, et salvum facere
quod perierat. 11 Hæc illis audientibus adiiciens,
dixit parabolam, eo quod esset prope Ierusalem:
et quia existimarent quod confestim regnum Dei
manifestaretur. 12 Dixit ergo: Homo quidam nobilis
abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum,
et reverti. 13 Vocatis autem decem servis suis,
dedit eis decem mnas, et ait ad illos: Negotiamini
dum venio. 14 Cives autem eius oderant eum: et
miserunt legationem post illum, dicentes: Nolumus
hunc regnare super nos. 15 Et factum est ut rediret
accepto regno: et iussit vocari servos, quibus dedit
pecuniam, ut sciret quantum quisque negotiatus
esset. 16 Venit autem primus dicens: Domine,
mna tua decem mnas acquisivit. 17 Et ait illi:
Euge bone serve, quia in modico fuisti fidelis, eris
potestatem habens super decem civitates. 18 Et
alter venit, dicens: Domine, mna tua fecit quinque
mnas. 19 Et huic ait: Et tu esto super quinque
civitates. 20 Et alter venit, dicens: Domine, ecce
mna tua, quam habui repositam in sudario: 21
timui enim te, quia homo austerus es: tollis quod
non posuisti, et metis quod non seminasti. 22 Dicit
ei: De ore tuo te iudico serve nequam. Sciebas
quod ego homo austerus sum, tollens quod non
posui, et metens quod non seminavi: 23 et quare
non dedisti pecuniam meam ad mensam, ut ego
veniens cum usuris utique exegissem illam? 24
Et astantibus dixit: Auferte ab illo mnam, et date
illi, qui decem mnas habet. 25 Et dixerunt ei:
Domine, habet decem mnas. 26 Dico autem vobis,
quia omni habenti dabitur, et abundabit: ab eo
autem, qui non habet, et quod habet auferetur
ab eo. 27 Verumtamen inimicos meos illos, qui
noluerunt me regnare super se, adducite huc: et
interficite ante me. 28 Et his dictis, præcedebat
ascendens Ierosolymam. 29 Et factum est, cum
appropinquasset ad Bethphage, et Bethaniam ad
montem, qui vocatur Oliveti, misit duos discipulos
suos, 30 dicens: Ite in castellum, quod contra
est: in quod introeuntes, invenietis pullum asinæ
alligatum, cui nemo umquam hominum sedit: solvite
illum, et adducite. 31 Et si quis vos interrogaverit:
Quare solvitis? sic dicetis ei: Quia Dominus operam
eius desiderat. 32 Abierunt autem qui missi erant:
et invenerunt, sicut dixit illis, stantem pullum. 33
Solventibus autem illis pullum, dixerunt domini
eius ad illos: Quid solvitis pullum? 34 At illi dixerunt:
Quia Dominus eum necessarium habet. 35 Et
duxerunt illum ad Iesum. Et iacentes vestimenta sua
supra pullum, imposuerunt Iesum. 36 Eunte autem
illo, substernebant vestimenta sua in via. 37 Et cum
appropinquaret iam ad descensum Montis Oliveti,
cœperunt omnes turbæ discipulorum gaudentes
laudare Deum voce magna super omnibus, quas
viderant, virtutibus, 38 dicentes: Benedictus, qui

venit rex in nomine Domini! Pax in cælo, et
gloria in excelsis! 39 Et quidam Pharisæorum
de turbis, dixerunt ad illum: Magister, increpa
discipulos tuos. 40 Quibus ipse ait: Dico vobis,
quia si hi tacuerint, lapides clamabunt. 41 Et ut
appropinquavit, videns civitatem flevit super illam,
dicens: 42 Quia si cognovisses et tu, et quidem in hac
die tua, quæ ad pacem tibi, nunc autem abscondita
sunt ab oculis tuis. 43 Quia venient dies in te: et
circumdabunt te inimici tui vallo, et circumdabunt
te: et coangustabunt te undique: 44 et ad terram
prosternent te, et filios tuos, qui in te sunt, et
non relinquent in te lapidem super lapidem: eo
quod non cognoveris tempus visitationis tuæ. 45
Et ingressus in templum, cœpit eiicere vendentes
in illo, et ementes, 46 dicens illis: Scriptum est:
Quia domus mea domus orationis est. Vos autem
fecistis illam speluncam latronum. 47 Et erat docens
quotidie in templo. Principes autem sacerdotum, et
scribæ, et princeps plebis quærebant illum perdere:
48 et non inveniebant quid facerent illi. Omnis enim
populus suspensus erat, audiens illum.

20 Et factum est in una dierum, docente
illo populum in templo, et evangelizante,
convenerunt principes sacerdotum, et scribæ cum
senioribus, 2 et aiunt dicentes ad illum: Dic nobis,
in qua potestate hæc facis? aut: Quis est, qui dedit
tibi hanc potestatem? 3 Respondens autem Iesus,
dixit ad illos: Interrogabo vos et ego unum verbum.
Respondete mihi: 4 Baptismus Ioannis de cælo
erat, an ex hominibus? 5 At illi cogitabant intra se,
dicentes: Quia si dixerimus, de cælo, dicet: Quare
ergo non credidistis illi? 6 Si autem dixerimus, Ex
hominibus, plebs universa lapidabit nos: certi sunt
enim, Ioannem prophetam esse. 7 Et responderunt
se nescire unde esset. 8 Et Iesus ait illis: Neque
ego dico vobis in qua potestate hæc facio. 9 Cœpit
autem dicere ad plebem parabolam hanc: Homo
plantavit vineam, et locavit eam colonis: et ipse
peregre fuit multis temporibus. 10 Et in tempore
misit ad cultores servum, ut de fructu vineæ
darent illi. Qui cæsum dimiserunt eum inanem.
11 Et addidit alterum servum mittere. Illi autem
hunc quoque cædentes, et afficientes contumelia,
dimiserunt inanem. 12 Et addidit tertium mittere:
qui et illum vulnerantes eiecerunt. 13 Dixit autem
dominus vineæ: Quid faciam? Mittam filium meum
dilectum: forsitan, cum hunc viderint, verebuntur.
14 Quem cum vidissent coloni, cogitaverunt intra
se, dicentes: Hic est heres, occidamus illum, ut
nostra fiat hereditas. 15 Et eiectum illum extra
vineam, occiderunt. Quid ergo faciet illis dominus
vineæ? 16 Veniet, et perdet colonos istos, et dabit
vineam aliis. Quo audito, dixerunt illi: Absit. 17
Ille autem aspiciens eos ait: Quid est ergo hoc,
quod scriptum est: Lapidem, quem reprobaverunt
ædificantes, hic factus est in caput anguli? 18 Omnis,
qui ceciderit super illum lapidem, conquassabitur:
super quem autem ceciderit, comminuet illum.
19 Et quærebant principes sacerdotum, et scribæ
mittere in illum manus illa hora: et timuerunt
populum: cognoverunt enim quod ad ipsos dixerit
similitudinem hanc. 20 Et observantes miserunt
insidiatores, qui se iustos simularent, ut caparent
eum in sermone, ut traderent illum principatui,
et potestati præsidis. 21 Et interrogaverunt eum,
dicentes: Magister, scimus quia recte dicis, et
doces: et non accipis personam, sed viam Dei in
veritate doces: 22 licet nobis tributum dare Cæsari,
an non? 23 Considerans autem dolum illorum,
dixit ad eos: Quid me tentatis? 24 Ostendite mihi
denarium: Cuius habet imaginem, et inscriptionem?
Respondentes dixerunt ei: Cæsaris. 25 Et ait illis:
Reddite ergo quæ sunt Cæsaris, Cæsari: et quæ
sunt Dei, Deo. 26 Et non potuerunt verbum eius
reprehendere coram plebe: et mirati in responso
eius, tacuerunt. 27 Accesserunt autem quidam
Sadducæorum, qui negant esse resurrectionem,
et interrogaverunt eum, 28 dicentes: Magister,
Moyses scripsit nobis: Si frater alicuius mortuus
fuerit habens uxorem, et hic sine liberis fuerit,
ut accipiat eam frater eius uxorem, et suscitet
semen fratri suo: 29 septem ergo fratres erant:
et primus accepit uxorem, et mortuus est sine
filiis. 30 Et sequens accepit illam, et ipse mortuus
est sine filio. 31 Et tertius accepit illam. Similiter
et omnes septem, et non reliquerunt semen, et
mortui sunt. 32 Novissime omnium mortua est et
mulier. 33 In resurrectione ergo, cuius eorum erit
uxor? Siquidem septem habuerunt eam uxorem.
34 Et ait illis Iesus: Filii huius sæculi nubunt, et
traduntur ad nuptias: (aiōn g165) 35 illi vero qui
digni habebuntur sæculo illo, et resurrectione ex
mortuis, neque nubent, neque ducent uxores: (aiōn
g165) 36 neque enim ultra mori potuerunt: æquales
enim Angelis sunt, et filii sunt Dei: cum sint filii
resurrectionis. 37 Quia vero resurgant mortui, et
Moyses ostendit secus rubum, sicut dicit Dominum,
Deum Abraham, et Deum Isaac, et Deum Iacob.
38 Deus autem non est mortuorum, sed vivorum:
omnes enim vivunt ei. 39 Respondentes autem
quidam scribarum, dixerunt ei: Magister, bene
dixisti. 40 Et amplius non audebant eum quidquam
interrogare. 41 Dixit autem ad illos: Quomodo
dicunt Christum, filium esse David? 42 Et ipse David

dicit in libro Psalmorum: Dixit Dominus Domino
meo, sede a dextris meis, 43 donec ponam inimicos
tuos, scabellum pedum tuorum? 44 David ergo
Dominum illum vocat: et quomodo filius eius est? 45
Audiente autem omni populo, dixit discipulis suis:
46 Attendite a scribis, qui volunt ambulare in stolis,
et amant salutationes in foro, et primas cathedras
in synagogis, et primos discubitus in conviviis: 47
qui devorant domos viduarum, simulantes longam
orationem. Hi accipient damnationem maiorem.

21 Respiciens autem vidit eos, qui mittebant
munera sua in gazophylacium, divites. 2 Vidit
autem et quamdam viduam pauperculam mittentem
æra minuta duo. 3 Et dixit: Vere dico vobis, quia
vidua hæc pauper, plus quam omnes misit. 4 Nam
omnes hi ex abundanti sibi miserunt in munera
Dei: hæc autem ex eo, quod deest illi, omnem
victum suum, quem habuit, misit. 5 Et quibusdam
dicentibus de templo quod bonis lapidibus, et
donis ornatum esset, dixit: 6 Hæc, quæ videtis,
venient dies, in quibus non relinquetur lapis super
lapidem, qui non destruatur. 7 Interrogaverunt
autem illum, dicentes: Præceptor, quando hæc
erunt, et quod signum cum fieri incipient? 8 Qui
dixit: Videte ne seducamini: multi enim venient
in nomine meo, dicentes quia ego sum: et tempus
appropinquavit: nolite ergo ire post eos. 9 Cum
autem audieritis prælia, et seditiones, nolite terreri:
oportet primum hæc fieri, sed nondum statim finis.
10 Tunc dicebat illis: Surget gens contra gentem,
et regnum adversus regnum. 11 Et terræmotus
magni erunt per loca, et pestilentiæ, et fames,
terroresque de cælo, et signa magna erunt. 12
Sed ante hæc omnia iniicient vobis manus suas, et
persequentur tradentes in synagogas, et custodias,
trahentes ad reges, et præsides propter nomen
meum: 13 continget autem vobis in testimonium.
14 Ponite ergo in cordibus vestris non præmeditari
quemadmodum respondeatis. 15 Ego enim dabo
vobis os, et sapientiam, cui non poterunt resistere, et
contradicere omnes adversarii vestri. 16 Trademini
autem a parentibus, et fratribus, et cognatis, et
amicis, et morte afficient ex vobis: 17 et eritis
odio omnibus propter nomen meum: 18 et capillus
de capite vestro non peribit. 19 In patientia
vestra possidebitis animas vestras. 20 Cum autem
videritis circumdari ab exercitu Ierusalem, tunc
scitote quia appropinquavit desolatio eius: 21 tunc
qui in Iudæa sunt, fugiant ad montes: et qui in
medio eius, discedant: et qui in regionibus, non
intrent in eam. 22 Quia dies ultionis hi sunt,
ut impleantur omnia, quæ scripta sunt. 23 Væ
autem prægnantibus, et nutrientibus in illis diebus.
Erit enim pressura magna super terram, et ira
populo huic. 24 Et cadent in ore gladii: et captivi
ducentur in omnes Gentes. Et Ierusalem calcabitur
a Gentibus: donec impleantur tempora nationum.
25 Et erunt signa in sole, et luna, et stellis, et in
terris pressura Gentium præ confusione sonitus
maris, et fluctuum: 26 arescentibus hominibus
præ timore, et expectatione, quæ supervenient
universo orbi: nam virtutes cælorum movebuntur:
27 et tunc videbunt Filium hominis venientem in
nube cum potestate magna, et maiestate. 28 His
autem fieri incipientibus, respicite, et levate capita
vestra: quoniam appropinquat redemptio vestra.
29 Et dixit illis similitudinem: Videte ficulneam,
et omnes arbores: 30 cum producunt iam ex se
fructum, scitis quoniam prope est æstas. 31 Ita
et vos cum videritis hæc fieri, scitote quoniam
prope est regnum Dei. 32 Amen dico vobis, quia
non præteribit generatio hæc, donec omnia fiant.
33 Cælum, et terra transibunt: verba autem mea
non transibunt. 34 Attendite autem vobis, ne forte
graventur corda vestra in crapula, et ebrietate, et
curis huius vitæ: et superveniat in vos repentina
dies illa: 35 tamquam laqueus enim superveniet
in omnes, qui sedent super faciem omnis terræ.
36 Vigilate itaque, omni tempore orantes, ut digni
habeamini fugere ista omnia, quæ futura sunt, et
stare ante Filium hominis. 37 Erat autem diebus
docens in templo: noctibus vero exiens, morabatur
in monte, qui vocatur Oliveti. 38 Et omnis populus
manicabat ad eum in templo audire eum.

22 Appropinquabat autem dies festus Azymorum,
qui dicitur Pascha: 2 et quærebant
principes sacerdotum, et scribæ, quomodo Iesum
interficerent: timebant vero plebem. 3 Intravit
autem satanas in Iudam, qui cognominabatur
Iscariotes, unum de duodecim. 4 Et abiit, et locutus
est cum principibus sacerdotum, et magistratibus,
quemadmodum illum traderet eis. 5 Et gavisi sunt,
et pacti sunt pecuniam illi dare. 6 Et spopondit. Et
quærebat opportunitatem ut traderet illum sine
turbis. 7 Venit autem dies Azymorum, in qua
necesse erat occidi Pascha. 8 Et misit Petrum, et
Ioannem, dicens: Euntes parate nobis pascha, ut
manducemus. 9 At illi dixerunt: Ubi vis paremus?
10 Et dixit ad eos: Ecce introeuntibus vobis in
civitatem, occurret vobis homo quidam amphoram
aquæ portans: sequimini eum in domum, in quam
intrat, 11 et dicetis patrifamilias domus: Dicit tibi
Magister: Ubi est diversorium, ubi Pascha cum
discipulis meis manducem? 12 Et ipse ostendet

vobis cœnaculum magnum stratum, et ibi parate.
13 Euntes autem invenerunt sicut dixit illis, et
paraverunt Pascha. 14 Et cum facta esset hora,
discubuit, et duodecim Apostoli cum eo. 15 et ait
illis: Desiderio desideravi hoc Pascha manducare
vobiscum, antequam patiar. 16 Dico enim vobis, quia
ex hoc non manducabo illud, donec impleatur in
regno Dei. 17 Et accepto calice gratias egit, et dixit:
Accipite, et dividite inter vos. 18 dico enim vobis
quod non bibam de generatione vitis, donec regnum
Dei veniat. 19 Et accepto pane gratias egit, et fregit,
et dedit eis, dicens: Hoc est corpus meum, quod pro
vobis datur: hoc facite in meam commemorationem.
20 Similiter et calicem, postquam cœnavit, dicens:
Hic est calix novum testamentum in sanguine
meo, qui pro vobis fundetur. 21 Verumtamen ecce
manus tradentis me, mecum est in mensa. 22 Et
quidem Filius hominis, secundum quod definitum
est, vadit: verumtamen væ homini illi, per quem
tradetur. 23 Et ipsi cœperunt quærere inter se, quis
esset ex eis, qui hoc facturus esset. 24 Facta est
autem et contentio inter eos, quis eorum videretur
esse maior. 25 Dixit autem eis: Reges Gentium
dominantur eorum: et qui potestatem habent super
eos, benefici vocantur. 26 Vos autem non sic: sed
qui maior est in vobis, fiat sicut minor: et qui
præcessor est, sicut ministrator. 27 Nam quis maior
est, qui recumbit, an qui ministrat? Nonne qui
recumbit? Ego autem in medio vestrum sum, sicut
qui ministrat: 28 vos autem estis, qui permansistis
mecum in tentationibus meis: 29 Et ego dispono
vobis sicut disposuit mihi Pater meus regnum, 30
ut edatis, et bibatis super mensam meam in regno
meo: et sedeatis super thronos iudicantes duodecim
tribus Israel. 31 Ait autem Dominus: Simon, Simon,
ecce satanas expetivit vos ut cribraret sicut triticum:
32 ego autem rogavi pro te ut non deficiat fides tua:
et tu aliquando conversus confirma fratres tuos.
33 Qui dixit ei: Domine, tecum paratus sum et in
carcerem, et in mortem ire. 34 At ille dixit: Dico tibi
Petre, non cantabit hodie gallus, donec ter abneges
nosse me. Et dixit eis: 35 Quando misi vos sine
sacculo, et pera, et calceamentis, numquid aliquid
defuit vobis? 36 At illi dixerunt: Nihil. Dixit ergo
eis: Sed nunc qui habet sacculum, tollat similiter et
peram: et qui non habet, vendat tunicam suam, et
emat gladium. 37 Dico enim vobis, quoniam adhuc
hoc, quod scriptum est, oportet impleri in me: Et
cum iniquis deputatus est. Etenim ea, quæ sunt
de me, finem habent. 38 At illi dixerunt: Domine,
ecce duo gladii hic. At ille dixit eis: Satis est. 39 Et
egressus ibat secundum consuetudinem in Monte
Olivarum. Secuti sunt autem illum et discipuli. 40
Et cum pervenisset ad locum, dixit illis: Orate ne
intretis in tentationem. 41 Et ipse avulsus est ab
eis quantum iactus est lapidis: et positis genibus
orabat, 42 dicens: Pater si vis, transfer calicem istum
a me: Verumtamen non mea voluntas, sed tua fiat.
43 Apparuit autem illi Angelus de cælo, confortans
eum. Et factus in agonia, prolixius orabat. 44
Et factus est sudor eius, sicut guttæ sanguinis
decurrentis in terram. 45 Et cum surrexisset ab
oratione, et venisset ad discipulos suos, invenit
eos dormientes præ tristitia. 46 Et ait illis: Quid
dormitis? surgite, orate, ne intretis in tentationem.
47 Adhuc eo loquente ecce turba: et qui vocabatur
Iudas, unus de duodecim, antecedebat eos: et
appropinquavit Iesu ut oscularetur eum. 48 Iesus
autem dixit illi: Iuda, osculo Filium hominis tradis?
49 Videntes autem hi, qui circa ipsum erant, quod
futurum erat, dixerunt ei: Domine, si percutimus
in gladio? 50 Et percussit unus ex illis servum
principis sacerdotum, et amputavit auriculam eius
dexteram. 51 Respondens autem Iesus, ait: Sinite
usque huc. Et cum tetigisset auriculam eius, sanavit
eum. 52 Dixit autem Iesus ad eos, qui venerant ad
se, principes sacerdotum, et magistratus templi,
et seniores: Quasi ad latronem existis cum gladiis,
et fustibus? 53 Cum quotidie vobiscum fuerim
in templo, non extendistis manus in me: sed
hæc est hora vestra, et potestas tenebrarum. 54
Comprehendentes autem eum, duxerunt ad domum
principis sacerdotum: Petrus vero sequebatur a
longe. 55 Accenso autem igne in medio atrii, et
circumsedentibus illis, erat Petrus in medio eorum.
56 Quem cum vidisset ancilla quædam sedentem ad
lumen, et eum fuisset intuita, dixit: Et hic cum illo
erat. 57 At ille negavit eum, dicens: Mulier, non
novi illum. 58 Et post pusillum alius videns eum,
dixit: Et tu de illis es. Petrus vero ait: O homo, non
sum. 59 Et intervallo facto quasi horæ unius, alius
quidam affirmabat, dicens: Vere et hic cum illo erat:
nam et Galilæus est. 60 Et ait Petrus: Homo, nescio
quid dicis. Et continuo adhuc illo loquente cantavit
gallus. 61 Et conversus Dominus respexit Petrum.
Et recordatus est Petrus verbi Domini, sicut dixerat:
Quia priusquam gallus cantet, ter me negabis. 62
Et egressus foras Petrus flevit amare. 63 Et viri,
qui tenebant illum, illudebant ei, cædentes. 64 Et
velaverunt eum, et percutiebant faciem eius: et
interrogabant eum, dicentes: Prophetiza, quis est,
qui te percussit? 65 Et alia multa blasphemantes
dicebant in eum. 66 Et ut factus est dies, convenerunt
seniores plebis, et principes sacerdotum, et scribæ,
et duxerunt illum in concilium suum, dicentes: Si tu
es Christus, dic nobis. 67 Et ait illis: Si vobis dixero,

non credetis mihi: 68 si autem et interrogavero,
non respondebitis mihi, neque dimittetis. 69 Ex hoc
autem erit Filius hominis sedens a dextris virtutis
Dei. 70 Dixerunt autem omnes: Tu ergo es Filius
Dei? Qui ait: Vos dicitis, quia ego sum. 71 At illi
dixerunt: Quid adhuc desideramus testimonium?
ipsi enim audivimus de ore eius.

23 Et surgens omnis multitudo eorum, duxerunt
illum ad Pilatum. 2 Cœperunt autem illum
accusare, dicentes: Hunc invenimus subvertentem
gentem nostram, et prohibentem tributa dare
Cæsari, et dicentem se Christum regem esse. 3
Pilatus autem interrogavit eum, dicens: Tu es
rex Iudæorum? At ille respondens ait: Tu dicis.
4 Ait autem Pilatus ad principes sacerdotum, et
turbas: Nihil invenio causæ in hoc homine. 5 At
illi invalescebant, dicentes: Commovet populum
docens per universam Iudæam, incipiens a Galilæa
usque huc. 6 Pilatus autem audiens Galilæam,
interrogavit si homo Galilæus esset. 7 Et ut cognovit
quod de Herodis potestate esset, remisit eum ad
Herodem, qui et ipse Ierosolymis erat illis diebus. 8
Herodes autem viso Iesu, gavisus est valde. Erat
enim cupiens ex multo tempore videre eum, eo
quod audierat multa de eo, et sperabat signum
aliquod videre ab eo fieri. 9 Interrogabat autem eum
multis sermonibus. At ipse nihil illi respondebat.
10 Stabant autem principes sacerdotum, et scribæ
constanter accusantes eum. 11 Sprevit autem illum
Herodes cum exercitu suo: et illusit indutum veste
alba, et remisit ad Pilatum. 12 Et facti sunt amici
Herodes et Pilatus in ipsa die: nam antea inimici
erant ad invicem. 13 Pilatus autem convocatis
principibus sacerdotum, et magistratibus, et plebe,
14 dixit ad illos: Obtulistis mihi hunc hominem,
quasi avertentem populum, et ecce ego coram vobis
interrogans, nullam causam inveni in homine isto
ex his, in quibus eum accusatis. 15 Sed neque
Herodes: nam remisi vos ad illum, et ecce nihil
dignum morte actum est ei. 16 Emendatum ergo
illum dimittam. 17 Necesse autem habebat dimittere
eis per diem festum, unum. 18 Exclamavit autem
simul universa turba, dicens: Tolle hunc, et dimitte
nobis Barabbam, 19 qui erat propter seditionem
quamdam factam in civitate et homicidium, missus
in carcerem. 20 Iterum autem Pilatus locutus
est ad eos, volens dimittere Iesum. 21 At illi
succlamabant, dicentes: Crucifige, crucifige eum.
22 Ille autem tertio dixit ad illos: Quid enim mali
fecit iste? nullam causam mortis invenio in eo:
corripiam ergo illum, et dimittam. 23 At illi instabant
vocibus magnis postulantes ut crucifigeretur: et
invalescebant voces eorum. 24 Et Pilatus adiudicavit
fieri petitionem eorum. 25 Dimisit autem illis eum,
qui propter homicidium, et seditionem missus
fuerat in carcerem, quem petebant, Iesum vero
tradidit voluntati eorum. 26 Et cum ducerent eum,
apprehenderunt Simonem quemdam Cyrenensem
venientem de villa: et imposuerunt illi crucem
portare post Iesum. 27 Sequebatur autem illum
multa turba populi, et mulierum: quæ plangebant,
et lamentabantur eum. 28 Conversus autem ad illas
Iesus, dixit: Filiæ Ierusalem, nolite flere super me,
sed super vos ipsas flete, et super filios vestros. 29
Quoniam ecce venient dies, in quibus dicent: Beatæ
steriles, et ventres, qui non genuerunt, et ubera,
quæ non lactaverunt. 30 Tunc incipient dicere
montibus: Cadite super nos: et collibus: Operite nos.
31 Quia si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid
fiet? 32 Ducebantur autem et alii duo nequam cum
eo, ut interficerentur. 33 Et postquam venerunt in
locum, qui vocatur Calvariæ, ibi crucifixerunt eum:
et latrones, unum a dextris, et alterum a sinistris.
34 Iesus autem dicebat: Pater, dimitte illis: non enim
sciunt quid faciunt. Dividentes vero vestimenta
eius, miserunt sortes. 35 Et stabat populus spectans,
et deridebant eum principes cum eis, dicentes: Alios
salvos fecit, se salvum faciat, si hic est Christus Dei
electus. 36 Illudebant autem ei et milites accedentes,
et acetum offerentes ei, 37 et dicentes: Si tu es
rex Iudæorum, salvum te fac. 38 Erat autem et
superscriptio scripta super eum litteris Græcis,
et Latinis, et Hebraicis: Hic est rex Iudæorum. 39
Unus autem de his, qui pendebant, latronibus,
blasphemabat eum, dicens: Si tu es Christus, salvum
fac temetipsum, et nos. 40 Respondens autem alter
increpabat eum, dicens: Neque tu times Deum, quod
in eadem damnatione es. 41 Et nos quidem iuste,
nam digna factis recipimus: hic vero nihil mali
gessit. 42 Et dicebat ad Iesum: Domine, memento
mei, cum veneris in regnum tuum. 43 Et dixit
illi Iesus: Amen dico tibi: Hodie mecum eris in
Paradiso. 44 Erat autem fere hora sexta, et tenebræ
factæ sunt in universam terram usque ad horam
nonam. 45 Et obscuratus est sol: et velum templi
scissum est medium. 46 Et clamans voce magna
Iesus ait: Pater in manus tuas commendo spiritum
meum. Et hæc dicens, expiravit. 47 Videns autem
Centurio quod factum fuerat, glorificavit Deum,
dicens: Vere hic homo iustus erat. 48 Et omnis
turba eorum, qui simul aderant ad spectaculum
istud, et videbant quæ fiebant, percutientes pectora
sua revertebantur. 49 Stabant autem omnes noti
eius a longe: et mulieres, quæ secutæ eum erant
a Galilæa, hæc videntes. 50 Et ecce vir nomine

Ioseph, qui erat decurio, vir bonus, et iustus: **51** hic non consenserat consilio, et actibus eorum, ab Arimathæa civitate Iudææ, qui expectabat et ipse regnum Dei. **52** Hic accessit ad Pilatum, et petiit corpus Iesu: **53** et depositum involvit sindone, et posuit eum in monumento exciso, in quo nondum quisquam positus fuerat. **54** Et dies erat Parasceves, et Sabbatum illucescebat. **55** Subsecutæ autem mulieres, quæ cum eo venerant de Galilæa, viderunt monumentum, et quemadmodum positum erat corpus eius. **56** Et revertentes paraverunt aromata, et unguenta: et Sabbato quidem siluerunt secundum mandatum.

24 Una autem Sabbati valde diluculo venerunt ad monumentum, portantes quæ paraverant, aromata: **2** et invenerunt lapidem revolutum a monumento. **3** Et ingressæ non invenerunt corpus Domini Iesu. **4** Et factum est, dum mente consternatæ essent de isto, ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgenti. **5** Cum timerent autem, et declinarent vultum in terram, dixerunt ad illas: Quid quæritis viventem cum mortuis? **6** non est hic, sed surrexit: recordamini qualiter locutus est vobis, cum adhuc in Galilæa esset, **7** dicens: Quia oportet Filium hominis tradi in manus hominum peccatorum, et crucifigi, et die tertia resurgere. **8** Et recordatæ sunt verborum eius. **9** Et regressæ a monumento nunciaverunt hæc omnia illis undecim, et ceteris omnibus. **10** Erat autem Maria Magdalene, et Ioanna, et Maria Iacobi, et ceteræ, quæ cum eis erant, quæ dicebant ad Apostolos hæc. **11** Et visa sunt ante illos, sicut deliramentum verba ista: et non crediderunt illis. **12** Petrus autem surgens cucurrit ad monumentum: et procumbens vidit linteamina sola posita, et abiit secum mirans quod factum fuerat. **13** Et ecce duo ex illis ibant ipsa die in castellum, quod erat in spatio stadiorum sexaginta ab Ierusalem, nomine Emmaus. **14** Et ipsi loquebantur ad invicem de his omnibus, quæ acciderant. **15** Et factum est, dum fabularentur, et secum quærerent: et ipse Iesus appropinquans ibat cum illis: **16** oculi autem illorum tenebantur ne eum agnoscerent. **17** Et ait ad illos: Qui sunt hi sermones, quos confertis ad invicem ambulantes, et estis tristes? **18** Et respondens unus, cui nomen Cleophas, dixit ei: Tu solus peregrinus es in Ierusalem, et non cognovisti quæ facta sunt in illa his diebus? **19** Quibus ille dixit: Quæ? Et dixerunt: De Iesu Nazareno, qui fuit vir propheta, potens in opere, et sermone coram Deo, et omni populo: **20** Et quomodo eum tradiderunt summi sacerdotes, et principes nostri in damnationem mortis, et crucifixerunt eum. **21** Nos autem sperabamus quia ipse esset redempturus Israel: et nunc super hæc omnia, tertia dies est hodie quod hæc facta sunt. **22** Sed et mulieres quædam ex nostris terruerunt nos, quæ ante lucem fuerunt ad monumentum, **23** et, non invento corpore eius, venerunt, dicentes se etiam visionem Angelorum vidisse, qui dicunt eum vivere. **24** Et abierunt quidam ex nostris ad monumentum: et ita invenerunt sicut mulieres dixerunt, ipsum vero non invenerunt. **25** Et ipse dixit ad eos: O stulti, et tardi corde ad credendum in omnibus, quæ locuti sunt Prophetæ! **26** Nonne hæc oportuit pati Christum, et ita intrare in gloriam suam? **27** Et incipiens a Moyse, et omnibus Prophetis, interpretabatur illis in omnibus scripturis, quæ de ipso erant. **28** Et appropinquaverunt castello quo ibant: et ipse se finxit longius ire. **29** Et coegerunt illum, dicentes: Mane nobiscum, quoniam advesperascit, et inclinata est iam dies. Et intravit cum illis. **30** Et factum est, dum recumberet cum eis, accepit panem, et benedixit, ac fregit, et porrigebat illis. **31** Et aperti sunt oculi eorum, et cognoverunt eum: et ipse evanuit ex oculis eorum. **32** Et dixerunt ad invicem: Nonne cor nostrum ardens erat in nobis dum loqueretur in via, et aperiret nobis Scripturas? **33** Et surgentes eadem hora regressi sunt in Ierusalem: et invenerunt congregatos undecim, et eos, qui cum illis erant, **34** dicentes: Quod surrexit Dominus vere, et apparuit Simoni. **35** Et ipsi narrabant quæ gesta erant in via: et quomodo cognoverunt eum in fractione panis. **36** Dum autem hæc loquuntur, stetit Iesus in medio eorum, et dicit eis: Pax vobis: ego sum, nolite timere. **37** Conturbati vero, et conterriti, existimabant se spiritum videre. **38** Et dixit eis: Quid turbati estis, et cogitationes ascendunt in corda vestra? **39** Videte manus meas, et pedes, quia ego ipse sum: palpate, et videte: quia spiritus carnem, et ossa non habet, sicut me videtis habere. **40** Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus, et pedes. **41** Adhuc autem illis non credentibus, et mirantibus præ gaudio, dixit: Habetis hic aliquid, quod manducetur? **42** At illi obtulerunt ei partem piscis assi, et favum mellis. **43** Et cum manducasset coram eis, sumens reliquias dedit eis. **44** Et dixit ad eos: Hæc sunt verba, quæ locutus sum ad vos, cum adhuc essem vobiscum, quoniam necesse est impleri omnia, quæ scripta sunt in lege Moysi, et Prophetis, et Psalmis de me. **45** Tunc aperuit illis sensum ut intelligerent Scripturas. **46** Et dixit eis: Quoniam sic scriptum est, et sic oportebat Christum pati, et resurgere a mortuis tertia die: **47** et prædicari in nomine eius pœnitentiam, et remissionem peccatorum in omnes

gentes, incipientibus ab Ierosolyma. **48** Vos autem
testes estis horum. **49** Et ego mitto promissum
Patris mei in vos. Vos autem sedete in civitate,
quoadusque induamini virtute ex alto. **50** Eduxit
autem eos foras in Bethaniam: et elevatis manibus
suis benedixit eis. **51** Et factum est, dum benediceret
illis, recessit ab eis, et ferebatur in cælum. **52** Et ipsi
adorantes regressi sunt in Ierusalem cum gaudio
magno: **53** et erant semper in templo, laudantes, et
benedicentes Deum. Amen.

Iohannem

1 In principio erat Verbum, et Verbum erat apud
Deum, et Deus erat Verbum. **2** Hoc erat in
principio apud Deum. **3** Omnia per ipsum facta
sunt: et sine ipso factum est nihil, quod factum
est, **4** in ipso vita erat, et vita erat lux hominum:
5 et lux in tenebris lucet, et tenebræ eam non
comprehenderunt. **6** Fuit homo missus a Deo, cui
nomen erat Ioannes. **7** Hic venit in testimonium
ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes
crederent per illum. **8** Non erat ille lux, sed ut
testimonium perhiberet de lumine. **9** Erat lux
vera, quæ illuminat omnem hominem venientem
in hunc mundum. **10** In mundo erat, et mundus
per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit.
11 In propria venit, et sui eum non receperunt.
12 Quotquot autem receperunt eum, dedit eis
potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine
eius: **13** qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate
carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati
sunt. **14** Et verbum caro factum est, et habitavit
in nobis: et vidimus gloriam eius, gloriam quasi
unigeniti a Patre plenum gratiæ et veritatis. **15**
Ioannes testimonium perhibet de ipso, et clamat
dicens: Hic erat, quem dixi: Qui post me venturus
est, ante me factus est: quia prior me erat. **16**
Et de plenitudine eius nos omnes accepimus, et
gratiam pro gratia. **17** quia lex per Moysen data
est; gratia, et veritas per Iesum Christum facta est.
18 Deum nemo vidit umquam: unigenitus Filius,
qui est in sinu Patris, ipse enarravit. **19** Et hoc
est testimonium Ioannis, quando miserunt Iudæi
ab Ierosolymis sacerdotes et Levitas ad eum ut
interrogarent eum: Tu quis es? **20** Et confessus est,
et non negavit: et confessus est: Quia non sum ego
Christus. **21** Et interrogaverunt eum: Quid ergo?
Elias es tu? Et dixit: Non sum. Propheta es tu? Et
respondit: Non. **22** Dixerunt ergo ei: Quis es ut
responsum demus his, qui miserunt nos? Quid dicis
de teipso? **23** Ait: Ego vox clamantis in deserto:
Dirigite viam Domini, sicut dixit Isaias propheta.
24 Et qui missi fuerant, erant ex Pharisæis. **25** Et
interrogaverunt eum, et dixerunt ei: Quid ergo
baptizas, si tu non es Christus, neque Elias, neque
Propheta? **26** Respondit eis Ioannes, dicens: Ego
baptizo in aqua: medius autem vestrum stetit, quem
vos nescitis. **27** Ipse est, qui post me venturus
est, qui ante me factus est: cuius ego non sum
dignus ut solvam eius corrigiam calceamenti. **28**
Hæc in Bethania facta sunt trans Iordanem, ubi erat
Ioannes baptizans. **29** Altera die vidit Ioannes Iesum
venientem ad se, et ait: Ecce agnus Dei. Ecce qui
tollit peccatum mundi. **30** Hic est, de quo dixi: Post
me venit vir, qui ante me factus est: quia prior me
erat. **31** et ego nesciebam eum, sed ut manifestetur
in Israel, propterea veni ego in aqua baptizans.
32 Et testimonium perhibuit Ioannes, dicens: Quia
vidi Spiritum descendentem quasi columbam de
cælo, et mansit super eum. **33** Et ego nesciebam
eum: sed qui misit me baptizare in aqua, ille mihi
dixit: Super quem videris Spiritum descendentem,
et manentem super eum, hic est, qui baptizat in
Spiritu Sancto. **34** Et ego vidi: et testimonium
perhibui quia hic est Filius Dei. **35** Altera die iterum
stabat Ioannes, et ex discipulis eius duo. **36** Et
respiciens Iesum ambulantem, dicit: Ecce agnus
Dei. **37** Et audierunt eum duo discipuli loquentem,
et secuti sunt Iesum. **38** Conversus autem Iesus, et
videns eos sequentes se, dicit eis: Quid quæritis?
Qui dixerunt ei: Rabbi, (quod dicitur interpretatum
Magister) ubi habitas? **39** Dicit eis: Venite, et
videte. Venerunt, et viderunt ubi maneret, et apud
eum manserunt die illo: hora autem erat quasi
decima. **40** Erat autem Andreas frater Simonis Petri
unus ex duobus, qui audierant a Ioanne, et secuti
fuerant eum. **41** Invenit hic primum fratrem suum
Simonem, et dicit ei: Invenimus Messiam (quod
est interpretatum Christus). **42** Et adduxit eum ad
Iesum. Intuitus autem eum Iesus, dixit: Tu es Simon
filius Iona: tu vocaberis Cephas, (quod interpretatur
Petrus). **43** In crastinum voluit exire in Galilæam, et
invenit Philippum. Et dicit ei Iesus: Sequere me. **44**
Erat autem Philippus a Bethsaida, civitate Andreæ,
et Petri. **45** Invenit Philippus Nathanael, et dicit
ei: Quem scripsit Moyses in Lege, et Prophetæ,
invenimus Iesum filium Ioseph a Nazareth. **46** Et
dixit ei Nathanael: A Nazareth potest aliquid boni
esse? Dicit ei Philippus: Veni, et vide. **47** Vidit
Iesus Nathanael venientem ad se, et dicit de eo:
Ecce vere Israelita, in quo dolus non est. **48** Dicit
ei Nathanael: Unde me nosti? Respondit Iesus,
et dixit ei: Priusquam te Philippus vocavit, cum
esses sub ficu, vidi te. **49** Respondit ei Nathanael,
et ait: Rabbi, tu es Filius Dei, tu es Rex Israel. **50**
Respondit Iesus, et dixit ei: Quia dixi tibi: Vidi te
sub ficu, credis: maius his videbis. **51** Et dicit ei:
Amen, amen dico vobis, videbitis cælum apertum,
et Angelos Dei ascendentes, et descendentes supra
Filium hominis.

2 Et die tertia nuptiæ factæ sunt in Cana Galilææ,
et erat mater Iesu ibi. **2** Vocatus est autem
et Iesus, et discipuli eius ad nuptias. **3** Et
deficiente vino, dicit mater Iesu ad eum: Vinum

non habent. 4 Et dicit ei Iesus: Quid mihi, et
tibi est, mulier? Nondum venit hora mea. 5 Dicit
mater eius ministris: Quodcumque dixerit vobis,
facite. 6 Erant autem ibi lapideæ hydriæ sex positæ
secundum purificationem Iudæorum, capientes
singulæ metretas binas vel ternas. 7 Dicit eis Iesus:
Implete hydrias aqua. Et impleverunt eas usque
ad summum. 8 Et dicit eis Iesus: Haurite nunc, et
ferte architriclinio. Et tulerunt. 9 Ut autem gustavit
architriclinius aquam vinum factam, et non sciebat
unde esset, ministri autem sciebant, qui hauserant
aquam: vocat sponsum architriclinius, 10 et dicit
ei: Omnis homo primum bonum vinum ponit: et
cum inebriati fuerint, tunc id, quod deterius est. Tu
autem servasti bonum vinum usque adhuc. 11 Hoc
fecit initium signorum Iesus in Cana Galilææ: et
manifestavit gloriam suam, et crediderunt in eum
discipuli eius. 12 Post hoc descendit Capharnaum
ipse, et mater eius, et fratres eius, et discipuli
eius: et ibi manserunt non multis diebus. 13 Et
prope erat Pascha Iudæorum, et ascendit Iesus
Ierosolymam: 14 et invenit in templo vendentes
boves, et oves, et columbas, et numularios sedentes.
15 Et cum fecisset quasi flagellum de funiculis,
omnes eiecit de templo, oves quoque, et boves, et
numulariorum effudit æs, et mensas subvertit. 16
Et his, qui columbas vendebant, dixit: Auferte ista
hinc, et nolite facere domum Patris mei, domum
negotiationis. 17 Recordati sunt vero discipuli eius
quia scriptum est: Zelus domus tuæ comedit me.
18 Responderunt ergo Iudæi, et dixerunt ei: Quod
signum ostendis nobis quia hæc facis? 19 Respondit
Iesus, et dixit eis: Solvite templum hoc, et in tribus
diebus excitabo illud. 20 Dixerunt ergo Iudæi:
Quadraginta et sex annis ædificatum est templum
hoc, et tu in tribus diebus excitabis illud? 21 Ille
autem dicebat de Templo corporis sui. 22 Cum ergo
resurrexisset a mortuis, recordati sunt discipuli
eius, quia hoc dicebat, et crediderunt Scripturæ,
et sermoni, quem dixit Iesus. 23 Cum autem esset
Ierosolymis in Pascha in die festo, multi crediderunt
in nomine eius, videntes signa eius, quæ faciebat.
24 Ipse autem Iesus non credebat semetipsum eis,
eo quod ipse nosset omnes, 25 et quia opus ei non
erat ut quis testimonium perhiberet de homine:
ipse enim sciebat quid esset in homine.

3 Erat autem homo ex Pharisæis, Nicodemus
nomine, princeps Iudæorum. 2 Hic venit ad
Iesum nocte, et dixit ei: Rabbi, scimus quia a Deo
venisti magister, nemo enim potest hæc signa
facere, quæ tu facis, nisi fuerit Deus cum eo. 3
Respondit Iesus, et dixit ei: Amen, amen dico tibi,
nisi quis renatus fuerit denuo, non potest videre
regnum Dei. 4 Dicit ad eum Nicodemus: Quomodo
potest homo nasci, cum sit senex? Numquid potest
in ventrem matris suæ iterato introire, et renasci?
5 Respondit Iesus: Amen, amen dico tibi, nisi quis
renatus fuerit ex aqua, et Spiritu Sancto, non potest
introire in regnum Dei. 6 Quod natum est ex carne,
caro est: et quod natum est ex Spiritu, spiritus
est. 7 Non mireris quia dixi tibi: oportet vos nasci
denuo. 8 Spiritus ubi vult spirat: et vocem eius
audis, sed nescis unde veniat, aut quo vadat: sic
est omnis, qui natus est ex spiritu. 9 Respondit
Nicodemus, et dixit ei: Quomodo possunt hæc fieri?
10 Respondit Iesus, et dixit ei: Tu es magister in
Israel, et hæc ignoras? 11 Amen, amen dico tibi, quia
quod scimus loquimur, et quod vidimus testamur,
et testimonium nostrum non accipitis. 12 Si terrena
dixi vobis, et non creditis: quomodo, si dixero vobis
cælestia, credetis? 13 Et nemo ascendit in cælum,
nisi qui descendit de cælo, Filius hominis, qui est
in cælo. 14 Et sicut Moyses exaltavit serpentem
in deserto; ita exaltari oportet Filium hominis:
15 ut omnis, qui credit in ipsum, non pereat, sed
habeat vitam æternam. (aiōnios g166) 16 Sic enim
Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum
daret: ut omnis, qui credit in eum, non pereat, sed
habeat vitam æternam. (aiōnios g166) 17 Non enim
misit Deus Filium suum in mundum, ut iudicet
mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum. 18
Qui credit in eum, non iudicatur: qui autem non
credit, iam iudicatus est: quia non credit in nomine
unigeniti Filii Dei. 19 Hoc est autem iudicium: quia
lux venit in mundum, et dilexerunt homines magis
tenebras, quam lucem: erant enim eorum mala
opera. 20 Omnis enim, qui male agit, odit lucem, et
non venit ad lucem, ut non arguantur opera eius:
21 qui autem facit veritatem, venit ad lucem, ut
manifestentur opera eius, quia in Deo sunt facta.
22 Post hæc venit Iesus, et discipuli eius in terram
Iudæam: et illic demorabatur cum eis, et baptizabat.
23 Erat autem et Ioannes baptizans in Ænnon, iuxta
Salim: quia aquæ multæ erant illic, et veniebant,
et baptizabantur. 24 Nondum enim missus fuerat
Ioannes in carcerem. 25 Facta est autem quæstio
ex discipulis Ioannis cum Iudæis de Purificatione.
26 Et venerunt ad Ioannem, et dixerunt ei: Rabbi,
qui erat tecum trans Iordanem, cui tu testimonium
perhibuisti, ecce hic baptizat, et omnes veniunt ad
eum. 27 Respondit Ioannes, et dixit: Non potest
homo accipere quidquam, nisi fuerit ei datum de
cælo. 28 Ipsi vos mihi testimonium perhibetis, quod
dixerim: Non sum ego Christus: sed quia missus
sum ante illum. 29 Qui habet sponsam, sponsus est:

amicus autem sponsi, qui stat, et audit eum, gaudio
gaudet propter vocem sponsi. Hoc ergo gaudium
meum impletum est. 30 Illum oportet crescere,
me autem minui. 31 Qui desursum venit, super
omnes est. Qui est de terra, de terra est, et de terra
loquitur. Qui de cælo venit, super omnes est. 32 Et
quod vidit, et audivit, hoc testatur: et testimonium
eius nemo accipit. 33 Qui accepit eius testimonium,
signavit quia Deus verax est. 34 Quem enim misit
Deus, verba Dei loquitur: non enim ad mensuram
dat Deus Spiritum. 35 Pater diligit Filium: et omnia
dedit in manu eius. 36 Qui credit in Filium, habet
vitam æternam: qui autem incredulus est Filio, non
videbit vitam, sed ira Dei manet super eum. (aiōnios
g166)

4 Ut ergo cognovit Iesus quia audierunt Pharisæi
quod Iesus plures discipulos facit, et baptizat,
quam Ioannes, 2 (quamquam Iesus non baptizaret,
sed discipuli eius) 3 reliquit Iudæam, et abiit iterum
in Galilæam. 4 Oportebat autem eum transire per
Samariam. 5 Venit ergo in civitatem Samariæ, quæ
dicitur Sichar: iuxta prædium, quod dedit Iacob
Ioseph filio suo. 6 Erat autem ibi fons Iacob. Iesus
ergo fatigatus ex itinere, sedebat sic supra fontem.
Hora erat quasi sexta. 7 Venit mulier de Samaria
haurire aquam. Dicit ei Iesus: Da mihi bibere. 8
(Discipuli enim eius abierant in civitatem ut cibos
emerent.) 9 Dicit ergo ei mulier illa Samaritana:
Quomodo tu Iudæus cum sis, bibere a me poscis,
quæ sum mulier Samaritana? Non enim coutuntur
Iudæi Samaritanis. 10 Respondit Iesus, et dixit ei: Si
scires donum Dei, et quis est, qui dicit tibi: Da mihi
bibere: tu forsitan petisses ab eo, et dedisset tibi
aquam vivam. 11 Dicit ei mulier: Domine, neque
in quo haurias habes, et puteus altus est: unde
ergo habes aquam vivam? 12 Numquid tu maior
es patre nostro Iacob, qui dedit nobis puteum, et
ipse ex eo bibit, et filii eius, et pecora eius? 13
Respondit Iesus, et dixit ei: Omnis, qui bibit ex aqua
hac, sitiet iterum: 14 qui autem biberit ex aqua,
quam ego dabo ei, non sitiet in æternum: sed aqua,
quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquæ salientis in
vitam æternam. (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Dicit ad
eum mulier: Domine, da mihi hanc aquam, ut non
sitiam: neque veniam huc haurire. 16 Dicit ei Iesus:
Vade, voca virum tuum, et veni huc. 17 Respondit
mulier, et dixit: Non habeo virum. Dicit ei Iesus:
Bene dixisti, quia non habeo virum: 18 quinque
enim viros habuisti, et nunc, quem habes, non est
tuus vir: hoc vere dixisti. 19 Dicit ei mulier: Domine,
video quia Propheta es tu. 20 Patres nostri in monte
hoc adoraverunt, et vos dicitis, quia Ierosolymis est
locus, ubi adorare oportet. 21 Dicit ei Iesus: Mulier
crede mihi, quia venit hora, quando neque in monte
hoc, neque in Ierosolymis adorabitis Patrem. 22 Vos
adoratis quod nescitis: nos adoramus quod scimus,
quia salus ex Iudæis est. 23 Sed venit hora, et nunc
est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in
spiritu et veritate. Nam et Pater tales quærit, qui
adorent eum. 24 Spiritus est Deus: et eos qui adorant
eum, in spiritu et veritate oportet adorare. 25
Dicit ei mulier: Scio quia Messias venit, (qui dicitur
Christus.) cum ergo venerit ille, nobis annunciabit
omnia. 26 Dicit ei Iesus: Ego sum, qui loquor
tecum. 27 Et continuo venerunt discipuli eius: et
mirabantur quia cum muliere loquebatur. Nemo
tamen dixit: Quid quæris, aut Quid loqueris cum
ea? 28 Reliquit ergo hydriam suam mulier, et abiit
in civitatem, et dicit illis hominibus: 29 Venite, et
videte hominem, qui dixit mihi omnia quæcumque
feci: Numquid ipse est Christus? 30 Exierunt ergo de
civitate, et veniebant ad eum. 31 Interea rogabant
eum discipuli, dicentes: Rabbi, manduca. 32 Ille
autem dicit eis: Ego cibum habeo manducare, quem
vos nescitis. 33 Dicebant ergo discipuli ad invicem:
Numquid aliquis attulit ei manducare? 34 Dicit eis
Iesus: Meus cibus est ut faciam voluntatem eius,
qui misit me, ut perficiam opus eius. 35 Nonne vos
dicitis, Quod adhuc quattuor menses sunt, et messis
venit? Ecce, dico vobis: Levate oculos vestros, et
videte regiones, quia albæ sunt iam ad messem.
36 Et qui metit, mercedem accipit, et congregat
fructum in vitam æternam: ut, et qui seminat, simul
gaudeat, et qui metit. (aiōnios g166) 37 In hoc enim
est verbum verum: quia alius est qui seminat, et
alius est qui metit. 38 Ego misi vos metere quod
vos non laborastis: alii laboraverunt, et vos in
labores eorum introistis. 39 Ex civitate autem illa
multi crediderunt in eum Samaritanorum, propter
verbum mulieris testimonium perhibentis: Quia
dixit mihi omnia quæcumque feci. 40 Cum venissent
ergo ad illum Samaritani, rogaverunt eum ut ibi
maneret. Et mansit ibi duos dies. 41 Et multo plures
crediderunt in eum propter sermonem eius. 42
Et mulieri dicebant: Quia iam non propter tuam
loquelam credimus: ipsi enim audivimus, et scimus
quia hic est vere Salvator mundi. 43 Post duos
autem dies exiit inde: et abiit in Galilæam. 44 Ipse
enim Iesus testimonium perhibuit quia Propheta
in sua patria honorem non habet. 45 Cum ergo
venisset in Galilæam, exceperunt eum Galilæi,
cum omnia vidissent quæ fecerat Ierosolymis in
die festo: et ipsi enim venerant ad diem festum.
46 Venit ergo iterum in Cana Galilææ, ubi fecit
aquam vinum. Et erat quidam regulus, cuius filius

infirmabatur Capharnaum. 47 Hic cum audisset quia
Iesus adveniret a Iudæa in Galilæam, abiit ad eum,
et rogabat eum ut descenderet, et sanaret filium
eius: incipiebat enim mori. 48 Dixit ergo Iesus ad
eum: Nisi signa, et prodigia videritis, non creditis.
49 Dicit ad eum regulus: Domine, descende prius
quam moriatur filius meus. 50 Dicit ei Iesus: Vade,
filius tuus vivit. Credidit homo sermoni, quem dixit
ei Iesus, et ibat. 51 Iam autem eo descendente, servi
occurrerunt ei, et nunciaverunt dicentes, quia filius
eius viveret. 52 Interrogabat ergo horam ab eis, in
qua melius habuerit. Et dixerunt ei: Quia heri hora
septima reliquit eum febris. 53 Cognovit ergo pater,
quia illa hora erat, in qua dixit ei Iesus: Filius tuus
vivit: et credidit ipse, et domus eius tota. 54 Hoc
iterum secundum signum fecit Iesus, cum venisset
a Iudæa in Galilæam.

5 Post hæc erat dies festus Iudæorum, et ascendit
Iesus Ierosolymam. 2 Est autem Ierosolymis
Probatica piscina, quæ cognominatur Hebraice
Bethesda, quinque porticus habens. 3 In his
iacebat multitudo magna languentium, cæcorum,
claudorum, aridorum expectantium aquæ motum.
4 Angelus autem Domini descendebat secundum
tempus in piscinam: et movebatur aqua. Et qui prior
descendisset in piscinam post motionem aquæ,
sanus fiebat a quacumque detinebatur infirmitate.
5 Erat autem quidam homo ibi triginta et octo
annos habens in infirmitate sua. 6 Hunc autem
cum vidisset Iesus iacentem, et cognovisset quia
iam multum tempus haberet, dicit ei: Vis sanus
fieri? 7 Respondit ei languidus: Domine, hominem
non habeo, ut cum turbata fuerit aqua, mittat me
in piscinam: dum venio enim ego, alius ante me
descendit. 8 Dicit ei Iesus: Surge, tolle grabatum
tuum, et ambula: 9 Et statim sanus factus est homo
ille: et sustulit grabatum suum, et ambulabat. Erat
autem Sabbatum in die illo. 10 Dicebant ergo Iudæi
illi, qui sanatus fuerat: Sabbatum est, non licet tibi
tollere grabatum tuum. 11 Respondit eis: Qui me
sanum fecit, ille mihi dixit: Tolle grabatum tuum,
et ambula. 12 Interrogaverunt ergo eum: Quis est
ille homo, qui dixit tibi: Tolle grabatum tuum, et
ambula? 13 Is autem, qui sanus fuerat effectus,
nesciebat quis esset. Iesus enim declinavit a turba
constituta in loco. 14 Postea invenit eum Iesus in
templo, et dixit illi: Ecce sanus factus es: iam noli
peccare, ne deterius tibi aliquid contingat. 15 Abiit
ille homo, et nunciavit Iudæis quia Iesus esset, qui
fecit eum sanum. 16 Propterea persequebantur
Iudæi Iesum, quia hæc faciebat in sabbato. 17
Iesus autem respondit eis: Pater meus usque modo
operatur, et ego operor. 18 Propterea ergo magis
quærebant eum Iudæi interficere: quia non solum
solvebat Sabbatum, sed et Patrem suum dicebat
Deum, æqualem se faciens Deo. 19 Respondit itaque
Iesus, et dixit eis: Amen, amen dico vobis: non
potest Filius a se facere quidquam, nisi quod viderit
Patrem facientem: quæcumque enim ille fecerit,
hæc et Filius similiter facit. 20 Pater enim diligit
Filium, et omnia demonstrat ei, quæ ipse facit: et
maiora his demonstrabit ei opera, ut vos miremini.
21 Sicut enim Pater suscitat mortuos, et vivificat: sic
et Filius, quos vult, vivificat. 22 Neque enim Pater
iudicat quemquam: sed omne iudicium dedit Filio,
23 ut omnes honorificent Filium, sicut honorificant
Patrem: qui non honorificat Filium, non honorificat
Patrem, qui misit illum. 24 Amen, amen dico vobis,
quia qui verbum meum audit, et credit ei, qui
misit me, habet vitam æternam, et in iudicium
non venit, sed transiit a morte in vitam. (aiōnios
g166) 25 Amen, amen dico vobis, quia venit hora, et
nunc est, quando mortui audient vocem Filii Dei: et
qui audierint, vivent. 26 Sicut enim Pater habet
vitam in semetipso: sic dedit et Filio habere vitam
in semetipso: 27 et potestatem dedit ei iudicium
facere, quia Filius hominis est. 28 Nolite mirari hoc,
quia venit hora, in qua omnes, qui in monumentis
sunt, audient vocem Filii Dei: 29 et procedent qui
bona fecerunt, in resurrectionem vitæ: qui vero
mala egerunt, in resurrectionem iudicii. 30 Non
possum ego a meipso facere quidquam. Sicut audio,
iudico: et iudicium meum iustum est: quia non
quæro voluntatem meam, sed voluntatem eius,
qui misit me. 31 Si ego testimonium perhibeo de
meipso, testimonium meum non est verum. 32
Alius est, qui testimonium perhibet de me: et scio
quia verum est testimonium, quod perhibet de
me. 33 Vos misistis ad Ioannem: et testimonium
perhibuit veritati. 34 Ego autem non ab homine
testimonium accipio: sed hæc dico ut vos salvi sitis.
35 Ille erat lucerna ardens, et lucens. Vos autem
voluistis ad horam exultare in luce eius. 36 Ego
autem habeo testimonium maius Ioanne. Opera
enim, quæ dedit mihi Pater ut perficiam ea: ipsa
opera, quæ ego facio, testimonium perhibent de
me, quia Pater misit me: 37 et qui misit me Pater,
ipse testimonium perhibuit de me: neque vocem
eius umquam audistis, neque speciem eius vidistis.
38 Et verbum eius non habetis in vobis manens: quia
quem misit ille, huic vos non creditis. 39 Scrutamini
Scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam æternam
habere: et illæ sunt, quæ testimonium perhibent
de me: (aiōnios g166) 40 et non vultis venire ad me
ut vitam habeatis. 41 Claritatem ab hominibus

non accipio. 42 Sed cognovi vos, quia dilectionem
Dei non habetis in vobis. 43 Ego veni in nomine
Patris mei, et non accipitis me: si alius venerit
in nomine suo, illum accipietis. 44 Quomodo vos
potestis credere, qui gloriam ab invicem accipitis:
et gloriam, quæ a solo Deo est, non quæritis? 45
Nolite putare quia ego accusaturus sim vos apud
Patrem. Est qui accusat vos Moyses, in quo vos
speratis. 46 Si enim crederetis Moysi, crederetis
forsitan et mihi: de me enim ille scripsit. 47 Si
autem illius litteris non creditis: quomodo verbis
meis credetis?

6 Post hæc abiit Iesus trans mare Galilææ, quod
est Tiberiadis: 2 et sequebatur eum multitudo
magna, quia videbant signa, quæ faciebat super
his, qui infirmabantur. 3 Subiit ergo in montem
Iesus: et ibi sedebat cum discipulis suis. 4 Erat
autem proximum Pascha dies festus Iudæorum.
5 Cum sublevasset ergo oculos Iesus, et vidisset
quia multitudo maxima venit ad eum, dixit ad
Philippum: Unde ememus panes, ut manducent
hi? 6 Hoc autem dicebat tentans eum: ipse enim
sciebat quid esset facturus. 7 Respondit ei Philippus:
Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis,
ut unusquisque modicum quid accipiat. 8 Dicit
ei unus ex discipulis eius, Andreas frater Simonis
Petri: 9 Est puer unus hic, qui habet quinque panes
hordeaceos, et duos pisces: sed hæc quid sunt
inter tantos? 10 Dixit ergo Iesus: Facite homines
discumbere. Erat autem fœnum multum in loco.
Discumberunt ergo viri, numero quasi quinque
millia. 11 Accepit ergo Iesus panes: et cum gratias
egisset, distribuit discumbentibus: similiter et ex
piscibus quantum volebant. 12 Ut autem impleti
sunt, dixit discipulis suis: Colligite quæ superaverunt
fragmenta, ne pereant. 13 Collegerunt ergo, et
impleverunt duodecim cophinos fragmentorum
ex quinque panibus hordeaceis, quæ superfuerunt
his, qui manducaverant. 14 Illi ergo homines cum
vidissent quod Iesus fecerat signum, dicebant: Quia
hic est vere propheta, qui venturus est in mundum.
15 Iesus ergo cum cognovisset quia venturi essent
ut raperent eum, et facerent eum regem, fugit
iterum in montem ipse solus. 16 Ut autem sero
factum est, descenderunt discipuli eius ad mare. 17
Et cum ascendissent navim, venerunt trans mare
in Capharnaum: et tenebræ iam factæ erant: et
non venerat ad eos Iesus. 18 Mare autem, vento
magno flante, exsurgebat. 19 Cum remigassent ergo
quasi stadia viginti quinque aut triginta, vident
Iesum ambulantem supra mare, et proximum navi
fieri, et timuerunt. 20 Ille autem dicit eis: Ego sum,
nolite timere. 21 Voluerunt ergo accipere eum in
navim: et statim navis fuit ad terram, in quam
ibant. 22 Altera die, turba, quæ stabat trans mare,
vidit quia navicula alia non erat ibi nisi una, et
quia non introisset cum discipulis suis Iesus in
navim, sed soli discipuli eius abiissent: 23 aliæ vero
supervenerunt naves a Tiberiade iuxta locum ubi
manducaverunt panem, gratias agente Domino. 24
Cum ergo vidisset turba quia Iesus non esset ibi,
neque discipuli eius, ascenderunt in naviculas, et
venerunt Capharnaum quærentes Iesum. 25 Et cum
invenissent eum trans mare, dixerunt ei: Rabbi,
quando huc venisti? 26 Respondit eis Iesus, et
dixit: Amen, amen dico vobis: quæritis me non quia
vidistis signa, sed quia manducastis ex panibus, et
saturati estis. 27 Operamini non cibum, qui perit,
sed qui permanet in vitam æternam, quem Filius
hominis dabit vobis. Hunc enim Pater signavit
Deus. (aiōnios g166) 28 Dixerunt ergo ad eum: Quid
faciemus ut operemur opera Dei? 29 Respondit
Iesus, et dixit eis: Hoc est opus Dei, ut credatis in
eum quem misit ille. 30 Dixerunt ergo ei: Quod ergo
tu facis signum ut videamus, et credamus tibi? Quid
operaris? 31 Patres nostri manducaverunt manna
in deserto, sicut scriptum est: Panem de cælo dedit
eis manducare. 32 Dixit ergo eis Iesus: Amen, amen
dico vobis: Non Moyses dedit vobis panem de cælo,
sed Pater meus dat vobis panem de cælo verum. 33
Panis enim Dei est, qui de cælo descendit, et dat
vitam mundo. 34 Dixerunt ergo ad eum: Domine,
semper da nobis panem hunc. 35 Dixit autem eis
Iesus: Ego sum panis vitæ: qui venit ad me, non
esuriet, et qui credit in me, non sitiet umquam. 36
Sed dixi vobis quia et vidistis me, et non creditis.
37 Omne quod dat mihi Pater, ad me veniet: et
eum, qui venit ad me, non eiiciam foras: 38 quia
descendi de cælo, non ut faciam voluntatem meam,
sed voluntatem eius, qui misit me. 39 Hæc est
autem voluntas eius, qui misit me, Patris: ut omne,
quod dedit mihi, non perdam ex eo, sed resuscitem
illud in novissimo die. 40 Hæc est autem voluntas
Patris mei, qui misit me: ut omnis, qui videt Filium,
et credit in eum, habeat vitam æternam, et ego
resuscitabo eum in novissimo die. (aiōnios g166) 41
Murmurabant ergo Iudæi de illo, quia dixisset:
Ego sum panis vivus, qui de cælo descendi, 42 et
dicebant: Nonne hic est Iesus filius Ioseph, cuius
nos novimus patrem, et matrem? Quomodo ergo
dicit hic: Quia de cælo descendi? 43 Respondit ergo
Iesus, et dixit eis: Nolite murmurare in invicem: 44
nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me,
traxerit eum: et ego resuscitabo eum in novissimo
die. 45 Est scriptum in Prophetis: Et erunt omnes

docibiles Dei. Omnis, qui audivit a Patre, et didicit,
venit ad me. 46 Non quia Patrem vidit quisquam,
nisi is, qui est a Deo, hic vidit Patrem. 47 Amen,
amen dico vobis: Qui credit in me, habet vitam
æternam. (aiōnios g166) 48 Ego sum panis vitæ. 49
Patres vestri manducaverunt manna in deserto, et
mortui sunt. 50 Hic est panis de cælo descendens:
ut si quis ex ipso manducaverit, non moriatur. 51
Ego sum panis vivus, qui de cælo descendi. Si quis
manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum: et
panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi
vita. (aiōn g165) 52 Litigabant ergo Iudæi ad invicem,
dicentes: Quomodo potest hic nobis carnem suam
dare ad manducandum? 53 Dixit ergo eis Iesus:
Amen, amen dico vobis: Nisi manducaveritis carnem
Filii hominis, et biberitis eius sanguinem, non
habebitis vitam in vobis. 54 Qui manducat meam
carnem, et bibit meum sanguinem, habet vitam
æternam: et ego resuscitabo eum in novissimo die.
(aiōnios g166) 55 Caro enim mea, vere est cibus: et
sanguis meus, vere est potus. 56 Qui manducat
meam carnem, et bibit meum sanguinem, in me
manet, et ego in illo. 57 Sicut misit me vivens Pater,
et ego vivo propter Patrem: et qui manducat me,
et ipse vivet propter me. 58 Hic est panis, qui de
cælo descendit. Non sicut manducaverunt patres
vestri manna, et mortui sunt. Qui manducat hunc
panem, vivet in æternum. (aiōn g165) 59 Hæc dixit
in synagoga docens in Capharnaum. 60 Multi ergo
audientes ex discipulis eius, dixerunt: Durus est
hic sermo, et quis potest eum audire? 61 Sciens
autem Iesus apud semetipsum quia murmurarent
de hoc discipuli eius, dixit eis: Hoc vos scandalizat?
62 Si ergo videritis Filium hominis ascendentem ubi
erat prius? 63 Spiritus est, qui vivificat: caro non
prodest quidquam. Verba, quæ ego locutus sum
vobis, spiritus et vita sunt. 64 Sed sunt quidam ex
vobis, qui non credunt. Sciebat enim ab initio Iesus
qui essent non credentes, et quis traditurus esset
eum. 65 Et dicebat: Propterea dixi vobis, quia nemo
potest venire ad me, nisi fuerit ei datum a Patre
meo. 66 Ex hoc multi discipulorum eius abierunt
retro: et iam non cum illo ambulabant. 67 Dixit ergo
Iesus ad duodecim: Numquid et vos vultis abire? 68
Respondit ergo ei Simon Petrus: Domine, ad quem
ibimus? Verba vitæ æternæ habes. (aiōnios g166) 69 Et
nos credidimus, et cognovimus quia tu es Christus
Filius Dei. 70 Respondit eis Iesus: Nonne ego vos
duodecim elegi: et ex vobis unus diabolus est? 71
Dicebat autem Iudam Simonis Iscariotem: hic enim
erat traditurus eum, cum esset unus ex duodecim.

7 Post hæc autem ambulabat Iesus in Galilæam,
non enim volebat in Iudæam ambulare: quia
quærebant eum Iudæi interficere. 2 Erat autem
in proximo dies festus Iudæorum, Scenopegia. 3
Dixerunt autem ad eum fratres eius: Transi hinc, et
vade in Iudæam, ut et discipuli tui videant opera
tua, quæ facis. 4 Nemo quippe in occulto quid
facit, et quærit ipse in palam esse: si hæc facis,
manifesta teipsum mundo. 5 Neque enim fratres
eius credebant in eum. 6 Dicit ergo eis Iesus: Tempus
meum nondum advenit: tempus autem vestrum
semper est paratum. 7 Non potest mundus odisse
vos: me autem odit: quia ego testimonium perhibeo
de illo quod opera eius mala sunt. 8 Vos ascendite
ad diem festum hunc, ego autem non ascendo ad
diem festum istum: quia meum tempus nondum
impletum est. 9 Hæc cum dixisset, ipse mansit in
Galilæa. 10 Ut autem ascenderunt fratres eius, tunc
et ipse ascendit ad diem festum non manifeste, sed
quasi in occulto. 11 Iudæi ergo quærebant eum in
die festo, et dicebant: Ubi est ille? 12 Et murmur
multum erat in turba de eo. Quidam enim dicebant:
Quia bonus est. Alii autem dicebant: Non, sed
seducit turbas. 13 Nemo tamen palam loquebatur
de illo propter metum Iudæorum. 14 Iam autem
die festo mediante, ascendit Iesus in templum,
et docebat. 15 Et mirabantur Iudæi, dicentes:
Quomodo hic litteras scit, cum non didicerit? 16
Respondit eis Iesus, et dixit: Mea doctrina non est
mea, sed eius, qui misit me. 17 Si quis voluerit
voluntatem eius facere: cognoscet de doctrina,
utrum ex Deo sit, an ego a me ipso loquar. 18 Qui a
semetipso loquitur, gloriam propriam quærit. Qui
autem quærit gloriam eius, qui misit eum, hic verax
est, et iniustitia in illo non est. 19 Nonne Moyses
dedit vobis legem: et nemo ex vobis facit legem? 20
Quid me quæritis interficere? Respondit turba, et
dixit: Dæmonium habes: quis te quæret interficere?
21 Respondit Iesus, et dixit eis: Unum opus feci, et
omnes miramini: 22 Propterea Moyses dedit vobis
circumcisionem: (non quia ex Moyse est, sed ex
patribus) et in Sabbato circumciditis hominem.
23 Si circumcisionem accipit homo in Sabbato, ut
non solvatur lex Moysi: mihi indignamini quia
totum hominem sanum feci in Sabbato? 24 Nolite
iudicare secundum faciem, sed iustum iudicium
iudicate. 25 Dicebant ergo quidam ex Ierosolymis:
Nonne hic est, quem quærunt interficere? 26 Et
ecce palam loquitur, et nihil ei dicunt. Numquid
vere cognoverunt principes quia hic est Christus?
27 Sed hunc scimus unde sit: Christus autem cum
venerit, nemo scit unde sit. 28 Clamabat ergo Iesus
in templo docens, et dicens: Et me scitis, et unde

sim scitis: et a me ipso non veni, sed est verus, qui
misit me, quem vos nescitis. 29 Ego scio eum: quia
ab ipso sum, et ipse me misit. 30 Quærebant ergo
eum apprehendere: et nemo misit in illum manus,
quia nondum venerat hora eius. 31 De turba autem
multi crediderunt in eum, et dicebant: Christus cum
venerit, numquid plura signa faciet quam quæ hic
facit? 32 Audierunt Pharisæi turbam murmurantem
de illo hæc: et miserunt principes, et Pharisæi
ministros ut apprehenderent eum. 33 Dixit ergo
eis Iesus: Adhuc modicum tempus vobiscum sum:
et vado ad eum, qui me misit. 34 Quæretis me, et
non invenietis: et ubi ego sum, vos non potestis
venire. 35 Dixerunt ergo Iudæi ad semetipsos: Quo
hic iturus est, quia non inveniemus eum? Numquid
in dispersionem Gentium iturus est, et docturus
Gentes? 36 Quis est hic sermo, quem dixit: Quæretis
me, et non invenietis: et ubi sum ego, vos non
potestis venire? 37 In novissimo autem die magno
festivitatis stabat Iesus, et clamabat, dicens: Si quis
sitit, veniat ad me, et bibat. 38 Qui credit in me, sicut
dicit Scriptura, flumina de ventre eius fluent aquæ
vivæ. 39 Hoc autem dixit de Spiritu, quem accepturi
erant credentes in eum: nondum enim erat Spiritus
datus, quia Iesus nondum erat glorificatus. 40 Ex
illa ergo turba cum audissent hos sermones eius,
dicebant: Hic est vere Propheta. 41 Alii dicebant:
Hic est Christus. Quidam autem dicebant: Numquid
a Galilæa venit Christus? 42 Nonne Scriptura dicit:
Quia ex semine David, et de Bethlehem castello,
ubi erat David, venit Christus? 43 Dissensio itaque
facta est in turba propter eum. 44 Quidam autem ex
ipsis volebant apprehendere eum: sed nemo misit
super eum manus. 45 Venerunt ergo ministri ad
Pontifices, et Pharisæos. Et dixerunt eis illi: Quare
non adduxistis illum? 46 Responderunt ministri:
Numquam sic locutus est homo, sicut hic homo. 47
Responderunt ergo eis Pharisæi: Numquid et vos
seducti estis? 48 Numquid ex principibus aliquis
credidit in eum, aut ex Pharisæis? 49 Sed turba
hæc, quæ non novit legem, maledicti sunt. 50
Dixit Nicodemus ad eos, ille, qui venit ad eum
nocte, qui unus erat ex ipsis: 51 Numquid lex
nostra iudicat hominem, nisi prius audierit ab ipso,
et cognoverit quid faciat? 52 Responderunt, et
dixerunt ei: Numquid et tu Galilæus es? Scrutare
Scripturas, et vide quia a Galilæa propheta non
surgit. 53 Et reversi sunt unusquisque in domum
suam.

8 Iesus autem perrexit in montem Oliveti: 2 et
diluculo iterum venit in templum, et omnis
populus venit ad eum, et sedens docebat eos. 3
Adducunt autem scribæ, et Pharisæi mulierem
in adulterio deprehensam: et statuerunt eam in
medio, 4 et dixerunt ei: Magister, hæc mulier modo
deprehensa est in adulterio. 5 In lege autem Moyses
mandavit nobis huiusmodi lapidare. Tu ergo quid
dicis? 6 Hoc autem dicebant tentantes eum, ut
possent accusare eum. Iesus autem inclinans se
deorsum, digito scribebat in terra. 7 Cum ergo
perseverarent interrogantes eum, erexit se, et dixit
eis: Qui sine peccato est vestrum, primus in illam
lapidem mittat. 8 Et iterum se inclinans, scribebat in
terra. 9 Audientes autem unus post unum exibant,
incipientes a senioribus: et remansit solus Iesus, et
mulier in medio stans. 10 Erigens autem se Iesus,
dixit ei: Mulier, ubi sunt, qui te accusabant? Nemo
te condemnavit? 11 Quæ dixit: Nemo, Domine. Dixit
autem Iesus: Nec ego te condemnabo: Vade, et iam
amplius noli peccare. 12 Iterum ergo locutus est
eis Iesus, dicens: Ego sum lux mundi: qui sequitur
me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen
vitæ. 13 Dixerunt ergo ei Pharisæi: Tu de teipso
testimonium perhibes: testimonium tuum non
est verum. 14 Respondit Iesus, et dixit eis: Et si
ego testimonium perhibeo de meipso, verum est
testimonium meum: quia scio unde veni, et quo
vado: vos autem nescitis unde venio, aut quo vado.
15 Vos secundum carnem iudicatis: ego non iudico
quemquam: 16 et si iudico ego, iudicium meum
verum est, quia solus non sum: sed ego, et qui
misit me, Pater. 17 Et in lege vestra scriptum est,
quia duorum hominum testimonium verum est. 18
Ego sum, qui testimonium perhibeo de me ipso: et
testimonium perhibet de me, qui misit me, Pater.
19 Dicebant ergo ei: Ubi est Pater tuus? Respondit
Iesus: Neque me scitis, neque Patrem meum: si
me sciretis, forsitan et Patrem meum sciretis.
20 Hæc verba locutus est Iesus in gazophylacio,
docens in templo: et nemo apprehendit eum, quia
necdum venerat hora eius. 21 Dixit ergo iterum
eis Iesus: Ego vado, et quæretis me, et in peccato
vestro moriemini. Quo ego vado, vos non potestis
venire. 22 Dicebant ergo Iudæi: Numquid interficiet
semetipsum, quia dixit: Quo ego vado, vos non
potestis venire? 23 Et dicebat eis: Vos de deorsum
estis, ego de supernis sum. Vos de mundo hoc estis,
ego non sum de hoc mundo. 24 Dixi ergo vobis
quia moriemini in peccatis vestris: si enim non
credideritis quia ego sum, moriemini in peccato
vestro. 25 Dicebant ergo ei: Tu quis es? Dixit eis
Iesus: Principium, qui et loquor vobis. 26 Multa
habeo de vobis loqui, et iudicare. Sed qui me misit,
verax est: et ego quæ audivi ab eo, hæc loquor
in mundo. 27 Et non cognoverunt quia Patrem

eius dicebat Deum. 28 Dixit ergo eis Iesus: Cum
exaltaveritis Filium hominis, tunc cognoscetis quia
ego sum, et a meipso facio nihil, sed sicut docuit
me Pater, hæc loquor: 29 et qui me misit, mecum
est, et non reliquit me solum: quia ego quæ placita
sunt ei, facio semper. 30 Hæc illo loquente, multi
crediderunt in eum. 31 Dicebat ergo Iesus ad
eos, qui crediderunt ei, Iudæos: Si vos manseritis
in sermone meo, vere discipuli mei eritis: 32 et
cognoscetis veritatem, et veritas liberabit vos. 33
Responderunt ei: Semen Abrahæ sumus, et nemini
servivimus umquam: quomodo tu dicis: Liberi eritis?
34 Respondit eis Iesus: Amen, amen dico vobis: quia
omnis, qui facit peccatum, servus est peccati. 35
Servus autem non manet in domo in æternum:
Filius autem manet in æternum. (aiōn g165) 36 Si
ergo vos Filius liberaverit, vere liberi eritis. 37 Scio
quia filii Abrahæ estis: sed quæritis me interficere,
quia sermo meus non capit in vobis. 38 Ego quod
vidi apud Patrem meum, loquor: et vos quæ vidistis
apud patrem vestrum, facitis. 39 Responderunt,
et dixerunt ei: Pater noster Abraham est. Dicit eis
Iesus: Si filii Abrahæ estis, opera Abrahæ facite. 40
Nunc autem quæritis me interficere, hominem, qui
veritatem vobis locutus sum, quam audivi a Deo:
hoc Abraham non fecit. 41 Vos facitis opera patris
vestri. Dixerunt itaque ei: Nos ex fornicatione non
sumus nati: unum patrem habemus Deum. 42 Dixit
ergo eis Iesus: Si Deus pater vester esset: diligeretis
utique et me. Ego enim ex Deo processi, et veni:
neque enim a me ipso veni, sed ille me misit. 43
Quare loquelam meam non cognoscitis? Quia non
potestis audire sermonem meum. 44 Vos ex patre
diabolo estis: et desideria patris vestri vultis facere.
Ille homicida erat ab initio, et in veritate non stetit:
quia non est veritas in eo: cum loquitur mendacium,
ex propriis loquitur, quia mendax est, et pater
eius. 45 Ego autem si veritatem dico, non creditis
mihi. 46 Quis ex vobis arguet me de peccato? Si
veritatem dico vobis, quare non creditis mihi? 47
Qui ex Deo est, verba Dei audit. Propterea vos non
auditis, quia ex Deo non estis. 48 Responderunt
ergo Iudæi, et dixerunt ei: Nonne bene dicimus
nos quia Samaritanus es tu, et dæmonium habes?
49 Respondit Iesus: Ego dæmonium non habeo:
sed honorifico Patrem meum, et vos inhonorastis
me. 50 Ego autem non quæro gloriam meam: est
qui quærat, et iudicet. 51 Amen, amen dico vobis:
si quis sermonem meum servaverit, mortem non
videbit in æternum. (aiōn g165) 52 Dixerunt ergo
Iudæi: Nunc cognovimus quia dæmonium habes.
Abraham mortuus est, et Prophetæ: et tu dicis:
Si quis sermonem meum servaverit, non gustabit
mortem in æternum. (aiōn g165) 53 Numquid tu
maior es patre nostro Abraham, qui mortuus est?
et Prophetæ mortui sunt. Quem te ipsum facis? 54
Respondit Iesus: Si ego glorifico me ipsum, gloria
mea nihil est: est Pater meus, qui glorificat me,
quem vos dicitis quia Deus vester est. 55 Et non
cognovistis eum: ego autem novi eum: Et si dixero
quia non scio eum, ero similis vobis, mendax. Sed
scio eum, et sermonem eius servo. 56 Abraham
pater vester exultavit ut videret diem meum: vidit,
et gavisus est. 57 Dixerunt ergo Iudæi ad eum:
Quinquaginta annos nondum habes, et Abraham
vidisti? 58 Dixit eis Iesus: Amen, amen dico vobis,
antequam Abraham fieret, ego sum. 59 Tulerunt
ergo lapides, ut iacerent in eum: Iesus autem
abscondit se, et exivit de templo.

9 Et præteriens Iesus vidit hominem cæcum a
nativitate: 2 et interrogaverunt eum discipuli
eius: Rabbi, quis peccavit, hic, aut parentes eius, ut
cæcus nasceretur? 3 Respondit Iesus: Neque hic
peccavit, neque parentes eius: sed ut manifestentur
opera Dei in illo. 4 Me oportet operari opera eius,
qui misit me, donec dies est: venit nox, quando
nemo potest operari. 5 Quamdiu sum in mundo, lux
sum mundi. 6 Hæc cum dixisset, expuit in terram,
et fecit lutum ex sputo, et linivit lutum super oculos
eius, 7 et dixit ei: Vade, lava in natatoria Siloe
(quod interpretatur Missus.) Abiit ergo, et lavit, et
venit videns. 8 Itaque vicini, et qui viderant eum
prius quia mendicus erat, dicebant: Nonne hic est,
qui sedebat, et mendicabat? Alii dicebant: Quia hic
est. 9 Alii autem: Nequaquam, sed similis est ei. Ille
vero dicebat: Quia ego sum. 10 Dicebant ergo ei:
Quomodo aperti sunt tibi oculi? 11 Respondit: Ille
homo, qui dicitur Iesus, lutum fecit: et unxit oculos
meos, et dixit mihi: Vade ad natatoria Siloe, et lava.
Et abii, et lavi, et video. 12 Et dixerunt ei: Ubi est
ille? Ait: Nescio. 13 Adducunt eum ad Pharisæos,
qui cæcus fuerat. 14 Erat autem Sabbatum quando
lutum fecit Iesus, et aperuit oculos eius. 15 Iterum
ergo interrogabant eum Pharisæi quomodo vidisset.
Ille autem dixit eis: Lutum mihi posuit super oculos,
et lavi, et video. 16 Dicebant ergo ex Pharisæis
quidam: Non est hic homo a Deo, qui Sabbatum
non custodit. Alii autem dicebant: Quomodo potest
homo peccator hæc signa facere? Et schisma erat
inter eos. 17 Dicunt ergo cæco iterum: Tu quid dicis
de illo, qui aperuit oculos tuos? Ille autem dixit:
Quia Propheta est. 18 Non crediderunt ergo Iudæi de
illo, quia cæcus fuisset et vidisset, donec vocaverunt
parentes eius, qui viderat: 19 et interrogaverunt
eos, dicentes: Hic est filius vester, quem vos dicitis

quia cæcus natus est? Quomodo ergo nunc videt?
20 Responderunt eis parentes eius, et dixerunt:
Scimus quia hic est filius noster, et quia cæcus natus
est: 21 quomodo autem nunc videat, nescimus:
aut quis eius aperuit oculos, nos nescimus: ipsum
interrogate: ætatem habet, ipse de se loquatur. 22
Hæc dixerunt parentes eius, quoniam timebant
Iudæos: iam enim conspiraverunt Iudæi, ut si quis
eum confiteretur esse Christum, extra synagogam
fieret. 23 Propterea parentes eius dixerunt: Quia
ætatem habet, ipsum interrogate. 24 Vocaverunt
ergo rursum hominem, qui fuerat cæcus, et dixerunt
ei: Da gloriam Deo. Nos scimus quia hic homo
peccator est. 25 Dixit ergo eis ille: Si peccator
est, nescio: unum scio, quia cæcus cum essem,
modo video. 26 Dixerunt ergo illi: Quid fecit tibi?
Quomodo aperuit tibi oculos? 27 Respondit eis:
Dixi vobis iam, et audistis: quod iterum vultis
audire? Numquid et vos vultis discipuli eius fieri?
28 Maledixerunt ergo ei, et dixerunt: Tu discipulus
illius sis: nos autem Moysi discipuli sumus. 29 Nos
scimus quia Moysi locutus est Deus: hunc autem
nescimus unde sit. 30 Respondit ille homo, et dixit
eis: In hoc enim mirabile est quia vos nescitis unde
sit, et aperuit meos oculos: 31 scimus autem quia
peccatores Deus non audit: sed si quis Dei cultor
est, et voluntatem eius facit, hunc exaudit. 32 A
sæculo non est auditum quia quis aperuit oculos
cæci nati. (aiōn g165) 33 Nisi esset hic a Deo, non
poterat facere quidquam. 34 Responderunt, et
dixerunt ei: In peccatis natus es totus, et tu doces
nos? Et eiecerunt eum foras. 35 Audivit Iesus quia
eiecerunt eum foras: et cum invenisset eum, dixit
ei: Tu credis in Filium Dei? 36 Respondit ille, et
dixit: Quis est, Domine, ut credam in eum? 37 Et
dixit ei Iesus: Et vidisti eum, et qui loquitur tecum,
ipse est. 38 At ille ait: Credo Domine. Et procidens
adoravit eum. 39 Et dixit Iesus: In iudicium ego
in hunc mundum veni: ut qui non vident videant,
et qui vident cæci fiant. 40 Et audierunt quidam
ex Pharisæis, qui cum ipso erant, et dixerunt ei:
Numquid et nos cæci sumus? 41 Dixit eis Iesus: Si
cæci essetis, non haberetis peccatum. Nunc vero
dicitis: Quia videmus. Peccatum vestrum manet.

10 Amen, amen dico vobis: qui non intrat per
ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde:
ille fur est, et latro. 2 Qui autem intrat per
ostium, pastor est ovium. 3 Huic ostiarius aperit, et
oves vocem eius audiunt, et proprias ovas vocat
nominatim, et educit eas. 4 Et cum proprias oves
emiserit, ante eas vadit: et oves illum sequuntur,
quia sciunt vocem eius. 5 Alienum autem non
sequuntur, sed fugiunt ab eo: quia non noverunt
vocem alienorum. 6 Hoc proverbium dixit eis
Iesus. Illi autem non cognoverunt quid loqueretur
eis. 7 Dixit ergo eis iterum Iesus: Amen, amen
dico vobis, quia ego sum ostium ovium. 8 Omnes
quotquot venerunt, fures sunt, et latrones, et non
audierunt eos oves. 9 Ego sum ostium. Per me
si quis introierit, salvabitur: et ingredietur, et
egredietur, et pascua inveniet. 10 Fur non venit
nisi ut furetur, et mactet, et perdat. Ego veni ut
vitam habeant, et abundantius habeant. 11 Ego
sum pastor bonus. Bonus pastor animam suam
dat pro ovibus suis. 12 Mercenarius autem, et
qui non est pastor, cuius non sunt oves propriæ,
videt lupum venientem, et dimittit oves, et fugit:
et lupus rapit, et dispergit oves: 13 mercenarius
autem fugit, quia mercenarius est, et non pertinet
ad eum de ovibus. 14 Ego sum pastor bonus: et
cognosco meas, et cognoscunt me meæ. 15 Sicut
novit me Pater, et ego agnosco Patrem: et animam
meam pono pro ovibus meis. 16 Et alias oves habeo,
quæ non sunt ex hoc ovili: et illas oportet me
adducere, et vocem meam audient, et fiet unum
ovile, et unus pastor. 17 Propterea me diligit Pater:
quia ego pono animam meam, ut iterum sumam
eam. 18 Nemo tollit eam a me: sed ego pono
eam a meipso, et potestatem habeo ponendi eam:
et potestatem habeo iterum sumendi eam: Hoc
mandatum accepi a Patre meo. 19 Dissensio iterum
facta est inter Iudæos propter sermones hos. 20
Dicebant autem multi ex ipsis: Dæmonium habet,
et insanit: quid eum auditis? 21 Alii dicebant: Hæc
verba non sunt dæmonium habentis: numquid
dæmonium potest cæcorum oculos aperire? 22
Facta sunt autem Encænia in Ierosolymis: et hiems
erat. 23 Et ambulabat Iesus in templo, in porticu
Salomonis. 24 Circumdederunt ergo eum Iudæi, et
dicebant ei: Quousque animam nostram tollis? Si
tu es Christus, dic nobis palam. 25 Respondit eis
Iesus: Loquor vobis, et non creditis. Opera, quæ
ego facio in nomine Patris mei, hæc testimonium
perhibent de me: 26 sed vos non creditis, quia non
estis ex ovibus meis. 27 Oves meæ vocem meam
audiunt: et ego cognosco eas, et sequuntur me:
28 et ego vitam æternam do eis: et non peribunt
in æternum, et non rapiet eas quisquam de manu
mea. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Pater meus quod dedit
mihi, maius omnibus est: et nemo potest rapere de
manu Patris mei. 30 Ego, et Pater unum sumus. 31
Sustulerunt ergo lapides Iudæi, ut lapidarent eum.
32 Respondit eis Iesus: Multa bona opera ostendi
vobis ex Patre meo, propter quod eorum opus me
lapidatis? 33 Responderunt ei Iudæi: De bono opere

non lapidamus te, sed de blasphemia: et quia tu
homo cum sis, facis teipsum Deum. 34 Respondit eis
Iesus: Nonne scriptum est in lege vestra: quia Ego
dixi, dii estis? 35 Si illos dixit deos, ad quos sermo
Dei factus est, et non potest solvi scriptura: 36
quem Pater sanctificavit, et misit in mundum, vos
dicitis: Quia blasphemas: quia dixi, Filius Dei sum?
37 Si non facio opera Patris mei, nolite credere mihi.
38 Si autem facio: et si mihi non vultis credere,
operibus credite, ut cognoscatis, et credatis quia
Pater in me est, et ego in Patre. 39 Quærebant ergo
eum apprehendere: et exivit de manibus eorum.
40 Et abiit iterum trans Iordanem in eum locum,
ubi erat Ioannes baptizans primum: et mansit illic:
41 et multi venerunt ad eum, et dicebant: Quia
Ioannes quidem signum fecit nullum. 42 Omnia
autem quæcumque dixit Ioannes de hoc, vera erant.
Et multi crediderunt in eum.

11 Erat autem quidem languens Lazarus a
Bethania, de castello Mariæ, et Marthæ sororis
eius. 2 (Maria autem erat, quæ unxit Dominum
unguento, et extersit pedes eius capillis suis: cuius
frater Lazarus infirmabatur.) 3 Miserunt ergo
sorores eius ad eum dicentes: Domine, ecce quem
amas infirmatur. 4 Audiens autem Iesus dixit eis:
Infirmitas hæc non est ad mortem, sed pro gloria
Dei, ut glorificetur Filius Dei per eam. 5 Diligebat
autem Iesus Martham, et sororem eius Mariam,
et Lazarum. 6 Ut ergo audivit quia infirmabatur,
tunc quidem mansit in eodem loco duobus diebus.
7 Deinde post hæc dixit discipulis suis: Eamus in
Iudæam iterum. 8 Dicunt ei discipuli: Rabbi, nunc
quærebant te Iudæi lapidare, et iterum vadis illuc?
9 Respondit Iesus: Nonne duodecim sunt horæ diei?
Si quis ambulaverit in die, non offendit, quia lucem
huius mundi videt: 10 si autem ambulaverit in
nocte, offendit, quia lux non est in eo. 11 Hæc ait,
et post hæc dixit eis: Lazarus amicus noster dormit:
sed vado ut a somno excitem eum. 12 Dixerunt
ergo discipuli eius: Domine, si dormit, salvus erit.
13 Dixerat autem Iesus de morte eius: illi autem
putaverunt quia de dormitione somni diceret. 14
Tunc ergo Iesus dixit eis manifeste: Lazarus mortuus
est: 15 et gaudeo propter vos, ut credatis, quoniam
non eram ibi. Sed eamus ad eum. 16 Dixit ergo
Thomas, qui dicitur Didymus, ad condiscipulos:
Eamus et nos, ut moriamur cum eo. 17 Venit
itaque Iesus: et invenit eum quattuor dies iam in
monumento habentem. 18 (Erat autem Bethania
iuxta Ierosolymam quasi stadiis quindecim.) 19
Multi autem ex Iudæis venerant ad Martham, et
Mariam, ut consolarentur eas de fratre suo. 20
Martha ergo ut audivit quia Iesus venit, occurrit illi:
Maria autem domi sedebat. 21 Dixit ergo Martha ad
Iesum: Domine, si fuisses hic, frater meus non fuisset
mortuus: 22 Sed et nunc scio quia quæcumque
poposceris a Deo, dabit tibi Deus. 23 Dicit illi Iesus:
Resurget frater tuus. 24 Dicit ei Martha: Scio quia
resurget in resurrectione in novissimo die. 25 Dixit
ei Iesus: Ego sum resurrectio, et vita: qui credit in
me, etiam si mortuus fuerit, vivet: 26 et omnis, qui
vivit, et credit in me, non morietur in æternum.
Credis hoc? (aiōn g165) 27 Ait illi: Utique Domine, ego
credidi, quia tu es Christus Filius Dei vivi, qui in
hunc mundum venisti. 28 Et cum hæc dixisset, abiit,
et vocavit Mariam sororem suam silentio, dicens:
Magister adest, et vocat te. 29 Illa ut audivit, surgit
cito, et venit ad eum: 30 nondum enim venerat
Iesus in castellum: sed erat adhuc in illo loco, ubi
occurrerat ei Martha. 31 Iudæi ergo, qui erant cum
ea in domo, et consolabantur eam, cum vidissent
Mariam quia cito surrexit, et exiit, secuti sunt eam
dicentes: Quia vadit ad monumentum, ut ploret ibi.
32 Maria ergo, cum venisset ubi erat Iesus, videns
eum, cecidit ad pedes eius, et dicit ei: Domine,
si fuisses hic, non esset mortuus frater meus. 33
Iesus ergo, ut vidit eam plorantem, et Iudæos, qui
venerant cum ea, plorantes, infremuit spiritu, et
turbavit seipsum, 34 et dixit: Ubi posuistis eum?
Dicunt ei: Domine, veni, et vide. 35 Et lacrymatus
est Iesus. 36 Dixerunt ergo Iudæi: Ecce quomodo
amabat eum. 37 Quidam autem ex ipsis dixerunt:
Non poterat hic, qui aperuit oculos cæci nati, facere
ut hic non moreretur? 38 Iesus ergo rursum fremens
in semetipso, venit ad monumentum. Erat autem
spelunca: et lapis superpositus erat ei. 39 Ait Iesus:
Tollite lapidem. Dicit ei Martha soror eius, qui
mortuus fuerat: Domine, iam fœtet, quatriduanus
est enim. 40 Dicit ei Iesus: Nonne dixi tibi quoniam
si credideris, videbis gloriam Dei? 41 Tulerunt ergo
lapidem: Iesus autem elevatis sursum oculis, dixit:
Pater gratias ago tibi quoniam audisti me. 42 Ego
autem sciebam quia semper me audis, sed propter
populum, qui circumstat, dixi: ut credant quia
tu me misisti. 43 Hæc cum dixisset, voce magna
clamavit: Lazare veni foras. 44 Et statim prodiit qui
fuerat mortuus, ligatus pedes, et manus institis,
et facies illius sudario erat ligata. Dixit eis Iesus:
Solvite eum, et sinite abire. 45 Multi ergo ex Iudæis,
qui venerant ad Mariam, et Martham, et viderant
quæ fecit Iesus, crediderunt in eum. 46 Quidam
autem ex ipsis abierunt ad Pharisæos, et dixerunt
eis quæ fecit Iesus. 47 Collegerunt ergo Pontifices
et Pharisæi concilium, et dicebant: Quid faciamus,
quia hic homo multa signa facit? 48 Si dimittimus

eum sic, omnes credent in eum: et venient Romani,
et tollent nostrum locum, et gentem. 49 Unus
autem ex ipsis Caiphas nomine, cum esset Pontifex
anni illius, dixit eis: Vos nescitis quidquam, 50 nec
cogitatis quia expedit vobis ut unus moriatur homo
pro populo, et non tota gens pereat. 51 Hoc autem
a semetipso non dixit: sed cum esset Pontifex anni
illius, prophetavit, quod Iesus moriturus erat pro
gente, 52 et non tantum pro gente, sed ut filios
Dei, qui erant dispersi, congregaret in unum. 53
Ab illo ergo die cogitaverunt ut interficerent eum.
54 Iesus ergo iam non in palam ambulabat apud
Iudæos, sed abiit in regionem iuxta desertum, in
civitatem, quæ dicitur Ephrem, et ibi morabatur
cum discipulis suis. 55 Proximum autem erat Pascha
Iudæorum: et ascenderunt multi Ierosolymam de
regione ante Pascha, ut sanctificarent se ipsos.
56 Quærebant ergo Iesum: et colloquebantur ad
invicem, in templo stantes: Quid putatis, quia non
venit ad diem festum? 57 Dederant autem Pontifices,
et Pharisæi mandatum, ut si quis cognoverit ubi sit,
indicet, ut apprehendant eum.

12 Iesus ergo ante sex dies Paschæ venit
Bethaniam, ubi Lazarus fuerat mortuus, quem
suscitavit Iesus. 2 Fecerunt autem ei cœnam ibi:
et Martha ministrabat, Lazarus vero unus erat
ex discumbentibus cum eo. 3 Maria ergo accepit
libram unguenti nardi pistici, pretiosi, et unxit
pedes Iesu, et extersit pedes eius capillis suis: et
domus impleta est ex odore unguenti. 4 Dixit
ergo unus ex discipulis eius, Iudas Iscariotes, qui
erat eum traditurus: 5 Quare hoc unguentum non
væniit trecentis denariis, et datum est egenis? 6
Dixit autem hoc, non quia de egenis pertinebat
ad eum, sed quia fur erat, et loculos habens, ea,
quæ mittebantur, portabat. 7 Dixit ergo Iesus:
Sinite illam ut in diem sepulturæ meæ servet illud.
8 Pauperes enim semper habetis vobiscum: me
autem non semper habetis. 9 Cognovit ergo turba
multa ex Iudæis quia illic est: et venerunt, non
propter Iesum tantum, sed ut Lazarum viderent,
quem suscitavit a mortuis. 10 Cogitaverunt autem
principes sacerdotum ut et Lazarum interficerent:
11 quia multi propter illum abibant ex Iudæis, et
credebant in Iesum. 12 In crastinum autem turba
multa, quæ venerat ad diem festum, cum audissent
quia venit Iesus Ierosolymam: 13 acceperunt ramos
palmarum, et processerunt obviam ei, et clamabant:
Hosanna! Benedictus, qui venit in nomine Domini,
Rex Israel! 14 Et invenit Iesus asellum, et sedit super
eum, sicut scriptum est: 15 Noli timere filia Sion:
ecce Rex tuus venit sedens super pullum asinæ. 16
Hæc non cognoverunt discipuli eius primum: sed
quando glorificatus est Iesus, tunc recordati sunt
quia hæc erant scripta de eo: et hæc fecerunt ei.
17 Testimonium ergo perhibebat turba, quæ erat
cum eo quando Lazarum vocavit de monumento, et
suscitavit eum a mortuis. 18 Propterea et obviam
venit ei turba: quia audierunt fecisse hoc signum.
19 Pharisæi ergo dixerunt ad semetipsos: Videtis
quia nihil proficimus? Ecce mundus totus post
eum abiit. 20 Erant autem quidam Gentiles ex
his, qui ascenderant ut adorarent in die festo.
21 Hi ergo accesserunt ad Philippum, qui erat a
Bethsaida Galilææ, et rogabant eum, dicentes:
Domine, volumus Iesum videre. 22 Venit Philippus,
et dicit Andreæ: Andreas rursum, et Philippus
dixerunt Iesu. 23 Iesus autem respondit eis, dicens:
Venit hora, ut clarificetur Filius hominis. 24 Amen,
amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in
terram, mortuum fuerit; ipsum solum manet. Si
autem mortuum fuerit, multum fructum affert. 25
Qui amat animam suam, perdet eam: et qui odit
animam suam in hoc mundo, in vitam æternam
custodit eam. (aiōnios g166) 26 Si quis mihi ministrat,
me sequatur: et ubi sum ego, illic et minister meus
erit. Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum
Pater meus. 27 Nunc anima mea turbata est. Et
quid dicam? Pater, salvifica me ex hac hora? Sed
propterea veni in horam hanc. 28 Pater, clarifica
nomen tuum. Venit ergo vox de cælo: Et clarificavi,
et iterum clarificabo. 29 Turba ergo, quæ stabat,
et audierat, dicebat tonitruum esse factum. Alii
dicebant: Angelus ei locutus est. 30 Respondit
Iesus, et dixit: Non propter me hæc vox venit,
sed propter vos. 31 Nunc iudicium est mundi:
nunc princeps huius mundi eiicietur foras. 32 Et
ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad
me ipsum. 33 (hoc autem dicebat, significans qua
morte esset moriturus.) 34 Respondit ei turba:
Nos audivimus ex lege, quia Christus manet in
æternum: et quomodo tu dicis, Oportet exaltari
Filium hominis? Quis est iste Filius hominis? (aiōn
g165) 35 Dixit ergo eis Iesus: Adhuc modicum, lumen
in vobis est. Ambulate dum lucem habetis, ut non
vos tenebræ comprehendant: et qui ambulant in
tenebris, nescit quo vadat. 36 Dum lucem habetis,
credite in lucem, ut filii lucis sitis. Hæc locutus
est Iesus: et abiit, et abscondit se ab eis. 37 Cum
autem tanta signa fecisset coram eis, non credebant
in eum: 38 ut sermo Isaiæ prophetæ impleretur,
quem dixit: Domine, quis credidit auditui nostro? Et
brachium Domini cui revelatum est? 39 Propterea
non poterant credere, quia iterum dixit Isaias: 40
Excæcavit oculos eorum, et induravit cor eorum:

ut non videant oculis, et non intelligant corde, et
convertantur, et sanem eos. 41 Hæc dixit Isaias,
quando vidit gloriam eius, et locutus est de eo. 42
Verumtamen et ex principibus multi crediderunt
in eum: sed propter Pharisæos non confitebantur,
ut e synagoga non eiicerentur. 43 Dilexerunt enim
gloriam hominum magis, quam gloriam Dei. 44
Iesus autem clamavit, et dixit: Qui credit in me,
non credit in me, sed in eum, qui misit me. 45 Et
qui videt me, videt eum, qui misit me. 46 Ego lux
in mundum veni: ut omnis, qui credit in me, in
tenebris non maneat. 47 Et si quis audierit verba
mea, et non custodierit: ego non iudico eum. Non
enim veni ut iudicem mundum, sed ut salvificem
mundum. 48 Qui spernit me, et non accipit verba
mea: habet qui iudicet eum. Sermo, quem locutus
sum, ille iudicabit eum in novissimo die. 49 Quia
ego ex me ipso non sum locutus, sed qui misit me
Pater, ipse mihi mandatum dedit quid dicam, et
quid loquar. 50 Et scio quia mandatum eius vita
æterna est. Quæ ergo ego loquor, sicut dixit mihi
Pater, sic loquor. (aiōnios g166)

13 Ante diem festum Paschæ, sciens Iesus quia
venit hora eius ut transeat ex hoc mundo ad
Patrem: cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in
finem dilexit eos. 2 Et cœna facta, cum diabolus
iam misisset in cor ut traderet eum Iudas Simonis
Iscariotæ: 3 sciens quia omnia dedit ei Pater in
manus, et quia a Deo exivit, et ad Deum vadit: 4 surgit
a cœna, et ponit vestimenta sua: et cum accepisset
linteum, præcinxit se. 5 Deinde mittit aquam in
pelvim, et cœpit lavare pedes discipulorum, et
extergere linteo, quo erat præcinctus. 6 Venit ergo
ad Simonem Petrum. Et dicit ei Petrus: Domine,
tu mihi lavas pedes? 7 Respondit Iesus, et dixit
ei: Quod ego facio, tu nescis modo, scies autem
postea. 8 Dicit ei Petrus: Non lavabis mihi pedes
in æternum. Respondit ei Iesus: Si non lavero te,
non habebis partem mecum. (aiōn g165) 9 Dicit ei
Simon Petrus: Domine, non tantum pedes meos,
sed et manus, et caput. 10 Dicit ei Iesus: Qui lotus
est, non indiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus
totus. Et vos mundi estis, sed non omnes. 11 Sciebat
enim quisnam esset qui traderet eum: propterea
dixit: Non estis mundi omnes. 12 Postquam ergo
lavit pedes eorum, et accepit vestimenta sua: cum
recubuisset iterum dixit eis: Scitis quid fecerim
vobis? 13 Vos vocatis me Magister, et Domine, et
bene dicitis: sum etenim. 14 Si ergo ego lavi pedes
vestros, Dominus, et Magister: et vos debetis alter
alterius lavare pedes. 15 Exemplum enim dedi vobis,
ut quemadmodum ego feci vobis, ita et vos faciatis.
16 Amen, amen dico vobis: non est servus maior
Domino suo: neque apostolus maior est eo, qui misit
illum. 17 Si hæc scitis, beati eritis si feceritis ea. 18
Non de omnibus vobis dico: ego scio quos elegerim:
sed ut adimpleatur Scriptura: Qui manducat mecum
panem, levabit contra me calcaneum suum. 19
Amodo dico vobis, priusquam fiat: ut cum factum
fuerit, credatis, quia ego sum. 20 Amen, amen dico
vobis: Qui accipit si quem misero, me accipit: qui
autem me accipit, accipit eum, qui me misit. 21
Cum hæc dixisset Iesus, turbatus est spiritu: et
protestatus est, et dixit: Amen, amen dico vobis:
Quia unus ex vobis tradet me. 22 Aspiciebant ergo
ad invicem discipuli, hæsitantes de quo diceret.
23 Erat ergo recumbens unus ex discipulis eius in
sinu Iesu, quem diligebat Iesus. 24 Innuit ergo huic
Simon Petrus: et dixit ei: Quis est, de quo dicit?
25 Itaque cum recubuisset ille supra pectus Iesu,
dicit ei: Domine quis est? 26 Respondit Iesus: Ille
est, cui ego intinctum panem porrexero. Et cum
intinxisset panem, dedit Iudæ Simonis Iscariotæ.
27 Et post buccellam, introivit in eum Satanas. Et
dixit ei Iesus: Quod facis, fac citius. 28 Hoc autem
nemo scivit discumbentium ad quid dixerit ei.
29 Quidam enim putabant, quia loculos habebat
Iudas, quod dixisset ei Iesus: Eme ea, quæ opus
sunt nobis ad diem festum: aut egenis ut aliquid
daret. 30 Cum ergo accepisset ille buccellam, exivit
continuo. Erat autem nox. 31 Cum ergo exisset,
dixit Iesus: Nunc clarificatus est Filius hominis: et
Deus clarificatus est in eo. 32 Si Deus clarificatus
est in eo, et Deus clarificabit eum in semetipso: et
continuo clarificabit eum. 33 Filioli, adhuc modicum
vobiscum sum. Quæretis me: et sicut dixi Iudæis:
Quo ego vado, vos non potestis venire: et vobis dico
modo. 34 Mandatum novum do vobis: Ut diligatis
invicem, sicut dilexi vos, ut et vos diligatis invicem.
35 In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis,
si dilectionem habueritis ad invicem. 36 Dicit ei
Simon Petrus: Domine, quo vadis? Respondit Iesus:
Quo ego vado, non potes me modo sequi: sequeris
autem postea. 37 Dicit ei Petrus: Quare non possum
te sequi modo? Animam meam pro te ponam. 38
Respondit ei Iesus: Animam tuam pro me pones?
Amen, amen dico tibi: non cantabit gallus, donec
ter me neges.

14 Non turbetur cor vestrum. Creditis in Deum,
et in me credite. 2 In domo Patris mei
mansiones multæ sunt. Si quo minus dixissem vobis:
Quia vado parare vobis locum. 3 Et si abiero, et
præparavero vobis locum: iterum venio, et accipiam
vos ad meipsum, ut ubi sum ego, et vos sitis. 4

Et quo ego vado scitis, et viam scitis. **5** Dicit ei
Thomas: Domine, nescimus quo vadis: et quo modo
possumus viam scire? **6** Dicit ei Iesus: Ego sum via,
et veritas, et vita. Nemo venit ad Patrem, nisi per
me. **7** Si cognovissetis me, et Patrem meum utique
cognovissetis: et amodo cognoscetis eum, et vidistis
eum. **8** Dicit ei Philippus: Domine, ostende nobis
Patrem, et sufficit nobis. **9** Dicit ei Iesus: Tanto
tempore vobiscum sum: et non cognovistis me?
Philippe, qui videt me, videt et Patrem. Quomodo
tu dicis: Ostende nobis Patrem? **10** Non creditis quia
ego in Patre, et Pater in me est? Verba, quæ ego
loquor vobis, a me ipso non loquor. Pater autem
in me manens, ipse fecit opera. **11** Non creditis
quia ego in Patre, et Pater in me est? **12** Alioquin
propter opera ipsa credite. Amen, amen dico vobis,
qui credit in me, opera, quæ ego facio, et ipse faciet,
et maiora horum faciet: quia ego ad Patrem vado.
13 Et quodcumque petieritis Patrem in nomine
meo, hoc faciam: ut glorificetur Pater in Filio. **14**
Si quid petieritis me in nomine meo, hoc faciam.
15 Si diligitis me: mandata mea servate. **16** Et ego
rogabo Patrem, et alium Paraclitum dabit vobis, ut
maneat vobiscum in æternum, **(aiōn g165)** **17** Spiritum
veritatis, quem mundus non potest accipere, quia
non videt eum, nec scit eum. Vos autem cognoscetis
eum: quia apud vos manebit, et in vobis erit. **18**
Non relinquam vos orphanos: veniam ad vos. **19**
Adhuc modicum: et mundus me iam non videt. Vos
autem videtis me: quia ego vivo, et vos vivetis. **20** In
illo die vos cognoscetis quia ego sum in Patre meo,
et vos in me, et ego in vobis. **21** Qui habet mandata
mea, et servat ea: ille est, qui diligit me. Qui autem
diligit me, diligetur a Patre meo: et ego diligam
eum, et manifestabo ei meipsum. **22** Dicit ei Iudas,
non ille Iscariotes: Domine, quid factum est, quia
manifestaturus es nobis tepisum, et non mundo?
23 Respondit Iesus, et dixit ei: Si quis diligit me,
sermonem meum servabit, et Pater meus diliget
eum, et ad eum veniemus, et mansionem apud eum
faciemus: **24** qui non diligit me, sermones meos
non servat. Et sermonem, quem audistis, non est
meus: sed eius, qui misit me, Patris. **25** Hæc locutus
sum vobis apud vos manens. **26** Paraclitus autem
Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in nomine meo,
ille vos docebit omnia, et suggeret vobis omnia,
quæcumque dixero vobis. **27** Pacem relinquo vobis,
pacem meam do vobis: non quomodo mundus dat,
ego do vobis. Non turbetur cor vestrum, neque
formidet. **28** Audistis quia ego dixi vobis: Vado, et
venio ad vos. Si diligeretis me, gauderetis utique,
quia vado ad Patrem: quia Pater maior me est. **29**
Et nunc dixi vobis priusquam fiat: ut cum factum
fuerit, credatis. **30** Iam non multa loquar vobiscum.
Venit enim princeps mundi huius, et in me non
habet quidquam. **31** Sed ut cognoscat mundus quia
diligo Patrem, et sicut mandatum dedit mihi Pater,
sic facio. Surgite, eamus hinc.

15 Ego sum vitis vera: et Pater meus agricola
est. **2** Omnem palmitem in me non ferentem
fructum, tollet eum: et omnem, qui fert fructum,
purgabit eum, ut fructum plus afferat. **3** Iam vos
mundi estis propter sermonem, quem locutus sum
vobis. **4** Manete in me: et ego in vobis. Sicut palmes
non potest fere fructum a semetipso, nisi manserit
in vite: sic nec vos, nisi in me manseritis. **5** Ego sum
vitis, vos palmites: qui manet in me, et ego in eo,
hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis
facere. **6** Si quis in me non manserit: mittetur
foras sicut palmes, et arescet, et colligent eum,
et in ignem mittent, et ardet. **7** Si manseritis in
me, et verba mea in vobis manserint: quodcumque
volueritis petetis, et fiet vobis. **8** In hoc clarificatus
est Pater meus, ut fructum plurimum afferatis, et
efficiamini mei discipuli. **9** Sicut dilexit me Pater,
et ego dilexi vos. Manete in dilectione mea. **10** Si
præcepta mea servaveritis, manebitis in dilectione
mea, sicut et ego Patris mei præcepta servavi,
et maneo in eius dilectione. **11** Hæc locutus sum
vobis: ut gaudium meum in vobis sit, et gaudium
vestrum impleatur. **12** Hoc est præceptum meum ut
diligatis invicem, sicut dilexi vos. **13** Maiorem hac
dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat qui
pro amicis suis. **14** Vos amici mei estis, si feceritis
quæ ego præcipio vobis. **15** Iam non dicam vos
servos: quia servus nescit quid faciat dominus eius.
Vos autem dixi amicos: quia omnia quæcumque
audivi a Patre meo, nota feci vobis. **16** Non vos me
elegistis: sed ego elegi vos, et posui vos ut eatis,
et fructum afferatis: et fructus vester maneat: ut
quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, det
vobis. **17** Hæc mando vobis, ut diligatis invicem. **18**
Si mundus vos odit: scitote quia me priorem vobis
odio habuit. **19** Si de mundo fuissetis: mundus quod
suum erat diligeret: quia vero de mundo non estis,
sed ego elegi vos de mundo, propterea odit vos
mundus. **20** Mementote sermonis mei, quem ego
dixi vobis: non est servus maior domino suo. Si me
persecuti sunt, et vos persequentur: si sermonem
meum servaverunt, et vestrum servabunt. **21** Sed
hæc omnia facient vobis propter nomen meum: quia
nesciunt eum, qui misit me. **22** Si non venissem, et
locutus fuissem eis, peccatum non haberent: nunc
autem excusationem non habent de peccato suo. **23**
Qui me odit: et Patrem meum odit. **24** Si opera non

fecissem in eis, quæ nemo alius fecit, peccatum non
haberent: nunc autem et viderunt, et oderunt et
me, et Patrem meum. 25 Sed ut adimpleatur sermo,
qui in lege eorum scriptus est: Quia odio habuerunt
me gratis. 26 Cum autem venerit Paraclitus, quem
ego mittam vobis a Patre, Spiritum veritatis, qui a
Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me:
27 et vos testimonium perhibebitis, quia ab initio
mecum estis.

16 Hæc locutus sum vobis, ut non scandalizemini.
2 Absque synagogis facient vos: sed venit hora,
ut omnis, qui interficit vos, arbitretur obsequium
se præstare Deo. 3 Et hæc facient vobis, quia non
noverunt Patrem, neque me. 4 Sed hæc locutus sum
vobis: ut cum venerit hora eorum reminiscamini,
quia ego dixi vobis. 5 Hæc autem vobis ab initio
non dixi, quia vobiscum eram: Et nunc vado ad
eum, qui misit me; et nemo ex vobis interrogat
me, Quo vadis? 6 Sed quia hæc locutus sum vobis,
tristitia implevit cor vestrum. 7 Sed ego veritatem
dico vobis: expedit vobis ut ego vadam: si enim
non abiero, Paraclitus non veniet ad vos: si autem
abiero, mittam eum ad vos. 8 Et cum venerit ille,
arguet mundum de peccato, et de iustitia, et de
iudicio. 9 De peccato quidem: quia non crediderunt
in me. 10 De iustitia vero: quia ad Patrem vado: et
iam non videbitis me: 11 De iudicio autem: quia
princeps huius mundi iam iudicatus est. 12 Adhuc
multa habeo vobis dicere: sed non potestis portare
modo. 13 Cum autem venerit ille Spiritus veritatis,
docebit vos omnem veritatem. Non enim loquetur
a semetipso: sed quæcumque audiet loquetur, et
quæ ventura sunt annunciabit vobis. 14 Ille me
clarificabit: quia de meo accipiet, et annunciabit
vobis. 15 Omnia quæcumque habet Pater, mea sunt.
Propterea dixi: quia de meo accipiet, et annunciabit
vobis. 16 Modicum, et iam non videbitis me: et
iterum modicum, et videbitis me: quia vado ad
Patrem. 17 Dixerunt ergo ex discipulis eius ad
invicem: Quid est hoc, quod dicit nobis: Modicum,
et non videbitis me: et iterum modicum, et videbitis
me, et quia vado ad Patrem? 18 Dicebant ergo:
Quid est hoc, quod dicit, Modicum? nescimus quid
loquitur. 19 Cognovit autem Iesus, quia volebant
eum interrogare, et dixit eis: De hoc quæritis inter
vos quia dixi, Modicum, et non videbitis me: et
iterum modicum, et videbitis me. 20 Amen, amen
dico vobis: quia plorabitis, et flebitis vos, mundus
autem gaudebit: vos autem contristabimini, sed
tristitia vestra vertetur in gaudium. 21 Mulier
cum parit, tristitiam habet, quia venit hora eius:
cum autem peperierit puerum, iam non meminit
pressuræ propter gaudium: quia natus est homo in
mundum. 22 Et vos igitur nunc quidem tristitiam
habetis, iterum autem videbo vos, et gaudebit
cor vestrum: et gaudium vestrum nemo tollet a
vobis. 23 Et in illo die me non rogabitis quidquam.
Amen, amen dico vobis: siquid petieritis Patrem
in nomine meo, dabit vobis. 24 Usque modo
non petistis quidquam in nomine meo: Petite, et
accipietis, ut gaudium vestrum sit plenum. 25 Hæc
in proverbiis locutus sum vobis. Venit hora cum
iam non in proverbiis loquar vobis, sed palam de
Patre annunciabo vobis. 26 In illo die in nomine
meo petetis: et non dico vobis quia ego rogabo
Patrem de vobis: 27 Ipse enim Pater amat vos,
quia vos me amastis, et credidistis, quia ego a
Deo exivi. 28 Exivi a Patre, et veni in mundum:
iterum relinquo mundum, et vado ad Patrem. 29
Dicunt ei discipuli eius: Ecce nunc palam loqueris,
et proverbium nullum dicis. 30 Nunc scimus quia
scis omnia, et non opus est tibi ut quis te interroget:
in hoc credimus quia a Deo existi. 31 Respondit eis
Iesus: Modo creditis? 32 Ecce venit hora, et iam
venit, ut dispergamini unusquisque in propria, et
me solum relinquatis: et non sum solus, quia Pater
mecum est. 33 Hæc locutus sum vobis, ut in me
pacem habeatis. In mundo pressuram habebitis: sed
confidite, ego vici mundum.

17 Hæc locutus est Iesus: et sublevatis oculis
in cælum, dixit: Pater venit hora, clarifica
Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te: 2 Sicut
dedisti ei potestatem omnis carnis, ut omne, quod
dedisti ei, det eis vitam æternam. (aiōnios g166) 3
Hæc est autem vita æterna: Ut cognoscant te, solum
Deum verum, et quem misisti Iesum Christum.
(aiōnios g166) 4 Ego te clarificavi super terram: opus
consummavi, quod dedisti mihi ut faciam: 5 et nunc
clarifica me tu Pater apud temetipsum, claritate,
quam habui prius, quam mundus esset, apud te. 6
Manifestavi nomen tuum hominibus, quos dedisti
mihi de mundo: Tui erant, et mihi eos dedisti: et
sermonem tuum servaverunt. 7 Nunc cognoverunt
quia omnia, quæ dedisti mihi, abs te sunt: 8 quia
verba, quæ dedisti mihi, dedi eis: et ipsi acceperunt,
et cognoverunt vere quia a te exivi, et crediderunt
quia tu me misisti. 9 Ego pro eis rogo: Non pro
mundo rogo, sed pro his, quos dedisti mihi: quia tui
sunt: 10 et mea omnia tua sunt, et tua mea sunt:
et clarificatus sum in eis: 11 Et iam non sum in
mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te venio.
Pater sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti
mihi: ut sint unum, sicut et nos. 12 Cum essem
cum eis, ego servabam eos in nomine tuo. Quos

dedisti mihi, custodivi: et nemo ex eis periit, nisi
filius perditionis, ut Scriptura impleatur. 13 Nunc
autem ad te venio: et hæc loquor in mundo, ut
habeant gaudium meum impletum in semetipsis.
14 Ego dedi eis sermonem tuum, et mundus eos
odio habuit, quia non sunt de mundo, sicut et ego
non sum de mundo. 15 Non rogo ut tollas eos de
mundo, sed ut serves eos a malo. 16 De mundo
non sunt, sicut et ego non sum de mundo. 17
Sanctifica eos in veritate. Sermo tuus veritas est. 18
Sicut tu me misisti in mundum, et ego misi eos in
mundum. 19 Et pro eis ego sanctifico meipsum: ut
sint et ipsi sanctificati in veritate. 20 Non pro eis
autem rogo tantum, sed et pro eis, qui crediturі
sunt per verbum eorum in me: 21 ut omnes unum
sint, sicut tu Pater in me, et ego in te, ut et ipsi
in nobis unum sint: ut credat mundus, quia tu me
misisti. 22 Et ego claritatem, quam dedisti mihi,
dedi eis: ut sint unum, sicut et nos unum sumus.
23 Ego in eis, et tu in me: ut sint consummati in
unum: et cognoscat mundus quia tu me misisti, et
dilexisti eos, sicut et me dilexisti. 24 Pater, quos
dedisti mihi, volo ut ubi sum ego, et illi sint mecum:
ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi:
quia dilexisti me ante constitutionem mundi. 25
Pater iuste, mundus te non cognovit. Ego autem te
cognovi: et hi cognoverunt, quia tu me misisti. 26
Et notum feci eis nomen tuum, et notum faciam: ut
dilectio, qua dilexisti me, in ipsis sit, et ego in ipsis.

18 Hæc cum dixisset Iesus, egressus est cum
discipulis suis trans Torrentem Cedron, ubi
erat hortus, in quem introivit ipse, et discipuli
eius. 2 Sciebat autem et Iudas, qui tradebat eum,
locum: quia frequenter Iesus convenerat illuc
cum discipulis suis. 3 Iudas ergo cum accepisset
cohortem, et a Pontificibus, et Pharisæis ministros,
venit illuc cum laternis, et facibus, et armis. 4
Iesus itaque sciens omnia, quæ ventura erant super
eum, processit, et dixit eis: Quem quæritis? 5
Responderunt ei: Iesum Nazarenum. Dicit eis Iesus:
Ego sum. Stabat autem et Iudas, qui tradebat eum,
cum ipsis. 6 Ut ergo dixit eis: Ego sum: abierunt
retrorsum, et ceciderunt in terram. 7 Iterum
ergo interrogavit eos: Quem quæritis? Illi autem
dixerunt: Iesum Nazarenum. 8 Respondit Iesus:
Dixi vobis, quia ego sum: si ergo me quæritis, sinite
hos abire. 9 Ut impleretur sermo, quem dixit: Quia
quos dedisti mihi, non perdidi ex eis quemquam. 10
Simon ergo Petrus habens gladium eduxit eum: et
percussit pontificis servum: et abscidit auriculam
eius dexteram. Erat autem nomen servo Malchus.
11 Dixit ergo Iesus Petro: Mitte gladium tuum in
vaginam. Calicem, quem dedit mihi Pater, non
bibam illum? 12 Cohors ergo, et tribunus, et ministri
Iudæorum comprehenderunt Iesum, et ligaverunt
eum: 13 Et adduxerunt eum ad Annam primum,
erat enim socer Caiphæ, qui erat pontifex anni
illius. 14 Erat autem Caiphas, qui consilium dederat
Iudæis: Quia expedit, unum hominem mori pro
populo. 15 Sequebatur autem Iesum Simon Petrus,
et alius discipulus. Discipulus autem ille erat notus
pontifici, et introivit cum Iesu in atrium pontificis.
16 Petrus autem stabat ad ostium foris. Exivit ergo
discipulus alius, qui erat notus pontifici, et dixit
ostiariæ: et introduxit Petrum. 17 Dicit ergo Petro
ancilla ostiaria: Numquid et tu ex discipulis es
hominis istius? Dicit ille: Non sum. 18 Stabant
autem servi, et ministri ad prunas: quia frigus
erat, et calefaciebant se: erat autem cum eis et
Petrus stans, et calefaciens se. 19 Pontifex ergo
interrogavit Iesum de discipulis suis, et de doctrina
eius. 20 Respondit ei Iesus: Ego palam locutus sum
mundo: ego semper docui in synagoga, et in templo,
quo omnes Iudæi conveniunt: et in occulto locutus
sum nihil. 21 Quid me interrogas? Interroga eos,
qui audierunt quid locutus sim ipsis: ecce hi sciunt
quæ dixerim ego. 22 Hæc autem cum dixisset, unus
assistens ministrorum dedit alapam Iesu, dicens: Sic
respondes pontifici? 23 Respondit ei Iesus: Si male
locutus sum, testimonium perhibe de malo: si autem
bene, quid me cædis? 24 Et misit eum Annas ligatum
ad Caipham pontificem. 25 Erat autem Simon Petrus
stans, et calefaciens se. Dixerunt ergo ei: Numquid
et tu ex discipulis eius es? Negavit ille, et dixit: Non
sum. 26 Dicit ei unus ex servis pontificis, cognatus
eius, cuius abscidit Petrus auriculam: Nonne ego
te vidi in horto cum illo? 27 Iterum ergo negavit
Petrus: et statim gallus cantavit. 28 Adducunt
ergo Iesum a Caipha in prætorium. Erat autem
mane: et ipsi non introierunt in prætorium, ut
non contaminarentur, sed ut manducarent Pascha.
29 Exivit ergo Pilatus ad eos foras, et dixit: Quam
accusationem affertis adversus hominem hunc?
30 Responderunt, et dixerunt ei: Si non esset hic
malefactor, non tibi tradidissemus eum. 31 Dixit
ergo eis Pilatus: Accipite eum vos, et secundum
legem vestram iudicate eum. Dixerunt ergo ei
Iudæi: Nobis non licet interficere quemquam. 32
Ut sermo Iesu impleretur, quem dixit, significans
qua morte esset moriturus. 33 Introivit ergo iterum
in prætorium Pilatus, et vocavit Iesum, et dixit
ei: Tu es rex Iudæorum? 34 Respondit Iesus: A
temetipso hoc dicis, an alii dixerunt tibi de me? 35
Respondit Pilatus: Numquid ego Iudæus sum? Gens
tua, et pontifices tradiderunt te mihi: quid fecisti?

36 Respondit Iesus: Regnum meum non est de hoc
mundo. Si ex hoc mundo esset regnum meum,
ministri mei utique decertarent ut non traderer
Iudæis: nunc autem regnum meum non est hinc. 37
Dixit itaque ei Pilatus: Ergo rex es tu? Respondit
Iesus: Tu dicis quia rex sum ego. Ego in hoc natus
sum, et ad hoc veni in mundum, ut testimonium
perhibeam veritati: omnis, qui est ex veritate, audit
vocem meam. 38 Dicit ei Pilatus: Quid est veritas?
Et cum hoc dixisset, iterum exivit ad Iudæos, et
dicit eis: Ego nullam invenio in eo causam. 39
Est autem consuetudo vobis ut unum dimittam
vobis in Pascha: vultis ergo dimittam vobis regem
Iudæorum? 40 Clamaverunt ergo rursum omnes,
dicentes: Non hunc, sed Barabbam. Erat autem
Barabbas latro.

19 Tunc ergo apprehendit Pilatus Iesum, et
flagellavit. 2 Et milites plectentes coronam de
spinis, imposuerunt capiti eius: et veste purpurea
circumdederunt eum. 3 Et veniebant ad eum, et
dicebant: Ave, rex Iudæorum: et dabant ei alapas. 4
Exivit ergo iterum Pilatus foras, et dicit eis: Ecce
adduco vobis eum foras, ut cognoscatis quia nullam
invenio in eo causam. 5 (Exivit ergo Iesus portans
coronam spineam, et purpureum vestimentum:
) Et dicit eis: Ecce homo. 6 Cum ergo vidissent
eum Pontifices, et ministri, clamabant, dicentes:
Crucifige, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Accipite
eum vos, et crucifigite: ego enim non invenio in
eo causam. 7 Responderunt ei Iudæi: Nos legem
habemus, et secundum legem debet mori, quia
Filium Dei se fecit. 8 Cum ergo audisset Pilatus
hunc sermonem, magis timuit. 9 Et ingressus est
prætorium iterum: et dixit ad Iesum: Unde es
tu? Iesus autem responsum non dedit ei. 10 Dicit
ergo ei Pilatus: Mihi non loqueris? Nescis quia
potestatem habeo crucifigere te, et potestatem
habeo dimittere te? 11 Respondit Iesus: Non haberes
potestatem adversum me ullam, nisi tibi datum
esset desuper. Propterea qui me tradidit tibi, maius
peccatum habet. 12 Et exinde quærebat Pilatus
dimittere eum. Iudæi autem clamabant dicentes: Si
hunc dimittis, non es amicus Cæsaris. Omnis enim,
qui se regem facit, contradicit Cæsari. 13 Pilatus
autem cum audisset hos sermones, adduxit foras
Iesum: et sedit pro tribunali, in loco, qui dicitur
Lithostrotos, Hebraice autem Gabbatha. 14 Erat
autem parasceve Paschæ, hora quasi sexta, et dicit
Iudæis: Ecce rex vester. 15 Illi autem clamabant:
Tolle, tolle, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Regem
vestrum crucifigam? Responderunt Pontifices: Non
habemus Regem, nisi Cæsarem. 16 Tunc ergo
tradidit eis illum ut crucifigeretur. Susceperunt
autem Iesum, et eduxerunt. 17 Et baiulans sibi
crucem exivit in eum, qui dicitur Calvariæ, locum,
Hebraice autem Golgotha: 18 ubi crucifixerunt
eum, et cum eo alios duos hinc, et hinc, medium
autem Iesum. 19 Scripsit autem et titulum Pilatus:
et posuit super crucem. Erat autem scriptum: Iesus
Nazarenus, Rex Iudæorum. 20 Hunc ergo titulum
multi Iudæorum legerunt: quia prope civitatem
erat locus, ubi crucifixus est Iesus: Et erat scriptum
Hebraice, Græce, et Latine. 21 Dicebant ergo Pilato
Pontifices Iudæorum: Noli scribere, Rex Iudæorum:
sed quia ipse dixit: Rex sum Iudæorum. 22 Respondit
Pilatus: Quod scripsi, scripsi. 23 Milites ergo cum
crucifixissent eum, acceperunt vestimenta eius, (et
fecerunt quattuor partes: unicuique militi partem)
et tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, desuper
contexta per totum. 24 Dixerunt ergo ad invicem:
Non scindamus eam, sed sortiamur de illa cuius
sit. Ut Scriptura impleretur, dicens: Partiti sunt
vestimenta mea sibi: et in vestem meam miserunt
sortem. Et milites quidem hæc fecerunt. 25 Stabant
autem iuxta crucem Iesu mater eius, et soror matris
eius, Maria Cleophæ, et Maria Magdalene. 26 Cum
vidisset ergo Iesus matrem, et discipulum stantem,
quem diligebat, dicit matri suæ: Mulier, ecce filius
tuus. 27 Deinde dicit discipulo: Ecce mater tua.
Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua. 28
Postea sciens Iesus quia omnia consummata sunt, ut
consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. 29 Vas ergo
erat positum aceto plenum. Illi autem spongiam
plenam aceto, hyssopo circumponentes, obtulerunt
ori eius. 30 Cum ergo accepisset Iesus acetum,
dixit: Consummatum est. Et inclinato capite tradidit
spiritum. 31 Iudæi ergo, (quoniam Parasceve erat)
ut non remanerent in cruce corpora Sabbato, (erat
enim magnus dies ille Sabbati) rogaverunt Pilatum
ut frangerentur eorum crura, et tollerentur. 32
Venerunt ergo milites: et primi quidem fregerunt
crura, et alterius, qui crucifixus est cum eo. 33
Ad Iesum autem cum venissent, ut viderunt eum
iam mortuum, non fregerunt eius crura, 34 sed
unus militum lancea latus eius aperuit, et continuo
exivit sanguis, et aqua. 35 Et qui vidit, testimonium
perhibuit: et verum est testimonium eius. Et ille
scit quia vera dicit: ut et vos credatis. 36 Facta
sunt enim hæc ut Scriptura impleretur: Os non
comminuetis ex eo. 37 Et iterum alia Scriptura
dicit: Videbunt in quem transfixerunt. 38 Post
hæc autem rogavit Pilatum Ioseph ab Arimathæa,
(eo quod esset discipulus Iesu, occultus autem
propter metum Iudæorum) ut tolleret corpus Iesu.
Et permisit Pilatus. Venit ergo, et tulit corpus Iesu.

39 Venit autem et Nicodemus, qui venerat ad Iesum
nocte primum, ferens mixturam myrrhæ, et aloes,
quasi libras centum. 40 Acceperunt ergo corpus
Iesu, et ligaverunt illud linteis cum aromatibus,
sicut mos est Iudæis sepelire. 41 Erat autem in loco,
ubi crucifixus est, hortus: et in horto monumentum
novum, in quo nondum quisquam positus erat. 42
Ibi ergo propter Parasceven Iudæorum, quia iuxta
erat monumentum, posuerunt Iesum.

20 Una autem Sabbati, Maria Magdalene venit
mane, cum adhuc tenebræ essent, ad
monumentum: et vidit lapidem sublatum a
monumento. 2 Cucurrit ergo, et venit ad Simonem
Petrum, et ad alium discipulum, quem amabat Iesus,
et dicit illis: Tulerunt Dominum de monumento,
et nescimus ubi posuerunt eum. 3 Exiit ergo
Petrus, et ille alius discipulus, et venerunt ad
monumentum. 4 Currebant autem duo simul, et ille
alius discipulus præcucurrit citius Petro, et venit
primus ad monumentum. 5 Et cum se inclinasset,
vidit posita linteamina, non tamen introivit. 6
Venit ergo Simon Petrus sequens eum, et introivit
in monumentum, et vidit linteamina posita, 7 et
sudarium, quod fuerat super caput eius, non cum
linteaminibus positum, sed separatim involutum in
unum locum. 8 Tunc ergo introivit et ille discipulus,
qui venerat primus ad monumentum: et vidit, et
credidit: 9 nondum enim sciebant Scripturam, quia
oportebat eum a mortuis resurgere. 10 Abierunt
ergo iterum discipuli ad semetipsos. 11 Maria autem
stabat ad monumentum foris, plorans: Dum ergo
fleret, inclinavit se, et prospexit in monumentum:
12 et vidit duos Angelos in albis, sedentes, unum ad
caput, et unum ad pedes, ubi positum fuerat corpus
Iesu. 13 Dicunt ei illi: Mulier, quid ploras? Dicit
eis: Quia tulerunt Dominum meum: et nescio ubi
posuerunt eum. 14 Hæc cum dixisset, conversa est
retrorsum, et vidit Iesum stantem: et non sciebat
quia Iesus est. 15 Dicit ei Iesus: Mulier, quid ploras?
Quem quæris? Illa existimans quia hortulanus esset,
dicit ei: Domine, si tu sustulisti eum, dicito mihi
ubi posuisti eum: et ego eum tollam. 16 Dicit ei
Iesus: Maria. Conversa illa, dicit ei: Rabboni (quod
dicitur Magister.) 17 Dicit ei Iesus: Noli me tangere,
nondum enim ascendi ad Patrem meum: vade autem
ad fratres meos, et dic eis: Ascendo ad Patrem
meum, et Patrem vestrum, Deum meum, et Deum
vestrum. 18 Venit Maria Magdalene annuncians
discipulis: Quia vidi Dominum, et hæc dixit mihi. 19
Cum ergo sero esset die illo, una Sabbatorum, et
fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati
propter metum Iudæorum: venit Iesus, et stetit
in medio, et dixit eis: Pax vobis. 20 Et cum hoc
dixisset, ostendit eis manus, et latus. Gavisi sunt
ergo discipuli, viso Domino. 21 Dixit ergo eis
iterum: Pax vobis. Sicut misit me Pater, et ego
mitto vos. 22 Hæc cum dixisset, insufflavit: et
dixit eis: Accipite Spiritum Sanctum: 23 quorum
remiseritis peccata, remittuntur eis: et quorum
retinueritis, retenta sunt. 24 Thomas autem unus
ex duodecim, qui dicitur Didymus, non erat cum
eis quando venit Iesus. 25 Dixerunt ergo ei alii
discipuli: Vidimus Dominum. Ille autem dixit eis:
Nisi videro in manibus eius fixuram clavorum,
et mittam digitum meum in locum clavorum, et
mittam manum meam in latus eius, non credam.
26 Et post dies octo, iterum erant discipuli eius
intus: et Thomas cum eis. Venit Iesus ianuis clausis,
et stetit in medio, et dixit: Pax vobis. 27 Deinde
dicit Thomæ: Infer digitum tuum huc, et vide
manus meas, et affer manum tuam, et mitte in
latus meum: et noli esse incredulus, sed fidelis. 28
Respondit Thomas, et dixit ei: Dominus meus, et
Deus meus. 29 Dixit ei Iesus: Quia vidisti me Thoma,
credidisti: beati qui non viderunt, et crediderunt. 30
Multa quidem, et alia signa fecit Iesus in conspectu
discipulorum suorum, quæ non sunt scripta in libro
hoc. 31 Hæc autem scripta sunt ut credatis, quia
Iesus est Christus Filius Dei: et ut credentes, vitam
habeatis in nomine eius.

21 Postea manifestavit se iterum Iesus discipulis
ad mare Tiberiadis. Manifestavit autem sic: 2
Erant simul Simon Petrus, et Thomas, qui dicitur
Didymus, et Nathanael, qui erat a Cana Galilææ, et
filii Zebedæi, et alii ex discipulis eius duo. 3 Dicit
eis Simon Petrus: Vado piscari. Dicunt ei: Venimus
et nos tecum. Et exierunt, et ascenderunt in navim:
et illa nocte nihil prendiderunt. 4 Mane autem
facto stetit Iesus in littore: non tamen cognoverunt
discipuli quia Iesus est. 5 Dixit ergo eis Iesus: Pueri
numquid pulmentarium habetis? Responderunt ei:
Non. 6 Dicit eis: Mittite in dexteram navigii rete:
et invenietis. Miserunt ergo: et iam non valebant
illud trahere præ multitudine piscium. 7 Dixit ergo
discipulus ille, quem diligebat Iesus, Petro: Dominus
est. Simon Petrus cum audisset quia Dominus est,
tunica succinxit se (erat enim nudus) et misit se in
mare. 8 Alii autem discipuli navigio venerunt: (non
enim longe erant a terra, sed quasi cubitis ducentis)
trahentes rete piscium. 9 Ut ergo descenderunt
in terram, viderunt prunas positas, et piscem
superpositum, et panem. 10 Dicit eis Iesus: Afferte
de piscibus, quos prendidistis nunc. 11 Ascendit
Simon Petrus, et traxit rete in terram, plenum

magnis piscibus centum quinquaginta tribus. Et cum
tanti essent, non est scissum rete. **12** Dicit eis Iesus:
Venite, prandete. Et nemo audebat discumbentium
interrogare eum: Tu quis es? scientes, quia Dominus
est. **13** Et venit Iesus, et accipit panem, et dat eis, et
piscem similiter. **14** Hoc iam tertio manifestatus est
Iesus discipulis suis cum resurrexisset a mortuis.
15 Cum ergo prandissent, dicit Simoni Petro Iesus:
Simon Ioannis diligis me plus his? Dicit ei: Etiam
Domine, tu scis quia amo te. Dicit ei: Pasce agnos
meos. **16** Dicit ei iterum: Simon Ioannis, diligis
me? Ait illi: Etiam Domine, tu scis quia amo te.
Dicit ei: Pasce agnos meos. **17** Dicit ei tertio: Simon
Ioannis, amas me? Contristatus est Petrus, quia
dixit ei tertio, Amas me? et dixit ei: Domine tu
omnia nosti: tu scis quia amo te. Dixit ei: Pasce
oves meas. **18** Amen, amen dico tibi: cum esses
iunior cingebas te, et ambulabas ubi volebas: cum
autem senueris, extendes manus tuas, et alius te
cinget, et ducet quo tu non vis. **19** Hoc autem dixit
significans qua morte clarificaturus esset Deum. Et
cum hoc dixisset, dicit ei: Sequere me. **20** Conversus
Petrus vidit illum discipulum, quem diligebat Iesus,
sequentem, qui et recubuit in cœna super pectus
eius, et dixit: Domine quis est qui tradet te? **21**
Hunc ergo cum vidisset Petrus, dixit Iesu: Domine
hic autem quid? **22** Dicit ei Iesus: Sic eum volo
manere donec veniam, quid ad te? Tu me sequere.
23 Exiit ergo sermo iste inter fratres quia discipulus
ille non moritur. Et non dixit ei Iesus: Non moritur:
sed: Sic eum volo manere donec veniam, quid ad te?
24 Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet
de his, et scripsit hæc: et scimus, quia verum est
testimonium eius. **25** Sunt autem et alia multa, quæ
fecit Iesus: quæ si scribantur per singula, nec ipsum
arbitror mundum capere posse eos, qui scribendi
sunt, libros.

Actuum Apostolorum

1 Primum quidem sermonem feci de omnibus,
O Theophile, quæ cœpit Iesus facere, et
docere **2** usque in diem, qua præcipiens Apostolis
per Spiritum Sanctum, quos elegit, assumptus
est: **3** quibus et præbuit seipsum vivum post
Passionem suam in multis argumentis, per dies
quadraginta apparens eis, et loquens de regno Dei.
4 Et convescens, præcepit eis ab Ierosolymis ne
discederent, sed expectarent Promissionem Patris,
quam audistis (inquit) per os meum: **5** quia Ioannes
quidem baptizavit aqua, vos autem baptizabimini
Spiritu Sancto non post multos hos dies. **6** Igitur
qui convenerant, interrogabant eum, dicentes:
Domine, si in tempore hoc restitues regnum Israel?
7 Dixit autem eis: Non est vestrum nosse tempora
vel momenta, quæ Pater posuit in sua potestate:
8 sed accipietis virtutem supervenientis Spiritus
Sancti in vos, et eritis mihi testes in Ierusalem, et
in omni Iudæa, et Samaria, et usque ad ultimum
terræ. **9** Et cum hæc dixisset, videntibus illis,
elevatus est: et nubes suscepit eum ab oculis eorum.
10 Cumque intuerentur in cælum euntem illum,
ecce duo viri astiterunt iuxta illos in vestibus
albis, **11** qui et dixerunt: Viri Galilæi, quid statis
aspicientes in cælum? Hic Iesus, qui assumptus
est a vobis in cælum, sic veniet quemadmodum
vidistis eum euntem in cælum. **12** Tunc reversi
sunt Ierosolymam a monte, qui vocatur Oliveti,
qui est iuxta Ierusalem, Sabbati habens iter. **13** Et
cum introissent in cœnaculum, ascenderunt ubi
manebant Petrus, et Ioannes, Iacobus, et Andreas,
Philippus, et Thomas, Bartholomæus, et Matthæus,
Iacobus Alphæi, et Simon Zelotes, et Iudas Iacobi.
14 Hi omnes erant perseverantes unanimiter in
oratione cum mulieribus, et Maria matre Iesu, et
fratribus eius. **15** In diebus illis exurgens Petrus in
medio fratrum dixit (erat autem turba hominum
simul, fere centum viginti): **16** Viri fratres, oportet
impleri Scripturam, quam prædixit Spiritus Sanctus
per os David de Iuda, qui fuit dux eorum, qui
comprehenderunt Iesum: **17** qui connumeratus
erat in nobis, et sortitus est sortem ministerii
huius. **18** Et hic quidem possedit agrum de mercede
iniquitatis, et suspensus crepuit medius: et diffusa
sunt omnia viscera eius. **19** Et notum factum est
omnibus habitantibus Ierusalem, ita ut appellaretur
ager ille, lingua eorum, Haceldama, hoc est, Ager
Sanguinis. **20** Scriptum est enim in libro Psalmorum:
Fiat commoratio eorum deserta, et non sit qui
inhabitet in ea: et episcopatum eius accipiat alter.
21 Oportet ergo ex his viris, qui nobiscum sunt
congregati in omni tempore, quo intravit et exivit
inter nos Dominus Iesus, **22** incipiens a baptismate
Ioannis usque in diem, qua assumptus est a nobis,
testem Resurrectionis eius nobiscum fieri unum ex
istis. **23** Et statuerunt duos, Ioseph, qui vocabatur
Barsabas, qui cognominatus est Iustus: et Mathiam.
24 Et orantes dixerunt: Tu Domine, qui corda nosti
omnium, ostende, quem elegeris ex his duobus
unum **25** accipere locum ministerii huius, et
apostolatus, de quo prævaricatus est Iudas ut abiret
in locum suum. **26** Et dederunt sortes eis, et cecidit
sors super Mathiam, et annumeratus est cum
undecim Apostolis.

2 Et cum complerentur dies Pentecostes, erant
omnes pariter in eodem loco: **2** et factus est
repente de cælo sonus, tamquam advenientis
spiritus vehementis, et replevit totam domum ubi
erant sedentes. **3** Et apparuerunt illis dispertitæ
linguæ tamquam ignis, seditque supra singulos
eorum: **4** et repleti sunt omnes Spiritu Sancto, et
cœperunt loqui variis linguis, prout Spiritus Sanctus
dabat eloqui illis. **5** Erant autem in Ierusalem
habitantes Iudæi, viri religiosi ex omni natione,
quæ sub cælo est. **6** Facta autem hac voce, convenit
multitudo, et mente confusa est, quoniam audiebat
unusquisque lingua sua illos loquentes. **7** Stupebant
autem omnes, et mirabantur, dicentes: Nonne ecce
omnes isti, qui loquuntur, Galilæi sunt, **8** et quomodo
nos audivimus unusquisque linguam nostram, in
qua nati sumus? **9** Parthi, et Medi, et Ælamitæ, et qui
habitant Mespotamiam, Iudæam, et Cappadociam,
Pontum, et Asiam, **10** Phrygiam, et Pamphyliam,
Ægyptum, et partes Libyæ, quæ est circa Cyrenen,
et advenæ Romani, **11** Iudæi quoque, et Proselyti,
Cretes, et Arabes: audivimus eos loquentes nostris
linguis magnalia Dei. **12** Stupebant autem omnes,
et mirabantur ad invicem dicentes: Quidnam vult
hoc esse? **13** Alii autem irridentes dicebant: Quia
musto pleni sunt isti. **14** Stans autem Petrus cum
undecim levavit vocem suam, et locutus est eis:
Viri Iudæi, et qui habitatis Ierusalem universi, hoc
vobis notum sit, et auribus percipite verba mea. **15**
Non enim, sicut vos æstimatis, hi ebrii sunt, cum
sit hora diei tertia: **16** sed hoc est, quod dictum
est per prophetam Ioel: **17** Et erit in novissimis
diebus (dicit Dominus) effundam de Spiritu meo
super omnem carnem: et prophetabunt filii vestri,
et filiæ vestræ, et iuvenes vestri visiones videbunt,
et seniores vestri somnia somniabunt. **18** Et quidem

super servos meos, et super ancillas meas in diebus
illis effundam de Spiritu meo, et prophetabunt: 19
et dabo prodigia in cælo sursum, et signa in terra
deorsum, sanguinem, et ignem, et vaporem fumi: 20
Sol convertetur in tenebras, et luna in sanguinem,
antequam veniat dies Domini magnus et manifestus.
21 Et erit: omnis, quicumque invocaverit nomen
Domini, salvus erit. 22 Viri Israelitæ, audite verba
hæc: Iesum Nazarenum, virum approbatum a Deo
in vobis, virtutibus, et prodigiis, et signis, quæ fecit
Deus per illum in medio vestri, sicut et vos scitis: 23
hunc definito consilio, et præscientia Dei traditum,
per manus iniquorum affligentes interemistis: 24
quem Deus suscitavit, solutis doloribus inferni,
iuxta quod impossibile erat teneri illum ab eo.
(questioned) 25 David enim dicit in eum: Providebam
Dominum in conspectu meo semper: quoniam a
dextris est mihi ne commovear: 26 Propter hoc
lætatum est cor meum, et exultavit lingua mea,
insuper et caro mea requiescet in spe: 27 Quoniam
non derelinques animam meam in inferno, nec
dabis Sanctum tuum videre corruptionem. (Hadēs
g86) 28 Notas mihi fecisti vias vitæ: et replebis
me iucunditate cum facie tua. 29 Viri fratres,
liceat audenter dicere ad vos de patriarcha David
quoniam defunctus est, et sepultus: et sepulchrum
eius est apud nos usque in hodiernum diem. 30
Propheta igitur cum esset, et sciret quia iureiurando
iurasset illi Deus de fructu lumbi eius sedere
super sedem eius: 31 providens locutus est de
Resurrectione Christi, quia neque derelictus est in
inferno, neque caro eius vidit corruptionem. (Hadēs
g86) 32 Hunc Iesum resuscitavit Deus, cuius omnes
nos testes sumus. 33 Dextera igitur Dei exaltatus, et
promissione Spiritus Sancti accepta a Patre, effudit
hunc, quem vos videtis, et auditis. 34 Non enim
David ascendit in cælum: dixit autem ipse: Dixit
Dominus Domino meo, sede a dextris meis 35 donec
ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum.
36 Certissime sciat ergo omnis domus Israel, quia
et Dominum eum, et Christum fecit Deus, hunc
Iesum, quem vos crucifixistis. 37 His autem auditis,
compuncti sunt corde, et dixerunt ad Petrum, et ad
reliquos Apostolos: Quid faciemus, viri fratres? 38
Petrus vero ad illos: Pœnitentiam (inquit) agite, et
baptizetur unusquisque vestrum in nomine Iesu
Christi in remissionem peccatorum vestrorum: et
accipietis donum Spiritus Sancti. 39 Vobis enim
est repromissio, et filiis vestris, et omnibus, qui
longe sunt, quoscumque advocaverit Dominus Deus
noster. 40 Aliis etiam verbis plurimis testificatus
est, et exhortabatur eos, dicens: Salvamini a
generatione ista prava. 41 Qui ergo receperunt
sermonem eius, baptizati sunt: et appositæ sunt
in die illa animæ circiter tria millia. 42 Erant
autem perseverantes in doctrina Apostolorum, et
communicatione fractionis panis, et orationibus.
43 Fiebat autem omni animæ timor: multa quoque
prodigia, et signa per Apostolos in Ierusalem fiebant,
et metus erat magnus in universis. 44 Omnes
etiam, qui credebant, erant pariter, et habebant
omnia communia. 45 Possessiones et substantias
vendebant, et dividebant illa omnibus, prout
cuique opus erat. 46 Quotidie quoque perdurantes
unanimiter in templo, et frangentes circa domos
panem, sumebant cibum cum exultatione, et
simplicitate cordis, 47 collaudantes Deum, et
habentes gratiam ad omnem plebem. Dominus
autem augebat qui salvi fierent quotidie in idipsum.

3 Petrus autem, et Ioannes ascendebant in
templum ad horam orationis nonam. 2 Et
quidam vir, qui erat claudus ex utero matris
suæ, baiulabatur: quem ponebant quotidie ad
portam templi, quæ dicitur Speciosa, ut peteret
eleemosynam ab introeuntibus in templum. 3 Is cum
vidisset Petrum, et Ioannem incipientes introire
in templum, rogabat ut eleemosynam acciperet. 4
Intuens autem in eum Petrus cum Ioanne, dixit:
Respice in nos. 5 At ille intendebat in eos, sperans
se aliquid accepturum ab eis. 6 Petrus autem dixit:
Argentum et aurum non est mihi: quod autem habeo,
hoc tibi do: In nomine Iesu Christi Nazareni surge,
et ambula. 7 Et apprehensa manu eius dextera,
allevavit eum, et protinus consolidatæ sunt bases
eius, et plantæ. 8 Et exiliens stetit, et ambulabat: et
intravit cum illis in templum ambulans, et exiliens,
et laudans Deum. 9 Et vidit omnis populus eum
ambulantem, et laudantem Deum. 10 Cognoscebant
autem illum, quod ipse erat, qui ad eleemosynam
sedebat ad Speciosam portam templi: et impleti
sunt stupore et extasi in eo, quod contingerat illi.
11 Cum teneret autem Petrum, et Ioannem, cucurrit
omnis populus ad eos ad porticum, quæ appellatur
Salomonis, stupentes. 12 Videns autem Petrus,
respondit ad populum: Viri Israelitæ quid miramini
in hoc, aut nos quid intuemini, quasi nostra virtute
aut potestate fecerimus hunc ambulare? 13 Deus
Abraham, et Deus Isaac, et Deus Iacob, Deus patrum
nostrorum glorificavit Filium suum Iesum, quem
vos quidem tradidistis, et negastis ante faciem
Pilati, iudicante illo dimitti. 14 Vos autem Sanctum,
et Iustum negastis, et petistis virum homicidam
donari vobis: 15 Auctorem vero vitæ interfecistis,
quem Deus suscitavit a mortuis, cuius nos testes
sumus. 16 Et in fide nominis eius, hunc, quem vos

vidistis, et nostis, confirmavit nomen eius: et fides,
quæ per eum est, dedit integram sanitatem istam
in conspectu omnium vestrum. 17 Et nunc fratres
scio quia per ignorantiam fecistis, sicut et principes
vestri. 18 Deus autem, quæ prænunciavit per os
omnium Prophetarum, pati Christum suum, sic
implevit. 19 Pœnitemini igitur, et convertimini
ut deleantur peccata vestra: 20 ut cum venerint
tempora refrigerii a conspectu Domini, et miserit
eum, qui prædicatus est vobis, Iesum Christum,
21 quem oportet quidem cælum suscipere usque
in tempora restitutionis omnium, quæ locutus
est Deus per os sanctorum suorum a sæculo
Prophetarum. (aiōn g165) 22 Moyses quidem dixit:
Quoniam Prophetam suscitabit vobis Dominus Deus
vester de fratribus vestris, tamquam me, ipsum
audietis iuxta omnia quæcumque locutus fuerit
vobis. 23 Erit autem: omnis anima, quæ non audierit
Prophetam illum, exterminabitur de plebe. 24 Et
omnes prophetæ a Samuel, et deinceps, qui locuti
sunt, annunciaverunt dies istos. 25 Vos estis filii
prophetarum et testamenti, quod disposuit Deus ad
patres nostros, dicens ad Abraham: Et in semine
tuo benedicentur omnes familiæ terræ. 26 Vobis
primum Deus suscitans Filium suum, misit eum
benedicentem vobis: ut convertat se unusquisque a
nequitia sua.

4 Loquentibus autem illis ad populum,
supervenerunt sacerdotes, et magistratus
templi, et Sadducæi, 2 dolentes quod docerent
populum, et annunciarent in Iesu resurrectionem
ex mortuis: 3 et iniecerunt in eos manus, et
posuerunt eos in custodiam in crastinum: erat enim
iam vespera. 4 Multi autem eorum, qui audierant
verbum, crediderunt: et factus est numerus
virorum quinque millia. 5 Factum est autem in
crastinum, ut congregarentur principes eorum,
et seniores, et scribæ in Ierusalem, 6 et Annas
princeps sacerdotum, et Caiphas, et Ioannes, et
Alexander, et quotquot erant de genere sacerdotali.
7 Et statuentes eos in medio, interrogabant: In
qua virtute, aut in quo nomine fecistis hoc vos? 8
Tunc repletus Spiritu Sancto Petrus, dixit ad eos:
Principes populi, et seniores audite: 9 Si nos hodie
diiudicamur in benefacto hominis infirmi, in quo
iste salvus factus est, 10 notum sit omnibus vobis,
et omni plebi Israel: quia in nomine Domini nostri
Iesu Christi Nazareni, quem vos crucifixistis, quem
Deus suscitavit a mortuis, in hoc iste astat coram
vobis sanus. 11 Hic est lapis, qui reprobatus est a
vobis ædificantibus, qui factus est in caput anguli:
12 et non est in alio aliquo salus. Nec enim aliud
nomen est sub cælo datum hominibus, in quo
oporteat nos salvos fieri. 13 Videntes autem Petri
constantiam, et Ioannis, comperto quod homines
essent sine litteris, et idiotæ, admirabantur, et
cognoscebant eos quoniam cum Iesu fuerant: 14
hominem quoque videntes stantem cum eis, qui
curatus fuerat, nihil poterant contradicere. 15
Iusserunt autem eos foras extra concilium secedere:
et conferebant ad invicem, 16 dicentes: Quid
faciemus hominibus istis? quoniam quidem notum
signum factum est per eos, omnibus habitantibus
Ierusalem: manifestum est, et non possumus
negare. 17 Sed ne amplius divulgetur in populum,
comminemur eis, ne ultra loquantur in nomine hoc
ulli hominum. 18 Et vocantes eos, denunciaverunt
ne omnino loquerentur, neque docerent in nomine
Iesu. 19 Petrus vero, et Ioannes respondentes,
dixerunt ad eos: Si iustum est in conspectu Dei,
vos potius audire quam Deum, iudicate. 20 Non
enim possumus quæ vidimus et audivimus non
loqui. 21 At illi comminantes dimiserunt eos:
non invenientes quomodo punirent eos propter
populum, quia omnes clarificabant id, quod factum
fuerat in eo quod acciderat. 22 Annorum enim erat
amplius quadraginta homo, in quo factum fuerat
signum istud sanitatis. 23 Dimissi autem venerunt
ad suos: et annunciaverunt eis quanta ad eos
principes sacerdotum, et seniores dixissent. 24 Qui
cum audissent, unanimiter levaverunt vocem ad
Deum, et dixerunt: Domine, tu es qui fecisti cælum,
et terram, mare, et omnia, quæ in eis sunt: 25 qui
Spiritu Sancto per os patris nostri David, pueri tui,
dixisti: Quare fremuerunt Gentes, et populi meditati
sunt inania? 26 Astiterunt reges terræ, et principes
convenerunt in unum adversus Dominum, et
adversus Christum eius. 27 Convenerunt enim
vere in civitate ista adversus sanctum puerum
tuum Iesum, quem unxisti, Herodes, et Pontius
Pilatus, cum Gentibus, et populis Israel, 28 facere
quæ manus tua, et consilium tuum decreverunt
fieri. 29 Et nunc Domine respice in minas eorum,
et da servis tuis cum omni fiducia loqui verbum
tuum, 30 in eo quod manum tuam extendas ad
sanitates, et signa, et prodigia fieri per nomen
sancti Filii tui Iesu. 31 Et cum orassent, motus
est locus, in quo erant congregati: et repleti sunt
omnes Spiritu Sancto, et loquebantur verbum Dei
cum fiducia. 32 Multitudinis autem credentium
erat cor unum, et anima una: nec quisquam eorum,
quæ possidebat, aliquid suum esse dicebat, sed
erant illis omnia communia. 33 Et virtute magna
reddebant Apostoli testimonium Resurrectionis
Iesu Christi Domini nostri: et gratia magna erat in

omnibus illis. 34 Neque enim quisquam egens erat
inter illos. Quotquot enim possessores agrorum,
aut domorum erant vendentes afferebant pretia
eorum, quæ vendebant, 35 et ponebant ante
pedes Apostolorum. Dividebatur autem singulis
prout cuique opus erat. 36 Ioseph autem, qui
cognominatus est Barnabas ab Apostolis, (quod est
interpretatum filius consolationis) Levites, Cyprius
genere, 37 cum haberet agrum, vendidit eum, et
attulit pretium, et posuit ante pedes Apostolorum.

5 Vir autem quidam nomine Ananias, cum Saphira
uxore suo vendidit agrum, 2 et fraudavit de
pretio agri, conscia uxore sua: et afferens partem
quamdam, ad pedes Apostolorum posuit. 3 Dixit
autem Petrus: Anania, cur tentavit Satanas cor
tuum, mentiri te Spiritui Sancto, et fraudare de
pretio agri? 4 Nonne manens tibi manebat, et
venundatum in tua erat potestate? Quare posuisti
in corde tuo hanc rem? Non es mentitus hominibus,
sed Deo. 5 Audiens autem Ananias hæc verba,
cecidit, et expiravit. Et factus est timor magnus
super omnes, qui audierunt. 6 Surgentes autem
iuvenes amoverunt eum, et efferentes sepelierunt. 7
Factum est autem quasi horarum trium spatium, et
uxor ipsius, nesciens quod factum fuerat, introivit.
8 Dixit autem ei Petrus: Dic mihi mulier, si tanti
agrum vendidistis? At illa dixit: Etiam tanti. 9
Petrus autem ad eam: Quid utique convenit vobis
tentare Spiritum Domini? Ecce pedes eorum, qui
sepelierunt virum tuum ad ostium, et efferent te.
10 Confestim cecidit ante pedes eius, et expiravit.
Intrantes autem iuvenes invenerunt illam mortuam:
et extulerunt, et sepelierunt ad virum suum. 11
Et factus est timor magnus in universa Ecclesia,
et in omnes, qui audierunt hæc. 12 Per manus
autem Apostolorum fiebant signa, et prodigia multa
in plebe. Et erant unanimiter omnes in porticu
Salomonis. 13 Ceterorum autem nemo audebat
se coniungere illis: sed magnificabat eos populus.
14 Magis autem augebatur credentium in Domino
multitudo virorum, ac mulierum, 15 ita ut in plateas
eiicerent infirmos, et ponerent in lectulis et grabatis,
ut, veniente Petro, saltem umbra illius obumbraret
quemquam illorum, et liberarentur ab infirmitatibus
suis. 16 Concurrebat autem et multitudo vicinarum
civitatum Ierusalem, afferentes ægros, et vexatos
a spiritibus immundis: qui curabantur omnes. 17
Exurgens autem princeps sacerdotum, et omnes,
qui cum illo erant, (quæ est hæresis Sadducæorum)
repleti sunt zelo: 18 et iniecerunt manus in
Apostolos, et posuerunt eos in custodia publica.
19 Angelus autem Domini per noctem aperiens
ianuas carceris, et educens eos, dixit: 20 Ite, et
stantes loquimini in templo plebi omnia verba vitæ
huius. 21 Qui cum audissent, intraverunt diluculo in
templum, et docebant. Adveniens autem princeps
sacerdotum, et qui cum eo erant, convocaverunt
concilium, et omnes seniores filiorum Israel:
et miserunt ad carcerem ut adducerentur. 22
Cum autem venissent ministri, et aperto carcere
non invenissent illos, reversi nunciaverunt, 23
dicentes: Carcerem quidem invenimus clausum cum
omni diligentia, et custodes stantes ante ianuas:
aperientes autem neminem intus invenimus. 24
Ut autem audierunt hos sermones magistratus
templi, et principes sacerdotum ambigebant de
illis quidnam fieret. 25 Adveniens autem quidam
nunciavit eis: Quia ecce viri, quos posuistis in
carcerem, sunt in templo stantes, et docentes
populum. 26 Tunc abiit magistratus cum ministris,
et adduxit illos sine vi: timebant enim populum
ne lapidarentur. 27 Et cum adduxissent illos,
statuerunt in concilio: Et interrogavit eos princeps
sacerdotum, 28 dicens: Præcipiendo præcepimus
vobis ne doceretis in nomine isto: et ecce replestis
Ierusalem doctrina vestra: et vultis inducere super
nos sanguinem hominis istius. 29 Respondens
autem Petrus, et Apostoli, dixerunt: Obedire oportet
Deo magis, quam hominibus. 30 Deus patrum
nostrorum suscitavit Iesum, quem vos interemistis,
suspendentes in ligno. 31 Hunc Principem, et
Salvatorem Deus exaltavit dextera sua ad dandam
pœnitentiam Israeli, et remissionem peccatorum.
32 Et nos sumus testes horum verborum, et Spiritus
Sanctus, quem dedit Deus omnibus obedientibus
sibi. 33 Hæc cum audissent, dissecabantur, et
cogitabant interficere illos. 34 Surgens autem
quidam in concilio Pharisæus, nomine Gamaliel,
legisdoctor honorabilis universæ plebi, iussit foras
ad breve homines fieri. 35 Dixitque ad illos: Viri
Israelitæ attendite vobis super hominibus istis quid
acturi sitis. 36 Ante hos enim dies extitit Theodas,
dicens se esse aliquem, cui consensit numerus
virorum circiter quadringentorum: qui occisus est:
et omnes, qui credebant ei, dissipati sunt, et redacti
ad nihilum. 37 Post hunc extitit Iudas Galilæus in
diebus professionis, et avertit populum post se, et
ipse periit: et omnes, quotquot consenserunt ei,
dispersi sunt. 38 Et nunc itaque dico vobis, discedite
ab hominibus istis, et sinite illos: quoniam si est ex
hominibus consilium hoc, aut opus, dissolvetur: 39
si vero ex Deo est, non poteritis dissolvere illud, ne
forte et Deo repugnare inveniamini. Consenserunt
autem illi. 40 Et convocantes Apostolos, cæsis
denunciaverunt ne omnino loquerentur in nomine

Iesu, et dimiserunt eos. 41 Et illi quidem ibant
gaudentes a conspectu concilii, quoniam digni
habiti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati.
42 Omni autem die non cessabant in templo, et
circa domos docentes, et evangelizantes Christum
Iesum.

6 In diebus illis, crescente numero discipulorum,
factum est murmur Græcorum adversus
Hebræos, eo quod despicerentur in ministerio
quotidiano viduæ eorum. 2 Convocantes autem
duodecim multitudinem discipulorum dixerunt:
Non est æquum nos derelinquere verbum Dei,
et ministrare mensis. 3 Considerate ergo fratres,
viros ex vobis boni testimonii septem, plenos
Spiritu Sancto, et sapientia, quos constituamus
super hoc opus. 4 Nos vero orationi, et ministerio
verbi instantes erimus. 5 Et placuit sermo coram
omni multitudine. Et elegerunt Stephanum, virum
plenum fide, et Spiritu Sancto, et Philippum,
et Prochorum, et Nicanorem, et Timonem, et
Parmenam, et Nicolaum advenam Antiochenum. 6
Hos statuerunt ante conspectum Apostolorum: et
orantes imposuerunt eis manus. 7 Et verbum Domini
crescebat, et multiplicabatur numerus discipulorum
in Ierusalem valde: multa etiam turba sacerdotum
obediebat fidei. 8 Stephanus autem plenus gratia,
et fortitudine faciebat prodigia, et signa magna in
populo. 9 Surrexerunt autem quidam de synagoga,
quæ appellatur Libertinorum, et Cyrenensium, et
Alexandrinorum, et eorum qui erant a Cilicia, et
Asia, disputantes cum Stephano: 10 et non poterant
resistere sapientiæ, et Spiritui, qui loquebatur. 11
Tunc summiserunt viros, qui dicerent se audivisse
eum dicentem verba blasphemiæ in Moysen, et
in Deum. 12 Commoverunt itaque plebem, et
seniores, et scribas: et concurrentes rapuerunt
eum, et adduxerunt in concilium, 13 et statuerunt
falsos testes, qui dicerent: Homo iste non cessat
loqui verba adversus locum sanctum, et legem.
14 Audivimus enim eum dicentem: quoniam Iesus
Nazarenus hic, destruet locum istum, et mutabit
traditiones, quas tradidit nobis Moyses. 15 Et
intuentes eum omnes, qui sedebant in concilio,
viderunt faciem eius tamquam faciem Angeli.

7 Dixit autem princeps sacerdotum: Si hæc ita se
habent? 2 Qui ait: Viri fratres, et patres audite:
Deus gloriæ apparuit patri nostro Abrahæ cum esset
in Mesopotamia, prius quam moraretur in Charan.
3 Et dixit ad illum: Exi de terra tua, et de cognatione
tua, et veni in terram, quam monstravero tibi. 4
Tunc exiit de terra Chaldæorum, et habitavit in
Charan. Et inde, postquam mortuus est pater eius,
transtulit illum in terram istam, in qua nunc vos
habitatis. 5 Et non dedit illi hereditatem in ea,
nec passum pedis: sed repromisit dare illi eam
in possessionem, et semini eius post ipsum, cum
non haberet filium. 6 Locutus est autem ei Deus:
Quia erit semen eius accola in terra aliena, et
servituti eos subiicient, et male tractabunt eos annis
quadringentis: 7 et gentem cui servierint, iudicabo
ego, dixit Dominus. Et post hæc exibunt, et servient
mihi in loco isto. 8 Et dedit illi testamentum
circumcisionis: et sic genuit Isaac, et circumcidit
eum die octavo: et Isaac, Iacob: et Iacob, duodecim
Patriarchas. 9 Et Patriarchæ æmulantes, Ioseph
vendiderunt in Ægyptum. Et erat Deus cum eo: 10 et
eripuit eum ex omnibus tribulationibus eius: et dedit
ei gratiam, et sapientiam in conspectu Pharaonis
regis Ægypti, et constituit eum præpositum super
Ægyptum, et super omnem domum suam. 11
Venit autem fames in universam Ægyptum, et
Chanaan, et tribulatio magna: et non inveniebant
cibos patres nostri. 12 Cum audisset autem Iacob
esse frumentum in Ægypto: misit patres nostros
primum: 13 et in secundo cognitus est Ioseph a
fratribus suis, et manifestatum est Pharaoni genus
eius. 14 Mittens autem Ioseph accersivit Iacob
patrem suum, et omnem cognationem suam in
animabus septuagintaquinque. 15 Et descendit Iacob
in Ægyptum, et defunctus est ipse, et patres nostri.
16 Et translati sunt in Sichem, et positi sunt in
sepulchro, quod emit Abraham pretio argenti a filiis
Hemor filii Sichem. 17 Cum autem appropinquaret
tempus promissionis, quam confessus erat Deus
Abrahæ, crevit populus, et multiplicatus est in
Ægypto, 18 quoadusque surrexit alius rex in Ægypto,
qui non sciebat Ioseph. 19 Hic circumveniens genus
nostrum, afflixit patres nostros ut exponerent
infantes suos ne vivificarentur. 20 Eodem tempore
natus est Moyses et fuit gratus Deo, qui nutritus est
tribus mensibus in domo patris sui. 21 Exposito
autem illo, sustulit eum filia Pharaonis, et nutrivit
eum sibi in filium. 22 Et eruditus est Moyses omni
sapientia Ægyptiorum, et erat potens in verbis,
et in operibus suis. 23 Cum autem impleretur
ei quadraginta annorum tempus, ascendit in cor
eius ut visitaret fratres suos filios Israel. 24
Et cum vidisset quendam iniuriam patientem,
vindicavit illum: et fecit ultionem ei, qui iniuriam
sustinebat, percusso Ægyptio. 25 Existimabat autem
intelligere fratres, quoniam Deus per manum ipsius
daret salutem illis: at illi non intellexerunt. 26
Sequenti vero die apparuit illis litigantibus: et
reconciliabat eos in pace, dicens: Viri, fratres estis,
ut quid nocetis alterutrum? 27 Qui autem iniuriam

faciebat proximo, repulit eum, dicens: Quis te
constituit principem, et iudicem super nos? **28**
Numquid interficere me tu vis, quemadmodum
interfecisti heri Ægyptium? **29** Fugit autem Moyses
in verbo isto: et factus est advena in terra Madian,
ubi generavit filios duos. **30** Et expletis annis
quadraginta, apparuit illi in deserto montis Sina
Angelus in igne flammæ rubi. **31** Moyses autem
videns, admiratus est visum. Et accedente illo ut
consideraret, facta est ad eum vox Domini, dicens:
32 Ego sum Deus patrum tuorum, Deus Abraham,
Deus Isaac, et Deus Iacob. Tremefactus autem
Moyses, non audebat considerare. **33** Dixit autem
illi Dominus: Solve calceamentum pedum tuorum:
locus enim in quo stas, terra sancta est. **34** Videns
vidi afflictionem populi mei, qui est in Ægypto,
et gemitum eorum audivi, et descendi liberare
eos. Et nunc veni, et mittam te in Ægyptum. **35**
Hunc Moysen, quem negaverunt, dicentes: Quis
te constituit principem et iudicem? Hunc Deus
principem et redemptorem misit, cum manu Angeli,
qui apparuit illi in rubo. **36** Hic eduxit illos faciens
prodigia, et signa in terra Ægypti, et in rubro mari,
et in deserto annis quadraginta. **37** Hic est Moyses,
qui dixit filiis Israel: Prophetam suscitabit vobis
Deus de fratribus vestris, tamquam me, ipsum
audietis. **38** Hic est, qui fuit in Ecclesia in solitudine
cum Angelo, qui loquebatur ei in monte Sina, et
cum patribus nostris: qui accepit verba vitæ dare
nobis. **39** Cui noluerunt obedire patres nostri:
sed repulerunt, et aversi sunt cordibus suis in
Ægyptum, **40** dicentes ad Aaron: Fac nobis deos, qui
præcedant nos: Moyses enim hic, qui eduxit nos
de terra Ægypti, nescimus quid factum sit ei. **41**
Et vitulum fecerunt in diebus illis, et obtulerunt
hostiam simulachro, et lætabantur in operibus
manuum suarum. **42** Convertit autem Deus, et
tradidit eos servire militiæ cæli, sicut scriptum est
in Libro Prophetarum: Numquid victimas, et hostias
obtulistis mihi annis quadraginta in deserto, domus
Israel? **43** Et suscepistis tabernaculum Moloch, et
sidus dei vestri Rempham, figuras, quas fecistis,
adorare eas. Et transferam vos trans Babylonem. **44**
Tabernaculum testimonii fui cum patribus nostris
in deserto, sicut disposuit illis Deus, loquens ad
Moysen, ut faceret illud secundum formam, quam
viderat. **45** Quod et induxerunt, suscipientes patres
nostri cum Iesu in possessionem Gentium, quas
expulit Deus a facie patrum nostrorum, usque
in diebus David, **46** qui invenit gratiam ante
Deum, et petiit ut inveniret tabernaculum Deo
Iacob. **47** Salomon autem ædificavit illi domum.
48 Sed non Excelsus in manufactis habitat, sicut
Propheta dicit: **49** Cælum mihi sedes est: terra
autem scabellum pedum meorum. Quam domum
ædificabitis mihi, dicit Dominus? Aut quis locus
requietionis meæ est? **50** Nonne manus mea fecit
hæc omnia? **51** Dura cervice, et incircumcisis
cordibus, et auribus, vos semper Spiritui Sancto
resistitis, sicut Patres vestri, ita et vos. **52** Quem
Prophetarum non sunt persecuti patres vestri? Et
occiderunt eos, qui prænunciabant de adventu Iusti,
cuius vos nunc proditores, et homicidæ fuistis: **53** qui
accepistis legem in dispositione Angelorum, et non
custodistis. **54** Audientes autem hæc dissecabantur
cordibus suis, et stridebant dentibus in eum. **55**
Cum autem esset plenus Spiritu Sancto, intendens
in cælum, vidit gloriam Dei, et Iesum stantem a
dextris Dei. **56** Et ait: Ecce video cælos apertos,
et Filium hominis stantem a dextris Dei. **57**
Exclamantes autem voce magna continuerunt aures
suas, et impetum fecerunt unanimiter in eum. **58**
Et eiicientes eum extra civitatem lapidabant: et
testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes
adolescentis, qui vocabatur Saulus. **59** Et lapidabant
Stephanum invocantem, et dicentem: Domine Iesu
suscipe spiritum meum. **60** Positis autem genibus,
clamavit voce magna, dicens: Domine ne statuas
illis hoc peccatum. Et cum hoc dixisset, obdormivit
in Domino.

8 Saulus autem erat consentiens neci eius. Facta
est autem in illa die persecutio magna in Ecclesia,
quæ erat Ierosolymis, et omnes dispersi sunt per
regiones Iudææ, et Samariæ præter Apostolos.
2 Curaverunt autem Stephanum viri timorati,
et fecerunt planctum magnum super eum. **3**
Saulus autem devastabat Ecclesiam per domos
intrans, et trahens viros, ac mulieres, tradebat in
custodiam. **4** Igitur qui dispersi erant pertransibant,
evangelizantes verbum Dei. **5** Philippus autem
descendens in civitatem Samariæ, prædicabant illis
Christum. **6** Intendebant autem turbæ his, quæ
a Philippo dicebantur unanimiter audientes, et
videntes signa quæ faciebat. **7** Multi enim eorum,
qui habebant spiritus immundos, clamantes voce
magna exibant. **8** Multi autem paralytici, et claudi
curati sunt. **9** Factum est ergo gaudium magnum
in illa civitate. Vir autem quidam nomine Simon,
qui ante fuerat in civitate magus, seducens gentem
Samariæ, dicens se esse aliquem magnum: **10** cui
auscultabant omnes a minimo usque ad maximum,
dicentes: Hic est virtus Dei, quæ vocatur magna.
11 Attendebant autem eum: propter quod multo
tempore magiis suis dementasset eos. **12** Cum
vero credidissent Philippo evangelizanti de regno

Dei, in nomine Iesu Christi baptizabantur viri,
ac mulieres. 13 Tunc Simon et ipse credidit: et
cum baptizatus esset, adhærebat Philippo. Videns
etiam signa, et virtutes maximas fieri, stupens
admirabatur. 14 Cum autem audissent Apostoli, qui
erant Ierosolymis, quod recepisset Samaria verbum
Dei, miserunt ad eos Petrum, et Ioannem: 15 Qui
cum venissent, oraverunt pro ipsis ut acciperent
Spiritum Sanctum: 16 Nondum enim in quemquam
illorum venerat, sed baptizati tantum erant in
nomine Domini Iesu. 17 Tunc imponebant manus
super illos, et accipiebant Spiritum Sanctum. 18 Cum
vidisset autem Simon quia per impositionem manus
Apostolorum daretur Spiritus Sanctus, obtulit eis
pecuniam, 19 dicens: Date et mihi hanc potestatem,
ut cuicumque imposuero manus, accipiat Spiritum
Sanctum. Petrus autem dixit ad eum: 20 Pecunia
tua tecum sit in perditionem: quoniam donum Dei
existimasti pecunia possideri. 21 Non est tibi pars,
neque sors in sermone isto. Cor enim tuum non est
rectum coram Deo. 22 Pœnitentiam itaque age ab
hac nequitia tua: et roga Deum, si forte remittatur
tibi hæc cogitatio cordis tui. 23 In felle enim
amaritudinis, et obligatione iniquitatis video te
esse. 24 Respondens autem Simon, dixit: Precamini
vos pro me ad Dominum, ut nihil veniat super me
horum, quæ dixistis. 25 Et illi quidem testificati, et
locuti verbum Domini, redibant Ierosolymam, et
multis regionibus Samaritanorum evangelizabant.
26 Angelus autem Domini locutus est ad Philippum,
dicens: Surge, et vade contra meridianum ad viam,
quæ descendit ab Ierusalem in Gazam: hæc est
deserta. 27 Et surgens abiit. Et ecce vir Æthiops,
eunuchus, potens Candacis Reginæ Æthiopum,
qui erat super omnes gazas eius: venerat adorare
in Ierusalem: 28 et revertebatur sedens super
currum suum, legensque Isaiam prophetam. 29
Dixit autem Spiritus Philippo: Accede, et adiunge te
ad currum istum. 30 Accurrens autem Philippus,
audivit eum legentem Isaiam prophetam, et dixit:
Putasne intelligis quæ legis? 31 Qui ait: Et quomodo
possum, si non aliquis ostenderit mihi? Rogavitque
Philippum ut ascenderet, et sederet secum. 32 Locus
autem Scripturæ, quem legebat, erat hic: Tamquam
ovis ad occisionem ductus est: et sicus agnus
coram tondente se, sine voce, sic non aperuit os
suum. 33 In humilitate iudicium eius sublatum est.
Generationem eius quis enarrabit, quoniam tolletur
de terra vita eius? 34 Respondens autem eunuchus
Philippo, dixit: Obsecro te, de quo Propheta dicit
hoc? de se, an de alio aliquo? 35 Aperiens autem
Philippus os suum, et incipiens a Scriptura ista,
evangelizavit illi Iesum. 36 Et dum irent per viam,
venerunt ad quamdam aquam: et ait Eunuchus:
Ecce aqua, quid prohibet me baptizari? 37 Dixit
autem Philippus: Si credis ex toto corde, licet.
Et respondens ait: Credo, Filium Dei esse Iesum
Christum. 38 Et iussit stare currum: et descenderunt
uterque in aquam, Philippus et Eunuchus, et
baptizavit eum. 39 Cum autem ascendissent de
aqua, Spiritus Domini rapuit Philippum, et amplius
non vidit eum Eunuchus. Ibat autem per viam suam
gaudens. 40 Philippus autem inventus est in Azoto,
et pertransiens evangelizabat civitatibus cunctis,
donec veniret Cæsaream.

9 Saulus autem adhuc spirans minarum, et cædis
in discipulos Domini, accessit ad principem
sacerdotum, 2 et petiit ab eo epistolas in Damascum
ad synagogas: ut si quos invenisset huius Viæ viros,
ac mulieres, vinctos perduceret in Ierusalem. 3
Et cum iter faceret, contigit ut appropinquaret
Damasco: et subito circumfulsit eum lux de cælo.
4 Et cadens in terram audivit vocem dicentem
sibi: Saule, Saule, quid me persequeris? 5 Qui
dixit: Quis es Domine? Et ille: Ego sum Iesus, quem
tu persequeris. Durum est tibi contra stimulum
calcitrare. 6 Et tremens, ac stupens dixit: Domine,
quid me vis facere? Et Dominus ad eum: Surge,
et ingredere civitatem, et ibi dicetur tibi quid te
oporteat facere. 7 Viri autem illi, qui comitabantur
cum eo, stabant stupefacti, audientes quidem
vocem, neminem autem videntes. 8 Surrexit autem
Saulus de terra, apertisque oculis nihil videbat.
Ad manus autem illum trahentes, introduxerunt
Damascum. 9 Et erat ibi tribus diebus non videns,
et non manducavit, neque bibit. 10 Erat autem
quidam discipulus Damasci, nomine Ananias: et
dixit ad illum in visu Dominus: Anania. At ille ait:
Ecce ego, Domine. 11 Et Dominus ad eum: Surge,
et vade in vicum, qui vocatur rectus: et quære
in domo Iudæ Saulum nomine Tarsensem: ecce
enim orat. 12 (Et vidit virum Ananiam nomine,
introeuntem, et imponentem sibi manus ut visum
recipiat.) 13 Respondit autem Ananias: Domine,
audivi a multis de viro hoc, quanta mala fecerit
sanctis tuis in Ierusalem: 14 et hic habet potestatem
a principibus sacerdotum alligandi omnes, qui
invocant nomen tuum. 15 Dixit autem ad eum
Dominus: Vade, quoniam vas electionis est mihi
iste, ut portet nomen meum coram Gentibus, et
regibus, et filiis Israel. 16 Ego enim ostendam illi
quanta oporteat eum pro nomine meo pati. 17 Et
abiit Ananias, et introivit in domum: et imponens
ei manus, dixit: Saule frater, Dominus misit me
Iesus, qui apparuit tibi in via, qua veniebas ut

videas, et implearis Spiritu Sancto. 18 Et confestim
ceciderunt ab oculis eius tamquam squamæ, et
visum recepit: et surgens baptizatus est. 19 Et
cum accepisset cibum, confortatus est. Fuit autem
cum discipulis, qui erant Damasci, per dies aliquot.
20 Et continuo in synagogis prædicabat Iesum,
quoniam hic est Filius Dei. 21 Stupebant autem
omnes, qui audiebant, et dicebant: Nonne hic est,
qui expugnabat in Ierusalem eos, qui invocabant
nomen istud: et huc ad hoc venit ut vinctos illos
duceret ad principes sacerdotum? 22 Saulus autem
multo magis convalescebat, et confundebat Iudæos,
qui habitabant Damasci, affirmans quoniam hic
est Christus. 23 Cum autem implerentur dies
multi, consilium fecerunt in unum Iudæi ut eum
interficerent. 24 Notæ autem factæ sunt Saulo
insidiæ eorum. Custodiebant autem et portas die ac
nocte, ut eum interficerent. 25 Accipientes autem
eum discipuli nocte, per murum dimiserunt eum,
submittentes in sporta. 26 Cum autem venisset in
Ierusalem, tentabat se iungere discipulis, et omnes
timebant eum, non credentes quod esset discipulus.
27 Barnabas autem apprehensum illum duxit ad
Apostolos: et narravit illis quomodo in via vidisset
Dominum, et quia locutus est ei, et quomodo in
Damasco fiducialiter egerit in nomine Iesu. 28 Et
erat cum illis intrans, et exiens in Ierusalem, et
fiducialiter agens in nomine Domini. 29 Loquebatur
quoque Gentibus, et disputabat cum Græcis: illi
autem quærebant occidere eum. 30 Quod cum
cognovissent fratres, deduxerunt eum Cæsaream, et
dimiserunt Tarsum. 31 Ecclesia quidem per totam
Iudæam, et Galilæam, et Samariam habebat pacem,
et ædificabatur ambulans in timore Domini, et
consolatione Sancti Spiritus replebatur. 32 Factum
est autem, ut Petrus dum pertransiret universos,
deveniret ad sanctos, qui habitabant Lyddæ. 33
Invenit autem ibi hominem quendam, nomine
Æneam, ab annis octo iacentem in grabato, qui
erat paralyticus. 34 Et ait illi Petrus: Ænea, sanat
te Dominus Iesus Christus: surge, et sterne tibi. Et
continuo surrexit. 35 Et viderunt eum omnes, qui
habitabant Lyddæ, et Saronæ: qui conversi sunt ad
Dominum. 36 In Ioppe autem fuit quædam discipula,
nomine Tabitha, quæ interpretata dicitur Dorcas.
Hæc erat plena operibus bonis, et eleemosynis,
quas faciebat. 37 Factum est autem in diebus
illis, ut infirmata moreretur. Quam cum lavissent,
posuerunt eam in cœnaculo. 38 Cum autem prope
esset Lydda ad Ioppen, discipuli audientes quia
Petrus esset in ea, miserunt duos viros ad eum,
rogantes: Ne pigriteris venire ad nos. 39 Exurgens
autem Petrus venit cum illis. Et cum advenisset,
duxerunt illum in cœnaculum: et circumsteterunt
illum omnes viduæ flentes, et ostendentes ei
tunicas, et vestes, quas faciebat illis Dorcas. 40
Eiectis autem omnibus foras: Petrus ponens genua
oravit: et conversus ad corpus, dixit: Tabitha, surge.
At illa aperuit oculos suos: et viso Petro, resedit.
41 Dans autem illi manum, erexit eam. Et cum
vocasset sanctos, et viduas, assignavit eam vivam.
42 Notum autem factum est per universam Ioppen:
et crediderunt multi in Domino. 43 Factum est
autem ut dies multos moraretur in Ioppe, apud
Simonem quendam coriarium.

10 Vir autem quidam erat in Cæsarea, nomine
Cornleius, Centurio cohortis, quæ dicitur
Italica, 2 religiosus, ac timens Deum cum omni domo
sua, faciens eleemosynas multas plebi, et deprecans
Deum semper: 3 is vidit in visu manifeste, quasi
hora diei nona, Angelum Dei introeuntem ad se, et
dicentem sibi: Corneli. 4 At ille intuens eum, timore
correptus, dixit: Quid est, domine? Dixit autem illi:
Orationes tuæ, et eleemosynæ tuæ ascenderunt
in memoriam in conspectu Dei. 5 Et nunc mitte
viros in Ioppen, et accersi Simonem quendam,
qui cognominatur Petrus: 6 hic hospitatur apud
Simonem quendam coriarium, cuius est domus iuxta
mare: hic dicet tibi quid te oporteat facere. 7 Et cum
discessisset Angelus qui loquebatur illi, vocavit duos
domesticos suos, et militem metuentem Dominum
ex his, qui illi parebant. 8 Quibus cum narrasset
omnia, misit illos in Ioppen. 9 Postera autem
die iter illis facientibus, et appropinquantibus
civitati, ascendit Petrus in superiora ut oraret circa
horam sextam. 10 Et cum esuriret, voluit gustare.
Parantibus autem illis, cecidit super eum mentis
excessus: 11 et vidit cælum apertum, et descendens
vas quoddam, velut linteum magnum, quattuor
initiis submitti de cælo in terram, 12 in quo erant
omnia quadrupedia, et serpentia terræ, et volatilia
cæli. 13 Et facta est vox ad eum: Surge Petre, occide,
et manduca. 14 Ait autem Petrus: Absit Domine,
quia numquam manducavi omne commune, et
immundum. 15 Et vox iterum secundo ad eum:
Quod Deus purificavit, tu commune ne dixeris. 16
Hoc autem factum est per ter: et statim receptum
est vas in cælum. 17 Et dum intra se hæsitaret
Petrus quidnam esset visio, quam vidisset: ecce
viri, qui missi erant a Cornelio, inquirentes domum
Simonis, astiterunt ad ianuam. 18 Et cum vocassent,
interrogabant, si Simon, qui cognominatur Petrus,
illic haberet hospitium. 19 Petro autem cogitante
de visione, dixit Spiritus ei: Ecce viri tres quærunt
te. 20 Surge itaque, descende, et vade cum eis

nihil dubitans: quia ego misi illos. 21 Descendens
autem Petrus ad viros, dixit: Ecce ego sum, quem
quæritis: quæ causa est, propter quam venistis?
22 Qui dixerunt: Cornelius Centurio, vir iustus, et
timens Deum, et testimonium habens ab universa
gente Iudæorum, responsum accepit ab Angelo
sancto accersire te in domum suam, et audire verba
abs te. 23 Introducens ergo eos, recepit hospitio.
Sequenti autem die surgens profectus est cum illis:
et quidam ex fratribus ab Ioppe comitati sunt eum.
24 Altera autem die introivit Cæsaream. Cornelius
vero expectabat illos, convocatis cognatis suis, et
necessariis amicis. 25 Et factum est cum introisset
Petrus, obvius venit ei Cornelius, et procidens
ad pedes eius adoravit. 26 Petrus vero elevavit
eum, dicens: Surge, et ego ipse homo sum. 27 Et
loquens cum illo intravit, et invenit multos, qui
convenerant: 28 dixitque ad illos: Vos scitis quomodo
abominatum sit viro Iudæo coniungi, aut accedere
ad alienigenam: sed mihi ostendit Deus, neminem
communem aut immundum dicere hominem. 29
Propter quod sine dubitatione veni accersitus.
Interrogo ergo, quam ob causam accersistis me?
30 Et Cornelius ait: A nudiusquarta die usque ad
hanc horam, orans eram hora nona in domo mea,
et ecce vir stetit ante me in veste candida, et ait: 31
Corneli, exaudita est oratio tua, et eleemosynæ tuæ
commemoratæ sunt in conspectu Dei. 32 Mitte ergo
in Ioppen, et accersi Simonem, qui cognominatur
Petrus: hic hospitatur in domo Simonis coriarii
iuxta mare. 33 Confestim ergo misi ad te: et tu
benefecisti veniendo. Nunc ergo omnes nos in
conspectu tuo adsumus audire omnia quæcumque
tibi præcepta sunt a Domino. 34 Aperiens autem
Petrus os suum, dixit: In veritate comperi quia non
est personarum acceptor Deus, 35 sed in omni gente
qui timet eum, et operatur iustitiam, acceptus est
illi. 36 Verbum misit Deus filiis Israel, annuncians
pacem per Iesum Christum: (hic est omnium
Dominus.) 37 Vos scitis quod factum est verbum per
universam Iudæum: incipiens enim a Galilæa post
baptismum, quod prædicavit Ioannes, 38 Iesum a
Nazareth: quomodo unxit eum Deus Spiritu Sancto,
et virtute, qui pertransiit benefaciendo, et sanando
omnes oppressos a diabolo, quoniam Deus erat
cum illo. 39 Et nos testes sumus omnium, quæ
fecit in regione Iudæorum, et Ierusalem, quem
occiderunt suspendentes in ligno. 40 Hunc Deus
suscitavit tertia die, et dedit eum manifestum fieri
41 non omni populo, sed testibus præordinatis a
Deo: nobis, qui manducavimus, et bibimus cum illo
postquam resurrexit a mortuis. 42 Et præcepit nobis
prædicare populo, et testificari quia ipse est, qui
constitutus est a Deo iudex vivorum, et mortuorum.
43 Huic omnes Prophetæ testimonium perhibent
remissionem peccatorum accipere per nomen eius
omnes, qui credunt in eum. 44 Adhuc loquente
Petro verba hæc, cecidit Spiritus Sanctus super
omnes, qui audiebant verbum. 45 Et obstupuerunt
ex circumcisione fideles, qui venerant cum Petro:
quia et in nationes gratia Spiritus Sancti effusa
est. 46 Audiebant enim illos loquentes linguis, et
magnificantes Deum. 47 Tunc respondit Petrus:
Numquid aquam quis prohibere potest ut non
baptizentur hi, qui Spiritum Sanctum acceperunt
sicut et nos? 48 Et iussit eos baptizari in nomine
Domini Iesu Christi. Tunc rogaverunt eum ut
maneret apud eos aliquot diebus.

11 Audierunt autem Apostoli, et fratres, qui
erant in Iudæa: quoniam et Gentes receperunt
verbum Dei. 2 Cum autem ascendisset Petrus
Ierosolymam, disceptabant adversus illum, qui erant
ex circumcisione, 3 dicentes: Quare introisti ad
viros præputium habentes, et manducasti cum illis?
4 Incipiens autem Petrus exponebat illis ordinem,
dicens: 5 Ego eram in civitate Ioppe orans, et vidi in
excessu mentis visionem, descendens vas quoddam
velut linteum magnum quattuor initiis summitti
de cælo, et venit usque ad me. 6 In quod intuens
considerabam, et vidi quadrupedia terræ, et bestias,
et reptilia, et volatilia cæli. 7 Audivi autem et vocem
dicentem mihi: Surge Petre, occide, et manduca. 8
Dixi autem: Nequaquam Domine: quia commune
aut immundum numquam introivit in os meum. 9
Respondit autem vox secundo de cælo: Quæ Deus
mundavit, tu ne commune dixeris. 10 Hoc autem
factum est per ter: et recepta sunt omnia rursum
in cælum. 11 Et ecce viri tres confestim astiterunt
in domo, in qua eram, missi a Cæsarea ad me. 12
Dixit autem Spiritus mihi ut irem cum illis, nihil
hæsitans. Venerunt autem mecum et sex fratres
isti, et ingressi sumus in domum viri. 13 Narravit
autem nobis, quomodo vidisset Angelum in domo
sua, stantem et dicentem sibi: Mitte in Ioppen,
et accersi Simonem, qui cognominatur Petrus, 14
qui loquetur tibi verba, in quibus salvus eris tu,
et universa domus tua. 15 Cum autem cœpissem
loqui, cecidit Spiritus Sanctus super eos, sicut et
in nos in initio. 16 Recordatus sum autem verbi
Domini, sicut dicebat: Ioannes quidem baptizavit
aqua, vos autem baptizabimini Spiritu Sancto. 17
Si ergo eamdem gratiam dedit illis Deus, sicut et
nobis, qui credidimus in Dominum Iesum Christum:
ego quis eram, qui possem prohibere Deum? 18
His auditis, tacuerunt: et glorificaverunt Deum,

dicentes: Ergo et Gentibus pœnitentiam dedit Deus
ad vitam. 19 Et illi quidem, qui dispersi fuerant
a tribulatione, quæ facta fuerat sub Stephano,
perambulaverunt usque Phœnicen, et Cyprum,
et Antiochiam, nemini loquentes verbum, nisi
solis Iudæis. 20 Erant autem quidam ex eis viri
Cyprii, et Cyrenæi, qui cum introissent Antiochiam,
loquebantur et ad Græcos, annunciantes Dominum
Iesum. 21 Et erat manus Domini cum eis: multusque
numerus credentium conversus est ad Dominum.
22 Pervenit autem sermo ad aures Ecclesiæ, quæ
erat Ierosolymis super istis: et miserunt Barnabam
usque ad Antiochiam. 23 Qui cum pervenisset, et
vidisset gratiam Dei, gavisus est: et hortabatur
omnes in proposito cordis permanere in Domino: 24
quia erat vir bonus, et plenus Spiritu Sancto, et fide.
Et apposita est multa turba Domino. 25 Profectus
est autem Barnabas Tarsum, ut quæreret Saulum:
quem cum invenisset, perduxit Antiochiam. 26 Et
annum totum conversati sunt ibi in Ecclesia: et
docuerunt turbam multam, ita ut cognominarentur
primum Antiochiæ discipuli, Christiani. 27 In
his autem diebus supervenerunt ab Ierosolymis
prophetæ Antiochiam: 28 et surgens unus ex eis
nomine Agabus, significabat per Spiritum famem
magnam futuram in universo orbe terrarum, quæ
facta est sub Claudio. 29 Discipuli autem, prout
quis habebat, proposuerunt singuli in ministerium
mittere habitantibus in Iudæa fratribus: 30 quod et
fecerunt, mittentes ad seniores per manus Barnabæ,
et Sauli.

12 Eodem autem tempore misit Herodes rex
manus, ut affligeret quosdam de Ecclesia. 2
Occidit autem Iacobum fratrem Ioannis gladio.
3 Videns autem quia placeret Iudæis, apposuit
ut apprehenderet et Petrum. Erant autem dies
Azymorum. 4 Quem cum apprehendisset, misit in
carcerem, tradens quattuor quaternionibus militum
custodiendum, volens post Pascha producere eum
populo. 5 Et Petrus quidem servabatur in carcere.
Oratio autem fiebant sine intermissione ab Ecclesia
ad Deum pro eo. 6 Cum autem producturus eum
esset Herodes, in ipsa nocte erat Petrus dormiens
inter duos milites, vinctus catenis duabus: et
custodes ante ostium custodiebant carcerem. 7
Et ecce Angelus Domini astitit: et lumen refulsit
in habitaculo: percussoque latere Petri, excitavit
eum, dicens: Surge velociter. Et ceciderunt catenæ
de manibus eius. 8 Dixit autem Angelus ad eum:
Præcingere, et calcea te caligas tuas. Et fecit sic.
Et dixit illi: Circumda tibi vestimentum tuum,
et sequere me. 9 Et exiens sequebatur eum, et
nesciebat quia verum est, quod fiebat per Angelum:
existimabat enim se visum videre. 10 Transeuntes
autem primam et secundam custodiam, venerunt
ad portam ferream, quæ ducit ad civitatem: quæ
ultro aperta est eis. Et exeuntes processerunt vicum
unum: et continuo discessit Angelus ab eo. 11
Et Petrus ad se reversus, dixit: Nunc scio vere
quia misit Dominus Angelum suum, et eripuit
me de manu Herodis, et de omni expectatione
plebis Iudæorum. 12 Consideransque venit ad
domum Mariæ matris Ioannis, qui cognominatus
est Marcus, ubi erant multi congregati, et orantes.
13 Pulsante autem eo ostium ianuæ, processit puella
ad audiendum, nomine Rhode. 14 Et ut cognovit
vocem Petri, præ gaudio non aperuit ianuam,
sed intro currens nunciavit stare Petrum ante
ianuam. 15 At illi dixerunt ad eam: Insanis. Illa
autem affirmabat sic se habere. Illi autem dicebant:
angelus eius est. 16 Petrus autem perseverabat
pulsans. Cum autem aperuissent, viderunt eum,
et obstupuerunt. 17 Annuens autem eis manu ut
tacerent, narravit quomodo Dominus eduxisset eum
de carcere, dixitque: Nunciate Iacobo, et fratribus
hæc. Et egressus abiit in alium locum. 18 Facta
autem die, erat non parva turbatio inter milites,
quidnam factum esset de Petro. 19 Herodes autem
cum requisisset eum, et non invenisset, inquisitione
facta de custodibus, iussit eos duci: descendensque
a Iudæa in Cæsaream, ibi commoratus est. 20 Erat
autem iratus Tyriis, et Sidonis. At illi unanimes
venerunt ad eum, et persuaso Blasto, qui erat
super cubiculum regis, postulabant pacem, eo
quod alerentur regiones eorum ab illo. 21 Statuto
autem die Herodes vestitus veste regia, sedit pro
tribunali, et concionabatur ad eos. 22 Populus autem
acclamabat: Dei voces, et non hominis! 23 Confestim
autem percussit eum Angelus Domini, eo quod non
dedisset honorem Deo: et consumptus a vermibus,
expiravit. 24 Verbum autem Domini crescebat,
et multiplicabatur. 25 Barnabas autem et Saulus
reversi sunt ab Ierosolymis expleto ministerio,
assumpto Ioanne, qui cognominatus est Marcus.

13 Erant autem in Ecclesia, quæ erat Antiochiæ,
prophetæ, et doctores, in quibus Barnabas, et
Simon, qui vocabatur Niger, et Lucius Cyrenensis, et
Manahen, qui erat Herodis Tetrarchæ collactaneus,
et Saulus. 2 Ministrantibus autem illis Domino, et
ieiunantibus, dixit illis Spiritus Sanctus: Segregate
mihi Saulum, et Barnabam in opus, ad quod
assumpsi eos. 3 Tunc ieiunantes, et orantes,
imponentesque eis manus, dimiserunt illos. 4
Et ipsi quidem missi a Spiritu Sancto abierunt

Seleuciam; et inde navigaverunt Cyprum. 5 Et cum
venissent Salaminam, prædicabant verbum Dei in
synagogis Iudæorum. Habebant autem et Ioannem
in ministerio. 6 Et cum perambulassent universam
insulam usque ad Paphum, invenerunt quendam
virum magum pseudoprophetam, Iudæum, cui
nomen erat Bariesu, 7 qui erat cum Proconsule
Sergio Paulo viro prudente. Hic, accersitis Barnaba,
et Saulo, desiderabat audire verbum Dei. 8 Resistebat
autem illis Elymas magus, (si enim interpretatur
nomen eius) quærens avertere Proconsulem a fide. 9
Saulus autem, qui et Paulus, repletus Spiritu Sancto,
intuens in eum, 10 dixit: O plene omni dolo, et omni
fallacia, fili diaboli, inimice omnis iustitiæ, non
desinis subvertere vias Domini rectas. 11 Et nunc
ecce manus Domini super te, et eris cæcus, non
videns solem usque ad tempus. Et confestim cecidit
in eum caligo, et tenebræ, et circuiens quærebat
qui ei manum daret. 12 Tunc Proconsul cum
vidisset factum, credidit admirans super doctrina
Domini. 13 Et cum a Papho navigassent Paulus, et
qui cum eo erant, venerunt Pergen Pamphyliæ.
Ioannes autem discedens ab eis, reversus est
Ierosolymam. 14 Illi vero pertranseuntes Pergen,
venerunt Antiochiam Pisidiæ: et ingressi synagogam
die Sabbatorum, sederunt. 15 Post lectionem autem
legis, et Prophetarum, miserunt principes synagogæ
ad eos, dicentes: Viri fratres, si quis est in vobis
sermo exhortationis ad plebem, dicite. 16 Surgens
autem Paulus, et manu silentium indicens, ait: Viri
Israelitæ, et qui timetis Deum, audite: 17 Deus plebis
Israel elegit patres nostros, et plebem exaltavit
cum essent incolæ in terra Ægypti, et in brachio
excelso eduxit eos ex ea, 18 et per quadraginta
annorum tempus mores eorum sustinuit in deserto.
19 Et destruens gentes septem in terra Chanaan,
sorte distribuit eis terram eorum, 20 quasi post
quadringentos et quinquaginta annos: et post hæc
dedit iudices, usque ad Samuel Prophetam. 21 Et
exinde postulaverunt regem: et dedit illis Deus
Saul filium Cis, virum de tribu Beniamin, annis
quadraginta. 22 Et amoto illo, suscitavit illis David
regem: cui testimonium perhibens, dixit: Inveni
David filium Iesse, virum secundum cor meum,
qui faciet omnes voluntates meas. 23 Huius Deus
ex semine secundum Promissionem eduxit Israel
salvatorem Iesum, 24 prædicante Ioanne ante
faciem adventus eius baptismum pœnitentiæ omni
populo Israel. 25 Cum impleret autem Ioannes
cursum suum, dicebat: Quem me arbitramini esse,
non sum ego, sed ecce venit post me, cuius non
sum dignus calceamenta pedum solvere. 26 Viri
fratres, filii generis Abraham, et qui in vobis timent
Deum, vobis verbum salutis huius missum est. 27
Qui enim habitabant Ierusalem, et principes eius
hunc ignorantes, et voces prophetarum, quæ per
omne sabbatum leguntur, iudicantes impleverunt,
28 et nullam causam mortis invenientes in eo,
petierunt a Pilato, ut interficerent eum. 29 Cumque
consummassent omnia, quæ de eo scripta erant,
deponentes eum de ligno, posuerunt eum in
monumento. 30 Deus vero suscitavit eum a mortuis
tertia die: 31 qui visus est per dies multos his, qui
simul ascenderant cum eo de Galilæa in Ierusalem:
qui usque nunc sunt testes eius ad plebem. 32
Et nos vobis annunciamus eam, quæ ad patres
nostros repromissio facta est: 33 quoniam hanc
Deus adimplevit filiis nostris resuscitans Iesum,
sicut et in Psalmo secundo scriptum est: Filius meus
es tu, ego hodie genui te. 34 Quod autem suscitavit
eum a mortuis, amplius iam non reversurum in
corruptionem, ita dixit: Quia dabo vobis sancta
David fidelia. 35 Ideoque et alias dicit: Non dabis
Sanctum tuum videre corruptionem. 36 David enim
in sua generatione cum administrasset, voluntati
Dei dormivit: et appositus est ad patres suos, et
vidit corruptionem. 37 Quem vero Deus suscitavit
a mortuis, non vidit corruptionem. 38 Notum
igitur sit vobis viri fratres, quia per hunc vobis
remissio peccatorum annunciatur, et ab omnibus,
quibus non potuistis in lege Moysi iustificari, 39
in hoc omnis, qui credit, iustificatur. 40 Videte
ergo ne superveniat vobis quod dictum est in
Prophetis: 41 Videte contemptores, et admiramini,
et disperdimini: quia opus operor ego in diebus
vestris, opus quod non credetis, si quis enarraverit
vobis. 42 Exeuntibus autem illis rogabant ut sequenti
Sabbato loquerentur sibi verba hæc. 43 Cumque
dimissa esset synagoga, secuti sunt multi Iudæorum,
et colentium advenarum, Paulum, et Barnabam: qui
loquentes suadebant eis ut permanerent in gratia
Dei. 44 Sequenti vero Sabbato pene universa civitas
convenit audire verbum Dei. 45 Videntes autem
turbas Iudæi, repleti sunt zelo, et contradicebant
his, quæ a Paulo dicebantur, blasphemantes. 46
Tunc constanter Paulus et Barnabas dixerunt: Vobis
oportebat primum loqui verbum Dei: sed quoniam
repellitis illud, et indignos vos iudicatis æternæ
vitæ, ecce convertimur ad Gentes. (aiōnios g166) 47
Sic enim præcepit nobis Dominus: Posui te in lucem
Gentium, ut sis in salutem usque ad extremum
terræ. 48 Audientes autem Gentes gavisæ sunt,
et glorificabant verbum Domini: et crediderunt
quotquot erant præordinati ad vitam æternam.
(aiōnios g166) 49 Disseminabatur autem verbum
Domini per universam regionem. 50 Iudæi autem

concitaverunt mulieres religiosas, et honestas, et
primos civitatis, et excitaverunt persecutionem in
Paulum, et Barnabam: et eiecerunt eos de finibus
suis. 51 At illi excusso pulvere pedum in eos,
venerunt Iconium. 52 Discipuli quoque replebantur
gaudio, et Spiritu Sancto.

14 Factum est autem Iconii, ut simul introirent
in synagogam Iudæorum, et loquerentur,
ita ut crederet Iudæorum, et Græcorum copiosa
multitudo. 2 Qui vero increduli fuerunt Iudæi,
suscitaverunt, et ad iracundiam concitaverunt
animas Gentium adversus fratres. 3 Multo igitur
tempore demorati sunt, fiducialiter agentes in
Domino, testimonium perhibente verbo gratiæ
suæ, dante signa, et prodigia fieri per manus
eorum. 4 Divisa est autem multitudo civitatis: et
quidam quidem erant cum Iudæis, quidam vero
cum Apostolis. 5 Cum autem factus esset impetus
Gentilium, et Iudæorum cum principibus suis,
ut contumeliis afficerent, et lapidarent eos, 6
intelligentes confugerunt ad civitates Lycaoniæ
Lystram, et Derben, et universam in circuitu
regionem, 7 et ibi evangelizantes erant. 8 Et quidam
vir Lystris infirmus pedibus sedebat, claudus ex
utero matris suæ, qui numquam ambulaverat. 9
Hic audivit Paulum loquentem. Qui intuitus eum,
et videns quia fidem haberet ut salvus fieret, 10
dixit magna voce: Surge super pedes tuos rectus.
Et exilivit, et ambulabat. 11 Turbæ autem cum
vidissent quod fecerat Paulus, levaverunt vocem
suam Lycaonice, dicentes: Quia dii similes facti
hominibus, descenderunt ad nos. 12 Et vocabant
Barnabam Iovem, Paulum vero Mercurium: quoniam
ipse erat dux verbi. 13 Sacerdos quoque Iovis,
qui erat ante civitatem, tauros, et coronas ante
ianuas afferens, cum populis volebat sacrificare. 14
Quod ubi audierunt Apostoli, Barnabas et Paulus,
conscissis tunicis suis exilierunt in turbas clamantes,
15 et dicentes: Viri, quid hæc facitis? Et nos mortales
sumus, similes vobis homines, annunciantes vobis
ab his vanis converti ad Deum vivum, qui fecit
cælum, et terram, et mare, et omnia quæ in eis
sunt: 16 qui in præteritis generationibus dimisit
omnes gentes ingredi vias suas. 17 Et quidem non
sine testimonio semetipsum reliquit benefaciens de
cælo, dans pluvias, et tempora fructifera, implens
cibo, et lætitia corda eorum. 18 Et hæc dicentes,
vix sedaverunt turbas ne sibi immolarent. 19
Supervenerunt autem quidam ab Antiochia, et
Iconio Iudæi: et persuasis turbis, lapidantesque
Paulum, traxerunt extra civitatem, existimantes
eum mortuum esse. 20 Circumdantibus autem eum
discipulis, surgens intravit civitatem, et postera
die profectus est cum Barnaba in Derben. 21
Cumque evangelizassent civitati illi, et docuissent
multos, reversi sunt Lystram, et Iconium, et
Antiochiam, 22 confirmantes animas discipulorum,
exhortantesque ut permanerent in fide: et quoniam
per multas tribulationes oportet nos intrare in
regnum Dei. 23 Et cum constituissent illis per
singulas ecclesias presbyteros, et orassent cum
ieiunationibus, commendaverunt eos Domino, in
quem crediderunt. 24 Transeuntesque Pisidiam,
venerunt in Pamphyliam, 25 et loquentes verbum
Domini in Perge, descendeunt in Attaliam: 26 et inde
navigaverunt Antiochiam, unde erant traditi gratiæ
Dei in opus, quod compleverunt. 27 Cum autem
venissent, et congregassent Ecclesiam, retulerunt
quanta fecisset Deus cum illis, et quia aperuisset
Gentibus ostium fidei. 28 Morati sunt autem tempus
non modicum cum discipulis.

15 Et quidam descendentes de Iudæa, docebant
fratres: Quia nisi circumcidamini secundum
morem Moysi, non potestis salvari. 2 Facta ergo
seditione non minima Paulo, et Barnabæ adversus
illos, statuerunt ut ascenderent Paulus, et Barnabas,
et quidam alii ex aliis ad Apostolos, et presbyteros
in Ierusalem super hac quæstione. 3 Illi ergo
deducti ab Ecclesia pertransibant Phœnicen, et
Samariam, narrantes conversionem Gentium: et
faciebant gaudium magnum omnibus fratribus. 4
Cum autem venissent Ierosolymam, suscepti sunt ab
Ecclesia, et ab Apostolis, et senioribus annunciantes
quanta Deus fecisset cum illis. 5 Surrexerunt autem
quidam de hæresi Pharisæorum, qui crediderunt,
dicentes: Quia oportet circumcidi eos, præcipere
quoque servare legem Moysi. 6 Conveneruntque
Apostoli, et seniores videre de verbo hoc. 7 Cum
autem magna conquisitio fieret, surgens Petrus
dixit ad eos: Viri fratres, vos scitis quoniam ab
antiquis diebus Deus in nobis elegit, per os meum
audire Gentes verbum Evangelii, et credere. 8
Et qui novit corda Deus, testimonium perhibuit,
dans illis Spiritum Sanctum, sicut et nobis, 9 et
nihil discrevit inter nos et illos, fide purificans
corda eorum. 10 Nunc ergo quid tentatis Deum,
imponere iugum super cervices discipulorum, quod
neque patres nostri, neque nos portare potuimus?
11 Sed per gratiam Domini Iesu Christi credimus
salvari, quemadmodum et illi. 12 Tacuit autem
omnis multitudo: et audiebant Barnabam, et Paulum
narrantes quanta Deus fecisset signa, et prodigia
in Gentibus per eos. 13 Et postquam tacuerunt,
respondit Iacobus, dicens: Viri fratres, audite me.

14 Simon narravit quemadmodum primum Deus
visitavit sumere ex Gentibus populum nomini suo.
15 Et huic concordant verba Prophetarum, sicut
scriptum est: 16 Post hæc revertar, et reædificabo
tabernaculum David, quod decidit: et diruta eius
reædificabo, et erigam illud: 17 ut requirant
ceteri hominum Dominum, et omnes gentes, super
quas invocatum est nomen meum, dicit Dominus
faciens hæc. 18 Notum a sæculo est Domino opus
suum. (aiōn g165) 19 Propter quod ego iudico non
inquietari eos, qui ex Gentibus convertuntur ad
Deum, 20 sed scribere ad eos ut abstineant se a
contaminationibus simulacrorum, et fornicatione,
et suffocatis, et sanguine. 21 Moyses enim a
temporibus antiquis habet in singulis civitatibus
qui eum prædicent in synagogis, ubi per omne
Sabbatum legitur. 22 Tunc placuit Apostolis, et
senioribus cum omni Ecclesia, eligere viros ex
eis, et mittere Antiochiam cum Paulo, et Barnaba,
Iudam, qui cognominabatur Barsabas, et Silam
viros primos in fratribus, 23 scribentes per manus
eorum: APOSTOLI et seniores fratres, his, qui sunt
Antiochiæ, et Syriæ, et Ciliciæ fratribus ex Gentibus,
salutem. 24 Quoniam audivimus quia quidam ex
nobis exeuntes turbaverunt vos verbis, evertentes
animas vestras, quibus non mandavimus: 25 placuit
nobis collectis in unum, eligere viros, et mittere ad
vos cum charissimis nostris Barnaba, et Paulo, 26
hominibus, qui tradiderunt animas suas pro nomine
Domini nostri Iesu Christi. 27 Misimus ergo Iudam,
et Silam, qui et ipsi vobis verbis referent eadem.
28 Visum est enim Spiritui Sancto, et nobis nihil
ultra imponere vobis oneris quam hæc necessaria:
29 ut abstineatis vos ab immolatis simulacrorum,
et sanguine, et suffocato, et fornicatione, a quibus
custodientes vos, bene agetis. Valete. 30 Illi ergo
dimissi, descendeunt Antiochiam: et congregata
multitudine tradiderunt epistolam. 31 Quam cum
legissent, gavisi sunt super consolatione. 32 Iudas
autem, et Silas, et ipsi cum essent prophetæ, verbo
plurimo consolati sunt fratres, et confirmaverunt.
33 Facto autem ibi aliquanto tempore, dimissi
sunt cum pace a fratribus ad eos, qui miserant
illos. 34 Visum est autem Silæ ibi remanere: Iudas
autem solus abiit Ierusalem. 35 Paulus autem, et
Barnabas demorabantur Antiochiæ docentes, et
evangelizantes cum aliis pluribus verbum Domini.
36 Post aliquot autem dies, dixit ad Barnabam
Paulus: Revertentes visitemus fratres per universas
civitates, in quibus prædicavimus verbum Domini,
quomodo se habeant. 37 Barnabas autem volebat
secum assumere et Ioannem, qui cognominabatur
Marcus. 38 Paulus autem rogabat eum (ut qui
discessisset ab eis de Pamphylia, et non isset cum
eis in opus) non debere recipi. 39 Facta est autem
dissensio, ita ut discederent ab invicem, et Barnabas
quidem assumpto Marco navigaret Cyprum. 40
Paulus vero electo Sila profectus est, traditus gratiæ
Dei a fratribus. 41 Perambulabat autem Syriam, et
Ciliciam, confirmans Ecclesias: præcipiens custodire
præcepta Apostolorum, et seniorum.

16 Pervenit autem Derben, et Lystram. Et ecce
discipulus quidam erat ibi nomine Timotheus,
filius mulieris Iudææ fidelis, patre Gentili. 2
Huic testimonium bonum reddebant qui in Lystris
erant, et Iconio fratres. 3 Hunc voluit Paulus
secum proficisci: et assumens circumcidit eum
propter Iudæos, qui erant in illis locis. Sciebant
enim omnes quod pater eius erat Gentilis. 4
Cum autem pertransirent civitates, tradebant eis
custodiri dogmata, quæ erant decreta ab Apostolis
et senioribus, qui erant Ierosolymis. 5 Et Ecclesiæ
quidem confirmabantur fide, et abundabunt numero
quotidie. 6 Transeuntes autem Phrygiam, et
Galatiæ regionem, vetati sunt a Spiritu Sancto loqui
verbum Dei in Asia. 7 Cum venissent autem in
Mysiam, tentabant ire in Bithyniam: et non permisit
eos Spiritus Iesu. 8 Cum autem pertransissent
Mysiam, descendeunt Troadem: 9 et visio per
noctem Paulo ostensa est: Vir Macedo quidam erat
stans, et deprecans eum, et dicens: Transiens in
Macedoniam, adiuva nos. 10 Ut autem visum vidit,
statim quæsivimus proficisci in Macedoniam, certi
facti quod vocasset nos Deus evangelizare eis. 11
Navigantes autem a Troade, recto cursu venimus
Samothraciam, et sequenti die Neapolim: 12 et
inde Philippos, quæ est prima partis Macedoniæ
civitas, colonia. Eramus autem in hac urbe diebus
aliquot, conferentes. 13 Die autem Sabbatorum
egressi sumus foras portam iuxta flumen, ubi
videbatur oratio esse: et sedentes loquebamur
mulieribus, quæ convenerant. 14 Et quædam mulier
nomine Lydia, purpuraria civitatis Thyatirenorum,
colens Deum, audivit: cuius Dominus aperuit cor
intendere his, quæ dicebantur a Paulo. 15 Cum
autem baptizata esset, et domus eius, deprecata
est dicens: Si iudicastis me fidelem Domino esse,
introite in domum meam, et manete. Et coegit nos.
16 Factum est autem euntibus nobis ad orationem,
puellam quamdam habentem spiritum pythonem
obviare nobis, quæ quæstum magnum præstabat
dominis suis divinando. 17 Hæc subsecuta Paulum,
et nos, clamabat dicens: Isti homines servi Dei
excelsi sunt, qui annunciant vobis viam salutis. 18
Hoc autem faciebat multis diebus. Dolens autem

Paulus, et conversus, spiritui dixit: Præcipio tibi
in nomine Iesu Christi exire ab ea. Et exiit eadem
hora. 19 Videntes autem domini eius quia exivit
spes quæstus eorum, apprehendentes Paulum, et
Silam perduxerunt in forum ad principes: 20 et
offerentes eos magistratibus, dixerunt: Hi homines
conturbant civitatem nostram, cum sint Iudæi: 21 et
annunciant morem, quem non licet nobis suscipere,
neque facere, cum simus Romani. 22 Et cucurrit
plebs adversus eos: et magistratus, scissis tunicis
eorum, iusserunt eos virgis cædi. 23 Et cum multas
plagas eis imposuissent, miserunt eos in carcerem,
præcipientes custodi ut diligenter custodiret eos.
24 Qui cum tale præceptum accepisset, misit eos
in interiorem carcerem, et pedes eorum strinxit
ligno. 25 Media autem nocte Paulus, et Silas orantes,
laudabant Deum: et audiebant eos, qui in custodia
erant. 26 Subito vero terræmotus factus est magnus,
ita ut moverentur fundamenta carceris. Et statim
aperta sunt omnia ostia: et universorum vincula
soluta sunt. 27 Expergefactus autem custos carceris,
et videns ianuas apertas carceris, evaginato gladio
volebat se interficere, æstimans fugisse vinctos. 28
Clamavit autem Paulus voce magna, dicens: Nihil tibi
mali feceris: universi enim hic sumus. 29 Petitoque
lumine, introgressus est: et tremefactus procidit
Paulo et Silæ ad pedes: 30 et producens eos foras, ait:
domini, quid me oportet facere, ut salvus fiam? 31
At illi dixerunt: Crede in Dominum Iesum: et salvus
eris tu, et domus tua. 32 Et locuti sunt ei verbum
Domini cum omnibus, qui erant in domo eius. 33 Et
tollens eos in illa hora noctis, lavit plagas eorum: et
baptizatus est ipse, et omnis domus eius continuo. 34
Cumque perduxisset eos in domum suam, apposuit
eis mensam, et lætatus est cum omni domo sua
credens Deo. 35 Et cum dies factus esset, miserunt
magistratus lictores, dicentes: Dimitte homines
illos. 36 Nunciavit autem custos carceris verba hæc
Paulo: Quia miserunt magistratus ut dimittamini,
nunc igitur exeuntes, ite in pace. 37 Paulus autem
dixit eis: Cæsos nos publice, indemnatos, homines
Romanos miserunt in carcerem, et nunc occulte nos
eiiciunt? Non ita: sed veniant, 38 et ipsi nos eiiciant.
Nunciaverunt autem magistratibus lictores verba
hæc. Timueruntque audito quod Romani essent:
39 et venientes deprecati sunt eos, et educentes
rogabant ut egrederentur de urbe. 40 Exeuntes
autem de carcere, introierunt ad Lydiam: et visis
fratribus consolati sunt eos, et profecti sunt.

17 Cum autem perambulassent Amphipolim, et
Apolloniam, venerunt Thessalonicam, ubi erat
synagoga Iudæorum. 2 Secundum consuetudinem
autem Paulus introivit ad eos, et per sabbata
tria disserebat eis de Scripturis, 3 adaperiens et
insinuans quia Christum oportuit pati, et resurgere
a mortuis: et quia hic est Iesus Christus, quem ego
annuncio vobis. 4 Et quidam ex eis crediderunt,
et adiuncti sunt Paulo, et Silæ, et de colentibus,
Gentilibusque multitudo magna, et mulieres nobiles
non paucæ. 5 Zelantes autem Iudæi, assumentesque
de vulgo viros quosdam malos, et turba facta,
concitaverunt civitatem: et assistentes domui
Iasonis quærebant eos producere in populum. 6 Et
cum non invenissent eos, trahebant Iasonem, et
quosdam fratres ad principes civitatis, clamantes:
Quoniam hi, qui urbem concitant, et huc venerunt,
7 quos suscepit Iason, et hi omnes contra decreta
Cæsaris faciunt, regem alium dicentes esse, Iesum.
8 Concitaverunt autem plebem: et principes civitatis
audientes hæc, 9 et accepta satisfactione a Iasone,
et a ceteris, dimiserunt eos. 10 Fratres vero
confestim per noctem dimiserunt Paulum, et Silam
in Berœam. Qui cum venissent, in synagogam
Iudæorum introierunt. 11 Hi autem erant nobiliores
eorum, qui sunt Thessalonicæ, qui susceperunt
verbum cum omni aviditate, quotidie scrutantes
Scripturas, si hæc ita se haberent. 12 Et multi
quidem crediderunt ex eis, et mulierum Gentilium
honestarum, et viri non pauci. 13 Cum autem
cognovissent in Thessalonica Iudæi, quia et Berœæ
prædicatum est a Paulo verbum Dei, venerunt et
illuc commoventes, et turbantes multitudinem.
14 Statimque tunc Paulum dimiserunt fratres, ut
iret usque ad mare: Silas autem, et Timotheus
remanserunt ibi. 15 Qui autem deducebant Paulum,
perduxerunt eum usque Athenas, et accepto
mandato ab eo ad Silam, et Timotheum ut quam
celeriter venirent ad illum, profecti sunt. 16 Paulus
autem cum Athenis eos exspectaret, incitabatur
spiritus eius in ipso, videns idololatriæ deditam
civitatem. 17 Disputabat igitur in synagoga cum
Iudæis, et colentibus, et in foro, per omnes dies
ad eos, qui aderant. 18 Quidam autem Epicurei, et
Stoici philosophi disserebant cum eo, et quidam
dicebant: Quid vult seminiverbius hic, dicere? Alii
vero: Novorum dæmoniorum videtur annunciator
esse: quia Iesum, et resurrectionem annunciabat eis.
19 Et apprehensum eum ad Areopagum duxerunt,
dicentes: Possumus scire quæ est hæc nova, quæ a
te dicitur, doctrina? 20 Nova enim quædam infers
auribus nostris: Volumus ergo scire quidnam velint
hæc esse. 21 (Athenienses autem omnes, et advenæ
hospites, ad nihil aliud vacabant nisi aut dicere, aut
audire aliquid novi.) 22 Stans autem Paulus in medio
Areopagi, ait: Viri Athenienses per omnia quasi

superstitiosiores vos video. 23 Præteriens enim,
et videns simulacra vestra, inveni et aram, in qua
scriptum erat: IGNOTO DEO. Quod ergo ignorantes
colitis, hoc ego annuncio vobis. 24 Deus, qui fecit
mundum, et omnia quæ in eo sunt, hic cæli et terræ
cum sit Dominus, non in manufactis templis habitat,
25 nec manibus humanis colitur indigens aliquo,
cum ipse det omnibus vitam, et inspirationem, et
omnia: 26 fecitque ex uno omne genus hominum
inhabitare super universam faciem terræ, definiens
statuta tempora, et terminos habitationis eorum,
27 quærere Deum si forte attrectent eum, aut
inveniant, quam vis non longe sit ab unoquoque
nostrum. 28 In ipso enim vivimus, et movemur,
et sumus: sicut et quidam vestrorum Poetarum
dixerunt: Ipsius enim et genus sumus. 29 Genus ergo
cum simus Dei, non debemus æstimare auro, aut
argento, aut lapidi, sculpturæ artis, et cogitationis
hominis, Divinum esse simile. 30 Et tempora quidem
huius ignorantiæ despiciens Deus, nunc annunciat
hominibus ut omnes ubique pœnitentiam agant,
31 eo quod statuit diem, in quo iudicaturus est
orbem in æquitate, in viro, in quo statuit, fidem
præbens omnibus, suscitans eum a mortuis. 32
Cum audissent autem resurrectionem mortuorum,
quidam quidem irridebant, quidam vero dixerunt:
Audiemus te de hoc iterum. 33 Sic Paulus exivit de
medio eorum. 34 Quidam vero viri adhærentes ei,
crediderunt: in quibus et Dionysius Areopagita, et
mulier nomine Damaris, et alii cum eis.

18 Post hæc egressus ab Athenis, venit
Corinthum: 2 et inveniens quemdam Iudæum
nomine Aquilam, Ponticum genere, qui nuper
venerat ab Italia, et Priscillam uxorem eius, (eo
quod præcepisset Claudius discedere omnes Iudæos
a Roma) accessit ad eos. 3 Et quia eiusdem erat
artis, manebat apud eos, et operabatur: (erant
autem scenofactoriæ artis.) 4 Et disputabat in
synagoga per omne Sabbatum, interponens nomen
Domini Iesu, suadebatque Iudæis, et Græcis. 5 Cum
venissent autem de Macedonia Silas et Timotheus,
instabat verbo Paulus, testificans Iudæis esse
Christum Iesum. 6 Contradicentibus autem eis,
et blasphemantibus, excutiens vestimenta sua,
dixit ad eos: Sanguis vester super caput vestrum:
mundus ego, ex hoc ad Gentes vadam. 7 Et migrans
inde, intravit in domum cuiusdam, nomine Titi
Iusti, colentis Deum, cuius domus erat coniuncta
synagogæ. 8 Crispus autem archisynagogus credidit
Domino cum omni domo sua: et multi Corinthiorum
audientes credebant, et baptizabantur. 9 Dixit
autem Dominus nocte per visionem Paulo: Noli
timere, sed loquere, et ne taceas: 10 propter quod
ego sum tecum: et nemo apponetur tibi ut noceat
te: quoniam populus est mihi multus in hac civitate.
11 Sedit autem ibi annum et sex menses, docens
apud eos verbum Dei. 12 Gallione autem proconsule
Achaiæ, insurrexerunt uno animo Iudæi in Paulum,
et adduxerunt eum ad tribunal, 13 dicentes: Quia
contra legem hic persuadet hominibus colere Deum.
14 Incipiente autem Paulo aperire os, dixit Gallio ad
Iudæos: Si quidem esset iniquum aliquid, aut facinus
pessimum o viri Iudæi, recte vos sustinerem. 15 Si
vero quæstiones sunt de verbo, et nominibus, et lege
vestra, vos ipsi videritis: Iudex ego horum nolo esse.
16 Et minavit eos a tribunali. 17 Apprehendentes
autem omnes Sosthenem principem synagogæ,
percutiebant eum ante tribunal: et nihil eorum
Gallioni curæ erat. 18 Paulus vero cum adhuc
sustinuisset dies multos, fratribus valefaciens,
navigavit in Syriam, (et cum eo Priscilla, et Aquila)
qui sibi totonderat in Cenchris caput: habebat enim
votum. 19 Devenitque Ephesum, et illos ibi reliquit.
Ipse vero ingressus synagogam, disputabat cum
Iudæis. 20 Rogantibus autem eis ut ampliori tempore
maneret, non consensit, 21 sed valefaciens, et dicens,
Iterum revertar ad vos Deo volente, profectus est
ab Epheso. 22 Et descendens Cæsaream, ascendit,
et salutavit Ecclesiam, et descendit Antiochiam.
23 Et facto ibi aliquanto tempore, profectus est,
perambulans ex ordine Galaticam regionem, et
Phrygiam, confirmans omnes discipulos. 24 Iudæus
autem quidam, Apollo nomine, Alexandrinus
genere, vir eloquens, devenit Ephesum, potens in
scripturis. 25 Hic erat edoctus viam Domini: et
fervens spiritu loquebatur, et docebat diligenter ea,
quæ sunt Iesu, sciens tantum baptisma Ioannis. 26
Hic ergo cœpit fiducialiter agere in synagoga. Quem
cum audissent Priscilla et Aquila, assumpserunt
eum, et diligentius exposuerunt ei viam Domini. 27
Cum autem vellet ire Achaiam, exhortati fratres,
scripserunt discipulis ut susciperent eum. Qui cum
venisset, contulit multum his, qui crediderant.
28 Vehementer enim Iudæos revincebat publice,
ostendens per Scripturas, esse Christum Iesum.

19 Factum est autem, cum Apollo esset Corinthi,
ut Paulus peragratis superioribus partibus
veniret Ephesum, et inveniret quosdam Discipulos:
2 dixitque ad eos: Si Spiritum Sanctum accepistis
credentes? At illi dixerunt ad eum: Sed neque si
Spiritus Sanctus est, audivimus. 3 Ille vero ait: In
quo ergo baptizati estis? Qui dixerunt: In Ioannis
baptismate. 4 Dixit autem Paulus: Ioannes baptizavit
baptismo pœnitentiæ populum, dicens: In eum, qui

venturus esset post ipsum, ut crederent, hoc est, in
Iesum. 5 His auditis, baptizati sunt in nomine Domini
Iesu. 6 Et cum imposuisset illis manus Paulus,
venit Spiritus Sanctus super eos, et loquebantur
linguis, et prophetabant. 7 Erant autem omnes viri
fere duodecim. 8 Introgressus autem synagogam,
cum fiducia loquebatur per tres menses, disputans,
et suadens de regno Dei. 9 Cum autem quidam
indurarentur, et non crederent, maledicentes
viam Domini coram multitudine, discedens ab eis,
segregavit discipulos, quotidie disputans in schola
Tyranni cuiusdam. 10 Hoc autem factum est per
biennium, ita ut omnes, qui habitabant in Asia,
audirent verbum Domini, Iudæi atque Gentiles.
11 Virtutesque non quaslibet faciebat Deus per
manum Pauli: 12 ita ut etiam super languidos
deferrentur a corpore eius sudaria, et semicinctia,
et recedebant ab eis languores, et spiritus nequam
egrediebantur. 13 Tentaverunt autem quidam et de
circumeuntibus Iudæis exorcistis, invocare super
eos, qui habebant spiritus malos, nomen Domini
Iesu, dicentes: Adiuro vos per Iesum, quem Paulus
prædicat. 14 Erant autem quidam Iudæi Scevæ
principis sacerdotum septem filii, qui hoc faciebant.
15 Respondens autem spiritus nequam dixit eis:
Iesum novi, et Paulum scio: vos autem qui estis? 16
Et insiliens in eos homo, in quo erat dæmonium
pessimum, et dominatus amborum, invaluit contra
eos, ita ut nudi, et vulnerati effugerent de domo
illa. 17 Hoc autem notum factum est omnibus
Iudæis, atque Gentilibus, qui habitabant Ephesi: et
cecidit timor super omnes illos, et magnificabatur
nomen Domini Iesu. 18 Multique credentium
veniebant, confitentes, et annunciantes actus
suos. 19 Multi autem ex eis, qui fuerant curiosa
sectati, contulerunt libros, et combusserunt coram
omnibus: et computatis pretiis illorum, invenerunt
pecuniam denariorum quinquaginta millium. 20 Ita
fortiter crescebat verbum Dei, et confirmabatur.
21 His autem expletis, proposuit Paulus in Spiritu,
transita Macedonia et Achaia ire Ierosolymam,
dicens: quoniam postquam fuero ibi, oportet me et
Romam videre. 22 Mittens autem in Macedoniam
duos ex ministrantibus sibi, Timotheum, et Erastum,
ipse remansit ad tempus in Asia. 23 Facta est autem
illo tempore turbatio non minima de via Domini.
24 Demetrius enim quidam nomine, argentarius,
faciens ædes argenteas Dianæ, præstabat artificibus
non modicum quæstum: 25 quos convocans, et eos,
qui huiusmodi erant opifices, dixit: Viri, scitis quia
de hoc artificio est nobis acquisitio: 26 et videtis,
et auditis quia non solum Ephesi, sed pene totius
Asiæ, Paulus hic suadens avertit multam turbam,
dicens: Quoniam non sunt dii, qui manibus fiunt.
27 Non solum autem hæc periclitabitur nobis pars
in redargutionem venire, sed et magnæ Dianæ
templum in nihilum reputabitur, sed et destrui
incipiet maiestas eius, quam tota Asia, et orbis colit.
28 His auditis, repleti sunt ira, et exclamaverunt
dicentes: Magna Diana Ephesiorum. 29 Et impleta est
civitas confusione, et impetum fecerunt uno animo
in theatrum, rapto Gaio, et Aristarcho Macedonibus,
comitibus Pauli. 30 Paulo autem volente intrare in
populum, non permiserunt discipuli. 31 Quidam
autem et de Asiæ principibus, qui erant amici
eius, miserunt ad eum rogantes ne se daret in
theatrum: 32 alii autem aliud clamabant. Erat
enim ecclesia confusa: et plures nesciebant qua ex
causa convenissent. 33 De turba autem detraxerunt
Alexandrum, propellentibus eum Iudæis. Alexander
autem manu silentio postulato, volebat reddere
rationem populo. 34 Quem ut cognoverunt Iudæum
esse, vox facta una est omnium, quasi per horas
duas clamantium: Magna Diana Ephesiorum. 35
Et cum sedasset scriba turbas, dixit: Viri Ephesii,
quis enim est hominum, qui nesciat Ephesiorum
civitatem cultricem esse magnæ Dianæ, Iovisque
prolis? 36 Cum ergo his contradici non possit,
oportet vos sedatos esse, et nihil temere agere. 37
Adduxistis enim homines istos, neque sacrilegos,
neque blasphemantes deam vestram. 38 Quod si
Demetrius, et qui cum eo sunt artifices, habent
adversus aliquem causam, conventus forenses
aguntur, et proconsules sunt, accusent invicem.
39 Si quid autem alterius rei quæritis: in legitima
ecclesia poterit absolvi. 40 Nam et periclitamur
argui seditionis hodiernæ: cum nullus obnoxius
sit (de quo possimus reddere rationem) concursus
istius. 41 Et cum hæc dixisset, dimisit ecclesiam.

20 Postquam autem cessavit tumultus, vocatis
Paulus discipulis, et exhortatus eos, valedixit,
et profectus est ut iret in Macedoniam. 2 Cum
autem perambulasset partes illas, et exhortatus
eos fuisset multo sermone, venit ad Græciam:
3 ubi cum fecisset menses tres, factæ sunt illi
insidiæ a Iudæis navigaturo in Syriam: habuitque
consilium ut reverteretur per Macedoniam. 4
Comitatus est autem eum Sopater Pyrrhi Berœensis,
Thessalonicensium vero Aristarchus, et Secundus, et
Gaius Derbeus, et Timotheus: Asiani vero Tychicus,
et Trophimus. 5 Hi cum præcessissent, sustinuerunt
nos Troade: 6 nos vero navigavimus post dies
Azymorum a Philippis, et venimus ad eos Troadem
in diebus quinque, ubi demorati sumus diebus
septem. 7 Una autem Sabbati cum convenissemus

ad frangendum panem, Paulus disputabat cum eis
profecturus in crastinum, protraxitque sermonem
usque in mediam noctem. 8 Erant autem lampades
copiosæ in cœnaculo, ubi eramus congregati. 9
Sedens autem quidam adolescens nomine Eutychus
super fenestram, cum mergeretur somno gravi,
disputante diu Paulo, ductus somno cecidit de tertio
cœnaculo deorsum, et sublatus est mortuus. 10
Ad quem cum descendisset Paulus, incubuit super
eum: et complexus dixit: Nolite turbari, anima enim
ipsius in ipso est. 11 Ascendens autem, frangensque
panem, et gustans, satisque allocutus usque in
lucem, sic profectus est. 12 Adduxerunt autem
puerum viventem, et consolati sunt non minime.
13 Nos autem ascendentes navem, navigavimus in
Asson, inde suscepturi Paulum: sic enim disposuerat
ipse per terram iter facturus. 14 Cum autem
convenisset nos in Asson, assumpto eo, venimus
Mitylenen. 15 Et inde navigantes, sequenti die
venimus contra Chium, et alia applicuimus Samum,
et sequenti die venimus Miletum. 16 Proposuerat
enim Paulus transnavigare Ephesum, ne qua mora
illi fieret in Asia. Festinabat enim, si possibile sibi
esset, ut diem Pentecostes faceret Ierosolymis. 17 A
Mileto autem mittens Ephesum, vocavit Maiores
natu Ecclesiæ. 18 Qui cum venissent ad eum, et
simul essent, dixit eis: Vos scitis a prima die, qua
ingressus sum in Asiam, qualiter vobiscum per
omne tempus fuerim, 19 serviens Domino cum
omni humilitate, et lacrymis, et tentationibus,
quæ mihi acciderunt ex insidiis Iudæorum: 20
quo modo nihil subtraxerim utilium, quominus
annunciarem vobis, et docerem vos publice, et per
domos, 21 testificans Iudæis, atque Gentilibus in
Deum pœnitentiam, et fidem in Dominum nostrum
Iesum Christum. 22 Et nunc ecce alligatus ego
spiritu, vado in Ierusalem: quæ in ea ventura sint
mihi, ignorans: 23 nisi quod Spiritus Sanctus per
omnes civitates mihi protestatur, dicens: quoniam
vincula, et tribulationes Ierosolymis me manent. 24
Sed nihil horum vereor: nec facio animam meam
pretiosiorem quam me, dum modo consummem
cursum meum, et ministerium verbi, quod accepi a
Domino Iesu, testificari Evangelium gratiæ Dei. 25 Et
nunc ecce ego scio quia amplius non videbitis faciem
meam vos omnes, per quos transivi prædicans
regnum Dei. 26 Quapropter contestor vos hodierna
die, quia mundus sum a sanguine omnium. 27 Non
enim subterfugi, quominus annunciarem omne
consilium Dei vobis. 28 Attendite vobis, et universo
gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit Episcopos
regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo.
29 Ego scio quoniam intrabunt post discessionem
meam lupi rapaces in vos, non parcentes gregi. 30
Et ex vobis ipsis exurgent viri loquentes perversa,
ut abducant discipulos post se. 31 Propter quod
vigilate memoria retinentes: quoniam per triennium
nocte et die non cessavi, cum lacrymis monens
unumquemque vestrum. 32 Et nunc commendo
vos Deo, et verbo gratiæ ipsius, qui potens est
ædificare, et dare hereditatem in sanctificatis
omnibus. 33 Argentum, et aurum, aut vestem
nullius concupivi, 34 sicut ipsi scitis: quoniam ad
ea, quæ mihi opus erant, et his, qui mecum sunt,
ministraverunt manus istæ. 35 Omnia ostendi vobis,
quoniam sic laborantes, oportet suscipere infirmos,
ac meminisse verbi Domini Iesu, quoniam ipse
dixit: Beatius est magis dare, quam accipere. 36
Et cum hæc dixisset, positis genibus suis oravit
cum omnibus illis. 37 Magnus autem fletus factus
est omnium: et procumbentes super collum Pauli,
osculabantur eum, 38 dolentes maxime in verbo,
quod dixerat, quoniam amplius faciem eius non
essent visuri. Et deducebant eum ad navem.

21 Cum autem factum esset ut navigaremus
abstracti ab eis, recto cursu venimus Coum, et
sequenti die Rhodum, et inde Pataram. 2 Et cum
invenissemus navem transfretantem in Phœnicen,
ascendentes navigavimus. 3 Cum apparuissemus
autem Cypro, relinquentes eam ad sinistram,
navigavimus in Syriam, et venimus Tyrum: ibi
enim navis expositura erat onus. 4 Inventis autem
discipulis, mansimus ibi diebus septem: qui Paulo
dicebant per Spiritum ne ascenderet Ierosolymam.
5 Et expletis diebus profecti ibamus, deducentibus
nos omnibus cum uxoribus, et filiis usque foras
civitatem: et positis genibus in littore, oravimus. 6
Et cum valefecissemus invicem, ascendimus navem:
illi autem redierunt in sua. 7 Nos vero navigatione
expleta a Tyro descendimus Ptolemaidam: et
salutatis fratribus, mansimus die una apud illos.
8 Alia autem die profecti, venimus Cæsaream. Et
intrantes domum Philippi evangelistæ, qui erat unus
de septem, mansimus apud eum. 9 Huic autem erant
quattuor filiæ virgines prophetantes. 10 Et cum
moraremur per dies aliquot, supervenit quidam a
Iudæa propheta, nomine Agabus. 11 Is cum venisset
ad nos, tulit zonam Pauli: et alligans sibi pedes, et
manus dixit: Hæc dicit Spiritus Sanctus: Virum,
cuius est zona hæc, sic alligabunt in Ierusalem
Iudæi, et tradent in manus Gentium. 12 Quod cum
audissemus, rogabamus nos, et qui loci illius erant,
ne ascenderet Ierosolymam. 13 Tunc respondit
Paulus, et dixit: Quid facitis flentes, et affligentes
cor meum? Ego enim non solum alligari, sed et

mori in Ierusalem paratus sum propter nomen
Domini Iesu. 14 Et cum ei suadere non possemus,
quievimus, dicentes: Domini voluntas fiat. 15
Post dies autem istos præparati, ascendebamus
in Ierusalem. 16 Venerunt autem et ex discipulis
a Cæsarea nobiscum, adducentes secum apud
quem hospitaremur Mnasonem quendam Cyprium,
antiquum discipulum. 17 Et cum venissemus
Ierosolymam, libenter exceperunt nos fratres. 18
Sequenti autem die introibat Paulus nobiscum ad
Iacobum, omnesque collecti sunt seniores. 19 Quos
cum salutasset, narrabat per singula, quæ Deus
fecisset in Gentibus per ministerium ipsius. 20 At illi
cum audissent, magnificabant Deum, dixeruntque
ei: Vides frater, quot millia sunt in Iudæis, qui
crediderunt, et omnes æmulatores sunt legis. 21
Audierunt autem de te quia discessionem doceas
a Moyse eorum, qui per Gentes sunt, Iudæorum:
dicens non debere eos circumcidere filios suos,
neque secundum consuetudinem ingredi. 22 Quid
ergo est? Utique oportet convenire multitudinem:
audient enim te supervenisse. 23 Hoc ergo fac
quod tibi dicimus: Sunt nobis viri quattuor, votum
habentes super se. 24 His assumptis, sanctifica
te cum illis: et impende in illis ut radant capita:
et scient omnes quia quæ de te audierunt, falsa
sunt, sed ambulas et ipse custodiens legem.
25 De his autem, qui crediderunt ex Gentibus,
nos scripsimus iudicantes ut abstineant se ab
idolis, immolato, et sanguine, et suffocato, et
fornicatione. 26 Tunc Paulus, assumptis viris,
postera die purificatus cum illis intravit in templum,
annuncians expletionem dierum purificationis,
donec offerretur pro unoquoque eorum oblatio.
27 Dum autem septem dies consummarentur, hi,
qui de Asia erant, Iudæi, cum vidissent eum
in templo, concitaverunt omnem populum, et
iniecerunt ei manus, clamantes: 28 Viri Israelitæ,
adiuvate: hic est homo, qui adversus populum,
et legem, et locum hunc, omnes ubique docens,
insuper et Gentiles induxit in templum, et violavit
sanctum locum istum. 29 Viderant enim Trophimum
Ephesium in civitate cum ipso, quem æstimaverunt
quoniam in templum introduxisset Paulus. 30
Commotaque est civitas tota, et facta est concursio
populi. Et apprehendentes Paulum, trahebant eum
extra templum: et statim clausæ sunt ianuæ. 31
Quærentibus autem eum occidere, nunciatum est
Tribuno cohortis: Quia tota confunditur Ierusalem.
32 Qui statim assumptis militibus, et centurionibus,
decurrit ad illos. Qui cum vidissent Tribunum, et
milites, cessaverunt percutere Paulum. 33 Tunc
accedens Tribunus apprehendit eum, et iussit eum
alligari catenis duabus: et interrogabat quis esset,
et quid fecisset. 34 Alii autem aliud clamabant
in turba. Et cum non posset certum cognoscere
præ tumultu, iussit duci eum in castra. 35 Et cum
venisset ad gradus, contigit ut portaretur a militibus
propter vim populi. 36 Sequebatur enim multitudo
populi, clamans: Tolle eum! 37 Et cum cœpisset
induci in castra Paulus, dicit Tribuno: Si licet mihi
loqui aliquid ad te? Qui dixit: Græce nosti? 38
Nonne tu es Ægyptius, qui ante hos dies tumultum
concitasti, et eduxisti in desertum quattuor millia
virorum sicariorum? 39 Et dixit ad eum Paulus:
Ego homo sum quidem Iudæus a Tarso Ciliciæ, non
ignotæ civitatis municeps. Rogo autem te, permitte
mihi loqui ad populum. 40 Et cum ille permisisset,
Paulus stans in gradibus, annuit manu ad plebem, et
magno silentio facto, allocutus est lingua Hebræa,
dicens:

22 Viri fratres, et patres, audite quam ad vos
nunc reddo rationem. 2 Cum audissent autem
quia Hebræa lingua loqueretur ad illos, magis
præstiterunt silentium. 3 Et dicit: Ego sum vir
Iudæus, natus in Tarso Ciliciæ, nutritus autem
in ista civitate, secus pedes Gamaliel eruditus
iuxta veritatem paternæ legis, æmulator legis,
sicut et vos omnes estis hodie: 4 qui hanc viam
persecutus sum usque ad mortem, alligans et
tradens in custodias viros ac mulieres, 5 sicut
princeps sacerdotum mihi testimonium reddit, et
omnes maiores natu, a quibus et epistolas accipiens
ad fratres Damascum pergebam, ut adducerem
inde vinctos in Ierusalem ut punirentur. 6 Factum
est autem, eunte me, et appropinquante Damasco
media die, subito de cælo circumfulsit me lux
copiosa: 7 et decidens in terram, audivi vocem
dicentem mihi: Saule, Saule, quid me persequeris?
8 Ego autem respondi: Quis es Domine? Dixitque ad
me: Ego sum Iesus Nazarenus, quem tu persequeris.
9 Et qui mecum erant, lumen quidem viderunt,
vocem autem non audierunt eius, qui loquebatur
mecum. 10 Et dixi: Quid faciam, Domine? Dominus
autem dixit ad me: Surgens vade Damascum: et ibi
tibi dicetur de omnibus, quæ te oporteat facere. 11
Et cum non viderem præ claritate luminis illius,
ad manum deductus a comitibus, veni Damascum.
12 Ananias autem quidam, vir secundum legem
testimonium habens ab omnibus cohabitantibus
Iudæis, 13 veniens ad me, et astans dixit mihi:
Saule frater respice. Et ego eadem hora respexi
in eum. 14 At ille dixit: Deus patrum nostrorum
præordinavit te, ut cognosceres voluntatem eius,
et videres Iustum, et audires vocem ex ore eius:

15 quia eris testis illius ad omnes homines eorum,
quæ vidisti, et audisti. 16 Et nunc quid moraris?
Exurge, et baptizare, et ablue peccata tua invocato
nomine ipsius. 17 Factum est autem revertenti
mihi in Ierusalem, et oranti in templo, fieri me in
stupore mentis, 18 et videre illum dicentem mihi:
Festina, et exi velociter ex Ierusalem: quoniam
non recipient testimonium tuum de me. 19 Et ego
dixi: Domine ipsi sciunt quia ego eram concludens
in carcerem, et cædans per synagogas eos, qui
credebant in te: 20 et cum funderetur sanguis
Stephani testis tui, ego astabam, et consentiebam,
et custodiebam vestimenta interficientium illum.
21 Et dixit ad me: Vade quoniam ego in nationes
longe mittam te. 22 Audiebant autem eum usque ad
hoc verbum, et levaverunt vocem suam dicentes:
Tolle de terra huiusmodi: non enim fas est eum
vivere. 23 Vociferantibus autem eis, et proiicientibus
vestimenta sua, et pulverem iactantibus in aerem,
24 iussit Tribunus induci eum in castra, et flagellis
cædi, et torqueri eum, ut sciret propter quam
causam sic acclamarent ei. 25 Et cum astrinxissent
eum loris, dicit astanti sibi Centurioni Paulus: Si
hominem Romanum, et indemnatum licet vobis
flagellare? 26 Quo audito, Centurio accessit ad
Tribunum, et nunciavit ei, dicens: Quid acturus es?
Hic enim homo civis Romanus est. 27 Accedens
autem Tribunus, dixit illi: Dic mihi si tu Romanus
es? At ille dixit: Etiam. 28 Et respondit Tribunus:
Ego multa summa civilitatem hanc consecutus
sum. Et Paulus ait: Ego autem et natus sum. 29
Protinus ergo discesserunt ab illo, qui eum torturi
erant. Tribunus quoque timuit postquam rescivit,
quia civis Romanus esset, et quia alligasset eum.
30 Postera autem die volens scire diligentius qua
ex causa accusaretur a Iudæis, solvit eum, et
iussit sacerdotes convenire, et omne concilium, et
producens Paulum, statuit inter illos.

23 Intendens autem in concilium Paulus ait:
Viri fratres, ego omni conscientia bona
conversatus sum ante Deum usque in hodiernum
diem. 2 Princeps autem sacerdotum Ananias
præcepit astantibus sibi percutere os eius. 3
Tunc Paulus dixit ad eum: Percutiet te Deus,
paries dealbate. Et tu sedens iudicas me secundum
legem, et contra legem iubes me percuti? 4 Et
qui astabant dixerunt: Summum sacerdotem Dei
maledicis. 5 Dixit autem Paulus: Nesciebam fratres
quia princeps est sacerdotum. Scriptum est enim:
Principem populi tui non maledices. 6 Sciens autem
Paulus quia una pars esset Sadducæorum, et altera
Pharisæorum, exclamavit in concilio: Viri fratres,
ego Pharisæus sum, filius Pharisæorum, de spe et
resurrectione mortuorum ego iudicor. 7 Et cum
hæc dixisset, facta est dissensio inter Pharisæos, et
Sadducæos, et soluta est multitudo. 8 Sadducæi
enim dicunt, non esse resurrectionem, neque
Angelum, neque spiritum: Pharisæi autem utraque
confitentur. 9 Factus est autem clamor magnus.
Et surgentes quidam Pharisæorum, pugnabant,
dicentes: Nihil mali invenimus in homine isto:
quid si spiritus locutus est ei, aut angelus? 10 Et
cum magna dissensio facta esset, timens Tribunus
ne discerperetur Paulus ab ipsis, iussit milities
descendere, et rapere eum de medio eorum, ac
deducere eum in castra. 11 Sequenti autem nocte
assistens ei Dominus, ait: Constans esto: sicut enim
testificatus es de me in Ierusalem, sic te oportet et
Romæ testificari. 12 Facta autem die collegerunt se
quidam ex Iudæis, et devoverunt se dicentes, neque
manducaturos, neque bibaturos donec occiderent
Paulum. 13 Erant autem plus quam quadraginta viri,
qui hanc coniurationem fecerant: 14 qui accesserunt
ad principes sacerdotum, et seniores, et dixerunt:
Devotione devovimus nos nihil gustaturos, donec
occidamus Paulum. 15 Nunc ergo vos notum facite
Tribuno cum concilio, ut producat illum ad vos,
tamquam aliquid certius cognituri de eo. Nos vero
prius quam appropiet, parati sumus interficere
illum. 16 Quod cum audisset filius sororis Pauli
insidias, venit, et intravit in castra, nunciavitque
Paulo. 17 Vocans autem Paulus ad se unum ex
Centurionibus, ait: Adolescentem hunc perduc ad
Tribunum, habet enim aliquid indicare illi. 18 Et
ille quidem assumens eum duxit ad Tribunum, et
ait: Vinctus Paulus rogavit me hunc adolescentem
perducere ad te, habentem aliquid loqui tibi.
19 Apprehendens autem Tribunus manum illius,
secessit cum eo seorsum, et interrogavit illum:
Quid est, quod habes indicare mihi? 20 Ille autem
dixit: Iudæis convenit rogare te, ut crastina die
producas Paulum in concilium, quasi aliquid certius
inquisituri sint de illo: 21 tu vero ne credideris
illis, insidiantur enim ei ex eis viri amplius quam
quadraginta, qui se devoverunt non manducare,
neque bibere donec interficiant eum: et nunc
parati sunt, exspectantes promissum tuum. 22
Tribunus igitur dimisit adolescentem, præcipiens
ne cui loqueretur quoniam hæc nota sibi fecisset.
23 Et vocatis duobus Centurionibus, dixit illis:
Parate milites ducentos ut eant usque Cæsaream,
et equites septuaginta, et lancearios ducentos a
tertia hora noctis: 24 et iumenta præparate ut
imponentes Paulum, salvum perducerent ad Felicem
præsidem. 25 Timuit enim ne forte raperent eum

Iudæi, et occiderent, et ipse postea calumniam
sustineret, tamquam accepturus pecuniam, 26
scribens epistolam continentem hæc: CLAUDIUS
Lysias optimo Præsidi, Felici salutem. 27 Virum hunc
comprehensum a Iudæis, et incipientem interfici
ab eis, superveniens cum exercitu eripui, cognito
quia Romanus est: 28 Volensque scire causam,
quam obiiciebant illi, deduxi eum in concilium
eorum. 29 Quem inveni accusari de quæstionibus
legis ipsorum, nihil vero dignum morte aut vinculis
habentem criminis. 30 Et cum mihi perlatum
esset de insidiis, quas paraverant illi, misi eum
ad te: denuncians et accusatoribus ut dicant apud
te, Vale. 31 Milites ergo secundum præceptum
sibi, assumentes Paulum, duxerunt per noctem in
Antipatridem. 32 Et postera die dimissis equitibus
ut cum eo irent, reversi sunt ad castra. 33 Qui
cum venissent Cæsaream, et tradidissent epistolam
præsidi, statuerunt ante illum et Paulum. 34 Cum
legisset autem, et interrogasset de qua provincia
esset: et cognoscens quia de Cilicia, 35 Audiam te,
inquit, cum accusatores tui venerint. Iussitque in
prætorio Herodis custodiri eum.

24 Post quinque autem dies descendit princeps
sacerdotum, Ananias, cum senioribus
quibusdam, et Tertullo quodam oratore, qui
adierunt præsidem adversus Paulum. 2 Et citato
Paulo cœpit accusare Tertullus, dicens: Cum in
multa pace agamus per te, et multa corrigantur per
tuam providentiam; 3 semper et ubique suscipimus,
optime Felix, cum omni gratiarum actione. 4 Ne
diutius autem te protraham, oro, breviter audias
nos pro tua clementia. 5 Invenimus hunc hominem
pestiferum, et concitantem seditiones omnibus
Iudæis in universo orbe, et auctorem seditionis
sectæ Nazarenorum: 6 qui etiam templum violare
conatus est, quem et apprehensum voluimus
secundum legem nostram iudicare. 7 Superveniens
autem Tribunus Lysias, cum vi magna eripuit eum
de manibus nostris, 8 iubens accusatores eius ad te
venire: a quo poteris ipse iudicans, de omnibus
istis cognoscere, de quibus nos accusamus eum. 9
Adiecerunt autem et Iudæi, dicentes hæc ita se
habere. 10 Respondit autem Paulus, (annuente sibi
præside dicere): Ex multis annis te esse iudicem
genti huic sciens, bono animo pro me satisfaciam.
11 Potes enim cognoscere quia non plus sunt mihi
dies quam duodecim, ex quo ascendi adorare in
Ierusalem: 12 et neque in templo invenerunt me
cum aliquo disputantem, aut concursum facientem
turbæ, neque in synagogis, neque in civitate:
13 neque probare possunt tibi de quibus nunc
me accusant. 14 Confiteor autem hoc tibi, quod
secundum sectam, quam dicunt hæresim, sic
deservio Patri, et Deo meo, credens omnibus, quæ
in Lege, et Prophetis scripta sunt: 15 spem habens
in Deum, quam et hi ipsi expectant, resurrectionem
futuram iustorum, et iniquorum. 16 In hoc et
ipse studeo sine offendiculo conscientiam habere
ad Deum, et ad homines semper. 17 Post annos
autem plures eleemosynas facturus in gentem
meam, veni, et oblationes, et vota, 18 in quibus
invenerunt me purificatum in templo: non cum
turba, neque cum tumultu. 19 Quidam autem ex
Asia Iudæi, quos oportebat apud te præsto esse, et
accusare, si quid haberent adversum me: 20 aut hi
ipsi dicant si quid invenerunt in me iniquitatis cum
stem in concilio, 21 nisi de una hac solummodo
voce, qua clamavi inter eos stans: Quoniam de
resurrectione mortuorum ego iudicor hodie a
vobis. 22 Distulit autem illos Felix, certissime
sciens de via hac, dicens: Cum Tribunus Lysias
descenderit, audiam vos. 23 Iussitque Centurioni
custodire eum, et habere requiem, nec quemquam
de suis prohibere ministrare ei. 24 Post aliquot
autem dies veniens Felix cum Drusilla uxore sua,
quæ erat Iudæa, vocavit Paulum, et audivit ab eo
fidem, quæ est in Christum Iesum. 25 Disputante
autem illo de iustitia, et castitate, et de iudicio
futuro, tremefactus Felix respondit: Quod nunc
attinet, vade: tempore autem opportuno accersam
te: 26 simul et sperans, quod pecunia ei daretur a
Paulo, propter quod et frequenter accersens eum,
loquebatur cum eo. 27 Biennio autem expleto,
accepit successorem Felix Portium Festum. Volens
autem gratiam præstare Iudæis Felix, reliquit
Paulum vinctum.

25 Festus ergo cum venisset in provinciam, post
triduum ascendit Ierosolymam a Cæsarea. 2
Adieruntque eum principes sacerdotum, et primi
Iudæorum adversus Paulum: et rogabant eum,
3 postulantes gratiam adversus eum, ut iuberet
perduci eum in Ierusalem, insidias tendentes ut
interficerent eum in via. 4 Festus autem respondit
servari Paulum in Cæsarea: se autem maturius
profecturum. 5 Qui ergo in vobis (ait) potentes sunt,
descendentes simul, si quod est in viro crimen,
accusent eum. 6 Demoratus autem inter eos dies non
amplius quam octo, aut decem, descendit Cæsaream,
et altera die sedit pro tribunali, et iussit Paulum
adduci. 7 Qui cum perductus esset, circumsteterunt
eum, qui ab Ierosolyma descenderant Iudæi, multas,
et graves causas obiicientes, quas non poterant
probare. 8 Paulo rationem reddente: Quoniam neque

in legem Iudæorum, neque in templum, neque in
Cæsarem quidquam peccavi. 9 Festus autem volens
gratiam præstare Iudæis, respondens Paulo, dixit:
Vis Ierosolymam ascendere, et ibi de his iudicari
apud me? 10 Dixit autem Paulus: Ad tribunal Cæsaris
sto, ibi me oportet iudicari: Iudæis non nocui, sicut
tu melius nosti. 11 Si enim nocui, aut dignum
morte aliquid feci, non recuso mori: si vero nihil
est eorum, quæ hi accusant me, nemo potest me
illis donare. Cæsarem appello. 12 Tunc Festus cum
concilio locutus, respondit: Cæsarem appellasti,
ad Cæsarem ibis. 13 Et cum dies aliquot transacti
essent: Agrippa rex, et Bernice descenderunt
Cæsaream ad salutandum Festum. 14 Et cum dies
plures ibi demorarentur, Festus regi indicavit de
Paulo, dicens: Vir quidam est derelictus a Felice
vinctus, 15 de quo cum essem Ierosolymis, adierunt
me principes sacerdotum, et seniores Iudæorum,
postulantes adversus illum damnationem. 16 Ad
quos respondi: Quia non est Romanis consuetudo
damnare aliquem hominem prius quam is, qui
accusatur, præsentes habeat accusatores, locumque
defendendi accipiat ad abluenda crimina. 17
Cum ergo huc convenissent sine ulla dilatione,
sequenti die sedens pro tribunali, iussi adduci
virum. 18 De quo, cum stetissent accusatores,
nullam causam deferebant, de quibus ego suspicabar
malum: 19 Quæstiones vero quasdam de sua
superstitione habebant adversus eum, et de quodam
Iesu defuncto, quem affirmabat Paulus vivere.
20 Hæsitans autem ego de huiusmodi quæstione,
dicebam si vellet ire Ierosolymam, et ibi iudicari
de istis. 21 Paulo autem appellante ut servaretur
ad Augusti cognitionem, iussi servari eum, donec
mittam eum ad Cæsarem. 22 Agrippa autem dixit
ad Festum: Volebam et ipse hominem audire. Cras,
inquit, audies eum. 23 Altera autem die cum
venisset Agrippa, et Bernice cum multa ambitione,
et introissent in auditorium cum Tribunis, et viris
principalibus civitatis, iubente Festo, adductus est
Paulus. 24 Et dicit Festus: Agrippa rex, et omnes,
qui simul adestis nobiscum viri, videtis hunc, de
quo omnis multitudo Iudæorum interpellavit me
Ierosolymis, petentes et acclamantes non oportere
eum vivere amplius. 25 Ego vere comperi nihil
dignum morte eum admisisse. Ipso autem hoc
appellante ad Augustum, iudicavi mittere. 26 De
quo quid certum scribam domino, non habeo.
Propter quod produxi eum ad vos, et maxime ad te
rex Agrippa, ut interrogatione facta habeam quid
scribam. 27 Sine ratione enim mihi videtur mittere
vinctum, et causas eius non significare.

26 Agrippa vero ad Paulum ait: Permittitur tibi
loqui pro temetipso. Tunc Paulus extenta
manu cœpit rationem reddere. 2 De omnibus,
quibus accusor a Iudæis, rex Agrippa, æstimo me
beatum, apud te cum sim defensurus me hodie,
3 maxime te sciente omnia, et quæ apud Iudæos
sunt consuetudines, et quæstiones: propter quod
obsecro patienter me audias. 4 Et quidem vitam
meam a iuventute, quæ ab initio fuit in gente mea in
Ierosolymis, noverunt omnes Iudæi: 5 præscientes
me ab initio (si velint testimonium perhibere)
quoniam secundum certissimam sectam nostræ
religionis vixi Pharisæus. 6 Et nunc in spe, quæ
ad patres nostros repromissionis facta est a Deo,
sto iudicio subiectus: 7 in quam duodecim tribus
nostræ nocte ac die deservientes, sperant devenire.
De qua spe accusor a Iudæis, rex. 8 Quid incredibile
iudicatur apud vos, si Deus mortuos suscitat? 9 Et
ego quidem existimaveram, me adversus nomen
Iesu Nazareni debere multa contraria agere. 10
Quod et feci Ierosolymis, et multos sanctorum ego
in carceribus inclusi, a principibus sacerdotum
potestate accepta: et cum occiderentur, detuli
sententiam. 11 Et per omnes synagogas frequenter
puniens eos, compellebam blasphemare: et amplius
insaniens in eos, persequebar usque in exteras
civitates. 12 In quibus dum irem Damascum cum
potestate, et permissu principum sacerdotum, 13
die media in via, vidi, rex, de cælo supra splendorem
solis circumfulsisse me lumen, et eos, qui mecum
simul erant. 14 Omnesque nos cum decidissemus
in terram, audivi vocem loquentem mihi Hebraica
lingua: Saule, Saule, quid me persequeris? Durum
est tibi contra stimulum calcitrare. 15 Ego autem
dixi: Quis es Domine? Dominus autem dixit: Ego
sum Iesus, quem tu persequeris. 16 Sed exurge,
et sta super pedes tuos: ad hoc enim apparui tibi,
ut constituam te ministrum, et testem eorum,
quæ vidisti, et eorum, quibus apparebo tibi, 17
eripiens te de populo, et gentibus, in quas nunc ego
mitto te, 18 aperire oculos eorum, ut convertantur
a tenebris ad lucem, et de potestate Satanæ ad
Deum, ut accipiant remissionem peccatorum, et
sortem inter sanctos per fidem, quæ est in me.
19 Unde rex Agrippa, non fui incredulus cælesti
visioni: 20 sed his, qui sunt Damasci primum, et
Ierosolymis, et in omnem regionem Iudææ, et
Gentibus annunciabam, ut pœnitentiam agerent, et
converterentur ad Deum, digna pœnitentiæ opera
facientes. 21 Hac ex causa me Iudæi, cum essem in
templo, comprehensum tentabant interficere. 22
Auxilio autem adiutus Dei usque in hodiernum diem
sto, testificans minori, atque maiori, nihil extra

dicens quam ea, quæ Prophetæ locuti sunt futura
esse, et Moyses, 23 si passibilis Christus, si primus
ex resurrectione mortuorum, lumen annunciaturus
est populo, et gentibus. 24 Hæc loquente eo, et
rationem reddente, Festus magna voce dixit: Insanis
Paule: multæ te litteræ ad insaniam convertunt.
25 Et Paulus: Non insanio (inquit) optime Feste,
sed veritatis, et sobrietatis verba loquor. 26 Scit
enim de his rex, ad quem et constanter loquor:
latere enim eum nihil horum arbitror. Neque
enim in angulo quidquam horum gestum est. 27
Credis rex Agrippa prophetis? Scio quia credis. 28
Agrippa autem ad Paulum: In modico suades me
Christianum fieri. 29 Et Paulus: Opto apud Deum, et
in modico, et in magno, non tantum te, sed etiam
omnes, qui audiunt, hodie fieri tales, qualis et ego
sum, exceptis vinculis his. 30 Et exurrexit rex, et
præses, et Bernice, et qui assidebant eis. 31 Et cum
secessissent, loquebantur ad invicem, dicentes:
Quia nihil morte, aut vinculis dignum quid fecit
homo iste. 32 Agrippa autem Festo dixit: Dimitti
poterat homo hic, si non appellasset Cæsarem.

27 Ut autem iudicatum est navigare eum in
Italiam, et tradi Paulum cum reliquis custodiis
centurioni nomine Iulio cohortis Augustæ, 2
ascendentes navem Adrumetinam, incipientes
navigare circa Asiæ loca, sustulimus, perseverante
nobiscum Aristarcho Macedone Thessalonicensi. 3
Sequenti autem die devenimus Sidonem. Humane
autem tractans Iulius Paulum, permisit ad amicos
ire, et curam sui agere. 4 Et inde cum sustulissemus,
subnavigavimus Cyprum, propter ea quod essent
venti contrarii. 5 Et pelagus Ciliciæ, et Pamphyliæ
navigantes, venimus Lystram, quæ est Lyciæ: 6
et ibi inveniens centurio navem Alexandrinam
navigantem in Italiam, transposuit nos in eam.
7 Et cum multis diebus tarde navigaremus, et
vix devenissemus contra Gnidum, prohibente nos
vento, adnavigavimus Cretæ iuxta Salmonem: 8 et
vix iuxta navigantes, venimus in locum quendam,
qui vocatur Boni Portus, cui iuxta erat civitas
Thalassa. 9 Multo autem tempore peracto, et
cum iam non esset tuta navigatio, eo quod et
ieiunium iam præteriisset, consolabatur eos Paulus,
10 dicens eis: Viri, video quoniam cum iniuria,
et multo damno non solum oneris, et navis, sed
etiam animarum nostrarum incipit esse navigatio.
11 Centurio autem gubernatori et nauclero magis
credebat, quam his, quæ a Paulo dicebantur. 12 Et
cum aptus portus non esset ad hiemandum, plurimi
statuerunt consilium navigare inde, si quomodo
possent, devenientes Phœnicen, hiemare, portum
Cretæ respicientem ad Africum, et ad Corum. 13
Aspirante autem Austro, æstimantes propositum se
tenere, cum sustulissent de Asson, legebant Cretam.
14 Non post multum autem misit se contra ipsam
ventus Typhonicus, qui vocatur Euroaquilo. 15
Cumque arrepta esset navis, et non posset conari
in ventum, data nave flatibus, ferebamur. 16 In
insulam autem quandam decurrentes, quæ vocatur
Cauda, potuimus vix obtinere scapham. 17 Qua
sublata, adiutoriis utebantur, accingentes navem,
timentes ne in Syrtim inciderent, summisso vase
sic ferebantur. 18 Valida autem nobis tempestate
iactatis, sequenti die iactum fecerunt: 19 et tertia
die suis manibus armamenta navis proiecerunt. 20
Neque autem sole, neque sideribus apparentibus per
plures dies, et tempestate non exigua imminente,
iam ablata erat spes omnis salutis nostræ. 21 Et cum
multa ieiunatio fuisset, tunc stans Paulus in medio
eorum, dixit: Oportebat quidem, o viri, audito me,
non tollere a Creta, lucrique facere iniuriam hanc,
et iacturam. 22 Et nunc suadeo vobis bono animo
esse. Amissio enim nullius animæ erit ex vobis,
præterquam navis. 23 Astitit enim mihi hac nocte
Angelus Dei, cuius sum ego, et cui deservio, 24
dicens: Ne timeas Paule, Cæsari te oportet assistere:
et ecce donavit tibi Deus omnes, qui navigant tecum.
25 Propter quod bono animo estote viri: credo
enim Deo, quia sic erit, quemadmodum dictum
est mihi. 26 In insulam autem quandam oportet
nos devenire. 27 Sed postea quam quartadecima
nox supervenit, navigantibus nobis in Adria circa
mediam noctem, suspicabantur nautæ apparere
sibi aliquam regionem. 28 Qui et summittentes
bolidem, invenerunt passus viginti: et pusillum
inde separati, invenerunt passus quindecim. 29
Timentes autem ne in aspera loca incideremus,
de puppi mittentes anchoras quattuor, optabant
diem fieri. 30 Nautis vero quærentibus fugere de
navi, cum misissent scapham in mare, sub obtentu
quasi inciperent a prora anchoras extendere, 31
dixit Paulus Centurioni, et militibus: Nisi hi in navi
manserint, vos salvi fieri non potestis. 32 Tunc
absciderunt milites funes scaphæ, et passi sunt
eam excidere. 33 Et cum lux inciperet fieri, rogabat
Paulus omnes sumere cibum, dicens: Quartadecima
die hodie expectantes ieiuni permanetis, nihil
accipientes. 34 Propter quod rogo vos accipere cibum
pro salute vestra: quia nullius vestrum capillus
de capite peribit. 35 Et cum hæc dixisset, sumens
panem, gratias egit Deo in conspectu omnium: et
cum fregisset, cœpit manducare. 36 Animæquiores
autem facti omnes, et ipsi sumpserunt cibum. 37
Eramus vero universæ animæ in navi ducentæ

septuaginta sex. 38 Et satiati cibo alleviabant
navem, iactantes triticum in mare. 39 Cum autem
dies factus esset, terram non agnoscebant: sinum
vero quendam considerabant habentem littus, in
quem cogitabant, si possent, eiicere navem. 40 Et
cum anchoras sustulissent, committebant se mari,
simul laxantes iuncturas gubernaculorum: et levato
artemone secundum auræ flatum tendebant ad
littus. 41 Et cum incidissemus in locum dithalassum,
impegerunt navem: et prora quidem fixa manebat
immobilis, puppis vero solvebatur a vi maris.
42 Militum autem consilium fuit ut custodias
occiderent: ne quis cum enatasset, effugeret. 43
Centurio autem volens servare Paulum, prohibuit
fieri: iussitque eos, qui possent natare, emittere se
primos, et evadere, et ad terram exire: 44 et ceteros
alios in tabulis ferebant: quosdam super ea, quæ
de navi erant. Et sic factum est, ut omnes animæ
evaderent ad terram.

28 Et cum evasissemus, tunc cognovimus
quia Melita insula vocabatur. Barbari vero
præstabant non modicam humanitatem nobis.
2 Accensa enim pyra, reficiebant nos omnes
propter imbrem, qui imminebat, et frigus. 3
Cum congregasset autem Paulus sarmentorum
aliquantam multitudinem, et imposuisset super
ignem, vipera a calore cum processisset, invasit
manum eius. 4 Ut vero viderunt Barbari pendentem
bestiam de manu eius, ad invicem dicebant:
Utique homicida est homo hic, qui cum evaserit
de mari, ultio non sinit eum vivere. 5 Et ille
quidem excutiens bestiam in ignem, nihil mali
passus est. 6 At illi existimabant eum in tumorem
convertendum, et subito casurum, et mori. Diu
autem illis expectantibus, et videntibus nihil mali in
eo fieri, convertentes se, dicebant eum esse deum.
7 In locis autem illis erant prædia principis insulæ,
nomine Publii, qui nos suscipiens, triduo benigne
exhibuit. 8 Contigit autem, patrem Publii febribus,
et dysenteria vexatum iacere. Ad quem Paulus
intravit: et cum orasset, et imposuisset ei manus,
salvavit eum. 9 Quo facto, omnes qui in insula
habebant infirmitates, accedebant, et curabantur:
10 qui etiam multis honoribus nos honoraverunt, et
navigantibus imposuerunt quæ necessaria erant.
11 Post menses autem tres navigavimus in navi
Alexandrina, quæ in insula hiemaverat, cui erat
insigne Castorum. 12 Et cum venissemus Syracusam,
mansimus ibi triduo. 13 Inde circumlegentes
devenimus Rhegium: et post unum diem flante
Austro, secunda die venimus Puteolos; 14 ubi
inventis fratribus rogati sumus manere apud eos
dies septem: et sic venimus Romam. 15 Et inde cum
audissent fratres, occurrerunt nobis usque ad Appii
forum, ac tres Tabernas. Quos cum vidisset Paulus,
gratias agens Deo, accepit fiduciam. 16 Cum autem
venissemus Romam, permissum est Paulo manere
sibimet cum custodiente se milite. 17 Post tertium
autem diem convocavit primos Iudæorum. Cumque
convenissent, dicebat eis: Ego, viri fratres, nihil
adversus plebem faciens, aut morem paternum,
vinctus ab Ierosolymis traditus sum in manus
Romanorum, 18 qui cum interrogationem de me
habuissent, voluerunt me dimittere, eo quod nulla
esset causa mortis in me. 19 Contradicentibus autem
Iudæis, coactus sum appellare Cæsarem, non quasi
gentem meam habens aliquid accusare. 20 Propter
hanc igitur causam rogavi vos videre, et alloqui.
Propter spem enim Israel catena hac circumdatus
sum. 21 At illi dixerunt ad eum: Nos neque litteras
accepimus de te a Iudæa, neque adveniens aliquis
fratrum nunciavit, aut locutus est quid de te
malum. 22 Rogamus autem a te audire quæ sentis:
nam de secta hac notum est nobis quia ubique
ei contradicitur. 23 Cum constituissent autem illi
diem, venerunt ad eum in hospitium plurimi, quibus
exponebat testificans regnum Dei, suadensque eis
de Iesu ex Lege Moysi, et Prophetis a mane usque
ad vesperam. 24 Et quidam credebant his, quæ
dicebantur: quidam vero non credebant. 25 Cumque
invicem non essent consentientes, discedebant
dicente Paulo unum verbum: Quia bene Spiritus
Sanctus locutus est per Isaiam prophetam ad patres
nostros, 26 dicens: Vade ad populum istum, et dic
ad eos: Aure audietis, et non intelligetis: et videntes
videbitis, et non perspicietis. 27 Incrassatum est
enim cor populi huius, et auribus graviter audierunt,
et oculos suos compresserunt: ne forte videant
oculis, et auribus audiant, et corde intelligant, et
convertantur, et sanem eos. 28 Notum ergo sit
vobis, quoniam Gentibus missum est hoc salutare
Dei, et ipsi audient. 29 Et cum hæc dixisset, exierunt
ab eo Iudæi, multam habentes inter se quæstionem.
30 Mansit autem biennio toto in suo conducto: et
suscipiebat omnes, qui ingrediebantur ad eum,
31 prædicans regnum Dei, et docens quæ sunt
de Domino Iesu Christo cum omni fiducia, sine
prohibitione.

Romanos

1 Paulus, servus Iesu Christi, vocatus Apostolus,
segregatus in Evangelium Dei, **2** quod ante
promiserat per Prophetas suos in Scripturis Sanctis
3 de Filio suo, qui factus est ei ex semine
David secundum carnem, **4** qui prædestinatus
est Filius Dei in virtute secundum Spiritum
sanctificationis ex resurrectione mortuorum Iesu
Christi Domini nostri: **5** per quem accepimus
gratiam, et Apostolatum ad obediendum fidei in
omnibus Gentibus pro nomine eius, **6** in quibus
estis et vos vocati Iesu Christi: **7** omnibus qui sunt
Romæ, dilectis Dei, vocatis sanctis. Gratia vobis, et
pax a Deo Patre nostro, et Domino Iesu Christo. **8**
Primum quidem gratias ago Deo meo per Iesum
Christum pro omnibus vobis: quia fides vestra
annunciatur in universo mundo. **9** Testis enim mihi
est Deus, cui servio in spiritu meo in Evangelio
Filii eius, quod sine intermissione memoriam vestri
facio **10** semper in orationibus meis: obsecrans,
si quomodo tandem aliquando prosperum iter
habeam in voluntate Dei veniendi ad vos. **11**
Desidero enim videre vos: ut aliquid impertiar vobis
gratiæ spiritualis ad confirmandos vos: **12** id est,
simul consolari in vobis per eam, quæ invicem est,
fidem vestram, atque meam. **13** Nolo autem vos
ignorare fratres: quia sæpe proposui venire ad vos,
(et prohibitus sum usque adhuc) ut aliquem fructum
habeam et in vobis, sicut et in ceteris Gentibus. **14**
Græcis ac barbaris, sapientibus, et insipientibus
debitor sum: **15** ita (quod in me) promptum est
et vobis, qui Romæ estis, evangelizare. **16** Non
enim erubesco Evangelium. Virtus enim Dei est in
salutem omni credenti, Iudæo primum, et Græco.
17 Iustitia enim Dei in eo revelatur ex fide in fidem:
sicut scriptum est: Iustus autem ex fide vivit. **18**
Revelatur enim ira Dei de cælo super omnem
impietatem, et iniustitiam hominum eorum, qui
veritatem Dei in iniustitia detinent: **19** quia quod
notum est Dei, manifestum est in illis. Deus enim
illis manifestavit. **20** Invisibilia enim ipsius, a
creatura mundi, per ea quæ facta sunt, intellecta,
conspiciuntur: sempiterna quoque eius virtus, et
divinitas: ita ut sint inexcusabiles. **(aïdios g126)** **21**
Quia cum cognovissent Deum, non sicut Deum
glorificaverunt, aut gratias egerunt: sed evanuerunt
in cogitationibus suis, et obscuratum est insipiens
cor eorum: **22** dicentes enim se esse sapientes, stulti
facti sunt. **23** Et mutaverunt gloriam incorruptibilis
Dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis,
et volucrum, et quadrupedum, et serpentium. **24**
Propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis
eorum, in immunditiam: ut contumeliis afficiant
corpora sua in semetipsis: **25** qui commutaverunt
veritatem Dei in mendacium: et coluerunt, et
servierunt creaturæ potius quam Creatori, qui est
benedictus in sæcula. Amen. **(aiōn g165)** **26** Propterea
tradidit illos Deus in passiones ignominiæ. Nam
feminæ eorum immutaverunt naturalem usum in
eum usum, qui est contra naturam. **27** Similiter
autem et masculi, relicto naturali usu feminæ,
exarserunt in desideriis suis in invicem, masculi in
masculos turpitudinem operantes, et mercedem,
quam oportuit, erroris sui in semetipsis recipientes.
28 Et sicut non probaverunt Deum habere in
notitia: tradidit illos Deus in reprobum sensum:
ut faciant ea, quæ non conveniunt, **29** repletos
omni iniquitate, malitia, fornicatione, avaritia,
nequitia, plenos invidia, homicidio, contentione,
dolo, malignitate, susurrones, **30** detractores, Deo
odibiles, contumeliosos, superbos, elatos, inventores
malorum, parentibus non obedientes, **31** insipientes,
incompositos, sine affectione, absque fœdere, sine
misericordia. **32** Qui cum iustitiam Dei cognovissent,
non intellexerunt quoniam qui talia agunt, digni
sunt morte: et non solum qui ea faciunt, sed etiam
qui consentiunt facientibus.

2 Propter quod inexcusabilis es o homo omnis, qui
iudicas. In quo enim iudicas alterum, teipsum
condemnas: eadem enim agis quæ iudicas. **2** Scimus
enim quoniam iudicium Dei est secundum veritatem
in eos, qui talia agunt. **3** Existimas autem hoc o
homo, qui iudicas eos, qui talia agunt, et facis ea,
quia tu effugies iudicium Dei? **4** An divitias bonitatis
eius, et patientiæ, et longanimitatis contemnis?
Ignoras quoniam benignitas Dei ad pœnitentiam
te adducit? **5** Secundum autem duritiam tuam, et
impœnitens cor, thesaurizas tibi iram in die iræ, et
revelationis iusti iudicii Dei, **6** qui reddet unicuique
secundum opera eius: **7** iis quidem, qui secundum
patientiam boni operis, gloriam, et honorem, et
incorruptionem quærunt, vitam æternam: **(aiōnios
g166)** **8** iis autem, qui sunt ex contentione, et qui non
acquiescunt veritati, credunt autem iniquitati, ira,
et indignatio. **9** Tribulatio, et angustia in omnem
animam hominis operantis malum, Iudæi primum,
et Græci: **10** gloria autem, et honor, et pax omni
operanti bonum, Iudæo primum, et Græco: **11**
non enim est acceptio personarum apud Deum.
12 Quicumque enim sine lege peccaverunt, sine
lege peribunt: et quicumque in lege peccaverunt,
per legem iudicabuntur. **13** Non enim auditores
legis iusti sunt apud Deum, sed factores legis

iustificabuntur. 14 Cum autem Gentes, quæ legem
non habent, naturaliter ea, quæ legis sunt, faciunt,
eiusmodi legem non habentes, ipsi sibi sunt lex: 15
qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis,
testimonium reddente illis conscientia ipsorum,
et inter se invicem cogitationibus accusantibus,
aut etiam defendentibus, 16 in die, cum iudicabit
Deus occulta hominum, secundum Evangelium
meum per Iesum Christum. 17 Si autem tu Iudæus
cognominaris, et requiescis in lege, et gloriaris in
Deo, 18 et nosti voluntatem eius, et probas utiliora,
instructus per legem, 19 confidis teipsum esse
ducem cæcorum, lumen eorum, qui in tenebris sunt,
20 eruditorem insipientium, magistrum infantium,
habentem formam scientiæ, et veritatis in lege.
21 Qui ergo alium doces, teipsum non doces: qui
prædicas non furandum, furaris: 22 qui dicis non
mœchandum, mœcharis: qui abominaris idola,
sacrilegium facis: 23 qui in lege gloriaris, per
prævaricationem legis Deum inhonoras. 24 (Nomen
enim Dei per vos blasphematur inter Gentes, sicut
scriptum est.) 25 Circumcisio quidem prodest,
si legem observes: si autem prævaricator legis
sis, circumcisio tua præputium facta est. 26 Si
igitur præputium iustitias legis custodiat: nonne
præputium illius in circumcisionem reputabitur? 27
Et iudicabit id, quod ex natura est præputium, legem
consummans, te, qui per litteram, et circumcisionem
prævaricator legis es? 28 Non enim qui in manifesto,
Iudæus est: neque quæ in manifesto, in carne, est
circumcisio: 29 sed qui in abscondito, Iudæus est: et
circumcisio cordis in spiritu, non littera: cuius laus
non ex hominibus, sed ex Deo est.

3 Quid ergo amplius Iudæo est? Aut quæ utilitas
circumcisionis? 2 Multum per omnem modum.
Primum quidem quia credita sunt illis eloquia Dei.
3 Quid enim si quidam illorum non crediderunt?
Numquid incredulitas illorum fidem Dei evacuabit?
Absit. 4 Est autem Deus verax: omnis autem
homo mendax, sicut scriptum est: Ut iustificeris
in sermonibus tuis: et vincas cum iudicaris. 5 Si
autem iniquitas nostra iustitiam Dei commendat,
quid dicemus? Numquid iniquus est Deus, qui
infert iram? 6 (Secundum hominem dico.) Absit.
Alioquin quomodo iudicabit Deus hunc mundum?
7 Si enim veritas Dei in meo mendacio abundavit
in gloriam ipsius: quid adhuc et ego tamquam
peccator iudicor? 8 Et non (sicut blasphemamur, et
sicut aiunt quidam nos dicere) faciamus mala ut
veniant bona: quorum damnatio iusta est. 9 Quid
ergo? Præcellimus eos? Nequaquam. Causati enim
sumus Iudæos, et Græcos omnes sub peccato esse,
10 sicut scriptum est: Quia non est iustus quisquam:
11 non est intelligens, non est requirens Deum. 12
Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt, non
est qui faciat bonum, non est usque ad unum. 13
Sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis
dolose agebant: Venenum aspidum sub labiis eorum:
14 Quorum os maledictione, et amaritudine plenum
est: 15 Veloces pedes eorum ad effundendum
sanguinem: 16 Contritio, et infelicitas in viis eorum:
17 et viam pacis non cognoverunt: 18 Non est timor
Dei ante oculos eorum. 19 Scimus autem quoniam
quæcumque lex loquitur, iis, qui in lege sunt,
loquitur: ut omne os obstruatur, et subditus fiat
omnis mundus Deo: 20 quia ex operibus legis non
iustificabitur omnis caro coram illo. Per legem enim
cognitio peccati. 21 Nunc autem sine lege iustitia
Dei manifestata est: testificata a lege et Prophetis.
22 Iustitia autem Dei per fidem Iesu Christi in
omnes, et super omnes, qui credunt in eum: non
enim est distinctio: 23 Omnes enim peccaverunt, et
egent gloria Dei. 24 Iustificati gratis per gratiam
ipsius, per redemptionem, quæ est in Christo Iesu,
25 quem proposuit Deus propitiationem per fidem
in sanguine ipsius, ad ostensionem iustitiæ suæ
propter remissionem præcedentium delictorum 26
in sustentatione Dei, ad ostensionem iustitiæ eius
in hoc tempore: ut sit ipse iustus, et iustificans eum,
qui est ex fide Iesu Christi. 27 Ubi est ergo gloriatio
tua? Exclusa est. Per quam legem? Factorum? Non:
sed per legem fidei. 28 Arbitramur enim iustificari
hominem per fidem sine operibus legis. 29 An
Iudæorum Deus tantum? Nonne et Gentium? Immo
et Gentium. 30 Quoniam quidem unus est Deus, qui
iustificat circumcisionem ex fide, et præputium per
fidem. 31 Legem ergo destruimus per fidem? Absit:
sed legem statuimus.

4 Quid ergo dicemus invenisse Abraham patrem
nostrum secundum carnem? 2 Si enim Abraham
ex operibus iustificatus est, habet gloriam, sed non
apud Deum. 3 Quid enim dicit Scriptura? Credidit
Abraham Deo: et reputatam est illi ad iustitiam.
4 Ei autem, qui operatur, merces non imputatur
secundum gratiam, sed secundum debitum. 5 Ei
vero, qui non operatur, credenti autem in eum, qui
iustificat impium, reputatur fides eius ad iustitiam
secundum propositum gratiæ Dei. 6 Sicut et David
dicit beatitudinem hominis, cui Deus accepto fert
iustitiam sine operibus: 7 Beati, quorum remissæ
sunt iniquitates, et quorum tecta sunt peccata. 8
Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum. 9
Beatitudo ergo hæc in circumcisione tantum manet,
an etiam in præputio? Dicimus enim quia reputata

est Abrahæ fides ad iustitiam. 10 Quomodo ergo
reputata est? In circumcisione, an in præputio?
Non in circumcisione, sed in præputio. 11 Et
signum accepit circumcisionis, signaculum iustitiæ
fidei, quæ est in præputio: ut sit pater omnium
credentium per præputium, ut reputetur et illis
ad iustitiam: 12 et sit pater circumcisionis non
iis tantum, qui sunt ex circumcisione, sed et iis,
qui sectantur vestigia fidei, quæ est in præputio
patris nostri Abrahæ. 13 Non enim per legem
promissio Abrahæ, aut semini eius ut heres esset
mundi: sed per iustitiam fidei. 14 Si enim qui ex
lege, heredes sunt: exinanita est fides, abolita est
promissio. 15 Lex enim iram operatur. Ubi enim
non est lex: nec prævaricatio. 16 Ideo ex fide, ut
secundum gratiam firma sit promissio omni semini,
non ei, qui ex lege est solum, sed et ei qui ex fide
est Abrahæ, qui pater est omnium nostrum ante
Deum, 17 cui credidit, qui vivificat mortuos, et
vocat ea quæ non sunt, tamquam ea quæ sunt.
(Sicut scriptum est: Quia patrem multarum gentium
posui te.) 18 Qui contra spem in spem credidit, ut
fieret pater multarum gentium secundum quod
dictum est ei: Sic erit semen tuum. 19 Et non
infirmatus est fide, nec consideravit corpus suum
emortuum, cum iam fere centum esset annorum:
et emortuam vulvam Saræ: 20 In repromissione
etiam Dei non hæsitavit diffidentia, sed confortatus
est fide, dans gloriam Deo: 21 plenissime sciens
quia quæcumque promisit, potens est et facere.
22 Ideo et reputatum est illi ad iustitiam. 23 Non
est autem scriptum tantum propter ipsum quia
reputatum est illi ad iustitiam: 24 sed et propter
nos, quibus reputabitur credentibus in eum, qui
suscitavit Iesum Christum Dominum nostrum a
mortuis, 25 qui traditus est propter delicta nostra,
et resurrexit propter iustificationem nostram.

5 Iustificati ergo ex fide, pacem habeamus ad
Deum per Dominum nostrum Iesum Christum:
2 per quem et habemus accessum per fidem in
gratiam istam, in qua stamus, et gloriamur in
spe gloriæ filiorum Dei. 3 Non solum autem,
sed et gloriamur in tribulationibus: scientes quod
tribulatio patientiam operatur: 4 patientia autem
probationem, probatio vero spem, 5 spes autem
non confundit: quia charitas Dei diffusa est in
cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est
nobis. 6 Ut quid enim Christus, cum adhuc infirmi
essemus, secundum tempus pro impiis mortuus
est? 7 Vix enim pro iusto quis moritur: nam pro
bono forsitan quis audeat mori. 8 Commendat
autem charitatem suam Deus in nobis: quoniam
cum adhuc peccatores essemus, secundum tempus,
9 Christus pro nobis mortuus est: multo igitur
magis nunc iustificati in sanguine ipsius, salvi
erimus ab ira per ipsum. 10 Si enim cum inimici
essemus, reconciliati sumus Deo per mortem Filii
eius: multo magis reconciliati, salvi erimus in vita
ipsius. 11 Non solum autem: sed et gloriamur
in Deo per Dominum nostrum Iesum Christum,
per quem nunc reconciliationem accepimus. 12
Propterea sicut per unum hominem peccatum in
hunc mundum intravit, et per peccatum mors,
et ita in omnes homines mors pertransiit, in quo
omnes peccaverunt: 13 Usque ad legem enim
peccatum erat in mundo: peccatum autem non
imputabatur, cum lex non esset. 14 Sed regnavit
mors ab Adam usque ad Moysen etiam in eos, qui
non peccaverunt in similitudinem prævaricationis
Adæ, qui est forma futuri. 15 Sed non sicut delictum,
ita et donum. Si enim unius delicto multi mortui
sunt: multo magis gratia Dei et donum in gratia
unius hominis Iesu Christi in plures abundavit. 16
Et non sicut per unum peccatum, ita et donum.
Nam iudicium quidem ex uno in condemnationem:
gratia autem ex multis delictis in iustificationem.
17 Si enim unius delicto mors regnavit per unum:
multo magis abundantiam gratiæ, et donationis, et
iustitiæ accipientes, in vita regnabunt per unum
Iesum Christum. 18 Igitur sicut per unius delictum
in omnes homines in condemnationem: sic et per
unius iustitiam in omnes homines in iustificationem
vitæ. 19 Sicut enim per inobedientiam unius
hominis, peccatores constituti sunt multi: ita et per
unius obeditionem, iusti constituentur multi. 20
Lex autem subintravit ut abundaret delictum. Ubi
autem abundavit delictum, superabundavit gratia.
21 Ut sicut regnavit peccatum in mortem: ita et
gratia regnet per iustitiam in vitam æternam, per
Iesum Christum Dominum nostrum. (aiōnios g166)

6 Quid ergo dicemus? Permanebimus in peccato
ut gratia abundet? 2 Absit. Qui enim mortui
sumus peccato, quomodo adhuc vivemus in illo? 3
An ignoratis quia quicumque baptizati sumus in
Christo Iesu, in morte ipsius baptizati sumus? 4
Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in
mortem: ut quomodo Christus surrexit a mortuis
per gloriam Patris, ita et nos in novitate vitæ
ambulemus. 5 Si enim complantati facti sumus
similitudini mortis eius: simul et resurrectionis
erimus. 6 Hoc scientes, quia vetus homo noster
simul crucifixus est, ut destruatur corpus peccati,
et ultra non serviamus peccato. 7 Qui enim mortuus
est, iustificatus est a peccato. 8 Si autem mortui

sumus cum Christo: credimus quia simul etiam
vivemus cum Christo: 9 scientes quod Christus
resurgens ex mortuis iam non moritur, mors illi
ultra non dominabitur. 10 Quod enim mortuus est
peccato, mortuus est semel: quod autem vivit, vivit
Deo. 11 Ita et vos existimate, vos mortuos quidem
esse peccato, viventes autem Deo, in Christo Iesu
Domino nostro. 12 Non ergo regnet peccatum in
vestro mortali corpore ut obediatis concupiscentiis
eius. 13 Sed neque exhibeatis membra vestra arma
iniquitatis peccato: sed exhibete vos Deo, tamquam
ex mortuis viventes: et membra vestra arma iustitiæ
Deo. 14 Peccatum enim vobis non dominabitur: non
enim sub lege estis, sed sub gratia. 15 Quid ergo?
Peccabimus, quoniam non sumus sub lege, sed sub
gratia? Absit. 16 Nescitis quoniam cui exhibetis
vos servos ad obediendum, servi estis eius, cui
obeditis, sive peccati ad mortem, sive obeditionis ad
iustitiam? 17 Gratias autem Deo quod fuistis servi
peccati, obedistis autem ex corde in eam formam
doctrinæ, in quam traditi estis. 18 Liberati autem
a peccato, servi facti estis iustitiæ. 19 Humanum
dico, propter infirmitatem carnis vestræ: sicut enim
exhibuistis membra vestra servire immunditiæ, et
iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra
vestra servire iustitiæ in santificationem. 20 Cum
enim servi essetis peccati, liberi fuistis iustitiæ. 21
Quem ergo fructum habuistis tunc in illis, in quibus
nunc erubescitis? Nam finis illorum mors est. 22
Nunc vero liberati a peccato, servi autem facti Deo,
habetis fructum vestrum in santificationem, finem
vero vitam æternam. (aiōnios g166) 23 Stipendia enim
peccati, mors. Gratia autem Dei, vita æterna, in
Christo Iesu Domino nostro. (aiōnios g166)

7 An ignoratis fratres (scientibus enim legem
loquor) quia lex in homine dominatur quanto
tempore vivit? 2 Nam quæ sub viro est mulier,
vivente viro, alligata est legi: si autem mortuus
fuerit vir eius, soluta est a lege viri. 3 Igitur, vivente
viro, vocabitur adultera si fuerit cum alio viro: si
autem mortuus fuerit vir eius, liberata est a lege viri:
ut non sit adultera si fuerit cum alio viro. 4 Itaque
fratres mei et vos mortificati estis legi per corpus
Christi: ut sitis alterius, qui ex mortuis resurrexit,
ut fructificemus Deo. 5 Cum enim essemus in
carne, passiones peccatorum, quæ per legem erant,
operabantur in membris nostris, ut fructificarent
morti. 6 Nunc autem soluti sumus a lege mortis,
in qua detinebamur, ita ut serviamus in novitate
spiritus, et non in vetustate litteræ. 7 Quid ergo
dicemus? Lex peccatum est? Absit. Sed peccatum
non cognovi, nisi per legem: nam concupiscentiam
nesciebam, nisi lex diceret: Non concupisces. 8
Occasione autem accepta, peccatum per mandatum
operatum est in me omnem concupiscentiam. Sine
lege enim peccatum mortuum erat. 9 Ego autem
vivebam sine lege aliquando. Sed cum venisset
mandatum, peccatum revixit. 10 Ego autem mortuus
sum: et inventum est mihi mandatum, quod erat
ad vitam, hoc esse ad mortem. 11 Nam peccatum
occasione accepta per mandatum, seduxit me, et
per illud occidit. 12 Itaque lex quidem sancta,
et mandatum sanctum, et iustum, et bonum. 13
Quod ergo bonum est, mihi factum est mors? Absit.
Sed peccatum, ut appareat peccatum, per bonum
operatum est mihi mortem: ut fiat supra modum
peccans peccatum per mandatum. 14 Scimus enim
quia lex spiritualis est: ego autem carnalis sum
venundatus sub peccato. 15 Quod enim operor, non
intelligo. Non enim quod volo bonum, hoc ago: sed
quod odi malum, illud facio. 16 Si autem quod nolo,
illud facio: consentio legi, quoniam bona est. 17
Nunc autem iam non ego operor illud, sed quod
habitat in me peccatum. 18 Scio enim quia non
habitat in me, hoc est in carne mea, bonum. Nam
velle, adiacet mihi: perficere autem bonum, non
invenio. 19 Non enim quod volo bonum, hoc facio:
sed quod nolo malum, hoc ago. 20 Si autem quod
nolo, illud facio: iam non ego operor illud, sed quod
habitat in me, peccatum. 21 Invenio igitur legem,
volenti mihi facere bonum, quoniam mihi malum
adiacet: 22 condelector enim legi Dei secundum
interiorem hominem: 23 video autem aliam legem
in membris meis, repugnantem legi mentis meæ, et
captivantem me in lege peccati, quæ est in membris
meis. 24 Infelix ego homo, quis me liberabit de
corpore mortis huius? 25 Gratia Dei per Iesum
Christum Dominum nostrum. Igitur ego ipse mente
servio legi Dei: carne autem, legi peccati.

8 Nihil ergo nunc damnationis est iis, qui sunt
in Christo Iesu: qui non secundum carnem
ambulant. 2 Lex enim spiritus vitæ in Christo
Iesu liberavit me a lege peccati et mortis. 3 Nam
quod impossibile erat legi, in quo infirmabatur per
carnem: Deus Filium suum mittens in similitudinem
carnis peccati, et de peccato damnavit peccatum in
carne, 4 ut iustificatio legis impleretur in nobis, qui
non secundum carnem ambulamus, sed secundum
spiritum. 5 Qui enim secundum carnem sunt: quæ
carnis sunt, sapiunt. Qui vero secundum spiritum
sunt: quæ sunt spiritus, sentiunt. 6 Nam prudentia
carnis, mors est: prudentia autem spiritus, vita et
pax. 7 Quoniam sapientia carnis inimica est Deo:
legi enim Dei non est subiecta: nec enim potest. 8

Qui autem in carne sunt, Deo placere non possunt.
9 Vos autem in carne non estis, sed in spiritu: si
tamen Spiritus Dei habitat in vobis. Siquis autem
Spiritum Christi non habet: hic non est eius. 10
Si autem Christus in vobis est: corpus quidem
mortuum est propter peccatum, spiritus vero vivit
propter iustificationem. 11 Quod si Spiritus eius,
qui suscitavit Iesum a mortuis, habitat in vobis: qui
suscitavit Iesum Christum a mortuis, vivificabit
et mortalia corpora vestra, propter inhabitantem
Spiritum eius in vobis. 12 Ergo fratres debitores
sumus non carni, ut secundum carnem vivamus. 13
Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini: si
autem Spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.
14 Quicumque enim Spiritu Dei aguntur, ii sunt
filii Dei. 15 Non enim accepistis spiritum servitutis
iterum in timore, sed accepistis spiritum adoptionis
filiorum, in quo clamamus: Abba (Pater). 16 Ipse
enim Spiritus testimonium reddit spiritui nostro
quod sumus filii Dei. 17 Si autem filii, et heredes:
heredes quidem Dei, cohæredes autem Christi:
si tamen compatimur, ut et conglorificemur. 18
Existimo enim quod non sunt condignæ passiones
huius temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur
in nobis. 19 Nam expectatio creaturæ, revelationem
filiorum Dei expectat. 20 Vanitati enim creatura
subiecta est non volens, sed propter eum, qui
subiecit eam in spe: 21 quia et ipsa creatura
liberabitur a servitute corruptionis in libertatem
gloriæ filiorum Dei. 22 Scimus enim quod omnis
creatura ingemiscit, et parturit usque adhuc. 23 Non
solum autem illa, sed et nos ipsi primitias Spiritus
habentes: et ipsi intra nos gemimus adoptionem
filiorum Dei expectantes, redemptionem corporis
nostri. 24 Spe enim salvi facti sumus. Spes
autem, quæ videtur, non est spes: nam quod
videt quis, quid sperat? 25 Si autem quod non
videmus, speramus: per patientiam expectamus. 26
Similiter autem et Spiritus adiuvat infirmitatem
nostram: nam quid oremus, sicut oportet, nescimus:
sed ipse Spiritus postulat pro nobis gemitibus
inenarrabilibus. 27 Qui autem scrutatur corda,
scit quid desideret Spiritus: quia secundum Deum
postulat pro sanctis. 28 Scimus autem quoniam
diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum,
iis, qui secundum propositum vocati sunt sancti. 29
Nam quos præscivit, et prædestinavit conformes
fieri imaginis Filii sui, ut sit ipse Primogenitus in
multis fratribus. 30 Quos autem prædestinavit, hos
et vocavit: et quos vocavit, hos et iustificavit: quos
autem iustificavit, illos et glorificavit. 31 Quid ergo
dicemus ad hæc? Si Deus pro nobis, qui contra nos?
32 Qui etiam proprio Filio suo non pepercit, sed pro
nobis omnibus tradidit illum: quo modo non etiam
cum illo omnia nobis donavit? 33 Quis accusabit
adversus electos Dei? Deus qui iustificat, 34 quis
est qui condemnet? Christus Iesus, qui mortuus
est, immo qui et resurrexit, qui est ad dexteram
Dei, qui etiam interpellat pro nobis. 35 Quis ergo
nos separabit a charitate Christi? Tribulatio? An
angustia? An fames? An nuditas? An periculum?
An persecutio? An gladius? 36 (Sicut scriptum est:
Quia propter te mortificamur tota die: æstimati
sumus sicut oves occisionis.) 37 Sed in his omnibus
superamus propter eum, qui dilexit nos. 38 Certus
sum enim quia neque mors, neque vita, neque
Angeli, neque principatus, neque virtutes, neque
instantia, neque futura, neque fortitudo, 39 neque
altitudo, neque profundum, neque creatura alia
poterit nos separare a charitate Dei, quæ est in
Christo Iesu Domino nostro.

9 Veritatem dico in Christo, non mentior:
testimonium mihi perhibente conscientia mea
in Spiritu Sancto: 2 quoniam tristitia mihi magna
est, et continuus dolor cordi meo. 3 Optabam enim
ego ipse anathema esse a Christo pro fratribus
meis, qui sunt cognati mei secundum carnem, 4
qui sunt Israelitæ, quorum adoptio est filiorum, et
gloria, et testamentum, et legislatio, et obsequium,
et promissa: 5 quorum patres, et ex quibus est
Christus secundum carnem, qui est super omnia
Deus benedictus in sæcula. Amen. (aiōn g165) 6
Non autem quod exciderit verbum Dei. Non enim
omnes qui ex Israel sunt, ii sunt Israelitæ: 7 neque
qui semen sunt Abrahæ, omnes filii: sed in Isaac
vocabitur tibi semen: 8 id est, non qui filii carnis, hi
filii Dei: sed qui filii sunt promissionis, æstimantur
in semine. 9 Promissionis enim verbum hoc est:
Secundum hoc tempus veniam: et erit Saræ filius.
10 Non solum autem illa: sed et Rebecca ex uno
concubitu habens, Isaac patris nostri. 11 Cum enim
nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent,
aut mali, (ut secundum electionem propositum Dei
maneret) 12 non ex operibus, sed ex vocante dictum
est ei: Quia maior serviet minori, 13 sicut scriptum
est: Iacob dilexi, Esau autem odio habui. 14 Quid ergo
dicemus? Numquid iniquitas apud Deum? Absit.
15 Moysi enim dicit: Miserebor cuius misereor:
et misericordiam præstabo cuius miserebor. 16
Igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis
est Dei. 17 Dicit enim Scriptura Pharaoni: Quia in
hoc ipsum excitavi te, ut ostendam in te virtutem
meam: et ut annuncietur nomen meum in universa
terra. 18 Ergo cuius vult miseretur, et quem vult
indurat. 19 Dicis itaque mihi: Quid adhuc queritur?

Voluntati enim eius quis resistit? 20 O homo, tu quis
es, qui respondeas Deo? Numquid dicit figmentum
ei, qui se finxit: Quid me fecisti sic? 21 An non habet
potestatem figulus luti ex eadem massa facere aliud
quidem vas in honorem, aliud vero in contumeliam?
22 Quod si Deus volens ostendere iram, et notum
facere potentiam suam, sustinuit in multa patientia
vasa iræ, apta in interitum, 23 ut ostenderet divitias
gloriæ suæ in vasa misericordiæ, quæ præparavit
in gloriam. 24 Quos et vocavit nos non solum ex
Iudæis, sed etiam in Gentibus, 25 sicut in Osee
dicit: Vocabo non plebem meam, plebem meam:
et non dilectam, dilectam: et non misericordiam
consecutam, misericordiam consecutam. 26 Et erit:
in loco, ubi dictum est eis: Non plebs mea vos: ibi
vocabuntur filii Dei vivi. 27 Isaias autem clamat pro
Israel: Si fuerit numerus filiorum Israel tamquam
arena maris, reliquiæ salvæ fient. 28 Verbum
enim consummans, et abbrevians in æquitate:
quia verbum breviatum faciet Dominus super
terram: 29 et sicut prædixit Isaias: Nisi Dominus
Sabaoth reliquisset nobis semen, sicut Sodoma
facti essemus, et sicut Gomorrha similes fuissemus.
30 Quid ergo dicemus? Quod gentes, quæ non
sectabantur iustitiam, apprehenderunt iustitiam:
iustitiam autem, quæ ex fide est. 31 Israel vero
sectando legem iustitiæ, in legem iustitiæ non
pervenit. 32 Quare? Quia non ex fide, sed quasi ex
operibus: offenderunt enim in lapidem offensionis,
33 sicut scriptum est: Ecce pono in Sion lapidem
offensionis, et petram scandali: et omnis, qui credit
in eum, non confundetur.

10 Fratres, voluntas quidem cordis mei, et
obsecratio ad Deum, fit pro illis in salutem. 2
Testimonium enim perhibeo illis quod æmulationem
Dei habent, sed non secundum scientiam. 3
Ignorantes enim iustitiam Dei, et suam quærentes
statuere, iustitiæ Dei non sunt subiecti. 4 Finis
enim legis, Christus, ad iustitiam omni credenti.
5 Moyses enim scripsit, quoniam iustitiam, quæ
ex lege est, qui fecerit homo, vivet in ea. 6 Quæ
autem ex fide est iustitia, sic dicit: Ne dixeris in
corde tuo: Quis ascendet in cælum? id est, Christum
deducere: 7 aut quis descendet in abyssum? hoc
est, Christum a mortuis revocare. **(Abyssos g12)** 8
Sed quid dicit Scriptura? Prope est verbum in
ore tuo, et in corde tuo: hoc est verbum fidei,
quod prædicamus. 9 Quia si confitearis in ore tuo
Dominum Iesum, et in corde tuo credideris quod
Deus illum suscitavit a mortuis, salvus eris. 10 Corde
enim creditur ad iustitiam: ore autem confessio
fit ad salutem. 11 Dicit enim Scriptura: Omnis, qui
credit in illum, non confundetur. 12 Non enim
est distinctio Iudæi, et Græci: nam idem Dominus
omnium, dives in omnes, qui invocant illum. 13
Omnis enim, quicumque invocaverit nomen Domini,
salvus erit. 14 Quomodo ergo invocabunt, in quem
non crediderunt? Aut quomodo credent ei, quem
non audierunt? Quomodo autem audient sine
prædicante? 15 Quomodo vero prædicabunt nisi
mittantur? sicut scriptum est: Quam speciosi pedes
evangelizantium pacem, evangelizantium bona! 16
Sed non omnes obediunt Evangelio. Isaias enim
dicit: Domine quis credidit auditui nostro? 17 Ergo
fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi.
18 Sed dico: Numquid non audierunt? Et quidem
in omnem terram exivit sonus eorum, et in fines
orbis terræ verba eorum. 19 Sed dico: Numquid
Israel non cognovit? Primus Moyses dicit: Ego
ad æmulationem vos adducam in non gentem:
in gentem insipientem, in iram vos mittam. 20
Isaias autem audet, et dicit: Inventus sum a non
quærentibus me: palam apparui iis, qui me non
interrogabant. 21 Ad Israel autem dicit: Tota die
expandi manus meas ad populum non credentem,
et contradicentem mihi.

11 Dico ergo: Numquid Deus repulit populum
suum? Absit. Nam et ego Israelita sum ex
semine Abraham, de tribu Beniamin: 2 Non repulit
Deus plebem suam, quam præscivit. An nescitis in
Elia quid dicit Scriptura: quemadmodum interpellat
Deum adversum Israel? 3 Domine, Prophetas tuos
occiderunt, altaria tua suffoderunt: et ego relictus
sum solus, et quærunt animam meam. 4 Sed quid
dicit illi divinum responsum? Reliqui mihi septem
millia virorum, qui non curvaverunt genua ante
Baal. 5 Sic ergo et in hoc tempore reliquiæ secundum
electionem gratiæ salvæ factæ sunt. 6 Si autem
gratia, iam non ex operibus: alioquin gratia iam
non est gratia. 7 Quid ergo? quod quærebat Israel,
hoc non est consecutus: electio autem consecuta
est: ceteri vero excæcati sunt: 8 sicut scriptum est:
Dedit illis Deus spiritum compunctionis: oculos
ut non videant, et aures ut non audiant, usque in
hodiernum diem. 9 Et David dicit: Fiat mensa eorum
in laqueum, et in captionem, et in scandalum, et
in retributionem illis. 10 Obscurentur oculi eorum
ne videant: et dorsum eorum semper incurva. 11
Dico ergo: Numquid sic offenderunt ut caderent?
Absit. Sed illorum delicto, salus est Gentibus ut illos
æmulentur. 12 Quod si delictum illorum divitiæ
sunt mundi, et diminutio eorum divitiæ Gentium:
quanto magis plenitudo eorum? 13 Vobis enim
dico Gentibus: Quamdiu quidem ego sum Gentium

Apostolus, ministerium meum honorificabo, **14** si quomodo ad æmulandum provocem carnem meam, et salvos faciam aliquos ex illis. **15** Si enim amissio eorum, reconciliatio est mundi: quæ assumptio, nisi vita ex mortuis? **16** Quod si delibatio sancta est, et massa: et si radix sancta, et rami. **17** Quod si aliqui ex ramis fracti sunt, tu autem cum oleaster esses, insertus es in illis, et socius radicis, et pinguedinis olivæ factus es, **18** noli gloriari adversus ramos. Quod si gloriaris: non tu radicem portas, sed radix te. **19** Dices ergo: Fracti sunt rami ut ego inserar. **20** Bene: propter incredulitatem fracti sunt. Tu autem fide stas: noli altum sapere, sed time. **21** Si enim Deus naturalibus ramis non pepercit: ne forte nec tibi parcat. **22** Vide ergo bonitatem, et severitatem Dei: in eos quidem, qui ceciderunt, severitatem: in te autem bonitatem Dei, si permanseris in bonitate, alioquin et tu excideris. **23** Sed et illi, si non permanserint in incredulitate, inserentur: potens est enim Deus iterum inserere illos. **24** Nam si tu ex naturali excisus es oleastro, et contra naturam insertus es in bonam olivam: quanto magis ii, qui secundum naturam, inserentur suæ olivæ? **25** Nolo enim vos ignorare fratres mysterium hoc: (ut non sitis vobis ipsis sapientes) quia cæcitas ex parte contigit in Israel, donec plenitudo Gentium intraret, **26** et sic omnis Israel salvus fieret, sicut scriptum est: Veniet ex Sion, qui eripiat, et avertat impietatem a Iacob. **27** Et hoc illis a me testamentum: cum abstulero peccata eorum. **28** Secundum Evangelium quidem, inimici propter vos: secundum electionem autem, charissimi propter patres. **29** Sine pœnitentia enim sunt dona, et vocatio Dei. **30** Sicut enim aliquando et vos non credidistis Deo, nunc autem misericordiam consecuti estis propter incredulitatem illorum: **31** ita et isti nunc non crediderunt in vestram misericordiam: ut et ipsi misericordiam consequantur. **32** Conclusit enim Deus omnia in incredulitate: ut omnium misereatur. **(eleēsē g1653)** **33** O altitudo divitiarum sapientiæ, et scientiæ Dei: quam incomprehensibilia sunt iudicia eius, et investigabiles viæ eius! **34** Quis enim cognovit sensum Domini? Aut quis consiliarius eius fuit? **35** Aut quis prior dedit illi, et retribuetur ei? **36** Quoniam ex ipso, et per ipsum, et in ipso sunt omnia: ipsi gloria in sæcula. Amen. **(aiōn g165)**

12 Obsecro itaque vos fratres per misericordiam Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vestrum. **2** Et nolite conformari huic sæculo, sed reformamini in novitate sensus vestri: ut probetis quæ sit voluntas Dei bona, et beneplacens, et perfecta. **(aiōn g165)** **3** Dico enim per gratiam quæ data est mihi, omnibus qui sunt inter vos: Non plus sapere quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem: et unicuique sicut Deus divisit mensuram fidei. **4** Sicut enim in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eumdem actum habent: **5** ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membra. **6** Habentes autem donationes secundum gratiam, quæ data est nobis, differentes: sive prophetiam secundum rationem fidei, **7** sive ministerium in ministrando, sive qui docet in doctrina, **8** qui exhortatur in exhortando, qui tribuit in simplicitate, qui præest in sollicitudine, qui miseretur in hilaritate. **9** Dilectio sine simulatione: Odientes malum, adhærentes bono: **10** charitate fraternitatis invicem diligentes: Honore invicem prævenientes: **11** Solicitudine non pigri: spiritu ferventes: Domino servientes: **12** Spe gaudentes: In tribulatione patientes: Orationi instantes: **13** Necessitatibus sanctorum communicantes: Hospitalitatem sectantes. **14** Benedicite persequentibus vos: benedicite, et nolite maledicere. **15** Gaudere cum gaudentibus, flere cum flentibus: **16** Idipsum invicem sentientes: Non alta sapientes, sed humilibus consentientes. Nolite esse prudentes apud vosmetipsos: **17** Nulli malum pro malo reddentes: providentes bona non tantum coram Deo, sed etiam coram omnibus hominibus. **18** Si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habentes: **19** Non vosmetipsos defendentes charissimi, sed date locum iræ. Scriptum est enim: Mihi vindicta: ego retribuam, dicit Dominus. **20** Sed si esurierit inimicus tuus, ciba illum: si sitit, potum da illi: hoc enim faciens, carbones ignis congeres super caput eius. **21** Noli vinci a malo, sed vince in bono malum.

13 Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit: Non est enim potestas nisi a Deo: quæ autem sunt, a Deo ordinatæ sunt. **2** Itaque qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit. Qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt: **3** nam principes non sunt timori boni operis, sed mali. Vis autem non timere potestatem? Bonum fac: et habebis laudem ex illa: **4** Dei enim minister est tibi in bonum. Si autem malum feceris, time: non enim sine causa gladium portat. Dei enim minister est: vindex in iram ei, qui malum agit. **5** Ideo necessitate subditi estote non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam. **6** Ideo enim et tributa præstatis: ministri enim Dei sunt, in hoc ipsum servientes. **7** Reddite ergo omnibus debita:

cui tribulatum, tributum: cui vectigal, vectigal:
cui timorem, timorem: cui honorem, honorem. 8
Nemini quidquam debeatis: nisi ut invicem diligatis:
qui enim diligit proximum, legem implevit. 9
Nam: Non adulterabis: Non occides: Non furaberis:
Non falsum testimonium dices: Non concupisces:
et si quod est aliud mandatum, in hoc verbo
instauratur: Diliges proximum tuum sicut teipsum.
10 Dilectio proximi malum non operatur. Plenitudo
ergo legis est dilectio. 11 Et hoc scientes tempus:
quia hora est iam nos de somno surgere. Nunc enim
propior est nostra salus, quam cum credidimus.
12 Nox præcessit, dies autem appropinquavit.
Abiiciamus ergo opera tenebrarum, et induamur
arma lucis. 13 Sicut in die honeste ambulemus:
non in comessationibus, et ebrietatibus, non in
cubilibus, et impudicitiis, non in contentione, et
æmulatione: 14 sed induamini Dominum Iesum
Christum, et carnis curam ne feceritis in desideriis.

14 Infirmum autem in fide assumite, non in
disceptationibus cogitationum. 2 Alius enim
credit se manducare omnia: qui autem infirmus
est, olus manducet. 3 Is, qui manducat, non
manducantem non spernat: et qui non manducat,
manducantem non iudicet: Deus enim illum
assumpsit. 4 Tu quis es, qui iudicas alienum servum?
Domino suo stat, aut cadit: stabit autem: potens
est enim Deus statuere illum. 5 Nam alius iudicat
diem inter diem: alius autem iudicat omnem diem:
unusquisque in suo sensu abundet. 6 Qui sapit diem,
Domino sapit: Et qui manducat, Domino manducat:
gratias enim agit Deo. Et qui non manducat, Domino
non manducat, et gratias agit Deo. 7 Nemo enim
nostrum sibi vivit, et nemo sibi moritur. 8 Sive enim
vivemus, Domino vivimus: sive morimur, Domino
morimur. Sive ergo vivimus, sive morimur, Domini
sumus. 9 In hoc enim Christus mortuus est, et
resurrexit: ut et mortuorum et vivorum dominetur.
10 Tu autem quid iudicas fratrem tuum? Aut tu
quare spernis fratrem tuum? Omnes enim stabimus
ante tribunal Christi. 11 Scriptum est enim: Vivo
ego, dicit Dominus, quoniam mihi flectetur omne
genu: et omnis lingua confitebitur Deo. 12 Itaque
unusquisque nostrum pro se rationem reddet Deo.
13 Non ergo amplius invicem iudicemus: sed hoc
iudicate magis, ne ponatis offendiculum fratri, vel
scandalum. 14 Scio, et confido in Domino Iesu, quia
nihil commune per ipsum, nisi ei qui existimat
quid commune esset, illi commune est. 15 Si enim
propter cibum frater tuus contristatur: iam non
secundum charitatem ambulas. Noli cibo tuo illum
perdere, pro quo Christus mortuus est. 16 Non
ergo blasphemetur bonum nostrum. 17 Non est
enim regnum Dei esca, et potus: sed iustitia, et
pax, et gaudium in Spiritu Sancto: 18 qui enim
in hoc servit Christo, placet Deo, et probatus est
hominibus. 19 Itaque quæ pacis sunt, sectemur: et
quæ ædificationis sunt, in invicem custodiamus.
20 Noli propter escam destruere opus Dei. Omnia
quidem sunt munda: sed malum est homini, qui
per offendiculum manducat. 21 Bonum est non
manducare carnem, et non bibere vinum, neque in
quo frater tuus offenditur, aut scandalizatur, aut
infirmatur. 22 Tu fidem habes? Penes temetipsum
habe coram Deo: Beatus, qui non iudicat semetipsum
in eo, quod probat. 23 Qui autem discernit, si
manducaverit, damnatus est: quia non ex fide.
Omne autem, quod non est ex fide, peccatum est.

15 Debemus autem nos firmiores imbecillitates
infirmorum sustinere, et non nobis placere.
2 Unusquisque vestrum proximo suo placeat in
bonum, ad ædificationem. 3 Etenim Christus non
sibi placuit, sed sicut scriptum est: Improperia
improperantium tibi ceciderunt super me. 4
Quæcumque enim scripta sunt, ad nostram
doctrinam scripta sunt: ut per patientiam, et
consolationem Scripturarum, spem habeamus. 5
Deus autem patientiæ, et solatii det vobis idipsum
sapere in alterutrum secundum Iesum Christum:
6 ut unanimes, uno ore honorificetis Deum, et
patrem Domini nostri Iesu Christi. 7 Propter quod
suscipite invicem, sicut et Christus suscepit vos
in honorem Dei. 8 Dico enim Christum Iesum
ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem
Dei, ad confirmandas promissiones patrum: 9 Gentes
autem super misericordia honorare Deum, sicut
scriptum est: Propterea confitebor tibi in Gentibus
Domine, et nomini tuo cantabo. 10 Et iterum dicit:
Lætamini Gentes cum plebe eius. 11 Et iterum:
Laudate omnes Gentes Dominum: et magnificate
eum omnes populi. 12 Et rursus Isaias ait: Erit radix
Iesse, et qui exurget regere Gentes, in eum Gentes
sperabunt. 13 Deus autem spei repleat vos omni
gaudio, et pace in credendo: ut abundetis in spe, et
virtute Spiritus Sancti. 14 Certus sum autem fratres
mei et ego ipse de vobis, quoniam et ipsi pleni
estis dilectione, repleti omni scientia, ita ut possitis
alterutrum monere. 15 Audacius autem scripsi
vobis fratres ex parte, tamquam in memoriam vos
reducens: propter gratiam, quæ data est mihi a
Deo, 16 ut sim minister Christi Iesu in Gentibus:
sanctificans Evangelium Dei, ut fiat oblatio Gentium
accepta, et sanctificata in Spiritu Sancto. 17 Habeo
igitur gloriam in Christo Iesu ad Deum. 18 Non enim

audeo aliquid loqui eorum, quæ per me non efficit
Christus in obedientiam Gentium, verbo et factis:
19 in virtute signorum, et prodigiorum, in virtute
Spiritus Sancti: ita ut ab Ierusalem per circuitum
usque ad Illyricum repleverim Evangelium Christi.
20 Sic autem prædicavi Evangelium hoc, non
ubi nominatus est Christus, ne super alienum
fundamentum ædificarem: 21 sed sicut scriptum
est: Quibus non est annunciatum de eo, videbunt: et
qui non audierunt, intelligent. 22 Propter quod et
impediebar plurimum venire ad vos, et prohibitus
sum usque adhuc. 23 Nunc vero ulterius locum non
habens in his regionibus, cupiditatem autem habens
veniendi ad vos ex multis iam præcedentibus annis:
24 cum in Hispaniam proficisci cœpero, spero
quod præteriens videam vos, et a vobis deducar
illuc, si vobis primum ex parte fruitus fuero. 25
Nunc igitur proficiscar in Ierusalem ministrare
sanctis. 26 Probaverunt enim Macedonia, et Achaia
collationem aliquam facere in pauperes sanctorum,
qui sunt in Ierusalem. 27 Placuit enim eis: et
debitores sunt eorum. Nam si spiritualium eorum
participes facti sunt Gentiles: debent et in carnalibus
ministrare illis. 28 Hoc igitur cum consummavero,
et assignavero eis fructum hunc: per vos proficiscar
in Hispaniam. 29 Scio autem quoniam veniens ad
vos, in abundantia benedictionis Evangelii Christi
veniam. 30 Obsecro ergo vos fratres per Dominum
nostrum Iesum Christum, et per charitatem Sancti
Spiritus, ut adiuvetis me in orationibus vestris pro
me ad Deum, 31 ut liberer ab infidelibus, qui sunt
in Iudæa, et obsequii mei oblatio accepta fiat in
Ierusalem sanctis, 32 ut veniam ad vos in gaudio
per voluntatem Dei, et refrigerer vobiscum. 33 Deus
autem pacis sit cum omnibus vobis. Amen.

16 Commendo autem vobis Phœben sororem
nostram, quæ est in ministerio Ecclesiæ, quæ
est in Cenchris: 2 ut eam suscipiatis in Domino digne
sanctis: et assistatis ei in quocumque negotio vestri
indiguerit: etenim ipsa quoque astitit multis, et mihi
ipsi. 3 Salutate Priscam, et Aquilam adiutores meos
in Christo Iesu; 4 (qui pro anima mea suas cervices
supposuerunt: quibus non solus ego gratias ago,
sed et cunctæ ecclesiæ Gentium) 5 et domesticam
Ecclesiam eorum. Salutate Epænetum dilectum
mihi, qui est primitivus Asiæ in Christo. 6 Salutate
Mariam, quæ multum laboravit in vobis. 7 Salutate
Andronicum, et Iuniam cognatos, et concaptivos
meos: qui sunt nobiles in Apostolis, qui et ante
me fuerunt in Christo. 8 Salutate Ampliatum
dilectissimum mihi in Domino. 9 Salutate Urbanum
adiutorem nostrum in Christo Iesu, et Stachyn
dilectum meum. 10 Salutate Apellen probum in
Christo. 11 Salutate eos, qui sunt ex Aristoboli domo.
Salutate Herodionem cognatum meum. Salutate eos,
qui sunt ex Narcissi domo, qui sunt in Domino. 12
Salutate Tryphænam, et Tryphosam: quæ laborant
in Domino. Salutate Persidem charissimam, quæ
multum laboravit in Domino. 13 Salutate Rufum
electum in Domino, et matrem eius, et meam.
14 Salutate Asyncritum, Phlegontem, Hermam,
Patrobam, Hermen: et qui cum eis sunt, fratres. 15
Salutate Philologum, et Iuliam, Nereum, et sororem
eius, et Olympiadem, et omnes, qui cum eis sunt,
sanctos. 16 Salutate invicem in osculo sancto.
Salutant vos omnes Ecclesiæ Christi. 17 Rogo autem
vos fratres, ut observetis eos, qui dissensiones, et
offendicula præter doctrinam, quam vos didicistis,
faciunt, et declinate ab illis. 18 Huiuscemodi enim
Christo Domino nostro non serviunt, sed suo ventri:
et per dulces sermones, et benedictiones seducunt
corda innocentium. 19 Vestra enim obedientia in
omnem locum divulgata est. Gaudeo igitur in vobis.
Sed volo vos sapientes esse in bono, et simplices in
malo. 20 Deus autem pacis conterat Satanam sub
pedibus vestris velociter. Gratia Domini nostri Iesu
Christi vobiscum. 21 Salutat vos Timotheus adiutor
meus, et Lucius, et Iason, et Sosipater cognati mei.
22 Saluto vos ego Tertius, qui scripsi epistolam,
in Domino. 23 Salutat vos Caius hospes meus,
et universa Ecclesia. Salutat vos Erastus arcarius
civitatis, et Quartus, frater. 24 Gratia Domini nostri
Iesu Christi cum omnibus vobis. Amen. 25 Ei autem,
qui potens est vos confirmare iuxta Evangelium
meum, et prædicationem Iesu Christi, secundum
revelationem mysterii temporibus æternis taciti,
(aiōnios g166) 26 (quod nunc patefactum est per
Scripturas Prophetarum secundum præceptum
æterni Dei, ad obeditionem fidei) in cunctis Gentibus
cogniti, (aiōnios g166) 27 soli sapienti Deo, per Iesum
Christum, cui honor, et gloria in sæcula sæculorum.
Amen. (aiōn g165)

Corinthios I

1 Paulus vocatus Apostolus Iesu Christi per
voluntatem Dei, et Sosthenes frater, **2** Ecclesiæ
Dei, quæ est Corinthi, sanctificatis in Christo Iesu,
vocatis sanctis, cum omnibus, qui invocant nomen
Domini nostri Iesu Christi, in omni loco ipsorum, et
nostro. **3** Gratia vobis, et pax a Deo Patre nostro,
et Domino Iesu Christo. **4** Gratias ago Deo meo
semper pro vobis in gratia Dei, quæ data est vobis
in Christo Iesu: **5** quod in omnibus divites facti estis
in illo, in omni verbo, et in omni scientia: **6** sicut
testimonium Christi confirmatum est in vobis: **7**
ita ut nihil vobis desit in ulla gratia, expectantibus
revelationem Domini nostri Iesu Christi, **8** qui et
confirmabit vos usque in finem sine crimine, in
die adventus Domini nostri Iesu Christi. **9** Fidelis
Deus: per quem vocati estis in societatem Filii
eius, Iesu Christi Domini nostri. **10** Obsecro autem
vos fratres per nomen Domini nostri Iesu Christi:
ut idipsum dicatis omnes, et non sint in vobis
schismata: sitis autem perfecti in eodem sensu,
et in eadem sententia. **11** Significatum est enim
mihi de vobis fratres mei ab iis, qui sunt Chloes,
quia contentiones sunt inter vos. **12** Hoc autem
dico, quod unusquisque vestrum dicit: Ego quidem
sum Pauli: ego autem Apollo: ego vero Cephæ: ego
autem Christi. **13** Divisus est Christus? Numquid
Paulus crucifixus est pro vobis? Aut in nomine Pauli
baptizati estis? **14** Gratias ago Deo, quod neminem
vestrum baptizavi, nisi Crispum, et Caium: **15** ne
quis dicat quod in nomine meo baptizati estis. **16**
Baptizavi autem et Stephanæ domum: ceterum
nescio si quem alium baptizaverim. **17** Non enim
misit me Christus baptizare, sed evangelizare: non
in sapientia verbi, ut non evacuetur crux Christi. **18**
Verbum enim crucis pereuntibus quidem stultitia
est: iis autem, qui salvi fiunt, id est nobis, Dei virtus
est. **19** Scriptum est enim: Perdam sapientiam
sapientium, et prudentiam prudentium reprobabo.
20 Ubi sapiens? Ubi scriba? Ubi conquisitor huius
sæculi? Nonne stultam fecit Deus sapientiam
huius mundi? **(aiōn g165)** **21** Nam quia in Dei
sapientia non cognovit mundus per sapientiam
Deum: placuit Deo per stultitiam prædicationis
salvos facere credentes. **22** Quoniam et Iudæi
signa petunt, et Græci sapientiam quærunt: **23** nos
autem prædicamus Christum crucifixum: Iudæis
quidem scandalum, Gentibus autem stultitiam, **24**
ipsis autem vocatis Iudæis, atque Græcis Christum
Dei virtutem, et Dei sapientia: **25** quia quod
stultum est Dei, sapientius est hominibus: et quod
infirmum est Dei, fortius est hominibus. **26** Videte
enim vocationem vestram fratres, quia non multi
sapientes secundum carnem, non multi potentes,
non multi nobiles: **27** sed quæ stulta sunt mundi
elegit Deus, ut confundat sapientes: et infirma
mundi elegit Deus, ut confundat fortia: **28** et
ignobilia mundi, et contemptibilia elegit Deus, et
ea, quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrueret: **29** ut
non glorietur omnis caro in conspectu eius. **30** Ex
ipso autem vos estis in Christo Iesu, qui factus est
nobis sapientia a Deo, et iustitia, et sanctificatio, et
redemptio: **31** ut quemadmodum scriptum est: Qui
gloriatur, in Domino glorietur.

2 Et ego, cum venissem ad vos, fratres, veni non in
sublimitate sermonis, aut sapientiæ, annuncians
vobis testimonium Christi. **2** Non enim iudicavi me
scire aliquid inter vos, nisi Iesum Christum, et hunc
crucifixum. **3** Et ego in infirmitate, et timore, et
tremore multo fui apud vos: **4** et sermo meus, et
prædicatio mea non in persuasibilibus humanæ
sapientiæ verbis, sed in ostensione Spiritus, et
virtutis: **5** ut fides vestra non sit in sapientia
hominum, sed in virtute Dei. **6** Sapientiam autem
loquimur inter perfectos: sapientiam vero non
huius sæculi, neque principum huius sæculi,
qui destruuntur: **(aiōn g165)** **7** sed loquimur Dei
sapientiam in mysterio, quæ abscondita est, quam
prædestinavit Deus ante sæcula in gloriam nostram,
(aiōn g165) **8** quam nemo principum huius sæculi
cognovit: si enim cognovissent, numquam Dominum
gloriæ crucifixissent. **(aiōn g165)** **9** Sed sicut scriptum
est: Quod oculus non vidit, nec auris audivit, nec
in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus iis,
qui diligunt illum: **10** nobis autem revelavit Deus
per Spiritum suum: Spiritus enim omnia scrutatur,
etiam profunda Dei. **11** Quis enim hominum scit quæ
sunt hominis, nisi spiritus hominis, qui in ipso est?
ita et quæ Dei sunt, nemo cognovit, nisi Spiritus Dei.
12 Nos autem non spiritum huius mundi accepimus,
sed Spiritum, qui ex Deo est, ut sciamus quæ a Deo
donata sunt nobis: **13** quæ et loquimur non in doctis
humanæ sapientiæ verbis, sed in doctrina Spiritus,
spiritualibus spiritualia comparantes. **14** Animalis
autem homo non percipit ea, quæ sunt Spiritus
Dei: stultitia enim est illi, et non potest intelligere:
quia spiritualiter examinatur. **15** Spiritualis autem
iudicat omnia: et ipse a nemine iudicatur. **16** Quis
enim cognovit sensum Domini, qui instruat eum?
Nos autem sensum Christi habemus.

3 Et ego, fratres, non potui vobis loqui quasi
spiritualibus, sed quasi carnalibus. Tamquam
parvulis in Christo, **2** lac vobis potum dedi, non

escam: nondum enim poteratis: sed nec nunc
quidem potestis: adhuc enim carnales estis. 3
Cum enim sit inter vos zelus, et contentio: nonne
carnales estis, et secundum hominem ambulatis?
4 Cum enim quis dicat: Ego quidem sum Pauli.
Alius autem: Ego Apollo: nonne homines estis?
Quid igitur est Apollo? quid vero Paulus? 5 Ministri
eius, cui credidistis, ut unicuique sicut Dominus
dedit. 6 Ego plantavi, Apollo rigavit: sed Deus
incrementum dedit. 7 Itaque neque qui plantat
est aliquid, neque qui rigat: sed, qui incrementum
dat, Deus. 8 Qui autem plantat, et qui rigat, unum
sunt. Unusquisque autem propriam mercedem
accipiet secundum suum laborem. 9 Dei enim sumus
adiutores: Dei agricultura estis, Dei ædificatio estis.
10 Secundum gratiam Dei, quæ data est mihi, ut
sapiens architectus fundamentum posui: alius autem
superædificat. Unusquisque autem videat quomodo
superædificet. 11 Fundamentum enim aliud nemo
potest ponere præter id, quod positum est, quod
est Christus Iesus. 12 Si quis autem superædificat
super fundamentum hoc, aurum, argentum, lapides
pretiosos, ligna, fœnum, stipulam, 13 uniuscuiusque
opus manifestum erit: dies enim Domini declarabit,
quia in igne revelabitur: et uniuscuiusque opus
quale sit, ignis probabit. 14 Si cuius opus manserit
quod superædificavit, mercedem accipiet. 15 Si
cuius opus arserit, detrimentum patietur: ipse
autem salvus erit: sic tamen quasi per ignem. 16
Nescitis quia templum Dei estis, et Spiritus Dei
habitat in vobis? 17 Si quis autem templum Dei
violaverit, disperdet illum Deus. Templum enim Dei
sanctum est, quod estis vos. 18 Nemo se seducat: Si
quis videtur inter vos sapiens esse in hoc sæculo,
stultus fiat ut sit sapiens. (aiōn g165) 19 Sapientia enim
huius mundi, stultitia est apud Deum. Scriptum est
enim: Comprehendam sapientes in astutia eorum.
20 Et iterum: Dominus novit cogitationes sapientium
quoniam vanæ sunt. 21 Nemo itaque glorietur in
hominibus. 22 Omnia enim vestra sunt, sive Paulus,
sive Apollo, sive Cephas, sive mundus, sive vita,
sive mors, sive præsentia, sive futura: omnia enim
vestra sunt: 23 vos autem Christi: Christus autem
Dei.

4 Sic nos existimet homo ut ministros Christi:
et dispensatores mysteriorum Dei. 2 Hic
iam quæritur inter dispensatores ut fidelis quis
inveniatur. 3 Mihi autem pro minimo est ut
a vobis iudicer, aut ab humano die: sed neque
meipsum iudico. 4 Nihil enim mihi conscius
sum: sed non in hoc iustificatus sum: qui autem
iudicat me, Dominus est. 5 Itaque nolite ante
tempus iudicare, quoadusque veniat Dominus: qui et
illuminabit abscondita tenebrarum, et manifestabit
consilia cordium: et tunc laus erit unicuique a
Deo. 6 Hæc autem, fratres, transfiguravi in me
et Apollo, propter vos: ut in nobis discatis, ne
supra quam scriptum est, unus adversus alterum
infletur pro alio. 7 Quis enim te discernit?
Quid autem habes quod non accepisti? Si autem
accepisti, quid gloriaris quasi non acceperis? 8
Iam saturati estis, iam divites facti estis: sine nobis
regnatis: et utinam regnetis, ut et nos vobiscum
regnemus. 9 Puto enim quod Deus nos Apostolos
novissimos ostendit, tamquam morti destinatos:
quia spectaculum facti sumus mundo, et Angelis,
et hominibus. 10 Nos stulti propter Christum,
vos autem prudentes in Christo: nos infirmi, vos
autem fortes: vos nobiles, nos autem ignobiles.
11 Usque in hanc horam et esurimus, et sitimus,
et nudi sumus, et colaphis cædimur, et instabiles
sumus, 12 et laboramus operantes manibus nostris:
maledicimur, et benedicimus: persecutionem
patimur, et sustinemus: 13 blasphemamur, et
obsecramus: tamquam purgamenta huius mundi
facti sumus, omnium peripsema usque adhuc. 14
Non ut confundam vos, hæc scribo, sed ut filios
meos charissimos moneo. 15 Nam si decem millia
pædagogorum habeatis in Christo: sed non multos
patres. Nam in Christo Iesu per Evangelium ego vos
genui. 16 Rogo ergo vos, imitatores mei estote, sicut
et ego Christi. 17 Ideo misi ad vos Timotheum, qui
est filius meus charissimus, et fidelis in Domino:
qui vos commonefaciet vias meas, quæ sunt in
Christo Iesu, sicut ubique in omni Ecclesia doceo. 18
Tamquam non venturus sim ad vos, sic inflati sunt
quidam. 19 Veniam autem ad vos cito, si Dominus
voluerit: et cognoscam non sermonem eorum, qui
inflati sunt, sed virtutem. 20 Non enim in sermone
est regnum Dei, sed in virtute. 21 Quid vultis? In
virga veniam ad vos, an in charitate, et spiritu
mansuetudinis?

5 Omnino auditur inter vos fornicatio, et talis
fornicatio, qualis nec inter Gentes, ita ut uxorem
patris sui aliquis habeat. 2 Et vos inflati estis: et
non magis luctum habuistis ut tollatur de medio
vestrum qui hoc opus fecit. 3 Ego quidem absens
corpore, præsens autem spiritu, iam iudicavi ut
præsens, eum, qui sic operatus est, 4 in nomine
Domini nostri Iesu Christi, congregatis vobis et meo
spiritu, cum virtute Domini nostri Iesu, 5 tradere
huiusmodi Satanæ in interitum carnis, ut spiritus
salvus sit in die Domini nostri Iesu Christi. 6 Non
est bona gloriatio vestra. Nescitis quia modicum

fermentum totam massam corrumpit? 7 Expurgate
vetus fermentum, ut sitis nova conspersio, sicut
estis azymi. Etenim Pascha nostrum immolatus
est Christus. 8 Itaque epulemur: non in fermento
veteri, neque in fermento malitiæ, et nequitiæ:
sed in azymis sinceritatis, et veritatis. 9 Scripsi
in epistola: Ne commisceamini fornicariis. 10
Non utique fornicariis huius mundi, aut avaris,
aut rapacibus, aut idolis servientibus: alioquin
debueratis de hoc mundo exiisse. 11 Nunc autem
scripsi vobis non commisceri: si is, qui frater
nominatur, est fornicator, aut avarus, aut idolis
serviens, aut maledicus, aut ebriosus, aut rapax:
cum eiusmodi nec cibum sumere. 12 Quid enim
mihi de iis, qui foris sunt, iudicare? Nonne de iis,
qui intus sunt, vos iudicatis? 13 Nam eos, qui foris
sunt, Deus iudicabit. Auferte malum ex vobis ipsis.

6 Audet aliquis vestrum habens negotium adversus
alterum, iudicari apud iniquos, et non apud
sanctos? 2 An nescitis quoniam sancti de hoc mundo
iudicabunt? Et si in vobis iudicabitur mundus,
indigni estis qui de minimis iudicetis? 3 Nescitis
quoniam Angelos iudicabimus? Quanto magis
sæcularia? 4 Sæcularia igitur iudicia si habueritis:
contemptibiles, qui sunt in Ecclesia, illos constituite
ad iudicandum! 5 Ad verecundiam vestram dico.
Sic non est inter vos sapiens quisquam, qui possit
iudicare inter fratrem suum? 6 Sed frater cum
fratre iudicio contendit: et hoc apud infideles! 7
Iam quidem omnino delictum est in vobis, quod
iudicia habetis inter vos. Quare non magis iniuriam
accipitis? Quare non magis fraudem patimini?
8 Sed vos iniuriam facitis, et fraudatis: et hoc
fratribus. 9 An nescitis quia iniqui regnum Dei non
possidebunt? Nolite errare: Neque fornicarii, neque
idolis servientes, neque adulteri, 10 neque molles,
neque masculorum concubitores, neque fures,
neque avari, neque ebriosi, neque maledici, neque
rapaces regnum Dei possidebunt. 11 Et hæc quidam
fuistis: sed abluti estis, sed sanctificati estis, sed
iustificati estis in nomine Domini nostri Iesu Christi,
et in Spiritu Dei nostri. 12 Omnia mihi licent, sed
non omnia expediunt: Omnia mihi licent, sed ego
sub nullis redigar potestate. 13 Esca ventri, et venter
escis: Deus autem et hunc, et has destruet: corpus
autem non fornicationi, sed Domino: et Dominus
corpori. 14 Deus vero et Dominum suscitavit: et nos
suscitabit per virtutem suam. 15 Nescitis quoniam
corpora vestra membra sunt Christi? Tollens ergo
membra Christi, faciam membra meretricis? Absit.
16 An nescitis quoniam qui adhæret meretrici, unum
corpus efficitur? Erunt enim (inquit) duo in carne
una. 17 Qui autem adhæret Domino, unus spiritus
est. 18 Fugite fornicationem. Omne peccatum,
quodcumque fecerit homo, extra corpus est: qui
autem fornicatur, in corpus suum peccat. 19 An
nescitis quoniam membra vestra, templum sunt
Spiritus Sancti, qui in vobis est, quem habetis a
Deo, et non estis vestri? 20 Empti enim estis pretio
magno. Glorificate, et portate Deum in corpore
vestro.

7 De quibus autem scripsistis mihi: Bonum est
homini mulierem non tangere: 2 propter
fornicationem autem unusquisque suam uxorem
habeat, et unaquæque suum virum habeat. 3 Uxori
vir debitum reddat: similiter autem et uxor viro. 4
Mulier sui corporis potestatem non habet, sed vir.
Similiter autem et vir sui corporis potestatem non
habet, sed mulier. 5 Nolite fraudare invicem, nisi
forte ex consensu ad tempus, ut vacetis orationi: et
iterum revertimini in idipsum, ne tentet vos Satanas
propter incontinentiam vestram. 6 Hoc autem dico
secundum indulgentiam, non secundum imperium.
7 Volo enim omnes vos esse sicut meipsum: sed
unusquisque proprium donum habet ex Deo: alius
quidem sic, alius vero sic. 8 Dico autem non nuptis,
et viduis: bonum est illis si sic permaneant, sicut et
ego. 9 Quod si non se continent, nubant. Melius est
enim nubere, quam uri. 10 Iis autem, qui matrimonio
iuncti sunt, præcipio non ego, sed Dominus, uxorem
a viro non discedere: 11 quod si discesserit, manere
innuptam, aut viro suo reconciliari. Et vir uxorem
non dimittat. 12 Nam ceteris ego dico, non Dominus.
Si quis frater uxorem habet infidelem, et hæc
consentit habitare cum illo, non dimittat illam.
13 Et si qua mulier fidelis habet virum infidelem,
et hic consentit habitare cum illa, non dimittat
virum: 14 sanctificatus est enim vir infidelis per
mulierem fidelem, et sanctificata est mulier infidelis
per virum fidelem: alioquin filii vestri immundi
essent, nunc autem sancti sunt. 15 Quod si infidelis
discedit, discedat: non enim servituti subiectus
est frater, aut soror in huiusmodi: in pace autem
vocavit nos Deus. 16 Unde enim scis mulier, si virum
salvum facies? Aut unde scis vir, si mulierem salvam
facies? 17 Nisi unicuique sicut divisit Dominus,
unumquemque sicut vocavit Deus, ita ambulet, et
sicut in omnibus Ecclesiis doceo. 18 Circumcisus
aliquis vocatus est? Non adducat præputium. In
præputio aliquis vocatus est? Non circumcidatur.
19 Circumcisio nihil est, et præputium nihil est:
sed observatio mandatorum Dei. 20 Unusquisque
in qua vocatione vocatus est, in ea permaneat.
21 Servus vocatus es? Non sit tibi curæ: sed et

si potes fieri liber, magis utere. 22 Qui enim in
Domino vocatus est servus, libertus est Domini:
similiter qui liber vocatus est, servus est Christi.
23 Pretio empti estis, nolite fieri servi hominum.
24 Unusquisque in quo vocatus est, fratres, in hoc
permaneat apud Deum. 25 De virginibus autem
præceptum Domini non habeo: consilium autem
do, tamquam misericordiam consecutus a Domino,
ut sim fidelis. 26 Existimo ergo hoc bonum esse
propter instantem necessitatem, quoniam bonum
est homini sic esse. 27 Alligatus es uxori? Noli
quærere solutionem. Solutus es ab uxore? Noli
quærere uxorem. 28 Si autem acceperis uxorem:
non peccasti. Et si nupserit virgo, non peccavit.
Tribulationem tamen carnis habebunt huiusmodi.
Ego autem vobis parco. 29 Hoc itaque dico, fratres:
Tempus breve est: reliquum est, ut et qui habent
uxores, tamquam non habentes sint: 30 et qui flent,
tamquam non flentes: et qui gaudent, tamquam non
gaudentes: et qui emunt, tamquam non possidentes:
31 et qui utuntur hoc mundo, tamquam non utantur:
præterit enim figura huius mundi. 32 Volo autem
vos sine solicitudine esse. Qui sine uxore est,
solicitus est quæ Domini sunt, quomodo placeat
Deo. 33 Qui autem cum uxore est, solicitus est
quæ sunt mundi, quomodo placeat uxori, et divisus
est. 34 Et mulier innupta, et virgo cogitat quæ
Domini sunt, ut sit sancta corpore, et spiritu. Quæ
autem nupta est, cogitat quæ sunt mundi, quomodo
placeat viro. 35 Porro hoc ad utilitatem vestram
dico: non ut laqueum vobis iniiciam, sed ad id,
quod honestum est, et quod facultatem præbeat
sine impedimento Dominum obsecrandi. 36 Si quis
autem turpem se videri existimat super virgine
sua, quod sit superadulta, et ita oportet fieri: quod
vult faciat: non peccat, si nubat. 37 Nam qui statuit
in corde suo firmus, non habens necessitatem,
potestatem autem habens suæ voluntatis, et hoc
iudicavit in corde suo, servare virginem suam, bene
facit. 38 Igitur et qui matrimonio iungit virginem
suam, bene facit: et qui non iungit, melius facit.
39 Mulier alligata est legi quanto tempore vir eius
vivit. Quod si dormierit vir eius, liberata est: cui
vult nubat: tantum in Domino. 40 Beatior autem
erit si sic permanserit secundum meum consilium:
puto autem quod et ego Spiritum Dei habeam.

8 De iis autem, quæ idolis sacrificantur, scimus
quia omnes scientiam habemus. Scientia inflat,
charitas vero ædificat. 2 Si quis autem se existimat
scire aliquid, nondum cognovit quemadmodum
oporteat eum scire. 3 Si quis autem diligit Deum,
hic cognitus est ab eo. 4 De escis autem, quæ idolis
immolantur, scimus quia nihil est idolum in mundo,
et quod nullus est Deus, nisi unus. 5 Nam etsi sunt
qui dicantur dii sive in cælo, sive in terra (si quidem
sunt dii multi, et domini multi): 6 nobis tamen unus
est Deus, Pater, ex quo omnia, et nos in illum: et unus
Dominus Iesus Christus, per quem omnia, et nos per
ipsum. 7 Sed non in omnibus est scientia. Quidam
autem cum conscientia usque nunc idoli, quasi
idolothytum manducant: et conscientia ipsorum
cum sit infirma, polluitur. 8 Esca autem nos non
commendat Deo. Neque enim si manducaverimus,
abundabimus: neque si non manducaverimus,
deficiemus. 9 Videte autem ne forte hæc licentia
vestra offendiculum fiat infirmis. 10 Si enim
quis viderit eum, qui habet scientiam, in idolio
recumbentem: nonne conscientia eius, cum sit
infirma, ædificabitur ad manducandum idolothyta?
11 Et peribit infirmus in tua scientia frater, propter
quem Christus mortuus est? 12 Sic autem peccantes
in fratres, et percutientes conscientiam eorum
infirmam, in Christum peccatis. 13 Quapropter si
esca scandalizat fratrem meum: non manducabo
carnem in æternum, ne fratrem meum scandalizem.
(aiōn g165)

9 Non sum liber? Non sum Apostolus? Nonne
Christum Iesum Dominum nostrum vidi? Nonne
opus meum vos estis in Domino? 2 Et si aliis
non sum Apostolus, sed tamen vobis sum: nam
signaculum Apostolatus mei vos estis in Domino. 3
Mea defensio apud eos, qui me interrogant, hæc est:
4 Numquid non habemus potestatem manducandi,
et bibendi? 5 Numquid non habemus potestatem
mulierem sororem circumducendi sicut et ceteri
Apostoli, et fratres Domini, et Cephas? 6 Aut ego
solus, et Barnabas, non habemus potestatem hoc
operandi? 7 Quis militat suis stipendiis umquam?
Quis plantat vineam, et de fructu eius non edit? Quis
pascit gregem, et de lacte gregis non manducat? 8
Numquid secundum hominem hæc dico? An et lex
hæc non dicit? 9 Scriptum est enim in lege Moysi:
Non alligabis os bovi trituranti. Numquid de bobus
cura est Deo? 10 An propter nos utique hoc dicit?
Nam propter nos scripta sunt, quoniam debet in
spe qui arat, arare: et qui triturat, in spe fructus
percipiendi. 11 Si nos vobis spiritualia seminavimus,
magnum est si nos carnalia vestra metamus? 12 Si
alii potestatis vestræ participes sunt, quare non
potius nos? Sed non usi sumus hac potestate: sed
omnia sustinemus, ne quod offendiculum demus
Evangelio Christi. 13 Nescitis quoniam qui in sacrario
operantur, quæ de sacrario sunt, edunt: et qui
altari deserviunt, cum altari participant? 14 Ita et

Dominus ordinavit iis, qui Evangelium annunciant,
de Evangelio vivere. 15 Ego autem nullo horum
usus sum. Non autem scripsi hæc ut ita fiant in me:
bonum est enim mihi magis mori, quam ut gloriam
meam quis evacuet. 16 Nam si evangelizavero, non
est mihi gloria: necessitas enim mihi incumbit: væ
enim mihi est, si non evangelizavero. 17 Si enim
volens hoc ago, mercedem habeo: si autem invitus,
dispensatio mihi credita est. 18 Quæ est ergo
merces mea? Ut Evangelium prædicans, sine sumptu
ponam Evangelium, ut non abutar potestate mea in
Evangelio. 19 Nam cum liber essem ex omnibus,
omnium me servum feci, ut plures lucrifacerem. 20
Et factus sum Iudæis tamquam Iudæus, ut Iudæos
lucrarer. 21 Iis qui sub lege sunt, quasi sub lege
essem (cum ipse non essem sub lege) ut eos, qui
sub lege erant, lucrifacerem. Iis, qui sine lege erant,
tamquam sine lege essem (cum sine lege Dei non
essem: sed in lege essem Christi) ut lucrifacerem
eos, qui sine lege erant. 22 Factus sum infirmis
infirmus, ut infirmos lucrifacerem. Omnibus omnia
factus sum, ut omnes facerem salvos. 23 Omnia
autem facio propter Evangelium: ut particeps eius
efficiar. 24 Nescitis quod ii, qui in stadio currunt,
omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium?
Sic currite ut comprehendatis. 25 Omnis autem,
qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet: et
illi quidem ut corruptibilem coronam accipiant:
nos autem incorruptam. 26 Ego igitur sic curro,
non quasi in incertum: sic pugno, non quasi aerem
verberans: 27 sed castigo corpus meum, et in
servitutem redigo: ne forte cum aliis prædicaverim,
ipse reprobus efficiar.

10 Nolo enim vos ignorare fratres quoniam
patres nostri omnes sub nube fuerunt, et
omnes mare transierunt, 2 et omnes in Moyse
baptizati sunt in nube, et in mari: 3 et omnes
eandem escam spiritalem manducaverunt, 4 et
omnes eundem potum spiritalem biberunt: bibebant
autem de spiritali, consequente eos, petra: petra
autem erat Christus. 5 Sed non in pluribus eorum
beneplacitum est Deo: nam prostrati sunt in
deserto. 6 Hæc autem in figura facta sunt nostri,
ut non simus concupiscentes malorum, sicut et
illi concupierunt. 7 Neque idololatræ efficiamini,
sicut quidam ex ipsis: quemadmodum scriptum est:
Sedit populus manducare, et bibere, et surrexerunt
ludere. 8 Neque fornicemur, sicut quidam ex ipsis
fornicati sunt, et ceciderunt una die viginti tria
millia. 9 Neque tentemus Christum: sicut quidam
eorum tentaverunt, et a serpentibus perierunt.
10 Neque murmuraveritis, sicut quidam eorum
murmuraverunt, et perierunt ab exterminatore.
11 Hæc autem omnia in figura contingebant illis:
scripta sunt autem ad correptionem nostram, in
quos fines sæculorum devenerunt. (aiōn g165) 12
Itaque qui se existimat stare, videat ne cadat. 13
Tentatio vos non apprehendat nisi humana: fidelis
autem Deus est, qui non patietur vos tentari supra
id, quod potestis, sed faciet etiam cum tentatione
proventum ut possitis sustinere. 14 Propter quod
charissimi mihi, fugite ab idolorum cultura: 15 Ut
prudentibus loquor, vos ipsi iudicate quod dico.
16 Calix benedictionis, cui benedicimus, nonne
communicatio sanguinis Christi est? Et panis, quem
frangimus, nonne participatio corporis Domini
est? 17 Quoniam unus panis, unum corpus multi
sumus, omnes, qui de uno pane participamus.
18 Videte Israel secundum carnem: nonne qui
edunt hostias, participes sunt altaris? 19 Quid
ergo? Dico quod idolis immolatum sit aliquid? Aut
quod idolum, sit aliquid? 20 Sed quæ immolant
Gentes, dæmoniis immolant, et non Deo. Nolo
autem vos socios fieri dæmoniorum: 21 non potestis
calicem Domini bibere, et calicem dæmoniorum:
non potestis mensæ Domini participes esse, et
mensæ dæmoniorum. 22 An æmulamur Dominum?
Numquid fortiores illo sumus? Omnia mihi licent,
sed non omnia expediunt. 23 Omnia mihi licent,
sed non omnia ædificat. 24 Nemo quod suum
est quærat, sed quod alterius. 25 Omne, quod
in macello vænit, manducate, nihil interrogantes
propter conscientiam. 26 Domini est terra, et
plenitudo eius. 27 Si quis vocat vos infidelium, et
vultis ire: omne, quod vobis apponitur, manducate,
nihil interrogantes propter conscientiam. 28 Si
quis autem dixerit: Hoc immolatum est idolis:
nolite manducare propter illum, qui indicavit, et
propter conscientiam: 29 conscientiam autem dico
non tuam, sed alterius. Ut quid enim libertas mea
iudicatur ab aliena conscientia? 30 Si ego cum gratia
participo, quid blasphemor pro eo quod gratias
ago? 31 Sive ergo manducatis, sive bibitis, sive aliud
quid facitis: omnia in gloriam Dei facite. 32 Sine
offensione estote Iudæis, et Gentibus, et Ecclesiæ
Dei: 33 sicut et ego per omnia omnibus placeo, non
quærens quod mihi utile est, sed quod multis: ut
salvi fiant.

11 Imitatores mei estote, sicut et ego Christi.
2 Laudo autem vos fratres quod per omnia
mei memores estis: et sicut tradidi vobis, præcepta
mea tenetis. 3 Volo autem vos scire quod omnis
viri caput, Christus est: caput autem mulieris, vir:
caput vero Christi, Deus. 4 Omnis vir orans, aut

prophetans velato capite, deturpat caput suum. 5
Omnis autem mulier orans, aut prophetans non
velato capite, deturpat caput suum: unum enim
est ac si decalvetur. 6 Nam si non velatur mulier,
tondeatur. Si vero turpe est mulieri tonderi, aut
decalvari, velet caput suum. 7 Vir quidem non
debet velare caput suum: quoniam imago et gloria
Dei est, mulier autem gloria viri est. 8 Non enim vir
ex muliere est, sed mulier ex viro. 9 Etenim non est
creatus vir propter mulierem, sed mulier propter
virum. 10 Ideo debet mulier potestatem habere
supra caput propter Angelos. 11 Verumtamen
neque vir sine muliere: neque mulier sine viro in
Domino. 12 Nam sicut mulier de viro, ita et vir per
mulierem: omnia autem ex Deo. 13 Vos ipsi iudicate:
decet mulierem non velatam orare Deum? 14 Nec
ipsa natura docet vos, quod vir quidem si comam
nutriat, ignominia est illi: 15 mulier vero si comam
nutriat, gloria est illi: quoniam capilli pro velamine
ei dati sunt. 16 Si quis autem videtur contentiosus
esse: nos talem consuetudinem non habemus,
neque Ecclesia Dei. 17 Hoc autem præcipio, non
laudans: quod non in melius, sed in deterius
convenitis. 18 Primum quidem convenientibus
vobis in Ecclesiam, audio scissuras esse inter vos, et
ex parte credo. 19 Nam oportet et hæreses esse,
ut et qui probati sunt, manifesti fiant in vobis. 20
Convenientibus ergo vobis in unum, iam non est
Dominicam cœnam manducare. 21 Unusquisque
enim suam cœnam præsumit ad manducandum.
Et alius quidem esurit: alius autem ebrius est. 22
Numquid domos non habetis ad manducandum,
et bibendum? Aut Ecclesiam Dei contemnitis, et
confunditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis?
Laudo vos? In hoc non laudo. 23 Ego enim accepi a
Domino quod et tradidi vobis, quoniam Dominus
Iesus in qua nocte tradebatur, accepit panem,
24 et gratias agens fregit, et dixit: Accipite, et
manducate: hoc est corpus meum, quod pro vobis
tradetur: hoc facite in meam commemorationem.
25 Similiter et calicem, postquam cœnavit, dicens:
Hic calix novum testamentum est in meo sanguine.
Hoc facite quotiescumque bibetis, in meam
commemorationem. 26 Quotiescumque enim
manducabitis panem hunc, et calicem bibetis:
mortem Domini annunciabitis donec veniat. 27
Itaque quicumque manducaverit panem hunc, vel
biberit calicem Domini indigne: reus erit corporis, et
sanguinis Domini. 28 Probet autem seipsum homo:
et sic de pane illo edat, et de calice bibat. 29 Qui enim
manducat, et bibit indigne, iudicium sibi manducat,
et bibit: non diiudicans corpus Domini. 30 Ideo
inter vos multi infirmi et imbecilles, et dormiunt
multi. 31 Quod si nosmetipsos diiudicaremus, non
utique iudicaremur. 32 Dum iudicamur autem,
a Domino corripimur, ut non cum hoc mundo
damnemur. 33 Itaque fratres mei, cum convenitis ad
manducandum, invicem expectate. 34 Si quis esurit,
domi manducet: ut non in iudicium conveniatis.
Cetera autem, cum venero, disponam.

12 De spiritualibus autem, nolo vos ignorare
fratres. 2 Scitis quoniam cum Gentes essetis,
ad simulachra muta prout ducebamini euntes. 3
Ideo notum vobis facio, quod nemo in Spiritu Dei
loquens, dicit anathema Iesu. Et nemo potest dicere,
Dominus Iesus, nisi in Spiritu Sancto. 4 Divisiones
vero gratiarum sunt, idem autem Spiritus: 5
Et divisiones ministrationum sunt, idem autem
Dominus: 6 Et divisiones operationum sunt, idem
vero Deus, qui operatur omnia in omnibus. 7
Unicuique autem datur manifestatio Spiritus ad
utilitatem. 8 Alii quidem per Spiritum datur sermo
sapientiæ: alii autem sermo scientiæ secundum
eundem Spiritum: 9 alteri fides in eodem Spiritu:
alii gratia sanitatum in uno Spiritu: 10 alii operatio
virtutum, alii prophetia, alii discretio spirituum,
alii genera linguarum, alii interpretatio sermonum.
11 Hæc autem omnia operantur unus atque idem
Spiritus, dividens singulis prout vult. 12 Sicut enim
corpus unum est, et membra habet multa, omnia
autem membra corporis cum sint multa, unum
tamen corpus sunt: ita et Christus. 13 Etenim in uno
Spiritu omnes nos in unum corpus baptizati sumus,
sive Iudæi, sive Gentiles, sive servi, sive liberi: et
omnes in uno Spiritu potati sumus. 14 Nam et corpus
non est unum membrum, sed multa. 15 Si dixerit
pes: Quoniam non sum manus, non sum de corpore:
num ideo non est de corpore? 16 Et si dixerit auris:
Quoniam non sum oculus, non sum de corpore: num
ideo est de corpore? 17 Si totum corpus oculus: ubi
auditus? Si totum auditus: ubi odoratus? 18 Nunc
autem posuit Deus membra, unumquodque eorum
in corpore sicut voluit. 19 Quod si essent omnia
unum membrum, ubi corpus? 20 Nunc autem multa
quidem membra, unum autem corpus. 21 Non potest
autem oculus dicere manui: Opera tua non indigeo:
aut iterum caput pedibus: Non estis mihi necessarii.
22 Sed multo magis quæ videntur membra corporis
infirmiora esse, necessariora sunt: 23 et quæ
putamus ignobiliora membra esse corporis, his
honorem abundantiorem circumdamus: et quæ
inhonesta sunt nostra, abundantiorem honestatem
habent. 24 Honesta autem nostra nullius egent:
sed Deus temperavit corpus, ei, cui deerat,
abundationem tribuendo honorem, 25 ut non

sit schisma in corpore, sed idipsum pro invicem
solicita sint membra. 26 Et si quid patitur unum
membrum, compatiuntur omnia membra: sive
gloriatur unum membrum, congaudent omnia
membra. 27 Vos autem estis corpus Christi, et
membra de membro. 28 Et quosdam quidem
posuit Deus in Ecclesia primum Apostolos, secundo
Prophetas, exinde Doctores, deinde virtutes, exinde
gratias curationum, opitulationes, gubernationes,
genera linguarum, interpretationes sermonum.
29 Numquid omnes Apostoli? Numquid omnes
Prophetæ? numquid omnes Doctores? 30 Numquid
omnes virtutes? Numquid omnes gratiam habent
curationum? Numquid omnes linguis loquuntur?
Numquid omnes interpretantur? 31 Æmulamini
autem charismata meliora. Et adhuc excellentiorem
viam vobis demonstro.

13 Si linguis hominum loquar, et Angelorum,
charitatem autem non habeam, factus sum
velut æs sonans, aut cymbalum tinniens. 2 Et si
habuero prophetiam, et noverim mysteria omnia,
et omnem scientiam: et si habuero omnem fidem
ita ut montes transferam, charitatem autem non
habuero, nihil sum. 3 Et si distribuero in cibos
pauperum omnes facultates meas, et si tradidero
corpus meum ita ut ardeam, charitatem autem non
habuero, nihil mihi prodest. 4 Charitas patiens
est, benigna est. Charitas non æmulatur, non agit
perperam, non inflatur, 5 non est ambitiosa, non
quærit quæ sua sunt, non irritatur, non cogitat
malum, 6 non gaudet super iniquitate, congaudet
autem veritati: 7 omnia suffert, omnia credit,
omnia sperat, omnia sustinet. 8 Charitas numquam
excidit: sive prophetiæ evacuabuntur, sive linguæ
cessabunt, sive scientia destruetur. 9 Ex parte enim
cognoscimus, et ex parte prophetamus. 10 Cum
autem venerit quod perfectum est, evacuabitur
quod ex parte est. 11 Cum essem parvulus, loquebar
ut parvulus, sapiebam ut parvulus, cogitabam ut
parvulus. Quando autem factus sum vir, evacuavi
quæ erant parvuli. 12 Videmus nunc per speculum
in ænigmate: tunc autem facie ad faciem. Nunc
cognosco ex parte: tunc autem cognoscam sicut et
cognitus sum. 13 Nunc autem manent, fides, spes,
charitas: tria hæc. Maior autem horum est charitas.

14 Sectamini charitatem, æmulamini spiritualia:
magis autem ut prophetetis. 2 Qui enim
loquitur lingua, non hominibus loquitur, sed Deo:
nemo enim audit. Spiritu autem loquitur mysteria.
3 Nam qui prophetat, hominibus loquitur ad
ædificationem, et exhortationem, et consolationem.
4 Qui loquitur lingua, semetipsum ædificat: qui
autem prophetat, Ecclesiam Dei ædificat. 5 Volo
autem omnes vos loqui linguis: magis autem
prophetare. Nam maior est qui prophetat, quam qui
loquitur linguis: nisi forte interpretetur ut Ecclesia
ædificationem accipiat. 6 Nunc autem, fratres, si
venero ad vos linguis loquens: quid vobis prodero,
nisi vobis loquar aut in revelatione, aut in scientia,
aut in prophetia, aut in doctrina? 7 Tamen quæ sine
anima sunt vocem dantia, sive tibia, sive cithara:
nisi distinctionem sonituum dederint, quomodo
scietur id, quod canitur, aut quod citharizatur? 8
Etenim si incertam vocem det tuba, quis parabit se
ad bellum? 9 Ita et vos per linguam nisi manifestum
sermonem dederitis: quomodo scietur id, quod
dicitur? Eritis enim in aera loquentes. 10 Tam multa,
ut puta genera linguarum sunt in hoc mundo: et
nihil sine voce est. 11 Si ergo nesciero virtutem
vocis, ero ei, cui loquor, barbarus: et qui loquitur,
mihi barbarus: 12 Sic et vos, quoniam æmulatores
estis spirituum, ad ædificationem Ecclesiæ quærite
ut abundetis. 13 Et ideo qui loquitur lingua: oret
ut interpretetur. 14 Nam si orem lingua, spiritus
meus orat, mens autem mea sine fructu est. 15
Quid ergo est? Orabo spiritu, orabo et mente:
psallam spiritu, psallam et mente. 16 Ceterum
si benedixeris spiritu: qui supplet locum idiotæ,
quomodo dicet, Amen, super tuam benedictionem?
Quoniam quid dicas, nescit. 17 Nam tu quidem bene
gratias agis: sed alter non ædificatur. 18 Gratias
ago Deo meo, quod omnium vestrum lingua loquor.
19 Sed in Ecclesia volo quinque verba sensu meo
loqui, ut et alios instruam: quam decem millia
verborum in lingua. 20 Fratres, nolite pueri effici
sensibus, sed malitia parvuli estote: sensibus autem
perfecti estote. 21 In lege scriptum est: Quoniam
in aliis linguis et labiis aliis loquar populo huic:
et nec sic exaudient me, dicit Dominus. 22 Itaque
linguæ in signum sunt non fidelibus, sed infidelibus:
prophetiæ autem non infidelibus, sed fidelibus. 23
Si ergo conveniat universa Ecclesia in unum, et
omnes linguis loquantur, intrent autem idiotæ, aut
infideles: nonne dicent quod insanitis? 24 Si autem
omnes prophetent, intret autem quis infidelis,
vel idiota, convincitur ab omnibus, diiudicatur ab
omnibus: 25 occulta cordis eius manifesta fiunt: et
ita cadens in faciem adorabit Deum, pronuncians
quod vere Deus in vobis sit. 26 Quid ergo est,
fratres? Cum convenitis, unusquisque vestrum
psalmum habet, doctrinam habet, apocalypsim
habet, linguam habet, interpretationem habet:
omnia ad ædificationem fiant. 27 Sive lingua quis
loquitur, secundum duos, aut ut multum tres, et per

partes, et unus interpretatur. 28 Si autem non fuerit
interpres, taceat in ecclesia, sibi autem loquatur, et
Deo. 29 Prophetæ autem duo, aut tres dicant, et
ceteri diiudicent. 30 Quod si alii revelatum fuerit
sedenti, prior taceat. 31 Potestis enim omnes per
singulos prophetare: ut omnes discant, et omnes
exhortentur: 32 et spiritus prophetarum prophetis
subiecti sunt. 33 Non enim est dissensionis Deus,
sed pacis: sicut et in omnibus Ecclesiis sanctorum
doceo. 34 Mulieres in Ecclesiis taceant, non enim
permittitur eis loqui, sed subditas esse, sicut et
lex dicit. 35 Si quid autem volunt discere, domi
viros suos interrogent. Turpe est enim mulieri loqui
in Ecclesia. 36 An a vobis Verbum Dei processit?
Aut in vos solos pervenit? 37 Si quis videtur
propheta esse, aut spiritualis, cognoscat quæ scribo
vobis, quia Domini sunt mandata. 38 Si quis autem
ignorat, ignorabitur. 39 Itaque fratres æmulamini
prophetare: et loqui linguis nolite prohibere. 40
Omnia autem honeste, et secundum ordinem fiant.

15 Notum autem vobis facio, fratres, Evangelium,
quod prædicavi vobis, quod et accepistis,
in quo et statis, 2 per quod et salvamini: qua
ratione prædicaverim vobis, si tenetis, nisi frustra
credidistis. 3 Tradidi enim vobis in primis quod et
accepi: quoniam Christus mortuus est pro peccatis
nostris secundum Scripturas: 4 et quia sepultus est,
et quia resurrexit tertia die secundum Scripturas: 5
et quia visus est Cephæ, et post hoc undecim: 6
Deinde visus est plus quam quingentis fratribus
simul: ex quibus multi manent usque adhuc, quidam
autem dormierunt: 7 Deinde visus est Iacobo, deinde
Apostolis omnibus: 8 Novissime autem omnium
tamquam abortivo, visus est et mihi. 9 Ego enim sum
minimus Apostolorum, qui non sum dignus vocari
Apostolus, quoniam persecutus sum Ecclesiam Dei.
10 Gratia autem Dei sum id, quod sum: et gratia
eius in me vacua non fuit, sed abundantius illis
omnibus laboravi: non ego autem, sed gratia Dei
mecum: 11 Sive enim ego, sive illi: sic prædicamus,
et sic credidistis. 12 Si autem Christus prædicatur
quod resurrexit a mortuis, quomodo quidam dicunt
in vobis, quoniam resurrectio mortuorum non
est? 13 Si autem resurrectio mortuorum non est:
neque Christus resurrexit. 14 Si autem Christus
non resurrexit, inanis est ergo prædicatio nostra,
inanis est et fides vestra: 15 invenimur autem
et falsi testes Dei: quoniam testimonium diximus
adversus Deum quod suscitaverit Christum, quem
non suscitavit, si mortui non resurgunt. 16 Nam si
mortui non resurgunt, neque Christus resurrexit.
17 Quod si Christus non resurrexit, vana est fides
vestra, adhuc enim estis in peccatis vestris. 18
Ergo et qui dormierunt in Christo, perierunt. 19
Si in hac vita tantum in Christo sperantes sumus,
miserabiliores sumus omnibus hominibus. 20 Nunc
autem Christus resurrexit a mortuis primitiæ
dormientium, 21 quoniam quidem per hominem
mors, et per hominem resurrectio mortuorum.
22 Et sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in
Christo omnes vivificabuntur. 23 Unusquisque
autem in suo ordine, primitiæ Christus: deinde ii,
qui sunt Christi, qui in adventu eius crediderunt.
24 Deinde finis: cum tradiderit regnum Deo et
Patri, cum evacuaverit omnem principatum, et
potestatem, et virtutem. 25 Oportet autem illum
regnare donec ponat omnes inimicos sub pedibus
eius. 26 Novissima autem inimica destruetur mors:
Omnia enim subiecit pedibus eius. Cum autem
dicat: 27 Omnia subiecta sunt ei, sine dubio præter
eum, qui subiecit ei omnia. 28 Cum autem subiecta
fuerint illi omnia: tunc et ipse Filius subiectus erit
ei, qui subiecit sibi omnia, ut sit Deus omnia in
omnibus. 29 Alioquin quid facient qui baptizantur
pro mortuis, si omnino mortui non resurgunt? Ut
quid et baptizantur pro illis? 30 Ut quid et nos
periclitamur omni hora? 31 Quotidie morior per
vestram gloriam, fratres, quam habeo in Christo
Iesu Domino nostro. 32 Si (secundum hominem)
ad bestias pugnavi Ephesi, quid mihi prodest, si
mortui non resurgunt? Manducemus, et bibamus,
cras enim moriemur. 33 Nolite seduci: Corrumpunt
mores bonos colloquia mala. 34 Evigilate iusti,
et nolite peccare: ignorantiam enim Dei quidam
habent, ad reverentiam vobis loquor. 35 Sed
dicet aliquis: Quomodo resurgunt mortui? Qualive
corpore venient? 36 Insipiens, tu quod seminas
non vivificatur, nisi prius moriatur. 37 Et quod
seminas, non corpus, quod futurum est, seminas,
sed nudum granum, ut puta tritici, aut alicuius
ceterorum. 38 Deus autem dat illi corpus sicut
vult: ut unicuique seminum proprium corpus. 39
Non omnis caro, eadem caro: sed alia quidem
hominum, alia vero pecorum, alia volucrum, alia
autem piscium. 40 Et corpora cælestia, et corpora
terrestria: sed alia quidem cælestium gloria, alia
autem terrestrium: 41 Alia claritas solis, alia claritas
lunæ, et alia claritas stellarum. Stella enim a
stella differt in claritate: 42 sic et resurrectio
mortuorum. Seminatur in corruptione, surget
in incorruptione. 43 Seminatur in ignobilitate,
surget in gloria: Seminatur in infirmitate, surget in
virtute: 44 Seminatur corpus animale, surget corpus
spiritale. Si est corpus animale, est et spiritale, sicut
scriptum est: 45 Factus est primus homo Adam in

animam viventem, novissimus Adam in spiritum
vivificantem. 46 Sed non prius quod spiritale
est, sed quod animale: deinde quod spiritale. 47
Primus homo de terra, terrenus: secundus homo de
cælo, cælestis. 48 Qualis terrenus, tales et terreni:
et qualis cælestis, tales et cælestes. 49 Igitur,
sicut portavimus imaginem terreni, portemus et
imaginem cælestis. 50 Hoc autem dico, fratres:
quia caro et sanguis regnum Dei possidere non
possunt: neque corruptio incorruptelam possidebit.
51 Ecce mysterium vobis dico: Omnes quidem
resurgemus, sed non omnes immutabimur. 52 In
momento, in ictu oculi, in novissima tuba: canet
enim tuba, et mortui resurgent incorrupti: et nos
immutabimur. 53 Oportet enim corruptibile hoc
induere incorruptionem: et mortale hoc induere
immortalitatem. 54 Cum autem mortale hoc induerit
immortalitatem, tunc fiet sermo, qui scriptus est:
Absorpta est mors in victoria. 55 Ubi est mors
victoria tua? Ubi est mors stimulus tuus? (Hadēs
g86) 56 Stimulus autem mortis peccatum est: virtus
vero peccati lex. 57 Deo autem gratias, qui dedit
nobis victoriam per Dominum nostrum Iesum
Christum. 58 Itaque fratres mei dilecti, stabiles
estote, et immobiles: abundantes in opere Domini
semper, scientes quod labor vester non est inanis
in Domino.

16 De collectis autem, quæ fiunt in sanctos, sicut
ordinavi Ecclesiis Galatiæ, ita et vos facite. 2
Per unam Sabbati unusquisque vestrum apud se
seponat, recondens quod ei bene placuerit: ut non,
cum venero, tunc collectæ fiant. 3 Cum autem
præsens fuero: quos probaveritis per epistolas, hos
mittam perferre gratiam vestram in Ierusalem.
4 Quod si dignum fuerit ut et ego eam, mecum
ibunt. 5 Veniam autem ad vos, cum Macedoniam
pertransiero: nam Macedoniam pertransibo. 6 Apud
vos autem forsitan manebo, vel etiam hiemabo:
ut vos me deducatis quocumque iero. 7 Nolo
enim vos modo in transitu videre, spero enim
me aliquantulum temporis manere apud vos, si
Dominus permiserit. 8 Permanebo autem Ephesi
usque ad Pentecosten. 9 Ostium enim mihi apertum
est magnum, et evidens: et adversarii multi. 10 Si
autem venerit Timotheus, videte ut sine timore sit
apud vos: opus enim Domini operatur, sicut et ego.
11 Ne quis ergo illum spernat: deducite autem illum
in pace, ut veniat ad me: expecto enim illum cum
fratribus. 12 De Apollo autem fratre vobis notum
facio, quoniam multum rogavi eum ut veniret ad
vos cum fratribus: et utique non fuit voluntas
ut nunc veniret: veniet autem, cum ei vacuum
fuerit. 13 Vigilate, state in fide, viriliter agite, et
confortamini. 14 Omnia vestra in charitate fiant. 15
Obsecro autem vos fratres, nostis domum Stephanæ,
et Fortunati, et Achaici: quoniam sunt primitiæ
Achaiæ, et in ministerium sanctorum ordinaverunt
seipsos: 16 ut et vos subditi sitis eiusmodi, et
omni cooperanti, et laboranti. 17 Gaudeo autem
in præsentia Stephanæ, et Fortunati, et Achaici:
quoniam id, quod vobis deerat, ipsi suppleverunt:
18 refecerunt enim et meum spiritum, et vestrum.
Cognoscite ergo qui huiusmodi sunt. 19 Salutant
vos Ecclesiæ Asiæ. Salutant vos in Domino multum,
Aquila, et Priscilla cum domestica sua Ecclesia: apud
quos et hospitor. 20 Salutant vos omnes fratres.
Salutate invicem in osculo sancto. 21 Salutatio,
mea manu Pauli. 22 Si quis non amat Dominum
nostrum Iesum Christum, sit anathema, Maran
Atha. 23 Gratia Domini nostri Iesu Christi vobiscum.
24 Charitas mea cum omnibus vobis in Christo Iesu.
Amen.

Corinthios Ii

1 Paulus Apostolus Iesu Christi per voluntatem
Dei, et Timotheus frater, Ecclesiæ Dei, quæ est
Corinthi cum omnibus sanctis, qui sunt in universa
Achaia. **2** Gratia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et
Domino Iesu Christo. **3** Benedictus Deus et Pater
Domini nostri Iesu Christi, Pater misericordiarum,
et Deus totius consolationis, **4** qui consolatur
nos in omni tribulatione nostra: ut possimus et
ipsi consolari eos, qui in omni pressura sunt, per
exhortationem, qua exhortamur et ipsi a Deo. **5**
Quoniam sicut abundant passiones Christi in nobis:
ita et per Christum abundat consolatio nostra. **6**
Sive autem tribulamur pro vestra exhortatione et
salute, sive consolamur pro vestra consolatione, sive
exhortamur pro vestra exhortatione et salute, quæ
operatur tolerantiam earundem passionum, quas et
nos patimur: **7** ut spes nostra firma sit pro vobis:
scientes quod sicut socii passionum estis, sic eritis
et consolationis. **8** Non enim volumus ignorare
vos fratres de tribulatione nostra, quæ facta est in
Asia, quoniam supra modum gravati sumus supra
virtutem, ita ut tæderet nos etiam vivere. **9** Sed
ipsi in nobismetipsis responsum mortis habuimus,
ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo, qui
suscitat mortuos: **10** qui de tantis periculis nos
eripuit, et eruit: in quem speramus quoniam et
adhuc eripiet, **11** adiuvantibus et vobis in oratione
pro nobis: ut ex multorum personis, eius quæ in
nobis est donationis, per multos gratiæ agantur pro
nobis. **12** Nam gloria nostra hæc est, testimonium
conscientiæ nostræ, quod in simplicitate cordis
et sinceritate Dei: et non in sapientia carnali, sed
in gratia Dei conversati sumus in hoc mundo:
abundantius autem ad vos. **13** Non enim alia
scribimus vobis, quam quæ legistis, et cognovistis.
Spero autem quod usque in finem cognoscetis, **14**
sicut et cognovistis nos ex parte, quod gloria vestra
sumus, sicut et vos nostra, in die Domini nostri Iesu
Christi. **15** Et hac confidentia volui prius venire ad
vos, ut secundum gratiam haberetis: **16** et per vos
transire in Macedoniam, et iterum a Macedonia
venire ad vos, et a vobis deduci in Iudæam. **17** Cum
ergo hoc voluissem, numquid levitate usus sum?
Aut quæ cogito, secundum carnem cogito, ut sit
apud me EST, et NON? **18** Fidelis autem Deus, quia
sermo noster, qui fuit apud vos, non est in illo EST,
et NON. **19** Dei enim Filius Iesus Christus, qui in
vobis per nos prædicatus est, per me, et Silvanum,
et Timotheum, non fuit EST et NON, sed EST in illo
fuit. **20** Quotquot enim promissiones Dei sunt, in
illo EST: ideo et per ipsum Amen Deo ad gloriam
nostram. **21** Qui autem confirmat nos vobiscum in
Christo, et qui unxit nos Deus: **22** qui et signavit
nos, et dedit pignus Spiritus in cordibus nostris. **23**
Ego autem testem Deum invoco in animam meam,
quod parcens vobis, non veni ultra Corinthum: **24**
non quia dominamur fidei vestæ, sed adiutores
sumus gaudii vestri: nam fide statis.

2 Statui autem hoc ipsum apud me, ne iterum in
tristitia venirem ad vos. **2** Si enim ego contristo
vos: et quis est, qui me lætificet, nisi qui contristatur
ex me? **3** Et hoc ipsum scripsi vobis, ut non
cum venero, tristitiam super tristitiam habeam,
de quibus oportuerat me gaudere: confidens in
omnibus vobis, quia meum gaudium, omnium
vestrum est. **4** Nam ex multa tribulatione, et
angustia cordis scripsi vobis per multas lacrymas:
non ut contristemini: sed ut sciatis, quam charitatem
habeam abundantius in vobis. **5** Si quis autem
contristavit, non me contristavit: sed ex parte, ut
non onerem omnes vos. **6** Sufficit illi, qui eiusmodi
est, obiurgatio hæc, quæ fit a pluribus: **7** ita ut
econtrario magis donetis, et consolemini, ne forte
abundantiori tristitia absorbeatur qui eiusmodi est.
8 Propter quod obsecro vos, ut confirmetis in illum
charitatem. **9** Ideo enim et scripsi, ut cognoscam
experimentum vestrum, an in omnibus obedientes
sitis. **10** Cui autem aliquid donastis, et ego: nam
et ego quod donavi, si quid donavi, propter vos
in persona Christi, **11** ut non circumveniamur a
Satana: non enim ignoramus cogitationes eius. **12**
Cum venissem autem Troadem propter Evangelium
Christi, et ostium mihi apertum esset in Domino,
13 non habui requiem spiritui meo, eo quod non
invenerim Titum fratrem meum, sed valefaciens
eis, profectus sum in Macedoniam. **14** Deo autem
gratias, qui semper triumphat nos in Christo Iesu,
et odorem notitiæ suæ manifestat per nos in omni
loco: **15** quia Christi bonus odor sumus Deo in
iis, qui salvi fiunt, et in iis, qui pereunt: **16** aliis
quidem odor mortis in mortem: aliis autem odor
vitæ in vitam. Et ad hæc quis tam idoneus? **17** Non
enim sumus sicut plurimi, adulterantes verbum
Dei, sed ex sinceritate, sed sicut ex Deo, coram Deo,
in Christo loquimur.

3 Incipimus iterum nosmetipsos commendare? Aut
numquid egemus (sicut quidam) commendatiis
epistolis ad vos, aut ex vobis? **2** Epistola nostra
vos estis, scripta in cordibus nostris, quæ scitur, et
legitur ab omnibus hominibus: **3** manifestati quod
epistola estis Christi, ministrata a nobis, et scripta

non atramento, sed Spiritu Dei vivi: non in tabulis
lapideis, sed in tabulis cordis carnalibus. 4 Fiduciam
autem talem habemus per Christum ad Deum: 5 non
quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis,
quasi ex nobis: sed sufficientia nostra ex Deo est: 6
qui et idoneos nos fecit ministros novi testamenti:
non littera, sed Spiritu: littera enim occidit, Spiritus
autem vivificat. 7 Quod si ministratio mortis litteris
deformata in lapidibus, fuit in gloria, ita ut non
possent intendere filii Israel in faciem Moysi propter
gloriam vultus eius, quæ evacuatur: 8 quomodo
non magis ministratio Spiritus erit in gloria? 9 Nam
si ministratio damnationis gloria est: multo magis
abundat ministerium iustitiæ in gloria. 10 Nam nec
glorificatum est, quod claruit in hac parte, propter
excellentem gloriam. 11 Si enim quod evacuatur,
per gloriam est: multo magis quod manet, in
gloria est. 12 Habentes igitur talem spem, multa
fiducia utimur: 13 et non sicut Moyses ponebat
velamen super faciem suam, ut non intenderent
filii Israel in faciem eius, quod evacuatur, 14 sed
obtusi sunt sensus eorum. Usque in hodiernum
enim diem, idipsum velamen in lectione veteris
testamenti manet non revelatum, (quoniam in
Christo evacuatur) 15 sed usque in hodiernum
diem, cum legitur Moyses, velamen positum est
super cor eorum. 16 Cum autem conversus fuerit ad
Dominum, auferetur velamen. 17 Dominus autem
Spiritus est: Ubi autem Spiritus Domini: ibi libertas.
18 Nos vero omnes, revelata facie gloriam Domini
speculantes, in eandem imaginem transformamur a
claritate in claritatem, tamquam a Domini Spiritu.

4 Ideo habentes administrationem, iuxta quod
misericordiam consecuti sumus, non deficimus,
2 sed abdicamus occulta dedecoris, non ambulantes
in astutia, neque adulterantes verbum Dei,
sed in manifestatione veritatis commendantes
nosmetipsos ad omnem conscientiam hominum
coram Deo. 3 Quod si etiam opertum est Evangelium
nostrum: in iis, qui pereunt, est opertum: 4 in quibus
deus huius sæculi excæcavit mentes infidelium,
ut non fulgeat illis illuminatio Evangelii gloriæ
Christi, qui est imago Dei. (aiōn g165) 5 Non enim
nosmetipsos prædicamus, sed Iesum Christum
Dominum nostrum: nos autem servos vestros per
Iesum: 6 quoniam Deus, qui dixit de tenebris lucem
splendescere, ipse illuxit in cordibus nostris ad
illuminationem scientiæ claritatis Dei, in facie
Christi Iesu. 7 Habemus autem thesaurum istum
in vasis fictilibus: ut sublimitas sit virtutis Dei,
et non ex nobis. 8 In omnibus tribulationem
patimur, sed non angustiamur: aporiamur, sed non
destituimur: 9 persecutionem patimur, sed non
derelinquimur: deiicimur, sed non perimus: 10
semper mortificationem Iesu in corpore nostro
circumferentes, ut et vita Iesu manifestetur in
corporibus nostris. 11 Semper enim nos, qui
vivimus, in mortem tradimur propter Iesum: ut et
vita Iesu manifestetur in carne nostra mortali. 12
Ergo mors in nobis operatur, vita autem in vobis.
13 Habentes autem eundem Spiritum fidei, sicut
scriptum est: Credidi, Propter quod locutus sum:
et nos credimus, propter quod et loquimur: 14
scientes quoniam qui suscitavit Iesum, et nos cum
Iesu suscitabit, et constituet vobiscum. 15 Omnia
enim propter vos: ut gratia abundans, per multos
in gratiarum actione, abundet in gloriam Dei. 16
Propter quod non deficimus: sed licet is, qui foris
est, noster homo corrumpatur: tamen is, qui intus
est, renovatur de die in diem. 17 Id enim, quod in
præsenti est momentaneum et leve tribulationis
nostræ, supra modum in sublimitate æternum
gloriæ pondus operatur in nobis, (aiōnios g166) 18
non contemplantibus nobis quæ videntur, sed quæ
non videntur. Quæ enim videntur, temporalia sunt:
quæ autem non videntur, æterna sunt. (aiōnios g166)

5 Scimus enim quoniam si terrestris domus
nostra huius habitationis dissolvatur, quod
ædificationem ex Deo habemus, domum non
manufactam, æternam in cælis. (aiōnios g166) 2 Nam
et in hoc ingemiscimus, habitationem nostram,
quæ de cælo est, superindui cupientes: 3 si tamen
vestiti, non nudi inveniamur. 4 Nam et qui sumus
in hoc tabernaculo, ingemiscimus gravati: eo quod
nolumus expoliari, sed supervestiri, ut absorbeatur
quod mortale est, a vita. 5 Qui autem efficit nos in
hoc ipsum, Deus, qui dedit nobis pignus Spiritus.
6 Audentes igitur semper, scientes quoniam dum
sumus in corpore, peregrinamur a Domino: 7 (per
fidem enim ambulamus, et non per speciem) 8
audemus autem, et bonam voluntatem habemus
magis peregrinari a corpore, et præsentes esse ad
Dominum. 9 Et ideo contendimus sive absentes,
sive præsentes placere illi. 10 Omnes enim nos
manifestari oportet ante Tribunal Christi, ut referat
unusquisque propria corporis, prout gessit, sive
bonum, sive malum. 11 Scientes ergo timorem
Domini hominibus suademus, Deo autem manifesti
sumus. Spero autem et in conscientiis vestris
manifestos nos esse. 12 Non iterum commendamus
nos vobis, sed occasionem damus vobis gloriandi
pro nobis: ut habeatis ad eos, qui in facie gloriantur,
et non in corde. 13 Sive enim mente excedimus,
Deo: sive sobrii sumus, vobis. 14 Charitas enim

Christi urget nos: æstimantes hoc, quoniam si
unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui
sunt: **15** et pro omnibus mortuus est Christus:
ut, et qui vivunt, iam non sibi vivant, sed ei, qui
pro ipsis mortuus est et resurrexit. **16** Itaque
nos ex hoc neminem novimus secundum carnem.
Et si cognovimus secundum carnem Christum:
sed nunc iam non novimus. **17** Si qua ergo in
Christo nova creatura, vetera transierunt: ecce
facta sunt omnia nova. **18** Omnia autem ex Deo,
qui nos reconciliavit sibi per Christum: et dedit
nobis ministerium reconciliationis. **19** Quoniam
quidem Deus erat in Christo mundum reconcilians
sibi, non reputans illis delicta ipsorum, et posuit
in nobis verbum reconciliationis. **20** Pro Christo
ergo legatione fungimur, tamquam Deo exhortante
per nos. Obsecramus pro Christo, reconciliamini
Deo. **21** Eum, qui non noverat peccatum, pro nobis
peccatum fecit, ut nos efficeremur iustitia Dei in
ipso.

6 Adiuvantes autem exhortamur ne in vacuum
gratiam Dei recipiatis. **2** Ait enim: Tempore
accepto exaudivi te, et in die salutis adiuvi te.
Ecce, nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies
salutis. **3** Nemini dantes ullam offensionem, ut
non vituperetur ministerium nostrum: **4** sed
in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei
ministros in multa patientia, in tribulationibus,
in necessitatibus, in angustiis, **5** in plagis, in
carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in
ieiuniis, **6** in castitate, in scientia, in longanimitate,
in suavitate, in Spiritu Sancto, in charitate non
ficta, **7** in verbo veritatis, in virtute Dei, per arma
iustitiæ a dextris, et a sinistris, **8** per gloriam, et
ignobilitatem, per infamiam, et bonam famam:
ut seductores, et veraces, sicut qui ignoti, et
cogniti: **9** quasi morientes, et ecce vivimus: ut
castigati, et non mortificati: **10** quasi tristes,
semper autem gaudentes: sicut egentes, multos
autem locupletantes: tamquam nihil habentes,
et omnia possidentes. **11** Os nostrum patet ad
vos, o Corinthii, cor nostrum dilatatum est. **12**
Non angustiamini in nobis: angustiamini autem
in visceribus vestris: **13** eandem autem habentes
renumerationem, tamquam filiis dico: dilatamini
et vos. **14** Nolite iugum ducere cum infidelibus.
Quæ enim participatio iustitiæ cum iniquitate?
Aut quæ societas luci ad tenebras? **15** Quæ autem
conventio Christi ad Belial? Aut quæ pars fideli cum
infideli? **16** Qui autem consensus templo Dei cum
idolis? Vos enim estis templum Dei vivi, sicut dicit
Deus: Quoniam inhabitabo in illis, et inambulabo
inter eos, et ero illorum Deus, et ipsi erunt mihi
populus. **17** Propter quod exite de medio eorum,
et separamini, dicit Dominus, et immundum ne
tetigeritis: **18** et ego recipiam vos: et ero vobis in
Patrem, et vos eritis mihi in filios, et filias, dicit
Dominus omnipotens.

7 Has ergo habentes promissiones, charissimi,
mundemus nos ab omni inquinamento carnis,
et spiritus perficientes sanctificationem in timore
Dei. **2** Capite nos. Neminem læsimus, neminem
corrupimus, neminem circumvenimus. **3** Non ad
condemnationem vestram dico. Prædiximus enim
quod in cordibus nostris estis ad commoriendum,
et ad convivendum. **4** Multa mihi fiducia est
apud vos, multa mihi gloriatio pro vobis, repletus
sum consolatione, superabundo gaudio in omni
tribulatione nostra. **5** Nam et cum venissemus
in Macedoniam, nullam requiem habuit caro
nostra, sed omnem tribulationem passi sumus:
foris pugnæ, intus timores. **6** Sed qui consolatur
humiles, consolatus est nos Deus in adventu Titi.
7 Non solum autem in adventu eius, sed etiam in
consolatione, qua consolatus est in vobis, referens
nobis vestrum desiderium, vestrum fletum, vestram
æmulationem pro me, ita ut magis gauderem. **8**
Quoniam etsi contristavi vos in epistola, non me
pœnitet: etsi pœniteret, videns quod epistola illa
(etsi ad horam) vos contristavit; **9** nunc gaudeo:
non quia contristati estis, sed quia contristati
estis ad pœnitentiam. Contristati enim estis ad
Deum, ut in nullo detrimentum patiamini ex
nobis. **10** Quæ enim secundum Deum tristitia est,
pœnitentiam in salutem stabilem operatur: sæculi
autem tristitia mortem operatur. **11** Ecce enim hoc
ipsum, secundum Deum contristari vos, quantam
in vobis operatur solicitudinem: sed defensionem,
sed indignationem, sed timorem, sed desiderium,
sed æmulationem, sed vindictam. In omnibus
exhibuistis vos, incontaminatos esse negotio. **12**
Igitur, etsi scripsi vobis, non propter eum, qui fecit
iniuriam, nec propter eum, qui passus est: sed
ad manifestandam solicitudinem nostram, quam
habemus pro vobis coram Deo: **13** ideo consolati
sumus. In consolatione autem nostra, abundantius
magis gavisi sumus super gaudio Titi, quia refectus
est spiritus eius ab omnibus vobis. **14** Et si quid apud
illum de vobis gloriatus sum, non sum confusus:
sed sicut omnia vobis in veritate locuti sumus,
ita et gloriatio nostra, quæ fuit ad Titum, veritas
facta est, **15** et viscera eius abundantius in vobis
sunt: reminiscentis omnium vestrum obedientiam:

quomodo cum timore, et tremore excepistis illum.
16 Gaudeo quod in omnibus confido in vobis.

8 Notam autem facimus vobis, fratres, gratiam
Dei, quæ data est in Ecclesiis Macedoniæ: 2 quod
in multo experimento tribulationis abundantia
gaudii ipsorum fuit, et altissima paupertas eorum
abundavit in divitias simplicitatis eorum: 3
quia secundum virtutem testimonium illis reddo,
et supra virtutem voluntarii fuerunt, 4 cum
multa exhortatione obsecrantes nos gratiam, et
communicationem ministerii, quod fit in sanctos. 5
Et non sicut speravimus, sed semetipsos dederunt
primum Domino, deinde nobis per voluntatem
Dei, 6 ita ut rogaremus Titum: ut quemadmodum
cœpit, ita et perficiat in vobis etiam gratiam
istam. 7 Sed sicut in omnibus abundatis fide, et
sermone, et scientia, et omni solicitudine, insuper
et charitate vestra in nos, ut et in hac gratia
abundetis. 8 Non quasi imperans dico: sed per
aliorum solicitudinem, etiam vestræ charitatis
ingenium bonum comprobans. 9 Scitis enim gratiam
Domini nostri Iesu Christi, quoniam propter vos
egenus factus est, cum esset dives, ut illius inopia
vos divites essetis. 10 Et consilium in hoc do: hoc
enim vobis utile est, qui non solum facere, sed
et velle cœpistis ab anno priore: 11 nunc vero et
facto perficite: ut quemadmodum promptus est
animus voluntatis, ita sit et perficiendi ex eo, quod
habetis. 12 Si enim voluntas prompta est, secundum
id, quod habet, accepta est, non secundum id,
quod non habet. 13 Non enim ut aliis sit remissio,
vobis autem tribulatio, sed ex æqualitate. 14
In præsenti tempore vestra abundantia illorum
inopiam suppleat: ut et illorum abundantia vestræ
inopiæ sit supplementum, ut fiat æqualitas, sicut
scriptum est: 15 Qui multum non abundavit: et qui
modicum, non minoravit. 16 Gratias autem Deo,
qui dedit eandem solicitudinem pro vobis in corde
Titi, 17 quoniam exhortationem quidem suscepit:
sed cum solicitior esset, sua voluntate profectus
est ad vos. 18 Misimus etiam cum illo fratrem,
cuius laus est in Evangelio per omnes Ecclesias: 19
non solum autem, sed et ordinatus est ab Ecclesiis
comes peregrinationis nostræ in hanc gratiam,
quæ ministratur a nobis ad Domini gloriam, et
destinatam voluntatem nostram: 20 devitantes
hoc, ne quis nos vituperet in hac plenitudine, quæ
ministratur a nobis. 21 Providemus enim bona non
solum coram Deo, sed etiam coram hominibus. 22
Misimus autem cum illis et fratrem nostrum, quem
probavimus in multis sæpe solicitum esse: nunc
autem multo solicitiorem, confidentia multa in vos,
23 sive pro Tito, qui est socius meus, et in vos adiutor,
sive fratres nostri, Apostoli Ecclesiarum, gloria
Christi. 24 Ostensionem ergo, quæ est charitatis
vestræ, et nostræ gloriæ pro vobis, in illos ostendite
in faciem Ecclesiarum.

9 Nam de ministerio, quod fit in sanctos ex
abundanti est mihi scribere vobis. 2 Scio
enim promptum animum vestrum: pro quo de
vobis glorior apud Macedones. Quoniam et Achaia
parata est ab anno præterito, et vestra æmulatio
provocavit plurimos. 3 Misi autem fratres: ut ne
quod gloriamur de vobis, evacuetur in hac parte,
ut (quemadmodum dixi) parati sitis: 4 ne cum
venerint Macedones mecum, et invenerint vos
imparatos, erubescamus nos (ut non dicamus vos)
in hac substantia. 5 Necessarium ergo existimavi
rogare fratres, ut præveniant ad vos, et præparent
repromissam benedictionem hanc paratam esse sic,
quasi benedictionem, non tamquam avaritiam. 6 Hoc
autem dico: Qui parce seminat, parce et metet: et
qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus
et metet. 7 Unusquisque prout destinavit in
corde suo, non ex tristitia, aut ex necessitate:
hilarem enim datorem diligit Deus. 8 Potens est
autem Deus omnem gratiam abundare facere in
vobis: ut in omnibus semper omnem sufficientiam
habentes, abundetis in omne opus bonum, 9 sicut
scriptum est: Dispersit, dedit pauperibus: iustitia
eius manet in sæculum sæculi. (aiōn g165) 10 Qui
autem administrat semen seminanti: et panem ad
manducandum præstabit, et multiplicabit semen
vestrum, et augebit incrementa frugum iustitiæ
vestræ: 11 ut in omnibus locupletati abundetis
in omnem simplicitatem, quæ operatur per nos
gratiarum actionem Deo. 12 Quoniam ministerium
huius officii non solum supplet ea, quæ desunt
sanctis, sed etiam abundat per multas gratiarum
actiones in Domino, 13 per probationem ministerii
huius, glorificantes Deum in obedientia confessionis
vestræ, in Evangelium Christi, et simplicitate
communicationis in illos, et in omnes, 14 et in
ipsorum obsecratione pro vobis, desiderantium vos
propter eminentem gratiam Dei in vobis. 15 Gratias
Deo super inenarrabili dono eius.

10 Ipse autem ego Paulus obsecro vos per
mansuetudinem, et modestiam Christi, qui
in facie quidem humilis sum inter vos, absens
autem confido in vos. 2 Rogo autem vos ne præsens
audeam per eam confidentiam, qua existimor
audere in quosdam, qui arbitrantur nos tamquam
secundum carnem ambulemus. 3 In carne enim

ambulantes, non secundum carnem militamus.
4 Nam arma militiæ nostræ non carnalia sunt,
sed potentia Deo ad destructionem munitionum,
consilia destruentes, 5 et omnem altitudinem
extollentem se adversus scientiam Dei, et in
captivitatem redigentes omnem intellectum in
obsequium Christi, 6 et in promptu habentes ulcisci
omnem inobedientiam, cum impleta fuerit vestra
obedientia. 7 Quæ secundum faciem sunt, videte. Si
quis confidit sibi Christi se esse, hoc cogitet iterum
apud se: quia sicut ipse Christi est, ita et nos. 8 Nam,
etsi amplius aliquid gloriatus fuero de potestate
nostra, quam dedit nobis Dominus in ædificationem,
et non in destructionem vestram: non erubescam.
9 Ut autem non existimer tamquam terrere vos per
epistolas: 10 quoniam quidem epistolæ, inquiunt,
graves sunt et fortes: præsentia autem corporis
infirma, et sermo contemptibilis: 11 hoc cogitet
qui eiusmodi est, quia quales sumus verbo per
epistolas absentes, tales et præsentes in facto.
12 Non enim audemus inserere, aut comparare
nos quibusdam, qui seipsos commendant: sed ipsi
in nobis nosmetipsos metientes, et comparantes
nosmetipsos nobis. 13 Nos autem non in immensum
gloriabimur, sed secundum mensuram regulæ, qua
mensus est nobis Deus, mensuram pertingendi
usque ad vos. 14 Non enim quasi non pertingentes
ad vos, superextendimus nos: usque ad vos
enim pervenimus in Evangelio Christi. 15 Non
in immensum gloriantes in alienis laboribus:
spem autem habentes crescentis fidei vestræ, in
vobis magnificari secundum regulam nostram in
abundantiam, 16 etiam in illa, quæ ultra vos
sunt, evangelizare, non in aliena regula in iis quæ
præparata sunt gloriari. 17 Qui autem gloriatur,
in Domino glorietur. 18 Non enim qui seipsum
commendat, ille probatus est: sed quem Deus
commendat.

11 Utinam sustineretis modicum quid insipientiæ
meæ, sed et supportare me: 2 Æmulor
enim vos Dei æmulatione. Despondi enim vos uni
viro virginem castam exhibere Christo. 3 Timeo
autem ne sicut serpens Hevam seduxit astutia
sua, ita corrumpantur sensus vestri, et excidant a
simplicitate, quæ est in Christo. 4 Nam si is, qui venit,
alium Christum prædicat, quem non prædicavimus,
aut alium spiritum accipitis, quem non accepistis:
aut aliud Evangelium, quod non recepistis: recte
pateremini. 5 Existimo enim nihil me minus
fecisse a magnis Apostolis. 6 Nam etsi imperitus
sermone, sed non scientia, in omnibus autem
manifestati sumus vobis. 7 Aut numquid peccatum
feci, me ipsum humilians, ut vos exaltemini?
Quoniam gratis Evangelium Dei evangelizavi vobis?
8 Alias Ecclesias expoliavi, accipiens stipendium ad
ministerium vestrum. 9 Et cum essem apud vos, et
egerem; nulli onerosus fui: nam quod mihi deerat,
suppleverunt fratres, qui venerunt a Macedonia:
et in omnibus sine onere me vobis servavi, et
servabo. 10 Est veritas Christi in me, quoniam
hæc gloriatio non infringetur in me in regionibus
Achaiæ. 11 Quare? Quia non diligo vos? Deus
scit. 12 Quod autem facio, et faciam: ut amputem
occasionem eorum, qui volunt occasionem, ut in
quo gloriantur, inveniantur sicut et nos. 13 Nam
eiusmodi pseudoapostoli, sunt operarii subdoli,
transfigurantes se in apostolos Christi. 14 Et
non mirum: ipse enim Satanas transfigurat se in
Angelum lucis. 15 Non est ergo magnum, si ministri
eius transfigurentur velut ministri iustitiæ: quorum
finis erit secundum opera ipsorum. 16 Iterum dico,
(ne quis me putet insipientem esse, alioquin velut
insipientem accipite me, ut et ego modicum quid
glorier) 17 quod loquor, non loquor secundum
Deum, sed quasi in insipientia, in hac substantia
gloriæ. 18 Quoniam multi gloriantur secundum
carnem: et ego gloriabor. 19 Libenter enim suffertis
insipientes: cum sitis ipsi sapientes. 20 Sustinetis
enim si quis vos in servitutem redigit, si quis
devorat, si quis accipit, si quis extollitur, si quis
in faciem vos cædit. 21 Secundum ignobilitatem
dico, quasi nos infirmi fuerimus in hac parte.
In quo quis audet (in insipientia dico) audeo et
ego: 22 Hebræi sunt, et ego: Israelitæ sunt, et
ego: Semen Abrahæ sunt, et ego: 23 Ministri
Christi sunt, (ut minus sapiens dico) plus ego: in
laboribus plurimis, in carceribus abundantius, in
plagis supra modum, in mortibus frequenter. 24 A
Iudæis quinquies, quadragenas, una minus, accepi.
25 Ter virgis cæsus sum, semel lapidatus sum, ter
naufragium feci, nocte et die in profundo maris fui,
26 in itineribus sæpe, periculis fluminum, periculis
latronum, periculis ex genere, periculis ex Gentibus,
periculis in civitate, periculis in solitudine, periculis
in mari, periculis in falsis fratribus: 27 in labore
et ærumna, in vigiliis multis, in fame, et siti, in
ieiuniis multis, in frigore, et nuditate, 28 præter illa,
quæ extrinsecus sunt, instantia mea quotidiana,
sollicitudo omnium Ecclesiarum. 29 Quis infirmatur,
et ego non infirmor? Quis scandalizatur, et ego non
uror? 30 Si gloriari oportet: quæ infirmitatis meæ
sunt, gloriabor. 31 Deus et Pater Domini nostri Iesu
Christi, qui est benedictus in sæcula, scit quod non
mentior. (aiōn g165) 32 Damasci præpositus gentis
Aretæ regis, custodiebat civitatem Damascenorum

ut me comprehenderet: 33 et per fenestram in
sporta dimissus sum per murum, et sic effugi manus
eius.

12 Si gloriari oportet (non expedit quidem):
veniam autem ad visiones, et revelationes
Domini. 2 Scio hominem in Christo ante annos
quattuordecim, sive in corpore nescio, sive extra
corpus nescio, Deus scit, raptum huiusmodi usque
ad tertium cælum. 3 Et scio huiusmodi hominem
sive in corpore, sive extra corpus nescio, Deus
scit: 4 quoniam raptus est in Paradisum: et audivit
arcana verba, quæ non licet homini loqui. 5 Pro
huiusmodi gloriabor: pro me autem nihil gloriabor
nisi in infirmitatibus meis. 6 Nam, et si voluero
gloriari, non ero insipiens: veritatem enim dicam:
parco autem, ne quis me existimet supra id, quod
videt in me, aut aliquid audit ex me. 7 Et ne
magnitudo revelationum extollat me, datus est
mihi stimulus carnis meæ Angelus Satanæ, qui me
colaphizet. 8 Propter quod ter Dominum rogavi
ut discederet a me: 9 et dixit mihi: Sufficit tibi
gratia mea: nam virtus in infirmitate perficitur.
Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis,
ut inhabitet in me virtus Christi. 10 Propter quod
placeo mihi in infirmitatibus meis, in contumeliis,
in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis
pro Christo: Cum enim infirmor, tunc potens
sum. 11 Factus sum insipiens, vos me coegistis.
Ego enim a vobis debui commendari: nihil enim
minus fui ab iis, qui sunt supra modum Apostoli:
tametsi nihil sum: 12 signa tamen Apostolatus
mei facta sunt super vos in omni patientia, in
signis, et prodigiis, et virtutibus. 13 Quid est enim,
quod minus habuistis præ ceteris Ecclesiis, nisi
quod ego ipse non gravavi vos? Donate mihi hanc
iniuriam. 14 Ecce tertio hoc paratus sum venire
ad vos: et non ero gravis vobis. Non enim quæro
quæ vestra sunt, sed vos. Nec enim debent filii
parentibus thesaurizare, sed parentes filiis. 15 Ego
autem libentissime impendam, et superimpendar
ipse pro animabus vestris: licet plus vos diligens,
minus diligar. 16 Sed esto: ego vos non gravavi:
sed cum essem astutus, dolo vos cepi. 17 Numquid
per aliquem eorum, quod misi ad vos, circumveni
vos? 18 Rogavi Titum, et misi cum illo fratrem.
Numquid Titus vos circumvenit? Nonne eodem
spiritu ambulavimus? Nonne iisdem vestigiis? 19
Olim putatis quod excusemus nos apud vos? Coram
Deo in Christo loquimur: omnia autem charissimi
propter ædificationem vestram. 20 Timeo enim
ne forte cum venero, non quales volo, inveniam
vos: et ego inveniar a vobis, qualem non vultis:
ne forte contentiones, æmulationes, animositates,
dissensiones, detractiones, susurrationes,
inflationes, seditiones sint inter vos: 21 ne iterum
cum venero, humiliet me Deus apud vos, et lugeam
multos ex iis, qui ante peccaverunt, et non egerunt
pœnitentiam super immunditia, et fornicatione, et
impudicitia, quam gesserunt.

13 Ecce tertio hoc venio ad vos: In ore duorum, vel
trium testium stabit omne verbum. 2 Prædixi,
et prædico, ut præsens, et nunc absens iis, qui ante
peccaverunt, et ceteris omnibus, quoniam si venero
iterum, non parcam. 3 An experimentum quæritis
eius, qui in me loquitur Christus, qui in vobis non
infirmatur, sed potens est in vobis? 4 Nam etsi
crucifixus est ex infirmitate: sed vivit ex virtute Dei.
Nam et nos infirmi sumus in illo: sed vivemus cum
eo ex virtute Dei in vobis. 5 Vosmetipsos tentate si
estis in fide: ipsi vos probate. An non cognoscitis
vosmetipsos quia Christus Iesus in vobis est? nisi
forte reprobi estis. 6 Spero autem quod cognoscetis,
quia nos non sumus reprobi. 7 Oramus autem
Deum ut nihil mali faciatis, non ut nos probati
appareamus, sed ut vos quod bonum est faciatis:
nos autem ut reprobi simus. 8 Non enim possumus
aliquid adversus veritatem, sed pro veritate. 9
Gaudemus enim, quoniam nos infirmi sumus, vos
autem potentes estis. Hoc et oramus vestram
consummationem. 10 Ideo hæc absens scribo, ut
non præsens durius agam secundum potestatem,
quam Dominus dedit mihi in ædificationem, et non
in destructionem. 11 De cetero, fratres, gaudete,
perfecti estote, exhortamini, idem sapite, pacem
habete, et Deus pacis, et dilectionis erit vobiscum.
12 Salutate invicem in osculo sancto. 13 Salutant vos
omnes sancti. 14 Gratia Domini nostri Iesu Christi,
et charitas Dei, et communicatio Sancti Spiritus sit
cum omnibus vobis. Amen.

Galatas

1 Paulus Apostolus non ab hominibus, neque per
hominem, sed per Iesum Christum, et Deum
Patrem, qui suscitavit eum a mortuis: **2** et qui mecum
sunt omnes fratres, Ecclesiis Galatiæ. **3** Gratia vobis,
et pax a Deo Patre, et Domino nostro Iesu Christo,
4 qui dedit semetipsum pro peccatis nostris, ut
eriperet nos de præsenti sæculo nequam, secundum
voluntatem Dei et Patris nostri, **(aiōn g165)** **5** cui est
gloria in sæcula sæculorum: Amen. **(aiōn g165)** **6** Miror
quod sic tam cito transferimini ab eo, qui vos vocavit
in gratiam Christi in aliud Evangelium: **7** quod
non est aliud, nisi sunt aliqui, qui vos conturbant,
et volunt convertere Evangelium Christi. **8** Sed
licet nos, aut Angelus de cælo evangelizet vobis
præterquam quod evangelizavimus vobis, anathema
sit. **9** Sicut prædiximus, et nunc iterum dico: Si quis
vobis evangelizaverit præter id, quod accepistis,
anathema sit. **10** Modo enim hominibus suadeo,
an Deo? An quæro hominibus placere? Si adhuc
hominibus placerem, Christi servus non essem. **11**
Notum enim vobis facio, fratres, Evangelium, quod
evangelizatum est a me, quia non est secundum
hominem: **12** neque enim ego ab homine accepi
illud, neque didici, sed per revelationem Iesu
Christi. **13** Audistis enim conversationem meam
aliquando in Iudaismo: quoniam supra modum
persequebar Ecclesiam Dei, et expugnabam illam, **14**
et proficiebam in Iudaismo supra multos coætaneos
meos in genere meo, abundantius æmulator existens
paternarum mearum traditionum. **15** Cum autem
placuit ei, qui me segregavit ex utero matris meæ,
et vocavit per gratiam suam, **16** ut revelaret
Filium suum in me, ut evangelizarem illum in
Gentibus: continuo non acquievi carni et sanguini,
17 neque veni Ierosolymam ad antecessores meos
Apostolos: sed abii in Arabiam: et iterum reversus
sum Damascum: **18** deinde post annos tres veni
Ierosolymam videre Petrum, et mansi apud eum
diebus quindecim: **19** alium autem Apostolorum
vidi neminem, nisi Iacobum fratrem Domini. **20**
Quæ autem scribo vobis, ecce coram Deo quia
non mentior. **21** Deinde veni in partes Syriæ, et
Ciliciæ. **22** Eram autem ignotus facie Ecclesiis
Iudææ, quæ erant in Christo: **23** tantum autem
auditum habebant: Quoniam qui persequebatur nos
aliquando, nunc evangelizat fidem, quam aliquando
expugnabat: **24** et in me clarificabant Deum.

2 Deinde post annos quattuordecim, iterum
ascendi Ierosolymam cum Barnaba, assumpto
et Tito. **2** Ascendi autem secundum revelationem:
et contuli cum illis Evangelium, quod prædico in
Gentibus, seorsum autem iis, qui videbantur aliquid
esse: ne forte in vacuum currerem, aut cucurrissem.
3 Sed neque Titus, qui mecum erat, cum esset
Gentilis, compulsus est circumcidi: **4** sed propter
subintroductos falsos fratres, qui subintroierunt
explorare libertatem nostram, quam habemus in
Christo Iesu, ut nos in servitutem redigerent. **5**
Quibus neque ad horam cessimus subiectione, ut
veritas Evangelii permaneat apud vos: **6** ab iis autem,
qui videbantur esse aliquid, (quales aliquando
fuerint, nihil mea interest. Deus personam hominis
non accipit) mihi enim qui videbantur esse aliquid,
nihil contulerunt. **7** Sed econtra cum vidissent quod
creditum est mihi Evangelium præputii, sicut et
Petro circumcisionis: **8** (qui enim operatus est Petro
in Apostolatum circumcisionis, operatus est et mihi
inter Gentes) **9** et cum cognovissent gratiam, quæ
data est mihi, Iacobus, et Cephas, et Ioannes, qui
videbantur columnæ esse, dextras dederunt mihi, et
Barnabæ societatis: ut nos in Gentes, ipsi autem in
circumcisionem: **10** tantum ut pauperum memores
essemus, quod etiam solicitus fui hoc ipsum facere.
11 Cum autem venisset Cephas Antiochiam: in
faciem ei restiti, quia reprehensibilis erat. **12**
Prius enim quam venirent quidam a Iacobo, cum
Gentibus edebat: cum autem venissent, subtrahebat,
et segregabat se timens eos, qui ex circumcisione
erant. **13** Et simulationi eius consenserunt ceteri
Iudæi, ita ut et Barnabas duceretur ab eis in
illam simulationem. **14** Sed cum vidissem quod
non recte ambularent ad veritatem Evangelii, dixi
Cephæ coram omnibus: Si tu, cum Iudæus sis,
Gentiliter vivis, et non Iudaice: quomodo Gentes
cogis Iudaizare? **15** Nos natura Iudæi, et non ex
Gentibus peccatores. **16** Scientes autem quod non
iustificatur homo ex operibus legis, nisi per fidem
Iesu Christi: et nos in Christo Iesu credimus, ut
iustificemur ex fide Christi, et non ex operibus legis:
propter quod ex operibus legis non iustificabitur
omnis caro. **17** Quod si quærentes iustificari in
Christo, inventi sumus et ipsi peccatores, numquid
Christus peccati minister est? Absit. **18** Si enim quæ
destruxi, iterum hæc ædifico: prævaricatorem me
constituo. **19** Ego enim per legem, legi mortuus
sum, ut Deo vivam: Christo confixus sum cruci. **20**
Vivo autem, iam non ego: vivit vero in me Christus.
Quod autem nunc vivo in carne: in fide vivo Filii
Dei, qui dilexit me, et tradidit semetipsum pro
me. **21** Non abiicio gratiam Dei. Si enim per legem
iustitia, ergo gratis Christus mortuus est.

3 O insensati Galatæ, quis vos fascinavit non
obedire veritati, ante quorum oculos Iesus
Christus præscriptus est, in vobis crucifixus? **2**
Hoc solum a vobis volo discere: Ex operibus legis
Spiritum accepistis, an ex auditu fidei? **3** Sic
stulti estis, ut cum Spiritu cœperitis, nunc carne
consummemini? **4** Tanta passi estis sine causa?
Si tamen sine causa. **5** Qui ergo tribuit vobis
Spiritum, et operatur virtutes in vobis: ex operibus
legis, an ex auditu fidei? **6** Sicut scriptum est:
Abraham credidit Deo, et reputatum est illi ad
iustitiam. **7** Cognoscite ergo quia qui ex fide sunt,
ii sunt filii Abrahæ. **8** Providens autem Scriptura
quia ex fide iustificat Gentes Deus, prænunciavit
Abrahæ: Quia benedicentur in te omnes Gentes.
9 Igitur qui ex fide sunt, benedicentur cum fideli
Abraham. **10** Quicumque enim ex operibus legis
sunt, sub maledicto sunt. Scriptum est enim:
Maledictus omnis, qui non permanserit in omnibus,
quæ scripta sunt in Libro legis ut faciat ea. **11**
Quoniam autem in lege nemo iustificatur apud
Deum, manifestum est: quia iustus ex fide vivit.
12 Lex autem non est ex fide, sed: Qui fecerit ea,
vivet in illis. **13** Christus nos redemit de maledicto
legis, factus pro nobis maledictum: quia scriptum
est: Maledictus omnis qui pendet in ligno: **14** ut in
Gentibus benedictio Abrahæ fieret in Christo Iesu,
ut pollicitationem Spiritus accipiamus per fidem.
15 Fratres (secundum hominem dico) tamen hominis
confirmatum testamentum nemo spernit, aut
superordinat. **16** Abrahæ dictæ sunt promissiones,
et semini eius. Non dicit: Et seminibus, quasi
in multis: sed quasi in uno: Et semini tuo, qui
est Christus. **17** Hoc autem dico, testamentum
confirmatum a Deo: quæ post quadringentos et
triginta annos facta est Lex, non irritum facit ad
evacuandam promissionem. **18** Nam si ex lege
hereditas, iam non ex promissione. Abrahæ autem
per repromissionem donavit Deus. **19** Quid igitur
lex? Propter transgressiones posita est donec
veniret semen, cui promiserat, ordinata per Angelos
in manu mediatoris. **20** Mediator autem unius non
est: Deus autem unus est. **21** Lex ergo adversus
promissa Dei? Absit. Si enim data esset lex, quæ
posset vivificare, vere ex lege esset iustitia. **22** Sed
conclusit Scriptura omnia sub peccato, ut promissio
ex fide Iesu Christi daretur credentibus. **23** Prius
autem quam veniret fides, sub lege custodiebamur
conclusi in eam fidem, quæ revelanda erat. **24**
Itaque lex pædagogus noster fuit in Christo, ut ex
fide iustificemur. **25** At ubi venit fides, iam non
sumus sub pædagogo. **26** Omnes enim filii Dei estis
per fidem, quæ est in Christo Iesu. **27** Quicumque
enim in Christo baptizati estis, Christum induistis.
28 Non est Iudæus, neque Græcus: non est servus,
neque liber: non est masculus, neque femina. Omnes
enim vos unum estis in Christo Iesu. **29** Si autem
vos Christi: ergo semen Abrahæ estis, secundum
promissionem heredes.

4 Dico autem: Quanto tempore heres parvulus est,
nihil differt a servo, cum sit dominus omnium:
2 sed sub tutoribus, et actoribus est usque ad
præfinitum tempus a patre: **3** ita et nos cum
essemus parvuli, sub elementis mundi eramus
servientes. **4** At ubi venit plenitudo temporis,
misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum
sub lege, **5** ut eos, qui sub lege erant, redimeret,
ut adoptionem filiorum reciperemus. **6** Quoniam
autem estis filii, misit Deus Spiritum Filii sui in
corda vestra clamantem: Abba, Pater. **7** Itaque iam
non est servus, sed filius: Quod si filius: et heres
per Deum. **8** Sed tunc quidem ignorantes Deum,
iis, qui natura non sunt dii, serviebatis. **9** Nunc
autem cum cognoveritis Deum, immo cogniti sitis a
Deo: quomodo convertimini iterum ad infirma, et
egena elementa, quibus denuo servire vultis? **10**
Dies observatis, et menses, et tempora, et annos.
11 Timeo vos, ne forte sine causa laboraverim in vobis.
12 Estote sicut ego, quia et ego sicut vos: fratres
obsecro vos. Nihil me læsistis. **13** Scitis autem
quia per infirmitatem carnis evangelizavi vobis
iampridem: et tentationem vestram in carne mea **14**
non sprevistis, neque respuistis: sed sicut Angelum
Dei excepistis me, sicut Christum Iesum. **15** Ubi est
ergo beatitudo vestra? Testimonium enim perhibeo
vobis, quia, si fieri posset, oculos vestros eruissetis,
et dedissetis mihi. **16** Ergo inimicus vobis factus
sum, verum dicens vobis? **17** Æmulantur vos non
bene: sed excludere vos volunt, ut illos æmulemini.
18 Bonum autem æmulamini in bono semper: et
non tantum cum præsens sum apud vos. **19** Filioli
mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus
in vobis. **20** Vellem autem esse apud vos modo, et
mutare vocem meam: quoniam confundor in vobis.
21 Dicite mihi qui sub lege vultis esse: legem non
legistis? **22** Scriptum est enim: Quoniam Abraham
duos filios habuit: unum de ancilla, et unum de
libera. **23** Sed qui de ancilla, secundum carnem
natus est: qui autem de libera, per repromissionem:
24 quæ sunt per allegoriam dicta. Hæc enim sunt
duo testamenta. Unum quidem in monte Sina, in
servitutem generans: quæ est Agar: **25** Sina enim
mons est in Arabia, qui coniunctus est ei, quæ nunc
est Ierusalem, et servit cum filiis suis. **26** Illa autem,
quæ sursum est Ierusalem, libera est, quæ est mater

nostra. 27 Scriptum est enim: Lætare sterilis, quæ
non paris: erumpe, et clama, quæ non parturis:
quia multi filii desertæ, magis quam eius, quæ
habet virum. 28 Nos autem fratres secundum Isaac
promissionis filii sumus. 29 Sed quomodo tunc is,
qui secundum carnem natus fuerat, persequebatur
eum, qui secundum spiritum: ita et nunc. 30 Sed
quid dicit Scriptura? Eiice ancillam, et filium eius:
non enim heres erit filius ancillæ cum filio liberæ.
31 Itaque, fratres, non sumus ancillæ filii, sed liberæ:
qua libertate Christus nos liberavit.

5 State, et nolite iterum iugo servitutis contineri.
2 Ecce ego Paulus dico vobis: quoniam si
circumcidamini, Christus vobis nihil proderit. 3
Testificor autem rursus omni homini circumcidenti
se, quoniam debitor est universæ legis faciendæ. 4
Evacuati estis a Christo, qui in lege iustificamini: a
gratia excidistis. 5 Nos enim spiritu ex fide, spem
iustitiæ expectamus. 6 Nam in Christo Iesu neque
circumcisio aliquid valet, neque præputium: sed
fides, quæ per charitatem operatur. 7 Currebatis
bene: quis vos impedivit veritati non obedire? 8
Persuasio hæc non est ex eo, qui vocat vos. 9
Modicum fermentum totam massam corrumpit.
10 Ego confido in vobis in Domino, quod nihil
aliud sapietis: qui autem conturbat vos, portabit
iudicium, quicumque est ille. 11 Ego autem,
fratres, si circumcisionem adhuc prædico: quid
adhuc persecutionem patior? Ergo evacuatum
est scandalum crucis. 12 Utinam et abscindantur
qui vos conturbant. 13 Vos enim in libertatem
vocati estis fratres: tantum ne libertatem in
occasionem detis carnis, sed per charitatem Spiritus
servite invicem. 14 Omnis enim lex in uno
sermone impletur: Diliges proximum tuum sicut
teipsum. 15 Quod si invicem mordetis, et comeditis:
videte ne ab invicem consumamini. 16 Dico
autem: Spiritu ambulate, et desideria carnis non
perficietis. 17 Caro enim concupiscit adversus
spiritum: spiritus autem adversus carnem: hæc
enim sibi invicem adversantur: ut non quæcumque
vultis, illa faciatis. 18 Quod si Spiritu ducimini,
non estis sub lege. 19 Manifesta sunt autem
opera carnis: quæ sunt fornicatio, immunditia,
impudicitia, luxuria, 20 idolorum servitus, veneficia,
inimicitiæ, contentiones, æmulationes, iræ, rixæ,
dissensiones, sectæ, 21 invidiæ, homicidia,
ebrietates, comessationes, et his similia, quæ
prædico vobis, sicut prædixi: quoniam qui talia
agunt, regnum Dei non consequentur. 22 Fructus
autem Spiritus est: charitas, gaudium, pax, patientia,
benignitas, bonitas, longanimitas, 23 mansuetudo,
fides, modestia, continentia, castitas. Adversus
huiusmodi non est lex. 24 Qui autem sunt
Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis, et
concupiscentiis. 25 Si Spiritu vivimus, Spiritu et
ambulemus. 26 Non efficiamur inanis gloriæ cupidi,
invicem provocantes, invicem invidentes.

6 Fratres, et si præoccupatus fuerit homo in aliquo
delicto, vos, qui spirituales estis, huiusmodi
instruite in spiritu lenitatis, considerans te ipsum,
ne et tu tenteris. 2 Alter alterius onera portate,
et sic adimplebitis legem Christi. 3 Nam si quis
existimat se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se
seducit. 4 Opus autem suum probet unusquisque,
et sic in semetipso tantum gloriam habebit, et non
in altero. 5 Unusquisque enim onus suum portabit.
6 Communicet autem is, qui catechizatur Verbo, ei,
qui se catechizat, in omnibus bonis. 7 Nolite errare:
Deus non irridetur. Quæ enim seminaverit homo,
hæc et metet. 8 Quoniam qui seminat in carne sua,
de carne et metet corruptionem: qui autem seminat
in spiritu, de spiritu metet vitam æternam. (aiōnios
g166) 9 Bonum autem facientes, non deficiamus:
tempore enim suo metemus non deficientes. 10
Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad
omnes, maxime autem ad domesticos fidei. 11
Videte qualibus litteris scripsi vobis mea manu.
12 Quicumque enim volunt placere in carne, hi
cogunt vos circumcidi, tantum ut crucis Christi
persecutionem non patiantur. 13 Neque enim qui
circumciduntur, legem custodiunt: sed volunt vos
circumcidi, ut in carne vestra glorientur. 14 Mihi
autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri
Iesu Christi: per quem mihi mundus crucifixus
est, et ego mundo. 15 In Christo enim Iesu neque
circumcisio aliquid valet, neque præputium, sed
nova creatura. 16 Et quicumque hanc regulam
secuti fuerint, pax super illos, et misericordia, et
super Israel Dei. 17 De cetero nemo mihi molestus
sit: ego enim stigmata Domini Iesu in corpore meo
porto. 18 Gratia Domini nostri Iesu Christi, cum
spiritu vestro, fratres. Amen.

Ephesios

1 Paulus Apostolus Iesu Christi per voluntatem
Dei, omnibus sanctis, qui sunt Ephesi, et fidelibus
in Christo Iesu. **2** Gratia vobis, et pax a Deo Patre
nostro, et Domino Iesu Christo. **3** Benedictus
Deus et Pater Domini nostri Iesu Christi, qui
benedixit nos in omni benedictione spirituali in
cælestibus in Christo, **4** sicut elegit nos in ipso
ante mundi constitutionem, ut essemus sancti
et immaculati in conspectu eius in charitate. **5**
Qui prædestinavit nos in adoptionem filiorum per
Iesum Christum in ipsum: secundum propositum
voluntatis suæ, **6** in laudem gloriæ gratiæ suæ,
in qua gratificavit nos in dilecto Filio suo. **7**
In quo habemus redemptionem per sanguinem
eius, remissionem peccatorum secundum divitias
gratiæ eius, **8** quæ superabundavit in nobis in
omni sapientia, et prudentia: **9** ut notum faceret
nobis sacramentum voluntatis suæ, secundum
beneplacitum eius, quod proposuit in eo, **10** in
dispensatione plenitudinis temporum, instaurare
omnia in Christo, quæ in cælis, et quæ in terra
sunt, in ipso: **11** In quo etiam et nos sorte vocati
sumus prædestinati secundum propositum eius,
qui operatur omnia secundum consilium voluntatis
suæ: **12** ut simus in laudem gloriæ eius nos, qui
ante speravimus in Christo: **13** In quo et vos, cum
audissetis verbum veritatis, (Evangelium salutis
vestræ) in quo et credentes signati estis Spiritu
promissionis Sancto, **14** qui est pignus hereditatis
nostræ, in redemptionem acquisitionis, in laudem
gloriæ ipsius. **15** Propterea et ego audiens fidem
vestram, quæ est in Domino Iesu, et dilectionem
in omnes sanctos, **16** non cesso gratias agens pro
vobis, memoriam vestri faciens in orationibus meis:
17 ut Deus, Domini nostri Iesu Christi, Pater gloriæ,
det vobis spiritum sapientiæ et revelationis, in
agnitione eius: **18** illuminatos oculos cordis vestri,
ut sciatis quæ sit spes vocationis eius, et quæ divitiæ
gloriæ hereditatis eius in sanctis, **19** et quæ sit
supereminens magnitudo virtutis eius in nos, qui
credimus secundum operationem potentiæ virtutis
eius, **20** quam operatus est in Christo, suscitans
illum a mortuis, et constituens ad dexteram suam
in cælestibus: **21** supra omnem principatum et
potestatem, et virtutem, et dominationem, et omne
nomen, quod nominatur non solum in hoc sæculo,
sed etiam in futuro. **(aiōn g165)** **22** Et omnia subiecit
sub pedibus eius: et ipsum dedit caput supra omnem
Ecclesiam, **23** quæ est corpus ipsius, et plenitudo
eius, qui omnia in omnibus adimpletur.

2 Et vos, cum essetis mortui delictis, et peccatis
vestris, **2** in quibus aliquando ambulastis
secundum sæculum mundi huius, secundum
principem potestatis aeris huius, spiritus, qui
nunc operatur in filios diffidentiæ, **(aiōn g165)** **3** in
quibus et nos omnes aliquando conversati sumus
in desideriis carnis nostræ, facientes voluntatem
carnis, et cogitationum, et eramus natura filii iræ,
sicut et ceteri: **4** Deus autem, qui dives est in
misericordia, propter nimiam charitatem suam,
qua dilexit nos, **5** et cum essemus mortui peccatis,
convivificavit nos in Christo, (cuius gratia estis
salvati) **6** et conresuscitavit, et consedere fecit in
cælestibus in Christo Iesu: **7** ut ostenderet in sæculis
supervenientibus abundantes divitias gratiæ suæ in
bonitate super nos in Christo Iesu. **(aiōn g165)** **8** Gratia
enim estis salvati per fidem, et hoc non ex vobis:
Dei enim donum est, **9** non ex operibus, ut nequis
glorietur. **10** Ipsius enim sumus factura, creati in
Christo Iesu in operibus bonis, quæ præparavit Deus
ut in illis ambulemus. **11** Propter quod memores
estote, quod aliquando vos Gentes in carne, qui
dicimini præputium ab ea, quæ dicitur circumcisio
in carne, manu facta: **12** quia eratis illo in tempore
sine Christo, alienati a conversatione Israel, et
hospites testamentorum, promissionis spem non
habentes, et sine Deo in hoc mundo. **13** Nunc autem
in Christo Iesu vos, qui aliquando eratis longe, facti
estis prope in sanguine Christi. **14** Ipse enim est pax
nostra, qui fecit utraque unum, et medium parietem
maceriæ solvens, inimicitias in carne sua: **15** legem
mandatorum decretis evacuans, ut duos condat
in semetipso in unum novum hominem, faciens
pacem, **16** et reconciliet ambos in uno corpore, Deo
per crucem, interficiens inimicitias in semetipso.
17 Et veniens evangelizavit pacem vobis, qui longe
fuistis, et pacem iis, qui prope. **18** Quoniam per
ipsum habemus accessum ambo in uno Spiritu ad
Patrem. **19** Ergo iam non estis hospites, et advenæ:
sed estis cives sanctorum, et domestici Dei: **20**
superædificati super fundamentum Apostolorum, et
Prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo
Iesu: **21** in quo omnis ædificatio constructa crescit
in templum sanctum in Domino, **22** in quo et vos
coædificamini in habitaculum Dei in Spiritu.

3 Huius rei gratia, ego Paulus vinctus Christi
Iesu, pro vobis Gentibus, **2** si tamen audistis
dispensationem gratiæ Dei, quæ data est mihi in
vobis: **3** quoniam secundum revelationem notum
mihi factum est sacramentum, sicut supra scripsi
in brevi: **4** prout potestis legentes intelligere
prudentiam meam in mysterio Christi: **5** quod aliis

generationibus non est agnitum filiis hominum,
sicuti nunc revelatum est sanctis Apostolis eius,
et Prophetis in Spiritu, 6 Gentes esse coheredes,
et concorporales, et comparticipes promissionis
eius in Christo Iesu per Evangelium: 7 Cuius
factus sum minister secundum donum gratiæ Dei,
quæ data est mihi secundum operationem virtutis
eius. 8 Mihi omnium sanctorum minimo data est
gratia hæc, in Gentibus evangelizare investigabiles
divitias Christi, 9 et illuminare omnes, quæ sit
dispensatio sacramenti absconditi a sæculis in
Deo, qui omnia creavit, (aiōn g165) 10 ut innotescat
principatibus, et potestatibus in cælestibus per
Ecclesiam, multiformis sapientia Dei, 11 secundum
præfinitionem sæculorum, quam fecit in Christo
Iesu Domino nostro: (aiōn g165) 12 In quo habemus
fiduciam, et accessum in confidentia per fidem eius.
13 Propter quod peto ne deficiatis in tribulationibus
meis pro vobis: quæ est gloria vestra. 14 Huius
rei gratia flecto genua mea ad Patrem Domini
nostri Iesu Christi, 15 ex quo omnis paternitas
in cælis, et in terra nominatur, 16 ut det vobis
secundum divitias gloriæ suæ, virtute corroborari
per Spiritum eius in interiorem hominem, 17
Christum habitare per fidem in cordibus vestris:
in charitate radicati, et fundati, 18 ut possitis
comprehendere cum omnibus sanctis, quæ sit
latitudo, et longitudo, et sublimitas, et profundum:
19 scire etiam supereminentem scientiæ charitatem
Christi, ut impleamini in omnem plenitudinem
Dei. 20 Ei autem, qui potens est omnia facere
superabundanter quam petimus, aut intelligimus,
secundum virtutem, quæ operatur in nobis: 21
Ipsi gloria in Ecclesia, et in Christo Iesu in omnes
generationes sæculi sæculorum. Amen. (aiōn g165)

4 Obsecro itaque vos ego vinctus in Domino, ut
digne ambuletis vocatione, qua vocati estis,
2 cum omni humilitate, et mansuetudine, cum
patientia, supportantes invicem in charitate, 3
soliciti servare unitatem Spiritus in vinculo pacis. 4
Unum corpus, et unus Spiritus, sicut vocati estis
in una spe vocationis vestræ. 5 Unus Dominus,
una fides, unum baptisma. 6 Unus Deus et Pater
omnium, qui est super omnes, et per omnia, et
in omnibus nobis. 7 Unicuique autem nostrum
data est gratia secundum mensuram donationis
Christi. 8 Propter quod dicit: Ascendens in altum
captivam duxit captivitatem: dedit dona hominibus.
9 Quod autem ascendit, quid est, nisi quia et
descendit primum in inferiores partes terræ? 10
Qui descendit, ipse est et qui ascendit super omnes
cælos, ut impleret omnia. 11 Et ipse dedit quosdam
quidem Apostolos, quosdam autem Prophetas,
alios vero Evangelistas, alios autem pastores, et
doctores 12 ad consummationem sanctorum in
opus ministerii, in ædificationem corporis Christi:
13 donec occurramus omnes in unitatem fidei,
et agnitionis Filii Dei, in virum perfectum, in
mensuram ætatis plenitudinis Christi: 14 ut iam
non simus parvuli fluctuantes, et circumferamur
omni vento doctrinæ in nequitia hominum, in
astutia ad circumventionem erroris. 15 Veritatem
autem facientes in charitate, crescamus in illo
per omnia, qui est caput Christus: 16 ex quo
totum corpus compactum, et connexum per
omnem iuncturam subministrationis, secundum
operationem in mensuram uniuscuiusque membri,
augmentum corporis facit in ædificationem sui
in charitate. 17 Hoc igitur dico, et testificor in
Domino, ut iam non ambuletis, sicut et Gentes
ambulant in vanitate sensus sui, 18 tenebris
obscuratum habentes intellectum, alienati a vita
Dei per ignorantiam, quæ est in illis, propter
cæcitatem cordis ipsorum: 19 Qui desperantes,
semetipsos tradiderunt impudicitiæ, in operationem
immunditiæ omnis in avaritiam. 20 Vos autem non
ita didicistis Christum, 21 si tamen illum audistis,
et in ipso edocti estis, sicut est veritas in Iesu. 22
Deponere vos secundum pristinam conversationem
veterem hominem, qui corrumpitur secundum
desideria erroris. 23 Renovamini autem spiritu
mentis vestræ, 24 et induite novum hominem, qui
secundum Deum creatus est in iustitia, et sanctitate
veritatis. 25 Propter quod deponentes mendacium,
loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo:
quoniam sumus invicem membra. 26 Irascimini, et
nolite peccare: sol non occidat super iracundiam
vestram. 27 Nolite locum dare diabolo: 28 qui
furabatur, iam non furetur: magis autem laboret,
operando manibus suis, quod bonum est, ut habeat
unde tribuat necessitatem patienti. 29 Omnis sermo
malus ex ore vestro non procedat: sed siquis bonus
ad ædificationem fidei ut det gratiam audientibus.
30 Et nolite constristare Spiritum Sanctum Dei:
in quo signati estis in diem redemptionis. 31
Omnis amaritudo, et ira, et indignatio, et clamor,
et blasphemia tollatur a vobis cum omni malitia.
32 Estote autem invicem benigni, misericordes,
donantes invicem sicut et Deus in Christo donavit
vobis.

5 Estote ergo imitatores Dei, sicut filii charissimi:
2 et ambulate in dilectione, sicut et Christus
dilexit nos, et tradidit semetipsum pro nobis
oblationem, et hostiam Deo in odorem suavitatis. 3

Fornicatio autem, et omnis immunditia, aut avaritia
nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos: 4
aut turpitudo, aut stultiloquium, aut scurrilitas,
quæ ad rem non pertinet: sed magis gratiarum
actio. 5 Hoc enim scitote intelligentes: quod omnis
fornicator, aut immundus, aut avarus, quod est
idolorum servitus, non habet hereditatem in regno
Christi, et Dei. 6 Nemo vos seducat inanibus
verbis: propter hæc enim venit ira Dei in filios
diffidentiæ. 7 Nolite ergo effici participes eorum. 8
Eratis enim aliquando tenebræ: nunc autem lux
in Domino. Ut filii lucis ambulate: 9 fructus enim
lucis est in omni bonitate, et iustitia, et veritate: 10
probantes quid sit beneplacitum Deo: 11 et nolite
communicare operibus infructuosis tenebrarum,
magis autem redarguite. 12 Quæ enim in occulto
fiunt ab ipsis, turpe est et dicere. 13 Omnia
autem, quæ arguuntur, a lumine manifestantur:
omne enim, quod manifestatur, lumen est. 14
Propter quod dicit: Surge qui dormis, et exsurge
a mortuis, et illuminabit te Christus. 15 Videte
itaque fratres, quomodo caute ambuletis: non
quasi insipientes, 16 sed ut sapientes: redimentes
tempus, quoniam dies mali sunt. 17 Propterea
nolite fieri imprudentes: sed intelligentes quæ sit
voluntas Dei. 18 Et nolite inebriari vino, in quo est
luxuria: sed implemini Spiritu Sancto, 19 loquentes
vobismetipsis in psalmis, et hymnis, et canticis
spiritualibus, cantantes, et psallentes in cordibus
vestris Domino, 20 gratias agentes semper pro
omnibus, in nomine Domini nostri Iesu Christi Deo
et Patri. 21 Subiecti invicem in timore Christi. 22
Mulieres viris suis subditæ sint, sicut Domino: 23
quoniam vir caput est mulieris: sicut Christus caput
est Ecclesiæ: Ipse, salvator corporis eius. 24 Sed
sicut Ecclesia subiecta est Christo, ita et mulieres
viris suis in omnibus. 25 Viri, diligite uxores vestras,
sicut et Christus dilexit Ecclesiam, et seipsum
tradidit pro ea, 26 ut illam sanctificaret, mundans
lavacro aquæ in Verbo vitæ, 27 ut exhiberet ipse
sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam,
aut rugam, aut aliquid huiusmodi, sed ut sit sancta
et immaculata. 28 Ita et viri debent diligere uxores
suas ut corpora sua. Qui suam uxorem diligit,
seipsum diligit. 29 Nemo enim umquam carnem
suam odio habuit: sed nutrit, et fovet eam, sicut et
Christus Ecclesiam: 30 quia membra sumus corporis
eius, de carne eius, et de ossibus eius. 31 Propter
hoc relinquet homo patrem, et matrem suam, et
adhærebit uxori suæ: et erunt duo in carne una.
32 Sacramentum hoc magnum est; ego autem dico
in Christo et in Ecclesia. 33 Verumtamen et vos
singuli, unusquisque uxorem suam sicut seipsum
diligat: uxor autem timeat virum suum.

6 Filii, obedite parentibus vestris in Domino: hoc
enim iustum est. 2 Honora patrem tuum, et
matrem tuam. Quod est mandatum primum in
promissione: 3 ut bene sit tibi, et sis longævus
super terram. 4 Et vos patres nolite ad iracundiam
provocare filios vestros: sed educate illos in
disciplina, et correptione Domini. 5 Servi obedite
dominis carnalibus cum timore, et tremore, in
simplicitate cordis vestri, sicut Christo: 6 non ad
oculum servientes, quasi hominibus placentes, sed
ut servi Christi, facientes voluntatem Dei ex animo,
7 cum bona voluntate servientes, sicut Domino, et
non hominibus: 8 scientes quoniam unusquisque
quodcumque fecerit bonum, hoc recipiet a Domino,
sive servus, sive liber. 9 Et vos domini eadem facite
illis, remittentes minas: scientes quia et illorum,
et vester Dominus est in cælis: et personarum
acceptio non est apud eum. 10 De cetero fratres
confortamini in Domino, et in potentia virtutis
eius. 11 Induite vos armaturam Dei, ut possitis stare
adversus insidias diaboli. 12 Quoniam non est nobis
colluctatio adversus carnem et sanguinem: sed
adversus principes, et potestates, adversus mundi
rectores tenebrarum harum, contra spiritualia
nequitiæ, in cælestibus. (aiōn g165) 13 Propterea
accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in
die malo, et in omnibus perfeci stare. 14 State
ergo succincti lumbos vestros in veritate, et induti
loricam iustitiæ, 15 et calceati pedes in præparatione
Evangelii pacis: 16 in omnibus sumentes scutum
fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea
extinguere: 17 et galeam salutis assumite: et gladium
spiritus (quod est verbum Dei) 18 per omnem
orationem, et obsecrationem orantes omni tempore
in spiritu: et in ipso vigilantes in omni instantia,
et obsecratione pro omnibus sanctis: 19 et pro
me, ut detur mihi sermo in apertione oris mei
cum fiducia, notum facere mysterium Evangelii: 20
pro quo legatione fungor in catena, ita ut in ipso
audeam, prout oportet me, loqui. 21 Ut autem et
vos sciatis quæ circa me sunt, quid agam: omnia
vobis nota faciet Tychicus, charissimus frater, et
fidelis minister in Domino: 22 quem misi ad vos in
hoc ipsum, ut cognoscatis quæ circa nos sunt, et
consoletur corda vestra. 23 Pax fratribus, et charitas
cum fide a Deo Patre, et Domino Iesu Christo.
24 Gratia cum omnibus, qui diligunt Dominum
nostrum Iesum Christum in incorruptione. Amen.

Philippenses

1 Paulus, et Timotheus servi Iesu Christi, omnibus
sanctis in Christo Iesu, qui sunt Philippis, cum
episcopis, et diaconibus. **2** Gratia vobis, et pax
a Deo Patre nostro, et Domino Iesu Christo. **3**
Gratias ago Deo meo in omni memoria vestri, **4**
semper in cunctis orationibus meis pro omnibus
vobis, cum gaudio deprecationem faciens, **5** super
communicatione vestra in Evangelio Christi a prima
die usque nunc. **6** Confidens hoc ipsum, quia qui
cœpit in vobis opus bonum, perficiet usque in
diem Christi Iesu. **7** Sicut est mihi iustum hoc
sentire pro omnibus vobis: eo quod habeam vos
in corde, et in vinculis meis, et in defensione, et
confirmatione Evangelii, socios gaudii mei omnes
vos esse. **8** Testis enim mihi est Deus, quomodo
cupiam omnes vos in visceribus Iesu Christi. **9** Et
hoc oro ut charitas vestra magis ac magis abundet
in scientia, et in omni sensu: **10** ut probetis potiora,
ut sitis sinceri, et sine offensa in diem Christi,
11 repleti fructu iustitiæ per Iesum Christum,
in gloriam et laudem Dei. **12** Scire autem vos
volo fratres, quia quæ circa me sunt, magis ad
profectum venerunt Evangelii: **13** ita ut vincula mea
manifesta fierent in Christo in omni prætorio, et in
ceteris omnibus, **14** et plures e fratribus in Domino
confidentes vinculis meis, abundantius auderent
sine timore Verbum Dei loqui. **15** Quidam quidem
et propter invidiam, et contentionem: quidam
autem et propter bonam voluntatem Christum
prædicant: **16** quidam ex charitate: scientes
quoniam in defensionem Evangelii positus sum. **17**
Quidam autem ex contentione Christum annunciant
non sincere, existimantes pressuram se suscitare
vinculis meis. **18** Quid enim? Dum omni modo
sive per occasionem, sive per veritatem Christus
annuncietur: et in hoc gaudeo, sed et gaudebo. **19**
Scio enim quia hoc mihi proveniet ad salutem, per
vestram orationem, et subministrationem Spiritus
Iesu Christi, **20** secundum expectationem, et spem
meam, quia in nullo confundar: sed in omni fiducia
sicut semper, et nunc magnificabitur Christus in
corpore meo, sive per vitam, sive per mortem. **21**
Mihi enim vivere Christus est, et mori lucrum. **22**
Quod si vivere in carne, hic mihi fructus operis
est, et quid eligam ignoro. **23** Coarctor autem e
duobus: desiderium habens dissolvi, et esse cum
Christo, multo magis melius: **24** permanere autem in
carne, necessarium propter vos. **25** Et hoc confidens
scio quia manebo, et permanebo omnibus vobis
ad profectum vestrum, et gaudium fidei: **26** ut
gratulatio vestra abundet in Christo Iesu in me, per
meum adventum iterum ad vos. **27** Tantum digne
Evangelio Christi conversamini: ut sive cum venero,
et videro vos, sive absens audiam de vobis quia
statis in uno spiritu unanimes, collaborantes fidei
Evangelii: **28** et in nullo terreamini ab adversariis:
quæ illis est causa perditionis, vobis autem salutis,
et hoc a Deo: **29** quia vobis donatum est pro Christo,
non solum ut in eum credatis, sed ut etiam pro illo
patiamini: **30** idem certamen habentes, quale et
vidistis in me, et nunc audistis de me.

2 Si qua ergo consolatio in Christo, si quod solatium
charitatis, si qua societas spiritus, si qua viscera
miserationis: **2** implete gaudium meum ut idem
sapiatis, eandem charitatem habentes, unanimes,
idipsum sentientes, **3** nihil per contentionem, neque
per inanem gloriam: sed in humilitate superiores
sibi invicem arbitrantes, **4** non quæ sua sunt singuli
considerantes, sed ea, quæ aliorum. **5** Hoc enim
sentite in vobis, quod et in Christo Iesu: **6** qui cum in
forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se
æqualem Deo: **7** sed semetipsum exinanivit formam
servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et
habitu inventus ut homo. **8** Humiliavit semetipsum
factus obediens usque ad mortem, mortem autem
crucis. **9** Propter quod et Deus exaltavit illum, et
donavit illi nomen, quod est super omne nomen: **10**
ut in nomine Iesu omne genu flectatur cælestium,
terrestrium, et infernorum, **11** et omnis lingua
confiteatur quia Dominus Iesus Christus in gloria est
Dei Patris. **12** Itaque charissimi mei (sicut semper
obedistis): non ut in præsentia mei tantum, sed
multo magis nunc in absentia mea, cum metu et
tremore vestram salutem operamini. **13** Deus est
enim, qui operatur in vobis et velle, et perficere
pro bona voluntate. **14** Omnia autem facite sine
murmurationibus, et hæsitationibus: **15** ut sitis sine
querela, et simplices filii Dei, sine reprehensione
in medio nationis pravæ, et perversæ: inter quos
lucetis sicut luminaria in mundo, **16** verbum vitæ
continentes ad gloriam meam in die Christi, quia
non in vacuum cucurri, neque in vacuum laboravi.
17 Sed et si immolor supra sacrificium, et obsequium
fidei vestræ, gaudeo, et congratulor omnibus vobis.
18 Idipsum autem et vos gaudete, et congratulamini
mihi. **19** Spero autem in Domino Iesu, Timotheum
me cito mittere ad vos: ut et ego bono animo
sim, cognitis quæ circa vos sunt. **20** Neminem
enim habeo tam unanimem, qui sincera affectione
pro vobis solicitus sit. **21** Omnes enim quæ sua
sunt quærunt, non quæ sunt Iesu Christi. **22**
Experimentum autem eius cognoscite, quia sicut

patri filius, mecum servivit in Evangelio. 23 Hunc
igitur spero me mittere ad vos, mox ut videro quæ
circa me sunt. 24 Confido autem in Domino quoniam
et ipse veniam ad vos cito. 25 Necessarium autem
existimavi Epaphroditum fratrem, et cooperatorem,
et commilitonem meum, vestrum autem Apostolum,
et ministrum necessitatis meæ, mittere ad vos: 26
quoniam quidem omnes vos desiderabat: et mœstus
erat, propterea quod audieratis illum infirmatum.
27 Nam et infirmatus est usque ad mortem: sed
Deus misertus est eius: non solum autem eius,
verum etiam et mei, ne tristitiam super tristitiam
haberem. 28 Festinantius ergo misi illum, ut viso
eo iterum gaudeatis, et ego sine tristitia sim. 29
Excipite itaque illum cum omni gaudio in Domino,
et eiusmodi cum honore habetote. 30 Quoniam
propter opus Christi usque ad mortem accessit,
tradens animam suam ut impleret id, quod ex vobis
deerat erga meum obsequium.

3 De cetero fratres mei gaudete in Domino. Eadem
vobis scribere, mihi quidem non pigrum, vobis
autem necessarium. 2 Videte canes, videte malos
operarios, videte concisionem. 3 Nos enim sumus
circumcisio, qui spiritu servimus Deo, et gloriamur
in Christo Iesu, et non in carne fiduciam habentes,
4 quamquam ego habeam confidentiam et in carne.
Si quis alius videtur confidere in carne, ego magis,
5 circumcisus octavo die, ex genere Israel, de
tribu Beniamin, Hebræus ex Hebræis, secundum
legem Pharisæus, 6 secundum æmulationem
persequens Ecclesiam Dei, secundum iustitiam, quæ
in lege est, conversatus sine querela: 7 Sed quæ
mihi fuerunt lucra, hæc arbitratus sum propter
Christum detrimenta. 8 Verumtamen existimo
omnia detrimentum esse propter eminentem
scientiam Iesu Christi Domini mei: propter quem
omnia detrimentum feci, et arbitror ut stercora,
ut Christum lucrifaciam, 9 et inveniar in illo non
habens meam iustitiam, quæ ex lege est, sed illam,
quæ ex fide est Christi Iesu: quæ ex Deo est iustitia
in fide 10 ad cognoscendum illum, et virtutem
resurrectionis eius, et societatem Passionum illius:
configuratus morti eius: 11 si quo modo occurram
ad resurrectionem, quæ est ex mortuis: 12 non
quod iam acceperim, aut iam perfectus sim: sequor
autem, si quomodo comprehendam in quo et
comprehensus sum a Christo Iesu. 13 Fratres, ego
me non arbitror comprehendisse. Unum autem:
quæ quidem retro sunt obliviscens, ad ea vero, quæ
sunt priora, extendens meipsum, 14 ad destinatum
persequor, ad bravium supernæ vocationis Dei in
Christo Iesu. 15 Quicumque ergo perfecti sumus, hoc
sentiamus: et si quid aliter sapitis, et hoc vobis Deus
revelabit. 16 Verumtamen ad quod pervenimus ut
idem sapiamus, et in eadem permaneamus regula.
17 Imitatores mei estote fratres, et observate eos
qui ita ambulant, sicut habetis formam nostram.
18 Multi enim ambulant, quos sæpe dicebam vobis
(nunc autem et flens dico) inimicos crucis Christi:
19 quorum finis interitus: quorum Deus venter
est: et gloria in confusione ipsorum, qui terrena
sapiunt. 20 Nostra autem conversatio in cælis
est: unde etiam Salvatorem expectamus Dominum
nostrum Iesum Christum, 21 qui reformabit corpus
humilitatis nostræ, configuratum corpori claritatis
suæ, secundum operationem, qua etiam possit
subiicere sibi omnia.

4 Itaque fratres mei charissimi, et desideratissimi,
gaudium meum, et corona mea: sic state in
Domino, charissimi: 2 Evodiam rogo, et Syntychen
deprecor idipsum sapere in Domino. 3 Etiam rogo
et te germane compar, adiuva illas, quæ mecum
laboraverunt in Evangelio cum Clemente, et ceteris
adiutoribus meis, quorum nomina sunt in libro vitæ.
4 Gaudete in Domino semper: iterum dico gaudete.
5 Modestia vestra nota sit omnibus hominibus:
Dominus prope est. 6 Nihil soliciti sitis: sed in omni
oratione, et obsecratione, cum gratiarum actione
petitiones vestræ innotescant apud Deum. 7 Et
pax Dei, quæ exuperat omnem sensum, custodiat
corda vestra, et intelligentias vestras in Christo
Iesu. 8 De cetero fratres, quæcumque sunt vera,
quæcumque pudica, quæcumque iusta, quæcumque
sancta, quæcumque amabilia, quæcumque bonæ
famæ, siqua virtus, siqua laus disciplinæ, hæc
cogitate. 9 Quæ et didicistis, et accepistis, et
audistis, et vidistis in me, hæc agite: et Deus pacis
erit vobiscum. 10 Gavisus sum autem in Domino
vehementer, quoniam tandem aliquando refloruistis
pro me sentire, sicut et sentiebatis: occupati autem
eratis. 11 Non quasi propter penuriam dico: ego
enim didici, in quibus sum, sufficiens esse. 12
Scio et humiliari, scio et abundare: (ubique et in
omnibus institutus sum) et satiari, et esurire, et
abundare, et penuriam pati. 13 Omnia possum
in eo, qui me confortat. 14 Verumtamen bene
fecistis, communicantes tribulationi meæ. 15 Scitis
autem et vos Philippenses, quod in principio
Evangelii, quando profectus sum a Macedonia,
nulla mihi ecclesia communicavit in ratione dati
et accepti, nisi vos soli: 16 quia et Thessalonicam
semel et bis in usum mihi misistis. 17 Non quia
quæro datum, sed requiro fructum abundantem in
ratione vestra. 18 Habeo autem omnia, et abundo:

repletus sum, acceptis ab Epaphrodito quæ misistis
odorem suavitatis, hostiam acceptam, placentem
Deo. **19** Deus autem meus impleat omne desiderium
vestrum secundum divitias suas in gloria in Christo
Iesu. **20** Deo autem et Patri nostro gloria in sæcula
sæculorum: Amen. **(aiōn g165)** **21** Salutate omnem
sanctum in Christo Iesu. **22** Salutant vos, qui mecum
sunt, fratres. Salutant vos omnes sancti, maxime
autem qui de Cæsaris domo sunt. **23** Gratia Domini
nostri Iesu Christi cum spiritu vestro. Amen.

Colossenes

1 Paulus Apostolus Iesu Christi per voluntatem
Dei, et Timotheus frater: **2** eis, qui sunt Colossis,
sanctis, et fidelibus fratribus in Christo Iesu. **3** Gratia
vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Domino Iesu
Christo. Gratias agimus Deo, et Patri Domini nostri
Iesu Christi semper pro vobis orantes: **4** audientes
fidem vestram in Christo Iesu, et dilectionem,
quam habetis in sanctos omnes **5** propter spem,
quæ reposita est vobis in cælis: quam audistis
in Verbo veritatis Evangelii: **6** quod pervenit ad
vos, sicut et in universo mundo est, et fructificat,
et crescit sicut in vobis, ex ea die, qua audistis,
et cognovistis gratiam Dei in veritate, **7** sicut
didicistis ab Epaphra charissimo conservo nostro,
qui est fidelis pro vobis minister Christi Iesu, **8**
qui etiam manifestavit nobis dilectionem vestram
in Spiritu: **9** ideo et nos ex qua die audivimus,
non cessamus pro vobis orantes, et postulantes
ut impleamini agnitione voluntatis eius, in omni
sapientia et intellectu spiritali: **10** ut ambuletis
digne Deo per omnia placentes: in omni opere
bono fructificantes, et crescentes in scientia Dei: **11**
in omni virtute confortati secundum potentiam
claritatis eius in omni patientia, et longanimitate
cum gaudio **12** gratias agentes Deo Patri, qui
dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in
lumine: **13** qui eripuit nos de potestate tenebrarum,
et transtulit in regnum Filii dilectionis suæ, **14**
in quo habemus redemptionem per sanguinem
eius, remissionem peccatorum: **15** qui est imago
Dei invisibilis, primogenitus omnis creaturæ: **16**
quoniam in ipso condita sunt universa in cælis,
et in terra, visibilia, et invisibilia, sive throni, sive
dominationes, sive principatus, sive potestates:
omnia per ipsum, et in ipso creata sunt: **17** et
ipse est ante omnes, et omnia in ipso constant.
18 Et ipse est caput corporis Ecclesiæ, qui est
principium, primogenitus ex mortuis: ut sit in
omnibus ipse primatum tenens. **19** Quia in ipso
complacuit, omnem plenitudinem inhabitare: **20** et
per eum reconciliare omnia in ipsum, pacificans
per sanguinem crucis eius, sive quæ in terris,
sive quæ in cælis sunt. **21** Et vos cum essetis
aliquando alienati, et inimici sensu in operibus
malis: **22** nunc autem reconciliavit in corpore
carnis eius per mortem, exhibere vos sanctos, et
immaculatos, et irreprehensibiles coram ipso: **23**
si tamen permanetis in fide fundati, et stabiles,
et immobiles a spe Evangelii, quod audistis, quod
prædicatum est in universa creatura, quæ sub cælo
est, cuius factus sum ego Paulus minister. **24** Qui
nunc gaudeo in passionibus pro vobis, et adimpleo
ea, quæ desunt passionem Christi, in carne mea
pro corpore eius, quod est Ecclesia: **25** cuius factus
sum ego minister secundum dispensationem Dei,
quæ data est mihi in vos, ut impleam Verbum Dei:
26 mysterium, quod absconditum fuit a sæculis,
et generationibus, nunc autem manifestatum est
sanctis eius, **(aiōn g165)** **27** quibus voluit Deus notas
facere divitias gloriæ sacramenti huius in Gentibus,
quod est Christus, in vobis spes gloriæ, **28** quem
nos annunciamus, corripientes omnem hominem,
et docentes omnem hominem, in omni sapientia, ut
exhibeamus omnem hominem perfectum in Christo
Iesu. **29** In quo et laboro, certando secundum
operationem eius, quam operatur in me in virtute.

2 Volo enim vos scire qualem solicitudinem
habeam pro vobis, et pro iis, qui sunt Laodiciæ, et
quicumque non viderunt faciem meam in carne: **2**
ut consolentur corda ipsorum, instructi in charitate,
et in omnes divitias plenitudinis intellectus, in
agnitionem mysterii Dei Patris et Christi Iesu: **3**
in quo sunt omnes thesauri sapientiæ, et scientiæ
absconditi. **4** Hoc autem dico, ut nemo vos decipiat
in sublimitate sermonum. **5** Nam etsi corpore
absens sum, sed spiritu vobiscum sum: gaudens, et
videns ordinem vestrum, et firmamentum eius, quæ
in Christo est, fidei vestræ. **6** Sicut ergo accepistis
Iesum Christum Dominum, in ipso ambulate, **7**
radicati, et superædificati in ipso, et confirmati
fide, sicut et didicistis, abundantes in illo in
gratiarum actione: **8** Videte ne quis vos decipiat
per philosophiam, et inanem fallaciam secundum
traditionem hominum, secundum elementa mundi,
et non secundum Christum: **9** quia in ipso inhabitat
omnis plenitudo divinitatis corporaliter: **10** et estis
in illo repleti, qui est caput omnis principatus, et
potestatis: **11** in quo et circumcisi estis circumcisione
non manu facta in expoliatione corporis carnis,
sed in circumcisione Christi: **12** consepulti ei
in baptismo, in quo et resurrexistis per fidem
operationis Dei, qui suscitavit illum a mortuis. **13**
Et vos cum mortui essetis in delictis, et præputio
carnis vestræ, convivificavit cum illo, donans
vobis omnia delicta: **14** delens quod adversus nos
erat chirographum decreti, quod erat contrarium
nobis, et ipsum tulit de medio, affigens illud
cruci: **15** et expolians principatus, et potestates
traduxit confidenter, palam triumphans illos in
semetipso. **16** Nemo ergo vos iudicet in cibo, aut
in potu, aut in parte diei festi, aut neomeniæ,
aut Sabbatorum: **17** quæ sunt umbra futurorum:

corpus autem Christi. 18 Nemo vos seducat, volens
in humilitate, et religione Angelorum, quæ non
vidit ambulans, frustra inflatus sensu carnis suæ,
19 et non tenens caput, ex quo totum corpus
per nexus, et coniunctiones subministratum, et
constructum crescit in augmentum Dei. 20 Si
ergo mortui estis cum Christo ab elementis huius
mundi: quid adhuc tamquam viventes in mundo
decernitis? 21 Ne tetigeritis, neque gustaveritis,
neque contrectaveritis: 22 quæ sunt omnia in
interitum ipso usu, secundum præcepta, et doctrinas
hominum: 23 quæ sunt rationem quidem habentia
sapientiæ in superstitione, et humilitate, et non
ad parcendum corpori, non in honore aliquo ad
saturitatem carnis.

3 Igitur, si consurrexistis cum Christo: quæ sursum
sunt quærite, ubi Christus est in dextera Dei
sedens: 2 quæ sursum sunt sapite, non quæ super
terram. 3 Mortui enim estis, et vita vestra est
abscondita cum Christo in Deo. 4 Cum Christus
apparuerit, vita vestra: tunc et vos apparebitis cum
ipso in gloria. 5 Mortificate ergo membra vestra, quæ
sunt super terram: fornicationem, immunditiam,
libidinem, concupiscentiam malam, et avaritiam,
quæ est simulacrorum servitus: 6 propter quæ venit
ira Dei super filios incredulitatis: 7 in quibus et vos
ambulastis aliquando, cum viveritis in illis. 8 Nunc
autem deponite et vos omnia: iram, indignationem,
malitiam, blasphemiam, turpem sermonem de ore
vestro. 9 Nolite mentiri invicem, expoliantes vos
veterem hominem cum actibus suis, 10 et induentes
novum eum, qui renovatur in agnitionem secundum
imaginem eius, qui creavit illum. 11 Ubi non est
Gentilis, et Iudæus, circumcisio, et præputium,
Barbarus, et Scytha, servus, et liber: sed omnia,
et in omnibus Christus. 12 Induite vos ergo sicut
electi Dei, sancti, et dilecti, viscera misericordiæ,
benignitatem, humilitatem, modestiam, patientiam:
13 supportantes invicem, et donantes vobismetipsis
si quis adversus aliquem habet querelam: sicut
et Dominus donavit vobis, ita et vos. 14 Super
omnia autem hæc, charitatem habete, quod est
vinculum perfectionis: 15 et pax Christi exultet
in cordibus vestris, in qua et vocati estis in uno
corpore: et grati estote. 16 Verbum Christi habitet
in vobis abundanter, in omni sapientia, docentes,
et commonentes vosmetipsos, psalmis, hymnis,
et canticis spiritualibus, in gratia cantantes in
cordibus vestris Deo. 17 Omne, quodcumque facitis
in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini
Iesu Christi, gratias agentes Deo et Patri per ipsum.
18 Mulieres subditæ estote viris, sicut oportet, in
Domino. 19 Viri diligite uxores vestras, et nolite
amari esse ad illas. 20 Filii obedite parentibus per
omnia: hoc enim placitum est in Domino. 21 Patres,
nolite ad indignationem provocare filios vestros, ut
non pusillo animo fiant. 22 Servi obedite per omnia
dominis carnalibus, non ad oculum servientes, quasi
hominibus placentes, sed in simplicitate cordis,
timentes Deum. 23 Quodcumque facitis, ex animo
operamini sicut Domino, et non hominibus: 24
scientes quod a Domino accipietis retributionem
hereditatis. Domino Christo servite. 25 Qui enim
iniuriam facit, recipiet id, quod inique gessit: et
non est personarum acceptio apud Deum.

4 Domini, quod iustum est et æquum, servis
præstate: scientes quod et vos Dominum habetis
in cælo. 2 Orationi instate, vigilantes in ea in
gratiarum actione: 3 orantes simul et pro nobis, ut
Deus aperiat nobis ostium sermonis ad loquendum
mysterium Christi (propter quod etiam vinctus
sum) 4 ut manifestem illud ita ut oportet me
loqui. 5 In sapientia ambulate ad eos, qui foris
sunt: tempus redimentes. 6 Sermo vester semper
in gratia sale sit conditus, ut sciatis quomodo
oporteat vos unicuique respondere. 7 Quæ circa me
sunt, omnia vobis nota faciet Tychicus charissimus
frater, et fidelis minister, et conservus in Domino: 8
quem misi ad vos ad hoc ipsum ut cognoscat, quæ
circa vos sunt, et consoletur corda vestra, 9 cum
Onesimo charissimo, et fideli fratre, qui ex vobis
est. Omnia, quæ hic aguntur, nota facient vobis.
10 Salutat vos Aristarchus concaptivus meus, et
Marcus consobrinus Barnabæ, de quo accepistis
mandata: si venerit ad vos, excipite illum: 11 et
Iesus, qui dicitur Iustus: qui sunt ex circumcisione:
hi soli sunt adiutores mei in regno Dei, qui mihi
fuerunt solatio. 12 Salutat vos Epaphras, qui ex vobis
est, servus Christi Iesu, semper solicitus pro vobis
in orationibus, ut stetis perfecti, et pleni in omni
voluntate Dei. 13 Testimonium enim illi perhibeo
quod habet multum laborem pro vobis, et pro iis, qui
sunt Laodiciæ, et qui Hierapoli. 14 Salutat vos Lucas
medicus charissimus, et Demas. 15 Salutate fratres,
qui sunt Laodiciæ, et Nympham, et quæ in domo
eius est, ecclesiam. 16 Et cum lecta fuerit apud vos
epistola hæc, facite ut et in Laodicensium Ecclesia
legatur: et eam, quæ Laodicensium est, vos legatis.
17 Et dicite Archippo: Vide ministerium, quod
accepisti in Domino, ut illud impleas. 18 Salutatio,
mea manu Pauli. Memores estote vinculorum
meorum. Gratia vobiscum. Amen.

Thessalonicenses I

1 Paulus, et Silvanus, et Timotheus Ecclesiæ
Thessalonicensium in Deo Patre, et Domino Iesu
Christo. **2** Gratia vobis, et pax. Gratias agimus
Deo semper pro omnibus vobis, memoriam vestri
facientes in orationibus nostris sine intermissione, **3**
memores operis fidei vestræ, et laboris, et charitatis,
et sustinentiæ spei Domini nostri Iesu Christi, ante
Deum et Patrem nostrum: **4** scientes fratres, dilecti
a Deo, electionem vestram: **5** quia Evangelium
nostrum non fuit ad vos in sermone tantum, sed et
in virtute, et in Spiritu Sancto, et in plenitudine
multa, sicut scitis quales fuerimus in vobis propter
vos. **6** Et vos imitatores nostri facti estis, et Domini,
excipientes Verbum in tribulatione multa, cum
gaudio Spiritus Sancti: **7** ita ut facti sitis forma
omnibus credentibus in Macedonia, et in Achaia. **8**
A vobis enim diffamatus est sermo Domini, non
solum in Macedonia, et in Achaia, sed et in omni
loco fides vestra, quæ est ad Deum, profecta est,
ita ut non sit nobis necesse quidquam loqui. **9**
Ipsi enim de nobis annunciant qualem introitum
habuerimus ad vos: et quomodo conversi estis ad
Deum a simulacris, servire Deo vivo, et vero, **10** et
expectare Filium eius de cælis (quem suscitavit a
mortuis) Iesum, qui eripuit nos ab ira ventura.

2 Nam ipsi scitis, fratres, introitum nostrum ad
vos, quia non inanis fuit: **2** sed ante passi,
et contumeliis affecti (sicut scitis) in Philippis,
fiduciam habuimus in Deo nostro loqui ad vos
Evangelium Dei in multa solicitudine. **3** Exhortatio
enim nostra non de errore, neque de immunditia,
neque in dolo, **4** sed sicut probati sumus a Deo
ut crederetur nobis Evangelium: ita loquimur non
quasi hominibus placentes, sed Deo, qui probat
corda nostra. **5** Neque enim aliquando fuimus in
sermone adulationis, sicut scitis: neque in occasione
avaritiæ: Deus testis est: **6** nec quærentes ab
hominibus gloriam, neque a vobis, neque ab aliis. **7**
Cum possemus vobis oneri esse ut Christi Apostoli:
sed facti sumus parvuli in medio vestrum, tamquam
si nutrix foveat filios suos. **8** Ita desiderantes
vos, cupide volebamus tradere vobis non solum
Evangelium Dei, sed etiam animas nostras: quoniam
charissimi nobis facti estis. **9** Memores enim
estis fratres laboris nostri, et fatigationis: nocte
ac die operantes, ne quem vestrum gravaremus,
prædicavimus in vobis Evangelium Dei. **10** Vos testes
estis, et Deus, quam sancte, et iuste, et sine querela,
vobis, qui credidistis, fuimus: **11** sicut scitis, qualiter
unumquemque vestrum (sicut pater filios suos) **12**
deprecantes vos, et consolantes, testificati sumus,
ut ambularetis digne Deo, qui vocavit vos in suum
regnum, et gloriam. **13** Ideo et nos gratias agimus
Deo sine intermissione: quoniam cum accepissetis
a nobis Verbum auditus Dei, accepistis illud, non
ut verbum hominum, sed (sicut est vere) Verbum
Dei, qui operatur in vobis, qui credidistis. **14** Vos
enim imitatores facti estis fratres Ecclesiarum Dei,
quæ sunt in Iudæa in Christo Iesu: quia eadem
passi estis et vos a contribulibus vestris, sicut et
ipsi a Iudæis: **15** qui et Dominum occiderunt Iesum,
et Prophetas, et nos persecuti sunt, et Deo non
placent, et omnibus hominibus adversantur, **16**
prohibentes nos Gentibus loqui ut salvæ fiant, ut
impleant peccata sua semper: pervenit enim ira Dei
super illos usque in finem. **17** Nos autem fratres
desolati a vobis ad tempus horæ, aspectu, non
corde, abundantius festinavimus faciem vestram
videre cum multo desiderio: **18** quoniam voluimus
venire ad vos: ego quidem Paulus, et semel, et
iterum, sed impedivit nos Satanas. **19** Quæ est enim
nostra spes, aut gaudium, aut corona gloriæ? Nonne
vos ante Dominum nostrum Iesum Christum estis
in adventu eius? **20** Vos enim estis gloria nostra et
gaudium.

3 Propter quod non sustinentes amplius, placuit
nobis remanere Athenis, solis: **2** et misimus
Timotheum fratrem nostrum, et ministrum Dei
in Evangelio Christi ad confirmandos vos, et
exhortandos pro fide vestra: **3** ut nemo moveatur
in tribulationibus istis: ipsi enim scitis quod in hoc
positi sumus. **4** Nam et cum apud vos essemus,
prædicebamus vobis passuros nos tribulationes,
sicut et factum est, et scitis. **5** Propterea et ego
amplius non sustinens, misi ad cognoscendam
fidem vestram: ne forte tentaverit vos is, qui tentat,
et inanis fiat labor noster. **6** Nunc autem veniente
Timotheo ad nos a vobis, et annunciante nobis fidem
et charitatem vestram, et quia memoriam nostri
habetis bonam semper, desiderantes nos videre,
sicut et nos quoque vos: **7** ideo consolati sumus
fratres in vobis in omni necessitate, et tribulatione
nostra per fidem vestram, **8** quoniam nunc vivimus,
si vos statis in Domino. **9** Quam enim gratiarum
actionem possumus Deo retribuere pro vobis in
omni gaudio, quo gaudemus propter vos ante Deum
nostrum, **10** nocte ac die abundantius orantes,
ut videamus faciem vestram, et compleamus ea,
quæ desunt fidei vestræ? **11** Ipse autem Deus, et
Pater noster, et Dominus noster Iesus Christus
dirigat viam nostram ad vos. **12** Vos autem Dominus
multiplicet, et abundare faciat charitatem vestram

in invicem, et in omnes, quemadmodum et nos in
vobis: 13 ad confirmanda corda vestra sine querela
in sanctitate, ante Deum et Patrem nostrum, in
adventu Domini nostri Iesu Christi cum omnibus
sanctis eius. Amen.

4 De cetero ergo, fratres, rogamus vos et
obsecramus in Domino Iesu, ut quemadmodum
accepistis a nobis quomodo oporteat vos ambulare,
et placere Deo, sic et ambuletis ut abundetis magis.
2 Scitis enim quæ præcepta dederim vobis per
Dominum Iesum. 3 Hæc est enim voluntas Dei,
sanctificatio vestra: ut abstineatis vos a fornicatione,
4 ut sciat unusquisque vestrum vas suum possidere
in sanctificatione, et honore: 5 non in passione
desiderii, sicut et Gentes, quæ ignorant Deum:
6 et nequis supergrediatur, neque circumveniat
in negotio fratrem suum: quoniam vindex est
Dominus de his omnibus, sicut prædiximus vobis,
et testificati sumus. 7 Non enim vocavit nos Deus in
immunditiam, sed in sanctificationem. 8 Itaque qui
hæc spernit, non hominem spernit, sed Deum: qui
etiam dedit Spiritum suum Sanctum in nobis. 9 De
charitate autem fraternitatis non necesse habemus
scribere vobis: ipsi enim vos a Deo didicistis ut
diligatis invicem. 10 Etenim illud facitis in omnes
fratres in universa Macedonia. Rogamus autem vos
fratres ut abundetis magis, 11 et opera detis ut quieti
sitis, et ut vestrum negotium agatis, et operemini
manibus vestris, sicut præcepimus vobis: 12 et ut
honeste ambuletis ad eos, qui foris sunt: et nullius
aliquid desideretis. 13 Nolumus autem vos ignorare
fratres de dormientibus, ut non contristemini sicut
et ceteri, qui spem non habent. 14 Si enim credimus
quod Iesus mortuus est, et resurrexit: ita et Deus
eos, qui dormierunt per Iesum, adducet cum eo. 15
Hoc enim vobis dicimus in Verbo Domini, quia nos,
qui vivimus, qui residui sumus in adventum Domini,
non præveniemus eos, qui dormierunt. 16 Quoniam
ipse Dominus in iussu, et in voce Archangeli, et
in tuba Dei descendet de cælo: et mortui, qui in
Christo sunt, resurgent primi. 17 Deinde nos, qui
vivimus, qui relinquimur, simul rapiemur cum illis
in nubibus obviam Christo in aera, et sic semper
cum Domino erimus. 18 Itaque consolamini invicem
in verbis istis.

5 De temporibus autem, et momentis fratres
non indigetis ut scribamus vobis. 2 Ipsi enim
diligenter scitis quia dies Domini, sicut fur in
nocte, ita veniet. 3 Cum enim dixerint: Pax, et
securitas: tunc repentius eis superveniet interitus,
sicut dolor in utero habenti, et non effugient. 4 Vos
autem fratres non estis in tenebris, ut vos dies illa
tamquam fur comprehendat: 5 omnes enim vos
filii lucis estis, et filii diei: non sumus noctis, neque
tenebrarum. 6 Igitur non dormiamus sicut et ceteri,
sed vigilemus, et sobrii simus. 7 Qui enim dormiunt,
nocte dormiunt: et qui ebrii sunt, nocte ebrii sunt.
8 Nos autem, qui diei sumus, sobrii simus, induti
loricam fidei, et charitatis, et galeam spem salutis:
9 quoniam non posuit nos Deus in iram, sed in
acquisitionem salutis per Dominum nostrum Iesum
Christum, 10 qui mortuus est pro nobis: ut sive
vigilemus, sive dormiamus, simul cum illo vivamus.
11 Propter quod consolamini invicem: et ædificate
alterutrum, sicut et facitis. 12 Rogamus autem vos
fratres ut noveritis eos, qui laborant inter vos,
et præsunt vobis in Domino, et monent vos, 13
ut habeatis illos abundantius in charitate propter
opus illorum: pacem habete cum eis. 14 Rogamus
autem vos fratres, corripite inquietos, consolamini
pusillanimes, suscipite infirmos, patientes estote
ad omnes. 15 Videte ne quis malum pro malo alicui
reddat: sed semper quod bonum est sectamini
in invicem, et in omnes. 16 Semper gaudete. 17
Sine intermissione orate. 18 In omnibus gratias
agite: hæc est enim voluntas Dei in Christo Iesu
in omnibus vobis. 19 Spiritum nolite extinguere.
20 Prophetias nolite spernere. 21 Omnia autem
probate: quod bonum est tenete. 22 Ab omni specie
mala abstinete vos: 23 Ipse autem Deus pacis
sanctificet vos per omnia: ut integer spiritus vester,
et anima, et corpus sine querela in adventu Domini
nostri Iesu Christi servetur. 24 Fidelis est, qui
vocavit vos: qui etiam faciet. 25 Fratres orate pro
nobis. 26 Salutate fratres omnes in osculo sancto.
27 Adiuro vos per Dominum ut legatur epistola hæc
omnibus sanctis fratribus. 28 Gratia Domini nostri
Iesu Christi vobiscum. Amen.

Thessalonicenses Ii

1 Paulus, et Sylvanus, et Timotheus, Ecclesiæ
Thessalonicensium in Deo Patre nostro, et
Domino Iesu Christo. **2** Gratia vobis, et pax a Deo
Patre nostro, et Domino Iesu Christo. **3** Gratias
agere debemus semper Deo pro vobis, fratres, ita
ut dignum est, quoniam supercrescit fides vestra,
et abundat charitas uniuscuiusque vestrum in
invicem: **4** ita ut et nos ipsi in vobis gloriemur
in Ecclesiis Dei, pro patientia vestra, et fide, et in
omnibus persecutionibus vestris, et tribulationibus,
quas sustinetis **5** in exemplum iusti iudicii Dei, ut
digni habeamini in regno Dei, pro quo et patimini.
6 Si tamen iustum est apud Deum retribuere
tribulationem iis, qui vos tribulant: **7** et vobis,
qui tribulamini, requiem nobiscum in revelatione
Domini Iesu de cælo cum Angelis virtutis eius, **8** in
flamma ignis dantis vindictam iis, qui non noverunt
Deum, et qui non obediunt Evangelio Domini nostri
Iesu Christi. **9** Qui pœnas dabunt in interitu æternas
a facie Domini, et a gloria virtutis eius: **(aiōnios g166)**
10 cum venerit glorificari in sanctis suis,
et admirabilis fieri in omnibus, qui crediderunt,
quia creditum est testimonium nostrum super vos
in die illo. **11** In quo etiam oramus semper pro
vobis: ut dignetur vos vocatione sua Deus noster,
et impleat omnem voluntatem bonitatis, et opus
fidei in virtute, **12** ut clarificetur nomen Domini
nostri Iesu Christi in vobis, et vos in illo secundum
gratiam Dei nostri, et Domini Iesu Christi.

2 Rogamus autem vos fratres per adventum Domini
nostri Iesu Christi, et nostræ congregationis in
ipsum: **2** ut non cito moveamini a vestro sensu,
neque terreamini, neque per spiritum, neque per
sermonem, neque per epistolam tamquam per nos
missam, quasi instet dies Domini. **3** Nequis vos
seducat ullo modo: quoniam nisi venerit discessio
primum, et revelatus fuerit homo peccati, filius
perditionis, **4** qui adversatur, et extollitur supra
omne, quod dicitur Deus, aut quod colitur, ita ut in
templo Dei sedeat ostendens se tamquam sit Deus.
5 Non retinetis quod cum adhuc essem apud vos,
hæc dicebam vobis? **6** Et nunc quid detineat scitis,
ut reveletur in suo tempore. **7** Nam mysterium
iam operatur iniquitatis: tantum ut qui tenet nunc,
teneat, donec de medio fiat. **8** Et tunc revelabitur
ille iniquus, quem Dominus Iesus interficiet spiritu
oris sui, et destruet illustratione adventus sui eum:
9 cuius est adventus secundum operationem Satanæ
in omni virtute, et signis, et prodigiis mendacibus,
10 et in omni seductione iniquitatis iis, qui pereunt:
eo quod charitatem veritatis non receperunt ut salvi
fierent. **11** Ideo mittet illis Deus operationem erroris
ut credant mendacio, **12** ut iudicentur omnes,
qui non crediderunt veritati, sed consenserunt
iniquitati. **13** Nos autem debemus gratias agere Deo
semper pro vobis fratres dilecti a Deo, quod elegerit
vos Deus primitias in salutem in sanctificatione
Spiritus, et in fide veritatis: **14** in qua et vocavit
vos per Evangelium nostrum in acquisitionem
gloriæ Domini nostri Iesu Christi. **15** Itaque fratres
state: et tenete traditiones, quas didicistis, sive per
sermonem, sive per epistolam nostram. **16** Ipse
autem Dominus noster Iesus Christus, et Deus et
Pater noster, qui dilexit nos, et dedit consolationem
æternam, et spem bonam in gratia, **(aiōnios g166)**
17 exhortetur corda vestra, et confirmet in omni
opere, et sermone bono.

3 De cetero fratres orate pro nobis ut sermo Dei
currat, et clarificetur, sicut et apud vos: **2** et
ut liberemur ab importunis, et malis hominibus:
non enim omnium est fides. **3** Fidelis autem Deus
est, qui confirmabit vos, et custodiet a malo. **4**
Confidimus autem de vobis, in Domino, quoniam
quæ præcepimus, et facitis, et facietis. **5** Dominus
autem dirigat corda vestra in charitate Dei, et
patientia Christi. **6** Denunciamus autem vobis fratres
in nomine Domini nostri Iesu Christi, ut subtrahatis
vos ab omni fratre ambulante inordinate, et non
secundum traditionem, quam acceperunt a nobis. **7**
Ipsi enim scitis quemadmodum oporteat imitari
nos: quoniam non inquieti fuimus inter vos: **8** neque
gratis panem manducavimus ab aliquo, sed in labore,
et in fatigatione, nocte et die operantes, ne quem
vestrum gravaremus. **9** Non quasi non habuerimus
potestatem, sed ut nosmetipsos formam daremus
vobis ad imitandum nos. **10** Nam et cum essemus
apud vos, hoc denunciabamus vobis: quoniam si
quis non vult operari, nec manducet. **11** Audivimus
enim inter vos quosdam ambulare inquiete, nihil
operantes, sed curiose agentes. **12** Iis autem, qui
eiusmodi sunt, denunciemus, et obsecramus in
Domino Iesu Christo, ut cum silentio operantes,
suum panem manducent. **13** Vos autem fratres
nolite deficere benefacientes. **14** Quod si quis non
obedit verbo nostro per epistolam, hunc notate, et
ne commisceamini cum illo ut confundatur: **15** et
nolite quasi inimicum existimare, sed corripite ut
fratrem. **16** Ipse autem Dominus pacis det vobis
pacem sempiternam in omni loco. Dominus sit cum
omnibus vobis. **17** Salutatio, mea manu Pauli: quod
est signum in omni epistola. Ita scribo. **18** Gratia

Domini nostri Iesu Christi cum omnibus vobis.
Amen.

Timotheum I

1 Paulus Apostolus Iesu Christi secundum
imperium Dei Salvatoris nostri, et Christi Iesu
spei nostræ: **2** Timotheo dilecto filio in fide. Gratia,
misericordia, et pax a Deo Patre, et Christo Iesu
Domino nostro. **3** Sicut rogavi te ut remaneres
Ephesi cum irem in Macedoniam, ut denunciares
quibusdam ne aliter docerent, **4** neque intenderent
fabulis, et genealogiis interminatis: quæ quæstiones
præstant magis quam ædificationem Dei, quæ est
in fide. **5** Finis autem præcepti est charitas de
corde puro, et conscientia bona, et fide non ficta.
6 A quibus quidam aberrantes, conversi sunt in
vaniloquium, **7** volentes esse legis doctores, non
intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus
affirmant. **8** Scimus autem quia bona est lex, si quis
ea legitime utatur: **9** sciens hoc quia lex iusto non
est posita, sed iniustis, et non subditis, impiis, et
peccatoribus, sceleratis, et contaminatis, parricidis,
et matricidis, homicidis, **10** fornicariis, masculorum
concubitoribus, plagiariis, mendacibus, et periuris,
et si quid aliud sanæ doctrinæ adversatur, **11**
quæ est secundum Evangelium gloriæ beati Dei,
quod creditum est mihi. **12** Gratias ago ei, qui
me confortavit, Christo Iesu Domino nostro, quia
fidelem me existimavit, ponens in ministerio:
13 qui prius blasphemus fui, et persecutor, et
contumeliosus: sed misericordiam Dei consecutus
sum, quia ignorans feci in incredulitate. **14**
Superabundavit autem gratia Domini nostri cum
fide, et dilectione, quæ est in Christo Iesu. **15**
Fidelis sermo, et omni acceptione dignus: quod
Christus Iesus venit in hunc mundum peccatores
salvos facere, quorum primus ego sum: **16** Sed
ideo misericordiam consecutus sum: ut in me
primo ostenderet Christus Iesus omnem patientiam
ad informationem eorum, qui credituri sunt illi,
in vitam æternam. **(aiōnios g166)** **17** Regi autem
sæculorum immortali, invisibili, soli Deo honor,
et gloria in sæcula sæculorum. Amen. **(aiōn g165)**
18 Hoc præceptum commendo tibi fili Timothee,
secundum præcedentes in te prophetias, ut milites
in illis bonam militiam, **19** habens fidem, et bonam
conscientiam, quam quidam repellentes, circa fidem
naufragaverunt: **20** ex quibus est Hymenæus, et
Alexander: quos tradidi Satanæ, ut discant non
blasphemare.

2 Obsecro igitur primum omnium fieri
obsecrationes, orationes, postulationes,
gratiarum actiones pro omnibus hominibus: **2** pro
regibus, et omnibus, qui in sublimitate sunt, ut
quietam et tranquillam vitam agamus in omni
pietate, et castitate. **3** Hoc enim bonum est, et
acceptum coram Salvatore nostro Deo, **4** qui omnes
homines vult salvos fieri, et ad agnitionem veritatis
venire. **5** Unus enim Deus, unus et mediator
Dei et hominum homo Christus Iesus: **6** qui
dedit redemptionem semetipsum pro omnibus,
testimonium temporibus suis: **7** in quo positus sum
ego prædicator, et Apostolus (veritatem dico, non
mentior) doctor Gentium in fide, et veritate. **8**
Volo ergo viros orare in omni loco, levantes puras
manus sine ira, et disceptatione. **9** Similiter et
mulieres in habitu ornato, cum verecundia, et
sobrietate ornantes se, et non in tortis crinibus,
aut auro, aut margaritas, vel veste pretiosa: **10** sed
quod decet mulieres, promittentes pietatem per
opera bona. **11** Mulier in silentio discat cum omni
subiectione. **12** Docere autem mulieri non permitto,
neque dominari in virum: sed esse in silentio. **13**
Adam enim primus formatus est: deinde Heva. **14**
Et Adam non est seductus: mulier autem seducta
in prævaricatione fuit. **15** Salvabitur autem per
filiorum generationem, si permanserit in fide, et
dilectione, et sanctificatione cum sobrietate.

3 Fidelis sermo: si quis episcopatum desiderat,
bonum opus desiderat. **2** Oportet ergo
episcopum irreprehensibilem esse, unius uxoris
virum, sobrium, prudentem, ornatum, pudicum,
hospitalem, doctorem, **3** non vinolentum, non
percussorem, sed modestum: non litigiosum, non
cupidum, **4** sed suæ domui bene præpositum: filios
habentem subditos cum omni castitate. **5** Si quis
autem domui suæ præesse nescit, quomodo Ecclesiæ
Dei diligentiam habebit? **6** Non neophytum: ne in
superbiam elatus, in iudicium incidat diaboli. **7**
Oportet autem illum et testimonium habere bonum
ab iis, qui foris sunt, ut non in opprobrium incidat,
et in laqueum diaboli. **8** Diaconos similiter pudicos,
non bilingues, non multo vino deditos, non turpe
lucrum sectantes: **9** habentes mysterium fidei in
conscientia pura. **10** Et hi autem probentur primum:
et sic ministrent, nullum crimen habentes. **11**
Mulieres similiter pudicas, non detrahentes, sobrias,
fideles in omnibus. **12** Diaconi sint unius uxoris
viri: qui filiis suis bene præsint, et suis domibus. **13**
Qui enim bene ministraverint, gradum bonum sibi
acquirent, et multam fiduciam in fide, quæ est in
Christo Iesu. **14** Hæc tibi scribo, sperans me ad te
venire cito. **15** Si autem tardavero, ut scias quomodo
oporteat te in domo Dei conversari, quæ est Ecclesia
Dei vivi, columna et firmamentum veritatis. **16**
Et manifeste magnum est pietatis sacramentum,

quod manifestatum est in carne, iustificatum est in
spiritu, apparuit Angelis, prædicatum est Gentibus,
creditum est in mundo, assumptum est in gloria.

4 Spiritus autem manifeste dicit, quia in novissimis
temporibus discedent quidam a fide, attendentes
spiritibus erroris, et doctrinis dæmoniorum, **2** in
hypocrisi loquentium mendacium, et cauteriatam
habentium suam conscientiam, **3** prohibentium
nubere, abstinere a cibis, quod Deus creavit ad
percipiendum cum gratiarum actione fidelibus,
et iis, qui cognoverunt veritatem. **4** Quia omnis
creatura Dei bona est, et nihil reiiciendum quod cum
gratiarum actione percipitur: **5** sanctificatur enim
per Verbum Dei, et orationem. **6** Hæc proponens
fratribus, bonus eris minister Christi Iesu enutritus
verbis fidei, et bonæ doctrinæ, quam assecutus es.
7 Ineptas autem, et aniles fabulas devita: exerce
autem teipsum ad pietatem. **8** Nam corporalis
exercitatio, ad modicum utilis est: pietas autem
ad omnia utilis est, promissionem habens vitæ,
quæ nunc est, et futuræ. **9** Fidelis sermo, et omni
acceptione dignus. **10** In hoc enim laboramus, et
maledicimur, quia speramus in Deum vivum, qui est
Salvator omnium hominum, maxime fidelium. **11**
Præcipe hæc, et doce. **12** Nemo adolescentiam tuam
contemnat: sed exemplum esto fidelium in verbo,
in conversatione, in charitate, in fide, in castitate.
13 Dum venio, attende lectioni, exhortationi, et
doctrinæ. **14** Noli negligere gratiam, quæ in te est,
quæ data est tibi per prophetiam, cum impositione
manuum presbyterii. **15** Hæc meditare, in his
esto: ut profectus tuus manifestus sit omnibus. **16**
Attende tibi, et doctrinæ: insta in illis. Hoc enim
faciens, et teipsum salvum facies, et eos qui te
audiunt.

5 Seniorem ne increpaveris, sed obsecra ut patrem:
iuvenes, ut fratres: **2** anus, ut matres: iuvenculas,
ut sorores in omni castitate: **3** Viduas honora,
quæ vere viduæ sunt. **4** Si qua autem vidua filios,
aut nepotes habet: discat primum domum suam
regere, et mutuam vicem reddere parentibus: hoc
enim acceptum est coram Deo. **5** Quæ autem vere
vidua est, et desolata, speret in Deum, et instet
obsecrationibus, et orationibus nocte ac die. **6**
Nam quæ in deliciis est, vivens mortua est. **7** Et
hoc præcipe ut irreprehensibiles sint. **8** Si quis
autem suorum, et maxime domesticorum curam
non habet, fidem negavit, et est infideli deterior.
9 Vidua eligatur non minus sexaginta annorum,
quæ fuerit unius viri uxor, **10** in operibus bonis
testimonium habens, si filios educavit, si hospitio
recepit, si sanctorum pedes lavit, si tribulationem
patientibus subministravit, si omne opus bonum
subsecuta est. **11** Adolescentiores autem viduas
devita: Cum enim luxuriatæ fuerint in Christo,
nubere volunt: **12** habentes damnationem, quia
primam fidem irritam fecerunt. **13** Simul autem
et otiosæ discunt circuire domos: non solum
otiosæ, sed et verbosæ, et curiosæ, loquentes quæ
non oportet. **14** Volo ergo iuniores nubere, filios
procreare, matresfamilias esse, nullam occasionem
dare adversario maledicti gratia. **15** Iam enim
quædam conversæ sunt retro Satanam. **16** Si quis
fidelis habet viduas, subministret illis, et non
gravetur Ecclesia: ut iis, quæ vere viduæ sunt,
sufficiat. **17** Qui bene præsunt presbyteri, duplici
honore digni habeantur: maxime qui laborant
in verbo et doctrina. **18** Dicit enim Scriptura:
Non alligabis os bovi trituranti. Et: Dignus est
operarius mercede sua. **19** Adversus presbyterum
accusationem noli recipere, nisi sub duobus aut
tribus testibus. **20** Peccantes coram omnibus argue:
ut et ceteri timorem habeant. **21** Testor coram Deo
et Christo Iesu, et electis Angelis, ut hæc custodias
sine præiudicio, nihil faciens in alteram partem
declinando. **22** Manus cito nemini imposueris, neque
communicaveris peccatis alienis. Teipsum castum
custodi. **23** Noli adhuc aquam bibere, sed modico
vino utere propter stomachum tuum, et frequentes
tuas infirmitates. **24** Quorundam hominum peccata
manifesta sunt, præcedentia ad iudicium: quosdam
autem et subsequuntur. **25** Similiter et facta bona
manifesta sunt: et quæ aliter se habent, abscondi
non possunt.

6 Quicumque sunt sub iugo servi, dominos suos
omni honore dignos arbitrentur, ne nomen
Domini et doctrina blasphemetur. **2** Qui autem
fideles habent dominos, non contemnant, quia
fratres sunt: sed magis serviant, quia fideles sunt et
dilecti, qui beneficii participes sunt. Hæc doce, et
exhortare. **3** Si quis aliter docet, et non acquiescit
sanis sermonibus Domini nostri Iesu Christi, et ei,
quæ secundum pietatem est, doctrinæ: **4** superbus
est, nihil sciens, sed languens circa quæstiones,
et pugnas verborum: ex quibus oriuntur invidiæ,
contentiones, blasphemiæ, suspiciones malæ, **5**
conflictationes hominum mente corruptorum, et
qui veritate privati sunt, existimantium quæstum
esse pietatem. **6** Est autem quæstus magnus pietas
cum sufficentia. **7** Nihil enim intulimus in hunc
mundum: haud dubium quod nec auferre quid
possumus. **8** Habentes autem alimenta, et quibus
tegamur, his contenti simus. **9** Nam qui volunt

divites fieri, incidunt in tentationem, et in laqueum
diaboli, et desideria multa inutilia, et nociva, quæ
mergunt homines in interitum et perditionem.
10 Radix enim omnium malorum est cupiditas:
quam quidam appetentes erraverunt a fide, et
inseruerunt se doloribus multis. **11** Tu autem, o
homo Dei hæc fuge: sectare vero iustitiam, pietatem,
fidem, charitatem, patientiam, mansuetudinem.
12 Certa bonum certamen fidei, apprehende vitam
æternam, in qua vocatus es, et confessus bonam
confessionem coram multis testibus. **(aiōnios g166)**
13 Præcipio tibi coram Deo, qui vivificat omnia,
et Christo Iesu, qui testimonium reddidit sub
Pontio Pilato, bonam confessionem: **14** ut serves
mandatum sine macula, irreprehensibile usque
in adventum Domini nostri Iesu Christi, **15** quem
suis temporibus ostendet beatus et solus potens,
Rex regum, et Dominus dominantium: **16** qui
solus habet immortalitatem, et lucem inhabitat
inaccessibilem: quem nullus hominum vidit, sed nec
videre potest: cui honor, et imperium sempiternum:
Amen. **(aiōnios g166)** **17** Divitibus huius sæculi præcipe
non sublime sapere, neque sperare in incerto
divitiarum, sed in Deo vivo (qui præstat nobis
omnia abunde ad fruendum) **(aiōn g165)** **18** bene
agere, divites fieri in bonis operibus, facile tribuere,
communicare, **19** thesaurizare sibi fundamentum
bonum in futurum, ut apprehendant veram vitam.
20 O Timothee, depositum custodi, devitans profanas
vocum novitates, et oppositiones falsi nominis
scientiæ, **21** quam quidam promittentes, circa fidem
exciderunt. Gratia tecum. Amen.

Timotheum Ii

1 Paulus Apostolus Iesu Christi per voluntatem
Dei, secundum promissionem vitæ, quæ est in
Christo Iesu: **2** Timotheo charissimo filio, gratia,
misericordia, pax a Deo Patre, et Christo Iesu Domino
nostro. **3** Gratias ago Deo, cui servio a progenitoribus
in conscientia pura, quod sine intermissione habeam
tui memoriam in orationibus meis, nocte ac die **4**
desiderans te videre, memor lacrymarum tuarum,
ut gaudio implear, **5** recordationem accipiens eius
fidei, quæ est in te non ficta, quæ et habitavit
primum in avia tua Loide, et matre tua Eunice,
certus sum autem quod et in te. **6** Propter quam
causam admoneo te ut resuscites gratiam Dei,
quæ est in te per impositionem manuum mearum.
7 Non enim dedit nobis Deus spiritum timoris:
sed virtutis, et dilectionis, et sobrietatis. **8** Noli
itaque erubescere testimonium Domini nostri,
neque me vinctum eius: sed collabora Evangelio
secundum virtutem Dei: **9** qui nos liberavit, et
vocavit vocatione sua sancta, non secundum opera
nostra, sed secundum propositum suum, et gratiam,
quæ data est nobis in Christo Iesu ante tempora
sæcularia. **(aiōnios g166)** **10** Manifestata est autem
nunc per illuminationem Salvatoris nostri Iesu
Christi, qui destruxit quidem mortem, illuminavit
autem vitam, et incorruptionem per Evangelium: **11**
in quo positus sum ego prædicator, et Apostolus, et
magister Gentium. **12** Ob quam causam etiam hæc
patior, sed non confundor. Scio enim cui credidi,
et certus sum quia potens est depositum meum
servare in illum diem. **13** Formam habe sanorum
verborum, quæ a me audisti in fide, et in dilectione
in Christo Iesu. **14** Bonum depositum custodi per
Spiritum Sanctum, qui habitat in nobis. **15** Scis
hoc, quod aversi sunt a me omnes, qui in Asia
sunt, ex quibus est Phigellus, et Hermogenes. **16**
Det misericordiam Dominus Onesiphori domui:
quia sæpe me refrigeravit, et catenam meam non
erubuit: **17** sed cum Romam venisset, solicite me
quæsivit, et invenit. **18** Det illi Dominus invenire
misericordiam a Domino in illa die. Et quanta Ephesi
ministravit mihi, tu melius nosti.

2 Tu ergo fili mi confortare in gratia, quæ est
in Christo Iesu: **2** et quæ audisti a me per
multos testes, hæc commenda fidelibus hominibus,
qui idonei erant et alios docere. **3** Labora sicut
bonus miles Christi Iesu. **4** Nemo militans Deo
implicat se negotiis sæcularibus: ut ei placeat, cui
se probavit. **5** Nam et qui certat in agone, non
coronatur nisi legitime certaverit. **6** Laborantem
agricolam oportet primum de fructibus percipere.
7 Intellige quæ dico: dabit enim tibi Dominus in
omnibus intellectum. **8** Memor esto Dominum
IESUM CHRISTUM resurrexisse a mortuis ex semine
David, secundum Evangelium meum, **9** in quo laboro
usque ad vincula, quasi male operans: sed Verbum
Dei non est alligatum. **10** Ideo omnia sustineo
propter electos, ut et ipsi salutem consequantur,
quæ est in Christo Iesu, cum gloria cælesti. **(aiōnios
g166)** **11** Fidelis sermo: Nam si commortui sumus, et
convivemus: **12** si sustinebimus, et conregnabimus:
si negaverimus, et ille negabit nos: **13** si non
credimus, ille fidelis permanet, negare seipsum
non potest. **14** Hæc commone: testificans coram
Domino. Noli contendere verbis: ad nihil enim utile
est, nisi ad subversionem audientium. **15** Solicite
cura teipsum probabilem exhibere Deo, operarium
inconfusibilem, recte tractantem Verbum Veritatis:
16 Profana autem, et vaniloquia devita: multum
enim proficiunt ad impietatem: **17** et sermo eorum
ut cancer serpit: ex quibus est Hymenæus, et
Philetus, **18** qui a veritate exciderunt, dicentes
resurrectionem esse iam factam, et subverterunt
quorumdam fidem. **19** Sed firmum fundamentum
Dei stat, habens signaculum hoc: Cognovit Dominus
qui sunt eius, et discedat ab iniquitate omnis,
qui nominat nomen Domini. **20** In magna autem
domo non solum sunt vasa aurea, et argentea,
sed et lignea, et fictilia: et quædam quidem in
honorem, quædam autem in contumeliam. **21** Si quis
ergo emundaverit se ab istis, erit vas in honorem
sanctificatum, et utile Domino ad omne opus bonum
paratum. **22** Iuvenilia autem desideria fuge, sectare
vero iustitiam, fidem, spem, charitatem, et pacem
cum iis, qui invocant Dominum de corde puro.
23 Stultas autem, et sine disciplina quæstiones
devita: sciens quia generant lites. **24** Servum autem
Domini non oportet litigare: sed mansuetum esse
ad omnes, docibilem, patientem, **25** cum modestia
corripientem eos, qui resistunt veritati: nequando
Deus det illis pœnitentiam ad cognoscendam
veritatem, **26** et resipiscant a diaboli laqueis, a quo
captivi tenentur ad ipsius voluntatem.

3 Hoc autem scito, quod in novissimis diebus
instabunt tempora periculosa: **2** erunt homines
seipsos amantes, cupidi, elati, superbi, blasphemi,
parentibus non obedientes, ingrati, scelesti, **3** sine
affectione, sine pace, criminatores, incontinentes,
immites, sine benignitate, **4** proditores, protervi,
tumidi, et voluptatum amatores magis quam Dei: **5**
habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem
eius abnegantes. Et hos devita: **6** ex his enim

sunt, qui penetrant domos, et captivas ducunt
mulierculas oneratas peccatis, quæ ducuntur variis
desideriis: 7 semper discentes, et numquam ad
scientiam veritatis pervenientes. 8 Quemadmodum
autem Iannes, et Mambres restiterunt Moysi: ita
et hi resistunt veritati, homines corrupti mente,
reprobi circa fidem, 9 sed ultra non proficient:
insipientia enim eorum manifesta erit omnibus,
sicut et illorum fuit. 10 Tu autem assecutus
es meam doctrinam, institutionem, propositum,
fidem, longanimitatem, dilectionem, patientiam,
11 persecutiones, passiones: qualia mihi facta sunt
Antiochiæ, Iconii, et Lystris: quales persecutiones
sustinui, et ex omnibus eripuit me Dominus. 12
Et omnes, qui pie volunt vivere in Christo Iesu,
persecutionem patientur. 13 Mali autem homines,
et seductores proficient in peius, errantes, et in
errorem mittentes. 14 Tu vero permane in iis, quæ
didicisti, et credita sunt tibi: sciens a quo didiceris.
15 Et quia ab infantia sacras litteras nosti, quæ
te possunt instruere ad salutem, per fidem, quæ
est in Christo Iesu. 16 Omnis Scriptura divinitus
inspirata utilis est ad docendum, ad arguendum,
ad corripiendum, et erudiendum in iustitia: 17
ut perfectus sit homo Dei, ad omne opus bonum
instructus.

4 Testificor coram Deo, et Iesu Christo, qui
iudicaturus est vivos, et mortuos, per adventum
ipsius, et regnum eius: 2 prædica verbum, insta
opportune, importune: argue, obsecra, increpa in
omni patientia, et doctrina. 3 Erit enim tempus,
cum sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua
desideria coacervabunt sibi magistros, prurientes
auribus, 4 et a veritate quidem auditum avertent,
ad fabulas autem convertentur. 5 Tu vero vigila, in
omnibus labora, opus fac Evangelistæ, ministerium
tuum imple. Sobrius esto. 6 Ego enim iam delibor, et
tempus resolutionis meæ instat. 7 Bonum certamen
certavi, cursum consummavi, fidem servavi. 8 In
reliquo reposita est mihi corona iustitiæ, quam
reddet mihi Dominus in illa die iustus iudex:
non solum autem mihi, sed et iis, qui diligunt
adventum eius. 9 Festina ad me venire cito. 10
Demas enim me reliquit, diligens hoc sæculum, et
abiit Thessalonicam: Crescens in Galatiam, Titus in
Dalmatiam. (aiōn g165) 11 Lucas est mecum solus.
Marcum assume, et adduc tecum: est enim mihi
utilis in ministerium. 12 Tychicum autem misi
Ephesum. 13 Penulam, quam reliqui Troade apud
Carpum, veniens affer tecum, et libros, maxime
autem membranas. 14 Alexander ærarius multa
mala mihi ostendit: reddet illi Dominus secundum
opera eius: 15 quem et tu devita: valde enim restitit
verbis nostris. 16 In prima mea defensione nemo
mihi affuit, sed omnes me dereliquerunt: non
illis imputetur! 17 Dominus autem mihi astitit, et
confortavit me, ut per me prædicatio impleatur,
et audiant omnes Gentes: et liberatus sum de ore
leonis. 18 Liberavit me Dominus ab omni opere
malo: et salvum faciet in regnum suum cæleste, cui
gloria in sæcula sæculorum. Amen. (aiōn g165) 19
Saluta Priscam, et Aquilam, et Onesiphori domum.
20 Erastus remansit Corinthi. Trophimum autem
reliqui infirmum Mileti. 21 Festina ante hiemem
venire. Salutant te Eubulus, et Pudens, et Linus,
et Claudia, et fratres omnes. 22 Dominus Iesus
Christus cum spiritu tuo. Gratia vobiscum. Amen.

Titum

1 Paulus servus Dei, Apostolus autem Iesu Christi
secundum fidem electorum Dei, et agnitionem
veritatis, quæ secundum pietatem est **2** in spem vitæ
æternæ, quam promisit qui non mentitur, Deus, ante
tempora sæcularia: **(aiōnios g166)** **3** manifestavit autem
temporibus suis Verbum suum in prædicatione, quæ
credita est mihi secundum præceptum Salvatoris
nostri Dei: **4** Tito dilecto filio secundum communem
fidem, gratia, et pax a Deo Patre, et Christo Iesu
Salvatore nostro. **5** Huius rei gratia reliqui te
Cretæ, ut ea, quæ desunt, corrigas, et constituas
per civitates presbyteros, sicut et ego disposui tibi.
6 Si quis sine crimine est, unius uxoris vir, filios
habens fideles, non in accusatione luxuriæ, aut non
subditos. **7** Oportet enim episcopum sine crimine
esse, sicut Dei dispensatorem: non superbum, non
iracundum, non vinolentum, non percussorem,
non turpis lucri cupidum: **8** sed hospitalem,
benignum, sobrium, iustum, sanctum, continentem,
9 amplectentem eum, qui secundum doctrinam
est, fidelem sermonem: ut potens sit exhortari in
doctrina sana, et eos, qui contradicunt, arguere.
10 Sunt enim multi etiam inobedientes, vaniloqui,
et seductores: maxime qui de circumcisione sunt:
11 quos oportet redargui: qui universas domos
subvertunt, docentes quæ non oportet, turpis
lucri gratia. **12** Dixit quidam ex illis, proprius
ipsorum propheta: Cretenses semper mendaces,
malæ bestiæ, ventres pigri. **13** Testimonium hoc
verum est. Quam ob causam increpa illos dure, ut
sani sint in fide, **14** non intendentes Iudaicis fabulis,
et mandatis hominum, aversantium se a veritate.
15 Omnia munda mundis: coinquinatis autem, et
infidelibus nihil est mundum, sed inquinatæ sunt
eorum et mens, et conscientia. **16** Confitentur
se nosse Deum, factis autem negant: cum sint
abominati, et incredibiles, et ad omne opus bonum
reprobi.

2 Tu autem loquere quæ decent sanam doctrinam:
2 Senes ut sobrii sint, pudici, prudentes, sani in
fide, in dilectione, in patientia: **3** Anus similiter
in habitu sancto, non criminatrices, non multo
vino servientes, bene docentes: **4** ut prudentiam
doceant adolescentulas, ut viros suos ament, filios
suos diligant, **5** prudentes, castas, sobrias, domus
curam habentes, benignas, subditas viris suis:
ut non blasphemetur Verbum Dei. **6** Iuvenes
similiter hortare ut sobrii sint. **7** In omnibus
teipsum præbe exemplum bonorum operum, in
doctrina, in integritate, in gravitate, **8** verbum
sanum, irreprehensibile: ut is, qui ex adverso est,
vereatur, nihil habens malum dicere de nobis: **9**
Servos dominis suis subditos esse, in omnibus
placentes, non contradicentes, **10** non fraudantes,
sed in omnibus fidem bonam ostendentes: ut
doctrinam Salvatoris nostri Dei ornent in omnibus.
11 Apparuit enim gratia Dei Salvatoris nostri
omnibus hominibus, **12** erudiens nos, ut abnegantes
impietatem, et sæcularia desideria: sobrie, et
iuste, et pie vivamus in hoc sæculo, **(aiōn g165)** **13**
expectantes beatam spem, et adventum gloriæ
magni Dei, et Salvatoris nostri Iesu Christi: **14**
qui dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret
ab omni iniquitate, et mundaret sibi populum
acceptabilem, sectatorem bonorum operum. **15**
Hæc loquere, et exhortare, et argue cum omni
imperio. Nemo te contemnat.

3 Admone illos principibus, et potestatibus
subditos esse, dicto obedire, ad omne opus
bonum paratos esse: **2** neminem blasphemare, non
litigiosos esse, sed modestos, omnem ostendentes
mansuetudinem ad omnes homines. **3** Eramus
enim aliquando et nos insipientes, increduli,
errantes, servientes desideriis, et voluptatibus
variis, in malitia et invidia agentes, odibiles,
odientes invicem. **4** Cum autem benignitas, et
humanitas apparuit Salvatoris nostri Dei: **5** non ex
operibus iustitiæ, quæ fecimus nos, sed secundum
suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum
regenerationis, et renovationis Spiritus Sancti, **6**
quem effudit in nos abunde per Iesum Christum
Salvatorem nostrum: **7** ut iustificati gratia ipsius,
heredes simus secundum spem vitæ æternæ. **(aiōnios
g166)** **8** Fidelis sermo est: et de his volo te confirmare:
ut curent bonis operibus præesse qui credunt Deo.
Hæc sunt bona, et utilia hominibus. **9** Stultas autem
quæstiones, et genealogias, et contentiones, et
pugnas legis devita. Sunt enim inutiles, et vanæ.
10 Hæreticum hominem post unam, et secundam
correptionem devita: **11** sciens quia subversus est,
qui eiusmodi est, et delinquit, cum sit proprio
iudicio condemnatus. **12** Cum misero ad te Artemam,
aut Tychicum, festina ad me venire Nicopolim:
ibi enim statui hiemare. **13** Zenam legisperitum,
et Apollo solicite præmitte, ut nihil illis desit. **14**
Discant autem et nostri bonis operibus præesse
ad usus necessarios: ut non sint infructuosi. **15**
Salutant te qui mecum sunt omnes: saluta eos, qui
nos amant in fide. Gratia Dei cum omnibus vobis.
Amen.

Philemonem

1 Paulus vinctus Christi Iesu, et Timotheus frater:
Philemoni dilecto, et adiutori nostro, **2** et Appiæ
sorori charissimæ, et Archippo commilitoni nostro,
et Ecclesiæ, quæ in domo tua est. **3** Gratia vobis, et
pax a Deo Patre nostro, et Domino Iesu Christo. **4**
Gratias ago Deo meo, semper memoriam tui faciens
in orationibus meis, **5** audiens charitatem tuam, et
fidem, quam habes in Domino Iesu, et in omnes
sanctos: **6** ut communicatio fidei tuæ evidens fiat
in agnitione omnis operis boni, quod est in vobis
in Christo Iesu. **7** Gaudium enim magnum habui,
et consolationem in charitate tua: quia viscera
sanctorum requieverunt per te, frater. **8** Propter
quod multam fiduciam habens in Christo Iesu
imperandi tibi quod ad rem pertinet: **9** propter
charitatem magis obsecro, cum sis talis, ut Paulus
senex, nunc autem et vinctus Iesu Christi: **10**
Obsecro te pro meo filio, quem genui in vinculis,
Onesimo, **11** qui tibi aliquando inutilis fuit, nunc
autem et mihi, et tibi utilis, **12** quem remisi
tibi. Tu autem illum, ut mea viscera, suscipe: **13**
quem ego volueram mecum detinere, ut pro te
mihi ministraret in vinculis Evangelii: **14** sine
consilio autem tuo nihil volui facere, uti ne velut ex
necessitate bonum tuum esset, sed voluntarium.
15 Forsitan enim ideo discessit ad horam a te, ut
æternum illum reciperes: **(aiōnios g166)** **16** iam non
ut servum, sed pro servo charissimum fratrem,
maxime mihi: quanto autem magis tibi et in carne,
et in Domino? **17** Si ergo habes me socium, suscipe
illum sicut me: **18** Si autem aliquid nocuit tibi,
aut debet: hoc mihi imputa. **19** Ego Paulus scripsi
mea manu: ego reddam, ut non dicam tibi, quod et
teipsum mihi debes: **20** ita frater. Ego te fruar in
Domino: Refice viscera mea in Christo. **21** Confidens
in obedientia tua scripsi tibi: sciens quoniam et
super id, quod dico, facies. **22** Simul autem et para
mihi hospitium: nam spero per orationes vestras
donari me vobis. **23** Salutat te Epaphras concaptivus
meus in Christo Iesu, **24** Marcus, Aristarchus, Demas,
et Lucas, adiutores mei. **25** Gratia Domini nostri
Iesu Christi cum spiritu vestro. Amen.

Hebræos

1 Multifariam, multisque modis olim Deus loquens
patribus in Prophetis: **2** novissime, diebus
istis locutus est nobis in Filio, quem constituit
heredem universorum, per quem fecit et sæcula:
(aiōn g165) **3** qui cum sit splendor gloriæ, et figura
substantiæ eius, portansque omnia verbo virtutis
suæ, purgationem peccatorum faciens, sedet ad
dexteram Maiestatis in excelsis: **4** tanto melior
Angelis effectus, quanto differentius præ illis nomen
hereditavit. **5** Cui enim dixit aliquando Angelorum:
Filius meus es tu, ego hodie genui te? Et rursum:
Ego ero illi in Patrem, et ipse erit mihi in Filium? **6**
Et cum iterum introducit primogenitum in orbem
terræ, dicit: Et adorent eum omnes Angeli Dei. **7**
Et ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos suos
spiritus, et ministros suos flammam ignis. **8** Ad
Filium autem: Thronus tuus Deus in sæculum sæculi:
virga æquitatis, virga regni tui. **(aiōn g165)** **9** Dilexisti
iustitiam, et odisti iniquitatem: propterea unxit te
Deus, Deus tuus oleo exultationis præ participibus
tuis. **10** Et: Tu in principio Domine terram fundasti:
et opera manuum tuarum sunt cæli. **11** Ipsi peribunt,
tu autem permanebis, et omnes ut vestimentum
veterascent: **12** et velut amictum mutabis eos, et
mutabuntur: tu autem idem ipse es, et anni tui
non deficient. **13** Ad quem autem Angelorum dixit
aliquando: Sede a dextris meis, quoadusque ponam
inimicos tuos scabellum pedum tuorum? **14** Nonne
omnes sunt administratorii spiritus, in ministerium
missi propter eos, qui hereditatem capient salutis?

2 Propterea abundantius oportet observare nos ea,
quæ audivimus ne forte pereffluamus. **2** Si enim
qui per Angelos dictus est sermo, factus est firmus,
et omnis prævaricatio, et inobedientia accepit
iustam mercedis retributionem: **3** quomodo nos
effugiemus si tantam neglexerimus salutem? Quæ
cum initium accepisset enarrari per Dominum ab eis,
qui audierunt, in nos confirmata est, **4** contestante
Deo signis et portentis, et variis virtutibus, et
Spiritus Sancti distributionibus secundum suam
voluntatem. **5** Non enim Angelis subiecit Deus
orbem terræ futurum, de quo loquimur. **6** Testatus
est autem in quodam loco quis, dicens: Quid est
homo quod memor es eius, aut Filius hominis
quoniam visitas eum? **7** Minuisti eum paulo minus
ab Angelis: gloria et honore coronasti eum: et
constituisti eum super opera manuum tuarum. **8**
Omnia subiecisti sub pedibus eius: In eo enim quod
omnia ei subiecit, nihil dimisit non subiectum ei.
Nunc autem necdum videmus omnia subiecta ei. **9**
Eum autem, qui modico quam Angeli minoratus
est, videmus Iesum propter passionem mortis,
gloria et honore coronatum: ut gratia Dei, pro
omnibus gustaret mortem. **10** Decebat enim eum,
propter quem omnia, et per quem omnia, qui
multos filios in gloriam adduxerat, auctorem salutis
eorum per passionem consummare. **11** Qui enim
sanctificat, et qui sanctificantur, ex uno omnes.
Propter quam causam non confunditur fratres
eos vocare, dicens: **12** Nunciabo nomen tuum
fratribus meis: in medio Ecclesiæ laudabo te. **13**
Et iterum: Ego ero fidens in eum. Et iterum: Ecce
ego, et pueri mei, quos dedit mihi Deus. **14** Quia
ergo pueri communicaverunt carni, et sanguini, et
ipse similiter participavit eisdem: ut per mortem
destrueret eum, qui habebat mortis imperium,
id est, diabolum: **15** et liberaret eos, qui timore
mortis per totam vitam obnoxii erant servituti. **16**
Nusquam enim Angelos apprehendit, sed semen
Abrahæ apprehendit. **17** Unde debuit per omnia
fratribus similari, ut misericors fieret, et fidelis
Pontifex ad Deum, ut repropitiaret delicta populi.
18 In eo enim, in quo passus est ipse et tentatus,
potens est et eis, qui tentantur, auxiliari.

3 Unde fratres sancti, vocationis cælestis
participes, considerate Apostolum, et Pontificem
confessionis nostræ Iesum: **2** qui fidelis est ei, qui
fecit illum sicut et Moyses in omni domo eius.
3 Amplioris enim gloriæ iste præ Moyse dignus
est habitus, quanto ampliorem honorem habet
domus, qui fabricavit illam. **4** Omnis namque domus
fabricatur ab aliquo: qui autem omnia creavit, Deus
est. **5** Et Moyses quidem fidelis erat in tota domo
eius tamquam famulus, in testimonium eorum, quæ
dicenda erant: **6** Christus vero tamquam filius in
domo sua: quæ domus sumus nos, si fiduciam, et
gloriam spei usque ad finem, firmam retineamus.
7 Quapropter sicut dicit Spiritus Sanctus: Hodie
si vocem eius audieritis, **8** nolite obdurare corda
vestra, sicut in exacerbatione secundum diem
tentationis in deserto, **9** ubi tentaverunt me
patres vestri: probaverunt, et viderunt opera mea
quadraginta annis: **10** Propter quod infensus fui
generationi huic, et dixi: Semper errant corde. Ipsi
autem non cognoverunt vias meas, **11** sicut iuravi
in ira mea: Si introibunt in requiem meam. **12**
Videte fratres, ne forte sit in aliquo vestrum cor
malum incredulitatis, discedendi a Deo vivo: **13** sed
adhortamini vosmetipsos per singulos dies, donec
Hodie cognominatur, ut non obduretur quis ex vobis
fallacia peccati. **14** Participes enim Christi effecti
sumus: si tamen initium substantiæ eius usque ad

finem firmum retineamus. 15 Dum dicitur: Hodie si
vocem eius audieritis, nolite obdurare corda vestra,
quemadmodum in illa exacerbatione. 16 Quidam
enim audientes exacerbaverunt: sed non universi
qui profecti sunt ex Ægypto per Moysen. 17 Quibus
autem infensus est quadraginta annis? Nonne illis,
qui peccaverunt, quorum cadavera prostrata sunt
in deserto? 18 Quibus autem iuravit non introire in
requiem ipsius, nisi illis, qui increduli fuerunt? 19
Et videmus, quia non potuerunt introire propter
incredulitatem.

4 Timeamus ergo ne forte relicta pollicitatione
introeundi in requiem eius, existimetur aliquis
ex vobis deesse. 2 Etenim et nobis nunciatum est,
quemadmodum et illis. Sed non profuit illis sermo
auditus, non admistus fidei ex iis, quæ audierunt.
3 Ingrediemur enim in requiem, qui credidimus:
quemadmodum dixit: Sicut iuravi in ira mea: Si
introibunt in requiem meam: et quidem operibus
ab institutione mundi perfectis. 4 Dixit enim in
quodam loco de die septima sic: Et requievit Deus
die septima ab omnibus operibus suis. 5 Et in isto
rursum: Si introibunt in requiem meam. 6 Quoniam
ergo superest introire quosdam in illam, et ii, quibus
prioribus annunciatum est, non introierunt propter
incredulitatem: 7 Iterum terminat diem quendam,
Hodie, in David dicendo, post tantum temporis, sicut
supra dictum est: Hodie si vocem eius audieritis,
nolite obdurare corda vestra. 8 Nam si eis Iesus
requiem præstitisset, numquam de alia loqueretur,
posthac, die. 9 Itaque relinquitur Sabbatismus
populo Dei. 10 Qui enim ingressus est in requiem
eius: etiam ipse requievit ab operibus suis, sicut
a suis Deus. 11 Festinemus ergo ingredi in illam
requiem: ut ne in idipsum quis incidat incredulitatis
exemplum. 12 Vivus est enim Sermo Dei, et efficax,
et penetrabilior omni gladio ancipiti: et pertingens
usque ad divisionem animæ ac spiritus, compagum
quoque ac medullarum, et discretor cogitationum
et intentionum cordis. 13 Et non est ulla creatura
invisibilis in conspectu eius: omnia autem nuda et
aperta sunt oculis eius, ad quem nobis sermo. 14
Habentes ergo Pontificem magnum, qui penetravit
cælos, Iesum Filium Dei: teneamus confessionem.
15 Non enim habemus pontificem, qui non possit
compati infirmitatibus nostris: tentatum autem
per omnia pro similitudine absque peccato. 16
Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ: ut
misericordiam consequamur, et gratiam inveniamus
in auxilio opportuno.

5 Omnis namque pontifex ex hominibus
assumptus, pro hominibus constituitur in iis,
quæ sunt ad Deum, ut offerat dona, et sacrificia pro
peccatis: 2 qui condolere possit iis, qui ignorant, et
errant: quoniam et ipse circumdatus est infirmitate:
3 et propterea debet, quemadmodum pro populo,
ita etiam et pro semetipso offerre pro peccatis. 4
Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur
a Deo, tamquam Aaron. 5 Sic et Christus non
semetipsum clarificavit ut Pontifex fieret: sed qui
locutus est ad eum: Filius meus es tu, ego hodie
genui te. 6 Quemadmodum et in alio loco dicit:
Tu es sacerdos in æternum, secundum ordinem
Melchisedech. (aiōn g165) 7 Qui in diebus carnis
suæ preces, supplicationesque ad eum, qui possit
illum salvum facere a morte cum clamore valido, et
lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia:
8 Et quidem cum esset Filius Dei, didicit ex iis, quæ
passus est, obedientiam: 9 et consummatus, factus
est omnibus obtemperantibus sibi, causa salutis
æternæ, (aiōnios g166) 10 appellatus a Deo Pontifex
iuxta ordinem Melchisedech. 11 De quo nobis
grandis sermo, et ininterpretabilis ad dicendum:
quoniam imbecilles facti estis ad audiendum.
12 Etenim cum deberetis magistri esse propter
tempus: rursum indigetis ut vos doceamini quæ
sint elementa exordii sermonum Dei: et facti estis
quibus lacte opus sit, non solido cibo. 13 Omnis
enim, qui lactis est particeps, expers est sermonis
iustitiæ, parvulus enim est. 14 Perfectorum autem
est solidus cibus: eorum, qui pro consuetudine
exercitatos habent sensus ad discretionem boni ac
mali.

6 Quapropter intermittentes inchoationis Christi
sermonem, ad perfectiora feramur, non rursum
iacientes fundamentum pœnitentiæ ab operibus
mortuis, et fidei ad Deum, 2 baptismatum doctrinæ,
impositionis quoque manuum, ac resurrectionis
mortuorum, et iudicii æterni. (aiōnios g166) 3
Et hoc faciemus, si quidem permiserit Deus. 4
Impossibile est enim eos, qui semel sunt illuminati,
gustaverunt etiam donum cæleste, et participes
facti sunt Spiritus Sancti, 5 gustaverunt nihilominus
bonum Dei verbum, virtutesque sæculi venturi,
et prolapsi sunt; (aiōn g165) 6 rursus renovari ad
pœnitentiam, rursum crucifigentes sibimetipsis
Filium Dei, et ostentui habentes. 7 Terra enim
sæpe venientem super se bibens imbrem, et
generans herbam opportunam illis, a quibus colitur:
accipit benedictionem a Deo. 8 Proferens autem
spinas, ac tribulos, reproba est, et maledicto
proxima: cuius consummatio in combustionem. 9
Confidimus autem de vobis dilectissimi meliora,
et viciniora saluti: tametsi ita loquimur. 10

Non enim iniustus Deus, ut obliviscatur operis
vestri, et dilectionis, quam ostendistis in nomine
ipsius, qui ministrastis sanctis, et ministratis. 11
Cupimus autem unumquemque vestrum eandem
ostentare solicitudinem ad expletionem spei usque
in finem: 12 ut non segnes efficiamini, verum
imitatores eorum, qui fide, et patientia hereditabunt
promissiones. 13 Abrahæ namque promittens
Deus, quoniam neminem habuit, per quem iuraret,
maiorem, iuravit per semetipsum, 14 dicens:
Nisi benedicens benedicam te, et multiplicans
multiplicabo te. 15 Et sic longanimiter ferens,
adeptus est repromissionem. 16 Homines enim per
maiorem sui iurant: et omnis controversiæ eorum
finis, ad confirmationem, est iuramentum. 17 In quo
abundantius volens Deus ostendere pollicitationis
heredibus immobilitatem consilii sui, interposuit
iusiurandum: 18 ut per duas res immobiles, quibus
impossibile est mentiri Deum, fortissimum solatium
habeamus, qui confugimus ad tenendam propositam
spem, 19 quam sicut anchoram habemus animæ
tutam ac firmam, et incedentem usque ad interiora
velaminis, 20 ubi præcursor pro nobis introivit
Iesus, secundum ordinem Melchisedech Pontifex
factus in æternum. (aiōn g165)

7 Hic enim Melchisedech, rex Salem, sacerdos
Dei summi, qui obviavit Abrahæ regresso a
cæde regum, et benedixit ei: 2 cui et decimas
omnium divisit Abraham: primum quidem qui
interpretatur rex iustitiæ: deinde autem et rex
Salem, quod est, rex pacis, 3 sine patre, sine
matre, sine genealogia, neque initium dierum,
neque finem vitæ habens, assimilatus autem Filio
Dei, manet sacerdos in perpetuum. 4 Intuemini
autem quantus sit hic, cui et decimas dedit de
præcipuis Abraham patriarcha. 5 Et quidem de filiis
Levi sacerdotium accipientes, mandatum habent
decimas sumere a populo secundum legem, id
est, a fratribus suis: quamquam et ipsi exierint
de lumbis Abrahæ. 6 Cuius autem generatio non
annumeratur in eis, decimas sumpsit ab Abraham,
et hunc, qui habebat repromissiones, benedixit. 7
Sine ulla autem contradictione, quod minus est,
a meliore benedicitur. 8 Et hic quidem, decimas
morientes homines accipiunt: ibi autem contestatur,
quia vivit. 9 Et (ut ita dictum sit) per Abraham,
et Levi, qui decimas accepit, decimatus est: 10
adhuc enim in lumbis patris erat, quando obviavit
ei Melchisedech. 11 Si ergo consummatio per
sacerdotium Leviticum erat (populus enim sub
ipso legem accepit) quid adhuc necessarium fuit
secundum ordinem Melchisedech, alium surgere
sacerdotem, et non secundum ordinem Aaron dici?
12 Translato enim sacerdotio, necesse erat ut et
legis translatio fiat. 13 In quo enim hæc dicuntur,
de alia tribu est, de qua nullus altari præsto fuit.
14 Manifestum est enim quod ex Iuda ortus sit
Dominus noster: in qua tribu nihil de sacerdotibus
Moyses locutus est. 15 Et amplius adhuc manifestum
est: si secundum similitudinem Melchisedech
exurgat alius sacerdos, 16 qui non secundum legem
mandati carnalis factus est, sed secundum virtutem
vitæ insolubilis. 17 Contestatur enim: Quoniam
tu es sacerdos in æternum, secundum ordinem
Melchisedech. (aiōn g165) 18 Reprobatio quidem
fit præcedentis mandati, propter infirmitatem
eius, et inutilitatem: 19 nihil enim ad perfectum
adduxit lex: introductio vero melioris spei, per
quam proximamus ad Deum. 20 Et quantum est
non sine iureiurando (alii quidem sine iureiurando
sacerdotes facti sunt, 21 hic autem cum iureiurando
per eum, qui dixit ad illum: Iuravit Dominus, et
non pœnitebit eum: tu es sacerdos in æternum):
(aiōn g165) 22 in tantum melioris testamenti sponsor
factus est Iesus. 23 Et alii quidem plures facti
sunt sacerdotes, idcirco quod morte prohiberentur
permanere: 24 hic autem eo quod maneat in
æternum, sempiternum habet sacerdotium. (aiōn
g165) 25 Unde et salvare in perpetuum potest
accedentes per semetipsum ad Deum: semper
vivens ad interpellandum pro nobis. 26 Talis enim
decebat ut nobis esset Pontifex, sanctus, innocens,
impollutus, segregatus a peccatoribus, et excelsior
cælis factus: 27 qui non habet necessitatem quotidie,
quemadmodum sacerdotes, prius pro suis delictis
hostias offerre, deinde pro populi: hoc enim fecit
semel, seipsum offerendo. 28 Lex enim homines
constituit sacerdotes infirmitatem habentes: sermo
autem iurisiurandi, qui post legem est, Filium in
æternum perfectum. (aiōn g165)

8 Capitulum autem super ea, quæ dicuntur: Talem
habemus Pontificem, qui consedit in dextera
sedis magnitudinis in cælis, 2 sanctorum minister,
et tabernaculi veri, quod fixit Dominus, et non
homo. 3 Omnis enim pontifex ad offerendum
munera, et hostias constituitur: unde necesse
est et hunc habere aliquid, quod offerat: 4 si
ergo esset super terram, nec esset sacerdos: cum
essent qui offerent secundum legem munera, 5
qui exemplari, et umbræ deserviunt cælestium.
Sicut responsum est Moysi, cum consummaret
tabernaculum: Vide (inquit) omnia facito secundum
exemplar, quod tibi ostensum est in monte. 6 Nunc
autem melius sortitus est ministerium, quanto et

melioris testamenti mediator est, quod in melioribus
repromissionibus sancitum est. 7 Nam si illud
prius culpa vacasset: non utique secundi locus
inquireretur. 8 Vituperans enim eos dicit: Ecce
dies venient, dicit Dominus: et consummabo super
domum Israel, et super domum Iuda testamentum
novum, 9 non secundum testamentum, quod feci
patribus eorum in die, qua apprehendi manum
eorum ut educerem illos de Terra Ægypti: quoniam
ipsi non permanserunt in testamento meo: et
ego neglexi eos, dicit Dominus: 10 Quia hoc est
testamentum, quod disponam domui Israel post dies
illos, dicit Dominus: Dando leges meas in mentem
eorum, et in corde eorum superscribam eas: et
ero eis in Deum, et ipsi erunt mihi in populum:
11 et non docebit unusquisque proximum suum,
et unusquisque fratrem suum, dicens: Cognosce
Dominum: quoniam omnes scient me a minore
usque ad maiorem eorum: 12 quia propitius ero
iniquitatibus eorum, et peccatorum eorum iam non
memorabor. 13 Dicendo autem novum: veteravit
prius. Quod autem antiquatur, et senescit, prope
interitum est.

9 Habuit quidem et prius, iustificationes culturæ,
et sanctum sæculare. 2 Tabernaculum enim
factum est primum, in quo erant candelabra, et
mensa, et propositio panum, quæ dicitur Sancta. 3
Post velamentum autem secundum, tabernaculum,
quod dicitur Sancta sanctorum: 4 aureum habens
thuribulum, et arcam testamenti circumtectam ex
omni parte auro, in qua urna aurea habens manna, et
virga Aaron, quæ fronduerat, et tabulæ testamenti,
5 superque eam erant Cherubim gloriæ obumbrantia
propitiatorium: de quibus non est modo dicendum
per singula. 6 His vero ita compositis: in
priori quidem tabernaculo semper introibant
sacerdotes, sacrificiorum officia consummantes:
7 in secundo autem semel in anno solus pontifex
non sine sanguine, quem offert pro sua, et populi
ignorantia: 8 hoc significante Spiritu Sancto,
nondum propalatam esse sanctorum viam, adhuc
priore tabernaculo habente statum. 9 Quæ parabola
est temporis instantis: iuxta quam munera, et hostiæ
offeruntur, quæ non possunt iuxta conscientiam
perfectum facere servientem, solummodo in cibis,
et in potibus, 10 et variis baptismatibus, et
iustitiis carnis usque ad tempus correctionis
impositis. 11 Christus autem assistens Pontifex
futurorum bonorum, per amplius et perfectius
tabernaculum non manufactum, id est, non huius
creationis: 12 neque per sanguinem hircorum, aut
vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit
semel in Sancta, æterna redemptione inventa.
(aiōnios g166) 13 Si enim sanguis hircorum, et
taurorum, et cinis vitulæ aspersus inquinatos
sanctificat ad emundationem carnis: 14 quanto
magis sanguis Christi, qui per Spiritum Sanctum
semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit
conscientiam nostram ab operibus mortuis, ad
serviendum Deo viventi? (aiōnios g166) 15 Et ideo novi
testamenti Mediator est: ut morte intercedente, in
redemptionem earum prævaricationum, quæ erant
sub priori testamento, repromissionem accipiant
qui vocati sunt æternæ hereditatis. (aiōnios g166)
16 Ubi enim testamentum est: mors necesse est
intercedat testatoris. 17 Testamentum enim in
mortuis confirmatum est: alioquin nondum valet,
dum vivit qui testatus est. 18 Unde nec primum
quidem sine sanguine dedicatum est. 19 Lecto
enim omni mandato legis a Moyse universo populo:
accipiens sanguinem vitulorum et hircorum cum
aqua et lana coccinea, et hyssopo: ipsum quoque
librum, et omnem populum aspersit, 20 dicens: Hic
sanguis testamenti, quod mandavit ad vos Deus.
21 Etiam tabernaculum, et omnia vasa ministerii
sanguine similiter aspersit: 22 Et omnia pene in
sanguine secundum legem mundantur: et sine
sanguinis effusione non fit remissio. 23 Necesse est
ergo exemplaria quidem cælestium his mundari:
ipsa autem cælestia melioribus hostiis quam istis.
24 Non enim in manufacta Sancta Iesus introivit
exemplaria verorum: sed in ipsum Cælum, ut
appareat nunc vultui Dei pro nobis: 25 Neque ut sæpe
offerat semetipsum, quemadmodum pontifex intrat
in Sancta per singulos annos in sanguine alieno: 26
alioquin oportebat eum frequenter pati ab origine
mundi: nunc autem semel in consummatione
sæculorum, ad destitutionem peccati, per hostiam
suam apparuit. (aiōn g165) 27 Et quemadmodum
statutum est hominibus semel mori, post hoc autem
iudicium: 28 sic et Christus semel oblatus est
ad multorum exhaurienda peccata: secundo sine
peccato apparebit expectantibus se, in salutem.

10 Umbram enim habens lex futurorum
bonorum, non ipsam imaginem rerum:
per singulos annos eisdem ipsis hostiis, quas
offerunt indesinenter, numquam potest accedentes
perfectos facere: 2 alioquin cessassent offerri:
ideo quod nullam haberent ultra conscientiam
peccati, cultores semel mundati: 3 sed in ipsis
commemoratio peccatorum per singulos annos
fit. 4 Impossibile enim est sanguine taurorum
et hircorum auferri peccata. 5 Ideo ingrediens
mundum dicit: Hostiam, et oblationem noluisti:

corpus autem aptasti mihi: 6 holocautomata pro
peccato non tibi placuerunt. 7 Tunc dixi: Ecce
venio: in capite libri scriptum est de me: Ut faciam,
Deus, voluntatem tuam. 8 Superius dicens: Quia
hostias, et oblationes, et holocautomata pro peccato
noluisti, nec placita sunt tibi, quæ secundum legem
offeruntur, 9 tunc dixi: Ecce venio, ut faciam,
Deus, voluntatem tuam: aufert primum, ut sequens
statuat. 10 In qua voluntate sanctificati sumus per
oblationem corporis Iesu Christi semel. 11 Et omnis
quidem sacerdos præsto est quotidie ministrans,
et easdem sæpe offerens hostias, quæ numquam
possunt auferre peccata: 12 hic autem unam pro
peccatis offerens hostiam, in sempiternum sedet
in dextera Dei, 13 de cetero expectans donec
ponantur inimici eius scabellum pedum eius. 14
Una enim oblatione, consummavit in sempiternum
sanctificatos. 15 Contestatur autem nos et Spiritus
Sanctus. Postquam enim dixit: 16 Hoc autem
testamentum, quod testabor ad illos post dies
illos, dicit Dominus. Dando leges meas in cordibus
eorum, et in mentibus eorum superscribam eas:
17 et peccatorum, et iniquitatum eorum iam non
recordabor amplius. 18 Ubi autem horum remissio:
iam non est oblatio pro peccato. 19 Habentes itaque
fratres fiduciam in introitu sanctorum in sanguine
Christi, 20 quam initiavit nobis viam novam, et
viventem per velamen, id est, carnem suam, 21
et sacerdotem magnum super domum Dei: 22
accedamus cum vero corde in plenitudine fidei,
aspersi corda a conscientia mala, et abluti corpus
aqua munda, 23 teneamus spei nostræ confessionem
indeclinabilem, (fidelis enim est qui repromisit),
24 et consideremus invicem in provocationem
charitatis, et bonorum operum: 25 non deserentes
collectionem nostram, sicut consuetudinis est
quibusdam, sed consolantes, et tanto magis quanto
videritis appropinquantem diem. 26 Voluntarie
enim peccantibus nobis post acceptam notitiam
veritatis, iam non relinquitur pro peccatis hostia,
27 terribilis autem quædam expectatio iudicii, et
ignis æmulatio, quæ consumptura est adversarios.
28 Irritam quis faciens legem Moysi, sine ulla
miseratione duobus vel tribus testibus moritur: 29
quanto magis putatis deteriora mereri supplicia qui
Filium Dei conculcaverit, et sanguinem testamenti
pollutum duxerit, in quo sanctificatus est, et
Spiritui gratiæ contumeliam fecerit? 30 Scimus
enim qui dixit: Mihi vindicta, et ego retribuam.
Et iterum: Quia iudicabit Dominus populum
suum. 31 Horrendum est incidere in manus Dei
viventis. 32 Rememoramini autem pristinos dies, in
quibus illuminati, magnum certamen sustinuistis
passionum: 33 et in altero quidem opprobriis,
et tribulationibus spectaculum facti: in altero
autem socii taliter conversantium effecti. 34 Nam
et vinctis compassi estis, et rapinam bonorum
vestrorum cum gaudio suscepistis, cognoscentes
vos habere meliorem, et manentem substantiam. 35
Nolite itaque amittere confidentiam vestram, quæ
magnam habet remunerationem. 36 Patientia enim
vobis necessaria est: ut voluntatem Dei facientes,
reportetis promissionem. 37 Adhuc enim modicum
aliquantulum, qui venturus est, veniet, et non
tardabit. 38 Iustus autem meus ex fide vivit. Quod
si subtraxerit se, non placebit animæ meæ. 39 Nos
autem non sumus subtractionis filii in perditionem,
sed fidei in acquisitionem animæ.

11 Est autem fides sperandarum substantia
rerum, argumentum non apparentium. 2 In
hac enim testimonium consecuti sunt senes. 3
Fide intelligimus aptata esse sæcula verbo Dei:
ut ex invisibilibus visibilia fierent. (aiōn g165) 4
Fide plurimam hostiam Abel, quam Cain, obtulit
Deo, per quam testimonium consecutus est esse
iustus, testimonium perhibente muneribus eius
Deo, et per illam defunctus adhuc loquitur. 5
Fide Henoch translatus est ne videret mortem, et
non inveniebatur: quia transtulit illum Deus: ante
translationem enim testimonium habuit placuisse
Deo. 6 Sine fide autem impossibile est placere Deo.
Credere enim oportet accedentem ad Deum quia
est, et inquirentibus se remunerator sit. 7 Fide Noe
responso accepto de iis, quæ adhuc non videbantur,
metuens aptavit arcam in salutem domus suæ,
per quam damnavit mundum: et iustitiæ, quæ per
fidem est, heres est institutus. 8 Fide qui vocatur
Abraham obedivit in locum exire, quem accepturus
erat in hereditatem: et exiit, nesciens quo iret.
9 Fide demoratus est in Terra repromissionis,
tamquam in aliena, in casulis habitando cum Isaac,
et Iacob coheredibus repromissionis eiusdem. 10
Expectabat enim fundamenta habentem civitatem:
cuius artifex, et conditor Deus. 11 Fide et ipsa Sara
sterilis virtutem in conceptionem seminis accepit,
etiam præter tempus ætatis: quoniam fidelem
credidit esse eum, qui repromiserat. 12 Propter quod
et ab uno orti sunt (et hoc emortuo) tamquam sidera
cæli in multitudinem, et sicut arena, quæ est ad
oram maris, innumerabilis. 13 Iuxta fidem defuncti
sunt omnes isti, non acceptis repromissionibus, sed
a longe eas aspicientes, et salutantes, et confitentes
quia peregrini, et hospites sunt super terram. 14 Qui
enim hæc dicunt, significant se patriam inquirere.
15 Et si quidem ipsius meminissent de qua exierunt,

habebant utique tempus revertendi. 16 Nunc autem
meliorem appetunt, id est, cælestem. Ideo non
confunditur Deus vocari Deus eorum: paravit enim
illis civitatem. 17 Fide obtulit Abraham Isaac, cum
tentaretur, et unigenitum offerebat, qui susceperat
repromissiones; 18 ad quem dictum est: Quia in
Isaac vocabitur tibi semen: 19 arbitrans quia et
a mortuis suscitare potens est Deus: unde eum
et in parabolam accepit. 20 Fide et de futuris
benedixit Isaac Iacob, et Esau. 21 Fide Iacob,
moriens, singulos filiorum Ioseph benedixit: et
adoravit fastigium virgæ eius. 22 Fide Ioseph,
moriens, de profectione filiorum Israel memoratus
est, et de ossibus suis mandavit. 23 Fide Moyses,
natus, occultatus est mensibus tribus a parentibus
suis, eo quod vidissent elegantem infantem, et non
timuerunt regis edictum. 24 Fide Moyses grandis
factus negavit se esse filium filiæ Pharaonis, 25 magis
eligens affligi cum populo Dei, quam temporalis
peccati habere iucunditatem, 26 maiores divitias
æstimans thesauro Ægyptiorum, improperium
Christi: aspiciebat enim in remunerationem. 27
Fide reliquit Ægyptum, non veritus animositatem
regis: invisibilem enim tamquam videns sustinuit.
28 Fide celebravit Pascha, et sanguinis effusionem:
ne qui vastabat primitiva, tangeret eos. 29 Fide
transierunt Mare Rubrum tamquam per aridam
terram: quod experti Ægyptii, devorati sunt. 30
Fide muri Iericho corruerunt, circuitu dierum
septem. 31 Fide Rahab meretrix non periit cum
incredulis, excipiens exploratores cum pace. 32
Et quid adhuc dicam? Deficiet enim me tempus
enarrantem de Gedeon, Barac, Samson, Iephte,
David, Samuel, et Prophetis: 33 qui per fidem
vicerunt regna, operati sunt iustitiam, adepti sunt
repromissiones, obturaverunt ora leonum, 34
extinxerunt impetum ignis, effugerunt aciem gladii,
convaluerunt de infirmitate, fortes facti sunt in
bello, castra verterunt exterorum: 35 acceperunt
mulieres de resurrectione mortuos suos: alii autem
distenti sunt non suscipientes redemptionem, ut
meliorem invenirent resurrectionem. 36 Alii vero
ludibria, et verbera experti, insuper et vincula,
et carceres: 37 lapidati sunt, secti sunt, tentati
sunt, in occisione gladii mortui sunt, circuierunt in
melotis, in pellibus caprinis, egentes, angustiati,
afflicti: 38 quibus dignus non erat mundus: in
solitudinibus errantes, in montibus, in speluncis, et
in cavernis terræ. 39 Et hi omnes testimonio fidei
probati, non acceperunt repromissionem, 40 Deo
pro nobis melius aliquid providente, ut non sine
nobis consummarentur.

12 Ideoque et nos tantam habentes impositam
nubem testium, deponentes omne pondus,
et circumstans nos peccatum, per patientiam
curramus ad propositum nobis certamen: 2
aspicientes in Auctorem fidei, et consummatorem
Iesum, qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem,
confusione contempta, atque in dextera sedis
Dei sedet. 3 Recogitate enim eum, qui talem
sustinuit a peccatoribus adversum semetipsum
contradictionem: ut ne fatigemini, animis vestris
deficientes. 4 Nondum enim usque ad sanguinem
restitistis, adversus peccatum repugnantes: 5 et
obliti estis consolationis, quæ vobis tamquam filiis
loquitur, dicens: Fili mi, noli negligere disciplinam
Domini: neque fatigeris dum ab eo argueris. 6
Quem enim diligit Dominus, castigat: flagellat
autem omnem filium, quem recipit. 7 In disciplina
perseverate. Tamquam filiis vobis offert se Deus:
quis enim filius, quem non corripit pater? 8 Quod
si extra disciplinam estis, cuius participes facti
sunt omnes: ergo adulteri, et non filii estis. 9
Deinde patres quidem carnis nostræ, eruditores
habuimus, et reverebamur eos. Non multo magis
obtemperabimus Patri spirituum, et vivemus? 10 Et
illi quidem in tempore paucorum dierum, secundum
voluntatem suam erudiebant nos: hic autem ad
id, quod utile est in recipiendo sanctificationem
eius. 11 Omnis autem disciplina in præsenti quidem
videtur non esse gaudii, sed mœroris: postea autem
fructum pacatissimum exercitatis per eam, reddet
iustitiæ. 12 Propter quod remissas manus, et soluta
genua, erigite, 13 et gressus rectos facite pedibus
vestris: ut non claudicans quis erret, magis autem
sanetur. 14 Pacem sequimini cum omnibus, et
sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum: 15
contemplantes ne quis desit gratiæ Dei: ne qua radix
amaritudinis sursum germinans impediat, et per
illam inquinentur multi: 16 ne quis fornicator, aut
profanus ut Esau: qui propter unam escam vendidit
primitiva sua: 17 scitote enim quoniam et postea
cupiens hereditare benedictionem, reprobatus est:
non enim invenit pœnitentiæ locum, quamquam
cum lacrymis inquisisset eam. 18 Non enim
accessistis ad tractabilem montem, et accensibilem
ignem, et turbinem, et caliginem, et procellam,
19 et tubæ sonum, et vocem verborum, quam qui
audierunt, excusaverunt se, ne eis fieret verbum.
20 Non enim portabant quod dicebatur: Et si bestia
tetigerit montem, lapidabitur. 21 Et ita terribile
erat quod videbatur. Moyses dixit: Exterritus sum,
et tremebundus. 22 Sed accessistis ad Sion montem,
et civitatem Dei viventis, Ierusalem cælestem, et
multorum millium Angelorum frequentiam, 23 et

Ecclesiam primitivorum, qui conscripti sunt in cælis,
et iudicem omnium Deum, et spiritus iustorum
perfectorum, 24 et testamenti novi mediatorem
Iesum, et sanguinis aspersionem melius loquentem
quam Abel. 25 Videte ne recusetis loquentem. Si
enim illi non effugerunt, recusantes eum, qui super
terram loquebatur: multo magis nos, qui de cælis
loquentem nobis avertimus. 26 Cuius vox movit
terram tunc: nunc autem repromittit, dicens: Adhuc
semel: et ego movebo non solum terram, sed et
cælum. 27 Quod autem, Adhuc semel, dicit: declarat
mobilium translationem tamquam factorum, ut
maneant ea, quæ sunt immobilia. 28 Itaque regnum
immobile suscipientes, habemus gratiam: per quam
serviamus placentes Deo, cum metu et reverentia.
29 Etenim Deus noster ignis consumens est.

13 Charitas fraternitatis maneat in vobis. 2 Et
hospitalitatem nolite oblivisci, per hanc enim
latuerunt quidam, Angelis hospitio receptis. 3
Mementote vinctorum, tamquam simul vincti: et
laborantium, tamquam et ipsi in corpore morantes.
4 Honorabile connubium in omnibus, et thorus
immaculatus. Fornicatores enim, et adulteros
iudicabit Deus. 5 Sint mores sine avaritia, contenti
præsentibus: ipse enim dixit: Non te deseram, neque
derelinquam. 6 Ita ut confidenter dicamus: Dominus
mihi adiutor: non timebo quid faciat mihi homo.
7 Mementote præpositorum vestrorum, qui vobis
locuti sunt verbum Dei: quorum intuentes exitum
conversationis, imitamini fidem. 8 Iesus Christus
heri, et hodie: ipse et in sæcula. (aiōn g165) 9 Doctrinis
variis, et peregrinis nolite abduci. Optimum est enim
gratia stabilire cor, non escis: quæ non profuerunt
ambulantibus in eis. 10 Habemus altare, de quo
edere non habent potestatem, qui tabernaculo
deserviunt. 11 Quorum enim animalium infertur
sanguis pro peccato in Sancta per pontificem,
horum corpora cremantur extra castra. 12 Propter
quod et Iesus, ut sanctificaret per suum sanguinem
populum, extra portam passus est. 13 Exeamus igitur
ad eum extra castra, improperium eius portantes.
14 Non enim habemus hic manentem civitatem, sed
futuram inquirimus. 15 Per ipsum ergo offeramus
hostiam laudis semper Deo, id est, fructum labiorum
confitentium nomini eius. 16 Beneficentiæ autem,
et communionis nolite oblivisci: talibus enim hostiis
promeretur Deus. 17 Obedite præpositis vestris, et
subiacete eis. Ipsi enim pervigilant quasi rationem
pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc
faciant, et non gementes: hoc enim non expedit
vobis. 18 Orate pro nobis: confidimus enim quia
bonam conscientiam habemus in omnibus bene
volentes conversari. 19 Amplius autem deprecor
vos hoc facere, quo celerius restituar vobis. 20
Deus autem pacis, qui eduxit de mortuis Pastorem
magnum ovium, in sanguine testamenti æterni,
Dominum nostrum Iesum Christum, (aiōnios g166) 21
aptet vos in omni bono, ut faciatis eius voluntatem:
faciens in vobis quod placeat coram se per Iesum
Christum: cui est gloria in sæcula sæculorum.
Amen. (aiōn g165) 22 Rogo autem vos fratres, ut
sufferatis verbum solatii. Etenim perpaucis scripsi
vobis. 23 Cognoscite fratrem nostrum Timotheum
dimissum: cum quo (si celerius venerit) videbo vos.
24 Salutate omnes præpositos vestros, et omnes
sanctos. Salutant vos de Italia fratres. 25 Gratia cum
omnibus vobis. Amen.

Iacobi

1 Iacobus Dei, et Domini nostri Iesu Christi servus,
duodecim tribubus, quæ sunt in dispersione,
salutem. **2** Omne gaudium existimate fratres mei,
cum in tentationes varias incideritis: **3** scientes
quod probatio fidei vestræ patientiam operatur.
4 Patientia autem opus perfectum habet: ut sitis
perfecti et integri in nullo deficientes. **5** Si quis
autem vestrum indiget sapientia, postulet a Deo,
qui dat omnibus affluenter, et non improperat: et
dabitur ei. **6** Postulet autem in fide nihil hæsitans:
qui enim hæsitat, similis est fluctui maris, qui a
vento movetur et circumfertur. **7** Non ergo æstimet
homo ille quod accipiat aliquid a Domino. **8** Vir
duplex animo inconstans est in omnibus viis suis.
9 Glorietur autem frater humilis in exaltatione
sua: **10** dives autem in humilitate sua, quoniam
sicut flos fœni transibit: **11** exortus est enim
sol cum ardore, et arefecit fœnum, et flos eius
decidit, et decor vultus eius deperiit: ita et dives in
itineribus suis marcescet. **12** Beatus vir, qui suffert
tentationem: quoniam cum probatus fuerit, accipiet
coronam vitæ, quam repromisit Deus diligentibus
se. **13** Nemo cum tentatur, dicat quoniam a Deo
tentatur: Deus enim intentator malorum est: ipse
autem neminem tentat. **14** Unusquisque vero
tentatur a concupiscentia sua abstractus, et illectus.
15 Deinde concupiscentia cum conceperit, parit
peccatum: peccatum vero cum consummatum
fuerit, generat mortem. **16** Nolite itaque errare
fratres mei dilectissimi. **17** Omne datum optimum, et
omne donum perfectum desursum est, descendens
a Patre luminum, apud quem non est transmutatio,
nec vicissitudinis obumbratio. **18** Voluntarie enim
genuit nos verbo veritatis, ut simus initium aliquod
creaturæ eius. **19** Scitis fratres mei dilectissimi. Sit
autem omnis homo velox ad audiendum: tardus
autem ad loquendum, et tardus ad iram. **20** Ira enim
viri, iustitiam Dei non operatur. **21** Propter quod
abiicientes omnem immunditiam, et abundantiam
malitiæ, in mansuetudine suscipite insitum verbum,
quod potest salvare animas vestras. **22** Estote autem
factores verbi, et non auditores tantum: fallentes
vosmetipsos. **23** Quia si quis auditor est verbi, et non
factor: hic comparabitur viro consideranti vultum
nativitatis suæ in speculo: **24** consideravit enim se,
et abiit, et statim oblitus est qualis fuerit. **25** Qui
autem perspexerit in legem perfectam libertatis, et
permanserit in ea, non auditor obliviosus factus,
sed factor operis: hic beatus in facto suo erit. **26** Si
quis autem putat se religiosum esse, non refrenans
linguam suam, sed seducens cor suum, huius vana
est religio. **27** Religio munda, et immaculata apud
Deum et Patrem, hæc est: Visitare pupillos, et
viduas in tribulatione eorum, et immaculatum se
custodire ab hoc sæculo.

2 Fratres mei, nolite in personarum acceptione
habere fidem Domini nostri Iesu Christi gloriæ.
2 Etenim si introierit in conventum vestrum vir
aureum annulum habens in veste candida, introierit
autem et pauper in sordido habitu, **3** et intendatis
in eum, qui indutus est veste præclara, et dixeritis
ei: Tu sede hic bene: pauperi autem dicatis: Tu
sta illic; aut: Sede sub scabello pedum meorum:
4 nonne iudicatis apud vosmetipsos, et facti estis
iudices cogitationum iniquarum? **5** Audite fratres
mei dilectissimi, nonne Deus elegit pauperes in
hoc mundo, divites in fide, et heredes regni,
quod repromisit Deus diligentibus se? **6** Vos
autem exhonorastis pauperem. Nonne divites per
potentiam opprimunt vos, et ipsi trahunt vos ad
iudicia? **7** Nonne ipsi blasphemant bonum nomen,
quod invocatum est super vos? **8** Si tamen legem
perficitis regalem secundum Scripturas: Diliges
proximum tuum sicut teipsum: bene facitis: **9** si
autem personas accipitis, peccatum operamini,
redarguti a lege quasi transgressores: **10** Quicumque
autem totam legem servaverit, offendat autem in
uno, factus est omnium reus. **11** Qui enim dixit,
Non mœchaberis, dixit et, Non occides. Quod si non
mœchaberis, occides autem, factus es transgressor
legis. **12** Sic loquimini, et sic facite sicut per legem
libertatis incipientes iudicari. **13** Iudicium enim
sine misericordia illi, qui non fecit misericordiam:
superexaltat autem misericordia iudicium. **14** Quid
proderit fratres mei si fidem quis dicat se habere,
opera autem non habeat? Numquid poterit fides
salvare eum? **15** Si autem frater, et soror nudi
sint, et indigeant victu quotidiano, **16** dicat autem
aliquis ex vobis illis: Ite in pace, calefacimini et
saturamini: non dederitis autem eis, quæ necessaria
sunt corpori, quid proderit? **17** Sic et fides, si
non habeat opera, mortua est in semetipsa. **18**
Sed dicet quis: Tu fidem habes, et ego opera
habeo. Ostende mihi fidem tuam sine operibus:
et ego ostendam tibi ex operibus fidem meam.
19 Tu credis quoniam unus est Deus: Bene facis:
et dæmones credunt, et contremiscunt. **20** Vis
autem scire o homo inanis, quoniam fides sine
operibus mortua est? **21** Abraham pater noster
nonne ex operibus iustificatus est, offerens Isaac
filium suum super altare? **22** Vides quoniam fides
cooperabatur operibus illius: et ex operibus fides

consummata est? 23 Et suppleta est Scriptura,
dicens: Credidit Abraham Deo, et reputatum est illi
ad iustitiam, et amicus Dei appellatus est. 24 Videtis
quoniam ex operibus iustificatur homo, et non ex
fide tantum? 25 Similiter et Rahab meretrix, nonne
ex operibus iustificata est, suscipiens nuncios, et
alia via eiiciens? 26 Sicut enim corpus sine spiritu
mortuum est, ita et fides sine operibus mortua est.

3 Nolite plures magistri fieri fratres mei, scientes
quoniam maius iudicium sumitis. 2 In multis
enim offendimus omnes. Si quis in verbo non
offendit: hic perfectus est vir. Potest etiam freno
circumducere totum corpus. 3 Si autem equis
frena in ora mittimus ad consentiendum nobis,
et omne corpus illorum circumferimus. 4 Ecce
et naves, cum magnæ sint, et a ventis validis
minentur, circumferuntur a modico gubernaculo
ubi impetus dirigentis voluerit. 5 Ita et lingua
modicum quidem membrum est, et magna exaltat.
Ecce quantus ignis quam magnam silvam incendit!
6 Et lingua ignis est, universitas iniquitatis. Lingua
constituitur in membris nostris, quæ maculat totum
corpus, et inflammat rotam nativitatis nostræ
inflammata a Gehenna. (Geenna g1067) 7 Omnis enim
natura bestiarum, et volucrum, et serpentium,
et ceterorum domantur, et domita sunt a natura
humana: 8 linguam autem nullus hominum domare
potest: inquietum malum, plena veneno mortifero.
9 In ipsa benedicimus Deum et Patrem: et in ipsa
maledicimus homines, qui ad similitudinem Dei
facti sunt. 10 Ex ipso ore procedit benedictio,
et maledictio. Non oportet, fratres mei, hæc ita
fieri. 11 Numquid fons de eodem foramine emanat
dulcem, et amaram aquam? 12 Numquid potest,
fratres mei, ficus uvas facere, aut vitis ficus? Sic
neque salsa dulcem potest facere aquam. 13 Quis
sapiens, et disciplinatus inter vos? Ostendat ex bona
conversatione operationem suam in mansuetudine
sapientiæ. 14 Quod si zelum amarum habetis, et
contentiones sint in cordibus vestris: nolite gloriari,
et mendaces esse adversus veritatem. 15 Non
est enim ista sapientia desursum descendens: sed
terrena, animalis, diabolica. 16 Ubi enim zelus et
contentio: ibi inconstantia, et omne opus pravum. 17
Quæ autem desursum est sapientia, primum quidem
pudica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis,
bonus consentiens, plena misericordia, et fructibus
bonis, non iudicans, sine simulatione. 18 Fructus
autem iustitiæ, in pace seminatur, facientibus
pacem.

4 Unde bella, et lites in vobis? Nonne hinc? Ex
concupiscentiis vestris, quæ militant in membris
vestris? 2 Concupiscitis, et non habetis: occiditis,
et zelatis: et non potestis adipisci: litigatis, et
belligeratis, et non habetis, propter quod non
postulatis. 3 Petitis, et non accipitis: eo quod male
petatis: ut in concupiscentiis vestris insumatis. 4
Adulteri nescitis quia amicitia huius mundi, inimica
est Dei? Quicumque ergo voluerit amicus esse sæculi
huius, inimicus Dei constituitur. 5 An putatis quia
inaniter Scriptura dicat: Ad invidiam concupiscit
spiritus, qui habitat in vobis? 6 Maiorem autem dat
gratiam. Propter quod dicit: Deus superbis resistit,
humilibus autem dat gratiam. 7 Subditi ergo estote
Deo, resistite autem diabolo, et fugiet a vobis.
8 Appropinquate Deo, et appropinquabit vobis.
Emundate manus, peccatores: et purificate corda,
duplices animo. 9 Miseri estote, et lugete, et plorate:
risus vester in luctum convertatur, et gaudium in
mœrorem. 10 Humiliamini in conspectu Domini,
et exaltabit vos. 11 Nolite detrahere alterutrum
fratres. Qui detrahit fratri, aut qui iudicat fratrem
suum, detrahit legi, et iudicat legem. Si autem
iudicas legem: non es factor legis, sed iudex. 12
Unus est legislator, et iudex, qui potest perdere,
et liberare. 13 Tu autem quis es, qui iudicas
proximum? Ecce nunc qui dicitis: Hodie, aut crastino
ibimus in illam civitatem, et faciemus ibi quidem
annum, et mercabimur, et lucrum faciemus: 14
qui ignoratis quid erit in crastino. 15 Quæ est
enim vita vestra? Vapor est ad modicum parens,
et deinceps exterminabitur; pro eo ut dicatis: Si
Dominus voluerit. Et: Si vixerimus, faciemus hoc,
aut illud. 16 Nunc autem exultatis in superbiis
vestris. Omnis exultatio talis, maligna est. 17 Scienti
igitur bonum facere, et non facienti, peccatum est
illi.

5 Agite nunc divites, plorate ululantes in miseriis
vestris, quæ advenient vobis. 2 Divitiæ vestræ
putrefactæ sunt: et vestimenta vestra a tineis
comesta sunt. 3 Aurum, et argentum vestrum
æruginavit: et ærugo eorum in testimonium vobis
erit, et manducabit carnes vestras sicut ignis.
Thesaurizastis vobis iram in novissimis diebus. 4
Ecce merces operariorum, qui messuerunt regiones
vestras, quæ fraudata est a vobis, clamat: et clamor
eorum in aures Domini sabbaoth introivit. 5 Epulati
estis super terram, et in luxuriis enutristis corda
vestra in die occisionis. 6 Addixistis, et occidistis
Iustum, et non resistit vobis. 7 Patientes igitur estote
fratres usque ad adventum Domini. Ecce agricola
expectat pretiosum fructum terræ, patienter ferens
donec accipiat temporaneum, et serotinum. 8
Patientes igitur estote et vos, et confirmate corda

vestra: quoniam adventus Domini appropinquavit.
9 Nolite ingemiscere fratres in alterutrum, ut non
iudicemini. Ecce iudex ante ianuam assistit. **10**
Exemplum accipite, fratres, exitus mali, laboris, et
patientiæ, Prophetas: qui locuti sunt in nomine
Domini. **11** Ecce beatificamus eos, qui sustinuerunt.
Sufferentiam Iob audistis. Et finem Domini vidistis,
quoniam misericors Dominus est, et miserator.
12 Ante omnia autem fratres mei nolite iurare,
neque per cælum, neque per terram, neque aliud
quodcumque iuramentum. Sit autem sermo vester:
Est, est: Non, non: ut non sub iudicio decidatis.
13 Tristatur aliquis vestrum? Oret. Æquo animo
est? Psallat. **14** Infirmatur quis in vobis? Inducat
presbyteros Ecclesiæ, et orent super eum, ungentes
eum oleo in nomine Domini: **15** et oratio fidei
salvabit infirmum, et alleviabit eum Dominus: et si
in peccatis sit, remittentur ei. **16** Confitemini ergo
alterutrum peccata vestra, et orate pro invicem
ut salvemini: multum enim valet deprecatio iusti
assidua. **17** Elias homo erat similis nobis passibilis: et
oratione oravit ut non pluret super terram, et non
pluit annos tres, et menses sex. **18** Et rursum oravit:
et cælum dedit pluviam, et terra dedit fructum
suum. **19** Fratres mei, si quis ex vobis erraverit a
veritate, et converterit quis eum: **20** scire debet
quoniam qui converti fecerit peccatorem ab errore
viæ suæ, salvabit animam eius a morte, et operiet
multitudinem peccatorum.

Petri I

1 Petrus Apostolus Iesu Christi, electis advenis
dispersionis Ponti, Galatiæ, Cappadociæ, Asiæ,
et Bithyniæ, **2** secundum præscientiam Dei Patris,
in sanctificationem Spiritus, in obedientiam, et
aspersionem sanguinis Iesu Christi: Gratia vobis, et
pax multiplicetur. **3** Benedictus Deus et Pater Domini
nostri Iesu Christi, qui secundum misericordiam
suam magnam regeneravit nos in spem vivam,
per resurrectionem Iesu Christi ex mortuis, **4** in
hereditatem incorruptibilem, et incontaminatam, et
immarcescibilem, conservatam in cælis in vobis, **5**
qui in virtute Dei custodimini per fidem in salutem,
paratam revelari in tempore novissimo. **6** In quo
exultabis, modicum nunc si oportet contristari in
variis tentationibus: **7** ut probatio vestræ fidei
multo pretiosior auro (quod per ignem probatur)
inveniatur in laudem, et gloriam, et honorem in
revelatione Iesu Christi: **8** quem cum non videritis,
diligitis: in quem nunc quoque non videntes creditis:
credentes autem exultabitis lætitia inenarrabili,
et glorificata: **9** reportantes finem fidei vestræ,
salutem animarum. **10** De qua salute exquisierunt,
atque scrutati sunt prophetæ, qui de futura in vobis
gratia prophetaverunt: **11** scrutantes in quod, vel
quale tempus significaret in eis Spiritus Christi:
prænuncians eas quæ in Christo sunt passiones,
et posteriores glorias: **12** quibus revelatum est
quia non sibimetipsis, vobis autem ministrabant
ea, quæ nunc nunciata sunt vobis per eos, qui
evangelizaverunt vobis, Spiritu Sancto misso de
cælo, in quem desiderant Angeli prospicere. **13**
Propter quod succincti lumbos mentis vestræ,
sobrii perfecte sperate in eam, quæ offertur vobis,
gratiam, in revelationem Iesu Christi: **14** quasi filii
obedientiæ, non configurati prioribus ignorantiæ
vestræ desideriis: **15** sed secundum eum, qui vocavit
vos, Sanctum: et ipsi in omni conversatione sancti
sitis: **16** quoniam scriptum est: Sancti eritis, quoniam
ego Sanctus sum. **17** Et si Patrem invocatis eum,
qui sine acceptione personarum iudicat secundum
uniuscuiusque opus, in timore incolatus vestri
tempore conversamini. **18** Scientes quod non
corruptibilibus auro, vel argento redempti estis
de vana vestra conversatione paternæ traditionis:
19 sed pretioso sanguine quasi agni immaculati
Christi, et incontaminati: **20** præcogniti quidem
ante mundi constitutionem, manifestati autem
novissimis temporibus propter vos, **21** qui per ipsum
fideles estis in Deo, qui suscitavit eum a mortuis, et
dedit ei gloriam, ut fides vestra, et spes esset in
Deo: **22** Animas vestras castificantes in obedientia
charitatis, in fraternitatis amore, simplici ex corde
invicem diligite attentius: **23** renati non ex semine
corruptibili, sed incorruptibili per verbum Dei vivi,
et permanentis in æternum: **(aiōn g165)** **24** quia omnis
caro ut fœnum: et omnis gloria eius tamquam flos
fœni: exaruit fœnum, et flos eius decidit. **25** Verbum
autem Domini manet in æternum. Hoc est autem
verbum, quod evangelizatum est in vos. **(aiōn g165)**

2 Deponentes igitur omnem malitiam, et omnem
dolum, et simulationes, et invidias, et omnes
detractiones, **2** sicut modo geniti infantes,
rationabile, sine dolo lac concupiscite: ut in eo
crescatis in salutem: **3** si tamen gustastis quoniam
dulcis est Dominus. **4** Ad quem accedentes lapidem
vivum, ab hominibus quidem reprobatum, a Deo
autem electum, et honorificatum: **5** et ipsi tamquam
lapides vivi superædificamini, domus spiritualis,
sacerdotium sanctum, offerre spirituales hostias,
acceptabiles Deo per Iesum Christum: **6** Propter
quod continet Scriptura: Ecce pono in Sion lapidem
summum angularem, electum, pretiosum: et qui
crediderit in eum, non confundetur. **7** Vobis igitur
honor credentibus: non credentibus autem lapis,
quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in
caput anguli: **8** et lapis offensionis, et petra scandali
his, qui offendunt verbo, nec credunt in quo et
positi sunt. **9** Vos autem genus electum, regale
sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis:
ut virtutes annuncietis eius, qui de tenebris
vos vocavit in admirabile lumen suum. **10** Qui
aliquando non populus, nunc autem populus Dei:
qui non consecuti misericordiam, nunc autem
misericordiam consecuti. **11** Charissimi, obsecro
vos tamquam advenas et peregrinos abstinere
vos a carnalibus desideriis, quæ militant adversus
animam, **12** conversationem vestram inter Gentes
habentes bonam: ut in eo, quod detrectant de vobis
tamquam de malefactoribus, ex bonis operibus vos
considerantes, glorificent Deum in die visitationis.
13 Subiecti igitur estote omni humanæ creaturæ
propter Deum: sive regi quasi præcellenti: **14**
sive ducibus tamquam ab eo missis ad vindictam
malefactorum, laudem vero bonorum: **15** quia sic
est voluntas Dei, ut benefacientes obmutescere
faciatis imprudentium hominum ignorantiam:
16 quasi liberi, et non quasi velamen habentes
malitiæ libertatem, sed sicut servi Dei. **17** Omnes
honorate: fraternitatem diligite: Deum timete:
Regem honorificate. **18** Servi subditi estote in omni
timore dominis, non tantum bonis et modestis, sed
etiam dyscolis. **19** Hæc est enim gratia, si propter

Dei conscientiam sustinet qui tristitias, patiens
iniuste. 20 Quæ enim est gloria, si peccantes, et
colaphizati suffertis? Sed si bene facientes patienter
sustinetis: hæc est gratia apud Deum. 21 In hoc enim
vocati estis: quia et Christus passus est pro nobis,
vobis relinquens exemplum ut sequamini vestigia
eius. 22 qui peccatum non fecit, nec inventus est
dolus in ore eius: 23 qui cum malediceretur, non
maledicebat: cum pateretur, non comminabatur:
tradebat autem iudicanti se iniuste: 24 qui peccata
nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum:
ut peccatis mortui, iustitiæ vivamus: cuius livore
sanati estis. 25 Eratis enim sicut oves errantes, sed
conversi estis nunc ad Pastorem, et Episcopum
animarum vestrarum.

3 Similiter et mulieres subditæ sint viris
suis: ut et si qui non credunt verbo, per
mulierem conversationem sine verbo lucrifiant, 2
considerantes in timore castam conversationem
vestram. 3 Quarum non sit extrinsecus capillatura,
aut circumdatio auri, aut indumenti vestimentorum
cultus: 4 sed qui absconditus est cordis homo,
in incorruptibilitate quieti, et modesti spiritus,
qui est in conspectu Dei locuples. 5 Sic enim
aliquando et sanctæ mulieres, sperantes in Deo,
ornabant se, subiectæ propriis viris. 6 Sicut Sara
obediebat Abrahæ, dominum eum vocans: cuius
estis filiæ benefacientes, et non pertimentes ullam
perturbationem. 7 Viri similiter cohabitantes
secundum scientiam, quasi infirmiori vasculo
muliebri impartientes honorem, tamquam et
coheredibus gratiæ vitæ: ut non impediantur
orationes vestræ. 8 In fine autem omnes unanimes,
compatientes, fraternitatis amatores, misericordes,
modesti, humiles: 9 non reddentes malum
pro malo, nec maledictum pro maledicto, sed
econtrario benedicentes: quia in hoc vocati estis, ut
benedictionem hereditate possideatis. 10 Qui enim
vult vitam diligere, et dies videre bonos, coerceat
linguam suam a malo, et labia eius ne loquantur
dolum. 11 Declinet a malo, et faciat bonum: inquirat
pacem, et sequatur eam: 12 Quia oculi Domini super
iustos, et aures eius in preces eorum: Vultus autem
Domini super facientes mala. 13 Et quis est qui
vobis noceat, si boni æmulatores fueritis? 14 Sed et
si quid patimini propter iustitiam, beati. Timorem
autem eorum ne timueritis, et non conturbemini. 15
Dominum autem Christum sanctificate in cordibus
vestris, parati semper ad satisfactionem omni
poscenti vos rationem de ea, quæ in vobis est,
spe. 16 Sed cum modestia, et timore, conscientiam
habentes bonam: ut in eo, quod detrahunt vobis,
confundantur, qui calumniantur vestram bonam
in Christo conversationem. 17 Melius est enim
benefacientes (si voluntas Dei velit) pati, quam
malefacientes. 18 Quia et Christus semel pro
peccatis nostris mortuus est, iustus pro iniustis,
ut nos offerret Deo, mortificatus quidem carne,
vivificatus autem Spiritu. 19 In quo et his, qui in
carcere erant, spiritibus veniens prædicavit: 20 qui
increduli fuerant aliquando, quando expectabant
Dei patientiam in diebus Noe, cum fabricaretur
arca: in qua pauci, id est octo animæ salvæ factæ
sunt per aquam. 21 Quod et vos nunc similis
formæ salvos fecit baptisma: non carnis depositio
sordium, sed conscientiæ bonæ interrogatio in
Deum per resurrectionem Iesu Christi, 22 qui est in
dextera Dei, deglutiens mortem ut vitæ æternæ
heredes efficeremur: profectus in cælum subiectis
sibi Angelis, et potestatibus, et virtutibus.

4 Christo igitur passo in carne, et vos eadem
cogitatione armamini: quia qui passus est in
carne, desiit a peccatis: 2 Ut iam non desideriis
hominum, sed voluntati Dei, quod reliquum est in
carne vivat temporis. 3 Sufficit enim præteritum
tempus ad voluntatem Gentium consummandam
his, qui ambulaverunt in luxuriis, desideriis,
vinolentiis, comessationibus, potationibus, et
illicitis idolorum cultibus. 4 In quo admirantur
non concurrentibus vobis in eamdem luxuriæ
confusionem, blasphemantes. 5 Qui reddent
rationem ei, qui paratus est iudicare vivos
et mortuos. 6 Propter hoc enim et mortuis
evangelizatum est: ut iudicentur quidem secundum
homines in carne, vivant autem secundum Deum
in Spiritu. 7 Omnium autem finis appropinquavit.
Estote itaque prudentes, et vigilate in orationibus.
8 Ante omnia autem, mutuam in vobismetipsis
charitatem continuam habentes: quia charitas
operit multitudinem peccatorum. 9 Hospitales
invicem sine murmuratione: 10 Unusquisque, sicut
accepit gratiam, in alterutrum illam administrantes,
sicut boni dispensatores multiformis gratiæ Dei.
11 Si quis loquitur, quasi sermones Dei: si quis
ministrat, tamquam ex virtute, quam administrat
Deus: ut in omnibus honorificetur Deus per Iesum
Christum: cui est gloria, et imperium in sæcula
sæculorum: Amen. (aiōn g165) 12 Charissimi, nolite
peregrinari in fervore, qui ad tentationem vobis
fit, quasi novi aliquid vobis contingat: 13 sed
communicantes Christi passionibus gaudete, ut et
in revelatione gloriæ eius gaudeatis exultantes.
14 Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis:
quoniam quod est honoris, gloriæ, et virtutis Dei, et

qui est eius Spiritus, super vos requiescit. 15 Nemo
autem vestrum patiatur ut homicida, aut fur, aut
maledicus, aut alienorum appetitor. 16 Si autem ut
Christianus, non erubescat: glorificet autem Deum
in isto nomine. 17 Quoniam tempus est ut incipiat
iudicium a domo Dei. Si autem primum a nobis:
quis finis eorum, qui non credunt Dei Evangelio? 18
Et si iustus vix salvabitur, impius, et peccator ubi
parebunt? 19 Itaque et hi, qui patiuntur secundum
voluntatem Dei, fideli Creatori commendent animas
suas in benefactis.

5 Seniores ergo, qui in vobis sunt, obsecro,
consenior et testis Christi passionum: qui et eius,
quæ in futuro revelanda est, gloriæ communicator:
2 pascite qui in vobis est gregem Dei, providentes
non coacte, sed spontanee secundum Deum: neque
turpis lucri gratia, sed voluntarie: 3 neque ut
dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex
animo. 4 Et cum apparuerit Princeps pastorum,
percipietis immarcescibilem gloriæ coronam. 5
Similiter adolescentes subditi estote senioribus.
Omnes autem invicem humilitatem insinuate, quia
Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam.
6 Humiliamini igitur sub potenti manu Dei, ut
vos exaltet in tempore visitationis: 7 omnem
solicitudinem vestram proiicientes in eum, quoniam
ipsi cura est de vobis. 8 Sobrii estote, et vigilate: quia
adversarius vester diabolus tamquam leo rugiens
circuit, quærens quem devoret: 9 Cui resistite
fortes in fide: scientes eamdem passionem ei, quæ
in mundo est, vestræ fraternitati fieri. 10 Deus
autem omnis gratiæ, qui vocavit nos in æternam
suam gloriam in Christo Iesu, modicum passos ipse
perficiet, confirmabit, solidabitque. (aiōnios g166)
11 Ipsi gloria, et imperium in sæcula sæculorum:
Amen. (aiōn g165) 12 Per Silvanum fidelem fratrem
vobis, ut arbitror, breviter scripsi: obsecrans et
contestans, hanc esse veram gratiam Dei, in qua
statis. 13 Salutat vos Ecclesia, quæ est in Babylone
coelecta, et Marcus filius meus. 14 Salutate invicem
in osculo sancto: Gratia vobis omnibus, qui estis in
Christo Iesu. Amen.

Petri Ii

1 Simon Petrus, servus, et Apostolus Iesu Christi,
iis, qui coæqualem nobiscum sortiti sunt fidem
in iustitia Dei nostri, et Salvatoris Iesu Christi. **2**
Gratia vobis, et pax adimpleatur in cognitione Dei,
et Christi Iesu Domini nostri: **3** quomodo omnia
nobis divinæ virtutis suæ, quæ ad vitam, et pietatem
donata sunt, per cognitionem eius, qui vocavit nos
propria gloria, et virtute, **4** per quem maxima,
et pretiosa nobis promissa donavit: ut per hæc
efficiamini divinæ consortes naturæ: fugientes eius,
quæ in mundo est, concupiscentiæ corruptionem. **5**
Vos autem curam omnem subinferentes, ministrate
in fide vestra virtutem, in virtute autem scientiam,
6 in scientia autem abstinentiam, in abstinentia
autem patientiam, in patientia autem pietatem, **7**
in pietate autem amorem fraternitatis, in amore
autem fraternitatis charitatem. **8** Hæc enim si
vobiscum adsint, et superent, non vacuos, nec
sine fructu vos constituent in Domini nostri Iesu
Christi cognitione. **9** Cui enim non præsto sunt hæc,
cæcus est, et manu tentans, oblivionem accipiens
purgationis veterum suorum delictorum. **10**
Quapropter fratres magis satagite ut per bona opera
certam vestram vocationem, et electionem faciatis:
hæc enim facientes, non peccabitis aliquando. **11**
Sic enim abundanter ministrabitur vobis introitus
in æternum regnum Domini nostri, et Salvatoris
Iesu Christi. **(aiōnios g166)** **12** Propter quod incipiam
vos semper commonere de his: et quidem scientes
et confirmatos vos in præsenti veritate. **13** Iustum
autem arbitror quamdiu sum in hoc tabernaculo,
suscitare vos in commonitione: **14** certus quod velox
est depositio tabernaculi mei secundum quod et
Dominus noster Iesus Christus significavit mihi. **15**
Dabo autem operam et frequenter habere vos post
obitum meum, ut horum memoriam faciatis. **16** Non
enim doctas fabulas secuti notam fecimus vobis
Domini nostri Iesu Christi virtutem, et præsentiam:
sed speculatores facti illius magnitudinis. **17**
Accipiens enim a Deo Patre honorem, et gloriam,
voce delapsa ad eum huiuscemodi a magnifica
gloria: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi
complacui, ipsum audite. **18** Et hanc vocem nos
audivimus de cælo allatam, cum essemus cum
ipso in monte sancto. **19** Et habemus firmiorem
propheticum sermonem: cui benefacitis attendentes
quasi lucernæ lucenti in caliginoso loco donec dies
elucescat, et lucifer oriatur in cordibus vestris: **20**
hoc primum intelligentes quod omnis prophetia
Scripturæ propria interpretatione non fit. **21**
Non enim voluntate humana allata est aliquando
prophetia: sed Spiritu Sancto inspirati, locuti sunt
sancti Dei homines.

2 Fuerunt vero et pseudoprophetæ in populo,
sicut et in vobis erunt magistri mendaces, qui
introducent sectas perditionis, et eum, qui emit
eos, Dominum negant: superducentes sibi celerem
perditionem. **2** Et multi sequentur eorum luxurias,
per quos via veritatis blasphemabitur: **3** et in
avaritia fictis verbis de vobis negotiabuntur: quibus
iudicium iam olim non cessat: et perditio eorum
non dormitat. **4** Si enim Deus angelis peccantibus
non pepercit, sed rudentibus inferni detractos
in Tartarum tradidit cruciandos, in iudicium
reservari. **(Tartaroō g5020)** **5** Et originali mundo non
pepercit, sed octavum Noe iustitiæ præconem
custodivit, diluvium mundo impiorum inducens.
6 Et civitates Sodomorum, et Gomorrhæorum in
cinerem redigens, eversione damnavit: exemplum
eorum, qui impie acturi sunt, ponens: **7** et iustum
Lot oppressum a nefandorum iniuria, ac luxuriosa
conversatione eripuit: **8** aspectu enim, et auditu
iustus erat: habitans apud eos, qui de die in diem
animam iustam iniquis operibus cruciabant. **9** Novit
Dominus pios de tentatione eripere: iniquos vero in
diem iudicii reservare cruciandos. **10** magis autem
eos, qui post carnem in concupiscentia immunditiæ
ambulant, dominationemque contemnunt, audaces,
sibi placentes, sectas non metuunt introducere
blasphemantes: **11** ubi Angeli fortitudine,
et virtute cum sint maiores, non portant
adversum se execrabile iudicium. **12** Hi
vero velut irrationabilia pecora, naturaliter in
captionem, et in perniciem in his quæ ignorant
blasphemantes in corruptione sua peribunt, **13**
percipientes mercedem iniustitiæ, voluptatem
existimantes diei delicias: coinquinationes, et
maculæ deliciis affluentes, in conviviis suis
luxuriantes vobiscum, **14** oculos habentes plenos
adulterii, et incessabilis delicti. Pellicientes animas
instabiles, cor exercitatum avaritia habentes,
maledictionis filii: **15** derelinquentes rectam viam
erraverunt, secuti viam Balaam ex Bosor, qui
mercedem iniquitatis amavit: **16** correptionem
vero habuit suæ vesaniæ: subiugale mutum
animal, hominis voce loquens, prohibuit prophetæ
insipientiam. **17** Hi sunt fontes sine aqua, et nebulæ
turbinibus exagitatæ, quibus caligo tenebrarum
reservatur. **18** Superba enim vanitatis loquentes,
pelliciunt in desideriis carnis luxuriæ eos, qui
paululum effugiunt, qui in errore conversantur: **19**
libertatem illis promittentes, cum ipsi servi sint

corruptionem: a quo enim quis superatus est, huius
et servus est. 20 Si enim refugientes coinquinationes
mundi in cognitione Domini nostri, et Salvatoris
Iesu Christi, his rursus implicati superantur: facta
sunt eis posteriora deteriora prioribus. 21 Melius
enim erat illis non cognoscere viam iustitiæ, quam
post agnitionem, retrorsum converti ab eo, quod
illis traditum est sancto mandato. 22 Contigit enim
eis illud veri proverbii: Canis reversus ad suum
vomitum: et, Sus lota in volutabro luti.

3 Hanc ecce vobis, charissimi, secundam scribo
epistolam, in quibus vestram excito in
commonitione sinceram mentem: 2 ut memores
sitis eorum, quæ prædixi verborum a sanctis
Prophetis, et Apostolorum vestrorum præceptorum
Domini et Salvatoris. 3 Hoc primum scientes, quod
venient in novissimis diebus in deceptione illusores,
iuxta proprias concupiscentias ambulantes, 4
dicentes: Ubi est promissio, aut adventus eius? ex
quo enim patres dormierunt, omnia sic perseverant
ab initio creaturæ. 5 Latet enim eos hoc volentes,
quod cæli erant prius, et terra, de aqua, et per
aquam consistens Dei Verbo: 6 per quæ, ille tunc
mundus aqua inundatus periit. 7 Cæli autem,
qui nunc sunt, et terra eodem Verbo repositi
sunt, igni reservati in diem iudicii, et perditionis
impiorum hominum. 8 Unum vero hoc non lateat
vos, charissimi, quia unus dies apud Dominum
sicut mille anni, et mille anni sicut dies unus. 9
Non tardat Dominus promissionem suam, sicut
quidam existimant: sed patienter agit propter vos,
nolens aliquos perire, sed omnes ad pœnitentiam
reverti. 10 Adveniet autem dies Domini ut fur:
in quo cæli magno impetu transient, elementa
vero calore solventur, terra autem et quæ in ipsa
sunt opera, exurentur. 11 Cum igitur hæc omnia
dissolvenda sunt, quales oportet vos esse in sanctis
conversationibus, et pietatibus, 12 expectantes, et
properantes in adventum diei Domini, per quem
cæli ardentes solventur, et elementa ignis ardore
tabescent? 13 Novos vero cælos, et novam terram
secundum promissa ipsius expectamus, in quibus
iustitia habitat. 14 Propter quod charissimi hæc
expectantes, satagite immaculati, et inviolati ei
inveniri in pace. 15 Et Domini nostri longanimitatem,
salutem arbitremini: sicut et charissimus frater
noster Paulus secundum datam sibi sapientiam
scripsit vobis, 16 sicut et omnibus epistolis, loquens
in eis de his, in quibus sunt quædam difficilia
intellectu, quæ indocti, et instabiles depravant, sicut
et ceteras Scripturas, ad suam ipsorum perditionem.
17 Vos igitur fratres præscientes custodite, ne
insipientium errore traducti excidatis a propria
firmitate. 18 Crescite vero in gratia, et in cognitione
Domini nostri, et Salvatoris Iesu Christi. Ipsi gloria
et nunc, et in diem æternitatis. Amen. (aiōn g165)

Iohannis I

1 Quod fuit ab initio, quod audivimus, quod
vidimus oculis nostris, quod perspeximus, et
manus nostræ contrectaverunt de Verbo Vitæ: **2**
et Vita manifestata est, et vidimus, et testamur,
et annunciamus vobis Vitam æternam, quæ erat
apud Patrem, et apparuit nobis: **(aiōnios g166)** **3** Quod
vidimus et audivimus, annunciamus vobis, ut et vos
societatem habeatis nobiscum, et societas nostra
sit cum Patre, et cum Filio eius Iesu Christo. **4**
Et hæc scribimus vobis ut gaudeatis, et gaudium
vestrum sit plenum. **5** Et hæc est annunciatio, quam
audivimus ab eo, et annunciamus vobis: Quoniam
Deus lux est, et tenebræ in eo non sunt ullæ. **6** Si
dixerimus quoniam societatem habemus cum eo,
et in tenebris ambulamus, mentimur, et veritatem
non facimus. **7** Si autem in luce ambulamus sicut et
ipse est in luce, societatem habemus ad invicem, et
sanguis Iesu Christi, Filii eius, emundat nos ab omni
peccato. **8** Si dixerimus quoniam peccatum non
habemus, ipsi nos seducimus, et veritas in nobis
non est. **9** Si confiteamur peccata nostra: fidelis
est, et iustus, ut remittat nobis peccata nostra, et
emundet nos ab omni iniquitate. **10** Si dixerimus
quoniam non peccavimus: mendacem facimus eum,
et verbum eius non est in nobis.

2 Filioli mei, hæc scribo vobis, ut non peccetis.
Sed et si quis peccaverit, advocatum habemus
apud Patrem, Iesum Christum iustum: **2** et ipse est
propitiatio pro peccatis nostris: non pro nostris
autem tantum, sed etiam pro totius mundi. **3**
Et in hoc scimus quoniam cognovimus eum, si
mandata eius observemus. **4** Qui dicit se nosse
eum, et mandata eius non custodit, mendax est,
et in hoc veritas non est. **5** Qui autem servat
verbum eius, vere in hoc charitas Dei perfecta est:
et in hoc scimus quoniam in ipso sumus. **6** Qui
dicit se in ipso manere, debet, sicut ille ambulavit,
et ipse ambulare. **7** Charissimi, non mandatum
novum scribo vobis, sed mandatum vetus, quod
habuistis ab initio: Mandatum vetus est verbum,
quod audistis. **8** Iterum mandatum novum scribo
vobis, quod verum est et in ipso, et in vobis: quia
tenebræ transierunt, et verum lumen iam lucet.
9 Qui dicit se in luce esse, et fratrem suum odit,
in tenebris est usque adhuc. **10** Qui diligit fratrem
suum, in lumine manet, et scandalum in eo non est.
11 Qui autem odit fratrem suum, in tenebris est, et
in tenebris ambulat, et nescit quo eat: quia tenebræ
obcæcaverunt oculos eius. **12** Scribo vobis, filioli,
quoniam remittuntur vobis peccata propter nomen
eius. **13** Scribo vobis patres, quoniam cognovistis
eum, qui ab initio est. Scribo vobis adolescentes,
quoniam vicistis malignum. **14** Scribo vobis infantes,
quoniam cognovistis Patrem. Scribo vobis iuvenes,
quoniam fortes estis, et Verbum Dei manet in
vobis, et vicistis malignum. **15** Nolite diligere
mundum, neque ea, quæ in mundo sunt. Si quis
diligit mundum, non est charitas Patris in eo: **16**
quoniam omne, quod est in mundo, concupiscentia
carnis est, et concupiscentia oculorum, et superbia
vitæ, quæ non est ex Patre, sed ex mundo est.
17 Et mundus transit, et concupiscentia eius. Qui
autem facit voluntatem Dei, manet in æternum.
(aiōn g165) **18** Filioli, novissima hora est: et sicut
audistis quia Antichristus venit: et nunc antichristi
multi facti sunt; unde scimus, quia novissima hora
est. **19** Ex nobis prodierunt, sed non erant ex nobis.
nam, si fuissent ex nobis, permansissent utique
nobiscum: sed ut manifesti sint quoniam non sunt
omnes ex nobis. **20** Sed vos unctionem habetis
a Sancto, et nostis omnia. **21** Non scripsi vobis
quasi ignorantibus veritatem, sed quasi scientibus
eam: et quoniam omne mendacium ex veritate non
est. **22** Quis est mendax, nisi is, qui negat quoniam
Iesus est Christus? Hic est Antichristus, qui negat
Patrem, et Filium. **23** Omnis, qui negat Filium, nec
Patrem habet. Qui confitetur Filium, et Patrem
habet. **24** Vos quod audistis ab initio, in vobis
permaneat: Si in vobis permanserit quod audistis
ab initio, et vos in Filio, et Patre manebitis. **25** Et
hæc est repromissio, quam ipse pollicitus est nobis,
vitam æternam. **(aiōnios g166)** **26** Hæc scripsi vobis de
his, qui seducant vos. **27** Et vos unctionem, quam
accepistis ab eo, maneat in vobis. Et non necesse
habetis ut aliquis doceat vos: sed sicut unctio eius
docet vos de omnibus, et verum est, et non est
mendacium. Et sicut docuit vos: manete in eo. **28**
Et nunc filioli manete in eo: ut cum apparuerit,
habeamus fiduciam, et non confundamur ab eo in
adventu eius. **29** Si scitis quoniam iustus est, scitote
quoniam et omnis, qui facit iustitiam, ex ipso natus
est.

3 Videte qualem charitatem dedit nobis Pater,
ut filii Dei nominemur et simus. Propter hoc
mundus non novit nos: quia non novit eum. **2**
Charissimi, nunc filii Dei sumus: et nondum apparuit
quid erimus. Scimus quoniam cum apparuerit,
similes ei erimus: quoniam videbimus eum sicuti est.
3 Et omnis, qui habet hanc spem in eo, sanctificat
se, sicut et ille sanctus est. **4** Omnis, qui facit
peccatum, et iniquitatem facit: et peccatum est
iniquitas. **5** Et scitis quia ille apparuit ut peccata

nostra tolleret: et peccatum in eo non est. **6** Omnis,
qui in eo manet, non peccat: et omnis, qui peccat,
non vidit eum, nec cognovit eum. **7** Filioli, nemo
vos seducat. Qui facit iustitiam, iustus est: sicut et
ille iustus est. **8** Qui facit peccatum, ex diabolo est:
quoniam ab initio diabolus peccat. In hoc apparuit
Filius Dei, ut dissolvat opera diaboli. **9** Omnis, qui
natus est ex Deo, peccatum non facit: quoniam
semen ipsius in eo manet, et non potest peccare,
quoniam ex Deo natus est. **10** In hoc manifesti
sunt filii Dei, et filii diaboli. Omnis qui non est
iustus, non est ex Deo, et qui non diligit fratrem
suum: **11** quoniam hæc est annunciatio, quam
audistis ab initio, ut diligatis alterutrum. **12** Non
sicut Cain, qui ex maligno erat, et occidit fratrem
suum. Et propter quid occidit eum? Quoniam opera
eius maligna erant: fratris autem eius, iusta. **13**
Nolite mirari fratres, si odit vos mundus. **14** Nos
scimus quoniam translati sumus de morte ad vitam,
quoniam diligimus fratres. Qui non diligit, manet in
morte: **15** omnis, qui odit fratrem suum, homicida
est. Et scitis quoniam omnis homicida non habet
vitam æternam in semetipso manentem. **(aiōnios
g166)** **16** In hoc cognovimus charitatem Dei, quoniam
ille animam suam pro nobis posuit: et nos debemus
pro fratribus animas ponere. **17** Qui habuerit
substantiam huius mundi, et viderit fratrem suum
necessitatem habere, et clauserit viscera sua ab
eo: quomodo charitas Dei manet in eo? **18** Filioli
mei, non diligamus verbo, neque lingua, sed opere
et veritate. **19** in hoc cognoscimus quoniam ex
veritate sumus: et in conspectu eius suadebimus
corda nostra. **20** Quoniam si reprehenderit nos
cor nostrum: maior est Deus corde nostro, et
novit omnia. **21** Charissimi, si cor nostrum non
reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum: **22**
et quidquid petierimus, accipiemus ab eo: quoniam
mandata eius custodimus, et ea, quæ sunt placita
coram eo, facimus. **23** Et hoc est mandatum eius:
Ut credamus in nomine Filii eius Iesu Christi: et
diligamus alterutrum, sicut dedit mandatum nobis.
24 Et qui servat mandata eius, in illo manet, et ipse
in eo: et in hoc scimus quoniam manet in nobis de
Spiritu, quem dedit nobis.

4 Charissimi, nolite omni spiritui credere, sed
probate spiritus si ex Deo sint: quoniam multi
pseudoprophetæ exierunt in mundum. **2** in
hoc cognoscitur Spiritus Dei: omnis spiritus qui
confitetur Iesum Christum in carne venisse, ex Deo
est: **3** et omnis spiritus, qui solvit Iesum, ex Deo
non est, et hic est Antichristus, de quo audistis
quoniam venit, et nunc iam in mundo est. **4** Vos
ex Deo estis filioli, et vicistis eum, quoniam maior
est qui in vobis est, quam qui in mundo. **5** Ipsi de
mundo sunt: ideo de mundo loquuntur, et mundus
eos audit. **6** Nos ex Deo sumus. Qui novit Deum,
audit nos: qui non est ex Deo, non audit nos: in
hoc cognoscimus Spiritum veritatis, et spiritum
erroris. **7** Charissimi, diligamus nos invicem: quia
charitas ex Deo est. Et omnis, qui diligit, ex Deo
natus est, et cognoscit Deum. **8** Qui non diligit,
non novit Deum: quoniam Deus charitas est. **9**
In hoc apparuit charitas Dei in nobis, quoniam
Filium suum unigenitum misit Deus in mundum, ut
vivamus per eum. **10** In hoc est charitas: non quasi
nos dilexerimus Deum, sed quoniam ipse prior
dilexit nos, et misit Filium suum propitiationem pro
peccatis nostris. **11** Charissimi, si sic Deus dilexit
nos: et nos debemus alterutrum diligere. **12** Deum
nemo vidit umquam. Si diligamus invicem, Deus in
nobis manet, et charitas eius in nobis perfecta est.
13 In hoc cognoscimus quoniam in eo manemus, et
ipse in nobis: quoniam de Spiritu suo dedit nobis.
14 Et vos vidimus, et testificamur quoniam Pater
misit Filium suum Salvatorem mundi. **15** Quisquis
confessus fuerit quoniam Iesus est Filius Dei, Deus
in eo manet, et ipse in Deo. **16** Et nos cognovimus,
et credidimus charitati, quam habet Deus in nobis.
Deus charitas est: et qui manet in charitate, in Deo
manet, et Deus in eo. **17** In hoc perfecta est charitas
Dei nobiscum, ut fiduciam habeamus in die iudicii:
quia sicut ille est, et nos sumus in hoc mundo. **18**
Timor non est in charitate: sed perfecta charitas
foras mittit timorem, quoniam timor pœnam habet.
Qui autem timet, non est perfectus in charitate.
19 Nos ergo diligamus Deum, quoniam Deus prior
dilexit nos. **20** Si quis dixerit quoniam diligo Deum,
et fratrem suum oderit, mendax est. Qui enim
non diligit fratrem suum quem vidit, Deum, quem
non vidit, quomodo potest diligere? **21** Et hoc
mandatum habemus a Deo: ut qui diligit Deum,
diligat et fratrem suum.

5 Omnis, qui credit, quoniam Iesus est Christus,
ex Deo natus est. Et omnis, qui diligit eum qui
genuit, diligit et eum qui natus est ex eo. **2** In hoc
cognoscimus quoniam diligamus natos Dei, cum
Deum diligamus, et mandata eius faciamus. **3** Hæc
est enim charitas Dei, ut mandata eius custodiamus:
et mandata eius gravia non sunt. **4** Quoniam omne,
quod natum est ex Deo, vincit mundum: et hæc est
victoria, quæ vincit mundum, fides nostra. **5** Quis
est, qui vincit mundum, nisi qui credit quoniam
Iesus est filius Dei? **6** Hic est, qui venit per aquam et
sanguinem, Iesus Christus: non in aqua solum, sed

in aqua et sanguine. Et Spiritus est, qui testificatur,
quoniam Christus est veritas. **7** Quoniam Tres
sunt, qui testimonium dant in cælo: Pater, Verbum,
et Spiritus Sanctus: et hi Tres Unum sunt. **8** Et
tres sunt, qui testimonium dant in terra: Spiritus,
et aqua, et sanguis: et hi tres unum sunt. **9** Si
testimonium hominum accipimus, testimonium Dei
maius est: quoniam hoc est testimonium Dei, quod
maius est, quoniam testificatus est de Filio suo. **10**
Qui credit in Filium Dei, habet testimonium Dei
in se. Qui non credit Filio, mendacem facit eum:
quia non credit in testimonium quod testificatus
est Deus de Filio suo. **11** Et hoc est testimonium,
quoniam vitam æternam dedit nobis Deus. Et hæc
vita in Filio eius est. **(aiōnios g166)** **12** Qui habet Filium,
habet vitam: qui non habet Filium, vitam non
habet. **13** Hæc scribo vobis: ut sciatis quoniam vitam
habetis æternam, qui creditis in nomine Filii Dei.
(aiōnios g166) **14** Et hæc est fiducia, quam habemus
ad eum: quia quodcumque petierimus, secundum
voluntatem eius, audit nos. **15** Et scimus quia
audit nos quidquid petierimus: scimus quoniam
habemus petitiones quas postulamus ab eo. **16**
Qui scit fratrem suum peccare peccatum non ad
mortem, petat, et dabitur ei vita peccanti non ad
mortem. Est peccatum ad mortem: non pro illo dico
ut roget quis. **17** Omnis iniquitas, peccatum est: et
est peccatum ad mortem. **18** Scimus quia omnis,
qui natus est ex Deo, non peccat: sed generatio Dei
conservat eum, et malignus non tangit eum. **19**
Scimus quoniam ex Deo sumus: et mundus totus in
maligno positus est. **20** Et scimus quoniam Filius
Dei venit, et dedit nobis sensum ut cognoscamus
verum Deum, et simus in vero Filio eius. Hic est
verus Deus, et vita æterna. **(aiōnios g166)** **21** Filioli,
custodite vos a simulacris. Amen.

Iohannis Ii

1 Senior Electæ dominæ, et natis eius, quos ego
diligo in veritate, et non ego solus, sed et
omnes, qui cognoverunt veritatem, **2** propter
veritatem, quæ permanet in nobis, et nobiscum
erit in æternum. **(aiōn g165)** **3** Sit vobiscum gratia,
misericordia, pax a Deo Patre, et a Christo Iesu
Filio Patris in veritate, et charitate. **4** Gavisus sum
valde, quoniam inveni de filiis tuis ambulantes in
veritate, sicut mandatum accepimus a Patre. **5** Et
nunc rogo te domina, non tamquam mandatum
novum scribens tibi, sed quod habuimus ab initio,
ut diligamus alterutrum. **6** Et hæc est charitas,
ut ambulemus secundum mandata eius. Hoc est
enim mandatum, ut quemadmodum audistis ab
initio, in eo ambuletis: **7** quoniam multi seductores
exierunt in mundum, qui non confitentur Iesum
Christum venisse in carnem: hic est seductor, et
antichristus. **8** Videte vosmetipsos, ne perdatis quæ
operati estis: sed ut mercedem plenam accipiatis. **9**
Omnis, qui recedit, et non permanet in doctrina
Christi, Deum non habet: qui permanet in doctrina,
hic et Patrem et Filium habet. **10** Si quis venit ad
vos, et hanc doctrinam non affert, nolite recipere
eum in domum, nec AVE ei dixeritis. **11** Qui enim
dicit illi AVE, communicat operibus eius malignis.
12 Plura habens vobis scribere, nolui per chartam et
atramentum: spero enim me futurum apud vos, et
os ad os loqui: ut gaudium vestrum plenum sit. **13**
Salutant te filii sororis tuæ Electæ.

Iohannis Iii

1 Senior Gaio charissimo, quem ego diligo in
veritate. 2 Charissime, de omnibus orationem
facio prospere te ingredi, et valere, sicut prospere
agit anima tua. 3 Gavisus sum valde venientibus
fratribus, et testimonium perhibentibus veritati
tuæ, sicut tu in veritate ambulas. 4 Maiorem horum
non habeo gratiam, quam ut audiam filios meos
in veritate ambulare. 5 Charissime, fideliter facis
quidquid operaris in fratres, et hoc in peregrinos,
6 qui testimonium reddiderunt charitati tuæ in
conspectu Ecclesiæ: quos, benefaciens, deduces
digne Deo. 7 Pro nomine enim eius profecti
sunt, nihil accipientes a Gentibus. 8 Nos ergo
debemus suscipere huiusmodi, ut cooperatores
simus veritatis. 9 Scripsissem forsitan Ecclesiæ: sed
is, qui amat primatum genere in eis, Diotrephes, non
recipit nos. 10 propter hoc, si venero, commonebo
eius opera, quæ facit: verbis malignis garriens in
nos: et quasi non ei ista sufficient: neque ipse
suscipit fratres: et eos, qui suscipiunt, prohibet, et
de Ecclesia eiicit. 11 Charissime, noli imitari malum,
sed quod bonum est. Qui benefacit, ex Deo est: qui
malefacit, non vidit Deum. 12 Demetrio testimonium
redditur ab omnibus, et ab ipsa veritate, sed et
nos testimonium perhibemus: et nosti quoniam
testimonium nostrum verum est. 13 Multa habui
tibi scribere: sed nolui per atramentum et calamum
scribere tibi. 14 Spero autem protinus te videre,
et os ad os loquemur. Pax tibi. Salutant te amici.
Saluta amicos nominatim.

Iudæ

1 Iudas Iesu Christi servus, frater autem Iacobi,
his, qui sunt in Deo Patre dilectis, et Christo
Iesu conservatis, et vocatis. **2** Misericordia vobis,
et pax, et charitas adimpleatur. **3** Charissimi,
omnem solicitudinem faciens scribendi vobis de
communi vestra salute, necesse habui scribere
vobis: deprecans supercertari semel traditæ sanctis
fidei. **4** Subintroierunt enim quidam homines
(qui olim præscripti sunt in hoc iudicium) impii,
Dei nostri gratiam transferentes in luxuriam, et
solum Dominatorem, et Dominum nostrum Iesum
Christum negantes. **5** Commonere autem vos volo,
scientes semel omnia, quoniam Iesus populum
de terra Ægypti salvans, secundo eos, qui non
crediderunt, perdidit: **6** Angelos vero, qui non
servaverunt suum principatum, sed dereliquerunt
suum domicilium, in iudicium magni diei, vinculis
æternis sub caligine reservavit. **(aïdios g126)** **7**
Sicut Sodoma, et Gomorrha, et finitimæ civitates
simili modo exfornicatæ, et abeuntes post carnem
alteram, factæ sunt exemplum, ignis æterni pœnam
sustinentes. **(aiōnios g166)** **8** Similiter et hi carnem
quidem maculant, dominationem autem spernunt,
maiestatem autem blasphemant. **9** Cum Michael
Archangelus cum diabolo disputans altercaretur
de Moysi corpore, non est ausus iudicium inferre
blasphemiæ: sed dixit: Imperet tibi Dominus. **10** Hi
autem quæcumque quidem ignorant, blasphemant:
quæcumque autem naturaliter, tamquam muta
animalia, norunt, in his corrumpuntur. **11** Væ illis!
Quia in via Cain abierunt, et errore Balaam mercede
effusi sunt, et in contradictione Core perierunt:
12 Hi sunt in epulis suis maculæ, convivantes sine
timore, semetipsos pascentes, nubes sine aqua,
quæ a ventis circumferentur, arbores autumnales,
infructuosæ, bis mortuæ, eradicatæ, **13** fluctus
feri maris, despumantes suas confusiones, sidera
errantia: quibus procella tenebrarum servata est
in æternum. **(aiōn g165)** **14** Prophetavit autem et
de his septimus ab Adam Enoch, dicens: Ecce
venit Dominus in sanctis millibus suis **15** facere
iudicium contra omnes, et arguere omnes impios de
omnibus operibus impietatis eorum, quibus impie
egerunt, et de omnibus duris, quæ locuti sunt contra
Deum peccatores impii. **16** Hi sunt murmuratores
querulosi, secundum desideria sua ambulantes,
et os eorum loquitur superba, mirantes personas
quæstus causa. **17** Vos autem charissimi memores
estote verborum, quæ prædicta sunt ab Apostolis
Domini nostri Iesu Christi, **18** qui dicebant vobis,
quoniam in novissimo tempore venient illusores,
secundum desideria sua ambulantes in impietatibus.
19 Hi sunt, qui segregant semetipsos, animales,
Spiritum non habentes. **20** Vos autem charissimi
superædificantes vosmetipsos sanctissimæ vestræ
fidei, in Spiritu sancto orantes, **21** vosmetipsos in
dilectione Dei servate, expectantes misericordiam
Domini nostri Iesu Christi in vitam æternam.
(aiōnios g166) **22** Et hos quidem arguite iudicatos: **23**
illos vero salvate, de igne rapientes. Aliis autem
miseremini in timore: odientes et eam, quæ carnalis
est, maculatam tunicam. **24** Ei autem, qui potens
est vos conservare sine peccato, et constituere ante
conspectum gloriæ suæ immaculatos in exultatione
in adventu Domini nostri Iesu Christi. **25** Soli Deo
Salvatori nostro, per Iesum Christum Dominum
nostrum, gloria et magnificentia, imperium et
potestas ante omne sæculum, et nunc, et in omnia
sæcula sæculorum. Amen. **(aiōn g165)**

Apocalypsis

1 Apocalypsis Iesu Christi, quam dedit illi Deus palam facere servis suis, quæ oportet fieri cito: et significavit, mittens per Angelum suum servo suo Ioanni, **2** qui testimonium perhibuit Verbo Dei, et testimonium Iesu Christi, quæcumque vidit. **3** Beatus, qui legit, et audit verba Prophetiæ huius: et servat ea, quæ in ea scripta sunt: tempus enim prope est. **4** Ioannes septem Ecclesiis, quæ sunt in Asia. Gratia vobis, et pax ab eo, qui est, et qui erat, et qui venturus est: et a septem Spiritibus, qui in conspectu throni eius sunt: **5** et a Iesu Christo, qui est testis fidelis, primogenitus mortuorum, et princeps regum terræ, qui dilexit nos, et lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo, **6** et fecit nos regnum, et sacerdotes Deo et Patri suo: ipsi gloria, et imperium in sæcula sæculorum: Amen. **(aiōn g165)** **7** Ecce venit cum nubibus, et videbit eum omnis oculus, et qui eum pupugerunt. Et plangent se super eum omnes tribus terræ: Etiam: Amen. **8** Ego sum α, et ω, principium, et finis, dicit Dominus Deus: qui est, et qui erat, et qui venturus est, omnipotens. **9** Ego Ioannes frater vester, et particeps in tribulatione, et regno et patientia in Christo Iesu: fui in insula, quæ appellatur Patmos propter Verbum Dei, et testimonium Iesu: **10** Fui in Spiritu in Dominica die, et audivi post me vocem magnam tamquam tubæ, **11** dicentis: Quod vides, scribe in libro: et mitte septem Ecclesiis, quæ sunt in Asia, Epheso, et Smyrnæ, et Pergamo, et Thyatiræ, et Sardis, et Philadelphiæ, et Laodiciæ: **12** Et conversus sum ut viderem vocem, quæ loquebatur mecum: Et conversus vidi septem candelabra aurea: **13** et in medio septem candelabrorum aureorum, similem Filio hominis, vestitum podere, et præcinctum ad mamillas zona aurea: **14** caput autem eius, et capilli erant candidi tamquam lana alba, et tamquam nix, et oculi eius tamquam flamma ignis, **15** et pedes eius similes aurichalco, sicut in camino ardenti, et vox illius tamquam vox aquarum multarum: **16** et habebat in dextera sua stellas septem: et de ore eius gladius utraque parte acutus exibat: et facies eius sicut sol lucet in virtute sua. **17** Et cum vidissem eum, cecidi ad pedes eius tamquam mortuus. Et posuit dexteram suam super me, dicens: Noli timere: ego sum primus, et novissimus, **18** et vivus, et fui mortuus, et ecce sum vivens in sæcula sæculorum, et habeo claves mortis, et inferni. **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19** Scribe ergo quæ vidisti, et quæ sunt, et quæ oportet fieri post hæc. **20** Sacramentum septem stellarum, quas vidisti in dextera mea, et septem candelabra aurea: septem stellæ Angeli sunt septem Ecclesiarum: et candelabra septem, septem Ecclesiæ sunt.

2 Et Angelo Ephesi Ecclesiæ scribe: Hæc dicit, qui tenet septem stellas in dextera sua, qui ambulat in medio septem candelabrorum aureorum: **2** Scio opera tua, et laborem, et patientiam tuam, et quia non potes sustinere malos: et tentasti eos, qui se dicunt Apostolos esse, et non sunt: et invenisti eos mendaces: **3** et patientiam habes, et sustinuisti propter nomen meum, et non defecisti. **4** Sed habeo adversum te, quod charitatem tuam primam reliquisti. **5** Memor esto itaque unde excideris: et age pœnitentiam, et prima opera fac. Sin autem, venio tibi, et movebo candelabrum tuum de loco suo, nisi pœnitentiam egeris. **6** Sed hoc habes, quia odisti facta Nicolaitarum, quæ et ego odi. **7** Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis: Vincenti dabo edere de ligno vitæ, quod est in Paradiso Dei mei. **8** Et Angelo Smyrnæ Ecclesiæ scribe: Hæc dicit primus, et novissimus, qui fuit mortuus, et vivit: **9** Scio tribulationem tuam, et paupertatem tuam, sed dives es: et blasphemaris ab his, qui se dicunt Iudæos esse, et non sunt, sed sunt synagoga Satanæ. **10** Nihil horum timeas quæ passurus es. Ecce missurus est diabolus aliquos ex vobis in carcerem ut tentemini: et habebitis tribulationem diebus decem. Esto fidelis usque ad mortem, et dabo tibi coronam vitæ. **11** Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis: Qui vicerit, non lædetur a morte secunda. **12** Et Angelo Pergami Ecclesiæ scribe: Hæc dicit, qui habet rhomphæam utraque parte acutam: **13** Scio ubi habitas, ubi sedes est Satanæ: et tenes nomen meum, et non negasti fidem meam. Et in diebus illis Antipas testis meus fidelis, qui occisus est apud vos, ubi Satanas habitat. **14** Sed habeo adversus te pauca: quia habes illic tenentes doctrinam Balaam, qui docebat Balac mittere scandalum coram filiis Israel, edere, et fornicari: **15** ita habes et tu tenentes doctrinam Nicolaitarum. **16** Similiter pœnitentiam age: si quo minus veniam tibi cito, et pugnabo cum illis in gladio oris mei. **17** Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis: Vincenti dabo manna absconditum, et dabo illi calculum candidum: et in calculo nomen novum scriptum, quod nemo scit, nisi qui accipit. **18** Et Angelo Thyatiræ Ecclesiæ scribe: Hæc dicit Filius Dei, qui habet oculos tamquam flammam ignis, et pedes eius similes aurichalco: **19** Novi opera tua, et fidem, et charitatem tuam, et ministerium, et patientiam tuam, et opera tua novissima plura prioribus. **20** Sed

habeo adversus te pauca: quia permittis mulierem
Iezabel, quæ se dicit propheten, docere, et seducere
servos meos, fornicari, et manducare de idolothytis.
21 Et dedi illi tempus ut pœnitentiam ageret: et
non vult pœnitere a fornicatione sua. 22 Ecce
mittam eam in lectum: et qui mœchantur cum ea,
in tribulatione maxima erunt, nisi pœnitentiam ab
operibus suis egerint. 23 Et filios eius interficiam
in morte, et scient omnes Ecclesiæ, quia ego sum
scrutans renes, et corda: et dabo unicuique vestrum
secundum opera sua. Vobis autem dico, 24 et
ceteris qui Thyatiræ estis: Quicumque non habent
doctrinam hanc, et qui non cognoverunt altitudines
Satanæ, quemadmodum dicunt, non mittam super
vos aliud pondus: 25 tamen id, quod habetis, tenete
donec veniam. 26 Et qui vicerit, et custodierit usque
in finem opera mea, dabo illi potestatem super
gentes, 27 et reget eas in virga ferrea, et tamquam
vas figuli confringentur, 28 sicut et ego accepi a
Patre meo: et dabo illi stellam matutinam. 29 Qui
habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis.

3 Et Angelo Ecclesiæ Sardis scribe: Hæc dicit qui
habet septem Spiritus Dei, et septem stellas: Scio
opera tua, quia nomen habes quod vivas, et mortuus
es. 2 Esto vigilans, et confirma cetera, quæ moritura
erant. Non enim invenio opera tua plena coram Deo
meo. 3 In mente ergo habe qualiter acceperis, et
audieris, et serva, et pœnitentiam age. Si ergo non
vigilaveris, veniam ad te tamquam fur, et nescies
qua hora veniam ad te. 4 Sed habes pauca nomina
in Sardis, qui non inquinaverunt vestimenta sua: et
ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt. 5 Qui
vicerit, sic vestietur vestimentis albis, et non delebo
nomen eius de Libro vitæ, et confitebor nomen
eius coram Patre meo, et coram Angelis eius. 6 Qui
habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis. 7
Et Angelo Philadelphiæ Ecclesiæ scribe: Hæc dicit
Sanctus et Verus, qui habet clavem David: qui
aperit, et nemo claudit: claudit, et nemo aperit: 8
Scio opera tua. Ecce dedi coram te ostium apertum,
quod nemo potest claudere: quia modicam habes
virtutem, et servasti verbum meum, et non negasti
nomen meum. 9 Ecce dabo de synagoga Satanæ, qui
dicunt se Iudæos esse, et non sunt, sed mentiuntur:
Ecce faciam illos ut veniant, et adorent ante pedes
tuos: et scient quia ego dilexi te 10 quoniam servasti
verbum patientiæ meæ, et ego servabo te ab hora
tentationis, quæ ventura est in orbem universum
tentare habitantes in terra. 11 Ecce venio cito: tene
quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam. 12 Qui
vicerit, faciam illum columnam in Templo Dei mei,
et foras non egredietur amplius: et scribam super
eum nomen Dei mei, et nomen civitatis Dei mei
novæ Ierusalem, quæ descendit de cælo a Deo meo,
et nomen meum novum. 13 Qui habet aurem, audiat
quid Spiritus dicat Ecclesiis. 14 Et Angelo Laodiciæ
Ecclesiæ scribe: Hæc dicit Amen, testis fidelis, et
verus, qui est Principium creaturæ Dei. 15 Scio
opera tua: quia neque frigidus es, neque calidus:
utinam frigidus esses, aut calidus: 16 sed quia
tepidus es, et nec frigidus, nec calidus, incipiam te
evomere ex ore meo. 17 Quia dicis: quod dives sum,
et locupletatus, et nullius egeo: et nescis quia tu es
miser, et miserabilis, et pauper, et cæcus, et nudus.
18 Suadeo tibi emere a me aurum ignitum probatum
ut locuples fias, et vestimentis albis induaris, et
non appareat confusio nuditatis tuæ, et collyrio
inunge oculos tuos ut videas. 19 Ego quos amo,
arguo, et castigo. Æmulare ergo, et pœnitentiam
age. 20 Ecce sto ad ostium, et pulso: si quis audierit
vocem meam, et aperuerit mihi ianuam, intrabo
ad illum, et cœnabo cum illo, et ipse mecum. 21
Qui vicerit, dabo ei sedere mecum in throno meo:
sicut et ego vici, et sedi cum patre meo in throno
eius. 22 Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat
Ecclesiis.

4 Post hæc vidi: et ecce ostium apertum in cælo, et
vox prima, quam audivi tamquam tubæ loquentis
mecum, dicens: Ascende huc, et ostendam tibi
quæ oportet fieri post hæc. 2 Et statim fui in
Spiritu: et ecce sedes posita erat in cælo, et supra
sedem sedens. 3 Et qui sedebat similis erat aspectui
lapidis iaspidis, et sardinis: et iris erat in circuitu
sedis similis visioni smaragdinæ. 4 Et in circuitu
sedis sedilia vigintiquattuor: et super thronos
vigintiquattuor seniores sedentes, circumamicti
vestimentis albis, et in capitibus eorum coronæ
aureæ: 5 Et de throno procedebant fulgura, et
voces, et tonitrua: et septem lampades ardentes
ante thronum, qui sunt septem spiritus Dei. 6 Et
in conspectu sedis tamquam mare vitreum simile
crystallo: et in medio sedis, et in circuitu sedis
quattuor animalia plena oculis ante et retro. 7 Et
animal primum simile leoni, et secundum animal
simile vitulo, et tertium animal habens faciem
quasi hominis, et quartum animal simile aquilæ
volanti. 8 Et quattuor animalia, singula eorum
habebant alas senas: et in circuitu, et intus plena
sunt oculis: et requiem non habebant die ac nocte,
dicentia: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus
omnipotens, qui erat, et qui est, et qui venturus est.
9 Et cum darent illa animalia gloriam, et honorem,
et benedictionem sedenti super thronum, viventi
in sæcula sæculorum, (aiōn g165) 10 procidebant

vigintiquattuor seniores ante sedentem in throno,
et adorabant viventem in sæcula sæculorum, et
mittebant coronas suas ante thronum, dicentes:
(aiōn g165) 11 Dignus es Domine Deus noster accipere
gloriam, et honorem, et virtutem: quia tu creasti
omnia, et propter voluntatem tuam erant, et creata
sunt.

5 Et vidi in dextera sedentis supra thronum,
librum scriptum intus et foris, signatum sigillis
septem. 2 Et vidi Angelum fortem, prædicantem
voce magna: Quis est dignus aperire librum, et
solvere signacula eius? 3 Et nemo poterat neque
in cælo, neque in terra, neque subtus terram
aperire librum, neque respicere illum. 4 Et ego
flebam multum, quoniam nemo dignus inventus
est aperire librum, nec videre eum. 5 Et unus
de senioribus dixit mihi: Ne fleveris: ecce vicit
leo de tribu Iuda, radix David, aperire librum, et
solvere septem signacula eius. 6 Et vidi: et ecce in
medio throni et quattuor animalium, et in medio
seniorum, Agnum stantem tamquam occisum,
habentem cornua septem, et oculos septem: qui
sunt septem spiritus Dei, missi in omnem terram. 7
Et venit: et accepit de dextera sedentis in throno
librum. 8 Et cum aperuisset librum, quattuor
animalia, et vigintiquattuor seniores ceciderunt
coram Agno, habentes singuli citharas, et phialas
aureas plenas odoramentorum, quæ sunt orationes
sanctorum: 9 et cantabant canticum novum,
dicentes: Dignus es Domine accipere librum, et
aperire signacula eius: quoniam occisus es, et
redemisti nos Deo in sanguine tuo ex omni tribu, et
lingua, et populo, et natione: 10 et fecisti nos Deo
nostro regnum, et sacerdotes: et regnabimus super
terram. 11 Et vidi, et audivi vocem Angelorum
multorum in circuitu throni, et animalium, et
seniorum: et erat numerus eorum millia millium,
12 dicentium voce magna: Dignus est Agnus, qui
occisus est, accipere virtutem, et divinitatem, et
sapientiam, et fortitudinem, et honorem, et gloriam,
et benedictionem. 13 Et omnem creaturam, quæ
in cælo est, et super terram, et sub terra, et quæ
sunt in mari, et quæ in eo: omnes audivi dicentes:
Sedenti in throno, et Agno: benedictio, et honor,
et gloria, et potestas in sæcula sæculorum. (aiōn
g165) 14 Et quattuor animalia dicebant: Amen. Et
vigintiquattuor seniores ceciderunt in facies suas:
et adoraverunt viventem in sæcula sæculorum.

6 Et vidi quod aperuisset Agnus unum de septem
sigillis, et audivi unum de quattuor animalibus,
dicens, tamquam vocem tonitrui: Veni, et vide. 2
Et vidi: et ecce equus albus, et qui sedebat super
illum habebat arcum, et data est ei corona, et exivit
vincens ut vinceret. 3 Et cum aperuisset sigillum
secundum, audivi secundum animal, dicens: Veni,
et vide. 4 Et exivit alius equus rufus: et qui sedebat
super illum, datum est ei ut sumeret pacem de
terra, et ut invicem se interficiant, et datus est
ei gladius magnus. 5 Et cum aperuisset sigillum
tertium, audivi tertium animal, dicens: Veni, et
vide. Et ecce equus niger: et qui sedebat super
illum, habebat stateram in manu sua. 6 Et audivi
tamquam vocem in medio quattuor animalium
dicentium: Bilibris tritici denario, et tres bilibres
hordei denario, et vinum, et oleum ne læseris. 7
Et cum aperuisset sigillum quartum, audivi vocem
quarti animalis dicentis: Veni, et vide. 8 Et ecce
equus pallidus: et qui sedebat super eum, nomen
illi Mors, et infernus sequebatur eum, et data est illi
potestas super quattuor partes terræ, interficere
gladio, fame, et morte, et bestiis terræ. (Hadēs
g86) 9 Et cum aperuisset sigillum quintum: vidi
subtus altare animas interfectorum propter verbum
Dei, et propter testimonium, quod habebant, 10
et clamabant voce magna, dicentes: Usquequo
Domine, (sanctus, et verus) non iudicas, et non
vindicas sanguinem nostrum de iis, qui habitant
in terra? 11 Et datæ sunt illis singulæ stolæ albæ:
et dictum est illis ut requiescerent adhuc tempus
modicum donec compleantur conservi eorum, et
fratres eorum, qui interficiendi sunt sicut et illi.
12 Et vidi cum aperuisset sigillum sextum: et ecce
terræmotus magnus factus est, et sol factus est
niger tamquam saccus cilicinus: et luna tota facta
est sicut sanguis: 13 et stellæ de cælo ceciderunt
super terram, sicut ficus emittit grossos suos cum a
vento magno movetur. 14 Et cælum recessit sicut
liber involutus: et omnis mons, et insulæ de locis
suis motæ sunt: 15 et reges terræ, et principes,
et tribuni, et divites, et fortes, et omnis servus,
et liber absconderunt se in speluncis, et in petris
montium: 16 et dicunt montibus, et petris: Cadite
super nos, et abscondite nos a facie sedentis super
thronum, et ab ira Agni: 17 quoniam venit dies
magnus iræ ipsorum: et quis poterit stare?

7 Post hæc vidi quattuor Angelos stantes super
quattuor angulos terræ, tenentes quattuor
ventos terræ ne flarent super terram, neque super
mare, neque in ullam arborem. 2 Et vidi alterum
Angelum ascendentem ab ortu solis, habentem
signum Dei vivi: et clamavit voce magna quattuor
Angelis, quibus datum est nocere terræ, et mari,
3 dicens: Nolite nocere terræ, et mari, neque
arboribus, quoadusque signemus servos Dei nostri in

frontibus eorum. 4 Et audivi numerum signatorum,
centum quadraginta quattuor millia signati, ex omni
tribu filiorum Israel. 5 Ex tribu Iuda duodecim millia
signati: Ex tribu Ruben duodecim millia signati:
Ex tribu Gad duodecim millia signati: 6 Ex tribu
Aser duodecim millia signati: Ex tribu Nephthali
duodecim millia signati: Ex tribu Manasse duodecim
millia signati: 7 Ex tribu Simeon duodecim millia
signati: Ex tribu Levi duodecim millia signati:
Ex tribu Issachar duodecim millia signati: 8 Ex
tribu Zabulon duodecim millia signati: Ex tribu
Ioseph duodecim millia signati: Ex tribu Beniamin
duodecim millia signati. 9 Post hæc vidi turbam
magnam, quam dinumerare nemo poterat ex
omnibus gentibus, et tribubus, et populis, et linguis:
stantes ante thronum, et in conspectu Agni, amicti
stolis albis, et palmæ in manibus eorum: 10 et
clamabant voce magna, dicentes: Salus Deo nostro,
qui sedet super thronum, et Agno. 11 Et omnes
Angeli stabant in circuitu throni, et seniorum, et
quattuor animalium: et ceciderunt in conspectu
throni in facies suas, et adoraverunt Deum, 12
dicentes: Amen. Benedictio, et claritas, et sapientia,
et gratiarum actio, honor, et virtus, et fortitudo
Deo nostro in sæcula sæculorum, Amen. (aiōn g165)
13 Et respondit unus de senioribus, et dixit mihi:
Hi, qui amicti sunt stolis albis, qui sunt? et unde
venerunt? 14 Et dixi illi: Domine mi, tu scis. Et
dixit mihi: Hi sunt, qui venerunt de tribulatione
magna, et laverunt stolas suas, et dealbaverunt eas
in sanguine Agni. 15 Ideo sunt ante thronum Dei, et
serviunt ei die ac nocte in templo eius: et qui sedet
in throno, habitabit super illos: 16 non esurient,
neque sitient amplius, nec cadet super illos sol,
neque ullus æstus: 17 quoniam Agnus, qui in medio
throni est, reget illos, et deducet eos ad vitæ fontes
aquarum, et absterget Deus omnem lacrymam ab
oculis eorum.

8 Et cum aperuisset sigillum septimum, factum
est silentium in cælo, quasi media hora. 2 Et
vidi septem Angelos stantes in conspectu Dei: et
datæ sunt illis septem tubæ. 3 Et alius Angelus
venit, et stetit ante altare habens thuribulum
aureum: et data sunt illi incensa multa, ut daret
de orationibus sanctorum omnium super altare
aureum, quod est ante thronum Dei. 4 Et ascendit
fumus incensorum de orationibus sanctorum de
manu Angeli coram Deo. 5 Et accepit Angelus
thuribulum aureum, et implevit illud de igne altaris,
et misit in terram, et facta sunt tonitrua, et voces, et
fulgura, et terræmotus magnus. 6 Et septem Angeli,
qui habebant septem tubas, præparaverunt se ut
tuba canerent. 7 Et primus Angelus tuba cecinit,
et facta est grando, et ignis, mista in sanguine, et
missum est in terram, et tertia pars terræ combusta
est, et tertia pars arborum concremata est, et
omne fœnum viride combustum est. 8 Et secundus
Angelus tuba cecinit: et tamquam mons magnus
igne ardens missus est in mare, et facta est tertia
pars maris sanguis, 9 et mortua est tertia pars
creaturæ eorum, quæ habebant animas in mari, et
tertia pars navium interiit. 10 Et tertius Angelus
tuba cecinit: et cecidit de cælo stella magna, ardens
tamquam facula, et cecidit in tertiam partem
fluminum, et in fontes aquarum: 11 et nomen stellæ
dicitur Absinthium; et facta est tertia pars aquarum
in absinthium: et multi hominum mortui sunt de
aquis, quia amaræ factæ sunt. 12 Et quartus Angelus
tuba cecinit: et percussa est tertia pars solis, et
tertia pars lunæ, et tertia pars stellarum, ita ut
obscuraretur tertia pars eorum, et diei non luceret
pars tertia, et noctis similiter. 13 Et vidi, et audivi
vocem unius aquilæ volantis per medium cæli,
dicentis voce magna: Væ, væ, væ habitantibus in
terra de ceteris vocibus trium Angelorum, qui erant
tuba canituri.

9 Et quintus Angelus tuba cecinit: et vidi stellam
de cælo cecidisse in terram, et data est ei clavis
putei abyssi. (Abyssos g12) 2 Et aperuit puteum
abyssi: et ascendit fumus putei, sicut fumus fornacis
magnæ: et obscuratus est sol, et aer de fumo putei:
(Abyssos g12) 3 Et de fumo putei exierunt locustæ
in terram, et data est illis potestas, sicut habent
potestatem scorpiones terræ: 4 et præceptum est
illis ne læderent fœnum terræ, neque omne viride,
neque omnem arborem: nisi tantum homines, qui
non habent signum Dei in frontibus suis. 5 Et
datum est illis ne occiderent eos: sed ut cruciarent
mensibus quinque: et cruciatus eorum, ut cruciatus
scorpii cum percutit hominem. 6 Et in diebus
illis quærent homines mortem, et non invenient
eam: et desiderabunt mori, et fugiet mors ab
eis. 7 Et similitudines locustarum, similes equis
paratis in prælium: et super capita earum tamquam
coronæ similes auro: et facies earum tamquam
facies hominum. 8 Et habebant capillos sicut
capillos mulierum: et dentes earum, sicut dentes
leonum erant: 9 et habebant loricas sicut loricas
ferreas, et vox alarum earum sicut vox curruum
equorum multorum currentium in bellum: 10 et
habebant caudas similes scorpionum, et aculei
erant in caudis earum: et potestas earum nocere
hominibus mensibus quinque: 11 et habebant super
se regem Angelum abyssi, cui nomen Hebraice

Abaddon, Græce autem Apollyon, Latine habens
nomen Exterminans. (Abyssos g12) 12 Væ unum abiit,
et ecce veniunt adhuc duo væ post hæc. 13 Et sextus
Angelus tuba cecinit: et audivi vocem unam ex
quattuor cornibus altaris aurei, quod est ante oculos
Dei, 14 dicentem sexto Angelo, qui habebat tubam:
Solve quattuor Angelos, qui alligati sunt in flumine
magno Euphrate. 15 Et soluti sunt quattuor Angeli,
qui parati erant in horam, et diem, et mensem, et
annum: ut occiderent tertiam partem hominum. 16
Et numerus equestris exercitus vicies millies dena
millia. Et audivi numerum eorum. 17 Et ita vidi equos
in visione: et qui sedebant super eos, habebant
loricas igneas, et hyacinthinas, et sulphureas, et
capita equorum erant tamquam capita leonum: et
de ore eorum procedit ignis, et fumus, et sulphur.
18 Et ab his tribus plagis occisa est tertia pars
hominum de igne, et de fumo, et sulphure, quæ
procedebant de ore ipsorum. 19 Potestas enim
equorum in ore eorum est, et in caudis eorum. Nam
caudæ eorum similes serpentibus, habentes capita:
et in his nocent. 20 Et ceteri homines, qui non sunt
occisi in his plagis, neque pœnitentiam egerunt
de operibus manuum suarum, ut non adorarent
dæmonia, et simulacra aurea, et argentea, et ærea,
et lapidea, et lignea, quæ neque videre possunt,
neque audire, neque ambulare, 21 et non egerunt
pœnitentiam ab homicidiis suis, neque a veneficiis
suis, neque a fornicatione sua, neque a furtis suis.

10 Et vidi alium Angelum fortem descendentem
de cælo amictum nube, et iris in capite eius,
et facies eius erat ut sol, et pedes eius tamquam
columnæ ignis: 2 et habebat in manu sua libellum
apertum: et posuit pedem suum dextrum super
mare, sinistrum autem super terram: 3 et clamavit
voce magna, quemadmodum cum leo rugit. Et
cum clamasset, locuta sunt septem tonitrua voces
suas. 4 Et cum locuta fuissent septem tonitrua
voces suas, ego scripturus eram: et audivi vocem de
cælo dicentem mihi: Signa quæ locuta sunt septem
tonitrua: et noli ea scribere. 5 Et Angelus, quem
vidi stantem super mare, et super terram, levavit
manum suam ad cælum: 6 et iuravit per viventem
in sæcula sæculorum, qui creavit cælum, et ea quæ
in eo sunt: et terram, et ea quæ in ea sunt: et
mare, et ea quæ in eo sunt: Quia tempus non erit
amplius: (aiōn g165) 7 sed in diebus vocis septimi
Angeli, cum cœperit tuba canere, consummabitur
mysterium Dei, sicut evangelizavit per servos suos
Prophetas. 8 Et audivi vocem de cælo iterum
loquentem mecum, et dicentem: Vade, et accipe
librum apertum de manu Angeli stantis super mare,
et super terram. 9 Et abii ad Angelum, dicens ei, ut
daret mihi librum. Et dixit mihi: Accipe librum, et
devora illum: et faciet amaricari ventrem tuum, sed
in ore tuo erit dulce tamquam mel. 10 Et accepi
librum de manu Angeli, et devoravi illum: et erat in
ore meo tamquam mel dulce: et cum devorassem
eum, amaricatus est venter meus: 11 et dixit mihi:
Oportet te iterum prophetare gentibus, et populis,
et linguis, et regibus multis.

11 Et datus est mihi calamus similis virgæ, et
dictum est mihi: Surge, et metire templum Dei,
et altare, et adorantes in eo. 2 Atrium autem, quod
est foris templum, eiice foras, et ne metiaris illud:
quoniam datum est Gentibus, et civitatem sanctam
calcabunt mensibus quadraginta duobus: 3 et dabo
duobus testibus meis, et prophetabunt diebus mille
ducentis sexaginta, amicti saccis. 4 Hi sunt duæ
olivæ, et duo candelabra in conspectu domini terræ
stantes. 5 Et si quis voluerit eos nocere, ignis
exiet de ore eorum, et devorabit inimicos eorum:
et si quis voluerit eos lædere, sic oportet eum
occidi. 6 Hi habent potestatem claudendi cælum,
ne pluat diebus prophetiæ ipsorum: et potestatem
habent super aquas convertendi eas in sanguinem,
et percutere terram omni plaga quotiescumque
voluerint. 7 Et cum finierint testimonium suum,
bestia, quæ ascendit de abysso, faciet adversum eos
bellum, et vincet illos, et occidet eos. (Abyssos g12) 8 Et
corpora eorum iacebunt in plateis civitatis magnæ,
quæ vocatur spiritualiter Sodoma, et Ægyptus, ubi
et Dominus eorum crucifixus est. 9 Et videbunt de
tribubus, et populis, et linguis, et gentibus corpora
eorum per tres dies, et dimidium: et corpora eorum
non sinent poni in monumentis. 10 Et inhabitantes
terram gaudebunt super illos, et iucundabuntur: et
munera mittent invicem, quoniam hi duo prophetæ
cruciaverunt eos, qui habitabant super terram. 11
Et post dies tres, et dimidium, spiritus vitæ a Deo
intravit in eos. Et steterunt super pedes suos, et
timor magnus cecidit super eos, qui viderunt eos.
12 Et audierunt vocem magnam de cælo, dicentem
eis: Ascendite huc. Et ascenderunt in cælum in
nube: et viderunt illos inimici eorum. 13 Et in illa
hora factus est terræmotus magnus, et decima pars
civitatis cecidit: et occisa sunt in terræmotu nomina
hominum septem millia: et reliqui in timorem
sunt missi, et dederunt gloriam Deo cæli. 14 Væ
secundum abiit: et ecce væ tertium veniet cito. 15
Et septimus Angelus tuba cecinit: et factæ sunt
voces magnæ in cælo dicentes: Factum est regnum
huius mundi, Domini nostri et Christi eius, et
regnabit in sæcula sæculorum: Amen. (aiōn g165) 16

Et viginti quattuor seniores, qui in conspectu Dei
sedent in sedibus suis, ceciderunt in facies suas,
et adoraverunt Deum, dicentes: 17 Gratias agimus
tibi Domine Deus omnipotens, qui es, et qui eras,
et qui venturus es: quia accepisti virtutem tuam
magnam, et regnasti. 18 Et iratæ sunt Gentes, et
advenit ira tua, et tempus mortuorum iudicari, et
reddere mercedem servis tuis Prophetis, et sanctis,
et timentibus nomen tuum pusillis, et magnis, et
exterminandi eos, qui corruperunt terram. 19 Et
apertum est templum Dei in cælo: et visa est arca
testamenti eius in templo eius, et facta sunt fulgura,
et voces, et tonitrua, et terræmotus, et grando
magna.

12 Et signum magnum apparuit in cælo: Mulier
amicta sole, et luna sub pedibus eius, et in
capite eius corona stellarum duodecim: 2 et in
utero habens, clamabat parturiens, et cruciabatur
ut pariat. 3 Et visum est aliud signum in cælo: et
ecce draco magnus rufus habens capita septem,
et cornua decem: et in capitibus eius diademata
septem, 4 et cauda eius trahebat tertiam partem
stellarum cæli, et misit eas in terram, et draco
stetit ante mulierem, quæ erat paritura: ut cum
peperisset, filium eius devoraret. 5 Et peperit filium
masculum, qui recturus erat omnes gentes in virga
ferrea: et raptus est filius eius ad Deum, et ad
thronum eius, 6 et mulier fugit in solitudinem
ubi habebat locum paratum a Deo, ut ibi pascant
eam diebus mille ducentis sexaginta. 7 Et factum
est prælium magnum in cælo: Michael et Angeli
eius præliabantur cum dracone, et draco pugnabat,
et Angeli eius: 8 et non valuerunt, neque locus
inventus est eorum amplius in cælo. 9 Et proiectus
est draco ille magnus, serpens antiquus, qui vocatur
diabolus, et Satanas, qui seducit universum orbem:
et proiectus est in terram, et Angeli eius cum
illo missi sunt. 10 Et audivi vocem magnam in
cælo dicentem: Nunc facta est salus, et virtus,
et regnum Dei nostri, et potestas Christi eius:
quia proiectus est accusator fratrum nostrorum,
qui accusabat illos ante conspectum Dei nostri
die ac nocte. 11 Et ipsi vicerunt eum propter
sanguinem Agni, et propter verbum testimonii sui,
et non dilexerunt animas suas usque ad mortem.
12 Propterea lætamini cæli, et qui habitatis in eis.
Væ terræ, et mari, quia descendit diabolus ad
vos, habens iram magnam, sciens quod modicum
tempus habet. 13 Et postquam vidit draco quod
proiectus esset in terram, persecutus est mulierem,
quæ peperit masculum: 14 et datæ sunt mulieri
alæ duæ aquilæ magnæ ut volaret in desertum in
locum suum, ubi alitur per tempus et tempora,
et dimidium temporis a facie serpentis. 15 Et
misit serpens ex ore suo post mulierem, aquam
tamquam flumen, ut eam faceret trahi a flumine.
16 Et adiuvit terra mulierem, et aperuit terra os
suum, et absorbuit flumen, quod misit draco de ore
suo. 17 Et iratus est draco in mulierem: et abiit
facere prælium cum reliquis de semine eius, qui
custodiunt mandata Dei, et habent testimonium
Iesu Christi.

13 Et stetit supra arenam maris. Et vidi de
mari bestiam ascendentem, habentem capita
septem, et cornua decem, et super cornua eius
decem diademata, et super capita eius nomina
blasphemiæ. 2 Et bestia, quam vidi, similis erat
pardo, et pedes eius sicut pedes ursi, et os eius
sicut os leonis. Et dedit illi draco virtutem suam, et
potestatem magnam. 3 Et vidi unum de capitibus
suis quasi occisum in mortem: et plaga mortis
eius curata est. Et admirata est universa terra
post bestiam. 4 Et adoraverunt draconem, qui
dedit potestatem bestiæ: et adoraverunt bestiam,
dicentes: Quis similis bestiæ? et quis poterit pugnare
cum ea? 5 Et datum est ei os loquens magna,
et blasphemias: et data est ei potestas facere
menses quadraginta duos. 6 Et aperuit os suum in
blasphemias ad Deum, blasphemare nomen eius, et
tabernaculum eius, et eos, qui in cælo habitant. 7 Et
est datum illi bellum facere cum sanctis, et vincere
eos. Et data est illi potestas in omnem tribum, et
populum, et linguam, et gentem, 8 et adoraverunt
eam omnes, qui inhabitant terram: quorum non
sunt scripta nomina in Libro vitæ Agni, qui occisus
est ab origine mundi. 9 Si quis habet aurem, audiat.
10 Qui in captivitatem duxerit, in captivitatem
vadet: qui in gladio occiderit, oportet eum gladio
occidi. Hic est patientia, et fides Sanctorum. 11 Et
vidi aliam bestiam ascendentem de terra, et habebat
cornua duo similia Agni, et loquebatur sicut draco.
12 Et potestatem prioris bestiæ omnem faciebat
in conspectu eius: et fecit terram, et habitantes
in ea, adorare bestiam primam, cuius curata est
plaga mortis. 13 Et fecit signa magna, ut etiam
ignem faceret de cælo descendere in terram in
conspectu hominum. 14 Et seduxit habitantes in
terra propter signa, quæ data sunt illi facere in
conspectu bestiæ, dicens habitantibus in terra,
ut faciant imaginem bestiæ, quæ habet plagam
gladii, et vixit. 15 Et datum est illi ut daret spiritum
imagini bestiæ, et ut loquatur imago bestiæ: et
faciat ut quicumque non adoraverint imaginem
bestiæ, occidantur. 16 Et faciet omnes pusillos,

et magnos, et divites, et pauperes, et liberos, et
servos habere characterem in dextera manu sua,
aut in frontibus suis. 17 et nequis possit emere, aut
vendere, nisi qui habet characterem, aut nomen
bestiæ, aut numerum nominis eius. 18 Hic sapientia
est. Qui habet intellectum, computet numerum
bestiæ. Numerus enim hominis est: et numerus eius
sexcenti sexaginta sex.

14 Et vidi: et ecce Agnus stabat supra montem
Sion, et cum eo centum quadraginta quattuor
millia, habentes nomen eius, et nomen Patris eius
scriptum in frontibus suis. 2 Et audivi vocem de cælo,
tamquam vocem aquarum multarum, et tamquam
vocem tonitrui magni: et vocem, quam audivi, sicut
citharœdorum citharizantium in citharis suis. 3 Et
cantabant quasi canticum novum ante sedem, et
ante quattuor animalia, et seniores: et nemo poterat
dicere canticum, nisi illa centum quadraginta
quattuor millia, qui empti sunt de terra. 4 Hi sunt,
qui cum mulieribus non sunt coinquinati: Virgines
enim sunt. Hi sequuntur Agnum quocumque ierit.
Hi empti sunt ex hominibus primitiæ Deo, et Agno,
5 et in ore eorum non est inventum mendacium:
sine macula enim sunt ante thronum Dei. 6 Et
vidi alterum Angelum volantem per medium cæli,
habentem Evangelium æternum, ut evangelizaret
sedentibus super terram, et super omnem gentem,
et tribum, et linguam, et populum: (aiōnios g166) 7
dicens magna voce: Timete Dominum, et date illi
honorem, quia venit hora iudicii eius: et adorate
eum, qui fecit cælum, et terram, mare, et fontes
aquarum. 8 Et alius Angelus secutus est dicens:
Cecidit, cecidit Babylon illa magna: quæ a vino
iræ fornicationis suæ potavit omnes gentes. 9 Et
tertius Angelus secutus est illos, dicens voce magna:
Si quis adoraverit bestiam, et imaginem eius, et
acceperit characterem in fronte sua, aut in manu
sua: 10 et hic bibet de vino iræ Dei, quod mistum
est mero in calice iræ ipsius, et cruciabitur igne, et
sulphure in conspectu Angelorum sanctorum, et
ante conspectum Agni: 11 et fumus tormentorum
eorum ascendet in sæcula sæculorum: nec habent
requiem die ac nocte, qui adoraverunt bestiam, et
imaginem eius, et si quis acceperit characterem
nominis eius. (aiōn g165) 12 Hic patientia Sanctorum
est, qui custodiunt mandata Dei, et fidem Iesu. 13 Et
audivi vocem de cælo, dicentem mihi: Scribe: Beati
mortui, qui in Domino moriuntur. Amodo iam dicit
Spiritus, ut requiescant a laboribus suis: opera enim
illorum sequuntur illos. 14 Et vidi, et ecce nubem
candidam: et super nubem sedentem similem filio
hominis, habentem in capite suo coronam auream,
et in manu sua falcem acutam. 15 Et alius Angelus
exivit de templo, clamans voce magna ad sedentem
super nubem: Mitte falcem tuam, et mete, quia
venit hora ut metatur, quoniam aruit messis terræ.
16 Et misit qui sedebat super nubem, falcem suam
in terram, et demessa est terra. 17 Et alius Angelus
exivit de templo, quod est in cælo, habens et ipse
falcem acutam. 18 Et alius Angelus exivit de altari,
qui habebat potestatem supra ignem: et clamavit
voce magna ad eum, qui habebat falcem acutam,
dicens: Mitte falcem tuam acutam, et vindemia
botros vineæ terræ: quoniam maturæ sunt uvæ
eius. 19 Et misit Angelus falcem suam acutam in
terram, et vindemiavit vineam terræ, et misit in
lacum iræ Dei magnum: 20 et calcatus est lacus
extra civitatem, et exivit sanguis de lacu usque ad
frenos equorum per stadia mille sexcenta.

15 Et vidi aliud signum in cælo magnum, et
mirabile, Angelos septem, habentes plagas
septem novissimas: Quoniam in illis consummata
est ira Dei. 2 Et vidi tamquam mare vitreum
mistum igne, et eos, qui vicerunt bestiam, et
imaginem eius, et numerum nominis eius, stantes
super mare vitreum, habentes citharas Dei: 3 et
cantantes canticum Moysi servi Dei, et canticum
Agni, dicentes: Magna, et mirabilia sunt opera tua
Domine Deus omnipotens: iustæ et veræ sunt viæ
tuæ, Rex sæculorum. 4 Quis non timebit te Domine,
et magnificabit nomen tuum? quia solus pius es:
quoniam omnes gentes venient, et adorabunt in
conspectu tuo, quoniam iudicia tua manifesta sunt.
5 Et post hæc vidi, et ecce apertum est templum
tabernaculi testimonii in cælo: 6 et exierunt septem
Angeli habentes septem plagas de templo, vestiti
lino mundo, et candido, et præcincti circa pectora
zonis aureis. 7 Et unum de quattuor animalibus
dedit septem Angelis septem phialas aureas, plenas
iracundiæ Dei viventis in sæcula sæculorum. (aiōn
g165) 8 Et impletum est templum fumo a maiestate
Dei, et de virtute eius: et nemo poterat introire in
templum, donec consummarentur septem plagæ
septem Angelorum.

16 Et audivi vocem magnam de templo, dicentem
septem Angelis: Ite, et effundite septem
phialas iræ Dei in terram. 2 Et abiit primus
Angelus, et effudit phialam suam in terram, et
factum est vulnus sævum, et pessimum in homines,
qui habebant characterem bestiæ: et in eos, qui
adoraverunt imaginem eius. 3 Et secundus Angelus
effudit phialam suam in mare, et factus est sanguis
tamquam mortui: et omnis anima vivens mortua est
in mari. 4 Et tertius Angelus effudit phialam suam

super flumina, et super fontes aquarum, et factus
est sanguis. 5 Et audivi Angelum aquarum dicentem:
Iustus es Domine qui es, et qui eras; Sanctus, qui
hæc iudicasti: 6 quia sanguinem Sanctorum, et
Prophetarum effuderunt, et sanguinem eis dedisti
bibere: digni enim sunt. 7 Et audivi alterum ab
altari dicentem: Etiam Domine Deus omnipotens
vera, et iusta iudicia tua. 8 Et quartus Angelus
effudit phialam suam in solem, et datum est illi
æstu affligere homines, et igni: 9 et æstuaverunt
homines æstu magno, et blasphemaverunt nomen
Dei habentis potestatem super has plagas, neque
egerunt pœnitentiam ut darent illi gloriam. 10 Et
quintus Angelus effudit phialam suam super sedem
bestiæ: et factum est regnum eius tenebrosum,
et commanducaverunt linguas suas præ dolore:
11 et blasphemaverunt Deum cæli præ doloribus,
et vulneribus suis, et non egerunt pœnitentiam
ex operibus suis. 12 Et sextus Angelus effudit
phialam suam in flumen illud magnum Euphraten:
et siccavit aquam eius, ut præpararetur via regibus
ab ortu solis. 13 Et vidi de ore draconis, et de ore
bestiæ, et de ore pseudoprophetæ exire spiritus
tres immundos in modum ranarum. 14 Sunt enim
spiritus dæmoniorum facientes signa, et procedunt
ad reges totius terræ congregare illos in prælium
ad diem magnum omnipotentis Dei. 15 Ecce venio
sicut fur. Beatus qui vigilat, et custodit vestimenta
sua, ne nudus ambulet, et videant turpitudinem
eius. 16 Et congregabit illos in locum, qui vocatur
Hebraice Armageddon. 17 Et septimus Angelus
effudit phialam suam in aerem, et exivit vox magna
de templo a throno, dicens: Factum est. 18 Et facta
sunt fulgura, et voces, et tonitrua, et terræmotus
factus est magnus, qualis numquam fuit ex quo
homines fuerunt super terram: talis terræmotus, sic
magnus. 19 Et facta est civitas magna in tres partes:
et civitates Gentium ceciderunt. Et Babylon magna
venit in memoriam ante Deum, dare illi calicem
vini indignationis iræ eius. 20 Et omnis insula fugit,
et montes non sunt inventi. 21 Et grando magna
sicut talentum descendit de cælo in homines: et
blasphemaverunt Deum homines propter plagam
grandinis: quoniam magna facta est vehementer.

17 Et venit unus de septem Angelis, qui habebant
septem phialas, et locutus est mecum, dicens:
Veni ostendam tibi damnationem meretricis magnæ,
quæ sedet super aquas multas, 2 cum qua
fornicati sunt reges terræ, et inebriati sunt qui
inhabitant terram de vino prostitutionis eius. 3
Et abstulit me in spiritu in desertum. Et vidi
mulierem sedentem super bestiam coccineam,
plenam nominibus blasphemiæ, habentem capita
septem, et cornua decem. 4 Et mulier erat
circumdata purpura, et coccino, et inaurata auro,
et lapide pretioso, et margaritis, habens poculum
aureum in manu sua, plenum abominatione, et
immunditia fornicationis eius: 5 Et in fronte eius
nomen scriptum: Mysterium: Babylon magna, mater
fornicationum, et abominationum terræ. 6 Et
vidi mulierem ebriam de sanguine sanctorum,
et de sanguine martyrum Iesu. Et miratus sum
cum vidissem illam admiratione magna. 7 Et
dixit mihi Angelus: Quare miraris? Ego dicam tibi
sacramentum mulieris, et bestiæ, quæ portat eam,
quæ habet capita septem, et cornua decem. 8
Bestia, quam vidisti, fuit, et non est, et ascensura
est de abysso, et in interitum ibit: et mirabuntur
inhabitantes terram (quorum non sunt scripta
nomina in Libro vitæ a constitutione mundi)
videntes bestiam, quæ erat, et non est. (Abyssos
g12) 9 Et hic est sensus, qui habet sapientiam.
Septem capita: septem montes sunt, super quos
mulier sedet, et reges septem sunt. 10 Quinque
ceciderunt, unus est, et alius nondum venit: et cum
venerit, oportet illum breve tempus manere. 11 Et
bestia, quæ erat, et non est: et ipsa octava est: et
de septem est, et in interitum vadit. 12 Et decem
cornua, quæ vidisti, decem reges sunt: qui regnum
nondum acceperunt, sed potestatem tamquam
reges una hora accipient post bestiam. 13 Hi unum
consilium habent, et virtutem, et potestatem suam
bestiæ tradent. 14 Hi cum Agno pugnabunt, et
Agnus vincet illos: quoniam Dominus dominorum
est, et Rex regum, et qui cum illo sunt, vocati,
et electi, et fideles. 15 Et dixit mihi: Aquæ, quas
vidisti ubi meretrix sedet, populi sunt, et gentes, et
linguæ. 16 Et decem cornua, quæ vidisti in bestia:
hi odient fornicariam, et desolatam facient illam, et
nudam, et carnes eius manducabunt, et ipsam igni
concremabunt. 17 Deus enim dedit in corda eorum
ut faciant quod placitum est illi: ut dent regnum
suum bestiæ donec consummentur verba Dei. 18 Et
mulier, quam vidisti, est civitas magna, quæ habet
regnum super reges terræ.

18 Et post hæc vidi alium Angelum descendentem
de cælo, habentem potestatem magnam: et
terra illuminata est a gloria eius. 2 Et exclamavit
in fortitudine, dicens: Cecidit, cecidit Babylon
magna: et facta est habitatio dæmoniorum, et
custodia omnis spiritus immundi, et custodia omnis
volucris immundæ, et odibilis: 3 quia de vino iræ
fornicationis eius biberunt omnes gentes: et reges
terræ cum illa fornicati sunt: et mercatores terræ de

virtute deliciarum eius divites facti sunt. 4 Et audivi
aliam vocem de cælo, dicentem: Exite de illa populus
meus: ut ne participes sitis delictorum eius, et de
plagis eius non accipiatis. 5 Quoniam pervenerunt
peccata eius usque ad cælum, et recordatus est
Dominus iniquitatum eius. 6 Reddite illi sicut et
ipsa reddidit vobis: et duplicate duplicia secundum
opera eius: in poculo, quo miscuit, miscete illi
duplum. 7 Quantum glorificavit se, et in deliciis
fuit, tantum date illi tormentum et luctum: quia
in corde suo dicit: Sedeo regina: et vidua non
sum: et luctum non videbo. 8 Ideo in una die
venient plagæ eius, mors, et luctus, et fames, et
igne comburetur: quia fortis est Deus, qui iudicabit
illam. 9 Et flebunt, et plangent se super illam reges
terræ, qui cum illa fornicati sunt, et in deliciis
vixerunt, cum viderint fumum incendii eius: 10
longe stantes propter timorem tormentorum eius,
dicentes: Væ, væ civitas illa magna Babylon, civitas
illa fortis: quoniam una hora venit iudicium tuum.
11 Et negotiatores terræ flebunt, et lugebunt super
illam: quoniam merces eorum nemo emet amplius:
12 merces auri, et argenti, et lapidis pretiosi, et
margaritæ, et byssi, et purpuræ, et serici, et cocci,
et omne lignum thyinum, et omnia vasa eboris,
et omnia vasa de lapide pretioso, et æramento, et
ferro, et marmore, 13 et cinnamomum et amomum
et odoramentorum, et unguenti, et thuris, et vini,
et olei, et similæ, et tritici, et iumentorum, et
ovium, et equorum, et raedarum, et mancipiorum,
et animarum hominum. 14 Et poma desiderii animæ
tuæ discesserunt a te, et omnia pinguia, et præclara
perierunt a te, et amplius illa iam non invenient.
15 Mercatores horum, qui divites facti sunt, ab ea
longe stabunt propter timorem tormentorum eius,
flentes, ac lugentes, 16 et dicentes: Væ, væ civitas
illa magna, quæ amicta erat bysso, et purpura, et
cocco, et deaurata erat auro, et lapide pretioso, et
margaritis: 17 quoniam una hora destitutæ sunt
tantæ divitiæ, et omnis gubernator, et omnis, qui in
lacum navigat, et nautæ, et qui in mari operantur,
longe steterunt, 18 et clamaverunt videntes locum
incendii eius, dicentes: Quæ similis civitati huic
magnæ? 19 Et miserunt pulverem super capita
sua, et clamaverunt flentes, et lugentes, dicentes:
Væ, væ civitas illa magna, in qua divites facti
sunt omnes, qui habebant naves in mari de pretiis
eius: quoniam una hora desolata est. 20 Exulta
super eam cælum, et sancti Apostoli, et Prophetæ:
quoniam iudicavit Deus iudicium vestrum de illa.
21 Et sustulit unus Angelus fortis lapidem quasi
molarem magnum, et misit in mare, dicens: Hoc
impetu mittetur Babylon civitas illa magna, et
ultra iam non invenietur. 22 Et vox citharœdorum,
et musicorum, et tibia canentium, et tuba non
audietur in te amplius: et omnis artifex omnis
artis non invenietur in te amplius: et vox molæ
non audietur in te amplius: 23 et lux lucernæ non
lucebit in te amplius: et vox sponsi, et sponsæ non
audietur adhuc in te: quia mercatores tui erant
principes terræ, quia in veneficiis tuis erraverunt
omnes gentes. 24 Et in ea sanguis Prophetarum et
Sanctorum inventus est: et omnium, qui interfecti
sunt in terra.

19 Post hæc audivi quasi vocem turbarum
multarum in cælo dicentium: Alleluia: Laus,
et gloria, et virtus Deo nostro est: 2 quia vera, et
iusta iudicia sunt eius, qui iudicavit de meretrice
magna, quæ corrupit terram in prostitutione sua,
et vindicavit sanguinem servorum suorum de
manibus eius. 3 Et iterum dixerunt: Alleluia. Et
fumus eius ascendit in sæcula sæculorum. (aiōn
g165) 4 Et ceciderunt seniores vigintiquattuor, et
quattuor animalia, et adoraverunt Deum sedentem
super thronum, dicentes: Amen: Alleluia. 5 Ex
vox de throno exivit, dicens: Laudem dicite Deo
nostro omnes servi eius: et qui timetis eum
pusilli, et magni. 6 Et audivi quasi vocem turbæ
magnæ, et sicut vocem aquarum multarum, et
sicut vocem tonitruorum magnorum, dicentium:
Alleluia: quoniam regnavit Dominus Deus noster
omnipotens. 7 Gaudeamus, et exultemus: et demus
gloriam ei: quia venerunt nuptiæ Agni, et uxor
eius præparavit se. 8 Et datum est illi ut cooperiat
se byssino splendenti, et candido. Byssinum enim
iustificationes sunt Sanctorum. 9 Et dixit mihi:
Scribe: Beati, qui ad cœnam nuptiarum Agni vocati
sunt: et dixit mihi: Hæc verba Dei vera sunt. 10
Et cecidi ante pedes eius, ut adorarem eum. Et
dicit mihi: Vide ne feceris: conservus tuus sum,
et fratrum tuorum habentium testimonium Iesu.
Deum adora. Testimonium enim Iesu est spiritus
prophetiæ. 11 Et vidi cælum apertum, et ecce equus
albus, et qui sedebat super eum, vocabatur Fidelis,
et Verax, et cum iustitia iudicat, et pugnat. 12
Oculi autem eius sicut flamma ignis, et in capite
eius diademata multa, habens nomen scriptum,
quod nemo novit nisi ipse. 13 Et vestitus erat veste
aspersa sanguine: et vocatur nomen eius, Verbum
Dei. 14 Et exercitus qui sunt in cælo, sequebantur
eum in equis albis, vestiti byssino albo, et mundo.
15 Et de ore eius procedit gladius ex utraque parte
acutus: ut in ipso percutiat gentes. Et ipse reget eas
in virga ferrea: et ipse calcat torcular vini furoris
iræ Dei omnipotentis. 16 Et habet in vestimento, et

in fœmore suo scriptum: Rex regum, et Dominus
dominantium. 17 Et vidi unum Angelum stantem
in sole, et clamavit voce magna, dicens omnibus
avibus, quæ volabant per medium cæli: Venite,
et congregamini ad cœnam magnam Dei: 18 ut
manducetis carnes regum, et carnes tribunorum, et
carnes fortium, et carnes equorum, et sedentium in
ipsis, et carnes omnium liberorum, et servorum,
et pusillorum, et magnorum. 19 Et vidi bestiam,
et reges terræ, et exercitus eorum congregatos ad
faciendum prælium cum illo, qui sedebat in equo,
et cum exercitu eius. 20 Et apprehensa est bestia, et
cum ea pseudopropheta: qui fecit signa coram ipso,
quibus seduxit eos, qui acceperunt characterem
bestiæ, et qui adoraverunt imaginem eius. Vivi missi
sunt hi duo in stagnum ignis ardentis sulphure:
(Limnē Pyr g3041 g4442) 21 Et ceteri occisi sunt in gladio
sedentis super equum, qui procedit de ore ipsius: et
omnes aves saturatæ sunt carnibus eorum.

20 Et vidi Angelum descendentem de cælo,
habentem clavem abyssi, et catenam magnam
in manu sua. (Abyssos g12) 2 Et apprehendit
draconem, serpentem antiquum, qui est diabolus,
et Satanas, et ligavit eum per annos mille: 3
et misit eum in abyssum, et clausit, et signavit
super illum ut non seducat amplius gentes, donec
consummentur mille anni: et post hæc oportet
illum solvi modico tempore. (Abyssos g12) 4 Et vidi
sedes, et sederunt super eas, et iudicium datum est
illis: et animas decollatorum propter testimonium
Iesu, et propter Verbum Dei, et qui non adoraverunt
bestiam, neque imaginem eius, nec acceperunt
characterem eius in frontibus, aut in manibus
suis, et vixerunt, et regnaverunt cum Christo mille
annis. 5 Ceteri mortuorum non vixerunt, donec
consummentur mille anni: Hæc est resurrectio
prima. 6 Beatus, et sanctus, qui habet partem
in resurrectione prima: in his secunda mors non
habet potestatem: sed erunt sacerdotes Dei et
Christi, et regnabunt cum illo mille annis. 7 Et cum
consummati fuerint mille anni, solvetur Satanas
de carcere suo, 8 et exibit, et seducet gentes, quæ
sunt super quattuor angulos terræ, Gog, et Magog,
et congregabit eos in prælium, quorum numerus
est sicut arena maris. 9 Et ascenderunt super
latitudinem terræ, et circuierunt castra Sanctorum,
et civitatem dilectam. Et descendit ignis a Deo de
cælo, et devoravit eos: 10 et diabolus, qui seducebat
eos, missus est in stagnum ignis, et sulphuris, ubi
et bestia, et pseudopropheta cruciabuntur die ac
nocte in sæcula sæculorum. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041
g4442) 11 Et vidi thronum magnum candidum, et
sedentem super eum, a cuius conspectu fugit terra,
et cælum, et locus non est inventus eis. 12 Et vidi
mortuos magnos, et pusillos stantes in conspectu
throni, et libri aperti sunt: et alius Liber apertus
est, qui est vitæ: et iudicati sunt mortui ex his, quæ
scripta erant in libris secundum opera ipsorum. 13
Et dedit mare mortuos, qui in eo erant: et mors,
et infernus dederunt mortuos suos, qui in ipsis
erant: et iudicatum est de singulis secundum opera
ipsorum. (Hadēs g86) 14 Et infernus et mors missi
sunt in stagnum ignis. Hæc est mors secunda. (Hadēs
g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Et qui non inventus est
in Libro vitæ scriptus, missus est in stagnum ignis.
(Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Et vidi cælum novum, et terram novam.
Primum enim cælum, et prima terra abiit, et
mare iam non est. 2 Et ego Ioannes vidi sanctam
civitatem Ierusalem novam descendentem de cælo
a Deo, paratam, sicut sponsam ornatam viro suo. 3
Et audivi vocem magnam de throno dicentem: Ecce
tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum
eis. Et ipsi populus eius erunt, et ipse Deus cum
eis erit eorum Deus: 4 et absterget Deus omnem
lacrymam ab oculis eorum: et mors ultra non erit,
neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra,
quia prima abierunt. 5 Et dixit qui sedebat in
throno: Ecce nova facio omnia. Et dixit mihi: Scribe,
quia hæc verba fidelissima sunt, et vera. 6 Et dixit
mihi: Factum est. Ego sum α, et ω: initium, et finis.
Ego sitienti dabo de fonte aquæ vitæ, gratis. 7
Qui vicerit, possidebit hæc, et ero illi Deus, et ille
erit mihi filius. 8 Timidis autem, et incredulis,
et execratis, et homicidis, et fornicatoribus, et
veneficis, et idolatris, et omnibus mendacibus, pars
illorum erit in stagno ardenti igne, et sulphure:
quod est mors secunda. (Limnē Pyr g3041 g4442) 9 Et
venit unus de septem Angelis habentibus phialas
plenas septem plagis novissimis, et locutus est
mecum, dicens: Veni, et ostendam tibi sponsam,
uxorem Agni. 10 Et sustulit me in spiritu in montem
magnum, et altum, et ostendit mihi civitatem
sanctam Ierusalem descendentem de cælo a Deo, 11
habentem claritatem Dei: et lumen eius simile lapidi
pretioso tamquam lapidi iaspidis, sicut crystallum.
12 Et habebat murum magnum, et altum, habentem
portas duodecim: et in portis Angelos duodecim,
et nomina inscripta, quæ sunt nomina duodecim
tribuum filiorum Israel. 13 Ab Oriente portæ tres: et
ab Aquilone portæ tres: et ab Austro portæ tres: et
ab Occasu portæ tres. 14 Et murus civitatis habens
fundamenta duodecim, et in ipsis duodecim nomina
duodecim Apostolorum Agni. 15 Et qui loquebatur

mecum, habebat mensuram arundineam auream,
ut metiretur civitatem, et portas eius, et murum.
16 Et civitas in quadro posita est, et longitudo eius
tanta est quanta et latitudo: et mensus est civitatem
de arundine aurea per stadia duodecim millia: et
longitudo, et altitudo, et latitudo eius æqualia sunt.
17 Et mensus est murum eius centem quadraginta
quattuor cubitorum, mensura hominis, quæ est
Angeli. 18 Et erat structura muri eius ex lapide
iaspide: ipsa vero civitas aurum mundum simile
vitro mundo. 19 Et fundamenta muri civitatis omni
lapide pretioso ornata. Fundamentum primum,
iaspis: secundum, sapphirus: tertium, calcedonius:
quartum, smaragdus: 20 quintum, sardonyx:
sextum, sardius: septimum, chrysolithus: octavum,
beryllus: nonum, topazius: decimum, chrysoprasus:
undecimum, hyacinthus: duodecimum, amethystus.
21 Et duodecim portæ, duodecim margaritæ sunt,
per singulas: et singulæ portæ erant ex singulis
margaritis: et platea civitatis aurum mundum,
tamquam vitrum perlucidum. 22 Et templum non
vidi in ea. Dominus enim Deus omnipotens templum
illius est, et Agnus. 23 Et civitas non eget sole, neque
luna ut luceant in ea. Nam claritas Dei illuminavit
eam, et lucerna eius est Agnus. 24 Et ambulabunt
gentes in lumine eius: et reges terræ afferent
gloriam suam, et honorem in illam. 25 Et portæ
eius non claudentur per diem: nox enim non erit
illic. 26 Et afferent gloriam, et honorem gentium in
illam. 27 Non intrabit in eam aliquod coinquinatum,
aut abominationem faciens, et mendacium, nisi qui
scripti sunt in libro vitæ Agni.

22 Et ostendit mihi fluvium aquæ vitæ,
splendidum tamquam crystallum,
procedentem de sede Dei et Agni. 2 In medio plateæ
eius, et ex utraque parte fluminis lignum vitæ,
afferens fructus duodecim, per menses singulos
reddens fructum suum, et folia ligni ad sanitatem
Gentium. 3 Et omne maledictum non erit amplius:
sed sedes Dei, et Agni in illa erunt, et servi eius
servient illi. 4 Et videbunt faciem eius: et nomen
eius in frontibus eorum. 5 Et nox ultra non erit:
et non egebunt lumine lucernæ, neque lumine
solis, quoniam Dominus Deus illuminabit illos, et
regnabunt in sæcula sæculorum. (aiōn g165) 6 Et
dixit mihi: Hæc verba fidelissima sunt, et vera.
Et Dominus Deus spirituum prophetarum misit
Angelum suum ostendere servis suis quæ oportet
fieri cito. 7 Et ecce venio velociter. Beatus, qui
custodit verba prophetiæ libri huius. 8 Et ego
Ioannes, qui audivi, et vidi hæc. Et postquam
audissem, et vidissem, cecidi ut adorarem ante
pedes Angeli, qui mihi hæc ostendebat: 9 et dixit
mihi: Vide ne feceris: conservus enim tuus sum,
et fratrum tuorum prophetarum, et eorum, qui
servant verba prophetiæ libri huius: Deum adora.
10 Et dicit mihi: Ne signaveris verba prophetiæ
libri huius: tempus enim prope est. 11 Qui nocet,
noceat adhuc: et qui in sordibus est, sordescat
adhuc: et qui iustus est, iustificetur adhuc: et
sanctus, sanctificetur adhuc. 12 Ecce venio cito,
et merces mea mecum est, reddere unicuique
secundum opera sua. 13 Ego sum α, et ω, primus, et
novissimus, principium, et finis. 14 Beati, qui lavant
stolas suas in sanguine Agni: ut sit potestas eorum
in ligno vitæ, et per portas intrent in civitatem. 15
Foris canes, et venefici, et impudici, et homicidæ,
et idolis servientes, et omnis, qui amat, et facit
mendacium. 16 Ego Iesus misi Angelum meum,
testificari vobis hæc in Ecclesiis. Ego sum radix, et
genus David, stella splendida, et matutina. 17 Et
spiritus, et sponsa dicunt: Veni. Et qui audit, dicat:
Veni. Et qui sitit, veniat: et qui vult, accipiat aquam
vitæ, gratis. 18 Contestor enim omni audienti
verba prophetiæ libri huius: Si quis apposuerit ad
hæc, apponet Deus super illum plagas scriptas in
libro isto. 19 Et si quis diminuerit de verbis libri
prophetiæ huius, auferet Deus partem eius de libro
vitæ, et de civitate sancta, et de his, quæ scripta
sunt in libro isto. 20 Dicit qui testimonium perhibet
istorum. Etiam venio cito: Amen. Veni Domine Iesu.
21 Gratia Domini nostri Iesu Christi cum omnibus
vobis. Amen.

Et ego Ioannes vidi sanctam civitatem Ierusalem novam descendentem de cælo a Deo, paratam, sicut sponsam ornatam viro suo. Et audivi vocem magnam de throno dicentem: Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum eis. Et ipsi populus eius erunt, et ipse Deus cum eis erit eorum Deus:

Apocalypsis 21:2-3

Adiutorium Lectoris

Latine at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossarium

Latine at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossarium +

AionianBible.org/Bibles/Latin---Clementine-Vulgate-Conte/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lucam 8:31
Romanos 10:7
Apocalypsis 9:1
Apocalypsis 9:2
Apocalypsis 9:11
Apocalypsis 11:7
Apocalypsis 17:8
Apocalypsis 20:1
Apocalypsis 20:3

aïdios

Romanos 1:20
Iudæ 1:6

aiōn

Mattheum 12:32
Mattheum 13:22
Mattheum 13:39
Mattheum 13:40
Mattheum 13:49
Mattheum 21:19
Mattheum 24:3
Mattheum 28:20
Marcum 3:29
Marcum 4:19
Marcum 10:30
Marcum 11:14
Lucam 1:33
Lucam 1:55
Lucam 1:70
Lucam 16:8
Lucam 18:30
Lucam 20:34
Lucam 20:35
Iohannem 4:14
Iohannem 6:51
Iohannem 6:58
Iohannem 8:35
Iohannem 8:51
Iohannem 8:52
Iohannem 9:32
Iohannem 10:28
Iohannem 11:26
Iohannem 12:34
Iohannem 13:8
Iohannem 14:16
Actuum Apostolorum 3:21
Actuum Apostolorum 15:18
Romanos 1:25
Romanos 9:5
Romanos 11:36
Romanos 12:2
Romanos 16:27
Corinthios I 1:20
Corinthios I 2:6
Corinthios I 2:7
Corinthios I 2:8
Corinthios I 3:18
Corinthios I 8:13
Corinthios I 10:11
Corinthios Ii 4:4
Corinthios Ii 9:9
Corinthios Ii 11:31
Galatas 1:4
Galatas 1:5
Ephesios 1:21
Ephesios 2:2
Ephesios 2:7
Ephesios 3:9
Ephesios 3:11
Ephesios 3:21
Ephesios 6:12
Philippenses 4:20
Colossenes 1:26
Timotheum I 1:17
Timotheum I 6:17
Timotheum Ii 4:10
Timotheum Ii 4:18
Titum 2:12
Hebræos 1:2
Hebræos 1:8
Hebræos 5:6
Hebræos 6:5
Hebræos 6:20
Hebræos 7:17
Hebræos 7:21
Hebræos 7:24
Hebræos 7:28
Hebræos 9:26
Hebræos 11:3
Hebræos 13:8
Hebræos 13:21
Petri I 1:23
Petri I 1:25
Petri I 4:11
Petri I 5:11
Petri Ii 3:18
Iohannis I 2:17
Iohannis Ii 1:2
Iudæ 1:13
Iudæ 1:25
Apocalypsis 1:6
Apocalypsis 1:18
Apocalypsis 4:9
Apocalypsis 4:10
Apocalypsis 5:13
Apocalypsis 7:12
Apocalypsis 10:6
Apocalypsis 11:15
Apocalypsis 14:11
Apocalypsis 15:7
Apocalypsis 19:3
Apocalypsis 20:10
Apocalypsis 22:5

aiōnios

Mattheum 18:8
Mattheum 19:16
Mattheum 19:29
Mattheum 25:41
Mattheum 25:46
Marcum 3:29
Marcum 10:17
Marcum 10:30
Lucam 10:25
Lucam 16:9
Lucam 18:18
Lucam 18:30
Iohannem 3:15
Iohannem 3:16
Iohannem 3:36
Iohannem 4:14
Iohannem 4:36
Iohannem 5:24
Iohannem 5:39
Iohannem 6:27
Iohannem 6:40
Iohannem 6:47
Iohannem 6:54
Iohannem 6:68
Iohannem 10:28
Iohannem 12:25
Iohannem 12:50
Iohannem 17:2

Iohannem 17:3
Actuum Apostolorum 13:46
Actuum Apostolorum 13:48
Romanos 2:7
Romanos 5:21
Romanos 6:22
Romanos 6:23
Romanos 16:25
Romanos 16:26
Corinthios Ii 4:17
Corinthios Ii 4:18
Corinthios Ii 5:1
Galatas 6:8
Thessalonicenses Ii 1:9
Thessalonicenses Ii 2:16
Timotheum I 1:16
Timotheum I 6:12
Timotheum I 6:16
Timotheum Ii 1:9
Timotheum Ii 2:10
Titum 1:2
Titum 3:7
Philemonem 1:15
Hebræos 5:9
Hebræos 6:2
Hebræos 9:12
Hebræos 9:14
Hebræos 9:15
Hebræos 13:20
Petri I 5:10
Petri Ii 1:11
Iohannis I 1:2
Iohannis I 2:25
Iohannis I 3:15
Iohannis I 5:11
Iohannis I 5:13
Iohannis I 5:20
Iudæ 1:7
Iudæ 1:21
Apocalypsis 14:6

eleēsē

Romanos 11:32

Geenna

Mattheum 5:22
Mattheum 5:29
Mattheum 5:30
Mattheum 10:28
Mattheum 18:9
Mattheum 23:15
Mattheum 23:33
Marcum 9:43
Marcum 9:45
Marcum 9:47
Lucam 12:5
Iacobi 3:6

Hadēs

Mattheum 11:23
Mattheum 16:18
Lucam 10:15
Lucam 16:23
Actuum Apostolorum 2:27
Actuum Apostolorum 2:31
Corinthios I 15:55
Apocalypsis 1:18
Apocalypsis 6:8
Apocalypsis 20:13
Apocalypsis 20:14

Limnē Pyr

Apocalypsis 19:20
Apocalypsis 20:10
Apocalypsis 20:14
Apocalypsis 20:15
Apocalypsis 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Liber Numeri 16:30
Liber Numeri 16:33
Deuteronomii 32:22
I Samuelis 2:6
Ii Samuelis 22:6
I Regum 2:6
I Regum 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalmorum 6:5
Psalmorum 9:17
Psalmorum 16:10
Psalmorum 18:5
Psalmorum 30:3
Psalmorum 31:17
Psalmorum 49:14
Psalmorum 49:15
Psalmorum 55:15
Psalmorum 86:13
Psalmorum 88:3
Psalmorum 89:48
Psalmorum 116:3
Psalmorum 139:8
Psalmorum 141:7
Proverbiorum 1:12
Proverbiorum 5:5
Proverbiorum 7:27
Proverbiorum 9:18
Proverbiorum 15:11
Proverbiorum 15:24
Proverbiorum 23:14
Proverbiorum 27:20
Proverbiorum 30:16
Ecclesiastes 9:10
Canticum Canticorum 8:6
Isaiæ 5:14
Isaiæ 7:11
Isaiæ 14:9
Isaiæ 14:11
Isaiæ 14:15
Isaiæ 28:15
Isaiæ 28:18
Isaiæ 38:10
Isaiæ 38:18
Isaiæ 57:9
Hiezechielis Prophetæ 31:15
Hiezechielis Prophetæ 31:16
Hiezechielis Prophetæ 31:17
Hiezechielis Prophetæ 32:21
Hiezechielis Prophetæ 32:27
Osee Propheta 13:14
Amos Propheta 9:2
Jonas Propheta 2:2
Habacuc Propheta 2:5

Tartaroō

Petri Ii 2:4

Questioned

Psalmorum 94:17
Psalmorum 115:17
Proverbiorum 2:18
Ecclesiastes 9:3
Actuum Apostolorum 2:24

Fide qui vocatur Abraham obedivit in locum exire, quem accepturus erat in hereditatem: et exiit, nesciens quo iret. - Hebræos 11:8

Igitur cum emisisset Pharao populum, non eos duxit Deus per viam Terræ Philisthiim quæ vicina est: reputans ne forte pœniteret eum, si vidisset adversum se bella consurgere, et reverteretur in Ægyptum. - Exodus 13:17

Nam et Filius hominis non venit ut ministraretur ei, sed ut ministraret, et daret animam suam redemptionem pro multis. - Marcum 10:45

Paulus, servus Iesu Christi, vocatus Apostolus, segregatus in Evangelium Dei, - Romanos 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="8">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Sors

Latine at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Euntes ergo docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine Patris, et Fílii, et Spiritus Sancti: - Mattheum 28:19